ISTORIA ROMÂNILORŬ

CURSŬ FĂCUTŬ LA FACULTATEA DE LITERE DIN BUCURESCI,

DUPE DOCUMENTE INEDITE,

DE

D. PROFESORŬ V. A. URECHIĂ

MEMBRU ACADEMIEĬ ROMÂNE, PREŞED. SECŢIUNEĬ ISTORICE, MEMBRU CORESPONDINTE ALŬ ACADEMIEĬ SPANIOLE, ALŬ INSTITUTULUĬ ETNOGRAFICŬ DIN PARIS, ŞI ALŬ ALTORŬ DIVERSE SOCIETĂŢĬ ŞI CONGRESE LITERARE ŞI ISTORICE, MEMBRU FONDATORŬ ALŬ ATENEULUĬ ROMÂNŬ, PREŞED. ALŬ GRUPULUĬ PARLAMENTARŬ ROMÂNŬ DIN UNIUNEA INTERPARLAMENTARĂ, ETC.

PUBLICATŬ

SUB DIRECŢIUNEA PROFESORELUI,

DE

COMITETULŬ DE STUDENŢI AI FACULTĂŢEI DE LITERE DIN BUCURESCI.

SERIA 1786—1800

TOMULŬ IV ALŬ SERIEI 1786—1800

(ALŬ VI-LEA ALŬ SERIELORŬ 1774—1800)

CU DIVERSE ILUSTRAŢIUNI.

BUCURESCI

LITO-TIPOGRAFIA CAROL GÖBL

16, STRADA DOAMNEI, 16

1893.

www.dacoromanica.ro

ISTORIA ROMÂNILORŬ

SERIA 1786—1800

TOMULŬ IV ALŬ SERIEI 1786—1800

(ALŬ VI-lea ALŬ SERIILORŬ 1774—1800)

www.dacoromanica.ro

VOLUME APĂRUTE

Seria 1774—1786 . Tomulŭ I
» » » . Tomulŭ II
Seria 1786—1800 . Tomulŭ I (alŭ III^lea din seria 1774—1800)
Seria » » . Tomulŭ II (alŭ IV^lea » » » »)
Seria » » . Tomulŭ III (alŭ V^lea începêndŭ de la (1774).
Seria » » . Tomulŭ IV (VI) celŭ de faţă.

www.dacoromanica.ro

PREFAȚA

Tomulŭ V alŭ Istorieĭ nóstre cuprinde istoria Domnieĭ luĭ Alexandru Moruzi la Munteni și a luĭ Mihaiŭ Sutzu, strămutatŭ din Bucurescĭ la Iașĭ. Abundanța documentelorŭ pentru Domnia luĭ Alexandru Moruzi, câtŭ privesce administrațiunea țĕreĭ Românescĭ, ne obligă să consacrăm acestŭ volumŭ întregŭ aceleĭ domniĭ. Vomŭ da, prin urmare, aci o culegere importantă de documente, cu referință la biserică, justiție, administrațiune, finanțe, oștire, comerțŭ și industrie, precum și în genere cu referință la Cultura publică, de sub aniĭ 1793—1796, adică până la înlocuirea luĭ Alexandru Moruzi în domnia țĕreĭ Românescĭ, prin Alexandru Ipsilante, de a doua óră Domnŭ.

Acestŭ volumŭ, alŭ VI, coroboréză afirmațiunile nóstre asupra domnieĭ luĭ Alexandru Moruzi și numaĭ pentru acela, care în istorie nu vede decât o cronologie de Domnĭ și rĕsbóie, va fi un volumŭ de prisosŭ. Traiulŭ ḑilnicŭ alŭ națiuneĭ române se desfășură în mănunchiurile de documente, ce dămŭ în acestŭ volumŭ. Nimenĭ nu va putea să-șĭ dea sémă de acelŭ traiŭ, cetindŭ numaĭ cele 10—20 de rînduri consacrate domnieĭ luĭ Alexandru Moruzi de către istoriciĭ noștri de până acum!

www.dacoromanica.ro

Inedite pre câtŭ şi pline de preţióse informaţiunĭ, din tótă ordinea de lucrurĭ, ale Statuluĭ românŭ, documentele ce publicămŭ, ca anexe tomuluĭ V, le clasămŭ dupĕ cum amŭ clasatŭ şi în tomulŭ V documentele acolo reproduse.

N'avemŭ decât unŭ regretŭ. Acela este, că nu putem face totŭ asemenea şi pentru domnia în Moldova a luĭ Mihaiŭ Sutzu. Amŭ arĕtatŭ deja, că foculŭ a mistuitŭ condicele domnescĭ ale Moldoveĭ şi că astădĭ Istoria ultimilorŭ anĭ aĭ secoluluĭ XVIII, pentru Moldova, n'o maĭ putemŭ face, în genere, decât sprijiniţĭ pe documente de proprietate privată. Câte din asemenea documente ne-aŭ cădutŭ la mână până astădĭ aŭ fostŭ utilisate în tomulŭ V. Acésta nu vre să ḑică că şi în acestŭ tomŭ nu vomŭ căuta să aducemŭ o mică serie de documente relative la Moldova şi carĭ n'aŭ aflatŭ locŭ în tomulŭ anteriorŭ.

De altmintrelea, documentele muntene potŭ fi luate, maĭ preste totŭ şi ca oglindă a stăreĭ diverselorŭ ramurĭ şi în Moldova. Domniĭ schimbându-se dela Bucurescĭ la Iaşĭ şi vice-versa, introducéŭ instituţiunile, ce aflaŭ într'o parte, şi în cea-l-altă.

V. A. URECHIA.

www.dacoromanica.ro

De la domnia luĭ Alexandru Moruzi posedemŭ numeróse și marĭ codicĭ ale Divanuluĭ. Așa sunt cele cu numerile XXIII până la XXXI, adică nouĕ peste totŭ, cuprinḑêndŭ aniĭ 1793 până la 1796.

Numeróse acte din aceste condice amŭ adusŭ în tomulŭ anteriorŭ. Adăogimŭ pe cele următóre:

Documente relative la Biserică.

Nota la pag. 14 și pag. 22 (Tom V).

Iacă în ce modŭ vestesce Al. Moruzi demisiunea Mitropolituluĭ Filaretŭ și alegerea Mitropolituluĭ Filitis Dositeiŭ:

Publicațiĭ la tóte județele pentru vestire de Mitropolitŭ noŭ.

D-vóstre ispravnicilorŭ ot. sud..... sănătate! Fiindŭ-că P. S. Sa Părintele Mitropolitŭ Ungro-Vlahieĭ, Chirŭ Filaretŭ, aŭ datŭ paretisisŭ alŭ Mitropolieĭ din buna-voința P. S. Sale, s'aŭ făcutŭ la Divanŭ chibzuirea cea de obște a alegereĭ de Mitropolitŭ, unde fiindŭ-că ni se arată, prin anaforaua dumnė-lorŭ

www.dacoromanica.ro

boerilorŭ, de obște, cum că după vechiulŭ obiceiŭ alŭ patrieĭ urméză a se face alegere de Mitropolitŭ din Părinții Episcopĭ țĕreĭ celŭ maĭ vechiŭ, ce astăḑĭ se află Părintele Episcopulŭ Buzĕuluĭ Chirŭ Dositeŭ, carele fiindŭ și împodobitŭ cu procopsélă și cu fapte bune, și după pilda petrecereĭ, cu care ne-amŭ încredințatŭ că aŭ petrecutŭ până acum, nădăjduindŭ și de acum înainte de viețuire bună și găsindu-lŭ vrednicŭ și cu cale de a primi păstoria acésta, iată, cu socotéla de obște a tuturor dumné-lorŭ cinstițilorŭ și credincioșilorŭ boerĭ Domnieĭ mele, amŭ provivasitŭ pe sf. Sa, și astă-ḑĭ la 25 ale luneĭ acesteia s'aŭ așeḑatŭ Mitropolitŭ alŭ țĕreĭ. Decĭ nu lipsimŭ a vĕ însciința atâtŭ pe d-vóstre ispravnicilorŭ și dregătorilorŭ Domnieĭ mele, câtŭ și pe toțĭ eparhioțiĭ de obște, ca să șcițĭ pe P. S. Sa Părintele Mitropolitŭ Dositeiŭ, de Mitropolitŭ alŭ țĕreĭ și păstorŭ bisericescŭ alŭ noroduluĭ acestuia, și fițĭ sănătoșĭ. 1795, Septembrie 25. (1).

*

Mitropolitulŭ Filaretŭ a lăsatŭ marĭ datoriĭ la mórtea luĭ, datoriĭ pare-se multe mumaĭ fictive. Domnitorulŭ a fostŭ silitŭ să renunțe la averea Mitropolituĭ Filaretŭ, în favórea rudelorŭ, din causa acestorŭ multe datoriĭ.

Iacă câte-va acte relative și carĭ potŭ completa biografiia luĭ Filaretŭ:

Pitacŭ la Mitropolitŭ și boeriĭ divanuluĭ halea și mazilĭ. Fiindŭ-că multe jălbĭ ni se daŭ pentru datoriile **rĕposatuluĭ părinte Mitropolitŭ Filaretŭ**, în felŭ de pricinĭ, orânduim Domnia mea pe Prea st. ta și pe d-vóstră, ca adunându-vĕ cu toțiĭ la unŭ locŭ, să socotițĭ dimpreună, spre a se face unŭ schepsis atâtŭ pentru datoriĭ, câtŭ și pentru rĕmasa pereusie a rĕposatuluĭ, orĭ de unde se va fi aflândŭ, care s'o punețĭ la o cale și să arĕtațĭ Domnieĭ mele în scurt părerea de obște a d-vóstre; la care orînduimŭ zapciŭ pe vătavulŭ de aproḑĭ, spre a-mĭ aduce anaforaua. 1794, Iunie 13. (2).

Iŏ Alecsandru Cost. Moruzi Vvd. Boj. mil. i gpd. Z. Vla.

Fiindŭ-că Domnia nu s'aŭ amestecatŭ la acéstă pereusie întru nimicŭ numaĭ și numaĭ pentru mila și harulŭ ce aŭ făcutŭ sfinteĭ Mitropoliĭ și Episcopieĭ Râmniculuĭ, și fiindŭ-că Mitropolia și Episcopia s'aŭ învoitŭ și s'aŭ mulțămitŭ la acestŭ mijlocŭ, ce ne arétă dumné-lorŭ boeriĭ, de a rĕ-

(1) Cod. XXIII, fila 149 verso.
(2) Cod. XXIII, fila 253.

www.dacoromanica.ro

mânea asupra Pitaruluĭ Gheorghe şi a fi rĕspunḑĕtorŭ la datoriĭ, întărimŭ dară şi Domnia-mea Anaforaua părinteluĭ Mitropolitŭ şi a dumné-lorŭ boerilorŭ, ca să se urmeze precum aŭ găsitŭ cu cale, şi să facă Pitarulŭ Gheorghe pereusia zaptŭ (afară din Hanŭ:) rĕmâindŭ rĕspunḑĕtorŭ datoriilorŭ şi stăpânŭ pe acelea câte s'aŭ iuvitŭ (ivitŭ) şi s'aŭ doveditŭ până acum ale rĕposatuluĭ. — 1794, Septembrie 5. Bucurescĭ. Vel Logofĕtŭ. (1).

Prea Inălţate Dómne

Incă de la 13 ale trecuteĭ lunĭ luĭ Iunie, prin luminatŭ Pitacŭ, ni se poruncesce de Măria Ta, fiindŭ că multe jălbĭ se daŭ pentru datoria rĕposatuluĭ proin Metropolitŭ Filaretŭ, în felĭurĭ de pricinĭ, să socotimŭ de împreună spre a se face o schepsisŭ, atâtŭ pentru datoriĭ, câtŭ şi pentru rĕmasa pereusie a rĕposatuluĭ, orĭ de unde se va fi aflândŭ, ca să se pue la o cale, şi să arĕtămŭ Mărieĭ Tale în scrisŭ părerea de obşte a nóstră, cu Zapciulŭ Vătavŭ de Aproḑĭ ; Luminateĭ poruncĭ întocmaĭ fiindŭ următorĭ, ne-amŭ adunatŭ cu toţiĭ la unŭ locŭ, unde aducêndŭ faţă şi pe Pitariulŭ Gheorghe, Epitropulŭ, după diată, alŭ numituluĭ rĕposatŭ proin Mitropolitŭ şi dimpreună cu clironomiĭ şi cu ceia-l-alţĭ nepoţĭ aĭ rĕposatuluĭ, şi cetindŭ diata rĕposatuluĭ, după ce din înseşĭ celea scrise într'însa aretărĭ ale rĕposatuluĭ sunt de faţă vĕḑute şi de obşte mărturisite şi sciute că sunt neadevĕrate, apoĭ maĭ curat să dovedescŭ arĕtările rĕposatuluĭ de neadevĕrate, din datoriile ce le arétă reposatulŭ într'acésta diată, că ar fi datorŭ pe la uniĭ alţiĭ, căcĭ între alţiĭ datornicĭ fiindŭ arĕtatŭ şi unŭ Ene Dascălu cu tal.: ḑece mie. După ce s'aŭ cetitŭ cartea de blăstemŭ pe la Bisericĭ întru auḑulŭ tuturorŭ de obşte, ca verĭ-cĭne va fi avêndŭ zapise iconomicóse de la rĕposatulŭ în chipŭ că arŭ avé să iea e aceĭ banĭ de la rĕposatulŭ, şi nu va fi datoria bună, să vie la sfânta Metropolie, să aréte adevĕrulŭ; acestŭ Ene Dascălulŭ temêndu-se de puterea blăstemuluĭ, singurŭ de a sa bună voie a venitŭ la sfânta Metropolie şi a arĕtatŭ adevĕrulŭ, că acestŭ zapisŭ i-l'aŭ datŭ rĕposatulŭ iconomicosŭ, iar nicĭ unŭ banŭ de pe acestŭ zapisŭ nu are să iée, şi deosebitŭ aŭ venitŭ şi Şerbanŭ Logofĕtulŭ, ce are zapisŭ de tal. 3.700 i Stoica Logofĕtulŭ, ce are zapisŭ de tal. 2.200, de aŭ mărturisitŭ că nicĭ eĭ nicĭ unŭ banŭ n'aŭ datŭ la rĕposatulŭ, după acestea zapise, şi poate să maĭ iasă şi din zapisele celora l-alţĭ datornicĭ, asemenea iconomicoase, după bănuiala ce avemŭ, din care acestea se făcu la dreptate în destulă dovadă, că tóte arĕtările rĕposatuluĭ dintre acéstă diată sunt neadevĕrate şi ca o dovedită de iconomichi, rĕmâindŭ acheri şi neprimită la

(1) Cod. XXVII, pag. 15, XVI.

www.dacoromanica.ro

dreptate, amŭ ḑisŭ Prea Sfinţiĭ Sale Părinteluĭ nostru Mitropolitulŭ ţĕreĭ, Chirŭ Dositeiŭ, că de vreme ce tótă pereusia rĕposatuluĭ, după totŭ cuvîntulŭ dreptŭ se cuvine sfinteĭ Mitropoliĭ, să primescă Prea Sfinţia Sa, a se încărca sfînta Mitropolie, cu tótă pereusia luĭ mişcătóre şi nemişcătóre, atâtŭ câtŭ s'a doveditŭ până acum, câtŭ şi câte se vor maĭ dovedi de acum înainte, şi să rĕspunḑă tóte datoriile rĕposatuluĭ câte se vorŭ dovedi bune şi adevĕrate; şi după multele îndemnărĭ, ce în multe rîndurĭ amŭ făcutŭ Prea Sfinţieĭ Sale, nicĭ într'un chipŭ nu primi a se încărca sfînta Mitropolie cu acésta, vĕḑêndŭ în mijlocŭ urmărĭ lucrate cu feliurĭ de iconomiĭ ale rĕposatuluĭ, şi multe amestecăturĭ şi prefacerĭ.

Şi aşia, nevrêndŭ sfânta Mitropolie a se încàrca cu acésta pereusie, cum şi cu datoria, pentru care n'aŭ apucatŭ să schimbe zapise părintele Mitropolitŭ chirŭ Dositeŭ, cu tótă dreptatea ḑicêndŭ cum-că cea maĭ multă datorie a acestorŭ zapise póte să fie mincinósă, şi cu iconomie făcute zapisele, şi la Pré Sfinţia Sa nu poate fi sciutŭ carĭ zapise sunt bune, şi carĭ nu; de aceea ḑise ca să se încarce cu toată pereusia clironomulŭ Pitarulŭ Gheorghe, şi care zapise va sci că sunt bune dintr'acéstă sumă, care taie tal.: 52.800 le va plăti, şi carĭ sunt cu iconomie nu le va plăti, căcĭ ca clironomŭ se cuvine să'ĭ fie sciută acéstă, care la Mitropolie nu póte nicĭ într'unŭ chipŭ să se adevereze; amŭ ḑisŭ maĭ sus numituluĭ Epitropŭ Gheorghe Pitarulŭ să primescă a se încărca şi să plătéscă datoria Mitropolituluĭ, care a făcut'o rĕposatulŭ, cum şi orĭ-ce alte datoriĭ, câte vorŭ fi după diată tóte, şi afară din diată să le plătéscă, şi ca unulŭ ce póte să aibă sciinţă, care din datoriĭ sunt iconomicóse, şi carĭ sunt bune, pentru ceĭ cu datoriile iconomicóse, să-şĭ caute însuşĭ prin judecată, şi să rĕmâie tótă clironomia rĕposatuluĭ, întru a luĭ desĕvĕrşită stăpânire, şi maĭ întâiŭ nu primi a se încărca cu plata acestorŭ datoriĭ ale Mitropolieĭ, ḑicêndŭ că nu póte să iasă afară din diata rĕposatuluĭ, iară la a doua şi a treia adunare a nóstră a ḑisŭ, că primesce a se încărca, însă câte rĕmânŭ bune, afară din celea câte s'aŭ fostŭ încărcatŭ Pré Sfinţia Părintele Mitropolitŭ a le rĕspunde, prefăcêndŭ zapisele pe numele Pré Sfinţieĭ Séle, dar ceru însă, ca dreptŭ acésta să i să deie hanulŭ celŭ noŭ, ce este lângă dumné-luĭ Banulŭ Ghica, şi deosebit făcu şi ale câte-va cererĭ de ajutorurĭ dela Măria-Ta, pentru a fi îngăduitŭ de către datornicĭ cu soróce şi altele; iară într'altŭ chipŭ dete curatŭ rĕspunsŭ, în cea de pe urmă, că nu primesce nicĭ de cum a se încărca, fără de hanulŭ celŭ noŭ, şi fără de ajutorurile care cere. A căruia cerere ce face pentru hanŭ, nicĭ cum nu póte fi primită, de vreme ce rĕposatulŭ, hanulŭ acesta-lŭ afierosesce la sfînta Mitropolie cu şartŭ ca să-lŭ isprăvéscă, şi din venitulŭ luĭ să se împlinéscă trebuinţele bolnavilorŭ spitaluluĭ sfîntuluĭ Panteleimonŭ, când, feréscă Dumneḑeŭ se va întêmpla

www.dacoromanica.ro

bólă de ciumă aicĭ în ţéră, şi acéstă rînduială a rĕposatuluĭ fiind pentru a sufletuluĭ sĕŭ mântuinţă şi folosŭ de obşte alŭ pămîntuluĭ, nicĭ cum nu putemŭ a îngădui a se strica unŭ acestŭ felŭ de hairatŭ, fără de numaĭ, de vreme ce diata dovedindu-se viclenită, şi nu fuse ţinută în sémă la judecată, iară acestŭ fiindŭ-că este lăsatŭ pentru sufletulŭ rĕposatuluĭ, şi pentru folosulŭ a tótă obştea, cu tóte că de a se şi sĕvĕrşi, este trebuinţă ca să facă multă cheltuială sfînta Mitropolie.

Şi cu tóte că Prea Sfinţia Sa Părintele Mitropolitŭ nu făcu cerere ca să-l iea Mitropolia, după hotărîrea Părinteluĭ Filaretŭ, noĭ însă, lucru ce este făgăduitŭ pentru sufletŭ şi folosŭ de obşte, nu găsimŭ a fi cu dreptate şi cu cuviiţnă de a nu fi aşa metahirisitŭ; ci dar silimŭ sfînta Mitropolie, nu numaĭ ca să primésca hanulŭ şi să facă tóte cheltuelele cele trebuincióse, pentru ca să rĕmâe hairatŭ în vreme de ciumă, cum este întocmitŭ; ci încă găsimŭ cu cale, ca de vreme ce Pitarulŭ Gheorghe clironomulŭ rĕmâne a rĕspunde şi alte datoriĭ, ce nu se cuprindŭ într'acea diată, pentru care n'a apucatŭ să schimbe zapisele Mitropolia, silimŭ pe Prea Sfinţia Sa Părintele Mitropolitŭ şi-lŭ rugămŭ, ca să primésca a se încărca sfînta Mitropolie încă cu tal. 7.500 dintre celea zapise, ce rĕmânŭ a le rĕspunde clironomiĭ şi să se descarce Pitarulŭ Gheorghe, căcĭ rĕmâne hanulŭ, după cum l'aŭ lăsatŭ, la sfînta Mitropolie; primì Părintele Mitropolitŭ a se încărca cu tóte acestea şi după cum s'aŭ găsitŭ cu cale de obşte; către acésta la aceste adunărĭ de cercetarea acesteĭ pricinĭ eşi şi iubitorulŭ de Dumneḑeŭ Episcopŭ Rŏmnicŭ Chirŭ Nectarie şi făcù cerere, ca să se încarce clironomiĭ rĕposatuluĭ Părinteluĭ Filaretŭ, şi cu tal. 18.500, datoria sfinteĭ Episcopiĭ Rŏmnicŭ, ce aŭ lăsat'o Chirŭ Filaretŭ ne plătită, şi aŭ rĕmasŭ însă, câtŭ Chirŭ Nectarie, schimbândŭ încă şi zapise pentru acéstă sumă, pricinuindŭ că Chirŭ Filaretŭ arŭ fi luatŭ Episcopia fără de datorie, şi că într'atâta sumă de anĭ ce aŭ stătutŭ Episcopŭ, s'arŭ fi cuvenitŭ să nu o lase cu datorie; l'amŭ întrebatŭ pe clironomŭ ce are să rĕspunḑă pentru acésta? şi ḑise, că acéstă datorie aŭ făcutŭ în ḑilele luĭ Mavroghene, când s'aŭ geremetisitŭ sfînta Episcopie şi n'aŭ apucatŭ să o plătésca. Amŭ maĭ întrebatŭ pe Chirŭ Nectarie: când avea acéstă dreptate, de ce aŭ primitŭ datoria când s'a făcutŭ Episcopŭ, şi aŭ schimbatŭ şi zapise pe numele sĕŭ? şi ne rĕspunse, că silitŭ fiindŭ, nu aŭ avutŭ ce face, decât să schimbe zapisele, după cererea Chiriarhuluĭ sĕŭ. Decĭ pentru ca să nu rĕmâie de totŭ sfînta Episcopie păgubită a Rŏmniculuĭ, cu acéstă datorie, aflându-se însărcinată şi cu alte datoriĭ, şi pentru ca să nu rĕmâie încărcaţĭ clironomiĭ cu multă sumă, făcêndŭ şi la acésta unŭ felŭ de alegere, adică dintr'acéstă sumă de tal. 18.500 să rĕmâie Episcopia încărcată cu tal. cincĭ miĭ, iară tal. 13.500 să rĕpunḑă Pitarulŭ Gheorghe. După alegerea nóstră se mulţămi şi părintele Episcopŭ

www.dacoromanica.ro

Rŏmnicŭ Chirŭ Nectarie, Pitarulŭ Gheorghe arĕtândŭ însă discolie de a se încărca cu acestŭ mijlocŭ. Dreptŭ acea, fiindŭ că noĭ amŭ făcutŭ socotéla, despre o parte, că datoria sfinteĭ Mitropoliĭ, cu care rĕmâne încărcatŭ Pitarulŭ Gheorghe cuprinde tal. 45.300, şi datoria sfinteĭ Episcopiĭ rĕmânŭ tal. 13.500 şi acareturile ce rĕmânŭ a se clironomisi sunt analóge de a se plăti acéstă datorie, maĭ vîrtosŭ că potŭ fi şi condeie într'acéstă sumă, care să fie cu iconomie date zapisele şi nu potŭ fi sciute la alţiĭ, decât numaĭ la clironomĭ şi când vor fi acestŭ felŭ de condeie şi vorŭ vedea aceĭ datornicĭ că sunt încărcaţĭ clironomiĭ cu a plăti datoriile, potŭ să arete şi aceĭa adevĕrulŭ şi se potŭ folosi clironomiĭ şi cu scăderea acelorŭ datoriĭ. De aceea găsimŭ cu cale, ca să rĕmâie încărcatŭ Pitarulŭ Gheorghe cu aceste datoriĭ, spre a le rĕspunde pe la datornicĭ, şi să iea tóte celea rĕmase după diata rĕposatuluĭ Chirŭ Filaretŭ, (afară din hanulŭ de lângă dumné-luĭ Banulŭ Ghica) sub stăpânirea sa, pentru ca să lipséscă mezaturile, şi pentru ca să nu se înstrăineze lucrurile rĕmase la mânĭ străine, făcêndu-se şi luĭ musaadele celea cuviincióse, pentru ca să pótă iconomisi cu înlesnire mijlocŭlŭ aceteĭ clironomiĭ; după tótă dreptatea şi izbrănirea acestorŭ pricinĭ, la alegerea nóstră într'acestŭ chipŭ s'aŭ găsitŭ a fi cu cale, iară hotărîrea cea desĕvêrşitŭ rĕmâne a se face de către înălţimea Ta. 1794, Augustŭ 1.

Dositeiŭ al Ungro-Vlachieĭ, Dumitrache Banulŭ Ghica, Vel Banŭ Dumitraşco Racoviţa, Ienache Văcărescu Spăt., Vel Vorn. Manolache Brâncovénu, Costandinŭ Caragea Vel Hatmanŭ, Răducanu Slătinénu Vel Vornicŭ, Manolache Grădişteanu Vel Vornicŭ, Costandinŭ Ştirbeiŭ Vel Logofĕtŭ. (1).

In 5 Sept., 1794. Domnitorulŭ întăresce anaforaua Mitropolituluĭ şi a boierilorŭ divaniţĭ «şi să facă Pitarulŭ Gheorghe periusia zaptŭ (afară de hanŭ) rĕmâindŭ rĕspunḑĕtorŭ datoriilorŭ şi stăpânŭ pe acele câte s'aŭ ivitŭ şi s'aŭ doveditŭ până acum a le rĕposatuluĭ.» (2)

Amŭ adusŭ în tomulŭ din urmă *(la pag. 27—34)* documente retive la hirotonia preoţilorŭ şi a diaconilorŭ. Reproducemŭ şi aci actele din 1794 relative la acéstă materie, acte în legătură cu cele deja aduse.

Iŏ Alexandru Constantinŭ Moruzi Vvd. i Gospodar Zemle Vlahscoe.

Am vĕḑutŭ Domnia-mea anaforaua d-lorŭ boerilorŭ, cu părerea ce facŭ de taleri 25 şi 37, 60, dreptŭ acelea ce cu împĕrătescĭ pravilĭ sunt legiuite

(1) Cod. XXVII, pag. 79.
(2) Cod. XXVII, scara 16, fila 15.

www.dacoromanica.ro

a se da la hirotoniĭ, însă fiindŭ că aceste Eparchiile ţĕreĭ, din catahrizisŭ de maĭ 'nainte aŭ căḑutŭ în sarcina datoriilorŭ, de aceea orânduimŭ Domnia-mea cu deosebire adică: talerĭ patru-ḑecĭ de la o hirotonie, iarŭ dela celŭ ce în puţine ḑile se va face preotŭ după diaconie, prin cercetare de vrednicŭ, talerĭ, cincĭ-ḑecĭ pentru amêndouĕ hiroteniile, care hirotoniĭ să se facă cu acésta orânduială, adică orĭ satu megieşescŭ, orĭ mŏnăstirescŭ, orĭ boerescŭ, unde cu adevĕratŭ va fi lipsă şi trebuinţă, după ce va da adeverinţă în scrisŭ părcălabulŭ cu toţĭ sătenii, cum-că este slobodŭ fără de nicĭ o pricină de dajdie şi că aŭ cu adevĕratŭ lipsă şi trebuinţă de preotŭ, cu acea adeverinţă iscălită şi de stăpânulŭ moşieĭ, viindŭ însuşĭ megiaşiĭ, ceĭ din judeţele Mitropolieĭ la Prea Sfinţia sa părintele Mitropolitŭ, iar ceĭ din judeţele Episcopiilorŭ la părinţiĭ Episcopĭ, de se va găsi vrednicŭ prin bisericésca cercetare, să-lŭ arĕte Domnieĭ-mele Prea Sfinţia Sa părintele Mitropolitulŭ, séŭ părinţiĭ Episcopĭ prin anafora, cu satulŭ, oraşulŭ, mahalaua şi biserica d'impreună cu adeverinţa satuluĭ şi buiurdisindu-se cu pecetea Domnieĭ-mele anaforaua, se va hirotonisi de Archiereulŭ loculuĭ sĕŭ; iar când împotrivă, orĭ acelŭ părcălabŭ cu sătenii d'impreună, séŭ mahalagiĭ şi orăşanĭ vorŭ cuteza a da neadevĕrată mărturie pentru vre-unŭ interesŭ, séŭ pentru vre-unŭ hatîrŭ de rudenie şi de prieteşugŭ, fără de a nu fi lipsă şi trebuinţă de preotŭ şi să înşale Domnia şi pe Archiereŭ, bine să scie, că nu numaĭ aceia ce aŭ datŭ acestŭ felŭ de adeverinţă şi mărturie, ci şi însuşĭ acela ce s'aŭ hirotonisitŭ, lipsindu-se de darulŭ preoţieĭ şi rĕmâindŭ mirénŭ, se va pune la dajdie cu ţéra de obşte; care acéstă hotărîre după ce o veĭ fi arĕtatŭ, Dumneata Vel Logofete, Prea Sfinţieĭ Sale pă-rinteluĭ Mitropolitŭ şi părinţilorŭ Episcopĭ, de a urma în faptă acéstă orânduială, apoĭ să facĭ şi hrisovulŭ Domnieĭ-mele, cu cele maĭ pe largŭ coprinḑĕtóre, de întărirea acesteĭ întocmirĭ, care să şi grijescĭ a se trece în condicile Divanuluĭ, ale Mitropolieĭ, ale Episcopiilorŭ, şi în condicile dela tóte judeţele ţĕriĭ. 1794, Fevruarie 4. Vel Logofĕtŭ.

Prea Inălţatĕ Dómne,

După luminată porunca Mărieĭ-Tale, ce, cu întărire la anaforaua Prea Sfinţieĭ Sale părinteluĭ Mitropolituluĭ, ni se dă, următorĭ fiind ne-am adunatŭ cu toţiĭ la Sf. Mitropolie, unde fiind faţă şi Sfinţia lorŭ părinţiĭ Archiereĭ, am cetitŭ atâtŭ anaforaua Prea Sfinţieĭ Sale părinteluĭ Mitropolituluĭ, cum şi Domnesculŭ hrisovŭ alŭ Mărieĭ Sale rĕposatuluĭ alŭ treilea Grigorie Ghica Vvd. ot lét. 1769, şi făcêndŭ chibzuire pentru ceea ce ar fi cu cale şi de mĕsură a se orândui să dea ceĭ ce se hirotonisescŭ şi se facŭ preoţĭ şi diaconĭ, pentru slujitoriĭ bisericeĭ şi pentru liturghia Archiereuluĭ, a se

www.dacoromanica.ro

orândui dela hirotoniile acelea numaĭ câte și câtŭ și unde cu adevĕratŭ va fi lipsă și trebuință de preotŭ, arĕtămŭ Mărieĭ-Tale, că cercetând pentru acéstă dare, a acelorŭ ce se hirotonisescŭ, cum se urma în vremea celorŭ maĭ d'inainte rĕposațĭ Mitropoliții? nu amŭ pututŭ afla orânduiala ce se va fi urmatŭ la acésta în vremea celorŭ maĭ vechĭ Mitropoliții, fără numaĭ ne adeverimŭ, că în vremea Prea Sfinției Sale rĕposatuluĭ părinteluĭ Mitropolitŭ Grigorie se lua de o hirotonie talerĭ 25, însă talerĭ 4 Archiereuluĭ ce-lŭ hirotonea, unulŭ și jumătate sinodiĭ Sfinției Sale, unulŭ și jumătate eclisiarchuluĭ Mitropolieĭ, 2 pol. cheltuiala bisericiĭ, 5 pol. poclonulŭ cămăriĭ Mitropolituluĭ, și talerĭ, ḑece sinodia Mitropolieĭ; care acéstă orânduială, ce s'aŭ urmatŭ în vremea acestuĭ numitŭ Archiereŭ, chibzuindu-o noĭ cu multă luare aminte, o găsimŭ a fi cu cale și socotimŭ că este cu dreptate a se urma și acum, de vreme ce măcarŭ că sfintele canóne apostolescĭ, bisericescĭ, apără a nu se lua banĭ la hirotoniĭ, dar după pravilile împĕrătescĭ care sunt arĕtate și în hrisovulŭ Mărieĭ Sale rĕposatuluĭ Grigorie Vodă Ghica, se arĕtă ritosŭ poclonulŭ ce este datorŭ să dea în natură celŭ hirotonisitŭ către Archiereŭ, adecă unŭ berbecŭ, douĕ baniție de orzŭ, șése vedre de vinŭ..... obróce de făină, treĭ-ḑecĭ de găinĭ și optŭ galbenĭ, care acelŭ poclonŭ în natură și galbenĭ de 'lŭ vom socoti în banĭ după prețulŭ ce se politicesce acum, facŭ maĭ multŭ decât talerĭ 25, ce arĕtămŭ maĭ sus, și de aceea ḑicemŭ: că este cu sincatavasis aceea ce s'aŭ urmatŭ în vremea Mitropolituluĭ Grigorie; însă acești talerĭ 25 de o hirotonie găsimŭ cu cale, să se urmeze într'acestŭ chipŭ, adică: cândŭ se va hirotoni unŭ diaconŭ și va fi a se hirotoni acelașĭ preotŭ peste treĭ-ḑecĭ saŭ patru-ḑecĭ de ḑile (căcĭ póte să se întâmple după trebuință la vre-unŭ satŭ unde este lipsă de preotŭ a se hirotoni în grabŭ și diaconŭ și preotŭ, când va fi vrednicŭ), atuncĭ să nu dea acelŭ hirotonisitŭ talerĭ cincĭ-ḑecĭ deplinŭ pentru amêndouĕ hirotoniile, ci să dea numaĭ talerĭ treĭ-ḑecĭ și șépte și jumătate, adică talerĭ doĭ-spre-ḑece și jumătate pentru o hirotonie și talerĭ 25 pentru cea l-altă, iar celŭ ce se va hirotoni acum diaconŭ și peste o jumătate de anŭ, séŭ peste unŭ anŭ preotŭ, acela să dea de hirotonie po talerĭ 25 deplinŭ. Asemenea și pentru orânduiala celorŭ ce se hirotonisescŭ diaconĭ și preoțĭ, pentru ca să lipséscă catahrisis, ce se urma cu îmulțirea preoțilorŭ fără de trebuință, găsimŭ cu cale, ca de acum înainte să se urmeze într'acestaș chipŭ, adică: atâtŭ aicĭ în Bucurescĭ, cum și pe afară în sate, verĭ la ce locŭ va fi trebuință de preotŭ, să nu se maĭ urmeze orânduiala ce aŭ fostŭ până acum, adică cu a lua adeverință de la protopopŭ și de la ispravnicĭ, celŭ ce va fi să se facă diaconŭ și preotŭ, căcĭ este peste putință a nu se păgubi și *a nu se cheltui acela cu dare la protopopŭ, la logofețiĭ ispravnicilorŭ, și la însușĭ ispravnicu*, ci pentru ca să lipséscă

www.dacoromanica.ro

de acum înainte acéstă rea urmare, găsimŭ cu cale, ca la satulŭ unde va fi trebuinţă de diaconŭ, séŭ preotŭ, de va fi acelŭ satŭ pe moşie mănăstirésca, séŭ boerésca, să dea părcălabulŭ satuluĭ dimpreună şi cu toţĭ sătenĭĭ adeverinţă în scrisŭ la mâna aceluĭ care va fi a se hirotoni preotŭ la biserica dintr'acelŭ satŭ, cum că este slobodŭ, fără pricină de dajdie şi cum că este trebuinciosŭ a se hirotoni preotŭ la biserica dintr'acelŭ satŭ, care adeverinţă, prin cercetarea a însuşĭ egumenuluĭ, séŭ boeruluĭ aceluia ce va fi stăpânulŭ moşieĭ, după ce va luà bună încredinţare dela părcălabŭ şi dela toţĭ sătenĭĭ că acelŭ omŭ este fără pricină de dajdie şi cu adevĕratŭ este lipsă de preotŭ la acea biserică, să o adevereze şi însuşĭ boerulŭ stăpânulŭ moşieĭ, şi cu acea adeverinţă să vie acelŭ alesŭ de totŭ satulŭ şi de stăpânulŭ moşieĭ dreptŭ aicĭ, la Prea Sfinţia Sa Părintele Mitropolitulŭ, şi Prea Sfinţia Sa, după ce-lŭ va cercetà bisericesce pentru învĕţătura şi vrednicia luĭ, îlŭ va hirotoni diaconŭ şi preotŭ, după a luĭ vrednicie, şi cu acestŭ mijlocŭ lipsesce totŭ felulŭ de mâncătoriĭ şi jafurĭ de asupra celuĭ ce are a a se preoţi, căcĭ unŭ egumenŭ, séŭ unŭ boerŭ stăpânŭ de moşie nu numaĭ nu are nicĭ unŭ interesŭ a fi treĭ séŭ patru preoţĭ la biserica din satulŭ luĭ, ci maĭ vîrtosŭ are pagubă, căcĭ îĭ lasă a fi scutiţĭ de tóte cele drepte ale adetuluĭ moşieĭ; iar când va fi biserica dintr'acelŭ satŭ, unde este trebuinţă de preotŭ, moşie megieşéscă, atuncĭ să vie aicĭ treĭ, patru dintr'aceĭ sătenĭ, dimpreună cu acelŭ grămăticŭ ce va fi a se face preotŭ, şi iarăşĭ cu adeverinţă în scrisŭ din partea părcălabuluĭ şi a tuturorŭ sătenilorŭ, carĭ însuşĭ aceĭ megiaşĭ, după ce vorŭ veni, dândŭ jalbă Mărieĭ Tale şi orênduindu-se la Prea Sfinţia Sa Părintele Mitropolitulŭ, se va face urmarea ce maĭ sus arĕtămŭ.

Asemenea şi pentru bisericile de aicĭ din Bucurescĭ, iarăşĭ cu adeverinţă în scrisŭ a boerilorŭ, neguţătorilorŭ şi a altorŭ mahalagiĭ i enoriaşiĭ aceĭ bisericĭ, se va face urmarea ce maĭ sus arĕtămŭ.

Care acéstă orênduială a hirotoniilorŭ, de va fi primită şi se va găsi cu cale şi de către Inălţimea Ta, de obşte ne rugămŭ a se întări şi cu luminatŭ chrisovulŭ Mărieĭ Tale (1) pentru a se păzi şi a se urmà de acum înainte nestrămutatŭ; iar hotărîrea cea desĕvêrşitŭ rĕmâne a se face de către Inălţimea Ta. — 1794 Ghenarie 19. (2)

Dumitrache Banulŭ, Ianache Vel Spătarŭ, Nicolae Vel Dvornicŭ, Vel Logofĕtŭ, Ianache Moruzi Vel Dvornicŭ, Costache Ghica Vel Logofĕtŭ.

*

(1) Veḑĭ Chrisovulŭ în vol. V alŭ *Istorieĭ Românilorŭ*, pag. 29.
(2) Cod. No. XXVII, fila 1.

www.dacoromanica.ro

Pagina 24.

In privinţa preoţilorŭ, ca şi Mavrogheni, Domnitorulŭ A. Moruzi a fostŭ fórte severŭ, cerêndu-le să-şĭ facă datoria deplinŭ.

Iacă o carte adresată, în 13 Ianuarié 1795, către Mitropolitŭ în privinţa acésta, câtŭ şi maĭ multe acte de pedépsă de popĭ:

Iŏ Alexandru Constantinŭ Moruzi Vvd.

Prea Sfinte Părinte Mitropolite alŭ Ungorŭ-Vlachieĭ, fiind-că aŭ venitŭ la auḑulŭ Domnieĭ Mele, cum-că uniĭ din preoţĭ nu împlinescŭ datoria cea preoţéscă a lorŭ către orăşeniĭ creştinĭ, ce li se întîmplă orĭ bólă, séŭ mórte curată, carĭ aŭ trebuinţă de preotŭ după orênduiala creştinéscă, a le ceti bisericescele rugăciunĭ, orĭ a-ĭ pricistui séŭ a-ĭ îngropà, ci pe lângă necazurĭ şi jalea ce aŭ a morţiĭ, séŭ a bólelorŭ şi pe lângă perderea copiilorŭ, séŭ a némuluĭ lorŭ, arŭ fi pătimindŭ şi cu preoţiĭ deosebită mâhnire şi necazŭ, că-ĭ chiamă, nelăsândŭ pe creştinĭ la proeresisŭ alŭ lorŭ şi la putinţa ce aŭ de a face de sineşĭ preotuluĭ aceluia mulţămită cu ceea ce-ĭ va da mâna, şi pentru câştigurĭ şi pentru folosurĭ de dobândă, se arétă către acelŭ pătimaşŭ cu chipurĭ şi mijlóce urîte, zăbovindu-ĭ şi cerêndu-le întâĭ plata pentru îngropare, pentru slujbă şi pentru cetania ce are a face, şi-ĭ trimitŭ dela o biserică la alta; care acestea, măcar că nu le-amŭ creḑutŭ Domnia Mea a fi adevĕrate, sciindŭ purtarea de grijă cea păstorésca şi diadesisŭ alŭ Prea Sfinţieĭ Tale, că nu veĭ trece cu vederea unele ca acestea, care este unŭ pĕcatŭ şi unŭ mare catahrisisŭ a pătimi creştiniĭ într'o politie ca acésta plină de preoţĭ şi îndestulată de bisericĭ şi de mănăstirĭ, lângă scaunulŭ domnescŭ şi lângă Archiereiĭ loculuĭ, maĭ vîrtosŭ sciindŭ Prea Sfinţia Ta câtŭ sunt Domnieĭ Mele nesuferite şi urîte unele ca acestea a le auḑi şi câtă turburare ne dă; dar pentru ca nu care cum-va să se întîmple fără de scirea Prea Sfinţieĭ Tale dela vre-uniĭ din preoţĭ a se face, să nu lipsescĭ a da învĕţătură şi poruncĭ straşnice la toţĭ preoţiĭ şi protopopiĭ, ca să se ferésca de unele ca acestea şi să aibă fieşĭ-carele la loculŭ sĕŭ şi la enoria sa a-şĭ împlini datoria preoţéscă către toţĭ creştiniĭ ceĭ cu bóle şi mórte curată, carĭ aŭ trebuinţă de precistanie, de îngropare şi de slujbele şi rugăciunile bisericescĭ întru necazurile şi patimile lorŭ, ca cu bună voie şi cu protimie să mérgă şi să primésca atâtŭ pe ceĭ chivernisiţĭ, câtŭ şi pe ceĭ săracĭ, lăsândŭ pe creştinĭ la proeresisŭ alŭ lorŭ, care ca la unŭ lucru ce este pentru sufletŭ şi pentru pomenirea lorŭ, însuşĭ de sine are fieşĭ-care

www.dacoromanica.ro

celŭ ce póte proerisisŭ şi evlavie, şi precum pe celŭ chivernisitŭ aşĭa şi pre celŭ săracŭ şi fără nicĭ o putere şi străinŭ să nu-lŭ părăséscă, nicĭ să-lŭ isgonéscă, dândŭ preoţilorŭ hotărîtă poruncă ca să scie că celŭ ce se va dovedi într'o faptă ca acésta, acela va fi osînditŭ şi pedepsitŭ de biserică. —1795 Ianuarie 13. (1)

Anaforaoa Mitropolitului Dositeiŭ, din 12 Oct., 1795.

Insciinţéză că «unŭ popă Iordache din Bucurescĭ, în multe rênduri urmândŭ netrebnice fapte şi de totŭ necuvióse în potriva cinstei darului preoţiei, atâtŭ în vremea celorŭ maĭ dinaintea nóstră rĕposaţĭ Mitropoliţĭ, de către carĭ s'aŭ şi făcutŭ bisericéscă cercetare cu oprirea daruluĭ, cum şi acum de când noĭ ne-amŭ făcutŭ Mitropolitŭ, în multe rênduri sfătuindu-lŭ şi asemenea de darŭ oprindu-lŭ, vedemŭ că nicĭ într'unŭ chipŭ nu face părăsire, ci maĭ vîrtosŭ pe rĕŭ merge, până într'atâtŭ că acum aŭ catandisitŭ a cădé şi în mânele celorŭ politicescĭ cu netrebnica sa faptă». Mitropolitulŭ cere să fie trimisŭ spre pocăinţă la mănăstirea Snagovuluĭ.

Asemenea cere Mitropolitulŭ, ca unŭ altŭ popă, Dionisie, dela biserica Dómneĭ, să fie surghiunitŭ la Cernica pentru identice fapte. Domnitorulŭ, în 13 Oct. 1795, aprobă, dar adaogă că ambiĭ popĭ să fie băgaţĭ în fiare şi aşĭa să fie duşĭ la loculŭ de surghiunŭ. (2)

Este fórte curiosŭ următorulŭ actŭ, constatândŭ cum unŭ grămăticŭ, Vasile Nuşu, se face diaconŭ, ba şi popă fără chirotonie. Domnitorulŭ pune să-lŭ bată chiar la uşile bisericilorŭ unde a oficiatŭ cu nedreptulŭ.

Iŭ Alexandru Constantinŭ Moruzi Woevodŭ i Gospodarŭ:

Poruncimŭ Domnia Mea d-tale Vel Spătarŭ, pe acestŭ Vasile, rădicându-lŭ dela Mitropolie, acolo la acea biserică unde aŭ îndrăznitŭ de au slujitŭ sfânta leturghie fără de a fi hirotonisitŭ, să-lŭ puie înaintea bisericiĭ în falangă, să se bată cu o sută de toiege la tălpĭ, şi apoĭ să-lŭ trimiţĭ surgunŭ la mănăstirea Căldăruşanĭ, unde poruncimŭ, epistatule dela Căldăruşanĭ, să-lŭ aibĭ la osîndă acolea, de unde să nu se slobódă fără de porunca nóstră. — 1795 Martie 23. (3)

Vel Logofĕtŭ.

(1) Cod. XXIX, fila 10.
(2) Cod. XXVIII, scara 7, fila 48, verso.
(3) Cod. No. XXVIII, fila 24.

www.dacoromanica.ro

Prea Inălțate Domne,

Cu smerită anafora însciințămŭ Măriiĭ Tale, că în trecutele ḑile viindŭ la Mitropolie spre a se hirotonì diaconŭ unŭ grămăticŭ anume Vasile sin Nușulŭ, de aicĭ din Bucurescĭ, după cercetarea ce i s'aŭ făcutŭ s'aŭ găsitŭ vrednicŭ, și mai vîrtosŭ pentru lipsa și trebuința ce este de diaconŭ la biserica Curțiĭ Gospod cea veche, făcêndu-se cerere și de însușĭ clirosulŭ bisericiĭ de acolo, pentru carele erà a se face și însciințare prin anafora către Maria Ta, după coprinderea luminatuluĭ chrisovŭ; însă maĭ sus numitulŭ nefăcêndŭ adăstare până a se arătà Măriei Tale, din îndemnarea vrăjmașuluĭ diavolŭ, aŭ îndrăsnitŭ până a nu se hirotonì și aŭ slujitŭ leturghie diaconesce în douĕ treĭ rênduri, arĕtândŭ cum-că s'aŭ hirotonitŭ, fără de a fi hirotonitŭ; de care însciințându-ne unde eramŭ, socotindu-ne a-ĭ orênduì canonŭ spre a-șĭ plânge pĕcatulŭ pentru nelegiuita faptă ce aŭ făcutŭ; nu s'aŭ mulțămitŭ numaĭ cu acésta ce aŭ făcutŭ, ci încă, meșteșugindŭ, aŭ făcutŭ o carte mincinósă despre partea nóstră, cu pecete străină, coprinḑĕtóre cum-că este preotŭ și duhovnicŭ și că este trimisŭ de noĭ afară în eparchie, ca să ispoveduiască și să povĕțuiască norodulŭ spre mântuire, schimbându-șĭ și numele, cu care eșindŭ prin satele de afară din județulŭ Ilfovuluĭ, aŭ și începutŭ a face cercetare pe la biserícĭ cum și în ce chipŭ se află cele sfinte, puindŭ epatrahirŭ de gâtŭ, sĕvèrșindŭ și unele din cele preoțescĭ orênduellĭ. De care însciințându-ne amŭ și trimisŭ omŭ într'adinsŭ, și prinḑêndu-lŭ l'aŭ adusŭ aicĭ la Mitropolie, căruia după cercetarea ce i s'aŭ făcutŭ, aflândŭ întocmaĭ după cum ne-amŭ însciințatŭ și fiind-că elŭ se află cu plete și barbă, pentru ca să intre în orênduiala bisericéscă, cu carele aŭ și înșelatŭ spre a-lŭ crede norodulŭ maĭ întâĭ de diaconŭ, și acum maĭ pe urmă de preotŭ, ca unŭ lucru peritorŭ la dînsulŭ de acum înainte, amŭ pusŭ de l'aŭ rasŭ, ca nu care cumva scăpândŭ iarășĭ de aicĭ cu vre-o deosebită meșteșugire, să maĭ înșale pe creștinĭ. Dar pentru ca nu și de acum înainte să maĭ îndrăsnéscă și altulŭ ca dînsulŭ a face și a-șĭ rîde de lege și de cele sfinte, rugămŭ pe Măria Ta, că de se va găsì cu cale și de către Măria Ta, să i se facă o cuviinciósă certare politicéscă întru vederea tuturorŭ, spre pilda și altora, iar aniĭ Măriei Tale rugămŭ dela Domnulŭ Dumneḑeŭ să fie mulțĭ și fericițĭ. — 1795 Martie 23.

Alŭ Măriei Tale către Dumneḑeŭ fierbinte
rugătorŭ și smeritŭ părinte sufletescŭ:
Dositheiŭ alŭ Ungro-Vlachieĭ.

www.dacoromanica.ro

Respopiţiĭ eraŭ puşĭ la birŭ, cum dovedesce actulŭ următorŭ:

Pitacŭ către Episcopulŭ Rîmnicŭ.

Pentru câţĭ respopĭ séŭ resdiaconĭ se află în eparchia Sf. Tale, carĭ orĭ s'aŭ însuratŭ alŭ doilea rêndŭ, lepĕdându-se de darulŭ preoţieĭ, séŭ pentru alte vinĭ li s'aŭ luatŭ darulŭ preoţieĭ, poruncimŭ Domnia Mea, ca pe toţĭ aceia să-ĭ areţĭ la Ispravniciĭ judeţuluĭ, fiind-că s'aŭ datŭ poruncile Domnieĭ Mele de a intrà la dajdie cu locuitoriĭ satelorŭ unde locuescŭ, făcêndu-ĭ cunoscuţĭ, de a nu înşelà norodulŭ. — 1794. Octombre 13. (1)

*

Cu aceaşĭ dată Moruzi ordonă aceluiaşĭ Episcopŭ de Rîmnicŭ, ca toţĭ popiĭ séŭ diaconiĭ, hirotonisiţĭ la alte eparchiĭ străine, bună-óră a Vidinuluĭ, «să nu-ĭ cunoscĭ de preoţĭ séŭ diaconĭ, nicĭ să-ĭ îngăduescĭ a sĕvêrşi slujbe bisericescĭ, ci să-ĭ areţĭ la Ispravniciĭ judeţuluĭ, către carĭ s'aŭ datŭ poruncile Domnieĭ Méle, ca să intre la dajdie cu sătenii satelorŭ unde locuescŭ.» — 1794 Octombrie 13. (2)

Maĭ deunăḑĭ se agità cestiunea: protopopiĭ se cade a fi rênduiţĭ de guvernulŭ laicŭ, orĭ de Episcopĭ? Noĭ amŭ vĕḑutŭ că numirea lorŭ o făcea Episcopulŭ, dar Domnitorulŭ îlŭ recomandà ispravnicilorŭ şi-ĭ dădea *volnicie* de a-şĭ împlini misiunea.

Când însă unŭ protopopŭ se purtà rĕŭ, Domnitorulŭ cerea Episcopuluĭ destituirea luĭ:

Iubitorule de Dumneḑeŭ, Sfinţia Ta Părinte Episcópe alŭ Sfinteĭ Episcopiĭ Rîmnicŭ, fiind-că avemŭ Domnia Mea însciinţare pentru unŭ popă Marinŭ, ce este orênduitŭ protopopŭ la sud Gorjŭ, cum că nu se pórtă cu orênduéla ce i se cade după datoria luĭ, atâtŭ spre cele bisericescĭ, câtŭ şi spre norodulŭ locuitorilorŭ de obşte la cele sufletescĭ, poruncimŭ Domnia Mea ca îndată dupĕ primirea domnesculuĭ nostru Pitacŭ, să-lŭ lipsescĭ din slujbă şi să orênduescĭ altulŭ, căruia să-ĭ daĭ povĕţuirile cele cuviincióse. — 1794 Octombre 13. (3)

(1) Cod. XXIII, fila 285.
(2) Cod. XXIII, fila 285.
(3) Cod. XXIII, fila 283, verso.

www.dacoromanica.ro

Să nu se crédă că Episcopatulŭ se bucurà de marĭ libertăţĭ în secolulŭ XVIII. Domnitorulŭ poruncià Mitropolituluĭ şi Episcopilorŭ. Ba nicĭ visită în eparchie nu putea face Episcopulŭ, fără de prealabila învoire a Domnitoruluĭ şi vestirea din partea acestuia către ispravniciĭ respectivĭ:

Carte legată din 22 Maiŭ 1793, prin care Al. Moruzi scrie luĭ Cost. Caragea Hatmanulŭ, Caimacamulŭ Craioveĭ: «Iţĭ facemŭ Domnia Mea în scire, că S. Sa iubitorulŭ de Dumneḑeŭ Episcopŭ alŭ Episcopieĭ Rîmniculuĭ, Chirŭ Nectarie, aŭ luatŭ voie dela Domnia Mea a veni aicea la Craiova în eparchia Păstorieĭ Sale, şi i s'aŭ datŭ de către Domnia Mea sloboḑenie; ci dar d-vóstre, după sosirea Sf. Séle acolo, să aveţĭ a vĕ aretà după orênduială şi obiceiŭ ce va fi stătutŭ şi maĭ înainte.» (1)

Fórte curiosŭ este altŭ pitacŭ alŭ luĭ Iω Alexandru Const. Moruzi Vvd., din 12 Martie 1795, către Caimacamulŭ Craioveĭ Alexandru Calfoglu şi către toţĭ boeriĭ de acolo, prin care le vestesce visita pastorală a Episcopuluĭ, de eparchia căruia se ţine Craiova. Acestŭ pitacŭ neobicinuitŭ adaoge a aretà o specie de inferioritate a prelaţilorŭ bisericeĭ faţă cu Domnia, care îşĭ arogă dreptulŭ de a controlà, permite şi póte chiar opri Episcopĭ dela visitele pastorale prin eparchiĭ.

Ḑice Domnitorulŭ Moruzi: «Fiind-că se apropie sfintele şi luminatele ḑile ale Invieieĭ Domnuluĭ Dumneḑeŭ şi Mântuitoruluĭ nostru Isusŭ Christosŭ, când se cuvine a se aflà fieşĭ-care Archiereŭ la eparchia sa, de a cinsti şi a prăznui sfintele sĕrbătorĭ dimpreună cu eparchioţiĭ sĕĭ; iată şi Sfinţia Sa iubitorulŭ de Dumneḑeŭ Părintele Episcopŭ alŭ Rîmniculuĭ, Chirŭ Nectarie, cu totŭ zaiflîculŭ ce aŭ avutŭ şi cu tótà greutatea drumuluĭ care este într'acéstà vreme, s'aŭ sîrguitŭ de sineşĭ la acésta, ca un păstorŭ bisericescŭ alŭ acesteĭ eparchiĭ, a veni în partea loculuĭ, ca să-şĭ blagoslovéscà turma şi să petrécà sfintele sĕrbătorĭ cu fiiĭ sĕĭ ceĭ bisericescĭ împreună. Decĭ nu lipsimŭ a vĕ scrie Domnia Mea, ca să fiţĭ însciinţaţĭ de aceasta, şi fieşĭ-care după datoria creştinéscà să se aréte către Sfinţia Sa cu cinste şi cu evlavia ce se cade, ca către unŭ Archiereŭ şi Păstorŭ bisericescŭ alŭ eparchieĭ, şi fiţĭ sănătoşĭ. (2)

Pitacŭ către Mitropolitulŭ, din 29 Novembre 1795.

Sunt atâtea ḑile trecute, de când s'aŭ datŭ porunca Domnieĭ Mele de

(1) Cod. XXIII, fila 64.
(2) Cod. XXIX, fila 36, verso.

www.dacoromanica.ro

volnicie, prin dumnė-luĭ Vel Armaşŭ, pe anaforaoa judecătorilorŭ de criminalionŭ, ca să se aducă unŭ Ionŭ protopopulŭ de Ilfovŭ înaintea P. S. Tale, unde fiindŭ faţă şi uniia din judecătoriĭ departamentuluĭ de criminalionŭ, să i-se facă cercetare şi întrebare pentru casna şi uciderea aceiaşĭ fete, care din judecata departamentuluĭ s'aŭ orênduitŭ prin scirea şi a P. S. Tale, cu porunca Domnieĭ Mele, dupĕ priminţa şi învoiala amêndouĕ părţile ce s'aŭ cununatŭ cu ciobanulŭ, ce însuşĭ aŭ mărturisitŭ fapta de adevĕrată înaintea judecăţeĭ, i pentru ştrafulŭ de talerĭ 45, ce aŭ luatŭ numitulŭ protopopŭ, şi după cercetare să ni se facă anafora, care nicĭ până acum nu ni s'aŭ arĕtatŭ; decĭ ceremŭ Domnia Mea la acésta rĕspunsŭ în scrisŭ, prin anaforaoa P. S. Tale, de urmarea ce s'a făcutŭ. (1)

In interesele multiple, cu carĭ eraŭ în contactŭ potropopiĭ de judeţe, Al. Moruzi avea ochiĭ asupra lorŭ. Dacă potropopiĭ se bucuraŭ de scutirĭ şi privilegiĭ, eĭ aveaŭ şi îndatoririĭ, carĭ sunt maĭ pe largŭ arĕtate în următorulŭ nizamŭ:

Carte către Mitropolitulŭ Dositheiŭ, din 5 Decembre 1795.

Amŭ vĕḑutŭ Domnia Mea anaforaua ce ne facĭ, cu arĕtare de câte-va ponturĭ pentru îndreptarea protopopilorŭ şi a preoţilorŭ de obşte, prin care cerĭ P. S. Ta să li să dea nizamŭ spre a lipsi urmările lorŭ cele rele şi împotrivă şi a se păzi o bună rênduială, la care rĕspundemŭ P. S. Tale, că temeiulŭ celŭ d'întâĭ de a se păzi, adică buna orênduială între cele bisericescĭ, a se întări credinţa şi a se înmulţi şi evlavia creştinilor către cele sfinte, este de a fi preoţiĭ carĭ aŭ darulŭ preoţieĭ, iar maĭ vîrtosŭ protropopiĭ, carĭ se numescŭ şi horoepiscopĭ, aleşĭ, bărbaţĭ vrednicĭ de cuviinţă şi cu sciinţă de învĕţătură, atâtŭ ceĭ ce se rênduescŭ de P. S. Ta în eparchiu Mitropolieĭ, câtŭ şi ceĭ ce se orênduescŭ de Părinţiĭ Episcopĭ în eparchiile episcopescĭ, carĭ aceştia, când vorŭ fi precum ḑicemŭ şi nu vorŭ avea pricina aceea care póte să-ĭ silésca şi să-ĭ îndemne la urmărĭ netrebnice de lăcomie, adică a pricinui că aŭ datŭ avaetulŭ peste mĕsură şi s'aŭ cheltuitŭ la protopopie, silindu-se a-şĭ scóte cheltuiala, şi iĭ va fi cumpĕnitŭ avaetulŭ după mĕsura venituluĭ luĭ celŭ dreptŭ şi obicĭnuitŭ, atuncĭ se va putè păzi şi buna orênduială întru tóte cele ce ne areţĭ P. S. Ta şi va lipsi cele necuviincióse urmărĭ, pentru că ómeniĭ facŭ buna orênduială şi iarăşi ómeniĭ o strică, iar nu se lucréză de sineşĭ; iar când acésta, care este te-

(1) Cod. XXIX, fila 128, verso.

www.dacoromanica.ro

meiulŭ, nu se va urmà în faptă, întru zadar sunt orênduelile și poruncile și nicĭ o bună orênduială nu se va putè îndreptà, ci va fi iarășĭ precum curge, pentru care însușĭ P. S. Ta aĭ a da sèmă înaintea luĭ Dumnedeŭ la înfricoșatulŭ județŭ, cum asemenea și Părinții Episcopĭ pentru eparchiile sale, și împreună cu Sfințiile lorŭ aĭ a da sèmă și P. S. Ta și pentru acele. Dreptŭ aceea, de vreme ce vedemŭ la P. S. Ta bună rîvnă spre îndreptarea acestora, scriindu-ne cu durere de a se da nizamŭ pentru faptele cele fără de orênduială și împotrivă ale protopopilorŭ, trebue ca atâtŭ P. S. Ta în eparchia P. S. Tale, câtŭ și Părinții Episcopĭ în eparchiile Sfințiilorŭ lorŭ, întâĭ acèsta să o facețĭ, adecă : alegerea protopopilorŭ de a fi òmenĭ vrednicĭ, de cuviință și cu sciință de învățătură, cu viață fără de prihană, pentru că nu sunt atâta la numĕrŭ mulțĭ, *nicĭ este dór țéra acésta dela Dumnedeŭ la atâta stare, de a nu se putè găsì atâtea ipochimene cu carte, câțĭ trebuescŭ pentru protopopie, ci trebue să se afle cu înlesnire de a se orênduì acestŭ felŭ de òmenĭ, cărora să li se cumpĕnéscă avaetulŭ după mĕsura și după starea venituluĭ celŭ dreptŭ* care pòte avea, după vechiulŭ obiceiŭ, ca să nu aibă pricina acèsta de a se înșelà la lăcomie și la urmărĭ rele, iar să nu se orênduiască protopopiĭ fieș-cum, pentru regèle, pentru hatârurĭ, orĭ pentru dare de maĭ multŭ avaetŭ, sèŭ prin ajutóre de prietenie și rudenie, sèŭ pentru interesŭ și câștigŭ alŭ celorŭ ce se află pe lângă Archiereĭ în slujba Mitropolieĭ și la Episcopiĭ, că acèsta este slujbă cu deosebire, unde acum fiind-că se sfîrșesce și anulŭ, poțĭ și *Sf.* Ta și Părinții Episcopĭ a face alegerea acèsta și a orêndui bărbațĭ ca aceia vrednicĭ, cărora le veĭ da Sf Ta învățăturile cele îndestulate bisericescĭ pe largŭ de a le urmà, carĭ și când vorŭ sluji bine păzindŭ buna orênduială și nu va învinovăți întru nimicŭ, nu trebue să se scòtă din protopopie unulŭ ca acela vrednicŭ, ci rĕspunděndu-șĭ avaetulŭ, ce-ĭ va fi cumpĕnitŭ după starea și mĕsura venituluĭ pe fieș-care anŭ, trebue să rĕmână nelipsițĭ din protopopie și 4 și 5 anĭ, sèŭ și până în sfîrșitulŭ lorŭ; iar când va învinovăți protopopiĭ, atuncĭ trebue să se aducă în judecată de față să se cerceteze vina lorŭ și așĭà cu vină dovedită și cu hotărîre de judecată bisericèscă în scrisŭ, nu numaĭ se va scóte din protopopie, ci încă să i se facă și pedépsa ce i se cade, arĕtându-se și Domnieĭ Mele cu anafora pe unulŭ ca acela, ca altă-dată să nu maĭ fie orênduitŭ în protopopie; carĭ acețtĭ protopopĭ nu aŭ volnicie maĭ multă în pricinile mirenilorŭ parte bărbătèscă sèŭ muerèscă a se amestecà și a se întinde într'altŭ chipŭ, de a trămite adică de sineșĭ să tragă, să ridice și să aducă orĭ bărbatŭ, orĭ holteiŭ, orĭ muĭere vĕduvă sèŭ fată, numaĭ căcĭ aŭ auditŭ și i-aŭ spusŭ cine-vașĭ vr-unŭ felŭ de pîră, să bată, să pue în hiarĕ și să globèscă, fără de numaĭ unŭ bărbatŭ când va merge de sineșĭ la protopopŭ, ca să céră îndreptarea soțieĭ luĭ, orĭ unŭ părinte, tată sèŭ mumă, pentru

www.dacoromanica.ro

fata lorŭ, séŭ rudenia cea de aprópe, pentru ruda luĭ, séŭ când Ispravniciĭ judeţuluĭ vorŭ orêndui la protopopŭ pricină ca acésta, atuncĭ are a cercetà, a înţelepţi şi a face îndreptare, cu cuvîntulŭ şi cu învĕţătura bisericéscă şi duhovnicéscă, şi numaĭ de a închide parte muĭeréscă pentru înţelepţire, cu învoirea şi cererea părinţilorŭ, séŭ rudelorŭ lorŭ sloboḑimŭ; iar hiarĕ, biciŭ, bĕţŭ să nu aibă, de a bate, nicĭ de a globi, pentru că biciulŭ preotuluĭ este cuvîntulŭ luĭ Dumneḑeŭ în gura luĭ, cu care trebue să învețe şi să îndrepteze pe norodŭ, că Christosŭ nu a avutŭ nicĭ biciŭ, nicĭ toiagŭ în mânele sale, carele de ar fi vrutŭ îndreptà norodulŭ sĕŭ cu acestŭ mijlocŭ şi a face rĕsplătire cu pedépsă, avea putere de miĭ de leghióne de îngerĭ. Decĭ după cum Chrisosŭ cu învĕţăturĭ dumneḑeescĭ aŭ ămblatŭ, asemene şi protopopiĭ şi preoţiĭ cu învĕţăturĭ bisericescĭ trebue să fie următorĭ, iară nu cu bătăĭ şi cu hiarĕ şi cu jafurĭ de glóbă, că acestea fórte ne turbură şi nu le vomŭ puté maĭ multŭ suferi; de care să sciĭ că pentru acésta avemŭ a trămite poruncile nóstre într'adinsŭ, şi Prea Sf. Ta trebue să proftacsescĭ maĭ nainte a le face cunoscute la toţĭ, şi aşĭa dela pricinĭ ca acestea, care se sĕvêrşescŭ şi se izbrănescŭ prin protopopĭ, nu oprimŭ Domnia Mea de a luà dela partea cea vinovată aceĭ 300 de banĭ obicĭnuiţĭ ce ne scriĭ P. S. Ta, care se numesce dicheoma, iar nu glóbă, cum şi dela cununia acea ce ne areţĭ că aŭ fostŭ obicĭnuitŭ, adică dela nunta d'întâĭ de june cu fată, talerĭ unulŭ vechiŭ, dela a doua nuntă doĭ zloţĭ vechĭ, dela a treia nuntă talerĭ 2 vechĭ, şi orĭ pentru havaeturile aceste ce va luà, saŭ pentru verĭ-ce împlinire va face protopopiĭ dela preoţĭ, să aibă a da adeverinţa luĭ iscălită la mâna aceluia, ca să poţĭ luà P. S. Ta pliroforie, când veĭ cercetà de urmările protopopuluĭ; iar când protopopiĭ n'aŭ pututŭ prin mijlocŭ care poruncimŭ a izbrăni o pricină ca aceea, nu are a face maĭ multŭ herechetŭ decât a da în scirea Ispravnícilorŭ, ca Ispravniciĭ să trimită partea bărbătéscă cu acea femee séŭ fată aicĭ la Sf. Ta, séŭ la Părinţiĭ Episcopĭ, ca să se facă judecată şi hotărîre bisericéscă dela Archiereulŭ loculuĭ. Aceste care le poruncimŭ Domnia Mea, să se pue în faptă, atâtŭ de către P. Sf. Ta, câtŭ şi de către Părinţiĭ Episcopĭ, după pítaculŭ Domnieĭ Mele, după care asemene copie să trămiţĭ P. S. Ta şi la părinţiĭ Episcopĭ câte treĭ, de a le urmà negreşitŭ. — 1795 Decembre 5.

Proc. Vel Logofĕtŭ.

17 cărţĭ către ispravnici pentru nizamulŭ protopopilorŭ.

Vĕ facemŭ Domnia Mea în scire că, din jălbile ce-aŭ venitŭ Domnieĭ Mele de pe afară şi de aicĭ din Bucurescĭ, însciinţându-ne de unele urmărĭ necuviincióse ce facŭ protopopiĭ judeţelorŭ, împotrivitóre buneĭ orênduelĭ

www.dacoromanica.ro

și de multŭ catahrisisŭ, amŭ făcutŭ de acésta întrebare P. S. S. Părinteluĭ Mitropolitŭ Ungro-Vlachieĭ, și ne-aŭ aretatŭ P. S. S. ponturile carĭ le aŭ protopopiĭ de obște, cuprinḑĕtóre și povĕțuitóre pre largŭ de pricinele preoțescĭ și bisericescĭ, ce aŭ datoria a le urmà protopopiĭ și a le păzi, carĭ le-amŭ vĕḑutŭ Domnia Mea că sunt prea bune și cu cale, și când protopopiĭ vorŭ eși din rênduiala acelorŭ ponturĭ și vorŭ face vre-o împotrivă urmare sunt vinovațĭ de a se pedepsi; pentru aceea dar, fiind-că de isnóvă trimete P. S. Sa acum către protopopĭ povĕțuirile acelea spre îndreptarea urmărilorŭ lorŭ, iată și către d-vóstre Ispravnicilorŭ dămŭ Domnia Mea aceste domnescile nóstre poruncĭ, carĭ prin P. S. S. Părintele Mitropolitulŭ vi le trimitemŭ d-vóstre și vĕ poruncimŭ, ca să chiămațĭ înaintea d-vóstre pe protopopiĭ județuluĭ, cărora dându-le archierésca carte ce li se trimite, să-le citițĭ apoĭ acéstă a nóstră poruncă, cu înțelegere a li se face bine sciută și cunoscută, că pentru pricinile preoțescĭ și bisericescĭ ale orênduleleĭ sf. slujbe ale legeĭ, aŭ să fie următorĭ după archierescile ponturĭ și învĕțăturĭ, iar la pricinile mirenescĭ, carĭ trebue a se căutà prin obraze bisericescĭ, fórte să păzéscă buna orênduială, după nizamulŭ ce li se dă, cum se cuprinde maĭ jos, adică: hiarĕ, biciŭ, butucŭ, bătaie, înjurăturĭ și jafurĭ de glóbe să nu auḑimŭ Domnia Mea maĭ multŭ că le facŭ protopopiĭ, nicĭ să întinḑă a trimite adică de sineșĭ să ridice și să tragă verĭ muĭere vĕduvă, verĭ fată, verĭ căsătorită, numaĭ după vorba séŭ pîra cuĭ-va și că a auḑitŭ iată ce, fără numaĭ când Ispravniciĭ județuluĭ vor trimite parte muierésca la protopopŭ pentru cercetare, séŭ pentru vre-o închidere spre înțelepțire, însă cu adeverința Ispravnicilorŭ în scrisŭ iscălită.... séŭ când unŭ bărbatŭ va merge de sineșĭ la protopopŭ, ca să céră îndreptarea soțieĭ luĭ prin dojană de cuvîntŭ bisericescŭ și duhovnicescŭ, orĭ unŭ părinte, tată séŭ mumă. . . . . *(maĭ departe precum în actulŭ de maĭ sus)* atuncea are a cercetà, și pe lângă dojana cuvîntuluĭ, când nu se va înțelepți, sloboḑimŭ la cele neînțelegĕtóre, prin învoirea cereresĭ aceluĭ bărbatŭ, orĭ părinte, séŭ a rudenieĭ de aprópe, a închide partea muĭerésca pentru îndreptarea și înfrângerea eĭ, iar nu pentru folosulŭ câștiguluĭ sĕŭ, nicĭ a bate să nu îndrăsnéscă; séŭ când unŭ părinte va fi în pricină cu cine-va și cu fata luĭ, séŭ fată sĕrmană de părințĭ, că va fi fostŭ în vorbă și în pricină cu unŭ holteiŭ, sĕŭ vĕduvă pentru însoțirea cea după lege, séŭ acelŭ holteiŭ, séŭ vĕduvă se va lepĕdà și va vrea acea fată, séŭ părintele, séŭ rudele a merge de sineșĭ la protopopulŭ județuluĭ, pentru ca să céră vre-unŭ mijlocŭ tainicŭ îndemnăreĭ și alŭ sfătuireĭ duhovnicescĭ, atuncĭ protopopulŭ, ca unŭ obrazŭ bisericescŭ, póte să intre mijlocitorŭ și osîrduitorŭ, însă numaĭ cu cuvîntulŭ și prin îndemnare bisericéscă de a îndupleca și a îndemnà prin învoire la căsnicie pe amêndouĕ părțile, iar maĭ multŭ ur-

www.dacoromanica.ro

mare afară din cuvîntulŭ bisericescŭ, orĭ a sili séŭ a cheltui cu banĭ pe vre-o parte din amêndouĕ, seŭ a face herechetŭ dela sineşĭ maĭ multŭ, séŭ a bate, să nu aibă voie, ci rĕmâindŭ pricina la puterea judecăţiĭ şi zabitlăĭ de dregătorĭ, să-ĭ arete la Ispravniciĭ judeţuluĭ. Şi când nicĭ prin Ispravnicĭ nu-ĭ vorŭ învoi séŭ izbrani, să se trimită de către Ispravnicĭ la Archiereulŭ loculuĭ, de a se face orĭ împreunare cu cununie, de se va cădé, orĭ îndreptarea celuĭ nevinovatŭ, fără de a cheltui, orĭ osîndă de plată, séŭ pedépsă celuĭ de vină. Şi aşĭa dela pricinĭ de acestea, ce se caută prin obraze bisericescĭ, carĭ cu mijloculŭ ce poruncimŭ se vorŭ izbrăni prin protopopĭ şi vorŭ luà sfîrşitŭ, nu oprimŭ Domnia Mea a luà protopopulŭ aceea ce ne-aŭ aretatŭ P. S. S. Mitropolitulŭ că este orînduitŭ din vechime, adică 300 de banĭ dela partea cea vinovată, care se numesce dicheoma, iar nu cu nume de glóbă, precum şi avaetulŭ dela cununiĭ, pe câtŭ ne-aŭ aretatŭ P. S. S. Părintele Mitropolitulŭ că este obicĭnuitŭ din vechime, iarăşĭ să şi-lŭ aibă protopopiĭ, adică dela cununia d'întâĭ, june cu fată, talerĭ unulŭ vechiŭ, dela cununia alŭ doilea douĭ zloţĭ vechĭ, dela cununia a treia doĭ leĭ vechĭ, iar maĭ multŭ nu. Dreptŭ aceea, pentru ca să aibă protopopiĭ acéstă povaţă pururea înaintea lorŭ spre a nu greşi, să puneţĭ dumné-vóstre, ca înseşĭ protopopulŭ să scóţă copie întocmaĭ şi asemenea după cuprinderea acesteĭ domnesceĭ nóstre cărţĭ, pre largŭ, care copie însuşĭ protopopulŭ iscălindu-o, să o daţĭ în mânele luĭ, care acésta să o treceţĭ apoĭ în condica judeţuluĭ. Pentru căcĭ de se va aflà de aicĭ înainte că vre-uniĭ din protopopĭ n'aŭ păzitŭ aceste ponturĭ şi împotrivă aŭ urmatŭ, nu numaĭ bisericesce are a se judecà şi a se canonisi, ci şi politicesce are a se pedepsi rĕŭ; de care vĕ şi poruncimŭ să fiţĭ în urmă dumné-vóstre cu luare aminte, şi când veţĭ vedé iarăşĭ urmărĭ înpotrivă de acum înainte, să fiţĭ datorĭ a însciinţà Domnieĭ Mele negreşitŭ, însă lucrurĭ adevĕrate, nu din auḍire, greşite, nicĭ din cele trecute lucrurĭ, ci cele adevĕrate să aretaţĭ Domnieĭ Mele, pentru ca să nu pĕcătuiţĭ, dar nicĭ să treceţĭ cu vederea, spre a nu se urmà maĭ multŭ vre-unŭ catalıisisŭ, şi fiţĭ sănătoşĭ. — 1795 Decembre 9.

NB. Asemenea s'aŭ făcutŭ şi către Episcopulŭ Argeşuluĭ, i către Episcopulŭ Rîmniculuĭ, şi către Episcopulŭ Buzĕuluĭ, i una la Caimacamulŭ, care cărţĭ s'aŭ trimisŭ prin P. S. S. Părintele Mitropolitulŭ. (1)

Moruzi nu numaĭ pedepsià preoţiĭ rĕĭ, ci miluià şi pre ceĭ bunĭ:

Zern. Vlahscoe: Preotuluĭ, popiĭ Dumitrache Sachelariŭ, care, fiind-că aŭ

(1) Cod. XXIX, fila 133, verso.

www.dacoromanica.ro

avutŭ milă prin cărţĭ domnescĭ, ca drepte bucatele sale de dijmăritŭ i vinăriciŭ să fie scutite, asemenea să fie aicĭ în oraşulŭ Domnieĭ Mele Bucurescĭ o pivniţă dréptă a sa, scutită de fumăritŭ, de căminăritŭ, de vamă, de vinŭ domnescŭ şi de ortulŭ vătăşescŭ, i de alte angariĭ ce daŭ alte pivniţe, după cum amŭ vĕḑutŭ Domnia Mea şi cărţile Domnieĭ Sale frateluĭ Mihaiŭ Vodă Suţulŭ, una din domnia d'întâĭ cu lét. 1784 Februarie 29, şi alta din domnia de pe urmă cu lét. 1792 Octombre 15. Asupra căruia ne-amŭ milostivitŭ şi Domnia Mea, de i-amŭ înnoitŭ aceste milĭ, ce se cuprindŭ maĭ sus, ca să se păzéscă întocmaĭ nestrămutatŭ; dreptŭ acea poruncimŭ Domnia Mea la toţĭ câţĭ se cuvine, nimenea întru nimicŭ supărare peste cartea Domnieĭ Mele să nu facă, ii saam receh. gd. 1793 Augustŭ 24. (1)

Nu numaĭ pe protopopĭ, preoţĭ şi diaconĭ îĭ pedepsià Al. Moruzi, ci şi pe călugărĭ, dela Archimandritŭ şi Egumenĭ la simpli monahĭ.

Iată câte-va casurĭ :

Iŏ Alexandru Constantinŭ Moruzi Voevodŭ i Gospodarŭ Z. Vlah.

Dămŭ volnicie Domnia Mea să mérgă la Cernica, de unde rădicândŭ în pază pe numitulŭ proin Balamuceanulŭ, să-lŭ ducă la mănăstirea Căldăruşanĭ, unde poruncimŭ Domnia Mea, epistatule alŭ mănăstireĭ Căldăruşanĭ, să-lŭ puĭ în întrulŭ mănăstiriĭ pe pază, ca să-şĭ plângă păcatele, după hotărîrea ce este făcută. — 1795 Februarie 27. Vel Logofĕtŭ.

Prea Inălţate Dómne,

Cu smerită anafora însciinţămŭ Măriiĭ Tale că Archimandritulŭ Gheorghe Balamuceanu, ce cu luminata poruncă Măriiĭ Tale se află acolo pusŭ la poprélă, cum-că nu este acelŭ schitŭ destoinicŭ a-lŭ avé întru paza cea cuviinciósă, neavêndŭ nicĭ vre-unŭ grădişŭ împrejurŭ, cu tărie de zidŭ, ci de se va găsi cu cale de către Măria Ta să se mute la mănăstirea Căldăruşanĭ, unde e mănăstirea cu îngrădişŭ tare de zidŭ şi póte fi maĭ cu bună pază, şi deosebitŭ se póte căutà iarăşĭ cu celea trebuincióse ale mâncăreĭ; şi aniĭ Măriiĭ Tale rugămŭ dela Domnulŭ Dumneḑeŭ să fie mulţĭ şi fericiţĭ.

Alŭ Măriiĭ Tale către Dumneḑeŭ ferbinte rugătorŭ şi smeritŭ părinte sufletescŭ (2)

Dositheiŭ alŭ Ungro-Vlachieĭ.

(1) Cod. XXVI, pag. 118.
(2) Cod. XXVIII, pag. 18. III-a.

www.dacoromanica.ro

Pitacŭ la Mitropolitulŭ din Bucurescĭ, 12 Ianuarie 1795.

Vestindu-ĭ că aŭ strămutatŭ pe Neofitŭ, ce aŭ fostŭ egumenŭ la Balamucŭ, la Cernica, «fiind-că Domnia Mea voimŭ spăsenia sufletuluĭ luĭ, iată poruncimŭ să trimiţĭ scire şi poruncă stariţuluĭ dela Cernica, ca să aibă tótă strejuirea şi paza asupra luĭ, spre a nu fi slobodŭ a petrece în voile luĭ saŭ a umblà încóce şi încolea, şi a eşi câtŭ de puţinŭ din lăuntrulŭ schituluĭ afară, pentru că de se va întîmplà împotrivă, va fi căḑutŭ în osîndă în loculŭ luĭ.» (1)

Carte de volnicie din 26 Augustŭ, 1793.

«Zemble Vlahscoe. Dămŭ volnicie slugiĭ Domnieĭ Mele, logofeţeluluĭ de Divanŭ, să mérgă cu acéstă poruncă a Domnieĭ Mele, să iea pe Chirilŭ, Egumenulŭ Răzvăneanulŭ, de unde se va aflà, să-lŭ aducă aicĭ la Domnia Mea, fiindŭ trebuinciosŭ.» Totŭ cu aceeaşĭ dată «s'aŭ făcutŭ poruncă legată şi către Păr. Episcopŭ alŭ Rîmniculuĭ, fiindŭ lângă Sf. Sa, să-lŭ dea în mâna orênduituluĭ mumbaşirŭ.» (2)

Dar iată chiar călugărĭ bătuţĭ:

Asupra anaforaleĭ în l. grécă, din 18 Novemb. 1794, a luĭ N. Hangerliu biv. Vel Hatmanŭ, Caimacamulŭ Craioveĭ, A. Moruzi ordonă, la 19 Novembre, 1794, ca călugăriĭ Isaia şi Neofitŭ, dovediţĭ «în faptă pîrîtorĭ, mincinoşĭ, zavistnicĭ şi tulburătorĭ, prin epitropulŭ Sf. Sale Archiereuluĭ eparchieĭ, să se pedepséscă şi bisericesce şi politicesce, cu certare de *bătaie.*» (3)

Urméză de aci că Al. Moruzi nu cinstea şi nu credea în Biserică?

Numeróse doveḑĭ avemŭ pentru a probà, din contra, piositatea luĭ. Aşà sunt apelurile ce face la Biserică, să se róge să dea Dumneḑeŭ plóie, încetare de bóle în ómenĭ, ba şi în vite.

Aşà avemŭ documente relative la preămblarea capuluĭ St. Visarionŭ prin ţéră, asemenea şi a altorŭ móşte.

Iată acte relative la plóie şi bóle:

Pitacŭ la Mitropolitulŭ, din 13 Martie 1794, îndemnându-lŭ să poruncéscă

(1) Cod. XXIX, fila 11.
(2) Cod. XXIII, fila 126, verso.
(3) Cod. XXVII, fila 6, scara 17.

www.dacoromanica.ro

a se face rugăciunĭ şi sfeştaniĭ «spre a da îndestulare pămîntuluĭ de ploĭ şi a blagoslovì rodurile semĕnăturilorŭ», căcĭ «după îndemnările şi bunele povĕţuirĭ ce li s'aŭ datŭ, locuitoriĭ aŭ căḑutŭ cu toţiĭ la arăturĭ, silindu-se cu toţiĭ la semĕnatulŭ bucatelorŭ cu îndestulare.» (1)

Pitacŭ din 30 Sept. 1794 către Mitropolitulŭ, Episcopŭ de Rîmnicŭ şi Argeşiŭ, ca să se facă rugăciunĭ şi litaniĭ, ca să se milostivéscă Dumneḑeŭ să plouă, căcĭ Vodă a aflatŭ din judeţe că «din pricina seceteĭ, semĕnăturile, la carĭ s'aŭ silitŭ creştiniĭ de aŭ pusŭ în pămîntŭ şi la care se silescŭ, fórte tînjescŭ». Vodă scrie prelaţilorŭ Bisericeĭ, să orînduéscă într'adinsŭ protopopiĭ, ca să iasă afară în tóte judeţele eparchieĭ, să âmble cu preoţiĭ prin sate, prin oraşe, spre a face pretutindenea osfeştanie şi litaniĭ, cum şi la bisericĭ, după S-ta leturghie, să cetéscă molitva de rugăciune, îndemnândŭ spre acésta pe toţĭ de a se rugà luĭ Dumneḑeŭ celŭ milostivŭ cu ferbinţélă, spre a da pămîntuluĭ ploĭ şi a blagoslovì rodurile pămîntuluĭ şi a le feri de orĭ-ce stricăciune. (2)

Prin altŭ pitacŭ, din 2 Oct. 1794, Moruzi vestesce Ispravnicilorŭ de Ilfovŭ şi aceea, că Archiereulŭ Thebaidos Meletie a fostŭ orênduitŭ de aicĭ, de vine într'unele judeţe să facă litaniĭ şi osfiştaniĭ pentru seceta acésta. Moruzi ordonă să aibă dela Ispravnicĭ ajutorulŭ cuviinciosŭ, cu niscaĭ-va ómenĭ de pază la drumŭ şi caĭ de călĕtorie, ca să pótă înconjurà oraşele şi satele cu înlesnire.

Altŭ Pitacŭ:

Iŭ Alexandru Const. Moruzi Vvd.

Prea Sfinţia Ta Părinte Mitropolite alŭ Ungro-Vlachieĭ, măcar că nu suntemŭ Domnia Mea la îndoială că Prea Sfinţia Ta, vĕḑêndŭ seceta vremeĭ, nu veĭ fi lipsitŭ a trimite archierescile poruncĭ pe afară către tótă céta bisericéscă, de a face osfeştanie şi rugăciunĭ către milostivulŭ Dumneḑeŭ, pentru a adăpà pămîntulŭ cu plóie şi a blagoslovì rodulŭ bucatelorŭ, dar cu tóte acestea poruncimŭ Domnia Mea să întărescĭ de isnóvă poruncile Prea Sfinţieĭ Tale către tótă céta bisericéscă, la Egumenĭ de pe la sfintele mănăstirĭ, la protopopĭ şi la preoţĭ, ca să facă fără pregetare şi cu ferbinţélă ofeştanie şi litie, rugândŭ pe milostivulŭ Dumneḑeŭ dimpreună cu norodulŭ politicescŭ, pentru a face milă de a adăpà pămîntulŭ cu plóie, a blagoslovì rodulŭ pămîntuluĭ, ca să se foloséscă creştiniĭ din ostenéla lorŭ şi a ferì

(1) Cod. XXIII, fila 220, verso.
(2) Cod. XXIII, fila 278, verso.

www.dacoromanica.ro

pe norodulŭ sĕŭ de năprasnica bólă a ciumiĭ; căcĭ aceste sunt cuviincióse, după datoria creştinéscă, în tótă vremea a le sĕvêrşì şi a face către milostivulŭ Dumneḑeŭ rugăciunĭ neîncetatŭ; cu câtŭ maĭ vîrtosŭ într'acéstă vreme trebue, de obşte, fără pregetare şi cu *ferbinţélă*, să se céră prin rugăciune ferbinte mila şi ajutorulŭ luĭ Dumneḑeŭ. Dreptŭ aceea, şi către Sfinţia lorŭ Părinţiĭ Episcopĭ să scriĭ Sfinţia Ta cărţĭ, ca nu numaĭ înşişĭ Sfinţia lorŭ, pe unde se află, dimpreună cu boieriĭ şi norodulŭ, de obşte, să le sĕvêrşéscă aceste, ci şi în tótă eparchia Sfinţieĭ lorŭ să îndatoréscă pe tótă céta bisericéscă, pentru a le urmà şi a face rugăciunĭ de obşte cu ferbinţélă şi litanie către milostivulŭ Dumneḑeŭ, pentru a blagoslovì rodurile pămîntuluĭ, prin adăparea de ploĭ ,şi pentru contenirea năprasniceĭ bóle, ce pre alocurea s'aŭ însemnatŭ. — 1795 Aprilie 16. *Contrasemnatŭ Vel Logofĕtŭ.* (1)

Iată şi acte relative la móşte:

Alexandru Moruzi Vvd. dă pitacŭ la Isprăvniciile din Teleormanŭ şi din Vlaşca, vestindu-le «că prin acestŭ judeţŭ, pe la Zimnicea, este să vie lacra Sfîntuluĭ Visarionŭ; vĕ poruncimŭ Domnia Mea ca să daţĭ unŭ rĕdvanŭ de alŭ dumné-vóstre, cu caĭ, să orênduiţĭ şi 4 slujitorĭ, ómenĭ vrednicĭ, de pază la drumŭ, unde acolea în Zimnicea îndată ce va sosi, să puneţĭ pe părinţiĭ călugărĭ ce vinŭ cu sfânta lacră, să facă osfeştanie, apoĭ pe unde va fi trecĕtórea, la drumŭ, să facă iarăşĭ osfeştanie, însă cu acésta să nu socotéscă a se zăbovì din călĕtorie, ci numaĭ făcêndŭ osfeştanie, să urmeze călĕtoria drumuluĭ, a venì fără zăbavă; de care asemenea s'aŭ scrisŭ şi Ispravnicilorŭ Vlăsciĭ, ca după ce cu acéstă orênduială se vorŭ petrece prin judeţulŭ acela, să urmeze apoĭ şi la judeţulŭ Vlăsciĭ asemenea, până va sosì aicĭ la Bucurescĭ, unde o adăstămŭ Domnia Mea în grabă. Pentru cele trebuincióse la drumŭ să li se pórte grija negreşitŭ de către dumné-vóstre, şi dumnélorŭ cu acéstă orênduélă să o aducă până aicea în Bucurescĭ, şi fiţĭ sănătoşĭ. — 1795 Maiŭ 21.

NB. E vorba de capulŭ Sfântuluĭ Visarionŭ. (2)

Pitacŭ din 14 Octobre 1794 către Vel Ispravniciĭ de Curte, ca pe viitorŭ părinţilorŭ ce aŭ adusŭ Capulŭ Sf. Visarionŭ şi cărora li se da dela Curtea domnéscă tainaturĭ în natură, de acum înainte să li se dea banĭ în locŭ de natură, şi anume tal. 100 pe lună. (3)

Volnicie dată luĭ Iacovache Logofĕtulŭ ca să ridice pe unŭ călugărŭ

(1) Cod. XXIX, fila 41, verso.
(2) Cod. XXIX, fila 61.
(3) Cod. XXIX, fila 150, verso.

www.dacoromanica.ro

preotŭ dela mănăstirea Sf. Ionŭ din Focşanĭ, ce aŭ venitŭ dela Dubasarĭ cu nisce sfinte móşte, să-lŭ ducă la Episcopulŭ de Buzĕŭ ca să-lŭ cerceteze.

Episcopulŭ de Buzĕŭ Constandie arĕtă Mitropolituluĭ, iar Mitropolitulŭ raportĕză Domnitoruluĭ, că unŭ călugărŭ venitŭ dela Dubasarĭ, cu móşte, a fostŭ primitŭ de Egumenulŭ mănăstireĭ Sf. Iónŭ din Focşanĭ ca preotŭ, fără să-şĭ fi făcutŭ datoria de a merge la Archiereulŭ eparchieĭ spre cercetare, «ci maĭ vîrtosŭ s'aŭ împotrivitŭ Egumenulŭ a nu-lŭ da.» Moruzi volnicesce pe Logofĕtulŭ Iacovache să mérgă să ridice pe acelŭ călugărŭ, preotŭ dela Sf. Iónŭ din Focşanĭ, şi să-lŭ ducă la Episcopulŭ de Buzeŭ, ca să-lŭ cerceteze bisericesce, «iar Egumenuluĭ i se va face de către Prea Sfinţia Sa Mitropolitulŭ dojană, canonindu-lŭ bisericesce, după învinovăţirea sa de nesupunere ce aŭ aretatŭ către Archiereulŭ eparchieĭ.»—1795 Maiŭ 25. (1).

Iŏ Alexandru Const. Moruzi Vvd. i gospod. Zemle Vlahscoe.

Cinstitŭ şi credinciosŭ boerulŭ Domnieĭ Mele, Hatmane Nicolache, Caimacamulŭ Craioveĭ, pe acelŭ Andreiŭ Brutarulŭ, cu acea mână numită de sfinte móşte, să-lŭ trimiţă aicĭ cu însciinţarea d-luĭ, şi cu slujitorĭ, între dînşiĭ. —1794 Martie 15.

Vel Logofĕtŭ.

Prea Inălţate Domne,

Cu smerită anafora însciinţezŭ Mărieĭ Tale că în vremea trecutuluĭ răsboiŭ, când oştile prea puterniceĭ nostre Impĕrăţiĭ aŭ trecutŭ peste munte în Ţéra Nemţéscă, călcândŭ ţinutulŭ Haţeguluĭ şi întorcêndu-se cu isbândă, între alte *lafire (?)* ce s'aŭ luatŭ de acolo, s'aŭ adusŭ şi o mână numită de sfinte moşte, care s'a luatŭ de unŭ Andreiŭ Brutarulŭ din Craiova, care şéde în valea Vlăiceĭ, fiindŭ elŭ atuncĭ căpitanŭ pe lângă Asechi Cara-Mustafa, şi eşindŭ vorbă cum că acea mână numită de sfinte móşte ar fi dela mănăstirea Argeşuluĭ, aflându-mĕ eŭ atuncĭ protosinghelŭ alŭ Episcopieĭ Rîmnicŭ, şeḑĕtoriŭ în Craiova, am făcutŭ cerere numituluĭ brutariŭ ca să aducă acea mână să o vĕḑŭ şi să se pue la o păstrare, până când se va face pace şi se va dovedì de unde este, şi nu aŭ vrutŭ nicĭ să o arĕte măcar; acum cercetândŭ eŭ pentru móştele sfinteĭ Filoteĭ, ce se află la biserica domnéscă din oraşulŭ Argeşŭ, m'am însciinţatŭ cum că lipsesce mâna cea drĕptă, şi aducêndu-mĭ aminte de acea mână dela Craiova, dămŭ cu socotéla cum póte să fie aceea ce lipsesce dela Argeşŭ, fiind-că

(1) Cod. XXIX, fila 62.

www.dacoromanica.ro

totŭ în vremea rĕsmirăţeĭ s'aŭ luatŭ şi aceea de către ostaşĭ, găsindŭ sicriulŭ cu sfintele móşte ascunsŭ într'unŭ zidŭ; decĭ mĕ rogŭ Inălţimeĭ Tale ca să se facă luminata poruncă către dumné-luĭ Caimacamulŭ Craioveĭ, să cerceteze pe numitulŭ brutarŭ, şi de va fi mâna cea drĕptă, să o trimiţă aicĭ, de unde luând-o cu elŭ, de se va potrivi la mărime cu cea-laltă mână a sfinteĭ, şi se va cunósce că cu adevĕratŭ sunt sfinte móşte, va rĕmâne la loculŭ eĭ, ca să nu se înstrăineze, şi ceea ce va aretà numitulŭ brutarŭ într'adevĕrŭ că aŭ datŭ pentru rĕscumpĕrarea dela ostaşĭ, i se va îndeplini dela numita biserică; de acésta mĕ rogŭ, iar aniĭ Măriiĭ Tale fie dela Dumneḑeŭ înmulţiţĭ şi cu fericire. — 1794 Martie 14. (1)

Alŭ Mărieĭ Tale

Smeritŭ rugătorŭ către Dumneḑeŭ şi plecată slugă

Iosifŭ Episcopŭ Argeşŭ.

La pagina 48 a tomuluĭ V alŭ Istorieĭ nóstre, amŭ datŭ o petiţiune a biv Logofĕtuluĭ Golescu şi resoluţiunea domnéscă relativă la închinarea mănăstireĭ Vieroşulŭ la Sf. Munte.

In fruntea acesteĭ mare seriĭ de documente să punemŭ actele din 1794, din carĭ se constată că «nicĭ după sobornicescile canóne, nicĭ după obiceiulŭ pămîntuluĭ», nu era permisŭ a se închinà o mănăstire slobodă la altă mănăstire. Domnitorulŭ Alexandru Moruzi opresce decĭ pe biv Logofĕtulŭ Golescu de a închinà mănăstirea Vieroşulŭ la mănăstirea Sfetagora.

Iŭ Alexandru Cost. Moruzi Vvd. ĭ Gospodarŭ Zemli Vlahscoe.

După anaforaua Prea Sfinţieĭ Sale Părinteluĭ Mitropolitŭ alŭ Ugro-Vlachieĭ şi a d-lorŭ cinstiţilorŭ şi credincioşĭ boerilorŭ Domnieĭ Mele Ianache Moruzi Vel Vornicŭ şi Scarlatŭ Ghica Vel Logofĕtŭ, de vreme ce d-luĭ biv Vel Logofĕtŭ Golescu nu póte, *nicĭ după săbornicescile canóne, nicĭ după obiceiulŭ pămîntuluĭ a închinà acéstă mănăstire şi a o face din slobodă legată, în potriva aşezămîntuluĭ rĕposaţilorŭ ctitorĭ carĭ aŭ zidit-o*, *întărimŭ* dar Domnia Mea anaforaua Prea Sfinţieĭ Sale Mitropolituluĭ şi a d-lorŭ boerilorŭ, şi poruncimŭ ca să fie numita mănăstire slobodă, a ţĕriĭ, precum aŭ fostŭ şi până acum; căreia îĭ dămŭ acestŭ domnesculŭ nostru sinetŭ pentru sloboḑenia eĭ. — 1794 Februarie 22. (2)

Vel Logofĕtŭ.

(1) Cod. XXVIII, pag. 19 III.

(2) Cod. XXVII, seria I, fila 43.

www.dacoromanica.ro

Prea Inălțate Dómne,

D-luĭ biv Vel Logofĕtŭ Radu Golescu prin anafora aŭ aretatŭ Inălțimiĭ Tale pentru sfânta mănăstire Vieroșu ot sud Muscelŭ, că fiindŭ zidită și înzestrată de moșiĭ și stremoșiĭ d-luĭ ca o slobodă și nelegată nicăirĭ, cere, cu cuvîntŭ de ctitorie, a avea voie dela Măria Ta să o închine la sfet Agora, unde totŭ prin așezămîntulŭ d-luĭ să o lege cu embatichi câtŭ să dea pe anŭ; după care ni se poruncesce de către Inălțimea Ta să facemŭ theorie: de este oprită după pravilă și după obiceiulŭ pămîntuluĭ acésta ce provalisesce d-luĭ? și să arĕtămŭ Măricĭ Tale în scrisŭ. Următorĭ fiindŭ luminatelĭ poruncĭ, ne-amŭ adunatŭ la unŭ locŭ, unde față fiindŭ și d-luĭ biv Vel Logofĕtŭ Radu Golescu, amŭ luatŭ sĕma cereresĭ d-luĭ, și precum amŭ dovedit din pisania ce este deasupra ușeĭ bisericeĭ și din chrisóvele se se află la mănăstire, se vede că acéstă mănăstire din începutŭ este zidită: de rĕposatu Vorniculŭ Ivașcu Golescu, de sunt acum anĭ 221, care boerŭ aŭ avutŭ unŭ feciorŭ anume Tudoranŭ Slugeru, iar după 72 anĭ trecuțĭ dela zidirea mănăstireĭ, în ḑilele rĕposatuluĭ Mateiŭ Vodă Basarabŭ, la leatu 7153, aflându-se mănăstirea veche și stricată prin multe locurĭ, s'aŭ făcutŭ alŭ doilea titorŭ unŭ boerŭ anume Stroie Vistieru Leurdeanulŭ, care aŭ făcutŭ tinda de afară, zugrăvindŭ și tótă biserica, și aŭ datŭ și alte lucrurĭ pentru pomenirea sa, și dintr'acestŭ Vistierŭ Stroe Leurdeanu s'aŭ născutŭ Comisulŭ Mateiŭ, și din Comisulŭ Mateiŭ Radu Spătarulŭ, care se vede numitŭ Golescu, și dintr'însulŭ s'aŭ născutŭ Aniță, soția rĕposatuluĭ Vorniculuĭ Niculae Știrbeiŭ, care aceștia sunt părințiĭ d-luĭ biv Vel Logofĕtuluĭ Radu Golescu. Decĭ la provlima ce face d-luĭ, măcarŭ că se trage după mumă dintru alŭ doilea ctitorŭ și după clironomie stăpânesce ale Golescilorŭ i Leurdenilorŭ, dar de vreme ce într'atâta sumă de anĭ, nicĭ celĭ ce aŭ fostŭ maĭ aprópe cu spița, atâtŭ către ctitorulŭ d'intâĭ, câtŭ și către celŭ de alŭ doilea, nu se vede că să se fi ispititŭ a provalisi acestŭ felŭ de cererĭ, ca să închine acéstă mănăstire la alte părțĭ, nu are d-luĭ maĭ multă voie a face una ca acésta, fără numaĭ acela care zidesce este însușĭ volnicŭ ca să o închine unde va vrĕ, iar nu și alțiĭ carĭ se tragŭ din nĕmulŭ luĭ, măcar că ar fi însușĭ feciorulŭ ctitoruluĭ, și spre încredințare iată punemŭ înainte și din sobornicescile canóne: . .

. . . . . .

. . . . . .

Decĭ, când pentru daniile carĭ se facŭ la bisericĭ hotărésce că nicĭ însușĭ acela ce aŭ datŭ nu póte să le iea înapoĭ, cu câtŭ maĭ vîrtosŭ să pótă cine-va din rudeniĭ să închine mănăstire slobodă, fiindŭ acésta și în potriva chrisóvelorŭ rĕposațilorŭ Domnĭ aĭ țĕriĭ i aĭ sobornicescilorŭ cărțĭ patriarchicescĭ?

www.dacoromanica.ro

pentru că se află la sfânta Mitropolie unŭ chrisovŭ alŭ rĕposatuluĭ Const. Vodă Şerbanŭ, ot lét. 7165, de sunt acum anĭ 136, care s'aŭ făcutŭ atuncea cu sfatulŭ de obşte, şi adeveréză şi întăresce chrisovulŭ prohatoculuĭ sĕŭ Mateiŭ Basarabŭ Vodă, căruia următóre este şi sobornicésca carte cu mare blăstemŭ, a rĕposatuluĭ întru fericire părinteluĭ Chirŭ Parthenie Patriarchulŭ Ţarigraduluĭ, întru care se cuprinde într'acestŭ chipŭ: ca tóte mănăstirile ce s'aŭ ziditŭ dupe vremĭ, orĭ de Domnĭ, orĭ de Mitropoliţĭ, orĭ de boerĭ, carĭ aceĭ ctitorĭ nu le-aŭ închinatŭ nicăirĭ, iar uniĭ Domnĭ şi Mitropoliţĭ, ce aŭ stătutŭ după vremĭ, carĭ n'aŭ fostŭ pămîntenĭ şi *doritorĭ de ţĕrĕ, le-aŭ închinatŭ prin ţĕrĭ străine, acea închinăciune a lorŭ să nu se ţie în sémă, ci să fie iarăşĭ precum le-aŭ aşezatŭ ctitoriĭ, slobode, pe séma ţĕriĭ, fără numaĭ mănăstirile*, carĭ s'aŭ închinatŭ de însişĭ aceĭ ctitorĭ ce le-aŭ ziditŭ, acelea să fie bune metóşe pe la locurile unde ctitoriĭ aŭ vrutŭ de le-aŭ închinatŭ prin ctitoricescile lorŭ cărţĭ; asemenea cuprindere are şi chrisovulŭ rĕposatuluĭ Leonŭ Ştefanŭ Vodă, ot lét. 7139. Decĭ după tótă cercetarea ce amŭ făcutŭ, urmândŭ sobornicesculuĭ canonŭ ce este aretatŭ maĭ sus şi chrisóvelorŭ domnescĭ i cărţilorŭ patriarşĕscĭ, cum şi obiceiuluĭ pămîntuluĭ, găsimŭ cu cale ca mănăstirea acésta a Vieroşuluĭ, după cum într'atâţia anĭ a stătutŭ mănăstire a ţĕreĭ, neînchinată, asemenea să rĕmâe şi de acum înainte, după cum sunt şi alte mănăstirĭ domnescĭ neînchinate nicăirĭ; iar hotărîrea rĕmâne a se face de către Inălţimea Ta. — 1794 Fevruarie 8.

Dositheŭ al Ungro-Vlachieĭ, Ianache Moruzi Vel Vornicŭ, Vel Logofĕtŭ Scarlatŭ. (1)

O disposiţiune generală relativă la vinăriciulŭ mănăstirilorŭ, spre a curmà unele abusurĭ:

In 2 Iunie 1795, Alexandru Moruzi scrie mareluĭ Logofĕtŭ de Ţéra-de-sus Scarlatŭ Ghica, ca să adune pe totŭ clirosulŭ bisericilorŭ domnescĭ, ecclesiarchĭ, proestoşĭ, cântăreţiĭ şi ceĭ-lalţĭ, «cărora să le facĭ sciută porunca Domnieĭ Mele, ca de acum *înainte să nu maĭ fie volnicĭ a vinde eĭ de sineşĭ mila vinăriciuluĭ, cum şi de a strînge cele-lalte deosebite milĭ*, carele cu catahrisisŭ, ce se face de către dînşiĭ, adică de a fi tăinuită câtŭ ar puté prinde mila vinăriciuluĭ, şi de a se hrăpì de uniĭ maĭ multŭ şi de alţiĭ maĭ puţinŭ, de care pricină apurure uniĭ pe alţiĭ se pîrăscŭ prin jălbĭ la Domnia Mea; ci dar câtŭ pentru mila vinăriciuluĭ spre a fi sciută şi cunoscută, atâtŭ la Vel Logofĕtŭ de Ţéra-de-sus, ce va fi după vremĭ, câtŭ şi lorŭ tuturorŭ, să se facă *cochiĭ* vechĭ, faţă fiindŭ şi eĭ, înaintea dumi-tale; iar

(1) Cod. XXVII, pag. 43 şi 41, I.

www.dacoromanica.ro

câtŭ pentru deosebite milĭ, alegêndŭ eĭ cu sfatŭ de obște doĭ dintre dînșiĭ, ómenĭ de ispravă și de credință, să se orênduiască de către dumné-ta a se strînge după obiceiulŭ ce curge, și apoĭ tóte aceste milĭ strîngêndu-se la unŭ locŭ, cu analoghie, să facĭ fóe de împărțélă de a fieșĭ-căruia parte, următorŭ fiindŭ fóeĭ ce este pecetluită de către Domnia Mea, și acéstă fóe pe totŭ anulŭ să se pecetluiască de către Domnia Mea, hotărîndŭ și de prisosulŭ ce va maĭ fi peste orênduita sumă: unde? cuĭ? și câtŭ să se dea? Dreptŭ aceea, poruncimŭ ca negreșitŭ într'acestașĭ chipŭ să se urmeze de acum înainte, iar celŭ ce va cuteză de a meșteșugi una din cele maĭ sus prindétóre, acela stranșnicŭ se va pedepsi de către Domnia Mea, și cumpĕrătoriĭ acestorŭ milĭ, când vorŭ cumpĕrà prin taină, séŭ de va cuteză cine-vașĭ dintre eĭ, afară de ceĭ orênduițĭ de către toțĭ de obște, a strînge din cele-lalte milĭ câtușĭ de puținŭ, nu vorŭ avé ținere în sémă. — 1793 Iunie 2. (1)

Cărțĭ deschise pe la toțĭ tacsildariĭ din tóte județele, a nu oprì nimicŭ din baniĭ mililorŭ mănăstirescĭ, și unde este cu totulŭ mănăstirescŭ să nu se amestece.

Zemble Vlahscoe. Boerule alŭ Domnieĭ Mele Tacsildarule și slujbașŭ alŭ vinăriciuluĭ domnescŭ din sud....., vĕ facemŭ în scire că la Domnia Mea aŭ aretatŭ prin jălbĭ Egumeniĭ și epistațiĭ mănăstirescĭ, ce aŭ milă de vinăriciŭ prin chrisóve carĭ s'aŭ întăritŭ și de către Domnia Mea, cum că în aniĭ trecuțĭ, uniĭ din slujbașiĭ vinăriciuluĭ domnescŭ aŭ făcutŭ urmărĭ împotriva chrisóvelorŭ i a ponturilorŭ domnescĭ, din carĭ s'aŭ pricinuitŭ multe judecățĭ și pagube mănăstirilorŭ. Decĭ fiind-că în ponturile Domnieĭ Mele, ce vĭ s'aŭ datŭ, de căutatulŭ slujbeĭ, se cuprinde cu tótă deslușirea și înțelegerea, la capulŭ 2, cum că la popórele ce sunt cu totulŭ mănăstirescĭ, să n'aibă vinăriceriĭ domnescĭ întru nimicŭ a face, ci numaĭ de orênduițiĭ mănăstirilorŭ să se mĕsóre cu cotulŭ datŭ dela visteria Domnieĭ Mele și să iea și baniĭ deplinŭ. Iar la popórele, carĭ aŭ și vinăriceriĭ domnescĭ și ómenĭ mănăstirescĭ, să ámble ómeniĭ mănăstirilorŭ împreună cu vinăriceriĭ domnescĭ, ca să scrie dimpreună după obiceiŭ, și partea de baniĭ mănăstirilorŭ să o iea ómeniĭ mănăstirescĭ deplinŭ, făr de-a pretenderisi vinăriceriĭ domnescĭ nicĭ decinială, nicĭ cheltuială. Iată într'adinsŭ vĕ poruncimŭ printr'acésta domnésca nóstră carte osebită, ca întocmaĭ ponturile să urmațĭ, făr de-a face ceva împotrivă. Și la popórele ce sunt cu totulŭ mănăstirescĭ, să aibă ómeniĭ mănăstirescĭ a scrie, a mĕsură și a-șĭ luà baniĭ deplinŭ. Și spre sciința po-

(1) Cod. XXIX, fila 68.

www.dacoromanica.ro

pórelorŭ, carĭ și câte sunt domnescĭ și mănăstirescĭ, vorŭ avé ómenii mănăstirescĭ a aretá orĭ însușĭ chrisóvele séŭ copiĭ de pe chrisóve adeverite de d-lorŭ veliţiĭ Logofeţĭ. Atâtŭ numaĭ vĕ poruncimŭ, ca nisce slujbașĭ domnescĭ, să grijiţĭ a nu se face de către ómeniĭ mănăstirescĭ vre-o urmare împotrivă, spre nedreptatea și încărcătura locuitorilorŭ; precum și voĭ, vinăricerilorŭ domnescĭ, asemenea să vĕ feriţĭ de unele ca acestea, ca nu le vomŭ suferi nicĭ decum; de care poruncimŭ și dumné-vóstre, Ispravnicilorŭ aĭ judeţuluĭ, ca nisce dregătorĭ aĭ judeţuluĭ, să faceţĭ pierghie cu tótă luarea aminte, ca nicĭ de către ómeniĭ mănăstirescĭ, nicĭ de către slujbașiĭ vinăriceriuluĭ domnescŭ, să nu se facă vre-o împotrivă urmare, că veţĭ avé a rĕspunde. — 1893 Septembre 8. (1)

Rĕnduire de economŭ la mănăstirĭ.

Iŏ Alexandru Constantinŭ Moruzi Vvd. i Gospodarŭ.

Prea Sfinţia Ta, Parinte Mitropolite alŭ Ungro-Vlachieĭ, amŭ vĕdutŭ insciinţarea ce ne facĭ și primimŭ Domnia Mea anaforaua ce ne facĭ Prea Sfinţia Ta, însă trebue să ni se arĕte și numele ipochimenilorŭ, carĭ sunt a se orĕndui, spre a se face cărţile Domnieĭ Mele pe dînșiĭ; decĭ pentru ceĭ de peste Oltŭ, ajungĕndu-te Prea Sfinţia Ta și cu părintele Episcopŭ Rîmniculuĭ, de a se alege câte unŭ iconomŭ și câte unŭ schevofilaca, prin sciinţa și a egumenilorŭ numitelorŭ mănăstirĭ, să avemŭ în scrisŭ aretare prin anafora, ca să li se dea domnescile nóstre cărţĭ. — 1794 Februarie 14.

Vel Logofĕtŭ.

Prea Inălţate Dómne.

Vĕdĕndŭ pe Inălţimea Ta cu totulŭ rîvnitorŭ pentru intărirea și paza privileghiurilorŭ atâtŭ politicescĭ, câtŭ și bisericescĭ ale acesteĭ creștinescĭ ţĕrĭ, apururea cu toţĭ de obște suntemŭ rugătorĭ către milostivulŭ Dumneḑeŭ pentru îndelungarea anilorŭ Mărieĭ Tale întru prea inălţatulŭ scaunu alŭ stăpânireĭ, fiindŭ bine nădĕjduiţĭ că în fericitele ḑile ale Mărieĭ Tale, tóte îșĭ vorŭ luá ca din începutŭ înfiinţarea lorŭ, pentru care și îndrăznindŭ mĕ rogŭ Mărieĭ Tale a face la tóte cele bune o epochi, și acum de acéstă dată, fiind-că în chrisovulŭ ce amŭ aretatŭ Marieĭ Tale (anafora nadĕjduescŭ și întărirea) se cuprinde ca fiește-care mănăstire, dupa egumenŭ, să aibă și unŭ iconomŭ pentru chivernisirea trebilorŭ de afară și unŭ schevofilaca

(1) Cod. XXIII, fila 139.

www.dacoromanica.ro

pentru paza şi păstrarea lucrurilorŭ celorŭ din năuntru, care să fie neschimbaţĭ în tótă viaţa lorŭ; să bine voescĭ, Măria Ta, de a se face câte două luminate cărţĭ pentru aceste mănăstirĭ, ce anume se arétă maĭ jos, cu care să se pue în lucrare hotărîrea chrisóvelorŭ domnescĭ cu orênduire de iconomŭ şi schevofilaca; şi aniĭ Mărieĭ Tale rogŭ ca să fie dela Dumneḑeŭ mulţĭ şi cu fericire. — 1794 Februarie 13. (1)

A Inălţimeĭ Tale către Dumneḑeŭ fierbinte rugătorŭ şi smeritŭ părinte sufletescŭ

Dositheŭ alŭ Ungro-Vlachieĭ.

Mănăstirea Tismana sud Gorjŭ,
Mănăstirea Cozia, }
Mănăstirea Bistriţa } sud. Vâlcea,
Mănăstirea Hurezŭ }
Mănăstirea Câmpulŭ Lungŭ sud Muscelŭ.

Pagina 47.

Nu numaĭ spre Biserica Ardelénă este Al. Moruzi bine-voitorŭ, dar acea bună-voinţă o arétă şi către mănăstirea Răchitósa din Moldova.

Iŏ Alexandru Cost. Muruzi Vvd. i gospod. Zembli Vlahscoe.

Fiind-că cu alŭ doilea însciinţare ce facŭ Domniiĭ Mele Ispravniciĭ dela 20 ale luniĭ aceştia, ne-aŭ datŭ pliroforie cum că şi împrejuraşiĭ, carĭ avea călcatŭ locului acesta, aŭ mărturisitŭ că este dreptŭ alŭ mănăstiriĭ şi nu aŭ nicĭ o apelaţie; dămŭ domnésca nóstră întărire mănăstireĭ, ca să stăpânéscă cu pace, după alegerea ce s'a făcutŭ la faţa loculuĭ. — 1795 Martie 27.

Vel Logofĕtŭ.

Prea Inălţate Dómne,

După jalba ce aŭ datŭ Mărieĭ Tale cuviosulŭ Gherasimŭ egumenulu mănăstireĭ Răchitósa din ceea parte, din Moldova, pentru unŭ codru de pămîntŭ alŭ acesteĭ mănăstirĭ, ce este la Oltenĭ din cóce, într'acestŭ judeţŭ, că s'ar fi împresuratŭ de veciniĭ răzaşĭ şi se stâpânesce fără nicĭ unŭ temeiŭ, în dosulŭ căria jălbĭ ni se poruncesce de către Inălţimea Ta ca să facemŭ cercetare cu de-amĕruntulŭ, atâtŭ înaintea nóstră, prin judecată, faţă cu aceĭ împrejuraşĭ, cum şi la faţa loculuĭ, de va fi trebuinţă, să orênduimŭ

(1) Cod. XXVII, fila 23.

www.dacoromanica.ro

boernaşĭ alegĕtorĭ, şi după cercetarea ce vomŭ face, de va fi călcată moşia mănăstireĭ de vecinĭ împrejurașĭ, să îndreptămŭ; séŭ neodihnindu-se vre-o parte, să-ĭ sorocimŭ la luminatŭ Divanulŭ Mărieĭ Tale, cu însciinţare în scrisu de tótă curgerea pricinii; următorĭ fiindŭ luminateĭ poruncĭ, maĭ întâĭ înaintea nóstră cercetândŭ pricina şi neputêndu-se descoperi adevĕrulŭ, amŭ orênduitŭ şi la faţa loculuĭ doĭ boerinaşĭ pămîntenĭ, unde făcêndŭ cercetare cu scumpĕtate, faţă cu împrejurașiĭ, s'aŭ descoperitŭ prin mărturiĭ că din moşia mănăstireĭ douĕ pogóne şi jumĕtate, prăjinĭ patru vie lucrătóre, unŭ pogonŭ păragină şi şése pogóne şi jumĕtate locŭ sterpŭ, după cum ne arĕtă pe anume în alegerea orênduiţilorŭ boerinaşĭ de cine se stăpânescŭ; după care cercetare şi alegere ce s'aŭ făcutŭ, nu lipsimŭ a însciinţá Mărieĭ Tale, iar aniĭ Mărieĭ Tale mulţĭ şi fericiţĭ. — 1794 Noemvrie 19. (1)

Aĭ Măricĭ Tale
plecate slugĭ
Petrache Paharniculŭ.

In genere Al. Moruzi, care ţinea de apróp administraţiunea bisericeĭ, este unulŭ din Domniĭ, carĭ o spuserăm aŭ miluitŭ maĭ multe bisericĭ şi pre bisericanĭ, fie clericĭ, fie mirenĭ.

Dămŭ la vale locŭ uneĭ nóue culegerĭ de acte şi chrisóve relative la diverse afacerĭ mănăstirescĭ, la milĭ şi privilegiĭ acordate Mitropolieĭ, Episcopiilorŭ şi la diverse mănăstirĭ şi bisericĭ din ţéră, ba şi la persóne ţinêndŭ de biserică.

Singure treĭ mănăstirĭ fură *nemulţămite* de Al. Moruzi, căcĭ elŭ consacră veniturile lorŭ la spitalulŭ dela Dudescĭ.

Pitacurĭ din 22 Octobre 1795 către mănăstirea C.-Lungŭ, Cozia şi Tismana, trămise cu deosebiţĭ mumbaşirĭ.

Domnitorulŭ amintesce că ctitoriĭ lorŭ nu le-aŭ ziditŭ numaĭ pentru podóbă, ci şi pentru folosulŭ sufletescŭ şi pentru pomenirea lorŭ, înzestrându-le cu milĭ din veniturile domnescĭ: «nu s'aŭ legatŭ, nicĭ s'aŭ închinatŭ nicăirĭ, ci le-aŭ lăsatŭ slobode ale ţĕreĭ, ca să aibă adică ţéra unŭ folosŭ şi ajutorŭ pricinuitorŭ bineluĭ de obşte.» Pentru aceea, Domnitorulŭ, vrêndŭ a cunósce întâĭ starea fiesce-căruia, orênduesce pre . . . dându-ĭ volnicie ca împreună cu . . . să mérgă la numita mănăstire, «unde poruncimŭ Domnia Mea cu-

(1) Cod. XXVIII, fila 58.

www.dacoromanica.ro

vioșieĭ tale Egumene, să aibĭ a paradosì și a aretà la orênduițiĭ boerĭ tóte ale mănăstireĭ, până la orĭ-ce, precum se vorŭ cere, la care nu numaĭ să nu te îndrăsnescĭ a sfeterisì cevașĭ și a aretà lipsurĭ, orĭ din lucrurĭ, orĭ din venituri, ci încă, ca unulŭ ce te afli Egumenŭ de atâția anĭ, hrănindu-te și chivernisindu-te dela acéstă sf. casă, să arețĭ în adevĕrŭ cu îndestulare, cu întregime și cu sporŭ lucrurile și veniturile mănăstirescĭ, ca să se cunóscă buna economie, dându-ți și socotéla de tóte până acum.» Domnitorulŭ ordónă boerilorŭ rênduițĭ să facă catagrafie de tóte moșiile, viile, țiganiĭ, vitele și orĭ-ce acareturĭ, milele domnescĭ și orĭ-ce venituri are mănăstirea, cum și scrisorile, chrisóvele și orĭ-ce sineturĭ, sf. vase, scule, vestminte, lucrurĭ mișcătóre și nemișcătóre. «Asemenea să luațĭ în scrisŭ veniturile anuluĭ acestuia, prin cercetare bună, cu tótă scumpĕtatea, cum și cheltuelele cele drepte și cu cale», aretândŭ și obligațiunea ce are mănăstirea de a da vre-o sumă pe anŭ, și să facă și socotéla Egumenuluĭ de când nu va fi fostŭ încheiată până acum; să înscrie pe toțĭ călugăriĭ și ómeniĭ de slujbă, fie-care la epistasia unde este, «cum și cuprinderea ctitoricesculuĭ chrisovŭ: ce orânduială face pentru ómeniĭ mănăstirescĭ? și după ce vețĭ sfîrși acestea tóte, să lăsațĭ și din bucate și din veniturile mănăstirescĭ hrana Egumenuluĭ și a ómenilorŭ mănăstireĭ, pe vreme de douĕ lunĭ, iar cele-lalte tóte să le puneți sub pecete, dimpreună cu lucrurile i sineturile mănăstirescĭ, și până în douĕ-ḑecĭ de ḑile să vĕ aflațĭ cu acéstă catagrafie și cu socotéla Egumenuluĭ aicĭ la Domnia Mea. — 1795 Octombre 22. (1)

Iată un simplu *„logofețelŭ“* dela Mitropolie miluitŭ și scutitŭ.

Zemle Vlahscoe. Fiind-că Gavrilŭ logofețelulŭ dela Sfânta Mitropolie are privilegiŭ, prin cărțĭ domnescĭ, atâtŭ dela ceĭ-lalțĭ trecuțĭ frațĭ Domnĭ de maĭ nainte: Alexandru Ipsilante Voevodŭ, Nicolae Vodă Caragea, câtŭ și dela Domnia Sa fratele Mihaiŭ Vodă Suțulŭ, dintru amêndouĕ domniile, precum din cartea Domniiĭ Sale, ot. lét. 1792 Febr. 17 ne-amŭ adeveritŭ, a scuti drepte bucatele luĭ de dijmăritŭ, de vinăriciŭ i o pivniță aicĭ în Bucurescĭ, scutită de fumăritŭ,de căminăritŭ i de alte angariĭ, ce sunt pe pivnițe, cum și liude unulŭ fără de pricină, cu pecetluitŭ dela visteria Domnieĭ Mele; ne-amŭ milostivitŭ și Domnia Mea de amŭ înnoitŭ privelegiulŭ ce aŭ avutŭ, ca să i se păzéscă nestrămutatŭ, întocmaĭ după cum se cuprinde maĭ sus; pentru care poruncimŭ Domnia Mea domniiĭ-tale Vel Agă, i Vel căpitanŭ za dorobanțĭ și dumnè-vóstre Ispravnicilorŭ de județŭ, întocmaĭ să fițĭ următorĭ, a nu face nimicŭ, nicĭ unŭ felŭ de supĕrare, că așĭa este

(1) Cod. XXIX, fila 126, verso.

www.dacoromanica.ro

porunca Domnieĭ Mele, însă pivniță drèptă și bucate drepte ale luĭ. — 1793 Augustŭ 27.

Asemenea cărțĭ s'aŭ făcutŭ și la logofețeiĭ anume următorĭ: Nica Nicolae cântărețulŭ, Mihalache cântărețulŭ. Stanciuluĭ tipografulŭ, încă i s'a datŭ carte, însă fără de scutelnicŭ și fără de pivniță. (1)

(Pag. 51).

Cătră hrisovulŭ ce amŭ datŭ aiurea, probândŭ tolerantismulŭ Domnilorŭ românĭ și alŭ luĭ Al. Moruzi în deosebĭ, maĭ aducemŭ aci actulŭ următorŭ:

Carlea bisericeĭ săsescĭ din Bucurescĭ, de liude 6 scutiți și 30 bolovanĭ sare.

Zemble Vlahscoe. Fiind-că bisericeĭ săsescĭ de aicĭ, din orașulŭ Domnieĭ Mele Bucurescĭ, care este sub *protecția* Scaunuluĭ Domnieĭ Mele și pe Domnulŭ țĕreĭ cunósce de protectorŭ și sprijinitorŭ, amŭ bine-voitŭ Domnia Mea, după smeritele și plecatele închinăciunĭ de rugăciune, ce aŭ făcutŭ Domnieĭ Mele Iónŭ Claconorŭ preotulŭ, și amŭ miluit-o acéstă biserică, deosebitŭ cu 6 liude străinĭ scutițĭ aduși din străinĕtate, i cu 30 bolovanĭ de sare dela ocnele domnescĭ pe anŭ, ca cu acéstă milă ajutându-se la trebuințele bisericeĭ să facă rugăciunĭ către milostivulŭ Dumnedeŭ, neîncetatŭ, întru slujbele lorŭ, pentru bună starea Domnieĭ Mele și pentru îndestularea și fericirea acesteĭ pravoslavnice țĕrĭ creștinescĭ, întru care se adăpostesce; amŭ datŭ acéstă domnésca nóstră carte numituluĭ preotŭ, ca să-șĭ găsésca 6 ómenĭ străinĭ, cărora făcêndu-li-se cercetare, după orênduiala visterieĭ, de către Ispravniciĭ județelorŭ, séŭ de către d-lorŭ Zapciiĭ politieĭ, și dându-li-se adeverințe, să li se dea dela visteria Domnieĭ Mele, pe numele și chipulŭ lorŭ, pecetluiturĭ, ca să fie nedajnicĭ; așișderea să iea și câte 30 bolovanĭ de sare pe anŭ dela ocne. — 1793 Octombrie 29. (2)

Ajutóre la mănăstirĭ de peste hotarŭ. Publicà-vomŭ la vale și o serie mare de acte, cuprindêndŭ miluirĭ și ajutóre la bisericĭ de peste Dunăre.

(1) Cod. XXVI, pag. 193.
(2) Cod. XXIII, fila 167.

www.dacoromanica.ro

Iacă seria de documente, maĭ sus indicate, relative la miluirea de Al. Moruzi de bisericĭ și mănăstirĭ pămîntene:

Chrisovulŭ Sfinteĭ Mitropoliĭ de milele ce are.

Douĕ lucrurĭ minunate sunt celea ce încoronéză și împodobescŭ bunătățile Domnilorŭ și ale oblăduitorilorŭ, amêndouĕ vrednice de laudă și de mărire, adică: marea cuviință și buna credință, din care cea d'întâĭ se silesce către ocârmuirea cea politicéscă, iar cea de a doua se ostenesce către trebuințele bisericescĭ; însă osebirea uneia de către alta, cu atata este maĭ de folosŭ, cu câtŭ pentru marea cuviința, ca de unŭ lucru lumescŭ, ḑice Mântuitorulŭ, «te grijescĭ, spre multe te silescĭ», iar pentru buna credință ḑice «ci unŭ lucru trebuesce». La acestŭ lucru trebuinciosŭ uitântându-se Domniĭ înțelepțĭ ca la unŭ îndreptătorŭ de povață, și ocârmuirea politieĭ prea lesne și cu orênduială bună o sĕvêrșescŭ, câștigându-șĭ lauda, care o ḑice Siralŭ: «*Domnia înțeleptuluĭ va fi cu orênduială, de vreme ce începerea înțelepciuniĭ este frica Domnuluĭ.*» Acéstă dară purtare de grija a trebuințelorŭ bisericescĭ, măcar cà aŭ datorie netăgăduită pravoslavniciĭ Domnĭ a o aretà din destulŭ, la tóte dumneḑeescĭ lăcașurĭ, ce se află în oblăduirea lorŭ, dar maĭ cu de adinsulŭ li se cuvine a o împlini către Maica cea de obște a bisericilorŭ, ce sunt întru acea eparchie care stăpânescŭ, pe care maĭ alesŭ ca către o împărțitóre a darurilorŭ bisericescĭ cinstindu-o și folosindu-o Domniĭ cu celea trebuincióse, nu numaĭ laudă îșĭ câștigă, ce și partea cea bună-șĭ alegŭ, care nu se va luà dela dînșiĭ, împlinindŭ aceea ce ḑice apostolesculŭ cuvîntŭ: «*de amŭ semĕnatŭ noĭ vouĕ celea duhovnicescĭ, aŭ mare lucru este de vomŭ secerà dela voĭ celea trupescĭ?*» Și fiind-că acéstă sfântă și dumneḑeéscă Mitropolie a Ungro-Vlachieĭ, și în vremĭ turburate este cea d'întâĭ ce patimesce furiile rĕsvrătirilorŭ și valurile primejdiilorŭ; în vremĭ de liniște, iaste iarășĭ cea d'întâĭ la care toțĭ ceĭ ce se află în necazurĭ și în lipsă și în nevoi năzuescŭ și alérgă, ca la o maică a tuturorŭ fiilorŭ de obște, și-șĭ află repausulŭ și mângâerea, maĭ vîrtosŭ pentru aceea ḑicemŭ, că orĭ-ce mile și ajutororĭ domnescĭ s'arŭ face acesteĭ sfinte case, îĭ sunt cuviincióse și cu cuvîntŭ vrednicŭ. Pentru care și nouĕ, de vreme ce din pronia cea dumneḑeéscă ni s'aŭ hărăzitŭ domnia acesteĭ pravoslavnice țĕrĭ, și înși-ne cunoscêndŭ datoria cea netăgăduită, care avemŭ către sfânta Mitropolie a țĕreĭ, ca către o semĕnătoare de celea duhovnicescĭ și isvorŭ aducĕtorŭ de darurile bisericescĭ, din care se adapă tóte pravoslavnicile bisericĭ de prin țéră; — de aceea amŭ bine-voitŭ Domnia Mea a înnoi milele ce le-aŭ

www.dacoromanica.ro

avutŭ sfânta Mitropolie şi maĭ înainte cu privilegiurĭ domnescĭ, ce aŭ fostŭ întăritŭ şi cu privilegiurile celuĭ maĭ din urmă, selefuluĭ şi fratelui nostru Domnŭ Michailŭ Suţulŭ Voivodŭ, care le-amŭ vĕdutŭ şi Domnia Mea, cuprindĕtóre pentru aceste milĭ, adecă liude 80 de scutelnicĭ, după scrisorĭ şi carte, să fie în pace şi nesupĕraţĭ de dăjdiile şi orênduelile ce vorŭ eşi în ţéră obişnuitŭ şi neobişnuitŭ, şi a fi numaĭ pentru trĕba şi ajutorulŭ sfinteĭ Mitropoliĭ; totŭ vinăriciulŭ dela toţĭ ceĭ ce vorŭ avé viĭ pe moşiile ce le are sfânta Mitropolie la Balta, în judeţulŭ Vlăsciĭ, ce se numescŭ Tutóia i Cur-sus, din tóte viile ce sunt până acuma şi câte se vorŭ maĭ face de acum înainte, să ieae la vadră câte cincĭ banĭ deplinŭ şi părpărulŭ; i la vremea oierituluĭ să scutéscă de oieritŭ oĭ douĕ miĭ; şi tóte bucatele sfinteĭ Mitropoliĭ să fie scutite, cum şi viile de pogonăritŭ, şi vitele şi caiĭ de văcăritŭ, (când se va întîmplá) şi de calulŭ domnescŭ, ce daŭ alte sfinte mănăstirĭ, sfânta Mitropolie să aibă pace; i cincĭ cărciume ale sfinteĭ Mitropoliĭ, de aicĭ din Bucurescĭ, să fie scutite de fumăritŭ şi căminăritŭ, de vamă domnéscă i agiască şi de ortulŭ vătăşescŭ; i tal. 300 să ieae dela dumné-luĭ Vel. Vameşŭ din baniĭ vămeĭ, pe totŭ anulŭ, pentru Balta ce este pe moşia sfinteĭ Mitropoliĭ, i douĕ sute bolovanĭ marĭ de sare dela ocna Telega; şi dela ceĭ ce vorŭ fi avêndŭ viĭ pe moşia sfinteĭ Mitropoliĭ din Bucurescĭ şi dela Têrgovişte, să ieae otaştină după obiceiŭ, din douĕ-ḑecĭ vedre o vadră, însă vinulŭ, iar nu baniĭ, i din délulŭ Aninósa, din câtŭ ţine hotarulŭ aceluĭ délŭ alŭ satuluĭ Aninósa, din câte viĭ vorŭ fi, să ieae vinăriciŭ, câte doĭ banĭ de vadră şi părpărulŭ, pe unde aŭ luatŭ şi maĭ înainte, i dela ceĭ ce vorŭ fi avêndŭ viĭ pe moşia sfinteĭ Mitropoliĭ, ce se numesce Oreviţa, cu hotarele Bolboşaniĭ şi Gogoşiĭ, din sud Mehedinţĭ, cuprinsulŭ acesteĭ moşiĭ, să ieae sfânta Mitropolie vinăriciulŭ din câte viĭ sunt până acum şi din câte se vorŭ maĭ face de acum înainte, la vadră câte cincĭ banĭ deplinŭ cu parpărulŭ; aşişderea şi pentru treĭ scaune de carne, aicĭ în Bucurescĭ, cuprinde ca să fie scutite şi apĕrate de ierbăritŭ, de fumăritŭ, de vamă şi de alte angariĭ ce daŭ alte scaune, de a fi pentru trebuinţa ómenilorŭ acesteĭ sfinte case; asemenea şi pentru unŭ scaunŭ de carne, ce este pe moşia sfinteĭ Mitropoliĭ din délulŭ Soloiascăĭ sud Saacŭ, de a fi apĕratŭ şi nebântuitŭ de către vinăricerĭ i alţĭ slujbaşĭ, şi să ieae venitulŭ, câtŭ s'arŭ agonisi, omulŭ ce va fi orênduitŭ dela sfânta Mitropolie, după cum aŭ luatŭ şi până acum; şi pe lângă acestea, fiind-că sfânta Mitropolie este însărcinată cu trebuinţele maĭ grele şi ajutorŭ fiindu-ĭ cuviinciosŭ a-lŭ avé, cu deosebire de vreme că şi Prea Sfinţitulŭ şi de Dumneḑeŭ alesulŭ Mitropolitŭ Chirŭ Filaretŭ împreună cu Noĭ grijesce şi se străduesce pentru celea de obşte sufletescĭ, amŭ bine-voitŭ Domnia Mea de amŭ maĭ adausŭ, peste liudele ce maĭ sus

www.dacoromanica.ro

arĕtă, încă liude 20, străinĭ fără pricină, să fie scutelnicĭ, ca să aibă şi pe aceştia scutiţĭ şi apĕraţĭ de tóte dăjdiile şi orênduielele ţĕreĭ, câte esŭ po locuitorĭ de obşte; cărora poruncimŭ să li se deae şi acestora la mânĭ pecetluiturĭ pe numele şi chipulŭ lorŭ, spre a fi sciuţĭ şi cunoscuţĭ de scutiţĭ aĭ caseĭ sfinteĭ Mitropoliĭ; şi deosebitŭ să maĭ ţie încă alte cincĭ cârciume aicĭ în Bucurescĭ, scutite şi apĕrate ca şi celea ce maĭ sus arĕtă că le-aŭ avutŭ maĭ înainte. Dreptŭ aceea, rugămŭ şi pre fraţiĭ noştri, ce în urmă vorŭ fi Domnĭ, să bine-voiască a înnoi şi a întări aceste milĭ, ca şi alo Domniilorŭ Sale în urmă să fie păzite. Şi amŭ întăritŭ chrisovulŭ acesta, cu însăşĭ credinţa Domniiĭ Mele, Io Alexandru Constantinŭ Moruzi Voivodŭ, şi cu credinţa prea iubiţilorŭ Domniiĭ Mele fiĭ, Constantinŭ Vvd., Dumitraşco Vvd., Nicolae Vvd. şi cu totŭ sfatulŭ dumnĕ-lorŭ cinstiţilorŭ şi credincioşĭ veliţilorŭ boerĭ aĭ Divanuluĭ Domniiĭ Mele: Nicolae Brâncovénu Vel Vist., Dumitraşco Racoviţă Vel Banŭ, Ienache Văcărescu Vel Spăt., Ianache Moruzi Vel Vorn. de Ţéra-de-sus, Manolache Brâncovénu Vel Vorn. de Ţéra-de-jos, Manolache Creţulescu Vel Vorn., Nicolae Filipescu Vel Vorn., Costache Ghica Vel. Log. de Ţéra-de-sus, Scarlatŭ Ghica Vel Log. de Ţéra-de-jos, Nicolae Hangerlâŭ Vel. Hatmanŭ, Isaacŭ Raletŭ Vel Clucerŭ, Racoviţă Vel Paharn., Iordache Palada Vel Stoln. şi Ispravnicŭ Costache Ghica Vel Log. de Ţéra-de-sus. Şi s'aŭ scrisŭ chrisovulŭ acesta în anulŭ d'întâĭ alŭ domnieĭ Domnieĭ Mele, aici în scaunulŭ oraşuluĭ Domnieĭ Mele Bucurescĭ, în anulŭ dela mântuirea lumiĭ 1793, în luna luĭ Iunie 10. (1)

Chrisovulŭ bisericeĭ a 40 de mucenicĭ, metohulŭ sfinteĭ Mitropoliĭ.

Fiind-că sfânta biserică de aicĭ din oraşulŭ Domniĭ Mele Bucurescĭ, unde se prăznuesce hramulŭ sfinţilorŭ patru-ḑecĭ de mucenicĭ, care este metohŭ alŭ sfinteĭ Mitropoliĭ, aŭ avutŭ privilegiurĭ domnescĭ, ca singură să aibă *a ţinĕ fabrică întru care să lucreze luminărĭ de céră albă în toţĭ Bucurescĭ, ca una ce ctitoriĭ acesteĭ bisericĭ cu osîrdie şi cu chieltuială s'aŭ silitŭ de s'aŭ începutŭ acestŭ meşteşugŭ aicĭ în ţéră,* atâtŭ spre podóba sfintelorŭ bisericĭ, câtŭ şi spre trebuinţa altorŭ obraze, şi atâtŭ pentru că acestŭ lucru este pricinuitoriŭ de podóbă, a dobândi ţéra de meşteşugulŭ acesta, câtŭ şi pentru că se află acéstă biserică între cele-lalte isterisită de celŭ maĭ puţinŭ acaretŭ, neavêndŭ nicĭ moşiĭ, nicĭ viĭ, nicĭ ţiganĭ, séŭ altŭ câtŭ de micŭ ajutorŭ cum altele, amŭ bine-voitŭ şi Domnia Mea, şi prin acestŭ cinstitŭ chrisovulŭ alŭ Domnieĭ Mele, întărimŭ privilegiulŭ acesteĭ fabrice, ca să aibă tot-deauna numaĭ metohulŭ sfinteĭ Mitropoliĭ a

(1) Cod. XXVI, pag. 72.

www.dacoromanica.ro

pune în faptă acestŭ meşteşugŭ, şi a se vinde lumînărĭ de céră albă numaĭ la fabrica acésta, nebântuită şi nesupĕrată de cumpĕrătoriĭ venituluĭ lumînăriĭ de ceară roşie şi diafendipsită, spre a nu lucrà séŭ a vinde alţiĭ lumînărĭ de ceară albă; la care acéstă chierhané să fie şi doĭ meşterĭ, ce vorŭ fi lucrătoriĭ acestuĭ meşteşugŭ, în pace şi nesupĕraţĭ de orĭ-ce dărĭ şi orênduelĭ arŭ eşì pe ţéră; cum şi prăvălia acésta a fabriceĭ, să fie apĕrată de orênduelele ce sunt prin alte prăvăliĭ; şi poruncimŭ Domnia Mea şi domnieĭ-tale Vel Agă să îngrijescĭ la acésta, a nu îngădui pe alţiĭ să vîndă lumînărĭ de ceară albă; şi iară să aibă a ţiné acest mitohŭ douĕ scaune de carne, aicĭ în Bucurescĭ, scutite şi apĕrate de ierbăritŭ, de fumăritŭ, de vamă şi de alte angariĭ, ce daŭ alte scaune; aşişderea să ţie şi liude douĕ-ḑecĭ, scutiţĭ de tóte dăjdiile şi orênduelele, ce vorŭ eşì pre ceĭ-lalţĭ locuitorĭ de obşte, a fi pentru trĕba şi ajutorulŭ acesteĭ sfinte case, fiind-că acestea mile aŭ avutŭ metohulŭ şi cu privelegiurile celuĭ maĭ din urmă selefuluĭ şi frateluĭ nostru Domnŭ Michaiŭ Suţulŭ Voevodŭ, ce s'aŭ vĕḑutŭ şi de Domnia Mea, încă de când era sub ocrotéla Prè Sfinţieĭ Sale, fiindŭ Episcopŭ Rîmniculuĭ, şi după ce aŭ luatŭ ocârmuirea acesteĭ eparchiĭ, dândŭ casele Măgurénuluĭ Episcopilorŭ celorŭ după vremĭ aĭ Rîmniculuĭ, a rĕmasŭ acéstă biserică a fi metohŭ alŭ sfinteĭ Mitropoliĭ, fiind-că maĭ tóte câte se vĕḑŭ lucrate sunt făcute cu cheltuiala Sfinţieĭ Sale, şi pentru aceea i se cade a avé ajutorŭ şi milă maĭ de prisosŭ, maĭ vîrtosŭ că nicĭ are alte acareturĭ, viĭ, moşiĭ séŭ altele, precum arĕtămŭ maĭ sus, şi fiind-că în totŭ oraşulŭ acesteĭ politiĭ numaĭ acéstă biserică este cu hramulŭ sfinţilorŭ patru-ḑecĭ de mucenicĭ; decĭ i-amŭ maĭ adausŭ şi dela Domnia Mea milă, ca să maĭ ţie liude 40, străinĭ, fără pricină, să-ĭ fie scutelnicĭ peste ceea ce aŭ avutŭ maĭ nainte, iarăşĭ scutiţĭ şi apĕraţĭ, ca să fie totŭ pentru posluşania caseĭ numituluĭ metohŭ; i vinăriciŭ din Valea Meilorŭ i a Negovanilorŭ, i Valea Largă, i Serbeni, i Valea Petreĭ, i Dilicelu sud Saacŭ, câte unŭ banŭ de vadră, unde are şi mănăstirea Căldăruşanĭ vinăriciŭ. Rugămŭ dară şi pe fraţiĭ noştri din urmă ce vorŭ fi Domnĭ să bine-voiască a înnoì şi a întărì acestea milĭ, ca şi ale Domniilorŭ Sale în urmă să fie păzite. Şi amŭ întăritŭ chrisovulŭ acesta cu însăşĭ credinţa Domnieĭ Mele, Iŏ Alexandru Constantinŭ Moruzi Voevodŭ, şi cu credinţa prea iubiţilorŭ Domniiĭ Mele fiĭ, Constantinŭ Voevodŭ, Dumitraşco Voevodŭ, Nicolae Voevodŭ, şi cu totŭ sfatulŭ dumné-lorŭ, cinstiţilorŭ şi credincioşĭ veliţilorŭ boerĭ aĭ Divanuluĭ Domniĭ Mele: Nicolae Brâncovénu Vel Vist., Dumitraşcu Racoviţă Vel Banŭ, Ienache Văcărescu Vel Spăt., Ienache Moruzi Vel Vornicŭ de Ţéra-de-sus, Manolache Brâncovénu Vel Vornicŭ de Ţéra-de-jos, Manolache Creţulescu Vel Vornicŭ, Nicolae Filipescu Vel Vornicŭ, Costache Ghica Vel Logofĕtŭ de Ţéra-de-sus, Scarlatŭ Ghica Vel Logofĕtŭ de Ţéra-de-jos, Nicolae Han-

www.dacoromanica.ro

gerlăŭ Vel Hatmanŭ, Isacŭ Raletŭ Vel Clucerŭ și Ispravnicŭ, Costache Ghica Vel Logofĕtŭ de Ţéra-de-sus. Și s'aŭ scrisŭ chrisovulŭ acesta la anulŭ întâĭ, a domnieĭ Domniiĭ Mele, aicĭ în scaunulŭ orașuluĭ Domniiĭ Mele, Bucurescĭ, în anulŭ dela mântuirea lumiĭ 1793, în luna luĭ Iunie 10. (1)

Iŭ Alexandru Constantinŭ Moruzi Voevodŭ.

Prea Sfinția Ta Părinte Mitropolite alŭ Ungro-Vlachieĭ Chirŭ Dositeiŭ, i dumné-ta biv. Vel Bane Dumitrache Ghica, i domné-luĭ Vel Banŭ Racoviță, i dumné-ta Vel Spătarŭ Văcărescule, i dumné-ta Vel Vornice Moruzi, i dumné-ta Vel Vornice Manolache Brâncovene, veţĭ vedé acéstă jalbă, ce ne-aŭ datŭ dumné-luĭ Vorniculŭ Balșŭ, pentru care poruncimŭ Domnia Mea, că adunându-vĕ la unŭ locŭ, să vedeţĭ maĭ întâĭ cartea de afieromă ce șarturĭ are? așișderea să vedeţĭ și coprinderea chrisovuluĭ domnescŭ de întărire; să cercetaţĭ apoĭ ce strămutare? ce s'aŭ făcutŭ șarturile acesteĭ afierome? unde veţĭ proscalisĭ și pre Prea Sfinția Sa Părintele proin Mitropolitŭ alŭ Ungro-Vlachieĭ Chirŭ Filaretŭ la acéstă adunare, ca să întrebaţĭ pre Prea Sfinția Sa, în ce chipŭ s'aŭ făcutŭ strămutarea și pentru ce nu s'aŭ păzitŭ, și să socotiţĭ mijloculŭ îndreptăriĭ priciniĭ acești, spre a face sinvivasmosulŭ celŭ cuviinciosŭ de învoirea și mulţămirea părţilorŭ, de care veţĭ aretà și Domniiĭ Mele în scrisŭ, când prin mijlocirea dumné-vóstre nu se va puté face sinvivasmosulŭ acela ce va fi cuviinciosŭ, pentru care orênduimŭ pre vătavu de aproḑĭ, de a însciinţà porunca Domnieĭ Mele fiteșĭ-căruia, spre adunarea la unŭ locŭ, de a-șĭ căutà pricina acésta. —1793 Noembrie 18. (2)

Vel Logofĕtŭ.

Iŭ Alexandru Constantinŭ Moruzi Voevodŭ.

Intărimŭ și Domnia Mea anaforaua Prea Sfinţieĭ Sale Părinteluĭ Mitrotropolitŭ alŭ Ungro-Vlachieĭ și a dumné-lorŭ Veliţilorŭ boerĭ. *Contrasemnatŭ Vel Logofĕtŭ.* 1793 Noembre.

L. S.

(1) Cod. XXVI, pag. 73.
(2) Cod. XXV, fila 122.

www.dacoromanica.ro

Prea Inălțate Domne,

Acesteĭ luminate poruncĭ a Mărieĭ Tale întocmaĭ fiindŭ următorĭ, ne-amŭ adunatŭ cu toțiĭ la unŭ locŭ, unde fiindŭ față atâtŭ Prea Sfinția Sa Părintele proin Mitropolitulŭ alŭ Ungro-Vlachieĭ Chirŭ Filaretŭ, cum și dumné-luĭ biv. Vel Vorniculŭ Teodorache Balșŭ, amŭ cetitŭ atâtŭ cartea, ot lét. 1775 Augustŭ, prin care aŭ afierositŭ dumné-luĭ Vorniculŭ Balșŭ casele acestea, cu biserica împreună, la sfânta Mitropolie, cum și domnesculŭ chrisovŭ alŭ Mărieĭ Sale Alexandru Vodă Ipsilante, ot lét. 1776 Maiŭ, de întărirea acesteĭ afierome, și din coprinderea lorŭ vĕḍumŭ că șarturile cu carĭ aŭ datŭ casele și biserica la sfânta Mitropolie sunt acestea, adecă: din talerĭ 8000, ce scrie dumné-luĭ Vorniculŭ la afieroticonŭ alŭ domnieĭ-sale că face prețulŭ caselorŭ, atuncĭ aŭ primitŭ dumné-luĭ dela rĕposatulŭ Părintele Mitropolitulŭ Gregorie numaĭ talerĭ 6250, iară ceĭ-lalțĭ banĭ i-aŭ lăsatŭ dumné-luĭ sfinteĭ Mitropoliĭ, pentru douĕ pricinĭ, una că sfânta biserică, ce este împotriva caselorŭ, peste podŭ, zidită din temelie de rĕposatulŭ Spătarŭ Pârvulŭ Cantacuzino, soțulŭ domnieĭ-sale, pentru ca să nu rĕmâe în vremĭ isterisită de preoțĭ, de dascălĭ și de alte trebuincióse, aŭ afierosit-o dumné-luĭ la sfânta Mitropolie, împreună și cu orĭ-ce lucrurĭ aŭ fostŭ ale bisericeĭ, carĭ în deosebită fóie se cuprindŭ, și alta, că casele acestea le-aŭ datŭ dumné-luĭ la sfânta Mitropolie numaĭ întru acestŭ prețŭ maĭ multŭ pentru sufletesculŭ folosŭ, căcĭ și în vremea de iarnă și zlotósă aflându-se Prea Sfinția Sa Părintele Mitropolitŭ cu șederea sus la Mitropolie, și fiindŭ cu mare discolie atâtŭ Prea Sfințieĭ Sale, cum și celorŭ ce avea a merge și a venì cu trebĭ la Prea Sfinția Sa, aŭ afierositŭ dumné-luĭ casele acestea împreună cu biserica la sfânta Mitropolie, cu acestŭ așezămîntŭ, că într'acelŭ felŭ de vremĭ să fie șederea Prea Sfințieĭ Sale și acelorŭ din urmă Prea Sfințiilorŭ Sale Părințiĭ Mitropolițĭ într'aceste case, avêndŭ biserica și casele acestea metohŭ alŭ sfinteĭ Mitropoliĭ, și să fie Prea Sfinția Sa datorŭ ca apururea și în tótă vremea să grijască pentru sfânta biserică a nu fi lipsită de preoțĭ, de cântărețĭ și de tóte cele trebuincióse; maĭ cuprinḍêndu-se la chrisovulŭ Măriiĭ Sale Alexandru Vodă de întărirea ce face acesteĭ afierome, să nu fie volnicŭ altŭ cine-vașĭ, orĭ-cine ar fi, ca să strămute și să înstrăineze acéstă afierosélă, care acestea, ḍice dumné-luĭ Vorniculŭ Balșŭ că nicĭ unele nu se urméză, nicĭ întâĭ casele le vede acum de metohŭ alŭ Mitropolieĭ, ci metohŭ alŭ Episcopieĭ Rîmniculuĭ, cum și biserica o vede rĕmasă la próstă stare, adecă învelitórea stricată de plóie pretutindenea, isterisită de preoțĭ cuvioșĭ, de cântărețĭ și de alte trebuincióse, iară venitulŭ acareturilorŭ bisericeĭ se iea la sfânta Mitropolie; dreptŭ

www.dacoromanica.ro

aceea ḑice, că de se va urmà întocmaĭ orênduiala şi aşezămîntulŭ ca în cartea de afieromă şi cum în chrisovulŭ domnescŭ se cuprinde, aşà primesce şi dumné-luĭ a rĕmâné la sfânta Mitropolie, precum s'aŭ datŭ dintru întâĭ, iarăşĭ câtuşĭ de puţină strămutare a se face la celea cuprinse în aşezămîntŭ nu primesce, ci cere ca întorcêndŭ baniĭ ce aŭ primitŭ dela rĕposatulŭ Mitropolitŭ, cum şi cheltuiala ce se va fi maĭ adăogatŭ la case, să rĕmâe iarăşĭ pe séma şi în stăpânirea domnieĭ-sale; la a căruia cerere, cu tóte că după obiceiulŭ ce se urméză din vechime, sfânta Mitropolie şi tóte mănăstirile aŭ volnicie şi putere ca din afieromele ce aŭ să pótă face schimburĭ, când însă iea în schimbŭ lucru maĭ bunŭ şi maĭ cu folosŭ decât celŭ care dă, dară fiind-că dumné-luĭ Vorniculŭ nicĭ cum nu primì a se urmà într'altŭ chipŭ, ḑicêndŭ că acestea case şi biserică nu sunt *aplo* afieromă a Mitropolieĭ, ci sunt *prosopenos* date Mitropolituluĭ, şi retos cu acestŭ cuvîntŭ: să fie pentru şederea Mitropoliţilorŭ după vremĭ într'însele, nu primesce să le facă Mitropolia schimbŭ cu nicĭ unŭ felŭ de acaretŭ, măcar de ar fi cu maĭ mare folosŭ alŭ Mitropolieĭ; şi după luminata poruncă Mărieĭ Tale silindu-ne în totŭ chipulŭ spre a se face un sinvivasmosŭ, adecă a se da unŭ nizamŭ bisericeĭ şi a rĕmâné schimburile precum sunt, şi dumné-luĭ Vornicŭ nicĭ cum neprimindŭ a se urmà într'acestŭ chipŭ, rĕmâne dară să se urmeze iarăşĭ asemenea şi întocmaĭ precum în cartea de afieroma domnieĭ-sale şi în chrisovulŭ Mărieĭ Sale Alexandru Vodă se cuprinde, adecă casele acestea metohulŭ Mitropolieĭ, măcar că prin Sfinţia Sa Părintele Mitropolitŭ Chirŭ Filaretŭ le-aŭ fostŭ datŭ sfinteĭ Episcopiĭ Rîmniculuĭ schimbŭ şi aŭ luatŭ pe sémă Mitropolieĭ metohŭ ot-podulŭ Mogoşoaeĭ, ce-lŭ avea Episcopia Rîmniculuĭ, dară de acum înainte rĕmânŭ şi casele şi biserica împreună a fi iarăşĭ metohŭ alŭ Mitropolieĭ precum aŭ fostŭ, neavêndŭ Mitropolia nicĭ într'o vreme voie ca să facă schimbŭ cu nicĭ unŭ lucru, fără de numaĭ să fie pentru şederea Mitropoliţilorŭ de-apururea, iar metohu Episcopieĭ Rîmniculuĭ rĕmâne a fi iarăşĭ alŭ Episcopiĭ Rîmniculuĭ, precum s'aŭ afierositŭ dintru începutŭ, care acéstă anafora întărindu-se de Măria Ta, să stea la sfânta Mitropolie; iară hotărîrea cea desĕvêrşitŭ rĕmâne a se face de către Inălţimea Ta. — 1793 Noembre 21.

Dositeŭ al Ungro-Vlachieĭ, *Dumitrache* Banŭ, *Dumitraşco Racoviţă* Vel Banŭ, *Ienache Văcărescu* Vel Spătaru, *Ienache Moruzi* Vel Vornicŭ, *Manolache Brâncovénu* Vel Vornicŭ. (1)

Iŏ Alexandru Const. Moruzi Vvd. i gposd. Zem. Vlah.

Prea Sfinţia Ta Părinte Mitropolitŭ alŭ Ungro-Vlachieĭ, amŭ vĕḑutŭ Domnia

(1) Cod. XXV, fila 123.

www.dacoromanica.ro

Mea anaforaua ce ne facĭ, pentru numitele douĕ mănăstirĭ, şi fiind-că orĭ ce milĭ şi harurĭ domnescĭ se făcŭ sfinteĭ acesteĭ Mitropoliĭ, sunt pentru folosulŭ şi ajutorulŭ de obşte, maică ce este tuturorŭ, spre a aflà dela dînsa mângâere ceĭ vrednicĭ şi neputincioşĭ; pentru aceea dară, cu tóte că are sfânta Mitropolie şi alte milĭ domnescĭ, dară Domnia Mea vrêndŭ a avé stare şi catastasisŭ de a putè sĕvêrşi facerĭ de bine şi folosurĭ obştescĭ, precum se cade şi celor-lalte mănăstirĭ şi eparchiĭ a o urmà acésta, iată dămŭ amêndouĕ numitele acestea mănăstirĭ sub epischepsisŭ alŭ Prea Sfiinţieĭ Tale; iară pentru aretarea ce ne faceţĭ, că mănăstirea Căldăruşanĭ rĕposatulŭ proin Mitropolitŭ nu de multe ḑile o aŭ rênduitŭ spre locuinţă la călugăriĭ Cernicanĭ cu socotélă de chinovie, acéstă măcar' că este fără de scirea şi porunca nóstră, dară cu tóte acestea o lăsămŭ la chibzuirea Prea Sfinţieĭ Tale, că de socotesĕĭ cum că le este spre mântuire sufletéscă şi potŭ a se spăsì în loculŭ acesta, îĭ veĭ lăsà Prea Sfinţia Ta. — 1794 Iunie 18.

S. D.

Contr. Vel Logofĕtŭ.

Prea Inălţate Dómne,

Fiind-că mănăstirea Căldăruşanĭ şi mănăstirea Znagovulŭ aŭ fostŭ date asupra rĕposatuluĭ Mitropolitŭ Filaretŭ, încă din ḑilele Mărieĭ Sale Alexandru Ipsilantŭ şi din ḑilele rĕposatuluĭ Părinteluĭ Mitropolitŭ Grigorie, care după paretisisŭ din scaunŭ alŭ frăţieĭ sale i s'aŭ întăritŭ acésta şi de către Inălţimea Ta, rugămŭ bunătatea Mărieĭ Tale, că precum acestea douĕ mănăstirĭ aŭ fostŭ asupra rĕposatuluĭ, atâtŭ Episcopŭ fiindŭ, câtŭ şi Mitropolitŭ, asemenea şi de acum înainte să fie totŭ asupra Mitropolieĭ, pentru maĭ bună căutarea şi îndemnarea lorŭ şi ca să nu se dărapene celea făcută prin mănăstire putemŭ ḑice şi cu cheltuelĭ şi ajutorurile caseĭ Mitropolituluĭ, şi fiind-că în trecutele ḑile cu cartea frăţieĭ sale rĕposatuluĭ s'aŭ orênduitŭ părinţiĭ ot Cernica spre locuinţă la Căldăruşanĭ, cu cuvîntŭ a face chinovie, unde şi acum se află, la acésta cum va fi hotărîrea înalteĭ înţelepciunĭ a Mărieĭ Tale, şi aniĭ Măriiĭ Tale dela Domnulŭ Dumneḑeŭ rugămŭ să fie mulţĭ şi fericiţĭ.— 1794 Iunie 15. (1)

Alŭ Mărieĭ Tale către Dumneḑeŭ ferbinte rugătorŭ şi smeritŭ părinte

Dositeiŭ alŭ Ungro-Vlachieĭ.

(1) Cod. XXVII, pag. 13. XII.

www.dacoromanica.ro

Zemb. Vlahscoe: Fiind-că sfânta Mitropolie de aicĭ din orașulŭ Domnieĭ Mele Bucurescĭ are privilegiulŭ domnescŭ de a luà venitulŭ unuĭ scaunŭ, ce are în dèlulŭ Ziluescilorŭ sud Saacŭ, care în toțĭ aniĭ orênduesce Prea Sfinția Sa Părintele Mitropolitŭ omulŭ Mitropolieĭ de iea venitulŭ aceluĭ scaunŭ, precum vĕḑumŭ Domnia Mea și cartea Domnieĭ Sale rĕposatuluĭ Nicolae Vodă Caragea, ot lèt. 1782 Sept. 26. Dreptŭ aceea dară, dămŭ Domnia Mea volnicie omuluĭ sfinteĭ Mitropoliĭ, ca să aibă a luà venitulŭ aceluĭ scaunŭ orĭ câtŭ se va adunà, nebântuindu-se de către vinăricerii și de către toțĭ alțiĭ, orĭ-cine ar cuteză să se amestece la acestŭ venitŭ, după cum aŭ luatŭ și până acum, precum se cuprinde acèsta și în privilegiulŭ celŭ vechiŭ. tolco pisah gpd. 1795 Sept. 16. (1)

Chrisovulŭ mănăstirii Stavropoleos.

Bunătățile și lucrurile celo plăcute luĭ Dumneḑeŭ, carĭ sunt pururea stătătóre și adevĕrate, se cuvine la totŭ creștinulŭ a le urmà și a le sĕvĕrșì din câtŭ i-ar fi prin putință, iar maĭ vîrtosŭ ceĭ ce se învrednicescŭ de ieaŭ dela Dumneḑeŭ putere și stăpânire, netăgăduită datorie aŭ să întăréscă și să întemeieze celea ce întru slava luĭ Dumneḑeŭ se ridică și se înălță, cu milĭ și cu ajutorŭ din darurile ce aŭ câștigatŭ, pentru că precum Dumneḑeŭ i-a cinstitŭ pę dînșiĭ cu oblăduirea și cu puterea, așĭa și eĭ sunt datorĭ a cinsti și a milui ale luĭ sfinte locașurĭ. Dreptŭ aceea dar, de vreme ce rĕposatulŭ părintele Stavropoleos, Chirŭ Ionichie, ce s'aŭ aflatŭ cu locuința aicĭ, din rîvnă dumneḑeéscă fiindŭ pornitŭ, cu multă evlavie aŭ înălțatŭ din temelie sfântă biserică, aicĭ în orașu Domnieĭ Mele Bucurescĭ, întru slava veclniculuĭ Dumneḑeŭ și întru cinstea și lauda Sfinților marilorŭ Voevoḑĭ Mihailŭ și Gavrilŭ, și întru pomenirea aceluĭ dintre sfințĭ Părintele nostru Atanasie celŭ mare, Archiepiscopŭ Alexandrieĭ, din ostenéla Sfinția Sale aŭ înfrumusețat-o pre din lăuntru și pre dinafară cu tóte trebuinciósele odóre și podóbe și o aŭ ocolit-o împrejurŭ cu hanŭ și cu alte zidirĭ, precum se vede, dar ca unŭ omŭ străinŭ ce a fostŭ, Sfinția Sa n'aŭ avutŭ să o înzestreze cu de celea pămîntescĭ economiĭ, și socotindŭ Domnia Sa rĕposatulŭ Nicolae Alexandru Vodă, pentru părințiĭ ce se vorŭ aflà locuitorĭ după vremĭ la acéstă sfântă biserică, ca să-șĭ aibă odihna și chivernisèla vițiĭ pe deplinŭ, aŭ bine-voitŭ de aŭ înzestrat-o cu din domnescile milĭ, prin chrisovulŭ Domnieĭ Sale, care în urmă s'aŭ înnoitŭ atâtŭ de alțĭ frațĭ Domnĭ de maĭ nainte, de dumné-lorŭ frațiĭ Domnĭ Alexandru Ipsilante Voevodŭ, i rĕposatulŭ Nicolae Constantinŭ Caragea Voevodŭ, i Michaiŭ Constantinŭ Suțulŭ

(1) Cod. XXVI, fila 26.

www.dacoromanica.ro

dintru amêndouĕ domniile, precum din chrisóvele Domniilorŭ Sale, unulŭ ot lét. 1783 şi altulŭ ot. lét 1792, ne-amŭ adeveritŭ; decĭ învrenicindu-ne Domnulŭ Dumneḑeŭ şi pre noĭ cu domnia acesteĭ pravoslavnice Ţĕrĭ-Românescĭ, după starea şi neputinţa întru care ne adeverimŭ că se află maĭ sus numita biserică, cu cale sunt milele ce s'aŭ orênduitŭ a le avė acestŭ sfântŭ locaşŭ şi părinţiĭ ce vorŭ fi locuitorĭ, şi maĭ vîrtosŭ după evlavia ce o avemŭ spre întemeierea şi bună starea dumneḑeescilorŭ bisericĭ şi mănăstirĭ şi ca să ne facemŭ şi noĭ ctitorĭ, spre a ne fi numele pururea pomenitŭ la sfântulŭ jertfelnicŭ, cu îndoioşată inimă înnoimŭ şi întărimŭ milele ce prin domnescile chrisóve aŭ avutŭ, ca să le aibă pe deplinŭ şi să i se păzéscă nestrămutatŭ, adecă ca să iea în toţĭ aniĭ dela cămară câte tal. 50 la ḑiua prazniculuĭ Sfinţilorŭ Îngerĭ şi să scutéscă de dijmăritŭ stupĭ treĭ sute, i rîmătorĭ treĭ sute, i de pogonăritŭ pogóne 20, şi de vinăriciŭ câtŭ vinŭ va face în viile bisericeĭ, şi oieritŭ oĭ 250, şi de văcăritŭ vite treĭ-ḑecĭ, şi tóte odăile ce sunt împrejurulŭ bisericiĭ de fumăritŭ, şi băcănia dela hanŭ de fumăritŭ, de schimbulŭ banilorŭ şi de tóte ce arŭ eşi pe alte băcăniĭ, i pivniţa iar de fumăritŭ, de căminăritŭ, de vamă, de vinŭ domnescŭ, şi hangiulŭ şi băcanulŭ şi cârciumarulŭ să fie scutiţĭ de tóte dăjdiile şi orênduelele ce arŭ eşi peste anŭ dela visterie pe têrgŭ şi pre ţéră, de nimicŭ să nu fie supĕraţĭ; aşişderea să fie şi liude ḑece ómenĭ străinĭ, cărora să li se dea pecetluiturĭ dela visterie, ca să fie scutiţĭ de tóte ; şi iară să aibă sfânta mănăstire milă dela Domnia Mea, să iea vinăriciulŭ din dėlulŭ Boldescilorŭ i alŭ Mălăescilorŭ din sud Saacŭ, cu părpărulŭ, pentru care să trimiţă în toţĭ aniĭ omulŭ mănăstireĭ, să ămble împreună cu vinăriceriĭ domnescĭ, să scrie totŭ vinăriciulŭ dintr'aceste dėlurĭ, făcêndŭ douĕ catastişe asemenea unulŭ ca altulŭ, şi împreună strîngêndŭ şi baniĭ vinăriciuluĭ ce-lŭ plătescŭ dajniciĭ, de vadră câte banĭ patru şi poclonulŭ de nume, dintr'aceştia să iea omulŭ mănastireĭ câte doĭ banĭ de vadră şi părpărulŭ după obiceiŭ, iar ceia-lalţĭ să-ĭ iea vinăriceriĭ domnescĭ; ca să fie sfinteĭ mănăstirĭ acéstă milă de ajutorŭ şi chivernisélă, iar Domnieĭ Mele vecĭnică pomenire. Rugămŭ şi pre alţĭ fraţĭ Domnĭ, carĭ în urma nóstră se vorŭ orêndui dela Domnulŭ Dumneḑeŭ cu oblăduirea acesteĭ ţĕrĭ, să bine-voiască a înnoì şi a întări milele acestea, ca şi ale Domniilorŭ Sale milĭ şi daniĭ să fie în urmă de alţĭ Domnĭ primite şi în sémă ţinute. Şi amŭ întăritŭ chrisovulŭ acesta cu însăşĭ credinţa Domnieĭ Mele, Iω Alexandru Constantinŭ Moruzi Voevodŭ, şi cu credinţa prea iubiţilorŭ Domnieĭ Mele fiĭ, Nicolae Voevodŭ, Dumitraşcu Voevodŭ, Constantinŭ Voevodŭ, şi cu totŭ sfatulŭ dumnė-lorŭ cinstiţilorŭ şi credincioşĭ boeriĭ ceĭ marĭ aĭ Divanuluĭ Domnieĭ Mele: Pan Nicolae Brâncovénu Vel Vist., Dumitraşco Racoviţă Vel Banŭ, Ienache Văcărescu Vel Spătarŭ, Ienache Moruzi Vel

www.dacoromanica.ro

Vornicŭ de Ţéra-de-sus, Manolache Brâncoveanu Vel Vornicŭ de Ţéra-de-jos, Manolache Creţulescu Vel Vornicŭ, Nicolae Filipescu Vel Vornicŭ, Costache Ghica Vel Logofĕtŭ de Ţéra-de-sus, Scarlatŭ Ghica Vel Logofĕtŭ de Ţéra-de-jos, Nicolae Hangerlăŭ Vel Hatm., Dumitrache Manu Vel Post., Isaacŭ Raletŭ Vel Clucerŭ, Dumitrache Schina Vel Comisŭ, Nicolae Racoviţă Vel Paharr., Iordache Palade Vel Stoln. şi Ispravnicŭ, Costache Ghica Vel Logofĕtŭ. Şi s'aŭ scrisŭ chrisovulŭ acesta la anulŭ d'întâĭ dintru întâia domnie a Domnieĭ Mele, aicĭ în oraşulŭ Domnieĭ Mele Bucurescĭ, la aniĭ dela facerea lumeĭ létulŭ 7301, iar dela Domnulŭ şi Mântuitorulŭ nostru Isusŭ Christosŭ 1793 Iunie 11. (1)

Cartea Sfinţieĭ Sale Părinteluĭ Archiereŭ Chirŭ Grigore Stavropoleos pentru liude de scutelnicĭ, după catastihŭ

Zemb. Vlahscoe: Dat-amŭ cartea Domnieĭ Mele Sfinţieĭ Sale Parinteluĭ Archiereŭ Chirŭ Grigorie Stavropoleos, Năstavniculŭ mănăstiriĭ Sfinţilorŭ şi întru totŭ lăudaţilorŭ Apostolĭ Petru şi Pavelŭ, ca să aibă milă şi ajutorŭ dela Domnia Mea: ḑece liude scutelnicĭ din pămîntenĭ în catastihulŭ visterieĭ celŭ pecetluitŭ de Domnia Mea; cu care poruncimŭ dumni-tale cinstitŭ şi credinciosŭ boerule alŭ DomnieĭMele Vel Vist., să-lŭ aşezĭ în catastihulŭ scutelnicilorŭ, prosopicosŭ alŭ Sfinţieĭ Sale, osebitŭ de ḑece scutelnicĭ şi de douĕ-ḑecĭ străinĭ după chrisovŭ, carĭ i-aŭ avutŭ mănăstirea Sfinţieĭ Sale maĭ nainte, pentru că vĕḑêndŭ Domnia Mea silinţa Sfinţieĭ Sale, ce are spre întemeierea şi podóba acesteĭ mănăstirĭ şi rîvna spre fapte bune sufletescĭ, amŭ bine-voitŭ Domnia Mea de l'amŭ ajutatŭ şi l'amŭ hărăzitŭ cu aceştĭ ḑece scutelnicĭ deosebiţĭ în catastihulŭ visterieĭ, ca să-ĭ fie de ajutorŭ; şi pentru ca să se păzéscă nestrĕmutatŭ aicĭ, dămŭ acéstă domnésca nóstră carte de întărire. ii saam receh. gpd. 1794 Iunie 29.

Vĕḑêndŭ Domnia Mea silinţa Sfinţieĭ Sale Părinteluĭ Archiereŭ Chirŭ Grigorie Stavropoleos, ce are spre întemeiarea şi podóba sfinteĭ şi dumneḑescĭ mănăstirĭ a Sfinţilorŭ Apostolĭ, la care se află Sfinţia Sa Năstavnicŭ şi purtătoriŭ de grijă, cum şi rîvna spre fapte bune sufletescĭ, amŭ bine-voitŭ a-lŭ ajutá şi a-lŭ hărăzi din domnescile nóstre milĭ, şi i-amŭ făcutŭ ḑece liude scutelnicĭ din pămîntenĭ prosopicosŭ pe numele Sfinţieĭ Sale, osebĭ de ḑece scutelnicĭ ce maĭ are Sfinţia Sa; cu smerenie aretândŭ Domnieĭ Mele în urmă lipsa ce are numita mănăstire de ómenĭ pentru slujbă, neavêndŭ ţiganĭ ca alte asemenea case, şi trebuinţă de ajutorŭ, făcutu-ne-aŭ

(1) Cod. XXVI, pag. 92.

www.dacoromanica.ro

rugăciune, ca acestĭ liude ḑece ce amŭ hărăzitŭ pe Sfinția Sa să-ĭ așezămŭ pe numele sfinteĭ mănăstirĭ, ca să se ajute sfânta casă la trebuințele ce are, a căruĭ rugăciune amŭ primit-o Domnia Mea, și poruncimŭ dumni-tale cinstitŭ și credinciosŭ boerule Domnieĭ Mele, Vel Vist., să așezĭ acestĭ ḑece liude scutelnicĭ în catastihulŭ visterieĭ pe numele mănăstiriĭ Sfințiloru Apostolĭ, cărora să le daĭ pecetluitŭ după orênduélă, ca pururea să-ĭ aibă mănăstirea nedajnicĭ și apĕrațĭ; și pentru ca să i se păzéscă nestrămutatŭ acéstă milă, îĭ dămŭ acéstă domnésca nóstră întărire cu domnésca nóstră iscălitură și pecete, și cu credința prea iubițilorŭ Domnieĭ Mele fiĭ, Constantinŭ Vvd., Dumitrașco Vvd., Nicolae Vvd., Gheorghe Vvd., martorĭ fiindŭ și dumné-lorŭ cinstițĭ și credincioșĭ boerĭ velițĭ aĭ Divanuluĭ Domnieĭ mele: Dumitrașco Racoviță Vel Banŭ, Ienache Muruzi Vel Vist., Manolache Brâncovénu Vel Vornicŭ de Ţéra-de-sus, Costache Caragea Vel Hatm., Dumitrache Manu Vel Spătarŭ, Nicolae Filipescu Vel Logofĕtŭ de Ţéra-de-sus, Costache Ghica Vel Vornicŭ de Ţéra-de-jos, Radu Slătinénu Vel Vornicŭ, Manolache Grădișténu Vel Vornicŭ, Constantinŭ Știrbeiŭ Vel Logofĕtŭ de Ţéra-de-jos, Lucache Vel Postelnicŭ, Dumitrache Hangerlău Vel Comisŭ, Dumitrașco Racoviță Vel Clucerŭ, Iónŭ Caramanlâu Vel Paharn., Grigorie Bălénu Vel Stolnicŭ, Iordache Vel Slugerŭ, Grigorie Vel Pit. și Ispravnicŭ, Nicolae Filipescu Vel Logofĕtŭ de Ţéra de-sus. Și s'aŭ scrisŭ chrisovulŭ acesta întru alŭ doilea anŭ dintru întâia domnie a Domnieĭ Mele, aicĭ în orașulŭ scaunuluĭ Domnieĭ Mele Bucurescĭ, la lét. 1794 Sept. 10.

Mănăstirea Stavropoleos.

Zemb. Vlahscoe: Fiind-că Sfinția Sa Părintele Archiereŭ Chirŭ Grigorie *Stavropoleos*, Năstavniculŭ mănăstiriĭ Sfințilorŭ și întru totŭ lăudațilorŭ Apostolĭ Petru și Pavelŭ, cu silința și ostenéla Sfințiĭ Sale, care o face spre întemeierea și podóba acesteĭ sfinte mănăstirĭ, aŭ sĕvêrșitŭ zidirea caseloru marĭ din năuntrulŭ mănăstiriĭ, care din vechime era dărăpănate, înnoindu-le Sfinția Sa și prefăcêndu-le în forma ce se vĕdŭ, pentru a fi vrednice de primirea Domnieĭ la ḑilele prazniculuĭ sfinteĭ mănăstirĭ și pentru a-șĭ odihni bĕtrâneţele Sfinţieĭ Sale de a ședé într'însele, a caruĭ silință și ostenélă vĕḑênd-o Domnia Mea, amŭ bine-voitŭ și amŭ datŭ, după rugăciunea Sfinţieĭ Sale, acésta domnésca nóstră carte, ca să fie apĕrate aceste case mănăstirescĭ pururea și în tótă vremea de conacŭ boerescŭ și de alțĭ mosafirĭ, nimenea să nu-lŭ supere de a intrà într'însele, ci să-șĭ aibă însușĭ Sfinția Sa odihna și șederea într'însele, fără a nu le închirià nicĭ Sfinţia Sa la nimenea altulŭ, ca să fie, după cum ḑicemŭ, numaĭ pentru primirea Domnieĭ Mele

www.dacoromanica.ro

la ḑilele hramuluĭ mănăstiriĭ şi pentru însăşĭ şederea Sfinţiĭ Sale într'însele, ii saam receh. gpd. 1794 Iunie 29. (1)

Chrisovulŭ mănăstireĭ Sf. Ecaterina din Bucurescĭ.

Zemb. Vlascoe: Fiind-că sfânta mănăstire de aicĭ din oraşulŭ Domnieĭ Mele Bucurescĭ, unde se cinstesce şi se prăznuesce hramulŭ sfinteĭ şi pururea înţelepteĭ mareĭ Muceniţe Ecaterineĭ, că este metohŭ la sfânta mare mănăstire din muntele Sinaeĭ, cu chrisóve domnescĭ are a luà milă de vinăriciŭ din dèlurile domnescĭ ot sud Saacŭ, însă: poporulŭ Jugureniĭ, Băşănesciĭ şi Finţesciĭ, câte doĭ banĭ de vadră şi părpărulŭ, amŭ datŭ Domnia Mea acéstă carte, ca să aibă a luà sfânta mănăstire în toţĭ aniĭ mila acésta de vinăriciŭ, şi după ponturile ce sunt date de către Domnia Mea de căutatulŭ slujbeĭ vinăriciuluĭ, orênduindŭ cuviosulŭ Egumenŭ omŭ de partea mănăstireĭ, să aibă a ămblâ împreună cu vinăricerii domnescĭ, să scrie totŭ vinăriciulŭ dintr'aceste dèlurĭ, şi făcêndŭ douĕ catastişe asemenea, iscălite fiindŭ şi de vinăricerii domnescĭ şi de omulŭ mănăstireĭ, unulŭ să-lŭ dee la omulŭ mănăstireĭ şi altulŭ să-lŭ oprescă vinăricerii, după care să aibă a strînge mila mănăstireĭ, şi făr' de a nu opri macar unŭ banŭ, orĭ cu nume de ḑeciuială, sèŭ altă cheltuială cevaşĭ, să-ĭ dee omuluĭ mănăstireĭ toţĭ deplinŭ câtŭ aŭ prinsŭ milă. Lângă acésta amŭ adausŭ Domnia Mea milă sfinteĭ mănăstirĭ, să aibă a luà pe totŭ anulŭ dela ocna Telega bolovanĭ sare una sută, la vreme când ieaŭ şi alte mănăstirĭ; aşişderea să aibă a scuti şi douĕ cârciume, aicĭ în oraşulŭ Bucurescĭ, care să fie apĕrate de fumăritŭ, de cămĭnăritŭ, de vamă, de vinŭ domnescŭ şi de ortulŭ vătavuluĭ de cârciumarĭ, de nicĭ unele întru nimicŭ supĕrare să n'aibă, pentru că acésta sfânta mănăstire ne-amŭ adeveritŭ Domnia Mea că au fostŭ miluită şi de alţĭ rĕposaţĭ trecuţĭ Domnĭ, precum amŭ vĕḑutŭ chrisóve vechĭ, dar de multă vreme aŭ rĕmasŭ isterisită de acele milĭ, şi pliroforisindu-ne că este neajunsă de acareturĭ şi venituri, ne-amŭ milostivitu asupra acesteĭ sfinte mănăstirĭ şi amŭ făcutŭ adausŭ de milele ce se arĕtă maĭ sus, ca să le aibă în tótă vremea, spre a fi părinţilorŭ călugărĭ dela mănăstirea acésta de hrană şi chivernisèlă, iar Domnieĭ Mele veşnică pomenire, ii saam. receh. gpd. 1794 Noembre 1. (2) *Contr. Vel Logofĕtŭ.*

Chrisovulŭ sfinteĭ mănăstirĭ Sărindariulŭ.

Sfinteĭ şi dumneḑeesceĭ mănăstirĭ ce se numesce Sărindariulŭ, de aicĭ din

(1) Cod. XXVI, pag. 220.
(2) Cod. XXVI, pag. 231.

www.dacoromanica.ro

orașulŭ Bucurescĭ, unde se cinstesce și se prăznuesce hramulŭ Adormirea Prea Sfinteĭ de Dumnedeŭ Născĕtóreĭ și pururea Fecióreĭ Marieĭ, întru care se află Icóna Prea Sfinţieĭ Sale, care este isvorŭ de tămăduire tuturorŭ celorŭ ce alérgă cu evlavie și cu credinţă, dracĭ gonindŭ, orbiĭ, slăbănogiĭ, și totŭ felulŭ de bóle și neputinţe tămăduindŭ, ca să fie sfânta acéstă mănăstire în pace și iertată de tóte dăjdiile și orênduiala ce va eși dela visterie și dela cămara Domnieĭ Mele peste anŭ; așișderea să fie sfânta mănăstire în pace și iertată de dijmăritŭ și vinăriciŭ, precum nu daŭ și alte mănăstirĭ, nicĭ acésta să nu se supere, și să aibă a ţinė aicea în orașulŭ Bucurescĭ o pivniţă pentru vînḑarea vinuluĭ mănăstireĭ, care pivniţă să fie scutită și în pace de fumăritŭ, de căminăritŭ, de vamă, de vinŭ domnescŭ și de tóte alte angariĭ ce daŭ alte pivniţe; și să aibă a scuti și de oieritŭ oĭ cincĭ-sute, i de pogonăritŭ pogóne patru-ḑecĭ, rădicându-se tótă dijma cu pecetluitulŭ Domnieĭ Mele; așișderea să fie sfinteĭ mănăstirĭ milă dela Domnia Mea, să ieae în toţĭ aniĭ din vama tèrguluĭ de aicĭ din Bucurescĭ, pe anŭ câte ughĭ una sută douĕ-ḑecĭ, iar cu pecetluitulŭ Domnieĭ Mele, ca să fie pentru untulŭ-de-lemnŭ ce se cheltuesce, care necontenitŭ arde în candela ce este la sfânta și de minunĭ făcĕtóre Icónă, dreptŭ ajutorulŭ și folosulŭ pătimașilorŭ celorŭ ce alérgă la vindecarea și mântuirea lorŭ; și iar să fie sfinteĭ mănăstirĭ milă dela Domnia Mea, să aibă a luá vinăriciŭ din délulŭ Grecĭ sud Vlașca, pentru care Egumenulŭ séŭ alţĭ ómenĭ aĭ mănăstireĭ ce-ĭ va orêndui Egumenulŭ, să aibă a âmblá cu vinăriceriĭ domnescĭ, să scrie vinăriciulŭ din numitulŭ délŭ totŭ de odată, să se facă douĕ catastișe unulŭ ca altulŭ asemenea, iscălite fiindŭ și de vinăriceriĭ domnescĭ și de ómeniĭ mănăstirescĭ, și așĭa împreună strîngêndŭ baniĭ vinăriciuluĭ, ce este de plătescŭ dajniciĭ, de vadră po banĭ patru și poclonulŭ de nume, precum le va cuprinde cărţile de volnicie, ce li se va da la mână în vremea vinăriciuluĭ; iară ceĭ-lalţĭ câte doĭ banĭ de vadră să aibă a luá ómeniĭ mănăstireĭ împreună cu părpărulŭ, precum aŭ luatŭ și maĭ nainte vreme; așișderea să aibă a ţinė liude ḑece, scutiţĭ de tóte angariile, însă ómenĭ străinĭ, fără de pricină, pe carĭ să-ĭ ducă la d-luĭ Vel Vist., și după cercetarea ce le va face să le dea adeverinţă, după care să le dea și pecetluiturĭ domnescĭ, pentru că acestea milĭ le-aŭ avutŭ sfânta mănăstire, atâtŭ dela ceĭ maĭ dinainte fraţĭ Domnĭ prin chrisóvele Domniilorŭ Sale, câtŭ și dela Domnia Sa fratele Domnŭ Michaiŭ Vodă Suţulŭ, celŭ vĕḑumŭ cu lét. 1792 Februarie . . . Decĭ acum învrednicindu-ne Domnulŭ Dumnedeŭ cu domnia acesteĭ pravoslavnice Ţĕrĭ-Românescĭ, după multa evlavie ce avemŭ către sfânta și minunata Icónă a Prea Sfinteĭ Născĕtóreĭ Stăpână, care este isvorŭ de tămăduire la ceĭ ce cu evlavie și cu credinţă năzuescŭ, iarășĭ bine amŭ voitŭ Domnia Mea de amŭ înnoitŭ și amŭ întăritŭ milele acestea, câte scrie maĭ

www.dacoromanica.ro

sus, printr'acestŭ cinstitŭ domnesculŭ nostru chrisovŭ, ca pururea să-şĭ aibă sfînta mănăstire tóte milele pe deplinŭ după tocméla ce scriŭ maĭ sus, ca să fie sfînteĭ mănăstirĭ de întărire şi părinţilorŭ călugărĭ de hrană şi chivernisélă, iar Domnieĭ Mele şi părinţilorŭ Domnieĭ Mele veşnică pomenire. Aşişderea şi în urma Domnieĭ Mele, pe care bine va voì Domnulŭ Dumneḑeŭ a fi Domnulŭ ţĕreĭ aceştia, séŭ din némulŭ nostru, séŭ dintr'altŭ némŭ străinŭ, îlŭ rugămŭ cu numele luĭ Dumneḑeŭ şi cu a prea curateĭ Maiceĭ Sale, să înnoiţĭ şi să întăriţĭ acestŭ chrisovŭ alŭ Domnieĭ Mele pe tocméla şi aşezămîntulŭ ce scrie maĭ sus, séŭ şi spre maĭ multă milă, pe câtŭ îlŭ va îndurà a totŭ ţiitorulŭ Dumneḑeŭ, precum însuşĭ Christosŭ a poruncitŭ ḑicéndŭ: «fiiţĭ milostivĭ precum şi eŭ sunt, şi veţĭ avé ertare la înfricoşata judecată şi a doua venire» şi rugăciunile Maiciĭ Sale să vĕ învrednicéscă a sta de-a drépta luĭ, şi a judecăţiĭ ceĭ drepte, căutándŭ în faţă unulŭ la altulŭ, întru împĕrăţia cerescă în vecĭ, aminŭ. Şi amŭ întăritŭ chrisovulŭ acesta cu însăşĭ credinţa Domnieĭ Mele, Iω Alexandru Constantinŭ Moruzi Voevodŭ, şi cu a prea iubiţilorŭ Domnieĭ Mele fiĭ, Constantinŭ Voevodŭ, Nicolae Voevodŭ, Dumitraşco Voevodŭ, şi cu totŭ sfatulŭ dumné-lorŭ cinstiţilorŭ şi credinciosĭ boerilorŭ celorŭ marĭ aĭ Divanuluĭ Domniĭ Mele: Pan Nicolae Brâncovénu Vel Vist., Dumitraşco Racoviţă Vel Banŭ, Ienache Văcărescu Vel Spătarŭ, Ienache Moruzi Vel Vornicŭ de Ţéra-de-sus, Manolache Brâncovénu Vel Vornicŭ de Ţéra-de-jos, Manolache Creţulescu Vel Vornicŭ alŭ treilea, Nicolae Filipescu Vel Vornicŭ al patrulea, Costache Ghica Vel Logofĕtŭ de Ţéra-de-sus, Scarlatŭ Ghica Vel Logofĕtŭ de Ţéra-de-jos, Nicolae Hangerlău Vel Hatmanŭ, Dumitrache Vel Postelnicŭ, Isaacŭ Raletŭ Vel Clucerŭ, Dumitrache Schina Vel Comisŭ, Nicolae Racoviţă Vel Paharn. şi Ispravnicŭ, Costache Ghica Vel Logofĕtŭ de Ţéra-de-sus. Şi s'aŭ scrisŭ chrisovulŭ acesta la întâiulŭ anŭ alŭ Domnieĭ Mele, aicĭ în oraşulŭ scaunuluĭ Domnieĭ Mele Bucurescĭ, la anulŭ dela zidirea lumiĭ 7301, iar dela Chris. lét. 1793 Aprilie 16, de Teodorache Logofĕtŭ de Divanŭ. (1)

Cartea bisericeĭ Udricanĭ.

Zemb. Vlascoe. Fiind-că sfânta biserică ce se numesce Udricanulŭ, de aicĭ din Bucurescĭ, ce este făcută din temelie de rĕposatulŭ Udricanŭ Clucerŭ i de Maria soţia luĭ, care este închinată la sfânta mănăstire a sfântuluĭ Iónŭ ot Focşanĭ, are privelegiŭ, atâtŭ dela alţĭ fraţĭ Domnĭ de maĭ nainte, câtŭ şi dela Domnia Sa fratele Michaiŭ Vodă Suţulŭ, prin cartea Domnieĭ Sale, ce o vĕḑumŭ cu lét. 1792 Martie 27, următóre după cartea Domnieĭ Sale

(1) Cod XXVI. pag. 15.

www.dacoromanica.ro

fratelui Alexandru Vodă Ipsilante, ce iarăşĭ o vĕḑumŭ cu lét. 1775, să ţie liude cincĭ, scutiţĭ, ómenĭ străinĭ, fără nicĭ unŭ felŭ de pricină de dajdie, séŭ încărcăturĭ prin satele ţĕreĭ, cu pecetluiturĭ domnescĭ, i o pivniţă drĕptă a sa să ţie aicĭ în oraşulŭ Bucurescĭ, apĕrată de fumăritŭ, de căminăritŭ, de vinulŭ domnescŭ, de ortulŭ vătăşescŭ şi de tóte alte angariĭ, ca să pótă fi de tréba vînḑăriĭ vinuluĭ bisericiĭ, ne-amu milostivitŭ Domnia Mea de amŭ înnoitŭ mila ce aŭ avutŭ, ca să se păzéscă nestrămutatŭ, şi poruncimŭ tuturorŭ de obşte supĕrare séŭ bântuială peste cartea Domnieĭ Mele, nimenea întru nimicŭ să nu facă, că aşĭa este porunca Domnieĭ Mele, ii saam. receh. gpd. 1793 Iunie 5. (1)

Chrisovulŭ bisericeĭ Negustorilorŭ de aicĭ din Bucurescĭ pentru mila ce are.

Douĕ lucrurĭ minunate sunt celea ce încununéză şi împodobescŭ bunătăţile Domnilorŭ şi ale ăbläduitorilorŭ, amêndouĕ vrednice de laudă şi de mărire, adică marea cuviinţă şi buna credinţă, din care cea d'întâĭ se silesce către otcărmuirea politicéscă, iară cea de a doua către podóba bisericéscă; însă iubirea uneia de către alta cu atâta maĭ de folosŭ este, cu câtŭ pentru marea cuviinţă, ca de unŭ lucru lumescŭ ḑice Mantuitorulŭ: «te grijescĭ şi spre multe te silescĭ», iară pentru buna credinţă ḑice: «unŭ lucru trebuesce, la care lucru trebuinciosŭ uitându-se Domniĭ ceĭ înţelepţĭ, cârmuirea politieĭ cu dreptate o sĕvêrşescŭ şi dreptatea Bisericiĭ, adică podóba cu înţelepciune o împlinescŭ, căştigândŭ partea cea bună, care nu se va luà dela dînşiĭ»; dreptŭ aceea dar, şi noĭ întru Christosŭ bine-credinciosulŭ Domnu Iω Alexandru Constantinŭ Moruzi Voivodŭ, din Pronia cea de sus fiindŭ înălţatŭ la stăpâniea domnieĭ şi oblăduitoriŭ ţĕreĭ aceştia, şi adeverindu-ne din chrisovulŭ Domnieĭ Sale frateluĭ Alexandru Voivodŭ, celŭ vĕḑumŭ cu lét. 1776, pentru sfântulŭ şi dumneḑeescŭlŭ lăcaşŭ de aicĭ din oraşulŭ Domnieĭ Mele, ce se numesce biserica Negustorilorŭ, unde se cinstesce şi se prăznuesce hramulŭ sfântuluĭ Ierarchŭ şi de minunĭ făcĕtoriŭ Nicolae dela Mira Licheĭ, cum-că prin chrisóvele celorŭ de maĭ nainte trecuţĭ Domnĭ aŭ avutŭ a luà milă pe totŭ anulŭ, la ḑiua hramuluĭ, dela visteria domnéscă, cu pecetluitulu gospodŭ, câte tal. patru-ḑecĭ şi cincĭ şi jumĕtate, însă patruḑecĭ pentru untŭ-de-lemnŭ, făcliĭ şi tămâe şi alte ce vorŭ maĭ fi trebuincióse, iară talerĭ cincĭ şi jumĕtate preoţilorŭ, precum ne pliroforisimŭ Domnia Mea din chrisovulŭ Domnieĭ Sale frateluĭ Domnŭ Michaiŭ Vodă Suţulŭ cu lét. 1784 Sept. 7, întru a doua domnie a Domnieĭ Sale; dreptŭ aceea şi Domniea Mea milostivindu-ne, amŭ bine-voitŭ şi amŭ înnoitŭ şi amŭ întăritŭ mila acésta

(1) Cod. XXVI, pag. 45.

www.dacoromanica.ro

ce scrie maĭ sus, printr'acestŭ cinstitŭ şi bine închipuitŭ chrisovulŭ Domnieĭ Mele, ca să aibă a luà în tòtă vremea dela visteria Domnieĭ Mele, cu pecetluitŭ gospodŭ, la ḑiua hramuluĭ, să fie sfinteĭ bisericĭ de ajutorŭ şi de întărire, iară Domnieĭ Mele şi părinţilorŭ Domnieĭ Mele şi totŭ neamuluĭ veşnică pomenire. Şi pentru ca să se păzèscă mila acèsta nestrămutatŭ, amŭ întăritŭ chrisovulŭ acesta cu însăşĭ credinţa Domnieĭ Mele, Iŏ Alexandru Moruzi Voivodŭ, şi cu credinţa prea iubiţilorŭ Domnieĭ Mele fiĭ, Constandinŭ Voivodŭ, Dumitraşco Voivodŭ, Neculaĭ Voivodŭ şi Gheorghe Voivodŭ, şi martorĭ punemŭ pre cinstiţiĭ şi credincioşiĭ boerĭ ceĭ marĭ aĭ Divanuluĭ Domnieĭ Mele: Pan Nicolae Brâncovanŭ Vel Banŭ, Manolache Creţulescu Vel Vornicŭ de Ţèra-de-sus, Dumitrache Manu Vel Spătarŭ, Costache Caragea Vel Hatmanŭ, Radulŭ Golesculŭ Vel Vornicŭ de Ţèra-de-jos, Scarlatŭ Ghica Vel Vistierŭ, Constantinŭ Filipescu Vel Logofĕtŭ de Ţèra-de-sus, Costantinŭ Ştirbeiŭ Vel Vornicŭ, Iònŭ Damaris Vel Vornicŭ, Ştefanŭ Văcărescu Vel Logofĕtŭ de Ţèra-de-jos, Iònŭ Florescu Vel Vornicŭ al politieĭ, Lucache Vel Postelnicŭ, Dimitrie Hangerlău Vel Comisŭ, Grigorie Ghica Vel Clucerŭ, Constantinŭ Cantacuzino Vel Paharnicŭ, ... Vel Stolnicŭ, Constantinŭ Campinianu Vel Slugerŭ şi Ispravnicŭ, Constantinŭ Filipescu Vel Logofĕtŭ de Ţèra-de-sus. Şi s'aŭ scrisŭ chrisovulŭ acesta întru alŭ treilea anŭ alŭ domnieĭ mele, aicĭ în oraşulŭ Domnieĭ Mele Bucurescĭ, la anulŭ dela Christosŭ 1795 Octombre 21, de Teodorache Logofĕtŭ. (1)

Chrisovulŭ bisericeĭ Spirea.

De vreme ce cuviosulŭ între monachĭ Chirŭ Ioachimŭ, ce este curatŭ fiŭ alŭ sfinteĭ mănăstirĭ Grigorie ot. *Sfetagora*, din rîvna sa fiindŭ pornitŭ spre fapte bune, aŭ făcutŭ multe bunătăţĭ, nu numaĭ cu aĭ sĕĭ banĭ, ci şi cu datoriĭ, rescumpĕrêndŭ atâtea suflete creştinescĭ din robie, cum şi dintr'acestea douĕ ţĕrĭ, Ţèra-Românèscă şi a Moldoveĭ, în cea-laltă trecută rĕsmeriţă, pe carĭ cu a sa silinţă şi trudă sloboḑindu-ĭ, i-aŭ făcutŭ volnicĭ de a merge fieşĭ-care pre la locŭlŭ sĕŭ, şi fiindŭ trimisŭ aicea de obşte Ecsarchŭ despre partea tuturorŭ sfintelorŭ mănăstirĭ ot Sfetagora, iară şĭ pentru folosulŭ mănăstireĭ silindu-se în tòtă vremea către fapte bune pentru obşte şi pentru sine, şi petrecêndŭ viaţă cuviòsă, aŭ voitŭ câtŭ va şedè aicĭ să nu se supere de dorita sa odihnă, cerêndŭ dela Prea Sfinţia Sa Părintele Mitropolitulŭ ţĕriĭ unŭ colţŭ despărţitŭ de zgomotulŭ lumiĭ, ca să se odihnèscă fără de gândurĭ; decĭ Prea Sfinţia Sa către mulţămirea, care totŭ nèmulŭ creştinescŭ era datorŭ să aibă către cuvioşia sa, găsindŭ acestŭ sfântŭ locaşŭ potrivitŭ, după dorirea

(1) Cod. XXVI, pag. 266 şi 767.

www.dacoromanica.ro

sa, adecă biserica ce aŭ făcut-o rĕposatulŭ *Spirea dohtorulŭ* pe moşia sfinteĭ mănăstirĭ, unde se cinstesce şi se prăznuesce hramulŭ sfântuluĭ Ierarchŭ făcĕtoruluĭ de minunĭ Nicolae, care era afierosită sfinteĭ Mitropoliĭ, pentru maĭ multă sufletéscă gândire şi pururea aducere aminte a aceluĭ rĕposatuluĭ dohtorŭ Spirea, ctitorŭ acesteĭ sfinte bisericĭ, şi pentru pomenirea rudelorŭ sale, aŭ afierositŭ acéstă sfântă biserică cuvioşieĭ sale şi sfinteĭ mănăstirĭ a sfântuluĭ Grigorie ot Sfetagora, cu tóte sfintele odóre şi vase ce s'aŭ datŭ prin catastihŭ în mâna cuvioşieĭ sale, ca să aibă apururea locaşŭ, atâtŭ cuvioşia sa, câtŭ şi părinţiĭ carĭ se vorŭ trimite după vremĭ după cuvioşia sa dela numita mănăstire a sa aicĭ, orĭ pentru deosebită a mănăstireĭ sale trebuinţă, séŭ pentru obştea mănăstirilorŭ dela Sfetagora, rênduindŭ Prea Sfinţia Sa Părintele Mitropolitŭ şi hotarulŭ loculuĭ bisericeĭ, lungulŭ de amêndouĕ părţile stînjenĭ treĭ-ḑecĭ şi doĭ, latulŭ stînjenĭ 24 drepţĭ, în care se cuprinde şi viişóra care este lucrată, adecă pogóne cincĭ, stînjenĭ patru, care pe largŭ se arétă acesta afiorismosŭ, semnele hotaruluĭ în cartea Prea Sfinţieĭ Sale Părinteluĭ Mitropolitŭ, ce aŭ datŭ la mâna cuvioşieĭ sale, cu létulŭ 1776 Maiŭ 15, iscălită şi întărită cu iscălitura şi pecetea Prea Sfinţieĭ Sale; iară via care are acéstă sfântă biserică totŭ acolo, ce este iarăşĭ pe pămîntulŭ sfinteĭ Mitropoliĭ, fiindŭ fostŭ óre-ce lucrată de Christofi biv căpitanŭ de lefegiĭ, némulŭ aceluĭ rĕposatŭ *Spirea dohtorulŭ,* cu aĭ sĕĭ banĭ, prin tocmélă şi aşezămîntŭ în scrisŭ, aŭ întorsŭ cuviosulŭ Chirŭ Ioachimŭ cheltuiala cu banĭ gata tal 350 luĭ Christofi şi aŭ cumpĕrat-o, după cum pentru tóte acestea ne adeverimŭ atâtŭ din alte chrisóve domnescĭ, câtŭ şi din chrisovulŭ Domnieĭ Sale frateluĭ Michaiŭ Vodă Suţulŭ, ce-lŭ vĕḑumŭ, cu lét. 1792 Februarie 1, făcêndŭ milă schituluĭ de scutelnicĭ şi scutélă de oieritŭ. Decĭ acéstă afieromă a mileĭ vĕḑêndu-le Domnia Mea că sunt cu tótă dreptatea făcute, le-amŭ întăritŭ şi le-amŭ înnoitŭ şi Domnia Mea printr'acestŭ domnesculŭ nostru chrisovŭ, ca o danie, să fie bine întemeiată şi neclintită nicĭ odinióră în vecĭ, şi să nu se pótă luá de către nimenea nicĭ odată ca să se dea sub altă străină stăpânire, nicĭ să se supere de nime altulŭ în vre-unŭ felŭ de chipŭ, şi mila luĭ să i se păzéscă pururea nestrămutatŭ, adică: liude ḑece ómenĭ străinĭ, fără de pricină, pentru posluşanie, cărora să li se dea dela visterie pecetluiturĭ pe numele şi chipulŭ lorŭ, cumŭ şi oĭ douĕ sute să scutéscă de oieritŭ, la vremea oierituluĭ, pentru care după orênduială să se facă pecetluitulŭ Domnieĭ Mele de ridicătură; aşişderea să ţie şi să stăpânéscă sfântulŭ acestŭ schitŭ douĕ sălaşe de ţiganĭ, anume Dobre şi Nicula cu ţiganca luĭ Păuna şi unŭ copilŭ alŭ lorŭ anume Stoica, i Stanŭ şi Dobre cu ţiganca luĭ Ana şi treĭ copiĭ aĭ lorŭ anume Stanŭ şi Marinŭ, ţiganĭ domnescĭ din vătăşia Raduluĭ Ursuleţu; aşişderea să fie şi alte patru suflete, iarăşĭ ţiganĭ domnescĭ, din vătăşia din Bucurescĭ, anume Paraschiva

www.dacoromanica.ro

sin . . . cu treĭ copiĭ aĭ luĭ, anume Stanculŭ i Ştefanŭ şi Dumitra, pentru că aceştĭ ţiganĭ sunt afiorisiţĭ la sfântulŭ schitŭ de Domnia Sa fratele Michaiŭ Vodă Şuţulŭ, prin cartea Domnieĭ Sale, ce o vĕḑumŭ, cu lĕt. 1784 Aprilie 25. Şi amŭ întăritŭ chrisovulŭ acesta cu însăşĭ credinţa Domnieĭ Mele, Iŏ Alexandru Constantinŭ Moruzi Voevodŭ, şi cu credinţa prea iubiţilorŭ Domnieĭ Mele fiĭ, Nicolae Voevodŭ, Constantinŭ Voevodŭ, Dumitraşco Voevodŭ, martorĭ puindŭ şi pe dumnĕ-lorŭ cinstiţĭ şi credincioşĭ boerĭ veliţĭ aĭ Divanuluĭ Domnieĭ Mele, Nicolae Brâncoveanu Vel Vist., Dumitraşco Racoviţă Vel Banŭ, Ianache Văcărescu Vel Spătarŭ, Ianache Moruzi Vel Vornicŭ de Ţéra-de-sus, Manolache Brâncoveanu Vel Vornicŭ de Ţéra-de-jos, Manolache Creţulescu Vel Vornicŭ, Nicolae Filipescu Vel Vornicŭ, Costache Ghica Vel Logofĕtŭ de Ţéra-de-sus, Scarlatŭ Ghica Vel Logofĕtŭ de Ţéra-de-jos, Nicolae Hangerlăŭ Vel Hatmanŭ, Alexandru Manulŭ Vel Postelnicŭ, Isaacŭ Raletŭ Vel Clucerŭ, Dumitrache Schina Vel Comisŭ, Nicolae Racoviţă Vel Paharnicu, Iordache Palada Vel Stolnicŭ şi Ispravnicŭ, Scarlatŭ Ghica Vel Logofĕtŭ; scriindu-se hrisovulŭ acesta la lĕt. 1793 Maiŭ 5 de Gheorghe Logofĕtulŭ za taină. (1)

Chrisovulŭ mănăstireĭ Sfântuluĭ Ionŭ din Bucurescĭ.

Zem. Vlascoe: Fiind că mănăstirea Sfântuluĭ Iónŭ din Bucurescĭ, prin chrisovulŭ Domnieĭ Mele are milă de vinăriciŭ dela douĕ popóre ce sunt în judeţulŭ Sĕcuienilorŭ, anume: Budurescĭĭ şi Bozoienĭĭ, câtŭ ţine poporulŭ acestorŭ dĕlurĭ şi câtŭ iea Domnia vinăriciŭ dela toţĭ ceĭ ce plătescŭ vinăriciulŭ, câte doĭ banĭ de vadră şi părpărulu, iar gărdurăritulŭ numaĭ dela poporulŭ Budurescĭĭ, însă fiind-că în poporulŭ Bozienĭ maĭ este şi altă numire, ce se chiamă Bărboiulŭ, şi cu acea numire de Bărboiŭ intrase mănăstirea Znagovŭ de luă vinăriciŭ din Bozienĭ, s'aŭ făcutŭ cercetare prin judecată în anulŭ trecutŭ, şi cu anaforaua întarită de către Domnia Mea dela Septembrie 13 lĕt. 1793, a rĕmasŭ ca totŭ mănăstirea Sfântuluĭ Iónŭ să iea vinăriciulŭ din poporulŭ Bărboiŭ, amŭ datŭ Domnia Mea acéstă carte la mâna . . . ce este orĕnduitŭ de mănăstire, carele să âmble împreună cu vinăricerĭĭ domnescĭ să scrie, şi făcêndŭ douĕ catastişe asemenea, iscălite şi de vinăricerĭĭ domnescĭ şi de orĕnduitulŭ manăstirĭĭ, partea de banĭ a mănăstirĭĭ să o iea orĕnduitulu mănăstirĭĭ pe deplinŭ, fără de a pretendirisi vinăricerĭĭ domnescĭ nicĭ ḑĕciuiala. ii saam. receh. gpd. 1794 Sept. 8. 2)

(1) Cod. XXVI, pag. 50.
(2) Cod. XXVI, pag. 129.

www.dacoromanica.ro

Cunoscutŭ şi doveditŭ lucru este, şi la mare şi la micĭ, şi la totŭ creştinulŭ ce viază în lume, că orĭ carele socotesce a-şĭ chivernisi viaţa prin fapte bune şi plăcute luĭ Dumneḑeŭ, nu numaĭ pentru lauda cea vremelnică a numeluĭ sĕŭ se nevoĭesce, se sîrguesce, ci maĭ multŭ şi maĭ vîrtosŭ se silesce pentru folosulŭ sufletuluĭ şi pentru nădejdea cea curată a rĕsplătireĭ faptelorŭ bune de către marele şi prea înaltulŭ Dumneḑeŭ, de vreme ce prin iubirea de Dumneḑeŭ şi prin lucrarea faptelorŭ bune fiesce-carele aştéptă şi nădĕjduesce rĕsplătirea veşnică dela mila luĭ Dumneḑeŭ, şi dela ómenĭ laudă şi bune cuvîntărĭ li se pricinuescŭ. In multe chipurĭ dar póte lucrà cine-va faptă bună, iar maĭ alesŭ de tóte şi prea primitŭ şi luĭ Dumneḑeŭ cu totulŭ plăcutŭ, sunt milele carĭ se daŭ şi se afierosescŭ la dumneḑeescele lăcaşurĭ, unde tot-deauna neîncetatŭ se laudă şi se proslăvesce marele şi prea puterniculŭ numele luĭ. Acestea dar, şi ca acestea din sfintele scripturĭ auḑindu-le şi cu inimă curată şi învoioşată a-le înplini nevoindu-ne, socotindŭ Domnia Mea şi pentru sfânta şi dumneḑeésca mănăstire de aicĭ din oraşulŭ Domnieĭ Mele Bucurescĭ, unde se cinstesce şi se prăznuesce hramulŭ tăiereĭ cinstituluĭ capŭ alŭ sfântuluĭ Proorocŭ Iónŭ, Botezătorulŭ Domnuluĭ, ce este zidită din temelie şi cu tóte câte se vĕdŭ de Domnia Sa rĕposatulŭ Constantinŭ Basarabŭ Brâncovénu Voevodŭ, care mănăstire este metohŭ la sfânta mănăstire a sfântuluĭ Prorocŭ Ilie dela *Jîţa* din eparchia Ioanimŭ, asupra căruia rîvnindŭ cu óreşĭ-ce milă şi ajutoriŭ ca să ne facemŭ noĭ ctitorĭ, amŭ hotărîtŭ şi amŭ întăritŭ printr'acestŭ cinstitŭ chrisovulŭ Domnieĭ Mele, ca să ieae din vinăriciulŭ domnescŭ dela douĕ popóre ce sunt în judeţulŭ Sĕcuienilorŭ, anume Budurescĭ, şi cincĭ-ḑecĭ bolovanĭ sare dela ocna Telega pe totŭ anulŭ să ieae, când ieaŭ şi alte mănăstirĭ; aşişderea să maĭ fie sfinteĭ mănăstirĭ milă dela Domnia Mea să scutésca în toţĭ anĭ oĭ 600 de oieritŭ, pentru care, la vremea oierituluĭ, să-ĭ facă pecetluitulŭ Domnieĭ Mele de rădicătură; şi unŭ scaunŭ de carne aicĭ în Bucurescĭ să aibă, apĕratŭ de fumăritŭ, de erbăritŭ, de vamă şi de tóte alte angariĭ ce daŭ scaunele, acesta să nu se supere; i liude 25 să ţie, însă ómenĭ străinĭ, ca să fie pentru poslușiania şi ajutorulŭ la trebile sfinteĭ mănăstirĭ, pe care acum găsindu-ĭ şi ducêndu-ĭ la Ispravniciĭ judeţuluĭ ca să-ĭ cerceteze, şi fiindŭ străinĭ cu adevĕratŭ, să le dee adeverinţă pe numele şi chipulŭ lorŭ, după care li se va da şi pecetluiturĭ gospodŭ, spre a fi în pace şi nesupĕraţĭ de tóte dăjdiile şi angariile ce esŭ peste anŭ în ţérà, pentru că acestè milĭ le-aŭ avutŭ sfânta mănăstire, atâtŭ dela alţĭ fraţĭ Domnĭ de maĭ nainte, câtŭ şi prin chrisovulŭ Domnieĭ Sale frateluĭ Domnŭ Michaiŭ Suţulŭ Voivodŭ, ce-lŭ vĕḑumŭ cu lét. 1792 Ghenare... Decĭ învrednicindu-ne Domnulŭ Dumneḑeŭ acum cu domnia acesteĭ Ţĕrĭ-Românescĭ provoslavnice, ne-amŭ milostivitŭ de amŭ înnoitŭ şi amŭ întăritŭ milele acestea, ca să

www.dacoromanica.ro

se păzéscă nestrămutatŭ, pentru care amŭ datŭ acestŭ cinstitŭ chrisovulŭ Domnieĭ Mele, întăritŭ cu însăşĭ credinţa Domnieĭ Mele, Iŏ Alexandru Constantinŭ Moruzi Voevodŭ, şi cu a prea iubiţilorŭ Domnieĭ Mele fiĭ, Constantinŭ Voevodŭ, Dumitraşco Voevodŭ, şi cu totŭ sfatulŭ dumnė-lorŭ cinstiţilorŭ şi credincioşĭ boerilorŭ celorŭ marĭ aĭ Divanuluĭ Domnieĭ Mele: Pan Nicolae Brâncoveanu Vel Vist., Dumitraşco Racoviţă Vel Banŭ, Ianache Văcărescu Vel Spătarŭ, Ianache Moruzi Vel Vornicŭ de Ţéra-de-sus, Manolache Brâncovénu Vel Vornicŭ de Ţéra-de-jos, Manolache Creţulescu Vel Vornicŭ alŭ triile, Nicolae Filipescu Vel Vornicŭ al patrulea, Costache Ghica Vel Logofĕtŭ de Ţéra-de-sus, Scarlatŭ Ghica Vel Logofĕtŭ de Ţéra-de-jos, Nicolae Hangerlâu Vel Hatm., Dumitrache Manu Vel Post., Isacŭ Raletŭ Vel Clucerŭ, Dumitrache Schina Vel Comisŭ, Dumitraşco Racoviţă Vel Paharnicŭ şi Ispravnicŭ, Costache Ghica Vel Logfĕtŭ de Ţéra-de-sus. Şi s'aŭ scrisŭ chrisovulŭ acesta la întâiulŭ anŭ alŭ domnieĭ mele, aicĭ în oraşulŭ scaunuluĭ Domnieĭ Mele Bucurescĭ, la lĕt. 1793 Aprilie 16 de Teodorache Logofĕtŭ za Divanŭ. (1)

Chrisovulŭ sfinteĭ mănăstirĭ Zlătarĭ din Bucurescĭ.

Fiind-că sfânta şi dumneḑeésca mănăstire Zlătarĭ, de aicĭ din oraşulŭ Domnieĭ Mele Bucurescĭ, unde se cinstesce şi se prăznuesce hramulŭ Prea Sfinteĭ Stăpâneĭ nóstre de Dumneḑeŭ Născĕtóreĭ şi pururea Fecióreĭ Maria, i schitulŭ ce se numesce Stănescĭ, şi schitulŭ ce se numesce *Archanghelŭ* ot sud Vâlcea, care câte trele acestea sfinte case sunt *metohurĭ la sfânta Patriarchie a Alexandrieĭ*, avut-aŭ milă dela ceĭ maĭ d'inainte rĕposaţĭ fraţĭ Domnĭ, de luà prin chrisóvele Domniilorŭ Sale vinăriciŭ dintr'aceste douĕ popórĕ, adecă mănăstirea Zlătarĭ din vinăriciŭ domnescŭ ot sud Saacŭ, pe anŭ vinŭ vedre treĭ sute, şi cincĭ ḑecĭ bolovanĭ sare dela ocna Telega; şi schitulŭ Stănescĭ vinăriciŭ din délulŭ Dobroşiĭ sud Vâlcea; şi schitulŭ Arhanghelŭ vinăriciŭ dela satulŭ Vlădescĭ; şi acestea milĭ ce le-aŭ avutŭ, li s'aŭ păzitŭ şi le-aŭ luatŭ până la vreme, iar după vremĭ, schimbându-se de către fraţiĭ Domnĭ, aŭ rădicatŭ acelŭ vinăriciŭ, rĕmâindŭ domnescŭ, şi în locul acesteĭ milĭ, aŭ rênduitŭ pe totŭ anulŭ dela cămara domnéscă să iea banĭ la vremea vinăriciuluĭ tal. treĭ-sute, carĭ banĭ aŭ rênduitŭ să se dee la Patriarchia Alexandrieĭ, să fie pentru 2 scóle ce se află acolo pentru învĕţătură; dar fiind-că cu acestŭ mijlocŭ avea discolie de nu-şĭ putea luà cu lesnire mila acésta, une-orĭ încă se şi păgubea, precum şi vinăriciŭ

(1) Cod. XXVI, pag. 16.

www.dacoromanica.ro

dela numitele popóre în uniĭ timpĭ, se făcea vinŭ şi se folosià óreşĭ-ce, iară în maĭ multe timpurĭ se întîmplà a ajunge la nimicŭ, după cum pentru acésta ne adeverimŭ Domnia Mea din chrisovulŭ Domnieĭ Sale frateluĭ Alexandru Ipsilante Voivodŭ, ot lét. 1781 Maiŭ 26, din chrisovulŭ Domnieĭ Sale rĕposatuluĭ Nicolae Caragea Voivodŭ, ot lét. 1782 Septembre 25, câtŭ şi din douĕ chrisóve ale Domnieĭ Sale frateluĭ Michaiŭ Vodă Suţulŭ, unulŭ din domnia dumi-sale d'întâĭ cu lét. 1784 Ghenarie 15, şi altulŭ din domnia depre urmă cu lét. 1792, Aprilie 23, prin care tóte acestea chrisóve rênduescŭ ca în loculŭ acestorŭ milĭ, ce aŭ fostŭ maĭ nainte, să aibă a lua mănăstirea Zlătarĭ din vinăriciŭ domnescŭ ot sud Saacŭ tal. una sută dela vinăricerĭ; aşişderea şi cincĭ-ḑecĭ bolovanĭ sare dela ocna Telega, însă sarea să o ieae cu pecetluitŭ domnescŭ, când ieaŭ şi alte mănăstirĭ; şi schitulŭ Stănesciĭ şi Archanghelŭ să aibă a luà tal. una sută din vinăriciŭ domnescŭ ot sud Vâlcea dela vinăricerĭ. Dreptŭ acea dară, învrednicindu-ne Domnulŭ Dumneḑeŭ cu întâia domnie a acesteĭ creştinescĭ Ţĕrĭ-Românescĭ, amŭ bine-voitŭ de amŭ înnoitŭ şi amŭ întăritŭ acéstă milă, care pe totŭ anulŭ să aibă cu acestŭ chrisovŭ alŭ Domnieĭ Mele a luà, atâtŭ aceştĭ banĭ dela vinăricerĭ, câtŭ şi sare dela ocna Telega, precum maĭ sus se cuprinde, şi pentru ca să se păzéscă mila acésta a numiteĭ mănăstirĭ şi a numitelorŭ schiturĭ nestrămutatŭ, amŭ întăritŭ chrisovulŭ acesta cu însăşĭ credinţa Domnieĭ Mele, Iŏ Alexandru Constantinŭ Moruzi Voivodŭ, şi cu a prea iubiţilorŭ Domnieĭ Mele fiĭ, Constantinŭ Vvd., Dumitraşco Vvd., Nicolae Vvd., marturĭ puindŭ şi pre dumnélorŭ cinstiţiĭ şi credincioşiĭ boeriĭ veliţĭ aĭ Divanuluĭ Domnieĭ Mele: Nicolae Brâncoveanu Vel Vistierŭ, Dumitraşco Racoviţă Vel Banŭ, Ianache Văcărescu Vel Spătarŭ, Ianache Moruzi Vel Vornicŭ de Ţéra-de sus, Manolache Brâncoveanu Vel Vornicŭ de Ţéra-de-jos, Manolache Creţulescu Vel Vornicŭ, Nicolae Filipescu Vel Vornicŭ, Costache Ghica Vel Logofĕtŭ de Ţéra-de-sus, Scarlatŭ Ghica Vel Logofĕtŭ de Ţéra-de-jos, Nicolae Hangerlău Vel Hatmanŭ, Dumitrache Manulŭ Vel Postelnicŭ, Isaacŭ Raletŭ Vel Clucerŭ, Dumitrache Schina Vel Comisŭ, Nicolae Racoviţă Vel Paharnicŭ, Iordache Palada Vel Stolnicŭ, Iordache Vel Slugerŭ, Dumitrache Costandache Vel Pitarŭ şi Ispravnicŭ, Costache Ghica Vel Logofĕtŭ de Ţéra-de-sus. Şi s'aŭ scrisŭ chrisovulŭ acesta întru întâiulŭ anŭ dintru întâia domnie a Domnieĭ Mele, aicĭ în oraşulŭ scaunuluĭ Domnieĭ Mele Bucurescĭ, la lét. 1793 Iunie 8 de Răducanu Poenariŭ biv. 3-lea Logofĕtŭ. (1)

(1) Cod. XXVI, pag. 75—76.

www.dacoromanica.ro

Chrisovulŭ Sfîntuluĭ Spiridonŭ de milele ce are.

Iŭ Alexandru Constantinŭ Moruzi Voevodŭ, bog. milos. gpsd. Zemb. Vlahscoe.

Din vechime se vede la Domniĭ și oblăduitoriĭ acestuĭ creștinescŭ norodŭ, ca singurĭ stăpânitorĭ și cu tótă samovolnicia ce aŭ fostŭ, după ce Dumnedeŭ îĭ învrednicea cu ajungerea acesteĭ stăpânirĭ, cu tótă osirdia și buna-voință era întru a întemeià și a împodobì ale luĭ Dumnedeŭ sfinte locașurĭ cu milĭ și cu dărĭ dintru avuturile Domnieĭ, spre ajutorulŭ și folosirea a multora din ceĭ neputincioșĭ, făcêndu-șĭ rugă către Domniĭ ceĭ ce după vremĭ sta oblăduitorĭ, ca să le păzéscă, să le întăréscă și pe câtŭ s'ar puté să le îmmulțéscă, ca și Dumnedeŭ întru tóte să-ĭ sporéscă; între carĭ trecuțĭ rĕposațĭ Domnĭ, vedemŭ că și rĕposatulŭ Domnia Sa Alexandru Vodă Ghica, fiulŭ rĕposatuluĭ Domnieĭ Sale Scarlatŭ Vodă Ghica, prin chrisovulŭ Domnieĭ Sale arétă și dice cum-că rĕposatulŭ Domnieĭ Sale părinte făcêndŭ mănăstire aicĭ în orașulŭ Bucurescĭ întru numele sfântuluĭ și făcĕtoruluĭ de minunĭ Archiepiscopuluĭ Spiridonŭ, și neputêndŭ a o sĕvêrșì, dându-șĭ obștésca datorie maĭ nainte, iar Domnia Sa ca zidirea ce erà a părinteluĭ Domnieĭ Sale, după ce aŭ stătutŭ la domnie, cu tótă osîrdia aŭ fostŭ întru a o sĕvêrșì precum se vede, precum și a o înzestrà câtŭ aŭ pututŭ; asemenea rugăciune face cătră ceĭ din urma Domnieĭ Sale Domnĭ, ca să întăréscă și să păzéscă acelea bune afierosele. Decĭ după ce Domnulŭ Dumnedeŭ, cu a sa dumnedeéscă Pronie, dete bunŭ gândŭ prea puterniceĭ Împĕrățiĭ și ne miluì cu întâia domnie a acesteĭ țĕrĭ, întru tóte alte purtărĭ de grijă, ce cu mare osîrdie amŭ fostŭ și suntemŭ silitorĭ la ale obșteĭ bune folosirĭ, una ne-aŭ fostŭ și acésta, adecă întărirea și buna chibzuire a sfinteĭ mănăstirĭ, a șĭ avé orênduelele lorŭ; unde este înaintea Domnieĭ Mele boeriulŭ Domnieĭ Mele Grigorie biv. 3-lea Logofĕtŭ, epitropulŭ acesteĭ mănăstirĭ, și aretându-ne așezămînturile și milele ce are, făcutu-ne-aŭ rugă de a se înnoì și de a se întărì de cătră Domnia Mea. Decĭ pliroforisindu-ne Domnia Mea, cum-că din venitulŭ și agoniséla acesteĭ sfinte mănăstirĭ se ajutoréză și se chivernisescŭ obraze scăpătate și neputincióse, cu tótă a Domnieĭ Mele bună-voință amŭ fostŭ întru a întărì și a întemeià celea maĭ dinainte milĭ ale acesteĭ sfinte mŏnăstirĭ, ca și Domnia Mea să fimŭ împărtășițĭ la ale Domnieĭ Sale facerĭ de bine, precum maĭ jos se va vedé, și maĭ întâĭ hotărîmŭ ca tóte celea de Domnia Sa orênduite și afierosite să se păzéscă cu nestrămutare, adecă mănăstirea să fie slobodă, ca o mănăstire domnéscă a țĕreĭ, fără a nu puté nimenea cere să o închine, séŭ să o supue unde-vașĭ. Archiereulŭ, ce după vremĭ va păzì orênduiala întru a sluji

www.dacoromanica.ro

sfânta leturghie din Sâmbătă în Sâmbătă, să aibă a-şĭ luà acea orênduită milă, iar în mănăstire să céră a şedé, nicĭ cu stăpânire să nu se aréte; purtătoriŭ de grijă să fie mirénŭ, iar nu călugărŭ, şi îndatoratŭ să fie pe totŭ anulŭ a da socotélă la ceĭ după vremĭ, ce vorŭ sta întru cinurile ce rógă rĕposatulŭ ctitorŭ alŭ sfinteĭ epitropiĭ, adică Prea Sfinţia Sa Părintele Mitropolitŭ alŭ Ungro-Vlachieĭ, Vel Vist. şi Vel Post., faţă fiindŭ şi d-luĭ *Biv Vel Banulŭ Dumitrache Ghica, în câtă vreme va trăì, ca rudă şi némŭ alŭ rĕposaţilorŭ ctitorĭ;* treĭ preoţĭ de mirŭ, unŭ diaconŭ, doĭ cântăreţĭ, doĭ citeţĭ să fie scutiţĭ de tóte dăjdiiile şi ale lorŭ drepte bucate, vinulŭ de vinăriciŭ, în tóte odăile ce sunt în cuprinsulŭ mănăstiriĭ, orĭ pe dinafară, orĭ pe dinlăuntru, verĭ-ce omŭ cu verĭ-ce felurĭ de meşteşugurĭ ar şedé, să nu fie supĕratŭ de fumăritŭ séŭ zlotăritŭ, séŭ de *felinarŭ*; douĕ pivniţe să fie scutite, aicĭ în oraşulŭ Bucurescĭ, de fumăritŭ, de căminăritŭ şi de tóte alte angariĭ; douĕ-ḑecĭ şi nouĕ de ómenĭ posluşnicĭ argaţĭ şi slugĭ să aibă a ţiné, fără birŭ şi scutiţĭ de tóte podveḑile şi angariile ţĕriĭ, cărora să li se dee pecetluiturĭ gospodŭ pe numele şi chipulŭ lorŭ; treĭ isprăvniceĭ de pe la viĭ şi moşiĭ, din brésla Mazililorŭ, să fie scutiţĭ de birŭ şi apĕraţĭ de vinăriciŭ şi de dijmăritŭ, după deosebitele cărţile Domnieĭ Mele, ce li se va da la mâinĭ; 2000 oĭ să aibă a scutì la vremea oierituluĭ, cu pecete de ridicătură; 2000 oca sare să aibă a luà pe totŭ anulŭ dela cămara domnéscă; la bucatele ce-ar avé de vînḑare, vamă să nu plătéscă; din totŭ judeţulŭ Teleormanuluĭ, dela toţĭ ceĭ ce plătescŭ vinăriciŭ, să aibă a luà mănăstirea milă câte doĭ banĭ de vadră şi părpărulŭ după obiceiŭ, precum s'aŭ luatŭ şi maĭ înainte, iară ceĭ-lalţĭ câte treĭ banĭ să ieae vinăriceriĭ domnescĭ; dela toţĭ ceĭ ce vorŭ avé viĭ pe moşia domnéscă dela Caracalŭ sud Romanaţĭ şi plătescŭ vinăriciŭ, să aibă a luà milă câte doĭ banĭ de vadră şi părpărulŭ; din tóte bălţile, iazurile i gârlele ce sunt pe Oltŭ în judeţulŭ Romanaţĭ, Doljiŭ şi Mehedinţĭ, dela toţĭ ceĭ ce vînéză pesce cu năvodulŭ, cu mréja, cu coteţe, cu ostiĭ séŭ măcar cu verĭ-ce altŭ meşteşugŭ va vênà pesce, să aibă a luà vamă, ce se luà din vechime de vameşiĭ domnescĭ, din treĭ banĭ unŭ banŭ, séŭ din treĭ pescĭ unŭ pesce, afară numaĭ din bălţile şi gârlele ce vorŭ maĭ fi avêndŭ alte mănăstirĭ milĭ cu chrisóve şi cărţĭ domnescĭ date maĭ nainte, acelea întocmaĭ cu nestrămutare să se păzéscă şi de acum înainte, precum şi stăpâniĭ moşiilorŭ iarăşĭ să ieae ḑeciuiala pe deplinŭ. Năvodariĭ, ce vênéză pesce cu năvodŭ într'aceste bălţĭ după vechiulŭ obiceiŭ, împrumutându-ĭ ómeniĭ mănăstireĭ cu banĭ să-şĭ cumpere sfóră, pentru dobândă să facă clace cu năvodulŭ într'o ḑi mănăstireĭ, ca lucru ce este obicinuitŭ. Din tóte bălţile şi iazurile ce se începŭ din dreptulŭ Iagâliĭ sud Ialomiţa şi până în hotarulŭ Brăileĭ, iarăşĭ să ieae mănăstirea a treia *(parte)*, ce se luà maĭ nainte

www.dacoromanica.ro

de vameşiĭ domnescĭ dela oraşŭ, întocmaĭ după obiceiŭ, afară iarăşĭ de milele ce vorŭ fi maĭ avêndŭ alte mănăstirĭ cu chrisóve séŭ cărţĭ date maĭ înainte, căcĭ acelea aŭ să se urmeze a se luà de acelea mănăstirĭ, precum se va fi luatŭ, aşişderea şi stăpânulŭ moşieĭ iarăşĭ să-şĭ ieae ḑeciuiala pe deplinŭ; dela tóte turmele de oĭ, ce se pogóră primăvara din lăuntru *(din Ardél)* la păşune, pe munţiĭ ţĕriĭ din schela Vulcanuluĭ ot sud Gorjiŭ în sus şi până la Vadiţa ot sud Mehedinţĭ, şi despre tómnă le tragŭ înapoĭ fără a nu plăti oieritŭ, să aibă din o sută oĭ a luà una după obiceiŭ; iar dela turmele ce vorŭ rĕmâné la ernaticŭ în ţéră şi plătescŭ oieritŭ să nu ieae nimicŭ; douĕ miĭ stînjenĭ din moşia domnéscă Flociĭ ot sud Ialomiţa şi tótă balta acesteĭ moşiĭ să fie întru stăpânirea mănăstireĭ; moşia domnéscă dela Ruşiĭ-de-Vede sud Teleormanŭ, ce se vede după cartea de hotărnicie ot lét. 1783, de stînjenĭ douĕ miĭ optŭ sute, fiindŭ dată danie la numita mănăstire, prin chrisovulŭ rĕposatuluĭ Domnŭ Alexandru Ghica Voivodŭ dela lét. 1768, i alŭ rĕposatuluĭ Gregorie Ghica Voivodŭ dela lét. 1769, i al Domnieĭ Sale Domnuluĭ frateluĭ nostru, Domnŭ Alexandru Ipsilante Voivodŭ dela lét. 1775, şi în vremea Domnieĭ Sale la lét. 1781, s'aŭ fostŭ sculatŭ Călăraşiĭ de acolo cu pîră, şi prin judecată şi învoiala amêndorora părţilorŭ, li s'aŭ hotărîtŭ ca eĭ să stăpânéscă şése sute stînjenĭ, şi cea-laltă să rĕmâe în stăpânirea mănăstireĭ, şi asemenea aŭ dat-o şi aŭ afierosit-o şi alţĭ fraţĭ Domnĭ din urmă prin chrisóve, iar în urmă Mavrogheni, măcar că după cum la altele multe, aŭ făcutŭ strămutare la acestea hotărîrĭ domnescĭ, dândŭ chrisovulŭ sĕŭ la mâinile Călăraşilorŭ de acolo împotrivă; dar în urmă, Domnia Sa Michaiŭ Vodă Suţulŭ aŭ datŭ chrisovulŭ Domnieĭ Sale, iarăşĭ după hotărîrea întâĭ, şi aŭ făcutŭ porunca Domnieĭ Sale la Ispravniciĭ judeţuluĭ, ca să urmeze celorŭ maĭ dinainte hotărîrĭ; după care şi Domnia Nóstră asemenea întărimŭ, ca Călăraşiĭ toţĭ să ţie şi să stăpânéscă aceĭ 600 stânjenĭ, precum sunt osebiţĭ şi hotărîţĭ, iară cea-laltă moşie tótă să o stăpânéscă mănăstirea, ca o moşie ohabnică a sa, şi toţĭ ceĭ ce vorŭ fi şeḑĕtorĭ pe dînsa să facă clacă şi să-şĭ dee dijma, pre deplinŭ din tóte, la mănăstire, după obiceiulŭ moşiilorŭ; vinŭ şi rachiŭ nimenea să nu fie volnicŭ a vinde, fără numaĭ mănăstirea; pre care moşie têrgŭ slobodŭ să se facă în sĕptĕmână odată, şi vama ce se va agonisi să fie a mănăstireĭ, iarăşĭ vameşulŭ amestecŭ să nu aibă; precum şi prăvăliórele, câte vorŭ fi în Ruşiĭ-de-Vede, să fie apĕrate de fumăritŭ şi cotăritŭ; aşişderea şi până la douĕ miĭ de vedre vinŭ şi 100 vedre rachiŭ, când va face trebuinţă, mănăstirea să aducă la acéstă moşie, verĭ de unde i va dà îndĕmână, slobodă să fie şi de căminăritŭ séŭ de vamă, supĕrare la acelŭ vinŭ saŭ rachiŭ să nu aibă; cincĭ-spre-ḑece sălaşe de ţiganĭ domnescĭ, ce sunt daţĭ danie acesteĭ sfinte mănăstirĭ, să fie bine daţĭ; şi osebitŭ de acésta, să aibă maĭ sus numita mănăstire milă, ca dela toţĭ ceĭ ce aŭ

www.dacoromanica.ro

viĭ în poporulŭ Leulŭ şi alŭ Racoviţiĭ ot sud Romanaţĭ, şi plătià până acum vinăriciŭ câte cincĭ banĭ la domnie, de acum înainte să ieae vinăricerii domnescĭ numaĭ câte treĭ banĭ de vadră, iară ceĭ-lalţĭ câte doĭ banĭ şi părpărulŭ după obiceiŭ să-şĭ ieae sfânta mănăstire; precum şi unŭ scaunŭ de carne să aibă a ţinė aicĭ în oraşulŭ Bucurescĭ, pe loculŭ mănăstireĭ, maĭ alesŭ că loculŭ mănăstireĭ fiindŭ la marginea Bucurescilorŭ, este şi cu lesnirea mahalalelorŭ, ce sunt departe de têrgŭ, scutitŭ şi apĕratŭ de vamă, de erbăritŭ la câte vite va tăià, i de fumăritŭ, i de vătafiĭ de măcelarĭ şi de tóte dările şi obiceiurile ce daŭ alte scaune; care acestea tóte milĭ şi orênduelĭ, câte se cuprindŭ maĭ sus, le-aŭ avutŭ sfânta mănăstire dela toţĭ ceĭ-lalţĭ Domnĭ, prin chrisóvele Domniilorŭ Sale, care le-aŭ arĕtatŭ de le-amŭ vĕḑutŭ Domnia Mea. Decĭ amŭ întăritŭ chrisovulŭ acesta cu însăşĭ credinţa Domnieĭ Mele, Iω Alexandru Constantinŭ Moruzi Voivodŭ, şi cu a prea iubiţilorŭ Domnieĭ Mele fiĭ, Constantinŭ Voivodŭ, Nicolae Voivodŭ, Dumitraşco Voivodŭ, şi cu totŭ sfatulŭ cinstiţilorŭ şi credincioşĭ boerilorŭ celorŭ marĭ aĭ Divanuluĭ Domnieĭ Mele: Pan Nicolae Brâncovénu Vel Vist., Pan Dumitraşco Racoviţă Vel Banŭ, Pan Ianache Văcărescu Vel Spătarŭ, Pan Ianache Moruzi Vel Vornicŭ de Ţéra-de-sus, Pan Scarlatŭ Ghica Vel Vornicŭ de Ţéra-de-jos, Pan Manolache Creţulescu Vel Vornicŭ alŭ treilea, Pan Nicolae Filipescu Vel Vornicŭ alŭ patrulea, Pan Costache, Ghica Vel Logofĕtŭ de Ţéra-de-sus, Pan Scarlatŭ Ghica Vel Logofĕtŭ de Ţéra-de-jos, Pan Nicolae Hangerliŭ, Pan Nicolae Racoviţă Vel Paharnicŭ, Pan ..... Vel Stolnicŭ, Pan ..... Vel Slugerŭ, Pan Dumitrache Constandache Vel Pitarŭ şi Ispravnicŭ, Pan Costache Ghica Vel Logofĕtŭ de Ţéra-de-sus. Şi s'aŭ scrisŭ chrisovulŭ acesta întru întâiulŭ anŭ alŭ domnieĭ nóstre, aicĭ în oraşulŭ Bucurescĭ, la lét. 1793 Aprilie în 5, de Teodorache Logofĕtŭ de Divanŭ. (1)

Chrisovŭ dela 18 Aprile 1793, în favórea bisericeĭ Sf. Spiridonŭ noŭ din Bucurescĭ, zidită de Scarlatŭ Voevodŭ şi A. Ghica Voevodŭ.

A. Moruzi întăresce mila, ca din tóte bălţile şi iazurile i gârlele, ce sunt peste Oltŭ, în judeţulŭ Romanaţĭ, Doljiŭ, Mehedinţĭ, dela toţĭ ceĭ ce vênéză pesce cu năvodulŭ, cu mréja, cu coteţulŭ, cu ostia séŭ măcar cu orĭ-ce altŭ meşteşugŭ, să aibă a luà vamă, ce se luà din vechime de vameşiĭ domnescĭ, din 3 banĭ 1 banŭ, séŭ din 3 pescĭ 1 pesce, afară numaĭ dela bălţile şi gârlele, ce vorŭ fi avêndŭ alte mănăstirĭ milă cu cărţĭ şi chrisóve domnescĭ date maĭ dinainte, care acele cu nestrămutare să se păzéscă şi de

(1) Cod. XXVI, pag. 12.

www.dacoromanica.ro

acum înainte, precum şi stăpânii moşiilorŭ iarăşĭ să-şĭ iea ḑeciuială pe deplinŭ. Aşişderea şi năvodariĭ, ce vênéză pesce cu năvóde într'aceste bălţĭ, după vechiulŭ obiceiŭ, împrumutându-se dela ómeniĭ mănăstireĭ cu banĭ, să-şĭ cumpere sfóră, pentru dobândă să facă clacă cu năvodŭ într'o ḑi mănăstireĭ, ca lucru ce este obicĭnuitŭ. Domnitorulŭ dă volnicie omuluĭ mănăstireĭ, ca din fie-ce judeţŭ să caute venitulŭ bălţilorŭ.

Carte din 13 Aprile 1793 în favórea mănăstireĭ Sf. Spiridonŭ; îĭ dă voie să aibă têrgŭ la moşia Ruşiĭ-de-Vede din Teleormanŭ, odată pe sĕptĕmână, şi vama ce se va agonisì să fie a mănăstireĭ. Asemenea până la 2000 vedre vinŭ şi 100 vedre rachiŭ să fie liberă mănăstirea a aduce de orĭ-unde la acestŭ têrgŭ, scutite de căminăritŭ şi de vamă. Spirtóse nu va vinde nimenĭ, fără numaĭ mănăstirea, iar prăvăliórele din Ruşiĭ-de-vede vorŭ fi apĕrate de fumăritŭ şi de cotăritŭ. (1)

Chrisovulŭ mănăstiriĭ Michaiŭ Vodă din Bucurescĭ.

Sfinteĭ şi dumneḑeesceĭ mănăstirĭ, de aicĭ de alăturea oraşuluĭ Domnieĭ Mele Bucurescĭ, care este zidită şi înălţată din temelia eĭ de rĕposatulŭ Domnŭ Michaiŭ Vodă, unde se cinstesce şi se prăznuesce hramulŭ sfântuluĭ mareluĭ Ierarchŭ şi de minunĭ făcĕtoriŭ Nicolae, Archiepiscopŭ dela Mira-Lichieĭ, şi părinteluĭ Egumenuluĭ Chirŭ Chirilŭ, Archimandritŭ dela acéstă sfântă mănăstire, şi tuturorŭ părinţilorŭ călugărĭ, câţĭ se află locuitorĭ la acestŭ sfântŭ lăcaşŭ, ca să fie sfinteĭ mănăstirĭ milă dela Domnia Mea, să aibă a luà vinăriciulŭ din délulŭ Pitescilorŭ sud Muscelŭ, adică din poporulŭ Leurdenĭ, Plămbacelulŭ, Călinescĭ, Badeşĭ şi Vrănescĭ, câte doĭ banĭ de vadră şi părpărulŭ după obiceiŭ; însă egumenulŭ dela acéstă sfântă mănăstire, séŭ omulŭ ce-lŭ va orêndui, să aibă a âmblà împreună cu vinăricerĭ domnescĭ să scrie vinăriciulŭ dintr'acelea popóre totŭ de odată, şi să facă douĕ catastişe asemenea unulŭ ca şi altulŭ, iscălite fiindŭ amêndouĕ şi de vinăricerĭ domnescĭ şi de omulŭ mănăstiriĭ, şi aşĭa împreună, strîngêndŭ baniĭ vinăriciuluĭ, ce este de plătescŭ dajnicĭ, de vadră câte patru banĭ şi ploconŭ de nume, să aibă a luà vinăricerĭ domnescĭ câte doĭ banĭ de vadră şi ploconŭ de nume, şi omulŭ mănăstireĭ iară câte doĭ banĭ de vadră şi cu părpărŭ după obiceiŭ, precum aŭ luatŭ şi maĭ nainte; aşişderea să aibă sfânta mănăstire, la vremea oierituluĭ a scutì oĭ cincĭ sute; cum şi dela ocnă să aibă a luà bolovanĭ sare una sută cincĭ-ḑecĭ, la vremea când ieaŭ şi alte mănăstirĭ; şi iară să aibă sfânta mănăstire a luà şi vamă din

(1) Cod. XXIII, fila 43 şi verso.

www.dacoromanica.ro

balta Ciocănescilorŭ ot sud Ilfovŭ, câtŭ ţine moşia satuluĭ, cu apa Gura Botuluĭ, unde are şi leşĭ din hotarŭ până în hotarŭ, după cum se cuprinde în chrisóve vechĭ ale altorŭ rĕposaţĭ Domnĭ de maĭ nainte, ce are sfânta mănăstire pentru acéstă moşie, însă din pesce, din racĭ, după vechiulŭ obiceiŭ, cum aŭ luatŭ şi maĭ nainte; încă să aibă sfânta mănăstire şi liude 17, ómenĭ străinĭ posluşnicĭ, dârvarĭ, pe carĭ găsindu-ĭ şi luândŭ adeverinţă dela Ispravnicii judeţuluĭ pe numele şi chipulŭ lorŭ, să li se dee pecetluiturile Domnieĭ Mele, de a fi scutiţĭ şi apĕraţĭ de tóte dăjdiile şi angariile, pentru că acestea milĭ de vinăriciŭ şi celea-lalte care se cuprinde maĭ sus, sunt date sfinteĭ mănăstirĭ milă încă de maĭ nainte vreme dela alţĭ rĕposaţĭ Domnĭ, ce aŭ stătutŭ oblăduitorĭ acesteĭ creştinescĭ Ţĕrĭ-Românescĭ, i dela Domnia Sa fratele nostru Domnŭ Alexandru Ipsilantŭ Voevodŭ, precum şi dela Domnia Sa fratele nostru Domnŭ Michailŭ Suţulŭ Voevodŭ, prin chrisovulŭ Domniiĭ Sale ce-lŭ vĕḑumŭ cu lét. 1792 Aprilie 20, ne-amŭ adeveritŭ; şi iară să aibă sfânta mănăstire a ţinė liude doĭ la viile din délulŭ Têrgovişteĭ sud Dâmboviţa, care sunt date sfinteĭ mănăstirĭ prin chrisovulŭ Domnieĭ Sale fratelui Domnŭ Alexandru Ipsilantŭ Voevodŭ, ca să fie pentru paza acestorŭ viĭ, însă ómenĭ străinĭ, de care să-ĭ aducă adeverinţă dela dumné-lorŭ Ispravnicii judeţuluĭ pe numele şi chipulŭ lorŭ, ca să li se dea şi pecetluiturile Domnieĭ Mele, spre a fi în pace de tóte dăjdiile şi orênduelele Visterieĭ, fiind-că acéstă milă de liude doĭ aŭ avut-o dela fratele nostru Domnŭ Alexandru Ipsilantŭ Voevodŭ, prin cartea Domnieĭ Sale, ce o vĕḑumŭ cu lét. 1776 Augustŭ 12. Decĭ învrenicindu-ne Domnulŭ Dumneḑeŭ şi pre noĭ cu domnia acesteĭ pravoslavnice ţĕrĭ, ne-amŭ milostivitŭ şi i amŭ înnoitŭ milele ce se arétă maĭ sus, ca să fie sfinteĭ mănăstirĭ şi părinţilorŭ călugărĭ de hrană şi de chivernisire, iar Domnieĭ Mele şi rĕposaţilorŭ părinţilorŭ Domnieĭ Mele veşnică pomenire, şi rugămŭ şi pre alţĭ fraţĭ Domnĭ, ce în urma nóstră se vorŭ învrednici cu domnia şi oblăduirea ţĕriĭ aceştia, să înnoiască şi să întăréscă milele acestea, ca şi ale Domniilor Sale milĭ şi daniĭ în urmă să fie cinstite şi în sémă ţinute. Intărindŭ chrisovulŭ acesta cu însăşĭ credinţa Domnieĭ Mele, Iω Alexandru Constantinŭ Moruzi Voevodŭ, i cu credinţa prea iubiţilorŭ Domnieĭ Mele fiĭ, Constantinŭ Voevodŭ, Dumitraşco Voevodŭ, Nicolae Voevodŭ, şi cu sfatulŭ dumné-lorŭ cinstiţilorŭ şi credincioşĭ boerilorŭ celorŭ marĭ aĭ divanuluĭ Domnieĭ Mele, Nicolae Brâncovénu Vel Vist., Dumitraşco Racoviţă Vel Banŭ, Ienache Văcărescu Vel Spătarŭ, Ienache Moruzi Vel Vornicŭ de Ţéra-de-sus, Manolache Brâncovénu Vel Vornicŭ de Ţéra-de-jos, Manolache Creţulescu Vel Vornicŭ, Nicolae Filipescu Vel Vornicŭ, Costache Ghica Vel Logofĕtŭ de Ţéra-de-sus, Scarlatŭ Ghica Vel Logofĕtŭ de Ţéra-de-jos, Manolache Hangerlăŭ Vel Hatmanŭ, Dumitrache Manu Vel Postelnicŭ, Isaacŭ Raletŭ Vel Clucerŭ, Du-

www.dacoromanica.ro

mitrache Schina Vel Comisŭ, Nicolae Racoviţă Vel Paharnicŭ, Iordache Palada Vel Stolnicŭ şi Ispravnicŭ, Constantinŭ Ghica Vel Logofĕtŭ. Şi s'aŭ scrisŭ chrisovulŭ acesta la anulŭ d'întâĭ alŭ domnieĭ mele aicĭ în oraşulŭ Domnieĭ Mele Bucurescĭ, la anulŭ dela nascerea Domnuluĭ Dumneḑeŭ şi Mântuitorulŭ nostru Isusŭ Christosŭ lĕt. 1793, de Teodorache logofĕtŭ de Divanŭ. (1)

Prea Inălţate Dómne,

Jăluescŭ Mărieĭ Tale, că eŭ avêndŭ unŭ feciorŭ slutŭ şi nu totŭ în minţile luĭ, care scie să şindrilĕscă, după vinuire nedovedită, la şindrilitulŭ *clopotniţeĭ a turleĭ bisericeĭ Michaiŭ-Vodă,* până era închisŭ la puşcărie, şi ca să nu pĕră închisŭ pe vremea geruluĭ, cu lacrămĭ mĕ rogŭ să facĭ Măria Ta milă să se ierte dela închisóre.

Róba Mărieĭ-Tale Dobriţa, vĕduvă sĕracă din Bucurescĭ.

Dumné-ta Epistatule alŭ Armăşieĭ să aducĭ Domnieĭ Mele anafora de pricina acésta. — 1793 Octobre 21. (2) Vel Stolnicŭ.

Iŏ Alexandru Constantinŭ Moruzi Voevodŭ.

Amêndoĭ aceştĭ prepuşĭ, Dulgheriu şi muerea, poruncimŭ Domnia Mea să se slobóḑă, iar dumné-ta Vel Cămăraşŭ, pe Ienache Ciohodarulŭ, care aŭ făcutŭ acéstă ilıtira, să-lŭ pedepsescĭ şi să-lŭ isgonescĭ dela slujbă. — 1793 Octobre 31.

Prea Inălţate Dómne,

Ascultândŭ luminată porunca Inălţimiĭ Tale dela acéstă jalbă, însciinţămŭ Inălţimiĭ Tale, că osebitŭ de cercetările ce ne îndestulămŭ, că s'aŭ fostŭ făcutŭ jăluitoruluĭ de către uniĭ din zapciiĭ ot-plaiuluĭ Mărieĭ Tale şi n'aŭ eşitŭ nimica, dară şi de către acestŭ departamentŭ iar i s'aŭ făcutŭ îndestule ispite şi cercetărĭ, şi iar nimicŭ nu se vede vinovatŭ; cu tóte acestea îndrăsnimŭ a însciinţà Mărieĭ Tale că la lĕt. 1761, este sciutŭ de obşte că din iangănŭ aŭ arsŭ tótă curtea şi învelitórea sfinteĭ bisericĭ ot Michaiŭ Vodă, şi cu a doua învelitóre a bisericeĭ atâta sémă de ómenĭ ce aŭ lucratŭ învelişulŭ, de ar fi fostŭ vre-o monedă, încaĭ aceea ar fi găsit-o topită, ci pîra ce s'aŭ adusŭ asupra acestuĭ jăluitorŭ se vede că cu greşală aŭ resuflat-o aceĭ privitorĭ, maĭ alesŭ ḑicemŭ, că ce pânză va fi fostŭ

(1) Cod. XXVI, pag. 82.
(2) Cod. XXV, fila 76.

www.dacoromanica.ro

care să trăiască în 32 de anĭ, şi nicĭ s'aŭ negritŭ, nicĭ s'aŭ putreḑitŭ, cum aŭ sporitŭ eĭ a ḑice, că aŭ vĕḑutŭ legăturĭ de pânză albă, legată cu sforĭ, încă şi pecetluită; de acésta însciinţămŭ Mărieĭ Tale. — 1793 Octobre 23. Dumitrache Clucerŭ, Şerbanŭ Andronescu Medeln., Toma Palatŭ. (1)

Chrisovulŭ sfinteĭ mănăstirĭ Archimandritulŭ din Bucurescĭ.

De vreme ce prooroculŭ şi pururea între împĕraţĭ pomenitulŭ prea înţeleptulŭ Solomonŭ, numaĭ în umbra legiĭ rezemându-se, făcut-aŭ atâta podóbă caseĭ dumneḑeescĭ a Ierusalimuluĭ şi o aŭ dăruitŭ pre ea cu atâtea darurĭ şi prinósĕ, ca să se păzéscă într'însa sacrificiulŭ cu tablele legiĭ Domnuluĭ, cu câtŭ maĭ vîrtoşŭ noĭ, care suntemŭ acuma cu mila Domnuluĭ sfântŭ pravoslavnicĭ Domnĭ în lumina credinţiĭ, se cade să ajutămŭ şi să ne silimŭ cu totŭ sufletulŭ spre ajutoriŭ şi întemeierea sfintelorŭ luĭ Dumneḑeŭ locaşurĭ, carĭ sunt semnulŭ celŭ adevĕratŭ alŭ credinţeĭ nóstre, (şi care împodobescŭ politia acésta:), întru care nu se junghe vite necuvîntătóre, precum óre când acolo, ci însuşĭ mielulŭ luĭ Dumneḑeŭ celŭ adevĕratŭ se jertfesce pentru viaţa cea veşnică şi mântuirea nóstră a tuturorŭ, şi întru care pururea neîncetatŭ se proslăvesce numele sĕŭ şi se facŭ rugăciunĭ pentru Impĕraţĭ şi pentru Domnĭ şi pentru toţĭ pravoslavniciĭ creştinĭ; dreptŭ aceea, atâtŭ după acéstă pildă a prea înţeleptuluĭ Solomonŭ şi după alte multe, câtŭ şi după învĕţătura ce ne dă Proroculŭ şi Impĕratulŭ Davidŭ, care strigă cu mare glasŭ grăindŭ, Dómne iubit-am podóba caseĭ Tale şi loculŭ locaşuluĭ mărireĭ Tale, şi iarăşĭ rîvna caseĭ Tale m'aŭ mâncatŭ; precum şi după creştinésca datorie ce avemŭ, plirforisîndu-ne Domnia Mea pentru sfânta şi dumneḑeésca mănăstire de aicĭ, din oraşulŭ scaunuluĭ Domnieĭ Mele Bucurescĭ, ce se numesce Archimandritŭ, care este zidită şi înălţată din temelia eĭ de rĕposatulŭ Domnŭ Mateiŭ Vodă şi închinată la sfânta mănăstire Stavro-Nichita ot sfânta Agora, unde se cinstesce şi să prăznuesce hramulŭ sfinţilorŭ slăviţilorŭ şi întru totŭ lăudaţilorŭ Apostolĭ Petru şi Pavelŭ, care se chivernisesce şi se economisesce de Sfinţia Sa Părintele Vlădică Stavropoleos, Chirŭ Gregorie Năstavnicŭ, cum-că este lipsită de alte venituri şi cu trebuinţă de ajutoriŭ domnescŭ, bine amŭ voitŭ Domnia Mea şi printr'acestŭ cinstitŭ şi bine închipuitŭ chrisovŭ alŭ Domnieĭ Mele i-amŭ datŭ şi o amŭ miluitŭ pre sfânta mănăstire cu aceste maĭ jos aretate privileghiurĭ, adică: să ieae vinăriciulŭ din délulŭ *Sesciloră* sud Saacŭ, care pre aceste popóre anume: Buda, Dumbrava, Runcenĭ, Călugărenĭ şi Scheia, câte doĭ banĭ de vadră, dela toţĭ ceĭ ce plătescŭ vinăriciŭ; aşişderea

(1) Cod. XXV, fila 76.

www.dacoromanica.ro

să ieae din tóte acestea numite popóre şi gărdurăritulŭ i părpărulŭ, la care gărdurăritŭ, măcar că în anii trecuţĭ s'aŭ fostŭ întinsŭ ómenĭ armăşescĭ la unulŭ dintr'acestea popóre de s'aŭ amestecatŭ de a luà gărdurăritŭ, dar prin cercetarea la faţa loculuĭ s'aŭ făcutŭ îndreptare şi aŭ rĕmasŭ gărdurăritulŭ din numitele popóre iarăşĭ mănăstireĭ, ca unŭ vechiŭ ce l'aŭ avutŭ şi l'aŭ luatŭ tot-deauna; iar ceĭ-lalţĭ câte doĭ banĭ de vadră sunt aĭ mănăstireĭ Grigoriu ot Sfetagora şi unŭ banŭ alŭ mănăstireĭ Proti dela Ţarigradŭ; decĭ, fiind-că vinăriciulŭ dintr'acestea popóre i gărdurăritulŭ şi părpărulŭ este cu totulŭ mănăstirescŭ, neavêndŭ vinăriceriĭ domnescĭ a face, de aceea poruncimŭ ca la vremea vinăriciuluĭ să n'aibă a se amestecà vinăriceriĭ domnescĭ întru nimicŭ la acestea popórĕ, precum nicĭ gărdurariĭ armăşescĭ, ci omulŭ mănăstiriĭ să âmble să scrie, să mĕsóre cu cotulŭ domnescŭ pecetluitŭ din visteria Domnieĭ Mele şi să ieae baniĭ vinăriciuluĭ, carĭ aŭ a se împărţi între mănăstirĭ, după chrisóvele ce aŭ; aşişderea să aibă a luà tótă vama dela sborulŭ, ce se făcea în vechime la Tohanĭ, apoĭ, măcar că după vremĭ se mutase, din ḑilele rĕposatuluĭ Domnieĭ Sale Constantinŭ Gehanŭ Racoviţă Voevodŭ la *Istăŭ*, dară mănăstirea nu s'aŭ isterisitŭ cu pricina mutăriĭ de vama acésta, ce i s'aŭ fostŭ datŭ hotărîre prin chrisóve domnescĭ, ca orĭ unde s'ar mutà sborulŭ acesta după vremĭ, totŭ mănăstirea să ieae vama luĭ; dreptŭ aceea ḑicemŭ, că orĭ-unde se va fi făcêndŭ acum, sĕŭ se va face după vremĭ, mănăstirea să nu fie lipsită de vama acésta, ci să-şĭ ieae pe deplinŭ, fără de a se amestecà vameşiĭ nicĭ decum, la care să trimită mănăstirea omulŭ sĕŭ, să ieae vamă fără de nicĭ un felŭ de stinghereală; aşişderea să aibă a luà mănăstirea, în toţĭ aniĭ, dela ocna Telega merticŭ de sare, pe anŭ bolovanĭ una sută, la vremea când ieaŭ şi alte mănăstirĭ; aşişderea să aibă sfânta mănăstire a ţinè liude douĕḑecĭ, ómenĭ străinĭ scutiţĭ, pentru ajutorulŭ şi slujba sfinteĭ mănăstirĭ, cărora să li se dea pecetluitŭ gospodŭ, ca să fie apĕraţĭ de tóte dăjdiile, verĭ-câte arŭ eşi dela visteria Domnicĭ Mele peste anŭ în ţéră, de nicĭ unele supĕrare să n'aibă, fiindŭ acéstă sfântă mănăstire lipsită, neavêndŭ ţiganĭ de poslusanie. Aşişderea să aibă sfânta mănăstire a scutì la vremea oierituluĭ oĭ patru sute; aşişderea, fiind-că sfânta mŏnăstire are moşie cu baltă la sud Ialomiţa, ce se chiamă *Cacă meiŭ*, între moşia mănăstireĭ Căldăruşanĭ şi între moşia mănăstireĭ Mihaiŭ Vodă, dela care baltă lua numita mănăstire întreiala pesceluĭ, cum ieaŭ şi cele-lalte mănăstirĭ, avêndŭ şi cărţĭ domnescĭ pe acestŭ obiceiŭ, care dela rĕsmiraţă, repuindŭ cărţile, s'aŭ întinsŭ vameşiĭ şi luà acéstă milă mănăstireĭ, pentru care făcêndu-se cercetare pentru acésta, din porunca frateluĭ Domnŭ Alexandru Ipsilantŭ Vodă, s'aŭ doveditŭ că aŭ avutŭ cărţĭ şi s'aŭ rĕpusŭ, şi amŭ vĕḑutŭ şi cartea Domnieĭ Sale, prin care orênduesce ca să ieae dela acéstă baltă întreiala pesceluĭ; decĭ şi

www.dacoromanica.ro

Domnia Mea volnicimŭ pe omulŭ, ce se va orênduì dela mănăstire, a luà întreiala din pesce, ce se va prinde într'acéstă baltă, câtŭ ţine moşia mănăstireĭ, însă din treĭ pescĭ unŭ pesce, séŭ din treĭ banĭ unŭ banŭ, cum aŭ mănăstirile celea de alăturea, iar vameşiĭ nimicŭ să nu se amestece; aşişderea să aibă a scutì mănăstirea douĕ pivniţe aicĭ în Bucurescĭ, de vamă, de căminăritŭ, de vinŭ domnescŭ, de ortulŭ vătăşescŭ, şi de tóte dările pivniţilorŭ; care tóte acestea maĭ sus numite milĭ le-aŭ avutŭ sfânta mănăstire, atâtŭ dela alţĭ fraţĭ Domnĭ, ce aŭ fostŭ maĭ nainte vreme, precum ne-amŭ adeveritŭ Domnia Mea din cărţile i chrisóvele Domniilorŭ Sale, cum şi dela Domnia Sa fratele Michaiŭ Vodă, unŭ chrisovŭ, ce se vĕḑù cu lét. 1792 Martie 25. Dreptŭ aceea, învrenicindu-ne Domnulŭ Dumneḑeŭ şi pe Domnia Mea cu domnia, aicĭ în scaunulŭ Ţĕriĭ-Românescĭ, amŭ bine-voitŭ de le-amŭ întăritŭ şi le-amŭ înnoitŭ. Rugămŭ dar şi pe alţĭ fraţĭ Domnĭ, carĭ în urma nóstră se vorŭ învrednicì de Domnulŭ Dumneḑeŭ cu stăpânirea acesteĭ pravoslavnice ţĕrĭ, să înnoiască acestŭ chrisovŭ şi să întăréscă mila acésta, ca şi ale Domniilor Sale chrisóve şi milĭ încă să fie înnoite şi în sémă ţinute, ca să fie sfinteĭ mănăstirĭ de întărire, iar Domnieĭ Mele şi rĕposaţilorŭ părinţilorŭ Domnieĭ Mele veşnică pomenire. Şi pentru ca să se păzéscă milele acestea în tótă vremea nestrămutate, amŭ întăritŭ Domnia Mea chrisovulŭ acesta cu însăşĭ credinţa Domnieĭ Mele, Iω Alexandru Constantinŭ Moruzi Voivodŭ, şi cu credinţa prea iubiţilorŭ Domnieĭ Mele fiĭ, Constantinŭ Voevodŭ, Nicolae Voevodŭ, Dumitraşco Voevodŭ, martorĭ puindŭ şi pre toţĭ cinstiţiĭ şi credincioşiĭ boeriĭ Domnieĭ Mele: Nicolae Brâncovénu Vel Vist., Dumitraşco Racoviţă Vel Banŭ, Ienache Văcăresculŭ Vel Spătarŭ, Ienache Moruzi Vel Vornicŭ de Ţéra-de-sus, Manolache Brâncovénu Vel Vornicŭ de Ţéra-de-jos, Manolache Creţulescu Vel Vornicŭ, Nicolae Filipescu Vel Vornicŭ, Constantinŭ Ghica Vel Logofĕtŭ de Ţéra-de-sus, Scarlatŭ Ghica Vel Logofĕtŭ de Ţéra-de-jos, Nicolae Hangerlăŭ Vel Hatmanŭ, Dumitrache Manu Vel Postelnicŭ, Isaacŭ Raletŭ Vel Clucerŭ, Dumitrache Schina Vel Comisŭ, Nicolae Racoviţă Vel Paharnicŭ, Iordache Palada Vel Stolnicŭ, Iordache Vel Slugerŭ, Dumitrache Constandache Vel Pitarŭ şi Ispravnicŭ, Costache Ghica Vel Logofĕtŭ de Ţéra-de-sus. Şi s'aŭ scrisŭ chrisovulŭ acesta în anulŭ d'întâĭ alŭ Domnieĭ Mele, aicĭ în oraşulŭ Bucurescĭ, la lét. 1793 Maiŭ întâĭ, *de Partenie Monah-Zugraf.* (1)

(1) Cod. XXVI, pag. 22.

www.dacoromanica.ro

Cartea mănăstiriĭ Zoodohulŭ-Pighi, de mila vinăriciuluĭ ce are la sud Oltŭ şi de mila de sare dela ocnă.

Zemb. Vlahscoe: Dat-amŭ acésta domnésca nóstră carte sfinteĭ mănăstirĭ de aicĭ din marginea Bucurescilorŭ ce se numesce Zoodohulŭ-Pighi, care este haznaua apeĭ cişmelelorŭ din Bucurescĭ, ca să aibă a luà vinăriciŭ din poporulŭ Gălmeile câte cincĭ banĭ de vadră şi părpărulŭ, şi din poporulŭ Zănóga câte treĭ banĭ de vadră, fiind-că doĭ banĭ şi părpărulŭ sunt aĭ mănăstireĭ Mărcuţiĭ, care aceste popóre sunt în judeţulŭ Ilfovuluĭ; decĭ la vremea vinăriciuluĭ să aibă a merge trimisulŭ despre partea sfinteĭ mănăstirĭ, ca să scrie vinăriciulŭ dintr'aceste popóre, împreună fiindŭ la scrisulŭ vinăriciuluĭ poporuluĭ Zanóga şi trimisulŭ despre partea mănăstireĭ Mărcuţiĭ, şi să-şi iea mila întocmaĭ după cum se cuprinde maĭ sus, la care vinăriciŭ vinăriceriĭ domnescĭ să nu se amestece întru nimicŭ la baniĭ mănăstireĭ; aşişderea să aibă a luà sfânta mănăstire şi dela ocnă, pe fieşcare anŭ câte douĕ sute bolovanĭ sare, la vremea când ieaŭ şi alte mănăstirĭ, fiind-că aceste milĭ le-aŭ avutŭ sfânta mănăstire şi dela Domnia Sa fratele nostru Domnŭ Michaiŭ Constantinŭ Suţulŭ Voivodŭ, prin cartea Domnieĭ Sale, ce vĕḑumŭ cu lét. 1792 Iunie 25, pentru care poruncimŭ Domnia Mea la toţĭ câţĭ se cuvine, să fie următorĭ întocmaĭ, a se păzì aceste privileghiurĭ sfinteĭ mănăstirĭ, în toţĭ aniĭ, nestrămutatŭ, că aşĭa este porunca Domnieĭ Mele, iisaam. receh. gpd. 1793 Iunie 1. (1)

Chrisovulŭ sfinteĭ mănăstirĭ Mărginenĭ de milele ce are.

Zemb. Vlahscoe: De vreme ce ocna Telega este pe moşia sfinteĭ mănăstirĭ Mărginenĭ, unde este obiceiŭ de ţinŭ cămăraşiĭ de acolo o cârciumă pe acea moşie a mănăstireĭ, de le este pentru tréba lorŭ, iar altŭ nimenea nu este volnicŭ, fără de numaĭ mănăstirea, câtŭ îĭ va da mâna; dreptŭ aceea să aibă volnicie cuviosulŭ Chirŭ Varnava egumenulŭ acesteĭ sfinte mănăstirĭ, ca peste acea cârciumă cămărăşéscă pe altŭ nimenea să nu maĭ îngăduiască a maĭ ţiné vre-o cârciumă, nicĭ să aibă volnicie cine-vaşĭ a vinde vinŭ pe moşie, fără numaĭ vinulŭ mănăstireĭ să se vînḑă tot-deauna, după cum pentru acésta vĕḑumŭ Domnia Mea cărţile fraţilorŭ Domnĭ de maĭ înainte; dreptŭ aceea dară şi Domnia Mea amŭ datŭ acéstă carte a Domnieĭ Mele, ca după obiceiŭ şi după cum se cuprinde maĭ sus, să urmeze nesmintitŭ, într'altŭ chipŭ să nu fie, că aşĭa este porunca Domnieĭ Mele, iisaam. receh. gpd. 1794 Iunie 6. (2)

(1) Cod. XXVI, pag. 226.
(2) Cod. XXVI, pag. 218.

www.dacoromanica.ro

Zemb. Vlascoe: Fiind-că *sfânta mănăstire ot Hasnaua apelorŭ* dela capulŭ poduluĭ Mogoşóieĭ, unde se cinstesce şi se prăznuesce hramulŭ Isvoruluĭ tămăduirilorŭ, aŭ avutŭ dela rĕposatulŭ ctitorulŭ sĕŭ îndestulate dăniĭ de moşiĭ şi acareturĭ, cum şi din veniturile domnescĭ aŭ avutŭ totŭ vinăriciulŭ din douĕ dĕlurĭ ot. sud Oltŭ anume Gălmeile, i Zănóga, câte cincĭ banĭ de vadră cu părpărulŭ, i vama şi cu totŭ venitulŭ vînḑăreĭ vinuluĭ şi alte următóre dela têrgulŭ cu oborulŭ de vite, ce orênduise a se face acolea la cişmea, pentru care în urmă i s'aŭ fostŭ orênduitŭ a luà tal. 1.000 din vama têrguluĭ de afară, când însă se va face acestŭ têrgŭ, i 200 bolovanĭ sare dela ocne, şi tal. 360, lĕfă din venitulŭ cişmelelorŭ. însă tal. 300 egumenulŭ şi 60 la unŭ preotŭ slujitorŭ; i întăĭ moşiile şi celealalte acareturĭ eşindŭ în urmă cu pricină, s'aŭ isterisitŭ mănăstirea de venitulŭ lorŭ cu totŭ, dându-se prin hotărîrĭ de judecată celorŭ ce aŭ avutŭ dreptate şi cuvîntulŭ; aşişderea şi din vinăriciulŭ poporuluĭ Zănógă s'aŭ scăḑutŭ cu doĭ banĭ şi părpărulŭ, fiind-că s'aŭ găsitŭ maĭ nainte afierosiţĭ, cu chrisovulŭ Domnieĭ Sale frateluĭ Domnŭ Alexandru Vodă Ipsilantŭ, la mănăstirea Mărcuţa, precum şi de aceĭ tal. 1.000 din venitulŭ têrguluĭ s'aŭ isterisitŭ cu totulŭ, nefăcêndu-se têrgulŭ nicĭ decum; şi aşĭa neajungêndu-i-se cheltuelele cele cuviincióse, carĭ trebuescŭ la merimetulŭ bisericeĭ şi la cele-lalte următóre de a fi în bună starea eĭ, precum se cuvine la Biserica Domnéscă, şi găsind-o Domnia Mea în próstă stare, încă şi desvelită şi fără acoperĕmîntulŭ eĭ celŭ trebuinciosŭ, n'amŭ suferitŭ Domnia Mea a lăsà acestŭ locaşŭ dumneḑeescŭ, care este pururea în vederea Domnieĭ, lângă cea-laltă zidire a hasneliĭ apelorŭ, ce este spre podóba şi mângâerea de obşte a politieĭ Bucurescilorŭ, a cădé la dărăpĕnare fără de podóba luĭ cea cuviincióşă, ci amŭ socotitŭ cele de trebuinţă luĭ peste tótă vremea, atâtŭ de a fi pururea în bună stare şi podóba zidireĭ sale, tencuindu-se pre din lăuntru şi pre din afară şi căpuindu-se în tótă vremea, câtŭ şi pentru egumenŭ, ce se află la acéstă mănăstire, purtătoriŭ de grije bisericeĭ şi lucrurilorŭ eĭ, i pentru preoţiĭ şi cântăreţiĭ, ce se află slujindŭ numaĭ bisericeĭ, de a şĭ avé chivernisèla şi plata ostenelilorŭ, şi iată întărindŭ milele ce aŭ rĕmasŭ de le are până acum, adecă cincĭ banĭ şi părpărulŭ din poporulŭ Gălmeile, treĭ banĭ din poporulŭ Zănóga, 200 tal. pentru 200 bolovanĭ sare dela Ocne, i zece străinĭ, care i-amŭ făcutŭ cu deosebită cartea nóstră, îĭ maĭ adăogămŭ milă dela Domnia Mea, în locului celorŭ ce lipsescŭ, pe câtŭ s'aŭ socotitŭ cu cale şi de mĕsură, adecă 200 tal. din vama têrguluĭ de afară, peste baniĭ cumpĕrătoriĭ, care să i se dee dela începutulŭ anuluĭ viitorŭ, lét. 1795, înainte pe tótă vremea, 300 oĭ să scutéscă de oieritŭ, 5 liude scutelnicĭ în catastihulŭ visterieĭ, doĭ preoţĭ, unŭ grămă-

www.dacoromanica.ro

ticŭ scutiţĭ, şi aceĭ 360 talerĭ din venitulŭ cişmelelorŭ să ieae pe totŭ anulŭ dela dumnė-lorŭ nazîriĭ epitropĭ, ca cu aceste veniturĭ să pórte egumenulŭ grija apururea şi în tótă vremea de bună stare şi podóba numiteĭ bisericĭ, şi cu orênduiţiĭ scutelnicĭ să grijéscă de lucrulŭ, curăţitulŭ şi podóba grădiniĭ, i de grijitulŭ caselorŭ cişmeleĭ de sus şi de jos, fiindŭ şi unŭ begciŭ nelipsitŭ, pentru închisulŭ şi deschisulŭ şi pentru paza şi luarea aminte de celea ce se află la casă sus şi jos, făcêndŭ şi meremeturĭ micĭ, ce arŭ trebui la casă i chioschiŭ şi la împrejmuirea curţeĭ; dreptŭ aceea, ca să i se păzéscă acea milă şi venituri, amŭ datŭ Domnia Mea acéstă domnésca nóstră carte de întărire, prin care poruncimŭ şi îndatorimŭ pe egumenŭ, să le urmeze acestea, iisaam. receh. gpd. 1794 Iulie 3 (1).

Pitacŭ la boeriĭ epitropĭ, ca să dea tal. 500 dela cutia de milostenie pentru învelişulŭ bisericeĭ dela Cişmea.

Poruncimŭ Domnia Mea dumnė-vóstre cinstiţĭ şi credincioşĭ boierilorŭ Domnieĭ Mele, naziriĭ epitropieĭ de obşte, ca din baniĭ cutieĭ de milostenie să aveţĭ a da tal. 500, adică cincĭ sute, egumenaşuluĭ dela Cişmea, pentru învelişulŭ sfinteĭ bisericĭ de acolo şi, cu acestŭ domnescul nostru pitacŭ, la socotélă vi se vorŭ ţinė în sémă. — 1793 Octobre. 17 (2)

Chrisovulŭ mănăstiriĭ Raduluĭ Vodă.

Sfinteĭ şi dumneḑeesceĭ mănăstirĭ Radulŭ Vodă, de aicĭ din oraşulŭ scaunuluĭ Domnieĭ Mele Bucurescĭ, unde se cinstesce şi se prăznuesce hramulŭ prea sfinteĭ şi nedespărţiteĭ Troiţĭ, şi cuviosuluĭ Archimandritŭ şi egumenulŭ acesteĭ sfinte mănăstirĭ, Chirŭ Ignatie, ca să fie sfinteĭ mănăstirĭ milă dela Domnia Mea, să aibă a luà vinăriciulŭ din dėlulŭ Lupescilorŭ de lângă Bucurescĭ şi din dėlulŭ Vălenilorŭ ot sud Muscelŭ câte doĭ banĭ de vadră, cu părpărulŭ după obiceiŭ ; osebitŭ să aibă sfânta mănăstire scaunele de tăiatŭ carne, câte vorŭ fi într'acelŭ dėlŭ alŭ Vălenilorŭ, însă pe moşia mănăstireĭ venitulŭ lorŭ să fie alŭ mănăstireĭ; şi iară să aibă a luà sfânta mănăstire, dela ceĭ ce vorŭ fi avêndŭ viĭ pe moşia mănăstireĭ, otaştina pămîntuluĭ după obiceiŭ, din 20 de vedre vinŭ o vadră, însă pentru otaştină vinŭ să ieae, iar nu banĭ; aşişderea să aibă sfânta mănăstire tóte părăginile de vie din dėlulŭ Vălenilorŭ ot sud Muscelŭ, ce sunt pe moşia mănăstireĭ, fiindŭ volnicŭ egumenulŭ acesteĭ sfinte mănăstirĭ a le da la alţiĭ, orĭ-căruia va vrea să le lucreze, şi să dea scrisórea cuvioşieĭ sale fieşĭ-căruia, cu care

(1) Cod. XXVI, pag. 221.
(2) Cod. XXIII, fila 163.

www.dacoromanica.ro

scrisóre viindŭ aicĭ la Domnia Mea, să i se facă şi cartea Domnieĭ Mele, a stăpânì nestrămutatŭ, şi încă vorŭ fi nesupĕraţĭ de pogonăritŭ treĭ anĭ, până vorŭ lua ródă dintr'acelea viĭ; însă acésta o ḑicemŭ pentru viile ce vorŭ fi paragină maĭ d'înainte, iar pentru viile ce se vorŭ fi părăginitŭ dintr'acéstă rĕsmiriţă trecută, să aibă sorocŭ treĭ anĭ dela încheerea păciĭ, şi carĭ nu vorŭ venì într'acelŭ sorocŭ să le lucreze, atuncĭ să urmeze şi pentru acésta ca şi pentru cele-lalte, după cum se cuprinde maĭ sus, a le da egumenulŭ orĭ-căruia va vrea să le lucreze; încă să maĭ fie volnicŭ cuviosulŭ egumenŭ a orênduì gărdurarĭ, precum sunt şi într'alte délurĭ, şi orĭ ale cuĭ vite va prinde prin viĭ făcêndŭ stricăciune, să le ieae obicĭnuita glóbă, precum şi alţĭ gărdurarĭ; aşişderea să aibă a scutì pe totŭ anulŭ oĭ cincĭ sute de oieritŭ, drepte ale mănăstiriĭ; cum şi liude douĕ-ḑecĭ posluşnicĭ să ţie pentru tréba mănăstireĭ, care să fie scutiţĭ şi apĕraţĭ de tóte dăjdiile şi orênduelele verĭ-câte ar eşì dela visterie şi dela cămara Domnieĭmele peste anŭ în ţéră, de nicĭ unele valŭ şi supĕrare să nu aibă, pentru că acestea milĭ şi orênduelĭ le-aŭ avutŭ sfânta mănăstire dela alţĭ fraţĭ Domnĭ de maĭ naintea nóstră, precum din chrisóvele Domniilorŭ Sale ne-amŭ adeveritŭ; decĭ învrednicindu-ne Domnulŭ Dumneḑeŭ şi pe noĭ cu domnia acesteĭ ţĕrĭ, amŭ bine-voitŭ de amŭ întăritŭ tóte milele ce aŭ avutŭ, şi pe lângă acésta, pentru evlavia ce avemŭ către prea sfânta şi dumneḑeésca Troiţă, amŭ maĭ adausŭ şi acestea maĭ jos numite, adică têrgulŭ, ce este obicĭnuitŭ de se face la Vălenĭ sud Muscelŭ pe moşia mănăstiriĭ, să nu aibă voie nicĭ vameşiĭ nicĭ alţiĭ a-lŭ mută din loculŭ luĭ celŭ obicĭnuitŭ, nicĭ să se facă împrejurŭ altŭ têrgŭ spre a aduce căderea acestuĭ vechiŭ; aşişderea amŭ hărăzitŭ Domnia Mea sfinteĭ mănăstirĭ şi alţĭ câte doĭ banĭ de vadră, vinăriciulŭ din délulŭ Vălenilorŭ, unde avea de luà până acum aceĭ câte doĭ banĭ vechiulŭ, acum să ieae câte patru banĭ de vadră; şi una sută bolovanĭ sare să ieae pe fieşĭ-care anŭ dela ocna Slăniculuĭ; aşişderea amŭ făcutŭ şi mănăstiriĭ Tutaniĭ, metohŭ acesteĭ mănăstirĭ Radu Vodă, milă de douĕ-ḑecĭ ómenĭ scutiţĭ, pe carĭ găsindu-ĭ străinĭ dintr'alte ţĕrĭ, cărora făcêndu-li-se cercetare, după orênduiala visterieĭ, să li se dea şi pecetluiturile Domnieĭ Mele la mânĭ, spre a-ĭ avé în pace şi nesupĕraţĭ, ca să fie de posluşania sfinteĭ mănăstirĭ; decĭ la vremea vinăriciuluĭ să aibă mănăstirea a orênduì omŭ, ca d'impreună cu vinăricerĭĭ domnescĭ să scrie vinăriciulŭ dintr'acestŭ délŭ Vălenĭ ot sud Muscelŭ, şi făcêndŭ douĕ catastişe asemenea unulŭ ca şi altulŭ, iscălite fiindŭ şi de vinăricerĭĭ domnescĭ şi de omulŭ mănăstireĭ, din cincĭ banĭ de vadră, ce este de plătescŭ dajniciĭ, să iea mănăstirea patru banĭ şi părpărulŭ, şi împreună cu unŭ catastifŭ să aducă toţĭ baniĭ la mănăstire, fără de a se amestecà vinăricerĭĭ domnescĭ la baniĭ mănăstiriĭ, şi vinăricerĭĭ domnescĭ să ieae unŭ banŭ de vadră, ca să fie sfinteĭ

www.dacoromanica.ro

mănăstirĭ acestea milĭ de întărire şi ajutoriŭ, iară Domnieĭ Mele şi rĕposaţilorŭ părinţĭ aĭ Domnieĭ Mele veşnică pomenire. Rugămŭ dară şi pe alţĭ fraţĭ Domnĭ, carĭ în urma nóstră se vorŭ învrednicì a fi oblăduitorĭ acesteĭ creştinescĭ ţĕrĭ, să bine-voiască a înnoì şi a întărì milele acestea, ca şi ale Domniilorŭ Sale milĭ şi facerĭ de bine să fie în urmă de alţiĭ ţinute în sémă. Şi amŭ întăritŭ chrisovulŭ acesta cu însăşĭ credinţa Domnieĭ Mele, Iω Alexandru Constantinŭ Moruzi Voivodŭ, şi cu credinţa prea iubiţilorŭ Domnieĭ Mele fiĭ, Constantinŭ Voevodŭ, Nicolae Voevodŭ, Dumitraşco Voevodŭ, martorĭ puindŭ şi pe dumné-lorŭ cinstiţiĭ şi credincioşiĭ boerĭ veliţĭ aĭ Divanuluĭ Domnieĭ Mele: Nicolae Brâncovénu Vel Vist., Dumitraşco Racoviţă Vel Banŭ, Ienache Văcărescu Vel Spătarŭ, Ienache Moruzi Vel Vornicŭ de Ţéra-de-sus, Manolache Brâncovénu Vel Vornicŭ de Ţéra-de-jos, Manolache Creţulescu Vel Vornicŭ, Nicolae Filipescu Vel Vornicŭ, Costache Ghica Vel Logofĕtŭ de Ţéra-de-sus, Scarlatŭ Ghica Vel Logofĕtŭ de Ţéra-de-jos, Nicolae Hangerlăŭ Vel Hatmanŭ, Dumitrache Manu Vel Postelnicŭ, Isaacŭ Raletŭ Vel Clucerŭ, Dumitrache Schina Vel Comisŭ, Nicolae Racoviţă Vel Paharnicŭ, Iordache Palada Vel Vornicŭ, Iordache Vel Slugerŭ, Dumitrache Constandache Vel Pitarŭ şi Ispravnicŭ, Costache Ghica Vel Logofĕtŭ de Ţéra-de-sus. Şi s'aŭ scrisŭ chrisovulŭ acesta la anulŭ d'întâĭ dintru întâia domnie a Domnieĭ Mele, la anulŭ dela nascerea Domnuluĭ Dumneḑeŭ şi Mântuitoruluĭ nostru Isusŭ Christosŭ 1793 Iunie 12, de Răducanŭ biv. 3-lea Logofĕtŭ. (1)

Chrisovulŭ mănăstireĭ Sfântuluĭ Gheorghe-noŭ, de milele ce are.

Sfinteĭ şi dumneḑeescеĭ mănăstirĭ de aicĭ din oraşulŭ Domnieĭ Mele, Bucurescĭ, unde se cinstesce şi se prăznuesce hramulŭ sfântuluĭ mareluĭ mucenicŭ şi de biruinţă purtătorŭ Gheorghe, care este zidită şi înălţată din temelie de rĕposatulŭ Domnia Sa Constantinŭ Vodă Brâncovénu şi închinată la sfântulŭ şi de viaţă primitorŭ Mormîntulŭ Domnuluĭ nostru Isusŭ Christosŭ, şi cuviosuluĭ Archimandritŭ Chirŭ Mitrofan Egumenulŭ, ca să-ĭ fie milă dela Domnia Mea şi să ieae vinăriciulŭ din délulŭ Cherbi, i alŭ Lovescilorŭ, i Crângulŭ, i Mărinţişulŭ, i Valea Bobuluĭ ot sud Saacŭ, care acésta Valea Bobuluĭ, măcar că din greşéla condeiuluĭ încă din vremea Domnieĭ Sale rĕposatuluĭ Nicolae Vodă Caragea s'a numitŭ în chrisovulŭ Mărieĭ Sale Valea Bouluĭ, şi aşĭa s'aŭ fostŭ înnoitŭ şi cele din urmă chrisóve domnescĭ, după care urmândŭ vinăriciulŭ din anulŭ trecutŭ, aŭ isterisitŭ mănăstirea de mila acestuĭ poporŭ alŭ Văiĭ Bouluĭ; dar jeluindu se Domnieĭ Mele egumenulŭ mănăstireĭ de acésta, amŭ orênduitŭ Domnia Mea la dumné-luĭ Vel Logofĕtŭ

(1) Cod. XXVI, pag. 60.

www.dacoromanica.ro

de Ţéra-de-sus spre cercetare, şi ne-aŭ datŭ plirofórie că Valea Bouluĭ este poporŭ vechiŭ alŭ mănăstireĭ, care s'aŭ găsitŭ în tóte chrisóvele vechĭ de maĭ nainte, din care aŭ luatŭ mănăstirea şi vinăriciulŭ până în anulŭ trecutŭ; decĭ nevrêndŭ Domnia Mea a se păgubì mănăstirea de mila acestuĭ poporŭ vechiŭ, amŭ poruncitŭ de s'aŭ făcutŭ îndreptarea acésta, printr'acestŭ domnesculŭ nostru chrisovŭ, în care îĭ dămŭ iarăşĭ Valea Bouluĭ, ce aŭ avut-o din vechime, spre a luà şi dintr'acesta mila vinăriciuluĭ, precum şi din cele-lalte; aşişderea să ieae vinăriciulŭ şi de pe moşia mănăstireĭ ce se numesce Poeniĭ ot sud Vlaşca, cu părpărulŭ după obiceiŭ, pentru care la vremea vinăriciuluĭ egumenulŭ, séŭ ómeniĭ ce va orêndui, să âmble împreună cu vinăricerii domnescĭ, ca să scrie totŭ vinăriciulŭ dintr'aceste popóre, şi făcêndŭ douĕ catastişe asemenea unulŭ ca şi altulŭ, iscălite şi de vinăricerii domnescĭ şi de omulŭ mănăstireĭ, să aibă a luà mănăstirea câte doĭ banĭ de vadră, şi poclonulŭ de nume să ieae vinăricerii domnescĭ; aşişderea să ieae sfânta mănăstire şi otaştina, după obiceiulŭ pămîntuluĭ, dela ceĭ ce vorŭ fi avêndŭ viĭ pe moşia mănăstireĭ; şi iar să fie sfinteĭ mănăstirĭ milă dela Domnia Mea să ieae dela ocna Telega pe anŭ bolovanĭ sare douĕ sute; să scutéscă de oieritŭ oĭ douĕ miĭ, care la vremea oierituluĭ să aibă a se ridicà cu pecetluitulŭ Domnieĭ Mele; treĭ cârciume aicĭ în Bucurescĭ, ce are mănăstirea, în care-şĭ vinde vinulŭ, să fie scutite de fumăritŭ, de luminăritŭ, de vamă, de vinŭ domnescŭ şi ortulŭ vătăşescŭ, şi de orĭ-ce alte angariĭ vorŭ da alte pivniţe, acésta să nu se supere; să ţie şi liude douĕ-ḑecĭ, ómenĭ străinĭ, fără de pricină, pre care găsindu-ĭ să-ĭ ducă la dumné-lorŭ Ispravnicii judeţuluĭ ca să-ĭ cerceteze, şi fiindŭ străinĭ cu adevĕratŭ, să dea adeverinţă de numele şi chipulŭ lorŭ, după care li se vorŭ da şi pecetluiturĭ domnescĭ, spre a fi în pace şi ertaţĭ de tóte dăjdiile şi angariile, ce arŭ eşì de la visteria Domnieĭ Mele peste anŭ în ţéră; care acéstă milă aŭ avut-o sfânta mănăstire, atâtŭ dela alţĭ fraţĭ Domnĭ de maĭ înainte, câtŭ şi dela Domnia Sa fratele Michaiŭ Vodă Suţulŭ, prin chrisovulŭ ce-lŭ vĕḑumŭ cu lét. 1792 Februarie 20. Decĭ învrednicindu-ne Domnulŭ Dumneḑeŭ cu domnia aceştiĭ creştinescĭ Ţĕrĭ-Românescĭ şi după evlavia ce avemŭ către sfintele luĭ Dumneḑeŭ locaşurĭ, ne-amŭ milostivitŭ asupra sfinteĭ mănăstirĭ, de amŭ hărăzitŭ milele maĭ sus arĕtate, pentru care rugămŭ şi pe alţĭ fraţĭ Domnĭ, care în urma nóstră se vorŭ învrednicì dela Domnulŭ Dumneḑeŭ a fi stăpânitorŭ şi oblăduitoriŭ scaunuluĭ acestuia, să binevoiască cu duhulŭ blândeţelorŭ a înnoì şi a întărì milele acestea, ca şi ale Domniilorŭ Sale dăniĭ ce vorŭ face să fie în urmă ţinute şi de alţiĭ în sémă. Şi amŭ întăritŭ chrisovulŭ acesta cu însăşĭ credinţa Domnieĭ Mele, Iω Alexandru Constantinŭ Moruzi Voivodŭ, şi cu credinţa prea iubiţilorŭ Domnieĭ Mele fiĭ, Constantinŭ Voivodŭ, Nicolae Voivodŭ, Dumitraşco Voi-

www.dacoromanica.ro

vodŭ, şi cu totŭ sfatulŭ dumné lorŭ cinstiţilorŭ şi credincioşĭ boierilorŭ Divanuluĭ Domnieĭ Mele: Pan Nicolae Brâncovénu Vel Vist., Dumitraşco Racoviţă Vel Banŭ, Ienache Văcărescu Vel Spătarŭ, Ienache Moruzi Vel Vornicŭ de Ţéra-de sus, Manolache Brâncovénu Vel Vornicŭ de Ţéra-de-jos, Manolache Creţulescŭ Vel Vornicŭ alŭ 3-lea, Nicolae Filipescu Vel Vornicŭ alŭ 4-lea, Costache Ghica Vel Logofĕtŭ de Ţéra-de-sus, Scarlatŭ Ghica Vel Logofĕtŭ de Ţéra-de-jos, Nicolae Hangerlăŭ Vel Hatm., Dumitrache Manulŭ Vel Postelnicŭ, Isaacŭ Raletŭ Vel Clucerŭ, Dumitrache Schina Vel Comisŭ, Nicolae Racoviţă Vel Paharnicŭ, Iordache Palada Vel Stolnicŭ, Iorgache Vel Slugerŭ, Dumitrache Constandache Vel Pit. şi Ispravnicŭ, Costache Ghica Vel Logofĕtŭ de Ţéra-de-sus. Şi s'aŭ scrisŭ chrisovulŭ acesta întru întâiulŭ anŭ alŭ domnieĭ Mele, aicĭ în oraşulŭ scaunuluĭ Domnieĭ Mele Bucurescĭ, în aniĭ dela zidirea lumeĭ 7301, iar dela Domnulŭ Dumneḑeŭ şi Mântuitorulŭ nostru Isusŭ Christosŭ 1793 Aprilie 28, de Răducanu Poenariu biv. Vel 3-lea Logofĕtŭ. (1)

Chrisovulŭ bisericilorŭ domnescĭ din Bucurescĭ.

Lucrurile celea de sufletŭ folositóre, ce cu bună-cuviinţă, prin iubirea de Dumneḑeŭ, se facŭ şi se sĕvĕrşescŭ de către blagocestiviĭ şi iubitoriĭ Domnĭ, care dela cerescul̆ŭ împĕratŭ sunt aleşĭ şi orênduiţĭ a fi stăpânitorĭ de ţĕrĭ şi de noróde, măcar că se potŭ aretà şi a se cunósce la tótă obştea şi prin alte mijlóce de fapte bune, iară maĭ alésă pliroforie şi maĭ întărită încredinţare se vede a fi la toţĭ evlavia şi cuceria lorŭ către sfintele şi dumneḑeescele lăcaşurĭ, unde pururea se laudă şi se sĕvĕrşesce numele mareluĭ şi prea Inaltuluĭ Dumneḑeŭ, şi prin sĕvĕrşirea ca acelea, următóre voieĭ şi plăceriĭ luĭ Dumneḑeŭ, nu numaĭ laudă vremelnică le pricinuesce, ci şi după petrecania lorŭ le rĕmâne nume nemuritóre şi pomenire veşnică. Dreptŭ aceea şi eŭ, robulŭ mareluĭ şi cerescluĭ Dumneḑeŭ, Iω Alexandru Constantinŭ Moruzi Voevodŭ, de vreme ce din Pronia cea de sus, ca o sórtă ni s'aŭ încredinţatŭ scaunulŭ a pravoslavniceĭ acesteĭ Ţĕrĭ-Românescĭ, avemŭ datorie netăgăduită a bine ocârmui şi a întărì cu totŭ felulŭ de mijlóce; maĭ vîrtosŭ fiindŭ de apururea cu acestŭ gândŭ cucernicŭ către sfintele luĭ Dumneḑeŭ lăcaşurĭ a le păzì şi a le da mână de ajutoriŭ spre folosulŭ şi spre veşnica pomenire a Domnieĭ Mele, socotit-amŭ Domnia Mea şi pentru sfintele şi dumneḑeescile bisericĭ domescĭ de aicĭ din oraşulŭ Domnieĭ Mele Bucurescĭ, însă cea din Curtea domnéscă veche, biserica de jos, unde să cinstesce şi se prăznuesce hramulŭ Buna-Vestire a Prea Sfinteĭ de Dum-

(1) Cod. XXVI, pag. 24.

www.dacoromanica.ro

neḑeŭ Născĕtóreĭ şi pururea Feciórei Maria, şi biserica de sus, unde se cinstesce şi se prăznuesce hramulŭ sfântuluĭ slăvituluĭ şi înainte mergĕtorulŭ şi botezătoriulŭ Iónŭ, şi biserica din Curtea domnéscă cea nouă, la care se cinstesce şi se prăznuesce hramulŭ sfinteĭ Mareĭ Muceniţe Ecaterineĭ, la care biserică din Curtea cea veche, dintru începutŭ fiindŭ orênduiţĭ preoţĭ i diaconĭ, precum şi dascălĭ i cântăreţĭ şi grămăticĭ de slujescŭ, cum şi la biserica din Curtea cea nouă, în asemenea slujbă aflându-se orênduiţĭ deosebitŭ, a cărora chivernisélă de viaţă tot-deauna aŭ fostŭ din milele Domnilorŭ, după cum se adeveréză prin priveleghiurile ce aŭ dela ceĭ maĭ dinainte fraţĭ Domnĭ, carĭ aŭ stătutŭ oblăduitorĭ creştinesculuĭ acestuĭ scaunŭ, precum amŭ vĕḑutŭ Domnia Mea şi chrisóvele Domniilorŭ Sale, ale cărora darurĭ şi milĭ, după slujba şi strădania ce aŭ cu paza sfintelorŭ slujbe şi leturghiĭ la sfintele bisericĭ nelipsiţĭ, cunoscêndŭ că sunt cu cale şi cu bună orênduială făcute, şi Domnia Mea ne-amŭ milostivitŭ de le-amŭ înnoitŭ şi le-amŭ întăritŭ, printr'acestŭ cinstitŭ şi bine închipuitŭ chrisovŭ al Domnieĭ Mele, ca să-şĭ aibă pe deplinŭ tóte milele precum le-aŭ avutŭ şi maĭ nainte vreme; însă cucerniculŭ eclesiarchŭ dela Curtea-veche, i cucerniculŭ proistosŭ dela Curtea cea nouă, adică duhovniculŭ Curţeĭ, ce va fi după vremĭ, împreună cu ceĭ-lalţĭ preoţĭ, i dascălĭ, i protopsaltisŭ, i diftereon, i cu toţĭ ceĭ-lalţĭ cântăreţĭ, i grămăticĭ, precum sunt scrişĭ anume în fóia cea pecetluită, să fie în pace şi ertaţĭ de tóte dăjdiile şi orênduelele câte vorŭ eşi peste anŭ în ţéră dela visteria Domnieĭ Mele, orĭ cu peceţĭ séŭ fără peceţĭ, de nicĭ unele valŭ saŭ băntuială să nu aibă; aşişderea să fie în pace şi ertaţĭ de dijmăritŭ stupiĭ i râmătoriĭ aĭ lorŭ, ce vorŭ avé, şi de vinăriciŭ totŭ vinulŭ; şi câte o pivniţă, ce vorŭ fi avêndŭ, ca să-şĭ vînḑă vinurile, însă ale lorŭ drepte bucate, să fie în pace de fumăritŭ, de căminăritŭ, de vamă, de vinŭ domnescŭ şi de tóte angariile ce sunt pre pivniţe, şi când se va întîmplà, să fie scutite, şi să aibă a luà preoţiĭ, i diaconiĭ, i dascăliĭ, i cântăreţiĭ, i grămăticiĭ în toţĭ aniĭ talerĭ una sută dela Vel Vameşŭ dela baniĭ vămilorŭ pentru mirulŭ sfintelorŭ bisericĭ, şi aceĭ banĭ să-ĭ aibă a-ĭ luà de douĕ orĭ într'unŭ anŭ, la sfântulŭ Gheorghe, talerĭ cincĭ-ḑecĭ, şi la sfântulŭ Dumitrie, talerĭ cincĭ-ḑecĭ; aşişderea şi biserica din Curtea cea nouă să aibă a luà talerĭ cincĭ-ḑecĭ del avisteria Domnieĭ Mele pentru mirŭ; încă să aibă sfintele bisericĭ din Curtea veche talerĭ douĕ-ḑecĭ la hramulŭ bisericeĭ-de-jos, i talerĭ ḑece iar bisericeĭ-de-sus, i talerĭ 20 iar la hramulŭ bisericeĭ din Curtea cea nouă dela visterie, i talerĭ 61, rădicătură de oieritulŭ bisericeĭ din Curtea cea veche, i talerĭ 40 biserica din Curtea cea nouă, rădicătură de oieritŭ iarăşĭ dela visterie, i talerĭ 150 din vînḑarea slujbeĭ Vornicieĭ ot sud Ilfovŭ dela dumné-lorŭ boeriĭ epitropĭ, i venitŭ dela treĭ scaune scutite, adecă cele douĕ dela pórta din jos ale Cur-

www.dacoromanica.ro

ţiĭ vechĭ, ce sunt de maĭ nainte date cu chrisovŭ la clirosulŭ Bisericilorŭ Domnescĭ, dela care luà talerĭ 116, i unŭ scaunŭ ce aŭ maĭ adausŭ Domnia Sa Alexandru Vodă Ipsilantŭ, ce făcù dela treĭ scaune talerĭ 171; şi iar să aibă a luà pe lună câte talerĭ 20, cheltuiala bisericilorŭ din Curtea veche, i talerĭ 10 pe lună cheltuiala bisericeĭ din Curtea cea nouă; şi încă să aibă a scutì preoţiĭ, i dascăliĭ, i grămăticiĭ 130 vite, când se va întîmplà văcăritŭ. Aşişderea să maĭ fie sus numitelorŭ bisericĭ din Curtea veche şi nouă totŭ vinăriculŭ domnescŭ din délulŭ Bucurescilorŭ, i grădinile din Bucurescĭ, împreună cu cele alte délurĭ ce se vinăricescŭ în sud Ilfovŭ i Vlaşca, ce aŭ luatŭ şi până acuma, însă Copăceniĭ, Prundulŭ, Curmătura şi Căpşuna, unde aŭ luatŭ şi până acum, şi de vadra de vinăriciŭ să plătéscă ceĭ cu viile câte banĭ patru, după obiceiŭ, şi poclonulŭ să-lŭ iea de tótă vadra câte unŭ banŭ, împreună şi cu părpărulŭ, însă dela ceĭ ce plătescŭ vinăriciŭ, fără de a se amestecà vinăriceriĭ domnescĭ; aşişderea să aibă a stăpânì maĭ sus numitele sfinte Bisericĭ Domnescĭ zidurile puşcărieĭ dela pórta din jos cu loculŭ lorŭ, fiindŭ domnescŭ, care le-aŭ avutŭ şi maĭ nainte vreme datŭ şi închinatŭ dela alţĭ fraţĭ Domnĭ cu chrisóvele Domniilorŭ Sale; aşişderea, după vechiulŭ obiceiŭ, preoţiĭ, i dascăliĭ, i grămăticiĭ să aibă în toţĭ aniĭ la sfintele Paştĭ a luà postavurĭ de treĭ mânĭ, şaiŭ, felendreşŭ, ibricleşŭ, câtŭ şi cisme i papucĭ de patru orĭ într'unŭ anŭ, şi să aibă a scutì şi liude 4; eclesiarchulŭ, i proistosulŭ, duhovniculŭ *liude* doĭ, i protopsaltulŭ câte *liude* doĭ, i delterionŭ *liude* doĭ, şi cântăreţŭ de biserică din Curtea cea nouă câte *liude* unulŭ, scutiţĭ cu pecetluiturĭ, şi iară să aibă a luà chiriile locurilorŭ domnescĭ din Bucurescĭ, ce le sunt afierosite, care se adună în suma de talerĭ 700 pe anŭ, cum şi vinăriciulŭ ce aŭ avutŭ sfintele bisericĭ, dela care, la vremea vînḑăreĭ, când îlŭ vîndŭ, să iea până la talerĭ 3.000, carĭ banĭ, atâtŭ aĭ chiriilorŭ câtŭ şi aĭ vinăriciuluĭ, precum şi cele-lalte milĭ se adună până la talerĭ 4000 pe anŭ. De aceştĭ banĭ, amŭ hotărîtŭ Domnia Mea ca să se împarţă la câţĭ sunt rênduiţĭ, după deosebită fóie pecetluită de Domnia Mea, slujitorĭ bisericilorŭ dela amêndouĕ Curţile, cu mijlocul acela ce este dreptŭ şi cu cale fieş-căruia după slujbă şi după vrednicie; iară în anulŭ ce se va întîmplà a eşì venitŭ maĭ multŭ din vînḑarea vinăriciuluĭ, séŭ dela cele-lalte, peste acéstă sumă de talerĭ 4000, ce se arétă maĭ sus, cum şi când va eşì suma venituluĭ maĭ jos de aceştĭ până la talerĭ 4000, acea dobândă séŭ pagubă, ce va fi, să aibă a se analoghisì la toţĭ ceĭ dela biserica din Curtea cea veche şi dela biserica din Curtea cea nouă, după suma simbriilorŭ ce li s'aŭ orênduitŭ; aşişderea amŭ poruncítŭ ca la vremea vinăriciuluĭ, când nu vorŭ vré a-lŭ căutà însuşĭ din clirosŭ, atuncĭ vînḑarea să fie cu scirea a totŭ clirosulŭ bisericelorŭ din Curtea veche şi Curtea nouă; care acestea milĭ şi

www.dacoromanica.ro

orênduelĭ ce se arétă maĭ sus, fiindŭ întocmite de maĭ înainte, vechĭ, precum din chrisovulŭ Domnieĭ Sale fratelui Michaiŭ Vodă Suţulŭ, ce-lŭ vĕḑumŭ, cu létulŭ 1792 Augustŭ 21, ne-amŭ adeveritŭ, rugămŭ şi pre alţĭ fraţĭ Domnĭ, carĭ în urma nóstră se vorŭ învrednicì a fi Domnĭ şi oblăduitorĭ creştinesculuĭ acestuĭ scaunŭ alŭ Ţĕriĭ-Românescĭ, să bine-voiască a înnoì şi a întărì aceste milĭ, ca şi ale Domniilorŭ Sale milĭ şi facerĭ de bine să fie de alţiĭ în sémă ţinute. Şi amŭ întăritŭ chrisovulŭ acesta cu însăşĭ credinţa Domnieĭ Mele, Iŏ Alexandru Constantinŭ Moruzi Voivodŭ, şi cu a prea iubiţilorŭ DomnieĭMele fiĭ, Constandinŭ Vodă, Dumitraşco Vodă, Nicolae Vodă şi Gheorghe Vodă, martorĭ fiindŭ şi dumné-lorŭ cinstiţiĭ şi credincioşĭ boerĭ veliţĭ aĭ Divanuluĭ Domnieĭ Mele: Pan Nicolae Brâncovénu Vel Vist., Dumitraşco Racoviţă Vel Banŭ, Ienache Văcărescu Vel Spătarŭ, Ienache Moruzi Vel Vornicŭ de Ţéra-de-sus, Manolache Brâncovénu Vel Vornicŭ de Ţéra-de-jos, Manolache Creţulescu Vel Dvornicŭ, Nicolae Filipescu Vel Dvornicŭ, Constantinŭ Ghica Vel Logofĕtŭ de Ţéra-de-sus, Scarlatŭ Ghica Vel Logofĕtŭ de Ţéra-de-jos, Nicolae Hangerliŭ Vel Hatmanŭ, Dumitrache Manu Vel Polcovnicŭ, Isacŭ Raletŭ Vel Clucerŭ, Dumitrache Schina Vel Comisŭ, Nicolae Racoviţă Vel Spătarŭ, Iordache Palada Vel Stolnicŭ, Iordache Vel Slugerŭ, Dumitrache Constantinŭ Vel Pitarŭ şi Ispravnicŭ, Pan Constantinŭ Ghica Vel Logofĕtŭ de Ţéra-de-sus. Şi s'aŭ scrisŭ chrisovulŭ acesta la anulŭ d'întâĭ dintru întâia domnie a Domnieĭ Mele, aicĭ în oraşulŭ scaunuluĭ Domnieĭ Mele Bucurescĭ, la aniĭ dela zidirea lumeĭ 7502, iară dela Domnulŭ Dumneḑeŭ şi mântuitorulŭ nostru Isusŭ Christosŭ 1793 Decembre 8, de Răducanŭ Poenariŭ biv. 3-lea Logofĕtŭ. (1)

Ceĭ ce sunt orênduiţĭ în slujba Bisericilor Domnescĭ, cărora aŭ a li se da simbriile lorŭ fieşĭ-căruia, după cum se cuprinde maĭ jos, după slujbă şi după vrednicie, din veniturile ce prin deosebitŭ chrisovulŭ Domnieĭ Mele este orênduitŭ şi cu mila privileghiuluĭ ce aŭ.—1793 Decembrie 22.

La bisericile de jos din Curtea veche.

Tal.	360	Eclesiarchu Toma.
»	200	Preotulŭ Pahomie.
»	200	Preotulŭ Gheorghe.
»	200	Preotulŭ Ivanŭ.
»	100	Diaconulŭ Ioasafŭ.
»	360	Protopsaltis Dimcea.
»	250	Proin Protopsaltis Constantinŭ
	1670	

(1) Cod. XXVI, fila 200.

www.dacoromanica.ro

Tal.	1670	
»	200	Dimitrie Cântăreţulŭ.
»	90	Canonarchulŭ Ivanŭ.
»	90	Canonarchulŭ Şerbanŭ.
»	60	Candilanaftulŭ Constantinŭ.
	2110	

Bisericile din sus a haremului domnescŭ.

Tal.	600	Unŭ proestosŭ, adică duhovnicŭ, ce va fi alŭ Curţiĭ, care acum se află.
»	250	Preotulŭ Dionisie.
»	250	Preotulŭ Acachie.
»	100	Canonarchulŭ Constantinŭ.
»	100	Canonarchulŭ Mihalache.
»	60	Candilanaftu Diicu.
	1360	

Iară peste aceştia, prisosulŭ până la suma venituluĭ, după coprinderea chrisovuluĭ, să dea la deosebitŭ cântăreţŭ alŭ Curţiĭ, care urméză la biserica de sus a haremuluĭ domnescŭ, unde la acéstă biserică sunt datorĭ şi cântăreţiĭ de maĭ sus numiţĭ vechĭ de a urmà cu pază la slujba lorŭ. (1)

Pecetea Gospodaruluĭ

Vel Logoféţŭ.

Cartea preoţilorŭ dela biserica Măgurénuluĭ din mahalaua Scorţaruluĭ.

Zemb. Vlascoe: Acestorŭ doĭ preoţĭ, anume popa Teodosie şi popa Ivanŭ, ce sunt la sfânta biserică de aicĭ din oraşulŭ Domnieĭ Mele Bucurescĭ, unde se cinstesce şi se prăznuesce hramulŭ Adormireĭ prea sfinteĭ Stăpâneĭ nóstre de Dumneḑeŭ Născĕtóreĭ şi pururea Feciórei Maria, care este făcută de rĕposatulŭ Şerbanŭ Vodă Cantacuzino, ca să fie în pace şi ertaţĭ de birulŭ vlădicescŭ şi poclonulŭ prea sfinteĭ Mitropoliĭ şi de alte angariĭ ce vorŭ eşì pe preoţĭ; aşişderea să aibă a scutì preoţiĭ dela acéstă sfântă biserică de dijmăritŭ stupĭ i rîmătorĭ una sută, şi din oieritŭ oĭ una sută, şi

(1) Cod. XXVI, fila 200.

www.dacoromanica.ro

de vinăriciŭ vedre vinŭ 200, de nicĭ unele valŭ şi supărare să nu aibă; cum şi o pivniţă aici în oraşulŭ Domnieĭ Mele Bucurescĭ să fie apĕrată de tóte angariile ce vorŭ da alte pivniţĭ, pentru că acestea milĭ le-aŭ avutŭ numiţiĭ preoţĭ şi dela alţĭ rĕposaţĭ Domnĭ i dela Domnia Sa fratele Domnŭ Alexandru Ipsilantŭ Voivodŭ, câtŭ şi dela Domnia Sa fratele Domnŭ Michaiŭ Suţulŭ Voivodŭ, prin cartea Domnieĭ Sale, ce o vĕḑumŭ, cu létulŭ 1792 Februarie 26. Decĭ acum învrednicindu-ne Domnulŭ Dumnéḑeŭ cu domnia pravoslavniceĭ Ţĕriĭ-Românescĭ, amŭ bine-voitŭ şi amŭ întăritŭ milele de maĭ sus arĕtate, şi pentru ca să se păzéscă nestrămutatŭ, de obşte poruncimŭ Domnia Mea nimenea întru nimicŭ valŭ şi supărare să nu le facă, într'altŭ chipŭ să nu li se fie, că aşà este porunca Domnieĭ Mele, i isaam. receh. gpd. létulŭ 1793 Maiŭ 30. (1)

Chrisovulŭ sfinteĭ mănăstirĭ Colţeĭ.

Sfinteĭ şi dumneḑeesceĭ mănăstirĭ de aicĭ din oraşulŭ scaunuluĭ Domnicĭ Mele Bucurescĭ, unde se cinstesce şi se prăznuesce hramulŭ Treĭ Sfetitele, ce se numesce «Colţea», unde sunt şi spitalurĭ pentru odihna bolnavilorŭ străinĭ, care este făcută şi înălţată din temelie de rĕposatulŭ boerŭ Michaiŭ Cantacuzino biv Vel Spătarŭ, ca să aibă a luà sfânta mănăstire în toţĭ aniĭ dela ocna Slăniculuĭ ot sud Saacŭ, tótă dijma de sare, din ḑece bolovanĭ unŭ bolovanŭ, după cum aŭ luatŭ şi până acum, să fie pentru cheltuiala şi căutarea bolnavilorŭ străinĭ, carĭ se vorŭ odihnì în spitalurile ce aŭ făcutŭ la acéstă sfântă mănăstire, pentru că după ce aŭ făcutŭ şi aŭ înălţatŭ numitulŭ boerŭ Michailŭ Cantacozino biv Vel Spătarŭ acéstă sfântă mănăstire şi-aŭ înfrumuseţat-o şi aŭ dăruitŭ cu sfinte odóre câte trebuescŭ, aŭ făcutŭ împrejurulŭ mănăstireĭ ziduri şi şcólă şi chiliĭ de ajunsŭ pentru odihna a multorŭ străinĭ, şi pe lângă acestea tóte, aŭ maĭ făcutŭ şi ospitalurĭ, ca să se odihnéscă bolnaviĭ străinĭ, precum tóte tocmite şi iscusite se vĕdŭ; decĭ pentru cheltuiala şi căutarea bolnavilorŭ ce se vorŭ odihnì în spitalŭ, ca să aibă să nu lipséscă acelea ce vorŭ trebuì, să se caute la bóla lorŭ cu dohtoriĭ şi cu altele, încă din dumneḑeésca îndemnare şi din bunŭ gândŭ ce aŭ fostŭ pusŭ în inima sa, aşĭa aŭ socotitŭ şi aŭ închinatŭ sfinteĭ mănăstirĭ să ieae tótă dijma de sare dela ocna Slăniculuĭ, după cum s'aŭ ḑisŭ maĭ sus, fiindŭ acea ocnă domnéscă pe moşia dumné-luĭ, ca să fie numaĭ pentru căutarea bolnavilorŭ, iar nu şi pentru alte cheltuielĭ, urmândŭ sfinteĭ scripturĭ, ce grăesce la sfânta Evanghelie, că bolnavŭ şi străinŭ amŭ fostŭ şi m'aţĭ căutatŭ, ca să se învrednicéscă a auḑì glasulŭ celŭ dumneḑeescŭ, când

(1) Cod. XXVI, pag. 35.

www.dacoromanica.ro

va ḑice, veniţĭ blagoslovițiĭ părinteluĭ meŭ de moșteniţĭ împĕrăţia ceruluĭ, care este gătită vouĕ dela întemeierea lumiĭ; de care și Domnia Mea, după dania și închinăciunea Domnieĭ Sale, fiindŭ tóte ocnele Ţĕriĭ-Românescĭ sub stăpânirea domnieĭ, amŭ bine-voitŭ într'acestŭ chipŭ și amŭ așezatŭ, adică ca să ieae sfânta mănăstire acea dijmă de sare și de acum înainte dela ocna Slăniculuĭ în toţĭ aniĭ, după cum aŭ orênduitŭ boerulŭ, ce scrie maĭ sus; însă, de vorŭ vrea cămărașiĭ să se tocméscă cu Ispravniciĭ mănăstireĭ ca să ieae dijmă de sare și să dea tal. douĕ miĭ cincĭ sute pe anŭ banĭ vechĭ, și aceștĭ banĭ să aibă a-ĭ luà sfânta mŏnăstire treĭ sferturĭ într'unŭ anŭ, precum daŭ și la domnie; iar de nu vorŭ vré cămărașiĭ să dea acea sumă de banĭ ce scrie maĭ sus, să fie volnicĭ Ispravniciĭ mănăstireĭ să rădice acea sare dela ocnă, în tóte lunile, să o ducă la orĭ-ce vadŭ, să o vînḑă cu ce preţŭ vorŭ puté, saŭ deși vorŭ găsì mușteriĭ să o vînḑă, și aceĭ mușteriĭ încă să o ducă pe la vadurĭ să o vînḑă, cum s'a ḑisŭ maĭ sus, și să nu aibă nicĭ o oprélă de nimene; însă de vorŭ da cămărașiĭ preţulŭ ce vorŭ da alţiĭ pe sare, să aibă a o luà eĭ, iară când se va întîmplà a nu se vinde ocnele, ci ar rĕmâné pe séma domniiĭ, de s'arŭ pune cămărașiĭ în crediuţă, mănăstirea totŭ să aibă a-șĭ luà acea milă dela, ocnă precum scrie maĭ sus, iar nicĭ de cum să nu fie lipsită de acea milă, iar când se vorŭ învechì și nu se va puté să se maĭ scóţă sare pe acea gură de ocnă, să aibă a se face altă gură de ocnă, nouă, totŭ acolo pe acea moșie Slăniculŭ, și totŭ să iea sfânta mănăstire dijmă; să fie sfinteĭ mŏnăstirĭ dijma acésta stătătóre, neschimbată în vecĭ, iar pentru purtarea de grijă a cheltueleĭ ce vré să cheltuiască la căutarea bolnavilorŭ străinĭ, aŭ fostŭ pusŭ maĭ sus numitulŭ ctitorŭ patru Ispravnicĭ, ci să aibă a luà banĭ dela sfânta mănăstire după dijma de sare dela ocna Slăniculuĭ, să-ĭ cheltuiască la doftoriĭ și la alte ce vorŭ trebui la căutarea bolnavilorŭ, și pentru câţĭ vorŭ fi ostenitorĭ, de vorŭ purtà grijă la acelea cheltuelĭ, Domnia Mea încă i-amŭ ertatŭ să aibă pace de tóte dăjdiile, orĭ verĭ câte arŭ eșì peste anŭ, de nicĭ unele nicĭ unŭ valŭ și nicĭ o bântuială să nu aibă; așișderea aŭ fostŭ pusŭ și patru negustorĭ juraţĭ, împreună cu starostea care va fi, ca să aibă a luè în toţĭ aniĭ séma acestorŭ, ce s'aŭ ḑisŭ maĭ sus ispravnicĭ de totŭ venitulŭ și de tótă cheltuiala, câtă se va face pe anŭ la trebuinţă acelorŭ bolnavĭ; iar de se va întîmpla mórtea acelorŭ ce s'aŭ ḑisŭ maĭ sus Ispravnicĭ, să aibă a se pune Ispravnicĭ, unulŭ dintre ceĭ patru negustorĭ juraţĭ, iar nu dintr'alţĭ străinĭ; așișderea și când va murì vre-unulŭ dintre ceĭ patru negustorĭ juraţĭ, iarășĭ să-șĭ pue eĭ altulŭ în locŭ, pe care vorŭ socotì asemenea lorŭ, să fie totŭ deplinŭ patru, și după dania dijmeĭ de sare, ce o aŭ închinatŭ acelŭ rĕposatŭ boerŭ, ce s'aŭ ḑisŭ maĭ sus, și pre tóte așezămînturile ce aŭ făcutŭ la acéstă sfântă mănăstire, așișderea să aibă a ţiné sfânta mănăstire liude 20, scutelnicĭ străinĭ

www.dacoromanica.ro

şi liude 20, dărvarĭ, care să fie scutiţĭ de tóte angariile, ce esŭ peste anŭ în ţéră, i patru lemnarĭ, şi aceştia să fie scutiţĭ de tóte podvódele, ca să fie pentru posluşania sfinteĭ mănăstirĭ, numaĭ să dee într'unŭ anŭ ughĭ doĭ încă, să aibă sfânta mănăstire douĕ pivniţe a le scuti de fumăritŭ, i de tóte alte angariĭ şi iară să aibă a luà dela têrgulŭ ce se face la Lichirescĭ, din ḑiua de Dumineca mare până în cea-laltă Duminecă, vama ce se va face dela fieş-care negustorŭ, după vechiulŭ obiceiŭ, din tóte să ieae ómeniĭ mănăstireĭ Colţiĭ, iară vameşiĭ amestecŭ să nu aibă; şi iarăşĭ să aibă sfânta mănăstire ca să ieae vinăriciŭ dela toţĭ ceĭ ce aŭ viĭ pe moşia Bucovŭ şi plătescŭ vinăriciulŭ, ce se cuprinde din hotarŭ până'n hotarŭ, după cum şi alte cărţĭ asemenea acésta arétă, însă partea jumĕtate cu gărdurăritulŭ, afară din poporulŭ dumné-luĭ Vel Armaşŭ, iară cea-laltă parte să se deie la cămara Domnieĭ Mele; şi să scutéscă pe totŭ anulŭ de oieritŭ oĭ cincĭ-sute cu pecetluitŭ domnescŭ, i de dijmăritŭ şi vinăriciŭ drepte bucatele mănăstireĭ; şi în toţĭ aniĭ să aibă a luà aceştĭ talerĭ douĕ miĭ cincĭ sute în loculŭ dijmeĭ de sare dela ocna Slăniculuĭ, pentru că acestea aşezămînturĭ şi milĭ le-aŭ avutŭ sfânta mănăstire, atâtŭ dela alţĭ fraţĭ Domnĭ de maĭ nainte, i dela Domnia Sa fratele nostru Domnŭ Alexandru Ipsilantŭ Voivodŭ, i dela Domnia Sa fratele rĕposatulŭ Domnŭ Nicolae Constantinŭ Caragea Voivodŭ, câtŭ şi dela Domnia Sa fratele nostru Domnŭ Michaiŭ Constantinŭ Suţulŭ Voivodŭ, precum din chrisovulŭ Domnieĭ Sale, ce-lŭ vĕḑumŭ, cu létulŭ 1792 Februarie 10, ne-amŭ adeveritŭ; lângă acestea, preoţiĭ dela acéstă mănăstire să fie scutiţĭ de orĭ-ce vorŭ da alţĭ preoţĭ, şi să scutéscă de dijmăritŭ şi vinăriciŭ drepte bucatele lorŭ, i câte o pivniţă aicĭ în Bucurescĭ, apĕrate de fumăritŭ, de căminăritŭ, de vamă, de vinŭ domnescŭ şi de alte angarele, numaĭ şi preoţiĭ napristanŭ şi necurmatŭ să păzéscă slujbele sfinte ale sfintelorŭ bisericĭ, atâtŭ la biserica cea mare, câtŭ şi la paraclise şi orênduiala sĕracilorŭ bolnavĭ de prin spitalurĭ, iară de nu vorŭ păzi, ci din lenevire se vorŭ zătigni la orĭ-ce, mila acésta să nu se ţie în sémă; osebitŭ de acestea să aibă a luà sfânta mănăstire dela Vel Vameşŭ, pe totŭ anulŭ, câte talerĭ una sută optŭ-ḑecĭ, pentru casele ce sunt carvasara, căcĭ nefiindŭ cea maĭ de trebuinţă, adică carvasara pentru şederea vameşuluĭ celuĭ mare, care carvasara trebue în mijloculŭ têrguluĭ să fie, şi umblândŭ carvasaraua din locŭ în locŭ, le era fórte peste mână atâtŭ vameşuluĭ, i tuturorŭ ómenilorŭ carvasaraleĭ, câtŭ şi negustorilorŭ ce vinŭ cu marfă, cu poverĭ grele, care acéstă neîndemânare vĕḑênd-o fratele nostru Domnŭ Alexandru Ipsilantŭ Voevodŭ şi vrêndŭ să facă a se sci unde să fie carvasaraua, spre a veni şi negustorilorŭ maĭ cu lesnire, aŭ poruncitŭ ca să se găséscă unŭ locŭ ca acela, şi găsindu-se unŭ locŭ sterpŭ alŭ acesteĭ sfinteĭ mănăstirĭ în mijloculŭ têrguluĭ, şi voindŭ

www.dacoromanica.ro

Domnia Sa ca să facă venitŭ mănăstireĭ, aŭ primitŭ epitropolŭ sfinteĭ mănăstirĭ de aŭ ziditŭ şi aŭ făcutŭ case cu magaziĭ şi cu tóte celea trebuincióse, şi aşà pentru folosulŭ mănăstireĭ şi ajutoriulŭ spitaluluĭ aŭ legatŭ prin cartea Domnieĭ Sale, ce o vĕḑumŭ, cu lét. 1683 Noembrie 10, ca în tótă vremea să fie nestrămutatŭ aceste case carvasara, să ieae mănăstirea pe totŭ anulŭ aceĭ talerĭ 180; care şi Domnia Mea asemenea legămŭ şi hotărîmŭ, ca să se dea sfinteĭ mănăstirĭ pe fiesce-care anŭ nelipsitŭ aceştĭ banĭ, ce se cuprindŭ maĭ sus, dela Vameşŭ, fără de nicĭ unŭ felŭ de pricină. Dreptŭ aceea dară, şi Domnia Mea, după ce Domnulŭ Dumneḑeŭ ne-aŭ miluitŭ şi ne-aŭ învrednicitŭ cu domnia şi stăpânirea acesteĭ pravoslavnice ţĕrĭ, amŭ bine-voitŭ de amŭ înnoitŭ şi amŭ întăritŭ, prin acestŭ cinstitŭ şi bine-închipuitŭ domnesculŭ nostru chrisovŭ, tóte acestea milĭ şi aşezămînturĭ, ce se cuprindŭ maĭ sus, ca să se păzéscă şi să fie şi de acum înainte nestrămutate, să fie pentru căutarea bolnavilorŭ şi ajutorulŭ sfinteĭ mănăstirĭ, iar Domnieĭ Mele şi rĕposaţilorŭ întru fericire părinţilorŭ Domnieĭ Mele spre vecĭnica pomenire; aşişderea şi în urma Domnieĭ Mele, pe care îlŭ va alege Domnulŭ Dumneḑeŭ a fi oblăduitoriŭ ţĕriĭ aceştia, încă îlŭ poftimŭ şi-lŭ rugămŭ în numele luĭ Isusŭ Christosŭ şi întru cinstea sfinţilorŭ Ierarchĭ, ce se prăznuescŭ întru acéstă sfântă mănăstire, ca să cinstéscă şi să înnoiască şi să întăréscă acestŭ chrisovŭ alŭ Domnieĭ Mele, ca şi ale Domniilorŭ Sale milĭ şi chrisóve să fie în urmă de alţiĭ păzite. Şi amŭ întăritŭ chrisovulŭ acesta cu însăşĭ credinţa Domnieĭ Mele, Iω Alexandru Constantinŭ Moruzi Voevodŭ, şi cu a prea iubiţilorŭ Domnieĭ Mele fiĭ, Constantinŭ Voevodŭ, Dumitraşco Voevodŭ, Nicolae Voevodŭ, şi cu totŭ sfatulŭ dumné-lorŭ cinstiţilorŭ şi credincioşiĭ boerilorŭ veliţĭ aĭ Divanuluĭ Domnieĭ Mele: Pan Nicolae Brâncovénulŭ Vel Vist., Dumitraşco Racoviţă Vel Banŭ, Ienache Văcărescu Vel Spătarŭ, Ienache Moruzi Vel Vornicŭ de Ţéra-de-sus, Manolache Brâncovénulŭ Vel Vornicŭ de Ţéra-de-jos, Manolache Creţulescu Vel Vornicŭ, Nicolae Filipescu Vel Vornicŭ, Costache Ghica Vel Logofĕtŭ de Ţéra-de-sus, Scarlatŭ Ghica Vel Logofĕtŭ de Ţéra-de-jos, Nicolae Hangerlăŭ Vel Hatmanŭ, Alexandru Manu Vel Postelnicŭ, Isaacŭ Raletŭ Vel Clucerŭ, Dumitrache Schina Vel Comisŭ, Nicolae Racoviţă Vel Paharnicŭ, Iordache Palada Vel Stolnicŭ, Iorgache Vel Slugerŭ, Dumitrache Constandache Vel Pitarŭ şi Ispravnicŭ, Costache Ghica Vel Logofĕtŭ de Ţéra-de-sus. Şi s'aŭ scrisŭ chrisovulŭ acesta întru întâiulŭ anŭ alŭ domnieĭ mele, aicĭ în oraşulŭ scaunuluĭ Domnieĭ Mele Bucurescĭ, la aniĭ dela facerea lumiĭ lét. 7301, iar dela Domnulŭ şi Mântuitorulŭ nostru Isusŭ Christosŭ lét. 1783 Maiŭ în ḑece, de Teodorache Logofeţelŭ la Divanŭ. (1)

(1) Cod. XXIV, pag. 64.

www.dacoromanica.ro

Chrisovulŭ mănăstireĭ Grecilorŭ de aicĭ din Bucurescĭ.

Tóte facerile de bine, ce s'aŭ făcutŭ cu milosteniile de rĕposaţiĭ pravoslavnicĭ Domnĭ aĭ ţĕriĭ aceşteia, maĭ alesŭ pe la mănăstirile celea străine, cărora cuviinciósă le este milă şi ajutoriulŭ, cu cale şi cu cuviinţă este a se ţiné nesmintitŭ de către ceĭ ce se miluescŭ de către Dumneḑeŭ cu oblăduirea ţĕriĭ. Dreptŭ aceea şi Domnia Mea, fiindŭ pururea cu inimă sirguitóre spre întărirea unorŭ milĭ ca acestea, socotit-amŭ şi pentru sfânta Archiepiscopie dela Pogonianis, care este zidită şi întemeiată de rĕposatulŭ şi slăvitulŭ Impĕratŭ Constantinŭ Pogonatulŭ, unde se cinstesce şi se prăznuesce hramulŭ sfinţilorŭ slăviţilorŭ si întru totŭ lăudaţilorŭ Apostolĭ Petru şi Pavelŭ, aşişderea şi pentru biserica Ghiormi-Banulŭ de aicĭ din oraşulŭ Domnieĭ Mele Bucurescĭ, ce se numesce biserica Grecilorŭ, care este metohŭ la acéstă sfântă Archiepiscopie, ce s'a numitŭ maĭ sus, ca să o împărtăşimŭ din domnescile nostre milĭ, care Dumneḑeŭ ne-aŭ miluitŭ, fiindŭ că atâtŭ cu chrisóvele altorŭ fraţĭ Domnĭ de maĭ înainte vreme, i cu ale Domnieĭ Sale fratelui Domnŭ Michailŭ Suţulŭ Voivodŭ, ce-lŭ vĕḑumŭ, cu létulŭ 1792 Februarie 5, aŭ avutŭ milele acestea, ce maĭ jos se cuprinde; decĭ învrednicindu-ne Domnulŭ Dumneḑeŭ şi pre noĭ cu domnia acesteĭ pravoslavnice Ţĕrĭ-Românescĭ, amŭ bine-voitŭ şi Domnia Mea şi le-amŭ întăritŭ acestea milĭ, printr'acestŭ cinstitulŭ domnesculŭ nostru chrisovŭ, ca să i se păséscă nestrămutatŭ, adecă să aibă sfânta Archiepiscopie, ce s'aŭ numitŭ maĭ sus, şi Sfinţia Sa Părintele Archiepiscopulŭ Pogonianis Chirŭ...., năstavniculŭ acesteĭ sfinte case, a trimite în toţĭ aniĭ să ieae orênduita milă dela cămăraşiĭ de ocnă, pe anŭ câte şése miĭ de banĭ, şi părinţiĭ, ce vorŭ venì de acolo, câte banĭ cincĭ sute pentru ajutorulŭ sfinteĭ Episcopiĭ; aşişderea tóte prăvăliile câte sunt aicĭ în Bucurescĭ ale sfântuluĭ metohŭ, să fie în pace şi ertate de fumăritŭ, de schimbulŭ banilorŭ şi de tóte alte dărĭ, măcar când vorŭ da şi alte prăvăliĭ dintr'alte părţĭ, iar prăvăliile acestuĭ metohŭ nicĭ atuncĭ să nu se supere, numaĭ să-şĭ aibă a da la biserică fumăritulŭ şi séma; şi să aibă a scutì de vinăriciŭ totŭ vinulŭ, ce s'ar face în viile acestuĭ metohŭ, orĭ în ce délŭ vorŭ fi, nicĭ o bântuială de către vinăricerĭ să nu aibă; şi de pogonăritŭ, când va fi, să scutéscă pogóne optŭ-spre-ḑece, viĭ ale sfântuluĭ metohŭ, cum şi o pivniţă cu cârciumarulŭ, şi să-şĭ vînḑă vinulŭ aicĭ în oraşulŭ Bucurescilorŭ, care pivniţă să fie în pace de fumăritŭ, de căminăritŭ, de vamă, de vinŭ domnescŭ şi de tóte alte dărĭ; cum şi cârciumarulŭ în pace şi ertatŭ de tóte dăjdiile şi orênduielele ţĕriĭ, să pótă fi pentru tréba cârciumeĭ; şi să aibă a scutì în toţĭ aniĭ de dijmăritŭ stupĭ douĕ sute; să fie şi doĭ ómenĭ

www.dacoromanica.ro

străinĭ cu adevĕratŭ, să li se dee pecetluiturĭ gpd. pe numele şi pe chipulŭ lorŭ, ca să fie în pace şi ertaţĭ de tóte dăjdiile şi orênduielele ţĕriĭ, să pótă fi de posluşanie şi ajutorulŭ acesteĭ sfinte bisericĭ; aşişderea să aibă a luà acéstă sfântă biserică şi vinăriciulŭ din délulŭ Mircescĭ, Lipia i Mocesciĭ sud Buzĕŭ, i Căeniĭ sud Saacŭ, câte doĭ banĭ de vadră şi părpărulŭ, după obiceiŭ, pentru care la vremea vinăriciuluĭ dela acestea popóre, făcêndŭ douĕ catastişe, asemenea unulŭ ca şi altulŭ, iscălitŭ fiindŭ şi de vinăriceriĭ domnescĭ şi de omulŭ mănăstireĭ, şi strîngêndŭ baniĭ vinăriciuluĭ, să-şĭ aibă a luà biserica aceĭ doĭ banĭ de vadră şi părpărulŭ, după cum ieaŭ şi alte sfinte mănăstrĭ. Rugămŭ dară şi pre ceĭ ce maĭ în urma nóstră se vorŭ alege dela Dumneḑeŭ stăpânitoriĭ şi oblăduitoriĭ ţĕreĭ acesteia, ca să bine-voiască a întări mila acésta şi cu chrisóvele Domniilorŭ Sale, ca şi ale Domniilorŭ Sale milĭ şi dăniĭ să fie păzite şi în sémă ţinute şi la Dumneḑeŭ să se priméscă, câştigându-se plata faceriĭ de bine, repausulŭ veşnicŭ. Şi amŭ întăritŭ Domnia Mea chrisovulŭ acesta cu însăşĭ credinţa Domnieĭ Mele, Iω Alexandru Constantinŭ Moruzi Voivodŭ, cu a prea iubiţilorŭ Domnieĭ Mele fiĭ, Constantinŭ Voivodŭ, Dumitraşco Voivodŭ, Nicolae Voivodŭ, şi marturĭ amŭ pusŭ pre dumné-lorŭ cinstiţiĭ şi credinciośiĭ boeriĭ ceĭ marĭ aĭ Divanuluĭ Domnieĭ Mele: Nicolae Brâncovénu Vel Vist., Dumitraşco Racoviţă Vel Banŭ, Ienache Văcărescu Vel Spătarŭ, Ienache Moruzi Vel Vornicŭ de Ţéra-de-sus, Manolache Brâncovénu Vel Vornicŭ de Ţéra-de-jos, Costache Ghica Vel Logofĕtŭ de Ţéra-de sus, Scarlatŭ Ghica Vel Logofĕtŭ de Ţéra-de-jos, Nicolae Hangerlăŭ Vel Hatmanŭ, Dumitrache Manulŭ Vel Postelnicŭ, Isacŭ Raletŭ Vel Clucerŭ, Dumitrache Ghica Vel Comisŭ, Nicolae Racoviţă Vel Paharnicŭ, Iorgache Palada Vel Stolnicŭ şi alţiĭ. Şi s'aŭ scrisŭ chrisovulŭ acesta la anulŭ d'întâĭ alŭ domnieĭ mele, aicĭ în oraşulŭ scaunuluĭ Domnieĭ Mele Bucurescĭ, la aniĭ dela zidirea lumiĭ 7301, iară dela nascerea Domnuluĭ Dumneḑeŭ şi Mântuitorulŭ nostru Isusŭ Christosŭ létul 1793 Iunie 10, de Teodorache Logofĕtŭ za Divanŭ. (1)

Chrisovulŭ Sfântuluĭ Elefterie din Bucurescĭ de milele ce are.

Sfântuluĭ şi dumneḑeesculuĭ schitŭ alŭ sfinteĭ Mitropoliĭ, unde se cinstesce şi se prăznuesce hramulŭ sfântuluĭ sfinţitŭ Mucenicŭ Elefterie, ca să aibă cu acestŭ chrisovŭ alŭ Domnieĭ Mele a ţiné liude 15, posluşnicĭ pentru ajutorulŭ şi posluşania la trebuinţele ce are, cărora, după adeveririle dumné-lorŭ boerilorŭ ispravnicĭ de numele şi chipulŭ lorŭ, să li se dea şi pecetluiturile gospodŭ dela visterie, spre a fi în pace şi nesupăraţĭ de tóte

Cod. XXVI, pag. 78.

www.dacoromanica.ro

dăjdiile şi angariile, ce vor eşi dela visterie şi dela cămara Domnieĭ Mele peste anŭ în ţéră, de nicĭ unele valŭ şi băntuială să n'aibă; aşişderea şi drepte bucatele, ce va avé acestŭ schitŭ, să fie nesupărate; însă treĭ sute de oĭ de oieritŭ, stupiĭ, i rîmătorĭ de dijmăritŭ, vinulŭ ce-lŭ va face de vinăriciŭ, şi cârciumă aicĭ în oraşulŭ Bucurescilorŭ apĕrată de fumăritŭ, de căminăritŭ, de vinulŭ domnescŭ, de ortulŭ vătăşescŭ şi alte angariĭ; i doĭ preoţĭ şi unŭ diaconŭ şi doĭ cântăreţĭ, scutiţĭ de tóte dăjdiile ce esŭ peste anŭ pe toţĭ ceĭ-lalţĭ, cum şi casele lorŭ şi drepte bucatele să fie apĕrate. Pentru că acestŭ schitŭ, fiindŭ scăpătatŭ şi neavêndŭ nicĭ un felŭ de milĭ şi ajutoriŭ, cu care să se pótă ajutorà ceĭ ce posluşescŭ, câtŭ şi biserica, aŭ avutŭ acéstă milă atâtŭ dela rĕposatulŭ Domnŭ Nicolae Caragea Voevodŭ, precum din cartea Domnieĭ Sale ot lét. 1783 Martie 5 ne adeverimŭ, câtŭ şi dela Domnia Sa fratele Michaiŭ Vodă Suţulŭ, prin chrisovulŭ Domnieĭ Sale, ce-lŭ vĕḑumŭ, cu lét. 1783 Noembre 22, întărítŭ şi întru a doua domnie; decĭ acum, după rugăciunea ce dete Domnieĭ Mele dumné-luĭ cinstitulŭ şi credinciosŭ boerulŭ Domnieĭ Mele Nicolae Brâncovénulŭ Vel Vist. pentru acestŭ schitŭ, subt a căruia purtare de grijă se află, ca să înnoimŭ milele acestea, amŭ bine-voitŭ Domnia Mea, cu căldurósă inimă, pentru rîvna ce avemŭ către sfintele şi dumneḑeescile lăcaşurĭ a-le ajută precum ne va fi prin putinţă, şi cu acestŭ chrisovŭ alŭ Domnieĭ Mele amŭ înnoitŭ şi amŭ întăritŭ tóte acestea milĭ, câte maĭ sus se cuprinde, ca să se păzéscă totdeauna nestrămutatŭ. Rugămŭ dar şi pre alţĭ fraţĭ Domnĭ, carĭ în urma nóstră se vorŭ învrednici cu domnia acesteĭ pravoslavnice ţĕrĭ creştinescĭ, să bine-voiască a înnoi şi a întări aceste milĭ, ca şi ale Domniilorŭ Sale milĭ şi facerĭ de bine să fie de alţiĭ în urmă ţinute în sémă. Şi amŭ întăritŭ chrisovulŭ acesta cu însăşĭ credinţa Domnieĭ Mele, Iω Alexandru Constantinŭ Moruzi Voevodŭ, şi cu a prea iubiţilorŭ Domnieĭ Mele fiĭ, Constantinŭ Voevodŭ, Dumitraşco Voevodŭ, Nicolae Voevodŭ, şi cu totŭ sfatulŭ cinstiţilorŭ şi credincioşĭ boerilorŭ celorŭ marĭ aĭ Divanuluĭ Domnieĭ Mele: Nicolae Brâncovénu Vel Vist., Dumitraşco Racoviţă Vel Banŭ, Ienache Văcărescu Vel Spătarŭ, Ienache Moruzi Vel Vornicŭ de Ţéra-de-sus, Manolache Brâncovénu Vel Vornicŭ de Ţéra-de-jos, Manolache Creţulescu Vel Vornicŭ, Nicolae Filipescu Vel Vornicŭ, Costache Ghica Vel Logofĕtŭ de Ţéra-de-sus, Scarlatŭ Ghica Vel Logofĕtŭ de Ţéra-de-jos, Nicolae Hangerlăŭ Vel Hatmanŭ, Dimitrie Manu Vel Postelnicŭ, Isaacŭ Raletŭ Vel Clucerŭ, Dimitrie Schina Vel Comisŭ, Nicolae Caragea Vel Paharnicŭ şi Ispravnicŭ, Scarlatŭ Ghica Vel Logofĕtŭ.—1793 Iunie 30, de Gheorghe Logof. za taină. (1)

(1) Cod. XXVI, pag. 109.

www.dacoromanica.ro

Chrisovulŭ mănăstireĭ Creţulesculuĭ din Bucurescĭ.

Sfinteĭ şi dumneḑeescеĭ bisericĭ de aicĭ din oraşulŭ Domnieĭ Mele Bucurescĭ, unde se prăznuesce hramulŭ Adormireĭ Prea Sfinteĭ de Dumneḑeŭ Născătóre şi pururea Fecióreĭ Maria şi soborulŭ sfinţilorŭ şi marilorŭ Voevoḑĭ aĭ cetelorŭ îngerescĭ Michailŭ şi Gavrilŭ, care biserică este zidită şi întemeiată din temelia eĭ de cinstitulŭ şi credinciosulŭ boeriulŭ Domnieĭ Mele rĕposatulŭ Iordache Creţulesculŭ Dvornicŭ, ca să fie sfinteĭ bisericĭ milă dela Domnia Mea: să scutéscă în toţĭ aniĭ drepte bucatele sale, vinulŭ de vinăriciŭ, stupiĭ i rîmătoriĭ de dijmăritŭ şi oĭ de oieritŭ treĭ sute; şi o pivniţă aicĭ în oraşulŭ Domnieĭ Mele Bucurescĭ, scutită de fumăritŭ, de căminăritŭ, de vamă, de vinŭ domnescŭ, de ortulŭ vătăşescŭ şi de tóte alte angariĭ ce vorŭ fi pe pivniţe; aşişderea să aibă a ţiné şi păstorĭ argaţĭ, liude patru, însă nu ómenĭ de prin satele ţĕriĭ, ci străinĭ, pentru care aducêndŭ adeverinţă dela dumné-lorŭ ispravniciĭ judeţuluĭ de numele şi chipulŭ lorŭ, să li se dea pecetluiturile Domnieĭ Mele, ca să fie în pace şi ertaţĭ de tóte dăjdiile şi orênduelele, verĭ-câte ar eşì pe ţéră dela visteria Domnieĭ Mele, de nicĭ unele valŭ şi supărare să nu aibă, ca să fie pentru posluşania sfinteĭ mănăstirĭ, fiind-că acéstă milă aŭ avut-o sfânta biserică, atâtŭ dela alţĭ fraţĭ Domnĭ de maĭ nainte, i dela Domnia Sa fratele Alexandru Vodă Ipsilantŭ, câtŭ şi dela Domnia Sa fratele Domnŭ Michaiŭ Vodă Suţulŭ întru amândouĕ domniile, precum din chrisovulŭ Domnieĭ Sale ot lét. 1792 ne-amŭ adeveritŭ; decĭ învrednicindu-ne Domnulŭ Dumneḑeŭ şi pe noĭ cu domnia acesteĭ pravoslavnice Ţĕrĭ-Românescĭ, ne-amŭ milostivitŭ de amŭ înnoitŭ şi amŭ întăritŭ mila ce se cuprinde maĭ sus, ca să fie sfinteĭ bisericĭ de ajutoriŭ şi de întărire, preoţilorŭ de hrană şi de chivernisire, iar Domnieĭ Mele şi rĕposaţilorŭ părinţilorŭ Domnieĭ Mele vecĭnică pomenire; pentru care poruncimŭ Domnia Mea vouĕ tuturorŭ slujbaşilorŭ, ce veţĭ fi orênduiţĭ cu orĭ-ce felŭ de slujbă, toţĭ să aveţĭ a vĕ ferì şi nimenea întru nimicŭ supărare séŭ bântuială, pentru câte scrie maĭ sus, să nu faceţĭ, că orĭ-carele se va îndrăznì peste porunca Domnieĭ Mele a face supărare câtuşĭ decât, să scie că va luà certare; într'altŭ chipŭ să nu fie, că aşĭa este porunca Domnieĭ Mele, ii saam receh. gpvmd. — 1793 Iulie 20. (1)

Cartea mănăstireĭ Domniţeĭ Bălaşa.

Zemb. Vlahscoe: Dat-amŭ domnésca nóstră carte sfinteĭ şi dumneḑeescеĭ

(1) Cod. XXVI, pag. 128.

www.dacoromanica.ro

biserică Domniţa Bălaşa de aică din oraşulŭ Domnieĭ Mele Bucurescĭ, ca să fie în pace şi ertată de tóte, orĭ-ce dărĭ vorŭ eşi pe mănăstirĭ; asemenea să scutéscă şi drepte bucatele sale de dijmăritŭ şi vinăriciŭ; aşişderea să fie şi unŭ scaunŭ de carne aică în Bucurescĭ, pe locului sfinteĭ biserică, scutitŭ şi apĕratŭ de vamă, de fumăritŭ, de erbăritŭ şi de tóte orĭ-ce feliŭ vorŭ fi pre alte scaune; cum şi liude ḑece, posluşnicĭ, să aibă a ţiné, însă ómenĭ străinĭ, carĭ să-ĭ găséscă din altă ţéră, pe carĭ găsindu-ĭ, după cercetarea ce li se va face de către dumné-luĭ Vel Agă, séŭ de către dumné-lorŭ ispravnicĭ, să le dee adeverinţă pe numele şi chipulŭ lorŭ, ca să li se dee şi pecetluiturĭ gospodŭ dela visteria Domnieĭ Mele, spre a fi în pace şi nesupăraţĭ, fiind-că acestea milĭ le-aŭ avutŭ sfânta mănăstire încă din domnia d'întâĭ a Mărieĭ Sale frateluĭ Michaiŭ Vodă Suţulŭ, precum din cartea Domnieĭ Sale, dintru a doua domnie a Domnieĭ Sale ot létulŭ 1792 Augustŭ 18 ne-amŭ adeveritŭ; dreptŭ aceea ne-amŭ milostivitŭ şi Domnia Mea de amŭ înnoitŭ şi amŭ întăritŭ, printr'acésta domnésca nóstră carte, milele ce se cuprinde maĭ sus, ca să i se păzéscă nestrămutatŭ, şi poruncimŭ d-luĭ Vel Agă i dumné-vóstre ispravnicilorŭ şi altorŭ zapciĭ şi slujbaşĭ, nimenea nimicŭ să facă vre-o supărare, şi să nu faceţĭ la tóte câte scriemŭ maĭ sus,. că aşĭa este porunca Domnieĭ Mele, ii saam. receh. gpd. 1793 Iulie 22. (1)

Cartea preoţilorŭ dela biserica Sfinteĭ Vinerĭ de scutélă.

Zemb. Vlahscoe: Sfinteĭ şi dumneḑeesceĭ biserică de aică din oraşulŭ Domnieĭ Mele Bucurescĭ, unde se cinstesce şi se prăznuesce hramulŭ Sfinteĭ Prea Podóbniĭ Maiciĭ nóstre Paraschiva, ca să aibă a ţiné, printr'acéstă carte a Domnieĭ Mele, liude patru; preoţĭ nesupĕraţĭ de tóte dăjdiile şi orênduelele, verĭ-câte arŭ eşi dela visteria Domnieĭ Mele peste anŭ, în ţéră şi aică pre têrgŭ, pre preoţĭ, de nică unele valŭ saŭ bântuială să nu aibă; aşişderea să aibă a scuti şi drepte bucatele lorŭ, stupĭ de dijmăritŭ, şi vinulŭ ce face în adevĕrate viile lorŭ de vinăriciŭ, care fiind-că acéstă milă aŭ avut-o sfânta biserică şi maĭ înainte dela alţĭ trecuţĭ fraţĭ Domnĭ, precum din cartea Domnieĭ Sale frateluĭ Michaiŭ Suţulŭ Voivodŭ ot létulŭ 1784 Iulie 2 ne-amŭ adeveritŭ, ne-amŭ milostivitŭ şi Domnia Mea şi printr'acésta a nóstră domnéscă carte, întărimŭ a avé sfânta biserică acestea milĭ nestrămutate, de a fi aceste liude patru, preoţĭ nesupĕraţĭ de tóte câte scrie maĭ sus, şi când arŭ da şi alţĭ preoţĭ, ce vor avé cărţĭ de milă, iar aceştia totŭ să nu dee, ca să se pótă aflà tot-deauna cu rugăciunĭ

(1) Cod. XXVI, pag. 130.

www.dacoromanica.ro

în sfânta biserică. Dreptŭ aceea poruncimŭ Domnia Mea şi molitvelorŭ vóstre protopopilorŭ i altora, şi slugĭ domescĭ i vlădicescĭ, i vouĕ celorŭ ce veţĭ âmblà cu slujba dijmăriturilŭ şi a vinăriciulŭ verĭ în ce judeţŭ, vĕḑêndŭ cartea Domnieĭ Mele, să aveţĭ a vĕ ferì de aceştĭ preoţĭ şi de bucatele lorŭ, ce s'aŭ ḑisŭ maĭ sus; nimenea peste porunca Domnieĭ Mele supărare să nu faceţĭ, că aşà este porunca Domnieĭ Mele, ii saam. receh. gpd. 1793 Augustŭ 24. (1)

Chrisovulŭ mănăstireĭ Apostolache din sud Saacŭ de milele ce are.

Sfinteĭ şi dumneḑeesceĭ mănăstirĭ ce se numesce Apostolache ot sud Saacŭ, unde se cínstesce şi se prăznuesce hramulŭ Adormireĭ Prea Sfinteĭ Născĕtóreĭ de Dumneḑeŭ şi pururea Fecióreĭ Marieĭ, ca să aibă a-şĭ găsì liude, nu din săteniĭ, din ajutoraţiĭ satuluĭ, ci ómenĭ străinĭ fără de nicĭ o pricină, pe care să-ĭ ducà la dumné-lorŭ ispravniciĭ judeţuluĭ ca să-ĭ cerceteze, şi fiindŭ străinĭ cu adevĕratŭ, să le dea adeverinţe pe numele şi chipulŭ lorŭ, după care li se va da şi pecetluiturile gospodŭ, şi vorŭ fi nesupăraţĭ de tóte dăjdiile şi angariile; aşişderea să aibă sfânta mănăstire milă dela Domnia Mea, să iea în toţĭ aniĭ merticŭ de sare dela ocna Telega, bolovanĭ cincĭ-ḑecĭ pe anŭ, la vremea cândŭ ieaŭ şi alte mănăstirĭ; cum şi drepte bucatele mănăstireĭ, stupiĭ i rîmătoriĭ de dijmăritŭ, şi vinulŭ ce-lŭ va face de vinăriciŭ, să fie scutitŭ şi apĕratŭ, şi să scutéscă şi de oieritŭ oĭ treĭ sute; pentru că acéstă mănăstire din întîmplarea vremilorŭ stricându-se şi ajungêndŭ la dărăpănare şi neavêndŭ poslujnicĭ şi robĭ pentru ajutorulŭ posluşanieĭ la trebuinţele ce are, aŭ avutŭ milă dela Domnia Sa fratele Michaiŭ Vodă Suţulŭ prin chrisóvele Domnieĭ Sale, ce le vĕḑumŭ Domnia Mea, unulŭ cu lét. 1785, din domnia d'întâĭ, şi altulŭ cu lét. 1792 Martie 22, dintru a doua domnie. Dreptŭ aceea, învrednicindu-ne Domnulŭ Dumneḑeŭ şi pre noĭ cu domnia acesteĭ pravoslavnice ţĕrĭ, ne-amŭ milostivitŭ şi i-amŭ întăritŭ aceste milĭ, spre a fi de ajutoriŭ şi de întărire, iar Domnieĭ Mele şi părinţilorŭ Domnieĭ Mele veşnică pomenire, şi pentru ca să se păzéscă acestea milĭ nestrămutatŭ, amŭ întăritŭ chrisovulŭ acesta cu însăşĭ credinţa Domnieĭ Mele, Iω Alexandru Constantinŭ Moruzi Voevodŭ, şi cu credinţa prea iubiţilorŭ Domnieĭ Mele fiĭ, Constantinŭ Voevodŭ, Nicolae Voevodŭ, Dumitraşco Voevodŭ, puindŭ de martorĭ şi pe totĭ cinstiţiĭ şi credincioşiĭ boeriĭ Veliţĭ aĭ Divanuluĭ Domnieĭ Mele: Nicolae Brâncovénu Vel Vist., Dumitraşco Racoviţă Vel Banŭ, Ienache Văcărescu Vel Spătarŭ, Ienache Moruzi Vel Vornicŭ de Ţéra de-sus, Manolache Brâncovénu Vel Vornicŭ de

(1) Cod. XXVI, pag. 139.

www.dacoromanica.ro

Ţéra-de-jos, Manolache Creţulescu Vel Vornicŭ al 3-lea, Nicolae Filipescu Vel Vornicŭ al patrulea, Costache Ghica Vel Logofĕtŭ de Ţéra-de-sus, Scarlatŭ Ghica Vel Logofĕtŭ de Ţéra-de-jos, Costache Hangerlăŭ Vel Hatmanŭ, Alexandru Manu Vel Postelnicŭ, Isaacŭ Raletŭ Vel Clucerŭ şi alţiĭ, şi Ispravnicŭ Scarlatŭ Ghica Vel Logofĕtŭ, scriindu-se chrisovulŭ acesta întru întâiulŭ anŭ dintru întâia domnie a Domnieĭ Mele, la lét. 1793 Aprile 20, de Gheorghe Logofĕtŭ za taină. (1)

Cartea mănăstireĭ Răsvanuluĭ de vinăriciulŭ, ce are la sud Prahova.

Dat-amŭ domnésca nóstră carte sfinteĭ şi dumneḑeesceĭ mănăstirĭ de aicĭ din oraşulŭ Domnieĭ Mele Bucurescĭ, ce se numesce Răsvanulŭ, ca să aibă a luà vinăriciulŭ din délulŭ Călinesciĭ, Filipesciĭ de pădure, Hihiresciĭ şi Băltiţa din sud Prahova, câte doĭ banĭ de vadră şi părpărulŭ după obiceiŭ ; însă egumenulŭ dela acéstă sfântă mănăstire, séŭ omulŭ pe care îlŭ va orêndui ca să strîngă vinăriciulŭ, să aibă a âmblà şi a scri vinăriciulŭ dimpreună cu vinăriceriĭ domnescĭ, şi să facă douĕ catastişe, asemenea unulŭ ca şi altulŭ, iscălite fiindŭ amêndouĕ şi de vinăriceriĭ domnescĭ şi de omulŭ mănăstireĭ, şi aşĭa împreună strîngêndŭ baniĭ vinăriciuluĭ dela dajniciĭ, ce plătescŭ de o vadră de vinŭ câte banĭ patru şi poclonulŭ de nume, să aibă a luà vinăriceriĭ domnescĭ câte doĭ banĭ de vadră şi poclonulŭ de nume, iară ceĭ-lalţĭ câte doĭ banĭ de vadră şi părpărulŭ după obiceiŭ, să aibă a luà ómeniĭ mănăstirescĭ, spre a fi sfinteĭ mănăstirĭ de întărire şi părinţilorŭ călugărĭ dela acéstă sfântă mănăstire de chiverniséla, iară Domnieĭ Mele şi rĕposaţilorŭ părinţilorŭ Domnieĭ Mele veşnică pomenire; pentru care poruncimŭ Domnia Mea dumné-vóstre boerilorŭ vinăriceriĭ, la luatulŭ banilorŭ, ce este partea mănăstireĭ, nicĭ într'unŭ chipŭ să nu vĕ amestecaţĭ, pentru că acéstă milă aŭ avut-o sfânta mănăstire atâtŭ dela alţĭ fraţĭ Domnĭ de maĭ nainte prin chrisóve, câtŭ şi dela Domnia Sa fratele Alexandru Ipsilantŭ Vodă, prin cartea Domnieĭ Sale cu lét. 1775 Septembre 3, i dela Domnia Sa rĕposatulŭ Vodă Nicolae Caragea, prin cartea Domnieĭ Sale cu létulŭ 1782 Septembrie 30, ce ni le arĕtă de le vĕḑumŭ Domnia Mea pe câte trele acestea cărţĭ, cuprinḑĕtóre cu mila de maĭ sus arĕtată; ne amŭ milostivitŭ dară şi Domnia Mea de amŭ înnoitŭ şi amŭ întăritŭ mila acésta, să se păzéscă nestrămutatŭ întocmaĭ, precum se cuprinde maĭ sus, 1793 Iunie 11, Bucurescĭ. (2)

(1) Cod. XXVI, pag. 27.
(2) Cod. XXVI, pag. 58.

www.dacoromanica.ro

Chrisovulŭ mănăstireĭ Răsvanulŭ pentru stăpânirea a treĭ prăvăliĭ.

Dat-amŭ domnesculŭ nostru chrisovŭ sfînteĭ şi dumneḑeesceĭ mănăstirĭ de aicĭ din oraşulŭ Domnieĭ Mele Bucurescĭ, ce se numesce Răsvanulŭ, metohulŭ mănăstireĭ Sfântuluĭ Gheorghe-noŭ, ca să aibă a ţiné şi a stăpânì treĭ prăvăliĭ de pe podulŭ luĭ Şerbanŭ-Vodă, ce sunt în potriva caselorŭ de Beilicŭ, cu pămîntulŭ lorŭ împreună, care este în faţă stînjenĭ 23, iară despre răsăritŭ stînjenĭ 17 $^1/_2$, i unŭ ciricŭ către apa Dâmboviţeĭ, şi despre ceea-laltă parte în cóste stînjenĭ 22 şi unŭ ciricŭ; pentru că aceste prăvăliĭ fost-aŭ a rĕposatuluĭ Medelnicerŭ Mihalache, însă numaĭ binalele, iară loculŭ a fostŭ alŭ sfînteĭ Mitropoliĭ Ungro-Vlachieĭ cu chirie, adecă douĕ, ce aŭ fostŭ zidire, aşĭa, câte talerĭ ḑece pe anŭ chirie pentru locŭ, precum vĕḑumŭ Domnia Mea zapisulŭ, ce s'aŭ datŭ de rĕposatulŭ Mitropolitŭ dela lét. 1767 Octombre 25; iară prăvălia aŭ avut-o cumpĕrată dela unŭ Petre sin Gheorghe Sêrbulŭ, totŭ la acelŭ létŭ 1767 Decembre 4, pre loculŭ sfînteĭ Mitropoliĭ, iarăşĭ cu chirie; carĭ prăvăliĭ, după mórtea Medelniceruluĭ Michalache, rĕmâindŭ multe datoriĭ a se plătì, s'aŭ vîndutŭ la mezatŭ, din porunca domnéscă, spre plata datoriilorŭ, şi dela mezatŭ le-aŭ cumpĕratŭ rĕposatulŭ proin Mitropolitulŭ Filaretŭ; apoĭ la létulŭ 1793 Martie 25, egumenulŭ Răsvănénulŭ, de împreună cu egumenulŭ Aghiorghitulŭ, prin fóia dată înscrisŭ dela fericitulŭ Patriarchŭ alŭ Ierusalimuluĭ, unde sunt închinate acestea mănăstirĭ, aŭ făcutŭ schimbŭ prin zapise, după orênduială, dândŭ mănăstirea o moşie Drăguescĭ din sud Ilfovŭ, şi aŭ luatŭ dela rĕposatulŭ proin Mitropolitŭ acestea prăvăliĭ, însă prăvăliile le-aŭ datŭ rĕposatulŭ proin Mitropolitŭ, cu pămîntulŭ lorŭ împreună, nedajnice de chirie, fără de a siguripsì întâĭ pre Mitropolie cu vre-unŭ altŭ acaretŭ în locŭ, după cum nicĭ în zapisulŭ sĕŭ nu pomenesce nimicŭ de vre-o asiguranţie Mitropolieĭ, ce în urmă rĕposatulŭ proin Mitropolitulŭ Filaretŭ a cumpĕratŭ o moşie la Vlaşca, ca să o dee Mitropolieĭ pentru loculŭ prăvăliilorŭ, şi aŭ făcutŭ şi zapisŭ că o dă schimbŭ Mitropolieĭ pentru loculŭ acestorŭ prăvăliĭ, dar urmare nu s'aŭ făcutŭ, pentru că acea moşie s'aŭ găsitŭ iară în stăpânirea clironomilorŭ rĕposatuluĭ Mitropolitŭ Filaretŭ..... Decĭ Mitropolia fiindŭ lipsită de loculŭ sĕŭ, făcut-aŭ cerere acum cu dreptŭ cuvîntŭ a-şĭ luà lucrulŭ de unde l'aŭ găsitŭ stăpânindu-se, asemenea şi egumenulŭ mănăstireĭ Răsvanulŭ, iarăşĭ cu dreptŭ cuvîntŭ s'aŭ întorsŭ la clironomiĭ rĕposatuluĭ proin Mitropolitulŭ Filaretŭ, de şi-aŭ cerutŭ moşia înnapoĭ, care dreptate a Mitropolieĭ şi a mănăstireĭ Răsvanulŭ cunoscênd-o şi..... Gheorghe nepotulŭ şi clironomulŭ rĕposatuluĭ Mitropolitŭ Filaretŭ, fără de a maĭ cercà judecata, ca să nu-'ĭ iasă moşia din mână, căḑut-aŭ la învoire, spre a da

www.dacoromanica.ro

Mitropolieĭ altŭ lucru nemişcătorŭ, şi să o mulţuméscă pentru lucrulŭ Mitropolieĭ, ca şi Mitropolia să se lase de a maĭ cere loculŭ prăvăliilorŭ, şi egumenulŭ Răsvanulŭ să nu-lŭ supere a-ĭ luá moşia; şi aşĭa s'aŭ aşezatŭ de aŭ datŭ Mitropolieĭ o altă prăvălie, ce aŭ avut-o de cumpĕrătóre, cum şi preţulŭ moşieĭ dela Vlaşca, cu care preţŭ alŭ moşieĭ să cumpere Mitropolia altŭ acaretŭ în Bucurescĭ, şi Mitropolia aŭ lăsatŭ de acum înainte slobodŭ loculŭ prăvăliilorŭ, de maĭ sus numitŭ, ca să fie bine datŭ, de împreună cu prăvăliile, la mănăstirea Răsvanulŭ, fără de dare de chirie; cum şi egumenulŭ Răsvanulŭ s'aŭ mulţămitŭ şi s'aŭ lăsatŭ de a maĭ cere moşie; pentru care acestŭ aşezămîntŭ şi întocmire ce s'aŭ făcutŭ, amŭ vĕḑutŭ Domnia Mea şi zapisulŭ Prea Sfinţieĭ Sale Părinteluĭ Mitropolitŭ Chirŭ Dositeiŭ, ce le-aŭ făcutŭ acum în dosulŭ zapisuluĭ de maĭ sus numitŭ alŭ rĕposatuluĭ proin Mitropolitŭ Filaretŭ, cu lĕtulŭ 1795 Maiŭ 2, iscălitŭ de Prea Sfinţia Sa şi adeveritŭ cu mărturia dumné-lorŭ cinstiţilorŭ şi credincioşĭ boerilor veliţĭ, cu coprinderea de maĭ sus, asupra căruĭ aşezămîntŭ, prin jalbă către Domnia Mea de rugăciune, aŭ cerutŭ cuviosulŭ Archimandritŭ şi egumenŭ alŭ mănăstireĭ Sfântuluĭ Gheorghe-noŭ din Bucurescĭ, Chirŭ Mitrofanŭ, domnescul nostru chrisovŭ de întărire, arĕtându-ne de împreună şi acéstă întocmire, ce acumŭ în urmă s'aŭ făcutŭ, a căruĭ jalbă rĕnduind-o la dumné-luĭ cinstitŭ şi credinciosŭ boerulŭ Domnieĭ Mele Vel Logofĕtŭ de Ţéra-de-sus, Scarlatŭ Ghica, ca să cerceteze de maĭ este, décă la vre-o parte, şi de este cu mulţumita fieş-căruia; de unde ne-aŭ venitŭ anafora dela 15 ale acesteĭ lunĭ, prin care ne dă pliroforia de tótă pricina acésta pe largŭ, şi cum că n'aŭ rĕmasŭ cuvîntŭ de pricinuire la nicĭ o parte; decĭ fiindŭ cu cale cererea şi rugăciunea egumenuluĭ, amŭ datŭ Domnia Mea acestŭ chrisovŭ sfinteĭ mănăstirĭ Răsvanulŭ, pentru siguranţa sa, ca să stăpânéscă aceste prăvălĭĭ cu luculŭ lorŭ acum şi tot-deauna ca unŭ lucru bunŭ fără de pricină şi dreptŭ acaretŭ alŭ sĕŭ fără de nicĭ o dare de chirie. Şi amŭ adeveritŭ chrisovulŭ acesta cu însăşĭ credinţa Domnieĭ Mele, şi cu credinţa prea iubiţilorŭ Domnieĭ Mele fiĭ, martorĭ fiindŭ dumné-lorŭ veliţiĭ boerĭ: Pan Iproc. lĕtulŭ 1795 Iunie 19. (1)

Carlea mănăstireĭ Tuturorŭ Sfinţilorŭ de milele ce are.

Milost. Bojieĭu Iŏ Alexandru Constantinŭ Voevodŭ i gospod. Zeml. Vlahiscoe.

Dat-amŭ domnésca nóstră carte sfinteĭ şi dumneḑeescĭĭ mănăstirĭ, de aicĭ din Bucurescĭ, unde se cinstesce şi se prăznuesce hramulŭ Tuturorŭ

(1) Cod. XXVI, pag. 258.

www.dacoromanica.ro

Sfinţilorŭ, ca să aibă a luà dela ocna Telega, pe totŭ anulŭ, bolovanĭ sare una sută ; aşişderea acum să-şĭ găsescă şi liude ḑece, străinĭ din altă ţeră, pentru ajutorulŭ sfinteĭ mănăstirĭ, care acéstă milă aŭ avut-o sfânta mănăstire atâtŭ de la Domnia Sa fratele Alexandru Vodă Ipsilantŭ, prin cartea Domnieĭ Sale cu lét. 1776 Noembre 2, cum şi dela Domnia Sa fratele Michaiŭ Vodă Suţulŭ din domnia d'întâĭ, prin cartea dela lét. 1784 Noembrie 19, şi din domnia de pe urmă, iarăşĭ prin cartea Domnieĭ Sale cu lét. 1792 Noembre 26; dreptŭ aceea şi Domnia Mea ne-amŭ milostivitŭ de amŭ înnoitŭ şi amŭ întăritŭ mila acésta, ca să ieae aceĭ câte una sută bolovanĭ sare dela numita ocnă, la vremea când vor luà şi alte mănăstirĭ, câtŭ şi aceĭ liude ḑece să-ĭ ţie nesupĕraţĭ, pe care găsindu-ĭ cuviosulŭ Chirŭ . . . . . , egumenulŭ acesteĭ sfinte mănăstirĭ, să-ĭ ducă la dumné-lorŭ ispravniciĭ judeţuluĭ ca să-ĭ cerceteze, şi fiindŭ cu adevĕratŭ străinĭ dintr'altă ţeră, să le dea adeverinţă pe numele şi chipulŭ lorŭ, după care să li se dea şi pecetluitŭ gospod., ca să fie în pace şi ertaţĭ de tóte dăjdiile şi orênduelile, verĭ-câte ar eşi dela visteria Domnieĭ Mele peste anŭ în ţeră, spre a fi sfinteĭ mănăstirĭ de ajutoriŭ şi întărire, iar Domnieĭ Mele şi rĕposaţilorŭ părinţilorŭ Domnieĭ Mele veşnică pomenire, ii saam. receh. gvmd.—1793 Iulie 16. (1)

Cartea mănăstireĭ Sfinteĭ Ecaterineĭ de vinăriciulŭ ce are dela sud Saacŭ.

Fiind-că sfânta şi dumneḑeésca mănăstire, ce se numesce Sfânta Ecaterina, de aicĭ din Bucurescĭ, cu clirisóve domnescĭ are a luà milă de vinăriciŭ din délurile domnescĭ ot sud Saacŭ, însă din poporulŭ Jugureniĭ, Băşînesciĭ şi Finţescĭ câte doĭ banĭ de vadră şi părpărulŭ, amŭ datŭ Domnia Mea acéstă carte la mână omuluĭ, ce-lŭ va orêndui cuviosulŭ egumenŭ, ca după ponturile, ce sunt date de către Domnia Mea, de căutatulŭ slujbeĭ vinăriciuluĭ, să aibă a âmblà împreună cu vinăriceriĭ domnescĭ şi a scrie totŭ vinăriciulŭ dintr'aceste délurĭ, şi făcêndŭ douĕ catastişe asemenea, iscălite fiindŭ şi de vinăriceriĭ domnescĭ şi de omulŭ mănăstireĭ, unulŭ să-lŭ dee la omulŭ mănăstireĭ şi altulŭ să-lŭ oprescă vinăriceriĭ domnescĭ, după care să aibă a strînge mila mănăstireĭ, şi fără de a nu oprì măcar unŭ banŭ dintr'însa, orĭ cu nume de ḑeciuială séŭ altă cheltuială cevaşĭ, să aibă a trimite boerulŭ tacsildarŭ baniĭ pe deplinŭ la sfânta Mitropolie, de unde viindŭ în urmă egumenu mănăstiriĭ cu catastihulŭ, ce-lŭ are iscălitŭ de boerulŭ tacsildarŭ, cu clirisovŭ séŭ cartea înnoită, ce va avé dela Domnia Mea, îşĭ va luà acea milă, ii saam. receh, gpd. — 1793 Iulie 4.

(1) Cod. XXVI, pag. 100.

www.dacoromanica.ro

Chrisovulŭ de mila mănăstiriĭ Sfântuluĭ Sava.

Sfinteĭ şi dumneḑeesceĭ mănăstirĭ de aicĭ din oraşulŭ Domnieĭ Mele Bucurescĭ, unde se cinstesce şi se prăznuesce hramulŭ sfântuluĭ Părinteluĭ nostru Sava ot Sfetagora, şi cuviosuluĭ egumenŭ dela acéstă mănăstire, Chirŭ....., ca să aibă sfânta mănăstire milă dela Domnia Mea, să ieae vinăriciulŭ din délulŭ Supărăscilorŭ sud Saacŭ, cu părpărulŭ, i din douĕ văĭ, adecă valea Mişcule şi valea Strihăiĭ, ce sunt în cuprinsulŭ acestuĭ poporŭ Supurăsciĭ, din care aŭ luatŭ tot-deauna mila vinăriciuluĭ; decĭ la vremea vinăriciuluĭ să mérgă omulŭ mănăstireĭ, ce-lŭ va orêndui egumenulŭ, împreună cu vinăricerii domnescĭ, să scrie vinăriciulŭ dintr'acelŭ délŭ, şi făcêndŭ douĕ catastişe asemenea unulŭ ca şi altulŭ de totŭ vinăriciulŭ, iscălitŭ şi de vinăricerii domnescĭ şi de omulŭ mănăstireĭ, la strînsulŭ banilorŭ să ieae vinăricerii domnescĭ treĭ banĭ de vadră, şi omulŭ mănăstireĭ doĭ banĭ şi părpărulŭ după obiceiŭ; şi iară să fie sfinteĭ mănăstirĭ milă dela Domnia Mea, să ţie liude ḑece, ómenĭ străinĭ şi fără pricină séŭ nume în visterie, ca să fie pentru ajutorulŭ şi posluşania sfinteĭ mănăstirĭ, pe carĭ să ĭ găséscă, şi ducêndu-ĭ la ispravniciĭ judeţuluĭ ca să-ĭ cerceteze de vorŭ fi străinĭ cu adevĕratŭ, să le dee adeverinţă de numele şi chipulŭ lorŭ, după care li se vorŭ da şi pecetluiturĭ gospod., spre a fi în pace şi nesupăraţĭ de tóte dăjdiile şi orênduelele, verĭ-câte vorŭ eşi dela visterie şi dela cămara Domnieĭ Mele peste anŭ în ţéră, pentru că acestea milĭ le-aŭ avutŭ sfânta mănăstire atâtŭ dela alţĭ fraţĭ Domnĭ de maĭ înainte, prin chrisóve şi cărţĭ, i dela Domnia Sa fratele nostru Domnŭ Alexandru Ipsilantŭ, i dela rĕposatulŭ Nicolae Caragea Voivodŭ, câtŭ şi dela Domnia Sa fratele Domnŭ Michaiŭ Suţulŭ Voivodŭ prin chrisovulŭ Domnieĭ Sale, ce-lŭ vĕḑumŭ, cu létulŭ 1792 Iunie 7; aşişderea să aibă a luà sfânta mănăstire şi una sută cincĭ-ḑecĭ bolovanĭ sare dela ocna Telega pe totŭ anulŭ, fiind-că şi acéstă milă de sare vĕḑumŭ Domnia Mea că aŭ avut-o şi dela Domnia Sa fratele Michaiŭ Vodă Suţulŭ, prin deosebitŭ chrisovulŭ Domnieĭ Sale, ce ni-lŭ arĕtă de-lŭ vĕḑumŭ, cu létulŭ 1792 Iunie... Decĭ învrednicindu-ne Domnulŭ Dumneḑeŭ cu domnia acesteĭ pravoslavnice ţĕrĭ, amŭ bine-voitŭ Domnia Mea, şi printr'acestŭ cinstitŭ şi bine închipuitŭ domnesculŭ nostru chrisovŭ, amŭ înnoitŭ şi amŭ întăritŭ milele ce se arétă maĭ sus, ca să i se păzéscă nestrămutatŭ, spre a fi sfinteĭ mănăstirĭ de ajutoriŭ şi de întărire, şi Domnieĭ Mele şi rĕposaţilorŭ părinţilorŭ Domnieĭ Mele veşnică pomenire, adeverindŭ chrisovulŭ acesta cu însăşĭ credinţa Domnieĭ Mele, Iω Alexandru Constantinŭ Moruzi Voivodŭ, şi cu a prea iubiţilorŭ Domnieĭ Mele fiĭ, Constantinŭ Voivodŭ, Dumitraşco Voivodŭ,

www.dacoromanica.ro

Nicolae Voivodŭ, şi cu totŭ sfatulŭ dumnė-lorŭ cinstiţilorŭ şi credincioşilorŭ boerilorŭ celorŭ marĭ aĭ Divanuluĭ Domnieĭ Mele: Nicolae Brâncovėnu Vel Vist., Dumitraşco Racoviţă Vel Banŭ, Ienache Văcărescu Vel Spătarŭ, Ienache Moruzi Vel Vornicŭ de Ţéra-de-sus, Manolache Brâncovėnu Vel Vornicŭ de Ţéra-de-jos, Manolache Creţulescu Vel Vornicŭ, Nicolae Filipescu Vel Vornicŭ, Constantinŭ Ghica Vel Logofĕtŭ de Ţéra-de-sus, Scarlatŭ Ghica Vel Logofĕtŭ de Ţéra-de-jos, Costache Hangerlăŭ Vel Hatmanŭ, Dumitrache Manulŭ Vel Postelnicŭ, Isaacŭ Raletŭ Vel Clucerŭ, Dumitrache Schina Vel Comisŭ, Nicolae Racoviţă Vel Paharnicŭ, Iordache Palada Vel Stolnicŭ şi Ispravnicŭ, Ghica Vel Logofĕtŭ de Ţéra-de-sus. Şi s'aŭ scrisŭ chrisovulŭ acesta la întâiulŭ anŭ şi întru întâia domnie a Domnieĭ Mele, aicĭ în oraşulŭ scaunuluĭ Domnieĭ Mele Bucurescĭ, la anulŭ 1793 Maiŭ 10, de Teodorache Logofĕtŭ za Divanŭ. (1)

Chrisovulŭ schituluĭ de călugăriţe Hagi-Dina

De vreme ce Timotea Monachia, ce s'a numitŭ Hagi-Dina, avêndŭ rîvnă dumneḑeéscă, din ostenéla eĭ aŭ înălţatŭ biserică de piatră din temelie, aicĭ în oraşulŭ Bucurescĭ, pentru cinstea Buneĭ-Vestirĭ a Prea Sfinteĭ de Dumneḑeŭ Născĕtóreĭ şi pururea Feciórei Marieĭ, şi o aŭ înălţatŭ şi înfrumuseţând-o pe din lăuntru şi pe din afară cu tóte celea cuviincióse podóbe, pentru locuinţa călugăriţelorŭ ce se vorŭ adunà la acestŭ sfântŭ locaşŭ, Domnia Mea ca unŭ sprijinitoriŭ sfintelorŭ bisericĭ, amŭ bine-voitŭ Domnia Mea de înnoimŭ şi întărimŭ tóte milele câte le are acestŭ sfântŭ locaşŭ, atâtŭ dela ceĭ maĭ dinainte fraţĭ Domnĭ, câtŭ şi dela Domnia Sa fratele Michaiŭ Vodă Suţulŭ, prin chrisovulŭ ce-lŭ vĕḑumŭ cu lét. 1792, cu cuprinderea de maĭ jos arĕtată, adică să aibă a stăpâni şase sute stînjenĭ de moşie totŭ de o parte, şi cu viile, ce calcă pe acéstă moşie în moşia domnéscă după marginea Bucurescilorŭ, după cuprinderea cărţilorŭ de hotărnicie a d-lor veliţilorŭ boerĭ ot lét. 1776 Septembre 8, i treĭ salaşe de ţiganĭ; şi să aibă a luà pe totŭ anulŭ dela cămara Domnieĭ Mele câte tal. cincĭ-ḑecĭ la ḑiua praznicululĭ, ca să fie pentru cheltuială la celea trebuincióse. Asemenea să aibă a luà pe totŭ anulŭ dela ocne bolovanĭ sare cincĭ-ḑecĭ, la vremea când ieaŭ şi alte mănăstirĭ; şi să scutéscă şi de oieritŭ oĭ douĕ sute, de dijmăritŭ stupĭ i rămătorĭ una sută, şi de vinăriciŭ vinulŭ ce-lŭ vorŭ face în viile bisericiĭ, şi să maĭ ţie şi doĭ preoţĭ scutiţĭ de birulŭ preoţescŭ şi ploconŭ vlădicescŭ, nicĭ odinióră supăraţĭ să nu fie; cum şi o pivniţă aicĭ în oraşulŭ Domnieĭ Mele Bucurescĭ, apĕrată de tóte angariile şi orênduelele ce vorŭ

(1) Cod. XXVI, pag. 70.

www.dacoromanica.ro

da alte pivniţe; aşişderea să aibă a ţinė şi unŭ măjerŭ pentru trėba pesceluĭ săratŭ de trėba şi hrana călugăriţelorŭ, ce se vorŭ aflá la acestŭ sfântŭ locaşŭ, care măjerŭ să fie apĕratŭ despre rêndulŭ dăjdiilorŭ, şi nimenea să nu facă supărare nicĭ de fumăritŭ, nicĭ de vamă; şi iar să fie sfântuluĭ schitŭ milă dela Domnia Mea, să aibă a ţinė pentru trėba şi posluşania schituluĭ dârvarĭ, argaţĭ, păstorĭ, ḑece liude, însă nu ómenĭ de prin satele ţĕrĭĭ, ci străinĭ, pe carĭ cercetându-ĭ dumnė-luĭ Vel Vist., şi fiindŭ străinĭ cu adevĕratŭ, să li se dea şi pecetluiturile Domnieĭ Mele pe numele şi chipulŭ lorŭ, ca să fie în pace şi ertaţĭ despre rêndulŭ dăjdiilorŭ, spre a fi mila acésta la trėba şi ajutorulŭ sfântuluĭ locaşŭ şi călugăriţelorŭ de chivernisélă, iar Domnieĭ Mele şi rĕposaţilorŭ părinţilorŭ Domnieĭ Mele veşnică pomenire. Dreptŭ aceea, ca să se păzéscă milele aceste nestrămutatŭ, amŭ întăritŭ milele acestea cu însăşĭ credinţa Domnieĭ Mele, Iŏ Alexandru Constantinŭ Moruzi Voevodŭ, şi cu credinţa prea iubiţilorŭ Domnieĭ Mele fiĭ, Constantinŭ Voevodŭ, Dumitraşco Voevodŭ, Nicolae Voevodŭ, şi cu mărturia dumnė-lorŭ cinstiţilorŭ şi credincioşĭ boerilorŭ veliţĭ aĭ divanuluĭ Domnieĭ Mele: Nicolae Brâncovénu Vel Vist., Dumitraşco Racoviţă Vel Banŭ, Ienache Văcărescu Vel Spătarŭ, Ienache Moruzi Vel Vornicŭ de Ţéra-de-sus, Manolache Brâncovénu Vel Vornicŭ de Ţéra-de-jos, Manolache Creţulescu Vel Vornicŭ, Nicolae Filipescu Vel Vornicŭ, Costache Ghica Vel Logofĕtŭ de Ţéra-de-sus, Scarlatŭ Ghica Vel Logofĕtŭ de Ţéra-de-jos, Nicolae Hangerlăŭ Vel Hatmanŭ, Dumitrache Manu Vel Postelnicŭ, Isaacŭ Raletŭ Vel Clucerŭ, Dumitrache Schina Vel Comisŭ, Nicolae Racoviţă Vel Paharnicŭ, Iordache Palada Vel Stolnicŭ şi Ispravnicŭ, Costache Ghica Vel Logofĕtŭ de Ţéra-de-sus. Şi s'aŭ scrisŭ chrisovulŭ acesta la anulŭ d'întâĭ dintru întâia domnie, aicĭ în oraşulŭ scaunuluĭ Domnieĭ Mele Bucurescĭ, la aniĭ dela nascerea Domnuluĭ Dumneḑeŭ şi mântuitoruluĭ nostru Isusŭ Christosŭ 1793 Maiŭ 10, de Răducanŭ Poenariu biv. 3-lea Logofĕtŭ. (1)

Cartea mănăstiriĭ Sfinţilorŭ Apostolĭ din Bucurescĭ pentru 80 bolovanĭ sare, milă ce are a maĭ luà dela ocnă.

Dat-amŭ domnésca nóstră carte sfinteĭ şi dumneḑeesceĭ mănăstirĭ de aicĭ din Bucurescĭ, la care să prăznuesce hramulŭ Sfinţilorŭ Apostolĭ Petru şi Pavelŭ, unde este năstavnicŭ Sfinţia Sa Vlădica Stavropoleos Chirŭ Grigorie, ca să aibă a maĭ luà pe totŭ anulŭ dela ocnă câte 80 bolovanĭ sare, pentru că vĕḑêndŭ Domnia Mea buna rîvnă şi silinţă ce are cu podóba sfinteĭ mănăstirĭ, ne amŭ milostivitŭ şi peste milele, ce cu

(1) Cod. XXVI, pag. 44—45.

www.dacoromanica.ro

deosebitele chrisôvele Domnieĭ Mele, are să maĭ ieae şi bolovanĭ sare 80 dela ocne, adecă unde luà până acum bolovanĭ una sută, ce se cuprinde în chrisôvele Domnieĭ Mele, să ieae de acum înainte câte bolovanĭ una sută optŭ-ḑecĭ, la vreme când ieaŭ şi alte mănăstirĭ, cu deosebitŭ pecetluitulŭ Domnieĭ Mele. Dreptŭ aceea, pentru a se păzì acéstă milă nestrămutatŭ, amŭ datŭ acéstă domnésca nóstră carte sfinteĭ mănăstirĭ, ca la vreme să-şĭ ieae mila acésta nestrămutatŭ, ii saam. receh. gvmd. — 1796 Iulie 6. (1)

Chrisovulŭ Căminarului Ioanŭ Bărcănescu de schimbulŭ ce a făcutŭ cu mănăstirea Pantelimonŭ, de aŭ luatŭ nisce case şi aŭ datŭ o moşie.

Aşezămînturile şi întocmirile cele drepte şi cu cale, carĭ aŭ luatŭ sĕvêrşirea lorŭ prin buna orênduială, neîmpotrivindu-se nicĭ la pravilĭ nicĭ la obiceiulŭ pămîntuluĭ, iar maĭ vêrtosŭ acelea, ce prin mulţămirea şi învoirea amêndorora părţilorŭ, s'aŭ făcutŭ adeverite şi mărturisite de vrednice obraze; acelora, ca nisce drepte şi cu cale, li se cade întărire dela Domniĭ şi stăpânitoriĭ ţĕriĭ, pentru a fi bine păzite şi nestrămutate. Dreptŭ aceea dar, fiind-că cinstitulŭ şi credinciosŭ boerulŭ Domnieĭ Mele Ioan Bărcănescu biv Vel căminarŭ, prin aşezămîntŭ de schimbŭ aŭ luatŭ dela mănăstirea sfântuluĭ Pantelimonŭ casele de zidŭ cu locului din mahalaua sfântuluĭ Nicolae din Şelarĭ, ce aŭ fostŭ cumpĕrate de rĕposatulŭ mitropolitŭ Ungro-Vlachieĭ Chirŭ Neofitŭ şi afierosite numiteĭ mănăstirĭ, prin zapisulŭ iscălitŭ de Clucerulŭ Dumitrache epitropŭ, care ni-lŭ arĕtă de-lŭ vĕḑumŭ Domnia Mea, cu lét. 1794, Iulie 29, iscălitŭ martorŭ dumnè-luĭ cinstitŭ şi credinciosŭ boerulŭ Domnieĭ Mele Dumitrache Ghica biv Vel Banŭ, carele se trage din nèmulŭ rĕposatuluĭ Domnŭ alŭ doilea Grigorie Ghica Voevodŭ, ctitoruluĭ acesteĭ sfinte mănăstirĭ, şi adeveritŭ de Prea Sfinţia Sa Părintele Mitropolitulŭ ţĕriĭ Chirŭ Dositeiŭ, întru care scrie, că neavêndŭ mănăstirea maĭ nicĭ unŭ folosŭ dela acestea case, ca unele ce dela ḑece anĭ încóce se obicĭnuia prin poruncĭ domnescĭ a fi de beilicŭ, fără de nicĭ o plată de chirie, în câtŭ cu intrarea şi eşirea unora şi altora prăpădindu-se namestiile de prin prejurŭ, rĕmăsese ca să se prăpădèscă şi însăşĭ zidirea caselorŭ, şi pentru maĭ bunŭ folosŭ mănăstireĭ, dândŭ acestea case la dumnè luĭ maĭ sus numituluĭ boerŭ, afară însă din şèse case ce sunt zidite din vreme pe faţa poduluĭ despre hanulŭ luĭ Şerbanŭ Vodă, sub chirie de pămîntŭ, ce o daŭ la mănăstire, aŭ luatŭ mănăstirea schimbŭ iarăşĭ lucru nemişcătoriŭ, adică moşia ce se chiamă Bucşaniĭ de jos, sud Vlaşca, de pe apa Nèjlovuluĭ, stînjenĭ optŭ sute, cu vadŭ de móră, arĕtându-ni-se de vĕḑumŭ

(1) Cod. XXVI, pag. 286.

www.dacoromanica.ro

şi zapisulŭ ce aŭ datŭ numitulŭ boerŭ la mănăstire, cu lĕt. 1794 Iunie 29, cu iscălitura sa, adeveritŭ iarăşĭ cu mărturia dumnĕ-luĭ biv Vel Banŭ Dumitrache Ghica şi . . . . . de Prea Sfinţia Sa Părintele Mitropolitulŭ ţĕriĭ Chirŭ Dositeiŭ, întru care scrie, că acéstă moşie îĭ era moştenire din zestrele rĕposatiĭ maică-seĭ, maĭ dândŭ mănăstireĭ împreună cu acéstă moşie şi unŭ locŭ de casă, ce-lŭ avea iară dela clironomia părintéscă, pe podulŭ luĭ Şerbanŭ-Vodă, în mahalaua Sloboḑieĭ, care s'a alesŭ acum cu volnicie, arĕtândŭ în zapisulŭ sĕŭ şi semnele i hotarele, atâtŭ ale numiteĭ moşiĭ câtŭ şi ale loculuĭ. pe largŭ, după sineturile şi hotărnicile vechĭ, carĭ sineturĭ tóte le-aŭ făcutŭ teslimŭ la numita mănăstire; asupra căruia aşezămîntŭ aŭ cerutŭ maĭ sus numitulŭ boerŭ şi domnésca nóstră întărire, pentru maĭ buna siguranţă şi odihna sa; decĭ vĕḑêndŭ Domnia Mea că schimbulŭ acesta s'a făcutŭ iarăşĭ cu acaretŭ, lucru nemişcătorŭ, prin scirea Arhiereuluĭ ţĕriĭ şi a dumnĕ-luĭ biv Vel Banŭ Dumitrache Ghica, care se trage din némulŭ ctitoruluĭ, prin bună întocmire şi învoială, amŭ primitŭ Domnia Mea cererea Căminaruluĭ, şi amŭ datŭ acesta domnesculŭ nostru chrisovŭ de întărire, ca să facă zaptŭ şi să se stăpânéscă de acum înainte numitele case cu loculŭ lorŭ, în bună pace, ca unŭ lucru bunŭ şi dreptŭ alŭ dumnĕ-luĭ, fără de bântuială şi fără de nicĭ o supărare de către nimenĭ, adeverindŭ chrisovulŭ acesta cu însăşĭ iscălitura şi pecetea Domnieĭ Mele, i cu credinţa prea iubiţilorŭ Domnieĭ Mele fiĭ, Constantinŭ Voevodŭ, Dumitraşco Voevodŭ, Nicolae Voevodŭ, Gheorghe Voevodŭ, martorĭ fiindŭ şi dumnĕ-lorŭ cinstiţĭ şi credincioşĭ boerĭ veliţĭ aĭ divanuluĭ Domnieĭ Mele: Pan Dumitraşco Racoviţă Vel Banŭ, Ienache Moruzi Vel Vist., Manolache Brâncovénu Vel Vornicŭ de Ţéra-de-sus, Costache Caragea Vel Hatmanŭ, Dumitrache Manu Vel Spătarŭ, Nicolae Filipescu Vel Logofĕtŭ de Ţéra-de sus, Costache Ghica Vel Vornicŭ de Ţéra-de-jos, Radu Slătinénu Vel Vornicŭ, Manolache Grădişténu Vel Vornicŭ, Constantinŭ Ştirbeĭ Vel Logofĕtŭ de Ţéra-de-jos, Lucache Vel Postelnicŭ, Dumitrache Hangerliŭ Vel Comisŭ, Alexandru Văcărescu Vel Clucerŭ, Iónŭ Comănénu Vel Paharnicŭ, Grigorie Bălénu Vel Stolnicŭ, Iorgache Vel Slugerŭ, Grigorie Vel Pitarŭ şi Ispravnicŭ, Nicolae Filipescu Vel Logofĕtŭ de Ţéra-de-sus. Şi s'aŭ scrisŭ chrisovulŭ acesta întru al douilea anŭ alŭ domnieĭ mele, aicĭ în oraşulŭ scaunuluĭ Domnieĭ Mele Bucurescĭ, la aniĭ dela zidirea lumeĭ lĕt. 7302, iar dela nascerea Domnuluĭ nostru Isusŭ Christosŭ, lĕt. 1794 Iulie 22, de Iónŭ Raĭailŭ biv. 3-lea Logofĕtŭ. (1)

(1) Cod. XXVI, pag. 222.

www.dacoromanica.ro

Cartea mănăstirii Cotrocenĭ de liude optŭ scutelnicĭ.

Sfinteĭ şi dumneḑeesceĭ mănăstirĭ, de aicĭ de lângă oraşulŭ Domnieĭ Mele Bucurescĭ, ce se numesce Cotrocenĭ, unde se cinstesce şi se prăznuesce hramulŭ Adormireĭ prea sfinteĭ stăpâneĭ nóstre de Dumneḑeŭ născĕtóre şi pururea fecióreĭ Marieĭ, şi cuviosuluĭ Archimandritŭ şi egumenŭ Chirŭ Davidŭ, ca să aibă a ţinė liude optŭ pentru posluşania şi ajutorulŭ trebilorŭ ce ar avė acéstă sfântă mănăstire, care să fie apĕraţĭ de tóte dăjdiile şi orênduelele, verĭ câte arŭ eşì peste anŭ în ţéră dela visterie şi dela cămara Domnieĭ Mele, de nicĭ unele valŭ sĕŭ bântuială să nu aibă, însă nu ómenĭ de prin satele ţĕriĭ, ci străinĭ, fără de nicĭ o pricină şi gâlcĕvă, pre care găsindu-ĭ, să ieae adeverinţă iscălită dela dumnélorŭ ispravnicii, pe numele şi chipulŭ lorŭ, ca să li să deae pecetluiturile Domnieĭ Mele, pe numele şi chipulŭ lorŭ, după cum pentru acésta vĕḑumŭ Domnia Mea, atâtŭ alte cărţĭ ale altorŭ fraţĭ Domnĭ, câtŭ şi cărţile fratelui nostru Domnŭ Michaiŭ Vodă Suţulŭ dintru amêndouĕ domniile, însă una cu lĕtulŭ 1784 Ianuarie 1 şi alta cu lĕtulŭ 1792 Aprilie 12. Dreptŭ acea şi Domnia Mea milostivindu-ne, întărimŭ şi înnoimŭ mila acésta de optŭ liude, şi poruncimŭ dumné-vóstre ispravnicilorŭ i tuturorŭ şi altorŭ zapciĭ ce veţĭ fi orênduiţĭ cu trebĭ dumneḑeescĭ prin plăşĭ, pe aceştĭ ómenĭ să-ĭ lăsaţĭ şi întru nimicŭ supărare să nu faceţĭ, ci să rĕmâe a fi pentru ajutorulŭ şi folosulŭ mănăstiriĭ.

Schitul Turbaţĭ din sud Ilfovŭ, şi călugăriţelorŭ ce locuescŭ la acestŭ schitŭ, să aibă a ţinė liude patru străinĭ, pe carĭ găsindu-ĭ maicile călugăriţe şi aşezându-ĭ, să aducă adeverinţe dela dumnélorŭ ispravniciĭ judeţuluĭ, de numele şi chipulŭ lorŭ, ca să li să deae pecetluiturile Domnieĭ Mele, spre a fi în pace şi ertaţĭ de tóte dăjdiile şi orênduelele, verĭ câte ar eşi dela visterie şi dela cămara Domnieĭ Mele peste anŭ în ţéră, de nicĭ unele valŭ şi supărare să nu aibă; aşişderea să aibă a scuti şi ale schituluĭ drepte bucate de dijmăritŭ, stupĭ i rîmătorĭ şépteḑecĭ, şi de vinăriciŭ din vinulŭ ce-lŭ va face în drepte viile sfântuluĭ schitŭ, vedre 300, şi de oieritŭ oĭ 100, pentru că fiindŭ acestŭ schitŭ sĕracŭ şi fără de ajutorŭ şi cu nicĭ o milă de nicĭ o parte, a avutŭ acéstă milă, atâtŭ dela alţĭ fraţĭ Domnĭ de maĭ înainte, câtŭ şi dela fratele Domnŭ Michaiŭ Vodă Suţulŭ, precum ne adeverimŭ din cartea Domnieĭ Sale ce o vĕḑumŭ cu lĕtulŭ 1791 Decembrie 10. Dreptŭ aceea şi Domnia Mea ne-amŭ

(1) Cod. XXVI, pag. 81.

www.dacoromanica.ro

milostivitŭ de amŭ ertatŭ acestea tóte câte scrie maĭ sus, ca să fie sfântuluĭ schitŭ de întărire şi maicelorŭ călugăriţe de chivernisélă, iar Domnieĭ Mele veşnică pomenire; pentru care poruncimŭ Domnia Mea şi dumnóvóstră ispravnicilorŭ judeţuluĭ, dijmarilorŭ, vinăricerilorŭ şi oierilorŭ, vĕḑêndŭ cartea Domnieĭ Mele toţĭ să aveţĭ a vĕ ferì de a nu face sfântuluĭ schitŭ întru nimicŭ supĕrare la milele ce se cuprindŭ maĭ sus. tolicopisah. gpd. — 1794 Aprilie 29. (1)

Cartea bisericeĭ din mahalaua Isvorulŭ Tămăduiriĭ pentru talerĭ una sută.

Fiind-că sfânta biserică din mahalaua Isvorulŭ, de aicĭ din Bucurescĭ, ce s'aŭ ziditŭ acum, unde se prăznuesce hramulŭ Isvorulŭ Tămăduirilorŭ, la care năzuiescŭ mulţime de norodŭ pentru evlavia isbăviriĭ de neputinţă, se află neîmpărtăşită de vre-o milă domnéscă, amŭ bine-voitŭ Domnia Mea şi amŭ datŭ acéstă domnéscă a nóstră carte numiteĭ sfinteĭ bisericĭ şi preoţilorŭ, ce se află slujitorĭ la acéstă sfântă biserică, ca să ieae pe fieş-care anŭ dela ocne câte talerĭ una sută, când ieaŭ şi cele-lalte mănăstirĭ i bisericĭ, spre a fi pentru cheltuială la celea trebuincióse sfinteĭ bisericĭ şi ajutoriŭ preoţilorŭ. Dreptŭ aceea, poruncimŭ cămăraşilorŭ de ocnă, ca pe fie-care anŭ să-ĭ daţĭ aceştĭ banĭ. — 1795 Iulie 21.

Cartea mănăstiriĭ Căldăruşanĭ de vinăriciulŭ ce are la sud Saacŭ.

Fiind-că sfânta mănăstire Căldăruşanĭ are milă de vinăriciŭ din poporulŭ Valea Meilorŭ, i Valea Largă şi Valea Negovanilorŭ din sud Saacŭ câte banĭ doĭ de vadră şi părpărulŭ după obiceiŭ, însă în cuprinsulŭ acestorŭ popóre maĭ sunt şi alte délurĭ şi viĭ cu deosebite numirĭ, adecă: Valea Humeĭ, Şerbanĭ, Valea Petreĭ, Delicelulŭ, Arva şi Ursóia, care acestea tóte se hotărescŭ despre o parte, către amédă-nópte, cu poporulŭ Supurăscĭ a mănăstiriĭ Sfântuluĭ Sava, şi de altă parte, de către médă-ḑi, cu poporulŭ Valea Poeniĭ alŭ sfinteĭ Episcopiĭ Buzĕŭ, cum şi despre apusŭ trece peste Slemnea cu locurile, iar despre răsăritŭ cobóră la vale; dreptŭ aceea, amŭ datŭ sfinteĭ mănăstirĭ acéstă domnésca nóstră carte, ca să ieae din tóte acestea vinăriciŭ câte doĭ banĭ de vadră, cu părpărulŭ, după cum şi până acum aŭ luatŭ în toţĭ aniĭ, atâtŭ din viile ce sunt până acum, câtŭ şi din viile ce se vorŭ maĭ sădì de aicĭ înainte, orĭ în dĕlŭ séŭ în vale, în dreptulŭ acestorŭ popóre. Dar pentru Arva, fiind-că şi Sfinţia Sa

(1) Cod. XXVI, pag. 214.
(2) Cod. XXVI, pag. 263.

www.dacoromanica.ro

iubitorulŭ de Dumneḑeŭ Părintele Episcopulŭ Buzĕŭ ne-aŭ datŭ rugăciune ca să aibă împărtășire la partea ce cade sub poporulŭ Sfiinţieĭ Sale, după cum și Domnia Sa fratele Michaiŭ Vodă Suţulŭ i-aŭ datŭ, de aceea sfânta mănăstire Căldăruşanĭ să aibă a stăpâni partea din viile acesteĭ Arve, câtŭ se cuprinde într'acestŭ hotarŭ, adecă de o parte alŭ Supărăscilorŭ Sfântuluĭ Sava, și de altă parte a Văiĭ Poeniĭ Episcopieĭ Buzĕŭ, ne maĭ întinḑêndu-se nimicŭ afară din hotare, amŭ datŭ și Domnia Mea acésta domnésca nóstră carte de întărire miliĭ aceștia ce are prin cărţile Domnieĭ Sale fratelui Michaiŭ Vodă Suţulŭ dintru amêndouĕ domniile, ce le vĕḑumŭ Domnia Mea însumĭ, cu létulŭ 1786 Maiŭ 8 și alta cu létulŭ 1792 Maiŭ 9; pentru care să aibă volnicie sfânta mănăstire, la vremea vinăriciuluĭ, a-șĭ orêndui și omulŭ sĕŭ pentru scrisulŭ sumelorŭ vedrelorŭ ce vorŭ eși la mĕsurătóre și să ieae dela dajniciĭ ce plătescŭ vinăriciŭ partea mănăstiriĭ, de o vadră câte banĭ doĭ și părpărulŭ, fără de nicĭ o scădere. Poruncimŭ Domnia Mea și slujbașilorŭ vinăricerĭ, nicĭ cum să nu vĕ îndrăzniţĭ de a vĕ amestecà și a opri măcar un banŭ, orĭ cu nume de ḑeciuială, séŭ altă cheltuială cevașĭ, și pre deplinŭ să ieae omulŭ mănăstireĭ, talicopisah. gpd. — 1793 Septembre 13. (1)

Chrisovulŭ sfinteĭ mănăstirĭ ce se numesce Căldăruşanii.

De vreme ce proroculŭ și pururea între împĕraţĭ pomenitulŭ și înţeleptulŭ Solomonŭ, numaĭ în umbra legeĭ rezemându-se, făcut-aŭ atâta podóbă caseĭ dumneḑeescĭ Ierusalimŭ și o dărui cu atâtea darurĭ, ca să se păzéscă într'însa sicriulŭ cu tablele legiĭ dumneḑeescĭ, cu atâta maĭ vîrtosŭ noĭ, carĭ suntemŭ acuma cu mila duhuluĭ sfântŭ pravoslavnicĭ Domnĭ, se cade să ne silimŭ cu totŭ sufletulŭ, să întemeiemŭ și să ajutorimŭ sfintele locașurĭ ale luĭ Dumneḑeŭ, întru care nu se junghe vită necuvîntătóre, (precum óre când acolo), ci însușĭ mielulŭ luĭ Dumneḑeŭ se jertfesce, pentru viaţa cea veșnică a nóstră a tuturorŭ; pentru acésta dară înălţându-ne și pre noĭ Domnulŭ Dumneḑeŭ întru scaunulŭ Ţĕriĭ-Românescĭ, bine amŭ voitŭ ca din bogatele milĭ ale prea milostivuluĭ Dumneḑeŭ ce ne-aŭ dăruitŭ, să revĕrsămŭ și noĭ facerĭ de bine și milĭ spre cinstea și întărirea sfintelorŭ mănăstirĭ, carĭ sunt cea maĭ de cinste parte a politieĭ și podóba cea maĭ mare a acesteĭ ţĕrĭ și semnulŭ celŭ prea arĕtatŭ alŭ pravoslavieĭ întru *acestea douĕ principaturĭ* creștinescĭ. Dreptŭ aceea dar, Domnia Mea însciinţându-ne și de sfânta mănăstire ce se numesce Căldăruşanĭ, unde se cinstesce și se prăznuesce hramulŭ sfântuluĭ mareluĭ mucenicŭ Dimitrie Mirotociŭ, care sfântă mănăstire este zidită din temelie de rĕposatulŭ și bunulŭ Domnŭ Mateiŭ Basarabŭ Voivodŭ și întemeiată cu milĭ și cu venituri, pentru ca

(1) Cod. XXVI, pag. 156.

www.dacoromanica.ro

să se păzéscă obștejiturĭ într'însa, că din cursulŭ vremiĭ și din împărecherea vremilorŭ, nu numaĭ buna orênduială ce aŭ fostŭ înăuntru s'aŭ stricatŭ și nu s'aŭ păzitŭ, fiind-că s'aŭ fostŭ lipsitŭ de multŭ din milele ce aŭ avutŭ, precum și de vinăriciulŭ ce aŭ avutŭ la orașulŭ Flocĭ, de merticulŭ de sare ce aŭ avutŭ a luà din ocna Ghitióra, căcĭ acea ocnă s'aŭ astupatŭ și viile din orașulŭ Flocĭ s'aŭ părăginitŭ și s'aŭ pustiitŭ, și vĕḑêndŭ Domnia Mea atâtŭ chrisóvele altorŭ frațĭ Domnĭ de maĭ nainte, câtŭ și chrisovulŭ Domnieĭ Sale fratelui Michaiŭ Vodă Suțulŭ cu lét. 1784, dintru întâia domnie, prin care în loculŭ acelorŭ mile de maĭ nainte, ca să nu fie lipsită sfânta mănăstire, orênduesce ca să aibă a luà acéstă sfântă mănăstire Căldărușaniĭ și sare bolovanĭ douĕ sute pe fiesce-care anŭ dela ocna Telega, bine amŭ voitŭ Domnia Mea de amŭ întăritŭ acestea milĭ și printr'acestŭ domnesculŭ nostru chrisovŭ, adecă să aibă a luà numita mănăstire din maĭ sus numitele popóre vinăriciulŭ câte doĭ banĭ de vadră, (afară de părpărulŭ, fiindŭ venitŭ alŭ boeruluĭ Domnieĭ Mele 2-lea Armașŭ;) i douĕ sute bolovanĭ sare din ocna Telega, pe fiesce-care anŭ, când vorŭ luà și alte mănăstirĭ, pentru care rugămŭ și pre ceĭ ce în urma Domnieĭ Mele se vorŭ învrednici a fi Domnĭ și stăpânitorĭ acesteĭ ţĕrĭ creștinescĭ, să întăréscă și să păzéscă acéstă milă nestrămutatŭ. Și amŭ întăritŭ chrisovulŭ acesta cu însășĭ credința Domnieĭ Mele, Iω Alexandru Constantinŭ Moruzi Voevodŭ, și cu credința prea iubițilorŭ Domnieĭ Mele fiĭ, Constantinŭ Voevodŭ, Dumitru Voevodŭ, Nicolae Voevodŭ, Gheorghe Voevodŭ, i cu totŭ sfatulŭ cinstițilorŭ și credincioșilorŭ boerilor velițĭ aĭ Divanuluĭ Domnieĭ Mele: Nicolae Brâncovénu Vel Banŭ, Manolache Crețulescu Vel Vornicŭ de Ţéra-de-sus, Dumitrache Manulŭ Vel Spătarŭ, Costache Caragea Vel Hatmanŭ, Radulŭ Golesculŭ Vel Vornicŭ de Ţéra-de-jos, Scarlatŭ Ghica Vel Vist., Constantinŭ Filipescu Vel Logofĕtŭ de Ţéra-de-sus, Constantinŭ Știrbeiŭ Vel Vornicŭ, Ión Dumarisŭ Vel Vornicŭ, Ștefanŭ Văcărescu Vel Vornicŭ de Ţéra-de-jos, Iónŭ Florescu Vel Vornicŭ alŭ politieĭ, Dimitrie Hangerlăŭ Vel Comisŭ, Gligorache Brâncovénu Vel Clucerŭ, Constantinŭ Cantacuzino Vel Paharnicŭ, Grigorie Bălénu Vel Stolnicŭ, Alexandru Fălcoianu Vel Slugerŭ, Vel Pitarŭ și Ispravnicŭ, Ștefanŭ Văcărescu Vel Logofĕtŭ, scriindu-se chrisovulŭ acesta în orașulŭ Domnieĭ Mele Bucureścĭ, la lét. 1795 Octombre 1. Asemenea carte s'aŭ făcutŭ mănăstireĭ Căldurășanĭ, a scuti oĭ cincĭ sute de oieritŭ.

Milostiu Boji. Iω Alexandru Constantinŭ Moruzi Voevodŭ, i gspd. Zeml. Vlahiscoe.

Sfinteĭ și dumneḑeescĭ mănăstirĭ *Căldăruşanii*, unde se cinstesce și și se prăznuesce hramulŭ mareluĭ mucenicŭ și isvorîtoriŭ de mirŭ Dimi-

www.dacoromanica.ro

trie, ca să aibă a scuti la vremea oierituluĭ, pe totŭ anulŭ, oĭ cincĭ sute, osebitŭ de alte milĭ, ce prin chrisovulŭ Domnieĭ Mele are, pentru că şi acéstă milă aŭ avut-o dela frațiĭ trecuțĭ Domnĭ, precum ne pliroforisimŭ Domnia Mea din cartea Domnieĭ Sale fratelui Michaiŭ Vodă Suțulŭ cu lét. 1785 Iunie 17. Dreptŭ aceea, poruncimŭ Domnia Mea, ca pe totŭ anulŭ să se urmeze acéstă milă, ii saam receh gspd. —1795 Octombre 20. (1)

Anafora pentru a se da tal. 100 dela visterie ca să se învĕléscă acéstă biserică ot Flămânda.

Prea Inălțate Dómne,

Cu mare milă cădemŭ şi ne rugămŭ nemărginiteĭ milĭ Mărieĭ Tale, că avêndŭ o sfântă biserică în mahalaua nóstră fórte săracă, care se numesce Flămânda, şi cu întîmplarea furtuniĭ de dĕunăḑĭ, s'aŭ întîmplatŭ dintr'acelŭ mare vîntŭ, şi i-aŭ luatŭ acoperĕmîntulŭ cu totulŭ de sus, care noĭ după sărăcia nóstră ne silisemŭ şi de curînd era învălită, şi noĭ vĕḑêndŭ acéstă întîmplare şi altă putere neavêndŭ, cădemŭ şi ne rugămŭ la marea milă Mărieĭ Tale, ca cu ceea ce te va lumina duhulŭ sfântŭ spre ajutoriŭ în prea fericitele ḑilele Mărieĭ Tale, de a se pomeni robiĭ Mărieĭ Tale, noĭ toțĭ mahalagiĭ din mahalaua ce se numesce Flămânda.

Prea Sfinția-Ta Părinte mitropolitŭ, teorisindŭ jalba, să cercetezĭ şi să arĕțĭ Domnieĭ Mele. — 1794 Septembre 18.

Iŏ Alexandru Constantinŭ Moruzi Voevodŭ i gpvd.

Poruncimŭ Domnia Mea dumitale Vel Vist. să daĭ din visterie tal. una sută.— 1794 Noembre 15.

Prea Inălțate Dómne,

Ascultândŭ luminata poruncă Mărieĭ Tale, ce ni se dăla acéstă jalbă, nu lipsimŭ a însciinția Mărieĭ Tale, că acéstă biserică este aprópe de Mitropolie şi la întîmplarea furtuniĭ, ce s'aŭ făcutŭ în trecutele ḑile, înşine amŭ vĕḑutŭ când aŭ ruptŭ vîntulŭ învelitórea turnuluĭ de deasupra şi l'aŭ aruncatŭ jos, şi fiind-că în cuprinsulŭ mahalaliĭ acesteĭ bisericĭ nu sunt cu locuință nescaĭ-va boerĭ, séŭ neguțătorĭ cu putere, dela care să se pótă

(1) Cod. XXVI, pag. 266.

www.dacoromanica.ro

ajutorà biserica, fără numaĭ sărăcime, rămâne la bogată mila Măreĭ Tale a se ajutorà, cu ceea ce duhulŭ sfântŭ va luminà pe Măria Ta, iar aniĭ Mărieĭ Tale, rugămŭ dela Domnulŭ Dumnedeŭ să fie multĭ și norocițĭ. — 1794 Octombre 29.

Alŭ Mărieĭ Tale către D-deŭ fierbinte rugătoriŭ și smeritŭ părinte sufletescŭ (1)

Dositheiŭ alŭ Ungro-Vlachieĭ.

Chrisovulŭ mănăstiriĭ Mărcuțeĭ.

Sfînteĭ și dumnedeesceĭ mănăstirĭ, ce se numesce Mărcuța, de pre apa Colentiniĭ ot sud Ilfovŭ, zidirea Domnieĭ Sale fratelui Nostru Domnŭ Alexandru Ipsilantŭ Voevodŭ, unde se cinstesce și să prăznuesce hramulŭ maĭ marilorŭ Voivodĭ Michailŭ și Gavrilŭ, și cuviosuluĭ egumenŭ Chirŭ....., ca să fie milă dela Domnia Mea vinăriciŭ dela aceste popóre numite maĭ jos ce sunt în patru județe, însă peste Cricovŭ, poporulŭ ce se chiamă alŭ Dobrotenilorŭ, care să împarte cu treĭ nume: Ceptura, Dobroteniĭ și despre rĕsăritŭ partea văiĭ Garduluĭ, pe unde se hotărĕsce cu vinăriciulŭ mănăstiriĭ Văcărescilorŭ, i valea Nucetuluĭ, și iar peste Cricovŭ în dosurĭ, poporulŭ Gorănetulŭ și Muscelulŭ, i pisculŭ luĭ Iepure din plasa Mĕrunțișuluĭ, și în plasa de sus a dosurilorŭ, Gorănetulŭ i Pelinulŭ și Sărăștiĭ, ot sud Saacŭ, și treĭ popóre ce sunt pre moșia Megiesescĭ, anume Zănóga, Crețesciĭ și Slăvitesciĭ ot sud Oltŭ, în préjma cărora popóre dintr'acestea două județe, fiind-că sunt locurĭ slobode, orĭ câte viĭ se vorŭ maĭ sădi să fie iarășĭ pre séma acesteĭ sfinte mănăstirĭ, ca să-șĭ ieae mila de vinăriciŭ, precum maĭ jos se arétă: Șecisdita și poporulŭ Sorăsciĭ, poporul Săpăuca jumĕtate, poporulŭ Pleșcoiulŭ și poporulŭ Caromănesciĭ, poporulŭ Sătenilorŭ, poporulŭ Valea Ianculuĭ, poporulŭ Soresciĭ ot sud Buzĕŭ, însă numaĭ dela ceĭ ce aŭ viĭ de astă dată prin disele popóre, ale cărora nume sunt scrise în condica mănăstireĭ, și plasa Clagnițiĭ, i plasa Dumbrăvilorŭ, plasa Gâlțurilorŭ, plasa Munteluĭ, plasa Ocoluluĭ ot Halânga, plasa Ocoluluĭ ot Hinova, plasa Câmpuluĭ, iarășĭ numaĭ dela ceĭ ce aŭ viĭ până acum, care aceste plășĭ sunt în sud Mehedințĭ, pentru care la vremea vinăriciuluĭ să orênduiască egumenulŭ ómenĭ aĭ mănăstiriĭ, ca să âmble împreună cu vinăriceriĭ domnescĭ a scrie vinăriciulŭ din tóte acestea popóre și plășĭ, și făcêndŭ două catastișe, asemenea unulŭ ca și altulŭ, iscălite fiindŭ și de vinăriceriĭ domnescĭ și de ómeniĭ mănăstiriĭ, să strîngă și baniĭ vinăriciuluĭ, ce este de plătescŭ dajniciĭ, de vadră po banĭ patru și ploconulŭ de

(1) Cod. XXVIII, pag. 12,

www.dacoromanica.ro

nume i părpărulŭ, din carĭ banĭ să ieae vinăricerilĭ domnescĭ câte doĭ banĭ de vadră şi ploconulŭ, ceia-lalţĭ doĭ să ieae ómenilĭ sfinteĭ mănăstirĭ de împreună cu obişnuitulŭ părpărŭ, afară însă din părpărulŭ popórelorŭ din sud Saacŭ, care este venitŭ obişnuitŭ alŭ ot-arbaşilĭ, precum se arĕtase pre anume în cartea domnéscă ce are, la acestea să nu se amestece ómenilĭ mănăstirilĭ a luà părpărŭ, fără de numaĭ mila vinăriciuluĭ, iar părpărulŭ să-lŭ ieae omulŭ....., şi iar să fie sfinteĭ mănăstirĭ milă dela Domnia Mea, să ieae otaştină dela toţĭ câţĭ vorŭ avé vilĭ peste tótă moşia domnéscă ot Slatina, însă de vadră po banĭ unulŭ, fiind haculŭ pămîntuluĭ, cum ieaŭ şi alte mănăstirĭ; aşişderea să fie sfinteĭ acesteia mănăstirĭ milă dela Domnia Mea, să ieae dela carele, ce se încarcă cu sare ot vel ocnă, de carŭ po banĭ optŭ, adecă de o rótă po banĭ doĭ, iar mănăstirea Săgarcea să ieae partea sa de carŭ po banĭ patru, adecă de o rótă po banĭ unulŭ, cum îĭ scriŭ vechile chrisóve, şi de vreme ce astă sfântă mănăstire este zidire domnéscă hotărîmŭ să fie tot-deauna apĕrată şi nesupusă la nicĭ unŭ felŭ de dajdie; aşişderea şi drepte bucatele sale să fie scutite, stupĭ i rîmătorĭ, orĭ câtă sumă va avé, de dijmăritŭ, şi vinulŭ din viile sfinteĭ case de vinăriciŭ, şi de oieritŭ până la una mie de oĭ, şi când namesneciĭ sfinteĭ mănăstirĭ vorŭ scóte prin têrgurĭ dobitóce séŭ zaherele spre vînḑare, să fie scutite de vamă, precum şi o pivniţă, ce se va ţiné aicĭ în Bucurescĭ, să fie scutită de fumăritŭ, de căminăritŭ, de vamă, de vinŭ domnescŭ i de ortulŭ vătăşescŭ şi de alte angariĭ, de nimicŭ să nu se bântuiască, după privilegiulŭ ce are şi alte zidirĭ domnescĭ; şi iar să fie sfinteĭ mănăstirĭ dela Domnia Mea, să ieae dela ocna Telega câte douĕ miĭ oca sare, pentru trebuinţa acesteĭ sfinte case, care milă să aibă a luà dela cămăraşilĭ ce vorŭ fi pe totŭ anulŭ nelipsitŭ; şi iar să maĭ aibă sfânta mănăstire a luà întreiala bălţilĭ, ce este pe a sa moşie, care se numesce Măgurenilĭ de baltă, la care vameşilĭ să nu se amestece întru nimicŭ. Aşişderea şi cafenéua, ce are sfânta mănăstire lângă casele de Beilicŭ, să fie apĕrată de către Vel Cafegiŭ şi de către orĭ-cine, să nu aibă a face cu dînsa; şi iară amŭ miluitŭ Domnia Mea astă sfântă mănăstire şi cu liude scutelnicĭ, însă treĭ poslușnicĭ, 8 dărvarĭ, unŭ morariŭ, doĭ vierĭ, doĭ vătavĭ la oĭ şi la rîmătorĭ, treĭ argaţĭ plugarĭ şi unŭ văcarŭ, carĭ să fie apĕraţĭ de tóte dăjdiile şi orênduelile, verĭ câte vorŭ eşi dela visteria Domnieĭ Mele peste anŭ în ţéră, care acestea milĭ le-aŭ avutŭ sfânta mănăstire, atâtŭ dela Domnia Lorŭ fraţilĭ noştri Domnĭ Alexandru Ipsilantŭ Voevodŭ ctitorulŭ, i rĕposatulŭ Nicolae Caragea Voevodŭ, câtŭ şi dela Domnia Sa Michaiŭ Suţulŭ Voevodŭ, prin chrisovulŭ Domnieĭ Sale, ce-lŭ vĕḑumŭ, cu lét. 1792 Ghenarie 25, ne amŭ adeveritŭ. Dreptŭ aceea, învrednicindu-ne şi pre Noĭ Domnulŭ Dumneḑeŭ cu domnia acesteĭ pravoslavnice Ţĕrĭ-Românescĭ, amŭ bine-voitŭ Domnia

www.dacoromanica.ro

Mea, după evlavia ce avemŭ către sfintele luĭ Dumneḑeŭ locașurĭ, de amŭ înnoitŭ și amŭ întăritŭ tóte milele câte se cuprinde maĭ sus, ca să se păzéscă nestrămutatŭ, și ca să fie și numele nostru apururea pomenitŭ la sfântulŭ jertfelnicŭ, pentru care amŭ adeveritŭ chrisovulŭ acesta cu însășĭ credința Domnieĭ Mele, Iω Alexandru Constantinŭ Moruzi Voivodŭ, și cu credința prea iubiților Domnieĭ Mele fiĭ, Constantinŭ Voevodŭ, Dumitrașco Voevodŭ, Nicolae Voevodŭ, martorĭ puindŭ și pre dumné-lorŭ cinstițĭ și credincioșĭ boeriĭ ceĭ marĭ aĭ Divanuluĭ Domnieĭ Mele: Pan Nicolae Brâncovénu Vel Vist., Dumitrașco Racoviță Vel Banŭ, Ianache Văcărescu Vel Spătarŭ, Ianache Moruzi Vel Vornicŭ de Ţéra-de-sus, Manolache Brâncovénu Vel Vornicŭ de Ţéra-de-jos, Manolache Creţulescu Vel Vornicŭ, Nicolae Filipescu Vel Vornicŭ, Costache Ghica Vel Logofĕtŭ de Ţéra-de-sus, Scarlatŭ Ghica Vel Logofĕtŭ de Ţéra-de-jos, Nicolae Hangerlăŭ Vel Hatmanŭ, Dumitrașco Mano Vel Postelnicŭ, Isaacŭ Raletŭ Vel Clucerŭ, Dumitrache Schina Vel Comisŭ, Nicolae Racoviță Vel Paharnicŭ, Iordache Palada Vel Stolnicŭ. Și s'aŭ scrisŭ chrisovulŭ acesta în domnescul nostru scaunŭ în orașulŭ Bucurescĭ, la létulŭ 1793 Aprilie 19, de Teodorache Logofĕtŭ za Divanŭ. (1)

La 29 Aprilie 1795, Domnitorulŭ rênduesce economŭ la mănăstirea Mărcuţeĭ pre Athanasie diaconulŭ, în urma morţiĭ egumenuluĭ mănăstireĭ, ca împreună cu protosinghelulŭ Mitropolieĭ Ioachimŭ să administreze mănăstirea până la rênduirea nouluĭ egumenŭ, «de care poruncimŭ Domnia Mea și vouĕ slugilorŭ și ómenilorŭ mănăstirescĭ să aveţĭ a le da ascultare la trebile și lucrurile mănăstireĭ, ca să nu se facă vre-o lipsă și scădere.» (2)

Chrisovulŭ sfinteĭ mănăstirĭ Văcărescĭ de milele ce are.

Mărire și laudă Domnilorŭ și oblăduitorilorŭ celorŭ pravoslavnicĭ, măcar că și întru alte facerĭ de bine de obște și deosebĭ la obraze și la locurĭ, carĭ aŭ trebuință a luà și a se îndestulà de către oblăduitorĭ este laudă și de mare trebuință, iar maĭ alesŭ și maĭ cu deadinsulŭ li se pricinuescŭ laude și încoronărĭ, din bunătățile care arétă către sfintele și dumneḑeescile locașurĭ, ce sunt rădicate și întemeiate de alţĭ pravoslavnicĭ rĕposaţĭ Domnĭ, pentru ajutorulŭ sfintelorŭ și dumneḑeescilorŭ case, ce sunt supuse sub nevoĭ ale întîmplărilorŭ, ce sunt după vremĭ, și pentru milostenia vre-unorŭ obraze, carĭ aŭ trebuințe de milĭ, a cărora..... nu numaĭ întru

(1) Cod. XXVI, pag. 90.
(2) Cod. XXIX. fila 46 verso.

www.dacoromanica.ro

acéstă viaţă vremelnică şi trecătóre petrece, că înălţându-se cu mărire ajunge şi până la jertfelniculŭ celŭ maĭ pre sus de ceruri şi vecuitoriŭ fără de stricăciune; ci dar şi Domnia Sa rĕposatulŭ Domnŭ Nicolae Alexandru Vodă, din rîvnă dumneḑeéscă îndemnându-se, aŭ ridicatŭ, aŭ înălţatŭ şi aŭ infrumuseţatŭ sfânta şi dumneḑeésca mănăstire întru lauda şi mărirea prea sfinteĭ şi prea sus de fire Troiţe a unuia singurŭ Dumneḑeŭ, aprópe de oraşulŭ Bucurescĭ, unde se numesce Văcărescĭ, care şi înzestrându o cu multe moşiĭ şi dobitóce, cu venituri domnescĭ, cu scule şi cu multe odóre, ca pre o mirésă lăudată şi vecuitóre, aŭ închinat-o la prea sfântulŭ şi de viaţă primitorulŭ mormîntŭ alŭ Domnuluĭ nostru Isusŭ Christosŭ dela sfânta Patriarchie a Ierusalimuluĭ, cu chrisóve şi cu privilegiurĭ ale Domnieĭ Sale, ca să fie sfânta mănăstire tot-deauna nesupusă dăjdiilorŭ, atâtŭ ale visterieĭ câtŭ şi ale cămăriĭ, scutindu-se de haraciŭ, de împrumutărĭ, de calŭ domnescŭ şi de ajutorinţă, ceea ce pe boerĭ şi pe mănăstire, şi de tóte alte dăjdiĭ obişnuite şi neobişnuite, orĭ cu ce nume se vorŭ numi, şi să scutéscă tóte viile de pogonăritŭ şi vinulŭ de vinăriciŭ, stupiĭ i rîmătoriĭ de dijmăritŭ, vite i caĭ de văcăritŭ, însă drepte bucatele mănăstiriĭ, şi iarăşĭ să aibă a ţiné din loculŭ domnescŭ din Bucurescĭ unŭ locŭ din sus de pórta vieĭ domnescĭ, în lungŭ stînjenĭ 30 şi în latŭ stânjenĭ ḑece, unde şi pivniţă de piatră aŭ făcutŭ, după cum tóte acestea sunt date şi închinate de Domnia Sa rĕposatulŭ ctitorŭ, şi încă să aibă a luà sfânta mănăstire milă din vinăriciulŭ domnescŭ din sud Saacŭ, dela vinăricerii ce vorŭ fi, talerĭ 500, şi de vreme ce pentru aceştĭ talerĭ 500 vechĭ, carĭ era să-ĭ ieae din vinăriciulŭ Săcuenilorŭ, nu hotăriá Domnia Sa din ce délŭ să iea, ci pentru maĭ bună întemeiere şi pentru ca să nu aibă sfânta mănăstire vre-odinióră de acea milă lipsă, aŭ socotitŭ Domnia Sa şi aŭ orênduitŭ ca să ieae în toţĭ aniĭ vinăriciulŭ din délulŭ de peste Cricovulŭ domnescŭ, însă poporulŭ văiĭ luĭ Semenŭ, care se începe din délulŭ Soloescilorŭ şi merge în jos până în délulŭ ce se chiamă Valea Galduluĭ dintru acestŭ judeţŭ alŭ Săcuenilorŭ, dela ceĭ ce aŭ obiceiŭ de plătescŭ vinăriciulŭ domnescŭ din ḑece vedre o vadră, plătindu-şĭ vadra după obiceiŭ cum plătescŭ şi la domnie, cu părpărulŭ şi cu ploconulŭ; şi să aibă a luà dela cămăraşiĭ dela ocne pre anŭ pentru cincĭ sute bolovanĭ sare talerĭ 500 şi cincĭ-ḑecĭ bolovanĭ sare aĭ mănăstireĭ Tânganulŭ metohulŭ mănăstireĭ Văcărescilĭ, şi merticulŭ de sare ce lua mănăstirea Hureziĭ, hotărîndŭ şi orênduindŭ Domnia Sa chrisovulŭ celŭ afieroticonŭ, ca să fie peste tóte milele acestea treĭ epitropĭ boerĭ marĭ Vel Logofĕtŭ, Vel Spătarŭ, Vel Vist., carĭ după vremĭ vorŭ fi într'acelea dregătoriĭ, purtândŭ grija şi îndreptândŭ tóte cele trebuincióse ale sfinteĭ mănăstirĭ spre buna ocârmuire şi chivernisire, şi din milele ce s'aŭ scrisŭ maĭ sus, afară din alte venituri ale mănăstireĭ ce ar avé de pe moşiĭ, din viĭ

www.dacoromanica.ro

şi după dobitóce, prin scirea Domnieĭ, în toţĭ aniĭ să se dea milă aicĭ în Bucurescĭ pre la creştiniĭ ce aŭ trebuinţă, pe anŭ talerĭ 500, însă: talerĭ 200 să cheltuiască ca să mărite două *băete* de boerĭ marĭ alŭ doilea, sĕrace şi scăpătate, după sfântu Vasile maĭ nainte de lăsatulŭ seculuĭ de paresimĭ, şi talerĭ una sută iară în toţĭ aniĭ să se rĕscumpere robiĭ, şi talerĭ 50 să se facă îmbrăcăminte sĕracilorŭ împărţindu-se la prasniculŭ sfântuluĭ Nicolae, şi talerĭ 50 să se împarţă iar la prasniculŭ sfântuluĭ Nicolae la obraze sărace maĭ de cinste; şi talerĭ 50 să se dea hrana celorŭ închişĭ la puşcărie, adică de sĕptĕmână po talerĭ unulŭ, şi tal. 50 la sĕraciĭ, carĭ vorŭ vrea să se preoţéscă, ca să-şĭ cumpere cele trebuincióse ale preoţieĭ; avêndŭ grijă epitropiĭ, ce s'aŭ ḑisŭ maĭ sus, să se păzéscă aceste milĭ necontenitŭ; i de s'arŭ întîmplă vre-odinióră anŭ neroditorŭ, ca să nu prisoséscă din veniturile mănăstireĭ, să se trimită ajutoriŭ la sfântulŭ mormîntŭ, iară acéstă milă în toţĭ aniĭ să se păzéscă necurmatŭ, fiindŭ şi în urma Domnieĭ Sale întărite acestea milĭ şi daniĭ de Domnia Sa Michaiŭ Racoviţă Voevodŭ şi de Domnia Sa Constantinŭ Voevodŭ, fiulŭ Domnieĭ Sale Nicolae Vodă, cu chrisóvele Domniilorŭ Sale. Aşişderea şi Domnia Sa fratele Alexandru Vodă, prin chrisovulŭ Mărieĭ Sale cu lét. 1775, aŭ întăritŭ atâtŭ milele ce se arétă maĭ sus, câtŭ şi alte milĭ aŭ maĭ adăogatŭ, adică în loculŭ satuluĭ şi moşieĭ (Suruanĭ?) dela care avea mănăstirea multŭ ajutoriŭ, fiind-că s'aŭ pustiitŭ, să aibă *liude* 50 scutiţĭ de tóte dăjdiile ţĕriĭ, i 1500 oĭ de oieritŭ să scutéscă cu pecetluitŭ domnescŭ, şi să maĭ ieae şĭ parte din vinăriciulŭ domnescŭ, ce se luà pe séma cămăriĭ domnescĭ totŭ din acelŭ poporŭ ce scrie alŭ Sĕcuenilorŭ, iară cămara amestecŭ să nu aibă nicĭ de cum, i două pivniţe să scutéscă de fumăritŭ şi de tóte alte angariĭ; aşişderea să ieae alŭ treilea banŭ din vama têrguluĭ ce se face la Stelnica, i alŭ treilea banŭ dela vama têrguluĭ Pătróia, orênduindu-ĭ egumenulŭ mănăstireĭ omulŭ sĕŭ la tóte têrgurile ce se vorŭ face acolo, păzindŭ la oborŭ împreună cu vameşiĭ, după cum pentru acésta aŭ vĕḑutŭ Domnia Sa în cartea Domniiĭ Sale Constatinŭ Vodă Cehanŭ; care milĭ ce se arétă maĭ sus, tóte pe deplinŭ le-aŭ întăritŭ atâtŭ Domnia Sa rĕposatulŭ fratele Domnŭ Nicolae Caragea Vodă, câtŭ şi Domnia Sa fratele Michaiŭ Vodă Suţulŭ întru amêndouĕ domniile, prin chrisóvele Domniilorŭ Sale, ce le vĕḑumŭ Domnia Mea, unulŭ cu lét. 1783 Noembrie 6 şi altulŭ cu lét. 1792 Martie 22. Dreptŭ aceea şi Domnia Mea, cu bună voie şi fierbinte dragoste, atâtŭ către buna şi de laudă tocmire a rĕposatuluĭ aceluĭ ctitorŭ Domnŭ, câtŭ maĭ vîrtosŭ pentru rîvna şi evlavia ce avemŭ către sfântulŭ şi de viaţă primitorulŭ mormîntŭ alŭ Domnuluĭ nostru Isusŭ Christosŭ şi pentru cuviósele milosteniĭ ce se cuprindŭ maĭ sus, amŭ bine-voitŭ de amŭ înnoitŭ şi amŭ întăritŭ câtŭ se arétă maĭ sus, ca să se păzéscă tot-deauna sfinteĭ acesteĭ mănăstirĭ nestrămutatŭ. Aşişderea

www.dacoromanica.ro

aŭ avutŭ numita mănăstire Văcărescĭ, prin chrisòvele fraţilorŭ Domnĭ, milă a luà pe anŭ din vama domnéscă a oboruluĭ têrguluĭ de afară alŭ treilea banŭ, dar nicĭ odată nu s'aŭ urmatŭ a i se da acéstă milă după orênduiala chrisòvelorŭ, căcĭ în vremea ce s'aŭ afierositŭ întâĭ acéstă parte de alŭ treilea banŭ din numita vamă domnéscă milă la mănăstirea Văcărescĭ, erà vînḑarea oboruluĭ o puţină sumă; iar după aceea în urmă, înălţând-o din vreme în vreme vînḑarea vămiĭ oboruluĭ, n'aŭ fostŭ, precum nicĭ nu póte fi, cu lesnire cămăriĭ domnescĭ a da atâta milă pe anŭ de alŭ treilea banŭ mănăstiriĭ, şi aşà mănăstirea se isterise de acestŭ folosŭ şi rĕmânea numaĭ cu chrisòvele, fără a nu luà nimicŭ, care acésta nesuferind-o Domnia Mea şi vrêndŭ ca să se foloséscă mănăstirea cu o milă, de mĕsura care să fie şi vameşilorŭ înlesnită a o da, iată hotărîmŭ, printr'acestŭ domnesculŭ nostru chrisovŭ, a se da din numita vamă a oboruluĭ têrguluĭ de afară pe totŭ anulŭ câte talerĭ una mie cincĭ sute, carĭ banĭ să aibă a-ĭ rĕspunde vameşiĭ la mănăstire, peste suma cumpĕrătoreĭ, când se vorŭ vinde vămile, fără de a se scădé cămara domnéscă, iar când nu se vorŭ vinde vămile şi se vorŭ da în credinţă, atuncĭ să rĕspunḑă cămara domnéscă aceştĭ talerĭ 1500 la mănăstirea Văcărescĭ. Poftimŭ dar şi noĭ pe alţĭ fraţĭ Domnĭ, carĭ în urma nóstră se vorŭ învrednicì cu oblăduirea acestuĭ creştinescŭ scaunŭ, să bine-voiască a înnoì şi a întărì acestea milĭ, ca şi ale Domniilorŭ Sale milĭ şi facerĭ de bine în urmă să fie de alţĭ în sémă ţinute. Şi amŭ întăritŭ chrisovulŭ acesta cu însăşĭ credinţa Domnieĭ Mele, Iω Alexandru Constantinŭ Moruzi Voivodŭ, şi cu credinţa prea iubiţilorŭ Domnieĭ Mele fiĭ, Nicolae Vodă, Constantinŭ Vodă, Dumitraşco Vodă, şi cu totŭ sfatulŭ cinstiţilorŭ şi credincioşilorŭ boerilorŭ ceĭ marĭ aĭ Divanuluĭ Domnieĭ Mele, Pan Nicolae Brâncoveanu Vel Vist., Dumitrache Racoviţă Vel Banŭ, Pan Ianache Văcărescu Vel Spătarŭ, Ianache Moruzi Vel Vornicŭ de Ţéra-de-sus, Manolache Brâncoveanu Vel Logofĕtŭ de Ţéra-de-jos, Manolache Creţulescu Vel Vornicŭ, Nicolae Filipescu Vel Vornicŭ, Constantinŭ Ghica Vel Logofĕtŭ de Ţéra-de-sus, Scarlatŭ Ghica Vel Logofĕtŭ de Ţéra-de-jos, Nicolae Hangerlăŭ Vel Hatmanŭ, Alexandru Manulŭ Vel Postelnicŭ, Isaacŭ Raletŭ Vel Clucerŭ, Dumitrache Schina Vel Comisŭ, Nicolae Racoviţă Vel Paharnicŭ Iordache Palada Vel Stolnicŭ, Vel Sluşbaşŭ, Vel Pit. Şi s'aŭ scrisŭ chrisovulŭ acesta întru întâiulŭ anŭ dintru întâia domnie a Domnieĭ Mele, aicĭ în oraşulŭ scaunuluĭ Domnieĭ Mele Bucurescĭ, la lét. 1793 Maiŭ 8, de Gheorghe Logofĕtulŭ za taină. (1)

(1) Cod. XXVI, fila 47.

www.dacoromanica.ro

Chrisovulŭ mănăstiriĭ Comana.

Sfinteĭ şi dumneḑeesceĭ mănăstirĭ ce se chiamă Comana, unde este hramulŭ sfântuluĭ Ierarchŭ şi de minunĭ făcĕtorŭ Nicolae Miralichieĭ, care este făcută şi înălţată din temelia eĭ de rĕposatulŭ Şerbanŭ Vodă celŭ bĕtrânŭ, şi părinteluĭ Egumenŭ Chirŭ . . . şi a totŭ soborulŭ sfinteĭ mănăstirĭ, ca să fie sfinteĭ mănăstirĭ milă dela Domnia Mea, să aibă a luà pe fieşte-care anŭ . . . bolovanĭ de sare dela ocna Telega, şi să aibă a scutì stupĭ . . . i râmătorĭ . . . de dijmăritŭ, şi vinulŭ ce se va face în viile mănăstiriĭ, drepte bucate, de vìnăriciŭ, şi la vremea oierituluĭ să scutéscă oĭ două sute de oieritŭ, şi liude ḑece, ómenĭ străinĭ fără de pricină; pentru că acéstă sfântă mănăstire, fiindŭ şi de maĭ nainte vreme lipsită şi sĕracă şi fără de nicĭ unŭ venitŭ din alte părţĭ, şi maĭ vîrtosŭ că în vremĭ de rĕzmirĕţĭ fiindŭ de multe-orĭ călcată de oştĭ grele şi cheltuelĭ multe, şi grele rĕsbóie acolo, în partea loculuĭ pe lângă mănăstire, i-aŭ pricinuitŭ mare stricăciune, în cât aŭ rĕmasŭ la o stare fórte próstă, după cum mĕ pliroforisiĭ Domnia Mea şi din chrisóvele celorŭ maĭ dinainte trecuţĭ rĕposaţĭ Domnĭ, cum şi din chrisovulŭ Mărieĭ Sale frateluĭ Domnŭ Alexandru Ipsilantŭ Voevodŭ, ce-lŭ vĕḑumŭ cu lét. 1775. Dreptŭ aceea, bine amŭ voitŭ şi Domnia Mea de amŭ înzestratŭ acéstă sfântă mănăstire cu acestea milĭ, ce se cuprindŭ maĭ sus, ca să fie sfinteĭ mănăstirĭ de întărire şi părinţilorŭ călugărĭ de hrană şi chivernisélă, iară Domnieĭ Mele şi părinţilorŭ Domnieĭ Mele vecĭnică pomenire. Aşişderea şi în urma Domnieĭ Mele, pe care va alege Dumneḑeŭ a fi Domnŭ şi stăpânitorŭ ţĕriĭ aceştia, încă-lŭ rugămŭ, cu numele luĭ Dumneḑeŭ, ce este în Troiţa slăvitŭ, să aibă a înnoì şi a întărì acéstă milă, pe tocméla ce s'aŭ ḑisŭ maĭ sus, ca şi ale Domniilorŭ Sale milĭ şi daniĭ să fie păzite şi întărite, pentru ca să aibă dela sfântulŭ şi de minunĭ făcĕtorŭ Ierarchŭ Nicolae ajutorŭ în vreme de bună trébă şi să se pomenéscă necontenitŭ ca nisce nouĭ ctitorĭ. Şi amŭ întăritŭ Domnia Mea chrisovulŭ acesta cu însăşĭ credinţa Domnieĭ Mele, Iω Alexandru Constantinŭ Moruzi Voevodŭ şi cu credinţa prea iubiţilorŭ Domnieĭ Mele fiĭ, Constantinŭ Voevodŭ, Dumitraşco Voevodŭ, Nicolae Voevodŭ, Gheorghe Voevodŭ, adeverindŭ şi cu totŭ sfatulŭ cinstiţilorŭ şi credincioşilorŭ boerilorŭ celorŭ marĭ aĭ divanuluĭ Domnieĭ Mele: Pan Dumitraşco Racoviţă Vel Banŭ, Ienache Moruzi Vel Vist., Manolache Brâncovénu Vel Vornicŭ de Ţéra-de-sus, Costache Caragea Vel Hatmanŭ, Dumitrache Manulŭ Vel Spătarŭ, Nicolae Filipescu Vel Logofĕtŭ de Ţéra-de-sus, Costache Ghica Vel Vornicŭ de Ţéra-de-jos, Radu Slătinénu Vel Vornicŭ, Manolache Grădişténu Vel Vornicŭ, Constantinŭ Ştirbeiŭ Vel Logofĕtŭ de Ţéra-de-jos, Lucache Vel Postelnicŭ, Dumitrache Hangerlăŭ Vel

www.dacoromanica.ro

Comisŭ, Alexandru Văcărescu Vel Clucerŭ, Iónŭ Comănénu Vel Paharnicŭ, Grigorie Bălénu Vel Stolnicŭ, Iorgache Vel Slugerŭ, Grigorie Vel Pitarŭ și Ispravnicŭ Constantinŭ Știrbeiŭ Vel Logofĕtŭ de Ţéra-de-jos. Și s'aŭ scrisŭ chrisovulŭ acesta întru alŭ doilea anŭ alŭ domnieĭ mele, aicĭ în orașulŭ scaunuluĭ Domnieĭ Mele Bucurescĭ, la aniĭ dela Nascerea Domnuluĭ Dumnedeŭ și Mântuitoruluĭ nostru Isusŭ Christosŭ 1794, de Teodorache Logofĕtŭ. (1)

Iŏ Alexandru Constantinŭ Moruzi Vvd. i Gospodar Zemle Vlahiscoe. Fiind-că biserica și scólele dela Ageștĭ prin chrisóve domnescĭ, carĭ s'aŭ întăritŭ și de către Domnia Mea, are milă de vinăriciŭ la sud Oltŭ, din popórele acestea, adecă: Rogósele, Ostri, Nănésa, Slăvescĭ, Bărsogĭ, . . . i Oltulŭ de sus, i Vadé, însă totŭ vinăriciulŭ po vadră banĭ cincĭ și părpărulŭ după obiceiŭ, amŭ datŭ acéstă domnéscă carte la mâna . . . ce este orênduitŭ de epistatulŭ casiĭ dela Agescĭ, care după coprinderea ponturilorŭ vinăriciuluĭ de estimpŭ, urmândŭ să ieae dela visteria Domnieĭ Mele pecetluitŭ, să scrie, să mĕsóre, și să ieae și baniĭ, la care fórte să se ferésca a nu năpăstui și a încărcà pre nimenĭ măcar cu o vadră, că, ca unŭ nemulţumitoriŭ mileĭ domnescĭ, fórte strașnicŭ se va pedepsi, ii saam. receh. gpd. — 1794 Augustŭ 30. (2)

Chrisovulŭ biserieĭ Greci din sud Ilfovŭ, de pe moșia rĕposatului Slugerŭ Lăcusténulŭ.

De vreme ce rĕposatulŭ Dimitrie Locusténulŭ Slugerŭ, în viaţă fiindŭ, din rîvnă creștinéscă, aŭ pusŭ cheltuială și ostenélă și aŭ dresŭ sfânta biserică de pe moșia sa, ce se numesce Grecĭ ot sud Ilfovŭ, la care, după ce aŭ datŭ zestrea eĭ cea trebuinciósă și aŭ pusŭ preótŭ de slujbă, *aŭ așezatŭ și dascălŭ de învĕţătura sărmanilorŭ copiĭ fără de plată, cu simbrie dela sineșĭ*, de aceea dar și Domnia Sa fratele nostru Domnŭ Michaiŭ Vodă Suţulŭ, vĕdêndŭ buna faptă a sa, aŭ bine voitŭ, și prin chrisóvele sale dintru amêndouĕ domniile, ce vĕdumŭ Domnia Mea, unulŭ cu lĕtulŭ 1783 Maiŭ 25 și altulŭ cu lĕtulŭ 1792 Octombre 5, aŭ făcutŭ milă sfinteĭ bisericĭ, pentru a putè ţinè orênduiala ce aŭ izbovitŭ la acéstă biserică i scólă, ca să ieae dela ocna Telega pe anŭ câte una sută bolovanĭ sare, i liude ḑece, ómenĭ străinĭ, fără de nicĭ o pricină, făcêndŭ nedajnicŭ și pre acelŭ dascălŭ, i preotŭ scutitŭ de tóte dăjdiile, orênduelele domnescĭ, archierescĭ, stupĭ și

(1) Cod. XXVI, pag. 219.
(2) Cod. XXVI, pag 327.

www.dacoromanica.ro

vinulŭ din drepte viile bisericeĭ de dijmăritŭ i vinăriciŭ, şi oĭ patru sute de oieritŭ, i unŭ salaşŭ de ţiganĭ şépte suflete, anume: Lazărŭ ţiganŭ cu nevasta luĭ Maria şi cu cincĭ copiĭ aĭ lorŭ, Gafiţa, Ileana, Dumitru, Iónŭ şi Gheorghe, i-aŭ închinatŭ Domnia Sa danie numiteĭ bisericĭ, dintre ţiganiĭ domescĭ; dreptŭ aceea, învrenicindu-ne Domnulŭ Dumneḑeŭ şi pre noĭ cu domnia acesteĭ pravoslavnice ţĕrĭ, şi făcêndu-ne rugăciune casa maĭ sus numituluĭ boerŭ, ca să înnoimŭ acestŭ privilegiŭ, amŭ bine voitŭ Domnia Mea, şi printr'acestŭ chrisovŭ alŭ Domnieĭ Mele, întărimŭ tóte acestea maĭ sus arĕtate milĭ, cu care să se pótă ţiné orênduiala sfinteĭ bisericĭ şi a şcóleĭ de acolo. Decĭ poruncimŭ Domnia Mea şi la toţĭ câţĭ se cuvine, să le păzéscă şi să le urmeze tóte acestea; adeverimŭ chrisovulŭ acesta cu însuşĭ domnésca nóstră iscălitură şi pecete, Ispravnicŭ fiindŭ Pan Scarlatŭ Ghica Vel Logofĕtŭ de Ţéra-de-jos. Şi s'aŭ scrisŭ la létulŭ 1793 Iunie în 6 ḑile, de Gheorghe Logofĕtŭ za taină. (1)

Chrisovulŭ mănăstireĭ Plumbuita.

Sfinteĭ şi dumneḑeesceĭ mănăstirĭ, ce se numesce Plumbuita, de pe apa Colentiniĭ sud Ilfovŭ, unde se cinstesce şi se prăznuesce hramulŭ Nasceriĭ prea sfântuluĭ mareluĭ Prorocŭ înainte mergĕtoriŭ şi Botezătoruluĭ Iónŭ, şi părinteluĭ Zaharia egumenŭ, şi tuturorŭ călugărilorŭ câţĭ se vorŭ aflà locuitorĭ la acestŭ sfântŭ locaşŭ, ca să fie sfinteĭ mănăstirĭ milă dela Domnia Mea, să aibă a luà şi vinăriciulŭ din délulŭ Secuenilorŭ, în toţĭ aniĭ, dela vinăriceriĭ carĭ arŭ fi orênduiţĭ, însă pe anŭ câte vedre cincĭ sute pe deplinŭ, care vinŭ să-lŭ plătéscă vinăriceriĭ vadra po banĭ patru-ḑecĭ; şi iar să aibă a luà sfânta mănăstire pe fieş-care anŭ, din vama dela carvasaraua domnéscă, *ughi 50, ad. talerĭ 83*, pentru că acéstă mănăstire este zidită şi înălţată din temelie şi de rĕposatulŭ Mateiŭ Vodă Basarabŭ, şi neapucândŭ să o întăréscă cu dăniĭ şi cu milĭ, ca şi pe alte mănăstirĭ, aŭ rĕmasŭ la multă lipsă, iar în ḑilele Domnieĭ Sale rĕposatuluĭ Constantinŭ Vodă Basarabŭ, vĕḑêndŭ Domnia Sa cum că acéstă sfântă mănăstire este şi scăpătată, neavêndŭ nicĭ unŭ venitŭ despre nicĭ o parte, Domnia Sa a miluit-o cu acestŭ vinăriciŭ şi cu aceştĭ banĭ din vamă; şi ceĭ maĭ din urmă Domnĭ încă aŭ întăritŭ maĭ sus numiteĭ mănăstirĭ Plumbuita mila acésta; iară Domnia Sa fratele Domnŭ Alexandru Vodă Ipsilantŭ aŭ maĭ adaosŭ peste acestea, ca să ieae sfânta mănăstire pe totŭ anulŭ delaocn a Telega bolovanĭ sare una sută, la vreme când ieaŭ şi alte mănăstirĭ carĭ aŭ milă de sare; încă să aibă a ţiné sfânta mănăstire şi liude cincĭ-spre-ḑece, ómenĭ străinĭ,

(1) Cod. XXVI, pag. 105.

www.dacoromanica.ro

pentru carĭ, aducêndŭ egumenulŭ adeverinţă dela ispravniciĭ judeţuluĭ pe numele şi chipulŭ lorŭ, să le dea şi pecetluitŭ Gospodŭ, spre a-ĭ avė sfânta mănăstire în pace şi nesupĕraţĭ de tóte dăjdiile şi angariile, ce dela visterie şi dela cămara domnéscă vor eşi peste anŭ în ţéră, de nicĭ unele valŭ şi bântuială să nu aibă, după cum pentru tóte acestea maĭ sus arĕtate milĭ ne amŭ adeveritŭ Domnia Mea, atâtŭ din chrisóvele fraţilorŭ Domnĭ de maĭ nainte câtŭ şi din chrisóvele Mărieĭ Sale frateluĭ Michaiŭ Vodă Şuţulŭ, ce lŭ vĕḑumŭ scrisŭ cu lėtulŭ 1792 Martie 26. Dreptŭ aceea şi Domnia Mea m'amŭ milostivitŭ de amŭ înnoitŭ şi amŭ întăritŭ acestea milĭ, ca să se păzéscă pe deplinŭ şi să le ieae tot-deauna pe fieşte-care anŭ nestrămutatŭ, să fie sfinteĭ mănăstirĭ de ajutoriŭ la trebuinţele ce are şi părinţilorŭ de hrană, iar Domnieĭ Mele şi rĕposaţilorŭ părinţilorŭ Domnieĭ Mele vecĭnică pomenire. Şi amŭ întăritŭ chrisovulŭ acesta cu însăşĭ credinţa Domnieĭ Mele, Iω Alexandru Constantinŭ Moruzi Voevodŭ, şi cu credinţa prea iubiţilorŭ Domnieĭ Mele fiĭ, Constantinŭ Voevodŭ, Dumitraşco Voevodŭ, Nicolae Vvd., Gheorghe Voevodŭ, şi cu totŭ sfatulŭ dumné-lorŭ cinstiţilorŭ şi credincioşilorŭ boerilorŭ celorŭ marĭ aĭ Divanuluĭ Domnieĭ Mele, Pan Dumitraşco Racoviţă Vel Banŭ, Ienache Moruzi Vel Vist., Manolache Brâncovénu Vel Vornicŭ de Ţéra-de-sus, Costache Caragea Vel Hatmanŭ, Dumitrache Manulŭ Vel Spătarŭ, Nicolae Filipescu Vel Logofĕtŭ de Ţéra-de-sus, Costache Ghica Vel Vornicŭ de Ţéra-de-jos, Radu Comănénu Vel Vornicŭ, Manolache Grădişténu Vel Vornicŭ, Constantinŭ Ştirbeiŭ Vel Logofĕtŭ de Ţéra-de-jos, Lucache Vel Postelnicŭ, Dumitrache Hangerlăŭ Vel Comisŭ, Alexandru Văcărescu Vel Clucerŭ, Iónŭ Comănénu Vel Paharnicŭ, Grigorie Bălénu Vel Stolnicŭ, Iorgache Vel Slugerŭ, Dumitrache Constandache Vel Pitarŭ, şi Ispravnicŭ Constantinŭ Ştirbeiŭ Vel Logofĕtŭ de Ţéra-de-jos. Şi s'aŭ scrisŭ chrisovulŭ acesta întru alŭ doilea anŭ alŭ domnieĭ Domnieĭ Mele, aicĭ în scaunulŭ Domnieĭ Mele Bucurescĭ, la lėtulŭ 1794 Maiŭ 6, de Chiriţă Logofĕtŭ de Divanŭ. (1)

Cartea bisericeĭ dela Flocescĭ din sud Ilfovŭ.

Dat-amŭ domnésca nóstră carte sfinteĭ şi dumneḑeesceĭ bisericĭ dela Flocescĭ sud Ilfovŭ, unde se cinstesce şi se prăznuesce hramulŭ Adormireĭ Prea Sfinteĭ Stăpâneĭ nóstre de Dumneḑeŭ Născĕtóreĭ şi pururea Fecióreĭ Marieĭ, ca să aibă dela Domnia Mea a luà pe totŭ anulŭ sare dela ocne câte bolovanĭ una sută; aşişderea să ţie şi liude cincĭ-spre-ḑece, străinĭ fără de pricină de dajdie, carĭ după cercetarea ce lĭ se va face şi după pe-

(1) Cod. XXVI, pag. 216.

www.dacoromanica.ro

cetluiturile ce li se vorŭ da, să fie scutiţĭ şi nedajnicĭ de orĭ-ce orênduelĭ şi podvezĭ ar eşì pe ţéră; să aibă şi doĭ preoţĭ i unŭ grămăticŭ scutiţĭ de orĭ-ce, ca cu acéstă domnéscă milă să pótă ţiné acéstă sfântă biserică *şcóla de învĕţătura sĕracilorŭ copiĭ fără de plată*, pentru care rugămŭ şi pe fraţiĭ Domnĭ din urma nóstră, să bine-voiască a întărì acestŭ privelegiŭ, cu rîvna aceea ce amŭ avutŭ noĭ spre întărirea priveleghiurilorŭ altorŭ fraţĭ Domnĭ, ce aŭ făcutŭ la asemenea sfinte lăcaşurĭ, ca şi ale Domniilor Sale să fie păzite în urmă, ii saam receh. gvmd. — 1793 Augustŭ. (1)

Chrisovulŭ schituluĭ Cernica din sud Ilfovŭ, de milele ce are.

Tóte facerile de bine şi milosteniile, câte sĕvêrşesce cine-va, sunt primite înaintea luĭ Dumneḑeŭ, iar maĭ vîrtosŭ către ceĭ ce aŭ părăsitŭ lumea şi aŭ alergatŭ în pustietăţĭ şi în locurĭ deosebite, ca să petrécă viaţă îngeréscă întru posturĭ şi întru rugăciunĭ, neadormiţĭ ḑiua şi nóptea, cu biserica, care neîncetatŭ se rógă pentru Impĕraţĭ şi pentru Domnĭ şi pentru toţĭ pravoslavniciĭ creştinĭ, cu cale este a-ĭ mângâià la răbdarea lorŭ şi a-ĭ ajutà la trebuinţele, care ca nisce ómenĭ, în câtŭ sunt viĭ pe pămêntŭ, urméză a avé óreşĭ-care hrană a vieţeĭ lorŭ şi asupra trupurilorŭ lorŭ, ca să pótă fi nebiruiţĭ până în sfîrşitŭ de slăbiciunea fireĭ omenescĭ; dreptŭ aceea dară, şi Domnia Mea, după ce ne-amŭ adeveritŭ pentru viaţa cuviosuluĭ stariţŭ Chirŭ Gheorghe, dela schitulŭ Cernica ot sŭd Ilfovŭ, şi a părinţilorŭ călugărĭ ce se sihăstrescŭ împreună acolo, carĭ până acum se află în numĕrŭ . . . la numitulŭ schitŭ, cum că petrecerea şi orênduiala vieţuiriĭ lorŭ este vrednică de laudă şi cum că nicĭ unŭ venitŭ nu aŭ la celea trebuinciósĕ lorŭ, fără de numaĭ tótă nădejdea le este la mila creştinilorŭ, amŭ bine-voitŭ Domnia Mea şi le-amŭ făcutŭ milă, ca să li se dee pe totŭ anulŭ dela visteria Domnieĭ Mele, însă: talerĭ douĕ sute la ḑi întâĭ Octombre, i talerĭ una sută la ḑi întâĭ de Maiŭ, carĭ banĭ să le fie pentru abale, cojóce, încălţăminte la toţĭ, i pentru óreşĭ care hrană a vieţeĭ lorŭ, fiindŭ rugătorĭ neîncetatŭ către milostivulŭ Dumneḑeŭ pentru ertarea păcatelorŭ nóstre, pentru fraţiĭ Domnĭ din urma nóstră şi pentru buna stare şi îndestularea acesteĭ creştinescĭ ţĕrĭ; aşişderea să aibă a ţiné liude optŭ spreḑece, ómenĭ străinĭ, fără de pricină de dajdie, cărora, după adeverinţele dumné-lorŭ ispravniciĭ judeţuluĭ, să li să dee şi pecetluiturile Domnieĭ Mele dela visterie, a fi în pace şi nesupĕraţĭ, pentru ca acéstă milă aŭ avut-o şi dela Domnia Sa fratele Michaiŭ Vodă Suţulŭ, prin chrisovulŭ Domnieĭ Sale, ce-lŭ vĕḑumŭ cu létulŭ 1784 Octombre 10, întăritŭ de-asupra şi întru a doua domnie; decĭ să aibă a luà numita milă pe totŭ anulŭ, la vreme, dela visterie, Rugămŭ şi pre alţĭ Domnĭ, carĭ în urma nóstră se vorŭ învrednicì stă-

www.dacoromanica.ro

pânitorĭ ţĕreĭ aceşteia, să bine-voiască pentru dragostea luĭ Christosŭ şi pentru folosulŭ sufletescŭ alŭ Domniilorŭ Sale, a înnoì mila acésta, care este cu cale a o face către aceştĭ părinţĭ vrednicĭ de ajutoriŭ. Şi amŭ întăritŭ chrisovulŭ acesta, cu însăşĭ domnésca nóstră iscălitură şi pecete, martorĭ fiindŭ şi prea iubiţiĭ Domnieĭ Mele fiĭ şi toţĭ dumné-lorŭ cinstiţĭ şi credincioşĭ boerĭ marĭ aĭ Divanuluĭ Domnieĭ Mele: Nicolae Brâncovénu Vel Vist., Dumitraşco Racoviţă Vel Banŭ, Ienache Văcărescu Vel Spăt., Ianache Moruzi Vel Vorn. de Ţéra-de-sus, Manolache Brâncovénu Vel Vorn. de Ţéra-de-jos, Manolache Creţulescu Vel Vorn., Nicolae Filipescu Vel Vorn., Costache Ghika Vel Vorn. de Ţéra-de-sus, Scarlatŭ Ghica Vel Log. de Ţéra-de-jos, Costache Hangerlâŭ Vel. Hatmanŭ, Alexandru Manu Vel Postelnicŭ, Isaacŭ Raletŭ Vel Clucerŭ, Dumitrache Schina Vel Comisŭ, Nicolae Racoviţă Vel Paharn., Iordache Palada Vel Stoln., Iorgache Vel Slugerŭ, Dumitrache Costandache Vel Pitarŭ şi Ispravnicŭ Scarlatŭ Ghica Vel Log., scriindu-se chrisovulŭ acesta la létulŭ 1793 Aprilie 20, de Gheorghe Logofĕtŭ za taină. (1)

Chrisovulŭ bisericeĭ Sfinţilorŭ Apostolĭ din Têrgovişte.

Chrisovŭ din 17 Iunie 1793, prin care Bisericeĭ din Têrgovişte, cu hramulŭ Sfinţilorŭ Apostolĭ şi a mucenicеĭ Marina, «care fiindŭ fórte veche şi părăsită de multă vreme, de isnóvă înnoind-o Dumitrache Ghica biv. Vel Banŭ, făcêndŭ şi 3 case pentru 2 preoţĭ şi unŭ dascălŭ spre ajutorŭ la sfânta biserică şi *a învĕţà şi copiiĭ carte*», A. Moruzi acordă acesteĭ bisericĭ şi servitorilorŭ eĭ scutire de orĭ-ce dărĭ şi să aibă a ţiné şi liude 4, ómenĭ străinĭ, pentru poslşnicia preoţilorŭ şi a dascăluluĭ, «după cum amŭ vĕdutŭ Domnia Mea cartea Domnieĭ Sale frateluĭ Alexandru Vodă Ipsilantŭ cu létulŭ 1791 Iunie 12, i cartea rĕposatuluĭ Domnŭ Nicolae Vodă Caragea cu lét. 1782 Iunie 26, cum şi cărţile Domnieĭ Sale frateluĭ Michaiŭ Vodă Şuţulŭ dintr'amêndouĕ domniile, însă una cu létulŭ 1784 Augustŭ din domnia întâia, şi alta cu létulŭ 1792 Ianuarie 23 dintru a doua domnie». (2)

Cartea bisericeĭ Sfânta Vinerĭ din Têrgovişte, pentru patru liude.

De vreme ce la biserica Sfinteĭ Vinerĭ din Têrgovişte fiindŭ Icóna prepadómneĭ Paraschiveĭ făcĕtóre de minunĭ, unde de apururea se află bolnavĭ de-şĭ află tămăduirea patimilorŭ lorŭ, şi aflându-se acéstă sfântă biserică fără de nicĭ-unŭ ajutoriŭ, aŭ avutŭ milă dela trecuţiĭ Domnĭ, ca să ţie liude patru poslşnicĭ, ca să fie aduşĭ din străinătate; dreptŭ aceea ne-amŭ

(1) Cod. XXVI, pag. 28.
(2) Cod. XXIII, fila 83.

www.dacoromanica.ro

milostivitŭ Domnia Mea de amŭ întăritŭ mila acésta, ca să se păzéscă nestrămutatŭ, ii saam receh gvmd. . . . . 1793 Octombre 29. (3)

Chrisovulŭ mănăstireĭ Délulŭ din sud Dâmboviţa.

Sfinteĭ şi dumneḑeesceĭ mănăstirĭ, ce se numesce Délulŭ, de lângă Tĕrgovişte, din judeţulŭ Dâmboviţa, unde se cinstesce şi se prăznuesce hramulŭ sfântuluĭ Ierarchŭ Nicolae, şi cuviosuluĭ egumenŭ şi Archimandritŭ Nichiforŭ, ca să aibă, printr'acestŭ domnesculŭ nostru chrisovŭ, milĭ dela Domnia Mea, să ţie ḑece liude scutiţĭ pentru posluşania şi ajutorulŭ sfinteĭ mănăstirĭ, pe carĭ liude, găsindu-ĭ străinĭ fără de pricină şi încurcăturĭ pe la nescaĭva sate şi ducêndu-ĭ înaintea dumné-lorŭ ispravnicilorŭ, ca să cerceteze de sunt străinĭ cu adevĕratŭ, să le dea adeverinţă pe numele şi chipulŭ lorŭ, dupĕ care adeverinţă se va da şi pecetluiturile Domnieĭ Mele dela visterie pela mânile lorŭ, spre a fi în pace şi nesupĕraţĭ de tóte dăjdiile şi angariile. Aşişderea să aibă sfânta mănăstire milă dela Domnia Mea, să ieae venitulŭ dela verĭ-câte scaune s'ar tăia carne pe moşia mănăstireĭ, ce se numesce . . . din sud Dâmboviţa, pe care moşie este délŭ şi locurĭ de se taie carne, şi are milă de iea şi vinăriciulŭ şi otaştină; să aibă voie omulŭ ce-lŭ va orêndui din partea mănăstireĭ, să caute acestŭ venitŭ, séŭ să-lŭ vînḑă cuĭ va vrea, şi vinăricerĭ nimicŭ amestecŭ să nu aibă cu acestea scaune, fără numaĭ egumenulŭ séŭ omulŭ ce-lŭ va orêndui, iar la alte délurĭ, unde aŭ mănăstirile milă de iaŭ vinăriciulŭ, şi moşiele vorŭ fi ale altora, pe acelea délurĭ, orĭ-câte scaune vorŭ fi, să le caute vinăricerĭ, iar mănăstirile nicĭ o trébă să nu aibă. Aşişderea să aibă sfânta mănăstire milă dela Domnia Mea, să ieae vinăriciulŭ dela délulŭ Solomonuluĭ, ce se numesce Aninósa, i Glodenĭ, i alŭ Răsvanuluĭ, i alŭ Ocniţeĭ, i alŭ Vaivoḑiĭ, şi din délulŭ Saşilorŭ ot sud Dâmboviţa, câte doĭ banĭ de vadră şi părpărulŭ după obiceiŭ, şi omulŭ, ce se va orêndui din partea mănăstireĭ, să âmble de înpreună cu vinăricerĭ domnescĭ la scrisulŭ vinăriciuluĭ dintr'acestea popóre şi, după ce se va mĕsurá vinurile cu cotulŭ celŭ domnescŭ pecetluitŭ, făcêndu-se şi douĕ catastişe, din care să ieae omulŭ mănăstireĭ unulŭ, iar altulŭ să rămâie la vinăricerĭ iscălitŭ, să aibă omulŭ mănăstireĭ a-şĭ strînge baniĭ sĕĭ partea mănăstireĭ deplinŭ, fără a nu se amestecá vinăricerĭ întru nimicŭ la baniĭ mănăstireĭ şi fără de a nu pretenderisi nicĭ cu pricina de ḑĕciuială, nicĭ de cheltuială, séŭ cu altŭ nume, şi nicĭ a sta cu vre-o împotrivire, ci să şĭ ieae mănăstirea baniĭ sĕĭ pe deplinŭ; cum şi bucatele ce va avé mănăstirea de vînḑare dreptŭ ale sale, la orĭ-ce tĕrgŭ le va vinde, să

(3) Cod. XXVI, pag. 168.

www.dacoromanica.ro

fie mănăstirea nesupĕrată de vamă, dupĕ cuprinderea ponturilorŭ de vînḑarea vămilorŭ, după cum vĕḑumŭ anaforaua dumné-lorŭ veliţilorŭ boerĭ, întărită de Domnia Sa Alexandru Vodă Ipsilantŭ Voevodŭ, cu lĕtulŭ 1778 Maiŭ 20; care acestea milĭ le-aŭ avutŭ sfânta mănăstire şi dela alţĭ frаţĭ Domnĭ, precum ne pliroforisimŭ Domnia Mea din chrisovulŭ Domnieĭ Sale fratelui Michaiŭ Vodă Suţulŭ cu lĕtulŭ 1792 Maiŭ 16. Decĭ învrednicindu-ne Domnulŭ Dumneḑeŭ şi pre noĭ cu domnia acesteĭ pravoslavnice ţĕrĭ, ne-amŭ milostivitŭ de amŭ înnoitŭ şi amŭ întăritŭ aceste milĭ, adeverindŭ chrisovulŭ acesta cu însăşĭ credinţa Domniiĭ Mele, Io Alexandru Constantinŭ Moruzi Voivodŭ, şi cu mărturia prea iubiţilorŭ Domnieĭ Mele fiĭ, Constantinŭ Voivodŭ, Dumitraşco Voivodŭ, Nicolae Voivodŭ, şi cu totŭ sfatulŭ dumné-lorŭ cinstiţilorŭ şi credincioşĭ boerilorŭ veliţĭ aĭ Divanuluĭ Domnieĭ Mele: Nicolae Brâncovénu Vel Vist., Dumitraşco Racoviţă Vel Banŭ, Ienache Văcărescu Vel Spătarŭ, Ienache Muruzi Vel Vornicŭ de Ţéra-de-sus, Manolache Brâncovénu Vel Vornicŭ de Ţéra-de-jos, Manolache Creţulescu Vel Vornicŭ, Nicolae Filipescu Vel Vornicŭ, Costache Ghica Vel Logofĕtŭ de Ţéra-de-sus, Scarlatŭ Ghica Vel Logofĕţŭ de Ţéra de-jos, Nicolae Hangerlău Vel Hatmanŭ, Dumitrache Manulŭ Vel Postelnicŭ, Isacŭ Raletŭ, Vel Clucerŭ, Dumitrache Schina Vel Comisŭ, Iónŭ Comănénu Vel Paharnicŭ, Iordache Palada Vel Stolnicŭ, şi Ispravnicŭ Scarlatŭ Ghica Vel Logofĕtŭ de Ţéra-de-jos, scriindu-se chrisovulŭ acesta aicĭ în oraşulŭ scaunuluĭ Bucurescĭ, la lĕtulŭ 1793 Octombre 31 de ḑile, de Gheorghe Logofĕtŭ za taină. (1)

Cartea mănăstireĭ Sinaia, pentru douĕ puţurĭ de păcură, ce s'aŭ datŭ voie să deschiḑă şi să fie milă mănăstireĭ.

Dat-amŭ domnésca nóstră carte sfinteĭ şi dumneḑeesceĭ mănăstirĭ Sinaia din sud Prahova, cuviosuluĭ egumenŭ dela acéstă sfântă mănăstire Chirŭ Damascinŭ, i tuturorŭ părinţilorŭ, ce se află locuitorĭ la numita mănăstire, ca să aibă voie şi sloboḑenie a deschide pe moşia mănăstireĭ, ce se numesce Sinaia, douĕ puţurĭ de păcură cu cheltuiala mănăstireĭ şi fiind-că aceste puţurĭ de păcură, din jalba ce aŭ datŭ Domnieĭ Mele numitulŭ egumenŭ, ne-amŭ pliroforisitŭ că este a se deschide cu mare cheltuială a mănăstireĭ, ne-amŭ milostivitŭ Domnia Mea, şi totŭ venitulŭ acestorŭ douĕ puţurĭ de păcură îlŭ hărăzimŭ milă numiteĭ mănăstirĭ, ne fiindŭ intrate în vînḑarea celorŭ-lalte maĭ d'inainte. Dreptŭ aceea poruncimŭ Domnia Mea tuturorŭ de obşte, nimenea întru nimicŭ supărare să nu facă, fiind-că este scutită de dările şi cheltuelele ce daŭ alte puţurĭ, fiind-că aşia este porunca Domnieĭ Mele, iisaam receh. gvmd. 1793 Sept. 2. (2)

(1) Cod. XXVI, pag. 170.
(2) Cod. XXVI, pag. 132.

www.dacoromanica.ro

Chrisovulŭ sfinteĭ mănăstirĭ Misliĭ din sud Prahova.

Sfinteĭ şi dumneḑeesceĭ mănăstirĭ Mislea din sud Prahova, unde se cinstesce şi se prăznuesce hramulŭ . . . . . , şi cuviosuluĭ egumenŭ Chirŭ Neofitŭ şi tuturorŭ părinţilorŭ, câţĭ se află locuitorĭ la acéstă sfântă mănăstire, să aibă sfânta mănăstire milă dela Domnia Mea, să ieae în toţĭ aniĭ dela ocna Telega bolovanĭ sare una sută cincĭ-ḑecĭ, la vremea când vorŭ luà şi alte mănăstirĭ, şi să o ducă la vadŭ să o vînḑă, séŭ să facă ce le va fi voia cu dînsa, şi de către nimenea poprélă să nu aibă. Aşişderea să aibă a luà acéstă sfântă mănăstire şi vinăriciulŭ din délulŭ Găţenilorŭ i alŭ Paulescilorŭ sud Prahova, pentru care egumenulŭ séŭ alţĭ ómenĭ aĭ mănăstireĭ, carĭ vorŭ fi trimişĭ să strângă vinăriciulŭ, să aibă a âmblà şi a scrie vinăriciulŭ totŭ de odată cu vinăriceriĭ domnescĭ, făcêndŭ douĕ catastişe, asemenea unulŭ ca şi altulŭ, în care să se iscăléscă şi vinăriceriĭ domnescĭ şi omulŭ mănăstireĭ, şi aşà împreună strîngêndŭ baniĭ vinăriciuluĭ, ce este de plătescŭ dajniciĭ, să aibă sfânta mănăstire a luà câte doĭ banĭ de vadră după obiceiŭ şi părpărulŭ, precum aŭ luatŭ şi maĭ nainte; şi iară să aibă a luà acéstă mănăstire şi dela ceĭ-ce vorŭ avé viĭ pe moşia mănăstireĭ, otaştina pămîntuluĭ după obiceiŭ, din douĕ-ḑecĭ vedre vinŭ o vadră, însă pentru otaştină vinŭ să ieae, iar nu banĭ; pentru că acéstă milă aŭ avut-o sfânta mănăstire atâtŭ dela alţĭ Domnĭ de maĭ nainte, câtŭ şi dela Domnia Sa fratele Michaiŭ Vodă Suţulŭ dintru amêndouĕ domniile, prin chrisóvele Domnieĭ Sale, ce le vĕḑumŭ, unulŭ cu létulŭ 1784 Iulie 10 şi altulŭ cu létŭ 1792 Noembrie 26. Dreptŭ aceea şi Domnia Mea, milostivindu-ne, întărimŭ milele acestea, ca să se păzéscă în toţĭ aniĭ nesmintitŭ şi fără de zătignire, spre a fi sfinteĭ mănăstirĭ de ajutorŭ şi de întărire, părinţilorŭ călugărilorŭ de hrană şi de îmbrăcăminte, iar Domnieĭ Mele şi rĕposaţilorŭ întru fericire părinţilorŭ Domnieĭ Mele veşnică pomenire. Şi amŭ adeveritŭ chrisovulŭ acesta cu însăşĭ credinţa Domnieĭ Mele, Iŏ Alexandru Constantinŭ Voevodŭ, şi cu a prea iubiţilorŭ Domnieĭ Mele fiĭ, Constantinŭ Voevodŭ, Dumitraşco Voevodŭ, Nicolae Voevodŭ, marturĭ puindŭ pe toţĭ dumné-lorŭ cinstiţĭ şi credincioşĭ boeriĭ ceĭ marĭ aĭ Divanuluĭ Domnieĭ Mele: Nicolae Brâncovénu Vel Vist., Dumitraşcu Racoviţă Vel Banŭ, Ienache Văcărescu Vel Spăt., Ienache Moruzi Vel Vornicŭ de Ţéra-de-sus, Manolache Brâncovénu Vel Vornicŭ de Ţéra-de-jos, Manolache Creţulescu Vel Vornicŭ, Nicolae Filipescu Vel Vornicŭ, Costache Ghica Vel Logofĕtŭ de Ţéra-de-sus, Scarlatŭ Ghica Vel Logofĕtŭ de Ţéra-de-jos, Nicolae Hangerlăŭ Vel Hatmanŭ, Dumitrache Manu Vel Postelnicŭ, Isaacŭ Raletŭ Vel Clucerŭ, Dimitrie Schina Vel Comisŭ, Nicolae Racoviţă Vel Paharnicŭ, Iordache Palada Vel Stolnicŭ, şi Ispravnicŭ Scar-

www.dacoromanica.ro

latŭ Ghica Vel Logofĕtŭ, scriindu-se chrisovulŭ acesta în anulŭ d'întâĭ dintru întâia domnie a Domnieĭ Mele, aicĭ în oraşulŭ Bucurescĭ, la létulŭ 1793 Iulie 11 ḑile, de Gheorghe Logofĕtŭ za taină. (1)

Cartea mănăstireĭ Poiana, de 15 liude scutiţĭ, din sud Prahova.

Dat-amŭ cartea Domnieĭ Mele sfinteĭ şi dumneḑeescĭ bisericĭ, ce se numesce Poiana, din sud. Prahova, unde se cinstesce şi se prăznuesce hramulŭ Adormireĭ prea sfinteĭ Născĕtóre de Dumneḑeŭ, şi cuviosuluĭ egumenŭ alŭ acesteĭ mănăstirĭ Chirŭ Anania, ca să aibă a ţiné liude cincĭ spre-ḑece, scutelnicĭ, ómenĭ străinĭ şi fără pricinĭ de dajdie, pre care găsindu-ĭ prin satele ţĕreĭ, după cercetarea ce li se va face de către dumné-lorŭ ispravniciĭ judeţuluĭ, fiindŭ întocmaĭ, să li se deie adeverinţă de numele şi chipulŭ lorŭ, dupĕ care să li se deie pecetluiturĭ gospodŭ dela visteria Domnieĭ Mele, spre a fi în pace şi nesupĕraţĭ de rêndulŭ dăjdiilorŭ şi de tóte alte podveḑĭ şi angarale; care acéstă milă de scutelnicĭ aŭ avut-o sfânta mănăstire, precum ne încredinţămŭ Domnia Mea din anaforaua Prea Sfinţieĭ Sale Părinteluĭ Metropolitŭ i iubitorilorŭ de Dumneḑeŭ părinţilorŭ Episcopĭ şi a dumné-lorŭ veliţilorŭ boerĭ, ce vĕḑumŭ scrisă cu létulŭ 1792 Aprilie 15 şi cu întărirea frateluĭ nostru Domnŭ Michaiŭ Vodă Suţulŭ, prin care şi Domnia Sa, pentru ajutorulŭ acesteĭ sfinteĭ mănăstirĭ, i-aŭ datŭ ca să aibă acéstă milă de a ţiné liude 15, ómenĭ străinĭ, pentru posluşania lucrurilorŭ numiteĭ mănăstirĭ. Dreptŭ aceea întărimŭ şi Domnia Mea mila acésta şi poruncimŭ ca să o aibă şi de acum înainte. — 1793 Maiŭ 3.

Cartea mănăstireĭ dela Bănésa a luĭ Ianache Văcărescu Vel Spătarŭ.

Dat-amŭ cartea acésta a Domnieĭ Mele dumné-luĭ cinstituluĭ şi credinciosŭ boeruluĭ Domnieĭ Mele Ianache Văcărescu Vel Spătarŭ, ca să aibă privilegiulŭ de a ţiné la sfânta biserică dela Bănésa, de pe apa Colentineĭ, doĭ preoţĭ şi unŭ ceteţŭ, apĕraţĭ şi scutiţĭ de tóte dăjdiile ce vorŭ eşi peste anŭ pe preoţĭ şi mirenĭ, atâtŭ dela visterie câtŭ şi dela sfânta Mitropolie; şi fiind-că acéstă biserică s'a ziditŭ din temelie de dumné-luĭ şi s'a înfrumuseţatŭ în slava luĭ Dumneḑeŭ şi întru cinstea sfinţilorŭ Erarchĭ Nicolae Episcopulŭ dela Mira-Lichieĭ şi a marilorŭ dascălĭ aĭ lumeĭ Vasile, Gregorie şi Iónŭ Zlataustŭ, luminătorilorŭ pravoslavieĭ, şi nu aŭ preoţiĭ acesteĭ sfinte bisericĭ şi altŭ mijlocŭ de trebuinciósa lorŭ chivernisélă, deosebĭ de acéstă milă, ce amŭ bine-voitŭ a face maĭ sus ḑiseĭ bisericĭ, după

(1) Cod. XXVI, pag. 110.

www.dacoromanica.ro

rugăciunea dumné-luĭ maĭ sus ḑisuluĭ boerŭ şi ctitorŭ, ne-amŭ milostivitŭ Domnia Mea, de amŭ hărăzitŭ şi acestŭ privilegiŭ sfinteĭ bisericĭ, ca să aibă milă de hramurile sale din visteria Domnieĭ Mele, să ieae adecă taleri 25 la Decembrie în 6 şi taleri 25 la Ghenarie în 30, ca cu acestŭ ajutorŭ îndestulândŭ sfânta biserică pre preoţiĭ sĕĭ, să se pomenéscă şi necontenitŭ numele Domnieĭ Mele la sfântulŭ jertfelnicŭ de apururea, ca alŭ unuĭ ctitorŭ, fiindŭ fostŭ avutŭ acestŭ privilegiŭ şi dela Domnia Sa fratele Michaiŭ Vodă Suţulŭ, prin cartea ce o vĕḑumŭ Domnia Mea cu lét. 1792 Septembre 12. Rugămŭ dreptŭ aceea şi pre alţĭ fraţĭ Domnĭ întru Christosŭ, ca să bine-voiască a întări acéstă milă, spre a se păzi nestrămutatŭ, fiindŭ pentru podóba casiĭ luĭ Dumneḑeŭ, pentru ca să fie proslăviţĭ şi Domnia Lorŭ cu dumneḑeésca sa putere. S'aŭ datŭ acéstă carte întru întâia domnie a Domnieĭ Mele, ii saam. receh. gpd. — 1793 Maiŭ 4. (1)

Iscălitura Gospod. Scarlatŭ Ghica Vel Logofĕtŭ.

Anafora, cu orênduitŭ Logofĕtŭ, ca să facă catagrafie de totŭ avutulŭ mănastireĭ Poenĭ.

Iŭ Alexandru Constantinŭ Moruzi Voevodŭ. — După pliroforia ce dă Domnieĭ Mele dumné-luĭ cinstitulŭ şi credinciosulŭ boerulŭ Domnieĭ Mele Vel Logofĕtŭ de Ţéra-de-jos, cum că face trebuinţă a se face cercetarea acésta în faţa loculuĭ, iată orênduimŭ Domnia Mea pe . . . . . ,Logofĕtŭ de Divanŭ, carele mergêndŭ la numita mănăstire să facă cercetare cu amĕnuntŭ de faţă prin ómeniĭ mănăstireĭ, ispravniciĭ, robiĭ, vătafiĭ, posluşniciĭ şi alţiĭ ce va fi avêndŭ sciinţă, spre a dovedi ce perilavi aŭ avutŭ acéstă mănăstire când aŭ primit-o proin-egumenulŭ Acachie, ce veniturĭ aŭ luatŭ de pe moşiĭ, viĭ şi altele, ce cheltuială aŭ făcutŭ anume şi la ce lucrurĭ saŭ meremeturĭ şi trebĭ ale mănăstiriĭ, ce periusie se află acum la mănăstire; de tóte făcêndŭ orênduitulŭ Logofĕtŭ pliroforie pe largŭ, să-ĭ aducă aicĭ ca să se pótă isnări socotéla. — 1793 Iunie 25.

Prea Inălţate Dómne!

La mănăstirea Poiana din sud. Prahova, metohŭ Sfântuluĭ Pantelimonŭ, rênduindu-se de către Măria Ta egumenŭ Cuviosulŭ Ghenadie în loculŭ proin-egumenuluĭ Acachie, şi trebuinţă fiindŭ a se luà socotéla proin-egumenuluĭ de perilavi i cheltuială, suntemŭ rênduiţĭ de Măria Ta la pricina acésta;

(1) Cod. XXVI, pag. 18.

www.dacoromanica.ro

dară, fiind-că proin-egumenulŭ tăgăduesce cum-că ar fi pierdutŭ catastişele de perilavi, face trebuinţă de a se orêndui unŭ Logofĕtŭ de Divanŭ, să mérgă în faţa loculuĭ la numita mănăstire, să facă cercetare cu de amĕnuntulŭ, spre a dovedi ce perilavi aŭ avutŭ acéstă mănăstire când aŭ primit-o proin-egumenulŭ, cum şi ce se află acum la mănăstire, şi cu ce perilavi o lasă, ce vechiturĭ aŭ luatŭ în câtŭ aŭ egumenit şi ce cheltuială aŭ făcutŭ iar în câtŭ aŭ egumenitŭ, şi să aducă dréptă pliroforie prin catastichŭ anume, ca să putemŭ izbrăni pricina socoteliĭ, pentru care să fie luminată poruncă de a se orêndui acestŭ Logofĕtŭ de Divanŭ, spre a se face urmarea, ce maĭ sus arĕtŭ Mărilĭ Tale. — 1793 Iunie 24.

A Mărieĭ Tale plecată slugă Vel Logofĕtŭ Scarlatŭ Ghica. (1)

Cartea schituluĭ Isvoranĭ.

Sfinteĭ şi dumneḑeesceĭ bisericĭ ce se numesce schitulŭ Isvoranĭ ot sud Ilfovŭ şi tuturorŭ părinţilorŭ călugărĭ, carĭ pre vremĭ vorŭ fi locuitorĭ la acestŭ schitŭ, ca să aibă a ţiné liude doĭ, ómenĭ străinĭ fără de încurcătură, să fie sfântuluĭ schitŭ de ajutoriŭ la ce ar avé trebuinţă, iar de către Domnia Mea să fie în pace şi ertaţĭ de tóte dăjdiile şi orênduelile, orĭ-câte arŭ eşi peste anŭ dela visteria Domnieĭ Mele, de nicĭ unele valŭ séŭ bântuială să nu aibă. Aşişderea să aibă a luà acestŭ schitŭ pe totŭ anulŭ câte 40 bolovanĭ sare dela ocnă, pentru că fiindŭ acestŭ locaşŭ sĕracŭ şi neavêndŭ nicĭ unŭ ajutorŭ de nicăerĭ, aŭ avutŭ acéstă milă şi dela alţĭ fraţĭ Domnĭ, precum ne pliroforisimŭ Domnia Mea din cartea frateluĭ Alexandru Ipsilantŭ Voivodŭ, ce o vĕḑumŭ, cu létulŭ 1775 Martie 22, i din cartea frateluĭ Michaiŭ Vodă Suţulŭ, ce vĕḑumŭ, cu létulŭ 1791 Decembre 10. Dreptŭ aceea şi Domnia Mea m'amŭ milostivitŭ de amŭ întăritŭ acéstă milă, ce scrie maĭ sus, spre a fi sfântuluĭ locaşŭ de întărire şi ajutorŭ, şi părinţilorŭ călugărĭ de chivernisélă, iar Domnieĭ Mele şi rĕposaţilorŭ părinţilorŭ Domnieĭ Mele veşnică pomenire, pentru care poruncimŭ Domnia Mea tuturorŭ dregătorilorŭ, ce veţĭ fi orĭ în ce slujbe rênduiţĭ, pe aceste liude doĭ, posluşnicĭ aĭ sfântuluĭ schitŭ, să-ĭ lăsaţĭ, şi întru nimicŭ supărare să nu faceţĭ, toli. pisah, gvmdb. — 1793 Maiŭ 15. (2)

Chrisovulŭ mănăstireĭ Negoescĭ, din sud Ilfovŭ, de milele ce are.

Sfinteĭ şi dumneḑeesceĭ mănăstirĭ, ce se chiamă Negoescĭ din sud Ilfovŭ, unde se cinstesce şi se prăznuesce hramulŭ marilorŭ Voivoḑĭ Arhistra-

(1) Cod. XXIV, pag. 527.
(2) Cod. XXVI, pag. 29.

www.dacoromanica.ro

teghi Michailŭ şi Gavrilŭ, care este închinată la Sfântulŭ Mormîntŭ alŭ Domnuluĭ nostru Isusŭ Christosŭ, să fie sfinteĭ mănăstirĭ milă dela Domnia Mea să aibă a luà dela ocnă în toţĭ aniĭ vremeĭ Domnieĭ Nóstre, însă: la ḑiua sfântuluĭ Dimitrie, pe anŭ sare bolovanĭ treĭ sute; aşişderea să aibă a ţinė şi liude ḑece, ómenĭ străinĭ, pentru posluşania şi ajutorulŭ la lucru mănăstireĭ, pe care găsindu-ĭ egumenulŭ dela acéstă mănăstire, să-ĭ ducă la dumnė-lorŭ ispravnicilĭ judeţuluĭ, să le dee adeverinţă pe numele şi chipulŭ lorŭ, dupė care adeverinţă să li se dea şi pecetluiturile Domnieĭ Mele dela visterie, ca să fie în pace şi nesupĕraţĭ; pentru că acéstă sfântă mănăstire Negoescĭ fiindŭ sĕracă şi fără de alte venituri, aŭ avutŭ acéstă milă, atâtŭ dela alţĭ fraţĭ Domnĭ de maĭ nainte, câtŭ şi dela Domnia Sa fratele Michaiŭ Vodă Suţulŭ, prin chrisóvele Domniilorŭ Sale, ce le vĕḑumŭ Domnia Mea, însă: unulŭ cu lėtulŭ 1784 Octombre 14 din domnia d'întâĭ şi altulŭ cu lėtulŭ 1792 Maiŭ 16 dintru a doua domnie. Dreptŭ aceea ne-amŭ milostivitŭ Domnia Mea de amŭ innoitŭ şi amŭ întăritŭ acéstă milă de sare şi de scutelnicĭ, ca să aibă a luà sfânta mănăstire acestŭ merticŭ de sare dela ocne totŭ pe deplinŭ şi să ţie şi aceĭ liude ḑece, să fie sfinteĭ mănăstirĭ de întărire şi călugărilorŭ de acolo de hrană şi chivernisélă, iar Domnieĭ Mele şi rĕposaţilorŭ părinţilorŭ Domnieĭ Mele veşnică pomenire; pentru care poruncimŭ Domnia Mea vouĕ cămăraşilorŭ dela ocne, care veţĭ fi pe anŭ, să aveţĭ a da acestŭ merticŭ de sare, la vremea cum scrie maĭ sus; aşişderea poruncimŭ şi dumnė-vóstre ispravnicilorŭ aĭ judeţuluĭ şi altorŭ zapciĭ, ce veţĭ fi orênduiţĭ cu orĭ-ce slujbe domnescĭ, să aveţĭ a vĕ ferì de aceste liude ḑece a mănăstireĭ, şi întru nimicŭ supărare să nu le faceţĭ. Şi amŭ întăritŭ chrisovulŭ acesta cu însăşĭ pecetea şi iscălitura nóstră, şi cu credinţa prea iubiţilorŭ Domnieĭ Mele fiĭ, Constantinŭ Voevodŭ, Dumitraşco Voevodŭ, Nicolae Voevodŭ, marturĭ puindŭ pre dumnė-lorŭ cinstiţĭ şi credincioşĭ boeriĭ ceĭ marĭ aĭ Divanuluĭ Domnieĭ Mele, Nicolae Brâncovénu Vel Vist., Dumitraşco Racoviţă Vel Banŭ, Ienache Văcărescu Vel Spătarŭ, Ienache Moruzi Vel Vornicŭ de Ţéra-de-sus, Manolache Brâncovénu Vel Vornicŭ de Ţéra-de-jos, Nicolae Creţulescu Vel Vornicŭ, Nicolae Filipescu Vel Vornicŭ, Costache Ghica Vel Logofĕtŭ de Ţéra-de-sus, Scarlatŭ Ghica Vel Logofĕtŭ de Ţéra-de-jos, Nicolae Hangerlăŭ Vel Hatmanŭ, Dumitrache Manulŭ Vel Postelnicŭ, Isaacŭ Raletŭ Vel Clucerŭ, Dimitrie Schina Vel Comisŭ, Nicolache Racoviţă Vel Paharnicŭ, scriindu-se chrisovulŭ acésta aicĭ în oraşulŭ Domnieĭ Mele Bucurescĭ, la lėtulŭ 1793 Iunie 11, de Gheorghe Logofĕtŭ za taină. (1)

(1) Cod. XXVI, pag. 79.

www.dacoromanica.ro

Chrisovulŭ mănăstireĭ Nucetulŭ din sud Dâmboviţa.

Sfinteĭ şi dumneḑeesceĭ mănăstirĭ Nucetulŭ ot sud Dâmboviţa, unde se cinstesce şi se prăznuesce hramulŭ sfântuluĭ mareluĭ mucenicŭ Gheorghe, care este metohŭ la sfânta mănăstire Duseulŭ din Rumele, şi cuviosuluĭ egumenŭ Chirŭ . . . . . şi tuturorŭ părinţilorŭ călugărĭ, câţĭ se vorŭ aflà locuitorĭ la acéstă sfântă mănăstire, ca să aibă a luà sfânta mănăstire milă de vinăriciŭ, din vinăriciulŭ domnescŭ din dèlulŭ Topolovenilorŭ, de pe valea Glămboceluluĭ ot sud Muscelŭ, câte doĭ banĭ de vadră, dela totŭ omulŭ ce va avè viĭ într'acestŭ dèlŭ pe moşia mănăstireĭ, şi părpărulŭ după obiceiŭ; care milă, la vremea vinăriciuluĭ, să aibă numitulŭ egumenŭ a rênduì şi omulŭ mănăstireĭ, împreună cu vinăriceriĭ domnescĭ, să scrie totŭ vinăriciulŭ dintr'acestŭ dèlŭ, şi făcêndŭ douĕ catastişe asemenea, unulŭ la mâna altuia, iscălite de către amêndoĭ, să aibă a-şĭ luà mănăstirea partea sa de vinăriciŭ, aceĭ câte doĭ banĭ şi părpărulŭ; asemenea să aibă a luà şi de majă de pesce po talerĭ unulŭ, i de scaunulŭ de carne ce va fi pe moşia mănăstireĭ po talerĭ unulŭ, iar otaştina pămîntuluĭ să aibă a o înpărţi cu boeriĭ Topolovenĭ, dupĕ părţile moşieĭ ce aŭ. Aşişderea să aibă a luà sfânta mănăstire merticŭ de sare dela ocna Telega, pe anŭ bolovanĭ una sută, la vremea când iaŭ şi alte mănăstirĭ, care încărcând-o dela gura ocneĭ, să facă cu dînsa ce va vrea şi de vamă să fie nesupĕrată; şi iar să, aibă sfânta mănăstire a ţinè pentru slujbă şi posluşanie liude ḑece, slugĭ păstorĭ, argaţĭ, morarĭ, însă nu òmenĭ de prin satele ţĕriĭ, ci străinĭ fără de birŭ şi fără de gâlcèvă, pentru carĭ aducêndŭ adeverinţă dela ispravniciĭ judeţuluĭ, că sunt fără de pricinĭ, să li se dea şi pecetluiturile Domnieĭ Mele pe numele şi chipulŭ lorŭ, ca să fie nesupĕraţĭ de tòte dările şi orênduelele ce vorŭ eşi peste anŭ în ţèră dela visteria Domnieĭ Mele, de nicĭ unele valŭ şi supĕrare să nu aibă, ca să fie pentru posluşania sfinteĭ mănăstirĭ, fiind-că acestea milĭ le-aŭ avutŭ şi dela alţĭ fraţĭ Domnĭ de maĭ nainte, precum ne pliroforisimŭ Domnia Mea din chrisòvele Domnieĭ Sale fratelui Michaiŭ Vodă Suţulŭ, unulŭ cu lètulŭ 1783 Decembre... dintru întâia domnie, şi altulŭ cu lètulŭ 1792 Martie 26. Dreptŭ aceea şi Domnia Mea m'amŭ milostivitŭ de amŭ înnoitŭ şi amŭ întăritŭ acestea milĭ pe deplinŭ, să se împlinèscă nestrămutatŭ, ca să fie sfinteĭ mănăstirĭ de ajutorŭ şi întărire. Şi amŭ întăritŭ chrisovulŭ acesta cu însăşĭ credinţa Domnieĭ Mele, Iѡ Alexandru Constantinŭ Moruzi Voivodŭ, şi cu credinţa prea iubiţilorŭ Domnieĭ Mele fiĭ, Constantinŭ Voivodŭ, Dumitraşco Voivodŭ, Nicolae Voivodŭ, şi cu totŭ sfatulŭ cinstiţilorŭ şi credincioşilorŭ boerilorŭ celorŭ marĭ aĭ Divanuluĭ Domnieĭ Mele, Nicolae Brân-

www.dacoromanica.ro

covénu Vel Vist., Dumitraşco Racoviţă Vel Banŭ, Ianache Văcărescu Vel Spătarŭ, Ianache Moruzi Vel Vornicŭ de Ţéra-de-sus, Manolache Brâncovénu Vel Vornicŭ de Ţéra-de-jos, Manolache Creţulescu Vel Vornicŭ, Nicolae Filipescu Vel Vornicŭ, Costache Ghica Vel Logofĕtŭ de Ţéra-de-sus, Scarlatŭ Ghica Vel Logofĕtŭ de Ţéra-de-jos, Nicolae Hangerlăŭ Vel Hatmanŭ, Dimitrie Manu Vel Postelnicŭ, Isacŭ Raletŭ Vel Clucerŭ, Dimitrie Schina Vel Comisŭ, Nicolae Racoviţă Vel Paharnicŭ, Iordache Palada Vel Stolnicŭ, Vel Slugerŭ, Vel Pit., şi Ispravnicŭ Scarlatŭ Ghica Vel Logofĕtŭ, scriindu-se chrisovulŭ acesta la létulŭ 1793 Augustŭ 19, în oraşulŭ scaunuluĭ Domnieĭ Mele Bucurescĭ. (1)

Cartea mănăstireĭ Nucetulŭ din sud Dâmboviţa, pentru scutéla uneĭ cârciume din Bucurescĭ.

Sfinteĭ şi dumneḑeesceĭ mănăstirĭ Nucetulŭ ot sud Dâmboviţa, ca să aibă a ţiné şi a scuti aicĭ în oraşulŭ Domnieĭ Mele Bucurescĭ o pivniţă, care este pe loculŭ sfinteĭ mănăstirĭ, apĕrată de fumăritŭ, de căminăritŭ, de vamă, de vinŭ domnescŭ şi de ortulŭ vatavuluĭ de cârciumăritŭ şi de alte angariĭ ce vorŭ eşi pe alte pivniţĭ, de nicĭ unele valŭ şi băntuială să nu aibă, pentru că acéstă milă şi scutélă a avut-o sfânta mănăstire şi dela Domnia Sa fratele Alexandru Vodă Ipsilantŭ, prin cartea Domnieĭ Sale dela létulŭ 1777 Martie 10, i dela Domnia Sa fratele Michaiŭ Vodă Suţulŭ, prin cartea Domnieĭ Sale ce vĕḑumŭ cu létulŭ 1784 Ghenarie 18. Dreptŭ aceea şi Domnia Mea, milostivindu-ne, amŭ întăritŭ mila acésta, şi poruncimŭ fumarilorŭ, căminarilorŭ şi altora, să vĕ feriţĭ de acéstă pivniţă, şi nimenea întru nimicŭ supĕrare să nu-ĭ faceţĭ, că aşà este porunca Domnieĭ Mele, ii saam. receh. gpd. — 1793 Iunie 3. (2)

Chrisovulŭ mănăstireĭ Gruiu, pentru moşia Gruiu, ce aŭ avutŭ pricină cu sfânta Mitropolie, cu mănăstirea Căldăruşanĭ şi cu mănăstirea Znagovŭ.

Iŏ Alexandru Moruzi Voevodŭ i gpd. Zemle Vlahiscoe.—Dat-amŭ domnesculŭ nostru chrisovŭ sfinteĭ mănăstirĭ Gruiu din sud Ifovŭ, unde se cinstesce şi se prăznuesce hramulŭ sfinţilorŭ fără de trupurĭ archi-strategĭ Michailŭ şi Gavrilŭ, ca să ţie şi să stăpânéscă moşia sa Gruiulŭ, pe care este zidită şi mănăstirea, cu tóte hotarele eĭ din prejurŭ, după sem-

(1) Cod. XXVI, pag. 121.
(2) Cod. XXVI, pag. 36.

www.dacoromanica.ro

nele şi hotarele ce se cuprindŭ maĭ jos, pentru că făcêndu-se după vremĭ călcare şi împresurare moşieĭ Gruiulŭ de către moşiile vecine a sfinteĭ Mitropoliĭ Ungro-Vlachieĭ şi a mănăstireĭ Znagovu i Căldăruşanĭ, ce sunt împrejurulŭ Gruiuluĭ, dat-aŭ jalbă Domnieĭ Mele Ananie, egumenulŭ gruianŭ, cerêndŭ cercetare şi dreptare moşiiĭ ce s'aŭ călcatŭ, pentru care multă pricină de judecăţĭ aŭ avutŭ, atâtŭ la departamenturile dumné-lorŭ boerilorŭ, câtŭ şi la Divanŭ înaintea Domniiĭ Mele, şi în celea de pe urmă cu cererea Prea Sfinţieĭ Sale Părinteluĭ Mitropolitŭ Chirŭ Dositeiŭ, i cu primirea sa şi a celora-lalţĭ, s'aŭ orênduitŭ hotarnicĭ din Divanŭ dumné-lorŭ cinstiţĭ şi credincioşiĭ boeriĭ Domniiĭ Mele biv Vel Vornicŭ Manolache Grădişténu i biv. Vel Sărd. Antonie Fotino, spre a merge în faţa loculuĭ cu portarulŭ după obiceiŭ, pentru cercetarea, descoperirea adevĕruluĭ şi dreptăţiĭ şi înpietrirea după obiceiŭ, carĭ boerĭ, prin cartea dumné-lorŭ de hotărnicie, ce o vĕḑumŭ Domnia Mea, cu létulŭ 1795 Iulie 1, facŭ arĕtarea pe largŭ, că mergêndŭ în faţa loculuĭ la numita mănăstire Gruiulŭ cu Dositeŭ, economŭ sfinteĭ Mitropoliĭ, şi cu ceia-lalţĭ economĭ aĭ mănăstireĭ Znagovulŭ i Căldăruşaniĭ, şi după vrednice doveḑĭ, şi aŭ alesŭ maĭ întâĭ totŭ ocolulŭ moşieĭ printr'aceste petreşĭ semne, adică dela răsăritŭ despre pădurea mare din piatra domnéscă ce este în capulŭ moşii Gruiuluĭ şi a Borusuluĭ, ce se ḑice opritóre, căcĭ până acolea arată că vine capulŭ acestorŭ douĕ moşiĭ, carĭ mulţĭ ómenĭ bĕtrânĭ dela Gherghiţa prin carte de blestemŭ aŭ adeveritŭ, şi fiindŭ scósă piatra o aŭ pus-o în loculŭ eĭ, dreptŭ în lungulŭ moşieĭ, până la unŭ stejarŭ căḑutŭ, unde arată în hotărnicia veche a Gruiuluĭ că aŭ fostŭ piatră, şi aŭ pusŭ şi numiţiĭ boerĭ hotarnicĭ acum şi de acolea totŭ dreptŭ în lungulŭ moşieĭ, până într'o salcie mare, unde aŭ pusŭ piatră (nefiindŭ de maĭ nainte) într'unŭ răzorŭ de stînjenĭ ḑece departe de salcie înăuntru moşieĭ Gruiulŭ, şi de acolea totŭ dreptŭ în lungulŭ moşieĭ, până în malulŭ Ialomiţiĭ, unde iară aŭ pusŭ piatră într'unŭ răzorŭ departe de malŭ pentru mâncătura apeĭ, la care piatră arată numiţiĭ hotarnicĭ că s'aŭ împotrivitŭ iconomiĭ sfinteĭ Mitropoliĭ, ḑicêndŭ că piatra ce o arată hotarniciĭ ar fi fostŭ acolea la unŭ ulmŭ, şi că n'aŭ fostŭ unde acum s'aŭ pusŭ, ci maĭ înnăuntru moşieĭ Gruiuluĭ; decĭ numiţiĭ hotarnicĭ negăsindŭ nicĭ ulmŭ, nicĭ piatră pe unde facŭ acéstă arĕtare, cu tóte că s'aŭ găsitŭ martorĭ de către amêndouĕ părţile, arĕtândŭ uniĭ pe unde sfânta Mitropolie cere, şi alţiĭ pe unde cere Gruiu, adică maĭ sus de unde s'aŭ pusŭ, dar nedândŭ creḑĕmîntŭ nicĭ la uniĭ nicĭ la alţiĭ şi socotindŭ mijlocŭ de pliroforie adevĕruluĭ maĭ bunŭ şi fără vătămare de sufletŭ, aŭ cerutŭ dela economiĭ sfinteĭ Mitropoliĭ cartea de hotărnicia moşiĭ Borusuluĭ (cu care se înjugă moşia Gruiu până acolea), ce este făcută dela létulŭ 1780 şi întărită cu pecetea Domnieĭ Sale Alexandru Vodă Ipsilantŭ, care cetind-o cu fórte mare

www.dacoromanica.ro

luare de minte aŭ vĕḑutŭ, că a treia trăsură a Borusuluĭ este făcută chiar dintr'acestŭ locŭ de pricină, adică din susulŭ vâjiitóreĭ ceĭ micĭ, decĭ făcêndŭ numiţiĭ hotarnicĭ cercetare ca să se adevereze de unde s'aŭ pusŭ sfóra, le-a datŭ séma Daniilŭ Proin Ruptorénu că s'aŭ pusŭ sfóra chiar din malulŭ Ialomiţiĭ, unde acum aŭ pusŭ piatră, şi aşà nefiindŭ trebuinţă de a se maĭ face şi cercare stînjenilorŭ Borusuluĭ. acolo să fie hotarŭ între Gruiu şi între Borusu, şi aşà dela acéstă piatră ce aŭ pusŭ pe malulŭ Ialomiţiĭ, trece apa Ialomiţiĭ spre apusŭ pe dreptŭ Meriĭ Baştiĭ, unde s'aŭ maĭ pusŭ piatră, şi începe dela apă a se înjugà cu moşia Znagovuluĭ dreptŭ în lungŭ până în piscŭ, de unde se rumpe pârâulŭ Gruiuluĭ şi unde în hotarnicia veche a Gruiuluĭ ḑice că aŭ fostŭ óre când morişcă a Znagovuluĭ (cum şi acum s'aŭ vĕḑutŭ pariĭ şi a fostŭ şi piatră la răděcina unuĭ stejarŭ, unde şi acum aŭ pusŭ piatră totŭ la acea răděcină în stejarŭ, fiindŭ căḑutŭ într'acestea douĕ pietre, adică cea din malulŭ Ialomiţiĭ şi cea dela Piscu). Ghenadie, economu mănăstiriĭ Znagovu, face asemenea cerere ca şi sfânta Mitropolie. ca de unde trece Ialomiţa să se facă altă linie maĭ înnăuntru moşieĭ Gruiuluĭ, ḑicêndŭ că ómeniĭ mănăstireĭ arŭ fi pomenitŭ piatră la unŭ locŭ ce se gonea cu piatra ce o cere şi sfânta Mitropolie; a căruia cerere nu i s'aŭ găsitŭ cu cale, nu numaĭ pentru că n'aŭ avutŭ vre-o carte de hotărnicie, ca să se arate că acea piatră s'aŭ pusŭ óre-când de vre-unŭ hotarnicŭ, ci maĭ vîrtosŭ că este cerere vătămătóre hotărnicieĭ Gruiuluĭ, la cuvîntulŭ ce ḑice că aŭ trecutŭ pre dreptŭ Meriĭ Baştiĭ până la Piscŭ, fără a arĕtà vre-o schimbare a linieĭ, ce după orênduială urméză a merge dreptŭ dela piatra din piscŭ totŭ în lungŭ, dreptŭ până la copaciu ce în hotărnicie îlŭ numesce cu treĭ gemănărĭ şi ḑice că aŭ fostŭ într'însulŭ piatra rĕposatuluĭ Matheiŭ Vodă Basarabŭ, iarăşĭ aŭ pusŭ piatra, fiindŭ locŭ sciutŭ şi hotarŭ netăgăduitŭ, dintre care piatră, şi dintre piatra dela Piscŭ, la mijloculŭ loculuĭ aŭ maĭ pusŭ o piatră, din care aŭ făcutŭ trăsura mijloculuĭ întocmaĭ după cuprinderea cărţiĭ de hotărnicie ce are, dela piatra din copaciŭ cu treĭ gemănarĭ prin copaciĭ văruiţĭ merge până la malulŭ despre apusŭ, unde începe să deie moşia Gruiuluĭ în cóstele moşieĭ Znagovuluĭ, şi s'aŭ pusŭ piatra trăsureĭ dela acelŭ capŭ la răděcina unuĭ ştejarŭ, ce s'a găsitŭ vechiŭ văruitŭ, dela care piatră merge nicĭ dreptŭ în lungŭ, nicĭ dreptŭ în curmezişŭ, ci piezişŭ, până trece în hotarulŭ moşieĭ Căldăruşanĭ în drumulŭ celŭ vechiŭ alŭ Olaculuĭ, unde mulţĭ ómenĭ aŭ datŭ séma că aŭ fostŭ douĕ pietre făcute scoică, cum şi acum asemenea le-aŭ pusŭ, căutândŭ una îndăräptŭ spre piatra dela care începe moşia Gruiu să deie în cóstele moşieĭ Znagovuluĭ, şi cea-laltă în lungulŭ moşieĭ despre Căldăruşanĭ; dela acestea douĕ pietre ce s'aŭ făcutŭ scoică cu primirea tuturorŭ părinţilorŭ, dreptŭ pe hotarŭ în lungŭ între moşia Gruiu şi a Căldăruşanilorŭ

www.dacoromanica.ro

până la unŭ stejarŭ, unde aŭ pusŭ piatră şi aŭ potrivitŭ curmezişŭ moşia din trăsura despre apusŭ, ce în hotărnicie se numesce dela Colcécŭ, şi dela acéstă piatră totŭ dreptŭ în lungŭ aŭ maĭ pusŭ o piatră la unŭ ştejariŭ vechiŭ văruitŭ, dela care piatră merge până la unŭ parŭ, unde s'aŭ ajunsŭ suma stînjinilorŭ trăsuriĭ mijloculuĭ şi unde aŭ pomenitŭ mulţĭ ómenĭ piatra şi stăpânirea nestrămutată între Gruiu şi între Căldăruşanĭ, cum şi acum asemenea urmândŭ, aŭ pusŭ piatră cu primirea tuturorŭ părinţilorŭ la rădĕcina păruluĭ; dela acéstă piatră aŭ mersŭ totŭ în lungŭ până unde cobóră în matca Ialomiţiĭ ceĭ vechĭ, unde dă pre rîulŭ Gruiuluĭ, ce vine din scursura Znagovuluĭ şi Ialomiţa, şi s'a pusŭ piatră, la care piatră înpotrivindu-se iarăşĭ economulŭ sfinteĭ Mitropoliĭ şi cu ceĭ-lalţĭ şi, ḑicêndŭ că se calcă, cere a se pune piatra maĭ înlăuntrulŭ moşieĭ Gruiuluĭ, asupra căruia cuvîntŭ i s'a cerutŭ de boeriĭ hotarnicĭ spre dovadă scrisorile moşiilorŭ sfinteĭ Mitropoliĭ despre acea parte, şi le-aŭ arĕtatŭ o carte de hotărnicie dela létulŭ 7257 a multorŭ hotare de moşiĭ, carĭ împreunându-se şi sforîndu-se peste totŭ ḑice că aŭ venitŭ cu suma stînjenilorŭ până la loculŭ unde dă pârîulŭ Gruiuluĭ în Ialomiţa, decĭ nerĕmâindŭ nicĭ la acéstă îndoială şi maĭ vîrtosŭ arĕtându-le şi prin graiŭ Daniilŭ Proin Rupturénu, că pe acolo aŭ ţinutŭ câtŭ a fostŭ Rupturénŭ, aŭ rĕmasŭ acéstă piatră, ce maĭ sus arată că s'a pusŭ unde dă pârîulŭ Gruiuluĭ în Ialomiţa, bunŭ hotarŭ intre Gruiulŭ şi intre moşia sfinteĭ Mitropoliĭ; asemenea face cerere economulŭ mănăstiriĭ Căldăruşanĭ, ca dela piatra din părŭ, pe câtŭ se înjugă cu moşia Gruiuluĭ până în matca Ialomiţiĭ, ci se schimbă linia şi să vie până în cósta Lipieĭ, adecă maĭ în lăuntrulŭ moşieĭ Gruiuluĭ, ḑicêndŭ că pe acolo s'ar fi pomenitŭ hotarulŭ de către moşia Gruiuluĭ, fiindŭ fostŭ puse şi pietre, pentru care cuvîntŭ intrândŭ maĭ cu deosebire în cercetare şi cerêndu-ĭ cărţile, aŭ arĕtatŭ unŭ chrisovŭ alŭ rĕposatuluĭ Mateiŭ Vodă Basarabŭ la létulŭ 7154, prin care arată lungulŭ moşieĭ Lipieĭ din apa Ialomiţeĭ, iară nu din cósta Lipieĭ, după care chrisovŭ nedovedindu-se cerere, aŭ arĕtatŭ şi o carte de alegerea hotaruluĭ, a Stolniculuĭ Michaiŭ Bărbătesculŭ, prin care, după ce întăresce hotarnica Gruiuluĭ, apoĭ arată cósta Lipieĭ hotarŭ între Lipia şi între Gruiulŭ, cuvîntŭ care nu l'aŭ vĕḑutŭ nicĭ în maĭ sus numitulŭ chrisovŭ nicĭ în alte scrisorĭ, pentru că cósta Lipieĭ arată că cade în moşia Gruiuluĭ, avêndŭ şi Gruiulŭ Lipie, dată de unŭ Stanŭ Logofĕţŭ; şi intrată în hotărnicie anume decĭ neavêndŭ nicĭ cuvioşia sa vre-o dovadă vrednică la cererea ce făcŭ şi maĭ vîrtosŭ fiind-că cu acéstă cerere de schimbare linieĭ ce curge din piatră în piatră se smintesce hotărnicia Gruiuluĭ, ce este întărită ca tóte alte hotărniciĭ câte s'aŭ făcutŭ după vremile moşielorŭ de pe împrejurŭ, după dreptate a urmatŭ, că din piatra dela părŭ se cobóră pre linie dréptă, până în piatra ce arată că s'a

www.dacoromanica.ro

pusŭ în luncă, vine iarăşĭ până unde a pusŭ piatră într'unŭ răzorŭ lângă unŭ drumŭ din josulŭ moriĭ, ce este alŭ Săinesculuĭ şi alŭ Gruiuluĭ, şi de acolo până într'unŭ privalŭ, unde iarăşĭ aŭ pusŭ o piatră lângă o sălcióră, şi dela acea piatră până unde se sfîrşesce lungulŭ la capulŭ despre rĕsăritŭ, unde se împreună cu moşia zidurilorŭ şi unde, din arĕtarea ómenilorŭ şi dintr'o carte de hotărnicie a sfînteĭ Mitropoliĭ, s'a pliroforisitŭ că aŭ fostŭ şi piatră de hotarŭ, unde acum a pusŭ douĕ pietre, adecă una caută îndărăptŭ la semnele din lungulŭ moşieĭ ce maĭ sus s'aŭ ḑisŭ, şi cea-laltă în curmezişŭ la piatra Gherghiţiĭ ce se ḑice domnéscă, însă mergêndŭ şi curmezişŭ printr'aceste semne sciute copaciulŭ căḑutŭ, ce-ĭ ḑicŭ cuibulŭ berzeĭ, s'aŭ pusŭ piatră şi pe la rădĕcina unuĭ nucŭ mare, până la acea piatră domnéscă, de unde a începutŭ şi unde se sfîrşesce ţotŭ ocolulŭ moşieĭ Gruiuluĭ, care moşie, după ce a ocolit-o pe semnele cele vechĭ, după cuprinderea cărţilorŭ ce aŭ vĕḑutŭ ale tuturorŭ mănăstirilorŭ cu care se prigonesce şi după arĕtarea celorŭ ce aŭ fostŭ cu sciinţă de acestea semne şi hotare, şi aŭ împietrit-o cum maĭ sus arată, apoĭ aŭ făcutŭ şi sforarea, după cuprinderea cărţiĭ de hotărnicie vechĭ, ce are cu suma stînjenilorŭ ce se cuprindŭ într'însa, însă cu stînienulŭ rĕposatuluĭ Constantinŭ Vodă Brâncovénu, pentru că cu acestŭ stînienŭ s'aŭ vĕḑutŭ a fi fostŭ mĕsurată, căcĭ semnele trăsurilorŭ aŭ fostŭ netăgăduitŭ, şi spre acestea semne aŭ eşitŭ fără nicĭ unŭ adaosŭ saŭ scăḑămîntŭ. Insă: întâia trăsurăde la capulŭ dela rĕsăritŭ din piatra Gherghiţiĭ, ce se ḑice domnéscă, până în privalulŭ zidurilorŭ, unde arată că s'aŭ pusŭ douĕ pietre scoică, stînjenĭ una mie una sută cincĭ-ḑecĭ; la mijloculŭ moşieĭ, din piatra ce s'a pusŭ între piatra dela piscŭ şi între piatra dela copaciulŭ cu treĭ gemănăriĭ, dreptŭ încurmezişŭ peste balta Gruiuluĭ, până în hotarulŭ moşieĭ Căldăruşanilorŭ, la piatra dela pârâŭ, stînjenĭ una mie cincĭ sute cincĭ; la capulŭ despre apusŭ, unde se ḑice Colcégu, din piatra dela care începe să dea moşia Gruiuluĭ în cóstele moşieĭ Znagovuluĭ, în curmezişŭ, până iarăşĭ la piatra ce arată că s'aŭ pusŭ despre Căldăruşanĭ spre îndreptarea acesteĭ trăsurĭ, stînjenĭ una mie una sută optŭ-ḑecĭ; peste acéstă moşie maĭ scriindŭ în hotărnicia veche a Gruiuluĭ, că maĭ are unŭ codru de locŭ la capulŭ despre apusŭ, şi întărindu-lŭ acelŭ codru de locŭ şi cu altă carte de hotărnicie a 12 boerĭ, aŭ cerutŭ acea carte dela egumenulŭ gruianŭ şi aŭ vĕḑut-o scrisă dela létulŭ 7158 cu treĭ trăsurĭ după obiceiŭ, însă una la apă, alta la mijlocŭ şi cea-laltă la Colcégŭ, şi urmândŭ aceĭ cărţĭ aŭ trasŭ şi acelŭ codru de locŭ; însă: stînjenĭ treĭ sute şépte la silişte pe lângă apă, (care silişte s'a găsitŭ acolea cu apă din códa Znagovuluĭ), la mijlocŭ stînjenĭ una sută nouĕ-ḑecĭ, şi la Colcégŭ în cóstele moşieĭ Gruiuluĭ, din piatra, trăsuriĭ Gruiuluĭ ceĭ dela apusŭ, stînjenĭ douĕ sute pe lungulŭ moşieĭ Gruiuluĭ. Şi aşà lipindu-se şi acelŭ codru de locŭ în cóstele moşieĭ Gruiuluĭ

www.dacoromanica.ro

la capulŭ despre apusŭ se face moşia Colcégu, şi de aceea ceĭ 12 boerĭ hotarnicĭ numescŭ a treia trăsură a Gruiuluĭ Colcégu, pentru că şi în hotărnicia codruluĭ de locŭ iarăşĭ a treia trăsură cu aceste nume de Colcégŭ se numesce, acestŭ codru de locŭ l'aŭ trasŭ şi în lungŭ, şi s'aŭ găsitŭ pe din sus stînjenĭ treĭ sute şaĭ-ḑecĭ, iară pre din jos stânjenĭ patru sute patru-ḑecĭ, şi fiindŭ în moşia Znagovuluĭ se vede că aŭ fostŭ înpresuratŭ, adecă şi maĭ nainte hotarnicieĭ, şi din urma hotărnicieĭ, dară fiindŭ dréptă ocină a mănăstireĭ Gruiulŭ şi adeverită prin scrisorĭ, şi stăpânirea Znagovuluĭ fiindŭ fără de nicĭ unŭ cuvîntŭ vrednicŭ saŭ după vre-o scrisóre, după dreptate arată că aŭ rĕmasŭ să stăpânéscă mănăstirea Gruiu cu bună pace, pe semnele ce acum de iznóvă s'aŭ alesŭ şi s'aŭ înpietritŭ, cu suma stînjenilorŭ ce maĭ sus arată. Aşişderea s'aŭ datŭ să stăpânéscă sfânta mănăstire Gruiulŭ şi moşia Giormănescilĭ-de-sus, ce acum se numesce Cioflicenilĭ, stînjenĭ cincĭ sute ḑece la silişte pe lângă apă, cu partea ce i se cuvine din baltă, cincĭ sute ḑece la mijlocŭ şi cincĭ sute patru-ḑecĭ şi cincĭ la capulŭ despre fântâna hoţilorŭ; însă totŭ cu ştînjenĭ ce maĭ sus arată, pe semnele ce din vechime aŭ avutŭ, după care şi acum de isnóvă sforîndu-o aŭ înpietrit'o, făcêndu-ĭ şi totŭ ocolulŭ; însă pe despre moşia Znagovuluĭ, din piatra ce s'aŭ pusŭ la silişte într'unŭ pâlcŭ de cornĭ, din care s'aŭ făcutŭ trăsura dela apă, dreptŭ în lungŭ până în capulŭ laculuĭ luĭ Ghiormanŭ, unde puindŭ piatra din care aŭ făcutŭ trăsură dela mijlocŭ, şi de acolea totŭ dreptŭ în lungŭ până la altă piatră, din care a făcutŭ a treia trăsură, şi de acolea totŭ dreptŭ în lungŭ până la fântâna hoţilorŭ, dela fântâna hoţilorŭ piezişŭ prin piatra moşieĭ Balotescĭ, pe valea moşieĭ până în hotarulŭ Tâncăbescilorŭ sfinteĭ Mitropoliĭ, la unŭ stejarŭ mare însemnatŭ, unde aŭ pusŭ piatră, de s'aŭ potrivitŭ şi s'aŭ făcutŭ trăsura la acelŭ copacŭ, şi dintr'acea piatră iarăşĭ în lungulŭ despre Tâncăbescĭ aŭ pusŭ piatră lângă unŭ stejarŭ şi unŭ cornŭ preste drumulŭ Fiescilorŭ, de unde s'aŭ făcutŭ a doua trăsură în potriva laculuĭ luĭ Gheormanŭ, şi dela acea piatră totŭ dreptŭ în lungŭ până la piatra trăsuriĭ după silişte şi până la apă, câtŭ şi până acum arată că aŭ stăpânitŭ totŭ în pace uniĭ de către alţiĭ, decĭ cu tóte că dumné-lorŭ numiţiĭ hotarnicĭ aŭ fostŭ aleşĭ şi primiţĭ şi ceruţĭ de însĕşĭ părţile pricinuitóre, care şi arată prin cartea dumné-lorŭ de hotărnicie ce aŭ datŭ, cum că n'aŭ avutŭ în potrivă nicĭ sfânta Mitropolie, nicĭ mănăstirea Căldăruşanĭ şi Znagovŭ vre-unŭ temeiŭ vrednicŭ şi dreptŭ la urmarea şi împietrirea ce aŭ făcutŭ, şi aŭ rĕmasŭ tóte părţile fără de cuvîntŭ; dară fiind-că egumenulŭ gruianŭ a cerutŭ prin jalbă întărire dela Domnia Mea, pentru buna odihnă şi pentru stăpânirea moşieĭ mănăstirescĭ, care s'aŭ îndreptatŭ pe adevĕratele şi dreptele hotare, spre a nu se maĭ pricinui după vremĭ vre-o călcare, din care să intre iarăşĭ în judecăţĭ, amŭ poruncitŭ Domnia Mea de

www.dacoromanica.ro

s'aŭ arĕtatŭ Prea Sfinţieĭ Sale Părinteluĭ Mitropolitŭ hotărnicia ce aŭ făcutŭ orênduiţiĭ boerĭ, şi nicĭ Prea Sfinţia Sa, precum nicĭ celea-lalte mănăstirĭ nu aŭ avutŭ apelaţie în potriva hotărnicieĭ aceştia, ci încă aŭ cerutŭ ca să se dea şi la sfânta Mitropolie i la celea-lalte mănăstirĭ asemenea carte de hotărnicie, ca să le fie hotarele sciute şi cunoscute, de care amŭ şi poruncitŭ orênduiţilorŭ hotarnicĭ ca asemenea sinetŭ să aibă a da şi la sfânta Mitropolie i la cele-lalte mănăstirĭ. Dreptŭ aceea amŭ datŭ mănăstiriĭ Gruiuluĭ acestŭ domnesculŭ Nostru chrisovŭ de întărire, cu care să-şĭ aibă stăpânirea neclintitŭ şi nestrămutatŭ pe hotarele şi pietrele ce se numescŭ maĭ sus, adeverindŭ chrisovulŭ acesta cu însăşĭ credinţa Domnieĭ Mele, Iω Alexandru Constantinŭ Voevodŭ, şi cu credinţa prea iubiţilorŭ Domnieĭ Mele fiĭ, Constantinŭ Voevodŭ, Dumitraşco Voevodŭ, Nicolae Voevodŭ, Gheorghe Voevodŭ, şi cu mărturia dumné-lorŭ cinstiţilorŭ şi credincioşĭ boerilorŭ Domnieĭ Mele: Nicolae Brâncovénu Vel Banŭ, Ienache Văcărescu Vel Vist., Manolache Creţulescu Vel Vornicŭ de Ţéra-de-sus, Costache Caragea Vel Hatmanŭ, Dumitrie Manulŭ Vel Spătarŭ, Răducanu Golescu Vel Vornicŭ de Ţéra-de-jos, Scarlatŭ Ghica Vel Logofĕtŭ de Ţéra-de-sus, Constantinŭ Filipescu Vel Vornicŭ, Iordache Vel Vornicŭ, Ştefanŭ Văcărescu Vel Logofĕtŭ de Ţéra-de-jos, Iónŭ Florescu Vel Vornicŭ alŭ Poliţieĭ, Dimitrie Hangerlăŭ Vel Comisŭ, Dumitrache Racoviţă Vel Clucerŭ, Constantinŭ Cantacuzino Vel Paharnicŭ, Grigore Bălénu Vel Stolnicŭ, Alexandru Fălcoianu Vel Slugerŭ, Constantinŭ Fotino Vel Pit., şi Ispravnicŭ Ştefanŭ Văcărescu Vel Logofĕtŭ, scriindu-se chrisovulŭ acesta întru alŭ treilea anŭ dintru întâia domnie a Domnieĭ Mele, aicĭ în oraşulŭ Domnieĭ Mele Bucurescĭ, la aniĭ dela nascerea Domnuluĭ nostru Isusŭ Christosŭ létulŭ 1795 Septembre 6, de Gheorghe biv 3-lea Logofĕtŭ. (1)

Cartea mănăstireĭ din têrgulŭ Vălenĭ sud Saacŭ.

Sfinteĭ şi dumneḑeesceĭ mănăstirĭ din têrgulŭ Vălenii, unde se cinstesce şi se prăznuesce hramulŭ . . . . , şi cuviosuluĭ egumenŭ dela acéstă sfântă mănăstire, ca să fie sfinteĭ mănăstirĭ milă dela Domnia Mea, să aibă a ţiné pentru trebuinţa şi slujba mănăstiriĭ doĭ preoţĭ scutiţĭ şi apĕraţĭ de tóte dăjdiile şi orênduelele verĭ-câte arŭ eşì pre preoţĭ, cum şi de ploconulŭ episcopescŭ, de nicĭ unele valŭ şi supĕrare să nu aibă; şi iar să aibă sfânta mănăstire a scutì vinăriciŭ, i dijmăritŭ pre drepte bucatele ce va avé, cum şi douĕ cârciume, ce le are mănăstirea acolo la têrgulŭ Vălenĭ, iarăşĭ să fie apĕrate de tóte orênduelele ce vorŭ da alte pivniţe; aşişderea să aibă a

(1) Cod. XXVI, pag. 284.

www.dacoromanica.ro

luà dela vinăricerĭ ce vorŭ fi în dèlulŭ Nucetŭ i Cuibulŭ ot sud Saacŭ pe totŭ anulŭ câte 500 vedre vinŭ, însă nu vinŭ, ci să aibă a luà banĭ dela vinăricerĭ de vadră po banĭ 40, pentru că acéstă milă a avut-o sfânta mănăstire, atâtŭ dela alţĭ frațĭ, câtŭ și dela Domnia Sa fratele Michaiŭ Vodă Suțulŭ întru amêndouĕ domniile, precum din cărțile Domnieĭ Sale ce le vĕḑumŭ ne adeverimŭ; dreptŭ aceea dară și Domnia Mea ne-amŭ milostivitŭ de amŭ înnoitŭ și amŭ întăritŭ mila acèsta, ca să se păzèscă nestrămutatŭ, pentru care de obște poruncimŭ, nimenea întru nimicŭ bântuială saŭ supĕrare de tòte câte scriemŭ maĭ sus să nu-ĭ facă, ii saam. receh. gpd. — 1793 Augustŭ 23. (1)

Chrisovulŭ sfinteĭ Episcopiĭ Rîmniculŭ.

Dat-amŭ acestŭ domnesculŭ Nostru chrisovŭ sfinteĭ și dumneḑeesceĭ Episcopiĭ Rîmniculŭ din sud Vâlcea, unde se cinstesce și se prăznuesce hramulŭ sfântuluĭ mareluĭ Ierarchŭ și de minunĭ făcĕtorŭ Nicolae Archiepiscopulŭ dela Mira Lichieĭ, și cinstituluĭ de Dumneḑeŭ iubitorulŭ Sfințieĭ Sale Părinteluĭ Episcopŭ Chirŭ Nectarie, ca să fie sfinteĭ Episcopiĭ milă dela Domnia Mea a luà dela vel ocnă pe totŭ anulŭ bolovanĭ sare cincĭ sute, aşişderea să ieae vinăriciulŭ dela toțĭ ómeniĭ ceĭ ce vorŭ avè viĭ pe moșia sfinteĭ Episcopiĭ și plătescŭ vinăriciulŭ, însă din dèlulŭ satuluĭ Muerèsca-de-sus și de jos, i din dèlulŭ Păusăștilorŭ, i Magulașulŭ, care vinăriciŭ este închinatŭ sfinteĭ mănăstirĭ Iezerulŭ, metohulŭ sfinteĭ Episcopiĭ, i din dèlulŭ Troianulŭ, i Bogdănescĭ, i Malulŭ, i Copăcelulŭ, i dèlulŭ Drăgăşanilorŭ, i Călina, i Zevedeniĭ și cu Guşoieniĭ, câtŭ ține moșia sfinteĭ Episcopiĭ ot sud Vâlcea, i dela şépte-spre-ḑece ómenĭ orăşanĭ din Têrgulŭ Rîmniculŭ, i din dèlulŭ Opriceniĭ, i Ongriniĭ sud Argeşŭ, i din dèlulŭ Brădescilorŭ, i alŭ Brădicenilorŭ, i din dèlulŭ Stoljălorilorŭ, i din dèlulŭ Racoviĭ, i alŭ Raseviĭ sud Gorjŭ, i din dèlulŭ Taomirulŭ, câte cincĭ banĭ de vadră și părpărulŭ de înpreună după obiceiŭ, iar vinăricerĭ domnescĭ întru nimicŭ să nu aibă a face saŭ a se amestecà la acestea maĭ sus numite dèlurĭ, pentru că acestea milĭ le-aŭ avutŭ sfânta Episcopie și dela frațiĭ Domnĭ de maĭ naintea nóstră, precum din chrisovulŭ Domnieĭ Sale fratele Michaiŭ Vodă Suțulŭ, ce-lŭ vĕḑumŭ, cu lètulŭ 1792 Octombrie 10, ne-amŭ adeveritŭ; decĭ acum învrednicindu-ne Domnulŭ Dumneḑeŭ cu domnia acesteĭ pravoslavnice țĕrĭ, ne-amŭ milostivitŭ de amŭ înnoitŭ și amŭ întăritŭ milele ce are, ca să fie sfinteĭ Episcopiĭ de ajutorŭ și întărire, iar Domnieĭ Mele și rĕposațilorŭ întru fericire părinților Domnieĭ

(1) Cod. XXVI, pag. 140.

www.dacoromanica.ro

Mele veciniică pomenire, pentru care la vremea vinăriciuluĭ să aibă Sfinția Sa iubitorulŭ de Dumnedeŭ Părintele Episcopŭ a orênduì ómenĭ din partea sfinteĭ Episcopiĭ să mérgă să scrie vinăriciulŭ din délurile ce se numescŭ din sus și să-șĭ ieae toțĭ baniĭ vinăriciuluĭ deplinŭ dela dajniciĭ ce plătescŭ vinăriciŭ, câte cincĭ banĭ de vadră și cu părpărulŭ, fără de a se amestecà vinăricerii domnescĭ întru nimicŭ la acestea délurĭ, cu nicĭ unŭ felŭ de cuvîntŭ. Rugămŭ dară și pre alțĭ frațĭ Domnĭ, carĭ în urma nóstră se vorŭ învrednicì dela Domnulŭ Dumnedeŭ cu domnia acesteĭ pravoslavnice Țĕrĭ-Românescĭ, să bine-voiască a înnoì și a întărì chrisovulŭ acesta, ca și ale Domniilorŭ Sale chrisóve de milele ce ar face să fie de alțiĭ cinstite și în sémă ținute. Și ca să se păzéscă nestrămutatŭ sfinteĭ Episcopiĭ mila acésta, amŭ întăritŭ chrisovulŭ acesta cu însușĭ credința Domnieĭ Mele, Iω Alexandru Constantinŭ Moruzi Voevodŭ, și cu credința prea iubițilorŭ Domnieĭ Mele fiĭ, Constantinŭ Voevodŭ, Dumitrașco Voevodŭ, Nicolae Voevodŭ, și cu totŭ sfatulŭ și mărturia dumné-lorŭ cinstițilorŭ și credincioșĭ boerilorŭ celorŭ marĭ aĭ divanuluĭ Domnieĭ Mele, Nicolae Brâncovénu Vel Vist., Dumitrașco Racoviță Vel Banŭ, Ienache Văcărescu Vel Spătarŭ, Ienache Moruzi Vel Vornicŭ de Țéra-de-sus, Manolache Vel Vornicŭ de Țéra-de-jos, Manolache Crețulescu Vel Vornicŭ, Nicolae Filipescu Vel Vornicŭ, Costache Ghica Vel Logofĕtŭ de Țéra-de-sus, Scarlatŭ Ghica Vel Logofĕtŭ de Țéra-de-jos, Nicolae Hangerlăŭ Vel Hatmanŭ, Dimitrie Manulŭ Vel Postelnicŭ, Isacŭ Raletŭ Vel Clucerŭ, Dimitrie Schina Vel Comisŭ, Nicolae Racoviță Vel Paharnicŭ, Iordache Palada Vel Stolnicŭ, Costache Vel Slugerŭ, Dimitrache Constandache Vel Pitarŭ, și Ispravnicŭ Constantinŭ Ghica Vel Logofĕtŭ de Țéra-de-sus. Și s'aŭ scrisŭ chrisovulŭ acesta întru întâiulŭ anŭ alŭ domnieĭ Domnieĭ Mele, aicĭ în orașulŭ scaunuluĭ Domnieĭ Mele Bucurescĭ, la aniĭ dela Domnulŭ și mântuitorulŭ Nostru Isusŭ Christosŭ létulŭ 1793 Maiŭ 7, de Teodorache Logofĕtŭ za Divanŭ. (1)

Chrisovulŭ sfinteĭ Episcopiĭ Rîmnicŭ, pentru têrgulŭ Rîurenĭ i scutelnicĭ.

Oblăduitoriĭ Domnĭ, cărora dela Dumnedeŭ li se încredințéză țĕrĭ și ierarchiĭ sub stăpânire, datoria netăgăduită aŭ, ca și prin cuvîntŭ și prin faptă creștinéscă să cinstéscă și să măréscă slava bisericelorŭ, dintru carele isvorescŭ darurile și blagosloveniile, carĭ și pre Domnĭ îĭ face norociți, și pentru cele ce arŭ înțelege și arŭ cunósce că arŭ fi spre folosulŭ și dumnedeescilorŭ lăcașurĭ, să cade să le orênduiască și să le întăréscă, ca să le rĕmâe și după petrecania acestorŭ vremelnice nume nemuritóre și pomenirĭ veșnice. Dreptŭ aceea și Dom-

(1) Cod. XXVI, pag. 141.

www.dacoromanica.ro

nia Mea, acum după ce ne-aŭ miluitŭ Domnulŭ Dumneḑeŭ cu domnia acesteĭ pravoslavnice ţĕrĭ creştinescĭ, pliroforisindu-ne iubitorulŭ de Dumneḑeŭ Părintele Episcopŭ Rîmnicŭ Chirŭ Nectarie, pentru a sfinţieĭ sale sfânta Episcopie dela Rîmnicŭ sud Vêlcea, unde se cinstesce şi se prăznuesce hramulŭ celuĭ dintru sfinţĭ părinteluĭ nostru Nicolae Archepiscopulŭ Mirelorŭ dela Lichia, făcĕtoriŭ de minunĭ, cum că de cumplitele silĭ ale rezmeriţeĭ a suferitŭ multe jafurĭ şi prăpădirĭ, din carĭ aŭ încăputŭ şĭ la datorie, şi cunoscută fiindŭ trebuinţa ce are de ajutoriŭ ca să se plătéscă şi să se uşureze dintr'acéstă greutate, după rugăciunea ce ne-aŭ datŭ Sfinţia Sa Părintele Episcopŭ Chirŭ Nectarie şi după evlavia ce avemŭ şi rîvna către acéstă sfântă casă, care este capŭ celorŭ-lalte sfinte mănăstirĭ şi bisericĭ ale Eparhieĭ Episcopiĭ Rîmnicŭ, ne-amŭ milostivitŭ, şi printr'acestŭ cinstitŭ şi bine închipuitŭ domnesculŭ nostru chrisovŭ, amŭ miluitŭ Domnia Mea pre acéstă sfântă Episcopie cu têrgulŭ ce se face pe moşia Episcopieĭ la Rîurenĭ sud Vâlcea într'unŭ anŭ odată la optŭ ḑile ale luĭ Septembre în ḑiua Nascériĭ Născĕtóreĭ de Dumneḑeŭ şi pururea fecióreĭ Marieĭ, care têrgŭ ţine ḑile . . . . . La acestŭ têrgŭ să nu se amestece nicĭ vameşiĭ nicĭ ispravniciĭ întru nimicŭ, nicĭ alţĭ ómenĭ domnescĭ, ci să aibă a luà vama cea obişnuită sfânta Episcopie şi alte obiceiurĭ ce vorŭ fi la têrgulŭ acesta, după cum vorŭ fi luatŭ şi până acum, şi întru acestea ḑile să nu fie volnicŭ nimenĭ a vinde vinŭ şi rachiŭ fără de scirea omuluĭ ce-lŭ va avé sfânta Episcopie. Aşişderea să aibă sfânta Episcopie şi liude cincĭ-ḑecĭ şi cincĭ străinĭ scutiţĭ cu pecetluiturĭ, după orênduiala visterieĭ; încă să maĭ ţie şi liude şése-ḑecĭ străinĭ cu ruptórea dela visteria Domnieĭ Mele, să deie pe anŭ de liude câte talerĭ optŭ, însă jumĕtate din banĭ să dee la sfeti Gheorghe şi jumĕtate la sfeti Dimitrie, iar maĭ multŭ să nu fie supĕraţĭ de alte orênduielĭ şi podveḑĭ ce vorù eşì dela visteria Domnieĭ Mele peste anŭ în ţéră, pe care aceştĭ liude toţĭ acum să-ĭ găséscă şi să-ĭ aducă din străinătate, pentru că acestea milĭ le-aŭ avutŭ sfânta Episcopie şi maĭ nainte, precum din chrisovulŭ Domnieĭ Sale frateluĭ Michaiŭ Vodă Suţulŭ, ce-lŭ vĕḑumŭ, cu létulŭ 1792, Ghenarie 30, ne amŭ adeveritŭ. Rugămŭ dară şi pe alţĭ fraţĭ Domnĭ, carĭ în urma nóstră se vorŭ învrednicì a fi Domnĭ şi oblăduitoriĭ acesteĭ creştinescĭ ţĕrĭ, să bine-voiască a întări şi a înnoì mila acésta, ca şi ale Domniilorŭ Sale milĭ şi facerĭ de bine încă să fie în urmă de alţiĭ păzite şi în sémă ţinute. Şi amŭ întăritŭ chrisovulŭ acesta cu însăşĭ credinţa Domnieĭ Mele, Ἰω Alexandru Constantinŭ Moruzi Voevodŭ, şi cu credinţa prea iubiţilorŭ Domnieĭ Mele fiĭ, Constantinŭ Voevodŭ, Dumitraşco Voevodŭ, Nicolae Voevodŭ, şi martorĭ amŭ pusŭ pre dumné-lorŭ cinstiţĭ şi credincioşĭ boerĭ veliţĭ aĭ divanuluĭ Domnieĭ Mele: Nicolae Brâncovénu Vel Vist., Dumitraşco Racoviţă Vel Banŭ, Ienache Văcărescu Vel Spătarŭ,

www.dacoromanica.ro

Ienache Moruzi Vel Vornicŭ de Ţéra-de-sus, Manolache Brâncovénu Vel Vornicŭ de Ţéra-de-jos, Manolache Creţulescu Vel Vornicŭ, Nicolae Filipescu Vel Vornicŭ, Costache Ghica Vel Logofĕtŭ de Ţéra-de sus, Scarlatŭ Ghica Vel Logofĕtŭ de Ţéra-de-jos, Nicolae Hangerlăŭ Vel Hatmanŭ, Dimitrie Manu Vel Postelnicŭ, Isaacŭ Raletŭ Vel Clucerŭ, Dumitrache Schina Vel Comisŭ, Nicolae Racoviţă Vel Paharnicŭ, Iordache Palada Vel Stolnicŭ, Iorgache Vel Slugerŭ, Dumitrache Costache Vel Pitarŭ, şi Ispravnicŭ Costache Ghica Vel Logofĕtŭ de Ţéra-de-sus. Şi s'aŭ scrisŭ chrisovulŭ acesta la anulŭ d'nntâĭ dintru întâia domnie a Domnieĭ Mele, aicĭ în oraşulŭ scaunuluĭ Domnieĭ Mele Bucurescĭ, la aniĭ dela zidirea lumeĭ 7301, iar dela Mântuitorulŭ nostru Isusŭ Christosŭ lét. 1793 Maiŭ 7, de Poenariŭ Răducanŭ biv 3-lea Logofĕtŭ. (1)

Cartea Episcopieĭ Rîmnicului de scutirea unuĭ scaunŭ de carne în Craiova.

Dat-amŭ acésta domnéscă a nóstră carte cinstituluĭ de Dumnedeŭ iubitorŭ Sfinţieĭ Sale Părinteluĭ Episcopŭ alŭ sfinteĭ Episcopiĭ Rîmnicŭ, Chirŭ Nectarie, ca să aibă a ţiné în oraşulŭ Craioveĭ unŭ scaunŭ de carne, scutitŭ şi apĕratŭ de ierbăritŭ, de vamă, de vătafĭ de măcelarĭ, şi de orĭ-ce angariĭ aŭ alte scaune acesta întru nimicŭ să nu se supere, pentru că unŭ scaunŭ ce are sfânta Episcopie în Craiova scutitŭ de maĭ nainte cu cărţĭ domnescĭ, nefiindŭ de ajunsŭ după mĕsura trebuinţiĭ ómenilorŭ sfinteĭ Episcopiĭ, pentru acea dară orênduimŭ ca să aibă şi pe acesta scutitŭ şi apĕratŭ, fiind-că acestŭ priveleghiŭ l'aŭ avutŭ şi dela Domnia Sa fratele Michaiŭ Vodă Suţulŭ dintru amêndouĕ domniile, precum din cartea Domnieĭ Sale ot létulŭ 1792 Noembrie 17 ne-amŭ adeveritŭ, pentru care poruncimŭ la toţĭ câţĭ se cuvine, nimenea întru nimicŭ supĕrare la acestŭ scaunŭ să nu facă, toli copisah gpd. — 1793 Octombre 24. (1)

Cartea Episcopieĭ Rîmnicului, avêndŭ vinurile şi rachiurile Episcopieĭ la têrgulŭ Rîurenĭ, fiindŭ moşia Episcopieĭ.

Fiind-că aŭ arĕtatŭ Domnieĭ Mele Sfinţia Sa iubitorulŭ de Dumnedeŭ Episcopulŭ Rîmniculuĭ, Chirŭ Nectarie, cum că têrgulŭ, ce se face la Drăgăşanĭ din sud Vâlcea în câte o ḑi pe sĕptĕmână, este pe moşia sfinteĭ Episcopiĭ, ce se numesce Batca, unde după priveleghiulŭ ce aŭ stăpânitoriĭ moşiilorŭ, care se urméză în tótă ţéra, de îşĭ vinde fie-care pe moşia sa

(1) Cod. XXVI, pag. 142.
(2) Cod. XXVI, pag. 171.

www.dacoromanica.ro

vînurile şi rachiurile sale, atâtŭ celea mănăstirescĭ, câtŭ şi celea boerescĭ, fiindŭ cu cale şi cu dreptate de a-şĭ vinde sfânta Episcopie şi la acéstă moşie, pe care se face têrgŭ pe tótă sĕptĕmâna, vinurile şi rachiurile sale, amŭ datŭ Domnia Mea acéstă carte la mâinile orênduituluĭ Sfinţieĭ Sale Episcopŭ, prin care poruncimŭ ca să fie opriţĭ alţĭ străinĭ de acestŭ alişverişŭ, care este dreptulŭ moşieĭ, nefiindŭ precum ḑicemŭ cu cale a se folosì alţĭ străinĭ cu vînḑarea vinuluĭ şi a rachiuluĭ în potriva obiceiuluĭ şi a privì stăpânulŭ moşiĭ la paguba sa, ci numaĭ vinurile şi rachiurile Episcopieĭ să se vînḑă, iar când nu va avé Episcopia vinurĭ de vînḑare, atuncĭ celŭ ce va vrea să vînḑă, să mérgă să se aşeze maĭ întâĭ cu stăpânulŭ moşieĭ, şi luândŭ voie, aşà va vinde, după cum pentru acésta arată Sfinţia Sa de vĕḑumŭ şi cartea Domnieĭ Sale frateluĭ Michaiŭ Vodă Suţulŭ cu létulŭ 1791 Oct. 29; pentru care poruncimŭ Domnia Mea şi dumné-lorŭ Ispravnicilorŭ aĭ judeţuluĭ, după acéstă poruncă să fiţĭ următorĭ şi să daţĭ ajutorulŭ celŭ cuviinciosŭ orênduituluĭ Sfinţieĭ Sale Părinteluĭ Episcopŭ, de a-şĭ puté vinde vinurile şi rachiurile mănăstirescĭ pe moşie. toli. pisah gpd. —1793 Maiŭ 8. (1)

Cartea Episcopieĭ Rîmniculŭ de a scutì oĭ 1500 de oieritŭ.

De vreme ce iubitorulŭ de Dumneḑeŭ Sfinţia Sa Părintele Episcopulŭ Rîmniculuĭ, Chirŭ Nectarie, ne arată cum-că sfânta Episcopie, avêndŭ oĭ pentru trebuinţa caseĭ, se supĕră la vremea oierituluĭ, tăcêndu-ne rugăciune ca să se dea sfinteĭ Episcopiĭ domnesculŭ nostru priveleghiŭ de a nu se supĕrà, care rugăciune a Sfinţieĭ Sale găsind-o şi Domnia Mea cu cale şi cu bună orênduială, de vreme ce nu numaĭ cea-laltă Episcopie Buzĕŭ are acestŭ felŭ de priveleghiŭ, ci şi mănăstirile, ne-amŭ milostivitŭ Domnia Mea şi amŭ făcutŭ milă sfinteĭ Episcopiĭ Rîmnicŭ, ca în toţĭ aniĭ să aibă a scutì una mie cincĭ sute oĭ de oieritŭ şi a nu se supĕrà de către oierĭ, avêndŭ sfânta Episcopie acestŭ priveleghiŭ şi dela Domnia Sa fratele Michaiŭ Vodă Suţulŭ, prin cartea Domnieĭ Sale, ce o vĕḑumŭ, cu létulŭ 1786 Martie 11. Rugămŭ dară şi pre alţĭ fraţĭ Domnĭ, ce în urma nóstră se vorŭ învrednicì cu oblăduirea acesteĭ pravoslavnice ţĕrĭ, să bine-voiască a înnoì şi a întărì mila acésta, ca şi ale Domniilorŭ Sale să fie în urmă ţinute de alţiĭ în sémă, ii saam receh. gpd. — 1793 Noembre 8. (2)

(1) Cod. XXVI, pag. 172.
(2) Cod. XXVI, pag. 172.

www.dacoromanica.ro

Cartea Episcopieĭ Rîmnicŭ de a ţiné patru scaune de carne scutite în Bucurescĭ.

Dat-amŭ acéstă domnésca nóstră carte cinstituluĭ Sfinţieĭ Sale iubitorulŭ de Dumneḑeŭ Părinteluĭ Episcopulŭ alŭ sfinteĭ Episcopiĭ Rîmniculuĭ, Chirŭ Nectarie, ca să aibă a ţiné patru scaune de carne aicĭ în oraşulŭ Domnieĭ Mele Bucurescĭ, scutite şi apĕrate de fumăritŭ, de ierbăritŭ, de vamă şi de tóte orĭ-ce dărĭ va fi pre scaune, ca să fie pentru trebuinţa Sfinţieĭ Sale şi a ómenilorŭ sfinteĭ Episcopiĭ, pentru că acestea scaune le-aŭ avutŭ Sfinţia Sa scutite şi prin cartea Domnieĭ Sale fratelui nostru Domnŭ Michailŭ Constantinŭ Suţulŭ Voevodŭ, precum vĕḑumŭ Domnia Mea cartea Domnieĭ Sale cu létulŭ 1792 Octombrie 25, de care poruncimŭ şi vouĕ fumarilorŭ, ierbarilorŭ, vămaşilorŭ şi verĭ ce slujbaşĭ veţĭ fi orênduiţĭ cu orĭ-ce slujbe asupra scaunelorŭ, nimenea întru nimicŭ supĕrare să nu faceţĭ, că aşà este porunca Domnieĭ Mele — 1793 Maiŭ 8. (1)

Cartea bisericeĭ Gănesculŭ din sud Doljŭ de liude ḑece scutelnicĭ.

Fiind-că sfânta mănăstire ce se numesce Gănesculŭ din sud Doljŭ, unde se cinstesce şi se prăznuesce hramulŭ sfântuluĭ Nicolae, aŭ avutŭ milă prin cărţĭ domnescĭ, care le-amŭ vĕḑutŭ Domnia Mea, a ţiné liude 10 ómenĭ străinĭ, şi Domnia Mea m'amŭ milostivitŭ şi i-amŭ înnoitŭ mila acésta printr'acéstă carte a Domnieĭ Mele, ca să aibă a ţine liude 10 străinĭ, spre a fi de posluşanie, şi apĕraţĭ de tóte dăjdiile şi orênduelele verĭ-câte ar eşì dela visteria Domnieĭ Mele peste anŭ în ţéră, de nicĭ unele valŭ şi bântuială să nu aibă; pe carĭ ómenĭ găsindu-ĭ, să ieae adeverinţe iscălite dela dumné-lorŭ ispravniciĭ judeţuluĭ pe numele şi chipulŭ lorŭ, ca să li se dea pecetluiturile Domnieĭ Mele dela Visterie; pentru care poruncimŭ Domnia Mea dumné-vóstre ispravnicilorŭ şi tuturorŭ zapciilorŭ ce veţĭ fi orênduiţĭ cu orĭ-ce slujbe şi înplinirĭ, nimenea de nimicŭ supĕrare să nu le faceţĭ peste porunca Domnieĭ Mele, ii saam receh. gpd.—1793 Oct. 24. (1)

Cartea mănăstireĭ Surpatelorŭ sud Vâlcea.

Sfinteĭ şi dumneḑeesceĭ mănăstirĭ Surpatelorŭ sud Vâlcea, ca să aibă volnicie cu acéstă carte a Domnieĭ Mele să ieae vinăriciŭ dela totŭ omulŭ ce va avé vie în délulŭ Câinescilorŭ, i a Bărdeştilorŭ într'acestŭ judeţŭ

(1) Cod. XXVI, pag. 172.
(2) Cod. XXVI, pag. 171.

www.dacoromanica.ro

câte doĭ banĭ de vadră și părpărulŭ după obiceiŭ, și câtŭ vinŭ va face în drepte viile mănăstiriĭ să fie scutitŭ de vinariciŭ, scutindŭ și de dijmăritŭ drepte bucatele mănăstiriĭ, și de oieritŭ oĭ una sută cincĭ-ḑecĭ; așișderea să aibă și doĭ preoțĭ și unŭ diaconŭ scutițĭ de tóte dăjdiile câte se vorŭ întîmplă să iasă pre ceia-lalțĭ preoțĭ, și cincĭ ómenĭ străinĭ fără de birŭ și fără de gâlcévă, care găsindu-ĭ acolo să-ĭ ducă la dumné-lorŭ ispravniciĭ județuluĭ, și fiindŭ străinĭ cu adevěratŭ să deie adeverință pre numele și chipulŭ lorŭ, după care adeverință vorŭ luà și pecetluitŭ gospodŭ, să-ĭ ție apěrațĭ de totŭ felulŭ de dăjdiĭ ce va eși dela visterie peste anŭ, de nicĭ unele nicĭ unŭ valŭ și supěrare să nu aibă, ca să pótă fi preoțiĭ pururea nelipsițĭ dela slujba sfinteĭ mănăstirĭ și acești liude posluș nicĭ de tréba mănăstiriĭ, pentru că într'aceste mănăstirĭ locuindŭ numaĭ maicĭ călugărițe și fiindŭ locŭ de munte, a avutŭ acéstă milă atâtŭ dela alțĭ fraţĭ domnĭ de maĭ nainte, câtŭ și dela Domnia Sa fratele Michaiŭ Vodă Suțulŭ, prin cartea Domnieĭ Sale ot létulŭ 1784 Noembre 26, care ne-aŭ arětatŭ de amŭ věḑut-o. Dreptŭ aceea și Domnia Mea m'amŭ milostivitŭ, ca și de acum înainte să aibă acéstă milă nestrămutatŭ; poruncimŭ și dumné-vóstre ispravnicilorŭ aĭ județuluĭ, i dumné-vóstre vinăricerilorŭ, i dijmarilorŭ și altorŭ boerĭ slujbașĭ domnescĭ i vlădicescĭ, toțĭ să avețĭ a vě ferì de milele ce arětămŭ maĭ susŭ, ce amŭ făcutŭ Domnia Mea acesteĭ mănăstirĭ, că ceĭ ce va îndrăznì a face vre-o supěrare peste porunca Domnieĭ Mele, să scie că va avé certare. Intr'altŭ chipŭ să nu fie, că așà este porunca Domnieĭ Mele. — 1793 Augustŭ 24. (1)

Vel Logofětŭ.

Dat-amŭ domnésca nóstră carte cinstituluĭ de Dumneḑeŭ iubitorulŭ sfințieĭ sale Părinteluĭ Episcopŭ alŭ sfinteĭ Episcopiĭ Rîmnicŭ, Chirŭ Nectarie ca că aibe a ține liude douě-ḑecĭ scutițĭ pentru trebuința sfinteĭ Episcopiĭ, pe carĭ găsindu-ĭ și făcêndu-li-se cercetare de către dumné-lorŭ ispravniciĭ județuluĭ, să le dee adeverință pre numele și chipulŭ lorŭ ca să li să dee și pecetluiturile gospodŭ dela visterie, spre a fi în pace și ertațĭ de tóte dăjdiile, ce arŭ eșì peste anŭ în țéră dela visterie și dela cămara Domnieĭ Mele, de nicĭ unele nicĭ unŭ valŭ și nicĭ o supěrare să nu aibă, ca să pótă fi de ajutoriŭ și de posluș anie la trebile sfinteĭ Episcopiĭ, pentru că acéstă milă a avut-o și dela Domnia Sa fratele Michaiŭ Vodă Suțulŭ, precum din cartea Domnieĭ Sale, ce věḑumŭ, cu létulŭ 1792 Octombre 25, ne-amŭ adeveritŭ; decĭ învrednicindu-ne Domnulŭ Dumneḑeŭ și pre noĭ cu domnia, acesteĭ pravoslavnice țěrĭ, ne-amŭ milostivitŭ, și printr'acéstă domnésca nóstră

(1) Cod. XXVI, pag. 173.

www.dacoromanica.ro

carte înnoimŭ şi întărimŭ mila acésta ce se coprinde maĭ sus, ca să se păzéscă nestrămutatŭ, că aşà este porunca Domnieĭ Mele, ii saam. receh. gpd. — 1793, Noembre 9.

Anaforaua ca peste talerĭ 2,60, ce este să se dee milă la Sinaia şi Halchi de către totŭ preotulŭ şi diaconulŭ, să se maĭ facă acéstă adăugire de talerĭ 2, carĭ banĭ să fie ajutoriŭ la dăniile Episcopieĭ, însă baniĭ ajutorulŭ mănăstirilorŭ, adecă Sinaia şi Halchi, să se facă acum teslimŭ la Mitropolie.

Iŏ Alexandru Constantinŭ Moruzi Voevodŭ i gpd. Zemle Vlahscoe.—Prea Sfinţia Sa Părintele Mitropolitŭ alŭ Ungro-Vlachieĭ, amŭ vĕḑutŭ Domnia Mea Anaforaua ce ne facĭ din pricină cu Sfinţia Sa Părintele Episcopulŭ Rîmniculuĭ, şi primimŭ a se face acestŭ ajutorŭ Episcopieĭ, cu acestŭ mijlocŭ însă, ca ceĭ talerĭ doĭ şi jumĕtate ce sunt orênduiţĭ a-ĭ rĕspunde Eparchieĭ Rîmniculuĭ, să-ĭ dee acum Părintele Rîmnicŭ, de sineşĭ, care să-ĭ facă teslimŭ la sfânta Metropolie, şi să aibă apoĭ Sfinţia Sa Episcopulŭ acéstă domnéscă a nóstră poruncă, ca în vreme ce veĭ socoti cuviinciósă a nu cădé greutate peste putinţă preoţilorŭ şi diaconilorŭ, să aibă voie a luà câte talerĭ patru şi jumĕtate. — 1794 Noembre 28. (1)

Vel Logofĕtŭ.

Prea Inălţate Dómne!

Cunoscutŭ este Inălţimiĭ Tale greutatea datoriilorŭ în care astă dată se află Eparchia sfinteĭ Episcopiĭ Rîmnicŭ, pentru a căruia óreş-care ajutorinţă rugămŭ bunătatea Inălţimiĭ Tale, să te milostivescĭ de a fi şi cu bună-voinţa Mărieĭ Tale, ca peste talerĭ doĭ şi jumĕtate ce sunt orênduiţĭ a se dà milă la Sinaia şi Halchi de către totŭ preotulŭ şi diaconulŭ acestorŭ cincĭ judeţe, să se maĭ adaoge încă talerĭ doĭ, carĭ să fie ajutorŭ grelelorŭ datoriĭ, în carĭ se află casa sfinteĭ Episcopiĭ, şi aniĭ Mărieĭ Tale dela Domnulŭ Dumneḑeŭ rugămŭ să fie mulţĭ şi norociţĭ. — 1794 Noembre 27.

Alŭ Mărieĭ Tale către Dumneḑeŭ fierbinte rugătorŭ şi smeritŭ părinte sufletescŭ

Dositeiŭ Mitropolitŭ; Nectarie Episcopulŭ Rîmniculuĭ.

(1) Cod. XXVIII, pag. 34.

www.dacoromanica.ro

Iŏ Alexandru Constantinŭ Moruzi Voevodŭ. — Poruncimŭ Domnia Mea dumné-vóstre Nazirilorŭ aĭ epitropieĭ să daĭ preotuluĭ acestuia dela cutia de milostenie taleri patru-ḑecĭ. — 1793 Decembre 5.

Vel Logofĕtŭ.

Prea Inălţate Dómne!

Insciinţămŭ Mărieĭ Tale pentru acestŭ preotŭ anume Dragomirŭ ot sud Gorjŭ, care încă dela trecuta luna luĭ Aprilie aŭ fostŭ jăluitŭ Mărieĭ Tale, arĕtândŭ patimele ce aŭ petrecutŭ în vremea rĕsmireţiĭ şi sărăcia ce i s'aŭ pricinuitŭ, şi avêndŭ şi cincĭ fete, cere milă spre ajutorulŭ căsătorieĭ lorŭ, şi fiindŭ orênduitŭ la mine spre cercetare, n'amŭ avutŭ de unde a mĕ pliroforisì de este jalba luĭ adevĕrată, fără decât am scrisŭ şi le-a orênduitŭ Prea Sfinţia Sa iubitorulŭ de Dumneḑeŭ Părintele Episcopŭ Rîmnicŭ, ca să facă cuvinciósa îndreptare şi cercetare şi să-mĭ dea pliroforie, şi vĕḑuĭ că acum mĕ însciinţéză printr'acéstă Anafora cum a făcutŭ cercetare, şi cu adevĕratŭ este sĕracŭ din rĕsmiriţă şi însărcinatŭ cu fete, de unde rĕmase doveditŭ starea luĭ că este próstă şi neputinciósă, şi rĕmâne cum Domnulŭ Dumneḑeŭ va lumina pre Măria Ta asupra sărăcieĭ luĭ. — 1793 Decembre 5. (1)

Scarlatŭ Vornicŭ.

Episcopulŭ, la întrebarea de maĭ sus, rĕspunde că are cunoscinţă «îndestulă de dreptulŭ adevĕrŭ pentru numitulŭ preotŭ să arĕtămŭ dumné-vóstre prin anafora, ce pentru acésta iată însciinţămŭ dumné-vóstre, că întîmplându-se de amŭ mersŭ la Eparchie, a venitŭ şi numitulŭ preotŭ după smerenia nóstră la Craiova, şi scriindŭ într'adinsŭ cucerniculuĭ preotŭ Chirŭ Popi Marinŭ dintr'acestŭ judeţŭ, singurŭ a mersŭ în faţa loculuĭ de a făcutŭ cercetare, şi îlŭ adeveréză prin numitulŭ preotŭ sub iscălitura molitvieĭ sale, că tótă jalba îĭ este adevĕrată, aflându-se cu totulŭ în sărăcie, pentru care fiind-că acum iarăşĭ a venitŭ numitulŭ preotŭ de-şĭ face cerere de ajutorŭ, nu lipsimŭ cu rĕspunsulŭ dumné-vóstre, iar blagoslovenia luĭ Dumneḑeŭ şi a smerenieĭ nóstre a pururea să fie cu dumné-vóstre». — 1793 Decembre 4. (2)

Nectarie alŭ Rîmniculuĭ.

(1) Cod. XXV, fila 152.
(2) Cod. XXV, fila 152.

www.dacoromanica.ro

Cartea Episcopieĭ Buzĕŭ pentru unŭ scaunŭ de carne scutitŭ.

Sfinţieĭ Sale iubitoruluĭ de Dumneḑeŭ Părintele Episcopŭ Buzĕŭ, ca să aibă a ţinė aicĭ în oraşulŭ Domnieĭ Mele Bucurescĭ unŭ scaunŭ de carne, scutitŭ şi apĕratŭ de ierbăritŭ de vamă şi de orĭ-ce angariĭ daŭ alte scaune, acestŭ scaunŭ de nicĭ unele să nu se supere, căcĭ după trebuinţa ce are pentru ómeniĭ sfinţieĭ sale, când se află aicĭ, amŭ orênduitŭ să aibă acestŭ scaunŭ scutitŭ, după cum le-aŭ avutŭ şi dela alţĭ fraţĭ Domnĭ de maĭ nainte, precum ne pliroforisimŭ Domnia Mea din cărţile Domnieĭ Sale frateluĭ Michaiŭ Vodă Suţulŭ dintru amêndouĕ domniile, una cu lėtulŭ 1784 Aprilie 13 şi alta cu lėtulŭ 1792 Maiŭ 9, pentru care poruncimŭ vameşilorŭ, ierbarilorŭ şi vătaşilorŭ de măcelărie, i altora, ce veţĭ fi cu orĭ-ce slujbe orênduiţĭ pe scaune, nimenea întru nimicŭ supĕrare la vechiliĭ Episcopieĭ să nu faceţĭ, ii saam. receh. gpd. — 1793 Sept. 2. (1)

Cartea Episcopieĭ Buzĕŭ de vinăriciulŭ ce are la sud Saacŭ.

Fiind-că sfânta Episcopie Buzĕŭ are milă de vinăriciŭ în sud Saacŭ atâtŭ dela alţĭ fraţĭ Domnĭ de maĭ nainte, câtŭ şi dela Domnia Sa fratele Michaiŭ Vodă Suţulŭ, prin cărţile Domnieĭ Sale ce le vĕḑumŭ, una cu lėt. 1786 Februarie 25, din domnia d'întâĭ, şi alta cu lėtulŭ 1792 Ghenarŭ 19, dintru a doua domnie, adecă: poporulŭ Valea Mantiĭ şi Valea Poeniĭ, care milă de vinăriciŭ o are sfânta Episcopie nestrămutată; iar maĭ în urmă puindu-se şi alte viĭ nouĕ totŭ în pólele acestorŭ douĕ popóre şi totŭ pe acestea moşiĭ a mănăstireĭ Poeniĭ şi a boerilorŭ Câmpineni şi a boerilorŭ Mănesciĭ, care moşiĭ se numescŭ şi Arva, pe unde s'aŭ pusŭ acestea viĭ maĭ nouĕ, şi de vreme că dela vre-o câţĭ-va anĭ încóce începuse vinăriceriĭ domnescĭ a da supĕrare, cu cuvîntŭ că acestea viĭ sunt puse maĭ în urma mileĭ vinăriciuluĭ ce are sfânta Episcopie cu cărţĭ domnescĭ, aŭ arĕtatŭ iubitorulŭ de Dumneḑeŭ Episcopulŭ Buzĕuluĭ pentru acéstă supĕrare ce se face de către vinăriceriĭ Domnieĭ Sale frateluĭ Michaiŭ Vodă, şi prin maĭ sus numitele cărţĭ, aŭ datŭ sfinteĭ Episcopiĭ ca să ieae şi vinăriciulŭ acestorŭ viĭ nouĕ ce s'aŭ pusŭ maĭ la urmă şi se vorŭ maĭ pune, câte doĭ banĭ de vadră şi părpărulŭ după obiceiŭ, după cum are sfânta mănăstire Căldăruşanĭ la partea popórelorŭ sale acolo. Dreptŭ aceea şi Domnia Mea întărimŭ mila acésta a sfinteĭ Episcopiĭ, ca să se păzéscă nestrămutatŭ, ii saam. receh. gpd.,—1793 Augustŭ 22. (2)

(1) Cod. XXVI, pag. 132.
(2) Cod. XXVI, pag. 124.

www.dacoromanica.ro

Cartea Episcopieĭ Buzĕŭ pentru unŭ scaunŭ de carne din sud Saacŭ

De vreme ce sfânta Episcopie Buzĕŭ are a luà venitulŭ de pe unŭ scaunŭ de carne, ce se deschide la vremea culesuluĭ de viĭ pe moşia sfinteĭ Episcopiĭ, anume Bobociĭ, ce-ĭ ḑice şi Runcaniĭ, din sud Saacŭ, cum ne adeverimŭ Domnia Mea din cartea Domnieĭ Sale fratelui Michaiŭ Vodă Suţulŭ, ce o vĕḑumŭ cu lĕtulŭ 1792 Septembrie 26; dreptŭ aceea amŭ datŭş i Domnia Mea acéstă carte sfinteĭ Episcopiĭ, cu care să aibă voie omulŭ ce-lŭ va orênduì Sfinţia Sa Părintele Episcopŭ a luà venitulŭ acestuĭ scaunŭ, de se face vînḑare de carne pe numita moşie pe séma sfinteĭ Episcopiĭ, iar vînăriceriĭ să nu se amestece întru nimicŭ, ii saam. receh. gpd. — 1793 Maiŭ 5. (1)

Cartea bisericiĭ Adormirea Maiceĭ Domnuluì din oraşulŭ Buzĕŭ.

Sfinteĭ şi dumneḑeesceĭ bisericĭ din oraşulŭ Domnieĭ Mele Buzĕŭ, unde este hramulŭ Adormireĭ Prea Sfinteĭ Născĕtóreĭ de Dumneḑeŭ şi pururea feciòreĭ Marieĭ, care biserică este făcută de Caloianŭ căpitanŭ şi închinată la sfânta mănăstire Duşco la ţéra Grecéscă, unde este sfântulŭ Visarionŭ, m'am milostivitŭ şi am miluit-o printr'acéstă carte a Domnieĭ Mele, ca drepte bucatele bisericeĭ, stupĭ i rîmătorĭ să aibă a scutl de dijmăritŭ, i vinulŭ de vinăriciŭ şi oile de oieritŭ; aşişderea să aibă a ţinė şi liude şése, păstorĭ şi argaţĭ, pentru posluşania şi ajutorulŭ bisericeĭ, însă nu òmenĭ de prin satele ţĕriĭ, ci òmenĭ străinĭ, pentru carĭ aducêndŭ adeverinţă dela ispravniciĭ judeţuluĭ, să li se dee şi pecetluiturile Domnieĭ Mele, ca să fie în pace şi iertaţĭ de tòte dăjdiile şi orênduelele ce arŭ eşì pe ţéră; pentru că acéstă milă, fiindŭ biserică sĕracă şi neavêndŭ de altă parte nicĭ unŭ venitŭ, a avutŭ şi de la alţiĭ maĭ nainte fraţĭ Domnĭ, precum ne pliroforisimŭ Domnia Mea din cartea Domnieĭ Sale fratelui Alexandru Vodă Ipsilantŭ, ce vĕḑumŭ cu lĕtulŭ 1775. Dreptŭ aceea dară, şi Domnia Mea milostivindu-ne amŭ înnoitŭ şi amŭ întăritŭ acéstă milă de maĭ sus arĕtată, ca să se păzéscă nestrămutatŭ, pentru ca să fie sfinteĭ bisericĭ de ajutorŭ şi de întărire şi părinţilorŭ călugărĭ de hrană şi de chivernisélă. Urméză formalitatea cunoscută. (2)

(1) Cod. XXVI, pag. 125.
(2) Cod. XXVI, pag.

www.dacoromanica.ro

Chrisovulŭ Episcopieĭ Buzĕŭ de milele ce are.

Cu câtŭ nu este maĭ cuviinciosŭ şi de pofală lucru altulŭ la datoria Domnilorŭ şi a oblăduitorilorŭ, cărora dela Dumneḑeŭ li s'aŭ datŭ stăpânire şi putere dela Celŭ de sus de a se cunósce pe sine a câte de marĭ darurĭ s'aŭ învrednicitŭ, cu atâta să ieae datoria arĕtată dragoste în faptă şi milostivire din darurile se li s'aŭ datŭ, şi nu numaĭ pre politicesculŭ şi supusulŭ sĕŭ norodŭ a-lŭ chivernisi şi a-lŭ aduce la stare bună, ci încă maĭ vîrtosŭ pentru sfintele luĭ Dumneḑeŭ locaşurĭ, unde neîncetatŭ se proslăvesce numele mareluĭ Dumneḑeŭ şi de unde toţĭ aştéptă ajutorulŭ, a îngriji, ca şi cele ce din întîmplările vremilorŭ vorŭ fi în stricăciune, să le aducă la starea lorŭ cea bună, de carele şi marele între proorocĭ împĕratŭ Davidŭ arĕtându-ne nouĕ pildă, cu mare glasŭ strigândŭ şi grăindŭ: Dómne iubit-amŭ buna cuviinţă caseĭ Tale şi loculŭ locaşuluĭ Mărieĭ Tale; şi alte orĭ iarăşĭ ḑicêndŭ: rîvna caseĭ Tale m'aŭ mâncatŭ; precum şi înţeleptulŭ şi pururea între împĕraţĭ pomenitulŭ Solomonŭ, numaĭ în umbra legiĭ rezemându-se, făcŭ atâta podóbă caseĭ dumneḑeescĭ a Ierusalimuluĭ şi o dărui cu atâtea darurĭ, ca să se păzéscă într'însa sicriulŭ cu tablele legiĭ Domnuluĭ; cu câtŭ maĭ vîrtosŭ noĭ, carĭ suntemŭ acum, cu mila Duhuluĭ sfântŭ, pravoslavnicĭ şi avemŭ pildele dumneḑeescilorŭ proorocĭ şi împĕraţĭ şi atâtea învĕţăturĭ, încă se cade să ne silimŭ cu totŭ sufletulŭ a întemeià şi a împodobi sfintele luĭ Dumneḑeŭ locaşurĭ, întru carĭ nu se junghe vite necuvîntătóre, precum óre când acolo, ci însuşĭ mielulŭ luĭ Dumneḑeŭ se jertfesce pentru viaţa nóstră a tuturorŭ. Decĭ dar, înălţându-ne şi pre noĭ Domnulŭ Dumneḑeŭ cu domnia acesteĭ pravoslavnice ţĕrĭ, bine amŭ voitŭ Domnia Mea, din însuşĭ rîvna inimeĭ nóstre, ca nu numaĭ facerea de bine şi ajutorŭ să revĕrsămŭ, din darulŭ ce ni s'aŭ datŭ, către sfintele mănăstirĭ, carĭ sunt cea maĭ de cinste parte a orăşenilorŭ şi podóba cea mare a acesteĭ ţĕrĭ, în semnulŭ celŭ prea arĕtatŭ alŭ pravoslăvieĭ întru acestŭ principatŭ creştinescŭ, ci şi acelŭ bine să-lŭ împărţimŭ după trebuinţa fieş-căreia mănăstire şi după mĕsura stăriĭ cea mare şi mică. Intre carĭ mănăstirĭ marĭ şi maĭ d'întâĭ ale ţĕriĭ Domnieĭ Mele, fiindŭ şi sfânta Episcopie a Buzĕuluĭ, unde se cinstesce şi se prăznuesce hramulŭ Prea Sfinteĭ stăpâneĭ nóstre de Dumneḑeŭ Născĕtóre şi pururea Fecióreĭ Maria, care este ca o maică celor-lalte bisericĭ ale Eparchieĭ Episcopieĭ Buzĕuluĭ, şi fiind-că aŭ avutŭ şi maĭ nainte prin chrisóve, câtŭ şi dela Domnia Sa fratele Michaiŭ Vodă Suţulŭ dintru amêndouĕ domniile, prin chrisóvele Domnieĭ Sale, ce le vĕḑumŭ, unulŭ cu létulŭ 1784 Septembre 25 şi altulŭ cu létulŭ 1792 Ghenarie 20, acestea milĭ, adecă: têrgulŭ ce se face la Buzĕŭ, pe anŭ

www.dacoromanica.ro

odată la 24 ḑile ale luneĭ luĭ Iunie, în ḑiua nascereĭ sfântuluĭ Iónŭ Botezătorulŭ, ce îĭ ḑicŭ têrgulŭ Drăgăiceĭ, care têrgŭ ţine treĭ ḑile; la acestŭ têrgŭ să nu se amestece nicĭ vameşiĭ, nicĭ ispravniciĭ întru nimicŭ, nicĭ alţĭ ómenĭ domnescĭ, ci să aibă a luà vama cea obicĭnuită sfânta Episcopie, şi alte obiceiurĭ ce vorŭ fi la têrgulŭ acesta, după cum s'aŭ luatŭ până acum; şi întru acestea ḑile să nu fie volnicŭ nime a vinde vinulŭ, nicĭ rachiulŭ fără de scirea omuluĭ ce-lŭ va avé sfânta Episcopie orênduitŭ; aşişderea să aibă sfânta Episcopie a scutì una mie cincĭ sute oĭ de oieritŭ la vremea oierituluĭ; încă să aibă liude cincĭ-ḑecĭ şi cincĭ scutelnicĭ, cu pecetluiturile domnescĭ, carĭ să fie pentru posluşanie la lucrulŭ acesteĭ sfinte case; aşişderea să aibă a ţinè şi liude 60 străinĭ, însă: liude 30 la judeţulŭ Buzĕŭ şi 30 liude la judeţulŭ Rîmniculuĭ, cu ruptóre dela visterie, să dea pe anŭ de liude po talerĭ 8, însă jumĕtate din banĭ să dea la sfântulŭ Gheorghe şi jumĕtate la sfântulŭ Dimitrie, iar maĭ multŭ să nu fie supĕraţĭ de alte orênduelĭ şi podveḑĭ ce vorŭ eşì dela visteria Domnieĭ Mele pe anŭ în ţéră; aşişderea să aibă sfânta Episcopie milă dela Domnia Mea vinăriciulŭ din dèlulŭ Bonţeştilorŭ, i Blidariĭ, i Curăturile, ce sunt totŭ într'unŭ dèlŭ din sud Slam-Rîmnicŭ, câte doĭ banĭ de vadră şi părpărulŭ după obiceiŭ, cum şi cincĭ sute bolovanĭ sare dela ocna Telega, la vremea când iaŭ şi alte mănăstirĭ, avêndŭ acéstă milă iarăşĭ 'prin chrisóve domnescĭ, precum ne pliroforisimŭ Domnia Mea din chrisovulŭ frateluĭ Michaiŭ Vodă Suţulŭ, ce-lŭ vĕḑumŭ cu lètulŭ 1784 Septembre 29. Decĭ întărimŭ şi Domnia Mea, cu domnesculŭ nostru acestŭ chrisovŭ, atâtŭ pentru fierbintea dragoste către Maica Dumneḑeuluĭ nostru, câtŭ şi pentru evlavia ce păzimŭ, asupra iubitoruluĭ de Dumneḑeŭ Episcopŭ alŭ acesteĭ sfinte Episcopiĭ, tóte aceste maĭ sus arĕtate să le aibă deplinŭ întocmaĭ, fără de nicĭ o scădere. Intărimŭ Domnia Mea chrisovulŭ acesta cu însăşĭ credinţa Domnieĭ Mele, Iō Alexandru Constantinŭ Moruzi Voevodŭ, şi cu credinţa prea iubiţilorŭ Domnieĭ Mele-fiĭ, Constantinŭ Voevodŭ, Dumitraşco Voevodŭ, Nicolae Voevodŭ, şi cu totŭ sfatulŭ cinstiţilorŭ şi credincioşilorŭ boerilorŭ celorŭ marĭ aĭ divanuluĭ Domnieĭ Mele: Nicolae Brâncovénu Vel Vist., Dumitraşco Racoviţă Vel Banŭ, Ienache Văcărescu Vel Spătarŭ, Ienache Moruzi Vel Vornicŭ de Ţéra-de-sus, Manolache Brâncovénu Vel Vornicŭ de Ţéra-de-jos, Manolache Creţulescu Vel Vornicŭ, Nicolae Filipescu Vel Vornicŭ, Costache Ghica Vel Logofĕtŭ de Ţéra-de-sus, Scarlatŭ Ghica Vel Logofĕtŭ de Ţéra-de-jos, Nicolae Hangerlăŭ Vel Hatmanŭ, Dimitrie Manu Vel Post., Isacŭ Raletŭ Vel Clucerŭ, Dimitrie Schina Vel Comisŭ, Nicolae Racoviţă Vel Paharnicŭ, Iordachi Palada Vel Stolnicŭ, şi Ispravnicŭ Scarlatŭ Ghica

www.dacoromanica.ro

Vel Logofĕtŭ, scriindu-se chrisovulŭ acesta aicĭ în orașulŭ Bucurescilorŭ la létulŭ 1793 Augustŭ 19, de Gheorghe Logofĕtŭ za taină. (1)

Pitacŭ din 7 Iunie.

Fiind-că în ponturile vămilorŭ se cuprinde în capul 14-lea pentru têrgulŭ Drăgăiceĭ dela Buzĕŭ, ca Episcopia de acolo să-șĭ iea vamă dela marfa hotărîtă prin chrisovulŭ domnescŭ, afară de vama de pe marfa din părțĭ străine, care aceea o va luà vameșulŭ orênduitŭ dela carvasaraoa domnéscă, ținêndŭ în sémă cărțuliele vameșuluĭ de schele, carele are a-șĭ luà numaĭ trecĕtórea hotărîtă prin ponturile ce s'aŭ datŭ la mânele luĭ; Domnitorulŭ rênduesce din partea carvasaraleĭ la têrgulŭ Drăgaica pe vameșulŭ Pantazi, ca să urmeze precum maĭ sus. (2)

Chrisovulŭ mănăstireĭ Argeșŭ de milele ce are.

De vreme ce prooroculŭ și pururea între împĕrațĭ pomenitulŭ prea înțeleptulŭ Solomonŭ, numaĭ în umbra legiĭ rezemându-se făcŭ atâta podóbă caseĭ dumnedeescĭ a Ierusalimuluĭ și o dărui cu atâtea darurĭ, ca să se păzéscă într'însa sicriulŭ cu tablele legiĭ Domnuluĭ, cu cât maĭ vîrtosŭ noĭ, carĭ suntemŭ acum cu mila duhuluĭ sfântŭ pravoslavnicĭ Domnĭ, se cade să ne silimŭ din totŭ sufletulŭ ca să întemeiemŭ și să ajutămŭ sfintele lăcașurĭ dumnedeescĭ, întru carĭ nu se junghe vită necuvîntătóre (precum óre când acolo), ci însușĭ mielușelulŭ luĭ Dumnedeŭ se jertfesce pentru viața nóstră a tuturorŭ. Pentru acésta dară, înnălțându-ne și pe noĭ Domnulŭ Dumnedeŭ cu domnia acesteĭ pravoslavnice Țĕrĭ-Românescĭ, amŭ binevoitŭ, ca din bogatele milĭ ale Prea Puterniculuĭ Dumnedeŭ ce ne-aŭ dăruitŭ, să revĕrsămŭ și noĭ facerĭ de bine spre cinstea și întărirea sfintelorŭ mănăstirĭ, carĭ sunt partea cea cinstită a politieĭ și a țĕriĭ și podóba cea maĭ mare și semnulŭ celŭ prea aretătŭ alŭ pravoslavieĭ; între carĭ fiindŭ și sfânta mănăstire Argeșŭ, unde se cinstesce și se prăznuesce hramulŭ Prea Sfinteĭ Născĕtóreĭ de Dumnedeŭ, și avêndŭ milele ce se cuprindŭ maĭ jos, atâtŭ dela alțĭ rĕposațĭ Domnĭ de maĭ nainte, i dela Domnia Sa fratele Alexandru Ipsilantŭ Voevodŭ, i dela Domnia Sa rĕposatulŭ Nicolae Caragea Voevodŭ, câtŭ și dela Domnia Sa fratele Michaiŭ Vodă Suțulŭ din domnia întâĭ și din domnia din urmă, precum și din chrisovulŭ Domnieĭ Sale, ce-lŭ vĕdumŭ cu létulŭ 1792, ne-amŭ adeveritŭ; asemenea și Domnia Mea,

(1) Cod. XXVI, pag. 120.
(2) Cod. XXIX, fila 72.

www.dacoromanica.ro

cu învoeşată inimă, i-amŭ întăritŭ mila, ca, după cum aŭ avut-o şi s'aŭ păzitŭ, aşà să se păzéscă nestrămutatŭ, adecă să ieae în toţĭ anĭ din vinăriciulŭ domnescŭ câte doĭ banĭ de vadră şi părpărulŭ, însă din dèlulŭ Ştefănescilorŭ ot sud Muscelŭ câtŭ ţine cu Isvoraniĭ, i Valea Popiĭ, care prin cercetarea ce s'aŭ făcutŭ la faţa loculuĭ din porunca Domnieĭ Sale fratelui Michaiŭ Vodă Suţulŭ din domnia d'întâĭ, s'aŭ doveditŭ că se încep eacestŭ poporŭ din capulŭ dèluluĭ de sus despre Valea-mare şi merge până în poporulŭ Cotmeniĭ în dèlulŭ Ciocănescilorŭ, şi despre Vălenĭ se hotărĕsce Valea Beni cu poporulŭ mănăstireĭ Raduluĭ Vodă, în care poporŭ alŭ mănăstireĭ Argeşŭ se cuprinde aceste văĭ i piscurĭ, adică valea Isvoraniĭ, valea Popiĭ, cósta câmpuluĭ Leşcióra, valea Ştefănesciĭ cu partea din Ciocănescĭ, i valea Beniĭ, de unde aŭ luatŭ mănăstirea tot-deauna; aşişderea şi din dèlulŭ Alimănescilorŭ, i Măinescilorŭ şi Cranga sud Argeşŭ, în carĭ acestea popóre, după cercetarea ce iarăşĭ în domnia frateluĭ Michaiŭ Suţulŭ s'aŭ făcutŭ, s'aŭ doveditŭ că se cuprinde acestea nume, precum le este cursulŭ de rêndŭ, adică Cranga, Căzănesciĭ, Ciutesciĭ, Valea luminiĭ, Alimănesciĭ-de-jos, Alimănesciĭ-de-sus, Piatra Scheiĭ, Burlusa, Chilomesciĭ, Valea Giurgiĭ, Ţinculesciĭ, Mătcănesciĭ, i dèlulŭ Strechiĭ lângă Ţinculesciĭ, de unde totdeauna aŭ luatŭ şi iea mănăstirea vinăriciulŭ; aşişderea şi din dèlulŭ Soaşuluĭ sud Vâlcea, pre din douĕ cu mănăstirea Bistriţa, pentru care să aibă volnicie omulŭ ce-lŭ va orênduì cuviosulŭ egumenŭ a umblà împreună cu vinăriceriĭ domnescĭ să scrie vinăriciulŭ dintr'acestea dèlurĭ cu viile i piscurile ce sunt numite maĭ sus, şi să se facă douĕ catastişe asemenea unulŭ ca şi altulŭ, iar la strîngerea banilorŭ, adecă câte doĭ banĭ de vadră partea mănăstireĭ i părpărulŭ după obiceiŭ, vinăriceriĭ domnescĭ nicĭ de cum să nu se amestece a pune mâna în banĭ, ca să-şĭ strîngă pe deplinŭ orênduitulŭ mănăstireĭ, fără numaĭ ceĭ-lalţĭ doĭ banĭ de vadră şi ploconulŭ de nume să aibă a luà vinăriceriĭ domnescĭ. Aşişderea să aibă a ţinè şi liude ḑece, ómenĭ străinĭ şi fără pricină, pe carĭ găsindu-ĭ să-ĭ ducă la dumnèlorŭ ispravniciĭ judeţuluĭ ca să-ĭ cerceteze, şi fiindŭ străinĭ cu adevĕratŭ şi fără de pricină, să le dea adeverinţă pe numele şi chipulŭ lorŭ, după care să li se dea şi pecetluiturile Domnieĭ Mele, spre a-ĭ avé în pace şi nesupĕraţĭ, ca să pótă fi de posluşania sfinteĭ mănăstirĭ. Şi amŭ adeveritŭ chrisovulŭ acesta cu însăşĭ credinţa Domnieĭ Mele, Iŏ Alexandru Constantinŭ Moruzi Voevodŭ, şi cu credinţa prea iubiţilorŭ Domnieĭ Mele fiĭ, Constantinŭ Voevodŭ, Dumitraşco Voevodŭ, Nicolae Voevodŭ, şi cu totŭ sfatulŭ dumné-lorŭ cinstiţilorŭ şi credincioşĭ boerilorŭ veliţĭ aĭ divanuluĭ Domnieĭ Mele, Nicolae Brâncovénu Vel Vist., Dumitraşco Racoviţă Vel Banŭ, Ienache Văcărescu Vel Spătarŭ, Ienache Moruzi Vel Vornicŭ de Ţéra-de-sus, Manolache Brâncovénu Vel Vornicŭ de Ţèra-de-jos, Manolache Creţu-

www.dacoromanica.ro

lescu Vel Vornicŭ, Nicolae Filipescu Vel Vornicŭ, Costache Ghica Vel Logofĕtŭ de Ţéra-de-sus, Scarlatŭ Ghica Vel Logofĕtŭ de Ţéra-de-jos, Nicolae Hangerlăŭ Vel Hatmanŭ, Dumitrache Manu Vel Postelnicŭ, Isaacŭ Raletŭ Vel Clucerŭ, Dumitrache Schina Vel Comisŭ, Nicolae Racoviţă Vel Paharnicŭ, Iordache Palada Vel Stolnicŭ, Iorgache Vel Slugerŭ, Dumitrache Constandache Vel Pitarŭ, şi Ispravnicŭ Costache Ghica Vel Logofĕtŭ de Ţéra-de-sus. Şi s'aŭ scrisŭ chrisovulŭ acesta la întâiulŭ anŭ alŭ domnieĭ mele, aicĭ în oraşulŭ Bucurescĭ, la lĕtulŭ 1793 Iulie 3, de Răducanŭ Poienarŭ biv 3-lea Logofĕtŭ. (1)

Cartea mănăstireĭ Băbeniĭ din sud Slam-Rîmnicŭ.

Sfinteĭ şi dumneḑeesceĭ mănăstirĭ Băbeniĭ din sud Slam-Rîmnicŭ, unde se cinstesce şi se prăznuesce hramulŭ Inălţăreĭ Domnuluĭ şi Mântuitoruluĭ nostru Isusŭ Christosŭ, ca să fie sfinteĭ mănăstirĭ dela Domnia Mea, să aibă a scutì drepte bucatele mănăstireĭ, stupĭ i rîmătorĭ de dijmăritŭ, i vinulŭ de vinăriciŭ, şi oĭ douĕ sute de oieritŭ. Aşişderea să aibă a scutì şi liude şése, ómenĭ străinĭ, fără de nume în visterie, pentru carĭ aducêndŭ adeverinţă dela iśpravniciĭ judeţuluĭ, li se vorŭ dà şi pecetluiturĭ pe numele şi chipulŭ lorŭ, ca să fie iertaţĭ de tóte dăjdiile şi orênduelile verĭ-câte arŭ eşì dela visteria Domnieĭ Mele peste anŭ în ţéră, de nicĭ unele valŭ şi supĕrare să nu aibă. Aşişderea să fie apĕrate de către vameşiĭ ot Rîmnicŭ tóte bucatele mănăstiriĭ, ce le va vinde la câmpŭ saŭ la mănăstire, nimenea supĕrare pentru vamă să nu facă; fără numaĭ când le va aduce la câmpŭ să le vînḑă, atuncĭ să ieae vamă după obiceiŭ; pentru că acéstă sfântă mănăstire a avutŭ aceste milĭ şi dela alţĭ fraţĭ Domnĭ de maĭ nainte, precum ne pliroforisimŭ Domnia Mea din cartea Domnieĭ Sale Alexandru Vodă Ipsilantŭ, ce vĕḑumŭ cu lĕtulŭ 1775 Octombre 9, i din cartea Domnieĭ Sale frateluĭ Michaiŭ Vodă Suţulŭ, cu lĕtulŭ 1892 Aprilie 12. Dreptŭ aceea şi Domnia Mea bine amŭ voitŭ de amŭ înoitŭ şi amŭ întăritŭ milele de maĭ sus arĕtate, ca să fie de ajutorŭ, ii saam. receh. gpd.—1793 Augustŭ 2. (2)

Chrisovulŭ schituluĭ Mărculescĭ din sud Muscelŭ, de milele ce are.

Lucrurile cele folositóre de sufletŭ, carĭ prin iubirea de Dnmneḑeŭ se facŭ şi să sĕvêrşescŭ de către blagoscetiviĭ Domnĭ către dumneḑeescile locaşurĭ, nu numaĭ laudă vremelnică le pricinuesce, ci şi după petrecania

(1) Cod. XXVI, pag. 116.
(2) Cod. XXVI, pag. 116.

www.dacoromanica.ro

lorŭ le rĕmânŭ nume nemuritorŭ şi pomenire veşnică; dreptŭ aceea dară, şi noĭ, întru Christosŭ Dumneḑeŭ blagoscetivŭ şi de Dumneḑeŭ iubitorŭ Domnŭ, Alexandru Constantinŭ Moruzi Voevodŭ, fiindŭ de apururea cu inimă sîrguitóre spre întărirea uneĭ milosteniĭ ca acestea, socotit-amŭ Domnia Mea şi pentru sfântulŭ schitŭ Mărculescĭ ot sud Muscelŭ, unde se cinstesce şi se prăznuesce hramulŭ Inălţarea Domnuluĭ nostru Isusŭ Christosŭ şi sfântuluĭ mareluĭ Mucenicŭ Dimitrie, care schitŭ aŭ avutŭ milă, atâtŭ dela alţĭ fraţĭ Domnĭ de maĭ nainte, câtŭ şi dela Domnia Sa fratele Michaiŭ Vodă Suţulŭ, prin chrisóvele Domniilorŭ Sale, ce le vĕḑumŭ, unulŭ cu lét. 1784 Februarie 14, din domnia d'întâĭ, şi altulŭ cu létulŭ 1792 Iulie 22, dintru a doua domnie; şi învrednicindu-ne Domnulŭ Dumneḑeŭ şi pe noĭ cu domnia pravoslavniceĭ ţĕrĭ, bine amŭ voitŭ de amŭ înnoitŭ şi amŭ întăritŭ milele, ce se cuprindŭ maĭ jos, adecă să aibă acestŭ sfântŭ schitŭ, ce s'aŭ ḑisŭ maĭ sus, a ţiné liude 20, ómenĭ străinĭ, fără de pricină şi fără de nume în visterie, carĭ să fie în pace şi ertaţĭ de tóte dăjdiile şi orênduelele, ce vorŭ eşi dela visteria Domnieĭ Mele peste anŭ în ţéră, de nicĭ unele valŭ saŭ supĕrare să n'aibă, ca să pótă fi pentru posluşanie sfântuluĭ schitŭ; cum şi dreptele bucatele schituluĭ să fie nedajnice, stupĭ i râmătorĭ de dijmăritŭ, şi vinŭ de vinăriciŭ; aşişderea să aibă a luà pe totŭ anulŭ dela ocna Telega cincĭ-ḑecĭ bolovanĭ sare, i din vama Dragoslavelorŭ pe anŭ câte talerĭ 100. Asemenea să ţie şi unŭ dascălŭ cântăreţŭ, scutitŭ, cu deosebita cartea Domnieĭ Mele de apĕrare, ca să fie pentru trebuinţa sfântuluĭ schitŭ. Decĭ, pentru ca să se păzéscă milele acestea nestrămutatŭ şi în tótă vremea Domnieĭ Mele, amŭ întăritŭ chrisovulŭ acesta cu însăşĭ credinţa Domnieĭ Mele, Iω Alexandru Constantinŭ Moruzi Voevodŭ, şi cu credinţa prea iubiţilorŭ Domnieĭ Mele fiĭ, Constantinŭ Voevodŭ, Nicolae Voevodŭ, Dumitraşco Voevodŭ, martorĭ puindŭ şi pre toţĭ dumné-lorŭ cinstiţĭ şi credincioşĭ boeriĭ veliţĭ aĭ divanuluĭ Domnieĭ Mele: Pan Nicolae Brâncovénu Vel Vist., Dumitraşco Racoviţă Vel Banŭ, Ienache Văcărescu Vel Spătarŭ, Ienache Moruzi Vel Vornicŭ de Ţéra-de-sus, Manolache Brâncovénu Vel Vornicŭ de Ţéra-de-jos, Manolache Creţulescu Vel Vornicŭ, Nicolae Filipescu Vel Vornicŭ, Costache Ghica Vel Logofĕtŭ de Ţéra-de-sus, Scarlatŭ Ghica Vel Logofĕtŭ de Ţéra-de-jos, Nicolae Hangerlăŭ Vel Hatmanŭ, Alexandru Manu Vel Postelnicŭ, Isaacŭ Raletŭ Vel Clucerŭ, Schina Vel Comisŭ, Nicolae Racoviţă Vel Paharnicŭ, Iordache Palada Vel Stolnicŭ, şi Ispravnicŭ Scarlatŭ Ghica Vel Logofĕtŭ; scriindu-se chrisovulŭ acesta întru întâiulŭ anŭ dintru întâia domnie a Domnieĭ Mele, în oraşulŭ Bucurescĭ, la létulŭ 1793 Aprilie 22, de Gheorghe Logofĕtŭ za taină. (1)

(1) Cod. XXVI, pag. 25 26.

www.dacoromanica.ro

Chrisovulŭ schituluĭ Ostrovulŭ din jud. Argeşŭ.

Fiind-că schitulŭ Ostrovŭ din sud Argeşŭ, unde locuescŭ călugăriţe, din vechime aŭ avutŭ milă de vinăriciŭ în dĕlulŭ Malu ot sud Vâlcea douĕ sute vedre, care li se plătea de către vinăriceriĭ domnescĭ vadra po banĭ 40, carĭ facŭ talerĭ 66 şi banĭ 80, în carĭ dĕlŭ avea din vechime sfânta Episcopie a Rîmniculuĭ doĭ banĭ de vadră milă, iară treĭ banĭ eraŭ domnescĭ, din carĭ da vinăriceriĭ numituluĭ schitŭ, pe totŭ anulŭ, aceĭ câte talerĭ 66 banĭ 80. Dară fiind-că dela lĕtulŭ 1792, s'aŭ hărăzitŭ sfinteĭ Episcopiĭ şi partea vinăriciuluĭ ce lua domnia dintr'acestŭ dĕlŭ, cum şi din alte dĕlurĭ, care s'aŭ înnoitŭ şi de către Domnia Mea, spre a nu avĕ adică vinăriceriĭ domnescĭ nimicŭ a lua dintr'acestŭ dĕlŭ; acum aŭ făcutŭ arĕtare Domnieĭ Mele starița cu tŏte călugăriţele dela numitulŭ schitŭ, cum că orênduiţiĭ sfinteĭ Episcopiĭ, la care s'aŭ hărăzitŭ şi partea Domnieĭ, nu urmĕză orênduieleĭ ce urmă şi vinăriceriĭ domnescĭ, a da adecă schituluĭ acĕstă puţină milă de talerĭ 66 banĭ 80 pe anŭ, care milă, ca o veche ce este prin cărţĭ dela fraţiĭ Domnĭ de maĭ nainte, înnoite şi de către Domnia Mea, maĭ vîrtosŭ la unŭ locŭ ca acesta vrednicŭ de ajutorŭ, fiindŭ cu cale a o pierde şi a o păgubi, în vreme ce sfinteĭ Episcopiĭ i s'aŭ hărăzitŭ şi s'aŭ adausŭ numaĭ partea ce luă domnia, iară nu şi mila schituluĭ, amŭ datŭ Domnia Mea acĕstă carte schituluĭ Ostrovŭ, ca pe totŭ anulŭ să ieae starița şi cu călugăriţele dela numitulŭ schitŭ mila acĕsta dela orênduiţiĭ sfinteĭ Episcopiĭ cum strîngŭ vinăriciulŭ dintr'acestŭ dĕlŭ, după cuprinderea vechilorŭ sineturĭ, pentru care scriemŭ şi poruncimŭ şi Sfinţieĭ Tale iubitorule de Dumneḑeŭ Episcŏpe alŭ Rîmniculuĭ, ca pe totŭ anulŭ să dea acĕstă milă schituluĭ, spre a nu se păgubi călugăriţele de aicĭ, pentru ajutorŭ ce din vechime aŭ avutŭ, ii saam. receh. gpd. — 1795 Augustŭ 30. (1)

Ajutorŭ bisericeĭ Daia din Vlaşca.

In 30 Aprilie 1794, Vodă da ajutorŭ bisericeĭ dela Daia din Vlaşca talerĭ 150 şi totŭ tacâmulŭ cărţilorŭ bisericescĭ. Elŭ ordonă spătaruluĭ să trimiţă la ispravnicŭ baniĭ, ca să-ĭ dea în mânele locuitorilorŭ, luândŭ adeverinţă dela eĭ. (2)

Chrisovulŭ bisericeĭ sfântuluĭ Dumitru din Craiova.

Lucrurile celea de sufletŭ folositŏre, carĭ prin iubirea de Dumneḑeŭ se facŭ şi se săvêrşescŭ de către blagocistiviĭ Domnĭ către sfintele şi dumneḑeescile locaşurĭ, nu numaĭ laudă vrednică le pricinuesce, ci şi după pe-

(1) Cod. XXVI, pag. 264.
(2) Cod. XXIV, fila 237, verso.

www.dacoromanica.ro

trecania lorŭ rĕmâne numele nemuritorŭ şi pomenire veşnică. Dreptŭ aceea şi noĭ, întru Christosŭ Dumneḑeŭ blagocestivulŭ şi de Christosŭ iubitorulŭ Domnŭ, Iω Alexandru Constantinŭ Moruzi Voevodŭ, fiindŭ de a pururea cu inimă sirguitóre spre întărirea unorŭ milosteniĭ ca acestea, şi fiind-că sfânta biserică domnéscă din oraşulŭ Craioveĭ, la care se cinstesce şi se prăznuesce hramulŭ sfântuluĭ mareluĭ mucenicŭ Dimitrie izvoritoriulŭ de mirŭ, ce este zidită din temelia eĭ de Domnia Sa rĕposatulŭ Mateiŭ Vodă Basarabŭ, din necăutare ajungêndŭ la próstă stare şi dărăpănare, fără de preoţĭ şi lipsită de orĭ-ce trebuinţă, s'aŭ îndemnatŭ cuviosulŭ Archimandritŭ Chirŭ Partenie, economulŭ sfinteĭ Episcopieĭ Rîmniculuĭ din Craiova, din rîvna dumneḑeiască, cu a sa strădanie şi cheltuială, de a învelit-o, de a împodobit-o, făcêndu-ĭ tóte celea lipsite, şi prin jalbă a arĕtatŭ Domnieĭ Mele silinţa şi meremetulŭ ce aŭ făcutŭ, cum şi trebuinţa ce are de ajutorŭ, rugându-ne ca să întărimŭ milele ce a avutŭ dela fraţiĭ domnĭ de maĭ nainte; a căruĭ jalbă, rênduind'o la dumné-luĭ caimacanulŭ Craioveĭ şi făcêndŭ cercetare, dela 20 ale trecuteĭ lunĭ Februarie, prin cartea d-luĭ ne însciinţéză, că făcêndŭ cercetare jalbiĭ Archimandrituluĭ, s'aŭ doveditŭ adevĕrată şi că este mare trebuinţă de ajutorŭ la acéstă sfântă biserică; decĭ ca o zidire veche domnéscă, ce este în mijloculŭ politieĭ, amŭ bine-voitŭ şi Domnia Mea de amŭ înnoitŭ şi amŭ întăritŭ milele ce aŭ avutŭ şi maĭ nainte dela fraţiĭ noştri domnĭ, precum ne adeverimŭ din chrisovulŭ Domnieĭ Sale, Alexandru Vodă Ipsilantŭ, ce-lŭ vĕḑumŭ cu lét. 1778 Martie 14, carĭ sunt acestea adecă: să aibă acéstă sfântă biserică, ce s'a numitŭ maĭ sus, patru preoţĭ şi unŭ diaconŭ scutiţĭ şi apĕraţĭ de totŭ birulŭ preoţescŭ, de podvade, de alte angariĭ, nicĭ cum să nu se supere; să aibă scutitŭ de dijmăritŭ stupĭ i rîmătorĭ douĕ sute, i de vinăriciŭ vinŭ vedre patru sute, şi de oieritŭ oĭ douĕ sute; cum şi liude patru să aibă a ţiné, ómenĭ străinĭ, fără de pricină şi fără de nume în visterie, pe carĭ găsindu-ĭ să-ĭ ducă la dumné-lorŭ ispravniciĭ judeţuluĭ ca să-ĭ cerceteze, şi fiindŭ străinĭ cu adevĕratŭ, să le dee adeverinţă pe numele şi chipulŭ lorŭ, după care să li se dee şi pecetluiturile Domnieĭ Mele, spre a fi în pace şi ertaţĭ de tóte dăjdiile şi angariile, ce vorŭ eşi peste anŭ în ţéră dela visterie şi dela cămara Domnieĭ Mele, de nicĭ unele să n'aibă băntuială, ca să fie de posluşania sfinteĭ bisericĭ; asemenea şi unŭ dascălŭ slovenescŭ, ce este la acéstă biserică, să fie scutitŭ şi apĕratŭ de tóte dăjdiile, ca să pótă fi statornicŭ pentru învĕţătura copiilorŭ ce vorŭ năzui să înveţe carte; şi iară să aibă a ţiné şi unŭ scaunŭ de carne ce este în Craiova, apĕratŭ de ierbăritŭ, de vamă, de vătaşĭ de măcelarĭ, de tóte alte angariĭ. Pentru care poruncimŭ la toţĭ câţĭ se cuvine, nimenea întru nimicŭ supĕrare, de tóte câte scrie maĭ sus, să nu faceţĭ, ca să fie sfinteĭ mănăstirĭ de ajutoriŭ şi chivernisélă, iar Domnieĭ

www.dacoromanica.ro

Mele şi părinţilorŭ Domnieĭ Mele veşnică pomenire. Şi amŭ adeveritŭ chrisovulŭ acesta cu însuşĭ credinţa Domnieĭ Mele, Iŏ Alexandru Constantinŭ Moruzi Voevodŭ, şi cu credinţa prea iubiţilorŭ Domnieĭ Mele fiĭ, Constantinŭ Voevodŭ, Dumitraşco Voevodŭ, Nicolae Voevodŭ, Gheorghe Voevodŭ, martorĭ fiindŭ şi dumné-lorŭ cinstiţĭ şi credincioşĭ boerĭ veliţĭ aĭ divanuluĭ Domnieĭ Mele: Pan Nicolae Brâncovénu Vel Banŭ, Ienache Văcărescu Vel Vist., Manolache Brâncovénu Vel Vornicŭ de Ţéra-de-sus, Constantinŭ Caragea Vel Hatmanŭ, Dumitrache Manu Vel Spătarŭ, Nicolae Filipescu Vel Logofĕtŭ de Ţéra-de-sus, Costache Ghica Vel Vornicŭ de Ţéra-de-jos, Radu Slătinénu Vel Vornicŭ, Manolache Grădişténu Vel Vornicŭ, Constantinŭ Ştirbeiŭ Vel Logofĕtŭ de Ţéra-de-josŭ, Lucache Vel Postelnicŭ, Dumitrache Hangerlăŭ Vel Comisŭ, Dumitraşco Racoviţă Vel Clucerŭ, Vel Paharnicŭ, Grigorie Bălénu Vel Stolnicŭ, Iordache Vel Slugerŭ, Grigorie Vel Pit., şi Ispravnicŭ Nicolae Flipescu Vel Logofĕtŭ. Şi s'a scrisŭ chrisovulŭ acesta la alŭ treilea anŭ alŭ domnieĭ mele aicĭ în oraşulŭ Bucurescĭ la lét. 1795 Martie 11, de Răducanu Poenaru biv 3-lea Logofĕtŭ condicarŭ alŭ Divanuluĭ. (1)

Cartea bisericeĭ ot mahalaua Sêrbilorŭ dela Craiova, hramulŭ Sfinteĭ Adormirĭ, şi preoţilorŭ dela acéstă biserică, ca să aibă a ţiné unŭ scaunŭ de carne lângă biserică, scutitŭ de tóte: de ierbăritŭ, de vamă, de vătafŭ de măcelarĭ, şi de obiceiulŭ polcovniculuĭ şi de tóte alte angariĭ..., după cum a fostŭ scutită acéstă biserică şi de alţĭ Domnĭ anteriorĭ. (2)

Chrisovulŭ sfinteĭ mănăstirĭ Tismana ot sud Gorju.

Sfinteĭ şi dumneḑeesceĭ mănăstirĭ ce se numesce Tismana ot sud Gorju, unde se cinstesce şi se prăsnuesce hramulŭ Adormiriĭ Prea Sfinteĭ Stăpâneĭ nóstre de Dumneḑeŭ Născĕtóre şi pururea Feciórei Marieĭ şi pomenirea sfîntuluĭ Nicodimŭ celŭ sfinţitŭ, unde locuescŭ multă adunare de călugărĭ, care acéstă sfântă mănăstire, fiindŭ maĭ întâĭ din tóte cele-alte mănăstirĭ zidită şi maĭ veche în ţóra Domnieĭ Mele şi aflându-se la locŭ de munte, strîmtorosŭ, cu anevoe de orĭ-ce hrană şi agonisită, dintru începutŭ aŭ avutŭ dela toţĭ Domniĭ milĭ hărăzite, prin chrisóve întărite unulŭ după altulŭ, atâtŭ milă de vinăriciŭ, de oieritŭ, de sare, câtŭ şi de ómenĭ cinstiţĭ pentru paza sfinteĭ mănăstirĭ, aflându-se în pustietate, la locŭ primejdiosŭ şi apururea cu frică de tâlharĭ şi făcĕtorĭ de rĕŭ. Dreptŭ aceea, şi Domnia Mea, după cugetŭ şi fierbinte rîvnă ce avemŭ către sfintele luĭ

(1) Cod. XXVI, pag. 252.
(2) Cod. XXIII, fila 98.

www.dacoromanica.ro

Dumnedeŭ lăcașurĭ a le ajută cu cele ce ne sunt prin putință, ne-amŭ milostivitŭ și dămŭ, să fie sfinteĭ mănăstirĭ milă din vinăriciulŭ domnescŭ ot sud Gorjiu, din délu Tismaneĭ, Pocruia, Popesci, Grindulŭ, Masloșiĭ, Sporeștiĭ, Viile Pârâenilorŭ, Arsurile, Viile Hobicenilorŭ, Darmoicsia; iar din sud Mehedințiĭ, din délulŭ Rogoviĭ, Bistrița, Erghovița, délulŭ Cornețuluĭ, Jidovștița cu tóte hotarele eĭ, câtŭ ține moșia mănăstiriĭ, ca din tóte acestea maĭ sus numite délurĭ să ieae sfânta mănăstire câte doĭ banĭ de vadră și părpărulŭ, de totŭ vasulŭ câte banĭ 12 după obiceiŭ, atâtŭ din viile cele vechĭ, câtŭ și din viile ce se vorŭ face de acum înainte într'aceste délurĭ, căcĭ așa cuprinde și în chrisóvele vechĭ. Așișderea să aibă a luà sfânta mănăstire dela Vel Ocna, pe totŭ anulŭ, bolovanĭ sare una sută cincĭ-decĭ; și iar să aibă sfânta mânăstire a ține liude douĕ decĭ, străinĭ scutițĭ de tóte birurile și alte angariĭ, verĭ-câte ar eși dela visteria Domnieĭ Mele peste anŭ în țară, să fie apĕrațĭ și ocrotițĭ, pentru ca să se pótă păzi sfânta mănăstire de tâlharĭ și ómenĭ rĕĭ; așișderea să aibă a scuti sfânta mănăstire oĭ una mie de oieritŭ, după cum aŭ și alte mănăstirĭ acéstă milă. Rugămŭ și pe ceĭ ce în urma nóstră se vorŭ rêndui de Christosŭ Dumnedeŭ a fi Domnĭ și oblăduitorĭ acesteĭ țĕrĭ, să întăréscă maĭ sus numitele milĭ acesteĭ sfinte mănăstirĭ, ca și ale Domniilorŭ Sale să fie de alțĭ în urmă în sémă ținute. Și pentru ca să se păzéscă milele acestea nestrămutatŭ, amŭ întăritŭ chrisovulŭ acesta cu însășĭ credința Domnieĭ Mele, Iω Alexandru Costandinŭ Moruzi Vvd., și cu a prea iubițilorŭ Domnieĭ Mele fiĭ, Costandinŭ Voivodŭ, Dumitrașco Voivodŭ, Nicolae Voevodŭ, martorĭ puindŭ și pe dumné-lorŭ boeriĭ ceĭ marĭ aĭ Divanuluĭ Domnieĭ Mele: Nicolae Brâncovénu Vel Vist., Dumitrașco Racoviță Vel Banŭ, Ienache Văcărescu Vel Spăt., Ienache Moruzi Vel Vorn. de Țéra-de-sus, Manolache Brâncovénu Vel Vorn. de Țéra de-jos, Manolache Crețulescu Vel Vorn., Nicolae Filipescu Vel Vorn., Costachi Ghica Vel Log. de Țéra-de-sus, Scarlatŭ Ghica Vel Vorn. de Țéra-de-jos, Nicolae Hangerlăŭ Vel Hatm., Dimitrie Manu Vel Post., Dimitrie Schina Vel Comisŭ, Isacŭ Raletŭ Vel Clucerŭ, Nicolae Racoviță Vel Paharn., Iordache Palada Vel Stol., Iordache Vel Sluger, Dumitrache Costandache Vel Pit., și Ispravnicŭ Costache Ghica Vel Log. de Țéra-de-sus, scriindu-se chrisovulŭ acesta aicĭ în orașulŭ Bucureștilorŭ, la létulŭ dela zidirea lumeĭ 7301, iar dela mântuitorulŭ nostru Christosŭ lét. 1793 Augustŭ 16, de Costandinŭ biv. 3-lea logofĕtŭ.

www.dacoromanica.ro

Anaforaua de socotéla Tismenénuluĭ.

Iŏ Alexandru Constantinŭ Moruzi Voevodŭ. — D'impreună cu acéstă anafora a dumné-luĭ cinstituluĭ şi credinciosŭ boeruluĭ Domnieĭ Mele Vel Logofĕtŭ de Ţéra-de-sus Costache Ghica, teorisindu-ĭ Domnia Mea şi catastihŭ de socotélă ce şi-aŭ datŭ cuviosulŭ Archimandritŭ Chirŭ Ştefanŭ egumenulŭ Tismenénu, care este adeveritŭ şi iscălitŭ de dumné-luĭ cinstitulŭ şi credinciosŭ boerulŭ Domnieĭ Mele Hatmanŭ Costache Caragea, Căimăcanu Craioveĭ, şi de cuviosulŭ Archimandritŭ Chirŭ Partenie Episcopŭ, Sfinţieĭ Sale iubitorulŭ de Dumneḑeŭ Episcopulŭ Rîmnicŭ Chirŭ Nectarie, şi vĕḑêndu-o cu orênduială încheiată, izbrănită, întărimŭ şi cu domnésca nóstră pecete, ca o bună. — 1794 Ianuarie 8. (1)

Vel Logofĕtŭ.

Prea Inălţate Dómne,

După luminată porunca Mărieĭ Tale, ce mi s'a datŭ ca să teorisescŭ cartea de socotélă ce s'a luatŭ cuviosuluĭ Archimandritŭ şi egumenŭ sfinteĭ mănăstirĭ Tismana, Chirŭ Ştefanŭ, de către dumné-luĭ Căimăcamulŭ Craioveĭ şi de către cuviosulŭ Chirŭ Partenie Epitropulŭ Sfinţieĭ Sale iubitoruluĭ de Dumneḑeŭ părinteluĭ Episcopulŭ Rîmniculuĭ, arĕtŭ Mărieĭ Tale, că din coprinderea catastihuluĭ se vede, că s'a luatŭ socotélă pe patru anĭ, adecă lét. 1790 Ianuarie 1 până acum la acestŭ următorŭ anŭ 1793, arĕtândŭ în condica anume ce venitŭ a primitŭ pe fieş-care anŭ, (afară însă din moşiele ce le-a ţinutŭ pe séma trebuinţeĭ mănăstiriĭ, iar nu le-a vîndutŭ venitu) şi ce cheltuială s'a făcutŭ şi câtă sumă a prisositŭ pe fieş-care anŭ, venitŭ peste cheltuială; care prisosŭ alŭ venituluĭ din patru anĭ se adună peste totŭ tal. 2.813 banĭ 90, din carĭ se scade cu tal. 1.535 cheltuiala lucruluĭ ce s'aŭ făcutŭ pentru trebuinţa dresuluĭ mănăstireĭ, adică varŭ, cărămidă, cherestea, cuie de fierŭ şi şindrilă, precum iarăşĭ în condee anume tóte acestea se vĕdŭ arĕtate la catastihŭ, şi aşà maĭ rĕmâne prisosŭ banĭ naht 1.278, pentru care prisosŭ rĕmâne a se urmà, precum va fi luminată porunca Mărieĭ Tale. — 1793 Decembre 31. (2)

Vel Logofĕtŭ.

(1) Cod. XXV, fila 252.
(2) Cod. XXV, fila 223.

www.dacoromanica.ro

Cartea mănăstireĭ Aninósa din sud Muscelŭ, pentru vinăriciulŭ ce are pe moşia sa la Teleormanŭ.

Fiind-că sfânta mănăstire Aninósa ot sud Muscelŭ, care este metohŭ la sfânta Mitropolie, prin cărţĭ domnescĭ are a luà totŭ vinăriciulŭ dela viile ce sunt pe moşia mănăstiriĭ, ce se chiamă . . . sud Teleormanŭ, până la patru-ḑecĭ de pogóne, precum ne pliroforisimŭ Domnia Mea din cartea frateluĭ Michaiŭ Vodă Suţulŭ, ce o vĕḑumŭ cu létulŭ 1783 Septembrie 7, amŭ datŭ şi Domnia Mea cartea acésta numitieĭ sfinteĭ mănăstirĭ, ca să aibă a luà vinăriciulŭ lorŭ mănăstirea, deplinŭ, după obiceiŭ, la vreme, cu părpărulŭ împreună, dintr'acelea viĭ până la patru-ḑecĭ pogóne, fără a se amestecà vinăriceriĭ întru nimicŭ; pentru care poruncîmŭ şi dumné-vóstră boerilorŭ, ce veţĭ fi în slujba vinăriciuluĭ într'acestŭ judeţŭ, să nu vĕ amestecaţĭ la acéstă milă a mănăstiriĭ, ci mănăstirea să ieae vinăriciulŭ pe deplinŭ cu părpărulŭ, atâtŭ din viile ce sunt până acum, câtŭ şi dela celea ce se vorŭ maĭ sădì şi se vorŭ face de acum înainte, până la patru-ḑecĭ pogóne, precum poruncimŭ maĭ sus, ii saam. receh. gpd. — 1793 Septembre 2.

Cartea mănăstireĭ Aninósa de mila de vinăriciŭ.

De vreme ce mănăstirea Aninósa are milă prin chrisóve şi cărţĭ domnescĭ, precum ne pliroforisimŭ Domnia Mea din cartea Domnieĭ Sale Alexandru Vodă, i a Domnieĭ Sale rĕposatuluĭ Nicolae Vodă Caragea şi a Domnieĭ Sale Michaiŭ Vodă Suţu, vinăriciulŭ din poporulŭ Urechescilorŭ ot sud Slam-Rîmnicŭ, cu părpărŭ după obiceiŭ, dreptŭ aceea dămŭ şi Domnia Mea volnicie omuluĭ, pre care îlŭ va orênduì egumenulŭ mănăstireĭ, ca împreună cu vinăriceriĭ domnescĭ să scrie totŭ vinăriciulŭ de maĭ sus numitulŭ poporŭ, ale căruia poporŭ délurĭ sunt acestea, adecă: Taişu, i Palanga pe moşia numiteĭ mănăstirĭ, şi otaştină la mănăstire, i Runculŭ şi Popescĭ pe moşia lorŭ, carĭ nu daŭ otaştină ci numaĭ vinăriciŭ, după cum vĕḑumŭ scriindŭ în cartea Domnieĭ Sale frateluĭ Michaiŭ Vodă Suţulŭ dela létulŭ 1783 Octombre 20, că aceste délurĭ într'aceste popóre sunt şi cum că tot-deauna a luatŭ mănăstirea vinăriciŭ şi otaştină. Decĭ făcêndŭ douĕ catastişe asemenea, iscălite fiindŭ de omŭ domnescŭ şi de omulŭ mănăstireĭ, şi strîngêndŭ baniĭ vinăriciuluĭ, dinc incĭ banĭ de vadră să aibă a luà omulŭ mănăstireĭ câte doĭ banĭ de vadră şi părpărulŭ după obiceiŭ, cum ieaŭ şi alte mănăstirĭ, iar ceĭ-lalţĭ treĭ banĭ şi ploconulŭ de nume să ieae vinăriceriĭ domnescĭ. Aşişderea să ieae sfânta mănăstire şi venitulŭ dela scaunele de carne ce vorŭ fi pe moşia mănăstireĭ, la carĭ întru nimicŭ să nu se

www.dacoromanica.ro

amestece şi vinăricerĭ; aşişderea să aibă a luà egumenulŭ, dela ceĭ ce aŭ viĭ pe moşia mănăstireĭ, otaştina după obiceiŭ, din 20 vedre o vadră, în vinŭ, iar nu banĭ, ii saam. receh. gpd. — 1794 Iunie 25. (1)

Chrisovulŭ schituluĭ Mărculescĭĭ din sud Muscelŭ.

De vreme ce sfântulŭ şi dumneḑeesculŭ schitŭ, ce se numesce Mărculescĭ ot sud Muscelŭ. carele este ziditŭ şi înnălţatŭ de dumné-luĭ cinstitulŭ şi credinciosŭ boerulŭ Domnieĭ Mele Dumitraşco Rusetŭ biv Vel Spătarŭ; din rîvnă dumneḑeéscă îndemnându-se dumné-luĭ maĭ sus numitulŭ boerulŭ Domnieĭ Mele, aŭ bine-voitŭ de a-lŭ întocmi şi a-lŭ pune întru o bună orênduială, cu mijlocŭ a fi adecă nu numaĭ pentru închinăciune saŭ pentru podóbă, în vreme ce pentru locurile de închinăciune sunt, din mila luĭ Dumneḑeŭ, locuitoriĭ îndestulaţĭ de lăcaşurĭ şi case dumneḑeescĭ, ci ca să se sĕvêrşéscă într'însulŭ şi vre-unŭ bine, şi de care să se foloséscă mulţĭ şi să curgă o pomenire vrednică sufletéscă la creştiniĭ părţeĭ loculuĭ, precum învĕţătura de copiĭ şi alte bunătăţĭ, care acéstă faptă fiindŭ plăcută şi luĭ Dumneḑeŭ şi ómenilorŭ, şi pliroforisindu-se Domnia Sa fratele Michaiŭ Vodă Suţulŭ că nu numaĭ este lipsitŭ sfântulŭ acesta schitŭ de niscaĭ-va ţiganĭ şi robĭ, precum aŭ multe alte schiturĭ şi mănăstirĭ, ci încă şi unele puţine din acareturĭ saŭ vite ce aŭ avutŭ, în vremile trecuteĭ rĕzmirăţe cu totulŭ le-aŭ prăpăditŭ, încă şi zidirea s'aŭ stricatŭ şi s'aŭ dărăpănatŭ, aŭ bine-voitŭ Domnia Sa, şi prin chrisovulŭ Domnieĭ Sale, ce-lŭ vĕḑumŭ Domnia Mea, la létulŭ 1792 Iulie în 22, aŭ datŭ sfântuluĭ acestuia schitŭ danie de ţiganĭ domnescĭ douĕ-ḑecĭ de salaşe, anume: Iónŭ Botosoţŭ, Iónŭ sin Stanŭ Buzatu, Oprea sin Ghica, Iónŭ sin Dumitru, brat ego Radu sin Răuţă, Stanŭ Şoroba, Stoianŭ sin Dragularŭ, Tudorŭ sin Stoianŭ, Radu Stancăĭ cumnatŭ cu Stoianŭ, şi Gheorghe brat Radu, din vătăşia luĭ Danişorŭ; Stanŭ sin Ionică, i Dumitru sin Stanŭ, Stanŭ sin Durucă, Duţă sin Catana, Iónŭ brat ego, Radu sin Stanŭ Buzatu, Tudorŭ sin Iónŭ Drăgolarŭ, i Dumitru Porumba din vătăşia luĭ Iónŭ sin Ionică; şi Nicolae Botolosŭ, din vătăşia luĭ Gheorghe sin Costantinŭ; pe carĭ aceştĭ ţiganĭ îĭ dă Domnia Sa sub zaptulŭ schituluĭ prin ajutorulŭ şi zapcilăculŭ dumné-luĭ Vel Armaşŭ şi a-ĭ aduce în prejurulŭ schituluĭ ca să-ĭ metahirisésca la trebile şi posluşania sa. Decĭ după puterea şi slobodă volnicie ce aŭ Domniĭ pe lucrurile slobode domnescĭ, după pildele altorŭ fraţĭ Domnĭ, carĭ bine aŭ voitŭ de aŭ afierositŭ din lucrurile domnescĭ, unde Dumneḑeŭ i-aŭ luminatŭ şi aŭ fostŭ bine urmate şi păzite de alţĭ fraţĭ Domnĭ în urmă, cu aceiaşĭ

(1) Cod. XXVI, pag. 220.

www.dacoromanica.ro

volnicie și putere întărimŭ și noĭ, printr'acestŭ domnesculŭ nostru chrisovŭ, dania acésta, ce aŭ făcut-o Domnia Sa fratele Michaiŭ Vodă Suțulŭ, de numitele douĕ-ḑecĭ de sălașe de țiganĭ la sfântulŭ acesta schitŭ, ca să stăpânéscă pe toțĭ de împreună cu soțiile lorŭ, cu copiĭ lorŭ și cu rodulŭ ce se va nasce dintr'înșiĭ parte bărbătéscă și femeiască, măcar și de se va întîmplà vre-unŭ sălașŭ dintr'acestea sălașe a se afla cununată la vre-o țigancă mănăstiréscă saŭ boeréscă, să se învoiască schitulŭ cu stăpânulŭ aceĭ țigance după pravilĭ și după obiceiŭ cu schimbulŭ de o potrivă, ci să-ĭ stăpânéscă schitulŭ cu bună pace. Pentru care rugămŭ și pe alțĭ frațĭ Domnĭ, care în urma nóstră se vorŭ învrednici stăpânitorĭ acesteĭ pravoslavnice țĕrĭ, să bine-voiască a înnoi și a întări dania acésta, ca la unŭ lucru sufletescŭ; adeverindŭ chrisovulŭ acesta cu însășĭ Domnésca nóstră iscălitură și pecete, și Ispravnicŭ Scarlatŭ Ghica Vel Logofĕtŭ; scriindu-se aicĭ în orașulŭ Domnieĭ Melo Bucurescĭ, la létulŭ 1793 Augustŭ în șéptespre-ḑece, de Gheorghe Logofĕtŭ za taină. (1)

Cartea mănăstireĭ Znagovulŭ de scutéla uneĭ prăvăliĭ i unŭ scaunŭ de carne din sud Saacŭ.

Fiind-că sfânta mănănăstire Znagovulŭ a avutŭ volnicie prin cărțĭ domnescĭ a-șĭ ridică unŭ scaunŭ de carne pe moșia sa, în valca Negovanilorŭ sud Saacŭ, care scaunŭ să-lŭ aibă scutitŭ de vinăricerĭ, ierbarĭ, de vamă și de orĭ ce, cum și o prăvălióră băcănie, ce o are acolo pe acea moșie, iarășĭ să o aibă scutită de orĭ-ce, pentru trebuința sfinteĭ mănăstirĭ, după cum pentru acésta ne-amŭ adeveritŭ Domnia Mea din cartea frateluĭ Domnŭ Michaiŭ Vodă Suțulŭ, ce o vĕḑumŭ cu lét. 1792 Aprilie 30; dreptŭ acea și Domnia Mea ne-amŭ milostivitŭ de amŭ înnoitŭ și amŭ întăritŭ, printr'acéstă carte, privilegiulŭ acestuĭ scaunŭ i prăvălie, aflându-se sfânta mănăstire dărăpănată și cu multă trebuință de ajutorŭ, ii saam. recch. gpd. — 1793 Iunie 22. (2)

Mănăstirea Sfântuluĭ Iónŭ din Bucurescĭ cu mănăstirea Znagovŭ pentru vinăriciulŭ unuĭ poporŭ Bărboiŭ.

Iŏ Alexandru Constantinŭ Moruzi Voevodŭ. — Din cercetarea ce făcumŭ, dovedindu-se acestŭ poporŭ Bărboiŭ alŭ mănăstireĭ Sfântuluĭ Iónŭ, întărimŭ anaforaua dumné-lorŭ boerilorŭ, spre a-șĭ luà numita mănăstire dela dênsulŭ mila vinăriciuluĭ, câte banĭ doĭ de vadră. — 1793 Septembre 13.

(1) Cod. XXVI, pag. 120.
(2) Cod. XXVI, pag. 99.

www.dacoromanica.ro

Prea Inălțate Dómne,

Prin luminatŭ pitaculŭ Mărieĭ Tale dela 19 ale trecutuluĭ Augustŭ, ni se poruncesce că,—fiindŭ pricină între mănăstirea Sfântuluĭ Iónŭ din Bucurescĭ cu mănăstirea Znagovŭ pentru mila vinăriciuluĭ de câte doĭ banĭ de vadră, dintr'unŭ poporŭ ce se numesce Bărboiŭ din sud Saacŭ, pentru care, din porunca Mărieĭ Tale, făcêndu-se de ispravniciĭ județuluĭ cercetare, și împotriva însciințăriĭ ispravnicilorŭ fiind-că mănăstirea Znagovuluĭ arată sineturĭ domnescĭ și provlisesce că vinăriciulŭ acestuĭ poporŭ este alŭ Znagovuluĭ și l'aŭ și luatŭ până acum,—să înfățișemŭ pre vechiliĭ amêndorora mănăstirilorŭ la judecată, și cercetândŭ pricina cum și sineturile i dovedile ce vorŭ avé și o parte și alta vĕdêndu-le, la cine din amîndouĕ părțile se cuvine maĭ multă milă acestuĭ vinăriciŭ să arĕtămŭ Mărieĭ Tale în scrisŭ prin anafora. După luminată porunca Mărieĭ Tale, viindŭ față înaintea nóstră, atâtŭ Pitarulŭ Gheorghe, vechilŭ din partea mănăstiriĭ Znagovŭ, cum și Costandie, economulŭ mănăstireĭ Sfântuluĭ Iónŭ, vedemŭ din insciințare dumné-lorŭ ispravnicilorŭ de cercetarea ce a făcutŭ la fața loculuĭ, că Bozieniĭ și cu Bărboiŭ este unŭ poporŭ și că din vechime totŭ mănăstirea Sfântuluĭ Iónŭ a luatŭ mila vinăriciuluĭ dintr'acelŭ poporŭ, și așà fiindcă totŭ pe temeiulŭ dreptățeĭ spânzură la care din amîndouĕ aceste mănăstirĭ se va fi închinatŭ maĭ întâĭ mila vinăriciuluĭ — dintr'acestŭ poporŭ Bozienĭ, în care este și Bărboiŭ — de către luminațiĭ Domnĭ, aceiașĭ mănăstire să o aibă și de acum înainte, amŭ cerutŭ dela vechilĭ să arate domnescile sineturĭ ce aŭ pentru mila acestuĭ vinăriciŭ, și vĕdumŭ că mănăstirea Sfântuluĭ Iónŭ are șépte chrisóve, celŭ dintâĭ alŭ Mărieĭ Sale rĕposatuluĭ Constantinŭ Vodă Cehanŭ cu lét. 1755 Augustŭ 7, de anĭ 38, prin care dăruesce mănăstiriĭ milă din vinăriciulŭ domnescŭ din douĕ délurĭ ot sud Saacŭ, anume Budurescĭ și Bozienĭ, câtŭ ține poporulŭ acestorŭ délurĭ și câtŭ iea domnia vinăriciŭ, dela toțĭ orĭ cine arŭ fi și vorŭ dà vinăriciŭ domnescŭ, să aibă a luà mănăstirea doĭ banĭ și părpăruIŭ și gărdurăritulŭ după obiceiŭ, iar ceĭ-lalțĭ doĭ banĭ și ploconulŭ de nume să rămâie pe séma domnéscă; asemenea se cuprinde și la chrisovulŭ Mărieĭ Sale rĕposatuluĭ Scarlatŭ Vodă Ghica, cu letulŭ 58 Decembre 21, i la chrisovulŭ Mărieĭ Sale rĕposatuluĭ Constantinŭ Vodă Mavrocordatŭ cu lét. 62 Februarie 5, i la chrisovulŭ Mărieĭ Sale Alexandru Vodă Ipsilantŭ cu lét. 1775, i la chrisovulŭ Mărieĭ Sale rĕposatuluĭ Vodă Nicolae Caragea cu lét. 82, i la chrisovulŭ Mărieĭ Sale Michaiŭ Vodă Suțulŭ cu lét. 83, și acum maĭ în urmă și chiar la luminatŭ chrisovŭ Mărieĭ Tale de întărire acesteĭ milĭ; după care, întrebatŭ fiindŭ și vechilulŭ mănăstireĭ Znagovuluĭ, dela ce Domnŭ este închi-

www.dacoromanica.ro

natŭ la Znagovŭ mila vinăriciuluĭ din Bărboĭu, ne arată o carte a Mărieĭ Sale Michaiŭ Vodă Suțulŭ, scrisă cu lĕtulŭ 1792 Maiŭ 5, cu cuprindere ca să aibă a luà mănăstirea Znagovuluĭ milă de vinăriciŭ din poporulŭ Valea Urloiu, i Tocilele, și dela Ungureniĭ ot Ceptura, i Ungureniĭ ot Fântânele, ce aŭ viĭ în poporulŭ Dobroteni, Ceptura, Valea luĭ Stanŭ, Valea Țiganuluĭ, Valea mănăstireĭ și Budurésca ot sud Saacŭ, câte doĭ banĭ de vadră și părpărulŭ după obiceiŭ, câte viĭ sunt și din câte se vorŭ maĭ face, după care, măcar că pricinui numitulŭ vechilŭ ot mănăstirea Znagovuluĭ, ḑicêndŭ că Măria Sa aŭ datŭ să ieae mănăstirea acésta milă de vinăriciŭ numaĭ dela Ungureni, iar nu și dela ceĭ-lalțĭ locuitorĭ, dară de vreme ce de anĭ 38 este închinatŭ acestŭ poporŭ la mănăstirea Sfântuluĭ Iónŭ, și cu acestŭ cuvîntŭ, adică câtŭ ține poporulŭ și câtŭ iea domnia vinăriciulŭ, dela toțĭ aceia să iea și mănăstirea, nu maĭ rĕmâne cuvîntŭ că aŭ vre-o deosebire viile Ungurenilorŭ din viile pămîntenilorŭ, maĭ vîrtosŭ acum când Ungureniĭ nu se numescŭ nicăirea, fiindŭ în rêndŭ cu țéra, dară și când ar fi, iarășĭ într'acelŭ poporŭ este dreptulŭ mănăstireĭ Sfântuluĭ Ionŭ; ci, fiind-că mănăstirea Sfântuluĭ Iónŭ, cum arĕtămŭ Mărieĭ Tale maĭ sus, are chrisovŭ vechiŭ de maĭ nainte pentru afieroma mileĭ vinăriciuluĭ dintr'acelŭ poporŭ, dreptatea este a acesteĭ mănăstirĭ; iar hotărîrea cea desĕvêrșitŭ rĕmâne la Măria Ta. —1793 Septembrie 2. Dumitrache Banŭ, Vel Spătarŭ, Vel Vornicŭ Moruzi etc.

Chrisovulŭ mănăstireĭ Znagovulŭ, pentru mila de vinăriciŭ

Sfinteĭ și dumneḑeesceĭ mănăstirĭ ce se numesce Znagovŭ, unde se cinstesce și se prăznuesce hramulŭ Vovedenia Bogorodița, ca să aibă a luà milă de vinăriciŭ din poporulŭ Valea Urloiu, i Tocilele ot sud Saac, câte doĭ banĭ de vadră și părpărulŭ după obiceiŭ, fără de a se amestecà la poporulŭ Bărboiulŭ, ce din cercetare s'aŭ doveditŭ că este alŭ mănăstireĭ Sfântuluĭ Iónŭ, datŭ prin chrisóve domnescĭ, ce s'aŭ întăritŭ și de Domnia Mea, și afară din Ungureniĭ ot Ceptura, i Ungureniĭ ot Fântânele, ce aŭ viĭ în poporulŭ Dobroteniĭ, Ceptura, Valea luĭ Stanŭ, Valea Migăli, Valea mănăstireĭ și Buzurésca, care prin cercetare s'aŭ doveditŭ străină; pentru că acéstă milă aŭ avut-o sfânta mănăstire și prin cărțile frateluĭ Michaiŭ Vodă Suțulŭ dintru amîndouĕ domniile; așișderea să aibă a luà vinăriciulŭ din dĕlulŭ Cernătescilorŭ de peste totŭ hotarulŭ, care este pe apa Slăniculuĭ ot sud Buzĕŭ, însă: până în mijloculŭ Săpăuchiĭ și hotarulŭ Pleșcoilorŭ și până în hotarulŭ Bălenilorŭ, și despre câmpŭ până în hotarulŭ Sores-

(1) Cod. XXIV, pag. 434.

www.dacoromanica.ro

cilorŭ şi alŭ Blejanilorŭ, dela toţĭ dajniciĭ ce plătescŭ vinăriciulŭ, câte doĭ banĭ de vadră şi părpărulŭ după obiceiŭ, pentru că şi acestŭ vinăriciŭ l'aŭ avutŭ sfânta mănăstire, atâtŭ prin chrisóvele Domnieĭ Sale Alexandru Vodă Ipsilantŭ cu lĕtulŭ 1775 Septembrie 1, şi prin cartea Domnieĭ Sale Michaiŭ Vodă Suţulŭ din domnia după urmă. Dreptŭ aceea şi Domnia Mea m'amŭ milostivitŭ de amŭ întăritŭ mila acésta; însă orênduitulŭ mănăstireĭ, la vremea vinăriciuluĭ, să aibă a âmblà şi a scrie vinăriciulŭ totŭ de odată cu vinăriceriĭ domnescĭ, şi făcêndŭ douĕ catastişe asemenea, iscălite şi de vinăriceriĭ domnescĭ şi de omulŭ mănăstireĭ, să aibă a-şĭ luà mănăstirea partea sa, aceĭ câte doĭ banĭ de vadră şi părpărulŭ după obiceiŭ, ii saam. receh. gpd. — 1795 Octombre 1. (1)

Chrisovulŭ sfinteĭ mănăstirĭ ce se numesce Mamulŭ, din jud. Vâlcea.

Sfinteĭ şi dumneḍeesceĭ mănăstirĭ, ce se numesce Mamulŭ, din jud. Vâlcea, unde se cinstesce şi se prăznuesce hramulŭ sfântuluĭ mareluĭ Ierarchŭ şi de minunĭ făcĕtoriŭ Nicolae ḍela Mira Lichia, şi maĭcilorŭ călugăriţelorŭ ce lăcuescŭ la acéstă sfântă mănăstire, ca să fie sfinteĭ mănăstirĭ milă dela Domnia Mea, să ieae vinăriciŭ din dĕlulŭ Cocorăscilorŭ, cum aŭ luatŭ maĭ nainte dintr'amîndouĕ dĕlurile, aşişderea să ieae vinăriciŭ din dĕlulŭ Cărlogarilorŭ ot sud Vâlcea; pentru că acestŭ vinăriciŭ este datŭ şi miluitŭ sfinteĭ mănăstirĭ încă dela Domnia Sa Constantinŭ Brâncovénu Voevodŭ, prin chrisovulŭ Domnieĭ Sale, care în urmă s'aŭ întăritŭ mila acésta, atâtŭ de toţĭ ceĭ-lalţĭ fraţĭ Domnĭ de maĭ înainte, câtŭ şi dela Domnia Sa fratele nostru Domnŭ Alexandru Ipsilantŭ Voevodŭ, prin chrisovulŭ Domnieĭ Sale ot lĕt. 1775, i de Domnia Sa fratele nostru Domnŭ Nicolae Constantinŭ Caragea Voevodŭ, şi de Domnia Sa fratele nostru Domnŭ Michaiŭ Constantinŭ Suţulŭ Voevodŭ ot lĕt 1785 Iunie 29, ce le vĕḍumŭ Domnia Mea; şi fiind-că dela o vreme încóce izvodindu-se şi alte douĕ nume lucrurilorŭ dintr'aceste popóre, ḍicêndu-le Cepari şi Colibaşiĭ, care acestea izvodirĭ de nume nefiindŭ numite în chrisóvele mănăstiriĭ, cu acéstă pricină, la lĕt. 1783 şi la 1784, s'aŭ întinsŭ vinăriceriĭ de aŭ luatŭ vinăriciŭ partea mănăstireĭ din Ceparii i Colibaşiĭ, pentru care jăluindu-se stareţa acestuĭ schitŭ Domnieĭ Sale frateluĭ Michaiŭ Vodă Suţulŭ şi făcêndu-se porunca Domnieĭ Sale către ispravniciĭ judeţuluĭ ca să cerceteze, aŭ însciinţatŭ Domnieĭ Sale, cum că după cercetarea ce aŭ făcŭtŭ, s'aŭ doveditŭ dela ómenĭ bĕtrânĭ dela acestea popóre Cepariĭ i Colibaşiĭ, cum că aŭ pomenitŭ atâtŭ pre părinţiĭ lorŭ că aŭ datŭ vinăriciŭ la acéstă mănăstire, câtŭ şi eĭ până acum, şi aşà aŭ datŭ

(1) Cod. XXVI, pag. 287.

www.dacoromanica.ro

Domnia Sa cartea Domnieĭ Sale, ca să se scie că şi acestea popóre sunt în cuprinsulŭ popórelorŭ ce în chrisovŭ se cuprindŭ, după cum pentru acésta ne adeverimŭ Domnia Mea din cartea Domnieĭ Sale ot lét 1795, ce se găsì trecută în condica Divanuluĭ. Pentru aceea dară, învrednicindune şi pre noĭ Domnulŭ Dumnedeŭ cu domnia acesteĭ pravoslavnice Ţĕrĭ-Românescĭ şi vĕdêndŭ Domnia Mea tóte chrisóvele celorŭ de maĭ înainte Domnĭ, ne-amŭ milostivitŭ şi iară amŭ datŭ şi amŭ închinatŭ mila ce se cuprinde maĭ sus, şi printr'acestŭ cinstitŭ al nostru domnescŭ chrisovŭ, ca să aibă acéstă sfântă mănăstire a luà vinăriciŭ dintr'aceste délurĭ, ce aŭ luatŭ şi maĭ înainte, adecă din Cocorăscĭ, i Cârloganiĭ cu acelea douĕ numirĭ ce se arată maĭ sus, Cepariĭ i Colibaşiĭ; însă preoţiĭ mănăstireĭ, carĭ vorŭ fi orênduiţĭ de maicile călugăriţe ca să strîngă acestŭ vinăriciŭ, să aibă a âmblà şi a scrie vinăriciŭ totŭ de odată cu vinăriceriĭ domnescĭ, şi să facă douĕ catastişe, asemenea unulŭ ca şi altulŭ, iscălite fiindŭ amîndouĕ de vinăriceriĭ domnescĭ şi de ómeniĭ mănăstirescĭ, şi aşà împreună strîngêndŭ baniĭ vinăriciuluĭ, ce este de plătescŭ dajniciĭ, de o vadră de vinŭ po banĭ cincĭ, să aibă a luà sfânta mănăstire câte doĭ banĭ de vadră, după cum aŭ avutŭ obiceiŭ de aŭ luatŭ şi maĭ înainte, şi vinăriceriĭ domnescĭ să aibă a luà câte treĭ banĭ de vadră; şi să aibă a luà sfânta mănăstire dela ceĭ ce vorŭ fi avêndŭ viĭ pe moşia sa otaştina pămêntuluĭ, din douĕ-decĭ de vedre o vadră, însă pentru otaştină vinŭ să ieae, iară nu banĭ; aşişderea să aibă doĭ preoţĭ şi unŭ diaconŭ a-ĭ ţiné apĕraţĭ de dăjdiĭ i de ploconulŭ Episcopieĭ, şi să scutéscă şi ale lorŭ drepte bucate, stupĭ i rîmătorĭ de dijmăritŭ, şi vinulŭ de vinăriciŭ şi oĭ o sută de oieritŭ; încă să maĭ aibă sfânta mănăstire a luà dela Vel Ocna cincĭ-decĭ bolovanĭ sare pe anŭ; să ţie şi liude patru, ómenĭ fără de pricină şi fără de gâlcévă, pe carĭ găsindu-ĭ acum, să-ĭ ducă la dumné-lorŭ boeriĭ ispravnicĭ ca să-ĭ cerceteze şi fiindŭ străinĭ cu adevĕratŭ, să le dee adeverinţă de numele şi de chipulŭ lorŭ, după care să-şĭ ieae pecetluiturile gpd. dela visteria Domnieĭ Mele, spre a fi în pace şi ertaţĭ de tóte dăjdiile şi orênduelele verĭ-câte arŭ eşì peste anŭ în ţéră dela visterie şi dela cămară, ca să pótă posluşì sfinteĭ mănăstirĭ la celea ce va avé trebuinţă. Dreptŭ aceea, amŭ datŭ Domnia Mea acestŭ domnesculŭ nostru chrisovŭ maĭ sus numiteĭ mănăstirĭ, ca să aibă a-şĭ luà milele de maĭ sus arĕtate, pe deplinŭ, spre a fi de ajutorŭ şi de întărire, şi maicilorŭ călugăriţe ce locuiescŭ acolo de hrană şi chivernisélă, iar Domnieĭ Mele şi rĕposaţilorŭ întru fericire părinţilorŭ Domnieĭ Mele *(veşnică pomenire)*. Şi pentru ca să se păzéscă nestrămutatŭ a-şĭ luà mila acésta, amŭ întăritŭ chrisovulŭ acesta cu însĕşĭ credinţa Domnieĭ Mele, Iω Alexandru Constantinŭ Moruzi Voevodŭ, şi cu a prea iubiţilorŭ Domnieĭ Mele fiĭ, Constantinŭ Voevodŭ, Dumitraşco Voevodŭ, Nicolae Voevodŭ, şi cu toţĭ cinstiţiĭ şi credincioşiĭ

www.dacoromanica.ro

boeriĭ ceĭ marĭ aĭ Divanuluĭ Domnieĭ Mele: Nicolae Brâncovénu Vel Vist., Dumitraşco Racoviţă Vel Banŭ, Ienache Văcărescu Vel Spătarŭ, Ienache Moruzi Vel Vornicŭ de Ţéra-de-sus, Manolache Brâncovénu Vel Vornicŭ de Ţéra-de-jos, Manolache Creţulescu Vel Vornicŭ, Nicolae Filipescu Vel Vornicŭ, Costache Ghica Vel Logofĕtŭ de Ţéra de-sus, Scarlatŭ Ghica Vel Logofĕtŭ de Ţera-de-jos, Nicolae Hangerlăŭ Vel Hatmanŭ, Dumitrache Manulŭ Vel Postelnicŭ, Isacŭ Raletŭ Vel Clucerŭ, Dumitrache Schina Vel Comisŭ, Nicolae Racoviţă Vel Paharnicŭ, Iordache Palada Vel Stolnicŭ, şi Ispravnicŭ Constantinŭ Ghica Vel Logofĕtŭ de Ţéra-de-sus. Şi s'a scrisŭ chrisovulŭ acesta întru întâiulŭ anŭ alŭ domnieĭ mele, aicĭ în oraşulŭ Domnieĭ Mele Bucurescĭ, la aniĭ dela zidirea lumiĭ 7302, iar dela Domnulŭ şi Mântuitorulŭ nostru Isusŭ Christosŭ, lét. 1793 Septembre în 4, de Constantinŭ biv 3-lea Logofĕtŭ. (1)

Anaforaua stareţeĭ dela schitulŭ Mamulŭ sud Vâlcea, pentru mila numituluĭ schilŭ ce i s'a luatŭ de cumpĕrătoriĭ milelorŭ vinăriciuluĭ Megaspileonŭ.

Iŏ Alexandru Constantinŭ Moruzi Voevodŭ. — Cinstitŭ şi credinciosŭ boerulŭ Domnieĭ Mele, dumné-ta Hatmane Costache Caragea, Caimacamulŭ Craioveĭ, să facĭ dumné-ta cercetare pentru valea Scorboriĭ, cum se cuprinde în anaforaua dumné-luĭ Vel Logofĕtŭ, şi să însciinţezĭ Domnieĭ Mele, ca cu alŭ doilea poruncă să hotărîţĭ. — 1793 Decembre 20.

Vel Logofĕtŭ.

Prea Inălţate Dómne,

Ascultândŭ luminată porunca Inălţimeĭ Tale, ce mi-se dă la acéstă jalbă, câtŭ pentru prigonirea ce a însciinţatŭ Inălţimeĭ Tale dumné-luĭ Caimacamŭ Craioveĭ, că are mănăstirea Mamulŭ cu vechilulŭ mănăstiriĭ Megaspileonŭ, pentru o parte de locŭ ce se numesce Albinóia, am arĕtatŭ Inălţimiĭ Tale deosebitŭ printr'altă prea plecata mea anafora; iar într'acéstă jalbă a stareţeĭ mănăstiriĭ Mamulŭ, vĕḑêndŭ că osebitŭ de acea parte de locŭ alŭ Albinóieĭ maĭ alătură şi Valea Scorboriĭ iarăşĭ de prigonire, cu cuvîntulŭ ce arată în jalbă, că şi acéstă vale este în popórele mănăstiriĭ Mamulŭ, am teorisitŭ din condica Divanuluĭ însuşĭ luminate chrisóvele Inălţimeĭ Tale, atâtŭ ale acesteĭ mănăstirĭ Mamulŭ, câtŭ şi ale mănăstiriĭ Megaspileonŭ i alŭ mănăstiriĭ Vlahseraiŭ, ca să vedemŭ nu care cum-va se cuprinde acéstă

(1) Cod. XXVI, pag. 137.

www.dacoromanica.ro

vale a Scorboriĭ în vre-unŭ chrisovŭ, și vĕḑuĭ că nu se cuprinde nicĭ într'unulŭ, nicĭ poporŭ, nicĭ vale cu acestŭ felŭ de nume; atâtŭ vĕḑŭ, că acéstă mănăstire are numaĭ douĕ popóre, anume Cocorescĭ, Cărloganĭ, și cu douĕ numirĭ, Ceparĭ și Colibașĭ; dară de vreme ce arată starița că aŭ luatŭ în toțĭ aniĭ mila vinăriciuluĭ pe deplinŭ fără de nicĭ o pricină, mi se pare a fi cu cale, ca să se facă luminată porunca Inălțimeĭ Tale către dumné-luĭ Caimacamŭ Craioveĭ, ca să cerceteze acea Valea Scorboriĭ în popórele mănăstiriĭ Mamulŭ, este precum ḑice starița? saŭ iarășĭ în poporulŭ Ursóia a mănăstiriĭ Megaspileonŭ, unde și Albinóia s'aŭ găsitŭ? și când se va găsi că este în vre-unŭ poporŭ alŭ mănăstireĭ Mamu, are dreptate mănăstirea, și rĕŭ s'aŭ întinsŭ acelŭ Polcovnicŭ Ianculŭ Chiulbezŭ; iar de se va găsi în poporulŭ Ursóia, unde și Albinóia s'aŭ găsitŭ prin cercetarea ispravnicilorŭ, atuncĭ măcar de aŭ și luatŭ starița vinăriciŭ în toțĭ aniĭ, dar rĕŭ aŭ luatŭ, în vreme ce nu se va găsi acea vale în popórele mănăstiriĭ Mamulŭ; și după însciinţarea ce va veni Inălțimiĭ Tale dela dumné-luĭ Caimacamŭ de dovedirea acesteĭ văĭ, atuncĭ se va face hotărîrea cum se va găsi cu cale de către Inălțimea Ta, ca să lipséscă pricinile dela mijlocŭ. — 1793 Decembre 10. Vel. Logof.

Chrisovulŭ mănăstireĭ Polovraciĭ din sud Vâlcea.

Sfinteĭ și dumneḑeesceĭ mănăstirĭ Polovraciĭ, carele este metohŭ sfinteĭ mănăstirĭ Hurezulŭ, unde se cinstesce și să prăznuesce hramulŭ prea sfinteĭ Nascĕtóreĭ și pururea Fecióreĭ Marieĭ, și Cuviosuluĭ Chirŭ..., egumenulŭ, ca să fie sfinteĭ mănăstirĭ milă dela Domnia Mea, să aibă a luà vinăriciŭ din délulŭ Negoescilorŭ și alŭ Mogoșenilorŭ ot. sudŭ.... pentru că acestŭ vinăriciŭ fost-aŭ închinatŭ și datŭ acesteĭ sfinte mănăstirĭ încă de maĭ înainte vreme, precum ne adeverimŭ Domnia Mea atâtŭ din chrisóvele altorŭ Domnĭ, câtŭ și din chrisovulŭ Domnieĭ Sale fratelui Domnŭ Michaiŭ Contantinŭ Suțulŭ Voevodŭ. Dreptŭ aceea dară, învrednicindu-ne Domnulŭ Dumneḑeŭ și pe noĭ cu domnia acesteĭ pravoslavnice ţĕrĭ, ne-amŭ milostivitŭ Domnia Mea de amŭ datŭ și amŭ înnoitŭ mila acésta, ca să aibă numita mănăstire a luà acestŭ vinăriciŭ din délurile ce scrie maĭ sus; însă egumenulŭ saŭ alțĭ ómenĭ aĭ mănăstiriĭ, carĭ vorŭ fi trimișĭ să strîngă acestŭ vinăriciŭ, să aibă a umblà și a scrie vinăriciulŭ tot-deauna odată cu vinăricerĭ domnescĭ, și să facă douĕ catastișe, asemenea unulŭ ca și altulŭ, iscălite fiindŭ amîndouĕ și de vinăricerĭ domnescĭ și de ómeniĭ mănăstirescĭ, și așà împreună strîngêndŭ baniĭ, ce este de plătescŭ dajniciĭ, de vadră

(1) Cod. XXV, fila 191.

www.dacoromanica.ro

po banĭ cincĭ, să aibă a luà sfânta mănăstire de vadră câte doĭ banĭ și părpărulŭ după obiceiŭ, precum aŭ luatŭ și maĭ nainte, și vinăriceriĭ domnescĭ să aibă a luà câte treĭ banĭ de vadră. Decĭ ca să se păzéscă numiteĭ mănăstirĭ acéstă milă de vinăriciŭ nestrămutatŭ, amŭ întăritŭ printr'acestŭ cinstitŭ chrisovŭ, adeverindu-lŭ cu însășĭ credința Domnieĭ mele, Iŏ Alexandru Constantinŭ Moruzi Voevodŭ, și cu a prea iubițilorŭ Domnieĭ mele fiĭ, Constantinŭ Vvd., Dumitrașco Vvd., Nicolae Vvd., martorĭ puindŭ și pre toțĭ dumnélorŭ cinstițĭ și credincioșĭ boeriĭ ceĭ marĭ aĭ divanuluĭ Domnieĭ Mele: Nicolae Brâncovénu Vel Vist., Dumitrașco Racoviță Vel Banŭ, Ienache Văcărescu Vel Spătarŭ, Ienache Moruzi Vel Vorn. de Țéra de-sus, Manolache Brâncovénu Vel Log. de Țéra-de-jos, Manolache Crețulescu Vel Vorn., Nicolae Filipescu Vel Vorn., Costache Ghica Vel Log. de Țéra de sus, Scarlatŭ Ghica Vel Log. de Țéra-de-jos, Nicolae Hangerlăŭ Vel Hatmanŭ, Dumitru Manulŭ Vel Post., Isaacŭ Raletŭ Vel Clucerŭ, Dimitrache Schina Vel Comisŭ, Nicolae Racoviță Vel Paharnicŭ, Iordache Palada Vel Stoln. — și Ispravnicŭ Costache Ghica Vel Log. de Țéra de sus. Și s'aŭ scrisŭ chrisovulŭ acesta întru întâiulŭ anŭ alŭ domnieĭ mele, aicĭ în scaunulŭ Domnieĭ Mele Bucurescĭ, la aniĭ dela facerea lumeĭ lét 7301, iară dela Domnulŭ și Mântuitorulŭ nostru Is. Chris. lét 1793 Sept. 15, de Constantinŭ biv. 3-lea Logofétŭ.

Chrisovulŭ mănăstireĭ Cozia de liudele ce are.

Fiind-că sfânta și dumnedeésca mănăstire Cozia ot sud Vâlcea, după dărăpănarea și stricăciunea, ce cu deosebire aŭ pătimitŭ în vremea trecuteĭ rĕzmireațe, aŭ avutŭ milă de dece liude, scutelnicĭ, ómenĭ străinĭ, fără pricină, și pe lângă acésta s'aŭ lăsatŭ a fi nedajnică, în treĭ anĭ, de orênduiala ajutoruluĭ acela ce daŭ mănăstirile, după cum ne adeverimŭ Domnia Mea din cartea Domnieĭ Sale fratelui Michaiŭ Vodă Suțulŭ, care o vĕdumŭ dela Octombrie 8 létulŭ 1792, de care sfântă mănăstire pliroforisindu-ne și Domnia Mea, cum că este cu adevĕratŭ la próstă stare, și rîvnindŭ Domnia Mea pentru acestŭ sfântŭ lăcașŭ, ca și pentru celea-lalte, a veni în starea lorŭ amŭ întăritŭ printr'acéstă domnésca nóstră carte orênduiala aceea ce aŭ avutŭ de dece străinĭ a-ĭ avé și a fi nedajnică, până la înplinirea de treĭ anĭ, de obișnuitulŭ ajutorŭ; și pe lângă acésta, amŭ bine-voitŭ Domnia Mea, ca să-șĭ găsescă numita mănăstire și alțĭ liude străinĭ, fără de pricină de dajdie, în satele țĕriĭ, cărora după cercetarea ce li se vorŭ face pe orênduiala visterieĭ, să li se dea pecetluiturile Domnieĭ Mele la mânile lorŭ, ca printr'acestŭ ajutorŭ să i se pótă face dresurile și meremeturile acelea

www.dacoromanica.ro

care i se cuvinŭ, spre a venì la starea sa, ii saam. receh. gpd. — 1793 Aprilie 1. (1)

Chrisovulŭ mănăstireĭ Cozia.

Sfinteĭ şi dumneḑeesceĭ mănăstirĭ Cozia, unde se cinstesce şi se prăznuesce hramulŭ Prea Sfinteĭ şi Nedespărţiteĭ Troiţiĭ, şi Cuviosuluĭ Chirŭ . . . , egumenulŭ acesteĭ sfinte mănăstirĭ, ca să fie sfinteĭ mănăstirĭ milă dela Domnia Mea, să aibă a luà vinăriciulŭ de pe moşiile mănăstireĭ, anume: Jeblea ot sud Argeşŭ, i Călinesciĭ, i Natesciĭ sud Vâlcea, i Orla, i Divitrita sud Romanaţĭ, Prastolŭ, i Gărdanulŭ sud Mehedinţĭ, pentru că acestŭ vinăriciŭ dintr'acestea dèlurĭ le-aŭ fostŭ datŭ şi aŭ fostŭ miluità sfânta acèsta mănăstire încă de maĭ nainte vreme de alţĭ rĕposaţĭ Domnĭ cu chrisovulŭ Domniilorŭ Sale, care chrisòve, din întîmplările vremilorŭ, făcêndu se rĕsmiriţe şi ascunḑêndu-le prin peşterĭ arŭ fi putreḑitŭ; şi arĕtândŭ părinţiĭ călugărĭ pricina acèsta Domnieĭ Sale rĕposatuluĭ Michaiŭ Racoviţă Voevodŭ, Domnia Sa le-aŭ întăritŭ mila acèsta, cu chrisovulŭ Domnieĭ Sale ot 7251, şi în urmă şi alţĭ Domnĭ, precum pentru acèsta ne adeveriinŭ Domnia Mea din chrisòvele Domniilorŭ Sale rĕposatuluĭ Constantinŭ Cehanŭ Voevodŭ ot lètulŭ 7253. Decĭ învrednicindu ne şi pe noĭ Domnulŭ Dumneḑeŭ cu domnia acesteĭ pravoslavnice Ţĕrĭ-Românescĭ şi vĕḑêndŭ Domnia Mea maĭ sus numitele chrisòve, câtŭ şi chrisovulŭ Domnieĭ Sale frateluĭ Domnŭ Alexandru Ipsilantŭ Voevodŭ ot lèt. 1775, şi alŭ Domnieĭ Sale frateluĭ Michaiŭ Suţulŭ Voevodŭ ot lèt. 1784, de milele ce aŭ avutŭ acèstă mănăstire, m'am milostivitŭ şi Domnia Mea de am datŭ şi am înnoitŭ mila acèsta şi printr'acestŭ chrisovŭ alŭ Domnieĭ Mele, ca să aibă sfânta acèsta mănăstire a luà vinăriciulŭ din dèlurile ce scrie maĭ sus; însă egumenulŭ saŭ alţĭ òmenĭ aĭ mănăstireĭ, carĭ vorŭ fi trimişĭ să strîngă acestŭ vinăriciŭ, să aibă a umblà şi a scrie vinăriciulŭ totŭ de odată cu vinăricerii domnescĭ, şi să facă douĕ catastişe, asemenea unulŭ ca şi altulŭ, iscălite fiindŭ amîndouĕ de vinăricerii domnescĭ şi de vinăricerii mănăstirescĭ, şi aşà împreună strîngêndŭ baniĭ vinăriciuluĭ, ce este de plătescŭ dajniciĭ, de vadră de vinŭ po banĭ 4 şi ploconulŭ de nume, din carĭ banĭ să aibă a luà sfânta mănăstire pe vadră câte doĭ banĭ şi părpărulŭ, după cum a avutŭ obiceiŭ de a luatŭ şi maĭ nainte, şi vinăricerii domnescĭ să aibă a luà iarăşĭ câte doĭ banĭ de vadră şi ploconulŭ de nume, după cum li se va cuprinde în cartea domnèscă ce li se va dà la mână de slujba vinăriciuluĭ; şi iarăşĭ să aibă a luà sfânta mănăstire, dela ceĭ ce vorŭ fi avêndŭ viĭ pe moşia mănăstireĭ,

(1) Cod. XXVI, pag. 182.

www.dacoromanica.ro

otaştina pămîntuluĭ după obiceiŭ, din douĕ-ḑecĭ vedre o vadră, însă pentru otaştină vinŭ să ieae, iar nu banĭ. Dreptŭ aceea şi Domnia Mea amŭ datŭ acestŭ chrisovŭ alŭ Domnieĭ Mele maĭ sus numiteĭ mănăstirĭ, ca să aibă a luà vinăriciurile din délurile ce scrie maĭ sus, să fie sfînteĭ mănăstirĭ de întărire şi chivernisélă, în toţĭ aniĭ nesmintitŭ şi fără de zătignire, iar Domnieĭ Mele şi rĕposaţilorŭ părinţilorŭ Domnieĭ Mele veşnică pomenire. Şi amŭ întăritŭ chrisovulŭ acesta cu însăşĭ credinţa Domnieĭ Mele, Iѡ Alexandru Constantinŭ Moruzi Voevodŭ, şi cu credinţa prea iubiţilorŭ Domnieĭ Mele fiĭ, Nicolae Voevodŭ, Dumitraşco Voevodŭ, Constantinŭ Voevodŭ, şi cu totŭ sfatulŭ dumné-lorŭ cinstiţilorŭ şi credincioşilorŭ boerilorŭ celorŭ marĭ aĭ Divanuluĭ: Nicolae Brâncovénu Vel Vist., Dumitraşco Racoviţă Vel Banŭ, Ienache Văcărescu Vel Spătarŭ, Ienache Moruzi Vel Vornicŭ de Ţéra-de-sus, Manolache Brâncovénu Vel Vornicŭ de Ţéra-de-jos, Manolache Creţulescu Vel Vornicŭ, Nicolae Filipescu Vel Vornicŭ, Costache Ghica Vel Logofĕtŭ de Ţéra-de-sus, Scarlatŭ Ghica Vel Logofĕtŭ de Ţéra-de-jos, Nicolae Hangerlău Vel Hatmanŭ, Dumitraşco Manu Vel Postelnicŭ, Isaacŭ Raletŭ Vel Clucerŭ, Dumitrache Schina Vel Comisŭ, Nicolae Racoviţă Vel Paharnicŭ, Iordache Palada Vel Stolnicŭ, şi Ispravnicŭ Costache Ghica Vel Logofĕtŭ. Şi s'a scrisŭ chrisovulŭ acesta la lét. 1793 Iunie 17, de Constantinŭ biv 3-lea Logofĕtŭ. (1)

Chrisovulŭ mănăstireĭ Bistriţeĭ de milele ce are.

De vreme ce prooroculŭ şi pururea între împĕraţĭ pomenitŭ prea înţeleptulŭ Solomonŭ, numaĭ în umbra legeĭ rezemându-se, făcŭ atâta podóbă caseĭ dumneḑeescĭ a Ierusalimuluĭ şi o dăruì cu atâtea darurĭ, ca să se păzéscă într'însa sicriulŭ cu tablele legiĭ Domnuluĭ, cu câtŭ maĭ vîrtosŭ noĭ, carĭ suntemŭ acum cu mila duhuluĭ sfântŭ pravoslavnicĭ Domnĭ, se cade să ne silimŭ cu totŭ sufletulŭ, să întemeiemŭ şi să ajutorămŭ sfintele locaşurile luĭ Dumneḑeŭ, întru care nu se junghe vite necuvîntătóre, precum óre-când acolo, ci însuşĭ mieluşelulŭ luĭ Dumneḑeŭ se jertfesce pentru viaţa a tuturorŭ. Pentru acésta dar, înălţându-ne şi pre noĭ Domnulŭ Dumneḑeŭ cu domnia în scaunulŭ Ţĕreĭ-Românescĭ, bine amŭ voitŭ, ca din bogate milĭ ale prea milostivuluĭ Dumneḑeŭ ce ne-aŭ dăruitŭ, să revĕrsămŭ şi noĭ facerĭ de bine, spre cinstea şi întărirea sfintelorŭ mănăstirĭ, carĭ sunt cea maĭ de cinste parte a politieĭ şi podóba cea maĭ mare a politieĭ şi semnulŭ celŭ prea arĕtatŭ alŭ pravoslavieĭ întru aceste douĕ principaturĭ ale Ţĕreĭ-Românescĭ, întru care fiindŭ şi sfânta mănăstire, ce se nu-

(1) Cod. XXVI, pag. 91.

www.dacoromanica.ro

mesce Bistriţa, unde se cinstesce şi se prăznuesce hramulŭ Adormireĭ Prea Sfinteĭ şi de Dumnedeŭ Născĕtóre şi pururea Fecióreĭ Marieĭ şi unde se păzescŭ şi se odihnescŭ şi sfintele móşte ale prea cuviosuluĭ părinteluĭ nostru Grigorie Decapolitulŭ, voit-amŭ din totŭ sufletulŭ inimeĭ nóstre, spre a-ĭ face asupra milelorŭ şi privilegiurile ce a avutŭ dela alţĭ frať trecuţĭ Domnĭ, întărire ca şi cea d'inainte, tóte pre deplinŭ şi nestrămutatŭ să i se păzéscă. Adecă: de vama domnéscă a bălţeĭ ce se chiamă Balta Albă, ot sud Romanaţĭ, cu tóte gârlele şi semnele bălţiĭ, din hotarulŭ Dăbulenilorŭ până în hotarulŭ Grajdi-Broduluĭ din vêrfulŭ Timpeĭ, pe hotarulŭ viilorŭ, în vêrfulŭ Mamichiĭ, unde a fostŭ pusŭ Dorofteiŭ parulŭ, în gura Cuşmiţeĭ în grindulŭ *Ostatuluĭ*, la gârla Buzoeanuluĭ, în gura Vădinuluĭ, la câmpulŭ din Tâmpa, la măgura Bouluĭ, la Măgura Otşe, la Inşiratele, la Băşicuţa, în calea Vădăstriţiĭ, în gârla Celeiuluĭ, cu tóte gârlele carĭ le-aŭ făcutŭ Banulŭ Barbulŭ Craiovesculŭ celŭ bĕtrânŭ, să aibă a luà sfânta mănăstire dela acéstă baltă, cu tóte gârlele acestea ce s'aŭ numitŭ maĭ sus, pe jumĕtate din vama domnéscă, i dela Năvóda, i din Cărme, i din Coteţe, i din Oştiĭ, i din Mrejĭ, i din vama carĕlor şi din părpărŭ iar pe jumĕtate; aşişderea să ieae şi vinăriciŭ dela ocna cea mare, adică din puţulŭ Catariĭ, în sus spre Licura ,pe lângă hotarulŭ Rîmniculuĭ, pe délŭ în sus, până lângă hotarulŭ Vlădescilorŭ, şi de aicĭ în jos până la puţulŭ Băiĭ, pre drumulŭ moriĭ, din sus de biserica domnéscă, şi din viile ce vorŭ fi pe moşia mănăstireĭ, în gura Soaşuluĭ, i din délulŭ Pitescilorŭ şi alŭ Scorţiĭ, i Pleşesciĭ ot sud Gorjŭ, despre Copăciósa pênă în Sărăţelŭ, din tóte viile, câte vorŭ fi pre moşia mănăstireĭ ce se chiamă Muscelŭ ot sud Romanaţĭ, din hotarulŭ Cocorăscilorŭ cu Aricesciĭ şi cu Isvorulŭ până în Bărluiu cu părpărulŭ, i din viile ce sunt la Potelŭ şi câte se vorŭ maĭ face de acum înainte, din viile ce vorŭ fi făcute şi se vorŭ maĭ face la Celeiŭ pe jumĕtate, din viile ce vorŭ fi pe moşia mănăstireĭ ce se chiamă Studina ot sud Romanaţĭ, atâtŭ din celea lucrate, i din celea părăginite, câtŭ şi din celea ce se vorŭ maĭ face din pajişte, cum şi din poporulŭ Maghierescĭ, i Săcelulŭ, Glodeniĭ, Ciutesciĭ sud Gorjŭ, ce sunt ale schituluĭ, peşterea Bistriţeĭ, metohŭ acesteĭ mănăstirĭ; dar fiind-că dela o vreme încóce, isvodindu-se şi alte nume viilorŭ ce sunt pe moşia mănăstireĭ ce se chiamă Muşcelŭ, între hotarulŭ Cocorăscilorŭ şi Aricesciĭ, dicêndu-ĭ Cărneşulŭ, se întinsese vinăriceriĭ domnescĭ a luà vinăriciulŭ din partea mănăstireĭ din tr'acéstă numire, dar din porunca Domnieĭ Sale fratele Michaiŭ Vodă Suţulŭ, făcêndu-se cercetare în anulŭ trecutŭ de sfinţia sa Episcopulŭ Rîmniculuĭ Chirŭ Nectarie şi de dumné-luĭ Manolache Brâncovénu Vel Vornicŭ, fiindŭ atuncĭ Vel Log., arată prin anafora, că după cercetarea ce aŭ făcutŭ, s'aŭ adeveritŭ, că acéstă numire este totŭ din cuprinsulŭ popórelorŭ ce le are

www.dacoromanica.ro

mănăstirea prin chrisovŭ, care însuşĭ dumné-luĭ Vist. Constantinŭ Ştirbeiŭ, cumpĕrătoriŭ slujbeĭ, aŭ cunoscutŭ, că după dreptate aŭ opritŭ mila mănăstireĭ dintru acea numire; şi aŭ întăritŭ şi Domnia Sa acea anafora, ca să aibă a luà vinăriciŭ şi dintru acéstă numire, precum aŭ luatŭ şi maĭ nainte. Pentru care amŭ datŭ acestŭ domnesculŭ nostru chrisovŭ, cu care să aibă cuviosulŭ Arhimandritŭ şi egumenŭ alŭ acesteĭ sfinte mănăstirĭ, Chirŭ...., a luà milele acestea pe tot anulŭ nelipsitŭ, la vremea lorŭ, adecă după ce-şĭ va luà mănăstirea întâĭ ḑĕciuială după obiceiŭ dela câte dintre aceste bălţĭ vorŭ fi pe moşia sa, fiindŭ acesta dreptulŭ stăpânuluĭ moşieĭ, apoĭ să aibă a luà dela tóte acestea bălţĭ, din vama domnéscă pe jumĕtate, precum aŭ luatŭ şi până acum, cum şi vinăriciulŭ dela tóte popórele ce sunt numite maĭ sus, câte doĭ banĭ de vadră şi părpărurile după obiceiŭ, de fieşĭ-care vasŭ po banĭ doĭ spre-ḑece, iară ceĭ-lalţĭ câte treĭ banĭ aŭ a-ĭ luà vinăricerii domnescĭ, scriindŭ la vremea vinăriciuluĭ omulŭ mănăstireĭ înpreună cu vinăricerii domnescĭ totŭ vinăriciulŭ, să ieae partea mănăstireĭ pe deplinŭ fără de nicĭ o lipsă; aşişderea să aibă a ţiné sfânta mănăstire şi liude optŭ, străinĭ, ce-ĭ are iarăşĭ prin domnescĭ chrisóve hărăziţĭ, pe carĭ să-ĭ ducă la ispravniciĭ judeţuluĭ ca să-ĭ cerceteze, şi fiindŭ străinĭ cu adevĕratŭ, să le dea adeverinţe pe numele şi chipulŭ lorŭ, după care să li se dea pecetluiturĭ gospodŭ, spre a fi în pace şi nesupĕraţĭ de tóte dăjdiile şi angariile, verĭ-câte arŭ eşi dela visterie şi dela cămara Domnieĭ Mele peste anŭ în ţéră, de nicĭ unele nicĭ unŭ valŭ şi nicĭ o bântuială să n'aibă; fiind-că acestea milĭ le-aŭ avutŭ, atâtŭ dela alţĭ fraţĭ Domnĭ de maĭ înainte, cât şi dela fratele Michaiŭ Vodă Suţulŭ dintr'amîndouĕ domniile, precum din chrisovulŭ Domnieĭ Sale ot lét 1792 ne adeverimŭ; carĭ milĭ şi Domnia Mea amŭ binevoitŭ de le-amŭ înnoitŭ şi le-amŭ întăritŭ, ca să i se păzéscă nestrămutatŭ, întocmaĭ după cum maĭ sus se cuprinde. Rugămŭ şi pre alţĭ fraţĭ Domnĭ, carĭ în urma nóstră se vorŭ învrednici cu domnia acesteĭ pravoslavnice Ţĕrĭ-Românescĭ, să bine-voéscă a înnoi şi întări milele acesteĭ sfinte mănăstirĭ, ca şi ale Domniilorŭ Sale milĭ şi facerĭ de bine să fie în urmă de alţiĭ ţinute în séină. Şi amŭ întăritŭ chrisovulŭ acesta cu însăşĭ credinţa Domnieĭ Mele, Iω Alexandru Constantinŭ Moruzi Voevodŭ, şi cu a prea iubiţilorŭ Domnieĭ Mele fiĭ, Constantinŭ Voevodŭ, Dumitraşco Voevodŭ, Nicolae Voevodŭ, şi totŭ sfatulŭ dumné-lorŭ cinstiţilorŭ şi credincioşĭ boerilorŭ veliţĭ aĭ divanuluĭ Domnieĭ Mele: Nicolae Brâncovénu Vel Vist., Dumitraşco Racoviţă Vel Banŭ, Ienache Văcărescu Vel Spăt., Ienache Moruzi Vel Vornicŭ de Ţéra-de-sus, Manolache Brâncovénu Vel Vornicŭ de Ţéra-de-jos, Manolache Creţulescu Vel Vornicŭ, Nicolae Filipescu Vel Vornicŭ, Costache Ghica Vel Logofĕtŭ de Ţéra-de-sus, Scarlatŭ Ghica Vel Logofĕtŭ de ţéra-de-jos, Nicolae Hangerlău Vel Hatman, Dumitrache Manulŭ

www.dacoromanica.ro

Vel Postelnicŭ, Isaacŭ Raletŭ Vel Clucerŭ, Dumitrache Schina Vel Comisŭ, Nicolae Racoviță Vel Paharnicŭ, Iordache Palada Vel Stolnicŭ, Iorgache Vel Slugerŭ, Dumitrache Costandache Vel Pitarŭ, și Ispravnicŭ Costache Ghica Vel Logofĕtŭ de Țéra-de-sus. Și s'aŭ scrisŭ chrisovulŭ acesta în anulŭ d'întâĭ alŭ domnieĭ mele, aicĭ în scaunulŭ Domnieĭ Mele Bucurescĭ, la aniĭ dela zidirea lumeĭ lĕtulŭ 7302, iară dela Domnulŭ și Mântuitorulŭ nostru Isusŭ Christosŭ lĕt 1793 Septembre 10, de Costache biv Vel 3-lea Logofĕtŭ. (1)

Chrisovulŭ mănăstireĭ Hureziĭ.

Iŏ Alexandru Constantinŭ Moruzi Voevodŭ i gpd. — Sfinteĭ și dumneḑeescĭ mănăstirĭ, ce se chiamă Hureziĭ, unde se cinstesce și se prăznuesce hramulŭ sfinților slăviților și întocmaĭ cu Apostoliĭ și de Dumneḑeŭ încoronațĭ maĭ marĭ Impĕrațĭ Constantinŭ și Elena maică-sa, și părinteluĭ Chirŭ Pahomie egumenuluĭ, și tuturorŭ părinților călugărĭ, câțĭ se vorŭ aflà locuitorĭ la acésta sfântă mănăstire, care este zidită și înnălțată din temelie de Domnia Sa rĕposatulŭ Constantinŭ Basarabŭ Brâncovénŭ Vvd., ca să fie sfinteĭ mănăstiriĭ vinăriciulŭ din délulŭ Sutescilorŭ, i Nomoĭ, i Crețenĭ, și din délulŭ Gărdescilorŭ și alŭ Zlătăreilorŭ ot sud Vâlcea, cu părpărulŭ după obiceiŭ, care vinăriciŭ este datŭ la acéstă mănăstire încă maĭ dinainte vreme, dereptŭ Constantinŭ Vodă Basarabŭ, ctitorulŭ mănăstiriĭ, prin chrisovulŭ Domnieĭ Sale dela lĕt 7200; iară după aceea și Domnia Sa, rĕposatulŭ Stefanŭ Vodă Cantacuzino aŭ întăritŭ mănăstireĭ acéstă milă, prin chrisovulŭ Domnieĭ Sale dela lĕt. 7223; și încă aŭ maĭ adausŭ milă, ca să maĭ ieae mănăstirea vinăriciŭ și din délulŭ Puțurilorŭ și dela Giorocŭ și dela Cacalețŭ și dela Bratovaescĭ ot sud Doljŭ, cu părparulŭ după obiceiŭ. Așișderea a întăritŭ mila acésta și Domnia Sa fratele Domnŭ Alecxandru Ipsilantŭ Voevodŭ, prin chrisovulŭ Domnieĭ Sale dela lĕt. 1775 Maiŭ în 20, câtŭ și Domnia Sa fratele Michaiŭ Vodă Suțulŭ iarășĭ aŭ întăritŭ mila acésta, prin chrisovu Domnieĭ Sale din domnia d'intâĭ ce-lŭ vĕḑumŭ cu lĕt. 1784 Sept. 27. Dreptŭ aceea dar, învrenicindu-ne Domnulŭ Dumneḑeŭ și pre noĭ cu Domnia acesteĭ pravoslavnice Țĕrĭ-Românescĭ, ne-amŭ milostivitŭ de amŭ înnoitŭ și amŭ întăritŭ și Domnia Mea acéstă milă, ca să aibă acéstă sfântă mănăstire a luà vinăriciulŭ de prin délurile ce sunt maĭ sus numite, în toțĭ aniĭ, nesmintitŭ, precum aŭ luatŭ din vechime și până acum; pentru care egumenulŭ saŭ altŭ omŭ alŭ mănăstirĭ să aibă a umblà și a scrie vinăriciulŭ totŭ de odată cu vinăricerĭ domnescĭ, și să facă

(1) Cod. XXVI, pag. 157.

www.dacoromanica.ro

douĕ catastişe, asemenea unulŭ ca şi altulŭ, iscălite fiindŭ amîndouĕ şi de vinăricerĭ domnescĭ şi de omulŭ mănăstiriĭ, şi aşa împreună strîngêndŭ baniĭ vinăriciuluĭ, ce este de plătescŭ dajnciĭ, de vadră de vinŭ po banĭ 4 şi ploconulŭ de nume, dintr'acésta să aibă a luà sfânta mănăstire de vadră câte doĭ banĭ, după cum aŭ avutŭ obiceiŭ şi maĭ nainte vreme, iară ceia-lalţĭ câte doĭ banĭ de vadră şi ploconulŭ de nume să-ĭ iea vinăriceriĭ domnescĭ. Şi amŭ întăriţŭ chrisovulŭ acesta cu însăşĭ credinţa Domnieĭ Mele, Iŏ Alexandru Constantinŭ Moruzi Voevodŭ, şi cu credinţa prea iubiţilorŭ Domnieĭ Mele fiĭ, Constantinŭ Vvd., Dumitraşco Vvd., Nicolae Vvd., şi cu totŭ sfatulŭ cinstiţilorŭ şi credincioşilorŭ boerilorŭ veliţĭ aĭ divanuluĭ Domnieĭ Mele: Nicolae Brâncovénu Vel Vist., Dumitraşco Racoviţă Vel Banŭ, Ienache Văcărescu Vel Spăt., Ienache Moruzi Vel Vorn. de Ţéra-de-sus, Manolache Brâncovénu Vel Vorn. de Ţéra-de-jos, Manolache Creţulescu Vel Vorn., Nicolae Filipescu Vel Vornicŭ, Costache Ghica Vel Log. de Ţéra de sus, Scarlatŭ Ghica Vel Log. de Ţéra-de-jos, Nicolae Hangerlău Vel Hatm., Dimitrie Manulŭ Vel Post., Isacŭ Raletŭ Vel Clucerŭ, Dumitrache Schina Vel Comisŭ, Iónŭ Comănénu Vel Paharn., Iordache Palada Vel Stoln., Iordache Vel Slugerŭ, Dumitrache Costandache Vel Pit., şi Ispravnicŭ Costache Ghica Vel Log. de Ţéra-de-sus. Şi s'aŭ scrisŭ chrisovulŭ acesta la anulŭ d'întâiŭ dintru întâia domnie, aicĭ în oraşulŭ scaunuluĭ Domnieĭ Mele Bucurescĭ, la aniĭ de la zidirea lumeĭ 7302, iar de la Domnulŭ Dumneḑeŭ şi Mântuitorulŭ nostru Isusŭ Cristosŭ 1793 Septembre 28, de Răducanu Poenaru biv. 3-lea Logofĕtŭ. (1)

Cartea mănăstireĭ Hurezulŭ de liude 20 scutelnicĭ.

Dat-amŭ domnésca nóstră carte sfinteĭ şi dumneḑeesceĭ mănăstirĭ Hurezulŭ din sud Vâlcea, unde se cinstesce şi se prăznuesce hramulŭ sfinţilorŭ Impĕraţĭ Constantinŭ şi Elena, ca să aibă a ţiné liude 20, ómenĭ streinĭ şi fără de pricină de dajdie, acum să-ĭ găséscă şi să-ĭ aducă din streinĕtate, pe carĭ să-ĭ cerceteze dumné-lorŭ ispravniciĭ judeţuluĭ, şi fiindŭ străinĭ cu adevĕratŭ, să le dee adeverinţă pre numele şi chipulŭ lorŭ, după care să li se dee şi pecetluiturile Domnieĭ Mele, spre a fi în pace şi nesupĕraţĭ de tóte dăjdiile şi orênduelile visterieĭ, ca să fie de posluşania şi ajutorulŭ sfinteĭ mănăstirĭ, pentru-că acéstă milă a avut-o sfânta mănăstire şi dela alţĭ Domnĭ de maĭ nainte. Dreptŭ aceea ne-amŭ milostivitŭ şi Domnia Mea de amŭ înnoitŭ şi amŭ întăritŭ acéstă milă, ca să se păzéscă nestrĕmutatŭ, întocmaĭ după cum amŭ spusŭ maĭ sus, ii saam. receh gpd.—1793 . . . (2)

(1) Cod. XXVI, pag. 164.
(2) Cod. XXVI, pag. 58.

www.dacoromanica.ro

Judecata mănăstireĭ Hurezulŭ pentru o danie cu Pitarulŭ Vlădoianu.

Iŏ Alexandru Constantinŭ Moruzi Voevodŭ. i gpd. Zemle Vlahiscoe. — Neodihnindu-se Spiridonŭ, economulŭ mănăstireĭ Hurezulŭ, a eşitŭ la Divanŭ înaintea Domnieĭ Mele, faţă cu Pitarulŭ Vlădoianulŭ, unde ne arată Pitarulŭ şi o deosebită însciinţare ce a făcutŭ Domnieĭ Mele dumné-luĭ Căimăcamulŭ Craioveĭ, dela 16 a luĭ Decembre, pentru starea acesteĭ bisericĭ, cum că la atâta dărăpănare şi necăutare a ajunsŭ, încâtŭ aprópe este să cadă; decĭ osebitŭ de acésta, făcù Domnia Mea chibzuire şi la cuvîntulŭ de danie, cu care cerea egumenulŭ aceste moşiĭ, şi dicemŭ, că de ar fi făcutŭ rĕposatulŭ acela moşiile acestea tezlimŭ în stăpânirea mănăstireĭ, de atuncĭ din viaţa luĭ, şi le-ar fi avutŭ mănstirea în zaptulŭ sĕŭ şi cu sineturile vechĭ, atuncĭ s'ar fi numitŭ danie desĕvĕrşitŭ, şi n'ar fi pututŭ nicĭ Paharniculŭ Vlădoianulŭ, nicĭ clironomiĭ luĭ o stricà în urmă; dar de vreme ce acésta nu s'a făcutŭ cu aceiaşĭ orênduială, fără de numaĭ o făgăduială în scrisŭ după mórtea luĭ, şi fiind-că acestŭ rĕposatŭ la sfîrşitulŭ sĕŭ, totŭ pentru pomenire sufletéscă şi iarăşĭ spre lucrare de facere de bine legându-le, a socotitŭ şi a orênduitŭ altŭ mijlocŭ prin diata sa, nu se defaimă pentru acéstă schimbare ce a făcutŭ, când iarăşĭ la locŭ cuviinciosŭ şi totŭ pentru facere de bine şi pentru ajutorŭ la o casă dumneḑeéscă a întocmitŭ altă orênduială. Atâtŭ a fostŭ numaĭ trebuinţă să ne pliroforisimŭ Domnia Mea pentru diata acésta de este chiarŭ adevĕrată, unde la acésta deosebitŭ că vĕḑumŭ doĭ boerĭ marturĭ iscăliţĭ într'însa şi întărită de prea Sfinţia Sa proin Metropolitulŭ, dară şi de faţă în Divanŭ ne dase mărturie iubitorulŭ de Dumneḑeŭ Episcopŭ Argeşanu Chirŭ Iosifŭ, cum că din slăbiciunea bóleĭ n'aŭ pututŭ să-şĭ facă iscălitura întrégă, dară acésta este aşà şi diata este adevĕrată a sa. Aşà dară plirofonisindu-ne şi de diată că este adevĕrată, găsimŭ bună întocmirea Episcopieĭ, ce face Prea Sfinţia Sa Părintele Metropolitŭ şi dumnélor boeriĭ divaniţĭ, de obşte să socotéscă dumné-lorŭ doĭ dintre neguţătoriĭ de acolo, sciuţĭ şi cu bunŭ ipolipsisŭ, spre a se aşezà epitropĭ, iară pentru suma venituluĭ de talerĭ 1436, cu care se îndatoréză egumenulŭ a-ĭ plăti acum, fiind-că provalisi iconomulŭ cum că egumenulŭ aŭ făcutŭ sărindare, parastasurĭ şi s'aŭ pomenitŭ rĕposaţiĭ aceia, atâtŭ la numita biserică, cum şi la mănăstirea cea mare a Hurezuluĭ, pe tótă vremea până acum, în nădejdea acestuĭ venitŭ, şi deosebitŭ de acésta, vĕḑêndŭ Domnia Mea şi socotéla ce s'aŭ făcutŭ că nu este deosebită pe totŭ anulŭ după rodulŭ sĕŭ ce aŭ datŭ, ci cu tahminŭ după suma a doĭ anĭ, unde şi nu póte fi dreptŭ nemerită, de aceea amŭ scăḑutŭ pe egumenulŭ a da tal. numaĭ 500; decĭ aceĭ epitropĭ primindŭ şi dela o parte şi dela alta

www.dacoromanica.ro

aceştĭ banĭ, şi strîngêndŭ şi veniturile pe toţĭ aniĭ, să urmeze a drege biserica acum îndată, a pune în faptă şcóla cu dascălŭ elinescŭ, a îmbrăcà săracĭ, a face praznice bisericeĭ din venitulŭ ce va prisosi, şi să-şĭ dea socotéla, cum scrie maĭ jos, avêndu-şĭ egumenulŭ odihna şedereĭ în casele bisericeĭ, când va venì la Craiova. Intr'acestaşĭ chipŭ poruncimŭ Domnia Mea, şi cu acéstă osebire buiurdisimŭ anaforaua dumné-lorŭ boerilorŭ, să se urmeze. — 1794 Martie 8.

Vel Logofĕtŭ.

Prea Inălţate Dómne,

Cu acéstă cercetare şi alegere a Divanuluĭ Craioveĭ, ceauşulŭ de Aproţĭ, din luminata poruncă a Mărieĭ Tale, aŭ adusŭ înaintea nóstră pre Dumnéluĭ biv. Vel Pitarŭ Ioniţă Vlădoianulŭ faţă cu Spiridonŭ ieromonachŭ, vechilŭ cuviosuluĭ egumenŭ Hurezanulŭ Chirŭ Pahomie, şi citindŭ atâtŭ cartea de danie, prin care aŭ afierositŭ rĕposatulŭ Pah. Fota Vlădoianulŭ la mănăstirea Hurezulŭ acea biserică a sa din oraşulŭ Craioveĭ, împreună cu cele douĕ moşiĭ, Ceratulŭ şi Novaciĭ, cum şi diata ce aŭ făcutŭ rĕposatulŭ Paharnicŭ Fota la mórtea sa, vedemŭ ¦că în cartea de danie afierosesce biserica a fi metohŭ la mănăstirea Hurezulŭ, cum şi acelea douĕ moşiĭ le închină danie iarăşĭ la numita mănăstire şi légă pe egumeniĭ ce vorŭ fi după vremĭ, ca să aibă purtare de grijă, celea ce vorŭ stricà să se drégă, biserica să se acopere, şi 'doĭ [preoţĭ de mirŭ să fie la biserică pentru slujbă; légă şi pre fiiĭ Domnieĭ Sale, ca să dea din agonisirea caseĭ tal. 600, spre a se face curtea împrejurulŭ bisericeĭ de piatră şi o pivniţă şi douĕ case d'asupra şi foişorŭ; iară în diata ce şĭ-aŭ făcutŭ rĕposatulŭ la mórte-şĭ, vĕḑumŭ că cuprinde, ca moşia Novaciĭ cu munţiĭ de Ţéra-Românéscă, i moşia Ceratulŭ le lasă bisericeĭ, ca să fie pentru chivernisèla unuĭ dascălŭ elinescŭ, să şaḑă acolea, să învețe copiiĭ de pomană, şi câtŭ va avé viaţă soţia Domnieĭ Sale, cum şi fiĭ dumné-lorŭ, să pórte grije pentru şcólă şi să se păzéscă nestrămutatŭ aşezămîntulŭ; iară neurmândŭ fiiĭ dumné-lorŭ precum aŭ lăsatŭ, să aibă egumenulŭ a purtà grija de chivernisèla dascăluluĭ, dându-ĭ simbrie pe anŭ talerĭ 180 şi douĕ chile de bucate, cum şi biserica să se drégă, când se va stricà orĭ-ce; lasă să se dea negreşitŭ aceĭ talerĭ 600 din venitulŭ caseĭ pentru a se face zidirea împrejurŭ şi casele, cum maĭ sus se arată, arĕtândŭ că acelea case, ce se vorŭ face, le-aŭ rênduitŭ să fie pe séma egumenilorŭ ce vorŭ fi după vremĭ la mănăstirea Hurezuluĭ, ca în vreme când vorŭ merge la Craiova să se odihnéscă într'acelea case, iară altŭ ceva să n'aibă voie egumenulŭ a luà din venitulŭ bisericiĭ; şi la biserică rênduesce să fie doĭ preoţĭ de

www.dacoromanica.ro

mirŭ şi unŭ diaconŭ; şi fiind-că aceste moşiĭ aŭ venitŭ multŭ, rênduesce, că ce va prisosì din venitŭ să se înbrace săraciĭ şi praznice bisericiĭ să se facă; pentru care întrebândŭ pe vechilulŭ egumenuluĭ, de aŭ urmatŭ şi de urméză acestea chiar aşà precum a lăsatŭ rĕposatulŭ în diata sa, care o vĕḑumŭ făcută cu patru anĭ în urma maĭ sus numiteĭ cărţĭ, rĕspunse că preoţiĭ de mirŭ sunt doĭ, *este şi dascălŭ românescŭ* de învaţă copiĭ de pomană cu plată de chirie pe anŭ talerĭ 40; iară pentru biserică, că este la dărăpănare şi próstă stare, nicĭ însuşĭ nu putŭ să tăgăduiască, pricinuindŭ că egumenulŭ ce se află acum, fiindŭ de curînd, cum şi vremile fiindŭ în potrivă, n'aŭ avutŭ vreme să căpuiască pentru dregerea bisericeĭ; *decĭ fiind-că egumeniĭ, în 14 anĭ ce sunt trecuţĭ, de când stăpânesce mănăstirea aceste moşiĭ, n'aŭ urmatŭ ca să pue la biserică dascălŭ elinescŭ pentru a învĕţà copiiĭ de pomană*, şi fiind-că pe egumenĭ îĭ opresce rĕposatulŭ prin diată a nu avé voie să ieae din venitulŭ bisericeĭ decât numaĭ să le fie odihnă într'acele case ce se vorŭ face, când vorŭ venì la Craiova, iară egumeniĭ în potriva dieteĭ rĕposatuluĭ aŭ pusŭ mâna şi aŭ luatŭ totŭ venitulŭ acelorŭ moşiĭ până acum, aflându-se clironomulŭ nevrîsnicŭ, şi fiind-că acelea zidirĭ, ce a lăsatŭ rĕposatulŭ a se face, nicĭ până astăḑĭ nu s'aŭ făcutŭ, şi de vreme ce rĕposatulŭ, pentru purtarea de grijă a bisericeĭ i a dascăluluĭ elinescŭ, încarcă şi rênduesce pe fiiĭ dumné-luĭ, şi fiind-că nicĭ dumné-luĭ Pitarŭ Vlădoianu nu cere epitropia bisericiĭ şi a moşiilorŭ pentru vre-unŭ folosŭ alŭ caseĭ sale, ce numaĭ ca să se urmeze şi să se sĕvêrşéscă tóte celea câte rĕposatulŭ tată-sĕŭ aŭ lăsatŭ prin diata sa, cererea ce face este cu cale şi se cuvine a fi primită; însă cu acéstă orênduială, ca asupra acestorŭ moşiĭ ale bisericeĭ să se orênduiască doĭ negustorĭ de acolo epitropĭ, Niţulŭ Marianŭ şi Iónŭ Logofĕtu Botoşanu, pe care cerŭ însuşĭ dumné-luĭ Pitaru, carĭ negustorĭ primindŭ acum în mânile lorŭ atâtŭ aceĭ talerĭ 600 dela dumné-luĭ Pitarulŭ Ioniţă Vlădoianu, ce lasă rĕposatulŭ în diata sa ca să-ĭ dea, cum şi dela egumenulŭ Hurezanu aceĭ talerĭ 1436, ce se vĕdŭ rĕmaşĭ asupră-ĭ din venitulŭ moşiilorŭ, i 2068 baniţe porumbŭ, să aibă a strînge veniturile moşiilorŭ pe toţĭ aniĭ, şi cu acestŭ nahtŭ de banĭ, ce se arată maĭ sus, să aibă acum pe dată a se apucà de dregerea bisericiĭ şi a pune în faptă şi şcóla cu dascălulŭ elinescŭ ca să învеţe copiĭ de pomană, precum lasă rĕposatulŭ în diată-şĭ, carĭ negustorĭ să fie datorĭ a-şĭ da socotéla din anŭ în anŭ la dumné-luĭ Pitarulŭ Vlădoianulŭ, ca la unŭ ctitorŭ alŭ bisericeĭ, de totŭ venitulŭ ce vorŭ primì şi de tótă cheltuiala ce vorŭ face, la care dare a socoteliĭ să fie faţă şi egumenulŭ Hurezanu, spre a nu se face mastrafŭ şi cheltueliĭ zadarnice din veniturile ce se va strînge, ci toţĭ aceştĭ maĭ sus arĕtaţĭ banĭ, cum şi veniturile din toţĭ aniĭ, să aibă a se da pentru sĕvêrşirea în faptă la câte

www.dacoromanica.ro

rĕposatulŭ lasă în diata sa, şi după sĕvêrşirea acestora, de vorŭ maĭ prisosì pe aniĭ viitorĭ banĭ din veniturile moşiilorŭ şi a munţilorŭ, aceĭ banĭ să se cheltuiască iarăşĭ de numiţiĭ epitropĭ la celea după vremĭ trebuinţe ale bisericiĭ şi la înbrăcăminte de sĕracĭ, iar nicĭ dumné-luĭ Pitarulŭ, nicĭ egumenulŭ Hurezanulŭ să nu fie volnicĭ a luà nicĭ măcar unŭ banŭ din veniturĭ, ci toţĭ să se cheltuiască cu mijlocul ce maĭ sus arĕtămŭ, ce lasă rĕposatulŭ în diata sa, iară egumeniĭ să nu aibă altŭ amestecŭ, decât numaĭ când vorŭ venì în Craiova, să aibă a se odihnì într'acele case. Iară hotărîrea cea desĕvêrşitŭ rĕmâne a se face de către Inălţimea Ta. — 1794 Februarie 19.

Dositeiŭ alŭ Ungro-Vlachieĭ, Vel Banŭ Racoviţă, Vel Vornicŭ Moruzi, Vel Vornicŭ Creţulescu, Vel Vornicŭ Filipescu, Vel Logofĕtŭ Costache Ghica, Vel Logofĕtŭ Scarlatŭ Ghica. (1)

Socotéla venituluĭ moşieĭ Novacĭ şi Cerătu pe 11 anĭ, după cum a arĕtatŭ cuviosulŭ egumenŭ Chirŭ Pahomie alŭ sfinteĭ mănăstirĭ Hureziĭ. 1793 Decembre 15.

Pe létulŭ 1792, după care se socotesce şi ceĭ lalţĭ anĭ.

TALERĬ	BANĬ	BANIŢE PORUMBŬ	BANIŢE GRÂŬ		
70	90	—	—	Banĭ de dijma fênuluĭ.	Cerătulŭ 1792.
50	—	—	—	» » vadră.	
—	—	300	—	» » drugĭ.	
—	—	—	14	Baniţe de grâŭ.	
120	90	300	14		
120	—	—	—	Venitulŭ munţilorŭ.	Moşia Novacĭ totŭ 1729.
60	—	—	—	Banĭ de vadră.	
20	—	—	—	Banĭ de dijma fênuluĭ.	
—	—	45	—	Porumbŭ baniţe, drugĭ.	
—	—	—	14	Baniţe grâŭ.	
200	—	45	14		
125	—	—	—	Venitulŭ munţilorŭ.	Moşia Novacĭ 1793.
40	—	—	—	Banĭ de dijma fênuluĭ.	
64	—	—	—	» » vadră.	
—	—	91	—	Baniţe, porumbŭ drugĭ.	
—	—	—	14	Baniţe grâŭ.	
229	—	91	14		
200	—	—	—	Moşia Cerătuluĭ fiindŭ dată în arendă.	

(1) Cod. XXVII, pag. 6.

www.dacoromanica.ro

Adunarea sumelorŭ.

TAL.	BANI	BANIŢE PORUMBŬ	BANIŢE GRÂŬ	
749	90	436	45	Venitulŭ acestorŭ douĕ moşiĭ pe doĭ anĭ, care vine pe anŭ talerĭ 374, banĭ 105, i 218 baniţe porumbŭ şi 22 1/2 baniţe grâŭ.
3373	105	1962	202 1/2	Venitulŭ pe 9 anĭ, po talerĭ 374, banĭ 105 pe fieş-care anŭ, 218 baniţe porumbŭ, drugĭ, i 22 1/2 baniţe grâŭ.
749	90	436	45	Venitŭ pe doĭ anĭ lét. 1792 şi 93, după cum a-nume se arétă maĭ sus.
4123	75	2398	247 1/2	

Acéstă socotélă dândŭ înaintea nóstră cuviosulŭ egumenŭ Hurezanulŭ, amŭ adeverit-o cu iscăliturĭ.

Constantinŭ Caragea Caimacamŭ, Ioanŭ Glogovénu Vel Logofĕtŭ, Barbu Ştirbeĭ, Ioniţă Argintoianu.

Cheltuiala ce arată cuviosulŭ egumenŭ Chirŭ Pahomie Hurezanulŭ pe 11 anĭ, pentru prazniculŭ bisericeĭ, i plata dascăluluĭ, a preoţilorŭ şi alte cheltuelĭ, carĭ nume se arată maĭ jos :

TAL.	BANI	
4	—	Pe pesce.
4	—	» 4 buteliĭ vutcă.
4	—	» cafea.
1	60	» douĕ cutiĭ cofeturĭ.
—	60	Piperŭ.
—	60	Pe una oca orez.
—	60	» » » stafide roşiĭ.
—	60	» » » » negre.
—	60	» migdale.
—	15	» douĕ calâpurĭ săpunŭ.
1	60	» óle.
3	108	» 8 oca morunŭ.
—	33	» mere.
5	108	» dulcéţă
4	—	Colivile.
2	96	Ipac peste.
—	84	Copiilorŭ preoţilorŭ.
—	60	Bucătaruluĭ.

www.dacoromanica.ro

TAL.	BANI	
—	60	Jimblaruluĭ.
—	48	Pe lămâĭ.
3	102	Pitaruluĭ ce a făcutŭ pită pentru praznicŭ.
3	—	Pe douĕ oca untŭ-de-lemnŭ.
25	20	Pe 17 vedre vinŭ, ce s'a împărţitŭ la sĕracĭ.
10	—	Preoţilorŭ bisericeĭ.
12	—	Părinteluĭ Archimandritŭ.
4	—	Archidiaconuluĭ.
2	—	Copiilorŭ Archimandrituluĭ şi Logofeţilorŭ.
15	—	Bacşişurĭ cântăreţilorŭ la masă.
2	—	Preoţilorŭ pentru parastasŭ.
24	—	Pe 8 oca lumînărĭ de céră.
138	45	Cheltuiala prazniculuĭ pe unŭ anŭ.
1246	6	Cheltuiala prazniculuĭ pe 9 anĭ.
440	—	Simbria dascăluluĭ pe 11 anĭ.
225	60	Pe untulŭ-de-lemnŭ şi tămâia pe 11 anĭ, po tal. 20½.
158	—	Acoperişulŭ bisericeĭ cu turlele ce s'a acoperitŭ în aniĭ trecuţĭ.
120	—	Pe 12 mineie ale anuluĭ.
300	—	La facerea la treĭ chiliĭ, i o cămară care s'aŭ pusŭ cu tahmin.
2628	—	Adunarea sumelorŭ, a venituluĭ şi a cheltueliĭ pe unŭ spre-

ţece anĭ, după socotéla ce aŭ datŭ cuviosulŭ egumenŭ Hurezénulŭ, care anume se arétă în jos.

TAL.	BANĬ	GRÂŬ	BANIŢE PORUMBŬ	OCA FĂINĂ	
4.123	75	2.398	247½	—	Venitŭ pe 11 anĭ.
2.628	—	330	165	300	Cheltuială pe 11 anĭ.
1.495	07	2.068	82	—	Ce trece venitulŭ pe cheltuială, ad. la baniţe porumbŭ şi grâŭ, şi fiind-că se vede la cheltuială şi 3.000 oca făinĕ, se scade ce prisosesce cu oca 1.815 făină şi totŭ maĭ trece cheltuite oca făină 1.185; socotindu-se parale 2 oca, face tal. 59 şi banĭ 30, care se scade din banĭ.
59	30				Să se dea baniĭ făineĭ ce prisosesce la cheltuială.
1.436	45				Adecă (Una mie patru sute

www.dacoromanica.ro

treĭ-ḑecĭ şi şase, banĭ 45 şi două miĭ şaĭ-ḑecĭ şi optŭ baniţe porumbŭ prisosesce din veniturile acestorŭ două moşiĭ.

Acéstă socotélă dându-o înaintea nóstră cuviosulŭ egumenŭ Hurezanu, amŭ adeverit-o cu iscălitura.

Costea Caragea Caimacamŭ, Barbu Stirbeĭ, Ioniţă Argintoianu.

Chrisovulŭ sfinteĭ mănăstirĭ Viforîta din sud Dâmboviţa, de milele ce are.

Iŭ Alexandru Constant. Muruzi Voevodŭ i gpsd. — Sfinteĭ şi dumneḑeesceĭ mănăstirĭ Viforîta ot sud Dâmboviţa, unde se cinstesce şi se prăznuesce hramulŭ Prea Sfinteĭ Născĕtóre de Dumneḑeŭ şi pururea Feciórcĭ Maria şi sfântuluĭ mareluĭ mucenicŭ Gheorghe, ca să fie sfinteĭ mănăstirĭ milă dela Domnia Mea, să aibă a ţiné doĭ preoţĭ, i unŭ diaconŭ, scutiţĭ şi apĕraţĭ de tóte dăjdiile şi angariile ce vorŭ eşi pe alţĭ preoţĭ, i de ploconulŭ vlădicescŭ, de nicĭ unele valŭ şi supĕrare să nu aibă, ca să se pótă afla pururea spre sĕvĕrşirea slujbeĭ sfinteĭ bisericĭ; şi să aibă a scuti sfânta mănăstire de dijmăritŭ stupĭ i rîmătorĭ două sute, i de oieritŭ oĭ una sută în toţĭ aniĭ; şi iară să aibă a găsi cincĭ liude străinĭ, carĭ să fie apĕraţĭ de tóte dăjdiile ţĕreĭ, ca să pótă fi pentru posluşania sfinteĭ mănăstirĭ; aşijderea să aibă a luà şi vinăriciulŭ din délulŭ Têrgoviştiĭ în poporulŭ Viforîteĭ, după cum şi în aniĭ trecuţĭ aŭ luatŭ, la care volnicimŭ Domnia Mea pe călugăriţele din sus numita mănăstire, saŭ pe omulŭ ce-lŭ va avé orênduitŭ, făcêndŭ două catastişe deosebite de vinăricerĭ domnescĭ şi alŭ mănăstireĭ, şi să se iscăléscă într'amîndouĕ şi vinăricerii şi stariţa, iară la strînsulŭ banilorŭ, vinăricerii domnescĭ să nu aibă a se amestecà ci numaĭ călugăriţele, saŭ omulŭ ce-lŭ va orêndui să strîngă banĭ pentru partea mănăstireĭ, câte doĭ banĭ de vadră după obiceiŭ, urmându-se însă după ponturile ce sunt la mâna vinăricerilorŭ; pentru că acestea milĭ, ce se arată maĭ sus, le-aŭ avutŭ sfânta mănăstire şi dela alţĭ fraţĭ Domnĭ, precum ne pliroforisimŭ Domnia Mea din chrisovulŭ Domnieĭ Sale frateluĭ Michaiŭ Vodă Suţulŭ, ce-lŭ vĕḑumŭ cu lét. 1783 Decemvre în ḑece, din domnia d'întâĭ, întăritŭ de-asupra şi întru a doua domnie. Dreptŭ aceea şi Domnia Mea, pentru ca să se păzéscă nestrămutată mila acésta, bine amŭ voitŭ de amŭ întăritŭ şi printr'acestŭ chrisovŭ alŭ Domnieĭ Mele, ca să fie sfinteĭ mănăstirĭ de ajutorŭ şi de întărire; şi de obşte porumcimŭ ca nimenea întru nimicŭ supĕrare de tóte câte scriemŭ maĭ sus să nu facă, că aşâ este porunca Domnieĭ Mele; scriindu-se chrisovulŭ acesta la lét. 1793 Octombre 28.

Dat-amŭ domnésca nóstră carte sfinteĭ şi dumneḑeesceĭ mănăstirĭ Viforîteĭ din sud Dâmboviţa, unde locuiescŭ maicĭ călugăriţe, prin care să aibă

www.dacoromanica.ro

a luà dela ocnă pe totŭ anulŭ câte treĭ-ḑecĭ bolovanĭ sare, deosebitŭ de altă milă, ce are prin deosebitŭ chrisovulŭ Domnieĭ Mele; pentru că aflându-se acéstă mănăstire sĕracă şi lipsită de trebuinciósa hrană maicilorŭ călugăriţe, şi nefiindŭ împărtăşită cu milĭ de sare, precum sunt alte schiturĭ şi mănăstirĭ, ne-amŭ milostivitŭ Domnia Mea de amŭ făcutŭ acéstă milă de treĭ ḑecĭ bolovanĭ sare dela ocnă. Dreptŭ aceea, poruncimŭ Domnia Mea, în toţĭ aniĭ vremiĭ Domnieĭ Nóstre să i se păzéscă acéstă milă. — 1793 Noembre 20.

Cartea mănăstireĭ Govoriĭ de milele ce are să ieae.

Sfinteĭ şi dumneḑeesceĭ mănăstirĭ Govoriĭ din sud Vâlcea, unde se cinstesçe şi se prăznuesce hramulŭ Prea Sfinteĭ Născĕtóreĭ de Dumneḑeŭ şi pururea Fecióreĭ Marieĭ, ca să aibă a luà milă de vinăriciulŭ din délulŭ Cacova, Ionesciĭ i Govoriĭ şi Copăcelulŭ din sud Vâlcea, i din délulŭ Cerneţulŭ sud Mehedinţĭ şi câtŭ ţine moşia Malovăţulŭ, însă egumenulŭ, saŭ omulŭ mănăstireĭ ce va fi orênduitŭ, să aibă a âmblà cu vinăriceriĭ domnescĭ, şi făcêndŭ douĕ catastişe unulŭ ca şi altulŭ, iscălite fiindŭ şi de vinăriceriĭ domnescĭ şi de egumenulŭ saŭ omulŭ mănăstireĭ, şi împreună strîngêndŭ baniĭ vinăriciuluĭ, ce este de plătescŭ dajniciĭ, de vadră banĭ patru şi ploconulŭ de nume, să aibă a luà dintr'aceĭ banĭ sfânta mănăstire câte doĭ banĭ de vadră, iară ceĭ-lalţĭ câte doĭ banĭ de vadră să aibă a luà vinăriceriĭ domnescĭ, împreună cu ploconulŭ, după obiceiŭ; şi iară să aibă a luà sfânta mănăstire dela ceĭ ce vorŭ fi avêndŭ viĭ pe moşia mănăstireĭ obicĭnuita otaştină, adecă din douĕ-ḑecĭ vedre vinŭ o vadră, şi vinŭ să ieae pentru otaştină, iar nu banĭ; pentru că acéstă milă de vinăriciŭ aŭ avut-o sfânta mănăstire, atâtŭ dela alţĭ fraţĭ Domnĭ de maĭ nainte, câtŭ şi dela Domnia Sa fratele Alexandru Vodă Ipsilantŭ, i dela Domnia Sa fratele Michaiŭ Vodă Suţulŭ, precum din cartea Domnieĭ Sale, ce o vĕḑumŭ cu lét· 1784, ne adeverimŭ. Dreptŭ aceea şi Domnia Mea încă milostivindu-ne, amŭ datŭ şi amŭ întăritŭ, ca să aibă a luà acestŭ vinăriciŭ în toţĭ aniĭ nestrămutatŭ, spre a fi sfinteĭ mănăstirĭ de întărire şi părinţilorŭ călugărĭ de chivernisire, iar Domnieĭ Mele veşnică pomenire, ii saam. receh. gpd. — 1793 Decembre 22. (1)

Chrisovulŭ sfinteĭ mănăstirĭ Vieroşulŭ din sud Muscelŭ.

De vreme ce proroculŭ şi pururea între împĕraţĭ pomenitulŭ Solomonŭ, numaĭ în umbra legeĭ rezemându-se, făcŭ atâta podóbă caseĭ dumneḑeescĭ

(1) Cod. XXVI, pag. 183.

www.dacoromanica.ro

a Ierusalimuluĭ şi o dăruì cu atâtea darurĭ, ca să se păzéscă într'însa sicriulŭ cu tablele legiĭ Domnuluĭ, cu câtŭ maĭ vîrtosŭ noĭ, carĭ suntem acum din mila duhuluĭ sfântŭ pravoslavnicĭ Domnĭ, se cade să ne silimŭ cu totŭ sufletulŭ, să întemeiemŭ, să ajutorimŭ sfintele locaşurĭ ale luĭ Dumneḑeŭ, întru carĭ nu se junghe vite cuvîntătóre precum óre-când acolo, ci însuşĭ mielulŭ luĭ Dumneḑeŭ se jertfesce pentru viéţa cea veşnică a nóstră a tuturorŭ. Pentru acésta dar, înălţându-ne şi pre noĭ Domnulŭ Dumneḑeŭ cu domnia în scaunulŭ Ţĕreĭ-Românescĭ, bine amŭ voitŭ, ca din bogatele milĭ ale prea milostivuluĭ Dumneḑeŭ ce ne-aŭ dăruitŭ, să revĕrsămŭ şi noĭ facerĭ de bine şi mila pre cinstea şi întărirea sfintelorŭ mănăstirĭ, carĭ sunt cea maĭ de cinste parte a politieĭ şi podóba cea maĭ mare şi semnulŭ celŭ prea arĕtatŭ alŭ pravoslavieĭ, între carĭ bisericĭ şi mănăstirĭ ale ţĕreĭ nóstre fiindŭ şi sfânta mănăstire Vieroşulŭ, unde se cinstesce şi se prăznuesce hramulŭ Vovedenia Prea Sfinteĭ şi de Dumneḑeŭ născĕtóre Maria, la care vĕḑêndŭ Domnia Mea chrisóvele fraţilorŭ Domnĭ de maĭ nainte de milele ce aŭ făcutŭ, n'amŭ lipsitŭ nicĭ Domnia Mea din mijloculŭ lorŭ a întărì, cu acestŭ cinstitŭ chrisovŭ alŭ Domnieĭ Mele, tóte milele câte maĭ nainte aŭ avutŭ sfânta mănăstire, de amŭ datŭ Domnia Mea sfinteĭ mănăstirĭ ca să aibă a ţiné milele deplinŭ, care se arată maĭ jos, adecă: să aibă a scuti sfânta mănăstire drepte bucatele sale stupĭ i rîmătorĭ de dijmăritŭ, şi vinŭ de vinăriciŭ şi de oieritŭ oĭ una sută cincĭ-ḑecĭ, şi cincĭ-ḑecĭ bolovanĭ sare pe totŭ anulŭ să aibă a luà dela ocnele celea marĭ, şi dela ceĭ ce aŭ viĭ pe moşia mănăstireĭ să aibă a luà vinăriciŭ câte doĭ banĭ de vadră după obiceiŭ, şi liude 12, carĭ să fie ómenĭ străinĭ, pentru carĭ aducêndŭ adeverinţă dela dumné-lorŭ ispravnicĭ judeţuluĭ, li se va da pecetluiturĭ pe numele şi chipulŭ lorŭ, cariĭ să fie apĕraţĭ de tóte dăjdiile şi angariile câte vorŭ eşi peste anŭ în ţéră dela visteria Domnieĭ Mele; căcĭ pentru acestea milĭ ne adeverimŭ Domnia Mea din chrisovulŭ frateluĭ domnŭ Alexandru Ipsilantŭ Voevodŭ ot létulŭ 1775, i din chrisovulŭ rĕposatuluĭ Domnŭ Nicolae Caragea Voevodŭ cu létulŭ 1782, carĭ milĭ ce orênduimŭ, să se păzéscă pe totŭ anulŭ neschimbatŭ, ca să fie sfinteĭ mănăstirĭ de ajutoriŭ şi de întărire şi părinţilorŭ călugărĭ de hrană, iar Domnieĭ Mele şi părinţilorŭ Domnieĭ Mele veşnică pomenire. Şi amŭ întăritŭ Domnia Mea chrisovulŭ acesta cu însăşĭ credinţa Domnieĭ Mele, Iŏ Alexandru Constantinŭ Voevodŭ, şi cu a prea iubiţilorŭ Domnieĭ Mele fiĭ, Constantinŭ, Dumitraşco, Nicolae şi Gheorghe Voevoḑĭ, şi cu totŭ sfatulŭ cinstiţilorŭ şi credincioşĭ boerilorŭ veliţĭ aĭ divanuluĭ Domnieĭ Mele: Dumitraşco Racoviţă Vel Banŭ, Ienache Moruzi Vel Vist., Manolache Brâncovénu Vel Vornicŭ de Ţéra-de-sus, Costache Caragea Vel Hatmanŭ, Nicolae Filipescu Vel Logofĕtŭ de Ţéra-de-sus, Costache Ghica Vel Vornicŭ de Ţéra-de-jos, Dimitrie Manu Vel Spătarŭ,

www.dacoromanica.ro

Răducanŭ Slătinénu Vel Vornicŭ, Nicolae Grădişténu Vel Vornicŭ, Constantinŭ Ştirbeiŭ Vel Logofĕtŭ de Ţéra-de jos, Iónŭ Comănénu Vel Paharnicŭ, Grigorie Bălénu Vel Stolnicŭ şi alţiĭ, şi Ispravnicŭ Constantinŭ Ştirbeiŭ Vel Logofĕtŭ; scriindu-se chrisovulŭ acesta întru alŭ doilea anŭ alŭ domnieĭ mele, în oraşulŭ Bucurescĭ, la lĕtulŭ 1794 Martie 20, de Gheorghe Logofĕtŭ za taină. (1)

Cartea mănăstireĭ Căscióre le, de vinăriciŭ.

Sfinteĭ şi dumneḑeesceĭ mănăstirĭ Căscióre le ot sud Vlaşca, unde se cinstesce şi se prăznuesce hramulŭ Vovedenieĭ Prea Sfinteĭ stăpâneĭ nóstre de Dumneḑcŭ Născĕtóreĭ şi pururea Fecióreĭ Maria, ca să aibă a luà vinăriciŭ dela tóte viile, orĭ-câte sunt saŭ vorŭ fi pe moşia sfinteĭ mănăstirĭ, care să chiamă Daia ot sud Vlaşca, pentru că maĭ nainte aŭ fostŭ avutŭ mănăstirea milă de luà totŭ vinăriciulŭ cu ploconulŭ şi cu părpărulŭ dela tóte viile ce erà pe acéstă moşie şi vinăriceriĭ domnescĭ nu se amestecaŭ nimicŭ, iar din vremea ceĭ trecute rĕzmiriţe stricându-se şi părăginindu-se, şi după rĕzmiriţă începêndu-se a se destupà şi a se lucrà, a cerutŭ egumenulŭ ce erà dela Domnia Sa Alexandru Ipsilantŭ Voevodŭ, ca să i se înnoiască acéstă milă, şi Domnia Sa milostivindu-se a făcutŭ milă sfinteĭ mănăstirĭ, ca să ieae dela toţĭ, câţĭ vorŭ avé viĭ, câte doĭ banĭ de vadră şi părpărulŭ, care milă s'a întăritŭ atâtŭ de rĕposatulŭ Domnŭ Nicolae Caragea Voevodŭ, câtŭ şi de Domnia Sa fratele Michaiŭ Vodă Suţulŭ întru amîndouĕ domniile, precum ne pliroforisimŭ din cărţile Domnieĭ Sale, una cu lĕtulŭ 1793 Septembre 4, şi alta cu lĕtulŭ 1792 Septembre 4. Dreptŭ aceea şi Domnia Mea asemenea întărimŭ şi dămŭ sfinteĭ mănăstirĭ, să ieae aceĭ câte doĭ banĭ de vadră şi părpărulŭ după obiceiŭ; pentru care să aibă epitropulŭ saŭ omulŭ, care-lŭ va orêndui, a âmblà împreună cu vinăriceriĭ domnescĭ să scrie vinăriciulŭ dintr'aceste viĭ totŭ de odată şi să facă douĕ catastişe, asemenea unulŭ ca şi altulŭ, carĭ să se iscălĕscă şi de vinăriceriĭ domnescĭ şi de omulŭ mănăstireĭ, şi strîngêndŭ împreună baniĭ vinăriciuluĭ dela toţĭ aceştia ce aŭ viĭ, să ieae omulŭ mănăstireĭ câte doĭ banĭ de vadră şi părpărulŭ, iar cel-lalţĭ cu ploconulŭ de nume să-ĭ ieae vinăriceriĭ.— 1793 Septembre 4. (2)

Privilegiulŭ preoţilorŭ dela biserica Gospodŭ din Câmpu-Lungŭ.

De vreme ce preoţiĭ, carĭ păzescŭ la biserica domnéscă din oraşulŭ Domnieĭ Mele Câmpu Lungŭ, ce este făcută din temelia eĭ de rĕposatulŭ

(1) Cod. XXVI, pag. 196.
(2) Cod. XXVI, pag. 143.

www.dacoromanica.ro

Mircea Vodă, unde este hramulŭ sfântuluĭ şi făcĕtoruluĭ de minunĭ Nicolae, aŭ avutŭ milă atâtŭ prin alte cărţĭ domnescĭ de maĭ înainte, câtŭ şi prin cartea Domnieĭ Sale fratelui Domnŭ Alexandru Vodă Ipsilante, ce o vĕdumŭ cu lét. 1776 Februarie 24, i prin cărţile Domnieĭ Sale fratelui Michaiŭ Vodă Suţulŭ dintr'amîndouĕ domniile, una cu lét. 1783 Decembre 7 şi alta cu lét 1792 Februarie 15, a fi casele preoţilorŭ ertate de birulŭ preoţescŭ şi de ploconulŭ vlădiçescŭ şi de alte orênduelĭ câte vorŭ da alţĭ preoţĭ preste anŭ, de nicĭ unele nicĭ unŭ valŭ şi supĕrare să nu aibă; cum şi drepte bucatele lorŭ să fie ertate de dijmăritŭ, de oieritŭ, de vinăriciŭ, de căminăritŭ; amŭ datŭ şi Domnia Mea acéstă domnésca nóstră carte popeĭ Nicăĭ protopopŭ sin popa Ionŭ, popeĭ Panaitŭ sin popa Constantinŭ Eclesiarchŭ, popeĭ Stefanŭ sin popa Hera, carĭ se află slujindŭ acum la acéstă sfântă biserică, prin care hotărîmŭ ca să li se păzéscă mila acésta, a scuti şi drepte bucatele lorŭ; însă popa Nica protopopŭ sin popa Ionŭ, stupĭ i rîmătorĭ 80, oĭ 100; i popa Panaitŭ sin popa Constantinŭ, stupĭ i rîmătorĭ 70 şi oĭ 100; i popa Stefan sin popa Hera, stupĭ i rîmătorĭ 80, oĭ 100. Pentru care poruncimŭ Domnia Mea nimenea întru nimicŭ supĕrare peste cartea acésta a Domnieĭ Mele să nu faceţĭ, ca să se pótă aflà cu neîncetate slujbe şi rugăciunĭ pentru sănătatea Domnieĭ Mele şi pentru chreştinesculŭ norodŭ, tol. copisah gpd. — 1793 Martie 22.

Carte de milă a mănăstireĭ Plătărescĭ, adecă vinăriciŭ din popórele oĭ délulŭ Brănescilorŭ sud Saacŭ sa aibă a scutì şi 4 ómenĭ străinĭ.

Sfinteĭ şi dumneḑeesceĭ mănăstirĭ Plătărescĭ din sud Ilfov, unde se cinstesce şi se prăznuesce hramulŭ sfântuluĭ mareluĭ mucenicŭ Mercurie şi cuviosuluĭ egumenŭ Chirŭ...., ca să fie sfinteĭ mănăstirĭ milă dela Domnia Mea, să aibă a luà vinăriciŭ din délulŭ Brănescilorŭ sud Saacŭ, câte doĭ banĭ de vadră şi părpărulŭ după obiceiŭ, şi dela toţĭ ce aŭ viĭ pe moşia mănăstireĭ să aibă a luà otaştină după obiceiŭ, adecă din douĕ-ḑecĭ vedre o vadră, însă vinŭ iară nu banĭ; aşişderea să fie sfinteĭ mănăstirĭ milă dela Domnia Mea să aibă a scuti liude patru, ómenĭ străinĭ, pentru carĭ aducêndŭ adeverinţă dela ispravniciĭ judeţuluĭ, să li se dea şi pecetluiturile Domnieĭ Mele pe numele şi chipulŭ lorŭ, ca să fie în pace şi ertaţĭ de tóte dăjdiile şi orênduelele verĭ câte arŭ eşi dela visteria Domnieĭ Mele peste anŭ în ţéră, de nicĭ unele valŭ şi bântuială să nu aibă, ca să pótă fi de posluşanie sfinteĭ mănăstirĭ; pentru că acéstă milă a avut-o sfânta mănăstire şi dela alţĭ fraţĭ Domnĭ de maĭ înainte, precum

Cod. XXVI, pag. 30.

www.dacoromanica.ro

ne pliroforisimŭ Domnia Mea din cartea Domnieĭ Sale fratelui Michaiŭ Vodă Suţulŭ, ce vĕḑumŭ cu lĕt. 1792 Decembrie 19. Dreptŭ aceea şi Domnia Mea întărimŭ mila ce maĭ sus se arată, ca să fie sfinteĭ mănăstirĭ de ajutorŭ şi întărire, toli copisah gpd.—1793 Maiŭ 5. (1)

procit. Vel Logofĕtŭ.

Cartea mănăstireĭ Câmpu-Lungŭ, pentru tîrgulŭ ce se face la ḑiua sf. Ilie Prooroculŭ, a lua vamă mănăstirea după obiceiŭ.

Dumné-vóstre ispravnicilorŭ oĭ sud Muscelŭ, sănĕtate! Vĕ facemŭ în scire, că din chrisóvele domnescĭ ce are sfânta mănăstire Câmpu-Lungŭ, ne adeverimŭ, că este obiceiŭ de a se face unŭ sborŭ într'unŭ anŭ odată aicea pe moşia mănăstireĭ la ḑiua sfântuluĭ Ilie Prooroculŭ, şi vama ce se adună la acestŭ sborŭ este a mănăstireĭ, dată milă prin chrisóve domnescĭ; pentru care cerŭ cuviosulŭ egumenŭ alŭ acesteĭ sfinte mănăstirĭ şi dela Domnia Mea sloboḑenia tîrguluĭ acestuia. Decĭ vĕḑêndŭ Domnia Mea chrisóvele i cărţile fraţilorŭ Domnĭ din naintea nóstră pentru acésta, după carĭ s'aŭ şi urmatŭ facerea acestuĭ zborŭ, i-amŭ datŭ Domnia Mea acéstă carte de sloboḑenie, ca să se facă neopritŭ; pentru care scriemŭ dumné-vóstre ispravnicilorŭ, să fiţĭ însciinţaţĭ de acésta şi să daţĭ în scire neguţătorilorŭ, locuitorilorŭ, ca să se adune fieşĭ-care a-şĭ face alişĭ-verişulŭ ce vorŭ avé spre chivernisèla şi ajutorulŭ lorŭ, purtândŭ dumné-vóstre de grijă, ca să nu se facă între adunarea norodului pricinĭ şi gâlcevurĭ, ci să petrécă cu linişte, şi vama acestuĭ zborŭ, după cuprinderea chrisóvelorŭ, să o ieae mănăstirea, fără de a nu se ameste cà vameşiĭ.—1793 Iunie 8. (2)

Chrisovulŭ mănăstireĭ Câmpu-Lungŭ din sud Muscelŭ.

Sfinteĭ şi dumneḑeesceĭ mănăstirĭ din oraşulŭ Domnieĭ Mele ce se chiamă Câmpu-Lungŭ, unde se cinstesce şi se prăznuesce hramulŭ Adormireĭ Prea Sfinteĭ Stăpâneĭ nóstre de Dumneḑeŭ Născĕtóreĭ şi pururea Feciòreĭ Marieĭ şi Sfinţieĭ Sale părinteluĭ Chirŭ Irimia, năstavniculŭ acesteĭ sfinte mănăstirĭ şi tuturorŭ părinţilorŭ călugărĭ, carĭ vorŭ fi locuitorĭ într'acestŭ sfântŭ lăcaşŭ, ca să fie sfinteĭ mănăstirĭ tóte milele câte sunt date şi miluite de rĕposatulŭ Mateiŭ Basarabŭ Vodă, ctitorulŭ acesteĭ sfinte mănăstirĭ, carĭ milĭ şi daniĭ le-aŭ ţinutŭ sfânta mănăstire şi până în vremile de acum, căcĭ aflându-se acéstă sfântă mănăstire sud Muscelŭ la unŭ locŭ fórte strîmtŭ şi cu anevoe de hrană şi cu mare scăḑĕmîntŭ şi lipsă întru tóte semĕnăturele pămîntuluĭ, de care lucru şi Domnia Mea, după tocmirea şi mila

(1) Cod. XXVI, pag. 32.
(2) Cod. XXIII, fila 78, verso.

www.dacoromanica.ro

acestorŭ vrednicĭ de pomenire ctitorĭ d'întâĭ, carĭ aŭ dăruitŭ şi aŭ miluitŭ şi aŭ adusŭ sfânta mănăstire cu celea ce i s'aŭ căḑutŭ, Domnia Mea încă întărescŭ şi înnoiescŭ, cu acestŭ cinstitŭ chrisovŭ alŭ Domnieĭ Mele, tóte acestea; întâĭ obştea, care este în sfânta mănăstire (să aibă mila acésta) întocmită şi să fie înnoită şi legată desĕvêrşitŭ, după cum aŭ fostŭ şi maĭ nainte, şi năstavnicŭ omŭ străinŭ; de altă parte, să nu fie eĭ nicĭ într'unŭ chipŭ (supĕraţĭ cu dăjdiĭ şi năstavnic om străinŭ) să nu se pue, nicĭ să primésscă, fără numaĭ dintre călugăriĭ mănăstireĭ, cu voia şi cu totŭ soborulŭ sfinteĭ mănăstirĭ; după acésta să aibă sfânta mănăstire a luà vamă din têrgulŭ de acolo din Câmpu-Lungŭ, după obiceiŭ, din orĭ-ce bucate şi marfă arŭ aduce alţĭ ómenĭ străinĭ de prin alte părţĭ şi de prin alte sate de le-arŭ vinde acolo în oraşŭ, afară numaĭ din órăşenĭ, fiind-că eĭ dintru începutŭ vamă n'aŭ datŭ, şi afară din boeriĭ ceĭ marĭ, carĭ îşĭ vorŭ vinde bucatele lorŭ acolea: (maĭ încolo, fiindŭ fila ruptă, nu se póte ceti). (1)

Chrisovulŭ sfinteĭ mănăstirĭ Jătiĭ din sud Doljŭ.

Sfinteĭ şi dumneḑeesceĭ mănăstirĭ Jătiĭ, unde se cinstesce şi se prăznuesce hramulŭ sfântuluĭ mucenicŭ şi izvorîtorŭ de mirŭ Dimitrie, care este metohŭ la mănăstirea sfântuluĭ Pavelŭ dela Sfetagora, şi părinteluĭ Chirŭ . . . . . , egumenŭ, şi tuturorŭ părinţilorŭ călugărĭ, câţĭ se vorŭ aflà locuitorĭ la acéstă sfântă mănăstire, ca să aibă a luà vinăriciŭ din popórele de prin prejurulŭ têrguluĭ Craioveĭ, ce sunt pe hotarulŭ moşieĭ Craioveĭ, însă: din poporulŭ Sasuluĭ i Prisaca i Vălcănesciĭ i Cărciova i Valea Feteĭ din sud Doljŭ, i din poporulŭ Bălănesciĭ cu Prisecile şi Pleşesciĭ din sud Gorjŭ, pentru că acestŭ vinăriciŭ fost-aŭ închinatŭ şi datŭ acesteĭ sfinte mănăstirĭ, atâtŭ dela alţĭ fraţĭ Domnĭ de maĭ nainte, i dela Domnia Sa fratele Alexandru Ipsilantŭ Voevodŭ şi dela Domnia Sa fratele rĕposatulŭ Nicolae Vodă Caragea, câtŭ şi dela Domnia Sa fratele Michaiŭ Vodă Suţulŭ, dintru amîndouĕ domniile, precum din chrisovulŭ Domnieĭ Sale, ce-lŭ vĕḑumŭ cu lĕtulŭ 1792 Iunie 17, ne amŭ adeveritŭ; dar fiind-că dela o vreme încóce, maĭ izvodindu-se şi alte numirĭ locurilorŭ dintr'acestea popóre, la poporulŭ ḑicêndu-ĭ şi Teiulŭ i Teişulŭ şi Corneşulŭ, şi la poporulŭ Vălcănesciĭ, Préjba i Sutanuluĭ i a Jetianuluĭ i Clucerésa i alŭ Jeianuluĭ şi Nicolae Vălcănescu, şi la poporulŭ Valea Fetiĭ ḑicêndu-ĭ şi moşia domnéscă, se întinsese vinăriceriĭ domnescĭ a luà vinăriciulŭ partea mănăstireĭ dintr'acestea numirĭ, dar din porunca Domnieĭ Sale frateluĭ Michaiŭ Vodă Suţulŭ, făcêndu-se cercetare de Sfinţia Sa Episcopulŭ Rîmniculuĭ Chirŭ Nectarie şi de dumné-luĭ Manolache Brâncovénu Vel Vornicŭ, fiindŭ atuncĭ Vel Logofĕtŭ, şi de dumné-luĭ biv Vel Spătarŭ Grigorie

(1) Cod XXVI, pag. 53.

www.dacoromanica.ro

Balasache, arată prin anafora, că după cercetarea ce a făcutŭ, s'a adeveritŭ că acestea numirĭ sunt totŭ din cuprinsulŭ acestorŭ popóre, ce are mănăstirea prin chrisóve, care şi însuşĭ dumné-luĭ Vistierulŭ Constantinŭ Ştirbeiŭ, cumpĕrătorulŭ slujbeĭ, a arĕtatŭ că din apracsia slujbelorŭ i s'a făcutŭ acéstă călcare popórelorŭ mănăstireĭ, şi a întăritŭ şi Domnia Sa acea anafora, care s'a vĕḑutŭ de Domnia Mea, ca să aibă a luà vinăriciŭ dintr'acele numirĭ, după cum a luatŭ şi maĭ nainte; pentru care egumenulŭ saŭ alţĭ ómenĭ aĭ mănăstĭriĭ, carĭ va fi trimişĭ pentru strîngerea acesteĭ milĭ, să aibă a âmblà printr'acestea popóre cu numirile ce se arată maĭ sus, şi a scrie vinăricerĭĭ totŭ de odată cu vinăricerĭĭ domnescĭ, şi să facă douĕ catastişe, asemenea unulŭ ca şi altulŭ, iscălite fiindŭ amîndouĕ şi de vinăricerĭĭ domnescĭ şi de ómenĭĭ mănăstireĭ, şi aşà împreună strîngêndŭ banĭĭ vinăriciuluĭ, ce este de plătescŭ dajnicĭĭ, de o vadră de vinŭ po banĭ 5, să aibă a luà sfânta mănăstire câte doĭ banĭ de vadră şi părpărulŭ după obiceiŭ, precum au luatŭ şi maĭ nainte, şi vinăricerĭĭ domnescĭ să aibă a luà câte treĭ banĭ de vadră, după cum se cuprinde la cartea domnéscă, ce li se va dala mână de slujba vinăriciuluĭ; aşişderea să aibă a luà sfânta mânăstire dela toţĭ ceĭ ce vorŭ avé viĭ pe moşia mănăstiriĭ, din douĕ-ḑecĭ vedre vinŭ o vadră după obiceiŭ; şi iar să fie sfinteĭ mânăstirĭ milă dela Domnia Mea să ţie liude ḑece, ómenĭ străinĭ, pentru carĭ aducêndŭ adeverinţă dela dumné-lorŭ ispravniciĭ judeţuluĭ de numele şi chipulŭ lorŭ, să li se deie şi pecetluiturĭ domnescĭ, spre a fi în pace şi ertaţĭ de tóte dăjdiile şi orênduelile, verĭ-câte arŭ eşi dela visteria Domniĭ Mele peste anŭ în ţéră, de nicĭ unele valŭ şi bântuială să nu aibă, pentru ca să fie sfinteĭ mânăstirĭ de posluşanie şi ajutorŭ. Decĭ acum, învrednicindu-ne Domnulŭ Dumneḑeŭ şi cu domnia acesteĭ pravoslavnice Ţĕrĭ-Românescĭ, ne-amŭ milostivitŭ Domnia Mea şi amŭ înnoitŭ şi amŭ întăritŭ milele acestea, ca să se păḑéscă nestrămutatŭ, spre a o luà în toţĭ aniĭ neclintitŭ şi fără zătignélă. Şi amŭ întăritŭ chrisovulŭ acesta cu însăşĭ credinţa Domnieĭ Mele, Iŏ Alexandru Costantinŭ Moruzi Voevodŭ, şi cu a prea iubiţilorŭ Domnieĭ mele fiĭ, Constantinŭ Voivodŭ, Dumitraşco Voivodŭ, Nicolae Voivodŭ, şi cu totŭ sfatulŭ dumné-lorŭ cinstiţilorŭ şi credincioşĭ boeriĭ veliţĭ aĭ divanuluĭ Domnieĭ Mele: Nicolae Brâncovénu Vel Vist., Dumitraşco Racoviţă Vel Banŭ, Ienache Văcărescu Vel Spătarŭ, Ienache Moruzi Vel Vornicŭ de Ţéra-de-sus, Manolache Brâncovénu Vel Vornicŭ de Ţéra-de-jos, Manolache Creţulescu Vel Vornicŭ, Nicolae Filipescu Vel Vornicŭ, Costache Ghica Vel Logofĕtŭ de Ţéra-de sus, Scarlatŭ Ghica Vel Logofĕtŭ de Ţéra-de-jos, Nicolae Hangerlău Vel Hatmanŭ, Dimitrie Manulŭ Vel Postelnicŭ, Isacŭ Raletŭ Vel Clucerŭ, Dimitrie Schina Vel Comisŭ, Niculae Racoviţă Vel Paharnicŭ, Iordache Palada Vel Stolnicŭ, Iorgache Vel Slugerŭ, Dumitrache Costanda-

www.dacoromanica.ro

che Vel Pitarŭ, şi Ispravnicŭ Costache Ghica Vel Logofĕtŭ de Ţéra-de-sus. Şi s'aŭ scrisŭ chrisovulŭ acesta intru întâiulŭ anŭ dintru întâia domnie a Domnieĭ Mele, aicĭ în oraşulŭ scaunuluĭ Domnieĭ Mele Bucurescĭ, în anulŭ dela facerea lumiĭ 7301, iar dela Domnulŭ şi Mântuitorulŭ nostru Isusŭ Christosŭ lĕtŭ 1793 Septembre 4. Costantinŭ biv. 3-lea Logofĕtŭ. (1)

Chrisovulŭ mănăstireĭ Pleviceniĭ din sud Oltŭ.

Sfinteĭ şi dumneḑeesceĭ mănăstirĭ ce se numesce Plăviceniĭ ot sud Oltŭ unde se cinstesce şi se prăznuesce hramulŭ marilorŭ cerescilorŭ puterĭ, voivoḑiĭ Mihailŭ şi Gavrilŭ, şi tuturorŭ părinţilorŭ călugărĭ, carĭ după vremĭ vorŭ fi locuitorĭ la acéstă sfântă şi dumneḑeéscă casă, ca să fie ertată sfânta mănăstire de tóte dăjdiile şi orênduelele ce daŭ alte mănăstirĭ, şi să aibă a scuti sfânta mănăstire de vinăriciŭ vinŭ vedre cincĭ sute, i de dijmăritŭ stupĭ una sută, i de văcăritŭ vite ḑece; şi să aibă a ţiné sfânta mănăstire şi liude şase, ómenĭ străinĭ, fără de gâlcévă, ca să fie sfinteĭ mănăstirĭ de ajutorŭ la trebile şi lucrurile ce ar avé trebuinţă, iară de către Domnia Mea să fie în pace şi ertaţĭ aceştĭ ómenĭ de tóte dăjdiile şi orênduelele, orĭ-câte ar eşi peste anŭ dela visteria Domnieĭ Mele, de nicĭ unele valŭ saŭ bântuială să nu aibă, măcar şi când vorŭ da alţiĭ ertaţĭ cu cărţile Domnieĭ Mele iscălite, iar acéstă sfântă mănăstire şi bucatele şi ómeniĭ eĭ să nu dea; pentru că fiindŭ acésta sfântă mănăstire sĕracă şi călcată de rĕzmiriţe, şi moşiórele ce le-aŭ fostŭ avutŭ peste Oltŭ, şi rĕmâindŭ şi de acelea lipsită, aŭ avutŭ acéstă milă, atâtŭ dela alţĭ Domnĭ de maĭ nainte, i dela Domnia Sa fratele Domnŭ Alecxandru Ipsilantŭ Voivodŭ, câtŭ şi dela Domnia Sa fratele nostru Domnŭ Michaiŭ Constantinŭ Suţulŭ Vvd. dintr'amîndouĕ domniile, precum din chrisóvele Domnieĭ Sale, carĭ le amŭ vĕḑutŭ Domnia Mea, ne-amŭ adeveritŭ, unulŭ dela lét 1784 Ghenarie 27 şi altulŭ dela lét. 1792 Ghenarie 22. Decĭ învrenicindu-ne Domnulŭ Dumneḑeŭ şi pe noĭ cu domnia acesteĭ pravoslavnice Ţĕrĭ-Românescĭ, după evlavia ce avemŭ către sfintele luĭ Dumneḑeŭ lăcaşurĭ şi maĭ vîrtosŭ către acestŭ sfântŭ lăcaşŭ, care se află la stare próstă, înnoimŭ şi întărimŭ şi Domnia Mea milele ce se arétă maĭ sus, printr'acestŭ domnesculŭ nostru chrisovŭ, ca să fie sfinteĭ mănăstirĭ de întărire şi ajutorŭ şi părinţilorŭ călugărĭ de chivernisire, iar Domnieĭ Mele şi rĕposaţilorŭ întru fericiré părinţilorŭ Domnieĭ Mele veşnică pomenire. Rugămŭ dară şi pre alţĭ fraţĭ Domnĭ, carĭ în urma nóstră se vorŭ învrednicì dela milostivulŭ Dumneḑeŭ a fi Domnĭ şi oblăduitorĭ acesteĭ pravoslavnice ţĕrĭ, să bine-voiască a

(1) Cod. 26. pag. 136.

www.dacoromanica.ro

înnoì și a întărì chrisovulŭ acesta, ca și ale Domniilorŭ Sale milĭ, ce vorŭ face, să fie de alțiĭ în urmă în sémă ținute. Și amŭ întăritŭ chrisovulŭ acesta cu însășĭ credința Domnieĭ Mele și cu a prea iubițilorŭ Domnieĭ Mele fiĭ și cu sfatulŭ dumné-lorŭ cinstițilorŭ și credincioșĭ boerilorŭ celorŭ marĭ aĭ Divanuluĭ Domnieĭ Mele: Nicolae Brâncovénu Vel Vist., Dumitrașco Racoviță Vel Banŭ, Ienache Văcărescu Vel Spat., Ienache Moruzi Vel Vorn. de Țéra-de-sus, Manolache Brâncovénu Vel Vorn. de Țéra-de-jos, Manolache Crețulescu Vel Vorn., Nicolae Filipescu Vel Vorn., Costache Ghica Vel Log. de Țéra-de-sus, Scarlatŭ Ghica Vel Log. de Țéra-de-jos, Nicolae Hangerlăŭ Vel Hatm., Dumitrache Manu Vel Post., Isacŭ Raletŭ Vel Clucerŭ, Dumitrache Schina Vel Comisŭ, Nicolae Racoviță Vel Pahar., Iordache Palada Vel Stoln., Iordache Vel Slugerŭ, Dumitrache Costandache Vel. Pit, și Ispravnicŭ Costache Ghica Vel Log. de Țéra-de-sus. Și s'aŭ scrisŭ chrisovulŭ acesta la anulŭ dintâĭ alŭ Domnieĭ Mele, aicĭ în orașulŭ scaunuluĭ Domnieĭ Mele Bucurescĭ, la aniĭ dela Christosŭ 1793 Iulie 19, de Ioniță Rafailŭ biv 3-lea Logofĕtŭ. (1)

Chrisovulŭ preoțilorŭ bisericeĭ din satulŭ Sălciile.

Dat-amŭ domnésca nóstră carte acestorŭ patru preoțĭ, ce se află slujindŭ la sfânta biserică din satulŭ Sălciile ot sud Ialomița, moșie a dumné-luĭ cinstituluĭ și credinciosŭ boeruluĭ Domnieĭ Mele Ienache Moruzi Vel Vornicŭ, ca să fie în pace și ertațĭ de tóte dările și orênduelele ce vorŭ eșì pe cinulŭ preoțescŭ dela visteria Domnieĭ Mele și dela sfânta Mitropolie, cum și de ploconulŭ vlădicescŭ să fie nesupĕrațĭ, pentru că aflându-se aceștĭ preoțĭ cu slujbă napristan la numita biserică și neavêndŭ nicĭ unŭ ajutorŭ saŭ venitŭ de nicăirea, și aflându-se sĕracĭ, ne-amŭ milostivitŭ Domnia Mea și i-amŭ ertatŭ, ca să aibă pace să pótă slujì nelipsitŭ sfânta leturghie; de care și poruncimŭ Domnia Mea să li se păzéscă acestŭ priveleghiŭ, ii saam. receh. gpd. — 1793 Octombre 14.

Cartea mănăstireĭ Bucovŭ de milele ce are.

Fiind-că sfânta mănăstire Bucovulŭ din sud Argeșŭ, unde locuescŭ maicĭ călugărițe, aflându-se fórte sĕracă și fără de nicĭ unŭ ajutorŭ de nicăerĭ, aŭ avutŭ milă și dela alțĭ fraţĭ Domnĭ de maĭ nainte de lnà din vinăriciulŭ domnescŭ dintru acelŭ judeţŭ vinŭ vedre una sută și la vremea dijmărituluĭ scutea stupĭ una sută, așișderea ținea și liude șése, ómenĭ străinĭ,

(1) Cod. pag. 127.

www.dacoromanica.ro

iertaţĭ de tóte dăjdiile, precum pentru acésta ne-amŭ pliroforisitŭ şi Domnia Mea din cartea Domnieĭ Sale fratelui Domnŭ Michaiŭ Constantinŭ Suţulŭ Voevodŭ ot lét. 1792 Noembre 29; dreptŭ aceea ne-amŭ milostivitŭ Domnia Mea de i amŭ înnoitŭ milele, ce maĭ sus se arată, printr'acéstă carte a Domnieĭ Mele, şi poruncimŭ tuturorŭ de obşte, ca să se păzéscă nestrămutatŭ; însă pentru aceĭ liude şése străinĭ, după ce-ĭ va găsi, să-ĭ ducă la ispravniciĭ judeţuluĭ ca să-ĭ cerceteze, şi fiindŭ străinĭ cu adevĕratŭ să le deie adeverinţă pre numele şi chipulŭ lorŭ, ca să li se dee şi pecetluiturĭ dela visteria Domnieĭ Mele, spre a-ĭ avé nesupĕraţĭ; într'altŭ chipŭ să nu fie, că aşà este porunca Domnieĭ Mele, ii saam. receh. gpd. — 1793 Augustŭ 24. (1)

Cartea mănăstireĭ Bucovĕţulŭ din sud Doljŭ.

Dat-amŭ domnésca nóstră carte sfinteĭ mănăstirĭ Bucovĕţulŭ din sud Doljŭ, ca să ieae vinăriciulŭ din poporulŭ Radovanŭ i Pleşoiulŭ i Priseaca i Bucovĕţulŭ şi Stejarulŭ, câte doĭ banĭ de vadră şi părpărulŭ după obiceiŭ; dar fiind-că dela o vreme încóce, izvodindu-se şi alte nume, poporuluĭ Rădovanŭ ḑicêndu-ĭ şi Vărvărŭ, se întinsese vinăriceriĭ domnescĭ a luà vinăriciulŭ partea mănăstireĭ dintr'acéstă numire, dar din porunca Domnieĭ Sale fratelui Michaiŭ Vodă Suţulŭ, făcêndu-se cercetare de sfinţia Sa Episcopulŭ Rîmniculuĭ Chirŭ Nectarie şi de dumné-luĭ Manolache Brâncovénu Vel Vorniciŭ, fiindŭ atuncĭ Vel Logofĕtŭ, şi de dumné-luĭ biv Vel Spătarŭ Grigorie Balasache, arată prin anafora, că după cercetarea ce aŭ făcutŭ, s'aŭ adeveritŭ, că acéstă numire este totŭ din cuprinsulŭ acestuĭ poporŭ ce-lŭ are mănăstirea prin carte, care însuşĭ dumné-luĭ Vistierulŭ Constantinŭ Ştirbeiŭ, cumpĕrătorulŭ slujbeĭ, aŭ cunoscutŭ, că cu nedreptate aŭ opritŭ mila mănăstireĭ dintr'acelŭ poporŭ, şi aŭ întăritŭ Domnia Sa acea anafora, care s'a vĕḑutŭ şi de Domnia Mea, ca să aibă a luà vinăriciulŭ dintr'acéstă numire, după cum aŭ luatŭ şi maĭ nainte; însă la vremea vinăriciuluĭ să aibă omulŭ mănăstireĭ împreună cu vinăriceriĭ domnescĭ a âmblà să scrie vinăriciulŭ dintr'acestea popóre, cu numirea ce se arată maĭ sus, şi făcêndŭ douĕ catastişe asemenea, iscălite fiindŭ şi de vinăriceriĭ domnescĭ şi de omulŭ mănăstireĭ, să strîngă totŭ vinăriciulŭ dela ceĭ ce plătescŭ, câte banĭ cincĭ, din care să aibă vinăriceriĭ domnescĭ a luà câte treĭ banĭ de vadră şi omulŭ mănăstireĭ ceĭ-lalţĭ câte doĭ banĭ de vadră şi părpărulŭ după obiceiŭ; aşişderea să ţie sfânta mănăstire şi liude doĭ, ómenĭ străinĭ, pentru posluşania mănăstireĭ, şi pe adeverinţa ce va aduce dela

(1) Cod. XXVI, pag. 126.

www.dacoromanica.ro

dumnė-lorŭ ispravnicĭ judeţuluĭ pe numele şi chipurile lorŭ, să li se dea şi pecetluiturĭ gospodŭ dela visterie, ca să fie în pace şi nesupĕraţĭ; fiind-că acestea milĭ le-aŭ avutŭ sfânta mănăstire atâtŭ dela alţĭ fraţĭ Domnĭ de maĭ nainte, câtŭ şi dela Domnia Sa fratele Michaiŭ Suţulŭ Voevodŭ, dintru amîndouĕ domniile, precum din cartea Domnieĭ Sale, ot lĕtulŭ 1792 Noembrie 15, ne-amŭ adeveritŭ, carĭ milĭ şi Domnia Mea ne-amŭ milostivitŭ de amŭ întăritŭ printr'acésta domnésca nóstră carte, ca să se păzéscă nestrămutatŭ, pentru care poruncimŭ la toţĭ câţĭ se cuvine, întocmaĭ să fiţĭ următorĭ, toli copisah gpd. — 1793 Septembre 8. (1)

Chrisovulŭ schituluĭ din Gura Văeĭ Popiĭ.

De vreme ce schitulŭ ce este în Gura Văiĭ Popiĭ sud Muscelŭ, la care lo cuiescŭ maicĭ călugăriţe, aflându-se la multă lipsă şi la locŭ unde nu se potŭ cu lesnire a-şĭ agonisì celea trebuincióse, aŭ avutŭ milă atâtŭ dela alţĭ fraţĭ Domnĭ de maĭ nainte, câtŭ şi dela Domnia Sa fratele Michaiŭ Vodă Suţulŭ, dintru amîndouĕ domniile, prin cărţile Domnieĭ Sale ce le vĕḑumŭ, una cu lĕt. 1784 Februarie 20, şi alta cu lĕt. 1792 Iunie 22, ca să ţie liude optŭ, străinĭ fără de pricină, pentru posluşania schituluĭ, şi unŭ preotŭ şi unŭ diaconŭ scutiţĭ, cum şi patru-ḑecĭ bolovanĭ sare dela ocna Telega pe totŭ anulŭ, şi de vinăriciŭ să aibă a scutì vedre optŭ sute; însă de nu se va cuprinde din vinulŭ schituluĭ, să se dee din vinăriciulŭ domnescŭ; şi să aibă a scutì de oieritŭ oĭ cincĭ sute, pentru care de nu va avé schitulŭ oĭ să-ĭ dee din visterie cu pecetluitŭ şi dijmăritŭ . . . una sută, dreptŭ aceea şi Domnia Mea ne-amŭ milostivitŭ asupra numituluĭ schitŭ, de i-amŭ înnoitŭ şi i-amŭ întăritŭ mila acésta, spre a se păzì nestrămutatŭ, pentru care poruncimŭ şi dumné-vóstre ispravnicilorŭ, i altorŭ slujbaşĭ şi deregătorĭ, după cum se cuprinde maĭ sus, să aveţĭ a urmà şi să nu vĕ atingeţĭ a face supĕrare întru nimicŭ, ii saam. receh. gpd.—1793 Septembre 17. (2)

Chrisovulŭ schituluĭ Prosiia.

Fiind-că la Domnia Mea aŭ datŭ o jalbă călugăriţele dela schitulŭ Prosiia ce este pe apa Volsanuluĭ sud Argeşŭ, cum că cu a lorŭ ostenélă şi cheltuială aŭ făcutŭ acestŭ schitŭ, şi neavêndŭ altŭ ajutorŭ ca să-lŭ pótă sĕvêrşì, aŭ făcutŭ rugăciune Domnieĭ Mele, prin jalbă, ca să se împărtăşiască acestŭ schitŭ cu óre-şĭ carĭ mile dela Domnia Mea, a cărora jalbă rênduind-o Domnia Mea la dumné-luĭ cinstitŭ şi credinciosŭ boerulŭ Domnieĭ Mele,

(1) Cod. XXVI, pag. 105.
(2) Cod. XXVI, pag. 181.

www.dacoromanica.ro

Vel Vist., ne arată, prin anaforaua dumné-luĭ dela două ale luneĭ acesteia, cum că s'aŭ adeveritŭ dela iubitorulŭ de Dumnedeŭ părintele Chirŭ Iosifŭ, Episcopulŭ Argeşuluĭ, cum că jalba este adevĕrată, şi la vara viitóre îlŭ şi sĕvêrşesce. Dreptŭ aceea ne-amŭ milostivitŭ Domnia Mea şi printr'acestă domnéscă a nóstră carte, dămŭ şi miluimŭ acestŭ sfântŭ schitŭ cu liude cincĭ, scutelnicĭ, ómenĭ străinĭ, aduşĭ acum din străinătate, pe carĭ dându-ĭ înaintea dumné-lorŭ ispravnicilorŭ judeţuluĭ, după cercetarea ce li se va face, fiindŭ cu adevĕratŭ străinĭ, să le dee adeverinţă pre numele şi chipulŭ lorŭ, ca să li se dee pecetluiturile Domnieĭ Mele dela visterie, spre a fi nesupĕraţĭ de tóte dăjdiile şi angariile ce vorŭ eşi dela visteria Domnieĭ Mele peste anŭ în ţéră, ca să pótă fi schituluĭ de posluşania şi ajutorŭ, ii saam. receh. gpd. — 1793 Decembre 29.

Chrisovulŭ schituluĭ Cernica.

Dat-amŭ domnésca nóstră carte sfântuluĭ schitŭ Cernica din sud Ilfovŭ şi tuturorŭ părinţilorŭ cernicanĭ, ca să aibă, acum şi în toţĭ aniĭ, a scuti două-sute cincĭ-ḑecĭ oĭ, drepte ale schituluĭ, de oieritŭ; pentru că aceştĭ părinţĭ dela numitulŭ schitŭ, fiindŭ sciuţĭ cum că îşĭ ţinŭ viaţa şi trăescŭ cu milă de pe la creştinĭ, şi iarăşĭ din mila creştinilorŭ dobândindu-se cu acestea oĭ, amŭ bine-voitŭ şi Domnia Nóstră de amŭ miluitŭ cu scutéla oieritului pe două-sute cincĭ-ḑecĭ de oĭ şi le-amŭ datŭ acestŭ privileghiŭ, ca pururea să li se păḑéscă, ii saam receh. gpd . . . 1793 Ghenarie 2. Vel Logofĕtŭ.

Chrisovulŭ mănăstireĭ Lăculeţele.

Sfinteĭ şi dumnedeescĭ mănăstirĭ Lăculeţele din sud Dâmboviţa, unde se cinstesce şi se prăznuesce hramulŭ sfântuluĭ şi mareluĭ Prorocŭ Ilie, ca să fie sfinteĭ mănăstirĭ milă dela Domnia Mea, să aibă a scuti de dijmăritŭ stupĭ i rîmători două-sute şi cincĭ-ḑecĭ, i de oieritŭ oĭ două sute, i de pogonăritŭ pogóne cincĭ şi de vinăriciŭ vinŭ vedre două sute, şi să scutéscă i liude 4, însă nu ómenĭ de prin satele ţĕriĭ, ci străinĭ, pe carĭ acum să-ĭ găséscă, şi ducêndu-ĭ la dumné-lorŭ ispravniciĭ judeţuluĭ, să-ĭ cerceteze şi de vorŭ fi străinĭ cu adevĕratŭ să le dee adeverinţe pre numele şi chipulŭ lorŭ, care adeverinţă aducêndu-o, să li se dee şi pecetluiturile Domnieĭ Mele dela visterie, ca să fie nesupĕraţĭ, pentru ajutorulŭ sfinteĭ mănăstirĭ şi călugăriţelorŭ de acolo; aşişderea şi unŭ preotŭ i unŭ diaconŭ încă să fie în pace şi ertatŭ de birulŭ preoţescŭ i de ploconŭ vlădicescŭ; şi să aibă sfânta mănăstire în toţĭ aniĭ dela Ocniţa, ce este de jos de Târgovişte, sare bolovanĭ cincĭ-ḑecĭ. Tóte acestea câte se cuprindŭ maĭ sus să fie pă-

www.dacoromanica.ro

zite şi nestrămutate, de către toţĭ ceĭ ce vorŭ fi orênduiţĭ cu slujbe spre acéstă parte de locŭ, pentru că locuindŭ la acéstă sfântă mânăstire călugăriţe şi avêndŭ cărţĭ de milă şi dela alţĭ fraţĭ Domnĭ, precum amŭ vĕḑutŭ Domnia Mea şi cartea Domnieĭ Sale Alexandru Vodă Ipsilantŭ, cu létulŭ 1776 Iunie 1; dreptŭ aceea amŭ înnoitŭ şi Domnia Mea şi amŭ întăritŭ mila, ce se arată maĭ sus, şi poruncimŭ tuturorŭ celorŭ ce vĕ veţĭ aflà cu orĭ-ce slujbe orênduiţĭ spre acéstă parte de locŭ, vĕḑêndŭ cartea Domnieĭ Mele, altă supĕrare să nu le faceţĭ, măcar de orĭ-ce, ii saam receh gpd. . . 1793 Decemvre 20. (1)

Cartea schitului Fundătura din sud Buzĕŭ.

Fiind-că ne-amŭ însciinţatŭ Domnia Mea, cum-că la schitulŭ Fundătura ot sud Buzĕŭ, care din milostenie şi ajutorŭ creştinescŭ s'aŭ făcutŭ, se află unŭ cuviosŭ stareţŭ anume Clementŭ Ieromonahŭ, cu câţĭ-va părinţĭ călugărĭ, carĭ ţinŭ întrégă orênduiala de chinovionŭ, şi petrecŭ viaţa lorŭ pururea întru rugăciunĭ şi postirĭ, slăvindŭ numele luĭ Dumneḑeŭ, şi rugându-se în tótă vremea pentru bună starea oblăduiriĭ şi îndestulăriĭ acesteĭ creştinescĭ ţĕrĭ, şi cum-că acestŭ sfântŭ locaşŭ, întru care locuescŭ numiţiĭ părinţĭ, se află în locŭ fórte cu anevoie de hrană şi de chiverniséla, fiindŭ în piatră şi întru strîmtorĭ, la care fiindŭ cu çale şi trebuinciosŭ ajutorŭ şi milă domnéscă, şi amŭ datŭ acestŭ domnesculŭ nostru privileghiŭ, ca să aibă părinţiĭ dela acestŭ schitŭ a luà pe totŭ anulŭ câte 70 bolovanĭ sare dela ocna Slăniculuĭ şi câte talerĭ 50 dela vama sud Buzĕŭ. Dreptŭ aceea, poruncimŭ Domnia Mea cămăraşuluĭ dela ocnă şi vameşilorŭ dela Buzĕŭ, ca pe totŭ anulŭ să aveţĭ a da acéstă milă la numitulŭ schitŭ. — 1793 Septembre 13.

Cartea schitului Fundătura, a scutì liude cincĭ.

Dat-amŭ domnésca nóstră carte schituluĭ Fundătura i călugăraşilorŭ ce se află locuitorĭ la acestŭ locŭ ot sud Buzĕŭ, ca să aibă a găsi liude cincĭ, ómenĭ străinĭ, aduşĭ acum din străinătate, pe carĭ găsindu-ĭ şi arĕtându-ĭ la dumné-lorŭ ispravnicilĭ, după cercetarea ce li se va face, fiindŭ străinĭ, să le dea adeverinţă pe numele şi chipulŭ lorŭ, după care li se va da şi pecetluitŭ gospod. dela visterie spre a fi în pace şi nesupĕraţĭ de rêndulŭ dăjdiilorŭ visterieĭ şi de alte podveḑĭ; pentru că acéstă milă aŭ avut-o şi prin cartea dumi-sale frateluĭ Michaiŭ Vodă Suţulŭ, ce o vĕḑumŭ cu lét.

(1) Cod. 26. pag. 185.

www.dacoromanica.ro

1785 Ghenarie 21. Dreptŭ aceea, poruncimŭ Domnia Mea întocmaĭ să se păzéscă, ca şi aceştĭ ómenĭ să pótă căutà de póslușania schitului, îi saam receh. gpd. . . . . 1793 Octombrie 3.

Cartea sfântuluĭ schitŭ Lespedile din sud Prahova, de mila vinăriciuluĭ ce are.

Fiindŭ-că sfântulŭ şi dumnedeesculŭ schitŭ, ce se numesce Lespedile, din sud Prahova, care este metohŭ alŭ mănăstireĭ sfântuluĭ Pantelimonŭ, aŭ avutŭ milă de vinăriciŭ din poporulŭ Măgureniĭ ot sud Prahova, prin chrisóve şi cărţĭ domnescĭ, precum ne adeverimŭ Domnia Mea din carteа Domnieĭ Sale frateluĭ Michaiŭ Vodă Suţulŭ, ce o vědumŭ cu létulŭ 1792 Augustŭ 3, i-amŭ datŭ şi Domnia Mea acéstă domnésca nóstră carte, cu întărire mila ce aŭ avutŭ să se păzéscă nestrămutatŭ, ca să aibă a luà adică vinăriciulŭ din maĭ sus numitulŭ poporŭ, câte doĭ banĭ de vadră şi părpărulŭ după obiceiŭ, însă la vremea vinăriciuluĭ să aibă sfântulŭ schitŭ a-şĭ trimite omulŭ sĕŭ, ca să scrie vinăriciulŭ la acéstŭ poporŭ, împreună cu vinăriceriĭ domnescĭ, şi făcêndŭ două catastişe, asemenea unulŭ ca şi altulŭ, iscălite fiindŭ amîndouĕ şi de vinăriceriĭ domnescĭ şi de omulŭ sfântuluĭ schitŭ, să-şĭ ieae schitulŭ mila sa, câte doĭ banĭ de vadră şi părpărulŭ, iară ceĭ-lalţĭ banĭ să-ĭ ieae vinăriceriĭ domnescĭ; de care poruncimŭ la toţĭ câţĭ se cuvine, întocmaĭ să fie următorĭ a se păzì acestŭ priveleghiŭ. 1793 Iunie 30. (1)

Procit. Vel Logofĕtŭ.

Cartea schituluĭ Lespedile din sud Prahova, de milele ce are.

Dat-amŭ domnéscă nostră carte sfântuluĭ schitŭ Lespedile din sud Prahova şi cuviosuluĭ stareţŭ dela acestŭ schitŭ, Chirŭ Sava, şi tuturorŭ părinţilorŭ călugăraşĭ, ce se află la acestŭ schitŭ, ca să aibă milă dela Domnia Mea a luà pe totŭ anulŭ dela Ocnă câte 100 bolovanĭ sare, i câte talerĭ 100 din vama Câmpiniĭ, pentru că acestŭ sfântŭ schitŭ aflându-se la locŭ rĕŭ şi cu neîndemânare de chivernisélă şi hrană, şi aflănduse la dărăpănare şi próstă stare şi lipsitŭ de alte venituri şi milĭ, după cum sunt álte schiturĭ şi mănăstirĭ, dat-aŭ jalbă Domnieĭ Mele acestŭ cuviosŭ stareţŭ, arĕtândŭ că acestŭ sfântŭ schitŭ aŭ avutŭ milĭ domnescĭ prin chrisóve i cărţĭ vechĭ, dar în vremea trecuteĭ rĕsmiriţe prădându-se şi răpuindu-se, aŭ rĕmăsŭ sfântulŭ schitŭ lipsitŭ de tóte. Dreptŭ aceea, pliroforisindu-ne Dom-

(1) Cod. XXVI, pag. 88.

www.dacoromanica.ro

nia Mea, cum că călugărașiĭ, ce se află locuitorĭ la acestŭ schitŭ, sunt isterisiţĭ de hrana vieţeĭ lorŭ și de îmbrăcămintea cea trebuinciósă, ne-amŭ milostivitŭ Domnia Mea și i-amŭ orênduitŭ Domnia Mea, de i-amŭ orênduitŭ sfântuluĭ schitŭ acéstă milă, ca să fie sfinţilorŭ părinţĭ de hrană și îmbrăcăminte, iar Domnieĭ Mele vecĭnică pomenire. Pentru care poruncimŭ Domnia Mea de a se da în toţĭ aniĭ vremiĭ domnieĭ nóstre acéstă milă fără de nicĭ o smintélă, că așa este porunca Domnieĭ Mele, ii saam receh. gpd. — 1793 Sept. 7. (1)

Chrisovulŭ schituluĭ Ostrovulŭ din sud Argeșŭ.

Douĕ lucrurĭ minunate sunt cele ce încununéză și împodobescŭ bunătăţile Domnilorŭ și ale oblăduitorilorŭ, amîndouĕ vrednice de laudă, adică marea cuviinţă și buna credinţă, din care cea dintâĭ se silesce către ocârmuirea politicéscă, iar cea de a doua către podóba bisericéscă, însă iubirea uneia de către alta cu atâta maĭ de folosŭ este, cu câtŭ pentru marea cuviinţă, ca de unŭ lucru lumescŭ, dice Mântuitoriulŭ: «te grijescĭ și spre multe te silescĭ», iar pentru buna credinţă dice: «unŭ lucru trebuesce, la care lucru trebuinciosŭ, uitându-se Domniĭ ceĭ înţelepţĭ, cârmuirea politieĭ cu dreptate o sĕvêrșescŭ, și dreptatea Bisericeĭ, adică podóba cu înţelepciunea, o împlinescŭ, câștigândŭ partea cea bună care nu se va luà dela dînșiĭ». Dreptŭ aceea dară, și noĭ întru Christosŭ bine credinciosŭ Domnŭ, Io Alexandru Constantinŭ Moruzi Vvd., din pronia cea de sus fiindŭ înălţatŭ cu stăpâna domnie și oblăduirea ţĕreĭ aceștia, și însciinţându-ne Domnia Mea de la Prea Sfinţia Sa Părintele Metropolitulŭ ţĕreĭ Chirŭ Filaretŭ, pentru sfântulŭ și dumnedeesculŭ schitŭ, ce se numesce schitulŭ Ostrovuluĭ ot sud Argeșŭ, unde locuescŭ maicĭ călugăriţe, cum că acestŭ schitŭ se află într'unŭ ostrovŭ în mijloculŭ Oltuluĭ și despre tóte părţile înconjuratŭ de apă, de orĭ la ce parte arŭ vrea maicile călugăriţe a merge, totŭ cu luntrele caută a trece, și fiindŭ acestŭ schitŭ de totŭ lipsitŭ, fără de nicĭ unŭ venitŭ de nicăirea și fără de ómenĭ, cu carĭ să se pótă ajutà la trebuinţe și să aibà și maicile de hrana lorŭ și de posluşanie, aŭ avutŭ milĭ dela trecuţĭ fraţĭ Domnĭ, prin chrisóve domnescĭ, de luà din vinăriciulŭ ce se chiamă Malulŭ ot Rîmnicŭ sud Vâlcea, pe totŭ anulŭ câte douĕ sute vedre vinŭ dela vinăriceriĭ de acolo, i tal, cincĭ-decĭ dela Ocnele marĭ pentru sare, de douĕ orĭ într'un anŭ, adică la Crăciunŭ pe jumĕtate și la hramulŭ schituluĭ pe jumĕtate, și liude patru, ómenĭ străinĭ, pentru posluşania schituluĭ, scutindŭ și drepte bucatele schituluĭ, oĭ una sută de oieritŭ, precum

(1) Cod. XXVI, fila 88.

www.dacoromanica.ro

acésta din chrisovulŭ Domnieĭ Sale rĕposatuluĭ Costantinŭ Cehanŭ Racoviţă Voevodŭ ot lét 1757 ce s'aŭ vĕḑutŭ, şi chrisovulŭ Domnieĭ Sale frateluĭ Domnŭ Alexandru Ipsilantŭ Voivodŭ, ce s'aŭ vĕḑutŭ cu létulŭ 1777 Augustŭ 1, i din chrisovulŭ Domnieĭ Sale frateluĭ Domnŭ Michaiŭ Constantinŭ Suţu Voivodŭ din domnia d'întâĭ, ce s'aŭ vĕḑutŭ cu lét. 1774, ne-amŭ adeveritŭ; care acéstă milă s'aŭ fostŭ curmatŭ de nu o maĭ luà, şi iarăşĭ s'aŭ făcutŭ îndreptare; decĭ şi Domnia Mea, milostivindu-ne, întărimŭ, printr'acestŭ chrisovŭ alŭ Domnieĭ Mele, ca să aibă a avé şi a luà maicile dela acestŭ maĭ sus numitŭ schitŭ milele maĭ sus arĕtate în tótă vremea, nestrămutate, spre a fi sfântuluĭ schitŭ de întărire şi maicilorŭ de hrana chivernisită, iar Domnieĭ Mele şi rĕposaţilorŭ părinţilorŭ Domnieĭ Mele vecinică pomenire ; însă vinulŭ să aibă a-lŭ plăti vinăriceriĭ, ce vorŭ fi orênduiţĭ, cu banĭ, vadra po banĭ patru-ḑecĭ după obiceiŭ, şi ómeniĭ să fie străinĭ, găsiţĭ de acum, pentru carĭ să aibă a aduce maicile adeverinţă dela dumné-lorŭ ispravniciĭ judeţuluĭ pe numele şi chipulŭ lorŭ, ca să li se dea pecetluitŭ gospodŭ, spre a fi în pace şi apĕraţĭ de tóte dăjdiile şi orênduelele, verĭ-câte arŭ eşì dela visteria Domnieĭ Mele peste anŭ în ţéră. Decĭ spre buna întemeiare şi statornicie acestorŭ milĭ, adeverit-amŭ chrisovulŭ acesta cu însăşĭ credinţa Domnieĭ Mele, Iŏ Alexandru Constantinŭ Moruzi Vvd., marturĭ puindŭ pe prea iubiţiĭ Domnieĭ Mele fiĭ, Constantinŭ Vvd., Dumitraşco Vvd., Nicolae Vvd., şi pe toţĭ cinstiţiĭ şi credincioşiĭ boeriĭ Domnieĭ Mele: Nicolae Brâncovénu Vel Vist., Dumitraşco Racoviţă Vel Banŭ, Ienache Văcărescu Vel Spăt., Ienache Moruzi Vel Vorn. de Ţéra-de-sus, Manolache Brâncovénu Vel Vornicŭ de Ţéra-de-jos, Manolache Creţulescu Vel Vorn., Nicolae Filipescu Vel Vorn., Costache Ghica Vel Log. de Ţéra-de-sus, Scarlatŭ Ghica Vel Log. de Ţéra-de jos, Nicolae Hangerlăŭ Vel Hatm., Dimitrie Manu Vel Post., Isacŭ Raletŭ Vel Clucerŭ, Dumitrache Skina Vel Comisŭ, Nicolae Racoviţă Vel Paharn., Iordache Palada Vel Stol., Iordache Vel Pit., şi Ispravnicŭ Costache Ghica Vel Log. de Ţéra-de-sus. Şi s'aŭ scrisŭ chrisovulŭ acesta în anulŭ dintâĭ alŭ domnieĭ mele, aicĭ în oraşulŭ scaunuluĭ Domnieĭ Mele Bucurescĭ, la aniĭ dela facerea lumiĭ 7302, iar dela Domnulŭ şi Mântuitorulŭ nostru Iisusŭ Christosŭ, létŭ 1793 Sept. 15. (1)

Chrisovulŭ mănăstiriĭ Dintr'unŭ Lemnŭ din sud Vâlcea, de mila ce are.

Sfinteĭ şi dumneḑeesceĭ mănăstirĭ ce se numesce Dintr'unŭ Lemnŭ, unde se cinstesce şi se prăznuesce hramulŭ Nascereĭ Prea Sfinteĭ Stăpâneĭ nóstre

(1) Cod. XXVI, pag. 151—152.

www.dacoromanica.ro

de Dumnedeŭ Născătóre și pururea Feciórei Maria, și tuturorŭ maicelorŭ călugărițe, câte se vorŭ aflá locuitóre la acéstă sfântă mănăstire, ca să fie sfinteĭ mănăstirĭ milă dela Domnia Mea talerĭ șépte-decĭ și cincĭ dela visteria Domnieĭ Mele, să aibă a luá în toțĭ aniĭ acești banĭ la diua sfântuluĭ Dimitrie pentru treĭ sute obroce grâŭ, ce aŭ avutŭ milă dela toțĭ rĕposațiĭ Domnĭ de luá dela cluceriĭ de zicniță; iară acum, pentru maĭ bună lesnire, amŭ socotitŭ Domnia Mea, ca să li se dee pentru acestŭ grâŭ acești banĭ gata dela visterie. Și iar să fie sfinteĭ mănăstirĭ milă dela Domnia Mea merticŭ de sare dela Vel Ocna bolovanĭ marĭ una sută, să aibă a luá călugărițele acéstă sare în toțĭ aniĭ dela gura Ocniĭ, la vremea când iaŭ și alte mănăstirĭ ce aŭ milă; să o ducă să o vîndă, unde vorŭ vrea, fără de vamă și fără de tótă cheltuiala ce va avé sarea. Și iar să fie sfinteĭ mănăstirĭ milă dela Domnia Mea, din vinăriciulŭ domnescŭ să iea din délulŭ Slatineĭ, să aibă a luá sfânta mănăstire din délulŭ de jos ce ține de délulŭ Slatineĭ, însă din vinăriciŭ vedre treĭ sute; acestŭ vinăriciŭ să-lŭ ieae maicile călugărițe din vinăriciulŭ ce este domnescŭ, și să-lŭ rădice să-lŭ ducă la mănăstire, fără de nicĭ o oprélă de către vinăriceriĭ de acolo. Și iar să fie sfinteĭ mănăstirĭ milă dela Domnia Mea totŭ vinăriciulŭ domnescŭ dela satulŭ Pietrariĭ sud Vâlcea, verĭ-câtŭ s'ar aflá, să aibă a luá sfânta mănăstire acestŭ vinăriciŭ dela totŭ omulŭ după obiceiŭ. Și iar să fie sfinteĭ mănăstirĭ milă dela Domnia Mea dece liude posluș nicĭ, carĭ și aceștia să fie în pace și ertațĭ de sferturile vistierieĭ, carĭ sunt obișnuite a eși peste anŭ, orĭ cu ce nume vorŭ ieși, saŭ cu pecețĭ saŭ fără pecețĭ, așișderea și de alte orênduielĭ ce vorŭ eși pe județe de tóte să fie nesupĕrațĭ, ca să fie sfinteĭ mănăstirĭ de ajutorŭ și de întărire, fiindŭ în partea munteluĭ la locŭ fără de hrană și fără de nicĭ unŭ venitŭ dela altă parte. Și iar amŭ maĭ făcutŭ Domnia Mea milă cu acéstă sfântă mănăstire, ca să aibă a ține cincĭ preoțĭ și unŭ diaconŭ, scutițĭ, anume: popa Mateiŭ, popa Gregorie, popa Ioanŭ, popa Gheorghe, popa Barbulŭ și diaconulŭ Gheorghe, care să fie în pace și ertațĭ de tóte dăjdiile și orênduelele ce se punŭ pre preoțĭ peste anŭ dela visteria Domniĭ Mele, de nicĭ unele nicĭ unŭ valŭ și nicĭ o bântuială să nu aibă, nicĭ de către Prea Sfinția Sa Părintele Mitropolitulŭ țeriĭ, nicĭ de către Episcopulŭ Rîmniculuĭ, nicĭ de către altŭ nimenea, și să aibă a scuti a lorŭ drepte bucate, de dijmăritŭ stupĭ i rîmătorĭ doué sute, i de vinăriciŭ vedre treĭ sute, și de oieritŭ oĭ una sută cincĭ-decĭ ale mănăstirĭ, însă acéstă sumă la toțĭ preoțiĭ i diaconulŭ ce se arată maĭ sus; pentru că aflându-se numițiĭ preoțĭ napristan cu sfintele slujbe la amîndouĕ sfintele bisericĭ dela acéstă sfântă mănăstire, unde se află și minunata icóna a Prea Sfinteĭ de Dumnedeŭ Născătórea, tot-deauna dela toțĭ Domniĭ, atâtŭ mânăstirea câtŭ și preoțiĭ, aŭ avutŭ aceste milĭ, pre-

www.dacoromanica.ro

cum amŭ vĕḍutŭ Domnia Mea, atâtŭ cărţile celorŭ maĭ dinainte Domnĭ, câtŭ şi chrisóvele Domnieĭ Sale Alexandru Ipsilantŭ Voevodŭ, şi a Domnieĭ Sale fratelui nostru Domnŭ Michaiŭ Constantinŭ Suţu Voevodŭ dintr'amîndouĕ domniile, prin carĭ aŭ înnoitŭ mila de maĭ sus arĕtată. Decĭ acum, învrenicindu-ne Domnulŭ Dumneḍeŭ şi pre noĭ cu domnia acesteĭ pravoslavnice Ţĕrĭ-Românescĭ, după evlavia ce avemŭ Domnia Mea către sfintele luĭ Dumneḍeŭ locaşurĭ, ne amŭ milostivitŭ de i-amŭ înnoitŭ şi i-amŭ întăritŭ milele de maĭ sus arĕtate, ca să aibă sfânta mănăstire a şi le luà pe deplinŭ, şi preoţiĭ iarăşĭ de nimicŭ să nu se supere pentru câte se cuprinde maĭ sus, încă şi când arŭ da alţĭ preoţĭ; şi poruncimŭ Domnia Mea dumné-vóstre ispravnicilorŭ de prin judeţe i molitvelorŭ dumné-vóstre protopopilorŭ, i vouĕ dijmarilorŭ, vinăricerilorŭ, oierilorŭ şi tuturorŭ de obşte slugĭ vlădicescĭ séŭ episcopescĭ, ce veţĭ fi orênduiţĭ cu aceste slujbe, vĕḍêndŭ chrisovulŭ acesta alŭ Domnieĭ Mele, toţĭ să aveţĭ a vĕ ferì de casele numiţilorŭ preoţĭ i a diaconuluĭ şi de bucatele lorŭ nimenea nicĭ unŭ felŭ de supĕrare peste porunca Domnieĭ Mele să nu faceţĭ. Decĭ amŭ întăritŭ chrisovulŭ acesta cu însăşĭ credinţa Domnieĭ Mele, Iŏ Alexandru Constantinŭ Moruzĭ Voevodŭ, i cu credinţa prea iubiţilorŭ meĭ fiĭ, Constantinŭ Vodă, Nicolae Vodă, Dumitraşco Vodă, şi cu totŭ sfatulŭ cinstiţilorŭ şi credincioşĭ boerilorŭ celorŭ marĭ aĭ divanuluĭ Domnieĭ Mele: Pan Nicolae Brâncovénu Vel Vist., Dumitraşco Racoviţă Vel Banŭ, Ianache Văcărescu Vel Spăt., Ianache Moruzi Vel Vornicŭ de Ţéra-de-sus, Manolache Brâncovénu Vel Vornicŭ de Ţéra-de-jos, Manolache Creţulescu Vel Vornicŭ, Nicolae Filipescu Vel Vornicŭ, Costache Ghica Vel Logofĕtŭ de Ţéra-de-jos, Nicolae Hangerlăŭ Vel Hatmanŭ, Dumitrache Manu Vel Postelnicŭ, Isaacŭ Raletŭ Vel Clucerŭ, Dumitrache Schina Vel Comisŭ, Iordache Vel Slugerŭ, Dumitrache Costandache Vel Pitarŭ, şi Ispravnicŭ Constantinŭ Ghica Vel Logofĕtŭ de Ţéra-de-sus. Şi s'aŭ scrisŭ chrisovulŭ acesta la anulŭ dintâĭ alŭ domnieĭ Domnieĭ Mele, Bucurescĭ, la ăniĭ dela zidirea lumiĭ Iét. 7301, iar dela Domnulŭ şi Mântuitorulŭ nostru Isusŭ Christosŭ 1793, în luna luĭ Maiŭ 26 de ḍile, de Ioniţă Rafaelŭ biv. 3-lea logof. (1)

Chrisovulŭ schituluĭ Ciolanulŭ.

Din tóte cele maĭ alese şi lăudate lucrurĭ la ceĭ ce dela Dumneḍeŭ li s'aŭ datŭ a stăpâni, fapta cea bună a milostivireĭ este maĭ alésă şi maĭ lăudată, maĭ încă când va fi către sfintele şi dumneḍeescile mănăstirĭ, unde se sĕvêrşescŭ dumneḍeescile slujbe şi unde ceĭ ce aŭ părăsitŭ lumea trăescŭ

(1) Cod. XXVI, fila, pag. 33—34.

www.dacoromanica.ro

o viață îngerescă și maĭ presus de lume, rugându-se luĭ Dumnedeŭ ḑiua și nóptea pentru Impĕraţĭ și pentru Domnĭ și pentru totŭ pravoslavnicŭlŭ creștinescŭ norodŭ, la acelea cuviinciosŭ este facerea de bine, a ajutorà pre ceĭ locuitorĭ într'însele cu celea de trebuință, fiind-că și eĭ se află slujindŭ lorŭ întru celea sufletescĭ, rugându-se luĭ Dumnedeŭ pentru spășania sufletelorŭ. Dreptŭ aceea, și noĭ întru Christosŭ Dumnedeŭ bine-credinciosŭ și de Christosŭ iubitorŭ Domnŭ, învrednicindu-ne de ne-aŭ miluitŭ Dumnedeŭ cu oblăduirea acesteĭ pravoslavnice Ţĕrĭ-Românescĭ și însciinţându-ne de cuviosulŭ stareţŭ Chirŭ Teodosie, ce este alesŭ și așezatŭ stareţŭ, după rĕpósatulŭ schimnicŭ Vasile, la schitulŭ celŭ ce se numesce Ciólanulŭ, hramulŭ mareluĭ mucenicŭ Gheorghe, unde locuiescŭ 12 părinţĭ călugărĭ sihastri, Romănĭ și Moldovenĭ, ucenicĭ acestuĭ rĕposatŭ Vasile schimnicŭ, cum-că fiindŭ acestŭ schitŭ la locŭ strîmtoratŭ și pustiŭ, se află părinţiĭ cu mare lipsă și sărăcie, atâtŭ de trebuințele vieţiĭ lorŭ, câtŭ și de cuviincióse ale bisericeĭ, fiind-că n'aŭ apucatŭ reposatulŭ stareţŭ să mijlocéscă și acestora vreunŭ ajutorŭ de milă ca și celorŭ dela schitulŭ sĕŭ; decĭ precum alţĭ fraţĭ Domnĭ de maĭ înainte, cum și Domnia Sa fratele Michaiŭ Vodă Suţulŭ, aŭ făcutŭ milă călugărașilorŭ, ce sunt maĭ sus ḑișĭ, spre veșnică pomenire, prin chrisóvele Domnieĭ Sale dintr'amîndouĕ domniile, ce le vĕḑumŭ, unulŭ cu lĕtulŭ 1784 și altulŭ cu lĕtulŭ 1792, asemenea și Domnia Mea, printr'acestŭ cinstitŭ chrisovŭ, orênduimŭ acestuĭ schitŭ, părinţilorŭ călugărĭ, ca să aibă a luà pe totŭ anulŭ dela Domnia Mea acéstă milă, 12 abale, 12 cojóce, 12 perechĭ cisme și 12 oca cĕră dela carvasaraua domnéscă de aicĭ din Bucurescĭ la ḑiuà sfântuluĭ mareluĭ Mucenicŭ Gheorghe, i douĕ oca untŭ-de-lemnŭ pe lună și jumĕtate oca tămâie dela vama Focșanilor; să ţie și liude cincĭ, ómenĭ de ţĕră, și liude cincĭ, ómenĭ străinĭ, să fie pentru ajutorŭ și posluşanie schituluĭ acestuia, și fiind-că eĭ cu ostenéla lorŭ pentru ajutorulŭ schituluĭ și-aŭ făcutŭ patru pogóne de vie, să aibă a scuti și vinulŭ, ce va face într'acestea patru pogóne de vinăriciŭ; așișderea să scutéscă și dijmăritulŭ cincĭ-decĭ stupĭ. Ca să fie mila acésta sfântuluĭ schitŭ de ajutorŭ și de întărire, întărimŭ Domnia Mea mila acésta cu însășĭ credinţa Domnieĭ Mele, Ἰω Alexandru Constantinŭ Moruzi Voevodŭ, și cu credinţa prea iubiţilorŭ Domnieĭ Mele fiĭ Constantinŭ Voevodŭ, Dumitrașco Voevodŭ, Nicolae Voevodŭ, martoriĭ puindŭ și pe toţĭ dumnĕ-lorŭ veliţiĭ boerĭ aĭ Divanuluĭ Domnieĭ Mele: Nicolae Brâncovénu Vel Vist., Dumitrașco Racoviţă Vel Banŭ, Ienache Văcărescu Vel Spătarŭ, Ienache Moruzi Vel Vornicŭ de Ţéra-de-sus, Manolache Brancovénu Vel Vornicŭ de Ţéra-de-jos, Manolache Creţulescu Vel Vornicŭ, Nicolae Filipescu Vel Vornicŭ, Costache Ghica Vel Logofĕtŭ de Ţéra-de-sus, Scarlatŭ Ghica Vel Logofĕtŭ de Ţéra de-jos, Manolache Hangerlău Vel Hatmanŭ, Dimitrie Manu Vel Postelnicŭ, Isaacŭ

www.dacoromanica.ro

Raletŭ Vel Clucerŭ, Dimitrie Schina Vel Comisŭ, Nicolae Racoviță Vel Paharnicŭ, Iordache Palada Vel Stolnicŭ, și Ispravnicŭ Scarlatŭ Ghica Vel Logofĕtŭ; scriindu-se chrisovulŭ acesta în anulŭ dintâĭ alŭ domnieĭ Domnieĭ Mele, aicĭ în Bucurescĭ, la lĕtulŭ 1793 Iunie 14, de Gheorghe Logofĕtŭ za taină. (1)

Cartea bisericeĭ de pe moșia Răsvadulŭ din sud Dâmboviță, de mila de vinăriciŭ de pe acea moșie.

De vreme ce dumnė-luĭ cinstitŭ și credinciosŭ boerulŭ Domnieĭ Mele, Scarlatŭ Grecénu biv Vel Vornicŭ, ne arată cum că pe moșia Domnieĭ Sale Răsvadulŭ-de-sus ot sud Dâmboviță, fiindŭ o biserică de zidŭ fórte veche dărăpănată și cu totŭ pustiită, și fiindŭ lipsiți de biserică atâtŭ satulŭ ce este acolo, câtŭ și alte sate dimprejurŭ, dumnė-luĭ din rîvnă dumnedeéscă îndemnându-se, cu a domnieĭ sale cheltuială, aŭ dresŭ acéstă biserică, aŭ făcutŭ tóte cele trebuincióse și aŭ adus-o la buna stare și orênduială, cu preoțĭ, cu slujbe nelipsite, spre a nu fi locuitoriĭ fără de biserică, pentru care dândŭ rugăciune dumnė-luĭ Dvornicŭ Domnieĭ Sale fateluĭ Michaiŭ Vodă Suțulŭ, ca să ajute acestŭ lucru dumnedeescŭ, și vĕdêndŭ Domnia Sa buna rîvnă a dumnė-luĭ, a orênduitŭ Domnia Sa, prin cartea Domnieĭ Sale, ce o vĕdumŭ cu lĕtulŭ 1785 Decembre 15, milă acesteĭ bisericĭ vinăriciulŭ de moșia Răsvadulŭ a dumnė-luĭ Vorniculuĭ, adecă în toțĭ aniĭ să aibă a luà din tóte viile, ce sunt pre numita moșie, câte cincĭ banĭ de vadră dela dajniciĭ ce plătescŭ vinăriciŭ și părpărulŭ după obiceiŭ, atâtŭ din viile ce se află lucrate i din celea părăginite ce se vorŭ destupà, câtŭ și din celea ce se vorŭ maĭ face din pajište, care vinăriciŭ, să âmble omulŭ ce-lŭ va orêndui dumnė-luĭ Vorniculŭ să-lŭ strîngă pre deplinŭ, fără de a nu se amestecà vinăriceriĭ domnescĭ întru nimicŭ, cu care să se pótă ajutorà biserica la celea trebuincióse. Dreptŭ aceea și Domnia Mea, vrêndŭ a ne face noĭ ctitorĭ, ca să fimŭ pomeniți, amŭ înnoitŭ și amŭ întăritŭ mila acésta a sfinteĭ bisericĭ, ca să i se păzéscă nestrămutatŭ, numaĭ preoțiĭ ce se vorŭ aflà la acéstă biserică după-vremĭ să fie datorĭ pururea a rugà pre milostivulŭ Dumnedeŭ pentru ertarea pĕcatelorŭ nóstre și a nemuluĭ nostru, ii saam. receh. gpd. — 1793 Iunie 22.

Cartea mănăstireĭ Brâncovénu din sud. Romanați, de milă de vinăriciŭ.

Dat-amŭ domnésca nóstră carte sfinteĭ și dumnedeesceĭ mănăstirĭ Brâncovénu din sud Romanațĭ, ca să aibă a luà vinăriciulŭ din poporulŭ Măi-

(1) Cod. 26. pag. 107.
(2) Cod. XXVI. pag. 99

www.dacoromanica.ro

nescĭ ot plasa Olteţilorŭ, şi din poporulŭ Vlăduleniĭ ot plasa Oltulŭ din sud Romanaţĭ, câte doĭ banĭ de vadră şi părpărulŭ, care popóre s'aŭ găsitŭ în domnia fratelui Michaiŭ Vodă Suţulŭ a fi domnescĭ neînchinate la alte mănăstirĭ saŭ bisericĭ şi s'aŭ datŭ acesteĭ sfinte mănăstirĭ, în locului altorŭ douĕ popóre ce le-aŭ avutŭ numita mănăstire prin chrisóve vechĭ ale rĕposaţilorŭ Domnĭ de maĭ înainte, adică vinăriciulŭ din poporulŭ Brâncoveniĭ ot plasa Oltuluĭ, i din poporulŭ Roşieniĭ ot plasa Olteţilorŭ totŭ din sud. Romanaţĭ; care aceste popóre Brâncoveniĭ şi Roşieniĭ, din întîmplarea vremilorŭ şi din nepurtarea de grijă a Egumenilorŭ ce aŭ fostŭ după vremĭ, necăutându-şĭ a-şĭ luà mila saŭ cuprinsulŭ de vinăriceriĭ domnescĭ, ce s'aŭ fostŭ găsitŭ încă de la lĕt. 1784, s'aŭ închinatŭ la mănăstirea Vlahsaraiŭ prin chrisovŭ domnescŭ, pentru care acésta vĕḑumŭ şi cartea Domnieĭ Sale fratelui Michaiŭ Vodă Suţulŭ din domnia aceea de pe urmă cu lĕt. 1792 Augustŭ 22; ne-amŭ milostivitŭ şi Domnia Mea de înnoimŭ acéstă milă, ca în locului acelorŭ popóre ce le-aŭ avutŭ, să ieae vinăriciŭ dintr'aceste douĕ popóre de maĭ sus arĕtate; pentru care la vremea vinăriciuluĭ să aibă egumenulŭ a trimite omulŭ sĕŭ, ca să scrie vinăriciulŭ mila mănăstireĭ, împreună cu vinăriceriĭ domnescĭ, şi făcêndŭ douĕ catastişe, asemenea unulŭ ca şi altulŭ, iscălite fiindŭ amîndouĕ şi de vinăriceriĭ domnescĭ şi de omulŭ mănăstirescŭ, unulŭ trebue să rĕmână la vinăricerĭ şi altulŭ la omulŭ mănăstireĭ, după care să aibă a luà şi baniĭ ce va cuprinde partea mănăstireĭ, câte doĭ banĭ de vadră şi părpărulŭ după obiceiŭ, iar ceĭ-lalţĭ banĭ să-ĭ ieae vinăriceriĭ domnescĭ. Asemenea să fie apĕrată acéstă sfântă mănăstire şi de baniĭ şcólelorŭ şi de orĭ-ce alte dărĭ vorŭ ieşi pe mănăstirĭ, în sorocŭ de cincĭ anĭ, după anaforaua rĕposatuluĭ mitropolitŭ Cozma, a iubiţilorŭ de Dumneḑeŭ Episcopĭ şi a dumnė-lor Veliţilorŭ Logofeţĭ ce aŭ fostŭ, care s'aŭ întăritŭ şi de fratele Michaiŭ Suţulŭ, şi acelŭ sorocŭ să se numere dela acea anaforà incóce, ca să se pótà ajutà numita mănăstire la meremetŭ şi dregerea eĭ, aflându se maĭ cu deosebire dărăpănată acéstă mănăstire, de care poruncimŭ la toţĭ câţĭ se cuvine, întocmaĭ să fiţĭ următorĭ, ca să se pótà păzi privileghiulŭ acesta, că aşà este porunca Domnieĭ mele, ii saam receh gpd.—1793 Iunie 24.

Chrisovulŭ mănăstiriĭ Banulŭ din sud Buzĕŭ.

De vreme ce prooroculŭ şi pururea între Impĕraţĭ prea înţeleptulŭ Solomonŭ, numaĭ în umbra legiĭ rezemându-se, făcŭ atâta podóbà cascĭ dumneḑeescĭ a Ierusalimuluĭ şi o dărui că atâtea darurĭ, ca să se păḑéscà în-

(1) Cod. XXVI, pag. 98.

www.dacoromanica.ro

tr'însa sicriulŭ cu tablele legiĭ Domnuluĭ, cu atâtŭ maĭ vîrtoșŭ noĭ, carĭ suntemŭ cu mila duhuluĭ sfântŭ pravoslavnicĭ Domnĭ, se cade să ne și-limŭ, să întemeiemŭ și să ajutămŭ sfintele lăcașurĭ ale luĭ Dumnedeŭ, întru carĭ nu se junghe vite necuvîntătóre, precum óre când acolo, ci însușĭ mielulŭ luĭ Dumnedeŭ se jertfesce pentru viața nóstră a tuturorŭ; pentru acésta dar, înălțându-ne și pre noĭ Domnulŭ Dumnedeŭ cu domnia scaunuluĭ Țĕriĭ-Românescĭ, bine amŭ voitŭ, ca din bogatele milĭ ale prea milostivuluĭ Dumnedeŭ, ce ne-a dăruitŭ, să revĕrsămŭ și noĭ facerĭ de bine și milĭ spre cinstea și întărirea sfintelorŭ mănăstirĭ, carĭ sunt cea maĭ de cinste parte a politieĭ și semnulŭ celŭ prea arĕtatŭ a pravoslavieĭ. Dreptŭ aceea, între alte bisericĭ și mănăstirĭ, ce sunt aicĭ în pămîntulŭ țĕriĭ, fiindŭ și sfânta și dumnedeésca mănăstire ce se numesce a Banuluĭ sud Buzĕŭ, unde se cinstesce și prăznuesce hramulŭ Buna-Vestire a prea sfinteĭ stăpâniĭ nóstre de Dumnedeŭ Născĕtóre și pururea Feciórei Marieĭ, care din temelie este zidită și cu tóte podóbele împodobită și înfrumusețată de dumné-eĭ jupânésa postelnicésă a rĕposatuluĭ Ienache Stamati Vel Post. și închinată la sfânta mănăstire dela Rumele, ce se dice Dușco, avut-aŭ acéstă sfântă mănăstire milĭ dela ceĭ maĭ dinaintea nóstră frațĭ Domnĭ, ca să fie în pace și ertată de tóte dăjdiile și orênduelile câte vorŭ eși peste anŭ dela visterie și dela cămara domnéscă pe alte mănăstirĭ și pe țéră, de nicĭ unele nicĭ unŭ valŭ și bântuială să nu aibă; așișderea să fie în pace și ertate și drepte bucatele mănăstiriĭ, stupĭ i rîmătorĭ de dij-măritŭ, i vinŭ de vinăriciŭ, și de oieritŭ patru sute de oĭ, nicĭ odată oie-ritŭ să nu dee, măcar și când arŭ da alte mănăstirĭ ertate; încă să aibă a ține argațĭ și păstorĭ, liude dece, ómenĭ străinĭ, fără de birŭ și fără de gâlcévă, carĭ și aceștia să fie în pace și ertațĭ de tóte dăjdiile ce vorŭ eși peste anŭ în țéră, de nicĭ unele supĕrare saŭ bântuială să nu aibă, ca să fie pentru posluș ania caseĭ acesteia; așișderea să maĭ ție și o pivniță în têrgulŭ Buzĕuluĭ, apĕrată de tóte dările și orênduelile ce sunt de daŭ alte pivnițe. Decĭ pentru tóte acestea milĭ, ce se numescŭ maĭ sus, vĕ-dendŭ Domnia-Mea atâtŭ chrisóvele fraților Domnĭ de maĭ nainte, câtŭ și chrisovulŭ Domnieĭ Sale fratelui Michaiŭ Vodă Șuțu cu lĕt. 1792 Martie în 22; dreptŭ aceea dar și Domnia Mea ne-amŭ milostivitŭ de amŭ înnoitŭ și amŭ întăritŭ milele acestea pre deplinŭ, maĭ vîrtoșŭ pentru evlavia ce avemŭ către sfânta icóna a prea sfinteĭ stăpâneĭ nóstre de Dumnedeŭ Năs-cĕtóre, ce este la acéstă mănăstire și face mare minunĭ pentru ceĭ ce năzuescŭ acolo, tămăduindŭ tótă bóla și tótă neputința, și pentru că este lipsitŭ de alte venituri; adeverindŭ chrisovulŭ acesta cu însăși credința Domnieĭ Mele, Iŏ Alexandru Constantinŭ Moruzi Vvd., și cu credința prea iubiților Domnieĭ Mele fiĭ, Constantinŭ Vvd., Dumitrașco Vvd., Nicolae

www.dacoromanica.ro

Vvd., martorĭ puindŭ şi pre dumné-lorŭ boerĭ velitĭ aĭ Divanuluĭ Domnieĭ Mele: Nicolae Brâncovénu Vel Vist., Dumitraşco Racoviţă Vel Banŭ, Ienache Văcărescu Vel Spăt., Ienachi Moruzi Vel Vorn. de Ţéra-de-sus, Manolache Brâncovénu Vel Vorn. de Ţéra-de-jos, Costache Ghica Vel Log. de Ţéra-de-sus, Scarlatŭ Ghica Vel Log. de Ţéra-de-jos, Nicolae Hangerlăŭ Vel Hatm., Dimitrie Manu Vel Post., Isaacŭ Raletŭ Vel Clucerŭ, Dimitrie Schina Vel Comisŭ, Nicolae Racoviţă Vel Paharn., şi Ispravnicŭ Scarlatŭ Ghica Vel Log.; scriindu-se chrisovulŭ acesta în oraşulŭ Bucurescĭ, la lét. 1793 Iulie 14, de Gheorghe logof. za taină.

Chrisovulŭ mănăstireĭ Sloboḑia din sud Ialomiţa, de mila ce are.

Sfinteĭ şi dumneḑeescĭ mănăstirĭ dela satulŭ Vaĭ-de-eĭ, ce se chiamă Sloboḑia luĭ Ienache, de lângă Slavica, pe apa Ialomiţa, unde se cinstesce şi se prăznuese hramulŭ sfinţilorŭ şi marilorŭ voevoḑĭ Michailŭ şi Gavrilŭ i proci, care mănăstire este zidită şi înălţată din temelie de creştinulŭ rĕposatulŭ Mateiŭ Basarabŭ Voevodŭ, ce este dată şi închinată metohŭ şi sub ascultarea sfinteĭ mănăstirĭ dela Sfetagora ce se numesce Dohiarulŭ, hramulŭ sfântuluĭ Archanghelŭ Michailŭ, şi cuviosuluĭ egumenŭ, Chirŭ Ghermano, şi tuturorŭ părinţilorŭ călugărĭ, câţĭ vorŭ fi locuitorĭ întru acéstă sfântă mănăstire, ca să fie sfinteĭ mănăstirĭ în délulŭ Năenilorŭ în judeţulŭ Sacŭ, treĭ ḑecĭ şi treĭ pogóne de vie şi cu treĭ-spre-ḑece stînjenĭ de moşie, orĭ câtă se va alege de preste totŭ hotarulŭ, carĭ viĭ sunt tóte unele lângă altele şi îngrădite împrejur, pentru că aceste pogóne de viĭ este dréptă moşie a sfinteĭ mănăstirĭ, însă jumĕtate sunt cumpĕrate de rĕposatulŭ Mateiŭ Vodă, iar jumĕtate sunt cumpĕrate de părinţiĭ călugărĭ dela acéstă sfântă mănăstire ce scrie maĭ sus, cu banĭ din venitulŭ sfinteĭ mănăstirĭ dela megieşiĭ din Năenĭ şi dela alţiĭ cu zapisile lorŭ, de le ţine sfânta mănăstire de atuncĭ până acum, de când aŭ fost cursulŭ anilorŭ lét. 7145, totŭ cu bună pace, fără nicĭ o gâlcévă; şi iar să fie sfinteĭ mănăstireĭ ce scrie maĭ sus milă dela Domnia Mea, sa aibă a luà în toţĭ aniĭ dela ocna Slănicŭ, mérticŭ de sare pe anŭ, bolovanĭ una sută cincĭḑecĭ, însă la vremea când vorŭ luà şi alte sfinte mănăstirĭ în toţĭ aniĭ, şi să o ducă orĭ unde le va fi voia lorŭ, la ce vadŭ arŭ vrć, să o vînḑă saŭ să o trécă, şi să aibă pace de către vameşiĭ ce vorŭ fi de ghimbruculŭ de sare şi de tótă cheltuiala ce ar fi, de către toţĭ vameşiĭ nimicŭ valŭ saŭ bântuială de tóte câte s'aŭ ḑisŭ maĭ sus să nu aibă; şi iară să fie sfinteĭ mănăstirĭ milă dela Domnia Mea, să aibă a luà în toţĭ aniĭ din vinăriciulŭ domnescŭ din judeţulŭ Săcuienilorŭ, pe anŭ talerĭ una sută, ca să fie sfinteĭ mănăstirĭ de întărire şi chivernisélă părinţilorŭ că-

www.dacoromanica.ro

lugărĭ. Aşişderea să aibă a ţinė şi liude ḑece, ómenĭ străinĭ, fără de pricină, cărora luându le adevĕrinţă dela dumnė-lorŭ ispravniciĭ judeţuluĭ pe numele şi chipulŭ lorŭ, să o ducă la visterie ca să li se dee pecetluitŭ gospodŭ, spre a fi în pace şi ertaţĭ de tóte dăjdiile, câte vorŭ eşi peste anŭ dela visteria Domnieĭ Mele, ca să fie pentru trėba şi posluşania sfinteĭ mănăstirĭ, pentru că fiindŭ acéstă sfântă mănăstire la locŭ ca acela de drumŭ, şi avêndŭ multă supĕrare de către trecĕtorĭ musafirĭ ce trecŭ pe acolo, şi neavêndŭ într'altŭ cum a se chivernisi, i-amŭ datŭ aceştĭ ómenĭ, precum arată maĭ sus, pentru care poruncimŭ Domnia Meá şi dumnė-vóstre boerĭ, ce vĕ veţĭ întîmplà a fi cislaşĭ şi zapciilorŭ, şi vouĕ tuturorŭ slugilorŭ domnescĭ şi boerescĭ, toţĭ să aveţĭ a vĕ ferì de aceştĭ ómenĭ, şi nimenea să nu facă supĕrare nicĭ într'unŭ chipŭ la nicĭ unŭ felŭ de dăjdiĭ; pentru că aceste milĭ ce s'aŭ scrisŭ maĭ sus le-aŭ avutŭ atâtŭ dela alţĭ fraţĭ Domnĭ de maĭ nainte, câtŭ şi dela Domnia Sa fratele Michaiŭ Vodă Suţulŭ dintr'amîndouĕ domniile, după cum ne pliroforisimŭ din chrisóvele Domniilorŭ Sale, ce le vĕḑumŭ unulŭ cu lėtulŭ 1783 Decembre 18 şi altulŭ cu lėtulŭ 1792 Martie 13. Decĭ învrednicindu-ne Domnulŭ Dumneḑeŭ şi pre noĭ cu domnia acesteĭ ţĕrĭ, amŭ bine voitŭ de amŭ înnoitŭ şi amŭ întăritŭ milele aceste, ca să fie sfinteĭ mănăstirĭ de întărire şi părinţilorŭ călugărĭ de chivernisélă. Şi amŭ întăritŭ Domnia Mea chrisovulŭ acesta cu însăşĭ credinţa Domnieĭ Mele, Iō Alexandru Constantinŭ Moruzi Voevodŭ, şi cu credinţa prea iubiţilorŭ Domnieĭ Mele fiĭ, Constantinŭ Voevodŭ, Niculae Voevodŭ, Dumitraşco Voevodŭ, şi cu totŭ sfatulŭ cinstiţilorŭ şi credincioşĭ boerilorŭ veliţĭ aĭ Divanuluĭ Domnieĭ Mele: Pan Nicolae Brâncovénu Vel Vist., Dumitraşco Racoviţă Vel Banŭ, Ienache Văcărescu Vel Spătarŭ, Ienache Moruzi Vel Vornicŭ de Ţéra-de-sus, Manolache Brâncovénu Vel Vornicŭ de Ţéra-de-jos, Manolache Creţulescu Vel Vornicŭ, Nicolae Filipescu Vel Vornicŭ, Costache Ghica Vel Logofĕtŭ de Ţéra-de-sus, Scarlatŭ Ghica Vel Logofĕtŭ de Ţéra-de-josŭ, Costache Hangerlăŭ Vel Hatmanŭ, Alexandru Manu Vel Postelnicŭ, Isacŭ Raletŭ Vel Clucerŭ şi alţiĭ, Ispravnicŭ Scarlatŭ Ghica Vel Logofĕtŭ; scriindu-se chrisovulŭ acesta la întâiulŭ anŭ dintru întâia domnie a Domnieĭ Mele, în oraşulŭ scaunuluĭ Domnieĭ Mele Bucurescĭ, la lėtulŭ 1793 Aprilie 20, de Gheorghe Logofĕtŭ za taină. (1)

Chrisovulŭ sfinteĭ mănăstirĭ Săgarcea din sud Doljŭ.

Sfinteĭ şi dumneḑeescеĭ mănăstirĭ Săgarceĭ din sud Dolj, că să aibă a ţinė liude ḑece fără de pricină, pentru posluşania şi ajutorulŭ trebilorŭ ce

(1) Cod. XXVI, pag. 28.

www.dacoromanica.ro

va avé acéstă sfântă mănăstire, cărora după adeverință ce vorŭ aduce dela dumné-lorŭ ispravnicii județuluĭ pe numele și chipulŭ lorŭ, să li se dee dela visteria Domnieĭ Mele și pecetluiturĭ, spre a fi apĕrațĭ de tóte dăjdiile, verĭcâte arŭ eșì peste anŭ în ţéră, de nicĭ unele valŭ și bântuială să nu aibă, pentru că cu aceștĭ liude miluise Domnia Sa fratele nostru Domnŭ Alexandru Ipsilantŭ Voevodŭ pe mănăstirea Zlătarĭ de aicĭ din Bucurescĭ, prin cartea Domnieĭ Sale ot lĕtŭ . . ., dar neputêndŭ găsì, se isterisì de acéstă milă, și fiind-că numiteĭ mănăstirĭ Săgarceĭ îĭ este metohŭ mănăstirea Zlătarĭ, a făcutŭ rugăciune prin jalbă Năstavnicu, ce este la aceste douĕ mănăstirĭ, la Domnia Sa Michaiŭ Vodă Suțulŭ, încă din domnia d'întâĭ, ca să se orênduiască aceștĭ liude mănăstireĭ Săgarceĭ, și s'aŭ și orênduitŭ; decĭ dară, de vreme ce acestea douĕ sfinte mănăstirĭ fiindŭ una, pentru ca să nu se isterisésca de mila acésta și ca să se pótă ajută la posluşania și trebuințele ce are, orênduimŭ ca aceștĭ liude ḑece, ómenĭ străinĭ, după ce se vorŭ găsì, să-ĭ aibă mănăstirea Săgarcea nebântuițĭ, precum maĭ sus poruncimŭ. Aşişderderea poruncimŭ să aibă a luà vinăriciŭ din dĕlulŭ Săgarcea i Săgârşița din sud Doljŭ, câte doĭ banĭ de vadră și părpărulŭ, pe câtŭ și pe unde va fi luatŭ maĭ nainte, de care la vremea vinăriciuluĭ, să aibă ómeniĭ, ce va fi orênduițĭ din partea mănăstiriĭ, a âmblà d'impreună cu vinăriceriĭ domnescĭ, să scrie totŭ vinăriciulŭ totŭ de odată, și să facă douĕ catastişe, asemenea unulŭ ca și altulŭ, iscălite fiindŭ amîndouĕ și de vinăriceriĭ domnescĭ și de ómeniĭ mănăstireĭ, și aşà împreună strîngêndŭ baniĭ vinăriciuluĭ, ce este de plătescŭ dajniciĭ, de vadră câte banĭ patru și ploconulŭ de nume, să aibă vinăriceriĭ domnescĭ a luà câte douĭ banĭ de vadră și ploconulŭ de nume, iară ceĭ-lalțĭ câte doĭ banĭ de vadră să ieae ómeniĭ mănăstireĭ împreună cu părpărŭ. Aşişderea și otaştina dela ceĭ ce vorŭ avé viĭ pe moşia mănăstiriĭ, din douĕ-ḑecĭ de vedre o vadră de vinŭ după obiceŭ, pentru că aceste milĭ le-aŭ avutŭ sfânta mănăstire, atâtŭ dela Domnia Sa fratele Alexandru Ipsilantŭ Voevodŭ, i de la Domnia Sa rĕposatulŭ Nicolae Caragea Voevodŭ, și dela Domnia Sa fratele Mihaiŭ Vodă Şuțulŭ din domnia dintâĭ și din domnia de pre urmă, prin chrisóvele ce le vĕḑumŭ, unulŭ cu lĕtulŭ 1784 Februarie și altulŭ cu lĕtulŭ 1792 Aprilie 26. Dreptŭ aceea, învrednicindu-ne Domnulŭ Dumneḑeŭ cu întâia domnie a acesteĭ pravoslavnice Ţĕrĭ-Românescĭ, amŭ bine-voitŭ de amŭ întăritŭ și amŭ înnoitŭ mila acesteĭ sfinte mănăstirĭ, ca să se păḑéscă nestrămutatŭ. Și amŭ întăritŭ chrisovulŭ acesta cu însăşĭ credința Domnieĭ Mele, Iŏ Alexandru Constantinŭ Moruzi Voevodŭ, și cu credința prea iubițilorŭ Domnieĭ Mele fiĭ, Constantinŭ Voevodŭ, Dumitraşco Voevodŭ, Nicolae Voevodŭ, martorĭ puindŭ și pe dumné-lorŭ cinstițiĭ și credincioşiĭ boerĭ velițĭ aĭ Divanuluĭ Domnieĭ Mele: Nicolae Brâncovénu Vel

www.dacoromanica.ro

Vistierŭ, Dumitrașco Racoviță Vel Banŭ, Ienache Văcărescu Vel Spătarŭ, Ienache Moruzi Vel Vornicŭ de Țéra de-sus, Manolache Brâncovénŭ Vel Vornicŭ la Țéra-de-jos, Costache Ghica Vel Logofĕt de Țéra-de-sus, Scarlțaŭ Ghica Vel Logofĕtŭ la Țéra-de-jos, Nicolae Hangerlăŭ Vel Hatmanŭ, Dumitrache Manu Vel Postelnicŭ, Isacŭ Raletŭ Vel Clucerŭ, Dumitrache Skina Vel Comisŭ, Nicolae Racoviță Vel Paharnicŭ, Iordache Palada Vel Stolnicŭ, Iorgache Vel Slugerŭ, Dumitrache Costandache Vel Pitarŭ, și Ispravnicŭ Costache Ghica Vel Logofĕtŭ de Țéra-de-sus. Și s'aŭ scrisŭ chrisovulŭ acesta la anulŭ dintâĭ întru întâia domnie a Domnieĭ Mele, aicĭ în orașulŭ scaunuluĭ Domnieĭ Mele, Bucurescĭ, la létulŭ 1793 Iunie 8, de Răducanu Poenaru biv. 3 log. condicariŭ. (1)

Chrisovulŭ mănăstireĭ Poiana Mărului.

Cuviosŭ lucru și cu totușĭ totŭ plăcutŭ luĭ Dumnedeŭ se vede a fi purtarea de grijă și nevoința acea ce se face ne-încetatŭ de către blagocestiviĭ oblăduitorĭ, asupra sfintelorŭ luĭ Dumnedeŭ lăcașurĭ, ce sunt înălțate întru slava și lauda mareluĭ Dumnedeŭ, care ca un îsvorŭ nedurmatŭ în puterea purtăreĭ de grijă și cu fierbinte dragoste sîrguindu-se, nu numaĭ celea ce se vĕdŭ a fi în starea lorŭ păzite întru bună statornicie, spre maĭ bună întremare le aduce și le întemeiază, ci și celea ce pricepŭ, că din vre-o întîmplare a vremilorŭ prin sfetnicĭ rĕĭ arŭ cădé óre-când din orênduiala lorŭ cea cuviinciósă și s'arŭ perde temeiulŭ și statornicia, le întemeiază și le așéză atâta, câtŭ după întîmplărĭ de s'arŭ și strămută vre-unele din starea și orênduiala lorŭ, dar dreptatea iară să pótă a le aduce la starea lorŭ, pentru că și dice sfânta pravilă, celea ce rĕŭ se hotărescŭ și se tiposescŭ, pre acelea nicĭ lege nicĭ pravilă, nicĭ obiceiŭ nu potŭ să le întăréscă, căcĭ în bisericile luĭ Dumnedeŭ altŭ-felŭ de schimbărĭ nu potŭ fi afară de pravilnicésca orênduială. Dreptŭ aceea dar, de vreme ce din porunca atotŭ stăpânitoruluĭ Dumnedeŭ, ne-amŭ învrednicitŭ și noĭ oblăduitoriŭ acestuĭ prea luminatŭ scaunŭ alŭ Țĕreĭ Românescĭ, pe lângă tótă purtarea de grijă ce avemŭ a supușilorŭ noștri, în totŭ chipulŭ ne nevoimŭ, ca și sfintele luĭ Dumnedeŭ lăcașurĭ, atâtŭ acum în dilele nóstre, câtŭ și maĭ în urmă, cu pravilnicésca lorŭ orênduială, să se afle în cinste, de vreme că ceĭ ce locuiescŭ într'însele sunt aceiá ce aŭ lăsatŭ viața acésta cu turburărĭ și petrecŭ o viață îngerésca și maĭ pre sus de lume, se află neîncetatŭ rugătorĭ către Dumnedeŭ pentru Impĕrațĭ, pentru Domnĭ și pentru toțĭ pravoslavniciĭ creștinĭ. Intre carĭ sfinte lăcașurĭ, ce se află întru acéstă

(1) Cod. XXVI, pag. 77.

www.dacoromanica.ro

oblăduire a Ţĕreĭ-Românescĭ, este şi unŭ sfântŭ lăcaşŭ, ce se află la Poiana Mărului, în sud Slam-Rîmnicŭ, la care se cinstesce şi se prăznuesce hramulŭ Nascĕreĭ Prea Sfinteĭ Stăpâneĭ Nóstre de Dumneḑeŭ Născĕtóreĭ şi pururea Feciórei Marieĭ, unde locuescŭ părinţĭ Ruşĭ şi Românĭ sihastri, (care schitŭ este făcutŭ de Sfinţia Sa părintele rĕposatŭ stareţŭ Vasile), unde atâtŭ din fraţiĭ Domnĭ, câtŭ şi din Archiereĭ şi din alţĭ pravoslavnicĭ creştinĭ s'aŭ afierositŭ vase cuviincióse, cărţĭ şi alte sfinte odóre şi tótă podóba schituluĭ, carele în trecuta vreme s'aŭ fostŭ întîmplatŭ de aŭ arsŭ de totŭ, ci iarăşĭ s'aŭ făcutŭ din autorŭ şi mila cinstitorilorŭ de Dumneḑeŭ creştinĭ, cu celea cuviincióse schituluĭ, care în stare ce se află acum este cu totulŭ şi totŭ cuviinciosŭ schitŭ de trebuinţa fraţilorŭ ce locuescŭ întru acestŭ lăcaşŭ, dar însciinţându-se că binele este pururea zavistuitŭ şi vrăşmăşiĭ bineluĭ nu se părăsescŭ de rĕutăţĭ, prin ceĭ ce se află unelte primitóre ca să zătignească binele şi folosulŭ sufletescŭ, şi noĭ încă din buna-voinţa nóstră cu blagoslovenia Prea Sfinţieĭ Sale Părinteluĭ Mitropolitŭ (cunoscĕndu-se şi de către Prea Sfinţia Sa că este cuviinciósă isbrănirea nóstră) hotărîmŭ, printr'acestŭ cinstitŭ şi bine închipuitŭ chrisovŭ, ca sfântulŭ acesta schitŭ alŭ părinţilorŭ acestora sihastri ce s'aŭ numitŭ maĭ sus, unde acum este stareţŭ şi purtătorŭ de grijă cuviosulŭ Archimandritŭ Mateiŭ Ieroschimonahŭ, după cum până acum aŭ fostŭ nesupĕratŭ şi nesupusŭ altŭ unde-vaşĭ, de acum înainte să fie şi maĭ multŭ slobodŭ, adică stavropighion, ca şi în vremile viitóre nicĭ de cum să nu se supere, nicĭ de către părinţiĭ Episcopĭ, ce după vremĭ vorŭ fi, nicĭ de către alte obraze, cu vre-o schimbare de egumenŭ, a intrà omŭ străinŭ între eĭ spre rĕsvrătire, nicĭ cu vre-o înstrăinare de ceva din celea afierosite schituluĭ, nicĭ măcar cu orĭce afară din orênduiala schituluĭ după canónele celĕ pravilnicescĭ, ce le aŭ dela stareţulŭ lorŭ, măcar de s'ar şi pare în vederea orĭ-cuĭ că ar fi maĭ bine, căcĭ că sunt cu greşală cugetele omenescĭ, ci să fie în pace şi linişte despre tóte cele turburătóre şi zăticnitóre spăseniilorŭ, afară din stricarea vre-uneĭ dogme, care aceea când se va simţi, atuncĭ de însuşĭ Părintele Mitropolitŭ cercetându-se şi dovedindu-se, se va îndreptà; dar altŭ nimenea, cu nicĭ unŭ felŭ de mijlocire, să nu se amestece a amestecà şi a turburà liniştea schituluĭ şi pacea fraţilorŭ, cu semĕnarea de zizanie. Incă să aibă sfântulŭ schitŭ, ce s'aŭ numitŭ maĭ sus, pe totŭ anulŭ mila cea obicinuită: 12 cojóce, 12 bucăţĭ de aba négră, 12 perechĭ cĭsme, 24 oca untŭ-de-lemnŭ şi 6 oca tămâe, i vinulŭ, ce-lŭ vorŭ face în viile schituluĭ să fie apĕratŭ de vinăriciŭ, stupiĭ de dijmăritŭ ca şi pe drepte bucate ce vorŭ avé; liude 39 scutelnicĭ, carĭ să aibă a se ajutà şi a se chivernisi părinţiĭ la trebuinţele ce aŭ, adică uniĭ să dee grâŭ pentru mâncarea părinţilorŭ, alţiĭ să fie de lucrŭ schituluĭ i la chiliĭ poslusnicĭ,

www.dacoromanica.ro

alţiĭ la viişórele ce aŭ vierĭ pentru lucru, alţiĭ pescarĭ să aducă pesce i darvarĭ, şi alţiĭ să dee brânză i urdă pentru părinţĭ; şi de vreme ce aceştĭ scutelnicĭ sunt pururea în slujba părinţilorŭ călugărĭ, aĭ sfântuluĭ schitŭ, poruncimŭ Domnia Mea, ca orĭ când şi în orĭ-ce vreme, după trebuinţă, se va întîmplà a se pune şi a se orêndui asupra scutelnicilorŭ mănăstirescĭ şi boerescĭ a da şi eĭ la zaherele şi care cu boĭ saŭ la vre-o orênduială de caĭ, saŭ la verĭ-ce altŭ felŭ de orênduială şi podveḑĭ, aceştia şi atuncĭ să nu fie supĕraţĭ şi nimenea să nu îndrăznéscă a le face vre-o cerere; aşişderea să aibă a luà părinţiĭ, pentru cele ce scriŭ maĭ sus, talerĭ 150 dela visteria Domnieĭ Mele pe totŭ anulŭ, la ḑiua sfântuluĭ Ḑheorghe; şi iar să aibă a luà milă pe anŭ bolovanĭ sare una sută dela ocna Slăniculuĭ, pentru că acestea maĭ sus arĕtate milĭ le-aŭ avutŭ părinţiĭ acestuĭ sfântŭ schitŭ şi dela alţĭ fraţĭ treḑuţĭ Domnĭ, precum ne adeverimŭ Domnia Mea din chrisovulŭ Domnieĭ Sale frateluĭ Michaiŭ Vodă Şuţulŭ, ce-lŭ vĕḑumŭ cu lĕtulŭ 1784 Aprilie 20, din domnia dintâĭ, întăritŭ de-asupra şi întru a doua domnie; dreptŭ aceea şi Domnia Mea ne-amŭ milostivitŭ de le-amŭ înnoitŭ şi le-amŭ întăritŭ tóte, printr'acestŭ cinstitŭ chrisovŭ alŭ Domnieĭ Mele, ca să li se păḑéscă nestrămutatŭ, pentru care şi dămŭ tótă volnicia celorŭ ce cu ajutorulŭ luĭ Dumneḑeŭ se află ctitorĭ la acestŭ sfântŭ schitŭ, dumné-luĭ cinstitŭ şi credinciosŭ boerulŭ Domnieĭ Mele Dumitrache Ghica biv Vel Banŭ, ce este ctitorŭ şi epitropŭ, i casa dumné-luĭ rĕposatuluĭ Nicolae Ḑudesculŭ biv Vel Logofĕtŭ, i Medelnicerŭ Ioniţă Cârlova şi boeriĭ Neculescĭ, carĭ orĭ-când s'ar întîmplà a se supĕrà acestŭ sfântŭ schitŭ, atâtŭ de Episcopiĭ vremilorŭ viitóre, aŭ pentru schimonosirea orênduelelorŭ, saŭ pentru aşeḑarea altuĭ egumenŭ împotrivă, séŭ a înstrăinà ceva de alŭ schituluĭ cu nume de păstrare, nicĭ de cum aceştĭ ctitorĭ să nu îngăduiască, ci când nu va fi înţelegere numaĭ din cuvîntŭ, prin scirea Prea Sfinţieĭ Sale Părinteluĭ Mitropolitŭ, să dee jalbă la dregătorĭ şi nicĭ cum obiceiŭ să nu le facă, căcĭ de va fi trebuinţă de păstrarea odórelorŭ, ctitoriĭ ca nisce maĭ doritorĭ, fiindŭ şi pentru sufletele lorŭ, maĭ bine le vorŭ păstrà şi iar le vorŭ pune la ḑoculŭ lorŭ. Şi dar pentru maĭ ḑună stravropighi tocmélă şi aşezămîntŭ acestuĭ maĭ sus numitŭ schitŭ, întărimŭ şi adeverimŭ chrisovulŭ acesta cu însăşĭ credinţa Domnieĭ Mele, Iŏ Alexandru Constantinŭ Moruzi Voevodŭ, şi cu credinţa prea iubiţilorŭ Domnieĭ Mele fiĭ, Nicolae Voevodŭ, Constantinŭ Voevodŭ, Dumitraşco Voevodŭ, i cu ţoţĭ cinstiţĭ şi credincioşiĭ boeriĭ ceĭ marĭ aĭ Divanuluĭ Domnieĭ Mele: Pan Brâncovénu Vel Vist., Dumitraşco Racoviţă Vel Banŭ, Ienache Văcărescu Vel Spătarŭ, Ienache Moruzi Vel Vornicŭ de Ţéra-de-sus, Manolache Brâncovénu Vel Vornicŭ de Ţéra-de-jos, Manolache Creţulescu Vel Vornicŭ, Nicolae Filipescu Vel Vornicŭ, Costache Ghica Vel Logofĕtŭ de Ţéra-de-sus, Scarlatŭ

www.dacoromanica.ro

Ghica Vel Logofĕtŭ de Ţéra-de-jos, Nicolae Hangerlăŭ Vel Hatmanŭ, Dumitrache Manu Vel Logof., Isaacŭ Raletŭ Vel Clucerŭ, Dumitrache Schina Vel Comisŭ, Nicolae Racoviţă Vel Paharn., Iordache Palada Vel Stoln., Dumitrache Costandache Vel Pitarŭ, şi Ispravnicŭ Scarlatŭ Ghica Vel Logofĕtŭ. Şi s'aŭ scrisŭ chrisovulŭ acesta la întâiulŭ anŭ dintru întâia domnie a Domnieĭ Mele, aicĭ în oraşulŭ scaunuluĭ Domnieĭ Mele Bucurescĭ, la aniĭ dela zidirea lumeĭ 7301, iară dela spăsania eĭ lĕtulŭ 1793 Maiŭ 25, de Gheorghe Logofĕtŭ za taină. (1)

Chrisovulŭ schituluĭ Bontescii ot sud Slam-Rîmnicŭ.

Sfinteĭ şi dumneḑeescеĭ bisericĭ, ce se numesce schitulŭ Bontescĭ ot sud Slam-Rîmnicŭ, unde locuescŭ maicĭ călugăriţe, aduse de stareţulŭ Vasile, ca să aibă a ţinĕ liude şése, ómenĭ străinĭ, fără de nicĭ unŭ felŭ de gâlcevurĭ, să fie sfântuluĭ schitŭ de ajutorŭ şi de posluşanie, la ce ar avé trebuinţă, iară de către Domnia Mea să fie în pace şi ertaţĭ de tóte dăjdiile şi orênduelele, orĭ câte arŭ eşi peste anŭ dela visteria Domnieĭ Mele, de nicĭ unele valŭ saŭ băntuială să nu aibă. Aşişderea să aibă a ţinĕ şi doĭ preoţĭ de mirŭ, scutiţĭ şi ertaţĭ de dajdie, câtŭ şi de ploconulŭ episcopescŭ, să fie pentru slujba sfiinteĭ bisericĭ; să scutéscă şi dijmăritŭ, oieritŭ şi drepte bucatele schituluĭ; şi să aibă a luá şi din vama Focşanilorŭ câte ḑece oca untŭ-de-lemnŭ pe anŭ şi câte o jumĕtate oca tămâe pe lună; pentru că acéstă milă a avut-o atâtŭ dela alţĭ fraţĭ Domnĭ de maĭ nainte, câtŭ şi dela Domnia Sa fratele Michaiŭ Vodă Suţulŭ, prin chrisovulŭ Domnieĭ Sale, ce-lŭ vĕḑumŭ cu lĕtulŭ 1792 Maiŭ 10. Dreptŭ aceea, învrednicindu-ne Domnulŭ Dumneḑeŭ şi pre noĭ cu domnia acesteĭ pravoslavnice ţĕrĭ, m'am milostivitŭ Domnia Mea de am înnoitŭ şi am întăritŭ acestea milĭ, ca să i se păzéscă pre deplinŭ. Şi am întăritŭ chrisovulŭ acesta cu însăşĭ credinţa Domnieĭ Mele, Iŏ Alexandru Constantinŭ Moruzi Voevodŭ, şi cu credinţa prea iubiţilorŭ Domnieĭ Mele fiĭ, Constantinŭ Moruzi, Nicolae Voevodŭ, Dumitraşco Voevodŭ, martorĭ puindŭ şi pre dumné-lorŭ cinstiţĭ şi credincioşĭ boeriĭ ceĭ marĭ aĭ Divanuluĭ Domnieĭ Mele: Pan Nicolae Brâncovénu Vel Vist., Dumitraşco Racoviţă Vel Banŭ, Ienache Văcărescu Vel Spătarŭ, Ienache Moruzi Vel Vornicŭ de Ţéra-de-sus, Manolache Brâncovénu Vel Vornicŭ de Ţéra-de-jos, Manolache Creţulescu Vel Vornicŭ, Nicolae Filipescu Vel Vornicŭ, Costache Ghica Vel Logofĕtŭ de Ţéra-de-sus, Scarlatŭ Ghica Vel

(1) Cod. XXVI, pag. 36.

www.dacoromanica.ro

Logofĕtŭ de Ţéra de-jos, Nicolae Hangerlăŭ Vel Hatmanŭ, Dumitrache Vel Postelnicŭ, Isacŭ Raletŭ Vel Clucerŭ, Dumitru Schina Vel Comisŭ, Nicolae Racoviţă Vel Paharnicŭ, Iordache Palada Vel Stolnicŭ, şi Ispravnicŭ Scarlatŭ Ghica Vel Logofĕtŭ; scriindu-se chrisovulŭ acesta la lĕtulŭ 1793 Maiŭ 29, de Gheorghe Logofĕtŭ za taină. (1)

Chrisovulŭ mănăstireĭ sfântuluĭ Nicolae din oraşulŭ Focşanĭ.

Sfinteĭ şi dumneḑeesceĭ mănăstirĭ din oraşulŭ Focşanĭ, unde se cinstesce şi se prăznuesce archiereulŭ şi de minunĭ făcĕtoriŭ Nicolae dela Mira Lichia, şi cuviosuluĭ egumenŭ şi tuturorŭ călugăraşilorŭ, câţĭ vorŭ fi locuitorĭ la acéstă sfântă mănăstire, ca să fie sfinteĭ mănăstirĭ milă dela Domnia Mea să aibă a scuti drepte bucatele mănăstireĭ, stupĭ i rîmătorĭ de dijmăritŭ, şi vinulŭ de vinăriciŭ, şi oile de oieritŭ; aşişderea să aibă a ţiné, pentru ajutorulŭ şi posluşania sfinteĭ mănăstirĭ, argaţĭ, dârvarĭ şi păstorĭ, liude ḑece, însă nu ómenĭ de prin satele ţĕriĭ, ci străinĭ aduşĭ din străinătate, pentru carĭ aducêndŭ adeverinţa dumné-lorŭ ispravnicilorŭ judeţuluĭ, să li se dea şi pecetluiturile Domnieĭ Mele pe numele şi chipulŭ lorŭ, ca să fie nesupĕraţĭ despre rênduirĭ, să pótă fi pentru posluşania sfinteĭ mănăstirĭ; pentru că acéstă sfântă mănăstire o aŭ zidit-o rĕposatulŭ Ştefanŭ Vel căpitanŭ za Cazacĭ, şi, din rîvna dumneḑeéscă fiindŭ îndemnatŭ, o aŭ împodobitŭ cu tóte celea trebuincióse, atâtŭ pe din lăuntru câtŭ şi după din afară, şi o aŭ înzestratŭ cu viĭ, moşiĭ, dobitóce, închinând-o metohŭ la sfânta mănăstire Rîmnicului, care şi acéstă mănăstire încă este închinată la sfânta şi marea Episcopie dela sfântulŭ munte dela Sinaia. Dreptŭ aceea dară şi Domnia Mea, avêndŭ evlavie către tóte sfintele bisericĭ, din dumneḑeésca îndemnare amŭ făcutŭ acéstă milă, ce scrie maĭ sus, ca să fie sfinteĭ mănăstirĭ de ajutorŭ şi de întărire, părinţilorŭ călugărĭ de hrană şi chivernisélă, iar Domnieĭ Mele şi rĕposaţilorŭ părinţilorŭ Domnieĭ Mele vecĭnică pomenire; pentru că acéstă milă aŭ avut-o sfânta mănăstire, atâtŭ dela alţĭ fraţĭ Domnĭ, câtŭ şi dela Domnia Sa fratele Alexandru Ipsilantŭ Voevodŭ, prin chrisovulŭ Domnieĭ Sale, ce-lŭ vĕḑumŭ Domnia Mea cu lótulŭ 1775 Maiŭ 15. Şi pentru ca să se păzéscă acéstă milă nestrămutată, amŭ întăritŭ chrisovulŭ acesta cu însăşĭ credinţa Domnieĭ Mele, Iω Alexandru Constantinŭ Moruzi Voevodŭ, şi cu credinţa prea iubiţilorŭ Domnieĭ Mele fiĭ, Constantinŭ Voevodŭ, Dumitraşco Voevodŭ, Nicolae Voevodŭ, marturĭ pu-

(1) Cod. XXVI, pag. 42.

www.dacoromanica.ro

indŭ şi pre toţĭ dumné-lorŭ cinstiţĭ şi credincioşĭ boerĭ ceĭ marĭ aĭ divanuluĭ Domnieĭ Mele: Nicolae Brâncovénu Vel Vist., Dumitraşco Racoviţă Vel Banŭ, Ienache Văcărescu Vel Spătarŭ, Ienache Moruzi Vel Vornicŭ de Ţéra-de-sus, Manolache Brâncovénu Vel Vornicŭ de Ţéra-de jos, Manolache Creţulescu Vel Vornicŭ, Nicolae Filipescu Vel Vornicŭ, Costache Ghica Vel Logofĕtŭ de Ţéra-de-sus, Scarlatŭ Ghica Vel Logofĕtŭ de Ţéra-de-jos, Nicolae Hangerlăŭ Vel Hatmanŭ, Dumitrache Manu Vel Postelnicŭ, Isaacŭ Raletŭ Vel Clucerŭ, Dumitrache Schina Vel Comisŭ, Nicolae Racoviţă Vel Paharnicŭ, Iordache Palada Vel Stolnicŭ, şi Ispravnicŭ Scarlatŭ Ghica Vel Logofĕtŭ; scriindu-se chrisovulŭ acesta la létulŭ 1792 Iulie 2, de Gheorghe Logofĕtŭ za taină. (1)

Chrisovulŭ mănăstireĭ Sfântuluĭ Iónŭ din Focşanĭ.

Iŏ Alexandru Constantinŭ Moruzi Voevodŭ. — Sfinteĭ şi dumneḑeesceĭ mănăstirĭ din oraşulŭ Domnieĭ Mele din Focşanĭ, care este făcută şi înălţată din temelia eĭ de rĕposatulŭ Grigorie Vodă, unde se prăznuesce hramulŭ sfântuluĭ slăvituluĭ proorocŭ şi înainte mergĕtorulŭ Iónŭ, şi cuviosuluĭ egumenŭ, Chirŭ . . . , şi tuturorŭ părinţilorŭ călugărĭ, câţĭ vorŭ fi locuitorĭ la acéstă sfântă mănăstire, ca să aibă milă dela Domnia Mea vinăriciulŭ din poporulŭ Gârbeviĭ, Tâmboesciĭ, Bordesciĭ, Cândesciĭ, Dragoslăveniĭ şi Terchesciĭ sud Slam-Rîmnicŭ, câte doĭ banĭ de vadră şi părpărulŭ după obiceiŭ, pentru că acestŭ vinăriciŭ l'aŭ luatŭ sfânta mănăstire în toţĭ aniĭ de rêndŭ până acum. Insă egumenulŭ, la vremea vinăriciuluĭ, să aibă a şĭ orênduĭ omulŭ sĕŭ, ca să âmble împreună cu vinăricerĭ domnescĭ, să scrie vinăriciulŭ dintr'aceste popóre, şi făcêndŭ douĕ catastişe, asemenea unulŭ ca altulŭ, unulŭ să rĕmâe la vinăricerĭ, iar altulŭ să-lŭ ieae omulŭ mănăstireĭ, după care să-şĭ ieae mănăstirea partea sa pe deplinŭ, câte doĭ banĭ de vadră şi părpărulŭ. Aşişderea să maĭ aibă sfânta mănăstire milă dela Domnia Mea dela ocna Telega merticŭ de sare pe anŭ bolovanĭ douĕ sute; să aibă a luà părinţiĭ călugărĭ acéstă sare la vremea când ieaŭ şi alte mănăstirĭ, şi să o încarce dela gura ocneĭ, să o ducă să o vînḑă măcar verĭunde, fără de vamă, şi de către vameşŭ să aibă pace; şi iară să fie sfinteĭ mănăstirĭ milă dela Domnia Mea douĕ cârciumĭ în oraşulŭ Focşanĭ, ca să se vînḑă vinulŭ mănăstireĭ, carĭ să fie în pace şi ertate de fumăritŭ, de căminăritŭ şi de alte orênduellĭ; aşişderea să aibă a ţinĕ şi liude cincĭ

(1) Cod XXVI, pag. 105.

www.dacoromanica.ro

ḑecĭ, ómenĭ străinĭ, fără de pricină de dajdie, pre carĭ găsindu-ĭ și fiindŭ străinĭ, după adeverința ce va aduce dela ispravnicii județuluĭ, li se vorŭ dà și pecetluiturile Domnieĭ Mele, spre a fi în pace și nesupĕrațĭ de tóte dăjdiile și orênduelele, câte vorŭ eși peste anŭ în ţéră, ca să pótă fi de posluşania și ajutorulŭ sfinteĭ mănăstirĭ, la trebuințele ce vorŭ avé; pentru că acestea milĭ le-aŭ avutŭ sfânta mănăstire și dela alțĭ frațĭ Domnĭ, precum ne pliroforisimŭ Domnia Mea din chrisóvele Domnieĭ Sale frateluĭ Domnŭ Michaiŭ Vodă Suțulŭ, ce le vĕḑumŭ cu lĕtulŭ 1792 Iunie 8. Dreptŭ aceca, învrednicindu-ne Domnulŭ Dumneḑeŭ și pre noĭ cu domnia acesteĭ pravoslavnice ţĕrĭ, și fiindu-ne trecerea prin Focșanĭ, cu mutarea domnieĭ din Moldova aicĭ într'acéstă ţéră, înși-ne Domnia Mea vĕḑumŭ acéstă mănăstire la o stare próstă, și fiindŭ vrednică de ajutorŭ la trebuințele ce are, ne-amŭ milostivitŭ Domnia Mea, și peste aceste milĭ, ce se arată maĭ sus, amŭ maĭ adausŭ sfinteĭ mănăstirĭ milă, ca peste douĕ sute bolovanĭ sare, ce are a luà, să aibă a luà și alțĭ una sută bolovanĭ sare totŭ dela ocna Telega, carĭ se facŭ bolovanĭ treĭ sute; așișderea să maĭ ţie, pe lângă, acestea douĕ cârciume în orașulŭ Focșanĭ, încă o cârciumă scutită întocmaĭ că la celea-lalte douĕ. Adeverindŭ chrisovulŭ acesta cu însășĭ credința Domnieĭ Mele, Iŏ Alexandru Constantinŭ Moruzi Voevodŭ, și cu credința prea iubițilorŭ Domnieĭ Mele fiĭ, Nicolae Voevodŭ, Constantinŭ Voevodŭ, Dumitrașco Voevodŭ, martorĭ puindŭ și pe toțĭ cinstițiĭ și credincioșiĭ boeriĭ veliţĭ aĭ divanuluĭ Domnieĭ Mele: Nicolae Brâncovénu Vel Vist., Dumitrașco Racoviță Vel Banŭ, Ienache Văcărescu Vel Spătarŭ, Ienache Moruzi Vel Vornicŭ de Ţéra-de-sus, Manolache Brâncovénu Vel Vornicŭ de Ţéra-de-jos, Manolache Creţulescu Vel Vornicŭ, Nicolae Filipescu Vel Vornicŭ, Costache Ghica Vel Logofĕtŭ de Ţéra-de-sus, Scarlatŭ Ghica Vel Logofĕtŭ de Ţéra-de-jos, Nicolae Hangerlăŭ Vel Hatmanŭ, Alexandru Manu Vel Post., Isacŭ Raletŭ Vel Clucerŭ, Dimitrie Schina Vel Comisŭ, Nicolae Racoviță Vel Paharnicŭ, Iordache Palada Vel Stolnicŭ, Vel Clucerŭ, Vel Pit., și Ispravnicŭ Scarlatŭ Ghica Vel Logofĕtŭ; scriindu-se chrisovulŭ acesta întru întâiulŭ anŭ dintru întâia domnie a Domnieĭ Mele, aicĭ în orașulŭ Bucurescĭ, la lĕtulŭ 1793 Maiŭ 8, de Gheorghe Logofĕtŭ za taină. (1)

Chrisovŭ dela 12 Ianuarie 1796, în favórea mănăstireĭ Sf. Iónŭ din Focșanĭ, care «se află la próstă stare din întîmplările rĕsvrătireĭ vremurilorŭ».

Domnitorulŭ amintesce, că în tótă vremea acéstă mănăstire este supĕrată cu conace, fără de nicĭ o plată de chirie; decĭ hotăresce «ca să fie de acum

(1) Cod. XXVI, pag. 48.

www.dacoromanica.ro

înainte numita mănăstire nesupĕrată de conace, a nu putè uniĭ şi alţiĭ a intrà în ea cu zorŭ, fără de nicĭ o plată de chirie, ci atâtŭ de către alţiĭ să fie apĕrată, a nu i se face maĭ multŭ sila acèsta . . . câtŭ şi de către înşişĭ ispravniciĭ, carĭ, când vorŭ avè trebuinţă de a-şĭ face conacŭ într'acèstă mănăstire, să fie datorĭ a plăti chiria cea cuviinciósă.» (1)

Cartea mănăstirii Cotména din sud Argeşŭ, de milă de vinăriciŭ.

De vreme ce sfânta mănstire Cotména ot sud Argeşŭ, are milă, cu chrisóvele altorŭ fraţĭ Domnĭ, să ieae vinăriciŭ dela Ciocănesciĭ, din poporulŭ Pitescilorŭ, după cum ne adeverimŭ Domnia Mea din cartea Domnieĭ Sale frateluĭ Alexandru Ipsilantŭ Voevodŭ, ot lètulŭ 1775, câtŭ şi dintr'a Domnieĭ Sale frateluĭ Michaiŭ Suţulŭ Voevodŭ ot lètulŭ 1784; dreptŭ aceea, dămŭ şi Domnia Mea volnicie omuluĭ, pre carele-lŭ va orêndui egumenulŭ mănăstiriĭ, ca împreună cu vinăricerii domnescĭ să scrie totŭ vinăriciulŭ din maĭ sus numitulŭ poporŭ, făcêndŭ douĕ catastişe asemenea, iscălite fiindŭ şi de vinăricerii domnescĭ şi de omulŭ mănăstirescŭ, şi strîngêndŭ baniĭ vinăriciuluĭ, din cincĭ banĭ de vadră, să aibă a luà omulŭ mănăstiriĭ câte doĭ banĭ, după cum ieaŭ şi alte mănăstirĭ, iar ceĭ-lalţĭ treĭ banĭ, întru care ieaŭ şi ploconuliĭ de nume, să-ĭ ieae vinăricerii domnescĭ; aşişderea să aibă a luà egumenulŭ, dela ceĭ ce vorŭ fi avêndŭ viĭ pe moşia mănăstiriĭ, otaştină după obiceiŭ, din douĕ-ḑecĭ de vedre o vadră, însă vinŭ, iar nu banĭ, şi pentru scaunele de carne ce vorŭ fi pe moşia mănstiriĭ, după cum se cuprinde în ponturile, ce sunt date la mâna vinăricerilorŭ, aşà să urmeze. —1793 Iunie 17. (2)

Ţ. La Domnia Mea aŭ datŭ jalbă Grigorie, egumenŭ ot schitulŭ Cotména sud Argeşŭ, arĕtândŭ că aŭ avutŭ patru posluşnicĭ vechĭ din satulŭ ce este pe moşia mănăstiriĭ lângă mănăstire, nu pentru altă trebuinţă, ci pentru pază de hoţĭ, fiindŭ schitulŭ la locŭ primejdiosŭ, pe carĭ îĭ are şi acum, cerêndŭ porunca Domnieĭ Mele a-ĭ avè şi de acum înainte nesupĕraţĭ, neavêndŭ alţĭ posluşnicĭ sèŭ scutelnicĭ decât aceştia, şi orênduindu-lŭ la dumné-luĭ Vel Logofĕtŭ de Ţéra-de-sus, ca de este precum se jăluesce, să-ĭ facă cartea Domnieĭ Mele de a avè aceştĭ patru paznicĭ nedajnicĭ şi nesupĕraţĭ, şi cercetândŭ ne-aŭ adeveritŭ, că precum jăluesce aşà este. Dreptŭ aceea, ne-amŭ milostivitŭ Domnia Mea asupra numituluĭ schitŭ, că precum

(1) Cod. XXIX, fila 142.
(2) Cod. XXVI, pag. 89.

www.dacoromanica.ro

aŭ avutŭ aceştĭ paznicĭ până acum, să-ĭ aibă şi de acum înainte, apĕraţĭ de orĭ-ce dăjdiĭ şi orênduelĭ, pentru care poruncimŭ dumnea-vóstre ispravnicilorŭ aĭ judeţuluĭ şi altorŭ dregătorĭ aĭ Domnieĭ Mele, supĕrare saŭ bântuială acestorŭ patru paznicĭ să nu le faceţĭ peste porunca Domnieĭ Mele, ii saam receh gpd. — 1794 Iunie 6. (1)

Cartea schituluĭ Bradulŭ din sud Vâlcea, de liude doĭ şi oĭ 50.

Sfântuluĭ şi dumneḑeesculuĭ schitŭ, ce se numesce Bradulŭ, din sud Vâlcea şi călugărilorŭ sihaştri dela acelŭ schitŭ, ca să aibă volnicie cu acéstă carte a Domnieĭ Mele a găsi liude doĭ, ómenĭ străinĭ, fără de pricină de dajdie, pe carĭ găsindu-ĭ, să-ĭ ducă la dumné-lorŭ ispravniciĭ judeţuluĭ ca să-ĭ cerceteze, şi fiindŭ străinĭ cu adevĕratŭ, să le dea adeverinţă pe numele şi chipulŭ lorŭ, după care adeverinţă să li se dea şi pecetluiturĭ gospodŭ, carĭ să fie în pace şi nesupĕraţĭ de dăjdiile şi orênduielele visterieĭ, spre a puté să caute de posluşania călugărilorŭ sihaştri; aşişderea să scutéscă şi la vremea dijmărituluĭ stupĭ i rîmătorĭ 50 şi la vremea oierituluĭ oĭ 50; carĭ acestea milĭ le-aŭ avutŭ şi dela alţĭ fraţĭ Domnĭ de maĭ nainte, precum din cartea Domnieĭ Sale frateluĭ Michaiŭ Vodă Suţulŭ, ce o vĕḑumŭ cu lĕtulŭ 1792 Aprilie 17, ne-amŭ adeveritŭ. Dreptŭ aceea, le-amŭ datŭ şi Domnia Mea acéstă carte a Domnieĭ Mele, de a li se păzi tóte milele, ce se cuprindŭ maĭ sus, nestrămutatŭ tot-deauna, şi poruncimŭ tuturorŭ de obşte, nimenea întru nimicŭ supĕrare să nu le facă peste acéstă carte, că aşà este porunca Domnieĭ Mele. — 1793 Iunie 24. (2)

Procitŭ Vel Logofĕtŭ.

Cartea mănăstireĭ Glavaciocului din sud Vlaşca, de mila vinăriciluĭ ce are la sud Saacŭ.

De vreme ce sfânta mănăstire Glavaciogulŭ are milă cu cărţĭ domnescĭ de iea vinăriciulŭ din poporulŭ Cernătescilorŭ din sud Saacŭ, precum din cartea Domnieĭ Sale frateluĭ Domnŭ Alexandru Ipsilantŭ Voevodŭ ot lĕt. 1775 Septèmbrie 16, i din cartea Domnieĭ Sale rĕposatuluĭ Domnŭ Nicolae Caragea Voevodŭ, ot lĕt. 1782 Augustŭ 28, şi din chrisovulŭ Domnieĭ Sale

(1) Cod. XXVI, pag. 217.
(2) Cod. XXVI, pag. 87.

www.dacoromanica.ro

fratelui Michaiŭ Vodă Suțulŭ ot lét. 1783 Decembre 18, ce le vědumŭ, ne adeverimŭ, și Domnia Mea m'am milostivitŭ de am înnoitŭ și am întăritŭ acéstă milă, ca să iea sfânta mănăstire acestŭ vinăriciŭ. Dreptŭ aceea, să aibă volnicie egumenulŭ, saŭ omulŭ ce-lŭ va orênduì, să âmble împreună cu vinăricerii domnescĭ, să scrie vinăriciulŭ din acestŭ poporŭ totŭ de odată, și să facă douě catastișe, totŭ asemenea unulŭ ca altulŭ, iscălite fiindŭ amîndouě de vinăricerii domnescĭ și de omulŭ mănăstirei, și așà împreună strîngêndŭ banii vinăriciului, ce este de plătescŭ dajnicii, de vadră de vinŭ câte banĭ patru și ploconulŭ de nume, din care banĭ să iea vinăricerii domnescĭ câte banĭ doĭ de vadră și ploconulŭ, după cum se cuprinde în cărțile Domnieĭ Mele, ce li se va da la mâinĭ, iar ceĭ-lalțĭ câte banĭ doĭ de vadră să aibă a-ĭ luà ómenii mănăstirescĭ împreună cu părpărulŭ, precum aŭ luatŭ și maĭ nainte vreme, după obiceiŭ. Așișderea și pentru scaunele de carne, ce sunt în poporŭ pe moșia sfinteĭ mănăstirĭ, vinăricerii saŭ alții să nu se amestece, fără numaĭ omulŭ mănăstireĭ, urmânduse după ponturile ce sunt la mâna vinăricerilorŭ. Dreptŭ aceea dară, dămŭ și Domnia Mea acestŭ chrisovŭ alŭ Domnieĭ Mele sfinteĭ mănăstirĭ, cu care să aibă volnicie în toțĭ aniĭ a-șĭ luà acéstă milă de vinăriciŭ, după cum aŭ luatŭ și până acum, întărindu-lŭ cu însășĭ credința Domnieĭ Mele, Iω Alexandru Constantinŭ Moruzi Voevodŭ, și cu credința prea iubiților Domnieĭ Mele fiĭ, Constantinŭ Voevodŭ, Dumitrașco Voevodŭ, Nicolae Voevodŭ, martorĭ puindŭ și pe dumné-lorŭ cinstițiĭ și credincioșĭ boeriĭ ceĭ marĭ aĭ divanuluĭ Domnieĭ Mele: Nicolae Brâncovénu Vel Vist., Dumitrașco Racoviță Vel Banŭ, Ienache Văcărescu Vel Spătarŭ, Ienache Moruzi Vel Vornicŭ de Țéra-de-sus, Manolache Brâncovénu Vel Vornicŭ de Țéra-de-jos, Manolache Crețulescu Vel Vornicŭ, Nicolae Filipescu Vel Vornicŭ, Costache Ghica Vel Logofětŭ de Țéra-de-sus, Scarlatŭ Ghica Vel Logofětŭ de Țéra-de-jos, Nicolae Hangerlăŭ Vel Hatmanŭ, Dumitrache Manu Vel Postelnicŭ, Isaacŭ Raletŭ Vel Clucerŭ, Dimitrie Schina Vel Comisŭ, Nicolae Racoviță Vel Paharnicŭ, Iordache Palada Vel Stolnicŭ, și Ispravnicŭ Scarlatŭ Ghica Vel Logofětŭ; scriindu-se chrisovulŭ acesta la lét. 1793 Iulie 4, de Gheorghe Logofětŭ za taină. (1).

Cartea schituluĭ Isvorulŭ frumosŭ din sud Vâlcea, de liude doĭ și 50 oĭ.

Sfântuluĭ și dumnedeesculuĭ schitŭ Isvorulŭ frumosŭ din sud Vâlcea și călugărilorŭ sihastri din acestŭ schitŭ, ca să aibă volnicie, cu acéstă carte, să-șĭ aducă din străinětate liude doĭ, pe carĭ să-ĭ ducă întâĭ la is-

(1) Cod. XXVI, pag. 106.

www.dacoromanica.ro

pravniculŭ judeţuluĭ ca să-ĭ cerceteze, şi fiindŭ străinĭ cu adevĕratŭ, să le dea adeverinţă pe numele şi chipulŭ lorŭ, după care adeverinţă să li se dea şi pecetluiturĭ gospodŭ, ca să fie ertaţĭ de tŏte dăjdiile şi orênduelele visterieĭ, să pŏtă fi de posluşania călugăraşilorŭ sihastri; aşişderea să scutĕscă de dijmăritŭ stupĭ i rîmătorĭ cincĭ-ḑecĭ, şi de oieritŭ oĭ cincĭ-ḑecĭ, care acĕstă milă aŭ avut o şi dela alţĭ fraţĭ Domnĭ de maĭ nainte, câtŭ şi de la Domnia Sa fratele Alexandru Vodă Ipsilantŭ, prin cartea Domnieĭ Sale dela lĕtulŭ 1775 Maiŭ 25. Dreptŭ aceea amŭ datŭ şi Domnia Mea acĕstă carte, ca să se păzĕscă milele acestea nestrămutatŭ, şi poruncimŭ la toţĭ de obşte să nu faceţĭ supĕrare peste porunca Domniĭ Mele, ii saam receh gpd. — 1793 Iunie 25.

Cartea schiteluĭ Iezerulŭ din sud Vâlcea, de liude doĭ şi 50 oĭ.

Sfântuluĭ şi dumneḑeesculuĭ schitŭ Iezerulŭ din sud Vâlcea şi călugăraşilorŭ sihastri dela acestŭ schitŭ, ca să aibă volnicie cu acĕstă carte a Domnieĭ Mele a găsi liude doĭ ŏmenĭ străinĭ, pe carĭ găsindu-ĭ să-ĭ ducă la d-lorŭ ispravniciĭ judeţuluĭ ca să-ĭ cerceteze, şi fiindŭ străinĭ cu adevĕratŭ, să le dee adeverinţă pe numele şi chipulŭ lorŭ, după care adeverinţă să li se dea şi pecetluiturĭ gospodŭ, ca să fie în pace şi nesupĕraţĭ de tŏte dăjdiile şi orênduelele visterieĭ, spre a-şĭ putĕ să şĭ caute de posluşania călugărilorŭ sihastri; aşişderea să scutĕscă şi la vremea dijmăritului stupĭ i rîmătorĭ 50, şi oĭ 50, carĭ acestea milĭ le-aŭ avutŭ şi dela alţĭ fraţĭ Domnĭ de maĭ nainte, precum din cartea Domnieĭ Sale fratelui Michaiŭ Vodă Suţulŭ, ce o vĕḑumŭ cu lĕtulŭ 1792 Aprilie 17, ne-amŭ adeveritŭ. Dreptŭ aceea, le-amŭ datŭ şi Domnia Mea acĕstă carte, de a li se păzi tŏte milele acestea, ce se cuprindŭ maĭ sus, nestrămutatŭ tot-deauna, şi poruncimŭ tuturorŭ de obşte, nimenea întru nimicŭ supĕrare să nu facă peste acĕstă carte, că aşa este porunca Domnieĭ Mele, ii saam receh gpd. 1793 Iunie 24. (1)

Chrisovulŭ mănăstireĭ Rîmnicŭ din oraşulŭ Slam-Rîmnicŭ.

Sfinteĭ şi dumneeḑesceĭ mănăstirĭ din oraşulŭ Domnieĭ Mele Rîmniculŭ ot sud Slam-Rîmnicŭ, unde se cinstesce şi se prăznuesce hramulŭ Ador-

(1) Cod. XXVI, pag. 87.

www.dacoromanica.ro

mirea Prea Sfînteĭ Stăpâneĭ Născătóre de Dumnedeŭ şi pururea Fecióră Maria, care este făcută şi înălţată din temelie de rĕposatulŭ Constantinŭ Vodă Brâncovénu, de împreună cu rĕposatulŭ Michaiŭ Cantacuzino biv Vel Spătarŭ, şi afierosită la sfânta mănăstire Sinaia, ca să fie acéstă mănăstire în pace şi ertată de orĭ-ce dăjdiĭ şi zaherele ce daŭ alte mănăstirĭ, de nicĭ unele să nu se supere; aşişderea să fie milă dela Domnia Mea, să aibă a ţinè liude douĕ-decĭ, însă ómenĭ străinĭ, fără de nicĭ o pricină, pentru carĭ luândŭ dela dumné-lorŭ ispravniciĭ judeţuluĭ adeverinţă pre numele şi chipulŭ lorŭ, să li să dee şi pecetluiturĭ domnescĭ, să fie apĕraţĭ de tóte dăjdiile ce vorŭ eşi peste anŭ în ţéră; şi iar să fie sfinteĭ mănăstirĭ milă dela Domnia Mea, să ieae din vama domnéscă dela Rîmnicŭ şi dela Buzĕŭ talerĭ 250, şi la vremea oieritului să scutéscă de oieritŭ oĭ treĭ sute, şi să ieae din ocna Telega merticŭ de sare în toţĭ aniĭ câte bolovanĭ una sută cincĭ-decĭ, la vremea când ieaŭ şi alte mănăstirĭ; şi iar să aibă a luà sfânta mănăstire mila din vinăriciulŭ domnescŭ din délulŭ Tădenilorŭ ot sud Slam-Rîmnicŭ, însă din hotarulŭ Bogdăneilorŭ-de-jos până în moşia domnéscă, unde este têrgulŭ Rîmniculuĭ, câte doĭ banĭ de vadră, dela toţĭ ceĭ ce vorŭ avè viĭ într'acelŭ délŭ, şi cu părpărulŭ după obiceiŭ; pentru care la vremea vinăriciuluĭ să trimiţă omulŭ mănăstireĭ, împreună cu vinăricerĭ domnescĭ, să scrie totŭ vinăriciulŭ dintr'acelŭ délŭ, şi făcêndŭ douĕ catastişe, asemenea unulŭ ca şi altulŭ, iscălite de către amîndoĭ, să aibă a-şĭ luà mănăstirea parteas a, câte doĭ banĭ de vadră şi părpărulŭ; încă să aibă sfânta mănăstire a scuti vinulŭ, ce va face, de vinăriciŭ, şi stupĭ i rîmătorĭ, câţĭ va avè, de dijmăritŭ, însă drepte bucatele mănăstireĭ; carĭ acestea milĭ le-aŭ avutŭ acéstă sfântă mănăstire, atâtŭ dela alţĭ fraţĭ domnĭ, câtŭ şi dela Domnia Sa fratele Alexandru Vodă Ipsilantŭ, i dela Domnia Sa rĕposatulŭ Nicolae Vodă Caragea, şi dela Domnia Sa fratele Michailŭ Vodă Suţulŭ, precum din chrisóvele Domniilorŭ Sale ne adeverimŭ, însă unulŭ cu lét. 1775, şi altulŭ cu létulŭ 1782, şi altulŭ lét 1783. Dreptŭ aceea, învrednicindu-ne şi pre noĭ Domnulŭ Dumnedeŭ cu domnia acesteĭ ţĕrĭ pravoslavnice, bine amŭ voitŭ de amŭ înoitŭ şi le-amŭ întăritŭ, printr'acestŭ chrisovŭ alŭ Domnieĭ Mele, ca să i se păzéscă şi de acum înainte tóte, precum se cuprinde maĭ sus, nestrămutatŭ. Şi amŭ întăritŭ domnesculŭ nostru acestŭ chrisovŭ cu însăşĭ credinţa Domnieĭ Mele, Iω Alexandru Constantinŭ Moruzi Voevodŭ, şi cu a prea iubiţilorŭ Domnieĭ Mele fiĭ, Constantinŭ Voevodŭ, Dumitraşco Voevodŭ, Nicolae Voevodŭ, şi martorĭ puindŭ şi pre toţĭ dumné-lorŭ cinstiţĭ şi credincioşĭ boerĭ ceĭ marĭ aĭ divanuluĭ Domnieĭ Mele: Nicolae Brâncovénu Vel Vist., Dumitraşco Racoviţă Vel Banŭ, Ienache Văcărescu Vel Spătarŭ, Ienache Moruzi Vel Vornicŭ de Ţéra-de-sus, Manolache Brâncovénu Vel Vornicŭ de Ţéra-de-jos, Manolache Creţulescu Vel

www.dacoromanica.ro

Vornicŭ, Nicolae Filipescu Vel Vornicŭ, Costache Ghica Vel Logofĕtŭ de Ţéra-de-sus, Scarlatŭ Ghica Vel Logofĕtŭ de Ţéra-de-jos, Nicolae Hangerlăŭ Vel Hatmanŭ, Dumitrache Manu Vel Postelnicŭ, Isacŭ Raletŭ Vel Clucerŭ, Dumitrache Schina Vel Comisŭ, Iordache Palada Vel Stolnicŭ, şi Ispravnicŭ Scarlatŭ Ghica Vel Logofĕtŭ; scriindu-se chrisovulŭ acesta la lĕtulŭ 1793 Iunie în 20, de Gheorghe Logofĕtŭ za taină. (1)

Chrisovulŭ mănăstireĭ Mărginenii din sud Prahova.

De vreme ce sfânta şi dumneḑeésca mănăstire ce se numesce Mărginenĭ, ot sud Prahova, unde se cinstesce şi se prăznuesce hramulŭ sfinţilorŭ maĭ marilorŭ Voevoḑĭ Michailŭ şi Gavrilŭ, este închinată la sfânta şi împĕrătésca mănăstire dela muntele Sinaiĭ de către rĕposaţiĭ cinstiţĭ boerĭ ctitoriĭ din urmă, care afieromă s'a fostŭ întemeiatŭ de Domnia Sa rĕposatulŭ Nicolae Alexandru Vodă, precum din chrisovulŭ Domnieĭ Sale cu lĕtulŭ . . . ne adeverimŭ, aşişderea aŭ avutŭ şi milĭ domnescĭ de luà vinăriciulŭ din dĕlulŭ Ţintea i Piscurile, Moreniĭ, Cióra, Hiliesciĭ i Băicoiu sud Prahova, dela toţĭ dajniciĭ, ce sunt de plătescŭ vinăriciulŭ, câte doĭ banĭ de vadră şi părpărulŭ după obiceiŭ; a scutì şi una mie oĭ de oieritŭ, i de pogonăritŭ, când va fi, pogóne cincĭ-ḑecĭ; a luà în toţĭ aniĭ câte talerĭ una mie dela cămăraşiĭ ocneĭ pentru dijma mănăstireĭ, pe care este făcută ocna Telega, afară de cumpĕrătórea ocnelorŭ, după cum aŭ avutŭ aşezămîntulŭ maĭ nainte cu cămăraşiĭ ocnelorŭ dela mănăstire, pentru dijma ce avea să iea din ḑece bolovanĭ unulŭ, şi din sarea mĕruntă a treia parte; i liude ḑece, păstorĭ, dărvarĭ, argaţĭ, însă nu ómenĭ de prin satele ţĕreĭ, ci străinĭ, pentru carĭ aducêndŭ adeverinţă dela dumnė-lorŭ ispravniciĭ judeţuluĭ, să li se dea şi pecetluiturĭ domnescĭ pe chipulŭ şi numele lorŭ, ca să fie ertaţĭ de tóte dăjdiile şi orênduelele ţĕriĭ, spre a fi de posluşania sfinteĭ mănăstirĭ, după cum ne adeverimŭ Domnia Mea, atâtŭ din alte chrisóve domnescĭ de maĭ nainte, câtŭ şi din chrisovulŭ Domnieĭ Sale Alexandru Ipsilantŭ Voevodŭ, cu lĕtulŭ 1775, i alŭ Domnieĭ Sale rĕposatuluĭ domnŭ Nicolae Caragea Voevodŭ, cu lĕtulŭ 1782, şi alŭ Domnieĭ Sale Michaiŭ Vodă Suţulŭ, cu lĕt. 1792 Septembrie; decĭ învrednicindu-ne Domnulŭ Dumneḑeŭ şi pre noĭ cu domnia ţĕriĭ acesteia şi vĕḑêndŭ ce aŭ făcutŭ aceĭ rĕposaţĭ ctitorĭ, le întărimŭ şi Domnia Mea, a fi bine păzite şi să se urmeze orênduelele şi întocmirea, ce se cuprinde în cărţile ctitorilorŭ; aşişderea să aibă sfânta

(1) Cod. XXVI, pag. 111.

www.dacoromanica.ro

mănăstire milele ce se cuprinde maĭ sus pe deplinŭ. Şi amŭ făcutŭ acéstă bună învoire cu însăşĭ credinţa şi bună voirea Domnieĭ Mele, Iŏ Alexandru Constantinŭ Moruzi Voevodŭ, marturĭ fiindŭ şi prea iubiţiĭ Domnieĭ Mele fiĭ, Constantinŭ Voevodŭ, Dumitraşco Voevodŭ, Nicolae Voevodŭ şi cu toţĭ blagorodniciĭ dumné-lorŭ veliţiĭ boerĭ aĭ divanuluĭ Domnieĭ Mele: Nicolae Brâncovénu Vel Vist., Dumitraşco Racoviţă Vel Banŭ, Ienache Văcărescu Vel Spătarŭ, Ienache Moruzi Vel Vornicŭ de Ţéra-de-sus, Manolache Brâncovénu Vel Vornicŭ de Ţéra-de-jos, Manolache Creţulescu Vel Vornicŭ, Nicolae Filipescu Vel Vornicŭ, Costache Ghica Vel Logofĕtŭ de Ţéra-de-sus, Scarlatŭ Ghica Vel Logofĕtŭ de Ţéra-de-jos, Nicolae Hangerlăŭ Vel Hatm., Dumitrache Manulŭ Vel Postelnicŭ, Isaacŭ Raletŭ Vel Clucerŭ, Dumitrache Schina Vel Comisŭ, Nicolae Racoviţă Vel Paharnicŭ, Iordache Palada Vel Stolnicŭ, şi Ispravnicŭ Scarlatŭ Ghica Vel Logofĕtŭ; scriindu-se chrisovulŭ acesta întru întâiulŭ anŭ dintru întâia domnie, la lĕtulŭ 1793 Iunie 30, de Gheorghe Logofĕtŭ za taină. (1)

Cartea mănăstiriĭ Clocociovu, de milele ce are.

Sfinteĭ şi dumneḑeesceĭ mănăstirĭ Clocociovulŭ din sud Oltŭ, unde se cinstesce şi se prăznuesce hramulŭ sfinţilorŭ maĭ marilorŭ voivoḑĭ Michailŭ şi Gavrilŭ, ca să fie sfinteĭ mănăstirĭ milă dela Domnia Mea, să aibă a luá pe fie-care anŭ douĕ sute vedre vinŭ din vinăriciulŭ domnescŭ din dĕlulŭ Dăneştilorŭ, ce este pe moşia sfinteĭ mănăstirĭ; aşişderea să aibă otaştina pămîntuluĭ dintru acelŭ dĕlŭ, din douĕ-ḑecĭ vedre o vadră, după obiceiŭ; asemenea să aibă a ţinĕ şi liude patru, ómenĭ străinĭ, pe carĭ găsindu-ĭ, vorŭ fi apĕraţĭ de tóte orênduelile ţĕreĭ, ca să fie de ajutorulŭ sfinteĭ mănăstirĭ, pentru că aceste milĭ le-aŭ avutŭ sfânta mănăstire, atâtŭ dela fraţĭ Domnĭ de maĭ nainte, câtŭ şi dela Domnia-Sa fratele Alexandru Ipsilantŭ Voevodŭ, prin carte dela lĕtulŭ 1776 Iunie 10, i dela Domnia Sa rĕposatulŭ Nicolae Caragea Voevodŭ, prin cartea dela lĕtulŭ 1782 Octombrie 12, şi dela Domnia Sa fratele Michaiŭ Vodă Suţulŭ, prin douĕ cărţĭ, una din domnia întâĭ, cu lĕtulŭ 1784 Martie 20, şi alta din domnia de pe urmă, cu lĕtulŭ 1792 Noembrie 29, carĭ tóte aceste cărţĭ le vĕḑumŭ Domnia Mea, cu cuprinderea de maĭ sus arĕtate. Aşişderea să aibe sfânta mănăstire a luá pe fieşĭ-care anŭ dela ocne câte talerĭ 50, la vreme cândŭ ieaŭ şi alte mănăstirĭ, să ieae şi din balta de pe moşia So-

(1) Cod. XXVI, pag. 108.

www.dacoromanica.ro

haia, ce este drèptă a mănăstiriĭ, ḑeciuială ca şi ceĭ-lalţĭ stăpânĭ de moşie, care şi acéstă milă aŭ avut-o dela alţĭ frаţĭ Domnĭ de maĭ nainte, precum din chrisovulŭ Domnieĭ Sale frateluĭ Michaiŭ Suţulŭ Voevodŭ, cu lètulŭ 1784 Noembre 20, ne-amŭ adeveritŭ. Dreptŭ aceea, şi Domnia Mea ne-amŭ milostivitŭ de amŭ înnoitŭ şi amŭ întăritŭ milele acestea, ce se cuprindŭ maĭ sus, ca să fie sfinteĭ mănăstirĭ de ajutorŭ şi de hrană, iar Domnieĭ Mele şi rĕposaţilorŭ părinţilorŭ Domnieĭ Mele veciniică pomenire; pentru care poruncimŭ şi la toţĭ câţĭ se cuvine, să fie următorĭ întocmaĭ a i-se păzi milele acestea nestrămutatŭ. — 1793 Iunie 30.

Chrisovulŭ schituluĭ Răteştiĭ din sud Buzĕŭ

Fiind-că în sud Buzĕŭ la Răteştĭ viindŭ o sémă de călugăriţe cu staţia lorŭ, prin ajutorŭ şi milă de pe la boerĭ şi de pe la alţĭ creştinĭ, s'aŭ truditŭ ş'aŭ făcutŭ unŭ sfântŭ lăcaşŭ de lemnŭ, încă din domnia întâĭ a fraţeluĭ Michaiŭ Vodă Suţu, pentru a lorŭ sufletéscă petrecere, fiindŭ locŭ cuviinciosŭ, la care se cinstesce şi se prăznuesce hramulŭ Sfinteĭ Troiţĭ, care sfântŭ lăcaşŭ aflându-se la locŭ strîmtŭ şi cu neîndemânare la hrană, şi neavêndŭ de nicăirĭ vre-unŭ altŭ ajutorŭ şi sprijinélă, în care să se pótă rezemá hrana şi chivernisèla lorŭ câtu-şĭ de câtŭ, fără numaĭ la mila şi ajutorulŭ ce potŭ agonisi de pe la creştinĭ, aŭ bine-voitŭ Domnia Sa şi, prin chrisovulŭ Domnieĭ Sale, ce-lŭ vĕḑumŭ cu lètulŭ 1784 Iunie 4, întăritŭ de-asupra şi întru a doua domnie, de aŭ făcutŭ milă sfântuluĭ schitŭ; adecă să aibă şése ómenĭ, străinĭ, scutelnicĭ, pentru posluşania la cele ce vorŭ avé maicile trebuinţă, carĭ, după ce-ĭ va găsi, să-ĭ ducă la ispravniciĭ judeţuluĭ ca să-ĭ cerceteze, şi fiindŭ străinĭ, să le dee adeverinţă pe numele şi chipulŭ lorŭ, după care li se va da şi pecetluiturĭ, ca să fie în pace şi nebântuiţĭ de tóte; să scutéscă stupiĭ ce vorŭ avé, de dijmăritŭ, şi câtŭ vinŭ vorŭ face în viile schituluĭ, de vinăriciŭ; să ţie doĭ preoţĭ apĕraţĭ şi scutiţĭ de tóte dările şi podveḑile ce vorŭ da ceĭ-lalţĭ preoţĭ; aşişderea să aibă a luá dela visteria domnéscă milă pe totŭ anulŭ cu pecetluitŭ câte tal. şépte-ḑecĭ şi optŭ la ḑiua Sfântuluĭ Gheorghe, însă tal. 45 pentru cincĭ-spre-ḑece bucăţĭ aba négră de îmbrăcămintea maicilorŭ, tal. 9 pentru 12 perechĭ papucĭ cu meşĭ, tal. 15 pentru 20 oca untŭ-de-lemnŭ, şi tal. 9 pentru 6 oca tămâe. Dreptŭ aceea, învrednicindu-ne Domnulŭ Dumneḑeŭ şi pre noĭ cu domnia acesteĭ pravoslavnice ţĕrĭ, ne-

(1) Cod. XXVI, pag. 94.

www.dacoromanica.ro

amŭ milostivitŭ de amŭ înnoitŭ şi amŭ întăritŭ tote aceste milĭ, ca să fie sfântuluĭ schitŭ de ajutorŭ şi de întărire. Şi amŭ întăritŭ chrisovulŭ acesta cu însăşĭ credinţa Domnieĭ Mele, Iŏ Alexandru Constantinŭ Moruzi Voevodŭ, şi cu a prea iubiţilorŭ Domnieĭ Mele fiĭ, Costandinŭ Voevodŭ, Dumitraşco Voevodŭ, Nicolae Voevodŭ, şi cu totŭ sfatŭlŭ cinstiţilorŭ şi credincioşĭ boerilorŭ celorŭ marĭ aĭ Divanuluĭ Domnieĭ Mele: Nicolae Brâncovénu Vel Vistiern., Dumitraşco Racoviţă Vel Banŭ, Ienache Văcărescu Vel Spătarŭ, Ienache Moruzi Vel Vornicŭ de Ţéra-de-sus, Manolache Brâncovénu Vel Vornicŭ de Ţéra-de-jos, Manolache Creţulescu Vel Vornicŭ, Nicolae Filipescu Vel Vornicŭ, Costache Ghica Vel Logofĕtŭ de Ţéra-de-sus, Scarlatŭ Ghica Vel Logofĕtŭ de Ţéra-de-jos, Nicolae Hangerlăŭ Vel Hatmanŭ, Alexandru Manu Vel Postelnicŭ, Isaacŭ Raletŭ Vel Clucerŭ, Dimitrie Skina Vel Comisŭ, Nicolae Racoviţă Vel Paharnicŭ, Iordache Palada Vel Stolnicŭ, şi Ispravnicŭ Scarlatŭ Ghica Vel Logofĕtŭ; scriindu-se chrisovulŭ acesta la lĕtulŭ 1793 Iunie 12, de Gheorghe Logofĕtŭ za taină.' (1)

Prea Inălţate Domne,

Dumné-luĭ biv. Vel Pitarŭ Ioniţă Vlădoianu, prin jalbă către Inălţimea Ta, a arĕtatŭ că rĕposatulŭ taicălŭ domnieĭ sale Paharnicŭ Fote Vlădoianulŭ, zidindŭ o biserică aicĭ în Craiova, hramulŭ Sfântuluĭ Nicolae şi Sfântulŭ Spiridonŭ, şi la mórtea domnieĭ sale aŭ afierositŭ aceĭ biericĭ douĕ moşiĭ, Novaciĭ cu 7 munţĭ şi Cerăşu din sud Doljŭ, ca să fie pentru chivernisĕla unuĭ *dascălŭ clinescŭ* ce va fi la biserică, şi deosebitŭ ar fi lăsatŭ ca să-ĭ facă şi douĕ chiliĭ pentru locuinţa egumenuluĭ dela mănăstirea Hurezuluĭ, ca să conăcéscă când va venì în partea loculuĭ să caute veniturile moşielorŭ mănăstireĭ, fiind-că aŭ lăsatŭ ca unŭ metohŭ numiteĭ mănăstirĭ; dară veniturile acelorŭ douĕ moşiĭ ale bisericeĭ să nu se amestece; şi în diată rĕposatulŭ îlŭ lasă pe dumné-luĭ să grijască pentru chivernisĕla dascăluluĭ şi pentru cele-lalte, ca unŭ fĕciorŭ ce-ĭ este; iară după ce a muritŭ rĕposatulŭ, rĕmâindŭ dumné-luĭ nevrîstnicŭ şi rĕmâindŭ epitropŭ caseĭ rĕposatuluĭ vameşulŭ Vasile, cumnatulŭ dumi-sale, care aŭ metahirisitŭ mijlócele şi strîngerea caseĭ părinteştĭ, pentru care pliroforisindu-se Măria Sa Vodă Alexandru Ipsilantŭ ar fi poruncitŭ de s'ar fi făcutŭ catagrafie caseĭ, când atuncĭ auḑindŭ şi egumenulŭ Hurezanulŭ, aŭ pornitŭ jalbă către Măria Sa, cerêndŭ să se facă zaptŭ acele moşiĭ ale bisericeĭ, cu cuvîntŭ că este metohŭ mănăstireĭ, şi că va şĕvêrşì celea orênduite ale

(1) Cod. XXVI, pag 80.

www.dacoromanica.ro

rĕposatuluĭ, şi Măria Sa vĕḑêndŭ relele urmărĭ ale cumnatului rĕposatuluĭ, ar fi luatŭ acelea moşiĭ şi le-aŭ datŭ egumenuluĭ Hurezénulŭ, de sunt anĭ 16; şi într'acéstă diastimă de vreme, toţĭ egumeniĭ ce după vremĭ aŭ fostŭ, s'aŭ arĕtatŭ cu nebăgare de sémă la celea orênduite, căcĭ numaĭ veniturile le-aŭ luatŭ, iar dascălŭ n'aŭ pusŭ, nicĭ lucru la biserică măcar de tal. 100 n'aŭ făcutŭ, din a cărora pricină puţinŭ ar fi rĕmasŭ să se şi surpe; cerêndŭ a se aduce egumenulŭ să-şĭ dee socotélă pentru veniturile acestorŭ moşiĭ, unde faţă fiindŭ şi Prea Sfinţia Sa Părintele Episcopulŭ Rîmniculuĭ, fiind-că ar fi aducêndŭ pe anŭ maĭ multŭ de cât. tal. una mie, şi cum că rĕposatulŭ nu ar fi dăruitŭ moşiile la mănăstirea Hurezulŭ, ci la biserică, şi cu tóte că s'aŭ datŭ din porunca gospodŭ, dar s'aŭ datŭ nefiindŭ vrîstnicŭ şi din reaua chivernisélă epitropuluĭ, şi neputêndŭ suferi stenahoria bisericeĭ şi neurmarea diateĭ, se încarcă dumné-luĭ a sĕvêrşi celea orênduite părintescĭ după datorie şi a meremetisi la biserică celea trebuincióse şi a pune şi dascălŭ. După luminata porunca Mărieĭ Tale, aducêndŭ faţă pe amîndouĕ părţile, amŭ cerutŭ maĭ întâĭ jăluitoruluĭ să arate, cu ce caută a luà acele moşiĭ sub epitropia domnieĭ sale? Ne arată o diată ot lét. 1777 Octombre, cu pecetea rĕposatuluĭ Vlădoianu şi adeverită de Prea Sfinţia Sa proin Mitropolitulŭ Filaretŭ şi de alţĭ boerĭ, şi între alte condee ce se arată, vedemŭ că ḑice, că moşia Novacĭ cu munţĭ din Ţéra-Românéscă, ce are venitŭ pe anŭ tal. 150, póte şi maĭ bine, o lăsă pe séma bisericeĭ din Craiova, ca să fie pentru chivernisela unuĭ dascălŭ elinescŭ, să şéḑă acolea să înveţe copiiĭ de pomană, şi câtŭ va avé viéţă rĕposata soţia domnieĭ sale, cum şi fiiĭ dumné-lorŭ, să aibă purtare de grije pentru şcólă şi să se păzéscă nestrămutatŭ aşezămîntulŭ, iară neurmândŭ fiiĭ dumné-lorŭ precum aŭ lăsatŭ, să aibă egumeniĭ mănăstiriĭ, ce vorŭ fi după vremĭ, a purtà grija de chivernisélă dumné-luĭ din venitulŭ moşieĭ; deosebitŭ iarăşĭ ḑice, că lasă moşia Cerătŭ iară bisericeĭ din Craiova, ca să fie pentru plata dascăluluĭ şi pentru dresulŭ bisericeĭ când se va stricà orĭ-ce, fiind-că acéstă moşie a fostŭ dată fiuluĭ domnieĭ sale Barbuceanu, şi întîmplându-se de s'aŭ pristăvitŭ, o lasă iar bisericeĭ, şi lasă şi pentru simbria dascăluluĭ talerĭ 180 şi douĕ chile de bucate pe anŭ; lângă acésta s'aŭ întrebatŭ şi cuviosulŭ Chirŭ Pahomie, ce se află egumenŭ la sfânta mănăstire Hurezulŭ, ce are a rĕspunde? ḑise că adevĕratŭ acestea douĕ moşiĭ sunt afierosite de rĕposatulŭ Paharnicŭ Vlădoianu, nu bisericeĭ Sfântuluĭ Spiridonŭ, ci sfinteĭ mănăstirĭ Hurezulŭ, şi pentru dregerea bisericeĭ şi altele, o lasă metohŭ mănăstiriĭ, arĕtându-ne spre încredinţare şi o carte cu létulŭ 1773, iscălitŭ rĕposatulŭ Paharnicŭ Fota Vlădoianu împreună şi cu jupânésa domnieĭ sale Ilinca Vlădoianca, adeverită şi de Prea Sfinţia Sa întru fericire rĕposatulŭ proin Mitropolitŭ Grigorie, prin care scrie că încredinţéză prin-

www.dacoromanica.ro

tr'acéstă scrisóre pe Sfinția Sa Părintele Archimandritŭ Dionisie egumenŭ, câtŭ și soborulŭ sfinteĭ mănăstirĭ Hurezulŭ, că învrednicindu-se de aŭ ridicatŭ o biserică de piatră în Craiova, hramulŭ sfinților erarchĭ Nicolae și Spiridonŭ, și înfrumusețând-o cu zugrăvire, și avêndŭ sfânta mănăstire Hurezulŭ la partea loculuĭ moșie și venituri, și ca să le pótă cu îndestulare a le strînge, aŭ închinatŭ numita biserică metohŭ la mănăstire, cu loculŭ ce e împrejurulŭ bisericeĭ, și vrêndŭ Dumnedeŭ a maĭ avé viață, să aibă a face curte de piatră împrejurŭ, i o pivniță și douĕ case de-asupra cu foișorŭ, iar când se va apucà a sĕvêrși acestea, scrie că lasă asupra fiilorŭ dumi-sale, ca să dee din agonisita caseĭ tal. 600 să sĕvêrșéscă acelea; deosebitŭ, pentru maĭ bună chivernisélă și întărirea sfântuluĭ lăcașŭ, aŭ socotitŭ de aŭ maĭ datŭ danie sfinteĭ mănăstirĭ și douĕ moșiĭ, Ceratu de câmpŭ sud Doljiŭ și moșia Novacĭ sud Doljiŭ, carĭ după pristăvirea dumné-lorŭ să aibă a le stăpâni mănăstirea, ca să fie părinților de odihnă și dumné-lorŭ vecinică pomenire; numaĭ și părințiĭ egumenĭ, carĭ vorŭ veni după vremĭ, să aibă purtare de grijă, ca celea ce se vorŭ stricà să se drégă și biserica să se acopere și să fie și doĭ preoțĭ de mirŭ; deosebitŭ maĭ arată și altă carte ot létulŭ 1782, cu anĭ 9 maĭ în urmă, a dumné-lorŭ boerilorŭ caimacamĭ la Bucurescĭ, prin care scriŭ către rĕposatulŭ stolnicŭ Costi, vechilŭ caimacamŭ, că egumenulŭ mănăstiriĭ Horezulŭ s'aŭ fostŭ jăluitŭ pentru moșiile rĕposatuluĭ Paharnicŭ Vlădăianulŭ, ce sunt afierosite bisericeĭ Sfântuluĭ Spiridonŭ, care este metohŭ a mănăstiriĭ Hurezulŭ, că rĕposatulŭ vameșŭ Vasilie i-ar fi luatŭ venitulŭ, păgubindŭ biserica, și scrie ca să se dee mână de ajutorŭ egumenuluĭ spre a face moșiile zaptŭ și a le stăpâni, luându-le venitulŭ pe deplinŭ, neîngăduindŭ pe vameșulŭ Vasile a se maĭ întinde, iar pricinuindŭ cevaș, este tréba arhiereuluĭ loculuĭ, iar vameșulŭ nu are amestecŭ; deosebitŭ scriŭ, că s'aŭ fostŭ datŭ porunca Mărieĭ Sale Alexandru Vodă Ipsilantŭ către mĕritulŭ Episcopŭ și către rĕposatulŭ Clucerŭ Gregorie Razulŭ Caimacamŭ, ca să cerceteze ce venituri ale bisericiĭ aŭ luatŭ vameșulŭ Vasile, și fiindŭ că nu s'aŭ fostŭ făcutŭ acea cercetare, fiindŭ vameșulŭ bolnavŭ, să cerceteze dumné-luĭ și să împlinéscă; și dise egumenulŭ, că după porunca dumné-luĭ Caimacamuluĭ, aŭ și orênduitŭ isprăvniceĭ pe la acelea moșiĭ, prin cărțile Domnieĭ Sale, carĭ se vĕdură cu létulŭ 1781. S'aŭ cerut părinteluĭ egumenuluĭ ca să arate porunca și hotărîrea Mărieĭ Sale Alexandru Vodă, ce s'aŭ făcutŭ la acéstă pricină, și dise că nicĭ o poruncă de acésta n'aŭ găsitŭ. Decĭ fiindŭ pricina precum maĭ sus se cuprinde, după luminata porunca Mărieĭ Tale, aŭ cerutŭ egumenulŭ să-șĭ dee sorocŭ pentru totŭ venitulŭ, ce s'aŭ luatŭ pe anĭ 11, scoțêndu-se doĭ anĭ aĭ rĕsmiriții, și arĕtă pe doĭ anĭ socotéla de venitulŭ ce a luatŭ și de cheltuitŭ la trebile bisericiĭ, care venitŭ socotindu-se și

www.dacoromanica.ro

pre alţĭ 9 anĭ, totŭ o potrivă, se vede totŭ venitulŭ acestorŭ moşiĭ ale bisericiĭ luatŭ de mănăstire tal. 4.123 banĭ 75, i baniţe porumbŭ 2.398, i baniţe grâŭ 2.472, şi cheltuiala pe aceştĭ anĭ tal. 2628 şi baniţe porumbŭ 330, i de grâŭ 165 şi 3000 oca făină, precum prin deosebita fóie se arétă şi se vede, că trecŭ maĭ mulţĭ banĭ luaţĭ de mănăstire din venitulŭ tal. 1.436 aspri 45. Ci într'acestaşĭ chipŭ fiindŭ, nu lipsimŭ a însciinţà Inălţimiĭ Tale, şi după cum va lumina pe Măria Ta Dumnedeŭ, se va face cea desĕvêrşitŭ hotărîre. — 1794 Decembre 14. (1)

Constandinŭ Caragea Caimacamŭ, Iónŭ Glogovénŭ Vel Logofĕtŭ, Barbu Ştirbeiŭ, Cornea Brăiloiu, Iónŭ Argintoianu.

Chrisovŭ din 30 Septembrie 1794, prin care Vodă Moruzi acordă mănăstireĭ *Căluiulŭ* din Romanaţĭ, care este «*fără de nicĭ unŭ omŭ de a ajutà la trebile eĭ*» liude 10, ómenĭ fără de pricină de dajdie, aduşĭ acum din străinătate. Ispravniciĭ judeţuluĭ să-ĭ cerceteze, şi de vorŭ fi adevĕratŭ străinĭ, să le dea adeverinţă pe numele şi chipulŭ lorŭ, *după care* să li se dea şi pecetluiturĭ gospode dela visteria Domnieĭ după orênduială, spre a fi în pace şi nesupĕraţĭ, ca să aibă de ajutorŭ şi de posluşanie la trebile şi lucrulŭ mănăstireĭ. (2)

Chrisovulŭ schituluĭ Dălhăuţĭ ot Slam-Rîmnicŭ.

Sfântuluĭ şi dumnedeesculuĭ schitŭ Dălhăuţiĭ ot Slam-Rîmnicŭ, unde se cinstesce şi se prăznuesce hramulŭ soboruluĭ sfinţilorŭ Archangheli Michailŭ şi Gavrilŭ, ca să aibă a-şĭ găsi liude şépte, ómenĭ străinĭ, fără pricină, neavêndŭ amestecătură cu vre-unŭ satŭ, pe carĭ ducêndu-ĭ înaintea dumné-lorŭ ispravnicilorŭ şi cercetându-ĭ, de vorŭ fi străinĭ cu adevĕratŭ, să le dea adeverinţă pe numele şi chipulŭ lorŭ, cu care adeverinţă viindŭ la visterie, li se vorŭ da pecetluiturile Domnieĭ Mele, spre a fi în pace şi ertaţĭ de tóte dăjdiile şi angariile, verĭ-câte arŭ eşi dela visteria Domnieĭ Mele peste anŭ în ţéră, de nicĭ unele valŭ şi supĕrare să nu aibă; aşişderea să aibă a scuti şi drepte bucatele schituluĭ, stupĭ i rîmătorĭ de dijmăritŭ şi vinulŭ de vinăriciŭ; pentru că acestŭ sfântŭ schitŭ aŭ avutŭ acéstă milă atâtŭ dela alţĭ fraţĭ Domnĭ de maĭ nainte, câtŭ şi dela Domnia Sa fratele Michaiŭ Vodă Suţulŭ, prin chrisovulŭ Domnieĭ Sale, ce-lŭ vĕdumŭ cu lét. 1792 Maiŭ 10. Dreptŭ aceea, şi Domnia Mea m'am milostivitŭ de am în-

(1) Cond. XXVII pag. 5.
(1) Cod. XXIII, fila 279, verso.

www.dacoromanica.ro

noitŭ şi am întăritŭ acestea milĭ, ca să i se păzéscă pe deplinŭ, să fie sfântuluĭ schitŭ de ajutoriŭ. Şi amŭ întăritŭ chrisovulŭ acesta cu însăşĭ credinţa Domnieĭ Mele, Iŏ Alexandru Constantinŭ Moruzi Voevodŭ şi cu credinţa prea iubiţilorŭ Domnieĭ Mele fiĭ, Constantinŭ Voevodŭ, Nicolae Vodă, Dumitraşco Vodă, martorĭ puindŭ şi pe dumné-lorŭ cinstiţĭ şi credincioşĭ boeriĭ ceĭ marĭ aĭ divanuluĭ Domnieĭ Mele: Nicolae Brâncovénu Vel Vist., Dumitraşco Racoviţă Vel Banŭ, Ienache Văcărescu Vel Spătarŭ, Ienache Moruzi Vel Vornicŭ de Ţéra-de-sus, Nicolae Brâncovénu Vel Vornicŭ de Ţéra-de-jos, Manolache Creţulescu Vel Vornicŭ, Nicolae Filipescu Vel Vornicŭ, Costache Ghica Vel Logofĕtŭ de Ţéra-de-sus, Scarlatŭ Ghica Vel Logofĕtŭ de Ţéra-de-jos, Nicolae Hangerlăŭ Vel Hatmanŭ, Alexandru Manulŭ Vel Postelnicŭ, Isaacŭ Raletŭ Vel Clucerŭ, Dumitrache Schina Vel Comisŭ, Nicolae Racoviţă Vel Paharnicŭ, Iordache Palada Vel Stolnicŭ, şi Ispravnicŭ Scarlatŭ Ghica Vel Logofĕtŭ; scriindu-se chrisovulŭ acesta la lét. 1793 Maiŭ 19, de Gheorghe Logofĕtŭ za taină. (1)

Chrisovulŭ mănăstireĭ Titiriciulŭ, de milele ce are.

Sfinteĭ şi dumneḑeesceĭ mănăstirĭ Titiriciulŭ ot sud Vâlcea, unde se cinstesce şi se prăznuesce hramulŭ Sfântuluĭ Iónŭ Zlataostŭ, şi părinteluĭ egumenŭ . . acesteĭ sfinte mănăstirĭ şi tuturorŭ călugăraşilorŭ, câţĭ vorŭ fi locuitorĭ într'acestŭ sfântŭ lăcaşŭ, ca să fie sfinteĭ mănăstirĭ milă dela Domnia Mea, să ieae vinăriciulŭ din délulŭ dela Ocnele cele marĭ, din valea Sulinariuluĭ în sus, Urzicarulŭ cu Lohanetulŭ, Lunca până în Valea Teişuluĭ, câte doĭ banĭ de vadră şi părpărulŭ după obiceiŭ; însă egumenulŭ saŭ omulŭ mănăstireĭ, ce va fi orênduitŭ, să aibă a âmbla şi a scrie vinăriciulŭ totŭ de odată cu vinăriceriĭ domnescĭ, făcêndŭ douĕ catastişe, asemenea unulŭ ca şi altulŭ, iscălite fiindŭ amîndouĕ de vinăriceriĭ domnescĭ şi de omulŭ mănăstireĭ, şi strîngêndŭ baniĭ vinăriciuluĭ ce este de plătescŭ dajniciĭ, de vadră câte banĭ patru şi poclonulŭ de nume câte unŭ banŭ de vadră, să aibă a luà vinăriceriĭ domneseĭ câte doĭ banĭ de vadră şi ploconŭ de nume, iară ceĭ-lalţĭ câte doĭ banĭ de vadră şi părpărulŭ după obiceiŭ să aibă a luà omulŭ mănăstireĭ pe séma mănăstireĭ, precum ieaŭ şi alte mănăstirĭ; aşişderea să aibă a ţiné şi liude treĭ, ómenĭ străinĭ, pe carĭ găsindu-ĭ acum egumenulŭ, să aducă adeverinţă dela d-lorŭ ispravniciĭ judeţuluĭ de numele şi chipulŭ lorŭ, ca să li se deie pecetluiturĭ gospodŭ, spre a fi în pace şi

(1) Cod XXVI, pag. 43.

www.dacoromanica.ro

apărațĭ de tote dăjdiile și orênduielele, câte vorŭ eși dela visteria Domnieĭ Mele peste anŭ în ţéră; pentru că acéstă mănăstire fiindŭ veche, de multŭ zidită, în câtŭ nicĭ ctitoriĭ nu sciŭ cine aŭ zidit-o, și fiindŭ săracă, nicĭ unŭ venitŭ de nicăierĭ, a avutŭ acéstă milă, atâtŭ dela Domnia Sa fratele nostru Domnŭ Alexandru Ipsilantŭ Vodă, cum și dela Domnia Sa fratele Domnŭ Michaiŭ Suţulŭ Voevodŭ, prin chrisovulŭ Domnieĭ Sale, ce-lŭ vĕḑumŭ cu lĕtulŭ 1784. Dreptŭ aceea, încă și Domnia Mea m'am milostivitŭ de am înnoitŭ și am întăritŭ mila acesteĭ sfinte mănăstirĭ de întărire și călugărașilorŭ de hrană și chivernisélă, iar Domnieĭ Mele și părinţilorŭ Domnieĭ Mele veșnică pomenire. Și amŭ întăritŭ chrisovulŭ acesta cu însășĭ credinţa Domnieĭ mele, Iω Alexandru Constantinŭ Moruzi Voevodŭ, și cu credinţa a prea iubiţilorŭ Domnieĭ mele fiĭ, Constantinŭ Vvd., Dumitrașco Vvd., Nicolae Vvd., și cu toţĭ cinstiţĭ și credincioșĭ boeriĭ ceĭ marĭ aĭ divanuluĭ Domnieĭ Mele: Nicolae Brâncovénu Vel Vist., Dumitrașco Racoviţă Vel Banŭ, Ienache Văcărescu Vel Spătarŭ, Ienache Moruzi Vel Vorn. de Ţéra-de-sus, Manolache Brâncovénu Vel Vorn. de Ţéra-de-jos, Manolache Creţulescu Vel Vorn., Nicolae Filipescu Vel Vorn., Constantinŭ Ghica Vel Log. de Ţéra-de-sus, Scarlatŭ Ghica Vel Log. de Ţéra-de-jos, Nicolae Hangerlăŭ Vel Hatmanŭ, Dumitrache Manulŭ Vel Post., Isaacŭ Raletŭ Vel Clucerŭ, Dumitrache Schina Vel Comisŭ, Nicolae Racoviţă Vel Paharnicŭ, Iordache Palada Vel Stoln., Iordache Vel Sluger, Dumitrache Costandache Vel Pit, și Ispravnicŭ Constantinŭ Ghica Vel Log. de Ţéra-de-sus. Și s'aŭ scrisŭ chrisovulŭ acesta în anulŭ dela nascerea Domnuluĭ nostru Isusŭ Christosŭ 1793 Maiŭ 28, de Teodorache Logofĕtŭ za divanŭ. (1)

Cartea mănăstireĭ Cetăţuiĭ din sud Buzĕŭ, de liude scutelnicĭ.

Dat-amŭ cartea Domnieĭ Mele sfinteĭ mănăstirĭ Cetăţuia din sud Buzĕŭ și cuviosuluĭ egumenŭ, Chirŭ . . . , prin care să aibă a ţinė liude cincĭ, străinĭ fără de pricină de dajdie, ca să fie pentru posluşania acesteĭ sfinte mănăstirĭ, pe care liude găsindu-ĭ, să-ĭ ducă înaintea dumnė-lorŭ ispravnicilorŭ judeţuluĭ, și după cercetarea ce li se va face, fiindŭ străinĭ cu adevĕratŭ, să li se dea și pecetluiturĭ gospodŭ dela visterie, ca să fie nesupĕraţĭ, avêndŭ acéstă milă sfânta acéstă mănăstire și dela Domnia Sa fratele nostru Domnŭ Alexandru Ipsilantŭ Voevodŭ, prin cartea Domnieĭ Sale, ce o vĕḑumŭ cu lĕtulŭ 1775 Iunie 26; pentru care poruncimŭ Domnia Mea la toţĭ câţĭ se cuvine, să nu facă vre-o supĕrare. ii saam receh gpd. — 1793 Iulie 6

(1) Cod. XXVI, pag. 43.

www.dacoromanica.ro

Cartea mănăstireĭ Basçovulŭ.

Fiind-că sfânta mănăstire Basçovulŭ din sud Argeşŭ, unde locuescŭ maicĭ călugăriţe, aflându-se tórte sĕracă şi fără de nicĭ unŭ ajutorŭ de nicăirea, aŭ avutŭ milă şi dela alţĭ fraţĭ Domnĭ de maĭ nainte, de luà din vinăriciulŭ domnescŭ dintr'acestŭ judeţŭ vinŭ vedre una sută, şi la vremea dijmăritului scutea stupĭ una sută; aşişderea ţinea şi liude 6, ómenĭ ertaţĭ de tóte dăjdiile, precum pentru acésta ne-amŭ pliroforisitŭ Domnia Mea din cartea Domnieĭ Sale frateluĭ Domnŭ Michaiŭ Constantinŭ Suţulŭ Voevodŭ ot lét. 1791 Noembrie 29; dreptŭ aceea ne-amŭ milostivitŭ Domnia Mea de i-amŭ înnoitŭ milele, ce maĭ sus se arétă, printr'acéstă carte a Domnieĭ Mele, şi poruncimŭ tuturorŭ de obşte, ca să se păzéscă nestrămutatŭ; însă pentru aceştĭ 6 liude străinĭ, după ce îĭ va găsi, să-ĭ ducă la ispravniciĭ judeţuluĭ ca să se cerceteze, şi fiindŭ străinĭ cu adevĕratŭ, să le dea adeverinţă pe numele şi chipulŭ lorŭ, ca să li se dea pecetluitŭ gospodŭ dela visteria Domnieĭ Mele, spre a-ĭ avé nesupĕraţĭ. Intr'altŭ chipŭ să nu fie, că aşà este porunca Domnieĭ Mele. ii saam. receh. gpd. — 1793 Augustŭ 24. (1)

Cartea bisericeĭ ot satulŭ Jupânesciĭ sud Muscelŭ.

Dat-amŭ domnésca nóstră carte preoţilorŭ dela Biserica ot satulŭ Jupânesciĭ sud Muscelŭ, ca la sborulŭ ce se face la acelŭ satŭ Jupânesciĭ în ḑiua Inălţăreĭ Domnuluĭ Nostru Isusŭ Christosŭ, ce este hramulŭ la acea biserică, să aibă a luà dela fieşĭ care prăvălie câte banĭ şése; pentru că dândŭ jalbă Domnieĭ Mele preoţiĭ dela numita biserică, arĕtândŭ că acéstă milă aŭ avut-o şi dela Domnia Sa fratele Alexandru Vodă Ipsilantŭ, prin cartea Domnieĭ Sale, ce o vĕḑumŭ cu lĕtulŭ 1776 Maiŭ 13, după care li s'aŭ şi urmatŭ mila acésta, luând-o în toţĭ aniĭ de rêndŭ până acum, amŭ poruncitŭ Domnia Mea ispravnicilorŭ judeţuluĭ, ca să cerceteze de li s'aŭ urmatŭ mila acésta precum arată, şi însciinţéză Domnieĭ Mele ispravniciĭ, dela 22 ale acesteĭ lunĭ, cum că aŭ luatŭ acéstă milă de atuncĭ şi până acum necontenitŭ, după cartea Domnieĭ Sale Alexandru Vodă Ipsilantŭ. Dreptŭ aceea, după pliroforia ce daŭ Domnieĭ Mele ispravniciĭ, dămŭ şi Domnia Mea domnésca nóstră carte la mâinile preoţilorŭ, ca şi de acum înainte, după obiceiulŭ ce aŭ avutŭ, să aibă a luà numita biserică din satulŭ

(1) Cod. XXVI, pag. 178.

www.dacoromanica.ro

Jupânescii acéstă milă, câte banĭ şése de fieşĭ-care prăvălie, la ḑiua sboruluĭ, că să fie pentru untŭ-de-lemnŭ, tămâie şi altele trebuincióse bisericiĭ. ii saam. receh. gpd. — 1795 Maiŭ 30. (1)

Procitŭ Vel Logofĕtŭ.

Biserica ot satulŭ Jupânescii, de liude 6.

Şése străinĭ facemŭ Domnia Mea milă să-şĭ găséscă din străinătate, fără de pricină, cărora, după cercetarea ce li se va face, dându-li-se pecetluitulŭ Domnieĭ Mele, să fie în pace şi scutiţĭ. — 1794 Martie 4.

Vel Logofĕtŭ.

Prea Inălţate Dómne,

D-luĭ Vlăduţŭ Tetoianu biv Vel Clucer za arie, prin jalba ce aŭ datŭ Mărieĭ Tale, că în trecuta rĕzmiriţă arḑêndu-se biserica dela satulŭ domnieĭ sale Tetoiŭ sud Vâlcea, s'aŭ apucatŭ cu blagoslovenia Mărieĭ Tale a face alta de piatră, şi face rugăciune ca să te milostivescĭ Măria Ta a-ĭ face luminată carte de câţĭ-va ómenĭ străinĭ, câţĭ te va lumina Dumneḑeŭ, ca să-ĭ găséscă şi să-ĭ aibă la lucrulŭ sfinteĭ bisericĭ, fiindŭ fórte scăpătatŭ şi cu casă grea, făcêndu-te Măria Ta cu acésta noŭ ctitorŭ acestuĭ sfântŭ locaşŭ, avêndŭ vecinică pomenire în vecĭ; a căruia jalbă, orênduită la mine să o theorisescŭ, decĭ vrêndŭ ca să mĕ în credinţezŭ de face jeluitorulŭ acéstă biserică saŭ nu, am cerutŭ să-mĭ aducă apodicsis dela Episcopulŭ eparchieĭ aceea, şi îmĭ aduse o adeverinţă a iubitoruluĭ de Dumneḑeŭ Episcopulŭ Argeşénu, cu lĕtulŭ 84 Februarie 15, către Sfinţia Sa Episcopulŭ Rîmniculuĭ, în care ḑice că dumné-luĭ Clucerulŭ Vlăduţă Tetoianu, cerêndu-ĭ adeverinţă pentru biserica ce aŭ începutŭ a zidi, arată că în vremea trecuteĭ rĕzmiriţe, din nepurtarea de grijă a preotuluĭ i s'aŭ arsŭ biserica, fiindŭ de lemnŭ, şi numitulŭ Clucerŭ cum a pututŭ cu multă ostenélă a începutŭ şi a zidit-o de zidŭ, făcêndŭ începere cu blagoslovenia Archiereuluĭ, dar n'aŭ isprăvit-o până acum, într'acestaşĭ chipŭ este idimon de aceasta, în dosulŭ căreia scrie către mine şi Sfinţia Sa iubitorulŭ de Dumneḑeŭ. Părintele Episcopulŭ Rîmniculuĭ Chirŭ Nectarie, arĕtândŭ că Sfinţia Sa până acum n'aŭ mersŭ în partea loculuĭ la Rîmnicŭ, de care altă pliroforie nu are, făr'de numaĭ aceea ce-ĭ scrie Părintele Argeşénu, care adeverinţă puindu-se într'acéstă plecată a mea anafora, se vorŭ vedé de Măria Ta, iar a jăluitoruluĭ rugăciune rĕmâne la milostivirea Mărieĭ Tale.—1794 Martie 1. (2)

Vel Vistierŭ.

(1) Cod. XXVI, pag. 262.
(2) Cod. XVII, fila 37. — (2)

www.dacoromanica.ro

Mănăstirile din orientŭ

Chrisovulŭ sfinteĭ mănăstirĭ Naumŭ, pentru 80 de talerĭ dela visterie.

De vreme ce proroculŭ şi pururea între împĕraţĭ pomenitŭ prea înţeleptulŭ Solomonŭ, numaĭ în umbra legeĭ rezemându-se, făcù atâta podóbă caseĭ dumneḑeescĭ a Ierusalimuluĭ şi o dărui cu atâtea darurĭ, ca să se păzéscă într'însa sicriulŭ cu tablele legeĭ Domnuluĭ, cu câtŭ maĭ vîrtosŭ noĭ, carĭ suntem acum, cu mila duhuluĭ sfântŭ, pravoslavnicĭ Domnĭ, se cade să ne silimŭ cu totŭ sufletulŭ, să întemeiemŭ şi să ajutorimŭ sfintele locaşurile luĭ Dumneḑeŭ, întru carĭ nu se junghe vite necuvîntătóre, precum óre-când acolo, ci însuşĭ mieluşelulŭ luĭ Dumneḑeŭ se jertfesce pentru viéţa cea veşnică a nóstră a tuturorŭ. Pentru acésta dară, înălţându-ne şi pre noĭ Domnulŭ Dumneḑeŭ cu domnia întru scaunulŭ Ţĕreĭ-Românescĭ, bine amŭ voitŭ, ca din bogatele milĭ ale prea milostivuluĭ Dumneḑeŭ, ce ne-aŭ dăruitŭ, să sĕvêrşimŭ şi noĭ facerĭ de bine, din mile, spre cinstea şi întărirea sfintelorŭ mănăstirĭ, carĭ sunt cea maĭ de cinste parte a politieĭ şi podóba cea maĭ mare şi semnulŭ celŭ prea arĕtatŭ alŭ pravoslavieĭ. Şi însciinţându-ne Domnia Mea pentru sfânta şi dumneḑeésca mănăstire, ce se numesce a sfântuluĭ Naumŭ, care este aprópe de cetatea Ochrida, zidită şi făcută din temelia eĭ de bunŭ creştinŭ şi mare împĕratŭ Michailŭ, unde se cinstesce şi se prăznuesce hramulŭ sfântuluĭ cuviosuluĭ Naumŭ, la care mănăstire se odihnescŭ şi se păzescŭ şi móştele sfinţieĭ sale făcĕtóre de minunĭ şi folositóre celorŭ ce alérgă şi năzuescŭ cu credinţă, cum că aflându-se la lipsă cu desĕvêrşire, încă şi îndatorată din pricina rĕzmiriţilorŭ trecute, şi neavêndŭ de nicăerĭ nicĭ unŭ ajutorŭ, după cum aŭ alte sfinte mănăstirĭ, trăescŭ părinţiĭ cu mila ce agonisescŭ de pe la creştinĭ, care mănăstire, după starea în care se află, fiindŭ cu cale a se ajutà, milostivitu-s'aŭ fraţiĭ noştri Domnĭ de maĭ nainte de i-aŭ făcutŭ milă, ca să aibă a luà pe totŭ anulŭ talerĭ şése-ḑecĭ dela visterie, cu pecetluitŭ, precum ne pliroforisimŭ Domnia Mea pentru acésta din chrisóvele Domniilorŭ Sale ce le-amŭ vĕḑutŭ. Decĭ, învrednicindu-ne Domnulŭ Dumneḑeŭ şi pe noĭ a fi Domnĭ şi oblăduitoriĭ acesteĭ pravoslavnice Ţĕrĭ-Românescĭ, nu numaĭ înnoimŭ şi întărimŭ acéstă milă ce aŭ avutŭ de talerĭ şése-ḑecĭ maĭ dinainte, ci încă, după rîvna ce avemŭ către sfintele luĭ Dumneḑeŭ lăcaşurĭ a le ajutà la lipsa trebuinţelorŭ, şi maĭ vîrtosŭ pentru evlavia ce avemŭ şi către móştele acestuĭ sfântŭ cuviosŭ, carĭ se păzescŭ într'acéstă sfântă mănăstire, ne-amŭ milostivitŭ Domnia Mea, şi peste aceştĭ talerĭ şése-

www.dacoromanica.ro

ḑecĭ, ce avea de a luà maĭ nainte, i-amŭ adausŭ milă încă talerĭ douĕ-ḑecĭ, ca să aibă a luà adecă de acum inainte pe toţŭ anulŭ câte talerĭ optŭ-ḑecĭ dela visterie, cu pecetluitŭ, care milă să fie sfinteĭ mănăstirĭ pentru ajutorŭ la lipsa ce se află şi părinţilorŭ călugărĭ de hrană şi chivernisélă, iar Domnieĭ Mele şi rĕposaţilorŭ părinţilorŭ Domnieĭ Mele, vecĭnică pomenire Şi pentru ca să se păḑéscă sfinteĭ mănăstirĭ mila acésta nestrămutatŭ, amŭ întăritŭ chrisovulŭ acesta cu însăşĭ credinţa Domnieĭ Mele, Iω Alexandru Constantinŭ Moruzi Voevodŭ, şi cu credinţa prea iubiţilorŭ Domnieĭ Mele fiĭ Constantinŭ Voevodŭ, Dumitraşco Voevodŭ, Nicolae Voevodŭ, şi mărturiĭ amŭ pusŭ pe dumné-lorŭ cinstiţiĭ şi credincioşiĭ veliţĭ boerĭ aĭ Divanuluĭ Domnieĭ Mele: Nicolae Brâncovénu Vel Vist, Dumitraşco Racoviţă Vel Banŭ, Ienache Văcărescu Vel Spătarŭ, Ienache Moruzi Vel Vornicŭ de Ţéra-de-sus, Manolache Brâncovénu Vel Vornicŭ de Ţéra-de-jos, Manolache Creţulescu Vel Vornicŭ, Nicolae Filipescu Vel Vornicŭ, Costache Ghica Vel Logofĕtŭ de Ţéra-de-sus, Scarlatŭ Ghica Vel Logofĕtŭ de Ţéra-de jos, Nicolae Hangerlăŭ Vel Hatmanŭ, Dumitrache Manu Vel Postelnicŭ, Isaacŭ Raletŭ Vel Clucerŭ, Dumitrache Skina Vel Comisŭ, Nicolae Racoviţă Vel Paharnicŭ, Iordache Palada Vel Stolnicŭ, Iorgache Vel Slug., Dumitrache Costandache Vel Pitarŭ, şi Ispravnicŭ Costache Ghica Vel Logofĕtŭ de Ţéra-de-sus. Şi s'aŭ scrisŭ chrisovulŭ acesta în anulŭ dintâĭ alŭ domnieĭ mele, aicĭ în oraşulŭ scaunuluĭ Domnieĭ Mele Bucurescĭ, la aniĭ dela zidirea lumeĭ létulŭ 7301 Iunie 10, iar dela nascerea Domnuluĭ nostru Isusŭ Christosŭ létulŭ 1793 Iunie 10, de Ioniţă Rafailŭ biv. 3-lea Logofĕtŭ.

Chrisovulŭ mănăstireĭ Vlahsaraiŭ.

Fiind-că la împĕrătésca şi prea slăvita cetate a Ţarigraduluĭ, înnăuntru, **are Ţéra Românéscă o sfântă mănăstire**, ce se numesce Vlahsaraiŭ, care este şi conacŭ pentru câţĭ ómenĭ domnescĭ mergŭ şi vinŭ de aicĭ de se odihnescŭ, care sfântă mănăstire fiindŭ fără de nicĭ unŭ felŭ de venitŭ, după orênduiala bisericilorŭ Ţarigraduluĭ, neavêndŭ inoriă de mahalagiĭ îndestulată, din care să împlinéscă tóte trebuinţele bisericescĭ, şi se află lipsită, socotit-amŭ Domnia Mea că nu este cu cale o mănăstire a ţĕriĭ, fiindŭ înnăuntrulŭ împĕrătesceĭ cetăţĭ, care este cinstea şi pofala pămîntuluĭ acestuia, a fi părăsită şi neajunsă de nicĭ unŭ ajutorŭ alŭ ţĕriĭ, în vreme ce, cu mila mareluĭ Dumneḑeŭ, atâtea şi atâtea mănăstirĭ, de printr'atâtea părţĭ, se ajută şi se chivernisescŭ cu mila dintr'acéstă ţéră creştinéscă, cu câtŭ maĭ vîrtosŭ acésta, însuşĭ a pămîntuluĭ fiindŭ, în locŭ fără nicĭ unŭ felŭ de venitŭ, se cade a se ajuta din pămîntulŭ acesta. Dreptŭ aceea, atâtŭ

www.dacoromanica.ro

pentru datoria care are pămîntulŭ către acéstă numită mănăstire, câtŭ şi pentru multa evlavie a Domnieĭ Mele, care avemŭ asupra dumneḑeescilorŭ lăcaşurĭ, şi pentru rîvna, care voimŭ a vedé, după cum altele, aşà şi pe acésta, cu podóba cea cuviinciósă, fără de lipsă de cele trebuincióse, biserică a pămîntuluĭ fiindŭ, amŭ bine-voitŭ Domnia Mea şi i-amŭ făcutŭ domnesculŭ nostru chrisovŭ, ca să aibă a luà cuviosulŭ egumenŭ, ce este năstavnicŭ şi purtătorŭ de grijă acesteĭ sfinte mănăstirĭ, pe totŭ anulŭ, de aicĭ din ţéră, milă de vinăriciŭ din popóre le ce se arată că aŭ fostŭ până atuncĭ neînchinate la alte mănăstirĭ, carĭ sunt în sud Romanaţĭ, câte doĭ banĭ de vadră, după cum ieaŭ şi alte mănăstirĭ, şi cu părpărulŭ după obiceiŭ, iară ceĭ-lalţĭ câte treĭ banĭ sunt domnescĭ; carĭ popóre sunt acestea: Dobroslovenii, Fălcoiu, Brâncoveniĭ, Văleniĭ, Panciulŭ, Brăneţulŭ, Prişcoveniĭ, Dovruculŭ, Roşieniĭ, Osica, Cosoveniĭ, Viişóra, Popânzălescĭ, Prejba, Apele viĭ, Ghizdăvesciĭ, Mărşanĭ, Galeşulŭ, Soreniĭ, Pârscovŭ, Dobrotesciĭ, Zvorca, Amărăsciĭ-de-sus i jos, Bobiciulŭ, Redea, Gărbovulŭ, Verzea, i din alte popóre micĭ cu marĭ din sud Gorjŭ, câte doĭ banĭ de vadră după obiceiŭ, d'impreună cu părpărulŭ, anume: Brătuia, Raşana, Rogojana, Vieroşanĭ, Părăulŭ Comănesciĭ, Bojocenĭ, Degeştiĭ, Voitesciĭ, Surpaţiĭ, Turbaţiĭ, Buzesciĭ, Gruiulŭ (din plasa Gilortuluĭ), délulŭ Plopuşorŭ, Pescéna, Băltenii, Vlăduleniĭ, Ciopra, Cuca, Cornesciĭ, Stroesciĭ, Chicióra, Arcaniĭ, Băitişóra, Runculŭ, Lilesciĭ, Alicseniĭ, délulŭ Bălanilorŭ, Borceniĭ, Moşneniĭ, Bernecĭ, Simbotinŭ, Hurezulŭ, Schela, Bercurile, délulŭ Bĕtrânilorŭ, Şărgăulŭ, Rugiĭ, Valariĭ, Curpenulŭ, Bărseştiĭ, Têrgulŭ-Jiuluĭ, Vladimirŭ, Pegeniĭ, Băcesciĭ, Zăicoiulŭ, Obârşia (din plasa Jiuluĭ), Hurezanĭ din Hamarada, Piscoiulŭ, Colgesciĭ, Tăndălesciĭ, Galcesciĭ, Negreniĭ (din plasa Hamaradeĭ-de-sus), Scrada, Beresciĭ, Popesciĭ, Răchita, Séca, Licuriciulŭ, Glăvaniĭ, Pojarulŭ, Poiana, Seciurile, Alunulŭ, Roşia-de-jos şi Tóia, Văleniĭ, Berceniĭ, Ciocade, Pociuvalesciĭ, Zorilesciĭ, Peresciĭ, Pocórele, Ciuperceniĭ, Bumbesciĭ, Barsoiŭ (totŭ din plasa Hamaradeĭ), Juraciĭ, délulŭ Valesciĭ, Cormănesciĭ, Picósa, Pleşóia, Telesciĭ, délulŭ Maicilorŭ, délulŭ Guraniĭ, Balta, Izvarna, délulŭ Costeniĭ, délulŭ Colţesciĭ din plasa Tismeneĭ; aşişderea să ieae şi din poporulŭ Leulŭ şi alŭ Racoviţeĭ din sud Romanaţĭ, câte treĭ banĭ de vadră, fiind-că ceĭ-lalţĭ doĭ banĭ şi părpărulŭ sunt închinaţĭ la alte mănăstirĭ, în care acestea douĕ popóre sunt acestea numirĭ: însă în poporulŭ Leulŭ, Berbigesciĭ, Grăjdănesciĭ, Măgura găunósă, Măgura vechie, Penile, Gravilesciĭ, şi poporulŭ Racoviţiĭ, Racoviţa, Izlazulŭ, Verdea, Funduleţulŭ, i Moldoveniĭ şi Ţânţăreniĭ; pentru care să aibă cuviosulŭ egumenŭ, la vremea vinăriciuluĭ, a-şĭ orêndui epitropŭ aicĭ, să âmble după obiceiŭ d'impreună cu vinăriceriĭ domnescĭ, să scrie suma vedrelorŭ celorŭ ce plătescŭ vinăriciulŭ, şi toţĭ baniĭ deplinŭ, precum se coprinde maĭ sus, întocmaĭ, să-ĭ ieae orênduitulŭ mănăstiriĭ, fără

www.dacoromanica.ro

de a se amestecà vinăricerĭ întru nimicŭ la partea mănăstireĭ, din carĭ banĭ mânăstirescĭ, ce va strînge, aĭ vinăriciuluĭ dintre acele douĕ judeţe, să aibă egumenulŭ dela Vlahsaraiŭ să dee la spitalurile cele nouĕ, carĭ s'aŭ facutŭ la satulŭ Tarapia, câte talerĭ douĕ sute pre anŭ, cu carĭ să pótă ţiné unŭ duhovnicŭ pentru parigoria şi trebuinţa bolnavilorŭ de acolo (fiindŭ faptă vrednică de pomenire) şi alţĭ talerĭ douĕ sute să se dee la şcóla dela Tarapia, iară ceĭ-lalţĭ banĭ aĭ vinăriciuluĭ şi cu părpărulŭ să se cheltuiascà la plata de cântăreţĭ pentru podóba bisericeĭ acesteia dela Vlahsaraiŭ; şi să fie datorŭ egumenulŭ, dimpreună cu preoţiĭ, a se rugà pururea la sfintele slujbe pentru bună starea şi îndestularea acesteĭ pravoslavnice creştinescĭ ţĕrĭ; carĭ acestea milĭ şi întocmirĭ de orênduellĭ, fiindŭ făcute şi de maĭ nainte, precum din chrisovulŭ fratelui Domnieĭ Sale Michaiŭ Vodă Suţulŭ, ce-lŭ vĕḑumŭ cu létulŭ 1792 Noembrie 20, ne-amŭ adeveritŭ, amŭ bine-voitŭ şi Domnia Mea, ca unŭ lucru cu cale şi de folosŭ sufletescŭ, de le întărimŭ printr'acestŭ cinstitŭ şi bine închipuitŭ chrisovŭ alŭ Domnieĭ Mele, ca să se păzéscă tóte celea maĭ sus arĕtate pe deplinŭ şi neclintitŭ. Rugămŭ dar şi pre alţĭ fraţĭ Domnĭ, carĭ în urma nóstră se vorŭ învrednici cu stăpânirea la acestŭ domnescŭ scaunŭ, să bine-voiascà a înnoì şi a întărì mila acésta, care cu cale şi cu cuvîntŭ dreptŭ s'aŭ făcutŭ sfinteĭ mănăstirĭ, ca şi ale Domniilorŭ Sale chrisóve şi milĭ încă să fie dela alţĭ fraţĭ Domnĭ întărite şi în sémă ţinute. Şi amŭ adeveritŭ chrisovulŭ acesta cu însăşĭ credinţa Domnieĭ Mele, Iω Alexandru Constantinŭ Moruzi Voevodŭ, şi cu credinţa prea iubiţilorŭ Domnieĭ Mele fiĭ, Constantinŭ Voevodŭ, Dumitraşco Voevodŭ, Nicolae Voevodŭ, şi cu totŭ sfatulŭ dumné-lorŭ cinstiţilorŭ şi credincioşilorŭ boerilorŭ veliţĭ aĭ divanuluĭ Domnieĭ Mele Nicolae Brâncovénu Vel Vistierŭ, Dumitraşco Racoviţă Vel Banŭ, Ienachie Văcărescu Vel Spătarŭ, Ianachie Moruzi Vel Vornicŭ de Ţéra-de-sus, Manolachie Brâncovénu Vel Vornicŭ de Ţéra-de-jos, Manolache Creţulescu Vel Vornicŭ, Nicolae Filipescu Vel Vornicŭ, Costachie Ghica Vel Logofĕtŭ de Ţéra-de-sus, Scarlatŭ Ghica Vel Logofĕtŭ de Ţéra-de-jos, Nicolae Hangerlăŭ Vel Hatmanŭ, Dumitrache Manu Vel Postelnicŭ, Isaacŭ Raletŭ Vel Paharnicŭ, Iordachie Palada Vel Stolnicŭ, Iorgache Vel Slugerŭ, Dumitrachie Costandache Vel Pitarŭ, şi Ispravnicŭ Constantinŭ Ghica Vel Logofĕtŭ de Ţéra-de-sus. Şi s'aŭ scrisŭ chrisovulŭ acesta întru întâiulŭ anŭ alŭ domnieĭ mele, aicĭ în oraşulŭ scaunuluĭ Domnieĭ Mele Bucurescĭ, la aniĭ dela zidirea lumiĭ létulŭ 7301, iar de la Domnulŭ nostru Isusŭ Christosŭ 1793 Maiŭ 9, de Constantinŭ biv. 3-lea Logofĕtŭ.

(1) Cod. XXVI, pag. 69.

www.dacoromanica.ro

Chrisovulŭ mănăstireĭ Ivirulŭ.

Din tóte cele maĭ alese şi maĭ lăudate lucrurĭ la ceĭ ce dela Dumneḑeŭ li s'aŭ datŭ a stăpânì, fapta cea maĭ bună este maĭ alésă şi maĭ lăudată, şi de vreme ce stăpânirile dela Dumneḑeŭ sunt orênduite, datorĭ sunt stăpânitoriĭ obiceiurile şi aşeḑĕmînturile oblăduirilorŭ sale a le înnoì şi a le întărì, iar maĭ vîrtosŭ la sfintele luĭ Dumneḑeŭ lăcaşurĭ, unde se sĕvêrşescŭ dumneḑeescile leturgiĭ şi unde ceĭ ce aŭ părăsitŭ viaţa acésta trăescŭ viaţă îngeréscă, rugându-se luĭ Dumneḑeŭ pentru spăşania sufletelorŭ a totŭ némulŭ creştinilorŭ pravoslavnicĭ, dreptŭ acea dară, şi Domnia Mea, din mila luĭ Dumneḑeŭ înălţându-ne Domnŭ acesteĭ pravoslavnice Ţĕrĭ-Românescĭ, între alte însciinţându-ne şi pentru sfânta şi dumneḑeésca mănăstire ce se numesce Ivirulŭ, la care se cinstesce şi se prăznuesce hramulŭ Adormireĭ Prea Sfinteĭ Stăpâneĭ nóstre Născĕtóreĭ de Dumneḑeŭ şi pururea Feciореĭ Marieĭ, ce-ĭ ḑicŭ porşăriţa, cum că se află la multă neîndĕmânare, neavêndŭ alte milĭ spre ajutoriŭ la păsurile eĭ, din voinţa Domnieĭ Mele, maĭ alesŭ pentru evlavia şi dragostea ce avemŭ din totŭ sufletulŭ nostru către Prea Sfânta Născĕtóre de Dumneḑeŭ, fiind-că şi acestuĭ darŭ, căruia ne-amŭ învrednicitŭ, aŭ fostŭ însuşĭ solirea eĭ către fiulŭ sĕŭ şi Dumneḑeulŭ nostru, pentru aceea dămŭ şi orênduimŭ Domnia Mea milă acesteĭ maĭ sus numiteĭ sfinte mănăstirĭ, să ieae pe totŭ anulŭ dela cămăraşu de ocnă talerĭ 260 i dela Vel Vameşulŭ din baniĭ dela carvasara talerĭ una sută; însă să aibă a luà baniĭ aceştia, ca să fie sfinteĭ mănăstirĭ de ajutorŭ şi de întărire, părinţilorŭ călugărĭ de hrană şi chivernisire, iar Domnieĭ Mele şi rĕposaţilorŭ întru fericire părinţilorŭ Domnieĭ Mele veşnică pomenire; pentru că acéstă maĭ sus numită milă aŭ avut-o numita mănăstire, atâtŭ dela alţĭ fraţĭ Domnĭ de maĭ nainte, câtŭ şi dela Domnia Sa fratele Michaiŭ Vodă Suţulŭ, după cum prin chrisovulŭ Domnieĭ Sale, ce l'amŭ vĕḑutŭ cu lét. 1792 Iunie 18, ne-amŭ adeveritŭ. Decĭ rugămŭ şi pe alţĭ fraţĭ Domnĭ, carĭ în urma nóstră se vorŭ învrednicì cu domnia acesteĭ pravoslavnice ţĕrĭ, să bine-voiască a înnoì şi întărì acéstă milă, ca şi ale Domniilorŭ Sale milĭ ce vorŭ face, să fie de alţiĭ ţinute în sémă. Şi amŭ întăritŭ chrisovulŭ acesta cu însăşĭ credinţa Domnieĭ Mele, Iω Alexandru Constantinŭ Moruzi Voevodŭ, şi cu a prea iubiţilorŭ Domnieĭ Mele fiĭ, Nicolae Voevodŭ, Dumitraşco Voevodŭ, Nicolae Voevodŭ, şi cu totŭ sfatulŭ dumné lorŭ cinstiţilorŭ şi credincioşĭ boerilorŭ celorŭ marĭ aĭ divanuluĭ Domnieĭ Mele: Nicolae Brâncovénu Vel Vistierŭ, Dumitraşco Racoviţă Vel Banŭ, Ianache Văcărescu Vel Spătarŭ, Ianache Moruzi Vel Vornicŭ de Ţéra-de-sus, Manolache

www.dacoromanica.ro

Brâncovénu Vel Vornicŭ de Ţéra-de-jos, Manolache Creţulescu Vel Vorn., Nicolae Filipescu Vel Vornicŭ, Costache Ghica Vel Logofĕtŭ de Ţéra-de-sus, Scarlatŭ Ghica Vel Logofĕtŭ de Ţéra-de-jos, Nicolae Hangerlăŭ Vel Hatmanŭ, Dumitrache Manu Vel Postelnicŭ, Isaacŭ Raletŭ Vel Clucerŭ, Dumitrache Skina Vel Comisŭ, Nicolae Racoviţă Vel Paharnicŭ, Iordache Palada Vel Stolnicŭ, şi Ispravnicŭ Costache Ghica Vel Logofĕtŭ de Ţéra de sus. Şi s'aŭ scrisŭ chrisovulŭ acesta întru întâiulŭ anŭ alŭ domnieĭ mele, aicĭ în oraşulŭ Domnieĭ Mele Bucurescĭ, la létulŭ 1793 Maiŭ 30, de Constantinŭ biv. 3-lea Logofĕtŭ. (1)

Chrisovulŭ mănăstirii Megaspileonŭ.

De vreme ce prooroculŭ şi pururea între împĕraţĭ pomenitulŭ, prea înţeleptulŭ Solomonŭ, numaĭ în umbra legiĭ rezemându se, facŭ atâta podóbă caseĭ luĭ Dumneḑeŭ şi o dărui cu atâtea darurĭ şi prinóse, cu câtŭ maĭ vîrtosŭ noĭ, carĭ suntem acum luminaţĭ cu duhulŭ credinţeĭ, ni se cade să ajutămŭ şi să împodobimŭ sfintele luĭ Dumneḑeŭ lăcaşurĭ, carĭ este semnulŭ celŭ maĭ adevĕratŭ alŭ credinţeĭ nóstre, întru carĭ nu se junghe vite necuvîntătóre ca atuncĭ, ci însuşĭ mielulŭ luĭ Dumneḑeŭ se jertfesce pentru mântuirea nóstră a tuturorŭ, întru carĭ pururea neîncetatŭ se proslăvesce numele sĕŭ şi se face rugăciunĭ pentru întărirea pentru Domnĭ şi pentru toţĭ pravoslavniciĭ creştinĭ; acésta este fapta, care învrednicesce pe omŭ a se face moşnénŭ aceĭ vecuitóre împĕrăţiĭ. Decĭ dară şi noĭ, după ce pronia dumneḑeéscă ne-aŭ ajutatŭ de ne-amŭ învrednicitŭ la scaunulŭ domnieĭ acesteĭ pravoslavnice ţĕrĭ, urmândŭ pildelorŭ acestora, nu numaĭ acelea, ce aŭ avutŭ sfintele dumneḑeescĭ lăcaşurĭ maĭ nainte dela fraţĭ Domnĭ le amŭ înnoitŭ şi le-amŭ întăritŭ, şi unde va fi cu cale şi va fi trebuinţă cunoscută şi sciinţă, vomŭ veni cu rîvnă din totŭ sufletulŭ nostru să ajutămŭ şi să adăogămŭ; cum într'acestaşĭ chipŭ fiindŭ şi sfânta dumneḑeéscă mănăstire Megaspileonŭ din eparhia Chirneti dela Morea, la care se cinstesce şi se prăznuesce hramulŭ Adormireĭ Prea Sfinteĭ Stăpâneĭ nóstre de Dumneḑeŭ Născĕtóreĭ şi pururea Fecióreĭ Maria, unde se află prea sfânta icóná a Sfinţieĭ Sale, ce este zugrăvită de Sfântulŭ Apostolŭ Luca, care fiindŭ la locŭ cu neîndemânare şi fără de alte ajutorurĭ şi venituri, fără numaĭ cu una sută bolovanĭ sare, avêndŭ a-ĭ luà pe anŭ, din mila ce aŭ fostŭ făcutŭ fraţiĭ noştri Domnĭ de maĭ nainte

(1) Cod, XXVI, pag. 74.

www.dacoromanica.ro

iar Domnia Sa fratele Michaiŭ Vodă Suţulŭ, încă din cea-laltă domnie adăogăndŭ, i-aŭ orênduitŭ ca să ieae milă de vinăriciŭ dela popórele ce maĭ jos se arată, din sud Vâlcea, totŭ vinăriciulŭ deplinŭ, câte cincĭ banĭ de vadră, care, prin cercetare ce aŭ făcutŭ, s'aŭ doveditŭ a fi neînchinate la alte mănăstirĭ, după cum din chrisovulŭ Domnieĭ Sale ot létulŭ 1783 Decembrie 24, ne amŭ adeveritŭ. Decĭ, pentru evlavia ce avemŭ şi Domnia Mea către sfintele luĭ Dumneḑeŭ lăcaşurĭ şi maĭ vîrtosŭ la acéstă sfântă mănăstire, unde se află Icóna Prea Sfinteĭ de Dumneḑeŭ Născĕtóreĭ şi pururea Feciórei Maria, cea zugrăvită de Sfântulŭ Apostolŭ Luca, ne-amŭ milostivitŭ şi Domnia Mea, printr'acestŭ cinstitŭ şi bine închipuitŭ domnesculŭ nostru chrisovŭ, de amŭ înnoitŭ şi amŭ întăritŭ acestea milĭ, adecă ca să ieae acea una sută bolovanĭ sare în toţĭ aniĭ dela ocnă, la vremea prasniculuĭ, însă banĭ iar nu sare, plătindu-se bolovanulŭ po talerĭ 1, şi când vorŭ fi ocnele în credinţă, să aibă a luà aceştĭ banĭ dela cămara Domnieĭ Mele, iar când vorŭ fi vîndute să ieae dela cămăraşulŭ de ocnă cu pecete gospodŭ; şi din tóte acestea popóre marĭ şi micĭ, ce maĭ jos pe anume arĕtate, să ieae vinăriciŭ pe deplinŭ, de vadră câte banĭ cincĭ, atâtŭ din viile ce se află acum sădite, câtŭ şi din celea ce într'acestea popóre după vreme se vorŭ maĭ sădì, ca să fie părinţilorŭ spre ajutorŭ şi Domnieĭ Mele întru pomenire; adecă la vremea vinăriciuluĭ, orênduindu-se omulŭ numitelorŭ mănăstirĭ să âmble la tóte viile acestorŭ popóre, şi câtŭ vinŭ vorŭ face la fieş-care vie, de acelŭ omŭ alŭ mănăstireĭ să se mĕsóre după dreptate, şi pe tóte vedrele ce se vorŭ găsi în fieşte-care vasŭ, să ieae câte banĭ cincĭ pe deplinŭ şi părpărulŭ, cum se luà de vinăriceriĭ domnescĭ, ca să fie milă sfinteĭ mănăstirĭ, iar cumpĕrătoriĭ slujbeĭ vinăriciuluĭ să nu aibă amestecŭ, nicĭ la cererĭ de banĭ, nicĭ la mĕsurătóre; însă popórele şi plăţile anume, adecă: la plasa Oltuluĭ-de-sus i de jos: Ursóia, Malulŭ, Stănesciĭ i Stavulŭ, délulŭ Banuluĭ, Dobruşa, Măgrenĭ, Spărlenĭ, Brutariĭ, Dedeţiĭ, Orsiceniĭ, Glaviĭ, Amărăsciĭ, Palanga, Scundu, Zăvideniĭ, câte viĭ pe moşia Episcopieĭ maĭ sunt, Orlesciĭ, Fiscălia, Ochesciĭ Minculuĭ; şi din plasa Olteţuluĭ, i Goiulŭ Turcesciĭ, Bărbesciĭ, Colţesciĭ, Slăvesciĭ, Sinesciĭ, Teringa, Goesciĭ, Roja, Zgubele, Grădişte, Obicilavia, Ciortesciĭ, Văleniĭ, Săşcióra, Crepăturile, Şerbănesciĭ, Tetoiulŭ, Contea, Pleşoiulŭ, Văsilaţiĭ, Cârlogheniĭ, Poenariĭ, Ghiororŭ, Hăraştia, Surunesciĭ, Oculesciĭ, Dinculesciĭ, Uşureiĭ; şi din plaiulŭ Urezuluĭ, Armăşesciĭ, Stroesciĭ, Slătióra, Greciĭ, Sacoţiĭ, Sărbesciĭ, Seresciĭ, Alintesciĭ, Corsorulŭ, Peteceĭ, Sodesciĭ, Oseşaniĭ, Mateesciĭ, Cârstănesciĭ; şi din plasa Cerniĭ, Malulŭ Valea-mare, Băşăsaniĭ, Rusenesciĭ, Mărgineniĭ, Drăpaniĭ, Iulesciĭ, Dojesciĭ, Măcinca, Văruleniĭ i Zavoeniĭ, Nesitaniĭ, Dejoiulŭ, Borcănesciĭ, Stănesciĭ, Ciomagiĭ, Cermageniĭ, Lepuşaia, Beresciĭ, Şerbănesciĭ, Ulmetŭ, Bagdeniĭ, Bojogeniĭ, Cireşŭ; iar din plasa Oltuluĭ, Fră-

www.dacoromanica.ro

cescĭ, Cioresciĭ, Urşiĭ, Dumbrăvesciĭ, Folesciĭ-de-sus, Măniulesciĭ, Şerbăne sciĭ, Pausesciĭ, Bărlogulŭ, Stoenesciĭ, Bunesciĭ; iară din plasa Rîmniculuĭ Vlădesciĭ, Archanghelulŭ, Buda, Mărăşesciĭ; şi din plaiulŭ Cozieĭ, Mămuşaniĭ, Olănesciĭ, Cheia; dintr'aceste numite popóre din tóte să ieae maĭ sus numita mănăstire vinăriciŭ deplinŭ, de vadră câte banĭ cincĭ şi părpărulŭ după obiceiŭ, precum maĭ sus s'aŭ arĕtatŭ. Decĭ să fie datorĭ părinţiĭ ce locuescŭ într'acéstă mănăstire a rugà pe milostivulŭ Dumneḑeŭ şi pe Prea Curată Maica Sa apururea la sfintele slujbe pentru întărirea Domnieĭ Nóstre. Rugămŭ dară şi pre fraţiĭ noştri Domnĭ, carĭ în urma nóstră se vorŭ învrednicì a fi stăpânitoriĭ acesteĭ pravoslavnice ţĕrĭ, să binevoiască a înnoì şi a întărì acéstă milă, ca şi ale Domniilorŭ Sale milĭ şi facerĭ de bine să fie în urmă de alţiĭ ţinute în sémă. Şi amŭ întăritŭ chrisovulŭ acesta cu însăşĭ credinţa Domnieĭ Mele, Iω Alexandru Constantinŭ Moruzi Voevodŭ, şi cu credinţa prea iubiţilorŭ Domnieĭ Mele fiĭ, Constantinŭ Voevodŭ, Dumitraşco Voevodŭ, Nicolae Voevodŭ, şi cu totŭ sfatulŭ cinstiţilorŭ şi credincioşilorŭ boerilorŭ celorŭ marĭ aĭ Divanuluĭ Domnieĭ Mele: Pan Nicolae Brâncovénu Vel Vist., Dumitraşco Racoviţă Vel Banŭ, Ienache Văcărescu Vel Spătarŭ, Ienache Moruzi Vel Vornicŭ de Ţéra-de-sus, Manolache Brâncovénu Vel Vornicŭ de Ţéra-de-jos, Manolache Creţulescu Vel Vornicŭ, Nicolae Filipescu Vel Vornicŭ, Costache Ghica Vel Logofĕtŭ de Ţéra-de-sus, Scarlatŭ Ghica Vel Logofĕtŭ de Ţéra-de-jos, Costache Hangerlău Vel Hatmanŭ, Dumitraşco Manu Vel Postelnicŭ, Isaacŭ Raletŭ Vel Clucerŭ, Vel Comisŭ, Vel Paharnicŭ, Iordache Palada Vel Stolnicŭ, şi Ispravnicŭ Costache Ghica Vel Logofĕtŭ de Ţéra-de-sus; scriindu-se chrisovulŭ acesta la întâiulŭ anŭ dintru întâia domnie a Domnieĭ Mele, aicĭ în oraşulŭ scaunuluĭ Domnieĭ Mele Bucurescĭ, la anulŭ dela nascerea Domnuluĭ Dumneḑeŭ şi Mântuitorulŭ nostru Isusŭ Christosŭ lĕt. 1793 Maiŭ 16, de Teodorache Logofĕtŭ za taină. (1)

Chrisovulŭ sfinteĭ mănăstirĭ Rumela pentru taleri 210 dela ocnă.

Câţĭ cu duhulŭ luĭ Dumneḑeŭ se pórtă, ḑice dumneḑeesculŭ Apostolŭ, căruia în urmă alergândŭ, carĭ sunt iubitorĭ de Dumneḑeŭ şi cu bună nevoinţă nevoindu-se, cele dorite câştigară, iar celea pămîntescĭ pămîntuluĭ le lăsară, şi către celea cerescĭ prin fapte bune bine le lipiră, şi acelŭ fericitŭ glasŭ de bucurie auḑindŭ, veniţĭ toţĭ ceĭ ce v'aţĭ ostenitŭ, că îngre-

(1) Cod. XXVI, pag. 63.

www.dacoromanica.ro

unaţĭ sunteţĭ şi odihnă vĕ voiŭ da dela începutulŭ lumiĭ, pentru că uniĭ s'aŭ ostenitŭ cu milosteniĭ şi cu îndurărĭ, alţiĭ cu rugăciunĭ şi cu deniĭ şi cu posturĭ a se mântui de păcate, încă alţiĭ mulţĭ şi muncĭ aŭ răbdatŭ, ca să împĕrăţéscă cu Christosŭ. Decĭ învrednicindu-ne şi pe noĭ Domnulŭ Dumneḑeŭ cu domnia acesteĭ pravoslavnice Ţĕrĭ-Românescĭ, şi rîvnindŭ celorŭ maĭ dinaintea nóstră fraţĭ Domnĭ, bine amŭ voitŭ şi noĭ, cu luminósă şi curată inimă, ca să proslăvimŭ pre Dumneḑeŭ celŭ ce m'a proslăvitŭ şi cu mărire înălţându-ne Domnŭ şi oblăduitórŭ acesteĭ ţĕrĭ m'aŭ învrednicitŭ, aducêndu-mĭ aminte că mulţĭ pămîntenĭ aŭ câştigatŭ celea cerescĭ; pentru aceea dar, înţelegêndŭ Domnia Mea şi de sfânta şi dumneḑeésca mănăstire ce se numesce *Rumele*, care este către eparchia Trapezontiĭ, unde se cinstesce şi se prăznuesce numele Prea Sfinteĭ de Dumneḑeŭ Născĕtóreĭ şi Pururea Fecióreĭ Marieĭ, aflându-se acolo şi sfânta de minunĭ făcĕtóre Icónă a Prea Sfinţieĭ Sale, acea zugrăvită de Sfântulŭ Apostolŭ Luca, care mănăstire este zidită şi înălţată de fericitulŭ Impĕratŭ Alexie, marele Comnénu, precum şi chrisovulŭ fericituluĭ Impĕratŭ aflându-se şi până în vremea de acum adeveréză, pentru care, după rugăciunile ce aŭ făcutŭ părinţiĭ dela acéstă sfântă mănăstire, încă maĭ dinainte de către Domnia Sa rĕposatulŭ Grigorie Ghica Voevodŭ, arĕtândŭ cum-că până la o vreme s'aŭ chivernisitŭ dintr'alte venituri, iar de atuncĭ încóce, din nestatornicia vremilorŭ, neavêndŭ cu ce să se chivernisésca, aŭ ajunsŭ la multă lipsă, şi neavêndŭ a lorŭ hrană, aŭ năzuitŭ la acestŭ creştinescŭ locŭ cerêndŭ ajutorŭ, şi Domnia Sa, pliroforisindu-se de halulŭ şi neputinţa acesteĭ sfinte mănăstirĭ, prin domnesculŭ sĕŭ chrisovŭ, le aŭ făcutŭ milă ca să iea pe totŭ anulŭ dela cămara domnéscă talerĭ una sută, şi părinţiĭ, ce vorŭ veni de acolo pentru acéstă milă, să li se dea talerĭ 10 pentru cheltuiala lorŭ; şi aşà de atuncĭ li s'aŭ urmatŭ şi li s'aŭ păzitŭ acéstă orênduială de milă de către toţĭ fraţiĭ Domnĭ, precum chrisóvele Domniilorŭ Sale adeveréză; iar maĭ în urmă Domnia Sa fratele Alexandru Ipsilantŭ Voevodŭ, prin chrisovulŭ Domnieĭ Sale dela létulŭ 1775 Iunie . . ., nu numaĭ mila acésta aŭ întăritŭ, ci încă aŭ maĭ adaosŭ milă talerĭ 50, peste aceştĭ talerĭ una sută, şi osebitŭ părinţiĭ, ce vorŭ veni de acolo, să iea talerĭ 10 pentru cheltuiala lorŭ, carĭ banĭ să-ĭ iea dela cămăraşiĭ de ocnă pe fieşĭ-care anŭ, după care aŭ urmatŭ atâtŭ Domnia Sa rĕposatulŭ Nicolae Caragea Vodă, câtŭ şi Domnia Sa fratele Michaiŭ Vodă Suţulŭ, precum ne-amŭ adeveritŭ Domnia Mea din chrisovulŭ Domnieĭ Sale, ce-lŭ vĕḑumŭ cu lét. 1783, din domnia d'întâĭ, întăritŭ şi dintru a doua domnie, prin care orênduesce a se luà mila acésta pe totŭ anulŭ. Dreptŭ aceea şi Domnia Mea, pentru rîvna ce avemŭ către sfintele luĭ Dumneḑeŭ lăcaşurĭ, ca să le întărimŭ şi să le ajutămŭ cu ceea ce ne va fi prin putinţă, şi maĭ vîrtosŭ pentru evlavia ce avemŭ spre numele Sfinteĭ de Dumneḑeŭ

www.dacoromanica.ro

Născĕtóreĭ şi pururea Feciórei Maria, ne-amŭ milostivitŭ, şi nu numaĭ întărimŭ mila acésta ce aŭ avutŭ, ci încă maĭ adăugêndŭ talerĭ cincĭ-ḑecĭ, peste talerĭ una sută cincĭ ḑecĭ ce aŭ avutŭ, îĭ orênduimŭ ca să iea pe fieşĭ-care anŭ talerĭ două sute dela cămăraşiĭ dela ocne, şi părinţiĭ, ce vorŭ venì de acolo, talerĭ ḑece pentru cheltuiala lorŭ, ca să fie sfinteĭ mănăstirĭ de ajutorŭ şi întărire, părinţilorŭ de hrană şi chivernisélă, iar Domnieĭ Mele şi rĕposaţilorŭ părinţilorŭ Domnieĭ Mele veşnică pomenire. Rugămŭ dară şi pe alţĭ fraţĭ Domnĭ, carĭ în urma nóstră se vorŭ învrednici a fi Domnĭ şi oblăduitorĭ acesteĭ creştinescĭ ţĕrĭ, să bine voiască a înnoi şi a întări mila acésta, ca şi milele Domniilorŭ Sale şi facerĭ de bine să fie în urmă de alţiĭ ţinute în sémă. Şi amŭ întăritŭ chrisovulŭ acesta cu însăşĭ credinţa Domnieĭ Mele, Iŏ Alexandru Constantinŭ Moruzi Voevodŭ, şi cu credinţa prea iubiţilorŭ Domnieĭ Mele fiĭ, Constantinŭ Voevodŭ, Nicolae Voevodŭ, Dumitraşco Voevodŭ, marturĭ fiindŭ şi dumné-lorŭ cinstiţĭ şi credincioşĭ boeriĭ veliţĭ aĭ divanuluĭ Domnieĭ Mele: Nicolae Brâncovénu Vel Vist., Dumitraşco Racoviţă Vel Banŭ, Ienache Văcărescu Vel Spătarŭ, Ienache Moruzi Vel Vornicŭ de Ţéra-de-sus, Manolache Brâncovénu Vel Vornicŭ de Ţéra-de-jos, Manolache Creţulescu Vel Vornicŭ, Nicolae Filipescu Vel Vornicŭ, Costache Ghica Vel Logofĕtŭ de Ţéra-de-sus, Scarlatŭ Ghica Vel Logofĕtŭ de Ţéra-de-jos, Nicolae Hangerlăŭ Vel Hatmanŭ, Dumitrache Manu Vel Postelnicŭ, Isaacŭ Raletŭ Vel Clucerŭ, Dumitrache Schina Vel Comisŭ, Nicolae Racoviţă Vel Paharnicŭ, Iordache Palada Vel Stolnicŭ, Dumitrache Constandache Vel Pitarŭ, şi Ispravnicŭ Costache Ghica Vel Logofĕtŭ de Ţéra-de-sus. Şi s'aŭ scrisŭ chrisovulŭ acesta la anulŭ d'întâĭ întru întâia domnie a Domnieĭ Mele, aicĭ în oraşulŭ scaunuluĭ Domnieĭ Mele Bucurescĭ, la aniĭ dela zidirea lumiĭ 7301, iar dela Domnulŭ Dumneḑeŭ şi Mântuitorulŭ nostru Isusŭ Christosŭ 1793 Maiŭ 7, de Răducanulŭ Poenaru III-lea Logofĕtŭ, condicarŭ divanuluĭ. (1)

Chrisovulŭ Sfântuluĭ Visarionŭ, de tal. 250 milă dela ocne.

Minunatŭ este întru sfinţiĭ sĕĭ Dumneḑeŭ, carele prin mijlocirea lorŭ, ca prin nisce organe şi vase curate şi alese sfântuluĭ duhŭ, pricinuesce necontenitŭ mare ajutorŭ şi folosŭ noroduluĭ sĕŭ, némuluĭ creştinescŭ, prin tóte locurile şi în totŭ chipulŭ, slăvindŭ pe aleşiĭ sĕĭ cu îndestulare de minunĭ, dându-le darulŭ tămăduirilorŭ fieş-căruia, după mĕsura daruluĭ luĭ

(1) Cod. XXVI, pag. 20.

www.dacoromanica.ro

Christosŭ,—precum ḑice apostolicesculŭ cuvîntŭ; din carĭ și sfântulŭ marele Archiereŭ Visarion, acum în vremile de apoĭ, s'aŭ cunoscutŭ vredniсŭ locașŭ alŭ prea sfântuluĭ Duhŭ; ca și întru elŭ să fie luminatŭ Dumneḑeŭ și proslăvitŭ, prin darulŭ ce i-aŭ datŭ a tămăduì de bóla cea năprasnică a ciumeĭ pre ceĭ ce scapă la elŭ cu credinţă și cu rugăciune ferbinte, alŭ căruia sfântŭ capŭ se află cu cinste la sfânta și dumneḑeésca mănăstire ce se numesce *Duşco*, unde se cinstesce și se prăznuesce hramulŭ Sfinteĭ Preaobrejenieĭ a Domnuluĭ Dumneḑeŭ și Mântuitorulŭ nostru Iisusŭ Christosŭ, care sfântŭ odorŭ la vreme de mare trebuinţă, de câte orĭ s'aŭ adusŭ în ţéra acésta, s'aŭ tămăduitŭ norodulŭ de ticălósa sa periciune a cumpliteĭ morţĭ. Dreptŭ aceea, și fraţiĭ întru Christosŭ Domniĭ vremeĭ de maĭ naintea nóstră și-aŭ arĕtatŭ osârdia lorŭ, cu mulţămita facereĭ de bine, după putinţa lorŭ, orênduindŭ milă la acéstă sfântă mănăstire, cu domnescĭ hrisóve, ca să ieae pe fieș-care anŭ dela ocnă câte tal. douĕ-sute cincĭ-ḑecĭ, precum ne-amŭ adeveritŭ Domnia Mea din chrisóvele Domniilorŭ Sale, ce le-amŭ vĕḑutŭ. Decĭ, învrednicindu-ne și pre noĭ Domnulŭ Dumneḑeŭ a domnì și a oblădui acestŭ scaunŭ alŭ domnieĭ Valachieĭ, când după întîmplare ce aŭ fostŭ de năprasnică bólă, s'aŭ și adusŭ sfântulŭ capŭ pentru ajutorulŭ și izbăvirea noroduluĭ de acéstă patimă, amŭ bine-voitŭ, cu tótă rîvna Domnieĭ Mele, de amŭ înnoitŭ și amŭ întăritŭ mila ce aŭ avutŭ, spre a luà adecă pe totŭ anulŭ dela ocne câte tal. 250. Pentru care amŭ adeveritŭ chrisovulŭ acesta cu însășĭ credinţa Domnieĭ Mele, Iω Alexandru Constantinŭ Moruzi Voevodŭ, i cu credinţa prea iubiţilorŭ Domnieĭ mele fiĭ, Constantinŭ Vvd., Dumitrașco Vvd., Nicolae Vvd., Gheorghe Vvd., martorĭ puindŭ și pe dumné-lorŭ cinstiţĭ și credincioșĭ boerĭ veliţĭ aĭ Divanuluĭ Domnieĭ Mele: Nicolae Brâncoveanu Vel Banŭ, Ianache Văcărescu Vel Vist., Manolache Creţulescu Vel Vornicŭ de Ţéra-de-sus, Constantinŭ Caragea Vel Hatmanŭ, Dumitrache Manulŭ Vel Spătarŭ, Radu Golesculŭ Vel Vornicŭ de Ţéra-de-jos, Scarlatŭ Ghica Vel Logofĕtŭ de Ţéra-de-sus, Constantinŭ Filipescu Vel Vornicŭ, Ioanŭ Damaris Vel Vornicŭ, Ştefanŭ Văcărescu Vel Logofĕtŭ de Ţéra-de-jos, Ioanŭ Florescu Vel Vornicŭ alŭ politieĭ, Lucache Vel Postelnicŭ, Dumitrache Hangerlăŭ Vel Comisŭ, Grigorie Brâncoveanu Vel Clucerŭ, Constantin Canta Vel Paharnicŭ, Grigorie Bălăceanu Vel Stolnicŭ, Constantinŭ Câmpineanu Vel Slugerŭ, Vel Pitarŭ, și Ispravnicŭ Scarlatŭ Ghica Vel Logofĕtŭ de Ţéra-de-sus. Și s'aŭ scrisŭ chrisovulŭ acesta aicĭ în orașulŭ scaunuluĭ Domnieĭ Mele Bucurescĭ, la alŭ treilea anŭ alŭ domnieĭ mele, lét. 1795 Augustŭ 6. (1)

(1) Cod. XXVI, pag. 265.

www.dacoromanica.ro

Chrisovulŭ sfinteĭ mănăstirĭ Duşco, ca să ieae 300 talerĭ milă.

Minunatŭ este întru sfinţiĭ sĕĭ Dumneḑeŭ, care prin mijlocirea lorŭ, ca prin nisce organe şi vase curate şi alese sfântuluĭ duhŭ, pricinuesce necontenit mare ajutorŭ şi folosŭ noroduluĭ sĕŭ, némuluĭ creştinescŭ, prin tóte locurile şi în tot chipulŭ, că viindŭ prea aleşiĭ sĕĭ cu îndestulare de minunĭ, dându-le darulŭ tămăduirilorŭ fieşte-căruia, după mĕsura daruluĭ luĭ Christosŭ, precum ḑicŭ apostolicele cuvinte, din carele şi sfântulŭ marele Archiereŭ Visarionŭ, acum în vremile de apoĭ, s'aŭ cunoscutŭ vrednicŭ lăcaşŭ alŭ prea sfântuluĭ duhŭ, ca şi întru elŭ să fie luminatŭ Dumneḑeŭ şi proslăvitŭ, prin darulŭ ce i-aŭ datŭ a tămăduì de bóla cea năprasnică a ciumeĭ pe ceĭ ce scapă la elŭ cu credinţă şi cu rugăciunĭ fierbinte, a căruia sfântŭ capŭ se află cu cinste la sfânta şi dumneḑeésca mănăstire ce se numesce Duşco, unde se cinstesce şi se prăznuesce Sfânta Preobrejanie a Domnuluĭ Dumneḑeŭ şi Mântuitoruluĭ nostru, care sfântŭ odorŭ la vremĭ de marĭ trebuinţe, de câte orĭ s'aŭ adusŭ în ţéra acésta, s'aŭ tămăduitŭ ţéra de ticălósa periciune a cumpliteĭ periciunĭ a morţiĭ. Dreptŭ aceea, şi fraţiĭ întru Christosŭ Domnĭ acelorŭ vremĭ şi-aŭ arĕtatŭ osârdia lorŭ cu mulţumita facereĭ de bine după putinţa lorŭ, orênduindŭ milă la acéstă sfântă mănăstire, cu domnescĭ chrisóve, ca să ieae pe anŭ câte talerĭ una sută şi cincĭ-ḑecĭ; dar Domnia Sa rĕposatulŭ Michaiŭ Racoviţă Voevodŭ, din rîvnă dumneḑeéscă aŭ fostŭ îndemnatŭ, de aŭ maĭ adausŭ mila acesteĭ sfinte mănăstirĭ încă cu talerĭ cincĭ-ḑecĭ, adecă ca să ieae pe totŭ anulŭ talerĭ douĕ-sute; precum şi Domnia sa fratele Domnŭ Michaiŭ Suţulŭ Voevodŭ, prin chrisovulŭ Domnieĭ Sale, ce-lŭ vĕḑumŭ cu létŭ 1792 Aprilie 14, aŭ maĭ adausŭ tal. încă cincĭ-ḑecĭ pe anŭ, care se facŭ tal. 250, care să-ĭ ieae dela ocnă pre fieşte-care anŭ. Decĭ învrednicindu-ne Domnulŭ Dumneḑeŭ şi pre noĭ cu domnia acesteĭ pravoslavnice Ţĕrĭ-Românescĭ, amŭ binevoitŭ şi Domnia Nóstră, nu numaĭ de amŭ înnoitŭ milele ce aŭ avutŭ, care se numescŭ maĭ sus, şi încă, pentru evlavia ce avemŭ către sfânta mănăstire şi către cinstitulŭ capŭ alŭ sfântuluĭ, amŭ maĭ adaosŭ încă talerĭ cincĭ-ḑecĭ, care se facŭ peste tot tal. 300, care să aibă a-ĭ luà nestrămutatŭ şi nelipsitŭ pe tot anulŭ dela ocnă, şi sfinţiĭ părinţĭ aĭ acesteĭ sfinte mănăstirĭ să aibă deosebită datorie a rugà pe Dumneḑeŭ în tótă vremea pentru buna stare şi întărirea ţĕreĭ. Decĭ rugămŭ şi pre iubitoriĭ de Christosŭ Domnĭ, carĭ din mila luĭ Dumneḑeŭ vorŭ oblădui scaunulŭ Ţĕreĭ-Românescĭ după noĭ, să întăréscă mila acesteĭ sfinte mănăstirĭ, pentru cinstea sfinteĭ mănăstirĭ şi a sfântuluĭ şi pentru ajutorulŭ şi folosulŭ obştiĭ, ca şi Dom-

www.dacoromanica.ro

nulŭ Dumnedeŭ, prin rugăciunile sfântuluĭ, să le întăréscă domnia şi oblăduirea, cu paşnică linişte, ca să fie mila acésta sfinteĭ mănăstirĭ de ajutoriŭ şi de întărire, şi părinţilorŭ călugărĭ de hrană şi de chivernisire, iar Domnieĭ Mele şi celorŭ din urma nóstră fraţĭ Domnĭ, ce vorŭ întărì mila acésta, vecĭnică pomenire. Şi amŭ întăritŭ chrisovulŭ acesta cu însăşĭ credinţa Domnieĭ Mele, Iŏ Alexandru Constantinŭ Moruzi Voevodŭ, şi cu a prea iubiţilorŭ Domnieĭ Mele fiĭ, Constantinŭ Voevodŭ, Nicolae Voevodŭ, Dumitraşco Voevodŭ, martorĭ puindŭ şi pe dumné-lorŭ cinstiţĭ şi credincioşĭ boeriĭ ceĭ marĭ aĭ Divanuluĭ Domnieĭ Mele: Pan Nicolae Brâncovénu Vel Vist., Dumitraşco Racoviţă Vel Banŭ, Ienache Văcărescu Vel Spătarŭ, Ienache Moruzi Vel Vornicŭ de Ţéra-de-sus, Manolache Brâncovénu Vel Vornicŭ de Ţéra-de-jos, Manolache Creţulescu Vel Vornicŭ, Nicolae Filipescu Vel Vornicŭ, Costache Ghica Vel Logofĕtŭ de Ţéra de-sus, Scarlatŭ Ghica Vel Logofĕtŭ de Ţera-de-jos, Nicolae Hangerlăŭ Vel Hatmanŭ, Dumitrache Manulŭ Vel Postelnicŭ, Isacŭ Raletŭ Vel Clucerŭ, Dumitrache Schina Vel Comisŭ, Nicolae Racoviţă Vel Paharnicŭ, Iordache Palada Vel Stolnicŭ, Iorgache Vel Slugerŭ, Dumitrache Costache Vel Pit., şi Ispravnicŭ Costache Ghica Vel Logofĕtŭ de Ţéra-de-sus. Şi s'a făcutŭ chrisovulŭ acesta întru întâiulŭ anŭ alŭ domnieĭ Domnieĭ Mele, aicĭ în oraşulŭ scaunuluĭ Domnieĭ Mele Bucurescĭ, la aniĭ dela Domnulŭ şi Mântuitorulŭ nostru Isusŭ Christosŭ 1793 Maiŭ 4, de Constantinŭ biv 3-lea Logofĕtŭ. (1)

Chrisovulŭ sfinteĭ mănăstirĭ a Sfântuluĭ Pavelŭ dela Sfetagora, pentru talerĭ 150 milă.

Ceĭ ce sĕvârşescŭ bunătăţile celea de sufletŭ folositóre şi plăcute luĭ Dumnedeŭ, nu numaĭ în viaţa acésta se laudă şi se bine-cuvintéză, ci şi după petrecania lorŭ le rămânŭ nume nemuritóre şi pomenirĭ veşnice şi sufletele în lăcaşurile drepţilorŭ se învrednicescŭ; multe bunătăţĭ dar sunt, cu care póte nescine a-şĭ dobândì sufletésca mântuinţă, iar maĭ mare este milostenia, ce se face nu numaĭ la sĕracĭ şi scăpĕtaţĭ, ci maĭ vîrtosŭ la sfintele luĭ Dumnedeŭ lăcaşurĭ. Pentru care dară şi Domnia Mea, înţelegêndŭ pentru sfânta şi dumnedeésca mănăstire dela Sfetagora, cum că se află la mare lipsă şi scăpătăciune, pentru evlavia ce avemŭ către sfintele şi dumnedeescile lăcaşurĭ, m'am milostivitŭ Domnia Mea, de am orênduitŭ, ca să aibă a luà părinţiĭ călugărĭ şi soborulŭ acestuĭ sfântŭ lăcaşŭ dela visteria Domnieĭ Mele pe fie-care anŭ câte talerĭ una sută cincĭ-decĭ, pentru că

(1) Cod. XXVI, pag. 23.

www.dacoromanica.ro

acéstă milă aŭ avut-o atâtŭ dela ceĭ maĭ dinainte fraţĭ Domnĭ, câtŭ şi dela Domnia Sa fratele Domnŭ Michaiŭ Suţulŭ Voevodŭ, precum prin chrisovulŭ, ce-lŭ vĕḑumŭ, cu létulŭ 1792 Septembrie 20, alŭ Domnieĭ Sale, ne-amŭ adeveritŭ. Dreptŭ aceea, şi Domnia Mea m'am milostivitŭ de i-am înnoitŭ, printr'acestŭ cinstitŭ chrisovŭ alŭ Domnieĭ Mele, ca, după cum scrie maĭ sus, să aibă a luà sfânta mănăstire acéstă milă pe fieşĭ-care anŭ, păzindu-se nestrămutatŭ, să fie părinţilorŭ călugărĭ de hrană şi chivernisélă, iar Domnieĭ Mele şi rĕposaţilorŭ întru fericire părinţilorŭ Domnieĭ Mele veşnică pomenire. Poftimŭ dară şi pe ceĭ din urma nóstră fraţĭ Domnĭ, carĭ după vremĭ vorŭ sta oblăduitorĭ acesteĭ pravoslavnice Ţĕrĭ-Românescĭ, să întăriţĭ şi să înnoiţĭ mila acésta, ce s'aŭ ḑisŭ maĭ sus, ca şi ale Domniilorŭ Vóstre milĭ şi facerĭ de bine să fie de alţiĭ bine primite şi în sémă ţinute. Şi amŭ întăritŭ chrisovulŭ acesta cu însăşĭ credinţa Domnieĭ Mele, Iω Alexandru Constantinŭ Moruzi Voevodŭ, şi cu credinţa prea iubiţilorŭ Domnieĭ Mele fiĭ, Nicolae Voevodŭ, Dumitraşco Voevodŭ, şi cu totŭ sfatulŭ cinstiţilorŭ şi credincioşĭ boerilorŭ celorŭ marĭ aĭ divanuluĭ Domnieĭ Mele: Pan Nicolae Brâncovénu Vel Vist., Dumitraşco Racoviţă Vel Banŭ, Ienache Văcărescu Vel Spătarŭ, Ienache Moruzi Vel Vornicŭ de Ţéra-de-sus, Manolache Brâncovénu Vel Vornicŭ de Ţéra-de-jos, Manolache Creţulescu Vel Vornicŭ, Nicolae Filipescu Vel Vornicŭ, Costache Ghica Vel Logofĕtŭ de Ţéra-de-sus, Scarlatŭ Ghica Vel Logofĕtŭ de Ţéra-de-jos, Nicolae Hangerlăŭ Vel Hatmanŭ, Dumitrache Manulŭ Vel Postelnicŭ, Isaacŭ Raletŭ Vel Clucerŭ, Dumitrache Schina Vel Comisŭ, Nicolae Racoviţă Vel Paharnicŭ, Iordache Palada Vel Stolnicŭ, Iorgache Vel Slugerŭ, Dumitrache Costandache Vel Pitarŭ, şi Ispravnicŭ Costache Ghica Logofĕtŭ de Ţéra-de-sus. Şi s'aŭ scrisŭ chrisovulŭ acesta întru întâiulŭ anŭ alŭ domnieĭ Domnieĭ Mele, aicĭ în oraşulŭ scaunuluĭ Domnieĭ Mele Bucurescĭ, la aniĭ dela Nascerea Domnuluĭ Dumneḑeŭ şi Mântuitoruluĭ nostru Isusŭ Christosŭ 1793 Maiŭ 6, de Teodorache Logofĕtŭ de Divanŭ. (1)

Chrisovulŭ mănăstireĭ din ostrovulŭ Halchiĭ.

Dat-amŭ Domnia Mea acestŭ domnesculŭ nostru chrisovŭ sfinteĭ şi dumneḑeesceĭ mănăstirĭ din *Ostrovulŭ Halchiĭ*, de lângă Ţarigradŭ, unde se cinstesce şi se prăznuesce hramulŭ Sfinteĭ Troiţe, ca să aibă a luà în toţĭ aniĭ dela ocne câte talerĭ treĭ sute pentru treĭ sute bolovanĭ sare, i talerĭ una sută din vămĭ, dela carvasaraua domnéscă; pentru că viindŭ la Domnia

(1) Cod. XXVI, pag. 25.

www.dacoromanica.ro

Mea cuviosulŭ Archimandritŭ Chirŭ Samuilŭ, egumenulŭ acesteĭ sfinte mănăstirĭ, de care și pliroforisindu-ne Domnia Mea de bună silința și osârdia cuviușieĭ sale, ce aŭ făcutŭ și face spre bună starea și întemeiarea sfinteĭ acesteĭ mănăstirĭ, și de trebuința ce are de ajutoriŭ, fiindŭ însărcinată cu datoriĭ și primitóre în vreme de molipsélă de ceĭ ce năzuescŭ acolo, amŭ bine-voitŭ Domnia Mea, după rugăciunile cuviușieĭ sale, de amŭ făcutŭ acéstă milă numiteĭ mănăstirĭ, ca să aibă pe totŭ anulŭ a luà neclintitŭ, ca cu acésta ajutându-se la trebuințele sale, să fie datorĭ părinţiĭ mănăstireĭ a pomenì pururea la sfintele slujbe și rugăciunĭ numele Domnieĭ Nóstre și a face rugăciunĭ pentru îndestularea acesteĭ ţĕrĭ. Decĭ rugămŭ și pe alţĭ fraţĭ Domnĭ, carĭ în urma nóstră vorŭ oblădui acéstă ţéră, să bine-voiască a întărì acéstă milă sfinteĭ mănăstirĭ, ca și ale Domniilorŭ Sale milĭ să fie asemenea în urmă păzite. Și amŭ întăritŭ chrisovulŭ acesta cu însăși domnésca nóstră iscălitură și pecete, și cu credința prea iubiţilorŭ Domnieĭ Mele fiĭ, Constantinŭ Voevodŭ, Dumitrașco Voevodŭ, Nicolae Voevodŭ, Gheorghe Voevodŭ, martorĭ fiindŭ dumné-lorŭ cinstiţiĭ și credincioșiĭ boeriĭ veliţĭ aĭ Divanuluĭ Domnieĭ Mele: Pan Dumitrașco Racoviţă Vel Banŭ, Ienache Moruzi Vel Vist., Manolache Brâncovénu Vel Vornicŭ de Ţéra-de-sus, Costache Caragea Vel Hatmanŭ, Dumitrache Manu Vel Spătarŭ, Nicolae Filipescu Vel Logofĕtŭ de Ţéra-de-sus, Costache Ghica Vel Vornicŭ de Ţéra-de-jos, Radu Slătinénu Vel Vornicŭ, Manolache Grădișténu Vel Vorn., Constantinŭ Știrbeiŭ Vel Logofĕtŭ de Ţéra-de-jos, Lucache Vel Postelnicŭ, Dumitrache Hangerlăŭ Vel Comisŭ, Alexandru Văcărescu Vel Clucerŭ, Iónŭ Comănénu Vel Paharnicŭ, Grigorie Bălénu Vel Stolnicŭ, Iorgache Vel Slugerŭ, Grigorie Vel Pitarŭ, și Ispravnicŭ Nicolae Filipescu Vel Logofĕtŭ de Ţéra-de-sus. Și s'aŭ scrisŭ chrisovulŭ acesta la alŭ doilea anŭ întru întâia domnie a Domnieĭ Mele, aicĭ în orașulŭ scaunuluĭ Domnieĭ Mele Bucurescĭ, la aniĭ dela zidirea lumeĭ 7303, iară dela Domnulŭ Dumnedeŭ și Mântuitorulŭ nostru Isusŭ Christosŭ 1794 Septembre 15. (1)

Chrisovulŭ Metropolieĭ Dărstoruluĭ.

Lucrurile celea, ce prin iubirea de Dumnedeŭ cu plăcere și cu cuviință se facŭ și sĕvĕrșescŭ de către blagocestiviĭ și iubitoriĭ de Christosŭ Domnĭ, carĭ dela Dumnedeŭ sunt aleșĭ, măcar că se potŭ cunósce la tótă obștimea și prin alte mijlóce de fapte bune, iar maĭ alésă și vrednică de laudă este evlavia și cucernicia Domniilorŭ Sale către sfintele și dumnedeescile locașurĭ, unde apururea se slăvesce numele mareluĭ și a totŭ puterniculuĭ Dumne-

(1) Cod. XXVI, pag. 230.

www.dacoromanica.ro

ḑeŭ. Ci dar şi Domnia Mea, cu acestŭ gândŭ, fiindŭ cucernicŭ către sfintele luĭ Dumneḑeŭ locaşurĭ şi mănăstirĭ, socotit-amŭ şi Domnia Mea pentru sfânta şi dumneḑeésca Mitropolie din cetatea Dârstoruluĭ de peste Dunăre, la care se cinstesce şi se prăznuesce hramulŭ tăereĭ cinstituluĭ capŭ alŭ Sfântuluĭ şi slăvituluĭ Prorocŭ înainte mergĕtoruluĭ şi Botezătoruluĭ Iónŭ, care sfântă Metropolie aŭ avutŭ dela Domnia lorŭ fraţiĭ noştri Domnĭ, ce aŭ fostŭ maĭ naintea nóstră, privilegiurĭ ,carĭ le-amŭ vĕḑutŭ Domnia Mea, de a i se da pe totŭ anulŭ dela ocna Slănicŭ sare câte cincĭ sute bolovanĭ marĭ, aleşĭ, care sare, orênduitulŭ sfinteĭ Metropoliĭ să fie volnicŭ, la vreme, fără de nicĭ o zătignire, a o ridică dela ocnă şi aŭ să o vînḑă, saŭ să o ducă unde vorŭ vrea, şi nicĭ vameşiĭ, nicĭ cămăraşiĭ să nu-ĭ supere de nimicŭ. Decĭ, învrednicindu-ne Dumneḑeŭ şi pre noĭ cu domnia ţĕreĭ acesteia, după evlavia ce avemŭ către sfintele şi dumneḑeescile lăcaşurĭ şi după rugăciunea ce ne-aŭ datŭ Sfinţia Sa Părintele Metropolitŭ Dârstorénu, Chirŭ . . , amŭ bine-voitŭ Domnia Mea, şi nu numaĭ amŭ întăritŭ mila ce aŭ avutŭ de maĭ nainte, ci încă amŭ maĭ adaosŭ şi alţĭ bolovanĭ una sută cincĭ-ḑecĭ, ca să aibă a luà pe totŭ anulŭ câte şése sute cincĭ-ḑecĭ bolovanĭ sare marĭ, aleşĭ, care să-ĭ ducă unde va vrea, fără de supĕrare de către vameşĭ saŭ cămăraşĭ, pentru care amŭ datŭ numiteĭ sfinteĭ Mitropoliĭ acestŭ domnesculŭ nostru chrisovŭ, întăritŭ cu însăşĭ credinţa Domnieĭ Mele, Iω Alexandru Constantinŭ Moruzi Voevodŭ, şi cu a prea iubiţilorŭ Domnieĭ Mele fiĭ, Nicolae Voevodŭ, Dumitraşco Voevodŭ, Constantinŭ Voevodŭ, martorĭ puindŭ pe toţĭ cinstiţiĭ boerĭ ceĭ marĭ aĭ divanuluĭ Domnieĭ Mele: Nicolae Brâncovénu Vel Vist., Dumitraşco Racoviţă Vel Banŭ, Ienache Văcărescu Vel Spătarŭ, Ienache Moruzi Vel Vornicŭ de Ţéra-de-sus, Manolache Brâncovénu Vel Vornicŭ de Ţéra-de-jos, Manolache Creţulescu Vel Vornicŭ, Nicolae Filipescu Vel Vornicŭ, Costache Ghica Vel Logofĕtŭ de Ţéra-de-sus, Scarlatŭ Ghica Vel Logofĕtŭ de Ţéra-de-jos, Nicolae Hangerlăŭ Vel Hatmanŭ, Dumitrache Manulŭ Vel Postelnicŭ, Isacŭ Raletŭ Vel Clucerŭ, Dumitrache Schina Vel Comisŭ, Nicolae Racoviţă Vel Paharnicŭ, Iordache Palada Vel Stolnicŭ, Iordache Constandache Vel Pit., Iorgache Vel Slugerŭ, şi Ispravnicŭ Costache Ghica Vel Logofĕtŭ de Ţéra-de-sus. Şi s'aŭ scrisŭ chrisovulŭ acesta la anulŭ d'întâĭ dintru întâia domnie a Domnieĭ Mele, aicĭ în oraşulŭ Domnieĭ Mele Bucurescĭ, la anulŭ dela facerea lumiĭ létulŭ 7301, iar dela Domnulŭ şi Mântuitorulŭ nostru Isusŭ Christosŭ létulŭ 1793 Iunie 16, de Constantinŭ biv 3-lea Logofĕtŭ.

(1) Cod XXVI, pag. 83.

www.dacoromanica.ro

Chrisovulŭ a douĕ biserică din eparchia Mitropolieĭ Dârstoruluĭ.

Domniĭ şi oblăduitoriĭ ceĭ de Dumneḑeŭ aleşĭ, cărora li s'aŭ încredinţatŭ stăpânirĭ de ţĕrĭ şi de noróde, nu se îndestuléză numaĭ pe politicesculŭ norodŭ a-lŭ aduce la stare bună şi îndreptare, ci maĭ vîrtosŭ prin lucrarea celorŭ folositóre de sufletŭ, care este milostenia, şi maĭ alesŭ la sfintele luĭ Dumneḑeŭ lăcaşurĭ, unde neîncetatŭ se proslăvesce numele mareluĭ şi a totŭ puterniculuĭ Dumneḑeŭ. Dreptŭ acea dară, şi Domnia Mea, însciinţându-ne pentru douĕ sfinte biserică, ce se află în eparchia Sfinţieĭ Sale Părinteluĭ Mitropolitŭ Dărstorŭ, Chirŭ. . . . , însă una în *casabaua* Babadava, la care se cinstesce şi se prăznuesce hramulŭ sfântuluĭ slăvituluĭ mareluĭ mucenicŭ Dimitrie şi alta în satulŭ Cernavoda la Boazuchioiu, la care se prăznuesce hramulŭ sfântuluĭ părinteluĭ nostru Nicolae Archiepiscopulŭ Mirelorŭ dela Lichia, făcĕtorulŭ de minunĭ; şi încă socotindŭ Domnia Mea, că pe lângă alte laude şi prinóse, ce se aducŭ luĭ Dumneḑeŭ în sfintele biserică de pravoslavnică creştinĭ, ne este bine primită şi mireazma tămâieriĭ şi luminarea candelelorŭ şi a făcliilorŭ, fiind-că şi acestea sunt spre slava luĭ Dumneḑeŭ şi spre podóba şi cinstea bisericeĭ şi îndemnătóre spre evlavia pravoslavnicilorŭ creştinĭ, bine amŭ voitŭ Domnia Mea, şi nu numaĭ mila ce aŭ avutŭ acestea douĕ biserică dela fraţiĭ Domnĭ aĭ noştri de maĭ nainte, prin chrisóvele Domniilorŭ Sale, care le-amŭ vĕḑutŭ, de luà în toţĭ aniĭ câte talerĭ cincĭ ḑecĭ pe anŭ din vama domnéscă, o amŭ întăritŭ, ci încă amŭ maĭ adaosŭ alţĭ câte talerĭ cincĭ-ḑecĭ, ca să iea numitele biserică pe totŭ anulŭ câte talerĭ una sută din vama domnéscă, să fie pentru tămâie, untŭ-de-lemnŭ i facliĭ; însă: epitropulŭ dela biserica Sfântuluĭ Dimitrie, să iea talerĭ cincĭ-ḑecĭ la ḑiua Sfântuluĭ Dimitrie, iar ceĭ dela biserica Sfântuluĭ Nicolae să iea talerĭ cincĭ-ḑecĭ la ḑiua Sfântuluĭ Gheorghe, ca să fie acestorŭ sfinte biserică de ajutorŭ şi de întărire. Pentru care amŭ datŭ numitelorŭ sfinte biserică acestŭ domnesculŭ nostru chrisovŭ, întăritŭ cu însăşĭ credinţa Domnieĭ Mele, Iω Alexandru Constantinŭ Moruzi Voevodŭ, şi cu a prea iubiţilorŭ Domnieĭ Mele fiĭ, Nicolae Voevodŭ, Dumitraşco Voevodŭ, Constantinŭ Voevodŭ, martorĭ puindŭ pe toţĭ cinstiţiĭ şi credincioşiĭ boeriĭ ceĭ marĭ aĭ divanuluĭ Domnieĭ Mele: Nicolae Brâncovénu Vel Vist., Dumitraşco Racoviţă Vel Banŭ, Ienache Văcărescu Vel Spătarŭ, Ienache Moruzi Vel Vornicŭ de Ţéra-de-sus, Manolache Brâncovénu Vel Vornicŭ de Ţéra-de-jos, Manolache Creţulescu Vel Vornicŭ, Nicolae Filipescu Vel Vornicŭ, Nicolae Hangerlăŭ Vel Hatmanŭ, Dumitrache Manulŭ Vel Postelnicŭ, Isaacŭ Raletŭ Vel Clucerŭ, Dumitrache Schina Vel Comisŭ, Nicolae Racoviţă Vel

www.dacoromanica.ro

Paharnicŭ, Iordache Palada Vel Stolnicŭ, Iorgache Vel Slugerŭ, Dumitrache Constandache Vel Pitarŭ, şi Ispravnicŭ Costache Ghica Vel Logofĕtŭ de Ţéra-de-sus. Şi s'aŭ scrisŭ chrisovulŭ acesta la anulŭ d'întâĭ dintru întâia domnie a Domnieĭ Mele, aicĭ în oraşulŭ Domnieĭ Mele Bucurescĭ, la aniĭ dela facerea lumiĭ 7301, iară dela Domnulŭ şi Mântuitorulŭ nostru Isusŭ Christosŭ létulŭ 1793 Iunie 16, de Constantinŭ biv. 3-lea Logofĕtŭ. (1)

Cartea Mitropolituluĭ Dărstiĭ, de a ţiné odaia cu liude 50 ómenĭ.

Fiind-că părinţiĭ Mitropoliţĭ, ce după vremĭ sunt la sfânta Mitropolie a Dărstoruluĭ, pentru óreşĭ-care ajutorŭ, aŭ avutŭ voie a ţiné odaia cu dobitóce aicĭ în pămîntulŭ ţĕreĭ la judeţulŭ Ilfovŭ, cum şi până la cincĭ-ḑecĭ liude, ómenĭ de ceĭ nemernicĭ, a strînge şi a-ĭ avé cu ruptóre osebită dela visterie, din capŭ în capŭ câte po talerĭ ḑece pe anŭ, cu aşezămîntulŭ ca să rĕspunḑă de douĕ orĭ pe anŭ, adică: câte talerĭ cincĭ la Sfântulŭ Gheorghe şi talerĭ cincĭ la Sfântulŭ Dimitrie de liude, după cum ne-amŭ adeveritŭ Domnia Mea, atâtŭ din cărţile Domniilorŭ Sale fraţilorŭ Domnĭ Alexandru Ipsilantŭ Voevodŭ, i rĕposatulŭ Nicolae Caragea Voevodŭ, cum că acestŭ ajutorŭ l'aŭ avutŭ şi dela alţĭ rĕposaţĭ Domnĭ de maĭ nainte, câtŭ şi din cartea Domnieĭ Sale frateluĭ Michaiŭ Vodă Suţulŭ, ce o vĕḑumŭ, cu létulŭ 1792 Iunie 18; amŭ bine-voitŭ şi Domnia Mea de amŭ înnoitŭ acestŭ ajutorŭ ce aŭ avutŭ, a ţiné adecă odaia cu dobitóce şi a strînge aceĭ cincĭ-ḑecĭ liude, însă ómenĭ din ceĭ nemernicĭ, carĭ să nu fie birnicĭ saŭ din ajutórele satelorŭ, ci numaĭ din ceĭ ce sunt fără stanişte, fără legăturĭ şi fără căpĕtâiŭ nicăirĭ, pe carĭ scoţêndu-ĭ înaintea dumné-lorŭ ispravnicilorŭ, poruncimŭ dumné-vóstre ispravnicilorŭ să le faceţĭ căḑuta cercetare, şi fiindŭ întocmaĭ după cum maĭ sus arĕtămŭ, să le faceţĭ ruptóre cu aşezămîntŭ precum maĭ sus se cuprinde, după care cercetare, ruptóre şi aşezămîntŭ ce le veţĭ face, să trimeteţĭ adeverinţă la dumné-luĭ Vel Vist. pe numele şi chipulŭ lorŭ, şi dumné-luĭ Vel Vist. le va da pecetluiturĭ gospodŭ, ca să-ĭ aibă întru deosebire de orênduiala ţĕriĭ, iar baniĭ lorŭ să-ĭ aibă a-ĭ aduce omulŭ Sfinţieĭ Sale Părinteluĭ Mitropolitŭ la orênduitele soróce în visteria Domnieĭ Mele, iar maĭ multŭ peste acésta valŭ saŭ bântuială să nu aibă, ca să pótă căutà şi eĭ de posluşania rênduelelorŭ pentru ajutorŭ numiteĭ sfinteĭ Mitropoliĭ. ii saam receh gpd.—1793 Iunie 8. (2)

(1) Cod XXVI, pag. 85.
(2) Cod. XXVI, pag. 85.

www.dacoromanica.ro

Chrisovulŭ mănăstirii Xenofons dela Sfetagora, de milele ce are.

Cunoscutŭ şi dovedit̆ŭ lucru este, şi la mare şi la micŭ şi la totŭ creştinulŭ ce viază în lume, că óre-carele socotesce a-şĭ chivernisi viaţa prin fapte bune şi plăcute luĭ Dumneḑeŭ vede şi se cunósce chiar şi aieve, că nu numaĭ pentru lauda cea vremelnică a numeluĭ celuĭ lăudatŭ de ómenĭ se nevoesce şi se sîrguesce, ci maĭ multŭ şi maĭ alesŭ pentru folosulŭ şi mântuirea sufletuluĭ şi pentru nădejdea cea curată şi bună a rĕsplătireĭ faptelorŭ bune de către marele şi prea înaltulŭ Dumneḑeŭ, căcĭ prin iubirea de ómenĭ şi prin lucrarea faptelorŭ bune fieş-carele aştéptă şi nădăjduesce dela Domnulŭ Dumneḑeŭ rĕsplătire veşnică, dară şi dela ómenĭ laudă le pricinuesce şi cu bine-cuvîntărĭ se binecuvintéză. Dreptŭ aceea, învrednicindu-ne şĭ pre noĭ Domnulŭ Dumneḑeŭ cu domnia acesteĭ pravoslavnice Ţĕrĭ-Românescĭ şi avêndŭ rîvnă către sfintele luĭ Dumneḑeŭ locaşurĭ, maĭ vîrtosŭ către celea ce se află la scăpătăciune şi lipsă, ca să le ajutorămŭ şi să le miluimŭ cu ceea ce ne va fi prin putinţă, amŭ bine-voitŭ pentru sfânta şi dumneḑeésca mănăstire ce se numesce Xenofon, dela sfânta Agură, unde se cinstesce şi se prăznuesce hramulŭ sfântuluĭ şi mareluĭ mucenicŭ Gheorghie purtătorulŭ de biruinţă, şi printr'acestŭ cinstitŭ chrisovŭ alŭ Domnieĭ Mele, dămŭ şi orênduimŭ acesteĭ sfinte mănăstirĭ, ca să aibă a luá în fiieş-care anŭ vinăriciŭ din délurile domnescĭ ot sud Buzĕŭ, însă din poporulŭ Viespesciĭ, Bădeniĭ i Muscelŭ, de vadră câte doĭ banĭ, partea mănăstireĭ, şi cu părpărulŭ după obiceiŭ, pentru că acéstă milă a avut-o, atâtŭ dela alţĭ fraţĭ Domnĭ de maĭ nainte, i dela fratele Domnŭ Alexandru Ipsilantŭ Voevodŭ, i dela rĕposatulŭ Domnŭ Nicolae Caragea Voevodŭ, câtŭ şi dela fratele Domnŭ Michaiŭ Constantinŭ Suţulŭ Voevodŭ dintr'amîndouĕ domniile, prin chrisovŭ ot lét. 1783 Octombre 25 şi prin cartea Domnieĭ Sale ot lét. 1792 Iulie 8, care le-amŭ vĕḑutŭ Domnia Mea. Decĭ şi Domnia Mea ne-amŭ milostivitŭ de i-amŭ înnoitŭ şi i-amŭ întăritŭ acéstă milă a sfinteĭ mănăstirĭ, ca să i-se păzéscă nestrămutatŭ, spre a fi sfinteĭ mănăstirĭ de ajutorŭ şi de întărire, părinţilorŭ călugărĭ de hrană şi de chivernisélă, iar Domnieĭ Mele şi rĕposaţilorŭ părinţilorŭ Domnieĭ Mele veşnică pomenire. Şi amŭ întăritŭ chrisovulŭ acesta cu însăşĭ credinţa Domnieĭ Mele, Iω Alexandru Constantinŭ Moruzi Voevodŭ, şi cu credinţa prea iubiţilorŭ Domnieĭ Mele fiĭ, Constantinŭ Voevodŭ, Dumitraşco Voevodŭ, Nicolae Voevodŭ, martorĭ puindŭ şi pre dumné-lorŭ cinstiţĭ şi credincioşĭ veliţĭ boerĭ aĭ divanuluĭ Domnieĭ Mele: Nicolae Brâncovénu Vel Vist., Dumitru Racoviţă Vel Banŭ, Ienache Văcărescu Vel Spătarŭ, Ienache Moruzi Vel Vor-

www.dacoromanica.ro

nicŭ de Ţéra-de sus, Manolache Brâncovénu Vel Vornicŭ de Ţéra-de-jos, Manolache Creţulescu Vel Vornicŭ, Nicolae Filipescu Vel Vornicŭ, Costache Ghica Vel Logofĕtŭ de Ţéra-de-sus, Scarlatŭ Ghica Vel Logofĕtŭ de Ţéra-de-jos, Nicolae Hangerlăŭ Vel Hatmanŭ, Dumitrache Manu Vel Postelnicŭ, Isacŭ Raletŭ Vel Clucerŭ, Dumitrache Schina Vel Comisŭ, Nicolae Racoviţă Vel Paharnicŭ, Iordache Palada Vel Stolnicŭ, şi Ispravnicŭ Costache Ghica Vel Logofĕtŭ de Ţéra de-sus. Şi s'aŭ scrisŭ chrisovulŭ acesta în anulŭ d'întâiŭ alŭ domnieĭ nóstre, aicĭ în scaunulŭ Domnieĭ Mele Bucurescĭ, la aniĭ dela Christosŭ 1793 Iunie 6, de Ioniţă Rafailă biv 3-lea Logofĕtŭ. (1)

Chrisovulŭ mănăstireĭ Sfântuluĭ Ierarchŭ Nicolae din eparchia Miralichieĭ, de milă de vinăriciŭ dela sud Argeşŭ.

Minunatŭ este Dumneḑeŭ între sfinţiĭ sĕĭ, care prin mijlocirea lorŭ, ca prin nisce organe şi vase curate şi pline ale sfântuluĭ duhŭ, pricinuesce necontenitŭ mare ajutorŭ şi folosŭ noroduluĭ sĕŭ, neamuluĭ creştinescŭ, prin tóte locurile şi în totŭ chipulŭ, răsbindŭ pe aleşiĭ sĕĭ cu îndestulare de minunĭ, dându-le darulŭ tămăduirilorŭ, fieşĭ-căruia după mĕsura daruluĭ luĭ Christosŭ, după cum ḑice apostolicesculŭ acestŭ cuvîntŭ. Dintre carele şi Sfântulŭ marele Ierarchŭ Nicolae, cunoscêndu-se vrednicŭ lăcaşŭ a prea sfântuluĭ duhŭ şi credinciósă slugă a luĭ Christosŭ Dumneḑeŭ, nu puţintele minunĭ aŭ sĕvêrşitŭ şi se sĕvêrşesce printr'însulŭ către ceĭ ce cu căldură şi terbinţélă aŭ alergatŭ la acestŭ sfântŭ şi s'a proslăvitŭ numele mareluĭ Dumneḑeŭ printr'însulŭ. Dreptŭ acea dară, după cum tóte alte mănăstirĭ şi bisericĭ de pretutindenea sunt ajunse de milĭ domnescĭ dintr'acéstă pravoslavnică ţéră, socotindŭ Domnia Sa fratele Michaiŭ Vodă Suţulŭ şi pentru mănăstirea Sfântuluĭ Ierarchŭ Nicolae din eparchia Miralicheĭ, unde şi mormîntulŭ Sfinţieĭ Sale se află, încă din cea-laltă domnie a Domnieĭ Sale aŭ orênduitŭ, ca să aibă milă de vinăriciŭ din treĭ popóre anume: Răkeţele, Răjleţulŭ, Coculŭ din plasa Sepeţiĭ ot sud Argeşŭ, ce nu eră până atuncĭ închinate la nicĭ o altă mănastire, să iea de vadră câte doĭ banĭ, iar ceĭlalţĭ treĭ banĭ să-ĭ iea vinăricerii domnescĭ, care milă o întăresce Domnia Sa şi în a doua domnie a domnieĭ Sale, prin chrisovulŭ ce-lŭ veḑumŭ cu létulŭ 1792 Maiŭ 17. Decĭ, învrednicindu-ne Domnulŭ Dumneḑeŭ şi pe noĭ cu domnia acesteĭ pravoslavnice ţĕrĭ şi pliroforisindu-ne pentru sfânta şi dumneḑeésca mănăstire, amŭ bine-voitŭ de amŭ înnoitŭ şi amŭ întăritŭ mila acésta, printr'acestŭ cinstitŭ şi bine închipuitŭ chrisovŭ alŭ Domnieĭ

(1) Cod. XXVI, pag. 86.

www.dacoromanica.ro

Mele; pentru care să aibă omulŭ mănăstireĭ, la vremea vinăriciuluĭ, a âmblà şi a scrie vinăriciulŭ totŭ de odată cu vinăricerilĭ domnescĭ, şi făcêndŭ douĕ catastişe, asemenea unulŭ ca şi altulŭ, iscălite fiindŭ şi de vinăricerilĭ domnescĭ şi de omulŭ mănăstireĭ, unulŭ să-lŭ iea vinăricerilĭ şi altulŭ omulŭ mănăstireĭ, după care să strîngă mila cea orênduită a mănăstireĭ, câte doĭ banĭ de vadră dela toţĭ ceĭ-ce plătescŭ vinăriciulŭ, ca să fie sfinteĭ mănăstirĭ de ajutorŭ şi întărire, iar Domnieĭ Mele şi rĕposaţilorŭ întru fericire părinţilorŭ Domnieĭ Mele veşnică pomenire. Şi rugămŭ şi pe alţĭ fraţĭ Domnĭ, carĭ în urma nóstră se vor învrednicì cu domnia acesteĭ pravoslavnice ţĕrĭ, să bine-voiască a înnoì şi a întări mila acésta, ca şi ale Domniilorŭ Sale milĭ ce vorŭ face să fie în urmă păzite şi în sémă ţinute Şi amŭ întăritŭ chrisovulŭ acesta cu însăşĭ credinţa Domnieĭ Mele, Iω Alexandru Constantinŭ Moruzi Voevodŭ şi cu mărturia prea iubiţilorŭ Domnieĭ Mele fiĭ, Constantinŭ Voevodŭ, Dumitraşco Voevodŭ, Nicolae Voevodŭ, şi cu totŭ sfatulŭ dumné-lorŭ cinstiţilorŭ şi credincioşĭ boerilorŭ celorŭ marĭ aĭ divanuluĭ Domnieĭ Mele: Nicolae Brâncovénu Vel Vist., Dumitraşco Racoviţă Vel Banŭ, Ienache Văcărescu Vel Spătarŭ, Ienache Moruzi Vel Vornicŭ de Ţéra-desus, Manolache Brâncovénu Vel Vornicŭ de Ţéra-de-jos, Manolache Creţulescu Vel Vornicŭ, Nicolae Filipescu Vel Vornicŭ, Costache Ghica Vel Vornicŭ de Ţéra-de-sus, Scarlatŭ Ghica Vel Logofĕtŭ de Ţéra-de-jos, Nicolae Hangerlăŭ Vel Hatmanŭ, Dimitrie Manulŭ Vel Postelnicŭ, Isaacŭ Raletŭ Vel Clucerŭ, Dimitrie Schina Vel Comisŭ, Nicolae Racoviţă Vel Paharnicŭ, Iordache Palada Vel Stolnicŭ, Iorgache Vel Slugerŭ, Dumitrache Constandache Vel Pitarŭ, şi Ispravnicŭ Costache Ghica Vel Logofĕtŭ de Ţéra-desus. Şi s'aŭ scrisŭ chrisovulŭ acesta la anulŭ d'întâiŭ dintru întâia domnie a Domnieĭ Mele, aicĭ în oraşulŭ scaunuluĭ Domnieĭ Mele Bucurescĭ, la anilĭ dela zidirea lumilĭ létulŭ 7301, iar dela Domnulŭ şi Mântuitorulŭ nostru Isusŭ Christosŭ lét. 1793 Iunie 23, de Constantinŭ biv. 3-lea Logofĕtŭ. (1)

Curtea bisericeĭ Curucişmea de lângă Ţarigradŭ.

Proroculŭ şi împĕratulŭ Davidŭ strigă cu mare glasŭ, grăindŭ: «Dómne, iubit-amŭ podóba caseĭ Tale şi loculŭ locaşuluĭ mărireĭ Tale»; iar prea înţeleptulŭ şi pururea între împĕraţĭ pomenitulŭ Solomonŭ, numaĭ în umbra legeĭ rĕzemându-se, făcut-aŭ atâta podóbă caseĭ dumneḑeescĭ a Ierusalimuluĭ şi o aŭ dăruitŭ pre ea cu atâtea darurĭ şi prinoase, ca să se păzéscă

(1) Cod. XXVI, pag. 115.

www.dacoromanica.ro

într'însa sicriulŭ cu tablele legiĭ Domnuluĭ; cu câtŭ maĭ vîrtosŭ noĭ, carĭ suntem acuma cu mila duhuluĭ sfântŭ pravoslavnicĭ Domnĭ în lumina credinţeĭ, se cade să ajutămŭ şi să miluimŭ cu totŭ sufletulŭ spre ajutorulŭ şi întemeierea sfintelorŭ luĭ Dumneḑeŭ locaşurĭ, carĭ sunt semnulŭ celŭ adevĕratŭ alŭ credinţeĭ nóstre, întru carĭ nu se junghe vite necuvîntătóre, precum óre-când acolo, ci însuşĭ mielulŭ luĭ Dumneḑeŭ celŭ adevĕratŭ, se jertfesce pentru viéţa cea veşnică şi mântuirea nóstră a tuturorŭ, şi întru carĭ pururea, neîncetatŭ, se proslăvesce numele sĕŭ şi se face rugăciune pentru împĕraţĭ, pentru Domnĭ şi pentru toţĭ pravoslavniciĭ creştinĭ. Dreptŭ acea, atâtŭ după acéstă pildă de învĕţăturĭ, câtŭ şi după altele multe, cu carĭ ne îndémnă spre întemeierea dumneḑeescilorŭ locaşurĭ, rîvnindŭ Domnia Mea buna îndestulare şi podóba lorŭ, adusu-mi-amŭ aminte şi pentru sfânta şi dumneḑeésca biserică dela Curucişmea de lângă Ţarigradŭ, unde se cinstesce şi se prăznuesce tăiarea capuluĭ Sfântuluĭ Iónŭ Botezătorulŭ şi înaintea Domnuluĭ mergĕtorulŭ, la care totŭ norodulŭ creştinilorŭ de acolo se bisericesce, care biserică fiindŭ sciută cum că se află lipsită fără de vre-unŭ venitŭ şi fără de nicĭ unŭ ajutorŭ, amŭ binevoitŭ Domnia Mea, pentru evlavia şi datoria ce avemŭ către sfintele luĭ Dumneḑeŭ locaşurĭ, a ajutà din domnescile nóstre milĭ cu óreş-care venitŭ, următorŭ pe anŭ la acestŭ sfântŭ locaşŭ lipsitŭ, la care totŭ norodulŭ de acolo se îndemnéză şi-şĭ facŭ creştinescile închinăciunĭ, după cum şi alte mănăstirĭ, bisericĭ, asemenea acesteia, aŭ dintr'acéstă ţéră creştinéscă ajutorulŭ lorŭ, şi amŭ datŭ acestŭ domnescŭ chrisovŭ alŭ nostru, prin care îĭ orênduimŭ să iea pe totŭ anulŭ de aicĭ din vama domnéscă câte talerĭ douĕ sute cincĭ-ḑecĭ şi dela ocne iarăşĭ câte talerĭ douĕ sute cincĭ-ḑecĭ, pentru atâţia bolovanĭ sare, care milă să se dea la prazniculŭ bisericiĭ, adecă la Augustŭ 29, orênduindŭ Domnia Mea epitropŭ şi purtătorŭ de grijă pe dumné-luĭ cinstitŭ şi credinciosŭ boerulŭ Domnieĭ Mele Vel Postelnicŭ, ce va fi după vremĭ, să grijască a primì de voe acéstă milă şi a o trimite la numita sfântă biserică, cu care se ajută şi se îndestuléză sfânta biserică la trebuinţele ce are; şi să fie datorĭ preoţiĭ dela acéstă sfântă biserică, ca întru slujbele şi rugăciunile lorŭ să pomenéscă numele Domnieĭ Mele şi alŭ fraţilorŭ din urma nóstră Domnĭ, şi să se roage luĭ Dumneḑeŭ pentru bună starea şi îndestularea ţĕriĭ aceştia. Decĭ rugămŭ şi pe fraţiĭ noştri Domnĭ, carĭ în urma nóstră se vorŭ învrednicì a oblădui ţéra acésta, să bine-voiască a înnoì şi a întărì mila acésta şi cu ale Domniilorŭ Sale chrisóve. Pentru care amŭ întăritŭ chrisovulŭ acesta cu însăşĭ domnésca nóstră iscălitură şi pecete, şi cu credinţa prea iubiţilorŭ Domnieĭ Mele fiĭ . . .
. . . . . i cu mărturia dumné-lorŭ cinstiţilorŭ şi credincioşilorŭ veliţilorŭ boerĭ aĭ divanuluĭ Domnieĭ Mele: Nicolae Brâncovénu Vel Vist., Du-

www.dacoromanica.ro

mitrașco Racoviță Vel Banŭ, Ienache Văcărescu Vel Spătarŭ, Ienache Moruzi Vel Vornicŭ de Țéra-de-sus, Manolache Brâncovénu Vel Vornicŭ de Țéra-de-jos, Manolache Crețulescu Vel Vornicŭ, Nicolae Filipescu Vel Vornicŭ, Costache Ghica Vel Logofĕtŭ de Țéra-de-sus, Scarlatŭ Ghica Vel Logofĕtŭ de Țéra-de-jos, Nicolae Hangerlăŭ Vel Hatmanŭ, Dumitru Manulŭ Vel Postelnicŭ, Isaacŭ Raletŭ Vel Clucerŭ, Dumitrache Schina Vel Comisŭ, Iónŭ Comănénu Vel Paharnicŭ, Iorgache Vel Slugerŭ, Dumitrache Constandache Vel Pitarŭ, și Ispravnicŭ Costache Ghica Vel Logofĕtŭ de Țéra-de-sus. Și s'aŭ scrisŭ chrisovulŭ acesta la anulŭ d'întâiŭ dintru întâia domnie, aicĭ în orașulŭ scaunuluĭ Domnieĭ Mele Bucurescĭ, la anulŭ dela facerea lumeĭ lĕtulŭ 7302, iar dela Domnulŭ și Mântuitorulŭ nostru Isusŭ Christosŭ 1793 Noembrie 10. (1)

Procitŭ Costache Ghica Vel Logofĕtŭ.

Chrisovulŭ sfinteĭ mănăstirĭ Grigoriu din Sfet-Agora.

Milosteniile și tote facerile de bine, peste tótă vremea și în totŭ loculŭ, sunt primite ca mireazmă, ca bunŭ mirosŭ duhovnicescŭ înaintea prea înaltuluĭ Dumnedeŭ, iar milostenia și facerea de bine, ce se sĕvêrșesce la sfintele luĭ Dumnedeŭ lăcașurĭ, unde neîncetatŭ se proslăvesce numele Domnuluĭ nostru Isusŭ Christosŭ și unde toțĭ aștéptă ajutorŭ, cu atâta sunt maĭ primite, câtŭ și dumnedeescile adunărĭ în sfânta biserică de obște se rógă pentru eĭ dicêndŭ: «sfințesce Dómne pre ceĭ ce iubescŭ podóba caseĭ tale și-ĭ proslăvesce cu dumnedeésca puterea ta.» Dreptŭ aceea dar, de vreme ce din pronia cea de sus ni s'aŭ încredințatŭ și nouĕ, ca o sórtă, acestŭ scaunŭ alŭ domnieĭ acesteĭ Țĕrĭ-Românescĭ, avemŭ datorie netăgăduită a căutá și a ajutá cu totŭ felulŭ de mijlóce sfintele luĭ Dumnedeŭ lăcașurĭ, cu atât maĭ vîrtosŭ celea ce aŭ avutŭ și dela alțĭ rĕposațĭ și de maĭ naintea nóstră trecuțĭ Domnĭ milĭ, se cade a le întărì, și unde este neajungere și sciută trebuință și neputințele, cu câtŭ se póte ajutá; pentru acésta dară, fiind-că și sfânta și dumnedeésca mănăstire dela Sfetagora, ce se numesce Sfântulŭ Grigoriŭ, unde se cinstesce și se prăznuesce hramulŭ sfântuluĭ părinteluĭ nostru Nicolae Archiepiscopŭ din Lichia, făcĕtorulŭ de minunĭ, neavêndŭ vre-unŭ venitŭ, din care să pótă mănăstirea și părințiĭ călugărĭ ce locuiescŭ într'însa să se hrănéscă, după datoria ce avemŭ, dămŭ și miluimŭ pe acéstă sfântă mănăstire, ca să aibă acestŭ chrisovŭ alŭ

(1) Cod. XXVI, pag. 174.

www.dacoromanica.ro

Domnieĭ Mele a luà pe totŭ anulŭ talerĭ cincĭ sute cu pecetluitŭ dela ocne; aşişderea să aibă a luà vinăriciŭ din délulŭ Scheilorŭ ot sud Saacŭ, la care délŭ are să ieae mănăstirea Sfinţilorŭ Apostolĭ câte doĭ banĭ de vadră cu părpărulŭ, iară din ceia-lalţĭ câte treĭ banĭ de vadră, hotărîmŭ să ieae sfânta mănăstire Grigoriŭ câte doĭ banĭ de vadră; ci dar, la vremea vinăriciuluĭ, să aibă a-şĭ trimite omŭ, care să scrie şi să mĕsóre dreptŭ vinăriciurile, după obiceiŭ, cu cotulŭ domnescŭ pecetluitŭ, şi din cincĭ banĭ de vadră, să ieae mănăstirea Grigoriu doĭ banĭ şi mănăstirea Sfinţilorŭ Apostolĭ doĭ banĭ, după osebite cărţĭ ce are, iar vinăriceriĭ domnescĭ să nu se amestece întru nimicŭ; pentru că acéstă milă aŭ avut-o sfânta mănăstire, atâtŭ dela Domnia Sa Alexandru Ipsilantŭ Voevodŭ, prin chrisovulŭ dela létulŭ 1778, câtŭ şi dela Domnia Sa fratele Michaiŭ Vodă Suţulŭ, prin chrisovulŭ Domnieĭ Sale din domnia dintâiŭ, ce vĕḑumŭ, cu létulŭ 1783 Octomhre 22, şi întăritŭ şi în domnia de pe urmă cu létulŭ 1792 Septembre 21. Dreptŭ aceea şi Domnia Mea ne-amŭ milostivitŭ de amŭ înnoitŭ şi amŭ întăritŭ mila acésta, ca să o ieae pe totŭ anulŭ şi să i se păzéscă nestrămutatŭ, ca să-ĭ fie sfinteĭ mănăstirĭ de întărire, să se ajute la trebuinţele ce are, şi părinţilorŭ de hrană şi chivernisélă, iar Domnieĭ Mele şi rĕposaţilorŭ părinţilorŭ Domnieĭ Mele veşnică pomenire. Rugămŭ dară şi pre alţĭ întru Christosŭ bine credincioşĭ fraţĭ Domnĭ, cărora după vremĭ li se va încredinţà dela Domnulŭ Dumneḑeŭ a fi oblăduitorĭ creştinescĭ acesteĭ ţĕrĭ, să bine-voiască a înnoì şi a întărì milele acestea, ca şi ale Domniilorŭ Sale milĭ şi facerĭ de bine încă să fie în urmă de alţiĭ ţinute în sémă; adeverindŭ chrisovulŭ acesta cu însăşĭ credinţa Domnieĭ Mele, Iω Alexandru Constantinŭ Moruzi Voevodŭ, şi a prea iubiţilorŭ Domnieĭ Mele fiĭ, Constantinŭ Voevodŭ, Dumitraşco Voevodŭ, Nicolae Voevodŭ, martorĭ puindŭ şi pre dumné-lorŭ cinstiţiĭ şi credincioşiĭ boerĭ veliţĭ aĭ Divanuluĭ Domnieĭ Mele: Nicolae Brâncovénu Vel Vist., Dumitraşco Racoviţă Vel Banŭ, Ienache Văcărescu Vel Spătarŭ, Ienache Moruzi Vel Vornicŭ de Ţéra-de-sus, Manolache Brâncovénu Vel Vornicŭ de Ţéra-de-jos, Manolache Creţulescu Vel Vornicŭ, Nicolae Filipescu Vel Vornicŭ, Costache Ghica Vel Logofĕtŭ de Ţéra-de-sus, Scarlatŭ Ghica Vel Logofĕtŭ de Ţéra-de-jos, Nicolae Hangerlăŭ Vel Hatm., Dumitrache Manu Vel Postelnicŭ, Isacŭ Raletŭ Vel Clucerŭ, Dumitrache Schina Vel Comisŭ, Nicolae Racoviţă Vel Paharnicŭ, Iordache Palada Vel Stolnicŭ, Iorgache Vel Slug., Dumitrache Costandache Vel Pit., şi Ispravnicŭ Constantinŭ Ghica Vel Logofĕtŭ. Şi s'aŭ scrisŭ chrisovulŭ acesta aicĭ în oraşulŭ Domnieĭ Mele Bucurescĭ, la anulŭ dintâiŭ alŭ domnieĭ nóstre la létulŭ 1793 Septembre 1, de Răducanŭ Poenariu biv 3-lea Logofĕtŭ. (1)

(1) Cod XXVI, pag. 134.

www.dacoromanica.ro

Cartea mănăstireĭ Castrachi dela Rumele, pentru taleri 50 milă dela visterie pe anŭ.

Fiind-că sfânta și dumnedeésca mănăstire Castrachi, hramulŭ Schimbăriĭ la Fată a Domnuluĭ Dumnedeŭ și Mântuitorulŭ nostru Isusŭ Christosŭ, dela Rumele, care este făcută și întemeiată din temelia eĭ de Constantinŭ Impĕratulŭ Pogonatu, aŭ avutŭ milă, prin chrisovulŭ Domnieĭ Sale rĕposatuluĭ Mateiŭ Basarabŭ Voevodŭ, ca să vie părinţiĭ călugărĭ dela acéstă sfântă mănăstire în totŭ anulŭ să iea milă banĭ 1.000 aspriĭ să-ĭ ducă la sfânta mănăstire, și celorŭ trimișĭ de cheltuială 400 aspriĭ, iar neputêndŭ să vie pe totŭ anulŭ, să vie la alŭ treilea saŭ la alŭ patrulea anŭ ca să iea acéstă milă. Decĭ și Domnia Mea, vĕdêndŭ chrisovulŭ ce are sfânta mănăstire și după evlavia ce avemŭ Domnia Mea către sfintele luĭ Dumnedeŭ lăcașurĭ, m'amŭ milostivitŭ, și printr'acéstă domnésca nóstră carte, nu numaĭ înnoimŭ mila ce aŭ avutŭ, ci încă îĭ maĭ adăogămŭ alţĭ banĭ, patru miĭ șase sute, ca să iea pe totŭ anulŭ acești banĭ dela visterie, ca să-ĭ fie sfinteĭ mănăstirĭ de hrană și de chivernisire, iar Domnieĭ Mele și rĕposaţilorŭ părinţilorŭ Domnieĭ Mele veșnică pomenire. Pentru care rugămŭ și pre alţĭ fraţĭ Domnĭ, carĭ în urma nóstră se vorŭ învrednicì cu domnia acesteĭ pravoslavnice ţĕrĭ, să bine-voiască a înnoì și a întărì mila acésta, ca și ale Domniilorŭ Sale milĭ și facerĭ de bine să fie de alţiĭ în urmă ţinute în sémă, ii saam receh gpd. — 1793 Decembre 3. (1)

Chrisovulŭ S-teĭ Episcopiĭ din Ţarigradŭ.

Iŏ Alexandru Constantinŭ Moruzi Voevodŭ i gpd. — Dat-amŭ domnesculŭ nostru chrisovŭ sfinteĭ și dumnedeesceĭ bisericĭ dela episcopia împĕrătesceĭ și prea vestiteĭ cetăţĭ a Ţarigraduluĭ, unde se cinstesce și se prăznuesce hramulŭ Prea Sfinteĭ Stăpâneĭ nóstre Născĕtóreĭ de Dumnedeŭ și pururea Fecióreĭ Marieĭ, ca să aibă milă dela Domnia Mea a luà pe totŭ anulŭ de aicĭ dela carvasaraua domnéscă câte talerĭ una sută douĕ-decĭ, pentru că aflându-se numita biserică fără de nicĭ unŭ felŭ de venituri și milă domnéscă, după cum aŭ alte sfinte bisericĭ și mănăstirĭ, carĭ se chivernisescŭ dintr'acéstă pravoslavnică ţéră, ci fiindŭ cu cale și de folosŭ sufletescŭ ajutorulŭ ce se face sfintelorŭ lăcașurĭ, întru carĭ pururea se proslăvesce numele mareluĭ Dumnedeŭ și se facŭ rugăciunĭ neîncetatŭ pentru norodulŭ

(1) Cod. XXVI, pag. 182.

www.dacoromanica.ro

creştinescŭ, amŭ bine-voitŭ Domnia Mea, pentru pomenirea nóstră şi pentru bucuria pravoslavnicilorŭ enoriaşĭ, carĭ se bisericescŭ la acestŭ sfântŭ lăcaşŭ dumneḑeescŭ, unde îşĭ aŭ locului închinăciuneĭ, de amŭ făcutŭ acéstă milă şi ajutorŭ spre a luà pe totŭ anulŭ nelipsitŭ, ca să fie sfinteĭ bisericĭ de ajutorŭ şi de întărire, iar Domnieĭ Mele şi rĕposaţilorŭ părinţilorŭ întru fericire a Domnieĭ Mele veşnică pomenire. Rugămŭ dară şi pre alţĭ fraţĭ Domnĭ din urma nóstră, care se vorŭ învrednicì cu domnia acesteĭ pravoslavnice ţĕrĭ, să bine-voiască a înnoì şi a întărì mila acésta, ca şi ale Domniilorŭ Sale milĭ ce vorŭ face să fie în urmă de alţiĭ înnoite şi în sémă ţinute. Şi amŭ întăritŭ chrisovulŭ acesta cu însăşĭ credinţa Domnieĭ Mele, Iŏ Alexandru Constantinŭ Moruzi Voevodŭ, i cu credinţa prea iubiţilorŭ Domnieĭ Mele fiĭ, Constantinŭ Voevodŭ, Dumitraşco Voevodŭ, Nicolae Voevodŭ, Gheorghe Voevodŭ, şi cu mărturia dumné-lorŭ cinstiţilorŭ şi credincioşĭ veliţilorŭ boerĭ aĭ divanuluĭ Domnieĭ Mele: Dumitraşco Racoviţă Vel Banŭ, Ienache Moruzi Vel Vist., Manolache Brâncovénu Vel Vornicŭ de Ţéra-de-sus, Costache Caragea Vel Hatmanŭ, Dumitrache Manulŭ Vel Spătarŭ, Nicolae Filipescu Vel Logofĕtŭ de Ţéra-de-sus, Costache Ghica Vel Vornicŭ de Ţéra-de-jos, Radu Slătinénu Vel Vornicŭ, Manolache Grădişténu Vel Vornicŭ, Constantinŭ Ştirbeiŭ Vel Logofĕtŭ de Ţéra-de-jos, Lucache Vel Postelnicŭ, Dumitrache Hangerlăŭ Vel Comisŭ, Alexandru Văcărescu Vel Clucerŭ, Iónŭ Comănénu Vel Paharnicŭ, Grigorie Bălanŭ Vel Stolnicŭ, Iorgache Vel Slugerŭ, Dumitrache Costandache Vel Pitarŭ, şi Ispravnicŭ Nicolae Filipescu Vel Logofĕtŭ de Ţéra-de-sus. Şi s'aŭ scrisŭ chrisovulŭ acesta aicĭ în oraşulŭ scaunuluĭ Domnieĭ Mele Bucurescĭ, la alŭ doilea anŭ dintru întâia domnie a Domnieĭ Mele, la létulŭ 1794 Aprilie 14. (1)

Chrisovulŭ bisericeĭ dela Arnăutchioiŭ.

Intre tóte alte fapte creştinescĭ, cea maĭ întâĭ folositóre fiindŭ dragostea şi altora către întemeierea sfintelorŭ şi dumneḑeescilorŭ lăcaşurĭ unde neîncetatŭ se cinstesce şi se proslăvesce numele mareluĭ Dumneḑeŭ, şi de unde toţĭ aştéptă milă şi ajutorŭ, şi sciindŭ pre sfânta şi dumneḑeésca biserică dela Arnăutchioiŭ, unde se cinstesce şi se proslăvesce hramulŭ marilorŭ Voevoḑĭ şi Arhistrategĭ Michailŭ şi Gavrilŭ, cum că este lipsită de nescare-va venituri, amŭ bine-voitŭ de i-amŭ înnoitŭ şi i-amŭ întăritŭ mila ce a avutŭ prin chrisóvele fraţilorŭ Domnĭ de maĭ nainie, de a luà pe totŭ anulŭ câte talerĭ două sute dela domnie, carĭ hotărîmŭ să se

(1) Cod. XXVI, pag. 201.

www.dacoromanica.ro

dee pe totŭ anulŭ de aicĭ dela carvasaraua domnéscă, ca să fie sfinteĭ bisericĭ de ajutorŭ și de întărire, iar Domnieĭ Mele și rĕposaţilorŭ întru fericire părinţilorŭ Domnieĭ Mele veșnică pomenire; decĭ să fie datorĭ părinţiĭ dela acéstă biserică de a face rugăciunĭ întru slujbele lorŭ pentru starea și viéţa Domnieĭ Mele, și pentru îndestularea acesteĭ pravoslavnice ţĕrĭ; pentru care rugămŭ..... i proci, adecă ca celŭ din sus asemenea. Scrisŭ de Constantinŭ 3-lea Logofĕtŭ. — 1794 Aprilie 14. (1)

Chrisovulŭ mănăstireĭ Maguliotisa.

Ceĭ ce sĕvêrșescŭ bunătăţile celea de sufletŭ folositóre și plăcute luĭ Dumneḑeŭ, nu numaĭ în viéţa acésta se laudă și se bine-cuvintéză, ci și după petrecania lorŭ le rĕmâne numele nemuritóre și pomenire veșnică și sufletele lorŭ în lăcașurile dreptilorŭ se învrednicescŭ; multe bunătăţĭ sunt dară, din care póte nescine dobândi sufletéscă mântuinţă, iar cea maĭ mare milostenie este cea ce se face la sfintele luĭ Dumneḑeŭ lăcașurĭ. Dreptŭ aceea și Domnia Mea, pliroforisindu-ne de sfânta biserică care este în lăuntrulŭ vestiteĭ cetăţĭ a Ţarigraduluĭ, ce se numesce Maguliotisa, unde se prăznuesce hramulŭ Adormireĭ Prea Sfinteĭ Stăpâneĭ nóstre Născĕtóreĭ de Dumneḑeŭ și pururea Fecióreĭ Marieĭ, cum că se află lipsită, neavêndŭ alte milĭ spre ajutorŭ la trebuinţele ce are, după cum aŭ și alte sfinte bisericĭ și mănăstirĭ, din buna voinţă a Domnieĭ Mele, maĭ alesŭ pentru evlavia și dragostea ce avemŭ din totŭ sufletulŭ nostru către Prea Sfânta Născĕtóre de Dumneḑeŭ, sciindŭ că și acestuĭ darŭ, căruia ne-amŭ învrednicitŭ, aŭ fostŭ însășĭ solirea eĭ către fiulŭ sĕŭ și Dumneḑeulŭ nostru; pentru aceea dară, dămŭ și orênduimŭ Domnia Mea mila acesteĭ maĭ sus numite bisericĭ, să ieae pe totŭ anulŭ dela cămăra domnéscă talerĭ una sută, ca să fie sfinteĭ bisericĭ de ajutorŭ și de întărire; care acéstă milă a avut-o și dela Domnia Sa fratele Alexandru Vodă Ipsilantŭ, precum din chrisovulŭ Domnieĭ Sale, ce-lŭ vĕḑumŭ, cu létulŭ 1779, ne-amŭ adeveritŭ; decĭ acum, învrednicindu-ne Domnulŭ Dumneḑeŭ și pe noĭ cu domnia acesteĭ Ţĕrĭ-Românescĭ, ne-amŭ milostivitŭ de amŭ înnoitŭ și amŭ întăritŭ mila acésta, ca să se păzéscă nestrămutatŭ, spre a luà în toţĭ aniĭ neclintitŭ și fără zăticnire; rugămŭ dară.... i proci, ca celŭ de sus adecă asemenea. Scrisŭ de Constantinŭ biv 3-lea Logofĕtŭ. — 1794 Martie 30. (1)

(1) Cod. XXVI, pag. 202.

www.dacoromanica.ro

Chrisovulŭ mănăstireĭ Bebechioiŭ dela Ţarigradŭ.

Douĕ lucrurĭ luminate sunt celea ce încununéză şi înpodobescŭ bunătăţile Domnilorŭ şi ale oblăduitorilorŭ, amîndouĕ vrednice de laudă şi de mărire, adecă marea trebuinţă, din care cea d'întâiŭ se silesce către ocârmuirea cea politicéscă, iară cea de a doua către podóba cea bisericéscă; însă iubirea uneia către alta cu atâtŭ maĭ de folosŭ este, cu câtŭ pentru marea cuviinţă, ca de unŭ lucru lumescŭ, ḑice Mântuitorulŭ: «te grijesce şi spre multe te silesce», iară pentru buna credinţă ḑice: «un lucru trebuesce» la care lucru trebuinciosŭ, uitându-se Domniĭ ceĭ înţelepţĭ, cârmuirea politieĭ cu dreptate o sĕvêrşescŭ, şi îndreptarea bisericeĭ, adecă podóba, cu înţelepciune o înplinescŭ, câştigândŭ partea cea bună care nu se va luà dela dînşiĭ. Dreptŭ aceea şi noĭ, întru Christosŭ Dumneḑeŭ bine credinciosŭ Domnŭ, Iω Alexandru Constantinŭ Moruzi Voevodŭ, din pronia cea de sus fiindŭ înălţatŭ la stăpânia domnieĭ şi oblăduiriĭ acesteĭ ţĕrĭ, aŭ venitŭ cu jalbă de rugăciune la Domnia Mea doĭ părinţĭ călugărĭ anume: Mina şi Nichiforŭ Exarhi, trimişĭ dela sfânta mănăstire Ivirulŭ, arĕtându-ne că mănăstirea Ivirulŭ avêndŭ unŭ metohŭ la Bebechioiŭ dela Ţarigradŭ, din rîvnă dumneḑeéscă s'aŭ îndemnatŭ cu ajutorulŭ mănăstireĭ şi cu milostenie de pe la creştinĭ, cheltuindŭ multă sumă de banĭ, de aŭ făcutŭ la acelŭ metohŭ o sfântă biserică întru pomenirea sfântuluĭ sfinţituluĭ mucenicŭ Haralambie, unde aŭ adusŭ şi sfintele móşte, mâna Sfinţieĭ Sale, ce se află la mănăstirea Ivirulŭ, ca să fie de folosŭ celorŭ ce cu ferbinţélă vorŭ năzui la ajutorulŭ Sfinţieĭ Sale, aŭ maĭ făcutŭ şi alte zidirĭ cu odăĭ pentru şederea şi odihna părinţilorŭ călugărĭ, şi ca o zidire nouă, cu multă trebuinţă de ajutorŭ, cerêndŭ mila Domnieĭ Mele, după cum alte multe mănăstirĭ şi metóşe sunt ajutate şi împărtăşite cu milĭ domnescĭ de aicĭ din ţéră, să împărtăşimŭ şi pe acestŭ sfântŭ metohŭ cu o milă următóre pe fieşĭ-care anŭ. Decĭ Domnia Mea, ascultându-le rugăciunea lorŭ, ca la unŭ lucru cuviinciosŭ şi cu cale, ne-amŭ milostivitŭ, după rîvna ce avemŭ asupra sfintelorŭ luĭ Dumneḑeŭ lăcaşurĭ, şi i-amŭ făcutŭ iratŭ, ca să iea pe fieşĭ-care anŭ de aicĭ din ţéră, la vremea când ieaŭ şi alte sfinte mănăstirĭ, din vama Bucurescilorŭ, dela carvasara, talerĭ una sută şi dela ocne bolovanĭ sare cincĭ-ḑecĭ, cu deosebite pecetluiturile Domnieĭ Mele, ca să fie sfântuluĭ acestuia metohŭ de ajutorŭ şi de întărire, şi părinţilorŭ călugărĭ de hrană şi chivernisélă, iară Domnieĭ Mele şi rĕposaţilorŭ părinţilorŭ Domnieĭ Mele veşnică pomenire. Rugămŭ dară şi pe alţĭ fraţĭ Domnĭ, carĭ în urma nóstră se vorŭ învrednicì a fi Domnĭ şi oblăduitorĭ acesteĭ creştinescĭ ţĕrĭ, să binc-

www.dacoromanica.ro

voiască a înnoì și a întărì mila acésta, ca și ale Domniilorŭ Sale milĭ și facerĭ de bine să fie în urmă de alțiĭ ținute în sémă. Și amŭ adeveritŭ chrisovulŭ acesta cu însășĭ credința Domnieĭ Mele, Iŏ Alexandru Constantinŭ Moruzi Voevodŭ, și cu credința prea iubițilorŭ Domnieĭ Mele fiĭ, Constantinŭ Voevodŭ, Dumitrașco Voevodŭ, Nicolae Voevodŭ, Gheorghe Voevodŭ, martorĭ fiindŭ dumné-lorŭ cinstițiĭ și credincioșiĭ boeriĭ velițĭ aĭ divanuluĭ Domnieĭ Mele: Nicolae Brâncovénu Vel Banŭ, Ienache Văcărescu Vel Vist., Manolache Crețulescu Vel Vornicŭ de Țéra-de-sus, Dumitrache Manulŭ Vel Spătarŭ, Constantinŭ Caragea Vel Hatmanŭ, Radu Golescu Vel Vornicŭ de Țéra-de-jos, Scarlatŭ Ghica Vel Logofĕtŭ de Țéra-de-sus, Constantinŭ Filipescu Vel Vornicŭ, Iónŭ Dumarisŭ Vel Vornicŭ, Ștefanŭ Văcărescu Vel Logofĕtŭ de Țéra-de-jos, Iónŭ Florescu Vel Vornicŭ alŭ politieĭ, Lucache Arghiropolŭ Vel Postelnicŭ, Dumitrache Hangerlăŭ Vel Comisŭ, Constantinŭ Cantacuzino Vel Paharnicŭ, Grigorie Bălénu Vel Stolnicŭ, Constantinŭ Câmpinénu Vel Slugerŭ, Vel Pitarŭ, Ispravnicŭ Ienache Moruzi biv Vel Vist. Și s'aŭ scrisŭ chrisovulŭ acesta la alŭ treilea anŭ alŭ domnieĭ mele în orașulŭ Bucurescĭ, lét. 1795 Maiŭ 20. (1)

Biserica Chiciuk-Chioiu.

O datorie fiindŭ și acésta, la ceĭ după vremĭ Domnĭ și obládu itorĭ de țĕrĭ și de noróde, ca cele bine rênduite și închinate de către ceĭ maĭ dinainte dumné-lorŭ să le priméscă și să le întăréscă, și maĭ vîrtosŭ când acelea hărăzirĭ sunt la dumnedeescile lăcașurĭ și bisericĭ, atuncĭ și maĭ cu multă osîrdie urméză acéstă datorie, ca unŭ lucru dumnedeescŭ și cuviosŭ. Decĭ fiind-că ni s'aŭ arĕtatŭ unŭ chrisovŭ domnescŭ alŭ rĕposatuluĭ Domnŭ Alexandru Ghica Voevodŭ, cu care rênduesce să se dee pe totŭ anulŭ dela ocnele acesteĭ de Dumnedeŭ păzite țĕrĭ talerĭ una sută la biserica Chiciuk-Chioiu, unde se prăznuesce hramulŭ sfântuluĭ slăvituluĭ proorocŭ Ilie, care acesta fiindŭ lucru cuviosŭ și dumnedeescŭ, și de vreme ce ni s'aŭ încredințatŭ dela Dumnedeŭ acéstă de Dumnedeŭ păzită țéră, amŭ găsitŭ cu cale și amŭ bine-voitŭ ca să întărimŭ prin domnesculŭ nostru chrisovŭ acéstă osîrdie a hărăzireĭ, și rênduimŭ să dee la numita biserică pre anŭ dela ocnă câte talerĭ una sută, carĭ are să se dee la 20 ale luneĭ luĭ Iulie, întru care ḑi este sĕrbătórea și prăznuirea prooroculuĭ, pentru ajutorulŭ bisericiĭ acesteia și spre pomenirea nóstră și a părințilorŭ noștri.

(1) Cod. XXVI, pag. 269.

www.dacoromanica.ro

Dreptŭ aceea, rugămŭ şi pre ceĭ din urma nóstră pravoslavnicĭ Domnĭ, cărora le va dărui Dumneḑeŭ în urmă domnie, ca să întăréscă şi cu chrisóvele Domniilorŭ Sale orênduiala acesteĭ milĭ, ca să aibă de apururea lăcaşulŭ acesta mângâierea şi ajutorulŭ acesta dela acéstă ţéră de Dumneḑeŭ păzită. Amŭ bine-voitŭ Domnia Mea de amŭ întăritŭ chrisovulŭ acesta cu însăşĭ credinţa Domnieĭ Mele, Iω Alexandru Constantinŭ Moruzi Voevodŭ, şi cu credinţa prea iubiţilorŭ Domnieĭ Mele fiĭ, Constantinŭ Voevodŭ, Dumitraşco Voevodŭ, Nicolae Voevodŭ, Gheorghe Voevodŭ, martorĭ puindŭ şi pre cinstiţiĭ şi credincioşiĭ veliţĭ boerĭ aĭ divanuluĭ Domnieĭ Mele: Nicolae Brâncovénu Vel Banŭ, Ienache Văcărescu Vel Vist., Manolache Brâncovénu Vel Vornicŭ de Ţéra-de-sus, Constantinŭ Caragea Vel Hatmanŭ, Dumitrache Manu Vel Spătarŭ, Nicolae Filipescu Vel Logofĕtŭ de Ţéra-de-sus, Costache Ghica Vel Vornicŭ de Ţéra-de-jos, Radu Slătinénu Vel Vornicŭ, Manolache Grădişténu Vel Vornicŭ, Constantinŭ Ştirbeiŭ Vel Logofĕtŭ de Ţéra-de jos, Manolache Vel Postelnicŭ, Dumitrache Hangerlăŭ Vel Comisŭ, Dumitrache Racoviţă Vel Clucerŭ, Iorgache Vel Paharnicŭ, Grigorie Bălénu Vel Stolnicŭ, Iordache Vel Slugerŭ, Grigorie Vel Pitarŭ, şi Ispravnicŭ Nicolae Filipescu Vel Logofĕtŭ de Ţéra-de-sus. Şi s'aŭ scrisŭ chrisovulŭ acesta întru alŭ treilea anŭ dintru întâia domnie a Domnieĭ Mele, aicĭ în oraşulŭ scaunuluĭ Domnieĭ Mele Bucurescĭ, la lét. 1795 Martie 15. Chiriţă Logofĕtŭ de divanŭ. (1)

Fiind-că mănăstirea *Sfinţiĭ Apostolĭ din Bucurescĭ i mănăstirea Grigoriu ot Sfet Agora i mănăstirea Proti din Ţarigradŭ* aŭ milă totŭ vinăriciulŭ i părpărulŭ şi gărdurăritulŭ din déluluĭ Scheilorŭ, care are aceste popóre anume: Budatŭ, Dumbrava, Runceniĭ, Călugăreniĭ şi Scherdinŭ sud Saacŭ, însă mănăstirea S-ţiĭ Apostolĭ 2 banĭ cu părpărulŭ i gărdurăritulŭ, i mănăstirea Grigoriu doĭ banĭ şi mănăstirea Proti unŭ banŭ, prin chrisovulŭ Domnieĭ Mele întru care scrie ca vinăriceriĭ domnescĭ întru nimica să nu se amestece, fiindŭ cu totulŭ mănăstirescĭ, ci de orênduitulŭ mănăstirilorŭ să se mĕsóre cu cotulŭ dela visterie şi să ieae şi baniĭ, amŭ datŭ acéstă carte la mâna . . . ce s'aŭ orênduitŭ din partea a câte trele mănăstirile, care, luândŭ cotulŭ pecetluitŭ din visteria Domnieĭ Mele, să mérgă la aceste popóre, să âmble, să scrie, să mĕsóre şi să ieae şi baniĭ, toţĭ urmândŭ întocmaĭ ponturile Domnieĭ Mele, de a se feri fórte a nu face năpăstuirĭ şi a încărcà pre locuitorĭ măcar cu o vadră. De care poruncimŭ taxildarilorŭ şi slujbaşilorŭ vinăricerĭ aĭ acestuĭ judeţŭ să nu vĕ amestecaţĭ întru nimica la aceste popóre, după cum aşà coprindŭ şi ponturile de acéstă

(1) Cod. XXVI pag. 253.

www.dacoromanica.ro

slujbă, ce vi s'aŭ datŭ la mână, cu care aţĭ cumpĕratŭ. Aşişderea poruncimŭ i dumi-tale ispravniculŭ judeţuluĭ, de o parte să daĭ mână de ajutorŭ orênduituluĭ mănăstireĭ, de alta să nu îngăduescĭ urmărĭ împotriva pontuluĭ. — 1791 Augustŭ 22. (1)

Pitacŭ la Vel Vist. i Vel Logofĕtŭ de Ţéra-de-sus din 8 Octombre 1794.

Fiind-că Prea Sfinţia Sa Părintele Mitropolitŭ i dumné-lorŭ cinstiţĭ şi credincioşĭ boerĭ veliţĭ aĭ divanuluĭ Domnieĭ Mele, de obşte arĕtându-ne în scrisŭ, prin anafora, prósta stare şi halulŭ întru care se află mănăstirea dela sf. munte al Sinaiĭ (Ѧсчиѧ), ne-aŭ făcutŭ rugăciune, ca din slujba oerituluĭ să facemŭ numaĭ într'acestŭ anŭ ajutorŭ la acestŭ locŭ cuviincioşŭ, adecă câte unŭ banŭ de óie peste 10 banĭ aĭ visterieĭ dela oile pămîntenilorŭ, poruncimŭ dumné-vóstre ca să cercetaţĭ, atâtŭ în condicile divanuluĭ, câtŭ şi în ale visterieĭ, cu deaměnuntulŭ, să vedeţĭ de aŭ fostŭ obicĭnuitŭ şi altă dată a se face milă din oieritŭ, cu acéstă orênduială ce ni se arată maĭ sus? în ce vreme? când? în câtŭ era atuncĭ oieritulŭ de óie? şi alŭ căruĭ Domnŭ se găsesce vre-unŭ chrisovŭ cu privilegiŭ anume? ce cuprindere are? şi în câţĭ anĭ s'aŭ urmatŭ? să ne arĕtaţĭ cu pliroforie bună în scrisŭ. — 1794 Octombre 6. (2)

Iónŭ Botezatulŭ din Ovreiĭ dela Târgovişteа este miluitŭ cu apĕrarea de dajdie încă dela Michaiŭ Vodă Suţul 1797 Februarie 4. (3)

Anaforaua luĭ Dositeiŭ Mitropolitulŭ din 15 Decembre 1795.

Vodă a trimisŭ Mitropolituluĭ spre chibsuire o anafora a Episcopuluĭ Rîmnicŭ şi a Cluceruluĭ Calfoglu, Caimacamulŭ Craioveĭ, în care scrie de «Nectarie, egumenulŭ Bistriţeĭ, că prostŭ purtându-se şi fiindŭ de pagubă egumenia luĭ economieĭ mănăstireĭ şi de nicĭ unŭ ajutorŭ Episcopieĭ», şi aŭ cerutŭ să fie îndepărtatŭ din egumenie şi să fie înlocuitŭ prin Exarculŭ Chirŭ Constantinŭ, omŭ îmbunătăţitŭ întru tóte. Mitropolitulŭ propune aprobarea, «de vreme ce Nectarie s'a purtatŭ cu aşà nemulţămire atâtŭ către mănăstire câtŭ şi către Episcopie, şi maĭ vîrtosŭ ḑice că şi cu zizanie de

(1) Cod. XXIII, fila 272, verso.
(2) Cod. XXIII, fila 281, verso.
(3) Cod. XXXI, scara 3, fila 1, verso.

www.dacoromanica.ro

turburărĭ între călugărĭ şi între egumeniĭ altorŭ mănăstirĭ». Mitropolitulŭ aprobă şi alegerea înlocuitoruluĭ, cunoscutŭ şi de elŭ ca omŭ, care «va fi bunŭ următorŭ testamenturilorŭ mănăstireĭ şi va păzi orênduelele cele vechĭ, ce s'aŭ urmatŭ întru chinovia acesteĭ mănăstirĭ, după cinstea şi starea eĭ». Numaĭ, Mitropolitulŭ cere să se transmită la Bistriţa o comisiune de treĭ şi cu Esarchulŭ Constantie să facă catagrafie cu treĭ catastişe de tótă starea mănăstireĭ şi să ieae socotelĭ fostuluĭ egumenŭ. Unŭ catastişŭ să se dea în mânile nouluĭ egumenŭ, altulŭ la Mitropolie şi alŭ treilea la Episcopie. Dacă nu va da bună socotélă, să-lŭ ridice omulŭ Divanuluĭ şi să-lŭ ducă la Bucurescĭ.

Vodă pune resoluţiunea următóre:

«Fiind-că Episcopia Rîmnicŭ, din întîmplările vremilorŭ ce aŭ fostŭ, scăḑêndŭ fórte rĕŭ şi ajungêndŭ la próstă stare în datoriĭ grele, carĭ fiindu-ĭ cuviinciosŭ şi de mare trebuinţă ajutorulŭ Domnieĭ, şi nefiindŭ cu cale a se lăsa acéstă sfântă Episcopie, care este cea d'întâĭ, ca o mumă tuturorŭ mănăstirelorŭ acolo în Eparchia Rîmnicŭ, la starea cea maĭ próstă, prin chibzuire şi a P. S. Părintele Mitropolitŭ alŭ Ungro-Vlachieĭ, amŭ găsitŭ Domnia Mea cu cale şi amŭ datŭ întru ajutorulŭ Episcopieĭ acéstă mănăstire Bistriţa, dimpreună cu Sadova. Strehaia, în sorocŭ orênduitŭ de 8 anĭ, ca mănăstireĭ din eparchia Sf. Sale, a-şĭ avé dela dînsele unŭ ajutorŭ de uşurinţă la greutăţile ce are Episcopia, orênduindŭ anume ponturile cele cuviincióse, cu carĭ s'aŭ datŭ numitele mănăstirĭ întru ajutorulŭ episcopieĭ, între carĭ ponturĭ, fiind-că se cuprinde şi acésta, ca egumeniĭ lorŭ, când se vorŭ găsi în vre-o vină, să se arate la domnie, ca prin scirea domnieĭ să se facă schimbarea lorŭ, şi fiind-că după pliroforia ce aŭ datŭ Domnieĭ Mele dumné-luĭ Caimacamulŭ Craioveĭ, dimpreună şi cu Sfinţia Sa Episcopulŭ Rîmniculuĭ.....»; urméză acusările ce se aducŭ luĭ Nectarie, precum maĭ sus, şi aprobarea nouluĭ egumenŭ, «iar Vel Logofĕtŭ de Ţéra-de-sus să facă cartea Domnieĭ Mele de egumenie de a face mănăstirea cu tóte lucrurile eĭ zaptŭ, iar proin egumenuluĭ Nectarie să i-se facă cercetărĭ, ca în propunerea de anafora.» Pentru acésta Vodă ordonă a se trămite Logofĕtŭ destoinicŭ dinpreună cu rênduiţiĭ Mitropolieĭ şi alŭ Episcopieĭ, prin marifetulŭ dumné-luĭ Caimacamuluĭ Craioveĭ. Dacă Nectarie va da bună socotélă, va putė rĕmâne în pace în mănăstire, spre a-şĭ avé odihna dimpreună cu ceĭlalţĭ părinţĭ. Daca nu, urméză să fie adusŭ la judecata Divanuluĭ din Bucurescĭ.

Aprópe identicŭ este şi altŭ actŭ la fila 72 verso, ultima parte a condiceĭ XXXI.

(1) Cod. XXXI, fila 6.

www.dacoromanica.ro

Documente relative la şcolĭ şi cultura publică.

La pag. 55 a tomuluĭ V din Istoria Românilorŭ ce publicămŭ, amŭ adusŭ o serie de documente relative la şcolĭ şi cultura publică din timpulŭ domnieĭ luĭ Alexandru Constantinŭ Moruzi.

Din acele documente amŭ demonstratŭ, că şcólele aŭ pututŭ fi redeschise la începutulŭ anuluĭ 1794.

In 26 Februarie 1794, Vodă A. Moruzi adresézā unŭ pitacŭ Mitropolituluĭ, poruncindu-ĭ, ca «din baniĭ şcólelorŭ, ce sunt, să se dea léfa dascălilorŭ, începêndŭ dela luna Ianuarie 1794, după pitaculŭ Domnieĭ Mele, ce este datŭ la P. S. Ta, urmându-se până la sfîrşitulŭ anuluĭ.» (1)

Cum că mănăstirile nu plăteaŭ tocmaĭ regulatŭ baniĭ şcólelorŭ, se probézā acésta şi din următórele acte:

Pitacŭ la Părintele Mitropolitŭ, pentru baniĭ şcólelorŭ, ce sunt mănăstirile datóre a da.

Prea S. Ta Părinte Mitropolite alŭ Ungro-Vlachieĭ, fiind-că mănăstirile de obşte sunt datóre a da la cutia şcólelorŭ baniĭ ceĭ orênduiţĭ după chrisovŭ, scriemŭ P. S. Tale, ca ajungêndu-te şi cu Părinţiĭ Episcopĭ şi făcêndŭ drépta analoghie a banilorŭ, după chrisovŭ, pe starea fieş-căreia mănăstirĭ, să orênduescĭ mumbaşirŭ, ca să-ĭ şi împlinéscă, atâtŭ dela mănăstirile eparchieĭ P. S. Tale, câtŭ şi dela mănăstirile eparchiilorŭ episcopescĭ, spre a se da la epitropie fără de zăbavă, fiindŭ sciută P. S. Tale trebuinţa ce este. — 1793 Maiŭ 2. (2)

Pitacŭ la Mitropolitŭ din 23 Aprilie 1794 pentru a se împlini dela mănăstirĭ, din tóte eparchiile, baniĭ şcólelorŭ, de sf. Gheorghe, şi a se trimite fără zăbavă la epitropie. (3)

Pitacŭ la Mitropolitŭ din 24 Iunie 1794.

«Fiind-că epitropia are mare trebuinţă de banĭ, pentru darea lefilorŭ dascălilorŭ şi alte trebuinţe ce este poruncită să le sĕvêrşéscă, şi neavêndŭ

(1) Cod. XXIII, fila 209.
(2) Cod. XXIII, fila 46, verso.
(3) Cod. XXIII, fila 234 verso.

www.dacoromanica.ro

mijlocŭ se discolipsesce, pătimindŭ şi dascălii de drépta simbria lorŭ», Vodă scrie pentru banii mănăstirilorŭ ce este eratulŭ milelorŭ, fiind-că aŭ trecutŭ şi vremea sorocului ce este de se daŭ, ca negreşitŭ să apuce Mitropolitulŭ «pre egumenii dela mănăstirĭ, să împlinéscă banii şi până în 2 ḑile negreşitŭ să-i facĭ Prea Sfinţia Ta teslimŭ la epitropie; iar care din egumenĭ nu se vorŭ supune a da banĭ, să-lŭ însciinţezĭ Domnieĭ Mele cu anafora.»— 1794 Iunie 24. (1)

Dascălulŭ Pantazi, pentru simbria de douĕ lunĭ.

Iŏ Alexandru Constantinŭ Moruzi Voevodŭ gpd. — Poruncimŭ Domnia Mea să se plătéscă drépta simbria sa, ce se va face. — 1794 Iunie 30.

Vel Logofĕtŭ.

Prea Inălţate Domne,

Ascultândŭ luminată porunca Mărieĭ Tale dela acéstă jalbă, amŭ făcutŭ cercetare, şi adevĕrulŭ este precum jăluesce, a slujitŭ douĕ lunĭ, Ghenarie şi Fevruarie, învĕţândŭ copiii, şi nu i s'a datŭ plata, nefiindŭ de unde, ci acum, fiind-că s'aŭ adunatŭ banii şcólelorŭ, să avemŭ luminata porunca Mărieĭ Tale, ca să-i plătimŭ drépta simbria sa, talerĭ 60, fiindŭ aşezată simbria de lună po talerĭ 30, şi cum va fi luminata porunca Mărieĭ Tale. — 1794 Iunie 3. (1)

Dositeiŭ alŭ Ungro-Vlachieĭ, Isacŭ Raletŭ.

Anafora pentru Ananie, dascălulŭ alŭ doilea, ce s'aŭ lipsitŭ şi s'aŭ aşeḑatŭ în locu-i Constantinŭ Dascălulŭ.

Iŏ Alexandru Constantinŭ Moruzi Voevodŭ gpd. — După pliroforia ce daŭ Domnieĭ Mele Prea Sfinţia Sa Părintele Mitropolitŭ şi cu dumné-lorŭ naziriĭ epitropĭ, cum că Anania nu se pórtă după orênduiala datorieĭ luĭ şi cum că Constantinŭ este deştoinicŭ a fi dascălŭ alŭ II-lea, orênduimŭ dară Domnia Mea pe Constantinŭ după alegerea Părinteluĭ Mitropolitŭ şi alŭ

(1) Cod. XXIII, fila 257.
(2) Cod. XXVII, pag. 43.

www.dacoromanica.ro

dumné-lorŭ epitropilorŭ, dascălŭ alŭ doilea la şcóla elinéscă, în locŭlŭ Ananieĭ, şi poruncimŭ ca să-lŭ aşezĭ Prea Sfinţia Ta Părinte şi dumné-vóstre epitropilorŭ. — 1794 Iulie 27. (1)

Vel Logofĕtŭ.

Pitacŭ la Naziriĭ epitropieĭ de obşte. «Să daţĭ iubitoruluĭ de Dumneḑeŭ sfinţieĭ sale părinteluĭ Episcopulŭ Buzĕuluĭ din baniĭ şcólelorŭ talerĭ 250 pentru şcóla grecéscă dela Buzĕŭ, talerĭ 180 pentru treĭ şcóle românescĭ din sud Slam-Rîmnicŭ, Buzĕŭ i Saacŭ din eparchia Sfinţieĭ Sale, pentru acestŭ următorŭ anŭ, létulŭ 1794, şi cu acestŭ domnesculŭ nostru pitacŭ li se va ţine în sémă la socotélă.» — 1794 Iulie 7. (2)

Anaforaua luĭ Dositheiŭ Mitropolitulŭ, din Octobre 1795, arĕtândŭ rĕmăşiţele de banĭ ce aŭ de a da mănăstirea Sf. Gheorghe Noŭ (55 talerĭ), mănăstirea Văcărescĭ (195 talerĭ), mănăstirea Radu-Vodă (33 talerĭ), mănăstirea Stavropoleos (38), din baniĭ şcólelorŭ anuluĭ următorŭ, «şi nu se supunŭ a da, cu cuvîntŭ că sunt năpăstuiţĭ la cislă. Pentru acéstă năpăstuire, ce şi maĭ înainte ḑicea că sunt, le-amŭ ḑisŭ într'atâte rênduri să se adune aicĭ la mitropolie să-şĭ facă cisla între cuvioşia lorŭ (egumeniĭ), precum sciŭ starea şi puterea fie-căreia mănăstirĭ, şi nicĭ cum nu s'aŭ adunatŭ. Implinirea banilorŭ de es-timpŭ după la cele-lalte mănăstirĭ s'aŭ urmatŭ după cisla anuluĭ trecutŭ, şi dela cuvioşiile lorŭ iarăşĭ asemene se cere împlinirea banilorŭ, ca şi în anulŭ trecutŭ, fără de nimicŭ adăogire. Şi fiind-că dascăliĭ facŭ cerere de a li se da lefile, cum şi cele-lalte trebuincióse cheltuelĭ ale şcóleĭ, maĭ vîrtosŭ o vreme de iarnă fiindŭ de acum înainte, rugămŭ ca cu luminata poruncă a Mărieĭ Tale să fie orênduitŭ un zapciŭ asupră-le, spre a împlini aceste rĕmăşiţe, nevrêndŭ a o da de voie».

Domnitorulŭ, la 21 Octobre 1795, orênduesce zapciŭ pe vătafulŭ de Divanŭ ca să împlinéscă baniĭ; totŭ odată Mitropolitulŭ şi Vel Logofĕtulŭ de Ţéra-de-sus să adune egumeniĭ nemulţumiţĭ cu cisla la Mitropolie, de faţă fiindŭ şi Clucerulŭ Dumitrache şi să facă o nouă şi drĕptă cislă. (2

Pe lângă şcólele înfiinţate de particularĭ pe la moşiĭ şi de carĭ amŭ făcutŭ arĕtare în Tom. V alŭ Istorieĭ Românilorŭ, maĭ amintimŭ acĭ despre următórea şcólă dela Tărtăşescĭ a Cluceresei Smaranda Bujorénca, documentată prin următórele acte:

(1) Cod. XXVII, pag. 4.
(2) Cod. XXVII, fila 263.

www.dacoromanica.ro

Prea Inălțate Dómne,

Dumné-eĭ Clucerésa Smaranda Bujorénca prin jalbă aŭ arĕtatŭ, că încă dela moșu dumné-eĭ aŭ *fostŭ șcólă pentru învĕțătura copiilorŭ de pomană la o moșie a dumné-eĭ Tărtășescĭ*, ce este într'acestŭ județŭ Ilfovŭ, care șcólă s'a urmatŭ până în rĕzmirița Rușilorŭ, când de atuncĭ încóce, scăpătândŭ némulŭ dumné-eĭ, n'aŭ pututŭ să o maĭ ție, și așà s'aŭ prăpăditŭ. Acum vrêndŭ ca să înnoiască acea pomenire, aŭ începutŭ să facă și șcóla acésta, cu acea orênduială, spre învĕțătura copiilorŭ de pomană, dară neavêndŭ mijlocŭ de a o sĕvêrși cu tóte șarturile, după cum aŭ fostŭ atuncĭ, și a o ține în stare nestrămutată, fiindŭ jupânésa vĕduvă, se rógă Mărieĭ Tale a i se face o luminată carte de vre-o câțĭ-va ómenĭ străinĭ fără de pricină de dajdie, carĭ să fie spre ajutorulŭ acesteĭ școlĭ, a puté să ție copiiĭ ceĭ străinĭ, carĭ se vorŭ adunà la învĕțătură, și deosebitŭ face rugăciune a te milostivi Inălțimea Ta să i se dăruiască și vama têrguluĭ, ce se face în în tóte Duminicile acolea la Tărtășescĭ, ca să fie pentru simbria i chivernisèla dascălilorŭ și pentru chivernisèla copiilorŭ, cum și pentru dregerea chiliilorŭ, ce sunt șcóle, unde ședŭ copiiĭ și dascăliĭ, carĭ se vorŭ stricà după vremĭ. După a căruia jalbă s'aŭ orênduitŭ de către Inălțimea Ta la dumnéluĭ Vel Logofĕtŭ de Țéra-de-sus, ca să cerceteze de sunt adevĕrate celca ce jeluesce și înscrisŭ să arate Inălțimeĭ Tale, și face dumné-luĭ Vel Logofĕtŭ anafora către Măria Ta, cum că numaĭ din graiulŭ jeluitóreĭ s'aŭ adeveritŭ că sunt adevĕrate celea ce arată în jalbă, dară nedându-se îndestulare și făcêndŭ trebuință să se cerceteze prin vedere la fața loculuĭ, găsesce cu cale a se orêndui cu luminată porunca Inălțimeĭ Tale către noĭ ispravniciĭ județuluĭ, ca să cercetămŭ de s'aŭ apucatŭ a face acéstă șcólă și până la ce stare aŭ adus'o, cum și ce trebuință este a se maĭ face până la sĕvêșirea întocmireĭ eĭ, și cu însciințare în scrisŭ pre largŭ să arĕte Mărieĭ Tale, care anafora a dumné-luĭ Vel Logofĕtŭ se întăresce cu luminată pecetea Mărieĭ Tale, poruncindu-ni-se ca întocmaĭ să urmămŭ a face cercetare și să dămŭ Mărieĭ Tale pliroforie înscrisŭ de adevĕrŭ. Luminateĭ poruncĭ următorĭ fiindŭ, nu lipsimŭ cu plecăciune a însciință, că însu-mĭ cu Clucerulŭ Calfoglu, aflându-ne afară în județŭ, pentru îndreptarea satelorŭ, amŭ mersŭ și la numitulŭ satŭ Tărtășesciĭ și singurŭ amŭ vĕdutŭ șcóla unde s'a făcutŭ lângă biserică, cum și dascălŭ românescŭ aŭ adusŭ; așișderea și copiĭ pentru învĕțătură venițĭ cam vre-o 60, după cum și în-

(1) Cod. XXVIII scara 7, fila 56.

www.dacoromanica.ro

scrisŭ cu numele lorŭ se arată în deosebită fóie; chiliile de şcólă până acum s'aŭ sĕvêrşitŭ, altele acum se lucréză şi nu s'aŭ isprăvitŭ; ci nu lipsimŭ a însciinţà Mărieĭ Tale, şi cum Dumneḑeŭ te va luminà, cu milostivire asupra acesteĭ pricinĭ, iară aniĭ Inălţimiĭ Tale dela milostivulŭ Dumneḑeŭ să fie mulţĭ şi fericiţĭ.

Aĭ Mărieĭ Tale prea plecate slugĭ: Alexandru Calfolu, Grigorie Brâncovénu. (1)

Iŏ Alexandru Constantinŭ Moruzi Voevodŭ i gpd. — Facemŭ Domnia Mea milă la numita şcólă ca să ţie şase ómenĭ scutiţĭ, pe care acum să-ĭ găséscă, să-ĭ aducă din străinătate, cărora să li se facă cercetare după orênduiala visterieĭ, şi să li se dea pecetluiturile Domnieĭ Mele.—1794 Augustŭ 13.

Vel Logofĕtŭ.

Anaforaua ce s'a făcutŭ în dosulŭ jălbiĭ Smarandeĭ Cluceresei, pentru de a face o şcólă.

Iŏ Alexandru Constantinŭ Moruzi Voevodŭ i gpd. Zemle Vlahscoe. — Poruncimŭ dumné-vóstre ispravnicilorŭ, să faceţĭ cercetare şi să daţĭ Domnieĭ Mele pliroforie în scrisŭ de adevĕrŭ. — 1794 Martie 20.

Prea Inălţate Dómne,

După luminata porunca Inălţimiĭ Tale, am făcutŭ cercetare şi întrebare jăluitorilorŭ, ca să-mĭ arate vre-o dovadă din care să mĕ încredinţezŭ, că sunt adevĕrate celea ce prin acéstă jalbă arată pentru acea şcólă, şi îmĭ arată prin graiulŭ sĕŭ, că precum arată Inălţimiĭ Tale aşà este, dară fiind-că acésta trebue să se cerceteze prin vedere în faţa loculuĭ, că numaĭ după arĕtarea sa nu potŭ da creḑĕmîntŭ, mi se pare a fi cu cale, ca să fie luminată porunca Inălţimiĭ Tale către dumné-lorŭ ispravniciĭ judeţuluĭ, să facă cercetare în faţa loculuĭ, ca să vaḑă adecă de s'aŭ apucatŭ a face acea şcólă, până la ce stare aŭ adus-o, cum şi ce trebue a se maĭ face până la întocmirea şi sĕvêrşirea eĭ, şi să însciinţeze Inălţimiĭ Tale; şi de va fi precum arată, rĕmâne patru ómenĭ de scutélă şi milă de ajutorŭ şcoliĭ, ce cere dela Inălţimea Ta, la firésca milostivire a Inălţimiĭ Tale. — 1794 Februarie 18. (2)

Vel Logofĕtŭ.

(1) Cod. XXVII, scara XV fila 13.
(2) Cod. XXVII, pag. 22 IV.

www.dacoromanica.ro

Iŏ Alexandru Constantinŭ Moruzi Voevodŭ i gpd. Zemle Vlahscoe. — Să se găsescă altŭ dascălŭ pentru copilŭ, cu plată maĭ mică, ca să se pótă ajunge din venitulŭ capitaluluĭ. — 1794 Augustŭ 26. (1)

Prea Inălţate Dómne,

Insciinţămŭ Mărieĭ Tale pentru Alexandru copilulŭ sin Muşatŭ Săpunaru, care, cu luminată porunca Inălţimeĭ Tale, încă din anulŭ trecutŭ s'aŭ hotărîtŭ a fi în purtarea de grijă a epitropieĭ, iară să nu fie la mumă sa Ilinca, şi aşà rĕposatulŭ Vornicŭ Scarlatŭ Grecénu l'aŭ datŭ la unŭ dascălŭ, cu tocmélă câte talerĭ 10 pe lună, cu mâncarea luĭ, care facŭ într'unŭ anŭ tal. 120 numaĭ plata dascăluluĭ, afară de îmbrăcămintea ce-ĭ trebuesce. Amŭ făcutŭ şi socotéla banilorŭ luĭ, ca să vedemŭ câtŭ îĭ este capitalulŭ şi ce dobândă póte prinde, şi totŭ capitalulŭ luĭ este talerĭ 770, afară din acarete, casele părinteştĭ; dobânda le face într'unŭ anŭ talerĭ 77, din carĭ nu numaĭ că nu se ajungŭ a-ĭ plătì simbria dascăluluĭ, dar cum şi îmbrăcăminte; ci să avemŭ voie dela Măria Ta, ca orĭ să găsimŭ unŭ dascălŭ cu simbrie maĭ puţină pe lună, ca să-ĭ ajungă din dobândă, a nu se stricà capetele, saŭ să-lŭ dămŭ la meşteşugŭ, şi cum va fi luminată porunca Mărieĭ Tale. 1794 Augustŭ 12.

Dositeiŭ alŭ Ungro-Vlachieĭ, Dumitrache Banu, Isaacŭ Raletŭ. (1)

Cu referinţă la şcólă maĭ aflămŭ în condica XXVII dela Archiva Statuluĭ un documentŭ relativŭ la o clironomie de învĕţătorŭ.

Epitropia obştireĭ vestesce Domnitoruluĭ că a muritŭ dascălulŭ Pantazi care avea léfă dela cutie şi că a făcutŭ catagrafie de baniĭ găsiţĭ la elŭ.

Domnitorulŭ, asupra uneĭ a doua anaforale a epitropieĭ, dispune că epitropia să iea clironomia ab intestato şi că vivliile, cărţile, să rĕmâe pe séma şcóleĭ pentru învĕţătura ucenicilorŭ, şi poruncimŭ Domnia Mea, ca, cu acestea împreună, să se iea în scrisŭ şi tóte cele-lalte vivliĭ ale şcóleĭ. Din averea acestuĭ învĕţătorŭ se dispune a se da 1.000 talerĭ la lucrarea spitalelorŭ.

Cărţile dela rĕposatulŭ, date şcóleĭ, aŭ fostŭ în numĕrŭ de 92 şi 1 lexiconŭ şi 39 manuscrise «de planitiĭ».

Domnitorulŭ încă dispune, că dacă se va ivì când-va rude clironóme, epitropia va restituì averea după catagrafie. — 1795 Iulie 22. (2)

După anaforaua epitropieĭ obştireĭ din 9 Aprilie 1796, se scade dela venitulŭ şcólelorŭ baniĭ ce plăteaŭ cele 3 mănăstirĭ date pe séma spitaluluĭ noŭ (3).

(1) Cod. XXVII, scara XV, fila 32.
(2) Cod. XXVIII, fila 1 verso, scara 7-a.
(3) Cod. XXXI, scara 6, fila 55.

www.dacoromanica.ro

*

In domnia luĭ Alexandru Moruzi continuă a se ilustrà cunoscutulŭ medicŭ Dimitrie Caracaşŭ, care adresă Domnitoruluĭ versurile enguminòse publicate în opulŭ sĕŭ «Demetrii Karacasae Medicinae doctoris urbis Bucurestensis atque nosocomii, quod in eodem Sancti Panteleëmonis nuncupatur, medici poëmata medica» imprimatŭ la Viena în 1795.

Pe lângă doctorulŭ Caracaşŭ, «pentru căutatulŭ obrazelorŭ celorŭ scăpĕtate», s'a maĭ rênduitŭ la 10 Ianuarie 1793 unŭ altŭ doctorŭ, plătitŭ dela epitropia obştireĭ.

Iŏ Alexandru Constantinŭ Moruzi Voevodŭ, etc. — Prea Sfinţia Ta Părinte Mitropolite i dumnè-vòstre cinstiţilorŭ şi credincioşĭ boerilorŭ nazirilorŭ epitropieĭ de obşte, fiind-că . . . . . Ionŭ doctorulŭ prin pitaculŭ dumnèlorŭ Caimacamilorŭ Domnieĭ Mele, încă dela Ghenarie 10, cu socotèla de obşte, s'aŭ găsitŭ trebuinciosŭ şi cu cale a se orênduì doctorŭ alŭ epitropieĭ, pentru căutatulŭ obrazelorŭ celorŭ scăpĕtate şi alţĭ sĕracĭ de obşte, unde va fi trimisŭ de către epitropie, cu léfă orênduită pe lună din veniturile cutieĭ, ca pe unulŭ ce s'aŭ aflatŭ şi se află slujindŭ fără de pregetare şi în tòtă vremea la obşte, iată dar îlŭ orênduimŭ şi Domnia Mea doctorŭ alŭ epitropieĭ pentru ceĭ scăpĕtaţĭ şi sĕracĭ de obşte a-ĭ căutà, căruia îĭ orênduimŭ Domnia Mea léfă pe lună câte talerĭ 80. Ci dar să-lŭ sciţĭ şi să-lŭ cunòsceţĭ de doctorŭ alŭ Curţeĭ şi să urmaţĭ a-ĭ da léfa ce-ĭ orênduimŭ maĭ sus din veniturile cutieĭ, pe lună câte talerĭ 80, şi cu acestŭ domnesculŭ nostru pitacŭ se va scădè la socotèla epitropieĭ. — 1793 Martie 21. (1)

Documente relative la administraţiune.

Atragemŭ atenţiunea cetitorilorŭ asupra următòrelorŭ acte relative la administraţiune, carĭ nu le-amŭ cuprinsŭ în tomulŭ V alŭ Istorieĭ Românilorŭ ce publicămŭ:

1. Oprirea importăreĭ de hârtie din Polonia. — 1793 Februarie.
2. Pitacŭ din 3 Martie 1794, la Vel Spătarŭ şi la Aga, pentru a nu se face jăfuirĭ, şi alte povĕţuirĭ.
3. Nizamulŭ Bucurescilorŭ (străjele, vagabondĭ).
4. Pitacŭ oprindŭ portulŭ armelorŭ în Bucurescĭ. — 1793 Martie.

(1) Cod. XXIII, fila 25.

www.dacoromanica.ro

5. Diverse jăluirĭ de ale locuitorilorŭ contra vătafilorŭ de plaiŭ.

6. Acte relative la Ploescĭ, Ruşiĭ şi Călugăreniĭ scutiţĭ de acolo. — 1793 Martie.

7. Să fie perceptorĭ anume prin plăşĭ. — 1793 Martie.

8. Instiţiune de judeţŭ la Câmpu-Lungŭ. — 1793 Aprilie.

9. Se iea o casă privată din Bucurescĭ pentru ca să locuéscă în ea zabitulŭ Bucurescilorŭ, Baş Beşli-Agari.

10. Polcovnicŭ de poterişĭ numitŭ. Hoţiĭ în Vîlcea de urmăritŭ şi alte acte relative la hoţĭ de prin diverse judeţe. Publicaţiĭ despre hoţĭ la tóte judeţele.

11. Diverşĭ funcţionarĭ abusivĭ pedepsiţĭ.

12. Epistatŭ la Câmpu-Lungŭ. — 1793 Iunie 17.

13. Slujba Vornicieĭ, 1794 Ianuarie 28, şi nizamulŭ din 1795 Martie.

14. Nizamulŭ rênduleĭ slujitorilorŭ. — 4 Februarie 1794.

15. Vulturescu iea locuitorĭ din alte sate şi îĭ duce în satulŭ sĕŭ. Cercetărĭ, hotărîrĭ. — 1794 Martie.

16. Rênduirĭ şi alegerĭ de vătaşĭ de plaiŭ în 1794 Aprilie 21 şi Augustŭ.

17. Acte relative la paza nizamuluĭ despre Turcĭ.

18. Carte slobodă la Câmpu-Lungenĭ, să ţină în sémă epistatulŭ domnescŭ. 1794 Iunie 14.

19. Orăşeniĭ din Câmpu-Lungŭ se jeluescŭ contra judeluĭ lorŭ Sterie. — 1794 Augustŭ 27.

20. Mutare de sate în 1794 Decembre 7.

21. Caimacamŭ Craioveĭ, Alexandru Calfoglu, în 18 Septembre 1794. Vestirea noueĭ Căimăcăniĭ. N. Brâncovénu Banŭ la 14 Ianuarie 1795.

22. Intărirea apĕrăriĭ Dunăreĭ în 18 Ianuarie 1795.

23. Nizamurĭ relative la pădurĭ.

24. Vătaşiĭ de mahalale aleşĭ de mahalagiĭ. — 1795 Maiŭ 5.

25. Mutarea visterieĭ la Sărindarŭ. — 1795.

26. Corespondinţe cu Caimacamulŭ Calfoglu pentru hoţĭ. — 1795 Iulie.

27. Abusurile ispravnicilorŭ, carĭ cerŭ jderĭ dela poterişĭ. — 1796.

28. Orariulŭ slujitorilorŭ dela Bucurescĭ în tótă ţéra, ca să nu-şĭ piérdă timpulŭ zăbovindŭ peste tarifulŭ de ore închipuitŭ.

29. Calfoglu demisionatŭ din Căimăcămie; Gherache îĭ succedă. — 1796. Martie 12.

30. Vagabonḑiĭ din Bucurescĭ. — 1796.

31. Ienache Moruzi biv Vel Vist. e numitŭ Vel Banŭ în 29 Martie 1796.

32. Vătaşiĭ de plaiŭ să nu întrebuinţeze în afacerĭ particulare ale lorŭ pre poterişĭ. — 1796 Martie 30.

www.dacoromanica.ro

33. Oprirea vindereĭ de praf̆ŭ de puşcă, fişicurĭ, glónţe, şoricióică, 1796 Aprilie 30, şi vinderea la anume spiţeriĭ, 1796 Martie 26.

34. Enache Văcărescu biv Vel Vist. e făcutŭ Banŭ alŭ Craioveĭ în 30 Aprilie 1796, abia după o lună de bănie a luĭ Enache Moruzi.

35. Stârpirea hoţilorŭ şi vagabonḑilorŭ din beciurile Curţeĭ arse. 1796 Iunie 15.

Carte legată la Slam-Rîmnicŭ, din 23 Februarie 1793.

D-vóstre ispravnicilorŭ ot sud Slam-Rîmnicŭ, sănătate. Fiind-că horilca din ţéra leşéscă este oprită de a intrà în ţéră, iată vĕ poruncimŭ straşnicŭ, să străjuiţĭ ca să nu îngăduiţĭ măcar o oca a trece aicĭ în ţinutulŭ ţĕreĭ Domnieĭ Mele. Aşişderea să cercetaţĭ de se află acum undevaşĭ acea horilcă adusă din ţéra leşéscă, să vĕ pliroforisiţĭ câtă sumă este? la cine anume? de când este adusă? şi cu ce mijlocŭ de sloboḑenie? şi de o parte să opriţĭ a nu se vinde, de altă parte să însciinţaţĭ Domnieĭ Mele. Lângă acésta, vĕ dămŭ în scire şi pentru rêndulŭ povernelorŭ de rachiŭ, că cu totulŭ sunt oprite de a maĭ lucrà şi a nu se cheltui zaherelele de hrană la lucru de bĕutură. Pentru care vĕ poruncimŭ iarăşĭ, să nu îngăduiţĭ pe cine-vaşĭ a face povarnă şi a lucrà rachiŭ şi horilcă din zaherele şi încă să cercetaţĭ, şi de veţĭ aflâ pre cine-vaşĭ că are povarnă, să-lŭ opriţĭ, pentru că de vomŭ auḑi într'altŭ chipŭ, bine să sciţĭ că veţĭ fi vinovaţĭ de pedépsă; şi fiţĭ sănătoşĭ. — 1793 Febr. 23. (1)

Pitacŭ către Mitropolitŭ şi Divanŭ, din 4 Martie 1793.

«Impreună şi cu D-luĭ Vel Vistierŭ să vĕ adunaţĭ la unŭ locŭ, unde aducêndŭ dumné-luĭ cinstitŭ şi credinciosŭ boerulŭ Domnieĭ Mele Const. Filipescu, biv. Vel Vistierŭ, epistatulŭ Agieĭ, brésla lumînărarilorŭ de céră, să luaţĭ séma şi să socotiţĭ cu deamĕruntulŭ....» Domnitorulŭ ordonă facerea de nartŭ. Epistatulŭ Agieĭ e ordonatŭ să convóce aḑĭ adunarea şi să aducă anafora de resultatŭ. (2)

Pitacŭ din Februarie 12, din Rîmniculŭ-Săratŭ, prin care acordă 2 ómenĭ străinĭ (liuḑĭ) Aniţeĭ, ce a fostŭ soţie luĭ Ienache Mărgăritŭ biv 2 lea Vist. ca să se ajute cu dînşiĭ la vĕduvia sa. (3)

(1) Cod. XXIII, fila 2 verso.
(2) Cod. XXIII, fila 4.
(3) Cod. XXIII, fila 1 verso. (cel I-iŭ documentŭ din cod.)

www.dacoromanica.ro

Carte de volnicie să aducă pe Iorga, vechilulŭ de vătafŭ de plaiulŭ Cozieĭ, şi pe Radu socru-sĕŭ, a sta faţă cu plăiaşiĭ ce aŭ jăluitŭ pentru eĭ.

Acelŭ Iorga, vechilŭ de vătafŭ, fusese rênduitŭ în luna Iunie (1792). Multe jafurĭ şi nedreptăţĭ aŭ petrecutŭ (plăeşiĭ) dela dînsulŭ i supĕrare de podveḑĭ la trebile caseĭ luĭ, cu varŭ i cărămidă şi cu dare de salahorĭ fără de plată la nemestiile luĭ, lucrându-ĭ şi la viĭ şi la altele, făcêndu-ĭ şi şindrilă, în silnicie, bătuţĭ, luându-le şi pe fruntaşiĭ satelorŭ de-ĭ face posluşnicĭ, cum şi unŭ Radu, socru numituluĭ Iorga, în câtă vreme le-aŭ fostŭ zapciŭ le-arŭ fi făcutŭ mâncătură de sumă de banĭ din liude, cum şi potecaşiĭ acestuĭ plaiŭ se jăluescŭ pentru numitulŭ Iorga vechilulŭ, că, fără de a avé carte domnéscă la mână, i-aŭ apucatŭ de a-ĭ plăti ploconulŭ, precum aŭ începutŭ a-ĭ şi luà.

Vodă trămite pe «alŭ nostru Samasarge Constantinŭ, ca, prin marifetulŭ cinstituluĭ şi credinciosuluĭ boerulŭ Domnieĭ Mele Ienache Moruzi Vel Dvornicŭ de Ţéra-de-sus, să mérgă acolo, la numitulŭ plaiŭ sud Vîlcea, de unde prin scirea ispravnicilorŭ de judeţŭ să ridice pe acelŭ Iorga vechilulŭ, câtŭ şi pe acelŭ Radu socru-sĕŭ, viindŭ împreună şi 2—3 din plăiaşĭ şi potecaşĭ vechilĭ despre partea tuturorŭ, cu adeverinţă în scrisŭ, ca să se facă cercetare de tóte aicea la Divanŭ.» — 1793 Februare 24. (1)

Relativŭ la jalba tuturorŭ locuitorilorŭ şi potecaşilorŭ din plaiulŭ Cozia jud. Vîlcea, contra luĭ Iorga vechilulŭ de vătaşĭ şi contra socru-sĕŭ Radu (Cod. XXIII fila 2), «cum că i-aŭ jefuitŭ, i-aŭ căznitŭ, i-aŭ siluitŭ», Domnitorulŭ, după ce a orênduitŭ pe unŭ Constantinŭ Samasargiu pentru a ridicà pe acusaţĭ şi să-ĭ aducă la Divanŭ împreună cu 2—3 jeluitorĭ din numitulŭ plaiŭ; Samasărgiu, dimpreună cu ispravniciĭ judeţuluĭ, aŭ raportatŭ Domnitoruluĭ că numitulŭ Iorga şi socru-sĕŭ Radulŭ s'aŭ doveditŭ drepţĭ şi cum că aceĭ pârâşĭ, carĭ aŭ datŭ jalbă despre partea plaiuluĭ, aŭ fostŭ puşĭ la cale de unŭ Tudorică să facă acea pâră mincinósă, care a şi dosit-o de pe acolo, şi pe câţĭ-va din aceĭ pârâşĭ Samasargiu i-a pusŭ la oprélă, aşteptândŭ instrucţiunĭ de urmare dela Vodă. Insă Domnitorulŭ, «cu multă mirare», vĕḑù trimiţêndu-se de către locuitorĭ altă jalbă, prin care arată că Iorga şi socru-sĕŭ aŭ jefuitŭ multă sumă de banĭ. Domnitorulŭ decĭ orênduesce pe Dimitrie, ceauşŭ de aproḑĭ, ca «în menzilŭ» să mérgă la faţa loculuĭ spre cercetare, dându-ĭ şi tóte însciinţările Samsargiuluĭ şi a ispravnicilorŭ, cum şi adeverinţele cu iscălituri dela tóte satele plaiuluĭ cum că

(1) Cod. XXIII, fila 2.

www.dacoromanica.ro

acusaţiĭ nu sunt vinovaţĭ; şi îĭ maĭ dă «şi catastihŭ, ce în urmă ni se trimise, de jafurile şi nedreptăţile ce aŭ făcutŭ acestŭ Iorga».

Acestŭ ceauşŭ să cerceteze cu amĕnuntulŭ şi adîncŭ şi să raporteze în grabă Domnitoruluĭ. — 1793 Martie 17. (1)

Vel Logofĕtŭ.

Cu pitaculŭ din 19 Martie 1793, Domnitorulŭ rênduesce pe acelaşĭ Dumitrache Ceauşŭ de aproḑĭ, «ce este orênduitŭ cu cercetarea la plaiulŭ Cozieĭ», să mergă la plaiulŭ Câineniĭ, ce-ĭ ḑicŭ şi Loviște, să facă cercetare pentru unŭ Ştefanŭ, «ce este acum şi vătafŭ şi căpitanŭ», contra căruia locuitoriĭ acestuĭ plaiŭ aŭ datŭ jalbă, «cum că le face multe nedreptăţĭ, jafurĭ, luărĭ şi asuprirĭ şi alte nedreptăţĭ», şi să raporteze luĭ Vodă. (2)

Pitacŭ la Spătarŭ şi Agă pentru a nu se face jafurĭ, şi alte povăţuirĭ, din 3 Martie 1793.

Cinstitŭ şi credinciosŭ boerulŭ Domnieĭ Mele Enache Văcărescu Vel Spătarŭ i Constantine Filipescule biv Vel Vist., epistatule alŭ Agieĭ, sănătate! Dreptatea şi străşnicia, cum că sunt 2 din cele ce pricinuescŭ la obşte buna vieţuire şi liniştita petrecere, nu este îndoială. Aceste 2 trebuincióse bunătăţĭ, când nu vorŭ fi amestecate cu luărĭ şi cu prăḑĭ, cu rĕutăţile carĭ schimbă şi numele maĭ sus ḑiselorŭ bunătăţĭ şi defaimă şi ipolipsis alŭ celorŭ ce le unescŭ pe aceste, suntemŭ încredinţaţĭ că cu deadinsulŭ sunt sciute şi cunoscute la dumné-vóstre şi fără de îndoială că veţĭ şi urmà şi le veţĭ păzi după cuviinţă şi fără de catachrisisŭ. Cu tóte acestea, Domnia Mea, în vreme ce maĭ pre sus de tóte rîvnimŭ de a împărţi dreptatea întru tóte şi a fi prin străşnicie cunoscută la obştie, pentru ca să înflorésca buna vieţuire la toţĭ supuşiĭ noştri, ce i-amŭ încredinţatŭ sub ocrotirea şi umbrirea dumné-vóstre, cu deadinsulŭ vĕ poruncimŭ, ca să fiţĭ privighetorĭ şi în ḑi şi în nópte, de a primi cu braţe deschise jălbele ce îşĭ vorŭ cere dreptatea dela judecata dumné-vóstre, să cercetaţĭ pricinele lorŭ cu tótă cuviinciósa scumpĕtate, să le descoperiţĭ dreptatea, să înfricoşaţĭ cu căḑuta străşnicie pre ceĭ năpăstuitorĭ, să întercaţĭ jafurile dela zapciiĭ ce sunt sub ascultarea dumné-vóstre, de care cum-va le-aŭ şi obicĭnuitŭ până acum; pe ceĭ ce îĭ vorŭ aflà în fapte netrebnice, vrêndŭ a-ĭ aduce la dumné-vóstre spre cercetare, să nu-ĭ mituiască séŭ să-ĭ jefuiască şi să-ĭ slobóḑă necercetaţĭ, şi după ce vorŭ fi aduşĭ la grosurile dumné-vóstre, până în sorocŭ de 24 césurĭ, negreşitŭ să le cercetaţĭ pricina pentru care s'aŭ adusŭ

(1) Cod. XXIII, fila 19, verso.
(2) Cod. XXIII, fila 20.

www.dacoromanica.ro

la închisóre, şi apoĭ de va maĭ fi trebuinţă a fi închişĭ, veţĭ urmà după cuviinţă cercetarea, însă negreşitŭ să li se facă într'acestŭ soroçŭ, şi toţĭ ceĭ ce vorŭ fi aduşĭ la închisorile dumné-vóstre, prin cercetarea şi judecata dumné-vóstre, când la vremea hotărîtă se vorŭ sloboḑi, să nu fie jăfuiţĭ cu luărĭ de banĭ şi geremele, fără de numaĭ, măcar că din vechime se obicĭnuia a li se luà acestora câte cincĭ-spre-ḑece parale baniĭ grosuluĭ, acum, pentru ca să nu maĭ rĕmâe pricinuire pentru acésta, hotărîmŭ să iasă dela aceştia câte jumĕtate talerŭ baniĭ grosuluĭ, şi nu maĭ multŭ, căcĭ este destulŭ; aceĭ ce vorŭ avé trebuinţă de a âmblà ḑiua şi nóptea, să fie sloboḑĭ, când vorŭ âmblà cu felinare după cuviinţă, să fie însă întrebaţĭ şĭ sciuţĭ şi aceştia; aceĭ ce vor âmblà fără felinarŭ, fiind-că se asémĕnă cu ceĭ ce vorŭ fi avêndŭ gândŭ de nescare-va fapte rele, să fie aduşĭ la dumné-vóstre şi cercetaţĭ de dumné-vóstre, şi după trebuinţă să le faceţĭ hotărîrile. Tóte aceste poruncimŭ dumné-vóstre întocmaĭ să le urmaţĭ, pentru ca să fie ocârmuirea şi slujba dumné-vóstre în tótă vremea bine plăcută la Domnia Mea. — 1793 Martie 3. (1)

Poruncă la dumné-luĭ Vel Spătarŭ i Vel Agă pentru străjĭ, i nizamulŭ Bucurescilorŭ.

Cinstitŭ şi credinciosŭ boerulŭ Domnieĭ Mele, dumné-ta Ienache Văcărescule Vel Spătarŭ şi dumné-ta Constantine Filipescule biv Vel Vist., epistatule alŭ Agieĭ, sănătate! Fiind-că scopulŭ şi voinţa nóstră este a petrece fieş-care locuitorŭ alŭ ţĕreĭ Domnieĭ Mele în odihnă, nu numaĭ despre alte nedreptăţĭ şi supĕrărĭ, ci şi despre hoţĭ şi făcĕtorĭ de rĕŭ a fi fără de nicĭ o grije şi a nu se bântui nimenĭ, cu câtŭ maĭ vîrtosŭ orăşeniĭ Bucurescenĭ, carĭ fiindŭ locuitorĭ aprópe de scaunulŭ Domnieĭ Mele, se cade a fi fără de nicĭ o temere despre ómeniĭ rĕĭ! De aceea dar, nu vomŭ suferi nicĭ de cum a auḑi cum că în mijloculŭ Bucurescilorŭ, aicĭ lângă noĭ, într'atâtea şi atâtea străjĭ şi zapciĭ, s'aŭ călcatŭ de hoţĭ casa cutăruia, orĭ s'aŭ jefuitŭ şi s'aŭ furatŭ lucrulŭ cuĭ-va-şĭ, şi nu s'aŭ prinsŭ celŭ vinovatŭ, séŭ alte ataxiĭ s'aŭ făcutŭ. Decĭ între alte folositóre obştieĭ, carĭ gândimŭ cu ajutorulŭ Mareluĭ Dumneḑeŭ a le pune în faptă, socotindŭ şi de acésta: a pune la orênduiala ce trebue străjuirea oraşuluĭ Bucurescilorŭ, pentru odihna obştieĭ, de orĭ-ce felŭ de furĭ, carĭ arŭ căutà să fure din oraşŭ vite séŭ orĭ-ce să iasă afară, pentru fugarĭ, slugĭ i ţiganĭ du pĕ la stăpânĭ, i pentru alţĭ ómenĭ rĕĭ séŭ vinovaţĭ, ce arŭ căutà să scape cu eşirea din Bucurescĭ, i pentru gâlcevurĭ şi pentru buna orênduială şi paza, ce se cu-

Cod. XXIII, fila 7.

www.dacoromanica.ro

vine a avé orașulŭ acesta, ca o stare de domnie ce este; aflându-se din condicele divanuluĭ că și maĭ nainte aŭ fostŭ orênduială făcută și porunciĭ date prin pitacurĭ, ca să fie străjĭ așezate în tóte trebuinciósele locurĭ. pe margine și în lăuntru, dar din amelia zapciilorŭ s'aŭ urmatŭ fórte prostŭ acéstă străjuire, neorênduindŭ ómenĭ harnicĭ și deplinĭ, nicĭ cercare făcêndu-li-se vre odată, ca să vadă de sunt deplinĭ pe la străjĭ și de păzescŭ precum trebue, ce și de aŭ orênduitŭ la unele locurĭ dintr'înșiĭ, dar aceĭ străjuitorĭ, după năravulŭ lorŭ, ce sunt obicĭnuițĭ a se purtà cu nehărnicie la slujba ce se rênduescŭ, numaĭ dór că se află cu numele de străjĭ acolo, iar nicĭ o străjuire nu făcea; pentru care, nesuferindŭ Domnia Mea în vremea nóstră să fie stăpânirea cu acéstă acatastasie, iată scriemŭ dumnévóstre, să îndreptațĭ, să întărițĭ, să puneți în faptă cum trebue orênduiala străjilorŭ pentru paza Bucurescilorŭ, cum poruncimŭ maĭ jos:

1. Dumné-ta Vel Spătare, la tóte străjile, câte sunt orênduite în locurile trebuincióse pe margine, să așezĭ slujitorĭ, după orênduiala ce este făcută maĭ dinainte, ómenĭ vrednicĭ și harnicĭ de pază, pentru carĭ să și porțĭ dumné ta grijă, ca în tótă vremea nelipsindŭ a fi orênduițĭ slujitorĭ deplinĭ, carĭ să stea napristanŭ în locului străjeĭ cu *sope* în mâinĭ, deștepțĭ peste tótă nóptea, iar să nu se risipéscă încóce încolea, după năravulŭ lorŭ celŭ rĕŭ, nicĭ să fie niscaĭ-va mișeĭ, pe carĭ însușĭ dumné-ta să-ĭ cercĭ în vreme, fără de veste, de sunt la straje toțĭ și de păzescŭ cum se cade, și pe carĭ veĭ găsi că orĭ lipsesce, orĭ nu străjuesce ci dórme, orĭ se îmbată, pe acela acolo să-lŭ puĭ să-lŭ pedepsescĭ cum va fi maĭ rĕŭ pentru pilda celor-lalțĭ, ca așà să se învețe cum să-șĭ pórte slujba lorŭ; carĭ aceĭ slujitorĭ să aibă a cercetà și întrebà pe ceĭ ce intră și esŭ din Bucurescĭ: cine este anume? orĭ boerŭ mare, orĭ micŭ, orĭ egumenŭ séŭ verĭ-cine ar fi, din orĭ ce tréptă, cum și pe înșine Domnia Mea are să ne întrebe, când vomŭ fi tiptilŭ, și dela fieș-care trecĕtorŭ de obște să aibă a luà rĕspunsŭ: cine este anume? care cu acésta nu se scade cinstea nimĕnuĭ a rĕspunde străjeruluĭ, că este cutare boerŭ séŭ cutare egumenŭ, séŭ cutare omŭ, în vreme ce și înșine noĭ ne dămŭ la cercetarea străjeruluĭ; iar care va face tăcere, a nu da rĕspunsŭ străjeruluĭ, și alŭ II-lea și alŭ III-lea rêndŭ, întrebându-lŭ, totŭ asemenea va trece cu tăcerea și va fi calabalîcŭ, pe care să nu lŭ pótà străjerulŭ opri, să se iea după urmă să-lŭ vadă, să-lŭ semuiască și să-lŭ dovedéscă negrețitŭ cine este, să arate dumi tale, și dumné-ta să aibĭ datorie să însciințezĭ Domnieĭ Mele îndată.

2. Totŭ felulŭ de ómenĭ, neguțătorĭ, iznafŭ străinŭ saŭ pămênténŭ, carĭ aŭ a călĕtori, orĭ ca să iasă afară din țéra Domnieĭ Mele, saŭ numaĭ prin țéra Domnieĭ Mele, să fie datorĭ a veni ca să iea teșcherea de drumŭ dela dumné-ta, după cum așà a fostŭ obiceiŭ, și cu teșcherea vorŭ fi sloboțĭ a

www.dacoromanica.ro

trece, dândŭ de teşcherea, iar nu de nume, adecă ceĭ ce vorŭ fi ca să iasă din ţéră afară, câte parale 4, iar ceĭ ce aŭ a călĕtorì numaĭ aicĭ în ţéră, numaĭ parale 2, orĭ mulţĭ orĭ puţinĭ de vorŭ fi la numĕrŭ, totŭ acele parale să dea, adecă de teşcherea iar nu de nume; logofĕtuluĭ care scrie acele teşcherele, aceste parale destule îĭ sunt pentru puţine slove ce scrie, şi maĭ multŭ să nu se cuteze a luà, că de vomŭ dovedì, se va pedepsì fórte rĕŭ. Iar când va fi a eşì aprópe cine-vaşĭ, pe aicĭ, în préjma Bucurescilorŭ, orĭ pentru a-şĭ vedé başcelele şi semĕnăturele ce aŭ, cum şi viile în préjma têrguluĭ, saŭ pentru plimbarea şi mângâerea, care obicĭnuescŭ la sĕrbătorĭ, atuncĭ fără de teşcherea să se slobóḑă. Dar ca nu care cum-vaşĭ, cu acestŭ mijlocŭ, a eşì fără de teşcherea la altă călĕtorie, dumné-ta Vel Spătare să daĭ strajnice poruncĭ la căpitaniĭ ce sunt afară la drumurĭ, ca să fie asemenea cu strejuire ḑiua şi nóptea pentru trecĕtorĭ, să-ĭ întrebe, şi pe care nu va avé teşcherea, oprindu-lŭ, să-lŭ întórcă înapoĭ, trimeţêndu-lŭ dreptŭ la dumné-ta; iar care din căpitanĭ nu o face-o a păzì bine şi a prinde pe celŭ fără de teşcherea, cu têrgulŭ şi cu ocna se va pedepsì. Insă poruncimŭ dumi-tale Vel Spătarŭ, ca să nu facĭ vre-unŭ felŭ de necazŭ celorŭ ce aŭ a venì la răvaşŭ, spre a-ĭ zăbovì că nu este acum vreme, saŭ logofĕtulŭ celŭ rênduitŭ cu scrisulŭ acelora să fie vre-unŭ leneşŭ şi să aştepte ómeniĭ, pricinuindu-li-se zăticnélă la călĕtoria lorŭ, ce în césulŭ ce va venì omulŭ la rĕvaşŭ, numaĭ decât să-lŭ facă şi să i-se dea.

3. Pentru slugile boerescĭ saŭ mănăstirescĭ, fiind-că póte a se întîmplà să facă uniia furtişagurĭ dela înşiĭ stăpâniĭ lorŭ şi să fugă saŭ să-ĭ vinovăţéscă stăpâniĭ lorŭ cu cevaşĭ şi să caute a scăpà, ca să n'aibă dar lesnire de scăpare, de aceea şi pentru slugile boerescĭ şi mănăstirescĭ ḑicemŭ, ca mergerile şi eşirile lorŭ să fie prin scirea dumi-tale, însciinţându-te dela înşiĭ stăpâniĭ lorŭ, carĭ îĭ trimitŭ, în scrisŭ cu iscălitura stăpâniĭorŭ lorŭ. Iar ţĕraniĭ după afară, carĭ vinŭ în Bucurescĭ, ca uniĭ ce sunt cunoscuţĭ tuturora, aceia n'aŭ a luà teşcherea saŭ a da parale ceva, ci să fie nesupĕraţĭ; iar ceĭ-lalţĭ toţĭ, cum amŭ ḑisŭ, să nu fie sloboḑĭ fără de teşcherea a trece afară; numaĭ din boerĭ, pe carĭ aŭ a întrebà cine este anume, dela tóte străjile să aibă a aduce străjeriĭ în tóte serile şi în tóte dimineţile însemnare şi cu deamĕnuntulŭ *perigrafĭ* cine aŭ trecutŭ? cine aŭ intratŭ saŭ aŭ ieşitŭ din Bucurescĭ într'acea ḑi saŭ într'acea nópte, saŭ la câte ceasurĭ? Şi dumné-ta să fiĭ datorŭ a arĕtà Domnieĭ Mele în tot-déuna, ce felŭ de omŭ străinŭ, creştinŭ, românŭ, grecŭ, ovreiŭ, arménŭ, saŭ verĭ-ce omŭ este, orĭ pămênténŭ, de unde vine şi unde merge? cu ce trébă?

4. Lângă acésta ḑicemŭ, câte locurĭ deschise vorŭ fi prin mahala afară din drumurĭ, carĭ esŭ afară la câmpŭ, pe unde potŭ orĭ hoţiĭ orĭ fugariĭ a eşì cu vite de furatŭ şi cu orĭ-ce, fiind-că aceste locurĭ în câtŭ vorŭ

www.dacoromanica.ro

fi deschise, întru zadarŭ sunt străjile la căpĕtâiulŭ podurilorŭ, măcar că ómeniĭ ceĭ bunĭ nu lasă drumulŭ străjiĭ, să se abată pe aiurea, dar ca să fie la toţĭ unŭ drumŭ, să trécă toţĭ prin străjĭ, poruncimŭ şi pentru acésta să se închidă acele locurĭ şi să rênduiască zapciĭ de aĭ dumi-tale, ca să pună pe mahalagiĭ, cu voie fără de voia lorŭ, să închidă la margine acele locurĭ ce esŭ la câmpŭ, cu gardurĭ cu mărăcinĭ, câte vorŭ fi stricate gardurile de maĭ înainte, să rĕmâie unŭ drumŭ numaĭ alŭ poduluĭ de eşitŭ afară la câmpŭ, de care să şi grijescĭ cu epimelie, şi să se facă acele câte vorŭ fi stricate şi să se întemeeze bine negreşitŭ. Şi pentru ca să nu pătiméscă de noróie cu închiderea acelorŭ locurĭ ţĕraniĭ ce vinŭ cu cele trebuincióse în Bucurescĭ şi toţĭ alţĭ călĕtorĭ, carĭ pentru ca să se feréscă de noróie se abăteaŭ din drumulŭ podurilorŭ marĭ printr'acele locurĭ ce eraŭ deschise şi intraŭ maĭ cu lesnire în têrgŭ, poruncimŭ dumi-tale Vel Spătarŭ, să rênduescĭ zapciĭ de aĭ dumi-tale, ca să pue pe mahalagiĭ, cu voe şi fără de voe, să drégă drumurile şi băltacurile, ce sunt atâtŭ la căpĕtâiele podurilorŭ marĭ, cum şi prin uliţele mahalalelorŭ, să astupe bine cu tufe, cu petre, cu sfărămăturĭ de varŭ, cărămidă şi altele ca acestea, la care să aibĭ şi dumné-ta a da mână de ajutorŭ, cu ómeniĭ din brésla dumi-tale şi carĕ, ca negreşitŭ dimpreună cu mahalagiiĭ, în puţine ḑile să se drégă tóte drumurile şi să se astupe noróiele bine de temeiŭ, atâtŭ câtŭ să nu se strice în scurtă vreme. Iar când se va maĭ stricà, să aibă datorie mahalagiiĭ şi cu ómeniĭ breslelorŭ dumi-tale a purtà grija tot-déuna ca să le drégă şi să le întemeieze peste tótă vremea, fără de a maĭ aşteptà atuncĭ alte poruncĭ.

5. La locurile unde şedŭ străjariĭ şi se adăpostescŭ în vremĭ rele, câte vorŭ fi stricate acele căsuţe şi stărĭ ale lorŭ, să puĭ dumné-ta să le dregĭ curatŭ, pentru ca să se şi cunóscă că este strajă domnéscă.

6. Aşişderea şi dumné-ta Vel Agă să întărescĭ străjile din lăuntru têrguluĭ, în tóte locurile obicinuite ale ocoluluĭ dumi-tale şi la tóte rĕspântiile, cu ómenĭ harnicĭ şi vrednicĭ de slujbă, pe carĭ pururea să-ĭ cercĭ şi dumné-ta fără de veste, de străjuescŭ, de priveghéză ce se mişcă şi cine umblă saŭ trece pe uliţă, saŭ de dormŭ şi lipsescŭ, şi asemenea pedépsă să le facĭ.

7. Şi aşà, după ce veţĭ întărì şi veţĭ rênduì dumné-vóstre străjile la tóte locurile cuvincióse, când se va întîmplà în cuprinsulŭ aceluĭ căpitanŭ şi străjeriŭ, orĭ hoţŭ orĭ pricină de gâlcevurĭ saŭ orĭ-ce, acela să dea sémă şi să se pedepséscă negreşitŭ.

8. Să se feréscă aceştĭ străjarĭ în totŭ chipulŭ a nu supĕrà pe ceĭ trecĕtorĭ, orĭ cu fênŭ orĭ cu lemne saŭ cu orĭ-ce, a se atinge să le iea măcarŭ unŭ paiŭ saŭ unŭ lemnŭ, căcĭ străjile sunt puse pentru folosulŭ şi odihna ómenilorŭ, iar nu pentru paguba lorŭ.

www.dacoromanica.ro

9. Osebitŭ de aceste străjĭ, carĭ sunt a fi nemişcătóre de pe la locurile cele obicĭnuite, poruncimŭ dumi-tale Vel Spătarŭ şi dumi-tale Vel Agă, să daţĭ straşnică poruncă zapciilorŭ dumné-vóstre, carĭ sunt datorĭ în rêndŭ de esŭ în straje, ca fieş-carele, când îĭ este rêndulŭ, să aibă a umblà tótă nóptea cu priveghere dimpreună cu toţĭ ómeniĭ lorŭ, înconjurândŭ tóte uliţele oraşuluĭ Bucurescilorŭ cu sope în mânĭ, şi când vorŭ auḑi de hoţĭ orĭ de gâlcévă să sară fără de pregetare, iar să nu dormiteze pe aci pe colea.

10. Aşişderea să întărescĭ dumné-ta vechilule alŭ Agieĭ poruncĭ straşnice la toţĭ, ca fieş-care prăvăliaşŭ *după obiceiulŭ vechiŭ să aibă felinarŭ* (1) în tóte nopţile pusŭ până despre ḑiuă nelipsitŭ; aşişderea şi putinĭ de apă, iarăşĭ după obiceiŭ, să se afle peste tótă vremea nelipsitŭ dinaintea caseĭ saŭ prăvălieĭ fieşte-căruia pentru întîmplare, feréscă Dumneḑeŭ, de focŭ, puindŭ şi pristavŭ, ca în tótă vremea să deştepte pe toţĭ spre a-şĭ avé fieşte-carele coşurile măturate. Lângă acestea, fiind-că din necurăţitulŭ şi din nerănitulŭ podurilorŭ, nu numaĭ tină şi noroiŭ se face pe uliţă, de nu póte umblà norodulŭ, ci şi podurilorŭ, carĭ se facŭ cu atâta cheltuială şi trudă, li se pricinuesce putrezime şi se strică în scurtă vreme, stândŭ asupră-le noroiulŭ şi tina, care acestŭ lucru fiindŭ necuviinciosŭ şi de stricăciune, scriemŭ dumné-vóstre, ca pentru uliţele din têrgŭ să daţĭ de scire cu pristavŭ tuturorŭ de obşte, ca fieşte-care dinaintea luĭ să cureţe, să mături şi să rănéscă tot-déuna, iar podurile cele marĭ să se cureţe tot-déuna de podarĭ; pentru care să daţĭ poruncă polcovniculuĭ de podŭ să pórte grijă negreşitŭ pentru tóte acestea. Dumné-ta Vel Spătarŭ şi dumné-ta vechilule alŭ Agieĭ să sciţĭ cu adevĕratŭ, că după ce vomŭ cercetà cu felurĭ de mijlóce, apoĭ avemŭ a eşi înşine spre cercetare adesea şi într'adinsŭ, şi când nu vomŭ găsi îndreptate şi puse la orênduială tóte cum poruncimŭ şi vomŭ vedé vre-unŭ cusurŭ la una dintr'acestea, să sciţĭ că veţĭ rĕmâné fără de rĕspunsŭ de îndreptare dinaintea Domnieĭ Mele şi ne veţĭ aduce la turburare. — 1793 Martie 3.

Iŏ Alexandru Constantinŭ Moruzi Voevodŭ. — Cinstitŭ şi credinciosŭ boerulŭ Domnieĭ Mele, dumné-ta Enache Văcărescule Vel Spătarŭ, fiind-că înăuntrulŭ politieĭ Domnieĭ Mele Bucurescĭ nu este slobodŭ nimenea altŭ a purtà arme şi căeafeatŭ de neferĭ, de deliŭ şi tufecciŭ, fără de numaĭ ceĭ ce sunt cu adevĕratŭ într'acéstă slujbă a Curţeĭ, a Baş-beşlégăĭ, a Spătărieĭ şi a Agieĭ, pentru ca să fie cunoscuţĭ uniĭ ca aceştia, poruncimŭ Domnia Mea dumi-tale ca, la câţĭ neferĭ spătărescĭ sunt orênduiţĭ după visterie în slujbă, să daĭ dumné-ta la mâinile lorŭ teşcherelele dumi-tale sub iscăli-

(1) La 1667 aŭ fostŭ luminate stradele Parisuluĭ cu lanterne.

www.dacoromanica.ro

tura-ţĭ, întru-care să arĕţĭ numele, porecla şi statulŭ luĭ şi slujba întru care se află, pentru care asemene amŭ datŭ Domnia Nóstră porunci la dumné-luĭ Vel Cămăraşŭ pentru deliiĭ i tufecciĭ Curţeĭ, ca să dea la mâinile tuturora teşcherelele supt iscăliturile dumné-luĭ, ca să fie cunoscuţĭ şi sciuţĭ de deliĭ i tufecciĭ în slujba Curţeĭ. Decĭ, după ce veţĭ însciinţă întâĭ acéstă domnéscă a nóstră poruncă la toţĭ de obşte şi o veţĭ face cunoscută fiecăruia, să aveţĭ apoĭ a griji, şi peste 3 ḑile după vestirea porunciĭ, pe care veţĭ găsì purtândŭ arme şi căiafetŭ de deliŭ şi tufecciŭ şi neferŭ, unuia ca aceluia să-ĭ luaţĭ armele, şi după cercetarea ce-ĭ veţĭ face, negăsindu-lŭ la nicĭ o orênduială de dajdie şi datorie a ţĕreĭ, să-lŭ arĕţĭ la visteria ţĕriĭ, ca după orênduiala luĭ şi după starea şi chivernisèla întru care se va fi aflândŭ şi se va fi agonisindŭ întru ţéra Domnieĭ Mele, să intre la dajdie de care să însciinţezĭ Domnieĭ Mele anume şi câţĭ. Şi pentru ca să fie dumi-tale cunoscuţĭ şi sciuţĭ de deliiĭ şi tufecciiĭ Curţeĭ, s'aŭ datŭ porunca Domnieĭ Mele la dumné-luĭ Vel Cămăraşŭ, ca făcêndŭ şi o fóie de numele fieşte-căruia deliŭ i tufecciŭ şi cu chipurile lorŭ să o dea la Spătărie, ca afară de ceĭ ce sunt în slujbă, să nu fie sloboḑĭ a purtà arme şi caeafetŭ saŭ a se numì deliŭ şi tufecciŭ. — 1793 Martie 12.

Asemenea pitacŭ s'aŭ făcutŭ şi către dumné-luĭ Costache Filipescu biv Vel Vist., epistatulŭ Agieĭ, i către dumné-luĭ Vel Cămăraşŭ, ca să dea la mânele deliilorŭ i tufecciilorŭ Curţiĭ teşcherelele Spătărieĭ sub iscălitura dumné-luĭ, de care să trimiţă fóie la dumné-luĭ Vel Spătarŭ şi la dumné-luĭ nazirulŭ Agieĭ de toţĭ aceia ce le aŭ datŭ teşcherele, ca să fie sciuţĭ. (1)

«Jălbĭ despre partea tuturorŭ locuitorilorŭ Plăeşilorŭ i potecaşilorŭ din plaiulŭ Slănicŭ sud Buzĕŭ, ce s'aŭ datŭ Mărieĭ Sale luĭ Vodă, asupra Dumnéluĭ Vătafŭ de plaiulŭ acesta, i asupra ispravnicilorŭ pentru multe felurĭ de pricinĭ deosebite. S'aŭ datŭ totŭ la dumné-luĭ Vel Vistŭ şi din Visterie s'aŭ orênduitŭ cercetătorŭ Păunŭ, cu porunca Mărieĭ Sale. — 1793 Martie 20». (2)

Asemenea cărţĭ (cărţĭ la felŭ) ce s'aŭ datŭ la mâinile celorŭ ce sunt locuitorĭ în Ploescĭ, carĭ sunt privilegiaţĭ.

După hotărîrea ce amŭ făcutŭ Domnia Mea cu Divanulŭ asupra priciniĭ ce s'a căutatŭ între orăşeniĭ Ploescenĭ cu dumné-luĭ cinstitŭ şi credinciosŭ boerulŭ Domnieĭ Mele Ienache Moruzi Vel Vornicŭ de Ţéra-de-sus pentru oraşele i moşia Ploescĭ din sud Prahova, a dumné-luĭ, că câţĭ sunt adevĕraţĭ némŭ

(1) Cod. XXIII, fila 17.
(2) Cod. XXIII, fila 23.

www.dacoromanica.ro

din ceĭ vechĭ Călăraşĭ, Roşiĭ şi Cămăraşĭ, parte bărbătéscă saŭ mueréscă, să aibă mila şi privileghiulŭ acela ce l'aŭ avutŭ şi maĭ înainte, atâtŭ eĭ câtŭ şi moştenitoriĭ lorŭ, spre a nu da adecă dijmă şi a nu face clacă nicĭ în lucru nicĭ în banĭ; amŭ datŭ acéstă domnésca Nóstră carte la mânile... . . . . , carele s'a doveditŭ, prin cercetarea ce s'a făcutŭ cu divanulŭ, încă din cea-laltă domnie a fratelui Michaiŭ Vodă Suţulŭ, cum că se trage din némulŭ Călăraşilorŭ, Roşiilorŭ şi Cămărăşăilorŭ, prin care îĭ întărimŭ acestŭ priveleghiŭ de mila ce a avutŭ şi poruncimŭ, ca nicĭ odinióră să nu fie supĕratŭ de către stăpânulŭ moşieĭ şi alŭ oraşuluĭ de clacă saŭ dijmă, atâtŭ elŭ câtŭ şi moştenitoriĭ luĭ, ci pururea să fie cu pace. 1793 Martie 16. (1)

Numele celorŭ la carĭ s'aŭ datŭ cărţile de maĭ sus arĕtate, însă: din némulŭ Roşiilorŭ:

Constantinŭ ipodiaconulŭ sin popa Dumitraşco ot Tĕrguşorŭ.
Goiţea Călugărulŭ sin Stanciulŭ Cămărăşescul.
Preotésa Anastasia, ce a ţinut-o popa Androne sin popa Mănăilă.
Stanŭ Logofĕtulŭ Ursoianŭ sin Ionŭ Cămărăşescul.
Antonie Boiangiulŭ sin Dobre Cămărăşescul.
Petre sin moşŭ Négoe Adamulŭ.
Gheorghe Căpitanulŭ, ce ţine pe fata luĭ Dobre Cămărăşescul.
Petrico Căpitanulŭ, ce ţine pe fata luĭ Petre Logofĕtulŭ.
Dimitrie sin Petre.
Ianache sin Petre.

Némulŭ Călăraşilorŭ :

Ionŭ sin Ionŭ Băzărea.
Safta nepóta ceauşuluĭ Stoica, ce ţine pe Anastasie Curelarulŭ.
Rada, ce a ţinutŭ pe Constantinŭ Dinică, nepóta ceauşuluĭ Stoica şi are 2 copiĭ.
Iána Preotésa sin Alexie, ce o ţine popa Constantinŭ ot Ploescĭ.
Radulŭ Boncea sin Constantinŭ
Stanŭ sin Constantinŭ } Nepoţiĭ luĭ Nedelcu Călăraşulŭ.
Vladŭ sin Constantinŭ

(1) Cod. XXIII, fila 20 verso şi 21.

www.dacoromanica.ro

Dumitru Băzoiŭ sin Buzea Cămărăşescluŭ, nepoţĭ de vĕrŭ Goiţiĭ Călugărulŭ.

Panaitŭ sin Stanciulŭ Cămărăşescluŭ bratŭ Goiţă Călugărulŭ.

Anaforaua Spătaruluĭ Ienache Văcărescu din 24 Martie 1793, prin care cere Domnitoruluĭ ca căpitaniĭ de afară să nu fie însărcinaţĭ ca zapciĭ strîngĕtorĭ de banĭ prin plăşĭ, căcĭ eĭ nu trebue sălipsĕscă dela căpitănie, «unde se potŭ întîmplà pricinĭ şi trebuinţe, pentru carĭ să nu pŏtă lipsi de acolo.» Spătarulŭ cere 17 poruncĭ domnescĭ către ispravnicĭ, ca eĭ să orênduiască zapciĭ pe alţiĭ, iar nu pe căpitanĭ.

Asupra acesteĭ anaforale Domnitorulŭ dă resoluţia următore:

«Cu cale fiindŭ anaforaua dumnè luĭ Vel Spătarŭ, poruncimŭ Domnia Mea dumi-tale Vel Vist., să facĭ cărţile Domnieĭ Mele de poruncă la ispravnicĭ de câte 17 judeţele, ca căpitaniĭ ceĭ după la căpităniĭ să fie datorĭ a căutà trĕba ce li s'a datŭ a căpitănieĭ după nizamulŭ cuprindereĭ cărţilorŭ Domneĭ Mele, şi ispravniciĭ să nu-ĭ metahirisĕscă la trĕba zapcilîculuĭ de strînsulŭ banilorŭ visterieĭ. — 1793 Martie 24. (1)

(Contrasemnatŭ) Biv Vel Stolnicŭ.

«Dat-amŭ Domnia Mea acĕstă domnĕscă carte luĭ Ionŭ Gogulŭ, pe care după cererea şi după alegerea orăşenilorŭ ce aŭ făcutŭ dela Câmpu-Lungŭ sud Muşcelŭ, în scrisŭ sub iscăliturile lorŭ, pecetluită şi cu pecetea oraşuluĭ şi prin scrierea dumnè-luĭ Vel Postelnicŭ, l'aŭ făcutŭ judecătorŭ oraşuluĭ Câmpu-Lunguluĭ, ca să aibă a fi judecătorŭ şi purtătorŭ de grijă la tŏte trebile oraşuluĭ, care se va porunci de către Domnia Mea şi care se va scrie de către dumnè-luĭ Vel Postelnicŭ, să le sĕvêrşĕscă la vreme fără de cusurŭ, cum şi ale orăşenilorŭ pricinĭ şi judecăţĭ să le caute după obiceiŭ şi după cuprinderea domnescluĭ nostru chrisovŭ care aŭ orăşeniĭ, şi fiind-că, pentru ajutorulŭ şi pentru maĭ buna pază a orênduieliĭ oraşuluĭ, este orênduitŭ de către Domnia Mea şi deosebitŭ epistatŭ, să aibă numitulŭ judecătorŭ la tŏte trebile oraşuluĭ i la pricinile judecăţilorŭ i la cisle şi la orĭ-ce alte pricinĭ a se uni întru tŏte povĕţuirilorŭ epistatuluĭ; şi în mâinile judecătoruluĭ poruncimŭ să se păstreze şi domnescluŭ Nostru chrisovŭ de obiceiurile şi privilegiurile lorŭ, atâtŭ celŭ maĭ noŭ câtŭ şi tŏte vechĭ chrisŏve aşezate sub pecetea epistatuluĭ judeţuluĭ şi a treĭ patru din fruntaşiĭ mahalalelorŭ; câtŭ şi pecetea oraşuluĭ asemenea să se ţie de judecătorŭ, care pecete fiind-că este, cum ḑicemŭ, a oraşuluĭ, ce se metahirisesce la pricinĭ şi trĕba obştieĭ oraşuluĭ, pentru aceea poruncimŭ ca să

(1) Cod. XXIII, fila 25, verso.

www.dacoromanica.ro

nu aibă voe judecătorulŭ numaĭ de sineşĭ a o metahirisi, ci la trebile şi pricinile obştieĭ oraşuluĭ, când va fi trebuinţă, atuncĭ cu scirea epistatuluĭ i a pârgarilorŭ şi a câte unuĭ fruntaşŭ din tóte mahalalele oraşuluĭ, faţă fiindŭ cu toţiĭ strînşĭ, să se pecetluiască cartea séŭ scrisórea aceea în vederea lorŭ. Decĭ să se feréscă orênduitulŭ judecătorŭ de jafurĭ şi nedreptăţĭ, atâtŭ elŭ câtŭ şi orăşeniĭ carĭ vorŭ căută a face niscare-va încurcăturĭ şi cisle şi neorênduelĭ să nu se cuteze a îngăduì, ci la tóte cislele să se facă dréptă cumpĕnire la toţĭ după puterea şi starea fieş-căruia. Pentru care poruncimŭ Domnia Mea şi vouĕ, tuturorŭ pârgarilorŭ i orăşenilorŭ de obşte, să sciţĭ a cunósce pe numitulŭ judecătorŭ alŭ oraşuluĭ orênduitŭ de Domnia Mea. — 1793 Aprilie 3. (1)

NB. 1793 Iunie 17, s'a orênduitŭ epistatŭ la oraşulŭ Câmpu-Lunguluĭ Sterie, cu carte gospodŭ.

1796 Maiŭ 13, s'a făcutŭ carte de judeţie la Câmpu-Lungŭ Iorgăĭ Mazilulŭ.

Pitacŭ din 8 Maiŭ 1793 către Spătarŭ.

«Fiind-că casa luĭ Petre căpitanulŭ de lângă mănăstirea Sf. Spiridonŭ-Noŭ este trebuinciósă de a intrà într'însa dumné-luĭ zabitulŭ Bucurescilorŭ, şi fiind-că în numita casă se află acum omŭ şedĕtorŭ, poruncimŭ dumi-tale, maĭ întâĭ să găsescĭ unŭ locŭ de şedutŭ pentru acelŭ omŭ, ce se află în casa luĭ Petre Căpitanulŭ, ca să nu-ĭ rĕmâe soţia şi copiĭ afară în drumŭ, şi aşà să deşerţĭ casa numituluĭ Petre, ca să intre într'însa dumné-luĭ zabitulŭ Bucurescilorŭ (Baş-Beşli-agasî).» (2)

Carte la polcovniculŭ Gh. Sinescu dela Vîlcea, din Maiŭ 8, 1793.

Polcovnice Gheorghiţă Sinescule, ce acumŭ, prin alegerea dumné-luĭ Vel Spătarŭ, te-aĭ orênduitŭ polcovnicŭ de poteră la judeţulŭ Vîlceĭ, îţĭ facemŭ Domnia Mea în scire, că însciinţându-ne Domnia Mea dela dumné-luĭ Caimacamulŭ Craioveĭ cum că în judeţulŭ Vîlceĭ s'arŭ fi ivitŭ 4 tâlharĭ, pentru carĭ o sémă de boerĭ şi boerinaşĭ, ce sunt locuitorĭ în plasa Olteţuluĭ dintr'acelŭ judeţŭ, arŭ fi însciinţatŭ dumné-luĭ că facŭ jefuirĭ şi prăţĭ trecĕtorilorŭ şi locuitorilorŭ de acolo şi cum că tu, în vremile ce aĭ fostŭ

(1) Cod. XXIII, fila 30.
(2) Cod XXIII, fila 54.

www.dacoromanica.ro

polcovnicŭ aceluĭ judeţŭ te-aĭ arĕtatŭ cu vrednicie asupra tâlharilorŭ şi aĭ pricinuitŭ linişte în totŭ judeţulŭ, şi facŭ rugăciune ca să fiĭ orênduitŭ şi acum cu o poteră de slujitorĭ deosebiţĭ, făgăduindŭ că negreşitŭ nu numaĭ pe aceştĭ tâlharĭ îĭ veĭ prinde, ci nu se va maĭ ivì tâlharĭ în totŭ judeţulŭ pe carĭ să nu ĭ prinḑĭ; aceste tóte dându-se spre cercetare la dumné-luĭ Vel Spătarŭ, dumné-luĭ a găsitŭ cu cale de te-aŭ alesŭ a fi polcovnicŭ judeţuluĭ Vêlceĭ, iar nu cu deosebită poteră; decĭ după alegerea dumné luĭ iată te orênduimŭ polcovnicŭ, trimiţêndu-ţĭ şi carte de polcovnicie. Ci dar iată îţĭ poruncimŭ cu mare străşnicie, ca numaĭ decât, făcêndŭ zaptŭ toţĭ slujitoriĭ polcovnicescĭ, ce se află la steagŭ, să facĭ câte potere veĭ găsì tu cu cale şi să purceḑĭ după dînşiĭ şi negreşitŭ orĭ viĭ orĭ morţĭ să-ĭ prinḑĭ şi să-ĭ trimiţĭ la puşcăria dela Craiova prin dumné-lorŭ ispravniciĭ judeţuluĭ, însciinţândŭ şi la dumné-luĭ Vel Spătarŭ.» Maĭ departe, Domnitorulŭ ordonă să prinḑă şi alţĭ hoţĭ ce s'ar maĭ ivì, şi poterişiĭ sĕĭ să nu jefuiască locuitoriĭ cu conace şi cererĭ necuviincióse, ci să umble prin crângurĭ şi pădurĭ strejuindŭ şi când intră prin sate să se mulţumésca pentru hrană cu cele ce prisosescŭ locuitorilorŭ. Asemenea ordonă şi căpitanuluĭ de poteră dela acelaşĭ judeţŭ să silésca de-avalma cu polcovniculŭ la trébă. (1)

In 19 Maiŭ 1793, Domnitorulŭ adresézā cărţĭ deschise către Pârcălabiĭ de prin sate şi către locuitoriĭ din jud. Vîlcea, ca să sară cu toţiĭ să dea ajutorŭ poterilorŭ să prinḑă pe ceĭ 4 hoţĭ ce s'aŭ ivitŭ şi să însciinţeze poterile când îĭ vorŭ simţi şi să-ĭ prinḑă de vorŭ venì prin sate, că de unde nu, «verĭ-ce pagubă se va întîmplà sĕŭ la călĕtorĭ sĕŭ la locuitorĭ în prejma vre-unuĭ satŭ, tótă acea pagubă dela satele din vecinătate avemŭ s'o împlinimŭ şi pârcălabiĭ cu vr'o 2, 3 sătenĭ îĭ vomŭ osîndì cu ocna spre pilda şi altora».

Carte deschisă la polcovnicĭ şi căpitániĭ de Romanaţĭ, Oltŭ, Jiulŭ-de-sus şi Mehedinţĭ, din 9 Maiŭ 1793.

Se amintesce că tâlhariĭ esŭ alesŭ primăvara; le vestesce decĭ că s'aŭ ivitŭ, în Vîlcea 4 tâlharĭ; decĭ le scrie să-şĭ adune toţĭ slujitoriĭ stégurilorŭ, să facă amîndoĭ 4 cete, «adecă o cétă tu polcovnice cu 15 poteraşĭ şi o cétă ceauşulŭ tĕŭ cu 15 poteraşĭ, şi o cétă tu căpitane cu 15 poteraşĭ şi iarăşĭ o cétă ceauşulŭ tĕŭ cu 15 poteraşĭ», şi să împarţă judeţulŭ în patru, ferin-

(1) Cod, XXIII, fila 54 verso.

www.dacoromanica.ro

du-se de a face conace şi supĕrărĭ locuitorilorŭ, că altmintrelea îĭ va înlocui în funcţiunĭ. (1)

Publicaţie la tóte judeţele şi la Caimacamŭ, pentru hoţĭ şi făcĕtorĭ de rele, din 16 Maiŭ 1793.

Domnitorulŭ le ordonă să nu se razeme numaĭ pe polcovnicĭ, vătaşĭ de plaiŭ şi căpitanĭ şi pe încredinţările acestora, ce facŭ către Vel Spătarŭ, ci să însciinţeze şi directŭ Domnitoruluĭ şi să fie cu priveghere asupra polcovnicilorŭ şi căpitanilorŭ, de umblă cu silinţă şi conformŭ poruncilorŭ date. «Şi acum, după primirea acesteĭ poruncĭ, s'avemŭ rĕspunsŭ» (2)

Carte la judeţulŭ Mehedinţĭ către ispravnicĭ, polcovnicĭ şi căpitanĭ, din 28 Maiŭ 1793.

Insciinţéză că, deosebitŭ de ceĭ 4 tâlharĭ, ce aŭ eşitŭ în judeţulŭ Vîlceĭ, pentru carĭ s'aŭ scrisŭ deja, acum Domnitorulŭ a aflatŭ că decindea peste Dunărea se aude că aŭ eşitŭ hoţĭ, dintre carĭ aŭ şi trecutŭ 3 în poporulŭ căpitănieĭ Preastoluluĭ. Pe aceştia i-aŭ şi prinsŭ căpitanulŭ de Pristolŭ, dar Vodă vestesce tuturorŭ pentru casulŭ când arŭ maĭ trece vre-uniia de peste Dunăre, în care casŭ să-ĭ prindă şi cu bună pază să-ĭ trimiţă la puşcăria Craioveĭ, făcêndu-le examenŭ şi însciinţândŭ şi pe Vel Spătarŭ. Domnitorulŭ recomandă nesupĕrarea satelorŭ cu conace.

Asemenea cărţĭ s'aŭ făcutŭ şi la ispravnicĭ, polcovnicĭ ì căpitaniĭ de Doljŭ şi de Romanaţĭ.

In 31 Maiŭ, Moruzi scrie din noŭ ispravnicilorŭ, polcovnicilorŭ şi căpităniilorŭ dela Vîlcea, repeţindu-le ordinulŭ de a prinde hoţiĭ ce s'aŭ ivitŭ în acelŭ judeţŭ până în termenŭ de 15 ḑile, «căcĭ de nu-ĭ veţĭ prinde, veţĭ fi voĭ osîndiţĭ în loculŭ acelorŭ tâlharĭ.»

Asemenea s'aŭ scrisŭ şi la ispravniciĭ, polcovniciĭ şi căpitaniĭ din Gorjŭ, pentru hoţiĭ din Vîlcea, carĭ aŭ ajunsŭ până în Gorjŭ. (3)

(1) Cod XXIII, fila 55.
(2) Cod. XXIII, fila 59.
(3) Cod. XXIII, fila 67.

www.dacoromanica.ro

Cărţĭ pe la tóte judeţele către ispravnicĭ, polcovnicĭ şi căpitanĭ, că aŭ aflatŭ cum că s'aŭ ivitŭ hoţĭ.

Ordonă urmărirea şi prinderea lorŭ, căcĭ «de acum înainte verĭ-ce pagubă s'ar întîmplà la vre-unŭ judeţŭ din pricina hoţilorŭ, care să vie şi să curgă din lenevirea şi neîngrijirea dumné-vóstre ispravnicilorŭ şi a vóstră căpitanilorŭ, după ce prin judecată o vomŭ împlini cu analoghie de la dumné-vóstre şi dela voĭ, dela care se va cuveni, vĕ vomŭ urgisi şi pe dumné-vóstre ispravnicĭ, şi pe voĭ polcovnicĭ i căpitanĭ vĕ vomŭ pedepsi cu mare pedépsă.» Moruzi ordonă ispravnicilorŭ să trimită porunca acésta s'o vaḑă căpitaniĭ şi apoĭ, iscălită de toţĭ, s'o trimită la domnie prin Vel Spătarulŭ. (1)

Volnicie din 4 Iunie 1793 de a se ridicà Const. Pâclénu, ce aŭ fostŭ vătafŭ de plaiulŭ Slăniculuĭ (Buzĕŭ) şi frate-sĕŭ Radu Logofeţelulŭ condicarŭ dela Buzĕŭ, «iarăşĭ căḑuţĭ în netrebnicile lorŭ urmărĭ, că de apururea nu contenescŭ, pricinuindŭ rĕsvrătirĭ satelorŭ dela acestŭ plaiŭ şi jafurĭ şi mâncătoriĭ, cu totŭ felulŭ de mijlóce, în câtŭ nicĭ într'unŭ chipŭ nu maĭ sunt primiţĭ cu locuinţa în partea loculuĭ; carĭ acestea fiindŭ nesuferite la auḑulŭ Domnieĭ Mele, iată că orênduimŭ pe sluga Domnieĭ Mele Alecu Ibricterŭ edicliŭ să mérgă şi, prin marifetulŭ ispravnicilorŭ, maĭ întâĭ să rea cartea domnéscă din mâna Raduluĭ Logofeţeluluĭ, pe care îlŭ lipsimŭ Domnia Mea din slujba condicărieĭ, şi apoĭ, pe amîndoĭ ridicându-ĭ cu tóte ale lorŭ, să-ĭ isgonéscă dela acelŭ judeţŭ, a nu se maĭ aflà cu locuinţa acolo, şi să dea şi trépădulŭ mumbaşiruluĭ câte talerĭ 50. — 1793 Iunie 4. (2)

Volnicie luĭ Stanŭ Bezilă, ce cere dela Ştefani Căpitanulŭ ot Câinenĭ, prin agenţie, pentru nisce banĭ şi fênŭ, a le cercetà ispravniciĭ şi să le împlinéscă.

«De vreme ce la Domnia Mea dete jalbă Stanŭ Bezilă dela . . . . , prin agenţie, pentru Ştefani căpitanulŭ dela Câinenĭ, cum că în anulŭ trecutŭ, *la trecerea slăvituluĭ solŭ Ratipŭ Efendi*, ar fi luatŭ cincĭ kile şi $^1/_2$ de grâŭ dreptŭ 24 feorinĭ, i treĭ vedre rachiŭ, din carĭ i-aŭ întorsŭ numaĭ 6 ocà, iar

(1) Cod. XXIII, fila 65, verso.
(2) Cod. XXIII, fila 72.

www.dacoromanica.ro

celŭ-laltŭ l'a vîndutŭ elŭ, şi cere pentru acelŭ vîndutŭ rachiŭ feorinĭ 5 şi ½. Incă i-aŭ maĭ pricinuitŭ pagubă de una sută fiorinĭ pentru nisce fênŭ ce i s'aŭ luatŭ, asemenea şi o vacă cu viţelŭ i s'ar maĭ fi luatŭ, pentru carĭ acestea tôte cerêndŭ dreptate dela Domnia Mea,» A. Moruzi orênduesce unŭ mumbaşirŭ, care cu scirea Spătaruluĭ să mérgă a împlini dela numitulŭ căpitanŭ cele maĭ sus arĕtate reclamaţiĭ ale jeluitoruluĭ. Iar dacă cum-va acusatulŭ va negà acestea, atuncĭ «să-şĭ lase vechilŭ la căpitănie» şi să-lŭ ducă înaintea ispravnicilorŭ, unde se va înfăţişà şi jeluitorulŭ. Domnitorulŭ porunceşte ispravnicilorŭ a face cercetare cu amĕruntulŭ, şi de va fi reclamaţia justă, «să facă mumbaşirulŭ împlinire» de cele reclamate, «iar când vre-o parte nu se va odihni pe hotărîrea dumné-vóstre», atuncĭ să însciinţeze Domnitoruluĭ. — 1793 Iunie 5. (1)

Pitacŭ din 17 Iunie 1793, prin care A. Moruzi întăresce, după alegerea luĭ Dumitrache Vel Postelnicŭ, pre Michalache Manu biv Vel Armaşŭ, ce este şi ispravnicŭ judeţuluĭ Muscelŭ, ca vechilŭ epistatŭ alŭ oraşuluĭ Câmpu-Lungŭ. «Poruncimŭ ţie judele alŭ oraşuluĭ Câmpu-Lungŭ, i vouĕ părgarilorŭ şi tuturorŭ orăşanilorŭ, să cunósceţĭ pe numitulŭ boerŭ de vechilŭ epistasieĭ şi a purtà grijă trebilorŭ oraşuluĭ, păzindu-vĕ buna orênduială».

In 30 Ianuarie 1794, s'aŭ rênduitŭ epistatŭ Gh. Rucărénu biv al III-lea Logofĕtŭ. (2)

Poruncă la Caimacamulŭ Craioveĭ, pentru nisce hoţĭ ce aŭ gonitŭ poterile şi aŭ fugitŭ în ţinutulŭ Ţĕreĭ Turcescĭ.

Iŏ Alexandru Constantinŭ Moruzi Voevodŭ Zemle Vlachscoe. — Cinstitŭ şi credinciosŭ boerule alŭ Domnieĭ Mele, Hatmane Costache Caragea, Caimacamulŭ Craioveĭ, sănĕtate! Ispravniciĭ din sud Vîlcea însciinţéză Domnieĭ Mele dela 2 ale trecuteĭ lunĭ Iulie, cum că după porunca ce aŭ avutŭ pentru 4 tâlharĭ ce umblaŭ prin judeţŭ căznindŭ şi prădândŭ pe locuitorĭ, gonindu-ĭ după urmă polcovniculŭ aceluĭ judeţŭ Gheorghe Sinescu, i-aŭ înfundatŭ într'o gârlă în ţinutulŭ Ţĕreĭ Turcescĭ, unde acolo pricepêndu-se de ómenĭ rĕĭ, s'aŭ prinsŭ de iusbaşa şi i-aŭ legatŭ pe câte 4, de care a lorŭ prindere arată ispravniciĭ că are numitulŭ polcovnicŭ şi adeverinţă dela un Kelerŭ aga beşleaga, zabitulŭ Islazuluĭ. Pentru care poruncimŭ dumi-tale să însciinţezĭ dumné-ta de acésta dumné lorŭ zabiţilorŭ de din

(1) Cod. XXIII, fila 74.
(2) Cod. XXIII, fila 82 verso

www.dacoromanica.ro

colo şi să şi cerĭ de a da pe aceştĭ 4 tâlharĭ dincóce, unde aŭ tâlhăritŭ şi unde sunt sciute pricinile hoţiilorŭ, pe carĭ aducêndu-ĭ cu pază aicĭ la Craiova, să-ĭ puĭ la temniţa puşcărieĭ, séŭ de nu, să sciĭ dumné-ta ca acolo să-ĭ pue la închisóre a nu se sloboḑì de a maĭ trece dincóce; iar de li se va fi făcutŭ pedépsă cu mórte, precum sciŭ ispravniciĭ, să însciinţezĭ Domnieĭ Mele orĭ în ce chipŭ te veĭ adeverì şi cum va rĕmâné. — 1793 Aug. 7. (1)

Surghiunulŭ la Mărginenĭ a luĭ Bănică Chrisoscoleŭ, pentru că a bătutŭ unŭ omŭ domnescŭ. Domnitorulŭ ḑice că i se cădea pedépsă maĭ mare, dar i-a scăḑut-o, să şéḑă la mănăstire să se róge luĭ Dumneḑeŭ să-ĭ dea minte şi înţelepciune, — 16 Noembre 1793. (2)

Cercetare de jafurile făcute la nisce sate de căpitanulŭ dela Islazŭ şi céuşulŭ; 1793 Noembrie, Vodă ordonă destituirea slujbaşilorŭ şi împlinirea banilorŭ jefuiţĭ, cum şi baterea la tălpĭ cu câte 200 toege. (3)

Publicaţie la tóte judeţele şi pitacŭ la niziriĭ epitropieĭ, pentru slujba Vornicieĭ, din 28 Ianuarie 1794.

«Vĕ facemŭ în scire pentru slujba Vornicieĭ, că pentru a nu se face dintr'acésta nedreptăţĭ şi pricinĭ de jafurĭ, intrândŭ din mână în mână cu vînḑarea, şi la felŭ de felŭ de ómenĭ cătarea slujbeĭ, după cum amŭ vĕḑutŭ Domnia Mea atâtea jălbĭ, este porunca Domnieĭ Mele hotărîtă ca să nu se întinḑă slujba cu vînḑarea la maĭ multe mâinĭ, de câtŭ cumpĕrătoriĭ dintâĭ ce aŭ cumpĕratŭ dela mezatulŭ epitropieĭ vînḑêndu-o la a II-a mână, aceĭ cumpĕrătorĭ de alŭ II-lea, ce nu vorŭ puté coprinde judeţele ce cumpĕră cu o sumă într'unŭ condeiŭ, potŭ să o vînḑă pe judeţe deosebitŭ în parte la alţiĭ, care póte fieş-care, judeţulŭ ce-lŭ cumpĕră, a şi-lŭ căutà, iar dela aceĭ de alŭ III-lea cumpĕrătorĭ maĭ multŭ să nu trécă cu vînḑarea la alţiĭ, ci înşişĭ să caute tréba, ca să fie şi datorĭ a rĕspunde înşişĭ la întîmplare de vină, când vorŭ face urmărĭ împotriva ponturilorŭ acesteĭ slujbe şi vorŭ face niscare-va jafurĭ. — 1794 Ianuarie 28. (4)

(1) Cod. XXIII, fila 117 verso.
(2) Cod. XXIII, fila 176 verso.
(3) Cod. XXIII, fila 173.
(4) Cod. XXIII, fila 199.

www.dacoromanica.ro

17 cărţi la tote judeţele, pentru rênduiala slujitorilorŭ de pe la isprăvnicii, din 4 Februarie 1794.

Dela unele judeţe veniră slujitoriĭ isprăvnicescĭ cu jalbă la Domnie şi arĕtară: întâĭ că ispravniciĭ aŭ îndrăsnitŭ să le facă 3 rênduri la slujbă, adică 3 acte, şi alŭ II-lea că le-arŭ fi luândŭ banĭ de sĕptĕmânĭ şi i-arŭ fi lăsândŭ sloboḑĭ pe la casele lorŭ, şi alŭ III-lea că i-arŭ fi împărţindŭ între dumnė-lorŭ, luândŭ unulŭ o cĕtă de slujitorĭ şi altulŭ o altă cĕtă, şi cĕta unuia ar fi slujindŭ, iarŭ cĕta celuĭ-laltŭ ar fi plătindŭ cu banĭ sĕptĕmânile, şi nu s'arŭ fi ajungêndŭ în slujbele domnescĭ, dintr'acĕstă pricină. Dreptŭ aceea, Domnitorulŭ ordonă paza strictă a nizamuluĭ slujitorilorŭ şi descuviinţĕză facerea lorŭ în treĭ cete în locŭ de 2, fiind-că fie-care rêndŭ are a sluji câte 6 lunĭ din anŭ, iar nu maĭ puţinŭ, şi când se facŭ 3 cete slujescŭ numaĭ câte 4 lunĭ, ceea ce aduce paguba visterieĭ, căcĭ urmĕză să dea adaosŭ de slujitorĭ, ca să pŏtă ajunge pentru trebile domnescĭ. Domnitorulŭ ordonă să fie întrebaţĭ slujitoriĭ de se mulţumescŭ împărţiţĭ în 2 cete să slujĕscă câte 2 sĕptĕmânĭ fie-care cĕtă, dacă nu vorŭ voi, să rĕmână cu sĕptĕmăna fie-care cĕtă, precum este hotărîtŭ din vechime. Toţĭ slujitoriĭ nu vorŭ maĭ fi împărţiţĭ între ispravnicĭ, ci vorŭ fi d'avalma sub ascultarea căpitanuluĭ luĭ rênduitŭ de Vel Spătarŭ şı d'avalma vorŭ fi trimişĭ în trebile judeţuluĭ, şi câţĭ vorŭ rĕmâne netrimişĭ să păzĕscă la tahtulŭ isprăvnicieĭ. Banĭ de sĕptĕmână să nu se iea, nicĭ să se pŏtă rescumpĕra prin banĭ vre-o sĕptĕmână. (1)

Iŏ Alexandru Constantinŭ Moruzi Voevodŭ i Gospodarŭ Zemle Vlachscoe. Orênduimŭ pe sluga Domnieĭ Mele, ... ciohodarŭ, ca luândŭ de aicĭ pe pârâtulŭ Dragomirŭ cu jăluitoriĭ, să-ĭ ducă la ispravnicĭ, unde poruncimŭ dumnė-vŏstre ispravnicilorŭ să cercetaţĭ cu d'amĕnuntulŭ pretutindenea, ca să dovediţĭ dreptulŭ adevĕrŭ şi prin adevĕrată arĕtarea vameşilorŭ, după ce va împlini mumbaşirulŭ orĭ-ce a luatŭ Dragomirŭ dela locuitorĭ, să-lŭ aducă aicĭ cu însciinţarea dumnė-lorŭ aicĭ la Domnia Mea.— 1794 Februarie 22.

Prea Inălţate Domne

Infăţişându-se amîndouĕ părţile înaintea nŏstră, tăgădui Dragomirŭ, ḑicêndŭ că la nicĭ unile din câte îl pâraşte vameşiĭ nu se scie vinovatŭ, iar jăluitoriĭ se apucară ḑicêndŭ că acolo în faţa loculuĭ îlŭ vorŭ dovedi,

(1) Cod. XXIII, fila 202, verso.

www.dacoromanica.ro

cu multe mărturiĭ prin carte de blestemŭ, ale căruia fapte ḑiseră că se vorŭ vedé şi cu însuşĭ mărturia celorŭ carĭ le-aŭ luatŭ câte doĭ şi câte treĭ leĭ. Decĭ să fie luminată porunca Mărieĭ Tale cu mumbaşirŭ, carele luândŭ de aicĭ pe amîndouĕ părţile să-ĭ ducă înaintea dumné-lorŭ ispravnicilorŭ judeţuluĭ şi prin blestemŭ făcêndŭ cuviinciósă cercetare, de se va dovedì pârâtulŭ vinovatŭ, să-lŭ trimiţă aicĭ cu însciinţare către Măria Ta, coprinḑĕtóre pe largŭ: de tótă cercetarea ce vorŭ face şi în ce chipŭ aŭ doveditŭ adevĕrulŭ, ca să se osîndéscă pârâtulŭ a împlini şi totŭ dreptulŭ jăluitorilorŭ, câtŭ se va dovedì că se va fi păgubitŭ din pricina luĭ, şi să se şi pedepséscă. Iarŭ dovedindŭ pâra jeluitorilorŭ neadevĕrată, să-ĭ plătéscă tótă cheltuiala şi să-ĭ şi pedepséscă ca nisce pârâşĭ mincinoşĭ; iar hotărârea cea desĕvêrşită rĕmâne a se face de către Inălţimea Ta. — 1794 Februarie 13. (1)

Vel Vornicŭ. Vel Logofĕtŭ.

Iŏ Alexandru Constantinŭ Moruzi Voevodŭ gpd. — Vulturescu, ca unŭ nevinovatŭ, poruncimŭ Domnia Mea să fie slobodŭ şi nesupĕratŭ, iară ispravniculŭ Varlaamŭ, ce aŭ făcutŭ însciinţărĭ neadevĕrate, după a căruia însciinţare s'aŭ trimisŭ mumbaşirŭ edecliŭ, să plătéscă trépădŭ edecliuluĭ talerĭ una sută, căruia să-ĭ scrie dumné-luĭ Vel Vist. porunca Domnieĭ Mele, cu dojană ce se cade pentru netrebnica însciinţare, şi pentru trépădu acesta alŭ mumbaşiruluĭ a-lŭ da negreşitŭ. — 1794 Martie 4.

Prea Inălţate Dómne,

După înscinţarea, ce dela 6 ale trecutuluĭ Februarie aŭ făcutŭ Mărieĭ Tale dumné-luĭ Sardariŭ Constantinŭ Varlaamŭ, ispravnicŭ ot sud Argeşŭ, pentru unulŭ Minculŭ Vulturescu din sud Oltŭ, că ar fi luatŭ din judeţulŭ Argeşuluĭ 13 ómenĭ şi i-ar fi dusŭ pe moşia sa Vulturescĭ din sud Oltŭ să-şĭ facă satŭ, s'aŭ făcutŭ luminata porunca Mărieĭ Tale de volnicie, trimiţindu-se Vasile Ciubuccibaşa alŭ Mărieĭ Tale, să-lŭ iea şi să-lŭ ducă întâĭ la ispravniculŭ din judeţulŭ Argeşŭ, ca să cerceteze pricina în faţa luĭ, şi în urmă să-lŭ aducă aicea cu însciinţarea dumné-lorŭ. Aŭ adusŭ orênduitulŭ mumbaşirŭ pe numitulŭ Vulturescu aicĭ şi, înfăţişindu-ĭ înaintea mea, am cetitŭ însciinţarea dumné-luĭ Sărdaruluĭ Varlaamŭ dela Februarie 25, prin care ḑice că, din cercetarea ce aŭ făcutŭ, s'aŭ doveditŭ că aceĭ 13

(1) Cod. XXVII, fila 5. — (2)

www.dacoromanica.ro

ómenĭ sunt vechĭ sătenĭ din Câmpulŭ-mare şi Miriceştĭ din sud Argeşŭ, uniĭ de câte 5 anĭ, alţiĭ de câte 4 şi 3 anĭ, unde şi aşezămîntulŭ i-aŭ apucatŭ, dară şedĕtorĭ aŭ fostŭ la satulŭ Enciulŭ pe moşia sfînteĭ Metropoliĭ în judeţulŭ Oltuluĭ, iar dajdia şi-o trage în sud Argeşŭ, şi totŭ dela Februarie 25 face Mărieĭ Tale deosebita însciinţare de rugăciune ca să te milostivescĭ Măria Ta a-lŭ ertâ, fiind-că aceea a făcut-o din nesocotinţă, şi cum că de acum înainte nu va maĭ face una ca aceea; am întrebatŭ pre Minculŭ Vulturescu, de vreme ce aceĭ 13 ómenĭ era vechĭ birnicĭ de judeţulŭ Argeşuluĭ, cu ce poruncă şi cuvîntŭ i-aŭ apucatŭ a-ĭ duce la satulŭ Vulturescilorŭ, a plăti dajdia în judeţulŭ Oltuluĭ? şi rĕspunse că nicĭ de cum nu i-aŭ dusŭ pe moşia Vulturescĭ, ci acolo la satulŭ Enciulŭ unde sunt i-aŭ apucatŭ de banĭ, care n'aŭ făcut o dela dênsulŭ, ci cu porunca dumné-lorŭ ispravnicilorŭ Oltuluĭ i-aŭ apucatŭ şi le-aŭ luatŭ baniĭ, arĕtându-mĭ unŭ extractŭ iscălitŭ de dumné-luĭ Sărdariŭ Dumitrache Papazoglu, ispravniculŭ Oltuluĭ, cu létulŭ 1794 Ghenarie 25, de orênduiala zahereleĭ, în care se vede numele acelorŭ 13 ómenĭ puşĭ cu o chilă de orzŭ şi 4 baniţe în banĭ, şi ḑise zapciu Vulturesculuĭ, că cu acestea i-aŭ apucatŭ fiindŭ încărcatŭ cu eĭ în extractŭ, iar nu din capulŭ luĭ; amŭ întrebatŭ pre orênduitulŭ mumbaşirŭ, când a mersŭ cu porunca, unde a găsitŭ şedĕtorĭ pe aceştĭ ómenĭ, la Vulturescĭ, pe moşia pârâtuluĭ Mincu, saŭ în altă parte, şi respunse că nu i-aŭ găsitŭ pe moşia luĭ, ci la satŭ în Enciulŭ pe moşia sfînteĭ Metropoliĭ, şi cercetândŭ a doveditŭ că totŭ acolo s'a aflatŭ cu locuinţa, iară nu i-aŭ ridicatŭ Vulturescu, cu porunca ispravniculuĭ de Oltŭ i-aŭ apucatŭ de le-aŭ luatŭ baniĭ zahereleĭ, iară nu aŭ făcut-o din capulŭ luĭ, şi de vreme ce nu i-aŭ dusŭ pe moşia Vulturesciĭ să facă satŭ precum scria Sardarŭ Varlaamŭ ispravnicŭ din sud Argeşŭ, rĕmâne a se face hotărîrea pentru acea pricină de către Inălţimea Ta. — 1794 Martie 2. (1)

Vel Vist.

Iŭ Alexandru Constantinŭ Moruzi Voevodŭ i gpd. Zemle Vlachscoe. — Orênduimŭ pe boierulŭ Domnieĭ Mele Nicolae Vătafulŭ de Divanŭ ca să mérgă la sud Argeşŭ, unde poruncimŭ să aduceţĭ pe numitulŭ zapciŭ, ca, de faţă cu jăluitoriĭ, tóte acestea să se cerceteze între dînşiĭ şi, dovedindu-se adevĕratŭ, nu numaĭ să se împlinéscă dela dînsulŭ tóte acestea luaturĭ şi să se întórcă locuitorilorŭ, ci încă ridicându-lŭ din trĕbă să-lŭ aducă la Domnia Mea; iar în potrivă, când se vorŭ dovedi jălbile mincinóse, să li se facă certare cu bătaie. — 1794 Martie 28.

Vel Logoftŭ.

(1) Cod. XXVII, pag. 12, III.

www.dacoromanica.ro

Prea Inălțate Domne,

Din luminata porunca Mărieĭ Tale, ce mi s'aŭ datŭ ca să cercetezŭ jalba, ce aŭ datŭ Mărieĭ Tale sătenii din 5 sate, Câmpu-mare, Samburesciĭ, Păroșiĭ, Ciomăgeștiĭ și Dăniceĭ ot sud Argeșŭ, pentru necazurile și jafurile ce pătimescŭ de către dumné-luĭ Sărdariu Constantinŭ Varlaamŭ, ispravniculŭ lorŭ, și de către unŭ Ștefanŭ Bujorénu, ce le este zapciŭ, înfățișândŭ înaintea mea pe vechilulŭ acestorŭ sate ce aŭ venitŭ cu jalbă, am cercetatŭ tóte arĕtările lorŭ, ce le aŭ în nisce foĭ ce li s'aŭ datŭ dela sate, unele iscălite de pârcălabĭ, iar altele neiscălite și fără de văleatŭ, cum și din graiulŭ lorŭ, și tacliĭrulŭ fiește-căruia satŭ este acesta, însă: Stroie Iónŭ Roșanŭ sin Manea ot Păroșĭ arată că Ștefanŭ Bujorénu zapciu le-aŭ aruncatŭ o piele de vacă în satŭ, pentru care le-aŭ luatŭ talerĭ 13, și iarășĭ acestŭ zapciŭ le-aŭ luatŭ talerĭ 5 dela maĭ sus numitulŭ Stroie ce s'a pusŭ pârcălabŭ noŭ, totŭ acestŭ zapciŭ le-aŭ luatŭ talerĭ doĭ, cu cuvîntŭ pentru chiria a douĕ lemne ce erà rămășiță din cheresteaua Ismailuluĭ, carele le-aŭ încărcatŭ în alte care străine. Nițulŭ Leutesculŭ sin Tănase ot Câmpu-mare arată că le-aŭ aruncatŭ numitulŭ zapciŭ o pele de vacă și a plătit-o cu talerĭ 14, și totŭ acelŭ zapciu le-ar fi ḑisŭ ca să le aducă o bute cu vinŭ să o vînḑă, și rugându-se ca să nu le o dea, i-aŭ lăsatŭ și le-aŭ luatŭ talerĭ 6; talerĭ 11 le-aŭ luatŭ zapciu pentru cincĭ holteĭ po talerĭ 2 banĭ 24; totŭ zapciulŭ a luatŭ dela unŭ Lujenŭ ce a fostŭ pârcălabŭ. pentru căcĭ l'a scosŭ din pârcălăbie, talerĭ 6, și dela altu ce l'a pusŭ în locŭ talerĭ 5; le-aŭ luatŭ zapciu talerĭ 14 pentru 5 lemne din cheresteaua Ismailuluĭ ce rĕmăsese nedusc la schele, și acea încărcându-se în care străine, le-aŭ luatŭ acești banĭ cu nume de chirie; pentru 5 ómenĭ din satulŭ lorŭ, ce i-aŭ luatŭ ispravniciĭ din sud Oltŭ și aŭ rĕmasŭ încărcațĭ, se rógă să se scază cu numele lorŭ. Iónŭ Corbénu pârcălabŭ sin Iónŭ ot Simburesciĭ arată că a venitŭ Ștefanŭ Bujorénu zapciulŭ și le-aŭ lepădatŭ o bute de vinŭ, cu cuvîntŭ că este a ispravniculuĭ Varlaamŭ, ḑicêndŭ ca să o plătéscă vadra cu talerĭ 2 și să lŭ vînḑă eĭ să facă ce le va fi voia, și aŭ lăsatŭ pe sătenĭ să facă banĭ, că le făcea zorŭ, le-aŭ aruncatŭ o piele de vacă pe care cere talerĭ 13, și neavêndŭ eĭ banĭ pșinŭ să o plătéscă, le-aŭ trasŭ din dajdie; pentru 5 ómenĭ ce s'aŭ însuratŭ de estimpŭ, le-aŭ luatŭ de fieșĭ-care câte tal. 2 banĭ 24, însă unulŭ dintr'aceștia, feciorulŭ luĭ Stroie este însuratŭ de 3 anĭ, și ḑice că este intratŭ în cisla statuluĭ, iară zapciu l'aŭ năpăstuitŭ că este căsătoritŭ de curînd; talere 10 le-ar fi luatŭ numitulŭ zapciŭ, însă talere 5 dela unŭ Stroie, căcĭ l'aŭ scosŭ din pârcălăbie, și talere 5 dela celŭ ce l'aŭ pusŭ în locul luĭ; dela unŭ Mateiŭ Bobeică, ciobanŭ holteiŭ, i-aŭ luatŭ zapciu

www.dacoromanica.ro

talerĭ 14 banĭ 60, cu cuvîntŭ pentru birŭ. Iónŭ Vigionŭ sin Barbu ot Ciomăgesci arată că le-aŭ aruncatŭ zapciu o butie de vinŭ de vedre 50 şi aŭ plătitŭ vadra pe talerĭ 2, le-aŭ datŭ o piele de boŭ şi aŭ plătit-o tal. 13; de la 4 nunţĭ ce s'aŭ făcutŭ în satŭ aŭ luatŭ numitulŭ zapciŭ de la fiesce care ginere câte tal. 2 banĭ 24, care facŭ tal. 8 banĭ 66. Asemenea dela pârcălabŭ ca să nu-lŭ scóţă i-aŭ luatŭ tal. 5 zapciu, ḑicêndŭ că de nu-ĭ va da îlŭ va scóte şi pune pe altulŭ, şi atuncĭ şi dela elŭ şi dela celŭ noŭ a luatŭ, şi aceştĭ banĭ i-aŭ aruncatŭ pe satŭ; tal. 2 aŭ datŭ în mâna zapciuluĭ cu cuvîntŭ pentru chiria a cincĭ lemne rĕmăşiţe de cherestéua Ismailuluĭ, şi cum că zapciu şade în satulŭ lorŭ câte 3—4 ḑile şi le face marĭ cheltuelĭ. Niţulŭ Dănăcelŭ sin Radu ot. Dănăceĭ arată că le-aŭ lepădatŭ zapciu o butie de vinŭ de vedre 50, cerêndŭ a-ĭ plătì vadra pe tal. 2; le-aŭ aruncatŭ o piele de vacă cerêndŭ să o plătéscă cu tal. 13; dela pârcălabulŭ satuluĭ aŭ luatŭ tal. 5 pe 3 holteĭ şi unŭ posluşnicŭ i unŭ slujitorŭ, ce s'aŭ pusŭ la dajdiie; le aŭ încărcatŭ 4 lude, câte 5. Aceste sate se rógă cu cuvîntŭ a avé mângâere de scăḑămîntŭ, fiindŭ încărcaţĭ fórte. Decĭ acestea nefiindŭ în destulŭ numaĭ după ḑisa lorŭ aşà în credinţă că sunt adevĕrate, de se va socotì de către Inalta înţelepciune a Mărieĭ Tale, unŭ credinciosŭ alŭ Mărieĭ Tale să mérgă în faţa loculuĭ, să cerceteze cu deamĕruntulŭ pentru tóte, şi în ce chipŭ se vorŭ dovedì, iar pentru tóte dreptŭ adevĕrŭ să încredinţeze Mărieĭ Tale; iară hotărîrea cea desĕvêrşită rĕmâne a se face de către Inălţimea Ta. — 1794 Martie 28.

Vel Vist.

Anafora pentru preţuirea caseĭ unuĭ sudilŭ de pe podulŭ Mogoşóeĭ, a se luà pe séma epitropieĭ.

Iŭ Alexandru Constantinŭ Moruzi Voevodŭ i gpd. — Poruncimŭ dumnévóstre Nazirilorŭ epitropieĭ, să daţĭ dela cutie aceştĭ talerĭ 261,18, preţulŭ caseĭ şi a celorŭ-lalte lucrurĭ, şi să faceţĭ zaptŭ pe séma epitropieĭ. — 1794 Aprilie 14.

Vel Logofĕtŭ.

Prea Inălţate Ḑómne,

Primindŭ luminată porunca Inălţimeĭ Tale dela 23 ale trecuteĭ lunĭ luĭ Martie, ce mi s'aŭ datŭ la anaforaua dumné-luĭ Vel Spătarŭ, pentru preţuirea unuĭ coşarŭ i unŭ gardŭ şi o grădină dela casa luĭ Laţco Ungu-

www.dacoromanica.ro

rénulŭ suditulŭ chesaricescŭ de pe podulŭ Mogoşóeĭ, ce o are cumpĕrată dela o Marie Diculuĭ Siimeanŭ, cu preţŭ de talerĭ 100 şi este să se dee pe séma epitropieĭ, fiindŭ rea cumpĕrătóre a luĭ, *de vreme ce este împotriva canónelorŭ nizamuluĭ a avé suditŭ casă şi pămîntŭ aicĭ în ţéră sub stăpânirea luĭ,* din luminată porunca Inălţimeĭ Tale trimiţêndŭ pre Meimar-başa d'impreună cu doĭ treĭ din grădinarĭ în faţa loculuĭ, unde fiindŭ faţă unŭ zapciŭ spătărescŭ şi unulŭ agiescŭ, dimpreună cu ómeniĭ epitropieĭ şi câţĭ-va din mahala, după preţuirea ce aŭ făcutŭ la tóte lucrurile, ce le-aŭ făcutŭ acestiĭ ungurénŭ, după starea în care se află acum, iată le arĕtămŭ în josulŭ acesteĭ anaforale; şi aniĭ Mărieĭ Tale să fie mulţĭ şi fericiţĭ. — 1794 Aprilie 9, Bucurescĭ.

Alŭ Mărieĭ Tale prea plecată slugă.

Vel Agă.

Preţuirea lucrurilorŭ ce s'aŭ făcutŭ.

TALERI	BANĬ	
40,	—	Meremetulŭ ce aŭ făcutŭ în casă cu grinḑĭ, cu pardosele i sobe şi uşă în casă şi în cămară.
25,	—	Coşarulŭ de nuele cu parĭ obli, i cu trestie învelitŭ şi a începutŭ a se dĕrăpănà.
10,	—	Unŭ bordeiŭ în pămîntŭ cu trestie i cu pămîntŭ înveluitŭ.
61,	—	Gardŭ de jurŭ împrejurŭ cu parĭ obli, şi vre-o câţĭ-va în faţă despicaţĭ, fără straşină.
6,	—	Pórtă veche cu ulucĭ, fărămată şi dĕrăpănată.
7,	90	Altóiele ce le-aŭ pusŭ es-timpŭ, perĭ şi merĭ sunt 31.
5,	98	Pomişorĭ micĭ puşĭ de es-timpŭ 100, unulŭ po parale douĕ.
5,	—	Săpătura grădiniĭ.
1,	—	Năhutŭ, ce ḑice că a pusŭ în grădină.
161.	18	Adecă una sută şase-ḑecĭ şi unulŭ şi banĭ opt-spre-ḑece, afară din zapisulŭ cumpĕrătóre, că n'aŭ vrutŭ să-lŭ arate, dară mahalagiiĭ ḑise că cu una sută l'aŭ cumpĕratŭ. (1)

Io Alexandru Constantinŭ Moruzi Voevodŭ i gpd. Zemle Vlachscoe. — După pliroforia ce ne dă dumné-luĭ cinstitŭ şi credinciosŭ boerulŭ Domnieĭ Mele, Vel Vornicŭ de Ţéra-de-sus, pentru ceĭ carĭ slujescŭ bine din vătaşĭ spre a rĕmâné la trĕba lorŭ, cum şi pentru ceĭ ce nu se pórtă cu orên-

(1) Cod. XXVII, pag. 16, V.

www.dacoromanica.ro

duială la datoria slujbeĭ lorŭ, spre a se orênduì ceĭ maĭ jos numiţĭ pe carĭ dumné-luĭ îĭ arată de bunĭ, poruncimŭ dumi-tale cinstitŭ şi credinciosŭ boerule alŭ Domnieĭ Mele, Vel Logofĕtŭ de Ţéra-de-sus, ca să facĭ cărţile Domnieĭ Mele, atâtŭ pe numele celorŭ ce rĕmânŭ, câtŭ şi pe numele celorŭ ce se orênduiescŭ acum noĭ, rĕmâindŭ a fi dumné-luĭ Vornicŭ rĕspunţĕtorŭ la vre-o întîmplare de vină a lorŭ — 1794 Aprilie 21. (1)

Vel Logofĕtŭ.

(Anaforaua grecéscă).

Carte din 25 Aprilie 1794, de a se duce la Ocnele-Marĭ Ionŭ alŭ luĭ Condili şi Nicolae Calpacsiu, fiind-că în ţiua de Paştĭ, făcêndŭ gâlcévă în Calafatŭ, bătêndŭ şi rănindŭ ómenĭ, s'a ridicatŭ şi asupra căpitanuluĭ de têrgŭ cu mare obrăznicie, pentru că îĭ dojenea de faptele sĕvĕrşite.

NB. La 6 Iunie 1794, Calpacsiu este eliberatŭ dela ocne (după mijlocirea Caimacamuluĭ Craioveĭ), cu pitacŭ la Cămăraşulŭ Ocneĭ. (2)

Carte din 25 Aprilie 1794, prin care Samasârgiulŭ luĭ Vodă este poruncitŭ a cercetá de urmările vătafuluĭ Răuţă din plaiulŭ Dâmboviţa, judeţulŭ Muscelŭ.

A. Moruzi refusă isprav. de Mehedinţĭ, cu pitacŭ dela 27 Aprilie 1794, a întărì în loculŭ luĭ Poroianu de condicarŭ judeţuluĭ pre unŭ Vasile, nefiindŭ din acelŭ judeţŭ şi după pontŭ cerêndu-se să fie condicarulŭ din pămînteniĭ aceluĭ judeţŭ, «dar de vreme că pré multŭ vĕ mulţumiţĭ de slujba luĭ Vasile, să lŭ orênduiţĭ zapciŭ la vre-o plasă, iar de este şi elŭ pămîntenŭ într'adevĕrŭ alŭ judeţuluĭ de acolo, să ne însciinţaţĭ.» (3)

Iŏ Alexandru Constantinŭ Moruzi Vvd. i gpd. Zemle Vlachscoe—Poruncimŭ Domnia Mea dumné-luĭ Vel Spătarŭ să-lŭ trimiţă la schitulŭ Poiana Măruluĭ, unde poruncimŭ, epistatule alŭ numituluĭ schitŭ, aducêndu-lŭ mumbaşirŭ spătărescŭ acolea, să-lŭ puĭ înlăuntru în mănăstire, de unde să nu fie slobodŭ a eşì fără de porunca Domnieĭ Mele.—1794 Maiŭ 4.

Vel Logofĕtŭ.

Prea Inălţate Dómne,

Pricina ce s'a urmatŭ de către căpitanulŭ Antonc dela Zimnice, de aŭ datŭ teşcherea de voie la 19 familiĭ serbĭ din Ţéra Turcéscă ca să mérgă

(1) Cond. XXVII pag. 5.
(2) Cod. XXIII, fila 234 verso.
(3) Cod. XXIII, fila 238.

www.dacoromanica.ro

la Moldova, şi oprindu-ĭ dumné-lorŭ ispravniciĭ de Buzĕŭ, aŭ însciinţatŭ aicĭ, este sciutŭ Mărilĭ Tale; decĭ aducêndŭ pre numitulŭ căpitanŭ, l'am cercetatŭ, cu ce îndrăsnélă aŭ făcutŭ una ca acésta, şi neputêndŭ găsi vreunŭ cuvîntŭ de îndreptare, ḑise numaĭ că-şĭ cunósce singurŭ greşala; pre care l'am pus la oprélă şi nu lipsimŭ, cu acéstă plecată anafora, să însciinţezŭ Mărieĭ Tale, ca în ce chipŭ voiŭ avé poruncă pentru acésta să urmezŭ. — 1794 Maiŭ 1. (1)

Vel Logofĕtŭ.

5 cărţĭ legate la 5 judeţe de peste Oltŭ şi la Caimacamŭ pentru prinderea a 4 hoţĭ vestiţĭ, anume Mihalache Florescu, Haram-başa dela Creţescĭ din Vîlcea, Anghelŭ sin Dionisie călugĕrulŭ din Logrescĭ dela Gorjŭ şi Draga frate-sĕŭ şi Vlăduţŭ. — Maiŭ 10 1794. (2)

Stefanŭ Pană Bucurŭ i Dimache, cu totŭ plaiulŭ Telegénulŭ sud Saacŭ, cu Moise ce le-a fostŭ vătafŭ.

Iŭ Alexandru Constantinŭ Moruzi Voevodŭ i gpd. — După cum s'a găsitŭ cu cale de către dumné-luĭ Vel Vist. printr'acéstă anafora, la care şi amîndouĕ părţile aŭ rĕmasŭ mulţămite, orênduimŭ pe . . . . . să mérgă şi întru tóte să se facă urmarea şi cercetarea ce se cuprinde maĭ jos. — 1794 Maiŭ 22.

Vel Logofĕtŭ.

Prea Inălţate Dómne,

După luminata porunca Mărieĭ Tale, orênduitulŭ zapciŭ înfăţişândŭ pe amîndouĕ părţile înaintea mea, am cercetatŭ pricinile de carĭ se jeluescŭ, şi câtŭ pentru talerĭ 800 ce arată că le-aŭ luatŭ baniĭ cailorŭ de Menzilŭ, rĕspunse vătafulŭ Moisi, că într'acea vreme a fostŭ împrumutatŭ cu banĭ prin zapisŭ pe plăieşĭ pentru trebuinţa plaiuluĭ, cu tocmélă ca, după ce va veni banĭ pentru caĭ, să-ĭ tragă, şi la urmă viindŭ talerĭ 630 pe 21 caĭ, orênduiala aceluĭ plaiŭ i-aŭ trasŭ, dară la ce trebuinţă i-aŭ datŭ nu scie, ci să dea séma unde i-aŭ datŭ aceia care i-aŭ luatŭ din mâna luĭ; pentru carĭ banĭ ḑise că are acolo la casa luĭ şi zapisŭ şi poruncă domnéscă, cu care i-aŭ împlinitŭ prin sciinţa dumné-lorŭ ispravnicilorŭ judeţuluĭ. Pentru acésta urméză a se face cercetare la faţa loculuĭ, de aŭ luatŭ plăieşiĭ baniĭ înprumutŭ, dândŭ Moise saŭ nu, şi pentru care trebuinţă a plaiuluĭ a fostŭ

(1) Cod. XXVII, pag. 27.
(2) Cod. XXIII, fila 244.

www.dacoromanica.ro

şi de s'a datŭ poruncă domnéscă a se împlini, şi câţĭ li se va fi luatŭ maĭ multŭ peste cea ce erà datorĭ, să li se întórcă înapoĭ. Pentru talerĭ 200, ce ḑice că le-aŭ luatŭ cu nume de chiria carelorŭ de Ţarigradŭ, rĕspunse vătafulŭ, că în ḑilele Mărieĭ Sale Michaiŭ Vodă Suţulŭ, cerêndu-se din plaiulŭ lorŭ patru care pentru venirea luminateĭ Domnieĭ dela Ţarigradŭ, aŭ venitŭ plăiaşiĭ, şi dela zapciulŭ luĭ aŭ luatŭ talerĭ 300 împrumutŭ, din carĭ talerĭ 50 i-aŭ datŭ ispravnicilorŭ prin mâna sătenilorŭ ot Strâmbenĭ, de le-aŭ scăḑutŭ douĕ care din patru, iară talerĭ 250 a datŭ chirie la douĕ care ce rĕmăsese, şi peste 3 ḑile i-aŭ trasŭ zapciŭ, fiindŭ fostŭ daţĭ din banĭ domnescĭ, însă acelea douĕ care, fiind-că arată că aŭ venitŭ numaĭ până la Bucurescĭ, iară nu aŭ mersŭ la Ţarigradŭ, ci s'aŭ înnapoiatŭ la plaiŭ, îşĭ va căutà plăieşiĭ cu cărăuşiĭ şi cu ispravnicĭ a le întórce baniĭ înapoĭ, iară vătafulŭ Moise să nu se supere; iară într'altŭ chipŭ dovedindu-se curgerea priciniĭ să se facă însciinţare Mărieĭ Tale. Pentru talerĭ 935, ce arată că le-aŭ luatŭ vătafulŭ, de liude câte unŭ leŭ dela uniĭ şi dela alţiĭ câte doĭ, rĕspunse părâtulŭ că, avêndŭ cu zapisŭ a luà dela plaiŭ datoria bună talerĭ 930, după jalba ce aŭ datŭ Mărieĭ Tale, făcêndu-se cercetare de către ispravnicĭ şi fiindŭ datorie adevĕrată, cu luminată porunca Mărieĭ Tale, s'aŭ împlinitŭ talerĭ 930, care pentru aceştĭ banĭ, fiind-că este poruncă la mijlocŭ, care se vede la judecată, nu maĭ intraiŭ în cercetare şi rĕmâne Moise a fi nesupĕratŭ; însă fiind-că plăieşiĭ ḑiseră că aceştĭ sunt alţĭ banĭ, afară din ceĭ cu poruncă împliniţĭ, se va cercetà la faţa loculuĭ, şi de se va dovedì că s'aŭ împlinitŭ numaĭ ceĭ cu poruncă, sunt bunĭ luaţĭ, iar de vorŭ fi alţĭ banĭ, se va insciinţà Marieĭ Tale. Pentru şindrila, cherestéua, ce ḑicŭ că aŭ făcut-o luĭ Moise vătavulŭ şi nu le-aŭ plătitŭ totŭ, rĕspunse pârâtulŭ că, avêndŭ trebuinţă de cherestea pentru casa luĭ, aŭ tocmitŭ cu uniĭ din plăieşĭ ca să o facă, şi pe suma ce i-aŭ făcutŭ le-aŭ plătitŭ fieş-căruia pe şinŭ, atâtŭ tăiatulŭ câtŭ şi căratulŭ, după tocméla ce aŭ avutŭ; la acésta se va face cercetare în faţa loculuĭ, şi pe câtă sumă de cherestea, de şindrilă, se va dovedì că aŭ plătitŭ, să nu se supere, iară câtă nu va fi plătitŭ se va apucà a plătì acelora ce aŭ făcut-o şi i-aŭ cărat-o. Pentru mulţimea de ómenĭ, ce arată că i-aŭ avutŭ Moise vătafu în posluşania luĭ şi le-aŭ plătitŭ eĭ birulŭ şi angariile, rĕspunse pârâtulŭ că în tótă vătăşia luĭ n'aŭ avutŭ maĭ mulţĭ de câtŭ 3 dârvari şi 6 sĕracĭ de ómenĭ de a-ĭ posluşà, iară câţĭ maĭ mulţĭ se vorŭ aflà, să dee la dajdie; şi pentru acésta să se facă cercetare la faţa loculuĭ, şi pentru câţĭ ómenĭ se va dovedì că i-aŭ avutŭ vătafulŭ Moise în posluşania şi le plătea plăieşiĭ orênduelele, şi să facă catastihŭ curatŭ de numele lorŭ, şi din ce satŭ sunt, şi să se trimiţă la Măria Ta, şi după cum va fi porunca Mărieĭ Tale aşà se va urinà. Pentru pieile de lupŭ şi de vulpe, ce ḑicŭ că le-aŭ luatŭ vătafulŭ, şi pe unele le-

www.dacoromanica.ro

a plătitŭ cu câte ḑece douĕ-ḑecĭ de parale, iar pre altele nu le-a datŭ nimicŭ, rĕspunse Moise că în vremea Mărieĭ Sale Michaiŭ Vodă Şuţulŭ izvodindu-se mulţime de lupĭ, carĭ făceaŭ stricăciune la vite şi la omenĭ, după insciinţarea ce a luatŭ domnia, *a făcutŭ poruncĭ ca locuitoriĭ să facă vînătóre cu deadinsulŭ, să-ĭ prinḑă şi să-ĭ omóre, şi jupuindu-se, spre încredinţare, căpĕţînele şi urechile să se trimiţă de către ispravnicĭ aicĭ*, iar pieile să şi le iee locuitoriĭ înapoĭ, să facă ce va fi voia cu dînsele, şi locuitoriĭ plaiuluĭ acestuia prinḑêndŭ vre-o câţĭ-va lupĭ i-aŭ dusŭ la Ispravnicĭ, ale cărora urechĭ şi capete după poruncă s'aŭ trimesŭ aicĭ, iar pieile le-aŭ luatŭ eĭ şi le-aŭ vîndutŭ câte 2 zloţĭ pielea unde aŭ vrutŭ, iar altele staŭ şi până astăḑĭ, asemenea nicĭ vulpele nu le-aŭ luatŭ maĭ multŭ, de câtŭ numaĭ una, douĕ a-ĭ aduce ploconŭ, prinḑêndu-se înaintea judecăţiĭ că de va fi multe pieile lupilorŭ ce s'a prinsŭ din poruncă, cum şi vulpĭ sume marĭ, afară din celea ce le-aŭ adusŭ ploconŭ câte una, douĕ din buna-voia lorŭ, să le plătéscă; la acésta să se facă cercetare, şi pentru câte pieĭ va fi luatŭ Moise, atâtŭ de lupĭ, câtŭ şi de vulpĭ, fără de banĭ, să se facă catastichŭ şi să arate Mării Tale, şi după cum se va porunci aşa se va urmà. Pentru năpăstuirea, ce ḑicŭ că le-aŭ făcutŭ la primirea untuluĭ de Mutpahulŭ Impĕrătescŭ din anulŭ trecutŭ, de vreme ce vătafulŭ rĕspunse că pe câtă sumă de untŭ a făcutŭ tezlimŭ locuitoriĭ la magazie după teşcherelele primitoruluĭ ce i-aŭ adusŭ, le-aŭ plătitŭ ocaua po parale 11, după porunca ce aŭ fostŭ dată, şi maĭ vîrtosŭ că eĭ înşişĭ ḑiseră că după teşcherelele primitoruluĭ li s'aŭ plătitŭ, numaĭ la cântarŭ s'aŭ năpăstuitŭ, scoţêndu-li-se multă lipsă; şi pentru acésta să se cerceteze acolo, şi când nu le va fi plătitŭ vătafulŭ după teşcherelele primitoruluĭ, să se apuce să le plătéscă ocaua po parale 11, iară pentru că li s'aŭ scosŭ lipsă nu se învinovăţesce acum vătafulŭ a plăti acea lipsă, căcĭ de se cunósce eĭ năpăstuiţĭ, trebuia să fi arĕtatŭ de atuncĭ la ispravniciĭ judeţuluĭ, să le fi făcutŭ îndreptare, iară nu tocmaĭ acum când nu se póte face nicĭ o cercetare. Şi pentru a se descoperi dreptulŭ adevĕrŭ, să se orênduiască unŭ credinciosŭ alŭ Mărieĭ Tale (după cum şi jeluitoriĭ cerŭ), să iea de aicĭ pe amîndouĕ părţile, să-ĭ ducă în plaiŭ, şi prin marifetulŭ dumné-lorŭ ispravnicilorŭ judeţuluĭ, să cerceteze pentru tóte madelile, cu mijloculŭ ce se arată maĭ sus, şi să facă catastihŭ curatŭ să-lŭ trimiţă Mărieĭ Tale. Părerea spre isbrănirea acesteĭ pricinĭ, într'acestŭ chipŭ este; iară hotărîrea cea desĕvêrşită se va face de către Măria Ta. — 1794 Maiŭ 27. (1)

Vel Vist.

(1) Cod. XXVII, pag. 2 IX.

www.dacoromanica.ro

Plăieşii călăreţĭ, ce se numescŭ şi potecaşĭ, aĭ plaiuluĭ Telějenuluĭ cu Moise ce le-a fostŭ Vătavŭ, pentru talerĭ 44, i Pană Branţă, ce a fostŭ Pârcălabŭ la satulŭ Strâmbenĭ, totŭ dintr'acestŭ plaiŭ, pentru talerĭ 150, ce le-ar fi făcutŭ mâncătoriă.

Iŏ Alexandru Constantinŭ Moruzi Voevodŭ gpd. Zemle Vlachscoe. — După cum s'aŭ găsitŭ cu cale de către dumnė-luĭ Vel Vist., printr'acėstă anafora la care şi amîndouĕ părţile s'aŭ mulţumitŭ, întărimŭ şi Domnia Mea şi orênduimŭ mumbaşirŭ, ce este orênduitŭ cu deosebită porunca Domnieĭ Mele, să facă şi cercetarea ce se cuprinde maĭ jos. — 1794 Maiŭ 27.

Prea Inălţate Domne,

Plăieşiĭ călăreţĭ ce se numescŭ şi Potecaşĭ aĭ plaiuluĭ Telějenuluĭ din sud Saacŭ, prin jalba ce a datŭ Mărieĭ Tale, cerŭ dela Moise ce le-aŭ fostŭ Vătavŭ talerĭ 44, cu cuvîntŭ că, avêndŭ să ieae aceştĭ banĭ dela unulŭ Manole, vătavulŭ din vremea Nemţilorŭ, pentru care jeluindu-se la boeriĭ ispravnicĭ, a fostŭ poruncitŭ numitulŭ Moise a le face tacsilŭ, pe carĭ i-aŭ şi împlinitŭ de atuncĭ şi i-aŭ propritŭ la dênsulŭ, şi cerêndu-ĭ în multe rênduri nu a vrutŭ să-ĭ deie, cerêndu-ĭ acum ca să le plătėscă. Deosebitŭ de acėsta, din 20 plăieşĭ, ce sunt orênduiţĭ pentru paza potecilorŭ acestuĭ plaiŭ, numaĭ optŭ se află slujindŭ la trėba plaiuluĭ, iară pe 12 îĭ metahirisea pârâtulŭ Moise în trebile caseĭ luĭ, cerêndŭ ca, de vreme ce aceĭ 12 i-aŭ slujitŭ la însuşĭ trebile luĭ, să le plătėscă munca lorŭ în treĭ anĭ câtŭ aŭ fostŭ numitulŭ Moise vătafu. Aşişderea cu deosebită jalbă maĭ jăluesce Pană Brăţa, ce aŭ fostŭ pârcălabŭ la satulŭ Strâmbenĭ dintr'acestŭ plaiŭ, că în vremea vătăşieĭ luĭ Moise în douĕ rênduri i-aŭ trasŭ din baniĭ dăjdiilorŭ câte talere 75, care se facŭ talere 150, cu cuvîntŭ că-ĭ iea cu poruncă pentru cheltuelile luĭ, şi satu neţiindŭ în sėmă n'aŭ vrutŭ să-ĭ cisluiască, şi lipsindu-se elŭ din pârcălăbie aŭ rĕmasŭ păgubaşŭ, cerêndŭ că, de vreme ce i-aŭ plătitŭ dela dînsulŭ, să-ĭ plătėscă Moise luĭ şi elŭ, de va avė vre-o poruncă, să-şĭ caute cu satulŭ prin zapcilîcu vătafuluĭ de visterie. S'aŭ înfăţişatŭ amîndouĕ părţile înaintea mea, şi maĭ întâĭ întrebândŭ pe pârâtulŭ Moise pentru aceĭ talerĭ 44, ce i-aŭ împlinitŭ dela Manole, de ce pricină nu i-aŭ datŭ, şi respunse că dela acelŭ Manole numaĭ talere 24 aŭ făcutŭ taxilŭ şi le-aŭ ţisŭ jăluitorilorŭ ca să-ĭ iee, dar eĭ n'aŭ primitŭ, cu cuvîntŭ că aŭ să iee maĭ mulţĭ banĭ şi cerŭ pe toţĭ, cu tôte acestea şi dintr'aceştĭ maĭ sus numiţĭ împliniţĭ banĭ aŭ datŭ la

www.dacoromanica.ro

uniĭ din tovarăşiĭ lorŭ pe a mână câte unŭ zlotŭ şi câte unŭ leŭ, avêndŭ şi fóie de numele acelora carĭ aŭ luatŭ. Pentru acésta cercetătorulŭ, ce se va numì cu luminata porunca Mărieĭ Tale, pentru cele-lalte madele ale plaiuluĭ, va cercetà şi pentru acéstă pricină, fiindŭ şi Manole în partea loculuĭ, şi dovedindŭ că numaĭ 24 de leĭ aŭ împlinitŭ dela Manole, să se scadă ceea ce va fi datŭ plăeşilorŭ pe mână, fiindu-le lorŭ netăgăduiţĭ, şi ceea ce va rĕmâné asupra luĭ să-ĭ plătéscă plăeşilorŭ, iar pentru ceĭ ce lipsescŭ până la suma de tal. 44, să-şĭ caute cu Manole, şi fiindŭ datorie bună netăgăduită, să se facă dela dînsulŭ taxilŭ. Pentru aceĭ 12 potecaşĭ ce aŭ posluşitŭ în trebile luĭ Moise nu aŭ a face nicĭ unŭ davagilîcŭ, căcĭ vătafulŭ este datorŭ a păzì şi a străjuì plaiulŭ, însăşĭ potecaşiĭ sunt supuşĭ la ascultarea luĭ, a urmà povăţuirilorŭ luĭ şi a posluşì unde-ĭ va orênduì, iar când din nepază se va întîmplà a se face cusurŭ şi împotrivire la nizamŭ, vătafulŭ se învinovăţesce şi dela dînsulŭ să cere rĕspunsŭ pentru orĭ-ce întîmplare s'ar face împotrivă din nepaza potecilorŭ, iar nu dela plăeşĭ, măcar de i-ar metahirisì pe toţĭ în posluşania luĭ, numaĭ cusurŭ la datoria luĭ să nu se tacă, şi se judecă numaĭ când nu le va păzì rêndulŭ lorŭ a-ĭ pune la slujbă cu sĕptĕmâna; care la acésta, fiind-că însuşĭ eĭ aŭ mărturisitŭ că orênduelile li s'aŭ păzitŭ, n'aŭ nicĭ o dreptate a face nicĭ o cerere, ci să rĕmâie Moise nesupĕratŭ, fiind-că acésta este (nedescifrabilŭ). Pentru aceĭ talerĭ 150, de vreme ce rĕspunse Moise că tal. 71 aŭ fostŭ baniĭ cailorŭ şi ceĭ-lalţĭ datoria luĭ, ce avea să iee dela plaiŭ, şi atâta aŭ căḍutŭ to analogon şi pre acestŭ satŭ, se va cercetà acésta de către celŭ orênduitŭ la faţa loculuĭ, şi fiindŭ din baniĭ ce cu poruncă s'aŭ împlinitŭ, să nu fie silitŭ Moise a-ĭ plătì, dar nicĭ jăluitorulŭ să nu rĕmână păgubaşŭ a-ĭ plătì numaĭ dela dênsulŭ, ci să-ĭ plătéscă satulŭ, de-ĭ va fi rĕspunsŭ însă dela însuşĭ şi nu-ĭ va fi cisluitŭ în vremea pârcălăbieĭ luĭ, că una ca acésta n'aŭ fostŭ datoria numaĭ a luĭ ce totŭ satulŭ; şi urméză că iarăşĭ obştea tótă a aceluĭ satŭ să se împărtăşască la rĕspunderea lorŭ. Părerea mea într'acestaşĭ chipŭ este, iar hotărîrea se va face de către Inălţimea Ta. — 1794 Maiŭ 27. (1)

Vel Vistierŭ.

Carte deschisă la toţĭ maziliĭ breslaşĭ, ce sunt locuitorĭ în oraşulŭ Câmpu-Lungŭ. Vĕ facemŭ în scire că ne-amŭ însciinţatŭ Domnia Mea, cum că la pricinile ce s'ar întîmplà între voĭ séŭ cu vre-unulŭ din orăşenĭ Câmpu-Lungenĭ, carĭ după orênduiala şi obiceiulŭ oraşuluĭ sunt de a se cercetà de orênduitulŭ dela Domnia Mea epistatŭ alŭ oraşuluĭ, când sunteţĭ chemaţĭ

(1) Cod. XXVII, pag. 3.

www.dacoromanica.ro

de epistatŭ, însĕrcinaţĭ de a merge spre cercetare şi de a da ascultarea cea cuviinciósă, ci vĕ arĕtaţĭ cu împotrivire, nevrêndŭ să sciţĭ de judecată, cu pricină că sunteţĭ deosebiţĭ de orăşanĭ, care acéstă socotélă şi urmare a vóstră, cu care vĕ purtaţĭ, fiindŭ greşită şi fără de cuvîntŭ, *în vreme ce şi de sunteţĭ din mila Domnieĭ Mele la orênduiala dajdiilorŭ vóstre privileghiaţĭ şi cu osebire, dar la cele-lalte orênduelĭ şi obiceiurĭ, ce aŭ orăşanĭ în pricinĭ de judecăţĭ şi alte trebĭ ale oraşuluĭ, după privileghiulŭ Domnieĭ Mele sunteţĭ îndatoraţĭ de a fi următorĭ, ca nisce locuitorĭ aĭ oraşuluĭ, unde vĕ aveţĭ locuinţa şi alişĭ-verişulŭ vostru.* Dreptŭ aceea, vĕ poruncimŭ Domnia Mea să fiţĭ cu ascultare la orênduitulŭ epistatŭ al oraşuluĭ, spre a merge când sunteţĭ chiemaţĭ spre cercetare pentru pricinĭ de judecăţĭ saŭ pentru alte pricinĭ ale oraşuluĭ, fără a vĕ arĕtà cu împotrivire, căcĭ pentru cele neurmătóre amŭ datŭ poruncă epistatuluĭ să însciinţeze la dumné-luĭ Vel Postelnicŭ şi dumné-luĭ Vel Postelnicŭ să arate Domnieĭ Mele, spre a ĭ face osînda ceea ce se cade. 1794 Iunie 14. (1)

Anafora luĭ Vel Vornicŭ din 7 Augustŭ 1794, pentru alegerea de vătavŭ de către satele dintr'unŭ plaiŭ, cum că acele sate aŭ alesŭ şi daŭ chezăşie chiar pentru alesulŭ lorŭ; decĭ ispravniciĭ l'aŭ şi orênduitŭ vechilŭ de vătafŭ, până ce Domnitorulŭ va recunósce alegerea şi va da carte de vătăşie. Până la întărirea nouluĭ vătafŭ, fostulŭ vătafŭ a fostŭ împedicatŭ de a pornì din plaiŭ, până nu va predà plaiulŭ în primirea nouluĭ vătafŭ «şi până nu se va socotì pârcălabiĭ satelorŭ.» Prin acéstă anafora se stabilesce regula, că *locotenentulŭ saŭ vechilulŭ de vătafŭ nu are dreptulŭ să preleve avaeturile vătăşieĭ, adică caşulŭ, mielulŭ şi ḑiua de clacă „ce suntŭ orênduite, prin luminată carte de vătăşie venitŭ alŭ vătăşieĭ pe anŭ, pentru care rĕspunde şi vătafulŭ avaetŭ la dregătoria vornicieĭ. . . . . Aceste se cuvinŭ a fi ale luĭ Haleavătafŭ, iar nu vechiluluĭ luĭ;" acestŭ vechilŭ are a luà numaĭ simbria din zapcilîculŭ plaiuluĭ.*

A. Moruzi aprobă alegerea de vătafŭ a luĭ Iónŭ sin Diaconulŭ Stoianŭ şi poruncesce mareluĭ Logofĕtŭ de Ţéra-de-jos să-ĭ facă cartea de vătăşie, aprobândŭ regula din anafora, relativă la avaeturile vătăşieĭ. (2)

Orăşeniĭ birnicĭ din Câmpu-Lungŭ s'aŭ jeluitŭ luĭ Moruzi contra luĭ Sterie actualulŭ judeţŭ şi contra luĭ Neculaĭ Logofĕtulŭ şi a altorŭ mazilĭ şi breslaşĭ totŭ din Câmpu-Lungŭ. Domnitorulŭ a rênduitŭ pe Medelnicerulŭ Dumitrache să cerceteze reclamaţiunea primită contra abuzurilorŭ fiscale ale luĭ

(1) Cod. XXIII, fila 253 verso.
(2) Cod. XXVII, scara 13, fila 22, verso.

www.dacoromanica.ro

Sterie şi contra unorŭ fapte mişelescĭ, între altele că, *fiind-că a trecutŭ soţia unuia dintre jeluitorĭ înaintea soţieĭ judeluĭ, elŭ a ocărît-o şi a bătut-o, etc.*

Trimisulŭ domnescŭ constată întemeerea reclamaţiuneĭ contra judeluĭ, iar Domnitorulŭ pune resoluţie:

«Amŭ vĕḍutŭ Domnia Mea cercetarea şi anaforaua ce aĭ făcutŭ, din care pliroforisindu-ne Domnia Mea de faptele şi mişeliile numituluĭ judeţŭ, care cu scârbă le auḍimŭ Domnia Mea, spre a siluì muierĭ casnice şi a face urmărĭ de carĭ pe alţĭ orăşenĭ i se cădea luĭ a-ĭ înţelepţi, ca unŭ judeţŭ alŭ oraşuluĭ, iată îlŭ lipsimŭ Domnia Mea din judeţie şi să trimiţĭ acéstă a Nóstră domnéscă poruncă la orênduitulŭ postelnicelŭ, ca acolo în oraşŭ să pue să-lŭ bată la falangă cu 100 toiege la tălpĭ, şi după ce va împlini jeluitorilorŭ acele ce aveţĭ că aŭ rĕmasŭ datorŭ de a le da, să-lŭ apucĭ ca să dea şi talerĭ 300, din carĭ 150 să ieae mumbaşirulŭ postelnicelŭ trépedulŭ sĕŭ, iarŭ talerĭ 150 să-ĭ ieaĭ dumné-ta pentru ostenélă şi cheltuială, şi prin marifetulŭ dumné-luĭ Vel Postelnicŭ după obiceiŭ, să se alégă altŭ judeţŭ, să se aşeze în locŭ, să iea acum peşinŭ trébа judeţieĭ asupră-ĭ ...» 1794 Augustŭ 27. (1)

Pitacŭ din 10 Septembrie 1794 la Spătarŭ, la Aga şi la Vel Cămăraşŭ că, din pricina armelorŭ cu care se obicĭnuesce de pórtă neferiĭ asupră-le, se întîmplă multe atacsiĭ şi gâlceviri; să cbieme pre toţĭ zapciĭ marĭ şi să le dea poruncă că de acum înainte nicĭ neferiĭ, nicĭ altŭ orĭ-cine din breslele d-lorŭ, nicĭ dintre aĭ Curţeĭ, arme asupra lorŭ să nu pórte, iar pe care îlŭ va prinde purtândŭ arme să-lŭ trămiţă dreptŭ la puşcărie. (2)

Visterésa Moruzoïe cu Medelnicerulŭ Gregorie Grecénulŭ, pentru unŭ satŭ ce l'aŭ mutatŭ pre moşia dumné-luĭ.

Iŏ Alexandru Constantinŭ Moruzi Vvd. boj. mil. Zemle Vlachscoe.— Dumné-vóstre ispravnicilorŭ, amŭ vĕḍutŭ Domnia Mea anaforaua acésta, pentru care vĕ poruncimŭ, ca în vreme de primăvară, fiind-că acum nu este vreme să-ĭ rădicaţĭ pre toţĭ cu tóte ale lorŭ şi să-ĭ mutaţĭ la siliştea veche a lorŭ, şi cârciumă să n'aibă maĭ multŭ în spinarea satuluĭ dumné-eĭ Visteresiĭ, iar acolo unde din vechime va fi fostŭ la siliştea veche, acolo va avé. — 1794 Decembre 7.

(1) Cod. XXVII, scara 15, fila 29, versó.
(2) Cod. XXIII fila 275 verso.

www.dacoromanica.ro

Prea Inălțate Dómne,

Dumné-eĭ Visterésa Moruzóie aŭ jăluítŭ Mărieĭ Tale că alăturea cu o moșie a dumné-eĭ ce o are la acestŭ județŭ, care se numesce Sălciile, are și dumné-luĭ Medelnicerulŭ Grigorie Grecénulŭ, unde aŭ avutŭ dumné luĭ și satŭ pre moșia dumi-sale, și acum d-luĭ și-aŭ trasŭ satulŭ de unde-lŭ avea maĭ nainte și l'aŭ adusŭ totŭ pre moșia d-luĭ, dar alăturea cu satulŭ dumné-eĭ, și acésta aŭ făcut-o numaĭ ca să facă și cârciumă în spinarea moșieĭ dumné-eĭ, spre a puté vinde vinŭ îndestulŭ și pentru ca să-ĭ facă dumné-eĭ pagubă, enbodisindu-ĭ vînțarea vinuluĭ, și că ar fi maĭ făcutŭ odată cârciuma în spinarea moșieĭ dumné-eĭ, dar o aŭ taiatŭ, și acum pentru ca să nu maĭ aibă dumné-eĭ cuvîntŭ de a enbodisì cârciuma, s'aŭ mutatŭ și satulŭ, cerêndŭ dumné-eĭ acum a se rădicà acelŭ satŭ alŭ d-luĭ Medelniceruluĭ, să-lŭ ducă înapoĭ pre moșia dumné-luĭ, ce aŭ fostŭ siliștea cea veche și unde aŭ avutŭ maĭ nainte biserică, ca să nu maĭ aducă stricăciune și pagubă moșieĭ dumné-eĭ. Prin care jalbă ni se poruncesce de către Inălțimea Ta ca să cercetămŭ cu deamĕruntulŭ pentru acestŭ satŭ ce l'aŭ mutatŭ dumné-luĭ Medelnicerulŭ Grecénu alăturea cu satulŭ dumné-eĭ Vistieresiĭ, unde aŭ fostŭ șederea maĭ nainte și unde le-aŭ fostŭ biserica și siliștea veche, și de când i-aŭ mutatŭ lângă satulŭ dumné-eĭ, și câtŭ este departe dela o cârciumă până la alta, și de tóte pre largŭ să însciințămŭ Mărieĭ Tale curgerea pricініĭ. Sciutŭ să fie Inălțimiĭ Tale că, luminateĭ poruncĭ următorĭ fiindŭ, amŭ mersŭ la fața oculuĭ și, căutândŭ maĭ întâĭ unde aŭ fostŭ șederea acestuĭ satŭ a Medelniceruluĭ Grecénu, carele se numesce Slătiórele, amŭ vĕdutŭ că din siliștea cea veche, unde aŭ fostŭ satulŭ și biserica, și până unde l'a mutatŭ acum spre moșia dumné eĭ Vistieresiĭ, este diastimă ca de o jumĕtate de ceasŭ, iar dela satulŭ acesta Slătiórele, unde este mutatŭ, până la satulŭ dumné-eĭ Vistieresiĭ, este numaĭ ca ḑece stânjenĭ; întrebândŭ pre locuitoriĭ din satulŭ Slătiórele, de când s'aŭ mutatŭ din siliștea cea veche și pentru ce aŭ venitŭ în spinarea moșieĭ dumné-eĭ Vistieresiĭ, rĕspunseră, că mutarea lorŭ le este, uniĭ de unŭ anŭ, alțiĭ de astă-vară și alțiĭ de acum, și că aŭ fostŭ siliți de dumné luĭ Medelnicerulŭ Grecénu, stăpânulŭ moșieĭ, care se cunósce că numaĭ pentru interesulŭ cârciumiĭ aŭ făcut-o acésta dumné-luĭ Medelnicerulŭ, căcĭ cu pricina cârciumiĭ dumné-luĭ aduce pagubă la vînḑarea vinuluĭ dela cârciuma dumné-eĭ Vistieresiĭ. Și de cercetarea ce făcumŭ nu lipsimŭ a însciință; și aniĭ Mărieĭ Tale mulțĭ întru fericire. — 1794 Decembre 2. (1)

Costache Stef. Alecse, Medelnicerŭ.

(1) Cod. XXVIII, pag. 18, II-a.

www.dacoromanica.ro

Cu pitacŭ din Decembre 10 anulŭ 1794, Alexandru Moruzi condamnă pe Serdarulŭ Constantinŭ Cantacuzino, ispravniculŭ din Ploescĭ, la 100 leĭ trépădŭ în folosulŭ mumbașiruluĭ cercetătorŭ reclamațiuneĭ luĭ Dobrinŭ, slujitorŭ din Ploescĭ, asupra disuluĭ ispravnicŭ, ce a bătutŭ pe fiulŭ aceluĭ slujitorŭ cu 500 toiege la tălpĭ după pâra și arĕtarea luĭ Grigore călugĕrulŭ. Vodă totŭ odată, găsindŭ că slujitorulŭ a fostŭ pricinuitorulŭ începutuluĭ gâlcevcĭ cu vorbe de ocară și cu rĕspunsurĭ împotrivitóre, fiindŭ iubitorŭ de gâlcevurĭ și rĕsvrătitorŭ între ceĭ-lalțĭ slujitorĭ, ordonă să-lŭ scóță dintre slujitorĭ și să-lŭ dea la dajdie. Pe călugărŭ încă îlŭ surghiunesce la mănăstirea Têrgșorŭ, că de ce n'a potolitŭ gâlcéva «ca unŭ obrazŭ bisericescŭ, ci a datŭ pricină de maĭ multă scandelă». Ispravniculŭ Cantacuzino e condamnatŭ la amendă pentru porunca luĭ cea fără de orênduială.

De! 500 de toiege erà în adevĕrŭ fără orênduială! (1)

Pitacŭ la Caimacanulŭ Hangerliu din 1794 Decembre 18, vestindu-ĭ că, după rugăciunea luĭ ca să-lŭ slobódă din slujba Căimăcămieĭ, a rênduitŭ Caimacamŭ pe Alexandru Calfoglu biv Vel Clucerŭ. Domnitorulŭ porunceșce luĭ Hangerliu ca, până la sosirea nouluĭ Caimacamŭ, să cate trebile, și despre acéstă schimbare îĭ vestesce că a scrisŭ totŭ acum Divanuluĭ Craiovénŭ și la toțĭ ispravniciĭ. La sosirea nouluĭ Caimacamŭ, «să-ĭ facĭ teslimŭ tóte și să-ĭ paradosescĭ orĭ-ce trébă pe largŭ, și așà rĕmâindŭ dumnéluĭ în locŭ, veĭ avé voie a te ridicà.»

NB. Cu aceiașĭ dată Domnitorulŭ vestesce astă nouă Căimăcămie Divanuluĭ Craioveĭ și tuturorŭ boerilorŭ de acolo, spunêndu-le că Alexandru Calfoglu este «boerŭ practicosŭ, cercatŭ în slujbele Domnieĭ Mele de vrednicŭ și credinciosŭ și cu bunŭ ipolipsisŭ, căruia i-amŭ datŭ domnescile nóstre învĕțăturĭ pe largŭ, pentru buna urmare a trebilorŭ și pentru paza dreptățeĭ la toțĭ și întru tóte.» Ordonă boerilorŭ să asculte «ca unuĭ epitropŭ alŭ Domnieĭ Mele, cu tótă protomia.» Asemenea poruncĭ s'aŭ datŭ și la ispravniciĭ dela 5 județe de peste Oltŭ. (2)

La 23 Decembre 1794, Domnitorulŭ expediază din noŭ circulară la divaniștiĭ din Craiova, tuturorŭ boerilorŭ de acolo și la ispravniciĭ celorŭ 5 județe oltene, ca să recunóscă de Caimacamŭ «și ca unŭ epitropŭ alŭ Domnieĭ Mele» pre biv Vel Clucerulŭ Alexandru Calfoglu și să-ĭ dea ascultare întru tóte. (3)

(1) Cod. XXIII, fila 203.
(2) Cod XXIX, fila 3.
(3) Cod. XXIX, fila 4, verso.

www.dacoromanica.ro

Carte deschisă din 23 Decembre 1794, către toţĭ boerii Craioveĭ şi divaniţĭ, repeţindŭ însciinţarea de schimbarea Caimacamuluĭ Hangerliu prin Alexandru Calfoglu, adăogândŭ la anterióra circulară: «şi iată poruncimŭ ştrasnicŭ pentru ispravnicĭ, dregătorĭ şi pentru orĭ carele slujbaşŭ se află în tréba şi slujba Domnieĭ Mele, să-ĭ daţĭ ascultarea şi urmarea întru tóte poruncile Domnieĭ Mele, carĭ prin dumné-luĭ sunt date pe largŭ, spre a nu se face împotrivă, şi împreună cu dumné-luĭ să vĕ osîrduiţĭ la trebile judecăţilorŭ norodului în Divanŭ, unde să se păzéscă buna cuviinţă, căutândŭ tréba fără de pregetare şi judecândŭ fără deosebire pe celŭ micŭ cu celŭ mare ca şi pe celŭ mare şi micŭ, fiind-că judecata este a luĭ Dumneḑeŭ şi acésta este datoria celorŭ ce s'aŭ învrednicitŭ la dregătorie: a căută judecata şi necazulŭ sĕracilorŭ, silindu-se pentru dreptate spre a nu se face împotrivă.»

NB. Cu aceiaşĭ dată s'aŭ vestitŭ şi ispravnicilorŭ dela cele 5 judeţe de peste Oltŭ, cu ocasia plecăreĭ din Bucurescĭ a nouluĭ Caimacamŭ. (1)

Pitacŭ Domnescŭ către boeriĭ şi Caimacamulŭ Calfoglu din Craiova. Li se dă de scire «că aḑĭ la 14 Ianuarie 1795 pe dumné-luĭ cinstitŭ şi credinciosŭ boerulŭ Domnieĭ Mele *Nicolae Brâncovénu biv Vel Vist.*, *carele este evghenistŭ alŭ pămîntuluĭ acestuia, boerŭ dintre ceĭ d'întâĭ aĭ divanuluĭ Domnieĭ Mele*, practicosŭ şi cu bunŭ ipolipsisŭ la Domnia Mea, l'amŭ făcutŭ Domnia Mea *halia Vel Banŭ*, cinstindu-lŭ şi îmbrăcându-lŭ cu domnesculŭ nostru caftanŭ». Domnitorulŭ vestesce acésta Craiovenilorŭ, avêndŭ Marele Banŭ a cătà pricinile, «carĭ de obiceiŭ se cuvine la dregătoria Bănieĭ». — 1795 Ianuarie 14. (2)

Asemenea 5 cărţĭ s'a făcutŭ şi către ispravniciĭ de peste Oltŭ.

Pitacŭ la Spătarŭ din 18 Ianuarie 1795, să îndoiască căpitaniĭ privigherea la paza Dunăreĭ, după nizamulŭ ţĕreĭ, acum că Dunărea este îngheţată. Spătarulŭ să întăréscă poruncile către toţĭ căpitaniĭ, «ca fieşĭ-carele, dimpreună cu toţĭ ómeniĭ lorŭ deplinŭ, la locurile cele cuviincióse să păzéscă napristanŭ . . . . . fără de a lipsì vre uniĭ şi fără de a umblà încóce şi încolea, ca să nu se facă vre-unŭ cusurŭ la ale nizamuluĭ; şi până se va desgheţà Dunărea să nu lipséscă nicĭ unulŭ cu pricină de rêndŭ, ci toţĭ fără de rêndŭ să se afle păzindŭ ḑiua şi nóptea.» (3)

Publicaţiĭ la tóte judeţele, din 9 Martie 1795 şi la Caimacamulŭ Craioveĭ pentru pădurĭ să nu se maĭ tae de locuitorĭ.

Să-şĭ scótă şi vitele din pădurĭ. (4)

(1) Cod. XXIX, fila 4, verso.
(2) Cod. XXIX, fila 5 verso.
(3) Cod. XXIX, fila 12.
(4) Cod. XXIX, fila 20.

www.dacoromanica.ro

17 cărţĭ la ispravnicĭ şi una la Caimacamŭ, din 20 Martie 1795.

Ve facemŭ Domnia Mea în scire, pentru rêndulŭ slujbeĭ vornicieĭ, câtŭ şi pentru rênduiţiĭ cu acéstă slujbă a vornicieĭ, avemŭ Domnia Mea în sciinţă că nu se pórtă bine şi cu dreptate la căutatulŭ slujbeĭ, dar şi pentru locuitoriĭ însuşĭ de obşte, carĭ aŭ vite, avemŭ maĭ vîrtosŭ Domnia Mea adevĕrate însciinţărĭ cum că nicĭ unŭ felŭ de pază nu facŭ vitelorŭ lorŭ şi din rĕŭ năravŭ obicĭnuindu-se a le lăsà slobode fără de nicĭ o pază, calcă semĕnăturele de bucate şi stricà şi sfăramà holdele de peste câmpurĭ şi le mănâncă cu rădĕcina din pămîntŭ, la care cu multă trudă şi ostenélă se muncescŭ şi se silescŭ creştiniĭ şi aştéptă cu mare nădejde şi bucurie ródele lorŭ, în câtŭ pe lângă lipsa din seceta ce de la Dumneţeŭ aŭ fostŭ într'acestŭ timpŭ trecutŭ, s'aŭ pricinuitŭ la acele puţine bucate şi călcare şi stricăciune din pricina vitelorŭ carĭ umblă slobode fără nicĭ o pază; care acéstă rea obicĭnuinţă şi urmare pricinuitóre de pagubă şi stricăciunea bucatelorŭ în toţĭ timpiĭ, vrêndŭ Domnia Mea cu hotărîre a lipsì din ţéră cu totulŭ şi a fi semĕnăturele peste tótă vremea bine păzite şi ferite de vite, iată vĕ poruncimŭ Domnia Mea, ca să daţĭ straşnicĭ poruncĭ tuturorŭ locuitorilorŭ de obşte şi câţĭ aŭ vite verĭ de ce tréptă arŭ fi, bisericéscă şi mirenéscă, şi făr de voia lorŭ să-ĭ faceţĭ să se părăséscă de acéstă rea obicĭnuinţă a-şĭ lăsà vitele slobode şi fie-care să şi le păzéscă, şi la tóte satele şi cătunele să aibă văcarŭ şi păstorŭ rênduitŭ de tréba lorŭ, ferindu-le în totŭ chipulŭ de a nu călcà în semĕnăturĭ de bucate, nu numaĭ dela Sf. Gheorghe înainte până la vremea ce se strîngŭ bucatele de pe câmpŭ, ci şi acum în vremea primăvereĭ până la Sf. Gheorghe încă să fie vitele oprite de a călcà şi a pasce grânele, órzele, meiele saŭ orĭ-ce semĕnătură, şi să se pască în câmpurĭ şi în locurĭ slobode, lipsindŭ cu totulŭ sloboţenia aceea ce vrea ca s'o aibă până la Sf. Gheorghe, în vreme ce este cunoscutŭ că a intrà vitele în semĕnăturĭ şi a le călcà şi a le pasce, scoţêndŭ cu gura din pămîntŭ firulŭ grâuluĭ şi alŭ orzuluĭ cu rădĕcina luĭ, maĭ vîrtosŭ acum că pămîntulŭ este şi umedŭ şi cu piciórele cufundândŭ pe unde calcă, nu este cu putinţă a nu pricinui împuţinare şi stricăciune la rodulŭ acelorŭ semĕnăturĭ, ci cu totulŭ şi peste tótă vremea să fie semĕnăturile bucatelorŭ ferite până la vremea ce se strîngŭ, făcêndŭ pe locuitorĭ să înţelégă şi să scie hotărîtŭ că de nu se vorŭ părăsì de acestŭ nărăvŭ, nu numaĭ nu vorŭ fi mântuiţĭ cu a plăti adecă prin ispăşania aceea ce este obicinuită paguba, ci pe lângă acea plată vorŭ avé a se pedepsì deosebitŭ; care

www.dacoromanica.ro

şi când veţĭ vedé că nicĭ după acésta nu se părăsescŭ, să aveţĭ a însciinţà Domnieĭ Mele, fără de a o trece cu nebăgare de sémă, ca să se facă de Domnia Mea unŭ schepsisŭ şi o hotărîre la acésta, pentru că nu este lucru de suferitŭ a se lăsà să curgă acestŭ rĕŭ în maĭ multă sloboḑenie. De altă parte să poruncescĭ straşnicŭ şi Vornicilorŭ, ca nu cum-va şi eĭ, cu gândŭ de viclenie să se arate neîngrijitorĭ de paza vitelorŭ şi să dea cu meşteşugŭ voie celorŭ ce aŭ vite a le lăsà slobode ca să calce, să strice semĕnăturile, cu gândŭ spre a face ispăşanie şi spre a se îndestulà de glóbă, pentru că şi eĭ dovedindu-se într'o faptă vicléná ca acésta, cu têrgulŭ şi cu ocna se vorŭ pedepsì. Iar dumné-vóstre ispravnicilorŭ să o faceţĭ acéstă trébă din cele maĭ trebuincióse şi maĭ folositóre şi cu osîrdie şi cu silinţă să o puneţĭ în faptă precum poruncimŭ, spre a se urmà negreşitŭ, şi să nu vĕ purtaţĭ cu amelie, lăsândŭ ca să curgă maĭ multŭ acestŭ rĕŭ, care este stricăciune şi pagubă de obşte, căcĭ pe lângă dînşiĭ să sciţĭ că negreşitŭ vĕ veţĭ învinovăţi şi vĕ veţĭ şi pedepsi, ca nisce leneşĭ fără de grijă de celé bune şi neurmătorĭ poruncilorŭ Domnieĭ Mele, şi la multă scârbă şi turburare Ne veţĭ aduce. Şi în scurtŭ, luândŭ Domnia Mea însciinţare, orĭ din jeluirile locuitorilorŭ séŭ din cercetările ce avemŭ să facemŭ, cum că s'aŭ călcatŭ semĕnăturele cuĭ-vaşĭ de vite, să sciţĭ că, atâtŭ locuitoriĭ ce nu-şĭ vorŭ pune văcarŭ, câtŭ şi Vorniceiĭ, nu vorŭ scăpà de urgia Domnieĭ Mele, dar maĭ alesŭ dumné-vóstre straşnicŭ vĕ veţĭ pedepsi.—1795 Martie 20. (1)

Cu pitaculŭ din 5 Maiŭ 1795 către Vorniculŭ politieĭ, Domnitorulŭ arată că pentru vătăşeiĭ mahalalelorŭ sunt rĕspunḑĕtorĭ mahalagiiĭ respectivĭ carĭ îĭ alegŭ, când vătafulŭ va mâncà niscare-va banĭ séŭ când va fugì cu niscare-va banĭ domnescĭ. (2)

La 20 Maiŭ 1795, Moruzi Vodă ordonă egumenuluĭ dela Sărindarŭ să pună la dispositiunea visterieĭ camerele necesare ce le va alege Vel Vist., fiind-că acolo «este să se mute domnésca nóstră visterie.» (3)

Pitacŭ la Alexandru Calfoglu Caimacamulŭ Craioveĭ, pentru hoţĭ, din 27 Iulie 1795.

«Cinstitŭ şi credinciosŭ boerule alŭ Domnieĭ Mele Alexandru Calfoglu biv Vel Clucerŭ Caimacamulŭ Craioveĭ, sănătate! Iţĭ facemŭ în scire, că în vreme ce domnia are orênduite atâtea şi atâtea căpităniĭ cu o mulţime de

(1) Cod. XXIX, fila 29 verso.
(2) Cod. XXVIII, scara 5, fila 28, verso.
(3) Cod. XXIX, fila 65, verso.

www.dacoromanica.ro

slujitorĭ i de poterașĭ pretutindenea și la fieș-care județŭ, pentru paza și străjuirea de hoțĭ și de ómenĭ rĕĭ, în câtŭ nicĭ o țĕră nu are atâtea poterĭ și atâta mulțime de ómenĭ la trĕba acésta, a auḑi Domnia Mea când la unŭ locŭ când la altulŭ cete de hoțĭ și de ómenĭ rĕĭ ivindu-se pe aicĭ pe colea și âmblândŭ prin mijloculŭ atâtorŭ slujitorĭ și poterașĭ, care avemŭ orênduițĭ, acésta ne aduce la multă turburare și neodihnă, care nu urméză din altŭ fără de numaĭ că căpitaniĭ nu sunt la trĕba lorŭ cu toțĭ slujitoriĭ și poterașiĭ deplinŭ, pentru că pe uniĭ îĭ provalisesce cu ispravniciĭ de îĭ facŭ ómenĭ aĭ lorŭ, de carĭ ieaŭ slujitoriĭ i poterașiĭ, ce sunt rênduițĭ pentru trĕba hoțilorŭ, și nu are cine să âmble după hoțĭ; iar alțiĭ din căpitanĭ, și pentru interesurile lorŭ, nu-șĭ ținŭ ómeniĭ pe toțĭ în slujbă, metahirisindu-ĭ la alte trebĭ și slujbe ale lorŭ; dela alțiĭ ieaŭ banĭ și-ĭ lasă sloboḑĭ, rĕmâindŭ la trĕbă numaĭ cu câte doĭ treĭ; alțiĭ nu-ĭ aŭ de locŭ și așà numaĭ cu numele sunt atâția poterașĭ și slujitorĭ, fără de a fi la slujbă și la trĕbă. Pentru care iată într'adinsŭ s'aŭ trimisŭ din spătărie acestŭ zapciŭ cu catastihŭ anume dela visteria Domnieĭ Mele de suma slujitorilorŭ i poterașilorŭ ce sunt la fieș-care județŭ și cu cărțile Domnieĭ Mele deschise către ispravnicĭ din câte 5 județe i către polcovnicĭ și către căpitanĭ, care cetindu-le veĭ înțelege pe largŭ. De care poruncimŭ dumitale strașnicŭ, ca după catastihulŭ Visterieĭ, ce se trimite, să facĭ căutare și cercetare și să-ĭ îndatorescĭ apoĭ, atâtŭ pe ispravnicĭ câtŭ și pe toțĭ căpitaniĭ, maĭ întâĭ a-șĭ face slujitoriĭ și poterașiĭ deplinŭ fieș-care la căpitănia luĭ, și alŭ doilea nicĭ ispravniciĭ să nu iea maĭ multŭ pe slujitorĭ și pe poterașĭ dela trĕba ce sunt orênduițĭ a străjuireĭ și a prindereĭ hoțilorŭ, nicĭ căpitaniĭ să nu se cuteze maĭ multŭ a ĭ metahirisi la alte trebĭ și interesurĭ ale lorŭ, séŭ a le luà banĭ, ci pe toțĭ deplinŭ pururea să-ĭ aibă la trĕba și străjuirea hoțilorŭ.» Domnitorulŭ termină amenințândŭ pe Caimacamŭ, déca nu va priveghia întocmaĭ îndeplinirea ordinuluĭ.

In acelașĭ sensŭ s'a scrisŭ și la ceĭ 5 ispravnicĭ de județe de peste Oltŭ și unŭ pitacŭ către Vel Spătarŭ. (1)

Pitacŭ la ispravniciĭ de Argeșŭ din 15 Noembrie 1795 pentru unŭ Menderlâŭ, zapciŭ în plasa Topologuluĭ, care a făcutŭ jafurĭ, anunțându-le că a rênduitŭ unŭ mumbașirŭ, care să aducă înaintea dumné lorŭ pe acusatulŭ Menderlâŭ, «unde înfățișându-lŭ cu păgubașiĭ și jăfuițiĭ ceĭ maĭ jos numițĭ, să cercetațĭ dumné-vóstre ispravnicilorŭ amîndoĭ», și prin mumbașirŭ să despăgubéscă pe ceĭ jăfuițĭ și după aceste, «băgêndu-lŭ în fiare, să-lŭ dațĭ în mânele orênduituluĭ mumbașirŭ, să-lŭ aducă aicĭ la Domnia Mea.» (2)

(1) Cod. XXIX, fila 96, verso.
(2) Cod. XXIX, fila 125.

www.dacoromanica.ro

Prea Inălțate Dómne,

După jalba ce aŭ datŭ Inălțimeĭ Tale locuitoriĭ satelorŭ ot plaiulŭ Ialomițiĭ dintr'acestŭ județŭ pentru Panaitŭ polcovniculŭ, ce le este vătafŭ cum că i-ar fi jefuitŭ fără de orênduială și pe uniĭ i-ar fi bătêndŭ fără de milostivire; în dosulŭ jălbeĭ lorŭ, suntemŭ porunciți de către Inălțimea Ta ca să cercetămŭ întâĭ aicea în fața loculuĭ și să însciințămŭ Mărieĭ Tale, și de va fi învinovățitŭ să orênduimŭ vechilŭ a căuta trebile plaiuluĭ, și pe vătafŭ împreună cu jeluitoriĭ să-ĭ trimitemŭ la luminatulŭ Divanŭ alŭ Mărieĭ Tale. După luminată poruncă amŭ cercetatŭ întâĭ prin tóte satele, cu omŭ orênduitŭ într'adinsŭ, după care amŭ adusŭ și înaintea nóstră de i-amŭ cercetatŭ de iznóvă câte unŭ satŭ de față cu vătafulŭ, și pentru tóte arătările jeluitorilorŭ și netăgăduitele rĕspunsurĭ ale vătafuluĭ prin douĕ catastișe le arĕtămŭ Mărieĭ Tale, după care, nemulțămindu-se plăiașiĭ de aicea, cerură a veni și la luminatŭ Divanulŭ Inălțimeĭ Tale, ca să se înfățișeze, fiind-că cea maĭ mare cerere a lorŭ este ca să li se orênduiască altŭ vătafŭ pămênténŭ de aicea, care va fi primitŭ plaiuluĭ spre a-ĭ ajutorà la neputințele lorŭ, pentru care insciințămŭ Mărieĭ Tale, și aniĭ Inălțimeĭ Tale dela Dumnedeŭ multĭ întru fericire. — 1795 Novembre 22.

Aĭ Mărieĭ Tale prea plecate slugĭ:

Theodoros Iuliana, Grigorie Hrisoscoleŭ.

Dumné-ta biv Vel Vistierŭ Moruzi i dumné-ta Vel Dvornicŭ Manolache Cretulescu și dumné-ta Vel Vistierŭ, înfățișândŭ vătafulŭ de Divanŭ pe amîndouĕ părțile înaintea dumné-vóstre, cu acéstă insciințare și cercetărĭ ce s'aŭ făcutŭ de către ispravniciĭ județuluĭ la fața loculuĭ, să le cercetațĭ cu de amĕnuntulŭ tóte acestea și să ne faceți anafora. — 1795 Novembre 25.

Prea Inălțate Dómne,

După luminată porunca Mărieĭ Tale, vătafulŭ de Divanŭ înfățișândŭ pe jeluitoriĭ plăieșĭ înaintea nóstră cu Panaitŭ polcovniculŭ, vătafulŭ lorŭ, unde cetindŭ catastișele ce sunt iscălite de dumné-lorŭ ispravniciĭ, cuprindĕtóre de cererile jeluitorilorŭ și de rĕspunsurile vătafuluĭ, după multele lorŭ prigonirĭ și ale nóstre cercetărĭ, în cea maĭ după urmă aŭ căḑutŭ numițiĭ plăieșĭ și, dintru a lorŭ bună-voință, s'aŭ împăcatŭ și s'aŭ învoitŭ cu numitulŭ vătafŭ prin zapisŭ, ce aŭ datŭ la mânile vătafuluĭ, iscălitŭ de toțĭ plăieșiĭ câțĭ se aflarĕ aicĭ, vechilĭ fiindŭ și din partea celor-lalțĭ, ce lipsescŭ acolo în plaiŭ, în care se cuprinde fiesce-care satŭ câțĭ banĭ aŭ luatŭ acum dela vă-

www.dacoromanica.ro

tafŭ, cu care zapisŭ viindŭ cu toţiĭ de faţă înaintea nóstră, arĕtase că de a lorŭ bună-voie l'aŭ datŭ şi s'aŭ împăcatŭ, primindŭ dela numitulŭ vătafŭ şi baniĭ ce se cuprinde în zapisŭ întru cea desĕvêrşită izbrănire şi răfuire de către dînsulŭ, şi aşà pentru tóte madelele cererilorŭ şi prigonirilorŭ dintre dînşiĭ, rĕmaseră a fi isbrăniţĭ. Iar pentru cererea ce facŭ, de a nu maĭ fi numitulŭ Panaitŭ vătafŭ acolo în plaiŭ, fiind-că şi însuşĭ Panaitŭ se apĕră şi se lépĕdă, ḑicêndŭ că nicĭ elŭ nu maĭ primesce de a le maĭ fi vătafŭ, pentru acésta rĕmâne la luminata hotărîre şi porunca Mărieĭ Tale. Iar pentru deosebitulŭ catastihŭ ce este iscălitŭ iar şi de d-lorŭ ispravniciĭ, de cele ce aŭ datŭ satele numituluĭ plaiŭ în doĭ anĭ şi jumĕtate, cu nume de orênduelĭ ale vistierieĭ, şi sunt în bănuială că vorŭ fi printre dînsele şi mâncătoriĭ ale vătafuluĭ, iar vătafulŭ arată că împlinirea tuturorŭ acestora s'aŭ făcutŭ prin poruncĭ isprăvnicescĭ, fiind-că aceste madele nu sunt intrate întru împăcăciunea şi învoiala ce aŭ făcutŭ, şi fu mulţămitŭ vătafulŭ a se face orĭ-ce felŭ de cercetărĭ, pentru acestea dar, fiind-că în catastihulŭ d-lorŭ ispravnicilorŭ nu arată fieş-care condeiŭ de dată şi lună cu veleatu, nu se putŭ luà nicĭ o pliroforie de aicĭ de istracturile vistierieĭ; ci pentru acésta găsimŭ cu cale să se facă amĕruntă cercetare de către d-lorŭ ispravniciĭ, căcĭ pentru verĭ-ce pricină şi cerere a visterieĭ ce s'aŭ făcutŭ dela judeţŭ sunt poruncĭ domnescĭ şi ale vistierieĭ acolo la isprăvnicatŭ; asemenea şi vătafulŭ plaiuluĭ are sineturile d-lorŭ ispravnicilorŭ, după carĭ aŭ făcutŭ împlinire dela locuitorĭ, şi aşà acolo înfăţişându-se poruncile domnescĭ cu sineturile isprăvnicescĭ, se póte lesne a se luà socotéla, şi care condeiŭ nu va fi sub iscălitura isprăvnicéscă şi nu va fi poruncă domnéscă, se înţelege că este mâncătorie a vătafuluĭ şi că aŭ luatŭ rĕŭ, se face tacsilŭ. Iar pentru baniĭ carelorŭ salahorilorŭ de Ismailŭ şi Chilia, pentru acésta amŭ cercetatŭ istracturile Visterieĭ şi s'aŭ vĕḑutŭ că cu adevĕratŭ pe şépte lunĭ aŭ fostŭ orênduiala să plătéscă, precum se arată şi în catastihŭ că aŭ datŭ, iar nu pe şése, cătŭ a datŭ numaĭ, după bănuiala lorŭ. Ci cu luminată porunca Mărieĭ Tale într'acestaşĭ chipŭ vorŭ urma d-lorŭ ispravniciĭ la acésta. — 1795 Novembre 30.

Biv Vel Vistierŭ, Vel Vornicŭ, Vel Vistierŭ.

Iŏ Alexandru Constantinŭ Moruzi Voevodŭ i Gospodŭ Zemle Vlachscoe.— Intărimŭ Domnia Mea anaforaua d-lorŭ orênduiţilorŭ treĭ boerĭ, ca pentru pârile celorŭ-lalte madele, carĭ s'aŭ învoitŭ şi s'aŭ împăciuitŭ, să aibă a fi cu acésta isbrăniţĭ bine unulŭ de către altulŭ, şi numitulŭ Panaitŭ polcovniculŭ poruncimŭ să lipséscă din vătăşie şi să se facă alegere de altulŭ, după osebită porunca Domnieĭ Mele ce amŭ datŭ. Iar pentru madelele visterieĭ, orênduimŭ pe sluga Domnieĭ Mele să mérgă la ispravniciĭ jude-

www.dacoromanica.ro

ţuluĭ, cu amîndouĕ părţile faţă, unde straşnicŭ poruncimŭ Domnia Mea, ispravnicilorŭ, să aveţĭ a face cercetarea, aceea ce se cuprinde în anafora, după cum aşà vi se cădé să o faceţĭ dintâiaşĭ dată şi să fi arĕtatŭ Domnieĭ Mele tréba sĕvêrşită, pentru că orênduelele şi poruncile visterieĭ aŭ fostŭ tóte date în scrisŭ, cu cărţĭ sub pecete domnéscă la isprăvnicie, care cărţĭ şi poruncĭ trebue să fie faţă la isprăvnicatŭ, orĭ însuşĭ acele, séŭ în condică la sameşulŭ judeţuluĭ trebue să fie trecute, atâtŭ poruncile domnescĭ câtŭ şi orênduelele ce aŭ făcutŭ ispravniciĭ în plaiŭ; iar de nu se află acele poruncĭ domnescĭ trecute, cum şi orênduelele ce aŭ făcutŭ ispravniculŭ, este învinovăţire a ispravnicilorŭ şi a sameşuluĭ. Dreptŭ aceea, poruncile domnescĭ şi sineturile isprăvnicescĭ iscălite şi luările vătafuluĭ din plaiŭ probăluindu-le, unde acolea în judeţŭ se află şi Paharniculŭ Alexandri, ce aŭ fost ispravnicŭ, câte luaturĭ se va găsi maĭ multŭ séŭ făr de poruncă în scrisŭ, aceea este mâncătorie a vătafuluĭ, care şi poruncimŭ straşnicŭ să se împlinéscă de către orênduitulŭ zapciŭ dela vătafŭ, până la una, şi să se întórcă pe la mâna fiteş-căruia locuitorŭ, dela care să se iea adeverinţe cum-că şi-aŭ primitŭ dreptulŭ lorŭ; şi aşà să avemŭ Domnia Mea însciinţare de sĕvêrşirea poruncĭ. — 1795 Dec. 3. (1)

Vel Logofĕtŭ.

Pitacŭ la Spătarulŭ, din 13 Decembre 1795, să iea dela închisórea vătafuluĭ de visterie pe Păunŭ, ce a fostŭ căpitanŭ la Ialomiţa, a căruia vinovăţire s'a făcutŭ cunoscută prin cercetările ce s'aŭ făcutŭ dela visterie, şi după ce-lŭ va pedepsi cu 80 toiege la tălpĭ, să-lŭ trămiţă surghiunŭ la Snagovŭ şi să-lŭ ţie acolo până la altă poruncă. (2)

Pitacŭ din 2 Ianuarie 1796, provocatŭ de jalba potecaşilorŭ din plaiulŭ Cozieĭ contra cereresĭ ce li se face de către ispravnicĭ de preţŭ nesuferitŭ pentru jderiĭ, ce după obiceiŭ aŭ a da aceĭ potecaşĭ. Domnitorulŭ dispune că potecaşiĭ nu vorŭ da după obiceiŭ de câtŭ odată pe anŭ, la sf. Vasile, câte unŭ jderŭ, iar de nu vorŭ avé jderŭ, ispravniciĭ să nu le céră maĭ multŭ de talerĭ 3 în locŭ de jderŭ şi aceştĭ banĭ să se iea directŭ dela potecaşĭ, «iar să nu ĭ tragă dela baniĭ domnescĭ aĭ visterieĭ, aĭ dăjdieĭ plaiuluĭ, nicĭ maĭ nainte de vreme.»

In asemenea sensŭ s'aŭ scrisŭ şi ispravnicilorŭ judeţuluĭ. (3)

(1) Cod. XXVIII, pag. 36.
(2) Cod. XXIX, fila 135.
(3) Cod. XXIX, fila 140.

www.dacoromanica.ro

Vel Spătarŭ şi Vel Vist. presintă, în 12 Ianuarie 1796, o anafora, regulândŭ orele necesare pentru mergere din Bucurescĭ în tóte capitalele de judeţe, a lefegiilorŭ spătărescĭ cu cărţile domnescĭ, însă pe 6 lunĭ de iarnă câte 8 césurĭ pe ḑi, şi pe 6 lunĭ de vară câte 11 césurĭ pe ḑi. Se cere ca Vodă să ordone ispravnicilorŭ, ca orĭ-când vorŭ primì cu lefegiĭ poruncĭ domnescĭ şi cărţile visterieĭ, să însemne de-asupra pliculuĭ la ce ḑi şi césŭ aŭ ajunsŭ şi la ce ḑi şi césŭ aŭ pornitŭ de acolo îndărătŭ.

Vodă aprobă orariulŭ şi propunerea celorŭ doĭ divanişti, în 15 Ianuarie 1796, şi se dispune a fi trecutŭ în condica Divanuluĭ, a visterieĭ şi a spătărieĭ.

S. D.

Pitacŭ din 16 Ianuarie 1796, către Ispravniciĭ de judeţe.

«Vĕ facemŭ în scire, că vĕḑêndŭ Domnia Mea o nesuferită zăbavă la lefegiiĭ spătărescĭ, carĭ sunt purtătorĭ cărţilorŭ şi poruncilorŭ domnescĭ ce se trimitŭ şi vinŭ de pe la judeţe, atâtŭ celorŭ ce se daŭ dela visteria Domnieĭ Mele câtŭ şi dela Divanŭ, amŭ poruncitŭ într'adinsŭ la dumnė-lorŭ cinstiţiĭ şi credincioşiĭ boeriĭ Domnieĭ Mele Vel Spătarŭ şi Vel Vist., carĭ după depărtarea fieş-căruia judeţŭ de Bucurescĭ şi până unde se află starea isprăvnicieĭ, aŭ socotitŭ césurile şi ḑilele în câtŭ are a merge şi în câtŭ are a se întórce, şi ne-aŭ făcutŭ anafora, prin care ne-aŭ arĕtatŭ, osebitŭ pe 6 lunĭ de iarnă şi osebitŭ pe 6 lunĭ de vĕră, adecă ḑiua ierneĭ socotită pe 8 césurĭ şi ḑiua vereĭ pe 11 césurĭ; după care iată se trimite şi dumnė-vóstre pentru judeţulŭ acela însemnare, cum veţĭ vedė maĭ în jos, ca să vĕ fie sciută; după care acéstă socotélă a césurilorŭ are a se luà sėma fieş-căruia lefegiŭ ce vi se trimite cu cărţĭ, atâtŭ pentru mergere câtŭ şi pentru întórcere cu rĕspunsŭ, şi a se şi pedepsì celŭ vinovatŭ, carele va face maĭ multă întârḑiere şi zăbavă la poruncile domnescĭ. Pentru care vĕ poruncimŭ Domnia Mea, să fiţĭ datorĭ ca, orĭ-când veţĭ primì cu lefegiĭ cărţile şi poruncile Domnieĭ Mele, orĭ dela visterie saŭ dela Divanŭ, să aveţĭ a însemnà de-asupra pliculuĭ saŭ cărţeĭ la ce ḑi şi la ce césŭ a ajunsŭ, şi de acolo pornindu-se aicĭ rĕspunsulŭ, iarăşĭ asemenea să aveţĭ a însemnà césulŭ şi ḑiua cândŭ aţĭ pornitŭ pe lefegiŭ de acolo, ca să se vaḑă aicĭ la visterie saŭ la Divanulŭ Domnieĭ Mele. (1)

(1) Cod. XXIX, fila 143, verso.

www.dacoromanica.ro

Din Bucurescĭ	Până la reşedinţele isprăvnicescĭ	Pe 6 lunĭ de iarnă dela Octomvre — sfîrşitulŭ luĭ Martie, socotindu-se ḑiua de césurĭ 8*	Pe alte 6 lunĭ de vară dela 1 Aprilie—sfîrşitulŭ luĭ Septemvre, socotindu-se ḑiua de césurĭ 11
		Césurĭ	Césurĭ
Din Bucur.	La Urzicenĭ	9	9
«	« Buzĕŭ	18	18
«	« Focşanĭ	30	30
«	« Ploescĭ	13	13
«	« Saacŭ	14	14
«	« Têrgovişte	12	12
«	« Pitescĭ (Argeş)	18	18
«	« Câmpu-Lungŭ	27	27
«	« Ogrăḑenĭ (Vlaşca)	6	6
«	« Ruşiĭ-de-vede	20	20
«	« Slatina	30	30
«	« Caracalŭ	32	32
«	« Rîmnicu (Vîlcea)	29	29
«	« Craiova	36	36
«	« Cerneţĭ	52	52
«	« T.-Jiuluĭ (Gorjŭ)	46	46
«	« Sloboḑia gpd.	34	34

S'a făcutŭ şi publicatŭ la tóte judeţele şi la Caimacamŭ şi s'a trecutŭ în condica de poruncĭ. (1)

*) In acestaşĭ actŭ există, alăturea cu numĕrulŭ césurilorŭ, şi o rubrică a ḑilelorŭ de iarnă, socotite din numĕrulŭ totalŭ de césurĭ pe ḑi câte 8 césurĭ, şi o altă rubrică a ḑilelorŭ de vară, câte 11 césurĭ ḑiua. Aceste rubricĭ conţinŭ ḑilele în cifre (2, 3, 4... etc.) şi în fracţiunĭ de ḑile; aceste fracţiunĭ sunt representate prin nisce semne, a cărorŭ deslegare e de o cam dată cu neputinţă, fiindŭ aceste semne pentru întâia dată întilnite în paleografia română.

Le-amŭ fi datŭ în facsimile alăture cu cifrele representândŭ numĕrulŭ de ḑile; dar însăşĭ calcularea în cifre a ḑilelorŭ, din numĕrulŭ césurilorŭ, e cu *deseĕvêrşire* greşită de scriitorulŭ actuluĭ în cestiune.

Pentru noĭ e de ajunsŭ, că scimŭ numĕrulŭ de césurĭ ce se făceaŭ dela Bucurescĭ la reşedinţele ţinutale; acésta e cestiunea importantă pentru noĭ.

(1) Cod. XXXI, fila 30 verso şi 31,

www.dacoromanica.ro

In loculŭ luĭ Alexandru Calfoglu biv Vel Clucerŭ, care s'a rugatŭ să fie liberatŭ din slujba Căimăcămieĭ, «ajungêndŭ la slăbiciune şi neputinţă», Vodă numesce la 10 Martie 1796 pre biv Vel Postelnicŭ Alexandru Gherache, «carele este cercatŭ în slujbele Domnieĭ Mele de vrednicŭ, practicosŭ şi înţeleptŭ, asupra căruia avêndŭ Domnia Mea totŭ ipolipsisulŭ bunŭ şi nădejdea credinţeĭ şi a dreptăţeĭ.»

In 12 Martie 1796 Domnitorulŭ vestesce acéstă nouă Căimăcămie judecătorilorŭ şi tuturorŭ boerilorŭ dela Divanulŭ Craioveĭ, ordonându-le să fie supuşĭ şi ascultătorĭ de elŭ.

Aceste publicaţiĭ s'aŭ trămisŭ şi la cele cincĭ judeţe de peste Oltŭ. (1)

Pitacŭ către Spătarŭ şi către Vel Agă, din 27 Martie 1796.

Fiind-că dela o vreme încóce mulţĭ străinĭ nesciuţĭ şi fără de nicĭ unŭ căpĕtêiŭ vinŭ prin părţĭ şi locurĭ nesciute şi, intrândŭ în Bucurescĭ fără de a se face întâĭ cunoscuţĭ ce felŭ de ómenĭ sunt şi fără de chezăşie, se alătură pe icĭ pe colea în mahalale şi prin têrgŭ, din care acéstă pricină a felurilorŭ de ómenĭ necunoscuţĭ şi necercetaţĭ, ce vinŭ în Bucurescĭ, isvodindu-se hoţiile şi alte fapte netrebnice . . . . . «Domnitorulŭ ordonă ca vătăşeiĭ din mahalale şi din plăşile spătărescĭ să-ĭ aducă pe toţĭ înaintea Spătaruluĭ şi a luĭ Vel Agă, să fie cercetaţĭ ce felŭ de ómenĭ sunt? de sunt sciuţĭ la vornicia politieĭ? de aŭ chezaşĭ? ce le este hrana şi alişverişulŭ? şi de s'aŭ statornicitŭ cu şederea aicĭ? Pre ceĭ ce n'aŭ chezaşĭ şi daŭ bănuială, să-ĭ isgonéscă.» Vătăşeilorŭ mahalalelorŭ şi căpitanilorŭ de pe marginea Bucurescilorŭ să li se ordóne, ca de câte orĭ unulŭ din străinĭ va intrà în Bucurescĭ pentru alişverişŭ saŭ pentru alte trebuinţe, să-lŭ dea în scirea spătărieĭ, ca să-lŭ cerceteze, pe ceĭ fără chezăşie să nu-ĭ îngădue a intrà în Bucurescĭ. «Pentru care acéstă pricină şi însu-ţĭ dumné-ta să eşĭ tiptilŭ, înconjurândŭ adese mahalalele fără de a da tréba în mâna zapciilorŭ». (2)

Carte din 29 Martie 1796 către Alexandru Gherache biv Vel Postelnicŭ Caimacamŭ Craioveĭ şi către Divanulŭ de acolo, că la 29 a luneĭ Martie pe d-luĭ Enache Moruzi biv Vel Vistierŭ l'a făcutŭ domnia «halia Vel Banŭ, cinstindu-lŭ şi îmbrăcându-lŭ cu domnesculŭ caftanŭ. . . .» (restulŭ ca în actele de asemenea natură).

S'aŭ făcutŭ asemenea 5 cărţĭ către isprăvniciile de peste Oltŭ. (3)

(1) Cod. XXIX, fila 157.
(2) Cod. XXIX, fila 162 verso.
(3) Cod. XXIX, fila 164.

www.dacoromanica.ro

Publicaţiĭ la judeţele Săcuenĭ, Dîmboviţa, Muscelŭ, Prahova, Argeşŭ, din 30 Martie 1796. Domnitorulŭ a aflatŭ că vătaşiĭ plaiurilorŭ *metahirisescŭ* pe uniĭ din potecaşĭ în afacerĭ de ale lorŭ şi pe alţiĭ mâncându-ĭ, nu îngrijescŭ cum se cade de paza plaiurilorŭ, Domnitorulŭ ordonă ca să fie îndatoriţĭ vătaşiĭ să aibă potecaşĭ deplinŭ pentru strajă ḑiua şi nóptea a plaiuluĭ. (1)

Pitacŭ la Spătarŭ şi la epistatulŭ Agieĭ, din 30 Aprilie 1796, ca să cerceteze la tóte prăvăliile şi să pecetluiască unde va găsi iarbă de puşcă, glónţe şi fîşîcurĭ de vînḑare, «carĭ nu vorŭ puté fi vîndute măcarŭ unŭ dramŭ făr de adeverinţa d-vóstre saŭ a Vel Cămăraşuluĭ, că se vorŭ pedepsi neguţătoriĭ vînḑĕtorĭ». — 5 Maiŭ 1796. (2)

Asemenea poruncă este repetată şi la 5 Maiŭ 1796.

Pitacŭ din 30 Aprilie 1795 către Caimacamulŭ Craioveĭ Alexandru Gherache biv Vel Postelnicŭ şi către boeriĭ divaniţĭ din Craiova.

«Vĕ facemŭ în scire, că astăḑĭ la 30 ale luneĭ aceştia pe dumné-luĭ cinstitŭ şi credinciosŭ boerulŭ Domnieĭ Mele Enache Văcărescu biv Vel Vist. l'amŭ făcutŭ Domnia Mea halia Vel Banŭ, cinstindu-lŭ şi îmbrăcându-lŭ cu domnesculŭ nostru caftanŭ, ca pre unŭ evghenisŭ boerŭ dintre ceĭ d'întâĭ aĭ oraşuluĭ Domnieĭ Mele, practicosŭ şi cu bunŭ ipolipsisŭ la Domnia Mea, carele şi cercatŭ fiindŭ în slujbele Domnieĭ Mele şi ale Divanuluĭ, l'amŭ cunoscutŭ vrednicŭ, credinciosŭ şi iubitorŭ dreptăţeĭ. Decĭ nu lipsimŭ a vĕ însciinţà, ca să sciţĭ şi să cunósceţĭ pe dumné-luĭ de Vel Banŭ şi, pentru pricinile ce după obiceiŭ se cuvinŭ la dregătoria bănieĭ, veţĭ însciinţà dumnéluĭ ca să arate Domnieĭ Mele . . . . (Restulŭ ca în decretele anterióre). (3)

Pitacŭ la Spătarulŭ şi la epistatulŭ Agieĭ, din 26 Maiŭ 1796, să cerceteze la prăvăliĭ pentru lucrurile primejdióse, cum săricica şi alte asemenea otrăvitóre, şi la câţĭ băcanĭ şi mărgelarĭ se vorŭ găsi unele ca aceste de vînḑare, să le oprésca şi să le pecetluiască, ca să nu se vînḑă la nimenĭ, cu nicĭ unŭ cuvîntŭ, făr de răvaşulŭ iscălitŭ alŭ zabiţilorŭ politieĭ, la omŭ cunoscutŭ şi pentru trebuinţă cunoscută şi cu chezăşie, «iar maĭ vîrtosŭ la Ovreĭ aflându-se unele ca aceste, cu totulŭ să fie popriţĭ, cum

(1) Cod. XXIX fila 165 verso.
(2) Cod. XXIX fila 170.
(3) Cod. XXIX, fila 179 verso.

www.dacoromanica.ro

la alte muerĭ sulimanŭ făcutŭ de vînḑare, care şi din acésta se facŭ întîmplărĭ primejduitóre, să se facă zaptŭ şi să fie opritŭ. Aşişderea fiindŭ că şi la spiţeriĭ de obşte se află multe de aceste lucrurĭ şi materialurĭ primejdióse şi otrăvitóre, carĭ cu slobozenia ce este de vinde la verĭ-cine se arată cu trebuinţă şi a cumpĕrà fiteş-care, felurĭ de întîmplărĭ primejduitóre póte să se facă. Poruncimŭ d-vóstre, ca dimpreună cu d-luĭ Archi-iatros să faceţĭ alegere de douĕ saŭ treĭ spiţeriĭ, unde numaĭ la aceste spiţeriĭ să se ţie acestŭ felŭ de lucrurĭ pentru trebuinţele obştieĭ de doftoriĭ şi dela aceste vorŭ luà spiţeriile cele-lalte saŭ şi celŭ-laltŭ norodŭ, când vorŭ avé trebuinţă, cu teşcherea în scrisŭ dela d-luĭ doftorulŭ celŭ mare saŭ dela doftoriĭ politieĭ ceĭ cunoscuţĭ şi sciuţĭ Domnieĭ Mele, iar nicĭ spiţeriĭ acestorŭ douĕ treĭ spiţeriĭ, fără teşchereaua doftoruluĭ, să nu fie volnicĭ a da şi a vinde la nimenĭ.» (1)

Pitacŭ la epistatulŭ Agieĭ, din 15 Iunie 1796, către Biv Vel Căminarŭ epistatulŭ armăşieĭ şi către Vel ispravniculŭ de Curte.

«Fiind-că în beciurile şi găurile zidurilorŭ din Curtea veche aŭ găsitŭ *catafighion* ómeniĭ rĕĭ, hoţĭ, borfaşĭ, bolnavĭ şi fugarĭ, vĕ poruncimŭ Domnia Mea, ca câte-şĭ treĭ să mergeţĭ în Curtea veche, la numitele zidirĭ, unde câte locurĭ de acestea sunt, să puneţĭ să le astupe tóte cu parĭ, nucle şi mărăcinĭ, prin ómenĭ de aĭ bresleĭ agiescĭ.» Epistatulŭ armăşieĭ, să rênduiască din brésla armăşéscă doĭ ómenĭ, ca să păzéscă locurile astupate să nu se maĭ destupe şi să nu maĭ servéscă de adăpostŭ la ómenĭ rĕĭ. (2)

Pitacŭ către epitropulŭ mănăstireĭ Colţeĭ, din Iunie 10, 1795, să facă unŭ hănişorŭ la Lichirescĭ pentru conăcirea călĕtorilorŭ şi şederea şi a zapciuluĭ, cu neferiĭ rênduiţĭ de paḑă. Produsulŭ hanuluĭ va fi în folosulŭ mănăstireĭ. (3)

(1) Cod. XXIX, fila 190 verso.
(2) Cod. XXIX, fila 202.
(3) Cod XXIX, fila 73.

www.dacoromanica.ro

Documente relative la óste şi flotă pe Dunăre.

Am adusŭ, eŭ celŭ întâĭ, în 1892, la cunoscinţa Academieĭ, chrisovulŭ prin care s'a organisatŭ flota românéscă pe Dunăre. In volumulŭ V alŭ Istorieĭ Românilorŭ, ce publicaiŭ, am reprodusŭ acelŭ chrisovŭ. (1)

Aci viŭ să complectezŭ lucrarea cu următorulŭ studiŭ:

A fostŭ unŭ timpŭ, când marea Négră, despicată în lungŭ şi în latŭ de vase moldovene, se numia *Laculŭ moldovenescŭ* (2). Comptórele comerciale moldovene din Cafa şi din alte localităţĭ de pe ţĕrmulŭ măreĭ Negre, aŭ fostŭ vestite în istoria comerciuluĭ măreĭ Negre. Dar dela acea epocă gloriósă, Principatele române aŭ trecutŭ la o periódă, în care ele perdură până şi amintirea că odinióră a existatŭ o flotă românéscă. Şi amŭ uitatŭ totŭ atâtŭ de Mircea Vodă, care după desastrulŭ bătălieĭ dela Nicopoli, salvà de mórte, pe unŭ vasŭ românescŭ, plutindŭ de-alungulŭ Dunăreĭ până la marea Négră, pre Frederic de Hohenzollern, şi amŭ uitatŭ şi de Ştefanŭ-celŭ-Mare captivândŭ cu vasele sale, în marea Négră, corăbiile turcescĭ, carĭ duceaŭ în robie la Constantinopole sute de tinerĭ genovezĭ şi avuţiile prădate la Cafa...

Dar ce mĕ mirŭ eŭ de uitarea faptelorŭ unorŭ timpurĭ atâtŭ de înapoiate? câţĭ din noĭ aŭ astăţĭ încă cunoscinţă de cele întîmplate în timpurĭ cu multŭ maĭ apropiate de noĭ?

Maĭ deunăţĭ, la ocasiunea sfinţireĭ şi inaugurăreĭ primuluĭ vasŭ din flotila ce s'a înfiinţatŭ de Regia monopoluluĭ săreĭ (3), se serbà acéstă organisare de flotilă comercială ca unŭ lucru ne maĭ pomenitŭ în istoria némuluĭ românescŭ, şi când pentru prima dată sub Domnia luĭ Alex. Ghica descinse de-alungulŭ Dunăreĭ unŭ batelŭ sub drapelŭ românescŭ, cu ce emoţiune n'a fostŭ elŭ salutatŭ de contemporanĭ!

Şi cu tóte acestea, destule încercărĭ de organisare de flotilă română pe Dunăre se puteaŭ aflà în decursulŭ nu maĭ departe decât alŭ ultimeĭ jumĕtăţĭ a secoluluĭ XIX. Nu, n'aŭ aşteptatŭ Româniĭ creaţiunea societăţeĭ austriace, pentru ca să-şĭ dea sémă de însemnătatea pentru comerciŭ şi apĕrare a uneĭ flotile dunărene. Amŭ puté chiar bănui, că întârzierea creăreĭ aceleĭ flotile pe Dunăre se datoresce în mare parte politiceĭ Austrieĭ în decursulŭ secoluluĭ din urmă.

---

(1) Tom. V, pag. 96.

(2) Veţĭ lucrarea d-luĭ G. Melidonŭ în foiletonulŭ «*Zimbruluĭ*» din 1855.

(3) D. G. Manu merită marĭ laude pentru acéstă organisare de flotilă.

www.dacoromanica.ro

In adevĕrŭ, dela pacea semnată la Carlovitz în 1699, în puterea căreia Transilvania rĕmâne în mânile Austrieĭ, acestŭ statŭ devine cu multŭ maĭ riveranŭ alŭ Dunăreĭ de cum fusese până atuncĭ Archiducatulŭ Austrieĭ.

Nouele hotare ale Austrieĭ: Mureşulŭ, Tisa şi Dunărea, îĭ înlesnescŭ urmărirea unorŭ noue vederĭ politice faţă cu Turcia şi cu Principatele. Prin art. 2 alŭ tratatuluĭ dela Carlovitz, pentru întâia dată se stipuléză că: «l'usage de ce fleuve sera commun aux sujets des deux empires.»

Nouĕ-spre-ḑece anĭ maĭ târḑiŭ, prin pacea dela Passarovitz, Austria, urmărindŭ noulŭ sĕŭ planŭ politicŭ, ajutată de spada Principeluĭ Eugenŭ de Savoia, îşĭ maĭ întindea stăpânirea pe Dunăre prin faptulŭ încorporăreĭ Oltenieĭ nóstre către Transilvania. Totŭ atuncĭ, şease ḑile după semnarea la 1718 Iulie 21, a tratatuluĭ dela Pasarovitz, Austria dobândesce dela Turcia unŭ alŭ douilea tratatŭ relativŭ la comerţŭ. In art. 2—5 din acestŭ alŭ douilea tratatŭ se stipulà, că: «les marchands impériaux pourront conduire leurs marchandises sur le Danube à Vidin et Rustchouck, pour de là les faire voiturer par terre dans toutes les parties de l'Empire Ottoman, où ils le jugeront à propos.» Turcia, cu o prudenţă pe care aŭ justificat o evenimentele ulterióre, nu numaĭ oprea pe Austriacĭ să descindă cu vasele lorŭ în marea Négră, dar încă nu le lăsà să descindă maĭ jos de Rusciucŭ, nicĭ pe Dunăre. Austria primià prin tratatulŭ sĕŭ de comerciŭ de «ne pouvoir point entrer avec des bâtiments de commerce dans le Pont Euxin», şi se mulţămià, câtŭ pentru josulŭ Dunăreĭ, cu stipulaţiunea, ca mărfurile austriace, transportate din Vidinŭ şi Ruşciucŭ pe uscatŭ, să pótă totuşĭ a se folosi şi maĭ departe de navigaţiunea pe Dunăre, însă încărcându-le numaĭ pe vase turcescĭ, muntene şi moldovene. «Il leur sera permis aux marchands impériaux de louer des vaisseaux turcs, valaques et moldaves à Braïla, Galatz, Isaccea, Kilia etc., à l'effet de transporter leurs marchandises...»

Va să ḑică, pe la 1718 existà o flotilă comercială turco-română de-alungulŭ Dunăreĭ.

Prin pacea dela Belgradŭ, din 18 Septembre 1739, contele Neipperg, în numele Austrieĭ, semnà retrocesiunea Oltenieĭ către guvernulŭ românescŭ şi prin art. 7 se mărginea a recunósce, că «dans les endroits où les rives du Danube... sont d'un côté à l'Empereur et de l'autre à la Porte, le cours des eaux sera commun aux deux Etats, jusqu'à la moitié du fleuve.»

Va să ḑică, şi la 1739 Austria nu póte a-şĭ întinde maĭ departe dreptulŭ de navigaţiune decât până în dreptulŭ Orşoveĭ, care prin acelaşĭ tratatŭ, împreună cu insulele şi cu fortulŭ Sfânta Elisabeta, constituescŭ din noŭ fruntaria Ţĕreĭ-Românescĭ despre Austria, din sudulŭ Dunăriĭ.

Se stipuléză din noŭ la art. 12, că va fi permisŭ supuşilorŭ austriacĭ «*d'aller*

www.dacoromanica.ro

par le Danube, en payant les droits qui ont été payés» şi servindu-se de vase străine drapeluluĭ sĕŭ.

Decĭ există o flotilă comercială pe Dunăre şi după pacea dela Belgradŭ.

Curînd însă vine rêndulŭ Rusieĭ, ca să aspire a avé dreptulŭ de navigaţiune, nu numaĭ pe marea Négră, dar şi pe Dunăre. In urma răsboiuluĭ dela 1768, răsboiŭ care se termină prin pacea dela Kiuciuc-Kainargi, Rusia dobândesce acestŭ dreptŭ. Prin art. 11 se stipuléză, că «il y aura une navigation libre et illimitée pour les vaisseaux marchands dans toutes les mers qui baignent les terres des Etats contractants... Les sujets des deux empires jouiront réciproquement d'une entière liberté de commerce par terre et par mer, *ainsi que sur le Danube.*»

Aşà dar, Austria isbià cetatea din partea Dunăriĭ-de-sus, şi Rusia acum făcù spărturĭ în ea din partea Dunăreĭ-de-jos!

Acéstă isbitură din partea Rusieĭ deştéptă pe Românĭ şi pe Turcĭ. Aceştia îndémnă pe Grigorie Ghica, maĭ târdiŭ nenorocitulŭ martirŭ alŭ apĕrăriĭ Moldoveĭ, câtŭ şi pe Alexandru Ipsilante, Domnulŭ munténŭ, să nu neglige Dunărea. Şi în adevĕrŭ avemŭ documente, ce le-amŭ publicatŭ în tomulŭ I şi II alŭ Istorieĭ nóstre, din carĭ se constată, că în 1775 Alexandru Ipsilante înzestréză Muntenia cu unŭ *galionŭ*, unŭ vasŭ de răsboiŭ de o lungime de 41 şi jumĕtate coţĭ, inarmatŭ cu tunurĭ. (1)

In séma visterieĭ Moldoveĭ din 1776, încă vedemŭ spesele făcute de Grigorie Ghica cu construcţiunea la Galaţĭ a unuĭ altŭ galionŭ de răsboiŭ, de aceiaşĭ mărime ca şi galionulŭ munténŭ şi iarăşĭ înarmatŭ cu tunurĭ. (2)

Cum că acéstă încercare de reorganisare a floteĭ românescĭ pentru paza Dunăreĭ are urmare după aceea, se vede şi din faptulŭ că la 1786, în alaiulŭ de intrare în Bucurescĭ a nouluĭ Domnŭ Nicolae Mavrogheni, ieaŭ parte obligatorie şi unŭ numĕrŭ însemnatŭ de *galeongiĭ* pe lângă brésla spătărieĭ, adecă pe lângă armată, atârnândŭ de Spătarŭ. Nu unŭ Nicolae Mavrogheni, fostŭ dragomanŭ a luĭ Căpitanŭ Paşa, adecă alŭ Amiraluluĭ flotileĭ turcescĭ, puté să nu-şĭ dea sémă de însemnătatea şi rolulŭ galeónelorŭ românescĭ de pe Dunăre. In tomulŭ III alŭ istorieĭ mele am arĕtatŭ pentru întâiaşĭ dată, şi întemiatŭ pe documente, rolulŭ până acum rĕŭ cunoscutŭ şi maĭ rĕŭ apreciatŭ alŭ acestuĭ Domnŭ. Acì voiŭ numaĭ să adaogŭ, că uciderea luĭ de Turcĭ, în urma greşitelorŭ făptuirĭ ale luĭ Enache Văcărescu, aŭ nimicitŭ şi încercările Românilorŭ de a avé o flotilă pe Dunăre. In urma intrăreĭ în Bucurescĭ a armateĭ austriace şi maĭ alesŭ după bătălia dela

(1) Veḑĭ descrierea acestuĭ vasŭ în Atanasie Comnenŭ Ipsilante şi în Istoria Românilorŭ de V. A. Urechiă, tom. I, pag. 139.

(2) Veḑĭ Istoria Românilorŭ de V. A. Urechiă, tom. I, pag. 139.

www.dacoromanica.ro

Calafatŭ, ultima la care se răsboi Mavrogheni, ajutatŭ de flotila sa, comandantulŭ austriacŭ, Principele de Saxa-Coburg desfiinţă cu grăbire acelŭ începutŭ de flotilă. In condica dela Archiva Statuluĭ cu No. 18 aflămŭ unŭ actŭ, prin care, după ordinele Principeluĭ de Saxa-Coburg, se publică licitaţiune pentru vînḑarea ultimuluĭ vasŭ românescŭ, pe care Austriaciĭ îlŭ consideraŭ de captură dela Turcĭ.

Pacea dela Şiştovŭ din 1791, graţie energiceĭ interveniri a Prusieĭ în convenţiunea dela Reichembach şi a ameninţăreĭ de intrare în Austria a oştireĭ prusescĭ, salvă Ţéra Românéscă de a fi încorporată la Austria şi pe Moldova de a fi definitivŭ coprinsă de Muscalĭ. Totuşĭ prin pacea dela Şiştovŭ Austria dobândesce dreptulŭ de navigabilitate pe întréga Dunăre, ce nu-lŭ avusese nicĭ când.

Indată ce, după pacea dela Iaşĭ 1792, şi Muscaliĭ se traseră din Moldova, ambele Principate începură să rĕsufle maĭ liberŭ, şi nu trece nicĭ unŭ anŭ fără ca deştepţiĭ boerĭ divaniţĭ şi Domnĭ deştepţĭ ca Alexandru Moruzi să nu simţă nevoia a avé iarăşĭ o flotilă dunăréná.

Onorurile acestuĭ însemnatŭ actŭ le împarte Domnitorulŭ munténŭ Alex. Moruzi cu marele Spătarŭ alŭ ţĕriĭ, Enache Văcărescu. Am descoperitŭ de câţĭ-va anĭ, la Archiva Statuluĭ, o serie de documente, din carĭ se vede frumósa încercare de reorganisare a flotileĭ române pe la anulŭ 1793.

Să analisămŭ aceste documente.

Maĭ întâĭ observămŭ că Divanulŭ Ţĕriĭ-Românescĭ din 1793 Novembre, erà compusŭ aprópe exclusivŭ numaĭ din boerĭ pămîntenĭ, căcĭ documentulŭ de înfiinţare alŭ flotileĭ dunărene ḑice că: «s'aŭ întăritŭ acestŭ chrisovŭ cu iscălitura şi pecetea Domnieĭ Mele, sub mărturia luminaţilorŭ şi prea iubiţilorŭ Domnieĭ Mele fiĭ, Constantinŭ Voevodŭ, Dumitraşco Voevodŭ, Nicolae Voevodŭ, Gheorghe Voevodŭ, şi a dumné-lorŭ cinstiţilorŭ şi credincioşilorŭ veliţĭ boerĭ aĭ Divanuluĭ Domnieĭ Mele: Nicolae Brâncovénu Vel Vist., Dumitrache Racoviţă Vel Banŭ, Ienache Văcărescu Vel Spătarŭ, Ienache Moruzi Vel Vornicŭ de Ţéra-de-sus, Manolache Brâncovénu Vel Vornicŭ de Ţéra-de-jos, Manolache Creţulescu Vel Vornicŭ, Nicolae Filipescu Vel Vornicŭ, Costache Ghica Vel Logofĕtŭ de Ţéra-de-sus, Scarlatŭ Ghica Vel Logofĕtŭ de Ţéra-de-jos, Nicolae Hangerlăŭ Vel Hatmanŭ, Dumitrache Manu Vel Postelnicŭ, Isacŭ Raletŭ Vel Clucerŭ, Dumitrache Schina Vel Comisŭ, Iónŭ Comănénu Vel Paharnicŭ, Iordache Palada Vel Stolnicŭ, Iordache Vel Slugerŭ, Dumitrache Constandache Vel Pitarŭ, şi Ispravnicŭ Costache Ghica Vel Logofĕtŭ de Ţéra-de-sus. Şi s'aŭ scrisŭ chrisovulŭ acesta la anulŭ d'întâĭ dintru întâia domnie a Domnieĭ Mele, aicĭ în oraşulŭ scaunuluĭ Domnieĭ Mele, Bucurescĭ, la aniĭ dela zidirea lumiĭ létulŭ 7302, iară dela Domnulŭ nostru Iisusŭ Christosŭ 1793 Noembre 23.»

www.dacoromanica.ro

Aceştĭ boerĭ românĭ aveaŭ deplină consciinţă de fapta lorŭ. Chrisovulŭ luĭ Alexandru Moruzi, ce analisămŭ acum, afirmă că Ţéra-Românéscă, «*din vremile bĕtrâne*, de mulţĭ anĭ», aŭ avutŭ dreptulŭ de a avé flotă pe Dunăre şi că l'aŭ fostŭ pierdutŭ, *„cu tóte că hotarele ţĕrii sunt matca Dunăreĭ"*.

Divanulŭ ţĕriĭ, avêndŭ *consciinţă de acestŭ dreptŭ*, se întrébă maĭ întâĭ, prin ce mijlocŭ ar puté să redobândéscă recunóscerea luĭ de Turcĭ? Cu multă abilitate Divanulŭ, împreună cu Domnitorulŭ, trimitŭ la Pórta Otomană unŭ arzmagzarŭ, în care, amintindŭ cum ţĕrile române sunt *chelerulŭ* împĕrăţieĭ turcescĭ, eĭ arată greutăţile ce aŭ de întîmpinatŭ întru transportarea provisiunilorŭ (zacherelelorŭ şi a cherestelelorŭ) destinate pentru Constantinopole.

In urma păceĭ dela Şiştovŭ şi a celeĭ dela Iaşĭ, nicĭ credemŭ că erà atâtŭ nevoe de a smulge învoirea Porţeĭ pentru acéstă flotilă, pe cale de abilitate, căcĭ nu putea Pórta să nu înţelégă, că erà în interesulŭ sĕŭ şi militarŭ, nu numaĭ comercialŭ, ca să se reînfiinţeze pe Dunăre o flotilă în loculŭ celeĭ nimicite de Ruşĭ şi Austriacĭ în timpulŭ ultimelorŭ campaniĭ. De aceea, nicĭ că întârzie Pórta de a trimite luĭ Alexandru Moruzi firmanŭ de aprobare, încă înainte de finea primuluĭ anŭ alŭ domnieĭ acestuia. Documentulŭ vĕḑurămŭ că ḑice: «s'a scrisŭ chrisovulŭ acesta la anulŭ d'întâĭ dintru întâia domnie a Domnieĭ Mele, aicĭ în oraşulŭ scaunuluĭ Domnieĭ Mele, Bucurescĭ, la aniĭ dela zidirea lumiĭ 7302, iară dela Domnulŭ nostru Iisusŭ Christosŭ 1793 Noembre 23.»

Acestŭ firmanŭ nu a venitŭ în mânile mele, dar este citatŭ în actulŭ ce analisămŭ.

Dacă, faţă cu Pórta, Divanulŭ românescŭ a explicatŭ trebuinţa uneĭ flote pe Dunăre din punctŭ de vedere alŭ interesuluĭ turcescŭ numaĭ, în nizamulŭ cu care se organizéză acéstă flotilă, după ce Turcia a învoit-o, boeriĭ divaniţĭ spunŭ că sunt şi alte motive de maĭ mare valóre pentru a se organisà acea flotilă.

Intr'unŭ preambulŭ orĭ introducere a nizamuluĭ, adecă a legiuireĭ relativă la organisarea flotileĭ române, preambulŭ scrisŭ într'o limbă admirabilă, Domnitorulŭ şi Divanulŭ arată cum acéstă flotă este trebuinciósă şi din alte puncte de vedere decât alŭ transportăreĭ zacherelelorŭ şi cherestelelorŭ turcescĭ.

Eată ce ḑice acestŭ preambulŭ:

www.dacoromanica.ro

Chrisovulŭ pentru corăbiile ţĕreĭ, ce sunt a âmblà pe Dunăre.

«Stăpânitoriĭ ţĕrilorŭ şi toţĭ ceĭ puternicĭ, îndatoraţĭ fiindŭ a îmbrăţişà maĭ nainte decât tóte altele bunătatea facerilorŭ de bine, nu dóră cugetândŭ întru trufie, de a se aseměna dumneḑeireĭ, ca odinióră Luciferulŭ, după cum şi mulţĭ din filosofĭ aŭ îndrăznitŭ a ḑice, ci maĭ vîrtosŭ că, următorĭ fiindŭ dumneḑeescilorŭ poruncĭ, să arate cu dinadinsulŭ, prin sĕvêrşirea acesteĭ bunătăţĭ, mulţumită cătră dumneḑeésca bunăvoinţă, dela care aŭ primitŭ darulŭ şi puterea acesteĭ destoinicii; datorie netăgăduită a nóstră socotindŭ a fi sĕvêrşirea cea după putinţă a facerilorŭ de bine cătră toţĭ supuşiĭ Domnieĭ Mele, din césulŭ ce dumneḑeésca Provedinţă ne-aŭ încredinţatŭ oblăduirea acesteĭ ţĕrĭ, sciindŭ despre o parte, că rădĕcina şi temeiulŭ îndestulăriĭ ţĕrilorŭ şi locuitorilorŭ acestora, în urma învĕţăturilorŭ celorŭ de multŭ sciute, treĭ fiindŭ óreşĭ-carele, adecă: meşteşugurile, lucrarea pămîntuluĭ şi negoţulŭ, şi fără carele nu este cu putinţă a se îndestulà unŭ norodŭ, de ar fi măcar şi umbritŭ sub umbra dumneḑeireĭ, şi vĕḑênd-o lipsită de acestea treĭ pârae isvoritóre de îndestulare, n'am lăsatŭ mijlocŭ a nu cugetà şi a nu ne sili, pentru ca să putemŭ abate într'îmsa aceste folositóre isvóre şi prin carele să-ĭ stingemŭ lipsa şi scăpătăciunea, câtŭ va fi cu putinţă, şi să putemŭ aduce printr'acéstă facere de bine îndestularea cea dorită la toţĭ locuitoriĭ acesteĭ ţĕrĭ; iară despre altă parte, vĕḑêndŭ şi câtă silinţă aŭ locuitoriĭ acesteĭ ţĕrĭ spre sĕvêrşirea prea înaltelorŭ împĕrătescĭ poruncĭ la împlinirea cherestelelorŭ, ce se cerŭ după vremĭ, şi la trimiterea zaherelelorŭ pe la cetăţĭ, şi maĭ vîrtosŭ la împĕrăţitórea cetate Constantinopoleĭ, pentru care se şi numesce chelerŭ alŭ prea puterniceĭ Impĕrăţiĭ, şi câtă greutate cércă şi suferă pentru sĕvêrşirea acestora, neavêndŭ vre-unŭ mijlocŭ de înlesnire, amŭ făcutŭ multe chibzuirĭ şi de mijloculŭ cu care s'ar puté înlesni greutăţile şi a li se ajutorà sîrguiala şi cuceria, ca să sêvêrşéscă poruncile fără greutate, într'acelea dară ce potŭ şi a pricinui înlesnirea negoţuluĭ şi a îndemnà lucrarea pămîntuluĭ, şi a invità aflarea meşteşugurilorŭ şi a face sĕvêrşirea cererilorŭ ce sunt datorĭ şi silitorĭ locuitoriĭ a le împlini cu înlesnire, şi tóte acestea de care le-amŭ vĕḑutŭ lipsite, de câte se cuvine acéstă ţéră, una şi cea maĭ mare fiindŭ şi neaverea mijloculuĭ cu care să se pótă cărà şi aduce mărfile prin înlesnire pe apa Dunăreĭ dela unŭ locŭ la altulŭ, amŭ cugetatŭ cu multă rîvnă, să pricinuimŭ acéstă facere de bine ţĕreĭ şi să facemŭ rugăciune la prea puternica Impĕrăţie, la bunătatea şi milostivirea a căreia aflândŭ priinţă necurmatele nóstre mijlocirĭ,

www.dacoromanica.ro

a dobândi voie şi putere, prin strălucitŭ şi prea slăvitŭ Hatişerifŭ, cu poruncĭ vrednice de tótă supunerea, ca să pótă Valachia a face şi a avé *bolozane*, *şăicĭ*, *caice* şi de tóte vasele pe apa Dunăriĭ, în cuprinderea ţĕriĭ, carele să nu fie bântuite nicĭ odată de către verĭ-cine, *privilegiŭ ce din vremile bĕtrâne de mulţĭ anĭ* l-aŭ fostŭ perdutŭ ţéra acésta.»

Aşa dar, după acestŭ preambulŭ, flotila reorganisândă are de primŭ scopŭ înlesnirea comerciuluĭ. Cu tóte acestea, la momentŭ când se face legea saŭ nizamulŭ flotileĭ, pe dată Alexandru Moruzi şi Divanulŭ enunţă, pe câtŭ le erà permisŭ de împrejurările ḑileĭ, şi altŭ scopŭ urmăritŭ prin reorganisarea flotileĭ: acela alŭ poliţieĭ Dunăreĭ şi alŭ apĕrăreĭ fruntarieĭ ţĕreĭ din acéstă parte. In adevĕrŭ, Divanulŭ şi Domnitorulŭ se întrébă, sub care dregătorie urméză să se pună grija şi administrarea flotileĭ, dintre «dregătoriile cele marĭ şi de cinste ale ţĕriĭ Domnieĭ Mele?» Şi Domnitorulŭ şi Divanulŭ convinŭ «*să le aşezămŭ sub ascultarea şi ocârmuirea dregătorieĭ spătărieĭ celŭĭ marĭ, sub oblăduirea cărcia este şi paza a tuturorŭ mărginilorŭ ţĕreĭ.*»

Vomŭ vedé ceva maĭ departe încă o nouă dovadă, că nu este vorba numaĭ de o flotilă comercială, ci de una şi cu caracterŭ de răsboiŭ, de óre-ce marinariĭ, saŭ cum le ḑiceaŭ pe atuncĭ *ghimigiiĭ*, se recrutéză totŭ în acelaşĭ modŭ cum se recrutà şi armata.

Dar fost-a numaĭ unŭ planŭ de reorganisare a acesteĭ flotile neurmatŭ de realitate? Insuşĭ chrisovulŭ din Novembre 1793 ne rĕspunde că chiar la data chrisovuluĭ, adecă îndată după primirea firmanuluĭ încuviinţătorŭ alŭ Porţeĭ, «*în grabă căutândŭ amŭ făcutŭ şi amŭ găsitŭ câte unŭ vasŭ pentru trebuinţa fieş-căruĭ judeţŭ.*»

Va să ḑică, la promulgarea nizamuluĭ, flotila numĕrà dejà atâtea vase câte judeţe avea Ţéra-Românéscă, care fie-care purtà numele judeţuluĭ sĕŭ. — Aceste vase se numescŭ *domnescĭ* şi Domnitorulŭ adaogă a ḑice, că aceste vase sunt *numaĭ deocamdată* (1), ba încă prevede maĭ departe organisarea şi de vase particulare, carĭ şi acestea urméză să stea totŭ sub autoritatea mareluĭ Spătarŭ.

In adevĕrŭ, Domnitorulŭ ḑice:

«Dreptŭ aceea, amŭ datŭ acestŭ întocmitŭ şi bine închipuitŭ chrisovŭ alŭ Domnieĭ Mele acesteĭ dregătoriĭ a spătărieĭ ceĭ marĭ şi celuĭ de acum cínstitŭ şi credinciosŭ boerulŭ Domnieĭ Mele *Ienache Văcărescu Vel Spătarŭ*, cu care să aibă volnicie de-apururea acéstă dregătorie a ocârmui şi a avé sub ascultarea şi paza sa *tóte vasele românescĭ*, *atâtŭ cele domnescĭ*, *câtŭ şi ale altora*, *ce cu voia Domnieĭ Mele se vorŭ face după vremĭ*, urmândŭ întru tóte poruncile, ce prin maĭ jos arĕtatele ponturĭ se hotărĕscŭ.»

(1) Amŭ făcutŭ şi amŭ găsitŭ acumŭ *întâiaşĭ dotă*,

www.dacoromanica.ro

Legea saŭ nizamulŭ flotileĭ, din 23 Novembre 1793, cuprinde numaĭ 8 articole saŭ ponturĭ, cum se ḑicea pe atuncĭ.

Art. 1 dispune asupra personaluluĭ din care se compune fie-care vasŭ domnescŭ. Prin *alegerea* Spătaruluĭ, fie-care vasŭ va avé câte unŭ căpitanŭ, «*omŭ credinciosŭ şi vrednicŭ, cu cartea Domnieĭ Mele*, **după obiceiŭ** *creştinŭ*» şi câte unŭ *věntrarŭ* saŭ *elchegiŭ* şi câţĭ ghimigiĭ, adecă marinarĭ, vorŭ trebui, «*după mărimea vasuluĭ, toţĭ creştinĭ.*»

Unŭ singurŭ impiegatŭ necreştinŭ se prevede la fie-care vasŭ, cu nume de *reiz*. Acela trebue să fie Turcŭ. Credemŭ că trebuinţa pe vasŭ a unuĭ asemenea funcţionarŭ se justifică prin împrejurarea, că vasele avêndŭ a atinge porturĭ turcescĭ, aveaŭ lipsă de unŭ interpretŭ de limbă turcă şi erà acésta şi unŭ felŭ de garanţie politică dată Turcieĭ în privinţa flotileĭ române.

Art. 2 arată că toţĭ aceştĭ marinarĭ vorŭ avé léfă dela visterie «*precum s'aŭ tocmitŭ înaintea visterieĭ.*»

«Şi atâtŭ căpitanulŭ, în câtŭ va fi căpitanŭ, să fie apěratŭ de dajdiile visterieĭ cu aridicătură dela Visterie, câtŭ şi ventrarulŭ şi ghimigiiĭ să fie scutiţĭ, cu pecetluitulŭ Domnieĭ Mele, *ca tótă brésla spătărescă.*»

Ca tótă brésla spătărescă, adecă iarăşĭ o dovadă de organisare militară a flotileĭ.

In art. 3, nizamulŭ hotărěsce care să fie limanulŭ saŭ portulŭ de iernare alŭ flotileĭ. Spătarulŭ alege unŭ asemenea portŭ în gârla domnéscă din balta dela Cârnogĭ, din jud. Ilfovŭ. Acĭ tóte corăbiile domnescĭ ale tuturorŭ judeţelorŭ, *la Novembre, „să se afle intrate la limanŭ, avêndŭ paznicii sĕĭ trebuincioşĭ din brésla nafticà, cu rêndŭ, câţĭ va găsì cu cale* dumné-luĭ Vel Spătarŭ, în tóte lunile de iarnă.»

«*Brésla nautică*», adecă armata navală, este o nouă dovadă că erà vorba de o flotilă nu numaĭ comercială. Brésla nautică stă acĭ alăturea cu brésla spătărescă, adecă cu armata.

Art. 4 dispune, ca vasele să nu pótă eşi din limanŭ în primăvară, decât în urma unuĭ ordinŭ domnescŭ.

«Primăvara, când va fi vremea să deschiḑă vetrele, să nu iasă dela limanŭ fără de porunca Domnieĭ Mele, şi când va fi trebuinţă domnéscă, se va da porunca Domnieĭ Mele prin pitacŭ către dumné-luĭ Vel Spătarŭ, care pitacŭ dumné-luĭ Vel Spătarŭ dimpreună cu scrisórea dumné-luĭ, să-lŭ trimită către căpitanulŭ şăiciĭ ceĭ orênduite, şi numitulŭ căpitanŭ, mergêndŭ la locurile cele orênduite şi sĕvêrşindŭ porunca ce i s'aŭ datŭ, dimpreună cu sinetulŭ, ce va trimite pentru sĕvêrşirea porunceĭ, să trimiţă şi pitaculŭ prin dumné-luĭ, ca să-şĭ dea séma la Domnia Mea.»

Prin art. 5 şi 6 se pune flotila în serviciulŭ comerciuluĭ şi maĭ cu sémă a transportuluĭ de zacherele. Ca să asigure flotileĭ unŭ câştigŭ, câtŭ

www.dacoromanica.ro

şi ţĕriĭ înlesnire, nizamulŭ hotărĕsce, că navlulŭ ce se va percepe de corăbiile domnescĭ, să fie numaĭ pe jumĕtate de cum se va plăti navlulŭ la corăbiile turcescĭ din schela turcéscă, vecină cu schela românéscă. E de mirare cum şi-a permisŭ nizamulŭ să dea pe faţă hotărîrea de a face concurenţă atâtŭ de mare corăbiilorŭ turcescĭ? Corăbiile domnescĭ, (bolozane, şaice, caice) sunt puse la dispositiunea transporturilorŭ de mărfurĭ particulare, în urma uneĭ anaforale a Spătaruluĭ, de către Domnitorŭ, arĕtândŭ că cutare vasŭ, nefiindŭ trebuinciosŭ domnieĭ la unŭ momentŭ datŭ, se póte pune în serviciulŭ comerciuluĭ. Domnitorulŭ dedea învoirea sub pecete domnéscă. Acéstă învoire se face sub reserva, că vasulŭ la trebuinţă să pótă încărcà, mergêndŭ dela unŭ portŭ la altulŭ, şi zacherele saŭ cherestele domnescĭ.

Prin art. 7 se dispune, că totŭ navlulŭ de marfă străină să-lŭ tocméscă Căpitanulŭ şi cu Reizulŭ şi, prin sciinţa Reizuluĭ, baniĭ să-ĭ iea căpitanulŭ, însciinţândŭ amîndoĭ către dumné-luĭ Vel Spătarŭ de tocméla ce aŭ făcutŭ, şi baniĭ să-ĭ rĕspundă căpitanulŭ prin dumné-luĭ Vel Spătarŭ la visteria Domnieĭ Mele.

In fine, ultimulŭ articolŭ alŭ nizamuluĭ se referă la dreptulŭ particularilorŭ de a înfiinţà vase plutitóre pe Dunăre. Se cere o învoire a Domnitoruluĭ, dată asupra unuĭ raportŭ alŭ mareluĭ Spătarŭ. Acéstă învoire nu se va da decât după ce proprietarulŭ vasuluĭ va presentà mareluĭ Spătarŭ personalulŭ vasuluĭ şi maĭ alesŭ unŭ căpitanŭ destoinicŭ de a fi purtătorŭ de grije aceluĭ vasŭ. Căpitaniĭ vaselorŭ particulare se numescŭ *vătafĭ* şi nu potŭ funcţioná decât după ce aŭ primitŭ decretŭ în regulă dela marele Spătarŭ. Vasele particulare ast-felŭ recunoscute, ḑice nizamulŭ, vorŭ fi ocrotite de spătărie ca şi acele domnescĭ.

Singura sarcină, ce se pune vaselorŭ particulare, ca rĕsplătire pentru ocrotirea ce le da spătăria, este obligaţiunea ce are fie-care vasŭ particularŭ de a face pe fie-care anŭ câte unŭ transportŭ până la portulŭ Brăileĭ în interesulŭ Statuluĭ.

Dar şi acestŭ transportŭ nu e cu totulŭ gratisŭ, ci plătindu-se navlulŭ a 3-a parte din preţulŭ ce ieaŭ ca navlu corăbiile turcescĭ din schela vecină cu schela românéscă de unde plecà vasulŭ particularŭ:

« Şi plata să şi-o iea dela visterie, aducêndŭ sinetŭ dela dumné-luĭ Vel Spătarŭ că şi-aŭ împlinitŭ datoria, şi să-ĭ dea atâţia banĭ, şi făcêndŭ o călĕtorie într'unŭ anŭ odată numaĭ, apoĭ să fie slobodŭ să-şĭ facă alişverişulŭ sĕŭ peste totŭ anulŭ.»

Acésta este organisarea saŭ maĭ bine reorganisarea flotileĭ de apĕrare şi de comerciŭ din 1793. Chrisovulŭ coprinḑĕtorŭ nizamuluĭ termină amin-

www.dacoromanica.ro

tindŭ, ca şi în preambulŭ, că cu multă strădanie s'a dobânditŭ dela Pórtă recunóscerea acestuĭ privilegiŭ. Alexandru Moruzi ḑice:

«Tóte aceste întocmirĭ, ce prin maĭ sus ḑisele ponturĭ s'aŭ bine închipuitŭ nădăjduindŭ că vorŭ pricinuì folosulŭ celŭ cuviinciosŭ în tótă ţéra Domnieĭ Mele acum, şi va aduce dobândirile celea îndestulate în vreme la toţĭ locuitoriĭ ţĕriĭ, poruncimŭ Domnia Mea dumni-tale Vel Spătarŭ ca să se urmeze de către dregătoria spătărieĭ ceĭ marĭ întocmaĭ şi fără de cusurŭ, în tótă vremea. Dreptŭ aceea, s'a datŭ acestŭ cinstitŭ alŭ Domnieĭ Mele chrisovŭ, care trecêndu-se în condica Divanuluĭ şi visterieĭ Domnieĭ Mele şi primindu-lŭ dumné-ta, apoĭ să-lŭ daĭ la sfânta Mitropolie a ţĕreĭ, ca să stea sub stăpânire; şi rugămŭ către acésta şi pe alţĭ fraţĭ Domnĭ, ce în urma nóstră se vorŭ învrednicì a domnì şi a oblăduì scaunulŭ acesteĭ ţĕrĭ, să bine-voiască şi Domnia Lorŭ a ocrotì acéstă bună orênduială şi a ajutorì ţéra, ca să i se păzéscă acestŭ privilegiŭ, ce cu multă strădanie i l'amŭ dobânditŭ, pentru ca să pótă locuitoriĭ eĭ şi a se folosì cu înlesnirea negoţuluĭ, şi a sĕvêrşì poruncile împĕrătescĭ fără greutate, pentru ca şi alţĭ Domnĭ asemenea să ţie şi să păzéscă hotarele şi aşezămînturile Domniilorŭ Sale, întru totŭ cinstite şi ocrotite în tótă vremea.»

Acestŭ importantŭ documentŭ ar urmà decĭ să se afle în originalŭ la Mitropolia ţĕriĭ. Până astăḑĭ acolo n'am datŭ de dînsulŭ, dar autenticitatea luĭ n'o póte nimenĭ contestà din momentŭ ce minuta după care a fostŭ scrisŭ originalulŭ, minută concepută probabilmente de către însuşĭ marele Spătarŭ Enache Văcărescu şi prescrisă pe pergamentŭ de treti Logofĕtŭ Răducanu Poenaru, se păstréză la fila 181 în codex. XXVI dela Archiva Statuluĭ din Bucurescĭ.

Şi iată cum ignoranţa nóstră de cele trecute a făcutŭ pre generaţiunea Regulamentuluĭ organicŭ să salute, ca unŭ evenimentŭ cu totulŭ noŭ şi minunatŭ, luarea în stăpânire de faptŭ a Dunăreĭ de flotila comercială a societăţeĭ austriace, în locŭ de a cercà să reînfiinţeze acea flotilă românéscă desfiinţată de Muscalĭ la 1828, precum în volumulŭ meŭ de Istorie dela acéstă dată voiŭ probà.

Nu voiŭ terminà fără de a adăogà încă, că maĭ posedŭ o serie de acte propriĭ a arĕtà modulŭ cum se făcŭ recrutarea ghimigiilorŭ şi şăicarilorŭ floteĭ dela 1793. Să citezŭ totuşĭ unulŭ din aceste acte, din 10 Ianuarie 1794. Este anaforaua Spătaruluĭ Enache Văcărescu în cuprinderea următóre:

Prea Inălţate Dómne,

După luminata poruncă a Inălţimiĭ Tale, ce mi s'aŭ datŭ pentru şăicarĭ şi ghimigiĭ, ce sunt să se facă cu pecetluiturĭ domnescĭ de prin judeţele ce

www.dacoromanica.ro

s'aŭ orênduitŭ, ca să cercetezŭ şi să facŭ silinţă de a se găsi de aceştia maĭ mulţĭ în judeţulŭ Ilfovuluĭ, unde se află şi limanulŭ domnescŭ alŭ vaselorŭ, am cercetatŭ după cuviinţă şi am aflatŭ satulŭ Beşleaga, în care se află douĕ siliştĭ deosebite şi cu locuinţa într'unŭ satŭ; cincĭ-ḑecĭ şi şépte de ómenĭ locuescŭ într'acelŭ satŭ, carĭ tragŭ dajdie pe treĭ-ḑecĭ liude; dintr'aceştia primescŭ ca să se dea şépte ómenĭ pentru ca să se aşeze dreptŭ liude doĭ dajnicĭ, să nu se stingă săliştea din estractulŭ visterieĭ, şi cincĭ-ḑecĭ să rĕmâe ghimigiĭ cu pecetluiturĭ domnescĭ, pentru care să scaḑă visteria acestuĭ satŭ cu liude 28; dreptŭ aceea, după luminată poruncă Inălţimeĭ Tale, făcuĭ acéstă însciinţare, şi hotărîrea rĕmâne precum va fi luminată porunca Mărieĭ Tale.

1794 Ghenarie 10.

Prea plecată slugă: Enache Vel Spătarŭ.

Alexandru Moruzi pune asupra acesteĭ anaforale resoluţiunea următóre: *Iŏ Alexandru Constantinŭ Moruzi Voevodŭ.* — Dumné-ta Vel Vist., socotindŭ şi dumné-ta că este maĭ de folosŭ şi maĭ de siguranţă trebiĭ mijlocŭlŭ acesta ce ni se arată de către dumné-luĭ Vel Spătarŭ, poruncimŭ dară dumi-tale, ca într'acestaşĭ chipŭ să se aşeze la visteria Domnieĭ Mele, scăḑêndu-se numitulŭ satŭ cu liude 28. — 1794 Ghenarie 10. (1)

Vel Logofĕtŭ.

*

Iacă şi unele acte relative la marinarĭ:

Anaforaua luĭ Vel Spătarŭ, din 22 Septembre 1794.

«Acestŭ Dămianŭ Şeicariŭ, cu ceĭ ce aŭ maĭ fostŭ împreună cu dînsulŭ la slujbă, n'aŭ fostŭ la şeicele judeţelorŭ, ci aŭ fostŭ la 3 ciamurĭ din cele domnescĭ, carĭ aŭ căratŭ cherestea la Ismailŭ, carĭ ciamurĭ, în vreme ce dela domnésca Mărieĭ Tale bună-voinţă, mi s'aŭ încredinţatŭ dregătoria spătărieĭ celeĭ marĭ, le-am găsitŭ pornite la Ismailŭ cu cherestele dela Olteniţa, unde, după ce aŭ descărcatŭ, aŭ fostŭ orênduite de aŭ căratŭ şi nisce cherestea de scândurĭ dela Vădenĭ, apoĭ i-aŭ opritŭ prea slăvitulŭ Beiŭ de i-aŭ metahirisitŭ şi la alte trebĭ ale cetăţeĭ, şi după ce s'aŭ sloboḑitŭ de

(1) Cod. XXV, fila 226.

www.dacoromanica.ro

acolo, aŭ venitŭ la Olteniţa cu Nicolae Valsama, ce era orênduitŭ purtătorŭ de grije asupra lorŭ încă de dumné-luĭ selefulŭ meŭ Spătarŭ Văcărescu, *şi erà pe acea vreme în luna luĭ Maiŭ*, şi după sosirea luĭ la Olteniţa, viindŭ numitulŭ Valsama la mine, mi-a supusŭ că toţĭ şeicariĭ dela aceste ciamurĭ aŭ fugitŭ şi, ca să nu se dea zătignire căratuluĭ cheresteleĭ, am poruncitŭ luĭ Valsama de a prinsŭ ómenĭ şeicarĭ din Ţéra Turcéscă cu simbrie şi aŭ pusŭ la ciamurĭ; iar pentru aceĭ carĭ fugise, veĭ sci Măria Ta că nu erà din orênduiala şeicarilorŭ dela şeicile judeţelorŭ, ci aŭ fostŭ daţĭ cu poruncă domnéscă dela satele din judeţulŭ Ilfovuluĭ, pentru ca să facă unŭ *seferŭ,* iar în ce chipŭ de tocmélă şi aşezămîntŭ vorŭ fi avêndŭ eĭ cu satele pentru plata lorŭ, acésta nu o sciŭ; şi arĕtându-mĭ Valsama că le-aŭ datŭ de cheltuială fiesce-căruia câte talerĭ 2 ½ şi mălaiŭ, i-am plătitŭ aceştĭ banĭ luĭ Valsama şi, într'acea vreme, după arĕtarea ce am făcutŭ Mărieĭ Tale cum că eĭ n'aŭ umblatŭ numaĭ unŭ seferŭ, ci aŭ căratŭ şi cherestea dela Vădenĭ şi aŭ lucratŭ şi la trebile cetăţeĭ la Ismailŭ, aĭ poruncitŭ Măria Ta domnieĭ sale Cluceruluĭ Calfoglu, fiindŭ Ispravnicŭ la Ilfovŭ, ca să le maĭ dea câte talerĭ 5 de omŭ şi le-aŭ şi datŭ, pentru care trebue să fie datŭ dumné-luĭ catastihŭ în visterie pe anume căruia aŭ datŭ, şi se va porunci de către Măria Ta ca să se caute la visterie să se vadă de este şi numele acestuia între ceĭ-lalţĭ ce aŭ luatŭ, saŭ nu, şi precum se va găsi în visterie, arĕtându-se Mărieĭ Tale, veĭ da Măria Ta poruncă; iar că se află sacatefsitŭ de unŭ piciorŭ dela tréba şeicilorŭ, adevĕrŭ este că unŭ piciorŭ îĭ este frîntŭ de totŭ şi se află cu piciorŭ de lemnŭ, şi fiind-că i s'a făcutŭ sacatlâculŭ acesta dela tréba Mărieĭ Tale şi a ţĕreĭ, rĕmâne cum va luminà Dumnedeŭ pe Măria Ta.»

Asupra aceseĭ anaforale Domnitorulŭ dă resoluţiunea următóre:

Iŏ Alexandru Constantinŭ Moruzĭ Voevodŭ i gpd. Zemle Vlachscoe. — Dumné-ta Vel Vist., pentru aceĭ câte talerĭ cincĭ, căutândŭ catastihulŭ Cluceruluĭ Calfoglu, să cercetezĭ, şi asupra cuĭ va fi baniĭ să li se plătéscă, iară pentru apĕrarea luĭ, de vreme ce aŭ rĕmasŭ sacatifsitŭ, să i se facă carte de apĕrare. — 1794 Septembre 23.

Vel Logofĕtŭ.

Iŏ Alexandru Constantinŭ Moruzi Voevodŭ i Gospodarŭ. — Dumné-ta Vel Vistierŭ să facĭ porunca Domnieĭ Mele către ispravniciĭ Ilfovuluĭ, ca într'aceste dece dile să găséscă patru-spre-dece ghimigiĭ din birnicĭ, cu tocméla acésta, pe care să-ĭ şi facă teslimŭ acolo la limanulŭ domnescŭ, fără de zăbavă. — 1794 Februarie 22.

Vel Logofĕtŭ.

www.dacoromanica.ro

Prea Inălțate Domne,

Pentru treĭ acicurĭ, unulŭ ce s'a cumpĕratŭ acum, și douĕ din cele vechĭ, ce s'aŭ meremetisitŭ, cu care este a se ridicà cherestéua Prahoveĭ și a Ilfovuluĭ, fiind-că face trebuință de ghimigiĭ, și la acestea nu sunt ghimigiĭ cu pecetluiturĭ, să fie luminată porunca Mărieĭ Tale către dumné-lorŭ boerĭ ispravnicĭ ot sud Ilfovŭ, ca până în ḑece ḑile să găsésca patru-spre-ḑece ghimigiĭ cu tocmélă din birnicĭ, care să facă unŭ seferŭ numaĭ până la Ismailŭ, să ducă cherestea și să întórcă acicurile la limanulŭ domnescŭ, și plătindu-li-se tocméla să fie iarășĭ sloboḑĭ, și socotescŭ că câte talere ḑece de modă va fi din destulŭ, ci de se va socotì de către Inălțimea Ta că este bună acéstă orênduială, se va da luminată porunca Mărieĭ Tale către dumné-lorŭ ispravniciĭ, iar când nu, mi se va da mie poruncă în ce chipŭ să urmezŭ. — 1794 Februarie 22. (1)

Alŭ Inălțimeĭ Tale prea plecată slugă, Ienache Văcărescu Vel Spătarŭ.

*

Acea brumă de óste, ce maĭ rĕmasese în țéră, în urma păceĭ dela Șiștovŭ și dela Iașĭ 1791 — 92, a necesitatŭ, pentru administrațiunea eĭ, diverse pitace domnescĭ dela Alexandru Moruzi și anaforale dela Spătarŭ Văcărescu către Domnitorŭ. In volumulŭ V alŭ Istorieĭ Românilorŭ amŭ adusŭ o parte din acele acte: *pag. 91—95 și 101.*

Dămŭ acì o nouă serie de asemenea documente și anume:

a) Jalba a 10 ómenĭ din satulŭ Gherganĭ (Dîmbovița) din Maiŭ 1794, că aŭ fostŭ pușĭ la dajdie, după încheerea resmeriţeĭ Nemțilorŭ și potolirea ciumeĭ. Eĭ cerŭ să reintre în óste și să fie scutițĭ de birurĭ și angarale.

b) Pitacŭ la Spătarŭ, din 23 Iulie 1794, după reclamațiunea luĭ Pârvu și a fiuluĭ sĕŭ Maximŭ, din Gorjŭ, că ispravniculŭ de acolo, Clucerulŭ Geanoglu, a luatŭ câte 2 până la 3 galbenĭ de fie-care slujitorŭ, și că ceĭ ce n'aŭ vrutŭ să dea aceștĭ banĭ aŭ fostŭ scoșĭ din slujbă și aruncațĭ la birŭ. Ancheta trimisă găsesce că reclamațiunea erà o calomnie. Decĭ reclamanțiĭ sunt pedepsițĭ cu câte 200 de toiege la talpă, iar unŭ Vasile Chilăŭ, ceaușŭ polcovnicescŭ, după reclamațiunea totŭ stégululĭ de slujitorĭ, este datŭ afară din ceaușie.

c) Anaforaua mareluĭ Spătarŭ din 1794, în favórea unuĭ vechiŭ slujitorŭ, ca să fie reprimitŭ sub stégŭ, din care ispravniculŭ l'a isgonitŭ, cu tóte că avé la mână pecetluitura domnéscă.

(1) Cod. XXVII, fila 43.

www.dacoromanica.ro

d) Unŭ oşténŭ necinstitŭ în căsnicie este isgonitŭ din oştire şi surghiunitŭ la Znagovŭ, în 10 Octobre 1794.

e) 3 vînătorĭ polcovnicescĭ, din brésla Agieĭ, reclamă în Iunie 1794, că aŭ fostŭ daţĭ la birŭ. Urméză anaforaua în cestiune.

f) După raportulŭ luĭ Vel Spătarŭ, din 2 Octobre 1784, sunt pedepsiţĭ cu bătaie nisce slujitorĭ, apoĭ duşĭ la ocnă, pentru ca aŭ fostŭ prinşĭ făcêndŭ contrabandă peste Dunăre.

g) Anaforaua din 11 Octobre 1794, relativă la slujba sĕptămânală a slujitorilorŭ şi la adăogirea ceteĭ lorŭ încă cu 5.

h) Alte acte de aceiaşĭ natură, din Octobre 1794, cu lista slujitorilorŭ daţĭ la birŭ şi aceea a poslşnicilorŭ.

i) Reclamaţiunea satuluĭ Stelniţa din Ialomiţa contra abusurilorŭ căpitanuluĭ Constantinŭ Porumbaru şi diverse acte relative la cercetarea afacereĭ, care se prelungesce până în Martie 1795.

j) Unŭ neferŭ slujindŭ la boerulŭ Neculae Filipescu este trimisŭ la ocnă şi apoĭ surghiunitŭ peste Dunăre, pentru că a fostŭ insolentŭ cu stăpânulŭ sĕŭ.

k) Unŭ arnăutŭ este bătutŭ cu 100 toiage şi e trimisŭ la ocnă, pentru tentativă de asasinare.

l) Pitacŭ la marele Cămăraşŭ, din 10 Aprilie 1796, să facă căutare iamacilorŭ dela agéculŭ tufecciilorŭ şi alŭ deliilorŭ.

m) Circulară din 20 Iulie 1796, oprindŭ portulŭ caifetuluĭ de deliŭ şi de tufecciŭ.

Liude 10 Seimenĭ din satulŭ Ghergani sud Dîmboviţa, lepădându-se în dajdie, cerŭ a fi totŭ la orênduiala întâĭ a slujbeĭ seimenieĭ, care cu luminată poruncă s'aŭ şi aşezatŭ.

Prea Inălţate Dómne,

Cu lacrămĭ fierbinţĭ jăluimŭ Inălţimeĭ Tale, că noĭ ticăloşiĭ, în vremea Nemţilorŭ, aflându-ne aicĭ în Bucurescĭ holteĭ cu capulŭ şi fără nicĭ o pricină, ne-amŭ aşezatŭ la orênduiala seimenilorŭ, în brésla dumné-luĭ Vel Spătaruluĭ, dându-ni-se şi pecetluiturĭ la mână, atâtŭ din ḑilele Nemţilorŭ, câtŭ şi dela Măria Sa Michaiŭ Vodă; pe urmă, cu întîmplarea vremiĭ ciumeĭ, vĕḑêndŭ că fugŭ uniĭ alţiĭ de frică, amŭ fugitŭ şi noĭ în judeţulŭ Dîmbo viţa, care pe la rude, care pe unde amŭ pututŭ; după aceea, la aşezămîntulŭ ce s'aŭ făcutŭ în domnia Mărieĭ Sale Michaiŭ Vodă, ne aŭ apucatŭ în judeţulŭ Dîmboviţiĭ, şi vĕḑêndŭ boeriĭ aşezămîntarĭ pecetluiturile, ne-aŭ lăsatŭ în pace, lăsându-ne totŭ la slujba seimenieĭ până acum; acum vedemŭ că, de când aŭ venitŭ dumné luĭ Clucerulŭ Scarlatŭ Câmpinénu, ni s'aŭ luatŭ

www.dacoromanica.ro

pecetluiturile dela mână şi ne-aŭ datŭ la birŭ. Luminate Dómne, nicĭ odată nu s'a pomenitŭ, maĭ alesŭ din seimeniĭ cu pecetluiturĭ domnescĭ la mână, să se pue la birŭ, şi socotindŭ că este peste orênduială, amŭ năzuitŭ la înalta milostivire a Inălţimeĭ Tale şi ne rugămŭ cu lacrămĭ să te milostivescĭ asupra nóstră, de a ni se da pecetluiturile la mână, a fi totŭ la slujba seimenieĭ, după cum amŭ fostŭ dintru întâĭ, a nu ni se stricà vechiulŭ obiceiŭ şi să nu rĕmânemŭ în birŭ cu satulŭ, şi apoĭ ne vorŭ luà şi posluşnicĭ, că suntemŭ fórte scăpătaţĭ, şi uniĭ din noĭ holteĭ cu capulŭ, maĭ alesŭ că amŭ fostŭ în slujbe prin Ţarigradŭ i în alte părţĭ cu haznele i şoimĭ şi nicĭ unŭ cusurŭ nu ni s'aŭ întîmplatŭ; de aceea, să te milostivescĭ asupra nóstră.

Robiĭ Mărieĭ Tale, noĭ 10 seimenĭ din satulŭ Gherganĭ ot sud Dâmboviţa.

Dumné-ta Vel Vist., i dumné-ta Vel Spătarŭ, teorisîndŭ jalba acésta, să cercetaţĭ de obiceiulŭ ce arată, şi de sunt aceştia vechĭ seimenĭ cu adevĕratŭ, să arĕtaţĭ Domnieĭ Mele în scrisŭ cu anafora. — 1794 Maiŭ 20, 3-lea Logofĕtŭ de jos. (1)

Pitacŭ la Vel Spătarŭ, din 23 Iulie 1794, ca să cerceteze după jalba dată Domnuluĭ de Pârvulŭ şi fiulŭ sĕŭ Maximŭ, «că aŭ fostŭ slujitorĭ dela sud Gorjŭ» şi că Clucerulŭ Geanoglu ispravniculŭ judeţuluĭ «aŭ luatŭ dela toţĭ slujitoriĭ câte 2 şi 3 galbenĭ şi aşà le-aŭ datŭ pecetluiturile Domnieĭ Mele, şi cum că le-aŭ cerutŭ şi lorŭ să-ĭ dea banĭ, şi căcĭ nu i-aŭ datŭ, i-aŭ lipsitŭ din slujbă, aruncându-ĭ la birŭ.» Asupra cărora jalbă făcêndu-ne şi dumné-ta anafora, amŭ trimisŭ mumbaşirŭ pe Dimitrie Peschergiulŭ nostru de a cercetatŭ şi atâtŭ dela numitulŭ mumbaşirŭ luândŭ pliroforie, câtŭ şi dela dumné-luĭ Caimacamulŭ, ne-am însciinţatŭ cum că jalba şi pâra numiţilorŭ cu totulŭ a fostŭ mincinósă şi nedréptă arĕtarea lorŭ; pentru care, şi dela toţĭ căpitaniĭ de judeţŭ, de poteră şi polcovnicĭ de catane i dela stegariĭ lorŭ, precum şi dela locuitoriĭ satuluĭ în care locuescŭ maĭ sus numiţiĭ doĭ pârâşĭ aŭ venitŭ adeverinţă şi mărturiile lorŭ în scrisŭ, cum că dela nicĭ unŭ slujitorŭ nu s'aŭ luatŭ nicĭ unŭ banŭ şi minciunĭ aŭ jeluitŭ aceĭ pârâşĭ; pentru care poruncimŭ şi dumi-tale ca să rênduescĭ unŭ zapciŭ din ceĭ micĭ, spătărescŭ, să mérgă acolo la sud Gorjŭ, prin marifetulŭ dumné-luĭ Caimacamuluĭ, unde poruncimŭ, ca acolo, la scaunulŭ isprăvnicieĭ, să se bată numiţiĭ pârâşĭ cu câte 200 toiage pe talpă, ca nisce mincinoşĭ ce aŭ cutezatŭ a face pâră nedréptă Domnieĭ Mele. Aşişderea şi pentru unŭ Vasile Chilăŭ, ce a fostŭ slujitorŭ şi în urmă ceauşŭ polcovnicescŭ, fiind-că se jeluesce totŭ stégulŭ de dînsulŭ, fiindŭ omŭ rĕŭ

(1) Cod. XXVII, pag. 13 VIII.

www.dacoromanica.ro

şi aŭ pătimitŭ în ceauşia luĭ multe supĕrărĭ şi necazurĭ din resvrătirile luĭ, se poruncesce dumi-tale, ca să nu fie primitŭ a se face ceauşŭ, ce după cum se află lipsitŭ după faptele luĭ, aşà să rĕmâe. — 1794 Iulie 23. (1).

Anaforaua luĭ Vel Spătarŭ din 25 Iulie 1794 în favórea unuĭ vechiŭ slujitorŭ, care s'a fostŭ jeluitŭ luĭ Vodă că l'aŭ datŭ ispravniciĭ la dajdie. Spătarulŭ arată că acésta s'aŭ făcutŭ «fără marifetulŭ spătărieĭ», ceea ce este neadmisibilŭ, cu atâtŭ maĭ multŭ că căpitănia unde slujesce este dela margine de lângă Dunăre şi are numaĭ 15 slujitorĭ, «carĭ prin multe nevoinţe se păzesce acea margine».

Domnitorulŭ pune resoluţiune în sensulŭ anaforaleĭ, imputândŭ ispravnicilorŭ că şi-aŭ permisŭ asemenea abusŭ, cu tóte că slujitorulŭ avea la mânele luĭ pecetluitŭ domnescŭ. (2)

Pitacŭ domnescŭ de surghiunurĭ la Snagovŭ a luĭ *Manole* proin *stegarŭ spătărescŭ*, căcĭ la judecata cu soţia sa Ióna, în faţa Mitropolituluĭ, «s'aŭ aflatŭ vinovatŭ în fapte netrebnice.» Zapciulŭ spătărescŭ este poruncitŭ să-lŭ ducă la mănăstire şi economulŭ eĭ este poruncitŭ să-lŭ pue în sfânta mănăstire, de unde să nu fie slobodŭ fără de porunca Domnieĭ Mele. — 1794 Octobre 10. (3)

Anaforaua dumné-luĭ Vel Vist. pentru Simionŭ, i Negoiţă şi Constantinŭ, ce aŭ fostŭ vînătorĭ de stégulŭ polcovniculuĭ din brésla agéscă, a rĕmâné totŭ la slujbă.

Poruncimŭ Domnia Mea dumi-tale Vel Vistierŭ, doĭ dintr'aceştia, adecă Simionŭ i Negoiţă, să rĕmâe la slujba stéguluĭ lorŭ, unde arĕţĭ că se găsescŭ vechĭ şi bunĭ la catastihulŭ visterieĭ, şi să li se dee pecetluiturile Domnieĭ Mele, iară Constantinŭ va rĕmâné în dajdie, ca unuĭ ce nu i-a fostŭ numele trecutŭ nicĭ în catastihulŭ visterieĭ, nicĭ în arĕtarea isprăvnicéscă. — 1794 Iunie 8.

Vel Logofĕtŭ.

Prea Inălţate Dómne,

Ascultândŭ luminata porunca Inălţimeĭ Tale, am făcutŭ cercetare pentru aceştĭ liude 3 vînătorĭ polcovnicescĭ din brésla dumné-luĭ Vel Agă, ce

(1) Cod. XXIII, fila, 267.
(2) Cod. XXVII, scara 13, fila 9 verso.
(3) Cod. XXIII, fila 284.

www.dacoromanica.ro

se jeluescŭ că s'aŭ datŭ la dajdie, şi din catastişele visterieĭ dela calemulŭ breslelorŭ slujitorescĭ ne adeverimŭ, că numaĭ Simionŭ sin Mateiŭ şi Negoiţă sin Călinŭ sunt bunĭ slujitorĭ aşezaţĭ în catastihŭ, carĭ şi aceştia iarăşĭ fiindŭ cu şederea în Bucurescĭ, şi pe vremea când muriaŭ ómeniĭ de năprasnica bólă a ciumeĭ, în cea de a doua domnie a Mărieĭ Sale Michaiŭ Vodă Suţu, strămutându-se, a rĕmasŭ de atuncĭ afară în judeţulŭ Dîmboviţa cu locuinţa, şi după luminata poruncă Mărieĭ Tale, ce s'aŭ fostŭ datŭ prin judeţe, ca pre câţĭ se vorŭ găsi din breslele slujitorescĭ, cu pecetluiturĭ de mahalagiĭ de Bucurescĭ, pe toţĭ aceia să-ĭ dee la dajdie, găsindu-ĭ cu acestŭ mijlocŭ, s'aŭ datŭ la dajdie, şi cerându-ĭ dumné-luĭ Vel Agă a fi totŭ la aceia orênduială, rĕmâne cum va fi înalta hotărîre a Mărieĭ Tale. Iară Constantinŭ ce se arată în jalbă, nu se vede nicĭ în catastihŭ, nicĭ pecetluitŭ a avé la mână, nicĭ ispravniciĭ nu-lŭ arată în fóia ce aŭ datŭ la vist. de numele slujitorilorŭ, carĭ s'aŭ fostŭ datŭ în dajdie, şi de se şi află slujindŭ vînătorŭ polcovnicŭ, visterieĭ nu este sciutŭ, pentru care nu lipsimŭ a însciinţă Mărieĭ Tale curgerea priciniĭ. — 1794 Iunie 3. (1)

Vel Vist.

Slujitorŭ contrabandistŭ pedepsitŭ.

Vel Spătarŭ raportéză, în 2 Octobre 1794, că «Unibaşulŭ, slujitorŭ dela căpitănia Dăeĭ (Vlaşca), şi unŭ Petru surugiŭ alŭ Hătmănieĭ, totŭ de acolo dela Daia», aŭ voitŭ «să *cacerdiséscă* 15 sacĭ cu făină în 2 care, să-ĭ trécă în hasulŭ Giurgiuluĭ». Aŭ fostŭ prinşĭ de căpitanulŭ dela Daia şi trămisŭ la spătărie, prin ispravniculŭ judeţuluĭ, Serdarŭ Niculescu. Cu anaforaua, propune să fie trămisŭ cu mumbaşirŭ căpitanulŭ spătărescŭ pe la tóte căpităniile de margine şi spre pilde slujitorilorŭ, să li se dea la fie-care căpitănie, câte 50 toiege la tălpĭ «întru înfăţişarea slujitorilorŭ» şi apoĭ să-ĭ ducă la Ocnă «spre pilda tuturorŭ».

La 3 Octobre 1794, Alexandru Moruzi aprobă propunerea şi decide, că vorŭ fi trămişĭ slujitoriĭ vinovaţĭ la ocna Telega, după ce vorŭ fi bătuţĭ la tóte căpităniile. (2)

Iŏ Alexandru Constantinŭ Moruzi Voevodŭ, i gospod. Zemle Vlachscoe. Peste 50 liude slujitorĭ, poruncimŭ dumi-tale Vel Vist. să facĭ cartea Domnieĭ Mele către ispravnicĭ, ca să li se maĭ facă încă cincĭ slujitorĭ

(1) Cod. XXVII, pag. 30 sc. VIII.
(2) Cod. XXVII, fila 5 verso, scara 17.

www.dacoromanica.ro

dintr'aceĭ unŭ-spre-ḑece ce s'aŭ datŭ poslușnicĭ, păzindu-le și dreptatea la rêndulŭ slujbelorŭ. — 1794 Octobre 12.

Vel Logofĕtŭ.

Prea Inălțate Domne,

Aducêndŭ pre slujitorĭ înaintea mea și cercetându-ĭ ispravniciĭ, mĕ pliroforisiĭ de cererea lorŭ, și câtŭ pentru rêndulŭ slujbeĭ, obiceiŭ este și toțĭ slujitoriĭ din tótă țéra Mărieĭ Tale întru o sĕptămână sunt de rêndŭ de slujescŭ, iară într'alta îșĭ muncescŭ caselorŭ lorŭ; aceștia, ce se jeluescŭ Mărieĭ Tale, este după orênduiala Visterieĭ ca să fie liude 50, carĭ și sunt deplinŭ, cu pecetluițurĭ domnescĭ, și intră câte 25 pre sĕptămână la slujbă, iar de potŭ a proftacsi saŭ nu, și li se strică rêndurile sĕptămâniĭ, când este a eși să-șĭ muncéscă casele lorŭ, eŭ acésta nu o sciŭ, ci potŭ a o sci numaĭ dumnélorŭ ispravniciĭ; însă eĭ până în anulŭ trecutŭ aŭ avutŭ liude 29, prinsóre, fără de pecete printre dînșiĭ, pre care ispravniciĭ, alegêndu-ĭ, i-aŭ datŭ pre câțĭ-va dintr'înșiĭ la dajdie, iară pre câțĭ-va dintr'înșiĭ poslujnicĭ, ale cărora nume se arată înainte într'acéstă anafora, și cu acéstă prinsóre se ajutorà între dînșiĭ la slujbă slujitoriĭ și la trebile caselorŭ lorŭ; ci pentru acésta rĕmâne și buna-voința Mărieĭ Tale, iară pentru avaetŭ, că li se cere a-lŭ da de douĕ orĭ, acésta n'aŭ jeluitŭ adevĕratŭ, pentru că n'aŭ datŭ maĭ multŭ, decât în anulŭ trecutŭ odată și estimpŭ alfă dată, cu atâta numaĭ li se părea lorŭ, că l'arŭ fi dândŭ de douĕ orĭ, căcĭ în anulŭ trecutŭ, în spătăria dumné-luĭ biv Vel Spătarŭ Văcărescu, nu l'arŭ fi datŭ la vreme, nefăcêndu-se căpitanŭ îndată, ci tocmaĭ spre sfîrșitulŭ anuluĭ, făcêndu-se căpitanŭ, și-aŭ datŭ slujitoriĭ avaetulŭ căpitanuluĭ odată pentru celŭ trecutŭ anŭ, și orĭ de l'aŭ datŭ spre sfîrșitulŭ anuluĭ, saŭ dela începutulŭ anuluĭ, de când s'a făcutŭ dumné-luĭ Spătarulŭ, lorŭ totŭ una le venià, și nu se póte ḑice că l'aŭ datŭ de douĕ orĭ, ci iarășĭ odată aŭ datŭ estimpŭ, în spătăria Mea, pentru acestŭ următorŭ anŭ. — 1794 Octobre 11. (1)

Vel Spătarŭ.

Ceĭ ce sunt la birŭ.

Stanciulŭ ot Vălenĭ,
Nicolae ot Vălenĭ,
Tudori ot . . . ,
Michaiŭ ot Bălțescĭ,

Ceĭ ce sunt la poșlusnicĭ.

Voiculŭ Vlase ot Bălțescĭ,
Cosma Buturugă ot Recinŭ,
Sava ot Scăienĭ,
Stanŭ ot Măgrenĭ,

(1) Cod. XXVII, pag. 83, XVII.

www.dacoromanica.ro

Ceĭ ce sunt la birŭ.

Dumitru ot Scăienĭ,
Ioanŭ ot Fundenĭ,
Vişanŭ ot Cuibulŭ,
Cosma ot Valea-cu-apă,
Dumitru Ciubucŭ ot Malu-roşu,
Negoiţă ot. . . .,
Stoianŭ ot Cornetŭ,
Dumitru ot Şoimari,
Panaitŭ ot Bĕtrânĭ,
Ioanŭ ot Vaideelŭ,
Michaiŭ ot Sângerŭ,
Iordache ot Valea-luĭ-Dobrotă,
Ioanŭ Olténŭ ot. . . ,
Ioanŭ sin Mihulŭ ot. . . .
18

Ceĭ ce sunt la poşlusnicĭ.

Stoica ot Cornetŭ,
Dinulŭ ot Cuibulŭ,
Badea ot Păcureţŭ,
Barbulŭ ot. . . . .,
Radu ot Ceptura,
Pârvanŭ ot Podeniĭ-vechĭ,
Cârstea ot Vaideelŭ.
11

Prea Inălţate Dómne,

Cu lacrămĭ jăluimŭ milostivireĭ Mărieĭ Tale pentru Constantinŭ Căpitanŭ Porumbarulŭ ot Stelnica sud Ialomiţa, carele se află aicĭ, că după douĕ jălbĭ ce amŭ maĭ datŭ Inălţimeĭ Tale, pentru mâncătoriile şi nedreptăţile ce ni se facŭ de către numitulŭ, amŭ fostŭ orênduiţĭ la dumné-lorŭ ispravniciĭ judeţuluĭ, unde mergêndŭ cu luminate poruncile Mărieĭ Tale, după mita ce aŭ datŭ la dumné-lorŭ, adică banĭ, caĭ şi altele, nicĭ o îndreptare nu ne amŭ pututŭ aflá. Luminate Dómne, acestŭ Constantinŭ Căpitanŭ este şi Căpitanŭ la acéstă căpitănie Stelnica şi zapciŭ alŭ plăşiĭ, şi avêndŭ moşiile după împrejurŭ supt acéstă stăpânire, cum voesce cu sĕraciĭ locuitorĭ, aşá face, şi către nimenĭ nu se iea séma ca să se înfrêneze, că suntemŭ dajnicĭ aĭ visterieĭ Mărieĭ Tale, şi numitulŭ ne-aŭ făcutŭ şi slujitorĭ de plasă, despre o parte purtămŭ sarcina dajdiilorŭ şi orênduelile visterieĭ, ce iesŭ pe ţéră, şi despre alta slujbile judeţuluĭ şi trebile sale, întocmaĭ ca nisce slugĭ, noĭ ne scimŭ robĭ aĭ Mărieĭ Tale şi dajnicĭ visterieĭ, iar nu slujitorĭ judeţuluĭ şi slugĭ aĭ numituluĭ, după cum metahirisesce, precum acésta socotimŭ că nicĭ la auḑulŭ Inălţimeĭ Tale nu va fi suferită, deosebitŭ vrêndŭ a vinde şi noĭ câte óreşĭ-ce ce avemŭ spre a ne ţiné hrana vieţiĭ, numitulŭ ne stă în potrivă luându-ne tóte celea ce avemŭ, cu plata ce voesce să ne dea, cum şi altele multe asemenea, din care ni se pricinuesce stingere şi periciune caselorŭ nóstre, ticăloşiĭ, după cum pentru tóte maĭ pe largŭ veĭ

www.dacoromanica.ro

luà Măria Ta pliroforie dela dumné-luĭ Ceamaşărgi başa, carele aŭ venitŭ mumbaşirŭ asupra oierituluĭ la acelŭ judeţŭ, înaintea căruia totŭ satulŭ eşindŭ, tóte mâncătoriile şi asuprelile ce ne-aŭ făcutŭ i le-amŭ datŭ în scrisŭ la mâna d-sale, ca să le arate Mărieĭ Tale.

După tóte acestea, în cea după urmă, din multa pismă şi după viclenia şi meşteşugirile ce hrănesce întru sine, s'aŭ pusŭ şi, însuşĭ făcêndŭ o fóie cu iscăliturĭ de sătenĭ pârâtóre pentru slujbaşiĭ oierĭ, că aŭ făcutŭ mâncătoriĭ la slujbă, întru care fóie fără scirea nóstră iscălindu-ne şi pe câţĭ-va din noĭ, aŭ trimis-o la visteria Mărieĭ Tale, pentru care noĭ nicĭ într'unŭ chipŭ nu scimŭ să fimŭ năpăstuiţĭ şi asupriţĭ de slujbaşiĭ oierĭ, ci pe drepte bucatele nóstre le-amŭ şi datŭ banĭ, iar nu maĭ multŭ, dar numitulŭ acésta aŭ făcut-o, numaĭ şi numaĭ ca, după tóte cele-lalte, să încăpemŭ şi în urgia domnéscă, după neadevĕrata luĭ arĕtare şi pâră; ci spre a nu cădé în vre-o vinovăţire, arĕtămŭ Mărieĭ Tale şi cu lacrămĭ ne rugămŭ, să te milostivescĭ asupra nóstră, spre a ni se face cu viinciósă îndreptare şi să lipséscă acésta cu totulŭ de acolo, că aşà ne vomŭ puté şi noĭ căpătui de baniĭ datorĭ dăjdiilorŭ nóstre i de orênduelele ce csŭ prin ţéră şi de hrana caselorŭ nóstre, pentru că nicĭ într'unŭ chipŭ putere nu maĭ avemŭ, ticăloşiĭ, a maĭ purtà aceste grele sarcinĭ, cu carĭ pe nedreptate suntemŭ îngreuiaţĭ, căcĭ de nu vomŭ fi întîmpinaţĭ de către Inălţimea Ta cu mântuirea şi scăparea de acestŭ rĕŭ împotrivitorŭ şi vrăjmaşŭ pe sărace raelele Mărieĭ Tale, nevoia ne silesce a ne sparge şi a ne împrăştià şi noĭ aceştia carĭ amŭ maĭ rĕmasŭ, precum s'aŭ spartŭ şi aŭ fugitŭ cele-lalte câte-va case din pricina acestuia, şi ce va fi mila Mărieĭ Tale.

Robiĭ Mărieĭ Tale: Năstase i Ionaşco, Dima i Culea şi Mihalcea sătenĭ vechilĭ a totŭ satulŭ Stelnica sud Ialomiţa.

Dumné-ta Vel Spătarŭ, înfăţişândŭ pe jeluitorĭ cu numitulŭ căpitanŭ înaintea dumni-tale, unde aducêndŭ şi pe Ceamăsărgi-Başa, să cercetezĭ cu amĕruntulŭ pentru tóte câte se jeluesce şi să ne facĭ anaforaua, negreşitŭ şi fără de zăbavă. — 1795 Februarie 20.

Iŏ Alexandru Constantinŭ Moruzi Voevodŭ i gpd. Zemle Vlachiscoe.— Dumné-ta Vel Vistierŭ veĭ vedé jalba acésta, cum şi anaforaua domnieĭ sale Vel Spătarŭ, ci dar după orênduiala şi caidulŭ visterieĭ şi alŭ spătărieĭ să urmezĭ dumné-ta, spre a se deosebi slujitoriĭ din birnicĭ, ca birniciĭ să-şĭ pórte dajdia lorŭ, de care să şi facĭ porunca Domnieĭ Mele la ispravniciĭ judeţuluĭ spre a face urmarea acésta. — 1795 Martie 12.

Vel Logofĕtŭ.

www.dacoromanica.ro

Prea Inălțate Domne,

Din treĭ madele ce jăluescŭ aceste liude, cincĭ ot Stelnica, precum se coprinde într'acéstă jalbă, după ce i-amŭ înfățișatŭ la judecată cu pârâtulŭ căpitanŭ și s'a cetitŭ jalba, rĕspunseră jeluitoriĭ cum că eĭ nu maĭ dă madeaua, căcĭ sunt slujitorĭ și cerŭ ca să iasă dela slujba . . . . . Logofĕtŭ ce le-a făcutŭ jalba ca să scrie, iar maĭ multe nu, pricinuindŭ încă . . . . . jalba lorŭ ce aŭ datŭ Mărieĭ Tale; acésta decĭ, fiind-că alte năpăstuirĭ séŭ mâncătoriĭ că le-arŭ fi făcutŭ căpitanulŭ nu avuseră să arate și rĕmâindŭ tótă pricina și cererea lorŭ, numaĭ a eși din slujba judecătoréscă . . . . ., aflându-se bunĭ slujitorĭ cu pecetluiturile Mărieĭ Tale date încă dela anulŭ trecutŭ din spătăria dumné-luĭ Vel Vistierŭ Văcărescu, spătăria așà urméză să-ĭ cunóscă de bunĭ slujitorĭ și să-ĭ metahiriséscă la orênduiala slujbelorŭ; ḑiseră însă, că eĭ nefiindŭ maĭ din vechime slujitorĭ, ci dațĭ din anulŭ trecutŭ, cu luminată porunca Mărieĭ Tale, după trebuința ce urmà, iar pân'acum fiindŭ dajnicĭ, vorŭ și cerŭ ca iarășĭ dajnicĭ să fie; pentru care, cercetândŭ pricina maĭ cu amĕruntulŭ, mĕ pliroforisiiŭ că eĭ, după ce s'aŭ datŭ slujitorĭ, însă nu numaĭ acești cincĭ, ci liude ḑece, după trebuință (pentru liude treĭ-ḑecĭ ce erà maĭ d'inainte) s'arŭ fi simfonisitŭ și ceĭ-lalțĭ slujitorĭ maĭ vechĭ și cu dajniciĭ ce maĭ rĕmăsese, fără de a fi în scirea spătărieĭ, ca să se unéscă cu toțiĭ și să pórte și slujba slujitoréscă de-avalma și să rĕspunḑă și dăjdiile visterieĭ, iarășĭ de-avalma, și așà aŭ urmatŭ până acum, și cu tóte că eĭ fiindŭ liude îndestule cu birnicĭ și cu slujitorĭ într'acelŭ satŭ alŭ Stelniciĭ și le-aŭ fostŭ cu înlesnire și ușurință și la plata dăjdiilorŭ și la purtatulŭ slujbeĭ, pentru căcĭ la dajdie plătescŭ pe liude optŭ, și slujbă pentru că n'a slujitŭ căpitănieĭ o sĕptĕmână, și o sĕptĕmână să fie sloboḑĭ, după cum este obiceiŭ slujitorimiĭ în tótă ţéra Mărieĭ Tale, ci se făcuseră treĭ cete intrândŭ câte douĕ-ḑecĭ pe sĕptămână și în a treia sĕptămână de rêndŭ, fieș-care cétă slujindŭ numaĭ o sĕptĕmână căpitănieĭ și douĕ aflându-se sloboḑĭ, și măcar că la cuvîntulŭ ce daŭ eĭ în jalbă, cum că sunt birnicĭ, cu acestŭ felŭ de amestecătură, pentru că . . . . . se potŭ urmà călcărĭ . . . . . și cusurŭ la paza mărginiĭ, căcĭ într'unŭ chipŭ póte a-șĭ păzì datoria unŭ slujitorŭ, ce are pecetluitulŭ Mărieĭ Tale la mână-ĭ și se scie pe sine că numaĭ acea datorie slujitoréscă are a o pazì, și într'altŭ chipŭ când este amestecatŭ și cu birnicĭ, socotindŭ întru sine fieș-care din eĭ că, de-lŭ va cere să-lŭ judece o vină pentru trĕba slujitoréscă, va pricinuì că, este birnicŭ, iar de-lŭ va cere cu pricină de birnicŭ, va pricinuì că este slujitorŭ; dar li s'aŭ ḑisŭ că de acum înainte trebuesce să fie aleșĭ slujitoriĭ din birnicĭ, și slu-

www.dacoromanica.ro

jitoriĭ să aibă a fi cunoscuţĭ şi osebiţĭ după pecetluiturile domnescĭ şi să aibă a sluji la trebile căpitănieĭ o săptămână de rêndŭ şi o săptămână slobodŭ, după obiceiŭ, cum şi birniciĭ osebiţĭ iarăşĭ să şĭ pórte dajdia lorŭ; dar eĭ nicĭ aşà nu primiră, pentru căcĭ cunoscêndŭ că este maĭ cu uşurinţă orênduiala liudelorŭ la dajdie, cu acéstă chibzuire a lorŭ cerŭ să iasă din slujba slujitoréscă şi să rămâe birnicĭ; care acésta cerere a lorŭ, să iasă dela slujbă şi să intre la dajdie, nu este a mea trébă, fără de numaĭ a mea trébă este, că după condica ce ţine visteria şi spătăria de numele slujitorilorŭ a tóte breslele, să-ĭ metahiriséscă pe toţĭ aceĭ slujitorĭ la orênduiala slujbeĭ lorŭ şi a poruncilorŭ Mărieĭ Tale şi a trebilorŭ ţăreĭ, după obiceiŭ. Iar că acéstă căpitănie are trebuinţă de a avé patru-ḑecĭ de slujitorĭ, precum sunt orênduiţĭ şi se află, este cunoscută trebuinţa, pentru că acéstă plasă are optŭ-spre-ḑece sate şi la fieş-care satŭ este orênduială de păzesce câte unŭ slujitorŭ şi starea satelorŭ şi paza nizamuluĭ, şi din douĕ-ḑecĭ ce intră pe săptămână, optŭ-spre-ḑece se orênduiescŭ la aceste sate, şi nu maĭ rămâne lângă căpitănie de umblă cu dînsulŭ după alte trebĭ ale căpitănieĭ; ci pentru cererea lorŭ a se scuti de slujba slujitoréscă şi a rămâné birnicĭ, rămâne la hotărîrea Mărieĭ Tale. (1)—1795 Martie 4.

Vel Spătarŭ.

Anastasie neferulŭ, slujindŭ la boerulŭ Neculaĭ Filipescu, omŭ cu fire netrebnică de băutură şi neastâmpăratŭ, dojenitŭ de stăpânu-săŭ «aŭ obrăznicitŭ a ridică armă asupra dumi-sale».

Domnitorulŭ, asupra anaforaleĭ luĭ Vel Spătarŭ, în 10 Aprilie 1795, trimite pe neferŭ la ocna Slăniculuĭ, pe 3 lunĭ şi apoĭ să fie datŭ peste Dunăre şi să nu se maĭ întórcă. (2)

Unŭ arnăutŭ agiescŭ aŭ intratŭ cu tovarăşiĭ în casa luĭ Stanŭ Dimache Dudescu şi aŭ cercatŭ să-lŭ omóre.

S'aŭ jăluitŭ acesta luĭ Vodă, în 20 Iulie 1795. S'a rênduitŭ cercetare prin epistatulŭ Agieĭ şi, aflându-se vinovatŭ arnăutulŭ, care a pretinsŭ că eră beatŭ, Vodă l'a orênduitŭ să fie bătutŭ la tălpĭ cu 100 toiege în faţa caseĭ luĭ Stanŭ, apoĭ pusŭ în căruţă cu zapciĭ şi trămisŭ la ocna Slăniculuĭ spre osîndă.— 22 Iulie 1795. (3)

Pitacŭ la Vel Cămăraşŭ, din 10 Aprilie 1796, să facă căutare iamacilorŭ dela ogiaculŭ tufecciilorŭ i alŭ deliilorŭ, ca să iea în scrisŭ numele şi mahalaua unde şedŭ şi să se dea fie-căruia la mână teşcherea dela Cămară,

(1) Lacunele lăsate în documentŭ sunt spărturĭ în actulŭ originalŭ.
(2) Cod. XXVIII, scara 4, fila 5, verso.
(3) Cod. XXVIII, fila 78 verso, scara 6.

www.dacoromanica.ro

cuprinḑătóre de chipulŭ obrazuluĭ şi a statuluĭ sĕŭ, adeverită acea teşcherea în dosŭ şi cu iscălitura Vorniculuĭ şi trecută în catastihulŭ vornicieĭ, «ca să fie sciuţĭ şi cunoscuţĭ, ca şi eĭ să nu se bântuéscă de slujbaşiĭ politieĭ, şi ca nicĭ alţiĭ cu numele lorŭ să nu pótă înşelà slujbaşiĭ politieĭ».

Asemenea pitacŭ s'aŭ făcutŭ către Spătarŭ şi către Aga. (1)

Pitacŭ către Spătarulŭ şi către Aga, din 20 Iulie 1796, repeţindŭ anterióre pitacurĭ, să nu fie slobodŭ nimene a purtà caiafetŭ de deliŭ şi de tufecciŭ, décă nu este aşà: «alŭ cuĭ omŭ veĭ găsì purtândŭ căciulă de deliŭ şi de tufecciŭ, fără de a fi scrisŭ în catastifulŭ neferilorŭ agiescĭ şi spătărescĭ, să-ĭ prinḑĭ . . . .» (2)

Pitacŭ către Vel Vist., Enache Văcărescu, din 20 Augustŭ 1795. Domnitorulŭ ordonă darea la birŭ a 4 slujitorĭ dintr'o căpitănie dela Teleormanŭ, căcĭ, trimişĭ fiindŭ de ispravnicŭ să aducă la spătărie unŭ ucigaşŭ, l'aŭ scăpatŭ la drumŭ. Domnitorulŭ ordonă scóterea lorŭ din cadrele slujitorilorŭ şi să rĕmâie la birŭ, în rêndŭ cu ţéra, spre a nu se maĭ puté învrednicì nicĭ odată a intrà în slujbă; acésta, după ce maĭ întâĭ vorŭ face o pedépsă de închidere la ocnă pe 6 lunĭ; însă în urma jălbiĭ părinţilorŭ lorŭ cu singatavasisŭ, Vodă i-a ertatŭ de pedépsa ocniĭ, şi decĭ Vel Vist. să ordone ispravnicilorŭ, ca să le iea dela mânile lorŭ pecetluiturile domnescĭ şi să rĕmâie birnicĭ. (3)

Anaforaua din dosulŭ jălbeĭ luĭ Anghelŭ Tufecciu, ce l'a rănitŭ arnăuţiĭ Agieĭ.

Prea Inălţate Dómne,

Ascultândŭ luminată porunca Inălţimeĭ Tale dela acéstă jalbă, însciinţămŭ Mărieĭ Tale, că după în scrisŭ cererea Gerahuluĭ, anume Becherbaşŭ, care se cusù la acéstă anafora, ceea ce se socotŭ de către judecată, se adună tal. 168 însă:

85	talerĭ	plata doctoriilorŭ.
20	»	visita (sic) în 40 de ḑile, po parale 20.
20	»	icramulŭ Gerahuluĭ.
40	»	cheltuiala jăluitoruluĭ în 40 de ḑile.
3	»	l'aŭ împrumutatŭ Gerahulŭ.
168		

şi că aŭ rĕmasŭ săcatŭ de o mână, se vĕḑù şi de către judecată,

(1) Cod. XXIX, fila 170, verso.
(2) Cod. XXIX, fila 212, verso.
(3) Cod. XXX, fila 74 verso.

www.dacoromanica.ro

că nu va maĭ fi vrednicŭ de a se maĭ hrăni. De acésta însciinţămŭ Înălţimeĭ Tale. — 1794 Noembre 16. (1)

Dumitrache Clucerŭ, Nicolaescu Serdarŭ, Manolache Toplicénu Clucerŭ, D. Hăbdénu.

Documente relative la ţĕranĭ.

La cap. VIII pag. 102, din tomulŭ V alŭ Istorieĭ Românilorŭ, ce publicămŭ, amŭ adusŭ o serie de documente relative la situaţiunea ţĕranuluĭ sub domnia luĭ A. Moruzi.

Publicămŭ şi aci o altă serie, nu maĭ puţinŭ importantă. Din aceste documente relevămŭ pre următórele:

1. Pitacŭ din 15 Martie 1793 de volnicie pentru cercetarea unorŭ rĕsvrătitorĭ din satulŭ Ruşăvăţulŭ din jud. Secuienĭ.

2. Zapisulŭ locuitorilorŭ din satulŭ Urlaţiĭ de pe apa Snagovuluĭ, datŭ în presenţa Logofĕtuluĭ Scarlatŭ Ghica, prin care se învoescŭ asupra pescuituluĭ racilorŭ şi pescilorŭ din Snagovŭ. Mănăstirea Snagovŭ supĕrândŭ pre pescarĭ cu dărĭ nedrepte, eĭ s'aŭ jăluitŭ Domnitoruluĭ, care i-aŭ rênduitŭ în cercetarea mareluĭ Logofĕtŭ Scarlatŭ Ghica. Ţĕraniĭ se învoescŭ a da dijmă din tóte legumele şi bucatele şi câte 1 la 10 din pescĭ saŭ racĭ.

3. Volnicie din 10 Martie 1793, în urma judecăţeĭ locuitorilorŭ de pe moşia Găujanĭ şi Paraipanŭ din Vlaşca, să se cerceteze la faţa loculuĭ, dimpreună şi cu ispravniciĭ: ce obiceiurĭ de clacă aŭ avutŭ acele moşiĭ dela hotarulŭ ţĕreĭ? fiind-că locuitoriĭ arată că claca aŭ plătit-o tot-deauna în banĭ şi aveaŭ învoială specială pentru tóte cele-lalte dărĭ către proprietarŭ. Domnitorulŭ dispune apoĭ, ca aceste moşiĭ mărginaşe să nu le maĭ pótă arendà mănăstirile la nimenea, ci să le caute singure, spre a se evitá abusurile contra nizamuluĭ ţĕreĭ.

4. Pitacŭ la Mitropolitŭ, Episcopĭ şi veliţĭ boerĭ, ordonându-le să stabilésca din noŭ nizamulŭ pădurilorŭ în interesulŭ conservăreĭ lorŭ şi alŭ dreptăţeĭ locuitorilorŭ şi a proprietaruluĭ pădureĭ (20 Martie 1793).

5. Chrisovŭ din 6 Aprilie 1793, prin care locuitoriĭ de pe moşia Slătióra, (jud. Romanaţĭ) sunt recunoscuţĭ de ómenĭ sloboḍĭ, nesupuşĭ la clacă, plătindŭ numaĭ fie-care casă câte 1 zlotŭ la casa Vorniculuĭ Pârşcoveanu, căruia acéstă moşie, odinióră slobodă şi domnéscă, a fostŭ dat-o Alexandru Ipsilantŭ, dóră ca să-lŭ mângâe, că fiindŭ candidatŭ de domnie, presintatŭ

(1) Cod. XXX, fila 18.

www.dacoromanica.ro

de Divanŭ, după pacea dela Cuciuk-Cainargi, a fostŭ înlăturatŭ dela acésta prin ḑisulŭ Domnŭ Ipsilante. Locuitoriĭ din Slătióra vorŭ maĭ da și dijmă în natură dela productele lorŭ.

6. Pitacŭ la Costache Caragea, Caimacamulŭ Craioveĭ, din 8 Aprile 1793, ca să oblige pe locuitoriĭ de pe moșiile luĭ Vel Vist. Nec. Brâncovénu de a face claca de 12 ḑile și a se conformà în totulŭ pontuluĭ.

7. Pitacŭ din 8 Aprilie 1793, către Constantinŭ Caragea, Caimacamulŭ Craioveĭ, după reclamațiunea aceluiașĭ Vel Vist. Nec. Brâncovénu, ca să oblige pe locuitoriĭ ce aŭ viĭ pe moșia sa Islazulŭ (jud. Romanațĭ) că orĭ să lucreze viile ce aŭ pe moșie și să nu le lase paragină, saŭ să aibă voie stăpânulŭ moșieĭ a le luà și a le da altora ca să le lucreze.

8. Pitacŭ din 14 Aprile 1793, prin care Domnitorulŭ dă luĭ Tufecci-bașa și luĭ Deli-bașa aĭ Curțeĭ, ca în unire cu locuitoriĭ din satulŭ Ceganiĭ (jud. Ialomița), să-șĭ facă o lésă de pescĭ pe vĕrsătura de apă, ce se abate pe lângă numitulŭ satŭ.

9. Carte din 2 Maiŭ 1793, la ispravniciĭ din Ialomița, după reclamațiunea unorŭ proprietarĭ de pădurĭ că li se strică mereŭ pădurile, ca să se cruțe de tăerĭ în interesulŭ publicŭ și să nu se taie acum lemnele necesare la gătirea conaculuĭ elciuluĭ rusescŭ.

10. Cartea mănăstireĭ Segarcea (jud. Doljŭ) prin care se învoesce cu locuitoriĭ de pe moșia Gârceniĭ să clăcuiască numaĭ 5 ḑile pe anŭ și să aibă dreptulŭ la lemne de focŭ din pădure și pentru facerea bordeielorŭ; vinulŭ din viile ţĕrănescĭ să pótă fi vîndutŭ din tómnă până la Sf. Vasile, etc.

11. Carte de clacă a Bălașeĭ Alexianu, pentru moșia Oltenița, din 14 Iunie 1793.

12. Carte slobodă la locuitorĭ și una legată la ispravniciĭ din Gorjŭ, din 15 Iulie 1795, a nu-șĭ maĭ lăsà rîmătoriĭ tómna sloboḑĭ, de pĕtrundŭ prin liveḑĭ de fênŭ și semĕnăturĭ și facŭ stricăciune. Iĭ obligă a-șĭ avé păstorĭ în tótă vremea la rîmătorĭ.

13. Pitacŭ la ispravniciĭ din Slam-Rîmnicŭ, ca să oprescă pe locuitoriĭ de pe moșiile Balta-Albă și Grădiștea de a maĭ vinde vinŭ și rachiŭ, fără de voia omuluĭ Mitropolieĭ, proprietara acesteĭ moșiĭ.

14. Pitacŭ la ispravniciĭ de Ilfovŭ, pentru a oprì pe locuitoriĭ de pe moșia Frăsinetŭ de a tăià lemne și a luà pațachina din crângulețulŭ Ciurulésa, 7 Decembre 1793.

15 Anaforaua locuitorilorŭ din Dărmănescĭ (jud. Prahova) pentru așezămîntulŭ specialŭ, ce aŭ de clacă cu proprietarulŭ moșieĭ, Beizadea Grigorașco, din 2 Martie 1794.

16. Pitacŭ din 10 Martie 1794, după reclamația locuitorilorŭ dela Novacĭ (jud. Vlașca), să li se păzéscă învoiala specială pentru clacă redusă.

www.dacoromanica.ro

17. Zapisele de învoire între mănăstirea Hurezulŭ cu locuitoriĭ din Baia de-ferŭ (jud. Gorjŭ), reducêndŭ claca la 4 ḑile pe anŭ şi câte 1 zlotŭ de casă şi dijmă câte 4 baniţe de porumbŭ la pogonŭ şi câte o căpiţă la 5 de fênŭ, etc. 13 Martie 1794.

18. Anaforaua mareluĭ Vornicŭ alŭ politieĭ, relativă la dajniciĭ de prin mahalale, carĭ, nefiindŭ locuitorĭ în oraşŭ, se cade să-şĭ plătéscă dările cu judeţulŭ.

19. Anaforaua şi resoluţia Domnitoruluĭ, pentru o băcănie şi cârciumă, făcută pe moşia Cernătescĭ a mănăstireĭ Glavaciocului de locuitorulŭ Chiriţă şi cu care se păgubesce o băcănie şi cârciumă anteriorŭ deschisă de greculŭ Anastase Iónitis, după învoiala cu mănăstirea.

20. 2 cărţĭ la 2 plaiurĭ, pentru obiceiulŭ moşiilorŭ din acele plaiurĭ. 21 Aprile 1794.

21. Judecata locuitorilorŭ din satulŭ Orbésca (jud. Teleormanŭ) cu Mateiŭ logofĕtulŭ şi Constantin céuşulŭ, arendaşiĭ moşieĭ, că le facŭ nedreptăţĭ, cerêndŭ protimisisŭ la arendarea aceleĭ moşiĭ. Judecata, la 26 Aprile 1794, aprobă cererea ţĕranilorŭ.

22. Pitacŭ din 1 Maiŭ 1794, de trimitere la ocnă a 4 locuitorĭ din Argeşŭ, pentru că s'aŭ opusŭ de a face podvódă cu cherestea împĕrătéscă.

23. Jalba egumenuluĭ mănăstireĭ Clocociovŭ, din Maiŭ 1794, că locuitoriĭ de pe moşia mănăstiréscă Hărtesciĭ (jud. Muscelŭ) nu vorŭ să dea dijmă dela 10 prunĭ unŭ prunŭ din livedĭ. Domnitorulŭ ḑice, că dacă $^1/_2$ din numĕrulŭ pogónelorŭ uneĭ viĭ va fi livadă, acésta să fie scutită de dajdie, iar de va fi maĭ multă, să aibă a plăti ḑeciuială la stăpânulŭ moşieĭ.

24. Reclamaţiunea Mitropolituluĭ contra locuitorilorŭ din Gheorghiţa, carĭ în silnicie vîndŭ vinŭ şi rachiŭ de alŭ lorŭ. Domnitorulŭ îĭ opresce de la acésta, în 27 Maiŭ 1794.

25. Egumenulŭ dela Radu-Vodă în neînţelegere cu sătenii dela Buda (jud. Ilfovŭ). Locuitoriĭ dovedescŭ că aŭ învoială vechiă cu mănăstirea de a clăcui numaĭ 6 ḑile pe anŭ de casă şi alte diverse reducerĭ arĕtate în actulŭ dela vale, din 26 Maiŭ 1794.

26. Judecata dintre sătenii Tărăcenĭ cu Logofĕtulŭ Sc. Ghica, care le cere munca de clacă în natură, iar eĭ vor să plătéscă banĭ.—1794 Iunie 6. La acéstă ocasiune judecata condamnă pe ţĕranĭ să plătéscă ḑilele de clacă pe 5 anĭ din urmă, câte 3 ḑile de clacă pe totŭ anulŭ.

27. Pitacŭ la Hatmanulŭ Hangeri, Caimacamulŭ Craioveĭ, imputându-ĭ că locuitoriĭ din Oltenia nu află ascultare la necazurile şi nedreptăţile lorŭ. Locuitoriĭ din 2 sate, Topeţiĭ şi Târlanca (jud. Gorjŭ) s'aŭ jăluitŭ către omulŭ domnescŭ, că în locŭ de 12 ḑile de clacă li se impune 15 şi alte dăjdiĭ,

www.dacoromanica.ro

şi că sunt maltrataţĭ şi închişĭ cu ţilele la mănăstire. Domnitorulŭ ordonă să se facă dreptate locuitorilorŭ, după condica Divanuluĭ.

28. Pitacŭ din 16 Novembre 1794, la boieriĭ Divanuluĭ, după jalba locuitorilorŭ că proprietariĭ de păduri îĭ supunŭ la plata de havaetŭ pentru lemnele ce ieaŭ pentru case după dreptulŭ lorŭ. Domnitorulŭ ordonă păzirea dreptăţeĭ locuitorilorŭ şi, prin cărţĭ deschise la ispravnicĭ, stabilesce din noŭ acele drepturĭ, în 24 Novembre 1794.

29. Chrisovulŭ locuitorilorŭ din dealulŭ Pitescilorŭ (jud. Muscelŭ), să nu-ĭ încarce la vinăriciŭ. — 29 Iunie 1794.

30. Publicaţiune la tóte judeţele, din Ianuarie 1795, ca să fie îngăduiţĭ locuitoriĭ a băgá vitele prin păduri ca să mănânce mlădiţe şi muguri, fiindŭ lipsă de nutreţŭ; însă acésta fără de nicĭ o plată, orĭ a cuĭ ar fi pădurea. La 9 Martie 1795 cu alte publicaţiĭ s'aŭ scosŭ vitele locuitorilorŭ din păduri, fiind-că a încolţitŭ iarba în câmpŭ.

31. Pitacŭ la Caimacamulŭ Calfoglu, relativŭ la tăierile ce facŭ ţĕraniĭ de copacĭ marĭ şi roditorĭ prin păduri, cu ocasia învoireĭ de a-şĭ pasce vitele prin păduri.

32. Procesŭ între maĭ mulţĭ ciobanĭ ardelenĭ cu proprietarĭ de păduri, în carĭ aceia aŭ băgatŭ oile în timpulŭ iernei, căşunândŭ stricăciunĭ prin păduri.

33. Comassare de case ţĕrănescĭ rĕşchirate prin câmpiĭ, în Aprilie 1795.

34. Pitacŭ, oprindŭ, la 27 Maiŭ 1795, ca trimişiĭ domnescĭ să iea caĭ de beilicŭ dela sate.

35. Pitacŭ la Divanŭ, ca să preţuiască copaciĭ tăiaţĭ de ţĕranĭ de prin păduri. — 14 Martie 1795.

36. Pitacŭ din 3 Septembre 1795, ca să apere dumbrava din satulŭ Coiana (jud. Ialomiţa) a luĭ Răducanu Poenaru, ca să nu maĭ taie ţĕraniĭ lemne din acea dumbravă.

37. Cărţĭ deschise pe la tóte judeţele pentru nizamulŭ pădurilorŭ, din 19 Septembre 1795.

38. Pitacŭ la ispravniculŭ din judeţulŭ Săcuienĭ, pentru 2 felurĭ de jălbĭ ale locuitorilorŭ din acelŭ judeţŭ, din 14 Novembre 1795. Partide între ţĕranĭ.

39. Pitacŭ, prin care se ordonă unuĭ zapciŭ armăşescŭ să ducă din noŭ la ocnă pe Ioanŭ Mototocea, pentru că ertatŭ de ocnă, unde fusese trimisŭ pentru jafurĭ asupra ţĕranilorŭ, elŭ din noŭ s'a apucatŭ să jăfuiască pe locuitoriĭ din judeţulŭ Ilfovŭ cu banĭ de căminăritŭ.—18 Decembre 1795.

40. Cărţĭ la ispravniciĭ judeţelorŭ şi la zabiţĭ, din 14 Martie 1796, ca să iea bine sêma, ca nu cumva neguţătoriĭ turcĭ şi creştinĭ, ce aŭ învoire a umblá prin sate pentru cumpĕrare de vite, să facă supĕrare locuitorilorŭ, saŭ jafurĭ, saŭ înşelătoriĭ.

www.dacoromanica.ro

41. Pitacŭ la ispravniciĭ judeţelorŭ, ca să îndemne pe locuitorĭ să se apuce de a face arăturĭ şi semĕnăturĭ acum în primăvară.—26 Martie 1796.

42. Publicaţiune la 17 judeţe şi la Caimacamŭ pentru acelaşĭ scopŭ.

43. Publicaţiunĭ deschise la locuitorĭ, oprindu-ĭ de a maĭ face focurĭ când sunt călĕtorĭ pe drum, ca să nu se maĭ întîmple primejdiĭ, de s'aŭ aprinsŭ păduri, fêneţe, ariĭ, nămestiĭ, etc. — 29 Martie 1796.

44. Treĭ cărţĭ deschise către locuitoriĭ judeţelorŭ Oltŭ, Teleormanŭ şi Vlaşca, ca să scie că nu sunt obligaţĭ a face conace pentru slujbaşiĭ ce vinŭ şi mergŭ pe afară; asemenea să se păzéscă şi de neguţătoriĭ turcĭ. Excepţiune se face pentru poteraşĭ, carĭ aceştia trebue a avé biletulŭ spătărieĭ. — 16 Aprilie 1796.

45. Pitacŭ la veliţiĭ Vornicĭ şi la ispravnicĭ, de a opri pe vătaşiĭ de plaiurĭ, ca să nu aibă putere de a pedepsi eĭ pe ceĭ ce sunt în vină mică, decât cu 20—30 beţe, iar pentru ceĭ ce sunt în vinĭ maĭ marĭ să-ĭ trimită la Bucurescĭ.— 18 Aprilie 1796.

46. Cercetarea jălbeĭ locuitorilorŭ de pe moşia Corbiĭ-marĭ (jud. Vlaşca), carĭ s'aŭ plânsŭ contra luĭ Antonie, isprăvnicelulŭ luĭ Baronie arendaşulŭ, pentru năpăstuirĭ şi jafurĭ ce le face.— 5 Maiŭ 1796.

47. Pitacŭ către ispravniciĭ de Argeşŭ, din 17 Iulie 1796, ca să pună în fiare pe Enache, căpitanulŭ vameşulŭ judeţuluĭ, pentru că s'a jeluitŭ locuitoriĭ contra luĭ că le iea vamă dela rachiulŭ ce-lŭ facŭ eĭ pentru bĕutură în casele lorŭ. Vinovatulŭ să fie trimesŭ la domnie.

48. Se constată existenţa de băiaşĭ românĭ aurarĭ.

49. Locuitoriĭ din plaiulŭ Arefuluĭ (jud. Argeşŭ) cerŭ isgonirea dintre eĭ a luĭ Iordache Căpitanulŭ, Gh. Banghiulŭ, Gr. Fuiorea şi Gh. Jitea, pentru că le facŭ necazurĭ şi aţîţă gâlcevurĭ între eĭ. Domnitorulŭ aprobă cererea lorŭ. — 17 Martie 1796.

50. Anaforaua Vistierniculuĭ, pentru orênduiala maldăruluĭ, câte câte care să aducă la grajdulŭ domnescŭ ispravniciĭ de Ilfovŭ.—13 Iunie 1796.

51. Ispravniciĭ Vintilă Prijbénu şi Manolache Manu vestescŭ, în 17 Iulie 1796, că uniĭ moşierĭ şi arendaşĭ aŭ începutŭ obiceiulŭ de ieaŭ locuitorilorŭ plata când scotŭ plugurile în arătură, osebitŭ de dijmă şi celelalte obiceie ale pămîntuluĭ. Domnitorulŭ trimite afacerea în cercetarea Divanuluĭ. Divanulŭ, la 23 Iulie 1796, recunósce dreptatea locuitorilorŭ şi opinéză a se opri acestŭ obiceiŭ. Domnitorulŭ aprobă.

52. Anaforaua a 7 sate de pe moşia mănăstireĭ Michaiŭ-Vodă, cum că arendaşiĭ şi ispravniciĭ mănăstireĭ le ieaŭ dijmă peste obiceiŭ.—21 Ianuarie 1796. Judecata pentru diferitele plângerĭ ale locuitorilorŭ.

www.dacoromanica.ro

Cartea moşnenilorŭ Dobroteni din sud Saacŭ, de scutéla a 3 scaune de carne.

Dat-amŭ domnésca nóstră carte luĭ Ursache Cupeţulŭ luĭ Tudorŭ Slujerŭ, i Popi Sabanŭ, i Neagoe Mazîlu cu părtaşiĭ lorŭ moşneni Şoimescĭ i Radulŭ Logofĕtŭ şi Simionŭ zet Radu, nepoţiĭ luĭ Mihaiŭ Cluceriŭ, Netorea cu părtaşiĭ lorŭ, moşneniĭ Bobescĭ şi luĭ Ioanŭ Diaconu Cocoescu cu partaşiĭ luĭ, moşneniĭ Mucoşiĭ din sud Saacŭ, ca să aibă a ţiné pe moşia lorŭ Dobroteniĭ treĭ scaune pentru tăiatulŭ cărniĭ, alŭ cărora venitulŭ să fie alŭ lorŭ, apĕratŭ de către vinăricerĭ şi alţĭ slujbaşĭ, ce aŭ a face la scaunele de carne; asemenea şi dela carĕle cu pesce i de dogăriĭ, ce se vorŭ pune pe acéstă moşie, să ieae totŭ eĭ obicĭnuitulŭ venitŭ, şi să n'aibă voie măcelariĭ ceĭ ce ţinŭ scaunele acestea a le mutà pe alte moşiĭ străine, precum nicĭ veciniĭ de moşiĭ, ca să nu se păgubéscă acestea de venitulŭ lorŭ, pentru că acéstă milă aŭ avut-o numiţiĭ moşneni, atâtŭ dela alţĭ rĕposaţĭ Domnĭ de maĭ nainte, câtŭ şi dela Domnia Sa fratele Alexandru Vodă Ipsilantŭ, i dela Domnia Sa rĕposatulŭ Nicolae Caragea Voevodŭ, i dela Domnia Sa fratele Michaiŭ Vodă Suţulŭ, şi li s'aŭ păzitŭ în tótă vremea acestŭ privelegiŭ de scutélă, iar în cea-laltă domnie a fratelui Michaiŭ Vodă Suţulŭ, fiindŭ prigonire între eĭ şi fiindŭ orênduiţĭ în cercetare la dumnéluĭ Vel Logofĕtŭ de Ţéra-de-jos, s'aŭ învoitŭ înaintea dumnéluĭ, ca să ţie Ursachi cu părtaşiĭ luĭ unŭ scaunŭ de carne pe moşia luĭ, şi Ioanŭ Diaconu cu părtaşiĭ altŭ scaunŭ pe moşia luĭ, cum şi Răducanu cu părtaşiĭ luĭ celŭlaltŭ scaunŭ, iar pe moşia luĭ, iar pentru câte care cu pesce, dogăriĭ, cârciume, ce se vorŭ face pe aceste treĭ părţĭ, să le ieae venitulŭ de fraţĭ; pentru care acéstă învoire şi aşezămîntŭ alŭ lorŭ vĕdumŭ anaforaua dumnéluĭ Vel Dvornicŭ Manolache Creţulescu, cu létulŭ 1785 Septembre 23, ca să ieae fieşĭ-care venitulŭ părţeĭ luĭ din scaune şi din cele-lalte. Decĭ şi Domnia Mea ne-amŭ milostivitŭ de amŭ înnoitŭ şi amŭ întăritŭ mila acésta, ca să li se păzéscă nestrămutatŭ mila ce aŭ avutŭ şi li s'aŭ urmatŭ, să li se urmeze şi de aicĭ înainte la tóte; şi poruncimŭ tuturorŭ la câţĭ se cuvine, să fiţĭ următorĭ, şi înpotrivă supĕrare să nu faceţĭ, ii saam. receh. gpd. — 1793 Iunie 20. (1)

(1) Cod. XXVI, pag. 102.

www.dacoromanica.ro

Volnicie ca mumbaşirulŭ Mabeigiu să facă cercetare pentru nisce rĕsvrătitorĭ din satulŭ Ruşăvăţulŭ sud Săcueniĭ, şi fiindŭ vinovaţĭ să-ĭ aducă în pază.

Fiind-că amŭ luatŭ Domnia Mea însciinţare, cum că în satulŭ Ruşăvăţulŭ, din plaiulŭ despre Buzĕŭ sud Săcueniĭ, sunt liude 4, anume: Ionŭ Bălanŭ, Dinulŭ, Ionŭ Bălanŭ şi Minculŭ, carĭ facŭ rĕsvrătirĭ şi amestecăturĭ şi mâncătoriĭ locuitorilorŭ dela acestŭ satŭ, şi dintr'ale lorŭ rele urmărĭ se dă chederŭ şi la cele-lalte sate ale plaiuluĭ, i la împlinirea poruncilorŭ se arată cu împotrivire, bătêndŭ şi pe unŭ omŭ, carele ar fi şi muritŭ, orênduimŭ Domnia Mea pe Mabeigiu, carele mergêndŭ la numitulŭ satŭ, prin scirea şi a ispravnicilorŭ judeţuluĭ, să aibă a face amĕnuntă cercetare pentru tóte acestea, ce urmărĭ aŭ făcutŭ, cu ce dovedĭ vrednice, şi când, orĭ maĭ înainte saŭ acum, după venirea nóstră, pe cine aŭ păgubitŭ şi aŭ supĕratŭ, saŭ ce pricină de rĕsvrătire şi de chederŭ aŭ datŭ anume şi în ce chipŭ, cum şi pentru acelŭ omŭ pe care l'aŭ bătutŭ, cum este adevĕrulŭ pricineĭ, şi după amĕnunta cercetare, dovedindu-se cu adevĕratŭ într'aceste urmărĭ, să-ĭ iea orênduitulŭ acesta cu cercetarea din faţa loculuĭ, să-ĭ aducă aice la Domnia Mea în pază. — 1793 Martie 15. (1)

Zapisulŭ locuitorilorŭ din satulŭ Urlaţĭ de pe apa Snagovuluĭ, de prinsórea ce aŭ datŭ, în ce chipŭ aŭ să urmeze la vînarea pesceluĭ şi a racilorŭ.

Adecă noĭ săteniĭ din satulŭ Urlaţĭ, după apa Snagovuluĭ sud Ilfovŭ, încredinţămŭ cu acestŭ adevĕratŭ zapisŭ alŭ nostru la prea cinstită mâna dumné-luĭ Vel Logofĕtŭ Scarlatŭ Ghica, precum ca să se scie, că noĭ fiindŭ şedĕtorĭ pe apa Snagovuluĭ, tótă hrana nóstră ne este cu vînatulŭ pesceluĭ i a racilorŭ din Snagovŭ, după cum s'aŭ hrănitŭ totŭ némulŭ nostru, şi acum supĕrându-ne peste obiceiulŭ nostru Sf. Sa Părintele iconomulŭ mănăstireĭ Snagovŭ, amŭ venitŭ de amŭ jăluitŭ Mărieĭ Sale luĭ Vodă, cerêndŭ dreptate, şi rênduiţĭ fiindŭ la dumné-luĭ maĭ sus numitulŭ Vel Logofĕtŭ de Ţéra-de-jos spre cercetare şi îndreptare, unde înfăţişându-ne, în cea de pe urmă, însuşĭ de bună voia nóstră, nesiliţĭ de nimenĭ, amŭ primitŭ, precum ca să dămŭ dijmă din tóte legumele şi bucatele ce facemŭ pe acéstă moşie,

(1) Cod. XXIII, fila 19.

www.dacoromanica.ro

asemenea să dămŭ zeciuială şi din orĭ-ce vînatŭ vomŭ vînà în apa Snagovuluĭ, adecă din 10 una, din mare mare, din micŭ micŭ, după cum vomŭ găsì aşà să dămŭ; care acéstă priĭminţă a nóstră fiindŭ cu voia tuturorŭ, şi rĕmâindŭ mulţumitŭ şi primitorŭ şi părintele iconomulŭ, ne legămŭ printr'acestŭ zapisŭ alŭ nostru, ca de acum înainte fieş-care să dămŭ drépta zeciuială din totŭ vînatulŭ; însă să facemŭ scire omuluĭ mănăstireĭ când vomŭ umblà la coteţele nóstre, ca să fie de faţă, şi să nu ne ispitimŭ vreunulŭ din noĭ a face vre-o înşelăciune, iar de ne va dovedì într'o faptă în potriva acestuĭ aşezămîntŭ, orĭ ca pe ascunsŭ umblândŭ la coteţe, saŭ fără scirea omuluĭ mănăstireĭ, atuncĭ să fimŭ de tótă pedépsa şi glóba.

Şi pentru încredinţare ne-amŭ pusŭ degetele nóstre în locŭ de pecete, ca să se crédă. — 1793 Martie 15.

(+) Eŭ Michaiŭ Pescarulŭ domnescŭ, adeverescŭ.
(+) » Mihalcea sin Dragomirŭ Pârcălabulŭ adeverescŭ.
(+) » Nicolae Pescarulŭ.
(+) » Mircea Pescarulŭ sin Michaiŭ, adeverescŭ.
(+) » Branŭ Pescarulŭ, adeverescŭ.
(+) » Stanŭ » »
(+) » Negoiţă » »
(+) » Ionŭ » »
(+) » Gheorghe » »
(+) » Nedelco » »
(+) » Mihalcea » »
(+) » Păunŭ » »
(+) » Vasile » »
(+) » Dumitraşcu » »
(+) » Gheorghe » »
(+) » Marinŭ » »
(+) » Tudorache » »
(+) » Vasile » »
(+) » Stanculŭ » »

şi toţĭ ceĭ-lalţĭ sătenĭ ce nu se întîmplară faţă; şi amŭ scrisŭ eŭ celŭ maĭ dedesubtŭ iscălitŭ, cu ḑisa lorŭ şi marturŭ.

Grigorie G. Loghinŭ.

Cu bună-voia lorŭ primindŭ şi făcêndŭ acestŭ aşezămîntŭ prin zapisŭ, precum se vede în dosŭ, spre încredinţare se adeverì şi de noĭ, şi se dete cuviosuluĭ iconomŭ a-lŭ avé în păstrare la sfânta mănăstire.—1793 Marte 16. (1)

Scarlatŭ Ghica Vel Logoféţŭ.

(1) Cod. XXIII, fila 18 verso.

www.dacoromanica.ro

Volnicie cu orênduitŭ a face cercetare, atâtŭ la Găujanĭ, câtŭ şi la alte sate împrejurŭ la Vlaşca, care sunt la margine, de obiceiulŭ moşiilorŭ cum s'aŭ urmatŭ.

La judecata ce aŭ avutŭ la Divanŭ înaintea Domnieĭ Mele locuitoriĭ de pe moşia Găujanĭ i Paraipanŭ din sud Vlaşca cu cumpĕrătoriĭ arendarĭ, ce cumpĕrară în anulŭ trecutŭ dela egumenulŭ Raduluĭ Vodă i Cotroceanu venitulŭ acestorŭ moşiĭ, unde a fostŭ şi egumenulŭ de faţă, ni s'aŭ jeluitŭ locuitoriĭ şi acésta, căcĭ mărginaşiĭ, fiindŭ obiceiŭ, aŭ avutŭ pentru claca moşieĭ a da câte parale 20 pe anŭ la stăpânulŭ moşieĭ, cum şi pentru fênŭ ce făcea după moşie, da de cósă câte unŭ ortŭ; iar de capră, de óie, de stupĭ şi de altele supĕrare n'aŭ avutŭ nicĭ odată; iar acum umblă a le stricà obiceiulŭ. Pentru care acésta, vrêndŭ Domnia Mea a ne pliroforisì cum s'aŭ urmatŭ şi se urméză la alte moşiĭ cu asemenea sate după margine mănăstirescĭ i boerescĭ, atâtŭ la rêndulŭ clăceĭ, la dijma fênuluĭ şi la alte obiceiurĭ, câte sunt ale moşiilorŭ, cu care sunt datorĭ locuitoriĭ la stăpâniĭ moşiilorŭ, iată orênduimŭ într'adinsŭ pe . . . . ., carele mergêndŭ la numitulŭ judeţŭ, să aibă dimpreună cu ispravniciĭ a face cercetare cu tótă scumpătatea pentru adevĕrŭ şi cu amĕruntulŭ, ce obiceiurĭ s'aŭ urmatŭ şi se urméză la tóte alte moşiĭ cu sate după margine asemenea acestora, la rêndulŭ clăceĭ, la dijma fênuluĭ, la vîndarea vinurilorŭ şi la tóte cele ce sunt datorĭ locuitoriĭ către stăpâniĭ moşiilorŭ, şi în ce chipŭ se va adeveri fiinţa adevĕruluĭ pentru tóte anume, să ieaĭ înscrisŭ dela tóte moşiile cu sate după margine, de care să aducĭ Domnieĭ Mele anafora, şi poruncimŭ Domnia Mea, maĭ sus numitule orênduitŭ, să urmezĭ întocmaĭ, spre a nu face vre-unŭ cusurŭ la acéstă cercetare, ci în adevĕrŭ şi pe largŭ să ne aducĭ pliroforie de obiceiulŭ acela ce s'a urmatŭ şi se urméză. — 1793 Martie 18. (1)

NB. Acéstă poruncă a rĕmasŭ a nu se face energhie.

După cercetarea orênduită de Vodă Moruzi pentru *jalba locuitorilorŭ din satele Găujanĭ i Paraipanŭ jud. Vlaşca*, ca să i se dea însciinţare de obiceiele clăceĭ, de dijma fênuluĭ şi altele, ce sunt datorĭ locuitoriĭ către stăpâniĭ de moşiĭ, şi cum se va fi urmândŭ de la aceste alte moşiĭ, totŭ aşà să fie hotărîrea şi pentru jalba numiţilorŭ locuitorĭ, Domnitorulŭ a hotărîtŭ ca locuitoriĭ să întórcă numiţilorŭ arendarĭ baniĭ cu dobânda lorŭ

(1) Cod. XXIII, fila 22, verso.

www.dacoromanica.ro

venitulŭ anuluĭ trecutŭ alŭ acestorŭ moşiĭ mănăstirescĭ, arendate de către egumenulŭ mănăstireĭ Radu-Vodă şi celŭ dela Cotrocenĭ. Dar arendariĭ, afară de baniĭ pentru cumpĕrătórea moşiilorŭ, aŭ maĭ făcutŭ şi deosebite alte cheltuelĭ «la închiderea bălţeĭ» şi la alte trebuinciòse moşiilorŭ, şi cerŭ să li se plătéscă şi acestea ce aŭ cheltuitŭ. Domnitorulŭ orênduesco la faţa loculuĭ să se facă cercetare, ca să se vĕdéscă câtă şi ce anume cheltuială aŭ făcutŭ numiţiĭ arendarĭ, şi ce va fi, să li se plătéscă, «care acésta aŭ primit-o înaintea Domnieĭ Mele însăşĭ locuitoriĭ». Decĭ Domnitorulŭ ordonă, ca orĭ unulŭ să mérgă la faţa loculuĭ, saŭ să orênduiască boerinaşĭ cu bunŭ ipolipsisŭ şi practicoşĭ» ca să facă cercetarea, fiindŭ faţă şi locuitoriĭ Găujanĭ şi Paraipanĭ şi arendariĭ.

Apoĭ Domnitorulŭ adaoge la fine: «Iar pentru venitulŭ acestorŭ moşiĭ de acum înainte, amŭ poruncitŭ şi amŭ hotărîtŭ Domnia Mea, ca egumeniĭ mănăstirilorŭ să nu fie volnicĭ, nicĭ la alţiĭ, nicĭ la aceştĭ locuitorĭ a maĭ vinde, ci însuşĭ să caute pe sĕma mănăstirilorŭ, cu orênduiţiĭ isprăvniceĭ, ca să nu se întîmple arendariĭ să se întovărăşéscă cu streiniĭ de decindea înpotriva nizamuluĭ ţĕreĭ, după cum ne adeverimŭ că s'aŭ întîmplatŭ însuşĭ la moşiile acestea în aniĭ trecuţĭ, care acésta să o ştiţĭ şi dumné-vóstre (ispravnicilorŭ), spre a griji, şi cum veţĭ aflà că înpotriva hotărîreĭ nóstre s'aŭ urmatŭ, numaĭ decât să ne insciinţaţĭ.—1893 Martie 18.»

Prea Sfinţia Ta Părinte Mitropolite, iubitorilorŭ de Dumneḑeŭ Episcopĭ şi dumné-vóstre cinstiţilorŭ şi credincioşĭ boerilorŭ veliţĭ aĭ Divanuluĭ Domnieĭ Mele, fiind-că pentru *rêndulŭ pădurilorŭ şi alŭ dumbrăvilorŭ* s'aŭ datŭ Domnieĭ Mele câte-va jalbe până acum, atâtŭ despre partea stăpânilorŭ de moşiĭ, cerêndŭ apĕrarea lorŭ, câtŭ şi despre partea locuitorilorŭ, că sunt popriţĭ, cerêndŭ sloboḑenie pentru lemnele cheresteleĭ, haraciĭ ceĭ trebuincioşĭ viilorŭ lorŭ, din care o sĕmă de locuitorĭ încă dela Focşanĭ aŭ datŭ Domnieĭ Mele acéstă jalbă, care le punŭ înăuntru acestuĭ Pitacŭ, ca să le vedeţĭ, şi fiind-că amŭ socotitŭ Domnia Mea de mare trebuinţă a se da unŭ nizamŭ de obşte la acésta, ca şi pădurile şi dumbrăvile să-şĭ aibă orênduiala lorŭ, ca unele ce din vreme în vreme tăindu-se fără de nicĭ o orênduială şi stêrpindu-se, cu mulţĭ anĭ în urmă nu se potŭ înălţà şi a veni la starea lorŭ, şi locuitoriĭ ţĕreĭ şi aĭ politieĭ să nu fie isterisiţĭ de lemnele şi cherestelele i haraciĭ ceĭ trebuincioşĭ, însă cu păstrarea cea cuviinciósă a pădurilorŭ. De aceea ca o trébă de obşte ce este, poruncimŭ ca, adunându-vĕ cu toţĭ, să faceţĭ o teorie cu socotélă deobşte la acésta, adecă să cercetaţĭ şi să chibzuiţĭ nizamulŭ celŭ cuviinciosŭ, atâtŭ deobşte

(2) Cod. XXIII, fila 23, verso.

www.dacoromanica.ro

câtŭ şi în parte, după locurĭ, deosebindŭ adecă părţile munteluĭ şi părţile judeţelorŭ dela vale, care sunt judeţe acoperite cu pădurĭ, ce orênduială să aibă pădurile, ca nicĭ să se strice şi să se stêrpéscă cu tăiarea fără de orênduială din vreme în vreme, şi trebuinţă de lemnele de cherestele cele trebuincióse deobşte să se taie cu mijloculŭ celŭ cuviinciosŭ; şi la părţile judeţelorŭ de câmpŭ, cum Slam-Rîmnicŭ, Buzĕŭ, Ialomiţa, Secuenĭ, Ilfovŭ şi alte asemenea părţĭ, care nu sunt îndestulate cu pădurĭ, ce nizamŭ socotiţĭ a se da la acele locurĭ, de a se puté rodì şi înălţà dumbrăvile i pădurile şi de a nu se lipsì nicĭ locuitoriĭ de haraciĭ şi lemnele cele trebuincióse. Aşà să chibzuiţĭ dumné-vóstre nizamulŭ, după locurĭ şi după trebuinţă în parte şi deobşte aşişderea socotiţĭ şi pentru adetulŭ celŭ dreptŭ, care se cuvine stăpânuluĭ moşieĭ, după obiceiulŭ pămîntuluĭ şi după caidulŭ Divanuluĭ, a avé dela dînsele, câte câtŭ dela cine şi pentru care lemne aŭ să iea plată dela locuitorĭ, şi dela cine nu aŭ a luà. Tóte aceste chibzuindu-le cu amĕnuntulŭ şi puindu-le în scrisŭ cu ponturile cele cuviincióse, pe largŭ să le arĕtaţĭ Domnieĭ Mele prin anaforaua dumné-vóstre, ca hotărîndŭ cele cuviincióse şi drepte, să trimitemŭ domnescile nóstre cărţĭ la tóte judeţele pe afară, de a pune în faptă acestŭ nizamŭ şi a se urmà. — 1793 Martie 20. (1)

Iŏ Alexandru Constantinŭ Moruzi Voevodŭ i gpd. Zemle Vlachscoe. — Fiind-că acea *moşie Slătióra* din sud Romanaţĭ a fostŭ din începutŭ domnéscă slobodă, pe care aŭ locuitŭ şi aŭ vieţuitŭ Slătioreniĭ din vechime, sloboḑĭ şi nesupĕraţĭ de dijmă şi de clacă, care moşie, cu tóte că Domnia Sa fratele Domnŭ Alexandru Ipsilante Voevodŭ, după volnicia ce aŭ Domniĭ pe lucrurile domnescĭ slobode, a dăruitŭ totŭ rĕposatuluĭ Vornicŭ Ştefanŭ Prâşcovénu, dar iarăşĭ prin cartea Mărieĭ Séle din urmă pe ceĭ vechĭ Slătioreni nu i-aŭ lăsatŭ supuşĭ la clacă şi dijmă, care moşie, măcar că jeluitoriĭ prin jalba ce aŭ datŭ întâĭ Domnieĭ Mele, aŭ cerutŭ şi aŭ făcutŭ iarăşĭ rugăciume, ca să o lăsămŭ iarăşĭ slobodă a se hrăni pe dînsa nesupĕraţĭ, dar Domnia Mea vĕḑêndŭ în condicile Divanuluĭ chrisovulŭ şi cartea ce s'aŭ numitŭ maĭ sus, nu amŭ isterisitŭ casa dumné-luĭ Vorniculuĭ de acelŭ harŭ, ce a avutŭ volnicie fratele nostru Domnŭ Alexandru Vodă de a-ĭ face, ci ca să nu se isteriseze nicĭ dumné-luĭ Vorniculuĭ de acelŭ harŭ, nicĭ locuitoriĭ aceştia să nu se îngreuieze şi să se necăjéscă în lucru de clacă, ca uniĭ ce din începutulŭ lorŭ aşà aŭ trăitŭ şi s'aŭ obicinuitŭ, primimŭ Domnia Mea acéstă din urmă jalbă a lorŭ ce ne dete, şi poruncimŭ ca casa dumnéluĭ Vorniculuĭ să primésca dela dînşiĭ claca în banĭ, adecă câte unŭ zlotŭ

(1) Cod XXIII, fila 24.

www.dacoromanica.ro

de casă, după cum este orênduiala condiciĭ Divanuluĭ şi obiceiuluĭ altorŭ moşiĭ, iar cu lucru să nu fie supăraţĭ; aşişderea poruncimŭ şi pentru dijmă, ca maĭ multŭ peste obiceiulŭ care este ḑeciuiala, iarăşĭ să nu fie supĕraţĭ, care dijmă, adecă a fênuluĭ şi a celorŭ-lalte, aŭ a o da în natură după obiceiŭ şi după cuprinderea condiceĭ Divanuluĭ, iar să nu fie supĕraţĭ a plăti dijma fênuluĭ cu banĭ; aşişderea şi pentru vameşĭ, după coprinderea condiceĭ, care scrie cum că, când va vinde pămînteanulŭ unulŭ la altulŭ vite saŭ semĕnăturĭ pentru hrana lorŭ, să aibă pace de vamă, poruncimŭ să fie apĕraţĭ de vamă pentru vite saŭ semĕnăturĭ pentru hrană, ce va vinde şi vorŭ cumpĕrà unulŭ dela altulŭ. Decĭ poruncimŭ Domnia Mea dumi-tale cinstitŭ şi credinciosŭ boerulŭ Domnieĭ Mele, Caimacamule alŭ Craioveĭ, i dumnė-vóstre ispravnicilorŭ aĭ judeţuluĭ, să aveţĭ acum şi tot-deauna a-ĭ apĕrà, ca înpotriva acesteĭ domnesceĭ nóstre poruncĭ să nu fie supĕraţĭ.— 1793 Aprilie 6. (1)

Procitohŭ Vel Logofĕtŭ

Prea Inălţate Dómne,

Jăluimŭ Mărieĭ Tale, că noĭ ne aflămŭ cu locuinţa pe moşia Slătióra sud Romanaţĭ. In câtă vreme s'aŭ aflatŭ acea moşie slobodă domnéscă, amŭ fostŭ şi noĭ nesupĕraţĭ şi sloboḑĭ, iar de când s'aŭ datŭ danie la d-luĭ rĕposatulŭ Vornicŭ Ştefanŭ Prăşcoveanŭ, pentru claca cea obicinuită amŭ datŭ dumnė-luĭ câte-unŭ zlotŭ pe anŭ de casă, cum şi dijma de fênŭ i de la altele după obiceiŭ, care acestŭ obiceiŭ s'a urmatŭ şi s'a păzitŭ până în vremea oblăduireĭ Nemţilorŭ, iar de atuncĭ încóce aŭ începutŭ a ne supĕrà şi a ne pune la clacă câte 12 ḑile pe anŭ, ca ceĭ după alte moşiĭ mănăstirescĭ şi boerescĭ, cum şi dijma fênuluĭ să o dămŭ în banĭ. Ci ne rugămŭ Mărieĭ Tale sà avemŭ dreptŭ de a ni se păzi obiceiulŭ ce l'amŭ avutŭ, cum şi pentru vameşĭ să nu fimŭ supĕraţĭ de a plăti vamă pe bucatele şi vitele ce vindemŭ noĭ între noĭ pentru trebuinţa caselorŭ nóstre, după coprinderea catalogului, şi cum va fi mila Mărieĭ Tale.

Robiĭ Mărieĭ Tale : Toţĭ locuitoriĭ după moşia Slătióra sud Romanaţĭ. (2)

Cinstitŭ şi credinciosŭ boerulŭ Domnieĭ Mele, dumnė-ta Costache Caragea Hatmanŭ, Caimacamulŭ Craioveĭ, sănătate ! Iţĭ facemŭ Domnia Mea în scire că dumnė-luĭ cinstitŭ şi credinciosŭ boerulŭ Domnieĭ Mele Nicolae Brâncoveanu Vel Vist. arată Domnieĭ Mele, cum că locuitoriĭ, ce se află şeḑĕtorĭ pe moşiile d-luĭ ce le are într'acele 5 judeţe ot prax Oltŭ, nu urmėză

(1) Cod. XXIII, fila 31 şi 31 verso.
(2) Cod. XXIII, fila 31.

www.dacoromanica.ro

a-şĭ face claca cea obicinuită, pentru care, fiind-că condica Divanuluĭ de obiceiurile moşiilorŭ scrie că locuitoriĭ să clăcuiască stăpânuluĭ moşieĭ pe anŭ câte 12 ḑile în patru vremĭ, afară din ceĭ ce vorŭ avé vre-unŭ deosebitŭ aşezămîntŭ cu stăpânulŭ moşieĭ, la care lucrare să mânece dis de-diminéţă, apucândŭ ḑiua de căpĕtâiŭ, şi însuşĭ casniciĭ ceĭ vrednicĭ de muncă să mérgă să lucreze, iar să nu trimită copiĭ nevrednicĭ de muncă; dar nicĭ stăpânulŭ moşieĭ să n'aibă a-ĭ duce la altă moşie a sa depărtată spre a clăcui, făr de numaĭ de va fi cea-laltă moşie apróp de aceea ce se află cu şederea ca de douĕ saŭ multŭ treĭ ceasurĭ, să mérgă să lucreze ḑilele ce sunt orênduite. Poruncimŭ d-tale ca să cercetezĭ după acestŭ obiceiŭ, urmândŭ să facĭ pre locuitorĭ a împlini datoria lorŭ făr de nicĭ o înpotrivire, spre a-şĭ face adecă claca la vreme, dândŭ şi ajutorulŭ celŭ cuviinciosŭ orênduiţilorŭ isprăvniceĭ aĭ d-luĭ, spre a nu se păgubi de drepturile moşiilorŭ d-sale.—1793 Aprilie 8. (1)

Procitŭ Vel Logofĕtŭ.

Cinstitŭ şi credinciosŭ boerulŭ Domnieĭ Mele, dumné-ta Costache Caragea Hatmane, Caimacamulŭ Craioveĭ, sănătate! Iţĭ facemŭ Domnia Mea în scire că dumné-luĭ cinstitŭ şi credinciosŭ boerulŭ Domnieĭ Mele Nicolae Vel Vistierŭ arată Domnieĭ Mele, cum că locuitoriĭ ce aŭ avutŭ viĭ pe moşia domnieĭ sale ce se numesce Islazulŭ din sud Romanaţĭ, le-aŭ lăsatŭ de s'aŭ părăginitŭ, nelucrându le de câte şése şi optŭ anĭ, şi se păgubesce de drépta otaştină, pentru care vĕḑumŭ Domnia Mea că şi la Domnia Sa fratele nostru Michaiŭ Suţulŭ Voevodŭ făcêndŭ dumné-luĭ acéstă arĕtare, s'aŭ fostŭ datŭ cartea Domnieĭ Sale de poruncă către ispravniciĭ judeţuluĭ la luna luĭ Ghenarie 22 lĕtŭ 1792, ca să le dea scire şi poruncă acelorŭ locuitorĭ, orĭ să se apuce să-şĭ lucreze viile, saŭ de nu să li se arate cum că are voe stăpânulŭ moşieĭ să le dea altora locuitorĭ să le lucreze; ci dar să daĭ dumné-ta întâĭ în scire locuitorilorŭ, carĭ aŭ avutŭ numitele viĭ, ca fieş-care să se apuce să le lucreze, iar carele nu va vré, are voie stăpânulŭ moşieĭ a le da altora ca să le lucreze, să nu se păgubéscă stăpânulŭ moşieĭ de otaştină, de vreme ce în 6 şi 8 anĭ le-aŭ părăsitŭ ceĭ ce le-aŭ avutŭ. Saŭ fiindŭ pricina într'altŭ chipŭ, să însciinţezĭ Domnieĭ Mele.—1793 Aprilie 8. (2)

Procitŭ Vel Logofĕtŭ.

Cu pitaculŭ din 14 Aprilie 1793, A. Moruzi întăresce cărţile domnescĭ a luĭ Tufecci-başa şi Deli-başa aĭ Curţeĭ pentru venitulŭ dela o lésă de

(1) Cod. XXIII, fila 37 verso.
(2) Cod. XXIII, fila 37 verso.

www.dacoromanica.ro

pesce în satulŭ Ceganĭ (jud. Ialomița), împreună cu locuitoriĭ satuluĭ. A. Moruzi dă voe ca Tufecci-bașa, Deli-bașa și locuitoriĭ să-șĭ facă numita lèsă pentru vînătòrea pesceluĭ «pe vĕrsătura de apă, ce se abate pe lângă numitulŭ satŭ, prin ostenèla și cheltuiala lorŭ.» Pentru care poruncesce ispravnicilorŭ și zapciilorŭ, că nu numaĭ să nu-ĭ supere, ci încă să le facă și cuviinciosulŭ diafendepsisŭ. (1)

Carte pentru pădurile din sud Ialomița, a nu se stricà, după jalba stăpânilorŭ de moșiĭ.

D-vòstre ispravnicilorŭ ot sud Ialomița, sănătate! Amŭ vĕḑutŭ Domnia Mea însciințarea ce ne faceți la jalba Șetraruluĭ Ștefanŭ Alexe i a Cluceruluĭ Colceagŭ i a Sĕrdăreseĭ Bălașeĭ Alexeanca și a ceaușuluĭ Stanciulŭ, prin care arĕtațĭ că adevĕrată le este jalba cum că pădurile ce aŭ fòrte s'aŭ prăpăditŭ în trecuta rĕsmiriță, în câtŭ prea puțină aŭ rĕmasŭ, și acum după rĕsmiriță, cu pază și ținere abia s'aŭ maĭ înălțatŭ dumbrăvĭ micĭ, și pentru că nu sunt aprópe pădurĭ de aceea, la întîmplărĭ de conace ḑiceți că nu aveți de unde proftaxi lemnele cele trebuincióse decât dintr'aceste dumbrăvĭ. Pentru care nu lipsimŭ a vĕ rĕspunde la acèsta, că pentru conacele ce arĕtațĭ dumnè-vòstre, tot-deauna aveți scire maĭ înainte și poruncă dată de către Domnia Mea pentru gătirea celorŭ trebuincióse și puteți trămite la alte pădurĭ de a împlini trebuința *lemnelorŭ conaculuĭ*, fără de a pătimi stăpâniĭ acestorŭ dumbrăvĭ stricăciune și pagubă dumbrăvilorŭ; cum maĭ *vîrtosŭ acéstă dată la gătirea conaculuĭ prea alesuluĭ Elciuluĭ rusescŭ*, aveți îndestulă vreme de a trămite la pădurile depărtate marĭ din alte județe să aduceți lemnele cele trebuincióse; așișderea și pentru alte întîmplătóre conace, trebue să nu priviți la aceste dumbrăvĭ, care vĕ sunt aprópe, ci se cade să aveți gata lemnele cele trebuincióse pentru întîmplărĭ, aduse în vreme dela pădurĭ marĭ. Iar când fără de veste, în vreme ce nu vi se va aflà lemne gata, se va întîmplà vre-o grabnică trebuință, care să nu puteți proftaxi din pădurĭ marĭ depărtate, la acestŭ felŭ de nesciută și grabnică trebuință, trebuesce ca și cu scirea stăpânilorŭ moșieĭ să aduceți lemnele numite cele trebuincióse de aprópe, orênduindŭ și omulŭ lorŭ dimpreună cu trămișiĭ dumnè-vòstre și dândŭ strașnică poruncă trămișilorŭ, ca nu cum-vașĭ cu pricina trebuinței domnescĭ să tae și să sfărâme maĭ multŭ, saŭ să strice de rêndŭ și să stêrpèscă rodirea dumbrăvilorŭ, fără

(1) Cod. XXIII, fila 37.

www.dacoromanica.ro

de nicĭ o păstrare, căcĭ fórte se vorŭ pedepsi; și iarășĭ să aveți apoĭ a înscinţà Domnieĭ Mele în urmă. ce lemne s'aŭ tăiatŭ și la ce trebuinţă anume. Așa dar vĕ poruncimŭ să urmaţĭ negreșitŭ și să păziţĭ orênduiala dumbrăvilorŭ și a pădurilorŭ, iconomisindŭ păstrarea și paza lorŭ, *ca să se îndemne și alţiĭ a se silì spre rodirea și înmulţirea dumbrăvilorŭ și a pădurilorŭ, care o ceremŭ și o voimŭ Domnia Mea.* — 1793 Maiŭ 2. (1)

Cartea mănăstireĭ Segarcea (jud. Doljŭ), pentru așezămîntulŭ clăceĭ cu locuitoriĭ de pe moșia Gărceniĭ, din 4 Iunie 1793.

După jalba luĭ Antimŭ și Gherasimŭ, călugărĭ dela Segarcea, arĕtândŭ că după multe judecăţĭ ce a avutŭ mănăstirea cu locuitoriĭ Segărceni după moșia mănăstireĭ, pentru clacă, dijmă, otaștină și pentru stricăciunea pădureĭ mănăstireĭ în cele din urmă s'aŭ așeḑatŭ pentru tóte cu locuitoriĭ prin zapisŭ, și cerŭ cartea de întărire a Domnitoruluĭ. A. Moruzi vĕḑù zapisulŭ la mâinile luĭ Antimŭ și Gherasimŭ iscălitŭ de eĭ toţĭ săteniĭ și adeveritŭ și de alţĭ marturĭ, prin care zapisŭ săteniĭ primescŭ să clăcuiască 5 ḑile pe anŭ, «însă ómeniĭ casnicĭ la orĭ-ce li se va porunci de către mănăstire, și deosebitŭ într'o ḑi să scótă tóte plugurile satuluĭ la arătură, pe totŭ anulŭ câte odată, și de zlotŭ de casă să nu fie supĕraţĭ; asemenea și pentru lemne de focŭ să fie sloboḑĭ a tăià de pe moșia mănăstireĭ, iar nu copaciŭ roditorŭ, și de asemenea să pótă tăià lemne de facerea bordeielorŭ, iar pentru lemne de buţĭ și alte trebuinţe să nu se îndrăznéscă a tăià fără de voia și scirea mănăstireĭ.» Ţĕraniĭ îșĭ rezervă încă dreptulŭ, ceĭ ce aŭ viĭ pe moșia mănăstireĭ, să aibă voie a vinde vinŭ în satŭ, de tómnă până la Sfântulŭ Vasile, dândŭ însă mănăstireĭ câte o vadră de vínŭ și 1 talerŭ de fie-ce bute. Cele-lalte lunĭ ale anuluĭ va vinde vinŭ și rachiŭ numaĭ mănăstirea. Rĕmânŭ în vigóre tóte cele-lalte havaeturĭ ale pămîntuluĭ «după ponturile pravilnicesciĭ condicĭ.» Ţĕraniĭ se légă prin zapisŭ, că de nu vorŭ fi întocmaĭ următorĭ, nu numaĭ să fie siliţĭ a clăcui câte 12 ḑile pe anŭ, după obiceiulŭ moșiilorŭ și după condica Divanuluĭ, și să împlinéscă tóte havaeturile moșieĭ, ci încă să se și pedepséscă de către judecată. Zapisulŭ s'a făcutŭ înaintea Divanuluĭ Craioveĭ, martorĭ fiindŭ și Hatmanulŭ Constantinŭ Caragea Caimacamulŭ împreună cu Divaniţiĭ: Hagi Stanŭ Jianulŭ, Stolniculŭ Gh. Bengescu și Șetrarulŭ Ioniţă Argintoianu, la 15 Aprilie 1793. Domnitorulŭ dă întărire acestuĭ zapisŭ. (2)

(1) Cod. XXIII, fila 47 verso și 48.
(2) Cod. XXIII, fila 81 verso.

www.dacoromanica.ro

Carte de clacă a Bălașeĭ Alexeancăĭ pentru moșia Olteniția.

Dumné-vóstre ispravnicilorŭ ot sud Ilfovŭ, sănătate ! Vĕ facemŭ în scire că la Domnia Mea aŭ datŭ jalbă Sĕrdăreasa Bălașa Alexianca, cum că are o moșie într'acelŭ județŭ, ce se numesce Olteniția, și ómeniĭ ce sunt șeḑĕtorĭ pe dînsa, nu se supunŭ a-șĭ face claca și a-șĭ da dijma după obiceiŭ, cum și vinŭ, rachiŭ punŭ de vîndŭ făr de voia omuluĭ ce-lŭ are orênduitŭ. Pentru care, după condica Divanuluĭ Domnieĭ Mele și după cartea Domnieĭ Sale fratelui Alexandru Vodă Ipsilantŭ, ce o vĕḑumŭ la mânile Serdăreseĭ cu létŭ 1780 Martie 15, dămŭ Domnia Mea acéstă carte la mâna omuluĭ ce-lŭ va orênduì, la care să aibă a apucà pe toțĭ ómeniĭ ce sunt șeḑĕtorĭ și se hrănescŭ pe acéstă moșie, să clăcuiască 12 ḑile pe anŭ, însă numaĭ ceĭ ce vorŭ fi casnicĭ și vrednicĭ de muncă, iar holteiĭ să nu se supere; și claca să o facă rênduri rênduri, adecă 3 ḑile primăvara, 3 ḑile vara, 3 ḑile tómna și 3 ḑile iarna, iar nu totŭ deodată. Iar când nu va avea stăpânulŭ moșieĭ de lucru și va cere banĭ, să aibă a luà de casă câte 1 zlotŭ pe anŭ. Așișderea și dijma să aibă a o luà din tóte semĕnăturile, din 10 una, după obiceiŭ, iar nu maĭ multŭ. Iar pentru legumele, ce vorŭ face prin grădinĭ pentru trebuința caselorŭ, de dijmă să nu se supere. Vinŭ, rachiŭ, din locuitorĭ să nu fie volnicŭ nimenĭ să pue să vînḑă pe moșie, făr de voia stăpânuluĭ moșieĭ; iar care din locuitorĭ va vré să vînḑă, întâĭ să se așeze cu isprăvnicelulŭ ce va fi orênduitŭ pe acéstă moșie. Așișderea să aibă a luà și de capre câte banĭ 2 pe anŭ, și de matca de stupĭ câte banĭ 3 pe anŭ; iar pentru vitele ce vorŭ avé de trebuința caselorŭ lorŭ, de suhatŭ să nu se supere. Așișderea, de va ajunge acéstă moșie în baltă, să aibă a luà ḑeciuiala pesceluĭ, din ḑece banĭ unŭ banŭ, saŭ din 10 pescĭ unŭ pesce, după obiceiŭ. Iar când vre-unulŭ din ceĭ ce sunt șeḑĕtorĭ pe acéstă moșie, vorŭ sta cu vre-o înpotrivire la aceste maĭ sus numite, dumné-vóstre ispravnicilorŭ, pe uniĭ ca aceștia să-ĭ faceți și făr de voia lorŭ a se supune, toli. pis. gpod.— 1793 Iunie 14. (1)

2 cărți, una slobodă către locuitorĭ și alta legată la ispravniciĭ din sud Gorjŭ, pentru rîmătoriĭ ce facŭ stricăciunĭ.

Vouĕ tuturorŭ locuitorilorŭ din județulŭ Gorjuluĭ vĕ facemŭ în scire, că amŭ luatŭ Domnia Mea însciințare că în județulŭ acela se urméză unŭ obiceiŭ rĕŭ de către uniĭ din voĭ locuitorĭ, ce aveți rîmătorĭ: adecă tómna, după

(1) Cod. XXIII, fila 79 verso.

www.dacoromanica.ro

ce se strîngŭ bucatele şi se cosescŭ livedile, nu vĕ maĭ păziţĭ rîmătoriĭ şi, lăsându-ĭ fără de păstorĭ, facŭ stricăciunĭ la semĕnăturĭ de grâne şi la livedĭ de fênŭ; unde sapă rîmătoriĭ, 2, 3 anĭ nu se face fênulŭ. Pentru care acésta, după jalba ce a fostŭ dată Domnieĭ Sale frateluĭ Michaiŭ Vodă Suţulŭ, boeriĭ i boernaşiĭ şi alţĭ moşnenĭ dintr'acelŭ judeţŭ, s'a datŭ porunca Domnieĭ Sale către ispravnicĭ, ca să se dea nizamulŭ celŭ cuviinciosŭ, spre a lipsì acestŭ rĕŭ obiceiŭ, după care următorĭ nu sunteţĭ. Decĭ iată vĕ poruncimŭ Domnia Mea straşnicŭ, să vĕ puneţĭ păzitorĭ la rîmătorĭ în tótă vremea, a nu maĭ face stricăciunĭ la livedĭ, la grădinĭ, fiindŭ pricină de paguba obştieĭ, pentru că în adevĕrŭ să sciţĭ că amŭ datŭ Domnia Mea voie şi sloboḍenie ispravnicilorŭ judeţuluĭ, ca verĭ aĭ cuĭ rîmătorĭ se vorŭ găsì fără de păzitorĭ, făcêndŭ stricăciune, prinḍêndu-ĭ să-ĭ ieae pe séma domnieĭ. Ci dar, după cum vĕ poruncimŭ, fiţĭ dar următorĭ şi vĕ puneţĭ păzitorĭ, ca să nu se facă dintr'acéstă rea urmare a vóstră stricăciune şi pagubă. — 1793 Iulie 15. (1)

Vel Logofĕtŭ.

Cu pitaculŭ din 23 Augustŭ 1793, A. Moruzi poruncesce la sud Slam-Rîmnicŭ pentru moşiile Balta-Albă şi Grădiştea, ale Mitropolieĭ, aĭ cărorŭ locuitorĭ vîndŭ vinŭ şi rachiŭ fără de voia omuluĭ rênduitŭ spre grija acestorŭ moşiĭ, şi cu acésta pricinuescŭ pagubă sfinteĭ Mitropoliĭ, şi le poruncesce ca să oprésca pe locuitorĭ dela acésta; iar vînḍarea de vinŭ şi rachiŭ să fie exclusivŭ de dreptulŭ şi cu voia omuluĭ rênduitŭ alŭ acestorŭ moşiĭ (2).

Anaforaua locuitorilorŭ ot Dărmonesci sud Prahova, pentru obiceiurile moşieĭ, ce are aşezămîntŭ în scrisŭ, cu Paharniculŭ Ionită, ispravniculŭ caseĭ Mărieĭ Sale Beizadea Grigoraşco.

Iŏ Alexandru Constantinŭ Moruzi Voevodŭ i gpd. — De vreme ce locuitoriĭ aŭ la mânile lorŭ sinetulŭ Paharniculuĭ Ioniţă de aşezămîntŭ, care îlŭ vĕḍumŭ şi noĭ, după care eĭ se ţinŭ de sunt următorĭ fără de a se înpotrivì, poruncimŭ dumné-vóstre ispravnicilorŭ, ca înpotrivă să nu îngăduiţĭ a fi supĕraţĭ, şi cumpĕrătoriĭ de nu sunt mulţămiţĭ îşĭ vorŭ căutà cu Paharniculŭ Ioniţă. — 1794 Martie 9.

Vel Logofĕtŭ.

(1) Cod. XXIII, fila 106.
(2) Cod. XXIII, fila 125 verso.

www.dacoromanica.ro

Prea Inălțate Dómne,

Locuitoriĭ ot satu Dîrmonescĭ dintr'acestŭ județ̆ŭ, prin jalba ce aŭ datŭ Mărieĭ Tale, arată cum că avêndŭ așezămîntŭ cu dumné-luĭ Paharniculŭ Ioniță, vechilŭ fiindŭ alŭ stăpânuluĭ acesteĭ moșiĭ, a da pentru obicinuita clacă de cósă câte talere 1 banĭ 19, i s'aŭ și urmatŭ acea învoire, nesupĕrându-se maĭ multŭ; iar acum în anulŭ trecutŭ, orênduindu-se arnăutŭ isprăvnicelŭ moșieĭ, carele și cumpĕrase venitulŭ, le-arŭ fi făcutŭ cererĭ a da de casă câte talerĭ 3, și nevrêndŭ eĭ a da, aŭ trimisŭ dintre dînșiĭ pe Ioanŭ Deca și Manu, sătenĭ de aĭ lorŭ, ca să pornéscă jalbă Inălțimiĭ Tale, cu cererĭ a li se urmà totŭ așezămîntulŭ ce aŭ avutŭ maĭ nainte și cu aceĭ sătenĭ; în locŭ să pornéscă acea jalbă, ce le ḑise de a-șĭ dobândì cererea lorŭ, s'aŭ pusŭ fără de scirea lorŭ de aŭ cumpĕratŭ înșișĭ eĭ venitulŭ acesteĭ moșiĭ, și le-arŭ fi cerêndŭ totŭ asemenea ca și acelŭ arnăutŭ po talerĭ 3 de casă i de pogonŭ de porumbŭ iarășĭ talerĭ 3, și cerŭ a avé dreptate, cu a li se păzì obiceiulŭ de maĭ nainte. Pre a cărora jalbă ni se poruncesce să cercetămŭ pricina acésta, și după acelŭ așezămîntŭ, ce vorŭ fi făcutŭ cu Paharniculŭ Ioniță, să li se și urmeze, fără de a nu se supĕrà maĭ multŭ, saŭ fiindŭ pricina într'altŭ chipŭ să insciinț̆ămŭ Mărieĭ Tale. După luminata poruncă următorĭ fiindŭ, amŭ înfățișatŭ înaintea nóstră atâtŭ pe aceĭ sătenĭ cumpĕrătorĭ de venitŭ, câtŭ și pre jăluitorĭ, cărora amŭ cerutŭ să ne arate obiceiulŭ și așezămîntulŭ ce aŭ avutŭ maĭ nainte, și ne arĕtară unŭ răvașŭ iscălitŭ de Paharniculŭ Ioniță, vechilulŭ acesteĭ moșiĭ, ot létŭ 1790 Februarie 8, din care scrie că, câtŭ era Gheorghe isprăvnicelŭ moșieĭ Dîrmonesciĭ, ca să nu facă jăluitorilorŭ maĭ multŭ supĕrare, decât numaĭ să iee câte talerĭ 1 banĭ 30 pentru clacă, talere 1 de pogonŭ de porumbŭ, parale 10 de carŭ de fênŭ, și din cele-lalte semĕnăturĭ după vechiulŭ obiceiŭ, iar maĭ multŭ să nu se îndrăsnéscă a luà, fiind-că într'acestașĭ chipŭ îĭ este așezămîntulŭ și cu dînșiĭ; amŭ întrebatŭ și pre acelŭ arendașŭ, cu ce cuvîntŭ făcù cererea a luà câte talerĭ 3 de casă, cum și pre pogonŭ de porumbŭ asemenea, în vreme ce și eĭ totŭ pe acéstă moșie sunt șeḑĕtorĭ și aŭ tótă sciința pentru așezămîntŭ acolo, care erà pentru eĭ toțĭ, iar nu cu osebire; și alta nu avură a ḑice, decât numaĭ că arĕtară zapisulŭ de cumpĕrătórea venituluĭ moșieĭ, iscălitŭ de însușĭ Paharniculŭ Ioniță, cu létŭ 1793 Noembre 1, pre care zapisŭ le vinde acestorŭ maĭ sus numițĭ venitulŭ moșieĭ, pe anŭ în talere 850, și rĕspunde chiar ca să aibă a luà de casă câte talere 3 pentru clacă. Decĭ într'acestașĭ chipŭ descoperindu-se a fi urmarea acesteĭ pricinĭ, găsimŭ și noĭ a fi cu cale, ca după așezămîntulŭ, ce se vĕḑù prin acelŭ răvașŭ alŭ

www.dacoromanica.ro

Paharniculuĭ dela lètŭ 1790, să li se păzéscă numiţilorŭ locuitorĭ a nu se supĕrà maĭ multŭ, şi cumpĕrătoriĭ aceştia, cu tóte că sciaŭ învoirea aşezămîntuluĭ lorŭ, şi trebuià să cumpere cu aceia simfonie, a fi înşişĭ pricinuitoriĭ rĕuluĭ tutulorŭ, dar póte a-şĭ căutà să-şĭ afle îndreptare cu dumné-luĭ Paharniculŭ Ioniţă; părerea nóstră într'acestaşĭ chipŭ este a fi cu cale, iar hotărîrea cea desévêrşită rĕmâne a se face de către Inălţimea Ta. 1794 Martie 2.

Constantinŭ Filipescu Medelnicerŭ, Ioniţă Fălcoianu Serdarŭ ispravnicŭ. (1)

Pitacŭ din 10 Martie 1794, după reclamaţiunea locuitorilorŭ dela Novacĭ, (jud. Vlaşca), moşia luĭ Neculaĭ Logofeţelulŭ Novăceanulŭ. Locuitoriĭ probéză că din vechĭ eĭ aŭ avutŭ învoială de a nu clăcui decât 4 ḑile, să aducă unŭ carŭ de fênŭ din fênulŭ stăpânuluĭ la Bucurescĭ şi câte 1 carŭ de lemne. Domnitorulŭ ordonă păzirea acesteĭ învoelĭ, dacă sătenii vorŭ putè dovedì că a existatŭ; la din contră, nu numaĭ că vorŭ fi supuşĭ la pontulŭ de 12 ḑile, etc. ci şi pedepsiţĭ. (2)

Zapisele ce s'aŭ făcutŭ de învoirea mănăstireĭ Hurezŭ cu locuitoriĭ de pre moşia Baia-de-ferŭ ot sud Gorjŭ a mănăstireĭ Hurezŭ.

Iŏ Alexandru Constantinŭ Moruzi Voevodŭ i Gospodarŭ Zemle Vlachscoe.— Fiind-că amîndouĕ părţile, atâtŭ egumenulŭ mănăstireĭ Hurezŭ, prin vechilulŭ sĕŭ Spiridonŭ Economu, câtŭ şi locuitoriĭ ce sunt şeḑĕtorĭ pe moşia ce se numesce Baia, prin vechiliĭ lorŭ, ce şi-aŭ trimisŭ aicĭ la Divanulŭ domnescŭ despre partea tuturorŭ, din judecata dumné-lorŭ veliţilorŭ boerĭ, unde eraŭ rênduiţĭ de Domnia Mea spre cercetare, aŭ căḑutŭ la o învoire de pace, spre a contenì şi a lipsì tóte pricinile şi judecăţile câte s'aŭ pricinuitŭ într'atâtea vremĭ şi spre a nu maĭ cercà de acum înainte judecăţile, însuşĭ aŭ făcutŭ de bună voia lorŭ şi mulţumirea amîndora părţilorŭ aşezămîntulŭ acesta prin zapise uniĭ la mâna altora, mărturisite de eĭ însuşĭ şi adeverite cu mărturia lorŭ, şi să fie şi o parte şi alta următorĭ acum şi tot-deauna. — 1794 Martie 15.

Vel Logofĕtŭ.

Adeverezŭ cu acestŭ zapisŭ la mâna locuitorilorŭ de pe moşia Baia-de-ferŭ ot sud Gorjŭ a sfinteĭ mănăstirĭ Hurezŭ ot sud Vîlcea, ca să se scie

(1) Cod. XXVII, pag. 4. IV.
(2) Cod. XXIII, fila 217.

www.dacoromanica.ro

că avêndŭ mănăstirea cu dînşiĭ multe judecăţĭ pentru clacă, i pentru dijma de porumbŭ, i pentru dijma de fênŭ din liveḑile lorŭ, celea curăţite de dînşiĭ, i pentru oile lorŭ, i pentru vînḑarea păşuneĭ munţilorŭ mănăstireĭ de pre numita moşie, i pentru că nu le-arŭ fi dândŭ mănăstirea locurĭ de păşunea vitelorŭ, cum şi pentru vînḑarea vinuluĭ i a rachiuluĭ, din care judecăţĭ se pricinuià atâtŭ mănăstiriĭ câtŭ şi lorŭ gâlcevurĭ şi mare cheltuială; pentru ca să lipséscă dela mijlocŭ gâlcevurile şi judecăţile, m'am învoitŭ cu dînşiĭ şi m'am aşezatŭ prin acestŭ zapisŭ, ca pentru tóte acestea maĭ sus arĕtate să urmeze întocmaĭ după aşezămîntulŭ ce am făcutŭ, cum se cuprinde la vale, adecă: *totŭ omulŭ casnicŭ să aibă a clăcui numaĭ câte patru ḑile pe anŭ şi să plătéscă şi câte unŭ zlotŭ de casă pe anŭ, însă de-ĭ va duce mănăstirea la altă moşie a clăcui să nu fie maĭ depărtată de acésta maĭ multŭ decât cale de treĭ ceasurĭ*, i din porumbŭ să dee dijmă câte patru baniţe de porumbŭ de pogonŭ, însă grăunţe, cu baniţa za oca 22, i liveḑile ce sunt curăţite de dînşiĭ să aibă a şi le ţinė nepoprite, şi să dee din 5 căpiţe una, fără de a nu le cere mănăstirea banĭ, care fênŭ să-lŭ aducă eĭ cu carele lorŭ, unde se va strînge fênŭ de dijmă, să-lŭ facă clăĭ, şi să nu care cum-va şi din vre-o pismă să-ĭ dee focŭ saŭ să-lŭ fure, căcĭ dovedindu-se, să aibă a-lŭ plăti eĭ şi a se pedepsi; aşişderea să aibă a le da mănăstirea şi locurĭ de păşune pentru trebuinţa vitelorŭ lorŭ, fără plată, însă la locŭ slobodŭ, iar nu în liveḑĭ saŭ în munţiĭ, în carĭ le vinde mănăstirea păşunea, cum şi la vînḑarea păşuniĭ munţilorŭ mănăstireĭ de pe numita moşie, să aibă a se protimisi şi a cumpĕrà din preţulŭ acela ce va da alţĭ muşteriĭ mănăstireĭ; aşişderea şi pentru ale lorŭ, ce vorŭ avé eĭ locuitoriĭ pe acéstă moşie, să fie nesupĕraţĭ a nu le cere mănăstirea nimicŭ, ferindu-se a nu amestecà în oile lorŭ oĭ ale altorŭ ómenĭ străinĭ, iară de se vorŭ dovedì că aŭ urmatŭ una ca acésta, atuncĭ să fie sub glóbă; cum şi pentru vînḑarea vinuluĭ i a rachiuluĭ, când nu va vrė mănăstirea a pune să vînḑă, atuncĭ să-şĭ iea eĭ întâĭ voe dela mănăstire, şi aşà să vînḑă eĭ, dândŭ de bute câte talerĭ 1 i câte o vadră de vinŭ, iar când mănăstirea va pune vinurile ca să se vînḑă, atuncĭ eĭ să nu fie volnicĭ a vinde; cum şi din cele-lalte semĕnăturĭ de pe moşie, să aibă a da dijmă după obiceiŭ şi după condică; şi când nu se vorŭ ţinė nicĭ după acest aşezămîntŭ, atuncĭ să aibă a clăcui câte 12 ḑile pe anŭ şi să plătéscă şi tótă cheltuiala mănăstireĭ de când ne judecămŭ. Şi pentru maĭ adevĕrată credinţă, am iscălitŭ ca să se crėḑă. — 1794 Martie 13. (1)

Ioanŭ biv al 3-lea Logofĕtŭ martorŭ.

(1) Cod. XXVII, pag. 11 IV.

www.dacoromanica.ro

Acestŭ aşezămîntŭ făcêndu-lŭ amîndouĕ părţile de buna-voia lorŭ înaintea nóstră, l'amŭ adeveritŭ cu iscălitura. — 1794 Martie 13.

Dumitraşco Vel Banŭ, Vel Vornicŭ, Costache Ghica Vel Logofĕtŭ, Scarlatŭ Ghica Vel Logofĕtŭ.

Asemenea zapisŭ aŭ datŭ aceştĭ locuitorĭ, ce sunt şeḑĕtorĭ pe moşia Baia-de-ferŭ ot sud Gorjŭ, la sfânta mănăstire Hurezulŭ din sud Vîlcea, totŭ pentru acestŭ aşezămîntŭ, care s'aŭ întăritŭ şi cu pecetea Mărieĭ Sale, din care s'aŭ iscălitŭ şi aceştĭ vechilĭ aĭ sătenilorŭ de acolo. — 1794 Martie 13.

Eŭ Mihăilă Pârcălabŭ Ciucescu adeverezŭ.

Eŭ Ioanŭ Unchieşŭ Schioglu adeverezŭ (1).

Anaforaua dumné-luĭ Vel Vornicŭ alŭ politieĭ, pentru câte-vaşĭ nume de prin mahalalele, ce s'aŭ găsitŭ la cercetare şi cu dajdia lorŭ legaţĭ aicĭ şi şeḑĕtorĭ pre afară, poruncă a se încărcà judeţele şi să se scaḑă de aicĭ.

Iŭ Alexandru Constantinŭ Moruzi Voevodŭ i gpd. Zemle Vlachscoe. — Dumné-ta cinstitŭ şi credinciosŭ boerulŭ Domnieĭ Mele, Vel Vist., poruncimŭ Domnia Mea, aceştĭ maĭ jos numiţĭ din catastihulŭ politieĭ Bucurescilorŭ să se încarce însă cu liudele lorŭ judeţele pe unde se află, cărora să li se iea sineturile de vorŭ avé pre amâna şi să se trimiţă aicĭ; şi pentru o urmare ca acésta, să facĭ poruncile Domnieĭ Mele către ispravnicĭ, dojănindu-ĭ, de ce să nu fie cu îngrijire pentru unele ca acestea, la carĭ însuşĭ eĭ cădea să fie davagiĭ. — 1794 Martie 15.

Vel Logofĕtŭ.

Prea Inălţate Dómne,

Cu plecată anafora însciinţezŭ Inălţimeĭ Tale, că făcêndŭ cercetare mahalalelorŭ acum cu scrisulŭ catagrafieĭ Bucurescilorŭ, se găsì vre-o câte-vaşĭ nume dela o sémă din mahalale lipsă de birnicĭ, de care apucândŭ pe zapciĭ, îmĭ arĕtară că pricina este aşà, adecă cu dajdia lorŭ sunt legaţĭ aicĭ la Bucurescĭ, iară starea cu casele lorŭ se află şeḑĕtorĭ pe afară prin judeţe. Ci de se va găsì cu cale de către Inălţimea Ta, părerea mea ar fi maĭ cu cuviinţă, ca să fie scăḑuţĭ mahalalele Bucurescilorŭ cu numele şi baniĭ lorŭ şi să încarce judeţele lorŭ pre unde se află şeḑĕtorĭ cu rudele lorŭ, poruncindu-se de a li se luà şi sineturile dela mână. Şi pentru a fi sciuţĭ, iată că arĕtămŭ maĭ jos anume fieşĭ-care şi cu baniĭ ce sunt legaţĭ. — 1794 Martie 14.

Mateiŭ Fălcoianu Vel Vornicŭ.

(1) Cod. XXVII, pag. 12 IV.

www.dacoromanica.ro

Din sporulŭ dumné-luĭ biv. Vel Vist. Constantinŭ Filipescu epistatulŭ Agieĭ, la ruptașĭ fără sinetŭ.

TALERĬ	BANĬ		
9	—	Nicolae sin Radu la mahalaua Popa-Rusulŭ.	Șederea lorŭ la Vadu Săpatŭ sud Saac.
9	—	Andreiŭ sin Radu ot tam.	
9	—	Constantinŭ sin Radu ot tam.	
7	—	Gheorghe sin Tudorŭ la mahalaua Radu-Vodă	La Ploescĭ sud Prahova.
9	—	Ilie Mamulariu sin Ioanŭ ot Silivestru.	La Loloiasca sud Saacŭ.
7	60	Negoiță sin Vladŭ ot mahalaua Staicu.	La Urlațĭ sud Saacŭ.

Totŭ din sporŭ fără sinetŭ.

7	60	Dumitru sin Lambru ot mahalaua Staicu.	La Urlațĭ sud Saacŭ.
7	60	Ioniță sin Gheorghe ot mahalaua Staicu.	La Urlațĭ sud Saacŭ.

Ruptașĭ cu sineturĭ.

7	60	Mateiŭ muncitorulŭ sin Stanŭ ot Staiculŭ.	La satulŭ Odăile sud Ilfovŭ.
7	60	Nicolae sin Badea ot Staiculŭ.	La valea Ursuluĭ sud Saacŭ.
7	60	Neagulŭ muncitorŭ sin Gheorghe ot Staiculŭ.	La Sitescĭ sud Ilfovŭ.
12	—	Istrate Trăistarŭ sin Oprea ot Broscenĭ.	La Meriĭ Petcăĭ sud Ilfovŭ.
12	—	Eftimie sin Iorga ot Broscenĭ	La Ódăĭ sud Ilfovŭ.
7	60	Constant. sin Stoica ot Broscenĭ	» » » »
12	—	Ioanŭ sin Stanciu ot Cărămidariĭ-de-jos.	La Bărcănescĭ sud Ilfovŭ.
12	—	Ivanŭ sin Sandulŭ ot Foișoru la Crețescĭ.	La Crețescĭ sud Ilfovŭ.

(1) Cod. XXVII, IV-16.

www.dacoromanica.ro

Anaforaua ce s'a făcutŭ în dosulŭ jalbeĭ luĭ Anastasie Ioanitisŭ, pentru o băcănie şi o cârciumă, ce are pe moşia mănăstireĭ Cernătescĭ a mănăstireĭ Glavaciocŭ, cu aşezămîntŭ ca altulŭ să nu maĭ deschidă băcănie, şi în urmă a datŭ voie la unŭ Chiriţă locuitorŭ de acolo, şi se pricinuesce pagubă.

Iŏ Alexandru Constantinŭ Moruzi Voevodŭ i gpd. Zemle Vlachscoe. —Orênduimŭ pre sluga Domnieĭ Mele . . . copilŭ din casa de Visterie, ca să mérgă să apuce pe pîrîtulŭ egumenŭ şi să împlinéscă aceştĭ talerĭ 60. — 1794 Aprilie 17.

Vel. Logofĕtŭ.

Prea Inălţate Dómne,

Acéstă pricină îmĭ este făcută de când aŭ jeluitŭ Inălţimeĭ Tale acestŭ Chiriţă pentru jeluitorulŭ acesta, că nu-lŭ îngăduesce a face băcănie, cu care jalbă fiindŭ orênduiţĭ de Măria Ta iarăşĭ la mine plecată sluga Mărieĭ Tale spre cercetare, în cercetarea ce am făcutŭ, atuncĭ am vĕḑutŭ la mânile luĭ Chiriţă zapisulŭ pîrîtuluĭ egumenŭ, în care scrie ca să aibă voie a deschide băcănie dându-şĭ aşezămîntulŭ sĕŭ, şi orĭ-ce pricină va fi în urmă, să aibă a rĕspunde egumenulŭ; şi arĕtândŭ Mărieĭ Tale prin anaforaua curgerea pricineĭ, s'aŭ datŭ întărirea Mărieĭ Tale aceluĭ Chiriţă, ca să aibă a-şĭ ţiné băcănia nesupĕratŭ şi jeluitorulŭ să-şĭ caute cu egumenulŭ. Acum, după luminată porunca Mărieĭ Tale, intrândŭ în cercetarea pricineĭ jeluitoruluĭ, ca să nu fie volnicŭ nimicŭ a ţiné şi a deschide băcănie şi orĭ-cine va fi avêndŭ să-lŭ opréscă, decĭ pentru o urmare ca acésta a egumenuluĭ, am socotitŭ că din talerĭ 65, preţulŭ cumpĕrăriĭ pe unŭ anŭ, să întórcă jeluitoruluĭ talerĭ 60 pentru aşezămîntulŭ ce înpotrivă a făcutŭ, şi aceştia cu sincatavasisŭ; şi pîrîtulŭ egumenŭ, nicĭ într'unŭ chipŭ următorŭ nu este a da aceştĭ talerĭ 60, ci să fie luminată poruncă a se face împlinire; iar hotărîrea cea desĕvêrşită rĕmâne a se face de către Inălţimea Ta. — 1794 Ghenarie 12. (1)

Scarlatŭ Vel Logofĕtŭ.

(1) Cod. XXV, fila 254.

www.dacoromanica.ro

2 cărţĭ la mânile a 2 plaiurĭ, pentru obiceiurile moşiilorŭ, din 21 Aprilie 1794.

«Dumné-vóstre ispravnicilorŭ ot sud Buzĕŭ, sănătate! Vĕ facemŭ în scire că la Domnia Mea aŭ datŭ jalbă plăeşiĭ din plaiulŭ Slăniculuĭ i alŭ Pârscovuluĭ jud. Buzĕŭ, arĕtândŭ că, aflându-se şedĕtorĭ pe moşiĭ mănăstirescĭ i boerescĭ cum şi megieşescĭ, sunt supĕraţĭ la dijma fênuluĭ, la dijma porumbuluĭ, cum şi la ḑile de clacă nu urméză după orênduiala condiceĭ, ci îĭ pune de facŭ numaĭ vara de odată la vremea cóseĭ şi la secere; aşişdere şi din pădure, ce se află în cuprinsulŭ acestorŭ plaiurĭ, sunt opriţĭ de lemne de casă, de parĭ, de lemne de focŭ şi de nuele, cerêndŭ carte Domnieĭ Mele cu arĕtare ce sunt datorĭ a da. Pentru care iată, după condica Divanuluĭ, poruncimŭ Domnia Mea pentru tóte, adecă: locuitoriĭ casnicĭ, ceĭ vrednicĭ de muncă să lucreze clacă stăpânuluĭ moşieĭ câte 12 ḑile într'unŭ anŭ, rênduri rênduri, după obiceiŭ, adecă 3 ḑile primăvara, 3 ḑile vara, 3 ḑile tómna şi 3 ḑile iarna, iar nu totŭ de odată, afară însă de ceĭ ce vorŭ fi avêndŭ deosebitŭ aşezămîntŭ cu stăpânulŭ moşieĭ, la care aceea are a se urma după acelŭ aşezămîntŭ alŭ lorŭ, iar holteiĭ să nu se supere; saŭ neavêndŭ stăpânulŭ moşieĭ de lucru şi va cere banĭ, să aibă a luà de casă câte 1 zlotŭ pe anŭ» etc. Maĭ departe urméză ca în actele de aceiaşĭ natură, relative la ţĕranĭ. (1)

Anaforaua ce s'a facutŭ în dosulŭ jălbeĭ locuitorilorŭ ot satulŭ Orbésca sud Teleormanŭ, ce aŭ datŭ pentru Mateiŭ Logofĕtulŭ i Constantinŭ Ceauşulŭ, ce aŭ avutŭ cumpĕratŭ venitulŭ moşieĭ pe care şedŭ eĭ, cum că le face multe nedreptăţĭ la celea obicĭnuite, cerêndŭ a se protimisì ca eĭ să ţie venitulŭ pe acestŭ anŭ.

Iŏ Alexandru Constantinŭ Moruzi Voevodŭ. — După anaforaua dumné-luĭ Vel Logofĕtŭ, poruncimŭ dumné-vóstre ispravnicilorŭ să urmaţĭ întocmaĭ. 1794 Aprilie 28.

Prea Inălţate Dómne,

După luminată porunca Mărieĭ Tale, aducêndŭ orênduitulŭ zapciŭ înaintea mea pe jăluitoriĭ sătenĭ ot Orbésca, faţă cu Mateiŭ Logofĕtulŭ, unulŭ din pîriţĭ, îmĭ arĕtară jăluitoriĭ adeverinţă în scrisŭ dela numitulŭ Mateiŭ,

(1) Cod. XXIII, fila 236.

www.dacoromanica.ro

scrisă dela 27 ale trecutuluĭ Martie, prin care arată chiar aşà, că pentru venitulŭ moşieĭ Orbésca, ce l'aŭ avutŭ elŭ cumpĕratŭ dimpreună cu Constantinŭ Ceauşulŭ pe doĭ anĭ, aŭ şi stăpânitŭ eĭ moşia luându-ĭ venitulŭ pe unŭ anŭ, iară pentru alŭ Visterieĭ, viindŭ doĭ sătenĭ vechĭ aĭ satuluĭ ce locuescŭ pe moşie, şi pornindŭ jalbă pentru dînsulŭ că nicĭ cum nu-lŭ voescŭ a maĭ fi pe moşie, elŭ singurŭ s'a lepĕdatŭ de ţinerea aceĭ moşiĭ, fiind-că nu-ĭ maĭ trebuesce, nicĭ tovărăşia cu altŭ cine-vaşĭ printr'ascunsŭ nu va maĭ avé, şi pentru baniĭ ce şi-aŭ lepĕdatŭ numiţiĭ sătenĭ, sunt la dînsulŭ şi staŭ pecetluiţĭ cum i-aŭ datŭ, nesciindŭ câţĭ sunt, până când va venì Constantinŭ céuşulŭ, fiind-că baniĭ sunt aĭ luĭ; şi viindŭ elŭ, cum va vró va face. Decĭ fiind-că Mateiŭ Logofĕtulŭ şi Constantinŭ céuşulŭ, pîrîţiĭ, aŭ luatŭ venitulŭ moşieĭ pe unŭ anŭ, şi fiind-că pe cesta laltŭ anŭ aŭ întorsŭ baniĭ la Mateiŭ, carĭ sunt la mâna luĭ pecetluiţĭ, şi însuşĭ Mateiŭ de a sa bună-voie s'aŭ lepădatŭ de ţinerea venituluĭ aceĭ moşiĭ şi pe alŭ doilea anŭ, şi de vreme ce acelŭ Constantinŭ céuşulŭ ne arĕtă că se află în slujba vămeĭ Giurgiuluĭ, să fie luminată porunca Mărieĭ Tale către dumné-lorŭ ispravniciĭ ot sud Teleormanŭ, ca să trimiţă să-lŭ aducă înaintea dumné-lorŭ şi puindu-lŭ faţă cu jăluitoriĭ, carĭ ḑicŭ cum că aŭ pătimitŭ din pricina numiţilorŭ pîrîţĭ, şi de se va dovedì că sunt adevĕrate aceste, să-lŭ lipséscă şi pe acelŭ Constantinŭ din stăpânirea venituluĭ moşieĭ, şi să-lŭ aibă jăluitoriĭ aceştia venitŭ în stăpânirea lorŭ până la împlinirea anuluĭ; iară hotărîrea cea deşĕvîrşitŭ rĕmâne la Măria Ta.—1794 Aprilie 36. (1)

Vel Logofĕtŭ.

«Fiind-că aceste liude 4 din judeţulŭ Argeşŭ, anume Sóre sin Badea, Nécşu sin Grigorie, Badea sin Dobre şi Gheorghe sin Rizea, ce aŭ fostŭ orênduiţĭ din porunca Domnieĭ Mele, cu care, să încarce cherestea de trebuinţa împĕrătéscă dela judeţulŭ Secuienilorŭ, nu numaĭ s'aŭ arĕtatŭ cu înpotriviri la urmarea porunceĭ Domnieĭ Mele, ci încă şi la osebita mare obrăznicie, şi aŭ îndrăsnitŭ şi aŭ bătutŭ fórte rĕŭ şi pre doĭ din slujitorĭ, a cărora faptă, prin cercetare dovedindu se adevĕrată şi făcêndu-se vinovaţĭ de cea maĭ grea osîndă, s'aŭ pedepsitŭ de Domnia Mea cu bătaia, trămiţêndu-ĭ şi la ocnă; dreptŭ aceea, daŭ volnicie slugeĭ Domnieĭ Mele . . . zapciŭ armăşescŭ, să ridice de aicĭ pe aceştĭ maĭ sus numiţĭ şi în pază să-ĭ ducă la ocna . . .» Ordónă cămăraşuluĭ ocneĭ să-ĭ primésca, dândŭ adeverinţă.—1794 Maiŭ 1. (2)

(1) Cod. XXVII, pag. 34 V.
(2) Cod. XXIII, fila 247.

www.dacoromanica.ro

Locuitorii de pe Hartescii Cullumușului a mănăstirei Clocociovŭ (plaiulŭ Argeșuluĭ, jud. Muscelŭ) aŭ închisŭ siliștea, făcêndŭ livedĭ de prunĭ, și acum nu se supunŭ a-și da dijma acelorŭ livedĭ, dicêndŭ că sunt grădinĭ pentru trebuința caselorŭ lorŭ, iar nu livedĭ.

«Luminate Dómne, (dice egumenulŭ Clocociovuluĭ) eŭ sciŭ că cine are grădinĭ numaĭ pentru trebuința și satiulŭ caseĭ sale, urméză a avé 50, multŭ 100 de prunĭ, iar nu livedĭ întregĭ de 1000 și 2000 de prunĭ. Pe fostulŭ egumenŭ, fiindŭ prostŭ, locuitoriĭ îlŭ amăgiaŭ și nu-ĭ da dréptă deciuială, din 10 prunĭ 1, după vechiulŭ obiceiŭ, ci-ĭ dădea cu 4 — 5 oca rachiŭ afară din pruniĭ acestorŭ livedĭ și se năpăstuià mănăstirea la dreptulŭ sĕŭ». Egumenulŭ, la 20 Maiŭ 1794, cere luĭ Alexandru Moruzi dreptate.

Acestŭ Domnitorŭ pune pe petiţiunea de maĭ sus a egumenuluĭ Chirilă resoluţiunea că: «orênduiala condiceĭ Divanuluĭ cuprinde, că pentru tóte rodurile să se dea la stăpânulŭ moșieĭ deciuială, afară numaĭ din grădinile ce va fi avêndŭ împrejurulŭ caseĭ lorŭ.»

Asemenea și pentru livedile de pe la viĭ, pe suma pogónelorŭ ce vorŭ avé viĭ, pe jumĕtatea vieĭ lorŭ aŭ să aibă livede apĕrată, iar câtă va avé livede maĭ multă, este să-și dea deciuială, din care se înțelege că grădinile de pomĭ, ce vorŭ fi pentru îndestularea și trebuința caselorŭ lorŭ, acele nu suntŭ a se supĕrà, iar când, după arĕtarea ce face egumenulŭ, vorŭ fi avêndŭ livedĭ marĭ cu mulţime de pomĭ, din carĭ facŭ alișverișulŭ lorŭ, să dea deciuiala.... Ordinŭ la ispravnicĭ să reguleze în acestŭ modŭ. (1)

Anaforaua Prea Sfinţieĭ Sale Părinteluĭ Mitropolitŭ către sătenii ot Gherghița, ce în silnicie arŭ fi pusŭ vinŭ și rachiŭ alŭ lorŭ în vîndare pe moșie.

Iŏ Alexandru Constantinŭ Moruzi Voevodŭ i gpd. — Cu cale fiindŭ anaforaua Pré Sfinţieĭ Sale Părinteluĭ Mitropolituluĭ, poruncimŭ Domnia Mea dumné-vóstre, ispravnicilorŭ aĭ judeţuluĭ, să orênduiţĭ mumbașirŭ a merge la fața loculuĭ, să facă zaptŭ acelorŭ locuitorĭ și să-ĭ popréscă de vîndarea vinuluĭ i a rachiuluĭ, ca să se vîndă numaĭ vinurile i rachiurile sfinte case, după condica Divanuluĭ. — 1794 Maiŭ 27.

Vel Logofĕtŭ.

(1) Cod. XXIII, fila 247.

www.dacoromanica.ro

Prea Inălţate Dómne,

Cu smerita nóstră anafora însciinţămŭ Mărieĭ Tale, că purtătorulŭ de grijă ce-lŭ avemŭ la moşia Gherghiţa din sud Ilfovŭ, ce este a sfinteĭ Mitropoliĭ, ne însciinţă că uniĭ din locuitoriĭ Gherghenĭ în sîlnicie arŭ fi pusŭ vinŭ şi rachiŭ alŭ lorŭ în vînḑare pe numita moşie, dintru a cărora urmare se pricinuesce pagubă sfinteĭ Mitropoliĭ, neputêndŭ trece vinulŭ i rachiulŭ caseĭ, ce se află acolo; ci fiind-că acestŭ obiceiŭ n'a fostŭ până acum, rugămŭ pe Măria Ta să fie luminată porunca Inălţimeĭ Tale către dumné-lorŭ boeriĭ, ispravniciĭ judeţuluĭ, ca dumné-lorŭ să orênduiască mumbaşirŭ a merge în faţa loculuĭ să le facă zaptŭ, poprindu-ĭ pe aceia de a nu maĭ vinde vinulŭ şi rachiulŭ lorŭ. De acésta rugămŭ pe Măria Ta, şi aniĭ Mărieĭ Tale rugămŭ pe Domnulŭ Dumneḑeŭ să fie mulţĭ şi norociţĭ. 1794 Maiŭ 25. (1)

Alŭ Mărieĭ Tale către Dumneḑeŭ ferbinte rugătorŭ şi smeritŭ părinte sufletescŭ

Alŭ Ungro-Vlachieĭ Dositeiŭ.

Egumenulŭ dela Radu-Vodă cu sătenii dela Buda sud Ilfovŭ, pentru obiceiurile moşieĭ.

Iŏ Alĕxandru Constantinŭ Moruzi Voevodŭ i gpd. Zemle Vlachscoe. — Cu cale fiindŭ anaforaua acésta isprăvnicéscă, în urma căreia numiţiĭ sătenĭ nu s'aŭ arĕtatŭ cu nicĭ o apelaţie în treĭ lunĭ şi jumĕtate, ce sunt trecute dela acéstă hotărîre până acum, întărimŭ Domnia Mea, ca după aşezămîntulŭ lorŭ să se urmeze, spre a clăcui la mănăstire câte şése ḑile într'unŭ anŭ, şi dumné-vóstre, ispravnicilorŭ, să daţĭ ajutorulŭ celŭ cuviinciosŭ mănăstireĭ. — 1794 Maiŭ 27.

Vel Logofĕtŭ

Prea Inălţate Dómne,

După jalba, ce aŭ datŭ Mărieĭ Tale sătenii dela Buda sud Ilfovŭ, cum că se află cu şederea pre moşia mănăstiriĭ Raduluĭ-Vodă de sumă de anĭ şi nu aŭ fostŭ supĕraţĭ altă dată maĭ multŭ decât unŭ zlotŭ de vadră, iară acum ḑicŭ cum că a deosebitŭ mănăstirea ḑece case, din pismă şi

(1) Cond. XXVII pag. 15 sc. VIII.

www.dacoromanica.ro

rĕutate, şi le cere câte doĭ zloţĭ de casă, iar ḑece case să nu le supere maĭ multŭ dela ce aŭ fostŭ obiceiŭ; asupra căreia jălbĭ ni se poruncesce de către Măria Ta, ca să teorisimŭ jalba, să cercetămŭ atâtŭ de obiceiulŭ ce ḑicŭ jăluitoriĭ că l'aŭ avutŭ, cum şi de vre-unŭ deosebitŭ aşezămîntŭ în scrisŭ, de vorŭ fi avêndŭ dela stăpâniĭ moşieĭ, şi pe largŭ să însciinţămŭ Mărieĭ Tale dreptulŭ adevĕrŭ. Luminateĭ poruncĭ următorĭ fiindŭ, s'aŭ înfăţişatŭ înaintea nóstră davagiiĭ cu Sfinţia Sa Archimandritŭ egugumenulŭ mănăstireĭ Raduluĭ-Vodă, şi întrebându-se Archimandritulŭ, ce are să rĕspunḑă asupra acesteĭ pricinĭ, ne scóse unŭ zapisŭ pro care-lŭ vĕḑurămŭ, cu létulŭ 1792, Decembre 15, iscălitŭ de şése ómenĭ sătenĭ de acolo anume: Christea, Négoe i Ştefanŭ, Dumitraşco, Voico şi Şerbanŭ, întru care cuprinde: că, din luminată porunca Mărieĭ Sale luĭ Vodă, amŭ fostŭ trimişĭ la Sfinţia Sa Părintele Archimandritŭ, egumenulŭ mănăstireĭ Raduluĭ-Vodă, Chirŭ Ignatie, de ne-amŭ învoitŭ, pentru ca să facemŭ claca într'unŭ anŭ şase ḑile de casă, iar nu maĭ multŭ, iară carĭ din noĭ va sta cu înpotrivire şi nu va urmà după cum ne-amŭ legatŭ cu zapisulŭ nostru, acela să se pedepséscă, plătindŭ şi tótă cheltuiala omuluĭ mănăstireĭ, care va face-o dintr'aceea pricină; şi pentru ca să lipséscă tóte gâlcevirile dintre noĭ, amŭ datŭ acestŭ zapisŭ alŭ nostru la sfânta mănăstire; ḑicêndŭ Archimandritulŭ, că după acestŭ zapisŭ şi aşezămîntŭ cere să-ĭ clăcuiască fie-care casnicŭ câte şase ḑile pe anŭ, iară altă supĕrare decât acésta la clacă ḑice că nu le maĭ face; iară pentru cuvîntulŭ ce ḑicŭ sătenii, că le-aŭ deosebitŭ ḑece case şi le cere de casă câte doĭ zloţĭ, rĕspunse Archimandritulŭ că nicĭ aŭ deosebitŭ casele ce ḑicŭ eĭ, nicĭ le-aŭ făcutŭ acéstă cerere saŭ supĕrare, fără numaĭ ceea ce scrie în zapisŭ cere dela dînşiĭ, a-ĭ clăcui câte şase ḑile; la acésta rĕspunseră sătenii, cum că acestŭ zapisŭ numaĭ de doĭ inşĭ s'aŭ făcutŭ şi s'aŭ datŭ la mâna egumenuluĭ, iscălindŭ şi pre ceĭ-lalţĭ carĭ se vĕdŭ; dar fiindŭ faţă din ceĭ iscăliţĭ în zapisŭ, s'aŭ întrebatŭ de aŭ fostŭ la facerea acestuĭ zapisŭ şi de sciŭ de acestŭ aşezămîntŭ, carĭ rĕspunseră că aŭ fostŭ şi s'aŭ iscălitŭ; decĭ cunoscêndu-se că este bunŭ şi adevĕratŭ zapisulŭ şi aşezămîntulŭ ce se vede, numaĭ încape altă davă a maĭ face, ci să se mulţuméscă pe aşezămîntulŭ acesta, care este cu îndestulatŭ sincatavasisŭ despre partea mănăstireĭ, de se păgubesce de şase ḑile, şi eĭ se folosescŭ, căcĭ cuprinderea luminatelorŭ poruncĭ ale Mărieĭ Tale, ce sunt date către noĭ, după caidulŭ Divanuluĭ, cuprindŭ: fieşĭ-care locuitorŭ casnicŭ să lucreze câte 12 ḑile clacă pe anŭ, adecă treĭ ḑile primăvara, treĭ ḑile vara, treĭ ḑile tómna, treĭ ḑile iarna, afară însă de ceĭ ce vorŭ avé vre-unŭ deosebitŭ aşezămîntŭ, după cum aceştia, la care sunt datorĭ dar să urmeze aşezămîntuluĭ lorŭ. Pentru care

www.dacoromanica.ro

nu lipsimŭ a însciinţà Mărieĭ Tale, şi cum te va luminà Dumneḑeŭ asupra acesteĭ pricinĭ. — 1794 Februarie 10.

Aĭ Inălţimeĭ Tale pré plecate slugĭ : Alexandru Vel Cămin., Vintilă Prijboianu. (1)

Iŭ Alexandru Constantinŭ Moruzi Voevodŭ i gpd. Zemle Vlahscoe. — Neodihnindu-se săteniĭ Tărăcenĭ, aŭ eşitŭ la Divanŭ înaintea Domnieĭ Mele, faţă cu Marinŭ biv Vel 3-lea Logofĕtŭ, vechilŭ a dumné-luĭ biv Vel Logofĕtuluĭ Scarlatŭ Ghica, unde neputêndŭ tăgădui săteniĭ cum că satulŭ lorŭ este tocmaĭ asupra hotaruluĭ moşieĭ d-luĭ Logofĕtuluĭ, şi pliroforisindu-ne apoĭ şi de starea şi de lăţimea moşieĭ pe care locuescŭ, cum că, după numĕrulŭ caselorŭ acestuĭ satŭ şi după îndestularea vitelorŭ ce aŭ, nu póte fi destoinică moşia pe care şedŭ de a îndestulà şi a hrăni cu păşunea vitele lorŭ, fără de a nu călcà şi fără de a nu trece la hrană şi păşune pe moşia dumné-luĭ Logofĕtuluĭ, şi este cunoscută şi fără îndoială paguba şi călcarea moşieĭ ce i-se face, după cum şi înşişĭ eĭ nu putură încredinţà cu blestemŭ cum că nu s'aŭ păscutŭ saŭ nu se pascŭ vitele lorŭ pe moşia dumné-luĭ, le-amŭ datŭ să înţelégă, că dreptatea îĭ datoresce de a clăcui la dumné-luĭ acelea câte 3 ḑile pe anŭ, cu care nu potŭ pricinui că li se face vre-o pagubă saŭ încărcătură peste datoria lorŭ, în vreme ce aŭ a fi scăḑuţĭ din 12 ḑile carĭ suntŭ obicĭnuite; şi acésta ne-aŭ rĕspunsŭ, că nicĭ la stăpânulŭ moşieĭ pe care locuescŭ nu clăcuescŭ în lucru, ci plătescŭ claca în banĭ, precum şi isprăvnicelulŭ Clucerului Costache asemenea arată, că tot-deauna în banĭ aŭ primitŭ claca dela dînşiĭ. Decĭ pentru ca nicĭ dumné-luĭ Logofĕtulŭ să nu aibă pagubă şi nedreptatea moşieĭ Domnieĭ Sale, şi ca nicĭ sătenilorŭ acestora să nu le rĕmâie pricină la cuvîntulŭ, provalisindŭ că nicĭ odată n'aŭ clăcuitŭ în lucru, amŭ hotărîtŭ Domnia Mea, ca dela încheerea păciĭ încóce până acum, pre câte vite se va dovedi de acestorŭ sătenĭ, prin carte de blestemŭ, că s'aŭ păscutŭ pe moşia dumné-luĭ, să plătéscă la dumné-luĭ Logofĕtulŭ obicĭnuitulŭ suhatŭ de vite, pe totŭ anulŭ, după condica Divanuluĭ, şi zapciulŭ celŭ orênduitŭ, după socotéla ce vorŭ face dumné-lorŭ veliţiĭ Logofeţĭ, să facă împlinire; iară de acum înainte, orĭ să-şĭ păzéscă vitele de a nu maĭ călcà şi a nu trece pe moşia dumné-luĭ, saŭ de nu, să fie datorĭ a plăti asemenea obicĭnuitŭ suhatŭ, după condica Divanuluĭ, pe totŭ anulŭ. Într'acestaşĭ chipŭ întărimŭ Domnia Mea dreptatea dumné-luĭ logofĕtuluĭ Scarlatŭ. — 1794 Iunie 11.

(1) Cod. XXVII, pag. 7 IX.

www.dacoromanica.ro

Prea Inălțate Domne,

Céușulŭ de Aproḑĭ, după luminata porunca Mărieĭ Tale, aŭ adusŭ înaintea nóstră pe Négu céușŭ, i Diiculii, i Radu Pârcălabŭ, i Mateiŭ Vornicelulŭ, i Grigorie Nanŭ, i Dumitrașcu Unchiașu, i Enache, i Mihailă, i Tănase, i Petre, i Dragomirŭ, i Ioanŭ, i Gheorghe isprăvnicelulŭ, i Dumitru, i Voicu, i Tudorŭ Negrilă, și cu toțĭ ceĭ-lalțĭ sătenĭ, ce locuescŭ pre moșia Tărăcenĭ din sud Ilfovŭ a dumné-luĭ biv Clucerŭ Costache, față cu Vasile biv vătafŭ de păhărniceĭ, vechilŭ din partea dumné-luĭ biv Vel Logofĕtulŭ Scarlatŭ Ghica, și citindŭ întâĭ domnésca carte a Mărieĭ Sale rĕposatuluĭ Nicolae Vodă Caragea ot lét. 1783 Aprilie . . . vedemŭ că aŭ poruncitŭ Măria Sa ispravnicilorŭ, ca orĭ să oprésca pre numițiĭ sătenĭ și să facă de a nu maĭ călcà și a stricà moșia Frăsinetu a dumné-luĭ Logofĕtuluĭ, ci să fie cu totulŭ opritŭ, saŭ de aŭ trebuință a-șĭ pasce vitele pre moșia dumné-luĭ Logofĕtuluĭ, să-ĭ facă ca să plătéscă suhatulŭ pămîntuluĭ, precum este obiceiulŭ de vită, orĭ în banĭ, saŭ în clacă, și așà vorŭ avé voe a și le pasce pre moșia dumné-luĭ, cu care suhatŭ saŭ clacă, ce vorŭ da dumné-luĭ Logofĕtuluĭ, să aibă a se scădé din claca ceea ce este datorŭ a face la stăpânulŭ moșieĭ pre care sunt șeḑĕtorĭ. După acésta vĕḑumŭ și anaforaua dumné-lorŭ velițilorŭ boerĭ totŭ cu létulŭ 1783 Iunie, prin care se arată că numițiĭ sătenĭ, nesupuindu-se porunceĭ Mărieĭ Sale și cu silnicie țiindŭ moșia pentru păscutulŭ vitelorŭ, fără de a nu avé dumné-luĭ Logofĕtulŭ câtŭ de puținŭ ajutorŭ dela dînșiĭ, dintr'a cărora pricină nicĭ satŭ, nicĭ arătură nu se póte face pe moșia dumi-sale, și înșișĭ eĭ mărturisescŭ, că pentru căcĭ este moșia pre care ședŭ fórte puțină, de aceea-șĭ hrănescŭ vitele lorŭ pre moșia dumné-luĭ logofĕtuluĭ, ca orĭ să-ĭ plătéscă de vită câte patru parale după obiceiŭ și după hotărîrea domnéscă, saŭ din 12 ḑile clacă dintr'unŭ anŭ, treĭ ḑile să clăcuiască dumné-luĭ, treĭ ḑile la sfânta Mitropolie și șase la Clucerŭ Costache, stăpânulŭ moșieĭ unde se află șeḑĕtorĭ. Acéstă cerere a dumné-luĭ logofĕtuluĭ fiindŭ cu dreptate, arată dumné-lorŭ velițiĭ boerĭ că s'aŭ primitŭ la judecată, rĕmâindŭ și numițiĭ sătenĭ mulțumițĭ să clăcuiască dumné-luĭ Logofĕtuluĭ și sfînteĭ Mitropoliĭ câte treĭ ḑile pe anŭ, și dumné-luĭ Cluceruluĭ Costache șase; ne maĭ arĕtă vechilulŭ dumné-luĭ Logofĕtuluĭ și zapisulŭ numițilorŭ sătenĭ, scrisŭ totŭ cu létulŭ 1783 Iunie 19, prin care se légă ca să clăcuiască dumné-luĭ Logofĕtuluĭ de omŭ câte treĭ ḑile pe anŭ, până vorŭ puté să se cortorosésca de pe moșia pe care sunt șeḑĕtorĭ, după care întrebarămŭ acum pe numițiĭ sătenĭ, ce aŭ să ḑică înpotrivă; zapisulŭ de totŭ îlŭ tăgăduiră, ḑicêndŭ că nicĭ cum nu este la sciința lorŭ, ḑicêndŭ doĭ din nu-

www.dacoromanica.ro

miţiĭ sătenĭ, adecă Négulŭ şi Deiculŭ, căcĭ amîndoĭ a fostŭ atuncĭ aicĭ, şi nicĭ de cum vre-unŭ zapisŭ ca acesta nu sciŭ să fi datŭ; pentru care, fiind-că eĭ zapisulŭ îlŭ tăgăduescŭ, îĭ întrebarămŭ de este cu adevĕratŭ, că vitele lorŭ se pascŭ pe moşia Frăsinetu a dumné-luĭ Logofĕtuluĭ i pe a Mitropolieĭ, şi rĕspunseră că satulŭ fiindŭ pe hotarulŭ acestorŭ moşiĭ, nu numaĭ vitele, ci şi viţeiĭ şi găinele lorŭ trecŭ pe aceste moşiĭ, dară pricinuiră ḑicêndŭ, că nicĭ eĭ, nicĭ părinţiĭ lorŭ clacă la moşia Frăsinetu, nicĭ la a Mitropolieĭ n'aŭ făcutŭ nicĭ odată, şi pentru aceea nicĭ acum nu se potŭ suferì a face clacă la treĭ stăpânĭ, neavêndŭ obiceiŭ; a cărorŭ pricinuire fu fără de nicĭ unŭ temeiŭ, de vreme ce nu aŭ să clăcuiască maĭ multe ḑile pe anŭ, decât numaĭ celea 12 ce sunt drepte şi obicĭnuite, care ḑile orĭ la moşia pe care şedŭ, saŭ la moşia de alăturea *de vorŭ face, eĭ nu aŭ nicĭ o pagubă, şi nicĭ cu pricinuirea ce ḑicŭ, că nicĭ eĭ nicĭ părinţiĭ lorŭ nu aŭ avutŭ obiceiŭ să clăcuiască la treĭ stăpânĭ, nu se potŭ ajutorà întru nimicŭ*, căcĭ în vreme ce hrana vitelorŭ lorŭ şi-o facŭ pe numitele moşiĭ, este nedreptate de faţă cunoscută a avé moşiile de alăturea suhatŭ de păşunea vitelorŭ lorŭ, fără a se folosì stăpâniĭ moşiilorŭ nicĭ cu plată de suhatŭ de vită po parale patru, nicĭ cu parte din ḑilele clăciĭ, care acéstă plată de suhatŭ saŭ parte din clacă se obicĭnuesce şi la alte moşiĭ, ce nu sunt de ajunsŭ pentru hrana vitelorŭ satuluĭ; încă aicĭ la acéstă pricină ar fi fostŭ cu dreptate să clăcuiască la câte treĭ stăpâniĭ moşiilorŭ de o potrivă, adecă patru ḑile dumné-luĭ Logofĕtuluĭ, patru sfinteĭ Metropoliĭ şi patru dumné-luĭ Cluceruluĭ Costache, căcĭ de rĕmânea a se socotì, că pentru că eĭ sunt cu casele lorŭ pe moşia dumné-luĭ Cluceruluĭ, s'ar cuvenì să aibă dumné-luĭ deosebire la folosulŭ venituluĭ satuluĭ, dar îndestulă deosebire are folosindu-se cu vînḑarea vinuluĭ şi a rachiuluĭ, şi maĭ vîrtosŭ că celŭ maĭ mare interesŭ şi trebuinţă a statuluĭ este păşunea şi hrana vitelorŭ lorŭ, care trebuinţă, când moşia pe care şedŭ nu este destoinică să le-o împlinéscă, se cuvine după dreptate să se împărtăşască din venitulŭ satuluĭ stăpâniĭ moşiilorŭ carĭ împlinescŭ acea trebuinţă, orĭ cu patru parale de vită, saŭ cu împărtăşire din ḑilele clăciĭ. Dar cu tóte acestea, fiind-că însuşĭ dumné-luĭ Logofĕtulŭ, vedemŭ că s'aŭ fostŭ mulţămitŭ atuncĭ înaintea dumnélorŭ veliţilorŭ boerĭ să clăcuiască numaĭ câte treĭ ḑile pe anŭ, găsimŭ cu cale ca asemenea să se urmeze, adecă numiţiĭ sătenĭ ce-şĭ pascŭ vitele pe moşia dumi-sale Frăsinetu i pe a sfinteĭ Mitropoliĭ, să clăcuiască câte treĭ ḑile pe anŭ la amîndouĕ aceste moşiĭ, iar cele-lalte şase până la 12 să le clăcuiască la moşia pe care şi-aŭ pusŭ casele lorŭ; şi fiind-că dela hotărîrea judecăţeĭ dumné-lorŭ veliţilorŭ boerĭ, în unŭ-spre-ḑece anĭ până acum, eĭ n'aŭ fostŭ următorĭ a clăcuì la dumné-luĭ Logofĕtulŭ acele câte treĭ ḑile pe anŭ, cum nicĭ însuşĭ eĭ nu tăgăduiră, găsimŭ cu cale ca pentru

www.dacoromanica.ro

şase anĭ, ce aŭ trecutŭ dela venirea luĭ Mavrogheni şi până s'a făcutŭ pace, să fie nesupĕraţĭ de ḑilele clăceĭ aceloru anĭ, iar pe ceĭ-lalţĭ 5 anĭ să facă fiescecarele din eĭ câte treĭ ḑile clacă pe totŭ anulŭ, cum şi de acum înainte să se urmeze cu facerea clăceĭ, după cum s'aŭ hotărîtŭ de atuncĭ; iar hotărîrea i proci. — 1794 Iunie 6. (1)

Vel Logofĕtŭ.

Vel Banŭ, Vel Logofĕtŭ, Vel Dvornicŭ.

In procesulŭ luĭ Theodosie Cecherdecŭ suditulŭ cu Ivanŭ Sêrbulŭ, Theodosie cumpĕrase unŭ crângŭ de paţachină dela Ivanŭ Sêrbulŭ saŭ dascălulŭ, isprăvnicelŭ moşieĭ Rĕsuceniĭ, dar s'aŭ sculatŭ maĭ mulţĭ sătenĭ din Drăgănescĭ jud. Vlaşca şi în silă aŭ tăiatŭ aprope 3 părţĭ din crângŭ paţachina; din acesta s'a născutŭ gâlcevă şi s'a dovedit ŭ că singurŭ Dragomirŭ din Drăgănescĭ este vinovatŭ şi l'aŭ pedepsitŭ Domnulŭ cu 150 toiege la tălpĭ. (2)

Privilegiŭ acordatŭ, în 24 Iunie 1794, femeeĭ şi copiilorŭ rĕposatuluĭ Ieronimŭ, ca să aibă milele ce aŭ avutŭ bărbatu-sĕŭ încă dela Alexandru Ipsilante, dela Caragea şi dela Michaiŭ Vodă Suţulŭ în domnia întâia, ca rĕsplătire, căcĭ «prin silinţa luĭ aŭ adusŭ mulţime de omenĭ străinĭ, ungurenĭ peste 1.000, de i-aŭ sălăşluitŭ aicĭ în pămîntul ţĕreĭ Mărieĭ Tale».

Milele acordate aŭ fostŭ: scutirea de dăjdiĭ scutirea bucatelorŭ de dijmăritŭ i vinăriciŭ, scutirea de oeritŭ a 100 de oĭ, 4 liude străinĭ pentru ajutorulŭ caseĭ şi slujba de isprăvnicelŭ peste ceĭ 1000 de ungurenĭ. (3)

Anaforaua luĭ Vel Vornicŭ din 4 Octobre 1795, prin care arată că s'a conformatŭ porunceĭ domnescĭ, ca să afle pe străiniĭ veniţĭ în Bucurescĭ din străinătate, cum şi pe ceĭ veniţĭ de prin sate, ca nicĭ de cum să nu fie primiţĭ, şi pe de o parte să afle anume cine e şi de unde şi pe la ce hanurĭ aŭ trasŭ, şi pe de altă parte ca să se însciinţeze zabiţiĭ politieĭ, carĭ să mĕrgă să-ĭ ridice şi să-ĭ trimiţă pe la urmele lorŭ, de unde s'aŭ strămutatŭ.

Domnitorulŭ aprobă şi ordonă luĭ Vel Vist., ca prin mumbaşirŭ să ridice din Bucurescĭ pe ţĕranĭ să-ĭ ducă la urma lorŭ la ispravnicĭ. (4)

(1) Cod. XXVII, pag. 30, IX.
(2) Cod. XXVII, scara 16, fila 1.
(3) Cod. XXVIII, scara 13, fila 6, verso.
(4) Cod. XXVII, scara 17, fila 17.

www.dacoromanica.ro

Pitacŭ la Hatmanŭ N. Hangerlâŭ, Caimacamulŭ Craioveĭ.

«Îţĭ facemŭ în scire că multă mirare cuprinse pre Domnia Mea a auḑì că *locuitoriĭ părţeĭ loculuĭ, pătimindŭ necazurĭ şi nedreptăţĭ, nu vinŭ la dumné-ta să jeluiască, ci întîmplându-se trecere ómenilorŭ nesciuţĭ pe acolo, alérgă şi năzuescŭ de-şĭ plângŭ păsurile lorŭ la dînşiĭ, ca să arate Domnieĭ Mele*, precum locuitoriĭ din 2 sate: Topeţiĭ şi Tirloaca din sud Gorjŭ, ce sunt locuitorĭ pe moşiile mănăstireĭ Tismana, nesuferite păţeniĭ şi necazurĭ avêndŭ de Archimandritulŭ Ştefanŭ, egumenulŭ numiteĭ mănăstirĭ, şi auḑindŭ de trecerea orênduituluĭ Nostru Peşchirgiŭ, ce cu atâta trébă a fostŭ rênduitŭ la sud Gorjŭ, cu toţiĭ alergară la dînsulŭ de s'aŭ plânsŭ, spre a arĕtà Domnieĭ Mele, cum că 12 ḑile aŭ avutŭ obiceiŭ de clăcuià la numitulŭ pe anŭ, iar acum îĭ silesce şi le cere egumenulŭ câte 15 ḑile pe anŭ; şi deosebitŭ pentru rîmătoriĭ lorŭ, îĭ apucă să plătéscă câte 4 parale jarovnica, lucru ce nicĭ odată obiceiŭ n'a fostŭ, şi poruncesce ţiganilorŭ de le omóră vitele şi-şĭ batŭ jocŭ de dînşiĭ; aşişderea le iea caiĭ de-ĭ pune la ariĭ făr de nici o plată; cum şi la alte podveḑĭ îĭ muncesce şi-ĭ pune de lucréză făr de plată, şi făr de voia lorŭ; şi pe amîndoĭ pârcălabiĭ dela aceste numite sate i-aŭ bătutŭ în falangă până la mórte, pedepsindu-ĭ fórte rĕŭ, cum şi pre ceĭ-lalţĭ sătenĭ îĭ bate şi-ĭ căsnesce tot-deauna; deosebitŭ de tóte acestea, are şi închisóre la mănăstire, de ţine pre locuitorĭ închişĭ în *cula* mănăstireĭ ḑile îndelungate, ca pe nisce vinovaţĭ; lucru care ne turbură destulŭ şi care ne aduce la multă mirare, care să fie óre pricina de nu vinŭ la dumné-ta să se jeluiască şi să le arate aceste tóte, avêndu-te Caimacamŭ rênduitŭ alŭ Nostru acolo, spre a le îndreptà acestea tóte? Pentru care iată îţĭ poruncimŭ Domnia Mea straşnicŭ, să-lŭ dojenescĭ şi să-lŭ înfruntezĭ pe câtŭ i se cade, după nisce fapte ca acestea şi să arĕţĭ datoria sa, cu care i se cade a se purtà către locuitorĭ, ca parte bisericéscă ce este, cu blândeţe, cu iubire, iar nu numaĭ să scriĭ egumenuluĭ, ci şi pe însuşĭ să-lŭ aducĭ aicea, căruia să-ĭ arĕţĭ porunca Domnieĭ Mele, ca să se părăséscă de unele ca acestea, şi maĭ multŭ decât aceea ce sunt locuitoriĭ datorĭ, după condica Divanuluĭ, adecă 12 ḑile, supĕrare să nu le facă, nicĭ cu cererĭ pentru jârovnicie de vită câte 4 parale, precum n'a fostŭ obiceiŭ, să nu-ĭ supere; bătăĭ, grosurĭ şi închisorĭ, să nu maĭ auḑimŭ că maĭ ţine, pentru că de se va maĭ întîmplà a maĭ venì la auḑulŭ Domnieĭ Mele unele ca acestea, bine să scie că îlŭ pedepsimŭ şi cu necinste îlŭ scótemŭ şi din egumenie; şi să avemŭ

www.dacoromanica.ro

Domnia Mea rĕspunsŭ de îndreptare şi de urmarea ce aĭ făcutŭ. — 1794 Iulie 24. (1)

Pitacŭ din 16 Novembre 1794 către boerii Divanuluĭ.

Fiind-că din jălbile locuitorilorŭ ne-amŭ însciinţatŭ Domnia Mea, cum că stăpâniĭ moşiilorŭ cu păduri, pentru lemnele de focŭ care taie locuitoriĭ de le aducŭ pentru trebuinţa politieĭ, le ieaŭ pentru unŭ carŭ de lemne unŭ nesuferitŭ havaetŭ, câte 10—15 şi până la 20 de parale, osebitŭ şi pentru mĕrunţişurile de trebuinţa caselorŭ lorŭ le facŭ multe supĕrărĭ şi necazurĭ, şi lângă acestea, fiind-că din seceta ce s'a întîmplatŭ es-timpŭ, neavêndŭ locuitoriĭ nutreţŭ de a-şĭ scóte vitele din iarnă, urméză ca cu dărămăturĭ şi mĕnuntăĭ micĭ din păduri să şi le hrănéscă într'acéstă iarnă, unde şi la acésta uniĭ sunt popriţĭ, alţiĭ necăjiţĭ cu cererĭ fără de mĕsură, pentru acésta dar, poruncimŭ Domnia Mea, ca adunându-vĕ la unŭ locŭ, să cercetaţĭ condicele Divanuluĭ, să vedeţĭ ce obiceiŭ este pentru acésta şi să chibzuiţĭ cele drepte şi cu cale şi să arĕtaţĭ Domnieĭ Mele însuşĭ pentru tóte aceste prin vătafŭ za păhărniceĭ, ca să se dea poruncile Domnieĭ Mele de urmare la tótă obştea; şi aşteptămŭ fără zăbavă anafora. (2)

Chrisovulŭ locuitorilorŭ din délulŭ Pitescilorŭ ot sud Muscelŭ, pentru a nu-ĭ încărcà vinăriciulŭ la mĕsurătóre.

Fiind-că la Domnia Mea aŭ datŭ jalbă locuitoriĭ din délulŭ Pitescilorŭ sud Muscelŭ, arĕtândŭ că slujbaşĭ vinăricerĭ, ce vinŭ la acelŭ judeţŭ în toţĭ aniĭ, le facŭ asuprirĭ şi năpăstuirĭ, luându-le vinăriciulŭ îndoitŭ şi întreitŭ, cerêndŭ la Domnia Mea ca să le dămŭ la mânile lorŭ domnesculŭ nostru chrisovŭ, cu cuprinderea în ce chipŭ şi câte câtŭ să plătéscă vinăriciulŭ, a nu li-se maĭ face încărcătură maĭ multŭ la mĕsurătóre; a cărora cerere fiindŭ cu cale, amŭ primit-o Domnia Mea, şi iată dămŭ la mâinile tuturorŭ locuitorilorŭ domnesculŭ nostru chrisovŭ cu cuprindere întocmaĭ după ponturile vinăriciuluĭ, prin care poruncimŭ, întâĭ pentru plata vinăriciuluĭ, ca maĭ multŭ să nu fie locuitoriĭ supĕraţĭ, decât la vadră câte cincĭ banĭ, întocmaĭ după vechiulŭ obiceiŭ şi după cuprinderea ponturilorŭ Domnieĭ

(1) Cod. XXIII, fila 266, verso.
(2) Cod. XXIII, fila 295.

www.dacoromanica.ro

Mele; alŭ doilea pentru mĕsurătóre, să aibă slujbaşiĭ a le păzì dreptatea, mĕsurândŭ vasele lorŭ cu cotulŭ înferatŭ, ce se dă slujbaşilorŭ dela visteria Domnieĭ Mele, şi pe câte vedre va fi în adevĕrŭ, pe atâtea să le plătéscă vinăriciulŭ, iar maĭ multŭ cu o vadră saŭ cu o oca măcar, să n'aibă voie slujbaşiĭ a-ĭ încărcà cu pricină de obiceiŭ, că acésta este nesciută şi neprimită Domnieĭ Mele, şi cu acestea ponturĭ se cumpĕră şi vinăriciulŭ, iar n'aŭ voe şi sloboḑenie dela Domnia Mea slujbaşiĭ vinăricerĭ a-ĭ încărcà măcar cu câtŭ de puţinŭ, nicĭ cu pricină de obiceiurĭ nouĕ, nicĭ cu pricină de pagubă, *căcĭ paguba saŭ câştigulŭ este în noroculŭ lorŭ,* iar nu este în spinarea săracilorŭ, nicĭ să se cuteze slujbaşiĭ a metahirisi coturĭ vechĭ saŭ viclene, ci cu însăşĭ coturile nouĕ să li se dee în toţĭ aniĭ dela visterie; şi pentru ca să lipséscă meşteşugurile şi nedreptăţile spre încărcătura locuitorilorŭ, şi maĭ vîrtosŭ ca să aflămŭ şi să descoperimŭ încărcătura ce în potriva voinţiĭ şi poruncii Domnieĭ Mele arŭ pătimì locuitoriĭ, poruncimŭ Domnia Mea straşnicŭ slujbaşilorŭ vinăricerĭ, ca să păzéscă negreşitŭ coprinderea pontuluĭ de alŭ şéptelea, ca pentru fieşte-care vasŭ să facă slujbaşiĭ câte unŭ răvaşŭ în care să arate numele omuluĭ şi câte vedre aŭ eşitŭ acelŭ vasŭ, care răvaşŭ, datorie să fie aceluĭ cu vinŭ, pentru folosulŭ dreptăţeĭ luĭ, a-lŭ lipì în fundulŭ buţiĭ saŭ pe dóga tocitoreĭ, şi apoĭ la plata banilorŭ să-ĭ dea un răvaşŭ de plată, în care să arate negreşitŭ şi pe largŭ că aŭ plătitŭ cutare omŭ vinăriciulŭ ce aŭ avutŭ într'atâtea vase, vedre atâtea, de vadră câte banĭ atâţia, la cutare vinăricerŭ, care facŭ talerĭ atâţia, în care răvaşŭ negreşitŭ să se iscăléscă vinăriciulŭ, şi aşà să păstreze locuitorulŭ acelŭ răvaşŭ, ca la cercetarea ce se va face, să se cunóscă de aŭ făcutŭ slujbaşiĭ mĕsurătóre dréptă fără de încărcătură şi fără de vicleşugŭ; alŭ treilea pentru mâncarea slujbaşilorŭ şi pentru hrana cailorŭ de conace, poruncimŭ ca celea ce le va trebui, să le cumpere cu banĭ, fără a nu se supĕrà locuitoriĭ câtŭ de puţinŭ; alŭ patrulea poruncimŭ să nu se supere locuitoriĭ cu a li se cere parale de cramă, saŭ parale, saŭ vinŭ, pentru trecĕtóre şi pentru sloboḑenia vaselorŭ, fără de numaĭd ouĕ parale să se ieae de nume pentru răvaşŭ de plată, ce sunt obicĭnuite, iară de răvaşele carĭ sunt să se lipéscă la vase, să nu se îndrăsnéscă a le cere vre-unŭ banŭ. Tóte acestea straşnicŭ poruncimŭ Domnia Mea slujbaşilorŭ vinăricerĭ să le urmeze, şi să se păzéscă tótă dreptatea locuitorilorŭ, căcĭ înpotrivă ce-lŭ ce va urmà, nu numaĭ va întórce îndoitŭ şi întreitŭ, ci încă se va şi pedepsì. Pentru care s'aŭ datŭ la mâinile locuitorilorŭ acestŭ domnesculŭ nostru chrisovŭ de apĕrare despre nedreptăţĭ şi încărcăturĭ, prin care poruncimŭ Domnia Mea şi dumné-vóstre ispravnicilorŭ, în tótă vremea să aveţĭ a-ĭ diefendipsì, căcĭ hotărîrea ponturilorŭ Domnieĭ Mele, ce s'aŭ datŭ slujbaşilorŭ, are a se păzì nestrămutatŭ la tóte, şi când înpotrivă se va cutezà vre-unŭ

www.dacoromanica.ro

slujbaşŭ cu cea maĭ mică supĕrare locuitorilorŭ nedrĕptă, să scie hotărîtŭ că nu o vomŭ trece Domnia Mea cu vederea, după datoria ce aveţĭ a priveghia ca să se urmeze întocmaĭ. Adeverindŭ chrisovulŭ acesta cu însuşĭ domnĕsca nóstră iscăliturā şi pecete şi cu credinţa prea iubiţilorŭ Domnieĭ Mele fiĭ, Constantinŭ Voevodŭ, Dumitraşco Voevodŭ, Nicolae Voevodŭ, Gheorghe Voevodŭ, marturĭ puindŭ şi pe dumnĕ-lorŭ cinstiţĭ şi credincioşĭ veliţĭ boerĭ aĭ Divanuluĭ Domnieĭ Mele: Dumitrache Racoviţă Vel Banŭ, Ienache Moruzi Vel Vistierŭ, Manolache Brâncovĕnu Vel Vornicŭ de Ţĕra-de-sus, Costache Caragea Vel Hatmanŭ, Dumitrache Manu Vel Spătarŭ, Nicolae Filipescu Vel Logofĕtŭ de Ţĕra-de-sus, Costache Ghica Vel Vornicŭ de Ţĕra-de-jos, Radu Slătinĕnu Vel Vornicŭ, Manolache Grădiştĕnu Vel Vornicŭ, Constantinŭ Ştirbeiŭ Vel Logofĕtŭ de Ţĕra-de-josŭ, Lucache Vel Postelnicŭ, Dumitrache Hangerlâŭ Vel Comisŭ, Alexandru Văcărescu Vel Cluceriŭ, Ioanŭ Comănĕnu Vel Paharnicŭ, Grigorie Bălĕnu Vel Stolnicŭ, Iorgache Vel Slugerŭ, Grigorie Vel Pitarŭ, şi Ispravnicŭ Constantinŭ Ştirbeiŭ Vel Logofĕtŭ. Şi s'aŭ scrisŭ chrisovulŭ acesta întru alŭ doilea anŭ dintru întâia domnie a Domnieĭ Mele, aicĭ în oraşulŭ scaunuluĭ Domnieĭ Mele Bucurescĭ, la lĕtulŭ 1794 Iunie 29 de ḑile, de Chiriţă Logofĕtŭ de Divanŭ. (1)

Carte deschisă la ispravnicĭ.

Fiind-că ne-amŭ însciinţatŭ Domnia Mea din jălbile locuitorilorŭ, cum că stăpâniĭ moşiilorŭ cu pădurĭ, pentru lemnele de focŭ care taie locuitoriĭ de le aducŭ spre trebuinţa politieĭ, neurmândŭ *obiceiuluĭ vechiŭ*, *care este de carŭ 4 parale*, le icaŭ pentru unŭ carŭ de lemne câte 10 şi 15 parale, din care se pricinuesce şi neîndestularea politieĭ de lemne şi scumpete la preţulŭ lemnelorŭ şi, fiind-că din *seceta ce s'a întîmplatŭ* es-timpŭ, neavêndŭ locuitoriĭ nutreţŭ de a-şĭ scóte vitele din iarnă, urmĕză ca cu mĕnuntăĭ micĭ din pădurĭ să-şĭ hrănĕscă într'acĕstă iarnă vitele lorŭ, unde şi la acĕsta sunt supĕraţĭ cu cerere de plată, pentru care iată vĕ poruncimŭ Domnia Mea ca de obşte să daţĭ nizamulŭ acesta, adecă:

Dela carulŭ de lemne de focŭ pentru vînḑare şi alişverişŭ maĭ multŭ decât câte 4 parale să nu fie supĕraţĭ locuitoriĭ, cum şi pentru trebuinţa ce aŭ într'acĕstă iarnă de a-şĭ hrăni vitele, să aibă voie fără de plată, numaĭ într'acestŭ timpŭ; dar şi locuitoriĭ să aibă a păzi orênduiala pădurilorŭ, adecă locuitoriĭ ce sunt şeḑĕtorĭ pe moşie cu pădurĭ, carĭ clăcuescŭ

(1) Cod. XXVI, pag. 224.

www.dacoromanica.ro

şi-şĭ daŭ dijma la stăpânii moşieĭ, să aibă voie a tăia fără de plată, numaĭ pentru trebuinţa caselorŭ lorŭ, cum: lemne de focŭ pentru încălţitulŭ caselorŭ lorŭ, nuiele, parĭ şi alte mĕrunţişurĭ pentru casele lorŭ, iar nu şi pentru vînţarea şi alişverişulŭ lorŭ; căcĭ pentru lemne de vînţare aŭ să dea câte 4 parale de carŭ, iar pentru cherestele aŭ a da ţeciuială, lerindu-se însă ca nicĭ cu pricina lemnelorŭ de trebuinţa caselorŭ lorŭ, nicĭ pentru trĕba de alişverişŭ, să nu sfărâme şi să stêrpéscă copaciĭ ceĭ roditorĭ de ghindă cu tăierea din rădĕcină. Carĭ acestea să se urmeze la *pădurĭ* şi cu scirea stăpânuluĭ saŭ ispravniculuĭ moşieĭ, iar nu şi la *dumbrăvĭ*, carĭ într'adinsŭ sunt rodite la câmpiĭ cu cheltuială şi cu paznicĭ, din care acele dumbrăvĭ ţinute numaĭ locuitoriĭ după însăşĭ moşia aceea aŭ, prin scirea stăpânuluĭ moşieĭ, a tăia numaĭ lemnele cele trebuincióse caselorŭ lorŭ din mĕrunţişurĭ. Aşişderea să nu facă stricăciune copacilorŭ cu pricină de hrana vitelorŭ într'acéstă iarnă, ci numaĭ cu tăiere de mlădiţă să-şĭ hrănéscă vitele, fără de plată. Pentru care aceste tóte s'aŭ făcutŭ şi cercetare aicĭ de către dumné-lorŭ veliţiĭ boerĭ, din porunca Domnieĭ Mele, obiceiuluĭ şi condicelorŭ Divanuluĭ şi cu socotéla deobşte dămŭ Domnia Mea acestŭ nizamŭ. Dreptŭ aceea, nicĭ ispravniciĭ de moşiĭ să nu se lăcoméscă şi să supere înpotrivă pe locuitorĭ, nicĭ locuitoriĭ să nu facă urmărĭ înpotrivă, ci să păzéscă şi eĭ orênduiala pădurilorŭ. — 1794 Noembre 26.

Acestŭ nizamŭ l'a datŭ Vodă Alexandru Moruzi asupra anaforaleĭ Divanuluĭ din 24 Novembre 1794, semnată de:

Dositeiŭ alŭ Ungro-Vlachieĭ.
Vel Banŭ Racoviţă.
Vel Dvornicŭ Brâncovénu.
Vel Logofĕtŭ N. Filipescu.
Vel Vornicŭ Grădişténu.
Vel Logofĕtŭ C. Ştirbeiŭ.
Vel Vornicŭ Dumitraşco Racoviţă.
Vel Clucerŭ . . . .

Prin acéstă anafora a Divanuluĭ, provocată prin pitaculŭ luĭ Alexandru Moruzi dela 16 Novembre 1794, în urma jălbilorŭ locuitorilorŭ, că proprietariĭ de moşiĭ cu pădurĭ, pentru lemnele de focŭ ce locuitoriĭ taie pentru vînţarea la Bucurescĭ, le ieaŭ de carŭ «unŭ nesuferitŭ havaetŭ, câte 10—15 parale şi până la 20, osebitŭ şi pentru mĕrunţişurile de trebuinţa caselorŭ lorŭ le facŭ multe supĕrărĭ şi necazurĭ; şi lângă acestea, fiind-că din seceta ce s'a întîmplatŭ es-timpŭ, neavêndŭ locuitoriĭ nutreţŭ de a-şĭ scóte vitele din iarnă, urméză că cu dărămăturĭ şi mĕruntăĭ micĭ din pădurĭ să şi le hrănéscă într'acéstă iarnă, unde şi la acésta uniĭ sunt popriţĭ, alţiĭ necăjiţĭ

www.dacoromanica.ro

cu cererĭ fără de măsură, pentru acésta să poruncescĭ Măria Ta ca, adunându-ne la unŭ locŭ, să cercetămŭ condicele Divanuluĭ, să vedemŭ ce obiceiŭ este pentru acésta? şi chibzuindŭ cele drepte şi cu cale, să arĕtămŭ Mărieĭ Tale tóte acestea în scrisŭ prin anafora.»

Boeriĭ aŭ urmatŭ porunceĭ, aŭ cercetatŭ condicele «şi pentru pădurĭ cuprinde chiar aşà (urméză ca şi în nizamulŭ de maĭ sus întocmaĭ), apoĭ adaogă: «Arĕtămŭ Mărieĭ Tale, că în judeţele ţĕreĭ sunt pădurĭ în douĕ chipurĭ, adecă unele sunt pădurĭ *slobode* şi, fără de nicĭ o poprire de către stăpânulŭ moşieĭ, merge locuitorulŭ de pe acea moşie de-şĭ taie orĭ ce-ĭ trebuesce, şi la cele chiar de trebuinţa caseĭ luĭ nu dă nimicŭ, iar pentru cele de negoţŭ dă ḑeciuială. Asemenea şi pentru carulŭ de lemne, ce taie şi încarcă din pădure, care îlŭ aduce la têrgŭ spre vînḑare, este obicĭnuitŭ de dă de unŭ carŭ câte 4 parale; iar altele ce sunt pădurĭ *ce se ḑicŭ dumbrăvĭ*, carĭ sunt poprite şi chiar cu poruncĭ domnescĭ ce aŭ stăpâniĭ moşiilorŭ pe la mânile lorŭ de a nu se tăià de către locuitorĭ fără de voia stăpânuluĭ, maĭ vîrtosŭ pe la unele din judeţe, carĭ sunt câmpiĭ şi nu sunt şi pădurĭ slobode, carĭ dumbrăvĭ stăpâniĭ le facŭ şi le ţinŭ cu multŭ necazŭ şi cu mare cheltuială la lucrătorĭ şi plată la pădurariĭ paznicĭ, în carĭ dumbrăvĭ nu sunt sloboḑĭ locuitoriĭ, ce şedŭ pe acea moşie, a tăià lemne făr de voia şi fără de scirea stăpânuluĭ moşieĭ, decât numaĭ pentru trebuinţa caselorŭ lorŭ; dar şi locuitoriĭ, cu tóte că sunt şi poruncĭ domnescĭ date şi aŭ şi stăpâniĭ moşiilorŭ paznicĭ cu plată, precum maĭ sus arĕtămŭ, dar facŭ şi eĭ multe pagube, că nu vorŭ să mérgă pe la luncĭ, unde sunt zăvóie cu plopĭ, cu aninĭ, cu sălciĭ şi răchiţĭ, carĭ acestea nu sunt poprite, ci mergŭ prin pădurile cele poprite şi, după ce intră în pădure ca să taie unŭ carŭ de lemne, orĭ pentru trebuinţa caseĭ luĭ, saŭ pentru a-lŭ aduce la têrgŭ de vînḑare, nu-şĭ împlinesce trebuinţa din copaciĭ ceĭ căḑuţĭ şi uscaţĭ, ieaŭ şi din ceĭ verḑĭ, nu taie numaĭ rămurile dintr'însiĭ, ci îĭ taie din rădĕcină şi pentru unŭ carŭ de lemne stêrpesce unŭ copaciŭ întregŭ, şi dintr'acéstă pricină s'aŭ şi împuţinatŭ pădurile, în câtŭ cu puţină vreme şi chiar pentru podurile *politiilorŭ* şi alte trebuincióse cherestele va fi mare *isterisisŭ*. Decĭ găsimŭ cu cale: locuitoriĭ din pădurile ce sunt slobode să aibă voie a tăià lemne pentru trebuinţa lorŭ şi pentru a aduce lemne de focŭ la têrgŭ, dar întâĭ să dea de scire stăpânuluĭ moşieĭ saŭ ispravniculuĭ şi apoĭ să taie, ferindu-se ca să taie din rădĕcină copacĭ întregĭ, să stêrpéscă copaciĭ ceĭ ce sunt roditorĭ de ghindă şi din carĭ se póte face altă maĭ mare trebuinţă, ci să taie numaĭ rămurĭ şi uscăturĭ, carĭ sunt pentru focŭ, şi pentru carulŭ de lemne ce va fi de vînḑare, să dea stăpânuluĭ moşieĭ câte 4 parale, afară din cherestele, căcĭ dintr'acelea are să dea ḑeciuială la stăpânulŭ moşieĭ, după obiceiŭ; iar pentru trebuinţa ce aŭ într'acéstă

www.dacoromanica.ro

iarnă de a-şĭ hrăni vitele şi cu tăietura de mlădiţe din păduri, fiindŭ estimpŭ nutreţulŭ puţinŭ din pricina seceteĭ, să aibă voie şi la acésta, dar însă să taie numaĭ mlădiţa, iar nu crăcĭ saŭ copaciulŭ din rădĕcină, şi pentru acéstă tăietură să nu dea nimicŭ. Care acésta ḑicemŭ să se urmeze numaĭ es-timpŭ, pentru trebuinţa ce este cunoscută; şi să fie luminate poruncile Mărieĭ Tale către dumné-lorŭ ispravniciĭ judeţelorŭ, ca dumné-lorŭ să dea poruncĭ locuitorilorŭ să se feréscă de a face stricăciunĭ, de vreme ce li se dă voie să iea atâtŭ mlădiţe pentru brana vitelorŭ lorŭ fără să dé nimicŭ, însă acéstă voie *să o aibă numaĭ pămîntenii şeḑĕtorĭ, dajnicĭ*, iar nu ungureniĭ şi alţĭ străinĭ, ce vinŭ pe vremea ierneĭ să-şĭ hrănéscă vitele aicĭ în ţéră...» Aceştia să se înţelégă probabilŭ cu stăpâniĭ moşiilorŭ, făr de care ispravniciĭ să nu-ĭ îngăduiască a veni pe moşiĭ. — 1794 Novembre 24. (1)

Publicaţie la tóte judeţele, din 18 Ianuarie 1795, ca locuitoriĭ să-şĭ hrănéscă vitele prin păduri, din lipsa de nutreţŭ, şi acésta fără de nicĭ o plată, «însă numaĭ din mĕrunţişurĭ şi din mlădiţe, carĭ nu aduce nicĭ pădureĭ vătămare, nicĭ stăpânuluĭ pădureĭ pagubă.» Domnitorulŭ însă opresce abusulŭ locuitorilorŭ prin păduri, cum şi pre proprietariĭ pădurilorŭ de a nu îngădui vitele locuitorilorŭ în pădure. (2)

La 9 Martie 1795, s'aŭ trimisŭ publicaţiĭ la tóte judeţele şi la Caimacamulŭ Craioveĭ, prin care Vodă, ḑicêndŭ că «fiind-că acum din mila luĭ D-ḑeŭ eşindŭ (vitele) din greutatea ierneĭ şi muindu-se vremea primăvereĭ, când zăpada s'a ridicatŭ şi câmpiile s'aŭ curăţitŭ, potŭ de a găsi vitele în câmpurĭ óreşĭ-care hrană şi, în puţine ḑile eşindŭ şi iarba, se vorŭ ajutá şi se vorŭ îndestulà maĭ multŭ la flămânḑirea lorŭ», poruncesce să trimită ispravniciĭ zapciĭ într'adinsŭ şi poruncĭ grabnice şi straşnice la tóte pădurile, să se scótă vitele din ele, fie ale pămîntenilorŭ, fie străine, afară numaĭ de se vorŭ învoi *pe plată* cu stăpânulŭ pădureĭ. — 1795 Martie 9.

Pitacŭ la Caimacamulŭ Calfoglu, din 21 Februarie 1795, să oprésca pe locuitoriĭ, ce Calfoglu a arĕtatŭ (la 14 Februarie) că, folosindu-se de sloboḑenia ce le-a datŭ Vodă de a-şĭ hrăni vitele în pădurĭ fără de plată, aŭ tăiatŭ copaciĭ marĭ şi roditorĭ, fărămândŭ pădurile rĕŭ şi se jeluescŭ proprietariĭ pădurilorŭ. Vodă ordonă să se ispăşéscă pagubele şi să i-se raporteze şi va avé poruncă. Totŭ odată să se poruncéscă straşnicŭ acuşĭ peşinŭ... locuitorilorŭ de a nu maĭ stricà pădurile, în puţine ḑile ce aŭ maĭ

(1) Cod. XXIII, fila 300 verso.
(2) Cod. XXIX, fila 12, verso.

www.dacoromanica.ro

rĕmasŭ până a se curăţi pămîntulŭ de zăpadă. Ispravniciĭ să scóţă vitele ţĕranilorŭ din pădurĭ, câtŭ se va luà zăpada. (1)

Iŏ Alexandru Constantinŭ Moruzi Voevodŭ i gpd. — Fiind-că şi o parte şi alta se mulţumiră şi cerură ca, prin carte de blestemŭ şi cu orênduitŭ de aicĭ dela Domnia Mea, să se facă de însuşĭ în faţa loculuĭ cercetare şi preţuire de stricăciunea şi paguba ce aŭ făcutŭ sudiţiĭ cu vitele lorŭ, câtŭ s'aŭ aflatŭ în numita pădure, orênduimŭ într'adinsŭ de aicĭ dela Divanŭ pe boerulŭ Domnieĭ Mele Grigorie Merişesculŭ 3-lea Logofĕtŭ, carele cu cheltuiala amîndorora părţilorŭ mergêndŭ la faţa loculuĭ, la numita pădure, cu carte de blestemŭ ce va luà de aicĭ dela Prea Sf. Părintele Mitropolitulŭ ţĕreĭ, asupra preoţilorŭ, isprăvniceluluĭ şi a megiaşilorŭ, să facă cercetare faţă cu amîndouĕ părţile, cu tótă scumpătatea, şi preţuire drĕptă, adevĕrată, cu frica luĭ Dumneḑeŭ, câtă este stricăciunea şi paguba ce aŭ făcutŭ vitele lorŭ în câtŭ aŭ şeḑutŭ, şi să aducă Domnieĭ Mele pliroforie bună; câtŭ şi pentru bătaia ce ni s'aŭ jăluitŭ sudiţiĭ, asemenea cercetare să facă, prin blestemŭ, şi dreptulŭ adevĕrŭ să ne pliroforisĕscă — 1795 Martie 7.

Vel Logofĕtŭ.

Prĕ Inălţate Dómne,

Andreĭ Dragomirŭ, Ioanŭ Preastereci, şi Oprea Roşca, sudiţĭ kesariceştiĭ Porţĭ, la 21 ale trecuteĭ lunĭ aŭ datŭ jalbă Inălţimeĭ Tale, că intrândŭ şi eĭ cu oile la adăpostire în moşia Rădovanŭ numaĭ într'o parte, a doua ḑi mergêndŭ unŭ Dinulŭ Căpitanŭ i popa Ioanŭ şi câţĭ-va sătenĭ s'aŭ jăfuitŭ de către dînşiĭ cu oĭ 302. Ni se poruncesce de către Inălţimea Ta, ca în faţa loculuĭ să facemŭ cercetare cu tótă scumpătatea, să aflămŭ adevĕrulŭ la cele ce s'aŭ urmatŭ de către orênduiţiĭ stăpânuluĭ moşieĭ şi să însciinţămŭ Mărieĭ Tale. Cu acéstă luminată poruncă venindŭ orênḑuitulŭ mumbaşirŭ şi găsindu-mĕ pe mine, Serdarŭ Vintilă, la Olteniţa, m'am sculatŭ să mergŭ la numita moşie, ca însumĭ să facŭ cercetare la faţa loculuĭ, dar fiind-că erà trebuinţă de a trece apa Argeşuluĭ, şi fiindŭ mare şi ne avêndŭ podŭ, n'am pututŭ trece, decĭ spre a se face cercetarea după luminată porunca Inălţimeĭ Tale, trecêndŭ cu o luntre pe orênduitulŭ mumbaşirŭ, împreună cu unŭ Cârstea, căpitanŭ de slujitorĭ de scaunŭ, aŭ mersŭ la numita moşie şi, intrândŭ în pădure împreună cu isprăvnicelulŭ, cu preotulŭ şi cu câţĭ-va din sătenĭ, de le-aŭ arĕtatŭ pe unde aŭ fostŭ oile acestorŭ jăluitorĭ, aŭ vĕḑutŭ că tăietură de toporŭ nu s'a făcutŭ multă,

(1) Cod. XXIX, fila 20.

www.dacoromanica.ro

dar fiind-că pădurea este tînără din tóte felurimile de copacĭ, și într'aceste turme de oĭ fiindŭ capre multe, aŭ rosŭ cója de jurŭ împrejurŭ la copacĭ, câtŭ aŭ pututŭ ajunge, carĭ fără de îndoială se usucă, și cu multă trecere de vreme póte să crescă alta; aŭ făcutŭ cercetare acestĭ orênduiţĭ, atâtŭ prin sătenĭ, câtŭ și prin alţiĭ ce sunt pe la satele de pe împrejurŭ și ne-aŭ arĕtatŭ, cum că ca la treĭ sĕptĕmânĭ multe turme de oĭ aŭ stătutŭ în pădure, dintre carĭ aŭ fostŭ și ale acestorŭ jăluitorĭ; și fiind-că jăluitoriĭ nu s'aŭ aflatŭ în faţa loculuĭ, fiind rĕmașĭ în Bucurescĭ, de isnóvă amŭ adusŭ pe Avramŭ isprăvnicelulŭ i pe Popa Ioanŭ pîrîtulŭ, împreună și cu alţĭ ómenĭ de acolo, și înfăţișându-se înaintea nóstră Andreiŭ Dragomirŭ, ce s'aŭ arĕtatŭ vechilŭ și celorŭ-lalţĭ jăluitorĭ cu pîrîţiĭ, faţă fiindŭ și din partea agenţieĭ d-luĭ: . . . . . le-am cetitŭ înaintea tuturorŭ jalba ce aŭ datŭ și luminată porunca Mărieĭ Tale, arĕtându-le și prin graiŭ, ca orĭ numiţiĭ jăluitorĭ să dovedéscă că numaĭ într'o nópte s'aŭ adăpositŭ cu oile într'acea pădure și a doua ḑi li s'aŭ luatŭ oile ce arată, saŭ pîrîţiĭ să dovedéscă că le-aŭ fostŭ șederea oilorŭ maĭ multă vreme în pădure. Și întâĭ numiţiĭ jăluitorĭ eșindŭ din cuvîntulŭ ce s'aŭ legatŭ prin jalbă, arată acestŭ Andreiŭ, maĭ prelungindŭ vremea, că numaĭ cincĭ ḑile ar fi șeḑutŭ elŭ, iar pentru ceĭ-lalţĭ ḑise că nu scie; cum și unŭ Petru Barbă . . . . . dintre jăluitorĭ, aflându-se și elŭ la judecată, asemenea arĕtare făcŭ, că fiindŭ și elŭ acolo, totŭ atâtea ḑile ar fi șeḑutŭ cu oile, și s'aŭ luatŭ și luĭ oĭ ca și celorŭ-lalţĭ; înpotriva cărora rĕspunse pîrîţiĭ, că la sfîrșitulŭ trecutuluĭ Ghenarie, auḑindŭ cum că străiniĭ ce sunt cu oile prin bălţĭ, temêndu-se ca să nu-ĭ apuce vre un zăporŭ de apă, aŭ începutŭ a eși ca să le ducă pentru hrană la altă parte, și pentru ca maĭ înainte să le dea în scire de a nu veni cu oile pe moșia Rădovanu, fiindŭ poprită, găsindu-ĭ la satulŭ Căsciórele, le-aŭ arĕtatŭ că de aŭ gândŭ să vie cu oile în pădure, maĭ întâĭ să vie la dumné-luĭ biv Vel Logofĕtŭ Scarlatŭ Ghica, stăpânulŭ moșieĭ, să facă învoire și apoĭ să-șĭ tragă oile acolo, și eĭ ḑicêndu-le multe vorbe ce nu li se cădea, fără de a nu da ascultare, la ḑi întâĭ de Februarie, aŭ intratŭ cu oile în numita moșie, și viindŭ păzitoriĭ păduriĭ de le-aŭ datŭ de scire, aŭ mersŭ la dînșiĭ și, găsindu-ĭ pe toţĭ cu oile, le-aŭ ḑisŭ, cum că de vreme ce nu aŭ mersŭ să facă așezămîntŭ, după cum le-aŭ spusŭ, să iasă cu oile din pădure afară, și atuncĭ făgăduindu-se că vorŭ veni să facă așezămîntŭ cu d-luĭ biv Vel Logofĕtŭ, le-aŭ datŭ sorocŭ de 4 ḑile, fără a nu da nimicŭ, numaĭ să iasă din pădurea cea de totŭ poprită într'a doua pădure, ce este maĭ slobodă, unde umblă și vitele pămîntenilorŭ de se hrănescŭ; și nicĭ acestŭ sorocŭ nu l'aŭ păzitŭ, nicĭ aŭ eșitŭ cu vitele din pădurea cea de totŭ poprită, mânându-se vremea până la șapte optŭ ḑile; atuncĭ, vĕḑêndŭ că nicĭ vinŭ

www.dacoromanica.ro

să se aşeze, nicĭ esŭ cu oile afară, aŭ făcutŭ scire la d-luĭ biv Vel Logofĕtŭ Ghica, şi dumné-luĭ făcêndŭ arĕtare Mărieĭ Tale, cum că năvălindŭ într'acea pădure ómeniĭ cu o sumă mare de vite, în câtŭ nu este stare de a le ajunge şi a le îndestulà, dela 10 ale trecutuluĭ Februarie, prin luminată cartea Mărieĭ Tale, ni se poruncesce să cercetămŭ, ce ómenĭ sunt aceia ce aŭ năvălitŭ cu vitele într'acea pădure şi, de sunt pămîntenĭ, să urmămŭ luminateĭ poruncĭ, ce ni s'aŭ datŭ maĭ înainte pentru hrana vitelorŭ locuitorilorŭ lipsiţĭ de nutreţŭ, iar de vorŭ fi străinĭ cu vitele lorŭ, nu sunt sloboḑĭ fără de voia stăpânuluĭ moşieĭ şi fără de aşezămîntŭ şi tocmélă a-şĭ băgà vitele lorŭ în pădure, ci orĭ să se aşeze a da din 20 oĭ una, precum s'a găsitŭ cu cale şi cu socotélă deobşte, saŭ neurmândŭ nicĭ vrêndŭ de sineşĭ a se trage, să orênduimŭ zapciĭ, ca şi făr de voie să nu-ĭ îngăduiască şi să-ĭ scóţă cu tóte vitele lorŭ din pădure afară. Noĭ, următorĭ fiindŭ luminateĭ poruncĭ, amŭ scrisŭ zapciuluĭ plăşiĭ trimiţêndu-ĭ şi copie de pe luminata cartea Mărieĭ Tale de le-aŭ citit-o de faţă, şi maĭ puindu-le sorocŭ încă de alte 3 ḑile, ca orĭ să se aşeze saŭ să iasă cu oile afară, vĕḑêndŭ că nicĭ la acelŭ sorocŭ nu aŭ fostŭ următorĭ, la 16 ḑile ale aceluĭ Februarie aŭ mersŭ de le-aŭ luatŭ acelŭ orênduitŭ adetulŭ, dar nu 302 oĭ precum jăluescŭ eĭ, ci numaĭ 254 capete, ce maĭ jos se arată cu felulŭ lorŭ, dela câţĭ s'aŭ găsitŭ acolo, dându-le voie ca să şaḑă să-şĭ hrănéscă vitele; eĭ, vĕḑêndŭ că Dumneḑeŭ a făcutŭ milă de a începutŭ a se ridicà greutatea zăpeḑiĭ şi potŭ a-şĭ hrăni oile prin câmpurĭ, dela 20 ale aceleĭ lunĭ Februarie aŭ eşitŭ afară din pădure; care din arĕtarea pîrîţilorŭ i a altora se cunósce, că 20 de ḑile le-aŭ fostŭ şederea acolo. Noĭ de cercetarea ce amŭ făcutŭ arĕtămŭ Mărieĭ Tale, iar hotărîrea se va face de către Măria Ta. — 1795 Martie. (1)

Aĭ Mărieĭ Tale prea plecate slugĭ

Grigore Brâncovénu, Vintilă Prizbăianu.

Oile ce s'aŭ arĕtatŭ că s'aŭ luatŭ de la aceĭ ungurenĭ.

OI MARI	OI MICI	CAPRE	
1	1	2	Petru Moga.
25	10	1	Petru Băra.
43	13	1	Uncheaşu Andreiŭ Sibirea.

(1) Cod. XXVIII, fila 13

www.dacoromanica.ro

OI MARI	OI MICĬ	CAPRE	
4	6	1	Oprea Ercea,
12	7	2	Manea Rerea.
15	5	2	Oprea Răşteiŭ.
45	17	3	Oprea Ştirecĭ.
20	14	4	Nicolae Coşteiŭ.
165	73	16	
		73	oĭ micĭ.
		165	oĭ marĭ.
		254	

Pitacŭ către Divanŭ din 14 Martie 1795, ca să cerceteze jalbele primite dela uniĭ stăpânĭ de pădurĭ şi să preţuiască copaciĭ tăiaţĭ abusivŭ de locuitorĭ, cu ocasiunea ţinereĭ vitelorŭ prin pădurĭ, după porunca luĭ Vodă (1).

In 9 Aprilie 1795, A. Moruzi ordonă ceea ce în Transilvania se chiamă o *comassare*. De frica oştilorŭ, ce eraŭ în ţéră sub Mavrogheni şi în urmă maĭ mulţĭ sătenĭ s'aŭ mutatŭ din satŭ pe hotarulŭ moşieĭ Cocaniĭ, din josulŭ satuluĭ, unde n'aŭ maĭ fostŭ silişte, şi de lângă casele lorŭ începŭ locurĭ de arătură şi livedĭ de fânŭ. 4 ţĕranĭ aŭ rĕmasŭ cu casele în acéstă localitate, şi dobitócele lorŭ umblândŭ prin arăturĭ şi livedĭ, sătenii aŭ abandonatŭ arăturile din acea parte. Domnitorulŭ ordonă într'adinsŭ zapciŭ, ca să facă pe aceĭ 4 locuitorĭ să-şĭ ridice casele şi să şi le mute în vatra satuluĭ, «iar grădinĭ de vorŭ avé cu bucate şi legumĭ, să nu li se strice, până şi le vorŭ strînge la vremea rodurilorŭ; şi asemenea şi arăturile cu semĕnăturĭ să nu se strice.» O identică afacere se află la fila 27 verso, scara 5, cod. XXVIII, pentru moşia Cocioculŭ a mănăstireĭ Radu-Vodă. (2)

Pitacŭ la vătaşii de aprodi, céuşii de Divanŭ, vătaşii de visterie, vătaşii de păhărniceĭ, la Spătarulŭ şi la Caimacamulŭ Craioveĭ, din 27 Maiŭ 1795.

Vodă s'a însciinţatŭ că aprodiĭ, copiiĭ din casă şi păhărniceiĭ, când sunt trimeşĭ în mumbaşîrlîcŭ prin judeţe, în locŭ de a merge cu caiĭ lorŭ, ieaŭ caĭ de beilicŭ dela sate şi drumeţĭ. Vodă i-a îngăduitŭ în anulŭ trecutŭ să nu-şĭ aibă caiĭ lorŭ, din causa seceteĭ, dar de astă dată ordonă să-şĭ procure fie-care calulŭ de nevoe şi să înceteze obiceiulŭ de a luà caĭ de beilicŭ. (3)

(1) Cod. XXIX, fila 2.
(2) Cod. XXVIII, scara 4, fila 53.
(3) Cod. XXIX, fila 62 verso.

www.dacoromanica.ro

Anaforaua satuluĭ Ciocănescĭ din Vlașca, pentru tăierea copacilorŭ roditorĭ de către sătenii slobozenĭ, din 2 Iunie 1795.

Domnitorulŭ, asupra anaforaleĭ constatândŭ stricăciunea pădureĭ în iarna trecută, cu pricină de hrana vitelorŭ, pune resoluțiunea, că de óre-ce nu numaĭ aŭ stricatŭ pădurea, dar nu s'aŭ ținutŭ nicĭ de zapisile, ce aŭ datŭ către locuitoriĭ din Ciocănescĭ, carĭ se mulțumiaŭ a le cere puțină despăgubire, ba încă totŭ eĭ s'aŭ sculatŭ cu pîră asupra Ciocănescilorŭ, Domnitorulŭ ordonă vătafuluĭ de Divanŭ să-ĭ bată la pórta curțeĭ domnescĭ cu câte 30 bețe la tălpĭ și să împlinéscă dela eĭ 200 talerĭ, și alțĭ 200 să-ĭ dea cu sorocŭ peste 2 lunĭ. (1)

Pitacŭ din 5 Septembre 1795 de apĕrare a Dumbrăveĭ din satulŭ Poiana (jud. Ialomița) a luĭ Răducanu Poenaru, fostŭ alŭ treilea Logofĕtŭ. Acéstă apărare i s'aŭ fostŭ deja acordată de Michaiŭ Vodă Suțulŭ în 1892 Decembre 8. Domnitorulŭ opresce pe sătenĭ de a tăiá din dumbravă, cum a fostŭ în resmirița trecută, și ordonă căpitănieĭ dela Slobozia ca să aducă la împlinire acéstă apărare. (2)

Cărți deschise pe la tóte județele pentru nizamulŭ pădurilorŭ, din 19 Septembre 1895.

Domnitorulŭ amintesce că a datŭ voie în anulŭ trecutŭ să bage locuitoriĭ vitele prin pădurĭ din lipsă de nutrețŭ. Es-timpŭ, fiind-că fênețele s'aŭ făcutŭ cu îndestulare, Domnitorulŭ opresce pe locuitorĭ de a-șĭ maĭ băgá vitele prin pădurĭ, «ca să se păzéscă cu mare scumpătate orênduiala pădurilorŭ după obiceiŭ.» Maĭ departe Domnitorulŭ adaoge: «pentru lemne și cherestele de lucru să se urmeze și să se păstreze orênduiala pădurilorŭ după caidulŭ divanuluĭ, ca locuitoriĭ ce sunt ședĕtorĭ pe însășĭ moșia lorŭ acea cu pădure, carĭ clăcuiescŭ și-șĭ daŭ dijma . . . . . să aibă voie a tăiá, adecă numaĭ pentru trebuința caseĭ lorŭ fără de plată, cum lemne de focŭ pentru căldura caselorŭ lorŭ, nuiele, parĭ și alte mĕrunțișurĭ pentru lucrulŭ caselorŭ lorŭ, iar nu și pentru de vîndare, căcĭ pentru cherestele și lemne de vîndare aŭ datoria a plăti adetulŭ pămîntuluĭ, precum se va fi

(1) Cod. XXVIII, scara 5, fila 61, verso.
(2) Cod. XXIV fila 109.

www.dacoromanica.ro

urmatŭ.» Maĭ departe Domnitorulŭ opresce pe ţĕranĭ de a stricà pădurile şi maĭ alesŭ pomiĭ roditorĭ de ghindă. Străiniĭ după alte moşiĭ nu aŭ dreptulŭ să taie lemne din pădurĭ, fără de voia stăpânuluĭ şi fără de plată. Aceste disposiţiunĭ ordonă Domnitorulŭ să se facă cunoscute ţĕranilorŭ şi să se oprésca pascerea vitelorŭ prin pădure, ne maĭ fiindŭ acum îngăduită. (1)

Pitacŭ la ispravniculŭ din judeţulŭ Săcuenĭ pentru douĕ felurĭ de jălbĭ a locuitorilorŭ din acelŭ judeţŭ, din 14 Novembre 1795.

Credinciosŭ boerule alŭ Domnieĭ Mele, Ştefane biv vel Pitarŭ, ispravnice ot sud Săcuenĭ, sănătăte! Fiind-că avemŭ Domnia Mea îndestulată pliroforie pentru locuitoriĭ plaiuluĭ dinspre Buzĕŭ dintr'acelŭ judeţŭ, carĭ în douĕ treĭ rênduri s'aŭ arĕtatŭ cu jălbĭ ca despre partea lorŭ de obşte către Domnia Mea, înpotrivitóre una alteia: uniĭ că sunt mulţămiţĭ de vătafŭ, alţiĭ că le face multe supĕrărĭ înpotrivă, cum că rĕsvrătirea între dînşiĭ şi porniri cu de-a sila jălbĭ şi pîrĭ la Domnia Mea este din pricina a câţĭ-va fruntaşĭ dela câte-va sato ale plaiuluĭ, ce-ĭ numescŭ locuitoriĭ caimacamĭ aĭ satelorŭ, carĭ din zavistiĭ ce aŭ între dînşiĭ pentru ale lorŭ pricinĭ şi interesurĭ de judecăţĭ pentru pămînturĭ, neunindu-se nicĭ odată la o petrecere cu linişte, şi dintr'acéstă născêndŭ douĕ tarafurĭ înpotrivitóre una alteia, a cărorŭ căpeteniĭ cu bĕuturĭ şi adunărĭ prin cârciumĭ, amăgindŭ din fiteşĭ-care satŭ pe ceĭ rĕĭ de lucru şi părtinitorĭ, se pornescŭ şi cu pîrĭ asupra vătaşilorŭ, şi cu pricină că aŭ făcutŭ cheltuială pentru folosulŭ şi trebuinţa plaiuluĭ, cisluescŭ pe cea-laltă obşte a locuitorilorŭ sumă de banĭ ca o dajdie, cu numire de cheltuială la netrebniciĭ şi beţiĭ ale lorŭ, (lucru ce este cu totulŭ nesuferitŭ Domnieĭ Mele), şi locuitoriĭ obşteĭ fiindŭ ceĭ maĭ scăpătaţĭ şi cu prostime fără cuvîntare, le suferă până când nu maĭ potŭ luptà, şi cum că de aceştĭ caimacamĭ şi vătaşĭ plaiuluĭ, s'arŭ fi sfiindŭ ca de nisce zurbagiĭ, a nu-ĭ pune în drĕptă cislă, după puterea ce aŭ, şi cade tótă greutatea pe sărăcime; şi acésta este pricina cea adevĕrată, care şi fără de cuvîntŭ şi fără de vină adevĕrată facŭ pîrĭ şi porniri de jălbĭ. Iar acum de acéstă dată se află acolea în plaiŭ şi unŭ Moise Săsénulŭ, omŭ neînsuratŭ, carele face rĕsvrătirĭ, de aŭ scornitŭ pe uniĭ caimacamĭ ca aceia şi cu locuitoriĭ de prin sate în porniri de jălbĭ şi aŭ turburatŭ satulŭ cu nădejde de a se face eĭ vătafĭ, cutezândŭ încă în trecutele ḑile a

(1) Cod. XXIX, fila 113.

www.dacoromanica.ro

da şi jalbă Domnieĭ Mele, cerêndŭ dela locuitorĭ baniĭ ce ar fi cheltuitŭ pentru interesulŭ luĭ. Decĭ iată că-ţĭ poruncimŭ Domnia Mea straşnicŭ, maĭ întâĭ pe numitulŭ Moise, ca unŭ rĕsvrătitorŭ ce se află acolo, să-lŭ ridicĭ din plaiŭ, să se ducă aiurea cu şederea, fără de a rĕmâne maĭ multŭ între locuitoriĭ plaiuluĭ şi fără de a-lŭ îngădui să se întórcă în plaiŭ; apoĭ să alegeţĭ dintre fruntaşiĭ camacamiĭ satelorŭ, carĭ pricinuescŭ tot-deauna rĕsvrătirĭ pentru interesurile lorŭ dintr'amîndouĕ tarafurile, adecă pe Dumitru Lupulŭ ot Starchiojdi, pe Manea Istovŭ ot Plătinescĭ, pe Preda Băloiŭ şi cu altulŭ din céta luĭ, pe carĭ aceştĭ 4 să-ĭ pedepsescĭ cu câte.... toege la tălpĭ, acolo în plaiŭ, ca să se veghie şi eĭ şi toţĭ ceĭ-lalţĭ rĕsvrătitorĭ plaiuluĭ, şi să se pedepséscă de acum înainte de obicĭnuitele năravurĭ a se face tarafurĭ pentru interesurile lorŭ şi a da pricină locuitorilorŭ deobşte de neodihnă şi de pagubă; şi atâtŭ pe aceştĭ 4, câtŭ şi pe ceĭ-lalţĭ fruntaşĭ caimacamĭ dela amîndouĕ tarafurile să-ĭ puĭ dumné-ta în cislă după starea şi puterea lorŭ, şi să daĭ poruncă straşnică la tóte satele pârcălabilorŭ şi fruntaşilorŭ de sate, ca să scie că nu sunt volnicĭ maĭ multŭ a face de sineşĭ cislă de cheltuială, fără de poruncă şi scire isprăvnicéscă. Aşişderea îţĭ poruncimŭ să aducĭ pe Bănică, ce este acum vătafŭ de plaiŭ, ca să-ĭ arĕţĭ porunca Domnieĭ Mele şi să-ĭ ḑicĭ straşnicŭ, ca să se feréscă de orĭ-ce cusurŭ şi urmare înpotrivă, a sluji cu dreptate şi a se feri de orĭ-ce jafurĭ şi nedreptăţĭ locuitorilorŭ; carele de se scie că aŭ păgubitŭ şi aŭ luatŭ dela cine-vaşĭ ceva, orĭ în banĭ, orĭ în lucru fără de plată, maĭ multŭ peste ce este datoria locuitorilorŭ, însuşĭ să întórcă şi să îndestuleze pe ceĭ păgubiţĭ, şi să caute pricinile şi păsurile locuitorilorŭ fără de lenevire şi cu dreptate, ca să nu se găséscă în urmă vinovatŭ. Şi aşa fieşĭ-cărora să le daĭ povĕţuire cu cuvîntŭ de înţelegere, ca să-şĭ caute de trebile lucrurilorŭ lorŭ şi să nu se amăgéscă după îndemnărĭ netrebnice ale celorŭ ce aŭ interesurile lorŭ. De care îţĭ poruncimŭ să facĭ şi unŭ ocolŭ însuţĭ satelorŭ de rêndŭ ale plaiuluĭ, ca să le daĭ mângâierea şi îndreptarea cea cuviinciósă la acéstă rĕsvrătire ce s'aŭ pornitŭ, ca să se odihnéscă pe lucru şi agonisita lorŭ; iar luĭ Dumitrache ce a fostŭ vătafŭ i-amŭ datŭ Domnia Mea voie ca să vie la casa luĭ în plaiŭ; ci după cum şi de către Domnia Mea i s'aŭ trămisŭ poruncă, să-ĭ daĭ şi dumné-ta povăţuire de a nu se amesteca şi de a se feri a nu da vre-o pricină de rĕsvrătire, ci să-şĭ aibă odihna la casa luĭ. Acésta, şi fiţĭ sănătoşĭ. (1)

Pitacŭ ca să ducă pe Ioanŭ Mototocea la ocna Slăniculuĭ, din 1795 Decembre 18, fiind-că l'a ertatŭ Vodă odată şi l'a scosŭ din ocnă, dar n'aŭ

(1) Cod. XXIX, fila 124.

www.dacoromanica.ro

prinsŭ minte şi de isnóvă aŭ jefuitŭ satele din judeţulŭ Ilfovuluĭ cu banĭ de căminăritŭ, împreună cu Ilie, ce a fostŭ polcovnicŭ de judeţŭ, silindŭ şi ocărîndŭ pe locuitorĭ cu înjurăturĭ, care faptă n'aŭ pututŭ tăgădui înaintea Domnuluĭ. De aceea volnicesce Moruzi pre unŭ zapciŭ armăşescŭ să-lŭ ducă iar la ocna Slăniculuĭ. (1)

17 cărţĭ la ispravniciĭ judeţelorŭ şi la zabiţĭ, din 14 Martie 1796.

Fiind-că acum în vremea primăvereĭ mulţĭ din neguţătoriĭ turcĭ, cum şi din ceĭ creştinĭ, aŭ luatŭ cărţile Domnieĭ Mele de a eşi în ţară, pentru a cumpĕrà vite cu preţurĭ învoite prin scirea d-vóstre ispravnicilorŭ, iată vĕ poruncimŭ ca să aveţĭ a îngriji de urmările lorŭ, nu cumva înpotriva poruncilorŭ şi voinţeĭ Domnieĭ Mele vorŭ face prin sate vre-o supĕrare saŭ cheltuială locuitorilorŭ, orĭ a luà vita cui-vaşĭ fără de voie şi fără de preţŭ învoitŭ şi primitŭ de amîndouĕ părţile, orĭ a-ĭ silui şi a le cere conace fără de plată, saŭ a-ĭ necăji şi a-ĭ supĕrà în alte felurĭ de chipurĭ; ca îndată ce veţĭ dovedì pe vre-unulŭ că nu umblă bine, purtându-se cu netrebnice urmărĭ şi supĕrândŭ şi cheltuindŭ saŭ supĕrândŭ pe locuitorĭ, dumné-ta, zabitule alŭ judeţuluĭ, pe unulŭ ca acela, fără de a-ĭ face hatîrŭ şi fără de altŭ prieteşugŭ, să-lŭ ridicĭ şi în fiarĕ să-lŭ trămiteţĭ la Domnia Mea, cu însciinţare a ispravnicilorŭ şi a dumi-tale.» Dacă vorŭ face dinpotrivă, ḑice Domnitorulŭ, nu numaĭ paguba vorŭ plăti-o îndoitŭ, dar vorŭ fi şi pedepsiţĭ pentru nepurtare de grijă. Acèstŭ Pitacŭ să se facă cunoscutŭ locuitorilorŭ «ca orĭ-carele din voĭ, locuitorilorŭ, veţĭ avé vre-o supĕrare dela neguţătorĭ saŭ cheltuială şi pagubă, să aveţĭ a da de scire ispravnicilorŭ şi zabituluĭ judeţuluĭ şi când nu veţĭ aflà îndestulare, să sciţĭ că tótă paguba şi cheltuiala vóstră avemŭ a osîndì pe ispravnicĭ să vĕ împlinéscă şi pentru vina neîngrijireĭ lorŭ aŭ a-şĭ luà osânda cuviinciósă.» (2)

Carte deschisă, din 26 Martie 1796, către toţĭ locuitoriĭ din fie-care judeţŭ, ca să facă arăturĭ şi semĕnăturĭ de primăvară, arĕtându-le folosulŭ lorŭ dintr'acésta. S'aŭ scrisŭ «ispravnicilorŭ de a îngriji pentru acestŭ lucru multŭ trebuinciosŭ şi de a îndatorì şi pe ceĭ leneşĭ la lucrarea pămîntuluĭ şi la semĕnăturile bucatelorŭ.» (3)

(1) Cod. XXIX, fila 138, verso.
(2) Cod. XXIX, fila 158, verso.
(3) Cod. XXIX fila 162 verso.

www.dacoromanica.ro

Publicaţie la 17 judeţe şi la Caimacamŭ, din 26 Martie 1796, ca să îndemne pre locuitorĭ, fiind-că a sositŭ primăvara, de a se silì să facă arăturĭ pentru porumbŭ, orzŭ, meiŭ şi grâŭ de vară, ca să aibă nu numaĭ de hrană, dar şi de comerciŭ. (1)

17 publicaţiĭ deschise către locuitorĭ, din 29 Martie 1796, oprindu-ĭ de a da pârjóle, căcĭ din pricina acestora, ba une-orĭ şi din pricina focurilorŭ, ce facŭ fiindŭ călĕtorĭ pe drumurĭ, şi care nu le stingŭ, s'aŭ întîmplatŭ de aŭ luatŭ focŭ dumbrăvĭ apărate, păduri, fêneţe, ariĭ şi nămestiĭ.

S'aŭ făcutŭ asemenea 17 publicaţiĭ la tóte judeţele şi una la Caimacamŭ. (2)

Treĭ cărţĭ deschise la judeţulŭ Oltŭ, Teleormanŭ şi Vlaşca, din 16 Aprilie 1796, către locuitoriĭ din acele judeţe.

«Vouĕ, tuturorŭ locuitorilorŭ dela judeţulŭ . . . fiind-că ne-amŭ însciinţatŭ Domnia Mea, cum că v'aţĭ fi supĕrândŭ şi v'aţĭ fi cheltuindŭ de către slujbaşiĭ trecĕtorĭ, ce mergŭ şi vinŭ pe afară, cu cerere de conace şi de cele trebuincióse lorŭ, făr de plată, care acésta fiindŭ neprimită şi nesuferită la auḑulŭ Domnieĭ Mele, în vreme ce slujbaşilorŭ li se dă cheltuiala lorŭ şi aŭ a cumpĕrà cu banĭ cele ce sunt trebuincióse; iată s'aŭ făcutŭ poruncile Domnieĭ Mele straşnice către ispravniciĭ judeţelorŭ, dar şi vouĕ vĕ trămitemŭ într'adinsŭ acéstă a nóstră domnéscă carte, ca să sciţĭ că, afară numaĭ de poteraşiĭ, ce aŭ adeverinţele dumné-luĭ Vel Spătaruluĭ la mânĭ, carĭ umblă în judeţe după hoţĭ şi după făcĕtorĭ de rele, pentru odihna şi apărarea vóstră, cărora este obicinuitŭ a le dà satele óreşĭ-ce mâncare din cele ce potŭ avé locuitoriĭ, la unŭ conacŭ saŭ douĕ, alţĭ slujbaşĭ trecĕtorĭ, verĭ aĭ Curţeĭ, verĭ aĭ breslelorŭ, toţĭ aŭ a plăti cu banĭ cele ce vorŭ fi trebuincióse, şi fără de plată n'aveţĭ a da la nimenĭ nimicŭ; dar nicĭ voĭ nu trebue să le cereţĭ iar preţŭ de plată nesuferitŭ, ca cu acésta să aduceţĭ la stenahorie şi la lipsă pe trecĕtoriĭ slujbaşĭ, că nicĭ acésta nu este suferită Domnieĭ Mele. Lângă acésta auḑimŭ iarăşĭ jeluindu-vĕ pentru uniĭ din Turcĭ, carĭ, în umbletulŭ neguţitorieĭ lorŭ, facŭ urmărĭ înpotrivă de vĕ supĕră şi vĕ păgubescŭ, pre carĭ a-ĭ oprì cu totulŭ de a nu-ĭ lăsà să vie ca să cumpere din ţĕră vite şi lucrurĭ slobode, care este şi vouĕ de alişverişĭ, socotimŭ că acésta va fi spre paguba vóstră; dar de altă parte Domnia Mea nu lipsimŭ iarăşĭ a

(1) Cod XXIX, fila 162.
(2) Cod. XXIX, fila 164.

www.dacoromanica.ro

face cele cuviincióse îngrijirĭ, dândŭ poruncĭ straşnice la ispravnicĭ şi la zabiţĭ şi trimiţêndŭ şi într'adinsŭ pe deli-başa alŭ Curţeĭ Domnieĭ Mele cu alţĭ zabiţĭ turcĭ, ca să-ĭ prindă pre unĭĭ ca aceia, să-ĭ bage în fiare şi să-ĭ pedepsimŭ pe uniĭ dintr'înşiĭ, ca să iea pildă şi alţiĭ, să se desveţe de urmărĭ rele; dar pricina este că voĭ, locuitorilorŭ, carĭ sunteţĭ supĕraţĭ saŭ păgubiţĭ, nu eşiţĭ de faţă la zabiţiĭ noştri, ca să arĕtaţĭ pre celŭ silnicŭ, ca să-lŭ prindă şi să-ĭ venimŭ de hacŭ, şi cu acésta scapă unulŭ ca acela nepedepsitŭ.» Vodă le cere decĭ să nu se lenevéscă, nicĭ să se sfiască şi să reclame la ispravnicĭ şi la zabiţĭ, şi dacă dela eĭ nu vorŭ aflà îndestulare, să reclame fără sfială la Domnitorŭ. (1)

S'aŭ tânguitŭ locuitoriĭ din plaiurĭ că vătăşeiĭ, cu puţină sloboḑenie ce aŭ de a face óre-care cercetare şi dojană de îndreptare şi de înfrênare celorŭ ce cadŭ în greşelĭ şi vinĭ micĭ dintre locuitoriĭ satelorŭ plaiuluĭ, se întindŭ a pedepsi pe ómenĭ cu bătăĭ straşnice şi cu casnă nesuferită, care eĭ nu sunt volnicĭ şi sloboḑĭ a face acésta, căcĭ în cărţile lorŭ de vătăşie se cuprinde prin ponturĭ, că «pentru pricinĭ de vinovăţiĭ maĭ marĭ să-ĭ trămită la ispravniciĭ judeţuluĭ». Domnitorulŭ crede că vătaşiĭ maltratéză pe locuitorĭ şi pentru pismă veche de alte interesurĭ ale lorŭ, dar şi aceste sunt oprite prin cărţile Domnieĭ. «Decĭ poruncimŭ Domnia Mea atâtŭ d-vóstre veliţilorŭ Logofeţĭ de a o întocmi acésta şi în cărţile domnescĭ de vătăşie, ca vătafulŭ de plaiŭ să nu fie volnicŭ a certà pe locuitoriĭ satelorŭ plaiuluĭ ce vorŭ cădé în pricinĭ de vinĭ micĭ, maĭ multŭ decât de 20 — 30 de beţe, care şi acéstă certare să nu se cuteze de a o face cuivaşĭ fără de vină de faptă dovedită, pentru vre-o pică de interesulŭ sĕŭ, că aflându-se în urmă, se va pedepsi apoĭ îndoitŭ, iar pentru pricinĭ de hoţiĭ maĭ marĭ, pentru carĭ se va cădé a se face pedépsă maĭ mare, aŭ a le cercetà şi a le hotărî ispravniciĭ judeţuluĭ, carĭ aŭ voie a judecà şi pe vătaşĭ.» — 1796 Aprilie 18. (2)

Pitacŭ din 5 Maiŭ 1796 către ispravniciĭ din Vlaşca.

Aceştia aŭ vestitŭ luĭ Vodă că locuitoriĭ de pe moşia Corbiĭ marĭ pătimescŭ din pricina luĭ Antonie, isprăvnicelulŭ luĭ Baronie, arendaşulŭ moşieĭ; că le omóră rîmătoriĭ în batăturile caselorŭ, luându-le livedele de fêneţe i locurile de arăturĭ, carĭ din vechime sunt destupate şi curăţite de pă-

(1) Cod. XXIX, fila 173.
(2) Cod. XXIX, fila, 174.

www.dacoromanica.ro

rinţiĭ lorŭ, şi dându-le altora pentru interesulŭ luĭ. Vodă a adusŭ de faţă pe acelŭ Antonie la Divanŭ şi pe uniĭ din locuitorĭ. Antonie tăgăduesce, dar locuitoriĭ chemaţĭ la judecată n'aŭ venitŭ, de aceea Domnitorulŭ rênduesce anume mumbaşirŭ să iea pe Antonie să-lŭ ducă la faţa loculuĭ să fie înfăţişatŭ cu fiesce-care locuitorŭ. «Câtŭ pentru curăturĭ şi locurĭ de hrană, carĭ vorŭ fi destupate şi lucrate de dînşiĭ, aveţĭ a urmà după hotărîre după condica Divanuluĭ, ca să se dea acelora ce le-aŭ destupatŭ şi le-aŭ lucratŭ, dela carĭ să-şĭ iea numaĭ dijma obicĭnuită după condică; aşişderea şi alte madele pentru rîmătoriĭ ucişĭ şi pentru supărărĭ, să facă cercetare faţă cu amîndouĕ părţile, şi cu ce s'aŭ păgubitŭ verĭ-care din locuitorĭ să li se facă îndestulare, dândŭ nizamulŭ celŭ cuviinciosŭ de a se păzì dreptatea locuitorilorŭ întru tóte, cu care cercetare din faţa loculuĭ când de acolea nu vorŭ rĕmânĕ mulţămiţĭ, să-ĭ aducă apoĭ la Divanulŭ Domnieĭ Mele, saŭ luândŭ izbrănire de acolo pricina, să ne însciinţeze cu orênduitulŭ zapciŭ pentru fiteşĭ-care madea în ce chipŭ s'a doveditŭ şi ce izbrănire aŭ luatŭ, şi cu cercetarea ce veţĭ face amîndoĭ isprăvniciĭ la faţa loculuĭ, să-ĭ aducă aicĭ.» (1)

Vel Logofĕtŭ.

Pitacŭ către ispravniciĭ din Argeşŭ, din 17 Iulie 1796.

S'aŭ tânguitŭ locuitoriĭ din satele judeţuluĭ, că Enache Căpitanulŭ, vameşulŭ judeţuluĭ, le cere vamă pentru rachiurile ce facŭ locuitoriĭ în liveḑele de pe lângă casele lorŭ, rachiulŭ ce-lŭ cheltuescŭ la bĕutură în casele lorŭ saŭ vîndŭ dintr'însulŭ unulŭ la altulŭ în satŭ. Domnitorulŭ ordonă să nu se iea vamă dela asemenea rachiŭ, decât când îlŭ ducŭ la têrgŭ; decĭ vameşulŭ Enache să fie silitŭ a restituì locuitorilorŭ baniĭ ce i-aŭ luatŭ, şi de vreme ce sunt maĭ multe reclamaţiunĭ contra acestuĭ vameşŭ, Domnitorulŭ ordonă să-lŭ pue în fiarĕ şi, cu însciinţare de tóte urmările luĭ rele, să-lŭ trămiţă cu pază la domnie. (2)

Din o anafora pe jalba luĭ Iordache *biv vătafŭ de băiaşĭ românĭ aurarĭ* se constată existenţa de băiaşĭ *românĭ aurarĭ*. (3)

Locuitoriĭ din plaiulŭ Arefuluĭ, jud. Argeş, cerŭ a se isgonì dintre dînşiĭ

(1) Cod. XXIX, fila 181 verso.
(2) Cod. XXIX, fila 212.
(3) Cod. XXX, fila 20.

www.dacoromanica.ro

Iordache Căpitanulŭ, Gh. Banghiulŭ, Grigore Fuiorea și Gh. Jitea, după multe necazurĭ ce le face și pentru curmarea gâlcevurilorŭ.

Divanulŭ constată temeiulŭ cereregĭ locuitorilorŭ și Domnitorulŭ aprobă în 17 Martie 1796. (1)

Anaforaua Vistieruluĭ pentru orênduiala maldăruluĭ, câte câte care să aducă la grajdulŭ domnescŭ ispravniciĭ de Ilfovŭ.—13 Iunie 1796

Ceĭ cu moșiĭ din jurulŭ Bucureściuluĭ se jăluescŭ că măldărașiĭ domnescĭ intră în silnicie în liveḑele lorŭ poprite și le cosescŭ, ba slobodŭ și vitele lorŭ peste tótă livada; și că acésta se urméză numaĭ la uniĭ ceĭ maĭ apropiațĭ de Bucurescĭ, iar nu peste totŭ jud. Ilfovŭ. Vel Vist. Scarlatŭ Ghica propune să se facă unŭ felŭ de cislă de fênulŭ, ce se póte face la fie-care moșie, pe care să-lŭ transporte la grajdurĭ măldărașiĭ domnescĭ până la sfîrșitulŭ luneĭ Augustŭ. Cele 2.000 de care de maldărŭ să se împarță cu analogie pe tóte moșiile din județŭ.

Domnitorulŭ aprobă acéstă mĕsură. (2)

Ispravniciĭ Vintilă Prijbénu și Manolache Manu vestescŭ la 17 Iulie 1796, că uniĭ din stăpâniĭ moșiilorŭ și arendașĭ obicĭnuescŭ dela o vreme încóce de apucă pe locuitoriĭ, ce aŭ locurĭ de hrană, și le iea plată când îșĭ scotŭ plugurile, deosebitŭ de dijmurĭ și alte obiceiurĭ ale pămîntuluĭ, și fiind-că aicĭ în partea munteluĭ sunt locurĭ de se sfarmă și se lucréză cu anevoe, scoțêndŭ și sfărămândŭ locuitoriĭ petrișulŭ până ce-șĭ îndreptéză și-șĭ hrănescŭ câte unŭ locŭ, și noĭ vĕḑêndŭ supĕrările locuitorilorŭ cele de apurure, nu lipsimŭ a însciință Mărieĭ Tale, de va fi să rĕmâe acestŭ obiceiŭ a plăti locuitoriĭ plugarĭ și locurile de hrană și să dea și dijmurĭ și clacă, să scimŭ, iar de nu va fi voința Inălțimeĭ Tale a se urmà ast-fel, să avemŭ luminată poruncă, ca să apĕramŭ pe locuitorĭ a nu se supĕrà maĭ multŭ.

Domnitorulŭ, la 21 Iulie 1794, trimite afacerea în opinarea Divanuluĭ.

La 23 Iulie 1796 divanițiĭ Vel Banŭ Enache Văcărescu, Vel Vornicŭ Nicolae Filipescu, Știrbeiŭ și Radu Golescu și Vel Logofĕtŭ Filipescu și Isacŭ Raletŭ recunoscŭ nedreptŭ obiceiulŭ denunțatŭ de ispravnicĭ de a luà plată dela locuitorĭ când îșĭ scotŭ plugurile la arătură, «fără numaĭ de pogonŭ de porumbŭ câte 4 baniță de grăunțe, baniță de 22 ocà, și din

(1) Cod. XXXI, fila 8 scara 6.
(2) Cod. XXXI, scara 8, fila 11.

www.dacoromanica.ro

cele-lalte semĕnăturĭ ḑeciuială». Divanulŭ opină a se oprĭ obiceiulŭ âcela denunţatŭ de ispravnicĭ. (1)

Domnitorulŭ aprobă în 26 Iulie.

Anaforaua a 7 sate de pe moşia mănăstireĭ Michaiŭ-Vodă, cum că arendaşiĭ şi ispravniciĭ mănăstireĭ le iea dijma peste obiceiŭ, din 21 Ianuarie 1796.

Locuitoriĭ din Ogrezenĭ, Malulŭ-Spartŭ, Tăcutava, Bolintinu din délŭ Crivina şi Ţigăniea, din Vlaşca şi Ilfovŭ, reclamă contra asupririlorŭ împotriva ponturilorŭ. Eĭ ḑicŭ că arendaşiĭ şi orênduiţiĭ mănăstireĭ le ieaŭ dijma porumbuluĭ îndoìtŭ, adecă de pogonŭ 16 baniţe de ştiuleţe, baniţa câte 22 de ocà. Isprăvnicelulŭ mănăstireĭ Michalache tăgăduesce, ḑicêndŭ că le-a luatŭ numaĭ câte 8 baniţe a câte 22 ocà, ceea ce face 4 baniţe grăunţe după caidulŭ Divanuluĭ şi după vechiulŭ obiceiŭ alŭ ţĕreĭ, şi aduce de mărturie pe Ogrezenĭ, unde sunt 200 de case. Judecata cere dela Domnŭ carte de blestemŭ pentru aflarea adevĕruluĭ.

Se maĭ jăluescŭ locuitoriĭ că le iea ḑilele de clacă îndoite, adecă câte 12 pe anŭ, când eĭ aŭ avutŭ obiceiŭ să clăcuiască numaĭ câte 6 saŭ să dea câte 1 leŭ, când acuma li se cere câte 6 dela ceĭ ce nu potŭ clăcui.

Judecata găsesce, că pe câtă vreme locuitoriĭ n'aŭ o anumită învoială prin zapisŭ, apoĭ eĭ sunt datorĭ câte 12 ḑile de clacă pe anŭ.

Locuitoriĭ se jăluescŭ, că din liveḑele ce aŭ cositŭ eĭ, îngrădite şi curate de dînşiĭ, li s'aŭ luatŭ fênulŭ cositŭ şi necositŭ.

Dacă se va dovedi că liveḑele sunt ale lorŭ, să li se restitue fênulŭ.

Locuitoriĭ aŭ aratŭ meiŭ şi nu s'a făcutŭ, ómeniĭ mănăstireĭ însă aŭ luatŭ dijmă porumbŭ în locŭ de meiŭ, care nu s'a făcutŭ.

Mănăstirea să restitue totŭ porumbulŭ luatŭ ca dijmă pe nedreptate.

La dijma tutunuluĭ locuitoriĭ aveaŭ obiceiŭ să dea la 15 ocà una, iar acum le-aŭ luatŭ ḑeciuială.

Judecata afirmă că cu dreptulŭ li s'aŭ luatŭ ḑeciuiala, fiind-că ḑeciuială scrie la ponturĭ ca să iea stăpânulŭ moşieĭ din tóte semĕnăturile ţĕranuluĭ, afară de legumele din grădină pentru trebuinţa caseĭ şi afară de viĭ, la carĭ se iea otaştina.

Locuitoriĭ se jăluescŭ că pentru lemnele ce taie din pădurea mănăstireĭ le iea de carŭ câte 4 parale.

(1) Cod. XXXI, scara 8, fila 42 verso.

www.dacoromanica.ro

Li se recunósce dreptulŭ de a nu plăti nimicŭ pentru lemnele de trebuinţa caseĭ; 4 parale de carŭ vorŭ plăti numaĭ pentru lemnulŭ tăiatŭ de negoţŭ.

Locuitoriĭ ḑicŭ că la Crăciunŭ li se iea câte 2 găinĭ, în locŭ de una după obiceiŭ.

Judecata recunósce dreptulŭ la o singură găină.

Locuitoriĭ pretindŭ că din livedele ce aŭ cositŭ fênulŭ, li se face încărcătură, adecă 1 carŭ se face 3 care, şi se iea de carŭ câte 20 parale, pe când obiceiulŭ erà să plătéscă numaĭ câte 10. Ba şi de carulŭ de rogozŭ li se iea câte 10 parale.

Judecata recunósce că ţĕranulŭ are să dea deciuiala la fênŭ şi rogozŭ din 10 căpiţe una, iar să nu dea banĭ. Ispravniciĭ să cerceteze şi să oblige mănăstirea a restitui baniĭ luaţĭ. Insă datorĭ sunt locuitoriĭ maĭ întâĭ să iea voie dela stăpânulŭ moşieĭ câte care şi în ce locŭ să coséscă, ca să nu fie pricină între dînşiĭ, luândŭ livedele unulŭ altuia saŭ ale stăpânuluĭ moşieĭ.

Ḑicŭ locuitoriĭ că fênulŭ domnescŭ cositŭ pentru menzilhanele li s'aŭ luatŭ şi eĭ aŭ plătitŭ apoĭ la menzilhanea carulŭ câte talerĭ 7.

Justiţia nu le dă dreptate, fiind-că aŭ cositŭ în livedĭ de ale mănăstireĭ; decât, fiind-că sunt sĕracĭ, de astă dată să le plătéscă mănăstirea cheltuiala cosituluĭ.

Ḑicŭ ţĕraniĭ că li se cere clacă şi dela feciorii ce-ĭ aŭ nedespărţiţĭ din casă.

Judecata pretinde că la caidulŭ Divanuluĭ se cuprinde că totŭ casniculŭ să clăcuiască câte 12 ḑile pe anŭ, decĭ feciorii însuraţĭ să clăcuiască şi eĭ, măcar că şedŭ cu părinţiĭ, dar clăcaşulŭ care are 2 case nu clăcuesce decât pentru una.

Se jăluescŭ locuitoriĭ că aŭ fostŭ încărcaţĭ la mĕsurătórea pogónelorŭ şi dela ceĭ ce nu aŭ porumbŭ să dea, le cere câte talerĭ 8 de pogonŭ.

Judecata găsesce ca locuitoriĭ să fie apăraţĭ de a da baniĭ de pogonŭ. Ispravniciĭ să facă drĕptă mĕsurătóre a pogónelorŭ, şi de câte pogóne vorŭ eşi drepte, să împlinéscă la mănăstire dijma de pogonŭ po baniţe 8 de ştiuleţĭ, baniţa za ocà 22.

Despa femeea din . . . . . ḑise că are 4 pogóne de porumbŭ şi o asupresce că sunt 7, şi o aŭ şi bătut'o.

Judecata orênduesce ca ispravniciĭ să facă mĕsurătórea pogónelorŭ Despeĭ şi să urmeze a plăti după câte pogóne se vorŭ aflà. Câtŭ pentru bătaie, iarăşĭ ispravniciĭ să cerceteze şi să însciinţeze la Domnitorŭ, ca bătăuşulŭ să se pedepséscă.

www.dacoromanica.ro

Isprăvnicelulŭ mănăstireĭ se jeluì că ţĕranîĭ aŭ ridicatŭ bucatele de pe câmpŭ nedijmuite.

Judecata găsesce dréptă reclamaţia omuluĭ mănăstireĭ, fiind-că datoria lorŭ erà să dea de scire mănăstireĭ că s'a isprăvitŭ porumbulŭ de culesŭ; dar şi mănăstirea chiar atuncĭ să-şĭ iea dijma, iar nu dela pătulŭ, căcĭ uscându-se scade şi se păgubesce locuitorulŭ dându maĭ multŭ.

Locuitoriĭ cărăuşĭ dela Dîmboviţa pentru optŭ boĭ ce le-aŭ muritŭ pe drumulŭ Focşanilorŭ în slujba conaculuĭ soluluĭ, rugându-se a li se plăti de unde va fi cu cale, şi acea anafora s'a făcutŭ în dosulŭ jalbeĭ lorŭ.

Iŏ Alexandru Constantinŭ Moruzi Voevodŭ. — Porunţimŭ Domnia Mea dumi-tale Vel Vist., ca din Visteria Domnieĭ Mele să daĭ taleri cincĭ-ţecĭ. 1793 Augustŭ 26.

Vel Logofĕtŭ.

Prea Inălţate Dómne,

După luminată porunca Mărieĭ Tale am cercetatŭ acéstă jalbă şi m'am încredinţatŭ şi dela însuşĭ dumné-luĭ vătafulŭ Mihăiţă Grecénu, că cu adevĕratŭ le-aŭ peritŭ acestę vite, însă nu se scie de le-aŭ peritŭ saŭ de vre o bólă saŭ din graba călătorieĭ, ci cum va fi mila Mărieĭ Tale.—1793 Aug. 25.

Ienache Văcărescu Vel Spătarŭ.

Asemenea anafora s'a făcutŭ în dosulŭ jălbeĭ lorŭ a patru cărăuşĭ din sud Prahova, pentru şépte boĭ ce le-aŭ muritŭ, şi s'aŭ poruncitŭ să le dea taleri patru-ţecĭ. (1)

Documente relative la Ţiganĭ.

După ţĕranĭ, clasa desmoştenită erà aceea a Ţiganilorŭ. Amŭ adusŭ în tomulŭ V alŭ Istorieĭ Românilorŭ ce publicămŭ (pag. 137) câte-va documente relative la Ţiganĭ, de sub domnia luĭ Alex. Moruzi. Maĭ înavuţimŭ acéstă rubrică cu următórele documente:

(1) Cod. XXIV, fila 361.

www.dacoromanica.ro

1. Petiţiunea luĭ Ioanŭ Damarisŭ biv Vel Vistierŭ şi resoluţiunea luĭ A. Moruzi, din 14 Iunie 1793, prin care dă carte deschisă uneĭ vătăşiĭ de Ţiganĭ de lae, ca să pótă umblà prin ţèră nesupĕrată de nimenĭ.

2. Cartea mănăstireĭ Cozia, prin care este îndreptăţită a luà dela Ţiganiĭ aurarĭ ce sunt aĭ eĭ, birŭ, pe lângă aurulŭ ce sunt datorĭ să-lŭ dea la cămara domnèscă.

3. Carte din 11 Decembrie 1793, prin care domnia se cunòsce obligată de justiţie să dea luĭ biv Vel Pit. Brezoianu 2 Ţiganĭ, schimbŭ pentru 2 Ţigance.

4. Procesulŭ luĭ Gheorghe Ţiganulŭ şi alŭ soţieĭ sale, cerêndŭ şi libertatea. Judecata relativă, din Maiŭ 1794.

5. Polcovniculŭ Constantinŭ Orĕscu în judecată pentru Ţiganĭ, carĭ pretindŭ că sunt desrobiţĭ de mătuşa luĭ. Justiţia dă rĕmasŭ pe Orĕscu, dicêndŭ că «robia a isvodit'o nèmurile prin pravilele sileĭ în potriva pravileĭ firescĭ, căcĭ firea pe toţĭ i-aŭ făcutŭ a fi sloboḑĭ.»

6. Dreptulŭ armăşieĭ dela Ţiganĭ şi partea cuvenită cămareĭ domnescĭ. Strîngerea venituluĭ în nisipŭ de aurŭ, în 1795.

7. Neoprirea Ţiganilorŭ aurarĭ de a strînge nisipulŭ de aurŭ în timpulŭ ciumeĭ.

8. Procesŭ între Dumitrana Ţiganca cu Clucerulŭ Dumitraşco Racoviţă, care reclamă unŭ copilŭ alŭ eĭ cu nume de robŭ.

9. Pitacŭ din 18 Iuliŭ 1796 pentru baniĭ cuveniţĭ mănăstireĭ Cozia dela Ţiganiĭ aurarĭ.

10. Pitacŭ din 21 Aprilie 1794, ca Ţiganiĭ să nu fie îngăduiţĭ a şedè în livada mănăstireĭ Văcărescĭ.

11. Jalba luĭ Răducanu Pocnaru, condicarulŭ Divanuluĭ, reclamândŭ schimbŭ pentru o Ţigancă a luĭ, măritată cu unŭ Ţiganŭ domnescŭ.

Jalba şi porunca dumné-luĭ Vist. Damarisŭ pentru o vătăşie de Ţiganĭ a dumnè-luĭ, a nu se supĕrà.

Prea Inălţate Dòmne,

Arĕtŭ Mărieĭ Tale, că avêndŭ o vătăşie de Ţiganĭ de lae şi fiind-că sunt umblătorĭ prin ţèră, mĕ rogŭ Mărieĭ Tale ca să li se facă o luminată porunca spre a fi nesupĕraţĭ de către dregĕtoriĭ ţĕreĭ.

Alŭ Mărieĭ Tale prea plecatŭ.

Ioanŭ Damarisŭ biv Vel Vist.

www.dacoromanica.ro

Iõ Alexandru Constantinŭ Moruzi Voevodŭ.—Pe unde se vorŭ arĕtà aceştĭ Ţiganĭ aĭ dumnė-luĭ cinstitŭ şi credinciosŭ boerulŭ Domnieĭ Mele biv Vel Vist. Ioanŭ Damarisŭ, purtându-se şi hrănindu-se cu drĕptă munca lorŭ, fără a se amesteca în fapte rele, avêndŭ cartea stăpânuluĭ sĕŭ de încredinţare la mână, poruncimŭ Domnia Mea jafurĭ şi supĕrărĭ să nu li-se facă de către cine-vaşĭ, ci să fie apăraţĭ a se putė hrăni cu drĕptă munca lorŭ, afară numaĭ când va fi în vre o vină, prin ispravnicĭĭ judeţuluĭ trebue a se trage în cercetare. Decĭ poruncimŭ dumnė-vóstre dregĕtorilorŭ şi zapciilorŭ, să fiţĭ următorĭ. — 1793 Iunie 14. (1)

Cartea mănăstireĭ Cozia (Vîlcea), din 14 Iunie 1793, prin care este volnicită a luà dela toţĭ Ţiganiĭ rudarĭ aĭ eĭ, însuraţĭ, de totŭ numele câte tal. unulŭ, «pentru că aceştĭ Ţiganĭ, măcar că sunt daţĭ mănăstireĭ cu chrisóvele celorŭ de maĭ nainte Domnĭ de a da şi dajdie la mănăstire, dar fiind-că sunt legaţĭ de daŭ aurulŭ la cămara Domnieĭ Mele şi mănăstireĭ nedândŭ nimicŭ, nu are nicĭ unŭ folosŭ saŭ ajutorŭ dela dînşiĭ; am hotărîtŭ Domnia Mea ca să dea şi mănăstireĭ câte talerĭ unulŭ de totŭ Ţiganulŭ însuratŭ. . . . Aceştĭ banĭ se vorŭ da în 2 rênduri, la sf. Gheorghe $^1/_2$ talerŭ şi la sf. Dumitru $^1/_2$ talerŭ; pentru că acéstă hotărîre a fostŭ făcută atâtŭ dela alţĭ rĕposaţĭ Domnĭ vechĭ, câtŭ şi dela dumnė-lorŭ fraţiĭ noştri Domnĭ Al. Ipsilantŭ Voevodŭ şi rĕposatulŭ Nicolae Caragea Voevodŭ.» (2)

Acestŭ birŭ în favórea mănăstireĭ se va împlini prin Vel Armaşŭ.

Carte din 11 Decembre 1793, prin care Moruzi dă luĭ Grigore Brezoianu biv Vel Pit. pe Stoica i brat ego Maria sin Constantinŭ i Stanca, Ţiganĭ domnescĭ din vătăşia Pârvuluĭ Bărcănescu, schimbŭ pentru alte douĕ suflete de Ţiganĭ, anume Maria şi o fată a eĭ, pentru că Maria s'a măritatŭ cu unŭ Ţiganŭ domnescŭ, avêndŭ şi treĭ copiĭ cu elŭ. Grigore Brezoianu a reclamatŭ Ţigancele sale, «şi fiind-că după pravilă femeea urmėză bărbatuluĭ sĕŭ», *judecata a obligatŭ domnia să dea în schimbŭ luĭ Brezoianu alţĭ Ţiganĭ în locul celorŭ douĕ Ţigance.* (3)

Gheorghe Ţiganu cu Ţiganca luĭ, din sud Prahova, cu Voichiţa Chiţasca pentru sloboḍenia lorŭ.

Iõ Alexandru Constantinŭ Moruzi Voevodŭ i gpd. Zemle Vlachiscoe.— La acéstă cercetare şi hotărîre a judecăţeĭ departamentuluĭ rĕmâindŭ şi

(1) Cod. XXIII, fila 78, verso.
(2) Cod. XXIII, fila 111.
(3) Cod XXIII, fila 193.

www.dacoromanica.ro

Voichița Chițasca mulțumită și odihnită, ne maĭ avêndŭ a face nicĭ o apelație, precum și adeverință înscrisŭ sub iscălitură aŭ datŭ, întărimŭ Domnia Mea anaforaua acésta, spre a fi în bună pace numițiĭ, urmându-șĭ precum se cuprinde maĭ jos într'acéstă anafora. — 1794 Iunie 3.

Vel Logofetŭ.

Prea Inălțate Dómne,

Insciințămŭ Inălțimeĭ Tale pentru unŭ Gheorghe Țiganu, d'impreună cŭ Chița Țiganca luĭ, care a jeluitŭ Inălțimeĭ Tale pentru o copilă anume Nița dela Berésca sud Prahova, și pentru o Voichiță Chițasca din Bucureścĭ, cum că eĭ fiindŭ fostŭ Țiganĭ a uneĭ Casandra Ciptorénca, la sfîrșitulŭ viețeĭ sale i-aŭ ertatŭ, atâtŭ pe acești doĭ cu copiĭ lorŭ, câtŭ și pre unulŭ Négu bratŭ Gheorghe, ce a muritŭ și i-a rémasŭ copiiĭ, și aŭ fostŭ nebântuițĭ de nimenea, iar acum numita copilă, cu cuvîntŭ că este strănepótă aceleĭ réposate Casandra, și Chițasca că este nepótă altuĭ réposatŭ Toma sin Pavelŭ, ce a fostŭ întâĭ soțŭ aceleĭ réposate Casandra, cerŭ ca să se întórcă la întâiulŭ jugŭ alŭ robieĭ întru stăpânirea lorŭ. După a cărora jalbă, din luminată porunca Inălțimeĭ Tale și prin zapcilîculŭ dumné-luĭ biv Vel Spătarŭ, epistatulŭ Armășieĭ, s'a înfățișatŭ la judecată numaĭ cŭ Voica Chițasca; și maĭ întâĭ jeluitorilorŭ Țiganĭ cerêndu-li-se să-șĭ dovedéscă sloboḑenia lorŭ, arétară o carte cu létulŭ 1786 Ghenarie 5, de sunt anĭ 8 trecuțĭ, însă din partea aceleĭ réposate Casandra, cu iscălitura și pecetea eĭ, adeverită și cu mărturiĭ a treĭ preoțĭ, prin care arată că Gheorghe cu soția luĭ Chița și Négu bratŭ Gheorghe, fiindŭ Țiganĭ dela părințiĭ eĭ, iară nu dela bărbatulŭ sĕŭ, aŭ primitŭ de bună voe și i-aŭ ertatŭ, atâtŭ pe eĭ cu copiiĭ lorŭ, câtŭ și pe toțĭ ce se vorŭ trage dintr'înșiĭ, îndatorindu-ĭ pentru a lorŭ sloboḑenie să dee și eĭ la biserica, unde se va îngropà stăpâna lorŭ, câte douĕ ocà cérà pentru pomenirea sa și a nómuluĭ eĭ, iară cine se va cuteză a-ĭ strămutà pomenirea să fie sub blestemŭ. Decĭ câtŭ pentru numita Niță, strănepóta aceleĭ réposate, ce nu fu de față, ne arată iarăși numițiĭ jeluitorĭ anaforaua a douĕ obraze, biv Vel Clucerŭ Scarlatŭ Câmpinénu și biv Velŭ Paharnicŭ Teodorache Iuliano, cu létulŭ 1792 Decembre 23, din vremea ce se aflà ispravnicĭ la sud Prahova, scrisă în dosulŭ jălbeĭ lorŭ, sub porunca Mărieĭ Sale Michaiŭ Constantinŭ Suțu Voevodŭ, cu cuprindere, că înfățișându-se înaintea dumné-lorŭ numițiĭ Țiganĭ jeluitorĭ cu unŭ Constantinŭ Berieșcénulŭ, unchiŭ, epitropŭ și vechilŭ din partea aceleĭ Nița copila, după ce a vĕḑutŭ și s'a încredințatŭ de ertăciunea lorŭ, nu numaĭ că s'a lăsatŭ de tótă pîra ce făcea asupra lorŭ, ci încă le-aŭ datŭ și din partea numiteĭ copile zapisŭ de întărirea sloboḑeniilorŭ, care

www.dacoromanica.ro

şi acelŭ zapisŭ să vĕḑù totŭ cu acelaşĭ lĕtŭ, adeveritŭ şi de numiţiĭ boerĭ ispravnicĭ. Iară Voichiţa Chiţasca, ce acum numaĭ ea singură se facù pîrîşă, s'a întrebatŭ ce are să ḑică împotriva acestorŭ pomenite sineturĭ ce le aŭ jeluitoriĭ, şi întâiulŭ cuvîntŭ fu acesta, mustrândŭ pe acea rĕposată Rucsandra că a ertatŭ şi a sloboḑitŭ totŭ ce a fostŭ alŭ eĭ, jălcăvindŭ că numiţiĭ Ţiganĭ nu sunt dela părinţiĭ Rucsandreĭ, precum se vĕdŭ arŭtaţĭ în cartea de ertăciune, ci că arŭ fi fostŭ aĭ celuĭ d'întâĭ soţŭ alŭ Casandri, anume Toma sin Pavelŭ, unchiulŭ acesteĭ Chiţasca; dar la acésta nu avù cu ce să încredinţeze judecata, pentru că cerêndu-se dovadă, arĕtă o carte gospodŭ a Mărieĭ Sale Michaiŭ Suţulŭ Voevodŭ sub lĕtulŭ 1792 Iulie 20, cu cuprindere, însă nu precum se chibzuià de sine, ci într'altŭ chipŭ, că la Divanŭ înaintea Mărieĭ Sale s'a fostŭ judecatŭ chiar acéstă Chiţască cu cea numită copilă Aniţa numaĭ pentru o vie şi o móră, silindu-se Chiţasca să strămute diata unchiu-sĕŭ Toma sin Pavelŭ, şi pentru că eraŭ trecuţĭ anĭ 15 până la acea judecată a Mărieĭ Sale, şi ca rudă de alăturea şi împărtăşită cu ceea ce s'a fostŭ înduratŭ unchiulŭ sĕŭ, a rĕmasŭ diata a-şĭ avè to chiros, în care diată de nicĭ unŭ Ţiganŭ nu pomenesce că a avutŭ saŭ nu acelŭ unchiŭ alŭ sĕŭ Toma, atâta numaĭ se vede, că după a eĭ cerere că aŭ găsitŭ douĕ Ţigance ale unchiŭluĭ sĕŭ nearĕtate în diată: anume Chiţa şi Voica fii-sa în casa luĭ Alecsà alŭ doilea bărbatŭ alŭ Casandreĭ, dela care are şi adeverinţă, ca orĭ când le va cere să i le dee, i s'aŭ datŭ voe, ca orĭ ce va dovedi de ale unchiu-sĕŭ Tomeĭ, afară din diată şi din nisce Ţiganĭ aĭ Casandreĭ ce i-aŭ ertatĭ, carĭ sunt aceştĭ jăluitorĭ, să-ĭ ieae întru a sa stăpânire; ci sub acea umbră rezemândŭ numita Chiţască, nădăjdui a li se strica ertăciunea numitelorŭ Ţigance, dar acésta nu fù de nicĭ unŭ folosŭ, pentru că altă deosebită dovadă nu maĭ avù decât acelŭ ḑisŭ răvaşŭ a luĭ Alecse, într'unŭ petecelŭ de hârtie, scrisŭ dela lĕt. 1786 Augustŭ 16, numaĭ cu o chezăşie, ḑicêndŭ chiar aşà pentru Chiţa şi Voica: sunt la mine şi orĭ când se va cere, să le daŭ; din care nicĭ unŭ felŭ de dovadă nu se putù face la nădăjduirea ce avù pîrîta că vorŭ fi ale unchiu-sĕŭ Toma prisosŭ din diată, care diată măcarŭ că noĭ nu o vĕḑumŭ, dar din domnésca carte de judecată a Mărieĭ Sale Michaiŭ Vodă se face bună îndestulare, că la acea judecată s'aŭ fostŭ vĕḑutŭ diata şi de numele acestorŭ Ţiganĭ nu s'aŭ pomenitŭ. Cu tóte acestea, măcar şi când arŭ fi fostŭ Ţiganiĭ şi chiar aĭ aceluĭ rĕposatŭ Toma, dar pentru că nu i-aŭ pomenitŭ la diata sa, după pravilă toţĭ eraŭ să fie sloboḑĭ, cu câtŭ maĭ alesŭ că aceştia aŭ şi carte de ertăciune chiar dela cea cunoscută de judecată stăpână a lorŭ, ce s'a numitŭ şi maĭ sus, Casandra Ciptorénca, în care ertăciune ea numesce numaĭ treĭ suflete pe anume şi cu copiiĭ lorŭ fără nume. Dar iarăşĭ la mâna Voichiĭ, ce este fata Chiţiĭ ceĭ ertate pre anume, se maĭ

www.dacoromanica.ro

vedo şi altă deosebită dovadă, că după ertăciune în urmă, s'aŭ primitŭ a face şi fată de sufletŭ chiar de stăpâna lorŭ, care le-aŭ hărăzitŭ ertăciunea părinţilorŭ eĭ, precum se făcŭ îndestulare din fóia zestrelorŭ eĭ ce i s'aŭ datŭ iscălită de celŭ maĭ sus numitŭ Alecsă soţulŭ Casandreĭ de alŭ doilea, în care ḑice chiar iar aşă: «foiţa de zestre a Voichiĭ, copilă ce am crescut-o de sufletŭ împreună cu soţia mea Casandra, şi după cum i-aŭ lăsatŭ rĕposata soţia mea, lasŭ şi eŭ», şi din scrisele, ce se cuprindŭ la acéstă fóie de zestre, încredinţându-se unŭ omŭ slobodŭ, românŭ anume, aŭ şi luatŭ pe Voica soţie pe lege cu cununie. Ci dreptŭ tóte acestea căutându-se pravilele, se găsi la tâlcuitorulŭ de pravilĭ Armenopulon cartea alŭ titl. 18, unde ḑice: decât tóte maĭ multŭ, părtinimŭ şi ocrotimŭ sloboḑenia; şi totŭ la acéstă carte titl. 18 ḑice: celŭ ce va avé robĭ, murindŭ fără diată şi va avé rude de alăturea (bună óră ca aceste pîrîşe), atuncĭ robiĭ îĭ rĕmânŭ sloboḑĭ şi nu potŭ trage la jugulŭ robieĭ fără diată; şi iarăşĭ totŭ la aceiaşĭ carte şi titlu, ḑice: stăpânulŭ uneĭ róbe pe care o va dá de slobodă vre unuĭ bărbatŭ slobodŭ, şi acelŭ bărbatŭ încredinţându-se aŭ primit'o de a fi soţie, maĭ alesŭ când i se va fi făcutŭ şi fóie de zestre, cum acesteia, saŭ măcar şi să nu fi făcutŭ, iară acelŭ stăpânŭ hrănindŭ vicleşugŭ lasă să curgă sloboḑenia cu tăcuta, atâtŭ în spre bărbatŭ câtŭ şi spre femee, cugetândŭ că acestŭ felŭ de nuntă nu avea chirosŭ, decĭ când stăpânulŭ vre uneĭ părţĭ va face una ca acésta, poruncimŭ să se scóţă atâtŭ bărbatulŭ câtŭ şi muerea, să se alcătuiască între ceĭ sloboḑĭ, ca toţĭ ceĭ ce se nascŭ din părinţĭ sloboḑĭ se chémă sloboḑenia lorŭ din orênduiala celorŭ de bună rudă. Şi aceea după poruncile pravilelorŭ rĕmâne ca toţĭ ceĭ maĭ sus numiţĭ cu copiiĭ lorŭ şi cu toţĭ ceĭ ce se vorŭ trage dintr'înşiĭ, să fie sloboḑĭ în pace şi nesupĕraţĭ, iar hotărîrea cea desĕvêrşitŭ rĕmâne a se face de Inălţimea ta.—1794 Maiŭ 26.

Dumitru Stolnicŭ, Nicolae Clucerulŭ Rudénulŭ, Şarbanŭ Medeln., Otopénu Clucerŭ. (1)

După anaforaua luĭ Vel Postelnicŭ şi a luĭ biv Vel Cămăraşŭ Nicolache, din 13 Iunie 1795, se constată că dreptulŭ Armăşieĭ dela Ţiganĭ erá câte tal. 1 dela liude birnicŭ şi ploconulŭ de vătaşĭ, iar prisosulŭ din birulŭ Ţiganilorŭ în sumă de 6123 talere este venitŭ alŭ Cămăreĭ domnescĭ. Strîngerea venituluĭ în nisipĭr de aurŭ, Domnulŭ declară că nu este dreptŭ alŭ Spătaruluĭ nicĭ alŭ Armăşieĭ, urmândŭ a se dá pentru acésta cărţĭ domnescĭ speciale. (2)

(1) Cod. XXVII, pag. 16, IX.
(2) Cod. XXVIII, fila 70 verso, scara 5.

www.dacoromanica.ro

Cu pitaculŭ din 27 Iulie 1795, Moruzi scrie ispravnicilorŭ de Dîmboviţa, Argeşŭ şi Vîlcea să nu oprescă Ţiganiĭ aurarĭ de a umblà după aurŭ şi să-ĭ lase a luà şi bucate, când nu vorŭ fi molipsiţĭ. (1)

Prin anaforaua din 17 Aprilie 1794, Polcovniculŭ Cost. Orescu raportèză Domnitoruluĭ că o mătuşă a luĭ, după mortea eĭ, a ertatŭ 2 fete de Ţiganŭ, din carĭ fete una s'a măritatŭ cu unŭ Ţiganŭ alŭ mănăstireĭ Bistriţa şi aŭ făcutŭ o fată; maĭ apoĭ murindŭ şi Ţiganulŭ şi Ţiganca, fata acèsta s'a dusŭ să stea la tatălŭ Ţiganuluĭ; unŭ Mateiŭ Botènu din judeţulŭ Doljŭ, fără de a se trage din nèmulŭ luĭ şi fără de judecată, s'a sculatŭ şi a venitŭ într'o nòpte la casa Ţiganuluĭ, a luatŭ pe fată şi acum o ţine în fiare la casa luĭ; se rògà Domnitoruluĭ să rênduiască unŭ mumbaşirŭ să aducă atâtŭ pe Mateiŭ Boteanulŭ cătŭ şi pe fata de Ţiganŭ să stea la judecată.

Domnitorulŭ pune resoluţia, ca Petre Armaşulŭ, după 15 ale luĭ Maiŭ, să mèrgă să înfăţişeze pe jăluitorŭ cu pîrîtulŭ înaintea ispravnicilorŭ, şi de se va găsi cu dreptate că Ţiganca să fie a jăluitoruluĭ, mumbaşirulŭ să facă împlinire; iar dacă pîrîtulŭ va ḑice că are a rèspunde, să-lŭ înfăţişeze la Domnitorŭ.

Iată rèspunsulŭ ispravnicilorŭ:

Prea Inălţate Dòmne,

Cu acèstă luminată poruncă a Mărieĭ Tale aducêndŭ numitulŭ mumbaşirŭ pe acea pîrîtă Ţigancă anume Păuna din sud Dîmboviţa, se înfăţişă la acestŭ departamentŭ cu pîrîşulŭ eĭ jăluitorulŭ Constantinŭ Polcovniculŭ, carele după ce însuşĭ aŭ făcutŭ deplină mărturie chiar într'acèstă jalbă ce aŭ datŭ Mărieĭ Tale, cum că numita fată este fata uneĭ Ţigance anume Stana, ce este ertată dela mòrtea uneĭ mătuşĭ a luĭ anume . . . . . Acum iar elŭ cere dela fată ca să-şĭ dovedèscă ertăciunea mumeĭ eĭ, care provlimă este în potriva pravilelorŭ, căcĭ luĭ i se cuvine să o dovedèscă de este neertată, iar nu pîrîta prin rostulŭ eĭ să se osîndèscă pe sineşĭ în potrivă; şi maĭ poftorindu-şĭ pîra, ḑise că aŭ jăluitŭ cu acestŭ tropos ca să o smulgă din mâna celuĭ-laltŭ asupritorŭ anume Mateiŭ Botènu din sud Dîmboviţa, ca, cum s'ar ḑice, acum să o robèscă elŭ. Decĭ cercetându-se pravilele, se găsi la tălmăcitorulŭ Armenopulon cartea I, titlulŭ 18, şi după trebuinţă se aşternŭ învĕţătura maĭ pre largŭ, ḑicêndŭ:

«Robia aŭ isvodit'o neamurile prin pravilele sileĭ, care este în potriva pravileĭ firescĭ, căcĭ firea pre toţĭ i-aŭ făcutŭ a fi sloboḑĭ.

(1) Cod. XXIX, pag. 95 verso.

www.dacoromanica.ro

«Sloboḑenia este lucru nepreţuitŭ, şi decât tóte maĭ multŭ părtinimŭ «dreptatea sloboḑenieĭ. Şi iar :

«Când cine-va va face iertăciune unuĭ robŭ, şi socotinţa îĭ va fi nealésă, «atuncĭ iar sloboḑenia se ocrotesce.

«Adecă unŭ omŭ la sfîrşitulŭ sĕŭ, de va ḑice moştenitoruluĭ sĕŭ să «slobóḑă pe vre unulŭ din copiiĭ róbeĭ sale, pe care erà a-lŭ alege însuşĭ, «şi de va muri şi nu va apucà să-lŭ alégă, atuncĭ toţĭ copiiĭ dimpreună «rĕmânŭ sloboḑĭ.»

Iar peste tóte acestea, aflămŭ zaconŭ potrivitŭ chiar asupra acesteĭ diaforale, care ḑice :

«Ceĭ ce morŭ fără diată şi aŭ rude de alăturea, fraţĭ, verĭ, şi vorŭ avé robĭ, să slobódă toţĭ robiĭ, căcĭ fără diată nu se potŭ stăpâni.» Ci şi acestŭ pîrîşŭ, fiindŭ acestŭ felŭ de rudă, iar nu din catiiondasŭ, nicĭ fiindŭ la mijlocŭ diată, dela judecată se găsesce cu dreptate numita fată să fie slobodă şi nesupĕrată de către nimenĭ, şi trépĕdulŭ mumbaşiruluĭ să-lŭ plătéscă pîrîşulŭ. Iar hotărîrea cea desĕvêrşită rĕmâne a se face de către Inălţimea Ta.

Dumitrache Clucerŭ, Şerbanŭ Andronicŭ Medelnicerŭ, Manolache Toplicénu, Andronache Habdénu. — 1794, Iunie 26.

Resoluţia Domnitoruluĭ e următórea: Iŏ Alex. Const. Moruzi Voevodŭ i Gospod. Intărimŭ Domnia Mea ca să fie slobodă şi de nimenĭ supĕrată. 1794 Iunie 28. (1)

Vel Logofĕtŭ.

Anaforaua judecătorilorŭ din 5 Maiŭ 1796, pentru Dumitrana vĕduva, care se jăluesce contra luĭ biv Vel Clucerŭ Dumitraşco Racoviţă, «că trage să-ĭ iea unŭ copilŭ anume Mavrodinŭ cu nume de Ţiganŭ». La judecată Racoviţă a declaratŭ că Toia, Ţiganŭ alŭ luĭ, de holteiŭ fugindŭ, l'aŭ găsitŭ cununatŭ cu numita slobodă, avêndŭ şi 4 copiĭ, pe cari-ĭ cere de Ţiganĭ, dar renunţă la 3 fete şi cere numaĭ pe băiatulŭ celŭ mare. Dumitrana întîmpină, că pe copilŭ l'aŭ făcutŭ din florĭ şi numaĭ după unŭ anŭ s'a cununatŭ cu Toia, nesciindu-lŭ de Ţiganŭ. Racoviţă întîmpină cu unŭ zapisŭ dela 2 fraţĭ aĭ Dumitraneĭ, probătorŭ în contra aserţiunilorŭ eĭ. Judecata nu găsesce bunŭ zapisulŭ şi a cerutŭ Dumitraneĭ să dovedéscă vremea nascereĭ copiluluĭ. Aŭ adus 2 martorĭ, carĭ jurară cum că de fată a născutŭ unŭ copilŭ, în urma Muscalilorŭ, pe care l'a botezatŭ Tóderŭ Săténulŭ punêndu-ĭ numele Mavrodinŭ şi că era copilulŭ de 1 anŭ când s'aŭ cununatŭ ea cu Toia. In contra acestorŭ mărturiĭ, Racoviţă n'a maĭ

(1) Cod. XXVII, fila 6, scara 13.

www.dacoromanica.ro

obiectatŭ nimicŭ şi decĭ Mavrodinŭ e recunoscutŭ ca născutŭ din florĭ, prin urmare slobodŭ. (1)

Pitacŭ la Vel Armaşŭ din 21 Aprilie 1794, să nu îngădue pe Ţiganĭ a şedé în livada mănăstireĭ Văcărescĭ, ci să fie oprită pentru caiĭ domnescĭ. (2)

Radu Golescu vel Vornicŭ, în 18 Iulie 1796, arată luĭ Vodă că mănăstirea Cozia are a luà pe totŭ anulŭ câte 250 talerĭ dela Ţiganiĭ aurarĭ aĭ mănăstireĭ, carĭ banĭ se strîngŭ de D-luĭ biv Velŭ Căminarŭ epist. Armăşieĭ. I s'a cerutŭ în maĭ multe rêndurĭ pe anulŭ acesta şi pe anulŭ trecutŭ şi nu i-aŭ rĕspunsŭ.

Domnitorulŭ ordonă luĭ biv Velŭ Căminarŭ epist. Armăşieĭ să plătéscă baniĭ «şi să nu maĭ auḑimŭ alŭ doilea anŭ că nu i-aĭ datŭ.» (3)

Prea înălţate Dómne,

O Ţigancă părintéscă a mea, fugindŭ de fată, s'a şi cununatŭ cu unŭ Ţiganŭ domnescŭ, cu care a făcutŭ copiĭ parte bărbătéscă şi copiiĭ eĭ însurându-se, sunt acum patru cincĭ case de Ţiganĭ dajnicĭ Cămăreĭ; şi eŭ dovedind'o tocmaĭ peste treĭ-ḑecĭ şi maĭ bine de anĭ, s'aŭ îndatoratŭ Armăşia ca să-mĭ dea schimbŭ o Ţigancă, care schimbŭ acum în prea fericite ḑilele Mărieĭ Tale mi s'a datŭ, iar de munca eĭ sunt păgubaşŭ, care muncă prin pravilnicească Condică este hotărîtă câte talere ḑece pe an, şi fiind-că ea în tótă vremea a fostŭ după bărbatu-sĕŭ şi aŭ plătitŭ birŭ Cămăreĭ aŭ făcutŭ şi feciorĭ, carĭ sunt astăḑĭ în birŭ, mĕ rogŭ şi cerŭ dreptate pe milostivirea Mărieĭ Tale, ca în locŭlŭ acestorŭ dreptăţĭ ale melo, adică de munca care sunt păgubaşŭ, şi în locŭlŭ folosuluĭ ce a făcutŭ Ţiganca mea cu patru cincĭ case de sunt birnicĭ Cămăreĭ, iar eŭ nu sunt folositŭ cu nimicŭ, să te milostivescĭ a porunci să mi se dea dintre Ţiganiĭ domnescĭ unŭ copilŭ de Ţiganŭ, ca să-lŭ facŭ unŭ sălaşŭ cu Ţiganca ce mi s'a datŭ, să nu o pierḑŭ şi pe acésta, neavêndŭ Ţiganŭ să-ĭ daŭ; şi ce va fi mila Mărieĭ Tale.

Robulŭ Mărieĭ Tale: Răducanŭ Poenaru biv 3-lea Logofĕtŭ, Condicarulŭ Divanuluĭ.

«D-vóstre boerilorŭ judecătorĭ dela departamentulŭ de Cremenalionŭ,

(1) Cod XXX fila 130.
(2) Cod XXII fila 234.
(3) Cod XXXI scara 10, fila 27 verso.

www.dacoromanica.ro

cercetândŭ jalba, să ne arĕtaţĭ în scrisŭ prin anafora cu d-luĭ epistatulŭ Armăşieĭ.—1795 Februarie 6. (1)

Documente relative la justiţie.

Amŭ adusŭ în tomulŭ V alŭ Istorieĭ Românilorŭ, ce publicămŭ, o destulŭ de bogată culegere de documente relative la justiţie sub A. Moruzi (pag. 188—237).

Ne-a maĭ venitŭ la mână o serie nu maĭ puţinŭ importantă de documente din aceiaşĭ materie şi le vomŭ da aci sub următórele rubricĭ ; *a)* Nizamurĭ saŭ regulamente relative la organisaţiunea justiţieĭ, la personalulŭ eĭ şi la unele interpretărĭ juridice; *b)* Acte relative la divorţurĭ; *c)* Acte relative la zestre; *d)* Acte relative la periusiĭ saŭ clironomiĭ; *e)* Acte relative la tutelă; *f)* Mezaturĭ silite şi de bună voe; *g)* Protimisulŭ ; *h)* Hotărniciĭ ; *i)* Moratorium ; *j)* Sudiţiĭ faţă cu justiţia ; *k)* Delicte şi crime ; *l)* Procese politice şi istorice; *m)* Diverse.

Din prima rubrică menţionămŭ următórele acte:

1. 3 Craioveni aŭ refusatŭ de a primi cărţile de judecătorĭ. Alexandru Moruzi îĭ surghiunesce dreptŭ pedépsă, în 2 Aprilie 1793.

2. Judecătoriĭ ambulanţĭ pe la bâlciurĭ. Conflictŭ între unŭ asemenea judecătorŭ şi nisce slugĭ ale luĭ Iónŭ Faca, carĭ pretindŭ că eĭ sunt numiţĭ judecătorĭ.

3. Cercetarea afacereĭ de maĭ sus.

4. Circulara din 2 Maiŭ 1793 către boeriĭ judecătorĭ dela departamenturĭ, îndemnându-ĭ să caute procesele în regulă.

5. Publicaţie la tóte judeţele şi la Caimacamulŭ de Craiova, ca să se trécă în condice vînţările, foile de zestre, diatele şi schimburile, din 15 Iunie 1793.

6. Pitacŭ la judecătoriĭ departamentuluĭ de 8 şi de 7, ca să subsemneze cu toţiĭ anaforalele şi minoritatea să-şĭ dea părerea în scrisŭ.

7. Pitacŭ la N. Hangeri, Caimacamulŭ Craioveĭ, din 25 Martie 1794, «*pentru rêndulŭ judecăţilorŭ norodului.*»

8. Carte la ispravnicĭ, din 10 Ianuarie 1794, relativă la justiţia judeţénă, la grăbirea judecăţilor şi la apelaţie.

9. Pitacŭ la starostea de neguţitorĭ pentru publicitatea vînţărilorŭ prin mezatŭ, ca să fie însciinţaţĭ în timpŭ despre vînţare ceĭ cu drepturĭ de protimisis.

(1) Condica 28 fila 42.

www.dacoromanica.ro

10. 4 acte relative la vacanţa tribunalelorŭ.

11. Oprirea vătăşeilorŭ saŭ a isprăvniceilorŭ de moşiĭ de a arendà eĭ singurĭ venituri de ale moşieĭ, fără de declaraţiunea în scrisŭ a stăpânuluĭ moşieĭ.

12. Logofĕtulŭ de Divanŭ rênduitŭ la trebile puşcărieĭ şi havaetulŭ luĭ.

13. Logofeţiĭ veliţĭ să însemneze sub fie-care actŭ havaetulŭ scrisuluĭ.

14. Pitacŭ la veliţiĭ boierĭ, din 9 Augustŭ 1793, ordonându-le să chibzuiască havaetulŭ logofeţilorŭ, alŭ cancelarieĭ şi alŭ zapcilîculuĭ.

15. Ancheta contra abusurilorŭ fostuluĭ Caimacamŭ şi asupra torturilorŭ aplicate la ţĕranĭ.—4 Februarie 1794.

16. Jalba a 22 de mazilĭ din Gorjŭ, că li s'aŭ luatŭ parale de alŭ 3-lea logofĕtŭ din Craiova. Resoluţiunea Domnitoruluĭ din 11 Octobre 1794.

17. Destituirea unuĭ logofĕtŭ alŭ 3-lea dela departamentulŭ de 8, din 25 Novembre 1794.

18. Pitacŭ, din 22 Decembre 1795, către Vel Armaşŭ, arĕtându-i-se rênduiala după care urméză a se pune şi a se sloboḑi vinovaţiĭ din puşcăriĭ.

19. Pitacŭ către Spătarulŭ şi epistatulŭ Agieĭ, din 10 Aprilie 1796, ca în 24 de ceasurĭ să se facă instrucţiunea celorŭ căḑuţĭ în delictŭ orĭ crimă.

20. Asemenea, din 10 Aprilie 1795, la Caimacamŭ şi la 5 judeţe de peste Oltŭ, pentru arestulŭ preventivŭ.

21. Repetiţiunea ordinuluĭ de sus, în 13 Iulie 1796.

22. Taxa ce sunt obligaţĭ să dea, cu nume de *banĭ de uşă*, hoţiĭ carĭ se ĕrtă de osînda ocneĭ.

23. Pitacŭ către Caimacamulŭ Craioveĭ, din 18 Aprilie 1795, că evadarea din puşcărie va fi pedepsită cu spînzurarea armaşuluĭ alŭ 2-lea.

24. Tudorŭ Polcovniculŭ aruncatŭ în puşcărie, căcĭ aŭ tăiatŭ unŭ hoţŭ sub pretextŭ că erà să scape dela închisóre.

Carte de volnicie cu orênduitulŭ Mărieĭ Sale Alexandru Şerbecci başa, a duce pe 3 Craioveni surghiunŭ.

Fiind-că uniĭ din Craioveni, împotriva datorieĭ supunereĭ lorŭ, s'aŭ obrăznicitŭ eşindŭ din orênduiala . . . . . lorŭ, din carĭ ceĭ maĭ jos numiţĭ aŭ cutezatŭ a nu urmà slujba la care după a lorŭ stare aŭ fostŭ orênduiţĭ de către Domnia Mea, şi în chipŭ de nesupunere şi nemulţumire s'aŭ îndrăsnitŭ a nu primì cărţile Domnieĭ Mele de judecătoriĭ; după a cărora faptă, făcêndu-se vinovaţĭ şi vrednicĭ de tótă pedépsa, hotărîsemŭ Domnia Mea ca să trimitemŭ să-ĭ ridice dela Craiova cu totulŭ şi să-ĭ scóţă afară

www.dacoromanica.ro

din ţéră, trecêndu-ĭ Dunărea, ca să-ĭ ducă unde vorŭ găsi altă slujbă şi hrană de chivernisélă, spre a face şi altora pildă cu pedépsa lorŭ. Rugându-se însă multŭ dumné luĭ cinstitŭ şi credinciosŭ boerulŭ Domnieĭ Mele Vel Banŭ Dumitraşco Racoviţă, ca să facemŭ singatavasis la osînda cea cuviinciósă a lorŭ, am primitŭ rugăciunea dumi-sale Banuluĭ, şi iată, pentru învĕţătura lorŭ, ca să-şĭ vie în cunoscinţă şi se să róge luĭ Dumneḑeŭ a le da minte, să nu caḑă în altă mare osîndă şi pedépsă, îĭ facemŭ surghiunŭ la mănăstirea Mărginenĭ ot sud Prahova; pentru care orênduimŭ Domnia Mea pe Alexandru Şerbecci-başa, căruia îĭ dămŭ domnésca nóstră volnicie, să mérgă la Craiova, de unde prin marifetulŭ dumné-luĭ cinstituluĭ şi credinciosuluĭ boeruluĭ Domnieĭ Mele Hatmanuluĭ Costache Caragea, Caimacamulŭ Craioveĭ, să ridice pe câte 3 în pază, să-ĭ ducă dreptŭ la numita mănăstire Mărginenĭ, să-ĭ facă teslimŭ la egumenulŭ mănăstireĭ, unde scriemŭ şi poruncimŭ Domnia Mea cuvioşieĭ tale, igumene Mărginene, primindu-ĭ, să-ĭ bagĭ înlăuntru în mănăstire, de unde să nu fiĭ volnicŭ a-ĭ sloboḑi, până nu veĭ primi alŭ doilea poruncă a Domnieĭ Mele în scrisŭ, iar mumbaşiruluĭ să-ĭ daĭ adeverinţă la mânĭ cum că ţi-aŭ făcutŭ teslimŭ, fiindŭ păziţĭ în lăuntrulŭ mănăstireĭ. — 1793 Aprilie 2. (1)

1. Ioniţă Oteleşeanu Clucerŭ de arie.
2. Gheorghe Argintoianu Şetrarŭ.
3. Gheorghe Coţofénu zet Brăiloiŭ.

Prea Inălţate Dómne,

Jăluescŭ Mărieĭ Tale, că acum după Pascĭ, în sĕptămăna cea luminată, făcêndu-se bâlciulŭ luĭ Sf. Gheorghe, aicĭ în Slatina sud Oltŭ, am mersŭ şi eŭ după obiceiŭ de o parte de têrgŭ, cu *umbrarŭ într'adinsŭ făcutŭ pentru a judecà pricinile ce se întîmplă în têrgŭ;* şi tocmaĭ când eŭ judecam pe doĭ ómenĭ, vĕḑŭ viindŭ doĭ feciorĭ, slugĭ ale dumné-luĭ Ioanŭ Faca, şi şeḑêndŭ lângă mine, ḑicêndŭ că eĭ aŭ judecà, că sunt poruncţĭ de ispravniculŭ Faca, eŭ cerêndu-le să le vĕdŭ porunca şi nevrêndŭ să-mĭ o arate, fără numaĭ de departe cetindu-o, le am tras'o din mână, ca însumĭ să o vĕḑŭ, care iată că o şi trimeseiŭ să se vaḑă de Măria Ta. Eŭ vĕḑêndŭ porunca luĭ Faca, lucru în potriva obiceiuluĭ şi a poruncĭ domnescĭ, am ḑisŭ acelorŭ trămişĭ, că nu se póte acésta ca să scaḑŭ eŭ cinstea şi puterea luminateĭ cărţeĭ Mărieĭ Tale, ce mi s'aŭ datŭ pentru acéstă slujbă, cu porunca luĭ Faca, ce o avea la mână; eĭ de locŭ aŭ începutŭ a mĕ înjură, a mĕ ocărî, de puţinŭ a rĕmasŭ să nu se facă pri-

(1) Cod. XXIII, fila 28.

www.dacoromanica.ro

mejdie, lucru de mirare la totŭ norodulŭ têrguluĭ. Pentru care mĕ rogŭ mileĭ Mărieĭ Tale să se trimită unŭ mumbaşirŭ, omŭ domnescŭ, ca să se facă cercetare în faţa loculuĭ, în frica luĭ Dumneḑeŭ, de dumné-luĭ Stolniculŭ Drăghicénu Oteteleşanu, şi de dumné-luĭ Şĕtrarulŭ Nicolae Ispravnicŭ, şi împreună cu cercetarea să iea pe acelŭ vinovatŭ, ca să-mĭ aflu dreptatea dinaintea Mărieĭ Tale şi să nu rĕmâiŭ ruşinatŭ în fericitele ḑilele Mărieĭ Tale, care némulŭ meŭ acésta n'a păţit'o, căcĭ de erà să facă acésta Faca, trebuià, saŭ însuşĭ să mi-o fi scrisŭ, saŭ să mi-o fi spusŭ, iar să nu-şĭ pue feciorĭĭ a ocărî feciorĭĭ de boerŭ în mijloculŭ têrguluĭ, afsifisie luminateĭ poruncĭ Mărieĭ Tale; şi cum va fi mila Mărieĭ Tale. — 1793 Aprilie 28.

Robulŭ Mărieĭ Tale Toma Delénu, judecătorulŭ ot sud Oltŭ. (1)

Iŭ Alexandru Constantinŭ Moruzi Voevodŭ. Orênduimŭ Domnia Mea pe . . . . . să mérgă la judeţulŭ Oltulŭ, unde dimpreună cu Stolniculŭ Drăghicénu Oteteleşanu i cu Şĕtrarulŭ Nicolae Ispravnicŭ să făcă cercetare fórte cu amĕruntulŭ, acolo în faţa loculuĭ, prin doveḑĭ şi marturiĭ, carĭ se vorŭ fi întîmplatŭ, şi în ce chipŭ se va dovedì adevĕrulŭ să înştiinţeze Domnieĭ Mele înscrisŭ, sub iscăliturile câte treĭ, aşteptândŭ orênduitulŭ acesta acolo porunca Domnieĭ Mele de urmare.— 1793 Maiŭ 5. (2)

Procitŭ Vel Logofĕtŭ.

Pricina ce s'a întîmplatŭ la sud Oltŭ cu judecătoriĭ de acolo şi cu douĕ slugĭ ale ispravnicilorŭ

Prea Inălţate Dómne,

După jalba ce a datŭ Mărieĭ Tale Toma Delénu, judecătorulŭ dela acestŭ judeţŭ Oltŭ, arĕtândŭ cum că după Pascĭ, în sĕptĕmâna luminată, făcêndu-se bâlciulŭ sfîntuluĭ Gheorghe la Slatina, *a mersŭ a judecà pricinile ce se întîmplă în têrgŭ, şi viindŭ doĭ feciorĭ, slugĭ ale dumné-luĭ Ioanŭ Faca, i-aŭ ḑisŭ că eĭ aŭ a judecà, că sunt porunciţĭ de ispravniculŭ Faca, şi cerêndu-le porunca să o vaḑă, n'aŭ vrutŭ să o dee, fără de departe cetindu-o, a tras'o din mână să o vaḑă însuşĭ, ci de locŭ a începutŭ a-lŭ înjurà, a-lŭ ocărî, puţinŭ făcù a se face şi primejdie*, ni se poruncesce de către Măria Ta, ca să facemŭ cercetare fórte cu de-amĕruntulŭ aicĭ în faţa loculuĭ, prin doveḑĭ şi prin martoriĭ carĭ se vorŭ fi întîmplatŭ, şi în ce chipŭ vomŭ dovedì adevĕrulŭ, să însciinţămŭ Mărieĭ Tale sub iscăliturile a câte treĭ, aşteptândŭ cu Ţintilă

(1) Cod. XXIII fila 50 verso.
(2) Cod. XXIII, fila 51.

www.dacoromanica.ro

credinceriulŭ porunca Mărieĭ Tale de urmare; după luminată poruncă, aducêndŭ pe câţĭ-va din ceĭ ce s'aŭ întîmplatŭ, precum şi pe vameşĭ, unde faţă fiindŭ şi amîndouĕ părţile pîrîşulŭ şi pîriţiĭ, amŭ intratŭ în cercetarea pricineĭ şi ne adeverirămŭ într'acestaşĭ chipŭ: după ce Delénulŭ a mersŭ să caute pricinĭ de judecăţĭ, Vinerĭ după prânzŭ, aŭ mersŭ şi pîrîţiĭ, unŭ Preda Polcovniculŭ şi unŭ Teodosie Stegariu, orênduiţĭ de dumné-luĭ ispravniculŭ Ioanŭ Faca, prin răvaşiulŭ domnieĭ sale, care răvaşŭ s'a vĕḍutŭ de către Măria Ta; însă Stegariulŭ Teodosie, omŭ alŭ domnieĭ sale, iar Polcovniculŭ, omŭ alŭ dumné-luĭ Şĕtrariuluĭ Nicolae, căcĭ dumné-luĭ nu se aflà atuncĭ aicĭ, şi după ce aŭ mersŭ la *umbrarulŭ judecătoruluĭ*, nu l'aŭ găsitŭ la umbrarŭ, fiindŭ dusŭ la prăvălie, şi aŭ şeḍutŭ spre a căutà pricinile de judecată, şi fiind-că Delénulŭ le-a cerutŭ să le vaḍă porunca ce avea, Preda Polcovniculŭ nevrêndŭ să o dee, o citià singurŭ, şi aşà Delénulŭ i a tras'o din mână, iar Preda de locŭ a începutŭ a se gâlcevì şi a se îmbrânci, nevrêndŭ Delénulŭ să dee porunca, iară cela-laltŭ Teodosie Stegariulŭ nicĭ unŭ telŭ de gâlcévă n'a făcutŭ; şi aşà acelŭ Preda Polcovniculŭ a făcutŭ gâlcévă cu judecătorulŭ, atâtŭ sub umbrarŭ, câtŭ şi după ce aŭ scăpătŭ de ocamdată, ajungêndu-lŭ, a vrutŭ să-lŭ dee jos de pe calŭ, după cum de tótă curgerea pricineĭ maĭ pe largŭ va lua Inălţimea Ta pliroforie, din arĕtările celorŭ ce s'aŭ întîmplatŭ la acéstă pricină, carĭ arătărĭ, sub iscăliturile lorŭ, le trimisemŭ Inălţimeĭ Tale după poruncă.— 1793 Maiŭ 17.

AĭMărieĭ Tale pré plecate slugĭ, Drăghicénu Oteteleşanu Stolnicŭ, Nicolae Şĕtrariŭ, Ióchimŭ Ţintilă credinceru.

Iŏ Alexandru Constantinŭ Moruzi Voevodŭ. Câtŭ pentru Toma Delénulŭ, judecătorulŭ dela judeţulŭ Oltulŭ, fiindŭ-că nu şi-a purtatŭ harzulŭ cinsteĭ sale, ca unŭ judecătorŭ ce erà, adecă după ce aŭ vĕḍutŭ pe aceĭ gâlcevitorĭ, să se tragă să facă arĕtare către Domnia Mea, ci în potrivă urmândŭ, s'a înduplecatŭ gâlcevitorilorŭ, făcêndu-se singurŭ pricinuitorŭ de necinste în parte, îlŭ lipsimŭ Domnia Mea din judecătorie şi poruncimŭ orênduituluĭ mumbaşirŭ să-ĭ ieae porunca Domnieĭ Mele dela mânĭ să o aducă la Domnia Mea, şi ispravniciĭ, ca nisce următorĭ împotriva poruncilorŭ Domnieĭ Mele, la care nu puţinŭ se învinovăţescŭ, să dee amîndoĭ câte talere 50 trépădŭ mumbaşiruluĭ, iar pe Preda Polcovniculŭ, ca unulŭ ce aŭ rădicatŭ mâna asupra judecătoruluĭ celuĭ orênduitŭ de către Domnia Mea, să-lŭ rădice în fiare şi cu bună pază să-lŭ aducă aicĭ la Domnia Mea. 1793 Maiŭ 31. (1)

Vel Logofĕtŭ.

(1) Cod. XXIV, fila 176.

www.dacoromanica.ro

Prea Inălțate Dómne,

După luminata porunca Mărieĭ Tale, ce mi s'a datŭ, ca să cercetezŭ pentru judecătorulŭ de județŭ ce este datoria slujbeĭ luĭ, arĕtŭ Inălțimeĭ Tale, că însășĭ luminata carte a Mărieĭ Tale, ce are judecătorulŭ la mânele luĭ, care este trecută și în condica Divanuluĭ, cuprinde că judecătorulŭ să aibă a căută tóte pricinele de judecățĭ ale locuitorilorŭ cu bună cercetare, ca să le hotărască cu dreptate și să facă hotărîre în scrisŭ la mâna cuĭ se va cădé, iar pre ceĭ ce nu se vorŭ odihni să le dee la mână sorocŭ înscrisŭ cu ḑi orênduită, spre a veni la Divanŭ, iar împlinirea după hotărîre să o facă ispravniciĭ județuluĭ, la care împlinire să nu se amestece judecătorulŭ, cum nicĭ ispravniciĭ să nu se amestece la pricinĭ de judecățĭ a judecà, fără numaĭ judecătorulŭ, și ispravniciĭ județuluĭ să-lŭ cunóscă de judecătorŭ, și să dee mână de ajutorŭ cu ómenĭ de slujbă. Deosebitŭ am făcutŭ cercetare și întrebare altorŭ boerĭ bĕtrânĭ, carĭ aŭ stătutŭ în multe rênduri ispravnicĭ, și-mĭ arĕtară că ispravniciĭ nu potŭ a orênduì de sinele pe alțiĭ să caute pricinĭ de judecățĭ, fără de numaĭ pe judecătorulŭ, ce este orênduitŭ de Măria Ta; ci de vreme ce la acestŭ bâlciŭ se vede că ispravniciĭ, împotrivă urmândŭ, aŭ orênduitŭ pe ómeniĭ dumné-lorŭ să caute pricinĭ de judecățĭ, maĭ vêrtosŭ aflându-se facerea bâlciuluĭ acestuia în orașulŭ Slatina, unde este și șederea judecătoruluĭ și a ispravnicilorŭ, rĕmâne ca la acéstă pricină să se facă hotărîrea, după cum va fi buna voință a Inălțimeĭ Tale. — 1793 Maiŭ 30. (1)

Vel Logofĕtŭ.

Pitacŭ către boeriĭ judecătorĭ dela departamenturĭ, a căutà judecățile fără de prelungire și atâtŭ înaintea prânzuluĭ câtŭ și după prânzŭ să se strîngă.

Dumné-vóstre boerilorŭ judecătorĭ dela departamenturile de optŭ i de șépte și cremenalionŭ, fiind-că după trecerea acestorŭ sf. ḑile este voința Domnieĭ Mele de a se căuta judecățile fără de întârziere și zăbavă, iată vĕ poruncimŭ, ca de astăḑĭ înainte să aveți a vĕ strînge și a vĕ adunà fiteșcarele la departamentulŭ, ce este orênduitŭ de către Domnia Mea, atâtŭ de diminéță până la prânzŭ câtŭ și după prânzŭ, în tóte ḑilele de rêndŭ, fără

(1) Cod. XXIV, fila 177.

www.dacoromanica.ro

de a lipsì vre unulŭ, unde să aveţĭ a căutà pricinele de judecăţĭ ale noroduluĭ, ce vi se orênduescŭ de către Domnia Mea, hotărîndu-le după dreptate şi fără de prelungire, ca să nu se zăbovéscă norodulŭ, perdêndu-şĭ vremea din pricina acésta, maĭ vîrtosŭ acum când este vremea lucruluĭ, urmândŭ după povăţuirile şi voinţa Domnieĭ Mele, ce vĕ este sciută. — 1793 Maiŭ 5. (1)

Procit. Vel Logofĕtŭ.

Publicaţiĭ la tóte judeţele şi la Caimacamŭ pentru vînḑărĭ, foĭ de zestre dieţĭ, schimburĭ, a se trece în condicĭ, din 15 Iunie 1793.

Pentru vînḑările lucrurilorŭ nemişcătóre, adecă moşiĭ, viĭ, locurĭ, nămestiĭ şi pentru Ţiganĭ, carĭ prin zapise facŭ uniĭ cu alţiĭ, cum şi pentru alte aşezămînturĭ în scrisŭ saŭ în schimburĭ i pentru dieţĭ şi foĭ de zestre, că fiindŭ neobicĭnuiţĭ locuitoriĭ ţĕreĭ aceştia a-şĭ face acele zapise şi sineturĭ cu siguranţa şi cu orênduiala cea cuviinciósă, prin sciinţă de dregătorĭ aĭ loculuĭ, trecute în condicile judeţuluĭ, adeverite cu iscăliturile dregătorilorŭ şi a condicaruluĭ, pururea vedemŭ dintr'acésta în Divanulŭ domnescŭ pricinĭ şi judecăţĭ, uniĭ tăgăduindu-şĭ zapisele lorŭ cu totulŭ, alţiĭ că sunt iconomicóse, alţiĭ că s'a perdutŭ zapisulŭ, şi alţiĭ din ceĭ ce ar avé protimisisŭ la acele lucrurĭ, că n'aŭ sciutŭ când s'a făcutŭ acelŭ zapisŭ de vînḑarea lucruluĭ nemişcătorŭ, şi cu acésta cumpĕrătorulŭ pătimesce, umblândŭ prin judecăţĭ, şi Divanulŭ, descalipsindu-se a da credinţă la acelŭ felŭ de zapise i sineturĭ neadeverite, face trebuinţă a se aduce la judecată după depărtate locurĭ, în cale îndelungată, pe celŭ ce aŭ scrisŭ zapisulŭ şi pre ceĭ ce se vĕdŭ iscăliţĭ marturĭ într'însulŭ, ca să se întrebe şi să se mărturisésca la judecată, ridicându-ĭ de pe la munca şi hrana lorŭ, şi aşà curge orênduială pricinuitóre, cum ḑicemŭ, de necontenite judecăţĭ.

Domnitorulŭ amintesce, că pentru a lipsì acestŭ inconvenientŭ, sunt instituiţĭ condicariĭ de judeţe cu léfă şi scutelnicĭ din visterie, cărora li s'aŭ datŭ pe largŭ povăţuirĭ. «Decĭ, pentru ca să se desveţe fieş-care de acéstă rea obicinuinţă şi ca să scie de a urmà de acum înainte şi a o păzì acésta ca o pravilă a ţĕreĭ, iată cu hotărîre ḑicemŭ: orĭ ce sinetŭ saŭ zapisŭ, făcutŭ într'acéstă vreme, care nu va fi scrisŭ şi trecutŭ în condica judeţuluĭ, cu orênduiala ce maĭ jos vĕ arĕtămŭ, nu va fi ţinutŭ în sémă şi ca o hârtie albă se va socotì. Pentru care vĕ poruncimŭ straşnicŭ să aveţĭ a da în

(1) Cod. XXIII, fila 47, verso.

www.dacoromanica.ro

scire acésta tuturorŭ de obște, nu numaĭ locuitorilorŭ celorŭ proștĭ, cĭ și celorŭ maĭ cu deosebită stare, cetindŭ însușĭ cartea acésta a Domnieĭ Mele întru auḑulŭ tuturorŭ prin bisericĭ, la ḑilele sĕrbătorilorŭ, prin têrgurĭ, prin orașe și prin tóte satele, ca fieș-care de acum înainte să scie să fie amîndouĕ părțile față la scaunulŭ isprăvnicescŭ, unde este și condica; să arate zapisulŭ vînḑăreĭ, așezămîntulŭ, schimbulŭ, diata saŭ fóia de zestre, pe care să nu vĕ puneți așà numaĭ decât a o da la condică să se trécă, ci întâĭ să cercetațĭ aceea vînḑare saŭ așezămîntŭ, de este adevĕratŭ? de este prin scirea rudelorŭ și a vecinilorŭ? de este lucrulŭ acela bunŭ și dreptŭ fără de pricină alŭ aceluia ce-lŭ vinde? de este tocmélă și dare de banĭ adevĕrată, fără de vicleșugŭ? de nu este vre o iconomie? pliroforisindu-vĕ din însușĭ graiulŭ aceluia ce dă zapisŭ și alŭ aceluia ce face diata saŭ fóia de zestre, și așà fiindŭ adevĕratŭ, să-lŭ adeveriți și d-vóstre, să se trécă în condica județuluĭ de rêndŭ, în care să iscălésca condicarulŭ cu numele luĭ, puindŭ *listulŭ* saŭ numĕrulŭ într'însulŭ, și acestŭ felŭ de zapise și sineturĭ se vorŭ crede de adevĕrate la Divanulŭ Domnieĭ Mele și va fi o lesnire de unŭ folosŭ și celuĭ ce din vre o întîmplare va rĕpune acelŭ sinetŭ, că pururea se va găsi în condică și va avé asemenea ținere în sémă. Insă cu acésta să nu facă cum-vașĭ vre unŭ catahrisisŭ trebeĭ, a necăji, a zăbovi pe ceĭ ce vinŭ cu sineturile la condică, saŭ a-lŭ cheltui condicarulŭ cu cerere de vre unŭ havaetŭ maĭ multŭ decât este hotărîtŭ cu o para; și dintr'acestŭ felŭ de discoliĭ veți fi pricină de a nu intrà în faptă acéstă bună orênduială și de a nu-șĭ puté vinde cine-vașĭ lucrulŭ sĕŭ cu lesnire, că tórte ne vomŭ turburà; ci ferindu-vĕ de urmare împotrivă, să vĕ siliți de a intrà la nizamŭ tréba acésta cu urmare în faptă, de a se păzi pururea și în tótă vremea, și să avemŭ rĕspunsŭ.»

Asemenea pitacŭ s'aŭ făcutŭ și către Mitropolitulŭ, ordonândŭ să fie cetitŭ pe la bisericĭ după leturghie, ca să scie locuitoriĭ a merge la departamentŭ cu actele lorŭ.

S'a maĭ făcutŭ totŭ asemenea pitacŭ și către Spătarŭ și Aga, ca și eĭ să dea de scire la obște a merge cu actele lorŭ la departamenturĭ. Totŭ asemenea s'aŭ scrisŭ și la departamentele de 8 și de 7, ca să cerceteze actele de natura maĭ sus indicată, «și fiindŭ după cuviință, să le trécă în condică.»

Pitacŭ către boeriĭ judecătorĭ dela departamentulŭ de 8 și de 7, pentru a iscălì anaforalele judecăților cu toții.

D-vóstre boerilorŭ judecătorĭ dela departamenturile amîndouĕ de 8 și 7, făcêndŭ Domnia Mea perierghia anaforalelorŭ, carĭ esŭ dela acele de-

www.dacoromanica.ro

partamenturĭ, vedemŭ unele numaĭ cu câte 3, 4 iscăliturĭ, altele numaĭ cu câte 2, în vreme ce Domnia Mea avemŭ întocmite și încheete aceste departamenturĭ cu tóte orênduitele *persónelorŭ* lorŭ; pentru care iată vĕ poruncimŭ straşnicŭ, ca de acum înainte să nu se întîmple a maĭ vedé anaforale saŭ cărțĭ de judecată cu pitacurĭ lipsă, făr de iscăliturile tuturorŭ, ci la fieș-care pricină ce se caută în departamentŭ să aibă datoria toțĭ judecătoriĭ a iscăli; saŭ de are vre-unulŭ cuvîntulŭ sĕŭ deosebitŭ, să aibă a arĕtà în scrisŭ pentru ce n'a iscălitŭ. Și dumné-ta Vel Logofete, să rênduescĭ cu acéstă poruncă a Domnieĭ Mele unŭ Logofĕtŭ, să mérgă să o cetescă întru auḑulŭ tuturorŭ, și să îngrijescĭ a se urmà bună orênduială, precum poruncimŭ. — 1793 Augustŭ 23. (1)

Vel Logofĕtŭ.

Pitacŭ la N. Hangerlăŭ Vel Hatmanŭ, Caimacamulŭ Craioveĭ, și la boeriĭ judecătorĭ dela Divanulŭ de acolo, din 25 Martie 1794.

Vĕ facemŭ în scire pentru rêndulŭ judecățilorŭ norodului de obște, care este trĕba cea d'întâĭ și datoria fiește-căruia dregătorŭ, că Domnia Mea pe lângă tóte altele, câte suntemŭ însărcinațĭ, nu lipsimŭ trĕba judecățilorŭ a o căutà pe tóte orênduitele ḑile de Divanŭ, cu osîrdie, și a stà câte 3 și câte 4 cĕsurĭ de rêndŭ, ca să iea sfârșitŭ a fiește-căruia pricină, voindŭ mântuirea și dreptatea norodului. Așișderea și jălbile fieș-căruia, pe tótă vremea și totŭ cĕsulŭ, fără de pregetare amŭ ascultatŭ, câtŭ și rĕspundemŭ la fieș-care în parte; precum și la Logofeția Divanuluĭ Domnieĭ Mele, asemenea poruncĭ avemŭ date pentru scrisulŭ și isprăvitulŭ în grabă și făr de zăbavă a hotărîrilorŭ, a poruncilorŭ și a orĭ ce buiurdismă a Nóstră, căutândŭ trĕba acésta ḑiua și nóptea, pe tóte ḑilele de rêndŭ, nesuferindŭ a vedé pe ceĭ ce aŭ jălbĭ și pricinĭ de judecățĭ zăbovindu-se și așteptândŭ cu ḑile îndelungate sĕvêrșirea pricinilorŭ lorŭ, fiind-că acésta fórte Ne turbură. Decĭ, când Noĭ acésta urmămŭ și o facemŭ fără de pregetare, cu câtŭ maĭ vîrtosŭ se cade dumné-vóstre, boerilorŭ și dregătorilorŭ Domnieĭ Mele, care vĕ avemŭ orênduițĭ judecătorĭ, nu numaĭ a vĕ adunà pe tóte ḑilele trebeĭ, după datoria slujbeĭ, toțĭ la Divanŭ, în vremea și la cĕsulŭ celŭ orênduitŭ de diminéță, făr de a lipsì vre unulŭ, când nu are pricină vrednică de vre o neputință, ce și a stà napristanŭ dimpreună toțĭ, căutândŭ judecățile norodului cu luare aminte și cu osîrdie, până la vremea cea

(1) Cod XXIII, fila 124 verso.

www.dacoromanica.ro

orênduită; și când sunt judecățile multe, să nu pregetați a vĕ ridică și a lăsà omenii să-și cheltuiască vremea munceĭ lorŭ așteptândŭ din ḑi în ḑi, pentru că de a pătimi norodulŭ din pricina întârḑireĭ și a nesilinţeĭ divanițilorŭ la trĕba judecățilorŭ, acésta măcar că nu nădăjduimŭ Domnia Mea ca să auḑimŭ dela dumné-ta, Caimacamule, și dela dumné-vóstre, boerilorŭ Domnieĭ Mele, ce vĕ avemŭ rênduiți judecătorĭ la Divanŭ; dar cu tóte acestea, când se va întîmpla a o auḑi, să sciți că tare Ne vomŭ scârbi și Ne vomŭ turbură. Precum și la răvașele de jălbĭ, carĭ se cetescŭ și se buiurdisescŭ de dumné-ta, Caimacamule alŭ Craioveĭ, asemenea să fiĭ făr de pregetare, precum și dela departamenturile judecățilorŭ de acolea, să daĭ dumné-ta, Caimacamule, poruncile Domnieĭ Mele strașnice pentru acésta, ca fieș-care judecătorŭ la departamentulŭ sĕŭ, adunându-se nelipsitŭ pe tóte ḑilele, să caute trĕba ce sunt orênduiți, cu silință, iăr de pregetare, nelăsândŭ să rĕmâie de a doua ḑi și de a treia ḑi trĕba, care este astăḑĭ de a o căutà, nicĭ zăbovindŭ hotărîrile și isbrănirile cu ḑile îndelungate, ci să se siléscă cu toțiĭ dimpreună pentru izbrănirea și îndestularea în grabă a celorŭ ce aŭ dreptate, făr de a-ĭ necăji și a-ĭ prelungi cu ḑile îndelungate. Osebită poruncă să daĭ dumné-ta, Caimacamule, și logofețilorŭ alŭ 3-lea, cum și logofețilorŭ dela Divanŭ și dela departamenturĭ, ca fieș-care la slujba lorŭ să nu facă cusururĭ cu a zăbovi scrisulŭ cărților anaforalelorŭ după hotărîrile ce se facŭ, la care anaforale și cărțĭ de judecată, pitacurĭ, socotelĭ și orĭ ce se facŭ dela Divanŭ poruncimŭ dumni-tale, Caimacamule, ca după orênduiala și nizamulŭ ce v'amŭ datŭ aicĭ pentru rêndulŭ obicinuituluĭ havaetŭ alŭ scrisuluĭ Logofĕtuluĭ, ca să nu se facă catahrisisŭ și să se păzéscă buna orênduială, să însemnezĭ cu condeiulŭ Domnieĭ tale dedesuptŭ, ceea ce este cu cale a da celŭ ce a câștigatŭ dreptatea, păzindŭ drĕpta mĕsură după ființa și felurimea pricineĭ. Așișderea și la departamenturĭ să se urmeze: celŭ I-iŭ dintre judecătorĭ să însemneze în fieș-care carte havaetulŭ Logofĕtuluĭ. Și așà să curgă trĕba cu lesnire, făr de zăbavă și cu dreptate, după cum poruncimŭ, și fițĭ sănătoșĭ. — 1794 Martie 25. (1)

Carte la ispravnicĭ, din 10 Ianuarie 1794, contrasemnată de Vel Logofĕtŭ.

Ne-amŭ însciințatŭ Domnia Mea, cum că la trĕba condiceĭ județuluĭ, care o avemŭ Domnia Mea orênduită cu Logofĕtŭ condicarŭ într'adinsŭ

(1) Cod. XXIII, fila 226, verso.

www.dacoromanica.ro

se face multŭ cusurŭ, neurmându-se ponturile şi povăţuirile Domnieĭ Mele, carĭ pe largŭ şi cu bună orênduială sunt coprindĕtóre prin cărţile Domnieĭ Mele de condicărie, ce le aŭ orênduiţiĭ condicarĭ în mânele lorŭ, spre a se trece adică într'însa tóte poruncile Domnieĭ Mele, câte vi le trimitemŭ, orĭ pentru nizamurĭ orĭ pentru rênduelĭ în judeţe, orĭ pentru alte trebuincióse pricinĭ deobşte şi în parte, carĭ sunt numite în domnésca nóstră carte; încă suntemŭ la îndoială că de locŭ nu va fi avêndŭ judeţulŭ condică, în vreme ce nicĭ isvódele, ce sunteţĭ poruncţĭ a trimite pe tótă luna după condică de pricinile judecăţilorŭ ce se caută acolo la judeţŭ, nu vinŭ la logofeţia Divanuluĭ Domnieĭ Mele; pentru care *vomŭ* Domnia Mea să Ne însciinţaţĭ de este acésta din lenevirea şi nepurtarea de grijă a condicaruluĭ, că nu face slujba luĭ cum este orênduitŭ, saŭ din pricina a în suşĭ d-vóstre ispravnicilorŭ, că nu sunteţĭ următorĭ a da tóte poruncile câte vĕ vinŭ şi orênduelile să le trécă în condică; de care să sciţĭ că trêba acésta, ca la unŭ lucru de mare trebuinţă şi de o bună orênduială ce este, o ceremŭ Domnia Mea să se urmeze făr de cusurŭ şi întru tóte câte se cuprindŭ pe largŭ în domnescile nóstre cărţĭ de condicărie. Orĭ ce poruncĭ domnescĭ vi se trimitŭ dela Divanŭ orĭ dela Visterie pentru nizamurĭ, pentru orênduelĭ, dimpreună cu cislele ce faceţĭ d-vóstre în judeţŭ, de orĭ ce trebuinţă, cum şi aşezăminte şi vîndărĭ, zălogirĭ şi orĭ ce, tóte aceste să le daţĭ să le trécă în condică după orênduială, de care şi aşteptămŭ după acésta să Ne pliroforisimŭ în urmă de urmarea d vóstră în faptă, prin trimişiĭ noştri într'adinsŭ, carĭ vorŭ luà făr de veste condica judeţuluĭ, ca să o paravalisimŭ aicĭ cu câte cărţĭ şi poruncĭ sunt date de la Divanŭ şi dela Visteria Domnieĭ Mele până acum de orĭ ce trébă, să vedemŭ apoĭ şi urmările d-vóstre, de sunt trecute tóte în condică saŭ nu, cum şi verĭ-ce pricină de judecăţĭ; şi când nu le vomŭ găsi tóte scrise de rêndŭ, să sciţĭ că nu vomŭ trece cu vederea nicĭ decum cusurulŭ acesta, în vreme ce Domnia Mea, pentru o bună rênduială ca acésta şi pentru folosulŭ şi pentru binele, care pricinuesce cu acestŭ mijlocŭ la pricinile norodulŭĭ deobşte, cheltuimŭ dela Visteria Domnieĭ Mele leĭ îndestulate la condicarĭ şi scutelnicĭ, osebĭ de havaetŭ ce aŭ, şi negreşitŭ vomŭ pedepsi straşnicŭ pe acelŭ vinovatŭ. Să sciţĭ şi acésta, că condicarŭ străinŭ de altŭ judeţŭ nu suferimŭ Domnia Mea a fi, ci însuşĭ din pămîntenii de acolo, şedătorĭ şi locuitorĭ aĭ aceluĭ judeţŭ, logofĕtŭ harnicŭ, practicosŭ *vomŭ* Domnia Mea, ca pururea dintr'aceştia să fie rênduiţĭ condicarĭ la judeţulŭ sĕŭ. Lângă acésta să sciţĭ şi pentru judecătorulŭ judeţuluĭ, că nu este slobodŭ numaĭ cu scirea şi voia isprăvnicéscă a lipsi din trêba judecătorieĭ şi a merge cu pricină de trêba sa la altŭ judeţŭ, saŭ a se afla şedătorŭ într'altŭ judeţŭ, ci judecătorulŭ să se afle nelipsitŭ la

www.dacoromanica.ro

judeţulŭ unde este rênduitŭ şi la locŭ sciutŭ, ca şi jăluitoriĭ să scie unde să tragă şi unde să-lŭ caute şi trêba judecăţilorŭ să se caute necontenitŭ: iar când va avê trebuinţă de a merge unde-vaşĭ într'altŭ judeţŭ, va însciinţà prin d-lorŭ veliţiĭ Logofeţĭ aicĭ la Domnia Mea, şi cu scirea şi porunca Domnieĭ Mele va face urmare. Peste aceste tôte, maĭ vedemŭ la pricina sorócelorŭ, celorŭ ce se judecă acolea, unŭ cusurŭ, că nu se urmêză porunca, care tot-deauna este dată, spre a da adecă ispravniciĭ saŭ judecătorulŭ la toţĭ ceĭ ce n'aŭ rĕmasŭ odihniţĭ pe judecata de acolea şĭ se cerŭ la Divanŭ, sorocŭ în scrisŭ cu ḑi orênduită, când s'aŭ pusŭ amînunorŭ părţilorŭ sorocŭ să se afle la Divanŭ, şi pururea Ne supĕrămŭ dintr'acêsta, când vedemŭ pe jeluitorŭ întorcêndu-se în deşertŭ, făr de nicĭ o luminare şi dovadă în scrisŭ dela dumnê-vóstre, saŭ dela judecătorŭ; încă uniĭ Ni se jeluescŭ că aŭ venitŭ cu porunca Domnieĭ mele la dumnê-vóstre de v'aŭ arĕtat'o, şi nicĭ o căutare nu aţĭ făcutŭ pricineĭ avêndŭ şi chiar porunca Nóstră în mânele luĭ, lucru care ne turbură, în vreme ce Domnia Mea pentru acêsta avemŭ orênduiţĭ într'adinsŭ judecătorĭ, osebiţĭ de ispravnicĭ, cu lefĭ din Visteria Domnieĭ Mele, ca să curgă cu lesnire şi făr de zăbavă căutarea pricinilorŭ de judecăţĭ ale norodulŭĭ, să nu-şĭ piarḑă locuitoriĭ vremea, ducêndu-se şi viindŭ de câte 2, 3 orĭ. Dreptŭ aceea poruncimŭ, ca nu numaĭ să lipsêscă acestŭ cusurŭ şi a fieşte-căruia pricină să se caute, ci şi când vinŭ locuitoriĭ orĭ către dumnê-vóstre saŭ către judecătorĭ cu porunca Nóstră de aicĭ, orĭ fără de poruncă, să-ĭ primiţĭ cu faţă blândă, să căutaţĭ pricinile lorŭ cu luare aminte şi pe celŭ cu dreptŭ să-lŭ îndestulaţĭ, cum şi pe celŭ ce n'are dreptate să-lŭ faceţĭ cu cuvîntulŭ să înţelêgă şi însuşĭ elŭ, fără de alte dojenĭ saŭ ocărĭ, avêndŭ fieş-care judecătorŭ cugetulŭ sĕŭ şi mânele sale în totŭ chipulŭ curate şi chibzuindu-şĭ mintea cu scumpĕtate, să nu greşêscă la hotărîrea dreptăţeĭ, nu numaĭ la pricinĭ marĭ ci şi la cea maĭ mică şi la toţĭ într'unŭ chipŭ, că dreptatea şi judecata luĭ Dumneḑeŭ este una şi la toţĭ într'unŭ felŭ; nicĭ să se prelungêscă ómeniĭ cu pricinile de judecăţĭ cu ḑile îndelungate, perḑêndu-şĭ vremea la curtea ispravnicilorŭ şi a judecătoruluĭ, fiind-că după cum ḑicemŭ, pentru aceea avemŭ judecătorŭ osebitŭ orênduitŭ numaĭ pentru acêstă trêbă, ce încă şi buna cuviinţă trebue a se păzi în césulŭ ce se caută judecăţile. Aşişderea şi ceĭ ce aŭ a face *apelaţie* la Divanŭ pentru datoriĭ şi pricinĭ de judecăţĭ, să nu se ţie închişĭ la grosurile dumné-vóstre, ci de este în bănuială că va dosi şi nu va veni la sorocŭ, să se dea pe chezăşie, ca să fie slobodŭ a veni la Divanulŭ Domnieĭ Mele. Tôte acestea câte poruncimŭ într'acêstă carte şi câte se cuprindŭ în cărţile condicarilorŭ, să le arĕtaţĭ şi să le faceţĭ cunoscute şi judecătoruluĭ precum şi condicaruluĭ, ca să le urmeze negreşitŭ. După ce veţĭ ceti atâtŭ dumné-vóstre şi jude-

www.dacoromanica.ro

cătorulŭ i condicarulŭ cartea acésta, poruncimŭ să se trécă şi în condica judeţuluĭ întrégă, şi să avemŭ rĕspunsŭ. — 10 Ianuarie 1794. (1)

Vel Logofĕtŭ.

Pitacŭ din 20 Decembre 1795 către starostea de negustorĭ.

Vĕḑêndŭ Domnitorulŭ reclamaţiĭ dela uniĭ şi alţiĭ, rude şi vecinĭ, aĭ lucrurilorŭ nemişcătóre, ce se vîndŭ la mezatŭ, cum că n'aŭ avutŭ scire deşi vînḑarea se face în sorocŭ de 40 ḑile, în care timpŭ bine potŭ aflà despre ḑiua vînḑăreĭ, totuşĭ Domnitorulŭ dă nizamulŭ, că de astăḑĭ înainte, când starostele va primì poruncă să vînḑă la mezatŭ moşiĭ saŭ viĭ saŭ altŭ acaretŭ de afară, starostele să fie datorŭ a da de scire şi ispravnicilorŭ judeţuluĭ, în care se află proprietatea pusă la vînḑare, arĕtându-le preţulŭ ce a eşitŭ aicĭ cu numirea lucruluĭ şi alŭ stăpânuluĭ, ca să facă şi ispravniciĭ publicaţiĭ acolo în judeţŭ la vecinĭ, la rude şi la toţĭ câţĭ vorŭ vré să fie muşteriĭ, de care să se céră însciinţare isprăvnicéscă în scrisŭ, cum că s'aŭ datŭ de scire tuturora, arĕtândŭ şi de a datŭ cine-va de acolo asupra mezatuluĭ saŭ nu, ca să se aibă acestŭ sinetŭ de siguranţă la stărostie, să nu se găséscă în urmă starostele la vre unŭ cusurŭ, ca unŭ lucru ce asupra anaforalelorŭ stărostieĭ se dă domnescile întăriturĭ. Dreptŭ aceea să se urmeze de acum înainte precum se poruncesce. (2)

Publicaţie la tóte judeţele şi la Caimacamulŭ, ca să nu se tragă nimenĭ prin judecăţĭ dela Aprilie 15 până la Maiŭ 15, după obiceiŭ, şi la aceste sfinte ḑile să-şĭ caute de sufletŭ.

A. Moruzi poruncesce ca în soroculŭ acesta de o lună, dela 15 Aprilie la 15 Maiŭ, să nu fie traşĭ prin judecăţĭ, fiindŭ acum vremea a totŭ lucrulŭ pămîntuluĭ; şi maĭ vîrtosŭ că se apropie şi sĕptĕmâna patimilorŭ şi sf. sĕrbătorĭ a Inviereĭ Domnuluĭ, «când pe lângă tréba caseĭ şi a lucruluĭ pămîntuluĭ, trebue totŭ creştinulŭ să caute şi de ale sufletuluĭ, să urmeze la sfintele bisericĭ, la ispovidanie şi la grijanie, până ce va trece acéstă vreme de lucru şi apoĭ după sfintele sĕrbătorĭ, iarăşĭ este slobodŭ fieş-carele a-şĭ căutà pricinile de judecăţĭ şi jălbile lorŭ.» Domnitorulŭ po-

(1) Cod. XXIII, fila 192.
(2) Cod. XXIX, fila 137 verso.

www.dacoromanica.ro

runcesce ispravnicilorŭ a însciinţà din vreme despre acésta pre toţĭ deobşte. Poruncesce asemenea şi judecătorilorŭ judeţuluĭ, «să căutaţĭ să isbrăniţĭ şi să sĕvêrşiţĭ pricinile celorŭ ce aŭ intratŭ în judecăţĭ, ca să-ĭ sloboḍiţĭ şi să le daţĭ drumulŭ pe la casele lorŭ; însă cu acéstă pricină, să nu goniţĭ fără de ispravă a maĭ isbrăni pricinile lorŭ acum, ci să staţĭ a le căutà, a le sĕvêrşì şi aşà să le daţĭ drumulŭ..... ci dar aşà să urmaţĭ şi s'avemŭ rĕspunsŭ.» — 1793 Aprilie 2. (1)

Publicaţie la tóte judeţele şi la Caimacamŭ pentru curmarea judecăţilorŭ în vremea culesuluĭ viilorŭ.

Dumné-vóstre, ispravnicilorŭ ot sud . . . . . sănătate! vĕ facemŭ în scire că într'acéstă vreme când sunt culesulŭ viilorŭ, culesulŭ porumburilorŭ şi arăturilorŭ, obicĭnuitŭ şi de trebuinţă este a se preacurmà pricinile de judecăţĭ până la sfîrşitulŭ luĭ Octomvre, după ce ne pliroforisimŭ şi din condicele Divanuluĭ de acésta, pentru ca să-şĭ pótà căutà fieş-care de aceste agoniselĭ. Decĭ vĕ poruncimŭ Domnia Mea, ca să însciinţaţĭ la toţĭ deobşte, ca să scie fieş-care că într'acestŭ sorocŭ nimenĭ nu are a se trage în judecăţĭ, spre a nu se trepĕdà în zadarŭ cu venirea pe la Divanŭ; şi aşà să urmaţĭ şi dumné-vóstre, ca să nu ridicaţĭ pe nimenĭ dela tréba lorŭ într'acestŭ sorocŭ; afară numaĭ din pricinile de eglimatica, carĭ în tótà vremea aŭ a se căutà. Pentru care amŭ datŭ poruncile Domnieĭ Mele şi acĭ la tóte judecătoriile. — 1793 Septembre 17. (2)

Asemenea publicaţiĭ s'aŭ făcutŭ şi pe létulŭ 1794 Septembre 1.

Pitacŭ la tóte tribunalele, din 3 Aprilie 1795, ca dela 15 Aprilie până la 15 Maiŭ să nu fie chemaţĭ săteniĭ la judecăţĭ, ca să-şĭ pótà căutà de aratŭ porumbŭ, de meiŭ şi a-şĭ cătà de lucrulŭ viilorŭ, şi maĭ vîrtosŭ să nu fie aduşĭ în Bucurescĭ, unde s'aŭ însemnatŭ năprasnica bólà a ciumeĭ. (3)

Circulară la 17 judeţe, din 31 Maiŭ 1795, pentru contenirea judecăţilorŭ dela 15 Iunie până la sfîrşitulŭ luĭ Iulie, *după obiceiulŭ vechiŭ*, şi maĭ alesŭ acum din causa ciumeĭ «şi maĭ vîrtosŭ şi rodurile pămîntuluĭ fiindŭ es timpŭ maĭ timpuriĭ,» ca să-şĭ caute ţĕraniĭ de sapa porumbuluĭ, de rodulŭ buca-

(1) Cod. XXIII, fila 28 verso.
(2) Cod. XXIII, fila 144, verso.
(3) Cod. XXIX, fila 37 verso.

www.dacoromanica.ro

telorŭ şi de trebuinţa pluguluĭ, şi să dea drumulŭ tuturorŭ ţĕranilorŭ să se ducă pe la casele lorŭ, dacă sunt prin oraşele judeţelorŭ aduşĭ. (1)

Pitacŭ la ispravnicĭ, din 28 Maiŭ 1796, că isprăvniceiĭ moşiilorŭ, fără învoirea stăpânilorŭ acelorŭ moşiĭ, de acum înainte să nu pótă singurĭ arendà venituri de ale moşieĭ, până nu vorŭ avé declaraţiunea în scrisŭ a stăpânuluĭ moşieĭ cum că învoescŭ asemenea arendărĭ, ca să lipséscă pricinĭ de judecăţĭ.

Din anaforaua luĭ Dumitrache Cluceru şi Şerbanŭ Andronescu Sĕrdarulŭ, dela 13 Septembre 1795, se vede că din vechime dela logofeţia domnéscă se rênduià câte unŭ logofĕtŭ la trebile puşcărieĭ. Acela ascultà judecăţile în departamentŭ, scrià examenele, anaforalele, cetea condica înaintea Domnuluĭ, căutà şi trebilorŭ ţigănieĭ domnescĭ, la armăşie. Acestŭ funcţionarŭ avea léfă fixă dela visterie, dar şi următórele venituri:

5 parale pe anŭ de totŭ numele birniculuĭ Ţiganŭ.

20 parale de totŭ vinovatulŭ sloboḑitŭ din temniţă cu poruncă domnéscă, cu glóbă.

20 parale dela totŭ vătafulŭ de Ţiganĭ, când i se dă carte de vătăşie.

Alexandru Ipsilante a ridicatŭ la 1 ortŭ (10 parale) venitulŭ logofeţeluluĭ dela Ţiganĭ domnescĭ.

Michaiŭ-Vodă Suţulŭ a dispusŭ ca logofeţelulŭ datŭ pe séma puşcărieĭ să fie dintre logofeţiĭ alŭ 3-lea aĭ Divanuluĭ, ce se cinstescŭ cu îmbrăcare de caftanŭ. (2)

Pitacŭ la Logofeţiĭ de Ţéra-de-sus şi de jos. Li se poruncesce ca unulŭ din eĭ să însemneze cu propria scrisóre sub fie-care anafora, carte do judecată, orĭ pitacŭ, havaetulŭ scrisuluĭ cu mĕsură dréptă, «iar la departamentulŭ de 8 Clucerulŭ Dumitrache Fotache şi la departamentulŭ de 7 Clucerulŭ Constantinŭ Baratovlu, cum şi la departamentulŭ de criminalionŭ Clucerulŭ Dumitrache.»—17 Martie 1794. (3)

Pitacŭ la veliţiĭ boerĭ, din 9 Augustŭ 1793.

Cinstiţilorŭ şi credincioşĭ boerilorŭ aĭ Divanuluĭ Domnieĭ Mele, vrêndŭ Domnia Mea a se da unŭ nizamŭ în scrisŭ la avaeturile anaforalelorŭ saŭ cărţilorŭ de judecată, carĭ se facŭ la departamenturĭ i la d-vóstre veliţĭ

(1) Cod. XXIX fila 193.
(2) Cod. XXVIII fila 31, scara 8, care nu există în condică, nefiindŭ condica completă şi terminându-se la fila 60.
(3) Cod. XXIII, fila 222 verso.

www.dacoromanica.ro

boerĭ, câtŭ şi la domnescile nóstre întărirĭ şi hotărîrĭ, ca după madele să fie orênduitŭ în scrisŭ avaetulŭ logofeţilorŭ şi a canţilarieĭ, cum şi pentru zapcilîculŭ Divanuluĭ Domnieĭ Mele iarăşĭ să pue în scrisŭ madelele dela care este obiceiŭ a luà ḑeciuială şi madelele din carĭ aŭ a luà filodorimă şi câtŭ anume. Poruncimŭ dar ca, adunându-vĕ la unŭ locŭ, să socotiţĭ tóte felurile de madele şi să chibzuiţĭ cu dréptă mĕsură, după mărimea saŭ micşorarea madelelorŭ, avaetulŭ celŭ cuviinciosŭ alŭ logofeţilorŭ, alŭ canţelarieĭ şi a zapcilîculuĭ, şi orênduindŭ şi puindŭ în scrisŭ la fieş care felurime osebitŭ, să arĕtaţĭ Domnieĭ Mele pentru tóte anume. (1)

Pitacŭ la ispravniculŭ din Romanaţĭ, să cerceteze jalba boerinaşilorŭ mazilĭ, neguţătorilorŭ, breslelorŭ şi tuturorŭ locuitorilorŭ din Caracalŭ, «după cum şi prin cuvîntŭ ţi s'aŭ poruncitŭ de Domnia Mea, mergêndŭ la judeţŭ să aibĭ a face cercetare cu de-amĕruntulŭ, de s'aŭ cisluitŭ de către orênduitulŭ dumné-luĭ proim Caimacamŭ maĭ multŭ peste talerĭ 2.000, ce suntŭ sciuţĭ de Domnia Mea. Aşişderea să facĭ cercetare şi pentru jalba ce facŭ, cum că orênduitulŭ dumné-luĭ proim Caimacamŭ i-aŭ căznitŭ şi i-aŭ închisŭ la bezne, şi iarăşĭ să însciinţezĭ Domnieĭ Mele.» — 1794 Februarie 4. (2).

22 de mazilĭ (din Gorjŭ) s'aŭ jăluitŭ luĭ Vodă că li s'aŭ luatŭ talerĭ 242 de *trete* Logofĕtŭ din Craiova dela Divanŭ, şi talerĭ 105 de unŭ Comisulŭ Stanciulŭ dela sud Gorjŭ. Vodă scrie în 11 Octobre 1794 Caimacamuluĭ Hangerlăŭ Nicolae să cerceteze cine sunt aceia ce aŭ luatŭ banĭ dela jăluitorĭ? că li se cuvine «pedépsă cumplită, să-ĭ pue la strînsóre pe amîndouĭ ca să întórcă şi să-ĭ împlinéscă baniĭ îndoiţĭ, din care jumĕtate să se dea jăluitorilorŭ înapoĭ, iar îndoiala să-ĭ trimiţĭ dumné-ta aicĭ cu însciinţare la Domnia Mea. De care iată trămitemŭ Domnia Mea înadinsŭ şi mumbaşirŭ pe acestŭ zapciŭ, ce-ţĭ aduce acéstă domnéscă carte, cu care aşteptămŭ şi rĕspunsŭ.» — 1794 Octombre 11. (1)

Pitacŭ la Vel Logofĕtŭ de Ţéra-de-sus N. Filipescu.

«Fiind-că Ne-amŭ însciinţatŭ Domnia Mea dela boerĭ i judecătorĭ departamentuluĭ de optŭ pentru Nicolae Logofĕtŭ alŭ 3-lea din acelŭ departamentŭ, cum că nu se află cu paza cea cuviinciósă a datorieĭ slujbeĭ luĭ şi neurmândŭ după povăţuirile dumné-lorŭ, se face cusurŭ şi zăticnire ju-

(1) Cod. XXIII, fila 117 verso.
(2) Cod. XXIII, fila 203 verso.
(3) Cod. XXIII, fila 285.

www.dacoromanica.ro

decăţilorŭ şi celorŭ ce se judecă, îţĭ poruncimŭ Domnia Mea, ca în loculŭ luĭ să orênduescĭ pre Voiculŭ biv alŭ 3-lea Logofĕtŭ, ca să fie alŭ 3-lea Logofĕtŭ la acestŭ departamentŭ, căruia să-ĭ daĭ d-ta cuviinciósele povăţuirĭ, spre a sluji la acestŭ departamentŭ nelipsitŭ, fără de cusurŭ.— 1794 Noembre 25. (1)

Vel Logofĕtŭ.

Pitacŭ din 22 Decembre 1795 către Vel Armaşŭ, arĕtându-ĭ cu ce orênduială să se pue şi să se slobódă vinovaţiĭ dela puşcărie.

Omŭ, ce intră la puşcăria domnéscă, făr de poruncă cu pecete domnéscă să nu se slobódă, nicĭ măcar cu chezaşŭ câtŭ de vredniсŭ. Decĭ, fiind-că auḑimŭ cele împotrivă, iată că-ţĭ poruncimŭ Domnia Mea straşnicŭ să-ţĭ deschiḑĭ ochiĭ la acésta atâtŭ însuţĭ câtŭ şi toţĭ zapciiĭ ce se află la acea puşcărie, ca verĭ din ceĭ ce aducŭ de pe afară cu pricină de hoţie saŭ altă vinovăţie la puşcărie, verĭ din ceĭ ce se trimitŭ dela Spătărie saŭ Agie, verĭ de aicĭ din Bucurescĭ, dându-se dela judecată în puşcărie, fără de anaforaua judecăţeĭ departamentuluĭ buiurdisită de către Domnia Mea şi fără de poruncă domnéscă sub pecete, să nu cutezĭ nicĭ însuţĭ nicĭ ceĭlalţĭ slujbaşĭ nimenea a sloboḑi pe cine-va dela puşcărie, măcar şi chezaşŭ avêndŭ pe verĭ cine, saŭ şi nevinovatŭ pricinuindŭ că este, saŭ şi împăcăciune pricinuindŭ că a făcutŭ cu păgubaşiĭ; iarăşĭ judecata trebuesce să facă Domnieĭ Mele anaforaua şi cu porunca numaĭ a Domnieĭ Mele în scrisŭ sub pecete se va sloboḑi, iar într'altŭ chipŭ de se va face urmare împotrivă, să sciĭ că şi pentru însuţĭ, Vel Armaşŭ, şi pentru toţĭ ceia lalţĭ slujbaşĭ aĭ puşcărieĭ, care va face fapta acésta, pedépsa le va fi ocna negreşitŭ. Dreptŭ aceea, poruncimŭ Domnia Mea şi dumné-vóstre judecătorilorŭ departamentuluĭ de cremenalionŭ, ca să sciţĭ şi dumné-vóstre hotărîrea şi porunca acésta, spre a fi următorĭ pentru cine va fi a se sloboḑi din puşcărie, să faceţĭ arĕtare Domnieĭ Mele cu anafora în scrisŭ, să se buiurdiséscă de Noĭ cu pecete.

(1) Cod. XXIII, fila 298.
(2) Cod. XXIX, fila 138.

www.dacoromanica.ro

Pitacŭ către Spătarulŭ și către epistatulŭ Agieĭ, din 10 Aprilie 1796.

Vĕ facemŭ în scire că dintru'ntâĭ aŭ fostŭ dată porunca Domnieĭ Mele hotărîtă, ca omulŭ ce se trage la închisórea d-vóstre, pentru orĭ ce pricinĭ de judecăţĭ, saŭ la căpitanulŭ de Dorobanţĭ, să nu se ţie închisŭ necercetatŭ și nejudecatŭ, ci în sorocŭ de 24 ceasurĭ să se cerceteze, să i se caute judecata și să i se facă hotărîrea, ca orĭ să se slobódă de s'aŭ îndreptatŭ și n'aŭ rĕmasŭ datorŭ, saŭ cu cercetare și cu hotărîre de judecată fiindŭ trebuinţă se va închide; carele și când va ḑice că nu este mulţămitŭ cu hotărîrea judecăţeĭ, are voe a-șĭ face apelaţie la Divanulŭ Domnieĭ Mele și de aceea trebue cu chezașŭ să se slobóḑă dela încbisóre, ca să-șĭ facă apelaţie la Divanŭ. Dreptŭ aceea poruncimŭ Domnia Mea d-vóstre, ca acéstă orênduială să o păziţĭ și să o urmaţĭ negrețitŭ, atâtŭ d-vóstre câtŭ și căpitanulŭ de Dorobanţĭ, pentru că de vomŭ auḑì împotrivă, fórte ne vomŭ turburà. (1)

5 cărţĭ la 5 judeţe de peste Oltŭ, din 1795 Aprilie 10.

A. Moruzi amintesce anterióre circulărĭ, să nu se ţină maĭ multŭ de 3 saŭ 4 ḑile la închisóre ceĭ bănuiţĭ de hoţie, până a li se face *examenulŭ*; să nu cuteze slujbașiĭ, ce-ĭ aducŭ la isprăvnicie, a-ĭ sloboḑì prin mituire, până a nu-ĭ aduce la cercetarea isprăvnicéscă, «ci cu examenulŭ lorŭ să-ĭ trimiţă la dumné-luĭ Caimacamulŭ Craioveĭ, de unde aŭ a li se face orĭ îndreptarea lorŭ saŭ osînda prin hotârîrea Domnieĭ Mele.» Vodă poruncesce din noŭ să nu se ţină hoţiĭ pe la închisorĭ cu ḑile îndelungate, iar polcovniciĭ, căpitaniĭ, vătașiĭ de plaiŭ și poterașiĭ ce i-aŭ prinsŭ să nu-ĭ sloboḑă pentru interesŭ. (2)

Poruncă la Spătarulŭ Văcărescu, din 19 Iulie 1793.

Pentru Tudorŭ Polcovniculŭ ce aŭ prinsŭ unŭ hoţŭ dela Jilava și fără a se arĕtà cu împotrivire i-aŭ tăiatŭ capulŭ, cu pricină că ar maĭ fi fostŭ

(1) Cod. XXIX, fila 170.
(2) Cod. XXIX, fila 40.

www.dacoromanica.ro

prinsŭ şi aŭ scăpatŭ de la închisórea puşcărieĭ, trămiţêndu-se Spătaruluĭ atâtŭ însciinţarea ispravnicilorŭ de pricină, câtŭ şi zapisulŭ locuitorilorŭ de acolo că a fostŭ omŭ bunŭ celŭ tăiatŭ, să cerceteze dumné-luĭ Spătarulŭ cu amĕruntulŭ, când va venì acolo, şi fiindŭ aşà, să trămità pe Ţudorŭ dreptŭ la puşcărie. (1)

Carte domnéscă către Alex. Gherache, Caimacamulŭ Craioveĭ, din 18 Aprilie 1796, ordonându-ĭ să dea straşnică poruncă luĭ alŭ 2-lea Armaşŭ, să nu maĭ scape vinovaţiĭ din puşcărie, că la din contra acolo se va spânḑurà, spre pilda altorŭ dregătorĭ. (2)

Se constată prin anaforaua judecătorilorŭ din 22 Ianuarie 1796, că ceĭ carĭ se iartă de osînda ocneĭ sunt datorĭ a plăti talere 8, carĭ se chiamă *banĭ de uşe.* (3)

Pitacŭ din 13 Iulie 1796 către ispravniciĭ de peste Oltŭ.

«Ne-am însciinţatŭ Domnia Mea cum că grosurile isprávnicatuluĭ sunt pline de vinovaţĭ şi fără de a se trămite după orênduială la Divanulŭ Craioveĭ, după ce se ţinŭ ḑile îndelungate, se slobodŭ de către dumné-vóstre; pentru care vĕ poruncimŭ straşnicŭ. . . . .» să se păzéscă disposiţiunea, ca nimenĭ să nu fie ţinutŭ la închisóre maĭ multŭ de 3 — 4 ḑile pentru examenulŭ causeĭ, şi să fie trămişĭ la Divanulŭ Craioveĭ, spre maĭ ḑeparte judecată. (4)

Carte la zapciulŭ spătărescŭ. . . . . din 30 Septembre 1794.

Pre Şerbanŭ Zădăcianulŭ, după hotărîrea Divanuluĭ, să-lŭ ducă surghiunŭ la mănăstirea Snagovŭ, pentru vinovăţia de a fi înşelatŭ judecăţile prin primirea de blestemŭ. . . . Surghiunulŭ e pe 3 lunĭ «spre a-şĭ plânge pĕcatulŭ acesta.» (5)

(1) Cod. XXIII, fila 108 verso.
(2) Cod. XXX, pag. 187.
(3) Cod. XXX, fila 88 verso.
(4) Cod. XXIX, fila 210 verso.
(5) Cod. XXIII, fila 279.

www.dacoromanica.ro

Iŏ Alecsandru Constantinŭ Moruzi Voevodŭ gpd. Zemle Vlahscoe. — Dumné-ta Vel Vistierŭ, după pliroforia ce ne facĭ cum că se află vechiŭ aprodŭ, unde se găsesce şi în condicile Visterieĭ, să facĭ porunca Domnieĭ Mele a rĕmâné iarăşĭ la slujba aproḑieĭ, şi să i se dea şi pecetluitulŭ înapoĭ. 1794 Iunie 12. Vel Logofĕtŭ.

Prea Inălţate Dómne,

După luminată porunca Mărieĭ Tale, am făcutŭ cercetare şi pentru acestŭ Gheorghe sinŭ Négulŭ, aprodŭ ceauşescŭ, şi căutându-se catastişele Visterieĭ dela calemulŭ breslelorŭ slujitorescĭ, mĕ adeveriĭ că este bunŭ aprodŭ şi aşezatŭ din vechime la acea slujbă; dar fiind-că şi aceĭ ce s'aŭ strămutatŭ afară în judeţulŭ Dîmboviţa, totŭ *pre vremea când muriaŭ ómeniĭ de năprasnica bólă a ciumeĭ, la schimbarea pecetluiturilorŭ*, ce li s'aŭ fostŭ datŭ ale Inălţimeĭ Tale, se dovedesce că nu li s'aŭ maĭ făcutŭ cercetare de a li se da celorŭ ce erà strămutaţĭ din Bucurescĭ prin judeţe pecetluiturĭ de judeţe, şi celorŭ din Bucurescĭ de mahalale de Bucurescĭ, ci s'aŭ urmatŭ de li s'aŭ datŭ şi pecetluiturile celea nouĕ, totŭ după închipuirea celorŭ vechĭ, şi aşà, după luminată porunca Mărieĭ Tale, ce s'aŭ fostŭ datŭ pe la judeţe pentru acestŭ felŭ de slujitorĭ cu pecetluiturĭ de Bucurescĭ şi cu şederea în Bucurescĭ, pe toţĭ aceia să-ĭ dee la dajdie; pentru care, după luminată poruncă, nu lipsimŭ a însciinţà Mărieĭ Tale curgerea pricineĭ. — 1794 Iunie 7. (1)

Vel Vist.

Judecătoriĭ departamentuluĭ de 7, cu anaforaua din 19 Martie 1796, arată Domnitoruluĭ, că din causa ciumeĭ n'aŭ ţinutŭ tribunalŭ pe la casele lorŭ, «avêndŭ soţiĭ şi copiĭ, ci amŭ tocmitŭ o casă în care nu şedea nimenĭ, pe lună câte talerĭ 15, şi amŭ urmatŭ luminateĭ poruncĭ de nu s'aŭ făcutŭ cusurŭ pentru căutatulŭ judecăţilorŭ.»

Domnitorulŭ aprobă plata acesteĭ chiriĭ, în 26 Martie 1796. (2)

Iŏ Alexandru Constantinŭ Moruzi Voevodŭ. — Poruncimŭ Domnia Mea dumné-luĭ Vel Vist. ca peste tal. 50, léfa ce aŭ avutŭ orênduită pe lună după catastihulŭ Visterieĭ Clucerulŭ Constantinŭ, care se află slujindŭ la trebile Divanuluĭ Domnieĭ Mele, Logofĕtŭ la judecătoria dumné-lorŭ veli-

(1) Cod. XXVII, pag. 20 III.
(2) Cod. XXXI, scara 4, fila 57.

www.dacoromanica.ro

ţilorŭ boerĭ, să i se maĭ adaoge alţĭ câte talerĭ 20 pe lună, care adausŭ să urmeze chiar şi pre acéstă următóre trimenie, ad. Septembre, Octombre şi Noembre, şi cu acéstă orênduială de léfă pe lună, totulŭ şépte-ḑecĭ să se aşeze la catastihulŭ Visterieĭ. — 1793 Noembre 16.

B. Acte relative la divorţurĭ.

La acéstă rubrică dămŭ actele următóre, pe lângă alte câte-va, carĭ se aducŭ la capitolulŭ despre *Societate.*

Pentru despărţenia luĭ Arghirie Cojocaru de către soţia luĭ Manda.

Prea Sfinte Părinte Mitropolite,

Cu prea plecată jalbă însciinţămŭ Prea Sfinţieĭ Tale, că după judecata ce am avutŭ cu Manda, ce mi a fostŭ soţie, pentru netraiulŭ ce amŭ avutŭ amîndoĭ, făcêndu-se anatora către Prea Sfinţia Ta a părinteluĭ Potropopuluĭ Stoică, de cercetarea ce aŭ făcutŭ, s'a datŭ hotărîrea Prea Sfinţieĭ Tale ca să fimŭ despărţiţĭ; acum vĕdŭ că ea a datŭ jalbă Mărieĭ Sale luĭ Vodă că bărbatŭ de lăsatŭ n'are, care jalbă fiindŭ orênduită la Prea Sfinţia Ta, însciinţămŭ Prea Sfinţieĭ Tale, că de mi se va maĭ da ca să locuiască cu mine la unŭ locŭ, eŭ am hotărîtŭ să-ĭ facŭ mórtea cu mânele mele, apoĭ pe urmă spânzure-mĕ şi pe mine, saŭ trimiţă-mĕ la ocnă, în puşcărie, ce va vré să-mĭ facă, că eŭ de casă nu sunt. Ce cum Duhulŭ Sfîntŭ va lumină pe Prea Sfinţia Ta.

Prea plecată Prea Sfinţieĭ Tale
Arghirŭ Cojocaru.

Iŭ Alexandru Constantinŭ Moruzi Voevodŭ. — Prea Sfinţia Ta Părinte Metropolitŭ, fiind-că nu suntemŭ la îndoială, cum că Prea Sfinţia Ta tótă mijlocirea şi silinţa şi cercare aĭ făcutŭ de a se unĭ casniciĭ, iar nu de a se despărţi, şi nefiindŭ nădejde, pentru aceea a datŭ apoĭ carte de despărţenie, rĕmânŭ dar a fi despărţiţĭ. — 1793 Maiŭ 2.

Vel Logofĕtŭ.

www.dacoromanica.ro

Prea Inălțate Dómne,

Manda de aicĭ, prin jalba ce aŭ datŭ către Măria Ta, arată că 25 de anĭ sunt de cândŭ aŭ luatŭ pe unŭ Arghirŭ Cojocăru întru căsătorie cu cununie și acum la vreme de bětrânețe o lépédă ne-maĭ primind'o de soție, ci fiind-că arată cum că nu este în fapte rele, se rógă a-șĭ avé dreptate; întru a căruia jalbă să poruncesce de către Măria Ta, ca să cercetămŭ pricina și să îndreptămŭ. Înscĭințămŭ Mărieĭ Tale, că acéstă pricină a lorŭ după cercetările ce am făcutŭ maĭ nainte la jălbile ce aŭ datŭ către noĭ fiindŭ numitulŭ dovedit de omŭ îndărătnicŭ, pătimindŭ numita bătăĭ și casne înfricoșate, dândŭ și cu cuțitulŭ într'însa și gonind'o, ne maĭ primind'o de soție, după multele sfătuirĭ ce i s'aŭ făcutŭ și atuncĭ cu bine și cu rĕŭ, ședendŭ și la închisórea grosuluĭ spătărieĭ, nefiindŭ mijlocŭ a-lŭ înduplecà ca să o maĭ priméscă de soție, pentru ca să nu se întîmple vre o primejdie între dînșiĭ, le-am făcutŭ despărțire dându-ĭ și voe a se căsători după altŭ bărbatŭ; iar acum, fiind-că numita îlŭ cere, dicendŭ că n'are bărbatŭ de lăsatŭ, după luminată porunca Inălțimeĭ Tale, de ĭsnóvă s'aŭ înfățișatŭ înaintea smereniei nóstre amîndouĕ părțile, și cetindŭ jalba jăluitóreĭ, ce aŭ datŭ către Măria Ta, întru audulŭ luĭ, l'am maĭ sfătuitŭ și acum cu totŭ felulŭ de mijlóce și cu bine și cu rĕŭ și cu alte înfricoșărĭ, și nicĭ într'unŭ chipŭ nu fu putință a-lŭ face ca să o priméscă să fie amîndoĭ în locuință, încă i-am datŭ și aralîcŭ, pentru ca să-șĭ iea séma și să se socotéscă ca să nu greșéscă, și unde așteptamŭ ca să luămŭ altŭ rĕspunsŭ după sfătuirea ce amŭ arĕtatŭ, elŭ în urmă ne-aŭ datŭ acéstă jalbă în scrisŭ, care se va vedé de către Măria Ta. Ci noĭ după îndărătnicia și neînduplecarea luĭ, după pravilă le-am făcutŭ hotărîre, după cum maĭ sus arĕtămŭ, încă dela trecuta lună a luĭ Martie 16. Iar Măria Ta de va socotì cu înțelepciunea Mărieĭ Tale și cu puterea domnieĭ a se face altă silință, spre pildă și a altora, rĕmâne cea desĕvârșită hotărîre a se da de către Măria Ta; și aniĭ Mărieĭ Tale dela Domnulŭ Dumnedeŭ, rugămŭ să fie mulțĭ și fericițĭ. — 1793 Aprilie 12.

Filaretŭ alŭ Ungro-Vlachieĭ. (1)

Iŏ Alexandru Constantinŭ Moruzi Voevodŭ. — După cum s'a găsitŭ dela judecata bisericéscă cu cale printr'acéstă anafora a Prea Sfințieĭ Sale Părinteluĭ Metropolitŭ, să se urmeze întru tóte, și pentru că pîrîșulŭ Constantinŭ Poenaru n'a urmatŭ să-șĭ caute isbrănirea pricineĭ bisericescĭ pen

(1) Cod. XXIV, fila 121.

www.dacoromanica.ro

tru despărţirea luĭ de către dînsa, ci de sineşĭ a lăsat'o într'atâta vreme cu copilŭ micŭ lângă dînsa, poruncimŭ ca să ĭ plătéscă osebitŭ şi cheltuiala hraneĭ eĭ, de când a lăsat'o şi până acum, când bisericesce se despartŭ, şi aşà să rĕmână în pace şi nesupĕratŭ de către dînsa; şi zapciulŭ să urmeze, însă după starea eĭ şi după puterea luĭ. — 1794 Augustŭ 9.

Vel Logofĕtŭ.

Prea Inălţate Dómne,

După jalba ce a datŭ Mărieĭ Tale Maria, nepóta popeĭ Cosmeĭ ot Dărmănescĭ sud Prahova, pentru unŭ Constantinŭ Poenaru, ce a făcutŭ slujbă la rĕposatulŭ Banulŭ Dudescu, ḑicêndŭ că în ḑilele rĕposatuluĭ Domnuluĭ Mavrogheni, fiindŭ elŭ isprăvnicelŭ la Dărmănescĭ, satulŭ maĭ sus numituluĭ boerŭ, cu făgăduelĭ şi amăgirĭ a înşelat'o, *şi i-aŭ stricatŭ fecioria*, şi îngreuindu se, a învĕţat'o să nu spue la nimenĭ, că de va spune o va împuşcà şi va fugi, apoĭ viindŭ ómenĭ de o cerea la unchiulŭ sĕŭ ca să o ieae în căsătorie, şi ea sciindu-se *Leché,* maĭ vîrtosŭ şi îngreuiată, a spusŭ mătuşi-seĭ şi unchiuluĭ sĕŭ, şi chemândŭ pre pîrîşulŭ a datŭ făgăduială înainte-le că o va luà de soţie, şi după ce a făcutŭ copilulŭ (care trăesce şi până astăḑĭ) elŭ s'a trasŭ, ḑicêndŭ că nu vrea să o iea, şi aşà a pornitŭ jalba la Domnulŭ Mavrogheni şi aducându-se numitulŭ, s'a întrebatŭ de însuşĭ Domnulŭ Mavrogheni de vrea ca să o ieae, şi de bună voia luĭ primindŭ, i-aŭ şi cununatŭ, luândŭ şi fóie de zestre; şi şeḑêndŭ cu dînsa treĭ lunĭ, a înşelat'o cu cuvîntŭ că se duce peste Oltŭ la casa luĭ, fiindŭ de acolo de locŭ, ca să-şĭ împartà avutulŭ cu fraţiĭ sĕĭ, şi ce îĭ va veni luĭ parte să le vînḑà şi să vie înapoĭ; şi aşà fugindŭ, lăsând'o numaĭ cu talerĭ 2 de cheltuială, şi de atuncĭ până acum sunt 8 anĭ, şi auḑindŭ că s'aŭ căsătoritŭ după altà nevastà acolo, a şi pornitŭ jalbà Mărieĭ Tale unchiu-sĕŭ popa Cosma. După a căruia jalbà s'a făcutŭ luminatà porunca Mărieĭ Tale dela 6 ale trecutuluĭ Maiŭ cu mumbaşirŭ păhărnicelŭ, ca-să îlŭ ridice să-lŭ ducà maĭ întâĭ la dumné-lorŭ ispravniciĭ judeţuluĭ, ca să cerceteze numaĭ de s'a însuratŭ după a doua nevastà saŭ nu; şi cu însciinţarea dumné-lorŭ, aducêndu-lŭ aicĭ să-lŭ înfăţişeze cu socru-sĕŭ înaintea smerenieĭ nóstre, ca să le cercetàmŭ pricina după pravilà, şi în scrisŭ cu anafora să însciinţàmŭ Mărieĭ Tale. Rugându se ca iarăşĭ să fie scoşĭ înaintea nóstră, spre a li se cercetà pricina, şi după luminatà porunca Mărieĭ Tale, înfăţişindu-ĭ zapciulŭ celŭ orênduitŭ, dumné-luĭ vătavu de păhărniceĭ, înaintea smerenieĭ nóstre pe amîndouĕ părţile, am întrebatŭ pe pîrîtulŭ, ce are a rĕspunde împotriva jelbiĭ Marieĭ? şi câtŭ pentru că a căḑutŭ cu dînsa în pĕcatŭ încà fatà fiindŭ, nu tăgădui, însă ḑise çà cu voia

www.dacoromanica.ro

eĭ a fostŭ, iară nu cu vre o silnicie, şi cum că acéstă pricină de atuncĭ, de locŭ, s'a maĭ cercetatŭ şi de rĕposatulŭ Gregorie Mitropolitulŭ, în domnia întâĭ a Mărieĭ Sale Michaiŭ Vódă Suţulŭ, şi s'aŭ şi făcutŭ hotărîre ca să dee Marieĭ talerĭ 40 şi douĕ clăĭ cu fênŭ, ce le-aŭ avutŭ acolo la satŭ; însă nu puturămŭ aflà în scrisŭ hotărîrea ce s'a făcutŭ atuncĭ, şi spre încredinţare cerurămŭ dela numitulŭ mărturia, care ne şi aduse în scrisŭ dela Chirŭ Nicoli, ce a fostŭ pe acea vreme vătavŭ de curte la rĕposatulŭ Banŭ Dudesculŭ, întru care cuprinde aşà, că Constantinŭ Poenariŭ, ce a avutŭ pricină cu nepóta popeĭ Cosma, judecându-se la rĕposatulŭ Metropolitŭ Grigorie şi hotărîndu-i-se ca să dee Mărieĭ tal. 40 şi nisce fênŭ ce l'a avutŭ acolo la satŭ, şi la plecarea luĭ peste Oltŭ, întrebândŭ pre rĕposatulŭ Logofĕtŭ Dudescu, aflându-se slugă rĕposatuluĭ, i-a ḑisŭ de a lăsatŭ talerĭ 40 la elŭ, ca când va venì Maria saŭ mătuşe-sa, adecă preotésa popeĭ Cosma, să-ĭ dee şi cum că deşi va fi venitŭ să-ĭ céră nu póte ţiné minte, fiindŭ vreme trecută la mijlocŭ; iar după ce l'a adusŭ pe elŭ Domnulŭ Mavrogheni, a venitŭ de i-a cerutŭ iarăşĭ elŭ şi i-a datŭ în banĭ trépĕdŭ luĭ. Şi la tóte acestea nicĭ Maria nu a pututŭ tăgăduì că n'aŭ fostŭ aşà, atâta numaĭ ḑise, că nemulţumindu-se pe cea de atuncĭ hotărîre a rĕposatuluĭ Mitropolitŭ Grigorie, nu a vrutŭ să mérgă să priméscă banĭ dela Chirŭ Nicoli, şi aşà plecândŭ numitulŭ Constantinŭ peste Oltŭ, ea a pornitŭ jalbă la Domnulŭ Mavrogheni şi aŭ fostŭ adusŭ cu mumbaşirŭ cu trépĕdŭ tal. 130, şi *în silnicie l'aŭ cununatŭ, iar nu cu voia luĭ, după cum ea arată, spăriindu-lŭ Domnulŭ Mavrogheni că de nu o va luà, va să-ĭ taie capulŭ*, la care să vede a fi cu adevĕratŭ, că de i-ar fi fostŭ cu voie, nu ar fi fugitŭ peste Oltŭ să catandiséscă lucrulŭ a-lŭ aduce cu poruncă domnéscă; iar pentru că aŭ şeḑutŭ cu dînsa după cununie treĭ lunĭ, după cum ea arată, se apĕră, ḑicêndŭ că numaĭ 6 ḑile aŭ şeḑutŭ, apoĭ aŭ fugitŭ; la care acésta nicĭ Maria nu putù tăgăduì. Am cetitŭ şi însciinţarea ce facŭ Mărieĭ Tale dumné lorŭ ispravniciĭ din sud Mehedinţĭ, în care arată că după luminata porunca Mărieĭ Tale, a făcutŭ cercetare pentru acestŭ Constantinŭ şi a doveditŭ că nu s'a însuratŭ după alŭ doilea nevastă, şi cum că este feciorŭ de boerinaşŭ; intrândŭ în cercetare şi pentru zestrele luĭ, de a luatŭ numitulŭ cevaşĭ după fóia de zestre ce i s'aŭ datŭ, ne adeverimŭ că nu aŭ luatŭ maĭ multŭ, decât douĕ cămăşĭ şi unŭ peşchirŭ şi unŭ calŭ alŭ popeĭ Cosma, când a plecatŭ de aicĭ la Bucurescĭ, după ce s'aŭ cununatŭ; şi nicĭ la acésta nu putù tăgăduì Maria, în loculŭ căruia calŭ, cămăşĭ şi peşchirŭ, ḑise Constantinŭ că i-aŭ rĕmasŭ douĕ clăĭ cu fênŭ, acolo la Dărmănescĭ, şi ar fi auḑitŭ că le-a vîndutŭ popa în talerĭ 40; împotrivă la acésta, rĕspunse numita că acelŭ fênŭ s'a luatŭ de Turciĭ Ascherliĭ, ce aŭ fostŭ pe acea vreme, şi nu s'aŭ folositŭ ea maĭ multŭ decât cu talerĭ 6; deosebitŭ

www.dacoromanica.ro

maĭ ḑise Constantinŭ, că şi până acum ţine acelŭ calŭ şi nu se pune în potrivă de a nu-lŭ da. Decĭ, după cercetarea ce am făcutŭ acesteĭ pricinĭ, *se dovedì că acéstă a lorŭ căsătorie nu aŭ fostŭ şi cu voia luĭ, ci de frică şi silitŭ fiindŭ de Domnulŭ Mavrogheni s'a cununatŭ cu dînsa, şi maĭ vîrtosŭ că Maria se învinovăţesce, pentru că cea d'întâĭ împreunare a lorŭ la stricarea feciorieĭ eĭ, ne adeverimŭ că nu s'a făcutŭ la casa unchiu-sĕŭ, unde s'a aflatŭ şi ea cu şederea saŭ într'altŭ locŭ deosebitŭ, ci la conaculŭ luĭ, avêndŭ dragoste de maĭ nainte şi adese-orĭ întîlnirĭ, unde se vede că singură ea de bună voia eĭ aŭ mersŭ, iar nu silită de elŭ, pe care şi pravila o supune vinovăţieĭ* a-şĭ perde zestrea şi cinstea eĭ, unde ḑice list. 253, glav. 253, zacel. 10: când se va face silă cu voia eĭ, ce se ḑice când va vré şi ea şi va pofti să se împreune cu bărbatŭ, atuncĭ judecătorulŭ, pentru ca să rĕspunḑă pe dreptate pentru rêndulŭ zestrelorŭ, trebue să cerceteze cum a fostŭ acea voe a feteĭ, să vaḑă când se va fi îndemnatŭ fata după multă linguşală şi făgăduelĭ, ce îĭ va fi făgăduitŭ şi încă îĭ va fi dăruitŭ, până o va fi pornitŭ spre împreunare, atuncĭ silitorulŭ se nevoesce numaĭ să o înzestreze; iar de va fi mersŭ fata singură la bărbatŭ, de îlŭ va fi ispititŭ până îlŭ va fi găsitŭ, nechemată de nimenĭ, atuncĭ vinovatulŭ nu o va înzestrà; şi iarăşĭ, de va fi primitŭ fata fără atâtea cuvinte, numaĭ căcĭ îĭ va fi ḑisŭ odată, atuncĭ judecătorulŭ celŭ mirenescŭ nu va îndemnà pre celŭ ce i-a făcutŭ silă să o înzestreze, iar judecătoriĭ Bisericeĭ, de nu o va înzestrà, atuncĭ îlŭ va afurisì. Părerea nóstră într'acestaşĭ chipŭ este, ca să fie despărţiţĭ uniĭ de către aĭţiĭ, ca o cununie ce a fostŭ cu silă împotriva legeĭ şi pravileĭ, şi elŭ să dee Marieĭ talerĭ 200, cum şi acelŭ calŭ i douĕ cămăşĭ şi peşchirŭ, ce le-aŭ luatŭ la plecare-ĭ de aicĭ, spre pedépsă de a nu maĭ urmà altă dată acestŭ felŭ de faptă, învinovăţindu-lŭ judecata şi cu acésta, căcĭ ca unulŭ ce se scie năpăstuitŭ cu acéstă cununie, nefiindŭ cu voe ci de silă, trebuià cum a lipsitŭ Domnulŭ Mavrogheni din ţéră, să-şĭ fi căutatŭ dînsulŭ izbrănirea acesteĭ pricinĭ, iar să nu o lase într'atâta curgere de vreme nădăjduindŭ că-lŭ are de bărbatŭ; şi copilulŭ să rĕmâie aicĭ după cererea ce a făcutŭ însăşĭ ea la judecată; iar hotărîrea cea desĕvêrşitŭ rĕmâne la înalta înţelepciunea Mărieĭ Tale. — 1794 Iulie 31. (1)

Alŭ Mărieĭ Tale către Dumneḑeŭ fierbinte rugătorŭ şi smeritŭ părinte sufletescŭ

Dositeiŭ alŭ Ungro-Vlachieĭ.

(1) Cod. XXVII, pag. 7. XXIV, XIV.

www.dacoromanica.ro

Anaforaua ce s'a făcutŭ în dosulŭ jălbeĭ luĭ Barbulŭ fustaşŭ de Haremŭ, de pricina ce a avutŭ cu Ioanŭ proin Stegariŭ de Lipcanĭ, ce i-a călcatŭ casa, prinḑêndu-lŭ cu muerea luĭ Gherghina.

Iõ Alexandru Constantinŭ Moruzi Voevodŭ i gpd. Zemle Ylachiscoe. — Câtŭ pentru muere, de vreme ce bărbatulŭ eĭ o cere, fie după cum i-aŭ întocmitŭ Prea Sfinţia Sa Părintele Metropolitŭ; iar pentru Ioanŭ proin Stegariŭ orênduimŭ pe . . . . . zapciulŭ spătărescŭ să-lŭ ducă surghiunŭ la mănăstirea Snagovŭ, unde poruncimŭ Domnia Mea, iconóme, să-lŭ aibĭ la pază spre a-lŭ osîndi şi fără de porunca Domnieĭ Mele să nu-lŭ sloboḑĭ. — 1794 Octombre 3.

Vel Logofĕtŭ.

Prea Inălţate Dómne,

După luminată porunca Mărieĭ Tale, ce ni se dă la acéstă jalbă, zapciulŭ celŭ orênduitŭ înfăţişindŭ înaintea Smerenieĭ nóstre pe amîndouĕ părţile şi cercetându-le pricina, măcar că pîrîta Gherghina se dovedì vinovată la tóte câte prin jalbă bărbatulŭ a arĕtatŭ Mărieĭ Tale şi după pravilă se cuvinea a fi despărţire la mijlocŭ, dar fiind-că numita a căḑutŭ cu rugăciune, puindŭ mijlocitorĭ către bărbatulŭ sĕŭ, de a ertat'o şi s'aŭ împăcatŭ de a fi iarăşĭ în locuinţa căsnicieĭ amîndoĭ, dândŭ zapisŭ în condica sfinteĭ Mitropoliĭ, că va face părăsire de acum înainte de acestŭ felŭ de fapte rele, a primit'o bărbatulŭ sĕŭ iarăşĭ de soţie; de care nu lipsimŭ a în-sciinţà Mărieĭ Tale; iar aniĭ Mărieĭ Tale dela Domnulŭ Dumneḑeŭ rugămŭ să fie mulţĭ şi fericiţĭ. — 1794 Octombre 6. (1)

Alŭ Mărieĭ Tale către Dumneḑeŭ fierbinte rugătorŭ şi smeritŭ părinte sufletescŭ

Dositeiŭ alŭ Ungro-Vlachieĭ.

Prea Inălţate Dómne,

Jăluescŭ Mărieĭ Tale pentru Grigore sinŭ Constantinŭ Negru dela Câmpina sud Prahova, că înşelândŭ pre o fată a mea, de i-a stricatŭ fecioria, cu cuvîntŭ că o iea soţie, s'aŭ ţinutŭ cu dînsa doĭ anĭ, şi acum, de sunt ca la cincĭ ḑile, s'a întorsŭ şi nu va să iea pe fiiea mea; de care, din luminată

(1) Cod. XXVII, pag. 79, XVII.

www.dacoromanica.ro

porunca Mărieĭ Tale, făcêndŭ cercetare dumné-lorŭ ispravniciĭ şi vĕḑêndŭ elŭ că se arată în faptă cu doveḑĭ dreptăţile mele, a fugitŭ; ci mĕ rogŭ Mărieĭ Tale, să se rênduiască mumbaşirŭ să-lŭ aducă la dumné-lorŭ ispravniciĭ, unde am doveḑĭ şi mărturiĭ, ca să-lŭ supue dreptăţeĭ de a luà pe fiia mea întru căsătorie.

Robulŭ Mărieĭ Tale, Hagi Ioanŭ polcovnicŭ dela sud Prahova.

Ceauşulŭ de aproḑĭ, fiind-că şi pîrîtulŭ a venitŭ aicĭ, să-ĭ înfăţişeze la judecată înaintea Prea Sfinţiĭ Sale Părinteluĭ Metropolituluĭ, cu însciinţarea ispravnicilorŭ. — 1795 Februarie 17.

Iŏ Alexandru Constantinŭ Moruzi Voevodŭ i gpd. — Când amîndouĕ părţile s'aŭ mulţămitŭ şi s'aŭ învoitŭ a se face cercetarea acésta la faţa loculuĭ prin carte de blestemŭ, primimŭ şi Domnia Mea şi poruncimŭ dumné-vóstre ispravnicilorŭ, ca de împreună cu cuviosulŭ protopopŭ, să se facă tótă cercetarea prin blestemŭ şi să însciinţaţĭ Domnieĭ mele cu anafora. — 1795 Februarie 23.

Prea Inălţate Domne,

După luminată porunca Mărieĭ Tale, ce ni se dă la ac éstă jalbă, zapciulŭ celŭ rênduitŭ a înfăţişatŭ pe amîndouĕ părţile înaintea Smerenieĭ nóstre, şi cetindŭ maĭ întâĭ jalba acésta, apoĭ şi însciinţarea d-lorŭ ispravnicilorŭ din sud Prahova, a întrebatŭ pe Grigorie, ce are a rĕspun de împotrivă? şi ḑise că adevĕratŭ, împreunare cu fata numituluĭ jeluit orŭ a avutŭ şi a fostŭ şi datŭ acestŭ felŭ de făgăduinţă, ca să o iea întru căsătorie, însă că nu şi-a păzitŭ cinstea împreunăreĭ numaĭ cu elŭ, ci aŭ avutŭ aface şi cu alţiĭ, în câtŭ a cantandisitŭ a face împreunare şi cu unŭ ar gatŭ alŭ unuĭ unchiŭ alŭ eĭ, şi de aceea, scârbindu-se, acum nu o primesce nicĭ într'unŭ chipŭ de soţie; şi măcar că numitulŭ jeluitorŭ *unerisĭ* tóte acestea arĕtărĭ ale luĭ Grigorie, dar ne maĭ avêndŭ nicĭ o parte nicĭ alta marturiĭ aicĭ, ca să dee adevĕrată pliroforie judecăţeĭ, fură mulţumiţĭ amîndouĕ părţile ca să li se facă cercetare prin blestemŭ acolo la faţa loculuĭ, unde ḑiseră că aŭ şi marturiĭ, dândŭ şi zapisŭ, iarăşĭ de a lorŭ bună voie, în condica Mitropolieĭ, că care va rĕmâné de judecată să plătéscă celuĭ-laltŭ tótă cheltuiala; şi deosebitŭ ne făcură cerere, că asupra acesteĭ cercetărĭ să fie orênduiţĭ şi treĭ egumenĭ vecinĭ de acolo, adecă egum. Poienarĭ, egum. Sinaitŭ, egumenŭ Brebenŭ şi Protopopulŭ judeţuluĭ şi Vătafulŭ plaiuluĭ, ḑicêndŭ că aŭ sciinţă pentru acésta; cărora despre partea nóstră, cu omulŭ Mitropolieĭ într'adinsŭ, asupra celorŭ de noĭ orênduiţĭ egumeniĭ şi Protopopulŭ, li s'aŭ poruncitŭ ca să facă cercetare prin carte de blestemŭ, în ce chipŭ vorŭ

www.dacoromanica.ro

adeverì adevĕrulŭ pe largŭ de tótă curgerea pricineĭ, să însciinţeze prin anafora; ci de se va găsì şi de Măria Ta cu cale, cu luminata porunca Mărieĭ Tale se va urmà. — 1795 Februarie 22. (1)

Dositeiŭ alŭ Ungro-Vlachieĭ.

C. *Acte relative la zestre.*

Sub acéstă rubrică reproducemŭ acì o serie de acte relative la afaceri dotale (foĭ de zestre, procese pentru zestre, etc.)

Iŏ Alexandru Constantinŭ Moruzi Voevodŭ. — De vreme ce însuşĭ Constantinŭ Strămbénulŭ Postelnicul n'aŭ tăgăduitŭ cum că este datorŭ a da aceştĭ 300 stînjenĭ de moşie gineri-sĕŭ, zestre din moşia sa, fără de numaĭ a ḑisŭ, că avêndŭ şi moşia încurcată cu alte moşiĭ ale vecinilorŭ rezaşĭ, a cerutŭ ca întâĭ să-şĭ alégă moşia de către veciniĭ împrejuraşĭ şi apoĭ să să dee aceĭ 300 stînjenĭ gineri-sĕŭ; poruncimŭ dumné-vóstre ispravnicilorŭ aĭ judeţuluĭ, să întrebaţĭ şi pe veciniĭ împrejuraşĭ de primescŭ şi se mulţumescŭ şi eĭ pe boeriĭ ce-ĭ cere Strămbénu, saŭ cere pe alţiĭ depărtaţĭ; şi aşà, poruncimŭ boerilorŭ, ce vorŭ fi ceruţĭ despre amîndouĕ părţile, ca la sorocŭ să mergeţĭ la faţa loculuĭ, spre a face alegere şi deosebire moşieĭ Strâmbénuluĭ, după scrisorĭ, după doveḑĭ şi după stăpânirea veche, după care mulţumindu-se cu toţiĭ, să puneţĭ şi semne, şi apoĭ după acésta să aibă boeriĭ ceĭ ceruţĭ de Postelnicul Constantinŭ Strâmbénulŭ, cu ceĭ ceruţĭ de Constantinŭ gineri-sĕŭ, a alege la o parte aceĭ 300 stînjenĭ, ce este datorŭ a da zestre, pe care să-ĭ şi deosibéscă cu aceĭ treĭ, pentru care orênduimŭ şi mumbaşirŭ pe sluga Domnieĭ Mele . . . portărelŭ, iar când nu se va mulţămì vre-o parte, orĭ din vecinĭ saŭ Strâmbénu, vorŭ venì la Divanulŭ Domnieĭ Mele, fără de a se pune pietre saŭ alte semne. — 1793 Aprilie 3.

Vel Logofĕtŭ.

Prea Inălţate Dómne,

După jalba ce a datŭ către Inălţimea Ta Constantinŭ sin Iónŭ din acestŭ judeţŭ Dîmboviţa, cum că din moşia Poenariĭ are să ieae zestre dela socrulŭ

(1) Cod. XXVIII, pag. 8, III-a.

www.dacoromanica.ro

sĕŭ Constantinŭ Strămbénulŭ Postelniculŭ stînjenĭ 300 şi voindŭ a-ĭ deosebi de către socrulŭ sĕŭ, ca să ţie elŭ stăpânirea, face cerere a i se orênduì de către Inălţimea Ta hotarnicĭ pre dumné-luĭ Slugerŭ Iordache Palada şi pre dumnéluĭ biv 3-lea Vist. Michaiŭ Lipovénu împreună cu portărelulŭ, a merge la faţa loculuĭ, ni se poruncesce de către Inălţimea Ta, că de vreme ce pîrîtulŭ jăluitoruluĭ să află aicĭ însuşĭ, să-lŭ aducemŭ de faţă să-lŭ cercetămŭ, şi de nu va avé vre unŭ cuvîntŭ dreptŭ împotrivă, să dee şi însuşĭ înscrisŭ, cu arĕtare pe cine cere în partea sa a i se orênduì hotarnicĭ la deosebirea acesteĭ părţĭ de moşie, şi prin anafora să însciinţămŭ Mărieĭ Tale. După luminată poruncă următorĭ fiindŭ, s'aŭ înfăţişatŭ amîndouĕ părţile la cercetare, şi pîrîtulŭ nu-şĭ tăgăduì datoria de aceĭ 300 stînjenĭ de moşie către jeluitorulŭ ginerele sĕŭ, numaĭ pricinuì, cum că avêndu-şĭ moşia încurcată cu alte moşiĭ ale vecinilorŭ rezaşĭ, face trebuinţa ca însuşĭ să scóţă boeriĭ hotarnicĭ, să-şĭ alégă moşia de către veciniĭ împrejuraşĭ, şi apoĭ totŭ aceĭ hotarnicĭ să deosibéscă aceĭ 300 de stînjenĭ zestrea ginere-sĕŭ; şi puindu-şĭ sorocŭ până la sfîrşitulŭ viitóreĭ lunĭ a luĭ Aprilie, face cerere a se orênduì hotarniciĭ dumné-luĭ biv Vel Şătrarŭ Ioniţă Bălăcénu i Constantinŭ Paharnicŭ Berindeiŭ, ca la orênduitulŭ sorocŭ să mérgă la faţa loculuĭ, împreună cu portărelulŭ orênduitŭ a face urmare; de care pentru tóte acestea, dândŭ înscrisŭ cu iscălitura sa către jeluitorulŭ ginere-sĕŭ, a rĕmasŭ odihnitŭ până la orênduitulŭ sorocŭ ; iar noĭ de urmarea ce amŭ făcutŭ însciinţămŭ Mărieĭ Tale, şi sĕvêrşirea hotărîreĭ rĕmâne a se face de către Inălţimea Ta. — 1793 Martie 17. (1)

Alexandru Paharnicŭ, is.

Dumné-eĭ Stolnicésa Maria Filipésca, pentru zestrele dumné-eĭ a se da la clironomĭ aĭ sĕĭ.

Iŏ Alexandru Constantinŭ Moruzi Voevodŭ.— Cu acéstă anafora înfăţişându-se înaintea Domnieĭ Mele Stolnicésa Maria Filipésca, cu d-lorŭ epitropiĭ rĕposatuluĭ Stolnicŭ Răducanu Filipescu, am ascultatŭ apelaţiile, ce şi o parte şi alta aŭ datŭ împotrivă, unde maĭ întâĭ am întrebatŭ Domnia Mea pe Medelnicerulŭ Dinu Filipescu, fratele rĕposatuluĭ, cum şi pe d-lorŭ epitropiĭ, de este adevĕrată ertăciunea, care o ḑice Stolnicésa că aŭ dobânditŭ dela rĕposatulŭ, şi nu tăgăduiră nicĭ d-lorŭ, că însuşĭ rĕposatulŭ aŭ trimesŭ şi aŭ chemat'o, şi ca fieş-care omŭ, ce la sfîrşitulŭ vieţeĭ sale

(1) Cod. XXIV, fila 60.

www.dacoromanica.ro

se iartă cu toţĭ, aşà şi rĕposatulŭ a urmatŭ; decĭ, fiind-că rĕposatulŭ n'a apucatŭ a pune în scrisŭ altă hotărîre a sa, de aŭ avutŭ în gândulŭ sĕŭ, spre a-şĭ anerisì adică diata ce maĭ nainte făcuse, care este sinetŭ în scrisŭ, şi fiind-că la orênduiala judecăţeĭ şi a pravileĭ cele înscrise aŭ maĭ multă putere decât cele nescrise; de aceea dar, ca nicĭ diata să nu strice, dar nicĭ Stolnicésa, după proerisitŭ, ce se vede că nu aŭ avutŭ asupra-ĭ însuşĭ rĕposatulŭ acela către carele aŭ greşitŭ, să nu rĕmâe isterisită cu totulŭ de alŭ sĕŭ, facemŭ hotărîrea acésta: adecă venitulŭ şi rodulŭ zestrilorŭ sale, orĭ câtŭ se va adunà pe anŭ, să-l ieae Stolnicésa, cu care să se hrănéscă, cum ḑicemŭ, dintr'alŭ sĕŭ, până va avé viéţă, şi după mórtea sa să rĕmâe lucrurile ale copiilorŭ, după hotărîrea diateĭ, iar măritându-se alŭ doilea, să-şĭ piarḑă zestrele; la carĭ zestre ale sale, fiind-că cere şi din partea sa deosebite obraze epitropĭ, orênduimŭ pe Prea Sfinţia Sa Părintele Mitropolitulŭ i pe d-luĭ Clucerulŭ Costache, unchiulŭ Stolniceseĭ, carĭ, d'impreună iarăşĭ cu dumné-lorŭ epitropiĭ ceĭ orênduiţĭ de rĕposatulŭ, să epitropéscă lucrurile de zestre, în care zestre de vorŭ fi lucrurĭ mişcătóre, carĭ supuse stricăciuneĭ, saŭ carĭ nu aducŭ nicĭ unŭ folosŭ de venitŭ, să se vînḑă, şi capetele să se păstreze pentru copiĭ la epitropĭ, iar dobânda să o ieae Stolnicésa; iar pentru exoprica care maĭ pretenderisì Stolnicésa, cum şi pentru baniĭ carĭ maĭ pretenderisiră dumné-lorŭ epitropiĭ, luaţĭ de Stolnicesa dintr'aĭ rĕposatuluĭ atuncĭ la greşala sa, am hotărîtŭ, ca nicĭ Stolnicésa să nu céră exoprica, nicĭ dumné-lorŭ boeriĭ să-ĭ facă cerere de alţĭ banĭ, ci să fie şi una şi alta nepomenită, fără numaĭ venitulŭ lucrurilorŭ zestreĭ, care zestre sunt acelea ce vorŭ fi numite şi scrise în fóia zestreĭ, iar nu altele; iar pentru căutare şi economie moşiilorŭ, viilorŭ şi acareturilorŭ de zestre, de se vorŭ încrede epitropiĭ sĕĭ la economia Stolnicesiĭ, aşà să le dee asupra dumné-eĭ şi ca prin nazîretulŭ epitropilorŭ să le caute şi se le strîngă însăşĭ Stolnicésa cu ómeniĭ sĕĭ veniturile lorŭ, pentru ca să lipséscă pricinile, ce potŭ a curge pe toţĭ aniĭ pentru socotéla rodurilorŭ, dar nicĭ să zălogéscă, nicĭ să vînḑă, nicĭ să dăruiască din lucrurĭ; dar când epitropiĭ sĕĭ nu se vorŭ încrede de o bună economia dumné-eĭ, atuncĭ să le caute înşişĭ epitropiĭ cu ómeniĭ d-lorŭ, şi venitulŭ să-lŭ dee pe totŭ anulŭ deplinŭ Stolniceseĭ. Cu acéstă mijlocire buiurdisindŭ anaforaua Prea Sfinţieĭ Sale şi a dumné-lorŭ boerilorŭ, într'acestaşĭ chipŭ întărimŭ epitropia d-lorŭ, ca întru tóte cele-lalte să fie următorĭ după diată şi să grijască cu durere de copiĭ şi de averea lorŭ. — 1793 Iulie 1.

Vel Logofĕtŭ,

www.dacoromanica.ro

Prea Inălțate Dómne,

Dumné-eĭ Maria Filipésca Stolnicésa, ce aŭ fostŭ soția rĕposatuluĭ Stolnicŭ Răducanu Filipesculŭ a jăluitŭ Mărieĭ Tale, ḑicêndŭ că pentru greșala ce aŭ fostŭ făcutŭ împotriva cinsteĭ rĕposatuluĭ soțuluĭ dumné-eĭ, singurŭ rĕposatulŭ dintru a sa bunătate, trimițêndŭ chiar pre fratele d-luĭ, adecă pe d-luĭ Medel. Constantinŭ Filipesculŭ, aŭ luat'o și ducênd'o la rĕposatulŭ, de față în vilégŭ o aŭ ertat'o; decĭ ḑice că maĭ înainte de a dobândi ertăciune dela soțulŭ dumné-eĭ, fiindŭ vrednică de tótă pedépsa, nicĭ odată nu ar fi îndrăznitŭ să céră câtușĭ de puținŭ din zestrele dumné-eĭ, iar acum în vreme ce acela cătră carele aŭ greșitŭ aŭ ertat'o, cere a i se da zestre, fiind-că ertându-ĭ rĕposatulŭ vina, rĕmâne anerisită diata, ce cu puținŭ maĭ înainte făcuse, prin care o osîndea a-șĭ perde zestrea după vina dumné eĭ. După a căruia jalbă nĭ se poruncesce de cătră Măria Ta, că adunându-ne la unŭ locŭ, unde proscalisîndŭ și pe d-lorŭ epitropiĭ rĕposatuluĭ, să cercetămŭ cu amĕnuntulŭ și într'adinsŭ celea urmate ale ertăciuneĭ sale de către rĕposatulŭ, și acéstă ertăciune vĕdindu-se, să vedemŭ apoĭ ce poruncescŭ pravilile și să arĕtămŭ Mărieĭ Tale. Intocmaĭ luminateĭ poruncĭ fiindŭ următorĭ, ne-amŭ adunatŭ cu toțiĭ, unde aŭ fostŭ față atâtŭ d-luĭ biv Vel Vist. Barbu Văcărescu, fratele și vechilulŭ dumné-eĭ Stolniceseĭ, cum și dumné-lorŭ boeriĭ, pe carĭ rĕposatulŭ prin diată i-aŭ lăsatŭ epitropĭ caseĭ sale, însă: dumné-luĭ biv Vel Vornicŭ Scarlatŭ Grecénu, i dumné-luĭ Vel Vornicŭ Nicolae Filipescu, i dumné-luĭ biv Vel Vistierŭ, cum și d-luĭ Medelniceru Constantinŭ Filipescu, fratele rĕposatuluĭ; și după cercetarea ce făcurămŭ, arĕtămŭ Mărieĭ Tale, că rĕposatulŭ a trimisŭ pe fratele dumné-luĭ, și a dus'o la casa dumné-luĭ, rĕmâindŭ lângă rĕposatulŭ până și-a datŭ sfîrșitulŭ, și cum că ar fi și ertat'o, acestea tóte sunt adevĕrate și de însușĭ fratele rĕposatuluĭ netăgăduite; și căutândŭ la pravilă pentru acestŭ felŭ de ertăciune să vedemŭ ce hotărasce și de póte a anerisi diata rĕposatuluĭ, ce cu puținŭ înaintea morțeĭ, saŭ maĭ bine să ḑicemŭ înaintea ertăciuneĭ, aŭ fostŭ făcut'o, nu amŭ găsitŭ nimicŭ, fără numaĭ noĭ ḑicemŭ, că deși nu se întîmplă să fi fostŭ lipsită dumné-eĭ Stolnicésa Măriuța din casa rĕposatuluĭ, ci să fi trăitŭ împreună până la sfîrșitulŭ luĭ, iar pentru acea greșală ce aŭ fostŭ făcutŭ Măriuța soțuluĭ dumné-eĭ, de a dositŭ din casă, de s'aŭ alunecatŭ cu alcătuirea cu alte obraze și aŭ fostŭ pricinuitŭ pagubă și necinste caseĭ rĕposatuluĭ Răducanu, și putea face prin diată o pronie ca acésta, întâĭ pentru căcĭ tinerețele sunt lesne pornite spre greșală, alŭ doilea nu putea să se încredințeze economia caseĭ în mânele dumné-eĭ, avêndŭ boerĭ marĭ și cu mijlocŭ de a iconomisi maĭ bine și

www.dacoromanica.ro

maĭ cu folosŭ decât dumné-eĭ, fiindŭ-şi femeia tînără, ci pentru aceea măcar de nu se osîndesce dumné-eĭ, ca o despărţită de soţulŭ eĭ, pentru că nicĭ o pîră nu aŭ pornitŭ la biserică, şi maĭ vîrtosŭ pentru căcĭ la sfîrşitulŭ vieţeĭ aŭ şi ertat'o, dar de a i se încredinţă economia caseĭ (ce este alcătuită din zestrea dumné-eĭ şi din pereusia rĕposatuluĭ pentru copiiĭ moştenitorĭ, ce sunt bunĭ aĭ amîndorora) în mâna dumné-eĭ, ce aŭ datŭ odată pricină de grijă, nu se pare a fi cu cale, fără numaĭ rodurile zestreĭ dumné-eĭ să le aibă catahrisisŭ în tótă viaţa dumné-eĭ, iară periusia să se păstreze pentru moştenirea copiilorŭ. Părerea nóstră acésta este, iar hotărîrea cea desĕvêrşită rĕmâne a se face de către Inălţimea Ta. — 1793 Iunie 6. (1)

Filaretŭ alŭ Ungro-Vlachieĭ, Dumitrache Banŭ, Vel Banŭ, Vel Vornicŭ.

Anafora spre a se vinde la mezatŭ o pivniţă a luĭ Nicolae biv Céuşŭ za Aproḑĭ.

Iŭ Alexandru Constantinŭ Moruzi Voevodŭ. — Poruncimŭ Domnia Mea starosteĭ de negustorĭ, după anaforaua judecăţeĭ să urmeze a face mezatŭ acesteĭ pivniţe, după orênduială, în scirea tuturorŭ şi după obiceiŭ. — 1793 Augustŭ 17.

Vel Logofĕtŭ.

Prea Inălţate Dómne,

Cu prea plecată a nóstră anafora însciinţămŭ Mărieĭ Tale, că Nicolae biv Céuşŭ de Aproḑĭ, prin jalbă a arĕtatŭ Inălţimeĭ Tale, cum că avêndŭ o pivniţă de zestre, care nu este de trebuinţă, din pricină că este departe de têrgŭ şi înconjurată de tină, şi că cu voia soţieĭ sale, cum şi a socruluĭ sĕŭ, s'a socotitŭ a o vinde, şi în locŭ să cumpere altŭ acaretŭ în têrgŭ, dela care să aibă ceva venitŭ, rugându-se Mărieĭ Tale ca să fie luminată poruncă către dumné-luĭ starostea de negustorĭ să-ĭ vînḑă acéstă cârciumă la mezatŭ; la care jalbă a luĭ ni se poruncesce de către Măria Ta, ca făcêndŭ întâĭ după orênduială cercetarea cea cuviinciósă, să arĕtămŭ Inălţimeĭ Tale în scrisŭ, prin anafora; ne arătă céuşulŭ în fóia de zestre, care o vĕḑumŭ iscălită de mânele biv Vel Medelnicerŭ socrulŭ sĕŭ cu lét. 1791 Septembre 19, în care şi pune: talerĭ 850 o pivniţă de piatră cu treĭ odăĭ cu foişorŭ şi cu împrejmuire, orĭ banĭ pe acestŭ acaretŭ de va vré.

(1) Cod. XXIV, fila 279.

www.dacoromanica.ro

Luminateĭ porunci următorĭ fiindŭ, amŭ întrebatŭ atâtŭ pe socrulŭ sĕŭ câtŭ şi pe soţia sa, şi amîndoĭ ne-aŭ arĕtatŭ că dumné-luĭ este stăpânŭ pe zestre şi volnicŭ este să facă ce va sci, însă dândŭ şi făgăduială că va pune la locŭ acaretŭ, şi măcar că în jalbă arată că vînḑêndŭ acéstă pivniţă, va pune la locŭ altŭ acaretŭ, l'amŭ întrebatŭ şi din gură şi ni-a rĕspunsŭ că ajutându ĭ Dumneḑeŭ va pune la locŭ acaretŭ; decĭ din cercetarea acésta se alege: fiind-că socrulŭ sĕŭ şi soţia luĭ nu se împotrivescŭ la iconomia acesteĭ pivniţĭ de zestre, şi Nicolae Céuşulŭ socotindŭ că este maĭ fŏlositorŭ a vinde acésta, şi cu vreme să-lŭ pue la locŭ acaretulŭ cu maĭ de folosŭ, găsimŭ cu cale să fie luminată porunca Inălţimeĭ Tale către dumné-luĭ starostea de negustorĭ, ca să o scóţă la mezatŭ după orênduială, să se vînḑă; iar hotărîrea cea desĕvêrşitŭ rĕmâne a se face de către Inălţimea Ta. — 1793 Augustŭ 9. (1)

Dumitrache Clucerŭ, Dumitrache Perdicarŭ, Gregorie Brezoianu Pitarŭ, Ioanŭ Brătoşanŭ.

Iŏ Alexandru Constantinŭ Moruzi Voevodŭ. — Fiind-că zapciulŭ celŭ orênduitŭ vătafŭ de Aproḑĭ arătă Domnieĭ Mele, cum că Chiriţa, după hotărîrea judecăţeĭ, aŭ fostŭ gata a primi blestemulŭ acesta, iar Filipŭ vĕḑêndŭ şi neavêndŭ altŭ rĕspunsŭ de apelaţie împotrivă vre unulŭ, aŭ primitŭ fără acésta şi i-aŭ datŭ lucrurile mortuluĭ, făcêndŭ între dînşiĭ şi isbrănire prin zapisŭ, care le-aŭ arĕtatŭ de le-amŭ vĕḑutŭ şi noĭ. Decĭ asupra isbrănirilorŭ dămŭ şi Domnia Mea acéstă domnésca nóstră întărire la mânile luĭ. — 1793 Noembre 18.

Vel Logofĕtŭ.

Prea Inălţate Dómne,

Din luminata porunca Mărieĭ Tale, prin zapcilîculŭ dumné-luĭ vătafuluĭ za Divanŭ, s'aŭ înfăţişatŭ la judecată Chiriţa dela Tistogŭ, cu jalba ce aŭ datŭ Mărieĭ Tale pentru Filipŭ argintaru, fratele gineri-sĕŭ Dumitru, care a ţinutŭ pe fii-sa, şi în anulŭ trecutŭ aŭ muritŭ amîndoĭ de bóla ciumeĭ; iar lucrurile lorŭ fiindŭ la pîrîtulŭ, cere să-ĭ împlinéscă preţulŭ zestreĭ fii-seĭ de talerĭ 160, pîrîtulŭ Filipŭ avêndŭ la mână fóie de acelea lucrurĭ şi iscălită de celŭ de atuncĭ Polcovnicŭ de Ciocli Iónŭ Orĕscu. Amŭ cercetatŭ de aŭ avutŭ copiĭ şi în ce vîrstă aŭ muritŭ, şi ne ḑise amîndouĕ părţile că aŭ avutŭ copiĭ şi aŭ muritŭ nevrîstnicĭ, după care avêndŭ jăluitórea dreptŭ ca să-şĭ ĭea zestrea fii-seĭ cu pitacŭ din partea judecăţeĭ, s'a trimisŭ aicĭ fóia dela

(1) Cod. XXIV, fila 361 bis.

www.dacoromanica.ro

Filipŭ la dumné-luĭ starostea za negustorĭ ca să se preţuéscă, de unde ne-aŭ venitŭ preţŭ înscrisŭ, că a cuprinsŭ talere 123 banĭ 27. Şi acum se găsesce cu cale dela judecată ca jăluitórea să dee o credinţă prin blestemŭ înaintea Prea Sfinţituluĭ Metropolitŭ, de faţă cu pîrîtulŭ Filipŭ şi de faţă cu mumbaşirulŭ, cum că a datŭ ea acea zestre, nu ḑicemŭ maĭ multŭ, ci pre câtŭ a cuprinsŭ acestŭ avutŭ alŭ morţilorŭ, şi eşindŭ sinetŭ înscrisŭ dela Prea Sfinţitulŭ Metropolitŭ pentru sĕvêrşirea blestemuluĭ, pîrîtulŭ Filipŭ să-ĭ facă acelea lucrurĭ teslimŭ în mâna eĭ, şi elŭ, ca unulŭ ce rĕmâne aicea, să oprésca tóte scrisorile la mâna luĭ, ca să-ĭ fie spre apĕrare de către datorniciĭ morţituluĭ; iar hotărîrea cea desĕvêrşitŭ rĕmâne a se face de către Inălţimea Ta. — 1793 Noembre 11.

Constantinŭ Giurgea, Ştefanŭ Medelniceru, Ştefanŭ Medelniceru, Ioanŭ Orlénu. (1)

1794 Februarie 4. Izvodulŭ foiĭ de zestre ce a datŭ Zoiţa ficeĭ Elenca. S'aŭ trecutŭ totŭ de-arêndulŭ ca să fie sciută, apoĭ se vorŭ deosebì celea ce sunt în parale, şi ce a adusŭ Dinculŭ.

(Fóie de zestre.)

	TALERĬ	BANĬ
1 rêndŭ de haine cu firŭ, blănite cu nurcă, iar tivilichia cu cacomŭ şi cu şireturĭ grele	380,	—
1 rêndŭ de haine savaĭ, împreună cu giubea cu sangépŭ şi şireturĭ îndoite	300,	—
1 rêndŭ de haine savaĭ, albŭ, cu florĭ de firŭ şi giubéua cu cacomŭ i cu şireturĭ şi tivilichia asemenea	320,	—
1 rêndŭ de haine ghermisitŭ portocaliŭ cu sângépŭ	150,	—
1 rochie maltuhŭ ghiurgiuliŭ, cu şireturĭ îndoite	60,	—
1 rochie stambulŭ şalŭ	20,	—
1 malotea maltuhŭ cu nafé şi jderŭ	130,	—
1 scurteică cu sângépŭ	30,	—
1 păreche cintierĭ de şalŭ	12,	—
1 anteriŭ lahori cu florĭ	30,	—
10 camăşĭ borungiucŭ	100,	—
1 şalŭ chimirĭ de citŭ	12,	—
5 degremele de sarâcŭ cu florĭ albe	25,	—
5 degremele zăbranicŭ ghiurgiuliŭ totŭ pentru sarâcŭ . . .	10,	—
24 saracnacŭ (?) lipscănescŭ	5,	—

(1) Cod XXV, fila 115.

www.dacoromanica.ro

	TALERĬ	BANĬ
1 zăbranicŭ ghiurghiuliŭ cu şireturĭ	6,	—
5 degremele tulpanŭ pentru sarâcŭ	10,	—
8 felurĭ de sarâce	20,	—
4 fonte de sarâce	8,	—
2 gevrele albe şi ghiurghiuliĭ cu fluturĭ	50,	—
2 gevrele albe şi cusute	10,	—
50 coţĭ pânză borungiucŭ	50,	—
50 coţĭ pânză cu mărginĭ de borungiucŭ	50,	—
1 aşternutŭ, cu firŭ cu şépte rêndurĭ şi cu perne cu firŭ marĭ şi cu patru micĭ	150,	—
1 păreche ismene cu firŭ	12,	—
1 bohcea pătlăginie cu firŭ	15,	—
1 bohcea cu ismene cu firŭ	10,	—
1 păreche ismene cu florĭ marĭ cu firŭ	10,	—
1 păreche asemenea, necusute	10,	—
2 ipacŭ necusute	8,	—
3 brânişóre cu firŭ	15,	—
1 tulpanŭ cu florĭ de firŭ	12,	—
1 peşchirŭ cu florĭ de firŭ	8,	—
1 peşchirŭ de obrazŭ	3,	—
1 ipacŭ	3,	—
1 masă mare	12,	—
12 şervete cu mărginĭ de mătase	24,	—
1 cerşafŭ cu chenarŭ	10,	—
1 ipacŭ moschicescŭ	8,	—
1 cămaşe de bae	13,	—
2 prosópe de bae	4,	—
1 pestemanŭ albŭ de bae	4,	—
1 pestemanŭ albastru ipacŭ	3,	—
1 coşŭ ghiurghiuliŭ	5,	—
5 testemelurĭ marĭ	30,	—
1 brâŭ de dimie ghiurghiuliŭ	3,	—
1 plapămă atlasŭ roşiaticŭ cu florĭ	65,	—
1 covorŭ mare	18,	—
1 saltea cu 3 perne marĭ de cutnie de Ţarigradŭ	40,	—
1 sipetŭ mare	12,	—
1 sipetaşŭ de catifea	12,	—
1 pungă de banĭ cusută cu florĭ i o tabachere de baga	10,	—
1 galbĕnŭ în dosŭ funducŭ	10,	—

www.dacoromanica.ro

	TALERI	BANI
5 jumĕtăţĭ de funducĭ	13,	—
1 inelŭ cu piatră próstă, 1 cu diamanturĭ	12,	—
50 coţĭ pânză po parale 50	22,	60
100 dramurĭ mătase burungiucŭ	10,	—
1 oglindă mare şi alta mică	14,	—
300 dramurĭ (nedescifrabilŭ)	2,	60
2 tingirĭ marĭ câte patru ocă una	20,	—
2 ipacŭ de douĕ ocă una	10,	—
1 ipacŭ	4,	—
1 lighianŭ cu ibriculŭ luĭ	13,	—
2 sfeşnice marĭ cu mucările lorŭ	4,	—
12 tipsiĭ cusutoriŭ	30,	—
12 talere 6 ocă	13,	60
1 duzină de cuţite	5,	60
1 păreche pantofĭ cu firŭ	5,	—
1 colanŭ la paftale, de firŭ	12,	—
1 ipacŭ cu firŭ,	6,	—
	2524,	—
1 ghiurdanŭ cu diamanturĭ	600,	—
1 leftŭ cu diamanturĭ	150,	—
1 păreche cerceĭ	100,	—
1 » ipacŭ cu mărgăritarŭ	20,	—
4 mărgăritare	100,	—
1 inelŭ cu diamantŭ	150,	—
1 ipacŭ cu samfirŭ	50,	—
1 inelŭ diamantŭ	10,	—
1 ipacŭ	40,	—
1 păreche paftale poleite	20,	—
13 zarfurĭ de argintŭ dramurĭ 125	50,	110
2 linguri de argintŭ dramurĭ 35	14,	—
1 farfuriă de argintŭ pentru dulcĕţă cu lingura eĭ	22,	—
	3850,	110

www.dacoromanica.ro

Giuvaerurile, ce aŭ fostŭ puse în foia de zestre, ce s'aŭ datŭ Dimiĭ Delibașa, care fiindŭ în păstrare la socră-sa, le arĕtă că sunt în păstrare; puindu-le într'o cutie și pecetluindu-le, le-aŭ datŭ la epitropie în păstrare.

	TALERĬ	BANĬ
1 ghiurdanŭ cu diamanturĭ	600,	—
1 leftŭ cu diamanturĭ	150,	—
1 pereche cerceĭ	100,	—
1 ipacŭ cu smaranduri	20,	—
8 șîre mărgăritarŭ în 4 dramurĭ	100,	—
1 inelŭ cu diamantŭ	150,	—
1 ipacŭ cu samfirŭ	50,	—
1 ipacŭ	40,	—
1 ipacŭ inelŭ de diamantŭ	10,	—
1 pereche de paftale poleite	20,	—
13 zarfurĭ de argintŭ în dramurĭ 125	50,	—
2 linguri de argintŭ în dramurĭ 35	14,	—
Maĭ suntŭ și 70 galbenĭ *politica*, cu vre o câțĭ-va maĭ micĭ, carĭ fiindŭ din *progmia*, dară nu se puseră la *socotéla* zestrelorŭ, ce se însemnară deosebitŭ, ca să fie sciuțĭ și aceștia	1304,	110

Cele ce aŭ adusŭ Dinculŭ Arnăutului, bratŭ Dimiĭ Delibașa, lucrurĭ de ale zestreĭ, care fiindŭ vechĭ, purtate, din poruncă gospodŭ s'aŭ vîndutŭ cu mezatŭ prin starostea za negutătorĭ, și baniĭ ce aŭ prinsŭ s'aŭ adusŭ la epitropie.

1 rêndŭ de haine savaì, albŭ, cu firŭ, giubea blănită cu cacomŭ	99,	60
1 bohcea de sandalŭ poleită	4,	96
1 testemelŭ albŭ cusutŭ, vechiŭ	1,	12
3 funte de sarâcŭ	1,	12
1 rêndŭ de haine savaì, albastru, cu firŭ, giubeua blănită cu sangépŭ	66,	30
1 giubé ghermezue cu sângépŭ, femeiéscă, spartă	5,	15
2 cămeșĭ de borangicŭ i o pereche ismene de pânză, cusute cu firŭ	21,	60

www.dacoromanica.ro

		TALERĬ	BANĬ
4	feţe perină, micĭ, cu firŭ		
1	ipacŭ mare	40,	—
1	cérşafŭ cusutŭ		
1	bohcea hataĭ pătlăginie, cu firŭ	9,	—
1	sipetŭ micŭ de catifea	3,	—
5	degremele tulbanŭ albŭ	4,	60
1	cămaşe borangicŭ veche	3,	30
1	papură de gâtŭ, i treĭ fesurĭ albe, vechĭ	2,	60
10	tipsiĭ de cositorŭ ocă 3	15,	81
2	pestemane, albŭ, altulŭ vînĕtŭ	3,	66
1	antereŭ de atlasŭ, femeescŭ, vechiŭ	15,	—
1	camaşe de baie	3,	80
2	calafurĭ de pernă cu bogsiŭ nărămzată	81,	—
1	(nedescifrabilŭ)	10,	15
1	pereche citienĭ, şalŭ, femeescĭ	6,	90
1	călafŭ de saltea i o faţă de perină asemenea	5,	12
3	calafurĭ pernă, de sandalŭ	1,	90
1	sfeşnicŭ alamă cu mucărĭ	1,	90

Lucrurile ce aŭ adusŭ Dinculŭ din avululŭ frăţine-sĕŭ Dimi, iar nu din zestre, carĭ fiindŭ vechĭ, şi acestea d'impreună cu celea de maĭ sus din zestre, s'aŭ vîndutŭ totŭ de starostea, cu mezatŭ.

1	macatŭ pentru patŭ i 3 feţe pernă asemenea	21,	45
1	macatŭ de pânză leşéscă cu 8 feţe pernă asemenea	15,	116
1	perdea de postavŭ roşiŭ	5,	3
1	faţă saltea de cutnie	6,	105
1	cérşafŭ de pânză	2,	105
5	feţe pernă, citŭ vechiŭ	3,	—
1	perdea de pânză pentru feréstră	11,	60
2	peticele pânză vĕrgată	1,	15
6	perdele de citŭ vechiŭ	4,	60
1	peşchirŭ cusutŭ, vechiŭ	0,	45

Sinopsis:

TALERĬ	BANĬ	
325,87		din vînḑarea lucrurilorŭ de zestre.
61,84		din vînḑarea lucrurilorŭ Dimiĭ Deli-başa.
386,51;		se scăḑù . . . . însă

www.dacoromanica.ro

TALERĬ BANĬ

19,45 telalîculŭ.
1,60 ostenéla logofĕtuluĭ.
0,30 chiria mutatuluĭ lucrurilorŭ în têrgŭ, când s'aŭ vîndutŭ.
21,15

366,36 rĕmânŭ banĭ naht. care s'aŭ luatŭ la Epitropie şi fóia cea iscălită de starostea za negustorĭ arată,

1.500,— iarăşĭ banĭ nahtŭ din avutulŭ Dimiĭ, carĭ sunt să se ieae la epitropie dela Chirŭ Dumitrache Turnavitulŭ, şi negreşitŭ după întărirea anaforaleĭ să-ĭ rĕspunză, şi să-şĭ ieae adeverinţa ce o are dată.

1.866,36

1 pereche case pe loculŭ sfinteĭ mănăstirĭ Michaiŭ Vodă, cumpĕrate de Dima Delibaşa dela Curtea gospodŭ cea nouă de vale, după cum zapisulŭ mănăstireĭ, ce l'a datŭ Dinculŭ la epitropie, arată, şi pentru chiria loculuĭ are sa deie pe fieş-care anŭ câte douĕ oca cĕră.

Zapisele de datoriĭ, ce are să ieae Dumitru Delibaşa dela uniĭ alţiĭ, bez alte datoriĭ ce arată Dinculŭ că le-a scosŭ şi le-a cheltuitŭ la bóla fraţinesĕŭ, la pogribaniĭ şi altele.

TALERĬ

247 unŭ zapisŭ de datorie alŭ luĭ Zurzubŭ cârciumarŭ l'a datŭ Dinculŭ la epitropie.

200 altŭ zapisŭ de datorie alŭ luĭ Costinŭ Harmovitŭ de talerĭ 446, câtŭ scrie zapisŭ, fiind-că talerĭ 246 se vĕdŭ în dosulŭ zapisuluĭ daţĭ şi pe acestŭ zapisŭ l'aŭ datŭ la epitropie.

1.550 altŭ zapisŭ de datorie alŭ luĭ Sluimŭ Evreŭ; acestŭ zapisŭ nu l'a datŭ Dinculŭ la epitropie, ḑicêndŭ că nu este de dînsulŭ, ci cu jalbă la Divanŭ trăgêndŭ pe Ovreŭ la judecată cu Vornicŭ de Pórtă şi cetindu-lŭ l'a datŭ în mâna dumné-luĭ Michaiŭ Sturdza Vornicŭ de Aproḑĭ, de l'a închisŭ pre ovreŭ, ca să plătéscă baniĭ; i s'a datŭ sorocŭ de 60 de ḑile, ca orĭ baniĭ saŭ zapisulŭ să-lŭ aducă la epitropie.

1.997

www.dacoromanica.ro

Lucrurile ce a arĕtatŭ Dinculŭ că sunt asupra luĭ din zestre şi din avutulŭ Dimeĭ, care luându-se dela dînsulŭ, să se vînḑă cu mezatŭ şi din baniĭ ce va prinde, să se puie suma la fieş-care lucru, spre a se cunósce ce lipsă maĭ rĕmâne de zestre.

1 puşcă.
1 covorŭ mare.
1 plapomă de atlasŭ vineţie.
1 oglindă mare.
1 păreche şalvarĭ postavŭ ce i-a purtatŭ Dinculŭ.
1 tătarcă verde cu vidră şi nafea.
1 inelŭ cu piatră verde de aurŭ şi douĕ diamanţele.
7 Aceste 7 condeie zapciulŭ celŭ orênduitŭ să le împlinéscă dela Dinculŭ Arnăutŭ şi să le facă teslimŭ la epitropie.

Rada femeia cu bărbatulŭ sĕŭ Necula, pentru casa eĭ, ce umblă bărbatulŭ sĕŭ să i-o vînḑă.

Prea Inălţate Dómne,

Cu lacrămĭ jăluescŭ Mărieĭ Tale pentru unŭ Nicola Chesarie, bărbatulŭ meŭ, de acì, pre carele l'am luatŭ vĕduvŭ, dându-ĭ zestre talere 100 şi alte scule şi mărunţişurĭ, cu nume că are casă; carĭ banĭ şi scule s'aŭ prăpăditŭ; decĭ avêndŭ eŭ părinţĭ peste Oltŭ, m'am dusŭ împreună cu numitulŭ bărbatulŭ-meŭ ca să-ĭ vedemŭ, şi şeḑêndŭ numitulŭ puţină vreme s'a întorsŭ aicĭ înapoĭ şi s'a pusŭ de a vîndutŭ casa la unŭ Ioanŭ neguţătorŭ de aicĭ, fără scirea mea, în talere 320, din carĭ banĭ a datŭ numituluĭ talere 220, iar talere 100 i-a opritŭ, cu cuvîntŭ că eŭ nu sunt de faţă, şi când voiŭ venì va da şi aceĭ 100 talerĭ; decĭ viindŭ eŭ dela părinţiĭ meĭ, am luatŭ în mâna mea aceĭ talerĭ 100, cu carĭ banĭ am făcutŭ o căscióră pe locŭlŭ mumă-seĭ, avêndŭ simfonie numitulŭ cu mumă-sa ca să-ĭ dee talerĭ 30 pre locŭ, şi de atuncĭ până acum sunt trecuţĭ 9 anĭ. Acum, luminate Dómne, umblă să-mĭ vînḑă şi acéstă căscióră, din pricina mume-seĭ, ḑicêndŭ să-mĭ ieaŭ lemnele şi să-ĭ lasŭ locŭlŭ şi altele, neţiindu-se de sinfonie ce a avutŭ ca să-ĭ dee aceĭ talerĭ 30 pe locŭ. Ci mĕ rogŭ să-mĭ aflu dreptate 1794 Februarie 28.

Róba Mărieĭ Tale, Rada femeia de aicĭ.

Vătafule de Păhărniceĭ, să-ĭ scoţĭ la judecata departamentuluĭ de şépte.

3-lea Logofĕtŭ de jos.

(1) Cod. XXVII, pag. 8 V.

www.dacoromanica.ro

Iŏ Alexandru Constantinŭ Moruzi Voevodŭ i gpd. — La acéstă anafora a departamentuluĭ învoindu-se cu toţiĭ, aŭ datŭ şi adeverinţa mulţumirilorŭ, atâtŭ Nicolae i Rada soţia luĭ, cum şi Maria sócră-sa, la Divanulŭ Domnieĭ Mele, adeveritŭ şi de zapciŭ; întărimŭ şi Domnia Mea, ca după cum să cuprinde maĭ jos să se urmeze. — 1794 Martie 30.

Vel Logofĕtŭ.

Prea Inălţatę Dómne,

După luminată poruncă, înfăţişindu-se de orênduitulŭ zapciŭ amîndouĕ părţile la judecată, pîrîtulŭ bărbatŭ rĕspunse, că elŭ va să-şĭ vînḑă şi acéstă casă, dar o să-şĭ cumpere alta maĭ próstă, şi cu baniĭ ce vorŭ maĭ prisosì să-ĭ dee la alte trebuinţĭ ale luĭ; alŭ căruia cugetŭ şi socotélă s'a primitŭ, pentru că precum a vîndutŭ cea d'întâĭ casă şi a făcutŭ pe cea care cere acum să o vînḑă, aşà póte să o vînḑă şi pre cea care ḑice că o să maĭ cumpere şi soţia să rĕmâe săracă, cu fete lângă dînsa şi lipsită de zestrele eĭ; care femee, după pravilĭ, avêndŭ voe să siguripsască de zestre şi trăindŭ cu bărbatulŭ sĕŭ, am chematŭ după trebuinţă maĭ întâĭ pre Maria sócră-sa, spre întrebăciune de a datŭ acelŭ locŭ de sub casă, care este cu şartulŭ ce arată jăluitórea prin jalbă, adecă ca să-şĭ iea pentru dînsulŭ talerĭ 30, şi nu tăgăduì; apoĭ după acésta am cerutŭ jăluitóreĭ fóia de lipsă de zestrele eĭ, şi împreună cu bărbatulŭ sĕŭ am trimes'o la dumné-luĭ starostea de negustorĭ ca să o preţuiască, de unde ne-aŭ venitŭ rĕspunsŭ în scrisŭ, că acele lipse din zestre, şi cu talerĭ 100, ce aŭ maĭ adusŭ, peste care maĭ dă jăluitórea sócră-seĭ şi ceĭ talerĭ 30 tocméla loculuĭ. Găsimŭ cu cale dreptŭ acelea, să ţie jăluitórea casa cu loculŭ eĭ întru desĕvêrşită stăpânirea eĭ, căcĭ din cercetare ne îndestulămŭ dela dînşiĭ că maĭ atâtŭ face şi casa, fiindŭ la mahala, de nuele, iar nu de zidŭ şi cu şindrilă, ci cu şovărŭ, şi pîrîtulŭ să nu maĭ fie volnicŭ a o vinde, ci numaĭ să şaḑă cu soţia şi copiiĭ într'însa, iar hotărîrea i proci.—1794 Martie 10.

Constantinŭ Baratovŭ Clucerŭ, Scarlatŭ Mihulescu, Ioanŭ Medelnicerulŭ.

Zapisulŭ totŭ alŭ acesteĭ madele.

Adecă eŭ Anca, dimpreună cu bărbatulŭ meŭ Ioanŭ, încredinţămŭ cu acestŭ zapisŭ alŭ nostru la mâna cumnată-mi Rada, precum să se scie, că avêndŭ unŭ locŭ părintescŭ aicĭ în Bucurescĭ, în mahalua Stéjeruluĭ,

www.dacoromanica.ro

în unŭ peticŭ în lungulŭ caseĭ, din socŭ şi până după casă, pe care i l'am vîndutŭ maĭ sus numiteĭ cumnateĭ mele în banĭ gata taleri cincĭ-ḑecĭ, carĭ banĭ i-am primitŭ toţĭ în mânele nóstre, şi de acum înainte să aibă a lŭ stăpâni cu pace, atâtŭ de către mine şi de către barbatulŭ meŭ, cum şi de către muma mea şi de fraţiĭ meĭ, nebântuitŭ, şi pentru credinţă amŭ iscălitŭ maĭ jos, ca să se crédă, puindu-ne şi degetulŭ.

Eŭ Anca sin Maria adeverezŭ; eŭ Stoica, fratele vînḑĕtóreĭ, adeverezŭ; eŭ Nicolae, fratele vînḑĕtóreĭ, adeverezŭ; eŭ Maria, muma vînḑĕtóreĭ, adeverezŭ; eŭ Ienache Butarŭ, martorŭ; eŭ Sima Siiménŭ, martorŭ. — 1794. Martie 26. (1)

Judecata copiilorŭ Şătraruluĭ Mareşŭ cu muma lorŭ cea vitregă pentru zestrea ficeĭ sale Catinca, cea logodită cu Eftimie Ghizdoveţŭ biv Căpitanŭ za lefegiĭ.

Prea Inălţate Dómne,

Jeluimŭ milostiviriĭ Mărieĭ Tale, că tatălŭ nostru, făcêndu-şĭ obştésca datorie, a şi lăsatŭ în scrisŭ încă cu unŭ anŭ maĭ nainte, în viéţă, în ce chipŭ să urmeze prin diată, pre care o a şi datŭ la Prea Sfinţia Sa Părintele Metropolitŭ de o a iscălitŭ, aflându-se Episcopŭ Buzĕuluĭ; ci fiind-că muma nóstră se află luată de alŭ doilea întru căsătorie şi amŭ rĕmasŭ douĕ părechĭ de fraţĭ, cincĭ feciorĭ şi patru fete, treĭ ceĭ d'întâĭ, şi şése ceĭ din urmă, dintre carĭ una dintre surorĭ aflându-se de vîrstă a şi avutŭ voróvă rĕposatulŭ cu unŭ proin căpitanŭ za lefegiĭ Eftimie Ghezdoveţŭ, şi după alegerea şi sfatulŭ mumeĭ nóstre ceĭ vitregĭ, cu care căḑêndŭ la învoială a şi făcutŭ o fóie a zestrelorŭ şi în totŭ chipulŭ mijlocindŭ numita către tatălŭ nostru, ca să dee zestre maĭ multŭ peste puterea cu ostenélă, pentru ca să nu ne rĕmâe şi nouĕ cevaşĭ, là urmă l'a şi înduplecatŭ voilorŭ sale, maĭ vîrtosŭ găsindu-ĭ şi vremea când se aflà bolnavŭ de bóla lingoreĭ şi din minţele sale săritŭ; decĭ cu aşà protosŭ şi la aşà vreme a şi energisitŭ şi a sĕvêrşitŭ numita sărăcia caseĭ şi a rĕmaşilorŭ în urmă copiĭ într'acestaşĭ chipŭ, că celea ce orênduià rĕposatulŭ prin diată a se da la douĕ surorĭ, l'a făcutŭ de a datŭ numaĭ la una; dar cu tóte acelea cunoscêndu-şĭ sfîrşitulŭ vieţeĭ, i-a ḑisŭ cum că de va face Dumneḑeŭ milă şi va scăpà dintr'acea bólă, ceea ce l'a făcutŭ a da peste putere-ĭ, avêndŭ viéţă le va pune la locŭ, iar de i se va întîmplà mórte, să nu

(1) Cod. XXVII, pag. 15 V-a.

www.dacoromanica.ro

care cum-vaşĭ să dee acea zestre nicĭ într'unŭ chipŭ, căcĭ asemenea caută a da şi celorŭ-lalte treĭ pietre de fete, şi copiiĭ vorŭ rĕmâné de totŭ săracĭ, şi după diată să se urmeze; şi aşà în scurtă vreme a şi rĕposatŭ, neputêndŭ să se hotărască dată acea fără de orênduială zestre, maĭ vîrtosŭ că şi numitulŭ Ghizdoveţŭ nicĭ cu aceea totŭ nu s'aŭ mulţumitŭ, şi maĭ cerêndŭ încă o sumă de banĭ, a şi trimisŭ fóia înapoĭ, şi rĕposatulŭ vĕdêndŭ acea nemulţumire a sa, necăjindu-se fórte, bolnavŭ, şi fiindu-ĭ maĭ rĕŭ, i s'a tăiatŭ inima şi pe locŭ a muritŭ. Pe care dise ale rĕposatuluĭ către numita, maĭ sus cuprindĕtóre, însuşĭ *dumné-eĭ* în multe rênduri, atâtŭ către noĭ câtŭ şi către alţiĭ, fără de sfială, şi asemenea dicea, că acum nu-ĭ dă mâna a rĕspunde acea zestre, nicĭ celea ce a făcutŭ, şi ce erà să maĭ şi facă a lipsitŭ, şi la acésta nu va puté da credĕmîntŭ prin blestemŭ că nu a disŭ aşà până deunădĭ; pre de o parte către noĭ se arată că acea disă o păzesce, pe de altă parte pe sub cumpetŭ şi în taină, iarăşĭ ca şi maĭ întâĭ, mijlocindŭ *amesosŭ* cu numitulŭ, totŭ neîndestulându-se cu cele scrise în fóie, care taie peste 40 pungĭ de banĭ, părêndu-i-se că este totŭ puţinŭ, ca o aşà voitóre bineluĭ caseĭ şi copiilorŭ i-a maĭ împlinitŭ şi cererea, ce nu o a pututŭ suferi rĕposatulŭ, şi aşà de odată ne-amŭ pomenitŭ, unde logodesce pe sora nóstră cu erologhie totŭ cu maĭ sus numitulŭ. Luminate Dómne, acéstă sumă a zestrelorŭ, de se potrivesce la starea nóstră, în vreme ce nicĭ unŭ obrazŭ mare nu o dă, şi de o şi dă, căruia ipochimenŭ o dă; némŭ de boerŭ mare să fie nu este, vre unŭ acaretlăŭ şi pămînténŭ nu se află, fără numaĭ şi numaĭ tóte acaretele, chiverniséla şi alŭ sĕŭ ipolipsisŭ în joculŭ cărţilorŭ rézemă, sciutŭ de aşà politieĭ; încă după audire, însărcinatŭ cu datoriĭ; apoĭ cu aşà patimă, ce credĕmîntŭ putemŭ a-ĭ da noĭ, saŭ măcar orĭ cine, că nu va prăpădi în scurtă vreme tótă zestrea, cum şi la alte case multe asemenea s'a întîmplatŭ; de ar fi fost de vre unŭ némŭ, totŭ amŭ fi nădăjduitŭ că şi surorile ce maĭ sunt, după cinstea némuluĭ sĕŭ ce arŭ fi intratŭ, s'arŭ fi bucuratŭ şi alţiĭ în urmă; de s'ar fi aflatŭ vre-unŭ omŭ avutŭ, amŭ socotitŭ că póte ne-ar ajutà şi la zestrele surorilorŭ; ci dintr'acestea tóte nicĭ una fiindŭ, cu ce minte şi pentru ce sfîrşitŭ a urmatŭ acésta muma nóstră, nu numaĭ noĭ fraţiĭ, rudeniile, la mare aporie amŭ căḑutŭ, ci orĭ cine a auḑitŭ şi va maĭ auḑi; atâta numaĭ aŭ adăogatŭ caseĭ nóstre, maĭ întâĭ unŭ mare blestemŭ dela toţĭ ceĭ carĭ se află cu fete de căsătoriĭ, şi a doua cu unŭ nume deosebitŭ alŭ bogăţieĭ, care acésta de s'ar fi întîmplatŭ în ḑilele Mărieĭ Sale Nicolae Vodă Mavrogheni, ce primejdie putea a ne cuprinde şi la ce halŭ erà să catindisimŭ cu toţiĭ, şi pe lângă stîngerea caseĭ, cu adevĕratŭ şi viéţa ne o perdeamŭ pentru acésta; dar nu suntemŭ vrednicĭ a da mulţumire mareluĭ Impĕratŭ cerescŭ, că pronisia sa a iconomisitŭ să se întîmple în prea fericitele ḑile ale Mărieĭ Tale (carele te-a herăzitŭ cu o

www.dacoromanica.ro

deșĕvêrșită firéscă blândețe și cu o neaseměnată milostivire, ce neîncetatŭ la obște se revarsă). Decĭ dar, din a căruia nepotrivite urmărĭ, se cunósce curatŭ că nu va eșì în sfîrșitŭ bunŭ, cum și asemenea a maĭ urmatŭ și altele cu așà fire, și încă nu credŭ că va lăsà a trece vremea la mijlocŭ și va afachisì casa cu totulŭ, de vreme ce se află la vîrsta tinerețelorŭ și cu firea sburdatică, iubindŭ maĭ multŭ cele deșarte, și ne va lăsà mâne poimâne pre toțĭ săracĭ de pereusia părintéscă. Ne rugămŭ, Dómne, să fie luminată poruncă, spre a se embodisì acéstă fără de orênduială și nepotrivită nouă zestre, ce e să se urmeze după diată, ca să putemŭ mulțămì și pre cele-lalte surorĭ, să nu fie volnică de acum muma nóstră a urmà asemenea, în énatulŭ nostru, să stingă casa, ci dumné-eĭ, împreună cu noĭ toțĭ copiiĭ, să fimŭ clironomiĭ caseĭ; însă acețĭ maĭ marĭ să iconomisimŭ trebile spre întemeiarea și adăogirea eĭ, întocmaĭ ca cum ar fi și trăindŭ rĕposatulŭ tatălŭ nostru, atâta numaĭ să nu maĭ facă orĭ ce fără scirea nóstră, nicĭ noĭ fără de scirea dumné-eĭ, ci cu toțĭ să ne chivernisimŭ din casă de unde vomŭ și muncì și după partea ce fieș-care avemŭ în casă, până când vomŭ căsătorì tóte surorile, însă după starea și potriva nóstră, apoĭ cele rĕmase atuncĭ le vomŭ împărțì frățesce; dar fiind-că dumné-eĭ acum în grabă caută a se duce afară, pentru ca să-șĭ gătéscă de ale nunțeĭ, când va venì cu tóte celea trebuincióse, căutândŭ a sĕvêrșì și nunta între dînșiĭ maĭ în grabă, atuncĭ nu va fi vreme a se teorisì acésta de trebile nunțeĭ, ne maĭ rugămŭ Mărieĭ Tale ca să poruncescĭ de a nu plecá până nu se va hotărî în ce chipŭ va luminà Duhulŭ Sfîntŭ pre Inălțimea Ta, și ce va fi mila Mărieĭ Tale, și din avutulŭ caseĭ și părțile tuturorŭ fraților facemŭ parte și cutieĭ de milostenie talerĭ una sută.

Robiĭ Mărieĭ Tale, noĭ copiiĭ rĕposatuluĭ Șătrarŭ Mareșŭ din sud Saacŭ.

Resoluțiune

Prea Sfînția Ta Părinte Mitropolite i dumné-ta Vel Logofĕtŭ de Țéra-de-sus, pricina pereusieĭ părintescĭ este orênduită în cercetarea de judecată cu muma lorŭ, iar acéstă jalbă și cerere de oprirea acestuĭ senechesionŭ să o cercetațĭ deosebitŭ și când va fi cu adevĕratŭ precum se jăluescŭ, poruncimŭ ca să oprescĭ Prea Sfînția Ta și logodna și cununia cu pîrîtulŭ și să arĕțĭ Domnieĭ Mele în scrisŭ cu vătafulŭ de Divanŭ, căruia îĭ poruncimŭ să oprésca pe pîrîta a nu lipsì afară, până se va isbrănì și pricina de judecata pereusieĭ. — 1794 Maiŭ 16. (1).

3-lea Logofĕtŭ de jos.

(1) Cod. XXVII, pag. 18, VIII.

www.dacoromanica.ro

Iŏ Alecsandru Constantinŭ Moruzi Voevodŭ. — După cum s'a găsitŭ cu cale de către Prea Sfinția Sa Părintele Metropolitŭ și de către dumné-luĭ Vel Logofĕtŭ, ca o pricină ce s'a căḑutŭ bisericesce a se cautà, și așà cercetare și Domnia Mea o găsimŭ cu bună orênduială, întărimŭ anaforaua acésta și poruncimŭ să se urmeze întocmaĭ. — 1794 Maiŭ 30.

Vel Logofĕtŭ.

Prea Inălțate Dómne,

După luminată porunca Mărieĭ Tale, dată la acéstă jalbă a fiilorŭ Șătraruluĭ Mareșŭ, aducêndu-se de către orênduitulŭ zapciŭ amîndouĕ părțile înaintea nóstră, amŭ întrebatŭ pre Zoița Șătrărésă, și ḑise că adevĕratŭ, soțulŭ sĕŭ făcêndu-șĭ diată maĭ nainte de mórte cu unŭ anŭ și maĭ bine, orênduise aceĭ copile parte maĭ puțină, socotindŭ că o va puté mărità cu atâta, arĕtându-ne aceia diată de o vĕḑumŭ, fiindŭ scrisă cu létulŭ 1793 Decemvre 8, iscălită de Mareșŭ și adeverită și de treĭ preoțĭ ot Vadulŭ Săpatŭ, întru care vĕḑumŭ că după ce îșĭ arată avutulŭ sĕŭ ce i s'a aflatŭ atuncĭ, apoĭ împarte la 10 copiĭ aĭ sĕĭ, însă la acețtĭ treĭ jăluitorĭ făcuțĭ cu soția d'întâĭ, și cincĭ fete și doĭ băețĭ ce-ĭ are făcuțĭ cu Zoița, între carĭ copiĭ arată partea ce a făcutŭ și acesteĭ Catincheĭ logoditeĭ, și încă, ca pentru una ce erà fată de vîrstă, scrie din jos chiar așà: și ce sculișóre s'aŭ aflatŭ până acum, și ce argintărie a maĭ căpui, să dee la Catinca, cum și alte scule, ce se va învoi cu celŭ orênduitŭ de Dumneḑeŭ ginere, saŭ haine și cheltuiala nunțeĭ; și spre a căpui pe ceĭ micĭ copiĭ, lasă pe soția sa Zoița ca o mumă doritóre să-ĭ créscă, să-ĭ caute și sufletulŭ, iar de se va mărità, să nu aibă a maĭ cere ceva decât zestrea ce a avutŭ, iar păzindu-șĭ cinstea, să fie stăpână caseĭ; care diată la létulŭ 1793 Maiŭ 31 s'a întăritŭ și de noĭ smeritulŭ Metropolitŭ, fiindŭ Episcopŭ Buzĕuluĭ; și ḑise Zoița că voia le-ar fi fostŭ, atâtŭ eĭ câtŭ și soțuluĭ sĕŭ, a da Catincheĭ fii-seĭ numaĭ acea parte ce este scrisă în diată, dar însușĭ soțulŭ sĕŭ în urmă, vĕḑêndŭ că nu se póte învoi numaĭ cu atâta după trebuință, ca să-șĭ ridice piatra din casă, silitŭ a fostŭ de a maĭ adausŭ și altele, (după celŭ cuvîntŭ slobodŭ din diată, ce ḑice să se maĭ dee la Catinca și altele ce se va puté învoi cu ginerele, afară din celea ce-ĭ rênduise); însă n'a datŭ din partea acestorŭ jăluitorĭ, ci dela ceĭ-lalțĭ copiĭ maĭ micĭ; și pentru alegerea ginereluĭ, iarășĭ soțulŭ sĕŭ l'a găsitŭ, alesŭ de bunŭ și i-a plăcutŭ, după cum acésta o mărturisescŭ și pîrîșiĭ printr'acéstă jalbă; și așà maĭ nainte cu o lună a murĭ sănătosŭ fiindŭ, în starea luĭ sĕvêrșindŭ vorba și așezându-se i-a și datŭ fóia de zestre, pre care arĕtându-o Căpitanulŭ Ghizdovețŭ, se vĕḑù cu létulŭ 1794 Ghenarŭ 28, iscălită de Mareșŭ Șătrariŭ, adeverită fiindŭ și de noĭ

www.dacoromanica.ro

Mitropolitŭ; iar logonda n'a apucatŭ să o facă trăindŭ Şătrariulŭ, fiind-că într'acelea ḑile ce făcea gătire, bolnăvindu-se, a muritŭ; şi Şătrărésa în urmă, sciindŭ sfatulŭ şi hotărîrea soţuluĭ sĕŭ, a sĕvĕrşitŭ logonda prin scirea Mitropolituluĭ, şi dintr'acelŭ césŭ a fostŭ nepopritŭ ginere sĕŭ din casa sa, şi de aceea se plânge şi Şătrărésa, ca nu cum-va din relele pornirĭ ale pîrîşilorŭ să i se întîmple vre o zătignire, şi după ce va perde atâta cheltuiélă să rĕmâe şi vre unŭ nume rĕŭ ticălóseĭ fie-seĭ. Amŭ întrebatŭ pre pîrîşĭ, de este acéstă fóie de zestre adevĕrată, şi nu tăgăduiră că însuşĭ de tatălŭ lorŭ este scrisă şi iscălită cu numele luĭ, fără de numaĭ pricinuià ḑicêndŭ, că asupra bóleĭ de lingóre fiindŭ tată-sĕŭ şi cu minţile sărite, a făcutŭ acéstă fóie cu încărcătură, din îndemnarea Zoiţeĭ; a cărora pricinuire se cunoscŭ neadevĕrată, pentru că maĭ întâĭ scrisórea şi iscălitura foeĭ o vĕḑumŭ alésă, desluşită, de omŭ în tótă firea, sănătosŭ, carele de ar fi fostŭ bolnavŭ şi fără minţĭ, cum ḑicŭ eĭ, nu putea să o facă; alŭ doilea că nu era Mareşŭ vre unŭ omŭ prostŭ a se înduplecà la lucrurĭ ce nu-ĭ da mâna, ci a făcutŭ ceea ce a vĕḑutŭ că urméză după vreme, ca unŭ omŭ cu minte, şi a maĭ trăitŭ în urmă după aceea o lună până la Martie 1, precum nicĭ pîrîşiĭ nu tăgăduiră; aşijderea nu tăgăduiră că acele lucrurĭ şi orĭ ce se cuprinde în fóia de zestre a Catincheĭ sunt câştigate de tatălŭ sĕŭ, din sudórea şi ostenéla sa; decĭ mărturisindŭ pîrîşiĭ, că tatălŭ lorŭ a făcutŭ vorba cu Ghizdoveţŭ, i-a făgăduitŭ acea zestre şi i-a datŭ fóia iscălită, nu potŭ a defăimà ceea ce a făcutŭ tatălŭ sĕŭ şi a zătigni măritişulŭ copileĭ, nicĭ a opri din zestrea eĭ ceva, căcĭ celŭ ce a făcutŭ diata, acela a făcutŭ şi fóia, şi a fostŭ volnicŭ a face, ca unŭ stăpânŭ pe alŭ sĕŭ, carele, şi de n'aŭ apucatŭ să sĕvĕrşéscă ceea ce ḑicŭ pîrîşiĭ cum că se făgăduise mortulŭ, că va pune la locŭ celea ce a sporitŭ Catinchiĭ, dar acésta Dumneḑeŭ a lucrat'o şi a sĕvĕrşit'o, de vreme ce ne adeverimŭ, că în urma diateĭ, una din copile a muritŭ şi partea eĭ a rĕmasŭ în casă, care parte rĕmâne a se împlini acea lipsă la părţile celorŭ-lalte copile şi a se ajutorà la măritişulŭ lorŭ, când vorŭ veni în vîrstă. Iar Catinca, fiindŭ ajutorată de tóte pravilele, are a-şĭ luà din casa părintéscă zestrea eĭ, după maĭ sus arĕtata fóie, ce a făcutŭ tatălŭ sĕŭ, pentru care, fiind-că logodna s'a făcutŭ prin scirea Metropolieĭ cu ierologie, şi a apucatŭ de a intratŭ ginerele în casă, găsimŭ cu cale să se sĕvĕrşéscă şi cununiile şi să mérgă Catinca după soţulŭ eĭ, ce l'a alesŭ tatălŭ sĕŭ, cu tótă zestrea după fóie, fără de nicĭ unŭ scăḑămîntŭ; iar altŭ adausŭ de vorŭ dovedi pîrîşiĭ că a maĭ datŭ vitrega lorŭ peste fóie, în urma morţeĭ soţuluĭ sĕŭ, să se ieae înapoĭ şi să se pue la partea unde a lipsitŭ, fiind că ginereluĭ i se cade să se mulţumésca numaĭ pe celea ce socrulŭ sĕŭ i-a datŭ prin fóie. Peste tóte acestea maĭ adăugară pîrîşiĭ a cere, ca să-ĭ încredinţeze cumnatulŭ sĕŭ cu chezăşie cum

www.dacoromanica.ro

că nu va stricà din zestre la cheltuelile luĭ, care cerere se vĕḑù iarăşĭ fără de cale, neaseměnată şi neobişnuită la nicĭ o altă căsătorie, şi o facŭ numaĭ din pizmă şi rĕutate a zătigni măritişulŭ copileĭ, maĭ vîrtosŭ fiindŭ sciutŭ numitulŭ ginere că este crescutŭ aicĭ şi are fraţĭ, surorĭ şi alte rude căsătoriţĭ în Bucurescĭ, iar nu este vre unŭ omŭ fără de căpĕtâiŭ; de aceea nu s'a primitŭ la judecată cererea lorŭ, în vreme ce n'a vĕḑutŭ nicĭ o risipă până acum, iar când vorŭ vedé că face cumnatulŭ lorŭ vre o stricăciune şi pierdere zestreĭ, atuncĭ dreptate şi datorie aŭ să dee scire judecăţeĭ, să céră încredinţarea zestrilorŭ suroreĭ aceştia; iară hotărîrea cea deseĕvêrşită rĕmâne a se face de către Inălţimea Ta. — 1794 Maiŭ 30. (1)

Dositeiŭ al Ungro-Vlachieĭ, Nicolae Filipescu Vel Logofĕtŭ.

Anaforaua Sultaneĭ sin Nicu Dimulŭ din Craiova, ca să-ĭ deosibéscŭ zestrea dintr'a bărbatuluĭ sĕŭ, care a făcutŭ la grele datoriĭ.

Domnitorulŭ, cu resoluţiunea din 15 Aprilie 1795 pe anaforaua luĭ Alex. Calíoglu biv Vel Clucerŭ, Caimacamulŭ Craioveĭ, constată că cererea Sultaneĭ este după pravilă, «când bărbatulŭ se află la rea stare; însă trebue să înfăţişeze înaintea dumni-tale şi pre câţĭ-va datornicĭ cu jeluitórea, spre a li se arĕtà catagrafia de averea Stoenesculuĭ (bărbatulŭ sĕŭ), cum şi fóia de lipsa zestreĭ soţieĭ luĭ, că de vorŭ avé împotrivă vre o bănuială, orĭ pentru maĭ multŭ avutŭ nevĕditŭ, saŭ pentru lipsa zestrelorŭ eĭ, saŭ pentru preţuire ar ḑice cevaşilea, să facĭ dumné-ta prin cercetare urmarea cea cuviinciósă a judecăţeĭ, şi aşà din averea Stoenesculuĭ să se deosebéscă şi să se şi siguriséscă cu împlinire maĭ întâĭ zestrele eĭ, ce le va dovedi după pravilă.» (2)

D. Clironomiĭ.

Pereusiile saŭ clironomiile eraŭ urmărite nu numaĭ de moştenitorĭ, ci şi de epitropia obştireĭ, care prelevà de la ele unŭ venitŭ de óre-care însemnĕtate. Clironomiile *ab-intestato* eraŭ cu totulŭ ale cutieĭ milelorŭ, alipită la epitropie. Despre tóte aceste lectorulŭ póte să afle numeróse documente în cele 5 volume apărute din Istoria Românilorŭ ce publicămŭ.

(1) Cod. XXVII, pag. 19, VIII.
(2) Cod. XXVIII, scara 4, fila 59.

www.dacoromanica.ro

Inserândŭ şi acì unŭ numĕrŭ de documente relative la pereusiĭ, se póte vedé:

a) că inventoriarea averilorŭ se făcea de ordinarŭ prin starostea de neguţătorĭ, împreună cu alte feţe, când nu eraŭ epitropĭ orênduiţĭ prin testamentŭ;

b) că a 3-a parte din avutulŭ celorŭ ce morŭ fără de copiĭ şi fără de părinţĭ, se consideră ca parte a sufletuluĭ şi se iea la cutia milosteniilorŭ;

c) că averea rĕmasă după rĕposatulŭ Mitropolitŭ Cosma a fostŭ reclamată de rude. Alex. Moruzi a datŭ afacerea în cercetarea Divanuluĭ, ca să se pronunţe cine are dreptŭ să erediteze pe călugărĭ;

d) că lucrurile mişcătóre dintr'o pereusie, fiindŭ supuse stricăciuneĭ, se vîndŭ prin mezatŭ, prin starostea de neguţătorĭ;

e) că zestrea se alege cu precădere din averea mortuluĭ şi că lipsurile de zestre se plătescŭ din pereusie;

f) că Domnitorulŭ putea reduce orĭ câtŭ de multŭ din suma de a 3-a parte a *pereusieĭ*, la care avea dreptŭ cutia milelorŭ;

g) că prin carte de blestemŭ se urmăriá întregirea avereĭ rĕmasă, spre a se inventoriá;

h) că clironomiĭ eraŭ clasificaţĭ de lege în *aniondes* şi *cationdes*.

Din resoluţiunea Domnitoruluĭ pusă pe anaforaua Divanuluĭ, din 20 Aprilie 1795, se vede că parte dréptă urméză să aibă din avere toţĭ copiiĭ şi că nu are dreptŭ tatălŭ să dea zestre maĭ mare feteĭ decât feciorilorŭ. (1)

Tudorŭ dela Ploescĭ, spre a se luà la epitropie avutulŭ socru-sĕŭ Apostolŭ ce a muritŭ, rĕmâindu-ĭ unŭ copilŭ.

Prea Inălţate Dómne,

Jăluescŭ Mărieĭ Tale că unulŭ socru-meŭ, Apostolŭ Cătunénu ot Cătunŭ sud Dîmboviţa, murindŭ, a rĕmasŭ unŭ copilŭ de şépte anĭ şi puţină pereusie, dar este să plătéscă şi datoriĭ pe la uniĭ alţiĭ; mĕ rogŭ să te milostivescĭ Inălţimea Ta a se orênduì sub ocârmuirea unuĭ epitropŭ copilulŭ şi puţina pereusie, carele să şi aibă a-şĭ rĕspunde şi la dreptele datoriĭ.

Robulŭ Mărieĭ Tale, Tudorŭ ot Ploescĭ sud Prahova.

(1) Cod. XXVIII, scara 5, fila 23, verso.

www.dacoromanica.ro

Io Alexandru Constantinŭ Moruzi Voevodŭ. — Câtŭ pentru moşie, bine s'aŭ urmatŭ acum de ocamdată, ca să fie sub îngrijirea jăluitoruluĭ, până se va orênduì orĭ isprăvnicelŭ saŭ i se va vinde vitele, iar pentru cele-lalte fără zăbavă să se găsescă fóia de zestre şi să se facă cercetare, ce se găsesce cu cale de către dumnè-vóstre, spre a ni se arată cu anafora, în care să se arate tóte acestea câte se cuprindŭ aicĭ, şi atuncĭ vomŭ porunci cu hotărîrea cea desévêrşitŭ. — 1793 Maiŭ 27.

Vel Logofĕtŭ.

Prea Inălţate Domne,

După luminată porunca Mărieĭ Tale, amŭ făcutŭ cercetare jălbeĭ aceştia, şi ne-amŭ adeveritŭ că este întocmaĭ precum jăluesce, că a muritŭ Apostolŭ Cătunénu ot Cătunŭ sud Dîmboviţa şi i-aŭ rĕmasŭ numaĭ unŭ copilŭ ca de anĭ şépte, anume Ioniţă, care după orênduială l'amŭ orênduitŭ pe Tudorŭ Bogasieru zet Cătunénu de a făcutŭ catagrafie, atâtŭ de avutulŭ mortuluĭ câtŭ şi de datoriĭ, care catagrafie iscălindu-o jăluitorulŭ s'aŭ trecutŭ şi în condica epitropieĭ, ca după vremĭ să fie sciută; dar se vede că datoria va să prisoséscă peste pereusie; cu tóte acestea avutulŭ mortuluĭ fiindŭ lucrurĭ mişcătóre, puţintele vite de boĭ, vacĭ, rîmătorĭ i stupĭ şi alte lucrurĭ de ale caseĭ, care acestea nu face trebuinţă să stea până va venì copilulŭ în vîrstă, că se potŭ rĕpune maĭ tóte, găsimŭ cu cale să se vînḑă, şi baniĭ ce se va prinde de pe dînsele să stea la epitropie, pe sèma copiluluĭ, până-şĭ va venì în vîrstă, ajutându-se cu dobânda lorŭ la crescerea luĭ, iar pentru datoriĭ, ce este să plătéscă casa mortuluĭ, fiind-că muma nevrîsniculuĭ, ce a muritŭ încă de maĭ nainte, a avutŭ zestre fórte bună, acareturĭ, viĭ, prăvăliĭ aicĭ în Bucurescĭ, scule şi altele, precum sunt şi sciute şi de uniĭ din noĭ, şi tatălŭ copiluluĭ le-a repusŭ încă din viéţă, vînḑêndŭ una câte una, cheltuindu-le, pentru acésta amŭ datŭ poruncă să se caute fóia de zestre şi găsindu-se avemŭ să o teorisimŭ, care după pravilă este să se scóţă întâĭ lipsa zestreĭ şi apoĭ ce va maĭ prisosì peste zestre să o ieae datorniciĭ. Ci pentru pricina zestreĭ, după ce se va găsì fóia şi vomŭ face cercetarea cea cuviinciósă, prin deosebită anaforă vomŭ dà Mărieĭ Tale pliroforie, iar până atuncĭ să nu se supere nevrîstniculŭ nicĭ avutulŭ luĭ de către datornicĭ, iar pentru partea de moşie, ce are mortulŭ în Habudenĭ, acum deodată să dămŭ în sèma jăluitoruluĭ, ca să-ĭ pórte de grije, până vomŭ socotì vre unŭ mijlocŭ maĭ bunŭ, adecă orĭ isprăvnicelŭ să orênduimŭ ca să-ĭ caute venitulŭ, saŭ să-ĭ vindemŭ venitulŭ, carĭ banĭ ce va prinde să fie pentru hrana, îmbracămintea şi plata das-

www.dacoromanica.ro

căluluĭ învĕţăturei copiluluĭ. De acésta însciinţămŭ, iar hotărîrea rĕmâne la Măria Ta. — 1793 Maiŭ 20. (1)

Filaretŭ alŭ Ungro-Vlachieĭ, Dumitrache Ghica Banŭ, Scarlatŭ Grecénu.

Anafora spre a se luà avutulŭ unuĭ Constantinŭ dascălŭ la epitropie, care a muritŭ fără clironomĭ.

Iŭ Alexandru Costantinŭ Moruzi Voevodŭ. — De vreme ce mortulŭ nu are clironómĭ, precum prin acéstă anaforà ni se făcù arĕtare, poruncimŭ Domnia Mea, după cuprinderea chrisóvelorŭ, celorŭ date cu întocmirea orênduleleĭ cutieĭ de milostenie, care se şi urméză şi până acum, să se ieae dar a treia parte din pereusia caseĭ mortuluĭ la cutia de milostienie a obştieĭ. — 1793 Iulie 2.

Vel Logofĕtŭ.

Prea Înălţate Dómne,

La 20 ale acesteĭ următóre lunĭ s'a întîmplatŭ mórtea: Aletirionŭ, ce se aflà şeḑĕtorŭ în hanulŭ luĭ Stavropoleosŭ, şi fiindŭ mórtea prea grabnică, n'a apucatŭ să-şĭ facă nicĭ diata după orênduială, şi neavêndŭ clironomĭ din ceĭ ce se numescŭ aniundes şi catiundes, ci numaĭ doĭ nepoţĭ de soră, aicĭ, anume Ioanŭ şi Anastasie, şi patru nepóte de fraţĭ, ce sunt la Ianina, după cartulŭ epitropieĭ, amŭ primitŭ pe starostea za negustorĭ, dimpreună cu unŭ boernaşŭ dintre doĭ epitropĭ, de a făcutŭ catagrafia avutuluĭ sĕŭ şi a cuprinsŭ totŭ rĕmasulŭ luĭ, cu zapise de datoriĭ şi cu alte lucrurĭ, talerĭ 2.023.60, întru carĭ, după canónele chrisovuluĭ ce este întocmitŭ întru cutia milostenieĭ şi după pravilnicéscă condică, chiar ḑicŭ aşà: câţĭ morŭ fără de copiĭ şi părinţĭ, negreşitŭ să se iea a treia parte din avutulŭ lorŭ la cutia cea de obşte a milostenieĭ pentru folosulŭ sufletelorŭ lorŭ. Pentru care bună întocmită orênduială, ne rugămŭ Mărieĭ Tale ca să bine-voiescĭ a se dà luminată porunca Inălţimiĭ Tale ca să ieae cutia a treia parte, după porunca pravilnicesceĭ condice şi chrisovuluĭ domnescŭ, ca să nu se lipséscă de dreptŭ venitulŭ luĭ şi sărăcimea să se împărtăşéscă dela cutia de ajutorŭ şi a milelorŭ; de acésta însciinţămŭ Mărieĭ Tale. — 1793 Iunie 30. (2)

Dumitrache Vel Banŭ, Scarlatŭ Vel Vornicŭ.

(1) Cod. XXIV, fila 174
(2) Cod. XXIV fila 277.

www.dacoromanica.ro

Pitacŭ la dumné-lorŭ veliţiĭ boerĭ anume, pentru acareturile ce aŭ fostŭ agonisite de rĕposatulŭ Metropolitŭ Cosma, cum se cade să rĕmâe, la cererea ce facŭ rudele a se împărtăşì.

Cinstiţĭ şi credincioşĭ boerilorŭ Domnieĭ Mele: dumné-ta biv Vel Banŭ Dumitrache Ghica, dumné-ta Vel Vist. Nicolae Brâncovene, dumné-ta Vel Banŭ Dumitraşco Racoviţă, dumné-ta Vel Spătarŭ Enache Văcărescule, dumné-ta Vel Vornice de Ţéra-de-sus Ienache Moruzi, dumné-ta Vel Vornice de Ţéra-de-jos Manolache Brâncovene, dumné-ta biv Vel Vornice Scarlate Grecene, dumné-ta Vel Vornice Manolache Creţulescule, dumné-ta Vel Vornice Nicolae Filipescule, dumné-ta Vel Logofĕtŭ de Ţéra-de-sus Costache Ghica, dumné-ta Vel Logofĕtŭ de Ţéra-de-jos Scarlatŭ Ghica, fiind-că apururea suntemŭ supĕraţĭ şi siliţĭ de multele jălbĭ, ce necontenitŭ ne daŭ rudele rĕposatuluĭ Metropolitŭ Cosma, cerêndŭ lucrurile ce aŭ rĕmasŭ de-la rĕposatulŭ Mitropolitŭ, care prin fóie pecetluită dice că şi Domnia Sa fratele Michaiŭ Vodă Şuţulŭ le-aŭ lăsatŭ de a li se dà lorŭ, iată orênduimŭ pe toţĭ dumné-vóstre veliţilorŭ boerĭ aĭ Divanuluĭ Domnieĭ Mele, ca să vĕ adunaţĭ la unŭ locŭ, unde maĭ întâĭ să cetiţĭ acea fóie domnéscă pecetluită de fratele Michaiŭ Vodă Suţulŭ, ca să vedeţĭ ce acareturĭ şi ce lucrurĭ sunt anume? cum şi sineturile acelorŭ acareturĭ ce cuprindere aŭ şi pe alŭ cuĭ nume sunt? şi care sunt agonisite din vremea ce a stătutŭ rĕposatulŭ Metropolitŭ? şi carĭ sunt din vremea ce erà Episcopŭ, saŭ şi maĭ dinainte? şi ce rênduială face Domnia Sa, printr'aceiaşĭ fóie pecetluită, de fieş-care lucru? cum şi Clucerulŭ Dumitrache, la a căruia mână a fostŭ trimisă acea fóie domnéscă, cu sineturile dimpreună, ce arĕtare face? Aşişderea să vedeţĭ anaforalele, ce ne-aŭ datŭ asupra acelorŭ rĕmase lucrurĭ Prea Sfinţia Sa Părintele Metropolitŭ, cerêndu-le pe séma Metropolieĭ; să citiţĭ apoĭ şi jălbile, carĭ împotriva acelorŭ anaforale ale Prea Sfinţieĭ Sale provalisescŭ şi rĕspundŭ nepoţiĭ rĕposatuluĭ; precum şi jalba, ce are dată Stolniculŭ Nicolae, unchiulŭ luĭ Schidlace, nepotulŭ rĕposatuluĭ Metropolitŭ, să o vedeţĭ. Şi după ce vĕ veţĭ pliroforisì maĭ întâĭ de tóte acestea şi veţĭ vedé orênduiala ce face Domnia Sa Michaiŭ Vodă şi anaforalele Prea Sfinţieĭ Sale Metropolituluĭ şi jălbile ce împotrivă aŭ nepoţiĭ rĕposatuluĭ, să cercetaţĭ apoĭ cu de-amĕnuntulŭ şi obiceiulŭ pămîntuluĭ şi orênduiala pravilelorŭ pentru lucrurile nemişcătóre, ce agonisesce unŭ Archiereŭ în vremea Episcopieĭ saŭ a Metropolieĭ sale, după mórtea sa la cine rĕmânŭ acele nemişcătóre lucrurĭ? la rude se daŭ? saŭ la Metropolie şi Episcopie rĕmânŭ? Şi când va fi obiceiulŭ pămîntuluĭ şi pravila a rĕmâné la mă-

www.dacoromanica.ro

năstirea, unde a archieritŭ, să socotiţĭ apoĭ carĭ dintr'acele se cuvinŭ a rĕmâné la Metropolie orĭ şi la Episcopie; în vreme ce vĕḑumŭ Domnia Mea şi despre partea Episcopieĭ Buzĕuluĭ o jalbă, cerêndŭ lucrurile ne mişcătóre, ce le-aŭ agonisitŭ rĕposatulŭ în Episcopia Buzĕuluĭ. Cum şi când va fi a rĕmâné la rude, socotiţĭ iarăşĭ la care din rude se cuvine a se da? şi care din acareturile acelea anume? Şi de vreme ce, după hotărîrea ce se va face acum la acéstă madea, avemŭ Domnia Mea a face şi chrisovŭ de urmare şi întărire, de aceea ḑicemŭ, că cu socotélă deobşte făcêndŭ o scumpă cercetare şi pliroforisindu-vĕ bine şi de obiceiulŭ pămîntuluĭ, ce se va fi urmatŭ, şi de rênduiala pravileĭ, şi făcêndŭ împreună şi dumné-vóstro chibzuială a dreptăţeĭ, să ne arĕtaţĭ prin anafora în scrisŭ, de a se face izbrănire acesteĭ pricinĭ. Dumné-vóstre, veliţilorŭ boerĭ, să epistasiţĭ la tréba acésta şi să ne aduceţĭ anafora cu numirea lucrurilorŭ şi cu arĕtarea păreréĭ deobşte a dumné-vóstre a tuturorŭ, şi a cuvîntuluĭ celŭ dreptŭ la fieş-care dintr'acele acareturĭ. — 1793 Septembre 6. (1)

Prea Inălţate Dómne,

După jalba ce a fostŭ datŭ Mărieĭ Tale Constantinulŭ Căpitanŭ, încă dela trecuta lună a luĭ Maiŭ, arĕtândŭ cum că avêndŭ soră văduvă pe o Zmaranda, ce a ţinut'o întru căsătorie unŭ Dragomirŭ biv Vel alŭ 3-lea Logotĕtŭ, care a muritŭ de bóla ciumeĭ fără de a avé copiĭ moştenitorĭ, ci numaĭ doĭ fraţĭ, unulŭ acestŭ jeluitorŭ şi pe altŭ frate alŭ luĭ, anume Ioniţă, ce se află la Ţarigradŭ, şi cerea jăluitorulŭ ca partea să şi-o ieae, iar partea fraţine-sĕŭ să o ieae epitropia, ce i-a orênduitŭ prin scrisóre, şi să o păstreze până va veni frate-sĕŭ dela Ţarigradŭ. Decĭ orênduindu-se la epitropie spre cercetare, am şi făcutŭ anafora către Măria Ta, cu arĕtare de lucrurile ce s'aŭ găsitŭ ale mórteĭ, atâtŭ mişcătóre câtŭ şi nemişcătóre, şi ni s'a datŭ luminată poruncă cu întărire la anaforaua nóstră, ca să facemŭ urmare întocmaĭ, adecă să facă preţuirea lucrurilorŭ, ca să se vaḑă ce sumă cuprinde, să se vaḑă şi ce datoriĭ sunt, să-şĭ ieae şi cutia dreptulŭ eĭ, şi ceea ce va maĭ prisosi să le împarţă fraţiĭ amîndoĭ, făcêndŭ şi pomenirĭ după obiceiŭ sufletelorŭ; pentru care fiindŭ următorĭ, amŭ orênduitŭ pre starostea za negustorĭ de a făcutŭ preţuire lucrurilorŭ, câte s'aŭ aflatŭ aci puse la păstrare i la spitalŭ, s'aŭ adunatŭ suma de talerĭ 143 banĭ 57, s'aŭ preţuitŭ şi acareturile dreptŭ talerĭ 875, s'aŭ aflatŭ şi datorie de talerĭ 217, după cum maĭ jos pre largŭ vomŭ arĕtà socotéla; amŭ adusŭ de faţă înaintea nóstră pre polcovniculŭ Stanŭ Bucşanŭ, epitropulŭ luĭ

(1) Cod. XXIII, fila 137.

www.dacoromanica.ro

Ioniță, fratele jăluitoruluĭ, ce lipsesce la Țarigradŭ, pre care l'amŭ întrebatŭ de este elŭ desĕvêrșitŭ epitropŭ și volnicŭ ca să facă împărțélă, și a datŭ înscrisŭ sub iscălitură la canțelaria epitropieĭ, cum că scrisórea i-a venitŭ dela Ioniță pentru lucrurile mórteĭ, ca să se vîndă, spre a nu se stricà, și să se plătéscă datoriile, să se facă și pomenirĭ, și acea srisóre, dice, că nu scie ce a făcut'o, iară de nu va fi așà precum arată, elŭ va da séma în urmă; iar pentru împărțéla acareturilorŭ, îĭ scrie ca să stee până va venì elŭ, dar Stanŭ Polcovnicŭ epitropulŭ luĭ Ioniță dise să se învoiască jăluitorulŭ, și dice jăluitorulŭ că fiindŭ frate-sĕŭ maĭ micŭ îĭ dă voie epitropuluĭ să-șĭ alégă care parte îĭ va plăcé, adecă o vie, case din Bucurescĭ, și luĭ să-ĭ lase prăvălia, saŭ prăvălia să o ieae jăluitorulŭ, și frăține-sĕŭ să-ĭ lase casa cu vie; și așà s'a alesŭ epitropulŭ, ca să ieae casa cu vie partea luĭ Ioniță, care este prețuită cu prețŭ maĭ mare, și jăluitorulŭ să ieae prăvălia, pentru care învoială iar și-a datŭ înscrisŭ la cancelaria epitropieĭ. Luminate Dómne, măcar că jăluitorulŭ Constantinŭ este omŭ fórte scăpătatŭ și cu casă grea, dar noĭ nu le putemŭ a le face împărțélă, nefiindŭ frate-sĕŭ Ioniță fată, nicĭ vĕdêndŭ la mâna epitropuluĭ vre o volnicie, și maĭ vîrtosŭ fără luminată porunca Mărieĭ Tale; a rĕmâné iarășĭ trĕba până va venì frate-sĕŭ, póte fi cu multă zăbavă și (jăluitorulŭ) se stenahorisesce; de care și nu lipsimŭ a arĕtà curgerea pricineĭ și a rĕmâné ca cea desĕvêrșită hotărîre să se facă de Inălțimea Ta; iar lucrurile, pentru ca să nu se strice și să se prăpădéscă, găsimŭ cu cale să fie luminata poruncă Inălțimeĭ Tale către starostea de negustorĭ, ca să le vîndă cu mezatŭ, arĕtândŭ și epitropieĭ prețulŭ ce-lŭ vorŭ cuprinde, ca să se trécă la condica epitropieĭ, spre a fi sciutŭ în vremĭ cuviincióse, măcar că și vîndêndu-se, nu se ajunge nicĭ cutieĭ milostenilĭ să ieae, nicĭ datoria să se plătéscă, nicĭ pomenirile să se facă; ci vomŭ avé luminată porunca Mărieĭ Tale cum să urmămŭ. — 1793 Octomvre 25. (1)

Scarlatŭ Vornicŭ.

Suma prețuluĭ lucruriloru și acareturilorŭ.

TAL.	BANĬ	
125,	117	Lucrurile, ce s'aŭ găsitŭ puse în păstrare aicĭ în Bucurescĭ.
17,	60	Lucrurile, ce s'aŭ găsitŭ la spitalŭ.
400,	—	Casele din malialaua Vergului cu pămîntulŭ lorŭ.
75,	—	Treĭ pogóne vie păragină și cu otaștină, pre pămîntulŭ mănăstireĭ Déluluĭ, în sud Dâmboviță.
618,	57	De reportatŭ.

(1) Cod. XXV, fila 129.

www.dacoromanica.ro

618, 57 Reportŭ.
400, — Prăvălióra din Buengiĭ, pre pămîntŭ străinŭ, alŭ bisericeĭ gpd. ot Curtea-Veche.
1.018, 57
217, — Se scade, că este datóre Smaranda mórta pe la uniĭ-alţiĭ
801, 57

Iŏ Alexandru Constantinŭ Moruzi Voevodŭ. — Dumné-vóstre, nazîrilorŭ epitropieĭ deobşte, amŭ vĕdutŭ Domnia Mea anaforaua acésta ce ne faceţĭ, prin care cereţĭ povĕţuire hotărîtă în ce chipŭ să urmaţĭ la împărţéla lucruriĭorŭ nemişcătóre, pentru carĭ, fiind-că ne arĕtaţĭ că venirea luĭ Ioniţă, unuia din fraţĭ, pótă să fie cu multă zăbavă, în care vreme şi lucrurile nefiindŭ împărţite, mergŭ spre cădere şi stricăciune, pentru aceea dar vĕ poruncimŭ Domnia Mea, că după pravilă să aveţĭ dumné-vóstre acum a face împărţire desĕvêrşită, cu mijloculŭ acela ca când ar fi faţă şi Ioniţă, şi să daţĭ în scrisŭ celea ce aŭ venitŭ în partea unuia şi altuia, să se afle trecute şi în condica epitropieĭ, după care să urmeze fiteş-care a-şĭ luà în zaptŭ lucrulŭ sĕŭ, şi când va veni Ioniţă, de va avé ceva a provalisi împotrivă, va arĕtà, iarĕ lucrurile cele mişcătóre poruncimŭ starosteĭ de negustorĭ să le vînḑà la mezatŭ, urmándŭ după anaforaua dumné-lorŭ. — 1793 Noemvre 22. (1)

Prea Inălţate Domne,

Jăluescŭ Mărieĭ Tale, că dumné-luĭ *Medelnicerulŭ Movilă, fiindŭ pămînténŭ din Moldova,* a avutŭ doĭ fraţĭ şi surorĭ, şi dumné-luĭ de micŭ copilŭ înstrăinându-se aicea, unulŭ din fraţĭ s'a însuratŭ iar altulŭ s'a călugăritŭ, şi eŭ sunt nepotŭ dintr'o soră a dumné-luĭ, însă fratele dumi-sale celŭ însuratŭ murindŭ, i-aŭ rĕmasŭ numaĭ douĕ fete, iar călugărulŭ viindŭ aicĭ, prin diată s'a afiorisitŭ dumné-luĭ Medelniceruluĭ cu tóte părţile luĭ de moşie, ca să-ĭ caute de sufletŭ, şi dumné-luĭ Medelnicerulŭ, făcêndu-se pămînténŭ aicĭ şi hotărîndŭ a nu se maĭ întórce la Moldova, a făcutŭ vîndĕtóre atâtŭ părţile dumné-luĭ, câtŭ şi cele de afieromă dela fratele sĕŭ călugărulŭ, de care însciinţându-mĕ, după rĕspunsulŭ ce a luatŭ dela d-luĭ a venitŭ alţiĭ la létŭ 1785 Februarie şi intrândŭ la tocmélă, ne-amŭ aşezatŭ prin zapisŭ cu talerĭ 1500 de mi le-aŭ vîndutŭ, însă talerĭ 800 banĭ gata, iar pentru talerĭ 700, m'aŭ însărcinatŭ ca să facŭ tótă grija mortuluĭ şi să facŭ biserică pentru pomenirea mortuluĭ şi a némuluĭ, după care am fostŭ şi următorŭ; iar după ce am mersŭ acolo, s'a sculatŭ soţia luĭ

(1) Cod. XXV, fila 128.

www.dacoromanica.ro

Gheorghe Movilă 2-lea Spătarŭ, adecă a fratelui dumné-luĭ Medelniceruluĭ soţie, ca să intre părtaşe la acele cumpĕrătorĭ, şi judecându-ne i s'aŭ datŭ dreptate, că să-mĭ întórcă baniĭ cumpĕrătóreĭ jumĕtate şi cheltuiala iarăşĭ jumĕtate şi să intre stâpână pe jumĕtate, puindu-ĭ sorocŭ de ḑile patru-ḑecĭ, ca de cum-va nu va da banĭ, să rĕmâiŭ eŭ stăpânŭ desĕvârşitŭ, şi nedândŭ baniĭ după acea hotărîre, am rĕmasŭ stăpânŭ şi am intratŭ în învoială, făcêndŭ biserică şi alte namestiĭ pe moşia Măcişenĭ, care mi s'a datŭ la acéstă cumpĕrătóre, ce cuprinde aprópe de cincĭ pungĭ de banĭ; în urmă murindŭ şi soţia aceluĭ Gheorghe 2-lea Spătarŭ, a venitŭ fetele luĭ în anulŭ trecutŭ la dumné-luĭ Medelniceru, ḑicêndŭ cum că eŭ nu sunt următorŭ legătureĭ a face biserică şi a căutà de sufletulŭ călugăruluĭ, adică arĕtară neadevĕratŭ şi cu înşelăciune, nepomenindŭ de acea cheltuială ce făcusemŭ, după alŭ cărorŭ cuvîntŭ le-aŭ datŭ şi dumnóluĭ Medelnicerulŭ voe în scrisŭ, ca să mĕ scóţă pe mine; de care vĕḑêndŭ, am luatŭ adeverinţa iscălită, prin preţuire în vedere la faţa loculuĭ, de cele ce am făcutŭ pe moşia *Măcişeniĭ*, dela dumné-luĭ Post. Alecu Enculeŭ Pârcălabulŭ dela Galaţĭ, spre dovadă de cheltuiala namestiilorŭ i a bisericeĭ ce am făcutŭ pe acea moşie, să se pomenéscă şi călugărulŭ şi totŭ némulŭ luĭ; şi viindŭ aicĭ la dumné-luĭ, îmĭ ḑice ca să mergŭ să stăpânescŭ în pace, dar fiind-că dumné-luĭ a datŭ acestŭ felŭ de adeverinţă la mâna acelorŭ nepóte, nu mĕ potŭ odihni numaĭ cu scrisórea dumné-luĭ, ci fiind-că şi dumnéluĭ Medelnicerulŭ se află aicĭ, mĕ rogŭ ca să fie luminată poruncă a ne înfăţişà înaintea dumné-lorŭ Veliţilorŭ boerĭ, să le arĕtŭ tóte şi prin cuvîntŭ, ca să-mĭ dee la mână unŭ temeiŭ întăritŭ şi de Inălţimea Ta, spre a nu mĕ maĭ trage prin judecăţĭ.

Prea plecată slugă, Gheorghe Şerbanŭ Clucerŭ din ţinutulŭ Covurluiuluĭ.

Vătaşe de Aproḑĭ, să înfăţişezĭ pre Medelnicerulŭ Const. Movilă cu jăluitorulŭ acesta înaintea dumné-lorŭ Veliţilorŭ boerĭ, ca să teorisésca pricina şi să ne facă anafora.—1793 Noemvre 22.

3-lea Logofĕtŭ.

Iŏ Alexandru Constantinŭ Moruzi Voevodŭ. — De vreme ce Medelnicerulŭ Movilă, şi înaintea judecăţeĭ la dumné-lorŭ Veliţiĭ boerĭ aĭ Divanuluĭ Domnieĭ Mele, s'aŭ mărturisitŭ vînḑarea la Gheorghe Clucerulŭ de bună şi acea adeverinţă dată cu înşelăciune, întărimŭ dar şi Domnia Nóstră, spre dovada dreptăţeĭ numituluĭ Clucerŭ, anaforaua acésta cu domnésca pecete. 1793 Decemvre 1. (1)

Vel Logofĕtŭ.

(1) Cod. XXV, fila 137.

www.dacoromanica.ro

Prea Inălţate Dómne,

După luminata poruncă a Mărieĭ Tale, zapciulŭ celŭ orênduitŭ a adusŭ înaintea nóstră pre jăluitorulŭ Clucerŭ Gheorghe Şerbanŭ cu dumné luĭ Medelnicerulŭ Constantinŭ Movilă, însă prin vechilulŭ fii-sĕŭ Barbulŭ alŭ 3-lea Vist., care vechilŭ ne arĕtă de vĕḑumŭ adeverinţa iscălită de tată-sĕŭ Medelnicerulŭ Movilă, scrisă dela 26 ale acesteĭ următóre şi cu cuprindere chiar aşà, că părţile sale de moşie ce a avutŭ la Medelnicerulŭ în ţinutulŭ Covurluiuluĭ, rĕmase dela părinţiĭ sĕĭ şi dela frate-sĕŭ Clementŭ Movilă Monahulŭ, prin diata la lét. 1785 Februarie 18, tóte acelea părţĭ de moşie le-aŭ vindutŭ nepotu-sĕŭ Cluceruluĭ Gheorghe Şerbanŭ, adecă jăluitoruluĭ, şi acea vînḑare a fostŭ cu bună-voia şi primirea sa şi cum că dela dumné luĭ şi dela fiiĭ dumné-luĭ sunt bune vîndute, şi că face vechilŭ pre fiu-sĕŭ Barbulŭ Vist. ca să arate judecăţeĭ că vînḑarea este bună; după care am întrebatŭ pre numitulŭ vechilŭ, adevĕratŭ este că tată-sĕŭ, după ce a vîndutŭ acele părţĭ de moşie ale sale la jeluitorŭ, a datŭ în urmă adeverinţă la mâna acelorŭ nepóte ale sale, fetele luĭ Gheorghe Moghilă, cu volnicie ca să-lŭ scótă pe jăluitorŭ din stăpânirea acelorŭ vîndute părţĭ de moşie, să rĕspunḑă că a datŭ o adeverinţă ca acésta la mâna acelorŭ nepóte. Insă ḑise că a dat'o înşelatŭ fiindŭ de arĕtarea ce i-aŭ făcutŭ acele nepóte, ḑicêndu-ĭ că jeluitorulŭ nu stăpânesce numaĭ părţile ce a cumpĕratŭ dela Medelnicerulŭ, ci stăpânesce şi părţile lorŭ şi pre dînsele nu le îngăduesce să stăpânéscă nimicŭ; cu tóte acestea ḑise, că zapisulŭ este bunŭ, iar nu economicosŭ, căcĭ Medelnicerulŭ Moghilă tată-sĕŭ, din baniĭ preţuluĭ, dreptŭ câtŭ aŭ vîndutŭ acele părţĭ de moşie, talerĭ 800, i-aŭ primitŭ baniĭ naht, iar talerĭ şépte sute i-aŭ lăsatŭ, însărcinându-lŭ ca să facă tóte pomenirile luĭ Clementŭ şi să facă şi biserică. Acum dar, după înscrisŭ, dovada ce are jăluitorulŭ la mână, cum că aŭ începutŭ a face biserică şi încredinţândŭ şi pentru pomenirile luĭ Clementŭ, că le va urma şi le va face tóte deplinŭ, după cum l'aŭ încărcatŭ, ḑise că acea adeverinţă, ce a dat'o la mâna acelorŭ nepóte, rĕmâne (acheri) şi fără de nicĭ unŭ temeiŭ, şi jăluitorulŭ bunŭ stâpânŭ pe tóte acele părţĭ de moşie după zapisulŭ de cumpĕrătóre, decĭ măcarŭ că în zapisulŭ de vînḑarea, ce aŭ făcutŭ Medelnicerulŭ pe acele părţĭ de moşie, nu vedemŭ nimicŭ cuprinḑêndu-se vre unŭ aşezămîntŭ de însărcinarea jăluitoruluĭ, ca să facă pomenirile luĭ Clementŭ şi biserică, dar acésta fiindŭ netăgăduită de amîndouĕ părţile, precum şi însuşĭ jăluitorulŭ o mărturisesce printr'acéstă jalbă, aşà amŭ cerutŭ jăluitoruluĭ să ne arate cu ce póte dovedì, cum că a urmatŭ aşezămîntulŭ de a face biserică, şi ne arĕtă de vĕḑumŭ dovadă în

www.dacoromanica.ro

scrisŭ, iscălită de dumné-luĭ biv Vel Polcovnicŭ Alexandru Enculeŭ Părcălabulŭ dela Galaţĭ, prin care se vede, că cu cercetare în faţa loculuĭ, la moşia *Măcişenii*, s'aŭ găsitŭ namestiĭ făcute de jăluitorulŭ, preţŭ de talerĭ 2.000 patru sute patru-decĭ şi şépte, banĭ 15, între carĭ vedemŭ că se arată şi cheltuiţĭ şi la facerea bisericeĭ talere 375, fiind-că nu este până acum isprăvită. Dreptŭ aceea, vînḑarea Medelniceruluĭ fiindŭ bună şi netăgăduită şi jăluitorulŭ fiind următorŭ aşezămîntuluĭ de a făcutŭ biserică şi se lége a face şi pomenirile luĭ Clementŭ, cu acea adeverinţă ce-a dat-o Medelnicerulŭ la mâna acelorŭ nepóte întru nimicŭ nu se póte strămutà puterea zapisuluĭ vînḑăreĭ, ce a făcutŭ Medelnicerulŭ la jăluitorulŭ, de vreme ce nefiindŭ aşezămîntŭ cu vre unŭ sorocŭ în scrisŭ până când să le facă acestea, nu póte fi jăluitorulŭ mustratŭ dela dreptate pentru ce nu le-ar fi făcutŭ, de atuncĭ fiindŭ slobodŭ a le face când i-a datŭ mâna, şi acea adeverinţă fiindŭ, cum ḑicemŭ, dată la mâna lorŭ fără cale, după dreptate urméză să fie (ancheriĭ) şi fără de micĭ unŭ temeiŭ, pentru alŭ căruia aneresitŭ şi pentru întărirea zapisuluĭ de vînḑare a Medelniceruluĭ urméză a se da la mâna jăluitoruluĭ luminată întărirea Mărieĭ Tale spre dovadă, că şi însuşĭ Medelnicerulŭ acum de isnóvă a mărturisitŭ vînḑarea de bună şi acea adeverinţă a dat'o fără de cale. Iar hotărîrea cea desĕvêrşită rĕmâne a se face de către Inălţimea Ta.—1793 Noemvre 29.

Ienache Moruzi Vel Vornicŭ, Scarlatŭ Ghica Vel Logofĕtŭ. (1)

Anaforaua ce s'a făcutŭ în dosulŭ însciinţăreĭ ispravnicilorŭ ot sud Slam-Rîmnicŭ pentru avutulŭ luĭ Dragomirŭ ce a muritŭ.

Iŭ Alexandru Constantinŭ Moruzi Voevodŭ i gospod. Zemle Vlachiscoe.— Intărimŭ şi Domnia Mea anaforaua dumné-lorŭ veliţilorŭ boerĭ, după care poruncimŭ şi dumné-vóstre ispravnicilorŭ judeţuluĭ, să urmaţĭ întocmaĭ şi întru tóte, dândŭ sĕvêrşire şi isbrănire pricineĭ, prin mumbaşiretulŭ slugeĭ Domnieĭ Mele . . . aprodŭ vătăşescŭ.—1794 Martie 2.

Vel Logofĕtŭ.

Prea Inălţate Domne,

Nefiindŭ aicĭ soţia luĭ Dragomirŭ mortulŭ, nicĭ datorniciĭ luĭ, nu putemŭ face lămurită alegere câte din zestrele luĭ s'aŭ hrăpitŭ de tâlharĭ, care după pravilă se păgubesce zestrea, şi câte sunt repuse, în viéţă fiindŭ bărbatulŭ

(1) Cond. XXVII pag. 21 III.

www.dacoromanica.ro

sĕŭ, carĭ iarăşĭ după pravilĭ se protimisescŭ maĭ întâĭ decât datoriile a se împlini din rĕmasulŭ bărbatu-sĕŭ; de este lipsa zestreĭ atâta câtŭ arată, saŭ maĭ puţină, la acésta este păsulŭ datornicilorŭ, căcĭ cu câtŭ se adaugă lipsa zestreĭ, cu atâta se împuţinéză pereusia, cu atâta se măresce la paguba datornicilorŭ; decĭ când datornicĭĭ nu facŭ davalagicŭ acésta, nicĭ pentru lipsa zestreĭ, nicĭ pentru rĕmasulŭ luĭ Dragomirŭ, că aŭ fostŭ maĭ multŭ, noĭ ḑicemŭ că destulă cădere este soţieĭ luĭ Dragomirŭ a se scădé din pronomionŭ alŭ zestreĭ şi să intre cu suma de talerĭ optŭ sute treĭḑecĭ şi patru, lipsa zestrilorŭ eĭ la analoghie, întocmaĭ ca unulŭ din datornicĭĭ bărbatuluĭ sĕŭ, datoriile de sunt drepte tóte şi adevĕrate ale aceluĭ rĕposatŭ. La acésta se cuvine dumné-lorŭ ispravnicĭĭ să aibă luarea aminte, ca să nu se urmeze vre o viclenie, cu a se împlini din rĕmasulŭ mortuluĭ datorie nedovedită şi neadevĕrată; iar pentru *Haida* aflându-se aicĭ în Bucurescĭ, amŭ cercetatŭ zapisele şi datoriile luĭ, şi vĕḑumŭ douĕ zapise a luĭ Dragomirŭ, unulŭ cu létulŭ 1786 Augustŭ 27, de talerĭ douĕ sute cincĭḑecĭ, banĭ de pe marfă, iar nu împrumutatŭ şi fără dobândă, din dosulŭ căruia zapisŭ la létulŭ 1790 Martie 6, se vĕdŭ zahrie tal. 50 şi rĕmânŭ tal. 200 capete, i altŭ zapisŭ cu lét. 1790 Noemvre 5, de tal. optŭ sute, luaţĭ împrumutŭ şi cu dobândă tocmită la sută de talerĭ 1 ½ pe lună, care se facŭ peste totŭ capete talerĭ 280. Cu aceştĭ talerĭ douĕ sute optŭ-ḑecĭ are să intre şi *Haida* la analoghie împreună cu ceĭ-lalţĭ datornicĭ. . . . . pentru aceĭ talerĭ o sută cincĭ-ḑecĭ ce-ĭ pretenderisesce Toma nepotulŭ luĭ Dragomirŭ, neavêndŭ nicĭ o dovadă la ḑisele sale, n'are dreptate să-ĭ cĕră; iar jumĕtate de vie, fiindŭ că dumné-lorŭ ispravnicĭĭ arată că s'aŭ pliroforisitŭ dela toţĭ împrejurăşiĭ de acolo, cum şi chiar şi dela soţia luĭ Dragomirŭ, că este a tatăluĭ luĭ Toma, dreptate are Toma să o stăpânéscă elŭ, ca unŭ lucru alŭ tată-sĕŭ doveditŭ, iar nu a luĭ Dragomirŭ; şi cea desĕvêrşită hotărîre pentru tóte rĕmâne a se face de către Inălţimea Ta. 1794 Februarie 1.

Ienache Moruzi Vel Vornicŭ, Nicolae Vel Vornicŭ, Constantinŭ Ghica Vel Logofĕtŭ. (1)

Biv Vel Clucerŭ za Arie.

Constantinŭ şi Tudorŭ fraţĭ, pentru împărţéla pereusieĭ părinţilorŭ lorŭ.

Iŏ Alexandru Constantinŭ Moruzi Voevodŭ i Gospodarŭ Zemle Vlachiscoe. După acéstă hotărîre, ce s'a făcutŭ dela judecata dumné-lorŭ veliţilorŭ boerĭ, arată Domnieĭ Mele zapciulŭ celŭ orênduitŭ, cum că amîndouĕ părţile în

(1) Cod. XXVII, pag. 22 III.

www.dacoromanica.ro

urmă aŭ făcutŭ între dînşiĭ înpăciuire şi învoială, ertândŭ jumĕtatea de răzorulŭ vieĭ Tudorŭ luĭ Constantinŭ, iar moşia să o stăpânéscă Constantinŭ, însă unŭ anŭ peste treĭ ce aŭ hotărîtŭ dumné-lorŭ boeriĭ, arĕtându-ne pentru acéstă învoială şi zapisulŭ lorŭ scrisŭ cu mărturiĭ şi adeveritŭ cu iscălitura sa i a zapciuluĭ domnescŭ, carele ne-a adeveritŭ şi prin cuvîntŭ, cum că înaintea sa s'aŭ învoitŭ, cerêndŭ Tudorŭ domnésca nóstră întărire asupra acesteĭ învoeliĭ, cum şi Constantinŭ, după ce aŭ datŭ zapisulŭ de învoiaĭă, s'aŭ şi dusŭ la casa luĭ. Deci întărimŭ întru tóte cele-lalte anaforaua dumné-lorŭ veliţilorŭ boerĭ, ca să urmeze întocmaĭ, cu acéstă deosebire însă la vie şi la moşie, ca să se urmeze după învoiala zapisuluĭ lorŭ.—1794 Februare 22.

Vel Logofĕtŭ.

Prea Inălţate Domne,

După *apelaţia* luĭ Constantinŭ, s'aŭ înfăţişatŭ amîndouĕ părţile şi înaintea nóstră şi cetindŭ atâtŭ aceste dimpotrivă anaforale de judecăţĭ a ispravnicilorŭ şi a departamentuluĭ, cum şi amîndouĕ dieţile, ce arată Constantinŭ, adecă a tatăluĭ lorŭ Barbu Căpit. şi a mumeĭ lorŭ Zoiţeĭ Căpităneseĭ, vedemŭ că Barbu tatălŭ lorŭ nimicŭ nu pomensce de fiŭ-sĕŭ Tudorŭ la diata sa, nicĭ de bine nicĭ de rĕŭ, nicĭ arată ca să-lŭ fi deosebitŭ cu vre o parte-ĭ din casă maĭ nainte, şi nefiindŭ arĕtatŭ de tatălŭ lorŭ în diată cu vre o vină din cele carĭ pravilele facŭ acliriperĭ de moştenirea părintéscă, dreptate are Tudorŭ să cĕră parte din pereusia tată-sĕŭ, câtŭ şi Constantinŭ; iar muma lorŭ, măcar deşi vedemŭ că lasă la diata eĭ a nu se amestecà Tudorŭ la cele ce lasă ea fiŭ-sĕŭ Constantinŭ, dar a eĭ diată nu are nicĭ o putere, nefiindŭ lucrurile ce lasă luĭ Constantinŭ ale eĭ de zestre, ci rĕmase dela bărbatu-sĕŭ, precum nicĭ Constantinŭ nu putŭ tăgăduĭ, care, şi ale eĭ de zestre de ar fi fostŭ, iarăşĭ nu putea să-lŭ depărteze pe Tudorŭ de moştenirea eĭ fără pricină vrednică; dar cu tóte acestea dicemŭ, că la tóte celea mişcătóre, ce le-aŭ rĕmasŭ dela părinţiĭ lorŭ, Tudorŭ să nu se amestece, fiind-că Constantinŭ a purtatŭ cheltuiala pomenirilorŭ şi a înzestratŭ şi surorile, şi acésta nu o dicemŭ pentru altŭ, ci numaĭ căcĭ fu şi cu priimirea luĭ Tudorŭ a nu se amestecà la acelea, şi pentru ca să lipséscă şi blestemulŭ ce urméză să fie la dovedirea celorŭ mişcătóre rĕmasurĭ ale lorŭ părintescĭ, fiind-că arĕtarea luĭ Constantinŭ de cele rĕmase vĕdumŭ că este multŭ maĭ puţină decât suma ce arată Tudorŭ că aŭ rĕmasŭ banĭ gata şi altele; iar cele nemişcătóre, adecă moşia şi via, găsimŭ cu cale să le stăpânéscă Tudorŭ şi Constantinŭ pe din douĕ, frăţesce, însă afară din partea de moşie ce aŭ luatŭ Tudorŭ prin schimbŭ

www.dacoromanica.ro

dela unchi-sĕŭ Şerbanŭ, căcĭ aceea are a o stăpânì Tudorŭ singurŭ, nefiindŭ priimită cererea ce face Constantinŭ a se protimisì şi elŭ la acelŭ schimbŭ pe jumĕtate, *de vreme ce la schimbŭ protimisisŭ nu încape,* cum şi pentru acelŭ Ţiganŭ, ce le-aŭ rĕmasŭ părintescŭ, are a se urmà precum în anaforaua acésta a departamentuluĭ se cuprinde că s'aŭ învoitŭ amîndouĕ părţile înaintea judecăţeĭ; iar hotărîrea cea desĕvêrşită rĕmâne a se face de către Inălţimea Ta, însă treĭ anĭ să ţie Constantinŭ singurŭ acele lucrurĭ nemişcătóre, ce aŭ rĕmasŭ după mórtea mumeĭ lorŭ, ca cu venitulŭ lorŭ să sĕvêrşéscă pomenirile cu carĭ s'a încărcatŭ a le face, şi apoĭ să le împarţă pe din douĕ cu fratele sĕŭ Tudorŭ. — 1794 Februarie 9.

Vel Vornicŭ; Vel Vornicŭ; Vel Volnicŭ; Vel Logofĕtŭ (1).

Iŏ Alexandru Constantinŭ Moruzi Voevodŭ i gpd. Zemle Vlachiscoe. — La acéstă anafora ce a făcutŭ judecata departamentuluĭ rĕmâindŭ şi egumenulŭ Văcărăscénulŭ fără cuvîntŭ, şi dândŭ adeverinţa cuvioşieĭ sale în scrisŭ, amŭ întăritŭ Domnia Mea judecata departamentuluĭ şi poruncimŭ, ispravnicilorŭ, ca la faţa loculuĭ cu boernaşĭ rênduiţĭ să-ĭ alegeţĭ aceştĭ cincĭ-ḑecĭ de stînjenĭ. — 1794 Aprilie 24.

Vel Logofĕtŭ.

Prea Inălţate Dómne,

Din luminată porunca Mărieĭ Tale, şi prin zapciliculŭ vătafuluĭ de aproḑĭ, s'aŭ înfăţişatŭ la judecată Dumitrana *Orésca* (prin vechilulŭ fiu-sĕŭ Iordache (Şandagiu?) cu jalba ce a datŭ Mărieĭ Tale pentru cuviosulŭ archimandritŭ şi egumenulŭ mănăstireĭ Văcăresciĭ, Chirŭ . . . . . ḑicêndŭ Orésca, că rĕposatulŭ moşulŭ sĕŭ Pitarŭ Dumitraşco Stănescu şi cu rĕposatulŭ unchiulŭ sĕŭ Dimache Comisulŭ, aŭ avutŭ moşie de fraţĭ în Stănescĭ, şi fiind-că moşulŭ sĕŭ Dumitraşco Stănescu a datŭ la sfîrşitulŭ luĭ tóte ale luĭ lucrurĭ de danie sfinteĭ mănăstirĭ, i-ar fi stăpânindŭ mănăstirea şi partea unchiuluĭ sĕŭ, stînjenĭ douĕ sute cincĭ-ḑecĭ; asemenea maĭ vînḑêndŭ moşulŭ sĕŭ Dumitraşco unŭ vadŭ de móră în Stănescĭ la unŭ obrazŭ străinŭ, tatălŭ Paharniculuĭ Ioniţă Orescu l'ar fi rĕscumpăratŭ, şi întîmplându-i-se mórte, i l'ar fi împresuratŭ şi pe acela mănăstirea; pentru care cere să-şĭ afle dreptatea. Pîrîtulŭ Archimandritŭ maĭ întâĭ ne arĕtă unŭ zapisŭ din ḑilele Mărieĭ Sale rĕposatuluĭ întru fericire Grigorie Ghica Vodă fără de velétŭ, prin care se vede că s'aŭ împărţitŭ ceĭ maĭ sus numiţiĭ Dumitraşco

(1) Cod. XXVII, scara 2, fila 4.

www.dacoromanica.ro

Stănescu cu Comisulŭ Dimache, şi s'aŭ alesŭ pe séma luĭ Dimache stînjenĭ 250 din Stănescĭ, iar din heleşteŭ şi din treĭ róte de móră din venitŭ şĭ din case pre jumĕtate; şi ne maĭ arĕtă Archimandritulŭ unŭ zapisŭ alŭ luĭ Dimache, ce l'a fostŭ avutŭ datŭ sfinteĭ mănăstirĭ, cu viile, cu partea de case; şi ne maĭ arĕtă Archimandritulŭ şĭ altŭ zapisŭ cu létulŭ 7246 Decembre, ce-lŭ dă iară sfinteĭ mănăstirĭ, prin care face şi elŭ danie partea luĭ din vadŭ de móră ce cade pre moşia care era vîndută, arĕtându-ne şi alte douĕ zapise, totŭ ale luĭ Dimache, care le dă la sfînta mănăstire, unulŭ cu létulŭ 7243 Aprilie, prin care îĭ pune zălogŭ stînjenĭ 20 dreptŭ talerĭ 7, şi altulŭ cu létulŭ 7246 prin care îĭ pune zălogŭ stînjenĭ 30 dreptŭ talerĭ 18; care zapise vĕdendu-le şi ascultându-le vechilulŭ jăluitorŭ, rĕmase fără de cuvîntŭ, cerendŭ dreptate numaĭ pentru zălogirea acestorŭ stînjenĭ 50, de carĭ şi pusese înaintea judecăţeĭ unŭ rĕvaşŭ alŭ unuĭ rĕposatŭ Ioanŭ Archimandritulŭ Văcărescénulŭ cu létulŭ 7256 Martie 7, care se vede scrisŭ către acelŭ Dumitraşco, cu arĕtare că Dimache Comisulŭ, adecă unchiulŭ jeluitóreĭ, s'aŭ deszălogitŭ dela mănăstire aceĭ stînjenĭ 50, după care răvaşŭ avendŭ jeluitóreĭ tótă dreptatea, ca să ieae aceĭ stînjenĭ 50, găsimŭ cu cale, ca cu luminată porunca Mărieĭ Tale, să i se alégă la faţa loculuĭ cu orenduiţiĭ din partea dumné-lorŭ ispravnicilorŭ judeţuluĭ şi să i se dee la stăpânirea eĭ; iară hotărîrea cea desĕvĕrşitŭ rĕmâne a se face de către Inălţimea Ta. — 1794 Ghenarie 18.

Constantinŭ Bar. Clucerŭ, Stefi Medelnicerŭ, Manolache Cant. Vel Slugerŭ, Andonache Fotino, Iordache Rudeanulŭ, Clucerŭ Constantinŭ Otopi.

Anofora ca să se apuce clironomii Mardagiuluĭ a da la cutie a treia parte din pereusia Mardagiuluĭ.

Iŭ Alexandru Constantinŭ Moruzi Voevodŭ i gspd. — Orenduimŭ Domnia Mea zapciŭ pe vătafulŭ de Divanŭ, ca să-ĭ apuce cu strînsóre să împlinéscă.—1794 Decemvre 16.

Vel Logofĕtŭ.

Prea Inălţate Dómne,

Insciinţămŭ Mărieĭ Tale, că pentru dumné-eĭ Sĕrdărésa Maria Mardagióica i pentru fratele şi vecinulŭ numiteĭ, Ienache Mardagiŭ biv căpitanŭ za Lefegiĭ, carĭ fiindŭ datorĭ după chrisóvele domnescĭ a da la cutia mi-

(1) Cod. XXVII, pag. 10, VI.

www.dacoromanica.ro

lostenieĭ a treia parte din totŭ avutulŭ ce a luatŭ dela rĕposatulŭ soţulŭ sĕŭ Sardarŭ Ioniţă Mardagiŭ, adică din talerĭ 18.000, să ieae cutia talerĭ 6.000 şi Măria Ta milostivindu te asupră-le s'aŭ făcutŭ sincatavasisŭ a da numaĭ talerĭ 2.500, din carĭ banĭ atuncĭ a şi datŭ la epitropie talerĭ 1.500, iar pentru talerĭ 1.000, până a se împlini talerĭ 2 500, câtŭ se hotărîse de Măria Ta, dândŭ mare rugăciune, ca să-ĭ maĭ păsuimŭ patru cincĭ lunĭ până vorŭ scóte nisce giuverurĭ dela vătafulŭ za Divanŭ, zapciulŭ ce erà orênduitŭ la pricina diaforalelorŭ, care le ţinea pentru drĕptă zeciuiala sa, şi cum vorŭ putè vorŭ face şi la sorocŭ negreşitŭ vorŭ rĕspunde baniĭ cutieĭ, dândŭ şi zapisŭ la epitropie; şi aşà ascultându-li-se rugăciunea, ca unorŭ ómenĭ de ispravă ce se vedea, a primitŭ a maĭ aşteptà şi epitropia, şi la trebuinţele, ce a avutŭ cutia, cu darea lefilorŭ a milui pre sĕracĭ şi altele, s'a împrumutatŭ, luândŭ banĭ cu dobândă de le-aŭ sĕvêrşitŭ, cu nădejde că la sorocŭ se vorŭ ţinè de cuvîntŭ şi vorŭ rĕspunde baniĭ fără de altă pricinuire. Acum trecêndŭ soroculŭ, ce s'a pusŭ prin zapisŭ, trimitemŭ de le ceremŭ baniĭ şi nu vorŭ să-ĭ dee, ci ne totŭ prelungesce cu adĭ cu mâne, că-ĭ va dà şi nu maĭ daŭ; cuĭ şi de unde i-amŭ ridicatŭ aceştĭ banĭ ne cerŭ cu dobânda lorŭ şi nu avemŭ de unde să-ĭ dămŭ, şi numiţiĭ nu se mulţumescŭ de atâta adăstare şi musaadeua ce li s'a făcutŭ şi fără de dobânda ce pórtă epitropia, şi cu felurĭ de vorbe mincinóse. Pentru care ne rugămŭ Mărieĭ Tale să bine-voiescĭ a se orêndui unŭ zapciŭ, ca să-ĭ apuce cu strînsóre şi după zapisulŭ lorŭ să facă împlinire la aceĭ talerĭ 1000 cusure ce maĭ sunt la dînşiĭ, spre a-ĭ da şi noĭ la loculŭ de unde i-amŭ rădicatŭ, şi cum va fi luminata poruncă.—1794 Noemvre 30.

Dositeiŭ alŭ Ungro-Vlachieĭ, Dumitrache Banŭ, Isacŭ Raletŭ. (1)

Anaforaua pentru rĕmasulŭ unuĭ Ianache Chiuciu-baş, ce a muritŭ la Craiova, ca să se aducă aicĭ.

Iŏ Alexandru Constantinŭ Moruzi Voevodŭ i gspd. — Intâĭ să se aducă şi dela Craiova acele lădĭ, pentru care orênduimŭ dela epitropie pe . . . căruia poruncimŭ şi dumi-tale, Vel Hatmane, să-ĭ daĭ unŭ mizilŭ, care lădĭ poruncimŭ dumi-tale, Caimacamule alŭ Craioveĭ, să le pecetluescĭ cu pecetea dumi-tale, aşişderea şi vinurile să se vîndă cu mezatŭ, precum şi datoriile, ce vorŭ fi bune, să le împlinescĭ, şi aşà aducêndŭ lădile cu baniĭ vinurilorŭ şi a datoriilorŭ aicĭ, să ne faceţĭ atuncĭ dumnè-vóştre, nazîrilorŭ

(1) Cod. XXVIII, pag. 25, II.

www.dacoromanica.ro

epitropĭ, catagrafie de tóte cuprindĕtóre, şi să ne arĕtaţĭ aşişderea şi altă avere a mortuluĭ dela Craiova să cercetaţĭ şi să se dovedéscă prin carte de blestemŭ, carĭ tóte să se aducă la epitropie.—1794 Decemvre 16.

Prea Inălţate Dómne,

Insciinţămŭ Mărieĭ Tale pentru unŭ Ienache Chiurciu-Başŭ pórtarŭ, carele vindŭ aicĭ în Bucurescĭ dela Craiova s'a bolnăvitŭ, de sunt da la optŭ lunĭ, şi maĭ alaltăerĭ şi-a datŭ obştésca datorie; ci fiindŭ omŭ străinŭ, ne avêndŭ pre nimenĭ aicĭ, dela orênduiala epitropieĭ am orênduitŭ unŭ alŭ 2-lea epistatŭ şi unŭ logofĕtŭ, de am făcutŭ catagrafie de totŭ rĕmasulŭ ce s'a găsitŭ, după cum maĭ jos se însémnă, şi fiindŭ că nu s'a găsitŭ la mórtea luĭ banĭ nahtŭ, ci datoriĭ pre la uniĭ alţiĭ, a cheltuitŭ epitropia făcêndu-ĭ tótă orênduiala cea creştinéscă, ce după starea cinsteĭ l'aŭ ridicatŭ la grópă, ci fiind-că, cum dicemŭ, epitropia a cheltuitŭ baniĭ la îngroparea luĭ, cum şi o slugă ce l'a slujitŭ doĭ anĭ are să ieae câte talere 25 pre anŭ, i chiria caseĭ unde aŭ şedutŭ în optŭ lunĭ cu tocmélă po talerĭ 10 pe lună, deosebitŭ de talerĭ 100, ce arată că l'a împrumutatŭ gazda luĭ rênduri rênduri la bóla luĭ, şi afară din datoria ce este pe la spiţăriĭ, doctoriile ce aŭ luatŭ şi plata osteneleĭ doctoruluĭ ce l'aŭ căutatŭ, carĭ toţĭ aceştia îşĭ cerŭ dreptulŭ şi li se cuvine a li se plăti; ci după cum am însemnatŭ, a maĭ avutŭ niscĕ cărpiturĭ vechĭ purtate şi lucrurĭ maĭ statornice; să avemŭ luminată poruncă a le da starostiĭ za neguţitorĭ, ca să le vîndă cu mezatŭ, şi baniĭ ce vorŭ prinde să-ĭ dee la datoriile luĭ, şi ce se va maĭ prisosi să i se facă din pomenirĭ câtŭ va ajunge, după orênduială; iar pentru baniĭ ce are să ieae şi elŭ de pe la uniĭ alţiĭ, după sĕrbătorĭ va orênduì epitropia vechilŭ din parte, de va cere datoriile prin judecată. Către acestea tóte arată sluga mortuluĭ, cum că rĕposatulŭ portarŭ are şi la Craiova două lăţĭ lăsate la unŭ Dumitrache polcovniculŭ Bălăcinénu, una mare şi alta mică; cheia lăţeĭ ceĭ marĭ este încuiată în lada cea mică, şi cheia dela cea mică s'a găsitŭ aicĭ la mortulŭ; dară ce va fi avêndŭ într'acelea lăţĭ, dice că nu scie; are şi o pivniţă cu vinurĭ, de vinde într'însa, pentru care, ca să nu umble într'însa cineva-şĭ, găsimŭ cu cale să se orênduiască unulŭ dintre ómeniĭ epitropieĭ, cu luminată porunca Mărieĭ Tale să mérgă acolo la Craiova, şi prin marifetulŭ dumnéluĭ Caimacamuluĭ Craioveĭ, deschiţêndŭ lăţile de faţă, să se facă catagrafie, şi adeverindu se de dumné-luĭ Caimacamulŭ, să se facă zaptŭ orênduituluĭ epitropieĭ şi să le aducă aicĭ; asemenea şi pentru vinurĭ, să se dee asupra cuiva-şĭ cu preţŭ, să iasă baniĭ, saŭ acelŭ orênduitŭ de mortŭ să-şĭ dee vrednică chezăşie că va rĕspunde baniĭ după aşezămîntulŭ ce va fi avutŭ; cum

www.dacoromanica.ro

şi pentru datoriile, ce are rĕposatulŭ în partea loculuĭ, dumné-luĭ Caimacamulŭ să facă împlinire dela aceia, şi cu însciinţare să-ĭ trimiţă cu orênduitulŭ epitropieĭ, iară de se va arĕtà cineva-şĭ din rudele, carĭ sunt slobode după chrisovŭ a-lŭ clironomisì, li se va da lorŭ; iar de nu se va arĕtà nimenea, fiindŭ străinŭ cu totulŭ şi dela locŭ depărtatŭ, vomŭ urmà după chrisóvele domnescĭ, ce sunt alcătuite pentru orênduiala epitropieĭ, adecă să i se caute sufletulŭ până la treĭ anĭ după datoria creştinéscă, şi ce va maĭ prisosì să se împarţă pe la sĕracĭ totŭ pentru sufletulŭ luĭ. Ci pentru ca să nu se facă vre-o firosélă lăḑilorŭ dela Craiova, ne rugămŭ Mărieĭ Tale a fi luminată poruncă să ni se dee unŭ mizilŭ de unŭ calŭ şi unŭ surugiŭ, ca să proftacséscă cu unŭ céuşŭ maĭ nainte trimisulŭ epitropieĭ. De acésta însciinţămŭ, şi cum va fi luminată poruncă; cum şi carte de blestemŭ să dee Sfinţia Sa Părintele Episcopulŭ Rîmniculuĭ, ca să se citéscă acolo asupra cuĭ va fi bănuiala de ceva-şĭ lucrurĭ tăinuite, saŭ cine va fi sciindŭ nişcare-va lucrurĭ ale mortuluĭ să le arate; cum şi carĭ se vorŭ arĕtà că aŭ luatŭ fără de zapisŭ, să-şĭ dee mărturie prin carte de blestemŭ. — 1794 Decemvre 14.

Isacŭ Raletŭ.

Celea ce s'aŭ găsitŭ aicĭ ale acestuĭ rĕposatŭ, cum aratà.

1 binişŭ de postavŭ felenghiŭ cu guşĭ şi înlăuntru cu nafca.
1 binişŭ de postavŭ barotiŭ desblănitŭ.
1 antereŭ şaliu ponositŭ.
1 ghebe rea civitŭ ponosità.
1 gémantanŭ micŭ vechiŭ.
1 giubea enghişŭ şalŭ, blănità cu nurcă.
1 césornicŭ englezescŭ tumbacŭ cu lanţŭ de oţelŭ.
1 giubea enghişŭ şalŭ cu şăngépŭ.
1 scurteică.
1 păreche pistóle cu toculŭ lorŭ de alamă.
1 puşcă.
1 saltea de lână, să se dee de apomană slujniceĭ care l'a căutatŭ de bólă.
2 perine micĭ, să se dea pomană slujniceĭ, fiindŭ vechĭ şi putrede.
1 plapămă.
1 puşcă turcéscă ghintuità, cu aurŭ poleità, ce este la céuşulŭ za aproḑĭ pentru ḑeciuială, să fie luminată porunca Mărieĭ Tale, să se ieae şi să se vînḑă, şi luându-se baniĭ, îşĭ va luà zapciulŭ dreptulŭ sĕŭ. (1)

(1) Cod. XXVIII, pag. 26—27, scara II-a.

www.dacoromanica.ro

Zapisele ce s'aŭ găsitŭ de datorii şi sunţ de a şe căutà cu judecată.

TALERĬ

500 la dumnė-luĭ Constantinŭ Baratovŭ biv Vel Paharnicŭ.
350 « dumnė-luĭ Slugerŭ Dimitrie.
70 « Polcovniculŭ Gheorghe.
17 « dumnė-luĭ Slugerulŭ Ioanŭ.
10 « dumnė-luĭ Constantinŭ alŭ 3-lea Comisŭ.
60 « Constantinŭ Vel Comisŭ.
500 « Iski-Stambol.
100 « unŭ Belcinėnŭ. (1)

Anaforaua epitropieĭ a se vinde la mezatŭ pereusia unuĭ Lazărŭ ce aŭ muritŭ fără de clironomĭ.

Ĭŏ *Alexandru Constantinŭ Moruzi Voevodŭ i gspd. Zemle Vlachiscoe.* ꙗ. După acéstă anafora a epitropieĭ, poruncimŭ Domnia Mea să se urmeze întocmaĭ şi, staroste de neguţătorĭ, să facĭ mezatŭ lucrurilorŭ.—1795 Ghenarie 19.

Prea Inălţate Dómne,

Insciinţămŭ Măriei Tale pentru unŭ Mihaiŭ Lazărŭ Ţarigrădėnu, ce aŭ fostŭ Chiurciu-başa, că maĭ în trecutele ḑile dându-şĭ obştésca datorie, şi fiindŭ omŭ străinŭ aicĭ în pămîntulŭ ţĕreĭ, după orênduiala epitropieĭ, am orênduitŭ unŭ alŭ 2-lea epitropŭ credinciosŭ, cu logofĕtulŭ şi cu Chiurciu-başa i alţiĭ, ce a făcutŭ catagrafie de totŭ avutulŭ luĭ, care arĕtămŭ lângă acéstă anafora ca să se vaḑă de Inălţimea Ta, şi fiind-că banĭ nahtŭ nu s'aŭ găsitŭ, ci datoriĭ are să ieae de aicea şi dela Moldova, şi este şi elŭ datorŭ şi să plătéscă pe la uniĭ alţiĭ, cum se arată maĭ jos, aŭ luatŭ epitropia banĭ împrumutŭ de l'aŭ îngropatŭ cinstitŭ; şi 2 slugĭ, i o slujnică care l'aŭ căutatŭ de bólă şi i-aŭ slujitŭ şi aŭ să ieae simbrie; să bine-voiescĭ Inălţimea Ta a se da luminată poruncă către starostea za negustorĭ de a vinde borfele cu mezatŭ, ca să plătimŭ baniĭ ce am ridicatŭ la îngroparea-ĭ i simbria slugilorŭ, şi baniĭ ce vorŭ maĭ prisosi vorŭ stà la epitropie în păstrare, până când se vorŭ ivi clironomiĭ mortuluĭ, că am înţelesŭ că are mumă la Ţarigradŭ fórte bĕtrână, ci de va fi trăindŭ saŭ de nu, nu sciŭ; şi atuncĭ când se vorŭ arĕtà clironomiĭ, vomŭ osebi şi partea cutieĭ, ce va fi cu dreptulŭ. De acésta însciinţămŭ şi cum va fi luminată porunca Inălţimeĭ Tale. — 1795 Ghenarie 15.

Isaacŭ Raletŭ.

www.dacoromanica.ro

Datoriile ce are să ieae cu zapisŭ şi fără zapisŭ.

3862 talerĭ. Are să ieae dela unŭ stolnicŭ Iacomi ce este la Moldova, cu 12 pecetluirĭ ale Domnuluĭ Mavroghene.
393 talerĭ. Ipacŭ datorie cu zapise pe la uniĭ alţiĭ de aicea.
1495 talerĭ. Ipacŭ veresiile fără zapisŭ după catastihulŭ luĭ, pe la uniĭ alţiĭ aicĭ şi în Ţarigradŭ.
5750 talerĭ.
1757 talerĭ. Se scadŭ câtŭ arată elŭ însuşĭ prin catastihulŭ luĭ că este datorŭ pe la uniĭ alţiĭ.
3993 talerĭ Rĕmânŭ a luà rĕposatulŭ datorie. (1)

Anaforaua ce s'a făcutŭ în dosulŭ jălbeĭ Nedeleĭ, soţia rĕposatuluĭ Stoianŭ Dogaru, pentru a primì cutia milosteniei tal. 50 din pereusia soţieĭ.

Cu lacrămĭ fierbinţĭ jeluescŭ Măieĭ Tale, că eŭ ţinêndŭ în căsătorie pe Stoianŭ Dogarulŭ, căruia acum în trecutele ḑile întîmplându-i-se mórtea, am rĕmasŭ eŭ ticălósa îngreuiată şi împresurată de grele datoriĭ, sumă de banĭ, pe la uniĭ alţiĭ, precum este sciutŭ, carĭ datoriĭ pre fóe le voiŭ arĕtà. Ci fiindŭ, luminate Dómne, că mi s'aŭ scrisŭ tóte lucrurile, ce aŭ rĕmasŭ partea rĕposatuluĭ, de către orênduiţiĭ epitropĭ, cu ce poruncă şi cuvîntŭ nu sciŭ, adecă ca să le vînḑă cu mezatŭ, să rĕmâĭ sĕracă până în pămîntŭ şi să intru în gura datornicilorŭ, să mĕ tragă prin judecăţĭ şi pre la închisorĭ; deosebitŭ cu acésta, cu rĕposatulŭ am trăitŭ mulţĭ anĭ, făcêndŭ şi 6 copiĭ, carĭ aŭ muritŭ; asemenea şi lucrurile ce sunt făcute, şi se află, casele, unele altele, sunt făcute de noĭ amîndoĭ, de când vieţuimŭ şi până acum, sunt şi doĭ copiĭ la mijlocŭ luaţĭ de rĕposatulŭ spre crescere, carĭ şi aceştia aŭ rĕmasŭ asupra mea de îĭ hrănescŭ acum, într'acéstă vremo de fómete, cu multŭ necazŭ. Cu tóte acestea, la îngroparea rĕposatuluĭ am luatŭ banĭ împrumutŭ dela negutătorĭ şi l'am scosŭ din casă afară. Ci cu lacrămĭ mĕ rogŭ Mărieĭ Tale să fie luminată poruncă, spre a nu fi de niminea supĕrată, că va fi cu pĕcatŭ să se vînḑă cu mezatŭ lucrurile rĕposatuluĭ, ci să mi se dee în stăpânire, să mĕ odihnescŭ în bună pace, să plătescŭ şi datoriile mortuluĭ, să nu fiŭ isgonită din munca şi malulŭ

(1) Cod. XXVIII, pag. 62, 63, scara II-a.

www.dacoromanica.ro

bărbătuluĭ meŭ afară, să umblu pe uliță, cu necazŭ și plângere, căcĭ m'a fostŭ luatŭ soție prin cununie, făcêndŭ copiĭ, căcĭ mi-e destulŭ ticăloșia văduvieĭ ce pătimescŭ acum, la o vreme ca acésta cu totulŭ de periciune.

Róba Mărieĭ Tale Nedelea, soția rĕposatuluĭ vătafŭ Stoianŭ Dogaru.

Resoluțiune.—Dumné-vóstre, nazîrilorŭ epitropieĭ, să cercetațĭ și să ne arĕtațĭ în scrisŭ cu anafora. — 1795 Ghenarie 21. (1)

Vel Logofĕtŭ de Țéra-de-jos.

Iŏ Alexandru Constantinŭ Moruzi Voevodŭ i gpd. Zemle Vlachiscoe. — Primindŭ Domnia Mea anaforaua epitropieĭ de rugăciunea ce face jeluitórea, poruncimŭ dumné-vóstre, nazîrilorŭ epitropieĭ, primindŭ la cutie talerĭ cincĭ-ḑecĭ, să sloboḑițĭ pereusia mortuluĭ. — 1795 Ghenarie 27.

Vel Logofĕtŭ.

Prea Inălțate Dómne,

Ascultândŭ luminată porunca Mărieĭ Tale dela acéstă jalbă, însciințămŭ Mărieĭ Tale, că după orênduiala epitropieĭ, luândŭ de scire de mórtea bărbatuluĭ jeluitóreĭ și înțelegêndŭ că este fără de clironomĭ din ceĭ ce se numescŭ aniondes și cationdes, amŭ orênduitŭ boerinașĭ credincioșĭ dintre 2 epitropĭ, dimpreună și cu cucerniculŭ protopopulŭ plășeĭ de-jos, de aŭ făcutŭ catagrafie de totŭ avutulŭ sĕŭ, și nu s'a găsitŭ maĭ multŭ decât o prăvălióră lângă casele ce le are ot mahalaua Colțeĭ, i o căscióră la mahalaua Popa Raduluĭ și patru cincĭ cărpiturĭ de haine; este și datorie să plătéscă mortulŭ peste talerĭ 560, afară din pogribania ce s'a îndatoratŭ jeluitórea de a sĕvêrșitŭ; cu adevĕratŭ a făcutŭ și copiĭ cu rĕposatulŭ, după cum în jalbă arată; are și doĭ copiĭ de sufletŭ, carĭ i-aŭ luatŭ bărbatulŭ sĕŭ de îĭ crește; îĭ lipsesce și din zestrea eĭ, care, când s'ar așterne în socotéiă, maĭ nimicŭ nu prisosesce avutulŭ bărbatuluĭ sĕŭ. Ci fiind-că jeluitórea din buna-voința eĭ împărtășesce și cutia milostenieĭ cu tal. 50, să rógă bunătățeĭ Mărieĭ Tale, să reverse bogata milă asupra sĕrăcieĭ eĭ, în care se află, după starea sĕrăcieĭ eĭ, să bine-voescĭ Măria Ta a se mulțumi cutia și a primi aceștĭ tal. 50, ce îĭ dă de bună voia eĭ, fiind-că mortulŭ vre unŭ avutŭ multŭ n'a avutŭ; și cum va fi luminată poruncă.— 1795 Ghenarie 24. (1)

Isacŭ Raletŭ.

(1) Cod. XXVIII, pag. 70, II-a.

www.dacoromanica.ro

Anaforaua a primì cutia talerĭ 50 din pereusia rĕposatuluĭ Andreĭ Logofĕtulŭ, ce a muritŭ fără de clironomĭ.

După pliroforia ce daŭ Domnieĭ Mele de prósta stare a rudeniilorŭ, primindŭ Domnia Mea anaforaua dumné-lorŭ nazîrilorŭ epitropieĭ, de mijlocirea ce le facŭ, poruncimŭ să fie primiţĭ aceĭ 50 talerĭ la cutie. — 1795 Ghenarie 26.

Vel Logofĕtŭ.

Prea Inălţate Dómne,

Insciinţămŭ Mărieĭ Tale, că la 3 ale acesteĭ următóre lunĭ dându-şĭ obştésca datorie Andreĭ Logofĕtulŭ, de aicĭ din Bucurescĭ, fără de clironomĭ părinţĭ şi fiĭ, ci alte rude de alăturea, şi aşà însciinţându-se epitropia de mórtea luĭ, aŭ orênduitŭ unŭ boerinaşŭ dintre alŭ 2-lea epitropĭ şi cu starostea za negustorĭ de a făcutŭ catagrafie, şi s'aŭ găsitŭ borfeturĭ de ale caseĭ şi alte mărunţişurĭ vechĭ i ponosite, preţŭ ca de talerĭ 445; are să ieae şi datoriĭ de talerĭ 445 deosebitŭ pre la rude ale mortuluĭ fórte scăpătate, în câtŭ nicĭ rĕposatulŭ câtŭ a trăitŭ n'a pututŭ să-ĭ scóţă, şi s'aŭ găsitŭ şi Lanĭ gata talerĭ 497 în casă; aŭ cheltuitŭ rudele la pogribanie i sărindare talerĭ 427 şi cu cusurulŭ ce a maĭ rĕmasŭ, de i se facŭ şi celelalte pomenirĭ, şi să plătéscă şi simbria slujnieĭ, daŭ şi la lada milosteniei de bună voia lorŭ talerĭ 50; şi fiind-că Ilie, fratele mortuluĭ, este omŭ scăpătatŭ şi cu casă grea şi sărcinatŭ cu copiĭ şi cu fată de măritatŭ, cum şi alte douĕ surorĭ, ce maĭ are, sunt iarăşĭ scăpătate, cu lacrămĭ se rógă Mărieĭ Tale a fi primite a se împărtăşi de aceĭ talerĭ 50, ce din bună voia lorŭ i-aŭ datŭ, fiind-că, cum ḑicŭ, sunt ómenĭ scăpătaţĭ, şi socotescŭ lucrurile caseĭ mortuluĭ să nu se vînḑă, doară va puté Ilie Logofĕtulŭ, fratele mortuluĭ, să mărite pe fieş-care după starea sărăcieĭ lorŭ, să se reverse bogata mila Mărieĭ Tale asupră-le, a dà aceĭ talerĭ 50 la cutie, spre a se puté ajutà şi eĭ la scăpătăciunea intru care se află, şi va fi Mărieĭ Tale vecĭnică pomenire, (nu se potŭ ceti vre o treĭ rênduri).—1795 Ghenarie 18. (1)

Isacŭ Raletŭ.

(1) Cod. XXVIII, pag. 68 II

www.dacoromanica.ro

Anaforaua pentru pereusia rĕposatuluĭ Eschi-Stambulŭ, a se luà la epitropie tóte zapisele datorieĭ.

Iŏ Alexandru Constantinŭ Moruzi Voevodŭ i gpd. Zemle Vlachiscoe. — Dumné-vóstre, nazîrilorŭ epitropieĭ, amŭ vĕḑutŭ Domnia Mea anaforaua ce Ne faceţĭ, dimpreună cu catagrafia, pentru care vĕ poruncimŭ Domnia Mea, că tóte zapisele de datoriĭ, ce are a luà Eschi-Stambolŭ dela uniĭ alţiĭ, luândŭ dela mânele numiteĭ soţieĭ luĭ, să le ţineţĭ pecetluite la epitropie, până veţĭ avé alŭ doilea poruncă, şi să fie numita Ecaterina poprită a nu vinde şi a nu cheltui nimicŭ din lucrurile bărbatuluĭ eĭ.—1795 Febr. 13.

Prea Inălţate Dómne,

Dela douĕ ale acesteĭ lunĭ, prin luminatŭ pitaculŭ Inălţimeĭ Tale, ni se poruncesce ca să facemŭ catagrafia de tóte lucrurile mişcătóre şi nemişcătóre ale luĭ Iordachi Eschi-Stambolŭ până la orĭ-ce, dovedindu-le tóte într'adevĕrŭ, afară numaĭ de zestrea soţieĭ luĭ, şi să avemŭ a face Mărieĭ Tale arĕtare prin catastihŭ şi cu anafora. Decĭ, următorĭ fiindŭ luminateĭ Mărieĭ Tale poruncĭ, amŭ orênduitŭ unŭ boierŭ credinciosŭ dintr'alŭ doilea epitropĭ şi cu Logofĕtulŭ, de aŭ mersŭ în faţa loculuĭ, şi aŭ cercetatŭ maĭ întâĭ pe sub cumpĕtŭ, apoĭ mergêndŭ la casa numituluĭ Eschi-Stambolŭ, aŭ făcutŭ catagrafie de tóte celea ce s'aŭ aflatŭ, lucrurĭ mişcătóre şi nemişcătóre, după cum se vede de Măria Ta catastihulŭ ce amŭ alăturatŭ lângă acéstă plecata nóstră anafora; dar fiind-că soţia mortuluĭ arată, că din tótă zestrea eĭ, ce o vĕḑumŭ preţuită la fóia eĭ, care cuprinde în sumă de banĭ talerĭ 6042, i a rĕmasŭ în pĕrŭ numaĭ 8 pogóne de vie, ce sunt pe moşia mănăstireĭ în drumulŭ Giurgiuluĭ, ce ese la Văcărescĭ în délŭ, i unŭ locŭ de casă din mahalua Steleĭ, pre care a zidit'o bărbatu-sĕŭ, case nouĕ acum, însă numite în fóia de zestre, iar nu preţuite în sumă de banĭ, şi o prăvălie în mahalaua Steleĭ, preţuită dreptŭ talerĭ 1.000, iar cea-laltă zestre borfeturĭ s'aŭ purtatŭ, juvaerurile şi argintăriile le-aŭ stricatŭ bărbatu-sĕŭ, prefăcêndu-le unele după voia luĭ, altele le-aŭ rĕpusŭ, şi sunt arĕtate la catagrafie în giuvaericalele bărbatu-sĕŭ şi lipsescŭ din zestre, afară din prăvălie, i vie şi locŭ de casă, talerĭ 5.042; a luatŭ şi Catinca după mórtea bărbatu-sĕŭ din datoriĭ şi din vînḑarea a câte-vaşĭ lucrurĭ, cum se vede la catagrafie, talerĭ 4.303, dar arată şi că a cheltuitŭ la pogribaniĭ, la pomenirĭ, i a plătitŭ datoriĭ şi altele, cum iarăşĭ la catastihŭ se arată pe anume, talerĭ 3.569,90 şi maĭ prisosescŭ asupra eĭ talerĭ 733,30,

www.dacoromanica.ro

carĭ banĭ ḑice că i-aŭ cheltuitŭ în casă la hrana eĭ şi a copiluluĭ, moştenitorulŭ luĭ Eschi-Stambolŭ ce i-aŭ rĕmasŭ, de care după poruncă nu lipsimŭ a însciinţà Mărieĭ Tale. — 1795 Februarie 9. (1)

Dumitrache Banŭ, Isacŭ Raletŭ.

Anaforaua, pentru datorpiciĭ unuĭ Ienache Giurgiu, ce a muritŭ fără de clironomĭ, a se împlinì.

Iŏ Alexandru Constantinŭ Moruzi Voevodŭ, boj. mil. i gpd. Zemle Vlachiscoe. — Cinstitŭ şi credinciosŭ boerulŭ Domnieĭ Mele, Alexandru Calfoglu, Caimacamulŭ Craioveĭ, veĭ vedé anaforaua ce facŭ Domnieĭ Mele dumné-lorŭ nazîriĭ epitropieĭ, pentru care veĭ cercetà dumné-ta bine pentru aceĭ carĭ sunt datorĭ mortuluĭ, ca nu cum-va cu pricină că sunt săracĭ, avêndŭ putere de chivernisélă, precum arată dumné-lorŭ nazîriĭ epitropieĭ, să păgubéscă cutia, care se va dovedì bună; aşişderea şi orĭ-ce avutŭ va fi alŭ mortuluĭ, prin cercetare bună să se dovedéscă, şi prin marifetulŭ dumi-tale să se şi împlinéscă. — 1795 Februarie 16.

Prea Inălţate Dómne,

La 10 ale acesteĭ următóre lunĭ, luă epitropia însciinţare dela orênduitulŭ ce are trimisŭ la Craiova, cu luminată porunca Mărieĭ Tale, ca să se facă zaptŭ lăḑile cu avutulŭ unuĭ Ienache Giurgiu alŭ 2-lea portarŭ, care a muritŭ aicĭ în Bucurescĭ fără de clironomĭ, şi mergêndŭ acolo să ridice lăḑile, s'aŭ sculatŭ din datornicĭĭ ce avea să ieae dela mortulŭ portarŭ, şi dândŭ rugăciune Caimacamuluĭ de a însciinţatŭ Mărieĭ Tale, ca să-ĭ deschiḑă lăḑile acolo, şi dândŭ spre a se vedé ce datoriĭ are să ieae rĕposatulŭ de pe la uniĭ alţiĭ şi cuĭ ce este datorŭ, şi pre de o parte să se împlinéscă datoriile mortuluĭ şi pe de alta să se plătéscă datornicilorŭ luĭ; care însciinţare a dumné-luĭ Caimacamuluĭ fiindŭ primită la auḑulŭ Inălţimeĭ Tale, s'aŭ făcutŭ şi luminată poruncă că aşà să se urmeze. Luminate Dómne, ceĭ ce aŭ să ieae dela mortŭ îşĭ cerŭ dreptulŭ lorŭ pre deplinŭ, ceĭ ce sunt datorĭ să dee, cu economie se facŭ săracĭ, trimiţêndŭ jălbĭ la Măria Ta, ca să li se erte datoria, rugândŭ şi pre dumné-luĭ Caimacamulŭ de a însciinţà Mărieĭ Tale că sunt săracĭ, iar epitropia, după pliroforia ce luă dela trimisulŭ ce-lŭ are acolo, ne amŭ îndestulatŭ, că acelŭ ce se arată maĭ sĕracŭ este cu putere. Ci ne rugămŭ

(1) Cod. XXVIII pag. 81, II-a.

www.dacoromanica.ro

Mărieĭ Tale, să bine-voiescĭ a se da luminată poruncă către dumné luĭ Caimacamulŭ, spre a apucà pe toţĭ datorniciĭ cu strînsóre, să se facă împlinire de toţiĭ baniĭ, şi unde va fi datorŭ mortulŭ să plătéscă, căcĭ póte cu vreme să se ivéscă nescarĭ rude clironomĭ de aĭ mortuluĭ să-şĭ céră avutulŭ, iar de nu vorŭ fi şi de nu se va ivi nicĭ de cum, după alcătuirea şi legătura chrisóvelorŭ domnescĭ, clironomisesce cutia milostenieĭ, carĭ destuĭ săracĭ are de adastă din césŭ în césŭ mila şi mângâerea lorŭ; iar datorniciĭ, carĭ sunt să plătéscă la mortŭ, îndestulŭ le este să se mulţuméscă că le-aŭ făcutŭ bine de i aŭ împrumutatŭ, de s'aŭ ajutoratŭ la trebuinţele şi alişverişurile lorŭ; aşişderea facemŭ aducere aminte Mărieĭ Tale pentru ḑeciuială, că fiindŭ tréba cutieĭ milostenieĭ, toţĭ deobşte sunt datorĭ să asculte, iar nu este obiceiŭ să se ieae ḑeciuială dela acestŭ felŭ de morţĭ, pe carĭ îĭ clironomisesce epitropia; ci şi pentru acésta să se reverse bogata milă a Mărieĭ Tale, de se va face poruncă, spre a nu se supĕrà de ḑeciuială, asemenea şi de orĭ-ce avutŭ va simţi Mateiŭ Logofĕtulŭ, trimisulŭ epitropieĭ, că are rĕposatulŭ risipitŭ saŭ datŭ pe la uniĭ alţiĭ, să fie volnicŭ a cercetà şi pre sub cumpĕtŭ şi de faţă a dovedi, dându-ĭ dumné-luĭ Caimacamŭ totŭ felulŭ de mână de ajutorŭ spre descoperire şi împlinire, ca să nu se facă firosélă în zadarŭ lucrurilorŭ mortuluĭ. De acésta însciinţămŭ, şi cum va fi luminată porunca Inălţimeĭ Tale. — 1795 Februarie 14. (1)

Dumitrache Banŭ, Isacŭ Raletŭ.

Iŏ Alexandru Constantinŭ Moruzi Voevodŭ i gosp. Zemle Vlachiscoie.— După anaforaua epitropieĭ, poruncimŭ Domnia Mea dumné-vóstre, ispravnicilorŭ, să urmaţĭ întocmaĭ şi întru tóte, cum se cuprinde maĭ jos. — 1795 Martie 10.

Prea Inălţate Dómne,

Dumné-lorŭ boeriĭ ispravnicĭ ot sud Argeşŭ însciinţéză epitropieĭ, cum că la 15 ale trecuteĭ lunĭ Fevruarie şi-a datŭ obştésca datorie unŭ Tănase Milioru, ce se aflà cu şederea la satulŭ Câmpulŭ-mare într'acelŭ judeţŭ alŭ Argeşuluĭ, şi fiindŭ elŭ străinŭ, neavêndŭ pe nimenea lângă dînsulŭ; şi luândŭ de scire zapciulŭ plăşeĭ, Ioniţă Ungurelŭ, postelnicelŭ pămînténŭ din judeţulŭ Argeşuluĭ, a mersŭ acolo, unde făcêndŭ de scire vecinilorŭ după împrejurŭ, din boerĭ i locuitorĭ şi preoţiĭ satuluĭ, prin vederea acelora aŭ căutatŭ avutulŭ mortuluĭ, făcêndŭ catagrafiĭ în scrisŭ până la celŭ maĭ micŭ

(1) Cod. XXIII, pag. 83, II-a.

www.dacoromanica.ro

lucru, carĭ catagrafie dimpreună și cu însciinţarea boerilorŭ ispravnicĭ o alăturămŭ lângă acésta a nóstră plecată anafora, ca să se vadă de Inălţimea Ta; și scriŭ dumné-lorŭ ispravnicĭĭ, că după ce i-a făcutŭ căpĕtuire de cele trebuincióse ale îngropăreĭ luĭ, apoĭ i-a închisŭ lucrurile, puindu-le sub pecete, iar baniĭ ce s'aŭ găsitŭ în nahtŭ, pecetluiţĭ, i-a datŭ zapciulŭ în mâna preotuluĭ ca să-ĭ păstreze, pe carĭ după canónele chrisóvelorŭ domnescĭ ce sunt alcătuite cu sfatŭ deobște pentru uniĭ ca aceștia, ce morŭ fără clironomĭ, este să-ĭ moștenéscă cutia milosteniei, adecă să-ĭ facă pomenirile după obiceiŭ și prisosulŭ, ce va maĭ rĕmâné, să se dea milostenie pe la săracĭ pentru sufletulŭ luĭ. De care și nu lipsimŭ a însciinţă Mărieĭ Tale, ca să bine-voiescĭ a fi luminată porunca Inălţimeĭ Tale către dumnélorŭ boeriĭ ispravnicĭ ot sud Argeșŭ, ca vinurile și bucatele să le vîndă acolo cu preţŭ bunŭ, ce umblă acum, și baniĭ ce vorŭ prinde, cu însciinţare să-ĭ trimiţă la epitropie, pe anume atâţia banĭ pe vinŭ și atâţia pe bucate; iar cele-lalte lucrurĭ de ale caseĭ să le pue într'unŭ carŭ cu chirie și să le aducă la epitropie, și aicĭ se vorŭ da la starostea de negutătorĭ de se vorŭ vinde cu mezatŭ; și pentru acelŭ Costea, ce scriŭ dumné-lorŭ ispravnicĭĭ, cum că aŭ auditŭ dela dumné-luĭ Paharniculŭ Filipopolitulŭ că i-ar fi spusŭ mortulŭ că s'ar fi rudindŭ cu dînsulŭ, și orĭ-care altulŭ se va maĭ ivi și se va numi rudă, va veni la epitropie de-șĭ va dovedi rudenia luĭ, și la dreptatea ce vorŭ avé, vomŭ arĕtà Mărieĭ Tale și se va face îndreptare. Așișderea să cerceteze dumné-lorŭ boeriĭ ispravnicĭ și pentru căscióre le mortuluĭ, ce le are făcute cu a sa cheltuială, cu nămestiile dimprejurŭ, pe moșia luĭ Ștefanŭ Murgescu, căruia pentru chiria pămîntuluĭ îĭ plătea câte unŭ zlotŭ pe anŭ, și încumetrindu-se cu Murgescu, a botezatŭ mortulŭ și copiĭ de aĭ luĭ, se arată la catagrafia ce a făcutŭ zapciulŭ cu ceĭ-lalţĭ împrejurenĭ, cum că în viéţă încă fiindŭ, a disŭ că le lasă fineĭ sale, fără a nu se supĕrà de nimenĭ. Ci de vorŭ dovedi dumné-lorŭ ispravnicĭĭ aceste arĕtate de darulŭ caseĭ adevĕrate, se va urmà, fiindŭ pentru sufletulŭ luĭ, iar când nu se va putó dovedi, atuncĭ se va vinde și baniĭ ce vorŭ cuprinde se vorŭ trimite iarășĭ la epitropie. De acésta însciinţămŭ, și cum va fi luminată poruncă. — 1795 Martie 4.

Dositeiŭ alŭ Ungro-Vlachieĭ.
Isaacŭ Raletŭ.

www.dacoromanica.ro

e) Tutela.

Din actele aduse la acéstă rubrică se póte vedé:

1. Că ruda maĭ de aprópe erà numită epitropŭ alŭ orfanilorŭ de ambiĭ părinţĭ.

2. Că la nevoe, pentru hrană şi îmbrăcămintea unuĭ orfanŭ, tutela, cu voia luĭ Vodă, putè cheltui şi din capitalŭ, nu numaĭ din venitŭ.

3. Că la epitropie se ţinea o condică de moşteniri.

4. Că la 25 de anĭ fiindŭ vîrstnicŭ, orfanulŭ primià în mână-ĭ pereusia părintéscă, dela epitropie, după anume resoluţiune domnéscă, pusă pe anaforaua epitropieĭ obştirilorŭ, cuprinḑêndŭ séma generală a gestiuneĭ avereĭ vîrstniculuĭ.

5. Că şi dela anaforalele pentru pereusiile orfanicescĭ se prelevaŭ avaeturile obicinuite de Divaniştĭ şi nu se scuteaŭ, orĭ câtŭ de reduse eraŭ acele pereusiĭ.

6. Că baniĭ orfanicescĭ se dădeaŭ de epitropie cu dobândă şi că în casŭ când epitropia bănuià că neguţătorulŭ, care împrumutase baniĭ orfanicescĭ, erà încurcatŭ în afacerile luĭ comerciale, ea putea să-şĭ împlinéscă directŭ cu mumbaşirŭ baniĭ împrumutaţĭ, în timpŭ utilŭ.

Anaforaua epitropieĭ, cu care face epitropŭ pe Clucerulŭ Vasile asupra rĕmasuluĭ Minculuĭ ce a murilŭ.

Poruncimŭ Domnia Mea starosteĭ de negustorĭ să urmeze a vinde cu mezatŭ acele cârpeturĭ şi altele, ce potŭ primi stricăciune, şi câţĭ banĭ se vorŭ adunà să se dee în păstrare la epitropie, a fi pe séma nevîrstniculuĭ.

Vel Logofĕtŭ.

Prea Inălţate Domne,

Inscinţămŭ Mărieĭ Tale, că astă-vară întîmplându-se mórte de bóla ciumeĭ unuĭ Mincu Logofeţelŭ, atâtŭ luĭ câtŭ şi soţieĭ luĭ, le-aŭ rĕmasŭ numaĭ unŭ copilŭ nevîrstnicŭ, şi de atuncĭ, după ce s'a împlinitŭ lazaretulŭ, l'a luatŭ întru purtare de grijă biv vel căpitanŭ za lefegiĭ Panaitŭ Meinarŭ, pentru pomană; dar fiind-că copilulŭ are rudă maĭ de aprópe pe Clucerulŭ Vasile, după orênduiala datorieĭ, l'amŭ încărcatŭ cu rĕmasulŭ nevîrstniculuĭ,

www.dacoromanica.ro

adecă cu acareturĭ stătătóre, însă: cu douĕ perechĭ de case aicĭ în Bucurescĭ, una în mahalaua Udricanilorŭ cu loculŭ eĭ și alta în Tabacĭ asemenea cu loculŭ eĭ, ca să le dee cu chirie, din care chirie să grijască a le meremetisi, și ce va maĭ prisosi să fie pentru hrana și îmbrăcămintea copiluluĭ, și cu douĕ viișóre la Gréca, una de 5 rĕzóre și alta de patru, pe locŭ străinŭ, ca să le pórte grije a le lucrà la vreme, spre a nu se părăgini, dându-șĭ socotéla din anŭ în anŭ la epitropie de cheltuială și de venitŭ, dar fiind-că maĭ sunt și alte calabalîcurĭ de ale caseĭ, cârpeturĭ, și altele, carĭ aŭ începutŭ a primi stricăciune, spre paguba nevîrstniculuĭ, găsimŭ cu cale să fie luminata porunca Inălțimeĭ Tale către starostea za negustorĭ, ca să le vîndă cu mezatŭ, și baniĭ ce se vorŭ primi de pe dînsele să stee la epitropie în păstrare pentru trebuința copiluluĭ, a i se da cu orênduială la cele ce va fi cu trebuință; iar hotărîrea cea desĕvêrșită rĕmâne a se face de către Inălțimea Ta.—1793 Iunie 26. (1)

Filaretŭ alŭ Ungro-Vlachieĭ, Dumitrache Banŭ, Scarlatŭ Vel Vornicŭ.

Iŏ Alexandru Constantinŭ Moruzi Voevodŭ i gpsd Zemle Vlachiscoe. — Dumnė-vóstre, nazîrilorŭ epitropĭ, după pliroforia ce ne dațĭ printr'acéstă anafora, poruncimŭ să urmațĭ și să dațĭ atâțĭ banĭ, și luândŭ adeverință de banĭ din mână-ĭ, să dațĭ sfîrșitŭ.— 1794 Iunie 12.

Vel Logofĕtŭ.

Prea Inălțate Domne,

Ioanŭ și Zoița, fata rĕposatuluĭ Clucerŭ Giorgiache Sculida, aŭ jăluitŭ Mărieĭ Tale, arĕtândŭ cum că într'a doua domnie a Mărieĭ Sale Michaiŭ Vodă Suțulŭ, murindŭ tatălŭ lorŭ aicĭ în Bucurescĭ, din porunca Mărieĭ Sale s'a făcutŭ catagrafie de negețătorĭ, din partea tuturorŭ fiilorŭ rĕposatuluĭ ceruțĭ, și apoĭ prin marifetulŭ starosteĭ za negustorĭ, s'a și vîndutŭ cu mezatŭ și baniĭ sunt și până acum la staroste, și fiind-că alțĭ doĭ fațĭ aĭ lorŭ, anume Neofitŭ Diéchi și Scarlatŭ, plecândŭ la Țarigradŭ, dicŭ că s'aŭ înecatŭ pre mare și cerŭ dreptatea a li se împărți pereusia pe treĭ fațĭ ce sunt viĭ, adecă pe jeluitoriĭ amîndoĭ și pre unŭ Samoilŭ, ce se află la Țarigradŭ la patriarchie, care cu carte de epitropiconŭ a orênduitŭ pe cumnatulŭ lorŭ Ioanŭ Bulețŭ ca să facă partea zaptŭ, și jeluitoriĭ asemenea îlŭ făcŭ vechilŭ, ca să primėscă și părțile lorŭ în păstrare; întru a cărora jalbă ni se poruncesce de către Măria Ta, ca să teorisimŭ, vĕdêndŭ și acelŭ epi-

(1) Cod. XXIV, fila 277.

www.dacoromanica.ro

tropiconŭ, şi fiindŭ adevĕratŭ precum jăluescŭ, să li se facă împărţéla cea cuviinciósă, arĕtândŭ şi Inălţimeĭ Tale cu anafora. Decĭ, următorĭ fiindŭ luminateĭ Mărieĭ Tale poruncĭ, amŭ adusŭ de faţă înaintea nóstră, atâtŭ pre Ioanŭ jeluitorulŭ şi pre cumnatulŭ Ioanŭ Buleţŭ, cum şi pre starostea za negustorĭ, şi cerêndŭ maĭ întâĭ dela Buleţŭ, ca să le arate acea carte de epitropiconŭ, o vĕḑumŭ scrisă cu létulŭ 1791 Noemvre 23, iscălită de proin Defteriŭ Samoilŭ i cu alte multe mărturiĭ adeverită şi de către Prea Sfinţia Sa prea fericitulŭ Patriarchŭ, pe care o dă la mâna luĭ Ioanŭ Buleţŭ şi în care scrie că-lŭ face desĕvêrşitŭ epitropŭ, ca să facă zaptŭ tótă pereusia părintéscă, partea sa, şi la dare şi luare; după acésta, vĕḑêndŭ că este cartea de epitropiconŭ adevĕrată, amŭ cerutŭ dela starostea de negustorĭ cartea de vînḑarea lucrurilorŭ, ce s'aŭ vîndutŭ prin mezatŭ, şi vĕḑumŭ însemnatŭ cu fieş-care lucru pe anume şi cu preţulŭ luĭ, prin care se adună tótă suma de talerĭ 4.909, banĭ, din care scăḑêndu-se datoriile părintescĭ, ce s'aŭ plătitŭ i luatŭ fiilorŭ rĕposatuluĭ, pentru cheltuele lorŭ, după cum maĭ jos pe anume se aşterne socotéla, aŭ rĕmasŭ banĭ bunĭ asupra starosteĭ talerĭ 985 banĭ, i nisce zapise de datorie pe locurĭ fără de nădejde, şi alte cărţĭ turcescĭ pentru acareturile ce are rĕposatulŭ la Ţarigradŭ, i vivliĭ în douĕ cufere, i o scatulcă, care atâtŭ baniĭ, câtŭ şi cele-lalte lucrurĭ, după catagrafiĭ, le-aŭ făcutŭ teslimŭ starostea în mâna luĭ Ioanŭ Buleţŭ înaintea nóstră, şi n'aŭ maĭ rĕmasŭ nimicŭ asupra starosteĭ, dară şi epitropia le-aŭ popritŭ până a arĕtà Mărieĭ Tale curgerea pricineĭ, ca să avemŭ luminată poruncă a le da în mână Buleţogluluĭ, orênduitŭ epitropŭ alŭ copiilorŭ rĕposatuluĭ, şi să luămŭ i braiscaĭ (?) din mână-ĭ de care şi adăstămŭ luminată porunca Inălţimeĭ Tale, ca să dămŭ sĕvêrşire pricineĭ; iar pentru ceĭ doĭ fraţĭ morţĭ, ce ḑicŭ că s'aŭ înecatŭ, vre o dovadă înscrisŭ nu avù să arate, decât numaĭ cu gura; dar se prinde Ioanŭ Buleţŭ, că de nu-ĭ va fi adevĕrată arĕtarea şi va eşi mincinosŭ, elŭ să fie datorŭ a rĕspunde părţile acelorŭ doĭ, când se vorŭ ivì, ca unulŭ ce dă acéstă mărturie; ci aşà se va urmà; iată arĕtămŭ împărţéla şi câtŭ i s'a cuvenitŭ fieş-căruia, de care şi nu lipsimŭ după poruncă a arĕtà Mărieĭ Tale curgerea pricineĭ şi rĕmâne ca să ieae sfîrşitŭ cu hotărîrea de către Inălţimea Ta. — 1794 Iunie 6.

Dositeiŭ alŭ Ungro-Vlachieĭ, Dumitrache Banŭ, Isacŭ Raletŭ.

Iată şi împărţéla.

TAL.	BANI	
4.908	89	In cuprinsŭ tótă suma vînḑăreĭ pereusieĭ rĕposatuluĭ *doctorŭ* Giorgiache, ce s'a vîndutŭ cu mezatŭ.
4.908	89	De transportatŭ.

www.dacoromanica.ro

TAL. BANI	
4.908,89	Transportŭ.

Dintr'aceştia:

TAL. BANI	
1.306,67	Din porunca Mărieĭ Sale Michaiŭ Vodă Suţulŭ s'a plătitŭ datoria rĕposatuluĭ doctorŭ Giorgiache şi a celorŭ doĭ fraţĭ morţĭ Neofitŭ şi Scarlatŭ, cu zapise la dumné-luĭ Ioanŭ Buleţŭ.
1.200,—	Totŭ cu porunca Mărieĭ Sale s'a datŭ unuĭ Teodorŭ, pentru slujba ce a făcutŭ numituluĭ doctorŭ.
30,—	Ipacŭ, cu porunca Mărieĭ Sale s'a plătitŭ datoria uneĭ călugăriţe ce slujise rĕposatuluĭ doctorŭ, cu zapisŭ şi cu anafora întărită.
66,80	Ipacŭ cu poruncă, a luatŭ Neofitŭ şi Scarlatŭ de cheltuială.
100,—	Aŭ luatŭ de pe amîndouĕ carele ce le-aŭ vîndutŭ aceştĭ doĭ fraţĭ.
32,—	Pentru o blană de zestre ce a luat'o Neofitŭ.
16,—	Un işlicŭ de samurŭ ce l'a luatŭ Scarlatŭ.
5,—	Ipacŭ elŭ a luatŭ după nisce datoriĭ.
4,30	De pe o oglindă ce aŭ luat'o amîndoĭ.
200,—	Cu porunca Mărieĭ Sale Michaiŭ Vodă s'aŭ datŭ la amîndoĭ fraţiĭ pentru cheltuială.
245,—	Se scade telalîculŭ la leŭ po parale 2.
34,—	Sunt la unŭ Anastasie, omulŭ doctoruluĭ, de pe unŭ cĕsornicŭ, ci să aibă a-ĭ luà Ioanŭ Buleţŭ şi să împarţă pe câte treĭ fraţiĭ aceştĭ viĭ.
3.250,18	3.250,18

1.658,71	Carĭ împărţindu-se pe ceştĭ treĭ fraţĭ viĭ anume: Ianculŭ, Zoiţa şi Samoilŭ, vine de parte câte talerĭ 552 şi banĭ 103.
552,103	I s'aŭ cuvenitŭ în parte-ĭ.

Dintr'aceştia:

TAL. BANI		
	137,87	Cu porunca Mărieĭ Sale Michaiŭ Vodă Suţulŭ i s'a plătitŭ datoria ce era cu zapisŭ la Ioanŭ Buleţŭ.
	35,36	Ipacŭ datorie analogonŭ dintr'unŭ zapisŭ, ce erà
552,103	173,03	De transportatŭ.

www.dacoromanica.ro

TAL. BANI	TAL. BANI	
552,103	173,03	Transportŭ datorĭ câte treĭ frațĭ totŭ la Bulețŭ, și totŭ cu porunca Mărieĭ Sale s'aŭ plătitŭ.
	100,—	Ipacŭ cu poruncă i s'aŭ datŭ de cheltuială.
	15,—	« de cheltuială asemenea.
	80,—	« « « «
	74,—	« cu poruncă s'aŭ plătitŭ o datorie a luĭ.
	33,40	« de cheltuială analogonŭ din talerĭ 100 ce au luatŭ câte treĭ frațiĭ.
475,43	475,43	
77,60	Are să ieae numitulŭ Iancu.	

Partea Zoițeĭ.

TAL. BANI	
552,103	I s'a cuvenitŭ partea.
50,—	Se scade, că i s'a datŭ de cheltuială cu porunca Mărieĭ Sale luĭ Michaiŭ Vodă.
502,103	Rĕmânŭ să maĭ icae.

Partea luĭ Samoilu.

TAL. BANI	
552,103	I s'a căḑutŭ a treia parte.
147, 72	Se scade pentru datoria sa, cu zapisŭ ce din porunca Mărieĭ Sale Michaiŭ Vodă s'a plătitŭ la Ioanŭ Bulețŭ.
405, 91	Sunt să maĭ ieae.

Sinopsisŭ.

TAL. BANI	
77, 60	Cusurulŭ ce a rĕmasŭ să maĭ ieae Ianculŭ.
502,103	Asemenea și Zoița.
405, 31	Așișderea și Samoilŭ.
— 2	Ce nu s'aŭ pututŭ împărți.
985, 76	I-a datŭ starostea deplinŭ. (1)

(1) Cod. XXVII, fila 39, VIII.

www.dacoromanica.ro

Anaforaua ce s'aŭ făcutŭ în dosulŭ jălbeĭ luĭ Ianache sin rĕposatuluĭ Pascalŭ Hagi Ioanŭ, a i se da îmbrăcăminte din baniĭ ce are la epitropie.

Iŏ Alexandru Constantinŭ Moruzi Voevodŭ. — Fiind-că este golŭ fără de îmbrăcăminte pe trupulŭ luĭ la aceste sfinte ḑile, puneţĭ dumnė-vóstre, nazîrilorŭ epitropieĭ, şi din capitalŭ, ca să-ĭ faceţĭ un rêndŭ de îmbrăcăminte.—1793 Aprilie 18.

Vel Logofĕtŭ.

Prea Inălţate Domne,

Ascultândŭ luminată porunca Mărieĭ Tale dela acéstă jalbă, amŭ făcutŭ cercetare şi precum ne îndestulămŭ din *condica moşteniriloru*, în care se trecŭ avutulŭ copiilorŭ sărmanĭ, arĕtămŭ Mărieĭ Tale; că totŭ capitalulŭ acestuĭ jăluitorŭ este za talerĭ 1227, carĭ sunt daţĭ în dobândă de proinĭ boeriĭ epitropĭ la unŭ Hristea Gheorghiu negustorŭ, încă dela lĕt. 1792 Martie 10, dobândă la capitalulŭ luĭ, po talerĭ 4 la pungă, facŭ talerĭ 123, carĭ după orênduială i s'aŭ datŭ rênduri, într'unŭ anŭ, pentru hrana i îmbrăcămintea luĭ tótă dobânda; din capete canónele chrisovuluĭ nu ne slobóde a stricá; elŭ prin jalba luĭ face cerere Mărieĭ Tale; nu îndrăsnimŭ peste porunca chrisovuluĭ a ĭ dá, ci vomŭ avé porunca în ce chipŭ să urmămŭ. 1793 Aprilie 12. (1)

Scarlatŭ Vornicŭ.

Anaforaua ca să se dee dela epitropie baniĭ ce aŭ avutŭ daţĭ Ioanŭ Hagi Pascalŭ, în mânele luĭ.

Iŏ Alexandru Constantinŭ Moruzi Voevodŭ i gpod. Zemle Vlachiscoe.— Poruncimŭ Domnia Mea dumnė-vóstre, nazîrilorŭ epitropieĭ, ca după pliroforia ce ne daţĭ, să faceţĭ teslimŭ în mânele jăluitoruluĭ aceştĭ banĭ aĭ luĭ, dela care să luaţĭ adeverinţe de primire cum că s'aŭ datŭ dreptulŭ luĭ.—1794 Decembre 3.

Vel Logofĕtŭ.

(1) Cod. XXIV, fila 101.

www.dacoromanica.ro

Prea Inălțate Dómne,

Ioanŭ Hagi Pascalŭ, prin jalba ce a datŭ Marieĭ Tale, arată, că după vîndarea caselorŭ părintescĭ, baniĭ ce s'aŭ făcutŭ partea luĭ, fiindŭ nevîrstnicŭ, s'aŭ datŭ la epitropie în păstrare, iar acum viindŭ în vîrsta ce orênduescŭ pravilele, de anĭ 25, cere dreptate de a i se da baniĭ, și ne poruncescĭ Măria Ta să cercetămŭ și de va fi venitŭ în vîrstă să i se dee baniĭ. Decĭ următorĭ fiindŭ luminateĭ Mărieĭ Tale poruncĭ, l'amŭ înfățișatŭ înaintea nóstră, dela care amŭ cerutŭ doveḑĭ să ne arate de este de anĭ 25 și puse înaintea epitropieĭ o anafora, scrisă din anulŭ trecutŭ lét. 1793 Novembre 11, iscălită de Prea Sfinția Sa Părintele Metropolitŭ și de rĕposatulŭ Vornicŭ Scarlatŭ Grecénu, prin carele arată că este botezatŭ de Prea Sfinția Sa încă dela lét. 1769, care făcêndŭ socotéla anilorŭ până acum, vĕḑumŭ că sunt anĭ 25 și după pravilă este volnicŭ să-șĭ ieae baniĭ să facă orĭ ce va vré cu dînșiĭ, pentru care amŭ orênduitŭ pe sameșulŭ epitropieĭ, de a făcutŭ socotélă cu Hristea Gheorghiu negustorulŭ, la care aŭ fostŭ baniĭ dațĭ în dobândă, și după luaturile luĭ rêndurĭ, rêndurĭ, atâțŭ din dobândă pentru hrană și îmbrăcămintea luĭ, câtŭ și din capete, cu jălbĭ buiurdisite de Măria Ta, ca să i se dee la trebuințele ce a avutŭ, a plăti la datoriĭ, a se căută la bólele ce i s'a întîmplatŭ și alte trebuințe, a maĭ rĕmasŭ să ieae acum talerĭ 679 banĭ 6, după cum te veĭ îndestulà Măria Ta din socotéla ce se așternŭ lângă acéstă plecată a nóstră anafora. După orênduiala epitropieĭ nu lipsimŭ a arĕtà Inălțimeĭ Tale curgerea pricineĭ, dimpreună cu socotéla ca să se întăréscă și cu luminată domnésca Mărieĭ Tale pecete, spre a ni se da slobozenie să-ĭ dămŭ baniĭ și deosebitŭ să fie și pricina sciută, după vremĭ, cum s'a urmatŭ, și cum va fi luminată poruncă.— 1794 Novembre 29.

Dositeiŭ alŭ Ungro-Vlachieĭ, Dumitrache Banŭ, Isacŭ Raletŭ.

Socotéla de capitalulŭ luĭ Hagi Pascalŭ, ce banĭ a avutŭ la epitropie, dela ce vreme, care a fostŭ datŭ în dobândă la Chirŭ Hristea Gheorghiu dela lét. 1792 Martie 10 și până acum la lét. 1794 Novembre 30, când viindu-șĭ în vîrstă, cu porunca gospodŭ i s'a datŭ atâtŭ capetele ce aŭ rĕmasŭ, bez ceĭ ce aŭ maĭ luatŭ după vremĭ cu poruncă gospodŭ la trebuințele luĭ, cum și dobânda ce s'a făcutŭ după capitalŭ, cum maĭ în jos se arată.— 1794 Novembre 30.

www.dacoromanica.ro

Capitalulŭ TALERI	D-to BANI	Dobânda TALERI	D-to BANI	
1227	—			Totŭ capitalulŭ, partea luĭ Ioanŭ, ce aŭ fostŭ dațĭ în dobândă la Chirŭ Hristea Gheorghiu dela lét. 1792 Martie 10, cum zapisulŭ arată.
		122	84	Dobânda pe acestŭ capitalŭ pe unŭ anŭ până la lét. 1793 Martie 10.
		13	54	Ipacŭ dobândă pe 41 de ḑile la totŭ capitalulŭ, dela Martie 10 lét. 1793 până la Aprilie 21, când a ridicatŭ din capete talerĭ 300 cu porunca epitropilorŭ, după jalba ce a datŭ la Măria Sa Vodă, plătindu-șĭ nisce datoriĭ și îmbrăcăminte.
300	—			Se scade din capete, ce i-a ridicatŭ la Aprilie 21 lét. 1793, cum s'a ḑisŭ maĭ sus.
927	—			Rĕmâne bunŭ capitalŭ la Aprilie 21.
		62	42	Ipacŭ dobândă la talerĭ 927 pre optŭ lunĭ, din Aprilie 21 până la Decembre 21, când iarășĭ cu porunca gospodŭ i s'a datŭ din capete dela Logofĕtulŭ Antonie talerĭ 40.
40	—			Se scade din capitalŭ, cum s'a ḑisŭ maĭ sus.
887	—			Rĕmânŭ capete la Decembre 21.
		24	86	Ipacŭ dobândă la talerĭ 88/ pe treĭ lunĭ și ḑece ḑile dela Decembre 21 lét. 1793 până la Aprilie în douĕ lét. 1794, când iarășĭ cu poruncă aŭ ridicatŭ capete talerĭ 137.
137	—			Se scade din capete, că i-a rĕmasŭ cum s'a ḑisŭ maĭ sus.
750	—			Rĕmâne bunŭ capitalŭ la Aprilie 2 lét. 1794.
		9	109	Ipacŭ dobêndă pe 48 de ḑile, dela Aprilie 2 până la Maiŭ 20, când iarășĭ cu poruncă a ridicatŭ din capete talerĭ 70.
70	—			Se scade din capete că i-a ridicatŭ din capete, cum s'a ḑisŭ maĭ sus.
680	—			Rĕmâne bunŭ capitalŭ până la Maiŭ 20.
		37	15	Ipacŭ dobândă pe 6 lunĭ și 10 ḑile, dela Maiŭ 20 până în sfîrșitulŭ luĭ Novembre lét. 1794, când a ridicatŭ și capetele tóte și dobânda cu poruncă viindu-șĭ în vîrstă.
		270	30	Face tótă dobânda luĭ Ioanŭ dela lét. 1792 Mar-

www.dacoromanica.ro

Capitalulŭ TALERI	D-to BANI	Dobânda TALERI	D-to BANI	
				tie 10 până la lét. 1794 Decembre, când i-a ridicatŭ.
680	—			Suma capitaluluĭ ce se vede înapoĭ că i-a rĕmasŭ după luaturile luĭ.
270	30			Ipacŭ suma din apoĭ a dobânḑeĭ, ce i s'a făcutŭ să ieae dela lét. 1792 Martie 10 şi până la lét. 1794 Novembre 30.
950	30			
				Dintr'aceştia, ce i s'aŭ datŭ rênduri de către epitropie, din dobândă:
		20	—	Intâĭ Iunie lét. 1792, să aibă de cheltuială.
		10	—	Ipacŭ de cheltuiala la Augustŭ.
		5	—	Ipacŭ Decembre 24.
		25	—	Ipacŭ să se caute la bólă, Februarie 11.
		20	—	Ipacŭ cheltuială îmbrăcăminte, Februarie 18.
		1	60	Ipacŭ de şi-aŭ scosŭ o anafora dela departamentŭ.
		20	—	Ipacŭ de cheltuială şi încălţăminte la Pascĭ.
		15	—	Ipacŭ de cheltuială.
		10	—	Ipacŭ de cheltuială.
		4	—	Ipacŭ luĭ.
		10	—	Ipacŭ luĭ de cheltuială.
		5	—	Ipacŭ luĭ.
		5	—	Ipacŭ.
		30	—	Ipacŭ dobândă pe lét. 1793.
		10	—	Ipacŭ luĭ de cheltuială.
		20	—	Ipacŭ de cheltuială.
		32	84	Ipacŭ luĭ.
		10	—	Ipacŭ luĭ.
		6	—	Ipacŭ.
		4	—	Ipacŭ.
		8	—	Ipacŭ luĭ, Noembre 28.
271	24	271	24	
679	6	—	—	Adecă talerĭ şése sute şépte-ḑecĭ şi nouĕ şi banĭ şése sunt să i se maĭ dee. (1)

(1) Cod. XXVIII, pag. 11. II-a, scară.

www.dacoromanica.ro

Prea Inălțate Domne,

Jeluescŭ milostivireĭ Mărieĭ Tale, că rĕmâindu-ne nouĕ o prăvălióră dela rĕposatulŭ tatălŭ nostru, de care rĕmâindŭ și datorie, cu luminată porunca Mărieĭ Tale s'a vîndutŭ acea prăvălióră la mezatŭ în taleri 500, din carĭ s'aŭ plătitŭ datoriĭ talerĭ 120, iar talerĭ 380, cu luminată poruncă, s'aŭ datŭ la epitropie sub păstrare, aflându-ne noĭ nevrîstnicĭ, apoĭ jăluindŭ Inălțimeĭ Tale, ca să te milostivescĭ asupra sărăcieĭ nóstre, cu a ni se da din baniĭ ce sunt la epitropie talerĭ 80, iar talerĭ 300 să fie sub păstrare, carĭ să ne fie pentru hrana și îmbrăcămintea nóstră cum și pentru pomenirea rĕposatuluĭ, la care cerere a nóstră, milostivindu te, s'a făcutŭ luminată porunca Inălțimeĭ Tale către dumné-lorŭ boeriĭ epitropĭ, ca să ne dee din baniĭ ce sunt la epitropie aceia ce ne va fi pentru trebuința nóstră, și mergêndŭ noĭ cu luminată poruncă, ne-aŭ datŭ talerĭ numaĭ 41, din carĭ talerĭ 16 s'aŭ scosŭ cheltuială la anafora și la altele, rĕmâindu-ne și nouĕ numaĭ talerĭ 25, ci maĭ întâĭ amŭ vrutŭ să facemŭ ticălósele să ne îmbrăcămŭ, că eramŭ góle, orĭ pentru hrană, saŭ să facemŭ pomenire rĕposatuluĭ? cu lacrămĭ ne rugămŭ, supĕrândŭ auḑulŭ Inălțimeĭ Tale, să te milostivescĭ asupra scăpătăciuneĭ nóstre întru care ne aflămŭ, maĭ vîrtosŭ lipsite și de hrana viețeĭ cea din tóte ḑilele, acum pre acéstă vreme de lipsă, să fie luminată porunca Mărieĭ Tale către dumné-lorŭ boeriĭ epitropĭ, a ne maĭ da și aceĭ talerĭ 38, ce maĭ sunt până la talerĭ 80, carĭ amŭ cerutŭ d'întâĭ, spre a ne ajutorà la stenahoria ce avemŭ, cum și pentru pomenire, iar talerĭ 300 să stee la epitropie sub păstrare cu dobânda lorŭ de până acum, precum s'a poruncitŭ de către bogata milostivirea Mărieĭ Tale, și cum va fi mila Mărieĭ Tale.

Róbele Mărieĭ Tale Despa, cu douĕ surorĭ nevrîstnice ale rĕposatuluĭ Neculi Brutariŭ de aicĭ.

Dumné-vóstre, nazîrilorŭ aĭ epitropieĭ, să cercetațĭ jalba lorŭ și să ne arĕtațĭ. — 1795 Februarie 19.

Iŏ Alexandru Constantinŭ Moruzi Voevodŭ i gpd. Zemle Vlachiscoe.— Poruncimŭ Domnia Mea dumné-vóstre, nazîrilorŭ aĭ epitropieĭ, să le dațĭ aceĭ talerĭ treĭ-ḑecĭ și optŭ. — 1795 Februarie 26.

Prea Inălțate Domne,

Ascultândŭ luminată porunca Mărieĭ Tale dela acea jalbă, amŭ făcutŭ cercetare, și adevĕrŭ este după cum jeluescŭ, că talerĭ 300 s'aŭ datŭ în dobândă, peste carĭ maĭ prisosescŭ tal. 79; li s'aŭ datŭ tal. 41 și s'aŭ

www.dacoromanica.ro

plătitŭ anaforalele şi cărţile de judecată ce aŭ avutŭ cu uni-alţiĭ şi să le fie de cheltuială, şi maĭ sunt la epitropie taleri 38; ci fiind-că sunt desbrăcaţĭ şi neavêndŭ nicĭ hrana vieţeĭ, la acéstă vreme de scumpĕtate, să avemŭ luminată porunca Mărieĭ Tale, de a-ĭ da şi de aicĭ înainte se vorŭ iconomisì cu dobânda, ce se va luà din aceĭ talerĭ 300, ce sunt daţĭ la unŭ negustorŭ. De acésta însciinţămŭ şi cum va fi luminată poruncă. — 1795 Februarie 26. (1)

Isacŭ Raletŭ.

Iŭ Alexandru Constantinŭ Moruzi Voevodŭ i gpd. Zemli Vlahiscoe. — După acéstă anaforà a dumné-lorŭ nazîrilorŭ epitropieĭ poruncimŭ să se urmeze; pentru care dămŭ Domnia Mea întărire la mânele jăluitoruluĭ.— 1795 Martie 20.

Prea Inălţate Dómne,

Ascultândŭ luminată porunca Mărieĭ Tale dela acéstă jalbă, am făcutŭ cercetare în condica epitropieĭ *ce este pentru mostenirile copiilorŭ sĕrmanĭ* şi ne-am îndestulatŭ, că totŭ avutulŭ luĭ Apostolŭ Cotunénulŭ aŭ fostŭ nisce cârpeturĭ şi puţine dobitóce, carĭ vînḑêndu-se s'a prinsŭ talerĭ 735, din carĭ talerĭ 816 s'aŭ datŭ în datoriile luĭ şi trecŭ daţĭ maĭ multŭ talerĭ 81; altŭ nimicŭ nu ĭ-a maĭ rĕmasŭ decât 15 mătcĭ stupĭ şi moşióra ce se numesce Cătunŭ din sud Dâmboviţa, cu căsciórele, partea câtŭ i se cade, fiindŭ pe treĭ părtaşĭ şi nefiindŭ altŭ mijlocŭ pentru hrana i îmbrăcămintea copiluluĭ, *şi plata învĕţăţureĭ la carte*, a chibzuitŭ rĕposatulŭ Vornicŭ Scarlatŭ în naziria dumné-luĭ, şi cu voie, fără de voie, a făcutŭ pe jăluitorulŭ Tudorŭ de a primitŭ pe copilŭ întru a luĭ purtare de grijă, cum şi stupiĭ şi moşióra să fie asupra luĭ şi să dea pe anŭ câte talerĭ 100, însă talerĭ 60 să fie pentru îmbrăcămintea şi învĕţătura copiluluĭ la dascălŭ, (iar hrana copiluluĭ să fie dela dînsulŭ) şi talerĭ 40 să-ĭ aducă pe totŭ anulŭ la cutia milostenieĭ, ci fiind-că a datŭ talerĭ 81 dela dînsulŭ în plata datoriilorŭ, are să-şĭ iea din aceĭ talerĭ 40, ce s'aŭ ḑisŭ maĭ sus, ca să-ĭ dea pe totŭ anulŭ la cutie, dar fiind-că se maĭ ivescŭ din datornicĭ şi-lŭ supĕră, să i se dea luminată întărirea Mărieĭ Tale la mânĭ, ca să rĕmâie nebântuitŭ, pentru că *el nu este clironomŭ saŭ maĭ are vre-unŭ avutŭ asupră-ĭ,* dar decât silitŭ fiindŭ de epitropie l'aŭ încurcatŭ cu crescerea copiluluĭ şi datornicilĭ

(1) Cod. XXVIII, fila 19, III-a.

www.dacoromanica.ro

carĭ se vorŭ maĭ ivì a cere dela casă, câtŭ şi némulŭ luĭ, vorŭ venì la epitropie, că li se va face îndreptarea cea cuviinciósă. De acésta însciinţămŭ şi cum va fi luminată poruncă. — 1795 Martie 14. (1)

Isacŭ Raletŭ.

Iŭ Alexandru Constantinŭ Moruzi Voevodŭ. — După anaforaoa epitropieĭ, orênduimŭ pe sluga Domnieĭ Mele . . . . . să mérgă, şi verĭ-unde va găsì pe Hristea Gheorghiu, prin scirea ispravnicilorŭ să-lŭ apuce a face împlinire, saŭ să-lŭ iea să-lŭ aducă acì, ca să rĕspunḑă baniĭ epitropieĭ. — 1795 Decembre 4.

Vel Logofĕtŭ.

Prea Inălţate Domne,

Insciinţămŭ Mărieĭ Tale pentru Hristea Gheorghiu, neguţătorŭ de aicĭ din Bucurescĭ, asupra căruia fiindŭ banĭ daţĭ în dobândă a sĕrmanilorŭ copiĭ ce sunt la epitropie, după cum se însemnară maĭ jos, luă epitropia insciinţare, că trebile şi alişverişurile neguţătoriilorŭ luĭ mergŭ spre scădere şi póte să iasă mufluzŭ, să rĕmâie copiiĭ sĕracĭ; decĭ după orênduială nu lipsimŭ a arĕta Mărieĭ Tale maĭ din vreme, ca să se facă luminată poruncă Mărieĭ Tale cu mumbaşirulŭ omŭ domnescŭ, să mérgă, şi orĭ unde îlŭ va găsì să-lŭ iea să-lŭ aducă aicĭ, ca să rĕspunḑă baniĭ ce sunt asupră-ĭ cu dobânda lorŭ, după zapisele luĭ. De acésta înscinţămŭ şi cum va fi luminată poruncă. — 1795 Decembre 3.

Scarlatŭ Câmpinénu.

TAL.	BANI	
1.353,—		Baniĭ sĕrmanilorŭ copiĭ aĭ luĭ Apostolŭ Cojocaru dela lét. 91.
	390,30	« copiilorŭ Sanduluĭ Mocanu ot Liliescĭ sud Prahova asemenea.
1.743,30		Capitalŭ face cu dobândă la ḑece unulŭ. (2)

Iŭ Alexandru Constantinŭ Moruzi Voevodŭ. — La cele-lalte este cu cale şi cu orênduială anaforaoa judecătorilorŭ departamentarĭ, iar de a se face acestea prin dumné-vóstră, nazîriĭ epitropieĭ, acésta nicĭ este tréba dumné-vóstră, nicĭ îĭ însărcinămŭ cu tréba, ce nu este a datorieĭ dumné-vóstră, căcĭ la mijlocŭ nu este vre-unŭ copilŭ sĕrmanŭ, nicĭ este vre-o pereusie

(1) Cod. XXVIII, fila 28 verso.
(2) Cod. XXVIII, fila 40.

www.dacoromanica.ro

din care să se împărtășască cutia, ci însușĭ dumné-vóstră, judecătorilorŭ, ca trébă ce este a judecățeĭ, d'impreună cu starostea de negustorĭ, însușĭ să le urmațĭ în faptă, să le sĕvêrșițĭ prin mumbașiretulŭ zapciuluĭ celŭ orênduitŭ, iar carele din datornicĭ vorŭ avé în potrivă vre-o apelație, va da jalbă Domnieĭ Mele.—1793 Aprilie 2.

Vel Logofĕtŭ.

Prea Inălțate Dómne,

Dumné-luĭ Vel Șatrariŭ Nicolae, i preotul Popa Manu și Dumitru Șălariŭ, s'aŭ înfățișatŭ la judecată cu jalba ce aŭ datŭ Mărieĭ Tale, prin care ḑice că aŭ să iée datoriĭ dela unŭ Dumitru vătafŭ de măcelarĭ, care *s'aŭ împușcatŭ* singur în sĕptĕmâna ce a trecutŭ, și până a nu se da vreunŭ rostŭ de avutulŭ luĭ, pentru care cereà să-șĭ afle dreptatea, ca toțĭ datornicĭ să-șĭ iée fiteșŭ care dreptŭ din avutulŭ mortuluĭ, saŭ cu analoghie de-ĭ va lipsì din pereusie; în dosulŭ căreia jălbĭ, ni se poruncesce de către Măria Ta ca să cercetămŭ acéstă pricină cu de-amĕruntulŭ și cu vătafulŭ za Păhărniceĭ să facemŭ Mărieĭ Tale anafora cu orênduială și cu nizamulŭ dreptățiĭ care trebue a se dà la acésta diéfora. Arĕtămŭ Mărieĭ Tale că dela judecată se găsesce cu cale, cu marifetulŭ dumné lorŭ boerilorŭ epitropĭ sà se iée înscrisŭ de dumné-luĭ starostea de negustorĭ, tótă pereusia aceluĭ mortŭ, puindŭ la mijlocŭ și celea ce va fi hrăpitŭ fără de judecată vre-uniĭ din datornicĭ mortuluĭ și cu prețuire dréptă să se facă o sumă, din care maĭ întâiŭ să se scóță lipsa zestrelorŭ femeilorŭ cu dovadă de a fi isterisită, și să iée în scrisŭ și tóte datoriile mortuluĭ și să le facă iară o sumă, care sumă împreună cu ale pereusieĭ să le aréte la frațiĭ mortuluĭ, și la alte rude cărora li se cade clironomia, fiind-că aceluĭ mortŭ nu ĭ-aŭ rĕmasŭ copiĭ și de le va da mâna să intre clironomŭ vreunulŭ, va respunde tóte datoriile, și va stăpâni pereusiile, iară de nu le va da rudelorŭ să intre la clironomia mortuluĭ, atuncĭ cu marifetulŭ dumnélorŭ boerilorŭ epitropĭ se va împărți pereusia mortuluĭ pe chipulŭ datornicilorŭ, orĭ pe deplinŭ de se va ajunge, orĭ cu analoghie de va lipsì, iar hotărîrea cea desĕvêrșită rĕmâne a se face de către Inălțimea Ta.—1793 Martie 30.

Constantinŭ Bratŭ, Vel Clucerŭ; Stefanŭ Vilara, Medelnicerŭ; Stefanŭ Medelnicerŭ; Mateiŭ Cantacuzino, Slug.; Constantinŭ Slug.; Iordache Clucerŭ. (1)

(1) Cod. XXIV, fila 67.

www.dacoromanica.ro

Documente relative la mezaturĭ.

1) Moşie strigată la mezatŭ în diastimă de 2 lunĭ prin totŭ loculŭ, 4 Aprilie 1793.

2) Léfă de slujnică plătită din clironomia unuĭ mortŭ, 1793 Maiŭ 24.

3) Scótere în vînḑare prin mezatŭ a unorŭ case. Constatare prealabilă a actelorŭ de posesiune, apoĭ publicaţie de vînḑare prin telalŭ, în 3 Martie 1794.

4) După ce se făceà mezatulŭ şi se vindcà o proprietate, cumpĕrătoruluĭ, la cerere, i se da de către Domnitorŭ unŭ anume hrisovŭ de întărire (20 Martie 1794).

5) Vînḑare de marfă diversă din o prăvălie, pentru îndestularea creditoruluĭ, supusŭ austriacescŭ, (30 Maiŭ 1794).

6) Pentru datorie există constrîngerea corporală. Când însă creditorulŭ nu puteà, în anumitŭ termenŭ, dovedì că debitorulŭ are avere, orĭ puteà da chezaşŭ, se libera din închisóre debitorulŭ (12 Novembre 1794).

7) Hrisovulŭ din 27 Februarie 1795, de întărire a vînḑăreĭ, cu mezatŭ a 6 moşiĭ din Teleormanŭ, vîndute luĭ biv Vel Vistierŭ Ioanŭ Damaris şi carĭ aŭ aparţinutŭ luĭ Zamfirŭ Damaris fratele sĕŭ, ce a ţinutŭ în căsătorie pe Maria Cantacuzino. Din acéstă căsătorie s'a născutŭ o copilă, Safta, şi pe numele acesteia a *clironomisitŭ* Maria tóte moşiile. In timpulŭ rĕsmiriţeĭ, sub Mavrogheni, Maria Cantacuzino şi copila s'aŭ mutatŭ în Rusia. Prin curtea Rusésçă aŭ cerutŭ la Pórtă să se vînḑă tóte proprietăţile eĭ din ţéră, orênduindŭ vechilŭ alŭ eĭ pre vice-consululŭ rusescŭ «*Sinior Ravicĭ.*» Pórta primì mijlocirea şi ordonă vînḑarea luĭ Mih. Şuţu, etc.

Anaforaoa a se mĕsura moşia Prĕjba din sud Teleormanŭ, ce a cumpĕral'o dumné-luĭ Ioanŭ Văcărescu Vel Spătarŭ.

Iŏ Alexandru Constantinŭ Moruzi Voevodŭ. — Dumné-lorŭ ispravnicilorŭ ot sud Teleormanŭ, viindŭ sluga Domnieĭ Mele . . . portărelŭ, cu stânjenŭ domnescŭ, să aveţĭ a-ĭ orêndui la faţa loculuĭ, boerĭ i boernaşĭ practicoşĭ, care de faţă cu cumpĕrătorulŭ şi vînḑĕtorulŭ, cu sineturile, cum şi câţĭ-va împrejuraşĭ, să sforască numita moşie, să alégă suma stânjinilorŭ, şi să arĕtaţĭ Domnieĭ Mele cu isnafurĭ în scrisŭ. — 1793 Maiŭ 5.

procit. Vel Logofĕtŭ.

www.dacoromanica.ro

Prea Inălțate Dómne,

Din luminată porunca Inălțimeĭ Tale am pusŭ telalŭ de a strigatŭ la mezatŭ o moșie, ce se numesce Préjba sud Teleormanŭ, a dumné-luĭ Șătraruluĭ Ioanŭ sin rĕposatuluĭ Stolnicŭ Gheorghe Cernăvodénulŭ, în diastimă de douĕ lunĭ și maĭ bine, prin totŭ locului, dândŭ uniĭ-alțiĭ la mezatŭ după obiceiŭ; la prețulŭ celŭ de pe urmă a rĕmasŭ asupra dumné-luĭ Vel Spătarŭ Ienache Văcăresculŭ stânjenulŭ po talerĭ doĭ, banĭ 40, cu care prețŭ se multămesce și vînḑĕtorulŭ ca să o dea; dar fiind-că cumpĕrătorŭlŭ nu se îndestuléză pe suma stânjenilorŭ ce scrie în sineturile vechĭ că vorŭ fi tocmaĭ stânjenĭ 1.200, cerêndŭ a se mĕsurà de iznóvă, să fie luminată porunca Mărieĭ Tale cu portărelŭ către dumné-lorŭ boeriĭ ispravnicĭ sud Teleormanŭ, ca să orênduiască boernașĭ cu pracsisŭ, în fața loculuĭ, și cu stânjenulŭ ce i se va da dela dumné-luĭ Vel Portariŭ, față cu veciniĭ împrejurenĭ și cu vechilulŭ vînḑĕtoruluĭ și cumpĕrătoruluĭ, după sineturĭ, să sforască moșia pe treĭ locurĭ, după obiceiŭ, puindŭ și semne, și pe câțĭ stânjenĭ se vorŭ alege acéstă moșie Préjba, să arĕte în scrisŭ ca să numere cumpĕrătorulŭ baniĭ după prețulŭ ce a eșitŭ la mezatŭ, și atuncĭ cu deosebită anafora vomŭ arĕta Mărieĭ Tale. — 1793 Aprilie 4. (1)

A Mărieĭ Tale plecată slugă.

Ioanŭ Starostea.

Anaforaoa ce s'aŭ făcutŭ în dosulŭ jălbeĭ Elisaveteĭ călugăriițeĭ ca să i se dea talerĭ 30, ce cu zapisŭ aŭ avutŭ la rĕposatulŭ doctorŭ Ghiorgachi.

Prea Inălțate Dómne,

Jăluescŭ Mărieĭ Tale, că eŭ fiindŭ o femee sĕracă, am slujitŭ anĭ la rĕposatulŭ Clucerŭ Fârțogŭ doftorulŭ, ce am fostŭ atâtŭ aicĭ în casă câtŭ și prin țara turcéscă pe la Necopoia, și orĭ unde a mersŭ, și viindŭ aicĭ mĭ-amŭ cerutŭ haculŭ meŭ, ce mĭ-a maĭ rĕmasŭ din simbrie, talerĭ 30, de care profasisindŭ că nu i se întîmplase să-ĭ dea, și dându-mĭ zapisŭ cu vrednice mărturiĭ, scrisŭ însușĭ cu mâna dumné-luĭ, iară vĕḑêndŭ că am ajunsŭ la o bólă de care m'am trasŭ de m'am dusŭ dreptŭ la Mânăstirea Dintr'unŭ-lemnŭ, și am luatŭ cinulŭ călugăriĭ, s'aŭ întâmplatŭ de a muritŭ

(1) Cod. XXIV, fila 123.

www.dacoromanica.ro

dumné-luĭ aicĭ şi avutulŭ dumné-luĭ s'aŭ datŭ sub păstrare la epitropie, şi eŭ nu am maĭ putută de a maĭ veni ca să-mĭ cerŭ dreptulŭ meŭ; ci mĕ rogŭ milostiviriĭ Mărieĭ Tale, să fie luminată poruncă către dumnélorŭ boeriĭ nazîrĭ aĭ cutieĭ, că după acelŭ zapisŭ, să-mĭ deà baniĭ de simbrie din avutulŭ rĕposatuluĭ, să mĕ ducŭ iarăşĭ înapoĭ la mânăstire, să nu şedŭ să piciŭ aicĭ, că acestŭ zapisŭ este ştiutŭ şi de fiica rĕposatuluĭ ce este soţia Buleţuluĭ, ce se aflà aicĭ, şi cum va fi mila Mărieĭ Tale.

Prea plecată şi smerită a Mărieĭ Tale, Elisaveta Călugăriţa de la mânăstirea Dintr'unŭ-lemnŭ.

Dumné-vóstră, nazîrilorŭ epitropieĭ de obsce, teorisindŭ jalba acésta, să arĕtaţĭ Domnieĭ Mele.—1793 Maiŭ 20.

Vel Logofĕtŭ de Ţara de josŭ.

Iŏ Alexandru Constantinŭ Moruzi Voevodŭ. Poruncimŭ Domnia Mea, staroste de negustorĭ, după acéstă anaforà urmândŭ, să daĭ jăluitóreĭ aceştĭ banĭ din avutulŭ numituluĭ rĕposatŭ doctorŭ, şi să ieĭ zapisulŭ, avêndu-lŭ în păstrare d'impreună, cu acéstă anaforà, lângă cea-laltă pereusie.—1793 Maiŭ 24.

Vel Logofĕtŭ.

Prea Inălţate Dómne

După luminată porunca Mărieĭ Tale am făcutŭ cercetare jălbeĭ aceşteia, şi aflaiŭ cererea eĭ adevĕrată, arĕtându-ne şi zapisulŭ Cluceruluĭ Sculidatŭ dohtorulŭ, scrisŭ din lét. 1788 Maiŭ 16, adeveritŭ şi de douĕ mărturiĭ, celŭ din mâna jăluitóreĭ, şi scrie că din tótă socotéla ce a avutŭ cu jăluitórea pentru drépta simbrie, în câtă vreme ĭ-a slujitŭ, ĭ-a rĕmasŭ datorŭ talerĭ 30, ci orĭ-când se va ivì cu zapisulŭ, să aibă a plătì fără de nicĭ o pricină; ci fiind-că numitulŭ dohtorŭ a muritŭ, avutulŭ sĕŭ încă din porunca Mărieĭ Sale Mihaiŭ Vodă s'a făcutŭ mezatŭ, şi stă în păstrare la starostea de negustorĭ, până a se face împărţélă între fiiĭ mortuluĭ, găsimŭ cu cale să fie luminată porunca Mărieĭ Tale către starostea za negustorĭ, ca să numere aceştĭ banĭ jăluitóreĭ din pereusia dohtoruluĭ şi să oprésca zapisulŭ de datorie împreună şi cu anaforaua acésta, dreptŭ dovadă ca să-ĭ scadă la socotélă; iar hotărîrea cea desĕvêrşită rĕmâne a se face de către Inălţimea Ta.—1793 Maiŭ 22.

Filaretŭ alŭ Ungro-Vlahieĭ, Dumitrache Banulŭ, Scarlatŭ Vorniculŭ. (1)

(1) Cod. XXIV, fila 168.

www.dacoromanica.ro

Mezatŭ.

Iŏ Alexandru Constantinŭ Moruzi Voevodŭ i gpd. Zemli Vlahiscoe. — După pliroforia ce daŭ Domnieĭ Mele printr'acéstă anaforà boeriĭ departamentarĭ pentru pricina acestorŭ case, poruncimŭ, Staroste de negustorĭ, să le facĭ mezatŭ după obiceiŭ. — 1794 Martie 12.

Vel Logofĕtŭ.

Prea Inălțate Dómne,

Ilinca Căpitănésa, împreună cu fiulŭ sĕŭ Gheorghe de aicĭ din Bucurescĭ, jăluescŭ Mărieĭ Tale, că ea căḑêndŭ la mare datorie, avêndŭ și fete să mărite, și altŭ mijlocŭ de a plăti datoria nu are, fără câtŭ are douĕ case în mahalaua Silivestruluĭ, lângă podŭ o casă mare și o pivniță, se rógă Mărieĭ Tale, ca să fie luminată porunca Inălțimeĭ Tale către dumnė luĭ starostea za negustorĭ, ca să se scóță aceste case la mezatŭ să se vînḑă ca să-șĭ afle prețŭ. De către Măria Ta ni se poruncesce să teorisimŭ jalba lorŭ, și să facemŭ cercetare după orênduială, și în ce chipŭ vomŭ găsì cu cale, să arĕtămŭ Mărieĭ Tale. Luminateĭ poruncĭ următorĭ fiindŭ, amŭ cerutŭ dela jăluitórea ca să ne încredințămŭ de sunt casele bune ale lorŭ și spre încredințare ne arĕtară douĕ zapise, însă: unŭ zapisŭ cu lét. 7280 Iunie 20, a soriĭ soțieĭ Minculuĭ Postăvaruluĭ, i cu feciorii eĭ Oprea și Constantinŭ cu douĕ mărturiĭ, cu care vinde luĭ Pană Căpitanuluĭ soția jăluitoruluĭ o casă în mahalaua Silivestruluĭ, lângă podulŭ tîrguluĭ de afară, dreptŭ talerĭ 62, și zapisulŭ cu lĕtulŭ 7283 Septembre 1, alŭ Safteĭ Țiganceĭ, și a gineri-sĕŭ, cu treĭ mărturiĭ, cu care vinde, totŭ luĭ Pană Căpitanulŭ, unŭ locŭ de casă în mahalaua Silivestruluĭ dreptŭ talerĭ 18, pe care locŭ, ḑice Ilinca jăluitórea, că a făcutŭ casă cu baniĭ eĭ; maĭ aduseră jăluitórea și douĕ mărturiĭ, pe Popa Tudorache duhovnicŭ din mahalaua Silivestruluĭ, i pre unŭ Iorga Croitorulŭ, care dete mărturie că amêndouĕ casele sunt bune ale Ilincheĭ jăluitóreĭ fără de nicĭ o pricină. Decĭ din cercetarea acésta se alege, că după zapisele caselorŭ de cumpĕrăturĭ, și după mărturia luĭ Popa Tudorache, i a luĭ Iorga Croitorulŭ vecinulŭ eĭ, dovedindu-se casele Ilenchiĭ Căpităneseĭ, și vrêndŭ ca să le vînḑă, găsimŭ cu cale ca să fie luminată porunca Mărieĭ Tale către dumnė-luĭ starostea de negustorĭ, ca să orênduiască telalŭ să strige casele la mezatŭ, după orênduială să le vînḑă, și baniĭ să-ĭ dea Ilenchi să se plătéscă de datoriĭ și să-șĭ mărite

www.dacoromanica.ro

fetele; iar hotărîrea cea deșĕvêrșită rĕmâne a se face de către Măria Ta. 1794 Martie 3. (1)

Dumitrache Clucerŭ, Dumitrache Varlaamŭ, Ioanŭ Ganea Serdarŭ, Petrache Clucerŭ.

Iŏ Alexandru Constantinŭ Moruzi Voevodŭ i gpd. Zemle Vlahiscoe. — Intărimŭ Domnia Mea ca să stăpânéscă numitulŭ Ioanŭ sin Ștefanŭ dela mezatŭ cu bună pace. — 1794 Martie 23.

Vel Logofĕtŭ.

Prea Inălțate Dómne,

Dumné-luĭ biv Vel Serdarŭ Iordache Cantacuzino, prin jalba către Inălțimea Ta arată că din întâmplarea vremurilorŭ, lipsindŭ și de aicĭ într'alte țĕrĭ străine în vremea trecuteĭ resmiriți, a căḍutŭ la grea datorie, avêndŭ și fiică în vêrstă, și neavêndŭ altŭ mijlocŭ pentru plata datornicilorŭ, și a face cele trebuincĭóse fiiceĭ Domnieĭ Sale, a cugetatŭ a vinde nisce case părintescĭ, ce le are aicĭ în Bucurescĭ, pe podulŭ tîrguluĭ de afară cu pămîntulŭ lorŭ, și pentru ca să iasă maĭ la bunŭ prețŭ de a sĕvêrși tóte celea maĭ sus arĕtate, însă datoriĭ și zestre, se rógă Inălțimeĭ Tale, ca să aĭbă voie a le vinde cu mezatŭ; pentru care fiindŭ orênduitŭ la judecata departamentuluĭ de 5, dumné-lorŭ boeriĭ judecătorĭ arată Inălțimeĭ Tale cu anaforà, că din cercetarea ce aŭ făcutŭ, se facŭ sciute aceste case și de dumné-lorŭ că sunt ale dumné-luĭ Serdaruluĭ Cantacuzino, rĕmase clironomie dela părinți, căḍute în parte, când s'aŭ desfăcutŭ cu fratele Domnieĭ Sale, maĭ alesŭ fiindŭ și datorie la mijlocŭ, găsescŭ cu cale cererea ce o face, prin care anaforà mi se poruncesce mie prea plecată sluga Mărieĭ Tale, starostea de negustorĭ, ca după anaforà să urmezŭ a face mezatulŭ acestorŭ case, după obiceiŭ. Primindŭ domnésca poruncă, am urmatŭ și am pusŭ telalŭ de a strigatŭ casele la mezatŭ cu totŭ loculŭ lorŭ, în diastimă de lunĭ șése, prin scirea rudelorŭ și a vecinilorŭ și a tuturorŭ de obște, dândŭ uniĭ și alțiĭ la mezatŭ, după obiceiŭ, la celŭ din urmă prețŭ a rĕmasŭ asupra unuĭ Ioanŭ sin Ștefanŭ din Bucurescĭ cu talerĭ patru miĭ șépte-sute, peste care prețŭ ne maĭ eșindŭ nicĭ din rude, nicĭ din vecinĭ, saŭ din alțĭ străinĭ ca să dea maĭ multŭ, fiindŭ și cu voia vînḍĕtoruluĭ, le-am datŭ maĭ sus numitulŭ Ioanŭ sin Ștefanŭ, dreptŭ acéstă sumă de talerĭ 4.700, care banĭ prin mâna mea ĭ-aŭ și numĕratŭ în mânile vînḍĕtoruluĭ toțĭ deplinŭ. Ci fiind-că

(1) Cod. XXVII, pag. 20, III.

www.dacoromanica.ro

cumpĕrătorulŭ cere întărire de către Inălțimea Ta, să fie luminată porunca Mărieĭ Tale, a i se da întărire la mână de bună stăpânire. — 1794 Martie 21. (1)

Alŭ Mărieĭ Tale prea plecatŭ slugă.

Ioanŭ Starostea.

Anaforaoa ce s'a făcutŭ în dosulŭ jălbeĭ luĭ Diamandache biv Buluc-başa, ca să i se vînḑă o casă cu mezatŭ.

Iŏ Alexandru Constantinŭ Moruzi Voevodŭ i gpd. — După pliroforia ce ne daŭ judecătoriĭ cum că lucrulŭ este dreptŭ a jăluitorilorŭ, care însărcinatŭ fiindŭ cu datoriĭ, precum este sciutŭ şi Domnieĭ Mele, prin zapcilâculŭ vătafuluĭ de Aproḑĭ, cere să şi-o vînḑă la mezatŭ, poruncimŭ dar, staroste de negustorĭ, să urmezĭ a face mezatulŭ, dândŭ însă de scire şi rudelorŭ atâtŭ Polizuluĭ, câtŭ şi tuturorŭ altora, după orênduială, şi dela mezatŭ să se vînḑă. — 1794 Aprilie 4.

Vel Logofĕtŭ.

Prea Inălțate Dómne,

După orênduială, am cerutŭ jăluitoruluĭ să ne îndestuleze cu ce ţineà acea casă, care cere să şi-o vînḑă cu mezatŭ, şi maĭ întâiŭ ne arĕtă o anaforà a dumné-lorŭ boerilorŭ judecătorĭ dela departamentulŭ de şépte, cu létulŭ 1792 Februarie, şi cu coprindere, că din poruncă a alesŭ, a preţuitŭ tótă zestrea rĕposateĭ Catinca, ce a fostŭ soţia dumné-luĭ Slugeruluĭ Scarlatŭ Mihăilescu, moşiĭ, ţiganĭ şi altele (între care se vĕḑù şi acéstă casă cu locul ŭ eĭ, însă a patra parte din casele cămăraşuluĭ Asanŭ), şi a hotărîtŭ pe jăluitorŭ din partea soţieĭ dumné-luĭ Slugeruluĭ Luxandra şi pe chirŭ Dumitru Polizu din partea fică-siĭ, ca să rĕspunḑă dumné-luĭ Slugeruluĭ în nahtŭ talerĭ 7.306 banĭ 30, partea sufletuluĭ şi (lipsă), şi numiţiĭ, adecă jăluitorulŭ şi Polizulŭ, să stăpânéscă tótă zestrea rĕposateĭ Catinchiĭ, cumnata dumné-lorŭ; ne maĭ arĕtă jăluitorulŭ şi altŭ zapisŭ alŭ dumné-luĭ Slugeruluĭ Mihălescu, totŭ cu létulŭ 1792, dela luna luĭ Maiŭ în 23, prin care arată că a primitŭ jăluitorulŭ talerĭ 3.756, afară din alţĭ talerĭ 1.262, ce ĭ-aŭ fostŭ asupră-ĭ în mişcătóre, învoindu se şi pentru altele, în care zapisŭ arată ritosŭ că s'a exoflisitŭ, şi nu are a se amestecă la vînḑarea caseĭ saŭ la altŭ-cevaşĭ. Decĭ nevĕḑêndu-se într'acestŭ exoflisticonŭ şi nu-

(1) Cod. XXVII, pag. 24, III.

www.dacoromanica.ro

mele Polizuluĭ, ca alŭ unuia ce a fostŭ şi elŭ de o potrivă clironomŭ cu jăluitorulŭ, pre acea a treia parte din zestrea rĕposateĭ Catinchiĭ, am întrebatŭ pe dumnė-luĭ Slugerulŭ Mihălescu, avêndu-lŭ tovarăşĭ şi judecătorŭ cu noĭ aicĭ la departamentŭ şi ne arĕtă că tótă acea zestre fiindŭ la dumnė-luĭ, s'a învoitŭ în urma judecăţiĭ cu jăluitorulŭ, şi apoĭ jăluitorulŭ a datŭ partea Polizuluĭ cu moşia Belitoriĭ, alŭ căruĭ preţŭ fiindŭ maĭ multŭ, a întorsŭ şi Polizulŭ acelŭ prisosŭ totŭ la Diamandache, şi pe acea a patra parte de casă a rĕmasŭ Diamandache bunŭ stăpânŭ; ci dintr'acestŭ tacrirŭ alŭ luĭ dumnė luĭ Slugeruluĭ şi maĭ alesŭ din exoflisticonulŭ dumnė-luĭ, rŭmâindŭ doveditŭ, că jăluitorulŭ Diamandache cu bună credinţă are acea parte de casă cu loculŭ eĭ, găsimŭ cu cale, după cum prin jalbă cere, ca să aĭbă voie să şi le vînḑă cu mezatŭ, numaĭ dumnė-luĭ starostea să fie datorŭ a da de scire, la toţĭ câţĭ li se cuvine protimisisŭ după pravilĭ, adecă la rude şi vecinĭ, şi de celŭ maĭ din urmă muşteriŭ starostea va însciinţà Mărieĭ Tale, de numele luĭ, ca să i se dea deosebită întărire pentru cea nestrămutată stăpânire cu linişte; iar hotărîrea cea desĕvêrşită rĕmâne a se face de către Inălţimea Ta. — 1794 Martie 17.

Constantinŭ Baratovŭ, Scarlatŭ Mihălescu, Ioanŭ Medelnicerŭ, Mateiŭ Lăcustėnulŭ Slugerŭ. (1)

Noghiu Iosifŭ, suditulŭ Chesaricescŭ, pentru Ungoşŭ şi Tiringheru neguţătorĭ, totŭ din sud Prahova, că avêndŭ datorie la eĭ, cere să li se vînḑă nisce marfă a lorŭ cu mezatŭ pentru împlinire.

Iŭ Alexandru Constantinŭ Moruzi Voevodŭ, boj. milos. — Poruncimŭ Domnia Mea, staroste de negustorĭ, prin scirea aghenţieĭ să facĭ mezatulŭ acestorŭ lucrurĭ, şi baniĭ să se dea jăluitoruluĭ de către zapciulŭ celŭ orênduitŭ, vătafŭ de aproḑĭ, şi să se iĕe adeverinţă, care împreună cu însemnarea preţuluĭ, ce va eşi la mezatŭ, să stea la starostie, spre a fi sciută pricina acestora orĭ în ce vreme. — 1794 Maiŭ 30.

Vel Logofĕtŭ.

Prea Inălţate Domne,

După jalba ce a datŭ Inălţimeĭ Tale Noghiu Iosifŭ, suditulŭ Chesaricescŭ pentru unŭ Ugoşŭ şi Tiringheru neguţătorĭ dela Prahova, ce sunt datorĭ la alţĭ negustorĭ iar dela Prahova, pentru care datorie cereà să li se vînḑă

(1) Cod. XXVII, pag. 14, V.

www.dacoromanica.ro

cu mezatŭ nisce marfă, ce o are aicĭ în hanulŭ luĭ sfeti Gheorghe, pentru care de către Inălțimea Ta, ni se poruncesce ca prin scirea aghenție deschiḑêndŭ, unde sunt acestea lucrurĭ, maĭ întâiŭ să facă catagrafie de tóte, puindu-li-se și preță, cercetândŭ de sunt și vre uniĭ din raiele, carĭ aŭ să iée dela aceĭ neguțătorĭ, și cu anafora să arěte Mărieĭ Tale. După luminată poruncă fiindŭ următorĭ, fată cu jăluitoriĭ împreună, și cu ceĭ orênduițĭ de către dumnė-luĭ seniorŭ Marcheliu, am făcutŭ acéstă catagrafie, după cum se vede; iară pentru că vorŭ fi datorĭ și la vre-uniĭ din raiele, după cercetarea ce am făcutŭ, am luatŭ pliroforie, că nu sunt. — 1794 Maiŭ 27.

Alŭ Mărieĭ Tale prea plecată slugă.

Ioanŭ Starostea.

TAL.	BANI	
5,	—	5 bucățĭ floretŭ numĕrulŭ 3.
9,	21	10 « « « 2, po banĭ 105 bucata.
7,	60	15 « ipacŭ floretŭ îngustŭ, bucata po banĭ 60.
2,	75	7 « « « « « banĭ 45.
14,	—	14 coțĭ catifeà nėgră, cotulŭ po talerĭ 1, în patru petice.
7,	—	7 « ipacŭ catifeà de lână nėgră, cotulŭ po talerĭ 1.
3,	—	3 « fludă nėgră cu firŭ, cotulŭ po talerĭ 1.
7,	30	14 « « albă cu florĭ, cotulŭ po banĭ 60.
12,	30	8 « și 6 rupĭ fludă nėgră cu florĭ de firŭ, cotulŭ po tal. 1, banĭ 48.
67,	96	
5,	72	16 « zăbranicŭ negru, cotulŭ banĭ 42.
4,	—	16 « « « « « 30.
5,	30	10½ coțĭ zăbranicŭ de Niapoli, negru, cotulŭ banĭ 60.
3,	90	5 tabacherĭ de purțulanŭ, una banĭ 90.
—,	27	3 tuține (duzine) nasturĭ, câte banĭ 9.
6,	90	12 tabacherĭ cu petre.
93,	45	
3,	45	6 tabacherĭ ipacŭ asemenea.
—,	81	9 « herŭ albŭ, 1 po banĭ 9.
8,	—	2 tuține (duzine) catarămĭ nemțeștĭ.
—,	48	8 tocurĭ de condee de plumbŭ.
2,	30	2 perechĭ și unŭ fantalŭ inele cu șépte luminĭ.
18,	21	12 coțĭ i unŭ rupŭ drughetŭ albŭ, cotulŭ po talerĭ 1,60.
126,	30	
34,	36	22 coțĭ i rupĭ 7 maltehŭ albastru cu florĭ, cotulŭ po talerĭ 1,60.
101,	105	81½ coțĭ vărgațĭ maltehŭ, cotulŭ po talerĭ 1,30.

www.dacoromanica.ro

TAL.	BANĬ	
13,105	9	coţĭ i rupĭ 2 atlasŭ negru, cotulŭ 1,60.
—, 48	8	« holbotă cu mărgele, cotulŭ banĭ 9.
3, 72	72	« asemenea holbotă maĭ îngustă.
280, 36		
—,105	1	pereche strimfĭ de lână, bunĭ.
1, 30	5	perechĭ strimfĭ stricaţĭ, pereche po banĭ 30.
4, —	4	strimfĭ bunĭ.
58,105	19	coţĭ şi 5 rupĭ postavŭ ghiuvez de olandă, cotulŭ talerĭ 3.
6, 78	17	coţĭ, şi 6 rupĭ şireturĭ de catifea cu florĭ, cotulŭ banĭ 45.
37, 66	15 1/2	coţĭ *deto* numĕrulŭ 361.
15, 33	47	coţĭ saidé şireturĭ catifeà, numĕrulŭ 364, câte banĭ 39.
13, 90	50	coţĭ *deto*, asemenea maĭ îngustă, numĕrulŭ 365.
16,104	56	coţĭ şi 2 rupĭ *deto*, numĕrulŭ 366, cotulŭ po banĭ 36.
16, 36	59	coţĭ şi rupĭ 6 *deto*, cu florĭ numĕrulŭ 368, cotulŭ po banĭ 38.
7,105	35	coţĭ *deto* maĭ îngustŭ, numĕrulŭ 367, cotulŭ po banĭ 27.
509, 78		
6, 30	50	coţĭ *deto* cu florĭ, numĕrulŭ 362, cotulŭ po banĭ 9.
2, —	13	coţĭ 7 rupĭ *deto*, numĕrulŭ 350.
468, 93		
3, —	3	coţĭ postavŭ de olandă, po talerĭ 3 cotulŭ.
9, —	18	coţĭ fludă albă cu florĭ, cotulŭ po banĭ 60, în 3 petice.
15, —	15	coţĭ fludă négră cu firŭ, cotulŭ po talerĭ 1.
6, —	6	bucăţĭ floretŭ, numĕrulŭ 3.
7,105	9	bucăţĭ floretŭ, numĕrulŭ 2, bucata po banĭ 105.
115, 78		
7, 60	15	bucăţĭ floretŭ, numĕrulŭ 1, bucata po banĭ 60.
5, —	10	bucăţĭ floretŭ maĭ îngustŭ, bucata po banĭ 60.
7, 15	7	coţĭ şi unŭ rupŭ catifeà de lână în 4 petice, po tal. 1.
4, 30	4	coţĭ i 2 rupĭ *deto* négră, po tal. 1.
533, 63		
6, 90	15	coţĭ zăbranicŭ negru, cotulŭ po banĭ 54.
15, 36	51	coţĭ zăbranicŭ negru, cotulŭ banĭ 36, petice 3.
5, 30	11	coţĭ *deto* de Niapoli, cotulŭ po banĭ 60.
2, 30	3	solniţe de purţelun, una po banĭ 90.
5, 30	7	tabachere de purţelunŭ, una po banĭ 90.
574, 39		
3, —	4	tabacherĭ de hârtie, una po banĭ 90.
4, 60	9	lanţurĭ de césórnice de alamă, po banĭ 60.
1, 3	13 1/2	tuţine nasturĭ negri, tuţina *(duzina)* po banĭ 90.

www.dacoromanica.ro

TAL.	BANI	
5,	—	10 tabacherĭ de alamă cu pietri, po banĭ 60.
6,	48	16 tuţine cerceĭ proştĭ, po banĭ 48.
594,	30	
1,	90	7 hârtiĭ inele cu 7 luminĭ, câte banĭ 30.
18,	—	6 pacurĭ inele cu 7 luminĭ, 2 hârtiĭ, po talerĭ 3 pac.
2,	30	30 inele roza, câte banĭ 9.
2,	21	8 hârtiĭ în 2 trite cerceĭ cu pietre vinete, câte banĭ 30.
4,	—	9 peceţĭ de *tumbacŭ*, po banĭ 48.
4,	60	12 tabachere cu pietrele tóte.
3,	45	3 şi 3 tetaste tabachere herŭ albŭ, po banĭ 9.
630,	36	
10,	—	2 ½ tuţine cătărămĭ nemţescĭ.
1,	24	2 tuţine ciasórnice de cositoriŭ, tuţina po banĭ 72.
24,	21	10 coţĭ i rupĭ 6 dulghetŭ albŭ, cotulŭ po tal. 2.30.
71,	9	56 coţĭ şi 7 rupĭ maltehŭ vărgatŭ în treĭ bucăţĭ, po talerĭ 130 cotulŭ pătatŭ.
—,	81	9 oglinḑĭ de lemnŭ, numĕrulŭ 2, po banĭ 24.
—,	108	12 oglinḑĭ, numĕrulŭ 3, po banĭ 9.
738,	93	
2,	12	28 oglinḑĭ de lemnŭ, numĕrulŭ 4, po banĭ 9.
1,	96	2 tuţine oglinḑĭ numĕrulŭ 5, po banĭ 108.
—,	45	5 oglinḑĭ de lemnŭ micĭ, po banĭ 9.
5,	60	36 coţĭ holbotă de mătase cu firŭ, po banĭ 18.
—,	48	8 coţĭ holbotă cu mărgele, po banĭ 6 cotulŭ.
748,	60	
2,	54	49 coţĭ ipacŭ holbotă cu mărgele în 2 bucăţĭ, cotulŭ po banĭ 6.
1,	42	27 coţĭ holbotă maĭ îngustă, po banĭ 6.
2,	75	3 perechĭ strimfĭ de lâna bună, câte banĭ 105.
2,	—	8 perechĭ strimfĭ stricaţĭ, perechea banĭ 30.
2,	84	7 tabacherĭ galbene de alamă cu smalţŭ, po banĭ 12.
757,	75	
—,	54	3 tuţine nasturĭ cu pietre po banĭ 18.
48,	111	163 coţĭ de şiretŭ de *Barşon* cu florĭ, numĕrulŭ 296, po banĭ 36.
12,	9	48 coţĭ *deto*, numĕrulŭ 297, cotulŭ po banĭ 30.
9,	108	33 coţĭ *deto*, numĕrulŭ 306, câte banĭ 36.
829,	117	
11,	53	36 coţĭ *deto* sadé, numĕrulŭ 308, cotulŭ po banĭ 39.
12,	36	49 coţĭ *deto*, numĕrulŭ 309, cotulŭ po banĭ 30.
4,	48	36 coţĭ *deto*, numĕrulŭ 310, po banĭ 27.

www.dacoromanica.ro

TAL.	BANI	
10,	78	71 coţĭ *deto* îngustŭ numĕrulŭ 311, câte banĭ 18.
10,	42	69 coţĭ holbote negre, i albe de catifeà, numĕrulŭ 1312, po banĭ 18 cotulŭ.
878,	54	Adică optŭ sute şépte ḑecĭ şi optŭ, şi banĭ 54. (1)

Cu anaforaoa din 30 Iunie 1794 Ioanŭ Staroste raportéză că judecătoriĭ dela Departamentulŭ de 7, judecândŭ pricina luĭ Andreiŭ Şalvaragiu din Bucurescĭ, care-şĭ cereà datoria de banĭ, ce o are la elŭ Niţu Postovarulŭ, de talerĭ 115, judecătoriĭ aŭ găsitŭ dreptŭ, ca Niţu să plătéscă luĭ Andreiŭ datoria ce are, cu dobândă cu totŭ talerĭ 107 numaĭ, fiindŭ legatŭ prin zapisŭ şi avêndŭ şi amanetată la numitulŭ Andreiŭ casa sa din maha laua Dobroteseĭ; dar ne avêndŭ banĭ, s'a pusŭ casa la mezatŭ. «Următorŭ fiindŭ luminateĭ poruncĭ, am pusŭ telaliĭ de aŭ strigatŭ casa la mezatŭ, însă numaĭ binaua, fiindŭ loculŭ mânăstiriĭ Raduluĭ-Vodă, douĕ lunĭ în auḑulŭ şi sciinţa tuturorŭ; dela mezatŭ aŭ ieşitŭ talerĭ 75; dar în urmă părintele Arhimandritŭ Ignatie, egumenulŭ mânăstiriĭ Radu-Vodă a maĭ datŭ pe deasupra banĭ 15, şi trăgêndu-se ceĭ-l'alţĭ muşteriĭ toţĭ; cu 5 talerĭ şi 30 banĭ s'aŭ plătitŭ telaliĭ, iar talerĭ 69 şi banĭ 105, ce a rĕmasŭ s'a datŭ luĭ Andreiŭ; iar pentru restulŭ de 37 talerĭ şi 15 banĭ până în sorocŭ de 4 lunĭ să-lŭ respunḑă Niţu negreşitŭ. Egumenulŭ cere carte de întărire pentru casa cumpĕrată la mezatŭ.»

Domnitorulŭ acordă întărirea ca mânăstirea să stăpânéscă acea casă în pace, ca unŭ lucru ce s'aŭ vîndutŭ cu mezatŭ i pe însuşĭ pămêntulŭ sĕŭ. (2)

Unŭ omŭ datorŭ este pusŭ la închisóre după reclamaţiunea creditoruluĭ. Elŭ nu négă datoria, dar n'are cu ce plăti; nicĭ avere n'are, nicĭ chezaşĭ.

A. Moruzi, cu resoluţiunea din 12 Novembre 1794, stabilesce unŭ principiŭ noŭ relativŭ la constrîngerea corporală; elŭ ḑice: «15 ḑile se dă datorniculuĭ (creditoruluĭ) sorocŭ ca să dovedéscă pe celŭ închisŭ de are vre-unŭ felŭ de avutŭ, lucru mişcătorŭ saŭ nemişcătorŭ, şi să arate la spătărie, ca să se împlinéscă; iar nedovedindŭ nimica, poruncimŭ să se slobóză dela închisóre.» (3)

---

(1) Cod. XXVII, pag. 9, IX.
(2) Cod. XXVII, scara 12, fila 37 verso.
(3) Cod. XXVIII, scara 17 fila 83 verso.

www.dacoromanica.ro

Anaforà a se vinde cu mezatŭ o casă a dumné-luĭ Spătariŭ Nicolae Cantacuzino.

Iŏ Alexandru Constantinŭ Moruzi Voevodŭ i gpd. Zemle Vlahiscoe. — Poruncimŭ Domnia Mea, staroste de negustorĭ, să urmezĭ a face mezatulŭ acesteĭ case după obiceiŭ. 1794 Decembre 19.

Vel Logofĕtŭ.

Prea Inălțate Dómne,

Dumné-luĭ biv. Vel Spătarŭ Nicolae Cantacuzino, prin jalbă către Inălțimea Ta, cere ca prin poruncă să se strige la mezatŭ o casă, ce are de vînḑare în mahalaua . . . aicĭ în Bucurescĭ, după care ni se poruncesce să vedemŭ sineturile ce are, și după cum vomŭ găsi cu cale, cu anaforà să însciințămŭ, căreia poruncĭ următorĭ fiindŭ, și cercetândŭ, se dovedì că casa este bună a domnieĭ-sale, luată prin zapisŭ ot lét. 1793. Iulie, dela Petre, Logofĕtŭ spătărescŭ, cu schimbŭ de moșie, și așa fiindŭ a dumi-sale fără de nicĭ o pricină, găsimŭ cu cale să fie luminată porunca Mărieĭ Tale către starostea de negustorĭ, ca după rênduială să se strige la mezatŭ, și prețulŭ ce va ieșì în cea de pe urmă, de va fi primitŭ și de vînḑĕtorŭ să se dea în mâna dumné-luĭ, iar hotărîrea cea desĕvêrșită rĕmâne a se face de câtre Inălțimea Ta.—1794 Decembre 15.

Dumitrache Catargiŭ, Dumitrașco Varlaamŭ, Ioanŭ Gheciŭ Sĕrdaru. (1)

Prea Inălțate Dómne,

Din luminată porunca Mărieĭ Tale, prin zapisulŭ dumné-luĭ vĕtafulŭ de aproḑĭ, s'aŭ arĕtatŭ înaintea nóstră Gheorghe și Dumitru, fiĭ rĕposatuluĭ cămărașŭ Sterie, cu jalbă ce aŭ datŭ la Inălțimea Ta, cerêndŭ ca să se vînḑă cu mezatŭ o vie părintéscă, ce aŭ în valea Poeniĭ sud Saac; pentru care făcêndŭ după poruncă cercetare, se dovedì că acéstă vie este rĕmasă clironomie dela cămărașulŭ Nicolae, moșulŭ lorŭ, care și însușĭ o cumpĕrase dela unŭ Ioanŭ Gheorghiu, cu zapisulŭ ce se vĕḑù de câtre noĭ ot lét. 1763 de sunt trecuțĭ peste anĭ 31. Decĭ după cercetarea ce făcumŭ, fiindŭ via bună a lorŭ, fără de pricină, găsimŭ cu cale să fie luminată porunca Mărieĭ Tale câtre dumné-luĭ starostea de negustorĭ, ca după orên-

(1) Cod. XXVIII, pag. 39, II-a.

www.dacoromanica.ro

duială să pue a se strigà la mezatŭ, şi la care din muşteriĭ va rĕmânĕ asupră, cu mulţămita vînḑĕtorilorŭ, va numĕra şi baniĭ, şi după zapisulŭ ce va luà dela dînşiĭ, împreună cu cele vechĭ sineturĭ, va stăpânì nesupĕratŭ; iar hotărîrea ce a deşĕvêrşită rĕmâne a se face de către Inălţimea Ta. 1795. Ghenarie 15.

Dumitrache Fotache, Dumitrache Varlaamŭ, Teodosie biv Vel Slugerŭ. (1)

Dat'am Domnia Mea acestŭ domnesculŭ nostru hrisovŭ luĭ Dimitrie ..... ca să aibă a ţiné şi a stăpânì şase moşiĭ în sud Teleormanŭ, anume: Cătunénca, Gropésca, Fudeca, Petroşaniĭ, Fântânelile şi Zimnicelele, ce le-aŭ cumpĕratŭ dela dumné-luĭ cinstitŭ şi credinciosŭ boerulŭ Domnieĭ Mele, Ioanŭ Damaris biv Vel Vist., care acestea numite moşiĭ fost'aŭ ale rĕposatuluĭ paharnicŭ Zamfirŭ, fratele maĭ sus numituluĭ boeruluĭ Domnieĭ Mele Vistierulŭ Ioniţă, ce a ţinutŭ în căsătorie pe Maria Cantacuzino, cu care născêndŭ o copilă anume Safta, aŭ clironomisitŭ numita Maria Cantacuzino aceste moşiĭ şi tóte alte acareturĭ ale soţuluĭ sĕŭ pre obrazulŭ copileĭ, şi le-aŭ stăpânitŭ până când în trecuta vreme a răsmiriţiĭ s'aŭ mutatŭ Maria Cantacuzino, cu copila dinpreună, de aicĭ din ţara Românéscă cu locuinţă la Rosia, unde aŭ făcutŭ cerere şi rugăciune la Impĕrătésca Curte a Rosiĭ, ca să mijlocéscă către Inalta Impĕrătéscă Pórtă, de a se trimete poruncă aicĭ, să se vînḑă la mezatŭ tóte acareturile, ce le are în pămîntulŭ ţĕriĭ, şi să i se trimită banĭ la Rosia, orênduindŭ şi epitropŭ şi vechilŭ alŭ sĕŭ aicĭ pe rĕposatulŭ cinstitŭ Viţă — Consulŭ alŭ Rosiĭ, Seniorŭ Raviciŭ, prin scrisóre cu iscălitura sa, care a arĕtat'o Viţă — Consululŭ de s'aŭ vĕḑutŭ la acestŭ Divanŭ, scrisă cu lét. 1792 Februarie 27, ca să epistăséscă la vînḑarea lorŭ cu mezatŭ şi să priméscă şi baniĭ. După a căruia rugăciune învoindu-se prea Inalta Pórtă la mijlocirea Curţeĭ Rusescĭ, trimis'aŭ Impĕrătéscă poruncă încă de maĭ nainte către selefulŭ nostru, Domnia sa fratele Mihaiŭ Suţulŭ Voivodŭ, care s'a găsitŭ de noĭ, păstrându-se în cinste aicĭ la sfînta Mitropolie a ţĕriĭ pentru siguranţa cumpĕrătorilorŭ, ca să se vînḑă tóte lucrurile Marieĭ Cantacuzino şi ale fiiceĭ sale Safţiĭ, mişcătóre şi nemişcătóre.

După care Impĕrătéscă poruncă, alegêndu-se şi curăţindu-se întâiŭ, prin cercetare de judecată a părinţilorŭ arhiereĭ şi a dumné-lorŭ boerilorŭ Divanuluĭ, aceste moşiĭ, şi alte acareturĭ împreună, de bune şi drepte ale Marieĭ Cantacuzino şi ale fiiceĭ sale Safta, precum am vĕḑutŭ Domnia mea din sineturile judecăţeĭ, dela Noembrie lét. 1792, de-oparte a datŭ Domnia Sa poruncă la starostea de negustorĭ, unde este obicĭnuitŭ de se face vîn-

(1) Cod. XXIII, pag. 69, II-a.

www.dacoromanica.ro

dările lucrurilorŭ cu mezatŭ, precum am vĕdutŭ pitaculŭ Domnieĭ Sale de-la lét. 1792. Noemvrie 12 și s'a pusŭ porunca Impĕrătéscă în faptă; de altă parte sfinția lorŭ părinţiĭ Archiereĭ, și cu toţĭ domnia lorŭ boeriĭ ţĕreĭ de obște, prin anaforaua lorŭ în scrisŭ, aŭ făcutŭ rugăciune către Domnia Sa selefulŭ nostru de a arĕtà la prea Inalta Pórtă, cum că lucrurile acestea póte după vremĭ să le caute și să le céră copila aceea, și după ce se va ajunge în vêrstă și în cunoscinţă după mórtea mume-seĭ, să se și întórcă în ţară cu locuinţa, arĕtândŭ atuncĭ că n'aŭ morsŭ de bună voie la Rosia, ci a fostŭ dusă ca o nevêrstnică și îșĭ va cere clironomia părintéscă, și de este cu putinţă a se face mijlocire să rĕmâe vîndarea lorŭ; și a venitŭ alŭ doilea poruncă dela prea Inalta Pórtă, care iarășĭ am găsit'o Domnia Mea păstrându-se la Metropolia ţĕriĭ, cum că la mijlocirea Impĕrăteșteĭ Curţĭ a Rosiĭ s'a făcutŭ musa-adea, care este pururea legiuită între Impĕrăţiĭ de a se face, și trebue să se vîndă negreșitŭ tóte lucrurile și acareturile atâtŭ ale Marieĭ Cantacuzino, câtŭ și ale fiiceĭ sale, care fiică a sa, în viaţă nu va maĭ fi primită în pămînturile și ţĕrile Otomanicesceĭ Impĕrăţiĭ a se însălășluì, ci să se desfacă cu totulŭ din pămîntulŭ ţĕreĭ, după cum și la Impĕrătescile ponturĭ ale păceĭ s'a legatŭ acésta pentru ceĭ ce se vorŭ mutà dela o stăpânire la alta. Acésta dar poruncă Impărătéscă dându-se în urmă și către noĭ, ca să se urmeze cele dintâiŭ, și să ieae tréba sĕvêrșire în faptă negreșitŭ, a se vinde adică tóte, și să dămŭ cumpĕrătoruluĭ domnescile nóstre hrisóve de întărire și de bună stăpânire, amŭ cerutŭ atâtŭ dela starostea de neguţătorĭ de ne-a arĕtatŭ urmarea mezatuluĭ ce s'a făcutŭ, până la venirea Domnieĭ Mele aicĭ în ţară, care găsindu-lŭ deschisŭ, nesĕvêrșitŭ, amŭ datŭ, după cererea rĕposatuluĭ Viţă-Consulŭ, vechilulŭ și epitropulŭ Marieĭ Cantacuzino, porunca nóstră prin pitacŭ la starostea de s'a făcutŭ de isnóvă mezatulŭ întru audulŭ tuturorŭ, unde aŭ fostŭ faţă și însușĭ Viţă-Consulŭ alŭ Rosiĭ, prin scirea rudelorŭ și vecinilorŭ și de obsce a tuturorŭ și dela mezatŭ a cumpĕratŭ maĭ sus numitulŭ boerulŭ Domnieĭ Mele vistierŭ Ioniţă Damarisŭ, atâtŭ acestea moșiĭ, câtŭ și alte acareturĭ, adăugândŭ preste preţulŭ ce a datŭ toţĭ alţĭ mușteriĭ maĭ multŭ, și aŭ rĕmasŭ dumné-luĭ bunŭ stăpânŭ cu volnicie și cu putere desĕvêrșită asupra lorŭ, căruia după ce ne-amŭ pliroforisitŭ Domnia Mea dela însușĭ Viţă-Consululŭ cum că s'a mulţumitŭ la suma preţuluĭ, ce a adausŭ peste toţĭ alţĭ mușteriĭ dumné-luĭ Vistierulŭ Ioniţă Damarisŭ, și cum că a primitŭ și toţĭ baniĭ deplinŭ, i s'a datŭ și domnesculŭ nostru hrisovŭ de întărire, cuprindĕtorŭ atâtŭ de aceste moșiĭ, câtŭ și de tóte cele-lalte acareturĭ, câte aŭ cumpĕratŭ, cum să vede la mâinile dumné-luĭ pe largŭ, dela lét. 1793. Din care acareturĭ, făcêndŭ dumné-luĭ acum vîndĕtóre acestea maĭ sus numite șése moșiĭ dela Teleormanŭ, la

www.dacoromanica.ro

maĭ sus numitulŭ cumpĕrătorŭ Dumitru. . . prin zapisulŭ dumné-luĭ ce-lŭ vĕḑumŭ cu lét. 1795 Ghenar. 15, iscălitŭ de dumné-luĭ şi de alte mărturiĭ, în care scrie că prin învoire şi cu banĭ numĕraţĭ ĭ-a vêndutŭ acestea şése moşiĭ, ce sunt tóte de stînjinĭ şépte miĭ douĕ sute şépte-ḑecĭ şi patru, stânjenulŭ po talerĭ treĭ, carĭ facŭ talerĭ douĕ-ḑecĭ şi una de miĭ optŭ sute nouĕ-ḑecĭ şi doĭ şi că a priimitŭ toţĭ aceştĭ banĭ în mâinile dumné-luĭ dându-ĭ şi tóte sineturile vechĭ şi nouĕ, ca la o vînḑare sĕvêrşită cu tótă orênduiala eĭ; după care dumné-luĭ vistierulŭ Ioniţă făcut'a rugăciune Domnieĭ Mele în scrisŭ spre a da numituluĭ cumpĕrătorŭ şi domnésca nóstră întărire pentru siguranţa luĭ, fiindŭ că sinetulŭ domnescŭ ce are dumné-luĭ pentru aceste moşiĭ de cumpĕrătóre dela mezatŭ nu póte să-lŭ deie, fiindŭ cuprinḑĕtorŭ şi de alte acareturĭ ce a maĭ cumpĕratŭ, care tóte sunt cuprinḑĕtóre într'unulŭ; a căruia rugăciune amŭ primit'o Domnia Mea, şi întâiŭ am datŭ poruncă la dumné-luĭ cinstitŭ şi credinciosŭ boerulŭ Domnieĭ Mele Vel Logofĕtŭ de ţara de sus, Nicolae Filipescu, ca să arate în Divanŭ la toţĭ dumné-lorŭ boeriĭ, de sunt cine-vaşĭ moşteriĭ saŭ nu, şi ne-aŭ datŭ pliroforie prin anafora în scrisŭ dela 22 ale luneĭ acestia, cum că a însciinţatŭ şi a arĕtatŭ la toţĭ, şi în ţelea de pe urmă a primitŭ rĕspunsŭ că nu este nimenea muşteriŭ.

Aşişderea buiurdisindŭ anaforaua dumné-luĭ, amŭ datŭ la mâinile cumpĕrătoruluĭ. . . . . şi acestŭ domnesculŭ nostru hrisovŭ, după rugăciunea dumné-luĭ Vistieruluĭ Ioniţă Damaris, ca pentru nisce acareturĭ ce în puterea porunceĭ Impĕrătescĭ, vînḑêndu-se la mezatŭ, şi cumpĕrându-se de dumné-luĭ, Vistierulŭ Ioniţă Damaris, a avutŭ tótă volnicia şi stăpânirea a le vinde, a căruia vînḑare s'a făcutŭ şi şciută şi cunoscută de faţă la toţĭ, precum arĕtămŭ maĭ sus. Dreptŭ aceea să aibă a ţiné şi a stăpânì Dumitru. . . . . tóte aceste moşiĭ, după zapisulŭ dumné-luĭ Vistieruluĭ Ioniţă, şi după cuprinderea cărţilorŭ de hotărniciĭ, carĭ prin porunca Domnieĭ Mele s'a făcutŭ la faţa loculuĭ, trăgêndu-se şi împietrindu-se cu boerĭ într'adinsŭ orênduiţĭ încă dela lét. 1793 Iunie 22 şi s'a alesŭ suma stânjenilorŭ a fieşŭ-căreĭ moşiĭ aşa precum le arĕtămŭ; însă: moşia Cătunénca i Gropénca şi Fudeca, ce sunt totŭ unŭ hotarŭ, a tras'o întâiŭ despre rĕsăritŭ la capulŭ moşieĭ dela câmpŭ, puindŭ sfóra din hotarulŭ moşieĭ Pietroşanilorŭ în sus printre douĕ drumurĭ carĭ mergŭ la Cocoleţŭ, unde s'a făcutŭ grópă, în dreptulŭ răzoruluĭ de ţelină a luĭ Stoica Lungulŭ din Pietroşanĭ, şi a luĭ Petco Stambolăŭ; e bine trasŭ dreptŭ în curmezişŭ spre apusŭ la movila Grădiştiĭ, unde este piatra, ce se hotărasce cu moşia Stolniculuĭ Gheorghe, şi s'aŭ găsitŭ stânjenĭ 1775 trăsura, dela mijlocŭ a pusŭ sfóra iar din moşia Pietroşanilorŭ în susŭ dela hotarulŭ de piatră, ce s'aŭ găsitŭ în siliştea satuluĭ dela vale de satŭ în marginea drumuluĭ,

www.dacoromanica.ro

ce merge la Găujanĭ despre amédă-ḑì de drumŭ, şi a mersŭ dreptŭ în sus până la délŭ de movila luĭ Ursuleţŭ prin Crucea de piatră din Rusculiţă în marginea viilorŭ Bragadărenilorŭ, ce este pusă dela délŭ de via luĭ Stoianŭ *Urlă în tigvă*, în hotarulŭ moşieĭ Stolniculuĭ Gheorghe, în josŭ până în drumulŭ Sălaşuluĭ la gura gârliĭ Tălăcioica stânjenĭ 2150, care făcêndu-se *masă* aŭ rĕmasŭ stânjenĭ două miĭ una sută cincĭ-ḑecĭ, moşia Pietroşaniĭ; trăsura dintâiŭ s'a făcutŭ despre rĕsăritŭ la capulŭ moşieĭ dela câmpŭ, puindŭ sfóra din hotarulŭ moşieĭ Cătunénca în jos, ce este piatra pusă din jos de Crucea de piatră, şi aŭ mersŭ prin tufele luĭ Marco, şi de acolo în josŭ până în hotarulŭ Găujanilorŭ, moşia Dómneĭ Bălaşiĭ, unde este piatră, aŭ eşitŭ stânjenĭ 1625; trăsura dela mijlocŭ iarăşĭ din hotarulŭ Cătunénca, din piatra ce este în siliştea satuluĭ Cătunenciĭ lângă drumulŭ Găujanilorŭ, aŭ trasŭ spre rĕsăritŭ până în potriva uneĭ bĕşicuţĭ, ce este despre méḑă-nópte, în hotarulŭ Găujanilorŭ, moşia mânăstireĭ Cotrocenĭ, unde aŭ făcutŭ *gróbă*, stânjenĭ 1990; trăsura dela apusŭ până la apa Dunăriĭ iarăşĭ din hotarulŭ Cătunenciĭ până în hotarulŭ Găujanilorŭ la gârla luĭ Oiontă, stânjenĭ 1807 $^1/_2$ şi *masă* rĕmânŭ stânjenĭ una mie optŭ sute şépte şi jumĕtate, din care tótă acéstă sumă de stânjenĭ jumĕtate este a stolniceseĭ Caterineĭ Bălăcéncăĭ; şi toţŭ prin două li s'a urmatŭ stăpânirea. Şi moşia Fântânelele, întâia trăsură, despre rĕsăritŭ la capulŭ dela câmpŭ, din hotarulŭ moşieĭ Suhaia a mânăstiriĭ Clocociovulŭ, din sus de gróba ce este în găvanulŭ Giuliĭ în jos spre miaḑă-ḑi, până într'o bĕşicuţă, unde s'a făcutŭ gróba şi acolo se lovesce în capŭ cu moşia Zărăfóeĭ a vameşuluĭ Deşliu, şi de acolea să înjugă spre apusŭ cu moşia Păulésca până în hotarulŭ Zimnicilorŭ, unde este piatră, stânjenĭ 2139; trăsura dela mijlocŭ, din hotarulŭ Zimnicilorŭ, din moşia ce se chiamă Hotarŭ, din grópa unde este şi piatră dreptŭ în sus pe drumulŭ celŭ mare, pe deasupra Fântânelilorŭ, până în hotarulŭ Suhăĭ în Rusca, ce pogóră la puţulŭ luĭ Barbu Cazangiu stânjenĭ 1279; trăsura a treia, din hotarulŭ moşieĭ Zimnicilorŭ în sus unde este piatră într'o baltă în capulŭ Hainuluĭ pe malulŭ Dunăriĭ până în hotarulŭ Suhăĭ stânjenĭ 1709, rĕmânŭ masă stânjenĭ una mie şépte sute nouĕ; moşia Zimnicile întâia trăsură despre rĕsăritŭ la capulŭ moşieĭ despre câmpŭ din hotarulŭ Zimnicele în jos, unde sunt două pietre la unŭ locŭ într'o cóstă despre rĕsăritŭ de movila Sĕreĭ, de acolea dreptŭ în curmezişŭ în Găvanulŭ cu Ulmiĭ, unde s'a împletitŭ Ghimuleţiĭ micĭ, s'a făcutŭ gróbă în hotarulŭ moşieĭ Heréscăĭ, stânjenĭ 2525. Trăsura de mijlocŭ din hotarulŭ Zimnicilorŭ în jos, din piatra ce este dreptŭ gróba Zăiticuluĭ pre drumulŭ Scăiescilorŭ la vale, pre lângă baltă, până la movila ce este tăiată de carĕ prin două locurĭ, ce se hotărasce cu moşia Herésca, stînjenĭ 2443; şi trăsura la capulŭ despre apusŭ pe lângă Dunăre, dintr'unŭ grindŭ cu

www.dacoromanica.ro

pelinŭ, unde este piatră, hotarulŭ moşia Zimnicilorŭ, dreptŭ în jos până în gura gârleĭ la unchiaşu Gheorghe, stânjenĭ 2565, şi treĭ sferturĭ, rĕmânŭ masă stânjenĭ douĕ miĭ cincĭ sute unŭ-spre-ḑece şi jumĕtate, cu care s'a încheiatŭ tótă suma stânjenilorŭ ce aŭ cumpĕratŭ. Şi am adeveritŭ hrisovulŭ acesta cu însuşĭ credinţa Domnieĭ Mele, Iω Alexandru Constantinŭ Moruzi Voevodŭ, şi cu credinţa prea iubiţilorŭ Domnieĭ Mele fiĭ, Constantinŭ Voevodŭ, Dumitraşco Voevodŭ, Nicolae Voevodŭ, Gheorghe Voevodŭ, martorĭ fiindŭ şi dumné-lorŭ cinstiţiĭ şi credincioşiĭ boerĭ Veliţĭ aĭ divanuluĭ Domnieĭ Mele, pan Nicolae Brâncovénu Vel Banŭ, Ienache Văcărescu Vel Vist., Manolache Brâncovénu Vel Vorn. de ţéra de sus, Constantinŭ Caragea Vel Hatmanŭ, Dumitrache Manu Vel Spătarŭ, Nicolae Filipescu Vel Logofĕtŭ de ţéra de sus, Costache Ghica Vel Vornicŭ de ţéra de jos, Radu Slătinénu Vel Vornicŭ, Manolache Grădişténu Vel Vornicŭ, Constantinŭ Ştirbey Vel Logofĕtŭ de ţéra de jos, Lucache Vel Postelnicŭ, Dumitrache Hangerlăŭ Vel Comisŭ, Dumitraşco Racoviţă Vel Clucerŭ, Ioanŭ Caramanlăŭ Vel Paharnicŭ, Grigorie Bălăcénu Vel Stolnicŭ, Iordache Vel Slugerŭ, Grigorie Vel Pit., şi Ispravnicŭ Nicolae Filipescu Vel Logofĕtŭ şi s'a scrisŭ hrisovulŭ acesta la alŭ treilea anŭ dintru întâia domnie a Domniĭ Mele, aicĭ în oraşulŭ scaunuluĭ Domnieĭ Mele Bucurescĭ, la aniĭ dela zidirea lumeĭ 7303, iar dela Hristosŭ 1795 Febr. 27, de Răducanu Poenaru biv. 3-lea Logf. Condicarŭ. (1)

g. Protimisisŭ.

Importanţa legeĭ *protimisuluĭ* pentru neînstreinarea pămîntuluĭ ţĕreĭ am demonstrat'o de-alungulŭ volumelorŭ I-V a Istorieĭ Românilorŭ. Dămŭ acĭ o nouă serie de acte din carĭ se póte vedé, cum *protimisulŭ* este observatŭ încă cu óre-care stăruinţă şi sub Al. Moruzi, la vînḑarea de immobile.

1) Unŭ actŭ de acéstă natură, din 25 Aprilie 1794.

2) In actele din 2 Maiŭ 1794 se póte vedé resoluţiunea Domnitoruluĭ de a se vinde o vie şi o casă «*prin scirea tuturorŭ ce li se cade protimisisŭ.*» Intre aceştia, la viĭ sădite pe pămîntŭ streinŭ, este şi proprietarulŭ originarŭ alŭ pămîntuluĭ, pe care s'a săditŭ via şi pentru care pămîntŭ săditorulŭ plătesce *otaştină.*

3) Acte din 1794 Novembre şi 1795 Martie, relative la procesulŭ dintre

(1) Cod. XXVI, pag. 247.

www.dacoromanica.ro

Dumitrache Lerescu din judeţulŭ Argeşŭ şi Androne din Muscelŭ, dela care cere să rescumpere eĭ dreptulŭ de protimisisŭ, o parasişte de vie, ce pîrîtulŭ a luat'o dela G. Romanescu dreptŭ datorie. In aceste acte se póte vedé că mezatulŭ uneĭ viĭ urmà obligatorŭ să se facă în 40 de ḑile făr' de care vînḑarea este anulată, căcĭ nu este timpŭ de ajunsŭ, altŭ-felŭ, pentru ca să fie deşteptaţĭ ceĭ cu dreptulŭ de protimisŭ.

4) Acte probândŭ că ţĕraniĭ aveaŭ *protimisisŭ* la arendarea moşiilorŭ pe care sunt aşezaţĭ.

5) Celŭ îndreptăţit la *protimisŭ* urmà să ḑică că n'aŭ trecutŭ maĭ multŭ de 30 ḑile dela ḑiua, de când a aflatŭ despre mezatulŭ immobiluluĭ. (Actele din 1794 Martie 19 şi 25).

6) Vel Spătarŭ Văcărescu cere luĭ Vodă, în 12 Aprilie 1794, să i se recunóscă dreptulŭ de protimisŭ la arendarea munţilorŭ din judeţulŭ Dâmboviţa, pe temeiŭ că are acolo *Căşăriĭ*. Curióză este argumentarea şi propunerea vestituluĭ boerŭ.

Iŏ Alexandru Constantinŭ Moruzi Voevodŭ. — Poruncimŭ Domnia Mea, staroste de neguţătorĭ, după cum se cuprinde maĭ jos într'acéstă anafora, să urmezĭ a face mezatulŭ vieĭ şi caseĭ, prin scirea tuturorŭ celorŭ ce li se cade protimisisŭ, şi de preţulŭ celŭ din urmă să însciinţezĭ Domnieĭ Mele cu anaforà, ca să se dea întărire cumpĕrătoruluĭ.—1794 Maiŭ 2.

Vel Logofĕtŭ.

Prea Inălţate Dómne,

Dumné-luĭ biv. Vel Comisŭ Mateiŭ, prin jalba ce aŭ datŭ Mărieĭ Tale, cere să-şĭ vînḑă cu mezatŭ o casă de aicĭ din mahalaua Steliĭ şi o viişóră din valea Tătaruluĭ sud. Muscelŭ, care este pe moşia sfînteĭ mânăstirĭ Nucetuluĭ, şi să se plătéscă de datoriĭ; în dosulŭ căruia jălbĭ ni se poruncesce ca să cercetămŭ după orênduială, şi să arĕtămŭ Mărieĭ Tale în scrişŭ cu anaforà. Decĭ amŭ cerutŭ să ne îndestuleze Comisulŭ, cu ce ţine acea casă şi vie care cere să şi le vînḑă cu mezatŭ, şi ne arĕtă o carte de judecată a Departamentuluĭ de optŭ cu lét. 1791 Decembre 9, din care se face pliroforie, că casa a fostŭ a mătuşe-seĭ Ilincăĭ *Spiţereseĭ*, şi după mórte-ĭ a trasŭ amanetarulŭ Babicŭ Arménulŭ pe vătafulŭ Antonŭ Hiotu, bărbatulŭ mătuşiĭ-seĭ, ca să-ĭ plătéscă datoria, şi aceĭ Ilincăĭ Spiţereseĭ, fiindŭ clironomŭ jăluitorulŭ, ca unŭ nepotŭ, s'aŭ încărcatŭ a-ĭ plăti tóte datoriile eĭ şi ale bărbatuluĭ sĕŭ Antonŭ de talerĭ 735 şi să-ĭ stăpânéscă casa şi celelalte rĕmasurĭ ale mătuşiĭ-seĭ (din care este acea viişóră); care carte a judecăţeĭ Departamentuluĭ de optŭ se vĕḑù întărită şi de Măria Sa Vodă

www.dacoromanica.ro

Mihaiŭ Suţu, după primirea şi mulţumirea a tuturorŭ părţilorŭ; ne maĭ arată Comisulŭ şi zapisele ce le-aŭ ecsoflisitŭ cu plată, a cărora sumă trece peste ceea ce s'aŭ încărcatŭ de judecată a plăti. Decĭ fiindŭ casa şi via clironomie dela mătuşa sa, şi după judecată fiindŭ-că aŭ plătitŭ şi datoriile jăluitorulŭ Comisŭ, a rĕmasŭ stăpânŭ cu bună credinţă pe dînsele şi fiindŭ că cere să şi le vînḑă cu mezatŭ, ca să se plătéscă şi dumné-luĭ de datorie, găsimŭ cu cale cu luminată porunca Mărieĭ Tale, să se orênduéscă la dumné-luĭ starostea de negustorĭ să i le vînḑă casa cu locului eĭ, după cum s'aŭ stăpânitŭ din vechime, şi via pe pămîntŭ streinŭ, numaĭ dumné-luĭ starostea *să fie datorŭ a da de scire la toţĭ, câţĭ li se cuvine protimisisŭ după pravilă, adică la rude şi la vecinĭ, şi maĭ alesŭ la stăpânulŭ pămîntuluĭ de sub vie,* şi de celŭ maĭ în urmă muştiriŭ starostea să însciinţeze Mărieĭ Tale, ca să i se dea deosebită întărirea Mărieĭ Tale, pentru cea nestrămutată stăpânire a luĭ cu linişte; iar hotărîrea cea desăvîrşită rĕmâne a se face de către Inălţimea Ta. — 1794 Aprilie 28.

Constantinŭ Baratovŭ Clucerŭ, Scarlatŭ Mihălescu, Ioanŭ Medelnicerŭ, Mateiŭ Locusténu Slugerŭ. (1)

Prea Inălţate Dómne,

Jăluimŭ Mărieĭ Tale pentru Dumitru Polizu, că avêndŭ noĭ moşia strămoşéscă, numitulŭ umblă cu silnicie să ne iea moşia nóstră, şi să ne arunce în partea sa; amŭ avutŭ judecăţĭ din luminată porunca Mărieĭ Tale, şi ni s'a hotărîtŭ dreptatea după zapise, care s'a întăritŭ şi de Măria Ta, şi totŭ nu ne putemŭ odihni, ci ne rugămŭ să fimŭ scoşĭ înaintea Mărieĭ Tale să ne aflămŭ dreptatea după zapisele ce le avemŭ.

Robiĭ Mărieĭ Tale: Dumitrache Vlad dela Belitorĭ sud Teleormanŭ.

Dumné-ta Vel logofĕtŭ de ţéra de sus, fiindŭ-că acéstă pricină este cercetată de dumné-vóstră veliţĭ boerĭ, întărită şi de Domnia Mea, să o teorisescĭ dumné-ta şi jalba, de le este cererea după hotărîre saŭ nu, şi să arĕţĭ în scrisŭ cu vătafŭ de visterie.—1794 Maiŭ 3.

3-lea Logofĕtŭ de ţéra de josŭ.

Iŏ Alexandru Constantinŭ Moruzi Voevodŭ i Gspd.—Poruncimŭ Domnia Mea dumné-vóstră, ispravnicilorŭ aĭ judeţuluĭ, să puneţĭ urmare şi isbrănire priciniĭ aceştia, întocmaĭ după domnésca nóstră hotărîre, ce amŭ datŭ la anaforaua dumné-lorŭ veliţiĭ boerĭ, încă dela trecuta lună a luĭ Februarie.—1794 Maiŭ 3.

(1) Cod. XXVII, pag. 9, VII.

www.dacoromanica.ro

Prea Inălțate Domne,

Infățișându pe amândouĕ părțile înaintea mea, din însușĭ tacriru jăluitoriuluĭ mĕ îndestulaĭ, că eĭ, cu cererea ce facŭ de a li se urmà stăpânirea după zapise, umblă să strămute luminată hotarîrea Măriei Tale, ce este dată cu întărire la anaforaua dumnė-lorŭ veliții boerĭ, fiindŭ-că hotărîrea cuprinde să li se urmeze stăpânirea întocmaĭ și asemenea după hotărnicia ce li s'a făcutŭ în anulŭ trecutŭ, care este următóre altorŭ de maĭ nainte vechĭ hotărniciĭ, iar eĭ cerŭ să stăpânéscă prin altă parte, iar nu pe unde le cadŭ stânjeniĭ după acea hotărnicie, de acea dar cererea lorŭ, fiindŭ în potriva luminateĭ hotărîrĭ, însciințezŭ Inălțimeĭ Tale, după luminata poruncă.—1794 Aprilie 29. (1)

Vel Logofĕtŭ.

Iŏ Alexandru Constantinŭ Moruzi Voevodŭ Boj. milos. Gspd. Zemle. — Poruncimŭ Domnia Mea, staroste de neguțătorĭ, să facĭ mezatulŭ caseĭ aceștia cu loculŭ după obiceiŭ în sciința și auḑulŭ tuturorŭ.—1795 Martie 19.

Vel Logofĕtŭ.

Din luminată porunca Inălțimeĭ Tale am cercetatŭ jalba ce aŭ datŭ la Inălțimea Ta d-luĭ Pitarŭ Grigore Brezoianu, cerêndŭ a-șĭ vinde cu mezatŭ o casă cu loculŭ eĭ, ce are aicĭ în Bucurescĭ, în mahalaua Popiĭ Dârvașĭ, i altŭ locŭ de alăturea, pentru care i s'a cerutŭ să dovedéscă că sunt ale d-luĭ; și pentru casă cu loculŭ eĭ aduse la judecată pe kirŭ Ioanŭ, care arĕtă maĭ întâiŭ unŭ zapisŭ cu lét. 94 Augustŭ 10 de talere 4000, ce are datorie să iea dela numitulŭ Pitarŭ, pentru carĭ banĭ sunt zălogite însușĭ zapisele acesteĭ case, însă unulŭ cu létŭ 85 Augustŭ 14, cu care vinde dreptŭ Paharniculŭ Ioanŭ Caramanlăŭ casa acéstala numitulŭ Pitarŭ dreptŭ talere 1200 și alte douĕ zapise, cu care o cumpĕrase maĭ nainte rĕposatulŭ Paharnicŭ pe numele sĕŭ. Iar pentru loculŭ de alăturea ne arĕtă numitulŭ Pitarŭ alte douĕ zapise, însă unulŭ cu létŭ 91 Augustŭ 4 pe numele d-sale, cumpĕrătóre dela unŭ Nicolae Măcelarŭ pe stânjinĭ 9 și $^1/_2$ în latŭ, dreptŭ talerĭ 150 și banĭ 105, cu lemnele căscióreĭ ce aŭ fostŭ pe elŭ, și altŭ zapisŭ cu létŭ 1790 Aprilie 15 pe numele numituluĭ Nicolae Măcelarŭ, cumpĕrătóre dreptŭ talere 150 dela popa Marinŭ și potropopulŭ Grigore.

Decĭ după aceste sineturĭ dovedindu-se atâtŭ casa câtŭ și loculŭ de alăturea, că sunt ale numituluĭ Pitarŭ și voindŭ a le vinde pentru trebuința

(1) Cod. XXVII, pag. 11, VII.

www.dacoromanica.ro

ce are, găsimŭ cu cale să fie luminată porunca Mărieĭ Tale către starostea de negutătorĭ, ca să le scóță la mezatŭ după orênduială, și prețulŭ ce va eși se va da la dumné-luĭ. Iar hotărîrea cea desĕvêrșită rĕmâne a se face de către Inălțimea Ta. — 1795 Martie 17.

Dimitrache Catargiu, Manolache biv Vel Slugerŭ, Theodorache biv Vel Slugerŭ, biv 3-lea Logofĕtŭ. (1)

Iŏ Alexandru Constantinŭ Moruzi Voevodŭ i Gpd. — Poruncimŭ Domnia Mea, staroste de negutătorĭ, după cum se cuprinde maĭ jos în anaforaua judecățeĭ, să urmezĭ a strigà aceste case la mezatŭ după obiceiŭ, prin *scirea tuturorŭ celorŭ ce li se cade protimisisŭ*, și de prețulŭ celŭ din urmă să însciințezĭ Domnieĭ Mele cu anaforà, ca să se dea întărire cumpĕrătoruluĭ. — 1794 Aprilie 28.

Prea Inălțate Dómne,

Dumné-luĭ Ioanŭ Fălcoianu biv Vel Sărd. prin jalbă face rugăciune Inălțimeĭ Tale, cum că are o pereche de case părintescĭ aicĭ în Bucurescĭ, care nefiindu-ĭ de trebuință, fiindŭ-că a cumpĕratŭ alte case, se rógă Mărieĭ Tale să fie luminată poruncă către dumné-luĭ starostea de negutătorĭ să se strige la mezatŭ, și să le vîndă; întru a căruia jalbă ni se poruncesce de către Inălțimea Ta, ca să cercetămŭ întâĭ după orênduială și să arĕtămŭ în scrisŭ cu anaforà; cu care jalbă s'a arĕtatŭ la judecată vechilulŭ Alexandru Logofĕtulŭ omulŭ domnieĭ sale cu o vechilimeà în scrisŭ, iscălită de d-luĭ Serdarulŭ Fălcoianu, și care scrie că a lăsatŭ vechilŭ în loculŭ domnieĭ-sale pe Alexandru Logofĕtŭ, ca să rĕspundă la acelea ce se va întrebà de judecată, și scrie pentru zapise și scrisorĭ ale acestorŭ case, că nu sunt, fiindŭ-că în vremea trecuteĭ resmerițe, când și alte lucrurĭ i s'a furatŭ, s'aŭ repusŭ și acelea, și nefiindŭ zapise s'a cerutŭ de judecată mărturiĭ, că sunt casele domnieĭ-sale și ne arĕtă vechilulŭ adeverință în scrisŭ, cu létulŭ 1794 Aprilie 22, iscălită de Ienache Fălcoianu, i de Diamandache Urdărénu și de Nicola Ioanŭ, prin care daŭ mărturie, că casele din Bucurescĭ ale dumné-luĭ Serdaruluĭ Ioanŭ Fălcoianu cu loculŭ lorŭ, i cu douĕ prăvăliĭ iarășĭ cu alŭ lorŭ locŭ, le sciŭ că sunt ale dumné-lorŭ bune părintescĭ fără de nicĭ o pricină, și din jos scrie și dumné-luĭ Mateiŭ Fălcoianu Vel Vornicŭ, că casele fiindŭ ale dumné-luĭ nepotulŭ sĕŭ, Serdarŭ Ioanŭ Fălcoianu, adeveréză și dumné-luĭ. Decĭ din cercetarea acésta se alege, că după mărturia ce în scrisŭ aŭ adusŭ, dovedindu-se casele bune ale dumné-luĭ,

(1) Cod. XXVIII, fila 46.

www.dacoromanica.ro

găsimŭ cu cale, după cererea ce face dela Măria Ta ca să le vînḑă, fiindŭ că ḑice că şĭ-a cumpĕratŭ altele, să fie luminată porunca Mărieĭ Tale către dumnė-luĭ starostea de neguţătorĭ, ca să-ĭ vînḑă casa cu mezatŭ; iar hotărîrea, procit. — 1794 Aprilie 25.

Dumitrache Clucerŭ Catargiu, Dumitrache Varlaamŭ, Ioanŭ Gacea Serdarŭ, Dumitrache . . . . . , Petrache Clucerŭ. (1)

Dumitrache Lerescu cu Andronescu din sud. Muscelŭ, pentru o vie ce a luat'o cu protimisisŭ.

Iŭ Alexandru Constantinŭ Moruzi Voevodŭ i Gspd. Zemle Vlahiscoe. — Fiindŭ-că în treĭ lunĭ dela hotărîrea judecăţeĭ, pîrîtulŭ Andronesculŭ nu s'a arĕtatŭ la Divanulŭ Domnieĭ Mele cu apelaţie, ci numaĭ unŭ răvaşŭ de jalbă dândŭ atuncĭ, după hotărîrea judecăţeĭ, s'a sculatŭ de s'a dusŭ rĕspunḑêndŭ zapciuluĭ, cum că s'aŭ lăsatŭ de altă apelaţie, şi de atuncĭ şi până acumŭ numitulŭ Lerescu totŭ aşteptândŭ întărirea dreptăţeĭ, ce s'a datŭ la judecată, şi dândŭ iarăşĭ jalbă Domnieĭ Mele, am cerutŭ anaforaua acésta a judecăţeĭ, ce s'a cititŭ înaintea Domnieĭ Mele, care din cele ce ni se arată în scrisŭ fiindŭ cu cale, peste treĭ lunĭ trecute, o întărimŭ cu Domnésca nóstră pecete, şi poruncimŭ ca numitulŭ Lerescu să facă via zaptŭ să o stăpânéscă, întorcêndŭ baniĭ pîrîtuluĭ, după hotărîrea acésta a judecăţeĭ.—1795 Martie 22.

Prea Inălţate Dómne,

Din luminată porunca Mărieĭ Tale prin zapcilâculŭ dumnė-luĭ vătafuluĭ za Divanŭ, s'a înfăţişatŭ la judecată Dumitrache Lerescu din sud. Argeşŭ, cu jalba ce aŭ datŭ Mărieĭ Tale pentru Androne din sud. Muscelŭ, dela care jăluitorŭ cu protimisisŭ de vecinătate să rescumpere o părăsişte de vie din Gura Văeĭ Isvoranilorŭ, care a luat'o pîrîtulŭ dela unŭ Gheorghe Rumanesculŭ dreptŭ datorie a tal. 138 şi pentru cheltuiala ce a făcutŭ umblândŭ prin judecăţĭ cu acelŭ Gheorghe, arĕtându-ne şi unŭ zapisŭ alŭ pîrîtuluĭ scrisŭ dela trecuta de acum, Octomvre şi adeverită cu treĭ mărturiĭ, prin care se vede că a primitŭ a-şĭ luà datoria cu dobânda eĭ, şi cu cheltuiala cu totŭ, talerĭ 225, şi să lase acea parasişte de vie pe sėma luĭ, ca unŭ vecinŭ ce este, maĭ arĕtându-ne jăluitorulŭ şi o însciinţare, ce facŭ

(1) Cod. XXVII, pag. 19, VI.

www.dacoromanica.ro

dumné-lorŭ Ispravniciĭ Mărieĭ Tale, cu arĕtare că vrêndŭ să-ĭ judece după porunca ce a adusŭ Lerescu, s'aŭ învoitŭ cu acelŭ zapisŭ înaintea dumné-lorŭ de a primitŭ pîrîtulŭ banĭ talerĭ 225, datoria cu dobânda eĭ de unŭ anŭ, cu cheltuiala ce a făcut'o cu acelŭ Gheorghe datornicŭ, umblândŭ prin judecăţĭ, şi totŭ într'aceeaşĭ ḑi séra ĭ-a aruncatŭ pîrîtulŭ baniĭ jăluitoruluĭ înapoĭ; după care nevrêndŭ pîrîtulŭ să maĭ vie să se înfăţişeze într'atâtea rênduri ce l'a chematŭ, a trimisŭ acéstă însciinţare Mărieĭ Tale, ca să se facă cea desăvîrşită hotărîre de către Inălţimea Ta. Şi acum fiindŭ amândouĕ părţile în Bucurescĭ şi trimişĭ la noĭ ca să se judece, prin marifetulŭ numituluĭ zapciŭ, am întrebatŭ de pîrîtulŭ Androne, ce are să rĕspunḑă în potriva cereriĭ jăluitoruluĭ, cum că nu l'ar fi datŭ de bună voie, şi fiindu-ĭ frică de vre-o nedreptate, de aceea nicĭ a maĭ mersŭ să se judece la dumné-lorŭ ispravniciĭ; cu tóte acestea fiindŭ-că se face îndestulare, din însu-şĭ însciintarea isprăvnicéscă, că totŭ într'aceeaşĭ ḑi, ce a datŭ zapisulŭ, s'a şi întorsŭ, cu tóte că nu i se cădeà a i se da ascultare, dar de isnóvă l'am întrebatŭ, de este jăluitorulŭ Lerescu vecinŭ cu acea vie, şi nu tăgădui, numaĭ încurcă a ḑice că aŭ rĕmasŭ acea vie asupra luĭ dela mezatulŭ ce s'aŭ făcutŭ, arĕtându-ne şi zapisulŭ datorniculuĭ Gheorghe Românesculŭ, întăritŭ şi de dumné-lorŭ ispravniciĭ, care adeveréză că a urmatŭ mezatulŭ după luminată întărirea Mărieĭ Tale, ce s'a făcutŭ la hotărîrile care s'a judecatŭ pîrîtulŭ cu acelŭ datornicŭ pentru baniĭ ce aveà să iea, alŭ căruia velétŭ citindu-lŭ, vĕḑumŭ trecutulŭ Iulie 22 şi citindŭ şi altŭ zapisŭ alŭ luĭ, prin care a rĕmasŭ pîrîtulŭ stăpânŭ pe vie dreptŭ datorie, vĕḑumŭ Iulie 30, în care diastimă nu se vede ca să se fi făcutŭ mezatŭ după orênduială în ḑile 40 şi aşa s'a chematŭ spre întrebăciune însuşĭ mum başirulŭ, ce a fostŭ atuncĭ Bogdanŭ Aprodŭ céuşescŭ, pe care ispitindu-lŭ cum şi în ce chipŭ s'a urmatŭ acestŭ mezatŭ şi câte ḑile, de n'a prinsŭ şi jăluitorulŭ vecinŭ de veste, şi ḑise că mezatulŭ s'a făcutŭ în treĭ ḑile, şi într'acele ḑile ar fi datŭ de scire şi jăluitoruluĭ, ca vecinŭ ce erà, care acea scire măcarŭ că o tăgădui jăluitoruluĭ că nu a avut'o de lécŭ, dar chiar să fi spusŭ aşà, i s'a căḑutŭ să se totŭ tragă până la celŭ de pe urmă muşteriŭ, care se întâmplă la 40 de ḑile, şi atuncĭ de nu ar fi atardisitŭ, acum nu i s'ar fi datŭ nicĭ o dreptate să rĕscumpere, dar de vreme ce mezatulŭ se vede dela arĕtarea mumbaşiruluĭ că s'a urmatŭ numaĭ treĭ ḑile, şi după ce a rĕmasŭ pîrîtulŭ Androne stăpânŭ după acelŭ mezatŭ, ce s'a făcutŭ în puţine ḑile, iar se vede jălbĭ şi răvaşe isprăvnicescĭ, prin care jăluitorulŭ neîncetatŭ a cerutŭ acea vie, ca unŭ vecinŭ ce este, după cum şi însuşĭ pîrîtulŭ a cunoscutŭ odată dreptatea luĭ, şi ĭ aŭ datŭ acelŭ zapisŭ, după care rĕŭ şi fără de cale s'a întorsŭ, în vremea când se vede că ĭ-a datŭ datoria cu dobânda eĭ, şi cheltuiala ce a făcutŭ umblândŭ prin judecăţĭ. Dreptŭ

www.dacoromanica.ro

aceea dela judecată se găsesce cu cale ca jăluitorulŭ să dea acum de isnóvă aceĭ banĭ pîrîtuluĭ, şi să ţie acea vie la stăpânirea luĭ, după protimisisŭ ce are, după pravilĭ, ca unŭ răzeşŭ şi vecinŭ ce este, iar hotărîrea cea desăvîrşită rĕmâne a se face de către Inălţimea Ta.—1794 Decembre 20.

Constantinŭ Baratovŭ Clucerŭ, Ştefanŭ Medelnicerŭ, Barbu Ciorogârlénu Slugerŭ, Mateiŭ Cantacuzino Slugerŭ, Andonache Fotino, Constantinŭ Otopénu. (1)

Anaforaua ce s'a făcutŭ în dosulŭ jălbeĭ sătenilorŭ ot Măgurele sud. Ilfovŭ, pentru venitulŭ moşieĭ Măgurele, a se protimisì eĭ la cumpĕratŭ.

Fiindŭ-că după condica Divanuluĭ se protimisescŭ locuitoriĭ de cumpĕrătórea venituluĭ decât alţiĭ străinĭ, şi fiindŭ-că cererea o facŭ în vreme cuviinciósă, la care şi Slugerulŭ Mihulescu, neavêndŭ vre-unŭ cuvîntŭ de apelaţie, a datŭ şi adeverinţa sa în scrisŭ, întărimŭ Domnia Mea anaforà judecăţeĭ, ca locuitoriĭ să întórcă baniĭ străinilorŭ cumpĕrătorĭ, şi să stăpânéscă şi venitulŭ pe anulŭ viitorŭ, urmândŭ şi păzindŭ întru tóte aşezămîntulŭ zapisuluĭ vînḑăreĭ, şi poruncimŭ, zapciule, să urmezĭ. — 1794 Martie 11.

Vel Logofĕtŭ.

Prea Inălţate Dómne,

După luminată poruncă înfăţişându-se de orênduitulŭ zapciŭ, de amândouĕ părţile la judecată, însă jăluitoriĭ prin vechilĭ, şépte dintr'înşiĭ anume: Popa Preda, i Mateiŭ, Enea, Medelea şi Zaaria, Cârstea şi Paraschiva, am întrebatŭ pe dumné-luĭ Slugerulŭ ce rĕspunde la jalba lorŭ, şi ḑise că dumnéluĭ nu se împotrivesce a nu le vinde venitulŭ moşieĭ, numaĭ ḑise că acum a apucatŭ de l'aŭ datŭ şi pe anulŭ viitorŭ altuĭ arendaşŭ în talerĭ 700 şi a luatŭ baniĭ şi ĭ-a datŭ zapisŭ, de sunt douĕ lunĭ, încă că vinde venitulŭ la străinĭ maĭ multŭ, că este cu privighere, de a nu o lăsà să se împresure moşia de vecinĭ, şi în scurtŭ jeluitoriĭ când îĭ vorŭ păzì acésta şi vorŭ numĕrà toţĭ baniĭ ce aŭ datŭ străiniĭ şi alte pentru trebuinţa caseĭ, cum s'aŭ aşezatŭ cu acela, atuncĭ dumné-luĭ nu-ĭ zătignesce a nu lua eĭ moşia cu arendă; a căruia cerere primindu-o şi toţĭ locuitoriĭ ce aŭ venitŭ înaintea nóstră, găsimŭ cu cale, cu luminată porunca Mărieĭ Tale, să se protimiséscă maĭ bine eĭ la venitulŭ aceleĭ moşiĭ, decât acelŭ străinŭ,

(1) Cod. XXVII, pag. 23, III-a.

www.dacoromanica.ro

fiindŭ-că în vreme cuviinciósă li se vede şi cererea lorŭ făcută, adecă maĭ naintę până a nu se începe anulŭ viitorŭ; dar să fie şi eĭ datorĭ a păzi hotarele moşieĭ a nu se împresură de vecinĭ, şi a rĕspunde stăpânuluĭ, şi tóte câte se va fi aşezatŭ cu acelŭ străinŭ arendaşŭ, întocmaĭ după coprinderea zapisuluĭ; iar hotărîrea cea desăvîrşită rĕmâne a se face de către Inălţimea Ta. — 1794 Martie 7. (1)

Constantinŭ Baratovŭ Clucerŭ, Antonie Fotino Serdarŭ, Ioanŭ Medelnicerŭ.

Zefculŭ Arnăutulŭ cu Ianache ce a fostŭ Satăr-Başa, pentru protimisisŭ cincĭ case.

Iŏ Alexandru Constantinŭ Moruzi Voevodŭ i Gpd. Zemle Vlahiscoe. — Infăţişându-se şi la Divanŭ înaintea Domnieĭ Mele amândouĕ părţile, unde după cercetarea ce am făcutŭ Domnia Mea, găsindŭ anaforaua dumné-lorŭ veliţilorŭ boerĭ cu bună orênduială, spre a face adecă Zefculŭ jurămîntŭ, că, din ḑiua ce a aflatŭ la vînḑarea prin zapisŭ şi până la jalua ce a datŭ, nu a lăsatŭ să trécă cele treĭ-ḑecĭ de ḑile ale soroculuĭ de protimisisŭ, la care acésta învoindu-se în urmă şi pîrîtulŭ Ienache, spre a face Zefculŭ jurămîntŭ şi îĭ va da casa, iarăşĭ Zefculŭ făgăduindu-se că-lŭ va putė săvîrşi, am întăritŭ dar anaforaua dumné-lorŭ veliţilorŭ boerĭ, şi poruncimŭ zapciuluĭ să urmeze. — 1794 Martie 25.

Vel Logofĕtŭ.

Prea Inălţate Domne,

Zefculŭ Arnăutulŭ a jăluitŭ Mărieĭ Tale, ḑicêndŭ că după acéstă anforà a judecăţiĭ Departamentuluĭ, care se vede făcută încă din trecutulŭ anŭ Decembre 16, adecă în domnia Mărieĭ Sale Mihaiŭ Vodă Suţulŭ, ducêndu-se pîrîtulŭ Ienache Satăr-Başa cu Măria Sa Mihaiŭ Vodă la Iaşĭ, nu s'aŭ făcutŭ nicĭ până acum urmare după hotărîrea judecăţiĭ, iar acum, fiindŭ-că pîrîtulŭ a venitŭ şi nu-şĭ voiesce a-şĭ primi baniĭ după zapisulŭ cumpĕrătóreĭ, cere ca cu luminată poruncă să fie supusŭ spre a fi următorŭ la ceea ce judecata după dreptate a hotărîtŭ; după a căruia jalbă vătavulŭ de Divanŭ, din luminată porunca Mărieĭ Tale, l'aŭ adusŭ înaintea nóstră, faţă cu pîrîtulŭ Satăr Başa, şi cetindŭ anaforaua acésta a judecăţeĭ Departamentuluĭ, întrebarămŭ pe pîrîtulŭ ce are să maĭ ḑică împotrivă, şi precum la Departamentulŭ atuncĭ, aşà şi acum pricinui ḑicêndŭ că jă-

(1) Cod. XXVII, pag. 10, III.

www.dacoromanica.ro

luitorulŭ, cu atâta vreme maĭ nainte, cum că casa acésta se vinde, şi de-ĭ erà trebuinciósă pentru ce nu o cumpĕrà elŭ de atuncĭ, a căruĭ pricinuire nu fu primită la dreptate, de vreme ce tot-deauna celŭ care are protimisisŭ aştéptă până să-ĭ facă tocméla şi săvîrşirea vînḑăreĭ, şi viindŭ cumpĕrătorulŭ cu zapisulŭ ca să iscălésca, orĭ iscălesce şi se va zghetisì de protimisisŭ care are, saŭ numĕră banĭ şi iea lucrulŭ acela întru a luĭ stăpânire ; care acesta numitulŭ Ienache n'a urmat'o ca să fi mersŭ cu zapisulŭ la jăluitorŭ, să cĕră orĭ iscălitură saŭ banĭ, ca la unulŭ ce lŭ vede bine că este vecinŭ de alăturea, răzaşŭ, cu acéstă casă. Dreptŭ aceea cu cale şi cu dreptate fiindŭ hotărîrea acésta a judecăţeĭ Departamentuluĭ şi noĭ asemenea ḑicemŭ că jăluitorulŭ Zefculŭ, putêndŭ să încredinţeze cu jurămîntŭ că din ḑiua ce a aflatŭ vênḑarea prin zapisŭ, şi până la jalba ce a datŭ, n'a lăsatŭ să trécă cele treĭ-ḑecĭ de ḑile, soroculŭ ce este orênduitŭ pentru protimisisŭ, să iea casa acésta numaĭ cu întórcere de banĭ, cu carĭ aŭ cumpĕrat'o pîrîtulŭ, iar cele ce va fi făcutŭ pîrîtulŭ pe acelŭ locŭ saŭ la casă, până a nu se isbrăni judecata, cu gândŭ ca să adauge preţulŭ caseĭ, acelea tóte să le pérḑă ca unulŭ ce nu erà volnicŭ să adauge nimicŭ la acéstă casă, până nu s'ar fi luatŭ hotărîre dela judecată în scrisŭ, că este bunŭ stăpânŭ pe casă; iar hotărîrea cea desăvîrşitŭ rĕmâne a se face de către Inălţimea Ta.—1794 Martie 19.

Vel Banŭ Racoviţă, Ienache Moruzi Vel Vorn., Vel Vorn., Vel Logofĕtŭ. (1)

Anaforaua d-luĭ Velŭ Spătarŭ Văcărescu, pentru protimisisŭ la venitulŭ unuĭ munte din sud. Dâmboviţa, cu unŭ suditŭ.

Iŏ Alexandru Constantinŭ Moruzi Voevodŭ i Gpd. Zemle Vlahiscoe. — Poruncimŭ Domnia Mea, dumné vóstră ispravnicilorŭ, să aveţĭ a îndatorì şi pe rudele preotuluĭ ca să mérgă să arate suduituluĭ că nu este cumpĕrătórea bună, ci să-şĭ primésca banĭ dela omulŭ dumné-luĭ Spătaruluĭ, ci de-ĭ va trebui păşune va avé a cumpĕrà cu tocmélă dela omulŭ dumné-luĭ, spre a-şĭ da caşulŭ la cămărăşia dumné-luĭ, precum urméză la toţĭ ceĭlalţĭ munţĭ.—1794 Aprilie 15.

Vel Logofĕtŭ.

(1) Cod. XXVII, pag. 27, IV.

www.dacoromanica.ro

Prea Inălțate Domne,

Insciinţezŭ Mărieĭ Tale, că în judeţulŭ Dâmboviţeĭ, între alţĭ munţĭ boerescĭ şi mânăstirescĭ, pe care în toţĭ aniĭ ĭ-am cumpĕratŭ şi-ĭ cumpĕrŭ, cu protimisŭ, ce din vechime am pentru trebuinţa caşăriilorŭ mele, a avutŭ şi unŭ popă Banulŭ unŭ munte anume Păduchiosulŭ, care şi pe acesta iarăşĭ l'am cumpĕratŭ totŭ-deauna, fără de a păgubì pre numitulŭ preotŭ cu câtŭ de puţinŭ lucru, iar în anulŭ acesta mĕ insciinţéză purtătorulŭ de grije ce-lŭ am asupra căşăriilorŭ, cum că l'ar fi vîndutŭ unuĭ Ierimie Ţurcu, suditŭ nemţescŭ, pe patru anĭ; pentru care vrêndŭ ca să-mĭ cautŭ dreptatea prin judecată cu numitulŭ preotŭ, pentru vîndarea munteluĭ, şi maĭ multŭ pentru stricarea protimisisuluĭ, ce a umblatŭ să-mĭ facă, fără de nicĭ unŭ cuvîntŭ, acum aflaĭ cum că arŭ fi muritŭ; ci fiindŭ-că de va rĕmâné cumpĕrătórea suditulŭ bună, mie nu numaĭ mi se pricinuesce pagubă la venitulŭ căşăriilorŭ, ci maĭ vîrtosŭ mi se strică şi protimisisŭ, şi la anulŭ póte să urmeze şi alţĭ stăpânĭ de munţĭ asemenea, mĕ rogŭ să fie luminată porunca Mărieĭ Tale către dumné-lorŭ boeriĭ ispravnicĭ aĭ judeţuluĭ, ca pe de o parte la némurile preotuluĭ ce-ĭ va fi rĕmas şi să le ḑică şi să-ĭ siléscă ca să mérgă să însciinţeze pre sudiţĭ, că nu este cumpĕrătórea bună, şi să vie să-şĭ primésca baniĭ dela omulŭ meŭ, iar pe de altă parte să nu îngăduiască pe suditŭ să stăpânéscă muntele, ci de va fi trebuinţă să-şĭ pască oile, să cumpere păşune dela omulŭ meŭ cu tocmélă, ca să ducă caşulŭ la căşăria mea, după cum se urméză la toţĭ munţiĭ dintr'acestŭ judeţŭ, ce-ĭ cumpĕrŭ eŭ; iar hotărîrea rĕmâne a se face de către Măria Ta.—1794 Aprilie 12. (1)

Alŭ Mărieĭ Tale prea plecată slugă,

Vel Spătarŭ Văcărescu.

Hotărniciĭ

Publicămŭ aci o serie de acte relative la hotărniciĭ de locurĭ de case, grădinĭ, moşiĭ şi ocolnice. Câte-va din ele vorŭ fi de interesŭ şi din alte puncte de vedere, bună-óră vorŭ puté servì la studiulŭ vecheĭ aşezărĭ a uneĭ părţĭ a Bucurescilorŭ şi a unorŭ strade din elŭ şi la biografia luĭ Ienache Văcăresculŭ.

Iacă aceste diverse acte:

(1) Cod. XXVII, pag. 19, V

www.dacoromanica.ro

Pitacŭ către dumné-luĭ Vel Logofĕtŭ de Ţéra de sus, ca să cerceteze pentru moşia Socolulŭ a Marieĭ Cantacuzino, de este cine-va davagiŭ, fiindŭ-că va să se vîndă cu mezatŭ.

Iŭ Alexandru Constantinŭ Moruzi Voevodŭ. — Cinstitŭ şi credinciosŭ boerulŭ Domnieĭ Mele, Costache Ghica Vel Logofĕtŭ de Ţéra de sus, pentru moşia Socolŭ din sud. Ilfovŭ, a dumné-eĭ Marieĭ Cantacuzino, ce lipsesce la Rusia, care cere prin epitropulŭ sĕŭ a o vinde la mezatŭ, după cum şi împĕrătésca poruncă s'a datŭ pentru acésta, orênduimŭ pe dumné-ta şi poruncimŭ ca să cercetezĭ cu amĕruntulŭ, de este vre-o dovadă pentru acéstă numită moşie despre partea verĭ-cuĭ, şi fără de zăbavă să facĭ arĕtare Domnieĭ Mele cu pliroforie în scrisŭ prin anaforà. Tolico pisah gvmd. 1793 Iunie 25. (1)

Chrisovulŭ dumné-luĭ Vel Spătaruluĭ Văcărescu, pentru moşia Socolulŭ ce a cumpĕrat'o la mezatŭ.

Dat'am Domnia Mea acestŭ domnescŭ alŭ nostru hrisovŭ dumné-luĭ cinstituluĭ şi credinciosuluĭ boerulŭ Domnieĭ Mele, Ianache Văcărescu, Vel Spătarŭ, prin care să aibă a ţiné şi a stăpânì cu desăvîrşită putere şi volnicie moşia Socolu ot sud. Ilfovŭ, care a cumpĕrat'o dela mezatulŭ ce s'a făcutŭ cu porunca Domnieĭ Mele, din Prea Inalta poruncă Impĕrătéscă, aicĭ în politia Domnieĭ Mele, Bucurescĭ, pentru că acéstă numită moşie fost'a a rĕposatuluĭ Paharnicŭ Zamfirŭ, ce a ţinutŭ în căsătorie pe Maria Cantacuzino, care după mórtea numituluĭ rĕposatulŭ soţulŭ sĕŭ, rĕmâindŭ stăpână pe tóte acareturile soţuluĭ sĕŭ (avêndŭ o copilă născută cu rĕposatulŭ Paharnicŭ Zamfirŭ, anume Safta, şi într'acéstă trecută vreme a răsmirăţiĭ mutându-se, cu copila împreună, de aicĭ din Ţéra-Românéscă spre locuinţă la Rusia, făcut'a cerere şi rugăciune la Impĕrătésca Curte a Rusieĭ ca să mijlocéscă către Prea Inalta Pórtă Impĕrătéscă de a se trimite poruncă aicĭ, să se vîndă la mezatŭ tóte acareturile, câte are aicĭ în pămîntulŭ ţĕreĭ, şi să se trimiţă baniĭ la Rusia), orênduindu-şĭ şi epitropŭ şi vechilŭ alŭ sĕŭ aicĭ pe dumné-luĭ cinstitŭ Vice-Consulŭ alŭ Rusieĭ Sineor Raviţ, prin scrisóre cu iscălitura sa, care

(1) Cod. XXVI, fila 158.

www.dacoromanica.ro

a arĕtat'o dumnė-luĭ Vice-Consululŭ de s'a vĕḑutŭ la Divanŭ cu lėtulŭ 1792 Februarie 27, ca să grijască pentru vînḑarea lorŭ cu mezatŭ şi să primėscă şi baniĭ; după a căruia rugăciune, binevoindŭ Prea Inalta Pórtă la mijlocirea Curţeĭ Rusescĭ, trimis'a Impĕrătėsca sa poruncă încă maĭ nainte către celŭ de maĭ nainte Domnŭ, Domnia Sa fratele Mihaiŭ Suţulŭ Voevodŭ, care s'a găsitŭ de noĭ păstrându-se în cinste aicĭ la sfânta Metropolie a ţĕreĭ, ca să se vînḑă tóte lucrurile Marieĭ Cantacuzino şi ale fiiceĭ sale, mişcătóre şi nemişcătóre, la mezatŭ, în urma căreia poruncĭ, măcar că sfinţia lorŭ părinţiĭ Arhiereĭ şi cu toţĭ dumnė-lorŭ boeriĭ ţĕreĭ de obşte, prin anaforaua dumnė-lorŭ în scrisŭ, a făcutŭ rugăciune către domnia-sa selefulŭ nostru, de a arĕtatŭ la Prea Inalta Pórtă, cum că lucrurile acestea a luĭ Zamfirŭ Paharnicu póte după vremĭ să le caute şi să le céră copila aceea, ce are făcută cu Maria Cantacuzino, care după ce va veni în vîrstă şi în cunoscinţă după mórtea mumeĭ sale să şi vie în ţĕră spre locuinţă, şi va ḑice atuncĭ că n'a mersŭ de bunăvoinţa eĭ la Rosia, ci a fostŭ dusă ca o nevîrstnică, şi să-şĭ céră clironomia părintėscă, făcêndŭ rugăciune dumnė-lorŭ boeriĭ, că de este cu putinţă a se face mijlocire, să rĕmâe a nu se vinde. Dar dela prea Inalta Pórtă a venitŭ alŭ doilea poruncă Impĕrătėscă spre respunsŭ aceĭ rugăciunĭ, cum că la mijlocŭ fiindŭ cererea Curţeĭ Rusescĭ s'a făcutŭ musaadeà aceea ce este pururea . . . . . între Impĕrăţiĭ de a se face şi trebue să se vînḑă negreşitŭ tóte lucrurile şi acareturile atâtŭ ale Marieĭ Cantacuzino, câtŭ şi ale fiiceĭ sale, care fiică a sa în viaţă nu va maĭ fi primită în pămînturile şi ţĕrile Otomanicesciĭ Impĕrăţiĭ, a se sălăşluì, ci să se desfacă cu totulŭ din pămîntulŭ ţĕreĭ, după cum şi la împĕrătescile nóstre ponturĭ ale păciĭ s'aŭ legatŭ acésta, pentru ceĭ ce se vorŭ mutà dela o stăpânire la alta; acéstă poruncă Impĕrătėscă s'aŭ datŭ în urmă şi către noĭ, ca să se urmeze calea dintâiŭ, spre a se vinde adică tóte lucrurile Marieĭ Cantacuzino şi ale fiiceĭ sale, intre carĭ lucrurĭ fiindŭ numite de către Maria Cantacuzino şi acéstă moşie Socolu, ca bunŭ acaretŭ alŭ sĕŭ, spre a se vinde la mezatŭ; de altă parte găsindŭ Domnia Mea acéstă moşie Socolu numită între lucrurile şi acareturile ce a fostŭ alierositŭ Mavrogheni aicĭ la biserica sa dela Zoodohulŭ Pighi, pentru care acele lucrurĭ numite ale luĭ Mavrogheni, venise Domnieĭ Mele deosebită prea Inaltă poruncă Impĕrătėscă, ca să cercetemŭ pricinile pentru carĭ s'a luatŭ de Mavrogheni acele lucrurĭ, şi celorŭ ce vorŭ avė dreptatea şi cuvîntulŭ de a li se întórce acele acareturĭ, să le dămŭ domnescile nóstre hrisóve de stăpânire; am intratŭ Domnia Mea în cercetare deosebită pentru numita moşie Socolu, după acea Impĕrătėscă poruncă, şi cu tóte că ni s'a făcutŭ arĕtare dela toţĭ de obşte, că nicĭ vîndută a fostŭ de paharniculŭ Zamfirŭ acéstă moşie la Mavrogheni, nicĭ dată pentru-vre-unŭ cinŭ de boerie, nicĭ dăruită,

www.dacoromanica.ro

ci cu nedreptate luată pentru pricină căcĭ n'a eșitŭ suma dăjdieĭ a oeritului dela județulŭ Ilfovulŭ, unde isprăvniceà Zamfirache într'acelŭ timpŭ, după cum eșise în anulŭ trecutŭ când nu erà răzmirița, la care n'a fostŭ Paharniculŭ Zamfirŭ doveditŭ în nicĭ unŭ felŭ de sfeterismosŭ, dar Domnia Mea am orênduitŭ prin pitaculŭ nostru dela Iunie 25 a acestuĭ următorŭ anŭ, pe dumnė-luĭ cinstitŭ și credinciosŭ boerulŭ Domnieĭ Mele Vel Logofĕtŭ de țėra de sus Costache Ghica, ca să aducă pe egumenulŭ ce se aflà la biserică ot Zoodohulŭ-Pighi, rînduitŭ peste moșiile și acareturile acelea spre a-ĭ arĕta cererea Marieĭ Cantacuzino, și spre a-lŭ întreba de are vre-o dovadă saŭ cerere asupra acesteĭ moșiĭ Socolulŭ și de o stăpânesce biserica acéstă moșie saŭ nu, și ne-a venitŭ anaforà dela dumnė-luĭ Vel Postelnicŭ dela 28 ale luneĭ Iulie, cum că față fiindŭ Dionisie egumenulŭ dela Zoodoho-Pighi, și întrebatŭ fiindŭ, a datŭ rĕspunsulŭ, că nicĭ o cerere nu are a face pentru numita moșie Socolulŭ, nicĭ o stăpânesce mânăstirea, cum nicĭ zapise, nicĭ scrisorĭ, nicĭ vre-unŭ hrisovŭ de danie a luĭ Mavrogheni pentru acéstă moșie nu are, așișderea și dumnė-luĭ Ioan Damaris fratele rĕposatuluĭ Paharnicŭ Zamfirŭ și dumnė-luĭ Spătarŭ Nicolae Cantacuzino, fratele Păhărniceseĭ Marieĭ Cantacuzino, precum și alțĭ vecinĭ și rude, nimenea n'a arĕtatŭ că aŭ nicĭ unŭ felŭ de davà pentru acéstă moșie; iar peste tóte acestea am primitŭ Domnia Mea deosebită poruncă Împĕrătéscă în scrisŭ, prin care ni se poruncesce într'adinsŭ, și chiar pentru acéstă moșie Socola, care erà numită în tefterulŭ de lucrurile și acareturile luĭ Mavrogheni, cum că s'a pliroforisitŭ prea Inalta Pórtă, că fără de dreptate se luase de Mavrogheni, și ca pentru unŭ bunŭ acaretŭ alŭ Marieĭ poruncesce să se vênță, ca și cele-lalte lucrurĭ ale lorŭ, după porunca dintâiŭ; așa dar amŭ dat porunca Domnieĭ Mele dela Iunie 28 către starostea de negustorĭ să o vênță la mezatŭ întru auțulŭ tuturorŭ de obște după obiceiulŭ țĕreĭ, care urmândŭ în 62 de țile strigându-o la mezatŭ, atâtŭ prin scirea tuturorŭ de obște câtŭ și prin scirea dumnė-luĭ vice-consulŭ alŭ Rusieĭ, epitropulŭ Marieĭ Cantacuzino, lea datŭ starostea anaforà dela 6 ale luneĭ acesteia, cum că în urma tuturorŭ mușteriilorŭ a rĕmasŭ asupra dumnė-luĭ numituluĭ maĭ sus boerulŭ Domnieĭ Mele Ianache Văcărescu Vel Spătarŭ, cu talerĭ douĕ miĭ șése, și iarășĭ maĭ făcêndŭ alte treĭ țile hareciŭ prin totŭ locului, n'a maĭ eșitŭ nimenea altulŭ ca să dea maĭ multŭ, și cu acestŭ prețŭ s'aŭ cumpĕratŭ dela mezatŭ de către dumné-luĭ Spătariu Văcărescu, a căruia anaforà peste 12 țile am buiurdisit'o și Domnia Mea, cum se vede la 18 țile ale luneĭ aceștia. Decĭ după puterea prea Inaltelorŭ, Impĕrătescĭ poruncĭ, ce le numimŭ maĭ sus, maĭ alesŭ după osebita poruncă ce într'adinsŭ ne-a venitŭ chiar pentru acéstă moșie Socolu, care poruncă am dat'o la mânile dumnė-luĭ Spăta-

www.dacoromanica.ro

riuluĭ pentru siguranţie, şi după puterea mezatuluĭ care s'aŭ făcutŭ cu întrégă orênduială luĭ după obiceiulŭ ţĕrĕĭ, şi încă cu 12 ḑile maĭ multŭ peste obiceiulŭ mezatuluĭ, avêndŭ dumné-luĭ numitulŭ boerulŭ Domnieĭ-Mele totŭ cuvîntulŭ celŭ dreptŭ asupra stăpânireĭ acesteĭ moşiĭ ca unŭ bunŭ cumpĕrătorŭ dela Sultanŭ mezatŭ, adăogândŭ maĭ multŭ decât toţĭ alţĭ muşteriĭ, am datŭ la mânile dumi-sale acestŭ domnescŭ alŭ nostru hrisovŭ de întărire, şi stăpânire bună şi nestrămutată, ca să o facă zaptŭ să o stăpânéscă dumné-luĭ şi moştenitoriĭ dumné-luĭ, ca unŭ vornicŭ şi stăpânŭ cu putere desăvîrşitŭ acum şi totŭ-deauna, după vremĭ, de nimenea nebântuitŭ, şi am adeveritŭ hrisovulŭ acesta cu însuşĭ credinţa Domnieĭ Mele. Iŏ Alexandru Constantinŭ Moruzi Voevodŭ şi cu credinţa prea iubiţilorŭ Domnieĭ Mele fiĭ, Constantinŭ Dumitraşco, şi Nicolae Voivoḑĭ, martôrĭ fiindŭ şi toţĭ dumné-lorŭ cinstiţĭ şi credincioşĭ boerĭ veliţĭ aĭ Divanuluĭ Domnieĭ Mele, Pan Nicolae Brâncovénu Vel Vist., Dumitraşco Racoviţă Vel Banŭ, Ienache Moruzi Vel Vornicŭ de ţéra de sus, Manolache Brâncovénu Vel Vornicŭ de ţéra de jos, Manolache Creţulescu Vel Vornicŭ, Costache Ghica Vel logofĕtŭ de ţéra de sus, Scarlatŭ Ghica Vel Logofĕtŭ de ţéra de jos, Nicolae Hangerlăŭ Vel Hatmanŭ, Dumitrache Manu Vel Postelnicŭ, Isaacŭ Raletŭ Vel Clucerŭ, Dumitrache Schina Vel Comisŭ, Ioanŭ Comănénu Vel Paharnicŭ, Iordache Palada Vel Stolnicŭ, Iordache Vel Slugerŭ, Dumitrache Costandache Vel Pitarŭ şi Ispravnicŭ Scarlatŭ Ghica Vel Logofĕtŭ de ţéra de josŭ; şi s'aŭ scrisŭ hrisovulŭ acesta la anulŭ dintâiŭ dintr'întâia domnie a Domnieĭ Mele aicĭ în oraşulŭ scaunuluĭ Domnieĭ Mele Bucurescĭ, la aniĭ dela zidirea lumeĭ 7302, iar dela Domnulŭ Dumneḑeŭ şi mântuitorulŭ nostru Isusŭ Hristosŭ, 1793 Septembre 30 (1).

Răducanu Poenaru biv 3-lea Logofĕtŭ.

Chrisovulŭ dumné-luĭ Vist Brâncovénu pentru grădina domnieĭ sale.

Dat'am Domnia Mea domnesculŭ nostru hrisovŭ dumné-luĭ cinstituluĭ şi credinciosŭ boeruluĭ Domnieĭ Mele Nicolae Brâncovénu Vel Vist., ca să aibă a stăpânì grădina din mahalaua Cărămidarilorŭ de pe apa Dâmboviţeĭ, cu tóte celea ce se află în îngrădişŭ, de jurŭ împrejurŭ, şi cu tóte nămestiile ce sunt făcute pe totŭ loculŭ acesteĭ grădinĭ, care este pe loculŭ mânăstireĭ Radu Vodă, pentru că viindŭ înaintea Domnieĭ Mele dumné-luĭ

(1) Cod. XXVI, fila 162.

www.dacoromanica.ro

Vel Vist. ne-aŭ arĕtatŭ că pentru o cerere nedrĕptă de banĭ, cu care a fostŭ stenahorisitŭ de Mavrogheni, silitŭ fiindŭ a-şĭ vinde moşia dumnė-luĭ, Tătăraniĭ, din sud. Prahova, şi fiind-că acéstă moşie a fostŭ întâĭ strămoşéscă şi părintéscă a dumnė-luĭ cinstitŭ şi credinciosŭ boerŭ alŭ Domnieĭ Mele Scarlatŭ Grecénu biv Vel Dvornicŭ, de unde trecêndŭ cu vînḑare la rĕposatulŭ părintele domnieĭ-sale, de aceea a vîndut'o la acea vreme de trebuinţă, iarăşĭ dumnė-luĭ Vorniculuĭ Scarlatŭ Grecénu în talerĭ . . . prin zapisŭ iscălitŭ cu martorĭ vrednicĭ, dându-ĭ şi tóte sineturile vechĭ, pe care a şi stăpânit'o dumné-luĭ Dvornicŭ Scarlatŭ; dar după starea moşieĭ nefiindŭ dumnė-luĭ mulţămitŭ, la acestŭ preţŭ ce l'a primitŭ atuncĭ în vreme de stenahorie, ca să scape dintr'acéstă nevoie, a cerutŭ dumnė-luĭ Vistierulŭ dela Domnia Sa fratele Mihaiŭ Vodă Suţulŭ ca prin domnescile şi părintescile Domnieĭ Sale staturĭ să aducă şi să povĕţuiască pe amândouĕ părţile la o învoire şi la o împăcăciune cuviinciósă; decĭ Domnia Sa fratele Mihaiŭ Vodă de o parte pliroforisindu-se cu adevĕratŭ de silă stenahoritŭ ce a avutŭ dumnė-luĭ Vist Brâncovénu atuncĭ la vremea vînḑăreĭ aceleĭ moşiĭ, de altă parte vĕḑêndŭ şi îndreptările dumnė-luĭ Dvorniculuĭ Scarlatŭ ce a cumpĕratŭ cu preţŭ învoitŭ şi prin zapisŭ în sciinţă tuturorŭ, adeveritŭ cu martorĭ după orênduială, a datŭ domnescile sale povĕţuirĭ, sfătuindŭ şi pe o parte şi pe alta de a se împăcà şi a se învoì între dumnė-lorŭ, ca nisce boerĭ marĭ cu iubire de pace şi de dragoste şi li s'aŭ datŭ şi vreme de întocmire până . . . ḑile ale luneĭ . . . . . , când atuncĭ viindŭ amândouĕ părţile înaintea Domnieĭ Sale a datŭ pliroforie, din însuşĭ graiulŭ dumnė-lorŭ, cum că s'aŭ mulţămitŭ amêndouĕ părţile cu schimbulŭ ce aŭ maĭ datŭ dumnė-luĭ Dvorniculŭ Grecénu domnieĭ-sale Vistieruluĭ, adecă maĭ sus numita grădină cu tóte ale eĭ, rĕmâindŭ moşia Tătăranĭ bine vîndută cu acésta la dumnė-luĭ Dvornicŭ Scarlatŭ, pentru care vĕḑêndŭ Domnia Sa fratele Michaiŭ Vodă şi zapisele de izbrănire dela ḑi ântâĭ a luneĭ luĭ Februarie létulŭ 1792, unulŭ alŭ Dvorniculuĭ Scarlatŭ la mâinile dumnė-luĭ Vistieruluĭ, şi altulŭ alŭ domnieĭ-sale Vistieruluĭ la mâinile dumnė-luĭ Dvorniculuĭ, cu iscăliturile şi peceţile dumnė-lorŭ şi făcêndu-se isbrănire prin scirea Domnieĭ Sale a întărit'o şi Domnia Sa prin hrisovulŭ Domnieĭ Sale, ce-lŭ vĕḑumŭ la mânile dumnė-luĭ Vistieruluĭ cu létulŭ 1792 Febauarie 4, după care a şi făcutŭ dumnė-luĭ Vistierulŭ grădina zaptŭ şi o stăpânesce până acum; când în urmă maĭ cumpĕrândŭ dumnė-luĭ Vistierulŭ optŭ case ce erà peste unŭ drumuleţŭ care mergeà către grădina chioşculuĭ dumnė-luĭ rĕposatuluĭ Banuluĭ Filipesculŭ, cum şi alte case, ce erà lângă gardulŭ Curţeĭ domnieĭ-sale, dela stăpâniĭ acestorŭ căscióre, şi trebuinţă avêndŭ a se face alegerea locurilorŭ acestorŭ case şi îndreptare drumurilorŭ, fiindŭ între treĭ drumurĭ vechĭ, şi vrêndŭ să facă

www.dacoromanica.ro

dumnė-luĭ Vistierulŭ îngrădire locurilorŭ acestorŭ case de jurŭ împrejurŭ, cum şi curţeĭ chioşculuĭ dumi-sale, pentru ca să nu pricinuiască la vecinĭ vre-o supĕrare, a cerutŭ prin anaforaua dumi-sale la Domnia Sa fratele Mihaiŭ Vodă, de a porunci să se facă alegerea acestorŭ locurĭ şi drumurĭ la faţa loculuĭ, spre a fi cunoscutŭ de unde şi până unde este bunŭ şi dreptŭ locului dumi-sale Vistieruluĭ, care are să se stăpânéscă? după care anaforà poruncesce Domnia Sa dumnė-lorŭ veliţilorŭ boerĭ..... ca să mérgă la faţa loculuĭ, unde fiindŭ faţă şi dumnė-luĭ rĕposatulŭ Banŭ Filipescu, în viéţă fiindŭ atuncĭ, ca vecinŭ peste drumŭ cu grădina chioşculuĭ dumi-sale, şi dumnė-luĭ Vorniculŭ Scarlatŭ Grecénu, ca unŭ stăpânŭ ce a fostŭ maĭ nainte chioşculuĭ şi grădineĭ, pe care a dat'o dumnė-luĭ Vistieruluĭ şi ca unŭ *Idiétŭ* alŭ loculuĭ ce a stăpânitŭ, cum şi Prea Sfinţia Sa părinţele Mitropolitŭ, fiindŭ morile sfinteĭ Mitropoliĭ vecine cu fundulŭ locului grădiniĭ dumnė-luĭ Vistieruluĭ, şi făcêndŭ alegerea stăpânireĭ cu hotare şi întocmirea drumurilorŭ, se arată cu anaforà. După care poruncă arată dumnė-lorŭ veliţiĭ vornicĭ prin anaforaua dumné-lorŭ, ce o vĕdumŭ şi Domnia Mea cu lét. 1792 Maiŭ 19, cum că mergêndŭ la faţa loculuĭ, de faţă fiindŭ toţĭ ceĭ cunoscuţĭ, aŭ adusŭ faţă pe vînḑĕtoriĭ acestorŭ căscióre, pe carĭ întrebându-ĭ câte unulŭ osebitŭ, toţĭ d'impreună aŭ rĕspunsŭ, că fie-care a vîndutŭ de a sa bună voie, şi baniĭ după tocmélă şi ĭ-a primitŭ toţĭ deplinŭ; după acésta aŭ mersŭ la unŭ drumuleţŭ, ce se abate din drumulŭ celŭ mare alŭ strajeĭ şi merge la pórta grădiniĭ dumné-luĭ rĕposatuluĭ Banŭ Filipescu şi din drumulŭ, ce merge înainte la movila sfinteĭ Mitropoliĭ, carè drumuleţŭ voindŭ dumnė-luĭ Vistierulŭ Brâncovénu ca să-lŭ bage înăuntru îngrădişuluĭ, pentru a se maĭ lărgi loculŭ Curţeĭ grădineĭ dumi-sale şi cu puţină diastimă maĭ din sus se lasă drumulŭ din loculŭ caselorŭ ce le-aŭ cumpĕratŭ, care să mérgă la pórta grădineĭ rĕposatuluĭ Banŭ Filipescu, şi înainte către morile Mitropolieĭ, s'a făcutŭ cunoscutŭ şi către dumnė-luĭ rĕposatulŭ Banŭ Filipescu acéstă trebuinţă a dumnė-luĭ Vistieruluĭ Brâncovénu, pentru închiderea aceluĭ drumuleţŭ, şi prin însăşĭ învoirea şi priiminţa dumnė-luĭ rĕposatuluĭ Banŭ Filipescu, s'aŭ mutatŭ acelŭ drumuleţŭ i lăsându-se partea maĭ din sus ca să mérgă la pórta rĕposatuluĭ Filipescu, care drumŭ s'a lăsatŭ în largŭ de stînjenĭ 4 domnescĭ, adică multŭ maĭ largŭ decât erà drumuleţulŭ vechiŭ; după acésta a rênduitŭ 4, aĭ 2-lea vornicĭ şi unŭ boerinaşŭ deosebitŭ de a făcutŭ trăsurĭ şi alegerĭ în stînjenĭ, la totŭ loculŭ câtŭ are să ţie dumnė-luĭ Vistierulŭ Brâncovénŭ, adică şi celŭ vechiŭ alŭ grădiniĭ dumi-sale, şi celŭ noŭ alŭ caselorŭ ce le-a cumpĕratŭ, întâiŭ, adică la fundulŭ grădiniĭ Vistieruluĭ despre morile sfinteĭ Mitropoliĭ, şi puindŭ sfóra din malulŭ Dâmboviţeĭ, s'a trasŭ totŭ fundulŭ grădiniĭ până în drumulŭ ce merge la morĭ, şi a eşitŭ stînjenĭ 6 şi palme douĕ şi dela acestŭ semnŭ puindŭ sfóra în lungulŭ grădineĭ dreptŭ în

www.dacoromanica.ro

jos, pe drumulŭ ce vine dela morĭ pe dinaintea porţeĭ dumné-luĭ rĕposatuluĭ Banŭ Filipescu, la vale pe drumŭ ce arĕtămŭ maĭ sus că s'a lăsatŭ acum, până în drumulŭ celŭ mare care ese la . . . . aŭ eşitŭ stînjenĭ 139, şi iarăşĭ puindŭ sfóra dela acestŭ semnŭ pe faţa grădineĭ dumné-luĭ Vistierŭ, dreptŭ pe drumulŭ celŭ mare până în apa Dâmboviţeĭ aŭ eşitŭ stânjenĭ: 87 $^1/_2$ palme s'a făcutŭ o trăsură chiar şi prin mijloculŭ grădiniĭ dumné-luĭ Vistierŭ, şi puindŭ sfóra din malulŭ Dâmboviţeĭ până în drumulŭ morilorŭ Mitropolieĭ a eşitŭ stânjenĭ: 807 palme, şi cu acestea maĭ sus numite trăsurĭ, adecă una în fundulŭ grădiniĭ, alta în lungulŭ grădiniĭ şi alta care este la lumina grădiniĭ pe faţa drumuluĭ celuĭ mare, s'a încheiatŭ loculŭ celŭ vechiŭ alŭ grădiniĭ dumné-luĭ Vistieruluĭ Brâncovénu, în care intră după aceste trăsurĭ şi vre-o câte-va din loculŭ caselorŭ ce le-a cumpĕratŭ dela mahalagiĭ, dar fiindŭ-că locurile acestorŭ case mergŭ ascuţitŭ între drumurĭ, şi a maĭ rĕmasŭ locŭ neintratŭ la suma trăsurilorŭ de maĭ sus arĕtate, s'a trasŭ şi acelŭ locŭ ce a maĭ rĕmasŭ neintratŭ şi puindŭ sfóra din drumulŭ celŭ mare alŭ străjiĭ pe uliţa, ce s'a lăsatŭ de merge dreptŭ la pórta foişoruluĭ dumné-luĭ rĕposatuluĭ Banuluĭ Filipescu până în drumulŭ, ce vine dela stréjă pe lângă grădina dumné-luĭ Banuluĭ Filipescu şi merge la morile Mitropolieĭ a ieşitŭ stânjenĭ 37 $^1/_2$; a doua trăsură din capulŭ uliţeĭ ce s'a lăsatŭ de ese la pórta dumné-luĭ Banuluĭ Filipescu dreptŭ la vale pe drumulŭ ce merge către stréjă şi a eşitŭ stânjenĭ 50, a treia trăsură din ascuţitulŭ unde se împreună drumurile dreptŭ la vale pe drumulŭ celŭ mare şi până iar în uliţa ce a lăsatŭ de merge la grădina dumné-luĭ Banuluĭ Filipescu şi a eşitŭ stânjenĭ 33 şi două palme; cu aceste treĭ trăsurĭ s'a înconjuratŭ totŭ loculŭ fiindŭ în treĭ colţurĭ, şi aşa cu aceste trăsurĭ alegêndu-se totŭ loculŭ câtŭ are să stăpânéscă dumné-luĭ Vistierulŭ Brâncovénu, cum şi drumurile lăsându-se largĭ îndestulŭ precum s'a cuvenitŭ, aŭ rĕmasŭ şi toţĭ veciniĭ odihniţĭ, neivindu-se nimenea nicĭ cu unŭ felŭ de împotrivire saŭ cu vre-unŭ cuvîntŭ de pricinuire, şi, pe aceste trăsurĭ cu semne ce s'aŭ făcutŭ cum se arată maĭ sus, a rĕmasŭ ca dumné-luĭ Banŭ Brâncovénu să-şĭ facă îngrădire loculuĭ domnieĭ-sale, care acéstă anaforà o întăresce şi Domnia Sa fratele Mihaiŭ Vodă Suţulŭ la Maiŭ 23 létulŭ 1792, ca după aceste trăsurĭ şi semne ale hotaruluĭ ce s'a făcutŭ totŭ loculuĭ vechiŭ alŭ grădiniĭ, câtŭ şi celuĭ noŭ alŭ caselorŭ ce le-a cumpĕratŭ, precum s'a trasŭ şi s'a încheiatŭ cu trăsurĭ după obiceiŭ, şi sumă de stânjenĭ, să-şĭ facă dumné-luĭ Vistierulŭ Brâncovénu îngrădire şi să stăpânéscă cu pace, după care s'a şi urmatŭ şi a stăpânitŭ şi stăpânesce dumné-luĭ fără de nicĭ o pricină. Decĭ cerêndŭ dumné-luĭ Vistierulŭ şi dela Domnia Mea întărire asupra tuturorŭ acestora, şi vĕdêndu-le Domnia Mea urmate şi cercetate cu bună orênduială, atâtŭ cele d'întâĭ, adecă în-

www.dacoromanica.ro

voirea între dumné-lorŭ pentru grădina acésta, câtŭ şi celea din urmă alegerĭ şi întocmirĭ ale loculuĭ, ca nisce drepte şi cu cale săvîrşite şi izbrănite prin scirea domnéscă şi cu întărirĭ domnescĭ, am datŭ şi Domnia Mea la mânile dumné-luĭ acestŭ domnesculŭ nostru hrisovŭ de întărire şi de bună stăpânire, ca să le ţie şi să le stăpânéscă cu bună pace, adeverindŭ hrisovulŭ acesta cu însăşĭ credinţa Domnieĭ Mele Iω Alexandru Constantinŭ Moruzi Voevodŭ, şi cu credinţa prea iubiţilorŭ Domnieĭ Mele fiĭ: Constantinŭ Voevodŭ, Dumitraşco Voevodŭ, Nicolae Voevodŭ, martorĭ fiindŭ şi dumné-lorŭ cinstiţĭ şi credincioşĭ boerĭ veliţĭ aĭ Divanuluĭ Domnieĭ Mele: Nicolae Brâncovénu Vel Vist., Dumitraşco Racoviţă Vel Banŭ, Ienache Văcărescu Vel Spătarŭ, Ienache Moruzi Vel Vornicŭ de Ţéra de sus· Manolache Brâncovénu Vel Vornicŭ de Ţéra de jos, Manolache Creţulescu Vel Vornicŭ, Nicolae Filipescu Vel Vornicŭ, Costache Ghica Vel Logofĕtŭ de Ţéra de sus, Scarlatŭ Ghica Vel Logofĕtŭ de Ţéra de jos, Nicolae Hangerlăŭ Vel Hatmanŭ, Dimitrie Manu Vel Postelnicŭ, Isaacŭ Raletŭ Vel Clucerŭ, Dimitrie Schina Vel Comisŭ, Nicolae Racoviţă Vel Paharnicŭ, Iordache Palade Vel Stolnicŭ şi ispravnicŭ Scarlatŭ Ghica Vel Logofĕtŭ, scriindu-se hrisovulŭ acesta întru întâiulŭ anŭ, dintru întâia domnie a Domnieĭ Mele, aicĭ în oraşulŭ Bucurescĭ, la lĕtulŭ 1793 Iulie 10, de Gheorghe Logofĕtŭ za taină. (1)

Poruncă către dumné-luĭ biv Vel Vist. Costache Ştirbeiŭ, ca să mérgă să îndrepteze hotarele moşieĭ Ploescĭ a dumné-luĭ Vorniculuĭ Moruzi.

Cinstitŭ şi credinciosŭ boerulŭ Domnieĭ Mele biv Vel Vistierŭ Costache Ştirbeiŭ, sănătate! Facemŭ dumi-tale în scire, că dumné-luĭ cinstitulŭ şi credinciosulŭ boerulŭ Domnieĭ Mele Vel Vornicŭ de Ţéra de sus Ianache Moruzi ne făcŭ arĕtare, cum că are pricină cu şătrarulŭ Ioniţă Bălăcénu pentru hotarulŭ moşieĭ dumné-luĭ Ploescĭ, care se calcă de către moşia Berésca a Şătraruluĭ, precum se dovedesce dintr'o veche carte de hotărnicie care acum a arĕtat'o Şătrarulŭ, ţiindu-o până acum tăinuită; şi fiindŭcă dumné-ta mergĭ acum la viile ce le aĭ în sud. Săcuieniĭ (Saacŭ), a cerutŭ porunca Domnieĭ Mele către dumné-ta, pentru cercetarea şi îndreptarea acesteĭ .împrejurărĭ. Decĭ iată, după a domnieĭ sale cerere, poruncimŭ Domnia Mea dumi-tale, să mergĭ la faţa loculuĭ, unde fiindŭ amândouĕ părţile, saŭ vechilĭ din parte, să facĭ cercetare pentru împresurarea acésta;

(1) Cod. XXVI, pag. 104.

www.dacoromanica.ro

şĭ atâtŭ după numita carte de hotărnicie ce s'a găsitŭ la mânile Şătraruluĭ, câtŭ şi după alte dovedĭ, să facĭ îndreptare hotaruluĭ şi să daĭ şi înscrisŭ ; iar fiindŭ pricina într'altŭ chipŭ, să însciinţaţĭ Domnieĭ Mele.— 1793 Septembre 26. (1)

Io Alexandru Constantinŭ Moruzi Voevodŭ. —Fiindŭ-că după cercetarea ce s'a făcutŭ, arată Domnieĭ Mele Ispravniciĭ judeţuluĭ, că este de trebuinţă a se face alegere în faţa loculuĭ de boerinaşĭ orênduiţĭ într'adinsŭ, şi Furduescu n'aŭ fostŭ următoriŭ, orênduimŭ pe sluga Domnieĭ Mele, copilŭ din casă de Divanŭ, să mérgă şi orĭ unde va găsi pe Furduesculŭ să-lŭ iea să-lŭ ducă la Ispravnicĭ, faţă cu jăluitoriĭ Rătescĭ, unde poruncimŭ Domnia Mea dumné-vóstră, Ispravnicilorŭ, să aveţĭ a le orêndui boerinaşiĭ alegĕtorĭ, carĭ vorŭ fi ceruţĭ de amândouĕ părţile, saŭ pe care veţĭ socoti dumné-vóstră, ómenĭ cu praxis, ca să facă alegerea cea cuviinciósă; iară când va pricinui Furduesculŭ iarăşĭ, şi va dice, că are a se judecà întâiŭ la Divanulŭ Domnieĭ Mele, atuncĭ pe amândouĕ părţile, cu însciinţarea dumné-vóstră, de tótă curgerea pricineĭ, să-lŭ iea mumbaşirulŭ să-lŭ aducă aicĭ. 1793 Noembre 28.

Prea Inălţate Dómne,

După jalba ce a datŭ Mărieĭ Tale dumné-lorŭ Toma şi Nicolae Rătescĭ, dintr'acestŭ judeţŭ Argeşŭ, pentru unŭ Nicolae Furduescu din sud. Vlaşca, arĕtândŭ că de câtă-va vreme viindŭ pîrîtulŭ, l'aŭ împrumutatŭ cu talerĭ 50, puindu-ĭ şi zălogŭ puţină moşie ce aŭ disŭ că are pre valea Vrănescilorŭ sud. Muscelŭ, lângă care moşie aŭ şi pîrîţiĭ vie, şi peste câtă-va vreme, sculându-se pîrîtulŭ Furduescu cu o fóie de zestre, aŭ disŭ că are moşie de-a valma cu părăşiĭ şi sciindu-se pîrîşiĭ că moşia de-a valma cu pîrîtulŭ n'are, s'aŭ judecatŭ la Departamentŭ, şi s'a aflatŭ în dreptate, şi eşindŭ de-la dumné-lorŭ veliţiĭ boerĭ, ĭ-a îndatoratŭ a-ĭ face şi luĭ parte d'impreună cu unŭ Gheorghe, i vinovăţindu-ĭ cu cuvîntŭ, zălogire neavêndŭ, tóte sineturile aceleĭ moşiĭ la mână-le la acea judecată, şi avêndŭ pîrîtulŭ anaforaua dumné-lorŭ, de locŭ fără a se trage moşia, şi a vîndutŭ acea parte la unŭ Vladŭ cu suma de stînjenĭ 82 şi jumĕtate, la care neîngăduindu-lŭ boeriĭ Rătescĭ pre Vladŭ, să stăpânéscă acea cumpĕrătóre, l'aŭ trasŭ la dumné-lorŭ boeriĭ ispravnicĭ aĭ judeţuluĭ, cerêndŭ pîrîşiĭ protimisisŭ şi li s'aŭ hotărîtŭ să-şĭ priméscă Vladŭ baniĭ, şi n'a vrutŭ; s'a judecatŭ şi la De-

(1) Cod. XXIII, fila 149.

www.dacoromanica.ro

partamentŭ, şi li s'aŭ făcutŭ anaforà a se sforà moşia cu boerĭ ceruţĭ de amândouĕ părţile, şi când nu va fi avêndŭ numitulŭ Furduescu parte de stînjenĭ 82 şi jumĕtate, să fie cumpĕrătórea Vladuluĭ rea, iară alegêndu-se stînjenĭ deplinŭ să-ĭ fie cumpĕrătórea bună; şi luândŭ Furduescu doĭ boernaşĭ numaĭ despre parte-ĭ, ne aşteptamŭ a fi în faţa loculuĭ, şi unŭ boerŭ ispravnicŭ, precum se poruncià, a făcutŭ sfóră moşieĭ, dar nu după coprinderea anaforaleĭ, să o facă masă după obiceiŭ, ci ca să-ĭ facă moşie multă, după cerere-ĭ a făcut'o totŭ petice; la care, neodihnindu-se pîrîţiĭ, aŭ jăluitŭ la Măria Sa Vodă.Mihailŭ Suţulŭ, cărora făcêndu-li-se poruncă către dumné-lorŭ Ispravniciĭ să-ĭ cerceteze, după care cercetare aŭ găsitŭ acea sfóră fără de orênduială, insciinţândŭ la Domnŭ cu anaforà, şi maĭ la urmă aŭ găsitŭ pîrîşiĭ şi douĕ zapise unulŭ alŭ socruluĭ numituluĭ Furduescu, şi altulŭ alŭ tatăluĭ luĭ Gheorghe, date la mânile pîrîşilorŭ Rătescĭ, cerêndŭ că numaĭ în Silişte le-aŭ rĕmasŭ parte de moşie, iar în hotarulŭ Rătescilorŭ n'aŭ părţĭ, cerêndŭ să-şĭ afle dreptate, cu a li se sforî moşia cu boernaşĭ ceruţĭ de părţile amândorora. Maĭ arată pîrîşiĭ, cum că anaforaua, ce s'a datŭ Furduesculuĭ dela dumné-lorŭ veliţiĭ boerĭ, i să dă vie cu pometulŭ eĭ în hotarulŭ Rătescilorŭ, şi pre dînsulŭ ne maĭ pomenindu-lŭ cu vie în hotarulŭ lorŭ, cere şi pentru acestea să-şĭ afle dreptate. După a cărora jalbă, se poruncesce de Inălţimea Ta, să înfăţişezĭ 'pe amêndouĕ părţile, şi să teorisimŭ jalba, vĕḑêndŭ şi hotărîrile, i cărţile de judecată ce vorŭ fi avêndŭ asupra acesteĭ pricinĭ şi fiindŭ trebuinţă a se orênduì boernaşiĭ în faţa loculuĭ a face alegere, să le şi orênduimŭ, izbrănindu-ĭ cu hotărîre, iară neodihnindu-se vre-o parte, să-ĭ sorocimŭ la Divanŭ. Următorĭ fiindŭ, ĭ-amŭ insciinţatŭ, şi întrândŭ maĭ întâĭ în cercetarea hotărîrilorŭ şi cărţilorŭ, ce vorŭ fi asupra acesteĭ pricinĭ, precum ni se poruncesce, am cerutŭ Furduesculuĭ să ne arate ce cărţĭ are, şi ne arată o carte de alegerea ce s'a făcutŭ, care aŭ fostŭ ceruţĭ din porunca Furduesculuĭ, fiindŭ ot létulŭ 1787, iscăliţĭ Tudorcea i Barbulŭ Mazilĭ ot. sud Muscelŭ, orênduiţĭ cu porunca Domnuluĭ Mavrogheni, care cetind'o vĕḑù, că numaĭ din partea Furduesculuĭ a fostŭ orênduiţĭ; şi neodihnindu-se Rătescĭ de acea alegere, de locŭ aŭ pornitŭ jalbă la Domnŭ, atâtŭ la Mavrogheni, cum şi la Măria Sa Mihaiŭ Vodă Suţulŭ, arĕtândŭ că nu sunt odihniţĭ, şi cereà a li se face alegere de iznóvă, de boernaşĭ ceruţĭ din partea amândorora; şi li s'aŭ făcutŭ poruncĭ la dumnélorŭ ispravniciĭ să-ĭ cerceteze, şi de nu va fi alegerea cu bună orênduială, să li se facă altă cercetare în faţa loculuĭ, dar că n'aŭ luatŭ sfîrşitŭ ḑicŭ Rătescĭ, că Furduescu, prelungindŭ, n'a vrutŭ a venì la judecată. Decĭ după cercetarea ce amŭ făcutŭ şi noĭ, acum fiindŭ trebuinţă de a li se face cercetare de iznóvă în faţa loculuĭ, amŭ cerutŭ Rătescilorŭ să ne arate pre cine cere să le orênduimŭ din parte-le, şi alegêndu-ĭ deteră în scrisŭ, cum

www.dacoromanica.ro

şi Furduesculuĭ ḑicêndu-ĭ, să rĕspunḑă că nu maĭ trebue altă cercetare a se face în faţa loculuĭ, ajungêndŭ cea dintru'ntâĭ a Domnuluĭ Mavrogheni; iară maĭ pe urmă ḑise, că va merge la dumné-luĭ Polcovniculŭ Constantinŭ Piteşténu şi la Minculŭ Polcovniculŭ Topolovénu, de-ĭ va cere să-ĭ fie despre parte-ĭ la faţa loculuĭ alegĕtorĭ; şi cu acestŭ rĕspunsŭ rĕmâindŭ noĭ, amŭ aşteptatŭ a se întórce până va veni să ne arate că este gata acea alegere; şi zăbovindŭ treĭ patru ḑile, n'aŭ maĭ venitŭ; amŭ trimisŭ la aceia să ne arate de ce zăbovescŭ, şi ne-aŭ rĕspunsŭ că pre Furduescu în ochiĭ lorŭ nu l'aŭ vĕḑutŭ, nicĭ că mergŭ din partea luĭ la faţa loculuĭ. Ci fiindŭ-că acéstă pricină nu va puté avé sfîrşitŭ, până a nu se cercetà în faţa loculuĭ, să fie luminată porunca Mărieĭ Tale cu mumbaşirŭ a se aduce Furduescu la faţa loculuĭ, alegêndu-şĭ şi boernaşiĭ din parte-ĭ, şi aşà li se izbrănesce, iară aniĭ Mărieĭ Tale mulţĭ întru fericire. 1793 Noembre 15. (1)

Aĭ Mărieĭ Tale prea plecaţĭ slugĭ.

Istrate Creţulescu, Constantinŭ Varlaamŭ.

Credincioşĭ boerilorŭ Domnieĭ Mele biv Vel Pitarŭ Ştefănică, i biv Vel Şătr. Panaitŭ, Matraca Serd., fiindŭ-că la hotărnicia ce s'a făcutŭ la luna luĭ Augustŭ, între moşia mânăstireĭ Gruiulŭ cu mânăstirea Snagovŭ, s'a jăluitŭ acum Domnieĭ Mele egumenulŭ Gruianŭ, cum că s'a urmatŭ o mare nedreptate şi călcare moşieĭ mânăstireĭ Gruiuluĭ de către hotarniciĭ ce aŭ fostŭ, iată vĕ orênduimŭ despre partea Domnieĭ, că primindŭ porunca acésta, cu sluga Domnieĭ Mele portărelŭ, să mergeţĭ la faţa loculuĭ, adecă să aveţĭ a face de iznóvă tótă cercetarea cu amĕruntulŭ, fiindŭ tóte cărţile faţă, cu orĭ-ce sineturĭ şi doveḑĭ vorŭ avé, şi dreptatea păzindŭ în adevĕrŭ, orĭ-ce greşélă saŭ călcare veţĭ găsi că s'a făcutŭ să o îndreptaţĭ, puindŭ şi pietre după obiceiŭ la locurile cele cuviincióse, şi să daţĭ în scrisŭ alegerea şi hotărnicia ce aţĭ făcutŭ coprinḑĕtóre pe largŭ, cu tóte cuviinciósele doveḑĭ, cum vi s'a poruncitŭ de Domnia Mea, pentru mijlocul ce aŭ urmatŭ la acéstă hotărnicie coĭ d'întâĭ hotarnicĭ şi adevĕrulŭ să-lŭ arĕtaţĭ Domnieĭ Mele, prin deosebită anaforà, toli pisah. gpd. — 1793 Decembre 7. (2)

Vel Logofĕtŭ.

Iŏ Alexandru Constantinŭ Moruzi Voevodŭ. — Boerule Domnieĭ Mele Iordache Zamfiroglu dela Calafatŭ, îţĭ facemŭ în scire că la Domnia Mea

(1) Cod. XXV, fila 132.
(2) Cod. XXVI, pag. 183.

www.dacoromanica.ro

a datŭ jalbă Bănică Budișténu biv 3-lea Logofĕtŭ, arĕtândŭ cum că după judecata ce a avutŭ cu Hagi Hristodorŭ socru-sĕŭ, încă maĭ d'înainte, pentru împresurarea unuĭ locŭ de casă despărțitŭ, ce se vecinesce cu loculŭ caseĭ luĭ, făcêndu-se cercetare la fața loculuĭ de dumné-lorŭ veliţiĭ Vornicĭ de maĭ nainte, prin mărturiĭ și prin carte de blestemŭ, dovedindu-se loculŭ împresuratŭ de către socru-sĕŭ, după hotărîrea judecățeĭ șĭ-a și mutatŭ socru-tĕŭ ulucile de pe loculŭ jăluitoruluĭ pe alŭ sĕŭ locŭ, iară în urmă făcêndu-te tu ginere luĭ Hristodorŭ ţĭ-aĭ mutatŭ ulucile iarășĭ pe loculŭ jăluitoruluĭ, și l'aĭ împresuratŭ în silă și fără de judecată; pentru care după jalba ce a datŭ Domnieĭ Mele numitulŭ Budișténu, cercetându-se pricina și acum în fața loculuĭ de dumné-lorŭ veliţiĭ Vornicĭ prin anaforà dela 4 ale luneĭ aceștia, arată Domnieĭ Mele, cum că cercetarea de maĭ nainte a găsit'o dumné-lorŭ adevĕrată, cum și loculŭ jăluitoruluĭ se găsesce rĕŭ călcatŭ și împresuratŭ de tine, și găsescŭ dumné-lorŭ cu cale ca să-ţĭ ridicĭ ulucile, să ţi le muţĭ pe loculŭ tĕŭ, precum veĭ înțelege din anaforaua dumné-lorŭ, după care ţi se trimise copie ca să veḑĭ, și fiindŭ-că jăluitoriĭ cerŭ întărire dreptuluĭ dela Domnia Mea, iată îţĭ poruncimŭ Domnia Mea, că de aĭ vre-unŭ cuvîntŭ de rĕspunsŭ împotriva cercetărilorŭ, ce s'aŭ făcutŭ, să-ţĭ facĭ apelaţie, orênduindu-ţĭ și vechilulŭ aicĭ pentru pricina acésta, căcĭ neurmândŭ, să sciĭ că după dreptatea, ce din cercetărĭ se vede că are jăluitorulŭ, maĭ vîrtosŭ că este adeverința în scrisŭ a vechiluluĭ Mitropolieĭ, ce este stăpână loculuĭ care-lŭ ţiĭ, se va întări de către Domnia Mea anaforaua de a ţi se ridică ulucile de pe loculŭ jăluitoruluĭ; acésta e porunca. – 1794 Martie 11. (1)

Iŏ Alexandru Constantinŭ Moruzi Voevodŭ. — După cererea domnieĭsale cinstituluĭ și credinciosŭ boeruluĭ Domnieĭ Mele Ienache Văcărescu Vel Spătarŭ și după arĕtarea ce ne face dumné-luĭ cinstitŭ și credinciosŭ boerulŭ Domnieĭ Mele Vel Logofĕtŭ Costache Ghica, cum că s'a cercetatŭ tóte aceste sineturĭ și la Logofeția Divanuluĭ Domnieĭ Mele, pentru maĭ bună pliroforie, ca să aibă chirosŭ, întărimŭ și cu domnésca nóstră pecete acésta ocolnică. 1794 Ghenarie 18.

Vel Logofĕtŭ.

Prea Inălțate Dómne,

După luminată porunca Mărieĭ Tale ce mi se dă la anaforaua din potrivă a dumné-luĭ Vel Spătarŭ, ca să cercetămŭ tóte aceste scrisorĭ ale moșieĭ

(1) Cod. XXIII, fila 221.

www.dacoromanica.ro

Văcărescĭ, ot sud. Dâmboviţa, cu tóte hotarele eĭ ce se coprindŭ în acéstă ocolnică, de sud. întocmaĭ cu celea adevĕrate şi să arĕtŭ Inălţimeĭ Tale în scrisŭ; următorŭ fiindŭ luminateĭ poruncĭ, am cercetatŭ însumĭ cu perierghie tóte aceste hrisóve, zapise şi cărţĭ, ce se coprindŭ într'acéstă ocolnică, şi le-am aflatŭ întocmaĭ după cum sunt trecute aicĭ, fără de nicĭ unŭ felŭ de schimbare; dreptŭ aceea după poruncă, prin plecată-mĭ anaforă, făcuĭ însciinţare Mărieĭ Tale. 1794 Ghenarie 15. (1)

Zapisulŭ de învoire alŭ Raduluĭ Gheţarŭ cu Postelniculŭ Gheorghe Pecetescu, pentru moşia ce are la Gherganĭ.

Iŏ Alexandru Constantinŭ Moruzi Voevodŭ i Gpd. — După mulţămirea amândorora părţilorŭ şi după rugăciunea şi cererea însăşĭ a lorŭ, întărimŭ şi Domnia Mea aşezămîntulŭ, ce printr'acestŭ zapisŭ de învoire l'aŭ făcutŭ, şi poruncimŭ maĭ jos numiţilorŭ boerĭ ce sunteţĭ ceruţĭ de Radu, şi celorŭ ce veţĭ fi ceruţĭ de Pecetescu, ca la vreme, să mergeţĭ la faţa loculuĭ şi să faceţĭ urmare întocmaĭ, prin cercetare cu carte de blăstemŭ păzindŭ adevĕrulŭ şi dreptatea.—1794 Aprilie 25.

Vel Logofĕtŭ.

Adică eŭ Radu Logofĕtulŭ Gheţarulŭ dela Gherganĭ, sud. Dâmboviţa, cum şi cu Ioniţă Buluc-başa ce sunt vechilŭ cu adeverinţă în scrisŭ a dumné luĭ Gheorghe Pecetescu Postelnicelŭ iar de acolo dela Gherganĭ, sud. Dâmboviţa, încredinţămŭ cu acestŭ zapisŭ alŭ nostru, precum să se scie, că fiindŭ multă prigonire între noĭ pentru moşia ce avemŭ şi unulŭ şi altulŭ acolo la Gherganĭ, unde ne vecinămŭ, şi judecându-ne din luminată porunca Mărieĭ Tale prea Inaltuluĭ nostru Domnŭ Alexandru Moruzi Voevodŭ la dumné-lorŭ veliţiĭ boerĭ, erà să eşimŭ şi înaintea Mărieĭ Sale la Divanŭ, dar înaintea dumné-luĭ Vel Logofĕtŭ de ţéra de sus căḑêndŭ la împăcăciune ne-amŭ învoitŭ într'acestaşĭ chipŭ, adică să ne luămŭ despre amândouĕ părţile boerĭ carĭ să mérgă la faţa loculuĭ să facă cercetare cu carte de blăstemŭ, şi să-mĭ aducŭ acolo cu Pecetescu mărturiile ce voiŭ avé, cărora citinduli-se cartea de blestemŭ, să mérgă să arate pentru rêndulŭ stăpânireĭ, adecă cum se va fi urmatŭ stăpânirea de 30—40 anĭ maĭ naintea hotărnicieĭ ce s'a făcutŭ în cea-laltă domnie a Mărieĭ Sale Mihaiŭ Vodă Şuţu, şi pe unde şi câtŭ vorŭ arĕtà aceĭ martorĭ în frica luĭ Dumneḑeŭ,

(1) Cod. XXV, fila 144.

www.dacoromanica.ro

după primirea cărțeĭ de blestemŭ, pe acolo și atâta să dea în stăpânirea mea Pecetescu, atâtŭ din siliștea satuluĭ, i din câmpŭ și din pădure, iar maĭ multă moșie să nu am a *pretenderisì*, și acea moșie ce se va alege să se întăréscă cu semne și hotare și să se sforéscă, ca să scimŭ ce avemŭ să stăpânimŭ fieș-care. Decĭ eŭ Radu Logofĕtulŭ mĭ-amŭ alesŭ din parte mĭ pe dumné-luĭ Pantazi Pastia biv Căpitanŭ za lefegiĭ, i pe dumnéluĭ Ioniță Postelniculŭ Conțescu, iar eŭ Ioniță vechilŭ Pecetesculuĭ, nefiindŭ boerĭ din partea loculuĭ, ne-amŭ învoitŭ, că de va primì Postelniculŭ Pecetescu a fi totŭ acești boerĭ și despre partea dumné-luĭ, bine, iar de nu, să fie boeriĭ, orĭ pe care va vrea dumné-luĭ, afară din ceĭ ce aŭ fostŭ la hotărnicia dintâiŭ, dintr'aceĭa să nu iea și ne-am pusŭ sorocŭ de acum până în treĭ sĕptămânĭ, să ne aflămŭ amândouĕ părțile la fața loculuĭ, unde să ne aducemŭ fieș-care pe boeriĭ luĭ, și prelungire să nu facă, nicĭ o parte, nicĭ alta, iar care nu va urmà soroculuĭ, a venì la fața loculuĭ cu boeriĭ sĕĭ, acela să fie osînditŭ a plăti cheltuiala; carĭ boerĭ să facă cercetare și judecată cu temeiŭ, cum s'a datŭ moșia la hotărnicie și o stăpânescŭ atâtŭ Gheorghe Pisică, câtŭ și Cârstina soția luĭ Constantinŭ și orĭ să ne împace și cu aceia, să ne isbrănimŭ, saŭ să ne sorocéscă la Divanŭ; însă acestŭ zapisŭ, m'am învoitŭ cu vechilulŭ Pecetesculuĭ, ca să dea la cea-laltă parte, adecă mie Radu Logofĕtŭ, și pentru a se face urmare, ne rugămŭ a se întări acestŭ zapisŭ și de către Măria Sa Vodă, poruncindu-se de Măria Sa și boerilorŭ a merge la fața loculuĭ și ne-amŭ iscălitŭ maĭ jos, ca să se crédă — 1794 Aprilie 24.

Radu Logofĕtŭ Gheţarŭ adeverezŭ, Ioniță Bulucŭ-basa adeverezŭ, i Grigorie Logofĕtŭ de taină martorŭ, Răducanu biv. 3-lea Logofĕtŭ martorŭ, i Răducanu Logofĕtŭ, martorŭ. (1)

Iŏ Alexandru Constantinŭ Moruzi Voevodŭ i Gpd. Zemle Vlahiscoie. — Poruncimŭ Domnia Mea dumné-vóstră ispravnicilorŭ aĭ județuluĭ să urmațĭ a orândui la fața loculuĭ, ca să se facă cercetarea și alegerea ce se cuprinde maĭ josŭ, pe care rĕmâindŭ cu toțiĭ mulțămițĭ să ne însciințațĭ, dândŭ și eĭ înscrisŭ, cum că sunt fără de apelație.—1794 Martie 7.

Vel Logofĕtŭ.

Prea Inălțate Domne,

Popa Ioanŭ și iar Popa Ioanŭ cu cetașiĭ lorŭ dela Scărișóra sud. Romanațĭ aŭ jăluitŭ Inălțimeĭ Tale, cum că aŭ moșie ce se numesce Scărișóra, stră-

(1) Cod. XXVII, V, pag. 28.

www.dacoromanica.ro

moşască de moştenire, care o stăpânescŭ în bună pace, fără de a nu avé pricină cu nimenĭ şi cum că hrisovulŭ ce aŭ de numita moşie a putredĭtŭ fiindŭ vechiŭ, aŭ cerutŭ ca să li se înnoiască de către Inălţimea Ta, să nu se prăpădéscă de totŭ şi să aibă pricină după vremĭ orĭ eĭ, saŭ copiiĭ lorŭ; aşişdererea aŭ jăluitŭ Inălţimeĭ Tale şi Ilie şi Ştefanŭ cu cetaşiĭ lorŭ totŭ de acolo, arĕtândŭ, că şi eĭ aŭ părţĭ de cumpĕrătóre în numita moşie Scărişóra, de câte cincĭ-ḑecĭ, şaĭ-ḑecĭ anĭ, şi că acum numaĭ numiţiĭ vorŭ să-şĭ învoiască hrisovulŭ moşieĭ numaĭ pe numele lorŭ, şi pe eĭ nu va să-ĭ pue, cerêndŭ ca să fie şi eĭ puşĭ la înnoirea hrisovuluĭ; după ale cărora jălbĭ mi se poruncesce de către Inălţimea Ta, să vĕdŭ sineturile ce aŭ, de sunt adevĕrate, şi să arĕtŭ Inălţimeĭ Tale, ca să daĭ Inălţimea Ta poruncă a se înnoì după cum cerŭ; decĭ după luminată porunca Inălţimeĭ Tale am cerutŭ ca să-mĭ arate acelŭ hrisovŭ alŭ numiteĭ moşiĭ, ce arată că aŭ, şi-mĭ arĕtară în locŭ de hrisovŭ o carte de hotărnicie, şi o fóie de împărţélă ce s'a făcutŭ atuncĭ la hotărnicia de câtă sumă de stînjenĭ a datŭ să ţie fieş-care moşnénŭ de acolo, amândouĕ dela lét. 7191, de sunt anĭ 112, vechĭ, rupte, lipite, cu altă hârtie, printr'însele lipsesce la cuvinte cu altă slovă próspĕtă, drese cum se vede de dînşiĭ, precum se vorŭ vedé şi de către Inălţimea Ta, care fiindŭ fără de nicĭ o înţelegere, nu se potŭ înnoì, fiindŭ-că de atuncĭ şi până acum, póte că s'a maĭ îmmulţitŭ aceĭ moşnenĭ, şi toţĭ aceĭ aŭ muritŭ, fără de numaĭ némurĭ dintre aceia se vorŭ fi aflândŭ şi de aceea arĕtŭ Inălţimeĭ Tale, că nicĭ o înţelegere nu aŭ şi nu se potŭ înnoì, maĭ vîrtosŭ cândŭ lipsescŭ cuvinte întregĭ dintr'însele; dar cu tóte aceste, mi se pare a fi cu cale, ca să fie luminată porunca Inălţimeĭ Tale către dumné-lorŭ Ispravniciĭ judeţuluĭ ca cu cererea şi primirea amândorora părţilorŭ, să le orênduiască boerinaşiĭ cu pracsisŭ, vrednicĭ, să mérgă la faţa loculuĭ, ca să facă cercetare câţĭ părtaşĭ sunt într'acéstă moşie; câte câţĭ stînjenĭ aŭ fieşte-care stăpânire bună şi fără de pricină cu cine-vaşĭ, la care cercetare să se aducă faţă şi veciniĭ ce vorŭ avé moşiĭ alăturea cu acésta, ca să nu li se facă vre-o împresurare, şi aşà alegêndŭ orênduiţiĭ boerinaşĭ partea fieş-căruia în sumă de stînjenĭ în scrisŭ după obiceiŭ sub iscăliturile lorŭ, cu pliroforie curată şi deslușită, să se adevereze acea alegere şi de dumnélorŭ ispravniciĭ, şi să înscţiinţeze Inălţimeĭ Tale; ci de va fi urmată după orênduiţlă şi primită de toţĭ moşneniĭ, atuncĭ rĕmâne a se hotărî pentru hrisovulŭ ce cerŭ a li se face, cum se va găsì cu cale de către Inălţimea Ta.—1794 Martie 6. (1)

Vel Logofĕtŭ.

(1) Cond. XXVII, pag. 2, III.

www.dacoromanica.ro

Iŏ Alexandru Constantinŭ Moruzi Voevodŭ i Gpd. Zemle Vlahiscoe. — In urma acesteĭ anaforale Petre Cazaculŭ a datŭ jalbă Domnieĭ Mele cerêndŭ să iasă la Divanŭ, ca când şi dela Divanŭ se va hotărî a-şĭ ridică nămestiile de pre moşia Pitaruluĭ, să aibă sorocŭ până acum în primăvară ca să şi le ridice; însă de când a datŭ jalbă şi până acum fiindŭ cincĭ lunĭ trecute, elŭ nu s'a maĭ arĕtatŭ, decĭ Pitarulŭ Schiliţa cerêndŭ întărire dreptăţiĭ sale, şi vĕḑêndŭ Domnia Mea, atâtŭ adeverinţa satelorŭ, câtŭ şi isprăvnicésca carte, cum că numitulŭ Petre pe lângă pagubile ce ĭ-aŭ pricinuitŭ cu călcarea moşieĭ, ĭ-a bătutŭ şi pre ispravnicĭ, pentru care cere Pitarulŭ dreptate; am găsitŭ cu cale anaforaua dumné-lorŭ velitilorŭ boerĭ, care o întărimŭ rênduindŭ şi mumbaşirŭ pe . . . . ., ca să urmeze Ispravniciĭ întocmaĭ, făcêndŭ în faptă împlinirea şi săvîrşirea porunciĭ. 1794 Martie 22.

Vel Logofĕtŭ.

Prea Inălţate Dómne,

Pe acéstă alegere a judecăţeĭ Departamentuluĭ, nerĕmâindŭ odihnitŭ Petre slujitorŭ, zapciulŭ celŭ orênduitŭ din luminată porunca Mărieĭ Tale l'a adusŭ şi înaintea nóstră faţă cu dumné-luĭ Pitarulŭ Dumitrache Schiliţă, şi cu Preda Isprăvnicelŭ Pitaruluĭ, unde atâtŭ pentru bătăia numituluĭ isprăvnicelŭ, cum şi pentru şederile celea peste hotarŭ în moşia Pitaruluĭ, de totŭ tăgăduĭ Petre, ḑicêndŭ că nicĭ pe isprăvnicelŭ, nicĭ de cum l'a bătutŭ, nicĭ cu şederile peste hotarŭ n'a trecutŭ, fără numaĭ cu arătura ḑise că a trecutŭ, şi că plătesce dijmă la amândoĭ stăpâniĭ moşieĭ, împotriva căruia arĕtândŭ numitulŭ isprăvnicelŭ adeverinţa pârcălabilorŭ şi a sătenilorŭ dela Tărăceni şi dela Şirna, care ḑise că a dat'o aceĭ sătenĭ, de faţă fiindŭ acolo şi orênduitulŭ mumbaşirŭ, am adusŭ înaintea nóstră şi pe Ioniţă Paharniculŭ mumbaşirulŭ şi întrebatŭ fiindŭ, ne arĕtă că adeverinţa acésta este adevĕratŭ acelorŭ sătenĭ, şi că a dat'o de faţă fiindŭ şi chiar Petre Paharniculŭ, iar Petre, la arĕtarea mumbaşiruluĭ altŭ ne maĭ avêndŭ ce să maĭ pricinuéscă, rĕspunde că pre aceĭ sătenĭ aducêndu-ĭ numitulŭ isprăvnicelŭ la cârciumă, şi dându-le vinŭ şi rachiŭ, aşà beţĭ fiindŭ aŭ datŭ acéstă adeverinţă, iar elŭ ḑise, că necum să bată pe isprăvnicelŭ, ci nicĭ măcarŭ mâna asupra luĭ n'a ridicatŭ; decĭ fiindŭ-că Petre la tóte acestea tăgăduesce, găsimŭ cu cale, cu luminată porunca Mărieĭ Tale, să iea mumbaşirulŭ de acĭ atâtŭ pe Petrea, cum şi pe isprăvnicelŭ, să-ĭ ducă la dumné-lorŭ Ispravniciĭ judeţuluĭ, unde acolo în faţa loculuĭ să facă dumné-lorŭ drĕptă cercetare, şi când aceĭ sătenĭ din numitele douĕ sate, vorŭ mărturisi totŭ aşà, precum se vede, că a datŭ adeverinţă în scrisŭ, adecă că a bătutŭ

www.dacoromanica.ro

pre isprăvnicelŭ, atuncĭ să i se facă luĭ Petre de către dumné-lorŭ Ispravnicilĭ pedépsă cu bătaie chiar acolo în locului, unde a bătutŭ şi elŭ pre isprăvnicelŭ, şi să plătéscă atâtŭ trépădele mumbaşiruluĭ, cum şi tóte cheltuelele, iar când împotrivă se va dovedi pîra isprăvniceluluĭ şi a Pitaruluĭ neadevĕrate, atuncĭ tóte acestea să le plătéscă isprăvnicelulŭ şi Pitarulŭ, iar pentru călcarea hotaruluĭ moşieĭ, cu şederile pe moşia Pitaruluĭ fără de voie, să urmeze dumné-lorŭ Ispravnicilĭ întocmaĭ, precum într'acéstă anaforă a Departamentuluĭ se cuprinde; iar hotărîrea cea desăvîrşitŭ rĕmâne a se face de către Inălţimea Ta. 1794 Septembre 18. (1)

Vel Vornicŭ, Vel Vornicŭ, Vel Logofĕtŭ.

Pitacŭ din 19 Novembre căre Vel Vorniculŭ Costache Ghica, să alégă locului ce are de împotriva mânăstireĭ Dómna Bălaşa a luĭ Beizadea Constantinŭ Ipsilantŭ, fiindŭ-că acesta voesce a-lŭ face *vîndătorŭ*. (2)

Anaforaoa Mitropolieĭ pentru pricina ce are cu Gruianulŭ, pentru o moşie.

Iŏ Alexandru Constantinŭ Moruzi Voevodŭ boj. milost. — Fiindŭ-că pricina n'a luatŭ săvîrşire până acum, poruncimŭ Domnia Mea, că acelŭ fînŭ de pe locului de pricină, nicĭ Gruianulŭ să nu-lŭ iea, nicĭ Mitropolia, ci puindu-lŭ la locŭ să stea până va lua săvêrşire pricina; aşà să urmaţĭ dumné-vóstră Ispravnicilorŭ. 1795 Ghenarie 15.

Vel Logofĕtŭ.

Prea Inălţate Dómne,

Cu smerită anaforà· însciinţămŭ Mărieĭ Tale, că după cercetarea ce a făcutŭ dumné-luĭ Clucerulŭ Constantinŭ Ghiurţiu hotarelorŭ moşieĭ Gherghiţiĭ dela sud. Ilfovŭ, a sfiinteĭ Metropoliĭ, cu mănăstirea Gruiuluĭ, după plecarea dumné-luĭ de acolo, s'a pusŭ egumenulŭ Gruianŭ în silnicie de a luatŭ o clae de fînŭ vechiŭ alŭ Mitropolieĭ ce era acolo, cu cuvîntŭ că-şĭ iea dijma de pe acelŭ codru de locŭ care-lŭ dădese dumné-luĭ Clucerulŭ din moşia Mitropolieĭ pe séma mănăstireĭ Gruiuluĭ, care codru de locŭ s'a doveditŭ de dumné-lorŭ boeriĭ hotarnicĭ ce aŭ mersŭ în urmă, că cu greşélă s'a fostŭ datŭ de dumné-luĭ Clucerulŭ pe séma mânăstireĭ Gruiuluĭ; în urmă mergêndŭ omulŭ nostru la Gruianŭ de a cerutŭ acelŭ fînŭ să-lŭ

(1) Cod. XXVII, pag. 24, III.
(2) Cod. XXIII, fila 297.

www.dacoromanica.ro

dea, n'a voitŭ egumenulŭ să-lŭ dea; ci fiindŭ-că ne aflămŭ în mare stenahorie de fînŭ şi ne morŭ vitele de fóme, rugămŭ pe Măria Ta, să fie luminată porunca Inălţimeĭ Tale, cu mumbaşirŭ, a împlini acelŭ fînŭ dela egumenŭ, şi când la săvîrşirea hotărnicieĭ va rĕmâné acelŭ codru de locŭ pe séma mânăstireĭ Gruiulŭ, atuncĭ Mitropolia îĭ va plăti acelŭ fînŭ cu preţŭ îndoitŭ; de acésta rugămŭ pe Măria Ta, şi aniĭ Mărieĭ Tale dela Domnulŭ Dumneḑeŭ rugămŭ să fie mulţĭ şi norociţĭ. — 1795 Ghenarie 15.

Alŭ Mărieĭ Tale către Dumneḑeŭ terbinte rugătorŭ şi smeritŭ părinte sufletescŭ. (1)

Dositeiŭ alŭ Ungro-Vlahieĭ.

Moratoriĭ.

Am demonstratŭ adesea importanţa *moratoriilorŭ* în mersulŭ comerciuluĭ şi alŭ industrieĭ. Maĭ dămŭ acĭ câte-va acte din acéstă categorie.

1) Luĭ Constantinŭ Orĕscu, Postelnicelŭ, i se dă unŭ sorocŭ de 8 lunĭ ca să plătéscă nisce datoriĭ, spre a nu-şĭ perde casele părintescĭ (16 Februarie şi 10 Martie 1794).

2) *Moratorium* acordatŭ la 2 neguţătorĭ armenĭ, până ce vorŭ puté află averea unuĭ alŭ III-lea, care este datorŭ către dînşiĭ. Moratorium acesta nu determină termenulŭ păsuireĭ.

3) *Moratorium* acordatŭ de Domnitorŭ de 4 lunĭ peste alte 4 lunĭ acordate de judecată la neguţătoriĭ fraţĭ Trandafirŭ şi Teodorŭ. — 1794 Oct. 10. (2)

4) Ienache Văcărescu în 2 Aprilie 1796 presintă luĭ A. Moruzi o petiţiune în limba grécă, cerêndŭ să fie îndestulatŭ dela Petre, Logofĕtŭ spătărescŭ, cu nisce banĭ, orĭ să i se vînḑă moşia pentru despăgubirea actualuluĭ Vistierŭ Văcărescu.

Domnitorulŭ pune resoluţia românéscă pe jalba grécă, în 2 Aprilie 1796, aprobândŭ cererea şi condamnândŭ pe Logofĕtulŭ Petre să plătéscă elŭ 3 părţĭ ale ḑeciueleĭ moşieĭ amanetată la Văcărescu şi numaĭ o parte să plătéscă acesta. (3)

(1) Cod. XXVIII, pag. 58, II-a.
(2) Cod. XXVII, scara XVII, fila 54 verso.
(3) Cod. XXXI, scara 6-a, fila 36 verso.

www.dacoromanica.ro

Anaforaua luĭ Constantinŭ Orĕscu pentru soroculŭ ce s'a pusŭ de 8 lunĭ a avé de către datornicĭ.

Iŏ Alexandru Constantinŭ Moruzi Voevodŭ i Gpd. Zemle Vlahiscoie.— La acéstă anaforà ce face Domnieĭ Mele dumné-luĭ Constantinŭ Postelnicelŭ, nu avù altŭ cuvîntŭ de împotrivire, fără de numaĭ ajutorulŭ şi sprijinéla judecăţeĭ cere, ca să nu-şĭ pérdă acareturile părintescĭ, pentru care s'a îndatoratŭ, ci să i se dea soroculŭ ce a cerutŭ, neputêndŭ numaĭ în şése lunĭ a plăti, şi datornicii vorŭ fi folosiţĭ cu dobândă, dar fiindŭ-că datornicii amanetarĭ după pravilă nu se silescŭ, fără de primirea lorŭ, pentru aceea dar numaĭ douĕ lunĭ îĭ maĭ facemŭ Domnia Mea ajutorŭ, ca în optŭ lunĭ să aibă sorocŭ de îngăduială.—1794 Martie 10.

Prea Inălţate Domne,

Constantinŭ Orĕsculŭ Postelnicelŭ a jăluitŭ Inalţimeĭ Tale, cum că din pricina răsmiriţeĭ trecute, a încăputŭ la datorie, însă la unŭ Constantinŭ Ioanŭ talerĭ 1250 şi la unŭ Iordache sin vătafŭ Radu talerĭ 1300, pre care datornicĭ îĭ arată că-ĭ are siguripsiţĭ cu amaneturĭ vrednice credinţeĭ prin zapise şi soróce, dar fiindŭ-că sorócele s'aŭ apropiatŭ, şi mijlocŭ a plătì nu are, cere a se pune sorocŭ de treĭ anĭ, ca într'acestŭ sorocŭ să se silescă a le plăti baniĭ cu dobânda lorŭ, ḑicêndŭ că pentru acestŭ sorocŭ ce cere, nu potŭ avé datornicii nicĭ o frică de vre-o pagubă, căcĭ din amaneturile cu care-ĭ are încredinţaţĭ fiindŭ siguripsiţĭ, totŭ-deauna li se póte împlini baniĭ cu dobânda lorŭ, de a căruia jalbă mi se poruncesce de către Inălţimea Ta să mijlocescŭ, cu voia datornicilorŭ, să i se pue soroculŭ, ce cere, când îĭ are siguripsiţĭ datornicii cu acareturĭ vrednice, din care nu numaĭ îndoială de pagubă nu este, ci încă folosulŭ lorŭ este cu dobândă, care însuşĭ jăluitorulŭ se mulţămesce de a-ĭ îndestulà într'acestŭ sorocŭ ce vorŭ fi îngăduitorĭ, şi să arĕtŭ Inălţimeĭ Tale prin anaforà cu vătafŭ de vîsterie; decĭ după luminată porunca Inălţimeĭ Tale înfăţişându-ĭ orênduitulŭ zapciŭ înaintea mea şi vĕḑêndŭ că cu adevĕratŭ datornicii sunt siguripsiţĭ cu vrednice acareturĭ, am mijlocitŭ între dînşiĭ spre a-ĭ dà sorocŭ ce cere în vreme ce nicĭ o pagubă nu potŭ avé, şi mijlocŭ nu aŭ stătutŭ, fiindŭ-că datornicii ḑiseră, că nu-lŭ potŭ a-lŭ maĭ aşteptà, aflându-se şi eĭ datorĭ la altă parte, şi maĭ vîrtosŭ ḑicêndŭ, că peste soroculŭ ce s'a pusŭ prin zapisŭ a le rĕspunde baniĭ, ĭ-aŭ maĭ datŭ şi alte soróce eĭ de buna voia lorŭ, şi elŭ iarăşĭ nu le-aŭ plătitŭ baniĭ, ci totŭ îĭ saĭdisesce cu felŭ de felurĭ de făgăduelĭ; cu tóte acestea măcarŭ că da-

www.dacoromanica.ro

torniciĭ luĭ cerŭ împlinirea banilorŭ acum, saŭ să i se vînḑă acareturile, dar fiindŭ-că altŭ sorocŭ dela judecată n'a maĭ avutŭ, găsescŭ cu cale să aibă jăluitorulŭ sorocŭ de 6 lunĭ după pravilă, ca până atuncĭ să se siléscă cum-vaşĭ de a plăti baniĭ datornicilorŭ, ca să nu i se vînḑă emaneturile, iar hotărîrea rĕmâne la Măria Ta.—1794 Februarie 16. (1)

Vel Logofĕtŭ.

Moratorium nedeterminândŭ timpulŭ păsuireĭ.

Doĭ negutătorĭ armenĭ Rusciuclăĭ aŭ fostŭ prădaţĭ de marfă de 6.551 leĭ de unŭ Panaitŭ Căpitanŭ . supusŭ austriacescŭ. Acesta fu trasŭ la judecată sub Michaiŭ Suţu, înaintea Divanuluĭ şi a Consululuĭ austriacŭ şi judecata recunoscù dreptulŭ Armenilorŭ, dar sentinţa a rĕmasŭ neexecutabilă, fiindŭ-că Panaitŭ Căpitanulŭ erà fugitŭ în Ardélŭ. Moruzi, în 20 Maiŭ 1794, amintindŭ acestŭ procesŭ, ordonă Ispravnicilorŭ, la cererea Armenilorŭ, să se cerceteze şi să se descopere orĭ-ce avere ar fi avêndŭ Căpitanŭ Panaitŭ în judeţe spre a servì la îndestularea ómenilorŭ prădaţĭ, iar acestora le acordă *moratorium* nelimitatŭ, ḑicêndŭ că creditoriĭ lorŭ din ţéră să n'aibă voie a trage pe Armenĭ pentru marfa ce le-aŭ datŭ, la nicĭ o judecătorie, decât la Divanulŭ Domnieĭ, către însuşĭ Domnitorulŭ, care nu promite însă nicĭ o satisfacere asupra cereresĭ. (2)

Justiţia Criminală.

Justiţia criminală este bogată în documente. Observândŭ în generalŭ întréga serie de documente relative la crime, găsimŭ încă odată adeverită legea, că numĕrulŭ crimelorŭ e în raportŭ directŭ cu miseria saŭ măcarŭ cu calamităţile momentuluĭ. Astŭ-felŭ aniĭ 1794—1795, aniĭ de fómete şi ciumă în tótă puterea acestorŭ calamităţĭ, sunt în acelaşĭ timpŭ anĭ bogaţĭ în documente relative la crime.

Independentŭ de înrîurirea calamităţilorŭ asupra moraleĭ publice, continuă vechea deprindere de organisare de cete haiducescĭ şi acestea ocasionéză de asemenea numeróse cărţĭ deschise şi acte de totŭ felulŭ, din carĭ de asemenea aducemŭ aicĭ maĭ multe. Dărĭ de focŭ la case şi la pătule, orĭ stogurĭ de fînŭ, de asemenea nu lipsescŭ. Casurĭ de aplicare a

(1) Cod. XXVII, pag. 2, IV.
(2) Cod. XXIII, fila 246.

www.dacoromanica.ro

vecheĭ legĭ de deşugubină încă întâlnimŭ în actele de maĭ la vale. Infierarea în frunte a hoţilorŭ se probéză după cod. XXVII, scara 15, fila 19.

In 1794 aŭ datŭ multŭ de lucru 4 hoţĭ carĭ devastaŭ Oltenia. Domnitorulŭ a trimesŭ specialŭ judecătorŭ şi potere din Bucurescĭ, recomandândŭ maĭ alesŭ aflarea gazdelorŭ hoţilorŭ.

Unŭ singurŭ casŭ de plastografie de carte domnéscă, am aflatŭ în Domnia luĭ A. Moruzi, în 1794.

Unŭ casŭ de ridicarea daruluĭ unuĭ preotŭ, care în beţie a ucisŭ unŭ ţiganŭ, iar femeeĭ acestuĭ ţiganŭ şi copiilorŭ luĭ, declaraţĭ liberĭ, Domnitorulŭ obligă pe clericulŭ ucigaşŭ să le plătéscă o specie de deşugubină.

Constantinŭ Isvoranu în 1795 sparge puşcăria dela Isprăvnicia din Oltŭ, ca să dea drumulŭ la nisce ţiganĭ închişĭ. Isvoranu este adusŭ în fiére la Bucurescĭ.

Cu deosebire energică este cartea deschisă a luĭ Alexandru Moruzi, din 6 Maiŭ 1795, relativă la prinderea hoţilorŭ.

Procese pentru bătăĭ sunt multe. Atragemŭ atenţiunea asupra denunţăreĭ unuĭ Preda dela Fântânele, că a venitŭ la dînsulŭ acasă egumenulŭ mânăstireĭ Văleniĭ cu doĭ indivizĭ şi l'aŭ bătutŭ. Egumenulŭ este pedepsitŭ cu amendă, iar bătăuşiĭ primescŭ pedépsa talionuluĭ, la faţa loculuĭ, aplicându-li-se 108 toiege la tălpĭ.

Pedepsirĭ de indivizĭ, carĭ aŭ ridicatŭ mâna contra agenţilorŭ stăpânireĭ, nu lipsescŭ în domnia luĭ Moruzi; vre-o câte-va urméză maĭ jos.

Unŭ ţiganŭ paricidŭ din nebunie este ţinutŭ în obeţĭ la mânăstirea Căldăruşanĭ, 1795.

Doĭ copiĭ aŭ ucisŭ pe unŭ alŭ 3-lea copilŭ, în Pitescĭ. Ucigaşiĭ sunt trimişĭ la mânăstirea Vieroşulŭ, până ce se vorŭ împăcà părinţiĭ celuĭ ucisŭ, 1795.

Cu ocasiunea urmăireĭ de hoţĭ se comiteaŭ grozăviĭ şi hoţiĭ de către însăşĭ administraţiunea. Iacă unŭ documentŭ probândŭ acésta:

Prea Inălţate Dómne,

Jăluimŭ Mărieĭ Tale, că făr de nicĭ o dovadă ne aŭ prepusŭ dumnė lorŭ Ispravniciĭ cu pricină de hoţie, şi amŭ pătimitŭ închisorĭ şi cazne şi noĭ şi soţiile nóstre, din carĭ aŭ rĕmasŭ uniĭ şi nevrednicĭ de muncă, şi ne aŭ şi prădatŭ Polcovniculŭ de judeţŭ cu talerĭ 400,60, pentru carĭ ne rugămŭ să ni se orênduiască mumbaşirŭ, a ni se împlini baniĭ, ce ni s'aŭ luatŭ, şi să avemŭ dreptate şi pentru cazná, saŭ să se aducă să ne judecămŭ înaintea Mărieĭ Tale.

Robiĭ Mărieĭ Tale: *Stanciu, i Radu Săbiescu, i sin ego Palalogo, i Dumitraşco*

www.dacoromanica.ro

brat Giurca, i Mitrică Săbiescu, i Ioanŭ Fălfanŭ ot Covrigĭ, i Gruia, i Mirea şi Mihaiŭ şi Constantinŭ Becheru din sud. Mehedinţĭ.

Domnitorulŭ pune resoluţia acésta: «Dumné-ta Vel Spătarŭ theorisindŭ jalba acésta, să facĭ cercetare şi să arăţĭ Domnieĭ Mele pricina în scrisŭ cu anaforà.» 1794 Februarie 17. (1)

3-lea Logofĕtŭ de jos.

Prea Inălţate Dómne,

Acéstă pricină nu este sciută la Spătărie, nicĭ am însciinţare de va fi sciută încaĭ la dumné-luĭ Caimacamulŭ, dreptŭ aceea se cuvine ca să se orênduiască mumbaşirŭ cu luminată porunca Mărieĭ Tale şi prin marifetŭ dumné-luĭ Caimacamuluĭ Craioveĭ să mérgă la Mehedinţĭ şi să facă cercetare de tótă curgerea priciniĭ şi de va găsì pe Polcovnicŭ învinovăţitŭ cu acéstă luare de banĭ, saŭ pe verĭ-cine altŭ, prin mijloculŭ Polcovniculuĭ să împlinéscă toţĭ baniĭ şi să-ĭ dea jăluitorilorŭ, căcĭ de le va fi jalba adevĕrată, acéstă luare de banĭ este împotriva bunelorŭ orênduelĭ, căcĭ de ar fi fostŭ hoţĭ saŭ gazde, trebuià cu examenulŭ lorŭ să se trimiţă la Craiova, iar nu să se jăfuiască şi nu numaĭ să li se împlinéscă baniĭ, ci să se aducă şi pe Polcovnicŭ aicĭ cu bună pază, ca să-şĭ iea pedépsa de la Măria Ta, iar pricina acestora să se cerceteze la Craiova de către dumné-luĭ Caimacamŭ; rĕmâne a se face hotărîrea, după cum va fi luminată porunca Mărieĭ Tale.

Alŭ Inălţimeĭ Tale prea plecată slugă,

Ienache Văcărescu Vel Spătarŭ.

Iŏ Alexandru Constantinŭ Moruzi Voevodŭ, bojeiu milostiiu, etc. — Orênduimŭ pe alŭ nostru idecliŭ . . . carele luândŭ de aicĭ pe jăluitorĭ să mérgă maĭ întâiŭ la dumné-luĭ Hatmanŭ Caimacamulŭ Craioveĭ, ca prin marafetŭ dumné-luĭ să se facă cercetare la faţa loculuĭ, şi când dela faţa loculuĭ nu se va puté da cuviinciósa îndestulare la dreptatea jăluitorilorŭ, atuncĭ să ducă pe tóte părţile înaintea dumné-luĭ Caimacamuluĭ, ca cu tótă scumpĕtatea poruncimŭ Domnia Mea, dumné-ta cinstitŭ şi credinciosŭ boerulŭ Domnieĭ Mele Hatmane Caimacamule, să facĭ acéstă cercetare şi nu numaĭ împlinirea cea cuviinciósă să se facă, ci şi pe Polcovnicŭ de va fi în vină să-lŭ iea mumbaşirŭ şi să-lŭ aducă la Domnia Mea, trimiţêndu-ni-se şi însciinţare cu bună pliroforie. — 1794 Februarie 21.

Vel Logofĕtŭ.

(1) Cod. XXVII, fila 42.

www.dacoromanica.ro

Arestŭ preventivŭ

Cu referinţă la arestulŭ preventivŭ, iată unŭ documentŭ dela A. Moruzi.

Publicaţie la tŏte judeţele, pentru hoţĭ a nu-ĭ ţinė maĭ multŭ de 3, 4 ḑile, pe la grosurile dumné-lorŭ, şi să-ĭ trimită aicĭ cu examene.

A. Moruzi, însciinţatŭ că maĭ înainte vreme Ispravniciĭ şi Zapciĭ nu numaĭ nu-şĭ daŭ silinţa a prinde pe hoţĭ şi gazdele lorŭ, ci încă după o bucată de vreme îĭ şi liberaŭ din închisóre, fiindŭ mituiţĭ, de aceea straşnicŭ le poruncesce, ca pe hoţiĭ saŭ gazdele de hoţĭ ce-ĭ vorŭ prinde, după nizamŭ şi obiceiŭ, care ne adeverimŭ Domnia Mea din condicile Divanuluĭ, ce aŭ fostŭ datŭ asupra acesteĭ pricinĭ, să nu cuteze Ispravniciĭ saŭ Zapciĭ a-ĭ sloboḑi, nicĭ a-ĭ ţinė în grosurile isprăvnicescĭ ḑile îndelungate, ci după obiceiŭ şi caidulŭ Divanuluĭ, Ispravniciĭ aŭ a-lŭ ţinė treĭ ḑile patru până a-ĭ face examenulŭ luĭ şi apoĭ să-lŭ trimiţă la Domnie, ca orĭ să-şĭ iea osânda, orĭ îndreptarea. Iar dumné-vóstră să nu fiţĭ volnicĭ a-ĭ sloboḑi, nicĭ a ĭ ţinė maĭ multŭ, pentru că avemŭ a face Domnia Mea cercetare şi când vomŭ dovedi, că orĭ Ispravniciĭ, saŭ Zapciiĭ aŭ sloboḑitŭ vre-unŭ hoţŭ saŭ gazdă de hoţĭ fără de a-lŭ trimite la Domnia Mea, să scie că va cădė în grea urgia Domnieĭ Mele. Apoĭ Domnitorulŭ le maĭ poruncesce să aibă grijă pentru bună petrecere fără de grijă şi odihna locuitorilorŭ ţĕreĭ de obşte.—1793 Martie 26. (1)

NB. Pentru judeţulŭ de peste Oltŭ s'aŭ scrisŭ Caimacamuluĭ Craioveĭ aceleaşĭ poruncĭ. S'a scrisŭ asemenea Caimacamuluĭ să privegheze dėcă ispravniciĭ se conformă poruncilorŭ date.

Casŭ de dare de focŭ.

Anaforaua ce s'a făcutŭ în dosulŭ jălbeĭ orăşenilorŭ dela Slatina sud. Oltŭ pentru arderea prăvăliilorŭ ce s'aŭ întîmplatŭ la Martie 30 şi aŭ bănuiala pe unŭ Dumitru, Căpitanŭ de acolo, că ar fi datŭ focŭ.

Prea Inălţate Dómne,

Infăţişându-se pîrîşiĭ cu pîrîtulŭ Căpitanŭ la judecată, mĕ adeveriĭ că cu treĭ pricinĭ punŭ bănuială pîrîşiĭ asupra Căpitanuluĭ, una căcĭ într'acea nópte când s'aŭ întîmplatŭ acestŭ Ianganŭ s'aŭ aflatŭ Çăpitanulŭ în Slatina, iar nu la căpitănie la Ipătescĭ, alŭ doilea că întru acea prăvălie,

(1) Cod. XXIII, fila 27 verso.

www.dacoromanica.ro

de unde s'a începutŭ Ianganulŭ, n'a fostŭ nicĭ focŭ nicĭ lumînare, ca să fie bănuială că s'a aprinsŭ din casă, iar nu s'ar fi pusŭ focŭ cu dinadinsulŭ, şi pentru că s'ar fi găsitŭ şi prăvălia spartă la unŭ părete, alŭ treilea că în cuprinsulŭ caseĭ Căpitanuluĭ pe o învelitóre de şopronŭ, sub nisce fînŭ s'ar fi găsitŭ din marfa aceleĭ prăvăliĭ, de unde s'a aprinsŭ foculŭ întâiŭ, decĭ cu câtŭ potŭ aceste treĭ pricinĭ a învinovăţi, iarăşĭ cu atâta potŭ a-lŭ şi desvinovăţi, pentru că de s'a aflatŭ într'acea nópte venitulŭ la căpitănie la Slatina, nu potŭ dice că a venitŭ ca să facă acéstă faptă, ci va fi venitŭ ca unŭ Căpitanŭ la dumné-lorŭ Ispravniciĭ cu vre-o trébă, fiindŭ aprópe căpitănia Ipătescĭ de Slatina, saŭ a venitŭ la casa luĭ, fiindu-ĭ casa acolea; a doua, căcĭ de unde s'a făcutŭ aprinderea întâiŭ, de şi n'a fostŭ focŭ şi lumînare, şi de s'aŭ şi găsitŭ unŭ părete alŭ prăvălieĭ spartŭ, dar de nimenea nu s'a vědutŭ că dóră elŭ, orĭ a datŭ focŭ, saŭ ĭ-a spartŭ prăvălia; alŭ treilea, căcĭ de s'a găsitŭ pe şopronŭ în curte marfă sub fînŭ, dar póte să nu fi fostŭ pusă de dînsulŭ, pentru că, când elŭ ar fi furatŭ acea marfă puteà să o ascundă în casă la dînsulŭ, fiindŭ maĭ sigură, că nu puteà nimenea sà ĭ-o calce aflându-se Căpitanŭ, saŭ puteà să o ascundă şi în altŭ locŭ maĭ tainicŭ decât acolea, unde se puteà găsì cu lesnire cum s'a şi găsitŭ, şi se póte şi de altŭ cine-vaşĭ să fi fostŭ pusă acolo, şi fiindŭ nópte nu s'a vědutŭ de către cine-vaşĭ cine a pus'o; decĭ pentru aceste pricinĭ, ca să se pótă descoperì adevĕrulŭ cu lămurire, fiindŭ-că face trebuinţă ca să fie aduşĭ la cercetare şi davagiĭ şi mărturiĭ, şi alţiĭ câţĭ se vorŭ fi aflândŭ cu sciinţă ce puteà da vre-o pliroforie judecăţeĭ, şi a se aduce toţĭ aceştia, fiindŭ mulţĭ, li se pricinuesce multă cheltuială; de aceea părerea mea este, că de se va găsì cu cale de către Măria Ta, ca cu zapciŭ spătărescŭ să iea de aicĭ şi pe pîrîşiĭ şi pe pîrîtulŭ, să ĭ ducă în faţa loculuĭ, şi să fie poruncă către dumné-lorŭ Ispravniciĭ judeţuluĭ, ca să-ĭ adune de isnóvă pe toţĭ câţĭ arŭ face trebuinţă, să-ĭ înfăţişeze înaintea dumné-lorŭ, să cerceteze cu de amĕruntulŭ tótă curgerea şi întîmplarea pricineĭ, ca să se încredinţeze de adevĕrŭ şi aşà, făcêndŭ o alegere desăvîrşită, să o trimiţă către Măria Ta prin mine prea plecată sluga Mărieĭ Tale, şi când va fi îndestulă acea alegere să o întăriţĭ şi de către Măria Ta, iar când nu va fi îndestulă, atuncĭ să se aducă iarăşĭ cu toţiĭ aicĭ de faţă, şi cu porunca Mărieĭ Tale să se orênduiască la criminalŭ, de unde să li se facă cea desăvîrşitŭ cercetare şi alegere; şi părerea mea într'acelaşĭ chipŭ este, iar hotărîrea cea desăvîrşitŭ rĕmâne a se face de Măria Ta.—1793 Aprilie 18. (1)

Vel Spătarŭ.

(1) Cod. XXIV, fila 104.

www.dacoromanica.ro

Iŏ Alexandru Constantinŭ Moruzi Voevodŭ.—Aşà să se urmeze; pentru care poruncimŭ dumné-vóstră Ispravnicilorŭ, aducêndŭ . . . . zapciŭ spătărescŭ pe amândouĕ părţile acolea, să urmaţĭ tocmaĭ cum se cuprinde maĭ jos.—1793 Aprilie 19.

Orăşeniĭ dela Slatina cu Dumitru Căpitanulŭ, pentru foculŭ ce s'a întîmplatŭ, avêndŭ bănuială pe acelŭ Dumitru.

Iŏ Alexandru Constantinŭ Moruzi Voevodŭ.—Cetindu-se înaintea Domnieĭ Mele şi acéstă anaforà, se vĕḑù cu bună orênduială cercetarea judecăţeĭ dumné-luĭ cinstituluĭ şi credinciosŭ boerulŭ Domnieĭ Mele Vel Spătarŭ, şi poruncimŭ dumné-vóstră Ispravnicilorŭ aĭ judeţuluĭ, să aveţĭ dumné-vóstră a umblà întocmaĭ, avêndŭ purtare de grijă cu silinţă pentru prinderea acestuĭ Mihaiŭ Sîrbu, asemenea şi pentru mărturiile ce sunt iscălite în adeverinţele numituluĭ Căpitanŭ, poruncimŭ Domnia Mea să se iea de aicĭ dela Prea Sfinţia Sa părintele Mitropolitŭ carte de blestemŭ, şi înaintea dumné-vóstră Ispravnicilorŭ să se citéscă, ca numaĭ când mărturiile acelea vorŭ eşi mincinóse, atuncĭ se vorŭ întórce aicĭ ca să şĭ caute davaua cu deosebită judecată, iar până atuncĭ în tótă vremea numitulŭ Căpitanŭ să fie în pace, şi apĕratŭ de acéstă pîră, cum şi de care cum-vaşĭ după vremĭ de vorŭ putè umblà, cu vre-o altă vrednică dovadă învinovăţitóre asupra luĭ, atuncĭ iarăşĭ îşĭ vorŭ căutà.—1793 Maiŭ 13.

Vel Logofĕtŭ.

Prea Inălţate Domne,

După alŭ doilea luminată porunca Mărieĭ Tale ce mi s'a datŭ, ca de isnóvă să cercetezŭ pricina jalbeĭ orăşenilorŭ din Slatina pentru Dumitru Căpitanŭ dela Ipătescĭ, de pricina ardereĭ prăvăliilorŭ, intrândŭ iarăşĭ în cercetare, vĕḑuĭ că din treĭ bănuelĭ, ce şi cu anaforaua d'întâiŭ am arĕtatŭ Mărieĭ Tale, că punŭ asupra-ĭ, una căcĭ s'a întêmplatŭ într'acea nópte Căpitanulŭ venitŭ dela căpitănia Ipătescĭ la Slatina la casa luĭ, alŭ doilea, căcĭ de unde s'a aprinsŭ foculŭ întâiŭ, n'a fostŭ nicĭ focŭ făcutŭ, nicĭ lumînare aprinsă, aceste douĕ bănuelĭ rĕmânŭ fără de nicĭ unŭ temeiŭ de învinovăţire, fiindŭ-că de a venitŭ la casa luĭ, şi la scaunulŭ isprăvnicescŭ va fi venitŭ şi pentru trĕba caseĭ luĭ, şi pentru trĕba ce ar fi avutŭ la dumné-lorŭ Ispravniciĭ, ca unŭ Căpitanŭ ce s'a aflatŭ şi că de unde s'a

www.dacoromanica.ro

aprinsŭ întâiŭ, n'a fostŭ nicĭ focŭ nicĭ lumînare, dar n'a vĕḑutŭ pe elŭ cine-va să fi datŭ focŭ; rĕmâne pentru alŭ treilea bănuială, căcĭ s'a găsitŭ pe şopronŭ sub fînŭ în curtea luĭ marfă, cu care cuvîntŭ n'aŭ orăşeniĭ a-şĭ întemeià cererea lorŭ, cu învinovăţirea Căpitanuluĭ; la acésta respunse căcĭ, că elŭ însuşĭ a trimisŭ pe unŭ Ienache şi Călinŭ negustorĭ totŭ de acolo, de a datŭ de scire, că s'a găsitŭ acea marfă pe acelŭ şopronŭ sub fînŭ, şi când ar fi fostŭ pusŭ de dînsulŭ ca unŭ stăpânŭ ce erà alŭ caseĭ nu puteà să lase pre nimenea să umble acolo, unde erà ascunsă marfa; cu tóte acestea fiindŭ-că maĭ ḑiseră orăşeniĭ, cum că s'ar fi maĭ găsitŭ în casa luĭ, nu în cea în care şedeà elŭ, ci în alta de alăturea, unde şedeà unŭ chiriaşŭ sîrbŭ anume Mihaiŭ încă altă marfă, nisce testimeluri şi cu acelŭ cuvîntŭ, iarăşĭ căutà orăşeniĭ asupră-ĭ a-ĭ aduce vină, dar şi pentru acésta făcêndŭ cercetare cu scumpĕtate, mĕ pliroforisiĭ dela pîrîtŭ, fără tăgăduirea orăşenilorŭ, cum că după ce s'a găsitŭ şi acea marfă în casa unde şedeà acelŭ chiriaşŭ sîrbŭ, fiindŭ-că elŭ îndată şi dosise, singurŭ Căpitanulŭ a strigatŭ cu glasŭ ḑicêndu-le orăşenilorŭ: alergaţĭ de prindeţĭ pe Mihaiŭ sîrbulŭ că iată că fuge, şi să nu rĕmâiŭ eŭ la rĕspunsŭ dreptŭ dînsulŭ, dar pentru dînsulŭ, şi aşa l'a şi prinsŭ numiţiĭ orăşenĭ, şi l'a fostŭ datŭ în grosulŭ isprăvnicescŭ, de unde arĕtară înşişĭ orăşeniĭ, că ar fi scăpatŭ, decĭ pricina vinovăţireĭ asupra aceluĭ Mihaiŭ sîrbulŭ judecata nu învinovăţesce şi pe căpitanŭ, de vreme ce este stăpânŭ alŭ caseĭ; când îşĭ va da casa cu chirie cuĭ-vaşilea, nu póte fi şi chizeşŭ pentru dînsulŭ, cu tóte că elŭ şĭ-a făcutŭ datoria pe deplinŭ, de a arĕtatŭ că fuge şi s'a prinsŭ; când ar fi fostŭ şi elŭ amestecatŭ ar fi pututŭ să tacă ca să scape, ca să nu-lŭ mărturisescă, ci pentru bănuială, saŭ chiar învinovăţirea aceluĭ Mihaiŭ sîrbulŭ rĕmâne, şi să îngrijescă prinderea luĭ. Şi aşişderea să fie luminată porunca Mărieĭ Tale către dumné-lorŭ Ispravniciĭ, ca să urmeze şi domnia-lorŭ cu silinţă pentru prinderea luĭ. Pe lângă aceste tóte se vĕḑuse la mâna pîrîtuluĭ douĕ adeverinţe scrise cu iscăliturĭ îndestule ale orăşenilorŭ de acolo şi ale altorŭ locuitorĭ dela altă mahalà, ce se ḑice Pîrleţĭ, întru care adeveréză pe numitulŭ pîrîtŭ, cum că întru tótă vieţuirea luĭ, şi prin vremĭ de rĕsmiriţă şi rĕsvrătirĭ îlŭ sciŭ şi-lŭ mărturisescŭ de omŭ bunŭ şi fără a se simţi vre-odinióră pe urma luĭ fapte netrebnice, şi bănuelĭ ca acestea, care şi acésta la o pricină de propunere asupra unuĭ omŭ şi fără dovadă . . . este a se ajutà la dreptatea luĭ cu o mărturie de atâţia ómenĭ; dar fiindŭ-că bănuescŭ jăluitoriĭ cum că ar fi neadevĕrate acele iscăliturĭ şi mincinóse, iar nu bune ale iscăliţilorŭ (carĭ la acésta aŭ cuvîntŭ a-şĭ cere încredinţare de sunt mărturiile bune séŭ nu), pentru acésta li s'a ḑisŭ ca să scóţă o carte de blestemŭ de la Prea Sfinţia Sa Părintele Mitropolitŭ asupra acelorŭ mărturiĭ, şi să li se dea prin dumné-lorŭ Ispravniciĭ, şi atuncĭ se va cu-

www.dacoromanica.ro

nósce de sunt bune séŭ rele mărturisirile; pe lângă tóte acestea se maĭ prinse pîrîtulŭ Căpitanŭ înaintea judecăţeĭ, cum că în vremea de douĕ ḑecĭ de anĭ de acum încolo, orĭ-când se va dovedi asupra luĭ vre-o vină la acéstă pricină să fie rĕspunḑĕtorŭ cu viéţa luĭ; ci din tóte acestea cu de-amĕruntulŭ şi cu scumpĕtate cercetărĭ, mi se pare că nu maĭ rĕmâne Căpitanulŭ de acéstă dată, la nicĭ unŭ felŭ de vină asupra acesteĭ pricinĭ, fără numaĭ când se va puté face dovadă bună asupra luĭ; părerea mea acésta este, iar hotărîrea rĕmâne la multa înţelepciune a Mărieĭ Tale.—1793 Maiŭ 13. (1)

Alŭ Inălţimeĭ Tale prea plecată slugă,

Ienache Vel Spătarŭ.

Carte la Vel Spătarŭ.

Vodă vestesce că în sĕptămâna acésta s'aŭ găsitŭ 2 ómenĭ morţĭ din plasa Grădiştea sud. Slam Râmnicŭ, ce veniaŭ în 2 căruţe cu pesce dela Brăila, «carĭ după însciinţarea ce avemŭ ucigaşulŭ este unŭ mămularŭ, pe care l'aŭ fostŭ luatŭ din Brăila unulŭ din ceĭ doĭ ucişĭ în căruţă, ca să-lŭ aducă cu chirie, şi la drumŭ în ţinutulŭ plăşeĭ Grădiştea omorîndu-ĭ a fugitŭ ucigaşulŭ cu căruţa mortuluĭ d'impreună, la care avea 3 caĭ: unulŭ vînătŭ, altulŭ murgŭ şi altulŭ negru, şi cu pescele 400 oca crapŭ săratŭ i cu baniĭ ce a avutŭ acelŭ mortŭ lângă dînsulŭ. Ucigaşulŭ se arată de neguţătoraşŭ mămularŭ cu bumbacŭ şi altele. Vorba luĭ este oltenéscă, cu nădragĭ strîmţĭ.»

Vodă ordonă prinderea ucigaşuluĭ.

Asemenea s'aŭ trimisŭ publicaţiunĭ la tóte judeţele, la Caimacamulŭ Craioveĭ şi deosebitŭ Pitacŭ la Aga. (2)

Poruncă la Ispravniciĭ din judeţulŭ Ialomiţa, ca să cerceteze de a avutŭ arme saŭ a statŭ cu vre-o împotrivire celŭ omorîtŭ de Tudorŭ Polcovniculŭ.

Pentru pricina luĭ Tudorŭ Polcovniculŭ za poteră, ce se află la închisórea puşcărieĭ, poruncimŭ Domnia Mea ca de iznóvă ceretare să faceţĭ în partea loculuĭ prin mărturiĭ fórte cu amĕruntulŭ, de a avutŭ acelŭ omorîtŭ arme asupra-şĭ séŭ de a stătutŭ împotrivă séŭ de a vrutŭ cu fuga să scape, şi

(1) Cod. XXIV, fila 138.
(2) Cod. XXIII, fila 258.

www.dacoromanica.ro

de n'a fostŭ prin putinţă a se pune viŭ în mână saŭ de a fostŭ şi acum umblândŭ în fapte tâlhărescĭ séŭ hoţescĭ cu tovărăşie séŭ numaĭ singurŭ. De tóte pe largŭ orĭ în ce chipŭ vĕ veţĭ îndestulà, adevĕrulŭ pe largŭ să însciinţaţĭ Domnieĭ Mele, numaĭ fără de zăbavă. Acésta şi fiţĭ sănătoşĭ. 1793 Septembre 22. (1)

Anaforaua pentru Dumitrache Copcea slujbaşŭ oieritului, ce a fostŭ pricina de s'a împuşcatŭ Pârcălabulŭ dela satulŭ Jugureniĭ sud. Buzĕŭ, ca să dea tal. 100 soţieĭ mortuluĭ şi să se slobódă.

Io Alexandru Constantinŭ Moruzi Voevodŭ. — Poruncimŭ Domnia Mea să dea Copcea tal. una sută, carĭ banĭ să-ĭ facĭ teslimŭ dumné-luĭ cinstitŭ şi credinciosŭ boerulŭ Domnieĭ Mele Vel Spătarŭ dela Copcea, şi aducêndu-se soţia mortuluĭ aicĭ, după cum am poruncitŭ Domnia Mea şi prin graiulŭ dumi-tale să i se facă teslimŭ baniĭ chiar în mâna sa prin vederea dumi-tale.—1793 Noembrie 14.

Vel Logofĕtŭ.

Prea Inălţate Dómne,

Pentru pricina uciderei Pârcălabuluĭ dela satulŭ Jugurenĭ, pe care l'a împuşcatŭ neferulŭ turcŭ, ce s'a aflatŭ cu Dumitrache Copcea slujbaşŭ de oieritŭ din sud. Slam Râmnicŭ, după pliroforia ce aĭ Măria Ta dela dumné lorŭ Ispravniciĭ din sud. Buzĕŭ, după porunca ce mi s'a datŭ de către Măria Ta ca să cercetămŭ de se află în vină şi numitulŭ slujbaşŭ Copcea saŭ nu, şi să insciinţămŭ Mărieĭ Tale, veĭ sci Măria Ta că înfăţişându-se Copcea înaintea mea, după cercetarea ce am făcutŭ, arată că 1810 oĭ ale luĭ Tóderŭ i Nicula Petroiu, i Vasile, i Iordache Bumlea, i Vasile Gior şi unchéşu Patmucuţa din satulŭ Jugurénu din sud. Buzĕŭ, găsindu-le în judeţulŭ Focşanilorŭ la păşune la loculŭ, unde se numesce Movila Zvărleţŭ, aprópe de o jumĕtate de ceasŭ de Slobozia Găenĭ şi scriindu-le după obiceiŭ a datŭ şi răvaşŭ de cumpĕrătóre, şi după ḑece ḑile la strînsulŭ banilorŭ, când încă totŭ la acelŭ locŭ în Râmnicŭ se aflaŭ oile, neavêndŭ ciobanĭ ceĭ carĭ păziaŭ oile, banĭ de plată, ar fi mersŭ Copcea la maĭ sus numiţiĭ stăpâniĭ oilorŭ acasă la dînşiĭ ca să céră banĭ de oieritŭ, şi ce-

(1) Cod. XXIII, fila 147 verso.

www.dacoromanica.ro

rêndu-le banĭ eĭ ar fi pricinuitŭ că slujbașiĭ dela județulŭ Buzĕŭ le arŭ fi lepĕdatŭ răvașŭ pe la casele lorŭ de sumele oilorŭ fieș căruia și puneà pricina a nu plăti, între care aflându-se și Pârcălabulŭ ce s'a omorîtŭ, elŭ maĭ vîrtosŭ ar fi fostŭ pricinuitorulŭ și ḑice că ar fi sporitŭ și cu cuvinte maĭ în potrivă, ḑicêndŭ că, de vreme că le-a lepĕdatŭ acele răvașe, slujbașiĭ de Buzĕŭ aŭ să plătéscă la Buzĕŭ, carĭ la acésta fiindŭ că obiceiulŭ este, că în ce județŭ se găsescŭ oile și să numĕră, nu rĕmâne învinovățitŭ Copcea, căcĭ s'a dusŭ la dînșiĭ să le cĕră banĭ de oieritŭ, dar rĕmâne în óreșĭ-care chipŭ învinovățitŭ că a luatŭ cu sine-șĭ turcu în slujbă domnéscă în potriva obiceiuluĭ și a orênduleĭ slujbelorŭ, pentru că slujbele domnescĭ se caută de slujbașĭ cu slujitorĭ aĭ țĕreĭ, și dela isprăvniciĭ și de pe la căpităniĭ, precum și eŭ am datŭ cărțile mele de obște la tóte județele, ca să dea Căpitaniĭ slujitorĭ lângă slujbașĭ pentru căutarea slujbeĭ și măcarŭ că ḑise, cum pre acelŭ neferŭ turcŭ nu l'ar fi luatŭ elŭ, ci i l'ar fi datŭ dumné-lorŭ Ispravniciĭ, dar nu i s'a datŭ creḑămîntŭ, ci acésta o pricinuesce pentru a se diafendipsi din vină, și pentru căcĭ omorîrea Pârcălabuluĭ nu a săvîrșit'o elŭ, dar din óreșĭ-care pricină a luĭ s'a întîmplatŭ, de aceea nu se osândesce cu mórte pentru mórte, iar pentru pilda și a altora de a se ferì de a nu urmà fapte ca acestea, și pentru ușurința păcatuluĭ sĕŭ găsescŭ cu cale ca să dea tal. 60 pentru hrana acoleĭ femeĭ vĕduve și a copiilorŭ eĭ, iar hotărîrea cea desăvîrșitŭ rĕmâne a se face de către Măria Ta.—1793 Noembre 12. (1)

Ienache Vel Spătarŭ.

Carte de surghiunŭ la mânăstirea Bistrița a luĭ Scarlatŭ Isvoranu Clucerŭ de arie, cu frate-sĕŭ Constantinŭ Isvoranu și Ioanŭ Brebenénulŭ dela Oltŭ pentru calomnie; dela 17 Noembrie 1793.

Fiindŭ-că Clucerulŭ de arie Scarlatŭ Izvoranu cu frate-sĕŭ Constantinŭ Izvoranu și cu Ioanŭ Brebenénulŭ dela Oltŭ, fără de a socotì dreptatea și puterea Divanuluĭ Domnieĭ Mele, că într'unŭ chipŭ a se judecà și a osândì și pe celŭ pîrîșŭ, când va rĕmâné mincinosŭ, ca și pe celŭ pîrîtŭ, când va fi vinovatŭ, s'a pornitŭ numaĭ din zavistie și rĕutate a face pîră și strigăiĭ neadevĕrate la Divanŭ, chiar înaintea Domnieĭ Mele, prinḑêndu-se că de vorŭ fi neadevĕrate să se pedepséscă; a cărorŭ pîrĭ cercetându-se s'aŭ dovedit tóte deșarte, turburândŭ numaĭ într'unŭ zadarŭ Divanulŭ Domnieĭ Mele, dămŭ volnicie . . . . . să mérgă la sud. Oltŭ, unde poruncimŭ

(1) Cod. XXV, fila 102.

www.dacoromanica.ro

dumné-vóstră Ispravnicilorŭ aĭ judeţuluĭ, aducêndŭ pe câte 3 numiţiĭ înaintea dumné-vóstră să-ĭ daţĭ în mânile mumbaşiruluĭ acestuia, ca prin ajutorulŭ dumné-vóstră ridicându-ĭ, să-ĭ ducă la mânăstirea Bistriţa sud. Vâlcea, unde poruncimŭ Domnia Mea egumenuluĭ dela numita mânăstire, aducêndu ĭ să-ĭ puĭ pe câteşĭ treĭ înlăuntru mânăstireĭ, de unde să nu fie sloboḑĭ, fără de a 2-a poruncă a Domnieĭ Mele, şi să daĭ adeverinţă la mânile mumbaşiruluĭ (1).

Anaforaua Armăşieĭ de pricina Bratuluĭ Pârcălabŭ şi Ienache Plăieşulŭ ot Tisăŭ sud. Saac, ce a făcutŭ omorŭ.

Iŏ Alexandru Constantinŭ Moruzi Voevodŭ i Gpd. — După cum s'a găsitŭ cu cale de către judecata Departamentuluĭ de cremenalionŭ, orênduimŭ pe sluga Domnieĭ Mele . . . zapciŭ armăşescŭ să mérgă şi prin scirea Ispravnicilorŭ judeţuluĭ, ridicândŭ pre numiţiĭ, să-ĭ aducă aicĭ spre a-şĭ da deosebĭ socotéla lorŭ de faţă cu numitulŭ vinovatŭ.—1794 Aprile 26.

Prea Inălţate Dómne,

Insciinţămŭ Mărieĭ Tale că la închisórea puşcărieĭ se află liude doĭ, anume Barbu Pârcălabu ot Tisăŭ sud. Saac. şi Ienache Plăiaşu ot tam trimisŭ de dumné-lorŭ Ispravnicĭ aceluĭ judeţŭ cu examenŭ dela 14 ale acesteĭ lunĭ, prin carele se arată că în trecutele păresimĭ nemerindŭ la cârciuma satuluĭ unŭ Adamŭ ot satulŭ Ghitiora dintr'acelŭ judeţŭ, şi scoţêndŭ vorbă că umblă să cumpere rîmătorĭ, numitulŭ Pârcălabŭ a trimesŭ pe unŭ săténŭ, să-lŭ cheme spre cercetare, că de va fi cumpĕrătorŭ fără sinetŭ dela Ispravnicĭ, să-lŭ zătignéscă a nu cumpĕra şi întorcêndu-se trimesŭ cu rĕspunsŭ de nesupunere, s'a învitatŭ numitulŭ Plăiaşŭ Ienache că elŭ 'lŭ va aduce, şi acelŭ Adamŭ nicĭ luĭ nesupuindu-se a merge ĭ a datŭ plăiaşulŭ douĕ bice peste cojocŭ, şi fără de voie l'a adusŭ la numitulŭ Pârcălabŭ, şi Pârcălabulŭ prin cuvîntŭ cercetându-lŭ l'a lăsatŭ de s'a dusŭ, dar orĭ dintr'acele douĕ bice, saŭ că va fi fostŭ bolnavŭ de maĭ nainte, cum se amelită la isprăvnicescul̆ŭ examenŭ, pliroforisindu-se şi dumné-lorŭ dela uniĭ din locuitoriĭ, ce s'a întâmplatŭ şi l'a vĕḑutŭ la acea cârciumă, nu se scie că peste 6 ḑile omulŭ a şi muritŭ, ci faţă fiindŭ şi

(1) Cod. XXIII, fila 179.

www.dacoromanica.ro

Stoica femeea mortuluĭ, la cercetare, se împotrivì acestuĭ examenŭ şi scóse o adeverinţă în scrisŭ iscălită de unŭ popa Ioanŭ duhovniculŭ, ce l'a spovĕduitŭ şi l'a precistuitŭ pe celŭ mortŭ, i de unŭ Iene Bărbierulŭ ce l'a căutatŭ cu doftoriĭ, i de unŭ Radu săteanu ce l'a scăldatŭ şi de unŭ Radu Logofĕtulŭ ot tam, care daŭ tacrirŭ că aŭ vĕdutŭ pe mortŭ strivitŭ la trupŭ în multe locurĭ, însă la bóşe şi la şolduri şi cum că la spovedanie s'ar fi mărturisitŭ duhovniculuĭ că mórtea i se trage dela Plăiaşulŭ, ci după examenŭ şi tacrirulŭ femeeĭ mortuluĭ, pârcălabulŭ rĕmâne fără de vină şi să se slobóză, iar Plăiaşulŭ să fie la temniţă şi spre a se descoperì vinovăţia luĭ, saŭ îndreptarea, fiindŭ-că după pravilă, judecata nu este slobodă a ascultà mărturiĭ pe hârtie la pîra ce este pentru repunere de viaţă omenéscă, dela judecată se găsesce cu cale să fie luminată porunca Inălţimeĭ Tale cu mumbaşirŭ să mérgă şi prin marafetulŭ dumné-lorŭ Ispravnicilorŭ să ridice pe toţĭ ceĭ maĭ susŭ numiţĭ, să-ĭ aducă ca fie-care deosebitŭ să-şĭ dea mărturia lorŭ de faţă cu numitulŭ vinovatŭ, şi atuncĭ în verĭ-ce chipŭ se va descoperì adevĕrŭ de vină saŭ îndreptarea Plăiaşuluĭ, cu condică te veĭ însciinţà Inălţimea Ta, iar hotărîrea, i procĭ.—1794 Aprilie 21. (1)

Dumitrache Clucerŭ, Şerbanŭ Medelnicerŭ, Manolache Toplicénu Clucerŭ.

Anaforaua epitropieĭ pentru casa luĭ Măinescu, ce s'aŭ datŭ în séma unorŭ negutătorĭ în sorocŭ de cincĭ anĭ.

Iŭ Alexandru Constantinŭ Moruzi Voevodŭ i Gpd. Zemle Vlahiscoe. — După pliroforia ce ne facĭ, Prea Sfinţia Ta Părinte Mitropolite şi dumnévóstră boerilorŭ nazîrĭ, cum că este de trebuinţă şi cu cale acéstă epitropie, a se da asupra a doĭ negustorĭ după siguranţa chezăşieĭ ce aŭ datŭ, şi fiindŭ-că nu suntemŭ la îndoială, cum că veţĭ fi cercetatŭ, veţĭ fi chibzuitŭ, şi aşezămîntulŭ cu care se îndatorescŭ negutătoriĭ, pentru averea şi acareturile acestea, şi veţĭ fi cunoscutŭ că este spre folosulŭ sĕrmanilorŭ nevrîsnicĭ, întărimŭ dară Domnia Mea anaforaua ce ne faceţĭ spre a întrà în faptă, şi să li se facă tezlimŭ tóte. — 1794 Aprilie 27.

Vel Logofĕtŭ.

Prea Inălţate Dómne,

Insciinţămŭ Mărieĭ Tale pentru casa rĕposatuluĭ Gregorie Măinescu biv Vel Căpitanŭ za Lefeciĭ, că rĕmâindu-le doĭ copiĭ nevîrstnicĭ s'aŭ datŭ

(1) Cod. XXVII, pag. 28, V-a

www.dacoromanica.ro

pre la stăpânĭ, ci ca să nu se prăpădéscă, multŭ puţinŭ ce le-aŭ rĕmasŭ dela părinţiĭ lorŭ, s'aŭ găsitŭ doĭ negustorĭ carĭ s'aŭ încărcatŭ cu tótă pereusia caseĭ dumné-lorŭ mişcătóre şi nemişcătóre spre a le căutà şi spre a le chivernisì cu sorocŭ de cincĭ anĭ, decĭ vĕḑêndŭ noĭ că este spre folosulŭ sĕrmanilorŭ copiĭ, am găsitŭ cu cale de le-amŭ datŭ acéstă pereusie pe séma lorŭ, adecă casele din Bucurescĭ să le învelésca, viile să le lucreze, móra să o facă cu banĭ dela dînşiĭ şi încă să le maĭ dea pe totŭ anulŭ câte talerĭ o sută douĕ-ḑecĭ şi cincĭ pentru hrana copiilorŭ, care aŭ datŭ şi zapisŭ la epitropie, aducêndŭ şi chezaşĭ vrednicĭ că la împlinitulŭ soroculuĭ să aibă a le da pe tóte, după cum sunt legaţĭ în zapisŭ, iară pentru socotéla care este să o dea dumné-luĭ Vorniculŭ Mateiŭ Fălcoianu pentru pereusia caseĭ luĭ Măinescu, i câtă vreme aŭ fostŭ asupra dumné-luĭ câtŭ şi pentru zălógele ce sunt puse amanetŭ la unŭ Panaghiotŭ Lipscanŭ, acestea se vorŭ căutà şi maĭ la urmă, dară acum fiindŭ-că este vremea lucruluĭ, neguţătoriĭ se primescŭ să mérgă să-şĭ taie cherestele şi altele, care le sunt lorŭ trebuincióse, să bine-voescĭ Măria Ta să întărescĭ acéstă anaforà cu luminată pecetea Mărieĭ Tale, ca să li se facă tóte tezlimŭ şi să intre şi în lucru, că de se va face întârḑiere póte să-ĭ perdemŭ pe aceştĭ neguţătorĭ şi atuncĭ acele lucrurĭ se vorŭ dărăpănà şi se vorŭ prăpădì cu totulŭ, de acésta însciinţămŭ şi cum va fi luminată porunca Mărieĭ Tale. — 1794 Aprilie 25. (1)

Dositeiŭ alŭ Ungro-Vlahieĭ (în l. grécă), Dimitrache Banu, Ioanŭ Raletŭ.

Ţiganĭ resvrătitorĭ.

Iŏ Alexandru Constantinŭ Moruzi Voevodŭ i Gpd. — Cinstitŭ şi credinciosŭ boerulŭ Domnieĭ Mele, dumné-ta Hatmane Nicolae Hangerli Caimacamulŭ Craioveĭ, pe aceştĭ patru ţiganĭ, carĭ aŭ venitŭ de aŭ datŭ jalbă şi aŭ dositŭ apoĭ, răzvrătitorĭ, pricinuitorĭ şi celorŭ lalţĭ de nesupunere, aducêndu-ĭ dumné-ta să le facĭ certare cu bătaie, şi să-ĭ supuĭ a fi următorĭ datoriilorŭ în slujba mânăstireĭ, atâtŭ pe dînşiĭ câtŭ şi pe ceĭ-lalţĭ, păzindu-lŭ şi egumenulŭ obiceiulŭ vechiŭ, carele li se va fi urmatŭ, şi li se va fi păzitŭ şi maĭ nainte la alţĭ egumenĭ.—1794 Maiŭ 2.

(1) Cod. XXVII. pag 31, V.

www.dacoromanica.ro

Prea Inălțate Dómne

Patru țiganĭ, anume Mirea, Dumitru, Stanŭ și Ghiță aĭ sfinteĭ mânăstirĭ Sadoveĭ de peste Oltŭ, viindŭ aicĭ, a făcutŭ la smerenia nóstră, pentru cuviosulŭ egumenŭ alŭ acesteĭ sfinte mânăstirĭ chirŭ Paisie, arĕtândŭ că sunt trimișĭ din partea tuturorŭ acelorŭ-lalțĭ robĭ aĭ mânăstireĭ, prin care jalbă se plângeà, că nu le caută de dreptate, și moșiile mânăstireĭ le vinde ómenilorŭ sĕĭ cu arendă și dintr'acelŭ venitŭ nimicŭ nu se atingŭ, ci sunt muritorĭ de fóme, și cum că dobitócele mânăstireĭ le-aŭ vîndutŭ și supĕră plugurile și dobitócele lorŭ, după a cărora jalbă ĭ-am orênduitŭ la treĭ egumenĭ din partea loculuĭ, anume Arhimandritulŭ Tismenénu, Arhimandritulŭ Bistrițénu, i Hurezanu, ca în pricina cu cuviosulŭ Exarhŭ alŭ sfinteĭ Mitropoliĭ să le facă cu amĕruntŭ cercetare, care și urmânduse ni s'a făcutŭ arĕtare în scrisŭ de către numițiĭ orênduițĭ cercetătorĭ, cum că tóte pîrîle lorŭ aŭ fostŭ neadevĕrate, și însușĭ eĭ n'aŭ maĭ avutŭ cuvîntŭ fără câtŭ totŭ temeiulŭ lorŭ a rĕmasŭ, făcêndŭ cerere ca să-și depărteze egumenulŭ ómeniĭ ce-ĭ are de ajutorŭ la trebile caseĭ, și fiindŭ împărțițĭ în treĭ cete să lucreze treĭ ḑile la mânăstirĭ și șése la dînșiĭ, și să le dea și merticŭ când vorŭ lucrà acele treĭ ḑile la mânăstire și țigancele lorŭ și holteiĭ și dobitócele și carele saŭ plugurile să nu fi supĕrate, însă după ce s'a făcutŭ cercetarea acésta, numițiĭ țiganĭ aŭ dositŭ și făcêndŭ noĭ întrebare numituluĭ egumenŭ pentru aceste cererĭ ce aŭ făcutŭ aceĭ țiganĭ, aŭ respunsŭ cum că pe ómeniĭ ce-ĭ are de ajutorŭ nu-ĭ póte depărtà, căcĭ țiganiĭ aceștia o cerŭ, când va lipsì egumenulŭ dela mânăstire să rĕmâe de capulŭ lorŭ, să nu lucreze nimicŭ și să facă blestemățiĭ, cum a făcutŭ și de alte orĭ, spărgêndŭ gropile mânăstireĭ, și dândŭ jafŭ la bucate și făcêndŭ și alte furtișagurĭ, iar pentru a fi treĭ cete ḑise că de nevoie ĭ-a suferitŭ, găsindŭ acestŭ obiceiŭ dela celŭ maĭ dinainte egumenŭ, fiindŭ făcutŭ de multă supĕrare a gâlcevilorŭ și judecățilorŭ ce a avutŭ cu dînșiĭ, după cum cărțile de judecată și zapisele lorŭ doveditŭ arată, iar a le da merticŭ nu este putinciósă mânăstirea, în vreme ce eĭ lucréză 6 ḑile la dînșiĭ, și treĭ la mânăstire, iar la alte mânăstirĭ lucréză treĭ ḑile mânăstireĭ, și treĭ la dînșiĭ, și le dă și merticŭ când lucréză la mânăstire și din destulŭ le este că aŭ plugurile lorŭ, carele lorŭ și dobitócele lorŭ și liveḑĭ de fînŭ cu locŭ de hrană ca și locuitoriĭ țĕranĭ, și de dijmă nu se supĕră, și maĭ arată egumenulŭ și o carte de judecată a Sfințieĭ Sale frateluĭ episcopŭ Argeșanŭ dela lĕt. 1792, fiindŭ atuncĭ acolo în partea loculuĭ, întru care se vede cu amĕruntulŭ cercetate tóte pricinile lorŭ, și totŭ ceĭ dovediți de vinovațĭ, după care arată egumenulŭ, că

www.dacoromanica.ro

totŭ nerĕmâindŭ eĭ odihniţĭ, şi arĕtându-se cu nesupunere, a făcutŭ la Măria Sa Mihaiŭ-Vodă Suţu şi s'a făcutŭ poruncă către dumné-luĭ Caimacamulŭ Craioveĭ, ca să cerceteze, şi fiindŭ jalba egumenuluĭ adevĕrată, să-ĭ supue cu pedépsă, care jalbă cu porunca domnéscă o vĕḑumŭ şi noĭ, care ḑice egumenulŭ că nu s'a urmatŭ, fiindŭ-că a căḑutŭ eĭ atuncia cu rugăciune ca să-ĭ erte şi vorŭ fi supuşĭ, însă acésta supunere a lorŭ ḑice că aŭ stătutŭ pe puţinŭ, decĭ fiindŭ-că după cărţile de judecată şi zapisele ce se aflà la mâna egumenuluĭ, se cunósce că aceştĭ ţiganĭ sunt cu totulŭ nesupuşĭ şi de câte orĭ aŭ jăluitŭ după vremĭ, precum şi acum s'a doveditŭ pîrele lorŭ mincinóse, încă acum aŭ şi dositŭ, şi n'aŭ stătutŭ de faţă până a se isbrănì pricina lorŭ, găsimŭ cu cale să fie luminată porunca Mărieĭ Tale către dumné-luĭ Caimacamulŭ Craioveĭ, ca să aducă pre numiţiĭ ţiganĭ, să le facă zaptŭ ca să fie supuşĭ mănăstireĭ, după cum sunt şi ţiganiĭ altorŭ mănăstirĭ din partea loculuĭ, că nu aŭ aceştĭ ţiganĭ deosebitŭ privileghiŭ de alţĭ ţiganĭ mânăstirescĭ şi boerescĭ; într'acestŭ chipŭ am găsitŭ cu cale, iar hotărîrea, i procĭ.—1794 Maiŭ 1. (1)

Alŭ Mărieĭ Tale către Dumneḑeŭ rugătorŭ, şi smeritŭ părinte sufletescŭ.

Dositeiŭ alŭ Ungro-Vlahieĭ.

Ienache Plăieşulŭ, i Bratulŭ Pârcălabŭ dela Tisăŭ sud Saac, pentru prepunere de bănuială că din bătaia lorŭ arŭ fi muritŭ unŭ Adamŭ ot Ghitióra totŭ dintr'acelŭ judeţŭ.

Iŭ Alexandru Constantinŭ Moruzi Voevodŭ i Gpd. Zemle Vlahiscoe. — Citindu-se înaintea Domnieĭ Mele acéstă anafora a judecăţeĭ Departamentuluĭ de Cremenalion şi cu cale fiindŭ arĕtarea ce ne face, o întărimŭ şi poruncimŭ ca să se urmeze întru tóte, adecă din pereusia mortuluĭ scăḑêndu-se maĭ întâĭ zestrele soţieĭ luĭ, ceea ce va rĕmâné prisosŭ să se dea datornicilorŭ, iară aceĭ talerĭ 400 să nu se atingă niminea de eĭ, ci să fie numaĭ pentru hrana nevrîstnicilorŭ copiĭ şi pentru pomenirea mortuluĭ; într'acestaşĭ chipŭ poruncimŭ a se face urmare şi ceĭ închişĭ să se slobóḑă. — 1794 Maiŭ 18.

Vel Logofĕtŭ.

(1) Cod. XXVII, pag. 7, VII.

www.dacoromanica.ro

Prea Inălţate Dómne,

Iarăşĭ Insciinţămŭ Inălţimeĭ Tale totŭ pentru Ienache Plăieşulŭ şi Bratulŭ Pârcălabulŭ dela Tisăŭ sud Saac, ce se află la închisórea puşcărieĭ, pentru mórtea unuĭ Adam ot Ghitióra totŭ dintru acelaşŭ judeţŭ, cu bănuială că din bătaia lorŭ bolnăvindu-se omulŭ după şépte ḑile a muritŭ, că la tăgăduirea ce făcea numiţiĭ, şi póte că numaĭ douĕ bice iar fi datŭ plăiaşulŭ peste cojocŭ şi trăgêndu-lŭ l'a dusŭ la Pârcălabŭ dintr'o casă într'alta, după trebuinţă din luminată porunca Inălţimeĭ Tale, s'a fostŭ datŭ de afară Duhovniculŭ Ionŭ Bărbieru şi ceĭ ce aŭ scăldatŭ pe mortŭ, şi fieş-care deosebitŭ înaintea judecăţiĭ dându-şĭ mărturia lorŭ s'a trecutŭ listă practică, împotriva cărora s'aŭ adusŭ şi ceĭ ĭ popţi optŭ mărturiĭ din ceĭ ce s'aŭ aflatŭ, şi aŭ vĕḑutŭ cu ochiĭ lorŭ pe Plaie.ŭ ducêndŭ pre celŭ morţŭ la Pârcălabŭ, care şi a acestora mărturie s'a trecutŭ iarăşĭ *is ta practică*, dară mărturia acestora ce aŭ vĕḑutŭ, fiindŭ împotriva acelora ce aŭ auḑitŭ tacrirulŭ din gura mortuluĭ, judecata nu s'a pututŭ îndestula a face izbrănirea cea cuviinciósă, maĭ alesŭ fiindŭ la mijlocŭ rĕpunere de viaţă omenéscă, pentru că pravilele în multe chipurĭ daŭ învĕţătură a cercà judecătorulŭ şi pentru acésta întinḑêndu-ne cu cercetarea şi la locurile pe unde aŭ cunoscutŭ că arŭ maĭ fi trebuinţă, ne-amŭ îndestulatŭ, că celŭ mortŭ a fostŭ plecatŭ dela casa luĭ sănătosŭ într'o ḑi Marţĭ, Martie 28, să cumpere rîmătorĭ în plaiŭ şi de pe drumŭ bolnăvindu-se séra s'a fostŭ conăcitŭ la unŭ Popă Mihalcea ot fundulŭ Niscovuluĭ unde a zăcutŭ până a doua ḑi Miercurĭ la prânzŭ şi preotulŭ temêndu-se a nu fi bólă de lingóre, cam fără de voia bolnavuluĭ însuşĭ i-a pusŭ şéua pe calŭ şi i-a ajutatŭ de a încălecatŭ şi pornindu-lŭ dela casa luĭ s'a dusŭ în Tisăŭ la casa unuĭ Barbulŭ ot Slam, dela care înţelegêndŭ Pârcălabulŭ că este cumpĕrătorŭ de rîmătorĭ şi nesciindŭ de bóla luĭ, după porunca ce avea a trimisŭ pe unŭ săténŭ să-lŭ chiăme ba să-lŭ întrebe de are voie dată dela vătafulŭ plaiuluĭ a cumpĕra rîmătorĭ saŭ nu? şi mortulŭ atârnându-se a trimisŭ pe numitulŭ Ienache Plăieşulŭ, care plăiaşŭ totŭ ca şi celŭ întâĭ trimisŭ chiămându-lŭ la Pârcălabŭ şi mortulŭ tăinuindu-şĭ bóla n'a vrutŭ să se ridicè, iară Plăieşulŭ socotindu-lŭ de sănătosŭ şi nesupusŭ la trasŭ de haine din casă afară şĭ dându-ĭ douĕ bice peste cojocŭ, l'a dusŭ la Pârcălabŭ, unde nicĭ sudalmă nu i-a făcutŭ Pârcălabulŭ, fără numaĭ ce l'a întrebatŭ de are voie dată dela vătavulŭ plaiuluĭ bine, iară de nu, să nu cumpere şi spuindŭ că nu şi-a luatŭ voie şi nicĭ va cumpĕra, s'a întorsŭ la gazdă unde a zăcutŭ până a doua ḑi Joĭ şi vĕḑêndŭ că nu se póte îndrepta de bóla sa, cum a pututŭ a încălecatŭ întorcêndu-se acasă-şĭ şi a venitŭ séra la

www.dacoromanica.ro

Ioniță ot Măgurenĭ Caramanlăulŭ și nu s'a maĭ pututŭ ridică, ci însciințându-șĭ femeea, a mersŭ Vinerĭ de l'a ridicatŭ într'unŭ carŭ și aducêndu-lŭ a casă, a maĭ trecutŭ patru ḑile și a muritŭ Marțĭ, Aprilie în 4, la sĕptĕmâna după plecarea luĭ de a casă; ci spre descoperirea adevĕruluĭ, vrêndŭ judecata să aducă pe gazdele mortuluĭ, atâtŭ cele din mergere, ca să se adevereze de a fostŭ bolnavŭ saŭ nu, cât și celea dela întórcere, ca să ne îndestuleze de le-aŭ spusŭ că este bătutŭ de Pârcălabŭ saŭ de Plăiașŭ, precum ḑice Bărbierŭ-Vraciu, că iar fi spusŭ mortulŭ asupra sfârșireĭ de viață, care atuncĭ putea să fie uimitŭ; dară însă, până a nu se aduce aceștĭ de maĭ sus ḑișĭ, veni în departamentŭ numita Stanca femeea mortuluĭ împreună cu vre-o câțĭ-va Plăieșĭ dicêndŭ că între eĭ și s'a îmbrăcatŭ prin zapisŭ, ḑicêndŭ că numițĭ Plăieșĭ că de se vorŭ sloboḑi, ceĭ ipopțĭ fără de a se maĭ osândi la închisóre, pentru mila lorŭ și a femeeĭ mortuluĭ vorŭ da talerĭ 400, pentru pomenirĭ și hrana nevêrsnicilorŭ cincĭ copiĭ aĭ mortuluĭ; ci fiind-că sfârșitulŭ aceluĭ omŭ este cu îndoială și despre altă parte, chiarŭ și cu ceĭ fără îndoială dovediți de vinovațĭ, aŭ voie dela pravilĭ ca să înduplece pre pîrîșulŭ sĕŭ prin dare, cu câtŭ maĭ vêrtosŭ aceștia fiindŭ cu îndoială, și eĭ fiindŭ lipsițĭ s'aŭ îndemnatŭ ceĭ maĭ mulțĭ sătenĭ și megiașĭ a ajută cu maĭ sus ḑisa sumă pentru hrana și crescerea acelorŭ cincĭ copiĭ nevrêsnicĭ, ce aŭ rĕmasŭ mortuluĭ, care acéstă protimie a Plăeșilorŭ fiindŭ întru ajutorulŭ familieĭ mortuluĭ decĭ s'a datŭ ascultare de către judecată, dară din bocetele numiteĭ femeĭ înțeles'a judecata că pre urma bărbatuluĭ sĕŭ arŭ fi rĕmasŭ datoriĭ și datornicii o năpăstuescŭ, ci fiind-că pravilele protimisescŭ zestrele decât tóte felurimile de datoriĭ, dela judecată se găsesce cu cale, ca maĭ întâĭ zestrele eĭ să se împlinéscă dela rĕmasulŭ avutuluĭ bărbatuluĭ sĕŭ, iar orĭ-ce alta arŭ maĭ prisosi să ieae datornicii; așișderea ḑicemŭ și pentru acéstă milostenie ce a făcut'o sătenii Plăieșĭ, ca nicĭ datornicii să nu se atingă, nicĭ vre-unŭ altŭ judecătorŭ să nu o strămute, ci să fie numaĭ și numaĭ pentru hrana nevêrstnicilorŭ copiĭ, treĭ fete și doĭ feciorĭ, cum și pentru pomenirile mortuluĭ; iară hotărîrea cea desĕvêrșită rĕmâne a se face de către Inălțimea Ta. (1)

Dumitrache Clucerŭ, Șerbanŭ Andronicŭ Medelnicerŭ, Mateiŭ Topliceanu Clucerŭ, Teodorŭ Fotino, Andronache Hăbedeanu.

Anaforaua ispravnicilorŭ de Vâlcea, Luchi Căminarulŭ și Radu Băbénu clucerulŭ din 23 Iunie 1794, după reclamația ordinuluĭ Mendelŭ Suditulŭ Nemțieĭ contra luĭ Dumitru Hogea, hoțŭ cunoscutŭ, înfieratŭ în frunte

Cod. XXVII, pag. 1, VIII.

www.dacoromanica.ro

pentru marfa ce i-ar fi furatŭ . . . . . Hogea nu póte plăti, decât cere să vênḑă proprietăţĭ, etc. (1)

Iŏ Alexandru Constantinŭ Moruzi Voevodŭ Zemle Vlahiscoie. — Orênduimŭ pe sîuga Domnieĭ Mele zapciŭ Armăşescŭ să mérgă şi verĭ-unde va găsi pe numitulŭ Ispirŭ să-lŭ ridice şi în fiară cu pază să-lŭ aducă aicĭ la Domnia Mea.—1794 August 4.

Vel Logofĕtŭ.

Prea Inălţate Dómne

După jalba ce a datŭ Mărieĭ Tale Stanŭ Olténu, şi Nicolae Postăvaru, Iordache Andreiŭ şi Nedelcu scutelniciĭ fabriceĭ de postavŭ ot Băltenĭ sud. Ilfovŭ, pentru unŭ Ispirŭ isprăvnicelulŭ moşieĭ Poenariĭ din sud Dâmboviţa, cum că de astă primă-vară încóce orênduindu se de către Beccer Mihel arendaşulŭ acesteĭ moşiĭ Isprăvnicelŭ, multe necasurĭ aŭ trasŭ din pricina luĭ oprindu-le rîmătóriĭ cu pricina că intră în porumburĭ fără a nu face vre-o ispăsenie, iar în ḑiua sfântuluĭ Pantelimonŭ arŭ fi venitŭ numitulŭ înarmatŭ asupra lorŭ, şi pe uniĭ i-ar fi bătutŭ cu paturile pistólelorŭ, iar pe uniĭ cu ciomegile, fórte speriindu-se cu toţiĭ din pricina luĭ, şi ni se poruncesce de către Inălţimea Ta, ca să cercetămŭ pricina de faţă cu amêndouĕ părţile şi dovedindu-se adevĕrata jalba lorŭ, să trimetemŭ pe pîrîtŭ în fiare la Măria Ta împrennă cu însciinţarea nóstră, asupra căreia pricinĭ nu lipsimŭ a insciinţa Mărieĭ Tale: câtŭ pentru jalba lorŭ, adevĕratŭ este, însumĭ făcêndŭ cercetare cu amĕruntulŭ, ne adeverirămŭ dela zapciulŭ plăşeĭ, cum şi alţiĭ, că Joĭ în ḑiua de sfântulŭ Pantelimonŭ intrândŭ din greşală unŭ rîmătorŭ alŭ unuia din jăluitorĭ în nisce tarlale cu porumbŭ fiindŭ satulŭ alăturea cu numita moşie, în hotarulŭ Poenarilorŭ, ar fi venitŭ unŭ trimisŭ alŭ pîrîtuluĭ ca să-lŭ împusce, şi vĕḑêndu-lŭ stăpânulŭ rîmătoruluĭ, a ḑisŭ aceluĭ trimisŭ, să nu dee cu puşca să-lŭ ómóre, că de va fi făcutŭ vre-o stricăciune va plăti, şi aşa a începutŭ unulŭ de altulŭ a se ciomăgi şi întorcêndu-se înapoĭ trimisulŭ a făcutŭ veste acestuĭ Ispirŭ şi viindŭ cu câţĭ-va ómenĭ împreună şi cu armaşulŭ a începutŭ a scóte pistólele la dênşiĭ speriindu-ĭ, în cea de pe urmă i-aŭ bătutŭ câtŭ i-a fostŭ voia cu paturile pistólelorŭ şi cu ciomege, fărâmându-ĭ fórte pentru pricină de nimicŭ, în câtŭ s'a speriatŭ sĕraciĭ cu totulŭ, ci noĭ numaĭ cercetare făcêndŭ, adevĕrulŭ arĕtămŭ Mărieĭ Tale, iar pîrîtulŭ fiind-că se află în sud Dâmboviţa unde este acéstă moşie, să fie luminată porunca Mărieĭ Tale

(1) Cod. XXVII, scara 15. fila 19.

www.dacoromanica.ro

cu mumbaşirŭ a se aduce ca să se înfrâneze a nu maĭ urma de aceste netrebniciĭ ce sunt nesuferite la auḑulŭ Mărieĭ Tale, şi aniĭ Inălţimeĭ Tale dela Dumneḑeŭ să fie mulţĭ şi fericiţĭ.—1794 Iulie 31. (1)

Aĭ Mărieĭ Tale prea plecaţĭ slugĭ,

Alexandru Calfoglu, Grigore Brâncovénu.

Hoţĭ.

Vodă repetă în 7 Oct. 1794 circulara la Nicolae Hangerlăŭ biv Vel Hat. manŭ.—Caimacamulŭ Craioveĭ pentru ceĭ 4 tâlharĭ vestiţĭ şi-ĭ impută că în 5 lunĭ de ḑile nu i-a prinsŭ, «care acésta fiindŭ numaĭ şi numaĭ din nesilinţa şi nebănuirea orênduitelorŭ poterĭ; maĭ vêrtosŭ nesilinţa şi nebănuirea a bicişniculuĭ aceluia alŭ 2-lea armaşŭ, unde şi neputêndŭ Domnia Mea maĭ multŭ suferi de a se înconjurà în ţara Domnieĭ Mele de atâta vreme aceştĭ tâlharĭ, călcândŭ şi prădândŭ şi jăfuindŭ pe sĕraciĭ locuitorĭ şi sĕvêrşindŭ faptele lorŭ, lângă atâtea şi atâtea poterĭ şi slujbaşĭ, iată daŭ porunca Domnieĭ Mele de a se orêndui şi de aci, într'adinsŭ de spătărie, o deosebită poteră tiptilŭ, cu povĕţuire de mijlócele cele cuviincióse pentru prinderea lor. Datŭ fiind-că hoţiĭ aceştia fără de gazde nu potŭ fi şi nu este cu putinţă gazdele a nu sci mişcările şi urmările lorŭ, când dar gazdele se vorŭ cercetà cum se cade şi se va luà dela dênşiĭ pliroforie, nu este cu putinţă a nu se prinde hoţiĭ. Pentru aceea dar multŭ trebuinciósă fiindŭ cercetarea judecătorilorŭ asupra gazdelorŭ cu scumpĕtate, de aceea orênduimŭ într'adinsŭ pe boerulŭ Domnieĭ Mele Şerbanŭ biv Vel Medelnicerŭ judecătorulŭ de aicĭ dela Criminalionŭ, ca să vie acolo, pentru acéstă trébă, ca unŭ practicosŭ şi vechiŭ la trêba acésta, unde d'impreună cu judecătoria de acolea dela Criminalionŭ să caḑă cu dinadinsulŭ la aflarea şi dovedirea gazdelorŭ lorŭ şi din ideea ce va luà din alte maĭ nainte cercetărĭ de acolo pentru pricina acestorŭ tâlharĭ, cum şi din cercetările ce vorŭ face acum, aflândŭ şi dumné-luĭ de gazdele lorŭ, să se aducă pe toţĭ în cercetare, cu tótă scumpĕtatea în adevĕrŭ şi fără de nicĭ unŭ cusurŭ, să sciĭ că hotărîre avemŭ a aduce aicĭ pe gazde şi însuşĭ înaintea Domnieĭ Mele a li se face cercetare. De aceea şi unde va fi ipopsie de gasde şi va face trebuinţă şi deosebită cercetare a face în judeţŭ, pentru maĭ în grabŭ şi pentru maĭ bună pliroforie are a merge şi a se înconjurà însuşĭ numitulŭ Medelnicerŭ împreună cu unulŭ din judecătoriĭ de acolea dela Creménalionŭ, că de-oparte cu cercetarea gazdelorŭ

(1) Cod. XXVII, pag. 22 XIV.

www.dacoromanica.ro

de altă parte cu urmarea şi pornirea poterelorŭ ce se trămise de aicĭ şi celorŭ de acolea şi prin silinţa şi a Dumi-tale luându-le urma şi înfundându-ĭ şi strîmtorându-ĭ de tóte părţile să se prindă negreşitŭ. Şi în câtă vreme se va aflá numitulŭ medelnicerŭ acolea până se vorŭ prinde aceştĭ tâlharĭ vestiţĭ, *să fie nelipsitŭ dela căutarea pricinelorŭ de Cremenalionŭ dimpreună cu ceĭ-lalţĭ judecătorĭ.* Dreptŭ aceea poruncimŭ şi dumi-tale ca la cele ce va fi trebuinţă spre urmarea trebeĭ, după cum l'am povĕţuitŭ, arĕtându dumi-tale să aibă totŭ ajutorulŭ şi înlesnirea aceea ce se chiamă şi să nu scape tâlhariĭ aceştia maĭ multŭ, fiind-că cum ḑicemŭ nu putemŭ să ne odihnimŭ până nu se vorŭ pune în mână.—1794 Octobre 7. (1)

Pitacŭ din 6 Octobre 1794 la credinciosŭ boerulŭ Domnieĭ Radulŭ Băbeanu biv. Clucerŭ za arie Ispravnicŭ din Vălcea.

5 lunĭ trecute sunt de când te am orînduitŭ într'adinsŭ pentru prinderea acelorŭ 4 hoţĭ tâlharĭ vestiţĭ şi într'acéstă diastemă de vreme numaĭ prelungire cu făgăduelĭ ne daĭ şi ne arĕţĭ..... deşerte şi zadarnice, fără de nicĭ o ispravă, socotindu-le pe semne că cu de aceste prelungirĭ şi discoliĭ ne vomŭ lăsá de a-ĭ maĭ *chinighisì* şi vomŭ ridicá şi de-asupră-ţĭ trĕba acésta; să sciĭ hotărîtŭ că pe hoţiĭ aceia dela tine îĭ ceremŭ negreşitŭ, de care şi fără de a-ţĭ maĭ prelungi de altele, carĭ îndestule ţi-am scrisŭ şi ţi-am poruncitŭ, iată 'ţĭ maĭ dămŭ sorocŭ încă douĕ-ḑecĭ de ḑile şi aşteptămŭ rĕspunsulŭ prinderiĭ lorŭ şi fiĭ sănătosŭ.—1794 Octobre 6. (2)

12 gazde de hoţĭ fură trămise la ocnă şi averile lorŭ confiscate în 26 Octobre 1794. (3)

Plastograf.

In 9 Novembre 1794 s'a făcutŭ surghiunŭ la mănăstirea Snagovŭ Nicolae copilulŭ ce s'a îndrăsnitŭ de a făcutŭ carte Domnéscă mincinósă. (4)

Deşugubină.

(Intărirea Domnéscă dela anaforaua maĭ jos fiindŭ ştérsă de apă nu se póte cetì:) Totuşĭ resultă că Domnitorulŭ a recunoscutŭ de liberă familia întrégă ţiganuluĭ mortŭ. Mănăstirea să nu maĭ aibă trébă cu ea.

(1) Cod. XXIII, fila 282, verso.
(2) Cod. XXIII, fila 282 verso.
(3) Cod. XXIII, fila 289.
(4) XXIII, fila 291, verso.

www.dacoromanica.ro

Prea Inălțale Domne,

După luminată porunca Mărieĭ-Tale dumnè-luĭ biv Vel Epistatulŭ armășieĭ, aŭ adusŭ față înaintea nóstră pre Neofitŭ Archimandritŭ Egumenŭ ot sfânta mănăstire Balamuciu ot sud Ilfovŭ, cum și pe Tudorŭ țiganulŭ alŭ acesteĭ sfinte mănăstirĭ, tatălŭ luĭ Anastasŭ țiganŭ lăutarŭ mortŭ, i pre popa Vasile preotŭ totŭ alŭ acesteĭ sfinte mănăstirĭ și maĭ întâĭ cetindu-sè alăturatulŭ tacrirŭ alŭ numițilorŭ, cum și alŭ luĭ Iónŭ lăutarulŭ, i a Stoíchi femeea mortuluĭ, apoĭ întrebându-se și numitulŭ Egumenŭ în ce chipŭ a cursŭ pricina acesteĭ uciderĭ, rĕspunse cum că tóte spre pedépsa pĕcatelorŭ luĭ s'aŭ făcutŭ acéstă întâmplare și că n'a făcut'o acésta din vre-unŭ rĕŭ cugetŭ alŭ sĕŭ, ci din întâmplare și prin greșală, ḑicêndŭ și acésta că după ce aŭ auḑitŭ că s'a dusŭ țiganulŭ dela pórtă, a sloboḑitŭ și elŭ pușca, pentru harulŭ sfîntuluĭ Nicolae, decĭ dintr'aceste arĕtate maĭ sus tacrirurĭ și cercetărĭ uciderea acésta se cunósce, că nu este din cugetŭ rĕŭ și într'adinsŭ, ci este din greșélă și ne luare aminte, amăgitŭ și de bĕutură fiindŭ după vremea meseĭ; după a căreia faptă măcar că este *Aftoca Theretos*, după cinulŭ sĕŭ, dar maĭ cercetândŭ pravilele sfinteĭ bisericĭ aflămŭ canonulŭ alŭ 65 alŭ sfinților Apostolĭ, unde poruncesce ḑicêndŭ: «care clericŭ în mânie saŭ în sfadă va lovi pe cine-va și dintr'acea lovitură va muri omulŭ, aceluia să i se iae darulŭ preoțieĭ de totŭ fără nicĭ o iertăciune», despre altă parte cercetândŭ și pravilele politicescĭ, se găsi la celea împĕrătescĭ cartea 60, titlulŭ 39, unde tâlcuitorulŭ Romano, uciderea o împarte în 3 felurĭ, una o numesce din întâmplare, *(nu se potŭ cetì vre-o ḑece rîndurĭ, e vorba de modalitățile de ucidere și de pedepsile relative. Textulŭ este ștersŭ fiindŭ udatŭ când-va)*, și cu uneltă s'a făcutŭ uciderea și de se va găsi că a făcutŭ cu lemne marĭ saŭ cu pietre marĭ saŭ fiindŭ cu piciorulŭ, să se taie mânile acelorŭ ce aŭ făcutŭ acestŭ felŭ de ucidere, iar de se va dovedi că s'a făcutŭ uciderea cu altă lovire maĭ ușóră să se bată și să se surghiunéscă și totŭ acolo maĭ în jos, de va lovi cine-va cu mâna și va ucide pre cine-vaș acolo unde gâlcevescŭ să se bată și să se surghiunéscă, iară de nu va muri să se bată numaĭ; așișderea maĭ în jos: de va face cine-va uciderea fără de voia luĭ să se surghiunéscă; către acésta se ispitiră părinții și femeea mortuluĭ de cercà să i se facă rĕsplătire, și ne respunseră că eĭ nu 'ĭ sunt pîrîșiĭ de rĕsplătire fără numaĭ să cumpere altŭ țiganŭ din chelciugulŭ sĕŭ, ca să se pună zestrea mănăstireĭ la locŭ și iară dintru alŭ sĕŭ să se dée pentru pomenirile mortuluĭ și unŭ rîndŭ de îmbrăcăminte femeeĭ; de a cărora cerere, aflămŭ iarășĭ la acea carte 60, titlulŭ 53, unde ḑice: «la vinovățiile ce aducŭ osândă

www.dacoromanica.ro

de mórte, este vinovatulŭ slobodŭ a plecá pe pîrîşulŭ sĕŭ prin dare»; decĭ fapta acestuĭ vinovatŭ se cunósce că nu i-aŭ cursŭ nicĭ din întîmplare, nicĭ din cugetŭ, ci chiar din beţie împreunată cu aproxie şi din chiar fapta este . . . . . cum şi din cuprinderea sfintelorŭ pravilĭ bisericescĭ maĭ sus arĕtate şi urmézà după dreptate, că maĭ întâĭ înplinindŭ zestrea mănăstireĭ după catastihŭ ce o va fi primitŭ, cumpĕrândŭ şi ţiganulŭ la locŭ, să plătéscă şi pomenirile până la 3 anĭ, care fiindŭ omŭ prostŭ, socotimŭ că se vorŭ putè face cu talerĭ 60, carĭ pomenirĭ să se facă prin mâna rudelorŭ mortuluĭ şi prin scirea epitropuluĭ sfinteĭ mănăstirĭ şi atuncĭ se va urmà şi pedépsa după sfintele pravilĭ de maĭ sus arĕtate; iară cea desĕvêrşitŭ hotărîre rĕmâne a se face de către milostivirea Mărieĭ Tale.— 1794 Decembre 22.

Dositeiŭ alŭ Ungro-Vlachieĭ, Nicolae Vel Logofĕtŭ, Constantinŭ Ştirbeĭ, Vel Logofĕtŭ. (1)

Anaforaua ce s'a făcutŭ în dosulŭ jălbeĭ luĭ Grigore Căpitanŭ, pentru năpăstuirea de hoţie ce aŭ făcutŭ asupra-ĭ Clucerŭ Radu Băbeanuluĭ.

Prea Inălţate Dómne,

Cu lăcrămĭ fierbinţĭ jălnescŭ Mărieĭ Tale, ca să amŭ dreptate, că eŭ după pîra dumné-luĭ Cluceruluĭ Băbeanulŭ, ce aŭ fostŭ ispravnicŭ la sud Vâlcea m'a pîrîtŭ la Inălţimea Ta, că sunt hoţŭ şi tovarăşŭ cu hoţiĭ, şi după a luĭ pîră, am fostŭ închisŭ la închisórea spătărieĭ patru sĕptĕmânĭ, şi dândŭ jalbă dumné-luĭ Spătaruluĭ, m'a datŭ pe chezăşie, până a venitŭ dumné luĭ Medelnicerulŭ Şerbanŭ, celŭ ce a fostŭ trimisŭ cercetătorŭ de Măria Ta pentru aceĭ hoţĭ, şi la cercetările ce a făcutŭ Medelnicerulŭ acolo, cu nicĭ unŭ felŭ de vină nu m'a găsitŭ şi eŭ am şedutŭ aicĭ în închisóre, nefiindŭ slobodŭ a mĕ duce nicăieri patru lunĭ, în grea cheltuială, intrândŭ şi în grele datoriĭ, pentru care dintr'a numituluĭ maĭ sus pîră mi s'aŭ pricinuitŭ pagubă ca talerĭ 600; afară din dobitócele ce mi s'a prăpăditŭ a casă şi fiindŭ luminate Dómne, că dumné-luĭ Clucerulŭ Băbénu din pismă a făcutŭ acésta şi eŭ am eşitŭ dreptŭ, să fie luminată poruncă către dumnéluĭ Vel Spătarŭ ca să-mĭ facă dreptate, *(nu se potŭ citì câte-va rênduri).*

Iŏ Alexandru Constantinu Moruzi Voevodu i gpsd. — Cinstitŭ şi credinciosŭ boerulŭ Domnieĭ Mele Alexandru Calfoglu biv Vel Clucerŭ Cai-

(1) Cod. XXVIII, pag. 43, II.

www.dacoromanica.ro

macamulŭ Craioveĭ, fiind-că după cercetare s'a dovedit jăluitorulŭ nevinovatŭ, şi poruncimŭ dar ca să judecĭ pe Clucerulŭ Băbénulŭ cu jăluitorulŭ pentru cele ce a pătimitŭ dela dumné-luĭ şi s'aŭ păgubitŭ fără de vină şi fără de nicĭ o dovadă, şi să-lŭ îndestulezĭ la dreptatea luĭ.—1795 Ghenarie 26.

Vel Logofĕtŭ.

Prea Inălţate Dómne,

Ascultândŭ luminată porunca Mărieĭ Tale dela acéstă dată jalbă, însciinţămŭ Inălţimeĭ Tale, că din luminată porunca Inălţimeĭ Tale la nouĕ ale trecutuluĭ Octobre, amŭ plecatŭ din Bucurescĭ pentru cercetarea celorŭ năpăstuiţĭ de gazde şi prinderea celorŭ vestiţĭ tâlharĭ şi la drumŭ în sud. Teleormanŭ am întîlnitŭ pe aceştĭ jăluitorĭ, căpitanŭ cu cincĭ slujitorĭ aĭ sĕĭ viindŭ către Bucurescĭ, iar după ce am sositŭ în Craiova pentru câteva ḑile, am luatŭ scire dela dumné-luĭ Clucerulŭ Radu Băbénu, ce se află ispravnicŭ la sud. Vâlcea că numitulŭ Căpitanŭ cu slujitoriĭ sĕĭ fiindutémă a nu i se descoperi împărtăşirea ce aŭ avutŭ cu aceĭ tâlharĭ, arŭ fi fostŭ la Bucurescĭ *(nu se potŭ citì câte-va rîndurĭ).*—1795 Ghenarie 23. (1)

Şerbanŭ Medelnicerulŭ.

5 cărţĭ legate la judeţele peste Oltŭ şi 1 la Caimacamŭ, din 20 Febr. 1795 pentru urmărirea hoţilorŭ şi gazdelorŭ lorŭ, pentru buna petrecere fără de grijă şi odihnă a locuitorilorŭ, de obşte. (2)

Cărţĭ deschise la ispravnicĭ, din 20 Aprile 1795.

Se vestesce pentru o cĕtă de 7 hoţĭ cu portŭ ca ungurenĭ, carĭ la 17 ale acesteĭ lunĭ aŭ călcatŭ casa luĭ Sandu Polcovniculŭ dela Muscelŭ, i-a jefuitŭ casa de totŭ avutulŭ, i-a căsnitŭ soţia şi-aŭ împuşcatŭ unŭ ţiganŭ după care a jăfuitŭ şi pe unŭ cârciumarŭ unde a petrecutŭ tótă nóptea. Domnitorulŭ a trimisŭ la faţa loculuĭ pe Deli-başa să iea urma hoţilorŭ şi să-ĭ prinḑă, dar totŭ odată scrie şi ispravnicilorŭ să urmăréscă «ca nu cum-va din nesilinţa polcovnicilorŭ, căpitanilorŭ, zapciilorŭ, vătaşilorŭ de plaiŭ să găsésca aceştĭ tâlharĭ locŭ şi mijlocŭ să tréca dintr'unŭ judeţŭ în într'altulŭ de a se mistui şi a scăpá şi a trece din hotarele ţĕreĭ afară,

(1) Cod. XXVIII pag. 66. II.
(2) Cod XXIX, fila 21

www.dacoromanica.ro

căcĭ printr'alŭ căruia ocolŭ de căpitanŭ saŭ zapciŭ saŭ printr'alŭ căruia plaiŭ vomŭ auḑi în urmă că aŭ trecutŭ şi nu i-aŭ prinsŭ, pe acelŭ polcovnicŭ, căpitanŭ, zapciŭ saŭ vătafŭ de plaiŭ, acolo în locŭ vomŭ trimite de i se va face cea maĭ rea pedépsă, care nu trece prin gândulŭ lorŭ, dar nicĭ dumné-vóstră ispravnicilorŭ nu veţĭ rĕmânea cu nicĭ unŭ felŭ de pricină neînvinovăţiţĭ, pentru că nisce tâlharĭ ca aceştia, carĭ de faţă aŭ venitŭ şi s'aŭ arĕtatŭ ḑiua cu lumină şi s'aŭ făcutŭ cunoscuţĭ şi vĕḑuţĭ tuturorŭ şi s'aŭ zăbovitŭ la beţiĭ, şeḑêndŭ tótă nóptea la cârciumă, nu este cu putinţă, când va fi silinţă deşĕvêrşită a dumné-vóstră ispravnicilorŭ şi a poterilorŭ a se mistui şi a scăpà, ne cum ḑicemŭ din tóte părţile; decĭ să împănaţĭ cu grabă locurile şi drumurile lorŭ, iar maĭ vîrtosŭ poruncimŭ voue vătaşilorŭ de plaiŭ şi tuturorŭ plăieşilorŭ, fiind-că aceştĭ tâlharĭ póte să năzuéscă spre munte de a scăpà, să împănaţĭ cu grabă tóte potecile şi în césulŭ ce veţĭ simţi, să năvăliţĭ ca să-ĭ prindeţĭ negreşitŭ orĭ viĭ saŭ morţĭ.»

NB. La judeţele de munte s'aŭ poruncitŭ ispravnicilorŭ ca însăşĭ poruncile acestea să le trimiţă la vătaşiĭ plaiurilorŭ. (1)

Deja în 10 Martie 1795, Alexandru trămisese circulărĭ la ispravnicĭ pentru hoţĭ, carĭ asupra primăvereĭ . . . potŭ să facă chibzuirĭ de mişcărĭ şi umblărĭ în hoţiĭ şi tâlhăriĭ, dar Vodă ordonă ca ispravniciĭ şi în genere autorităţile să nu lase a se forma bande, ci să preîntâmpine formarea lorŭ, «pe faţă şi pe sub cumpĕtŭ» priveghindŭ şi ordonândŭ sătenilorŭ, pârcălabilorŭ, preoţilorŭ, cârciumarilorŭ, ca să aibă tótă luarea aminte şi să denunţe pre ceĭ cu gândurĭ rele, iar să nu-ĭ tăinuiască. (2)

Cu pitacŭ din 1795 Aprilie 8 şi prin zapciulŭ Ceauşŭ alŭ Armăşieĭ se ordonă aducerea în ţéră a luĭ Constantinŭ Isvoranu denunţatŭ de ispravniciĭ de Oltŭ, că aŭ spartŭ grosulŭ isprăvnicieĭ cu slugile luĭ şi bătêndŭ şi pe grosarĭ aŭ datŭ drumulŭ nu numaĭ la nisce ţiganĭ închişĭ spre cercetarea după acusarea sătenilorŭ din satulŭ Zănóga, căcĭ furaseră nisce borie ci şi la unŭ Ionŭ hoţulŭ adevĕratŭ. Vodă cere totŭ-odată dela ispravnicĭ cercetare bună de adevĕrulŭ pricineĭ «să faceţĭ examenŭ cuprinḑĕtorŭ pe largŭ. (3)»

(1) Cod. XXIX, fila 45, verso.
(2) Cod. XXIX, fila 27 verso.
(3) Cod. XXIX, fila 39 verso.

www.dacoromanica.ro

11 cărţĭ către ispravniciĭ de dincóce de Oltŭ din 15 Aprilie 1795.

Li se vestesce că s'a ivitŭ o cétă de 9 hoţĭ la 10 Aprilie în judeţulŭ Ialomiţa «la gura unde se chiamă Duşmănésa, asupra câmpuluĭ, în plasa Sloboḑieĭ, ce venise despre partea Raieleĭ; portulŭ le este cu anteree albe cu căciulĭ albastre, iar unulŭ cu códa împletită lăsată pe spate şi cu arme bune asupră-le.» Aceştĭ hoţĭ aŭ călcatŭ maĭ multe perdele, prădândŭ pe ciobanĭ şi omorândŭ pe unulŭ din eĭ. Domnitorulŭ ordonă prinderea lorŭ. (1)

Cuprinde o circulară la tóte judeţele pentru nisce hoţĭ «cu caiafetŭ turcescŭ şi unulŭ dintr'înşiĭ cu códa împletită pe spate carĭ s'aŭ arĕtatŭ acum de curêndŭ în jud. Ialomiţa». Domnitorulŭ ordonă prinderea lorŭ în orĭ ce judeţŭ vorŭ trece. Tot odată Domnitorulŭ amintesce, că dela visterie s'a vestitŭ la ispravnicĭ şi pentru «uniĭ din serseriĭ, carĭ auḑimŭ că se înconjóră la unele locurĭ şi supĕră locuitoriĭ». Domnitorulŭ ordonă prinderea lorŭ pentru odihnirea locuitorilorŭ. Ispravniciĭ să dea poruncĭ către polcovnicĭ, către căpitanĭ şi către zapciĭ, ca ḑiua şi nóptea să aibă privighere, să umblo din locŭ în locŭ cu mare luare aminte din cotro li s'ar vesti că s'aŭ ivitŭ făcĕtorĭ de rĕŭ, ca să năvălésică asupra lorŭ fără de pregetare şi fără de sfială. Domnitorulŭ apelă şi la locuitorĭ că câtŭ vorŭ aflà că s'a ivitŭ unde-va hoţĭ să dea de scire poterilorŭ «îndată ce veţĭ aflà că s'a arĕtatŭ unde-va, orĭ măcar acea cétă orĭ măcarŭ şi alţii şi aŭ supĕratŭ pe cine-va, orĭ din locuitorĭ saŭ din călĕtorĭ drumeţĭ, numaĭ decâtŭ de o parte să însciinţaţĭ la spătărie şi însuşĭ la Domnia Mea, de altă parte să porniţĭ asupra lorŭ potere. . . . ». Domnitorulŭ declară că nu va suferi să se afle făcĕtorĭ de rele în ţĕră, «după ce avemŭ atâţia polcovnicĭ, căpitanĭ, potere şi neferĭ cu léfă dela visteria Domnieĭ Mele, numaĭ şi numaĭ pentru liniştea şi odihna ţĕreĭ şi după ce vĕ avemŭ date atâtea şi atâtea poruncĭ straşnice pentru acésta».—1795 Aprilie 16. (2)

Pitacŭ la Caimacamulŭ biv Vel Clucerŭ A. Caltoglu, care a insciinţatŭ Domnia pentru 10 tâlharĭ din jud. Dolj că Avramŭ Căpitanŭ din Romanaţĭ şi Barbu Căpitanŭ de poteră cu poteraşiĭ lorŭ s'aŭ rĕsboitŭ cu eĭ în lunca Jiuluĭ, a omorîtŭ 4, pe 3 i-a prinsŭ viĭ; îĭ scrie Vodă să trimiţă la Domnie pe aceştĭ căpitanĭ cu capetele celorŭ 4 hoţĭ morţĭ «ca să dobân-

(1) Cod. XXIX, fila 40, verso.
(2) Cod. XXIX, fila 42, verso.

www.dacoromanica.ro

déscă mila Domnieĭ Mele pentru slujba şi silinţa lorŭ şi d'impreună să ne trimiţĭ şi examenulŭ acelorŭ 3, iar dumné-ta să te silescĭ de a pune în mână şi pe ceĭ-lalţĭ 3». (1)

17 cărţi legate către ispravnicĭ, pentru rîndulŭ hoţilorŭ. Veḑi cod. şi fila 50 şi 51 verso şi 53.

Iarăşĭ vĕ însciinţămŭ Domnia Mea pentru rîndulŭ hoţilorŭ carĭ auḑindŭ că se înconjóră din locŭ în locŭ şi dintr'unŭ judeţŭ într'altulŭ supĕrândŭ şi jăfuindŭ fără de a vĕ osârdui să-ĭ prindeţĭ, că dela Domnia Mea tótă îngrijirea şi pornirea s'a făcutŭ prin straşnice orênduelĭ şi poruncĭ, trimiţêndŭ într'adinsŭ şi pe Deli-başa cu potera de neferĭ aĭ sĕĭ şi pe Beşli-agasi cu neferĭ turcĭ şi pe polcovniculŭ de catane spătărescĭ şi altă poteră iarăşĭ dela armăşie, osebitŭ de alte poterĭ ce sunt pe afară, încâtŭ tóte locurile şi tóte părţile sunt împănate de poterĭ, dar cu tóte acestea ce póte să facă Deli-başa orĭ Beşli-agasi, când dela dumné-vóstră ispravnicilorŭ, carĭ aveţĭ mijlócele de a-ĭ afla maĭ cu înlesnire mişcările şi umbletele lorŭ nu se va face osârdia prin tertipurĭ vrednice de a se dovedi, a se găsi, a se strîmtorà ca să năvăléscă spre a-ĭ întâmpinà poterile, spre a ĭ lovì cu focurĭ şi spre a-ĭ bate cu rĕsboiŭ, întru zadarŭ va fi şi ostenelele lorŭ şi cheltuelele ce facemŭ Domnia Mea; pentru aceea iarăşĭ vĕ scriemŭ şi vĕ poruncimŭ straşnicŭ: deschideţi-vĕ ochiĭ, puneţi-vĕ tótă silinţa şi fără de a vĕ lăsa numaĭ în nădejdea orênduitelorŭ poterĭ carĭ îĭ gonescŭ de faţă, faceţĭ şi dumné-vóstră cercetările şi ispitele cele printr'ascunsŭ şi cu totŭ felulŭ de mijlóce, pentru că hoţŭ fără de gazdă nu póte să fie, nicĭ este cu putinţă de a nu trece şi a se abate orĭ pe la vre-o cârciumă orĭ pe la vre-unŭ têrgŭ orĭ pe la vre-unŭ satŭ, cătunŭ de a-şĭ căpui pentru mâncarea lorŭ fără de care nu potŭ trăi, pentru care trebue să îndatoriţĭ şi pre zapciiĭ plăşilorŭ straşnicŭ şi pre pârcălabĭ, preoţĭ, cârciumarĭ şi pre toţĭ de obşte şi să-ĭ înfricoşaţĭ straşnicŭ, că orĭ-ce locuitorŭ se va dovedì în urmă, că orĭ a vĕḑutŭ trecerea hoţilorŭ, orĭ a sciutŭ, orĭ i-aŭ priceputŭ că sunt hoţĭ schimbaţĭ în chipŭ de călĕtorĭ şi i-aŭ tăcutŭ, aŭ tăinuitŭ şi nu aŭ alergatŭ să dea de veste nicĭ a făcutŭ şi eĭ din partea lorŭ pornirea şi datoria cea grabnică, unulŭ ca acela întocmaĭ ca unŭ tovarăşŭ ocrotitorŭ hoţilorŭ şi vrăjmaşŭ patrieĭ luĭ se va pedepsi; de altă parte să daţĭ orênduitelorŭ poterĭ înlesnirea, pliroforia şi ajutorulŭ care este trebuinciosŭ negreşitŭ a-lŭ avea

(1) Cod. XXIX fila 65 verso.

www.dacoromanica.ro

dela dumné-vóstră, saŭ de cunósceţĭ vre-o sfială, lenevire saŭ nesilinţă la poterĭ de ce să o tăceţĭ şi de ce să nu ne însciinţaţĭ? pentru căcĭ când poterile nu vorŭ face la acéstă silinţă pe deplinŭ, a năvăli cu grabă, cu îndrăsnélă şi cu bărbăţie a da într'înşiĭ cu focurĭ şi a sta în rĕsboiŭ şi dintr'acéstă nesilinţă a lorŭ îşĭ vorŭ apucà hoţiĭ pasŭ a scăpà, să sciţĭ că dumné-vóstră vĕ veţĭ învinovăţi pentru ce nu ne aţĭ înscinţatŭ de nesilinţa poterilorŭ. Aşişderea şi când hoţiĭ nu se vorŭ dovedi, nicĭ se vorŭ înfundà unde-va, iarăşĭ dumné-vóstră rĕmâneţĭ învinovăţiţĭ, pentru că Deli-başa şi Beşli-agasi trebue să aibă cu cine să se rĕsboiască şi unde să năvălésca, care şi când dela dumné-vóstră care aveţĭ mijlocŭ şi înlesnirea de a-ĭ dovedi nu li se va înfundà urma, când maĭ vîrtosŭ aveţĭ şi poterile de aicĭ şi osânda rĕmânea tótă asupră-vĕ, de care să sciţĭ că fórte scârbiţĭ şi necăjiţĭ suntem într'acéstă pricină şi când hoţiĭ nu se vorŭ pune în mână orĭ morţĭ orĭ viĭ saŭ vomŭ maĭ auḑi de vre-o altă întîmplare că aŭ călcatŭ pe cine-va, negreşitŭ vĕ veţĭ pedepsi întâĭ voĭ ispravnicilorŭ printr'alŭ căruĭ judeţŭ aŭ trecutŭ şi apoĭ ceĭ-l-alţĭ. — 1795 Aprilie 28. (1)

5 Cărţĭ deschise la judeţele de peste Oltŭ, la polcovnicĭ, căpitanĭ de poteră, căpitanĭ de judeţe, vătafĭ de plaiŭ, slujitorĭ, poteraşĭ.

Domnitorulŭ le spune că a aflatŭ că eĭ carĭ sunt scutiţĭ spre a sluji, nu se silescŭ, «nicĭ o bărbăţie nu aveţĭ, numaĭ numele aveţĭ de poterĭ şi hoţiĭ se înconjură în mijloculŭ vostru şi umblă prin prejurulŭ vostru» fără să fie prinşĭ, nicĭ din vechiĭ hoţiĭ nicĭ din ceĭ de est-timpŭ, orĭ de s'aŭ prinsŭ vre-uniĭ, i-aŭ prinsŭ alţiĭ, carĭ nu eraŭ îndatoraţĭ la acésta. Domnitorulŭ nu maĭ póte suferi becisnicia acestora, care «ne dă o bănuială şi de vicleşugŭ şi de necredinţă a vóstră. Iată amŭ făcutŭ Domnia Mea hotărîre neschimbată, ca pre celŭ ce nu 'şĭ va face acum la aceste cete de hoţĭ ce auḑimŭ că aŭ eşitŭ acum datoria slujbeĭ şi nu va năvăli cu grabă, şi nu va face rĕsboiŭ cu vrednicie a lovi pe hoţĭ şi a-ĭ prinde, pe uniĭ ca aceia carĭ prin judeţulŭ vostru aŭ trecutŭ hoţiĭ şi aţĭ avut scirea şi v'aŭ fostŭ aprópe şi nu i-aţĭ prins, să-ĭ ridice ispravniciĭ judeţuluĭ dinpreună şi cu poteraşiĭ luĭ saŭ slujitorĭ şi plăiaşĭ în pază să-ĭ trimită cu însciinţare dreptŭ la dumné-luĭ Caimacamulŭ Craioveĭ, ca luându-li se armele să-ĭ bage în puşcărie, să le facă examen şi cu hotărîre nestrămutată să-ĭ trimiţă la ocnă unde să se osândéscă în tótă viaţa lorŭ.

(1) Cod. XXIX, fila 48 verso.

www.dacoromanica.ro

Aşişderea şi voĭ locuitorilorŭ de obşte, pârcălabĭ şi ceĭ carĭ sunteţĭ părtaşĭ şi caimacamĭ aĭ satuluĭ, sindiilorŭ şi sătenilorŭ, cârciumarilorŭ de pe la drumurĭ şi prăvăliaşilorŭ de pe la têrgurĭ, nu veţĭ rĕmânea de acum înainte fără de osînda ce se cade la care aŭ vĕḑutŭ, aŭ priceputŭ pe hoţŭ saŭ pe gazda luĭ şi nu l'aŭ arĕtatŭ, pentru că hoţŭ a nu trece orĭ de faţă orĭ tiptilŭ prin vre-unŭ satŭ, saŭ pe la vre-o cârciumă, saŭ pe la vre-o prăvălie, saŭ pe la gazdele lorŭ, nóptea saŭ ḑiua, ca să-şĭ căpuiască de cele trebuincióse nu este cu putinţă; de aceea şi pe voĭ locuitorilorŭ, breslaşilorŭ, boernaşilorŭ, neguţitoraşilorŭ, vĕ îndatorimŭ Domnia Mea şi vĕ poruncimŭ straşnicŭ să vĕ lăsaţĭ de acéstă nebăgare de sémă cu care vĕ purtaţĭ până acum şi nu numaĭ să daţĭ de scire poterilorŭ şi să arĕtaţĭ urma lorŭ, ci să şi săriţĭ cu bărbăţie şi fără de lenevire să strîmtoraţĭ pe hoţĭ de tóte părţile, să daţĭ într'înşiĭ, care cu ce veţĭ putea, făcêndŭ împreună ajutorulŭ poterilorŭ ca să prinḑă hoţiĭ, iar carele înpotrivă se va arĕta orĭ cu lenevire saŭ cu vicleşugŭ şi nu va da de scire cum a vĕḑutŭ, a auḑitŭ orĭ a priceputŭ, nicĭ va năvăli împreună a da ajutorŭ poterilorŭ, pe unulŭ ca acela să-lŭ dea în scire poterile la ispravniciĭ judeţuluĭ ca să i se facă pedépsa care hotărîmŭ maĭ jos; de care iată şi poruncimŭ cu hotărîre dumné-vóstră ispravnicilorŭ întâiŭ pentru polcovniciĭ judeţuluĭ, căpitanĭ de poterĭ, vătaşĭ de plaiŭ şi zapciĭ, carĭ prin judeţele lorŭ şi prin ocolulŭ lorŭ a trecutŭ hoţŭ şi n'aŭ năvălitŭ, n'aŭ făcutŭ datoria lorŭ, cu vrednicie a bate rĕsboiŭ cu dînşiĭ şi a-ĭ prinde, fără de a maĭ aşteptà altă poruncă şi fără de a vĕ cuteżà să-ĭ diafendipsiţĭ că este omulŭ vostru saŭ alŭ cutăruia prietenŭ, să-lŭ ridicaţĭ şi să-lŭ trimiteţĭ dreptŭ la dumné-luĭ Caimacamulŭ, ca să i-se facă examenŭ, de unde poruncă hotărîtă şi nestrĕmutată avemŭ dată, ca să-lŭ trimiţă la ocnă spre a se osîndì în tótă viaţă-le. Aşişderea şi pe pârcălabĭ cu fruntaşiĭ aceia aĭ satuluĭ, saŭ cârciumarĭ, saŭ păstorĭ, carĭ vĕ vorŭ arĕta poterile că nu le-aŭ datŭ de scire şi n'a săritŭ d'impreună a lovì pe hoţŭ, ci i-aŭ tăcutŭ, aŭ dositŭ, s'aŭ ascunsŭ şi s'aŭ făcutŭ a nu scì, să-ĭ ridicaţĭ cu pază şi cu cercetare bună găsindu-ĭ în adevĕrŭ vinovaţĭ la neurmarea porunceĭ, să-ĭ trimiteţĭ în pază dreptŭ la dumné-luĭ Caimacamulŭ Craioveĭ, unde asemenea avemŭ dată porunca şi pentru nisce vinovaţĭ ca aceştia, ca făcêndu-le examenŭ să-ĭ trimiţă la ocnă ca să se pedepséscă, care acésta să o şi faceţĭ negreşitŭ; căutaţĭ însă şi vĕ deschideţĭ ochiĭ, ca nu cum-va cu pricina acésta să umpleţĭ grosurile şi să ĭ ţineţĭ pe la închisorĭ, orĭ să se jăfuiască de poterĭ saŭ de zapciĭ şi ómeniĭ voştri, ci fără de a aduce trĕba la catahrisisŭ maĭ multŭ de *10 césurĭ* să nu se ţie la închisórea vóstră şi să ĭ trimeteţĭ dreptŭ la dumné-luĭ Caimacamulŭ cu însciinţare în scrisŭ, pentru că la examenulŭ ce este a li se face la Divanulŭ Craioveĭ, de vor arĕta că s'aŭ jăfuitŭ saŭ

www.dacoromanica.ro

globitŭ şi aŭ cheltuitŭ, orĭ s'aŭ bătutŭ şi s'aŭ căznitŭ, orĭ s'aŭ purtatŭ maĭ multŭ de poterĭ, întru rĕsplătirea vineĭ lorŭ orĭ de către zapciĭ şi ómeniĭ dumné-vóstră, orĭ de către poteraşĭ, nu numaĭ acelŭ ce a făcutŭ urmarea aceea se va pedepsi, ci şi înşi-vĕ veţĭ fi respunḑĕtorĭ; nu veţĭ rĕmânea şi voĭ ispravnicilorŭ puţinŭ vinovaţĭ, când nu se va curăţi locurile de aceştĭ făcĕtorĭ de rĕŭ, pentru că datoria vóstră şi iscusinţa nu este numaĭ a poruncì în scrisŭ şi a ne însciinţa că aţĭ poruncitŭ şi aţĭ rînduitŭ poterĭ, ci trebue să aveţĭ şi luare aminte de facŭ şi vre-o silinţă poterile unde se trimitŭ, saŭ umblă numaĭ de colo până colo smăcinând satele, încurcându se încóce şi încolea, ci să faceţĭ şi voĭ deosebitŭ tehbirurĭ şi cercetărĭ cu teptilîcurĭ ca să aflaţĭ şi să dovediţĭ pe ceĭ rĕĭ. Dreptŭ aceea vĕ poruncimŭ iarăşĭ, ca şi aceste ce v'amŭ arătatŭ maĭ sus, să le puneţĭ în faptă fără a aduce însă tréba la catahrisŭ, dar şi silinţa dumné-vóstră care pururea şi totŭ-dea-una ne scrieţĭ că o aveţĭ, trebue să fie adevĕrată cu fapta şi lucrarea eĭ, care şi când veţĭ face o fără de cusurŭ, atâtŭ dumné-vóstră câtŭ şi poterile, trebue atuncĭ cu aceste povĕţuirĭ ce vĕ dămŭ şi cu atâte poterĭ ce aveţĭ să se prinḑă hoţiĭ şi să se cureţe locurile, pentru că când şi acum vĕ veţĭ purtà cu amelia ce s'aŭ făcutŭ în anulŭ trecutŭ la tréba hoţilorŭ, în adevĕrŭ trebue să ne turburaţĭ şi avemŭ a pedepsi negreşitŭ. Şi cartea acésta să trimeteţĭ ispravnicilorŭ să se cetéscă prin tóte satele, târgurĭ, şi către toţĭ zapciiĭ, polcovniciĭ, căpitaniĭ şi poteraşiĭ, care să ne o trimiteţĭ iarăşĭ iscălită de toţĭ zapciiĭ şi de toţĭ pârcălabiĭ şi locuitoriĭ satelorŭ.» 1795, Maiŭ 6 (1).

5 cărţĭ legate la judeţele de peste Oltŭ din 5 Maiŭ 1795.

Domnitorulŭ vestesce ispravnicilorŭ, că Caimacamulŭ Craioveĭ cu scirea domnieĭ aŭ rînduitŭ pe Clucerulŭ Băbénu pentru prinderea hoţilorŭ ce s'aŭ sfetitŭ peste Oltŭ şi ordonă ca ispravniciĭ, polcovniciĭ, căpitaniĭ, vătaşiĭ de plaiŭ şi zapciiĭ să-ĭ stea întru ajutorŭ (2).

O altă publicaţie la 12 judeţe de dincóce de Oltŭ, din 7 Maiŭ 1795, în sensulŭ cărţilorŭ deschise de la 6 Maiŭ 1795, cu adăogire că pârcălabulŭ satuluĭ şi 2, 3 fruntaşĭ saŭ târgoveţĭ, saŭ cârciumarulŭ, saŭ păstorulŭ, carĭ aŭ sciutŭ de hoţĭ şi n'aŭ spusŭ, să fie băgaţĭ în butucĭ şi trimişĭ la domnie, ca să se pedepséscă *cu têrgulŭ şi cu ocna.* De altŭ-mintrelea

(1) Cod. XXIX fila 50.
(2) Cod. XXIX, fila 51 verso.

www.dacoromanica.ro

și aci Vodă nu admite închisóre maĭ lungă decâtŭ 10 cèsurĭ pentru interogatoriŭ și opresce abusurile sub cuvîntŭ de urmărire de gazde de hoțĭ.

NB. Domnitorulŭ ordonă la isprăvniciĭ din județulŭ Ialomița ca pre 2, 3 din țĕraniĭ carĭ aŭ privitŭ fără să sară la casna de către tâlharĭ a cèușuluĭ Stanciu să-ĭ trimèță în butucĭ la Bucurescĭ spre pedèpsă. (1)

17 Cărți legate la județe pentru unŭ tâlharŭ.

«Vĕ facemŭ Domnia Mea în scire pentru unŭ Ioniță sin Căldăraru ot Rușiĭ-de-Vede (Teleormanŭ), chipulŭ luĭ: omŭ de mijlocŭ, la față plavĕțŭ, la trupŭ cam plinŭ, iar la obrazŭ maĭ scăḑutŭ, ososŭ, mustățile galbene, mĕrunțele . . . . . ochiĭ luĭ orĭ albaștri saŭ căpriĭ, care aflându-se vinovatŭ în fapte netrebnice, aŭ dositŭ» se ordonă prinderea luĭ și trimiterea la Domnie. (2)

Tentativa de ucidere, bătae, etc.

Unŭ Stoianŭ sêrbulŭ holteiŭ neferŭ alŭ luĭ Deli-basa a trasŭ cu pistolulŭ în Alexandra «*palachida luĭ*» și de atuncĭ este la închisóre. Vel Armașŭ raportèză luĭ Vodă fapta și îĭ spune, că femeea n'a muritŭ, fiindŭ lovită în piciorŭ și aŭ confruntat'o cu Stoianŭ neferulŭ «și am întrebat'o de maĭ are vr'o pîră să maĭ facă asupra luĭ Stoianŭ?» Și prin zapisŭ a declaratŭ că nu maĭ are, și că despre dînsa să fie slobodŭ.

Domnitorulŭ hotărăsce: «să se bată la armășie cu 100 toiege la tălpĭ și să se slobódă, precum și muierea cu netrebnicile eĭ fapte, să se bată cu 30 toiege.» 1795, Maiŭ 10. (3)

Petițiunea luĭ Freda de la Fântânele din Secuienĭ, că aŭ venitŭ la elŭ, la via ce are, egumenulŭ mânăstiriĭ Vălenĭ împreună cu unŭ țiganŭ și cu unŭ Gheorghe slujitorŭ isprăvnicelŭ alŭ egumenuluĭ și l'aŭ bătutŭ.

S'aŭ făcutŭ cercetare și s'aŭ doveditŭ adevĕrata bătaie. «Să vadă Măria Ta, Luminate Dómne; mĕ aflu omŭ în vîrstă de anĭ 60 și bătaie dela nimenĭ n'amŭ mâncatŭ. Incă și dumnè-lorŭ ispravniciĭ județuluĭ când vreunŭ boerinașŭ de neamŭ face vină insciintèză domnieĭ, și precum iea po-

(1) Cod. XXIX, fila 51 verso.
(2) Cod. XXIX, fila 53.
(3) Cod. XXVIII, scara 6, fila 17

www.dacoromanica.ro

runcă de la stăpânire aşa urméză, iar aşa fieş-cum să bată omŭ cinstitŭ nu s'aŭ întêmplatŭ.»

Domnitorulŭ ordonă Mitropolituluĭ şi Logofĕtuluĭ de ţéra de jos ca aducêndŭ vătafulŭ de Divanŭ pe jăluitorŭ dimpreună cu pîrîtulŭ Gherasie şi vĕdêndŭ raportul ispravnicilorŭ să pedepséscă pe egumenŭ, iar pe ţiganŭ şi pe isprăvnicelŭ să se bată la faţa loculuĭ cu câte 108 toiege la tălpĭ.

Judecata Mitropolituluĭ şi a mareluĭ Vornicŭ condamnă pe egumenŭ să plătéscă 50 tal. la cutia milostenieĭ (1).

Pitacŭ din 7 Iulie 1795 către ispravniciĭ din Vâlcea vestindu-ĭ că s'aŭ sculatŭ căminarulŭ Luca cu slujitoriĭ să prindă pe 4 hoţĭ din acelŭ judeţŭ între carĭ unulŭ Florescu şi altulŭ Disescu. (2).

In 8 Iulie 1795 Domnitorulŭ trămite la ocna Telega pe unŭ Hristea Dulgherulŭ care a îndrăsnitŭ să ridice mâna să bată zapciĭ agiescĭ.

In Iulie 9 acelaşŭ anŭ s'aŭ trămisŭ la ocna Telega pe Manole lemnarulŭ şi alţiĭ doĭ căcĭ s'aŭ împotrivitŭ la zapciŭ spătărescŭ.

In Iulie 8 acelaşŭ anŭ pitacŭ către Vel Spătarŭ ca pe Proin Maĭmar-başa să lŭ trécă peste Dunăre (3).

Ţiganŭ ucigaşŭ din nebunie.

Unŭ Ioanŭ copilulŭ sin Ioanŭ Pricea ţiganŭ domnescŭ avêndŭ patimă de nebunie, a omorîtŭ pe tată-sĕŭ. Vodă ordonă armăşeluluĭ să-lŭ ducă la mânăstirea Călduruşanĭ, din puşcărie, unde să fie ţinutŭ în obeţĭ «ca să nu maĭ pótă vătăma pe altŭ cine-va» şi să-lŭ aibă în pază la mânăstire şi să fie «nelipsitŭ la sfintele rugăciunĭ». 1795, Augustŭ 20 (4).

2 copiĭ ucigaşĭ.

Doĭ copiĭ «din mintea copilăréscă» aŭ omorîtŭ pe altŭ copilŭ anume Stanŭ Pusteŭ ot Pitescĭ (Argeşŭ), Vodă 'ĭ trimite la mân. Vieroşu unde să sté sub paza de omŭ şi să li se dee hrană «până când se vorŭ împăcá pă-

(1) Cod. XXVII scara 17 fila 21 verso.
(2) Cod. XXIX, fila 89 verso.
(3) Cod. XXIX pag. 90.
(4) Cod. XXX fila 74.

www.dacoromanica.ro

rinţiĭ celuĭ omorîtŭ. . . . . însă ca nisce nevîrstnicĭ ce sunt aŭ voie părinţiĭ lorŭ aĭ aduce ca să-ĭ caute cu spălatŭ şi cu priminelele lor. 1795, Augustŭ 20 (1).

Zapisulŭ Raduluĭ Logofeţelŭ za visterie tatălŭ luĭ Bălaşŭ hoţulŭ ce aŭ datŭ la condica Divanuluĭ cum arată.

«Incredinţezŭ cu acestŭ adevĕratŭ zapisŭ alŭ meŭ la luminatulŭ Divanŭ alŭ Mărieĭ Sale luĭ Vodă precum să se scie, că avêndŭ unŭ feciorŭ alŭ meŭ anume Bălaşŭ, carele după multele luĭ rele şi hoţiĭ ce aŭ sĕvêrşitŭ, s'aŭ şi osînditŭ la pedépsa ocneĭ, cu hotărîre să şédă în tótă viaţa luĭ, pentru care după multele rugăciunĭ ce prin jalbă amŭ făcutŭ către Măria Sa Vodă, a se iertà şi de acéstă dată, de aceea daŭ acestŭ zapisŭ alŭ meŭ în condica Divanuluĭ, prin care mĕ legŭ ca de acum înainte de va maĭ face nescare va fapte de hoţiĭ saŭ alte urmărĭ orĭ în ce chipŭ, la tóte să fiŭ rĕspunḑĕtorŭ şi în loculŭ luĭ să amŭ a mĕ pedepsi eŭ pentru orĭ-ce faptă va urmà, şi încă să fiŭ lipsitŭ şi de leşóra ce amŭ la cutie cum şi de orĭ-ce altă milă domnéscă. Şi pentru maĭ adevĕrată credinţă 'mĭ-amŭ pusŭ-degetulŭ în locŭ de pecete ca să se créḑă. 1796, Iulie 29 (2).

Iŏ Radu biv Logofeţelŭ za visterie adeverescŭ.
Zamfirŭ Logofeţelŭ de Divanŭ martorŭ.

Acestŭ zapisŭ aŭ datŭ Radu Logofeţelul tatulŭ numituluĭ Bălaşŭ la Logofeţia Divanuluĭ, unde s'aŭ trecutŭ şi în condica Divanuluĭ după poruncă.»—1796, Iulie 29.

Vel Logofĕtŭ.

k) Publicămŭ acĭ douĕ acte cu referinţă la procese dintre pămîntenĭ şi supuşĭ austriacescĭ. Importantŭ este actulŭ de judecată dintre boeriĭ Brâncovenĭ şi unŭ suditŭ austriacŭ Dumitru Marcu din Sibiŭ. Din acestŭ actŭ se vede, că la judecata sĕvêrşită înaintea Domnitoruluĭ a asistatŭ şi *Senioru Markelius* agentulŭ austriacŭ.

(1) Cod. XXX fila 74.
(2) Co. XXIX fila 216.

www.dacoromanica.ro

Poruncă la Caimacamŭ pentru unŭ zapisŭ la cumpĕrătórea caseĭ luĭ Marcu ce aŭ rĕmasŭ la Craiova în vremea oblăduireĭ Nemţilorŭ să-lŭ trămiţă.

Cinstitŭ şi credinciosŭ boerulŭ Domnieĭ Mele dumné ta Hatmane Costache Caragea Caimacame alŭ Craioveĭ, şi facemŭ în scire că dumné luĭ Siniorŭ Marchelŭ Agentulŭ Curţeĭ Austriecescĭ, prin nota ce aŭ datŭ Domnieĭ Mele aŭ făcutŭ arătarea cum că aicea la canţilăria Craioveĭ a rĕmasŭ unŭ zapisŭ de cumpĕrătórea caseĭ luĭ Dimitrie Marco din Sibiŭ din vremea oblăduireĭ Nemţilorŭ pentru o pricină de ocne ce cumpĕrase atuncĭ nu mitŭ Dumitrache dela oblăduitoriĭ Nemţĭ, care zapisŭ cere acum Agenţia ca să i se slobódă, pentru care poruncimŭ dumné-lorŭ ca întâiŭ să găséscă acestŭ zapisŭ, şi apoĭ să cercetezĭ dumné-ta pricina pentru care aŭ rĕmasŭ la canţelarie, prin dumné-lorŭ boeriĭ şi prin ceĭ ce saŭ aflatŭ în slujba aceleĭ vremĭ, carĭ vorŭ fi sciindŭ de acésta, şi de nu va fi altă pricină la mijlocŭ a opririĭ aceluĭ zapisŭ să-lŭ trimiţĭ în plicŭ aicea la Domnia Mea cu însciinţarea dumni-tale, ca să se dée la Agenţie, 1793. Octombre 22. (1)

Judecata dumné-lorŭ boerilorŭ Brâncoveni, cu Dimitrie Marco suditulŭ pentru venitulŭ moşieĭ din ţara Nemţéscă, şi pentru socotéla de banĭ împrumutaţĭ.

Iŏ Alexandru Constantinŭ Moruzi Voevodŭ i gpd. Zemli Vlahiscoe. — Dumitru Marco dela Sibiŭ Suditulŭ Chesaro-Crăescŭ, prin doĭ Vechilĭ anume Gheorghe Duncherŭ ginere-sĕŭ, şi Ioanŭ Marcu frate-sĕŭ sciuţĭ şi mărturisiţĭ de Agenţie de Vechilĭ plirecsusiĭ, dândŭ jalbă Domnieĭ Mele asupra dumné-lorŭ boerilorŭ Brâncoveanu Nicolae Vel Vist. şi Manolache Vel Vornicŭ, pentru socotéla şi isbrănirea datorieĭ ce are la dumné-lorŭ cu amanetŭ moşiile dumné-lorŭ ce le-aŭ acolo în Ardealŭ, prin aşedămînturĭ, prin ponturĭ în scrisŭ, prin zapisŭ iscălitŭ de dumné-lorŭ boeriĭ Brâncoveani şi de Dimitrie Marco, amŭ rînduitŭ Domnia Mea într'adinsŭ prin Pitaculŭ nostru doĭ din dumné-lorŭ veliţĭ boerĭ aĭ Divanuluĭ Domnieĭ Mele, dumné-luĭ Vel Spătarŭ Văcărescu şi dumné-luĭ Vel Vornicŭ Moruzi, ca adunându-se la unŭ locŭ, unde viindŭ d'împreună şi dumné-luĭ Seniorŭ

(1) Cod. XXIII, fila 166, verso.

www.dacoromanica.ro

Marchelius agentulŭ Curţeĭ Austriecescĭ să facă amănuntă cercetare priciniĭ şi socoteliĭ faţă cu amêndouĕ părţile, şi cu dréptă judecată să isbrănéscă celea cu cale; carĭ după porunca nóstră urmândŭ şi adunându-se în câte-va rênduri la cercetare într'adinsŭ şi cu osârdie a pricineĭ aceştia, neaŭ făcutŭ acéstă alăturată Anafora, cu arătare pe largŭ a pricineĭ aceştia, şi a hotărîriĭ ceea ce dreptatea i-aŭ povăţuitŭ a judeca la fieş-care pontŭ deosebitŭ, după douĕ contracturĭ ce aŭ arătatŭ vechiliĭ, cum se vede pre largŭ, în care acéstă curgere a pricініĭ dumné-luĭ Vel Vistŭ, Nicolae Brâncoveanu despre partea dumné-luĭ şi cu numiţiĭ doĭ vechilĭ a luĭ Dumitrache Marco din sine-şĭ, înduplecându-se la o învoire pacĭnică, saŭ şi întocmitŭ şi s'aŭ aşeḑatŭ prin zapisŭ în scrisŭ cu mulţămirea amîndorora părţilorŭ, iar dumné-luĭ Vel Vornicŭ Nicolache Brâncoveanu dându-ne apelaţie ca să iasă înaintea Domnieĭ Mele spre a-şĭ arĕta dreptăţile ce are în scrisŭ, care la dumné-lorŭ boeriĭ nu s'aŭ vĕḑutŭ, cum şi vechiliĭ asemenea dându-ne jalbă, cerêndŭ totŭ într'o vreme cu dumné-luĭ Vorniculŭ Brâncoveanu isbrănire, am înfăţişatŭ pe amindouĕ părţile înaintea Domnieĭ Mele, *unde viindŭ faţă şi dumné-luĭ Siniorŭ Marchelius Agentulŭ Curţiĭ Austriacescĭ,* după ce am cetitŭ acésta alăturată Anafora, intrândŭ apoĭ în deosebită cercetare şi pliroforie a nóstră cu deamĕruntulŭ, am întrebatŭ pre dumné-luĭ Vorniculŭ ce are ḑice, şi după ce ne-aŭ prevalisitŭ întâiŭ că nu se cunósce a rĕmâne datorŭ cu atâţia banĭ pe câtŭ dumné-lorŭ boeriĭ 'lŭ hotărăscŭ, şi cum că după doveḑile şi temeiurile ce are dumné-luĭ în scrisŭ, sub însăşĭ iscălitura luĭ Dimitrie Marco, măcarŭ că i se pare a avea cuvîntŭ dreptŭ o uşurinţă la isbrănirea acesteĭ datoriĭ, dar cu tóte acestea pentru a se desface şi a rĕmânea moşiile partea dumné-luĭ slobodă, a primitŭ şi elŭ mulţămitŭ la hotărîrea ce aŭ făcutŭ dumné-lorŭ boeriĭ întru tóte după anafora, şi unde aştépta ca să facă socotéla cu vechiliĭ după cum avusese şi vorbă, şi să hotărască numaĭ suma veniturilorŭ pe anŭ, aŭ vĕḑutŭ cererea în potrivă dela vechilĭ; pentru care întrebândŭ Domnia Mea şi pe vechilĭ, la ce nu sunt mulţămiţĭ după anaforaua dumné-lorŭ boerilorŭ, şi ce aŭ a maĭ ḑice în potrivă, ne-aŭ datŭ rĕspunsŭ, că la cele l'alte ponturĭ şi madele câte sunt numite în anaforaua dumné-lorŭ boerilorŭ, sunt şi eĭ mulţămiţĭ şi nu aŭ a pravalisi altŭ, fără de numaĭ la hotărîrea ce facŭ dumné-lorŭ boeriĭ spre a rĕmânea adecă dela ḑece anĭ înainte (acheros), şi să primésca Dumitrache dobândă de banĭ, la acésta nu sunt mulţămiţĭ, ḑicêndŭ că se cădea boerilorŭ Brâncovenĭ după pontulŭ alŭ doilea alŭ contractuluĭ, aŭ să le plătéscă datoria atuncĭ, aŭ să schimbe contractulŭ, cerêndŭ ca până acum, să fie venitulŭ moşiilorŭ dreptŭ dobânda banilorŭ. Pentru care cetindŭ Domnia Mea acestŭ pontŭ de alŭ doilea alŭ contractuluĭ în care rézămă madéua acésta, cu luare aminte, vedemŭ că cuprinderea luĭ se închee şi

www.dacoromanica.ro

se sevărşasce într'acésta, adecă: când la ḑece anĭ boeriĭ Brâncovenĭ, nicĭ zapisŭ noŭ nu vorŭ face, nicĭ banĭ nu vorŭ plăti, să fie Dumitrache volnicŭ şi să aibă putere ca prin mijlocirĭ judecătorescĭ cu orĭ-care legiuiţĭ Mum-başirĭ, să-şĭ facă întrégă îndestulare şi plătire, adică Dumitrache să se facă pîrîşŭ de a da jalbă, şi Dumitrache să facă pornire a căutà prin mijlocirĭ judecătorescĭ; aşa dar fiindŭ însăşĭ cuprinderea contractuluĭ după care cerŭ vechiliĭ a se judeca şi îndatoratŭ aflându-se Dumitrache a se pornì şi a-şĭ căutà însuşĭ prin judecată şi a nu tăcea, am întrebatŭ pre numiţiĭ vechilĭ de a făcutŭ Dumitrache urmarea acésta a contractuluĭ spre a-şĭ căutà cu jalbă la vre-o judecătorie, şi nu aŭ vrutŭ boeriĭ Brâncovenĭ a plăti saŭ a face noŭ contractŭ? şi ne dederă rĕspunsŭ însuşĭ, că acésta n'aŭ făcut'o atuncĭ la sorocŭ; amŭ întrebatŭ apoĭ şi pe dumnéluĭ Vorniculŭ Brâncovénu de aŭ făcutŭ şi dumné-luĭ urmare după cuprinderea aceluĭ Pontŭ, ca orĭ să plătéscă baniĭ saŭ să facă altŭ contractŭ? şi ne rĕspunse, că nu la ḑece anĭ, ci încă până a nu se împlini soroculŭ celŭ d'întâiŭ a cincea anŭ aŭ făcutŭ urmare, şi a scrisŭ luĭ Dimitrie Marco în Sibiŭ, ca orĭ însuşĭ să vie cu socotéla, saŭ vechilulŭ să-şĭ trimiţă spre a-ĭ plăti dreptulŭ, şi să-şĭ dezlogéscă moşiile, arĕtându ne şi dovadă vrednică la acésta, însuşĭ scrisórea luĭ Dumitru Marco dela lét. 1776 Ianuarie 13, asupra împliniriĭ soroculuĭ din cincĭ anĭ aĭ contractuluĭ, prin care rĕspunde dumné-luĭ Vorniculuĭ la însciinţarea ce i-a făcutŭ spre a venì să se desfacă orĭ cu plată de banĭ saŭ cu altŭ aşeḑĕmîntŭ, în care scrisóre după alte multe mulţămirĭ ce 'ĭ dă vorniculuĭ ca să nu se témă de nicĭ unŭ cugetŭ rĕŭ alŭ sĕŭ, se făgăduesce în urmă, că peste treĭ lunĭ va venì aicĭ de se va socotì şi va face la unŭ felŭ, ceréndŭ şi acésta, ca să scrie dumnéluĭ Vorniculuĭ la Sibiŭ pentru voia veniriĭ luĭ. După care acéstă scrisóre a luĭ Dumitrache, ḑisă dumné-luĭ Vornicŭ, că aŭ şi scrisŭ la Sibiŭ, şi aşteptându-lŭ şi neurmândŭ Dumitrache a venì, de iznóvă i-a maĭ scrisŭ şi alte scrisorĭ cu deosebire şi cu parapon, arĕtând şi hotărându-ĭ ritos, cum că dela vremea ce i-aŭ scrisŭ ca să vie să-şĭ facă socotéla, să-şĭ primésca baniĭ, şi n'aŭ venitŭ, adecă: (dela sorocŭ de cincĭ anĭ aĭ contractuluĭ) să scie că-ĭ va fi datoria numaĭ cu dobândă de aicĭ înainte la sută tal. 6, iar venitulŭ moşiilorŭ va fi alŭ dumné-luĭ, arĕtându-ne şi la acéstă dovadă altă alŭ doilea scrisóre rĕspunsŭ a luĭ Dimitrie către dumné-luĭ, totŭ dintr'acelŭ anŭ Octobre 8, prin care însuşĭ arată că i le-aŭ scrisŭ dumnéluĭ Vorniculŭ acestea cu hotărîre şi cum că este pliroforisitŭ Dumitrache, că după cererea sa aŭ scrisŭ dumné-luĭ Vorniculŭ că Dumitrache la nicĭ unele dintr'aceste scrisorĭ ale sale următorŭ n'aŭ fostŭ, ci încă şi după ce chiar cu dînsulŭ a vorbitŭ faţă către faţă, când a venitŭ în urmă aicĭ pentru cumpĕratulŭ de caĭ, şi i-aŭ datŭ hotărîtŭ cuvîntŭ cum că se

www.dacoromanica.ro

va întórce dela Sibiŭ gata cu tóte scrisorile și socotelile până acum nu s'aŭ maĭ arĕtatŭ, aceste scrisorĭ ale luĭ Dumitrache Marco arĕtându-le în fața numițilorŭ vechilĭ, nu putură tăgăduì nicĭ una, ḑicêndŭ că le cunoscŭ și sunt adevĕrate iscăliturile luĭ Dumitrache Marco fără numaĭ de pricinuiră la una dintr'acestea că lipsesce partea jumĕtate de alăturea aceĭ scrisorĭ, unde și făcêndu-ĭ Domnia Mea perierghie într'adinsŭ, ca să vedemŭ de este lipsă vre-o parte din cele scrise de madeliĭ aceștia, care suntŭ trebuincióse la judecată, vĕḑumŭ că și începerea cuvîntuluĭ d'întâiŭ alŭ acesteĭ Madele, și sfîrșitulŭ într'acésta este întregŭ, unde și iscălitŭ este Dumitrache într'însa, și nu rĕmâne nicĭ o pricină de îndoială; așa dar amŭ întrebatŭ pe vechilĭ, pentru ce n'a urmatŭ Dumitrache după scrisorile și după făgăduelile sale a venì saŭ a-șĭ trimite vechilulŭ orĭ atuncĭ saŭ măcarŭ la împlinirea soroculuĭ de ḑece anĭ, ca să-șĭ iee dreptulŭ luĭ și să se izbrănéscă, saŭ de aŭ cunoscutŭ la boeriĭ Brâncovenĭ împotrivire, de ce n'aŭ datŭ jalbă să-șĭ caute prin judecată, precum era îndatoratŭ prin contractŭ la pontulŭ de alŭ doilea, ca însușĭ să pornéscă judecata, și ne-aŭ rĕspunsŭ fără de tăgăduire, că n'aŭ venitŭ nicĭ însușĭ, nicĭ aŭ trimisŭ vechilulŭ *pliricsusios* pe nimenĭ, precum nicĭ la împlinirea soroculuĭ de ḑece anĭ, n'aŭ făcutŭ îndată pornire de judecată, dar peste câtă-va vreme, aŭ făcutŭ cerere acolo la tabla Făgărașuluĭ, arĕtându-șĭ socotéla datorieĭ, după a căruia cerere Tabla Făgărașuluĭ, aŭ însciințatŭ la Gubernia Sibiuluĭ, ca să se îndatoréscă datornicii a merge acolo să se judece, de care aŭ și scrisŭ Gubernia aicĭ la domnie prin agenție, și nearĕtându-se dumnélorŭ boeriĭ Brâncovenĭ acolo, maĭ în urmă, aŭ trimisŭ aicĭ la agenție socotéla datorieĭ, și boeriĭ Brâncovenĭ n'aŭ rĕspunsŭ baniĭ. Pentru care întrebatŭ fiindŭ de acésta dumné-luĭ Vorniculŭ Brâncovénu, întâiŭ pentru mergerea dumné-lorŭ de aicĭ acolo, rĕspunde că cu tóto că nu era datoria dumné-lorŭ, după orînduiala judecăților și după obiceiulŭ ce se urméză într'aceste douĕ ţĕrĭ vecine a merge pîrîțiĭ după pîrîșŭ, avêndŭ maĭ vîrtosŭ în mânile dumné-luĭ scrisorile luĭ Dumitrache, unde prin tóte scrie și se făgăduesce că are a venì aicĭ, dar nicĭ domnulŭ și stăpânitorulŭ loculuĭ după împĕrătescile pravilĭ românescĭ carĭ și aicĭ și acolo se păzescŭ urmândŭ, n'aŭ găsitŭ cu cale de a le da voie să mérgă dumnélorŭ de aicĭ acolo după pîrîșŭ, arĕtându-ne și la acésta dreptŭ dovadă copia după o contra notă ce a datŭ atuncĭ secretarulŭ domnescŭ rĕspunsŭ despre partea domnuluĭ ţĕriĭ către agenția de aicĭ a Curțiĭ austriacescĭ, cum că cererea luĭ Dumitrache Marco dela Sibiŭ de a merge boeriĭ Brâncovenĭ acolo după dînsulŭ este împotriva pravililorŭ românescĭ, care trebue să fie cunoscute și însușĭ judecătorilorŭ dela tabla Făgărașuluĭ, unde poruncescŭ chiar cu acestŭ cuvîntŭ . . . . . .

www.dacoromanica.ro

. . . . . care acéstă pravilă urmîndu-o şi eĭ acum la acésta dava, asemenea ḑicemŭ, că datoria era a luĭ Dumitrache Marco a veni după pîrîţiĭ luĭ aicĭ, şi nu se învinovăţescŭ boeriĭ Brâncovenĭ nimicŭ cu acésta a scădea din dreptate, iar la cuvêntulŭ ce maĭ ḑise vechiliĭ, că în urmă aŭ trimisŭ şi aicĭ la agenţie socotéla datorieĭ, i amŭ întrebatŭ de aŭ venitŭ împreună cu socotéla şi vre-unŭ vechilŭ ca să o paradocséscă de faţă şi să pliroforiséscă pre boeriĭ Brâncovenĭ la celea de trebuinţă? şi ḑiseră cum că pe nimenea n'aŭ trimesŭ, fără de numaĭ acea socotélă în scrisŭ; decĭ măcarŭ că pentru ca să ne pliroforisimŭ şi de acésta întrebarămŭ pre dumné luĭ Seniorŭ Marchelius agentulŭ de se află la agenţie o socotélă ca acésta? şi ne dede rĕspunsŭ ca dumné-luĭ lip sindŭ atuncĭ la Crămŭ, a auḑitŭ după întórcere aicĭ că arŭ fi venitŭ o socotélă ca aceea, dar la agenţie nu se află, că şi lăḑile cu condicĭ şi scrisorĭ vechĭ de maĭ 'nainte ale agenţieĭ, după deschiderea rĕsboiuluĭ trimiţêndu-se înăuntru tocmaĭ acum aŭ venitŭ şi nu s'aŭ deschisŭ până acum, dar cu tóte acestea iarăşĭ nu putea fi îndestulŭ numaĭ trimiterea unuĭ catastihŭ în scrisŭ de a se teorisi fără de vechilŭ plirecsusiosŭ, o socotélă ca acésta nu próstă şi puţină, şi aşà nu potŭ ḑice nicĭ cu acésta numiţiĭ vechilĭ că şi-aŭ făcut Dumitrache datoria întrégă, nicĭ la problima ce maĭ făcură, că de ce n'aŭ numĕratŭ boeriĭ Brâncovenĭ baniĭ aicĭ, la agenţie, nu avură cuvêntŭ vrednicŭ, în vreme ce până a nu-şĭ face socotéla de câţĭ banĭ sunt datorĭ, ce sumă era să numere la agenţie fiindŭ nesciută, şi alŭ doilea că baniĭ eraŭ în mânile sale: amaneturĭ vrednice cu venituri îndestulate, unde, şi nu era trebuinţă a numĕrà şi aicĭ baniĭ, fără de a fi vechilulŭ luĭ Dumitrache saŭ însuşĭ de faţă, ca să se şi izbrănéscă într'o vreme, şi a se lipsì şi acolo de veniturile moşiilorŭ; maĭ ḑiseră vechiliĭ, că de vreme ce dumné-luĭ Vorn. Nicolae Brâncovénu, aŭ primitŭ şi aŭ făcutŭ cu dînşiĭ aşeḑĕmîntŭ, trebue să fie şi dumné-luĭ Vorniculŭ Manolache următorŭ ca unŭ frate şi împreună datorŭ; pentru care măcarŭ că ne respunse dumné luĭ Vorniculŭ Manolache, că aşeḑămîntulŭ ce a făcutŭ fratele dumné-luĭ nu-ĭ este sciutŭ, nicĭ că i s'a arĕtatŭ ca să lŭ vaḑă, iar cu tóte acestea judecata din partea sa după rânduiala cea drĕptă nu-lŭ póte silì, când pentru partea dumné-luĭ de moşie, va voì a şi le dezlogì cu plata banilorŭ datorniculuĭ sĕŭ, fiindŭ stăpânŭ pe alŭ sĕŭ, rĕmâne la a dumné-luĭ voinţă. Decĭ dintr'acestea maĭ sus numite venituri însuşĭ ale luĭ Dumitrache Marco ce le arată acum dumné-luĭ Vorniculŭ înaintea Domnieĭ Mele, care vechiliĭ nu le tăgăduiră de adevĕrate, şi care dumné-lor boeriĭ nu le-aŭ vĕḑutŭ la cercetările ce aŭ făcutŭ, se înţelege curatŭ şi de faţă se vede fără de nicĭ o îndoială, că dumné-luĭ Vorniculŭ Manolache a voitŭ şi s'a silitŭ, a cerutŭ cu adevĕratŭ încă de la soroculŭ întâiŭ a cincĭ anĭ să plătéscă drep-

www.dacoromanica.ro

tulŭ luĭ Dumitrache Marco şi să slobódă moşiile, saŭ să facă altŭ aşedămîntŭ, după legătura contractuluĭ maĭ cumpănită spre uşurinţa luĭ şi aŭ urmatŭ în faptă datoria ce i s'aŭ căḑutŭ cu a-ĭ scrie într'atâtea rîndurĭ, iar Dumitrache Marco a prelungitŭ, şi însuşĭ aŭ fostŭ pricina nedesfaceriĭ până acum, neviindŭ nicĭ însuşĭ cu socotélă, nicĭ vechil plirecsusios a-şĭ trimite nicĭ a porni judecată la împlinire de ḑece anĭ, ca unŭ pîrîşŭ ce erà, după legătura contractuluĭ la locŭlŭ celŭ cuviinciosŭ unde este pîrîtulŭ luĭ, precum pravilele poruncescŭ maĭ sus; după acestea cu cale erà, ca din vreme ce scrie Dumitrache că ĭ-a hotărîtŭ Vorniculŭ Manolache Brâncovénu a se sci că numaĭ dobânda banilorŭ la capete are a luà, să nu păgubéscă dumnéluĭ Vorniculŭ de veniturile moşiilorŭ sale, de atuncĭ încóce până acum, ci să-şĭ iae Dumitrache capetele cu dobândă, şi să rĕspunḑă sinetulŭ; dar de vreme ce însuşĭ dumné-luĭ Vorniculŭ s'a mulţămitŭ şi ne-aŭ datŭ, rĕspunsŭ dintr'întâiŭ judecăţeĭ, atâtŭ prin cuvîntŭ de faţă înaintea nóstră, câtŭ şi în scrisŭ prin apelaţia dumné-luĭ, cum că este odihnitŭ după anaforaua dumné-lorŭ boerilorŭ, atâtŭ la acestŭ pontŭ câtŭ şi la cele-l-alte tóte din câte cuprinde anaforaua, nu aŭ nicĭ o dovadă şi sunt mulţămiţĭ, aşà dar am întăritŭ cu hotărîre anaforaua dumné-lorŭ boerilorŭ, atâtŭ întru tóte cele-l-alte, câtŭ şi la acestŭ pontŭ, ce aŭ avutŭ deosebită prigonire, să se urmeze după anaforà, ca numaĭ dela ḑece anĭ încóce să rĕmâiă contractulŭ acheros, şi dumné-luĭ Vorniculŭ Brâncovénu, luându-şĭ venitulŭ să plătéscă dobândă la banĭ, care acésta o facemŭ Domnia Mea cu sincatavasisŭ vechililorŭ, fiindŭ-că însuşĭ dumné-luĭ Vorniculŭ Brâncovénu din sineşĭ s'a mulţămitŭ, la care sincatavasisŭ trebue vechiliĭ să fie cunoscĕtorĭ şi mulţămiţĭ spre a se târgui la desfacerea socoteliĭ venituluĭ celŭ dreptŭ şi adevĕratŭ cu înlesnire, pentru care şi poruncimŭ Domnia Mea ca să steà amêndouĕ părţile acum în socotéla prin scirea agenţieĭ, şi după socotélă făcêndu-se cunoscutŭ câţĭ banĭ este dumné-luĭ Vorniculŭ datorŭ să aibă dumné luĭ a da la agenţie chezaşŭ vrednicŭ pe banĭ, şi îndată să trimiţă dumné-luĭ Vorniculŭ omulŭ dumné-luĭ cu vechiliĭ dimpreună ca să-ĭ facă tezlimŭ partea moşiilorŭ dumnéluĭ, să şi le aibe slobode, şi numaĭ decâtŭ după telismatulŭ moşiilorŭ să numere peşinŭ chezaşulŭ baniĭ aicĭ la agenţie, şi aşà să urmeze cum ḑicem, şi tóte cele-l-alte după anaforà; poruncimŭ dar şi zapciuluĭ celŭ orânduitŭ să facă Mumbaşiretulŭ celŭ cuviinciosŭ spre urmarea şi săvîrşirea hotărîreĭ.—1794, Februarie 20 (1).

l) Nicĭ în domnia luĭ A. Moruzi nu sunt terminate revendicaţiunile de moşiĭ şi imobile, confiscate de Vodă Mavrogheni, precum acésta se póte

(1) Cod. XXVIII, pag. 3, VI.

www.dacoromanica.ro

vedé din maĭ multe acte ce dămŭ maĭ la vale. In 9 Martie 1793 Domnitorulŭ Moruzi provócă Divanulŭ să facă cercetare generală pentru moşiile şi acareturile luate în stăpânire de Mavrogheni, ca să se întórcă celorŭ în dreptŭ. Familia Cantacuzinŭ reintră astŭ-felŭ în posesiunea a maĭ multorŭ imobile, din carĭ unele fuseseră date de Mavrogheni bisericeĭ séle Zoodoho-Pighi (Isvorulŭ Tămăduireĭ). Boeriĭ Câmpinenĭ aŭ şi cĭ revendicaţiunĭ de asemenea natură.

Familia Comăneanu urmăresce de asemenea revendicaţiunĭ dela acciaşĭ mânăstire (Ianuarie 1794).

Maĭ dămŭ şi acte de urmărire de funcţionarĭ de aĭ luĭ Mavrogheni, pentru banĭ luaţĭ dela uniĭ şi alţiĭ cu diverse titlurĭ.

Turnavitulŭ Dumitru încă reclamă în Maiŭ 1796, dela Dobre Arvanitohoritis o ladă cu amaneturĭ ce i-aŭ lăsatŭ în păstrare când se afla peste Dunăre cu Neculaĭ Mavrogheni.

Hrisovulŭ boerilorŭ Câmpinenĭ pentru moşiile ce eraŭ luate de Mavrogheni.

Dat'amŭ domnia nóstră hrisovulŭ dumné-luĭ cinstituluĭ şi credinciosŭ boerilorŭ Domnieĭ Mele Scarlatŭ Câmpineanu biv Vel Clucerŭ, i Constantinŭ Câmpineanu fratele dumné-luĭ, ca să aibă a ţiné şi stăpâni cu bună pace tóte moşiile, viile şi acareturile carĭ maĭ jos se arată, anume adecă moşia Câmpina cu vechile hotare şi Şătrile din sud Prahova, altă moşie ce se numesce móra Câmpineanuluĭ, ce cade jumĕtate în jud. Prahova şi jumĕtate în jud. Secuienilorŭ, douĕ-ḑecĭ şi şépte pogóne vie la Valea Mantiĭ i ḑece pogóne la Valea Poeniĭ ot sud. Saac. Ţiganiĭ câţĭ aŭ fostŭ la Câmpina, şi ţiganiĭ câţĭ s'aŭ aflatŭ pre moşia ce-ĭ ḑice Móra luĭ Pantazi, locului părintescŭ, pe care aŭ fostŭ casele părintescĭ în Bucurescĭ, locului prăvăliilorŭ din Mahalaua Bisericeĭ Dómneĭ, una sută ḑece suflete de ţiganĭ, moşia ce se numesce Albescĭ din sud Argeşŭ cu munţiĭ de acolo, însă Lespeḑile, Ciocanulŭ, Podinulŭ, Odiculŭ, Gura Plaiuluĭ, Piatra Domirescilorŭ cu alte patru înţărcătorĭ ce se ḑicŭ Rotunda, Clocoticiulŭ, plasa Munteluĭ şi Perieniĭ, tóte acestea să le ţie şi să le stăpânéscă cu pace, pentru că la Domnia Mea aŭ datŭ jalbă maĭ sus numiţiĭ boerĭ cum că aceste moşiĭ, viĭ, acareturĭ aŭ fostŭ şi sunt bune şi drepte ale dumné-lorŭ strămoşescĭ şi părintescĭ, cum şi zestrele, a soţiilorŭ dumné-lorŭ, pe carĭ le-aŭ şi stăpânitŭ cu bună pace până în răzmiriţa acésta de pre urmă, în domnia luĭ Mavrogheni aŭ fostŭ siliţĭ de mare nevoie a se depărtà din Patrieşĭ în Ţéra Moldoveĭ, care depărtare a dumné-lorŭ ponosluind'o Mavrogheni în nume

www.dacoromanica.ro

de hăinlîcŭ, fără de nicĭ o vină le-aŭ luatŭ tóte acestea moşiĭ, viĭ şi acareturĭ i ţiganiĭ ce le avea aicĭ în ţéră şi le-aŭ închinatŭ danie la biserica ot Zoodohulŭ-Pighi, ḑicêndŭ Câmpineniĭ că de vreme ce aceste moşiĭ şi acareturĭ nicĭ le-aŭ vîndutŭ pre banĭ luĭ Mavrogheni, nicĭ le-aŭ datŭ pro cinurĭ de boerie, nicĭ aŭ fostŭ datorĭ luĭ Mavrogheni saŭ Vistieriĭ ţĕreĭ vre-unŭ banŭ, să nu se isterisésca de dreptele acareturĭ ale lorŭ părintescĭ şi zestrele a soţieĭ dumné-lorŭ, a cărora jalbă după prea înalta poruncă împĕrătésca ce ne-aŭ fostŭ venitŭ pentru pricina moşiilorŭ şi acareturilorŭ ce în felurĭ de pricinĭ s'aŭ luatŭ şi s'aŭ stăpânitŭ de Mavrogheni, ca să cercetămŭ pentru tóte cu amĕruntŭ, am orânduitŭ cu domnesculŭ nostru Pitacŭ, pre Prea Sfinţia Sa Părintele Mitropolitŭ şi pre toţĭ dumné-lorŭ cinstiţĭ şi credincioşĭ boeriĭ Divanuluĭ Domnieĭ Mele Halia şi Mazăli, ca să facă cercetare, cu tótă scumpĕtatea şi băgarea de sémă, să dovedésca întru adevĕrŭ pricina cu care li s'aŭ luatŭ aceste acareturĭ, şi să arete, de unde ne aŭ venitŭ anafora scrisă dela Iunie 28, lét. 1793, cu iscăliturile părinţilorŭ Arhiereĭ şi a tuturorŭ dumné-lorŭ boerilorŭ, întru care scrie, că înfăţişândŭ la judecată pe dumné-lorŭ boeriĭ Câmpinenĭ cu Dionisie Epitropulŭ bisericeĭ Zoodoh-Pighi, unde Mavrogheni a fostŭ afierositŭ aceste moşiĭ şi acareturĭ, a cerutŭ dela numitulŭ Epitropŭ rĕspunsulŭ ce are împotrivă a da la jalba Câmpinenilorŭ, şi altŭ rĕspunsŭ şi altă pravilnică n'aŭ avutŭ, fără de numaĭ aŭ arătatŭ cartea a luĭ Mavrogheni în care scrie, căcĭ pentru că aŭ lipsitŭ Câmpineniĭ din patrie-şĭ prebegindŭ în ţéră străină numindu-ĭ hainĭ aŭ făcutŭ lucrurile şi averile lorŭ domnescĭ şi le-aŭ fierositŭ tóte la Biserica sa de acolo dela Zoodoh-Pighi; care acéstă carte a ḑisŭ numitulŭ Dionisie că i s'a datŭ de Mavrogheni la mânile luĭ; iar maĭ multŭ nu scie. Inpotriva căruia a respunsŭ boeriĭ Câmpinenĭ întâiŭ pentru numirea lucrurilorŭ că Mavrogheni printr'acéstă carte nu numaĭ ale dumné-lorŭ lucrurĭ părintescĭ aŭ luatŭ şi le-aŭ afierositŭ la numita biserică, ci şi zestrile soţiilorŭ dumné-lorŭ le amestică şi cu totulŭ le aŭ luatŭ arĕtândŭ cu fóie anume cele ce sunt părintescĭ ale dumné-lorŭ şi cele ce sunt zestre, carĭ şi acelea se găsescŭ în cartea luĭ Mavrogheni date la Zoodohi-Pighi; iar pentru ponosluirea ce li se face printr'acea carte de hainĭ, tótă obştea partea bisericéscă şi mirenéscă cu o gură ne mărturisescŭ prin numita anafora, că cea adevĕrată şi drĕptă pricină a lipsiriĭ şi a depărtăreĭ dumné-lorŭ din patrie aŭ fostŭ silniciile şi prăḑile luĭ Mavrogheni, de care îngroziţĭ fiindŭ şi ne maĭ putêndu-le suferi, siliţĭ aŭ fostŭ de mare nevoie a se depărtà ca să scape de primejdie, şi aŭ cerutŭ de la Domnia Mea milă numiţiĭ Câmpinenĭ, şi milostivirea acea ce s'aŭ învrednicitŭ ţéra a câştigà după încheerea păciĭ, din bunătăţile şi nemărginità milostivire ale prea puterniculuĭ nostru Impĕratŭ, care prin lumi-

www.dacoromanica.ro

natŭ şi vrednicŭ de închinăciune Hatişerif Impĕrătescŭ li s'aŭ vestitŭ spre a se întórce toţĭ ceĭ risipiţĭ şi împrăştiaţĭ la pămînturile sale, şi spre a fi toţĭ ertaţĭ de greşele vremeĭ rĕsboiuluĭ. Decĭ de vreme ce prin amĕruntă cercetare s'aŭ doveditŭ că aceste moşiĭ şi acareturĭ nicĭ vîndute aŭ fostŭ, nicĭ amanetŭ, nicĭ date pentru cinurĭ de boeriĭ, nicĭ datorŭ aŭ fostŭ Vistierieĭ ţĕriĭ vre-unŭ banŭ, ci numaĭ pentru căcĭ s'aŭ fostŭ trasŭ atuncĭ din ţéră din adevĕrată pricină a silniciilorŭ luĭ Mavrogheni, a cărorà strămutare şi împrăştiere fiindŭ că prea puterniculŭ nostru Impĕratŭ (Domnulŭ şi Dumneḑeŭ să-ĭ înmulţéscă puterea şi biruinţa) din firésca milostivire de obşte la toţĭ aŭ iertat'o, după care înaltă poruncă sunt şi dumné-lorŭ ertaţĭ; iată dară după puterea prea înalteĭ poruncĭ care ni s'a datŭ spre a cercetà celo adevĕrate pricinĭ ale acestorŭ felurĭ de acareturĭ, şi spre a da domnescile nóstre hrisóve celorŭ ce se cuvine de a li se întórce lucrurile ce li s'aŭ luatŭ ca să şi le stăpânéscă, dămŭ la mânile numiţilorŭ boerĭ Câmpinenĭ domnesculŭ nostru acestŭ hrisovŭ, cu care să aibă a stăpâni tóte aceste moşiĭ, viĭ, acareturĭ şi lucrurĭ mişcătóre şi nemişcătóre cu bună pace, ca să se róge pururea luĭ Dumneḑeŭ, pentru scumpa viaţă a prea puterniculuĭ nostru Impĕratŭ, şi să păzéscă şi de acum înainte drépta credinţă şi supunere către stăpânirea Impĕrăţieĭ Sale ce va să-şĭ hărăséscă acestŭ felŭ de milostivire supuşilorŭ sĕĭ şi către Domniĭ şi oblăduitoriĭ ţĕriĭ aceştia; şi am întărit hrisovulŭ acesta cu domnésca nóstră iscălitură şi pecete şi cu credinţà prea iubiţilorŭ Domnieĭ Mele fiĭ, Constantinŭ Voevodŭ, Dumitraşco Voevodŭ, Nicolae Voevodŭ, martorĭ fiindŭ şi dumné-lorŭ cinstiţĭ şi credincioşĭ boerĭ Veliţĭ aĭ Divanuluĭ Domnieĭ Mele: Nicolae Brâncovénu Vel Vistierŭ, Dumitraşco Racoviţă Vel Banŭ, Ienache Văcărescu, Vel Spătarŭ, Ienachi Moruzi Vel Vornicŭ de ţéra de sus, Manolache Creţulescu Vel Vornicŭ, Nicolae Filipescu Vel Vornicŭ, Costache Ghica Vel Logofĕtŭ de ţéra de sus, Scarlatŭ Ghica Vel Logofĕtŭ de ţéra de jos, Nicolae Hangerlăŭ Vel Hatmanŭ, Dimitrie Manu Vel Postelnicŭ, Isacŭ Raletŭ Vel Clucerŭ, Dimitrie Schina Vel Comis, Nicolae Racoviţă Vel Paharnicŭ, Iordache Palada Vel Stolnicŭ şi Ispravnicŭ, Scarlatŭ Ghica Vel Logofĕtŭ, scriindu-se hrisovulŭ acesta aicĭ în oraşulŭ Domnieĭ Mele Bucurescĭ la lét. 1793. Iulie 25, De Gheorghe log. za Taină (1).

Iŏ Alexandru Constantinŭ Moruzi Voevodŭ i Gpd. Zemli Vlahiscoe. — Neodihnindu-se egumenulŭ a eşitŭ la Divanŭ 'naintea Domnieĭ Mele, faţă cu paharniculŭ Ioniţă Comăneanu, ḑicêndŭ că adevĕratŭ nu tăgăduesce cum că Mavrogheni a făcutŭ siluirĭ şi nedreptăţĭ obştieĭ, dar la acésta nu

(1) Cod. XXVI, pag. 113.

www.dacoromanica.ro

s'aŭ urmatŭ, căcĭ paharniculŭ ar fi vîndutŭ din bună voie, şi că biserica ar fi cumpĕrat'o cu banĭ peşinŭ, carĭ s'aŭ datŭ prin mânile şătraruluĭ Chicioranŭ, pe care aducêndu-lŭ Domnia Mea în Divanŭ, arată cum că altă sciinţă de pricina acésta n'are maĭ multŭ fără de numaĭ, că Iancu Mavrogheni i-a poruncitŭ de aŭ numĕratŭ tal. 2 500 şi i aŭ datŭ în mâna unuĭ Simonŭ, fiindŭ şi unŭ ţiganŭ alŭ Comăneanuluĭ, ca să dămŭ la Comăneanu, dar la cine a rĕmasŭ aceĭ banĭ nu scie, iar Comăneanu rĕspunse împotrivă, că pentru pricina ce ni se arată a oerituluĭ fiindŭ pusŭ de Mavrogheni la închisóre, a fostŭ silitŭ a da zapisŭ pe acéstă moşie cu nume de vînḑare pe tal. 5.000 din carĭ tal. 2.500 i-aŭ scutitŭ dreptŭ lipsa oerituluĭ, pentru că era să-lŭ trimită la Cetatea Giurgiovuluĭ, iar tal. 2.500 ce arată că s'aŭ numĕratŭ de Şătrarulŭ Chişoranu, pe de o parte aŭ numĕratŭ şi pe de alta i-aŭ luatŭ pentru cinulŭ boerieĭ, şi aşà nicĭ unŭ banŭ în mâna sa, saŭ în casa sa n'aŭ intratŭ, pentru care şi jurămîntŭ înfricoşatŭ făcù în Divanulŭ Domnieĭ Mele pre numele Sfinteĭ Troiţe, cum că nicĭ dintr'aceĭ tal. 2.500, n'a luatŭ nicĭ unŭ banŭ, nicĭ din oeritŭ n'a făcutŭ câtŭ de puţinŭ sfeterismosŭ, cerêndŭ la acésta şi pre paharniculŭ Fălcoianu, ce a fostŭ rânduitŭ de Mavrogheni cercătorŭ ca să mărturisésca prin blăstemŭ de l'a găsitŭ cu câtŭ de puţinŭ sfetirismos şi să plătésca îndoitŭ, iar pentru zapisulŭ de vînḑare, cum că l'aŭ datŭ de mare silă şi de nevoie, osebitŭ de pliroforia de obşte ce ne dete dumné-lorŭ boeriĭ, dar şi dumné-luĭ Vel Logofetŭ de Ţéra de susŭ Costache Ghica, ne arată de faţă în Divanŭ, că în dregătoria Logofeţieĭ aflându-se atuncĭ, şi Comăneanu la închisóre fiindŭ din porunca luĭ Mavrogheni, a pusŭ dumné luĭ de a scrisŭ zapisulŭ Comăneanuluĭ, şi dela închisóre iscălindu-lŭ Comăneanu, aşà s'a mântuitŭ; decĭ făcêndu-se doveditŭ mijloculŭ, şi sila care s'a urmatŭ, că n'a fostŭ vinḑare după orânduială de bună voinţa şi cu primire de banĭ, şi osebitŭ de acésta fiindŭ şi lucru de zestre, care şi Comăneanuluĭ să-ĭ fi fostŭ primitŭ vînḑarea, nu puté fi bună şi statornică, am datŭ dar domnésca nóstră întărire la mânile Comăneanuluĭ ca să facă numita moşie zaptŭ să o stăpânéscă cu bună pace. 1794 Martie 13. (1)

Prea Inălţate Domne,

Dumné-luĭ Vel Paharnicŭ, Ioan Comăneanu aŭ jăluitŭ Mărieĭ Tale, ḑicêndŭ că în vremea luĭ Mavrogheni după ce s'aŭ deschisŭ rĕsmiriţa aflându se Ispravnicŭ la sud. Buzĕŭ şi trimiţându-ĭ Mavrogeni slujba oerituluĭ dintr'acelŭ judeţŭ, în credinţă, după poruncă aŭ căutatŭ slujba, fără a se

(1) Cod. XXVII, pag. 17, III.

www.dacoromanica.ro

face vre-unŭ cusurŭ saŭ sfetirismosŭ, la care aŭ eşitŭ lipsă talerĭ 2.500 din suma ce dedese judeţuluĭ pe anulŭ trecutŭ, care lipsă aŭ eşitŭ din pricină căcĭ nu se scoborîse oĭ din ţéra ungurésca, rezmiriţă fiindŭ, şi trimiţêndŭ catastihŭ de suma oilorŭ ce s'aŭ găsitŭ în judeţŭ, împreună şi cu baniĭ, şi Mavrogheni vĕḑêndŭ lipsa ce a eşitŭ maĭ jos decât în anulŭ trecutŭ, a trimesŭ de l'aŭ adusŭ aicĭ la Bucurescĭ şi l'aŭ pusŭ la închisóre ca să împlinéscă lipsa, când şi ne-avêndŭ altă putere de a împlini baniĭ, şi fiindŭ că se făcuse şi carte a-lŭ trimete surghiumŭ la cetatea Giurgiuluĭ, de nevoie a datŭ o moşie a jupâneseĭ dumnieĭ-sale de zestre, care se numesce Caipulŭ din sud. Vlaşca, care moşie acum se află stăpânindu-se de Dionisie epitropulŭ bisericeĭ ot Zoodoho-Pighi, şi cere dreptate a i se dà moşia întru stăpânirea sa ca o bună şi dréptă a domnieĭ-sale, luată de Mavrogheni cu mijloculŭ de năpăstuire şi de silnicie, cum se arată maĭ sus; întru a căruia jalbă cu vătafulŭ de păhărniceĭ, ni se poruncesce de Inălţimea Ta, ca să facemŭ cercetare pricineĭ acesteia şi prin anaforà să insciinţămŭ. După luminată porunca Mărieĭ Tale, zapciulŭ celŭ orânduitŭ aŭ adusŭ înaintea nóstră pe dumné-luĭ Paharniculŭ Comăneanu faţă cu Dionisie epitropulŭ bisericeĭ ot. Cişmea, unde este hramulŭ Zoodoho-Pighi, pe care întrebându-lŭ ce are a ḑice în potrivă, şi cu ce cuvîntŭ de dreptate stăpânesce acea moşie Caipulŭ? rĕspunse că în vremea luĭ Mavrogheni acéstă moşie Caipulŭ a cumpĕrat'o însuşĭ cuvioşia sa, cu baniĭ bisericiĭ dela Dumitru Paharniculŭ Comăneanu, dreptŭ talerĭ 5 000, cu zapisŭ de vînḑare, care-lŭ arătă de-lŭ şi vĕḑumŭ (însă copia adeverită de dumné-luĭ Vel Logofĕtŭ, Costache Ghica, şi de dumné-luĭ Vel Vistierŭ Constantinŭ Ştirbeĭ) scrisŭ cu lét. 1788, Februarie 27 iscălitŭ de dumné luĭ Paharniculŭ Comăneanu, i de dumné-eĭ Paharnicésa Sultana Comănénu ca jupânésa domnieĭ-sale, şi adeveritŭ de sfinţia lorŭ părinţiĭ Arhiereĭ, şi de dumné-lorŭ Veliţiĭ boerĭ, prin care vinde numituluĭ Egumenŭ Dionisie moşia Caipulŭ de stînjenĭ 2.500, în talerĭ 5.000 carĭ banĭ arată că i-aŭ primitŭ toţĭ deplinŭ în mânile domnieĭ-sale, şi că să aibe Sfinţia Sa, şi sfînta biserică a stăpânì moşia cu pace; în potriva căruia zapisŭ, rĕspunse Paharniculŭ că nu talerĭ 5.000, ci nicĭ măcarŭ unŭ banŭ n'aŭ primitŭ, căcĭ suma de talerĭ 5.000 ce scrie în zapisŭ, i-aŭ încheiatŭ cu acestŭ mijlocŭ, adică talerĭ 2.500, pentru lipsa oerituluĭ, şi aşà cu acestŭ mijlocŭ i-aŭ luatŭ acestŭ zapisŭ de vînḑarea moşieĭ. Prea Inălţate Dómne cum că domnieĭ-sale Paharniculŭ Comăneanulŭ i s'aŭ luatŭ moşia acésta de Mavrogheni chiar cu mijloculŭ năpăstuiriĭ şi silnicieĭ ce se arată maĭ sus pentru madéua oerituluĭ şi pentru cinulŭ Clucerieĭ, este sciut de tótă obştea, precum maĭ vîrtosŭ de mine plecată sluga Mărieĭ Tale Spătarulŭ Văcărescu şi zorulŭ ce s'a făcutŭ Paharniculuĭ pentru a împlini aceĭ talerĭ 2.500, năpastea pentru madéua

www.dacoromanica.ro

oerituluĭ este sciută de însuşĭ noĭ, iar maĭ vîrtosŭ că întrebatŭ fiindŭ dumnéluĭ Paharniculŭ acum de noĭ, de póte să încredinţeze cu sufletulŭ domnieĭ-sale cum că nu aŭ făcutŭ vre-unŭ sfeterismosŭ dintr'acea slujbă a oerituluĭ, de faţă în Divanŭ ḑise chiar aşà, că să fie sub blăstemulŭ smerenieĭ nóstre Mitropolitŭ, dacă atuncĭ s'aŭ folositŭ măcarŭ cu unŭ banŭ dintr'acelŭ oeritŭ, saŭ de aŭ luatŭ vre-unŭ banŭ dintr'aceĭ talerĭ 5.000 ce scrie la zapisŭ, ci talerĭ 2.500 i-aŭ ţinutŭ în sémă pentru geremeaua oerituluĭ, iar pentru ceĭ-lalţĭ talerĭ 2.500, l'aŭ făcutŭ Clucerŭ; Dreptŭ aceea zorulŭ, silniciile şi tiraniile luĭ Mavrogheni, fiindŭ de obşte sciute, şi zapisulŭ acesta fiindŭ luatŭ de Mavrogheni, precum a luatŭ şi dela alţĭ boerĭ cu asemenea silniciĭ, după dreptate urméză ca dumné-luĭ Paharniculŭ să iea acéstă moşie Caipulŭ întru a domnieĭ-sale stăpânire, ca o moşie bună şi dréptă a domnieĭ-sale, căruia să i se deà şi luminată întărirea Mărieĭ Tale la mână pentru întemeierea stăpâniriĭ, iar hotărîrea cea desĕvêrşitŭ rĕmâne a se face de către Inălţimea Ta.—1794, Ghenarie 4.

Dositeiŭ alŭ Ungro-Vlahieĭ, Dumitrache Vel Banŭ, Vel Spătarŭ Văcărescu, Vel Vornicŭ Filipescu, Vel Logofĕtŭ, Scarlatŭ Ghica (1).

Anaforaua Polcovniceseĭ Sultaniĭ cu Băluţă Teişanu, şi acum cerêndu-ĭ talerĭ 7.500, cu cuvîntŭ că ar fi lăsatŭ la numitulŭ în păstrare soţulŭ dumné-eĭ Dumitrache Caramănlaŭ, în vremea Domnuluĭ Mavrogheni.

Prea Inălţate Dómne,

Insciinţămŭ Mărieĭ Tale că dumné-eĭ Polcovnicesa Sultana soţia rĕposatuluĭ Polcovniculuĭ Dumitrache Caramanlăŭ din Bucurescĭ, prin jalba ce a datŭ Mărieĭ Tale, aratăndŭ cum că în ḑilele Domnuluĭ Mavrogheni fiindŭ fostŭ rĕposatulŭ soţulŭ domnieĭ sale Ispravnicŭ la acestŭ jud. Vălcea, când s'aŭ pogorîtŭ volintiriĭ nemţescĭ, de aŭ călcatŭ oraşulŭ acesta Rîmniculuĭ şi cum că în anulŭ trecutŭ viindŭ acolea unŭ Niţu Căpitanŭ de aicĭ, i-arŭ fi arătatŭ că maĭ 'nainte de mórtea rĕposatuluĭ, ar fi datŭ rĕposatulŭ sub păstrare tal. 7.500 la unŭ Băluţă Teişanu, negustorŭ de aicĭ, şi întîmplându-se zapisele pre lângă rĕposatulŭ, nu s'aŭ pututŭ vĕdì până acum, pre care arătare nu maĭ din gura acestuĭ Niţu Căpitanŭ neîncredinţându-se ḑise, că l'aŭ pusŭ de a datŭ şi zapisŭ în canţelaria domnéscă, şi cere dreptate; după a căruia jalbă ni se poruncesce de către Măria Ta, cum că fiindŭ că pricina acésta urméză după trebuinţă a se cercetà întâiŭ aicĭ la faţa

(1) Cod. XXVII, pag. 17, III.

www.dacoromanica.ro

loculuĭ, să aducemŭ pre pîrîşŭ de împreună cu jăluitórea saŭ cu vechilulŭ sĕŭ faţă, să cercetămŭ pricina cu de-amĕruntulŭ, şi asupra dreptăţiĭ urmândŭ să hotărîmŭ în scrisŭ, şi să îndreptămŭ orânduindu-se şi Mumbaşirŭ sluga Mărieĭ Tale Alexandru copilulŭ din casă de Divanŭ, că de nu va rĕmâne vre-o parte odihniţĭ cu anaforaua nóstră, orânduitulŭ Mumbaşirŭ să-ĭ aducă aicĭ la luminatŭ Divanulŭ Mărieĭ Tale. După luminată poruncă aŭ înfăţişatŭ înaintea nóstră orânduitulŭ Mumbaşirŭ pre dumné-luĭ Grigoraşco Stănesco fratele şi vechilulŭ jăluitóreĭ cu numitulŭ Băluţă pîrîtulŭ, şi cu acestŭ Niţu Căpitanŭ, şi la cercetarea ce făcumŭ, acéstă mărturie dede numitulŭ Căpitanŭ, cum că atuncĭ în vremea trecuteĭ răsmiriţĭ, cu treĭ sĕptĕmênĭ maĭ 'nainte până a i se întâmplà mórtea rĕposatuluĭ Polcovnicŭ Dumitrache, când se aflà Ispravnicŭ la acestŭ judeţŭ, în ḑilele Domnuluĭ Mavrogheni, ar fi vĕḑutŭ pre Băluţă, într'o ḑi pe la chindie viindŭ la conaculŭ rĕposatulŭ în casă, şi ce va fi vorbitŭ nu scie, făr decâtŭ după ce a eşitŭ Băluţă din casă afară s'a dusŭ la prăvălie şi în murgulŭ seriĭ ar fi vĕḑutŭ ridicându-se din casa rĕposatuluĭ 15 pungĭ cu banĭ, dândŭ la 4 arnăuţĭ aĭ rĕposatuluĭ câte douĕ pungĭ, şi la unŭ Scarlatŭ, sluga rĕposatuluĭ, (ce s'a omorîtŭ de volintirĭ), alte douĕ pungĭ, cum şi la doĭ slujitorĭ, alte cincĭ pungĭ, adecă treĭ la unulŭ şi douĕ la altulŭ, pe care slujitorĭ ḑice că nu i-aŭ cunoscutŭ fiindŭ fostŭ străinĭ de plaiŭ) şi cum că plecândŭ maĭ sus numiţiĭ cu aceĭ banĭ, ar fi mersŭ şi numitulŭ Căpitanŭ pe urma lorŭ până când ar fi intratŭ cu banĭ în prăvălia luĭ Băluţă, unde încă arŭ fi vĕḑutŭ şi pe Băluţă, dar pentru ce va fi fostŭ aceĭ banĭ, ḑicŭ că nu scie; osebitŭ aduse şi altŭ martorŭ, adecă pe unŭ Toma Căpitanŭ de aicĭ, carele arătă că atuncĭ într'acea vreme elŭ aflându-se slujindŭ lângă rĕposatulŭ între Arnăuţiĭ cu simbrie, într'o Mercurĭ séra cu o ḑi maĭ nainte de călcarea oraşuluĭ de voluntirĭ, plimbându-se rĕposatulŭ în pridvorŭ, şi elŭ aflându-se rezematŭ cu puşca în mână, ar fi venitŭ rĕposatulŭ aprópe de dînsulŭ, şi ĭ-arŭ fi ḑisŭ prin taină cum că se scie şi elŭ, că la Chirŭ Băluţă ar fi datŭ câţĭ-va banĭ de argintŭ să-ĭ facă galbenĭ, şi cum că a doua ḑi Joĭ diminéţa trimiţêndu-lŭ atâtŭ pe dînsulŭ câtŭ şi pe ceĭ-l-alţĭ Arnăuţĭ Mumbaşirĭ prin plăşĭ pentru baniĭ dăjdieĭ, Joĭ nóptea spre Vinerĭ s'a călcatŭ oraşulŭ de volintirĭ împuşcândŭ pe rĕposatulŭ; decĭ după mărturia acestorŭ doĭ, amŭ întrebatŭ şi pe Baluţă ce are să respunḑă elŭ? elŭ cu totul se apară, ḑicêndŭ că de aceste arĕtărĭ ale lorŭ nimicŭ nu scie, nicĭ că arŭ fi primitŭ banĭ dela rĕposatulŭ în păstrare, saŭ că să-ĭ facă galbenĭ, iar cum că de multe orĭ aŭ mersŭ la rĕposatulŭ ca la unŭ ispravnicŭ, pentru păsurĭ de ce avé, nu tăgădui iar vre-o vorbă de taină, ca să-ĭ deà niscare-và banĭ în păstrare la prăvălia sa, saŭ ca să-ĭ facă galbenĭ, ḑisă că n'aŭ avutŭ, atâta numaĭ scie

www.dacoromanica.ro

că atuncĭ fiindŭ în pușcărie aicĭ unulŭ Nicolae croitorulŭ de aicĭ, ce a muritŭ, cu pricină că împușcase unŭ neferŭ dintre Turcĭ, pentru nevasta luĭ în casă-ĭ, i s'aŭ fostŭ cerutŭ și rĕposatuluĭ glóbă o sumă de banĭ, și fiindŭ mizlocitorŭ Băluță către rĕposatulŭ pentru acestŭ închisŭ Nicolae Croitoru ca să-ĭ lase cu glóba maĭ pe ușorŭ, l'arŭ fi și lăsat po talerĭ 200, și i-ar fi ḑisŭ rĕposatulŭ, ca pentru acea glóbă să-ĭ facă galbenĭ 40: iar cu banĭ de argintŭ, care banĭ i-ar fi și datŭ, atâtŭ în galbenĭ câtŭ și în banĭ de argintŭ, iar altŭ alișverișŭ curatŭ ḑice că n'aŭ avutŭ. Am cercetatŭ și pentru rĕposatulŭ de a trăitŭ cevașĭ după ce s'aŭ împușcatŭ, și cine din pămîntenĭ a aflatŭ de mórte-ĭ? și ne pliroforisimŭ, că după ce s'aŭ rănitŭ cu împușcătură nóptea, a doua ḑi diminéță l'aŭ rădicatŭ de l'aŭ dusŭ în casa unuĭ Comanŭ Brutaru, de aicĭ, unde aŭ mersŭ și unŭ Constantinŭ Bărbieru de ĭ-aŭ scosŭ glóntele și l'aŭ legatŭ la rane; pe acești doĭ ĭ-amŭ adusŭ fața, adică pe numitulŭ Comanŭ brutaru și pe Constantinŭ bărbieru, pe care cercetându-ĭ cu amĕruntulŭ și înfricoșindu-ĭ cu jură mîntŭ, ca să arate adevĕrulŭ în frica luĭ Dumneḑeŭ de le-aŭ spusŭ rĕposatulŭ că are la cinevașĭ niscare-va banĭ, ne arătară cum că rĕposatulŭ a maĭ trăitŭ într'acea ḑi până la chindie și întrebându-lŭ de are niscare-va banĭ, la cine-va, le-arŭ fi spusŭ cum că baniĭ ce aŭ avutŭ, i s'ar fi luatŭ de vointirĭ, iar de numitulŭ Băluță nimicŭ n'aŭ pomenitŭ, și cum că la chindie a doua óră împușcându-lŭ volintiriĭ l'aŭ omorîtŭ în casa numituluĭ Comanŭ. Amŭ cercetatŭ și pentru Duhovnicŭ celŭ care l'a ispoveduitŭ pe rĕposatulŭ de se află trăindŭ, și se dovedì că aŭ fostŭ unŭ Isaie Ieremonahŭ dela Bolnița sfinteĭ Episcopiĭ, care aflându-se și acum totŭ aicea, l'am adusŭ înaintea nóstră fiindŭ omŭ în vîrsta bĕtrâneţelorŭ, și cu tótă iscodirea cercetându-lŭ, ne arată în frica luĭ Dumneḑeŭ cum că atuncĭ când l'a ispoveduitŭ, întrebându-lŭ de este datorŭ unde-vașĭ, saŭ de are a luà niscare-va banĭ, datoriĭ dela cine-vașĭ, ĭ-aŭ spusŭ cum că nu este datorŭ la nimenea, nicĭ banĭ nu are a luà de la nimenĭ, și cum că de numitulŭ Băluță n'aŭ pomenitŭ nimica ca să ĭ fi datŭ nescare-va banĭ în păstrare. Osebitŭ am maĭ cercetatŭ atâtŭ pentru marturiĭ jăluitóreĭ, câtŭ și pentru acestŭ Comanŭ Brutaru, și pentru Constantinŭ Bărbieru, ca să dovedimŭ politia și starea alŭ fiesce-căruia dintr'înșiĭ, și fiindŭ înaintea nóstră atâtŭ uniĭ din boerĭ i boerinașĭ de aicĭ, câtŭ și starostea de negustorĭ companie cu câţĭ-va din negustorĭ, ne arătară întâiŭ pentru numitulŭ Nițu Căpitanulŭ, cum că nu este omŭ de ispravă și de creḑutŭ, ci ne statornicŭ, ci pururea amestecătorŭ de zizanie și pricinĭ, ne socotindŭ întru nimicŭ a da pricinĭ de turburărĭ ca acestea, asemenea și pentru Toma Căpitanulŭ, ḑiseră că nu este omŭ de a-ĭ dà creḑĕmîntŭ cine-vașĭ, căcĭ maĭ nainte s'aŭ aflatŭ în netrebnice urmărĭ, rĕmâindŭ cu prostŭ ipo-

www.dacoromanica.ro

lipsisŭ, iar pentru Comanŭ Brutaru ne arătară că de când se află aicĭ în orașŭ cu nicĭ unŭ lucru fără de orînduială, nu s'aŭ doveditŭ, și cum că mărturia ce dă elŭ vrednică este de creḑutŭ fiindŭ omŭ de ispravă și cu frica luĭ Dumneḑeŭ, asemenea și Constantinŭ Bărbieru, cum că nu este omŭ stricatŭ, și că sunt vrednicĭ de creḑutŭ. Ne-aŭ aratatŭ Băluță și o adeverință a luĭ Comanŭ Brutaru, coprinḑătóre cum că acestŭ Nițu Căpitanu în douĕ rîndurĭ aŭ mersŭ la casa luĭ spuindu-ĭ de pricina banilorŭ, ci aŭ eșitŭ elŭ martorŭ și parachinisându-lŭ ca să iasă și elŭ martorŭ la judecată a ajutorà cu unŭ cuvîntŭ douĕ, să ḑică cum că i-ar fi spusŭ rĕposatulŭ la mórtea sa, că arŭ fi datŭ aceștĭ banĭ la Băluță în păstrare și că Comanŭ nicĭ într'unŭ chipŭ n'aŭ voitŭ a face una ca acésta, ḑicêndŭ că nicĭ scie cevașĭ, nicĭ póte da vre-o mărturie strîmbă să încape în pricină; după acea a doua ḑi diminéța Duminecă întâlnindu-lŭ și Toma Căpitanulŭ la Târgŭ, arată că l'aŭ trasŭ dintre ómenĭ la margine parachinisându-lŭ pre numitulŭ Comanŭ ca să iasă mărturie la acesta, ḑicêndu-ĭ să nu se feréscă, căcĭ potŭ câștigà douĕ treĭ sute de leĭ, și iarășĭ nicĭ într'unŭ chipŭ n'aŭ vrutŭ; care pre acéstă adeverință a luĭ, ne încredințându-ne am adusŭ față și pre Comanŭ și întrebându-lŭ ne-aŭ arătatŭ că este adevĕratŭ a luĭ, spunêndu-ne și cu graiŭ asemenea. Acéstă îndemnare ce a făcutŭ numițiĭ luĭ Comanŭ dă pricină de bănuială, a fi netemeinică mărturia lorŭ, cunoscêndu-se ómenĭ fără de frică de păcatŭ, după *parachinisis* ce aŭ făcutŭ luĭ Comanŭ, a eșitŭ martorŭ ca să câștige douĕ treĭ sute de leĭ, maĭ alesŭ că după cercetarea ce făcumŭ, se vede că dela mórtea rĕposatuluĭ până acum sunt cincĭ anĭ trecuțĭ și maĭ bine, și de scia Nițu Căpitanŭ, că ar fi luatŭ Băluță banĭ de aĭ rĕposatuluĭ, cum de a tăcutŭ atâta vreme fără de a spune soțieĭ rĕposatuluĭ saŭ la vre-unŭ dregătoriŭ, orĭ să fi pomenitŭ cevașĭ luĭ Băluță, saŭ să-ĭ fie cerutŭ de a-ĭ împărtășĭ și pre eĭ de aceĭ banĭ? osebitŭ că Niță Căpitanŭ se dovedì ca tocmaĭ în anulŭ trecutŭ când avea judecată la Bucurescĭ cu Băluță pentru unŭ petecŭ de locŭ, atuncĭ într'acea vreme aŭ mersŭ de aŭ arătatŭ jăluitóreĭ de tréba banilorŭ pe care iasă martorŭ, și să cunósce urmarea mărturieĭ sale din . . . . nemetahirisită judecățiĭ; am cercetatŭ și pentru starea luĭ Băluță, în ce chipŭ a fostŭ maĭ 'nainte de isprăvnicia rĕposatuluĭ și se află acum? adecă de a maĭ sporitŭ la tréba negustorieĭ, de cum erà maĭ 'nainte, saŭ nu? și ne arată starostea cu uniĭ din negustorĭ, cum că totŭ în aceeașĭ staro se află ca și maĭ 'nainte, avêndŭ marfă în boltă totŭ de o potrivă. Noĭ după cercetarea ce făcum, fiindŭ pricina după cum arătămŭ și neputêndu-le face vre-o isbrănire de aicĭ, însciințămŭ Mărieĭ Tale, puindu-le sorocŭ ca la întâia ḑi a luĭ Augustŭ, să se afle amândouĕ părțile la numitulŭ Divanŭ

www.dacoromanica.ro

Mărieĭ Tale, şi cum Dumneḑeŭ va lumină pre Inălţimea Ta, li se va face cea deşĕvîrşită hotărîre. 1793 Iulie 2 (1).

Gheorghe Bengescu, Constantinŭ Paianŭ.

Iŏ Alexandru Constantinŭ Moruzi Voevodŭ. — Fiind-că a datŭ jalbă Domnieĭ Mele Mateiŭ Fărîmiţă, cerêndŭ împlinirea după acéstă hotărîre ce s'a datŭ dela judecată, s'a întrebatŭ de Domnia Mea zapciulŭ celŭ orênduitŭ de a rĕmasŭ şi Medelnicerulŭ Scarlatŭ mulţămitŭ, saŭ de a datŭ şi apelaţie după orênduială, şi dete pliroforie zapciulŭ Domnieĭ Mele, că în douĕ treĭ rêndurĭ i s'a ḑisŭ şi a arĕtatŭ Medelniceruluĭ hotărîrea judecăţeĭ, ḑicêndŭ că orĭ să platéscă saŭ să-şĭ facă apelaţie, şi nicĭ una nicĭ alta urmândŭ, a prelungitŭ pre zapciŭ cu cuvîntŭ că va da şi cusurulŭ ce a rĕmasŭ, până a plecatŭ; decĭ fiind-că a trecutŭ şi soroculŭ de 60 de ḑile alŭ apelaţieĭ, întărimŭ şi orênduimŭ pe sluga Domnieĭ Mele . . . . să mérgă să împlinéscă după hotărîrea judecăţeĭ. 1793 Octomvre 28. (2)

Vel Logofĕtŭ.

Prea Inălţate Dómne,

Din luminată porunca Inălţimeĭ Tale prin zapcilîculŭ dumné-luĭ Vătafuluĭ de Divanŭ s'a înfăţişatŭ la judecată Mateiŭ Căpitanulŭ Fărîmiţă din Bucurescĭ cu dumné-luĭ Scarlatŭ Hiotulŭ biv Vel Medelnicerŭ, prin vechilŭ Nicolae Logofĕtŭ, cu jalba ce a datŭ Mărieĭ Tale, arĕtândŭ că în vremea Mărieĭ Sale Nicolae Vodă Mavrogheni, fiindŭ dumné luĭ ispravnicŭ la Ilfovŭ împreună cu dumné luĭ Paharniculŭ Hrisoscoleŭ Gregorie şi fiindŭ dumné-luĭ conacciŭ, a făcutŭ cheltuială la conaculŭ Ascherlîilorŭ talerĭ 300; dintr'aceştĭ banĭ iea dumné-luĭ Paharniculŭ 150 talerĭ partea dumné-luĭ, iar talerĭ 150 partea dumné-luĭ Medelniceruluĭ nicĭ până acum nu i-a datŭ, şi aceştĭ banĭ îĭ pórtă cu dobândă, care dobândă ce a purtatŭ, cu cheltuiala ce a făcutŭ scoţêndŭ cărţĭ domnescĭ şi umblândŭ dumné-luĭ Medelnicerŭ pe afară iarăşĭ cu cheltuială, se îndoescŭ aceĭ tal. 150, rugându-se Mărieĭ Tale ca să ĭ împlinéscă dreptulŭ sĕŭ; ne arĕtă Căpitanulŭ Mateiŭ şi unŭ răvaşŭ alŭ dumné-luĭ Paharniculuĭ Grigorie, ispravniculŭ Ilfovuluĭ, că Căpitanulŭ Mateiŭ Fărămiţă ce a fostŭ conacciŭ la Pocivalişte a arĕtatŭ că, fiindŭ lipsă la conacŭ, a datŭ dela dînsulŭ 36 care fênŭ, i orzŭ chile 12 şi oĭ 40, ci dela 2 anĭ ce strînge după rĕmăşiţa conacciilorŭ dela 8

(1) Cod. XXV, fila 141.
(2) Cod XXV, fila 70--71.

www.dacoromanica.ro

Augustŭ, i dela Septembre 25 şi dela Noemvre 12, să-ĭ plătéscă carulŭ de fênŭ câte talerĭ 5, i chila de orzŭ iarăşĭ câte talerĭ 5 şi óia câte parale 60 şi la socotélă îĭ va scădé cu aceştĭ banĭ, care socotindu-se facŭ talerĭ 310, şi ḑise Căpitanulŭ Mateiŭ că cu acestŭ răvaşŭ nu a luatŭ nicĭ unŭ banŭ dela zapciŭ, fiind-că a scrisŭ dumné-lorŭ ispravniciĭ pre urmă zapciuluĭ ca să nu-ĭ dee, ci să trimiţă banĭ la dumné-lorŭ şi îĭ vorŭ da dumné-lorŭ, şi spre dovadă ne maĭ arată Căpitanulŭ Mateiŭ şi o fóie iscălită de unŭ Nicolae Logofĕtŭ, condicarulŭ judeţuluĭ, cu letulŭ 1790 Iulie 8, ce scrie tituluşulŭ de-asupra chiar aşà: «baniĭ ce a luatŭ Căpitanŭ Mateiŭ Fărîmiţă din baniĭ conaculuĭ ce dedese dela dumné-luĭ de cumpĕrase zaherea cum arată», şi din jos scrie că talerĭ 78 i-aŭ datŭ dumné-luĭ Medelniceruluĭ Grigorie, iar talerĭ 41 i-am datŭ eŭ cu porunca dumné-luĭ, care se facŭ peste totŭ 111; la acésta rĕspunse vechiluluĭ dumné-luĭ Medelnicerulŭ Hiotŭ, că nicĭ l'aŭ orênduitŭ conacciŭ nicĭ taingiŭ, nicĭ i-aŭ poruncitŭ ca să cumpere cu banĭ dela dînsulŭ la conacŭ, nicĭ i-aŭ ḑisŭ ca să ieae împrumutŭ dela cine-va, şi că a avutŭ orênduială făcută prin răvaşŭ la zapciulŭ plăşeĭ Znagovuluĭ, şi decĭ nu s'aŭ luatŭ banĭ; maĭ ḑice vechiluluĭ, că în adeverinţa ce a datŭ Căpitanulŭ Mateiŭ Medelniceruluĭ Grigorie, scrie· că *scoborîndu-se oştirile nemţescĭ în ţéră, nu aŭ apucatŭ* de a luà din plasă, şi dumné-luĭ atuncĭ erà scosŭ din isprăvnicie, rĕmâindŭ numaĭ Paharniculŭ Grigorie, şi că nu este datorŭ a-ĭ da nicĭ unŭ banŭ; la acésta rĕspunse Căpitanŭ Mateiŭ, că pricina de nu s'aŭ luatŭ banĭ dela zapciŭ, este că a scrisŭ atâtŭ Medelnicerulŭ Hiotŭ, câtŭ şi dumné-luĭ Paharniculŭ Hrisoscoleŭ zapciuluĭ ca să nu-ĭ dea din plasă; maĭ ḑise Căpitanulŭ, că de nu erà datorŭ Medelnicerulŭ Hiotŭ, de ce îĭ da talerĭ 80, şi elŭ nu a vrutŭ să ieae, nedându-ĭ toţĭ baniĭ; maĭ ḑise Căpitanulŭ, că pentru acéstă pricină a jăluitŭ şi Mărieĭ Sale Michaiŭ Vodă Suţulŭ, şi s'a făcutŭ poruncă ca să-ĭ plătéscă, arĕtându-ne Mateiŭ Căpitanulŭ şi cartea Mărieĭ Sale cu lĕt. 1792 Iunie 22, în care scrie Medelniceruluĭ Hiotŭ poruncindu-ĭ, de este datorŭ aceştĭ banĭ, să caute să plătéscă negreşitŭ, saŭ de are cevaşĭ a rĕspunde, să-şĭ facă vechilŭ ca să vie să se înfăţişeze cu jăluitorulŭ; după care ḑise Mateiŭ, că nu a fostŭ următorŭ a plăti nicĭ până acum; la vorba ce ḑicea vechiluluĭ Medelniceruluĭ maĭ sus, că nu l'aŭ orênduitŭ nicĭ conacciŭ nicĭ taingiŭ, ne arĕtă Căpitanŭ Mateiŭ unŭ răvaşŭ cu iscălitura dumné-luĭ Medelniceruluĭ Scarlatŭ, cu lĕtulŭ 1789 Iunie 22, fiindŭ ispravnicŭ, ce scrie zapciuluĭ din plasa Sabaruluĭ-de-sus ca să aridice nisce conace să le ducă la Copăceni, din care răvaşŭ să dovedesce că a fostŭ, şi cu scirea dumné-luĭ Medelniceruluĭ, Căpitanŭ Mateiŭ a fostŭ orênduitŭ conacciŭ. Decĭ din cercetarea acésta se alege, că Mateiŭ Fărîmiţă, dovedindu-se că a fostŭ conacciŭ cu răvaşulŭ Paharniculuĭ Grigorie şi răvaşulŭ Medelniceruluĭ Hiotŭ,

www.dacoromanica.ro

cum s'a ḑisŭ maĭ sus, şi baniĭ ce erà să ieae elŭ de pe la conacŭ, talerĭ treĭ sute ḑece, se dovedescŭ din răvaşulŭ Paharniculuĭ Grigorie ce a avutŭ să ieae; se maĭ dovedesce că dintr'aceştia a luatŭ talerĭ o sută unŭ spre-ḑece dela Paharniculŭ Grigorie prin mâna Logofĕtuluĭ Nicolae condicarŭ la lĕtulŭ 1790 Iulie 8, după unŭ anŭ trecutŭ, şi fiindŭ amêndoĭ ispravnicĭ, le vine de ispravnicŭ câte talerĭ 155, însă Paharniculŭ să maĭ dee luĭ Mateiŭ talerĭ 44; iar Medelnicerulŭ Hiotulŭ să dee luĭ Mateiŭ partea dumnĕ-luĭ pe jumĕtate talerĭ 155, şi zapciulŭ celŭ orênduitŭ să facă împlinire; iar câtŭ pentru că n'a luatŭ Căpitanulŭ Mateiŭ dela zapciulŭ plăşeĭ banĭ, se dovedesce că după unŭ anŭ i-a plătitŭ Grigorie Paharniculŭ talerĭ 111, şi Medelnicerulŭ Hiotŭ, de i se pare că este înşelatŭ de tovarăşulŭ dumnĕ-luĭ Paharniculŭ Grigorie, să se socotéscă între dumnĕ-lorŭ, iar Fărîmiţă cheltuindŭ la conacŭ cu porunca dumnĕ-lorŭ are dreptate să ieae câte tal. 155, pe jumĕtate, dela fieş-care; iar hotărîrea cea desĕvîrşitŭ rĕmâne a se face de către Inălţimea Ta. 1793 Augustŭ 27. (1)

Iscăliţĭ judecătoriĭ Departamentuluĭ de optŭ.

Unŭ pitacŭ către Mitropolitŭ în pricina luĭ Dumitrache Turnavitulŭ cu unŭ Dobre Arvanitohoritis, că i-a datŭ să-ĭ ţie o ladă cu amaneturĭ în vremea când se aflà peste Dunăre M. S. rĕposatulŭ Neculaĭ P. Mavrogheni Voevodŭ, şi o prepuneà că s'ar fi luatŭ între avutulŭ rĕposatuluĭ Domnŭ, pre când adevĕrulŭ erà că lada a descuiat'o femeea luĭ Dobre în casa sa şi a sfeterisit'o. 1796 Maiŭ 29. (2)

Judecata Grueĭ din sud Gorjŭ cu Ienachi Clucerulŭ pentru o pagubă a sa.

Iŏ Alexandru Constantinŭ Moruzi Voevodŭ. — Nemulţămindu-se Gruia din Raci sud Gorjŭ după anaforaua dumnĕ-lorŭ veliţilorŭ boerĭ, aŭ eşitŭ la Divanŭ înaintea Mărieĭ Sale faţă cu Clucerulŭ Ienache Sâmbotĕnulŭ, şi întrebândŭ pe Gruia la ce nu se mulţămesce, ḑise că, făcêndŭ o cerere de acéstă pagubă la dregătorulŭ oştirilorŭ nemţescĭ, i-aŭ arĕtatŭ o adeverinţă in scrisŭ a unorŭ obraze ce l'aŭ fostŭ pîrîtŭ, între care este şi Ienache iscălitŭ şi ḑise, că de va primì jurămîntŭ Ienache Cluceru că nu este în scirea luĭ una ca acésta, atuncĭ nu numaĭ va rĕmânè mulţămitŭ, ci încă îĭ va întórce şi aceĭ talerĭ 300 ce i-aŭ luatŭ dela Cluceru pentru cheltuiala luĭ, la care fu primitorŭ şi Clucerulŭ să se facă acestŭ felŭ de ju-

(1) Cod. XXV, fila 72.
(2) Cod. XXX, fila 144.

www.dacoromanica.ro

rămîntŭ, că nu l'aŭ pîrîtŭ, nicĭ este iscălitŭ într'acea adeverinţă, nicĭ are cea maĭ puţină sciinţă de aceą pîră. Decĭ dară hotărîmŭ, ca sĕvîrşindŭ Cluceru Ienache acestŭ felŭ de jurămîntŭ, nu numaĭ să rĕmâe în pace şi nesupĕratŭ de către Gruia, ci încă să-ĭ întórcă Gruia şi aceĭ talerĭ 300 a cheltueleĭ luĭ, ce aŭ luatŭ dela Ienache pentru acéstă pricină, după cum însuşĭ se prinse, şi Gruia să dee dreptŭ sinetŭ o adeverinţă a Prea Sfinţieĭ Sale Părinteluĭ Mitropolitŭ de încredinţarea sĕvîrşireĭ jurămîntuluĭ, ca să-şĭ caute cu dregătoriĭ aceia ce i-aŭ luatŭ rîmătoriĭ; aşà dar poruncimŭ zapciule să facĭ urmare.—1793 Iulie 1.

Vel Logofĕtŭ.

Prea Inălţate Dómne,

Gruia dela Raci sud Gorjŭ nerĕmâindŭ odihnitŭ pe acéstă judecată a dumné-luĭ Caimacamuluĭ Craioveĭ şi dumné-lorŭ ceĭ-lalţĭ boerĭ divaniţĭ de acolo, Vătafu de aproḑĭ, din luminată poruncă a Mărieĭ Tale, l'aŭ adusŭ şi înaintea nóstră faţă cu Ienache Clucerulŭ, unde după cercetarea ce deosebitŭ făcumŭ şi noĭ, cetindŭ atâtŭ cercetarea şi judecata a Divanuluĭ Craioveĭ, cum şi cartea Generaluluĭ ce aŭ adusŭ în schimbŭ numitulŭ Gruia la ce nu este odihnitŭ, şi rĕspunse că elŭ îşĭ cere dela Clucerŭ tótă paguba acelorŭ rîmătorĭ aĭ luĭ ce s'aŭ luatŭ atuncĭ de Nemţĭ, care pagubă taie pagubă maĭ multŭ de 3 miĭ, şi-şĭ cere şi tótă cheltuiala ce a făcutŭ umblândŭ în judecăţĭ pentru acésta, ale căruia cererĭ, fiindŭ fără nicĭ unŭ cuvîntŭ dreptŭ asupra Cluceruluĭ, nu se primiră la judecată, căcĭ în cartea Generaluluĭ Jerato, ce aŭ adus'o însuşĭ elŭ, şi s'aŭ tălmăcitŭ din cuvîntŭ în cuvîntŭ aicĭ la Agenţie, nu arată pe Clucerŭ să fie pîrîtŭ aceĭ rîmătorĭ aĭ Gruiĭ la oştirĭ, precum ḑice elŭ ci vinovăţesce pe Gruia că fără de pasusŭ şi slobozenie îĭ trecuse pe la vama Văleanuluĭ şi de ostaşiĭ ce erà pe margine se cuprinseră, şi cum că prin mărturiĭ s'aŭ doveditŭ că aceştĭ rîmătorĭ cu scirea şi învoiala oştirilorŭ otomanicescĭ i-ar fi mânatŭ către ostaşiĭ ce străjuià marginea, şi cum că aceştĭ talerĭ 400 de paguba Gruiĭ, i s'aŭ trimisŭ luĭ prin Ienache de mare milă, şi rógă pe Divanŭ de a da ajutorŭ Gruiĭ să-şĭ ieae aceştĭ talerĭ 400 dela Ienache, după care nefăcêndu-se dovadă că Ienache aŭ pîrîtŭ rîmătoriĭ la Nemţĭ, precum Gruia ḑiceà, nicĭ altă dovadă câtuşĭ de puţinŭ neavêndŭ Gruia la acéstă arĕtare a luĭ, cererea ce face de a plăti Ienache paguba nu este primită, fiind-că nu este datorŭ să dea maĭ multŭ de câtŭ aceĭ talerĭ 400, care s'aŭ datŭ de Generalŭ la Ienache spre a da Gruiĭ, şi i-aŭ şi datŭ; aşişderea şi cererea ce face Gruia de a se împlini cheltuiala luĭ, cum că fără făgăduiala luĭ, fiind-că Ienache i-aŭ fostŭ datŭ aceĭ talerĭ 400 încă de atuncĭ, şi elŭ nu

www.dacoromanica.ro

vreà să primescă, cerêndŭ tótă suma pagubeĭ, se cădeà că şi aceĭ talerĭ 300 ce i-aŭ datŭ Ienache după acéstă hotărîre a Divanuluĭ Craioveĭ să-ĭ întórcă acum înainte; dar fiind-că aŭ apucatŭ de i-aŭ datŭ şi nicĭ Ienache nu maĭ face cerere, şi maĭ mult să ḑicemŭ pentru sărăcia şi paguba ce s'aŭ întîmplatŭ Gruiĭ, găsimŭ cu cale să fie Gruia nesupĕratŭ; iar hotărîrea cea desévîrşitŭ rĕmâne a se face de către Inălţimea Ta. — 1793 Iunie 13.

Vel Banŭ, Vel Vornicŭ.

Şi fiind-că Clucerulŭ Ienache dete zapisŭ în Divanŭ, iscălitŭ de însuşĭ şi cu cuprindere că una sută cincĭ-ḑecĭ de rîmătorĭ aĭ Gruiĭ s'aŭ vîndutŭ la Văleanu cu toba de Generalulŭ Crain şi i-aŭ cumpĕratŭ Căpitanulŭ Răducanu Trocanŭ părechea câte 14 leĭ, fiindŭ şi Vătavulŭ Ursache ot plaiulŭ Novacilorŭ faţă, carele a coborîtŭ aceĭ rîmătorĭ dela munte, la a cărora vînḑare a fostŭ faţă Grigorasco Telucŭ şi alţĭ mulţĭ negustorĭ carĭ s'aŭ aflatŭ acolo din Tîrgulŭ-Jiuluĭ, şi cum că toţĭ baniĭ i-aŭ datŭ Căpitanulŭ Răducanu Trocanŭ la mâna Generaluluĭ Crain, iar orĭ-când se va dovedì că a pîrîtŭ Clucerulŭ aceştĭ rîmătorĭ la Nemţĭ saŭ că a fostŭ faţă când s'aŭ luatŭ şi când s'aŭ vîndutŭ, saŭ că s'a împărtăşitŭ Clucerulŭ măcar cu unŭ banŭ dintre aceştĭ rîmătorĭ aĭ Gruiĭ (afară însă din tal. 400. ce i-a datŭ Generalulŭ Crain după ce a venitŭ aicĭ în ţéră, ca să dee Gruiĭ, şi i-a datŭ, precum adeverinţa luĭ ce o are Clucerulŭ la mână arată) atuncĭ se légă să plătéscă întreitŭ şi să se şi pedepséscă de către Măria Ta; după acésta dar legătură a luĭ Ienache se cuvine să fie luminată porunca Mărieĭ Tale către dumné-luĭ Caimacamulŭ Craioveĭ, că aducêndŭ pe toţĭ aceĭ câţĭ arată Clucerulŭ că a fostŭ faţă la vînḑarea acelorŭ rîmătorĭ, de vorŭ arĕtà şi aceia aşà precum arată Clucerulŭ, să dea mărturia lorŭ în scrisŭ înaintea dumné-lorŭ boiarilorŭ Craioveĭ şi dela dînşiĭ să se dea pentru acéstă dovadă de încredinţare la mâna Gruiĭ, cu care, de va vré, să-şĭ pótà căutà paguba sa prin judecată dela însuşĭ Generalulŭ. (1)

Vel Banŭ, Vel Dvornicŭ.

Anaforaua dumné-luĭ Vel Logofĕtŭ de Ţéra de-sus pentru moşia Socolulŭ, că nu sunt nimenea davagiĭ, care este a Marieĭ Cantacozino, prin care s'a datŭ poruncă a se vinḑe la mezatŭ.

Iŏ Alexandru Constantinŭ Moruzi Voevodŭ, boj. milos. — După acéstă cercetare, ce din porunca Domnieĭ Mele a făcutŭ dumné-luĭ cinstitŭ şi cre-

(1) Cod. XXIV, fila 272.

www.dacoromanica.ro

dinciosŭ boerulŭ Domnieĭ Mele Vel Logofĕtŭ de Ţéra-de-sus pentru numita moşie Socolulŭ, de este cu vre-o pricină de *pretenţione* orĭ despre alţĭ davagiĭ, saŭ despre egumenulŭ dela Zoodohu-pighi, unde aŭ afierositŭ Mavrogheni acareturile ce luase, spre a se dovedi adecă, după împĕrătésca poruncă ce a fostŭ dată, pentru acareturile luate de Mavrogheni fieş-care lucru în fiinţa eĭ, dovedindu se că nicĭ despre alţiĭ, nicĭ despre egumenulŭ Zoodohu-pighi nu este vre-o dava pentru acéstă moşie, şi făcêndu-se cunoscutŭ că este bunŭ acaretŭ alŭ dumné-eĭ Marieĭ Cantacuzino, poruncimŭ dar, Starostea de negustorĭ, ca după porunca Domnieĭ. Mele ce-ţĭ este dată prin pitacŭ, în puterea a douĕ împĕrătescĭ poruncĭ ce sunt pentru lucrurile şi acareturile ale Marieĭ Cantacuzino, aicĭ spre a se vinde cu mezatŭ, să aibĭ a urmà ca să facă mezatŭ acesteĭ moşiĭ, dândŭ scire după obiceiŭ la verĭ-cine şi la toţĭ de obşte, şi să arĕţĭ Domnieĭ Mele cu anafora după împlinirea ḑilelorŭ mezatuluĭ. — 1793 Iunie 28. (1)

Vel Logofĕtŭ.

Prea Inălţate Domne,

După luminată porunca Mărieĭ Tale, ce mi se dă prin deosebitŭ pitacŭ pentru moşia Socolulŭ din sud Ilfovŭ, ca să cercetezŭ pe ceĭ ce vorŭ avé cuvîntŭ de vre-o *pretenţione* saŭ dava asupra acesteĭ moşiĭ şi să arĕtŭ Inălţimeĭ Tale în scrisŭ, decĭ nu lipsimŭ printr'acésta plecată a mea anafora a arĕtà Inălţimeĭ Tale, că am întrebatŭ pe toţĭ câţĭ sunt rude de aprópe cu dumné-eĭ Mariţa Cantacuzino, adecă: pre dumné-luĭ biv Vel Vist. Ioanŭ Damaris, i pe dumné-luĭ biv Vel Spătarŭ Nicolae Cantacuzino, şi cu unŭ glasŭ îmĭ rĕspunseră că n'aŭ a face nicĭ o cerere saŭ dava de acéstă moşie; maĭ întrebaiŭ şi pe Dionise, epistatŭ ot Cişmea, de are a face din partea Cişmeliĭ vre-o cerere (aflându-se acéstă moşie închinată de rĕposatulŭ Mavrogheni la numita Cişmea) şi rĕspunse că nicĭ o cerere nu are a face, neavêndŭ nicĭ zapise, nicĭ scrisorĭ, nicĭ vre-unŭ chrisovŭ pentru acéstă danie, ḑicêndŭ că zapisulŭ de cumpĕrătóre s'a luatŭ de rĕposatulŭ Mavrogheni şi hărezirea la Cişmea a făcut'o numaĭ prin graiŭ; care pentru tóte acestea în ce chipŭ mĕ pliroforisiiŭ dela numiţiĭ, nu lipsiiŭ a însciinţà Inălţimeĭ Tale. — 1793 Iunie 28.

Vel Logofĕtŭ Costache Ghica.

Pitacŭ la veliţiĭ boerĭ şi la Metropolitulŭ, din 17 Maiŭ 1893, repeţindu-le o ordine anterióră din trecutele ḑile pentru moşiile, lucrurile şi acaretu-

(1) Cod. XXVI, pag. 159.

www.dacoromanica.ro

rile luĭ Mavrogheni, «ca să vĕ adunaţĭ la unŭ locŭ spre a face cercetare pentru fieş-care în parte şi să arĕtaţĭ Domnieĭ Mele, şi vedemŭ Domnia Mea că până acum nicĭ o urmare nu aţĭ făcutŭ». Domnitorulŭ arată că aŭ primitŭ şi jălbĭ dela particularĭ relative la averea luĭ Mavrogheni şi Divanulŭ nu i-a făcutŭ anafora despre aceste jălbĭ. Ordónă decĭ să se adune Divanulŭ, «să aveţĭ a face cercetare fórte cu amĕruntulŭ şi cu tótă scumpĕtatea într'adîncŭ pentru moşiile, lucrurile şi acareturile luĭ Mavrogheni, spre a vĕ pliroforisi a dovedi adevĕrulŭ pentru fieş-care în parte deosebitŭ, cu ce cuvîntŭ şi cu ce pricină sunt luate? Şi cu ce chipŭ veţĭ dovedi dreptulŭ adevĕrŭ, să arĕtaţĭ Domnieĭ Mele în scrisŭ cu anafora pricina fieş-căţeia în parte, cu ce cuvîntŭ sĕŭ prin cine sunt luate?» (1)

Pitacŭ la Părintele Metropolitŭ şi la dumné-lorŭ veliţii boerĭ pentru lucrurile ce s'aŭ stăpânitŭ de Mavrogheni.

Iŏ Alexandru Constantinŭ Moruzi Voevodŭ i gpd. zemle Vlachiscoe. — Alesule de Dumneḑeŭ P. Sfinţite Părinte Mitropolitŭ alŭ Sfinteĭ Metropoliĭ Ungro-Vlachieĭ Chirie Filaretŭ i dumné-vóstre cinstiţilorŭ şi credincioşilorŭ boerilorŭ veliţĭ aĭ Divanuluĭ Domnieĭ Mele, fiind-că pentru pricina moşiilorŭ i a acareturilorŭ ce s'aŭ stăpânitŭ de Mavrogheni, de care şi de către celŭ de maĭ înaintea nóstră Domnŭ s'aŭ scrisŭ, dar nu s'aŭ energhisitŭ, s'aŭ datŭ acum către Noĭ prea înaltă poruncă cu voe şi volnicie ca să dămŭ domnescile Nóstre chrisóve celorŭ ce vorŭ avé dreptate a li se întórce acelea, care prin multe pricinĭ li s'aŭ luatŭ şi s'aŭ stăpânitŭ de Mavrogheni, pentru aceea dar, scriindŭ acestŭ domnesculŭ Nostru pitacŭ, poruncimŭ, ca adunându-vĕ împreună, atâtŭ P. S. Ta câtŭ şi dumné-vóstre veliţilorŭ boerĭ, şi teorisindŭ răvaşele ce se dau către Domnia Mea pentru moşiile şi acareturile acestea buiurdisite către dumné-vóstre şi cercetându cu tótă scumpĕtatea şi băgarea de sémă pricinele lorŭ şi dreptăţile fiesce-căruia şi luându séma cu tótă chibzuirea la cine şi care dintr'aceste moşiĭ şi acareturĭ se cuvine, descoperindŭ în lumină fiinţa adevĕruluĭ la acestea întocmaĭ precum este şi a căruia este dreptatea, să faceţĭ către Domnia Mea pentru fiesce-care acaretŭ dintr'acestea deosebită anaforaua d-vóstre iscălită la fiesce-care răvaşŭ în dosulŭ jălbeĭ, arĕtândŭ curatŭ şi bine vĕditŭ pricinele în fiinţa lorŭ şi dreptatea fiesce-căruia, pentru ca să se dea pentru acestea domnescile Nóstre chrisóve; într'acestaşĭ chipŭ să urmaţĭ şi fiţĭ sănătoşĭ întru tótă îndestularea.—1793 Martie 9 (1).

(1) Cod. XXIII, fila 61.
(1) Cod. XXIII, fila 12.

www.dacoromanica.ro

Procese diverse.

n) Incheiemŭ capitolulŭ acesta despre Justiţie, maĭ aducêndŭ încă acĭ câte-va acte relative la diferite cestiunĭ de judecată. Ast-felŭ :

Procesulŭ luĭ Fotache Ureche cu popa Staicu pentru o moşie (15 Iunie 1793). (1)

Procesulŭ luĭ Şerbanŭ şi alŭ fratelŭĭ sĕŭ Radu cu Christea Apostolŭ pentru nisce banĭ aĭ Paharniceseĭ Maria Minculésa, ce s'aŭ furatŭ, fiindŭ îngropaţĭ (Augustŭ 1793).

Unŭ pitacŭ la Vorniculŭ Moruzi şi la Vel Post. să cerceteze vina luĭ Constantinŭ Dulgheru şi a luĭ Ienache Ciohodariŭ pîrîtorulŭ. Ienache Ciohodariŭ a acusatŭ pe Constantinŭ Dulgheru, că pe când acesta lucrà la învelitórea bisericeĭ dela Michaiŭ-Vodă, ar fi ridicatŭ de sub învelitórea bisericeĭ o avere ascunsă în 5 legăturĭ (Octobre 1793).

Procesulŭ luĭ Socolŭ, ce a ţinutŭ în arendă o moşie a mănăstireĭ Radu-Vodă, cu egumenulŭ mănăstireĭ Ignatie. Socolŭ s'a jăluitŭ că ar fi avutŭ pagubă la acea moşie din pricina Archimandrituluĭ egumenŭ, care l'a gonitŭ din stăpânirea moşieĭ înainte de încheierea terminuluĭ arendăreĭ. (Novembre 2, 1793).

Procesulŭ luĭ Ştefanŭ Brutarulŭ, Const. Gâtejŭ şi Grigorie Vătaĭulŭ, prăvăliaşĭ din Focşanĭ, cu ceauşulŭ Ivanŭ Bondrea, care le iea chirie pe anŭ câte tal. 5, deşi uliţa unde îşĭ aŭ prăvăliile este de a III mână, pe când altorŭ prăvăliaşĭ, ce staŭ pe o maĭ bună uliţă şi-şĭ facŭ unŭ maĭ bunŭ alişverişŭ, li se iea chirie numaĭ câte tal. 3 banĭ 40 (Novembre 1793).

Judecata popeĭ Marinŭ cu popa Stanŭ şi cu Radu Cernică pentru o livede şi alte nămestiĭ (Novembre 1793).

Procesulŭ luĭ Procopie Tabacŭ cu Anastasie Gărdescu biv. log. za visterie pentru preţuirea uneĭ binale (Decembre 1793).

Iertarea acordată de A. Moruzi, după rugămintea prin anafora a luĭ Vel Spatarŭ, luĭ Dumitrache Căpitanulŭ dela Florescĭ, care căděndŭ în vina *materii de stato(?)* fusese surghiunitŭ la mănăstirea Dealuluĭ (1794 Februarie).

Procesulŭ luĭ Iordache Tufénu, care a fostŭ acusatŭ de înşelătorie şi ho-

(1) Nu potŭ afirmà că acestŭ Fotache Ureche este din némulŭ Urechescilorŭ moldovenĭ, dar posedămŭ documente din care se vede ceea ce a susţinutŭ şi d-lŭ academicianŭ Sbiera, că familia Urechiă a venitŭ în Moldova, făcêndŭ o lungă dră, din Banatŭ, prin Oltenia pe la Rîmnicŭlŭ-Săratŭ, Putna până în judeţulŭ Némţulŭ. Cu domnia luĭ Gavrilŭ Movilă la Muntenia se află banŭ Craioveĭ unŭ Ureche adusŭ din Moldova.

www.dacoromanica.ro

ţie de Stoica. Judecata a dovedită minciunóse acusările luĭ Stoica. Liberarea acusatuluĭ, pedepsirea pîrîşuluĭ (Martie 1794).

Jalba Episcopuluĭ de Rîmnicŭ Nectarie, pentru nisce ţiganĭ şi ţigance, carĭ, din rĕsvrătirea vremilorŭ, s'aŭ risipitŭ şi umblă din locŭ în locŭ, ca şi când n'arŭ avé stăpânŭ. Cere volnicie ca vătafiĭ de ţiganĭ să-ĭ readucă pe ţiganĭ îndĕrĕptŭ. Incuviinţarea luĭ Vodă (Martie 1794).

Anaforaua şi resoluţia domnéscă ce s'aŭ pusŭ în dosulŭ jălbeĭ locuitorilorŭ moşnenĭ Fometescĭ, pentru cheltuiala ce aŭ făcutŭ la judecata ce aŭ avutŭ cu mănăstirea Polovracĭ pentru un munte (Martie 1794).

Procesulŭ luĭ Neculaĭ Danciulescu cu Preda Diaconulŭ şi Barbu socrulŭ Diaconuluĭ pentru unŭ cazanŭ, ce-lŭ reclamà N. Dănciulescu dela Diaconŭ; iar acesta aduce mărturie că l'a primitŭ zestre dela socru-sĕŭ, iar că socru-sĕŭ l'a cumpĕratŭ dela Turcĭ (Martie 1794).

Procesulŭ luĭ Neofitŭ, egumenulŭ mănăstireĭ Mislea, pentru o moşie ce are la Balta (Vlaşca), că nu şĭ póte luà mănăstirea drepturile sale dela locuitorĭ (Aprilie 1794).

Anaforaua de învoirea moşnenilorŭ Perişenĭ cu Petru Suditulŭ pentru venitulŭ munteluĭ lorŭ (Aprilie 1794).

Porunca ce s'a datŭ în dosulŭ jălbeĭ egumenuluĭ Bistriţénu pentru locuitoriĭ ce sunt şedĕtorĭ pe moşia Stroescĭ a mănăstireĭ (Maiŭ 1794).

Istrate Politis să aibă voie a luà totŭ ce va găsì în prăvălia unuĭ neguţătorŭ, căruia i-a fostŭ închiriat'o şi care a fugitŭ (Maiŭ 1794).

Intărire dată luĭ Vel Vist. Nicolae Brâncoveanu pentru nisce locurĭ şi unŭ drumŭ ce a maĭ cumpĕratŭ acum dela Vist. Filipescu, de a le închide cu gardŭ (1794 Iunie 1).

Intărirea tocmeleĭ mănăstireĭ Radu-Vodă cu ceĭ ce aŭ cârciumă pe pămîntulŭ eĭ, să-ĭ plătéscă câte 59 parale de butia de vinŭ (Septembre 1794).

Judecata luĭ Lepĕdatu din satulŭ Sicrita (Prahova) cu sătenii pentru venitulŭ de moşie (Ianuarie 1795).

Procesulŭ luĭ Teodorŭ vameşŭ cu unŭ Petru, tovarăşulŭ sĕŭ la vama Pitescilorŭ şi la Dragoslavele, pentru unŭ restŭ de banĭ ce reclamă încă Teodorŭ dela Petru (Februarie şi Martie 1795).

Aprobarea unuĭ concordatŭ la unŭ falimentŭ; unŭ creditorŭ e obligatŭ a se conformà şi elŭ cu votulŭ majorităţeĭ (Maiŭ 1795).

www.dacoromanica.ro

Iacă actele relative la aceste diverse procese etc.:

Fotache Ureche cu Popa Staicu pentru o moșie.

Prea Inălțate Domne,

Din luminata porunca Mărieĭ Sale, și prin zapcilîcu dumnė-luĭ Vătafŭ za aproḑĭ, s'aŭ înfățișatŭ înaintea nóstră Fotache Ureche pîrîșulŭ Popiĭ Staicu, de a cărora diaforà cetindu-se și de noĭ isprăvnicescile cărțĭ, se vede că nu i-aŭ maĭ rĕmasŭ Fotiĭ locŭ de ascultare, fiindu-ĭ cererea cercetată și isbrănită cu cuvîntulŭ dreptățeĭ, pentru că din cercetare vĕḑumŭ o stăpânire necontenită de anĭ nepomeniți la partea pîrîtuluĭ, de care stăpânire nicĭ însușĭ jăluitorulŭ nu tăgădui, și dela judecată se găsesce cu cale Popa Staicu să aibă pace de aceĭ stînjinĭ 150, și aridicarea jăluitoruluĭ, de se cheltuesce în zadarŭ, fiindŭ totŭ din pricina aceluĭ Popă ce l'aduse față, găsimŭ cu cale, molitva sa să le plătéscă și cheltuiala acésta ce vorŭ maĭ fi făcutŭ totŭ eĭ pe aicĭ; iar hotărîrea cea desĕvîrșitŭ rĕmâne a se face de către Inălțimea Ta.—1793 Iunie 15.

Constantinŭ Clucerŭ, Stefanŭ Medelnicerŭ, Barbu Ciorogârlénu Slugerŭ, Antonie Fotino, Ioanŭ Rudénu Clucerŭ.

Iŭ Alexandru Constantinŭ Moruzi Voevodŭ. — Fiind-că arată Domnieĭ Mele zapciulŭ celŭ orênduitŭ cum că Fotache Ureche cu părtașiĭ luĭ, îndată ce aŭ auḑitŭ și dela dumnė-lorŭ veliții boerĭ hotărîrea acésta, fără de a face vre-o apelație și fără de a da scire zapciuluĭ, s'aŭ sculatŭ de aŭ fugitŭ, ducêndu-se la casele lorŭ, pentru care dându-ne jăluitoriĭ jalbă că perŭ în Bucurescĭ, cerêndŭ întărirea dreptățeĭ lorŭ, și vĕḑêndŭ Domnia Mea dintr'atâtea cercetărĭ ce s'aŭ făcutŭ, cum că numitulŭ Fotache fără de nicĭ unŭ cuvîntŭ dreptŭ îĭ este cererea, am întăritŭ Domnia Mea hotărîrile judecățilorŭ acestora, ca să stăpânéscă Popa Stoica, i Radu și Andreiŭ cu cétașiĭ lorŭ cu bună pace fără de a se maĭ supĕrà de către pîra Fotiĭ. — 1793 Iunie 15.

Vel Logofĕtŭ.

Prea Inălțate Domne,

Fotea Ureche cu cetașiĭ luĭ nerĕmâindŭ odihniți nicĭ pe acéstă alegere a judecățeĭ Departamentuluĭ, zapciulŭ celŭ orênduitŭ din luminata porunca Mărieĭ Tale aŭ adusŭ și înaintea nóstră față cu Popa Staicu i cu cetașiĭ luĭ, și după ce amŭ cititŭ tóte aceste cercetărĭ de judecățĭ, ce se vĕdŭ făcute în treĭ rênduri de dumnė-lorŭ ispravniciĭ, cum și de boeriĭ Departa-

www.dacoromanica.ro

mentuluĭ, vedemŭ că câtuşĭ de puţinŭ cuvîntŭ de dreptate nu rĕmâne ca să aibă Fotea Ureche cu cetaşiĭ luĭ, nu numaĭ căcĭ pîrîţiĭ Popa Staicu cu cetaşiĭ luĭ aŭ juratŭ, cum se dovedesce din scrisorile ce aŭ la mânile lorŭ, ce şi pentru căcĭ stăpânirea lorŭ este necontenită şi necurmată de anĭ nepomeniţĭ, totŭ de faţă cu Fotea, i cu pîrîţiĭ şi cu moşiĭ luĭ, iar Fotea însuşĭ elŭ spuse că nicĭ tatălŭ sĕŭ până când a muritŭ, nicĭ elŭ până în vîrsta ce se află, stăpânire nicĭ odată n'a avutŭ, fără numaĭ scóse înainteą nóstră pe Popa Tudoranŭ, carele ḑise că elŭ ar fi auḑitŭ dela bĕtrâniĭ lorŭ, că ar fi avutŭ nĕmulŭ Fotiĭ moşie în Bârâşti, cu a căruia arĕtare invinuindŭ pe Fotea cu cetaşiĭ luĭ se pórtă prin judecăţĭ fără nicĭ unŭ temeiŭ; cu dreptate dar este, precum şi boeriĭ Departamentuluĭ ḑicŭ, că acestŭ Popa Tudoranŭ să plătéscă la amêndouĕ părţile şi cheltuiala câtŭ vorŭ maĭ fi făcutŭ la cea din urmă judecată *(nu se potŭ cetì vre-o câte-va rênduri)* iar moşia să o stăpânéscă Popa Staicu cu cetaşiĭ luĭ în bună pace, precum a stăpânitŭ din vechime în sumă de anĭ până acum; şi cea desĕvîrşită hotărîre rĕmâne a se face de către Inălţimea Ta.—1793 Iunie 16. (1)

Dumitrache Vel Banŭ, Vel Vornicŭ, Vel Vornicŭ Filipescu, etc.

Şerbanŭ i Bratŭ ego Radu, cu Christea Apostolŭ pentru nisce banĭ aĭ Păhărniceseĭ Marieĭ Minculeseĭ, ce s'aŭ furatŭ, fiindŭ îngropaţĭ.

Prea Inălţate Dómne,

După alegerea Departamentuluĭ judecăţeĭ de cremenalion şi hotărîrea dumné-lorŭ veliţilorŭ boerĭ, întăriţă şi de Inălţimea Ta, la bănuiala ce are Christea Apostolŭ asupra luĭ Şerbanŭ i Bratŭ ego Radu Mămăligă-netedă ot satulŭ Gărlaşŭ dintr'acestŭ judeţŭ, pentru talerĭ 3.500 aĭ rĕposateĭ Păhărnicese Marieĭ Minculeseĭ, ce-ĭ îngropase împreună cu Christea încă din ḑilele Turcilorŭ, şi furându-se l'a apucatŭ pe dînsulŭ de i-a plătitŭ, găsindu-se cu cale ca de isnóvă aicĭ la faţa loculuĭ să se facă cercetare cu de amĕruntulŭ mărturiilorŭ ce vorŭ avé şi o parte şi alta, şi de ceea ce vorŭ arĕtà prin blăstemŭ în sfînta biserică să însciinţămŭ Inălţimeĭ Tale, sciutŭ să fie Mărieĭ Tale, că aducêndŭ pe preotulŭ Popa Niţulŭ Duhovniculŭ, Ioanŭ Chiovénulŭ ce este dovednicŭ asupra luĭ Şerbanŭ, i Bratŭ ego Radu; în tóte chipurile i-amŭ întrebatŭ şi amŭ cercetatŭ, şi totŭ după cele dintâiŭ adeverinţe ale lorŭ şi acum arĕtară, iar numaĭ cu deosebire, pe care orênduindu-ĭ şi la jurămîntŭ, aŭ primitŭ în sfînta biserică, cum că este adevĕ-

(1) Cod. XXIV, fila 258.

www.dacoromanica.ro

rată acéstă mărturie a lorŭ ce de iznóvă o dederă în scrisŭ, cercetându-ĭ cu de amĕruntulŭ de tóte cele ce ḑicŭ că sciŭ, care mărturiĭ s'aŭ adeveritŭ şi de preotulŭ bisericeĭ unde aŭ încredinţatŭ prin jurămîntŭ; amŭ cercetatŭ şi la cuvîntulŭ ce aŭ ḑisŭ Şerbanŭ i frate-sĕŭ Radu la cercetarea Departamentuluĭ judecăţeĭ de cremenalion, cum că preotulŭ Popa Niţulŭ le-ar fi cerutŭ unŭ calŭ să slujască sărindarulŭ tatăluĭ lorŭ, şi pentru că nu l'aŭ datŭ, de atuncĭ s'aŭ fostŭ lăudatŭ că o să le-o facă, ḑicêndŭ că la acésta aŭ şi mărturiĭ, şi pe nimenĭ nu avură a ne arĕtà cum că aŭ auḑitŭ dela Dohovnicŭ acestŭ cuvîntŭ să le fi ḑisŭ, nicĭ alte împotrivitóre doveḑĭ nu maĭ putură avé, fără numaĭ totŭ cu acelaşĭ cuvîntŭ cu totulŭ se apĕrară că nu se sciŭ vinovaţĭ; şi aşà nerĕmâindu-ne altă cercetare a maĭ face, nu lipsimŭ a însciinţà Inălţimeĭ Tale, ţiindu-ĭ aicĭ popriţĭ, până vomŭ avé alŭ doilea luminată poruncă; şi cum Duhulŭ sfîntŭ va luminà pre Inălţimea Ta. — 1793 Iunie 5. (1)

Buzĕŭ Dositeiŭ, Ioniţă Cârlova Medelnicerŭ, Constantinŭ Schina.

Iŏ Alexandru Constantinŭ Moruzi Voevodŭ. — Aceştĭ doĭ locuitorĭ dela Buzĕŭ anume Şerbanŭ i Bratŭ ego Radu, cu porunca Domnieĭ Mele aducêndu-se aicĭ, s'aŭ înfăţişatŭ la Divanŭ înaintea Domnieĭ Mele, unde cerumŭ dela Christea Apostolŭ să ne arate dovada ce are cum că aceştia arŭ fi furatŭ baniĭ Păharniceseĭ Maria Minculeseĭ ce i-aŭ avutŭ îngropaţĭ, şi alta maĭ vrednică dovadă saŭ mărturie temeinică nu avŭ să ne arate, decât numaĭ totŭ acea adeverinţă în scrisŭ a celorŭ doĭ morţĭ Popa Niţulŭ Duhovniculŭ şi Ioanŭ Chiovénulŭ, a cărora mărturie nefăcêndŭ nicĭ dovada cea cuviinciósă după pravelĭ, nicĭ bănuiala cea întrégă de a-ĭ supune la osîndă şi pedépsă, i-am orênduitŭ Domnia Mea să facă unŭ jurămîntŭ, cum că nicĭ nu aŭ luatŭ aceĭ banĭ, nicĭ sunt cu alţiĭ împărtăşiţĭ, nicĭ aŭ scire de acésta, şi jurândŭ, să fie sloboḑĭ şi în bună pace; acéstă hotărîre auḑindu-o Christea Apostolŭ se întórce la epitropiĭ rĕposateĭ Păharniceseĭ Marieĭ Minculeseĭ, ḑicêndŭ că de mare nevoie, silitŭ de închisorĭ şi de patimile ce aŭ trasŭ, aŭ plătitŭ aceĭ tal. 3.175, din care aŭ rĕmasŭ treĭ fraţĭ sĕracĭ desĕvîrşitŭ şi datorĭ, cerêndŭ să nu rĕmâe păgubaşĭ, şi în sciinţa luĭ nu este furtişagulŭ acelorŭ banĭ, de care póte încredinţà judecata şi cu jurămîntŭ că nu este vinovatŭ; pentru care, cerêndŭ Domnia Mea dela Paharniculŭ Grigorie Hrisoscoleŭ ca să ne arate hotărîrile judecăţilorŭ cu care aŭ fostŭ osînditŭ acestŭ Christea de a plătitŭ aceĭ banĭ, vĕḑumŭ atâtea cercetărĭ, atâtŭ dela faţa loculuĭ, câtŭ şi de aicĭ dela Departamenturĭ, dela părinţiĭ Archiereĭ şi dela dumné-lorŭ veliţiĭ boerĭ, cum şi dela Divanulŭ domnescŭ, hotărîre a Domnieĭ Sale fratelui Michaiŭ Vodă întru care scrie că, în urma tuturorŭ celorŭ ce s'a lucratŭ asupra pricineĭ, aŭ cerutŭ însuşĭ

www.dacoromanica.ro

Christea Apostolŭ să primésca Maria Păbărnicésa blăstemŭ la cincĭ ponturĭ, care blăstemŭ sĕvîrşindu-lŭ Păhărnicésa, s'aŭ osînditŭ Christea de a plătì; maĭ vĕḑumŭ şi unŭ osebitŭ ecsoflisisŭ al luĭ, în urma tuturorŭ celorŭ-lalte, ce aŭ datŭ Christea la lét. 1792 Februarie 26, cu iscălitura luĭ de care întrebându-lŭ ce are a maĭ ḑice, pricinuì ḑicêndŭ că şi cererea de a primì Păhărnicésa blăstemŭ de nevoie aŭ făcut'o, vĕḑêndŭ că nu are altă mântuinţă, şi ecsoflisis de nevoie l'aŭ iscălitŭ dela închisórea armăşéscă, fiindŭ şi ameţitŭ de multele patimĭ ce aŭ trasŭ. Decĭ chibzuindŭ Domnia Mea fiinţa pricineĭ acesteia, vĕḑumŭ şi Noĭ că pîra Păhărniceseĭ a fostŭ cu întregŭ cuvîntŭ asupra luĭ, căcĭ numaĭ amêndoĭ aŭ fostŭ la îngroparea banilorŭ şi numaĭ amîndoĭ aŭ sciutŭ, precum nicĭ însuşĭ Christea nu o putŭ tăgăduì acésta, şi ca o pricină isbrănită printr'atâtea cercetărĭ şi hotărîrĭ de judecată şi de Domnŭ, nu găsimŭ Christiĭ nicĭ unŭ cuvîntŭ vrednicŭ de a anerisì acele hotărîrĭ, fără de numaĭ pentru sărăcia luĭ, cu părerea de obşte a părinţilorŭ Archiereĭ şi a dumné-lorŭ boerilorŭ, cum şi cu voia şi primirea epitropilorŭ Păharniceseĭ, găsimŭ cu cale ca din milosteniile ce aŭ rênduitŭ rĕposata a da la mănăstirĭ numite, tal. una mie ce sunt arĕtăţĭ în diata sa, să dee aceĭ banĭ acestuĭ Christea Apostolŭ pentru sufletulŭ rĕposateĭ; pentru care amŭ datŭ la mânile epitropilorŭ acéstă domnésca Nóstră hotărîre şi poruncă, ca luândŭ dela Christea Apostolŭ zapisŭ de sĕvîrşită isbrănire, să aibă a da la dînsulŭ aceĭ talerĭ una mie prin zapciulŭ celŭ orênduitŭ şi vorŭ avé acestŭ domnesculŭ Nostru sinetŭ pentru apĕrare despre partea mănăstirilorŭ pentru aceĭ talerĭ una mie.—1793 Augustŭ 23. (1)

Pitacŭ la Vorniculŭ Moruzi i la Vel Postelnicŭ, să cerceteze vina luĭ Constantinŭ Dulgheru şi a luĭ Ienache Ciohodariŭ pîrîtorulŭ.

Iŭ Alexandru Constantinŭ Moruzi Voevodŭ. — Cinstiţilorŭ şi credincioşĭ boerilorŭ Domnieĭ Mele dumné-luĭ Vel Vornicŭ de Ţéra-de-sus Ienache Moruzi, i dumné-luĭ Vel Post. Mano, fiind-că unŭ Constantinŭ Dulgherulŭ, ce aŭ lucratŭ la învĕlitórea bisericeĭ de aicĭ din mănăstirea Michaiŭ-Vodă s'a arĕtatŭ de către Ienache Ciohodariulŭ Curţeĭ, cum că l'ar fi vĕḑutŭ, ridicândŭ de subt învelitórea bisericeĭ o avere ascunsă în cincĭ legăturĭ, asupra căruia aŭ datŭ tacrirulŭ ca de o bună vedere cu semne bănuitóre, după a căruia arĕtare s'aŭ cercetatŭ numitulŭ Dulgherŭ la Departamentulŭ

(1) Cod. XXIV, fila 367 şi 368.

www.dacoromanica.ro

cremenalion şi Ne a făcutŭ judecătoriĭ anaforà; orênduimŭ dar pe dumné-vóstre, ca să vĕ adunaţĭ la unŭ locŭ, unde pliroforisindu-vĕ întâiŭ de arĕtarea ce a făcutŭ Ciohodariulŭ, să vedeţĭ apoĭ anaforaua a judecătorilorŭ Departamentuluĭ, cum şi unŭ deosebitŭ tacrirŭ iar alŭ judecătorilorŭ, şi cu tótă scumpĕtatea să faceţĭ cercetare deosebită a dumné-vóstre pricineĭ aceştia, unde veţĭ aduce şi pe epistatulŭ armăşieĭ, ca să vedeţĭ urmarea şi cercetarea ce s'aŭ făcutŭ la Departamentŭ, cum şi pentru însuşĭ numitulŭ Dulgherŭ, cu aceiaşĭ muiere dimpreună, să-ĭ înfăţoşaţĭ înaintea dumné-vóstre, ca prin bună cercetarea dumné-vóstre ce veţĭ face să ne daţĭ pliroforie, de este adecă istoria şi părere deşartă a numituluĭ Ciohodariŭ, spre a se pedepsì Ciohodariulŭ de către Domnia Mea, saŭ de este vre o *pitanotită* asupra acesteĭ întîmplărĭ, şi să arĕtaţĭ Domnieĭ Mele. — 1793 Oct. 27 (1).

Iŏ Alexandru Constantinŭ Moruzi Voevodŭ i gpd.—Poruncimŭ Domnia Mea zapciule ce eştĭ orênduitŭ Vătaşe de Divanŭ, să facĭ împlinire de baniĭ ce arată ispravniciĭ că s'aŭ descoperitŭ la faţa loculuĭ prin carte de blăstemŭ.—1793 Noemvre 19.

Vel Logofĕtŭ.

Prea Inălţate Dómne,

Toma, copilŭ de casă de Divanŭ, viindŭ cu luminată porunca Mărieĭ Tale ce este făcută la întărirea anaforaleĭ dumné-lorŭ veliţilorŭ boeriĭ, pentru pricina ce are Socolŭ din Bucurescĭ cu cuviosulŭ Archimandritŭ din Bucurescĭ Chir Ignatie, egumenulŭ mănăstireĭ Raduluĭ-Vodă, unde ni se poruncesce ca să facemŭ urmarea cercetăreĭ aicĭ la faţa loculuĭ prin carte de blăstemŭ, pentru paguba ce o arată Socolŭ că a avutŭ la venitulŭ moşieĭ ce aŭ ţinutŭ în arendă, din pricina Archimandrituluĭ, că l'a datŭ afară din stăpânire până a nu se împlinì soroculŭ. După luminată poruncă aducêndŭ mumbaşirulŭ faţă înaintea nóstră pe cuviosulŭ Archimandritŭ, cu Avramŭ, vechilŭ luĭ Socolŭ, amŭ intratŭ în cercetarea pricineĭ şi maĭ întâiŭ pentru prunele de vară, i cânepa văratică, care le cerea Socolŭ cu cuvîntŭ că acestea, strîngêndu-se în luna luĭ Iulie pe dulcele Sant-Petruluĭ, fiindŭ în soroculŭ anuluĭ stăpânireĭ sale la arenda moşieĭ, şi că egumenulŭ scoţêndu-lŭ din moşie, aŭ strînsŭ şi acele prune, i cânepa pe séma mănăstireĭ, care ḑice că cu preţŭ tal. 302.60; făcêndŭ cercetare sătenilorŭ ce sunt şeḑĕtorĭ pre acea moşie, prin carte de blăstemŭ ce li s'aŭ adusŭ asupră-şĭ, arĕtară că prunele văratice şi cânepa de vară nu se strîngŭ în luna luĭ

(1) Cod. XXIV, fila 166.

www.dacoromanica.ro

Iulie, după cum aŭ ḑisŭ Socolŭ, ci pe postulŭ Sânteĭ Mărĭĭ marĭ, în luna luĭ Augustŭ, dela ḑece ḑile în sus, care ese afară din soroculŭ stăpânireĭ arenḑeĭ anuluĭ sĕŭ, fiind-că se împlinea la Augustŭ întâiŭ, după cuprinderea zapisuluĭ ce se arată că-lŭ are; maĭ arĕtară sătenii și acésta, că Socolŭ, când a venitŭ la moșie, a fostŭ în 10 saŭ 12 ḑile a luĭ Augustŭ, și măcar că prune văratice în anulŭ acela ḑise că nu s'a făcutŭ, fără numaĭ la unŭ Ioanŭ Bănga făcêndu-se ca la vre-o 6 vedre prune, sciŭ că le-aŭ luatŭ Socolŭ, precum și cânepa văratică dela începutulŭ anuluĭ, iar elŭ a strîns'o; dintru a cărora arĕtare se dovedì curatŭ, că cererea luĭ Socolŭ pentru acestea nu este cu cale, fiindŭ afară din sorocŭ; precum și pentru talerĭ 120 ce-ĭ maĭ cere Socolŭ pagubă de pe nisce rachiŭ, ce totŭ din pricina isgonireĭ sale de pe moșie le-aŭ vîndutŭ fără preţŭ, arĕtară sătenii că Socolŭ rachiulŭ acela l'a vîndutŭ vadra câte parale 75, iar nu câte talerĭ unulŭ și jumĕtate, precum ḑice elŭ, încredinţându-le acésta și Popa Dumitru ot Vălenĭ, arĕtândŭ că molifta'sa a fostŭ de faţă la tocméla rachiuluĭ, când l'a vîndutŭ unuĭ Dobre, făcêndŭ și zapisŭ pe câţĭ banĭ rĕmăsese să-ĭ maĭ dea, și cum că preţulŭ rachiuluĭ nu umblà maĭ sus decât atâta (adecă câte 75 parale) pe acea vreme, ca să-lŭ fi vîndutŭ elŭ de vre-o silă, precum arată; asemenea și pentru tal. 50, ce maĭ cereà Socolŭ pagubă dela douĕ buţĭ cu vinŭ, care ḑise că-lŭ vindeà în cea maĭ bună de alŭ treilea cârciumă alăturea, și din pricină că aŭ pusŭ Archimandritulŭ ţiganii să șadă într'însa, maĭ înainte până a nu se împlini soroculŭ, neputêndŭ ţinó vinulŭ și rachiulŭ, căcĭ îlŭ beaŭ ţiganii, s'aŭ silitŭ de l'aŭ vîndutŭ cu rădicata și s'aŭ păgubitŭ, iar prin carte de blăstemŭ arĕtară sătenii căcĭ acea de alŭ treilea cârciumă nu o sciŭ să fie, fără numaĭ douĕ cârciumĭ ḑiseră că sunt pe acea moșie a mănăstireĭ, în care cârciumă nicĭ odată nu se póte trece suma vinuluĭ câtŭ se strînge otaștină de pe moșie, și se vinde și cu rădicata, precum și Tóderŭ ce a fostŭ cârciumarŭ luĭ Socolŭ arată, că elŭ pe vremea cireșelorŭ a eșitŭ din cârciumăritŭ și că nu l'aŭ datŭ ómenii mănăstireĭ afară, ci din pricina socotelilorŭ ce cu nedreptate îĭ făceà Socolŭ, măcar că și vinurĭ nu maĭ aveà nevîndute, ca să ĭ fie pricinuitŭ vre-o pagubă precum arată; așișderea și pentru cireșĭ arată Diaconu Constantinŭ ot Vălenĭ că l'a orênduitŭ părintele Damaschinŭ de le-aŭ vîndutŭ, și maĭ multŭ decât tal. 26 séŭ până la 28 n'a prinsŭ, caĭ banĭ ḑice că i-a luatŭ Damaschinŭ pentru cheltuiala fênuluĭ ce-lŭ făcuse Sfinţia Sa și-lŭ luase Socolŭ, arĕtândŭ și sătenii pentru acésta, că nicĭ odată nu s'aŭ pomenitŭ să fie luatŭ pe cireșele de pe moșia mănăstireĭ câte talerĭ 58, cum arată Socolŭ, ci după cercetarea ce făcumŭ sătenilorŭ ce s'aŭ adusŭ mărturiĭ prin carte de blăstemŭ, dovedindu-se neadevĕrate cererile luĭ Socolŭ, rĕmâne a luà dela egumenulŭ numaĭ talerĭ 47 banĭ 24 pentru 126 ḑile de clacă

www.dacoromanica.ro

câte banĭ 39 pe ḑi, i tal. 12 ce are să iea dela Sandogŭ Ţiganŭ, iar celelalte madele în ce chipŭ s'aŭ doveditŭ la cercetare fieş-care prin carte de blăstemŭ, după poruncă le arĕtămŭ maĭ sus, spre cea desĕvîrşită hotărîre; şi aniĭ Mărieĭ Tale să fie dela milostivŭlŭ Dumneḑeŭ mulţĭ şi cu fericire.— 1793 Noemvre 2. (1)

Aĭ Mărieĭ Tale prea plecate slugĭ

Grigorie Hrisoscoleŭ, Mihalache Manu

Iŏ Alexandru Constantinŭ Moruzi Voevodŭ. — Dumnė-vóstre ispravnicilorŭ, de vreme ce ne arĕtaţĭ printr'acéstă anafora, cum că toţĭ prin zapise s'aŭ ecsoflisitŭ fiteş-care pentru plata chirieĭ cu stăpânulŭ loculuĭ, când dar sunt zapise cu simfonie făcute din însăşĭ bună voia lorŭ, are a se urmà plata chirieĭ după simfonia şi aşezămîntulŭ fiteş-căruia. — 1793 Noemvre 23.

Vel Logofĕtŭ.

Prea Inălţate Domne,

Ştefanŭ Brutarulŭ i Constantinŭ Gătesŭ i Gligore Vătafu şi alţĭ orăşenĭ de aicĭ, aŭ jăluitŭ Mărieĭ Tale pentru Ceauşŭ Ioanŭ Bondrea, că avêndŭ locurĭ aicĭ în têrgu Focşanĭ, şi eĭ fiindŭ chiriaşĭ cu binale, nu urméză ale luà chirie după starea uliţeĭ, fiindŭ alŭ treilea mână, pentru că uniĭ şedŭ maĭ din susulŭ lorŭ pe locurile mănăstireĭ Sfîntuluĭ Ioanŭ, unde-şĭ facŭ alişverişŭ celŭ maĭ bunŭ, şi li se iea chirie numaĭ câte talere 3 banĭ 40 pe anŭ de unŭ stînjenŭ, iar lorŭ li se iea câte talerĭ 5 de unŭ stînjenŭ; pentru care ni se poruncesce de către Măria Ta să cercetămŭ obiceiulŭ cum s'aŭ urmatŭ şi cum plătescŭ alţiĭ cu asemenea prăvăliĭ într'aceiaşĭ uliţă şi maĭ alesŭ de aşezămîntulŭ ce ḑicŭ că aŭ uniĭ dintre dînşiĭ în scrisŭ şi cu tocmélă, şi să avemŭ a însciinţà cu bună pliroforie. Arĕtămŭ Inălţimeĭ Tale, că făcêndŭ cuviinciósa cercetare, maĭ înaintea răzmiriţeĭ obiceiŭ aŭ fostŭ de se plăteà chirie la unŭ stînjenŭ pe anŭ tal. 3 banĭ 40, iar dela răzmiriţă încóce la tóte prăvăliile chiriile s'aŭ urcatŭ, şi prin zapise simfonie aŭ făcutŭ fieş-care după starea uliţeĭ unde se află cu binalele, uniĭ câte tal. 4, încredinţându-ne şi din arĕtarea Sfinţieĭ Sale cuviosuluĭ egumenŭ alŭ mănăstireĭ Sfîntuluĭ Ioanŭ, că totŭ într'aceiaşĭ uliţă în dreptulŭ prăvăliilorŭ acestorŭ jăluitorĭ are mănăstirea locurĭ şi chiria se urméză cum plătescŭ şi aceştia, după simfonia şi aşezămîntulŭ ce aŭ făcutŭ. De va fi ca să urmeze simfoniile ce are fieş-care cu stăpâniĭ

(1) Cod. XXV, fila 116.

www.dacoromanica.ro

locurilorŭ, orĭ de va rĕmâne ca să plătescă chiria ce se obicĭnuià maĭ înaintea răzmiriţeĭ, să ni se trimiţă luminata poruncă a Inălţimeĭ Tale, ca să arĕtămŭ şi la stăpâniĭ locurilorŭ şi la chiriaşiĭ ce sunt, ca să scie fieş-care în ce chipŭ are de urmatŭ, şi aniĭ Mărieĭ Tale dela Dumneḑeŭ mulţĭ şi fericiţĭ.—1793 Noemvre 18. (1)

Aĭ Mărieĭ Tale prea plecaţĭ slugĭ

Petrache Paharniculŭ, Ioanŭ Brezoianu.

Anaforaua Popeĭ Marinŭ cu Popa Stanŭ şi cu Radu Cernică pentru o livede şi alte nămestiĭ.

Iŏ Alexandru Constantinŭ Moruzĭ Voevodŭ.—Orênduimŭ pe sluga Domnieĭ Mele Aprodŭ ceauşescŭ să mĕrgă şi, luândŭ pe numitulŭ Potropopŭ, să-lŭ aducă aicĭ, să-ĭ înfăţişeze cu toţiĭ înaintea dumné-lorŭ veliţilorŭ boerĭ.—1793 Noemvre 30.

Vel Logofĕtŭ.

Prea Inălţate Dómne,

Orênduitu mumbaşirŭ a adusŭ pe Popa Marinŭ înaintea nóstră faţă cu Popa Stanŭ şi cu Radu Cernica, unde se împotrivì Popa Marinŭ, ḑicêndŭ că elŭ n'a datŭ mărturiĭ Potropopuluĭ aşà precum scrie Potropopulŭ în adeverinţa sa, fiind-că sciinţa luĭ este că livedea de peste drumŭ s'a datŭ Popeĭ Stanŭ, iar luĭ Radu Cernică i s'a datŭ la Gârlă, aşà ḑise că cuprinde diata socruluĭ lorŭ, care aŭ scrisŭ elŭ. Dreptŭ aceea acum este trebuinţà a se aduce faţă şi acelŭ Potropopŭ, fiind-că tótă vina asupra luĭ rĕmâne (când după ce se va înfăţişà cu Popa Marinŭ, nu se va putè îndreptà), ci să fie luminată poruncă cu acelaşĭ mumbaşirŭ, ca să putemŭ face alegerea şi isbrănirea dreptăţeĭ, iar hotărîrea cea desĕvîrşitŭ rĕmâne a se face de Inălţimea Ta.—1793 Septemvre 13. (2)

Vel Banŭ, Vel Vornicŭ, Vel Vornicŭ, Vel Logofĕtŭ, Vel Logofĕtŭ.

(1) Cod XXV, fila 124.
(2) Cond. XXV, fila 153.

www.dacoromanica.ro

Anaforaua luĭ Procopie Tabacŭ cu Anastasie Gărdescu biv Logofĕtŭ za visterie de preţuirea uneĭ binale.

Iŏ Alexandru Constantinŭ Moruzi Voevodŭ. — La acéstă judecată şi hotărîre ce a făcutŭ Departamentulŭ rĕmânêndŭ amêndouĕ părţile odihniţĭ şi mulţămiţĭ, precum şi în scrisŭ aŭ datŭ sub iscăliturile lorŭ la Logofeţia Divanuluĭ Domnieĭ Mele, întărimŭ că să stăpânéscă Anastasie Logofĕtŭ cu pace, şi dumné-lorŭ cinstiţĭ şi credincioşĭ boerĭ Domnieĭ Mele cinstiţĭ Vornicĭ să rênduiască Vornicelu, ca de împreună cu zapciulŭ domnescŭ şi cu vătafu de lemnarĭ să facă preţuirea ce se cuprinde maĭ în jos — 1793 Dechemvre 20.

Prea Inălţate Dómne,

Din luminată porunca Inălţimeĭ Tale, prin zapciulŭ dumné-luĭ vătaşŭ de Divanŭ s'aŭ înfăţişatŭ la judecată Procopie Tabacŭ de aicĭ cu dumné-luĭ Anastasie Gărdescu biv. Logof. za visterie cu jalba ce aŭ datŭ Mărieĭ Tale, arĕtândŭ că din vremea răzmiriţeĭ, în ḑilele Mărieĭ Sale rĕposatuluĭ Nicolae Mavroghene Voevodŭ, cumpĕrândŭ o casă în Broscenĭ dela Ilinca Broscénca în tal. 300, care casă fiindŭ prăpădită şi fără de gardurĭ, a cheltuitŭ la gardŭ tal. 24 şi cu ceea ce aŭ maĭ cheltuitŭ la casă şi altele s'aŭ făcutŭ tal. 80 peste tótă cheltuiala, şi după ce s'aŭ făcutŭ pace, s'a sculatŭ numitulŭ Logofĕtŭ, avêndŭ şi elŭ locŭ alăturea, l'a dusŭ la dumné-luĭ Vel Aga şi i-aŭ luatŭ zapisulŭ din mână, dându-ĭ numaĭ baniĭ cumpĕrătureĭ, iar nu şi cheltuiala, ḑicêndŭ că este vecinŭ şi se protimisesce; maĭ ḑise Procopie că elŭ a stăpânitŭ casa treĭ anĭ, şi de avea protimisis pîrîtulŭ de locŭ, să se fi sculatŭ să nu-lŭ lase să facă cheltuială la meremetŭ şi să facă şi grădină, şi se rógă Mărieĭ Tale ca să fie orênduitŭ la o judecată, să-şĭ afle cuviinciósa dreptate cu a-ĭ întórce tal. 80 ce i-aŭ cheltuitŭ. S'aŭ întrebatŭ Logofĕtulŭ Anastasie ce are să rĕspúnḑă, şi ḑise că n'a sciutŭ când a cumpĕratŭ elŭ casa, ci a aflatŭ tocmaĭ când l'a trasŭ la dumné-luĭ Vel Agă, şi ne arĕtă unŭ zapisŭ cu lét. 1791 Maiŭ 18, iscălitŭ de Procopie şi Alexe Tabacŭ, i de fiulŭ sĕŭ Iordanŭ şi martorŭ Popa Stoica ot biserica Stejaruluĭ, ce-lŭ dă la mâna Logofĕtuluĭ Anastasie, în care scrie cum că cumpĕrândŭ casa cu pămîntulŭ eĭ, i cu totŭ cuprinsulŭ, în mahalaua Broscenĭ, dela Ilinca soţia rĕposatuluĭ Dumitrache Broscénulŭ, şi la cumpĕrătórea acesteĭ case nefiindŭ dumné-luĭ ca unŭ vecinŭ, s'aŭ sculatŭ cu protimisis şi i-aŭ întorsŭ tal. 300 ce a datŭ pe casă, luândŭ casa subt stăpânire, care să aibă a o stăpâni cu bună

www.dacoromanica.ro

pace; ne arĕtă Logot. Anastasie şi altŭ zapisŭ cu lét. 1789 Septemvre 14, iscălitŭ de soţia rĕposatuluĭ Dumitrache Broscénu, i de Stanca şi Maria surorile eĭ, cu şépte mărturiĭ, cu care zapisŭ vinde luĭ Procopie sin Alexe Tabacŭ, i ginere-sĕŭ Tănase, o casă în mahalaua Broscenĭ, în tal. 300; s'a întrebatŭ Procopie de este zapisulŭ luĭ şi nu aŭ tăgăduitŭ, fără numaĭ ḑise că l'aŭ datŭ de nevoie înaintea Agieĭ; s'aŭ întrebatŭ de aŭ pornitŭ jalbă în urmă, şi ḑise că n'a pornitŭ până acum; s'aŭ maĭ întrebatŭ Logofĕtŭ Anastasie, când aŭ rescumpĕratŭ casa dela Procopie, de s'aŭ făcutŭ vre-o preţuire lucrurilorŭ ce ḑice că aŭ făcutŭ Procopie? şi ḑise că s'aŭ preţuitŭ de Maimar-başa cele ce a făcutŭ, şi s'aŭ preţuitŭ tal. 22, care banĭ de atuncĭ i-aŭ datŭ luĭ Procopie şi n'aŭ vrutŭ să-ĭ primésca; s'aŭ cerutŭ acea preţuire şi ḑise că n'a făcut'o în scrisŭ; s'aŭ întrebatŭ Procopie, de are casă şi ḑise că s'aŭ cumpĕratŭ; decĭ din cercetarea acésta se alege: fiind-că aŭ trecutŭ doĭ anĭ dela rĕscumpĕrare şi până acum; şi n'aŭ trasŭ la judecată pe Logofĕtulŭ Anastasie, după orênduiala paragrafieĭ nu maĭ are dreptate; iar pentru prigonirea de cheltuiala caseĭ, ḑicêndŭ că nu s'aŭ făcutŭ din pricina amîndorora, găsimŭ cu cale să fie luminată porunca Mărieĭ Tale către dumné-lorŭ veliţiĭ Dvornicĭ, ca să orênduiască Vorniceĭ în faţa loculuĭ, să facă cercetare prin preoţĭ şi mahalagiĭ de lucrurile ce va fi făcutŭ Procopie, care preţuindu-le după dreptate, câţĭ banĭ se vorŭ face, este datorŭ Logofĕtulŭ Anastase a plăti luĭ Procopie, iar hotărîrea cea desĕvîrşitŭ rĕmâne a se face de către Inălţimea Ta.—1793 Dechemvre 9. (1)

Iŏ Alexandru Constantinŭ Moruzi, Voevodŭ i Gospodarŭ. — După anaforaua dumné-luĭ cinstituluĭ şi credinciosŭ boeruluĭ Domnieĭ Mele Vel Spătarŭ, îlŭ iertămŭ şi poruncimŭ, egumene Delene, să-lŭ sloboḑĭ.—1794 Februarie 26.

Prea Inălţate Dómne,

Pentru Dumitrache Căpitanu dela Florescĭ, ce din puţina chibzuirea sa a căḑutŭ în vina *materii de stato,* şi arĕtatŭ fiindŭ cu plecata-mĭ anafora, după tótă dreptatea l'aĭ osînditŭ Măria Ta a se trimite surghiunŭ la mănăstirea Dealuluĭ, a luatŭ sĕvîrşire porunca Mărieĭ Tale ca să-lŭ trimitemŭ şi va fi pildă şi altora a nu maĭ face asemenea fapte; dar fiind-că a face greşelĭ este însuşirea omenireĭ, a da iertăciune este însuşire a stăpânireĭ, a face mijlocire este însuşire a credincióselorŭ slugĭ, de aceea şi eŭ sluga Mărieĭ Tale, ce după datoria credinţeĭ mele arĕtându-ĭ pocăinţa îĭ cerŭ ier-

(1) Cod. XXV, fila 193.

www.dacoromanica.ro

tăciune, şi fiind-că şi pentru una şi pentru alta împlinindu-mĭ tótă datoria credinţeĭ, iarăşĭ cu acea credinţă îndrăsnescŭ să mĕ şi rogŭ Mărieĭ Tale să-mĭ dăruescĭ mie iertăciune greşalelorŭ precum şi Măria Ta le hărăzesce greşiţilorŭ Mărieĭ Tale. Decĭ sciindŭ milostivirea Mărieĭ Tale sunt fără de îndoială că nu mi se va întórce rugăciunea în zadarŭ.—1794 Februarie 25.

Vel Spătarŭ.

Asemenea anafora şi întocmaĭ cuprinderea cu rugăciune pentru slobodirea şi iertarea luĭ Gheorghe Căpitanŭ dela Dealŭ, poruncă către cămăraşiĭ de ocne a se slobodì.—1794 Februarie 25. (1)

Vel Spătarŭ.

Iŏ Alexandru Constantinŭ Moruzi Voevodŭ, i Gpd. zemle Vlachiscoe.— Luĭ Iordache Tufénu îĭ dămŭ domnésca nóstră hotărîre ca să aibă bună pace, iar Stoica, carele cu neadevěrateIe jălbile luĭ ne-a datŭ pricină a trimite în douĕ rênduri cercetărĭ pe la faţa loculuĭ prin carte de blăstemŭ şi în cele de pe urmă a eşitŭ mincinosŭ, poruncimŭ să se bată cu o sută de toiage la scara domnéscă şi plătéscă şi cheltuelile cele cuviincióse, care prin alegerea dumné-luĭ Vel Logofĕtŭ se vorŭ dovedì drepte şi cu cale, prin orênduitŭ zapciŭ.— 1794 Martie 12.

Vel Logofĕtŭ.

Prea Inălţate Domne,

După acéstă alăturată luminată poruncă a Inălţimeĭ Tale, dumné-luĭ Paharniculŭ Ioniţă, ispravnicŭ din sud Teleormanŭ, prin cartea dumi-sale dela 6 a luneĭ aceştia, însciinţéză Inălţimeĭ Tale, cum că făcêndŭ urmarea după cum ni se poruncesce, aŭ primitŭ martoriĭ luĭ Iordache Tufénulŭ cartea de blăstemŭ şi aŭ adeverit'o şi în dosŭ cu iscăliturile lorŭ, dar neodihnindu-se nicĭ acum Stoica, arată că s'aŭ pornitŭ şi martoriĭ luĭ de sine-şĭ a venì către Inălţimea Ta ca să steà faţă cu Stoica, şi aducêndŭ pe orênduitulŭ mumbaşirŭ, atâtŭ pe Stoica jăluitorulŭ câtŭ şi pe martoriĭ Tufénuluĭ aicĭ, din luminată porunca Inălţimeĭ Tale, i aŭ înfăţişatŭ înaintea mea, şi întrebândŭ pe Stoica ce are să maĭ rĕspunḑă în potrivă, când şi martoriĭ Tufénuluĭ aŭ primitŭ carte de blăstemŭ, şi pricinuì ḑicêndŭ, că n'aŭ primitŭ cartea de blăstemŭ, care teorisindu-o în dosŭ, ca să vedemŭ ce felŭ de mărturie aŭ datŭ, vĕḑuiŭ că sunt iscăliţĭ 8 inşĭ şi anume:

(1) Cod. XXVII. fila 16 (2).

www.dacoromanica.ro

Stănilă Diaconu, i Pană unchiașu, i Oprea, i Ioanŭ, i Constantinŭ, i Florea, i Ioanŭ Ciocanŭ și Nicola, carĭ arată cum că aŭ primitŭ carte de blăstemŭ și se iscălescŭ martorĭ. Decĭ întrebându-ĭ ca să-mĭ arate ce felŭ de mărturie a datŭ, și de ce să nu se arate în dosŭ mărturia lorŭ anume, rĕspunseră căcĭ într'acestŭ chipŭ aŭ mărturisitŭ, cum că vaca a avut'o Marinŭ zălogŭ la Stoica, iar nu vîndută, și pentru bătaie, că nu l'a bătutŭ Iordache Tufénu, ci ispravniciĭ, iar pentru că nu se arată în dosulŭ cărțeĭ de blăstemŭ mărturia lorŭ, acésta le curge din aplotita lorŭ, pentru care erà ca să-ĭ trimiță la Prea Sfinția Sa Părintele Metropolitŭ să priméscă aicĭ carte de blăstemŭ, spre a nu maĭ găsì pricină, și toțĭ o gură strigară luĭ Stoica, ḑicêndŭ cum că este omŭ rĕŭ și pîra luĭ ce aduce asupra luĭ Iordache Tufénulŭ este neadevĕrată, și cum că-ĭ totŭ pórtă prin judecățĭ, acum când este vremea munceĭ pămîntuluĭ, de s'aŭ prăpăditŭ și cu cheltuiala, care așà vĕḑêndŭ, ca să nu zăbovéscă aicĭ acești optŭ martorĭ cu a maĭ merge pe la Metropolie, fiindŭ vremea lucruluĭ pămîntuluĭ, am pusŭ de li s'a cetitŭ cartea de blăstemŭ față cu Stoica și toțĭ câte unulŭ unulŭ luându-o în mânĭ aŭ sărutat'o și aŭ mărturisitŭ cum că vaca a avut'o zălogŭ acelŭ Marinŭ la Stoica, iar nu vîndută, cum și pentru bătaie, că nu l'a bătutŭ Iordache Tufénulŭ, ci ispravniciĭ, ca pe unŭ omŭ rĕŭ, precum a auḑitŭ mărturia lorŭ atâtŭ vătafu de păhărniceĭ, câtŭ și orênduitulŭ mumbașirŭ, după care rĕmâneà a fi Iordache Tufénulŭ în pace și nesupĕratŭ de către pîra aceluĭ Stoica, și fiind-că după prinsórea ce a datŭ Inălțimeĭ Tale Stoica, cum că de va primì martoriĭ Tufénuluĭ carte de blăstemŭ și va rĕmâné elŭ mincinosŭ, atuncĭ să se pedepsèscă de către Inălțimea Ta, se cuvine dar că nu numaĭ să i se facă pedépsă de către Măria Ta, ca unulŭ ce a eșitŭ mincinosŭ la pîra luĭ, ci încă să plătéscă și cheltuiala luĭ Iordache Tufénulŭ, câtŭ și martorilorŭ în câtă vreme i-aŭ purtatŭ prin judecată, ca să fie spre pildă și altora, ce se vorŭ îndrăsnì a da jălbĭ neadevĕrate; iar hotărîrea cea desĕvîrșită rĕmâne a se face de către Inălțimea Ta.—1794 Martie 10. (1)

Vel Logofĕtŭ.

Iŏ Alexandru Constantinŭ Moruzi Voevodŭ i gpod. zemle Vlachiscoe. — Prin scirea și marafetulŭ ispravnicilorŭ județuluĭ unde se vorŭ găsì și se vorŭ dovedì țiganĭ saŭ țigance bunĭ aĭ Sfinteĭ Episcopiĭ, poruncimŭ Domnia Mea să aibă orênduitŭ vătafŭ voie a-ĭ rădică cu tóte ale lorŭ și a-ĭ duce la Èpiscopie.—1794 Martie 13.

Vel Logofĕtŭ.

(1) Cod. XXVII, pag. 11, III.

www.dacoromanica.ro

Prea Inălțate Dómne,

Jăluescŭ Mărieĭ Sale că din întîmplarea și rĕsvrătirea vremilorŭ mulțĭ țiganĭ i țigancele Sfinteĭ Episcopiĭ risipindu-se, umblă din locŭ în locŭ ca când n'arŭ fi avêndŭ stăpânŭ, pentru care pricină sfînta casă are mare pagubă, decĭ mĕ rogŭ Inălțimeĭ Tale, ca să fie luminată porunca, ca orĭ unde se va aflà țiganĭ aĭ Sfinteĭ Episcopiĭ, să aibă voie vătafiĭ lorŭ a-ĭ aduce la Episcopie, și cum Duhulŭ sfîntŭ va luminà pe înălțată înțelepciunea Mărieĭ Tale.

Alŭ Mărieĭ Tale fierbinte rugătorŭ către Dumnedeŭ.

Ot Rîmnicŭ Nectarios. (1)

Anaforaua ce s'a făcutŭ în dosulŭ jălbeĭ moșneniloru Fometescĭ pentru chelluiala ce aŭ făcutŭ la judecata ce aŭ avutŭ cu mănăstirea Polovracĭ pentru muntele. . . . . .

Iŏ Alexandru Constantinŭ Moruzi Voevodŭ i gspd. zemle Vlachiscoe. — Intărimŭ Domnia Mea anaforaua acésta a dumné-luĭ cinstituluĭ și credinciosŭ boerulŭ Domnieĭ Mele Vel Logofĕtŭ de Țéra-de-sus, ca să se urmeze precum se cuprinde maĭ jos, adecă scăděndu-se acești talerĭ una sută șése din baniĭ cheltueleĭ ce sunt hotărîțĭ de Domnia Mea, și jăluitoriĭ a întórce egumenuluĭ la altă osebită pricină de maĭ nainte; pe ceea ce vorŭ maĭ rĕmâné datorĭ, să dea zapisŭ la mâna egumenuluĭ, ca mergêndŭ acolo la mănăstire să-ĭ respunděă; într'acestașĭ chipŭ dar poruncimŭ, zapciule, să facĭ urmare.—1794 Martie 7.

Vel Logofĕtŭ.

Prea Inălțate Dómne,

După luminată porunca Inălțimeĭ Tale am cerutŭ jăluitorilorŭ de mĭ-aŭ arĕtatŭ fóia de cheltuială ce aŭ făcutŭ acum la acéstă judecată, și după arĕtarea lorŭ se adună talerĭ 211, dar unele condee vĕděndu-le și cunoscêndu-le că cu adevĕratŭ sunt cu încărcătură, și lămurindu-le, s'aŭ adunatŭ cheltuiala lorŭ bună și dréptă tal. una sută șése, precum la vale se arată condeele pe anume; cu acești banĭ are a se scădé, precum poruncescĭ

(1) Cod. XXVII pag. 21, III.

www.dacoromanica.ro

Inălțimea Ta, din cheltuiala ce sunt a plăti și eĭ egumenuluĭ Polovrăcénu prin luminată hotărîrea Mărieĭ Tale; de care nu lipsimŭ a arĕtà Inălțimeĭ Tale.—1794 Martie 6. (1)

Vel Logofĕtŭ.

Lămurirea condeelorŭ cheltueleĭ.

Talerĭ 60 Hrana lorŭ a patru ómenĭ dela Bobotéză încóce, pe 60 de dile, adecă de omŭ pe parale dece pe di, care eĭ pusese de di parale 20.
» 5 La anaforaua Departamentuluĭ.
» 5 La anaforaua dumné-lorŭ velițilorŭ boerĭ.
» 1 Zapciilorŭ.
» 5 Pitacŭ de jurămîntŭ.
» 10 Intărirea anaforaleĭ.
» 20 Ostenéla zapciuluĭ.

Iŏ Alexandru Constantinŭ Moruzi Voevodŭ i gspd. zemle Vlachiscoe. — Dândŭ jalbă Domnieĭ Mele Necula, cerêndŭ isbrănire dreptățeĭ luĭ, fiindcă șade de optŭ-decĭ de dile în Bucurescĭ, și arĕtându-ne în scrisŭ zapciulŭ celŭ orênduitŭ cum că Preda Diaconu numaĭ apelația dândŭ s'aŭ sculatŭ de s'aŭ dusŭ, nesedêndŭ să se isbrănéscă, nicĭ scire dândŭ zapciuluĭ după orênduială, și vĕdêndŭ Domnia Mea că din hotărîre sunt trecute peste 60 de dile sorocu apelațiilorŭ, amŭ întăritŭ dar anaforaoa dumné-lorŭ velițilorŭ boerĭ, și poruncimŭ dumi-tale Caimacamule alŭ Craioveĭ să împlinescĭ acelŭ cazanŭ.—1794 Martie 28.

Vel Logofĕtŭ.

Prea Inălțate Dómne,

Pe acéstă alegere a judecățeĭ a Departamentuluĭ nerĕmâindŭ odihnitŭ Nicola Dănciulescu, zapciulŭ celŭ orênduitŭ din luminata porunca Mărieĭ Tale l'a adusŭ și înaintea nóstră față cu Preda Diaconu, i cu Barbu socrulŭ Diaconuluĭ, și cetindŭ câte trele aceste cercetărĭ de judecățĭ, adecă a dumné-lorŭ ispravnicilorŭ, i Divanuluĭ Craioveĭ și a Departamentuluĭ, numitulŭ Diaconŭ vrêndŭ să dovedéscă că cazanulŭ acesta cu adevĕrâtŭ îlŭ are socrulŭ sĕŭ Barbu cumpĕratŭ dela Turcĭ și l'a datŭ luĭ de zestre, aduse mărturie înaintea nóstră pe Radu sin Păunŭ dela Ghisdăveți, omŭ

(1) Cod. XXVII, pag. 1, III.

www.dacoromanica.ro

ca de 60 anĭ, care în locŭ de a mărturisì în potriva luĭ, ḑicêndŭ chiar în fața Diaconuluĭ, că după ce s'a judecatŭ Nicula cu Diaconulŭ Preda la dumné-luĭ Caimacamu, într'una de ḑile trecêndŭ elŭ călĕtoru pe la casa numituluĭ Diaconŭ, l'a chiamatŭ Diaconu în pivnița luĭ și l'a întrebatŭ, că nu cunósce acelŭ cazanŭ? și că celŭ de pricină este, saŭ altu? elŭ i-a rĕspunsŭ, că cunósce și că acelŭ cazanŭ este acelŭ dela mătușa Dragostica, móșa Neculeĭ, și Diaconulŭ auḑindŭ că-lŭ cunósce a ḑisŭ ca să tacă și să ḑică că nu este acela și că nu-lŭ cunósce, și a scosŭ de i-a datŭ și tal. 2 banĭ 60, ca să ḑică că nu-lŭ cunósce, și elŭ nevrêndŭ ca să-ĭ priméscă, a începutŭ a se rugà de elŭ ca să nu-lŭ lase, ci să ĭ facă acestŭ bine; după acésta; netrecêndŭ multă vreme la mijlocŭ, aŭ plecatŭ a venì aicĭ la Bucurescĭ, și viindŭ și numitulŭ Diaconŭ, și găsindu-se cu dînsulŭ aicĭ, iarășĭ aŭ începutŭ a-lŭ rugà, ca să iea să mérgă eĭ și să arate la judecată că elŭ nu cunósce acelŭ cazanŭ, dându-ĭ și tal. 8, ca să stea să mărturiséscă minciunĭ, care banĭ măcarŭ că i-aŭ primitŭ, dar fiindu-ĭ frică de pĕcatŭ, aŭ hotărîtŭ să spue adevĕrulŭ înaintea judecățeĭ, pe care acéstă mărturisire că va primì și blăstemŭ, și scóse și tal. 5 să-ĭ dea Diaconuluĭ înapoĭ ḑicêndŭ că pe ceĭ lalțĭ i-aŭ stricatŭ cheltuindu-ĭ; decĭ atât din arĕtarea acelorŭ mărturiĭ ce se vede că a adusŭ Nicula la judecățile Craioveĭ, i din mărturia numituluĭ Radu sin Păunŭ, carele nu are nicĭ unŭ interesŭ să mărturiséscă minciunĭ, fiind-că ce banĭ i-aŭ luatŭ singurŭ se dă platnicŭ a-ĭ întórce înapoĭ, cum și din schimbarea tacrirurilorŭ ce se vede că a datŭ Barbu socrulŭ Diaconuluĭ la ispravnicĭ și la Divanulŭ Craioveĭ, când ḑicêndŭ că elŭ acelŭ cazanŭ îlŭ are cumpĕratŭ dela Turcĭ, când că acelŭ cazanŭ arŭ fi fostŭ alŭ uneĭ mătușĭ a luĭ, și în cea-laltă răzmiriță a Rușilorŭ l'ar fi datŭ mătușa sa la tata luĭ Nicula și a luĭ Dumitru ca să-lŭ îngrópe, și când că elŭ cu acelŭ cazanŭ nicĭ o trébă nu are, ci să dea sémă ginere-sĕŭ Preda Diaconu; dintr'acestea tóte se dovedesce, că cazanu este alŭ Niculeĭ și Dumitru frate-sĕŭ, furatŭ de Barbu, și judecata Divanuluĭ Craioveĭ fiindŭ dréptă și cu cale, și noĭ asemenea ḑicemŭ să se urmeze; iar hotărîrea cea desĕvîrșitŭ rĕmâne a se face de către Inălțimea Ta. — 1794 Aprilie 22.

Ienache Moruzi Vel Vornicŭ, Vel Vornicŭ, Vel Logofĕtŭ. (1)

Prea Inălțate Dómne,

Jăluescŭ Mărieĭ Tale, că pentru 80 stînjenĭ de moșie, ce cumpĕrase unŭ Hagi Stanciŭ lângă o moșie a mea Bălțanĭ din sud Teleormanŭ, fără de

(1) Cod. XXVII pag. 32, IV.

www.dacoromanica.ro

scirea mea, în judecată fiindŭ, numitulŭ plecândŭ la hagielîcŭ, se găsise cu cale dela judecată, care s'a întăritŭ şi de Măria Ta, a se da baniĭ la epitropie în păstrare, adecă ceea ce elŭ dedese tal. 80, până se va isbrăni judecata, şi de va rĕmâné moşia la elŭ, să mi-ĭ ieaŭ înapoĭ; după poruncă i-am datŭ la epitropie de atuncĭ, şi căutându-ni-se judecata, aŭ rĕmasŭ moşia la numitulŭ, nefiindŭ alăturea cu a mea, iar baniĭ să-mĭ ieaŭ înapoĭ; mergêndŭ la epitropie de i-am cerutŭ, mi s'a datŭ respunsŭ că fără de porunca Mărieĭ Tale nu-mĭ dă, ci mĕ rogŭ a se da poruncă să mĭ dea banĭ, şi ce va fi mila Mărieĭ Tale.

Prea plecatŭ Mărieĭ Tale

Dumitrache biv. Vel Medelniceră.

Dumné-vóstre boerilorŭ nazirĭ aĭ epitropieĭ de obşte, teorisindŭ jalba acésta, să arĕtaţĭ Domnieĭ Mele în scrisŭ cu anafora.—1794 Martie 29.

Iŏ Alexandru Constantinŭ Moruzi Voevodŭ i gpd. zemle Vlachiscoe. — Poruncimŭ Domnia Mea dumné-vóstre nazirilorŭ să-ĭ daţĭ acestŭ amanetŭ.— 1794 Martie 30.

Vel Logofĕtŭ.

Prea Inălţate Dómne,

Ascultândŭ luminată porunca Mărieĭ Tale dela acéstă jalbă, amŭ făcutŭ cercetare şi ne-amŭ îndestulatŭ dela zarafiĭ epitropieĭ, că acestŭ amanetŭ este precum arată în jalbă, iar fiind-că aceştĭ banĭ cu porunca Mărieĭ Tale s'a trimisŭ la epitropie în păstrare, să fie luminată porunca ca să se cerceteze condicile Divanuluĭ, şi de va fi hotărîtŭ a stăpâni moşia acelŭ Hagi Stanciŭ, precum arată jăluitoriĭ, vomŭ avé luminată poruncă de vomŭ da amanetulŭ acesta înapoĭ.—1794 Martie 30. (1)

Isacŭ Raletŭ.

Pitacŭ la Vistierŭ pentru Nicolae Greceanu Post. care s'a aşezatŭ ajutorŭ i' pe lângă Clucerulŭ Costache, la dumné-lorŭ veliţii boerĭ, să i se deae câte tal. 25 pe lună.

Fiind-că la dumné-lorŭ cinstiţiĭ şi credincioşiĭ veliţiĭ boerĭ aĭ Divanuluĭ Domnieĭ Mele amŭ orênduitŭ Domnia Mea pe lângă Clucerulŭ Costandinŭ ajutorŭ la tréba Logofeţieĭ pe Nicolae Greceanu Post. încă dela trecuta lună

(1) Cod. XXVII, pag. 33, IV.

www.dacoromanica.ro

a luĭ Iulie, cu léfă po tal. 25 pe lună, poruncimŭ dumi-tale cinstitŭ şi credinciosŭ boerulŭ Domnieĭ Mele Nicolae Brâncoveanulŭ Vel Vist., să i se deae orênduita léfă maĭ sus numituluĭ Nicolae pe acele 2 lunĭ trecute, Iulie şi Augustŭ, şi dela ḑi întâiŭ de Septemvre să aibĭ dumné-ta a-lŭ aşeză în catastihulŭ lefegiilorŭ Visterieĭ în maĭ sus orênduita léfă, adecă pe lună po tal. 25. — 1793 Octomvre 9. (1)

Anaforaua ce s'aŭ făcutŭ în dosulŭ jălbeĭ luĭ Neofitŭ egumenuluĭ Misleĭ, pentru moşia ce are la Baltă şi sud Vlaşca şi nu póte să-şĭ iea obiceiulŭ.

Iŭ Alexandru Constantinŭ Moruzi Voevodŭ i gpd. — Poruncimŭ Domnia Mea dumné-vóstre ispravnicilorŭ aĭ judeţuluĭ, să faceţĭ cercetare cu amĕruntulŭ pentru tóte, vĕḑêndŭ şi sineturile ce are mănăstirea şi în ce chipŭ s'aŭ urmatŭ la fieş-care madea şi să însciinţaţĭ Domnieĭ Mele.—1794 Aprilie 12.

Prea Inălţate Dómne,

Cercetândŭ sineturile sfinteĭ mănăstirĭ, se vĕḑură că cuprindŭ acestea câte se jăluescŭ, care sineturĭ după trecuta răzmiriţă neînoindu-se, nu şĭ-arŭ fi rĕspunḑêndŭ locuitoriĭ dreptulŭ sfinteĭ mănăstirĭ, după cum se află maĭ înainte, pentru care face trebuinţă să fie luminata porunca Mărieĭ Tale către dumné-lorŭ ispravniciĭ judeţuluĭ ot sud Vlaşca, unde este moşia satulŭ şi Balta, ca prin amĕruntă cercetare după sineturile ce are, vĕḑêndŭ şi anaforalele ce sunt, una ot lét. 1792 Martie 2, întărită, şi alta ot lét. 1793 Februarie 2, şi după cum se va fi urmatŭ din vechime, făcêndŭ cuviinciósă alegere şi odihnindŭ pre amîndouĕ părţile, ca nicĭ sfînta mănăstire să nu se păgubéscă de dreptulŭ sĕŭ, nicĭ locuitoriĭ să nu se asu préscă maĭ multŭ decât ceea ce se va dovedi că s'aŭ urmatŭ din vechime, să însciinţeze Inălţimeĭ Tale înscrisŭ în ce chipŭ se va alege pentru fieş-care madea, după care atuncĭ se va da sfinteĭ mănăstirĭ şi luminată cartea Mărieĭ Tale; iar neodihnindu-se vre-o parte, să ĭ sorocéscă, ca după sĕrbătorĭ să vie la luminatŭ Divanulŭ Mărieĭ Tale, cu alegerea dumné-lorŭ în scrisŭ; rĕmâindŭ cea desĕvîrşită hotărîre a se face de către Inălţimea Ta.—1794 Aprilie 7. (2)

Constantinŭ Ştirbeiŭ Vel Logofĕtŭ.

(1) Cod. XXIII, fila 158.
(2) Cod. XXVII, pag. 14, V

www.dacoromanica.ro

Anafora ua de învoirea moşnenilorŭ Perişenĭ cu Pĕtru Suditulŭ pentru venitulŭ munteluĭ lorŭ.

Iŏ Alexandru Constantinŭ Moruzi Voevodŭ i gpd. zemle Vlachiscoe.— Amîndouĕ părţile cerêndŭ domnésca nóstră întărire asupra acestuĭ aşezămîntŭ, ce de bună voia lorŭ aŭ făcutŭ din sineşĭ cu mulţămirea lorŭ, amŭ întăriţŭ şi Domnia Mea, ca să fie numituluĭ Pĕtru Albulŭ venitulŭ munteluĭ până la sorocŭ, dându-le peste baniĭ tocmeleĭ aceĭ câte tal. ḑece pe fieşcare anŭ.—1794 Aprilie 29.

Vel Logofĕtŭ.

Adecă eŭ Sima Surdulŭ, i Pĕtru şi Stanciulŭ Conagiu, ce suntemŭ vechilĭ şi celorŭ-lalţĭ moşnenĭ Pereşanĭ, încreḑinţămŭ cu acestŭ zapisŭ alŭ nostru la mână luĭ Pĕtru Albulŭ suditulŭ Curţeĭ chesaricescĭ, ca să se scie că, avêndŭ noĭ unŭ munte anume Măbgavŭ, ce-lŭ stăpânimŭ ḑece moşĭ, i-amŭ vîndutŭ venitulŭ păşuneĭ erbeĭ numituluĭ Pĕtru Albulŭ în cincĭspre-ḑece anĭ, de anŭ po tal. 40, şi după ce şi-aŭ stăpânitŭ muntele treĭ anĭ, sculându-ne noĭ moşneniĭ ca să luămŭ muntele de subt stăpânire, cu cuvîntŭ că păşunea munteluĭ nu i-amŭ fi vîndut'o noĭ toţĭ moşneniĭ a ḑece moşĭ, ci numaĭ a treĭ moşĭ, fără de scirea celorŭ şépte, pentru care ne-amŭ judecatŭ cu numitulŭ suditŭ atâtŭ la Departamentŭ i la dumné-lorŭ veliţiĭ boerĭ, câtŭ şi înaintea Mărieĭ Sale Prea Inălţatuluĭ nostru Domnŭ, la luminatulŭ Divanŭ, unde, după cercetarea ce a făcutŭ Măria Sa, s'aŭ hotărîtŭ ca să facemŭ jurămîntŭ cum că vînḑarea păşuniĭ munteluĭ nu s'a vîndutŭ cu scirea şi voia nóstră a tuturorŭ moşnenilorŭ a ḑece moşĭ, ci numaĭ din moşnenĭ a treĭ moşĭ, fără scirea şi voia celorŭ şépte moşĭ, pentru care ne-amŭ şi orênduitŭ de Măria Sa Vodă la dumné-luĭ Vel Log. de Ţéra-de-sus Nicolae Filipescu, ca să ne luămŭ mĕsurile, unde ca nisce vechilĭ ce suntemŭ despre partea tuturorŭ moşnenilorŭ a câtorŭ ḑece moşĭ, socotindu-ne ca să nu facă rĕpunere de sufletŭ şi neputêndŭ jurà, ca uniĭ ce scimŭ că vînḑarea păşuneĭ munteluĭ s'a făcutŭ cu scirea şi voia nóstră tuturorŭ moşnenilorŭ a câtorŭ ḑece moşĭ, înaintea dumné-luĭ Vel Logof. ne-amŭ învoitŭ şi ne-amŭ împăcatŭ, aşezându-ne printr'acestŭ zapisŭ ca să ne maĭ dea numitulŭ suditŭ câte talerĭ 10 pe fie-care anŭ de acum înainte peste tal. 40 aĭ tocmeleĭ dintâiŭ şi să stăpânéscă numitulŭ suditŭ păşunea munteluĭ până la sorocŭ ce amŭ vîndutŭ, care se arată maĭ sus, cu bună pace, şi pentru folosulŭ ce amŭ câştigatŭ câte tal. ḑece peste tocméla dintâiŭ, cum şi pentru ca să-şĭ poată avé numitulŭ suditŭ stăpânirea

www.dacoromanica.ro

până la sorocŭ, ce amŭ vîndutŭ, ne rugămŭ ca să se întăréscă acestŭ zapisŭ şi cu luminată pecetea Mărieĭ Sale luĭ Vodă, şi pentru maĭ adevĕrata credinţă ne-amŭ iscălitŭ numele maĭ jos, punêndu-ne şi degitele în locŭ de pecete.—1794 Aprilie 29. (1)

Eŭ Sima Surdulŭ adeverezŭ, Eŭ Pĕtru adeverezŭ, Eŭ Stanciu Conagiu adeverezŭ, Eŭ Pĕtru Albulŭ suditulŭ adeverezŭ, ce suntemŭ vechilĭ tuturorŭ moşnenilorŭ Perişanĭ.

Iorgache 3-lea Logofĕtŭ, martorŭ; Ioanŭ 3-lea Logofĕtŭ, martorŭ.

Porunca ce s'a datŭ în dosulŭ jălbeĭ egumenuluĭ Bistriţénulŭ pentru locuitoriĭ ce sunt şedĕtorĭ pe moşia Stroescĭ a mănăstireĭ.

Iŭ Alexandru Constantinŭ Moruzi Voevodŭ boj. mil. i gpd. zemle Vlachiscoe. — Hotărîrea acea ce este făcută asupra pricineĭ acesteia încă din vremea Domnieĭ Sale frateluĭ Vodă Alexandru Ipsilantŭ are a se urmà, şi poruncimŭ dumné-vóstre ispravnicilorŭ aĭ judeţuluĭ, să-ĭ faceţĭ pe locuitorĭ ca de acum înainte să plătéscă fără de împotrivire pe totŭ anulŭ aceĭ câte tal. 80 la mănăstire, iar pentru lipsa şi împresurarea ce arată egumenulŭ că s'aŭ făcutŭ moşieĭ de douĕ treĭ miĭ. de stînjenĭ din necăutarea lorŭ, poruncimŭ dumné-vóstre să orênduiţĭ la faţa loculuĭ boerinaşĭ vrednicĭ şi practicoşĭ, unde să fie egumenulŭ cu sineturile mănăstirescĭ, şi veciniĭ împrejuraşĭ asemenea, ca să se facă cercetare după sineturĭ, după dovedile stăpânireĭ, spre a se descoperi moşia mănăstirésca, şi la acéstă alegere şi descoperire moşieĭ ceĭ călcată câtă cheltuială se va pricinui, de o vorŭ rĕspunde o locuitoriĭ din Stroescĭ tótă dela dînşiĭ, aşà va rĕmâné şi acea parte a moşieĭ ce a fostŭ călcată lângă cea-laltă întru a lorŭ hrană şi chivernisélă, pentru carĭ aŭ să deà aceĭ câte 80 pe anŭ, iar când uniĭ nu vorŭ vré să rĕspundă aceea cheltuiala dela dînşiĭ, atuncĭ rĕspunzêndŭ mănăstirea dela sineşĭ acea cheltuială, va rĕmâné acea parte care a fostŭ călcată deosebită în stăpânirea mănăstireĭ, la care să nu aibă locuitoriĭ a face ci să iea venitulŭ eĭ mănăstirea.—1794 Maiŭ 3. (2)

Vel Logofĕtŭ, Biv Vel Stolnicŭ.

(1) Cod. XXVII, pag. 35, V.
(2) Cod. XXVII, pag. 8, VII.

www.dacoromanica.ro

Istrate Politis, a i se deschide o pravălie ce a avuť o dată în chirie la unŭ negutătorŭ și acela a fugitŭ.

Iŏ Alexandru Constantinŭ Moruzi Voevodŭ. — Poruncimŭ Domnia Mea starostiĭ de negutătorĭ, fată cu altĭ vecinĭ, să deschidă prăvălia, ca să fie slobodă aceluia ce o are, și ceea ce va găsì într'însa să iea cu fóie la stă rostie, ca să steà până se va găsì fugarulŭ saŭ clironomulŭ luĭ. — 1794 Maiŭ 19.

Vel Logofĕtŭ.

Prea Inălțate Dómne,

Urmândŭ luminateĭ porunceĭ Inălțimeĭ Tale ce mi s'a datŭ în dosulŭ acesteĭ jălbĭ ce a datŭ Mărieĭ Tale Istrate Țarigrădénu pentru pricina prăvălieĭ ce dice că a dat'o unuĭ negutătorŭ cu chirie, și închidêndŭ prăvălia a fugitŭ, am orênduitŭ cu pitacŭ din partea prea plecateĭ Mărieĭ Tale slugĭ la starostea de negustorĭ, ca să cerceteze ce omŭ a fostŭ, din ce téră, cu ce se negutătorià aicĭ, și din ce pricină a fugitŭ, de când, și unde s'a dusŭ? și mĕ însciință starostea în scrisŭ, că după cercetarea ce a făcutŭ în fața loculuĭ, s'aŭ adeveritŭ prin mahalagiĭ și vecinĭ, că acéstă prăvălie a fostŭ dată cu chirie aceluĭ fugitŭ Antonŭ Cahfegiu, dela cahfeneaua ce este alăturea cu prăvălia iar a jăluitoruluĭ, și sedêndŭ la 15 dile, aŭ închisŭ prăvălia și a fugitŭ, de sunt 6 lunĭ, și prăvălia séde închisă și acela ce s'a făcutŭ, unde s'a dusŭ? nu se scie, în prăvălie ce va fi? iarășĭ nu se scie; elŭ se negutătorià cu tutunŭ, și este de felulŭ luĭ dela Janina; decĭ după poruncă nu lipsimŭ a însciință Mărieĭ Tale.—1794 Maiŭ 15. (1)

Vel Agă.

Iŏ Alexandru Constantinŭ Moruzi Voevodŭ, i gpd. zemle Vlachiscoe.— Fiind-că dumné-luĭ cinstitŭ și credinciosŭ boerŭ Domnieĭ Mele Nicolae Brâncovénu Vel Vist., lângă grădina domnieĭ-sale din mahalaua Cărămidarilorŭ, de pe apa Dîmboviteĭ, ce o are luată schimbŭ dela rĕposatulŭ Vornicŭ Scarlatŭ Grecénulŭ, și lângă loculŭ a optŭ case ce le-aŭ cumpĕratŭ în potrivă peste drumŭ, care merge la grădina rĕposatuluĭ Banuluĭ Filipescu și la móra Sfinteĭ Metropoliĭ, i lângă loculŭ alteĭ case ce erà lângă gardulŭ curteĭ maĭ sus numiteĭ grădinĭ a dumné-luĭ, care tóte acestea

(1) Cod. XXVII, pag. 10.

www.dacoromanica.ro

locurĭ ale numitelorŭ case şi ale grădineĭ le are dumné-luĭ sforite, mĕsurate şi încheiate în sumă de... stînjenĭ, asupra cărora s'aŭ datŭ dumné-luĭ şi domnésca Nóstră întărire prin chrisovŭ în anulŭ trecutŭ la Iulie întâiŭ, a maĭ cumpĕratŭ acum dumné-luĭ Vistierulŭ Brâncovénu şi grădina ce a fostŭ a rĕposatuluĭ Banulŭ Filipescu peste drumulŭ ce s'a numitŭ prin zapisŭ, dreptŭ talerĭ una mie cincĭ sute, dela dumné-luĭ Biv Vel Vistierŭ Constantinŭ Filipescu, avêndŭ împotrivă peste apa Dâmboviţeĭ şi grădina ot Sfeti Elefterie, asupra căruia cumpĕrătoriĭ cerêndŭ domnésca nóstră întărire, ne-aŭ făcutŭ rugăciune şi pentru acelŭ drumŭ ce merge la pórta grădineĭ aceştia, ce aŭ cumpĕratŭ acumŭ dela dumné-luĭ Vistierulŭ Filipescu, şi de acolo la móra Sfinteĭ Mitropoliĭ, ca să-ĭ dămŭ voie a-lŭ închide ca unŭ netrebuinciosŭ ce rĕmâne acum altora, şi ca unulŭ ce nu pricinuesce închiderea luĭ vre-o neînlesnire nicĭ la alţiĭ, nicĭ la niscare-va mahalagiĭ saŭ vecinĭ, în vreme ce câţĭ aŭ trebuinţă de móră aŭ loculŭ mergereĭ lorŭ slobodŭ şi îndestulatŭ pe dincolo de apă. Aşişderea şi casa a uneĭ Constandine, soţia Vîlculuĭ, slujitorŭ spătărescŭ, ce rĕmâne în fundulŭ grădineĭ ce aŭ maĭ cumpĕratŭ dela unŭ Constantinŭ grădinarŭ dumné-luĭ Vistierulŭ Filipescu, după ihnografia ce ne arătă de vĕḍumŭ de starea lorŭ, şi după pliroforia ce ne dete şi dumné-luĭ Vel Logofĕtŭ de Ţéra-desus Nicolae Filipescu, ce aŭ fostŭ orênduitŭ de Domnia Mea a merge în faţa loculuĭ să vaḍă, îşĭ are mergerea eĭ la trebuinţă de măcinatŭ cu lesnire şi aprópe de móra din sus a mănăstireĭ Cotrocenilorŭ, câtŭ şi eşirea la drumulŭ celŭ mare îĭ este slobodă şi aprópe; decĭ fiind-că amŭ vĕḍutŭ Domnia Mea zapisulŭ dumné-luĭ Vistieruluĭ Filipescu cu acestŭ létŭ 1794 Maiŭ . . adeveritŭ nu numaĭ de dumné-luĭ fratele domnieĭ-sale, i de alţĭ boerĭ, rudeniĭ şi martorĭ, i de egumenulŭ mănăstireĭ Radu-Vodă, ci şi de Prea Sfinţia Sa Părintele Metropolitŭ alŭ Ungro-Vlachieĭ, stăpânulŭ morilorŭ la care merge acestŭ drumŭ, amŭ datŭ dumné-luĭ Vistieruluĭ Nicolae Brâncovénu acéstă domnésca Nóstră întărire asupra cumpĕrătoreĭ grădineĭ cu tóte împrejmuirile şi cu totŭ cuprinsulŭ loculuĭ şi după zapisulŭ celŭ vĕḍumŭ Domnia Mea, ca să o stăpânéscă cu pace, dândŭ Domnia Mea voie şi sloboḍenie dumné-luĭ a închide şi acelŭ drumŭ şi a-lŭ băgà în cuprinsulŭ locurilorŭ ce sunt jur împrejur ale dumné luĭ, ca unŭ netrebuinciosŭ altora şi de nicĭ unŭ folosŭ ii sam. receh gpd.—1794 Iunie 1. (1)

Vel Logofĕtŭ.

Mănăstirea Radu-Vodă ceruse închiderea uneĭ cârciume din mahala aşezată pe pămîntulŭ mănăstireĭ. A reclamatŭ cârciumarulŭ acesta şi s'a,

(1) Cod. XXVI, pag. 217.

www.dacoromanica.ro

constatatŭ la Divanŭ că mănăstirea s'a fostŭ învoitŭ cu toţiĭ ceĭ carĭ aŭ case pe pămîntulŭ eĭ să plătescă câte 5 parale de butie de vinŭ în folosulŭ mănăstireĭ şi să fie liberĭ a ţinè cârciume.

La 23 Septembre 1794, Domnitorulŭ aprobă din noŭ acéstă tocmélă. (1)

Lepădatŭ din sud Prahova cu sătenii dela Sicrita pentru unŭ venitŭ de moşie.

Iŏ Alexandru Constantinŭ Moruzi Voevodŭ i gspd.— La acéstă anafora, ce a făcutŭ Domnieĭ Mele dumnè-lorŭ veliţiĭ boerĭ, mulţămindu-se şi Cârstea vechilŭ şi celorŭ-lalţĭ, cum şi Lepădatŭ, carĭ aŭ datŭ adeverinţa lorŭ în scrisŭ la Logofeţia Divanuluĭ Domnieĭ Mele, adeverită şi de zapciulŭ celŭ orênduitŭ, cum că nicĭ unulŭ dintr'aĭ luĭ tovarăşĭ sătenĭ nu aŭ apelaţie, şi că eĭ vorŭ fi rĕspunḑĕtorĭ, amŭ întăritŭ dar şi Domnia Mea anaforaua dumnè-lorŭ veliţilorŭ boerĭ, ca după cum se cuprinde maĭ jos să se urmeze; pentru care poruncimŭ şi dumnè-vóstre ispravnicilorŭ judeţuluĭ, că după acéstă hotărîre să le fie împărţéla venituluĭ.—1795 Ghen. 24.

Prea Inălţate Dómne,

Pe acéstă alegere a judecăţeĭ Departamentuluĭ nerĕmâindŭ odihnitŭ Lepădatŭ din satulŭ Sicrita sud Prahova, zapciulŭ celŭ orênduitŭ din luminata porunca Mărieĭ Tale, l'a adusŭ şi înaintea nóstră, faţă cu Oprea i cu alţĭ sătenĭ totŭ dela Sicrita, anume Crâstea Grigorie, precum şi Dinulŭ, şi cetindŭ alegerea acésta a judecăţeĭ Departamentuluĭ, amŭ intratŭ în cercetarea pricineĭ, şi amŭ întrebatŭ pe numitulŭ Oprea: cine a cumpĕratŭ venitulŭ aceleĭ părţĭ de moşie a Ciupelniciuluĭ dela clironomiĭ Căplesculuĭ, elŭ orĭ Lepădatŭ? şi dreptu câţĭ banĭ a cumpĕrat'o, şi cu aĭ cuĭ banĭ? şi rĕspunse, că a venitŭ Lepădatŭ la dînsulŭ şi i-a cerutŭ ca să-ĭ dea talerĭ 160 să cumpere acestŭ venitŭ de moşie dela Căplescu în tovărăşie cu dînsulŭ, şi aşà, după cererea luĭ Lepădatŭ, dându-ĭ elŭ talerĭ 160, aŭ şi cumpĕratŭ venitulŭ moşieĭ dela Căplescu amîndoĭ în tovărăşie, adecă jumĕtate şi jumĕtate, dar ḑise că elŭ a vorbitŭ atuncĭ şi cu ceĭ-lalţĭ sătenĭ, ca să fie şi eĭ tovarăşĭ cu dînsulŭ, şi aşà elŭ îĭ primesce acum şi pre ceĭ lalţĭ sătenĭ de tovarăşĭ la partea sa, iară Lepădatŭ nu-ĭ primesce de tovarăşĭ la partea luĭ, care la acésta rĕspunse şi Lepădatŭ că nu primesce,

(1) Cod. XXVII, scara, 17 fila 3.

www.dacoromanica.ro

fiind-că aŭ cumpĕratŭ numaĭ elŭ şi Oprea, iar n'aŭ cumpĕratŭ şi sătenii, arĕtându-ne Lepădatŭ spre dovadă la acésta şi o adeverinţă iscălită de Barbu Căplescu, scrisă dela 6 ale acesteĭ luni, prin care mărturisesce că elŭ a vîndutŭ venitulŭ numaĭ la aceştĭ doĭ ómenĭ, adecă luĭ Lepădatŭ şi Oprii. Decĭ fiind-că însuşĭ Oprea mărturisi c'a venitŭ numaĭ elŭ şi Lepădatŭ şi aŭ cumpĕratŭ dela Căplescu amîndoĭ în tovărăşie, se cuvine după dreptŭ să-lŭ stăpânéscă elŭ şi Lepădatŭ pe din douĕ, jumĕtate unulŭ şi jumĕtate altulŭ, şi fiind-că Oprea primesce şi pe ceĭ-lalţĭ maĭ sus numiţiĭ sătenĭ, este volnicŭ să pue tovarăşĭ la partea sa orĭ-câţĭ va vré, iar Lepădatŭ fiind-că nu primesce pe alţĭ tovarăşĭ la partea luĭ, nu póte fi silitŭ ca să-ĭ primésca fără de voia luĭ, acum pe cincĭ lunĭ ce sunt trecute de când s'a cumpĕratŭ venitulŭ acesteĭ moşiĭ dela Căplescu şi până acum, ci găsimŭ cu cale totŭ venitulŭ, câtŭ va fi, să-lŭ împarţă Lepădatŭ cu Oprea pe din douĕ, şi fiindŭ să-lŭ stăpânéscă Lepĕdatŭ singurŭ, iar dumné-luĭ să-lŭ stăpânéscă, Oprea numaĭ sus numiţiĭ stînjenĭ, precum şi baniĭ, aceĭ talerĭ 160 iarăşĭ asemenea să-ĭ dea dumné-luĭ unulŭ şi dumné-luĭ altulŭ, şi Oprea şĭ va cere de la ceĭ-lalţĭ tovarăşĭ aĭ° sĕĭ analogon ce-ĭ va ajunge pe fiesce-carele; iar hotărîrea cea desĕvîrşitŭ rĕmâne a se face de cătră Măria Ta.—1795 Ghenarie 19. (1)

Vel Vornicŭ, Constantantinŭ Caragea, Hatm., Vel Logofĕtŭ.

Cu resoluţiunea din 4 Maiŭ 1795 asupra raportuluĭ epist. Agieĭ Alex. Gherache, se aprobă un concordatŭ la unŭ falimentŭ şi se obligă pe unulŭ din creditorĭ, care se opune, a se conformà şi elŭ cu votulŭ majorităţieĭ. (2)

Iŭ Alexandru Constantinŭ Moruzi Voevodŭ.—Neodihnindu-se Teodorŭ i Dumitrache..... şi a dumné-luĭ Biv Vel Cămăraşŭ Nicolache..... aŭ eşitŭ la Divanulŭ Domnieĭ Mele cu Petre tovarăşulŭ luĭ, unde a fostŭ faţă şi Constantinŭ Iliatŭ, chezaşulŭ lorŭ, arĕtândŭ Teodorŭ unŭ zapisŭ ot lĕt. 1794 Iunie, iscălitŭ de câteşĭ treĭ, prin care şĭ-aŭ alesŭ doĭ neguţătorĭ ca să le desfacă pricina acelorŭ douĕ vămĭ, legându-se ca să fie următorĭ la alegerea ce le vorŭ face aceĭ ceruţĭ negustorĭ, care măcar că nu s'aŭ urmatŭ a le face vre-o alegere aceĭ negustorĭ, fără numaĭ iarăşĭ unŭ zapisŭ arĕtândŭ Teodorŭ, iscălitŭ numaĭ de Petru, prin care se desface de tovărăşia acésta, şi iscălescŭ martoriĭ şi aceĭ neguţătorĭ, dar după tóte acelea în urmă, însuşĭ eĭ iarăşĭ câte treĭ vĕḑumŭ că s'aŭ unitŭ prin zapisŭ de isnóvă, şi doĭ se facŭ tovarăşĭ pe amîndouĕ vămile, iar celŭ de alŭ treilea

(1) Cod. XXVIII, pag. 65, II.
(2) Cod. XXIII scara 5, fila 28.

www.dacoromanica.ro

Iliatulŭ chezaşŭ; se iscălescŭ câte treĭ la acestŭ zapisŭ, rĕmâindŭ tóte celea de maĭ înainte jos, care acestŭ zapisŭ însuşĭ Teodorŭ nu-lŭ tăgăduiră înaintea Domnieĭ Mele, fără de numaĭ pricinuià că ar fi fostŭ amăgitŭ de bólă, a căruia pricinuire dovedindu-se din cele-lalte singrafiĭ, ce maĭ în urmă după bóla ce pricinuesce aŭ scrisŭ şi aŭ iscălitŭ, de mincinóse, şi fiindŭ bunŭ tovarăşŭ la amîndouĕ vămile, la pagubă şi la dobândă; am întăritŭ anaforaua dumné-lorŭ boerilorŭ, ca o drĕptă şi cu cale, şi să urmeze întru tóte, adecă Teodorŭ să plătéscă baniĭ sfertuluĭ, şi în urmă să li se facă socotelĭ. . . . . 1795 Martie 3.

Vel Logoféţŭ.

Prea Inălţate Dómne,

Teodorŭ, ce aŭ fostŭ vameşŭ în anulŭ trecutŭ, a jăluitŭ Mărieĭ Sale pentru Petru ce l'a avutŭ tovarăşŭ la vama Pitescilorŭ şi la Dragoslavele, ḑicêndŭ că aceste vămĭ fiindŭ luate de unŭ Constantinŭ Iliatŭ, pe urmă le-aŭ vîndutŭ lorŭ şi maĭ pe urmă tovarăşulŭ Petru s'ar fi lepădatŭ din tovărăşia vămeĭ Dragoslavele, rĕmâindŭ tovarăşĭ numaĭ la vama Pitescilorŭ, şi pentru un şfertŭ alŭ vămeĭ din luna luĭ Septemvre, la care are datŭ zapisulŭ luĭ, că-lŭ va rĕspunde la cămară, ḑice că l'ar fi plătitŭ prin mâna luĭ Constantinŭ Iliatŭ, ce l'a avutŭ capzimanŭ şi chezaşŭ, şi acum cu închisóre îĭ cere alţĭ banĭ; în dosulŭ căreia jălbĭ ni se poruncesce de Inălţimea Ta ca să cercetămŭ pricina şi să arĕtămŭ Mărieĭ Tale. Infăţişindŭ pe amîndouĕ părţile înaintea nóstră, câtŭ şi pe Constantinŭ Iliatŭ, ce l'a avutŭ capzimanŭ, a cerutŭ jăluitorulŭ ca să i se caute întâiŭ socotéla de tóte datoriile, şi ceaa ce va rĕmâné datorŭ va plăti, cărora le aŭ ḑisŭ să-şĭ alégă pe cine vorŭ vré a le face socotéla şi şĭ-aŭ alesŭ jăluitorulŭ pe dumné-luĭ Medelnicerulŭ Ştefanŭ, cum şi pîrîtulŭ pe grămăticulŭ Arcuda, unde trimiţêndu-ĭ cu pitacŭ din partea nóstră, le-aŭ făcutŭ socotéla şi s'a alesŭ pagubă tal. 1.642,90; apoĭ jăluitorulŭ n'a vrutŭ să stea a le isbrăni socotéla, ḑicêndŭ că nu primesce tovărăşia dela Dragoslavele şi cere judecată; cu care înfăţişindu-se alŭ doilea înaintea nóstră, am cititŭ întâiŭ zapisulŭ tocmeleĭ lorŭ, ce este cu lĕt. 1792 Octomvre 6, în care se cuprinde că sunt tovarăşĭ şi la Pitescĭ şi la Dragoslavele, în care este iscălitŭ şi jăluitorulŭ; iscălitura ḑice că este a sa, dar o defaimă, ḑicêndŭ că uimitŭ de bólă fiindŭ n'a sciutŭ ce iscălesce, care acésta fu de faţă vĕḑutŭ că este viclenie, pentrŭ că în urmă peste 9 ḑi a scrisŭ chiar către mine sluga Mărieĭ Tale Cămăraşŭ Nicolache răvaşulŭ luĭ, cum că cu mulţămita luĭ s'aŭ făcutŭ tovarăşŭ şi la Dragoslavele şi la Pitescĭ, după a căruĭ răvaşŭ am adevĕratŭ şi eŭ zapisulŭ lorŭ; jăluitorulŭ începŭ a catigorisi şi

www.dacoromanica.ro

acestŭ răvaşŭ, că l'ar fi scrisŭ fiindŭ totŭ uimitŭ de bólă; maĭ scóse pîrîtulŭ şi unŭ răvaşŭ alŭ jăluitoruluĭ cu 23 de ḑile în urma zapisuluĭ după ce s'a dusŭ de aicea acolo, ce scrie către Gheorghe ce-lŭ aveà orênduitŭ la vama Dragoslavele, dându-ĭ în scire că este stăpânŭ la acea vamă, şi-lŭ orênduesce ca să dea şi banĭ unde erà elŭ datorŭ, şi la taga luĭ fiindŭ doveḑĭ în scrisŭ cu însăşĭ mâna luĭ şi neavêndŭ ce altŭ să maĭ pricinuiască, se întórse ḑicêndŭ cum că niměruĭ nu este datorŭ chezaşuluĭ, iar elŭ este datorŭ chezaşuluĭ a respunde ceea ce va rěmâne după socotélă, cu care acésta ne dete să înţelegemŭ că totŭ scopulŭ luĭ este, ca să nu plătéscă baniĭ de sfertŭ *(lacună)* . . . . . .

. . . . . .

Şi fiind-că din perilipsis alŭ socoteleĭ se vede că sunt banĭ asupra luĭ zapisulŭ luĭ de sfertulŭ luĭ Septemvre este datorŭ să-lŭ plătéscă, şi în urmă să mérgă la socotitoriĭ ce şĭ-aŭ alesŭ, ca să le facă isbrănire de totŭ, şi ceea ce se va alege, va întórce unulŭ altuia; de care nu lipsimŭ a arětà Mărieĭ Tale pricina, iar hotărîrea cea desĕvîrşitŭ, rěmâne a se face de către înalta înţelepciunea Mărieĭ Tale.—1795 Februarie 23. (1)

Vel Logofĕtŭ (o iscălitură grecéscă nedescifrabilă).

Scutirĭ şi privilegiĭ; locuitorĭ daţĭ la birŭ; perceperea diverselorŭ dărĭ; vămile.

La pag. 140 tomuluĭ V din lucrarea nóstră, amŭ arětatŭ că nu e justificată acusarea ce aduse Dionisie Eclesiarchulŭ (2) Domnitoruluĭ A. Moruzi alŭ Munteniei, unde a ḑisŭ că «erà cam straşnicŭ şi aspru cu boeriĭ.»

Seria de documente ce dămŭ la vale va probà că Moruzi a fostŭ bĭnevoitorŭ nu numaĭ către boerĭ, dar şi către mulţĭ dintre boernaşiĭ mazîlĭ şi către bětrâniĭ funcţionarĭ şi chiar şi către věduve de foştĭ funcţionarĭ. Moruzi acordă unora scutirĭ de anumite dărĭ, altora le dă liuḑĭ, scaune de măcelărie, pivniţe libere de dărĭ. Elŭ a ridicatŭ la orênduiala nemurilorŭ pe maĭ mulţĭ, fie că se trăgeaŭ din boierĭ, fie că prin slujbele lorŭ meritaseră acéstă miluire. Continuă Vodă a scuti de birurĭ ţĕraniĭ aplicaţĭ la fabricĭ, maĭ alesŭ la cea de postavŭ, apoĭ satele de paveluitorĭ aĭ Bucurescilorŭ, şanţărĭ dela Dîmboviţa, sătenii dela Ceganĭ din Dîmboviţa, pentru că ajutaŭ la lésa de prinsŭ pesce pe Tufecci-başa şi pe Deli-

(1) Cod. XXVIII, pag. 27, III.
(2) Tesaurŭ de monumente, Papiŭ Ilarianŭ, tom. II, pag. 184.

www.dacoromanica.ro

başa, fiindŭ acéstă vînare de pesce unŭ havaetŭ alŭ acestorŭ slujbaşĭ curtenĭ. *Ruptórea* în aşezarea dărilorŭ continuă a esistà sub Al. Moruzi, şi adese ca o favóre acordată.

Nu-ĭ maĭ puţinŭ adevĕratŭ însă că pe mulţĭ din locuitoriĭ ţĕreĭ, carĭ se eschivaŭ dela plata obicĭnuitelorŭ dărĭ, îĭ treceaŭ la birŭ.

Vomŭ aduce în capitolulŭ acesta alŭ financelorŭ numeróse acte lămurindŭ modulŭ de percepere alŭ diverselorŭ dărĭ, precum de esemplu înscrierea la *aceiaşĭ cruce,* câtŭ şi abusurile ce se comiteaŭ cu acéstă percepere. De alt-felŭ caracteristica generală a întreguluĭ veacŭ XVIII în materie de finance este abusulŭ; decĭ nu va fi acesta ca ceva noŭ sub Moruzi. Totŭ în capitolulŭ acesta alŭ financelorŭ amŭ adaosŭ numeróse acte relative la vămĭ. Se scie câţŭ de îngreuetóre pentru comerciulŭ şi industria ţĕreĭ eraŭ numerósele vămĭ; nu se plătià vama numaĭ la hotarele ţĕreĭ, ci erà vamă, şi póte cea maĭ grea, care se plătià dela judeţŭ la judeţŭ, orĭ dela oraşŭ la oraşŭ; nu maĭ vorbimŭ de vama care se plătià la *têrgurĭ* şi care se percepeà une-orĭ de către ceĭ în privilegiulŭ cărora erà têrgulŭ. Să nu uitămŭ că prin tractatele comerciale după pacea dela Şiştovŭ, încheiate între Turcia şi ţĕrile străine (Rusia, Austria etc.), vama odată plătită în Turcia nu se maĭ plătià când intrà în ţĕrile române, aşà în câtŭ negustorilorŭ românĭ le erà aprópe imposibilŭ a ţiné peptŭ concurenţeĭ tórte mare a străinilorŭ. Aflămŭ puţine casurĭ de scutire de vamă acordate la câte unŭ carŭ douĕ de marfă importată; maĭ alesŭ le scutià de vama de Bucurescĭ *(agie, mortasipie, arabagie).* Moşneniĭ Slătinenĭ capĕtă scutire de vamă la Slatina şi Craiova, celŭ puţinŭ de unele dărĭ vamale.— 1794 Iunie.

Străiniĭ nu plătiaŭ aceleaşĭ dărĭ ca şi pămînteniĭ, întru câtŭ nu făceaŭ negoţŭ cu moşiĭ, morĭ, cârciumĭ, etc. Străiniĭ aveaŭ anumitŭ staroste. Acesta percepeà darea specială dela străiniĭ de sub jurisdicţiunea luĭ (1). Când unŭ străinŭ se căsătorià cu o pămînténcă şi se aşezà la unŭ satŭ, erà trecutŭ în rêndulŭ dajnicilorŭ pămîntenĭ (2).

Armenilorŭ li se acórdă specialŭ aşezare de dajdie în 1794 Maiŭ. A. Moruzi recunósce pe Armenĭ în *isnafŭ,* cu staroste, după cererea Divanuluĭ, la stăruinţa mareluĭ Vistierŭ (3).

Contra abusuluĭ facereĭ de scutelnicĭ a datŭ A. Moruzi o circulară în 29 Aprilie 1796.

(1) Veţĭ actele din 1794 Maiŭ.

(2) A. Moruzi ordonă în Aprilie 1795 să se facă o cercetare, dacă nisce locuitorĭ din Gherghiţa, carĭ se pretindŭ străinĭ şi reclamă contra aşezăreĭ lorŭ la dare ca pămînteni, este întemeiată orĭ ba. Se vorŭ vedé actele acestea maĭ departe.

(3) Veţĭ anaforaua din 24 Maiŭ 1794.

www.dacoromanica.ro

Intre actele ce dămŭ la vale sunt şi unele relative la diversele havaeturĭ ale slujbaşilorŭ Curţeĭ. Havaetulŭ mareluĭ Cămăraşŭ, *împărţirea de coturĭ pecetluite* la prăvăliaşĭ, nu atingeà şi pe sudiţĭ.

Havaetulŭ *jderuluĭ* dela *potecaşĭ* către ispravnicĭ este recunoscutŭ de Moruzi în 1794 Martie 27. Havaetulŭ şoimilorŭ continuă.

Maldaraurĭ domnescĭ din Ilfovŭ, în numĕrŭ de 40, eraŭ însărcinaţĭ a aduce iarbă la grajdurile domnescĭ. Eĭ sunt regulaţĭ din noŭ sub A. Moruzi în Ianuarie 1794. Ispravniciĭ sunt ordonaţĭ a le desemnà livedile unde aŭ a così, de sigurŭ fără plată, iarba pentru ḑisele grajdurĭ.

Vinăriciulŭ, brudina la podurĭ (alesŭ celŭ dela Călugărenĭ şi după Oltŭ), încă daŭ luĭ A. Moruzi ocasiune de a da nouĕ pitace şi orênduelĭ.

Cu ce mijlóce grósnice se percepeà birulŭ dela locuitorĭ, se póte înţelege din următórea poruncă adresată la 8 Septembre 1795, către Vorniculŭ poliţieĭ:

«Am luatŭ Domnia Mea însciinţare cum că ómeniĭ dumi-tale, carĭ sunt orênduiţĭ prin têrgŭ şi mahalale cu slujba dăjdieĭ vistierieĭ, nu numaĭ înjură şi ocărĕscŭ ómeniĭ cu urîte sudalme, ci încă rădică şi mâna asupra-le, de-ĭ bate şi-ĭ ucide; pentru care să sciĭ că zapciiĭ şi ómeniĭ dumi tale maĭ multă volnicie nu aŭ asupra ómenilorŭ decât a pune mâna pe dînsulŭ spre a-lŭ aduce la dumné-ta, ca să şĭ dea sémă pentru datoria luĭ, şi numaĭ dumné-ta însuţĭ aĭ a face vre-o cercetare a luĭ de vină, şi aceea cu mĕsură, iar ómeniĭ şi zapciiĭ de se vorŭ cuteà a ridicà mâna ca să bată şi să ucigă pe cine-vaşĭ, să scie că mâna aceluia se taie negreşitŭ.»

Actele cu carĭ se termină acestŭ capitolŭ se referă la vămĭ, la proibiţiunea importăreĭ spirtóselorŭ străine şi la diverse abusurĭ, carĭ aŭ datŭ locŭ la cercetărĭ saŭ reclamaţiunĭ.

Actele relative.

Alex. Moruzi etc. Carte Aniţeĭ, ce a fostŭ soţia luĭ Enache Mărgăritŭ biv. 3 Vistierŭ, ca să aibă milă să-şĭ găsésca liude doĭ ómenĭ străinĭ şi fără de pricină. Ispravniciĭ să dea adeverinţă pe numele şi chipulŭ lorŭ, şi visteria să le adeverésca şi să se dea pecetluire gospodŭ pe a mână, ca să fie scutiţĭ de tóte dările şi orênduelile ţĕreĭ, «*ca să se ajute cu dînşiĭ la văduvia sa*». (1)

(1) Cod. XXIII, fila 1 verso.

www.dacoromanica.ro

Scutirĭ şi privilegiurĭ de 10 liuḑĭ luĭ Anastasie Dîmboviceanu, care aŭ probatŭ că este feciorŭ de boerŭ prin 8 chrisóve şi 2 cărţĭ domnescĭ şi a rĕmasŭ la mare lipsă şi sărăcie, avêndŭ şi o fată mare. Chrisovulŭ celŭ maĭ vechiŭ e dela Const. Brâncovénu. Tatălŭ luĭ Anastasie Dîmboviceanu aŭ slujitŭ de atuncea, precum constată altŭ chrisovŭ alŭ luĭ Michaiŭ Racoviţă din 1750.

Urméză apoĭ alte chrisóve de reînnoirea scutirilorŭ şi privilegiurilorŭ po numele tatăluĭ luĭ Anastasie Dîmboviceanu. (1)

Alexandru Moruzi reînnoesce cartea de milă a schituluĭ Spirea de lângă Bucurescĭ, carte dela «fratele Michaiŭ Voevodŭ Suţulŭ, din cea-laltă domnie, cu lĕtŭ 1784 Februarie», prin care se scutià o băcănie şi o pivniţă a schituluĭ «de fumăritŭ, de căminăritŭ, de vamă, de vinŭ domnescŭ, de ortulŭ vatăşescŭ», pentru care ordonă «fumarilorŭ, căminarilorŭ, vameşilorŭ, vătaşilorŭ de cârciumarĭ, i bacal-başa» să nu supere întru nimicŭ schitulŭ.— 1793 Martie 4. (2)

Dat-amŭ domnésca Nóstră carte slugeĭ Domnieĭ Mele Pârvuluĭ, isbaşŭ de fustaşĭ ot haremŭ, ca să fie în pace şi nesupĕratŭ elŭ şi casa luĭ de tóte dajdiile şi orênduelile câte vorŭ ieşì dela vistieria şi cămara Domnieĭ Mele; aşişderea să aibă a ţinè o pivniţă aicĭ în oraşulŭ Bucurescĭ, scutită de fumăritŭ, de căminăritŭ, de vamă, de vinŭ domnescŭ, i de ortulŭ vătăşescŭ şi de orĭ-ce alte angariĭ vorŭ fi pe alte pivniţe; aşişderea să aibă a ţinè şi un omŭ pentru posluşania caseĭ luĭ, care şi acela să fie scutitŭ de tóte orênduelile şi dările verĭ-câte s'arŭ pune pe locuitoriĭ de obşte, la nicĭ unile supĕratŭ să nu fie; pe care omŭ găsindu-lŭ făr de pricină, să se cerceteze după orênduiala visterieĭ şi să i se dea pecetluitura Domnieĭ Mele ca să fie nesupĕratŭ, pentru că acéstă milă şi orênduială a avut'o şi isbaşa de fustaşĭ ce a fostŭ după vremĭ, după cum din cărţile domnescĭ Ne adeverimŭ; pentru care poruncimŭ Domnia Mea dumi-tale Vel Agă i Vel Căpitanŭ za Dorobanţĭ şi altorŭ zapciĭ ce veţĭ fi cu verĭ-ce slujbă orênduiţĭ pe oraşulŭ Bucurescilorŭ, să păziţĭ întocmaĭ şi fără de nicĭ o scădere tóte câte se cuprindŭ maĭ sus, că aşà este porunca Domnieĭ Mele.—1793 Martie 20. (3)

(1) Cod. XXVIII, scara 5, fila 53 verso.
(2) Cod. XXIII, fila 17.
(3) Cod. XXIIII, fila 24 verso.

www.dacoromanica.ro

Cartea luĭ Alexie Hagi Mantu ca să scutéscă 19.000 oĭ de ierbăritŭ.

Fiind-că Alexie Hagi Mantu baş-gelepŭ. . . . . : dimpreună cu fiulŭ sĕŭ Polihronie, pentru slujba luĭ cu care se osîrduesce la trĕba oilorŭ de trebuinţa Ţarigraduluĭ, atâtŭ aicĭ până a se stringe, i la pornitulŭ şi la chivernisitulŭ mergereĭ cu înlesnire la drumŭ, câtŭ şi în Ţarigradŭ până a se face teslîm la vremea cea orênduită suma deplinŭ, aŭ avutŭ milă domnéscă prin cărţile fraţilorŭ Domnĭ, carĭ le vĕḑumŭ Domnia Mea la mânile luĭ, ca la vremea ierbărituluĭ să scutéscă oĭ 19.000, care milă făcêndŭ Domnieĭ Mele rugăciune de a i-o întărì, iată, pentru ca să-şĭ pue tótă silinţa de a nu se face vre-unŭ cusurŭ la acéstă trĕbă delicată cu care este încărcatŭ de către Domnia Mea, spre a rĕspunde la vreme suma oilorŭ cea orênduită, care se cere de a se face teslim la Ţarigradŭ, amŭ bine-voitŭ şi amŭ datŭ acéstă domnéscă a Nóstră carte de întărire, ca să aĭbă a scuti de ierbăritŭ oĭ 19.000; pentru care poruncimŭ Domnia Mea şi vouĕ ierbărilorŭ, ca să nu faceţĭ supĕrare de ierbăritŭ pe acéstă sumă de oĭ, ci să-ĭ daţĭ bună pace.—1793 Aprilie 19. (1)

Carte din 5 Maiŭ 1793, a Anastasieĭ, soţia rĕposatuluĭ Gheorghiţă alŭ II-lea Cămăraşŭ. Îĭ confirmă privilegiulŭ dela A. Ipsilante şi urmaşiĭ Domnĭ pentru unŭ scaunŭ de carne în Bucurescĭ, scutitŭ de fumăritŭ şi de ierbăritŭ, etc. (2)

Pitacŭ din 8 Maiŭ 1793 de scutirea unuĭ scaunŭ de carne a luĭ Răducanu Poenaru biv. 3 Logofĕtŭ, dejà scutitŭ în 1792 Iunie 25 de Michaiŭ Vodă Suţu. (3)

Carte din 14 Maiŭ 1793, prin care Domnitorulŭ acordă luĭ Păunŭ Ceauşulŭ de Păhărniceĭ privilegiulŭ ce din vechime a avutŭ Ceauşulŭ de Păhărniceĭ, «adecă elŭ şi tótă casa luĭ să fie în pace de totŭ felulŭ de dăjdiĭ şi de orênduelĭ câte s'ar întîmplà să iasă peste anŭ în ţĕră şi aicĭ pe têrgŭ dela visterie şi dela cămara Domnieĭ Mele . . . . . Aşişderea şi ale luĭ drepte bucate să fie în pace şi nedajnice: stupĭ, rîmătorĭ de dijmăritŭ, şi vinulŭ ce va face în viile luĭ de vinăriciŭ, şi o pivniţă aicĭ în oraşulŭ

(1) Cod. XXIII, fila 45 verso.
(2) Cod. XXIII, fila 52.
(3) Cod. XXIII, fila 96.

www.dacoromanica.ro

Domnieĭ Mele Bucurescĭ, adevĕrată a sa, să fie scutită şi apĕrată de fumăritŭ, de căminăritŭ, de vamă, de vinulŭ domnescŭ şi de ortulŭ vătăşescŭ. Să aibă a ţinė şi liude 1 omŭ străinŭ fără de birŭ. . . . .» (1)

Carte din 14 Maiŭ 1793 pentru soţia rĕposatuluĭ biv Clucerŭ za Arie, ca să scutéscă unŭ scaunŭ de carne în Bucurescĭ. (2)

Pitacŭ din 14 Maiŭ 1793 în favórea luĭ Nicolae Lămotescu biv alŭ III-a Logofĕtŭ. Îĭ întăresce vechiŭ privilegiulŭ de a scutì o cârciumă în Bucurescĭ. (3)

Carte din 14 Maiŭ 1793, prin care A. Moruzi scutesce de plata sărărituluĭ satulŭ Grebĕnulŭ din Slam-Rîmnicŭ alŭ luĭ Dumitraşcu Racoviţă, conformŭ anteriórelorŭ chrisóve. (4)

Carte din 14 Maiŭ 1793, întărindŭ scutirea cârciumeĭ a Ilincăĭ, soţia luĭ Fotinŭ biv Vel Vameşŭ, cârciumă din Bucurescĭ scutită de Al. Ipsilante la 1788 Septembre 22 şi de Domniĭ următorĭ. (5)

Pitacŭ din 17 Iunie 1793, prin care acordă mareluĭ Vornicŭ Manolache Creţulescu unŭ scaunŭ de carne la viile luĭ din valea Poeniĭ (Secuienĭ), dupe cum l'a avutŭ dela Michaiŭ Vodă Suţulŭ, cu chrisovulŭ din 14 Novembre 1791. (6)

Carte din 3 Iulie 1795, de scutire de bucate copiilorŭ luĭ Lefterŭ biv 2-lea Vist. şi să aibă 5 liude scutelnicĭ, cum a avutŭ tatălŭ lorŭ în viėţă, conformŭ chrisovuluĭ dela Scarlatŭ Grig. Ghica Vodă ot lėt. 7269, i chrisovulŭ rĕposatuluĭ Constantinŭ Nicolae Voevodŭ ot lėt. 7270 şi alŭ luĭ Al. Vodă Ipsilante ot lėt. 1777 şi a luĭ N. Caragea Voev. ot lėt. 1782. . . . .— 1793 Iulie 3. (7)

Scutirĭ şi privilegiĭ de 2 liuḑĭ pentru căvasulŭ luĭ Vodă.—14 Octomvre 1793. (8)

(1) Cod. XXIII, fila 58 verso.
(2) Cod. XXIII, fila 58 verso.
(3) Cod. XXIII, fila 59.
(4) Cod. XXIII, fila 60 verso.
(5) Cod. XXIII, fila 57 verso.
(6) Cod. XXIII, fila 82 verso.
(7) Cod. XXIII, fila 97 verso.
(8) Cod. XXIII, fila 187 verso.

www.dacoromanica.ro

Anaforaua Raduluĭ, ce a fostŭ vătafŭ din plaiulŭ Ialomiţa sud Dîmboviţa, pentru iertare de birŭ.

Iŏ Alexandru Constantinŭ Moruzi Voevodŭ. — După pliroforia ce dă Domnieĭ Mele dumnė-luĭ Vel Vistierŭ de prósta stare a jăluitoruluĭ, Ne milostivimŭ Domnia Mea şi-lŭ iertămŭ de acum înainte ca să fie nesupĕratŭ, şi dumnė-ta Vel Vist. să facĭ cartea Domnieĭ Mele de apĕrarea dăjdiilorŭ visterieĭ.—1793 Dechemvre 30. (1)

Vel Logofĕtŭ.

Pitacŭ din 16 Martie 1794, prin care Vodă face Postelnicelŭ pe Petre Copăcénulŭ din Vîlcea, «şi să aibă privilegiulŭ celŭ obicĭnuitŭ alŭ scuteleĭ luĭ, pe drepte bucatele sale, de dijmăritŭ şi văcăritŭ.» (2)

Privilegiŭ de 2 liuţĭ luĭ Gheorghe Zalomitŭ biv Logofĕtŭ de taină.—30 Martie 1794. (3)

Nica Varlaamŭ ot Caracalŭ cere a-lŭ aşeză la orênduiala némurilorŭ.

Iŏ Alexandru Constantinŭ Moruzi Voevodŭ i gspd.— Poruncimŭ Domnia Mea dumnė-luĭ cinstitŭ şi credinciosŭ boerule alŭ Domnieĭ Mele Vel Vist. Ienache Moruzi să-lŭ aşezĭ la orênduiala némurilorŭ, făcêndu-ĭ şi domnesculŭ Nostru sinetŭ.—1794 Maiŭ 7.

Prea Inălţate Domne,

După luminată porunca Mărieĭ Tale, am cercetatŭ atâtŭ starea câtŭ şi pîrlejulŭ, i orênduiala a Căpitanuluĭ Nicăĭ Varlaamŭ ot Caracalŭ sud Romanaţĭ, ce aŭ jăluitŭ Mărieĭ Tale: elŭ este omŭ trecutŭ în vîrsta bĕtrâneţelorŭ, omŭ ca de 70 de anĭ şi maĭ bine, are şi doĭ feciorĭ de vîrstă însuraţĭ, unulŭ a fostŭ cu slujba Polcovnicieĭ pe alară prin judeţe, altulŭ a fostŭ Postelnicelŭ; numele luĭ este sciutŭ de ceĭ maĭ mulţĭ boerĭ, că în judeţulŭ Romanaţĭ unde îĭ este şederea şi elŭ este unulŭ din boerinaşiĭ

(1) Cod. XXV, fila 112.
(2) Cod. XXIII, fila 223.
(3) Cod. XXIII, fila 228 verso.

www.dacoromanica.ro

ceĭ maĭ de căpetenie de acolo din partea loculuĭ, în câtŭ şi maĭ vechiŭ aŭ stătutŭ după orênduiala luĭ şi aŭ slujitŭ şi domnieĭ în multe slujbe şi în multe vremĭ, maĭ vîrtosŭ şi pe la vremĭ de răzmiriţă, şi încă acolo în partea loculuĭ Craioveĭ este sciutŭ şi maĭ bine de toţĭ boeriĭ de acolo, iar acum din răzmiriţa asta a ajunsŭ la multă scăpătăciune şi elŭ şi copiĭ luĭ şi între altele multŭ puţinŭ după starea luĭ ce a avutŭ şi câte sineturĭ vechĭ dela fericiţiĭ Domnĭ ce a avutŭ, tóte s'aŭ arsŭ şi s'aŭ prăpăditŭ. Acum se rógă Mărieĭ Tale să i se facă unŭ luminatŭ domnescŭ sinetŭ alŭ Mărieĭ Tale, ca să se aşeze iar la orênduiala boerilorŭ de nemŭ, cum a fostŭ şi maĭ dinainte vreme elŭ şi părinţiĭ luĭ. Cum este tótă starea şi orênduiala luĭ, arĕtămŭ Mărieĭ Tale maĭ în sus cum a fostŭ, iar mila şi hotărîrea rĕmâne a se face de înalta înţelepciune a Mărieĭ Tale. — 1794 Maiŭ 6. (1)

Carte din 18 Maiŭ 1794, de 5 scutelnicĭ luĭ Iordache Mavrodinŭ alŭ 3-lea Logofĕtŭ. (2)

Carte de milă în favórea luĭ Vasile sin Petru Abagiu, din 22 Maiŭ 1794, de a fi scutitŭ unŭ carŭ din câte va aduce cu marfă de abagerie de peste Dunăre în Bucurescĭ, scutitŭ de vama domnéscă, de agie, de mortasipie, de arabagie şi de tóte alte angariĭ, dar acésta într'unŭ anŭ numaĭ odată; deşi numitulŭ Vasile se rugase ca mila acésta să o aibă pentru 2 care cu marfă de abagerie şi într'unŭ anŭ de douĕ orĭ, cum a avut'o rĕposatulŭ tată-sĕŭ, care erà străinŭ şi orbŭ de amîndoĭ ochiĭ şi care capĕtase acéstă milă încă dela Scarlatŭ Ghica Voevodŭ şi dela fiulŭ acestuia Alexandru Ghica Voevodŭ. (3)

Prea Inălţate Domne,

Cu lacrămĭ jăluescŭ mileĭ şi bunătăţeĭ Mărieĭ Tale că nemulŭ meŭ s'aŭ aflatŭ cu birŭ totŭ la mazilĭ, şi după vreme rĕmâindŭ cu copilŭ nevîrstnicŭ, mi s'aŭ fostŭ rĕpusŭ sineturile ce am avutŭ; acum la catagrafia ce a făcutŭ dumné-luĭ Vel Vornicŭ alŭ politieĭ Bucurescilorŭ vĕḑu că m'aŭ scrisŭ şi pe mine întru o căscióră ce o am, şi spre a-mĭ pierde privile-

(1) Cod. XXVII, pag. 29 VI.
(2) Cod. XXIX. fila 150.
(3) Cod. XXIII, fila 247, verso.

www.dacoromanica.ro

giŭ din vechime, mĕ rogŭ Mărieĭ Tale ca să te milostivescĭ a fi iarăşĭ unde aŭ fostŭ şi totŭ némulŭ meŭ celŭ-laltŭ şi nesĕvîrşită pomenire va fi Mărieĭ Tale.

Robulŭ Mărieĭ Tale
Alexandru Dalgeanu sin Nicolae Vornicu de aicĭ.

Dumné-ta Vel Vistierŭ i dumné-ta Vel Vornice alŭ politieĭ Bucurescilorŭ, teorisindŭ jalba acésta şi cercetândŭ, să arĕtaţĭ Domnieĭ Mele în scrisŭ cu anafora.—1794 Maiŭ 22. 3-lea Logofĕtŭ de jos.

Iŏ Alexandru Constantinŭ Moruzi Voevodŭ. — Poruncimŭ Domnia Mea dumi-tale Vel Vist. să se aşeze la orênduiala mazîlilorŭ şi a-ĭ face cartea Domnieĭ Mele.—1794 Iunie 8.

Prea Inălţate Dómne,

După luminata porunca Inălţimeĭ, amŭ cercetatŭ jalba acestuĭ Nicolae de aicĭ, nepotŭ luĭ Alexandru Dălgeanulŭ din sud Ialomiţa, şi ne-amŭ pliroforisitŭ cu adevĕratŭ, atâtŭ că rĕmâindŭ nevîrstnicŭ de părinţĭ, i s'aŭ rĕpusŭ privilegiurile ce a avutŭ ale părinţilorŭ, câtŭ şi că este cu adevĕratŭ din némŭ de mazîlŭ, adecă nepotŭ de frate luĭ Alexandru Dalgeanu Mazîlu din sud Ialomiţa, ale căruia sineturĭ le şi vĕdumŭ adevĕrate; însă sineturĭ a cincĭ luminaţĭ Domnĭ, cu unulŭ înnoitŭ şi de Inălţimea Ta, ci după privilegiurile némuluĭ sĕŭ, şi ca némŭ şi rudă adevĕrată de mazîlŭ, se cuvine după dreptate de a intrà şi elŭ la mazîlĭ în orênduiala némuluĭ sĕŭ.—1794 Iunie 5. (1)

Vel Vistierŭ, Vel Vornicŭ.

Iŏ Alexandru Constantinŭ Moruzi Voevodŭ i Gpd. zemle Vlachiscoe. — Poruncimŭ dumné-vóstre ispravnicilorŭ aĭ judeţuluĭ să aveţĭ a însciinţà Domnieĭ Mele cu pliroforie într'adevĕrŭ, dreptŭ câte liude sunt toţĭ aceştia încărcaţĭ la sate, şi aducêndŭ acéstă însciinţare întâiŭ dela ispravnicĭ Ne arĕţĭ dumné-ta Vel Vistierŭ, şi vomŭ face hotărîrea atuncĭ. — 1794 Iunie 13.

Vel Logofĕtŭ.

Prea Inălţate Dómne,

După jalba ce a datŭ iscăliţiĭ Ilie Popescu, i Gheorghe Radoiulŭ, împreună cu alţĭ douĕ ḑecĭ ot sud Gorjŭ, arĕtândŭ că fiindŭ feciorĭ şi némŭ

(1) Cod. XXVII, pag. 30, VIII.

www.dacoromanica.ro

de mazîlĭ i breslaşĭ, ci din anulŭ trecutŭ s'ar fi pusŭ la dajdie, şi în rêndulŭ ţĕreĭ, şi ar fi purtatŭ dajdie şi în rêndulŭ breslelorŭ cu părinţiĭ şi némulŭ lorŭ, fiindŭ bĕtrânĭ şi neputincioşĭ, făcêndŭ rugăciune ca să rĕmâe la acésta orênduială unde aŭ fostŭ şi sunt părinţiĭ şi némulŭ lorŭ, din luminata porunca Înălţimeĭ am cercetatŭ: aceştia viindŭ şi la Februarie într'acestŭ următorŭ anŭ cu asemenea jalbă, s'aŭ fostŭ trimisŭ luminata porunca Mărieĭ Tale către dumné-luĭ Caimacamulŭ Craioveĭ, ca să facă cercetare cu de amĕruntulŭ şi prin dumné-lorŭ ispravniciĭ judeţuluĭ, şi acum aduseră o însciinţare a dumné-luĭ Caimacamuluĭ către Domnia Ta, rĕspunsŭ la porunca ce i s'aŭ trimisŭ, în care arată că, după însciinţarea ce a făcutŭ dumné-lorŭ boerilorŭ ispravnicĭ, a rĕspunsŭ dumné-luĭ că cu adevĕratŭ sunt feciorĭ şi din némulŭ mazîlilorŭ i a breslelorŭ, şi fiindŭ fără de dajdie, i-aŭ datŭ cu birŭ la satŭ; deosebitŭ maĭ făcêndŭ dumné-luĭ Caimacamŭ cercetare, s'ar fi adeveritŭ că părinţiĭ lorŭ sunt vechĭ mazîlĭ i breslaşĭ şi că aŭ cădere a intrà şi eĭ la orênduiala némuluĭ lorŭ, ca să nu li se pearḑă privilegiurile vechĭ şi a fi mila Mărieĭ Tale asupră-le a se da ajutorŭ părinţilorŭ şi némuluĭ lorŭ, pe coprinderea ce se vede şi în arĕtarea dumné-lorŭ ispravnicilorŭ, şi câştigândŭ acéstă hotărîre a Mărieĭ Tale, atuncĭ a se scădé satele unde aŭ fostŭ daţĭ cu numele lorŭ, de a nu rĕmâné satele încărcate cu dînşiĭ, dar nu face arĕtare nicĭ dumné-luĭ Caimacamulŭ, nicĭ dumné-lorŭ ispravnicilorŭ, dreptŭ câte liude sunt aşezaţĭ prin sate? s'aŭ cercetatŭ şi catastişele Visterieĭ cu arĕtarea dumné-lorŭ ispravnicilorŭ, faţă fiindŭ şi doĭ dintr'aceştĭ jăluitorĭ maĭ sus numiţiĭ, şi se potrivesce arĕtarea dumné-lorŭ ispravnicilorŭ cu catastihu Visterieĭ, precum prin deosebitŭ tacrirŭ alŭ Visterieĭ ce se puse într'acésta sĕ coprinde, şi când din noianulŭ mileĭ Mărieĭ Tale se va hotărî a-şĭ câştigà şi eĭ acéstă orênduială a părinţilorŭ şi némuluĭ lorŭ, rĕmâne prin luminata porunca Mărieĭ Tale, ce se va trimite la dumné-lorŭ ispravniciĭ acestuĭ judeţŭ, a face dumné-lorŭ arĕtare dreptŭ câte liude sunt aceştia toţĭ încărcaţĭ la sate în rêndulŭ judeţuluĭ? şi atuncĭ după luminată hotărîrea Mărieĭ Tale a se scădé dela Visterie judeţulŭ cu liudele lorŭ şi a fi eĭ aşezaţĭ în rêndulŭ breslelorŭ; după cercetarea ce am făcutŭ, într'acestaşĭ chipŭ dovedindŭ, arĕtămŭ Mărieĭ Tale, iar hotărîrea cea desĕvîrşitŭ rĕmâne a se face de către milostivirea Mărieĭ Tale.—1794 Iunie 13. (1)

Vel Vistierŭ.

Analoraua luĭ Petre Căpitanulŭ de iertare de dajdie şi de scutirea bucatelorŭ luĭ, din 18 Iunie 1794, prin care se jăluesce la Domnitorŭ că elŭ,

(1) Cod. XXVII, pag. 40, VIII.

www.dacoromanica.ro

boerinașŭ mazîlŭ, și cu unŭ vĕrŭ alŭ sĕŭ Constantinŭ Abagiu plătiaŭ birulŭ împreună, *la o cruce eraŭ trecuți*, și anume vĕrulŭ sĕŭ 2 părțĭ și elŭ o parte *(adecă birulŭ întregŭ alŭ unuĭ dajnicŭ s'a împărțitŭ în 3 părțĭ, dintre care 2 le plătià unulŭ și o parte celŭ-laltŭ);* apoĭ că murindŭ vĕru-sĕŭ, zapciĭ îlŭ apucă să plătéscă elŭ tóte 3 părțĭ, pentru care lucru se jăluesce la Domnitorŭ că «nu am putere nicĭ pe aceea a IIĭ parte să o maĭ portŭ» și se rógă de a fi iertatŭ cu o luminată carte de apĕrare, «că sunt și boșorogŭ, mĕ aflu și trecutŭ în vîrstă de anĭ 70 și portŭ dajdia Visterieĭ, și nicĭ hrana viețeĭ nu am.»

Domnitorulŭ pune resoluția acésta: dumné-ta Vel Vist. i dumné-ta Vornice alŭ politieĭ Bucurescilorŭ, să teorisițĭ jalba acésta.

Prin anaforaua din 27 Iunie 1794 Vel Vist. Moruzi și Vel Vornicŭ Fălcoianu relatéză Domnitoruluĭ că sunt tóte adevĕrate cele arĕtate de jăluitorŭ.

Domnitorulŭ îlŭ scutesce de dare și asemenea dă scutire și pe drepte bucatele luĭ. (1)

Cartea din 27 Iunie 1794 a moșnenilorŭ Slătinenĭ ot sud Romanațĭ pentru a nu fi supĕrațĭ de vamă dela Slatina și dela Craiova, conformŭ cărțeĭ ce aŭ dela Grigorie Ghica Voevodŭ. Eĭ cerŭ a nu plăti vamă și ierbăritŭ. Vodă Moruzi vĕḑêndŭ cartea lorŭ reînnoită dela Grigorie Ghica, «i-amŭ orênduitŭ Domnia Mea maĭ întâiŭ spre cercetare la dumné-luĭ Vel Logoféțŭ de Țéra de-sus și, după anaforaua dumné-luĭ ce ne-a făcutŭ, amŭ poruncitŭ Domnia Mea ispravnicilorŭ județuluĭ ca să facă cercetare de li s'aŭ păzitŭ adecă apĕrarea după ḑisa carte și n'aŭ fostŭ supĕrațĭ împotriva aceĭ cărțĭ, precum aŭ arĕtatŭ eĭ, și să însciințeze Domnieĭ Mele, după care a și însciințatŭ Domnieĭ Mele ispravniciĭ județuluĭ dela 3 ale trecutuluĭ Maiŭ, cum că făcêndŭ cuviinciósă cercetare prin vameșĭ vechĭ s'aŭ adeveritŭ dumné-lorŭ, că pe vitele ce cumpĕră dela sătênulŭ lorŭ și le taie la scaune în satŭ pentru alŭ lorŭ alișverișŭ, din vechime, de ierbăritŭ și de vamă nu s'aŭ supĕratŭ de către vameșiĭ Craioveĭ, iar pe vitele ce aŭ cumpĕratŭ de strînsură de prin satele județuluĭ, pentru acelea aŭ plătitŭ ierbăritŭ și vamă, precum nicĭ înșișĭ eĭ nu aŭ pututŭ tăgăduĭ dinaintea dumné-lorŭ în urma cereреĭ cercetăreĭ, măcar că numițiĭ sătenĭ ḑiseră cum că nicĭ pe vitele ce aŭ cumpĕratŭ de strînsură de prin satele județuluĭ n'aŭ plătitŭ ierbăritŭ și vamă, dar fiind-că ispravniciĭ județuluĭ împotrivă însciințéză Domnieĭ Mele și maĭ vîrtosŭ că și cartea numituluĭ Domnŭ nu arată *ritosŭ* pe ce anume să se apere de către vameșiĭ Oltuluĭ și aĭ Craioveĭ, ci nu-

(1) Cod. XXVII, scara 12, fila 15 verso.

www.dacoromanica.ro

maĭ atâtŭ coprinde adecă, ca să aibă a se apĕrà de către vameşiĭ Ôltuluĭ şi aĭ Craioveĭ a nu li se face nicĭ unŭ felŭ de supĕrare pentru vamă; iată ne-amŭ milostivitŭ Domnia Mea asupră-le şi printr'acéstă domnéscă a Nóstră carte îĭ miluimŭ ca să fie apĕraţĭ de cătră numiţiĭ vameşĭ, a nu se supĕrà pentru vamă de ierbăritŭ pe vitele ce vorŭ cumpĕrà dela sătĕnulŭ lorŭ şi se vorŭ tăià în scaune în satŭ pentru alŭ lorŭ alişverişŭ, după însciinţarea ce face Domnieĭ Mele ispravniciĭ judeţuluĭ. Şi poruncimŭ şi vouĕ, vameşilorŭ, supĕrare pentru acestŭ felŭ de vite să nu le faceţĭ.—1794 Iunie 27. (1)

Resoluţiunea Domnitoruluĭ din 17 Iulie 1794 asupra anaforaleĭ Vistieruluĭ, care arată că Ioanŭ şi Neagulŭ, fiĭ luĭ Fronie Chiţescu din Dîmboviţa, aŭ probatŭ cu cărţĭ dela Alex. Ipsilante din 12 Augustŭ 1776, dela Neculaĭ Caragea din 1782 şi dela Michaiŭ-Vodă Suţulŭ din 1784 şi 1791 pe numele luĭ Fronie Chiţescu cu fraţiĭ luĭ Ioanŭ şi Păunŭ, că sunt boerĭ de némŭ. Domnitorulŭ încuviinţéză aşezarea «în catastihulŭ Visterieĭ la orênduiala némurilorŭ, spre a-şĭ avé privilegiulŭ lorŭ». (2)

Pivniţă scutită în favórea unuĭ funcţionarŭ, carte din 23 Iulie 1794.

Fiind-că boiarulŭ Domnieĭ Mele Nicolae, 3-lea Logofĕtŭ ot Departamentŭ de optŭ, se află în slujbă la acestŭ Departamentŭ, ne amŭ milostivitŭ Domnia Mea asupră-ĭ şi i-amŭ datŭ domnéscă a Nóstră carte, ca să aibă a ţiné o pivniţă aicĭ în oraşulŭ Domnieĭ Mele Bucurescĭ, însă zidire drĕptă a sa şi cu drepte bucatele sale, scutită şi apĕrată de fumăritŭ, de căminăritŭ, de vamă, de vinŭ domnescŭ, de ortulŭ vătăşescŭ şi de alte angariĭ ce vorŭ fi pe alte pivniţe. (3)

Resoluţiunea luĭ Moruzi, prin care, asupra anaforaleĭ luĭ Vel Vornicŭ Mateiŭ Fălcoianu din 4 Augustŭ 1794, ordonă scutirea de dăjdiĭ a 2 feciorĭ aĭ Iconomuluĭ Toma, duhovniculŭ dela biserica Creţulescu (4)

In 26 Augustŭ 1794 A. Moruzi scutesce de dajdie pe Isacŭ Ovreiulŭ cĕprazarulŭ, după anaforaua luĭ Răducanu Rosetti biv Vel Post. (5)

(1) Cod. XXIII, fila 259 verso.
(2) Cod. XXVII, scara 13, fila 42.
(3) Cod. XXIII, fila 267.
(4) Cod. XXII, scara 13, fila 15.
(5) Cod. XXVII, scara 15, fila 28 verso.

www.dacoromanica.ro

Anaforaua luĭ Vel Agă şi a judecătoruluĭ Pană Băjesculŭ, după jalba a 17 tîmplarĭ i strungarĭ şi olarĭ aĭ Curţeĭ, că li se cere fumăritŭ, pe când eĭ sunt apĕraţĭ cu pecetluiturĭ gospode fiind-că slujescŭ Curţeĭ de mulţĭ anĭ. Judecata n'a aflatŭ vre-unŭ actŭ de valóre în mânile jăluitoruluĭ, dar a constatatŭ că şi în alte rêndurĭ judecata a apĕratŭ pe jăluitorĭ de fumăritŭ, de óre ce sunt slujbaşĭ vechĭ aĭ Curţeĭ.

La 19 Augustŭ 1794, Domnitorulŭ aprobă scutirea propusă. (1)

După anaforaua luĭ Vel Vornicŭ din 4 Septembre 1794, A. Moruzi scutesce de dare cu rupta călfile din prăvălie ale luĭ Hagi Nazarŭ, care fuseseră aşezate la ruptă de câte 4 talerĭ la sémă şi aŭ şi fostŭ plătitŭ «perveiséma», dar aŭ reclamatŭ şi Vorniculŭ politieĭ a fostŭ ordonatŭ la 11 Sept. 1794 să-ĭ scutéscă de orĭ-ce dărĭ şi să-ĭ considere de călĭĭ, iar nu de tovarăşĭ aĭ turculuĭ. (2)

Cu resoluţiune domnéscă din 6 Novembre 1794 către Vel Vorniculŭ politieĭ Bucurescilorŭ şi pe anaforaua acestuia, se scutesce de dajdie unŭ Panaitŭ, Grecŭ ţărigrădeanŭ, care, acum la aşezămîntulŭ ce s'aŭ făcutŭ, găsindu-se şi acestŭ omŭ fără de dajdie şi ţiindŭ sărăria împreună, fiindŭ şi dumné-luĭ biv Vel Căpitanŭ Schina ce erà epistatŭ Agieĭ, s'aŭ pusŭ, ḑice anaforaua, şi elŭ cu talerĭ 3 la dajdie. (3)

In urma anaforaleĭ mareluĭ Vistierŭ din 9 Novembre 1794, Domnitorulŭ iartă de dăjdiĭ pe Borcea unchiaşulŭ *postăvarulŭ*, după raportulŭ epistatuluĭ fabriceĭ de postavŭ şi alŭ Vorniculuĭ politieĭ. (4)

Asemenea se iartă de birŭ Ivanŭ unchiaşulŭ postăvarŭ, totŭ după raportulŭ epist. fabriceĭ şi alŭ Vorniculuĭ politieĭ (fila 82).

Chrisovŭ din 2 Februarie 1795.

Fiind-că Ne adeverimŭ Domnia Mea din condicele Divanuluĭ cum că Tufecci-başa i Deli-başa alŭ Curţeĭ aŭ avutŭ obiceiŭ cu iratŭ pentru slujba lorŭ venitulŭ dela o lésă, carĭ prin cărţĭ domnescĭ eraŭ sloboḑĭ a face la satulŭ Ceganiĭ în jud. Ialomiţa orênduitulŭ lorŭ cu locuitoriĭ sătenĭ îm-

(1) Cod. XXVII, scara 14, fila 20 verso.
(2) Cod. XXVII, scara 15, fila 43 verso.
(3) Cod. XXII, scara 17, fila 66 verso.
(4) Cod. XXVII, scara 17, fila 81.

www.dacoromanica.ro

preună, amŭ datŭ Domnia Mea acéstă carte la mânile orênduituluĭ luĭ Tufecci-başa şi luĭ Deli-başa, ca dimpreună cu locuitoriĭ de acolo făcêndŭ numita lésă pentru vînătórea pesceluĭ pe vĕrsătura de apă ce se abate pe lângă numitulŭ satŭ, prin ostenéla şi cheltuiala lorŭ, să-şĭ aibă folosulŭ ce l'arŭ agonisì din vînătórea pesceluĭ nesupĕraţĭ saŭ bântuiţĭ de nimenĭ. Pentru care poruncimŭ Domnia Mea şi dumné-vóstre Ispravnicilorŭ i zapciilorŭ să fiţĭ însciinţaţĭ de acésta spre a nu fi opriţĭ, ci încă să faceţĭ dumné-vóstre diatendipsis. (1) .

Anaforaua pentru iertarea de birŭ a luĭ Stamate, ce a fostŭ neferŭ aicĭ.

Iŭ Alexandru Constantinŭ Moruzi Voevodŭ i gpd. — Să fie iertatŭ, şi dumné-ta Vel Vistierŭ să-ĭ facĭ cartea Domnieĭ Mele—1795 Martie 20.

Prea Inălţate Dómne,

Am cercetatŭ de jalba aceşteĭ femeĭ Niţa, şi câtŭ pentru arĕtarea ce face că barbatulŭ eĭ se află bolnavŭ şi lipsitŭ de minte adevĕrulŭ a arĕtatŭ, iar pentru că este la mahala cu dajdia, la vremea aşezămîntuluĭ găsindu-se fără de dajdie s'a pusŭ la mahala, nefiindŭ la nicĭ o orênduială; meşteşugŭ are de croitorŭ, casă n'are; ci la rugăciunea ce face a-lŭ iertà de dajdie rĕmâne la milostivirea Mărieĭ Tale.—1795 Martie 13. (2)

Vel Vornicŭ.

Domnitorulŭ scutesce de dăjdiĭ pe Cârstea talpoşulŭ agiescŭ după unŭ serviciŭ de 50 anĭ, la Martie 15, 1795, după raportulŭ luĭ Alex. Gherache epist. Agieĭ. (3)

Pitacŭ din 3 Martie 1796 către Vel Postelnicŭ

«Fiind-că pe Stoica biv alŭ doilea Vistierŭ, pentru slujba cea bună care se află la Divanulŭ Domnieĭ Mele, uniĭ din rudeniile luĭ slujindŭ pururea cu trudă şi credinţă şi pentru rugăciunea dumné-lorŭ cinstiţilorŭ şi cre-

(1) Cod. XXIX, fila 15.
(2) Cod. XXVIII, scara 3, fila 55.
(3) Cod. XXVIII, scara 4, fila 50 verso.

www.dacoromanica.ro

dincioşilorŭ boerilorŭ velitĭ aĭ Divanuluĭ Domnieĭ Mele, Ne-amŭ milostivitŭ Domnia Mea de l'amŭ iertatŭ; poruncimŭ dumi-tale ca să se aşeze iarăşĭ la catalogulŭ boerilorŭ cu privilegiulŭ şi mila ce a avutŭ; de care să arĕţĭ porunca Domnieĭ Mele atâtŭ la Visterie câtŭ şi la Vornicia politieĭ, că dela catastihulŭ Vorniceĭ să se ştérgă şi să se aşeze în loculŭ luĭ la archondologia Visterieĭ». (1)

Carte din 6 Aprilie 1796 în favórea Logofĕtuluĭ dela Visterie Alexandru Lămotescu, care din mica sa vîrstă şi până acum la ale Visterieĭ. . . . . Domnitorulŭ îĭ dă privilegiulŭ unuĭ scaunŭ de carne scutitŭ. (2)

Cond. XXVII, fila 45, Inventarŭ 3, cuprinde anaforaua de iertare şi de apĕrare de birŭ şi de slujbă din 1794 Martie 23, a lipcanuluĭ Voinea, care se află în vîrsta bĕtrâneţelorŭ şi orbŭ şi aŭ slujitŭ din mică copilărie până acum în acéstă slujbă. Pentru acésta intervine Vel Postelnicŭ cu anafora la Domnitorŭ.

Anaforaua ce s'a făcutŭ în dosulŭ jălbeĭ luĭ Stefanŭ Dristorénu, pentru doĭ feciorĭ aĭ luĭ să se dea în dajdie.

Iŏ Alexandru Constantinŭ Moruzi Voevodŭ. — Poruncimŭ Domnia Mea dumi-tale Vel Vistierŭ să le daĭ ruptóre după puterea lorŭ în Visterie. — 1793 Noemvre 11.

Iŏ Alexandru Constantinŭ Moruzi Voevodŭ boj. mil. — Dumné ta cinstitŭ şi credinciosŭ boerŭ Domnieĭ Mele Vel Vist., poruncimŭ Domnia Mea să se pue în urmare acésta, cum cuprinde anaforaua dumné-luĭ Vel. Vornicŭ alŭ politieĭ Bucurescilorŭ. — 1794 Maiŭ 1.

Vel Logofĕtŭ.

Prea Inălţale Dómne,

Cu prea plecată anafora însciinţezŭ Inălţimeĭ Tale, că între străiniĭ ce-şĭ plătescŭ dajdie la starostea de străinĭ câte 22 parale pe lună, se găsì unŭ Sterie, legatŭ cu dajdie la sirăinĭ şi şedĕtorŭ însuratŭ la Fântânele sud Saacŭ, care şĭ-aŭ şi plătitŭ triminia de Ghenarie, Februarie, Martie, ci fiind-că

(1) Cod. XXIX, fila 156.
(2) Cod. XXIX, fila 169 verso.

www.dacoromanica.ro

se află cu şederea şi căsătoritŭ la numitulŭ judeţŭ, să fie luminată porunca Mărieĭ Tale ca să se încarce acolo la judeţŭ cu liudele luĭ, şi se va scădé din catastihu străinilorŭ. — 1794 Maiŭ 1. (1)

Fălcoianu Vel Vornicŭ.

Iŭ Alexandru Constantinŭ Moruzi Voevodŭ boj. mil.—Poruncimŭ Domnia Mea dumi-tale Vel. Vistierŭ să-ĭ încarce pe la judeţe pe unde se găsescŭ cu şederea lorŭ, însă să-ĭ puĭ după starea şi puterea lorŭ. — 1794 Maiŭ 4.

Prea Inălţate Dómne,

Cu prea plecată anafora însciinţezŭ Inălţimeĭ Tale, că din străiniĭ ce plătescŭ la starostea cu luna, cum şi dintre ruptaşiĭ noĭ de aicĭ din Bucurescĭ, la cercetarea ce se făcŭ măhalalelorŭ, s'aŭ găsitŭ ceĭ maĭ josŭ arĕtaţĭ cu şederea pe afară prin judeţe şi dajdia îşĭ plătescŭ aicĭ; să fie luminată porunca Mărieĭ Tale ca să se încarce judeţele pe unde se află şeḑĕtorĭ cu numele lorŭ şi să se scadă din catastihŭ de aicĭ şi din ruptaşĭ. — 1794 Maiŭ 4. (1).

Mateiŭ Fălcoianu Vel Vornicŭ.

Radu sin H. Gruia; Stanŭ sin Sfetco, Sêrbĭ din mahalaua sf. Nicolae, la Zimnicea sud Teleorman, Ioanŭ sin Manea, cojocarŭ, ot. Sfiinţescĭ, Coman sin Manea, cojocarŭ, ot. tam., Marinŭ sin Ene, cojocarŭ, ot. tam., sud Saacŭ; Dragomirŭ Holteiŭ, muncitorŭ, sin Radu în casa Neaguluĭ ot Popa Rusu, la Mărunţişŭ, sud Saacŭ.

Ioanŭ Holteiŭ din sud Argeşŭ cu Serd. Constandinŭ Varlaamŭ, că fiindŭ tată-sĕŭ slujitorŭ de scaunŭ şi murindŭ, numitulŭ boerŭ aŭ apucatŭ pe Ioanŭ, prădându-lŭ cu tal, 11.60 apoĭ l'aŭ datŭ cu unŭ liude la satulŭ sĕŭ.

Iŭ Alexandru Constantinŭ Moruzi Voevodŭ i gpd. zemle Vlachiscoe. — Poruncimŭ Domnia Mea dumi-tale Vel Vistierule, după pliroforia ce daĭ Domnieĭ Mele, să rămâie aceiŭ Ioanŭ Holteiŭ la dajdie în satulŭ unde este datŭ de ispravnicĭ, însă să-ĭ facĭ porunca Domnieĭ Mele ca să-lŭ pue la cislă după puterea luĭ. — 1794 Maiŭ 18.

Vel Logoféţŭ.

(1) Cod. XXVII, pag. 5, VII.
(2) Cod. XXVII, pag. 13, VII.

www.dacoromanica.ro

Prea Inălțate Dómne,

După jalba ce aŭ datŭ Inălțimeĭ Tale Ioan Holteiŭ din sud Argeșŭ pentru dumné-luĭ Serdarŭ Constandinŭ Varlaamŭ ispravniculŭ, arĕtându-lŭ că tatălŭ sĕŭ se aflà slujitorŭ de scaunŭ cu pecetluitŭ domnescŭ și elŭ este holteiŭ cu capulŭ, neînsuratŭ și nedespărțitŭ de casa tătâne-so, și dumné-luĭ Serdarŭ, după ce aŭ mersŭ acolo ispravniculŭ, întâiŭ l'aŭ prădatŭ cu tal: 11.60, apoĭ l'aŭ datŭ cu unŭ liude la satulŭ sĕŭ Isbășesciĭ, și viindŭ elŭ de a jăluitŭ Mărieĭ Tale, i s'aŭ făcutŭ luminată porunca Mărieĭ Tale către dumné-lorŭ ispravnicĭ ca să cerceteze, și de va fi neînsuratŭ și nedespărțitŭ de casa tătâne-sĕŭ, să nu se supere; acum de isnóvă jăluesce Mărieĭ Tale iarășĭ, adecă după ce aŭ mersŭ cu acea poruncă, nicĭ o îndreptare n'aŭ vĕḍutŭ, ci l'aŭ ținutŭ și nouĕ ḍile închisŭ, și cum că i-aŭ luatŭ satulŭ tal. 14 și cum că din pricina aceĭ închisorĭ i s'aŭ rĕpusŭ și unŭ calŭ ce l'aŭ avutŭ, cerêndŭ a avé dreptate, a căruia jalbă fiindŭ orênduită de către Măria Ta la mine, ca să-lŭ înfățișezŭ pe dumné-luĭ Serdarŭ cu numitulŭ jăluitorŭ și să cercetezŭ pricina acésta, și de este precum jăluitorulŭ arată, cu ana fora să arĕtŭ Mărieĭ Tale, cu zapciulŭ dumné-luĭ Vătafulŭ de Vistierie, după luminata porunca Mărieĭ Tale, am făcutŭ cercetare la Visterie și se vĕḍù că la *cetvertiĭ* séma este pusŭ la extractŭ deosebitŭ cu unŭ liude, asemenea și la haracĭ, iară dela zahere este datŭ cu satulŭ Isbășesciĭ, scriindŭ dumné-lorŭ ispravniciĭ către Măria Ta pentru dînsulŭ rĕspunsŭ la jalba dintâiŭ ce a fostŭ datŭ, arĕtândŭ că însușĭ a mersŭ la dumné-lorŭ, cerêndŭ a-lŭ da scutelnicŭ, să rĕspunḍă pe anŭ tal. 25, după aceea însușĭ satulŭ Isbășescĭ l'aŭ arĕtatŭ dumné-lorŭ că este moșnénŭ și cu chivernisélă cum se cade, făcêndŭ cerere de l'aŭ datŭ cu unŭ liude satuluĭ, iară cum că este neînsuratŭ, adevĕratŭ este necăsătoritŭ, numaĭ într'acelŭ județŭ sunt acestŭ felŭ de holteĭ, de câte treĭ-ḍecĭ patru-ḍecĭ de anĭ, aflându-se cu casă, cu-chivernisela lorŭ și neînsurațĭ numaĭ ca să nu se pue la dajdie; decĭ înfățișându-se și cu vechilulŭ dumi-sale Serdarulŭ Varlaamŭ, și fiind-că cererea luĭ este împotrivă, a nu fi la dajdie nicĭ cum pusŭ, că până nu va eși înaintea Mărieĭ Tale de a i se face hotărîre, elŭ nu se odihnesce, pentru aceea facŭ arĕtare Mărieĭ Tale printr'acésta anafora, că după cum va luminà Dumneḍeŭ pe Măria Ta a i se hotărî cum să i se urmeze, așà i se va urmà. — 1794 Maiŭ 15. (1)

(1) Cod. XXVII, pag. 2, VII.

www.dacoromanica.ro

Pentru aşezămîntulŭ Armenilorŭ din Bucurescĭ de dajdia lorŭ, cum să urmeze.

Iŏ Alexandru Constantinŭ Moruzi Voevodŭ.—Intărimŭ şi Domnia Mea acestŭ aşezămîntŭ alŭ dăjdiilorŭ, ca să li se urmeze după cum s'aŭ întocmitŭ, şi după acésta să-ĭ aşezĭ dumné-ta Vel Vistierŭ la Visteria Domnieĭ Mele, de unde să le facĭ dumné-ta şi domnesculŭ Nostru sinetŭ, care cerŭ; aşişderea poruncimŭ dumi-tale, epistatule alŭ cămărăşieĭ, să le orênduescĭ staroste pe acesta care-lŭ cere brésla cu toţĭ de obşte, prin cartea Domnieĭ Mele după condica Divanuluĭ.—1794 Maiŭ 27.

Vel Logofĕtŭ.

Prea Inălţate Dómne,

După luminata poruncă ce prin graiulŭ Inălţimeĭ ni s'aŭ datŭ pentru rêndulŭ aşezămîntuluĭ bresleĭ Armenilorŭ din Bucurescĭ, următorŭ fiindŭ, i-amŭ adunatŭ şi le-amŭ arĕtatŭ în ce chipŭ aŭ a-şĭ luà şi eĭ îndreptarea la rêndulŭ dăjdiilorŭ; cu toţĭ dimpreună aflându-se, li s'aŭ făcutŭ aşezămîntulŭ într'acestaşĭ chipŭ adecă: peste 20 liude ce erà numiţĭ în Visterie şi 14 ajutóre ale lorŭ, maĭ alegêndu-se sporŭ acum dela catagrafie liude 22, scoţêndu-se toţĭ alţĭ cu pricinĭ, după cum amŭ găsitŭ şi noĭ cu cale, şi după a lorŭ priminţă s'aŭ aşezatŭ 40 liude, să dea pe sémă pe talerĭ 1.60 vechĭ, iar 16 să le rĕmâie ajutóre, ca să se cisluiască între dînşiĭ după a lorŭ putere, şi aşà a datŭ şi fóie iscălită anume în Visterie cu iscăliturile lorŭ starostea şi cu alţiĭ; deosebitŭ de acésta, fiind-că starostea ce-lŭ aveà se află atâtŭ de bolnavŭ câtŭ şi în vîrstă de bĕtrâneţe, şĭ-a găsitŭ obştea bresleĭ lorŭ cu alegerea pe unŭ Sarchezŭ de a se pune staroste şi facŭ rugăciune Inălţimeĭ Tale, ca atâtŭ numitulŭ Sarchezŭ să li se pue staroste, câtŭ şi unŭ luminatŭ sinetŭ alŭ Mărieĭ Tale să li se dea asupra bresleĭ lorŭ, după cum şi alte esnafurĭ aŭ; pentru care după a lorŭ rugăciune, şi găsindŭ şi noĭ cu cale, în vreme ce tóte alte bresle îşĭ aŭ chrisóve, sineturĭ, să fie mila Mărieĭ Tale şi asupra lorŭ, de a li se face unŭ sinetŭ asupra bresleĭ lorŭ, ca nisce ómenĭ şi limbă străină ce sunt, să aibă şi eĭ bucurie de mila Mărieĭ Tale.—1794 Maiŭ 24. (1)

Vel Vistierŭ, Vel Spătarŭ, Vel Vornicŭ, Vel Vornicŭ.

(1) Cod. XXVII, pag. 12, VIII.

www.dacoromanica.ro

Vel Vorniculŭ cu anafora dela 9 Septembre 1794 propune luĭ Vodă să se facă poruncĭ la ispravniciĭ din judeţe ca să aşeze la dajdie pe străiniĭ atâtŭ din ceĭ veniţĭ de curînd câtŭ şi de maĭ înainte şi facŭ negoţŭ de moşiĭ, cu morĭ, cârciume şi alte neguţătoriĭ, atâtŭ pe afară câtŭ şi în Bucurescĭ, şi carĭ la catagrafia făcută în Bucurescĭ nu s'aŭ aflatŭ în oraşŭ ci pe afară. (1)

Pitacŭ la Vel Vistierŭ Enache Văcărescu: Veĭ vedé nota ce se dete Domnieĭ Mele dela Agenţie pentru Ioanŭ Comanŭ i Macoveiŭ Comanŭ, că sudeţĭ fiindŭ, locuitorĭ aĭ Transilvanieĭ, locuitoriĭ noştri dela Gherghiţa sud Ilfovŭ i-aŭ apucatŭ pentru plată de birŭ, luându-le şi trăsurĭ, zăticnindu-ĭ şi din drumulŭ întórcereĭ lorŭ; pentru care poruncimŭ dumi-tale, ca aducêndŭ la Visterie pe pârcălabulŭ Gherghiţeĭ câtŭ şi pe ispravniculŭ judeţuluĭ de Ilfovŭ, unde viindŭ faţă şi numiţiĭ 2 jăluitorĭ, să cercetezĭ dumné ta fórte cu scumpĕtate într'adîncŭ pentru aceştĭ 2 jăluitorĭ: de unde sunt de felulŭ lorŭ locuitorĭ, atâtŭ eĭ câtŭ şi soţiele lorŭ? unde sunt căsătoriţĭ cu starea caselorŭ lorŭ? de când sunt veniţĭ aicĭ în ţéră? de aŭ fostŭ la vre-o orênduială de dajdie şi cu ce trebuinţă saŭ alişverişŭ s'aŭ aflatŭ până acum aicĭ în ţéră? şi care este cuvîntulŭ sătenilorŭ dela Gherghiţa de le cere dajdie? vĕḑêndŭ şi orĭ-ce sinetŭ vorŭ fi avêndŭ pentru sudeţie la mânile lorŭ şi din ce vreme sunt? Tótă pliroforia luându-o dumné-ta cu îndestulare deplină, să ne arĕţĭ în scrisŭ prin anafora fără de zăbavă. (2)

Carte din 29 Aprilie 1796.

Domnitorulŭ scie că «dela o vreme încóce ceĭ maĭ mulţĭ din ispravnicĭ şi alţĭ dregătorĭ şi zapciĭ, depărtându-se de tóte datoriile stăreĭ lorŭ, aŭ ajunsŭ în vinovăţie vrednică de tótă pedépsa, intrândŭ cu o rea urmare a luà şi a face din locuitoriĭ ţĕreĭ ómenĭ nedajnicĭ, făcêndu-se părtaşĭ stăpânireĭ, la care numaĭ este dată acéstă deplină putere, şi cu acestŭ chipŭ raţelele împĕrătescĭ se daŭ de către aceia pe la uniĭ alţiĭ posluşnicĭ şi slugĭ, în câtŭ aŭ ajunsŭ ceĭ mulţĭ şi toţĭ de obşte a avé, afară din posluşniciĭ de pe moşiile lorŭ străine ale altorŭ stăpânĭ locuitorĭ de aĭ ţĕreĭ, luându birŭ dela dînşiĭ cu o asemĕnare a domnicĭ, întinḑêndu-se cu acéstă cutezare şi mulţĭ alţiĭ dela sine a face nedajnicĭ pe locuitorĭ şi a-ĭ stăpânì eĭ, ne-

(1) Cod. XXIX, fila 43 verso.
(2) Cod. XXVII, scara 16, fila 20 verso.

www.dacoromanica.ro

mulţămindu-se nicĭ cu ómeniĭ ce s'aŭ trecutŭ cu vederea la aşezămîntŭ, care-ĭ numescŭ posluşnicĭ, numire ce domnia nu o cunósce încă». Decĭ, Domnitorulŭ, nesuferindŭ asemenea fapte, poruncesce Vel Vist., să trécă acestŭ pitacŭ în condica Visterieĭ şi să-lŭ facă cunoscutŭ prin copiĭ tuturorŭ slujbaşilorŭ Vistierieĭ i tuturorŭ ispravnicilorŭ din judeţe, «ca să se trécă de condicarŭ şi sameşŭ în condicele de acolo şi să scie cu toţiĭ că de acum înainte . . . . . décă vre-unulŭ din ispravnicĭ va cutezà, saŭ cu nume de schimbare, saŭ cu nume de împlinirea celorŭ morţĭ, a da cuiva-şĭ vre-o raia de a împĕrăţieĭ posluşnicŭ, slugă saŭ scutelnicŭ, fără poruncă, unulŭ ca acela nu numaĭ cu necinste va fi lipsitŭ din dregătorie, dar şi din pronomion boerieĭ sale va fi căḍutŭ, ca unŭ nevrednicŭ de acéstă numire şi stare, şi scutelniciĭ sĕĭ şi posluşniciĭ se vorŭ luà pe séma domnieĭ, judecându-ĭ şi cu pedépsa cea cuviinciósă. Asemenea şi verĭ-care de orĭ-ce stare ar fi şi de sine va cutezà a luà din raelele împĕrătescĭ şi fără scirea ispravniculuĭ ca să-ĭ stăpânéscă şi să le iee birŭ, cu asemenea pildă şi resplătire se vorŭ învinovăţì şi se vorŭ pedepsì. Dar zapciiĭ plăşilorŭ ce se vorŭ învinovăţì cu acéstă urmare a da posluşnicĭ slugĭ şi scutelnicĭ, cuĭ-va fără de poruncă, nu numaĭ că se vorŭ pedepsì cu ocna, dar încă şi în dajdie cu locuitoriĭ birnicĭ să se socotéscă; asemenea şi sameşiĭ şi condicariĭ judeţelorŭ, carĭ saŭ înşiĭ eĭ se vorŭ îndemnà la vre-o asemene urmare, saŭ sciindŭ şi vĕḍêndŭ că se urméză de către ispravnicĭ şi zapciĭ, nu vorŭ împlinì datoria lorŭ a arĕtà, cu asemenea pedépsă se vorŭ judecà, rĕmâindŭ eĭ în dajdie, lipsiţĭ de tóte milele şi privileghiurile domnescĭ şi de toţĭ ómeniĭ ce vorŭ avé scutelnicĭ cu porunca Visterieĭ lăsaţĭ pentru slujba lorŭ; nu cu maĭ puţină pedépsă se vorŭ judecà şi ceĭ din matca Vistierieĭ, ce vorŭ fi atinşĭ saŭ cu sciinţă saŭ cu fapta la asemenea urmărĭ de acum înainte; iar când verĭ-care din orĭ-ce stare, păzindu-şĭ datoria credinţeĭ lorŭ, vorŭ face însciinţare când vorŭ simţì saŭ vorŭ vedé că nu s'aŭ păzitŭ de către orĭ-cine porunca acésta, şi fără sciinţa şi porunca Visterieĭ s'aŭ datŭ cuiva-şĭ posluşnicĭ saŭ scutelnicĭ, din ḍiua ce s'aŭ scrisŭ acestŭ pitacŭ, acela cu hotărîre să scie, că fiindŭ în stare de boerŭ saŭ cu altă orênduială, se va împărtăşì din scutelniciĭ aceluĭ ispravnicŭ saŭ a aceluĭ ce va primì a luà fără de poruncă raele împĕrătescĭ, iar fiindŭ din starea dajnicilorŭ, va fi iertatŭ şi slobodŭ din dajdie. (1)

Dumné-vóstre ispravnicilorŭ ot sud Dîmboviţa, Vlaşca, Muscelŭ, Argeşŭ, Oltŭ, Teleormanŭ, sănătate! Vĕ facemŭ în scire că la Domnia Mea aŭ datŭ jalbă ceĭ ce sunt orênduiţĭ de cămara Domnieĭ Mele a strînge obicĭnuitulŭ

(1) Cod. XXIX, fila 176.

www.dacoromanica.ro

ploconulŭ cămărăşieĭ, a împărţi coturĭ drepte, pecetluite şi cotăritulŭ pe la neguţătoriĭ ce vîndŭ marfă cu cotulŭ, cum-că orăşaniĭ dela Câmpulungŭ şi neguţătoriĭ dela Pitescĭ i dela Slatina, ce facŭ alişverişŭ de marfă cu coturĭ pe la têrgurĭ, nu se supunŭ a primi coturile şi a plăti ploconulŭ, cu pricină că uniĭ sunt privileghiaţĭ şi alţiĭ sunt la nemurĭ, cerêndŭ a se face porunca Domnieĭ Mele, dupre cum s'aŭ făcutŭ şi în anulŭ trecutŭ, arĕtându-ne de vĕdumŭ Domnia Mea şi cartea Domnieĭ Sale fratele Michaiŭ Vodă Suţulŭ cu lĕt. 1791 Octomvre 29. Decĭ fiind-că coturile se daŭ pentru dreptatea de obşte, a nu se face înşelăciunĭ norodulŭĭ la vîndarea mărfeĭ lorŭ cu alte coturĭ micĭ, şi fiind-că acésta nu este următóre totdeauna, ci numaĭ odată acum li se dă aceste mĕsurĭ, ca cu aceste să vîndă, iar nu cu altele, carĭ nu intră în privileghiulŭ orăşanilorŭ nicĭ alŭ altora, precum nicĭ ploconulŭ nu se cuprinde asemene în privilegiulŭ lorŭ nicĭ este următorŭ pe totŭ anulŭ, ce numaĭ la cămărăşie nouă, de aceea sunt datorĭ de obşte câţĭ vîndŭ marfă cu cotulŭ a primi şi fără de voia lorŭ coturĭ şi a da obicinuitulŭ havaetŭ, cum şi ploconulŭ asemenea a-lŭ plăti, iar Câmpulungeniĭ ce aŭ chrisovulŭ Domnieĭ Mele aŭ a fi apĕraţĭ numaĭ de cotăritŭ ce cuprinde în chrisovulŭ lorŭ, care este pe totŭ anulŭ. Aşişderea s'aŭ maĭ jăluitŭ Domnieĭ Mele orênduiţiĭ pentru sudiţĭ, cum că nicĭ eĭ nu vorŭ a plăti obicinuitulŭ ploconŭ şi a primi coturĭ: ci pentru sudiţĭ poruncimŭ Domnia Mea, ca stăpâniĭ prăvăliilorŭ să plătéscă şi havaetulŭ coturilorŭ şi ploconulŭ, şi când tocmesce prăvălia la sudiţĭ îşĭ va cere preţulŭ; ci dar într'acestŭ chipŭ urmândŭ să aveţĭ a da ajutorulŭ celŭ cuviinciosŭ orênduiţilorŭ cămăreĭ şi să le faceţĭ împlinire dela fieteş-care.—1793 Maiŭ 6. (1)

Poruncă către d-luĭ Hatmanulŭ Costache Caragea, Caimacamulŭ Craioveĭ, pentru fumăritulŭ mănăstireĭ S-tuluĭ Panteleimonŭ.

Cinstitŭ şi credinciosŭ boerulŭ Domnieĭ Mele, dumné-ta hatmane Costache Caragea, Caimacamule Craioveĭ, sănătate! Fiind-că fumăritulŭ d'aicĭ după Oltŭ, care este milă a mănăstireĭ S-tuluĭ Panteleimonŭ, Ne pliroforisimŭ Domnia Mea că l'aŭ avutŭ cumpĕratŭ Grigorie Căpitanulŭ cu câte 5 judeţe după cuprinderea cărţilorŭ vechĭ, şi după acéstă cumpĕrătóre, bine l'aŭ vîndutŭ şi elŭ la alţiĭ, poruncimŭ dumi-tale, ca pentru anulŭ trecutŭ să nu fie supĕratŭ, nicĭ elŭ, nicĭ chezaşulŭ luĭ, nicĭ cumpĕrătoriĭ la

(1) Cod. XXIII, fila 51 verso.

www.dacoromanica.ro

carĭ elŭ aŭ vîndutŭ, spre a întórce baniĭ ce aŭ luatŭ, ci să li se dea bună pace. Iar pentru anulŭ de estŭ timpŭ şi de aicĭ înainte, poruncimŭ Domnia Mea că întâiŭ să facĭ dumné-ta cercetare fórte cu amĕruntulŭ cum s'a urmatŭ în toţĭ ceĭ-lalţĭ anĭ anĭ maĭ înainte, de a fostŭ adecă fumăritŭ şi într'acele 5 judeţe şi de sunt prin tóte satele, saŭ numaĭ în têrgurĭ şi oraşe? şi de aŭ plătitŭ în toţĭ aniĭ? şi pliroforisindu-te bine de obiceiulŭ celŭ adevĕratŭ care se va fi urmatŭ, să aibĭ a însciinţà Domnieĭ Mele pe largŭ; de care aşteptămŭ rĕspunsŭ fără de zăbavă.—1793 Martie 9. (1)

Cu pitacŭ din 18 lunie 1793 Moruzi trimite mumbaşirŭ să cerceteze şi să împedice pre podariĭ, carĭ aŭ în arendă podulŭ de pe moşia Corbiĭ de pe apa Argeşulŭ (Vlaşca), de a luà *brudină* dela carele ce trecŭ cu sare domnéscă, câte 15 şi 16 parale de carŭ. (2)

S'aŭ făcutŭ poruncă la ispravniciĭ Oltuluĭ cum că s'aŭ însciinţatŭ Domnia Mea, atâtŭ din jălbile altorŭ trecĕtorĭ şi neguţătorĭ, cum şi la capanlăiĭ ce le este trecerea pe podulŭ dela Ipătescĭ pe apa Oltuluĭ, cum că podariĭ şi aceĭ ce ţinŭ podulŭ nu urméză obiceiuluĭ ce aŭ fostŭ a luà de carŭ de boĭ câte 5 parale şi de carŭ cu 4 boĭ câte 10 parale, ci facŭ multŭ necazŭ trecĕtorilorŭ cu cerere de plată nesuferită de iea de carŭ câte 70 de parale şi până la 2 leĭ. Li s'aŭ poruncitŭ straşnicŭ ca să le dea poruncă şi nizamŭ şi să nu îngăduiască a luà maĭ multŭ decât câte 5 parale de carulŭ cu 2 boĭ şi câte 10 de carulŭ cu 4 boĭ. Iar de vorŭ maĭ face urmare împotrivă, pe acela ridicându lŭ să-lŭ aducă dreptŭ la Măria Sa, ca să i facă căḍută pedépsa. (3)

Cartea bisericeĭ Agesciĭ pentru vinăriciŭ dela Slam-Rîmnicŭ.

Dumné-vóstre boerilorŭ vinăricerĭ ot sud Slam-Rîmnicŭ, sănătate! Fiind că biserica şi şcóla dela Agescĭ prin chrisóve domnescĭ aŭ a luà milă de vinăriciŭ dela toţĭ ceĭ co aŭ viĭ şi plătescŭ vinăriciŭ dintr'aceste popóre, adecă Putreda-din-dealŭ şi din vale, Herĕsciĭ, Zabraleĭ, Răducesciĭ, Belciugata, Măţinenĭ; dela aceste să se iea vinăriciulŭ totŭ de vadră po banĭ 5 şi părpărulŭ ḍupă obiceiŭ, dela câte dintr'aceste popóre nu vorŭ

(1) Cod. XXIII, fila 16.
(2) Cod. XXVIII, fila 84 verso.
(3) Cod. XXIII, fila 122 verso.

www.dacoromanica.ro

fi armăşescĭ; iată trimise epistatulŭ caseĭ dela Agescĭ, pe . . . . . , care viindŭ aicĭ şi arĕtându-vĕ porunca acésta după ponturile domnescĭ ce sunt date, să aibă voie ca împreună cu dumné-vóstre să umble să scrie vinăriciulŭ dintr'aceste popóre, şi câţĭ banĭ se vorŭ face, strîngêndu-se, să-ĭ daţĭ. Ci dar aşà veţĭ urmà negreşitŭ.—1793 Sept. 19.

Totŭ cu aceiaşĭ dată s'a datŭ aceiaşĭ milă de vinăriciŭ şi la moşiile ce posedă biserica şi şcóla din Agescĭ în judeţele Secuieniĭ, Oltuluĭ şi Dîmboviţa. (1)

Slujitorĭ carĭ aŭ pierdutŭ 1000 talerĭ din baniĭ Visterieĭ.

Plătesce totŭ stégulŭ slujitorescŭ, «ca fie-care să se îngrijéscă şi să se povăţuiască unulŭ pe altulŭ cum trebue să umble în slujba domnéscă, şi eĭ cu cine vorŭ avé, să-şĭ caute în urmă» — 22 Octomvre 1793. (2)

Carte deschisă din 11 Iulie 1795 către locuitoriĭ din Focşanĭ, alăturândŭ cartea Metropolituluĭ cu unŭ înfricoşatŭ blăstemŭ, ca să se dea de faţă celŭ care va fi găsitŭ talerĭ 3000 aĭ hasneleĭ, pierduţĭ între mănăstirea Sf. Ioanŭ de dincóce de Focşanĭ şi o altă mănăstire de dincolo. «Colăcaşuluĭ să i se dea tal. 500 de către ispravnicĭ, şi după dreptate erà să-ĭ plătéscă eĭ aceĭ banĭ şi Măria Sa, sincatavasis făcêndu-le, poruncesce ca pe jumĕtate să-ĭ plătéscă». (3)

In cod. XXIII, fila 165, este o trimitere de stînjenŭ ca modelŭ.
22 Octobre 1793.

Têrgulŭ de sub dealulŭ Pitescilorŭ să deae de prăvălie câte unŭ talerŭ după obiceiŭ (4). Veţĭ Docum. dela pag. 320 din tom. V.

Iŏ Alexandru Constantinŭ Moruzi Voevodŭ i gpd. zemle Vlachiscoe. — Cetindu-se înaintea Domnieĭ Mele, atâtŭ înşciinţarea ispravnicéscă, câtŭ şi acésta anafora a dumné-luĭ cinstituluĭ şi credinciosŭ boerulŭ Domnieĭ Mele

(1) Cod. XXIII, fila 146.
(2) Cod. XXIII, fila 164 verso.
(3) Cod. XXIX fila 90 verso.
(4) Cod. XXIII, fila 165.

www.dacoromanica.ro

Vel Vistierŭ, se vĕḑù că la tóte cererile Niculiĭ s'aŭ făcutŭ îndestulă cercetare, şi la nicĭ una nu i s'aŭ cunoscutŭ cererea de cuvîntŭ dreptŭ, întâiŭ că sunt din cele urmate în iuţéla vremeĭ de răzmiriţă, şi a doua că s'aŭ cunoscutŭ de înşelătorŭ, umblândŭ fugarŭ când la unŭ judeţŭ când la altulŭ, numaĭ şi numaĭ ca să nu-şĭ dee dreptulŭ dăjdieĭ luĭ, ce-lŭ ajungeà cisla sătenilorŭ; dreptŭ aceea întărimŭ Domnia Mea anaforaua aceasta, şi hotărîmŭ să rămâie nesupĕraţĭ săteniĭ ot Câmpulungénca de tótă cererea Nicoliĭ. — 1794 Aprilie 26.

Vel Logofĕtŭ.

Prea Inălţate Dómne,

Cu acéstă alegere a dumné-lorŭ ispravnicilorŭ din sud Buzĕŭ, nerĕmâindŭ odihnitŭ Nicolae Monacŭ, aŭ pornitŭ apelaţie către Măria Ta, şi orênduitulŭ zapciŭ Vătafŭ za visterie, înfăţişândŭ pre amîndouĕ părţile înaintea mea, am întrebatŭ pe Nicola la ce nu se odihnesce şi ce are a rĕspunde împotrivă? şi altele nu ḑise, fără numaĭ totŭ acelea care le aŭ rĕspunsŭ şi la judecata isprăvnicéscă, unde la nicĭ una nu are dreptate a cere, pentru că deşi ḑice că acelea o sută douĕ-ḑecĭ oĭ i s'aŭ prăpăditŭ din pricina sătenilorŭ, căcĭ l'aŭ luatŭ pre dînsulŭ dela oĭ de l'aŭ trimesŭ în podveḑĭ şi aŭ rĕmasŭ nepustite peste câmpiĭ, dară săteniĭ împotrivă arĕtară că nu le păzià Nicola, ci aveà doĭ ciobanĭ, şi atuncĭ mersese numaĭ să le vaḑă, după cum nicĭ însuşĭ nu putù tăgădui că nu le păzià elŭ, ci ḑise că a avutŭ ciobanĭ păzitorĭ şi la acésta se cunósce că nu i s'a prăpăditŭ din nepază, ci din întîmplarea vremilorŭ, fiindŭ fostŭ atuncĭ iarnă fórte grea; pentru laptele dela o sută cincĭ-ḑecĭ mănzărĭ, ce arată că i aŭ luatŭ săteniĭ, cercetândŭ în ce vreme a fostŭ, cu tóte că săteniĭ ḑiseră că oile le-aŭ pogorîtŭ din munte după Sântă-Măria mică, când se înţărcase oile, dar şi însuşĭ mărturisi că le-aŭ pogorîtŭ după Sfete Ilie, care nicĭ atuncĭ nu dă oile lapte, şi rĕŭ face acéstă cerere; pentru arĕtarea ce face că elŭ erà birnicŭ de judeţŭ Rîmniculuĭ şi nu sĕ cădeà a-lŭ supĕrà săteniĭ de Buzĕŭ a-lŭ pune la dajdie, avêndŭ şi cartea Domnuluĭ Mavrogheni ca să nu lŭ supere, am vĕḑutŭ acea carte a luĭ Mavroghene, cu lét. 1788 Octomvre 5, şi măcar că poruncesce ispravnicilorŭ de Buzĕŭ să nu-lŭ supere, fiindŭ birnicŭ din judeţulŭ Focşanilorŭ, dar nu are aceea nicĭ unŭ temeiŭ, pentru că elŭ cu ḑece ḑile maĭ în urma aceĭ cărţĭ s'aŭ pusŭ şi a luatŭ zapisŭ dela mâna sătenilorŭ ot satŭ Câmpulungénca sud Buzĕŭ, tocmindu-se a fi sătenŭ alŭ lorŭ într'unŭ anŭ tal. 15, şi cu acestŭ zapisŭ ce a luatŭ a stricatŭ puterea cărţeĭ luĭ Mavroghene, fiind-că elŭ singurŭ a vrutŭ de s'a făcutŭ tocmaşŭ la acestŭ satŭ, şi săteniĭ ca pe unŭ birnicŭ alŭ lorŭ îlŭ apucaŭ

www.dacoromanica.ro

de orênduelile ce ieşeaŭ pre ţéră, maĭ vîrtosŭ cu zapisulŭ scrisŭ numaĭ într'unŭ anŭ tal. 15; iară alŭ doilea anŭ ḑicŭ sătenii că l'aŭ băgatŭ în cislă ca pre unŭ sătênŭ, şi celea luate de eĭ sunt după împlinirea anuluĭ, ne supuindu-se a rĕspunde ceea ce-lŭ ajungeà cisla, şi când şedeà în judeţulŭ Rîmniculuĭ arĕtà că pórtă dajdie la Buzĕŭ, şi când mergeà în Buzĕŭ ḑiceà că pórtă birulŭ în Rîmnicŭ, şi aşà erà înşelătorŭ de douĕ judeţe. Pentru aceea, de vreme ce elŭ după zapisulŭ ce a luatŭ dela sătenĭ erà bunŭ birnicŭ alŭ satuluĭ Câmpulungénca, şi de vreme ce n'aŭ avutŭ statornicie şi cu vicleşugŭ umblà în amîndouĕ judeţele, ca să nu deie birŭ nicăirea, părerea mea este ca să rĕmâe păgubaşŭ şi să nu i se dee nimica înapoĭ, ca să se înveţe minte a nu maĭ face altă dată una ca acésta, şi a fi spre pildă şi altora ce vorŭ cugetà a urmà asemenea ca dînsulŭ; iar hotărîrea rĕmâne a se face de către Inălţimea Ta. (1) — 1794 Aprilie 24.

Vel Vistierulŭ.

Pitacŭ din 6 Iunie 1794 către ispravniciĭ din Ilfovŭ.

Pentru 40 de măldărarĭ ce sunt orênduiţĭ de aducŭ maldărŭ la grajdulŭ Comişeeĭ, pentru ca să nu facă la cositulŭ liveḑilorŭ pricină, Vodă ordonă ca fieş-căruià măldărarŭ să-ĭ daţĭ adeverinţa dumné-vóstre, cu arĕtare de câte care maldărŭ are să aducă şi de unde anume are să taie maldărŭ? ca să fie acésta prin sciinţa dumné-vóstre şi să nu se întîmple alte neorênduelĭ, adecă cu nume că să aducă maldărŭ la grajdulŭ domnescŭ, să taie fieş-cine şi să strice liveḑile, fără a nu se aduce maldărŭ la grajdulŭ Curţeĭ domnescĭ. Şi aşà să păziţĭ orênduiala, de a nu se face pricină şi nedreptăţĭ obştieĭ. (2)

Nazîriĭ Epitropieĭ presintă în 8 Sept. 1794 anafora Domnitoruluĭ pentru stabilirea de brudină în folosulŭ Cuţieĭ la podulŭ dela Călugărenĭ, făcutŭ cu cheltuiala domnieĭ. Se fixéză prin resoluţiunea Domnitoruluĭ dela 25 Oct. 1794 următórea brudină: dela jugulŭ caruluĭ încărcatŭ orĭ cu boĭ saŭ cu caĭ, 6 banĭ; de jugŭ de carŭ deşertŭ, 3 banĭ; dela vitele: vacĭ, boĭ, bivolĭ şi catîrĭ ce sunt pentru neguţătorie, 2 banĭ.

Epitropiĭ maĭ propuseseră şi câte 1 banŭ de vitele mĕrunte (oĭ, capre, rîmătorĭ) şi câte 3 banĭ de omulŭ călare; dar aceste le-aŭ ştersŭ Domnito-

(1) Cod. XXVII, pag. 12, IV.
(2) Cod. XXIII, fila 255 verso.

www.dacoromanica.ro

rulŭ. Epitropia se însărcinéză, primindŭ brudina, să întreţină şi podulŭ pe viitorŭ. (1)

La 16 Septembre 1794 Dumitraşco Racoviţă Banŭ şi Constantinŭ Filipescu Vistierŭ reclamă luĭ Vodă, că în contra vechiuluĭ obiceiŭ ca boerimea să nu plătéscă căminăritŭ, acum dela cârciumele după moşia lorŭ Bucovŭ (Saacŭ) se cere căminăritŭ, sub cuvîntŭ că acele cârciumĭ sunt închiriate la alţĭ neboerĭ, «dar vinulŭ dela aceste cârciume este din viile nóstre, iar nu străine».

Vodă pune resoluţiune în 17 Septembre 1794, ca să se ordone ispravnicilorŭ să amintéscă celorŭ ce strîngŭ căminăritulŭ, că nu aŭ a luà acéstă dare dela Metropoliĭ, Episcopiĭ, mănăstirĭ marĭ, boerĭ dela Vel Banŭ până la Vel Clucerŭ de arie şi dela jupânesele vĕduve aĭ cărorŭ bărbaţĭ aŭ fostŭ veliţĭ boierĭ şi dela ceĭ scutiţĭ cu anume chrisóve. Decĭ să nu supere cârciumele celor 2 boierĭ reclamanţĭ. (2)

Pitacŭ din 25 Septembre 1794, autorisândŭ pe biv Logofĕtŭ Radu Golescu, întreprinḑĕtorulŭ slujbeĭ dijmărituluĭ pe 1794, din Argeşŭ, să rênduiască cercătură: «îĭ dămŭ voie de 15 ḑile numaĭ, ca să strîngă răvaşele slujbaşilorŭ», ca să constate dacă aceia nu l'aŭ furatŭ în percepere. Domnitorulŭ ordonă ispravnicilorŭ să dea ajutorŭ rênduiţilorŭ cercătorĭ aĭ boeruluĭ Radu Golescu. (3)

5 cărţĭ deslegate către ispravnicĭ ot peste Oltŭ şi alta legată către dumnéluĭ Caimacamulŭ Craioveĭ, pentru cercătura vinăriciuluĭ.

Vĕ facemŭ în scire că dumné-luĭ cinstitŭ şi credinciosŭ boerulŭ Domnieĭ Mele Radu Golescu biv Vel Logofĕtŭ, cumpĕrătorulŭ de ĕstŭ timpŭ alŭ slujbeĭ vinăriciuluĭ de peste Oltŭ, a jăluitŭ Domnieĭ Mele cum că slujbaşiĭ ce aŭ fostŭ orênduiţĭ arŭ fi făcutŭ sfeterismos şi furtişagŭ din slujbă, din care i se pricinuesce o multă pagubă, şi a cerutŭ Domnieĭ Mele de a avé voie numaĭ ca să strîngă dela locuitorĭ răvaşele slujbaşilorŭ de vinăriciŭ ce a plătitŭ cu tótă cheltuiala dumné-luĭ, fără de a nu se supĕrà locuitoriĭ întru nimicŭ. După a căruia rugăciune şi cerere, cercetându-se condica Divanuluĭ şi vĕḑêndu-se că şi altă dată s'a maĭ fostŭ datŭ acéstă

(1) Cod. XXVII, scara 17, fila 46.
(2) Cod. XXVII, scara 17, fila 8 verso.
(3) Cod. XXIII, fila 276.

www.dacoromanica.ro

poruncă cumpĕrătorilorŭ de vinăriciŭ de peste Oltŭ spre descoperirea furtişaguluĭ slujbaşilorŭ, poruncimŭ dumné-vóstre ca să daţĭ sloboḑenie orênduituluĭ dumné-luĭ. . . . . nu ca să aibă voie de a face vre-unŭ felŭ de urmare maĭ multŭ, ci numaĭ ca să strîngă răvaşele slujbaşilorŭ dela locuitoriĭ ce aŭ plătitŭ vinăriciulŭ, pe care să-ĭ întrebe ca să arĕte în adevĕrŭ, cu frica luĭ Dumneḑeŭ, câţĭ banĭ aŭ plătitŭ? şi să-ĭ trécă în dosulŭ fiesce-căruia răvaşŭ, care răvaşŭ, strîngêndu-le tóte, să dea altele în locŭ, fără a supĕrà însă pe locuitorĭ nicĭ cu parale de răvaşŭ, nicĭ cu conace de ale mănc ăreĭ, nicĭ să le facă vre-o smăcinare, saŭ câtŭ de puţină supĕrare în vre unŭ judeţŭ, că se va pedepsì.—1794 Oct. 8. (1)

Pitacŭ la dumné-lorŭ ispravnicii ot sud Muscelŭ sănătate!

Amŭ vĕḑutŭ Domnia Mea însciinţarea ce Ne faceţĭ, dimpreună cu 2 copiĭ de cărţĭ domnescĭ ce Ne-aţĭ trimesŭ, una pentru măcelariĭ carĭ aŭ scaune de carne în têrgulŭ Pitescilorŭ, şi alta pentru câte talerŭ unulŭ havaetŭ alŭ ispravnicilorŭ dela prăvăliaşiĭ din numitulŭ têrgŭ alŭ Pitescilorŭ; ce câtŭ pentru măcelarĭ, vĕ poruncimŭ Domnia Mea, că de n'aŭ avutŭ vinăriceriĭ acestŭ obiceiŭ care-lŭ *pretindirisescŭ* acum dela scaunele din têrgŭ şi n'aŭ plătitŭ măcelariĭ nicĭ anŭ, nicĭ anterţŭ, nicĭ maĭ înaintea acesteĭ trecute răzmeriţe, nicĭ acum să nu plătéscă, şi dumné-vóstre să-ĭ pedepsiţĭ şi să-şĭ caute vinăriceriĭ numaĭ havaetulŭ dela scaunele de prin dealurĭ, carĭ nu sunt privileghiaţĭ cu cărţĭ domnescĭ după ponturĭ, la care acele scaune, care li se cade, după ponturĭ, să nu fie popriţĭ. Iar pentru acelŭ câte talerŭ unulŭ, de vreme ce vĕḑuiŭ cartea Domnieĭ Sale fratelui Michaiŭ Vodă Suţu, cu hotărîtă poruncă, ca de un lucru obicĭnuitŭ, aveţĭ voie a vĕ luà acelŭ câte talerŭ unulŭ; însă fiind-că socotimŭ cum că nu urméză a fi tóte prăvăliile de o potrivă şi de o stare, şi cu acésta să urméză nedreptate celorŭ cu prăvăliile próste şi micĭ, pentru aceea vĕ poruncimŭ ca să faceţĭ cumpĕnire la acésta, păzindŭ dreptatea, ca să nu vie jalbă, şi fiţĭ sănătoşĭ. — 1794 Octomvre 8. (2) (Veḑĭ tom. V. pag. 320).

La 25 Oct. 1794 Al. Moruzi fixéză brudina, adecă plata trecĕtorilorŭ la podulŭ dela Călugăreni şi Foloştóca, în profitulŭ cutieĭ Epitropieĭ:

6 banĭ dela jugulŭ dela care, orĭ cu boĭ saŭ cu caĭ, încărcatŭ de orĭce materialŭ şi povară.

(1) Cod. XXIII, fila 284 verso.
(2) Cod. XXIII, fila 283.

www.dacoromanica.ro

3 banĭ de jugŭ de carŭ deşertŭ.

2 banĭ de vitele de vacĭ, boĭ, bivolĭ şi catârĭ ce sunt pentru neguţătorie.

Dela chirigiiĭ ce aducŭ mărfurĭ, caĭ împovĕraţĭ de negoţŭ şi sunt chirigiĭ, care unulŭ are 3 şi 4 caĭ saŭ maĭ puţinŭ, saŭ maĭ mulţĭ. Aceştia de fiescecare calŭ împovĕratŭ, să aibă a da câte 1 pară. (1)

Pitacŭ din 8 Septembre 1795 către Vel Spătarŭ, motivatŭ de anaforaua Vorniculuĭ Bucureşcilorŭ cum că la cercetările ce facŭ zapciiĭ Vornicieĭ prin mahalale pentru dajnicĭ şi pentru ceĭ ce se află fără nicĭ unŭ căpĕtâiŭ spre a intrà la orênduială, se împotrivescŭ uniĭ cu nume de seimenĭ şi de slujitorĭ şi de brésla spătăréscă, deşi nu aŭ nicĭ unŭ felŭ de sinetŭ, şi ocărĕscŭ şi isgonescŭ pe zapciĭ pe de o parte Domnitorulŭ cere Spătaruluĭ să ordóne la tóte breslele spătărescĭ a nu se împotrivì la cercetările zapciilorŭ Vornicieĭ, ca pe câţĭ se numescŭ de bresla spătăréscă fără de a avé unŭ sinetŭ la mâna lorŭ, luându-le numele şi mahalaua în scrisŭ, să-ĭ arate la Spătarulŭ şi acesta să aibă a face cercetarea lorŭ dupa orênduială, iar pe de alta poruncesce straşnicŭ, «ca toţĭ câţĭ se vorŭ găsì purtândŭ caiafetŭ de neferŭ, afară din deliiĭ şi tufecciiĭ Curţeĭ şi din neferiĭ Spătărieĭ şi Agieĭ, să trimiţĭ să-ĭ prinḑă şi luându-le armele să le taie căciulele, să-ĭ ridice portulŭ de neferŭ şi să-ĭ şi bată».

In acelaşĭ sensŭ şi la aceiaşĭ dată s'a scrisŭ la Vel Camaraşŭ pentru uniĭ, ce cu nume de deliĭ aĭ Curţeĭ, se împotrivescŭ zapciuluĭ Vorniculuĭ de a-şĭ plăti darea şi aŭ sparţŭ şi grosulŭ ca să scóţă din elŭ pe unŭ pretinsŭ deliŭ închisŭ. (2)

Epitropia obştireĭ cu anaforaua dela 28 lanuarie 1796 vestesce că, conformându-se ordineĭ Domnitoruluĭ, a însciinţatŭ veliţilorŭ boerĭ, «că cine voesce a fi muşteriŭ să vie la Epitropie, fiind-că este să se maĭ strige slujbele vorniciilorŭ din 12 judeţe, i butăritulŭ şi venitulŭ poduluĭ toptanŭ; şi câţĭ aŭ voitŭ din dumné-lorŭ viindŭ astăḑĭ, s'aŭ strigatŭ slujbele de 3 orĭ, dândŭ şi uniĭ şi alţiĭ, până s'aŭ urcatŭ la tal. 15.500 şi aŭ rĕmasŭ asupra dumné-luĭ Vel Vornicŭ de Ţéra-de-jos Radu Golescu, şi baniĭ să-ĭ rĕspunḑă în 2 câştiurĭ, adecă acum înainte pe jumĕtate şi peste 6 lunĭ să istovéscă baniĭ».

Domnitorulŭ aprobă acéstă licitaţie. (3)

(1) Cod. XXIII, fila 289.
(2) Cod. XXIX, fila 110 verso.
(3) Cod. XXXI, scara 1, fila 61 verso.

www.dacoromanica.ro

Cărţĭ legate la vătaşiĭ de plaiŭ pentru şoimĭ, din 5 Maiŭ 1793.

Se cerŭ din plasa Loviişte (Argeşŭ) 2 şoimĭ, 1 din plaiulŭ Arifeĭ (Argeşŭ); din plaiulŭ Nucşóreĭ (Muşcelŭ) 2, din plaiulŭ Dîmboviţeĭ (Muşcelŭ) 1; din plaiulŭ Ialomiţeĭ (Dîmboviţa) 1, din plaiulŭ Dîmboviţa (Dîmboviţa) 1; din plaiulŭ Prahova (Prahova) 2; din plaiulŭ Teléjenŭ (Secuenĭ) 1; plaiulŭ despre Buzeŭ (Secuienĭ) 2; plaiulŭ Pîrscovuluĭ (Buzeŭ) 1, din plaiulŭ Slăniculuĭ (Buzeŭ) 1. (1)

2 Maiŭ 1794, 2 Maiŭ 1795, 5 Maiŭ 1796. Cărţĭ legate la vătăşeĭ pentru şoimĭ, din 5 Maiŭ 1793. (2)

Pitacŭ din 22 Maiŭ 1796 către ispravniciĭ de Jiu-de-sus.

Domnitorulŭ îĭ însciinţéză că, «întorcêndu-se Tutungi-başa dela Gorjŭ făcù arĕtare prin *tacrirŭ*, cum că locuitoriĭ aceluĭ judeţŭ cu mare jale şi mâhnire i s'aŭ plânsŭ, ca să arate la domnie pentru Iancu Ghiolbeatŭ. Polcovnicŭ, ce aŭ fostŭ taxildarŭ cu slujba vinăriciuluĭ într'acelŭ judeţŭ, că după ce le-aŭ luatŭ câte 2 parale de vadră, iar nu câte 5 banĭ după ponturĭ, i-aŭ încărcatŭ şi la ţece 4 vedre şi deosebitŭ apoĭ la plata banilorŭ le-aŭ făcutŭ socotélă pe banĭ vechĭ, luândŭ leulŭ adecă pe 44 parale, până într'atâtŭ că bucuroşĭ aŭ fostŭ locuitoriĭ să şĭ dea vinurile dreptŭ baniĭ vinăriciuluĭ şi să se mântuiască de acele jafurĭ, iar elŭ aŭ refusatŭ vinurile, ţicêndŭ că n'are ce face cu ele, şi n'aŭ datŭ locuitorilorŭ rĕsuflare de aŭ fostŭ eĭ siliţĭ să-şĭ vîndă vitele fără de preţŭ, şi aşà dela uniĭ aŭ luatŭ vitele lorŭ dreptŭ banĭ, dela alţiĭ aŭ luatŭ lucrurile şi peticele ce aŭ avutŭ şi le-aŭ vîndutŭ făr de preţŭ». Vodă se miră de asemenea fapte, că cum de n'aŭ însciinţatŭ despre ele domnia, decĭ poruncesce să se facă cercetare seriósă şi prin ómenĭ străinĭ adiaforĭ, să se afle suma jafuluĭ şi a pagubeĭ făcute locuitorilorŭ peste ponturĭ. Până va veni resultatulŭ cercetăreĭ, pe numitulŭ Ghiolbeatŭ Domnitorulŭ a poruncitŭ Caimacamuluĭ de Craiova să-lŭ ţină închisŭ acolo. (3)

(1) Cod XXIII, fila 63.
(2) Cod. XXIII, fila 244.
(3) Cod. XXIX, fila 189.

www.dacoromanica.ro

Pitacŭ către Spătarulŭ din 12 Iunie 1796, să constate că podariĭ dela podulŭ Copăcenilorŭ de pe moşia Paharniculuĭ Varlaamŭ, şi anume unŭ Nicolae Arnăutulŭ, omŭ alŭ Paharniculuĭ, aŭ făcutŭ mare supĕrare cărăuşilorŭ de sare şi drumeţilorŭ neguţătorĭ, luândŭ pentru podŭ dela carele împovărate neguţătorescĭ câte 15 până la 30 parale, lucru nesuferitŭ auḑuluĭ domnieĭ. Acelŭ arnăutŭ a venitŭ acum în Bucurescĭ şi a lăsatŭ în loculŭ luĭ alţĭ arendarĭ. Domnitorulŭ ordonă Spătaruluĭ să găsésca pe acelŭ arnăutŭ şi să-lŭ bată la falangă cu 100 toiage pentru ḑisa vină. (1)

Pitacŭ la Metropolitulŭ, la Vel Banŭ Gherache, Vel Vistierŭ Moruzi, Vel Vornicŭ Brâncovénu, Vel Logofĕtŭ de Ţĕra de-sus Filipescu, biv Vel Vistierŭ Raletŭ, biv Vel Cămăraşŭ Nicolache.

«Fiind-că rĕposatulŭ Vornicŭ Scarlatŭ Grecénu, dându-şĭ obştésca datorie, n'aŭ apucatŭ să închee socotelele Epitropieĭ de anulŭ trecutŭ létu 1793, pentru care scriemŭ P. Sf. şi d-vóstre boerilorŭ, ca adunêndu-vĕ la unŭ locŭ, să aduceţĭ pe sameşulŭ Epitropieĭ înaintea d-vóstre ca să-şĭ dea socotéla, atâtŭ de venitulŭ anuluĭ trecutŭ, câtŭ şi de cheltuială, arĕtândŭ sineturĭ de tóte daturile, şi fiindŭ după orênduială, să se adevereze socotelele de Pr. Sf. şi de dumné-vóstre ca să fie sciute Epitropieĭ şi cunoscute după vremĭ. — 1794 Iunie 1.» (2)

Cartea legată la Slam-Rîmnicŭ.

Fiind-că horilca din ţĕra leşéscă este oprită de a intrà în ţĕrĕ, iată vĕ poruncimŭ straşnicŭ ca să nu îngăduiţĭ măcar o oră ţa ine aicĭ în ţinutulŭ Domnieĭ Mele. Aşişderea să cercetaţĭ de a aflà acum unde-vaşĭ acea horilcă adusă din ţĕra leşéscă, să vĕ pliroforisiţĭ câtă sumă este? la cine anume? de când este adusă? şi cu ce mijlocŭ de sloboḑenie? şi de o parte să opriţĭ a nu se vinde, de alta să însciinţaţĭ Domnieĭ Mele. Lângă acésta vĕ dămŭ în scrisŭ şi pentru rêndulŭ povernelorŭ de rachiŭ ; cu totulŭ sunt oprite de a maĭ lucrà şi a nu se cheltui zaherelele de hrană la lucru de bĕutură. Pentru care ve poruncimŭ iarăşĭ, să nu îngăduiţĭ pe cine-vaşĭ a face povarnă şi a lucrà rachiŭ şi horilcă din zaherele. Pentru că de

(1) Cod. XXIX, fila 199.
(2) Cod. XXIII, fila 262.

www.dacoromanica.ro

cercetaţĭ şi de veţĭ aflà pe cine-vaşĭ că are povarnă, să-lŭ opriţĭ; pentru că de vomŭ auḑi într'altŭ chipŭ, bine-să sciţĭ că veţĭ fi vinovaţĭ de pedépsă, şi fiţĭ sănătoşĭ.—1793 Fevruarie 23. (1)

Pítacŭ către ispravniculŭ de Ialomiţa şi de Ilfovŭ din 10 Maiŭ 1793, după jalba vameşuluĭ de Urzicenĭ şi Olteniţa, Ciocănescĭ şi Lichirescĭ, pentru ceĭ ce vîndŭ bucate de zaherea la ceĭ orênduiţĭ de dumnélorŭ boeriĭ zaheregiĭ, că nu plătescŭ vamă pentru acéstă zaherea domnéscă. Domnitorulŭ ordonă să continue a fi scutită acéstă zaherea de vamă, «fără numaĭ dela alţĭ cumpĕrătorĭ ce vorŭ fi, orĭ pentru a o aduce aicĭ la Bucurescĭ saŭ la alte têrgurĭ, potŭ a-şĭ cere vama cea obicĭnuită după cuprinderea catalogului.» (2)

Mămulariĭ dela Argeşŭ daŭ luĭ A. Moruzi jalbă că eĭ, carĭ se chivernisescŭ cu marfă de mĕrunţişurĭ: mĕtase, mărgele i alte mĕruntae, când mergŭ pe la bâlciurĭ de prin judeţe, sunt supĕraţĭ de vameşĭ, carĭ le ieaŭ câte 40 de banĭ de bâlciŭ, iar beşléga câte 10 parale de mămularŭ şi polcovniculŭ de judeţŭ câtŭ póte să le iea, asemenea zapciiĭ plăşeĭ în care se face bâlciulŭ le iea banĭ. Mămulariĭ arată că de asemenea dărĭ aŭ fostŭ scutiţĭ prin chrisovŭ dela Alexandru Ipsilante, dar că chrisovulŭ l'aŭ perdutŭ în vremea răzmiriţeĭ, şi se rógă să li se reînnoiască după condică, ca să nu plătéscă decât vama. Domnitorulŭ, în 18 Maiŭ 1793, ordonă ispravnicilorŭ, căpitanilorŭ, zapciilorŭ şi vameşilorŭ să nu maĭ supere pe mămularĭ cu nicĭ o cerere sub nume de obiceiŭ şi de havaetŭ, căcĭ eĭ nu aŭ de a plăti decât vama după catalogŭ. (3)

Carte din 2 Iunie 1793 după jalba luĭ Antonŭ şi Grigore Vameşŭ din Dîmboviţa împotriva polcovniculuĭ de judeţŭ, «că iea vamă maĭ multŭ de cât eĭ, şi speriindu-se neguţătoraşiĭ de jafurile luĭ, şĭ-aŭ părăsitŭ têrgurile şi se zăticnesce venitulŭ vămeĭ». Acésta confirmă şi maĭ mulţĭ neguţătorĭ că polcovniculŭ, peste vama legiuită ce aŭ să plătéscă la vameşŭ, sunt datorĭ a plăti Polcovniculuĭ câte 2 până la 3 leĭ de carŭ de pesce şi câte 3 oca de pesce de carŭ; asemenea câte 1 leŭ şi câte 2 saŭ 3 oca de sare dela fie-care carŭ; de ..... câte tal. 1 şi $^1/_2$, şi când mergŭ la sborurĭ, le iea câte 10 parale, lucru ce nu s'a maĭ urmatŭ nicĭ odată. Moruzi trimite anchetă. (4)

(1) Cod. XXIII, fila 2 verso.
(2) Cod. XXIII, fila 56.
(3) Cod. XXIII, fila 62.
(4) Cod. XXIII, fila 71.

www.dacoromanica.ro

Poruncă către vameşiĭ dela Giurgiovŭ pentru marfa ce merge la Craiova, a nu o vămuì acolo.

Slugilorŭ Domnieĭ Mele, vameşilorŭ dela şchelele Giurgiuvuluĭ, fiind-că luămŭ Domnia Mea în scire că pe supt cumpĕtŭ v'aţĭ ajunsŭ cu neguţătoriĭ ce trecŭ cu marfă la Craiova pe la Zimnicea şi Islazŭ şi le-aţĭ datŭ făgăduială să le faceţĭ óreşĭ-ce sincatavasis din dreptulŭ vămeĭ, numaĭ să le fie trecerea lorŭ pe acolea pe la Giurgiuvo, care una ca acésta este împotriva orênduleleĭ şi nesuferită Domnieĭ Mele, straşnicŭ vi se poruncesce pentru câţĭ neguţătorĭ Craiovenĭ şi alţiĭ, ce trecŭ cu marfă pe la acea schelă Giurgiuvŭ mergêndŭ la Craiova, să nu-ĭ supĕraţĭ de vamă, fiind-că caidulŭ şi orênduiala este uniĭ ca aceştia a-şĭ plăti vama lorŭ la Craiova, iar nu acolea. Decĭ să vĕ feriţĭ la acésta, că împotrivă urmândŭ şi îndrăsnindu vĕ cu vre-unŭ felŭ de mijlocŭ a luà vamă dela uniĭ ca aceia, nu numaĭ că veţĭ întórce înapoĭ, ci veţĭ fi şi fără de rĕspunsŭ înaintea Domnieĭ Mele. — 1793 Iunie 4. (1)

Oprirea de exportŭ de oĭ peste Dunăre afară de gélepĭ.

Veḑĭ pitaculŭ din 9 Iunie 1793 de a se ridicà doĭ ómenĭ din Vlaşca, după denunţarea gélepuluĭ otomanŭ, că facŭ matrapazlîcŭ de oĭ peste Dunăre. (2)

Cărţĭ legate către vătaşiĭ plaiurilorŭ pentru cele ce sunt oprite.

Slugilorŭ Domnieĭ Mele, vătaşilorŭ dela plaiulŭ . . . . . sud . . . . . Ne-amŭ însciinţatŭ Domnia Mea cum că pentru enteresurĭ nu păziţĭ nizamulŭ ce vĕ este datŭ la sloboḑirea lucrurilorŭ, carĭ prin scirea şi cu porunca Domnieĭ Mele în scrisŭ se dă voie a trece în ţéra Nemţieĭ, afară din zaherele şi vite, care cu totulŭ sunt oprite a eşi din ţéră. Pentru care iată vĕ poruncimŭ Domnia Mea să păziţĭ nizamulŭ cum se cade şi să nu vĕ cutezaţĭ pentru folosŭ şi interesŭ a face urmare împotrivă, orĭ de ·

(1) Cod. XXIII, fila 72 verso.
(2) Cod. XXIII, fila 75 verso.

www.dacoromanica.ro

a sloboḑi fără de carte domnéscă în scrisŭ, saŭ a da voie de a trece maĭ multŭ peste ceea ce se cuprinde în cartea sloboḑenieĭ, că fórte vĕ veţĭ pedepsi. — 1793 Septemvre 13. (1)

Anaforaua ce s'aŭ făcutŭ din dosulŭ jalbeĭ vameşuluĭ dela Pitescĭ sud Argeşŭ.

Iŏ Alexandru Constantinŭ Moruzi Voevodŭ i gpd. zemle Vlachiscoe. — Aşà să urmeze, pentru care poruncimŭ Domnia Mea dumné-lorŭ ispravnicilorŭ judeţuluĭ, ca la acelea ce aŭ vameşiĭ cuvîntŭ după ponturĭ i după chrisóve să aibă ajutorulŭ celŭ cuviinciosŭ; la cererĭ împotriva ponturilorŭ şi a obiceiuluĭ vămilorŭ, să nu îngăduiţĭ a se face urmare.—1794 Martie 18.

Vel Logofĕtŭ.

Prea Inălţate Dómne,

După luminata poruncă a Inălţimeĭ Tale, vĕḑêndŭ cuprinderea cataloguluĭ şi a ponturilorŭ vămilorŭ, vĕḑuiŭ că pentru rachiŭ cuprinde în catalogŭ aşà, adecă rachiŭ pentru eşitŭ de oca una doĭ banĭ, şi rachiulŭ ce-lŭ aducŭ dela podgorie ḑeciuiala la ḑece banĭ unulŭ, după care aŭ a fi vameşiĭ următorĭ; aşişderea şi pentru locuitoriĭ Câmpulungenĭ, de care se jăluescŭ vameşiĭ că nu se supunŭ a plătì vama cu cuvîntŭ că sunţ privilegiaţĭ, am căutatŭ în condica chrisóvelorŭ Divanuluĭ, ca să vedemŭ ce cuprindere are, şi vĕḑumŭ cum că cuprinde, că judeţulŭ, 12 pârgarĭ şi toţĭ orăşeniĭ câţĭ sunt din oraşulŭ Câmpulungŭ să fie în pace şi iertaţĭ de vama mănăstireĭ din oraşŭ şi de vama pitarilorŭ dela sborulŭ Sfîntuluĭ Ilie Proorocŭ, verĭ-cine va vinde saŭ cumpĕrà aŭ calŭ, aŭ boŭ, aŭ mascurĭ, aŭ pesce saŭ verĭ-ce, să nu aibă dela dînşiĭ vamă, după obiceiulŭ ce aŭ avutŭ acestŭ oraşŭ de n'aŭ datŭ vamă nicĭ odată, ci la acestea douĕ numite têrgurĭ, după chrisóve, aŭ a fi orăşeniĭ Câmpulungenĭ nesupĕraţĭ de vamă, fiind-că chrisovulŭ cuprinde să fie apĕraţĭ numaĭ la celea douĕ têrgurĭ, iar nu şi pe la alte; de care nu lipsimŭ a arĕtà Inălţimeĭ Tale, şi hotărîrea rĕmâne la Inălţimea Ta. — 1794 Martie 15. (1)

Vel Logofĕtŭ.

(1) Cod. XXIII, fila 143.
(2) Cod. XXVII, pag. 22, IV.

www.dacoromanica.ro

Iŏ Alexandru Constantinŭ Moruzi Voevodŭ i gpd. zemle Vlachiscoe. — Poruncimŭ dumnė-vóstre ispravnicilorŭ aĭ judeţuluĭ să faceţĭ cercetare ce se cuprinde maĭ jos şi să însciinţaţĭ Domnieĭ Mele.—1794 Martie 30.

Vel Logofĕtŭ.

Prea Inălţate Domne,

După luminată porunca Mărieĭ Tale am cerutŭ dela jăluitorĭ acelŭ chrisovŭ ce ḑice că aŭ, şi arĕtară o carte a Mărieĭ Sale rĕposatuluĭ Grigorie Ghica Vodă cu lĕt. 1757, de sunt anĭ 45, cu cuprindere că, după cercetarea ce aŭ făcutŭ dumnė-luĭ Vel Banŭ alŭ Craioveĭ Ienache Hrisoscoleŭ, s'aŭ doveditŭ cum că locuitoriĭ dela Slatina de din colo nu sunt amestecaţĭ cu orăşeniĭ Slătineni de dincóce de Oltŭ, nicĭ că sunt legaţĭ în orênduiala celorŭ douĕ-spre-ḑece sate ale vămeĭ dela Slatina, nicĭ têrgulŭ la Slatina de acea parte nu se face, şi se poruncesce printr'aceiaşĭ carte ca să fie apĕraţĭ atâtŭ de vameşiĭ de Oltŭ, câtŭ şi de vameşiĭ Craioveĭ; am întrebatŭ pe jăluitorĭ pentru ce n'aŭ înnoitŭ acéstă carte şi dela alţĭ luminaţĭ Domnĭ din urmă? şi ḑiseră că n'aŭ avutŭ trebuinţă, căcĭ n'aŭ fostŭ supĕraţĭ împotriva aceleĭ cărţĭ, iar acum fiindŭ că s'aŭ fórte învechitŭ; cerŭ a li se înnoì, ci când va fi mila Mărieĭ Tale asupra lorŭ a li se înnoì, mi se pare că este cu cale să se facă întâiŭ cercetare acolo de către dumnė-lorŭ ispravniciĭ judeţuluĭ, de li s'aŭ păzitŭ precum ḑicŭ eĭ apĕrarea şi n'aŭ fostŭ supĕraţĭ împotriva aceleĭ cărţĭ vechĭ, şi să însciinţeze Mărieĭ Tale, ca să nu iasă pe urmă vre-o pricină de jalbă despre vameşŭ; de care nu lipsimŭ a însciinţà Mărieĭ Tale.—1794 Martie 29. (1)

Nicolae Filipescu Vel Logofĕtŭ.

In 22 Maiŭ 1794 Alexandru Moruzi scrie că Domnitoriĭ Scarlatŭ Ghica (1765) şi fiulŭ acestuia Alex. Ghica (1766) aŭ scutitŭ «de vama domnéscă, de agie, mortasipie, arabagie şi de alte angariĭ, câte 2 care de marfă de abagerie din tóte altele câte va importà de peste Dunăre Petru abagierulŭ, fiindŭ *orbŭ de amîndoĭ ochiĭ.*» Fiulŭ luĭ Petru, Vasile, cere luĭ Moruzi acestaşĭ scutire, dar Vodă îĭ acordă scutirea numaĭ a unuĭ carŭ de marfă. (2)

(1) Cod. XXVII, pag. 33, IV.
(2) Cod. XXIII, fila 248.

www.dacoromanica.ro

Pitacŭ la Vel Aga şi biv Vel Serdarŭ Prejbénu.

Moruzi ordonă că dela zaheréoa, ce aceştia sunt însărcinaţĭ a primi pentru aprovisionarea Bucurescilorŭ, să nu iea vameşiĭ decât jumĕtate la 10, iar nu la 10 unulŭ, cum se plătesce zaheréoa de neguţătorie, care acéstă vamă s'o plătéscă cumpĕrătoriĭ, iar nu vînḑĕtoriĭ locuitorĭ; iar pentru zaheréoa ce se vinde în tèrgŭ la oborŭ, la aceea aŭ să-şĭ urmeze vameşiĭ după cartea lorŭ.—1794 Iulie 29. (1)

Vel Logofĕtŭ.

Pitacŭ din 21 Sept. 1794.

Constantinŭ Iliatŭ, ce aŭ cumpĕratŭ pe 1794 vama dela Dragoslavele şi Pitescĭ, n'aŭ plătitŭ la cămara domnéscă sferturile cele obicĭnuite. Vodă dă volnicie slugeĭ sale ..... «să mérgă, şi ori-unde va găsi, să-lŭ apuce să împlinéscă sferturile ce nu le-aŭ plătitŭ până acum, care banĭ să-ĭ aducă aicĭ la cămara Domnieĭ Mele, şi elŭ ce va avé îşĭ va căutà socotéla cu tovarăşiĭ luĭ; iar neplătindŭ, să-lŭ iea să-lŭ aducă aicĭ, lăsându-şĭ vechilŭ în loculŭ luĭ acolo la vamă, care talerĭ 610 rĕmăşiţe din luna luĭ Maiŭ şi talerĭ 785 din luna luĭ Augustŭ, talerĭ 785 din luna acésta a luĭ Septemvre». (2)

Pitacŭ la Vel Vistierŭ, la Vel Vornicŭ de Ţéra-de sus şi Vel Spătarŭ din 8 Octobre 1794.

Ca să aducă înaintea lorŭ pe Ştefanŭ Vătafŭ dela Căinenĭ, «căruia să aveţĭ a-ĭ face cercetare cu tótă scumpĕtatea, ca să vĕ arate dreptŭ în adevĕrŭ câtă sumă de untŭ aŭ trecutŭ înăuntru, fără de a nu tăinui nimica, pentru că avemŭ a cercetà şi însuşĭ înaintea Domnieĭ Mele şi când îlŭ vomŭ dovedì, prin deosebite mijlóce care avemŭ Domnia Mea, cum că aŭ tăinuitŭ cevaşĭ, să scie că până la mórte avemŭ a-lŭ pedepsì. Aşişderea şi tóte scrisorile câte aŭ adusŭ orênduitulŭ vătafŭ de multe care l'aŭ ri-

(1) Cod. XXIII, fila 268.
(2) Cod. XXIII, fila 276.

www.dacoromanica.ro

dicatŭ să le cercetaţĭ cu de amĕnuntulŭ, şi luândŭ pliroforie de adevĕrŭ, să arătaţĭ Domnieĭ Mele în scrisŭ. (1)

S'aŭ jăluitŭ vameşiĭ că nu-ĭ ajută ispravniciĭ să percépă vama după catalogulŭ vămilorŭ, maĭ alesŭ dela rîmătoriĭ ce se vîndŭ în ţéră şi pentru rachiulŭ din podgorie. Vel Vistierŭ şi Vel Logofĕtŭ aŭ făcutŭ cercetare şi presintă anafora din 12 Octobre 1794 şi Domnitorulŭ ordónă ispravnicilorŭ, «ca la cele ce sunt după catalogŭ, să aibă dela dumné-vóstre ajutorulŭ celŭ cuviinciosŭ de împlinire». — 15 Oct. 1794. (2)

Agenţia austriacă a reclamatŭ că vameşulŭ de Câmpina, împotriva obiceiuluĭ ce s'aŭ urmatŭ, a luatŭ câte 2 parale vamă dela vitele marĭ ce aducŭ străiniĭ din lăuntru pentru iernatecŭ aicĭ în ţéră, «carĭ acele vite le iernéză aicĭ, fiind-că plătescŭ aicĭ văcăritulŭ străinilorŭ în vremea oerituluĭ, de aceea sunt nesupĕrate de altele la trecerea lorŭ, precum şi în ponturile Divanuluĭ şi ale Visterieĭ şi în catalogulŭ vămilorŭ căutându-se nu se găsi dela acestŭ felŭ de vite marĭ a da şi vre-o vamă». Vodă ordónă ispravnicilorŭ de Prahova a aduce de faţă vameşulŭ, să-ĭ dea *straşnică poruncă* spre a nu se cuteză să facă urmărĭ împotrivă, întorcêndŭ şi ceea ce a luatŭ înapoĭ, pentru că «de Ni se va maĭ da notă dela Agenţie pentru pricina acésta, bine să scie că îndoitŭ va plăti şi se va pedepsi.» Vodă maĭ ordónă ca ispravniciĭ să vestéscă de acésta şi pre vătafulŭ de plaiŭ.—1794 Oct. 25. (3)

S'a repeţitŭ şi la 29 Oct. 1794 către Logofĕtulŭ de Ţéra-de-sus Filipescu, către Vorniculŭ de Ţéra-de-jos şi la Spătarŭ, să cerceteze noua reclamare a Agenţieĭ. (4)

Ḑece cărţĭ deschise la judeţele cu plaiurĭ, pentru supĕrările ce se facŭ ciobanilorŭ sudiţĭ, carĭ vinŭ cu vite din lăuntru aicĭ în ţéră spre păşune, de către slujbaşiĭ oerĭ şi de către alţiĭ.

Despre reclamaţia Agenţieĭ austriacescĭ, cum că la eşirea sudiţilorŭ cu vite marĭ spre iernatŭ în ţéră, vameşiĭ după la schelĭ le ieaŭ câte 2 parale

(1) Cod. XXIII, fila 281 verso.
(2) Cod. XXVII, scara 17, fila 34.
(3) Cod. XXIII, fila 289.
(4) Cod. XXIII, fila 290.

www.dacoromanica.ro

de vită, cum şi dela slugile lorŭ le ieaŭ deosebitŭ parale, i aşişderea îĭ maĭ supĕră a plăti ierbăritŭ şi pentru vitele carelorŭ în carĭ îşĭ aducŭ sudiţiĭ din Transilvania zaherĕoa cea trebuinciósă de hrana lorŭ, precum şi vătaşiĭ plaiurilorŭ le ieaŭ câte 20 de parale şi până la talerĭ 1 pentru cărţulie, aşişderea şi uniĭ din slujbaşiĭ carĭ aŭ luatŭ dela uniĭ din sudiţĭ văcăritulŭ împotriva ponturilorŭ, adecă câte 23 de parale şi 2 banĭ de vită; de care acestea făcêndu-se cercetare din porunca Domnieĭ Mele condicelorŭ şi ponturilorŭ domnescĭ, Ni s'aŭ făcutŭ anafora că pentru vitele ce aducŭ aicĭ în ţĕră spre iernatecŭ, carĭ plătescŭ la vremea oerituluĭ văcăritulŭ străinilorŭ, nu aŭ cu altele a se supĕrà de vameşĭ saŭ de vătaşĭ, cum şi pentru vitele dela carele în carĭ îşĭ aducŭ zaherĕoa cea trebuinciósă, ce numaĭ vinŭ şi iar se întorcŭ în lăuntru, carĭ nu rĕmânŭ la păşune aicĭ în ţĕră, iarăşĭ nu aŭ a se supĕrà întru nimica; aşişderea şi sluibaşiĭ văcărituluĭ nu aŭ a luà maĭ multŭ decât de vita mare câte 11 parale, iar de vita mică pe jumĕtate, însă cu acestŭ cuvîntŭ de *vită mică* să nu supere slujbaşiĭ pentru sugĕtorĭ, făcêndŭ adecă tunşiĭ caĭ marĭ şi sugĕtoriĭ vită mică ci tunşiĭ şi mânzaţiĭ se socotescŭ vită mică, dela care se iea văcăritŭ pe, jumĕtate, adecă 2 dreptŭ unulŭ, iar cu sugĕtoriĭ să nu aibă a face; precum şi maĭ sus numitele cererĭ de luărĭ mĕrunte ale vătaşilorŭ s'aŭ găsitŭ fără de cale şi împotriva ponturilorŭ. Pentru care s'aŭ datŭ porunca Domnieĭ Mele asupra unora din vătaşĭ, vameşĭ şi slujbaşĭ oerĭ, ce s'aŭ vinovăţitŭ într'aceste urmărĭ, ca nu cumvaşilea şi alţiĭ să facă asemenea împotrivă urmărĭ, iată şi de obşte vĕ trimetemŭ domnescile Nóstre poruncĭ straşnice ca să le arĕtaţĭ atâtŭ vameşilorŭ, vătaşilorŭ de plaiŭ, câtŭ şi slujbaşilorŭ oerĭ, spre a se feri de unele ca acestea, fiindŭ şi dumnė-vóstre cu purtare de grijă de a nu face supĕrărĭ străinilorŭ sudiţĭ cu acestŭ felŭ de cererĭ..... carĭ sunt împotriva ponturilorŭ, ci şi acum şi tot-deauna dumnė-vóstre să-ĭ diafendipsiţĭ de cele împotrivă, dândŭ de scire fie-căruia, că nu numaĭ vorŭ întórce îndoitŭ, ci se vorŭ şi pedepsi.—1794 Noemvre 11.

Aceste cărţĭ, *după ce s'aŭ vĕdutŭ de d-lŭ Markel*, s'aŭ trămisŭ cu Petre sin Iuz-başa în mâna Logofĕtuluĭ Petrică spătărescŭ, astădĭ lunĭ Noemvre 13, ca să le pornéscă.

In 18 Novembre 1894 Vodă scrie Vel Spătaruluĭ, după o nouă reclamaţiune a Agenţieĭ austriace, că la plaiulŭ Loviştеĭ (Argeşŭ) unŭ Gheorghe Postelnicelulŭ a luatŭ dela unŭ Stanŭ Luca şi Onea Balteşŭ din Ardealŭ pentru 68 vite marĭ (între carĭ 12 de jugŭ la 2 care cu zaherea de hrana lorŭ) «câte 22 parale în monedă nemţéscă, adecă talerĭ nemţescĭ 42 şi 21 creiţarĭ, carĭ socotindu-se câte 7 leĭ galbenulŭ, vine leĭ 66 banĭ 60, urmare

www.dacoromanica.ro

în potriva ponturilorŭ.. . . . . » Vodă ordónă să fie adusŭ acelŭ Gheorghe înaintea Spătărieĭ şi să întórcă îndoitŭ ce a luatŭ maĭ multŭ. (1)

Pitacŭ din 12 Novembre 1794 către Vel Vist. Enache Moruzi, Vel Logofĕtŭ de Ţéra-de-sus Nicolae Filipescu şi biv. Vel Cămăraş Nicolache.

Vodă îĭ însărcinéză să revizuéscă catalogulŭ vămeĭ şi ponturile, adecă condiţiunile de arendare, în vedere cu noua arendare pe 1795 şi în vedere şi cu «multele pricinĭ de judecăţĭ, carĭ apururea se întîmplă între vameşĭ cu neguţătoriĭ şi locuitoriĭ pentru ale vămilorŭ, pentru nedeslușirea pe largŭ la unele din condeile catalogului». (2)

Pitacŭ din 8 Dec. 1794 cătră toţĭ ispravniciĭ de judeţe, să dea în scire la toţĭ de obşte că este a se *strigà* şi a se vinde vămile dela 1 Ianuarie, ca să vie muşteriĭ de a le cumpĕrà, şi că până la arendarea vămilorŭ dela 1 Ianuarie, ispravniciĭ să rênduiască ómenĭ harnicĭ şi credincioşĭ la tóte vămile să strîngă venitulŭ până la venirea nouluĭ vameşŭ şi să aibă grijă «să nu se facă vre-unŭ sfeterismos, saŭ vre-o pagubă venituluĭ vămilorŭ». Pe lângă ómeniĭ rênduiţĭ de ispravnicĭ să fie şi câte unulŭ din vameşiĭ vechĭ. (3)

«Publicaţiĭ la tóte judeţele» fiind-că s'aŭ apropiatŭ vremea a se strigà ca să dea de scire la ceĭ ce sunt muşteriĭ de cumpĕrătóre a vămilorŭ, şi că la împlinirea anuluĭ (ad. până se va fi datŭ la mezatŭ venitulŭ) să se orênduéscă vechiliĭ (adecă să se caute venitulŭ în regie), «fiindŭ şi câte unulŭ din vameşiĭ ceĭ vechĭ» alăturea cu omulŭ insărcinatŭ de ispravnicĭ, ca să nu se facă vre-unŭ *sfeterimos saŭ vre o pagubă venituluĭ vămeĭ* din necăutarea cu silinţă bună. (4)

Se vede că a urmatŭ pricină între vameşiĭ de afară şi ceĭ din Bucurescĭ. Al. Moruzi însărcinéză în 22 Martie 1795 pre ceauşulŭ de aproḑĭ să adune mâne Divanulŭ şi cu d-luĭ biv Vel Banu Ghica şi d-luĭ Vel Vist. Văcărescŭlŭ, să facă negreşitŭ Domnieĭ Mele anafora, care să o aducă să o vedemŭ. (5)

(1) Cod. XXIII, fila 295 verso şi 296.
(2) Cod. XXIII, fila 294.
(3) Cod. XXIX, fila 4.
(4) Cod. XXX, fila 4.
(5) Cod. XXIX, fila 30 verso.

www.dacoromanica.ro

La 23 Augustŭ 1795 Enache Moruzi biv Vel Vist. amintesce luĭ Vodă în scrisŭ că, dela 1 Ianuarie până la arendarea vămilorŭ, vechiliĭ de vameşĭ strîngŭ venitulŭ şi aŭ dreptulŭ numaĭ la ḑeciuială din baniĭ strînşĭ. Vechiliĭ dela vama Dragoslavele (Muscelŭ), care vamă se caută în credinţă, fiind-că n'a pututŭ fi dată în arendă, n'aŭ rĕspunsŭ la Visterie veniturile, ca să-şĭ oprĕscă numaĭ ḑeciuiala.

Domnitorulŭ ordonă ispravnicilorŭ judeţuluĭ să împlinĕscă baniĭ dela foştiĭ vechiliĭ aĭ vămeĭ dela Dragoslavele, afară de ḑeciuială, şi să-ĭ dea în primirea epistatuluĭ vămeĭ. (1)

Vel Vist. Scarlatŭ Ghica în 6 Martie 1796 raportĕză Domnitoruluĭ că Postelnicelulŭ Rătescu nu maĭ pŏte servi ca sameşŭ la Oltŭ fiindŭ bĕtrânŭ şi bolnavŭ, decĭ cere să i se hărăzĕscă iertăciune din slujbă. Vist. recomandă în loculŭ luĭ Rătescu pre Zamfirŭ Logofĕtulŭ, «avêndŭ praxis atâtŭ la socotelĭ, câtŭ şi la condeiŭ românescŭ, grecescŭ, cum şi ca unulŭ ce purure s'aŭ aflatŭ sameşŭ pe la judeţe, până la întocmirea sameşilorŭ ce s'aŭ făcutŭ în anulŭ trecutŭ prin luminatŭ chrisovulŭ M. Tale».

Domnitorulŭ aprobă. (2)

Pitacŭ către Paharniculŭ Stavru, ispravnicŭ la R.-Săratŭ, din 16 Iunie 1796, câtŭ şi către ispravniciĭ din Vlaşca, Teleormanŭ, Ilfovŭ şi Ialomiţa, din 18 Iunie acelaşĭ anŭ, vestindu-li-se că oeritulŭ s'aŭ vîndutŭ şi să puo păzitorĭ să nu trĕcă oĭ peste hotarulŭ Moldoveĭ şi peste Dunăre. (3)

Pitacŭ la 12 judeţe, din 22 Iulie 1796, ca să dea ispravniciĭ slujitorĭ îndestuĭ orênduiţilorŭ slujbaşĭ aĭ oerituluĭ de dincŏce de Oltŭ. (4)

Pitacŭ din 26 Iulie 1796 la ispravnicĭ.

Vĕḑêndŭ reclamaţiile locuitorilorŭ şi neguţitorilorŭ, se trimite copie după condiţiile saŭ catalogulŭ vămilorŭ din condica divanuluĭ, vidimate aceste copiĭ de către mariĭ Logofeţĭ, ca ispravniciĭ să nu îngădue alte supĕrărĭ neguţitorilorŭ şi locuitorilorŭ decât în marginele cataloguluĭ.

La sfîrşitulŭ copiilorŭ după catalogŭ ce s'aŭ trămisŭ la ispravnicĭ se

(1) Cod. XXVIII, scara 7, fila 26.
(2) Cod. XXXI, scara 3, fila 43 verso.
(3) Cod. XXIX, fila 205 verso.
(4) Cod. XXIX, fila 215.

www.dacoromanica.ro

adaoge următórele: «căminăritulŭ de afară de prin judete iară a se căutà de către orênduiţiĭ slujbaşĭ numaĭ pe la oraşę, i têrgurĭ şi bâlciurile marĭ, afară din sf. Metropolie i sf. Episcopiĭ şi din mănăstirile marĭ şi afară din dumné-lorŭ boeriĭ dela Vel Banŭ până la Vel Clucerŭ de arie, i din jupânesele vĕduve ce aŭ stătutŭ boeriĭ dumné-lorŭ veliţĭ, i din ceĭ ce aŭ chrisóve şi cărţĭ domnescĭ de scutélă Dela ceĭ-lalţĭ ce facŭ alişverişŭ cu vîndare de vinurĭ are să iea de butia de vinŭ talerĭ unulŭ, după obiceiulŭ ce aŭ fostŭ, i dela rachiulŭ de ţéră de butia mare tal. 4 şi dela butia maĭ mică tal. 2; iar dela rachiurile străine dela butia mare tal. 6 şi de la butia maĭ mică tal. 3; şi acestŭ venitŭ să se iea peşinŭ de câte buţĭ cu vinŭ i cu rachiŭ va găsi în cârciumă saŭ magasie, şi să dea răvaşŭ de plată (afară din buţile ce aŭ plătitŭ căminăritulŭ şi va fi avêndŭ răvaşŭ de plată); acele răvaşe să le ţie în sémă, pe care n'are orênduitulŭ căminarŭ a le supĕrà de alŭ 2-lea căminăritŭ.

Pentru rachiulŭ ce se face la podgorie, hotărîre făcută este, iar încă dela lét. 1794, după obiceiulŭ vechiŭ, că nu are vameşiĭ a vămui prin sate pe la casele locuitorilorŭ, ci numaĭ la têrgŭ aducêndu-lŭ îşĭ ieaŭ vama după catalogŭ; precum şi în catalogŭ scrie (rachiulŭ ce-lŭ aduce dela podgorie), care va să ḑică că aducêndu-lŭ la têrgŭ să iea vamă; iar vameşiĭ carĭ se îndrăsnescŭ a merge să cĕrà vamă şi pentru rachiŭ pe la casele locuitorilorŭ, facŭ urmare împotriva ponturilorŭ şi a cataloguluĭ; pentru că locuitoriĭ prisosulŭ ce-lŭ aŭ, orĭ însuşĭ eĭ îlŭ aducŭ la têrgŭ de-lŭ vîndŭ, saŭ vînḑêndu-lŭ acelŭ cumpĕrătorŭ îlŭ aduce la têrgŭ şi vameşiĭ nu-şĭ păgubescŭ vama cea drĕptă, care vamă se iea acolo unde se vinde; iar pe drumŭ fiindŭ trecĕtorĭ, să nu li se facă supĕrare.

Sarea ce se vinde în ţéră şi prin têrgurĭ, nicĭ în catalogŭ nu este numită nicĭ în ponturĭ, nicĭ vamă nu are, făr de numaĭ la têrgŭ unde se aduce cu carulŭ are să dea adetulŭ pămîntuluĭ, după obiceiulŭ têrguluĭ. (1)

Pitacŭ din 22 Iulie 1796 către Divanŭ.

Vodă are sciinţă după afară, că «vameşiĭ şi ierbariĭ, după ce-şĭ ieaŭ o vamă şi ierbăritulŭ dela vitele marĭ şi micĭ carĭ se vîndŭ, apoĭ totŭ pentru aceste vite maĭ apucă pe cumpĕrătorĭ de le ieaŭ alŭ doilea vamă, măcar şi eĭ vrêndŭ a le scóte din ţéră, şi iar totŭ pentru aceste vite, de vorŭ trece cu vînḑarea la a doua şi la a treia mână cumpĕrătóre, totŭ asemenea urméză: dela toţĭ

(1) Cod. XXIX, fila 215.

www.dacoromanica.ro

cere altă vamă şi altŭ ierbăritŭ». Domnitorulŭ, ca să facă nizamulŭ celŭ cuviinciosŭ, cere prealabilŭ şi avisulŭ Divanuluĭ în vedere cu obiceiulŭ celŭ adevĕratŭ şi cu ponturile cătalogulŭĭ vămeĭ. (1)

Pitacŭ către ispravnicĭ, din 22 Iulie 1796.

S'aŭ jăluitŭ locuitoriĭ că neferiĭ zabiţilorŭ după afară, atâtŭ ceĭ de pe la margine câtŭ şi ceĭ de pe la cele-lalte judeţe, s'aŭ nărăvitŭ a luà havaeturĭ din vinurĭ şi din fieş-care felurime de marfă care trece dintr'unŭ judeţŭ într'altulŭ şi care le scotŭ din ţéră, câte 60 de parale de butie şi câte 40, precum şi din vite încă şi dela carele cu porumbŭ, sub cuvîntŭ de obiceiŭ, lucru ce nu slobóde domnia şi nu voesce dînsa să se facă obiceiŭ, «pentru care nu ne este mirare atâtŭ de dînşiĭ câtŭ şi de d-vóstre ispravnicilorŭ, carĭ vĕ avemŭ orênduiţĭ dregĕtorĭ spre a diafendipsi şi a păzì pe locuitorĭ de nedreptăţĭ şi jafurĭ, cum vĕ îngăduiţĭ acestea şi de ce să lăsaţĭ să curgă acéstă rea urmare.»

Domnitorulŭ ordónă încetarea acestuĭ abusŭ, sub pedépsă, pe lângă restituirea pagubeĭ făcută ţĕranuluĭ. (2)

Cutia milelorŭ.

In vol. V alŭ «Istorieĭ Românilorŭ» (pag. 363—374) amŭ arĕtatŭ organisarea Cutieĭ milelorŭ pe lângă Epitropia obştireĭ. Acì vomŭ da loçŭ uneĭ seriĭ de acte relative la acéstă cutie.

Pitacŭ pentru ca să dea talerĭ 250 din baniĭ Cutieĭ la Episcopulŭ Buzĕuluĭ ca să împarţă la obraze scăpătate.

Prea Sf. Ta Păr. Metropolite, i dumné-vóstre cinstiţilorŭ şi credincioşĭ boerilorŭ Domnieĭ Mele Dumitrache Ghica biv Vel Vistierŭ, i Scarlatŭ Grecénu biv Vel Vornice, nazîrilorŭ Cutieĭ de milostenia obsteĭ, vĕ facemŭ însciinţare, că din baniĭ ce se strîngŭ la Cutia milostenieĭ cu analoghie de prin judeţele ţĕreĭ după afară, după la preoţĭ şi după la cele orênduite locurĭ, pentru folosulŭ şi ajutorulŭ săracilorŭ de obşte, iată cu

(1) Cod. XXIX, fila 213.
(2) Cod. XXIX, fila 213 verso.

www.dacoromanica.ro

dreptate ca dintr'acelŭ ajutorŭ să se împărtăşască..... ajute şi ceĭ scăpătaţĭ şi săracĭ aĭ părţeĭ loculuĭ şi aĭ eparchieĭ de unde se strînge şi vine acestŭ venitŭ la cutie, care acéstă analoghie, măcar că nu sunt la îndoială că se va păzi, dar cu tóte acestea Domnia Mea, găsindŭ cu cale, şi poruncimŭ, ca din baniĭ ce se stringŭ la cutie din eparchia S. Sale iubitoruluĭ de Dumneḑeŭ Păr. Episcopulŭ Buzĕuluĭ Chirŭ Dositeiŭ, să daţĭ talerĭ 250 pentru obrazele sărace şi scăpătate ce se află într'acéstă eparchie, pe carĭ fiind-că S. Sa numitulŭ Episcopŭ ca unŭ archiereŭ de eparchia de acolo trebue să scie maĭ bine pe ceĭ cu adevĕratŭ scăpătaţĭ şi vrednicĭ de ajutorŭ, de aceea poruncimŭ ca aceştĭ banĭ să se împarţă prin mânile S. Sale Episcopuluĭ Buzĕuluĭ la ceĭ ce va cunósce S. Sa că se cade şi sunt vrednicĭ de milă, de care va arĕtá Domnieĭ Mele pe urmă cu fóie; şi cu acesta domnesculŭ Nostru pitacŭ veţĭ fi scăḑuţĭ la socotélă.— 1793 Martie 12. (1)

S'a trimisŭ pitacŭ la dumné-lorŭ nazîriĭ cutieĭ, ca léfa ce se dă din cutie, cum şi mila de aceste ḑile ale Pascelorŭ, după catastişele ce aŭ pecetluitŭ Măria Sa, să aibă a da până în 2 ḑile negreşitŭ, afară din osebitulŭ catastilŭ de milă, ce este a se da de aicĭ dela Curte, şi apoĭ dumné-lorŭ, ce rĕmăşiţurĭ vorŭ avé de venituri ale cutieĭ, vorŭ cere împlinirea lorŭ. — 17 Aprilie 1793. (2)

Iŏ Alexandru Constantinŭ Moruzi Voevodŭ. – Cinstitŭ şi credinciosule boerŭ alŭ Domnieĭ Mele dumné-ta Vel Vistierŭ, fiind-că Cutia milosteniei de obşte are orênduială de iea dela Visterie câte talerĭ 500 pe lună, care vine pe o *trimenie* talerĭ 1.500, după orênduiala chrisóvelorŭ, şi fiind-că la ḑilele Sf. Pascĭ aŭ avutŭ cutia deosebite cheltuelĭ, carĭ cu împrumutŭ din venitulŭ poduluĭ s'aŭ rĕspunsŭ şi trebue a se pune la locŭ, maĭ vîrtosŭ acum când este şi lucrarea poduluĭ în faptă, este dar voia şi porunca Domnieĭ Mele ca să se dea dela Visterie o trimenie ce urméză acum întrégă, care trimenie, fiind-că după orênduiala Visterieĭ se începe dela Martie 1, i Aprilie şi Maiŭ, poruncimŭ Domnia Mea dumi-tale ca acéstă trimenie pe numitele treĭ lunĭ Martie, Aprilie şi Maiŭ, de nu s'aŭ datŭ, să se dea acum la cutie din Visteria Domnieĭ Mele. Tolco pisah. gpd. — 1793 Maiŭ 3. (3)

Vel Logofĕtŭ.

(1) Cod. XXIII, fila 16.
(2) Cod. XXIII, fila 42 verso.
(3) Cod. XXIII, fila 49.

www.dacoromanica.ro

Dumné-ta Vel Vistierŭ, fiind-că Cutia milostenieĭ de obşte, după anaforaua ce ne-aŭ făcutŭ dumné-lorŭ nazîriĭ Epitropieĭ de orênduiala chrisóvelorŭ, are a luà, însă dela Visterie talerĭ una mie optŭ sute-cincĭ-ḑecĭ, răsura breslelorŭ din sfertulŭ de Martie, iar dela cărţile neguţitorilorŭ ce strîngŭ ejnea-zaherea şi care se daŭ dela Visteria Domnieĭ Mele talerĭ cincĭ sute, cum şi pentru boeriĭ ce aŭ îmbrăcatŭ domnescile Nóstre caftane, *i departementarĭ* ispravnicĭ i judecătorĭ, atâtŭ de dincóce de Oltŭ câtŭ şi dela Craiova talerĭ 4.190, afară din talerĭ 1.500 ce s'aŭ datŭ; şi fiind-că la aceste sfinte ḑile ale Pascelorŭ aŭ avutŭ deosebite cheltuelĭ, ce cu împrumutŭ de venitulŭ poduluĭ s'aŭ împlinitŭ, şi acum este stenahorisită şi cu multă trebuinţă de cheltuială, a se pune baniĭ împrumutăreĭ la venitulŭ podurilorŭ, carĭ le trebuescŭ acum la facerea podurilorŭ pentru folosulŭ de obşte, şi nu póte a se zăbovì maĭ multŭ taxilulŭ banilorŭ acestora, fiindŭ şi cunoscută trebuinţa, poruncimŭ dar dumi-tale, ca atâtŭ baniĭ breslelorŭ să se dea acum, i baniĭ cărţilorŭ neguţitorescĭ să se împlinéscă prin epistasia dumi-tale, ca şi baniĭ dregătorilorŭ, după fóie ce anume veĭ primì dumné-ta dela Epitropie, orênduindu-se din leĭ dela toţĭ aceştia şi uniĭ şi alţiĭ fără de zăbavă să se facă teslim la Epitropie. — 1793 Maiŭ 3. (1)

Vel Logofĕtŭ.

Cu pitaculŭ din 27 Maiŭ 1793 se acordă dela Cutia de milostenie 15 talerĭ pe lună luĭ Ştefănică biv Polcovnicŭ za cioclĭ şi câte 20 talerĭ pe lună Pârvuluĭ Sandulache pentru slujbe sĕvîrşite. (2)

Pitacŭ din 9 Iunie 1793 la dumné-luĭ Vel Vistierŭ, ca baniĭ cutieĭ şi aĭ cişmeleĭ din dijmăritŭ, adecă câte talerĭ 50 de totŭ judeţulŭ pentru cişmele şi osebitŭ câte talerĭ 50 de totŭ judeţulŭ pentru Cutia milostenieĭ, dela cumpĕrătorulŭ dijmărituluĭ să se facă teslim de Visterie la orênduitulŭ lorŭ capzimanŭ alŭ cutieĭ, luândŭ adeverinţă. (3)

Pitacŭ la boeriĭ epitropĭ ca să dea tal. 150 luĭ Vasile Pîrăianu.

Iŏ Alexandru Constantinŭ Moruzi Voevodŭ i gpd. zemle Vlachiscoe. — Dumné-vóstre boerilorŭ nazîrĭ aĭ Cutieĭ de milostenie, fiind-că ne-amŭ pliroforisitŭ Domnia Mea pentru acestŭ Vasile Pîrăianu, Postelnicelŭ din

(1) Cod. XXIII, fila 49.
(2) Cod. XXIII, fila 64.
(3) Cod. XXIII, fila 76.

www.dacoromanica.ro

sud Gorjŭ, cum că este vrednicŭ de ajutorŭ, fiindŭ ficiorŭ de boerŭ pămînténŭ, elŭ și soția luĭ, fórte scăpătațĭ, cu casă grea și cu fete de vîrstă, poruncimŭ Domnia Mea, ca din baniĭ cutieĭ să i se dea tal. 150 pentru căsătoria fiiceĭ sale.—1793 Iunie 30. (1)

Pitacŭ la boeriĭ Epitropieĭ ca să dea câte tal. 5 pe lună Luxandreĭ.

Iŏ Alexandru Constantinŭ Moruzi Voevodŭ i gpd. zemle Vlachiscoe. — Poruncimŭ Domnia Mea d-vóstre nazîrilorŭ Cutieĭ de milostenie să aveţĭ a da pe tótă luna câte tal. 5 acesteĭ vĕduve anume Luxandra, ce a fostŭ soție Popiĭ Costandinŭ dela biserica cu Sivilele, cu o copilă sîrmană ce are anume Smaranda, pentru hrana și chiverniséla lorŭ, tolko pisah gospod. — 1793 Augustŭ 26. (2)

Pitacŭ la Metropolitŭ, ca să împlinéscă tal. 924 dela mănăstirea Glavaciocŭ i Căşciórele și mănăstirea Sf. Ioanŭ din Bucurescĭ, rĕmăşiţa baniloru cutieĭ.

P. S. Ta Părinte Metropolitŭ alŭ Ungro-Valachieĭ, fiind-că dumné-lorŭ nazîriĭ Epitropieĭ arată Domnieĭ Mele cum că aceste 3 mănăstirĭ sunt datóre la cutie baniĭ ce arată maĭ jos, cu carĭ îĭ dă rĕmăşiţă P. S. Sa Proin Mitropolitŭ Chirŭ Filaretŭ, însă mănăstirea Glavaciocŭ tal. 660, mănăstirea Căşciórele tal. 66 și mănăstirea Sf. Ioanŭ din Bucurescĭ tal. 198, carĭ se facŭ tal. 924, scriemŭ P. S. Tale să orênduescĭ mumbașirŭ-zapciŭ într'adinsŭ să mérgă la igumeniĭ numitelorŭ mănăstirĭ să-ĭ apuce cu strînsóre să împlinéscă aceĭ banĭ negreșitŭ; așișderea și dela mănăstirea Sf. Ioanŭ din Bucurescĭ să rênduescĭ P. S. Ta să-ĭ împlinéscă, și să se facă teslim făr de zăbavă, de unde să se iea apodixis de teslimatŭ.—1793 Sept. 30. (3)

Pitacŭ din 23 Novembre 1793 către dumné-luĭ Vel Postelnicŭ pentru rĕmăşiţele havaeturilorŭ cutieĭ dela caftanele boerilorŭ, ca din tal. 4285 să facĭ tacsile 2 părţĭ dela fieș-care, iar a treia parte sunt scăduţĭ și să-ĭ aducă înaintea Gspd., după fóia ce vorŭ da epitropiĭ. (4)

(1) Cod. XXIII, fila 93 verso.
(2) Cod. XXIII, fila 128.
(3) Cod. XXIII, fila 151 verso.
(4) Cod. XXIII, fila 181 verso și 243.

www.dacoromanica.ro

Pitacŭ din 23 Novembre 1793 la dumné-luĭ Vel Vist. pentru havaeturile cutieĭ dela ispravnicĭ, ca să-ĭ facĭ tacsilŭ din simbriile lorŭ, să-ĭ aducă înaintea Gspod., după fóia ce vorŭ da epitropiĭ. (1)

Pitacŭ la dumné-lorŭ veliţiĭ Logofeţĭ pentru havaeturile judecătorilorŭ ce sunt datorĭ la cutie, pe jumĕtate să-ĭ facĭ tacsilŭ, iar jumĕtate sunt scăḑuţĭ, atâtŭ din Bucurescĭ câtŭ şi după afară. (2)

Pitacŭ din 23 Novembre 1793 la dumné-luĭ Vel Post. pentru tal. 144 rĕmăşiţă din cărţile neguţitorilorŭ de eginea-zaherea aĭ cutieĭ, să-ĭ facă tacsilŭ şi să-ĭ aducă înaintea Gospod. (3)

Pitacŭ din 23 Novembre 1793 către dumné-luĭ Cămăraşulŭ Nicolache pentru tal. 3127 rĕmăşiţă din baniĭ preoţilorŭ, sfertŭ de sf. Dimitrie trecutŭ, care sunt datorĭ Prea Sfiinţia Lorŭ Archiereiĭ eparchiilorŭ la cutie, făr de zăbava cea maĭ puţină să-ĭ facă tacsilŭ, să-ĭ aducă înaintea Gospod. (4)

Pitacŭ din 9 Maiŭ 1794 către Banulŭ Craioveĭ după reclamaţia nazîrilorŭ Epitropieĭ că boeriĭ de peste Oltŭ n'aŭ datŭ havaetulŭ caftanelorŭ. (5)

9 Maiŭ 1794. Pitacŭ la Vel Vist. ca să dea Epitropieĭ baniĭ orênduiţĭ după chrisovŭ şi să se iea dela toţĭ ispravniciĭ rênduiţĭ la judeţe baniĭ hotărîţĭ pentru cutie. (6)

Pitacŭ către nazîriĭ Epitropieĭ din 5 Ianuarie 1795, ca pe de o parte să plătéscă lefile jupâneselorŭ vĕduve şi celorŭ scăpătaţĭ din veniturile cutieĭ, şi pe de alta să facă mezatŭ de tóte slujbele cutieĭ după obiceiŭ în auḑulŭ tuturora, arĕtândŭ Domnitoruluĭ preţulŭ eşitŭ pentru fie-care slujbă. (7)

Actele relative la cercetarea socotelilorŭ anuale ale Epitropieĭ de obşte din Aprilie 1795. Şunt identice cu cele anterióre. (8)

(1) Cod. XXIII, fila 181 verso.
(2) Cod. XXIII, fila 181 verso şi fila 243.
(3) Cod. XXIII, fila 181 verso.
(4) Cod. XXIII, fila 181.
(5) Cod. XXIII, fila 243 verso.
(6) Cod. XXIII, fila 243 verso.
(7) Cod. XXIX, fila 7 verso.
(8) Cod. XXVIII, scara 5, fila 12 verso.

www.dacoromanica.ro

Anaforaua Divanuluĭ din 9 Maiŭ 1795, după porunca Domnitoruluĭ de la 5 Maiŭ, prin care Divanulŭ este provocatŭ să creeze veniturĭ nouĕ cutieĭ Epitropieĭ, căcĭ nu i s'ajungŭ veniturile la lefile ce dă «între alte modele din care amŭ socotitŭ a se adăogà venitulŭ Cutieĭ de milostenie, amŭ socotitŭ a fi cu cale ca dela totŭ preotulŭ ce se chirotonisesce să se iea la Cutia milostenieĭ tal. 5, iar dela diaconŭ tal. 2½», însă nu în totŭ anulŭ, ci numaĭ la chirotonie.»—1795 Maiŭ 9.

Asupra acesteĭ anaforale, Domnitorulŭ dă întărirea la 10 Maiŭ 1795 şi ordónă pe de o parte a se vesti acéstă dispositiune Mitropolituluĭ şi Episcopilorŭ, iar pe de alta ordónă nazîrilorŭ să aibă a îngriji de acestŭ venitŭ. (1)

Divanulŭ prin anaforaua din 9 Maiŭ 1795 propune Domnitoruluĭ, care i-a cerutŭ să creeze veniturĭ nouĕ cutieĭ, ca după cum Mitropolia dă havaetŭ la Epitropie 1000 tal. când se face Metropolitŭ şi 500 tal. la ḑiua prasniculuĭ Mitropolieĭ; după cum Episcopia de Rîmnicŭ dă 500 tal. când se face Episcopŭ noŭ şi deosebitŭ pe totŭ anulŭ 350 la ḑiua prasniculuĭ Episcopieĭ; după cum şi Episcopia de Buzeŭ dă tal. 500 când se face Episcopŭ noŭ şi deosebitŭ dă pe totŭ anulŭ tal. 200 la ḑiua prasniculuĭ Episcopieĭ, «asemine găsimŭ cu cale să se lege a da havaetŭ la cutie şi Sf. Episcopie Argeşŭ, adecă tal. 500 să dea acum pentru căcĭ s'aŭ făcutŭ Episcopŭ noŭ, iar tal. 150 să dea pe totŭ anulŭ la ḑiua prasniculuĭ Episcopieĭ».

Domnitorulŭ aprobă acésta în 10 Iunie 1795. (2)

Divanulŭ propune prin anafora, în interesulŭ înmulţireĭ venituluĭ cutieĭ, «ca dela mezaturile ce se facŭ prin poroncă domnéscă, orĭ la acareturĭ orĭ lucrurĭ, saŭ ce va fi, afară de 2 parale la leŭ ce este havaetulŭ starosteĭ cu alŭ telalîculuĭ, să se maĭ iea încă câte 2 parale la leŭ pentru cutie, însă dela mezaturile câte se facŭ de nevoie cu zapciŭ rênduitŭ pentru împlinire de datoriĭ, vîndĕtorulŭ să nu dea acele 2 parale, ci cumpĕrătorulŭ.»

Domnitorulŭ aprobă propunerea, cu deosebire «ca numaĭ dela lucrurĭ ce vorŭ fi preţulŭ lorŭ dela tal. 80 în sus, carĭ cu poroncă domnéscă se vîndŭ la mezatŭ, să se iea ajutorŭ la cutia milostenieĭ 2 parale la leŭ peste preţulŭ mezatuluĭ, care aceste 2 parale să le dea numaĭ cumpĕrătorulŭ».—1795 Iunie 10. (3)

(1) Cod. XXVIII, scara 5, fila 65.
(2) Cod. XXVIII, scara 6, fila 47 verso.
(3) Cod. XXVIII, scara 6, fila 48.

www.dacoromanica.ro

Epitropia obștireĭ se jăluesce la Iunie 17, 1795, că nu póte incassà taxa caftanelorŭ, cuvenită cutieĭ. Domnitorulŭ dispune că acéstă taxă să fie oprită de Vistierie când va plăti trilunia boierilorŭ din dregătoriĭ și suma să o trimită la nazîriĭ Epitropieĭ. (1)

Prin pitaculŭ dela 4 Augustŭ 1795 Moruzi trimite Metropolituluĭ baniĭ și catagrafia avereĭ rĕposatuluĭ Archiereŭ Sidirŭ Grigorie, «fiind-că Domnia Mea întru nimicŭ nu se amestecă într'acestŭ avutŭ. Atâta numaĭ poruncimŭ Domnia Mea, ca talerĭ 10.000 să daĭ P. S. Ta la zidirea spitalurilorŭ și lazareturilorŭ nouĕ, luândŭ adeverință dela boeriĭ epistațĭ, și tal. 1.000 la spitalulŭ dela Sf. Pantelimonŭ și talerĭ 1.000 la Cutia de milostenie a obșteĭ și din prisosulŭ banilorŭ să mulțàmescĭ P. S. Ta și pe boeriĭ ce aŭ făcutŭ catagrafia și zaptulŭ avereĭ rĕposatuluĭ». Și pentru pomenirea sufletuluĭ rĕposatuluĭ să dea totŭ Metropolitulŭ din baniĭ rĕmașĭ. Vodă recunósce că și baniĭ orênduițĭ de elŭ a se da sunt totŭ pentru sufletulŭ rĕposatuluĭ, «unde nu póte fi maĭ vrednică pomenire alta decât acésta». (2)

In Octobre 1795, nazîriĭ Epitropieĭ constată unŭ importantŭ deficitŭ în budgetulŭ lorŭ, de talerĭ 32.564, așà că mulțĭ nu șĭ-aŭ luatŭ lefile, uniĭ dela Februarie și alțiĭ dela Aprilie, și aceștia necontenitŭ stărue la Epitropie și socotescŭ că banĭ sunt și Epitropia îĭ popresce și nu le dă. Nazîriĭ Epitropieĭ cerŭ luĭ Vodă o comisiune de 4 boerĭ cu Metropolitulŭ ca să teorisèscă veniturile cutieĭ pe anŭ, cele canonite, afară din cele întîmplătóre dela boeriĭ ispravnicĭ departamentarĭ judecătorĭ de prin județe, venitulŭ dela mezaturĭ (4 parale), 2 parale dela starostea de binale, chirotoniile preoțilorŭ și diaconiĭ și din clironomiĭ, măcarŭ că ĕs-timpŭ s'aŭ întîmplatŭ multe din causa bóleĭ. Comisiunea să facă analoghia lefilorŭ după venituri, ca să nu maĭ fie deficitŭ și să înceteze hula și blăstemurile asupra Epitropieĭ. Nazîriĭ propunŭ ca veniturile eventuale de peste anŭ să se întrebuințeze la podurĭ și alte trebuințe, iar prisosulŭ să se dea la cutia milelorŭ, spre a se împărți de 2 orĭ pe anŭ la săraciĭ carĭ n'aŭ lefĭ, și anume la Crăciunŭ și la Pasce.

Domnitorulŭ, în 27 Octobre, numesce comisiunea, compusă din Vel Ban Brâncovénu, biv Vel Vistierŭ Moruzi și Metropolitulŭ, ordonându-le ca pe câțĭ nu se cade, să-ĭ scóță dela lefĭ, afară din ceĭ ce slujescŭ, carĭ aceia aŭ a fi nestrămutațĭ. (3)

(1) Cod. XXVIII, scara 5, fila 69.
(2) Cod. XXIX, fila 102.
(3) Cod. XXVIII, scara 7, fila 58 verso.

www.dacoromanica.ro

Chrisovŭ din 12 Decembre 1795, contra-semnatŭ de Constantinŭ Filipescu Vel Logofĕtŭ.

«Fiind-că P. Sf. Sa Părintele Metropolitŭ alŭ Ungro Vlachieĭ şi dumné-lorŭ cinstiţiĭ şi credincioşĭ boeriĭ veliţĭ aĭ Divanuluĭ Domnieĭ Mele, după porunca ce aŭ avutŭ prin domnesculŭ Nostru pitacŭ pentru a chibzui unele pricinĭ de obşte spre a intrà la bună orênduială, din care să aibă şi Cutia milostenieĭ de obşte unŭ ajutorŭ, spre a se maĭ adăogà venitulŭ săracilorŭ, neajungêndŭ cutia a proftaxi lipsa celorŭ neputincioşĭ, Ne-aŭ făcutŭ anafora dela Maiŭ 9 cum că este trebuinţă a intrà şi brésla zidarilorŭ, lemnarilorŭ, cărămidarilorŭ i nisiparilorŭ din Bucurescĭ la unŭ nizamŭ, ca unŭ lucru trebuinciosŭ, spre a-şĭ face alişverişulŭ lorŭ, dar nicĭ obştieĭ să nu se facă înşelăciunĭ şi pagube şi a-şĭ avé şi cutia dela aceste isnafurĭ unŭ ajutorŭ dela câştigulŭ lorŭ; asupra cărora să se orênduiască dela Divanulŭ Domnieĭ Mele unŭ zapciŭ cu stare de ipolipsis şi să se cinstéscă cu caftanŭ, numindu se staroste de binale . . . . . .» Domnitorulŭ arată că dejà Alexandru Ipsilante a fostŭ datŭ nizamŭ acestorŭ isnafurĭ şi a cerutŭ Divanuluĭ să-ĭ raporteze despre organisaţiunea acestorŭ isnafurĭ. Divanulŭ aŭ arĕtatŭ «că, cu tóte că se dedese de Ipsilantŭ Vodă unŭ nizamŭ la isnafulŭ dulgherilorŭ şi alŭ zidarilorŭ, orênduindu-se şi unŭ Maĭmar-başa asupră-le cu carte domnéscă la mână şi cu orênduială de venitŭ câte 11 şi 22 parale de totŭ lemnarulŭ şi zidarulŭ, dar urmare nu s'a făcutŭ de către ceĭ după vreme Maĭmarĭ-başĭ, ci în locŭ de a se folosi obştea, aŭ adusŭ trĕba la catahrisis, grijindŭ Maĭmar-başa numaĭ de a-şĭ agonisi orênduitele paralele luĭ pe anŭ de totŭ dulgherulŭ şi zidarulŭ, iar cele întocmite pentru obşte nicĭ unele nu s'aŭ urmatŭ, ci încă maĭ cu prisosŭ s'aŭ adăogatŭ, şi spre îndreptarea acestora luândŭ din chrisovulŭ luĭ Alexandru Ipsilantŭ cele cuprinḑĕtóre şi chibzuindŭ şi dumné-lorŭ cele de trebuinţă într'acéstă vreme, Ne-aŭ arĕtatŭ părerea dumné-lorŭ prin ponturĭ anume, spre a se da în mâncle starosteĭ de binale să le urmeze şi să aibă şi Cutia de milostenie din câştigulŭ alişverişuluĭ acestorŭ isnafurĭ 2 parale la leŭ şi starostea o para pentru slujba şi purtarea de grijă ce o are a face». Domnitorulŭ arată că lucrulŭ s'a făcutŭ (veḑĭ documentulŭ dela fila 82 verso, cod. XXIX), decât s'aŭ jăluitŭ breslele în urmă că unele ponturĭ nu le convinŭ. De altă parte nicĭ nazîriĭ Epitropieĭ nu s'aŭ arĕtatŭ mulţămiţĭ cu organisarea dată, şi atuncĭ Domnitorulŭ aŭ trămisŭ afacerea din noŭ înaintea Divanuluĭ. Acesta, în a doua anafora (veḑĭ pag. 289 tom. V al nostru) *introduse* câte-va modificărĭ la ponturile vechiuluĭ chrisovŭ

www.dacoromanica.ro

(urméză înșirate ponturile, precum se potŭ vedé în actulŭ adusŭ dela fila 82 cond. 29), iar la ponturile 3, 5, 7, 10, 11 și 13 sunt introduse modificările publicate de noĭ la pag. 290 tom. V. Domnitorulŭ termină dicêndŭ, că dă cartea acésta la mânele starosteĭ: «poruncimŭ dumi-tale Vel Logofĕtŭ că asemenea copie adeverită la logofeția Divanuluĭ Domnieĭ Mele să facĭ ca să se dea la mânile lemnarilorŭ i zidarilorŭ, spre a le fi și lorŭ sciute în tótă vremea». (1)

Vist. Scarlatŭ Câmpineanu, nazîrŭ Epitropieĭ, raportéză Domnuluĭ la 11 Februarie 1796, că Casandra, soția rĕposatuluĭ Filotache Colțescu, merită milă, fiindŭ fată de boerŭ și vĕduvă scăpătată.

Domnitorulŭ îĭ acordă 15 tal. pe lună. (2)

Anaforaua Epitropieĭ obștireĭ din 1 Martie 1796, dândŭ sémă de venituri și cheltuelĭ pe 1795.

Venituri

59.171 talerĭ pe anulŭ 1795; însă:

42.970 de talerĭ s'aŭ luatŭ veniturile canonite prin chrisóve domnescĭ.

12.128 din clironomiĭ, venitŭ întîmplătorŭ.

4.073 din boeriĭ ispravnicĭ, egumenĭ și glóbe.

59.171

68.523 talerĭ s'aŭ cheltuitŭ pe 1795 la lefile săracilorŭ, epitropilorŭ, doftorilorŭ, cișmegiilorŭ, căsătoriĭ de fete sĕrace, îngropărĭ de străinĭ săracĭ și mile la bolnavĭ.

9.352 trecŭ maĭ multŭ peste venitŭ. Epitropia cere crearea unuĭ noŭ iratŭ pentru plata acestuĭ deficitŭ și plăta uneĭ datoriĭ maĭ vechĭ, care urcă deficitulŭ la sumă de:

12.750 talerĭ.

Domnitorulŭ, la 1 Martie 1796, convócă Divanulŭ să chibzuéscă 2, 3 mijlóce de găsirea unuĭ noŭ venitŭ pentru Epitropie.

(1) Cod. XXIX, fila 135 verso.

(2) Cod. XXXI, scara 3, fila 24 verso.

www.dacoromanica.ro

Anaforaua Divanuluĭ din 4 Martie 1796, rĕspundêndŭ la ordinulŭ Domniloruluĭ de a găsì unŭ venitŭ noŭ pentru Cutie. Divaniţiĭ propunŭ următórele veniturĭ:

a) Din vinăriciulŭ ce este acordatŭ la milă la mănăstirĭ, din tótă ţéra, să deae fie-care mănăstire, din 10, 2 la Cutia milosteniei.

Domnitorulŭ aprobă acestŭ venitŭ, lăudândŭ pe Metropolitulŭ, care împreună cu boeriĭ de Divanŭ l'aŭ propusŭ.

b) De tótă vita mare, boŭ, vacă, calŭ, bivolŭ, catârŭ, ce se va vinde aicĭ în ţéră, să deae cumpĕrătorulŭ de una parale 5, verĭ de ce stare va fi, şi de vită mică (óie, capră, rîmătorŭ) de una câte o para, afară de oile Gelepilorŭ, carĭ sunt pentru trébă împĕrătéscă.

c) Dela paţachina ce strîngŭ neguţitoriĭ de aicĭ din ţéră, să aibă a plăti ridicătorulŭ mărfeĭ câte 2 parale de oca. Vînḑĕtorulŭ moşieĭ la vremea tocmeleĭ să facă cunoscută acéstă dare în folosulŭ cutieĭ, căcĭ la din contră vînḑĕtorulŭ o va plăti.

Asupra acesteĭ dărĭ Domnitorulŭ ḑice că paţachina nu iese numaĭ din Ţéra-Românéscă ci şi din Moldova, Turcia şi ţĕrile tătărescĭ. Cu punerea acesteĭ dărĭ se vorŭ îndepărtà cumpĕrătoriĭ de paţachină dela Ţéra-Românéscă, de aceea Domnitorulŭ nu o aprobă.

d) Dela totŭ tabaculŭ importatŭ, dela celŭ fabricatŭ aci, să dea şi la cutie o dare egală cu aceea ce o dă la Vel Căminarŭ.

Domnitorulŭ aprobă, pe lângă darea Căminaruluĭ dela tabacŭ, şi câte 30 de parale de ocaua de tabacŭ străinŭ şi 10 parale de ocaua de tabacŭ pămînteanŭ. — 1796 Martie 15. (1)

Epitropia obştireĭ propune supresiunea dela pensiunĭ a maĭ multorŭ feţe carĭ aŭ primitŭ din noŭ slujbe, şi anume să se suprime:

TALERĬ						
40	pe lună	dela	Toma Comino,	rênduitŭ judecătorŭ	la	Criminalion.
20	»	»	Mateiŭ Popescu	» »	»	Vlaşca.
20	»	»	Teodorŭ Michea	» »	»	Criminalion.
20	»	»	Slugerŭ Mateiŭ Cantacuzino	»	»	Departam. de 8.
25	»	»	Enache Costacopulo,	rênduitŭ cămăraşŭ	la	Ocnă.
125	De reportatŭ.					

(1) Cod. XXXI, scara 4, fila 32.

www.dacoromanica.ro

TALERĬ

125 Reportŭ.
5 pe lună dela Const. Ranete, rênduitŭ judecătorŭ la Secuienĭ.
15 » » Michaiŭ Bărbătescu » » » Prahova.
10 » » Ştefanŭ Râmniceanu, biv. alŭ III-lea Logofĕtŭ, rênduitŭ judecătorŭ la Argeşŭ.

155 cu aceştĭ banĭ se scade bugetulŭ cutieĭ, căcĭ «a luà câte 2 leĭ unĭĭ şi alţiĭ nicĭ una, nu este cu cale». — 1796 Martie 29. (1)

Pitacŭ la Divanŭ din 9 Iunie 1796.

După cererea nazîrilorŭ Epitropieĭ de a-şĭ încheià socotelile pe 1795, Domnitorulŭ ordonă Divanuluĭ ca, împreună cu Vel Cămăraşulŭ Niculache, să teorisĕscă socotelile după orênduiala «atâtŭ a veniturilorŭ ce sunt canonisite din slujbele Epitropieĭ i din huzmeturile domnescĭ ale Visterieĭ şi ale cămăreĭ, i din ajutorurile ce s'aŭ maĭ adaosŭ, i din mezaturĭ şi din cele întîmplătóre, câtŭ şi de tóte cheltuelele Epitropieĭ, precum şi din catastişele lefurilorŭ ce aŭ pututŭ ajunge de s'aŭ datŭ în anulŭ trecutŭ, care cerŭ dumné-lorŭ nazîriĭ epitropĭ de a se pecetluì, spre a le avé sinetŭ.» Domnitorulŭ cere şi elŭ anafora de resultatŭ. (2)

Anaforaua în dosulŭ jălbeĭ de dulgherĭ şi zidarĭ, cărămidarĭ şi nisiparĭ, dela Aga Dim. Hangerlì, din 25 Iunie 1796, că nu se supunŭ aceştĭ meseriaşĭ a da havaetulŭ cutieĭ după chrisovulŭ lorŭ de constituire.

Domnitorulŭ ordonă epist. Agieĭ să rênduiască după cererea Epitropieĭ unŭ zapciŭ, pentru ca să împlinĕscă dela breslaşĭ suma datorită cutieĭ. (3)

Nazîriĭ Epitropieĭ, la 29 Iunie 1786, arată Domnitoruluĭ, că deja în luna Octobre anulŭ trecutŭ aŭ arĕtatŭ că cutia milelorŭ este în deficitŭ şi aŭ fostŭ cerutŭ să se taie milele printr'o comisiune de 3, 4 boerĭ veliţĭ, carĭ să cerceteze cine merită şi cine nu merită să aibă milă. Domnitorulŭ încă de atuncĭ a aprobatŭ propunerea şi aŭ însărcinatŭ pe Vel Banŭ Brâncovénu şi pe rĕposatulŭ Banŭ Moruzi, împreună cu nazîrulŭ Epitropieĭ, să facă alegerea indicată şi să presenteze catastihŭ curatŭ de ceĭ carĭ aŭ să rĕmâe la léfă. Cu adĭ cu mâne s'a prelungitŭ lucrulŭ, până s'a întîmplatŭ schimbarea Banuluĭ Brâncovénu, câtŭ şi mórtea Banuluĭ Moruzi. Epitropia

(1) Cod. XXXI, scara 6, fila 38 verso.
(2) Cod. XXIX, fila 197 verso.
(3) Cod. XXXI, scara 8, fila 54.

www.dacoromanica.ro

se rógă din noŭ să se facă lucrarea de alegere a acelorŭ cărora să se lase pensiune.

Domnitorulŭ, la 2 Iulie 1796, dă resoluţiunea asupra acesteĭ anaforale, în care, constatândŭ trebuinţa Cutieĭ milelorŭ de a avé fondurĭ maĭ marĭ şi cum nu póte să scótă dajdie în ţéră pentru acestŭ scopŭ, de aceea boeriĭ de Divanŭ să se adune, să cerceteze catastihu lefilorŭ, câtŭ şi osebitele pitace date în parte, şi fără de nicĭ o *filoprosopie* să ştérgă din catastihŭ pe cine nu merită. (1)

Anaforaua Divanuluĭ din Iulie 7, 1796, prin care arată că s'aŭ adunatŭ să facă alegere din catastihulŭ obraselorŭ ce ieaŭ léfă dela Cutia milosteniei. Divanulŭ a realisatŭ astă însărcinare şi aşterne deosebitŭ catastihŭ de lefile ce este a se da, câtŭ şi o listă de lefile suprimate şi de acele adaose. Divanulŭ cere dela Domnitorŭ că de adĭ înainte la Epitropie să se ţină catastihŭ pecetluitŭ cu pecetea Domnitoruluĭ, şi în fieş-care 3 lunĭ verĭ-câte nume se vorŭ maĭ adăogà cu domnescĭ pitace, să se trécă în acelŭ catastihŭ iarăşĭ sub pecetea domnéscă, şi nazîrulŭ Epitropieĭ ce împarte lefile la fieş-care obrazŭ din catastihŭ, să-ĭ dea teşcherea la mână către sameşulŭ Epitropieĭ, în care să se cuprindă ca să se dea léfa cutăruia pe cutare lună; teşchereaua să o oprésca sameşulŭ, iscălită în dosŭ de celŭ care a primitŭ léfa. (2)

Domnitorulŭ aprobă.

Pitacŭ către ispravnicĭ, din 17 Augustŭ 1796.

«Fiind-că prin socotéla de obşte după anaforaua P. S. Metropolitŭ şi a boerilorŭ Domnieĭ Mele, este hotărîrea făcută ca din milele vinăriciuluĭ mănăstirescŭ să dea mănăstirile din 10 doĭ, ajutorulŭ ce s'a orênduitŭ la Cutia milosteniei de obşte şi la logofeţiile Divanuluĭ Domnieĭ Mele. . . » Domnitorulŭ ordonă adunarea acestorŭ banĭ cu catastihŭ. (3)

(1) Cod. XXXI, scara 8, fila 52 verso.
(2) Cod. XXXI, scara 8, fila 66.
(3) Cod. XXIX, fila 220 verso.

www.dacoromanica.ro

Comerciŭ, Industrie, Bresle, Poşte.

La pag. 237 a tomuluĭ V din «Istoria Românilorŭ» ce publicămŭ, amŭ adusŭ numeróse acte relative la comerciulŭ şi industria ţĕreĭ; dămŭ acì o nouă serie de acte, carĭ tóte dovedescŭ atenţiunea şi grija luĭ Al. Moruzi pentru aceste douĕ mijlóce de îmbogăţire ale uneĭ naţiunĭ. Ast-felŭ comerţulŭ ce-lŭ făceaŭ ţĕraniĭ cu lemne de focŭ, cu fînŭ şi cu altele erà ocrotitŭ de elŭ, oprindŭ pe slujbaşiĭ administrativĭ de a luà ploconŭ cu sila dela ţĕranĭ, luândŭ totŭ odată şi mĕsurĭ în contra precupeţieĭ. Dar cele maĭ importante acte, carĭ dovedescŭ grija luĭ Moruzi pentru comerciulŭ ţĕreĭ, sunt mĕsurile riguróse luate de elŭ în contra Turcilorŭ în specialŭ, a locuitorilorŭ de peste Dunăre în genere, ordonândŭ stricta aplicare a nizamurilorŭ stabilite prin pacea dela Kuciuk-Kainargi. Alex. Moruzi ieà mĕsurĭ de asemenea şi contra sudiţilorŭ nemţescĭ, pe carĭ îĭ opresce, totŭ conformŭ nizamuluĭ, de a cumpĕrà acareturĭ saŭ lucrurĭ nemişcătóre în ţĕrà, nicĭ maĭ cu sémă de a face comerciŭ cu mĕrunţişurĭ, ci numaĭ a vinde cu ridicata, şi le dă terminŭ numaĭ de 15 ḑile spre a-şĭ vinde băcănia cu ridicata.

Totŭ referitorŭ la comerciŭ vomŭ aduce şi nelipsitele narturĭ, carĭ, precum amŭ arĕtatŭ în tomulŭ nostru V din «Istoria Românilorŭ», eraŭ o însemnată pedică pentru comerciulŭ naţionalŭ, de óre-ce ele, narturile, se aplicaŭ la comerciulŭ în ḑetaliŭ, decĭ alŭ pămîntenilorŭ; firesce că şi aci abusulŭ aveà rolulŭ sĕŭ: boeriĭ însărcinaţĭ cu instituirea vre-unuĭ nartŭ, alŭ măcelarilorŭ de pildă, primiaŭ dela bieţiĭ măcelarĭ sume de banĭ, a cărorŭ mărime varià după obrazulŭ boeruluĭ slujbaşŭ, pentru ca în schimbŭ să maĭ le uşureze nartulŭ, să le pună preţurĭ maĭ marĭ.

Relativŭ la têrgurĭ încă maĭ aduçemŭ câte-va acte. Cu tóte greutăţile ce întîmpinaŭ ceĭ carĭ veniaŭ la têrgŭ, pentru vînḑare orĭ cumpĕrare, şi aceste têrgurĭ eraŭ numeróse şi atrăgeaŭ multă lume, maĭ alesŭ ţĕranĭ. Nu e însă maĭ puţinŭ adevĕratŭ, că la aceste têrgurĭ, carĭ eraŭ date ca privilegiĭ pentru boerĭ sĕŭ mănăstirĭ (dreptŭ de vamă, dreptŭ de a vinde rachiulŭ şi vinulŭ etc.), eraŭ aduşĭ ţĕraniĭ prin stăruinţele ispravnicilorŭ şi subalternilorŭ lorŭ. In cestiunea vînḑăreĭ rachiuluĭ şi a vinuluĭ aducemŭ în acestŭ capitolŭ câte-va acte; prin unulŭ din acestea Al. Moruzi opresce straşnicŭ fabricarea şi vînḑarea rachiuluĭ străinŭ în totŭ cuprinsulŭ ţĕreĭ. Câtŭ privesce fabricele, menţionămŭ acte relative la cunoscutele fabrice de hârtie şi de postavŭ şi la ómeniĭ lorŭ, precum şi la fabrice de rachiŭ. Relativŭ la aceste din urmă fabrice, Al. Moruzi dă unŭ actŭ, care denotă că orĭ-câtŭ erà de

www.dacoromanica.ro

Domnŭ alŭ Ţĕreĭ-Românescĭ, nu dintre ceĭ rĕĭ, totuşĭ nu uită pe connaţionaliĭ sĕĭ grecĭ.

Breslele continuă încă a fi cetatea meseriaşuluĭ românŭ. Aducemŭ şi pentru ele câte-va acte dela Al. Moruzi.

In tomulŭ nostru V alŭ «Istorieĭ Românilorŭ» amŭ vorbitŭ maĭ pe largŭ despre aceste bresle şi amŭ arĕtatŭ importanţa lorŭ.

Menzilurile (Poştele) formézā şi ele obiectulŭ atenţiuneĭ luĭ Moruzi. Maĭ cu sémă locurile de păşune pentru caiĭ dela menzilhanele ocasionézā câte-va acte dela Moruzi, pe carĭ le aducemŭ la vale.

Pitacŭ din 12 Ianuarie 1795 către Spătarulŭ şi Aga să nu îngăduiască pe arnăuţiĭ neferĭ şi alţĭ slujbaşĭ cu numele de strejarĭ, ca dela carele cu lemne şi fînŭ ce intră în Bucurescĭ să ieā lemne saŭ fînŭ trecêndŭ pre la străţĭ şi pe la rĕspântiĭ. Domnitorulŭ recunósce totuşĭ strejarilorŭ dreptulŭ câte 1 lemnŭ de carŭ fără alegere, «care-lŭ aducŭ ţĕraniĭ pe de lăturea caruluĭ» pentru încălţirea străjeĭ. (1)

Pitacŭ din 11 Octobre 1795 către biv Vel Postelnicŭ Epistatulŭ Agieĭ, să oprésca precupeţiĭ de a eşi înaintea ţĕranilorŭ spre a le cumpĕra provisiile ce aducŭ de vînţare în têrgŭ, căcĭ precupeţia va fi pedepsită straşnicŭ. (2)

Pitacŭ la Spătarŭ, din 28 Februarie 1795.

Fiind-că uniĭ din Silistraliĭ, anulŭ trecutŭ, împotriva înaltelorŭ poruncĭ împĕrătescĭ, aŭ trecutŭ în pămîntulŭ ţĕriĭ, unde aŭ făcutŭ şi arăturĭ, pentru ca să nu facă dar şi estimpŭ vre-o urmare ca acésta împotriva nizamuluĭ, Vodă ordonă Spătaruluĭ «să dea straşnice poruncĭ la căpitanĭ, ca fórte să întăréscă paza margineĭ .... să nu trécă iarăşĭ vre-uniĭ în pămîntulŭ ţĕreĭ, şi de vor cercà, să sté dimpreună cu zabiţiĭ judeţelorŭ a nu-ĭ îngăduì.... Şi dumné-ta Vel Hatmane să facĭ cuviinciósele poruncĭ la toţĭ zabiţiĭ.» (3)

(1) Cod. XXIX, fila 10 verso.
(2) Cod. XXIX, fila 118.
(3) Cod. XXIX, fila 21 verso.

www.dacoromanica.ro

Arĕtare în scurtŭ de cele ce aŭ scrisŭ Capuchehaia Vidinuluĭ pentru cele ce s'aŭ făcutŭ arĕtare la numitulŭ serhatlăŭ faţă cu Ieniceri — Aga şi cu toţĭ ogeaclîiĭ şi agalele, pentru paza nizamuluĭ ţĕreĭ.

1) Nicĭ unŭ turcŭ vindilăŭ saŭ altulŭ din ceĭ de decindea să nu pótă trece în Ţéra-Românéscă, şi dacă vre-unulŭ din vindîlăiĭ turcĭ va avé să iea dela vre unŭ Românŭ, să facă arătare în scrisŭ la Baş-Ceauşŭ, şi acela are prin trimesŭ să o dea de scire, saŭ însuşĭ singurŭ să o arĕte la Capuchehaia, care să aducă pe Românŭ, şi de se va dovedì că este datorŭ cu adevĕratŭ, să facă împlinire de baniĭ aceia. Iar de are să iea Românŭ, să dea în scire la Paşa-Kapusă şi prin Baş-ceauşŭ la Osman-Aga şi dacă dumné-luĭ va da voie cu făgăduinţa luĭ Baş-Eşki şi cu zapciu dela Aga-Kapusă să tréca la Calafatŭ ca să se caute judecata luĭ de către Capuchechaia faţă cu zapciulŭ, care e datorŭ întorcêndu-se să dea tacrirulŭ sĕŭ în ce chipŭ curge pricina? Aşişderea şi Româniĭ raele trecêndŭ la têrgulŭ Vidinuluĭ, când se vorŭ trage la judecată de către vindilăĭ, la Mechkemet-Cadiulŭ, să nu pótă a-le căutà pricina nefiindŭ faţă Capuchechaia, saŭ omŭ din partea luĭ (2). Să nu pótă nicĭ unulŭ din vindilăĭ, orĭ turcŭ, orĭ raia, a trece cu luntre saŭ cu caice, pe locurĭ neobişnuite, trecêndŭ zahercle, dobitóce şi ómenĭ din Ţéra-Românéscă, fără numaĭ să tréca prin locurile unde păzescŭ ómeniĭ zabiţilorŭ, pentru ca să-ĭ cerceteze; iar călcătorulŭ acesteĭ poruncĭ are a-şĭ luà pedépsa, *mórte*, pentru care acésta se vorŭ scrie şi Aga-Mehtuplerĭ şi se vorŭ trămite cu Ogeac-ceauşiĭ şi cu Nevbegiĭ până la Ada-Kalesi şi până la Lomŭ (3). Măcelarilorŭ li s'a datŭ poruncă, fieş-care să nu pótă maĭ multŭ decât unŭ omŭ a-şĭ trămite în Ţéra-Românéscă şi acela iarăşĭ cu adeverinţă dela Baş-Ceauşŭ şi dela Capuchechaia trecêndŭ să nu pótă cumpĕrà maĭ multe oĭ decât sunt însemnate în teşcherea, iar capre nicĭ decum, vite marĭ numaĭ 2—3 saŭ mult 4 şi acele vacĭ sterpe pentru trebuinţa măcelărieĭ, iar nu pentru neguţătorie.— 1796 Februarie 9. (1)

Cărţĭ către zabiţiĭ dela jud. Mehedinţĭ, Doljŭ, Romanaţĭ, Teleormanŭ, Oltŭ, Vlaşca, Ialomiţa, Buzĕŭ, Slam-Rîmnicŭ, Olteniţa şi Ciocănesciĭ din Ilfovŭ şi Sloboḑia, din 4 Aprilie 1796, ca în interesulŭ păzireĭ nizamuluĭ ţĕreĭ să oprésca de a eşì cu plugulŭ, orĭ din Turcĭ, orĭ raelele hazurilorŭ turcescĭ, să facă în ţéră arătură saŭ orĭ-ce felŭ de semĕnătură. (2)

(1) Cod. XXIX, fila 149 verso.
(2) Cod. XXIX, fila 169.

www.dacoromanica.ro

Pitacŭ nizamŭ din 27 Iunie 1795 către Alexandru Calfoglu, Caimacamulŭ Craioveĭ.

Din jălbile ce Ne-aŭ venitŭ dela obştea orăşănilorŭ pămîntenĭ de acolo i dela cumpaniile vechĭ şi nouĕ a neguţitorilorŭ pămîntenĭ, amŭ luatŭ Domnia Mea încunosciinţare, cum că sudeţiĭ Nemţieĭ ce se află acolo, nemulţămindu-se pe nămestiile şi acareturile nemişcătóre ce aŭ până acum, carĭ sunt împotriva tractaturilorŭ, pentru care are a se îndreptà, şi acum cumpĕră acareturĭ şi lucrurĭ nemişcătóre, dintre cariĭ sudeţĭ arŭ fi cumpĕratŭ acum şi o vie la Sutescĭ în jud. Vîlcea; pentru care iată îţĭ poruncimŭ Domnia Mea:

1) Pentru acelŭ suditŭ cumpĕrătorŭ vieĭ dela Sutescĭ să cercetezĭ, şi pliroforisindu-te în adevĕrŭ că aŭ cumpĕratŭ acum acestŭ lucru nemişcătorŭ, să-lŭ chiămĭ pe suditŭ înaintea dumi-tale şi să-ĭ ḑicĭ că a cumpĕrà şi stăpânì acestŭ lucru nemişcătorŭ, suditŭ fiindŭ, nu este slobodŭ, ci orĭ să-şĭ priméscă baniĭ înapoĭ, saŭ să o dea spre vînḑare la mezatŭ, pentru care să-ĭ daĭ sorocŭ de 20 ḑile, ca într'acestŭ sorocŭ să se desfacă de cumpĕrătórea acestuĭ lucru nemişcătorŭ negreşitŭ, iar de va voi de sine-şĭ a se face raia, spre a fi slobodŭ a cumpĕrà şi a stăpânì în ţĕră lucru nemişcătorŭ, să dea dumi-tale adeverinţă în scrisŭ sub iscălitură-ĭ cum că voesce şi cere a se face raia; primitŭ va fi şi slobodŭ a cumpĕrà; de care veĭ însciinţà Domnieĭ Mele, trimiţêndu-Ne şi acelŭ *apodixis* alŭ luĭ în scrisŭ spre pliroforie.

2) Auḑimŭ că sudiţiĭ ţinŭ cârciume cu vînḑare de vinŭ cu de amĕruntulŭ, i cuptóre de alişverişŭ, care şi aceasta este cu totulŭ împotriva tractaturilorŭ, lăsândŭ a ḑice nedreptatea ce se pricinuesce cu acésta şi nechivernisélą pămîntenilorŭ orăşenĭ aĭ ţĕreĭ; pentru care iarăşĭ poruncimŭ Domnia Mea, ca să chiămĭ pre aceĭ sudiţĭ ce ţinŭ cârciume cu vînḑare de vinŭ mĕruntŭ, i brutarĭ cu cuptóre de alişverişŭ, cărora să le daĭ sorocŭ de 15 ḑile ca să-şĭ vînḑà vinurile cu rădicata, să-şĭ rădice lucrarea cuptórelorŭ, şi maĭ multŭ să nu fie îngăduiţĭ saŭ sloboḑĭ a ţiné cârciume saŭ cuptóre.

Domnitorulŭ promite totuşĭ voie pentru acésta celorŭ carĭ din sudiţĭ se vorŭ face raiele.

3) Suḑiţiĭ a fi băcanĭ şi a vinde băcăniĭ cu mĕrunţişulŭ nu sunt sloboḑĭ, ci aŭ a vinde marfa cu rădicata. (Li se dă terminŭ de 15 ḑile spre a-şĭ vinde băcănia cu ridicata).

4) Prăvăliaşŭ saŭ boltaşŭ suditŭ a face vînḑare mĕruntă cu cumaşulŭ saŭ cu cotulŭ iarăşĭ nu sunt sloboḑĭ, decât dacă se vor face raiele şi vorŭ intrà, după starea şi putinţa lorŭ, fără de încurcătură, la vre-o orênduială de dajdie.

www.dacoromanica.ro

5) In diastima vremeĭ, până se va face alegerea acésta şi până a luà dumné-ta rĕspunsulŭ celŭ desĕvîrşitŭ pentru fiteş-care din sudiţĭ, carĭ facŭ alişverişurĭ cu mĕrunţişulŭ, datorĭ sunt să fie următorĭ nizamuluĭ politieĭ, care dela stăpânirea loculuĭ este datŭ pentru toţĭ de obşte, fără de a se împotrivi bunelorŭ orênduelĭ, carĭ pentru politia de obşte prin dumné-ta se daŭ.

Decĭ scriemŭ dumi-tale şi acésta osebitŭ, ca nu cum-va şi polcovnîciĭ şi zapciiĭ têrguluĭ să găséscă mijlocŭ cu acéstă pricină, orĭ de a supĕrà împotrivă saŭ vre-o pismă veche purtândŭ asupra sudiţilorŭ *(să-ĭ nedreptăţéscă?)*, că de vomŭ auḑi vre-unŭ herechetŭ împotrivă, nu numaĭ eĭ se vorŭ pedepsi straşnicŭ de Domnia Mea acolo în' têrgŭ, ci şi dumné-ta veĭ rĕmâné făr de cuvîntŭ. Iar pentru sudiţiĭ ce-şĭ vîndŭ marfa cu rădicata, nu numaĭ să nu li se facă cu acéstă pricină vre-o câtŭ de mică zăticnire, ci încă maĭ vîrtosŭ totŭ felulŭ de mână de ajutorŭ să li se dea spre a li se înlesni treaba; şi să avemŭ rĕspunsŭ. (1)

Prea Sf. Ta Păr. Metropolite, iubitorilorŭ de Dumneḑeŭ Episcopĭ, i dumnévóstre cinstiţilorŭ şi credincioşĭ boerilorŭ veliţĭ aĭ Divanuluĭ Domnieĭ Mele halea şi mazîlĭ, măcar că dumné-lorŭ nazîriĭ Epitropieĭ după datoria ce aŭ a trebilorŭ de obşte spre a îngriji, a cercetà şi a arĕtà Domnieĭ Mele cele de trebuinţă, făcêndŭ la pricina narturilorŭ de lucrurile mâncăreĭ, adecă la carne, de faţă cu măcelariĭ, şi la cele-lalte felurimĭ, cercetáre, aŭ arĕtatŭ Domnieĭ Mele cele de trebuinţă, a cărora arĕtare şi părere, cu tóte că este vrednică de primire şi pliroforie Domnieĭ Mele, dar ca o trebă ce este de obşte şi nu în parte, de aceea găsimŭ de trebuinţă ca dimpreună cu socotéla a tutorŭ de obşte să se dea nizamulŭ lorŭ celŭ din urmă, în ce chipŭ aŭ a urmà. Decĭ adunându-vĕ toţĭ dimpreună la unŭ locŭ, unde viindŭ şi epistatulŭ Agieĭ, să puneţĭ înnainte catalogulŭ de tóte felurimile lucrurilorŭ de obşte, câtŭ şi pentru carne maĭ cu deosebire, câtŭ şi pentru tóte cele-lalte câte sunt trebuincióse de hrană, şi trebuinţa politieĭ şi a norodulŭ de obşte să le chibzuiţĭ cu luare aminte într'adîncŭ, şi cele drepte şi cu cale întocmindu-le şi puindu-le la nizamŭ, să arĕtaţĭ Domnieĭ Mele pentru tóte nartulŭ celŭ dreptŭ, care urméză a-lŭ da la fieş-care şi cu ce orênduială, de a se sci păzi în urmă, prin catastihŭ anume şi cu anafora către Domnia Mea.—1793 Martie 29. (2)

(1) Cod. XXIX, fila 88.
(2) Cod. XXIII, fila 27.

www.dacoromanica.ro

Poruncă la ispravniciĭ Argeşuluĭ, pentru nartulŭ pâneĭ a se vinde la o pară dramurĭ 160.

Io Alexandru Constantin Moruzi Voevodŭ zemle Vlachiscoe. — Dumné-vóstre ispravnicilorŭ ot sud Argeşŭ sănătate! Amŭ vĕḑutŭ Domnia Mea însciinţarea ce Ne faceţĭ cu întórcerea luĭ Iacomi..... ciubucciŭ, pentru brutariĭ de acolea dela Pitescĭ, şi iată după nizamulŭ ce arĕtaţĭ că aţĭ datŭ maĭ dinainte dumné-vóstre, poruncimŭ ca să le daţĭ nartŭ a vinde câte 160 dramurĭ la o pară, supunêndu-ĭ la acésta a fi următorĭ făr de voia lorŭ, însă totŭ o mână şi totŭ un felŭ să fie câte 160 dramurĭ la o pară pâne bună şi cóptă bine, dar să nu auḑimŭ maĭ în urmă că s'aŭ maĭ scăḑutŭ, saŭ că nu este pânea bună cóptă cum se cade. Aşişderea şi unŭ jimblarŭ ţiganŭ, care vinde de obiceiŭ câte 170 dramurĭ în 2 parale, cu nume de jimblă, şi este totŭ unŭ felŭ cu a brutarilorŭ, poruncimŭ ca şi acestŭ ţiganŭ să lucreze de o potrivă ca şi brutariĭ, făcêndŭ adecă câte o pâne de 160 dramurĭ la o. pară. Iar pentru nartulŭ de tóte felurimile ce cereţĭ prin cartea care scrieţĭ către dumné-luĭ Vel Vist. de a vi se trămite, veţĭ sci că într'aceste ḑile făcêndu-se, vi s'aŭ trimisŭ dumné-vóstre pecetluitŭ de Domnia Mea pentru tóte felurimile anume şi cu carte deosebită către dumné-vóstre, care până acum îlŭ veţĭ fi şi primitŭ; ci dar să-lŭ puneţĭ în faptă şi să grijiţĭ a se urmà negreşitŭ la tóte, făcêndŭ numaĭ la pâne osebirea ce poruncimŭ maĭ sus. — 1793 Aprilie 19.

Notă. — Taleri 100 rênduimŭ Domnia Mea trĕpădulŭ ciubucciuluĭ dela toţĭ brutariĭ carĭ n'aŭ păzitŭ nartulŭ ce le-aţĭ fostŭ datŭ din poruncă Domnéscă, carĭ banĭ poruncimŭ să-ĭ împliniţĭ dumné-vóstre cu analoghie dela toţĭ. (1)

Poruncă cu orênduitŭ din partea M. Sale luĭ Vodă, a cercetà la Pitescĭ pentru pâne şi carne cum trebue să se vinḑă.

Fiind-că după cercetările, ce cu neadormită grijă facemŭ Domnia Mea pururea, atâtŭ înăuntru politieĭ, câtŭ şi pe afară în ţéră, spre a se păzi dreptatea şi buna orênduială întru tóte, atâtŭ la altele câtŭ şi la nartulŭ de pâne, care este hrana cea dintâiŭ trebuinciósă norodulŭĭ, aflămŭ că în

(1) Cod. XXIII, fila 44.

www.dacoromanica.ro

orașulŭ Pitescĭ se vinde pânea cu multă scumpĕtate și lipsă, din care aducêndu-se înaintea Domnieĭ Mele o pită, amŭ pusŭ de aŭ tras'o și n'aŭ venitŭ maĭ mare decâtŭ dramurĭ 85 la o pară, care și după ce este cu atâta lipsă, apoĭ și acésta fórte próstă, în vreme când aicĭ în Bucurescĭ se vinde 200 dramurĭ la o pară, pâne albă și bună, care și după cuvîntulŭ celŭ dreptŭ și adevĕratŭ pe afară trebue să fie și maĭ eftină decât în Bucurescĭ. Decĭ acésta nesuferind'o Domnia Mea, iată orênduimŭ într'adinsŭ pe . . . . . să mérgă dreptŭ la Pitescĭ, unde prin cercetarea ce va face pe sub cumpĕtŭ, găsindŭ pe brutarĭ într'acéstă faptă, să-ĭ rădice, să-ĭ ducă înaintea dumné-lorŭ ispravnicilorŭ, ca să se întrebe de rĕspunsŭ, pentru ce vîndŭ pânea cu atâta scumpĕtate *și de o facŭ din sineșĭ, saŭ cu voie, sloboțenie dela ispravnicĭ.* Pentru care poruncimŭ Domnia Mea ispravnicilorŭ, de este cu scirea și porunca dumné-vóstre datŭ acestŭ nizamŭ, să avețĭ a rĕspunde Domnieĭ Mele, care este cuvîntulŭ de a fi atâta scumpĕtate? iar de nu este cu porunca dumné-vóstre, pentru ce să o suferițĭ și de ce să nu le dațĭ nizamŭ și să nu punețĭ pe brutarĭ la orênduiala dreptățeĭ? Le ceremŭ Domnia Mea rĕspunsŭ la trĕba acésta, de care să trimițĭ Domnieĭ Mele însciințare, tu orênduitule mumbașirŭ, așteptândŭ poruncă de urmare.—1793 Aprilie 10. (1)

Procit. Vel Logofĕtŭ.

Ca și la Pitescĭ, Domnitorulŭ scrie la ispravniciĭ de Vlașca, cum că acolo se vinde pânea cu fórte scumpĕtate și próstă, și că chiar i s'aŭ adusŭ una de probă de aŭ cântărit'o înaintea Domnieĭ Sale și nu aŭ trasŭ maĭ multŭ de 100 dramurĭ, și decĭ poruncesce a se vinde dramurĭ 160 la o pară, deși în Bucurescĭ se vinde după nartŭ 200 dramurĭ la o pară, «iar pentru pâne, facemŭ Domnia Mea deosebire acolea (Vlașca) pentru neîndestularea grâuluĭ». Apoĭ poruncesce ispravnicilorŭ să facă nizamulŭ cunoscutŭ brutarilorŭ. — 1793 Aprilie 19. (2)

Iŏ Alex. Cost. Moruzi Voevod. zemle. Vlach.—Dumné-vóstre ispravnicilorŭ ot sud Slam-Rîmnicŭ sănătate! Vĕ facemŭ Domnia Mea în scire, că aducêndu-se înaintea Domnieĭ Mele o pâne din cele ce se face și se vinde acolea în têrgulŭ Focșanilorŭ, amŭ pus'o la dramurĭ și nu o găsimŭ maĭ mare decât 130 dramurĭ la o pară, care cu mirare Ne fu a vedé acésta dela isprăvnicatulŭ dumné-vóstre, unde Domnia Mea n'am socotitŭ că este trebuință a trămite cercetătorĭ pe alțiĭ acolea, fiindŭ nădăjduițĭ la bună silință

(1) Cod. XXIII, fila 39.
(2) Cod XXIII, fila 44 verso.

www.dacoromanica.ro

şi purtarea de grijă a dumné-vóstre; dar tréba Ne îndémnă a o face; apoĭ socotiţi-vĕ înşivĕ ruşinea de este cu cale acésta, aicĭ în Bucurescĭ se vinde la o parà 200 dramurĭ, însă pâne albă şi curată, iar aceea după ce este lipsă, apoĭ şi próstă, care iată pentru pericrghie vĕ trimitemŭ într'adinsŭ o pâne din Bucurescĭ, şi vĕ trămitemŭ şi pânea de acolea, ca să vedeţĭ câtă deosebire are. Ci dar deschideţi-vĕ ochiĭ şi daţĭ nizamulŭ celŭ cuviinciosŭ, şi puindŭ tréba la cale, ca să nu maĭ aflămŭ acéstă scumpĕtate acolea, că nu veţĭ avé apoĭ nicĭ unŭ cuvîntŭ de îndreptare.—1793 Maiŭ 3. (1)

Cărţĭ la ispravniciĭ din Vlaşca, Ilfovŭ, Ialomiţa, Dîmboviţa, ca să facă cercetărĭ pentru vitele măcelarilorŭ, ce vorŭ fi la păşune.

Dumné-vóstre ispravnicilorŭ ot sud ... sănătate! Indată ce veţĭ primì porunca acésta a Domnieĭ Mele, să aveţĭ a face cercetare acolea într'acelŭ judeţŭ, ca să aflaţĭ tóte vitele măcelarilorŭ din Bucurescĭ, ce le va fi avêndŭ puse la păşune în partea loculuĭ, atâtŭ cele marĭ, vacĭ şi boĭ, câtŭ şi cele micĭ, capre, oĭ, şi făcêndŭ catastihŭ curatŭ, făr de zăbavă să-lŭ trămiteţĭ la Domnia Mea, cu arĕtare de suma vitelorŭ şi unde le aŭ puse în păşune şi ale cuĭ anume?— 1793 Iunie 6. (2)

Rĕspunsulŭ ce l'aŭ datŭ Vodă în 25 Iunie 1793, în dosulŭ jalbeĭ măcelarilorŭ.

Să căutaţĭ să vĕ părăsiţĭ de lăcomie şi de arĕtărĭ nedrepte şi neadevĕrate, urmândŭ poruncĭ şi hotărîreĭ Domnieĭ Mele, a vinde după nartulŭ ce vi s'aŭ datŭ şi a grijì de îndestularea noroduluĭ, mulţămindu-vĕ cu mila ce v'aŭ arĕtatŭ Domnia Mea, de v'amŭ datŭ voie a vinde ocaua de carne de vacă câte 5 parale; cum şi pentru scaunulŭ de beilicŭ, să vĕ părăsiţĭ de cererea ce faceţĭ a vinde maĭ multŭ cu o parà, că nu se póte. Nu fiţĭ necunoscĕtorĭ şi nesupuşĭ, că să sciţĭ hotărîtŭ că pe toţĭ la ocnă vĕ vomŭ trimite. Poruncimŭ şi dumné-tale biv Vel Vist. epistatule alŭ Agieĭ, adunândŭ pe toţĭ măcelariĭ înaintea dumné-tale, să-ĭ facĭ să-şĭ vie în cunoscinţă, că iată Domnia Mea eşindŭ din pĕcatŭ şi li se dete rĕspunsulŭ celŭ după urmă hotărîtŭ. (3)

(1) Cod. XXIII, fila 49 verso.
(2) Cod. XXIII, fila 74 verso.
(3) Cod. XXIII, fila 89 verso.

www.dacoromanica.ro

Pitacŭ la biv Vel Vistierŭ Constantinŭ Filipescu, epistatulŭ Agieĭ, din 6 Iulie 1793, ordonândŭ ca undelemnulŭ (care a venitŭ destulŭ la Bucurescĭ), ce băcaniĭ îlŭ cumpĕră cu ridicata ocaoa 36 şi 37 parale, să se vîndă câte 42 parale ocaoa, iar nu 44. (1)

Pitacŭ la boeriĭ Epitropĭ, pentru miere i caşcavalŭ, a le pune nartŭ.

Iŏ Alexandru Constantinŭ Moruzi Voevodŭ i Gpd. zemle Vlachiscoe. — Cinstiţilorŭ şi credincioşĭ boerilorŭ Domnieĭ Mele, dumné vóstre boerilorŭ nazîrĭ Epitropieĭ de obşte, fiind-că brésla băcanilorŭ din Bucurescĭ sunt datorĭ a avé în tótă vremea cu îndestulare la băcăniile lorŭ, pentru trebuinţa norodulŭĭ politieĭ, miere, caşcavalŭ, atâtŭ de multŭ câtŭ şi de câte ieaŭ, şi brânză de burduşe, care aŭ a vinde cu preţŭ cuviinciosŭ, iată poruncimŭ dumné-vóstre să faceţĭ cercetare ca să vĕ pliroforiţĭ de preţulŭ acestora în ce chipŭ este? şi făcêndu-le socotéla cea dréptă, să chibzuiţĭ nartulŭ celŭ cuviinciosŭ şi dreptŭ şi să arĕtaţĭ Domnieĭ Mele cu anafora.—1793 Augustŭ 22. (2)

Fiind-că s'aŭ adusŭ dela o băcănie din Vadulŭ-Latŭ (Vlaşca) ţinută de 2 arnăuţĭ, o pâne, care vĕdêndu-o Domnitorulŭ că e şi fórte seumpă şi négră şi próstă de totŭ, orênduesce unŭ ceauşŭ să mérgă la faţa loculuĭ să ridice pe ceĭ 2 arnăuţĭ şi să ĭ ducă la Domnie.—1793 Sept. 24. (3)

Pitacŭ către boeriĭ epitropĭ, de a se pune nartulŭ lumînărilorŭ de seŭ, din 17 Octobre 1793.

Facemŭ dumné-vóstre în scire că, după îndestularea de seŭ ce din mila luĭ Dumnedeŭ aŭ fostŭ întîmplatŭ de estimpŭ, fiindŭ trebuinţă de a se socotì şi a se pune la socotélă şi nartulŭ lumînărilorŭ cu unŭ preţŭ maĭ cuviinciosŭ, poruncimŭ dumné-vóstre, că adunându-vĕ la unŭ locŭ, unde aducêndŭ dumné-luĭ epistatulŭ Agieĭ şi pe lumînărarĭ şi făcêndu-le socotéla, să chibzuiţĭ nartulŭ lumînărilorŭ ce se cade într'acéstă vreme după îndestularea ce este de seŭ, prin cumpĕnire dréptă, şi să arĕtaţĭ Domnieĭ Mele în scrisŭ cu anafora. (4)

(1) Cod. XXIII, fila 101.
(2) Cod. XXIII, fila 128
(3) Cod. XXIII, fila 148.
(4) Cod. XXIII, fila 163 verso.

www.dacoromanica.ro

S'aŭ făcutŭ rĕspunsŭ la Caimacanŭ după cererea ce aŭ făcutŭ ca să i se trimiţă stînjenĭ, şi s'aŭ trimesŭ 2 coturĭ, jumĕtăţĭ de stînjenĭ, adecă unulŭ după stînjenulŭ Mărieĭ Sale Constantinŭ Voevodŭ Brâncovénu şi altulŭ după alŭ Mărieĭ Sale Şerbanŭ Vodă, adeverite de dumné-luĭ Vel Vornicŭ Moruzi şi de dumné-luĭ Vel Logofĕtŭ şi pecetluite la căpĕtâie şi de Măria Sa Vodă, care prin dumné-luĭ Vel Banŭ s'aŭ trimisŭ. (1)

La ispravniculŭ Săcuienilorŭ pentru nartulŭ pâneĭ.—20 Decembre 1793.(2)

Pitacŭ la biv Vel Spăt. Văcărescu, Vel Hatmanŭ Caragea, Vel Spăt. Manu, biv Vel Vist. Epist. Agieĭ şi Vel Post., din 19 Martie 1794.

«Fiind-că măcelariĭ politieĭ Bucurescilorŭ, prin jălbile ce Ne-aŭ datŭ, arată pricinuire din neurmarea nartuluĭ celŭ curgĕtorŭ la vînḑarea cărneĭ, şi fiind-că pentru alişverişulŭ acesta se găsescŭ şi alţĭ negutătorĭ carĭ voescŭ să iea asupra lorŭ trĕba cu urmarea nartuluĭ, unde şi ca să nu-şĭ pĕrḑă măcelariĭ alişverişulŭ acesta din mână, când vorŭ fi următorĭ, de aceea orĕnduimŭ pe dumné-vóstre să vĕ adunaţĭ aicĭ la domnésca Nóstră curte, unde aducêndŭ dumné-ta Epist. alŭ Agieĭ pe câţĭ-va maĭ «*ăhlierĭ*» din brésla măcclarilorŭ, arĕtându-se faţă şi ceĭ carĭ se află primitorĭ trebeĭ acesteia, să cercetaţĭ dumné-vóstre şi să faceţĭ pe măcelarĭ să înţelégă a fi următorĭ şi primitorĭ ca să nu-şĭ pĕrḑă acestŭ alişverişŭ din mânile lorŭ, că se vorŭ căi în urmă. De care să arĕtaţĭ Domnieĭ Mele în scrisŭ nizamulŭ ce veţĭ da. (3)

Vel Logofĕtŭ.

Pitacŭ la boeriĭ Divanuluĭ din 28 Decembre 1794. Ordonă că, fiind-că din causa seceteĭ aŭ pătimitŭ stupiĭ şi este lipsă de cĕră, să adune negutătoriĭ cerarĭ şi să chibzuiască preţulŭ lumînărilorŭ. (4)

Zapisulŭ brutarilorŭ din Bucurescĭ din 24 Decembre 1794, prin care se prindŭ că vorŭ ţiné oraşulŭ cu îndestulare de pâne şi vorŭ păzi nartulŭ de a vinde pânea 50 dramurĭ la o pară. Domnitorulŭ se angajéză şi elŭ că dela 15 ale luneĭ Martie să dea zaherea de grâŭ cu banĭ. Sunt 12 brutarĭ iscăliţĭ, între carĭ Românĭ sunt numaĭ Vasile Văcarulŭ, Nicola Gropescu,

(1) Cod. XXIII, fila 165.
(2) Cod. XXIII, fila 190.
(3) Cod. XXII, fila 223.
(4) Cod. XXIX, fila 7 verso.

www.dacoromanica.ro

Dragomirŭ Ciohodarulŭ, Cristea dela Rĕsvanŭ, Malea Vătafulŭ şi 3 Armenĭ, iar restulŭ Grecĭ.

La 25 Decembre acelaşĭ anŭ Domnitorulŭ dă pitacŭ luĭ Vel Aga, prin care explică că, după cererea brutarilorŭ, a scăḑutŭ din 55 dramurĭ de pâne, câtŭ eraŭ datorĭ după nartŭ să dea la o pară, 5 dramurĭ, pentru că brutariĭ aŭ datŭ zapisŭ că până la 15 Martie viitorŭ vorŭ îndestulà politia cu pâne. Domnitorulŭ ordonă trecerea zapisuluĭ în condica Divanuluĭ şi să fie comunicatŭ şi Epitropieĭ obştireĭ, apoĭ zapisulŭ să se păstreze la Agie, Aga obligatŭ fiindŭ a privighià păzirea luĭ întocmaĭ; şi când se va dovedì că vre-unulŭ din brutarĭ aŭ călcatŭ zapisulŭ, să-lŭ arate Domnitoruluĭ «ca să se pedepséscă cu têrgulŭ şi cu ocna.»

In 26 Februarie 1795, Vodă scrie epistatuluĭ Agieĭ, că de óre-ce brutariĭ promitŭ că până la 15 Aprilie (nu numaĭ până la 15 Martie) nu vorŭ maĭ face nicĭ o cerere de zaherea dela domnie, să li se facă acum «acéstă musaade, ca să nu fie lipsă în têrgŭ, şi să li se dea acum din magasiĭ 600 chile grâŭ cu banĭ». Ordonă Vodă Medeln. Arbuti să împarţă la brutariĭ Bucurescilorŭ după zaherelele epistatuluĭ Agieĭ acéstă sumă de chile, şi *să ceĭ banĭ peşinŭ*, «iar dumné-ta epistatule alŭ Agieĭ să ieĭ dela mânile lorŭ zapisŭ cum că (până) la 15 ale luneĭ Aprilie altă cerere nu vorŭ maĭ face de altă zeherea». (1)

Vel Logolĕtulŭ.

In 26 Iunie 1795, după propunerea Epitropieĭ, care a făcutŭ aiarŭ de carnea de vacă şi de óie, se stabilesce nartulŭ de 3 parale oca de carne de vacă şi 5 parale cea de óie. Domnitorulŭ ordonä să se vestéscă acésta măcelarilorŭ, puindŭ şi foĭ cu însemnarea nartuluĭ pe la rĕspântiĭ. (2)

Pitacŭ la ispravniciĭ din sud Ilfovŭ, din 3 Novembre 1795.

Dumné-vóstre ispravnicilorŭ aĭ judeţuluĭ Ilfovŭ, vĕ facemŭ în scire că domnia însăşĭ pentru trebuinţa sa nicĭ odată orênduială într'acestŭ judeţŭ alŭ Ilfovuluĭ nu aŭ făcutŭ la trebuinţele împĕrătescĭ, iarăşĭ multă musadea s'aŭ făcutŭ şi se face acestuĭ judeţŭ, cu deosebire numaĭ şi numaĭ pentru ca să proftaxéscă locuitoriĭ zaherelele şi lemnele cele trebuincióse de focŭ la têrgŭ, ca să fie politia îndestulată. Acum de câtă-va vreme vedemŭ că zaherea nu vine spre îndestularea politieĭ, lemnele încă sunt scumpe cu

(1) Cod. XXIX, fila 6.
(2) Cod. XXVIII, scara 6, fila 63.

www.dacoromanica.ro

nesuferitŭ preţŭ, pentru care iată vĕ poruncimŭ Domnia Mea straşnicŭ: deschide-vĕ-ţĭ ochiĭ şi grijiţĭ de acéstă trébă de apururea cu luare aminte, dândŭ locuitorilorŭ să înţelégă de a veni cu zaherea la têrgŭ şi de a nu face precupeţie şi scumpĕtate lemnelorŭ fără de mĕsură, ca să nu fie silită domnia a-ĭ face şi fără de voia lorŭ următorĭ la aceea ce se cade. (1)

Poruncă la epistatulŭ Agieĭ, din 5 Ianuarie 1796, asupra anaforaleĭ Divanuluĭ (Dimitrache Ghica Vel Banŭ, Man. Creţulescu Vel Vornicŭ, Golescu Vel Vornicŭ, Vel Logofĕtŭ Ştef. Văcărescu).

Divanulŭ aŭ făcutŭ însuşĭ aiarŭ lumînărilorŭ de seŭ, informându-se de preţulŭ cu care cherhanagiĭ aŭ cumpĕratŭ întocmaĭ mia de oca de seŭ (375—350) dela Medeln. Enăchiţă, Logofĕtŭ dela Capanŭ. Elŭ găsesce că pe neguţătoriĭ cherhanagiĭ îĭ ţine ocaua de lumînărĭ 15 parale, lângă care se maĭ adaogă pentru cele-lalte cheltuelĭ de se face 18 parale şi 2 banĭ. Decĭ se vîndă ocaua pe 19 parale. Cherhanagiĭ refusă a vinde cu acestŭ preţŭ.

Vodă ordonă epistatuluĭ Agieĭ să aducă înaintea sa pe neguţătoriĭ cherhanagiĭ şi pe lumînărariĭ vechĭ şi să le arate că Domnitorulŭ încă a aprobatŭ nartulŭ de 19 parale ocaua de lumînărĭ de seŭ. De vorŭ vré a primi acestŭ nartŭ, vorŭ luà la cherhanéua lorŭ şi pe lumînărariĭ vechĭ, câţĭ vorŭ vré de a fi tovarăşĭ, cu capitalulŭ ce vorŭ avé, saŭ carĭ din eĭ nu vorŭ avé putinţă acum, fie primiţĭ şi peste o lună. Iar neprimindŭ neguţătoriĭ a vinde lumînările cu acestŭ preţŭ de 19 parale ocaua, să daĭ dumné-ta lucrarea lumînărilorŭ asupra lumînărarilorŭ vechĭ, cu preţulŭ de câte 18 parale, cum dînşiĭ aŭ făgăduitŭ şi aŭ cerutŭ, şi pentru madelele cherhanaleĭ carĭ sunt între dînşiĭ de a desface, să se siléscă a-ĭ întocmi şi a-ĭ isprăvi. Iar când nu va puté sta mijlocŭ a-ĭ împăcà, dumné-ta să ne facĭ arĕtare deosebitŭ pentru fie-care madea şi Domnia Mea le va hotărî. (2)

In 13 Ianuarie 1796, după o nouă anafora a epistatuluĭ Agieĭ, Vodă lasă întreprinderea cherhaneleĭ totŭ la neguţătoriĭ ce aŭ luat'o cu paguba vechilorŭ lumînărarĭ. Preţulŭ totŭ 19 parale. «Iar lumînărariĭ vechĭ, şi peste 30 de ḑile, până la 60 de ḑile, totŭ le facemŭ Domnia Mea musaadè, ca vrêndŭ a intrà tovarăşĭ, să fie primiţĭ de neguţătorĭ» (!!). (3)

Fiind-că luămŭ Domnia Mea pliroforie cum că în oraşulŭ Bucurescĭ nu este carne îndestulă...., poruncesce Vodă nazîrilorŭ Epitropieĭ, ca în unire

(1) Cod. XXIX, fila 123.
(2) Cod. XXXI, fila 16.
(3) Cod. XXXI, fila 24 verso.

www.dacoromanica.ro

cu epistatulŭ Agieĭ şi aducêndŭ de faţă cu eĭ şi pe Serdarulŭ Nămăilă şi pe Nicola Gelepulŭ, să cerceteze causa lipseĭ: de aŭ măcelariĭ vre-o pagubă cu nartulŭ ce s'aŭ datŭ carneĭ, orĭ din rĕutate nu taie carne destulă? — 1796 Fevruarie 2. (1)

Carte la ispravnicĭ, din 4 Februarie 1796.

«Auḑimŭ Domnia Mea, că la têrgurile şi oraşele judeţelorŭ pe afară carnea este maĭ scumpă decât se vinde aicĭ în Bucurescĭ, cum şi pânea nu e bună şi nu se păzesce nicĭ unŭ nartŭ dreptŭ . . . .», din care causă măcecelariĭ din Bucurescĭ preferă a se duce în judeţŭ. «Decĭ nu scimŭ la ce să dămŭ Domnia Mea acestŭ cusurŭ alŭ dumné-vóstre: la lenevire adecă, saŭ la lăcomie de vre-unŭ interesŭ de câştigŭ?» Şi ordonă să dea nizamŭ dreptŭ, maĭ eftinŭ decât la Bucurescĭ, «căcĭ într'adinsŭ vomŭ avé a trămite tiptilŭ icioglaniĭ Noştri, şi dela totŭ judeţulŭ aducêndu-ne pâne şi carne, de vomŭ vedé lucru împotrivă, vĕ veţĭ osândi atâtŭ când va fi din lenevire, câtŭ şi pentru interesŭ, şi veţĭ întórce îndoitŭ şi veţĭ rémâné amăgiţĭ şi vĕ veţĭ şi ruşinà». (2)

Pitacŭ la biv Vel Banŭ Dumitrache Ghica, biv Vel Vistierŭ Moruzi şi Vel Logofĕtŭ de Ţéra-de-sus Constantinŭ C. Filipescu, să chibzuiască nartulŭ lumînărilorŭ de céră roşie şi albă. — 1796 Fevruarie 18. (3)

Pitacŭ din 20 Februarie 1796 la aceiaşĭ boierĭ de sus pentru acelaşĭ nartŭ alŭ lumînărilorŭ, adăogindŭ că, «fiind-că lumînările de céră albă urméză ca să aibă deosebită cheltuială până a se face din céră roşie», Vodă ordonă să se cerceteze deosebirea de cheltuială şi în vedere cu acésta să aşeze nartulŭ lumînărilorŭ de céră albă. (4)

Aiarulŭ şi nartulŭ lumînărilorŭ de céră, taleri 3 şi 1 ortŭ ocaua; iar de céră albă taleri 3 şi 1 zlotŭ. (5)

(1) Cod. XXIX, fila 146 verso.
(2) Cod. XXIX, fila 151.
(3) Cod. XXIX, fila 153.
(4) Cod. XXIX, fila 153.
(5) Cod. XXXI, scara 6, fila 55.

www.dacoromanica.ro

Măcelariĭ s'aŭ jăluitŭ că nartulŭ e prea scăḑutŭ. Epitropia obştireĭ raportéză luĭ Vodă că, după aiarŭ şi ca să nu pătiméscă pagubă, să vînḑă ocaua de carne pe 4 parale, iar cea de óie şi de rîmătorŭ pe 5 parale ocaua. (1)

Anaforaua agiască pentru rênduiala măcelăriilorŭ, din 29 Februarie 1796, iscălită de Alex. Gherache epistatulŭ Agieĭ.

Din pricina nestatornicieĭ şi netrebnicieĭ bresleĭ măcelarilorŭ din Bucurescĭ se vinde carnea scumpă, pentru că nu s'aprovisionéză din timpŭ cu vite şi nicĭ taie une-orĭ din tóte felurile, sub cuvîntŭ că e prea jos nartulŭ, şi lasă politia în lipsă şi fugŭ uniĭ afară pe la ţéră, şi alţiĭ se ascundŭ. Aşà şi acum lipsesce carne, măcar că li s'a datŭ nartŭ 5 parale ocaua de carne de óie şi de rîmătorŭ şi 3 parale cea de vacă, şi totuşĭ aŭ fugitŭ, şi cele maĭ multe scaune nu maĭ umblă, şi câte aŭ maĭ rĕmasŭ taie numaĭ carne de rîmătorĭ saŭ fórte próstă de oĭ şi de vite. De aceea Domnitorulŭ a poruncitŭ luĭ Nicolo Saegiu, de aŭ adusŭ o sumă îndestulată de oĭ şi s'aŭ urcatŭ nartulŭ câte 1 pară la ocà. Acum numitulŭ Nicolo Saegiu vrea să iea asupră-şĭ acéstă epistăsie a cărneĭ, făgăduindŭ că va fi politia îndestulată şi se vorŭ tăià oĭ şi vite bune, însă cu şarturile următóre:

1. Zalhanaua să o facă din josulŭ sfinteĭ mănăstirĭ Radu-Vodă, aprópe de apă, şi cheltuiala binaleĭ zalhanaleĭ, când după vreme se va sculà altulŭ şi va *pretenderisì* epistasia acésta, să fie datorŭ a plăti cheltuiala binaleĭ şi să dea de scire maĭ înainte cu 3 lunĭ dela ḑi 1 Ghenarie până la 1 Aprilie, şi atuncĭ să o facă zaptŭ, însă după preţuirea ce va face atuncĭ starostea de binale cu ceĭ maĭ de frunte meşterĭ.

2. Lumînărariĭ să aibă a luà sĕulŭ pe tótă sĕptĕmâna după nartŭ.

3. Beciulŭ gospodŭ câtă carne are a luà, să se cântăréscă la zalhanà şi să se facă teslimŭ la omulŭ celŭ rênduitŭ de becerŭ, şi pe tótă luna să se plătéscă. Cum şi pentru beilicŭ, cu asemenea mijlocŭ să se plătéscă baniĭ cărneĭ de dumné-luĭ vel Portarŭ pe tótă luna.

4. Verĭ-care de orĭ-ce stare va fi, orĭ pămînténŭ saŭ străinŭ, să nu aĭbă voie să taie.

5. Privilegiurile ce aŭ scaunele prin cărţĭ gospodŭ, adecă oieritulŭ, ierbăritulŭ şi vama, să nu aibă supĕrare zalhanaua, iar la oborŭ şi la têrgurĭ vînḑĕtorulŭ să plătéscă tóte după obiceiŭ.

6. Zalhanaua să nu vînḑă mielulŭ cu ciotvîrtele, ci cu cântarulŭ, adăo-

(1) Cod. XXXI, scara 2, fila 11.

www.dacoromanica.ro

gindu-se la preţŭ ceea ce se va găsi cu cale, după cumpĕrătórea lorŭ.

7. La câşlă să nu aibă supĕrare până la vremea suhaturilorŭ, sinfonisindu-se cu stăpânii moşiilorŭ pentru păşunea de vară.

8. Câţĭ ómenĭ vorŭ rĕmâné datorĭ după carnea ce vorŭ cumpĕrà, şi va trece o lună şi nu vorŭ plăti baniĭ la zalhaná, să nu le maĭ dea zalhanaua carne până când vorŭ plăti baniĭ.

9. Câţĭ măcelarĭ pazarghidenĭ şi alţiĭ carĭ vorŭ posluşi la zalhaná, să li se teorisésscă socotéla lorŭ pe tótă luna; iar dela carnea ce printr'înşiĭ se va vinde saŭ din baniĭ gata ce li se vorŭ da ca să cumpere vite şi va rĕmâné unulŭ dintr'aceştia datorŭ, să so împlinéscă de Vel Aga îndată, fără de a pricinui că i-aŭ cheltuitŭ saŭ i-aŭ datŭ în datoriile lorŭ.

10. La acéstă madca trebuesce ajutorŭ dela stăpînire celŭ puţinŭ cu 20 scutelnicĭ străinĭ.

11. Nartulŭ să se hotărască dela domnie pe anŭ.

12. Rîmătoriĭ iarăşĭ zalhanaua să-ĭ aibă, fără de a îndrăsni cine-va să taie, ca să nu se facă catahrisis şi zăticnire alişverişuluĭ, tăindu-se vite străine, afară din ceĭ carĭ vorŭ tăià pentru trebuinţa caselorŭ lorŭ.

13. Zalhanaua să fie datóre a da carne numaĭ pentru trebuinţa politicĭ, fără de a fi supusă şi la alte angariĭ.

Alexandru Gherache propune acestŭ monopolŭ pe 2 anĭ, iar după 2 anĭ cine va vrè să primésscă acéstă epistasie, să plătésscă tótă cheltuiala binaleĭ şi a căşlarilorŭ, etc.

A. Moruzi, la 2 Martie 1796, trimite anaforaua acésta la Divanŭ şi ordonă, ca adunându-se şi cu nazîriĭ Epitropieĭ, să cerceteze condiţiunile puse şi asupra fie-căreia să-ĭ raporteze părerea lorŭ.

Divanulŭ, la 7 Martie 1796, rĕspunde Domnitoruluĭ că maĭ întâiŭ a întocmitŭ nartulŭ carneĭ, care în cursulŭ acestorŭ 2 anĭ se va vinde carnea în timpulŭ vereĭ ocaua de óie şi de rîmătorŭ pe 5 parale şi de vacă pe 3, iar iarna de óie şi de rîmătorŭ parale 6 şi de vacă parale 4. Vara se socotesce dela Pascĭ până la sf. Dumitru. Din ḑiua de Pascĭ până la Maiŭ 21 să se vînḑă mielulŭ cu ocaua a câte 10 parale, iar dela Maiŭ 21 în colo preţulŭ cărneĭ de óie. S'a ocupatŭ Divanulŭ şi cu ponturile propuse. Câtŭ privesce pontulŭ scaunelorŭ privileghiate, să fie scutită zalhanaua ca şi ele. Divanulŭ lasă la chibzuirea luĭ Vodă asemenea şi pentru ceĭ 25 scutelnicĭ ceruţĭ.

Domnitorulŭ asupra acesteĭ anaforale încheie o lungă resoluţiune următóre: (1)

(1) Cod. XXXI, scara 4, fila 3 verso.

www.dacoromanica.ro

«Fiind-că de apururea obștea a pătimitŭ într'acéstă pricină a cărneĭ și nicĭ odată la unŭ nartŭ și la unŭ nizamŭ măcelariĭ n'aŭ stătutŭ, care și acum în urmă arĕtându-li-se nartulŭ și nizamulŭ cu care primesce Nicola Saegiu epistasia acésta asupră-șĭ și fiindŭ întrebațĭ de făgăduescŭ cĭ a le urma acestea, n'aŭ fostŭ primitorĭ, dândŭ și în scrisŭ; de aceea amŭ primitŭ Domnia Mea epistasia ce o cere numitulŭ Nicola Saegiu.» Maĭ întâiŭ Vodă aprobă nartulŭ așezatŭ de Divanŭ, însă numaĭ pentru sĕŭ, urmândŭ ca pentru alŭ II-lea anŭ să se așeze altulŭ la timpŭ, și cu modificarea că iarna să se socotéscă dela 1 Septembre până la 1 Martie. Apoĭ Domnitorulŭ cercetéză cu amĕruntulŭ articolele și întăresce de bune cele cu No. 1 până la 3 inclusivŭ; iar la alŭ 4-lea observă, că primesce să nu taie altulŭ nimenĭ carne, însă să nu fie opriți și ceĭ ce pentru trebuința caselorŭ lorŭ vorŭ vré a tăiá orĭ-ce felŭ de vită, destulŭ că numaĭ în darŭ să dea la rude și la vecinĭ, dar să nu vîndă.

La puntulŭ 5 Domnitorulŭ refusă scutirea zalhanaleĭ de oieritŭ, ierbăritŭ și vamă, care este venitŭ vechiŭ alŭ cămăreĭ domnescĭ. Asemenea refusă de a stricá privilegiuirile pentru scaune. Pontulŭ 6 e primitŭ cum l'a așezatŭ Divanulŭ.

Pontulŭ 7 de asemenea e primitŭ, însă de vorŭ face cășla în pădurĭ saŭ în crângurĭ, să se așeze cu stăpâniĭ moșiilorŭ.

Punctele 8 și 9 le primesce Vodă, acordândŭ dreptulŭ de apelație la Divanŭ.

La punctulŭ 10, Domnitorulŭ aprobă în principiŭ, însă nu cu nume de scutelnicĭ, ci epistatulŭ zalhanaleĭ să-șĭ aducă din străinătate 15 ómenĭ străinĭ în slujba zalhanaleĭ și vorŭ fi scutițĭ de dajdie.

Punctele 11, 12 și 13 sunt primite de Domnitorŭ cu observarea ca să fie liberă tăiarea de rîmătorĭ pentru casa proprie.

Pitacŭ la nazîriĭ Epitropieĭ din 29 Aprilie 1796, ca să stabiléscă nartŭ pentru tóte băcăniile. (1)

Pitacŭ din 3 Maiŭ 1796 către epistatulŭ Agieĭ.

Lumînărariĭ de céră roșie și albă s'aŭ jăluitŭ Domnitoruluĭ că sunt păgubițĭ cu nartulŭ de 3 leĭ și 1 ortŭ lumînările de céră roșie și de 3 leĭ și unŭ zlotŭ lumînările de céră albă. Domnitorulŭ vestesce că le-a maĭ acordatŭ peste nartŭ câte unŭ ortŭ la oca lumînărĭ roșiĭ și albe, decĭ se vorŭ

(1) Cod. XXIX, fila 177.

www.dacoromanica.ro

vinde cele roşiĭ 3 leĭ şi $^1/_2$ şi cele albe 4 leĭ. Ordonă decĭ să-ĭ chiăme şi să le arĕte epistatulŭ Agieĭ musaadeaua ce li s'a făcutŭ, ordonându-le de a face lumînările din céră albă fără amestecătură şi fără lipsă măcarŭ unŭ dramŭ. (1)

Pitacŭ la epistatulŭ Agieĭ, din 15 Iunie 1796, să vestéscă brutarilorŭ că cu favóre li s'aŭ datŭ nartulŭ pe 150 de dramurĭ de pâne în locŭ de 180 şi că de aceea nu se va îngădui pâne maĭ mică nicĭ cu unŭ dramŭ, ci se va pedepsi cu mórte înşelătorulŭ şi nesupusulŭ poruncilorŭ domnescĭ. (2)

Nartulŭ miereĭ la Iulie 16, 1796.

Să se vînḑă dela locuitorĭ ocaua de miere de prigonŭ ocaua 10 parale şi o lăscae şi tal. 2 ocaua de céră. La neguţătoriĭ capanlâĭ să vînḑă mierea cântarulŭ po talerĭ 11, adecă cu 57 banĭ maĭ jos decât în anulŭ trecutŭ. Mierea de fărîmătură, ce se stringe cu vadra, neguţitoriĭ pămîntuluĭ s'o cumpere vadra po talerĭ 3 banĭ 102, iarăşĭ făcêndu-se scădere din preţulŭ anuluĭ trecutŭ 18 banĭ la vadră, «peste care cumpĕrătóre puindu-li-se şi cheltuiala cea obicĭnuită şi câştigŭ la ḑece unulŭ, şi céra po tal. 2 ocaua, se cuvine s'o vînḑă şi la neguţătoriĭ capanlâĭ cântarulŭ po tal. 9, adecă cu 52 de banĭ maĭ jos ca în anulŭ trecutŭ.»

Domnitorulŭ aprobă acestŭ nartŭ. (3)

La 1 Augustŭ 1796 Divanulŭ face chibzuire pentru nartulŭ lucrurilorŭ de mâncare prin deosebitŭ catastihŭ şi Domnitorulŭ îlŭ aprobă la 4 Augustŭ acelaşĭ anŭ (4)

Carte legată la Caimacamulŭ Craioveĭ la jalba vameşilorŭ pentru bâlciurile ce se cere a se face şi têrgurĭ la sud Mehedinţĭ.

Iţĭ facemŭ însciinţare că la Domnia mea aŭ arĕtatŭ prin jalbă vameşiĭ ḑela Craiova cum că într'acelo-lalte judeţe de aicea de peste Oltŭ sunt

(1) Cod. XXIX, fila 181 verso.
(2) Cod. XXIX, fila 212.
(3) Cod. XXXI, scara 8, fila 74.
(4) Cod. XXXI, scara 9, fila 12.

www.dacoromanica.ro

cu îndestulare têrgurile şi bâlciurile cele trebuincióse spre folosulŭ şi alişverişulŭ locuitorilorŭ şi alŭ neguţătorilorŭ, iar în judeţulŭ Mehedinţĭ, care este celŭ maĭ mare dintre cele 5, numaĭ la Strehaia se face unŭ bâlciŭ şi altulŭ s'a începutŭ acum la satulŭ ce se numesce Clacovu, ce se face odată pe anŭ la Dumineca S-tuluĭ Apostolŭ Toma, care nefiindŭ îndestulŭ şi neavêndŭ alte têrgurĭ următóre peste anŭ, se isterisescŭ locuitoriĭ cum şi neguţătoriĭ de alişverişulŭ lorŭ, şi aŭ cerutŭ vameşiĭ prin jalbă ca să dămŭ Domnia Mea voie şi sloboḑenie a se face totŭ la numita moşie Clacovu şi altŭ bâlciŭ la 15 ḑile ale luĭ Augustŭ şi deosebitŭ têrgŭ pe tóte Duminecele, ca la unŭ locŭ ce se află în mijloculŭ judeţuluĭ şi depărtatŭ de alte têrgurĭ, unde este de mare înlesnire, folositorŭ şi trebuitorŭ locuitorilorŭ, carĭ cu toţiĭ cerŭ şi facŭ rugăciunea acésta. Decĭ fiind-că alişverişulŭ locuitorilorŭ şi neguţătorilorŭ voimŭ şi le ceremŭ Domnia Mea ca să mérgă cu tótă înlesnirea în ţéra Domnieĭ Mele, spre a se folosì şi a se câştigà şi locuitoriĭ şi neguţătoriĭ, vĕ poruncimŭ Domnia mea ca să cercetaţĭ, şi când va fi cu adevĕratŭ de alte têrgurĭ şi bâlciurĭ depărtate următóre peste anŭ, carĭ să nu aducă vre-o vătămare orĭ la têrgurile vechĭ saŭ la tréba nizamuluĭ ţĕreĭ, şi va fi trebuinciosŭ şi de folosŭ, să avemŭ Domnia Mea însciinţare, ca să dămŭ poruncă de a se face.—1793 Martie 17. (1)

Cartea dumné-luĭ Stolniculuĭ Bengescu pentru bâlciulŭ ce este a se face pe moşia sa Brésta din sud Doljŭ.

Cinstitŭ şi credinciosŭ boerule Domnieĭ Mele, dumné-ta Hatmane Caragea, Caimacamulŭ Craioveĭ, sănătate! Amŭ vĕḑutŭ Domnia Mea însciinţarea dumitale ce facĭ Domnieĭ Mele pentru rugăciunea ce face dumné-luĭ cinstitŭ şi credinciosŭ boerulŭ Domnieĭ Mele Gheorghe Bengescu biv Vel Stolnicŭ, ca să dămŭ Domnia Mea voie şi sloboḑenie de a se face bâlciŭ pe moşia dumné-luĭ Brésta din sud Doljŭ într'unŭ anŭ odată la Dumineca Tomeĭ, după cartea ce are dela Domnia Sa fratele Michaiŭ Vodă Suţulŭ, ce o arĕtă de o vĕḑumŭ cu létŭ 1792 Aprilie 3, cum şi pentru osebită rugăciune ce face ca, deosebitŭ de acestŭ bâlciŭ, să se facă şi têrgŭ la acéstă numită moşie pe sĕptĕmână odată, Dumineca, cum că aĭ cercetatŭ dumné-ta şi nu aduce nicĭ o stricăciune la nizamulŭ ţĕreĭ, nicĭ pagubă la alte moşiĭ şi têrgurĭ de prin prejurŭ. Iată dămŭ Domnia Mea voie şi sloboḑenie printr'acéstă carte a Domnieĭ Mele, ca să se facă atâtŭ numitulŭ bâlciŭ la Dumi-

(1) Cod. XXIII, fila 23.

www.dacoromanica.ro

neca Tomeĭ pe anŭ odată, câtŭ şi têrgŭ pe fie-care sĕptĕmână odată, Dumineca, de care să daĭ dumné-ta în scire tuturorŭ locuitorilorŭ şi neguţătorilorŭ părţeĭ loculuĭ, ca să mérgă să-şĭ facă alişverişulŭ lorŭ. La care acestŭ bălciŭ şi têrgŭ, după dreptatea ce are stăpânulŭ moşieĭ pentru căicarea moşieĭ ce se face, să aibă a-şĭ vinde numaĭ vinurile i rachiurile, i carnea şi pânea dumné-luĭ, urmându-se pentru vamă i căminăritŭ după ponturile Domnieĭ Mele de estimpŭ.—1793 Aprilie 18. (1)

Prin pitaculŭ dela 19 Maiŭ 1794, A. Moruzi dă voie a se face bâlciŭ de 2 orĭ pe anŭ la Dumineca Tuturŭ Sfinţilorŭ şi la ḑiua Sf. Dimitrie, cum şi têrgŭ în tóte Duminicele în plaiulŭ Novacĭ jud. Gorjŭ, la schitulŭ Crasna, metohulŭ Episcopieĭ Rîmniculuĭ; acésta după ce ispravniculŭ Geanoglu alŭ jud. Gorjŭ a raportatŭ Caimacamuluĭ Craioveĭ Nicolaĭ Ilangerlăŭ, şi acesta Domnitoruluĭ, cum că aceste bălciurĭ şi têrgurĭ nu facŭ abatere dela nizamulŭ sciutŭ alŭ bâlciurilorŭ şi têrgurilorŭ. Domnitorulŭ recomandă ispravnicilorŭ să însciinţeze pe locuitorĭ şi neguţătorĭ despre acestea, şi să priveghieze a nu se iscà pricinĭ la acele têrgurĭ şi bâlciurĭ. (2)

Poruncă din 30 Maiŭ 1793 la Hatmanulŭ Costache Caragea, Caimacamulŭ Craioveĭ, prin care A. Moruzi îĭ trimite spre cercetare jalba Păhărniceseĭ Maria Bibésca, a luĭ Diamandi Deşliu biv Vel Vameşŭ şi Ştefanŭ Cogălnicénu şi a altorŭ locuitorĭ din jud. Doljŭ, cerêndŭ a se învoi de Domnitorŭ facerea de têrgŭ sĕptĕmânalŭ Dumineca şi bâlciŭ de 2 orĭ pe anŭ la 24 Iunie şi la 26 Septembre, pe moşia Hămăresciĭ din jud. Doljuluĭ. Domnitorulŭ îĭ ordonă să cerceteze: 1) de nu se face cu acésta abatere dela nizamŭ, 2) de nu este acelŭ bâlciŭ în dauna altorŭ bâlciurĭ saŭ têrgurĭ maĭ vechĭ, şi 3) de este cu învoirea tuturorŭ de obşte; şi să-lŭ însciinţeze prin anafora de tóte acestea. (3)

Carte din 31 Maiŭ 1793, prin care Moruzi învoesce Banuluĭ Racoviţă şi Dinuluĭ Filipescu biv Vel Vist. a se face bâlciŭ odată pe anŭ la moşia Bucovŭ, unde să face şi têrgŭ. Bâlciulŭ va ţine 8 ḑile de-arêndulŭ tómna, dela 25 Septembre începêndŭ, şi avêndŭ şi oborŭ de vite, şi venitulŭ vămeĭ dela acele 8 ḑile va fi alŭ proprietaruluĭ (4)

(1) Cod. XXIII, fila 42 verso.
(2) Cod. XXIII, fila 246 verso.
(3) Cod. XXIII, fila 71 verso.
(4) Cod. XXIII, fila 70 verso.

www.dacoromanica.ro

Carte pentru têrgulŭ Drăgaiceĭ, a le face unŭ aşezămîntŭ negu-ţătorilorŭ cu Episcopulŭ Buzĕuluĭ.

Fiind-că Sf. Sa iubitorulŭ de Dumneḑeŭ Părintele Episcopulŭ Buzĕuluĭ Chirŭ Dositeiŭ a făcutŭ rugăciune Domnieĭ Mele, ca să se facă o hotărîre câtŭ să se iea dela prăvăliile têrguluĭ Drăgaiceĭ după moşia sfinteĭ Episcopiĭ, care prăvăliĭ se facŭ înseşĭ cu cheltuiala Episcopieĭ, arĕtându-Ne că face Episcopia mare cheltuială la acele prăvăliĭ, fiindŭ şi cherestéua şi tóte scumpe, în câtŭ ţine una câte talere 6, la care, în locŭ de a se folosì, i s'aŭ pricinuitŭ mare pagubă, după hotărîrea ce s'ar fi datŭ în anulŭ trecutŭ; asupra căreia pricinĭ vrêndŭ Domnia Mea să dămŭ unŭ cararŭ dreptŭ şi cuviinciosŭ, ca şi Episcopia să nu păgubéscă, ci să folosésca pentru cheltuiala ce pune la facerea prăvăliilorŭ têrguluĭ, şi neguţătoriĭ să-şĭ aibă în destularea mulţămirilorŭ, poruncimŭ Domnia Mea dumi-tale cinstitŭ şi credinciosŭ boerulŭ Domnieĭ Mele Vel Spătarŭ Enache Văcărescu, fiind-că dumné ta eştĭ crênduitŭ a merge la Focşanĭ *înaintea întîmpinăreĭ luminatuluĭ solŭ alŭ Rosieĭ* şi va să-ţĭ fie trecerea pe la Buzĕŭ tocmaĭ în vremea têrguluĭ Drăgaiceĭ ce se face acolo, însuţĭ dumné-ta să facĭ teoria acésta, ca să veḑĭ de ce stare sunt prăvăliile făcute la acestŭ têrgŭ, adecă ce cheltuială aŭ mersŭ dreptŭ după fiinţa lucruluĭ ce va fi, şi cheltuiala ce va fi mersŭ la facerea prăvăliilorŭ să şi-o iea sfînta Episcopie pe deplinŭ estimpŭ, după analogulŭ ce veĭ face dumné-ta pe prăvăliĭ cu preţuire; iar după acésta, strîngêndŭ pe neguţătoriĭ têrguluĭ faţă, să puĭ cuviinciósa silinţă, nevoindu-te în totŭ chipulŭ ca să le facĭ între dînşiĭ şi între Episcopie unŭ aşezămîntŭ cuviinciosŭ, a puté rĕmâné şi Episcopia mulţămită şi neguţătoriĭ primitorĭ, spre a li se urmà de apururea în toţĭ aniĭ fără de înălţare saŭ scădere de preţurile ce se vorŭ aşezà. Şi putêndŭ dumné-ta întocmì unŭ aşezămîntŭ ca acesta de învoire, să se facă arĕtatŭ Domnieĭ Mele ca să se întăréscă. Iar împotrivă, când după îndestulata agonismă ce veĭ pune dumné-ta la acésta, nu va sta putinţă a li se face învoire cu mulţămita amîndurora părţilorŭ, atuncĭ ceremŭ Domnia Mea chiar cu însuţĭ chibzuirea dumi-tale ce veĭ face cu tótă perierghia, să arĕţĭ Domnieĭ Mele *chesfi* ce aĭ făcutŭ asupra acesteĭ trebĭ şi în ce chipŭ găsescĭ cu cale şi dreptŭ a se luà de către Episcopie dela prăvăliĭ? de care cu anaforà în scrisŭ să daĭ bună plirofórie Domnieĭ Mele, ca să se facă hotărîrea Domnieĭ Mele pentru urmarea la aniĭ următorĭ.—1793 Iunie 9. (1)

(1) Cod XXIII, fila 80.

www.dacoromanica.ro

Pitacŭ din 19 Iunie 1796, prin care Domnitorulŭ Moruzi scrie ispravnicilorŭ din Mehedinţĭ că încuviinţéză tîrgŭ, oborŭ de vite, în fie-ce Joĭ, la Strehaia, unde este mijlocul judeţuluĭ. (1)

Pitacŭ din 9 Septembre 1793 luĭ Cornea Brăiloiŭ «biv Vel Clucerŭ za arie», prin care dă voie numituluĭ boerŭ a face têrgŭ pe moşia sa Negoescĭ din jud. Doljŭ în tóte Duminicele, precum şi bâlciŭ odată pe anŭ la ḑiua «Sfîntuluĭ... (nedescifrabilŭ)»; acésta în urma rĕspunsuluĭ Caimacamuluĭ Craioveĭ însărcinatŭ cu cercetarea dacă e acestŭ bâlciŭ şi têrgŭ trebuinciosŭ tuturora, dacă nu aduce vre-o stricăciune altorŭ têrgurĭ, nefiindŭ depărtatŭ de acestea, şi dacă nu e pe lângă marginea Dunăreĭ? Caimacamulŭ rĕspunḑêndŭ favorabilŭ, Domnitorulŭ acordă facerea acestuĭ têrgŭ. (2)

Carte din 16 Septembre 1793, prin care se dă voie a se face têrgŭ în tóte Duminecele la Ţinţărenĭ jud. Mehedinţĭ, precum «maĭ înainte vreme a fost obiceiŭ de se făceà», fiind-că maĭ multe sate din jurulŭ Ţinţărenilorŭ aŭ arĕtatŭ ispravniculuĭ Alexandru Farfara trebuinţa acestuĭ têrgŭ şi că nu aduce vre-o stricăciune altorŭ têrgurĭ; ispravniculŭ, după ce s'a adeveritŭ de aceste arătărĭ, însciinţéză Caimacamuluĭ Craioveĭ despre acésta, că este depărtatŭ de alte têrgurĭ, fiindŭ până la Cerneţĭ 12 ceasurĭ, până la Craiova 8 şi până la Cărbunescĭ alte 8, care nu póte aduce vre-o stricăciune altorŭ têrgurĭ; Caimacamulŭ însciinţă de tóte acestea la Domnitorŭ şi Domnitorulŭ dă carte de învoire la mâna igumenuluĭ dela mănăstirea Ţinţărenĭ pentru a se face têrgulŭ cerutŭ. (3)

Pitacŭ din Novembre 1793, prin care Domnitorulŭ învoiesce facerea de têrgŭ sĕptĕmânalŭ, Lunea, pe moşia Slimniculuĭ, jud. Rîmnicu-Săratŭ, proprietate a şuroreĭ luĭ Michaiŭ Vodă Suţulŭ, anume Ecaterina, învoire acordată încă din Martie anulŭ trecutŭ de către M. Sa Michaiŭ Suţulŭ Voevodŭ, de óre-ce facerea acestuĭ têrgŭ nu e împotriva sciutuluĭ nizamŭ pentru têrgurĭ. Domnitorulŭ poruncesce ispravnicilorŭ de judeţŭ să vestéscă la toţĭ de obşte, locuitorĭ şi neguţătorĭ, ţinerea acestuĭ têrgŭ, ba maĭ multŭ încă, le maĭ ordonă, ca «îndemnândŭ pe fiteş-carele pentru adunare, cine cu ce va avé a vinde saŭ a cumpĕrà, şi silindu-vĕ de a se urmà în faptă întocmirea acestuĭ têrgŭ», unde sunt sloboḑĭ a vinde orĭ-ce, afară de vinŭ şi rachiŭ, a cărorŭ vînḑare numaĭ stăpânulŭ moşieĭ are dreptulŭ a o face. (4)

(1) Cod. XXIX, fila 205.
(2) Cod. XXIII, fila 138.
(3) Cod. XXIII, fila 143 verso.
(4) Cod. XXIII, fila 179 verso.

www.dacoromanica.ro

Iŏ Alexandru Constantinŭ Moruzi Voevodŭ. — După arĕtarea ce face ispravniciĭ judeţuluĭ şi după pliroforia ce daŭ Domnieĭ Mele dumnė-lorŭ veliţiĭ boerĭ printr'acéstă anafora, dămŭ Domnia Mea sloboḑenie şi poruncimŭ să se facă têrgŭ pe acésta moşie Coenĭ, în sĕptĕmână odată, Duminica, şi dumnė-vóstre ispravnicilorŭ să însciinţaţĭ la toţĭ de obşte aĭ părţeĭ loculuĭ, neguţătorĭ şi locuitorĭ, spre a se adunà fieş-care să-şĭ facă alişverişŭ.— 1794 Fevruarie 26.

Vel Logofĕtŭ.

Prea Inălţate Domne,

Următorĭ fiind luminateĭ poruncĭ Mărieĭ Tale, amŭ teorisitŭ acéstă însciinţare a dumnė-lorŭ ispravnicilorŭ ot sud Vlaşca, pentru care de vreme ce însuşĭ dumnė-lorŭ printr'acésta facŭ către Măria Ta arĕtare cum că după cercetarea ce aŭ făcutŭ dela schela Giurgiuluĭ până la satulŭ Coenĭ, unde este moşia jăluitoruluĭ Fărcăşanŭ, sunt şépte ceasurĭ şi unŭ sfertŭ, şi dela Coenĭ până în Bucurescĭ sunt peste şése ceasurĭ, iar despre alte têrgurĭ este depărtare de locŭ cale de ḑece şi douĕ-spre-ḑece ceasurĭ, unde nu póte aduce têrgulŭ acesta nicĭ unŭ felŭ de stricăciune saŭ embodion la alte têrgurĭ, şi maĭ vîrtosŭ arată că este şi alişverişŭ locuitorilorŭ, la noĭ nu maĭ rĕmâne a se face vre-o altă cercetare, ci urméză că de va fi şi bună-voinţa Mărieĭ Tale, prin luminată întărire să se dea voie a se face têrgŭ pe acea moşie Coeniĭ pe sĕptĕmână odată în ḑiua Duminiceĭ, iar hotărîrea cea desĕvîrşitŭ rĕmâne a se face de catre Inălţimea Ta.—1794 Fevruarie 6. (1)

Ianache Muruz Vel Vornicŭ, Nicolae Vel Vornicŭ, Costache Ghica Vel Logofĕtŭ.

Pitacŭ din 2 Martie 1795 către ispravniciĭ de Gorjŭ. Cerŭ satele din acelŭ judeţŭ unŭ têrgŭ (fiindŭ depărtate cele din alte judeţe şi vitele sătenilorŭ fiindŭ slabe din carne şi calea grea). Alexandru Moruzi acordă voia de 2 bâlciurĭ pe moşia Stănescĭ a Paharn. Maria Bibescu, de 2 orĭ pe anŭ (Buna-Vestire 25 Martie şi M. Gheorghe, Aprilie 23). (2)

(1) Cod. XXVIII, fila 24.
(2) Cod. XXIX, fila 24 verso.

www.dacoromanica.ro

Carte la Caimacamulŭ Alexandru Calfoglu, din 15 Aprilie 1795.

După cererea locuitorilorŭ din 9 sate din plasa Olteţuluĭ, judeţulŭ Vîlcea, de a li se da voie pentru 3 bâlciurĭ: la Dumineca Tomeĭ, la Înălţare şi la Sf. Dumitru, şi têrgŭ în fie-ce sĕptĕmână, Joia, pe moşia Zătreniĭ-de-Jos a luĭ Ioniţă Gănescu, Caimacamulŭ a raportatŭ în modŭ favorabilŭ, decât numaĭ în locŭ de Dumineca Tomeĭ, s'aŭ acordatŭ bâlciŭ la cea-laltă Duminecă a Mironosiţelorŭ. Alexandru Moruzi aprobă. (1)

Pitacŭ la Spătarŭ şi la epistatulŭ Agieĭ, din 25 Maiŭ 1795.

Fiind-că se apropie ḑilele têrguluĭ Drăgaiceĭ din Buzĕŭ, ca să nu se întinḑă bóla cu ocasia adunăreĭ de norodŭ, Vodă ordonă «să puneţĭ pe starostele de neguţătorĭ să iea în scrisŭ pe fóie anume pe toţĭ câţĭ din neguţătorĭ şi din isnafurĭ din Bucurescĭ aŭ de a merge la Drăgaică cu orĭ-ce felurĭ de mărfurĭ, şi să rênduiţĭ pe însuşĭ Căpitanŭ de dorobanţĭ şi cu neferĭ în destuĭ, ca pe toţĭ câţĭ aŭ a merge la Drăgaică, cu 8 ḑile maĭ înainte, să-ĭ scóţă din Bucurescĭ cu tóte mărfurile lorŭ împreună, prin scirea şi a vameşuluĭ carvasaraleĭ, orĭ la Giulescĭ saŭ la altŭ locŭ afară din Bucurescĭ, maĭ depărtatŭ, unde pe toţĭ adunându-ĭ într'unŭ locŭ, să-'ĭ pue să-şĭ deschiḑă, şi atâtŭ eĭ câtŭ şi tóte mărfurile şi lucrurile lorŭ să se afume bine, să se aerisésca şi să şéḑă în câmpŭ la aerulŭ vîntuluĭ 8 ḑile, făcêndŭ lazaretŭ, unde să epistăsésca însuşĭ Vel Căpit. cu neferiĭ sĕĭ . . . . . şi după 8 ḑile dândŭ Dumneḑeŭ a fi întru curăţenia sănătăţeĭ, să aibă voie să mérgă la numitulŭ têrgŭ.» (2)

In 31 Maiŭ 1795 Domnitorulŭ scrie şi ispravnicilorŭ că a învoitŭ têrgulŭ Drăgaica, pe care maĭ întâiŭ îlŭ oprise; dar le poruncesce să dea poruncĭ la sate şi locurile molipsite şi maĭ alesŭ têrgoveţilorŭ din Găgenĭ, ca de acolo să nu mérgă nimenĭ la Drăgaică, punêndŭ aceste locurĭ sub pază. (3)

Asemenea s'a ordonatŭ ispravnicilorŭ şi Căpitanilorŭ dela Dunăre la 31 Maiŭ 1795, să fie împedecaţĭ ceĭ din Giurgiu şi Rusciucŭ a merge la Drăgaica până se va face lazaretulŭ. (4)

(1) Cod. XXIX, fila 41.
(2) Cod. XXIX, fila 61 verso.
(3) Cod. XXIX, fila 64, verso.
(4) Cod. XXIX, fila 65.

www.dacoromanica.ro

Pitacŭ din 11 Septembre 1795 către ispravniciĭ din Vlașca pentru învoire de têrgŭ la moșia Ogrăḑeniĭ a mănăstireĭ Michaiŭ-Vodă, «unde acum s'aŭ făcutŭ și case isprăvnicescĭ.» Têrgulŭ va fi odată pe sĕptĕmână, și ḑiua o vorŭ hotărî ispravniciĭ. (1)

Pitacŭ din 12 Iunie 1796 către Spălarulŭ.

Domnitorulŭ oprise negutătoriĭ din Bucurescĭ de a merge la têrgulŭ Drăgaiceĭ, dar apoĭ după rugăciunea lorŭ le-aŭ datŭ voie în interesulŭ comerciuluĭ, cu acésta însă că să fie desinfectațĭ la eșirea din Bucurescĭ prin zapciĭ dela marele Spătarŭ, atâtŭ eĭ câtŭ și lucrurile și marfa lorŭ, în timpŭ de câte-va ḑile. «Iar care nu se va supune și se va împotrivì a-șĭ afumà marfa și lucrurile și pe sineșĭ, să-lŭ bage în feare numaĭ decât și să-lŭ trămită la domnie, ca să se pedepséscă». Domnitorulŭ recomandă însă să nu se aducă altă supĕrare saŭ catachrisis. Asemenea și la têrgulŭ Drăgaiceĭ, să orênduiască Spătarulŭ orĭ pe Șătrarulŭ Sandulache, orĭ pe Polcovniculŭ Antonŭ ca să mérgă la Drăgaica, și acolo împreună cu Paharniculŭ Grigorie Scărlătescu, căruia Domnitorulŭ i-a scrisŭ deosebitŭ, să stea napristanŭ să facă fumurĭ multe și îndestulătóre împrejurulŭ têrguluĭ și pe ulițe în rêndŭ, multe și dese, și pe la intrările și eșirile ulițelorŭ, pe unde intră și ese norodulŭ, și să îndatorésică pe toțĭ ca baniĭ să-ĭ primésică în oțetŭ. Pentru vre-o întîmplare să iea orênduitulŭ din ceĭ doĭ boerĭ vre-o doĭ, treĭ ciocli curațĭ, ca să ĭ aibă lîngă dînsulŭ. (2)

Cuprinde o adeverință a Archimandrituluĭ egumenŭ dela Radu-Vodă din 20 Iunie 1796, prin care declară că aŭ primit 300 tal. dela Nedea sin Costea, banĭ în depositŭ din ordinea Domnitoruluĭ și a Metropolituluĭ, pentru care banĭ va avé mănăstirea să dea dobândă.

Acestașĭ lucru se repetă cu maĭ multe persóne (v. pag. 160 verso și 161). (3)

Treĭ poruncĭ la Slam-Rîmnicŭ, Buzĕŭ și Ialomița, pentru povernĭ și rachiŭ străinŭ.

Dumné-vóstre ispravnicilorŭ ot sud. . . . . sănătate! In trecutele ḑile vi s'aŭ trimisŭ poruncile Domnieĭ Mele strașnice pentru povernĭ, ca să nu

(1) Cod. XXIX, fila 112.
(2) Cod. XXIX, fila 198.
(3) Cod. XXX, fila 160.

www.dacoromanica.ro

fie slobode a lucrà nicĭ unŭ felŭ de zaherea; cum maĭ vîrtosŭ pentru horilcă şi rachiŭ străinŭ să nu îngăduiţĭ câtŭ de puţinŭ a intrà şi a se aflà în ţéră. Pentru care iată şi acum, întărindŭ acele poruncĭ de isnóvă, vĕ poruncimŭ să vĕ deschideţĭ ochiĭ şi fórte să fiţĭ cu mare străjuire la acésta, pentru că avemŭ a face cercetărĭ cu felurĭ de mijlóce, şi de vomŭ aflà că se aflà vre-o povarnă lucrândŭ saŭ că aţĭ lăsatŭ horilcă şi rachiŭ străinŭ măcar unŭ dramŭ fără de sloboḑenie şi fără de poruncă în scrisŭ domnéscă, bine să sciţĭ că aveţĭ a vĕ pedepsi fórte cumplitŭ, şi fiţĭ sănătoşĭ. — 1793 Augustŭ 13. (1)

Mănăstirea Vălenĭ în procesŭ cu têrgoveţiĭ carĭ nu vorŭ să plătéscă havaetulŭ prăvăliilorŭ şi continuă a vinde vinŭ şi rachiŭ cu paguba dreptuluĭ mănăstireĭ. Neguţătoriĭ din Vălenĭ aŭ făcutŭ în urmă zapise de învoială cu egumenulŭ mănăstireĭ, dar nicĭ de acele zapise nu se ţinŭ, că vîndŭ vinŭ şi rachiŭ şi nu vorŭ să plătéscă cele câte 2 parale de prăvălie şi ţinŭ câte maĭ multe prăvăliĭ în locŭ de una numaĭ, iar uniĭ închiriază prăvăliile în contra zapiselorŭ.

Domnitorulŭ ordonă la 4 Novembre 1794 să fie siliţĭ neguţătoriĭ din Vălenĭ a urmà după zapise. (2)

După jalba luĭ Enache Moruz biv. vel. Vist. din 8 Aprilie 1795, se oprescŭ cârciumile din Ploescĭ de a vinde vinŭ şi rachiŭ fără de voia proprietaruluĭ Moruzi. (3)

Pitacŭ din 13 Iulie 1795, ca să cerceteze cu anume rênduitŭ dacă locuitoriĭ de pe moşia schituluĭ Cislanĭ (alŭ Episcopieĭ Buzĕŭ) aŭ făcutŭ povarnă şi facŭ rachiŭ şi-lŭ vîndŭ fără voie bună, şi să-ĭ oprésca, dacă n'aŭ sloboḑenie la acésta. (4)

Dimitrie Hangerliŭ, epistatŭ Agieĭ, în 29 Maiŭ 1796 arată Domnitoruluĭ prin anafora că cârciumariĭ vîndŭ cu mĕsurĭ falşe.

Domnitorulŭ trimite casulŭ în observaţia veliţilorŭ boerĭ, carĭ la Iunie 9 acelaşĭ anŭ propunŭ ca epistatulŭ Agieĭ «să poruncéscă a se face mĕsurĭ de ocale, drepte, de tinichea, însă câte unŭ tacâmŭ, adecă oca dréptă, de

(1) Cod. XXIII, fila 119.
(2) Cod XXVII, scara 17, fila 64 verso.
(3) Cod. XXVIII, scara 4, fila 51.
(4) Cod. XXIII, fila 103 verso.

www.dacoromanica.ro

dramurĭ 400, ½ de oca şi o litră, carĭ aceste dramurĭ să fie numaĭ vinŭ, iar nu şi daraua vaselorŭ.

Tóte aceste mĕsurĭ de ocale să se pecetluiască cu pecetea Agieĭ. Să le împarţă apoĭ la tóte cârciumile câte sunt înlăuntrulŭ politieĭ. Divanulŭ a pusŭ să se facă prin zapciulŭ Agieĭ unŭ tacâmŭ de mĕsurĭ şi aŭ costatŭ câte trele 1 talerŭ şi 60 banĭ. Divanulŭ găsesce cu cale ca acestŭ preţŭ să-lŭ rĕspundă fie-ce cârciumarŭ, şi pentru ostenéla peceţiĭ ce este să se pue de dumné-luĭ epistatulŭ Agieĭ, să maĭ plătéscă cârciumarulŭ 1 tal. 60 banĭ. Divanulŭ lasă pe Domnitorŭ să decidă, însă e de părere că acéstă dare de mĕsurĭ să se facă numaĭ în Bucurescĭ şi nu în fie-care anŭ şi nicĭ la fie-ce Agie nouă să se împarţă ocale la cârciumă. Se maĭ cere ca pe cârciumariĭ ce-ĭ vorŭ găsi zapciiĭ agiescĭ vînţêndŭ cu alte ocale viclene, Vel Aga să-ĭ pedepséscă cu óre care certare de bătaie, dar să nu-ĭ globéscă, căcĭ cârciumariĭ îşĭ scotŭ apoĭ glóbele totŭ prin viclenie dela ocale. Nouele mĕsurĭ să se dea prin marafetulŭ stăpânilorŭ cârciumilorŭ şi la cârciumile Metropolieĭ, Episcopiilorŭ, mănăstirilorŭ şi ale veliţilorŭ boerĭ. — 1796 Iulie 9.

Domnitorulŭ aprobă asemenea mĕsură. (1)

17 cărţĭ şi una la Caimacamŭ din 18 Iulie 1796, să oprésca lucrarea povernelorŭ, «vĕţêndu-se îndestularea ce este la rodulŭ bucatelorŭ, póte sĕ cugete vre-uniĭ din povarnagiĭ a se cerca de a cheltui bucate la făcutŭ de rachiurĭ».

Asemenea pitacŭ s'a făcutŭ şi la Vel Spătarŭ. (2)

Anaforaua Metropolituluĭ Dositeiŭ pentru fabrica moreĭ de hârtie, care acum, după luminatŭ chrisovulŭ Mărieĭ Tale, se află sub ocârmuirea Metropolieĭ, fiind-că face trebuinţă a se maĭ adăogà apa Sabaruluĭ, rugămŭ pe Măria Ta să se orênduiască Dimitrie Suilgiu şi cu unŭ postelnicelŭ Sterie, zapciulŭ din jud. Ilfovŭ, cerutŭ fiindŭ de însuşĭ Suilgiulŭ, să mérgă la abătătura şanţurilorŭ ce se despartŭ de Dîmboviţa cu curgere către Sabarŭ, şi împreună cu eĭ luândŭ şi pe alţiĭ din partea loculuĭ locuitorĭ, ómenĭ cu praxis asupra apeĭ, să facă o cercare, o chibzuire doar vorŭ găsi vr'un mijlocŭ spre a maĭ adăogà saŭ din Dîmboviţa, saŭ din alte ape, apa Sabaruluĭ, ca să fie de maĭ bună înlesnire a lucruluĭ fabriceĭ.

La 22 Ianuarie 1796, A. Moruzi aprobă acéstă carte. (3)

(1) Cod. XXIX, scara 8, fila 50.
(2) Cod. XXIX, fila 211.
(3) Cod. XXXI, scara 1, fila 52.

www.dacoromanica.ro

Carte legată la vătașiĭ de Divanŭ, pentru ceĭ ce aŭ moșiĭ și morĭ pe apa Sabaruluĭ, că ar fi aducêndŭ stricăciune móra de hârtie.

Boerulŭ Domnieĭ Mele, vătașe de Divanŭ, ce eștĭ orênduitŭ epistatŭ la facerea moreĭ de hărtie pe apa Sabaruluĭ, jud. Ilfovŭ, sănătate! Iți facemŭ în scire, că la Domnia Mea deteră jalbă boeriĭ i jupânesele vĕduve și sĕrmaniĭ nevîrstnicĭ câțĭ aŭ moșiĭ și morĭ de aicea dela Cațiche în jos până la Măgurele, a cărora jalbă ți-o trimetemŭ Domnia Mea, ca să înțelegĭ dintr'însa pe largŭ atâtŭ jalba câtŭ și cererea lorŭ; pentru care îțĭ poruncimŭ Domnia Mea ca însuțĭ să mergĭ în josulŭ apeĭ, dimpreună cu meșteriĭ ce aŭ sciință, ca să veḑĭ de póte întru adevĕr a se face înnecăciune, și ca ce stricăciune și înnecăciune se va pricinui la moșiĭ saŭ la morĭ, și până unde va ajunge stricăciunea? cum și ce meremetŭ a se face? și făcêndŭ o bună chibzuială la acésta, să însciințezĭ Domnieĭ Mele pe largŭ și fără de zăbavă, și fiĭ sănătosŭ. — 1793 Augustŭ 18. (1)

Documentele moșieĭ Ciorogârla.

Chrisovulŭ luĭ Alexandru Constantinŭ Moruzi Voevodŭ pentru moșia Ciorogârla pe Sabarŭ, unde este fabrica de hârtie, lét. 1796 Ghenarie.

Iŭ Alexandru Constantinŭ Moruzi Voevodŭ i Gpd. Zemle Vlachiscoe.—Fiindcă este cunoscutŭ folosulŭ, îndestularea, podóba și cinstea uneĭ țĕrĭ ce ar puté izvodì într'însa felurimĭ de meșteșugurĭ, câte i-ar fi în putință, ca nu numaĭ să nu aibă trebuință țéra aceea de lucrurĭ ce vinŭ din părțĭ străine ce încă să câștige cu vreme, trimițêndŭ și la alte părțĭ acelea ce ar puté pune la stare, și să pricinuéscă și înăuntru eĭ eftinătate noroduluĭ de obște; asemenea împotrivă fiindŭ cunoscută și desfăimarea (ᲐᲒᲤᲐᲜᲐ ᲛᲐᲠᲗ) ce se pricinuesce țĕreĭ aceea pentru unŭ lucru folositorŭ obștieĭ eĭ, ce i-ar fi în putință (când va fi silința desĕvîrșită) a se lucrà într'însa, să nu-lŭ aibă; pentru aceea dar, de cum Pronia dumneḑeéscă Ne-aŭ făcutŭ oblăduitorŭ țĕreĭ acesteĭ a Valachieĭ, nu amŭ lipsitŭ cu osîrdie a împlini unele ca acestea trebuincióse și folositóre obștieĭ, a izvodi într'acéstă țéră și a le pune în

(1) Cod. XXIII, fila 123 verso.

www.dacoromanica.ro

faptă, carĭ să lucreze într'însa şi să o facemŭ îndestulată şi împodobită. Pentru care şi înaltă poruncă amŭ avutŭ dela Prea puterniculŭ şi milostivulŭ nostru Impĕratŭ, carele voiesce a vedé chelerulŭ împĕrăţieĭ sale împodobitŭ şi îndestulatŭ de tóte. Şi pe lângă fabrica de postavurĭ, care amŭ izvodit'o ca din noŭ şi amŭ pus'o în faptă, aducêndu-o la starea de lucru a feluritelorŭ de postavurĭ cum se cade, sirguitu-Ne-amŭ de altă parte a izvodì din începutŭ şi din nefiinţă şi o fabrică de hârtie, care asemenea este multŭ trebuinciósă şi de folosŭ la tótă obştea. Şi-înşine făcêndŭ îceperea eĭ şi cu a Nóstră cheltuială ridicândŭ zidurile şi cu cele trebuincióse acareturĭ şi ergaliile eĭ, cum se vede, pe apa Sabaruluĭ, în sud Ilfovŭ, aducêndŭ şi meşterĭ străinĭ cu sciinţa meşteşuguluĭ de hârtie şi sĕvîrşind'o la întrégă stare de lucrurĭ, amŭ cumpĕratŭ apoĭ pentru folosulŭ obştieĭ cu banĭ dela Domnia Mea şi moşie alăturea, care prin bună învoire şi cu aşezămîntŭ de mulţămire s'aŭ datŭ schîmbŭ pentru moşia pe care stă fabrica, şi aŭ rĕmasŭ şi moşia slobodă a fabriceĭ, care moşie cu boeriĭ dela Divanulŭ Domnieĭ Mele veliţiĭ Dvornicĭ şi veliţĭ Logofeţĭ cu portarŭ, după obiceiulŭ ţĕreĭ, s'aŭ şi hotărnicitŭ. Amŭ chibzuitŭ apoĭ, după sĕvîrşirea a tuturorŭ acestora, cele trebuincióse, atâtŭ pentru bună chivernisirea eĭ cea după tótă vremea, spre a fi în stare şi a merge lucru înainte, câtŭ şi pentru privileghionŭ şi ajutorŭ domnescŭ, care cade a avé acestŭ lucru folositorŭ obştieĭ, fără de care nu póte fi vrednică de a avé starea şi urmarea eĭ, şi iată otărîmŭ aceste maĭ jos însemnate ponturĭ, carĭ pentru ca să se păzéscă şi să se urmeze în tótă vremea, ca un lucru de folosŭ ţĕreĭ, le întărimŭ prin domnesculŭ Nostru chrisovŭ:

Ѧ. 40 de liudi scutelnicĭ îĭ dămŭ dela Visteria Domnieĭ Mele cu pecetluiturile domnescĭ, carĭ să fie de apărarea nelipsiţĭ dela lucrulŭ fabriceĭ, şi pentru slujba lorŭ să fie nedajnicĭ de birŭ şi pururea ocrotiţĭ şi sloboḑĭ şi nesupĕraţĭ în tótă vremea de orĭ-ce angariĭ ale ţĕreĭ. Iară când vre-unulŭ dintr'înşiĭ nu va urmà slujba luĭ, saŭ va lipsì, saŭ va murì, să se dea în loculŭ aceluĭ altulŭ cu pecetluitură domnéscă. Carĭ aceştĭ scutelnicĭ să se dea de prin satele cele după împrejurŭ, aprópe de fabrică, ca să pótă cu înlesnire a urmà slujba şi datoria lorŭ.

Ѣ. 4 salaşe ţiganĭ, meşterĭ de hierŭ, afierosîmŭ Domnia Mea fabriceĭ, cu carĭ să n'aibă Armăşia a face întru nimicŭ, ca să fie de apărarea pentru lucrulŭ fabriceĭ, fără de plată şi nedajnicĭ de birŭ, dându-li-se numaĭ hierulŭ celŭ trebuinciosŭ de lucru, precum şi câte o chilă de bucate la totŭ sălaşulŭ pe anŭ, pentru mâncarea lorŭ, când vorŭ lucrà; iar când nu va fi trebuinţă de lucru la fabrică, îşĭ vorŭ face singurĭ eĭ munca şi hrana lorŭ.

Г. Câtă hârtie va fi trebuinciósă a se cheltui la Logofeţia Divanuluĭ, i la Visteria Domnieĭ Mele, i la departamenturile judecătoriilorŭ, i la Divanulŭ

www.dacoromanica.ro

Craioveĭ, şi la tóte isprăvnicaturile ţĕreĭ Domnieĭ Mele, să aibă epistatu fabriceĭ a da din acéstă fabrică ca din hârtia fabriceĭ ţĕreĭ, să cheltuéscă la tóte aceste calemurĭ, care să o vînḑă însă epistatu cu maĭ jos preţulŭ decât hârtia ce vine din alte părţĭ străine.

Д. Ómeniĭ fabriceĭ, carĭ vorŭ fi orênduiţĭ pentru strînsulŭ pânzeturilorŭ de trebuinţă lucruluĭ fabriceĭ, să se ajute în trĕba acésta de către dregĕtoriĭ şi zapciiĭ ţĕreĭ Domnieĭ Mele la cuviincióselе trebuinţe ce vorŭ avé.

Є. Pentru câtă hârtie a fabriceĭ va scóte din ţéră de a se vinde aiurea, să aibă privileghiulŭ acesta: a nu plătì vamă în sorocŭ de 5 anĭ, iar după 5 anĭ să plătéscă vama după catalogŭ.

Ѕ. Nu numaĭ vre-o stricăciune saŭ pagubă şi scădere ţĕreĭ nepricinuindŭ fabrica acésta, ci încă de multŭ folosŭ fiindŭ, datorĭ sunt dar şi dumné-lorŭ dregĕtoriĭ Domnieĭ Mele, carĭ iubescŭ patria lorŭ, ispravniciĭ şi zapciiĭ, ca la unŭ lucru de folosŭ obştieĭ, nu numaĭ a nu se împotrivì la câte prin domnescul Nostru chrisovŭ întocmimŭ şi rênduimŭ, ci încă să îndeletniceze şi să înlesnéscă fieş-carele în parte lucrarea şi urmarea pontu-rilorŭ, pentru buna întemeiere şi nescăderea eĭ, fără de a da pricină de *discolii* şi de lipsă la vre-unele din pronomiile eĭ.

З. Fiind-că, după cum amŭ ḑisŭ maĭ sus, izvodirea în ţéra acésta a numiteĭ fabricĭ este pentru însuşĭ folosulŭ şi binele patrieĭ de obşte şi fiind-că sfînta şi dumneḑeésca Metropolie a Ungro-Vlachieĭ, ca o maică ce este, cum şi alesulŭ de Dumneḑeŭ P. S. Sa Metropolitulŭ ţĕreĭ, ca unŭ păstorŭ bisericescŭ a totŭ noroduluĭ ţĕreĭ acesteia, este îndatoritŭ spre cele ce sunt de folosulŭ şi binele obşteĭ a se silì a griji împreună şi a se orênduì, pentru aceea dar amŭ găsitŭ Domnia Mea cu cale a da numita fabrică de hârtie asupra P. S. Sale Părintele Metropolitŭ Chirŭ Dositeiŭ, fiind-că are Sf. Metropolie şi tipografia sa, care lucréză şi tipăresce cărţile trebuincióse obştieĭ, ca dimpreună să aibă Metropolia şi fabrica facereĭ de hârtie asupră-şĭ, să dea P. S. Sa la cămara Domnieĭ Mele; baniĭ cu carĭ s'aŭ cumpĕratŭ moşia ce s'aŭ datŭ schimbŭ pentru moşia pe care stă fabrica, cum şi din cheltuelile ce s'aŭ făcutŭ la izvodirea şi întregimea fabriceĭ, să dea P. S. pe jumĕtate baniĭ la cămara Domnieĭ Mele; şi aşà amŭ otărîtŭ şi amŭ datŭ Domnia Mea numita fabrică cu tóte aleeĭ asupra P. S. Sale Metropolituluĭ, cu aceste şarturĭ, adecă: să fie P. S. Sa datorŭ a orênduì ipochimenŭ alesŭ, omŭ de nădejde, practicosŭ, carele să epistăséscă numita fabrică cu tótă silinţa, de a lucrà pururea în tótă vremea fără de amelie, osîrduindu-se P. S. Sa în totŭ chipulŭ de a merge înainte şi de a scóte hârtie câtŭ de bună spre îndestularea obştieĭ, sciindŭ maĭ vîrtosŭ că acésta este izvodită şi cerută din înalta poruncă împĕrătéscă, unde cu atâtŭ maĭ multŭ trebue a pune P. S. Sa silinţa şi osîrdia de a se întemeià şi de a

www.dacoromanica.ro

merge înainte, după cum cu acéstă nădejde adecă de maĭ multă silinţă şi de maĭ bună chivernisélă şi pentru acestŭ sfîrşitŭ numaĭ s'aŭ datŭ asupra P. S. Sale, dândŭ voie P. S. Sale ca să arĕte însuşĭ la Domnia Mea, prin anaforalele P. S. Sale, pricinele cele cuviincióse ale trebuinţelorŭ fabriceĭ, spre a avé ajutorulŭ acela ce va fi cu cale, ca să sporéscă şi să créscă rodulŭ eĭ prin osîrdia şi silinţa P. S. Sale. Iar când împotrivă se va face vre-o amelie şi nesilinţă spre scăderea acestuĭ lucru folositorŭ obştieĭ, la care Domnia Mea s'a truditŭ şi a ostenitŭ, primindŭ a se păgubì Visteria Domnieĭ Mele şi cu atâţia ómenĭ, pentru binele ţĕreĭ, se va da multă scârbă Domnieĭ Mele, care acésta nicĭ cum nu o nădějduimŭ dela P. S. Sa, sciindŭ buna rîvnă şi fierbinţéla ce are spre cele de folosŭ patrieĭ.

Decĭ măcar că şi dumné-lor fraţiĭ Noştri, carĭ în urmă vorŭ domnì şi vorŭ oblădui ţéra acésta, socotindŭ cu înţelepciunea Domnielorŭ Sale bunătatea, folosulŭ şi podóba ce pricinuesce şi va pricinui ţĕreĭ ţinerea şi întemeierea acesteĭ fabricĭ, care din porunca împĕrătéscă în oblastia împĕrăţieĭ sale o amŭ izvoditŭ Domnia Mea cu trudă şi ostenélă, nu nădějduimŭ nicĭ odată a o scădé şi a o lăsà făr de starea şi orênduială eĭ, ca nisce iubitorĭ şi rîvnitorĭ de cele spre folosulŭ ţĕreĭ, dar cu tóte acestea cu dragoste rugămŭ pe frăţia lorŭ să bine-voiască a îndatorì pe Sfinţiile lor Părinţĭ Metropoliţiĭ ce vorŭ fi după vremĭ pururea la îngrijirea şi nepregetata silinţă acestuĭ lucru, şi a întărì acestŭ privileghiŭ alŭ fabriceĭ de a se păzì pronomiile eĭ, ca să pótă sporì lucru înainte, şi ca şi ale Domniilorŭ Sale isprăvĭ şi ostenelĭ să fie în urmă de alţĭ Domnĭ păzite şi ţinute. Adeverimŭ chrisovulŭ acesta cum se vede cu însăşĭ domnésca Nóstră iscălitură şi pecete: Iŏ Alexandru Constantinŭ Moruzi Voevodŭ, şi cu credinţa prea iubiţilorŭ Domnieĭ Mele fiĭ Constantinŭ Voevodŭ, Dimitrie Voevodŭ, Nicolae Voevodŭ, Gheorghe Voevodŭ, martorĭ fiindŭ dumné-lorŭ cinstiţiĭ şi credincioşiĭ boerĭ veliţĭ aĭ Divanuluĭ Domnieĭ Mele Pan N. Brâncovénu Vel Banŭ, Pan Manolache Creţulescu Vel Vornicŭ de Ţéra-de-sus, Pan Constantinŭ Caragea Vel Hatmanŭ, Pan D. Manu Vel Spătarŭ, Pan Radu Golescu Vel Vornicŭ de Ţéra-de-jos, Pan Scarlatŭ Ghica Vel Vistierŭ, Pan Constantinŭ Filipescu Vel Logofĕtŭ de Ţéra-de-sus, Pan Constantinŭ Ştirbeĭ Vel Vornicŭ, Pan Ioanŭ Damaris Vel Vornicŭ, Pan Ştefanŭ Văcărescu Vel Logofĕtŭ de Ţéra-de-jos, Pan Ioanŭ Florescu Vel Vornicŭ alŭ politieĭ, Pan Lucache Vel Postelnicŭ, Pan Gregorie Brâncovénu Vel Clucerŭ, şi ispravniculŭ chrisovuluĭ acestuia spre sĕvîrşire Pan Ştefanŭ Văcărescu Vel Logofĕtŭ de Ţéra-de-jos. Scrisu-s'aŭ aicĭ în cinstita politie a scaunuluĭ Domnieĭ Mele, Bucurescĭ 1796 Ghenarie.

(Semnatŭ Vodă). (Contra-semnatŭ) Ştefanŭ Văcărescu Post.

www.dacoromanica.ro

F⁰ lungŭ mare, hârtie turcéscă, sigilŭ mare chinovarŭ, în jurŭ mărcile judeţelorŭ 17, în centru cele 2 figurĭ ca susţinĕtorĭ de scutŭ, în lăuntru corbulŭ cu crucea, capŭ de boŭ şi de-asupra luna şi sórele.

La 1799 Sept. 30, Alexandru Constantinŭ Moruzi reîntăresce chrisovulŭ: «întărimŭ chrisovulŭ acesta şi întru cea de Dumneḑeŭ hărăzită a doua domnie a Nóstră, ca să se păzéscă orênduelile harturghieĭ întocmaĭ întru tóte cum se cuprinde maĭ sus». *Sigilŭ maĭ micŭ, numaĭ cu corbulŭ şi cu capulŭ de boŭ; se conservă la Archiva Statuluĭ, No. 693 opis. N. I. invent. în roşu cu No. 118, Actŭ N. 3.*

1793 Aprilie 26, s'aŭ făcutŭ pitacŭ la dumné-luĭ Vel Spătarŭ, i Vel Agă, cum şi deosebită carte la ispravniciĭ Ilfovuluĭ, pentru că dumné-luĭ biv Vel Logofĕtŭ Radu Slătinénu a datŭ încredinţare M. Sale, că până la 15 alo luĭ Maiŭ va sĕvîrşi tótă tréba fabriceĭ de postavŭ a se pune în faptă. Li s'aŭ poruncitŭ ca orĭ-ce va arĕtà că are trebuinţă, să-ĭ dea totŭ felulŭ mână de ajutorŭ la cele ce va cu cuviinţă asupra acesteĭ trebĭ. (1)

Pitacŭ din 20 Septembre 1793 către Vel Aga, prin care A. Moruzi reînnoiesce pitaculŭ de acum 20 de ḑile de a căutà 10 copiĭ pentru fabrica de postavŭ din Paciovalisce; acum poruncesce «de isnóvă. straşnicŭ», ca negreşitŭ să găsésca aceştĭ 10 copiĭ la fabrică. (2)

Pitacŭ din 12 Maiŭ 1794, poruncindŭ la ceĭ 6 vătajĭ de postăvarĭ şi la toţĭ postăvariĭ dela fabrica domnéscă, să recunóscă de epistatŭ alŭ fabriceĭ pe Hagiŭ Chiriacŭ Arbutŭ şi să-ĭ dea cuviinciósa supunere şi ascultare, fieş-care la tréba sa, slujindŭ cu sîrguinţă şi cu tótă silinţa..... urmândŭ întocmaĭ orênduéla anuluĭ trecutŭ. Iar de acum înainte faceţĭ fieş-care datoria după aceeaşĭ orênduială a anuluĭ trecutŭ, că acelŭ care se va arĕtà cu lenevie şi cu nesupunere la datoria sa, se va pedepsì de către Domnia Mea. (3)

Anaforaua semnată de Alex. Calfoglu şi Grigorie Brâncovénu, din 31 Iulie 1794, după jalba luĭ Stanŭ Olténu şi Neculaĭ *postavaru*, i Iordache şi Nedelcu, scutelnicĭ *fabriccĭ de postavŭ* din Băltenĭ (Ilfovŭ), contra unuĭ Ispirŭ, ispravnicelŭ moşicĭ Poenariĭ din Dîmboviţa, că le face multe necazurĭ şi

(1) Cod. XXIII, fila 45 verso.
(2) Cod. XXIII, fila 145.
(3) Cod. XXIII, fila 245 verso.

www.dacoromanica.ro

prigonirĭ şi că a venitŭ înarmatŭ la eĭ şi i-a bătutŭ. Domnitorulŭ trimite unŭ zapciŭ armăşescŭ să aducă în hiare pe acelŭ Ispirŭ.—4 Augustŭ 1794. (1)

Vel Logofĕtŭ.

Volnicie cu orênduitŭ din partea Mărieĭ Sale luĭ Vodă credinciosŭ, a cercelà pentru nisce bucate stricate dela o povarnă.

Ispravniciĭ din Doljŭ aŭ raportatŭ Domnitoruluĭ că numaĭ într'unŭ singurŭ locŭ, la mănăstirea Sadova, se află povarnă (velniţă de rachiŭ), nefiindŭ nicăierĭ îngăduitŭ a se fabricà rachiŭ, pentru a nu se stricà productele agricole necesare consumaţiuneĭ, şi că egumenulŭ şi iconomulŭ mănăstireĭ Sadova şi schituluĭ Róbeĭ, avêndŭ bucate stricate din aniĭ din urmă, se rógă, pentru ca mănăstirea să nu se păgubéscă, să se dea voie a se face rachiŭ din acele bucate. Domnitorulŭ, neavêndŭ destulă încredere, orênduesce pre slujbaşĭ şi însuşĭ pe Caimacamulŭ Craioveĭ să mérgă la faţa loculuĭ să constate bucatele, trimiţêndu-ĭ probe, pentru ca să pótă hotărî în consecinţă. — 1793 Martie 12. (2) — Iată şi rĕspunsulŭ Domnitoruluĭ:

«S'aŭ făcutŭ răspunsŭ Caimacamuluĭ pentru povarna ce are mănăstirea Sadova în sud Gorjŭ, cum că după pliroforia ce dă dumné-luĭ şi după proba ce-a adusŭ orênduitulŭ Mărieĭ Sale Dimitrie Peşchergi-başa că sunt bucatele stricate, de nu potŭ fi de altă trebuinţă, care sunt ca o sută şése-ḑecĭ kile, să aibă voie a le lucrà şi să aibă grijă a nu amestecà şi alte bucate bune, ci numaĭ acele bucate stricate să le lucreze şi să orênduéscă şi unŭ sorocŭ în câtă vreme va socoti că se vorŭ puté sĕvîrşi aceste bucate, şi pentru ostenéla Peşchergi-başeĭ, să-ĭ dea mănăstirile talerĭ 150, adecă pentru sloboḑenía ce aŭ câştigatŭ, şi aceştĭ banĭ împlinindu-ĭ, să-ĭ trimită la dumné-luĭ Vel Cămăraşŭ, a se da luĭ Dumitrache Peşchergi-başa». (3)

(1) Cod. XXVII, scara 14, fila 22.
(2) Cod. XXIII, fila 16 verso.
(3) Cod. XXIII, fila 26 verso.

www.dacoromanica.ro

Sloboḑenie de a face rachiŭ din bucate luĭ Nicolae Ianiotis, Grecŭ.

Iŏ Alexandru Constantinŭ Moruzi Voevodŭ Zemle Vlachiscoe.—Fiind-că Ne-amŭ pliroforisitŭ Domnia Mea pentru acestŭ Nicolae Ianiotis că se află fórte săracŭ, și priimindu-se rugăciunea ce Ne face, Ne-amŭ milostivitŭ Domnia Mea asupră-ĭ și îĭ dămŭ voe și sloboḑenie ca să-șĭ lucreze acele bucate la numita povarnă, adecă una sută chile meiŭ și optŭ-ḑecĭ chile grâŭ ce sunt stricate, în sorocŭ . . . . . ; iar dela acestŭ sorocŭ înainte să fie popritŭ a nu maĭ lucrà; de care poruncimŭ Domnia Mea și domnieĭ-tale Vel Spătarŭ, să fiĭ însciinţatŭ de acésta, și dela acestŭ sorocŭ înainte să nu maĭ lucreze. Tolko pis. gospd. — 1793 Iunie 6. (1)

Banulŭ Nic. Brâncovénu se jăluesce că lemnariĭ și zidariĭ, ce Domnitorulŭ i-a hărăzitŭ pentru trebuinţa caseĭ ca scutelnicĭ și pe carĭ i-a ajutatŭ în anulŭ trecutŭ în timpulŭ fómeteĭ cu bucate și cu banĭ, nu vorŭ să se supuie a merge la lucru, ci lucréză pe la străinĭ. Cere mumbașirŭ să-ĭ aducă cu trépĕdŭ, afară de ceĭ ce vorŭ fi lucrândŭ la spitalŭ.

Domnitorulŭ, la 3 Maiŭ 1796, ordonă statosteĭ de binale să-ĭ supuie la lucrulŭ boeruluĭ Brâncovénu. (2)

Lemnariĭ și zidariĭ s'aŭ jăluitŭ contra luĭ maimarŭ-bașa alŭ lorŭ. Domnitorulŭ a rênduitŭ cercetare prin Alex. Gherache Vorniculŭ politieĭ și Serdarulŭ Pană Băjescu. Aceștia aŭ constatatŭ că nu eraŭ întemeiate reclamaţiunile bresleĭ, deși eĭ nu-lŭ maĭ primescŭ și cerŭ să li se orênduiască altulŭ, pe care îlŭ va alege brésla. Acusatoriĭ aŭ fostŭ întrebaţĭ dacă la judecată i-a năpăstuitŭ, de le-a călcatŭ rênduiala meșteșuguluĭ lorŭ, de i-a păgubitŭ, de i-a ocărîtŭ fără cuvîntŭ, de le-a răpitŭ vre-o sumă din cutia bresleĭ fără scirea lorŭ? Jăluitoriĭ n'aŭ cutezatŭ a rĕspunde afirmativŭ, decât că tot deauna îĭ înjură și-ĭ necinstesce, și când se întîmplă vreunŭ beilicŭ, îĭ iea din lucru, fără să facă maĭ întâiŭ lojă după obiceiŭ, ca să se socotéscă cine este să mérgă, și că lucréză de capulŭ luĭ.—1795 Aprilie 26.

Domnitorulŭ, asupra acestuĭ raportŭ, dă resoluţiunea următóre : «Fiind-că lemnariĭ și zidariĭ n'aŭ avutŭ cum să dovedéscă nicĭ o faptă de vină asupra luĭ Maimarŭ-bașa, să rĕmâie dar Manole iarășĭ la trĕba luĭ ; iar când vorŭ avé vre-o nedreptate de către dînsulŭ, să dea jalbă, și cerce-

(1) Cod. XXIII, fila 78.
(2) Cod. XXXI, scara 6, fila 65 verso.

www.dacoromanica.ro

tându-se, de se va găsì vinovatŭ, i se va face hotărîrea ce i se va cădé».— 1795 Maiŭ 4. (1)

Nizamulŭ lemnarilorŭ şi zidarilorŭ şi iratulŭ Cutieĭ ce s'a făcutŭ dela acéstă bréslă, din 2 Iulie 1795.

Nazîriĭ cutieĭ aŭ arĕtatŭ că este nevoie a se adăogà venitulŭ. Domnitorulŭ a trimisŭ anaforaua nazîrilorŭ la Divanŭ, iar acesta, în 9 Maiŭ 1795, aŭ supusŭ anafora, în care ḑicŭ: «cum că aicĭ în politia Bucurescĭ curge unŭ lucru făr de orênduială, adecă ceĭ ce facŭ din noŭ, cum şi ceĭ ce facŭ din vechiŭ, nămestiĭ şi alte acareturĭ, din lăcomie se întindeaŭ orĭ încotro le veneà la îndemână, şi cuprinḑêndŭ locurĭ, strîmtorèză drumurile politieĭ, în câtŭ pe alocurea nu potŭ trece douĕ care alăturea; aşijderea şi uniĭ locuitorĭ de prin judeţe, fugarĭ pe la urma lorŭ, vinŭ în Bucurescĭ, unde se ascundŭ până li se perde urma lorŭ şi apoĭ se apucă de-şĭ facŭ case prin mahalale şi pe marginea Bucurescilorŭ, în câtŭ aŭ eşitŭ şi din semnele hotaruluĭ oraşuluĭ, care s'aŭ fostŭ pusŭ în domnia fratelui Alexandru Ipsilante Vodă, atâta diastimă afară, cu care acéstă urmare nicĭ politia nu-şĭ pòte avè nizamulŭ celŭ cuviinciosŭ la străjuirea ce i se cade, nicĭ podurile nu se maĭ ajungŭ, lungindu-se din vreme în vreme, iar maĭ vîrtosŭ altă deosebită urmare rea ne-aŭ arĕtatŭ d-lorŭ la isnafurile dulgherilorŭ şi zidarilorŭ şi nisiparilorŭ şi cărămidarilorŭ, că facŭ felurĭ de înşelăciunĭ şi pagube noroduluĭ la binalele ce le tocmescŭ să le lucreze, din pricină că nu aŭ unŭ zabitŭ vrednicŭ peste dînşiĭ, care să aibă volnicie asupra lorŭ şi care să aibă şi stare de ipolipsis şi din pricină că facŭ tocmelile de capulŭ lorŭ. Pentru care acesta aflândŭ Domnia Mea din condicele Divanuluĭ că Domnia Sa fratele Alexandru Vodă Ipsilantŭ a fostŭ datŭ unŭ nizamŭ prin chrisovŭ, amŭ poruncitŭ iarăşĭ dumnè-lorŭ veliţilorŭ boerĭ ca să vaḑă şi cuprinderea chrisovuluĭ Domnieĭ Sale şi să Ne arate cuprinsulŭ, ca să se întărèscă şi să se îndrepteze şi să se pue în faptă. De care Ne-a arĕtatŭ, că cu tòte că se dedese la isnafulŭ zidarilorŭ şi alŭ dulgherilorŭ nizamulŭ celŭ trebuinciosŭ de către Domnia Sa fratele Alexandru Vodă Ipsilantŭ, orênduindu-se şi un Maimarŭ-başa asupră-le cu carte domnèscă la mână şi orênduială de venitŭ câte 11 şi câte 22 parale pe ḑi de totŭ lemnarulŭ şi zidarulŭ, dar urmare nu s'a făcutŭ aceluĭ nizamŭ de atuncĭ şi până acum de către ceĭ de pe vreme Maimarĭ-başĭ, ci în locŭ de a se folosì obştea, aŭ adusŭ trèba la catachrisis, grijindŭ Maimarĭ-

(1) Cod. XXVIII, scara 6, fila 13.

www.dacoromanica.ro

basiĭ numaĭ de a-şĭ agonisì orênduitele paralele lorŭ, iar cele întocmite pentru obşte spre a lipsì înşelăciunile şi pagubele celorŭ ce facŭ binale nicĭ unele nu s'aŭ urmatŭ, ci încă maĭ cu prisosŭ s'aŭ adăogatŭ, din care pătimesce norodulŭ. Ca să se facă îndreptare, luândŭ din chrisovulŭ Domnieĭ Sale frateluĭ Alexandru Vodă Ipsilantŭ cele cuprindĕtóre şi chibzuindŭ şi dumné-lorŭ cele cu cale şi de trebuinţă într'acéstă vreme spre maĭ multă întărire, Ne-aŭ arĕtatŭ ponturile carĭ cu socotélă aŭ chibzuitŭ dumné-lorŭ spre a se pune la nizamŭ cu mijlóce maĭ îndestulate trĕba acésta, de care să aibă şi cutia obşteĭ óreş-care ajutorŭ; a cărora anafora cetindu-se înaintea Domnieĭ Mele din cuvîntŭ în cuvîntŭ, şi avêndŭ şi Domnia Mea pliroforie din jălbile norodului câte Ni s'a datŭ pentru lemnarĭ, pentru zidarĭ, i cărămidarĭ, i nisiparĭ, i pentru strîmtorarea drumurilorŭ şi întinderea pe marginea Bucurescilorŭ, sciindŭ şi stenahoria şi lipsa săracilorŭ de obşte câtă este, amŭ socotitŭ întâiŭ ponturile cele cu cale pentru trebuinţa şi folosulŭ obştieĭ la trebuinţa lucruluĭ binalelorŭ de a se întări nizamulŭ acesteĭ trebĭ, şi apoĭ amŭ chibzuitŭ şi ajutorulŭ Cutieĭ de milostenie, câtŭ se cade numaĭ a fi ca şi obştea să aibă folosŭ dintr'acésta şi Cutia de milostenie să aibă pe câtŭ i se cuvine un ajutorŭ despre partea obştieĭ, unde şi domnia şi partea boerésca şi negustorésca ajută, carĭ ponturĭ le arĕtămŭ maĭ jos, adecă:

a) Epitropia, dimpreună cu dumné luĭ Vel Aga, să alégă un ipochimenŭ, omŭ practicosŭ şi cu pricepere la cunoscinţa meşteşugurilorŭ acestora şi vrednicŭ, pe care după ce-lŭ vorŭ găsì cu cale a se orênduì la acéstă trĕbă, să-lŭ arate Domnieĭ Mele cu anafora în scrisŭ, ca să-lŭ îmbrăcămŭ caftanŭ şi să se numéscă staroste de binale, carele să nu dea nicĭ unŭ havaetŭ la nimene nimicŭ, dar nicĭ elŭ să nu aibă a luà nicĭ dela ceĭ cu binalele nimicŭ, nicĭ dela isnafurile aceste altŭ maĭ multŭ unŭ banŭ măcar decât ceea ce se orênduesce maĭ jos, ca să nu găséscă pricină cu acésta a face orĭ-câtă de puţină urmare împotrivă şi ca să rĕmâie fără de cuvîntŭ la întîmplare de vină a-lŭ pedepsì Domnia Mea. Iar când se va purtà cu bună orênduială în trĕba sa, să nu se schimbe nicĭ odinióră din dregătorie; fără numaĭ de se va dovedì în vre-o vină, maĭ întâiŭ să se cerceteze de dumné-lorŭ nazîriĭ Epitropieĭ şi de dumné luĭ Vel Aga şi s'o arate prin anafora, care anaforà să se cerceteze în urmă şi de cătră veliţiĭ boerĭ, şi dovedită făcêndu se învinovăţirea luĭ, atuncĭ nu numaĭ să se lipséscă din dregătorie cu necinste, ci să se pedepséscă straşnicŭ; decĭ să privigheze dumné-lorŭ, să se pórte starostea cu bună orênduială, şi când îlŭ va cunósce cu urmărĭ împotrivă şi neplăcute, să-lŭ arĕtaţĭ Domnieĭ Mele cu anafora; care acestŭ staroste să iea în scrisŭ şi să ţie catastihŭ de toţĭ zidariĭ, lemnariĭ, cărămidariĭ şi nisipariĭ, orĭ străinĭ saŭ pămîntenĭ, câţĭ se află aicĭ în politia

www.dacoromanica.ro

Bucurescilorŭ cu meşteşugulŭ acesta, spre a-ĭ fi luĭ sciuţĭ în tótă vremea; să alégă din ceĭ străinĭ liude 16, să se numéscă călfĭ, care aceste călfĭ nicĭ să dea vre-unŭ banŭ cuivaşĭ, nicĭ să iea eĭ dela cinevaşĭ nimicŭ pentru călfia lorŭ, cărora pentru a fi sciuţĭ şi cunoscuţĭ să-ĭ arĕte prin dumné-luĭ Vel Agă la Domnia Mea, cu fóie, ca să li se dea pecetluiturile Domnieĭ Mele la mână, şi deosebitŭ iară şi starostea să alégă 4 ómenĭ de ispravă, unulŭ din dulgherĭ, unulŭ din zidarĭ, unulŭ din cărămidarĭ şi altulŭ din nisiparĭ, carĭ să se numéscă vătaşĭ, pe carĭ iarăşĭ să-ĭ arate prin dumné-luĭ Vel Agă la Domnia Mea, ca să li se deá cărţile Domnieĭ Mele la mână, de scutélă numaĭ pe capulŭ lorŭ, carĭ să intre în rêndŭ şi să fie sub ascultarea starosteĭ, fără de a nu da nicĭ unŭ havaetŭ la nimenĭ, precum nicĭ eĭ să nu se îndrăsnéscă să céră dela cinevaşĭ din rufetulŭ lorŭ câtŭ de puţinŭ havaetŭ; iar starostea să urmeze aceste maĭ jos arĕtate ponturĭ:

b) Pe toţĭ dulgheriĭ, zidariĭ, cărămidariĭ şi nisipariĭ să-ĭ aibă starostea sub zaptŭ şi eĭ să-ĭ fie supuşĭ, dându-ĭ totŭ felulŭ de ascultare.

c) Orĭ-cuĭ va trebui să facă orĭ-ce felŭ de bina, să mérgă la starostea să dea scire, şi numitulŭ staroste dimpreună cu călfile să mérgă la loculŭ aceluĭ cu trebuinţă, să vadă şi să facă tocméla binaleĭ cu rupta, să aibă a plăti la zidarĭ plata lucruluĭ lorŭ pe câtŭ s'aŭ găsitŭ cu cale şi cu indestulare, adecă mia de cărămidă pe talerĭ 3 şi $^1/_2$, în care acestŭ preţŭ să intre totŭ meşteşugulŭ zidărieĭ, să dea zidirea binaleĭ gata cu tencuială, cu sobele, cu tavanurile şî cu pardosélă. Aşijderea şi la dulgherĭ să aibă a plăti plata lucruluĭ lorŭ într'acestaşĭ chipŭ, adecă: de va fi binaua jos pe pămîntŭ, să plătéscă 1000 de şindrilă po tl. $2^1/_2$, iar pentru catulŭ de sus câte parale douĕ şi $^1/_2$ uluca, în care preţŭ să între totŭ lucrulŭ meşteşuguluĭ; dulgheriĭ să dea binaua gata cu uşĭ, cu ferestre, cu paturĭ şi cu tavanurile; insă totŭ materialulŭ celŭ trebuinciosŭ la ferestrele uneĭ case să fie datorŭ stăpânulŭ binaleĭ a-lŭ da. Iar când stăpânulŭ binaleĭ nu va face tocmélă cu rupta şi va voi ca să pue meşterĭ la lucrulŭ sĕŭ cu zidarĭ, să-ĭ orênduéscă starostea prin rĕvaşulŭ sĕŭ meşterĭ câţĭ îĭ va trebui, cărora măcar că după nartŭ plata lorŭ erá maĭ puţină, dar pentru ca să nu aibă cuvîntŭ de pricinuire şi să se mulţăméscă a lucrá noroduluĭ cu silinţă făr de înşelăciune, s'aŭ găsitŭ cu cale prin socotélă de obşte şi li s'aŭ hotăritŭ, adecă: dulgherilorŭ, la călfĭ câte tl. $1^1/_2$ pe ḑi; la meşterĭ bunĭ, câte tal. 1 tocmaĭ; la meşterĭ de a 2-a mână câte banĭ 75 şi la ucenicĭ câte banĭ 45; iar zidarilorŭ: la calfă câte tl. şi 30 banĭ pe ḑi; la meşterĭ bunĭ câte banĭ 105; la alŭ 2-a mână câte banĭ 75. Iar peste acestŭ preţŭ nicĭ starostea, nicĭ meşteriĭ să nu pótă cere maĭ multŭ, căcĭ orĭ-care se va dovedi că a datŭ maĭ multŭ peste acestŭ hotărîtŭ preţŭ, se va pedepsi cu dare de glóbă la Cutia de milostenie, şi ceĭ cu binale să nu dea baniĭ în

www.dacoromanica.ro

mâna meşterilorŭ, ci în mâna starosteluĭ să dea, şi starostea să plătéscă la meşterĭ; pentru că orĭ-când se va întîmplà orĭ să strice lucrulŭ, orĭ de la lucru să fugă meşteriĭ, starostea să aibă a da sémă.

d) Pentru ca să fie sciuţĭ carĭ sunt aceia cărora li se cuvine, după vrednicia meşteşuguluĭ lorŭ, a luà plata cea dintâiŭ şi carĭ sunt aceia cărora li se cuvine a luà plata de a doua mână, saŭ de a treia mână, spre a nu se face la acésta vre-o nedreptate între dînşiĭ, poruncimŭ ca starostea să se strîngă la unŭ locŭ cu toţĭ ceĭ maĭ bĕtrânĭ şi maĭ practicoşĭ aĭ isnafurilorŭ acestora, să facă o alegere: care sunt meşteriĭ ceĭ de frunte, bunĭ, cărora li se cade după iscusinţa meşteşugurilorŭ a luà plata cea dintâiŭ, şi cărora li se cade plata de a doua şi de a treia mână, carĭ toĭ iscălindu-se de starostea i de rufetulŭ lorŭ, să se adevereze şi de dumné-luĭ Vel Aga, pentru ca să se scie plata fieş-căruia, după care să şĭ urmeze în faptă, ferindu-se însă starostea la acéstă alegere cu tótă scumpĕtatea, ca nu cumvaşĭ să năpăstuiască nicĭ unulŭ din eĭ la iscusirea meşteşugurilorŭ, pentru că după cum voimŭ buna orênduiala obşteĭ, aşà voimŭ şi dreptatea celorŭ ce aŭ meşteşugulŭ; cum şi când se va întîmplà *să vie vre unŭ-noŭ meşterŭ,* datorŭ să fie a merge maĭ înainte la starostea ca să se arate, şi iarăşĭ cu bĕtrâniĭ isnafuluĭ făcêndu-i se cercare meşteşuguluĭ sĕŭ la ce stare a iscusinţeĭ se află, să-lŭ trécă la catastihŭ unde i se va cădé, cu plata cea cuviinciósă după meşteşugulŭ luĭ, şi când îĭ va împărţì la lucru pe la binalele ce se vorŭ face, să fie datorŭ starostea a păzì dreptatea fieş-căruia, că nu numaĭ pe uniĭ să-ĭ orênduiască şi pe alţiĭ nu, ci toţĭ în rêndŭ să-şĭ aibă chivernisirea şi folosulŭ meşteşuguluĭ sĕŭ.

e) Dela toţĭ baniĭ ce se va tocmì binaua, să aibă starostea a trage treĭ parale la leŭ, din care 2 să le dea la Cutia de milostenie a obşteĭ, iar una să fie a starosteĭ pentru ostenéla luĭ, şi să-şĭ aibă rufeturile deosebită cutia lorŭ, precum aŭ avut'o şi maĭ înainte, pentru ceĭ săracĭ şi neputincioşĭ dintre dînşiĭ.

f) Starostea să fie volnicŭ, ca nu numaĭ pentru meşteriĭ sloboḑĭ fără stăpânĭ şi birnicĭ dulgherĭ şi zidarĭ, cărămidarĭ şi nisiparĭ, să ţie condică, ci şi de toţĭ câţĭ se află aice în politie de se hrănescŭ cu acestŭ meşteşugŭ, orĭ scutelnicĭ, orĭ posluşnicĭ, saŭ din breslele zapciilorŭ, cu călfile şi ucenicĭ lorŭ anume, pe toţĭ cu mahalaua lorŭ şi cu arĕtare de este birnicŭ saŭ scutelnicŭ, saŭ posluşnicŭ.

g) Meşteriĭ dintr'aceste bresle, ce vorŭ venì din ţéra turcéscă aicĭ pentru chivernisèla meşteşuguluĭ lorŭ, arĕtându-se, precum amŭ ḑisŭ, întâiŭ la starostea spre a se trece în condică, după orênduiala ce s'a ḑisŭ maĭ sus, să nu fie sloboḑĭ făr de scirea starosteĭ a lucrà, ci prin scirea luĭ şi a bresleĭ vorŭ lucrà meşteşugulŭ lorŭ, şi pentru carĭ vorŭ fi să rĕmâie aicĭ,

www.dacoromanica.ro

să fie datorŭ a-lŭ da în scirea dumné-luĭ Vel Vornicŭ alŭ politieĭ, ca să se așeze după puterea luĭ în dajdie.

h) Orĭ-câte binale se vorŭ face de aci înainte aicĭ în politia Bucurescilorŭ, să le trécă starostea în condica sa, cu numele stăpânilorŭ lorŭ, ca să fie sciute; cum și orĭ-ce binale se vorŭ prețui de acum înainte și verĭ-ce pricinĭ ale meșteșuguluĭ acestuia va căutà, de tóte să ție condică, cu ḑiua i veleatulŭ și cu pricina eĭ.

i) Starostea să aibă volnicie, ca dimpreună cu meșteriĭ ceĭ dintâiŭ și de frunte maĭ bětrânĭ să judece pe fie-care din rufeturile acestea, însă numaĭ pentru ale meșteșuguluĭ lorŭ i pentru ucenicĭ, după obiceiulŭ bresleĭ, iar nu și pentru alte pricinĭ, și să facă și certare celorŭ cu vina meșteșuguluĭ până la 40 de toiege. Iar pentru împlinire, să trimită la grosulŭ dumné-luĭ Vel Agă; saŭ când vre-unulŭ din meșteriĭ ceĭ maĭ de frunte va cădé în vre-o vină, și orĭ o parte saŭ alta nu se va odihni pe alegerea starosteĭ, atuncĭ să-l arěte la dumné-luĭ Vel Aga, ca dumné-luĭ să-lŭ judece și să însciințeze Domnieĭ Mele cu anafora.

k) Pentru Paler némțulŭ și alțĭ sudețĭ, ce se hrănescŭ cu meșteșugulŭ acesta, să nu fie volnicĭ de acum înainte a tocmi lucru de sineșĭ fără de scirea starosteĭ, ci și eĭ să fie îndatorațĭ la acestŭ nizamŭ alŭ politieĭ sub ascultarea starosteĭ, și prin staroste să tocméscă binalele de lucru, dela carĭ asemenea să se iea cele câte 3 parale la leŭ; iar care nu va vré să fie următorŭ la acéstă orênduială, să nu fie slobodŭ a lucrà maĭ multŭ aice în politia Bucurescilorŭ, ci starostea prin scirea și ajutorulŭ dumné-luĭ Vel Aga să-ĭ oprésca.

l) Starostea să aibă datorie în tótă vremea a umblà și a priveghià cu ómeniĭ luĭ prin tóte mahalalele și maĭ vîrtosŭ pe marginea Bucurescilorŭ, ca pe ceĭ ce-ĭ va găsi că facŭ binale din noŭ fără de sciință, orĭ se întindŭ cu prefacerea binaleĭ din vechiŭ, să aibă numaĭ a-ĭ opri, și de altă parte să facă îndată scire la dumné-luĭ Vel Spătarŭ, zabitulŭ mahalalelorŭ și alŭ margineĭ, afară de pricinele ce aŭ veciniĭ între eĭ pentru călcarea de locŭ, carĭ acele aŭ a se căutà la dumné-lorŭ Velițiĭ Vornicĭ după obiceiŭ. Iar afară din hotarele Bucurescilorŭ și din marginea căpĕtâiuluĭ podurilorŭ să nu se îngăduiască nimenĭ a se întinde în facere de case pentru ședere, ci prin scirea Spătărieĭ să se oprésca negrețitŭ.

m) După ce se va pune în faptă nizamulŭ acesta aice în politia Bucurescilorŭ, se va socoti în urmă și pentru politia dela Craiova saŭ și celelalte, unde va fi trebuință a se dà nizamulŭ lorŭ, după starea și trebuința politieĭ.

n) Fiind-că starostea se face fără nicĭ o dare de havaetŭ la nimenea, numaĭ pentru ca să nu aibă pricină a se lăcomi și a căutà interesurĭ și

www.dacoromanica.ro

câştigurĭ şi *adichiĭ*, orĭ celorŭ cu binale, saŭ şi înseşĭ breslelorŭ acestuĭ meşteşugŭ, de aceea şi îĭ hotărîmŭ ca să scie maĭ înainte, că de se va dovedi orĭ cu luare de mită dela ceĭ ce aŭ trebuinţă a-şĭ face binalele, orĭ a face vicleniĭ şi hatîrurĭ în parte, a da adecă numaĭ la uniĭ meşterĭ lucrătorĭ şi pe alţiĭ a-ĭ zăbovi şi a-ĭ descolifsi, făcêndŭ necazurĭ noroduluĭ, orĭ a nu păzi buna orênduială şi dreptate meşterilorŭ breslelorŭ acestora, saŭ ajungêndu-se cu uniĭ din meşterĭ, să facă celorŭ-lalţĭ nedreptate, saŭ va tăinui cutieĭ acele câte 2 parale la leŭ, bine să scie că, precum arĕtămŭ maĭ sus, nu numaĭ din stărostie se va lipsi, ci se va şi pedepsi straşnicŭ.

o) Stărostia să fie datóre împreună cu aceĭ 16 călfĭ că orĭ în ce ceasŭ se va întîmplà în politia Bucurescilorŭ focŭ, nóptea saŭ ḑiua, numaĭ decât să sară toţĭ cu topóre şi în grabă să proftaxéscă la vreme şi să năvăléscă cu silinţa pentru stingerea foculuĭ.

Dreptŭ aceea întărimŭ aceste ponturĭ cu domnésca Nóstră carte, ca să se pue acum în faptă şi, făcêndu-se cunoscutŭ la obşte, să se păzéscă pururea şi în tótă vremea cu scumpĕtatea negreşitŭ.—1795 Iulie 3.

Patru privilegiurĭ date la mânile a 4 vătaşĭ de lemnarĭ, de zidarĭ, cărămidarĭ şi nisiparĭ, din 20 Ianuarie 1796.

«După nizamulŭ» datŭ de Moruzi, starostele de binale a alesŭ 4 meşterĭ de ispravă (unulŭ din fie-care bréslă). Aŭ fostŭ arĕtaţĭ luĭ Vodă de Aga . . . Decĭ l'a făcutŭ vătafŭ peste . . . . . «carele va intrà în slujbă de rêndŭ şi să fie scutitŭ numaĭ capulŭ luĭ şi apĕratŭ de dajdie, să fie sub ascultarea starosteĭ de binale, fără de a da vre-unŭ havaetŭ cuĭ-va, dar nicĭ să céră dela cineva . . . . şi să slujéscă la tréba acésta cu tótă îngrijirea a se păzi buna orênduială de dreptate la trebuinţa obştieĭ, cum şi poruncile şi trebile domnescĭ.» (1)

«După cum tóte alte rufeturĭ îşĭ aŭ întocmită orênduiala lorŭ, cu staroste, cu proestóşĭ sciuţĭ, carĭ sunt datorĭ a rĕspunde la orĭ-ce pricinĭ se întîmplă între lucrătoriĭ aceluiaşĭ meşteşugŭ, cu cale şi de trebuinţă amŭ găsitŭ Domnia Mea, ca şi giuvaergiiĭ să-şĭ aibă orênduiala şi întocmirea cea cuviinciósă, ca unuĭ meşteşugŭ maĭ scumpŭ decât altele. Dreptŭ aceea amŭ făcutŭ Domnia Mea Giuvaergiŭ-başa pe Eliazarŭ, ca pe unulŭ ce

(1) Cod. XXIX, fila 146.

www.dacoromanica.ro

are sciinţa deplină a acestuĭ meşteşugŭ, carele să aibă a pune pe toţĭ la nizamulŭ celŭ cuviinciosŭ, spre a fi adecă toţĭ câţĭ metahirisescŭ acestŭ meşteşugŭ cunoscuţĭ, sciuţĭ de dînsulŭ, ca unulŭ ce elŭ are a da sémă pentru orĭ-ce înşelăciune, pagubă, stricare de lucru, saŭ verĭ-ce cusurŭ s'ar întîmplà a face vre-unulŭ din giuvaergiĭ; cum şi pricinele ce vorŭ avé unulŭ cu altuiŭ din giuvaergiĭ pentru ale meşteşuguluĭ lorŭ, saŭ pentru ucenicĭ şi călfĭ, să le caute Giuvaergi-başa cu unulŭ-doĭ din fruntaşiĭ acestuĭ rufetŭ, făcêndŭ *longe* şi ţiindŭ cutia lorŭ după obiceiŭ, precum şi la alte rufeturĭ, avêndu-şĭ Giuvaergiĭ-başa orênduiala şi cinstea luĭ între toţĭ giuvaergiiĭ. Pentru care poruncimŭ Domnia Mea tuturorŭ giuvaergiilorŭ să aveţĭ a cunósce pe maĭ sus numitulŭ de Giuvaergi-başa, căruia să-ĭ daţĭ ascultare la orênduelile meşteşuguluĭ. Aşişderea poruncimŭ Domnia Mea şi zapciilorŭ Bucurescilorŭ, să păziţĭ orênduiala şi obiceiulŭ lorŭ — 1793 Iunie 7.» (1)

Carte de Telalŭ-başă.

Dat-amŭ cartea Domnieĭ Mele luĭ Hagì Apostolŭ, pe care l'amŭ făcutŭ Telalŭ-başa asupra telalilorŭ din Bucurescĭ, ca să aibă a ţiné catastihŭ de toţĭ telaliĭ câţĭ se hrănescŭ cu acestŭ alişverişŭ, şi fieş-care să-şĭ dea chezaşŭ şi să fie sciutŭ, ca când se va întîmplà a înşelà pe cinevaşĭ, numitulŭ Telalŭ-başa, găsindŭ pe acelŭ telalŭ, să aibă a face împlinire stăpânuluĭ de totŭ preţulŭ în câtŭ se va fi vîndutŭ lucrulŭ acela şi să-ĭ vie şi de hacŭ, iar de va găsì pe vre unulŭ că s'aŭ făcutŭ telalŭ de sineşĭ făr de scirea luĭ şi făr de a nu da chezăşie, să aibă Telalŭ-başa volnicie ca să nu-lŭ îngăduiască nicĭ decum a face telalîcŭ unulŭ ca acela. Aşişderea să aibă a cercetà pe fieş-care telalŭ, orĭ bărbatŭ orĭ muiere, române, ţigance şi ovreice pămîntence, câtŭ şi străine muierĭ telelóice, carĭ obicinuescŭ de ridică de aicĭ lucrurĭ şi le ducŭ într'alte părţĭ de le vîndŭ, ca să le iea séma orĭ-ce lucrurĭ de unde le-aŭ luatŭ anume şi cu ce felŭ de mijlocŭ şi tocmélă, şi la care va găsì că sunt lucrurĭ de furatŭ, pe acelea să le dea în scire la judecată, ca să facă cercetare şi hotărîrea ce se cuvine, avêndŭ purtare de grijă la aceste poruncĭ, ca să nu se facă înşelăciune şi furtişagurĭ de către telalĭ şi telelóice din nepurtarea luĭ de grijă, căcĭ ca unulŭ ce este încărcatŭ cu tótă tréba şi purtarea de grijă a bresleĭ acesteia, va avé a rĕspunde elŭ orĭ la ce pricină, şi după vină se va pedepsì. Aşişderea şi lucrurile carĭ cu porunca Domnieĭ Mele se vorŭ da la starostea de neguţătorĭ

(1) Cod. XXIII, fila 75.

www.dacoromanica.ro

spre a le face zaptŭ, starostea să aibă ca printr'însulŭ să le dea a se face strigare de mezatŭ, şi ceĭ ce va eşì muşteriĭ de va atîrdisì la mezatŭ, să nu fie volnicŭ a se întórce din cuvîntŭ, ci pe câtŭ va eşì cuvîntulŭ luĭ din gură la mezatŭ, să fie datorŭ a rĕspunde şi a luà lucrulŭ acela. Pentru care, fiindŭ elŭ încărcatŭ cu acéstă trébă, după cum maĭ sus se arată, elŭ are să dea séma când se va întîmplà vre o pricină; şi pricinele cele maĭ micĭ ce vorŭ avé telalŭ cu telalŭ între dînşiĭ pentru ale telalîculuĭ, cum şi pentru ucenicĭ i călţĭ, Telalŭ-başa, împreună şi cu alţiĭ maĭ bĕtrânĭ aĭ bresleĭ aceştia, după orênduiala şi obiceiulŭ lorŭ, să-ĭ judece şi să-ĭ îndrepteze. Poruncimŭ Domnia Mea şi vouĕ telalilorŭ şi telelóicelorŭ să-lŭ sciţĭ de Telalŭ-başa şi purtătorŭ de grijă alŭ bresleĭ vóstre. — 1793 Iunie 7. (1)

Procit. Vel Logofĕtŭ.

Pentru întâia dată menzilurile se numescŭ cu vorba *poştă*. (2)

Iŏ Alexandru Constantinŭ Moruzi Voevodŭ i gpd. zemle Vlachiscoe. — Cinstitulŭ şi credinciosulŭ boerulŭ Domnieĭ Mele, dumné ta Vel Hatmane Costache Caragea, amŭ vĕḑutŭ Domnia Mea anaforaua acésta a dumi-tale, ce facĭ către Domnia Mea, şi poruncimŭ ca să orênduescĭ domnia-ta doĭ călăraşĭ hătmăneştĭ, carĭ maĭ întâiŭ să dea de scire egumenuluĭ şi tuturorŭ acelorŭ mahalagiĭ, spre a scì că acea livede este să rĕmână, după orênduiala ce facĭ arĕtare, pentru ciairulŭ cailorŭ de menzilŭ, şi să poprĕscă pe fieşcine de a nu o stricà cu plugurile, şi apoĭ totŭ aceĭ orênduiţĭ să o şi păzéscă de a fi ferită tot-deauna.—1794 Martie 13.

Prea Inălţate Dómne,

Cu plecata mea anafora însciinţezŭ Mărieĭ Tale că pentru caiĭ menziluluĭ Bucurescĭ aŭ fostŭ popritŭ lunca ce este pe moşia sfînteĭ mănăstirĭ Văcărescĭ, şi la vreme se scoteaŭ caiĭ la *ciairŭ*, şi pentru ca să nu să păgubéscă sfînta mănăstire, se dă tal. 200 din Visteria gospodŭ pe anŭ; acum luaiŭ însciinţare că uniĭ din mahalagiĭ se împotrivescŭ, pentru care mĕ rogŭ Mărieĭ Tale să fie luminată poruncă de a se poprì uniĭ ca aceştia, ca să aibă totŭ loculŭ ce aŭ avutŭ şi ín trecuţiĭ anĭ caiĭ menziluluĭ Bucurescilorŭ, pentru a-şĭ luà ciairŭ, şi aniĭ Mărieĭ tale să fie dela Dumneḑeŭ mulţĭ şi fericiţĭ.— 1794 Martie 13. (3)

Alŭ Mărieĭ Tale prea plecată slugă, Constantinŭ Caragea Vel Hatmanŭ,

(1) Cod. XXIII, fila 74 verso.
(2) Cod. XXXI, scara 9, fila 22.
(3) Cod. XXVII, scara 3, pag. 13.

www.dacoromanica.ro

Iŏ Alexandru Constantinŭ Moruzi Voevodŭ.— Bojeiu milostiiu.... Dumnė-ta Vel Vistierŭ, fiind-că tótă lucrarea trebeĭ aceştia are a se urmà prin calemulŭ Visterieĭ, poruncimŭ ca dela Visterie să facĭ chrisovŭ Domnieĭ Mele de întărirea a tóte, adăogândŭ şi aceste ponturĭ, carĭ ni le arétă dumnė-lorŭ veliţiĭ boerĭ prin anaforaua dumnė-lorŭ, cum se vede maĭ jos.—1795 Fevruarie 27. (1)

Vel Logofĕtŭ.

Prea Inălţate Dómne.

După luminată porunca Mărieĭ Tale adunându-ne cu toţiĭ la unŭ locŭ, unde fiindŭ faţă şi dumnė-luĭ Vel Vistierŭ, i dumnė-luĭ Vel Hatmanŭ, şi dumnė-luĭ Vel Spătarŭ, amŭ cetitŭ cu tótă luarea aminte şi cu bună înţelegere ponturile ce prin zapisŭ s'aŭ legatŭ dumnė-lorŭ boeriĭ carĭ sunt tovarăşĭ de a ţinė menzilhanelile prin tótă ţéra şi amŭ vĕḑutŭ din cuprinderea acestorŭ ponturĭ că sunt la tóte cu bună orênduială şi cu bună întocmire făcute, pentru care şi ca unŭ lucru ce este de folosulŭ şi odihna ţĕreĭ de obştie, ne rugămŭ Mărieĭ Tale ca să şi întăréscă prin luminatŭ chrisovulŭ Mărieĭ Tale orênduiala numitelorŭ ponturĭ, spre a păzì şi a se urma întocmaĭ, cu acéstă adăogire însă, ca la nicĭ o menzilhanea să nu fie volnicĭ mezilhanagiiĭ, nicĭ stăpânulŭ aceĭ moşiĭ, să ţie vînḑare de vinŭ şi de rachiŭ acolo la menzilhanea, ci să fie acéstă vînḑare a vinuluĭ şi a rachiuluĭ cu totulŭ proprită, pentru ca să nu se urmeze dintr'aceste felurĭ de pricinĭ pe la menzilhanele şi necontenite gâlcevurĭ, decât să fie slobodŭ a ţiné la menzilhanea numaĭ o prăvălióră de băcănie, care prăvălióră să aibă volnicie şi sloboḑenie să o facă stăpânulŭ moşieĭ, iar nu menzilhanagiiĭ, iar când stăpânulŭ moşieĭ nu va vré să facă acolo la menzilhanea prăvălióră de băcănie, atuncĭ să aibă volnicie şi sloboḑenie a o face menzilhanagiiĭ. Deosebitŭ de acésta, fórte să se feréscă menzilhanagiiĭ de a nu călcà şi a nu pasce cu caiĭ menzilhaneleĭ liveḑile stăpânilorŭ moşiilorŭ, cum şi curăturile locuitorilorŭ ce vorŭ fi împrejurulŭ aceĭ menzilhanea, ci să-ĭ pască în locurĭ slobode, fără să facă câtuşĭ de puţină stricăciune la liveḑile de fînŭ, însă cele carĭ vorŭ fi vechĭ sciute şi cunoscute liveḑĭ şi curăturĭ, iar să nu pricinuiască că vorŭ să-şĭ facă acum liveḑĭ şi curăturĭ nouĕ; lângă acésta ne maĭ rugămŭ Mărieĭ Tale, ca pentru mĕsurătórea fînuluĭ şi a orzuluĭ ce se cuprinde la ponturĭ, ca să-lŭ rĕspunḑă ţéra şi să-lŭ plătéscă dumné-lorŭ boeriĭ tovarăşĭ menzilhanagiĭ cu banĭ prin preţŭ hotărîtŭ, să se socotéscă de înaltă înţelepciunea Mărieĭ Tale mijlocul celŭ cuviincioşŭ pentru acéstă mĕsurătóre a fînuluĭ şi a orzuluĭ, de a nu se face câtuşĭ de puţină asuprire săracilorŭ locuitorĭ; acestea socotimŭ a

(1) Cod. XXVIII, scara 4, fila 7 verso.

www.dacoromanica.ro

fi cu cale spre a se adăugà la luminatŭ chrisovŭ Mărieĭ Tale, iar hotărîrea cea desĕvîrşită rĕmâne a se face de către Inălţimea Ta.—1795 Fevruarie 25.

Dositeiŭ alŭ Ungro-Vlachieĭ, Dumitrache Banu Vel Banu, Ianache Muruzi biv Vel Vistierŭ, Vel Vornicŭ Radu Slătinénu,.... Vel Vornicŭ,..... Ve. Logofĕtŭ, Vel Logofĕtŭ Filipescu.

După art. 12 alŭ chrisovuluĭ de întreprindere alŭ menzilhanelelorŭ, «după vechiulŭ obiceiŭ», este să aibă «slobodă păşune» caiĭ de menzilŭ «pe moşia dimprejurulŭ menzilhanelelorŭ.... Insă şi menzilgiiĭ fórte să se feréscă de a nu mâncà şi a nu pasce cu caiĭ menzilhaneleĭ liveḑile stăpânilorŭ moşieĭ, cum şi curăturile locuitorilorŭ, ci să-ĭ pască în locurĭ slobode, fără de a face câtuşĭ de puţină stricăciune la liveḑile de fînŭ vechĭ sciute.»

Casa menziluluĭ reclamă în 9 Martie 1795 că locuitoriĭ împrejurimeĭ s'arŭ fi pusŭ cu sila de aŭ îngrăditŭ locurile unde se pascŭ caiĭ menzilhanelelorŭ, uniĭ făcêndŭ grădinĭ, alţiĭ arăturĭ pentru semĕnăturĭ, şi aşà prin strîmtorarea locurilorŭ aŭ rĕmasŭ caiĭ fără păşune şi pricinĭ multe va să se întîmple, cu cuvîntŭ de stricăciunea bucatelorŭ; casa menziluluĭ cere îndreptare, ḑice Vel Hatm. C. Caragea, poruncindŭ ispravnicilorŭ respectivĭ «ca să dea de scire locuitorilorŭ a se ferì a nu îngrădi şi a strîmtorà locurile cele unde s'aŭ păscutŭ caiĭ menzilurilorŭ şi maĭ nainte.»

Vodă esclude dela aplicarea art. 12 din chrisovulŭ menzilurilorŭ curăturile şi liveḑile vechĭ şi ordonă a se redeschide locurile carĭ aŭ fostŭ slobode şi s'aŭ închisŭ cu gardŭ. De vorŭ fi apucatŭ a pune într'însele semĕnăturĭ, să fie acum până a-şĭ strînge rodurile nesupĕraţĭ, iar după strîngerea rodurilorŭ negreşitŭ să se ridice îngrădirea aceea şi să rĕmâie slobode pentru păşunea cailorŭ menzilhaneleĭ, după cum aŭ fostŭ dintru începutŭ deschise şi slobode.»—1795 Martie 9. (1)

Anaforaua luĭ Const. Caragea Vel Hatmanŭ, din 20 Aprilie, după care Domnitorulŭ aprobă strămutarea unuĭ menzilŭ peste apa Argeşuluĭ, fiindŭ maĭ de folosŭ pentru caĭ de a nu stà în satŭ. (2)

Actele pentru strămutarea din Rîmnicŭ a menzilhaneleĭ, după cererea Episcopuluĭ şi a multorŭ têrgoveţĭ. Hatmanulŭ, care după chrisovulŭ domnescŭ alŭ menzilhanelelorŭ, are administraţiunea poştelorŭ, constată temeiulŭ cereresĭ de strămutare a poşteĭ din Rîmnicŭ, prin anaforaua dela 27 Aprilie 1795. (3)

(1) Cod. XXVIII, scara 5, fila 30.
(2) Cod. XXVIII, scara 5, fila 13 verso.
(3) XXVIII, scara 5, fila 17.

www.dacoromanica.ro

Anaforaua Hatmanuluĭ Cost. Caragea, după jalba boerilorŭ epistaţĭ aĭ menziluluĭ, cerêndŭ ca aşezarea menzilhanelelorŭ pe drumulŭ dintre Bucurescĭ şi Cânenĭ să se facă la distanţă de 4 ceasurĭ, ca să pótă ţiné caiĭ la vreme zlotósă. Fiind-că acum are să iasă Vel Căpit. pe acestŭ drumŭ al Cânenilorŭ, boeriĭ epist. cerŭ ca Vodă să ordone ispravnicilorŭ de Ilfovŭ, Dîmboviţa, Vlaşca, Muscelŭ şi Argeşŭ, ca unde va arĕtà Vel Căpit. locurile, acolo să se aşeze menzilhanelele.

Asupra acesteĭ anaforale Domnitorulŭ ordonă, în 7 Maiŭ 1795, că de ocamdată să se aşeze caiĭ şi surugiiĭ la vechile menzilhanele, iar Vel Căpitanulŭ, cu mergerea luĭ pe acestŭ drumŭ alŭ Cânenilorŭ, să alégă locurile unde aŭ a se aşezà în viitorŭ şi să arĕte şi la ispravnicĭ, «şi la întórcerea luĭ, aducêndŭ dela ispravniciĭ judeţuluĭ însciinţare pentru fiteş-care menzilhanea, cu arĕtarea loculuĭ ce s'aŭ chibzuitŭ, se va da nizamulŭ cuviinciosŭ.» (1)

Anaforaua Hatmanuluĭ Cost. Caragea, din Iulie 1795.

«După jalba ce aŭ datŭ M. Tale dumné-lorŭ boeriĭ epistaţĭ asupra dumné-lorŭ biv Vel Slugerŭ Iordache Niculescu şi Manolache Hrisoscoleŭ, arĕtândŭ că nu păzescŭ aşezămîntulŭ şi legătura contractuluĭ tovărăşieĭ, şi cerêndŭ ca pe nisce îndĕrĕtnicĭ să-ĭ isgonéscă din tovărăşie...»

Vodă a însărcinatŭ pe Cost. Caragea să cerceteze neînţelegerea, iar acesta îĭ dă vinovaţĭ, căcĭ între altele n'aŭ depusŭ 6 miĭ tal. la tovărăşie, după pontulŭ alŭ 12-lea din contractŭ. (2)

Pitacŭ din 16 Iulie 1795.

Domnitorulŭ trimite unŭ zapciŭ hătmănescŭ, să mérgă la poşta din Copilişte, de unde doĭ inşĭ în porturĭ de deşliĭ aŭ luatŭ cu sila o căruţă cu 4 caĭ, neavêndŭ la mână menzilŭ domnescŭ; totŭ asemenea aŭ făcutŭ la Găescĭ şi la Cârciovŭ, până aŭ ajunsŭ la marginea Pitescilorŭ, unde lăsândŭ căruţa aŭ încălecatŭ pe caiĭ lorŭ, ce-ĭ trăgeaŭ după căruţă. Vătafulŭ dela menzilhaneaua Copilişteĭ declară că cunósce pe unulŭ din aceştia, unulŭ erà arménŭ şi altulŭ arnăutŭ neguţătoraşŭ, şi-ĭ scie unde şedŭ. Decĭ

(1) Cod. XXVIII, scara 6, fila 14 verso.
(2) Cod. XXVIII, scara 6, fila 68.

www.dacoromanica.ro

Domnitorulŭ ordonă zapciuluĭ hătmănescŭ, ca, împreună cu acelŭ Teodorŭ, să iea urma celorŭ 2 inşĭ şi unde-ĭ va găsi, în verĭ-unŭ satŭ, verĭ în vre-unŭ oraşŭ, saŭ casă boerésca, să-ĭ bage în fiare şi să-ĭ aducă acì la hătmănie, împreună cu numitulŭ vătafŭ Teodorŭ, ca să steà faţă cu dînşiĭ; «pentru care poruncimŭ Domnia Mea, ca dumné-vóstre ispravnicilorŭ judeţelorŭ, i vouĕ Căpitanilorŭ şi tuturorŭ zapciilorŭ, să daţĭ mână de ajutorŭ orênduituluĭ mumbaşirŭ spre înlesnirea prindereĭ şi a-ĭ aduce acì pe numiţiĭ.» (1)

In 27 Iulie 1795, unŭ arménŭ şi sluga luĭ s'aŭ îmbrăcatŭ în haine turcescĭ ca să iea caĭ de poştă, dar aŭ fostŭ descoperiţĭ şi arménulŭ a căpĕtatŭ 60 toiege la tălpĭ, iar sluga 90. Arménulŭ a maĭ plătitŭ la casa menziluri-lorŭ şi *ugiretulŭ* fie-căruĭ menzilŭ. Dacă va maĭ face asemenea faptă, va merge la ocnă. (2)

Epistaţiĭ menziluluĭ aŭ presentatŭ Domnitoruluĭ anafora, cerêndŭ să fie desărcinaţĭ de slujba lorŭ. La acéstă cerere Domnitorulŭ dă resoluţiunea următóre:

«Dumné-ta Vel Spătarŭ Dimitrie Manu, i dumné-ta Vel Vist. Scarlatŭ Ghica, jăluitoriĭ aceştia de nimenĭ siliţĭ, ci de a lorŭ bună voie, prin legătură cu zapisŭ ce aŭ datŭ în Visteria Domnieĭ Mele, aŭ primitŭ epistăsia menzilurilorŭ din tótă ţéra, şi după aşezarea ce s'aŭ făcutŭ cu dînşiĭ, s'aŭ datŭ şi domnesculŭ Nostru chrisovŭ, cuprinḑĕtorŭ de tóte cele ce este datóre a păzì Visteria şi de cele ce sunt datorĭ a păzì până în curgere de cincĭ anĭ, legându-se şi sub pedépsă domnéscă şi de obşte s'a făcutŭ publicaţie spre însciinţarea locuitorilorŭ de legătura şi aşezarea acésta făcută pentru obşte; ci dar cu cererea ce cutéză a face, se cunósce că nu numaĭ către domnie s'aŭ arĕtatŭ cu amăgire, ci şi către tótă patria şi către locuitorĭ, şi deşi arată acum prin socotele că din împuţinarea minţeĭ lorŭ aŭ intratŭ nesocotiţĭ în slujba acésta, din care li s'ar fi pricinuindŭ stingerea caseĭ lorŭ, şi nicĭ cu acésta nu le-ar rĕmâne chipŭ a avé epistasia până la vremea ce s'aŭ legatŭ, dar fiindŭ precum s'aŭ ḑisŭ acéstă aşezare făcută pentru odihna obştieĭ în vreme de 5 anĭ, pentru care nu puţină strădanie şi supĕrare aŭ fostŭ locuitorilorŭ împlinirea ce aŭ făcutŭ anulŭ acesta cu facere de case, grajdurĭ, orzăriĭ şi fînăriĭ şi alte multele pe la menzilhanele, precum de dînşiĭ s'aŭ cerutŭ, şi cu darea cailorŭ şi a orzuluĭ şi a fînuluĭ după numĕrulŭ cailorŭ ce aŭ avutŭ a pune, care domnia o aŭ păzitŭ nestrămutatŭ, fiindŭ pentru folosulŭ locuitorilorŭ; de aceea, după

(1) Cod. XXIX, fila 91.
(2) Cod. XXVIII, scara 7, fila 9 verso.

www.dacoromanica.ro

tótă dreptatea şi pravila politicéscă, se cuvenià uniĭ ca aceştia a se pedepsì nu numaĭ pentru cutezarea de o cerere ca acésta, ci încă şi cu stingerea caseĭ lorŭ a fi siliţĭ să păzéscă aşezarea aceea către obşte, decât obştea să intre în pătimire pentru dînşiĭ, însă cu milostivire şi îndurare hotărîmŭ, ca, adunêndu-vĕ dumné-vóstre, să le arĕtaţĭ acestea de maĭ jos, carĭ nu după dreptate, ci pentru milostivire se facŭ pentru dînşiĭ:

1) Dela 15 ale luneĭ Noemvre să se îndatoreze a lăsà pe la menzilurile din tótă ţéra numaĭ 1.750 caĭ, carĭ, după trebuinţà ce va avé domnia, să le dea fóie cu pecetie câte câţĭ caĭ să pue la fie-care menzilhanea din drumurĭ, şi după acea fóe ce se va face, socotită de către dumné-vóstre şi hotărîtă de către Domnia Mea, datorĭ să fie a avé numĕrulŭ acesta de caĭ numaĭ pentru trebuinţa domnieĭ la ceĭ ce se vorŭ da cărţile Domnieĭ Mele, şi cu acestŭ chipŭ ţinêndŭ menzilulŭ până la ḑi întâiŭ Maiŭ, atuncĭ să fie sloboḑĭ şi iertaţĭ de ceĭ-lalţĭ 4 anĭ.

2) La ḑi întâiŭ a luneĭ Maiŭ, când vorŭ eşì din slujba menziluluĭ, datorĭ să fie a întórce şi a da domnieĭ nu numaĭ 700 caĭ ce li s'aŭ datŭ noĭ din ţéră, ci şi caiĭ vechĭ ce aŭ luatŭ de pe la menzilhanele când aŭ intratŭ în slujbă, puindu-ĭ la locŭ saŭ pe aceia înşiĭ de-ĭ vorŭ avé, saŭ alţiĭ în loculŭ acelora, carĭ să nu fie nicĭ aceştia, nicĭ aceia 700, slabĭ şi netrebnicĭ din pricina nepurtăreĭ lorŭ de grijă, lipsindu-le hrana cea îndestulă de fînŭ şi de orzŭ, pentru interesulŭ lorŭ ca să vînḑă maĭ multŭ. Ci pentru acésta să se scrie şi poruncĭ pe la ispravnicĭ, ca să aibă privighere de a fi caiĭ grijiţĭ cu tótă hrana lorŭ, saŭ să se îndatoreze înşişĭ a rĕspunde caĭ bunĭ şi de slujbă.

3) La cea maĭ sus arĕtată ḑi întâiŭ a luneĭ luĭ Maiŭ 1796, să facă teslimŭ şi tóte fînăriile şi orzăriile, grajdurile şi cele-lalte ce s'aŭ făcutŭ po la menziluri, precum li s'aŭ datŭ de către ispravnicĭ, păzindu-se de a nu fi stricate, şi cu acestŭ chipŭ să se dea poruncĭ şi la ispravnicĭ, ca să aibă cunoscinţă.

4) Caiĭ ce le prisosescŭ acum, ce aŭ pe la menziluri, să fie sloboḑĭ de la 15 ale luneĭ luĭ Noemvre a-ĭ ridicà şi a-ĭ vinde, saŭ a face orĭ-ce vorŭ vré cu dînşiĭ, afară de ceĭ 1.750 ce sunt să se aşeze pe la menzilhanele după fóe cu pecete.

5) Fînulŭ şi orzulŭ, numaĭ câtŭ va fi trebuinciosŭ pentru hrana cea îndestulată a ceĭ 1.750 caĭ, să se opréscă, iar celă-laltŭ ce prisosesce, să fie alŭ lorŭ, numaĭ să se îndatoréscă a da la domnie 1.000 chile orzŭ po tal. 8, carĭ banĭ să li se ţie în sémă din baniĭ ce aŭ a da.

6) Fiind-că s'a luatŭ în datorie după la menzilhanele câtă-va sumă de orzŭ pentru trebuinţa ordieĭ Prea Inălţatuluĭ Vizirŭ Rumeli Valesi cu teşcherelele ispravnicilorŭ că se va pune la locŭ, câtŭ va maĭ trece peste

www.dacoromanica.ro

suma a 1.000 chile ce aŭ a da po talerĭ 8, cea-laltă sumă, până se va pune la locŭ, din baniĭ ce sunt datorĭ să li se ţie în sémă aceĭ po talerĭ 2,60 de chilă şi, când se vorŭ pune la locŭ, atuncea îĭ vorŭ plăti şi aceştia, iar 100 chile orzŭ ot sud Buzĕŭ, după cea de maĭ înainte simfonie, să se plătéscă iar câte talerĭ 8 osebĭ de 1000.

7) Din 1000 (?) surugiĭ ce li s'aŭ datŭ dela 15 a luneĭ Noemvre, să se lase numaĭ câţĭ vorŭ trebui după numĕrulŭ cailorŭ şi osebitŭ 50 de surugiĭ maĭ mulţĭ în câtă vreme vorŭ avé trebuinţă pentru paza erghelieĭ cailorŭ ce este să le prisosésscă până îĭ vorŭ vinde, iar ceĭ-lalţĭ surugiĭ poruncimŭ dumi-tale Vel Vist. de atuncea să nu se pue în dajdie, nesporindu-se nicĭ liudele lorŭ în satele unde sunt şedĕtorĭ, scriindu-se maĭ înainte şi ispravnicilorŭ, ca să aibă sciinţă spre a rĕmâné pentru ajutóre satelorŭ.

8) Pentru 46.200 ce aŭ plătitŭ domnia din baniĭ sĕĭ locuitorilorŭ pentru fînulŭ şi orzulŭ ce s'aŭ datŭ pe la menzilhanele po tal. 3 de carulŭ de fînŭ şi tal. 2,60 chila de orzŭ, după noĭma chrisovuluĭ, pentru care s'aŭ îndatoritŭ Paharniculŭ Hagi Moscu prin zapisulŭ sĕŭ a-ĭ plăti aicea şi după orênduelile ce s'aŭ făcutŭ, până în 15 ḑile să se plătéscă numaĭ decât, scăḑêndu-se din suma acésta plata a 1.000 de chile orzŭ po tal. 8 şi pentru câtŭ altŭ orzŭ se va fi luatŭ pentru ordie po tal. 2,60 până când se va pune la locŭ.

9) Baniĭ surugiilorŭ să-ĭ plătéscă iarăşĭ până în curgerea acestorŭ 15 ḑile câţĭ se vorŭ face până la 15 ḑile ale luneĭ Noemvre, până când şi eĭ aŭ să iea dela domnie ugeretŭ, iar de atuncea sunt iertaţĭ a nu maĭ plăti pentru surugiĭ, fiind-că nicĭ eĭ nu aŭ să maĭ iea ugeretŭ.

Cu aceste milostivnice şarturĭ de vorŭ primi şi se vorŭ legà ca să ţină menzilulŭ până la ḑi întâiŭ de Maiŭ, veţĭ pune dumné-vóstre la cale poruncile Nóstre cele de maĭ sus; iar când vorŭ cutezà şi după acésta a maĭ arĕtà pricinuire, făcêndŭ nesocotite şi netrebnice cererĭ, saŭ pentru alte madele, saŭ pentru darea banilorŭ ce sunt datorĭ până în 15 ḑile ce s'aŭ pusŭ vadè, puţinŭ va fi de a se luà din mânile lorŭ şi caiĭ toţĭ ce aŭ pe la menzilhanele şi fînulŭ i orzulŭ pe sémа domnieĭ şi a se lipsi cu totulŭ din trĕba acésta; dar ca unorŭ amăgitorĭ domnieĭ şi obşteĭ, milostivire va fi de a rĕmâné fără pedépsa căḑută; şi precum veţĭ pune la cale, să însciinţaţĭ Domnieĭ Mele. — 1795 Octomvre 11. (1)

(L. sigil. domnescŭ).

(1) Cod. XXIX, fila 118 verso.

www.dacoromanica.ro

Pitacŭ către Vel Vist., din 3 Novembre 1795.

«Fiind-că tréba menziluluĭ este mare, una dintre cele delicate ale domnieĭ, pentru care din vreme aŭ fostŭ orênduelĭ făcute prin poruncĭ straşnice date către toţiĭ ispravniciĭ, ca în soroculŭ hotărîtŭ să fie órzele şi fînurile aduse şi făcute teslimŭ pe la menzilhanele, poruncimŭ dumi-tale, ca să aibĭ a arĕtà Domnieĭ Mele în scrisŭ poruncile din ce vreme aŭ fostŭ date cătră orênduială de fînŭ şi orzŭ la fiesce-carele şi când aŭ fostŭ soroculŭ de a-lŭ face teslimŭ la menzilhanele? şi care din ispravnicĭ aŭ împlinitŭ porunca şi de aŭ teşcherele date? şi care din ispravnicĭ n'aŭ fostŭ următorĭ? Să ni-ĭ arĕtaţĭ anume în adevĕrŭ, ca pre ceĭ ce s'aŭ arĕtatŭ cu nesupunere în chipŭ de anarchie, să se trămiţă mumbaşirĭ, ca băgându-ĭ de gâturĭ în lanţŭ, să-ĭ aducă spre pedépsă întru pildă şi a altora, şi aşteptămŭ rĕspunsŭ. (1)

Pitacŭ din 2 Decembre 1795 către Vel Hatmanŭ Costache Caragea.

Vodă îĭ arată că a aflatŭ cum că uniĭ din ceĭ ce ieaŭ menziluri nu urméză după nizamŭ de a-şĭ arĕtà cartea domnéscă de menzilŭ la fie-care menzilhanea ca să se trécă în condică, «ci numaĭ cu semeţie că are carte de menzilŭ ieaŭ şi în silă caĭ şi căruţe după cum vorŭ dela menzilhanele şi trecŭ înainte.» De altă parte şi menzilgiĭ pentru vre-unŭ interesŭ saŭ din becisnicie nu caută să constate şi daŭ cu înlesnire îndată câţĭ caĭ li se cere, fără a cere cartea de menzilŭ. De aceea Domnitorulŭ poruncesce, ca Hatmanulŭ Caragea să dea poruncă atâtŭ la casa menzilhaneleĭ din Bucurescĭ, câtŭ şi la tóte menzilhanelele din ţéră, îndatorindŭ pe menzilgiĭ şi pe vătăşelŭ de a cere pururea cartea domnéscă cu pecete dela călĕtorĭ şi a nu da decât atâţia caĭ şi atâtea căruţe câţĭ se scrie în ea şi numaĭ pentru persóna numită în menzilŭ, şi la din contra menzilgiiĭ şi vătăşeiĭ vorŭ fi pedepsiţĭ. Domnitorulŭ a maĭ aflatŭ că şi curieriĭ (curueriĭ) abuséză de menziluri, luândŭ cu dînşiĭ persóne străine, lucrurĭ şi mărfurĭ, ceea ce le întârdiéză mergerea şi aduce zăticnire trebilorŭ împĕrătescĭ. Să înceteze asemenea catachrisis. Să se trécă la condică şi menzilulŭ curierilorŭ şi să nu se învoéscă călĕtoria cu aceştia a altorŭ persóne decât acele cuprinse în menzilŭ. Dacă s'ar împotrivì vre-unŭ curierŭ, să aibă vătăşelulŭ şi men-

(1) Cod. XXIX, fila 122.

www.dacoromanica.ro

zilgiiĭ a se înţelege cu iasacciulŭ turcŭ ce este lângă curierĭ, ca acela să nu îngădue abusulŭ curierilorŭ, saŭ când iasacciulŭ nu va înţelege şi va fi împreună şi elŭ pricinuitorŭ şi împotrivitorŭ, pe acelŭ iasacciŭ să-lŭ bage în fiare zabitulŭ ce este orênduitŭ alŭ menzilhaneleĭ şi să-lŭ trimiţă dreptŭ aicea la Domnia Mea; care acestŭ nizamŭ pentru curierĭ la întîmplare de pricină să-lŭ urmeze vătăşelulŭ cu zabitulŭ menzilhaneleĭ, prin scirea ispravniculuĭ judeţuluĭ. (1)

Pitacŭ la Vel Hatmanŭ.

Vodă s'aŭ însciinţatŭ că menzilurile nu mergŭ bine: caiĭ nehrăniţĭ, necăutaţĭ, orênduiţiĭ pe la menzilurĭ sunt fără de grijă; epistaţiĭ caseĭ menzilurilorŭ sunt adiaforĭ, «din care se pricinuesce zăbavă şi zăticnire trebilorŭ curgĕtóre.» Domnitorulŭ ordonă să se chieme epistaţiĭ caseĭ menzilurilorŭ de faţă cu ómeniĭ domnescĭ ce vinŭ de pe afară, ca să li se arate starea rea a menzilurilorŭ, «şi să ḑicĭ epistaţilorŭ că Domnia Mea pentru aceea avemŭ date asupră-le menzilurile cu atâtea şi atâtea pronomiĭ, ca să fie la bună stare. . . . . .»—1796 Fevruarie 23 (2)

Vel Logofĕtŭ.

Pitacŭ către dumné-luĭ Vel Vist. ca să dea léfa celorŭ ce aŭ slujitŭ la trebile spitaluluĭ i a lazareturilorŭ.

Cinstitŭ şi credinciosŭ boerulŭ Domnieĭ Mele, dumné-ta Vel Vist., să daĭ 240 celorŭ ce aŭ slujitŭ la trebile spitaluluĭ i a lazareturilorŭ, după fóia ce aŭ datŭ dumné-luĭ biv Vornicŭ Scarlatŭ Grecénu pe o lună, adecă dela 26 a luĭ Fevruarie până la 26 ale luĭ Martie, şi cu acestŭ domnesculŭ Nostru pitacŭ se va ţiné în sémă.—1793 Aprilie 10. (3)

«Pecetea domnéscă.» Procit. Vel Logofĕtŭ.

Altŭ asemenea pitacŭ către dumné-luĭ biv Vel Vornicŭ Scarlatŭ Grecénu, rĕspunsŭ pentru slugile dumné-luĭ Cămăraşuluĭ ce sunt la lazaretŭ, i pentru 240 talerĭ léfa ce aŭ slujitŭ la spitalŭ i lazaretŭ.

(1) Cod. XXIX, fila 129 verso.
(2) Cod. XXIX, fila 153 verso.
(3) Cod. XXIII, fila 39 verso.

www.dacoromanica.ro

«Cinstitŭ şi credinciosŭ boerulŭ Domnieĭ Mele Scarlatŭ Grecénu biv Vel Vornice, amŭ vĕḑutŭ Domnia Mea raportulŭ dumi-tale dela ḑi întâiŭ a luneĭ aceştia, şi câtŭ pentru stăpânulŭ caseĭ întru care aŭ muritŭ sluga dumné-luĭ Cămăraşuluĭ, cu tóte că bănuiala aceea de năprasnica bólă aŭ fostŭ greşită, dar dumné-ta să puĭ ca şi elŭ şi tóte hainele luĭ să se spele, să se ude cu totulŭ în apă, şi aşà să se slobódă a venì la casa luĭ. Iată s'aŭ făcutŭ pitaculŭ Domnieĭ Mele către dumné-luĭ Vel Vist. pentru taleri 240, léfa celorŭ ce aŭ slujitŭ la tréba lazaretuluĭ pe o lună, iar pentru ceea ce arĕţĭ dumné-ta, ca într'acéstă viitóre sĕptĕmână să se slobódă ceĭ din tr'alŭ treilea lazaretŭ, poruncimŭ Domnia Mea ca să maĭ şéḑă până la Dumineca stâlpărilorŭ, şi atuncĭ se vorŭ sloboḑi.—1793 Aprilie 10.» (1)

Proc. Vel Logofĕtŭ.

Chrisovulŭ spitaluluĭ dela Buzĕŭ de milele ce s'aŭ făcutŭ şi de orênduelile ce are.

Fiind-că Păhărnicésa Maria Mănăilésca dela sud Buzĕŭ, ce a muritŭ fără de copiĭ moştenitorĭ, din îndemnare sufletéscă a hotărîtŭ prin diata sa de a se face un spitalŭ de săracĭ bolnavĭ la Buzĕŭ, pe moşia sa, asupra căruia aŭ orênduitŭ epitropĭ pre cinstitulŭ şi credinciosŭ boerulŭ Domnieĭ Mele Grigorie Hrisoscoleu biv Vel. Păhar. nepotu-sĕŭ şi epistatŭ pe Prea Sfinţia Sa Părintele Metropolitulŭ ţĕreĭ Chirŭ Dositeiŭ, încă fiindŭ Episcopulŭ Buzĕuluĭ, ca din averea rĕposateĭ, ce prin diata sa aŭ orênduitŭ, să se sĕvîrşéscă spitalulŭ, care spitalŭ dându-ne acum pliroforie Prea Sfinţia Sa Părintele Metropolitŭ cum că s'aŭ isprăvitŭ cu tóte cele trebuincióse, rĕmâindŭ numaĭ de a se aşezà un dohtorŭ i un gerahŭ cu doctoriile celea trebuincióse în spiţăria spitaluluĭ şi de a intrà la căutare bolnavĭ săracĭ, făcut-a Domnieĭ Mele rugăciune Prea Sfinţia Sa Părintele Metropolitŭ, dimpreună şi cu orênduitulŭ boerŭ epitropŭ, ca să ajutămŭ şi Domnia Mea din domnescile Nóstre milĭ la acestŭ lucru sufletescŭ cu óre-şĭ-care venitŭ curgĕtorŭ pe anŭ, de a se putè ţinè spitalulŭ în orênduiala luĭ cu tóte cele trebuincióse, a cărora rugăciune primind'o Domnia Mea, ca pentru o faptă bună pricinuitóre de folosulŭ sufletescŭ, pentru adăpostirea şi sprijinéla celorŭ săracĭ, carĭ n'aŭ putere a se căutà pe sineşĭ la neputinţele şi bólele lorŭ, ca să aibă la acestŭ locŭ odihnă ticăloşiĭ, spre a se căutà cu dohtorŭ şi cu gerahŭ cu dohtoriĭ, cu hrană, cu ómenĭ şi muierĭ posluşnice, cu lemne pentru în-

(1) Cod. XXIII, fila 40.

www.dacoromanica.ro

călḑitulŭ caselorŭ şi cu tótă posluşania cea trebuinciósă, amŭ bine-voitŭ Domnia Mea, şi printr'acestŭ domnesculŭ Nostru chrisovŭ, hotărîmŭ şi orênduimŭ ca să iea spitalulŭ pe totŭ anulŭ dela ocne bolovanĭ de sare douĕ sute şi cincĭ-ḑecĭ, aşişderea şi dela epitropia domnéscă să dea la spitalulŭ acesta pe tótă luna câte tal. douĕ-ḑecĭ din baniĭ preoţilorŭ eparchieĭ Buzĕuluĭ ce se adună la cutia Epitropieĭ, care să fie ajutorŭ la léfa dohtoruluĭ i a gerahuluĭ, şi osebitŭ să aibă spitalulŭ şi douĕ-ḑecĭ şi cincĭ liude scutiţĭ pentru lemne de încălḑitŭ săracilorŭ bolnavĭ şi alte posluşaniĭ spitaluluĭ, pe carĭ găsindu-ĭ boerulŭ Domnieĭ Mele epitropulŭ, ómenĭ străinĭ şi fără nicĭ o pricină, să li se facă de cătră ispravnicii judeţuluĭ cercetare după orênduială, şi cu adeverinţele isprăvnicescĭ viindŭ la Visteria Domnieĭ Mele, să li se dea pecetluiturĭ domnescĭ pe numele şi chipulŭ lorŭ, ca să fie nedajnicĭ şi apĕraţĭ de tóte orênduelile ţĕreĭ; dreptŭ aceea să fie datorŭ numitulŭ boerŭ epitropŭ, ca prin osîrdia sa, prin epistasia Prea Sfinţieĭ Sale Părinteluĭ Metropolituluĭ, să se siléscă a intrà în faptă acéstă bună faptă, de a se întocmì spitalulŭ cu dohtorĭ, cu gerahŭ şi cu tótă orênduiala cea trebuinciósă, primindŭ săracĭ bolnavĭ la odihnă şi căutare, urmându-se întocmaĭ orênduiala diateĭ aceĭ rĕposate, ce a făcutŭ pentru acestŭ spitalŭ; şi amŭ întăritŭ chrisovulŭ acesta cu însăşĭ iscălitura şi pecetea Domnieĭ Mele, şi ispravnicŭ fiindŭ Scarlatŭ Ghica, Vel Log. de Ţéra-de-jos. Şi s'aŭ scrisŭ chrisovulŭ acesta aicĭ în oraşulŭ Bucurescĭ, la létulŭ 1793 Octomvre 30, de Gheorghe Log. za taină. (1)

Iŏ Alexandru Moruzi Constantinŭ Voevodŭ.—Iubitorule de Dumneḑeŭ Sfinţia Ta Părinte Episcópe alŭ sfinteĭ Episcopieĭ Buzĕŭ Chirŭ Constantinŭ, fiind-că spitalulŭ dela Buzĕŭ prin chrisovulŭ Domnieĭ Mele dela létŭ 1793 Octomvre 30 are milă dela Epitropia domnéscă pe tótă luna câte tal. 20 din baniĭ preoţilorŭ eparchieĭ sfinteĭ Episcopieĭ Buzĕuluĭ ce adună la cutia Epitropieĭ, iată scriemŭ şi poruncimŭ Sfinţieĭ Tale să aibĭ a da spitaluluĭ pe tótă luna după cuprinderea domnesculuĭ Nostru chrisovŭ aceştĭ câte talerĭ 20 din baniĭ preoţilorŭ eparchieĭ Buzĕuluĭ, şi cu acestŭ pitacŭ alŭ Domnieĭ Mele se va ţinè în sémă la Epitropia domnéscă. — 1794 Fevruarie 27. (2)

Una din mĕsurile păstrate după nizamurile anterióre a fostŭ cercetarea prin totŭ oraşulŭ de vătăşeiĭ mahalalelorŭ despre mersulŭ bóleĭ. In urmărirea cursuluĭ bóleĭ, preoţiĭ aŭ fostŭ agenţĭ importanţĭ. Iată actele relative:

(1) Cod. XXVI, fila 170.
(2) Cod. XXIII, fila 212.

www.dacoromanica.ro

Iŏ Alexandru Constantinŭ Moruzi Voevodŭ. — Dumné-ta Vel Spătarŭ, i dumné-ta epistatule alŭ Agieĭ, primindŭ domnesculŭ Nostru pitacŭ, să daţĭ straşnică poruncă vătăşeilorŭ mahalalelorŭ din năuntru têrguluĭ şi din tóte mahalalele Bucurescilorŭ, ca să fie datorĭ în tótă vremea a cercetà fieş-care în mahalaua luĭ, de sunt saŭ nu de bólă, şi pe tóte Duminicele să aducă adeverinţă iscălită de preoţĭ dela acea mahala, cum şi de dînsulŭ la Epitropie, în mânile orênduituluĭ dintre 2 epitropĭ, în care să arĕte de este vre-unŭ bolnavŭ şi de ce patimă, saŭ de aŭ muritŭ asemenea, cum şi de sunt toţĭ sănătoşĭ, asemenea să însciinţeze pe tóte ḑilele, grijindŭ la acésta de a nu face vre-unŭ cusurŭ de lenevire. — 1794 Fevruarie 18.

Iŏ Alexandru Constantinŭ Moruzi Voevodŭ. — Prea Sfinţia Ta Părinte Metropolite alŭ Ungro-Vlachieĭ, primindŭ domnesculŭ Nostru pitacŭ, să daĭ poruncile Prea Sfinţieĭ Tale preoţilorŭ în têrgŭ şi în tóte mahalalele Bucurescilorŭ, ca să fie datorĭ a griji în tótă vremea pentru mahalagiĭ de bólă saŭ de sunt sănătoşĭ, şi pe tóte Duminicele să dea adeverinţă iscălită la mâna vătaşilorŭ mahalaleĭ în chipŭ de raportŭ, de este cinevaşĭ bolnavŭ şi de ce patimă? saŭ de aŭ muritŭ vre-unulŭ asemenea să arĕte; precum şi de sunt sănătoşĭ iarăşĭ să însciinţeze; care adeverinţă este îndatoritŭ vătăşelulŭ mahalaleĭ a aduce la Epitropie, ca să o dea în mânele orênduituluĭ din 2 epitropĭ, căruia i s'aŭ datŭ acéstă epistasie asupră-ĭ, după cum s'aŭ datŭ şi vătăşeilorŭ osebită porunca Domnieĭ Mele prin dumné-lorŭ zabiţiĭ politieĭ.— 1794 Fevruarie 18. (1)

Zoe Moruzi cu mila luĭ Dumnedeŭ Dómnă a tótă ţéra Ungro-Vlachieĭ.

Fiind-că la sfînta mănăstire Colţea de aicĭ din Bucurescĭ, unde se cinstesce şi se prăsnuesce hramulŭ sfinţilorŭ Treĭ Ierarchĭ, sunt spitalurile vechĭ de săracĭ bolnavĭ, carĭ spitalurĭ nefiindŭ îndestulate a odihni adecă osebitŭ bărbaţĭ şi osebitŭ parte femeiască, şi pentru acésta aflându-se totŭ la unŭ locŭ împreună bolnaviĭ şi partea bărbătéscă şi partea femeiască stenahorisiţĭ, a cărora stenahorie înţelegêndu-o Noĭ cu durere şi socotindŭ a fi şi lucru fără de cuviinţă acésta de a nu-şĭ avé fie care parte odihna lorŭ osebită, îndemnatu-Ne-amŭ din miloserdia aceea ce după datoria creştinéscă se cade a avé fiteş-care către săracĭ şi bolnavĭ de a ajutà şi a face unŭ deosebitŭ locŭ de odihnă săracilorŭ acelora ce nu aŭ stare şi putere a se

(1) Cod. XXIII, fila 206.

www.dacoromanica.ro

căută pe sineşĭ la patimele bólelorŭ lorŭ, carĭ la firea omenéscă sunt celea maĭ de apururea întîmplătóre, atâtŭ părţeĭ bărbătescĭ, câtŭ şi părţeĭ femeescĭ, şi cu a Nóstră cheltuială amŭ ziditŭ din noŭ încă unŭ osebitŭ spitalŭ în năuntrulŭ aceştiĭ sfinte mănăstirĭ cu treĭ odăĭ, carĭ să fie numaĭ pentru primirea săracelorŭ muierĭ bolnave, spre a fi osebite cu odihna şi fără de stenahoria lorŭ a se căută la patimele şi bólele ce vorŭ avé pururea şi în tótă vremea, şi aşà după ce amŭ sĕvîrşit'o acésta, amŭ rugatŭ pe Măria Sa Prea Inălţatulŭ şi Prea luminatulŭ iubitulŭ Nostru Domnŭ Alexandru Constantinŭ Moruzi Voevodŭ de a face şi Măria Sa unŭ ajutorŭ din domnescile Mărieĭ Sale milĭ spre a orênduì óreşĭ-care venitŭ pe anŭ pentru adăogirea venituluĭ mănăstireĭ, căcĭ i se maĭ înmulţesce cu acésta şi cheltuelile spitalurilorŭ, şi pentru vre-unŭ meremetŭ odăilorŭ acestora în vreme de trebuinţă, şi Măria Sa după rugăciunea Nóstră aŭ bine-voitŭ de aŭ orênduitŭ 15 scutelnicĭ pentru căratulŭ lemnelorŭ de încălḑitulŭ săracilorŭ bolnavĭ peste scutelniciĭ mănăstirescĭ ce are deosebiţĭ, şi talerĭ şépte sute cincĭ-ḑecĭ pe anŭ pentru cheltuiala celorŭ trebuincióse; decĭ ca să fie bine chivernisitŭ acestŭ spitalŭ în tótă vremea şi în bună starea şi orênduiala luĭ spre primirea, căutarea şi odihna de muierĭ bolnave şi sărace, amŭ socotitŭ cu cale şi cu nădejde a-lŭ încredinţà şi a-lŭ legà sub purtarea de grijă a dumisale Vel Banŭ Dumitrasco Racoviţă, ca la unulŭ ce se trage din nemulŭ rĕposaţilorŭ ctitorĭ aĭ aceştiĭ sfinte mănăstirĭ şi are osebită osîrdie şi datorie la acésta, ca prin bună silinţa nazîretuluĭ dumi-sale să grijască pururea ca de o faptă sufletéscă, a fi în starea şi rênduiala luĭ, cum ḑicemŭ maĭ sus, spre odihna şi folosulŭ celorŭ cu bóle ce vorŭ stăruì într'însulŭ; pentru care amŭ datŭ la mânile dumi-sale acéstă scrisóre, întărită cu iscălitura şi pecetea nóstră, care s'a trecutŭ şi în condica sfinteĭ acesteĭ mănăstirĭ, rugándŭ iarăşĭ pe Măria Sa Prea Inălţatulŭ Nostru Domnŭ, de a întăritŭ şi cu chrisovulŭ Mărieĭ Sale acéstă întocmire a numituluĭ spitalŭ pentru a se păzì şi a se urmà în tótă vremea.—1794 Augustŭ 8.

Chrisovulŭ domnescŭ.

Milosîrdia şi ajutorulŭ către ceĭ bolnavĭ şi săracĭ, carĭ n'aŭ stare şi putere a se căută pe sineşĭ la patimele lorŭ, atâtŭ este de cuviinciosŭ, în câtŭ şi însuşĭ Mântuitorulŭ nostru Is. Chris. vestindu ne pilda de învĕţătură şi de urmare ce ne dă prin cuvîntulŭ Evangheliei, ce ḑice: «bolnavŭ am fostŭ şi m'aţĭ căutatŭ, străinŭ şi m'aţĭ primitŭ, flămândŭ şi mi-aţĭ datŭ de am mâncatŭ» şi iarăşĭ «că ce aţĭ făcutŭ unuia dintr'aceştĭ fraţĭ maĭ micĭ aĭ

www.dacoromanica.ro

meĭ, mie aţĭ făcutŭ». Dreptŭ aceea fiind-că luminata şi prea iubita Dómna Domnieĭ Mele (Zoiţa Moruzi), din bună rîvnă îndemnându-se spre acéstă faptă sufletéscă, aŭ ziditŭ din noŭ cu însăşĭ chieltuiala Luminăţieĭ Sale şi aŭ întocmitŭ în lăuntru mănăstireĭ Colţeĭ, aicĭ în oraşulŭ Domnieĭ Mele Bucurescĭĭ, încă unŭ spitalŭ cu treĭ odăĭ pentru muierĭ bolnave sărace, de a fi deosebite de partea bărbătéscă şi de a-şĭ avé căutarea şi odihna lorŭ fără de stenahorie, nefiindŭ spitalurile vechĭ îndestulate de a primi deosebitŭ partea bărbătéscă şi deosebitŭ partea femeiască să se caute de bólele şi neputinţele acelea carĭ la firea omenéscă sunt cele maĭ apururea întîmplătóre atâtŭ la partea bărbătéscă, câtŭ şi la partea femeiască, care spitalŭ după ce l'aŭ sĕvîrşitŭ de totŭ în faptă, făcutu-Ne-aŭ rugăciune ca să ajutămŭ şi Domnia Mea din domnescile Nóstre milĭ şi să orênduimŭ óreşĭ-care venitŭ pe anŭ pentru adăogirea venituluĭ mănăstirescŭ, căcĭ i se maĭ înmulţesce cu acésta şi cheltuelile spitalurilorŭ, şi pentru a se meremetisi odăile numituluĭ spitalŭ în vreme de trebuinţă, încredinţândŭ şi legândŭ Luminăţia Sa acestŭ spitalŭ sub purtare de grijă a dumné-luĭ cinstitŭ şi credinciosŭ boerulŭ Domnieĭ Mele Dumitraşco Racoviţă Vel Banŭ, ca la un ctitorŭ ce se trage din némulŭ rĕposaţilorŭ acelorŭ boerĭ ce aŭ ziditŭ numita sfînta mănăstire cu spitalurile vechĭ, care din sineşĭ are deosebită datorie şi osîrdie la acésta; decĭ vĕḑêndŭ Domnia Mea buna faptă a Luminăţieĭ Sale şi socotindŭ trebuinţa de ajutorŭ domnescŭ ce urméză a avé acestŭ spitalŭ de a fi pururea în starea luĭ, amŭ bine-voitŭ, ca la unŭ lucru ce este trebuinciosŭ şi cuviinciosŭ într'o politie ca acésta, şi amŭ făcutŭ cincĭ-spre-ḑece liude scutelnicĭ după catastihulŭ Visterieĭ, afară din scutelnicĭĭ ce-ĭ are mănăstirea deosebiţĭ, pentru căratulŭ lemnelorŭ de încălḑitulŭ spitaluluĭ săracilorŭ bolnavĭ; aşişderea amŭ orênduitŭ să aibă venitŭ tal. 750 pe anŭ dela cumpania negustorilorŭ, carĭ banĭ să se dee cu treĭ sferturĭ într'unŭ anŭ, la fieş-care patru lunĭ câte tal. 250, precum s'aŭ legatŭ acésta şi la însuşĭ chrisovulŭ ce aŭ negustoriĭ cumpaniştĭ; şi pentru ca să i se urmeze şi să i se păzéscă acestŭ venitŭ nestrămutatŭ în tótă vremea, amŭ datŭ chrisovulŭ Domnieĭ Mele de întărire, prin care întărimŭ şi purtarea de grijă a dumné-luĭ maĭ sus numituluĭ boerŭ, ca cu acestŭ ajutorŭ domnescŭ de numiţiĭ banĭ şi cu orênduiţĭ scutelnicĭ, să grijască pururea ca de unŭ lucru sufletescŭ, a fi numitulŭ spitalŭ în bună stare a luĭ şi a-şĭ avé săracele bolnave primirea, căutarea, odihna şi mângăierea lorŭ, la patima bólelorŭ cu tóte cele trebuincióse; şi amŭ adeveritŭ chrisovulŭ acesta cu însăşĭ iscălitura şi pecetea Domnieĭ Mele.—1794 Augustŭ 8. (1)

(1) Cod. XXVI, fila 225.

www.dacoromanica.ro

Pitacŭ la Vel Spătarŭ, din 28 Octobre 1794.

Contra-semnatŭ Vel Logofĕtŭ, că la Giurgiovŭ s'a simţitŭ de bóla ciumeĭ, de unde apururea *vinŭ de acolo aicĭ* neguţătorĭ şi alţĭ călĕtorĭ cu trebuinţele lorŭ şi vice-versa dela Bucurescĭ. Vodă ḑice, că face trebuinţă din vreme a se îngriji pentru paza şi străjuirea cea cuviinciósă. Decĭ ordonă Spătaruluĭ, la căpitănia dela Daia, câtŭ şi la mânastirea Văcărescĭ, «să daĭ dumné-ta nizamulŭ ce s'a urmatŭ şi maĭ înainte la asemenea întîmplare, ca să străjuéscă pentru ceĭ ce vinŭ dela Giurgiovŭ, spre a *face obicĭnuitulŭ lazaretŭ,* ca să se aerisésca tóte lucrurile lorŭ; de unde cu adeverinţa Căpitanuluĭ celŭ orênduitŭ asupra lazaretuluĭ cum că s'aŭ făcutŭ lazaretulŭ. vorŭ fi sloboḑĭ a intrà în Bucurescĭ.»—1794 Octomvre 28. (1)

Pitacŭ la nazîriĭ Epitropieĭ de obşte, din 12 Decembre 1794.

«Fiind-că dumné-lorŭ cinstiţiĭ şi credincioşiĭ boeriĭ Domnieĭ Mele Vel Spătarŭ şi biv Vel Vist. Const. Filipescu, epistaţiĭ lazareturilorŭ, aŭ făcutŭ Domnieĭ Mele arĕtare prin anafora, cum că trebuinţa este a se orêndui 4 boerinaşĭ la 4 poduri marĭ ale Bucurescilorŭ, carĭ fie-care dintr'înşiĭ să facă zaptulŭ unuĭ podŭ cu mahalalele luĭ dimprejurŭ, până unde a se împreuná cu cele-lalte, şi aceştĭ boerinaşĭ să aibă tótă grija şi silinţa şi fără de lenevire de apururea, ca după ce raportuescŭ preoţiĭ şi vătăşeiĭ mahalalelorŭ, înşiĭ să se înconjure ca să cerceteze cu de amĕnuntulŭ la tóte casele de starea sănătăţeĭ saŭ obştieĭ fie-căruia şi să insciinţeze tot-deauna adevĕrulŭ lucrurilorŭ, ca nu cum-va orĭ preoţiĭ saŭ vătăşeiĭ, verĭ pentru vre-unŭ felŭ de *interesŭ*, verĭ pentru vre-unŭ prieteşugŭ, vorŭ ascunde a nu arĕtà adevĕrulŭ. Decĭ, primindŭ dumné-ta domnesculŭ Nostru pitacŭ, să aveţĭ a orêndui 4 boerinaşĭ din Epitropie alŭ 2-lea şi alŭ 3-lea, carĭ aŭ léía lorŭ orênduită din cutie, spre a sluji cu silinţă la acéstă trébă ce este de obşte, pe carĭ să-ĭ faceţĭ teslimŭ la dumné-vóstre epistaţiĭ trebeĭ aceştia, ca să le dea cele maĭ îndestulate povăţuirĭ de urmare.—1794 Dechemvre 12. (2)

Vel Logofĕtŭ.

(1) Cod. XXIII, fila 289 verso.
(2) Cod. XXIII, fila 303 (ultima filă a codiceluĭ).

www.dacoromanica.ro

Anafora ca să facă ispravnicii Ilfovuluĭ orênduiala în judeţŭ, să aducă pe tótă sĕptĕmâna câte ḑece care lemne la spitalŭ.

Iŭ Alexandru Constantinŭ Moruzi Voevodŭ boj. mil. i gpd. zemle Vlachiscoe.—Poruncimŭ Domnia Mea dumi-tale Vel Vist. să facĭ rênduială la judeţulŭ Ilfovuluĭ, ca pe tótă sĕptĕmâna să dea negreşitŭ 10 care lemne la orênduitele locurĭ.—1794 Dechemvre 15.

Vel Logofĕtŭ.

(Anaforaua tótă grecesce).

In 30 lanuarie 1795, Moruzi Voevodŭ ordonă biv Vel Cămăraşuluĭ Nicolache să dea 3000 de talerĭ pe fie-care anŭ mănăstireĭ Colţea, «unde sunt spitalurile de săracĭ bolnavĭ», din venitulŭ ocnelorŭ dela Slănicŭ. Până la acestŭ pitacŭ se dedeaŭ 2500 talerĭ «pentru dijma de sare a numitelorŭ ocne, carĭ sunt pe moşia acesteĭ mănăstirĭ». Moruzi a adaosŭ 500 de talerĭ «pentru maĭ bună căutarea, hrana şi odihna bolnavilorŭ săracĭ.» Plata acesteĭ sume se va face pe trimestre, «fiind-că amŭ făcutŭ Domnia Mea acéstă înlesnire a primireĭ banilorŭ în vreme, ca să nu se pricinuiască la cheltuelile spitaluluĭ săracilorŭ bolnavĭ zăbavă şi întârḑiere.» (1)

Domnitorulŭ, după cererea biv Vel Cluceruluĭ Dumitrache, epitropulŭ mănăstireĭ sf. Pantelimonŭ, care arată că din causa scumpeteĭ lucrurilorŭ, nu-ĭ ajunge budgetulŭ pentru hrana bolnavilorŭ de năprasnica bólă a ciumeĭ, încuviinţéză o adăogire la embaticurile mitócelorŭ mănăstireĭ Pantelimonŭ, şi decĭ ordonă egumenilorŭ acestorŭ mitóce, să dea în mânele mumbaşiruluĭ sumele următóre hotărîte pentru fie-care mitocŭ, peste talerĭ 95 ce a rĕmasŭ datóre mănăstirea Lespeḑile din anulŭ trecutŭ:

TALERĬ		
150	Poiana	Jud. Prahova.
100	Têrgşorŭ	
50	Brebu	
15	Lespeḑile	
315		
120	Mănăstirea Maxinenĭ, judeţulŭ Slam-Rîmnicŭ, asupra egumenuluĭ Focşenénu.	
150	Găisenĭ, jud. Dîmboviţa.	
585	De reportatŭ.	

(1) Cod. XXIX, fila 13 verso.

www.dacoromanica.ro

TALERĬ

585 Reportŭ.
25 Cobia, jud. Vlașca.
150 Fedeleșoiŭ } jud. Argeșŭ.
100 Bereslăvescĭ }
120 Morunglavŭ } jud. Vîlcea.
20 Tichiriceniĭ }
1000 facŭ peste amîndouĕ sumele datoria embaticuluĭ din 3 mitóce, ce până acum nu i-aŭ trimesŭ pe anulŭ 1795:

Talerĭ 25 Lespedile.
» 50 Cobia.
» 40 Titiriciulŭ.

Metropolitulŭ Dositeiŭ și epitropulŭ spitaluluĭ Pantelimonŭ Ioanŭ Florescu, vĕdêndŭ greutățile spitaluluĭ și cu molipsițiĭ scoșĭ acolo la lazareturĭ, propunŭ Domnitoruluĭ să învoiască ajutorurile ce de bună voie vorŭ să dee mănăstireĭ sf. Pantelimonŭ egumeniĭ dela mitócele mănăstireĭ și anume:

TALERI

650 Dionisie Archimandritŭ, egumenŭ dela Têrgșorŭ.
1500 Anania dela Poiana.
250 Sofronie dela Brebu.
250 Amfilochie dela Lespedĭ.
1500 Rafaelŭ dela Morunglavu.
750 Nicodimŭ dela Găisenĭ.
500 Episcopulŭ Argeșŭ pentru mitoculŭ Berislăvesciĭ.
300 Nataniilŭ, egumenulŭ dela Cozia.
300 Archimandritulŭ dela Focșanĭ pentru mitoculŭ Măxinenĭ.
500 Dionisie, egumenulŭ dela Fedeleșoiŭ.
6000

Domnitorulŭ aprobă. (1)

Pitacŭ la Dumitrache biv Vel Clucerulŭ, epitropŭ alŭ mănăstireĭ Pantelimonŭ, din 24 Martie 1795.

Domnulŭ Moruzi a aflatŭ că molipsițilorŭ de bóla ciumeĭ din spitalele de acolo nu li se dă decât câte o pâne pe ḑi «și nu aŭ altă hrană și căutare», decĭ ordonă« strașnicŭ, ca tóte cele trebuincióse lorŭ să se împlinéscă

(1) Cod. XXXI, scara 8, fila 42.

www.dacoromanica.ro

şi să le daĭ, proftaxindu-le la vreme negreşitŭ, care şi de nu le are mănăstirea, trebue să se îndatoreze şi să le împlinéscă, ca să nu auḑimŭ maĭ multŭ că aŭ lipsă de cevaşĭ, că apoĭ te pedepsescŭ.» (1)

Pitacŭ la Spăt. şi la biv Vel Vist. Filipescu, din 22 Martie 1795.

După denunţarea lorŭ, Vodă le spune că a scrisŭ Cluceruluĭ Dumitrache, epitropuluĭ dela Pantelimonŭ, să dee molipsiţilorŭ hrana hotărîtă. Acesta a rĕspunsŭ că cele rênduite de doctorĭ pentru hrană la patima acésta (linte, usturoiŭ, cépă, varză acră) nu se găsescŭ de vînḑare. Vodă cere ca doctoriĭ să arĕte altă hrană ce se póte găsì, ca să se cumpere pentru spitalŭ, pentru ciocli şi pentru paznicĭ. Decĭ ordonă cumpĕrarea a 5 chile de orezŭ, 5 chile de grâŭ, 5 chile de porumbŭ, ca să se împarţă de Clucerulŭ Dumitrache la spitalŭ, la bolnavĭ, ciocli şi la paznicĭ, milă dela Domnitorŭ, ca să nu iasă încóce şi încolea, «că se vorŭ pedepsì ca ucigĕtorĭ de ómenĭ şi pricinuitorĭ de vătĕmare a obştieĭ.»

Pitacŭ din 2 Aprilie 1795 către Vorniciĭ Brâncovénu şi Costache Ghica pentru spitalulŭ şi lazaretulŭ ce aŭ hotărîtŭ a se face de zidŭ, «cu curţĭ deosebite şi cu stărĭ despărţite pentru întîmplărĭ de năprasnica bólă a *ciumeĭ, care maĭ în tóte vremile n'aŭ lipsitŭ a se întîmplà politieĭ acesteia*, şi cu tóte că adese a pătimitŭ politia de acéstă bólă, dar nicĭ odată . . . . nu s'aŭ pusŭ în faptă unŭ lucru de mare trebuinţă ca acesta, că s'aŭ lăsatŭ în nădejdea unuĭ prea de totŭ micŭ şi puţinŭ spitalŭ numaĭ de 3, 4 odăĭ, ce se numesce la sf. Visarionŭ, de lângă sf. Pantelimonŭ, făr de a avé şi trebuinciósele locurĭ osebite de lazareturĭ cu odăĭ şi curţĭ îndestulate şi temeinice de zidŭ, de a se puté face şi mutarea smreduiţilorŭ după orênduiala lazareturilorŭ acesteĭ bóle, cum şi paza cea cuviinciósă, şi de a-şĭ avé şi odihna ceĭ ce i-a călcatŭ foculŭ acesta, a nu pătimì ticăloşiĭ maĭ vîrtosŭ în vreme de rĕcélă şi în vreme de iarnă». Domnitorulŭ a hotărîtŭ decĭ să se zidéscă anume localŭ, consacrândŭ la acésta câstigulŭ «pe câtŭ după socotélă va eşì dela zaheréua străină ce s'a cumpĕratŭ dela neguţătorĭ pentru magasia Bucurescilorŭ, cum şi dobânda banilorŭ cu carĭ a ajutatŭ Domnia Mea la cumpĕratulŭ zahereleĭ, afară din dobânda banilorŭ ce aŭ pusŭ şi mănăstirile şi boeriĭ şi neguţătoriĭ, care acea dobândă amŭ poruncitŭ Domnia Mea să li se dea fieş-căruia deplinŭ şi care va vré

(1) Cod. XXIX, fila 31.

www.dacoromanica.ro

din bunŭ proerisis alŭ sĕŭ, nesilitŭ, va ajutà la facerea acestorŭ zidirĭ.» Domnitorulŭ promite, după terminarea spitaluluĭ, să-lŭ înzestreze cu veniturĭ şi să-ĭ institue o epistasie de bărbaţĭ harnicĭ, practicoşĭ, dintre neguţătorĭ cinstiţĭ şi cu bunŭ ipolipsis. Domnitorulŭ apeléză la aceştĭ doĭ boerĭ pentru conducerea zidireĭ, invitându-ĭ să chibzuéscă maĭ întâiŭ la ce locŭ să se facă şi să întocméscă «deosebită chartă» a loculuĭ şi a stăreĭ diferitelorŭ binale, anexândŭ la raportŭ şi unŭ devisŭ de cheltuelile construcţiuneĭ. Domnitorulŭ vestesce, că Spătarulŭ şi cu Aga sunt puşĭ la disposiţiunea comisiuneĭ şi că epistaţiĭ magasieĭ aŭ ordinŭ de a da baniĭ ce acum la începutŭ le-arŭ trebui pentru arvunitulŭ cărămidarilorŭ şi a orĭ-ce meşterĭ, «şi pentru orĭ-ce veţĭ avé dumné-vóstre trebuinţă, să Ne faceţĭ anaforale şi vomŭ poruncì de a se proftaxì, pentru a nu se zăbovì acestŭ lucru folositorŭ, ce prin silinţa şi osîrdia dumné-vóstre să iea şi sĕvîrşire ĉelŭ multŭ până în 3 lunĭ.»

Pilacŭ din 11 Aprilie 1795 către Spăt. şi epistatulŭ Agieĭ.

A. Moruzi le ordonă, că orĭ ce vorŭ avé trebuinţă de ajutorŭ pentru zidirea nouluĭ spitalŭ, boeriĭ rênduiţĭ la acésta (Vel. Vornicŭ de Ţéra-de sus Manolache Brancovénu, Vel Vornicŭ de Ţéra-de-jos Cost. Ghica), să le dea la momentŭ, «protimisindŭ acestŭ lucru întâiŭ decât altele, ca să nu aibă zăticnire şi zăbavă.» (2)

Boeriĭ epistaţĭ aĭ construcţiuneĭ spitalurilorŭ pentru ciumă propunŭ, la 16 Aprilie 1795, rênduirea uneĭ epitropiĭ a spitalurilorŭ de 5 obraze, carĭ să conducă lucrările construcţiuneĭ, şi a se face cheltuiala prin mânile lorŭ, şi anume: Hagi Chiriacŭ Arbutŭ biv. Vel Medelnicerŭ, Panaitŭ Matraca biv Vel Şătrarŭ, Teodorŭ Arcuda, Hagi Dimitrie Papazoglu şi Gheorghiţă biv II-lea Vist. Aceştĭ 5 epitropĭ vorŭ însărcinà, prin alegerea lorŭ, din tagma a 2-a neguţătoréscă, alte 4 ipochimene de încredere la lucrărĭ.

Domnitorulŭ aprobă propunerea. (3)

(1) Cod. XXIX, fila 37 verso.
(2) Cod. XXIX, fila 39 verso.
(3) Cod. XXVIII, scara 5, fila 8.

www.dacoromanica.ro

Lazareturĭ la trecerea Oltuluĭ, 1795 Aprilie 23.

Carte legată la ispravniciĭ din judeţulŭ Oltŭ, Vîlcea şi Romanaţĭ.

Vodă le scrie, că de ce aŭ înfiinţatŭ lazareturĭ la trecerea Oltuluĭ, cu care se împedică grabnica umblare a ómenilorŭ şi a corespondenţeĭ domnescĭ? Domnitorulŭ admite paza de ciumă, ba chiar o cere, dar ordonă ca în locŭ de lazaretŭ, slujbaşiĭ domnescĭ să fie desinfectaţĭ prin fumurĭ («să se aerisésca prin fumulŭ acela bine, eĭ şi tóte ale lorŭ, şi să trécă nepopriţĭ»). Pe călĕtoriĭ domnescĭ negrăbiţĭ să-ĭ zăbovéscă 3 şi 4 césurĭ, în carĭ să se afume, iar alţĭ trecĕtorĭ ce sunt cu trebile lorŭ, toţĭ să se zăbovéscă şi maĭ multe césurĭ, afară de uniĭ molipsiţĭ, carĭ aceia să se popréscă de totŭ şi să însciinţaţĭ cu grabă la Spătărie. Iar maĭ vîrtosŭ ţiganiĭ, carĭ nu facŭ nicĭ un felŭ de pază şi curăţenie şi dela carĭ s'aŭ începutŭ molipséla năprasniceĭ bóle, aceia să fie popriţĭ şi 2, 3 ḑile la o parte, şi aşá să se facă şi paza, dar şi nezăticnire la corespondenţa şi trebile de obştie ale ţĕreĭ».—1795 Aprilie 23. (1)

Enache Moruz biv Vel Vist. raportéză Domnitoruluĭ, în 30 Aprilie 1795, că pentru zidirea spitaluluĭ dela Pantelimonŭ a poruncitŭ a se face cărămida, dar vătafulŭ de cărămidarĭ cere banĭ. Asemenea trebuescŭ banĭ şi pentru cumpĕrare de cherestea. Domnitorulŭ ordonă boerilorŭ epistaţĭ la facerea lazareturilorŭ, ca cu teşcherelele lorŭ cătră magasinerĭ să ridice baniĭ necesarĭ. (2)

Pitacŭ din 4 Iunie 1795, orênduindŭ mumbaşirĭ să aducă dela Episcopulŭ de Rîmnicŭ 510 leĭ, ajutorulŭ pentru spitalulŭ de ciumaţĭ dela Pantelimonŭ, împreună cu talerĭ 250, ce s'aŭ analoghisitŭ să dea şi Episcopia acésta. (3)

Pitacŭ către Vel Spătarŭ, din 6 Iunie 1795.

Se ordonă la străjile din jurulŭ Bucurescilorŭ, ca neguţătoriĭ dela Braşovŭ şi din partea loculuĭ de acolo să nu intre în oraşŭ până nu vorŭ face întâiŭ lazaretŭ la margine câte 3 ḑile, iară marfa să o aerisésca bine, pre-

(1) Cod. XXIX, fila 54.
(2) Cod. XXVIII, scara 4, fila 68.
(3) Cod. XXIX, fila 67 verso.

www.dacoromanica.ro

cum se face şi cu neguţătorii carĭ vinŭ din Giurgiu, fiind-că Domnitorulŭ a aflatŭ că şi la Braşovŭ s'a stîrnitŭ bóla. Acéstă mĕsură să se dea şi în scirea Agentuluĭ austriacŭ, «ca să-ĭ fie cunoscută porunca ce s'aŭ datŭ».

In aceeaşĭ ḑi Moruzi adresézā treĭ cărţĭ către ispravniciĭ de Prahova, Muscelŭ şi Sĕcuenĭ, să aşeze lazareturĭ pentru ceĭ carĭ vinŭ dela Braşovŭ şi din Ardélŭ. Lazaretulŭ va fi de 5 ḑile pentru călĕtoriĭ fără marfă, iar ceĭ cu marfă vorŭ face lazaretŭ 15 ḑile, desinfectându-şĭ tótă marfa. Să se întăréscă stréja potecelorŭ plaiurilorŭ şi să se însciinţeze domnieĭ cum merge tréba. Vătavulŭ să aibă grijă de hrană la lazaretŭ; de va auḑi Domnulŭ că a lipsitŭ hrana, va fi straşnicŭ pedepsitŭ.

Asemenea cărţĭ s'aŭ făcutŭ şi către vătafiĭ plaiurilorŭ, iar lazareturile s'aŭ orênduitŭ a se face la Posada în Muscelŭ, la Predélŭ în Prahova, din sus de mănăstirea Sinaia, şi din sus de Ceraşĭ, în pólele munteluĭ Crai, în judeţulŭ Sĕcuenĭ. (1)

Pitacŭ la Vel Spătarŭ, din 15 Iunie 1795, să împedece de a intrà la spitalulŭ de ciumaţĭ, împreună cu ceĭ isbiţĭ de bólă, şi dintre rudele acelora, carĭ sunt sănătóse. (2).

Pitacŭ din 8 Iulie 1795 către biv Vel Vistierŭ Enache Moruzi şi biv Vel Vornicŭ Costache Ghica, însărcinaţĭ cu epistăsia facereĭ spitalurilorŭ. Le ordonă ca, înainte de tóte, cu meşterĭ practicoşĭ, să facă devisŭ de cheltuéla necesitată pentru spitalulŭ smreduiţilorŭ, deosebitŭ de «3—4 apartamenturĭ, ce va să fie pentru ceĭ sănătoşĭ». Să se maĭ facă şi o bisericuţă fórte mică acolo şi puţurile trebuincióse. Domnitorulŭ cere ca devisulŭ să fie fórte esactŭ şi ḑice că-lŭ va considerà «dreptŭ sinetŭ alŭ dumné-vóstre».(3)

Pitacŭ din 10 Iulie 1795 către epistatulŭ Armăşieĭ, să pună la disposiţiunea epistaţilorŭ lazareturilorŭ în lucru vre-o cétă douĕ de ţiganĭ şi hoţĭ dela puşcărie. (4)

Pitacŭ la ispravniciĭ din judeţele Rîmnicŭ, Buzĕŭ şi Ialomiţa, ca să întocméscă la marginea judeţuluĭ câte unŭ lazaretŭ pentru ceĭ ce vinŭ dela Brăila saŭ din raiaua eĭ, să facă lazaretŭ 5 ḑile. (5)

(1) Cód XXIX. fila 70.
(2) Cod. XXIX, fila 74 verso.
(3) Cod. XXIX, fila 90.
(4) Cod. XXIX, fila 90 verso.
(5) Cod. XXIX, fila 209.

www.dacoromanica.ro

Pitacŭ la Caimacamulŭ Craioveĭ şi la dregĕtoriĭ din 5 judeţe de peste Oltŭ, din 1 Ianuarie 1796, pentru fumăritulŭ de peste Oltŭ, care este milă mănăstireĭ Sf. Pantelimonŭ, care s'a datŭ în întreprindere pe maĭ mulţĭ anĭ. Domnitorulŭ volnicesce omulŭ mănăstireĭ să caute fumăritulŭ, afară dela Metropolie, Episcopiĭ şi mănastirile cele marĭ şi afară de veliţiĭ boerĭ şi afară de ceĭ cu anumite chrisóve de scutire. Fumăritulŭ este de prăvălie saŭ de cârciumă mare, tal 5 $^1/_2$ şi banĭ 6; de prăvălie saŭ de cârciumă de a 2-a mână, tal. 2 banĭ 90 şi de prăvălie saŭ cârciumă mică, talerĭ 1 banĭ 48. Pentru prăvălia ţinută de unŭ suditŭ, va plăti fumăritŭ proprietarulŭ prăvălieĭ. (1)

Anaforaua epistaţilorŭ spitaluluĭ noŭ, din 29 Februarie 1796. Recomandă Domnitoruluĭ 3 ipochimene ca epistaţĭ la cele 3 mănăstirĭ ale spitaluluĭ. Aceştia sunt: Dimitrie Panaiotŭ Şişnopolo, la Tismana; Ioanŭ Nicolaŭ, la Cozia; şi Hagi Sterie proin Staroste, la Câmpulungŭ, «carĭ sunt ómenĭ vrednicĭ, cu bunŭ ipolipsis şi cercaţĭ de iconomĭ bunĭ, şi nu suntemŭ la nicĭ o îndoială că nu vorŭ face celŭ maĭ micŭ cusurŭ.»

Vodă aprobă ḑicêndŭ: «fiind-că dumné-vóstre sunteţĭ hotărîţĭ şi orênduiţĭ de Domnia Mea epitropĭ (spitalurilorŭ) cu volnicie întru îngreunarea sufletuluĭ dumné-vóstre, nu suntemŭ la îndoială că aceştĭ 3 epistaţĭ, pe carĭ i-aţĭ găsitŭ şi i-aţĭ alesŭ la numitele 3 mănăstirĭ, vorŭ fi ipochimene cum cere cuviinţa şi trebuinţa la acéstă trébă, a iconomisi adecă cu vrednicie şi cu durere mănăstirea.....» fără de a metahirisi alte schimbărĭ de obiceiŭ şi fără de a căutà la vre-unŭ interesŭ, ci povăţuindu-se după cuprinderea chrisovuluĭ şi a ponturilorŭ ce se vorŭ da» Maĭ apoĭ sunt numiţĭ alţiĭ: Ioanŭ Scufa, Christea şi Spiridonŭ Casoti. (2)

Anaforaua boerilorŭ epistaţĭ aĭ spitalelorŭ noue, din 9 Februarie 1796. Cerŭ să se iea peceţile dela cele 3 mănăstirĭ, ale cărora venituri s'aŭ datŭ pe séma spitalurilorŭ, de óre-ce nu maĭ aŭ egumenĭ ca să le întrebuinţeze. Domnitorulŭ ordonă Metropolituluĭ, ca acele 3 peceţĭ să se aducă la domnie. (3)

Pitacŭ la Vel Vornicŭ alŭ politieĭ, din 17 Maiŭ 1796, ca să deae câte care vorŭ trebui (cu plata po tal. 1), ca să care cărămidă la spitalurile noue. (4)

(1) Cod. XXIX, fila 142 verso.
(2) Cod, XXXI, scara 3, fila 31 verso
(3) Cod. XXXI, scara 3, fila 3 verso.
(4) Cod. XXIX, fila 187 verso.

www.dacoromanica.ro

Vel Spătarŭ, la 27 Iunie 1796, arată că s'a bolnăvitŭ de ciumă o femee a dascăluluĭ Filipŭ dela Stelea şi că a căutat'o 2 ḑile doctorulŭ Iosifŭ Betca. Acesta, când polcovniculŭ de ciocli i-a pusŭ unŭ seimenŭ de strajă, să nu iasă afară să s'amestece cu ómeniĭ nemolipsiţĭ, până să fie scosŭ afară la Mărcuţa să se aerisésca, doctorulŭ a săritŭ cu sabia la seimenŭ şi s'a împotrivitŭ; totuşĭ a fostŭ dusŭ cu sila la Mărcuţa. Spătarulŭ propune pentru pilda şi altora, să fie făcutŭ acelŭ doctorŭ surghiunŭ peste hotare.

Domnitorulŭ aprobă expulsarea doctoruluĭ după ce-şĭ va face ḑilele de curăţenie, dându-se de scire şi Agenţieĭ, ca să orênduiască omŭ din partea sa, ca dimpreună cu zapciulŭ Spătaruluĭ să-lŭ scótă din ţéră. (1)

Pitacŭ din 15 Iulie 1796 către Vel Vornicŭ de Ţéra-de-sus Nicolae Filipescu, să mérgă la spitalurile şi lazareturile nouĕ şi, de faţă cu boeriĭ epistaţĭ aĭ spitalelorŭ şi cu epitropulŭ caseĭ rĕposatuluĭ Banŭ Dudescu, să mĕsóre suma de stînjenĭ arĕtaţĭ în testamentŭ, pe carĭ s'aŭ făcutŭ zidirile, atâtŭ în lungŭ câtŭ şi latŭ, şi de jurŭ împregiurŭ să pună petre, şi să presinte anafora Domnitoruluĭ despre acéstă mĕsurare. (2)

Paraschivŭ vătafulŭ de lemnarĭ şi Tudorŭ vătafŭ de zidarĭ sunt recomendaţĭ Domnitoruluĭ la 16 Augustŭ 1796, ca să-ĭ rĕsplătéscă de lucrulŭ lorŭ la spitalŭ, acordându-le carte de scutélă pe capulŭ lorŭ şi o cârciumă. Epitropiĭ spitaluluĭ maĭ cerŭ şi «grădinarĭ», fiind-că este să facemŭ şi o grădină fórte mare lângă case pentru folosulŭ spitaluluĭ», şi decĭ şi pentru aceştĭ 4 liuḑĭ cere scutire de dăjdie.

Domnitorulŭ acordă cele cerute. (3)

Vel Vornicŭ Nicolae Filipescu, la 19 Iulie 1796, a presentatŭ Domnitoruluĭ hotărnicia locurilorŭ spitaluluĭ şi lazareturilorŭ nouĕ pe malulŭ Dîmboviţeĭ la moşia Dudesciĭ a rĕpos. biv Vel Logof. Nicolae Dudescu, faţă fiindŭ atâtŭ boeriĭ epistaţĭ aĭ spitalurilorŭ, câtŭ şi Vel Vornicŭlŭ Radulŭ Golescu, epitropulŭ caseĭ rĕpos. Nicolae Dudescu.

Domnitorulŭ, la 22 Iulie 1796, aprobă hotărnicia. (4)

NB. Cod. XXXI se termină cu fila 75 a ultimeĭ scărĭ şi urméză 2 file de hârtie albă cu marca leulŭ de o parte şi de altă parte o specie de corónă de asupra literilorŭ V. C.

(1) Cod. XXXI, scara 7, fila 80.
(2) Cod. XXIX, fila 210 verso.
(3) Cod. XXIX, scara 10, fila 54 verso.
(4) Cod. XXXI, scara 10, fila 73 verso.

www.dacoromanica.ro

Ioanŭ Scufa şi Spiridonŭ Casoti, epistaţĭ tuturorŭ veniturilorŭ mănăstirilorŭ închinate la spitalŭ, se jăluescŭ că aŭ auḑitŭ că umblă alţiĭ să le iea loculŭ. Acéstă petiţiune e îndreptată de Domnitorŭ la epitropiĭ spitalelorŭ. (1)

Pitacŭ către Metropolitulŭ şi către boeriĭ biv Vel Banŭ Dumitrache Ghica şi biv Vel Vist. Enache Moruzi, rênduiţĭ cu chrisovŭ să zidéscă noulŭ spitalŭ şi lazareturĭ. Domnitorulŭ ḑice că acestea s'aŭ terminatŭ şi că-ĭ rênduesce epitropĭ şi epistaţĭ aĭ numituluĭ spitalŭ şi lazareturĭ şi dispune ca aceste institute să fie înzestrate cu treĭ din mănăstirile slobode ale ţĕreĭ, ca venitulŭ acareturilorŭ lorŭ peste trebuinţele bisericescĭ să se cheltuéscă la ţinerea şi buna rênduială a spitaluluĭ şi a lazareturilorŭ, pentru hrana, odihna şi buna căutare de bolnavĭ ciumaţĭ şi smreduiţĭ, care este în adevĕrŭ cea maĭ vrednică pomenire a ctitorilorŭ şi de folosŭ obştescŭ alŭ ţĕreĭ.

Cu acestŭ scopŭ Domnitorulŭ aŭ trimisŭ pe alŭ 2-lea Logoféţŭ Alexandru să facă catagrafia mănăstireĭ Câmpulunguluĭ (dată pe sêma spitaluluĭ), şi acum ordonă ca, după acea catagrafie Epitropia spitalurilorŭ să primésca socotéla dela egumenŭ şi administrarea avereĭ. Egumenulŭ póte rĕmâné la mănăstire de va vré şi i se va face atuncĭ cuviincióşă orênduială de hrana sa dela mănăstire, iar pentru economia şi orênduiala mănăstireĭ, Epitropia va rêndui unŭ epistatŭ anume alesŭ de dînsa, omŭ cu bunŭ ipolipsis, care să facă zaptŭ tóte ale mănăstireĭ, «unde să vedeţĭ şi ctitoricesculŭ testamentŭ ce rênduială face de iconomiile lucrurilorŭ mănăstirescĭ? să socotiţĭ şi cheltuelile mănăstireĭ cele cuviincióse pe anŭ, ca să nu fie biserica isterisită de orênduiala şi podóba eĭ, cum şi câţĭ sunt din părinţĭ de slujescŭ bisericeĭ, saŭ din slugĭ şi posluşnicĭ trebuincioşĭ, cărora să li se chibzuiască hrana şi ostenéla lorŭ, cum şi orênduituluĭ epistatŭ ce i se cade pentru slujba şi ostenéla luĭ?» (2)

Chrisovulŭ spitalurilorŭ celorŭ nouĕ, carĭ s'aŭ ziditŭ pe moşia Dudescii.

Când cea maĭ mică vătĕmare a sănătăţeĭ face pe omŭ a nu-ĭ plăcé nicĭ bunătăţile trupuluĭ, nicĭ ale sufletuluĭ, nicĭ ale norocireĭ, cu câtŭ dară póte maĭ multŭ să-lŭ întristeze acéstă vătĕmare, când vine orĭ de odată saŭ câtŭ de puţinŭ la trupulŭ omuluĭ şi se chiamă bólă; cu tóte acestea la fieş-care bólă de multe orĭ se întîmplă aceste bunătăţĭ a fi folositóre

(1) Cod. XXXI, scara 6, fila 74.
(2) Cod. XXIX, fila 139.

www.dacoromanica.ro

la celŭ bolnavŭ, de nu póte, dar celŭ maĭ puţinŭ una dintre acestea; este însă un felŭ óre-care de bólă, adecă năprasnica ciumă, de totŭ nesuferită, de vreme ce în de multe orĭ câte trele aceste bunătăţĭ, ale trupuluĭ, ale sufletuluĭ şi ale norocireĭ, câtŭ de mare stare de ar fi, rĕmânŭ fără nicĭ o putere de a folosi şi se facŭ ca cum arŭ lipsi de totŭ, fiindcă împotriva veninuluĭ celuĭ iute şi grabnicŭ alŭ acesteĭ bóle nu este lécŭ de tămăduire, nu este doctorie de pază, nicĭ de vre-o mângâiere, care să se pótă câştigà nicĭ cu mulţimea auruluĭ dela Peru, ci vedemŭ dohtorĭ, încă une-orĭ şi pe ceĭ maĭ de aprópe aĭ bolnavuluĭ lepădându-se, adecă doctoriĭ din trebuinciósa tămăduire, iar ceĭ maĭ de aprópe din căutarea ce sunt datorĭ cu necazŭ şi cu marea jale a lorŭ se depărtéză de dînsulŭ. Decĭ când stăpânesculŭ cuvîntŭ ce ḑice: «Veniţĭ, blagosloviţiĭ părinteluĭ meŭ, că am fostŭ bolnavŭ şi m'aţĭ căutatŭ», se cade adecă la orĭ-cine căutare de bólă, cu câtŭ maĭ vîrtosŭ trebue să se ḑică la căutarea acesteĭ cumplite bóle, unde aicĭ şi filosofia se biruesce de către învĕţătura evanghelicéscă, căcĭ filosofia învaţă a protimisi nescine maĭ multŭ apĕrarea sa decât aprópeluĭ sĕŭ; iară la una din treĭ bunătăţĭ teologicescĭ, adecă la dragoste, nicĭ decum nu se află acestŭ felŭ de protimisis, de vreme ce noĭ acéstă bunătate atuncĭ o facemŭ desĕvîrşitŭ, când nu ne îndurămŭ de înşine, ci mergemŭ de căutămŭ pre orĭ-ce bolnavŭ fără deosebire; şi acésta se cade să o facemŭ, ca să putemŭ fi fără temere în ḑiua cea înfricoşată de a auḑi cuvîntulŭ celŭ stăpănescŭ, care este împotrivă la celŭ dintâiŭ: «Duceţi-vĕ dela mine, căcĭ am fostŭ bolnavŭ şi nu m'aţĭ căutatŭ». De vreme dară că nu potŭ toţĭ acéstă creştinéscă datorie să o sĕvîrşéscă fieş-care în parte, tovărăşia cea politicéscă prin mijloculŭ spitalurilorŭ împlinesce în obşte acéstă lipsă. De aceea şi rĕposaţiĭ întru fericire Grigorie Ghica Voevodŭ la cea de pe urmă domnie a făcutŭ spitalŭ de 12 bolnavĭ ce arŭ pătimi de bóle îndelungate saŭ chronice; aŭ maĭ făcutŭ şi altŭ spitalŭ nu departe de Bucurescĭ la Valea Florescilorŭ pentru douĕ bóle iuţĭ ce s'arŭ întîmplà, adecă ciumă şi lingóre, fărŭ de numĕrŭ de bolnavĭ, care craŭ de tóte patru odăĭ, şi de abià ajungeà la 40 de bolnavĭ. Acestŭ dară spitalŭ la cele multe micĭ bóle de ciumă ce s'aŭ întîmplatŭ de atuncĭ până acum, póte că erà destulŭ . . . iar nu şi la 6 marĭ. De vreme ce după acea în urmă s'aŭ întîmplatŭ cea dintâiŭ la a treia domnie a rĕposatuluĭ Constandinŭ Vodă Mavrocordatŭ, alŭ doilea la cea dintâiŭ domnie a rĕposatuluĭ Scarlatŭ Vodă Ghica, a treia şi cea maĭ mare la cea de pre urmă domnie iarăşĭ a rĕposatuluĭ Constandinŭ Vodă Mavrocordatŭ, alŭ patrulea în domnia rĕposatuluĭ Manole Voevodŭ, alŭ cincilea la alŭ doilea domnie a Domnieĭ Sale fratelui Michaiŭ Vodă Suţulŭ, şi alŭ şeselea, care măcar de ar fi şi cea maĭ de pe urmă! s'a întîmplatŭ în anulŭ tre-

www.dacoromanica.ro

cutŭ, când cu mare durere a inimeĭ Nóstre amŭ vĕḑutŭ atâta multă mórte bolnavilorŭ şi atâta multă primejdie şi jale celorŭ ce s'aŭ trecutŭ saŭ celorŭ ce s'aŭ molipsitŭ şi multă spaimă la . . . . . norodŭ de obşte, în câtŭ numaĭ aducêndu-Ne aminte, Ne vine a lăcrimà; iară ceea care ne aduce maĭ multă jale, erà că vremelniculŭ lazaretŭ spitalŭ, care după întîmplare a înmulţireĭ bóleĭ se adăogase de Domnia Mea, nu se puteà pre câtŭ pohtiamŭ a se ajutorà nicĭ la căldură, nicĭ la frigŭ bolnaviĭ, saŭ ceĭ sănătoşĭ ce eraŭ prin prejurulŭ lorŭ. Decĭ vĕḑêndŭ Noĭ acestŭ felŭ de întîmplărĭ că aŭ fostŭ şi maĭ rele la celea trecute bóle de ciumă şi fiindŭ siliţĭ de mare nevoie, atâtŭ pentru vremea cea de acum, câtŭ şi pentru cea viitóre (fiind-că şi privegherea vremeĭ ceĭ viitóre o cunóscemŭ ca o datorie părintéscă a Nóstră), şi neprimindŭ a vedè alte politiĭ maĭ micĭ să aibă maĭ marĭ spitalurĭ, iară politia nóstră atâtŭ şi acestŭ felŭ fiindŭ să fie lipsită, amŭ pusŭ gândŭ a zidì unŭ mare şi statornicŭ spitalŭ de ciumă, cu mult maĭ mare decât celŭ dintâiŭ, şi încă să aibă şi analoghie cu epidemiile cele marĭ, la care amŭ începutŭ la trecutulŭ anŭ în vremea temeiuluĭ acesteĭ bóle, iară estimpŭ cu ajutorulŭ luĭ Dumneḑeŭ l'amŭ şi isprăvitŭ, şi la acésta dară voindŭ a da întărire prin domnescul Nostru testamentŭ, amŭ hotărîtŭ *întâiŭ* să cuvîntămŭ pentru loculŭ pe care este ziditŭ şi să arĕtămŭ în scurtŭ binaua spitaluluĭ, unde şi vĕḑêndŭ că starea loculuĭ spitaluluĭ dela Florescĭ este aşezatŭ la o vale cu mocirlă şi boliciosŭ şi nepotrivîtŭ la buna sălăşluire bolnavilorŭ, amŭ orênduitŭ dumnè-lorŭ cinstiţĭ şi credincioşĭ veliţĭ boerĭ Domnieĭ Mele pre biv Vel Vist. Ioanŭ Moruzi, i Vel Hatmanŭ Constandinŭ Caragea, i biv. Vel Vornicŭ Constandinŭ Ghica, ca pre nisce boerĭ cu praxis, să umble să găséscă pe malulŭ Dîmboviţeĭ unŭ locŭ cuvinciosŭ, a nu fi nicĭ aprópe nicĭ departe de Bucurescĭ, şi a fi locŭ cu aerŭ bunŭ, i de sănătate, carĭ umblândŭ şi îndestulândŭ cu amĕruntulŭ séma, Ne aŭ arĕtatŭ în scrisŭ că n'aŭ găsitŭ la altă parte locŭ maĭ cuvinciosŭ decât la moşia Dudescĭ a rĕposatuluĭ biv Vel Log. *Nicolae Dudesculŭ*, unde la acéstă moşie, mĕsurându-se loculŭ celŭ de ajunsŭ la binaua spitaluluĭ, s'aŭ găsitŭ în lungŭ stînjenĭ 450 şi în latŭ stînjenĭ 250, carĭ se adună în pogóne 278, şi pentru dobândire dar a acestuĭ locŭ amŭ poruncitŭ la boeriĭ epitropĭ ce se vorŭ numì maĭ jos, ca orĭ să dee altŭ locŭ de o potrivă şi la stînjenĭ şi la preţŭ, saŭ clironomulŭ numituluĭ boerŭ, *ca unŭ feciorŭ de boerŭ iubitorŭ patrieĭ luĭ, de bună voie va vré a-lŭ lăsà de obşte;* la acestŭ locŭ, cu ajutorulŭ luĭ Dumneḑeŭ, amŭ făcutŭ cu zidŭ de cărămidă binaua spitaluluĭ, care se desparte într'acestŭ chipŭ, întâiŭ este sfînta biserică unde se prăznuesce hramulŭ sfinţilorŭ părinţilorŭ noştri muceniculŭ Haralambie, Alexandru Episcopulŭ Costandinupoleos, Visarionŭ Archiepiscopulŭ Larisis, şi a cuviosuluĭ sfîntŭ Dimitrie dela Basa-

www.dacoromanica.ro

rabov; după acésta sunt douĕ sălăşluirĭ pentru bolnavĭ, carĭ s'aŭ numitŭ spitalurĭ, din carĭ unulŭ se chiamă de obşte pentru prostime, care are 15 odăĭ şi are curte de se închide cu o pórtă mare, şi în mijloculŭ curţeĭ puţŭ cu apă; la acestŭ spitalŭ se alătură alŭ doilea, şi celŭ care se chiamă *deosebitŭ* rênduitŭ, pentru ómeniĭ de maĭ bună stare, şi este cu patru stărĭ, ce aŭ câte o odaie mare şi câte o odaie mică şi câte o cămară cu curtea eĭ, unde în mijlocŭ are şi puţŭ cu apă, care şi acesta se închide cu o pórtă mare a luĭ. Afară dintre aceste douĕ spitalurĭ, este altă sălăşluire pentru curăţenia celorŭ molipsiţĭ dară sănătoşĭ, care se numesce lazaretŭ, cu 40 de odăĭ, din carĭ 20 sunt pe partea apeĭ Dâmboviţeĭ, fiteş-care odaie avêndŭ şi curte şi puţulŭ eĭ cu apă, şi alte 20 odăĭ spre partea despre Dudescĭ, care aŭ douĕ odăĭ o curte cu puţulŭ lorŭ cu apă, unde în mijloculŭ acestorŭ douĕ rênduri de odăĭ este un drumŭ largŭ, în care drumŭ aŭ tóte aceste odăĭ 40 uşile lorŭ scóse, care drumŭ se închide la douĕ căpĕtâie cu douĕ porţĭ marĭ, iar odăile, atâtŭ a douĕ spitalurĭ câtŭ şi a lazaretuluĭ, amŭ poruncitŭ să se însemneze asupra praguluĭ de sus unŭ numĕrŭ, care să le fie nume de pildă.

A doua, lângă numitele spitalurĭ alăturea este şi sfînta biserică, ce are pórta eĭ de intră pe din afară, care în vreme de mórte trebue să fie închisă, de vreme ce că biserica are portiţă maĭ micuţă pe alăturea ce ese în spitalulŭ celŭ de obşte, prin care în vremea aceea póte preotulŭ a intrà în spitalulŭ de obşte, iară de acolo prin o portiţă iarăşĭ ce este într'o odaie a acestuĭ spitalŭ, póte intrà şi la spitalulŭ celŭ deosebitŭ; carĭ acestea alcătuindu-se aşà, este dovedit ŭ că s'aŭ isprăvitŭ scopusulŭ Nostru celŭ de Dumneḑeŭ iubitŭ şi s'aŭ făcutŭ spitalulŭ cu multŭ maĭ mare decât celŭ dintâiŭ, şi maĭ desĕvîrşitŭ cu adausulŭ lazaretuluĭ, şi încă maĭ de prisosŭ, amŭ orênduitŭ ca să se facă lângă lazaretulŭ despre Dudescĭ 12 căscióre pentru ceĭ ce vorŭ fi bolnavĭ cu bănuială de ciumă; maĭ este a se face şi unŭ turnŭ, care de nu va fi de ajunsŭ, să se maĭ facă şi alte; asemenea să facă epitropiĭ şi o zidire, adecă patru odăĭ, pentru epistaţĭ, şi lângă acestea o odaie mare şi jos magasie, în care să se păstreze zaheréua şi altele; după acésta Ne vomŭ luà sêma pentru Craiova şi pentru ţinutulŭ eĭ, a zidì altŭ spitalŭ, fiind-că acestea de aicea pentru depărtarea loculuĭ nu póte fi de folosulŭ celorŭ de acolo.

Alŭ treilea, vrêndŭ să facemŭ rênduială şi pentru venitulŭ care s'ar cădè spitaluluĭ, amŭ provalisitŭ Prea Sfinţieĭ Sale Părinteluĭ Metropolitŭ şi iubitorilorŭ de Dumneḑeŭ Episcopĭ şi dumné-lorŭ veliţĭ boerĭ spre a se sfătui aceea ce li se va pare pentru acésta şi de unde i s'ar cuvenì îndestulŭ venitŭ, carĭ cu multă sfătuire chibzuindu-se, atâtŭ partea bisericéscă câtŭ şi partea mirenéscă, Ne-aŭ făcutŭ anafora la Septemvre alŭ anuluĭ trecutŭ, cum că găsescŭ cu cale de obşte să se

www.dacoromanica.ro

unéscă cu acestŭ noŭ spitalŭ treĭ sfinte mănăstirĭ, carĭ nu sunt supuse nicăirĭ, adecă Tismana la Gorjŭ, Cozia la Vîlcea, Câmpulungŭ la Muscelŭ, de vreme că venitulŭ lucrurilorŭ acestorŭ mănăstirĭ mişcătorŭ şi nemişcătorŭ şi prin sineşĭ mişcătorŭ, sunt destule de a se ţiné acestŭ de obşte lucru folositorŭ, iară douĕ chrisóve şi o carte săbornicéscă carĭ s'aŭ găsitŭ la sfînta Metropolie, din care celŭ cu létŭ 1641 alŭ rĕposatuluĭ întru fericire Partenie Patriarchulŭ Ţarigraduluĭ, întru care cu înfricoşate blesteme întăresce chrisovulŭ rĕposatuluĭ întru fericire Mateiŭ Vodă Basarabŭ pentru a nu fi slobodŭ a deschinà mănăstirile de ţéră şi a le închinà la Sfetagora . . . . . şi la alte locurĭ, cum şi chrisovulŭ rĕposatuluĭ întru fericire Constandinŭ Şerbanŭ Vodă, cu létŭ 7165, le întăresce pe amîndouĕ acestea chrisóve. Acestea engrafa, ḑicŭ, că nu se împotrivescŭ la unirea acestorŭ treĭ mănăstirĭ cu spitalulŭ celŭ noŭ, fiind-că nu se înstrăinéză din ţéră, ci păzindu-se apururea pomenire nestrămutată a rĕposaţilorŭ ctitorĭ, numaĭ venitulŭ lorŭ se mută la unŭ lucru maĭ folositorŭ de obşte, şi într'acestŭ chipŭ şi rĕsplătire cu multŭ maĭ multŭ urméză a se face lorŭ de către Mântuitorulŭ nostru şi pomenirea lorŭ se adauge cu pomenirea ce se face tot-deauna şi la biserica spitaluluĭ; acestŭ dar sfatŭ şi voinţă a tuturorŭ de obşte amŭ primit'o Domnia Mea, socotindu-o vrednică acestŭ felŭ de alegere părţeĭ ceĭ maĭ bune; pentru care hotărîmŭ ca aceste maĭ sus numite Mănăstirĭ a se socotì unŭ trupŭ cu spitalulŭ, şi tóte veniturile a tuturorŭ lucrurilorŭ acestorŭ mănăstirĭ le alcătuimŭ la acestŭ felŭ de trebuinciosŭ şi de obşte folositorŭ lucru şi poruncimŭ ca acestea să fie apĕrate şi slobode de orĭ-ce dajdie şi angariĭ, cum şi de baniĭ şcóleĭ; maĭ miluimŭ şi însumĭ Domnia Mea dela Noĭ acéstă pronomie la acestŭ ziditŭ noŭ spitalŭ, adecă voimŭ ca acestŭ spitalŭ şi toţĭ ceĭ rênduiţĭ la grija şi slujba luĭ să fie apĕraţĭ de tóte dăjdiile şi angariile; să iea spitalulŭ în toţĭ aniĭ dela ceĭ ce cumpĕră ocne şi vămĭ, afară din vînḑare, câte tal. 600, şi aceştĭ talerĭ să se pue de acum înainte la tóte catalogurile vămilorŭ şi ocnelorŭ, carĭ banĭ estimpŭ se vorŭ da dela cămara Domnieĭ Mele, precum se vorŭ da şi când vorŭ fi asemenea douĕ slujbe date în credinţă, şi iarăşĭ să se maĭ dea la spitalŭ din sineturile mănăstireĭ sfîntuluĭ Pantelimonŭ talerĭ 500 pe fieş-care anŭ, atâtŭ pentru pomenirea rĕposatuluĭ ctitorŭ, câtŭ şi pentru că s'aŭ descărcatŭ de greutatea bolnavilorŭ de ciumă; maĭ orênduimŭ Domnia Mea, ca să iea spitalulŭ din slujba vinăriciuluĭ câte doĭ banĭ de vadră din popórele ce se numescŭ maĭ jos, însă Muereniĭ din Negoescĭ, i Godeniĭ, i Grosarea şi Groşaniĭ, Pîrîulŭ, Cruşăţulŭ şi Ghergheştiĭ din plasa Amărăḑiĭ sud Gorjŭ, i Zăvalulŭ, Gabru, Palelula, i Sêrbĭ ot Jătiénu, plaiulŭ Cruşovuluĭ, i Ciungureniĭ, i Padea, Dealu Belcinulŭ, Creţesciĭ, Bîrna şi Perişorulŭ ot plasa Câmpuluĭ, i Palta şi Jiulŭ ot sud Doljŭ, i Plopiĭ-de-sus şi

www.dacoromanica.ro

Plopiĭ-de-jos, Geormaniĭ, Bratovoesciĭ din Mălăraşŭ ot plasa Dumbrăvilorŭ sud Doljŭ, cu părpărulŭ lorŭ, însă nu numaĭ din viile ce sunt până acum, ci şi din cele ce se vorŭ maĭ face de acum înainte. Alŭ treilea, rênduimŭ ca datorie să aibă nazîriĭ epistaţĭ şi slugile spitaluluĭ i pentru cheltuiala luĭ, acestea arĕtate în 22 de ponturĭ:

1) Să fie peste spitalŭ doĭ boerĭ marĭ, carĭ să se numéscă epitropiĭ ceĭ marĭ, carĭ ca nisce iubitorĭ de patria lorŭ şi cu evlavie vorŭ îmbrăţişà acéstă slujbă de obşte fără de plată, făcêndu-se vrednicĭ rĕsplătireĭ vieţeĭ ceĭ vecĭnice, de vreme că vorŭ da cuvîntŭ pentru acésta nu numaĭ la stăpânire, ci şi la Dumneḑeŭ; pentru care aŭ datorie să epitropéscă fără de prihană şi cu cugetŭ curatŭ şi decât tóte să se siléscă pentru cea desĕvîrşită podóbă a acestorŭ treĭ sfinte mănăstirĭ, să pórte grije la pricinele celorŭ mişcătóre şi celorŭ nemişcătóre şi celorŭ din sineşĭ mişcătóre, neamestecându-se nimenea la tréba lorŭ; aceştia, împreună cu ceĭ după vremĭ Vel Postelnicĭ, în toţĭ aniĭ să iea séma celorŭ de alŭ doilea patru epitropĭ şi să fie în tótă viéţa lorŭ epitropiĭ nestrămutaţĭ, iar murindŭ unulŭ, să fie în loculŭ luĭ diedohŭ acelŭ pe care însuşĭ îlŭ va alege la mórtea luĭ, orĭ prin graiŭ saŭ prin diată, iar de nu, epitropulŭ ce va trăi să alégă pe care va cunósce că va fi bunŭ otcârmuitorŭ, pentru care amŭ şi alesŭ şi amŭ orênduitŭ Domnia Mea epitropĭ marĭ pe dumné-lorŭ cinstiţiĭ şi credincioşiĭ boerĭ Domnieĭ Mele dumné-luĭ biv Vel Banŭ Dumitrache Ghica, i pe dumné-luĭ Vel Banŭ Ioanŭ Moruzi, ca uniĭ ce sunt cercaţĭ de Domnia Mea la credinţă către Noĭ şi la evlavie şi s'aŭ străduitŭ la acestŭ lucru folositorŭ de obşte, dar de vreme ce asupra sĕvîrşireĭ acestuĭ lucru care l'amŭ tocmitŭ prin numiţiĭ marĭ epitropĭ, din voia luĭ Dumneḑeŭ a datŭ obştésca datorie rĕposatulŭ Banŭ Moruzi, şi după orênduiala acestuĭ dintâiŭ pontŭ, cu alegerea dumné-luĭ biv Vel Banŭ Dimitrie Ghica şi cu primirea Domnieĭ Mele, s'aŭ orênduitŭ în loculŭ rĕposatuluĭ a fi împreună epitropŭ dumné-luĭ Vel Vornicŭ de Ţéra-de-jos Radu Golescu, ca unŭ iubitorŭ de patrie, va avé la acestŭ de obşte folositorŭ lucru, totŭ aceeaşĭ rîvnă şi silinţă.

2) Dumné-lorŭ epitropiĭ ceĭ marĭ să aibă a proscalisi pe Domnŭ într'unŭ anŭ odată la una din sĕrbătorile hramuluĭ, de unde să se dea după obiceiulŭ ţĕreĭ calulŭ Domnuluĭ.

3) Patru negustorĭ chivernisiţĭ şi de cinste să se numéscă alŭ doilea epitropĭ, carĭ întru împreunarea sufletelorŭ lorŭ să fie capzimanĭ la tóte veniturile spitaluluĭ şi să iea socotéla în scrisŭ cu amĕruntulŭ dela toţĭ epistaţiĭ ce se vorŭ orênduì la lucrurile spitaluluĭ mişcătóre şi nemişcătóre; să aibă şi Logofĕtŭ cu plată pe anŭ talerĭ 120. Aceştia să aibă a răportui tot deauna pentru orĭ-ce la ceĭ marĭ epitropĭ, priveghiândŭ şi luândŭ aminte

www.dacoromanica.ro

ca să se sĕvîrşéscă tóte cum se cuvine câte într'acestŭ chrisovŭ se cuprinde, şi asemenea să facă pentru orĭ-ce altŭ va maĭ face trebuinţă pentru folosulŭ spitaluluĭ, şi la una din sĕrbătorile hramuluĭ într'unŭ anŭ odată să proscaliséscă pe ceĭ marĭ epitropĭ, să le facă masă şi să le dea câte o păreche de telegarĭ. — Să aibă aceştĭ patru epitropĭ, fie-care cu nume de darŭ, iar nu plată, câte tal. 300 pe fie-care anŭ. Orênduimŭ alŭ doilea epitropĭ pe Medelniceru Hagi Chiriacŭ Arbutŭ, pe Ioanŭ Scufa, i pe Spirea Casoti şi pe Christea, carĭ să fie apĕraţĭ de de orĭ-ce dajdie şi angariĭ, să scutéscă drepte bucatele lorŭ de vinăriciŭ şi de dijmăritŭ, să aibă şi douĕ slugĭ nedajnice, să scutéscă şi câte o cârciumă de fumăritŭ şi de căminăritŭ; însă aceste privilegiurĭ să le aibă în câtă vreme vorŭ sluji la acestŭ spitalŭ, iar de se va lipsì vre-unulŭ saŭ de-lŭ va lipsì, să piarḑă şi acestŭ pronomion ; să fie şi aceştia epitropĭ în tótă viéţa lorŭ, iară murindŭ vre-unulŭ saŭ lipsindŭ, ceĭ-lalţĭ treĭ să alégă şi să pue în locŭ altulŭ, pe care pe urmă să-lŭ arĕte şi la ceĭ marĭ epitropĭ, ca să le fie cunoscutŭ.

4) Câţĭ epistaţĭ şi slugĭ vorŭ trebuì la spitalŭ pentru slujba şi grija celorŭ mişcătóre şi nemişcătóre şi de sineşĭ mişcătóre, aceştia să fie rênduiţĭ de epitropiĭ ceĭ marĭ şi să se trécă şi de ceĭ de alŭ doilea epitropĭ în condicele lorŭ.

5) Să fie 60 de ómenĭ pentru slujba bolnavilorŭ, carĭ să aibă nume de spitalioţĭ, iară nu alţiĭ, carĭ să aibă pecetluiturĭ domnescĭ la mână pe nume şi chipulŭ lorŭ, prin care să fie apĕraţĭ de tóte dăjdiile ; fie-care dintre aceştia să aibă datoria a avé câte unŭ carŭ cu boĭ, şi locuinţa lorŭ să nu le fie departe unulŭ de altulŭ; în vremea sănătăţeĭ să slujéscă la spitalŭ fără de plată la slujbele cele maĭ uşóre, ce li se vorŭ orênduì de către epitropĭ, iar în vremea ciumeĭ să aibă câte cincĭ leĭ pe lună, când să aibă şi maĭ mare peste dînşiĭ unulŭ cu nume de vătafŭ, iar nu altulŭ, carele va sălăşluì în Bucurescĭ la locŭ sciutŭ şi va avé pe lună 30 tal. léfă, mergêndŭ spitalioţiĭ cu dînsulŭ să ridice în carele lorŭ deosebitŭ pe ceĭ bolnavĭ şi deosebitŭ pe ceĭ ce se vorŭ aflà împrejurulŭ lorŭ smreduiţĭ, şi să iea şi lucrurile lorŭ cele mişcătóre şi să le ducă la spitalŭ; când va-murì vre-unulŭ dintr'aceştia, să se pue altulŭ cu pecetluitŭ; la vremea ciumeĭ, de nu vorŭ fi destule carele lorŭ, să aibă purtare de grijă epitropiĭ a găsì şi altele cu caĭ saŭ cu boĭ.

6) Ceĭ marĭ epitropĭ să orênduiască la spitalŭ economŭ omŭ vrednicŭ, care, sălăşluindŭ pururea acolo, să aibă grijă de grâŭ şi de tóte ale mâncăreĭ, carĭ acestea le va luà dela alŭ doilea epitropŭ, şi să fie plata luĭ pe anŭ tal. 360, iară douĕ slugĭ ale luĭ să aibă câte tal. 50 pe anŭ şi mâncarea lorŭ; să dea ascultare epitropilorŭ celorŭ marĭ la poruncile ce li se

www.dacoromanica.ro

vorŭ da în scrisŭ, carĭ trecêndu-le la condica lorŭ, să le şi sĕvîrşéscă, şi să aibă a da séma la tóte câte i s'aŭ încredinţatŭ, iar din zaherele ce se vorŭ strînge, de va fi să se strice unele şi să se vîndă, ca să se pue altele în locŭ, acestŭ lucru nu e trêba economuluĭ, ci a celorŭ 4 epitropĭ.

7) In vremea ciumeĭ, zapciiĭ têrguluĭ să nu aibă a face nimica fără de cât a cercetà bine, ca unde va fi smreduială să pue strêjă şi să dea scire spitalioţilorŭ câte care sunt trebuincióse, cu carĭ viindŭ, eĭ să aibă grijă a nu face catachrisis.

8) La biserica spitaluluĭ să fie treĭ preoţĭ de trêbă, fără de dajdie, carĭ să fie şi duhovnicĭ; aceştia pe rêndŭ să aibă a face sfînta leturghie pe tóte ḑilele; să aibă fieşce-cine câte cincĭ leĭ pe lună şi rênduiala de mâncare; să fie şi un cântăreţŭ totŭ cu acea lêfă şi cu mâncare; să se cheltuiască pe fie-care anŭ şi tal. 421 la cêră, oca 40; tal. 9 la tămâie, oca 6; tal. 20 la prescurĭ şi la vinŭ şi talerĭ 20 la colive şi 160 talerĭ pentru patru pomenirĭ cu Archiereŭ.

9) Epitropiĭ ceĭ marĭ vorŭ avé grijă în vremea ciumeĭ a orêndui epistatŭ în amîndouĕ spitalurile, care avêndŭ ómenĭ şi femeĭ la slujba bolnavilorŭ, să aibă grijă de a-ĭ curăţi pe dînşiĭ şi lucrurile lorŭ; acesta va avé logo fĕtŭ cu lêfă, pentru a scrie în condică numele bolnavilorŭ ce vinŭ şi celorŭ de împreună cu dînşiĭ sănătoşĭ, loculŭ de unde sunt şi trêpta lorŭ, lucrurile lorŭ şi ḑiua în care aŭ venitŭ, şi numele de pildă a odăeĭ ce li s'aŭ orênduitŭ; epistatulŭ îĭ va orêndui îndată la duhovnicŭ spre ispovedanie. Indreptându-se unŭ bolnavŭ, după ḑilele curăţenieĭ, să i se dea voie să mérgă cu ţidula de sloboḑenie; iară de va muri cinevaşĭ, curăţindŭ lucrurile lorŭ, să le dea la rudeniile lorŭ, iară când nu vorŭ fi rudeniĭ, epistatulŭ să le păstreze în doĭ anĭ, şi apoĭ prin scirea epitropilorŭ, să le vîndă şi baniĭ să-ĭ dea epitropilorŭ spitaluluĭ.

10) Asemenea în vremea ciumeĭ să se rênduiască şi la lazaretŭ epistatŭ cu lêfă, avêndŭ sub elŭ grămăticĭ şi îndestule slugĭ cu lêfă; acestuia să cade a luà în scrisŭ numele celorŭ smreduiţĭ şi numele de pildă odăilorŭ şi orĭ-ce lucrurĭ aduce cu dînşiĭ, şi să le deae fieş căruia câte o cămaşe cu ismene nouĕ, după ce-ĭ va spĕlà cu oţetŭ, şi să-ĭ îndestuleze cu cele trebuincióse pentru hrana şi odihna lorŭ, iar hainele lorŭ să aibă grijă a se spĕlà la gârlă şi a se îmbrăcà a doua ḑi; smreduiţiĭ, făcêndŭ şépte ḑile şi fiindŭ sănătoşĭ până atuncĭ, să se spele, şi luândŭ lucrurile lorŭ cu eĭ în scrisŭ, şi luândŭ şi rĕvaşŭ de voie, să plece, necerêndu-le nimenea nicĭ unŭ banŭ; iar de va bolnăvi cinevaşĭ din smreduiţĭ, îndată să-lŭ ducă la spitalŭ, iară pe ceĭ sănătoşĭ de lângă elŭ să-ĭ mute la altă odaie curată, iarăşĭ curăţindu-ĭ; asemenea şi odaia de unde a eşitŭ, să o mature, să o spele şi să o afume; să fie pe la tóte odăile apă şi tóte cele trebuincióse, ca şi însuşĭ eĭ să se spele.

www.dacoromanica.ro

11) 500 cămăşĭ cu ismene să fie gata tot-deauna şi în vremea ciumeĭ să se dea în mâna epistatuluĭ smreduiţilorŭ.

12) Ceĭ ce pórtă grija smreduiţilorŭ şi ceĭ ce slujescŭ să nu se apropie de eĭ, iar ceĭ ce slujescŭ pre ceĭ bolnavĭ nicĭ să iasă din spitalŭ afară.

13) Fieş-care din spitalioţĭ să pórte semnulŭ lorŭ, ca să fie cunoscuţĭ, şi întorcêndu-se din trébă, să se spele elŭ, să spele şi carulŭ luĭ la gârlă.

14) Să se facă douĕ pomelnice, unulŭ să aibă numele ctitorilorŭ dela sfintele treĭ mănăstirĭ, împreună şi ale fericiţilorŭ părinţilorŭ noştri, iară altulŭ să cuprindă numele celorŭ ce vorŭ muri la spitalŭ, pentru ca să se pomenéscă cele dintâĭ la fieş-care sfîntă leturghie, iară cele-lalte numaĭ în fieş-care Sâmbătă şi la cele patru pomenirĭ cu Archiereŭ.

15) Şi la cele 12 căşcióre, ce sunt să se facă pentru ceĭ ce se vorŭ bolnăvi cu bănuială, să orênduiască epistatŭ, nu numaĭ la vremea ciumeĭ ci tot-deauna, şi elŭ va avé grijă a se energhisi tóte câte se cuprindŭ la alŭ şéptelea pontŭ pentru curăţenia smreduiţilorŭ, până la alŭ şéptelea ḑile a sloboḑireĭ lorŭ de acolo; voimŭ ca toţĭ ceĭ ceĭ ce sunt în trébă tot-deauna şi la fieş-ce locŭ, să aibă bănuiala pentru orĭ-care bolnavŭ, ca nu cum-va şi să fie de acéstă bólă, fiind-că acestŭ felŭ de dinadinsŭ bănuială necontenindu-se nicĭ odată, urméză ca nicĭ bóla ciumeĭ a face începere.

16) Acestŭ spitalŭ n'are datorie a hrăni pe nimenea din ceĭ resipiţĭ, afară din ceĭ ce-ĭ ducŭ într'însulŭ.

17) Epitropiĭ să aibă purtare de grijă a avé tot-deauna nelipsitŭ patru ómenĭ carĭ să cunóscă năprasnica bólă, carĭ aceştia aŭ să iea o simbrie de apururea câte talerĭ 15 pe lună, iar în vreme de bólă să aibă şi hrana lorŭ.

18) Nimenea cu nicĭ unŭ cuvîntŭ să nu pótă cere vre-unŭ darŭ la slujbele spitaluluĭ.

19) Ceĭ de alŭ doilea patru epitropĭ să aibă o boltă închiriată într'unŭ hanŭ, unde să se păzéscă seneturile şi condicele spitaluluĭ, şi să aibă orênduită o ḑi pe şĕptĕmână, a se strînge să caute trebile spitaluluĭ.

20) Când după vremĭ va prisosi venitulŭ spitaluluĭ, poruncimŭ să nu ţie epitropiĭ maĭ multŭ decât talerĭ 15.000 pentru trebuinţa spitaluluĭ, iar cu prisosulŭ să cumpere lucrurĭ nemişcătóre pe numele spitaluluĭ.

21) Pentru adesea dregere a acestuĭ spitalŭ, orênduimŭ să aibă şi patru lemnarĭ i patru zidarĭ, carĭ să fie nedajnicĭ şi nesupĕraţĭ, şi să fie din ceĭ şeḑĕtorĭ în Bucurescĭ, să li se dea şi pecetluiturĭ domnescĭ, şi când va muri vre-unulŭ dintr'înşiĭ, să se dea altulŭ în loculŭ luĭ.

22) Iară la numitele treĭ mănăstirĭ, epistaţiĭ ce se vorŭ orêndui să aibă unulŭ pe anŭ câte talerĭ 600 şi hrana luĭ şi să fie datorŭ celŭ dela mănăstirea Câmpulungŭ, cum şi celŭ dela mănastirea Cozieĭ să ţie în tótă

www.dacoromanica.ro

vremea la fieș-care dintr'aceste douĕ mănăstirĭ aceștĭ ómenĭ cu léfa ce li se orênduesce, adecă talerĭ 50 la unŭ clisierŭ, talerĭ 80 la doĭ preoțĭ, tal. 30 la unŭ diaconŭ, talerĭ 50 la unŭ cântărețŭ, talerĭ 25 la unŭ paracliserŭ, care să fie și candilinașŭ, să aibă și mâncarea lorŭ; iară la mănăstirea Tismaneĭ lângă aceștia să maĭ ție și alțĭ 6 părințĭ călugărĭ cu talerĭ 120 pe anŭ, iară pentru pro-egumenĭ câteșĭ treĭ de vorŭ vré să șéḑă, să aibă pe fieș-care anŭ câte tal. 150 pentru îmbrăcămintea lorŭ, să aibă și hrana lorŭ; când va greși vre-unŭ preotŭ saŭ călugărŭ mănăstireĭ, să se cerceteze prin protopopŭ; epistațiĭ să grijască însă de mănăstirĭ bine pentru zidirile lorŭ, să nu le lase să se strice, ci să le drégă adese; asemenea să facă și la alte nemișcătóre lucrurĭ, ce sunt pe la moșiĭ; să fie cu purtare de grijă să nu lase pe vecinĭ să calce hotarele moșiilorŭ, pe țiganĭ să-ĭ chivernisésca ca să nu fugă, și dobitócele să le îmmulțésca, fiind-că aŭ să dea sémă cu amĕruntulŭ pentru tóte acestea. Decĭ de vreme ce tóte câte am ŭ hotărîtŭ atâtŭ pentru starea spitaluluĭ, câtŭ și pentru veniturile luĭ este numaĭ și numaĭ pentru binele și folosulŭ ţĕreĭ și din mutarea acésta veniturilorŭ dela lucrurile acestorŭ treĭ mănăstirĭ, adecă mișcătóre și nemișcătóre și de sineșĭ mișcătóre, Visteria saŭ cămara Domnieĭ Mele nu are nicĭ unŭ interesŭ, nicĭ vedemŭ a fi vre-o împotrivire la iubitŭ de Dumneḑeŭ scoposulŭ fericiților ctitorĭ, de vreme ce pomenirile lorŭ se facŭ ca și maĭ înainte la sfintele bisericĭ și s'aŭ adaosŭ încă și la biserica cea nouă a spitaluluĭ, iară nu maĭ puțină pomenire vorŭ avé și la gurile atâtŭ de mulțĭ ómenĭ, carĭ se vorŭ mângâià, aceea numaĭ ce amŭ făcutŭ este aevea ca chrisisŭ a venituluĭ, care erà numaĭ la uniĭ, l'amŭ mutatŭ a fi pentru obște; pentru care lucru nu numaĭ că nicĭ cum nu Ne îndoimŭ, ci maĭ vîrtosŭ suntemŭ bine încredințațĭ că și ceĭ după Noĭ luminațĭ frațĭ Domnĭ, bine vorŭ voi ca să întăréscă acestea carĭ amŭ orênduitŭ pentru starea spitaluluĭ și pentru ajutorulŭ la o parte de ómenĭ maĭ slabĭ și maĭ ticăloșĭ ce vorŭ fi bolnavĭ de acéstă iute bólă, fără de a nu suferi dumné-lorŭ vre-o vătĕmare aceșteĭ orênduelĭ, încă și ceĭ de prea urmă Prea Sfințițiĭ și de Dumneḑeŭ aleșĭ Metropoliți, cu iubitoriĭ de Dumneḑeŭ Episcopĭ și dumné-lorŭ boeriĭ, vorŭ ajutorà pe câtŭ vorŭ puté la acestea de obște folositóre lucrurĭ, purtândŭ grijă cu tótă inima pentru starea și crescerea luĭ, ca unŭ lucru ce este în patria lorŭ tuturorŭ nu numaĭ folositorŭ, ci și de trebuință; către acésta cu dragoste părintéscă îndatorimŭ, sfătuimŭ și îndemnămŭ pe prea iubițiĭ Noștri rude și din sângele Nostru, carĭ din voia luĭ Dumneḑeŭ vorŭ fi Domnĭ după Noĭ, asemenea frățesce pohtimŭ și pre ceĭ din altŭ sânge luminațĭ Domnĭ, ca pre cela ce va cutezà a stricà saŭ vătĕma cevașĭ din acestea, ce bine s'aŭ alcătuitŭ pentru starea cea bună și veșnică a spitaluluĭ, orĭ-care va fi acesta, să-lŭ pedepséscă spre pildă, ca unŭ

www.dacoromanica.ro

vătĕmătorŭ folosuluĭ de obște, însă pre celŭ din partea clirosuluĭ, după săbornicésca carte ce s'aŭ datŭ dela sfînta biserică cea mare, cu perderea trepteĭ luĭ, iar pre celŭ din partea boerilorŭ cu căderea boerieĭ; pe acestŭ felŭ de omŭ îlŭ aștéptă cu bună sémă și veciĭnicele pedepse, ca pre unŭ omŭ ce urasce pre fratele luĭ și vatĕmă obștea pe câtŭ póte; după hotărîrea dar acestora, s'aŭ datŭ și acestŭ domnesculŭ Nostru testamentŭ întăritŭ cu însășĭ iscălitura și pecetea Domnieĭ Mele Iω Alexandru Constantinŭ Moruzi Voevodŭ și cu credința prea iubiților Noștri fiĭ Constantinŭ Voevodŭ, Dumitrașco Voevodŭ, Nicolae Voevodŭ, Gheorghe Voevodŭ și cu mărturia cinstiților și credincioșilorŭ boerilorŭ Divanuluĭ Domnieĭ Mele Pan Ianache Văcărescu Vel Banŭ, Manolache Filipescu Vel Vornicŭ de Țéra-de-sus, Dimitrie Manu Vel Spătarŭ, Constantinŭ Caragea Vel Hatmanŭ, Radu Golescu Vel Vornicŭ de Țéra-de-jos, Scarlatŭ Ghica Vel Vistierŭ, Constandinŭ Filipescu Vel Logofĕtŭ de Țéra-de-sus, Constantinŭ Știrbeĭ Vel Vornicŭ, Ioanŭ Damaris Vel Vornicŭ, Isaacŭ Raletŭ Vel Logofĕtŭ de Țéra-de-jos, Ioanŭ Florescu Vel Vornicŭ al politieĭ, Lucache Vel Postelnicŭ, Andonie Vel Comisŭ, Constantinŭ Câmpinénu Vel Paharnicŭ, Gheorghe Vel Stolnicŭ, Vel Clucerŭ, Nicolae Vel Pit., și ispravnicŭ dumné-luĭ cinstitulŭ și credinciosŭ boerulŭ Domnieĭ Mele Vel Logofĕtŭ de Țéra-de-jos Isaacŭ Raletŭ, căruia i-amŭ poruncitŭ ca să se trécă acestŭ testamentŭ la condicele domnescilorŭ Divanurilorŭ Domnieĭ Mele Bucurescilĭ și Craiova, ĭ la condicile Vistierieĭ, a Epitropieĭ de obște și la tóte județele. S'aŭ scrisŭ în scaunulŭ Domnieĭ Mele Bucurescĭ, la alŭ patrulea anŭ alŭ domnieĭ mele, dela zidirea lumeĭ lét. 7304, iară dela nascerea Domnuluĭ Dumnedeŭ și Mântuitoruluĭ nostru Isusŭ Christosŭ 1796 lulie 1, de Răducanu Poenaru biv 3-lea Logofĕtŭ condicarŭ.

Rĕspunsŭ la ispravniciĭ Oltuluĭ pentru bóla ciumeĭ.

Dumné-vóstre ispravnicilorŭ ot sud Oltŭ, sănătate! Amŭ vĕdutŭ Domnia Mea însciințarea ce facețĭ pentru tîmplarea molipseleĭ, ce s'aŭ întîmplatŭ la satulŭ Florulŭ și la satulŭ Tîmpenĭ, precum că ațĭ pusŭ trĕba la orênduială, osebindŭ pe ceĭ molipsițĭ de ceĭ sănătoșĭ și ațĭ pusŭ strajă; pentru care scriŭ dumné vóstre și vĕ poruncimŭ, ca într'acestașĭ chipŭ să urmațĭ: pe aceĭ smreduițĭ, câte familiĭ vorŭ fi, să-ĭ mutațĭ pe toțĭ la un locŭ deosebitŭ, făcêndu-le colibă, să le punețĭ strejĭ de jurŭ împrejurŭ, ca să nu se amestece cu ceĭ sănătoșĭ. Să le facețĭ colibele aprópe de apă; să le orênduițĭ pentru hrana lorŭ de mâncare pâne, linte, oțetŭ, usturoiŭ și să căutațĭ întâiŭ de

www.dacoromanica.ro

casele lorŭ, să-şĭ ridice totŭ ce vorŭ avé; să puneţĭ să le spele înşişĭ în 3 şi în 4 rêndurĭ, întinḑêndu-le la vîntŭ, ca să iasă acea molipsélă şi putóre din hainele lorŭ, şi casele lorŭ de vorŭ fi próste, să puneţĭ să le dea focŭ, puindu-ĭ să facă lazaretŭ 40 de ḑile, şi după aceea vorŭ fi sloboḑĭ. Aşişderea aceia ce vorŭ fi fostŭ amestecaţĭ, vecinĭ aĭ lorŭ, să-ĭ puneţĭ deosebĭ să-şĭ facă lazaretŭ şi să puneţĭ să-ĭ păzéscă slujitorĭ din destulŭ, să-ĭ puneţĭ să-şĭ spele hainele şi să şi le întinḑă la vîntŭ ca să le bată, să purtaţĭ grijă de mâncare şi să-şĭ facă lazaretŭ 22 de ḑile, şi după ce îşĭ vorŭ îndeplini lazaretulŭ, să orênduiţĭ într'adinsŭ să-şĭ mature casele, să le spele, să-le cureţe, să le afume cu puciósă, cu păcură, şi aşà să se mute în casele lorŭ. Ci dar deschideţi-vĕ ochiĭ şi urmaţĭ ceea ce vĕ poruncimŭ; orênduiţĭ pază bună, să nu se amestece; daţi-le de mâncare cele trebuincióse, şi aşà urmândŭ şi păzindŭ, nădĕjduimŭ la mila luĭ Dumneḑeŭ că se va curăţi şi nu se va maĭ întîmplà nicăirĭ, şi pe tótă sĕptemâna să se însciinţeze Domnieĭ Melo de urmarea ce faceţĭ şi de sănătatea lorŭ. — 1793 Martie 4. (1)

Rĕspunsŭ la ispravniciĭ Vlasceĭ pentru bóla ciumeĭ.

Domnitorulŭ scrie ispravnicilorŭ din Vlaşca, că a primitŭ însciinţarea lorŭ despre sbucnirea bóleĭ la satulŭ Lingureniĭ şi la Măgura şi că eĭ aŭ pusŭ stréja şi orênduiala cuvenită, după scrisórea ce li s'a trimisŭ de Vorniculŭ Scarlatŭ Grecénu. — 4 Martie 1793. (2)

Pitacŭ la Părintele Metropolitŭ, a trimite pe părinţii cu capulŭ sf. Visarionŭ la Vlaşca, Oltŭ şi Teleormanŭ.

P. Sf. Părinte Metropolite, fiind-că la judeţele Vlăşceĭ şi Oltuluĭ încă nu aŭ lipsitŭ deşĕvîrşitŭ molifséla năprasniceĭ bóle, după însciinţarea ce Ne aŭ venitŭ cum că în 2 locurĭ într'aceste judeţe s'aŭ însemnatŭ în trecutele ḑile şi fiind că pe lângă paza şi curăţenia ce facemŭ Domnia Mea prin lucrarea omenéscă.... cuviincióse slujbele şi litaniile prin care se cere de-la milostivulŭ Dumneḑeŭ, prin rugăciunile şi ajutorulŭ sfinţilorŭ, mila Dumneḑeireĭ Sale, unde aicea în Bucurescĭ, fiind-că se află într'adinsŭ adusŭ capulŭ sf. Visarionŭ făcĕtorulŭ de minunĭ şi isbăvitorulŭ de acéstă nă-

(1) Cod. XXIII, fila 7 verso.
(2) Cod. XXIII, fila 8.

www.dacoromanica.ro

prasnică bólă, nu lipsimŭ a scrie P. S. Tale, ca să chemĭ pe cuvioşiĭ părinţĭ purtătorĭ Sf. Capŭ, să le daĭ P. Sf. Ta cuviinciósele povăţuirĭ de a merge cu capulŭ sfîntuluĭ la judeţulŭ Vlăşceĭ şi alŭ Oltuluĭ şi alŭ Teleormanuluĭ, spre a face osfeştanie atât prin satele cele sănătóse, să se boteze creştiniĭ, să primésca sf. aghiasmă prin satele lorŭ, câtŭ şi împrejurulŭ satelorŭ molifsite asemenea să facă osfeştanie şi, prin ómeniĭ ceĭ orênduiţĭ de paza şi strejuirea bolnavilorŭ şi a molifsiţilorŭ sănătoşĭ, să li se trimiţă aghiasmă, ca să se ude pe dînşiĭ şi casele lorŭ, cetindu-le şi molifte de rugăciune, că doar va face Dumnedeŭ milă prin ajutorulŭ sfîntuluĭ să se curăţe şi dela aceste locurĭ cu totulŭ smreduirea; şi iată amŭ poruncitŭ Domnia Mea ca să se dea cuvioşilorŭ părinţĭ unŭ rădvanŭ cu caĭ de menzilŭ făr de plată şi 2 neferĭ pentru paza şi strejuirea la drumŭ, şi deosebitŭ amŭ făcutŭ Domnia Mea şi către ispravnicĭ domnescile Nóstre porunci, ca unulŭ din dumné-lorŭ să încungiure ţinutulŭ sĕŭ împreună cu părinţiĭ şi cu sf. capŭ până va călcà în altŭ judeţŭ, unde acolo iarăşĭ asemene va urmà ispravniculŭ celuĭ-laltŭ ţinutŭ — 1793 Martie 5. (1)

Treĭ cărţĭ legate la Vlaşca, Teleormanŭ şi Oltŭ pentru capulŭ sfîntuluĭ, ce este să mérgă la aceste judeţe.

Domné-vóstre ispravnicilorŭ ot sud.... sănătate! Fiind-că s'aŭ orênduitŭ de vine acolea la acelŭ judeţŭ cuvioşiĭ părinţĭ cu capulŭ sf. Visarionŭ făcĕtorulŭ de minunĭ şi isbăvitorulŭ de acéstă năprasnică bólă, ca să încungiure totŭ ţinutulŭ acela şi să facă osfeştanie, atâtŭ prin satele cele sănătóse, să se boteze creştiniĭ, să primésca sf. aghiasmă prin casele lorŭ, câtŭ şi împrejurulŭ satelorŭ molifsite asemenea să facă osfeştanie, şi prin ómeniĭ ceĭ orênduiţĭ de paza şi străjuirea bolnavilorŭ şi a molifsiţilorŭ sănătoşĭ, să li se trimiţă aghiasma, ca să se ude şi pe dînşiĭ şi casele lorŭ, ca doar va face Dumnedeŭ milă prin ajutorulŭ sfîntuluĭ să se cureţe şi dela acelŭ locŭ cu totulŭ smreduirea, iată vĕ poruncimŭ ca unulŭ din dumné-vóstre să ieşiţĭ înaintea sfîntuluĭ la capulŭ judeţuluĭ şi să primiţĭ cu evlavie şi cu cinstea cea cuviinciósă, urcândŭ împreună cu părinţiĭ şi cu sf. capŭ încongiurândŭ totŭ ţinutulŭ, până va eşì din judeţulŭ dumné-vóstre, unde aŭ a-ĭ primi ispravnicĭ celuĭ-laltŭ judeţŭ, şi către acésta să aveţĭ a purtà grijă pentru trebuincioşiĭ caĭ la rădvanulŭ părinţilorŭ, şi după ce va eşì cuvioşiĭ părinţĭ cu sf. capŭ dintr'acelŭ judeţŭ, intrândŭ în cela-laltŭ judeţŭ, să aveţĭ a înscţinţà Domnieĭ Mele. — 1793 Martie 6. (2)

(1) Cod. XXIII, fila 9 verso.
(2) Cod. XXIII, fila 10.

www.dacoromanica.ro

Io Alexandru Constantinŭ Moruzi Voevodŭ i gpd. zemle Vlachiscoe. — Cinstitŭ şi credinciosŭ boerulŭ Domnieĭ Mele dumné-ta biv Vel Vornice Scarlate Grecene, epistatulŭ lazaretuluĭ, îţĭ facemŭ în scire că pentru aceĭ treĭ dulgherĭ veniţĭ dela Buzĕŭ, carĭ aŭ fugitŭ, tovarăşiĭ celuĭ mortŭ, amŭ datŭ Domnia Mea poruncă şi la dumné-luĭ Vel Spătarŭ, ca să-ĭ găsescă şi să-ĭ trimiţă negreşitŭ, şi pe soţiile lorŭ să le aibă la bună pază. Dar deosebitŭ poruncimŭ dumĭ-tale pentru lucrurile aceluĭ dulgherŭ, câte sunt, a se arde, să puĭ dumné-ta să daĭ focŭ, să arḑă tóte, şi să facĭ tótă urmarea de curăţenia şi paza cea cuviinciósă.—1793 Martie 20. (1)

Desinfectarea camerelorŭ în carĭ a muritŭ unŭ pestiferatŭ nu se maĭ face acum prin arderea caseĭ, ci cu alte metóde, din carĭ unele se potŭ vedé în următorulŭ documentŭ urmatŭ de resoluţiunea domnéscă: tóte efectele mortuluĭ se spĕlaŭ, se aerisaŭ, se afumaŭ şi se curăţiaŭ.

Prea Inălţale Dómne,

La hanulŭ luĭ Costandinŭ Vodă unŭ Ienache Corci-Başa aŭ avutŭ douĕ odăĭ prinse cu chirie de şedeà în ele; astă vară s'a întîmplatŭ de a muritŭ de ciumă, şi după orênduieliĭ i s'aŭ pecetluitŭ odăile; acesta Ienache are soţie şi copiĭ la Ţarigradŭ, nimenea nu s'a ivitŭ, saŭ din clironomĭ saŭ din vre-unŭ epitropŭ, ca să ieae pereusia luĭ; în multe rêndurĭ a jăluitŭ egumenulŭ Văcărescénu, stăpânulŭ hanuluĭ, cum şi uniĭ alţiĭ ce aŭ lăḑĭ spre pază într'acestea odăĭ, ca să se deschiḑă odăile să-şĭ ieae fieşce-care amaneturile lorŭ şi egumenu să deae odăile la alţiĭ, ca să nu se isterisésca mănăstirea de chirie; s'aŭ făcutŭ poruncĭ, ca după orênduială, starostea de negustorĭ, de împreună cu doĭ treĭ din cumpaniştĭ, cu grămăticu cumpanieĭ, cu Căpitanŭ Panaitŭ, epistatulŭ sănătăţeĭ, unde fiindŭ faţă şi Iordache Ţino, de ḑice că este rudă soţieĭ luĭ Ianache Corci-Başa, ca să deschiḑă odăile, să facă catagrafie de tóte rĕmasele aceluĭ mortŭ, şi tóte acelea spĕlându-le, aerisindu-le, afumându-le, curăţindu-le, să le priméscă iscălite de aceştĭ toţĭ orênduiţĭ, unulŭ să se deae la companie, iar altulŭ să se deae în mâna luĭ Iordache Ţino, ca să-lŭ triméţă la Ţarigradŭ la clironomiĭ luĭ, măcar că acestŭ mortŭ este sciutŭ de toţĭ că a fostŭ săracŭ şi fórte puţine se va găsì; cum şi ceì ce vorŭ avé amaneturile ḑise, să şi le iea, şi compania negustorilorŭ nicĭ decum n'aŭ vrutŭ să se amestece, nicĭ să urmeze porunceĭ, ci a totŭ prelungitŭ din ḑi în ḑi; acum ceĭ ce aŭ lucrurile lorŭ, adecă lăḑile, spre pază, le cerŭ de a şi le

(1) Cod. XXIII, fila 21 verso.

www.dacoromanica.ro

luà, cum şi egumenu Văcărescénu cu jălbĭ supĕră auḑulŭ Mărieĭ Tale, ci ca să se curĕţe şi acelea odăĭ şi să se cunóscă şi pereusia mortuluĭ şi să-şĭ iea şi ceĭ ce aŭ lăḑile lorŭ, adecă, într'acele odăĭ, şi să intre şi odăile iarăşĭ subt stăpânirea mănăstireĭ, de a le da cu chirie la alţĭ chiriaşĭ, să bine-voiescĭ Măria Ta a da poruncĭ să se facă de isnóvă pitacŭ iarăşĭ cu acea orênduială, ce arĕtŭ Mărieĭ Tale; iar hotărîrea cea desĕvîrşită, rĕmâne a se face iarăşĭ de către Măria Ta. — 1793, Martie 22.

(Semnatŭ) Scarlatŭ Vornicu.

Asupra acesteĭ anaforale Domnitorulŭ dete următórea resoluţiune:

Iŏ Alexandru Constantinŭ Moruzi Voevodŭ. — După orênduiala ce a fostŭ făcută, poruncimŭ Domnia Mea să urmeze acum în faptă, şi dumné-ta epistatule alŭ Agieĭ să strîngĭ pe toţĭ la numitulŭ hanŭ, de a luà trĕba sĕvîrşire, însă pentru curăţenia cea bună şi fără de cusurŭ fórte să grijescĭ dumné-ta biv Vel Vornice Scarlatŭ, de a se face fără de cusurŭ. — 1793 Martie 23. (1)

Vel Logofĕtŭ.

Cinstitŭ şi credinciosŭ boerulŭ Domnieĭ Mele, epistatulŭ lăzăreturilorŭ, vĕḑumŭ raportulŭ dumi-tale, întru care ne arĕţĭ cum că erĭ s'aŭ bolnăvitŭ de ciumă 2 copiĭ aĭ vĕduveĭ ce erà şeḑĕtóre într'o casă cu muierea Stoicăĭ lemnaruluĭ, care încă dela 21 ale luĭ Martie aŭ fostŭ scoşĭ la alŭ doilea lăzăretŭ alŭ sănătoşilorŭ, la care suntemŭ la îndoială de bănuială, că orĭ acolo nu sunt păziţĭ cum se cade de a nu se amestecà cu ceĭ de spitalŭ, saŭ că nu s'aŭ deosebitŭ borfele şi lucrurile lorŭ după orênduiala de atuncĭ şi din lucrurile smreduite s'aŭ lipitŭ bóla de dînşiĭ. Pentru care voimŭ Domnia Mea acestea să le cercetezĭ într'adîncŭ cu amĕruntulŭ şi să daĭ nizamulŭ celŭ cuviinciosŭ, de a se face tótă paza şi curăţirea cea desĕvîrşită, şi să însciinţezĭ şi Domnieĭ Mele. — 1793 Aprilie 3. (2)

Vel Logofĕtŭ.

Pitacŭ din 8 Novembre 1794, la ispravnicĭ ot sud Vlaşca.

«Fiind-că la Giurgiu s'aŭ auḑitŭ de bóla ciumeĭ, n'a lipsitŭ Domnia Mea de a face de aicĭ cuviinciósa îngrijire de paza cea trebuinciósă, dar cea

(1) Cod. XXIV, fila 39.
(2) Cod. XXIII, fila 30 verso.

www.dacoromanica.ro

maĭ multă trebuinţă şi datorie netăgăduită este a dumné-vóstre ispravnicilorŭ judeţelorŭ părţeĭ loculuĭ, de a nu vĕ aflà fără de străjuire de unŭ lucru ca acesta şi de a face paza din vreme, ca să se întîmpine maĭ înainte rĕulŭ acesta, până a nu intrà în ţéră şi până a nu se molipsì norodulŭ.» Dreptŭ aceea poruncesce Vodă să se oprésca venirea cuĭ-va dela Giurgiu «prin locurĭ dosnice şi pe furişŭ» la vre-unŭ satŭ, şi să-lŭ tăinuiască locuitoriĭ şi să-lŭ ascundă. Vodă cere să fie însciinţatŭ îndată de orĭ-ce casŭ de bólă a ciumeĭ ce s'ar ivì în vre-unŭ satŭ, şi să nu afle acésta dela alţiĭ orĭ «să nu proftaxiţĭ în grabă a face cele trebuincióse urmărĭ de pază şi de curăţenia celorŭ-lalţĭ. Pentru că tótă trebuinţa este, cum ḑicemŭ, a face silinţa curăţenieĭ la începutulŭ întîmplăreĭ, de a nu se maĭ întinde şi nu dea Dumneḑeŭ; îndată ce se va simţì la vre-unŭ satŭ, numaĭ decât să proftaxiţĭ a merge şi unulŭ din dumné-vóstre de a ridicà pe bolnavĭ, a curăţì loculŭ, a deosebì pe ceĭ sănătoşĭ şi a face tóte trebuinciósele urmărĭ a pazeĭ şi a curăţenieĭ desĕvîrşitŭ, cu silinţă şi cu durere, fără de lenevire, ca o trébă ce este vătĕmătóre obştieĭ; pentru că neurmându-le în faptă acestea câte vì le poruncimŭ, să sciţĭ că vĕ veţĭ pedepsì ca nisce neîngrijitorĭ şi nevoitorĭ de binele obştieĭ. Şi să nu lipsiţĭ la fie-care 15 ḑile odată a însciinţà Domnieĭ Mele de sănătate. Aşişderea să cercetaţĭ de urméză şi de păzesce şi căpitaniĭ margineĭ a judeţuluĭ povăţuirile ce aŭ date de către dumné-luĭ Vel Spătarŭ, saŭ de facŭ vre-unŭ cusurŭ, şi să aveţĭ a arĕtà şi a însciinţà Domnieĭ Mele, şi fiţĭ sănătoşĭ». (1)

La ispravnicĭ, carte deschisă din 22 Novembre 1794.

«Fiind-că trebuinţă urméză a se face totŭ felulŭ de pază cea cuviinciósă din vreme pentru bóla ciumeĭ, a nu se întinde în ţéră, de care Ne silimŭ în totŭ chipulŭ, pe câtŭ este în putinţa omenéscă, atâtŭ pentru locuitoriĭ politieĭ, câtŭ şi pentru locuitoriĭ după afară, de prin judeţe, a fi feriţĭ, şi fiind-că neprecurmarea judecăţilorŭ pricinuesce adunare şi amestecarea noroduluĭ, amŭ socotitŭ Domnia Mea, că într'acéstă vreme, când se apropie şi sĕrbătorile Sfinteĭ Nascerĭ, în carĭ sunt oprite după obiceiŭ cu totulŭ judecăţile, să nu se aducă nimenĭ după afară în Bucurescĭ pentru pricinĭ de judecăţĭ, nicĭ cu soróce dela dumné-vóstre, nicĭ cu mumbaşirĭ, ce se trimitea cu volnicie de aicĭ maĭ denainte până a se da aceste porunci, afară din pricinile de vinovăţiĭ; pentru care amŭ datŭ Domnia Mea

(2) Cod. XXIII, fila 292 verso.

www.dacoromanica.ro

poruncă și aicĭ, ca să nu se aducă de aḑĭ înainte nimine de afară și celorŭ ce aŭ apucatŭ de aŭ intratŭ în cercetare, să li se isprăvéscă pricina și să ḷi se dea drumulŭ a se întórce la casele lorŭ, și după ḑilele sfintelorŭ sĕrbătorĭ ale Nascereĭ, dândŭ Dumneḑeŭ a fi sănătate, vorŭ fi sloboḑĭ iarășĭ fieș-care a-șĭ căutà daṛaverile lorŭ. Decĭ acésta să o urmaţĭ precum poruncimŭ maĭ sus în faptă și să daţĭ cuvîntŭ să o înţelégă acésta și toţĭ locuitoriĭ, că este de binele și folosulŭ lorŭ și alŭ obștieĭ, spre a conteni pornirea și venirea la Bucurescĭ pentru pricinĭ de judecăţĭ. (1)

Cu pitacŭ din 28 Ianuarie 1795, A. Moruzi rênduesce pe Antonie, Polcovnicŭ de vînătorĭ dela Spătărie, să mérgă la judeţulŭ Muscelŭ, unde împreună cu Stoln. Scarlatŭ Drugănescu, ispravniculŭ, să mérgă la locuri'e unde s'a însemnatŭ bóla ciumeĭ, unde, cu ómeniĭ ce ispravniculŭ va da de ajutorŭ, să deosebéscă pe ómeniĭ bolnavĭ de ceĭ sănătoșĭ, carĭ vorŭ fi fostŭ amestecaţĭ cu ceĭ bolnăviţĭ, la locŭ deosebitŭ, spre a se aerisi; să se depărteze și ceĭ curaţĭ de pe la casele din aproprierea caselorŭ smreduite. Să se arḑă casele în carĭ a fostŭ încuibată bóla, împreună cu mĕrunţișurile próste, cârpeturĭ, până în pămîntŭ. Să se ţăpuéscă satulŭ smreduitŭ: nicĭ să intre, nicĭ să maĭ iasă nimenĭ. — 1795 Fevruarie 1. NB. S'a scrisŭ și la ispravnicĭ. (2)

Pitacŭ din 26 Martie 1795 către Vel Spătarŭ.

Fiind-că în politia Bucurescilorŭ la câte-va locurĭ s'aŭ întîmplatŭ molifséla la bóla ciumeĭ, care cu sloboḑenia ce aŭ cârciumariĭ a primi în cârciumĭ adunare de ómenĭ la bĕuturĭ și la beţiĭ maĭ multă amestecătură și molifsélă póte a se face, Domnitorulŭ ordonă, după cum s'aŭ urmatŭ și altă dată, oprirea cârciumilorŭ «cu beţiĭ, cu lăutarĭ, cu jocurĭ în cârciumă, nicĭ partea bărbătéscă, nicĭ femeiască». Se învoesce vînḑarea cu ocaua în vase de dusŭ pe acasă, iar nu de bĕutŭ în cârciumă. Domnitorulŭ adaoge a recomendà, ca din acéstă disposiţiune zapciiĭ «să nu facă vre unŭ catachrisis pentru interesulŭ de câștigŭ alŭ lorŭ, cu luare de banĭ pentru sloboḑenie, saŭ cu cerere de vre-unŭ havaetŭ; iar la locurĭ smreduite, unde aprópe alăturea s'aŭ întîmplatŭ, saŭ teréscă Dumneḑeŭ se va întîmplà, să fie cu totulŭ oprită cărciuma.» Asemenea pitacŭ s'a făcutŭ și către Aga. (3)

(1) Cod. XXIII, fila 289.
(2) Cod. XXIX, fila 15 verso.
(3) Cod XXIX, fila 35 verso.

www.dacoromanica.ro

Pitacŭ către ispravnicĭ, din 13 Aprilie 1795. A. Moruzi vestesce că s'aŭ întinsŭ ciuma în jud. Vlașca la 4 sate și la Giurgiu și prin împrejurimĭ. Decĭ ispravniciĭ să iea mĕsurĭ de pază, ca pentru o bólă lipiciósă. Să înscinţeze pe toţĭ locuitoriĭ din jud. respectivŭ și să-ĭ povăţuéscă «ca omŭ vlăscénŭ saŭ giurgiuvénŭ din partea locurilorŭ molifsite să nu se primĕscă în judeţŭ.» (1)

Patru cărţĭ către 4 sate molipsite din jud. Vlașca, din 20 Maiŭ 1795.

«Vouĕ tuturorŭ locuitorilorŭ sătenĭ din maĭ jos numitele sate, Ne-amŭ înscinţatŭ Domnia Mea că nu numaĭ nu faceţĭ de sinevĕ paza cea trebuinciósă de acéstă năprasnică bólă care s'aŭ încuibatŭ între voĭ, ci nicĭ la povăţuirile și poruncile ce vĕ dă pentru binele și folosulŭ vostru ispravniciĭ judeţuluĭ nu sunteţĭ următorĭ; încă cea maĭ rea urmare făceţĭ împotrivă, de ascundeţĭ și tăinuiţĭ bóla acésta la cine se întîmplă și nu o arĕtaţĭ în grabă, lucru care cu câtŭ îlŭ ascundeţĭ și-lŭ tăinuiţĭ și cu câtŭ se face nebăgare de sémă, nădĕjduindŭ că va trece, cu atâta se înmulţesce și se aţîţă foculŭ acesta, de vĕ stingeţĭ și vĕ topiţĭ și voĭ și alte sate curate ..... pentru care cu durerea Nóstră vĕ ḑicemŭ, neînţelegĕtorilorŭ și nechibzuiţilorŭ: de ce vĕ faceţĭ necunoscĕtorĭ rĕuluĭ acestuia? In ochiĭ voștri vedeţĭ înșivĕ pe veciniĭ voștri, pe copiiĭ voștri murindŭ. De ce să nu faceţĭ paza de curăţenie dela înși-vĕ, și pricinuiţĭ cu lenevirea, cu nepaza, și obștieĭ, pe lângă voĭ ceĭ molipsiţĭ, vătĕmare? Iar maĭ vîrtosŭ, voĭ preoţilorŭ din fiteșĭ-care satŭ, carĭ sunteţĭ datorĭ a face pildă norodului mirenescŭ, atâta sunteţĭ de vinovaţĭ în pricina acésta, în câtŭ ca nișce pricinuitorĭ de rĕulŭ obștieĭ sunteţĭ vrednicĭ de cea maĭ grea pedépsă făr de nicĭ o milostivire, pentru că voĭ sunteţĭ carĭ spoveduiţĭ și grijiţĭ bolnaviĭ și-ĭ îngropaţĭ și faceţĭ pomenirĭ cu adunare de óinenĭ, și pentru interesulŭ de óreșĭ-care folosŭ ce aveţĭ la îngroparea mortuluĭ, treceţĭ cu vederea și nu cercetaţĭ pe bolnavulŭ acela, nicĭ arĕtaţĭ la ispravnicĭ saŭ la zapciiĭ ceĭ rênduiţĭ de ispravnicĭ, ca să se facă în grabă curăţenia, de se înmulţesce din ḑi în ḑi bóla acésta și rĕmânŭ zadarnice îngrijirile domnescĭ și ostenelile ispravnicilorŭ.» Vodă poruncesce locuitorilorŭ, să se supună nizamuluĭ și poruncilorŭ ispravnicilorŭ, să nu ascunḑă bóla năprasnică; «păziţi-vĕ și faceţĭ strejuirea cuviinciósă; cum și de pomenirĭ și de praznice cu adunărĭ de calabalîcŭ, lăsaţi-le acum a le face în urmă peste 4, 5 lunĭ, după ce se va potoli bóla,

(1) Cod. XXIX, fila 40 verso.

www.dacoromanica.ro

că primite sunt înaintea luĭ Dumnedeŭ orĭ-când; iar maĭ vîrtosŭ voĭ preoţilorŭ, vĕ poruncimŭ Domnia Mea straşnicŭ, ca pentru totŭ bolnavulŭ să aveţĭ a face cercetare şi să nu ascundeţĭ rĕulŭ acesta pentru prieteşugŭ şi pentru interesŭ, a îngropà ciumatulŭ fără de a da de scire la dregĕtorŭ, şi pentru fieşĭ-carele omŭ se s'aŭ bolnăvitŭ de orĭ ce, în grabŭ să daĭ de scire, până a nu venì la mórte, că pe orĭ-care preotŭ nu va fi supusŭ şi următorŭ nizamuluĭ, să-lŭ ridice în pază şi să-lŭ trimiţă aicea la P. S. Sa Părintele Metropolitulŭ, să-ĭ iea darulŭ preoţieĭ, să-lŭ tunḑă, şi după ce se va pedepsì cu bătaie, să-lŭ pue la birŭ». Pe sătĕnulŭ abătutŭ dela nizamŭ să-lù bage ispravniciĭ în butucĭ, să-lŭ trimiţă la domnie, unde să fie pedepsitŭ cu bătaiē şi cu ocna. Ispravniciĭ să trimiţă să se citéscă cartea acésta îndată la locuitorĭ şi la preoţĭ. (1)

Carte deschisă la toţĭ ispravniciĭ, protopopiĭ, preoţiĭ, diaconiĭ, boerinaşiĭ, mazîliĭ, breslaşiĭ, pârcălabiĭ dela sate şi tuturorŭ locuitorilorŭ, din 22 Maiŭ 1795. A. Moruzi vestesce din noŭ nizamulŭ pentru paza de bóla ciumeĭ, fiind-că s'a însciinţatŭ domnia că nu este urmatŭ, şi ameninţă cu pedepse grele pe celŭ abătutŭ dela nizamŭ, ca pre unŭ netemĕtorŭ de Dumnedeŭ şi nesupusŭ şi pricinuitorŭ de obştesculŭ rĕŭ. Circulara să se citéscă la sate în auḑulŭ tuturorŭ şi s'o adevereze de cetire preotulŭ, pârcălabulŭ şi proistoşiĭ satelorŭ, trimiţêndu-se îndĕrĕptŭ la domnie. (2)

Şése cărţĭ către toţĭ locuitoriĭ orăşenĭ din Bucurescĭ, ca să nu ascundă bóla ciumeĭ la celŭ ce se va întîmplà, ci să arĕte la zapciiĭ bóleĭ acesteia, din 4 Iunie 1795.

Este o repetire, plus-minus, a anteriórelorŭ circulărĭ de asemenea natură. Le recomandă curăţenia şi le impută că nu o păzescŭ, de se facŭ înşişĭ pricină de înmulţirea bóleĭ «şi de prăpădenia vóstră şi a patrioţilorŭ voştri». Vodă îĭ ameninţă cu oprirea de orĭ-ce felŭ de ómenĭ şi alişverişŭ a têrguluĭ, dacă din causa necurăţenieĭ se va întinde bóla. Să se feréscă unulŭ pe altulŭ, neprimindŭ ómenĭ de prin locurĭ şi mahalale molipsite şi tăinuindu-ĭ; «pre morţĭ îĭ îngropaţĭ prin grădinĭ şi câmpurĭ dobitocesce, cu care păcătuiţĭ şi înaintea luĭ Dumnedeŭ cu sufletele şi împotriva legeĭ, în vreme ce pentru acésta sunt lazareturĭ într'adinsŭ şi spitalurĭ cu preoţĭ duhovnicĭ

(1) Cod. XXIX. fila 57 verso.
(2) Cod XXIX, fila 59 verso.

www.dacoromanica.ro

și biserică și cu tóte cele trebuincióse rênduite de Domnia Mea, cu îndestulare».

Vodă arată, că în aceste lazareturĭ și spitale nu lipsesce nimica și este căutare bună și că din ele s'aŭ întorsŭ destuĭ sănătoșĭ și curățițĭ la casele lorŭ, avêndu-șĭ iarășĭ odihna dintâiŭ. Apoĭ Domnitorulŭ se adresézá către preoțĭ și le spune, că și eĭ sunt pricina înmulțireĭ bóleĭ, că în locŭ de a povățui pe enoriașĭ să arĕte casurile de îmbolnăvire prin vătășelulŭ mahalaleĭ și a povățui și pe vătășelŭ să nu le ascundă, «luațĭ prinóse dela smreduițĭ și bolnavĭ, primițĭ lucrurĭ molipsite, grijițĭ și spovĕduițĭ și îngropațĭ morțĭ făr de cercetare și făr de sloboḑenie dela zapciiĭ trebeĭ». Domnitorulŭ impută preoțilorŭ că nu moralisézá muierile și fetele să trăiască prin muncă, «ci s'aŭ nărăvitŭ și s'aŭ învĕțatŭ tóte, și muierĭ și fete, a petrece unele pe la cârciume și a stărui pe ulițe, cerșîndŭ milostenie și amestecându-se cu felurĭ de ómenĭ, cu pricină de lipsă și de fómete, în vreme ce politia Bucurescĭ prin osîrdia Domnieĭ Mele n'aŭ fostŭ nicĭ este lipsită de hrană trebuinciósă». Decĭ Domnitorulŭ neputêndŭ să sufere atâta neîngrijire, nepază și nebăgare de sémă, trimite Logofĕtulŭ de la divanŭ, ca să citéscă domnésca carte întru auḑulŭ tutulorŭ de obște, ca toțĭ să se supue nizamuluĭ, precum maĭ sus se vede, că almintrelea celŭ vinovatŭ, după ce-șĭ va face întâiŭ curățenia de smreduială, îlŭ va despoià în pelea gólă, îlŭ va purtà și bate strașnicŭ pe ulițele Bucurescilorŭ, întocmaĭ ca pe unŭ ucigașŭ de ómenĭ și va fi trimisŭ la ocnă pe viață, de orĭ-ce bréslă saŭ stare va fi. Iar maĭ vîrtosŭ pentru preoțĭ, protopopĭ și călugărĭ Vodă arată, că a datŭ poruncă Metropolituluĭ, că celŭ ce nu-șĭ va face datoria precum maĭ sus să-ĭ taie pletele și barba, să-ĭ iea darulŭ și să-lŭ dea pe mâna zapciilorŭ, să-lŭ bată și să-lŭ pedepséeă, «de care și scriemŭ și poruncimŭ Sf. Tale l'ărinte Metropolite: de nu le veĭ pune aceste în faptă și de nu le veĭ urmà precum le hotărîmŭ, să sciĭ că deosebitŭ de turburarea și scârba ce veĭ aduce Domnieĭ Mele, veĭ avé a da sémă înaintea luĭ Dumneḑeŭ cu sufletulŭ Sf. Tale». Așijderea poruncesce Vodă și boerilorŭ epistațĭ, să urmărésca nizamulŭ, iară Logofețelulŭ să cetéscă cartea domnéscă cu bună înțelegere prin bisericĭ, unde să fie preotulŭ și vătășelulŭ mahalaleĭ îndatoratŭ a strînge și a aduce pe toțĭ de obște, ca să o audă și să înțelégă, iar preoțiĭ și mahalagiiĭ să o iscălésca și apoĭ să o tréca Logofețelulŭ în condica Metropolieĭ, la Spătărie, la Agie și la epistațiĭ rênduițĭ după tréba acésta, «și iscălindu-te și tu în dosŭ că aĭ făcutŭ porunca și aĭ cetit'o la toțĭ de obște și aŭ auḑit'o și aŭ înțeles'o cu toțiĭ, să o aducĭ ca să se păstreze în Logofețiа Divanuluĭ Domnieĭ Mele, ca unŭ sinetŭ alŭ pricineĭ aceștia». (1)

(Locului Sigiliuluĭ domnescŭ.) Vel Log.

(1) Cod. XXIX, fila 68 verso.

www.dacoromanica.ro

Pitacŭ din 6 Iunie 1795 către biv Vel Clucerŭ Alexandru Calfoglu Caimacamŭ alŭ Craioveĭ, să dea luĭ Alex. Colceagŭ biv Clucerŭ za arie, epistatulŭ pentru ciumă din acea parte de locŭ, câţĭ-va slujitorĭ de pază la satele molipsite, cum şi mazilĭ şi breslaşĭ, ca să-ĭ orênduiască să secere şi să strîngă bucatele celorŭ molipsiţĭ. Domnitorulŭ aprobă acésta, şi pentru semĕnăturile celorŭ molipsiţĭ dispune ca: «ceĭ sănătoşĭ, carĭ vorŭ fi avêndŭ 15 saŭ 20 de ḑile de nu se va maĭ fi întîmplatŭ vre-o altă smreduire între dînşiĭ, aceia, spălêndu-se bine eĭ şi peticele lorŭ tóte, să se slobódă a merge la secerişulŭ bucatelorŭ lorŭ; iar ceĭ smreduiţĭ, câţĭ vorŭ fi avêndŭ semĕnăturĭ, să se îndatoreze ceĭ-lalţĭ sătenĭ aĭ lorŭ a îngriji pentru strîngerea bucatelorŭ sale cu bună orênduială, ca să nu se facă irosélă.»

Asemenea carte s'aŭ făcutŭ şi catre biv Clucerulŭ Colceagŭ, epistatulŭ nizamuluĭ molipseleĭ.

In aceeaşĭ ḑi Domnitorulŭ a scrisŭ şi ispravnicilorŭ de Mehedinţĭ, Romanaţĭ, Vîlcea şi Gorjŭ în sensulŭ actuluĭ de maĭ sus. (1)

Pitacŭ către Spătarulŭ şi către Aga, din 21 Iunie 1795.

«Fiind-că din cercarea lucruluĭ în faptă şi din pildele ce avemŭ şi dela alte locurĭ şi politiĭ, atâtŭ europenescĭ câtŭ şi de pretutindenea unde s'aŭ întîmplatŭ molipsélă de năprasnica bólă a ciumeĭ, s'aŭ făcutŭ cunoscutŭ şi de faţă s'aŭ vĕḑutŭ, că mijloculŭ celŭ ce curăţă şi gonesce desĕvîrşitŭ bóla acésta este spălarea, curăţenia şi afumarea multă cu îndestulare.,... Decĭ vĕ poruncimŭ Domnia Mea, ca îndată după primirea acestuĭ domnescŭ alŭ Nostru pitacŭ să aveţĭ a luà dela Armăşie 50 vedre catranŭ, ca la câţĭ sunt săracĭ să le daţĭ dumné-vóstre din acestŭ catranŭ, iar ceĭ ce aŭ dela sineşĭ, să-ĭ îndatoriţĭ pe toţĭ de obşte, verĭ de ce stare saŭ bréslă va fi, în toţĭ Bucurescĭĭ, prin têrgŭ şi prin mahalale, ca fie-care la prăvălia, la casa şi la curtea sa să facă focŭ din catranŭ, în care să se afume cu fumulŭ catranuluĭ şi eĭ şi tóte lucrurile lorŭ, cu copiiĭ, cu soţiele şi cu slugile lorŭ, în 10 ḑile necurmatŭ». Domnitorulŭ ordonă ca Spătarulŭ şi Aga să inspecteze mereŭ prin têrgŭ şi mahalale, de se efectuéză mereŭ acéstă desinfectare, şi să denunţe pe ceĭ de stare deosebită carĭ nu se vorŭ fi supusŭ, iar pe ceĭ proştĭ să-ĭ pedepséscă de-adreptulŭ. (2)

(1) Cod. XXIX, fila 71.
(2) Cod. XXIX, fila 77.

www.dacoromanica.ro

Pitacŭ la Vel Spătarŭ, din 22 Iunie 1795.

Ca zapciiĭ bresleĭ spătărescĭ, carĭ aŭ case de locuitŭ afară pe la sate, când se întorcŭ dela Bucurescĭ pe la ele, să facă maĭ întâiŭ «ca unŭ chipŭ de lazaretŭ, ţiindu-ĭ şi 24 cósurĭ în locŭ deosebitŭ, unde să-ĭ pue să se afume, să se aerisésca bine şi să nu ĭ îngăduiască a luà din Bucurescĭ niscaĭ-va lucrurĭ molipsite, ca să nu se întindă bóla şi pe la sate.

NB. Asemenea s'aŭ poruncitŭ la Aga şi la Vel Armaşŭ. (1)

Pitacŭ dela 3 Iulie 1795, către epistatulŭ Agieĭ, sĕ scóţă la Colintina pe toţĭ ceĭ ce aŭ fostŭ pe lângă Curtea veche, «unde este negoţulŭ precupeţilorŭ», unde s'aŭ întîmplatŭ molipsélă de bóla ciumeĭ.

In aceeaşĭ ḑi Moruzi a datŭ pitacŭ către Vorniculŭ politieĭ, să dea 30—40 de care pentru a scóte pe mahalagiĭ şi familiile cu ipopsie de molipsélă, şi apoĭ să se desinfecteze carele prin spĕlare şi să se restitue la proprietarĭ.

In aceeaşĭ ḑi Domnitorulŭ a adresatŭ pitacŭ epistatuluĭ Agieĭ, ca să opréscă pe telalĭ să vînḑă în têrgŭ.

Totŭ în aceeaşĭ ḑi pitacŭ la epistatulŭ Armăşieĭ, ca împreună cu Medelnicerulŭ Şerbanŭ să mérgă la puşcărie, unde s'aŭ întîmplatŭ molipsélă, şi pe toţĭ vinovaţiĭ să-ĭ scóţă cu bună pază să-ĭ pue să se spele, să se aerisésca, cum şi în lăuntru să pue afumăturĭ cu gunoiŭ şi alte spre a se curăţi. (2)

Circulară către maĭ multe persóne, din 16 Iulie 1795, rênduindu-se în fie-care mahala din Bucurescĭ cu epistasia de bóla ciumeĭ, care s'a înmulţitŭ în oraşŭ. Domnitorulŭ le poruncesce «ca în tóte dimineţele, luândŭ pe preoţiĭ mahalaleĭ i pe vătăşelŭ, să încunjurĭ tóte casele şi prăvăliile, umblândŭ din casă în casă, ca să cercetezĭ de dinafara caseĭ pentru fiteş-carele de sănătate şi, pliroforindu-te bine nu numaĭ din întrebare, ci să şi veḑĭ pe fiteş-carele bărbatŭ, femee, copiĭ saŭ slugă, că sunt sănătoşĭ toţĭ din mahala, să raportuescĭ la Agie; iar fiindŭ vre-unulŭ bolnavŭ orĭ de ce, măcar de durere de capŭ, să însciinţezĭ numaĭ decât la Agie, fiind-că este dată osebită porunca Domnieĭ Mele, ca să se osebéscă acelŭ bolnavŭ dintre ceĭ sănătoşĭ şi să se ducă la unŭ locŭ curatŭ, ce s'aŭ orênduitŭ acum într'adinsŭ şi s'aŭ gătitŭ câte-va case, ca să şéḑă acolo 2 ḑile saŭ celŭ multŭ 3, până să se aşeze ce bólă i se alege, şi nefiindŭ cu bănuială de

(1) Cod. XXIX, fila 78, verso.
(2) Cod. XXIX, fila 87.

www.dacoromanica.ro

năprasnica bólă, se va întórce iarăşĭ la casa sa; iar fiindŭ (feréscă Dumneḑeŭ) lovitŭ de ciumă, se va trimite de acolo la lazaretŭ, ca să nu se maĭ primejduiască şi ceĭ-lalţĭ, din care se înmulţesce bóla. Şi deosebitŭ să aibă a da orĭ-căruia povăţuire şi învĕţătură de a nu ascunde orĭ-ce bólă ar fi, ci să arĕte întru adevĕrŭ pe fiteş-care bolnavŭ, că cu acestŭ mijlocŭ vorŭ fi feriţĭ ceĭ-lalţĭ aĭ caseĭ şi nu-şĭ va primejdui soţia şi copiiĭ luĭ. Aşişderea să grijescĭ a se face fumurĭ îndestulate în totŭ loculŭ acestorŭ mahalale, ca să fie nelipsitŭ pururea.

Iată persónele însărcinate cu fie-care mahala :

Mahalaua Bălăcénuluĭ	Dumnė-luĭ Vel Agă.
» Biserica Dómneĭ	Şetrarŭ Panaite Matraca.
» Sărindarulŭ	
» Hanulŭ Filipesculuĭ	
» St. Nicolae	Vel Căpitanŭ de Dorobanţĭ.
» Colţeĭ	Dimitrie Armaşopolu.
» Hanulŭ Colţeĭ	
» » Zamfirŭ	
» Sf. Gheorghe Vechiŭ	Iordache Hina.
» Scorţaru	
» Constantinŭ-Vodă	
» Cărămidariĭ de-jos	Polcovniculŭ Grigore Basma.
» Broscenii	
» Dobrotésa	Alŭ treilea Log. ot Tabacŭ.
» Sêrbiĭ	
» Ianculuĭ	Grigore fostŭ Polcov. de ciocli.
» Pantelimonŭ	
» Têrgulŭ-de-afară	Vel Căpitanŭ de lefegiĭ.
» Olariĭ	
» Măntulésa	Alŭ treilea Logofĕtŭ Iacovache.
» Agiuluĭ	Stanŭ Polcovnicŭ Sărarulŭ.
» Foişoruluĭ	
» Popa Nanŭ	Prin Ienache Logofĕtŭ sin dascălŭ din Lucacĭ.
» Lipcaniĭ	
» Apostolĭ	Prin Enciulŭ Polcovniculŭ.
» Staicu	
» Olteniĭ	Medelnicerulŭ Mănăilă.
» Ceauşŭ-Radu	Gheorghe Códa, fostŭ ceauşŭ agiescŭ.
» Delea-Nouă	Slug. D-trache şi Clucerŭ Costache.
» Delea-Veche	Mateiaşŭ dela Clucerŭ Costache.

www.dacoromanica.ro

Mahalaua Popa-Sóre	Prin Vel Căpitanŭ.
» Lucacĭ	Prin Alexandru Lămotescu.
» Spiridonŭ	Hristofi fostŭ Căpitanŭ de lefegiĭ.
» Radu-Vodă	Fostŭ ceauşŭ de aproḑĭ Mihalache.
» Podu-de-pămîntŭ	Polcovnicŭ Diamandi Economu.
» Gorganiĭ	Grămăticulŭ Arcuda.
» Livedea domnéscă	Prin Diamandi Polcovnicŭ Economu cu suilgiu.
» Fântâna Bouluĭ	
» Popa Radu	Prin Polcov. Orĕscu.
» Schitu Măgurénu	Logofĕtŭ Gărdescu
» Stejaru	Prin Polcovnicŭ State Decatache.
» Brezoianu	
» Moldoveniĭ	Prin Şătrarulŭ Ioanŭ.
» Creţulescu	Prin Ioniţă Merişescu fostŭ Căp. de lefegiĭ.
» Archimandrituluĭ	Vel Vornicŭ al politieĭ.
» Spireĭ	Prin Stegarulŭ spătărescŭ.
» Biserica Albă dela Schitŭ	Cu Riga Grămăticulŭ.
» Bărbătescu din viĭ	
» Zlătariĭ	Vel Ceauşŭ Agieĭ
» Stavropoleos	
» Hanulŭ Greciĭ	
» St. Gheorghe Noŭ	Polcovniculŭ Palaurea.
» Hanulŭ St. Gheorghe	
» Steleĭ	Nicolae biv Căp. de Dorobanţĭ.
» St. Vinerĭ	
» Popescu	Polcov. Iordache din Jigniţa.
» Sf. Ioanŭ celŭ Noŭ	
» Protopopuluĭ	
» Neguţătorilorŭ	Starostea de neguţătorĭ
» » Răsvanulŭ	Polcovniculŭ Sterianŭ.
» Udricaniĭ	Polcovniculŭ Zamfirache.
» Sf. Gheorghe Vechiŭ	Prin Postelnicelulŭ Antonie.
» Hanulŭ luĭ Filaretŭ	
» Vergului	Postelnicelulŭ Barbu Plopénu.
» Scaunele	Iordache sin Pascalŭ
» Golesculuĭ	Grigorie Bujorénu.
» Prundulŭ	
» Dómna Bălaşa	
» Biserica Eneĭ	Vel Spătarŭ.
» Popa Cosma	Polcovniculŭ Ioniţă Roşa.

www.dacoromanica.ro

Mahalaua Ceaușŭ Davidŭ	Vătavulŭ spătărescŭ.
» Dichiu și Precupețiĭ vechĭ	Mihalache fostŭ ceaușŭ agiescŭ.
» Popa Petru	Prin Gheorghe fostŭ ceaușŭ agiescŭ.
» Silivestru	
» Popa Rusu	
» Caimata	Prin Polcovniculŭ Enache Sterianŭ.
» Stejarulŭ	» Mateiŭ Logofĕtulŭ de epitropie.
» Boténulŭ	» Ioniță Logofĕtulŭ de bresle.
» Batișteа	» Ceaușulŭ spătărescŭ.
» Precupețiĭ Noĭ	Antonŭ Logofĕtŭ de epitropie.
» Popa Dărvașŭ	Gheorghe Mănciulescu
» Popa Ivascu	Dinu Logof. de slujit. și Pit. Gheorghiță.
» Biserica Armenilorŭ	Ioanŭ Odobescu.
» Biserica Măgurénu din mahalaua păr. Filaretŭ	Petrică Logofĕtŭ spătărescŭ.
» Isvorulŭ	Alŭ 2-lea Comisŭ.
» Sf. Elefterie	Medelnicerŭ Arbutŭ.
» Michaiŭ-Vodă	Alŭ 2-lea Pitarŭ.
» Flămânda	Prin vameșulŭ Deșliŭ.
» Sf. Ecaterina	
» Vlădica	
» Golesculuĭ	Prin alŭ 3-lea Vistierŭ Barbucică.

La 18 Iulie 1795 s'a făcutŭ epistațĭ și de plășĭ prin Spătarulŭ. Asemenea s'aŭ scrisŭ și către Spătarulŭ Hangerliu Dimitrache și către Spătarulŭ Costache, ca să privegheze și să cerceteze dacă se urméză nizamulŭ datŭ. (1)

Pitacŭ către Spătarulŭ, din 27 Iulie 1795. Domnitorulŭ arată că a pedepsitŭ pe alŭ 2-lea Pitarŭ rênduitŭ epistatŭ în mahalaua Michaiŭ-Vodă pentru că n'a datŭ de scire pentru unulŭ ce s'a bolnăvitŭ cu nume frigurĭ și a și muritŭ. Domnitorulŭ ordonă, ca Spătarulŭ să vestéscă tuturorŭ epistațilorŭ din mahalale, că de nu-șĭ vorŭ face datoria de a vesti pentru fie-ce bólă ivită, «bine să scie că, de orĭ-ce tréptă va fi acela, cea maĭ ușóră pedépsă îĭ va fi cu 200 deplinŭ la tălpĭ și cu surghiunŭ la Snagovŭ. Dreptŭ aceea să scoțĭ copie după acestŭ alŭ Nostru domnescŭ pitacŭ și să daĭ la fiteș-carele copie, ca să scie să n'aibă pricină de îndreptare pe urmă.» (2)

(1) Cod. XXIX, fila 91 verso.
(2) Cod. XXIX, fila 97.

www.dacoromanica.ro

Pitacŭ din 27 Iulie 1795 către Metropolitulŭ, că preoţiĭ nu-şĭ facŭ datoria şi sunt pricinuitorĭ înmulţireĭ ciumeĭ. Domnitorulŭ ordonă ca Metropolitulŭ să aducă pe preoţĭ la regulă. (1)

La 25 Iulie 1795 s'aŭ făcutŭ unele schimbărĭ de epistaţĭ dela câte-va mahalale. (2)

La 1 Augustŭ 1795 Moruzi scrie Spătaruluĭ, constatândŭ că bóla merge în scădere, să cheme epistaţiĭ din mahalale, ca dela 7 Augustŭ să desinfecteze casele, stradele şi tóte persónele şi tóte lucrurile din case şi prăvăliĭ *până la o aţă*, în cursŭ de 5 ḑile, de orĭ-ce tréptă vorŭ fi. Dacă vre-unŭ boerŭ nu se va supune, să-lŭ denunţe Spătaruluĭ, ca să-lŭ oblige. (3)

Pitacŭ la Spătarulŭ, din 18 Aprilie 1796, ca pre femeile cioclilorŭ, carĭ aŭ fostŭ ţinute unŭ anŭ la mănăstirĭ, să le slobódă de acolo şi să le aşeze unde-va afară din Bucurescĭ la unŭ locŭ feritŭ, până se va potolì desĕvîrşitŭ bóla. (4)

Pitacŭ din 23 Iulie 1795 către biv Vel Post., epistatulŭ Agieĭ, repeţindŭ povăţuirile anterióre pentru combaterea ciumeĭ, precum isolarea celorŭ bolnavĭ de ceĭ sănătoşĭ Domnitorulŭ se laudă că cu acéstă mĕsură a evitatŭ înmulţirea mortalităţeĭ, «acésta este lucru cercatŭ şi adevĕratŭ; avemŭ paradiagmata, maĭ vîrtosŭ că într'acéstă una dată la Rusciucŭ morŭ câte 100 şi 150 ómenĭ, care făcêndu-se singrisis Rusciucu pe lîngă politia Bucurescilorŭ, ce este cu atâta mulţime de norodŭ împodobită, socotéscă fieş-care ce analoghie urma să fie la iuţéla bóleĭ, din care invederatŭ lucru este că osîrdia ce punemŭ Domnia Mea cu paza ce se face aicĭ cu feririle, cu deosebirile şi cu cele-lalte ale neamestecăreĭ, aŭ ajunsŭ tréba molipseleĭ până la 7—8—10 până la 15 case pe ḑi». Décă fie-care ar înţelege mĕsurile luate şi le-ar aplicà, Domnitorulŭ crede că bóla s'ar stinge lesne. Decĭ ordonă să se reînnoiască instrucţiile şi povăţuirile către toţĭ, dându-se copie după acestŭ pitacŭ fiesce-căruia, ca să nu maĭ tăinuiască pe bolnaviĭ de ciumă. (5)

(1) Cod. XXIX, fila 97.
(2) Cod. XXIX, fila 97.
(3) Cod. XXIX, fila 101.
(4) Cod. XXIX, fila 174.
(5) Cod. XXIX, fila 93 verso.

www.dacoromanica.ro

Carte deschisă din 27 Septembre 1795 către egumenĭ, epitropĭ şi epistaţĭ de pe la mănăstirĭ marĭ şi micĭ, mitóce, protopopĭ, stareţĭ de pe la schiturĭ, preoţĭ, boerĭ, boerinaşĭ, breslaşĭ, mazilĭ, slujbaşĭ şi tuturorŭ locuitorilorŭ orăşenĭ şi ţĕranĭ de prin tóte satele şi oraşele din judeţulŭ. . . . Domnitorulŭ amintesce tótă ostenéla ce şi-a datŭ şi cheltuelile dela Visterie şi dela cămara domnéscă pentru combaterea ciumeĭ; «iată vedemŭ că şi împuţinarea bóleĭ s'aŭ făcutŭ şi vremea încă s'aŭ rĕcitŭ, apropiindu-ne de a intrà în iarnă, de care şi nădĕjduimŭ la mila luĭ Dumneḑeŭ, că cu schimbarea vremeĭ şi cu silinţa omenéscă, care se face acum pentru curăţenia deşĕvîrşită, va dobândì norodulŭ odihna sea; însă fiind-că bóla acésta ca o lipiciósă ce este, când nu se va face acum silinţă de către fieş-care în parte şi de către toţĭ de obşte spre curăţenia deşĕvîrşită a lorŭ şi a lucrurilorŭ lorŭ întru tóte . . . . se împrospĕtéză, şi după trecere de încă multă vreme se aţîţă». Decĭ Domnitorulŭ recomandă tuturorŭ desinfecţiunea persónelorŭ, caselorŭ şi a lucrurilorŭ şi la ceĭ ce aŭ fostŭ molipsiţĭ şi la ceĭ ce aŭ rĕmasŭ sănătoşĭ. Apeléză pentrŭ acésta maĭ cu sémă la egumenĭ, epitropĭ de mănăstirĭ, protopopĭ şi boerĭ, «ca uniĭ ce se cade să vĕ faceţĭ pildă celorŭ maĭ micĭ». Neamesteculŭ cu ceĭ carĭ aŭ maĭ rĕmasŭ molipsiţĭ este cu stăruinţă recomendatŭ. (1) .

Pitacŭ din 27 Septembre 1795 către ispravnicĭ, comunicându-li-se apelulŭ de maĭ sus, ca să-lŭ împartă în ţĕră şi să aducă la îndeplinire poruncile din elŭ.

In acelaşĭ sensŭ a scrisŭ Domnitorulŭ la 22 Septembre 1795 către Vel Spătarulŭ, de a se face desinfectarea în mahalalele Bucurescilorŭ. (1)

17 căţĭ legate către toţĭ ispravnicĭ, ca la totŭ satulŭ şi oraşulŭ din judeţŭ se însărcineze pe preotulŭ, pârcălabulŭ şi 2 sătenĭ saŭ orăşenĭ din ceĭ maĭ de înţelesŭ, ca în tóte dimineţile să umble din casă în casă, să întrebe de sănătate, şi prin vederea ochilorŭ lorŭ să trécă pe fieş-carele . . . . . şi de se vorŭ găsì sănătoşĭ, să-ĭ lase în odihna caselorŭ, iar împotrivă, de va ḑice vre-unulŭ că este bolnavŭ, saŭ îlŭ va cunósce orênduiţiĭ aceştia că nu este sănătosŭ, orĭ de ce bólă saŭ patimă vorŭ fi, să se scóţă acea familie la o margine de locŭ curatŭ, unde acolo să şéḑă treĭ ḑile, să se alégă bóla luĭ, şi când i se va alege bóla curată şi făr de bănuială, se va întórce iarăşĭ la

(1) Cod. XXIX, pag. 115.
(2) Cod. XXIX, fila 116 verso.

www.dacoromanica.ro

casa sa, iar când, ferescă Dumnedeŭ, se va sfeti ciumă, pe de o parte numaĭ decât să faceţĭ în scire zapciuluĭ plăşeĭ, pe de altă parte să stea acea familie acolo unde o aŭ scosŭ, făr de a se amestecà uniĭ cu alţiĭ, iar zapciiĭ plăşeĭ saŭ orênduitulŭ ce este la tréba acésta numaĭ decât să proftahséscă la acelŭ locŭ, unde pe bolnavŭ şi pre ceĭ împreună molipsiţĭ să-ĭ rădice la locŭ de lazaretŭ osebitŭ în pază, făcêndu-le tóte trebuinciósele urmărĭ de curăţenie, după poruncile ce avemŭ date, iar borfele ce le vorŭ rĕmâné, cum şi bordeiulŭ saŭ casa, de va fi de stare próstă, să li se dea focŭ. Aşişderea şi veciniĭ aceluĭ molipsitŭ şi rudele luĭ, cu carĭ a avutŭ a face, să se scóţă cu tóte ale lorŭ împreună la unŭ deosebitŭ locŭ curatŭ ca să se aerisésca, să spele şi să se cureţe eĭ şi tóte lucrurile lorŭ în câte-va ḑile, cu omŭ orênduitŭ într'adinsŭ asupră-le de a-şĭ face curăţenia acésta şi de a nu se întîlni în acele ḑile cu alţĭ curaţiĭ. De altă parte preoţiĭ să nu lipséscă a face osfeştaniĭ, a botezà Vinerea şi Mercurea cu sfîntă aghiasmă şi a ceti tot-deauna molitvele rugăciunilorŭ de bólă, ferindu-se a nu face îngropăciune de ómenĭ, măcar de orĭ-ce bólă va fi, până nu se vorŭ încredinţà bíne. Precum şi locuitoriĭ încă să se părăsésca de molitve şi prăznice cu adunare de ómenĭ într'acéstă vreme, că pomenirile şi la altă vreme orĭcând totŭ sunt primite luĭ Dumnedeŭ.—1796 Ianuarie 6.

Asemenea carte s'aŭ făcutŭ şi la Caimacamulŭ Craioveĭ. (1)

Pitacŭ din 18 Februarie 1796 către Metropolitŭ, ca să ordone potropopilorŭ şi preoţilorŭ din Bucurescĭ şi de pe afară să îndemne pe toţĭ să se desinfecteze eĭ şi lucrurile lorŭ în interesulŭ încetăreĭ bóleĭ. Acestŭ îndemnŭ să-lŭ dea duhovniciĭ cu deosebire la ocasiunea spovedaniilorŭ din postŭ, «să nu cum-va feréscă Dumnedeŭ să se împrospĕteze iarăşĭ bóla».

Asemenea pitace s'aŭ făcutŭ la Episcopiĭ Buzĕŭ, Argeşŭ şi Rîmnicŭ. (2)

Pitacŭ către Vel Spătarŭ, din 26 Februarie 1796.

«Fiind-că s'a datŭ porunca Domnieĭ Mele către P. S. Părintele Metropolitŭ alŭ Ungro-Vlachíeĭ, ca să îndatoréscă pe duhovnicĭ de obşte, acum într'acestŭ sfîntŭ postŭ, când după creştinésca datorie trebue să se spovĕduiască fieş-care creştinŭ, spre a îndemnà şi a sfătui duhovnicesce ca să deschidă şi să scótă la medanŭ orĭ-ce lucrurĭ vorŭ fi avêndŭ puse încóce

(1) Cod. XXIX, fila 142.
(2) Cod. XXIX, fila 152.

www.dacoromanica.ro

şi încolea din vremea bóleĭ cu câtŭ de puţină bănuială a bóleĭ smreduire, spre a le aerisì, a le afumà, a le spělà şi a le curăţì prin marafetulŭ epistaţilorŭ rênduiţĭ la tréba acésta», ca nu cum-va să se împrospěteze bóla; Domnitorulŭ ordonă «ca pe carele-lŭ va arětà P. S. P. Metropolitulŭ că nu urméză datorieĭ luĭ creştinescĭ a se spovědui acum la duhovnicŭ acum într'acestŭ postŭ şi să mărturiséscă lucrurile luĭ şi să dea de scire zapciilorŭ ca să li se facă curăţenia, pe unulŭ ca acela să-lŭ rădicĭ, să-lŭ închidĭ şi să-ĭ facĭ dojana cea cuviinciósă, ca şi fără de voia lorŭ să fie siliţĭ la datoria acésta; însă la acésta să nu aibă zapciĭ dumi-tale a face, ci însuţĭ dumné-ta să facĭ urmare pentru ceĭ ce va arětà P. S. Sa». (1)

Publicaţiune la tóte judeţele şi la Caimacamulŭ Craioveĭ, din 16 Martie 1796, pentru paza povăţuirilorŭ date în privinţa curăţenieĭ judeţuluĭ, spre stîrpirea definitivă a bóleĭ ciumeĭ: să cerceteze în tóte satele de se maĭ găsesce în vre-unulŭ, «că într'alŭ căruia judeţŭ vomŭ găsì bóla acésta ascunsă, şi dela dumné-vóstre nicĭ o silinţă şi nicĭ o îngrijire se face pentru potolirea eĭ deşĕvîrşită, nicĭ nu ne însciinţaţĭ adevĕrulŭ, cu jurămîntŭ amŭ hotărîtŭ pe acelŭ ispravnicŭ să-lŭ osîndimŭ şi cu scóterea din isprăvnicie şi cu pedépsă».

Pitacŭ din 21 Martie 1796, către Metropolitulŭ.

Domnitorulŭ cere să nu cruţe Metropolitulŭ *pe popiĭ şi potropopiĭ*, carĭ tăinuescŭ bóla ciumeĭ, ci să-ĭ pedepséscă, tăindu-le pĕrulŭ capuluĭ şi barba, luându-le darulŭ, şi prin Vel Spătarulŭ să-ĭ trămită în judecata departamentuluĭ puşcărieĭ, ca să le facă şi politicéscă pedépsă. (1)

Pitacŭ către Vel Spătarŭ, din 31 Martie 1796.

«Fiind-că molipséla bóleĭ, ce se aude cum că se împrospětéză pe icĭ pe colea prin Bucurescĭ, se vede a fi şi dela ceĭ ce vinŭ de afară din locurĭ molipsite», Domnitorulŭ ordonă, ca la 4 mărginĭ ale podurilorŭ marĭ să se rênduiască câte unŭ zapciŭ, carele pe toţĭ ceĭ ce vorŭ venì de afară

(1) Cod. XXIX, fila 154 verso.
(2) Cod. XXIX, fila 159 verso.
(3) Cod. XXIX, fila 160 verso.

www.dacoromanica.ro

în Bucurescĭ să-ĭ afume bine, să le facă curăţenia cea trebuinciósă lorŭ şi lucrurilorŭ lorŭ. Epistatulŭ Agieĭ să dea din brésla luĭ ajutorulŭ ce trebuesce de ómenĭ la cererea Spătărieĭ. (1)

In 31 Martie 1796, cu 100 de pitace, s'aŭ rênduitŭ din noŭ epistaţĭ la mahalale, ca să cerceteze de sănătate prin tóte casele şi să le desinfecteze conformŭ altorŭ disposiţiunĭ anterióre.

In 4 Aprilie 1796, s'a scrisŭ Spătaruluĭ şi Vorniculuĭ Golescu să dea povăţuirĭ epistaţilorŭ din mahalale, ca să desinfecteze casele şi efectele. (2)

Pitacŭ din 17 Maiŭ 1796 către Metropolitulŭ, repeţindŭ altŭ pitacŭ din anulŭ trecutŭ, ca să se oprésca pe câtŭ va fi bóla ciumeĭ adunările de înmormîntărĭ şi pomenirĭ, până la luna luĭ Septembre anulŭ viitorŭ, de vreme ce pe alocurea se cam aude de acéstă bólă, când la unŭ locŭ când la altulŭ. Vodă ḑice: «Totŭ acelaşĭ folosŭ vorŭ avé rĕposaţiĭ cu pomenirile ce li se vorŭ face în urmă după ce se va rĕcì vremea de tómnă». Domnitorulŭ ordonă să se scrie protopopilorŭ şi la tóte eparchiile.

In 12 Iunie 1796, Domnitorulŭ a scrisŭ şi ispravnicilorŭ, repeţindu-le oprirea pogribăniilorŭ şi a pomenirilorŭ. (3)

Pitacŭ din 18 Maiŭ 1796, oprindŭ din noŭ vînḑarea la Tĕrgulŭ Cuculuĭ şi pe uliţele mahalalelorŭ de către telelóice şi telalĭ, pe timpŭ de 30 ḑile, în interesulŭ stîrpireĭ ciumeĭ. (4)

Cărţĭ deschise la ispravnicĭ, din 18 Maiŭ 1796.

«Fiind-că într'acestŭ următorŭ anŭ, din mila luĭ Dumneḑeŭ, se vede curgĕtorŭ timpulŭ a fi bunŭ, cu îndestulată îmbelşugare la tóte ródele pămîntuluĭ; asemenea şi locuitoriĭ sunt în repaosŭ, căutându-şĭ hrana şi alişverişulŭ lorŭ, nefiindŭ nicĭ havalele ca alte dăţĭ, pentru care şi înşine Domnia Mea avemŭ bucurie, atâtŭ numaĭ că óre-care grijă este, că pe alocurea, pe la unele sate, totŭ se aude de molipsélă de bóla ciumeĭ, ce şi aceea iarăşĭ din amelia dumné-lorŭ ispravnicilorŭ o putemŭ socotì, căcĭ nu sunteţĭ cu acea purtare de grije silitorĭ a se face curăţenia cea cuviin-

(1) Cod. XXIX, fila 166.
(2) Cod. XXIX, fila 166 verso.
(3) Cod. XXIX, fila 187 verso.
(4) Cod. XXIX, fila 189.

www.dacoromanica.ro

ciósă, de care cu tóte că în necurmare pururea vi s'aŭ trimisŭ poruncile Domnieĭ Mele, ca să fiţĭ cu tótă luarea aminte asupra acesteĭ trebĭ ce este alŭ obştieĭ folosŭ, dar iarăşĭ şi acum nu lipsimŭ printr'acésta a vĕ scrie şi a vĕ porunci straşnicŭ, ca să fiţĭ cu mare sîrguinţă acum într'acéstă vreme a priveghià prin tóte satele şi oraşele pentru sănătatea şi buna petrecere a locuitorilorŭ, povăţuindu-ĭ ca să nu ascundă bóla, când, feréscă Dumnedeŭ, se va întîmplà la vre-o casă, ci pe dată să se arate şi apoĭ dumné-vóstre să faceţĭ cele cu cale ale curăţenieĭ, după poruncile ce aveţĭ date, însciinţândŭ şi Domnieĭ Mele pe tótă sĕptĕmâna de sănătatea locuitorilorŭ; şi aşà acésta nu odată să o porunciţĭ, ci în tótă vremea, ca o datorie netăgăduită avêndu-o, să o îngrijiţĭ, căcĭ în silinţa dumné-vóstre spânzură acésta, şi de veţĭ face celŭ maĭ micŭ cusurŭ, veţĭ fi fără de rĕspunsŭ înaintea Domnieĭ Mele. Pogribăniile ce obicĭnuescŭ preoţiĭ de facŭ la morţĭ şi mesele, adunările, să lipséscă cu totulŭ într'acéstă vreme, până după viitórea lună a luĭ Septemvre, când şi vremea se rĕcesce, şi până atuncĭ avemŭ nădejde la mila milostivuluĭ Dumnedeŭ, că se va potoli de totŭ şi apoĭ atuncĭ îşĭ vorŭ face fie-care pogribăniile şi pomenirile morţilorŭ..... (ca în actele anterióre).

Pentru care acésta s'aŭ datŭ porunca Domnieĭ Mele şi către P. Sa Părintele Metropolitulŭ, să facă cunoscutŭ la toţĭ preoţiĭ că sunt oprite pogribăniile şi pomenirile morţilorŭ până după sfîrşitulŭ luĭ Sept. — 1796 Maiŭ 18. (1)

Pitacŭ de la 25 Maiŭ 1796, către Metropolitulŭ.

«Fiind-că după voia ce aĭ luatŭ dela Domnia Mea este ca să mergĭ P. S. Ta la Tîrgovisce, poruncimŭ ca să ieĭ dimpreună cu P. S. Ta şi părinţiĭ cu capulŭ sf. Visarionŭ, ca atâtŭ în mergerea P. S. Tale de aicĭ până la Tîrgoviscea, pe unde veĭ trece, câtŭ şi acolo în Tîrgovisce şi în judeţulŭ Dîmboviţeĭ, să se facă la locurile cuviincióse litaniĭ şi osfiştaniĭ la capulŭ sfîntuluĭ, pentru curăţirea năprasniceĭ bóle, de sănătatea noroduluĭ şi de îndestularea ródelorŭ pămîntuluĭ». Vodă adaoge, că dela Tîrgovisce Metropolitulŭ să trimiţă preoţĭ cuvioşĭ şi pre părinţiĭ cu capulŭ sfîntuluĭ şi prin judeţulŭ Vlăşceĭ, Ialomiţeĭ, Focşaniĭ, ca asemenea să se facă slujbe şi litaniĭ. (2)

(1) Cod. XXIX, fila 188.
(2) Cod. XXXI, fila 191 verso.

www.dacoromanica.ro

Pitacŭ din 5 Iunie 1796 relativŭ la poliția bâlciuluĭ Drăgaiceĭ.

«Fiind-că la acestŭ bâlciŭ, ḑice Domnitorulŭ, se încuibéză făcĕtorĭ de rele, între cariĭ obicinuescŭ să se adune și țiganĭ domnescĭ, mănăstirescĭ și boerescĭ, nărăviți în fapte rele, pungașĭ, calpuzanĭ și borfașĭ și furĭ de caĭ», Domnitorulŭ, deși a orênduitŭ pentru paza și străjuirea prăvăliașilorŭ și a têrgoveților ispravnicĭ și căpitanĭ și poterașĭ, dar după obiceiulŭ anteriorŭ maĭ rênduesce și din brésla luĭ Vel Armașŭ unŭ zapciŭ cu câțĭ-va armășeĭ într'adinsŭ numaĭ pentru țiganiĭ ce se vorŭ găsi în fapte rele, fiindŭ că armașiĭ aŭ cunoscință maĭ aprópe a țiganilorŭ și sciŭ pe ceĭ dedațĭ la fapte rele. Decĭ Domnitorulŭ ordonă Armașuluĭ alŭ 2-lea, ca împreună cu zapciulŭ și doĭ armășeĭ, să mérgă la Buzĕŭ, și prin scirea ispravnicilorŭ să fie împreună cu ceĭ-lalțĭ dregĕtorĭ rênduițĭ pentru paza bâlciuluĭ. Pre țiganiĭ prinșĭ în fapte rele să-ĭ pue la poprélă, și după sfîrșirea têrguluĭ să-ĭ aducă la temniță, fieș-care cu vina în scrisŭ, ca prin judecată să-șĭ iea pe-«dépsa cuvenită (1).

Vel Logofĕtŭ.

Pitacŭ din 10 Iunie 1796 către epistatulŭ Agieĭ, să oprésca pe telalĭ și pe telelóice de a vinde petice și pânzeturĭ în Têrgulŭ Cuculuĭ saŭ în Têrgulŭ-de-afară, în interesulŭ neîntindereĭ bóleĭ. (2)

Pitacŭ din 12 Iunie 1796, pe numele Paharniculuĭ Grigorie Hrisoscoleŭ, însărcinându-l să fie epistatŭ la têrgulŭ Drăgaiceĭ, și-ĭ recomandă de aprópe îngrijire a mĕsurilorŭ contra bóleĭ ciumeĭ. (3)

Pitacŭ la ispravniciĭ de Buzĕŭ, din 12 Iunie 1796.

Le împută că n'aŭ îngrijitŭ de ajunsŭ, de óre-ce și acolo în têrgŭ s'a întîmplatŭ molipsélă în țigănia Episcopieĭ. Domnitorulŭ arată că n'a pututŭ oprì têrgulŭ Drăgaiceĭ, dar că a ordonatŭ desinfectarea neguțitorilorŭ la eșire din Bucurescĭ timpŭ de câte-va ḑile, și maĭ comunică și cele-lalte mĕsurĭ din decretele de maĭ sus și termină, ca și ispravniciĭ să fie cu

(1) Cod. XXIX, fila 197.
(2) Cod. XXXI, fila 198.
(3) Cod. XXIX, fila 199.

www.dacoromanica.ro

mare privighere, ca să se facă desinfectarea poruncită. Vodă maĭ adaoge a ḑice, că a expediatŭ în grabă pe baş-beşlégă la hotarulŭ dela Braila, ca să desinfecteze pre ceĭ carĭ vorŭ venì la Drăgaica din Braila, ţinêndu-ĭ în lazaretŭ câte-va ḑile. (1)

Publicaţiĭ deschise la tóte judeţele şi către locuitoriĭ de obşte şi preoţĭ, din 16 Iunie 1796, pentru bóla ciumeĭ. Textŭ aprópe identicŭ cu alŭ cărţilorŭ deschise anterióre. (2)

Pitacŭ către Metropolitulŭ, din 16 Iunie 1796, cerêndu-ĭ să se facă în Bucurescĭ şi în tótă ţéra rugăciunĭ pentru încetarea bóleĭ. (3)

Pitacŭ din 23 Iunie 1796 către Spătarulŭ, oprindŭ facerea sboruluĭ la Colintina din causa ciumeĭ. (4)

Pitacŭ la Spătarulŭ, din 24 Iunie 1796, ca pe neguţitoriĭ ce se întorcŭ dela Drăgaica să-ĭ desinfecteze împreună cu marfa lorŭ şi să facă lazaretŭ 5 ḑile afară din têrgŭ. (5)

Cinstitŭ şi credinciosŭ boerule alŭ Domnieĭ Mele dumné-ta Costandine Filipescule biv Vel Vist., epistatule Agieĭ, fiind-că Ne însciinţămŭ Domnia Mea cum că prin mahalale şi prin têrgŭ se află pe alocurea în multe părţĭ ómenĭ săracĭ bolnavĭ de bólă curată, căḑuţĭ p'acì pe colea, carĭ n'aŭ locurĭ de odihnă şi de adăpostire unde a se sprijinì, poruncimŭ dumitale ca să rênduescĭ a cercetà prin têrgŭ în totŭ cuprinsulŭ Agieĭ şi a găsì pe toţĭ aceĭ bolnavĭ, să-ĭ ridice şi să-ĭ aducă la spitalurile carĭ sunt orênduite într'adinsŭ pentru bolnaviĭ săracĭ, carĭ n'aŭ nicĭ unŭ locŭ de odihnă. — 1793 Martie 20. (6)

Cinstitŭ şi credinciosŭ boerulŭ Domnieĭ Mele boerule Ianache Văcărescule Vel Spăt., fiind-că ne însciinţămŭ Domnia Mea cum că prin mahalale şi prin têrgŭ se află pe alocurea în multe părţĭ ómenĭ săracĭ bolnavĭ cu bólă curată, căḑuţĭ p'acì p'acolea, carĭ n'aŭ locurĭ de odihnă şi de adăpostire cu odihnă unde a se sprijinì, poruncimŭ dumi-tale ca să orên-

(1) Cod. XXXI, fila 199 verso.
(2) Cod. XXIX, fila 204 verso.
(3) Cod. XXIX, fila 203 verso.
(4) Cod. XXIX, fila 207.
(5) Cod. XXIX, fila 208 verso.
(6) Cod. XXIII, fila 21 verso.

www.dacoromanica.ro

duescĭ a cercetà în tòte mahalalele cuprinsuluĭ Spătărieĭ şi a găsì pe toţĭ aceĭ bolnavĭ să-ĭ ridice şĭ să-ĭ aducă la spitalurile, carĭ sunt orênduite într'adinsŭ pentru bolnavĭ săracĭ, carĭ n'aŭ nicĭ unŭ locŭ de odihnă, după cum asemenea amŭ datŭ porunca Domnieĭ Mele şi la dumnè-luĭ epistatulŭ Agieĭ pentru a cercetà înăuntru têrguluĭ; aşişderea porunĉimŭ dumi-tale ca şi la Curtea veche, în zidurile caselorŭ, să puĭ să cerceteze, că şi acolo de se va fi aflândŭ niscarevaşĭ bolnavĭ curaţĭ, asemenea să-ĭ aducă la spitalurĭ. Către acèsta poruncimŭ dumi-tale pentru aceĭ treĭ dulgherĭ fugarĭ ce aŭ fostŭ veniţĭ dela Buzĕŭ, ca totŭ felulŭ de cercetare să facĭ cu zapciĭ orênduiţĭ într'adinsŭ ca să-ĭ prindă negreşitŭ, cum şi nevestele lorŭ să fie la bună pază. — 1793 Martie 20. (1)

2 pitace: unulŭ la dumné-luĭ Vel Spătarŭ şi altulŭ la dumné-luĭ epistatulŭ Agieĭ, pentru ceĭ ce se află în politie fără de nicì o căutare, să-ĭ ducă la spitalurĭ.

Cinstitŭ şi credinciosŭ boerulŭ Domnieĭ Mele biv Vel Vist. Filipesculŭ, epistatulŭ alŭ Agieĭ, fiind-că Ne-amŭ însciinţatŭ Domnia Mea cum că atâtŭ prin casele de prin mahalalele têrguluĭ acesteĭ politiĭ, oraşulŭ Domnieĭ Mele Bucurescĭ, câtŭ şi pe la uliţele têrguluĭ, sunt bolnavĭ, în locuinţa lorŭ, carĭ petrecŭ o ticăloşie nesuferită, nu numaĭ din pricina bòleĭ aceea, ci maĭ vîrtosŭ din neodihnă şi neorênduială, că după ce locuescŭ prin coşare şi pe la drumurĭ, făr de adăpostire, sunt lipsiţĭ şi de hrana cea de tòte ḑilele, neavêndŭ cine a le purtà grija şi nesciindu-se cine şi unde locuesce, şi aşà pururea petrecŭ în obidă, făr de nicĭ un cuvîntŭ alŭ dreptăţeĭ lorŭ maĭ bună şi maĭ cu odihnă, când se vorŭ orêndui la spitalurile cele sciute, căcĭ pentru acéstă trèbă sunt spitalurile de a se adăpostì şi a se odihnì şi a se îngrijì ceĭ neputincioşĭ; pentru care poruncimŭ Domnia Mea dumitale să facĭ cercetare în totŭ cuprinsulŭ poporuluĭ Agieĭ prin mahalalele têrguluĭ, şi câţĭ se vorŭ aflà de aceştia, să-ĭ ridice şi cu zapciĭ de aĭ dumnè-tale să-ĭ trimeţĭ la spitalurĭ, unde poruncimŭ Domnia Mea, epitropilorŭ spitaluluĭ, să aveţĭ a-ĭ primì pe toţĭ şi a le orênduì odihna lorŭ, ca să pòtă petrece cu totŭ repaosulŭ, şi prin catastihŭ anume să Ni se facă arĕtare, cine şi la care spitalŭ s'aŭ aşezatŭ? — 1793 Augustŭ 29. (2)

(1) Cod. XXIII, fila 21 verso şi 22.
(2) Cod. XXIII, fila 129.

www.dacoromanica.ro

In 21 Decembre 1794, Domnitorulŭ dă pitacŭ la Vel Spătarŭ şi la epistatulŭ Agieĭ «pentru uniĭ săracĭ nevolnicĭ şi străinĭ, carĭ sunt cu adevĕratŭ vrednicĭ de milă şi de ajutorŭ şi carĭ, neavêndŭ nicĭ un felŭ de razimŭ, stăruescŭ pe uliţele Bucurescilorŭ în iuţimea geruluĭ, unde şi nóptea rĕmânŭ, dintre carĭ s'aŭ aflatŭ şi bolnavĭ şi morţĭ pe uliţele Bucurescilorŭ, că nefiindŭ cu cale a se trece acésta cu nebăgare de sémă, *maĭ vîrtosŭ într'acéstă vreme* să se afle bolnavĭ şi morţĭ pe uliţele Bucurescilorŭ», Domnitorulŭ ordonă «să se facă căutare unora ca aceştia, şi câţĭ sunt nevolnicĭ străinĭ, fără de nicĭ unŭ razimŭ şi cu adevĕratŭ vrednicĭ de milă, *luându-ĭ în scrisŭ,* să li se facă o orênduială de a-ĭ împărţi pe la mănăstirĭ, unde să le dea egumeniĭ şi epitropiĭ mănăstirilorŭ un locŭ de adăpostire şi de şedere, purtându-le grija şi căutându-ĭ dintr'ale mănăstireĭ pentru hrana vieţeĭ lorŭ.» Domnitorulŭ adaoge, să se esecute acestŭ nizamŭ, ca să nu se maĭ afle pe uliţele Bucurescilorŭ stăruindŭ saŭ înconjurându-se într'acéstă vreme prin bisericĭ şi prin tóte locurile; iar când sunt vrednicĭ de slujbă, cu adevĕratŭ sănătoşĭ şi zdravenĭ, carĭ numaĭ din rĕŭ năravŭ şi din lenevie s'aŭ obicinuitŭ a calicĭ, să-ĭ desbăraţĭ şi să le faceţĭ zaptŭ de a se părăsi de acelŭ rĕŭ năravŭ şi a-şĭ agonisì hrana vieţeĭ cu slujba şi cu ostenéla lorŭ. (1)

Vel Logofĕtŭ.

Pitacŭ la Vel Visl., din 25 Martie 1795.

Sĕracilorŭ, «carĭ sunt cu adevĕratŭ sacateftiţĭ, nevrednicĭ de nicĭ o slujbă, ce s'aŭ orênduitŭ a se ridicà din Bucurescĭ şi ca să se trămită pe afară pe la mănăstirĭ de a-ĭ hrănì» (din causa ciumeĭ), Vodă le-aŭ datŭ dela domnie de liude câte talerŭ unulŭ $^1/_2$ pe lună, ca să nu aibă pricină de lipsă. Ordonă Visterieĭ să dea în mânile Spătaruluĭ acéstă léfă a 48 liude pe câte 3 lunĭ, «ca să li se dea pe amână fiteş-căruia la împlinirea de 3 lunĭ; veĭ urma dumné-ta a le da orênduita milă pe câte o lună prin P. S. Metrotropolitŭ, care-ĭ va trimite la mănăstirile unde eĭ se află.»—1795 Martie 25. (2)

Pitacŭ din 26 Martie 1795 la egumeniĭ de mănăstirĭ, trimiţêndŭ cerşetoriĭ după disposiţiunea luată, cu anume listă de ceĭ trimişĭ şi însciinţare că dela domnie se dă de familie câte 1 tal. şi $^1/_2$ pe lună, «iar dela mănăstire poruncimŭ să li se dea câte una oca mălaiŭ pe ḑi de totŭ liudele, cum

(1) Cod. XXIX, fila 3 verso şi 4.
(2) Cod. XXIX, fila 31 verso.

www.dacoromanica.ro

și din bucate ceea ce vorŭ fi mâncândŭ și ceĭ-lalțĭ ómenĭ aĭ mănăstireĭ». Domnitorulŭ recomandă egumenilorŭ să veghieze, să nu fugă săracii de acolo, «dar să nu auḑimŭ că orĭ cuviosia ta saŭ ómeniĭ mănăstireĭ se arată către dînșiĭ cu nemilostivire și cu vre-o rĕutate, orĭ în ce chipŭ, pentru că avemŭ a cercetà, și când Ne vomŭ pliroforisì că pătimescŭ de ómeniĭ mănăstiriĭ saŭ sunt lipsițĭ și nu-șĭ aŭ hrana și căutarea lorŭ, să sciĭ că aĭ a te pedepsì. Și de nu este locŭ înăuntrulŭ mănăstireĭ, să li se facă unŭ locŭ afară lângă mănăstire, aprópe, o căsuță de a locuì într'însa, urmândŭ precum poruncimŭ maĭ sus. Și aducêndu-ĭ acolea la mănăstire, să puĭ întâiŭ să-ĭ spele, să-ĭ curățe, să-ĭ afume și, udându-ĭ cu oțetŭ, așà să-ĭ primescĭ în mănăstire».

NB. Mănăstirile la carĭ s'aŭ trimisŭ 122 de cerșetorĭ: în *Ilfovŭ*: Plătărescii, Mărcuța, Plumbuita, Căldărușaniĭ, Codreniĭ, Snagovulŭ și Balamuciĭ; în *Vlașca*: Glavaciocŭ, Căsciórele, Găiseniĭ și Comana; în *Ialomița*: la Sloboḑia; în *Dîmboviția:* la Dealŭ, Nucetŭ, Golgota și Butoiulŭ; în *Muscelŭ*: la Câmpulungŭ, Vieroșulŭ, Rânczciovulŭ și Valea; în *Oltŭ*: Clocociovulŭ și mănăstirea dela Slatina; în *Prahova*: Mărgineniĭ, Mislea, Têrgșorŭ, Poiana și Sinaia; în *Argeșŭ*: la Fedeleșoiŭ și Tutana; în *Secuienĭ*: la Vălenĭ, Apostolache și Bradulŭ; în *Buzĕŭ*: la Banulŭ și la Brebu; la *Slam-Rîmnicŭ*: mănăstirea Rîmnicŭ, Băbeniĭ și Sf. Ioanŭ din Focșanĭ.

S'aŭ trimisŭ de fie-care mănăstire câte 2, 3 cerșetorĭ, din carĭ mulțĭ bărbațĭ cu femeile lorŭ și copiĭ. (1)

Cu pitace dela și 5 și 8 Aprilie 1795 s'aŭ maĭ trimisŭ săracĭ din Bucurescĭ la mănăstirile Cozia din Vîlcea, Bistrița, Tismana, Horezŭ, Govora, Arnota (Vîlcea), Segarcea, Bucovĕțulŭ și mănăstirea Dintr'unŭ lemnŭ (la acésta s'aŭ trimisŭ femeĭ fără bărbațĭ).

Pre caliciĭ de neamŭ moldovénŭ, în numĕrŭ de 6, i-aŭ trecutŭ prin Spăt. înapoĭ în Moldova; iar pe 8 calicĭ bulgarĭ, totŭ prin Spăt., i-aŭ trecutŭ peste Dunărea pe la Oltenița. (2)

Cu pitaculŭ din 4 Aprilie 1796 s'aŭ maĭ trimisŭ cerșetorĭ din Bucurescĭ la mănăstirile Poiana din Prahova, Găiseniĭ din Dîmboviția, Cotména din Vîlcea, Sinaia din Prahova, Morunglava din Vîlcea, Fedeleșoiŭ din Argeșŭ și Têrgșorŭ din Prahova. (3)

(1) Cod. XXIX, fila 33 verso, 34 și 35.
(2) Cod. XXIX, fila 39.
(3) Cod. XXIX, fila 168 verso.

www.dacoromanica.ro

Pitacŭ la Spătarŭ şi Agă şi epistatulŭ Armăşieĭ, din 23 Iulie 1793, ca să fie scoşĭ din Bucurescĭ toţĭ ţiganiĭ«netoţĭ» (?), dându-se ordinŭ la tote străjile marginei Bucurescilorŭ a nu-ĭ îngădui să se maĭ întorcă la Bucurescĭ «nicĭ acum, nicĭ după acesta». (1)

In 19 Octobre 1794, sunt opriţĭ prin pitacŭ la Vel Spătarŭ de a maĭ intrà ţiganiĭ în Bucurescĭ, «verĭ de pre ce parte de locŭ vorŭ fi», în interesulŭ pazeĭ de «năprasnica bólă». (2)

Cu pitacŭ din 25 Martie 1795 către epistatulŭ Armăşieĭ, ordonă scóterea din Bucurescĭ din casele lorŭ a tuturorŭ ţiganilorŭ domnescĭ, cu tóte ale lorŭ, pe la moşiĭ şi sate depărtate, şi să n'aibă voie a se întórce până când Dumneḑeŭ va face milă a se potoli desĕvîrşitŭ şi a nu se maĭ auḑi de năprasnica bólă, sub pedépsă de a i se da focŭ prăvălieĭ orĭ-căruĭ, dacă ar venì pe ascunsŭ, şi se va şi pedepsi. «Şi dumné-ta, ca unŭ zabitŭ ce le escĭ, pentru nepurtarea de grijă la acestŭ nizamŭ, ce se dă pentru curăţenia în folosulŭ de obşte alŭ politieĭ, veĭ fi învinovăţitŭ şi nu veĭ avé nicĭ o îndreptare.» (3)

Pitacŭ către epistatulŭ Armăşieĭ, din 10 Iunie 1796, să scótă afară din Bucurescĭ pe toţĭ ţiganiĭ, afară de ceĭ din curţile boerilorŭ, după nizamulŭ din anulŭ trecutŭ. (4)

Pitacŭ din 1 Aprilie 1795, către Spătarŭ.

Domnitorulŭ află că ciocliĭ dela spitalulŭ de ciumaţĭ, în contra nizamuluĭ, umblă prin lume, printre ómeniĭ curaţĭ, vinŭ nóptea într'ascunsŭ pentru bĕutură în Bucurescĭ şi pentru alte interese şi fapte netrebnice, şi ocasionéză ast-felŭ întinderea bóleĭ, «ca nisce vrăşmaşĭ şi făr de temere de Dumneḑeŭ şi de urgia luĭ». Domnitorulŭ ordonă Spătaruluĭ să le vestéscă printr'unŭ zapciŭ să înceteze dela acéstă urmare, «să nu lipséscă dela spitalŭ şi să se feréscă de ómenĭ curaţĭ, atâtŭ în cea-laltă vreme, câtŭ şi la intrarea şi eşirea din Bucurescĭ pentru ridicarea de bolnavĭ ciumaţĭ». Zapciiĭ să se feréscă de contactŭ cu ciocliĭ, să evite contactulŭ cu lumea,

(1) Cod. XXIII, fila 3 verso.
(2) Cod. XXIX, fila 3 verso.
(3) Cod. XXIX, fila 31.
(4) Cod. XXIX, fila 198.

www.dacoromanica.ro

abătêndu-se din drumŭ, că de nu, va fi împuşcatŭ. Să se ordone străjarilorŭ dela marginea oraşuluĭ, zapciilorŭ, vătăşeilorŭ şi mahalagiilorŭ, că de vorŭ vedé vre-unŭ cioclu de aĭ spitaluluĭ umblândŭ prin Bucurescĭ, să-lŭ omóre, «şi va fi bine mortŭ, ca unŭ vrăşmaşŭ şi pricinuitorŭ de peirea noroduluĭ». Cârciumarulŭ saŭ cârciumărésa, care va primi la bĕutură vre-unŭ cioclu din spitalŭ, saŭ altŭ mahalagiŭ de-lŭ va primi în casa luĭ pentru vre-unŭ interesŭ, nu va fi maĭ puţinŭ pedepsitŭ. Zapciiĭ, carĭ nu vorŭ ascultà de poruncile Spătaruluĭ în astă privinţă, să se denunţe Domnitoruluĭ, care-ĭ va trimite la ocnă. «Lângă acésta poruncimŭ Domnia Mea, atât dumi-tale Vel Spătarŭ, cât şi dumi-tale Vel Agă, să rênduiţĭ zapciĭ cu *amîndouĕ tulumbele*, ca în tóte ḑilele să ude cu apă tóte podurile Bucurescilorŭ pentru spălare şi curăţenie».(1)

Pitacŭ din 14 Iulie 1795, volnicindŭ pe unŭ cioclu să caute în judeţele Ilfovŭ şi Vlaşca pe Niţă logofeţelulŭ, condicarulŭ Divanuluĭ, să-lŭ bage în butucĭ şi, ridicându-lŭ cu tótă familia şi borfele luĭ, să-lŭ ducă dreptŭ la lazaretulŭ dela Pantelimonŭ, unde să-lŭ pue orênduitulŭ epistatŭ alŭ lazaretuluĭ Antonie Polcovniculŭ la pază şi curăţenie. (2)

Biv 2-lea portarŭ Sandulache a scrisŭ luĭ Vodă, că unŭ spurcatŭ ţiganŭ cioclu a îngropatŭ morţiĭ ciumaţĭ la suprafaţă, de i-aŭ mâncatŭ câniĭ, a spartŭ cramele ómenilorŭ de le-a bĕutŭ vinulŭ şi a datŭ cu ciomagulŭ în capulŭ unuĭ diaconŭ ciumatŭ să móră maĭ iute şi până în ḑiuă a şi muritŭ, şi bétŭ fiindŭ, a vrutŭ să siluéscă pe o femee ciumată, şi strigândŭ femeea pe altŭ cioclu numaĭ, a scăpatŭ din mânile luĭ.

Se cercetéză şi se face în 27 Iulie 1795 anafora la Vodă, în care ḑice că faptele aceluĭ cioclu îĭ aducŭ «osîndă de capŭ», decât se invócă circumstanţa atenuantă că erà bétŭ, «şi când este la mijlocŭ beţia, iar nu este din cugetŭ, saŭ din alt-felŭ de vicleşugŭ, atuncĭ pravilele le facŭ sincatavasis, ḑicêndŭ: «celŭ ce va face ucidere la beţie, se osîndesce la surgunie de 5 anĭ» (cartea 60, titlu 39). In locŭ de surgunie, «care nu s'aŭ obicĭnuitŭ la aceste fapte», judecătoriĭ dela criminalion propunŭ să fie trimisŭ ţiganulŭ la ocnă, cu acelaşĭ sorocŭ cum poruncescŭ pravilele. — 1795 Iulie 27. (3)

După anaforaua mareluĭ Spătarŭ şi a mareluĭ Vornicŭ, constatândŭ la 15 Aprilie 1796 că «Polcovniculŭ de ciocli, care s'a făcutŭ, nicĭ o pricepere nu

(1) Cod. XXIX, fila 36.
(2) Cod. XXIX, fila 90 verso.
(3) Cod. XXX, fila 73 verso.

www.dacoromanica.ro

are în acéstă trébă a cioclieĭ, şi încă ḑice că nicĭ calŭ nu are şi este şi sacatŭ», eĭ propunŭ să fie înlocuitŭ de fostulŭ Polcovnicŭ Ioniţă. Domnitorulŭ, la 18 Aprilie 1796, dă resoluţiunea că, «fiind-că a vrutŭ numaĭ să înşele pe Domnia-Mea de a se îmbrăcà cu caftanŭ, arĕtându-se că este vrednicŭ şi scie trĕba, şi acum ḑice că n'are pricepere de slujba acésta şi că n'are calŭ şi este sacatŭ, poruncimŭ ca havaetulŭ Agieĭ să-lŭ rĕspunḑă pe anulŭ întregŭ şi să dea şi celuĭ pe care l'a scosŭ tal. 100; să se trimiţă apoĭ şi la Snagovŭ pentru înşelăciunea ce a făcutŭ şi să se rênduiască în loculŭ luĭ totŭ Ioniţă, ce aŭ fostŭ maĭ înainte, fără de havaetŭ.» (1)

Fómetea.

Prin anaforaua din 19 Maiŭ 1794, Metropolitulŭ Dositeiŭ şi Ioanŭ Raletŭ arată Domnitoruluĭ că brutariĭ, cum vĕdŭ că este vremea împotrivă, că e lipsă de ploĭ, cum simţescŭ că va fi lipsă de bucate, se ducŭ în tóte părţile prin ţĕră cu multŭ maĭ înainte, de cumpĕră provisiunĭ multe, dar le ţinŭ ascunse, şi când vine vremea ca din causa lipseĭ să se scumpéscă grâulŭ, cumpĕră şi eĭ câte unŭ carŭ douĕ de ochiĭ zapciilorŭ şi scumpescŭ fórte multŭ pânea, sub pretextulŭ acesta alŭ lipseĭ, ḑicêndŭ că îĭ costă chila de grâŭ câte 30 saŭ 40, şi din acéstă causă pătimesce sărăcimea fórte multŭ.

De aceea, pentru că «din pĕcate curgêndŭ seceta, póte de ce merge să se scumpéscă bucatele», rógă pe Domnitorŭ să dea poruncă luĭ Vel Aga, că aducêndŭ înaintea sa pe toţĭ brutariĭ, să-ĭ oblige prin zapise şi chezăşie unulŭ către altulŭ, cum acésta în multe rênduri s'a urmatŭ, că nu vorŭ urcà preţulŭ pâneĭ, şi *avêndu-se în vedere seceta ce se anunţă*, eĭ să fie datorĭ a umblà să strîngă grâŭ câtŭ de multŭ, pentru a fi îndestulaţĭ, dar să nu-lŭ ascundă; numiţiĭ epitropĭ aĭ obştieĭ maĭ adaogŭ, că aŭ în scire că la jud. Ialomiţa şi la alte părţĭ costă chila de grâŭ câte tal. 11 multŭ 12, chiria pe chilă până la Bucurescĭ costă 2 tal., şi unulŭ cheltuiala lorŭ, în totalŭ cheltuiala uneĭ chile de grâŭ ar costà 15 tal., «şi cu acestŭ mijlocŭ, totŭ nu póte pătimi norodulŭ greutate şi scumpete»; apoĭ totŭ cu acestŭ mijlocŭ, când neguţătoriĭ de grâŭ venindŭ la Bucurescĭ cu grâŭ vorŭ ţiné la unŭ preţŭ mare, şi vĕḑêndŭ că nu se întrĕbă multŭ grâulŭ, de sigurŭ vorŭ scădè şi eĭ preţulŭ; «şi pentru ca să nu le rĕmâie cuvîntŭ atuncĭ, de aceea să aibă scire de acum».

Iată şi resoluţiunea ce o dă Domnitorulŭ:

(1) Cod. XXXI, scara 6, fila 58.

www.dacoromanica.ro

Iω Alexandru Constantinŭ Moruzi Voevodŭ i Gpd. zemle Vlachiscoe. — «Poruncimŭ Domnia Mea dumi-tale Vel Agă, să aducĭ pe toţĭ brutariĭ înaintea dumi-tale, ca după nizamulŭ ce este datŭ la Agie să-ĭ îndatorescĭ pe toţĭ, legându-ĭ şi cu chezăşie unulŭ pe altulŭ, ca să grijască fieş-care de a avé zaheréua cea trebuinciósà pe câte 40 de ḑile, să nu pătiméscă politia vre-o lipsă.»—1794 Maiŭ 20. (1)

Vel Logofĕtŭ.

Pilacŭ la Vel Aga.

«Amŭ luatŭ Domnia Mea însciinţare cum că brutariĭ din Bucurescĭ, după multe vicleşugurĭ şi vinovăţiĭ trecute ale lorŭ, acum uniĭ îşĭ închidŭ cuptórele şi fugŭ şi se ascundŭ, şi aşà din nelucrarea şi împuţinarea cuptórelorŭ, se pricinuesce lipsă de pânea cea trebuinciósă a hraneĭ politieĭ Bucurescilorŭ».... Vodă ordonă «să strîngĭ pe toţĭ brutariĭ la Agie, ca să le arĕţĭ porunca Domnieĭ Mele şi să le spuĭ că Domnia Mea le-amŭ făcutŭ atâtea şi atâtea musaadele spre ajutorulŭ lorŭ, şi la tóte eĭ, făcêndu-se necunoscĕtorĭ, în felurĭ de chipurĭ şi înmiite orĭ s'aŭ aflatŭ vinovaţĭ, în câtŭ de ar fi căutatŭ domnia a face rĕsplătirea cea dréptă la vinovăţiile lorŭ, pururea eraŭ vrednicĭ de cea maĭ grea pedépsă, de care Domnia Mea totŭ i-a iertatŭ şi încă nu li s'aŭ făcutŭ pedépsa aceea ce cu dreptate li se cădeà; acum dar a o face şi acésta, cu a-şĭ închide *furnurile (sic)* şi a fugi şi a se ascunde, cu pricină că n'aŭ zaherea saŭ că n'aŭ *sermaia* să cumpere zaherea, fără a nu arĕtà maĭ înainte şi a da de scire la Agie şi a pătimi unŭ norodŭ din pricina lorŭ, nu vomŭ maĭ puté suferi....» Vodă ordonă Agăĭ: «tuturora să le ḑicĭ să-şĭ *deschiḑă furnurile* şi fie-care brutarŭ pe tótă ḑiua să aibă a scóte pâne de câtŭ maĭ multe cuptóre se va puté, spre îndestulare, iar de 2 cuptóre să fie datorŭ negreşitŭ a scóte fie-carele brutarŭ....» Vodă trimite în scire brutarilorŭ fugarĭ, că a ordonatŭ să fie căutaţĭ în Bucurescĭ şi în tótă ţéra, «şi prinḑêndu-ĭ pe uniĭ ca aceia, îĭ vomŭ trimite la ocne pe tótă viéţa.... şi carĭ acum se va fi aflândŭ dosiţĭ, a cărora cuptóre staŭ închise, prinḑêndu-ĭ, de vorŭ da chezăşie că vorŭ fi următorĭ a-şĭ lucrà meşteşugulŭ lorŭ şi a scóte pe tótă ḑiua pâne în 2 cuptóre, să le ieĭ chezăşiile lorŭ la Agie, iar carĭ nu vorŭ fi următorĭ, să Ni-ĭ arĕţĭ cu fóe anume, ca să-ĭ trimitemŭ pe uniĭ ca aceia la ocnă, cu hotărîrea ce ḑicemŭ a-şĭ petrece tótă viéţa lorŭ în osîndă.»—1794 Augustŭ 15. (2)

Vel Logofĕtŭ.

(1) Cod. XXVII, scara 9, fila 46.
(2) Cod. XXIII, fila 270.

www.dacoromanica.ro

Cu pitaculŭ din 17 Augustŭ 1794 către Aga, ordonă să se oblige şi toţĭ simigiiĭ, «ca într'acéstă vreme să deschidă şi eĭ 2 furnurĭ, unde să facă pâne de vînḑare, spre îndestularea norodulŭĭ, şi să lucreze necontenitŭ.... nefiindŭ îndestule numaĭ furnurile brutarilorŭ cele sciute.» (1)

Pitacŭ la Vel Aga, din 21 Augustŭ 1794.

Vodă scutesce de orĭ-ce vamă şi de orĭ-ce alte supérărĭ zaheréua ce se va *importà*, în vedere cu lipsa din ţéră.

In acestŭ sensŭ scrie şi la ispravniciĭ mărginenĭ, ca să dea poruncă vameşilorŭ de scutire a zahereleĭ importate şi să dea teşcherele la mâna importatorilorŭ, ca să nu-ĭ apuce nimenĭ pentru nicĭ o vamă, orĭ altă dare, «nicĭ vameşĭ, nicĭ zapciĭ, nicĭ neferĭ, cu vre-unŭ nume de havaetŭ, ci în totŭ chipulŭ să fie diafendipsiţĭ şi de către toţĭ să fie apĕraţĭ de orĭ-ce, a fi în pace, spre a avé fieş care îndemnare şi înlesnire a se silì la acéstă vreme de lipsă cu sîrguială de a îndestulà şi a ajutorà ţéra şi norodulŭ la multa trebuinţă de hrană ce aŭ». — 1794 Augustŭ 20. (2)

Pitacŭ din 16 Septembre 1794, la Metropolitulŭ, Banulŭ Ghica, Banulŭ Racoviţă, Spatarŭ Văcărescu, Vist. Ioanŭ Raletŭ, «ca mâne după prânḑŭ să se adune la unŭ locŭ şi să facă o chibzuire pentru cererea brutarilorŭ, că nu le dă mâna a vinde după nartulŭ ce aŭ, şi cum va fi cu cale să arĕtaţĭ Domnieĭ Mele». (3)

Epistatulŭ Agieĭ Alex. Gherache arată Domnitoruluĭ, că brutariĭ din Bucurescĭ nu află la Oborŭ de cumpĕratŭ grâŭ şi nicĭ aŭ parale ca să cumpere din ţéră. Aŭ nevoie decĭ de poruncĭ domnescĭ, ca să cumpere de pe afară de pe unde vorŭ găsì, şi să li se împrumute şi banĭ tal. 11.500, pentru care vorŭ da zapise, fiind chezaşĭ unulŭ pentru altulŭ că vorŭ rĕspunde baniĭ la Sf. Gheorghe viitorŭ împreună cu dobânda. Brutariĭ carĭ cerŭ acésta sunt următoriĭ: Cara-Mustafa din Scaune, Mihulŭ dela Pórta-din jos, Iane idem, Hagi-Costea din Scaune, Michaiŭ Gură-strîmbă dela Sf. Gheorghe Vechiŭ, Solomonŭ din Beilicŭ, Ştefanŭ Babicŭ, Manea Vătafulŭ, Ştefanŭ Vătafulŭ, Neagulŭ din Gorganĭ şi Vasile Văcarulŭ.

Domnitorulŭ, cu resoluţiunea din 5 Octobre 1794, recomandă afacerea

(1) Cod. XXIII, fila 270 verso.
(2) Cod. XXIII, fila 272.
(3) Cod. XXIII, fila 275 verso.

www.dacoromanica.ro

la boerii nazîrĭ trebeĭ zaherelelorŭ din Bucurescĭ, le ordonă să îndeplinéscă cererea brutarilorŭ. (1)

Pitacŭ la epistatulŭ Agieĭ, ca grâulŭ ce vine la Têrgulŭ-de-afară, care prin poruncĭ domnescĭ se silescŭ ispravniciĭ de-lŭ pornescŭ şi-lŭ trimitŭ într'adinsŭ spre vînḑare la brutarĭ, ca să aibă în vreme de trebuinţă zaharea, să nu fie lipsă, mergŭ uniĭ alţiĭ de-lŭ cumpĕră din têrgŭ şi-lŭ ridică. «Poruncimŭ dumi-tale, să rênduescĭ zapciĭ într'adinsŭ la ḑilele de têrgŭ, ca pre nimenĭ să nu îngăduéscă a cumpĕrà grâŭ, până nu vorŭ cumpĕrà întâiŭ brutariĭ suma ce le trebuesce, şi fără de scirea dumi-tale grâŭ dela têrgulŭ de afară să n'aibă voie nimenĭ a cumpĕrà.»—1794 Octomvre 7. (2)

Prea Sfinţia Ta Părinte Metropolite alŭ Ungro-Vlachieĭ, sciutŭ lucru este de obşte că tóte mănăstirile ţĕreĭ acesteia, atâtŭ cele-lalte, câtŭ şi Episcopiile, nu s'aŭ făcutŭ de rĕposaţiĭ aceia ctitorĭ numaĭ pentru podóbă, ci maĭ vîrtosŭ cu unŭ sfîrşitŭ şi cu o socotélă spre folosŭ obştieĭ, ca ajutându-se obştea dela dînsele în vremĭ trebuincióse şi de lipsă, să câştige cu acéstă pomenire sufletéscă aceĭ rĕposaţĭ ctitorĭ, carĭ s'aŭ truditŭ la zidirea lorŭ şi aŭ cheltuitŭ averea lorŭ, de le-aŭ înzestratŭ cu moşiĭ şi acareturĭ; pentru una ca acésta şi nu erà volnicĭ egumeniĭ şi epitropiĭ lorŭ maĭ înainte vechime (după cum Ne-amŭ pliroforisitŭ) a vinde veniturile moşiilorŭ şi acareturilorŭ la alţiĭ, ci le căutaŭ economiĭ mănăstirilorŭ înşiĭ pe séma mănăstirilorŭ, strîngêndŭ veniturile şi bucatele lorŭ, şi aveà fieş care mănăstire zaheréua moşiilorŭ sale apururea (ѧпр҃ръ), ca să afle de ajutorŭ şi la obştea noroduluĭ în vre-o întîmplare de lipsă; iar dela o vreme încóce obicĭnuindu-se a-şĭ vinde mănăstirile veniturile a tóte moşiilorŭ sale la arendaşĭ, uniĭ póte că trebuinţa cheltuelilorŭ întîmplătóre i-aŭ silitŭ, alţiĭ cu pricinuirĭ şi îndreptărĭ că nu aŭ ómenĭ harnicĭ saŭ de ajunsŭ a le căutà, care acésta la tóte cele-lalte mănăstirĭ s'aŭ obicĭnuitŭ, încă şi până la S-ta Metropolie şi Episcopiĭ s'aŭ întinsŭ, în cătŭ a ajunsŭ tréba şi la unŭ catachrisis în douĕ chipurĭ, cea dintâiŭ călcândŭ buna orênduială a ctitorilorŭ, şi cea de adoua că vînḑarea o facŭ totŭ la *ómenĭ străinĭ*, carĭ aceĭ străinĭ nu caută nimicŭ altŭ decât numaĭ folosulŭ şi interesulŭ câştiguluĭ lorŭ în parte şi cu nicĭ unŭ ajutorŭ nu se ajută obştea şi locuitoriĭ, ce sunt lipsiţĭ de hrana vieţeĭ, uitându-se cu *ochiĭ la străiniĭ arendaşĭ*, carĭ din munca mânilorŭ lorŭ se îndestulèză şi nicĭ o mângâiere nu aŭ de ajutorŭ la vreme de nevoie. Decĭ, sciindŭ Domnia Mea bună rîvna Sf. Tale, ce aĭ

(1) Cod. XXVII, scara 17, fila 17 verso.
(2) Cod. XXIII, fila 282.

www.dacoromanica.ro

către cele bune şi de folosŭ obştieĭ, iată poruncimŭ Domnia Mea, ca maĭ întâiŭ, după primirea domnesculuĭ Nostru pitacŭ, chemândŭ şi pe Sfinţia Sa Părintele Episcopŭ de Rîmnicŭ, ce se află acum aicĭ, acum să *daĭ nizamulŭ* acesta atâtŭ la tóte mănăstirile marĭ şi micĭ, câtŭ şi la Episcopiĭ, precum şi însăşĭ la casa Sfinteĭ Metropoliĭ, ca fie-care Archiereŭ, egumenŭ, epitropŭ şi purtătorŭ de grije, ce are mănăstire cu moşiĭ, să fie îndatoratŭ, sub acéstă legătură, de a nu vinde maĭ multŭ la arendarĭ tóte moşiile ce aŭ, ce după numĕrulŭ moşiilorŭ ce are fie-care, să oprésca şi pe séma mănăstireĭ nevîndute, adecă o mănăstire ce are 6 moşiĭ, să oprésca douĕ, cele maĭ bune; mănăstirea ce are 3 moşiĭ să oprésca una; Sfînta Metropolie să oprésca 4, cum şi Episcopiile să oprésca câte 3; saŭ care din mănăstirĭ este cu maĭ multe moşiĭ, după acéstă socotélă, ce ḑicemŭ, să urmeze a vinde unele dintr'însele şi a oprì cele-lalte, precum orênduimŭ maĭ sus, pe séma mănăstireĭ; cu care acestŭ nizamŭ să intri Prea Sfinţia Ta şi până la cele maĭ micĭ schiturĭ şi metóce de obşte, care moşiĭ să le caute cu înşiĭ ómeniĭ mănăstirescĭ, să adune rodurile bucatelorŭ lorŭ, orĭ de ce felurime ar fi, la mănăstirĭ în păstrare, fără de a cutezà a le risipi cu vînḑare pe banĭ. Pentru care să-ĭ îndatorezĭ Prea Sf. Ta pre toţĭ, ca să-şĭ dea séma de câte bucate aŭ strînse fieş-carele pe anŭ, avêndŭ Sf. Ta purtare de grijă a sci şi a aflà zaheréua ce are fieş-care mănăstire, ca în vremea acésta, la anulŭ viitorŭ, să fie îndatoratŭ Prea Sf. Ta a face arĕtare la Divanŭ şi Visteria Domnieĭ Mele, cu catastifŭ, de câtă sumă de bucate se află păstrându-se la fieş-care mănăstire, orĭ de ce felurime, orĭ grâŭ, orĭ porumbŭ, orĭ meiŭ, ca la vre-o întîmplare de lipsă (feréscă Dumneḑeŭ!) să se afle zaheréua cea tebuinciósă spre ajutorŭ celorŭ lipsiţĭ, la hrana vieţeĭ lorŭ, precum se cade, a nu pătimì întru o ţéră creştinéscă ca acésta. *Alŭ doilea*, să daĭ lângă acestea poruncile şi învĕţăturile Prea Sf. Tale la tótă partea bisericéscă de obşte, atâtŭ la mănăstirile marĭ şi micĭ, câtŭ şi la tótă céta preoţéscă şi diaconéscă, şi într'adinsŭ să trimeţĭ câte unŭ epistatŭ la judeţe, ca să îndemne pre toţĭ spre a face semĕnăturĭ cu îndestulare de grâŭ şi câtŭ se va puté maĭ multŭ şi de prisosŭ, nu numaĭ acum maĭ vîrtosŭ într'acéstă tómnă, căcĭ Dumneḑeŭ a făcutŭ milă cu îndestulare de ploĭ pămîntuluĭ şi aŭ tótă înlesnirea, ci şi de primăvară să pue cu îndestulare semĕnăturile bucatelorŭ ce sunt de primăvară, grâŭ, orzŭ, meiŭ, porumbŭ, lepădândŭ fieş-care lenea şi silindu-se cu osîrdie la lucrarea pămîntuluĭ, care este binele şi îndestularea obştieĭ, avêndŭ tare nădejde la milostivu Dumneḑeŭ, carele iubesce pre norodulŭ sĕŭ, că va întórce lipsa lorŭ la o îndestulare şi mângâiere desĕvîrşită a anuluĭ viitorŭ. Care acestea câte poruncimŭ maĭ jos, măcar că suntemŭ bine nădĕjduiţĭ la bună rîvna Sf. Tale, care scimŭ că o aĭ spre cele bune şi de folosŭ obştieĭ, că le veĭ urmà, şi nu suntemŭ

www.dacoromanica.ro

la vre-o îndoială că veĭ amelisì, dar cu tóte aceste să sciĭ Pr. Sf. Ta, că le ceremŭ Domnia Mea negreşitŭ a le pune în faptă şi a le urmà cu silinţă, pentru că la vreme când se vorŭ cere, de vomŭ vedé vre-unŭ cusurŭ din câte poruncimŭ, să sciĭ că veĭ avé Pr. Sf. Ta a rĕspunde.—1894 Octomvre 10. (1)

Ceĭ 2 boerĭ epistaţĭ asupra zahereleĭ de adunatŭ la Bucurescĭ (2) raportéză luĭ Vodă în 13 Octobre 1794, că neguţitoriĭ cumpaniştĭ şi a doua óră aŭ rĕspunsŭ că nu potŭ să dea nicĭ un ajutorŭ la cumpĕrarea de grâŭ, «iar ceĭ carĭ arŭ maĭ puté să facă vre-unŭ ajutorŭ, ḑiseră că uniĭ dintr'înşiĭ sunt capanlâĭ şi gelepĭ, carĭ aceia lipsescŭ pe afară, alţiĭ iar carĭ se află aicea, aŭ datoriĭ pe la uniĭ alţiĭ şi nu potŭ să scótă nimicŭ, neavêndŭ alişverişŭ.»

Domnitorulŭ, în 22 Octobre 1794, pune resoluţiune: «Dintr'acéstă anafora înţelegêndŭ Domnia Mea cum că neguţitoriĭ cumpaniştĭ nu aŭ de sincşĭ proerisis a face ajutorulŭ, ce se cade la acéstă întîmplare de mare trebuinţă a politieĭ Bucurescilorŭ, în care se hrănescŭ şi îşĭ facŭ alişverişulŭ şi îndestularea lorŭ, poruncimŭ dar ca înaintea P. Sf. Sale Părintele Metropolitŭ şi a dumné-vóstre orênduiţilorŭ 3 boerĭ epistaţĭ aducêndŭ pe cumpaniştĭ, să le arĕtaţĭ, că datoria lorŭ este a da negreşitŭ suma aceea ce aŭ făgăduitŭ, adecă mia de chile, din care Domnia Mea îĭ uşuréză pe jumĕtate, adecă 500 chile. Decĭ cu hotărîre poruncimŭ, ca orĭ grâŭ în natură să dea 500 chile, saŭ să se cisluéscă între dînşiĭ a da banĭ cu analoghie, după cum şi înşine Domnia Mea şi mănăstirile şi toţĭ boeriĭ aŭ ajutatŭ la acéstă întîmplare de mare trebuinţă, şi făr de a li se primì altŭ cuvîntŭ de pricinuire, să fie siliţĭ făr de voie a-ĭ împlini şi-şĭ vorŭ luà baniĭ cu dobândă în urmă, carĭ banĭ şi analoghia ce veţĭ face dumné-vóstre să apuce dumnéluĭ epistatulŭ cămărăşieĭ să-ĭ împlinéscă şi să-ĭ dea prin scirea dumné-vóstre la orênduiţiĭ neguţitorĭ, dela carĭ să iea adeverinţă.» (3)

Pitacŭ, carte deschisă la ispravniciĭ de judeţe, din 25 Oct. 1794.

Vodă s'a însciinţatŭ că locuitoriĭ pătimescŭ din causa arendatorilorŭ morilorŭ «la rêndulŭ măcinişuluĭ de porumbŭ şi meiŭ, în felurĭ de mijlóce silindu-ĭ a da câte 4 şi 5 oca de vinŭ până a le da rêndŭ de măcinatŭ,

(1) Cod XXIII fila 282.

(2) Veḑĭ în vol. nostru V (pag. 459) rênduirea de A. Moruzi a uneĭ comisiunĭ, care să importeze grâne de peste hotare şi să îngrijéscă ca să fie aprovisionaţĭ ast-felŭ Bucurescii.

(3) Cod. XXVII, scara 17, fila 36.

www.dacoromanica.ro

din care pricină zăbovescŭ locuitoriĭ şi-şĭ perdŭ vremea dimpreună cu dobitócele lorŭ şi luându-le *oiemulŭ* (ѡ҃ємꙋ) peste obiceiulŭ dreptŭ şi alte necazurĭ făcându-le, carĭ aceste nefiindŭ suferite la auḑulŭ Domnieĭ Mele a pătimì locuitoriĭ pentru a-şĭ face arendariĭ interesurile lorŭ, maĭ vîrtosŭ într'acéstă vreme de lipsă, amŭ poruncitŭ Domnia Mea dumné-lorŭ boerilorŭ veliţĭ, ca pentru o trébă de obşte, să cerceteze obiceiulŭ celŭ dreptŭ pentru tóte, să ni le arĕte în scrisŭ, şi dumné-lorŭ ne-aŭ făcutŭ anafora dela 24 ale acesteĭ lunĭ, care anaforà chibzuindu-o Domnia Mea şi găsindu-o cu cale şi după obiceiulŭ celŭ dreptŭ, amŭ primitu-o Domnia Mea şi iată de obşte poruncimŭ, ca tuturorŭ arendaşilorŭ şi morarilorŭ dela tóte morile de obşte să le daţĭ nizamulŭ ce poruncimŭ maĭ jos, îndatorindu-ĭ şi supuindu-ĭ ca făr de voia lorŭ să urmeze negreşitŭ întru tóte precum poruncimŭ, dândŭ şi locuitorilorŭ de scire, ca să scie şi eĭ.»

Nizamulŭ este acesta, adecă:

«*Oiemŭ* să nu iea maĭ multŭ decât din 10 oca una, după vechiulŭ obiceiŭ, ce ni-lŭ arată şi dumné-lorŭ veliţiĭ boerĭ că este vechiŭ; care oiemŭ să-lŭ iea în *natură (sic)*, adecă mălaiŭ, iar nu plată *banĭ* pentru oiemŭ. Şi acelŭ mălaiŭ care se va strînge la oiemŭ să fie îndatoraţĭ arendaşiĭ a vinde la locuitorĭ *ocaua* po parale 3, atâtŭ celŭ de porumbŭ câtŭ şi celŭ de meiŭ, iar să nu-lŭ vînḑă cu preţŭ maĭ mare. Şi pentru ca să nu facă arendariĭ şi morariĭ vicleniĭ, să ascunḑă adecă bucatele şi să le vînḑă la matrapazĭ cu maĭ mare preţŭ, satele ce vorŭ fi împrejurase pe lângă acea móră să aibă a orêndui într'adinsŭ câte unŭ omŭ, carele să stea napristanŭ la móră acolo, ca să vaḑă câtŭ oiemŭ se adună, şi totŭ acelŭ oiemŭ să fie datorŭ a-lŭ vinde pe la locuitoriĭ acestorŭ sate cu preţulŭ ce se arată maĭ sus, lăsându-se arendaruluĭ şi moraruluĭ numaĭ pe câtŭ se va socoti că este de ajunsŭ pentru trebuinţa hrăneĭ caseĭ lorŭ.

«Aşişderea şi pentru sila ce facŭ locuitorilorŭ de a le da ocale de vinŭ pentru a-ĭ da rêndŭ la măcinatŭ, poruncimŭ cu totulŭ să se ridice nedreptatea, de care să faceţĭ zaptŭ tuturorŭ arendarilorŭ şi morarilorŭ, spre a nu sili maĭ multŭ pe locuitorĭ a le da ocale de vinŭ pentru rêndulŭ măcinatuluĭ, fără de numaĭ care dintr'aceştia ce vine la măcinatŭ, din sineşĭ, fără nicĭ unŭ felŭ de silă, va voì să cumpere vinŭ dela cârciuma moreĭ spre a sa trebuinţă, să fie slobodŭ, iar silitŭ să nu fie nicĭ decum. De care pentru tóte acestea să fiţĭ dumné-vóstre ispravnicilorŭ îndatoraţĭ a priveghià şi a cercetà pururea, şi pre carĭ din arendarĭ saŭ morarĭ îĭ veţĭ dovedì că aŭ urmatŭ împotrivă, orĭ ascunḑêndŭ din oiemulŭ ce se va strînge pentru a-lŭ vinde la matrapazĭ cu maĭ mare preţŭ, orĭ că aŭ luatŭ dela locuitorĭ maĭ multŭ preţŭ decât câte 3 parale pe oca, saŭ că aŭ silitŭ pe vre-unŭ locuitorŭ de a cumpĕrà dela cârciuma moreĭ ocale de vinŭ pentru

www.dacoromanica.ro

a-ĭ da rêndŭ la móră şi dintr'acéstă pricină l'aŭ zăbovitŭ, saŭ la oiemŭ a luatŭ maĭ multŭ decât poruncimŭ, pe unulŭ ca acela să aveţĭ a-lŭ pedepsì cu bătaie acolo în faţa loculuĭ, în vederea tuturorŭ locuitorilorŭ, ca să iea pildă şi alţiĭ; pentru că de vomŭ auḑì că împotrivă s'aŭ urmatŭ din câte legămŭ şi poruncimŭ şi dumné-vóstre aţĭ trecutŭ cu vederea, să sciţĭ că vĕ veţĭ pedepsì.—1794 Octomvre 25. (1)

Pitacŭ din 26 Octobre 1794 către epistatulŭ Agieĭ, ca să împartă la brutarĭ grâulŭ depusŭ în o magasie, fiind-că e bănuială că se strică, şi să împlinéscă baniĭ dela brutarĭ pe grâulŭ datŭ, după preţulŭ cumpĕrătureĭ. Grâulŭ acesta se strînge de nisce neguţătorĭ ad-hoc, rênduiţĭ primitorĭ zahereleĭ de trebuinţa politieĭ. (2)

In 15 Octobre 1794, Domnitorulŭ scrie luĭ Spătarŭ şi luĭ Aga să oblige pe neguţătoriĭ cumpaniştĭ a rĕspunde 500 chile grâŭ pentru hrana şi trebuinţa politieĭ Bucurescilorŭ, după anaforaua ce este buiurdisită de Domnia Mea, la ajutorulŭ care de obşte s'aŭ făcutŭ. Şi i se vorŭ cere deocamdată *cu strînsóre,* ca negreşitŭ şi fără de nicĭ o prelungire să dea 150 chile din ḑisa sumă, «pe carĭ să aibă dumné-luĭ epistatulŭ Agieĭ a le împărţì pe la brutarĭ spre a le lucrà la trebuinţa politieĭ, şi baniĭ îĭ veĭ împlinì dumnéta epistatule alŭ Agieĭ după nizamulŭ ce este datŭ.» (3)

Pitacŭ la Banulŭ Dumitraşcu Racoviţă şi la epistatulŭ Agieĭ, să adune pe cumpaniştĭ, să le arĕte porunca că aŭ obligaţiunea să dea 500 chile grâŭ pentru hrana Bucurescilorŭ şi să şi împlinéscă dela eĭ 150 chile acum şi să se împarţă pe la brutarĭ, «şi baniĭ îĭ veĭ împlinì dumné-ta epistatule alŭ Agieĭ după nizamulŭ ce este datŭ.»—1794 Dechemvre 15. (4)

Domnitorulŭ, la 7 Ianuarie 1795, ordonă Vel Banuluĭ Dumitraşcu Racoviţă şi epistatuluĭ Agieĭ să cheme pe neguţitoriĭ, «ce epistasescŭ la primirea zahereleĭ de trebuinţa obştieĭ politieĭ Bucurescilorŭ, dela carĭ să cereţĭ să arĕte câtă sumă de grâŭ aŭ acum gata strînsă şi adusă în magasiile Bucurescilorŭ şi câtă altă sumă aŭ tocmitŭ şi aŭ arvunitŭ da a le venì? aşişderea şi din baniĭ ceĭ rênduiţĭ, câţĭ aŭ primitŭ? ce aŭ acum gata în mânĭ? şi câţĭ banĭ maĭ sunt de împlinitŭ? Şi lângă acésta, fiind-că auḑimŭ Domnia Mea, cum că din zaheréua ce s'aŭ strînsŭ se cheltuesce şi se dă

(1) Cod. XXIII, fila 290.
(2) Cod. XXIII, fila 288.
(3) Cod. XXIX, fila 2 verso.
(4) Cod. XXIX, fila 2 verso.

www.dacoromanica.ro

încóce şi încolo, făcêndŭ harŭ în parte», Domnitorulŭ ordonă a nu maĭ se risipi zaheréua făr de poruncă în scrisŭ a luĭ. (1)

Pentru aprovisionarea Bucurescilorŭ cu grâŭ, eraŭ obligate Episcopiile şi mănăstirile să dea fie-care câte o sumă hotărîtă de banĭ, «ajutorulŭ ce a făgăduitŭ partea bisericéscă a face la cumpĕratulŭ zahereleĭ de trebuinţa politieĭ Bucurescilorŭ». Domnitorulŭ rênduesce pe vătafulŭ de Visterie şi alţiĭ, dându-le volnicia ca dimpreună cu rênduitulŭ Metropolituluĭ să mérgă la Episcopiĭ şi mănăstirĭ să împlinéscă baniĭ ce maĭ datorescŭ, şi anume: 5350 talerĭ dela Episcopia de Rîmnicŭ, 1000 dela mănăstirea Sărindarŭ, 1000 dela mănăstirea Colţea, 750 dela mănăstirea S-tuluĭ Ioanŭ, 500 dela mănăstirea Archimandritulŭ, 100 dela mănăstirea Spira, 250 dela mănăstirea Greciĭ, 500 dela mănăstirea Dómna-Bălăşa, 100 S-tulŭ Spiridonŭ-Vechiŭ, 250 dela mănăstirea Toţĭ Sfinţiĭ, 150 Codreniĭ, 750 Mislea, 500 Sinaia, 200 Poiana, 150 Têrgşorŭ, 100 Brebulŭ, 500 Nucetulŭ, 500 Câmpulungŭ, 200 Vieroşulŭ, 150 Răncăciovulŭ, 250 Valea, 500 Glavaciocului, 200 Comana, 1500 Sloboḑia, 2250 Episcopia Buzĕuluĭ.(2)

In 9 Ianuarie 1795, Domnitorulŭ provócă pe Metropolitŭ să împlinéscă dela mănăstirĭ baniĭ hotărîţĭ pentru aprovisionarea Bucurescilorŭ şi să-ĭ facă «teslimŭ la rênduiţiĭ epistaţĭ, de unde să primescĭ Prea Sfinţia Ta teşcherea de teslimatŭ».(3)

Pitacŭ de volnicie zapciuluĭ spătărescŭ, din 15 Ianuarie 1795, să ridice dela Agie pe Niţu Logofeţelulŭ, ce aŭ fostŭ rênduitŭ la zaheréua politieĭ, să-lŭ ducă surghiunŭ la Snagovŭ.(4)

Pitacŭ la Banulŭ Ghica şi la Vist. Văcărescu, din 2 Aprilie 1795, contrasemnatŭ de Vel Logofĕtŭ.

«Fiind-că voimŭ Domnia Mea, ca câţĭ s'aŭ orênduitŭ după porunca Domnieĭ Mele cu protimie a ajută la lipsa ce aveà politia Bucurescilorŭ de hrana cea trebuinciósă a mâncăreĭ şi aŭ datŭ împreună cu Noĭ banĭ pentru cumpĕratulŭ zahereleĭ la orênduita magasie, nu numaĭ să nu păgubéscă de capetele lorŭ, ci încă să-şĭ iea după făgăduială tótă dobânda deplinŭ, pentru

(1) Cod. XXIX, fila 8.
(2) Cod. XXIX, fila 8 şi 9.
(3) Cod. XXIX, fila 10.
(4) Cod. XXIX, fiila 11.

www.dacoromanica.ro

ca să se îndemne şi la alte întîmplărĭ, ferésică Dumneḑeŭ, de trebuinţa obştieĭ a fi osîrduitorĭ pentru patria acésta, întru care trăescŭ şi se îndestuléză fieş-care cu osebite privileghiurĭ ce nu le are alte ţĕrĭ». . . . . Domnitorulŭ voesce ca şi totŭ câştigulŭ magasieĭ, după socotéla dela zaheréua străină cumpĕrată de neguţătorĭ pentru magasie, să se întrebuinţeze în scopŭ publicŭ (scăḑêndu-se maĭ întâiŭ capetele, cheltuiala şi dobânda neguţitorilorŭ). Domnitorulŭ destină acelŭ câştigŭ la zidirea de lazareturĭ şi donéză pentru acésta şi dobânda banilorŭ, ce a datŭ şi elŭ la cumpĕrarea de zaherele (1). A. Moruzi însărcinéză pe Văcărescu şi pe Banulŭ Ghica să încheie socotéla neguţitorilorŭ magasinerĭ, «să vĕ adunaţĭ la unŭ locŭ, unde chemândŭ pe epistaţiĭ dela magasiĭ şi venindŭ şi dumné-luĭ nazîrulŭ Agieĭ, să vedeţĭ maĭ întâiŭ suma zahereleĭ câtă este în magasie acum, din care numaĭ 500 chile grâŭ să se oprésică la magasie, ca să se afle pentru întîmplare de trebuinţă, iar cea-laltă tótă să se facă prin nazîrulŭ Agieĭ teslimŭ brutarilorŭ şi totŭ acum de odată să căutaţĭ dumné-vóstre socotéla magasieĭ de toţĭ baniĭ ce aŭ primitŭ dela domnie, dela eparchiile Archiereilorŭ, dela mănăstirĭ, dela dumné-lorŭ boeriĭ şi neguţătoriĭ; să vedeţĭ apoĭ cumpĕrătórea şi cheltuelile magasieĭ şi preţulŭ cu care s'aŭ datŭ dela magasiĭ zaheréua brutarilorŭ, din care să se scóţă capetele cu çarĭ aŭ ajutatŭ şi aŭ pusŭ fieş-care la cumpĕratulŭ aceĭ zaherele, precum şi dobânda lorŭ deplinŭ, carĭ banĭ să se şi dea acum cu dobânda lorŭ, atâtŭ aĭ mănăstirilorŭ prin Sf. Sa Păr. Metropolitulŭ, de unde să-şĭ ica fieş-care dreptulŭ sĕŭ cu dobânda lorŭ, câtŭ şi dumné-lorŭ boerilorŭ şi neguţătorilorŭ asemenea, afară numaĭ din dobânda banilorŭ domnescĭ, carĭ după cum amŭ ḑisŭ maĭ sus iĭ orênduimŭ să se cheltuéscă la zidirea spitalurilorŭ.» Totŭ pentru acestŭ scopŭ hotărĕsce Domnitorulŭ şi câştigulŭ magasieĭ din zaheréua cumpĕrată în străinătate, «şi câţĭ se vorŭ proerisi din Sf. Lorŭ Archierei, din egumeniĭ mănăstirilorŭ, din dumné-lorŭ boeriĭ şi neguţătoriĭ a da şi a ajutá la facerea acestorŭ zidirĭ, ca la unŭ lucru de obşte sufletescŭ şi trebuinciosŭ, vorŭ da de sineşĭ aceea ce se vorŭ îndurá, făr de a fi siliţĭ din poruncă şi făr de a li se opri cu pricina acésta baniĭ ce aŭ a luà cu dobânda lorŭ dimpreună» (2).

(1) Acésta scapă pe A. Moruzi de acusarea ce i s'a adusŭ de către unĭi din istoriciĭ noştri şi maĭ de curînd de către d-lŭ A. Xenopol, că «din nenorocirile ţĕreĭ storcă banĭ, neguţătorindŭ grâne şi porumbulŭ şi preḑupeţindu-le». Din documentulŭ de sus se vede din contră, că A. Moruzi a renunţatŭ la orĭ-ce dobândă pentru sumele ce a împrumutatŭ comisiuneĭ însărcinate cu cumpĕrarea de zaherele.

(2) Cum rĕmâne după vorbele aceste ale Domnitoruluĭ acusarea ce-ĭ aduce d-lŭ Xenopol, că a speculatŭ nenorocirea ţĕreĭ şi maĭ alesŭ că «după aceea Moruzi a maĭ impusŭ unŭ împrumutŭ silitŭ mănăstirilorŭ»?

www.dacoromanica.ro

Pitacŭ către ispravnicii din Mehedinți, din 16 Aprilie 1795.

După însciințarea ce aŭ făcutŭ ispravniciĭ de Mehedinți, cum că uniĭ din ceĭ rĕŭ nărăviți aŭ începutŭ a umblà cu arme nóptea, spărgêndŭ pivnițele să caute mălaiŭ și făină, și aŭ și omorîtŭ 2 ómenĭ, din carĭ pe unulŭ dintr'aceia l'aŭ prinsŭ, iar pentru ceĭ-lalți aŭ orênduitŭ să ĭ prindă, cum și pentru arme, aŭ poruncitŭ zapciuluĭ să strîngă tóte armele, ca nicĭ unŭ locuitorŭ să nu pórte arme, s'aŭ făcutŭ poruncă ispravnicilorŭ; câtŭ pentru ceĭ-lalți, bine aŭ urmatŭ dumné lorŭ de aŭ orênduitŭ să-ĭ prindă, iar pentru arme trebuià să însciințeze, iar să nu facă urmare de sineșĭ; cum și pentru hoțulŭ celŭ prinsŭ, să lŭ trimiță la dumné-luĭ Caimacamulŭ, să cerceteze vina, și dovedindu-se cu adevĕratŭ vinovatŭ, să-lŭ spânzure acolo în vilégulŭ tuturorŭ. (1)

Pitacŭ către Vel Vist., din 25 Maiŭ 1795.

Să céră socotelile dela Medelnicerulŭ Chiriacŭ Arbutŭ dela magasiĭ, cu catastihŭ anume de toțĭ baniĭ câtŭ și de unde aŭ primitŭ, câtŭ și la cine aŭ datŭ? Pentru daturile banilorŭ mănăstirescĭ, se cere ca să arĕte și teșcherele saŭ cărțile Archiereilorŭ și ale egumenilorŭ, iscălite și pecetluite dela magasiĭ. (2)

Asupra uneĭ anaforale scrisă grecesce a Metropolituluĭ Dositeiŭ.

Domnitorulŭ hotărĕsce, în 5 Augustŭ 1795, că «de vreme ce sf. Metro-«polie, ca o maică tuturorŭ, ajută și pe alțĭ lipsițĭ la întîmplare de trebuință după cum Ne și pliroforisescĭ, primimŭ anatoraua Prea Sfințieĭ Tale, și dela câțĭ vorŭ avé zaherea, dămŭ voie ca să ieĭ, numaĭ estimpŭ, acea câte 1 baniță grâŭ și $^1/_2$ baniță orzŭ, grijindŭ însă Prea Sfinția Ta, ca pe lângă acésta să nu se facă de către zapciĭ alte urmărĭ.» — 1795 Augustŭ 5. (3)

Vel Logofĕtŭ.

(1) Cod. XXIX, fila 42.
(2) Cod. XXIX, fila 57 verso.
(3) Cod. XXVIII, scara 7, fila 13 verso.

www.dacoromanica.ro

Pedépsa unuĭ ţĕranŭ, care a cacerdisitŭ zaherea.

Pitacŭ la Hatmanulŭ N. Hangerliu, Caimacamulŭ Craioveĭ, să trimită la Ocnele Marĭ din Vîlcea pe unŭ Radu Turcea din satulŭ Ostrovenĭ, carele a cutezatŭ a cacerdisi în alte părţĭ zaharéua, ce erà orênduită a se duce la Craiova, pricinuindŭ mare lipsă la hrana locuitorilorŭ de obşte.—1794 Augustŭ 19. (1)

Cu pitacŭ domnescŭ din 13 Augustŭ 1794, contra-semnatŭ de Vel Logofĕtŭ, se ordonă epistatuluĭ Ocnelorŭ, ca pentru tréba zahereleĭ de hrana obşteĭ Bucurescilorŭ, *după schepsisŭ ce s'aŭ făcutŭ,* să dea şi dela Ocne taleri 25.000. Vodă ordonă ca «însuşĭ întâiŭ tuturorŭ să facĭ începere de a stărui a da dintr'acéstă sumă de banĭ şi în puţine rênduri să-ĭ numerĭ toţĭ, fără de zăbavă, la boeriĭ însărcinaţĭ cu zaheréua.» (2)

Pitacŭ din 28 Septembre 1795, către Vel Spătarŭ.

«Fiind-că politia Bucurescilorŭ are trebuinţă de zaherea a cumpĕrà dela têrgŭ şi fiind-că brésla spătăréscă din Ilfovŭ auḑimŭ cum că are zaherea, ca uniĭ ce sunt locuitorĭ la câmpŭ şi înşişĭ aŭ hrana plugurilorŭ, cărora fiind-că nu li se pricinuesce nicĭ o pagubă cu a aduce zaherea de vîndare la têrgŭ, ci încă folosŭ şi câştigŭ, vînḑêndŭ cu rizapazarŭ, poruncimŭ dumi-tale, ca să rênduescĭ unŭ zapciŭ asupră-le, de a-ĭ pornì cu zaherea de vîndare la têrgŭ, şi să le şi scrĭĭ, ca să îndemne pururea să vie cu zaherea la Têrgulŭ-de-afară, din destulŭ, pentru a-şĭ face şi eĭ folosŭ şi a fi şi politia îndestulată.» (3)

Pavele.

Anaforaua pentru Podinariĭ din sud Dîmboviţa, a fi apĕraţĭ de podvade şi angariĭ.

Iŏ Alexandru Constantinŭ Moruzi Voevodŭ.—După anaforaua Prea Sfinţieĭ Sale Părinteluĭ Metropolitŭ şi a dumné-lorŭ nazîrilorŭ Epitropĭ, prin care

(1) Cod. XXIII, fila 268 verso.
(2) Cod. XXIV, fila 114 verso.
(3) Cod. XXIX, fila 114 verso.

www.dacoromanica.ro

Ne daŭ pliroforie, că prin apĕrarea de podvade şi angariĭ acestorŭ treĭ sate, ce sunt date la Epitropie pentru facerea podvadelorŭ, se ajută şi se scade Epitropia cu cheltuiala aceea ce se pricinuesce la lucrulŭ podurilorŭ, poruncimŭ Domnia Mea dumné-luĭ Vel Vist. să facĭ poruncile Domnieĭ Mele.— 1793 Aprilie 1.

Prea Inălţate Dómne,

Insciinţămŭ Mărieĭ Salo că Epitropia are treĭ sate, anume Băleuĭ, Sloboţia din sud Dîmboviţa şi Netezeştĭ ot sud Ilfovŭ, tocmite prin zapise să facă şi să aducă podina ce este trebuinciósă peste anŭ pentru meremetulŭ podurilorŭ celorŭ marĭ de aicĭ din oraşulŭ Bucurescĭ, şi Epitropia le plătesce la Visterie numaĭ dreptŭ dăjdiile lorŭ ce esŭ peste anŭ, iar de celelalte podveţĭ şi de orĭ-ce angariĭ eraŭ apĕraţĭ cu totulŭ, ci fiind-că acum li s'a împlinitŭ anulŭ tocmeleĭ şi să se aşeze iarăşĭ, şi maĭ vîrtosŭ că acum avemŭ şi mare trebuinţă de ajutorulŭ lorŭ cu facerea podurilorŭ acestorŭ nouĕ, cu a ne da ómenĭ din destulare, cu care şi cu boĭ, cărândŭ pe tótă sĕptĕmâna, de a cărà podina şi urşiĭ de pe unde sunt risipite pe alăturea poduluĭ, şi să le tragă pe podŭ de-asupra urşilorŭ, unde le întocmescŭ şi le aşéză podariĭ, precum şi pămîntŭ de prin şanţurĭ şi alte boclucurĭ de pe podŭ să le scóţă cu carele lorŭ şi să ducă unde le voiŭ arĕtà, cum şi podina cea veche să o care la orênduitele locurĭ, şi să le strîngă fiindŭ risipite, şi alte asemenea ajutorurĭ, carĭ face trebuinţă să le dea peste totŭ anulŭ la Epitropie, pentru care ne rugămŭ Mărieĭ Tale să te milostivescĭ asupra obştieĭ ce aŭ trebuinţă de umbletele pe podŭ, ca să fie ajutorate şi apĕrate acestea treĭ sate de tóte podveţile şi angariile, ca să pótă şi Epitropia a avé aceste de maĭ sus arĕtate ajutorurĭ pentru folosulŭ podurilorŭ şi a umbletelorŭ noroduluĭ, că de a le face tóte cu banĭ se duce cheltuială fórte mare, de nu se ajunge nicĭ iratulŭ ce este în partea podurilorŭ; de care să avemŭ luminatulŭ rĕspunsulŭ Mărieĭ Tale pentru acéstă cerere a Epitropieĭ, ca să scimŭ şi noĭ ce rĕspunsŭ să le dămŭ sătenilorŭ podinarĭ, saŭ ce aşezămîntŭ să facemŭ cu dînşiĭ, şi de va fi mila Mărieĭ Tale a dà numaĭ dăjdiile ce va eşi pe anŭ şi de angariĭ să se apere, să bine-voescĭ Mária Ta a li se face şi poruncĭ domnescĭ către dumné-lorŭ ispravniciĭ, să nu se supere maĭ multŭ; şi cum va fi mila Mărieĭ Tale.— 1793 Martie 31. (1)

Filaretŭ alŭ Ungro-Vlachieĭ, Dumitrache Banŭ, Scarlatŭ Dvorniciŭ.

(1) Cod. XXIV, fila 55.

www.dacoromanica.ro

Liude 20 ot satulŭ Postăvariĭ sud Dîmboviţa cu Medelnicerulŭ Ştefanŭ Vilara, i cu Gheorghe Vel Vist., pentru unŭ podŭ.

Iŏ Alexandru Constantinŭ Moruzi Voevodŭ.— După anaforaua judecăţeĭ Departamentuluĭ, întărimŭ şi orênduimŭ Domnia Mea pe Vătafulŭ za Păharniceĭ, ca să apuce pe fieş-care boerŭ mahalagiŭ a face împlinire, iar care va ḑice că are impotrivă a rĕspunde, să-lŭ înfăţoşaţĭ iară la acestŭ Departamentŭ, ca să se cerceteze. — 1793 Aprilie 15.

Prea Inălţate Dómne,

Din luminată porunca Inălţimeĭ tale, prin zapcilîculŭ d-luĭ Vătavŭ de Păhărnicie, s'aŭ înfăţoşatŭ la Jud. 20 de liude, totŭ satulŭ Postăvariĭ (sud. Dîmboviţa), cu jalba ce aŭ datŭ Mărieĭ Tale pentru d-luĭ Medeln. Ştefanŭ Vilara, i pentru Gheorghe 2-lea Vist., arĕtândŭ că după facerea unuĭ podişorŭ, ce l'aŭ făcutŭ pe lângŭ porţile d-lorŭ, şi după legătura ce prin zapisŭ aŭ avutŭ, aŭ să iea tal. 150, şi în multe rêndurĭ cerêndu-le, nu vorŭ să le plătéscă; amŭ cerutŭ zapisulŭ de simfonie ce aŭ avutŭ, carele-lŭ vĕḑumŭ scrisŭ dela létŭ 1792 Iulie, iscălitŭ de unŭ Marinŭ Almăgénu cu tovarăşiĭ luĭ, în care scrie că s'aŭ tocmitŭ cu d-luĭ Medeln. Ştefanŭ şi cu ceĭ-lalţĭ boerĭ mahalagiĭ ca să facă podulŭ pe uliţa d-lorŭ, ce se începe dela colţulŭ caseĭ d-luĭ Vel Vorniculŭ Moruzi şi merge la Colţa, însă stînjenu po tal. 5 şi jumĕtate, cu podinele cu urşĭ şi făcutulŭ luĭ, luândŭ înainte tal. 60; amŭ întrebatŭ pe d-luĭ Medelnicerulŭ Ştefanŭ i pe Vist. Gheorghe ce rĕspundŭ? şi arĕtară că podulŭ s'aŭ făcutŭ, şi socotindŭ pe stînjenĭ 38 şi jumĕtate, li s'aŭ făcutŭ să iea tal. 212, din care le-aŭ datŭ tal. 90, însă Medel. Ştefanŭ 30 şi Vist. Gheorghe tal. 60, maĭ rĕmânŭ să se maĭ dea tal. 122, carĭ şi aceştĭ ḑicŭ că sunt datorĭ a-ĭ rĕspunde, şi puseră sorocŭ până la . . . . . să-ĭ dea, fără numaĭ arĕtară, că pe când s'a tocmitŭ acestŭ podŭ, aŭ fostŭ cu ḑisa tuturorŭ celora-lalţĭ boerĭ mahalagiĭ împrejuraşĭ, ca cu toţiĭ să rĕspundă aceştĭ banĭ, fieş-care ce-lŭ va ajunge totŭ analogon să dea, fiind-că toţĭ aŭ trebuinţă de a trece pe acestŭ podŭ, şi acum nimenea nu vorŭ să dea nimicŭ; maĭ arĕtară şi acésta, că şi Măria Sa Michaiŭ-Vodă Suţulŭ li s'aŭ făgăduitŭ că li se vorŭ da şi dela Cutia de milostenii tal. 200, ca să se isprăvéscă şi acela-laltŭ podŭ, ce maĭ rĕmâne a se face, dela pórta Medelniceruluĭ Ştefanŭ până la podulŭ dela pórta Colţeĭ, şi întîm-

www.dacoromanica.ro

plându-li-se metatesis, nu li s'aŭ datŭ; decĭ din cercetarea acésta se alege, că d-luĭ Medeln. Ştefanŭ şi Vistierulŭ Gheorghe puindu-şĭ sorocŭ până la . . . . . să plătéscă tal. 122, cusurulŭ după zapisulŭ ce este, să fie luminată porunca Înălţimeĭ Tale cu mumbaşirŭ la boeriĭ mahalagiĭ, ce se numescŭ maĭ jos, ca după cisla ce arată d-lorŭ că-ĭ ajunge, să împlinéscă fieş-care partea la mumbaşirŭ, saŭ de vorŭ avé ceva a rĕspunde, cine se va împotrivi, să-ĭ aducă la judecată; părerea nóstră într'acestŭ chipŭ este, iar hotărîrea cea desĕvirşită rĕmâne a se face de către Înălţimea Ta. — 1793 Aprilie 8. (1)

Boeriĭ mahalagiĭ.

TAL.

40 Ianache Fălcoianulŭ.
40 Smaranda Cărculésa.
21 D-luĭ Medeln. Ştefanŭ Vilara, afară din tal. 30, ce aŭ datŭ maĭ înainte, după cum maĭ sus se arată.
21 2-lea Vist. Gheorghe, afară din tal. 60, ce aŭ datŭ întâiŭ arvună.

Alŭ doilea anafora pentru apĕrarea satelorŭ ce sunt podinarĭ.

Iŏ Alexandru Constantinŭ Moruzi Voevodŭ. — Pentru acestea treĭ sate podinarĭ, după obiceiŭ, anaforaua Prea Sfiinţieĭ Sale Părinteluĭ Metropolitŭ şi a dumné-lorŭ nazîrilorŭ epitropĭ, este dată porunca Domnieĭ Mele dela Aprilie întâiŭ a acestuĭ anŭ, ca de alte podvade şi angariĭ să fie apĕraţĭ peste baniĭ dăjdieĭ, în vreme ce Ne-aŭ datŭ pliroforie dumnélorŭ nazîriĭ că apĕraţĭ fiindŭ de altele, se ajută şi se scade Epitropia la cheltuiala aceea ce este trebuinciósă la facerea podurilorŭ, care este trebuinţa şi folosulŭ de obşte; decĭ poruncimŭ Domnia Mea dumné-vóstre ispravnicilorŭ aĭ numitelorŭ judeţe, ca împotriva aceĭ poruncĭ să nu fie supĕraţĭ, peste baniĭ dăjdieĭ lorŭ, cu altele, şi de li s'aŭ luatŭ cevaşĭ peste acea poruncă, să li se întórcă, şi să fie nesupĕraţĭ de alte orênduelĭ.—1793 Maiŭ 5.

Prea Inălţate Dómne,

Insciinţămŭ Márieĭ Tale pentru treĭ sate podinarĭ, ce sunt ale Epitropieĭ, date ajutorŭ pentru facerea şi meremeturile podurilorŭ cele marĭ domnescĭ

(1) Cod. XXIV, fila 94.

www.dacoromanica.ro

de aicĭ din orașulŭ Bucurescilorŭ, care este folosŭ alŭ tuturorŭ de obște, însă Băleniĭ și Sloboḑia din sud Dîmboviţa și Netezeștiĭ ot sud Ilfovŭ, a cărora dăjdiĭ drepte ce esŭ dela Visterie pe anŭ le plătesce Epitropia, iară de cele-lalte tóte angariĭ să fie apĕrate, după cum cuprindeaŭ cărțile domnescĭ și a Mărieĭ Tale luminată poruncă, ca să pótă și Epitropia a-și înlesni trebile facereĭ podurilorŭ și a biruì plata dăjdiilorŭ; iară acum vedemŭ, luminate Dómne, că afară din dăjdiile drepte se încarcă a plăti și altele, după cum aŭ și plătitŭ Epitropia baniĭ podineĭ din Podu Mogoșóeĭ, s'aŭ pusŭ să dea și pentru caĭ de menzilŭ, și acum și la zaherèua de grâŭ. Luminate Dómne, ne rugămŭ Mărieĭ Tale, ca să te milostivescĭ asupra cutieĭ, fiind-că într'acéstă dată este fórte îngreunată cu cheltuelile facereĭ podurilorŭ și cu alte trebuinţe, ca să fie aceste treĭ sate apĕrate de tóte celealalte orênduelĭ, câte sunt peste dăjdiile celea drepte, cum zaherele, caĭ și alte asemenea, măcar numaĭ într'acestŭ următorŭ anŭ, până vomŭ vedé podurile isprăvite, și atuncĭ vorŭ rĕmâné cu totulŭ dajnicĭ, fiind-că nicĭ Epitropia nu-ĭ maĭ dă mâna a le maĭ ţiné și a le maĭ rĕspunde dăjdiile lorŭ; și cum duhulŭ sfîntŭ va luminà prea înaltŭ cugetulŭ Mărieĭ Tale.— 1793 Maiŭ 5. (1)

Filaretŭ alŭ Ungro-Vlachieĭ, Dumitrache Banŭ, Scarlatŭ Vornicŭ.

Iŏ Alexandru Constantinŭ Moruzi Voevodŭ. — Cinstitŭ și credinciosŭ boerule alŭ Domnieĭ Mele Constandine Filipescule biv Vel Vist., epistatule alŭ Agieĭ, fiind-că pe uliţa Têrguluĭ-d'afară este podulŭ la próstă stare, poruncimŭ Domnia Mea să ne arĕţĭ obiceiulŭ, cum și cu ce orênduială se făceà podŭ pe uliţa acésta și de nu sunt prăvăliașiĭ datorĭ a drege și a face podulŭ uliţelorŭ?—1793 Maiŭ 5. (2)

Anaforaua epitropilorŭ, pentru a se face cisla pe păduri de podinele ce sunt trebuincióse a tăià podinariĭ pentru podurile Bucurescilorŭ.

Prea Inălţate Dómne,

Insciinţămŭ Mărieĭ Tale, pentru că Epitropia are douĕ sate, anume Băleniĭ i Sloboḑia din sud Dîmboviţa, tocmiţĭ podinarĭ de a tăià și a aduce podinele, ce sunt tocmiţĭ cu Epitropia pe acestŭ următorŭ anŭ, de meremeturile podurilorŭ și ghizduiturile șanţurilorŭ, să care pe toţĭ aniĭ che-

(1) Cod. XXIV, fila 122.
(2) Cod. XXIII, fila 50 verso.

www.dacoromanica.ro

restéua ce sunt legaţĭ cu Epitropia a face prin pădurĭ străine după împrejurulŭ **lorŭ**, cu analogia ce le-o face boeriĭ epitropĭ aĭ judeţuluĭ, cu porunca gospodŭ, fiind-că românii aceştia moşiĭ şi pădurĭ n'aŭ şi eĭ sunt îndatoraţĭ să plătéscă stăpânilorŭ de moşie po parale douĕ de copaciŭ, acum veniră de ne jălui cum că ispravnicii moşiilorŭ nicĭ cum nu-ĭ îngăduescŭ a tăià şi a face podinele prin pădurĭ, şi aşà eĭ neavêndŭ nicĭ o putere, stă lucrulŭ zăticnindu-se. Boeriĭ ispravnicĭ după obiceiulŭ de maĭ înainte, fără de luminată porunca Mărieĭ Tale, nu îndrăsnescŭ a face cisla acésta; ne rugămŭ Mărieĭ Tale, ca să bine-voescĭ a se da luminată porunca Mărieĭ Tale la acéstă anafora către dumné-lorŭ ispravniciĭ judeţuluĭ, ca să facă cislă după starea fie-căruia ce sunt prin prejurulŭ podinarilorŭ, dându-le şi mână de ajutorŭ spre a puté tăià podina ce sunt legaţĭ cu Epitropia, care maĭ jos se însémnă, şi cisla ce o va face dumné-lorŭ ispravniciĭ pe fie-care pădure, să o arate şi stăpânilorŭ moşiilorŭ carĭ vorŭ fi şedĕtorĭ pe afară, saŭ ispravnicilorŭ ce-ĭ vorŭ avé orênduiţĭ, ca să le fie sciutŭ, spre a nu-ĭ îngădui să facă mastrafurĭ, tăindŭ şi dărîmândŭ copacĭ maĭ mulţĭ peste orênduiala lorŭ pentru alte negoţurĭ şi interese ale lorŭ, şi pentru trebuinţele alişverişuluĭ lorŭ, sunt datorĭ să mérgà să se aşeze cu stăpâniĭ moşiilorŭ, orĭ pe dijmă saŭ pe plată. Iară hotărîrea desĕvîrşită rĕmâne a se face de Măria Ta.—1793 Maiŭ 13.

Podine: 1567, satulŭ Bălenĭ; 525, satulŭ Sloboḑia.

Scarlatŭ Vorniculŭ.

Iŏ Alexandru Constantinŭ Moruzi Voevodŭ. — Poruncimŭ Domnia Mea dumné-vóstre ispravnicilorŭ judeţuluĭ, pentru aceste 2092 podinĭ, ce sunt datorĭ podinariĭ din satulŭ Bălenĭ şi Sloboḑia a le aduce, să aveţĭ a face analoghie pe tóte pădurile de prin prejurŭ, păzindŭ dreptatea a nu diafendipsi unele, dândŭ greutatea numaĭ asupra altora, şi să orênduiţĭ în scrisŭ la fie-care pădure suma podinelorŭ ce veţĭ analoghisi, care sumă de analoghie ce veţĭ face, să o arĕtaţĭ şi stăpânilorŭ de moşie şi podinarilorŭ, ca să le fie cunoscută, şi la ispravniciĭ moşiilorŭ; poruncimŭ Domnia Mea straşnicŭ şi vouĕ podinarilorŭ, să nu vĕ cutezaţĭ a stricà maĭ mulţĭ copacĭ, şi dumnévóstre ispravnicilorŭ să grijiţĭ a se păzi acéstă orênduială.—1793 Maiŭ 15.

Vel Logofĕtŭ.

Prea Inălţate Dómne,

După luminată porunca Inălţimeĭ Tale, căutândŭ condicele Divanuluĭ, vĕḑuiŭ că într'acelaşĭ chipŭ s'a urmatŭ şi până acum, când făceà cerere

www.dacoromanica.ro

epitropiĭ Cutieĭ de obște pentru rêndulŭ podinelorŭ ce sunt să aducă podinariĭ și nu lipsimŭ a arĕtà Inălțimeĭ Tale. (1)

Prea plecată slugă, Const. Vel Ghica Logofĕtŭ.

Anaforaua spre a se împlini 40 podinarĭ, ceĭ ce lipsescŭ.

Iŭ Alexandru Constantinŭ Moruzi Voevodŭ.—Cetindu-se înaintea Domnieĭ Mele acésta anafora și vĕḑêndŭ cuviința trebeĭ, cum și mijlocul cu care se póte împlini podinariĭ, amŭ primit'o Domnia Mea acésta și o întărimŭ, ca să se pue în faptă urmarea, însă ómenĭ fără nicĭ un felŭ de pricină și numaĭ de aicĭ din politia orașuluĭ Bucurescilorŭ, adecă nu din birnicĭ, nicĭ din bresle, nicĭ din scutelnicĭ, nicĭ poslușnicĭ, ci numaĭ din ceĭ ce se vorŭ găsì umblândŭ fără de nicĭ unŭ felŭ de căpĕtâiŭ aicĭ în Bucurescĭ, precum Ni se face arĕtare într'acésta anafora, iar nu de prin satele de afară; pentru care poruncimŭ Domnia Mea dumné-tale cinstitŭ și credinciosŭ boerulŭ Domnieĭ Mele Vel Vist., acestŭ felŭ de ómenĭ găsindu-se și aducêndu-ți-se chipurile lorŭ, să-ĭ cercetezĭ și dumné-ta, că fiindŭ întocmaĭ, să li se dea pecetluitŭ gospodŭ dela Visterie; asemenea să cercetezĭ și fóia chipurilorŭ, și fiindŭ cu adevĕratŭ podarĭ, precum ni se arĕtă, să li să dea pecetluitŭ. spre a fi sciuțĭ.—1793 Maiŭ 18.

Procitŭ Vel Logofĕtŭ.

Prea Inălțate Domne,

Insciințămŭ Mărieĭ Tale, că maĭ înainte, la cea laltă Epitropie, aŭ fostŭ așezată orênduiala podarilorŭ pe liude 120, cu treĭ căpitanĭ de stégŭ, câte liude 40 de intrà pe rêndŭ pe sĕptĕmână la rêndŭ, iară noĭ la cercetarea ce le-amŭ făcutŭ, amŭ găsitŭ liude numaĭ 105, lipsă liude 15, care acéstă pricină aŭ cursŭ din acatastasia polcovnicilorŭ ce aŭ stătutŭ după vremĭ, căcĭ pe uniĭ i-aŭ luatŭ din slujba podărieĭ și i-aŭ făcutŭ poslușnicĭ aĭ lorŭ, iară pe alțiĭ pentru hatîrurĭ i-aŭ dăruitŭ altora totŭ poslușnicĭ, și pe alțiĭ le-aŭ mâncatŭ Căpitanulŭ baniĭ și i-aŭ arĕtatŭ fugițĭ și morțĭ la Epitropie; pentru care acum, dovedindŭ Epitropia liude 5 dintre aceia, i-a luatŭ și i-a așezatŭ iarășĭ podarĭ, dându-ĭ la stégulŭ lorŭ, iarăfiind-că totŭ ne maĭ lipsescŭ liude 10 până la 120 câtŭ aŭ fostŭ orênduiala, cum și pentru maĭ înlesnirea trebeĭ lucruluĭ podurilorŭ, amŭ chibzuitŭ

(1) Cod. XXIV, fila 140.

www.dacoromanica.ro

acestŭ mijlocŭ de a se face peste totŭ podarĭ liude 150, ca să intre în rêndŭ pe sĕptĕmână liude 50; ne rugămŭ Mărieĭ Tale, ca să bine-voescĭ a primi arĕtarea acésta şi a ni se da voie printr'acéstă a nóstră plecată anafora, ca să maĭ găsimŭ şi să facemŭ încă liude 40, cu ceĭ 10 carĭ ne maĭ lipsescŭ, ca să împlinimŭ acéstă sumă de liude 150 podarĭ, însă făr de paguba Visterieĭ, adecă nu cu ómenĭ din bresle saŭ din dajnicĭ, nicĭ din poslușniciĭ cuivașĭ, ci cu ómenĭ din ceĭ ce umblă fără nicĭ unŭ căpĕtâiŭ şi nesciuţĭ Visterieĭ, fiind-că se află mulţĭ la felŭ de aceştia, ca să pótă a-şĭ avé şi Epitropia sĕvîrşirea trebuinţeĭ la lucrare maĭ cu evcolie, iară pentru podariĭ câţĭ se află acum, cu ceĭ ce s'aŭ maĭ găsitŭ cu pricinĭ, amŭ scosŭ fóe după condica Epitropieĭ, care o trimetemŭ Mărieĭ Tale, spre a da luminată poruncă de a li se închipui pecetluiturile, ca să li să dea pe la mânĭ, spre a fi sciuţĭ şi nebântuiţĭ; de acésta însciinţămŭ Mărieĭ Tale, ca să se facă cea desĕvîrşită hotărîre.—1793 Maiŭ 17. (1)

Filaretŭ Ungro-Vlachieĭ. Dumitache Banŭ, Scarlatŭ Grecénu Vornicŭ.

Anafora spre a se face unŭ podişorŭ ce merge spre Metropolie.

Iŏ Alexandru Constantinŭ Moruzi Voevodŭ—Poruncimŭ Domnia Mea dumi-tale cinstitŭ şi credinciosŭ boerulŭ Domnieĭ Mele biv Vel Vor. Scarlatŭ Grecene, să facĭ cercetare la acestŭ podişorŭ, câtŭ este de lungŭ şi câtă podină trebŭe la meremetulŭ luĭ, şi ce urşĭ? asemenea şi ce obiceiŭ a fostŭ, de către cine se făceà până acum podŭ? de care acestea făcêndŭ arĕtare Domnieĭ Mele în scrisŭ cu anafora, vomŭ da porunca cea cuviinciósă.—1793 Augustŭ 28. Vel Logofĕtŭ. (2)

Prea Inălţate Dómne,

Cu smeritŭ şi plecată anafora arĕtămŭ Inălţimeĭ Tale pentru unŭ podişorŭ ce se desparte din podu celŭ mare, ce se numesce alŭ Călicilorŭ, şi merge spre Sfînta Metropolie, care podişorŭ tot-deauna când se face din noŭ podulŭ celŭ mare alŭ Caliţilorŭ, cu podinele cele vechĭ ce se scotŭ din acestŭ podŭ, bune şĭ urşĭ, se face şi podişorulŭ acesta, care este şi acesta multŭ trebuinciosŭ, alţiĭ mergêndŭ pentru evlavie la Sfînta Metropolie spre închinăciunea sfintelorŭ móşte ale sfîntuluĭ Dimitrie, cum maĭ vîrtosŭ şi,

(1) Cod. XXIV, fila 141.
(2) Cod. XXIV, fila 184.

www.dacoromanica.ro

Prea Luminate Dómne, că este ajunsŭ la o stricăciune de totŭ, şi fiind-că acum s'a începutŭ de se lucréză şi se face Podulŭ Calicilorŭ noŭ, să fie luminată porunca Inălţimeĭ Tale către d-luĭ biv Vel Vornicŭ Scarlatŭ Grecénu să dea podinele vechĭ, ce esŭ bune din Podulŭ Calicilorŭ, să dea câte vorŭ trebui a se face şi numitulŭ podişorŭ, şi aniĭ Mărieĭ Tale să fie mulţĭ şi norociţĭ.—1793 Augustŭ 27. (1)

Filaretŭ alŭ Ungro-Vlachieĭ, Manolache Brâncovénu.

Anaforaua Stoicăĭ Urlăţénulŭ, pentru a scutì doĭ ómenĭ şi o pivniţă.

Iŏ Alexandru Constantinŭ Moruzi Voevodŭ i Gospod. — Doĭ liude străinĭ şi o pivniţă dréptă, cu drepte bucatele luĭ, poruncimŭ să aibă a scuti.—1793 Septemvre 6, Bucurescĭ.

Vel Logofĕtŭ.

Prea Inălţate Dómne,

Insciinţămŭ Mărieĭ tale pentru Stoica Urlăţénulŭ, care din mica vîrsta luĭ încă din Domnia Mărieĭ Sale rĕposatuluĭ Ştefanŭ Racoviţă se află slujindŭ Curţeĭ domnescĭ, Logofeţelŭ la Visterie, i la Epitropie capzămanŭ sameşŭ dela începerea trebilorŭ epitropescĭ până la venirea armieĭ chesaricescĭ, când atuncĭ Divanulŭ cerêndŭ dela Epitropiá obştieĭ omŭ harnicŭ de a-lŭ face Polcovnicŭ de podŭ, l'aŭ luatŭ din tréba Logofeţieĭ şi l'aŭ orênduitŭ Divanulŭ Polcovnicŭ de podŭ, iară dela venirea Mărieĭ Sale Michaĭĭ Vodă Suţulŭ, orênduindu-se altŭ Polcovnicŭ de podŭ, pe numitulŭ l'aŭ orênduitŭ între aĭ 2-lea epitropĭ, unde şi acum se află slujindŭ la facerea poduluĭ Mogoşóeĭ epistatŭ, precum de tóte slujbele luĭ îlŭ adeveréză sineturile domnescĭ ce le are, ci fiind-că la tóte slujbele sale aŭ slujitŭ şi slujesce cu tótă osîrdia ḑiua şi nóptea, aŭ avutŭ şi milĭ ḑomnescĭ: doĭ ómenĭ de scutélă de tóte angariile, i o pivniţă aicĭ în oraşulŭ Bucurescĭ, apĕrată de fumăritŭ, de căminăritŭ, de vinŭ domnescŭ şi de alte angarele, asemenea şi drepte bucatele luĭ scutite de dijmăritŭ şi de vinăriciŭ, care aceste ale luĭ cu osîrdia slujbeĭ sunt sciute şi de noĭ, precum şi de totŭ Divanulŭ; dreptŭ aceea, spre a i se păzi aceste milĭ, ce din mica vîrstă a luĭ le-aŭ avutŭ, lumineze Dumneḑeŭ cuvîntulŭ Inălţimeĭ Tale cu milostivire asupra luĭ, fiindŭ omŭ cu casă grea şi cu fete de măritatŭ, a se întări acéstă anafora pe

(1) Cod. XXIV, fila 384.

www.dacoromanica.ro

milele ce le-aŭ avutŭ, şi cu luminată pecetea Mărieĭ Tale, şi veĭnică pomenire va fi Inălţimeĭ Tale; de acésta însciinţămŭ.—1793 Iunie 22. (1)

Filaretŭ alŭ Ungro-Valachieĭ, Dumitrache Banŭ, Scarlatŭ Vorniciŭ.

Iŏ Alexandru Constantinŭ Moruzi Voevodŭ.—Fiind-că dumné-lorŭ cinstiţiĭ şi credincioşiĭ boeriĭ Domnieĭ Mele nazîriĭ epitropĭ, după datoria ce aŭ spre a griji pentru cele de trebuinţă şi folosulŭ obştieĭ, facŭ acéstă arĕtare cuviinciósă Domnieĭ Mele, poruncimŭ dumi-tale epistatule alŭ Agieĭ, ca iarăşĭ cu dumné-luĭ Vorniculŭ Scarlatŭ dimpreună să mergeţĭ înşivĕ să vedeţĭ, care din podurĭ este maĭ în grabă trebuinciosŭ de a se face acum maĭ întâiŭ? care podŭ la faţa loculuĭ mĕsurându-lŭ, să luaţĭ în scrisŭ suma stînjenilorŭ; aşişderea să intraţĭ în vorbă de tocmélă asupră-le, să luaţĭ apoĭ în scrisŭ şi pe toţĭ anume câţĭ şedŭ pe acelŭ podŭ de o parte şi de alta, şi câte câtŭ cade analoghia pe fieş-care, şi după ce le veţĭ face acestea, să arĕtaţĭ întâiŭ Domnieĭ Mele cu anafora în grabă şi fără de zăbavă, podulŭ anume care este, cu suma stînjenilorŭ, preţulŭ cu care-lŭ primescŭ locuitoriĭ a face, şi pe mahalagiĭ anume cu analoghia banilorŭ, ca găsindu-o Domnia Mea cu cale, să dămŭ poruncă de a se face apoĭ împlinire. -1793 Noemvre 10.

Vel Logofĕtŭ.

Prea Inălţate Dómne,

Insciinţămŭ Mărieĭ Tale, că de acum înainte va să începă vremurile cu ploĭ şi zăpeḑĭ, şi aşà nu vorŭ maĭ puté nimenea să umble prin lăuntrulŭ têrguluĭ, fiindŭ podurile fórte stricate acelea de prin têrgŭ; pentru care s'aŭ făcutŭ şi catagrafia podurilorŭ din luminata poruncă a Mărieĭ Tale de dumné-lorŭ zapciiĭ têrguluĭ, mĕsurându-se cu stînjenulŭ, ci fiind-că acum după luminata porunca Mărieĭ Tale a venitŭ aicĭ unŭ satŭ, din care vorŭ să se tocméscă a face podurile, să fie luminată porunca Mărieĭ Tale către dumné-luĭ nazîrulŭ Agieĭ, ca să orênduiască unŭ zapciŭ din partea Agieĭ, ca să mérgă dimpreună cu starostea, şi care podŭ va socoti dumné-luĭ nazîrulŭ Agieĭ că este maĭ de trebuinţă, să facă tocméla cu satulŭ ce este aicĭ venitŭ câte câtŭ stînjenulŭ să-lŭ plătéscă? şi apoĭ câţĭ vecinĭ vorŭ fi şeḑĕtorĭ pe linía aceleĭ uliţĭ, să facă analoghie după suma stînjenilorŭ câte câţĭ banĭ este să dea fieş-care, după tocméla ce vorŭ face cu aceştĭ sătenĭ? şi să-ĭ împlinéscă Agia şi să dea arvună acestuĭ satŭ, ca să mérgă de acum să taie podina şi urşiĭ, şi aşà vĕḑêndŭ şi auḑindŭ cele-lalte

(1) Cod. XXIV, fila 429.

www.dacoromanica.ro

sate că s'aŭ ruptŭ tocméla câte câtŭ să li se plătéscă de stînjenŭ și că le dă și banĭ arvună de a se ajută la trebuințele lorŭ, multe sate vorŭ să năvăléscă de sineșĭ a veni să facă podurile, și maĭ vîrtosŭ că acum iarna se potŭ face cherestele și pentru aceste podurĭ; de acésta înscinţămŭ, și cum va fi luminata porunca Mărieĭ Tale. — 1793 Noemvre 9. (1)

Scarlatŭ Vornicŭ.

Pitacŭ la Vorniculŭ Grecénu pentru podulŭ dela pitărie ot Curtea nouă a se meremetisì.

Iŭ Alexandru Constantinŭ Moruzi Voevodŭ.— Cinstitŭ și credinciosŭ boerulŭ Domnieĭ Mele, dumné-ta biv Vel Vornice Scarlatŭ Grecene, fiind-că podulŭ dela pitărie ot Curtea nouă este la próstă stare și trebue a se meremetisì ca unŭ trebuinciosŭ ce este, poruncimŭ domnieĭ-tale să mergĭ la fața loculuĭ, ca să vedĭ singurŭ cele ce sunt trebuincióse, și cu din podinele vechĭ să puĭ dumné-ta să-lŭ meremetiséscă cum se cade bine, până nu începe vre-o vreme împotrivă.—1793 Noemvre 9. (2)

Iŭ Alexandru Constantinŭ Moruzi Voevodŭ.—Cinstite și credinciosule boerule alŭ Domnieĭ Mele dumné ta biv. vel Vist., epistatule alŭ Agieĭ, după acéstă analoghie ce ajunge pe fieș-care, să aibĭ a împlini suma banilorŭ ca să-ĭ facĭ teslimŭ la Epitropie. — 1793 Noemvre 10.

Vel Logofĕtŭ.

Prea Inălțate Dómne,

După luminata porunca Mărieĭ Tale, ce ni s'aŭ datŭ ca să facemŭ podulŭ ce urméză pe lângă dumné-luĭ Vornicŭ Moruzi, pe carele l'amŭ făcutŭ și s'a și isprăvitŭ de totŭ lucrulŭ luĭ, însă din colțulŭ caseĭ Polizuluĭ, unde se află cu șederea dumné-luĭ Vel Post., și până în Podulŭ Mogoșóeĭ, în dreptulŭ porțeĭ dumné-eĭ Vorniceseĭ Vinețenĭ, s'a făcutŭ și cheltuéla la acestŭ podŭ tal. 2839, amŭ pusŭ de a mĕsuratŭ și cu stînjenulŭ, și vine de stînjenŭ câte tal. 2.60, după cum maĭ jos așternemŭ socotéla; să fie luminată porunca Mărieĭ Tale către dumné-luĭ epistatulŭ Agieĭ, să împlinéscă acestĭ banĭ de pe la stăpânilĭ de binale pe amîndouĕ marginile poduluĭ, precum

(1) Cod. XXV, fila 83.
(2) Cod. XXIII, fila 173.

www.dacoromanica.ro

sunt şi făgăduiţĭ, să nu rĕmâie cutia păgubaşă; de acésta însciinţămŭ, şi cum va fi luminata porunca Mărieĭ Tale. — 1793 Noemvre 9. (1)

Iŏ Alexandru Constantinŭ Moruzi Voevodŭ. — Poruncimŭ Domnia Mea, dumi-tale Vel Vistierŭ, epistatule alŭ Agieĭ, să facĭ taxilŭ acestĭ banĭ, ca să se dea ómenilorŭ celorŭ ce s'aŭ încărcatŭ cu facerea acestuĭ podŭ, după cum s'a analoghisitŭ de către dumné-luĭ biv Vel Vornicŭ Grecénu, nazîrulŭ Epitropieĭ. — 1793 Noemvre 19.

Prea Inălţate Dómne,

După jalba ce a datŭ Mărieĭ Tale dumné-luĭ biv Vel Clucerŭ Costache Rusetŭ i dumné-luĭ biv Vel Stolnicŭ Constantinŭ Nenciulescu, arĕtândŭ pentru unŭ podŭ ce urméză din Podulŭ Têrguluĭ-de-afară pe lângă pivniţa Dómneĭ Bălaşeĭ şi merge spre sf. Vinerĭ, spre a se face noŭ cu cheltuiala dumné-lorŭ şi a mahalagiilorŭ, ni se poruncesce de către Inălţimea Ta ca să orênduimŭ din partea Epitropieĭ a face chefşu şi mĕsurătórea acestuĭ podŭ, şi luândŭ în scrisŭ pe toţĭ, să facemŭ analoghia cea drĕptă. După luminata poruncă întocmaĭ următorŭ fiindŭ, numaĭ de câtŭ am orênduitŭ unulŭ din boeriĭ 2-lea epitropĭ şi a luatŭ în scrisŭ atâtŭ suma stînjinilorŭ, câtŭ şi pe stăpâniĭ ce aŭ prăvăliĭ pe aceste liniĭ ale poduluĭ şi de o parte şi de alta, şi după drépta analoghie ce s'a făcutŭ, aşternemŭ socotéla maĭ jos, precum se va vedé şi de către Măria Ta, maĭ vîrtosŭ că s'aŭ şi găsitŭ ómenĭ a face dintr'acestŭ podŭ stînjenĭ 33 cu tótă cherestéua lorŭ, a-lŭ face şi a da gata acéstă sumă de stînjenĭ, şi prin bună tocmélă s'aŭ tocmitŭ stînjenu po talerĭ 8,60, carĭ se facŭ talerĭ 280,60, şi fiind-că banĭ nu sunt şi aceĭ locuitorĭ cerŭ a li se da banĭ ca să se apuce să lucreze, să fie luminată porunca Mărieĭ Tale către dumné-luĭ nazîru Agieĭ, să orênduiască unŭ zapciŭ din ceĭ marĭ spre a se împlini aceĭ banĭ de pe la stăpâniĭ ce aŭ binale pe acestŭ podŭ după analoghia ce i-a ajunsŭ, şi să li se plătéscă acelorŭ ce vorŭ lucrà, ca aşà auḑindŭ şi alţiĭ că li se plătesce, potŭ să se îndemne şi alte sate a venì să facă acestŭ felŭ de poduri; de acésta însciinţămŭ, şi cum va fi luminata poruncă Mărieĭ Tale. — 1793 Noemvre 17. (2)

Scarlatŭ Vornicu.

(1) Cod. XXV, fila 84.
(2) Cod. XXV, fila 113.

www.dacoromanica.ro

Arĕtămŭ şi analoghia ce a ajunsŭ pe fie-care.

TALERĬ	BANĬ	
7	60	1 prăvălie, Trandafirŭ Rachierŭ.
45	—	Treĭ prăvăliĭ ale bisericeĭ sf. Gheorghe-Vechiŭ.
15	—	1 prăvălie a mănăstireĭ Văcărescilorŭ.
15	—	1 prăvălie Iane Conduragiulŭ.
15	—	Dumitrache Conduragiulŭ.
15	—	Ienache Rahtivanŭ.
15	—	Dumitru Grecu.
20	—	Pivniţa mănăstireĭ Văcărescilorŭ.
15	—	Tudorache Argintaru.
15	—	Stoica dela părintele Filaretŭ.
7	60	Casa părinteluĭ Popeĭ Tomeĭ.
7	60	Saraţimŭ Arménu.
60	60	Treĭ prăvăliĭ ale Stolniculuĭ Constantinŭ Nenciulescu.
20	—	Cârciuma Sfinteĭ Metropoliĭ.
7	60	Cârciuma Niţeĭ Cărciumăreseĭ.
280	60.	

Iŏ Alexandru Constantinŭ Moruzi Voevodŭ i gpd. zemle Vlachiscoe. — Dumnó-ta Vel Vistierŭ, pe acestŭ Dragne Sêrbulŭ să-lŭ aşezĭ la catastivulŭ Visterieĭ între podarĭ, dându-ĭ şi pecetluitulŭ Domnieĭ Mele.—1794 Martie 4. (1)

Vel Logofĕtŭ.

Prea Inălţate Dómne,

Cu prea plecata mea anafora înseiinţezŭ Mărieĭ Tale, că fiindŭ podarĭ lipsă, adecă uniĭ fugiţĭ, alţiĭ morţĭ şi alţiĭ bĕtrânĭ şi secaţĭ din ridicătura podurilorŭ, la orĭ-ce lucru alŭ podurilorŭ cu discolie se lucréză, fiindŭ podarĭ puţinĭ zdravenĭ şi vrednicĭ de slujbă; te-aĭ milostivitŭ Inălţimea Ta asupra lorŭ şi printr'altă anafora ce aŭ făcutŭ epitropiĭ către Măria Ta, subt luminată pecete, mi s'aŭ datŭ voie ca să facŭ stégŭ de liude 250, din ómenĭ iabangiĭ, ci fiind-că nimenea nu vorŭ să se supue la acéstă slujbă, nicĭ din Bucurescĭ, nicĭ după afară, nevoiescŭ ticăloşiĭ podarĭ cu multŭ necazŭ şi trudă. Acum am găsitŭ unŭ Sêrbŭ anume Dragne, locuitorŭ în Ostrovŭ, în Ţéra Turcéscă, la Turtucaia, carele aŭ venitŭ numaĭ cu trupulŭ sĕŭ, şi s'aŭ aşezatŭ

(1) Cod. XXVII, fila 37 (2).

www.dacoromanica.ro

podarŭ, avêndŭ și..... carte de haraciŭ, și ne cere pecete, ca așà să fie încredințatŭ să vie cu totulŭ, făgăduindu-se că va aduce și alțĭ străinĭ; să bine-voiască Inălțimea Ta a fi luminată poruncă către dumné-luĭ Vel Vistierŭ, ca să-lŭ așeze la catastivu Vistierieĭ între podarĭ, să i se dea și pecetluitŭ, ca să-lŭ tragă inima a venì și a aduce și alțiĭ, spre a împlinì stégu podarilorŭ, ca să le fie și lorŭ maĭ cu ușurință la lucru; și cum va fi luminată porunca Inălțimeĭ Tale.—1794 Martie 1.

Scarlatŭ Vornicu.

Anafora a se împlinì rĕmăş̦iţ̦a de podine și de urșĭ de pe la județe, ce n'aŭ adusŭ.

Iŭ Alexandru Constantinŭ Moruzi Voevodŭ i gspd. zemle Vlachiscoe. — Dumné-ta Vel Vist. să facĭ poruncile Domnieĭ Mele, trimițêndŭ și mumbașirĭ într'adinsŭ, copiĭ din casă de Visterie, pentru împlinire, după anaforaua Epitropieĭ.—1794 Aprilie 14.

Vel Logofĕtŭ.

Prea Inălțate Domne,

Insciințămŭ Mărieĭ Tale pentru rĕmăş̦iţ̦a cheresteleĭ a Poduluĭ Mogoșóeĭ și alŭ Calicilorŭ, ce este a se maĭ aduce de prin județe, că maĭ în trecutele ḑile a maĭ fostŭ însciințatŭ Mărieĭ Tale dumné-luĭ rĕposatulŭ Vornicŭ Grecénu pentru acéstă pricină, încă s'a și datŭ în scrisŭ dela Epitropie ce județe sunt rĕmăş̦iţ̦e de podină și de urșĭ, cum și de baniĭ ce sunt rĕmașĭ asupra acestorŭ județe pentru cherestéua ce n'aŭ pututŭ locuitoriĭ să o rĕspunḑă în natură, să trimĕţ̦ă la Epitropie, pentru care s'aŭ și făcutŭ luminate poruncĭ ale Mărieĭ Tale către dumné-lorŭ ispravniciĭ, și vedemŭ că nicĭ o urmare până acum nu s'aŭ făcutŭ cu trimiterea banilorŭ, căcĭ cu zăbava ce se face și cu schimbarea ispravnicilorŭ de prin județe se va prăpădi atâtŭ acéstă rĕmăş̦iţ̦ă de cherestea câtŭ și baniĭ, să fie luminată porunca Mărieĭ Tale către dumné-lorŭ ispravniciĭ de pe la județele ce maĭ jos se arată cu suma cheresteleĭ și a banilorŭ ce nu s'aŭ pututŭ rĕspunde în natură, să-ĭ trimită la Epitropie; așișderea să fie luminată porunca Mărieĭ Tale și pentru teșcherelele, carĭ s'aŭ datŭ de *tarlibatŭ* dela Epitropie locuitorilorŭ, să aibă dumné-lorŭ ispravniciĭ pe tóte a le strînge și a le trimite la Epitropie, spre a se putè face socotéla acesteĭ cherestele;

www.dacoromanica.ro

de acésta însciinţămŭ Mărieĭ Tale, şi cum va fi luminată porunca Mărieĭ Tale.—1794 Aprilie 13. (1)

Isacŭ Raletŭ.

Cherestéua ce se primesce de prin judeţe, a podurilorŭ celorŭ marĭ din Bucurescĭ alŭ Mogoşóieĭ şi alŭ Calicilorŭ, cum arată:

JUDEŢELE	Ordinulŭ Vistieriei		PRIMIREA		Rĕmăşiţa		In ce chipŭ sunt să se plătéscă		Facŭ:	
	Podine	Urşĭ	Podine	Urşĭ	Podine	Urşĭ	Talerĭ	Banĭ	Talerĭ	Banĭ
Buzĕŭ . . .	800	125	658	83	142	42	2	—	368	—
Saacŭ . . .	1.000	150	991	132	9	18	1	90	46	90
Prahova . .	800	125	781	113	19	12	1	90	54	40
Vlaşca . . .	2.000	200	1.836	155	164	45	1	90	365	90
Teleormanŭ .	2.000	200	1.822	142	178	58	1	90	413	—
Muscelŭ . .	800	125	768	95	32	30	2	—	124	—
Argeşŭ . . .	1.500	175	1.307	162	193	13	2	—	412	—
Oltŭ	800	125	665	102	135	23	2	—	316	—
	9.700	1.225	8.828	984	842	241	—	—	2.099	90

Anaforaua epitropilorŭ pentru podariĭ Polcovniculuĭ de podŭ, a li se da pecetluilurĭ.

Iŭ Alexandru Constantinŭ Moruzi Voevodŭ i gpd. zemle Vlachiscoe. — Pentru ceĭ din Bucurescĭ poruncimŭ Domnia Mea dumi-tale cinstitŭ şi credinciosŭ boerulŭ Domnieĭ Mele Vel Vistierŭ, să arĕţĭ dumi-sale Vel Vornicŭ alŭ politieĭ Bucurescilorŭ, că este porunca Domnieĭ Mele să le dea adeverinţă pe numele şi chipulŭ lorŭ, după care să li se dea domnescile Nóstre pecetluiturĭ. — 1794 Aprilie 17.

Vel Logofĕtŭ.

(1) Cod. XXVII, pag. 15, V

www.dacoromanica.ro

Prea Inălțate Dómne,

Insciinţămŭ Mărieĭ Tale pentru podariĭ carĭ se află la stégulŭ Polcovnicieĭ de podŭ, că uniĭ dintr'înşiĭ, ce aŭ fostŭ şedĕtorĭ aicĭ în Bucurescĭ, neavêndŭ cum a-şĭ agonisi hrana vieţeĭ lorŭ, s'aŭ mutatŭ pe la sate afară în judeţe, uniĭ pe la rudele lorŭ, alţiĭ pe la cunoscuţiĭ lorŭ, de a-şĭ avé fieş-care îndestulare cu munca pămîntuluĭ, şi când erà să intre de rêndŭ, venià de se aflà în lucru ce se făceà, orĭ la podŭ noŭ saŭ la podŭ vechiŭ, şi aşà aŭ fostŭ din vechime şi s'a urmatŭ şi până acum ; acum, din cercetarea ce s'a făcutŭ din luminata poruncă a Mărieĭ Tale, care s'aŭ datŭ la Epitropie, să se facă podarĭ până se va împlini stégulŭ de lude 150 de ómenĭ fără de pricină de dajdie, din care s'aŭ şi făcutŭ uniĭ din Bucurescĭ şi alţiĭ din judeţulŭ Ilfovŭ încă de când trăià rĕposatulŭ Vornicŭ Grecénu, dându-li-se şi rĕvaşele rĕposatuluĭ la mânile lorŭ, până li se va da pecetluiturĭ gospodŭ, şi de atuncĭ aŭ slujitŭ şi slujescŭ şi până acum, carĭ s'aŭ luatŭ şi aceştia, cărora podarĭ se însemnară numele maĭ jos să se vadă şi de către Inălţimea Ta; ci fiind-că podariĭ carĭ aŭ fostŭ din vechime, uniĭ aŭ muritŭ şi aŭ rĕmasŭ prea puţinĭ, măcar că acéstă bréslă sunt maĭ multŭ trebuincioşĭ decât alte bresle, fiindŭ ómenĭ cu meşteşugŭ de podŭ, la lucrulŭ lemnuluĭ, dară nu ca la alte bresle ce slujescŭ numaĭ cu bĕţulŭ în mână, ne rugămŭ Mărieĭ Tale să bine-voescĭ Măria Ta a se da luminată porunca Inălţimeĭ Tale, ca să le dea pecetluiturile podarilorŭ vechĭ iarăşĭ la mâna lorŭ, cum şi celorŭ ce s'aŭ maĭ făcutŭ cu rĕvaşele rĕposatuluĭ Vornicŭ Grecénu, carĭ nu sunt legaţĭ cu nicĭ unŭ satŭ saŭ cu altă pricină, ci ómenĭ străinĭ şi pripăşiţĭ, să li se iea şi acestora chipurile în scrisŭ şi să li se dea pecetluiturĭ pe numele lorŭ, ca să putemŭ şi noĭ a sĕvîrşi lucrările podurilorŭ carĭ se facŭ, iar de se vorŭ luà aceştia şi se vorŭ da în dajdie, noĭ nu avemŭ podarĭ ca să lucreze la trebile podurilorŭ; ci de acésta însciinţămŭ Mărieĭ Tale, şi cum va fi luminată porunca Inălţimeĭ Tale. — 1794 Aprilie 17. (1)

Pitacŭ la nazîriĭ Epitropieĭ, să facă chefşu (devisŭ de cheltuială) ce trebue pentru a se face podulŭ noŭ pe apa Dîmboviţeĭ din josulŭ morilorŭ mănăstireĭ Cotrocenĭ.—1794 Aprilie 20. (2)

Anaforua nazîrilorŭ Epitropieĭ, că Michăiţă Lipovénulŭ biv. III Vist., din jud. Dîmboviţeĭ, nu lasă pe podinarĭ să taie podine din pădurea de pe mo-

(1) Cod. XXVII, scara 5, fila 22.
(2) Cod. XXVII, fila 233 verso.

www.dacoromanica.ro

şia luĭ, după cisla întocmită pe păduri din judeţŭ de către ispravnicĭ. Domnitorulŭ dă resoluţiune, «după orênduiala ce s'a urmatŭ tot-deauna în toţĭ aniĭ, să se urmeze negreşitŭ şi acum, şi să-ĭ supuneţĭ pe uniĭ ca aceia a nu se împotrivi la domnescile Nóstre poruncĭ, ca să nu se dea zăticnire». 1794 Augustŭ 10. (1)

Acte relative la reparaţiunea podurilorŭ Şerbanŭ-Vodă, Têrgulŭ-de-afară, etc.

Naziriĭ Epitropieĭ arată nevoie de podine noĭ, căcĭ maĭ cu sémă trebue imediatŭ să se puie podină la locŭ unde se frânge una, maĭ alesŭ unde este şanţŭ pe sub podŭ, că acolo se face primejdie mare atâtŭ la ómenĭ câtŭ şi la dobitóce. Nazîriĭ arată că până în primăvară nu este posibilă o temeinică lucrare a podurilorŭ, că n'aŭ podine gata, ci dar să se oblige mahalagiiĭ din drépta şi stânga podurilorŭ celorŭ 2 ca să astupe gropile cu tufă saŭ mĕnuchiŭ de nuiele şi să arunce nisipŭ saŭ pămîntŭ de-asupră-le, ca să se astupe şi să se potrivéscă cu podinele, fiind-că sunt poduri făr de şanţurĭ, pe unde este stricăciune, care să ţie până la primăvară.—1894 Octomvre 14. (2)

Pitacŭ la nazîriĭ Epitropieĭ, din 25 Februarie 1795, să se repare «podulŭ ce se pogóră din dreptulŭ porţeĭ mănăstireĭ Zlătarĭ până în pórta Curţeĭ domnescĭ dela Michaiŭ-Vodă, «să se facă căutare de rêndŭ în totŭ lungulŭ acestuĭ podŭ şi unde sunt podinele rarĭ să le întocméscă, să le încheie, cum şi unde este vre-una stricată, să se drégă... ca în grabŭ şi făr de zăbavă să se facă meremetulŭ celŭ trebuinciosŭ.»

Vodă maĭ ordonă şi luĭ Vel Vistierŭ, să facă poruncă «*pentru adusulŭ podinelorŭ ce sunt orênduite*, ca câtŭ se va putè maĭ în grabă dintr'înscle măcar maĭ înainte a proftaxi o sumă pentru făcutulŭ acestuĭ podŭ de peste apa ot Michaiŭ-Vodă.»—1795 Fevruarie 25. (3)

Vel Logofĕtŭ

Iŭ Alexandru Constantinŭ Moruzi Voevodŭ i gpod. zemle Vlachiscoe. — Poruncimŭ Domnia Mea dumi-tale Vel Vistierŭ, ca să facĭ cărţile Domnieĭ Mele către ispravnicĭ pentru acéstă rĕmăşiţă de podine, ca să facă mumbaşiretulŭ celŭ cuviinciosŭ asupra satelorŭ podinare, ce sunt datorĭ spre a o

(1) Cod. XXVII scara 13, fila 22.
(2) Cod. XXVII, scara 17, fila 25.
(3) Cod. XXIX, fila 20 verso.

www.dacoromanica.ro

aduce rênduri rênduri, și dumné-vóstre nazîrilorŭ Epitropieĭ să faceți și începere la lucrulŭ poduluĭ, că cu venirea podinelorŭ să se urmeze și lucrarea poduluĭ, spre a se isprăvì câtŭ maĭ făr de zăbavă; iar dumi-tale Vel Spătarŭ poruncimŭ dumi-tale Domnia Mea, ca să rênduescĭ zapciĭ la căpĕtâiulŭ poduluĭ, spre a deschide drumulŭ obștieĭ prin ogrăḑile ce sunt însemnate maĭ jos. — 1795 Martie 21. (1)

Prea Inălțate Dómne,

Insciințămŭ Mărieĭ Tale pentru Podulŭ Têrguluĭ-de-afară, că am orênduitŭ ómenĭ dela Epitropie practicoșĭ de aŭ făcutŭ chefșiulŭ pentru trebuinciósa podină de meremetulŭ luĭ începêndŭ dela casa Nicoli Haftiĭ și până unde se sfîrșesce afară la stréjă, și trebuescŭ podine 1330, iar urșiĭ sunt toțĭ și nu face trebuință de acéstăună dată, fiind-că maĭ ținŭ la meremetŭ, pentru care și însumĭ am fostŭ de am vĕḑutŭ cu ochiĭ, făcêndŭ silință în totŭ chipulŭ ca doar vomŭ puté iconomisì maĭ cu puțintică podină, și n'aŭ stătutŭ mijlocŭ maĭ jos de suma ce arĕtămŭ maĭ sus, fiindŭ podulŭ fórte dărăpănatŭ și vechiŭ de aprópe 20 de anĭ de când s'aŭ făcutŭ; arĕtămŭ Mărieĭ Tale și rĕmășița de podină ce avemŭ la satele Epitropieĭ din anulŭ trecutŭ, létulŭ 94, cum și de estimpŭ analoghia ce ar fi cuvenitŭ să aducă pe aceste treĭ lunĭ Ghenarie, Fevruarie și Martie, iar pentru drumulŭ celŭ vechiŭ, ce este dela capulŭ poduluĭ înainte, atâta s'aŭ făcutŭ băltacurĭ și noroiurĭ marĭ pe pămîntŭ ce este fără de podină, în câtŭ nu maĭ póte umblà obștea, și fiind-că ne dete pliroforie dumné-luĭ biv Vel Clucerŭ Dimitrache, cum că în domnia Mărieĭ Sale Alexandru Vodă Ipsilantŭ din poruncă s'aŭ făcutŭ hotărnicie, dându-se ocolu orașuluĭ politieĭ aceștia, puindu-se și hotare crucĭ pe marginea Bucurescilorŭ, ca să nu se întinḑă nimenĭ a face nămestiĭ afară din hotare, și drumulŭ ce urméză dela căpĕtâiulŭ Poduluĭ Têrguluĭ-de-afară înainte s'aŭ lăsatŭ și în drépta și în stânga maidanurĭ de câte 2 de stînjenŭ, ca să nu urdine norodŭ totŭ printr'unŭ locŭ, să se mănânce pămîntulŭ și să se facă noroiŭ, ci să aibă locŭ largŭ să dea cu carele prin maĭ multe locurĭ, și după vremĭ vedemŭ că și-aŭ făcutŭ uniĭ case și prăvălióre, strîmtândŭ ulițele, și așà s'aŭ făcutŭ noróie pe drumŭ, în câtŭ nu maĭ este de umblatŭ; ci fiind-că dela căpĕtâiulŭ poduluĭ dela stréjă în drépta este locŭ bunŭ de a se face drumŭ prin ogrăḑile acestorŭ ce se însemnéză maĭ jos, să fie luminată porunca Inălțimeĭ Tale către dumné-luĭ Vel Spătarŭ, ca să orênduiască din zapciĭ, să taie gardurile și să se deschiḑă drumulŭ, spre a urdinà obștea fără de necazŭ și discolie; de

(1) Cod. XXVIII, scara 3, fila 47.

www.dacoromanica.ro

care şi nu lipsimŭ a însciinţà Mărieĭ Tale, şi cum va fi luminată poruncă. —1795 Martie 18.

Isaacŭ Raletŭ.

Rĕmăşiţă de podine, însă:

PODINĬ:

1 588 Bălenĭ rĕmăşiţă de létŭ 94.
744 Analoghia ce face să aducă pe Ghenarie, Fevruarie şi Martie de acestŭ următorŭ anŭ létŭ 95.
40 Sloboḑia, rĕmăşiţă din anulŭ trecutŭ létŭ 94.
120 Analoghia ce ajunge să aducă pe aceste treĭ lunĭ Ghenarie, Fevruarie şi Martie anŭ létŭ 95.
1492.

Gardurile ce sunt să se taie:

1 Gardulŭ Voichiĭ vĕduva.
1 » luĭ Gheorghe lemnaru.
1 » Popiĭ Dumitru duhovniculŭ.
1 » luĭ Drăganŭ.
1 » luĭ Mogoşŭ unchéşu.
5 Toţĭ aceştia n'aŭ nicĭ o stricăciune, fără decât gardurile să se taie numaĭ la Popa Dumitru duhovniculŭ, este să se taie puţintişŭ.

Pitacŭ la ispravniciĭ judeţelorŭ prin carĭ urméză drumulŭ din Bucurescĭ până la Cânenĭ, să rênduéscă fieş-care în judeţulŭ sĕŭ ómenĭ practicoşĭ, să vaḑă starea podurilorŭ şi a podişcelorŭ ce cadŭ pe acestŭ drumŭ alŭ menziluluĭ şi să repare cele posibile, «iar care va fi cu trebuinţă de maĭ multŭ lucru, să faceţĭ *chefsu*, să însciinţaţĭ la Visteria Domnieĭ Mele, trimiţêndŭ şi fóie de cherestéua trebuinciósă».—1795 Martie 7.

Acestŭ pitacŭ e motivatŭ de reclamaţiunea întreprinḑĕtorilorŭ poşteĭ pe acelŭ drumŭ şi după anaforaua luĭ Vel Hatmanŭ C. Caragea. (1)

Vel Logofĕtŭ.

Anaforaua luĭ Vel Vist. din 30 Oct. 1795 spune, că a cercetatŭ şi a aflatŭ că podulŭ Orăţieĭ dela vama Branuluĭ apururea se făceà de către vameşulŭ dela Dragoslavele (Muscelŭ), precum şi în domnia cea din urmă a luĭ Michaiŭ Vodă stricându-se acelŭ podŭ, trecĕtoriĭ aŭ jăluitŭ luĭ Vodă şi acela

(1) Cod. XXVIII, scara 5, fila 29.

www.dacoromanica.ro

a poruncitŭ să-lŭ facă vameşulŭ, precum şi alte dăţĭ s'aŭ făcutŭ de dînsulŭ, ca unulŭ ce se folosesce în destulŭ dela trecĕtoriĭ ce mergŭ şi vinŭ din Braşovŭ şi din vama vinuluĭ ce se exportă din ţéră, luândŭ vamă câte 10 taleri de fie-care bute. Vel Vist. propune dar, ca prin ispravnicĭ să fie obligatŭ vameşulŭ a face podulŭ peste Orăţie. Totŭ odată, după arĕtarea ispravnicilorŭ, satulŭ Rucărulŭ cere a se scădé cu liude 2, ca să se încarce cu meremetulŭ şi cu curăţitulŭ drumuluĭ de pétra ce s'aŭ surpatŭ din munte, ca aceĭ 2 liude să fie purure paznicĭ şi purtătorĭ de grija drumuluĭ.

Domnitorulŭ în aceeaşĭ ḑi ordonă, ca 200 talerĭ, costulŭ poduluĭ, să se plătéscă de vameşulŭ Dragoslavelorŭ, pe $^1/_2$, iar 100 să-ĭ dea acestŭ vameşŭ în anulŭ viitorŭ, înaintândŭ de ocamdată ispravniciĭ aceştĭ 100 talerĭ. «La capulŭ poduluĭ să aveţĭ a pune semnulŭ domnieĭ, care să fie apururea stătătorŭ». Aprobă şi ceĭ 2 liude ceruţĭ de Rucărenĭ pentru curăţirea şi întreţinerea drumuluĭ. (1)

Pitacŭ din 21 Ghenarie 1796 către nazîriĭ Epitropieĭ să facă podulŭ Şerbanŭ Vodă şi să repare pe acela alŭ Têrguluĭ-de-afară şi pentru cişmele. Vodă întrébă de s'a isprăvitŭ aducerea apelorŭ noue? şi de sunt îndestulate cişmelele Bucurescilorŭ? (2)

Vel Logofĕtŭ.

Alexandru Moruzi învoiesce Polcovniculuĭ de podarĭ a aduce 20 de ómenĭ străinĭ, ca să-ĭ facă podarĭ. Acum are 101 podarĭ, dar mulţĭ din eĭ bŏtrânĭ şi betegĭ, de aceea se cere adăogirea lorŭ.

Domnitorulŭ, la 26 Februarie 1796, încuviinţéză să găséscă podarĭ 20 de ómenĭ străinĭ din mahalalele Bucuresciuluĭ. (3)

Pitacŭ către nazîriĭ Epitropieĭ din 17 Iunie 1796.

Metropolitulŭ şi veciniĭ aŭ declaratŭ că vorŭ să facă podurĭ de acolo până în podulŭ celŭ mare şi aŭ cerutŭ să aibă şi ajutorulŭ domnieĭ. Domnitorulŭ aprobă şi ordonă facerea poduluĭ. (4)

(1) Cod. XXVIII, scara 7, fila 60 verso.
(2) Cod. XXIX, fila 145 verso.
(3) Cod. XXXI, scara 2, fila 42.
(4) Cod. XXIX, fila 204.

www.dacoromanica.ro

Analogia între mahalagiĭ Archimandrituluĭ pentru pavagiulŭ uneĭ strade din mahalaua acésta, la 28 Iunie 1796, după însăşĭ cererea mahalagiilorŭ, prin Vel Spătarŭ. (1)

Pitacŭ din 4 Iulie 1793, către nazîriĭ Epitropieĭ; le ordonă să repare podulŭ dela Colîntina, care este stricatŭ, prin unŭ boerinaşŭ din aĭ Epitropieĭ şi cu podarĭ meşterĭ. (2)

Pitacŭ la Serdarulŭ Nicolescului pentru podulŭ dela Colîntina.

Iŏ Alexandru Constantinŭ Moruzi Voevodŭ. — Credinciosŭ boerule alŭ Domnieĭ Mele Constantinŭ Niculescule, biv Vel Serd., fiind-că podulŭ dela Colîntina este de obşte trebuinciosŭ, nu numaĭ pentru alţĭ trecĕtorĭ, ci maĭ vîrtosŭ pentru locuitoriĭ carĭ vinŭ la Bucurescĭ cu lemne şi cherestele şi cu alte felurimĭ de lucrurĭ de vînḑare şi alişverişulŭ lorŭ, carĭ pătimescŭ fórte cu vitele şi carele lorŭ la trecerea acestuĭ podŭ, fiindŭ stricatŭ, unde fiindŭ cu înlesnire a se face meremetulŭ ce maĭ jos arĕtămŭ acum de ocamdată, şi a-şĭ aflà locuitoriĭ trecĕtorĭ repausulŭ lorŭ la intrarea şi eşirea lorŭ din Bucurescĭ, fără de cheltuială şi fără de altă greţutate, iată orênduimŭ pe dumné-ta epistatŭ, ca însuşĭ să mergĭ acolo şi câte care intră în Bucurescĭ cu lemne de focŭ, cu fînŭ, care stă de vînḑare, şi alte felurimĭ de alişverişŭ, toate acelea care la întórcerea lorŭ deşarte să încarce de acolo din malulŭ Colîntineĭ, ce este lângă podŭ aprópe, dincóce, nisipŭ câte odată, şi la trecere să arunce în loculŭ unde li se va arĕtà că este de trebuinţă la podŭ, pentru care poruncimŭ Domnia Mea şi la Spătărie, vĕḑêndŭ domnescului Nostru pitacŭ, să orênduiască doĭ seimenĭ la tréba acésta, carĭ să steae napristanŭ acolo până la isprăvirea trebeĭ, cărora poruncimŭ dumi-tale biv Vel Serdarŭ Neculescule, să daĭ câte douĕ pânĭ pe ḑi şi să facĭ fóe, să arĕţĭ Domnieĭ Mele pe urmă, ca să orênduimŭ de unde să se plătéscă acestea pânĭ; decĭ, fiind-că Domnia Mea, pentru ca nu care cum-va să se facă cu acéstă pricină vre-unŭ catachrisis şi vre-unŭ jafŭ, saŭ maĭ multă sfărîmare şi supĕrare locuitorilorŭ, de aceea te orênduimŭ, ca însuţĭ să mergĭ să epistăsescĭ până la sĕvîrşirea meremetuluĭ, să fiĭ dară cu luare aminte ca să nu se facă vre-o urmare maĭ multŭ împotrivă şi să te silescĭ întru acéstă vreme bună ca să se facă dresulŭ celŭ cuviinciosŭ. — 1794 Ghenarie 29. (3)

Vel Logofĕtŭ.

(1) Cod. XXXI, scara 7, fila 72.
(2) Cod. XXIII, fila 99 verso.
(3) Cod. XXIII, fila 199.

www.dacoromanica.ro

Altŭ pitacŭ la Serdarulŭ Constantinŭ Niculescu pentru podulŭ dela Colintina: actulŭ din 1 Fevruarie 1794, şi fila 223 verso: actulŭ din 2 Martie 1794. (1)

Iŏ Alexandru Constantinŭ Moruzi Voevodŭ.—Poruncimŭ dumné-vóstre nazîrilorŭ Epitropieĭ, să daţĭ din venitulŭ podurilorŭ tal. 26 şi banĭ 84, ce din porunca Domnieĭ Mele s'aŭ cheltuitŭ la meremetulŭ poduluĭ ot Colintina prin Serdarulŭ Constantinŭ Niculescu, după fóia ce s'aŭ vĕḑutŭ de Domnia Mea.—1794 Martie 2. (2)

Vel Logofĕtŭ.

Iŏ Alexandru Constantinŭ Moruzi Voevodŭ.—Cinstitŭ şi credinciosŭ boerulŭ Domnieĭ Mele dumné-ta biv Vel Vornice Scarlatŭ Grecene, fiind-că pentru meremetulŭ şi dregerea poduluĭ dela Colintina amŭ orênduitŭ Domnia Mea pe Serdarulŭ Niculescu a epistasi, spre a se face meremetulŭ celŭ cuviinciosŭ, unde fiindŭ trebuinţă şi de patru podarĭ de aicĭ gata, poruncimŭ Domnia Mea ca să orênduescĭ din podariĭ Polcovnicieĭ de podŭ aceştĭ patru podarĭ, ca să fie nepristanŭ până să va sĕvîrşi meremetulŭ şi dregerea acestuĭ podŭ după cum amŭ poruncitŭ.—1794 Fevruarie 1. (3)

Pitacŭ la nazîrĭ din 17 Decembre 1795, să dea 30 de podine la ispravniciĭ de Ilfovŭ că să repare podulŭ la Colintina. (4)

Pitacŭ din 2 Augustŭ 1795 către nazîriĭ Epitropieĭ, fiind-că podulŭ dela Colintina este rĕŭ stricatŭ, rênduesce pe Serdarulŭ Vintilă Prejbénu ispravniculŭ Ilfovuluĭ, căruia Epitropia să-ĭ pună la disposiţiune pe Polcovniculŭ de podurĭ şi pe podarĭ. A Moruzi adaoge ordinŭ să se repare Podulŭ Mogoşóeĭ şi Podulŭ têrguluĭ-de-afară şi să nu maĭ fie aruncate pe icĭ pe colea podinele noue aduse pentru trebuinţa podurilorŭ marĭ. (5)

Iŏ Alexandru Constantinŭ Moruzi Voevodŭ i gpd. zemle Vlachiscoe. — Fiind-că acéstă cercetare şi alegerea numiteĭ uliţe s'aŭ făcutŭ prin carte de blăstemŭ, după cum însuşĭ arĕtarea Ioaneĭ, pre care s'aŭ odihnitŭ şi s'aŭ mulţămitŭ amîndouĕ părţile, pentru ca să se pue dar în faptă îndreptarea acesteĭ uliţe, întărimŭ anaforaua dumné-luĭ Vel Logofĕtŭ; şi poruncimŭ că

(1) Cod. XXIII, fila 198 verso.
(2) Cod. XXIII, fila 224.
(3) Cod. XXIII, fila 101.
(4) Cod. XXIX, fila 137 verso.
(5) Cod. XXIX, fila 101 verso.

www.dacoromanica.ro

atâtŭ Stolniculŭ Niculae să-şĭ mute ulucile de pe loculŭ uliţeĭ ce s'aŭ călcatŭ, câtŭ şi Ioana cu feciorii eĭ să-şĭ facă îngrădişulŭ loculuĭ lorŭ, prin semnele ce s'aŭ pusŭ, ca să rĕmâie uliţa slobodă de acum înainte, după cum într'acésta maĭ la vale se cuprinde.—1794 Maiŭ 1.

Vel Logofĕtŭ.

Prea Inălţate Domne,

Ioana vĕduva cu fiu-sĕŭ Christea şi cu fiică-sa Păuna ot mahalaua Popesculuĭ, de aicĭ din Bucurescĭ, s'aŭ jăluitŭ Inălţimeĭ Tale cum că, într'acéstă mahala, alăturea cu loculŭ caselorŭ dumné-luĭ biv Vel Stol. Nicolae, fiindŭ o uliţă pre care mergeà norodu la Dîmboviţă de luà apă, dumné-luĭ Stolniculŭ aŭ împresuratŭ acea uliţă, închiţêndu-o în curtea domnieĭ sale, de nu maĭ potŭ ómeniĭ trece ca să iea apă, — făcêndŭ cerere de a se deschide acea uliţă, ca să fie slobodă, precum aŭ fostŭ şi maĭ înainte, după a cărora jalbă mi-se poruncesce de către Inălţimea Ta, ca să mergŭ la faţa loculuĭ, şi orĭ să îndreptezŭ saŭ să arĕtŭ Inălţimeĭ Tale; decĭ următorŭ fiindŭ luminateĭ poruncĭ, am mersŭ la faţa loculuĭ, unde am adusŭ faţă atâtŭ pre amîndouĕ părţile ce se prigonescŭ pentru acéstă uliţă, câtŭ şi pre cuviosulŭ Archimandritŭ Chirŭ Ignatie egumenulŭ mănăstireĭ Raduluĭ-Vodă, fiindŭ acéstă mahala a Popesculuĭ pe moşia sfinteĭ mănăstirĭ, şi fiind că dumné-luĭ Stolniculŭ prin deosebită jalbă ce a datŭ Inălţimeĭ Tale, a cerutŭ, că la cercetarea ce se va face să fie şi dumné-luĭ Vel Vorniculŭ Manolache Grădişténu, i dumné luĭ biv Vel Clucerŭ Dumitrache şi mi se poruncesce de către Inălţimea Ta, că la cercetarea ce voiŭ face să fie şi dumnélorŭ, am mersŭ dară în faţa loculuĭ împreună şi cu dumné-lorŭ, şi fiind că dumné-luĭ Stolniculuĭ aŭ scosŭ carte de blăstămŭ asupra numiteĭ Ioaneĭ, ca să arate ea semnele uliţeĭ despre mahalaua Popesculuĭ, şi pre unde va arĕtà ea prin blăstemŭ că sunt semnele, pre acolo va fi şi dumné-luĭ mulţămitŭ a rĕmâné şi va sloboţì şi dumné-luĭ uliţa despre partea dumné-luĭ de va fi călcată, care uliţă fiind-că ne-amŭ pliroforisitŭ dintro parte de alegere (ce aŭ arĕtatŭ dumné-luĭ Stolniculŭ) chiar a acesteĭ uliţe ot létŭ 1763, de sunt acum anĭ 39, iscălită de dumné-luĭ Iordache biv Vel Stol. şi de dumné-luĭ Ienache biv Vel Serdarŭ, cum că lungulŭ aceşteĭ uliţe este de stînjenĭ 45, care se începe dela podulŭ ce urméză pe la pórta dumné-luĭ Stolniculuĭ şi merge până în apa Dîmboviţeĭ pe lângă ulucile curţeĭ dumné-luĭ Stolniculuĭ, iară latulŭ eĭ este de unŭ stînjenŭ şi jumĕtate pretutindinea, am pusŭ dară de s'aŭ cetitŭ cartea de blăstemŭ în auţulŭ numiteĭ Ioaneĭ, şi după ce a auţit'o şi a primit'o, apoĭ pre unde a arĕtatŭ ea că este hotarulŭ acesteĭ uliţe despre mahalaua Popesculuĭ, am pusŭ sfóra din numitulŭ podŭ din capulŭ uliţeĭ, şi

www.dacoromanica.ro

mergêndŭ dreptŭ înainte pre lângă unŭ dudŭ şi prin căpĕtâile tălpilorŭ caseĭ numiteĭ Ioaneĭ până în apa Dîmboviţeĭ, am pusŭ semnŭ pre urma sforiĭ parĭ, şi aşà am alesŭ lungulŭ hotaruluĭ acesteĭ uliţe despre numiţiĭ mahalagiĭ; după acésta am mĕsuratŭ şi latulŭ uliţeĭ spre ulucile dumné-luĭ Stolniculuĭ, iarăşĭ din capŭ şi până în Dîmboviţa, şi până la unŭ locŭ am găsitŭ uliţa lăsată de dumné-luĭ Stolniculŭ maĭ largă decât unŭ stînjenŭ şi jumĕtate, iară pre alocurĭ călcată de ulucile dumné-luĭ de câte o palmă şi maĭ bine, şi alegêndŭ şi latulŭ uliţeĭ, iară cu semne din capŭ şi până în Dîmboviţa, pretutindinea de unŭ stînjenŭ şi jumĕtate, am ḑisŭ atâtŭ dumné-luĭ Stolniculuĭ să-şĭ mute ulucile maĭ în lăuntru pre loculŭ dumné-luĭ de pre unde este călcată uliţa, câtŭ şi Ioaneĭ cu fiiĭ sĕĭ să-şĭ facă îngrădişulŭ loculuĭ lorŭ despre dînşiĭ, chiar prin semnele ce-aŭ pusŭ după mărturia eĭ, ca să rĕmâie latulŭ uliţeĭ pretutindinea de unŭ stînjenŭ şi jumĕtate, pre câtŭ am dovedit'o că aŭ fostŭ din vechime, ca să nu aibă discolie norodulŭ ce merge la Dîmboviţa de iea apă, şi amîndouĕ părţile rĕmâindŭ mulţămiţĭ şi odihniţĭ pe acéstă alegere cu semne ce am făcutŭ uliţeĭ, a primitŭ şi dumné-luĭ Stolniculŭ să şĭ mute ulucile de pre unde este călcată uliţa, cum şi Ioana cu fiiĭ sĕĭ a-şĭ face îngrădişulŭ loculuĭ lorŭ prin semnele ce am pusŭ, şi aşà de vorŭ urmà şi o parte şi alta, rĕmâne şi uliţa slobodă precum a fostŭ maĭ nainte; de care nu lipsimŭ a arĕtà Inălţimeĭ Tale.—1794 Aprilie 28. (1)

Nicolae Filipescu Vel Logofĕtŭ.

Mahalagiiĭ se jăluescŭ că ulicióra dintre loculŭ caselorŭ doctoruluĭ Silvestru şi dintre acelŭ alŭ caselorŭ Medeln. Christea este încălcată. Vodă rênduesce cu pitacŭ, din 13 Novembre 1794, pe Vel Vor. de Ţér-de-sus Manolache Brâncovénulŭ, ca după hotărîrea Divanuluĭ din acea ḑi, să mérgă la faţa loculuĭ, «ca să facă sforire cu drépta mĕsurătóre a loculuĭ caselorŭ doctoruluĭ Silvestru după sineturile ce s'aŭ vĕḑutŭ astăḑĭ la Divanŭ. . . . şi despre Medeln. Christea, unde este pricină pentru ulicióră. . . .» ca să vadă de s'aŭ întinsŭ şi aŭ călcatŭ cu zidirea caselorŭ sale peste loculŭ ulicióreĭ. (2)

Christea Medelnicerulŭ cu Riga Grămăticulŭ pentru o ulicióră.

Io Alexandru Moruzi Voevodŭ boj. mil. i gpd. zemle Vlachiscoe.— Neodihnindu se Medelnicerulŭ Christea la alăturata anaforaua dumné-luĭ Vel

(1) Cod. XXVII, pag. 22, VI.
(2) Cod. XXIII, fila 294 verso.

www.dacoromanica.ro

Vornicŭ, aŭ eşitŭ la Divanulŭ Domnieĭ Mele faţă cu Riga Grămăticulŭ, vechilŭ şi despre partea tuturorŭ celor-lalţĭ mahalagiĭ, unde a adusŭ Medelniceru sineturile loculuĭ de alăturea alŭ doctoruluĭ Silvestru ce are în tr'însele sumă de stînjenĭ şi semne de hotarŭ cu petre, atâtŭ în cele-lalte părţĭ, câtŭ şi despre partea loculuĭ sĕŭ, unde ḑice pricina de ulicióră, în carĭ sineturĭ fiind-că nu pomenesce de vre-o ulicióră, cum acesta vrea să arĕte, că nu a fostŭ în mijloculŭ acestorŭ douĕ locurĭ vre-o uliţă veche, i-amŭ cerutŭ însă Medelniceruluĭ Christea sineturĭ şi pentru loculŭ sĕŭ să ne arĕte, ca să vedemŭ câtŭ este cuprinsulŭ şi până unde merge, în vreme ce pîra mahalagiilorŭ asupra sa este că aŭ închisŭ ulicióra şi facŭ şi dovadă prin blăstemulŭ ce aŭ primitŭ că a fostŭ ulicióră veche, şi a rĕspunsŭ Medelniceru că sineturĭ vechĭ altele nu are, fără numaĭ fóe de zestre şi diata întru care nu pomenesce de cuprinderea loculuĭ câtŭ şi până unde este, decĭ pentru maĭ bună descoperire a adevĕruluĭ pricineĭ acesteia, ca să nu rĕmâie nicĭ o îndoială la hotărîrea dreptăţeĭ, amŭ rênduitŭ Domnia Mea, ca să se facă şi acéstă cercetare, adecă fiind-că veçinulŭ de alăturea Silvestru doctorulŭ are pentru loculŭ sĕŭ sineturĭ ce s'aŭ numitŭ maĭ sus cu sumă de stînjenĭ şi cu hotarulŭ dumné-luĭ Vel Vornicŭ, să mĕsóre loculŭ doctoruluĭ Silvestru ca să vaḑă de sunt în cuprinsulŭ îngrădireĭ ce ţine acum Silvestrulŭ doctorulŭ, pe care a făcutŭ cuhnie de pétră, atâţia stînjenĭ pe câtŭ cuprinde hotarnica loculuĭ sĕŭ, saŭ de se găsesce că s'a întinsŭ şi a călcatŭ maĭ multŭ cu zidirea sa peste suma stînjenilorŭ ce-ĭ cuprinde sineturile, şi când se va găsì că a cuprinsŭ maĭ multŭ, să îndatorimŭ pe Silvestru doctorulŭ a o deschide, unde mergêndŭ dumné-luĭ Vel Vorniculŭ după porunca Nóstră, Ne-aŭ făcutŭ alŭ doilea acéstă anafora, cum că nu numaĭ se găsesce la Silvestru vre-o cuprindere de locŭ maĭ multŭ, ci încă îĭ şi lipsesce, iară pentru ulicióră că a fostŭ din vechime şi că a închis'o Medelniceru Christea; a maĭ eşitŭ şi alţĭ martorĭ boerĭ străinĭ, carĭ aŭ datŭ mărturie, cum se vede maĭ jos; decĭ poruncimŭ, zapciule, ce eştĭ orênduitŭ, să mergĭ să deschiḑĭ uliţa, care să rĕmâie pururea slobodă, pentru trebuinţa norodulŭĭ de obşte. — 1794 Dechembre 5.

Prea Inălţate Dómne,

Pentru pricina ulicióreĭ dintre loculŭ caselorŭ doctoruluĭ Silvestru şi dintre loculŭ caselorŭ Medelniceruluĭ Christea, prin luminatŭ pitacŭ Mărieĭ Tale dela 13 ale acesteia mi se poruncesce, ca să mergŭ la faţa loculuĭ şi să facŭ sforire cu dréptă mĕsurătóre loculuĭ caselorŭ doctoruluĭ Silvestru după sineturile ce s'aŭ vĕḑutŭ de Măria Ta la Divanŭ, acestuĭ locŭ alŭ

www.dacoromanica.ro

doctoruluĭ Silvestru, în care sineturĭ se cuprinde suma de stînjenĭ numită, în latŭ şi în lungŭ, cum şi semne de hotarŭ, atâtŭ în cele-lalte părţĭ, cum şi despre Medelniceru Christea, unde este pricina pentru ulicióră, ca cu acéstă mĕsurătóre să vaḑă adecă de sunt în cuprinsulŭ îngrădireĭ ce ţine acum Silvestru doctorulŭ în care a făcutŭ cuhnie de pétră şi uluce atâţia stînjenĭ câtŭ cuprinde hotarnica loculuĭ sĕŭ, saŭ de se găsesce că s'aŭ întinsŭ şi aŭ călcatŭ maĭ multŭ cu zidirea sa peste mĕsura stânjenilorŭ ce cuprinde sineturile, şi să arĕtŭ Mărieĭ Tale în scrisŭ, ca să se facă isbrănire pricineĭ acesteia, după cum aĭ hotărîtŭ Măria Ta la Divanŭ; după luminată porunca Mărieĭ Tale, supusŭ şi următorŭ fiindŭ, am mersŭ însumĭ la faţa loculuĭ ce-lŭ are acum doctorulŭ Silvestru, şi urmândŭ întocmaĭ cu trăsurile după hotarnica veche a mănăstireĭ Comana ot létŭ 7203, ce este de anĭ 101, şi după chrisovulŭ rĕposatuluĭ Constandinŭ Vodă Brâncovénulŭ ot létŭ 7204, ce este de anĭ 100, întăritorŭ acesteĭ hotărniciĭ cu asemenea arĕtare de trăsurĭ şi numire de petre cum se cuprinde şi în hotărnicie, după starea loculuĭ ce se află acum, *am trasŭ întâiŭ din* malulŭ Dîmboviţeĭ, unde ḑice hotărnicia că aŭ fostŭ pétră până în podulŭ celŭ mare, s'aŭ găsitŭ stînjenĭ 12, palme 4, unde la acéstă trăsură pomenesce hotărnicia stînjenĭ 16, cu lipsă acum de stînjenĭ 3 şi pentru mâncarea Dâmboviţeĭ... *Alŭ doilea*, iarăşĭ după hotărnicie, pre podŭ în sus spre Sfîntulŭ Dimitrie până în marginea uliţeĭ ce merge la vale în capulŭ băcănieĭ, s'aŭ găsitŭ stînjenĭ 10 cu prisosŭ de stînjenĭ 1 după hotărnicie. *Alŭ treilea trăsură*, iarăşĭ după hotărnicie, din colţulŭ băcănieĭ pe uliţă la vale până în colţulŭ ziduluĭ cuhnieĭ doctoruluĭ Silivestru, pe lângă care cerŭ mahalagiiĭ ulicióră la Dîmboviţă, şi s'aŭ găsitŭ acum numaĭ stînjenĭ 27, din 32 ce scrie hotărnicia şi chrisovulŭ domnescŭ, cu lipsă de stînjenĭ 5 fără o palmă, care vrêndŭ a se împlini aceştĭ 5 stînjenĭ fără o palmă, trece de cuhnia Medelniceruluĭ Christeĭ şi merge până aprópe de pórta numituluĭ Medelnicerŭ, tăindu-ĭ curtea jumĕtate, şi pentru a se încheià, după hotărnicie, totŭ loculŭ în latŭ până iară în malulŭ Dîmboviţeĭ, unde arată hotărnicia că aŭ fostŭ pusă pétră în potriva celeĭ-lalte petre a trăsureĭ dintâiŭ ce a fostŭ iară în malulŭ Dîmboviţeĭ din jos, s'aŭ găsitŭ stînjenĭ 14 palme 7, pe lângă zidulŭ cuhnieĭ doctoruluĭ Silivestru până în Dîmboviţă, adecă cu prisosŭ peste trăsura vecheĭ hotărniciĭ de stînjenĭ doĭ fără o palmă, dar acestŭ prisosŭ la acéstă trăsură este din uliţa ce merge către dumné-luĭ Vistieru Brâncovénu, şi până în Dîmboviţă, iar nu este din podulŭ celŭ mare şi până în loculŭ Medelniceruluĭ Christeĭ, ca să putemŭ ḑice, că acestŭ prisosŭ este loculŭ ulicióreĭ, încă maĭ vîrtosŭ din podulŭ celŭ mare şi până în loculŭ Medelniceruluĭ Christeĭ, nu numaĭ nu prisosesce nimicŭ, ci maĭ lipsescŭ stînjenĭ 5 fără o palmă; după ce amŭ isprăvitŭ trăsurile ce maĭ sus se arată, aŭ venitŭ

www.dacoromanica.ro

înaintea mea de față dumnė luĭ Paharnicu Grigorie Hrisoscoleu, i dumnė-luĭ Serdaru Dumitrache Brézŭ, cum și alțĭ ómenĭ de credință, careĭ de față cu Medelnicerulŭ Christea arĕtară, că auḑindŭ cartea de blăstemŭ, ce este scósă asupra verĭ-cuĭ va fi avêndŭ sciința de adevĕrulŭ acesteĭ ulicióre, silițĭ fiindŭ de puterea blăstemuluĭ aŭ venitŭ ca să arate adevĕrulŭ după sciința ce aŭ, și mărturisiră cu sufletele dumné-lorŭ, în frica luĭ Dumneḑeŭ, că sciŭ că, pe lângă cuhnea Medelniceruluĭ Christea și pe lângă loculŭ Dohtoruluĭ Silvestru, erà ulicióra a obșteĭ pe care mergeà norodulŭ de luà apă dela Dîmboviță, asemenea și Iordache Hina mărturisesce, că dela létŭ 1748 se află șeḑĕtorŭ într'acea mahala și aŭ găsitŭ acea ulicióră între loculŭ Bucșănescului ce-lŭ ține acum Medelnicerulŭ Christea și între loculŭ luĭ Pavalache ce-lŭ ține acum doctorulŭ Silvestru, pe care ulicióră mergeà de luà norodulŭ apă până la rĕsmirița Rușilorŭ, iar atuncĭ dărîmându-se casele luĭ Pavalache, la vremea când s'a făcutŭ pace s'a închisŭ ulicióra; ci atâtŭ de urmarea ce am făcutŭ după luminatulŭ pitacŭ Mărieĭ Tale cu trăsurile loculuĭ, cum și de mărturiile ce mi se maĭ arĕtară acum în urmă (deosebitŭ de ceĭ ce sunt iscăliți în dosulŭ cărțeĭ de blăstemŭ) arĕtŭ Mărieĭ Tale; iar hotărîrea cea desĕvîrșită rĕmâne a se face de către Inălțimea Ta. 1794 Noemvre 29. (1)

Vel Vornicŭ Manolache Brancovénu.

Apă.

Iŏ Alexandru Constantinŭ Moruzi Voevodŭ i gpd. — Pentru baniĭ ce arată dumné-lorŭ nazîriĭ Epitropieĭ că sunt la dumné-lorŭ maĭ jos arĕtațiĭ boerĭ după analoghia ce s'a făcutŭ, poruncimŭ Domnia Mea să-ĭ împlinescĭ, iar pentru talerĭ 250 ce lipsescŭ, să-ĭ pue și Suiulgi-bașa dela dînsulŭ. — 1795 Dechemvre 4. (2)

Acì este în limba grécă o fóe de mĕsurile de apă acordate în Bucurescĭ la particularĭ și diverse cișmele, în 1796 Februarie. (3)

După reclamația luĭ Suiulgi-bașa, la 3 Iulie 1796, Domnitorulŭ ordonă vătafuluĭ de Visterie să împlinéscă baniĭ încă neplătițĭ dela boeriĭ cu cișmele. (4)

(1) Cod. XXVIII, fila 2.
(2) Cod. XXVIII, fila 40.
(3) Cod. XXIX fila 148 verso.
(4) Cod. XXXI, scara 7, fila 90.

www.dacoromanica.ro

Societatea sub Alexandru Moruzi.

In volumulŭ V alŭ «Istorieĭ Românilorŭ» (pag. 457) amŭ descrisŭ în modŭ documentalŭ starea în care se aflà societatea română sub Alexandru Moruzi Domnulŭ Munteniei: Domnulŭ, Dómna, Curtea lorŭ, petrecerile la Curte, nunţĭ, recepţiune de ambasadorĭ, apanagele Dómneĭ, boeriĭ, starea de decădere în care eraŭ, boeriĭ din oposiţiune, surghiunirile oposanţilorŭ, demoralisarea boerimeĭ, jocurĭ de cărţĭ şi de năprăstóce, preumblările dela finea secoluluĭ XVIII, tóte le-amŭ trecutŭ în revisiune şi lectorulŭ le póte ceti în ḑisulŭ meŭ volumŭ. Cu deosebire am insistatŭ asupra decăderei simţuluĭ moralŭ în familie, nu numaĭ în clasa boerésca, ci şi în clasele de maĭ de jos.

Dămŭ aci o nouă serie de documente de natură a confirmà totŭ ce am scrisŭ în ḑisulŭ meŭ volumŭ V.

Simţulŭ pudóreĭ fórte slabŭ. Maria, fata Postelniculuĭ Toma, urméză pe Zamfirŭ Braşovénulŭ la ţéră, trăesce cu elŭ 2—3 lunĭ. Apoĭ o readuce la casa părintéscă. Urméză *judecată.* Judecata îndémnă pe pîrîtŭ să nu-şĭ *vatême sufletulŭ.* Zamfirŭ se înduplecă să iea fata, care avea o zestre frumuşică. E interesantă fóia de zestre ce dămŭ după anaforaua judecăţeĭ.

Altă dată justiţia condemnà pe celŭ care desonorà o fată mare să plătéscă «fecioria» în banĭ. Ba une-orĭ părţile se împăcaŭ în banĭ chiar în presenţa judecătorilorŭ. In unŭ casŭ ce se va vedé la vale, judecata evaluéză *fecioria pe o litră de aurŭ.* Dacă necinstitorulŭ nu are de unde plăti acéstă litră de aurŭ, este bătutŭ, tunsŭ şi surghiunitŭ. Jurămîntulŭ disculpă pe celŭ acusatŭ că a necinstitŭ o fecióră.

Biserica. Acésta nu putcà să îndrepte asemenea moravurĭ stricate (1). Unŭ egumenŭ dela Sf. Sava e bătutŭ de Radu dela Ghebóia, că l-a prinsŭ pe călugărŭ la amanta luĭ. Nu-ĭ vorbă, justiţia rĕsbună comănaculŭ, aplicândŭ luĭ Radu 200 de toiege, şi câtŭ pentru muierea de pricină, se mărginesce a o isgoni din curtea, orĭ din preajma curţeĭ egumenuluĭ.

Unŭ Vasile Nuşulŭ se face făr de sfială diaconŭ, ba şi preotŭ, fără să fie chirotonitŭ, şi oficiéză în biserică.

Şi cu tótă acéstă nereligiositate, urméză procesŭ de revendicaţiune de

(1) Cunóscemŭ însă unŭ casŭ onestŭ de judecată a Bisericeĭ. Se refusă feteĭ luĭ Pêrscovénulŭ, Zoiţa, divorţulŭ de bărbatulŭ eĭ Jianu. Ea voià să-lŭ lase, fiind-că erà căḑutŭ în demenţă. Biserica nu aprobă acestŭ divorţŭ şi acordă numaĭ separaţiunea de corpŭ până la însănătoşire.

www.dacoromanica.ro

moște. O mână a Sfinteĭ Filotea a fostŭ obiectulŭ de cértă în fața justiției.

Abusurĭ peste totŭ și în tóte.

Slătineniĭ nedreptățițĭ îșĭ caută rĕsbunarea înșișĭ: eĭ daŭ focŭ caseĭ luĭ Stoica Logofĕtulŭ!

Țĕraniĭ nu maĭ vorŭ să-șĭ lase casa, satulŭ, țéra, ca să mérgă lunĭ întregĭ în slujba de salahorĭ pe la cetățile turcescĭ. Vodă îĭ aruncă prin ocne în 1794. Țĕraniĭ la ocnă, iar la Curte belșugŭ de tóte bunătățile! Țéra întrégă erà deschisă pentru Avgi-basa (le grand veneur) alŭ Curțeĭ și cetașiĭ sĕĭ, satele puse la dispositiunea acestora în interesulŭ cuhnieĭ domnescĭ, cum eraŭ trămise sate întregĭ ca salahorĭ pe la cetățile dela Nistru și Dunărea, pe unde ceĭ maĭ multĭ îșĭ lăsaŭ ósele!...

Iată diverse documente carĭ ne autorisă să grăimŭ așà:

Jalba Marieĭ fata rĕpos. Toma Postelnicelu, din 13 Novembre 1795, prin care dice, că «aflându-mĕ fată săracă, fără de părinți și viindu-mĭ ómenĭ ca să mĕ măritŭ, între alțiĭ aŭ venitŭ și Zamfirŭ Brașovénulŭ, dicêndu mĭ că și elŭ este june și mĕ va luà, și luându-mĕ dela casă mea, m'a dusŭ la țéră și m'a ținutŭ 2, 3 lunĭ și apoĭ m'a adusŭ iar la casa mea, și bolnăvindu-se l'am căutatŭ până s'a sculatŭ, apoĭ am așezatŭ vorbă cu totŭ temeiulŭ, dându-ĭ boccialîcŭ și altele, și mi-a luatŭ scule mărgăritare și altele, care cu fóe le voiŭ arĕtà, și acum vĕdŭ că întórce și nu-mĭ dă nicĭ sculele, lăsându-mĕ și îngreunată. Mĕ rogŭ Mărieĭ Tale, ca după cum îșĭ găsescŭ alte fete sărace îndreptarea, să mi-o găsescŭ și eŭ.»

Domnitorulŭ rênduesce afacerea în cercetarea judecățeĭ, la care pîrîtulŭ dice că n'a găsit'o fecióră, «dar judecata dicêndu-ĭ că și așà de ar fi fostŭ, trebuia dela întâia împreunare s'o fi părăsitŭ și să-ĭ fi lepădatŭ odórele înapoĭ, iar nu iarășĭ pe taină cum le-aŭ și luatŭ ca să nu-ĭ facă svonŭ, pentru că o aveà sciută de fată, maĭ alesŭ de boerinașŭ, iar nu vĕdană, și n'o luase după drumurĭ, ci de la casa părinților eĭ.» Judecătoriĭ aŭ îndemnatŭ pe pîrîtŭ «să nu-șĭ vatĕmo sufletulŭ», și însușĭ de a luĭ bună-voie, nesilitŭ, induplecându-se, a primitŭ s'o iea de soție prin sĕvîrșirea cununiilorŭ, și la acéstă diafora ivindu-se în Departamentŭ cucerniculŭ Popŭ Constandinŭ Protopopulŭ, vecinŭ numiteĭ jăluitóre, s'a plecatŭ numitulŭ Zamfirŭ de i-a sărutatŭ mâna, cum și fata mâna luĭ Zamfirŭ înaintea nóstră. Domnitorulŭ aprobă împăcarea, și la fila 78 a condiceĭ se publică fóia de zestre a feteĭ Maria, din care extragemŭ următórele: 150 tal. 11 șire de mărgăritare; 25 tal. 1 inelŭ de aurŭ cu diamantŭ și cu 2 rubinurĭ; 15 tal. 1 inelŭ de aurŭ cu zamfirŭ; 15 tal. 1 inelŭ de aurŭ cu smarandŭ; 20 leĭ 7 zarfurĭ de argintŭ; 50 tal. 4 farfuriĭ de argintŭ cu linguriițele lorŭ, una a dramurĭ

www.dacoromanica.ro

40; 20 tal. o rochie de maltezŭ cu antereulŭ eĭ; 20 leĭ o rochie de alesăturĭ; 8 leĭ o boccea de încinsŭ; 36 leĭ 6 cămăşĭ de borangicŭ; 30 leĭ 2 sariclicurĭ de zăbranicŭ cu dresurile lorŭ; 5 leĭ unŭ sariclicŭ de basmale, 7 leĭ un testemelŭ noŭ; 15 leĭ 2 brânişóre cusute cu betélă; 10 leĭ o cheosea cusută cu colţurĭ; 8 leĭ cloşurĭ de firŭ ce se punŭ pe sarică; 10 leĭ unŭ prosopŭ cusutŭ cu betélă próstă; 5 leĭ unŭ peşchirŭ de obrazŭ cu căpĕtâile de borangicŭ; 6 leĭ o masă vărgată de pânză, de coţĭ 12; 9 leĭ 12 şervete de pânză supţire cu mărginile de borangicŭ.

Apoĭ perinĭ de terbetŭ umplute cu lână, *o pilotă* umplută cu pufŭ, diverse perinĭ, plapome, una oglindă de perete, o tavă de felegene, 4 felegene de cele bune, 7 farfuriĭ de bucate, 7 farfuriĭ micĭ, 1 cazanŭ de aramă de 5 vedre, o căldare de aramă de o vadră, o tingire mare de dulcéţă, tingirĭ, tigăĭ, vătrae, etc. (1)

Zapisulŭ Ionicăĭ, fata Niţeĭ vĕduve Căpitănésa.

Incredinţezŭ cu acestŭ zapisŭ alŭ meŭ la mâna Vladuluĭ Logofeţelulŭ precum să se scie că pîrîtŭ fiindŭ de mine cu jalbă la Domnŭ că mi-a furatŭ fecioria, cu măgliselĭ că o să mĕ iea de soţie, amŭ fostŭ orênduiţĭ la Departamentŭ de criminalion, şi apĕrându-se că nu m'ar fi găsitŭ fecióră, erà să intre judecata în maĭ cu de amĕruntă cercetare, şi socotindŭ noĭ prelungirile, de bună-voie, nesiliţĭ, între noĭ ne-amŭ împăcatŭ să-mĭ dea tal. 50, carĭ banĭ înaintea judecăţeĭ i-am primitŭ în mânile mele, şi de acum înainte nicĭ eŭ să am a maĭ cere dela elŭ, nicĭ elŭ dela mine, cu nicĭ unŭ felŭ de cuvîntŭ. Şi pentru maĭ adevĕrată credinţă mĭ-am pusŭ numele şi degetulŭ în locŭ de pecete, dimpreună cu mumă-mea, rugândŭ şi pe dumnélorŭ boeriĭ judecătorĭ de aŭ adeveritŭ şi dumné-lorŭ acestŭ zapisŭ.

Departamentulŭ judecăţeĭ de criminalion ḑice în josulŭ zapisuluĭ: «cu acestŭ zapisŭ viindŭ amîndouĕ părţile înaintea nóstră şi ḑicêndŭ şi unulŭ şi altulŭ că între eĭ s'aŭ împăcatŭ şi s'aŭ întocmitŭ pe tal. 50, înaintea nóstră i s'a numĕratŭ de Vladŭ şi s'a primitŭ de Ioana; dreptŭ aceea am adeveritŭ şi noĭ cu iscăliturile.»—1796 Maiŭ 10. (2)

Jalba Gherghineĭ dela Văcărescĭ că Nicolae, sluga Domniţeĭ Ecaterina, aflându-se eşitŭ cu Măria Sa la Văcărescĭ, s'a bolnăvitŭ acolo şi a fostŭ datŭ în gazdă la jăluitórea, «şi în vreme când nu m'am aflatŭ acasă ci la

(1) Cod. XXX, fila 7.
(2) Cod. XXX, fila 136.

www.dacoromanica.ro

munca câmpuluĭ, a încârdoşitŭ pe fiică-mea, şi după puţină vreme aflândŭ şi apucându-lŭ, m'a înşelatŭ cu cuvîntulŭ că acum la Pascĭ o va primì pe fata nóstră de soţie; acum vĕḑêndŭ că se lépĕdă, mĕ rogŭ Mărieĭ Tale prin judecată să se cerceţeze.—11 Maiŭ 1796.

Judecătoriĭ aŭ îndemnatŭ pe Nicolae, în vîrstă de 19 anĭ, să iea de soţie pe fată, care erà de 16 anĭ. Băiatulŭ refusândŭ, judecătoriĭ, constatândŭ că elŭ n'are cu ce plăti *o litră de aurŭ pentru feciorie*, «rĕmâne a se hotărî cea de pe urmă hotărîre a pravileĭ: *să se bată, să se tundă şi să se surghiunéscă*». Domnitorulŭ aprobă acéstă din urmă hotărîre. (1)

Toma este acusatŭ că a stricatŭ fecioria feteĭ Stanca din Secueni. Metropolitulŭ a judecatŭ casulŭ şi l'a supusŭ la jurămîntŭ dacă nu este vinovatŭ. Dar când erà să jure, însăşĭ fata l'a împedicatŭ să jure, decĭ a rĕmasŭ nevinovatŭ.—1796 Iulie 27 (2)

Anaforaua Metropolituluĭ Dositeiŭ din 16 Sept. 1794, după jalba Joiţeĭ Prêşcovénca pentru soţulŭ eĭ Gheorghe Jianu biv Vel Medelnicerulŭ, cerêndŭ despărţire de elŭ fiind-că e nebunŭ şi se teme să n'o omóre.

Metropolitulŭ a înfăţişatŭ de maĭ multe orĭ înaintea luĭ pe ambele părţĭ şi femeia n'a doveditŭ altă pricină, decât a ḑisŭ că e nebunŭ «şi că nu-lŭ maĭ poftesce de bărbatŭ, temêndu se să nu-ĭ facă vre-o primejdie de mórte. Pentru care noĭ, căutândŭ în pravile ca să vedemŭ hotărîrea canónelorŭ..... amŭ găsitŭ la list. 216, glad. 234, unde ḑice la muma şi stăpâna tuturorŭ bisericilorŭ ce se ḑice la adevĕrata şi marea biserică... «că muierea de va fi avutŭ acea patimă maĭ înainte de cununie şi se va mărturisì cu mărturiĭ credincióse, atuncĭ degrabŭ se desparte de bărbatulŭ eĭ făr de nicĭ o îndoire şi bărbatulŭ îşĭ iea altă muĭere; iar de îĭ va fi venitŭ acea patimă muiereĭ în urmă, după ce s'a cununatŭ cu bărbatu-sĕŭ, atuncĭ să n'aibă nicĭ voie nicĭ putere acelŭ bărbatŭ s'o lase până întru tótă viéţa eĭ; precum şi bărbatulŭ, de i se va întîmplà acea patimă, iarăşĭ muierea să n'aibă voie să iea altŭ bărbatŭ până întru tótă viéţa luĭ.» Decĭ, după acéstă poruncă a pravileĭ, chiar pentru omulŭ îndrăcitŭ, hotărîrea ḑice, ca nicĭ cum să nu se desparţă unŭ androghieon de va fi dobânditŭ patima în urma cununieĭ, cu câtŭ maĭ vîrtosŭ că soţulŭ nu se află într'acéstă patimă a îndrăcireĭ.....»

(1) Cod. XXX, fila 147 verso.
(2) Cod. XXXI, scara 8, fila 49.

www.dacoromanica.ro

Metropolitulŭ constată, că «patima a venitŭ după 7 anĭ de căsătorie, în urma întîmplăreĭ morţeĭ copiilorŭ şi a altorŭ nenorocirĭ, care acésta n'o putemŭ dice îndrăcire saŭ nebunie, ci o ipocondrie saŭ năucire». Cucóna persistă a cere despărţenia, ḑicêndŭ că se teme să n'o omóre. Metropolitulŭ a constatatŭ prin obraze destoinice şi dela gazda unde staŭ soţiĭ, că soţulŭ nu s'a purtatŭ rĕŭ, ci numaĭ «are o poliloghie uimită şi fără temeiŭ.» Decĭ Metropolitulŭ nu acordă despărţenia, ci numaĭ de ocamdată deosebire cu şederea din casa părintéscă, sperândŭ că prin locuirea împreună, isolaţĭ de părinţiĭ soţuluĭ, se va întări căsnicia.

Domnitorulŭ, la 20 Septembre acelaşĭ anŭ, încuviinţéză nedespărţirea soţilorŭ şi rênduesce o comisiune compusă din Metropolitulŭ, Episcopulŭ de Rîmnicŭ, boeriĭ Vel Banŭ şi Vel Logof. de Ţéra-de sus, să se adune şi să chibzuéscă de faţă cu Paharniculŭ Jianulŭ, tatălŭ soţuluĭ, ca acesta să acorde fiuluĭ sĕŭ mijlócele de traiŭ osebitŭ din casa părintéscă. (1)

Egumenulŭ dela Sf.-Sava Chirŭ Gavrilŭ s'a jăluitŭ Domnitoruluĭ că unŭ Radu Holteiulŭ dela Ghebóia din Dîmboviţa, la 9 Maiŭ 1796, a săritŭ nóptea ulucile la casele egumenescĭ şi l'a necinstitŭ cu sudălmĭ şi cu bătăĭ, i-a spartŭ capulŭ şi î-a smulsŭ pĕrulŭ.

La judecată, pîrîtulŭ nu tăgăduesce, dar ḑice că l'a prinsŭ pe egumenŭ la ibovnica luĭ Voica, ce vinde vinulŭ mănăstireĭ într'o căscióră alăturea cu casele egumenescĭ, în curte deosebită cu uluce. Judecata găsesce că cârciumăréasa nu puteà să-ĭ fie amantă, de vreme ce aveà bărbatŭ, şi că şi egumenulŭ este în vîrstă, şi decĭ propune a fi pedepsitŭ bătăuşulŭ acolo unde a făcutŭ necinstea cu 200 de toiege, dar şi cârciumăréasa să fie scósă din cuprinsulŭ curţeĭ egumenieĭ, ca să nu maĭ dea bănuială. — 1796 Maiŭ 27.

La 5 Iulie 1796, Domnitorulŭ aprobă anaforaua. (2)

Anaforaua Metropolituluĭ Dositeiŭ din 23 Martie 1795; arată că aŭ venitŭ la Metropolie să se chirotonisésca diaconŭ un grămăticŭ anume Vasile Nuşulŭ din Bucurescĭ. S'a găsitŭ vrednicŭ de chirotonie şi l'a destinatŭ a fi diaconŭ la biserica Curţeĭ domnescĭ cea veche, după cererea cleruluĭ de acolo. Până să se facă anaforaua către Domnitorŭ de încuviinţarea chirotonieĭ după cuprinderea luminatuluĭ chrisovŭ, «din îndemnarea vrăjmaşuluĭ diavolŭ, aŭ îndrăznitŭ până a nu se chirotonisi şi aŭ slujitŭ leturghie diaconesce în 2, 3 rênduri. . . . De care însciinţându-ne, unde eramŭ socotin-

(1) Cod. XXVII, scara 16, fila 47.
(2) Cod. XXX, fila 142.

www.dacoromanica.ro

du-ne a-ĭ orêndui canonŭ spre a-şĭ plânge păcatulŭ pentru nelegiuita faptă ce a făcutŭ, nu s'a mulţămitŭ numaĭ cu acésta, ci încă meşteşugindŭ a făcutŭ o carte mincinósă ca despre partea nóstră, cu pecete străină, cuprinḑătóre cum că este preotŭ şi duhovnicŭ şi că este trimesŭ de noĭ afară în eparchiĭ ca să spovĕduiască şi să povăţuiască norodulŭ spre mântuire, schimbându-şĭ şi numele, cu care eşindŭ prin satele de afară din judeţulŭ Ilfovuluĭ, a şi începutŭ a face cercetare pe la bisericĭ: cum şi în ce chipŭ se află cele sfinte? puindŭ şi epatrahirŭ de gâtŭ, sĕvîrşindŭ şi unele din cele preoţescĭ rênduelĭ, de carĭ însciinţându-ne amŭ şi trimesŭ omŭ într'adinsŭ şi, prinḑêndu-lŭ, l'a adusŭ aicĭ la Metropolie, căruia după cercetarea ce i s'a făcutŭ, aflândŭ întocmaĭ după cum ne-amŭ însciinţatŭ, fiind-că elŭ se află cu plete şi barbă, ca celŭ ce aveà să intre în orênduiala bisericéscă (cu care a înşelatŭ a-lŭ crede norodulŭ de diaconŭ şi de preotŭ), amŭ pusŭ de l'a rasŭ, ca nu cumva scăpândŭ iarăşĭ de aicĭ cu vre-o deosebită meşteşugire, să înşele pe creştinĭ. Dar pentru ca nu şi de acum înainte să maĭ îndrăznéscă şi altulŭ ca dînsulŭ a face şi a-şĭ rîde de lege şi de cele sfinte, rugămŭ pe Măria Ta, că de se va gasi cu cale şi de către Măria Ta, să i se facă o cuviinciósă certare politicéscă în vederea tuturorŭ, spre pildă şi altora; iar aniĭ Mărieĭ Tale rugămŭ dela Domnulŭ Dumneḑeŭ să fie mulţĭ şi fericiţĭ.—1795 Martie 23.

Alŭ Mărieĭ Tale către Dumneḑeŭ fierbinte rugătorŭ şi smeritŭ părinte sufletescŭ.

Resoluţia Domnitoruluĭ din aceeaşĭ ḑi: «Poruncimŭ Domnia Mea dumitale Vel Spătarŭ, pe acestŭ Vasile, ridicându-lŭ dela Metropolie, la acea biserică unde aŭ îndrăznitŭ de a slujitŭ sf. leturghie fără a fi chirotonisitŭ, să-lŭ puie înaintea bisericeĭ în falangă, să-lŭ bată cu 100 toiege la tălpĭ, şi apoĭ să-lŭ trimeţĭ surghiunŭ la mănăstirea Căldăruşanĭ, unde poruncimŭ, epistatule dela Căldăruşanĭ, să-lŭ aibĭ la osîndă acolo, de unde să nu se slobóḑă fără de porunca Nóstră». (1)

Iŭ Alexandru Constantinŭ Moruzi Voevodŭ. i gpd. Zemle Vlachiscoe.— Cinstitŭ şi credinciosŭ boerulŭ Domnieĭ Mele Hatmane Nicolache Caimacamu Craioveĭ, pe acelŭ Andreiŭ Brutarulŭ, cu acea mână numită de sfinte móşte, să-lŭ trimiţĭ aicĭ cu însciinţarea dumi-tale şi cu slujitorĭ, între dînşiĭ. — 1794 Martie 15.

Vel Logofĕtŭ.

(1) Cod XXVIII, scara 4, fila 33 verso.

www.dacoromanica.ro

Prea Inălţate Dómne,

Cu smerită anaforà însciinţezŭ Mărieĭ Tale, că în vremea trecutuluĭ rĕsboiŭ, când oştile prea puterniceĭ nóstre împĕrăţiĭ aŭ trecutŭ peste munte în Ţéra Nemţéscă, călcândŭ ţinutulŭ Haţeguluĭ şi întorcêndu-se cu isbândă, intre alte *lafire(?)* ce s'aŭ luatŭ de acolo, s'a adusŭ şi o mână numită de sfinte móşte, care s'a luatŭ de unŭ Andreiŭ Brutaru din Craiova, care şade în valea Vlăiceĭ, fiindŭ elŭ atuncĭ Căpitanŭ pe lângă Asechi Cara-Mustafa, şi eşindŭ vorbă cum că acea mână numită de sfinte móşte ar fi dela mănăstirea Argeşuluĭ, aflându-mĕ eŭ atuncĭ protosinghelŭ alŭ Episcopieĭ Rîmnicŭ şeḑetorŭ în Craiova, am făcutŭ cerere numituluĭ Brutarŭ ca să aducă acea mână să o vĕḑŭ şi să se puie la o păstrare până când se va face pace şi se va dovedi de unde este, şi nu a vrutŭ nicĭ să o arate măcar; acum cercetândŭ eŭ pentru móstele sfinteĭ Filoteĭ, ce se află la biserica domnéscă din oraşulŭ Argeşŭ, m'am însciinţatŭ cum că lipsesce mâna cea drĕptă, şi aducêndu-mĭ aminte de acea mână dela Craiova, daŭ cu socotélă cum póte să fie aceea ce lipsesce dela Argeşŭ, fiind-că totŭ în vremea rĕsmiriţeĭ s'a luatŭ şi aceea de către ostaşĭ, găsindŭ sicriulŭ cu sfintele móşte ascunsŭ într'unŭ zidŭ; decĭ mĕ rogŭ Inălţimeĭ Tale, ca să se facă luminata poruncă către dumné-luĭ Caimacamu Craioveĭ să cerceteze pe numitulŭ Brutarŭ, şi de va fi mâna cea drĕptă, să o trimită aicĭ, de unde luându-o eŭ, de se va potrivì la mărime cu cea-laltă mână a sfinteĭ şi se va cunósce că cu adevĕratŭ sunt sfinte móşte, va rĕmâné la loculŭ eĭ, ca să nu se înstrăineze, şi ceea ce va arĕtà numitulŭ Brutarŭ întru adevĕrŭ că a datŭ pentru rĕscumpĕrarea dela ostaşĭ, i se va împlinì dela numita biserică; de acésta mĕ rogŭ, iar aniĭ Mărieĭ Tale fie dela Dumneḑeŭ înmulţiţĭ şi cu fericire.—1794 Martie 14. (1)

Alŭ Mărieĭ Tale smeritŭ rugătorŭ către Dumneḑeŭ şi plecată slugă,

Iosifŭ Episcopŭ Argeşŭ.

Fiind-că Const. Mirescu dela satulŭ Cioranŭ sud Oltŭ i Ioanŭ Socolŭ dela Lepulŭ sud Mehed. şi pentru ginerele Rădoiuluĭ dela Bohoţiĭ, trimişĭ fiindŭ din porunca Domnieĭ Mele salahorĭ la Ismailŭ spre a sluji la lucru împĕrătescŭ cu plata cea orênduită lorŭ, după cum aŭ şi ceĭ-lalţĭ, s'aŭ împotrivitŭ la slujba lorŭ şi în mare nesupunere făcêndu-se zurbagiĭ rĕsvrătitorĭ şi tuturorŭ celorŭ-lalţĭ salahorĭ, pricinuindŭ zăticnire lucruluĭ împĕrătescŭ, s'aŭ împotrivitŭ şi înşişĭ orênduiţilorŭ boierĭ epistaţĭ aĭ Domnieĭ Mele, după a cărorŭ ale lorŭ fapte făcêndu-se vinovaţĭ vrednicĭ de pedépsă şi de osîndă,

(1) Cod. XXVIII, pag. 19, III.

www.dacoromanica.ro

îĭ orênduimŭ la ocnă. Orênduimŭ pe . . . . . să-ĭ ridice şi să-ĭ ducă la Ocnele marĭ sud Vîlcea, unde poruncimŭ, Cămăraşilorŭ de ocne, să-ĭ băgaţĭ în ocnă şi să daţĭ adeverinţă la mâna orênduituluĭ zapciŭ că vi s'aŭ făcutŭ teslimŭ.—1794 Iunie 15. (1)

La 13 Martie 1796 s'a făcutŭ carte legată la Caimacamŭ şi la Proin-Caimacamŭ, după însciinţarea Spătaruluĭ Slugearoglu, ispravniculŭ Vîlceĭ, că de câte orĭ se ridică ómenĭ cu mumbaşirĭ trimişĭ dela Craiova, să se facă acésta cu scirea şi prin marafetulŭ ispravniculuĭ, cum şi pentru jafurile ce s'aŭ luatŭ cu nume de trépĕde ca talerĭ 4000, să cerceteze cu amĕruntulŭ trimiţêndu-se şi însemnare de trépĕdele judeţuluĭ, şi ceea ce va fi luatŭ peste orênduială să se întórcă înapoĭ. (2)

Rĕspunsŭ la Caimacamulŭ Craioveĭ pentru locuitorii dela Slatina, ce aŭ datŭ focŭ caseĭ Stoicăĭ Logofiţelulŭ, a-ĭ avé la închisóre.

Iŏ Alexandru Constantinŭ Moruzi Voevodŭ zemle Vlachiscoe.—Cinstitŭ şi credinciosŭ boerule Domnieĭ Mele, Costache Caragea Hatmane, Caimacamule Craioveĭ, sănătate! Amŭ vĕḑutŭ Domnia Mea tóte cele ce Ne scriĭ pe largŭ pentru pricina orăşanilorŭ dela Caracalŭ sud Romanaţĭ cu Stoica Logofiţelulŭ şi amŭ înţelesŭ rea urmarea şi pornirea ce aŭ făcutŭ orăşaniĭ. Pentru care iată îţĭ scriemŭ şi straşnicŭ îţĭ poruncimŭ, ca tótă paguba câtă veĭ dovedi-o cu dreptulŭ adevĕrŭ că aŭ pricinuitŭ Stoicăĭ Logofiţelulŭ la acéstă pornire a lorŭ ce aŭ făcutŭ de aŭ datŭ focŭ caseĭ, atâtŭ pentru ale luĭ lucrurĭ ce s'aŭ prăpăditŭ, câtŭ şi ale soţieĭ luĭ şi ale tatăluĭ sĕŭ, să aibĭ dumné ta negreşitŭ a o împlini dela orăşanĭ până la preţŭ de o pará; dar şi Stoica să lipséscă cu totulŭ, dimpreună cu soţia luĭ, de acolo, de a nu maĭ călcà în Caracalŭ, după porunca ce amŭ datŭ maĭ înainte. Şi pe aceĭ ce aŭ fostŭ capĭ între dînşiĭ, începĕtorĭ şi pricinuitorĭ acesteĭ netrebniciĭ, cum şi pe ceĭ ce aŭ sĕvîrşitŭ fapta acésta, carĭ fără de a nu aşteptà să vaḑă sĕvîrşirea porunceĭ Nóstre şi făr de a nu se socotì înşişĭ pe sineşĭ, aŭ cutezatŭ la unŭ herechetŭ ca acesta de *anarchie*, aflându-ĭ negreşitŭ şi făcêndu-ĭ bine vĕdiţĭ, să-ĭ ridicĭ la bună închisóre, şi să Ne însciinţezĭ, avêndu-ĭ la pază până veĭ priimi alŭ doilea poruncă a Domnieĭ Mele de urmare. — 1793 Iunie 28. (3)

(1) Cod. XXIII, fila 256.
(2) Cod. XXIX, fila 157 verso.
(3) Cod. XXIII, fila 93.

www.dacoromanica.ro

Pitacŭ din 9 Iulie 1795 luĭ Avgi-başa.

«Fiind că s'a apropiatŭ vremea vînătóreĭ curuilorŭ şi fiind-că din pricina vremeĭ aceştia nu se póte aşezà Avgi-başa alŭ Domnieĭ Mele cu vînătoriĭ aicĭ în Bucurescĭ pentru frica molipseleĭ, iată că s'aŭ orênduitŭ a şedé cu vînătoriĭ luĭ i cu ţiganiĭ curuerĭ, cu coteiĭ şi cu curuiĭ, la Bercenĭ sud Ilfovŭ, unde este şi câmpulŭ bunŭ de vînătóre şi aprópe de Bucurescĭ, de unde póte venì vînatulŭ la soroculŭ celŭ orênduitŭ la beciulŭ Domnieĭ Mele; pentru acésta dar i s'aŭ datŭ acéstă domnéscă a Nóstră carte la mânĭ, spre a şedé acolo fără de poprélă de către stăpânulŭ moşieĭ aceea, dimpreună cu toţĭ vînătoriĭ ce se arată maĭ sus, ferindu-se şi elŭ de a nu supĕrà locuitoriĭ cu vre-o cerere de ale mâncăreĭ saŭ de alte supĕrărĭ. — 1795 Iulie 9. (1)

Pitacŭ la Spătarŭ, pentru sluga unuĭ cavalerŭ alŭ Elciuluĭ, ce a fugitŭ, să-lŭ găséscă.

Iŏ Alexandru Constantinŭ Moruzi Voevodŭ i Gospod.— Dumné-ta Vel Spătarŭ, fiind-că la 9 ḑile ale luneĭ aceştia unŭ Leunŭ, sluga d-sale Hastatov, cavalerŭ Elciuluĭ, a fugitŭ dela conaculŭ sĕŭ, unde se aflà aicĭ în Bucurescĭ, îmbrăcămintele luĭ verḑĭ, vîrsta luĭ de 20 de anĭ, pe carele până a nu fugì, unŭ neguţitorŭ de aicĭ prăvăliaşŭ a vrutŭ să-lŭ însóre cu fata luĭ, poruncimŭ Domnia Mea dumi-tale, să puĭ să-lŭ caute şi să se facă totŭ felulŭ de cercetărĭ cu silinţă, ca negreşitŭ să se găséscă omulŭ acesta şi, punêndu-lŭ în mână, să daĭ scire Domnieĭ Mele.—1793 Augustŭ 12.

NB. Aseminea pitacŭ s'aŭ făcutŭ şi către dumné-luĭ Vel Agă. (2)

Pitacŭ la dumné-luĭ Banulŭ Ghica şi la Hatmanulŭ Hangherlîŭ, ca să iea socotéla epistaţilorŭ după moşiile Mărieĭ Sale Alexandru Vodă Ipsilante.

Iŏ Alexandru Constantinŭ Moruzi Voevodŭ.—Cinstiţilorŭ şi credincioşilorŭ boeriĭ Domnieĭ Mele dumi-tale biv Vel Banŭ Dimitrache Ghica şi

(1) Cod. XXX, fila 70 verso.
(2) Cod. XXIII, fila 118 verso.

www.dacoromanica.ro

dumi-tale Vel Hatmane Hangherlîŭ, fiind-că Domnia Sa Alexandru Vodă Ipsilantŭ Ne scrie pentru moșiile și acareturile ce are aicĭ în țéră, ca să poruncimŭ a luà socotéla epistaților ce aŭ fostŭ, iată orênduimŭ pe dumnévóstre, ca maĭ întâiŭ să vĕ pliroforisițĭ din condicĭ: câte sunt aceste moșiĭ viĭ, morĭ i alte acareturĭ? și carĭ sunt pe numele Domnieĭ Sale? și carĭ sunt pe numele Luminateĭ Dómneĭ Domnieĭ Sale mătușeĭ Domnieĭ Mele? saŭ pe numele beizadelelorŭ Domnieĭ Sale? și carĭ și câte dintr'aceste sunt de a se vinde? ca să le arĕtațĭ Domnieĭ Mele anume; unde înaintea dumné-vostre aducêndŭ față pe epistațiĭ ce aŭ fostŭ orênduițĭ, să le cereți socotélă de tóte veniturile saŭ cheltuelĭ, carĭ socotelĭ să aveți a le cercetà dumné-vóstre fórte cu scumpĕtate și într'adîncŭ, și să vi se facă cunoscutŭ dreptulŭ adevĕrŭ, pentru că într'atâția anĭ de când epistăsescŭ, după însciințarea ce avemŭ dela Domnia Sa, s'a isterisitŭ casa Domnieĭ Sale de folosulŭ acela ce după starea acareturilorŭ s'ar fi căḑutŭ a avé, netrimițêndŭ vre-o sumă îndestulată caseĭ Domnieĭ Sale. Pentru aceea dar ḑicemŭ, să aveți a căutà acéstă tocmélă fórte bine, și prin catastihŭ anume cu anaforaua dumné-vóstre în scrisŭ să Ne arĕtațĭ, pentru care orênduimŭ într'adinsŭ și unŭ zapciŭ pe Ceaușulŭ de aproḑĭ, să strîngă pe toțĭ epistațiĭ înaintea dumné-vóstre. — 1793 Iunie 29. (1)

Clucerulŭ Dumitrache, ce a fostŭ epitropŭ la mănăstirea Pantelimonŭ 33 de anĭ, a muritŭ, și Epitropia, din porunca Domnitoruluĭ, acordă soțieĭ luĭ o pensiune lunară de 20 de leĭ. (2)

Se constată presența luĭ Turnavitu în țéră, avêndŭ procesŭ cu Dobrea neguțitorulŭ pentru lucrurile ce i-aŭ irositŭ când elŭ erà cu Mavrogheni peste Dunăre. (3)

Sudițiĭ.

Cu pacea dela Șistovŭ (1791) Austria câștigă în Principate o înrîurire puternică, deși adese neplăcută Muscalilorŭ. Acéstă influență se manifestă maĭ alesŭ în protecțiunea netermurită, ce Consululŭ saŭ Agentulŭ austriacŭ exercită față cu autoritățile administrative și judecătorescĭ, în favórea *suditilorŭ* C. Regescĭ. Aceștia, pe tótă ḑiua maĭ mulțĭ la numĕrŭ, formézà totŭ maĭ multŭ unŭ felŭ de Statŭ în Statŭ, în paguba întregeĭ evoluțiunĭ culturale, naționale și maĭ alesŭ economice a Principatelorŭ nóstre. Amŭ

(1) Cod. XXIII, fila 93.
(2) Cod. XXXI, scara 10, fila 45 verso.
(3) Cod. XXXI, scara 5, fila 21.

www.dacoromanica.ro

arĕtatŭ aiurea privilegiile de carĭ se folosescŭ sudiţiĭ neguţitorĭ şi industriaşĭ, privilegiĭ carĭ punŭ pe neguţitoriĭ şi industriaşiĭ pămîntenĭ în situaţiune de inferioritate, lucru ce neîntârdiatŭ va avé de efectŭ trecerea comerciuluĭ şi a industrieĭ din mânile pămîntenilorŭ în mânile străinilorŭ.

Dămŭ aci o serie de acte inedite cu referinţă la sudiţĭ. Incepemŭ cu ancheta urmată după reclamaţiunile multiple ale ciobanilorŭ ardelenĭ.

Iată aceste *acte*:

No. 1. *Sudiţĭ pedepsiţĭ afară din ţĕră.*

No. 2. *Sudiţĭ apĕraţĭ.*

No. 3. *Moşierĭ condemnaţĭ în favórea unuĭ suditŭ.*

No. 4. *Agentulŭ austriacŭ transmite directŭ nota la Domnŭ. Conflictŭ între Spătărie şi Agentulŭ austriacŭ.*

No. 5. *Domnitorulŭ scrie directŭ Comandantuluĭ Sibiiuluĭ în afacerĭ de procesŭ ale pămîntenilorŭ cu sudiţiĭ din Ungaria.*

No. 6, 7 şi 8. *Consulate noue în Principate.*

Anafora de orênduelile sudiţilorŭ ce ţinŭ şi acì în ţĕră la păşune.

Iŏ Alexandru Constantinŭ Moruzi Voevodŭ i gpd. — Cetindu-se înaintea Domnieĭ Mele anaforaua dumné-luĭ Vel Spătarŭ i a dumné-luĭ Vel Vornicŭ, şi la tóte madelele în parte făcêndŭ Domnia Mea chibzuirea cea cuviinciósă, le găsimŭ cu bună orênduială urmate şi întocmite, cu care acéstă orênduială nu potŭ avé sudiţiĭ vre-o zăticnire şi pagubă în mergerile şi venirile lorŭ, şi se va păzi şi nizamulŭ ţĕreĭ, care se cuvine; de care poruncimŭ să se facă şi deosebitŭ cărţile Domnieĭ Mele, straşnice poruncitóre către ispravniciĭ judeţelorŭ, i către vătaşiĭ, cuprindĕtóre pe largŭ ca în tocmaĭ să urmeze acestorŭ ponturĭ, făcêndu-le Domnia Mea la pont. alŭ treilea sincatavasis, *ca şi până la tal. 50 marfă să aibă voie fără de carte domnéscă a trece*, însă dincolea, neoprite şi în tótă vremea să grijască ispravniciĭ şi dregĕtoriĭ a fi diafendifsiţĭ şi ocrotiţĭ, ca împotriva acestorŭ ponturĭ să nu fie supĕraţĭ, urmândŭ şi eĭ datoriilorŭ după vechiulŭ obiceiŭ alŭ ţĕreĭ, maĭ vîrtoşŭ la celea ce se cuvine către prea puternica împĕrăţie, într'a căruia pămîntŭ se chivernisesce, se îndestuléză şi îşĭ facŭ alişverişurile lorŭ. — 1794 Aprilie 6.

Vel Logofĕtŭ.

Prea Inălţate Dómne,

Toma Babuşŭ şi Ioguţa, cu toţĭ sudiţiĭ chesaricescĭ ce aŭ oĭ la păşune aicĭ în pămîntulŭ ţĕreĭ, aŭ jăluitŭ Mărieĭ Tale, cerêndŭ îndreptare la acestea

www.dacoromanica.ro

maĭ jos iscălite madele, întru a cărora jalbă cu zapciŭ Vătavŭ de aproḑĭ, ni se poruncesce de Inălţimea Ta ca să o teorisimŭ şi de tóte să arĕtămŭ în scrisŭ. Luminateĭ poruncĭ întocmaĭ fiindŭ următorŭ, după ce aŭ adusŭ zapciulŭ pe numiţiĭ, amŭ intratŭ în cercetarea jalbeĭ lorŭ şi la fieş-care pricină şi cerere a lorŭ osebitŭ arĕtămŭ Mărieĭ Tale maĭ jos, printr'acésta a nóstră prea plecată anafora, acea ce amŭ socotitŭ că este cu cale a se urmà.

Ḑicŭ că sudiţiĭ ce aŭ eĭ la păşune aicĭ în pămîntulŭ ţĕreĭ, cum şi alţĭ ce vinŭ din lăuntru cu alte trebĭ ale lorŭ, când este ca să vie aicĭ în ţéră îşĭ iaŭ paşuşulŭ dela Comăndaşŭ, adecă dela dregĕtorulŭ din lăuntru, şi viindŭ pe la Vătavu de plaiŭ de le dă răvaşŭ de drumŭ, şi când este la întórcerea lorŭ înapoĭ sunt necăjiţĭ de către vătavŭ, că-ĭ trimite pe la ispravnicĭ de li se dă rĕvaşu Spătărieĭ de mergere înăuntru, şi cu dusulŭ pe la ispravnicĭ, şi cu zăbava ce se zăbovescŭ acolo până li se dă rĕvaşŭ, şi cu întórcerea înapoĭ, li se pricinuesce zăbavă câte treĭ patru ḑile, cheltuindŭ de omŭ câte tal. 1 banĭ 30.

Părerea nóstră.

A trece înăuntru fără rĕvaşu Spătărieĭ, acésta nu póte a se urmà, de vreme ce paza dela tóte marginile ţĕreĭ este însărcinată şi legată la acéstă dregĕtorie, dar pentru a nu se pricinui nicĭ lorŭ zăbavă, şi din zăbavă pagubă, amŭ găsitŭ cu cale ca dumné-lorŭ ispravniciĭ să fie siliţĭ, cu strajnică luminată porunca Mărieĭ Tale, a avé unŭ logofĕtŭ orênduitŭ chiar şi numaĭ acesteĭ trebĭ, carele să fie nelipsitŭ şi să păzéscă napristanŭ, ca orĭ în ce ceasŭ vorŭ veni călĕtorĭ sudiţĭ spre a li se da rĕvaşŭ de trecere să nu ĭ zăbovéscă, ci îndată să li se dea rĕvaşŭ, fără a nu li se face zătignire.

Maĭ ḑicŭ, că de rĕvaşŭ ce li se dă dela Spătărie li se iea câte banĭ 30 de omŭ, încă la uniĭ şi maĭ multŭ, şi cum că le cere şi chiezeşŭ, şi eĭ de aŭ câte unŭ prietenŭ la baltă, carĭ să-ĭ iea în chizăşie, li se pricinuesce grea cheltuială a-lŭ aduce de acolo, de care ḑicŭ că, şi ducêndu-se eĭ la aceĭ chiezeşĭ, de multe orĭ se întîmplă de nu-ĭ găsescŭ pe acasă, şi fiind-că uniĭ din eĭ vinŭ de câte douĕ-ḑecĭ de orĭ pe anŭ aicĭ în ţéră, dintr'acéstă cerere de chezăşie li se pricinuesce pagubă de câte tal. 25, care acestŭ obiceiŭ de chezăşie ḑicŭ că din vechime nu l'aŭ avutŭ, ci când se întorceà dela vale înapoĭ să trécă înăuntru, luà răvaşŭ numaĭ dela Vătaşiĭ de plaiŭ, şi cerŭ îndreptare la acésta.

www.dacoromanica.ro

Părerea nóstră.

Pentru rĕvaşele de drumŭ, să nu li se iea maĭ multŭ decât după obiceiŭ câte patru parale de rĕvaşŭ, însă de rĕvaşŭ, iar nu de fieş-care nume iar pentru chezăşie, măcar că ḑicŭ că le este cu greŭ, fiindŭ ómenĭ străinĭ şi nu potŭ găsì apururea chezaşĭ, dar sunt datorĭ să dea chezaşĭ, căcĭ orĭ-care dintr'înşiĭ se va întîmplà a găsì în vre-o vină, că a făcutŭ aicĭ în ţéră, orĭ de tâlhărie, saŭ de înşelăciune, cu a păgubì pe vre-unŭ pămînteanŭ, acelŭ chezaşŭ este datorŭ în tótă vremea a rĕspunde pentru dînsulŭ, şi cu nicĭ unŭ cuvîntŭ nu se potŭ apĕrà de acéstă cerere a chezăşieĭ, fiindŭ trebuinciósă chezăşia, nu numaĭ pentru încredinţarea pricinilorŭ de maĭ sus arĕtate, ci şi pentru paza nizamuluĭ; dar pentru a se înlesnì şi discolia care ḑicŭ că aŭ a aduce pe chezaşĭ pe la vătafulŭ de plaiŭ, fiindŭ locŭ depărtatŭ, găsimŭ cu cale că pe chezaşiĭ ce-şĭ va găsì, de va fi acelŭ chezaşŭ pe departe de scaunulŭ isprăvnicescŭ, să dea chezăşie în scrisŭ, care adeverinţă de chezăşie să fie încredinţată orĭ cu iscălitura Căpitanuluĭ de plaiŭ, saŭ cu a zapciuluĭ plăşeĭ, şi acea chezăşie ducêndu-o la ispravnicĭ, să o poprescă dumné-lorŭ la condicărie, şi dumné-lorŭ să dea altă adeverinţă iscălită de dumné-lorŭ către Vătafulŭ de plaiŭ, cum că şi-aŭ datŭ chezaşŭ, şi apoĭ acea adeverinţă a ispravnicilorŭ să o poprescă vătafulŭ la sine, şi aşà să dea călĕtoruluĭ rĕvaşŭ de sloboḑenie ca să trécă înăuntru, iar de va fi chezaşulŭ aprópe de scaunulŭ isprăvnicescŭ, atuncĭ să fie datorŭ a-lŭ duce înaintea ispravnicilorŭ, să dea chezăşie în scrisŭ, şi iarăşĭ să facă urmarea ce arĕtămŭ maĭ sus.

Maĭ ḑicŭ, că eĭ făcêndŭ óreşĭ-ce puţină negustorie aicĭ în pămîntulŭ ţĕreĭ, nu sunt sloboḑĭ a cumpĕrà marfă nicĭ de talerĭ 10 fără de luminată cartea Mărieĭ Tale, care maĭ înainte ḑicŭ că acestŭ obiceiŭ nu l'a avutŭ, şi cerŭ şi la acéstă îndreptare, ḑicêndŭ că pentru óreşĭ-ce puţină marfă care cumpĕră eĭ de aicĭ şi o ducŭ înăuntru, nu potŭ să vie tot-deauna să cĕră carte gospodŭ.

Părerea nóstră.

A ridicà marfă din ţéră fără de carte gospodŭ nu o găsimŭ cu cale, fiindŭ trebuinţă a fi cunoscutŭ şi sciutŭ domnieĭ orĭ-ce lucru ese din ţéră, dar de vreme ce se plângŭ că pentru fieş-ce *bagatelă* **de puţină marfă** nu potŭ să vie să iea carte gospodŭ, şi ca să nu se zăticnéscă nicĭ alişverişulŭ locuitorilorŭ de aicĭ, găsimŭ cu cale ca până la tal. 20, multŭ 30, să aibă voie a cumpĕrà marfă şi a o duce înăuntru cu adeverinţa ispravnicilorŭ, însă lucrurĭ carĭ nu vorŭ fi proprite, şi să fie luminată porunca

www.dacoromanica.ro

Mărieĭ Tale, atâtŭ către dumné-lorŭ ispravniciĭ, câtŭ şi către vameşĭ dela vama pe la care vorŭ trece înăuntru, ca să privegheze a nu fi marfă de maĭ multŭ preţŭ, nicĭ să fie din cele poprite.

Maĭ ḑicŭ, că eĭ aŭ chrisovulŭ Mărieĭ Sale Alexandru Vodă Ipsilantŭ, ca nicĭ la trecĕtórea oilorŭ, nicĭ la întórcere, să nu dea la Vătaşulŭ de plaiŭ nicĭ caşŭ, nicĭ mielŭ, nicĭ urdă, nicĭ altŭ nimicŭ, iar vătafulŭ Moise dela plaiulŭ Teléjenulŭ sud Saacŭ, îĭ supĕră împotrivă şi le iea de odaie câte unŭ mielŭ, i câte tal. unulŭ, încă dela uniĭ şi maĭ multŭ, şi vara le iea câte unŭ caşŭ mare de stână.

Părerea nóstră.

Măcar că Măria Sa Alexandru Vodă Ipsilantŭ prin chrisovulŭ Mărieĭ Sale ot 1786, ce-lŭ vĕḑumŭ din condica Visterieĭ, îĭ apĕră de a nu da Vătavuluĭ nicĭ unŭ banŭ, nicĭ când vorŭ suì cu oile la munte, nicĭ când se vorŭ pogorî, nicĭ caşŭ, nicĭ urdă, nicĭ nimicŭ, dară iarăşĭ însuşĭ Măria Sa, din condica Divanuluĭ vĕḑumŭ, că aŭ datŭ carte la lĕtŭ 1781 Octomvre 6, cu poruncă către ispravnicĭ ot sud Prahova, care cuprinde chiar aşà, că între alte pricinĭ ce aŭ fostŭ jăluitŭ Bârsaniĭ străinĭ atuncĭ către Măria Sa pentru Michalache Vătavulŭ de plaiŭ, s'aŭ maĭ jăluitŭ şi de acésta, adecă: că primăvara când suie cu oile la munte, le iea de tótă odaia câte tal. doĭ, şi vara le iea de tótă stâna câte 20 ocà de caşŭ, pentru care poruncesce Măria Sa către ispravnicĭ cum că urmarea luĭ este împotriva chrisovuluĭ Mărieĭ Sale ce aŭ Bârsaniĭ la mâna lorŭ şi împotriva cărţeĭ Mărieĭ Sale ce o are Vătavulŭ la mâna luĭ, pentru că chrisovulŭ scrie să nu le iea nicĭ unŭ banŭ nicĭ când suie cu oile la munte, nicĭ când se cobóră, fără numaĭ obicĭnuitulŭ havaetŭ alŭ vătăşeilorŭ, după cartea Mărieĭ Sale ce o are la mână, care este rênduitŭ să iea de turmă câte unŭ mielŭ micŭ dintr'acea primăvară şi de stână câte unŭ caşŭ, iar altŭ nimicŭ; iată dar că printr'acéstă carte şi însuşĭ Măria Sa Alexandru Vodă îĭ îndatorézà pe jăluitorĭ a fi următorĭ la acelŭ dreptŭ şi hotărîtŭ obiceiŭ alŭ Vătavuluĭ de plaiŭ, care acestŭ obiceiŭ s'aŭ urmatŭ nu numaĭ în tótă domnia Mărieĭ Sale Alexandru Vodă, ci şi în domnia Mărieĭ Sale rĕposatulŭ Nicolae Vodă Caragea, i în cea dintâiŭ domnie a Mărieĭ Sale Michaiŭ Vodă Suţulŭ, în cea de a doua domnie totŭ a Mărieĭ Sale, cum şi acum în luminate ḑilele Mărieĭ Tale; dreptŭ aceea găsimŭ cu cale să se urmeze obiceiulŭ şi de acum înainte, precum s'aŭ urmatŭ şi până acum.

Maĭ ḑicŭ, că muntele unde-şĭ pascŭ eĭ oile şi caiĭ se vecinesce cu alţiĭ, carĭ sunt iarăşĭ sudiţĭ dintre eĭ, şi fiindŭ aprópe uniĭ de alţiĭ, le trecŭ vitele dela uniĭ la alţiĭ, carĭ vite când trecŭ, ḑicŭ că sunt sciute, şi însuşĭ

www.dacoromanica.ro

de eĭ, iară plăieșiĭ Vătavuluĭ vine la aceĭ vecinĭ aĭ lorŭ, și ajungêndu-se cu dînșiĭ le iea acele vite, și făcêndu-le de pripasŭ le duce la Vătavulŭ de plaiŭ, și așà le iea de calŭ câte tal. 4 și 5, și ḑicŭ că obiceiulŭ n'aŭ fostŭ să le iea caiĭ din munțĭ și să-ĭ facă de pripasŭ, fără numaĭ când s'aŭ luatŭ câte unŭ calŭ de hoțĭ și prin marifetulŭ Vătavuluĭ îlŭ scoteà, da de cal câte tal. 1.60, cum și când fugeà câte unŭ calŭ din munțĭ și-lŭ sprijinià Vătavulŭ, asemenea da câte tal. 1.60.

Părerea nóstră.

Pentru caiĭ ce se pascŭ în munte, numaĭ ceĭ carĭ se vorŭ dovedì perduțĭ orĭ furațĭ și se vorŭ găsì, saŭ cu adevĕratŭ perduțĭ, pentru aceia să plătéscă după vechiulŭ obiceiŭ de calŭ câte banĭ douĕ sute, iar nu câte tal. patruḑecĭ după cum se jăluescŭ, iară când niscaĭ-va caĭ aĭ lorŭ se vorŭ rĕspândì și se vorŭ amestecà cu alțĭ caĭ, carĭ vorŭ fi aprópe în vecinătate cu dînșiĭ, și se vorŭ dovedì că sunt luațĭ de plăieșĭ ca să-ĭ facă de pripasŭ, să nu se supere pentru aceĭ caĭ cu nicĭ unŭ felŭ de cerere de banĭ de către Vătavŭ saŭ de către plăieșĭ, și de se va întîmplà a li se furà vre unŭ calŭ de acolo din munte, să n'aibă eĭ a face nicĭ o cerere dela Vătavŭ, la care acésta și însușĭ eĭ se mulțămiră.

Maĭ ḑicŭ, că la trecerea lorŭ când mergŭ înăuntru pentru óre-ce trébă (afară din coborîșŭ și suitulŭ oilorŭ la munte) aŭ avutŭ obiceiŭ de a da Vătavuluĭ pentru rĕvașŭ trecĕtoriĭ câte o pară, iar acum le iea de rĕvașŭ câte treĭ parale.

Părerea nóstră.

Pentru răvașulŭ Vătavuluĭ, precum va fi obiceiulŭ din vechime așà să se urmeze.

Maĭ ḑicŭ, că la judecățile ce se întîmplă de aŭ eĭ înaintea Vătavuluĭ de plaiŭ cu pămîntenii de aicĭ din țéră, nicĭ o îndreptare dela vătavŭ nu vĕdŭ, nicĭ împlinirea dreptuluĭ lorŭ nu li se face.

Părerea nóstră.

Vătavulŭ plaiuluĭ să aibă a le căutà pricinele și judecățile cu amĕruntulŭ și cu dreptate, urmândŭ a le face și împlinire dreptuluĭ lorŭ ce se va cunósce și se va alege că aŭ să iea dela pămîntenĭ, iar când pe a vătavuluĭ cercetare și judecată nu se va mulțămì, atuncĭ vorŭ merge la dumné-lorŭ ispravniciĭ, și când nicĭ de acolo nu se vorŭ mulțămi, ușa divanuluĭ Mărieĭ Tale este deschisă, de unde potŭ a-șĭ aflà tótă îndestularea dreptățeĭ lorŭ.

www.dacoromanica.ro

Maĭ ḑicŭ, că Vătavulŭ de plaiŭ, când lipsià dela plaiŭ la tréba luĭ, lăsà vechilŭ în loculŭ sĕŭ; iarŭ acum vechilŭ nu-şĭ face, şi când mergŭ să-şĭ iea rĕvaşŭ de trecĕtóre şi viitóre, aştéptă câte patru ḑile până vine de le dă rĕvaşŭ şi se stingŭ cu cheltuiala.

Părerea nóstră.

Să fie datorŭ vătavulŭ, cândŭ lipsesce în plaiŭ pentru alte poruncĭ şi trebĭ ale plaiuluĭ, urmândŭ vechiulŭ luĭ obiceiŭ, să-şĭ lase vechilŭ negreşitŭ, ca să nu se pricinuiască zăticnire şi zăbavă călĕtorilorŭ.

Maĭ ḑicŭ, că egumenulŭ mănăstireĭ i locuitoriĭ dela Telĕjenŭ sud Saacŭ, când conăcescŭ eĭ pe moşia mănăstireĭ cu oile, de se suie la munte, până îşĭ facŭ gătire de plécă cu oile, se zăbovescŭ câte două treĭ ḑile pe moşiĭ, şi oile le pascŭ în locurĭ slobode, iar egumenulŭ cu locuitoriĭ le ieaŭ câte unŭ mielŭ primăvara şi câte o putinică de lapte tómna, care obiceiŭ ḑicŭ că nu l'aŭ avutŭ şi cerŭ poruncă a nu fi supĕraţĭ.

Părerea nóstră.

Cu luminată porunca Mărieĭ Tale să se facă cercetare de dumné-lorŭ ispravniciĭ judeţuluĭ, şi după cum se va dovedì că s'a urmatŭ obiceiu din vechime la acéstă moşie a Sinaieĭ şi acelorŭ locuitorĭ, aşà să se urmeze şi de acum înainte.

Maĭ ḑicŭ, că negutătoriĭ ceĭ ce cumpĕră caşulŭ dela dînşiĭ le face încărcătură cu cântare viclene, păgubindu-ĭ pe tótă ḑiua cu câte 12 ocà, şi cerŭ ca cu luminată poruncă să fie ocrotiţĭ de acéstă pagubă şi să li se cântărésca caşulŭ cu cântare drepte, pecetluite cu pecete gospodŭ.

Părerea nóstră.

Fiind-că căşăriile sunt în plaiŭ, să aibă vătavulŭ datorie, ca pe celŭ ce-lŭ vorŭ arĕtà jăluitoriĭ că i-a asupritŭ la cântărirea caşuluĭ şi-lŭ va găsi vătavulŭ cu cântarŭ nedreptŭ, pe unulŭ ca acela să-lŭ arate la dumné-lorŭ ispravniciĭ, spre a i se face căḑuta certare. Noĭ pentru tóte acestea maĭ sus arĕtate aşà socotimŭ a fi cu cale, iar hotărîrea cea desĕvîrşită rĕmâne a se face de cătră Inălţimea Ta.—1794 Martie 30. (1)

Dumitrache Manulŭ Vel Spătarŭ, Costache Ghica Vel Vornicŭ.

(1) Cod. XXVII, pag. 12 verso.

www.dacoromanica.ro

Pitacŭ la ispravnicii din Jiulŭ de-sus și la Vătașii de plaiŭ, Căpitanĭ i vameșĭ din acelŭ județŭ, din 13 lunie 1793.

S'aŭ jeluitŭ neguțătoriĭ pămîntenĭ ce aŭ cășăriĭ vechĭ la acelŭ județŭ, că ciobaniĭ ungurenĭ ce șĭ aŭ oile pe pămîntulŭ țĕreĭ nu urméză obiceiulŭ vechiŭ de a da cașŭ la cășăriile unde-șĭ ținŭ vitele, ci îlŭ trecŭ peste munțĭ în Transilvania pe furișŭ, și așà neguțătoriĭ pămîntenĭ nu potŭ să facă cașcavalŭ. Domnitorulŭ a căutatŭ la condicle Divanuluĭ și aŭ aflatŭ articolulŭ 12 din așezămîntulŭ pentru Ardelenĭ, cum că la luna luĭ Augustŭ, după ce încetéză de a da cașŭ la cășărie, atuncĭ să-șĭ facă brânza de trebuință pentru casele lorŭ după vechiulŭ obiceiŭ, și atuncĭ sunt sloboțĭ de șĭ trecŭ înăuntru (brânză) nesupĕrațĭ de vamă nicĭ de alte cererĭ. Domnitorulŭ ordonă întocmaĭ urmarea. (1)

Pitacŭ către ispravniciĭ din Ialomița asupra jalbeĭ unorŭ ciobanĭ din ținutulŭ Sibiiuluĭ contra luĭ Constantinŭ biv Căpitanŭ za lefegiĭ din satulŭ Ceganiĭ, plasa Stelniciĭ, «cum că într'acéstă tómnă, până a nu trece cu oile lorŭ în baltă, s'a pusŭ numitulŭ de le-a luatŭ din turma de oĭ câte o óie și de turma de cârlanĭ asemenea, și le maĭ cere și pentru caiĭ carĭ îĭ pagă în baltă, de tótă vita mare saŭ mică câte 10 parale». Ciobaniĭ dicŭ că obiceiulŭ lorŭ erà, «numaĭ când dărîmă pădurĭ de salcie în bălțĭ pentru hrana oilorŭ lorŭ, atuncĭ când esŭ primăvara din bălțĭ, daŭ acea óie de turmă și din turma de cârlanĭ de asemenea, iar când nu taie pădure de salcie și îșĭ hrănescŭ dobitócele numaĭ în stufurile bălțilorŭ cu iarba ce găsescŭ, orĭ pe acea moșie arŭ fi, nu daŭ nimicŭ». Domnitorulŭ cere informațiunĭ despre acestŭ obiceiŭ și ordonă a nu se cere nimicŭ dela acești ciobanĭ peste ponturile Divanuluĭ. — 1794 Dechemvre 14. (2)

17 cărți legate și una la Caimacamŭ, pentru sudiții străinĭ, carĭ vorŭ să-șĭ hrănéscă oile lorŭ în pădurile țĕreĭ, să plătéscă la 20 de oĭ unŭ havaetŭ la stăpâniĭ pădurilorŭ. Aceste disposițiunĭ se ieaŭ în 12 Februarie 1795, după jalba și rugăciunea străinilorŭ.

Ungurii din Transilvania, carĭ și-aŭ scosŭ oile din bălțĭ din causa apelorŭ și n'aŭ pășune până în primăvară, în pădurĭ vorŭ să dea oilorŭ dă-

(1) Cod. XXIII, fila 76.
(2) Cod. XXIX, fila 2.

www.dacoromanica.ro

rămăturĭ de rămurele de pomĭ. Acesta nu este lucru obicĭnuitŭ, ḑice Vodă, «nicĭ este domnia îndatorată a griji pentru trebuinţa vitelorŭ lorŭ şi a da pădurile ţĕreĭ boerescĭ şi mănăstirescĭ spre hrana şi adăpostirea vitelorŭ (străinilorŭ), precum nicĭ în *ponturile împĕrătescĭ*, carĭ sunt tocmite pentru sudiţiĭ ce aŭ vitele lorŭ aicĭ în ţéră, nu se cuprinde nimica de a avé a face cu pădurile, ci încă la cap. 11 scrie curatŭ, că şi pentru prunţĭ i delniţele şi locurile, ce le vorŭ trebuì pentru păşune şi hrana vitelorŭ lorŭ, să aibă a se tocmì cu stăpâniĭ moşiilorŭ acelora, cu învoială şi multămită. «Totŭ asemenea învoielĭ, ḑice Vodă, trebuiescŭ să facă ciobaniĭ ardelenĭ şi acum din vreme, plătindŭ la stăpâniĭ moşiilorŭ, «dar pentru că aŭ venitŭ cu jalbă de rugăciune la Domnia Mea, cerêndŭ ajutorŭ alŭ domnieĭ şi înlesnire la acéstă mare trebuinţă de nevoie ce s'aŭ întîmplatŭ a lipseĭ de fîneţe şi greutatea de iarnă, amŭ găsitŭ cu cale să arĕtămŭ o iubire de ómenĭ şi o bunătate ca către nisce străinĭ ce se află în ţéra Domnieĭ Mele, să nu rĕmână la periciune, şi amŭ poruncitŭ dumné-lorŭ cinstiţilorŭ şi credincioşĭ boerilorŭ veliţĭ aĭ Divanuluĭ Domnieĭ Mele să chibzuiască unŭ mijlocŭ cumpĕnitŭ de o plată cuviinciósă.» . . . .

. . . . Luĭ Vodă Divanulŭ i-a făcutŭ anaforà, «ca după orênduiala *macsulurilorŭ* acesteĭ ţĕrĭ, care din vechime este obicĭnuită a se da la tóte din 10 una, urmà ca şi la acésta asemenea să se urmeze. Dar pentru lipsa timpuluĭ trecutŭ şi tăria ierneĭ de acum, cu socotélă deosebită s'a găsitŭ cu cale ca să aibă uşurare a nu da din 10 una, ci să dea din 20 de oĭ una din tóte felurimele.»

A. Moruzi aprobă mĕsura, cu reserva ca să nu taie ciobaniĭ decât ramurĭ, iar nu copacĭ întregĭ, şi maĭ alesŭ roditorĭ, «*stricândŭ pădurile*, carĭ nu se potŭ sădì şi a se înălţà cu trecere de mulţĭ anĭ şi carĭ sunt trebuincióse în vremĭ pentru cherestele de trebuinţa împĕrătéscă şi domnéscă.»

Se adaoge că, dacă sudiţiĭ nu vorŭ vré să dea la 20 oĭ una *în pĕrŭ*, şi vorŭ preferì a o plătì în banĭ, să se învoiască pentru preţulŭ óieĭ cu stăpânulŭ pădureĭ.—1795 Fevruarie 12. (1)

In 25 Februarie 1795, altă circulară la ispravnicĭ, după jalba ciobanilorŭ ardelenĭ, că-ĭ năcăjescŭ isprăvniceiĭ şi stăpâniĭ pădurilorŭ peste porunca de maĭ sus (2). Vodă repetă ordinea anterióră.

(1) Cod. XXIX, fila 17 verso.
(2) Cod. XXIX, fila 21.

www.dacoromanica.ro

Carte a se da o căruță cu treĭ caĭ pentru unŭ suditŭ, ce este vinovatŭ, și a se trimite la Timișŭ cu pază.

Cinstițĭ și credinciosĭ boerĭ Domnieĭ Mele dumné-ta Vel Spătarŭ Ianache Văcăresculŭ i dumné-ta Hatmane Nicolache Hangerliu, fiind-că unŭ Petre Hagi Voicu, suditulŭ chesaricescŭ, ca unŭ vinovatŭ hrăpitorŭ de muiere bărbatŭ....., se trimite de către Agenție la dregătorulŭ dela vama Timișuluĭ cu scrisóre dela dumné-luĭ Sinior Marchelie, spre a se pedepsi acolo la județulŭ dela Sibiiŭ, poruncimŭ Domnia Mea dumné tale Vel Spătarŭ să daĭ 2 catane pentru paza acestuia pe drumŭ până îlŭ va face teslimŭ, și dumné-ta Hatmane să daĭ o căruță cu treĭ caĭ de olacŭ ca să ducă pe sus numitulŭ, și făcêndu lŭ teslimŭ la dregătorulŭ de la vama Timișuluĭ împreună cu scrisórea Agențieĭ, să aducă adeverință spre încredințare; așișderea poruncimŭ Domnia Mea și dumné-vóstre ispravnicilorŭ după la județele ce cadŭ în drumulŭ acesta, câtŭ și vouĕ Căpitanilorŭ, să urmațĭ a schimbà caiĭ din conacŭ în conacŭ.—1793 Martie 9.

Pilacŭ pentru unŭ Pĕtru suditulŭ némțŭ, ce aŭ hrăpitŭ nevasta unuĭ ceaușŭ de slujitorĭ, a se trimite în Țéra Nemțéscă ca să i se facă pedépsă.

Io Alexandru Constantinŭ Moruzi Voevodŭ. — Vătașe de aprodĭ, îțĭ poruncimŭ Domnia Mea pentru Pĕtru Hagi Voicu, suditulŭ Nemțieĭ, carele prin cercetarea ce i s'a făcutŭ s'a doveditŭ cu adevĕratŭ vinovatŭ într'acéstă faptă, adecă hrăpitorŭ de nevasta luĭ Iordache....., de slujitorĭ, anume Șerbana din Ploescĭ sud Prahova, soție din cununie nedespărțițĭ, cu care nevastă fugindŭ din Ploescĭ a mersŭ până la Orlațĭ, unde acolo numindu-o că este nevasta a luĭ, a înșelatŭ pe unŭ Ștefcu Polcovnicŭ de i-a datŭ rĕvașŭ de drumŭ cum că merge la Focșanĭ, unde pe furișŭ trecêndŭ hotarulŭ la Moldova și apoĭ întorcêndu se, a înșelatŭ și pe ispravnicĭ de a luatŭ rĕvașŭ cum că va să..... la Ploescĭ, și la căpitănia de Rîmnicŭ cunoscêndu-se și ne maĭ putêndŭ tăgăduì, mărturisindŭ și singurŭ fapta luĭ, s'a prinsŭ de ispravnicĭ și s'a trimisŭ acì la Domnia Mea. Decĭ după aceste fapte ce a urmatŭ, hrăpindŭ nevasta de lângă bărbatŭ și înșelândŭ pe dregătoriĭ și zapciiĭ domnescĭ, fiindŭ vinovatŭ, se cădea a i se face pedépsa aceea ce orênduescŭ sfintele și dumnedeescele pravile pentru pilda și altora, darŭ făcêndŭ Domnieĭ Mele rugăciune dela cinstita Agenție

www.dacoromanica.ro

dumnė-luĭ Sior Marchelius ca să-lŭ dămŭ asupra domnieĭ sale să-lŭ trimiță ca pe unŭ suditŭ a i se face pedėpsa la Sibiiŭ, și fiindŭ celŭ d'întâiŭ unciultŭ ce-aŭ vinovățitŭ în fapta acésta, amŭ primitŭ Domnia Mea mijlocirea și rugăciunea dumné-luĭ cu acea..... orênduială adecă ca altulŭ de se va maĭ întîmplà a cădė în vină, să nu scape nepedepsitŭ de aicĭ de unde a vinovățitŭ, precum și însușĭ acesta, de se va maĭ întîmplà a cădė în alŭ doilea faptă, să-șĭ iea pedėpsa cea cuviinciósă. Ci dar primindŭ domnesculŭ Nostru acesta pitacŭ, după ce se va trece în condica Divanuluĭ, să ieĭ pe numitulŭ Petru Hagi Voicu, și dimpreună cu acestŭ domnesculŭ Nostru pitacŭ să-lŭ facĭ teslimŭ la dumné-luĭ Sior (Sieur?) Marchelius, pe carele are a-lŭ trimete dumné-luĭ înăuntru la Sibiiŭ cu arĕtarea vinovățieĭ luĭ, unde acolo..... de ensglimatica să-ĭ facă pedėpsa cea cuviinciósa după pravilă.—1763 Martie 7. (1)

Vel Logofĕtŭ.

Pitacŭ la dumné-luĭ Vel Spătarŭ pentru domnesculŭ Căpitanŭ dela Oltenița, ce aŭ luatŭ dela unŭ suditŭ caĭ de olacŭ.

Cinstitŭ și credinciosŭ boerule a Domnieĭ Mele Ienache Văcărescule Vel Spătarŭ, facemŭ dumi-tale însciințare că la Domnia Mea deteră jalbă Onea Balciulŭ și Gheorghe Lațco, suditĭ nemțĭ din ținutulŭ Sibiiuluĭ, pentru unŭ Desculŭ Căpitanŭ dela Oltenița sud Ilfovŭ, că împotriva poruncilorŭ Divanuluĭ și a împĕrătesculuĭ firmanŭ ce aŭ spre a fi diafendepsițĭ ca străinĭ ce sunt într'acéstă țéră, le-a luatŭ 2 caĭ și i-a datŭ de olacŭ; de carĭ sunt până acum păgubașĭ, pentru care făcêndŭ Domnia Mea cercetare de orênduiala suditilorŭ, vĕdŭiŭ atât copia firmanuluĭ ce aŭ la mânile lorŭ, câtŭ și porunca în condica Divanuluĭ Domnieĭ Mele, întru care poruncă scrie la capitolulŭ 4: Căpitaniĭ după la mezilhanelele țĕreĭ să nu iea cu sila caiĭ ciobanilorŭ saŭ măcar și alŭ altora dintre dînșiĭ. Iar care va îndrăzni să facă acestŭ felŭ de faptă, numaĭ decât ispravniciĭ județuluĭ pe acelŭ Căpitanŭ să-lŭ trimiță aci la Spătărie, ca să-șĭ iea căduta pedėpsă și să plătésca și paguba cailorŭ. Decĭ poruncimŭ dumi-tale ca să trimețĭ zapciu să aducă pe numitulŭ Desculŭ Căpitanŭ aicea prin scirea ispravnicilorŭ, de va fi însă și în vre-o slujbă de zapcilîcŭ alŭ plășeĭ, pe carele să-lŭ înfățișezĭ cu jăluitoriĭ ca să cercetezĭ pricina, și pliroforisindu-te întâiŭ cu dreptulŭ adevĕrŭ că le a luatŭ numitulŭ Căpitanŭ în silă caiĭ de i-a datŭ de olacŭ, după ce i-aŭ arĕtatŭ și cărțile ce aŭ de sudeție, să-lŭ apucĭ cu strînsóre

(1) Cod. XXIII, fila 12.

www.dacoromanica.ro

ca nu numaĭ caiĭ şi tótă paguba cailorŭ să li-o plătéscă, ci încă să şi arĕţĭ Domnieĭ Mele ca să orênduimŭ osînda pedepseĭ luĭ, saŭ dovedindu-se pricina într'altŭ chipŭ, iarăşĭ să arĕţĭ Domnieĭ Mele — 1793 Martie 8. (1)

Procit. Vel Vornicŭ.

Poruncă la dumné luĭ Vel Logofĕtŭ de Ţéra-de-jos, pe unŭ armăsarŭ alŭ luĭ Ioanŭ, suditulŭ nemţescŭ, care a căḑutŭ într'o grópă pe moşia mănăstireĭ, a se judecà cu igumenulŭ.

Cinstite şi credinciosŭ boerule alŭ Domnieĭ Mele Scarlatŭ Ghica Vel Logofĕtŭ de Ţéra-de-jos, facemŭ dumi tale însciinţare, că la Domnia Mea dete jalbă Ioanŭ Manole suditulŭ Nemţieĭ dela Săcele, cum că astă iarnă unŭ armăsarŭ alŭ luĭ, preţulŭ luĭ de talerĭ 150, a datŭ într'o grópă de bucate pe moşia mănăstireĭ Sloboḑia luĭ Ienache din ..... şi a muritŭ, pentru care împlinire pagubeĭ luĭ dela stăpânulŭ grópeĭ după împĕrătesculŭ fermanŭ şi după ponturile Divanuluĭ ce sunt pentru sudiţĭ, carĭ ponturĭ cercetându-le Domnia Mea în condica Divanuluĭ vĕḑuiŭ la capulŭ alŭ optulea scriindŭ chiar aşà: Stăpâniĭ moşiilorŭ să aibă în grijă a-şĭ astupà gropile lorŭ de bucate, cum şi verĭ-cine măcar gropile sale, ca să nu se întîmple să caḑă vre-o vită în grópă găsind-o destupată, şi orĭ-când s'ar întîmplà să se rĕpue vre-o vită cu acestŭ mijlocŭ, ispravniciĭ să cerceteze a cuĭ a fostŭ acea grópă, şi dovedindu-lŭ, să-lŭ apuce prin marafetulŭ judecăţeĭ să plătéscă vita care s'a rĕpusŭ. Iar când stăpânulŭ gropeĭ nu se va aflà, atuncĭ să fie datorŭ totŭ satulŭ să rĕspunḑă paguba, ca să grijéscă cu datorie pentru toţĭ ceĭ străinĭ ce ară pe moşie, să-şĭ astupe gropile de bucate în tótă vremea. Decĭ fiind-că stăpânulŭ moşieĭ, adecă igumenulŭ Sloboḑénulŭ se află astă una dată aci în Bucurescĭ, să-lŭ aducĭ dumné-ta de faţă cu jeluitorulŭ suditŭ, să cercetezĭ cu de amĕruntulŭ pricina, ca să te pliroforisescĭ cu dreptulŭ maĭ întâiŭ de este adevĕratŭ că i s'a rĕpusŭ acelŭ calŭ, căḑêndŭ în grópă deschisă neastupată; alŭ doilea de este grópa a egumenuluĭ stăpânulŭ de moşie, şi când aceste 2 ponturĭ le veĭ dovedi adevĕrate, atuncĭ dela igumenŭ să împlinescĭ dumné-ta paguba de preţulŭ celŭ dreptŭ şi adevĕratŭ alŭ caluluĭ, dândŭ şi poruncă igumenuluĭ ca să grijască ca unŭ stăpânŭ de moşie de acum înainte a nu se maĭ aflà gropĭ neastupate pe moşie, saŭ nefiindŭ fostŭ grópa a igumenuluĭ, să arĕte Cuvioşia Sa a cuĭ este acea grópă întru care

(1) Cod XXIII, fila 11 verso.

www.dacoromanica.ro

s'a rĕpusŭ vita jăluitoruluĭ; şi să facĭ porunca Domnieĭ Mele către ispravniciĭ judeţuluĭ, ca să fie următorĭ întocmaĭ ponturilorŭ şi porunceĭ Nóstre ce arĕtămŭ maĭ sus. Iar când se va dovedì adevĕrulŭ într'altŭ chipŭ, şi nu va fi cumva şi pricina după cum se jeluesce, să avemŭ Domnia Mea însciinţare în scrisŭ. — 1793 Martie 8. (1)

Procit. Vel Logofĕtŭ.

Pitacŭ la Vel Spătarŭ, din 26 Septembre 1794.

Vodă îĭ vestesce *reclamaţiunea* prin notă la domnie a Agenţieĭ austriacesceĭ Curţĭ asupra următórelore *madele*:

1) Cum că unŭ *Anastasie Ofichialulŭ* s'a necinstitŭ dela Spătărie, a căruia jalbă ţi-o trimitemŭ alăturată lângă acestŭ pitacŭ, ca s'o înţelegĭ pe largŭ; pentru care îţĭ poruncimŭ Domnia Mea, că orĭ de către dumnė-ta sĕŭ de către ómeniĭ Spătărieĭ de s'a necinstitŭ, în ce chipŭ? şi cum este pricina în adevĕrŭ? să facĭ Domnieĭ Mele arĕţare, rĕspunḑêndŭ la acéstă madea pe largŭ, în scrisŭ, cu tótă curgerea pricineĭ.

2) Cum că Stegarulŭ Constantinŭ, ce este Căpitanŭ la Olteniţa, nu numaĭ a ţinutŭ la închisóre multe ḑile unŭ suditŭ anume Savulŭ Dorde făr de nicĭ unŭ cuvîntŭ, ci încă i-a şi luatŭ cu sila unŭ calŭ, care îlŭ metahirisesce şi acum.

3) Cum că Vătafulŭ şi Vameşulŭ ot Cânenĭ împotriva ponturilorŭ aŭ supĕratŭ pe unŭ suditŭ Michaiŭ Suguranŭ, carele din anulŭ trecutŭ aducêndŭ în lăuntru o sémă de rîmătorĭ la păşune aicĭ în ţĕră şi vrêndŭ acum de a-ĭ întórce în năuntru totŭ pe aceia, carĭ i-a fostŭ adusŭ, iar numitulŭ Vătafŭ, după ce i s'aŭ arĕtatŭ de către suditŭ teşcherĕua Vătavuluĭ ce aŭ fostŭ în anulŭ trecutŭ, nevrêndŭ să înţelégă, i-a popritŭ rîmătoriĭ, carĭ staŭ şi până astăḑĭ acolo popriţĭ, cerêndu-ĭ altă vamă.

Decĭ pe amîndoĭ aceştia, atâtŭ Vatafulŭ dela Cânenĭ câtŭ şi şi Căpitanulŭ dela Olteniţa, să trimiţĭ dumnė-ta ca să-ĭ aducă aicĭ, lăsându-şĭ vechilĭ în locŭ, atâtŭ la trĕba vătăşieĭ şi a vămeĭ, câtŭ şi la trĕba căpitănieĭ, ca aicĭ să se cerceteze pricinele acestea.—1794 Sept. 26. (2)

Vel Logofĕtŭ.

(1) Cod. XXIII, fila 11 verso.
(2) Cod. XXIII, fila 277.

www.dacoromanica.ro

Altŭ pitacŭ către epistatulŭ Agieĭ, din 26 Septembre 1794.

Agentulŭ austriacŭ a maĭ datŭ o notă luĭ Vodă, că unuĭ Ioniță Brașovénulŭ i s'a închisŭ casa de Agie fără de pricină nicĭ cercetare, numaĭ după neadevĕrata jalbă a unuĭ Gheorghe Dulgherulŭ. Vodă întrébă: în ce chipŭ este pricina acésta? Acestŭ Ioniță este suditŭ saŭ nu? de are casa luĭ saŭ altŭ lucru nemișcătorŭ aicĭ? ce-ĭ este mestețugulŭ saŭ alișverișulŭ? și de când se află locuitorŭ aicĭ? (1)

La Excelența Sa Feldzeigmeister Graf fon Mitrovski, Comandirulŭ Sibiiuluĭ, adresă din 11 Novembre 1794.

«Este sciutŭ Excelențeĭ Tale, că precum unŭ locuitorŭ de aicĭ alŭ Țĕreĭ-Românescĭ, carele aŭ făcutŭ vre-o pîră asupra vre-unuĭ locuitorŭ țĕreĭ Ardealuluĭ, se îndatoresce locuitorulŭ acela a merge după pîrîtulŭ luĭ și a-lŭ trage la judecătoria loculuĭ aceluia, unde după ce a intratŭ în judecată, până la sfîrșitŭ, nu póte apoĭ la urmă a se trage de a rĕspunde orĭ la datŭ saŭ la luatŭ. Așișderea și unŭ locuitorŭ alŭ țĕreĭ Ardéluluĭ, carele a făcutŭ pîră asupra vre-unuĭ locuitorŭ de aicĭ alŭ țĕreĭ, unde a venitŭ de sineșĭ și a trasŭ pe pîrîtulŭ luĭ în judecată aicĭ, nu póte apoĭ asemenea a se trage la urmă, ci după cum la luatŭ așà și la datŭ este îndatoratŭ a fi rĕspunḑĕtorŭ, fiind-că așà urméză și orênduéla și dreptatea și așà s'a urmatŭ și obiceiulŭ între locuitoriĭ acestorŭ douĕ țĕrĭ din vechime.»

Vodă amintesce acestŭ obiceiŭ apropontŭ de procesulŭ locuitorilorŭ din Sibiiŭ Marco cu Ioanŭ Borănescu dela Rîmnicŭ sud Vîlcea, ginerele unuĭ rĕposatŭ Malache neguțătorulŭ, a căruia avere de banĭ a rĕmasŭ în mânile luĭ Dimitrie Marco, fiindŭ epitropŭ prin diată în scrisŭ; făcêndŭ în Decembre 1793 pîră de o sumă de banĭ ce ḑiceà că peste suma periusieĭ ce aŭ avutŭ în mânile luĭ i-ar fi trecêndŭ maĭ multĭ cheltuițĭ de dînsulŭ și cere aceĭ banĭ dela Borănescul̆ŭ, ca dela unulŭ ce l'a cunoscutŭ și l'a sciutŭ de clironomŭ.

Vodă povestesce cursulŭ procesuluĭ, apoĭ arată că până la urmă suditulŭ austriacŭ dela Sibiiŭ Marco nu s'a supusŭ sentințeĭ Divanuluĭ. Domnitorulŭ a mijlocitŭ îndeplinirea sentințeĭ și la Agentulŭ austriacŭ din țéră,

(1) Cod. XXIII, fila 277.

www.dacoromanica.ro

dar nicĭ acesta nedândŭ urmare cereréĭ să aducă pe Marco şi aĭ sĕĭ, că de aŭ vre-unŭ temeiŭ să maĭ arate saŭ să slobóḑă Agentulŭ baniĭ ce sunt *depozitom* (Depositum) şi a împlini şi ceĭ lalţĭ, «nu lipsimŭ a însciinţă la iubirea de dreptate şi la înţelepciunea care o scimŭ la Excelenţa Ta, fiindŭ bine nădĕjduiţĭ că nedreptatea nu este suferită şi plăcută Excelenţeĭ Tale, şi rugămŭ pe Excelenţa Ta să bine-voescĭ, după dragostea şi prieteşugulŭ vecinătăţeĭ ce se păzesce între aceste două ţĕrĭ, a le porunci (luĭ Marco şi aĭ sĕĭ) ca să vie acum, de aŭ vre unŭ temeiŭ să arate, spre a luà pricina sfîrşitŭ. . . . . » (1)

NB. In cuprinsulŭ acesteĭ note se află vorbele: *plenipotential* ad. vechilĭ şi «*gratia* = : «Domnia Mea *graţie* făcêndu-vĕ».

Carte către Prea cinstita chesaro-crăiască Gubernie Principatŭ Ardéluluĭ.

Acestŭ Gheorghe Popŭ, locuitorŭ de aicea dela oraşulŭ Rîmniculuĭ Vîlcea, ne arată prin jalbă că are 2 buţĭ cu vinurĭ şi 33 rîmătorĭ, de a luà dela Stoianŭ Căpitanulŭ de acolo din Sibiiŭ. Aşişderea şi la alţĭ locuitorĭ de acolo are datoriĭ 500, precum din alăturata luĭ jalbă va înţelege cinstita Gubernie; pentru care vine însuşĭ acolo ca să-şĭ caute prin judecată pricinele acestea de faţă cu pîrîţiĭ luĭ. Decĭ după dragostea şi prieteşugulŭ vecinătăţeĭ şi după cum şi locuitoriĭ Ardéluluĭ, la pricinele ce aŭ cu locuitoriĭ ţĕreĭ de aicĭ, află îndestularea lorŭ la dreptăţile ce aŭ, cum şi însuşĭ acestuĭ Stoianŭ Căpitanŭ i s'aŭ împlinitŭ şi încă i se împlinesce şi acum datoriĭ şi orĭ-ce dreptăţĭ are cu locuitoriĭ de aicĭ, cu aceeaşĭ iubire de dreptate suntem nădĕjduiţĭ că va bine-voi şi Prea cinstita Gubernie a căutà pricinele acestuĭ jăluitorŭ, şi la dreptatea ce va avé îĭ va face şi îndreptarea cuviinciósă, şi să avemŭ cinste a primi rĕspunsulŭ Prea cinstiteĭ Guberniĭ de pricina acésta.—Bucurescĭ, 7 Ghenarie 1794. (2)

Carte către Cinstita chesaro-crăiască administraţiune dela Temişóra, din 31 Ianuarie 1794.

Domnitorulŭ intervine într'unŭ procesŭ «după prietenésca vecinătate şi armonia ce se păzesce între aceste 2 împĕrăţiĭ», în favórea procesuluĭ so

(1) Cod. XXVIII, fila 293.
(2) Cod. XXIII, fila 169 verso.

www.dacoromanica.ro

ţieĭ luĭ Michaiŭ Socolescu din Craiova cu fratele bărbatuluĭ sĕŭ Petru Dulămiţă din Caransebeşŭ. Rĕposatulŭ bărbatŭ alŭ fęmeeĭ a plătitŭ ca chezaşŭ pentru Dulămiţă o datorie, şi acum la Caransebeşŭ «vine numita muiere, ca prin puterea judecăţeĭ de acolo să-şĭ afle dreptatea». (1)

Domnitorulŭ adresézǎ la 14 Aprilie 1795 scrisóre către Generalŭ Feldzeugmeister Graf Mitrovski, Comandantulŭ Principatuluĭ Ardéluluĭ, în favórea uneĭ reclamaţiunĭ de banĭ a Stolniculuĭ Dimitrie Bibescu din Craiova dela neguţătorulŭ din Sibiiŭ Mateiŭ Popovicĭ & Co. (1)

Hotare. Relaţiunĭ cu ţĕrile vecine.

Sub acestŭ titlu amŭ adusŭ în vol. V alŭ «*Istoriei Românilorŭ*» (pag. 484) o serie de acte, arĕtândŭ incălcările ḑilnice ale Ungurilorŭ asupra teritoruluĭ ţĕreĭ. Maĭ aducemŭ şi aci o nouă serie de asemenea documente, cu totulŭ înedite şi nu numaĭ cu referinţa la hotarele despre Occidentŭ, ci şi la hotarele despre Turcia.

Carte legată la ispravniciĭ din Romanaţĭ, din 22 Iunie 1793.

La luna trecută a luĭ Maiŭ 5 aŭ făcutŭ însciinţare către Domnia Mea dumné-luĭ Medelniceru Dumitrache, ce aŭ fostŭ ispravnicŭ maĭ înainte la acelŭ judeţŭ, cum că dreptŭ satulŭ Grojdibodulŭ, ce este pe pămîntulŭ ţĕreĭ aprópe de marginea Dunăreĭ, despre pămîntulŭ ţĕreĭ fiindŭ unŭ pruntŭ care s'a ocolitŭ de apa Dunăreĭ, şi din venirea apelorŭ, aruncândŭ nămolŭ, s'a astupatŭ acea despărţire de apă dela Dunăre şi s'a făcutŭ pămîntŭ uscatŭ totŭ una cu pămîntulŭ ţĕreĭ, de potŭ merge lăcuitoriĭ cu care pe jos până într'acel pruntŭ, şi crescêndŭ nuele subţirĭ acolo unde s'a aruncatŭ nămolulŭ, uniĭ din lăcuitorĭ arŭ fi şi tăiatŭ nuele, iar unŭ Osmanŭ iusbaşŭ, puindŭ de aŭ păzitŭ, când a mersŭ unŭ lăcuitorŭ din satulŭ Grojdibodulŭ să încarce unŭ carŭ de fînŭ din fînulŭ ce-lŭ aveà cositŭ în baltă pe pămîntulŭ ţĕreĭ, l'a cuprinsŭ şi i-a luatŭ 2 boĭ şi i-a trecutŭ în ceea parte, şi pe urmă scriindŭ numitulŭ ispravnicŭ, boiĭ i s'aŭ datŭ înapoĭ jăluitoruluĭ, darŭ s'a ḑisŭ ca să nu maĭ îndrăznéscă nimenea a tăià

(1) Cod. XXIII, fila 201 verso.
(2) Cod. XXIX, fila 46.

www.dacoromanica.ro

nuele de acolo, pentru că se stăpânesce de dumné-luĭ Etim-beiŭ. Pentru acéstă pricină vĕḑumŭ Domnia Mea că loculŭ acela se cuvine pămîntuluĭ ţĕreĭ, fiindŭ despre pămîntulŭ ţĕreĭ din (nedescifrabilŭ), şi fără cuvîntŭ se stăpânesce de alţiĭ. După arĕtarea ce s'a făcutŭ la loculŭ cuviinciosŭ pentru îndreptare, a venitŭ şi poruncă numituluĭ Etim-beiŭ ca să nu se amestece cu stăpânirea pămîntuluĭ ţĕreĭ, pentru care trimiţêndŭ omŭ într'adinsŭ alŭ Domnieĭ Mele către dumné-luĭ, a adusŭ şi rĕspunsŭ, prin mehtupulŭ ce a scrisŭ către Domnia Mea, cum că de acum înainte nu se maĭ amestecă cu nicĭ unŭ cuvîntŭ de stăpânire, dar acum cunoscêndŭ că se cuvine pămîntuluĭ ţĕreĭ, se vazghetisesce, atâtŭ numaĭ a făcutŭ rugăminte, că de va trimite vre-o dată omŭ alŭ domnieĭ sale a tăià în loculŭ acela nuele, să nu fie opritŭ. Decĭ iată scrimŭ dumné-vóstre cartea acésta, dându-vĕ în scire că acelŭ locŭ, precum se cuvine, este şi a rĕmasŭ în pămîntulŭ ţĕreĭ, însă pe séma domnieĭ, iar nu alŭ altŭ cuĭ-vaşĭ, şi dumné-vóstre, îndată ce veţĭ primì cartea acésta a Domnieĭ Mele, să o treceţĭ în condica judeţuluĭ, asemenea precum şi aicĭ s'a trecutŭ atâtŭ în condica Visterieĭ câtŭ şi în condica Divanuluĭ, dândŭ spre păstrare şi însuşĭ mehtupulŭ ce a scrisŭ către Domnia Mea cu arĕtare că acelŭ locŭ este de pămîntulŭ ţĕreĭ şi nu are amestecŭ, pentru ca să fie sciutŭ şi cunoscutŭ de a pururea că este în stăpânire, veţĭ da în scrisŭ şi zapciilorŭ şi locuitorilorŭ din părţile acelea, ca şi celŭ-laltŭ pămintŭ alŭ ţĕreĭ, însă necuprinsŭ de boerĭ i alţiĭ cu chipŭ de moşie, ci să se socotéscă pămîntŭ alŭ domnieĭ, păzindŭ nestrămutatŭ acésta, că pentru ceĭ ce vorŭ venì din acea parte să taie câte unŭ carŭ de nuele să nu fie opriţĭ ci sloboḑĭ, precum maĭ sus s'a arĕtatŭ că a făcutŭ rugăciune Domnieĭ Mele dumnéluĭ Etim-beiŭ. (1)

Carte a mănăstireĭ Căldăruşanĭ pentru nisce munţĭ din sud Prahova, a nu se supĕrà de sudiţĭ.

De vreme ce P. S. Sa Părintele Metropolitulŭ ţĕreĭ Chirie Chirŭ Filaretŭ arĕtă Domnieĭ Mele că sf. mănăstire Căldăruşanĭ ot sud Prahova are întru stăpânire muntele Rădolavŭ i muntele Valea-Négră ot sud Prahova cu doveḑĭ în scrisŭ şi prin cărţĭ domnescĭ, ce s'aŭ vĕḑutŭ şi de Domnia Mea, atâtŭ sineturĭ de alte scrisorĭ ce are, câtŭ şi cartea rĕposatuluĭ Domnŭ Grigorie Ghica Voevodŭ dela lĕtŭ 1751, întru care cuprinde ca să stă-

(1) Cod. XXIII, fila 88.

www.dacoromanica.ro

pânéscă mănăstirea aceştĭ munţĭ, fiindŭ vechĭ aĭ mănăstireĭ cu chrisovŭ; şi fiind-că s'aŭ fostŭ întinsŭ atuncĭ uniĭ din Ţéra Unguréscă de-ĭ stăpânià, ḑicêndŭ că i-arŭ fi cumpĕratŭ dela unŭ Oprea Trişcă din Braşovŭ, după jalba ce a fostŭ datŭ egumenulŭ ce. erà pe acea vreme, făcêndu-se poruncă la ispravniciĭ Prahoveĭ ca să aducă pe aceĭ ómenĭ să se judece cu egumenulŭ, şi eĭ fiindŭ ómenĭ rĕĭ şi nesupuindu-se a venì, aŭ datŭ carte de a-ĭ stăpânì mănăstirea, arĕtândŭ că şi de arŭ fi fostŭ munţiĭ cumpĕraţĭ de dînşiĭ, eĭ iarăşĭ fiindŭ ómenĭ străinĭ, de altă ţéră, nu potŭ a stăpânì munţiĭ aceia în pămîntulŭ ţĕreĭ făr de scirea domnieĭ, după care asemenea aŭ întăritŭ şi rĕposatulŭ Domnŭ Alexandru Vodă Ghica şi fratele Domnŭ Alexandru Vodă Ipsilante, cu cărţile Domniilorŭ Sale, ca să-şĭ stăpânéscă mănăstirea munţiĭ, iar carĭ vorŭ avé a rĕspunde, să vie la Divanŭ să se judece. Decĭ estimpŭ dându-se de către mănăstire aceştĭ munţĭ asupra luĭ Chirie Gheorghie Tărnăvitulŭ, ca să vadă ce venitŭ va fi pe dînşiĭ, şi fiind-că din pricina turburăreĭ vremilorŭ ce aŭ fostŭ, uniĭ din săteniĭ dela Săcele din Transilvania iarăşĭ s'aŭ întinsŭ de i-aŭ împresuratŭ şi nu îngăduescŭ pe ómeniĭ numituluĭ negustorŭ să le iea venitulŭ, oprindŭ şi zăticnindŭ pe păstoriĭ după la turmele de oĭ să nu ducă caşŭ la căşăriile neguţătoruluĭ, pentru aceea iată poruncimŭ Domnia Mea dumné-vóstre ispravnicilorŭ aĭ Prahoveĭ, aceştĭ munţĭ prin maraĺetulŭ dumné-vóstre să nu fie supĕraţĭ de către săteniĭ Săcelenĭ, dându de scire şi păstorilorŭ după la oĭ ca să-şĭ ducă caşulŭ fără de oprire la căşăriile neguţătoruluĭ. Şi eĭ de vorŭ avé a rĕspunde, să vie aicĭ la Divanŭ să se judece cu mănăstirea, iar până nu se vorŭ judecà aceĭ sătenĭ, să nu se amestece la venitulŭ munţilorŭ, că aşà este porunca Domnieĭ Mele.—1793 Iunie 26.(1)

Poruncă la ispravn. judeţuluĭ Prahoveĭ, din 18 Iulie 1795, pentru Saşiĭ Răşnoveni, ce s'aŭ întinsŭ la nisce munţĭ aĭ ţĕreĭ.

«Vĕ facemŭ în scire, că Vătafulŭ dela plaiulŭ Prahoveĭ dintr'acestŭ judeţŭ însciinţéză către dumné-luĭ Vel Vornicŭ de Ţéra-de-jos dela 16 a luneĭ acesteia, cum că Saşiĭ dela satulŭ Răsnovulŭ din ţinutulŭ Braşovuluĭ aŭ călcatŭ hotarulŭ şi în silă aŭ pusŭ oile la păşune în 2 munţĭ aĭ ţĕreĭ, ce se numescŭ Baiulŭ şi Valea Cerbuluĭ; ci câtŭ pentru Baiŭ, vĕḑumŭ Domnia Mea din condicele Divanuluĭ cărţĭ domnescĭ, atâtŭ dela Domnia Sa Alexandru Vodă Ipsilante, câtŭ şi dela Domnia Sa fratele Michaiŭ Vodă

(1) Cod. XXIII, fila 92 verso.

www.dacoromanica.ro

Suțulŭ, că a miluitŭ numaĭ cu venitulŭ acestuĭ munte, care este pămîntŭ adevĕratŭ și dreptŭ alŭ țĕreĭ acesteia, pe s-ta biserică creștinéscă din satulŭ Rășnovuluĭ, unde se cinstesce hramulŭ s-tu Nicolae, spre a-șĭ pasce locuitoriĭ dela numitulŭ satŭ Rășnovulŭ vitele lorŭ într'însulŭ, rênduițĭ fiindŭ epitropŭ de acì din țéra Domnieĭ Mele dumné-luĭ Clucerŭ Dumitrache, printr'a căruia scire să se vîndă pe fiteș-care anŭ venitulŭ pășuneĭ erbeĭ din numitulŭ munte la locuitoriĭ din satulŭ Rășnovulŭ, a-șĭ pasce vitele într'însulŭ, cu prețulŭ ce vorŭ da alțiĭ, și baniĭ ce se va luà să se dea la s-ta biserică pentru făcliĭ, untŭ-de-lemnŭ, tămâie și alte trebuințe, și să se arate pe fieș-care anŭ socotéla la P. S. Părintele Metropolitŭ alŭ Ungro-Vlachieĭ, de vîndarea pășunelorŭ, cheltuiala ce s'a făcutŭ la ale bisericeĭ trebuințe, după care carte iată vĕ trimetemŭ copie; însă cu acéstă pricină de milă a numiteĭ bisericĭ, ce s'a fostŭ făcutŭ spre a-șĭ pasce Rășnoveniĭ vitele lorŭ în numitulŭ munte Baiulŭ, se vede că Rășnoveniĭ se întinsese de călcară și alțĭ munțĭ dimprejurŭ aĭ țĕreĭ ce-ĭ stăpânescŭ boeriĭ de aicĭ, prefăcêndu-ĭ în felurĭ de numirĭ, carĭ boerĭ judecându-se cu Rășnoveniĭ aicĭ la Divanŭ în vremea oblăduireĭ Nemțilorŭ, când *pretenderisindŭ* Rășnoveniĭ muntele Baiulŭ ca pămîntŭ alŭ lorŭ, și pe lângă Baiulŭ vrêndŭ să facă și alțĭ munțĭ dimprejurŭ iarășĭ aĭ lorŭ, Divanulŭ a otărîtŭ, prin multă cercetare ce aŭ făcutŭ prin judecată, ca nu numaĭ după ceĭ-lalțĭ munțĭ dimprejurŭ să se tragă Rășnoveniĭ, ci și pentru Baiulŭ să nu-șĭ aibă cuvîntŭ de stapânire alŭ pămîntuluĭ ca alŭ lorŭ, ci numaĭ acea milă a bisericeĭ să se păzéscă, ca cu plată de banĭ, prin tocmélă cu epitropiĭ, să-șĭ pască vitele într'însulŭ, după cum și pentru acésta Ne pliroforisimŭ iarășĭ din condicele Divanuluĭ; iar în domnia acésta după urmă a fratelui Michaiŭ Vodă Suțulŭ, când s'a tocmitŭ și s'a îndreptatŭ hotarulŭ țĕreĭ de către împĕrătesciĭ orênduițĭ hotarnicĭ despre amîndouĕ părțile, s'aŭ deslegatŭ maĭ curatŭ tóte pricinele acestea în fața loculuĭ și aŭ rĕmasŭ numițiĭ munțĭ, precum aŭ fostŭ din începutŭ, bunĭ aĭ Țereĭ-Românescĭ și s'a preînnoitŭ și s'a întăritŭ hotarulŭ cu semnele cele obicĭnuite, rĕmâindŭ acețĭ munțĭ dincóce, precum vĕ trămitemŭ iarășĭ din hotarnica țereĭ arĕtarea în scrisŭ de întocmirea hotaruluĭ, ce s'a făcutŭ la acéstă parte de locŭ, ca să avețĭ sciință și pliroforie. Decĭ, vĕ poruncimŭ Domnia Mea, ca însușĭ unulŭ din dumné-vóstre să mergețĭ chiar acolo în fața loculuĭ și să avețĭ a isgonì vitele Rășnovenilorŭ din ceĭ lalțĭ munțĭ dimprejurulŭ Baiuluĭ, carĭ cu pricina Baiuluĭ îĭ vorŭ fi călcatŭ; încă și pentru Baiulŭ nu va putè avè urmarea nicĭ orênduiala cărțilorŭ de mila bisericeĭ, până a nu se înnoì și a se întărì cu cartea Domnieĭ Mele. Și să avemŭ rĕspunsŭ. — 1793 Iulie 18. (1)

(1) Cod. XXIII, fila 107 verso.

www.dacoromanica.ro

Anaforaua Clucerului Dumitrache din Novembre 1793 pentru sătenii din ţéră Bârseĭ, ce iară aŭ ocupatŭ muntele Baiulŭ din jud. Prahova.

Prea Inălţate Dómne,

Insciinţezŭ Mărieĭ Tale pentru sătenii ot Răşnovŭ din ţéra Bârseĭ, din care înţeleseiŭ că iar aŭ venitŭ unii ca să supere şi auḑulŭ Inălţimeĭ Tale pentru unŭ munte, ce se chiamă Baiulŭ, din sud Prahova, pămîntŭ alŭ Ţĕreĭ Românescĭ şi se stăpânià cu vicleşugŭ, până ce în domnia Mărieĭ Sale Alex. Ipsilante Voevodŭ s'a doveditŭ şi nu s'a luatŭ pe séma domnieĭ, ci însciinţându-se că într'acelŭ satŭ este o pravoslavnică biserică, hramulŭ Sf. Nicolae, l'a afierositŭ bisericeĭ şi a orênduitŭ epitropĭ pe Metropolitulŭ ţĕreĭ care va fi după vremĭ, i pe mine prea plecată sluga Inălţimeĭ Tale, şi alte obraze dinăuntru, anume Ioniţă Lesbulŭ din Braşovŭ, ca pe fieş-care anŭ cu mezatŭ să vînḑă iarba munteluĭ, şi câţĭ banĭ vorŭ da alţiĭ să aibă Răşnoveniĭ *tin protimisin*,.şi acestŭ dinăuntru epitropŭ cheltuindŭ baniĭ la cele trebuincióse bisericeĭ, să-şĭ trimită socotéla aicĭ la Metropolie, care s'aŭ şi urmatŭ în câţĭ-va anĭ; apoĭ acelŭ Lesbulŭ, orĭ că avêndŭ Saşiĭ oblăduirea, saŭ că i-a cursŭ din vicleşugŭ, s'a pusŭ de a datŭ Răşnovenilorŭ atâtŭ *to aficroticon* alŭ Mărieĭ Sale Alexandru Vodă, câtŭ şi ale altorŭ din urmă Domnĭ, ce aŭ întăritŭ acéstă danie, după carĭ cărţĭ se află la mine copiĭ; decĭ rĕpos. Metropolitŭ auḑindŭ, l'a lipsitŭ şi a orênduitŭ altŭ epitropŭ, iar din năuntru, anume Vasile Vladŭ, către care Saşiĭ iar şi-aŭ datŭ haculŭ munteluĭ; apoĭ Vasile Vladŭ dându-şĭ obştésca datoric, s'a rênduitŭ altŭ epitropŭ Ioilŭ Boghiciŭ, carele ne-a însciinţatŭ că de sunt 3 anĭ nu i-aŭ maĭ datŭ Răşnoveniĭ nimicŭ; se află la mine şi 2 zapise ale ḑişilorŭ Răşnovenĭ, iscălite toţĭ de proestiĭ sătenĭ, atâtŭ Saşĭ câtŭ şi pravoslavnicĭ, fiindŭ legaţĭ ca să plătéscă pe fieş-care anŭ tal. 100, cum le veĭ vedé Inălţimea Ta; peste tóte acestea în anulŭ trecutŭ aflându mĕ şi eŭ trimesŭ cu dumné-lorŭ Efendi Merahaşĭ aŭ eşitŭ în ţéră uniĭ din Saşiĭ Răşnovenĭ de aŭ venitŭ la Câmpina şi alţiĭ în Focşanĭ, mijlocindŭ de s'ar fi pututŭ ca să se scrie la contractŭ cum că muntele Baiulŭ s'ar fi stăpânitŭ totŭ de Saşĭ. Dar noĭ îndestulândŭ pe dumné lorŭ Efenḑi şi pe Oficialĭ, nu li s'a datŭ nicĭ o ascultare. Ci ca unulŭ ce sunt de Domnulŭ rênduitŭ epitropŭ, socotiiŭ că mi se cuvine a însciinţà Inălţimeĭ Tale.

Alŭ M. Tale prea plecată slugă, Dumitrache Clucerŭ.

www.dacoromanica.ro

Iată și pitaculŭ Domnitoruluĭ la acestŭ raportŭ:

Iŏ Alexandru Constantinŭ Moruzi Voevodŭ i gpd. — P. S. Ta Părinte Metropolitŭ, i dumné-vóstre cinstiţilorŭ și credincioșilorŭ boerilorŭ veliţĭ aĭ Divanuluĭ Domnieĭ Mele, d'impreună cu dumné-luĭ Vel Spătarŭ, fiind-că prin deosebitŭ pitacŭ Domnieĭ Mele sunteţĭ orênduiţĭ a cercetà pricina munţilorŭ carĭ ni s'aŭ jăluitŭ boeriĭ cum că îĭ calcă Saşiĭ Răşnovenĭ cu pricina acestuĭ munte Baiulŭ, poruncimŭ dar ca la aceeașĭ adunare să faceţĭ cercetare pricineĭ munteluĭ Baiulŭ după acéstă anafora ce Ne dă dumné-luĭ Dumitrache epitropulŭ, unde să fie și dumné-luĭ de faţă, și să faceţĭ Domnieĭ Mele anafora, chibzuindŭ urmarea cea cuviinciósă asupra acestuĭ munte. Pentru care poruncimŭ, zapciule, ce escĭ orênduitŭ Vătașŭ de aproḑĭ, ca la aceeașĭ adunare să înfăţișezĭ și acéstă poruncă a Domnieĭ Mele, și să Ne aducĭ anafora osebită.—1793 Noemvre 22. (1)

Vel Logofĕtŭ:

La Medelniceru Cârlova, ispravnicŭ ot sud Buzĕŭ, totŭ pentru călcarea munteluĭ Bălescu, de aŭ făcutŭ urmare după porunca ce i s'a datŭ maĭ înainte, și să însciinţeze.

Iŏ Alexandru Constantinŭ Moruzi. — Credinciosŭ boerulŭ Domnieĭ Mele Ioniţă Cârlova biv Vel Medelnicerŭ, ispravnicŭ ot Buzeŭ, sănătate! La Augustŭ 18 ţi s'a trimisŭ porunca Domnieĭ Mele pentru călcarea munteluĭ Bălescu, trimiţêndu-ţĭ și o carte a luĭ Obersleutenant și poruncindu-ţĭ ca însușĭ să mergĭ la faţa loculuĭ, să veḑĭ adevĕrulŭ pricineĭ și îndreptarea ce va fi făcutŭ cu rădicarea străjeĭ și a stâneĭ de pe pămîntulŭ ţĕreĭ și să Ne însciinţezĭ, și de atuncĭ nicĭ unŭ rĕspunsŭ nu aĭ trimisŭ Domnieĭ Mele de urmarea ce veĭ fi făcutŭ; așa dară, fiind-că vĕḑumŭ Domnia Mea o scrisóre a aceluĭ Obersleutenant dela Octomvre 18, după care iată-ţĭ trimitemŭ copie, și-ţĭ poruncimŭ straşnicŭ să însciinţezĭ Domnieĭ Mele pe largŭ urmarea ce aĭ făcutŭ după porunca ce ţi s'aŭ datŭ, de aĭ fostŭ însuţĭ acolo în faţa loculuĭ și de aĭ vĕḑutŭ cu ochiĭ îndreptarea ce se va fi făcutŭ? și fiĭ sănătosŭ. — 1794 Noemvre 4. (2)

(1) Cod. XXIII, fila 180.
(2) Cod. XXIII, fila 172.

www.dacoromanica.ro

Procesulŭ pentru hotarulŭ ţĕreĭ despre Ardĕlŭ: muntele Bălesculŭ din jud. Buzĕuluĭ.

Credincioşĭ boerilorŭ Domnieĭ Mele Ioanŭ Cârlova biv Vel Medelnicerŭ i Alecu biv Vel Logofĕtŭ, sănătate! Vĕ facemŭ Domnia Mea în scire, că după arĕtarea ce aŭ făcutŭ Domnieĭ Mele în scrisŭ ispravniciĭ ot sud Buzĕŭ încă dela trecuta lună a luĭ Maiŭ 25 alŭ acestuĭ următorŭ anŭ, trimiţêndu-Ne şi cartea ce le scrie Vătafulŭ de plaiulŭ Pĕrscovuluĭ, cum că unŭ munte ce se chiamă Bălesculŭ, dintr'acelŭ plaiŭ, la îndreptarea hotarelorŭ ce s'aŭ făcutŭ încă din domnia Dumi-Sale fratelui Michaiŭ Vodă Suţulŭ ot lét. . . . , jumĕtate dintr'acestŭ munte a rĕmasŭ în pămîntulŭ ţĕreĭ aceştia, unde s'a pusŭ şi *cordonŭ*, şi că nu s'aŭ mutatŭ o stână ce este pe partea ţĕreĭ aceştia dincóce de cordonŭ, ci a rĕmasŭ totŭ pe pămîntulŭ ţĕreĭ aceştia, unde în anulŭ trecutŭ aducêndu-se oĭ din lăuntru la acea stână; cum că aŭ maĭ fostŭ însciinţatŭ Domnieĭ Mele pentru acésta, şi s'a trimisŭ poruncile Domnieĭ Mele către dumné-ta Medelnicere Cârlova, scriindu-se şi înăuntru ca să iasă ceĭ orênduiţĭ spre urmarea şi sĕvîrşirea acesteĭ pricinĭ după hotărîrea şi semnele ce s'aŭ făcutŭ de atuncĭ dela îndreptare, şi cum că dumné-ta aĭ mersŭ, iar din năuntru n'a eşitŭ nimenĭ, până a datŭ iarna şi a rĕmasŭ lucru neisprăvitŭ; şi cum că acum la acelŭ cordonŭ, unde erà *6 militarĭ* de păzià în aniĭ trecuţĭ, aŭ venitŭ 12; şi că într'acea sĕptĕmână sunt a venì iarăşĭ oĭ la acea stână, cerêndŭ dumné lorŭ ispravniciĭ dela Domnia Mea ca să se pue în faptă şi să iea sĕvîrşire pricina acésta; pentru care cercetândŭ Domnia Mea, Ne adeverimŭ din condicele Divanuluĭ Domnieĭ Mele cum că pricina acésta n'a luatŭ sĕvîrşire, din pricină că nu v'aţĭ potrivitŭ a vĕ aflà la unŭ sorocŭ orênduitŭ şi sciutŭ, după cum acésta se cuprinde atât în cartea dumné-lorŭ ispravnicilorŭ ot sud Buzĕŭ, câtŭ şi în cartea Vătafuluĭ de plaiŭ Pĕrscovuluĭ şi în cartea ce Ne-aĭ scrisŭ dumné-ta din anulŭ trecutŭ Noemvre 15; decĭ pentru ca să se urmeze şi să iea sĕvîrşire pricina acésta, amŭ grăitŭ Domnia Mea cu Sior Merchel, Agentulŭ, cerêndŭ urmarea şi sĕvîrşirea trebeĭ, pentru care a însciinţatŭ şi dumné-luĭ înnăuntru, şi amŭ primitŭ dela dumné-luĭ rĕspunsŭ cum că s'a orênduitŭ din năuntru dumné-luĭ Ober Lieutenant (laitnant) Conte Cun şi dumné-luĭ Lieutenant auditorŭ Ţabaţ-Ţalaşi, a se aflà la 2 ale luĭ Augustŭ în faţa loculuĭ dimpreună cu orênduiţiĭ despre partea Domnieĭ Mele, spre a se pune în faptă sĕvîrşirea trebeĭ; unde iată orênduimŭ şi pe dumné-vóstre amîndoĭ despre partea Domnieĭ Mele şi vĕ poruncimŭ Domnia Mea, ca la douĕ ale viitóreĭ lunĭ luĭ Augustŭ, negreşitŭ,

www.dacoromanica.ro

să vĕ aflaţĭ în faţa loculuĭ la cordonŭ, unde este *marca* hotaruluĭ, ca dimpreună cu maĭ sus numiţiĭ Ober Lieutenant Conte Cun şi dumnė-luĭ Lieutenant auditorŭ Ţabaţ-Ţalaşĭ, carĭ sunt porunciţĭ şi orênduiţĭ din năuntru a se aflà la numita ḑi iarăşĭ în faţa loculuĭ, stâna ce va cădeà pe pămîntulŭ ţĕreĭ aceşteia să şi-o aridice însişĭ dumnė-lorŭ, trăgêndu-o dincolo de marca hotaruluĭ, pe pămîntulŭ Transilvanieĭ, şi să avemŭ Domnia Mea însciinţare acum de primirea porunceĭ, şi atuncĭ de urmare şi sĕvîrşire. Şi pentru ca să aveţĭ maĭ înainte de scire spre a vĕ aflà în numita ḑi la faţa loculuĭ, iată vĕ trimitemŭ domnėsca Nóstră poruncă din vreme.— 1794 Iulie 13. (1)

Formalităţile pentru Istrati Cojocaru Drestorianŭ, să aibă voie de a se întórce în ţéra luĭ. Maĭ întâiŭ Vorniculŭ politieĭ referéză asupra jalbeĭ luĭ Istrati Cojocaru, că fiindŭ unŭ străinŭ, s'a aşezatŭ în pămîntulŭ ţĕreĭ, dar că acum voiesce a se întórce.

In altă anafora Vel Vornicu politieĭ Florescu arată că jăluitorulŭ este între ruptaşĭ la mahalaua Ceauşŭ-Radu, cu talerĭ 30 pe sémă (1795 Maiŭ 9). Asupra acesteĭ anaforale Domnitorulŭ pune resoluţiunea: Slobodŭ să fie de a se duce, şi dumné-ta Vel Vornice să-ĭ daĭ voie prin adeverinţa dumi-tale către Vel Spătarŭ. – 11 Maiŭ 1795. (2)

Pitacŭ din 7 Iulie 1795, prin care se oprescŭ Turciĭ rusciucliĭ şi giurgiuvenĭ să umble prin sate cu căruţe cu câtă puţină marfă, şi strîngŭ unturĭ de le trecŭ peste Dunăre împotriva nizamuluĭ. Domnitorulŭ volnicesce pe Ilamŭ Baraictarulŭ sĕŭ, «care să umble prin satele judeţuluĭ Vlaşceĭ, Dîmboviţeĭ, Muscelului şi Argeşŭ, să păzéscă de a nu maĭ umblà acestŭ felŭ de căruţaşĭ prin sate, şi pe care-lŭ va prinde, cu bună pază să-lŭ tramită la domnie.» (3)

Carte legată din 25 Aprilie 1796 către Iordache Colfescu Stolnicŭ, să cerceteze pentru împresurarea ce facŭ sĕrhatliĭ dela Giurgiu moşiilorŭ ţĕreĭ.

Ispravniciĭ dela Vlaşca aŭ vestitŭ Domnitoruluĭ, că Giurgiuveniĭ Turcĭ s'aŭ întinsŭ cu plugurile de a face arăturĭ pe pămîntulŭ ţăreĭ, a cărora plugurĭ cu tóte că după porunca domnieĭ le-a rădicatŭ şi le-a spartŭ

(1) Cod. XXIII, fila 264 verso şi 265.
(2) Cod. XXVIII, scara 5, fila 40 verso.
(3) Cod. XXIX, fila 89 verso.

www.dacoromanica.ro

zabetulŭ judeţuluĭ dimpreună cu ispravniciĭ şi nu li s'a datŭ voie, dar Giurgiuveniĭ nu se părăsescŭ de a se întinde din ḑi în ḑi spre a cuprinde din moşiile pămîntuluĭ ţĕreĭ, viindŭ până în pólele Hodivoeĭ. «Pentru care făcêndŭ Domnia Mea cercetare pentru rêndulŭ hotaruluĭ ce este despărţitorŭ între hasulŭ Giurgiuluĭ şi între pămîntulŭ ţĕreĭ, aflămŭ maĭ întâiŭ în condica mănăstireĭ Pantelimonŭ unŭ suretŭ de o împĕrătéscă ocolnică veche, cuprinḑĕtóre pe largŭ de semnele şi hotarele ce sunt despărţitóre; iar în vremile cele maĭ din urmă aflămŭ iarăşĭ că cu mumbaşirŭ împĕrătescŭ Turnagi-aga, rênduitŭ de la Prea Inalta Pórtă, şi cu unŭ boerŭ rênduitŭ despre partea domnieĭ la faţa loculuĭ, în vremea luĭ Ştefanŭ Racoviţă Voevodŭ, s'a întocmitŭ hotarulŭ cu petre şi cu semne, «numite la partea loculuĭ drumulŭ Banuluĭ, dându-se la fiteş-care mănăstire şi stăpânŭ de moşie cărţĭ de hotărnicie, cuprinḑĕtóre pe largŭ cu semnele hotaruluĭ precum s'aŭ întocmitŭ şi s'a aşezatŭ din porunca împĕrătéscă, după care se găsesce şi *chartă* făcută din faţa loculuĭ, arĕtătóre de linia hotaruluĭ care desparte hasulŭ Giurgiuluĭ cu drumulŭ Banuluĭ, care drumŭ alŭ Banuluĭ, măcar că Giurgiuveniĭ, după cum auḑimŭ, îlŭ prepunŭ, vrêndŭ ca să-lŭ muto într'altŭ locŭ, dar la numita hotărnicie se vede, cum ḑicemŭ maĭ sus, că s'aŭ făcutŭ şi semne pe celŭ adevĕratŭ drumŭ alŭ Banuluĭ şi s'aŭ pusŭ şi petre, după cum se arată învederatŭ şi la numita chartă linia hotaruluĭ cu semnele şi petrele luĭ; în urma căreia hotărniciĭ, măcar că Giurgiuveniĭ aŭ încercatŭ în câte-va vremĭ, ca şi acum, a se întinde eşindŭ a così şi a arà pe pămîntulŭ ţĕreĭ, dar pururea aŭ fostŭ isgoniţĭ cu boeriĭ şi cu zabeţiĭ rênduiţĭ dela domnie; între carĭ boerĭ Ne pliroforisimŭ Domnia Mea că şi dumné-ta aĭ fostŭ rênduitŭ şi aĭ sciinţă de pricina acésta a hotaruluĭ adevĕratŭ. Dreptŭ aceea, fiind-că voimŭ Domnia Mea a Ne pliroforisi de întindorea care a făcutŭ până acum saŭ care caută să o facă peste linia hotaruluĭ, iată poruncimŭ dumi-tale, că îndată ce veĭ primì porunca acésta, să te împreunĭ cu Serdarulŭ Nicoli, ispravniculŭ judeţuluĭ, unde iată vine acolo la dumné-vóstre şi vechilulŭ mănăstireĭ sf. Pantelimonŭ, a căreia este moşia Hodivoia, i vechilulŭ mănăstireĭ Raduluĭ-Vodă, a căreia este moşia Paraipanŭ, i vechilulŭ mănăstireĭ Cotrocenĭ, a căreia este moşia Daia şi Petrele, carĭ mi se jeluescŭ că li se calcă aceste moşiĭ, aducêndŭ împreună cu dînşiĭ la dumné-vóstre şi maĭ sus numitele sineturĭ, ce aŭ în pricina acésta, unde vĕ trimitemŭ Domnia Mea şi charta ce este făcută cu închipuire de starea moşiilorŭ acolo la margine, unde se împreună cu hasulŭ Giurgiuluĭ şi cu hotarulŭ ce este arĕtatŭ alŭ drumuluĭ Banuluĭ celŭ adevĕratŭ pe unde merge şi cu ce semne se vĕdesce. Decĭ din numita chartă şi din numita hotărnicie ce s'a făcutŭ în vremea Domnieĭ Sale Ştefanŭ Vodă cu mumbaşirŭ împĕrătescŭ, pliroforisindu-vĕ de linia hotaruluĭ despărţitorŭ,

www.dacoromanica.ro

care dumi-tale Stolnice Colíescule trebue să-ţĭ fie maĭ bine sciutŭ şi-lŭ poţĭ cunósce şi prin vedere la faţa loculuĭ, ca unulŭ ce aĭ fostŭ în pricina acésta orênduitŭ şi maĭ dinainte, să vĕ sculaţĭ să mergeţĭ amîndoĭ la vale, unde altă urmare acéstă una dată să nu aveţĭ a face, făr de numaĭ să vedeţĭ unde s'aŭ întinsŭ Giurgiuveniĭ peste linia hotaruluĭ celŭ adevĕratŭ, ce s'aŭ întocmitŭ în vremea Domnieĭ Sale Ştefanŭ Vodà? pe a cuĭ moşie anume? şi ca câtŭ locŭ aŭ cuprinsŭ saŭ caută să cuprindă, atâtŭ în lungŭ câtŭ şi în latŭ din moşia fieş-căreia mănăstirĭ, şi cine anume sunt dintre Giurgiuvenĭ carĭ s'aŭ întinsŭ saŭ se întindŭ? şi din ce vreme? Şi să trimeteţĭ Domnieĭ Mele însciinţare, de care să faceţĭ şi o chartă cu bună închipuire făr de greşală, spre vederea şi pliroforia Domnieĭ Mele, în care să arĕtaţĭ starea moşiilorŭ ce sunt ale pămîntuluĭ ţĕreĭ, acolo la vale, unde se alătură cu hasulŭ Giurgiuluĭ şi cu linia hotaruluĭ despărţitorŭ, însemnândŭ şi pămîntulŭ pe unde şi câtŭ este împresuratŭ? şi cu trimiterea acestora să avemŭ şi deosebită însciinţare a dumi-tale, ce sciinţă aĭ de cele ce s'aŭ urmatŭ asupra pricineĭ hotaruluĭ?—1796 Aprilie 25

Cu asemene cuprindere s'aŭ făcutŭ carte şi la Serdarulŭ Nicoli, ispravniculŭ şi amîndouĕ cărţile şi copiile s'aŭ datŭ în mâna egumenuluĭ Cotrocénu. (1)

Pitacŭ la ispravniculŭ de Oltŭ, din 5 Maiŭ 1796.

«Vĕ facemŭ în scire, că pentru madéua ceftiliculuĭ luĭ Hagi Mimiş-aga, în trecutele ḑile s'aŭ scrisŭ poruncile Domnieĭ Mele pe largŭ în ce ḑipŭ aveţĭ a urmà, cum şi către Capichehaiaua nóstră ce avemŭ la Nicopoe, asemenea amŭ scrisŭ pe largŭ, dela carele avemŭ însciinţare acum pe largŭ de rĕspunsulŭ numituluĭ Mimiş-aga, care ḑice că raelele locuitorĭ de acolo dela ceftilicŭ, de şi-aŭ făcutŭ de sineşĭ casele lorŭ pe pămîntŭ alŭ ţĕreĭ şi aŭ trecutŭ hotarulŭ în sciinţa sa nu este». Domnitorulŭ trimite pe Peşchergi-başa alŭ sĕŭ, «cu carele vĕ poruncimŭ, ca luândŭ împreună şi pe zabetulŭ judeţuluĭ cu toţĭ neferiĭ luĭ, să vĕ scoborîţĭ acolo la ceftilicŭ, unde să daţĭ de scire şi Capichehaialeĭ nóstre dela Nicopoe, ca să vie şi elŭ împreună cu dumné-vóstre la faţa loculuĭ, carele să îndemne şi să induplece şi pe numitulŭ Mimiş-aga de a venì împreună la faţa loculuĭ, unde să strîngeţĭ dumné-vóstre şi pe bĕtrâniĭ loculuĭ, carĭ aŭ sciinţa hotaruluĭ despărţitorŭ, ca să cercetaţĭ cu scumpĕtate, şi găsindu-se casele acelorŭ

(1) Cod. XXIX, fila 175.

www.dacoromanica.ro

raele făcute pe pămîntulŭ ţĕreĭ, saŭ orĭ-ce nămestie, saŭ îngrădire, să le tăiaţĭ, să le sfărîmaţĭ, şi cu toţiĭ să se rădice a nŭ îngăduì câtŭ de puţinŭ să calce pămîntŭ de alŭ ţĕreĭ».

La 20 Maiŭ 1796, Vodă are scire că s'aŭ sfărămatŭ 15 bordee făcute de raelele din cefîtlîculŭ luĭ Hagi Mimiş pe pămîntulŭ ţĕreĭ şi ordonă a se consemnà fapta şi îndreptarea hotaruluĭ ţĕreĭ în condica judeţuluĭ şi în a Divanuluĭ, «unde s'aŭ datŭ în păstrare şi sinetulŭ acesteĭ îndreptărĭ». (1)

Pitacŭ din 9 Ianuarie 1796 către Vel Spăt., către Vel Vorniculŭ politieĭ şi către epistatulŭ Agieĭ.

«Fiind-că Ne-aŭ venitŭ împĕrătéscă vrednică de închinăciune poruncă pentru raelele Filipopoleĭ şi a satelorŭ de prin prejurŭ, să se întórcă la patria lorŭ, poruncimŭ dumné-vóstre să cercetaţĭ şi câţĭ se vorŭ găsì din numitele raele, să-ĭ aduceţĭ înaintea dumné-vóstre ca să-ĭ cercetaţĭ cu de amĕruntulŭ la ce orênduială se află aicĭ, orĭ ruptaşĭ la dajdie, orĭ la altă bréslă de este, cum şi de are casă saŭ prăvălie aicĭ? de este *familiarŭ* şi câtă vreme e de când lipsesce dela patria luĭ? De care făcêndŭ catastihŭ cu întrégă pliroforie, să arĕtaţĭ Domnieĭ Mele». (2)

Pitacŭ din 24 Iunie 1794 la ispravniciĭ ot sud Argeşŭ.

Vĕ facemŭ în scire, că după însciinţarea ce mi-aţĭ făcutŭ pentru doĭ ómenĭ ce se află locuitorĭ acolea, anume Manea şi Simea şi cu mărturie dela Cămăraşŭ Parascheva Hagi Gheţulŭ, cum că fără nicĭ o pricină de vinovăţie li s'aŭ luatŭ de *către Voevoda dela Şiştovŭ* o sémă de lucrurĭ şi banĭ, numaĭ cu cuvîntŭ căcĭ n'aŭ trecutŭ pe la schela Dunăreĭ, s'a trămisŭ cartea Domnieĭ Mele şi cu mumbaşirŭ într'adinsŭ de aicea la Voivoda, ca să împlinéscă tóte lucrurile ómenilorŭ; carele însciinţéză Domnieĭ Mele cum că aceştĭ doĭ numiţĭ, împreună cu alţĭ nouĕ inşĭ, aŭ fostŭ întovărăşiţĭ la hoţiĭ, carĭ aŭ făcutŭ haidutlucurĭ acolo peste Dunăre, maĭ vîrtosŭ la unŭ satŭ ce se chiamă Oraşu, din préjma Şiştovuluĭ, aŭ ridicatŭ şi arme asupra isbăşieĭ. Decĭ fiind-că Voevoda face acéstă arĕtare pentru dînşiĭ, pentru ca să Ne pliroforisimŭ dar prin cercetare, vĕ poruncimŭ Domnia Mea că

(1) Cod. XXIX, fila 182.
(2) Cod. XXIX, fila 141 verso.

www.dacoromanica.ro

cu acestŭ mumbaşirŭ ce vi se trimite într'adinsŭ, sluga Domnieĭ Mele ..... să aveţĭ a trimite pe amîndoĭ maĭ sus numiţiĭ aicĭ la Domnia Mea. — 1794 Iunie 24. (1)

Pitacŭ la mâna luĭ biv Vel Medelnicerŭ Ştefanŭ Fălcoianu, spre a merge cu voie domnéscă până la Iaşĭ, ţinutulŭ Bucovineĭ (?), să-şĭ caute de pricina moşieĭ sale ce are acolo, Secheleŭ. Domnitorulŭ îĭ dă astă carte, ca să fie sciutŭ şi cunoscutŭ de dregĕtoriĭ loculuĭ. (2)

Mazîlirea luĭ A. Moruzi.

Căderea luĭ Reis-Efendi (exilatŭ la Chio) şi a luĭ G. Moruzi din dragomanatŭ aŭ adusŭ căderea şi a luĭ Alex. Moruzi din tronulŭ muntenescŭ Duşmănia în care trăiaŭ Moruzesciĭ şi Ipsilantésciĭ, deşi înrudiţĭ, duşmănie amintită de Verninac, representantulŭ Francieĭ la Constantinopole, în raportulŭ către Ministrulŭ sĕŭ din Paris, Delacroix, cu data 2 Sept. 1796, a grăbitŭ cu bună sémă mazîlirea luĭ Alex. Moruzi.

Amŭ spusŭ dejà acésta în volumulŭ nostru din Istoria Românilorŭ alŭ V-lea (pag. 509). Acolo promiteamŭ ca anexă diversele documente din Hurmuzaki, relative la afacerea Consulatelorŭ francese din Bucurescĭ şi Iaşĭ. Prea marea extensiune a volumuluĭ de faţă ne obligă să nu ne ţinemŭ de cuvîntŭ şi să nu maĭ îngroşămŭ volumulŭ cu înşirarea de documente, ce lectorele le póte aflà cu înlesnire în colecţiunea Hurmuzaki.

Acĭ ne mărginimŭ a documentà data mazîlireĭ luĭ Alex. Moruzi. In o notă a luĭ Verninac către Delacroix, din 2 Sept. 1796, se face menţiune de mazîlirea luĭ Alex. Moruzi.

Cod. XXX, la fila 191 (Arch. Stat.) ne face a vedé că la 23 Augustŭ stilŭ vechiŭ nu maĭ este Moruzi în capulŭ Ţĕreĭ-Românescĭ, ci boeriĭ caimacamĭ.

Ultimulŭ actŭ din Cod. XXX este fără dată, dar urméză unŭ actŭ din 6 Novembre 1796, care dejà se adreséză către noulŭ Domnitorŭ.

Boeriĭ caimacamĭ aĭ Ţĕreĭ-Românescĭ sunt Radu Slătinénu, Dimitrie Négu şi doĭ Vornicĭ. (Veḑĭ actulŭ din 15 Oct. 1796 în Cod. XXX, fila 197).

(1) Cod. XXIII, fila 266.
(2) Cod. XXVI, fila 64 verso.

www.dacoromanica.ro

Moldova.

Sinchronisticŭ cu domnia luĭ Alexandru Moruzi în Muntenia domnesce Michaiŭ Suţu în Moldova. Unulŭ schimbă pre celŭ-laltŭ în aceste douĕ Principate.

In volumulŭ meŭ al V-lea din Istoria Românilorŭ, aniĭ 1774—1800, am scrisŭ pre câtŭ maĭ pe largŭ şi despre acéstă domnie (pag. 512—540). Ne-aŭ maĭ venitŭ la mână de atuncĭ unele documente şi notiţe cu referinţă la domnia luĭ M. Suţu şi ne grăbimŭ a le face locŭ acì, la finea acesteĭ lucrărĭ.

Curtea şi Divanulŭ. In Curtea şi Divanulŭ luĭ M. Suţu în Moldova aflămŭ perindându-se boieriĭ următorĭ:

Ioanŭ Canta Vel Logofĕtŭ, N. Rosetŭ biv Vel Logofĕtŭ, Iordache Ghica Vel Logofĕtŭ, Dracache Depaste Vel Vornicŭ, Iordache Balşŭ biv Vel Vistierŭ, Costinŭ Catargiu biv Vel Vornicŭ, Iordache Canta biv Vel Vistierŭ, Constantinŭ Balşŭ Vel Vornicŭ, Nicolae Rosetŭ Vel Vornicŭ, Constantinŭ Ghica Hatmanŭ, Constantinŭ Grecénu biv Vel Vornicŭ, Ioanŭ Razulŭ biv Vel Spătarŭ, Constantinŭ Balşŭ biv Vel Spătarŭ, Michaiŭ Sturdza biv Vel Vornicŭ za Aproḑĭ, Dumitru Saulŭ biv Vel Vornicŭ za Aproḑĭ, Gavrilŭ Costache biv Vel Banŭ Manolache Conachi Vel Vornicŭ za Aproḑĭ.

Toţĭ aceştĭ boerĭ primescŭ ordinŭ dela Vodă Michaiŭ Suţu ca să se adune la Metropolie în 12 Septembre 1793, «să cercetaţĭ cu amĕnuntulŭ cererea ce în scrisŭ face către Domnia Mea alŭ Nostru cinstitŭ şi credinciosŭ boerŭ D-luĭ Ştefanŭ Sturdza biv Vel Logofĕtŭ, pentru moşiile Popesciĭ şi Handresciĭ dela ţinutulŭ Cârligatureĭ, ce le-a avutŭ zestre dela sócra dumné-luĭ, Spătărésa Maria Gavriliţésca, şi pe urmă pentru nisce pricinĭ ce născură asupra numitelorŭ moşiĭ, dândŭ scrisorile în mâna cumnatuluĭ domnieĭ sale Iordache Gavriliţă, ca să li se îndrepteze acele pricinĭ, carele n'ar fi adaosŭ a le da înapoĭ, ce ar fi trecute în stăpânirea D-luĭ C. Palade Vel Vornicŭ, făcêndŭ arĕtare dumné-luĭ Logofĕtulŭ şi tuturorŭ dreptaţilorŭ ce ar fi avêndŭ asupra numitelorŭ moşiĭ. Dreptŭ aceea dumné-vóstre, după hotărîrea sfintelorŭ pravile, veţĭ hotărî, însciinţândŭ pe Domnia Mea cu anafora. Dumné-ta Vornice de Aproḑĭ să staĭ să iea pricina acésta sfîrşitŭ fără de nicĭ o întârḑiere.—1793 Septemvre 12. (1)

L. sig. mij- locĭŭ, ovalŭ, 1793. Iŏ Mih. Const. Suţu.

(1) Originalulŭ este la Academie, portof. I, doc. No 144.

www.dacoromanica.ro

La 1795 Aprilie 8, Michailŭ Const. Suţu Voevodŭ dă 15 salaşe de Ţiganĭ veniţĭ de peste hotare aicĭ în Moldova, «carĭ s'aŭ luatŭ întru a Nóstră domnéscă stăpânire, s'aŭ datŭ danie şi miluire de către Domnia Mea dumi-sale biv Vel Vorn. N. Rosetŭ pentru slujbele ce aŭ făcutŭ pămîntuluĭ acestuia cu credinţă şi silinţă, cum se arată în chrisovulŭ ce Domnia Mea amŭ datŭ dumi-sale.»

Actulŭ este întăritŭ din noŭ cu sigiliulŭ luĭ Ioniţă Sturdza Voevodŭ, la 1822 (1).

Io Michailŭ Const. Suţulŭ Voevodŭ. Carte din 1795 Martie 20.

Către Alex. Beldimanŭ biv Vel Paharnicŭ şi Stamate biv Vel Post. ispravnicĭ de ţinutulŭ Némţuluĭ. Clucerulŭ Manole Furculiţă a arĕtatŭ că la acelŭ ţinutŭ are părţĭ de moşie, anume Breţcaniĭ, i Ungurescĭ, i Cârligulŭ, totŭ într'unŭ hotarŭ, cumpĕrătură cu scrisorĭ încredinţate, ce sunt pe Valea Négră, şi fiindŭ nehotărîte de către părţile celor-lalţĭ rezeşĭ, aŭ făcutŭ cerere ca să i se alégă şi să i se hotărască părţile sale.

Ordonă acéstă alegere şi hotărnicie.

Folio mijlocŭ { Sigilŭ de céră roşie pe dosulŭ cărţeĭ, în formă de scrisóre (1).

(1) Originalulŭ este la Academie, portof. X, doc. No. 271.
(2) Originalulŭ este la Academie, port. X, doc. 62.

www.dacoromanica.ro

INDICE CHRONOLOGICŬ ALU DOCUMENTELORŬ.

				Pagina
1791	Augustŭ	22.	— Chrisovulŭ mănăstirilorŭ Sfinţiĭ Apostolĭ din Bucurescĭ i mănăstirea Grigoriŭ ot Sfetagora i mănăstirea Proti ot Ţarigradŭ pentru mila vinăriciuluĭ ce aŭ	258
1792	Iulie	2.	— Chrisovulŭ mănăstireĭ sf. Nicolae din Focşanĭ de milele ce are	210
1793	—	—	— Chrisovulŭ mănăstireĭ Michaiŭ-Vodă	68
»	»	»	— Cartea bisericeĭ Adormirea Maiceĭ Domnuluĭ din Buzĕŭ de milele ce are	146
»	»	»	— Cartea mănăstireĭ Hurezuluĭ de liude 20 scutelnicĭ	173
»	»	»	— Jalba locuitorilorŭ de pe moşia Slatióra (Romanaţĭ) pentru a fi recunoscuţĭ de ómenĭ sloboḑĭ, nesupuşĭ la clacă	348
»	»	»	— Jalba luĭ Arghirŭ Cojocaru către Metropolitŭ pentru a cere despărţenie de nevastă	419
»	Ianuarie	2.	— Chrisovulŭ schituluĭ Cernica din sud Ilfovŭ pentru 250 oĭ scutite de oieritŭ	192
»	Februarie	12.	— Pitacŭ pentru a se da 2 ómenĭ scutiţĭ Aniţeĭ, ce a fostŭ soţie luĭ Enache Mărgăritŭ biv 2-lea Vist.	269

www.dacoromanica.ro

Pagina

1793 Februarie 23. — Carte legată la Slam-Rîmnicŭ pentru oprirea importuluĭ de hârtie din Polonia 269
» » » — Carte la Slam-Rîmnicŭ pentru *horilca* adusă pe furişŭ din Ţéra Leşéscă 639
» » 24. — Carte de volnicie să aducă pe Iorga, vechilulŭ de Vătafŭ din plaiulŭ Cozia, şi pe Radu socru-sĕŭ, să stea faţă cu plăeşiĭ ce s'aŭ jeluitŭ contra lorŭ 270
» Martie 3. — Pitacŭ la Spătarŭ şi Agă spre a nu se face jafurĭ şi spre a le da şi alte povăţuirĭ 271
» » » — Poruncă la Vel Spătarŭ şi Vel Agă pentru străjĭ i nizamulŭ Bucurescilorŭ 272
» » 4. — Pitacŭ către Metropolitŭ şi Divanŭ pentru nartulŭ lumînărilorŭ de céră 269
» » » — Rĕspunsŭ la ispravniciĭ Oltuluĭ pentru bóla ciumeĭ. 735
» » » — Rĕspunsŭ la ispravniciĭ Vlaşceĭ pentru bóla ciumeĭ. 736
» » 5. — Pitacŭ la Metropolitŭ să trimită pe părinţiĭ cu capulŭ sf. Visarionŭ la Vlaşca, Oltŭ şi Teleormanŭ pentru bóla ciumeĭ . . . . . »
» » 6. — Cărţĭ legate la judeţele Vlaşca, Teleormanŭ şi Oltŭ pentru capulŭ sf. Visarionŭ, ce este să mérgă la aceste judeţe pentru bóla ciumeĭ. . . 737
» » 7. — Pitacŭ pentru Pĕtru Suditulŭ, ce a hrăpitŭ nevasta unuĭ Céuşŭ de slujitorĭ, a se trimete în Ţéra Nemţéscă să i se facă acolo pedépsă. . . 819
» » 8. — Pitacŭ la Vel Spătarŭ pentru Căpitanulŭ dela Oltenița, ce a luatŭ dela unŭ suditŭ caĭ de olacŭ. 820
» » » — Poruncă la Vel Logofĕtŭ de Ţéra-de-jos pentru unŭ armăsarŭ alŭ luĭ Ioanŭ, suditŭ nemţescŭ, care a căḑutŭ într'o gróp̆ă pe moşia mănăstiriĭ Sloboḑia, a se judecà cu egumenulŭ. 821
» » 9. — Pitacŭ la Metropolitŭ şi veliţiĭ boerĭ pentru lucrurile ce s'aŭ stăpănitŭ de Mavrogheni, să cerceteze cu ce cuvîntŭ şi prin cine sunt luate. . . 583
» » » — Poruncă la Caimacamulŭ Craioveĭ pentru fumăritulŭ mănăstireĭ sf. Panteleimonŭ 630
» » » — Carte a se da o căruţă cu 3 caĭ pentru unŭ

www.dacoromanica.ro

Pagina

suditŭ, ce este vinovatŭ, a se trimete la Timişŭ cu pază. 819
1793 Martie 12. — Pitacŭ oprindŭ portulŭ de arme în Bucurescĭ 276
» » » — Pitacŭ să se dea 250 tal. din baniĭ Cutieĭ milelorŭ la Episcopulŭ Buzĕuluĭ, ca să-ĭ împarţă la obraze scăpătate 650
» » » — Volnicie cu orênduitŭ din partea Mărieĭ Sale luĭ Vodă credinciosŭ, a cercetà pentru nisce bucate stricate dela o povarnă. 693
» » 15. — Zapisulŭ locuitorilorŭ din Urlaţĭ de pe apa Snagovuluĭ pentru chipulŭ cum aŭ să urmeze vînătórea pesceluĭ şi racilorŭ 343
» » » — Volnicie ca mumbaşirulŭ Mabeigiŭ, să facă cercetare pentru nisce rĕsvrătitorĭ din satulŭ Rușăvĕţulŭ sud Săcuenĭ, şi fiindŭ vinovaţĭ să-ĭ aducă în pază . . . . . »
» » 16. — Cărţĭ de scutire de dijmă date locuitorilorŭ Ploescenĭ din ceĭ vechĭ Călăraşĭ, Roşiĭ şi Cămăraşĭ. 277
Numele celorŭ cărora s'aŭ datŭ cărţile 278
» » 17. — Carte pentru a se cercetà din noŭ jafurile şi nedreptăţile luĭ Iorga, vechilŭ de Vătafŭ la plaiulŭ Cozia 270
» » » — Anafora pentru 300 de stînjenĭ, ce Constantinŭ sin Ioanŭ din Prahova are să iea dela socru-sĕŭ Constantinŭ Strâmbénulŭ ca zestre şi acesta nu i-ĭ dă 426
» » » — Carte la Caimacamulŭ Craioveĭ la jalba vameşilorŭ pentru bâlciurile ce se cere a se face la sud Mehedinţĭ 678
» » 18. — Hotărîre pentru a nu se maĭ arendà venituri le moşiilorŭ mănăstirescĭ Găujanĭ i Paraipanu din Vlaşca 345
» » » — Volnicie cu orênduitŭ a face cercetare la Găujanĭ şi alte sate vecine din Vlaşca de obiceiulŭ moşiilorŭ pentru clacă . . . . . »
» » 19. — Pitacŭ pentru a se face cercetare Vătafuluĭ şi Căpitanuluĭ Ştefanŭ dela plaiulŭ Cânenĭ pentru asuprirea locuitorilorŭ 271

www.dacoromanica.ro

Pagina

1793 Martie 20. — Pitacŭ la Metropolitŭ şi la boerii Divanului pentru stabilirea din noŭ a nizamului pădurilorŭ, spre a nu se prăpădi 346
» » » — Carte de scutirĭ dată Pârvuluĭ, isbaşŭ de fustaşĭ. 613
» » » — Pitacŭ către biv Vel Vornicŭ Grecénu, epistatulŭ lazaretuluĭ, pentru ceĭ 3 dulgherĭ veniţĭ dela Buzĕŭ, ce aŭ fugitŭ de acolo 738
» » » — Pitacŭ către epistatulŭ Agieĭ pentru bolnaviĭ căḑuţĭ fără adăpostŭ, să fie duşĭ la spitalurĭ . . 757
» » » — Pitacŭ la Vel Spătarŭ pentru bolnaviĭ căḑuţĭ fără adăpostŭ, să fie duşĭ la spitalurĭ . . »
» » 21. — Pitacŭ pentru rênduirea luĭ Ioanŭ Doctorulŭ ca medicŭ pentru săracĭ 267
» » 22. — Privilegiulŭ preoţilorŭ dela biserica gospodŭ din Câmpulungŭ 183
» » » — Anaforaua epistatuluĭ lazaretuluĭ Vel Vorniculŭ Grecénu pentru desinfectarea lucrurilorŭ luĭ Enache Corci-başa, ce a muritŭ de ciumă la hanulŭ Constandinŭ Vodă 738
» » 24. — Anaforaua Spătaruluĭ Enache Văcărescu pentru a nu se însărcinà Căpitaniĭ de afară ca zapciĭ strîngĕtorĭ de banĭ 279
» » 26. — Anaforaua Metropolituluĭ pentru a nu fi slobodŭ să se aducă cărţĭ românescĭ tipărite din ţĕrĭ străine 3
» » » — Publicaţiune la judeţe, a nu ţiné pe hoţĭ maĭ multŭ de 3—4 ḑile la grosurĭ şi a-ĭ trimite apoĭ la Bucurescĭ cu examene. 533
» » 28. — Anaforaua Metropolituluĭ pentru despărţenia luĭ Florea sin Diaconulŭ Barbulŭ. 6
» » 29. — Pitacŭ la Metropolitŭ, Episcopĭ şi veliţiĭ boerĭ pentru a face cercetarea necesară pentru nizamulŭ lucrurilorŭ de hrană. 666
» » 30. — Anaforaua judecătorilorŭ departamentarĭ pentru regularea clironomieĭ unuĭ Dumitru Vătafulŭ de măcelarĭ, ce s'a sinucisŭ şi nu lasă copiĭ în urmă-ĭ. 482
» » 31. — Anaforaua Epitropieĭ obştescĭ pentru scutirea de dărĭ a 3 sate angagiate de ea la facerea de podurĭ în Bucurescĭ 774

www.dacoromanica.ro

Pagina

1793 Aprilie 1. — Chrisovulŭ mănăstireĭ Cozia de liudele ce are. 167
» » 2. — Publicaţiune la tóte judeţele şi la Caimacamŭ, ca să nu se tragă nimenĭ prin judecăţĭ dela 15 Aprilie până la 15 Maiŭ după obiceiŭ, şi la aceste sfinte ḑile să-şĭ caute de sufletŭ. 411
» » 3. — Carte pentru rênduirea luĭ Ioanŭ Gogolŭ ca judecătorŭ la Câmpulungŭ după alegerea orăşenilorŭ. 279
» » » — Pitacŭ către epistatulŭ lazareturilor, pentru a cercetà de nu s'aŭ amestecatŭ lucrurile unorŭ ciumaţĭ cu ale altorŭ bolnavĭ dela lazaretŭ . . 739
» » 4. — Anafora pentru a mĕsurà moşia Préjba din Teleormanŭ, cumpĕrată la mezatŭ de Vel Spătarŭ Ioanŭ Văcărescu. 484
» » 5. — Chrisovulŭ mănăstireĭ sf. Spiridonŭ de milele ce are. 64
» » 6. — Chrisovulŭ prin care locuitoriĭ de pe moşia Slătióra (Romanaţĭ) sunt recunoscuţĭ de ómenĭ sloboḑĭ. 347
» » 8. — Pitacŭ la Caimacamulŭ Craioveĭ ca să se oblige locuitoriĭ de pe moşiile luĭ Vel Vist. N. Brâncovénu să facă clacă de 12 ḑile. 348
» » » — Liude 20 ot satulŭ Postăvariĭ sud Dîmboviţa cu Medelnicerulŭ Ştefanŭ Vilara şi cu Gheorghe Vel Vistierŭ pentru unŭ podŭ. 776
» » 10. — Poruncă cu orênduitŭ din partea Mărieĭ Sale luĭ Vodă, a cercetà la Pitescĭ pentru pâne şi carne cum trebue să se vînḑă 667
» » » — Pitacŭ la Vel Vist., ca să dea léfa celorŭ ce aŭ slujitŭ la trebile spitaluluĭ i lazareturilorŭ. . 710
» » » — Pitacŭ la Vorniculŭ Scarlatŭ Grecénu pentru slugile Cămăraşuluĭ ce sunt la lazaretŭ i pentru léfa celorŭ ce aŭ slujitŭ la spitalŭ i lazaretŭ . 711
» » 12. — Anaforaua Metropolituluĭ Filaretŭ pentru a se despărţi Arghirŭ Cojocaru de nevasta sa . . . 419
» » » — Anafora pentru a se da luĭ Enache sin rĕposatuluĭ Pascali Hagì Ioanŭ îmbrăcăminte din baniĭ ce-ĭ are la Epitropie 476
» » 13. — Carte în favórea bisericeĭ sf. Spiridonŭ pentru unŭ têrgŭ la Ruşiĭ-de-Vede 68

www.dacoromanica.ro

Pagina

1793 Aprilie 14. — Pitacŭ pentru venitulŭ uneĭ lese de pesce la Ceganĭ (Ialomița) dăruitŭ luĭ Tufecci-basa și luĭ Deli-basa aĭ Curțeĭ 349
» » 16. — Chrisovulŭ mănăstireĭ Sărindarulŭ 54
» » » — Chrisovulŭ mănăstireĭ sf. Ioanŭ din Bucurescĭ. 60
» » 17. — Pitacŭ la nazîriĭ Cutieĭ milelorŭ pentru lefile ce se daŭ dela cutie, să se dea maĭ înainte de ḑilele Pascilorŭ 651
» » 18. — Chrisovŭ în favórea bisericeĭ sf. Spiridonŭ Noŭ din Bucurescĭ, zidită de Scarlatŭ Voevodŭ și A. Ghica Voevodŭ 67
» » » — Anaforaua Vel Spătaruluĭ asupra jalbeĭ orășenilorŭ din Slatina pentru arderea prăvăliilorŭ ce s'a întîmplatŭ în Martie și aŭ bănuială pe unŭ Dumitru Căpitanŭ de acolo, că elŭ ar fi datŭ focŭ 533
» » » — Cartea Stolniculuĭ Bengescu pentru bâlciulŭ ce este a se face la Brésta din sud Doljŭ 679
» » 19. — Chrisovulŭ mănăstireĭ Mărcuțeĭ de milele ce are 109
» » » — Cartea luĭ Alexie Hagi Mantu, ca să scutéscă 19.000 oĭ de erbăritŭ 614
» » » — Poruncă la ispravniciĭ Argeșuluĭ pentru nartulŭ pâneĭ, a se vinde la o pară dramurĭ 160 . 667
» » » — Poruncă la ispravniciĭ de Vlașca pentru pâne și carne, cum să se vîndă. 668
» » 20. — Chrisovulŭ mănăstireĭ Apostolache din sud Saacŭ de milele ce are. 94
» » » — Chrisovulŭ schituluĭ Cernica din sud Ilfovŭ de milele ce are 119
» » » — Chrisovulŭ mănăstireĭ Sloboḑia din sud Ialomița de mila ce are. 203
» » 22. — Chrisovulŭ mănăstireĭ Mărculescĭ din sud Muscelŭ de milele ce are. 151
» » 28. — Chrisovulŭ mănăstireĭ sf. Gheorghe-Noŭ de milele ce are. 78
» » » — Plânsórea luĭ Toma Delénu, judecătorulŭ din Oltŭ, pentru nisce ómenĭ aĭ ispravniculuĭ Faca, ce nu l'aŭ lăsatŭ să judece la Slatina. 401
» Maiŭ — — Tudorŭ dela Ploescĭ jăluesce Domnuluĭ pentru

www.dacoromanica.ro

Pagina

a se luà la Epitropie avutulŭ socruluĭ sĕŭ Apostolŭ Cătunénu, care a muritŭ lăsândŭ unŭ copilŭ. 446
1593 Maiŭ 1. — Chrisovulŭ mănăstireĭ Archimandritulŭ din Bucurescĭ de milele ce are. 71
» » 2. — Pitacŭ la Metropolitŭ pentru baniĭ şcólelorŭ, ce sunt datóre a da mănăstirile 261
» » » — Carte pentru pădurile din sud Ialomiţa, a nu se stricà de ispravnicĭ sub pretextŭ de lemne pentru conace. 350
» » 3. — Cartea mănăstireĭ Poiana din sud Prahova de 15 liude scutiţĭ. 124
» » » — Pitacŭ la Vel Vist., să dea înainte la Cutia milelor o *trimenie* dela Visterie, în sumă de 1.500 tal. 655
» » » — Pitacŭ la Vel Vist., să dea la Cutia milelorŭ tal. 1.850, răsura breslelorŭ din sfertulŭ luĭ Martie, tal. 500 din cărţile neguţătorilorŭ ce strîngŭ ejnea-zaherea şi tal. 4.190 dela boeriĭ îmbrăcaţĭ cu caftane domnescĭ, peste 1.500 tal. trimenia dela Visterie 652
» » » — Poruncă la ispravniciĭ ot Slam-Rîmnicŭ, pentru pânea din Focşanĭ cum să se vîndă 668
» » 4. — Cartea mănăstireĭ dela Bănésa a luĭ Enache Văcărescu Vel Spătarŭ. 124
» ». » — Chrisovulŭ mănăstireĭ Duşco de 300 tal. milă. 240
» » 5. — Chrisovulŭ bisericeĭ Spirea 58
» » » — Cartea episcopieĭ Buzĕŭ pentru unŭ scaunŭ de carne din sud Saacŭ. 146
» » » — Carte de milă a mănăstireĭ Plătărescĭ, adecă vinăriciŭ din popórele ot délulŭ Brăneştilorŭ sud Saacŭ, să aibă a scuti şi 4 ómenĭ străinĭ . 184
» » » — Al. Moruzi ordonă să se cerceteze plânsórea luĭ Toma Delénu, judecătorulŭ de Oltŭ, contra ispravnicilorŭ de acolo, că nu l'aŭ lăsatŭ să judece prin nisce slugĭ ale lorŭ. 402
» » » — Pitacŭ la boeriĭ judecătorĭ dela departamenturĭ, să caute pricinele fără întârdiere şi să se strîngă şi înaintea prânduluĭ şi după prândŭ 404

www.dacoromanica.ro

Pagina

1793 Maiŭ 5. — Cărţĭ legate la Vătaşiĭ de plaiŭ pentru şoimĭ. 638
» » » — Anaforaua a doua a Eforieĭ pentru apĕrarea de dărĭ a satelorŭ ce sunt podinarĭ. 777
» » » — Pitacŭ la Vel. Vist., să arate ce rênduială este pentru facerea poduluĭ pe uliţa Têrguluĭ-de-afară. 778
» » 6. — Chrisovulŭ mănăstireĭ sf. Pavelŭ dela Sfetagora pentru tal. 150 milă 241
» » » — Carte la ispravniciĭ din Dîmboviţa, Vlaşca, Muscelŭ, Argeşŭ, Oltŭ, Teleormanŭ, pentru a împărţi coturĭ legiuite neguţătorilorŭ şi a luà cuvenitulŭ ploconŭ alŭ cămăreĭ. 629
» » 7. — Chrisovulŭ episcopieĭ Rîmniculŭ pentru 500 bolovanĭ de sare dela ocnă şi vinăriciulŭ ce are milă 136
» » » — Chrisovulŭ episcopieĭ Rîmniculŭ pentru têrgulŭ Rîurenĭ şi scutelnicĭ 137
» » » — Chrisovulŭ mănăstireĭ Rumela din Trapezonta pentru 210 tal. dela ocnă 236
» » 8. — Chrisovul mănăstireĭ Văcărescĭ de milele ce are. 111
» » » — Cartea episcopieĭ Rîmniculŭ, avêndŭ vinurile şi rachiurile episcopieĭ la têrgulŭ Rîurenĭ, fiindŭ moşia episcopieĭ 139
» » » — Cartea episcopieĭ Rîmniculŭ pentru scaune de carne scutite în Bucurescĭ 141
» » » — Chrisovulŭ mănăstireĭ sf. Ioanŭ din Focşanĭ de milele ce are 211
» » » — Pitacŭ către Spătarŭ pentru a se luà o casă privată unde să locuiască zabitulŭ Bucurescilorŭ 280
» » » — Carte la Polcovniculŭ Sinescu din Vîlcea pentru prinderea a 4 tâlharĭ . . . . . »
» » 9. — Chrisovulŭ mănăstireĭ Vlachsaraiŭ din Constantinopole pentru milă de vinăriciŭ 230
» » » — Carte deschisă la Polcovniciĭ şi Căpitaniĭ de Romanaţĭ, Oltŭ, Jiulŭ-de-sus şi Mehedinţĭ pentru modulŭ cum să prindă pe ceĭ 4 tâlharĭ din Vîlcea 281
» » 10. — Chrisovulŭ mănăstireĭ Colţeĭ. 85
» » » — Chrisovulŭ de mila mănăstireĭ sf. Sava din Bucurescĭ. 99

www.dacoromanica.ro

Pagina

1793 Maiŭ 10. — Chrisovulŭ schituluĭ de călugărițe Hagi-Dina din Bucurescĭ 100
» » » — Pitacŭ la ispravniciĭ de Ialomița și Ilfovŭ pentru scutirea de vamă a zahereleĭ domnescĭ . . 640
» » 13. — A doua anafora a Vel Spătaruluĭ în pricina foculuĭ dela Slatina, pentru care orășeniĭ bănuescŭ pe Dumitru Căpitanulŭ 534
» » » — Anaforaua epitropilorŭ pentru a se face cisla pe pădurĭ de podinele ce sunt trebuincióse a tăià podinariĭ pentru podurile Bucurescilorŭ . 778
» » 14. — Carte de scutirĭ dată luĭ Păunŭ Céușulŭ de Păhărniceĭ, privilegiulŭ din vechime alŭ acestuĭ Céușŭ 614
» » 15. — Cartea schituluĭ Isvoranĭ din sud Ilfovŭ de milele ce are. 126
» » » — Poruncă domnéscă pentru 2092 podine, ce sunt datorĭ podinariĭ din satele Bălenĭ și Sloboția, să se facă analogie pe pădurile dimprejurŭ 779
» » 16. — Chrisovulŭ mănăstireĭ Megaspileon pentru mila de vinăriciŭ 234
» » » — Publicațiunĭ la tóte județele și la Caimacamŭ pentru hoțĭ și făcĕtorĭ de rele 282
» » 17. — Anaforà despre cercetarea pricineĭ judecătoruluĭ de Oltŭ cu douĕ slugĭ ale ispravnicilorŭ, ce nu l'aŭ lăsatŭ să judece 402
» » » — Pitacŭ la velițiĭ boerĭ și la Metropolitŭ pentru a cercetà carĭ sunt și unde sunt lucrurile, moșiile și acaretele fostuluĭ Domnitorŭ Mavrogheni 582
» » » — Anaforaua pentru a se împlini 40 de podinarĭ, carĭ lipsescŭ 780
» » 18. — Al. Moruzi ordonă ca mămulariĭ să nu maĭ fie supĕrațĭ cu alte dărĭ afară de vamă 640
» » 19. — Chrisovulŭ schituluĭ Dălhăuțiĭ ot Slam-Rîmnicŭ de milele ce are. 224
» » » — Cărțĭ deschise pârcălabilorŭ și locuitorilorŭ din Vîlcea să dea ajutorŭ potereĭ pentru prinderea a 4 hoțĭ. 281
» » 20. — Anaforaua Metropolituluĭ Filaretŭ și a Divanuluĭ pentru modulŭ cum să iea Epitropia în

www.dacoromanica.ro

Pagina

grija sa avutulŭ luĭ Apostolŭ Cătunénu, ce a muritŭ lăsândŭ unŭ copilŭ 447
1793 Maiŭ 20. — Călugăriţa Elisaveta jăluesce ca să i se dea 30 tal. restŭ de simbrie din clironomia rĕposatuluĭ doctorŭ Ghiorgachi Fârţogŭ. 485
» » 22. — Cartea luĭ Al. Moruzi către Caimacamulŭ Craioveĭ pentru învoirea dată Episcopuluĭ Nectarie de Rîmnicŭ să mérgă la Craiova 22
» » » — Anaforaua Epitropieĭ pentru a se da călugăriţeĭ Elisabeta ceĭ 30 tal., ce i se cuvin ca restŭ de simbrie din clironomia rĕposatuluĭ doctorŭ Ghiorgachi Fârţogŭ. 486
» » 25. — Chrisovulŭ mănăstireĭ Poiana Mĕruluĭ din sud Slam-Rîmnicŭ de milele ce are. 206
» » 26. — Chrisovulŭ mănăstireĭ Dintr'unŭ Lemnŭ din sud Vîlcea de milele ce are. 196
» » 27. — Se acordă dela Cutia milelorŭ leĭ luĭ Ştefănică biv Polcovnicŭ za ciocli şi Pârvuluĭ Săndulache. 652
» » 28. — Chrisovulŭ mănăstireĭ Titiriciulŭ din sud Vîlcea de milele ce are. 225
» » » — Carte la judeţulŭ Mehedinţĭ pentru tâlhariĭ ce trecŭ de preste Dunăre. 282
» » 29. — Chrisovulŭ schituluĭ Bontesciĭ din sud Slam-Rîmnicŭ de milele ce are. 209
» » 30. — Cartea preoţilorŭ dela biserica Măgurénuluĭ din mahalaua Scorţaruluĭ 84
» » » — Chrisovulŭ mănăstireĭ Ivirul pentru 260 tal. dela Cămăraşulŭ de ocnă şi 100 tal. dela Vel Vameşŭ 233
» » » — Anaforaua Vel Logofĕtuluĭ despre îndatoririle şi drepturile judecătoruluĭ de judeţŭ 404
» » » — Poruncă la Caimacamulŭ Craioveĭ pentru bâlciulŭ dela Hămăresci din sud Doljŭ. 680
» » 31. — Carte la judeţulŭ Vîlcea pentru prinderea a 4 tâlharĭ din localitate 282
» » » — Al. Moruzi ordonă să se dea afară din judecătorie Toma Delénu, judecătorulŭ de Oltŭ, şi să se amendeze ispravniciĭ, cu carĭ a avutŭ neînţelegere 403

www.dacoromanica.ro

Pagina

1793 Maiŭ 31 — Carte pentru bâlciulŭ dela Bucovŭ din sud Prahova. 680
» Iunie 1. — Cartea mănăstireĭ Zoodohulŭ-Pighi de mila vinăriciuluĭ ce are la sud Oltŭ şi de mila de sare dela ocnă. 74
» » 2. — Carte pentru a se face anchetă contra Polcovniculuĭ de Dîmboviţa, care iea vamă maĭ mare dela neguţătorĭ decât cea legiuită. 640
» » 3. — Cartea mănăstireĭ Nucetulŭ din sud Dîmboviţa pentru scutéla uneĭ cârciume în Bucurescĭ . . 129
» » 4. — Volnicie de a se ridică Const. Pâclénu, fostŭ Vătafŭ de plaiŭ în Buzĕŭ, şi frate-sĕŭ Radu Logofeţelulŭ, prinşĭ cu rĕsvrătirĭ de sătenĭ şi abusurĭ, şi a se goni din judeţŭ. 283
» » » — Cartea mănăstireĭ Şegarcea (Doljŭ) pentru aşezămîntulŭ clăceĭ cu locuitoriĭ de pe moşia Gârceniĭ. 351
» » » — Poruncă la Vameşiĭ din Giurgiovŭ pentru a nu se vămui acolo marfa care merge la Craiova. 641
» » 5. — Cartea bisericeĭ Udricanĭ de milele ce are. 56
» » » — Volnicie luĭ Stanŭ Bizila, ce cere dela Ştefanŭ, Căpitanulŭ ot Cânenĭ, prin Agenţie, nisce banĭ şi fînŭ, a le cercetà ispravniciĭ şi să le împlinéscă. 283
» » » — Publicaţiunĭ la judeţe şi la Caimacamŭ, pentru a se trece în condicĭ vînḑările, foile de zestre, diatele, schimburile. 405
» » » — Anaforaua Episcopuluĭ şi ispravnicilorŭ de Buzĕŭ despre pricina luĭ Şerbanŭ i Bratŭ ego Radu, cu Christea Apostolŭ, pentru nisce banĭ aĭ Păhărniceseĭ Minculésa, ce s'aŭ furatŭ, fiindŭ îngropaţĭ de ea şi de Apostolŭ. 587
» » 6. — Chrisovulŭ bisericeĭ Greciĭ din sud Ilfovŭ de pe moşia. Slugeruluĭ Lăcusténulŭ 116
» » » — Chrisovulŭ mănăstireĭ Xenofons dela Sfetagora de milele ce are. 247
» » » — Anafora pentru ca zestrele Stolniceseĭ Maria Filipésca, ce a avutŭ greşală înaintea soţuluĭ sĕŭ,

www.dacoromanica.ro

Pagina

dar a fostŭ ertată de elŭ, să se dea clironomilorŭ eĭ. 427
1793 Iunie 6. — Cărţĭ la ispravniciĭ de Vlaşca, Ilfovŭ, Ialomiţa, Dîmboviţa, ca să se facă cercetărĭ pentru vitele măcelarilorŭ ce vorŭ fi la păşune. 669
» » » — Sloboḑenie de a face rachiŭ din bucate luĭ Nicolae Ianiotis, Grecŭ. 694
» » 7. — Pitacŭ pentru vama dela têrgulŭ Drăgaiceĭ din Buzĕŭ, milă episcopieĭ Buzĕuluĭ. 149
» » » — Carte de Telalŭ-başa dată luĭ Hagi Apostolŭ . 701
» » 8. — Chrisovulŭ mănăstireĭ Zlătarĭ din Bucurescĭ . 62
» » » — Cartea mănăstireĭ Câmpulungŭ pentru têrgulŭ ce se face la ḑiua de sf. Ilie Prooroculŭ, a luà vamă mănăstirea după obiceiŭ. 185
» » » — Chrisovulŭ mănăstireĭ Şegarcea din sud Doljŭ de milele ce are. 204
» » » — Cartea Metropolituluĭ Dârstoruluĭ de a ţinó odaia cu liude 50 ómenĭ. 246
» » 9. — Oprirea exportuluĭ de oĭ preste Dunăre, afară de gelepĭ. 641
» » » — Pitacŭ la Vel Vist. ca baniĭ Cutieĭ milelorŭ ce are să-ĭ iea din judeţe pentru cişmele să se facă teslimŭ la Visterie. 652
» » » — Carte pentru têrgulŭ Drăgaiceĭ, a le face aşezămîntŭ neguţătorilorŭ cu Episcopulŭ Buzĕuluĭ . 681
» » 10. — Chrisovulŭ sf. Metropoliĭ de milele ce are . 42
» » » — Crisovulŭ biserice a 40 de mucenicĭ, metoculŭ sfinteĭ Metropoliĭ 44
» » » — Chrisovulŭ mănăstireĭ Grecilorŭ din Bucurescĭ. 89
» » » — Chrisovulŭ mănăstireĭ Naumŭ din Ochrida pentru 80 tal. milă dela Visterie 229
» » 11. — Chrisovulŭ mănăstireĭ Stravopoleos de milele ce are 50
» » » — Cartea mănăstireĭ Răsvanuluĭ de vinăriciulŭ ce are la sud Prahova 95
» » » — Crisovulŭ mănăstireĭ Negoescĭ din sud Ilfovŭ de milele ce are 126
» » 12. — Chrisovulŭ mănăstireĭ Radu-Vodă 76
» » » — Christovulŭ schituluĭ Rătescĭ din sud Buzĕŭ

www.dacoromanica.ro

Pagina

de milele ce are 220
1793 Iunie 13. — Judecata Grueĭ din sud Gorjŭ cu Enache Clucerulŭ pentru o pagubă a sa. 579
» » » — Pitacŭ la ispravniciĭ Jiuluĭ-de-sus, la Vătaşeiĭ de plaiŭ, Căpitaniĭ şi Vameşiĭ din acelŭ judetŭ pentru obiceiulŭ ca ciobaniĭ ungurenĭ să dea caşŭ la căşăriile unde îşĭ ţinŭ vitele şi apoĭ să tréca brânza înăuntru 817
» » 14. — Chrisovulŭ schituluĭ Ciolanulŭ de milele ce are 198
» » » — Carte de clacă a Bălăşeĭ Alexeancăĭ pentru moşia Olteniţa 352
» » 15. — Anaforaua Departamentuluĭ de 8 asupra procesuluĭ luĭ Fotache Ureche cu Popa Staicu pentru o moşie 586
» » 16. — Chrisovulŭ Metropolieĭ Dârstoruluĭ pentru 650 bolovanĭ de sare 243
» » » — Chrisovulŭ a 2 bisericĭ din eparchia Dârstoruluĭ pentru 100 tal. milă 245
» » » — Anaforaua boerilorŭ divaniţĭ asupra procesuluĭ dintre Fotache Ureche şi Popa Staicu pentru moşie, dând dreptate acestuia 586
» » 17. — Chrisovulŭ bisericeĭ Sfinţilorŭ Apostolĭ din Têrgovişte. 120
» » » — Chrisovulŭ mănăstireĭ Cozia de mila vinăriciuluĭ ce are. 168
» » » — Cartea mănăstireĭ Cotména din sud Argeşŭ de milă de vinăriciŭ. 213
» » » — Michalache Manu, biv Vel Armaşŭ, rênduitŭ vechilŭ epistatŭ alŭ Câmpulunguluĭ. 284
» » 18. — Pitacŭ pentru trimiterea unuĭ mumbaşirŭ, care să împedece pe podariĭ dela Corbĭ pe apa Argeşuluĭ să iea brudină dela ceĭ ce trecŭ sare domnéscă. 631
» » 20. — Chrisovulŭ mănăstireĭ Rîmnicŭ din oraşulŭ Slam-Rîmnicŭ de milele ce are. 216
» » » — Cartea moşnenilorŭ Dobrotenĭ din sud Saacŭ pentru scutirea a 3 scaune de carne. 342

www.dacoromanica.ro

Pagina

1793 Iunie 22. — Cartea mănăstireĭ Snagovŭ de scutéla uneĭ prăvăliĭ i unuĭ scaunŭ de carne din sud Saacŭ. . 160
» » » — Cartea bisericeĭ de pe moşia Răsvadulŭ din sud Dîmboviţa de mila de vinăriciŭ de pe acea moşic. 200
» » » — Anaforaua Stoicăĭ Urlăţénu pentru a scuti doĭ ómenĭ şi o pivniţă, ca rĕsplată pentru serviciile sale. 782
» » » — Carte la ispravniciĭ de Romanaţĭ pentru unŭ ostrovŭ formatŭ în dreptulŭ satuluĭ Grojdibodulŭ. 825
» » 23. — Chrisovulŭ mănăstireĭ sf. Nicolae din eparchia Miralichieĭ de milă de vinăriciŭ dela sud Argeşŭ. 248
» » 24. — Anafora cu orênduitŭ Logofĕtŭ, ca să facă catagrafie de totŭ avutulŭ mănăstireĭ Poenĭ. . . 125
» » » — Cartea mănăstireĭ Brâncovénu din sud Romanaţĭ de milă de vinăriciŭ 200
» » » — Cartea schituluĭ Bradu din sud Vîlcea de liude 2 şi oĭ 50. 214
» » » — Cartea schituluĭ Iezerulŭ din sud Vîlcea de liude 2 şi oĭ 50. 216
» » 25. — Cartea schituluĭ Isvorulŭ-frumosŭ din sud Vîlcea de liude 2 şi oĭ 50. 215
» » » — Pitacŭ către Marele Logofĕtŭ de Ţéra-de-sus, să cerceteze pentru moşia Socolulŭ a Marieĭ Cantacuzino, de este cine-va davagiŭ, fiind-că va să se vîndă la mezatŭ. 511
» » » — Rĕspunsulŭ ce l'a datŭ Vodă în dosulŭ jalbeĭ măcelarilorŭ.. 669
» » 26. — Anaforaua Epitropieĭ pentru a se numi Clucerulŭ Vasile, ruda cea maĭ de aprópe a rĕposatuluĭ Mincu Logofeţelulŭ, epitropŭ alŭ copiluluĭ lăsatŭ de acesta. 471
» » » — Cartea mănăstireĭ Căldăruşanĭ pentru nisce munţĭ din sud Prahova, a nu se supĕrà de sudiţĭ. 828
» » 28. — Anaforaua Vel Logofĕtuluĭ de Ţéra-de sus pentru moşia Socolulŭ a Marieĭ Cantacuzino, ce este să se scótă la mezatŭ, că nu sunt nimenea davagiĭ. 581

www.dacoromanica.ro

Pagina

1793 Iunie 28. — Rĕspunsŭ la Caimacamulŭ Craioveĭ pentru locuitoriĭ dela Slatina, ce aŭ datŭ focŭ caseĭ Stoicăĭ Logofeţelulŭ, a-ĭ avé la închisóre. 808
» » 29. — Pitacŭ la Banulŭ Ghica şi la Hatmanulŭ Hangerliu, să iea socotèla epistaţilorŭ de pe moşiile luĭ Alexandru Vodă Ipsilanti. 809
» » 30. — Chrisovulŭ sfîntuluĭ Elefterie din Bucurescĭ de milele ce are. 90
» » » — Cartea schituluĭ Lespeḑile din sud Prahova de mila vinăriciuluĭ ce are. 194
» » » — Chrisovulŭ mănăstireĭ Mărginenĭ din sud Prahova de milele ce are. 218
» » » — Cartea mănăstireĭ Clocociovu din sud Oltŭ de milele ce are. 219
» » » — Anafora pentru a se luà de Epitropie avutulŭ unuĭ Constantinù, dascălŭ la Epitropie, ce a muritŭ fără clironomŭ. 448
» » » — Pitacŭ la boeriĭ epitropĭ aĭ Cutieĭ milelorŭ, să dea 150 tal. ajutorŭ luĭ Vasile Pîrăianu, fiindŭ fiŭ de boerŭ şi scăpătatŭ. 652
» Iulie 2. — Anafora pentru pricina dintre Polcovnicésa Sultana cu Băluţă Teişanu, căruia îĭ cere 7.500 talerĭ sub cuvîntŭ că i-ar fi lăsatŭ, în vremea Domnuluĭ Mavrogheni, în păstrare soţulŭ eĭ Dumitrache Caramanlâŭ. 573
« » » — Chrisovulŭ mănăstireĭ Argeşŭ de milele ce are. 149
» » 4. — Cartea mănăstireĭ sf. Ecaterineĭ de vinăriciulŭ ce are la sud Saacŭ. 98
» » » — Cartea mănăstireĭ Glavaciocului din sud Vlaşca de mila vinăriciuluĭ ce are la sud Saacŭ. . . 214
» » » — Pitacŭ la nazîriĭ Epitropieĭ pentru reparaţiunea poduluĭ dela Colentina. 794
» » 6. — Cartea mănăstireĭ Cetăţueĭ din sud Buzĕŭ de scutelnicĭ. 226
» » » — Pitacŭ la epistatulŭ Agieĭ pentru vînḑarea untuluĭ-de-lemnŭ 670
» » 7. — Carte de Giuvaergi-başa pe numele luĭ Eliazarŭ. 700
» » 8. — Anaforaua Metropolituluĭ pentru seimeniĭ, carĭ se daŭ spre paza clericilorŭ închişĭ la Metropolie. 5

www.dacoromanica.ro

Pagina

1793 Iulie 10. — Chrisovulŭ Vistieruluĭ Brâncovénu pentru hotărnicia grădineĭ cumpĕrate de elŭ în mahalaua Cărămidarĭ din Bucurescĭ. 514
» » 11. — Chrisovulŭ mănăstiriĭ Misleĭ din sud Prahova de milele ce are. 123
» » 14. — Chrisovulŭ mănăstireĭ Banulŭ din sud Buzĕŭ de milele ce are. 201
» » 15. — Cărțĭ către locuitoriĭ și ispravniciĭ din Gorjŭ pentru a se păzi rîmătoriĭ să nu facă stricăciunĭ la livedĭ și grădinĭ. 352
» » » — Cartea mănăstireĭ Tuturorŭ Sfințilorŭ din Bucurescĭ de milele ce are 97
» » 18. — Poruncă la ispravniciĭ din Prahova pentru Sașiĭ Râșnovenĭ, ce s'aŭ întinsŭ la nisce munțĭ aĭ țĕreĭ 827
» » 19. — Chrisovulŭ mănăstireĭ Pleviceniĭ din sud Oltŭ pentru milele ce are 188
» » » — Poruncă la Spătarulŭ Văcărescu pentru pedepsirea luĭ Tudorŭ Polcovniculŭ, ce a tăiatŭ unŭ omŭ prinsŭ ca hoțŭ 416
» » 20. — Chrisovulŭ mănăstireĭ Crețulesculuĭ din Bucurescĭ 92
» » 22. — Cartea mănăstireĭ Domnița Bălașa . . . . . »
» » » — Domnitorulŭ ordonă încetarea abusuluĭ ce facŭ neferiĭ zabițilorŭ de pe afară, carĭ s'aŭ nărăvitŭ a luà havaeturĭ din vinurĭ și alte mărfurĭ . . 650
» » 23. — Pitacŭ la Spătarŭ și la Agă, ca să fie scoșĭ din Bucurescĭ țiganiĭ netoțĭ 761
» » 25. — Chrisovulŭ boerilorŭ Câmpinenĭ pentru moșiile ce eraŭ luate de Mavrogheni 568
1793 Augustŭ — — Cartea bisericeĭ dela Flocescĭ din sud Ilfovŭ 118
» » 2. — Cartea mănăstireĭ Băbenĭ din sud Slam-Rîmnicŭ 151
» » 7. — Poruncă la Caimacamulŭ Craioveĭ pentru nisce hoțĭ ce aŭ gonitŭ poterile și aŭ fugitŭ în Turcia. 284
» » 9. — Pitacŭ la veliţiĭ boerĭ pentru havaetulŭ scrisuluĭ anaforalelorŭ 413
» » » — Anafora pentru a se vinde la mezatŭ o pivniță de zestre a luĭ Nicolae biv Céușŭ de Aprodĭ, de care elŭ nu are nevoe 430

www.dacoromanica.ro

Pagina

1793 Augustŭ 12. — Pitacŭ la Spătarŭ, pentru sluga unuĭ cavalerŭ alŭ Elciuluĭ, ce a fugitŭ, să-lŭ găséscă 806
» » 13. — Poruncĭ la Slam-Rîmnicŭ, Buzĕŭ şi Ialomiţa pentru povernĭ şi rachiŭ străinŭ. 685
» » 16. — Chrisovulŭ mănăstireĭ Tismana ot sud Gorjŭ de milele ce are. 155
» » 17. — Chrisovulŭ schituluĭ Mărculescĭ din sud Muscelŭ pentru danie de 20 sălaşe Ţiganĭ 159
» » 18. — Carte legată la vătăşeiĭ de Divanŭ pentru ceĭ ce aŭ moşiĭ şi morĭ pe apa Sabaruluĭ, că ar fi aducêndŭ stricăciune móra de hârtie. 688
» » 19. — Chrisovulŭ mănăstireĭ Nucetulŭ din sud Dîmboviţa de milele ce are. 128
» » » — Chrisovulŭ episcopieĭ Buzĕŭ de milele ce are. 147
» » 22. — Cartea episcopieĭ Buzĕŭ pentru vinăriciulŭ ce are la sud Saacŭ. 145
« » » — Pitacŭ la boeriĭ Epitropĭ pentru miere i caşcavalŭ, a le pune la nartŭ 670
» » 23. — Cartea mănăstireĭ din têrgulŭ Vălenĭ ot sud Saacŭ de milele ce are 135
» » » — Pitacŭ la ispravniciĭ de Slam-Rîmnicŭ, să oprésca pe locuitoriĭ de pe moşiile Balta-Albă şi Grădiştea să vîndă vinŭ şi rachiŭ fără voia Metropolieĭ, proprietara moşiilorŭ 353
» » » — Pitacŭ la boeriĭ judecătorĭ aĭ Departamentuluĭ de 8 şi de 7, pentru a iscăli cu toţiĭ anaforalele judecăţilorŭ 406
» » » — Al. Moruzi Vodă hotăresce pricina dintre Şerbanŭ şi Bratŭ ego Radu cu Christea Apostolŭ pentru baniĭ îngropaţĭ de Păhărnicésa Minculésa şi de Christea şi furaţĭ apoĭ, osîndindu-lŭ pe elŭ să înapoieze baniĭ. 588
» » 24. — Scutirĭ acordate de Al. Moruzi Voevodŭ preotuluĭ Dumitrache Sachelariŭ 27
» » » — Cartea de scutélă a preoţilorŭ dela biserica sf. Vinerĭ 93
» » » — Cartea mănăstireĭ Surpatelorŭ din sud Vîlcea de milele ce are 141
» » » — Cartea mănăstireĭ Bucovŭ de milele ce are . 189

www.dacoromanica.ro

Pagina

1793 Augustŭ 24. — Cartea mănăstireĭ Başcovulŭ din sud Argeşŭ de milele ce are 227
» » 26. — Carte de volnicie pentru ridicarea şi aducerea la domnie a egumenuluĭ Chirilŭ Răznăvénulŭ 29
» » » — Pitacŭ la epitropiĭ Cutieĭ de milostenie să dea 5 tal. pe lună Luxandreĭ vĕduva Popiĭ Constantinŭ, ce a rĕmasŭ sărmană şi cu o copilă . . . 653
» » 27. — Domnulŭ Al. Moruzi acordă scutirĭ Logofeţeluluĭ Gavrilŭ dela Metropolie 40
» » » — Anaforaua Departamentuluĭ de 8 pentru pricina dintre Mateiŭ Căpitanulŭ Fărîmiţă din Bucurescĭ cu Scarlatŭ Hiotulŭ biv Vel Medelnicerŭ, pentru o socotélă de banĭ de pe timpulŭ când fuseseră ambiĭ ispravnicĭ de Ilfovŭ sub Domnulŭ Mavrogheni 577
» » » — Anafora spre a se face unŭ podişorŭ ce merge din Podulŭ Calicilorŭ la Metropolie . . 781
» » 29. — Pitacŭ la Spătarulŭ şi la epistatulŭ Agieĭ pentru ceĭ ce se află în politie fără nicĭ o căutare, să-ĭ ducă la spitalurĭ 758
» Septembre 1. — Chrisovulŭ mănăstireĭ sf. Grigoriŭ dela Sfetagora de milele ce are 251
» » 2. — Cartea mănăstireĭ Sinaia pentru 2 puţurĭ de păcură, ce s'a datŭ voie să deschidă şi să fie milă mănăstireĭ 122
» » » — Cartea episcopieĭ Buzĕŭ pentru unŭ scaunŭ de carne scutitŭ 145
» » » — Cartea mănăstireĭ Aninósa din sud Muscelŭ pentru vinăriciulŭ ce are pe moşia sa la Teleormanŭ 158
» » 4. — Chrisovulŭ mănăstireĭ Mamulŭ din sud Vîlcea de milele ce are 163
» » » — Cartea mănăstireĭ Căsciórele de vinăriciulŭ ce are 183
» » » — Chrisovulŭ mănăstireĭ Jîtiĭ din sud Doljŭ pentru milele ce are. 186
» » 6. — Pitacŭ la veliţiĭ boerĭ pentru acareturile rĕposatuluĭ Metropolitŭ Cosma, cum se cade să rĕmâe, la cererea ce facŭ rudele a se împărtăşi, 449

www.dacoromanica.ro

Pagina

1793 Septembre 7. — Cartea schituluĭ Lespedile din sud Prahova de milele ce are. 194
» » 8. — Cărţĭ deschise la taxildarĭ, a nu opri nimicŭ din vinăriciulŭ mănăstirilorŭ şi, unde este cu totulŭ mănăstirescŭ, a nu se amestecà. . . . 36
» » » — Cartea mănăstireĭ Bucovĕţulŭ din sud Doljŭ de milele ce are. 190
» » 9. — Pitacŭ pentru têrgulŭ dela Negoescĭ sud Doljŭ 682
» » 10. — Chrisovulŭ mănăstireĭ Bistriţa de milele ce are. 169
» » 12. — Anaforaua boerilorŭ pentru pricina dintre mănăstirea sf. Ioanŭ din Bucurescĭ şi mănăstirea Snagovŭ pentru vinăriciulŭ unuĭ poporŭ Bărboiulŭ din sud Saacŭ. 160
» » » — Pitaculŭ luĭ Vodă Michaiŭ Suţu către boeriĭ Moldoveĭ, să cerceteze pricina boeruluĭ Ştefanŭ Sturdza cu Spătărésa Maria Gavriliţésca pentru nisce moşiĭ. 837
» » 13. — Cartea mănăstireĭ Căldăruşaniĭ de vinăriciulŭ ce are la sud Saacŭ. 105
» » » — Cartea schituluĭ Fundătura din sud Buzĕŭ pentru 70 bolovanĭ sare şi 50 tal. dela vama Buzĕŭ. 193
» » » — Anaforaua Popeĭ Marinŭ cu Popa Stanŭ şi cu Radu Cernică pentru o livede şi alte nămestiĭ . 593
» » » — Cărţĭ la Vătaşiĭ plaiurilorŭ pentru lucrurile oprite de a se exportà. 641
» » 15. — Chrisovulŭ mănăstireĭ Polovraciĭ din sud Vîlcea de mila vinăriciuluĭ ce are. 166
» » » — Chrisovulŭ schituluĭ Ostrovŭ din sud Argeşŭ de milele ce are. 195
» » 17. — Chrisovulŭ schituluĭ Gura-Văeĭ-Popeĭ din sud Muscelŭ de milele ce are 191
» » » — Publicaţiune la tóte judeţele şi la Caimacamŭ pentru curmarea judecăţilorŭ în vremea culesuluĭ viilorŭ 412
» » 19. — Cartea bisericeĭ Agesciĭ pentru vinăriciulŭ dela Slam-Rîmnicŭ 631
» » 20. — Pitacŭ pentru a se găsi 10 copiĭ, de carĭ e nevoe la fabrica de postavŭ din Paciovalisce. . . 692

www.dacoromanica.ro

Pagina

1793 Septembre 22. — Poruncă la ispravniciĭ de Ialomița, să cerceteze dacă a avutŭ arme saŭ s'a împotrivitŭ cum-va omulŭ, pe care l'a ucisŭ Tudorŭ Polcovniculŭ za poteră 537
» » 24. — Poruncă cu orênduitŭ dela Vodă, ca să cerceteze pentru pâne la Vadulŭ-Latŭ în Vlașca, de ce este próstă și scumpă 670
» » 25. — Anaforaua boerilorŭ pentru alegerea Episcopuluĭ de Buzĕŭ Dositeiŭ de Metropolitŭ . . . 8
» » » — Domnulŭ Al. Moruzi întăresce pe Dositeiŭ de Metropolitŭ 9
» » 26. — Poruncă biv Vel Vistieruluĭ Costache Știrbeĭ, ca să mérgă să îndrepteze hotarele moșieĭ Ploescĭ a Vorniculuĭ Moruzi 519
» » 28. — Chrisovulŭ mănăstireĭ Hureziĭ de mila vinăriciuluĭ ce are 172
» » 30. — Chrisovulŭ Vel Spătaruluĭ Văcărescu pentru moșia Socolulŭ, ce a cumpĕrat'o la mezatŭ . . 511
» » » — Pitacŭ la Metropolitŭ, să împlinéscă tal. 924 dela mănăstirea Glavaciocŭ i Căsciórele și mănăstirea sf. Ioanŭ din Bucurescĭ, rĕmășița banilorŭ datoriți Cutieĭ milelorŭ. 653
» Octobre 1. — Dobrița vĕduva se rógă de Al. Moruzi să elibereze din arestŭ pe fiu-sĕŭ Dulgherulŭ . . . 70
» » 3. — Cartea schituluĭ Fundătura din sud Buzĕŭ pentru liude 5 scutelnicĭ. 193
» » 9. — Pitacŭ la Vistierŭ pentru Nicolae Grecénu Post., care s'a așezatŭ ajutorŭ pe lângă Clucerulŭ Costache la d-lorŭ velițiĭ boerĭ, să i se dea câte 25 tal. pe lună. 601
» » 14. — Chrisovulŭ preoțilorŭ bisericeĭ din satulŭ Sălciile. 189
» » 17. — Pitacŭ la boeriĭ epitropĭ, ca să dea tal. 500 dela Cutia de milostenie pentru învelișulŭ bisericeĭ dela Cișmea. 76
» » » — Pitacŭ la boeriĭ epitropĭ pentru nartulŭ lumînărilorŭ de sĕŭ. 670
» » 22. — Poruncă la Caimacamŭ pentru unŭ zapisŭ la cumpĕrătórea caseĭ luĭ Marcu, ce a rĕmasŭ la

www.dacoromanica.ro

Pagina

Craiova în vremea oblăduireĭ Nemţilorŭ, să-lŭ trămiţă. 562
1873 Octobre 22 — Poruncă pentru slujitoriĭ ce aŭ pierdutŭ 1.000 taleriĭ din baniĭ Vistierieĭ, să plătéscă totŭ stégulŭ slujitorescŭ. 632
» » 23. — Dumitrache Clucerulŭ, Şerbanŭ Andronescu şi Toma Palatŭ raportéză Domnuluĭ Al. Moruzi că Dulgherulŭ şi muerea sunt pe nedreptŭ acusaţĭ de Enache Ciohodarulŭ. 70
» » 24. — Cartea episcopieĭ Rîmniculŭ de scutéla unuĭ scaunŭ de carne la Craiova. 139
» » » — Cartea bisericeĭ Gănesculŭ din sud Doljŭ de 10 liude scutelnicĭ. 141
» » 25. — Anaforaua nazîrilorŭ Epitropieĭ pentru împărţéla avereĭ rĕmase dela o soră a lorŭ între Constantinŭ Căpitanulŭ şi unŭ frate alŭ luĭ, ce se află la Ţarigradŭ. 450
» » 27. — Pitacŭ la Vorniculŭ Moruzi să cerceteze vina luĭ Constantinŭ Dulgherulŭ, pîrîtŭ de Enache Ciohodarulŭ c'ar fi găsitŭ, pe când reparà învelitórea bisericeĭ Michaiŭ-Vodă, nisce legăturĭ cu banĭ. 589
» » 28. — Chrisovulŭ mănăstireĭ Viforîta de milele ce are. 180
» » 29. — Cartea bisericeĭ săsescĭ din Bucurescĭ de liude 6 scutiţĭ şi 30 bolovanĭ sare. 41
» » » — Cartea bisericeĭ sf. Vinerĭ din Têrgovişte pentru 4 liude. 120
» » 30. — Chrisovulŭ spitaluluĭ dela Buzĕŭ de milele ce s'aŭ făcutŭ şi de orênduelile ce are. 711
» » 31. — Chrisovulŭ mănăstireĭ Délulŭ din sud Dîmboviţa. 121
» Novembre — — Cercetare de jafurile făcute de Căpitanulŭ şi Céuşulŭ de Islazŭ. 285
» » — — Pitacŭ pentru têrgulŭ dela Slimnicŭ în Slam-Rîmnicŭ. 682
» » — — Anaforaua Cluceruluĭ Dumitrache pentru săteniĭ din ţéra Bârseĭ şi Saşiĭ Râşnoveni, ce iar aŭ ocupatŭ muntele Baiulŭ din sud Prahova. . 829
» » 2. — Anafora asupra pricineĭ dintre egumenulŭ mă-

www.dacoromanica.ro

Pagina

năstireĭ Radu-Vodă şi Socolŭ, arendaşulŭ uneĭ moşiĭ a mănăstireĭ, care jăluesce că a fostŭ păgubitŭ de maĭ multe producte prin depărtarea sa din arendăşie înainte de terminŭ. 590

1793 Novembre 8. — Cartea episcopieĭ Rîmniculŭ pentru a scutì 1500 oĭ de oieritŭ. 140

» » 9. — Cartea episcopieĭ Rîmniculŭ pentru 20 liude scutelnicĭ. 142

» » » — Anafora pentru a se începe câtŭ maĭ curînd repararea podurilorŭ din năuntrulŭ têrguluĭ. . . 783

» » » — Anafora pentru împlinirea banilorŭ facereĭ poduluĭ de pe lângă Vorniculŭ Moruzi dela proprietariĭ de pe acea uliţă. 784

» » » — Pitacŭ la Vorniculŭ Grecénu pentru podulŭ dela pitărie ot Curtea nouă, a se meremetisì. . 784

» » 10. — Cartea bisericeĭ Curucişmeade lângă Ţarigradŭ pentru 250 tal. dela ocnă şi 250 tal. dela vamă. 249

» » 11. — Anafora pentru ca Filipŭ Argintaru să înapoieze Chiriţeĭ din Tistogŭ zestrea fie-seĭ, soţia fratelui sĕŭ, morţĭ ambiĭ de ciumă în casa Argintaruluĭ. 431

» » » — Anafora asupra jalbeĭ luĭ Ştefanŭ Dristorénu pentru 2 feciorĭ aĭ luĭ, să se dea la dajdie. . . 624

» » 14. — Anafora pentru ca Dumitrache Copcea, slujbaşŭ oierituluĭ, din pricina căruia a fostŭ omorîtŭ Pârcălabulŭ din Jugurenĭ (Buzĕŭ), să dea 100 tal. soţieĭ mortuluĭ şi să fie sloboḑitŭ din arestŭ. 538

» » 15. — Anafora asupra pricineĭ dintre Nicolae Furduescu şi fraţiĭ Rătescĭ pentru alegerea uneĭ părţĭ de moşie 519

» » 16. — Bănică Chrisoscoleŭ surghiunitŭ la Mărginenĭ pentru că a bătutŭ unŭ omŭ domnescŭ . . . 285

» » » — Cartea pentru sporirea lefeĭ Cluceruluĭ Constantinŭ, logofĕtŭ la judecătoria veliţilorŭ boerĭ. 418

» » 17. — Carte de surghiunire la mănăstirea Bistriţa a luĭ Scarlatŭ Isvoranu Clucerŭ de arie, cu frate sĕŭ Constantinŭ Isvoranu şi Ioanŭ Brebenénulŭ dela Oltŭ pentru pîrĭ calomnióse 539

www.dacoromanica.ro

Pagina

1793 Novembre 17. — Anafora privitóre la podulŭ ce urmóză din Têrgulŭ-de-afară la sf. Vinerĭ 785
» » 18. — Cartea Domnuluĭ Al. Moruzi către Metropolitŭ şi boeriĭ Divanuluĭ pentru reclamaţiunea Vorniculuĭ Balşŭ contra schimbuluĭ de metóce între Metropolie şi episcopia de Rîmnicŭ 46
» » » — Anafora asupra jalbeĭ unorŭ locuitorĭ din Focşanĭ, că sunt impuşĭ la dărĭ maĭ marĭ decât cuviinţa pentru binalele lorŭ 592
» » 20. — Cartea mănăstireĭ Viforîta pentru 30 bolovanĭ sare milă dela ocnă 180
» » 21. — Anaforaua Metropolituluĭ şi boerilorŭ Divanuluĭ pentru anularea schimbuluĭ de metóce între Metropolie şi episcopia de Rîmnicŭ 47
» » 22. — Gheorghe Şerbanŭ Clucerulŭ se jeluesce că Medelnicerulŭ Movilă, care i-a vîndutŭ o parte din moştenirea părintéscă, vrea acum să i-o iea înapoĭ fără dreptate 452
» » » — Pitaculŭ Domnitoruluĭ în pricina Saşilorŭ Râşnovenĭ, carĭ vorŭ să pună mâna pe muntele Baiulŭ 830
» » 23. — Chrisovulŭ pentru corăbiile ţĕreĭ, ce sunt a umblà pe Dunăre 319
» » » — Pitacŭ la Vel Post. pentru rĕmăşiţele havaeturilorŭ Cutieĭ milelorŭ din caftanele boerilorŭ, să incasseze numaĭ 2 părţĭ, iar a 3-a parte sunt scăduţĭ 653
» » » — Pitacŭ la Vel Post. pentru 144 tal. rĕmăşiţă dela neguţătoriĭ de eginea-zaherea, ce sunt datorĭ la Cutia milelorŭ 654
» » » — Pitacŭ la veliţiĭ Logofeţĭ pentru havaeturile Cutieĭ milelorŭ dela judecătorĭ, jumĕtate să-ĭ facă taxilŭ şi jumĕtate sunt scăduţĭ . . . . . »
» » » — Pitacŭ la Cămăraşŭ pentru 3.117 tal. rĕmăşiţă din baniĭ preoţilorŭ, ce sunt datorĭ la Cutia milelorŭ, să-ĭ facă taxilŭ . . . . . »
» » » — Pitacŭ la Vel Vist. pentru havaeturile Cutieĭ milelorŭ dela ispravnicĭ, să le facă taxilŭ din simbriile lorŭ . . . . . »

www.dacoromanica.ro

Pagina

1793 Novembre 27. — Anafora ca preste tal. 2,60, ce este să se dea milă la Sinai și Halchi de către totŭ preotulŭ și diaconulŭ, să se maĭ facă adaos de tal. 2, ajutorŭ episcopieĭ Rîmnicului 143
» » 29. — Anaforaua boerilorŭ, arĕtândŭ că Gheorghe Șerbanŭ Clucerulŭ a cumpĕratŭ bine moșia Măcișeniĭ dela Medelnicerulŭ Movilă și că împlinesce condițiunile de cumpĕrătóre 453
1793 Decembre 3. — Cartea mănăstireĭ Castrachi dela Rumela pentru tal. 50 milă dela Visterie 253
» » 5. — Al. Moruzi dă 40 tal. dela Cutia de milostenie preotuluĭ Dragomirŭ din Gorjŭ, care a suferitŭ din pricina rĕsmirițeĭ 144
» » 7. — Poruncă pentru a se face o din noŭ hotărnicie între moșia mănăstireĭ Gruiulŭ cu mănăstirea Snagovŭ 521
» » 8. — Chrisovulŭ bisericilorŭ domnescĭ din Bucurescĭ. 80
» » 9. — Anaforaua luĭ Procopie Tabacŭ cu Anastase Gărdescu biv Logofĕtŭ za Visterie de prețuirea uneĭ binale 594
» « 10. — Anaforaua Vel Logofĕtuluĭ despre luarea vinăriciuluĭ schituluĭ Manulŭ de către cumpĕrătoriĭ vinăriciuluĭ Megaspileon 165
» » 15. — Socotéla venituluĭ moșieĭ Novacĭ și Ceratu pe 11 anĭ, după cum a arĕtatŭ cuviosulŭ egumenŭ Chirŭ Pahomie alŭ sfinteĭ mănăstirĭ Hureziĭ . 177
» » 20. — Chrisovulŭ mănăstireĭ Lăculețele din sud Dîmboviță pentru milele ce are 192
» » 22. — Lista celorŭ ce sunt orênduițĭ în slujba bisericilorŭ domnescĭ, cărora aŭ a li se da simbriile fie-căruia 83
» » » — Cartea mănăstireĭ Govora de milele ce are . 181
» » 29. — Chrisovulŭ schituluĭ Prosiia din sud Argeșŭ pentru liude 5 scutelnicĭ 191
» » 30. — Anaforaua Raduluĭ, ce a fostŭ Vătafŭ la plaiulŭ Ialomița sud Dîmboviță, pentru ertare de birŭ 616
» » 31. — Anafora pentru a se luà socotéla egumenuluĭ Ștefanŭ dela mănăstirea Tismana 157

www.dacoromanica.ro

Pagina

1794 — — — Chrisovulŭ mănăstireĭ Comana de milele ce are. 115
» — — — Dumitrache şi Vladŭ dela Belitorĭ sud Teleormanŭ jăluescŭ Domnitoruluĭ, că Dumitru Polizu umblă să le iea moşia şi cerŭ judecată după zapisele ce aŭ 502
» Ianuarie 4. — Anaforaua Metropolituluĭ şi boerilorŭ asupra jalbeĭ Paharniculuĭ Ioanŭ Comănénu, că egumenulŭ bisericeĭ Zoodogo-Pighi i-a luatŭ o moşie sub nume de datorie pentru nisce banĭ ce fusese silitŭ de Mavrogheni să făgăduiască bisericeĭ 571
» » 7. — Carte la Guvernulŭ Principatuluĭ Ardéluluĭ pentru unŭ Gheorghe Popŭ, care merge în Ardélŭ să-şĭ caute nisce pricinĭ 824
» » 10. — Anaforaua Spătaruluĭ Enache Văcărescu pentru ghimigiiĭ din satulŭ Beşlégă 323
» » » — Carte la ispravnicĭ pentru buna ţinere a condicilorŭ 408
» » 12. — Anaforaua Vel Logofĕtuluĭ pentru nisce băcăniĭ deschise pe moşia Cernătescĭ a mănăstireĭ Glavaciocului. 359
» » 15. — Anafora pentru întărirea ocolniceĭ moşieĭ Văcărescĭ din sud Dîmboviţa. 522
» » 18. — Anaforaua boerilorŭ pentru pricina dintre Archimandritulŭ egumenŭ alŭ schituluĭ Văcărescĭ şi Dimitrana Orésca, pentru 50 stînjenĭ de locŭ, pe carĭ acésta-ĭ reclamă dela mănăstire. . . . 458
» » 28. — Publicaţiune la tóte judeţele şi pitacŭ la nazîriĭ Epitropieĭ pentru slujba Vornicieĭ. 285
» » 29. — Pitacŭ la Serdarulŭ Nicolescu pentru podulŭ dela Colentina 794
» » 31. — Carte la administraţiunea din Temişóra pentru procesulŭ soţieĭ luĭ Michaiŭ Socolescu din Craiova cu fratele bărbatuluĭ sĕŭ Petru Dulămiţă din Caransebeşŭ. 824
» Februarie 1. — Anaforaua boerilorŭ pentru avutulŭ luĭ Dragomirŭ, ce a muritŭ şi s'a păgubitŭ de tâlharĭ, cum să se plătească zestrea soţieĭ luĭ şi datoriile ce elŭ a lăsatŭ. 455

www.dacoromanica.ro

Pagina

1794 Februarie 1. — Pitacŭ la Sĕrdarulŭ Nicolescu pentru podulŭ dela Colentina. 795
» » » — Pitacŭ la Epitropie să dea 4 podarĭ Sĕrdaruluĭ Nicolescu pentru reparaţiunea poduluĭ dela Colentina . . . . . »
» » 4. — Cărţĭ la judeţe pentru rênduiala slujitorilorŭ dela isprăvniciĭ, să nu se maĭ facă abusurĭ. . . 286
» » » — Pitacŭ pentru cercetarea jalbeĭ locuitorilorŭ din Caracalŭ contra fostuluĭ Caimacamŭ de Craiova pentru asuprirĭ. 414
» » » — Isvodulŭ fóeĭ de zestrea ce a datŭ Zoiţa fiiceĭ sale Elenca 432
» » 6. — Anaforaua boerilorŭ pentru têrgulŭ dela Coenĭ sud Vlaşca 683
» » 8. — Anaforaua Metropolituluĭ Dositeiŭ şi a boerilorŭ, pentru a nu se îngăduì biv Logofĕtulŭ Dinică Golescu să închine mănăstirea Vieroşulŭ mănăstireĭ Sfetagora. 34
» » » — Anaforaua boerilorŭ în pricina dintre fraţiĭ Constantinŭ şi Tudorŭ, feciorĭ luĭ Barbu Căpitanulŭ, pentru împărţéla pereusieĭ părinţilorŭ lorŭ. 456
» » 10. — Anaforaua pentru eercetarea pricineĭ dintre egumenulŭ dela Radu-Vodă cu săteniĭ din Buda (Ilfovŭ) pentru obiceiurile moşieĭ de clacă. . . 363
» » 13. — Anaforaua Metropolituluĭ Dositeiŭ pentru rênduire de economĭ la mănăstirĭ. 37
» » » — Cercetarea pricineĭ dintre Dragomirŭ şi vameşĭ. 286
» » 17. — Plânsórea maĭ multorŭ locuitorĭ, că aŭ fostŭ bănuiţĭ fără de cuvîntŭ ca hoţĭ de către isprav-niciĭ de Mehedinţĭ şi închişĭ, căsniţĭ, ba chiar şi globiţĭ. 531
» » 18. — Anaforaua ce s'a făcutŭ pe dosulŭ jalbeĭ Smarandeĭ Cluceresei pentru a face o şcólă. . . . 265
» » » — Pitacŭ la Metropolitŭ pentru ca preoţiĭ să dea în fie-ce Duminecă adeverinţă despre starea sănătăţeĭ în mahalale. 713
» » » - Pitacŭ la Spătarulŭ şi epistatulŭ Agieĭ să iea

www.dacoromanica.ro

Pagina

mĕsurĭ a se cercetà prin vătăşeĭ în mahalalele oraşuluĭ de sunt saŭ nu bolnavĭ. 713
1794 Februarie 19 — Judecata mănăstireĭ Hurezulŭ pentru o danie cu Pitarulŭ Vlădoianu. 174
» » 20 — Judecata dumné-lorŭ boerilorŭ Brâncovenĭ cu Dimitrie Marco suditulŭ pentru venitulŭ moşieĭ din Ţéra Nemţéscă şi pentru socotélă de banĭ împrumutaţĭ. 562
» » 21 — După anaforaua Vel Spătaruluĭ, Domnulŭ poruncesce Caimacamuluĭ de Craiova să cerceteze jalba locuitorilorŭ pe nedreptŭ arestaţĭ şi chinuinţĭ de ispravniciĭ din Mehedinţĭ. 532
» » 22. — Anaforaua Vel Spătaruluĭ pentru 14 ghimigiĭ de găsitŭ în sud Ilfovŭ, spre a merge cu cherestea la Ismailŭ. 325
» » 25. — Anaforaua Vel Spătaruluĭ pentru sloboḑirea dela mănăstire a Căpitanuluĭ Dumitrache, pedepsitŭ pentru că a căḑutŭ în vina *materieĭ de stato.* 595
» » 27. — Pitacŭ la Episcopulŭ de Buzĕŭ, ca să dea 20 talerĭ pe lună spitaluluĭ din baniĭ preoţilorŭ eparchieĭ Buzĕuluĭ 712
» » 28. — Femeia Rada se jeluesce luĭ Al. Moruzi, că bărbatu-sĕŭ Necula umblă să-ĭ vîndă casa eĭ de zestre 438
» Martie 1. — Cartea bisericeĭ ot satulŭ Tetoiu din sud Vîlcea pentru liude 6 scutelnicĭ 228
» » » — Anafora pentru ca Sêrbulŭ Dragne din Ostrovŭ să fie scrisŭ în catastifulŭ Visterieĭ între podarĭ. 786
» » 2. — Cercetarea pricineĭ dintre ispravniculŭ Varlaamŭ ot sud Argeşŭ şi Mincu Vulturescu, pîrîtŭ că iea ómenĭ din sate şi ĭ duce în satulŭ sĕŭ . 287
» » » — Anaforaua locuitorilorŭ din Dârmonescĭ (Prahova) pentru aşezămîntulŭ de clacă ce aŭ cu proprietarulŭ moşieĭ, Beizadea Grigoraşco 353
» » » — Pitacŭ la nazîriĭ Epitropieĭ, să dea 26 tal. 84 banĭ pentru meremetulŭ poduluĭ ot Colentina . 795
» » 3. — Anafora pentru vînḑarea prin mezatŭ, după cererea eĭ, a unorŭ case ale Ilincăĭ Căpitănescĭ pentru plată de datoriĭ 487

www.dacoromanica.ro

Pagina

1794 Martie 6. — Anafora pentru a se face hotărnicie și alegere la fața loculuĭ tuturorŭ părtașilorŭ din moșia Scărișóra sud Romanațĭ 524
» » » — Anaforaua asupra jalbeĭ moșnenilorŭ Fometescĭ pentru chelturiala ce aŭ făcutŭ la judecata lorŭ cu mănăstirea Polovracĭ pentru unŭ munte . . 598
» » 7. — Anafora asupra cereresĭ locuitorilorŭ ot Măgurele (Ilfovŭ) spre a se protimisi eĭ la cumpărătórea venituluĭ moșieĭ 507
» » 10. — Pitacŭ pentru a se păzi învoirea de clacă redusă a locuitorilorŭ dela Novacĭ cu proprietarulŭ moșieĭ 355
» » » — Anaforaua Departamentuluĭ pentru pricina dintre femeia Rada și bărbatulŭ sĕŭ Necula pentru casa eĭ de zestre, pe care bărbatulŭ vrea să o vîndă 439
» » » — Anaforaua Vel Logofĕtuluĭ, pentru a se pune sorocŭ de 8 lunĭ luĭ Constantinŭ Orĕscu a avé pace de către datornicĭ 529
» » » — Anaforaua Vel Logofĕtuluĭ pentru pedepsirea unuia Stoica, pentru că, după ce a cerutŭ carte de blestemŭ în pricina sa cu Tufénulŭ, a mințitŭ că martoriĭ acestuia n'aŭ primitŭ cartea . . . 596
» » 11. — Poruncă luĭ Iordache Zamfiroglu din Calafatŭ, ca orĭ să arate ce drepturĭ are asupra unuĭ locŭ ce a luatŭ dela Bănică Budișténu, orĭ să-șĭ retragă ulucile ridicate pe acelŭ locŭ 521
» » 13. — Pitacŭ către Metropolitŭ, spre a se face rugăciunĭ pentru plóie 29
» » » — Zapisele de învoirea mănăstireĭ Hurezulŭ cu locuitoriĭ dela Baia-de-ferŭ din Gorjŭ pentru clacă. 355
» » » — Al. Moruzi hotărĕsce judecata dintre Paharniculŭ Comănénu și egumenulŭ bisericeĭ Zoodogo-Pighi, care luase Paharniculuĭ o moșie sub nume de datorie 570
» » » — Episcopulŭ Nectarie alŭ Rîmniculuĭ jăluesce Domnitoruluĭ pentru Țiganiĭ episcopieĭ risipițĭ în vremea rĕsvrătirilorŭ 597
» » » — Anaforaua Vel Hatmanuluĭ Constantinŭ Cara-

www.dacoromanica.ro

Pagina

gea privitóre la *céirulŭ* de pe moşia mănăstireĭ Văcărescĭ pentru caiĭ menziluluĭ 702

1794 Martie 14. — Anaforaua Episcopuluĭ Iosifŭ de Argeşŭ pentru mâna sf. Filoteia aflată la Andreiŭ Brutarulŭ din Craiova . . . . . 32 şi 806

» » » — Anaforaua Vel Vorniculuĭ pentru dajniciĭ din judeţe aflătorĭ în Bucurescĭ, să-şĭ plătéscă darea cu judeţulŭ 357

» » 15. — Anafora asupra jalbeĭ Vameşuluĭ dela Pitescĭ pentru vama rachiuluĭ Câmpulungenilorŭ . . . 642

» » 17. —Pitacŭ către Logofeţiĭ de Ţéra-de sus şi de-jos, pentru ca eĭ să însemne pe anaforale, pitace, etc. havaetulŭ scrisuluĭ 413

» » » — Anafora asupra jalbeĭ luĭ Diamandache biv Bulucŭ-başa, ca să i se vîndă o casă la mezatŭ pentru plată de datoriĭ 489

» » 19. — Anafora asupra judecăţeĭ pricineĭ dintre Zefculŭ arnăutulŭ cu Enache ce a fostŭ Satîrŭ-başa pentru protimisis cincĭ case 508

» » » — Pitacŭ la boeriĭ Divanuluĭ pentru măcelarĭ, carĭ nu se supunŭ nartuluĭ cărneĭ 671

» » 20. — Chrisovulŭ mănăstireĭ Vieroşulŭ din sud Muscelŭ pentru milele ce are. 181

» » 21. — Anafora pentru a se da voie să se vîndă prin mezatŭ, după cererea sa, nisce case ale biv Vel Sĕrdaruluĭ Iordache Cantacuzino pentru plată de datoriĭ. 488

» » 23. — Anaforaua de ertare de birŭ a Lipcanuluĭ Voinea, bĕtrânŭ şi orbŭ. 624

» » 25. — Pitacŭ la Caimacamulŭ Craioveĭ şi la boeriĭ de acolo, pentru a nu întârdià căutarea pricinilorŭ. 407

» » 26. — Zapisulŭ femeeĭ Anca şi a bărbatuluĭ eĭ Ioanŭ pentru vînḑarea unuĭ locŭ alŭ lorŭ de zestre . 439

» » 28. — Cercetarea jalbeĭ unorŭ sătenĭ din Argeşŭ pentru jafurile ispravniculuĭ Sĕrdarulŭ Varlaamŭ. 288

» » 29. — Dumitrache biv Vel Medolnicerulŭ jăluesce pentru a i se înapoià dela Epitropie nisce banĭ depuşĭ acolo până la terminarea unuĭ procesŭ ce

www.dacoromanica.ro

Pagina

elŭ a avutŭ cu unŭ Hagi Stanciu, pe care procesŭ l'a câştigatŭ acesta. 600
1794 Martie 29. — Anaforaua Vel Logofĕtuluĭ N. Filipescu pentru cererea locuitorilorŭ din Slatina, de a li se înnoi o carte de vamă ce aŭ dela Grigorie Ghica Voevodŭ. 643
» » 30. — Chrisovulŭ mănăstireĭ Maguliotisa pentru tal. 100 milă. 255
» » » — Epitropia arată, că într'adevĕrŭ Dumitrache biv Vel Medelnicerŭ are banĭ depuşĭ acolo, carĭ i se cuvinŭ luĭ, dacă a perdutŭ procesulŭ cu Hagi Stanciu. 601
» » » — Anafora de orênduelele sudiţilorŭ, ce se ţinŭ şi aci în ţéră la păşune. 811
» Aprilie 7. — Anaforaua asupra jalbeĭ luĭ Neofitŭ, egumenulŭ Misleĭ, pentru moşia ce are la Baltă şi sud Vlaşca şi nu-şĭ póte luà obiceiulŭ. 602
» » 9. — Anafora pentru preţuirea caseĭ unuĭ suditŭ de pe podulŭ Mogoşóe, spre a se luà pe séma Epitropieĭ. 290
» » 12. — Anaforaua Vel Spătaruluĭ Văcărescu pentru protimisis la venituluĭ unuĭ munte din sud Dîmboviţa, cumpĕratŭ de unŭ suditŭ. 509
» » 13. — Anafora pentru a se împlini rĕmăşita de podine şi urşĭ de pe la judeţe, ce s'aŭ adusŭ. . 787
» » 14. — Chrisovulŭ sf. episcopiĭ din Ţarigradŭ pentru 120 tal. dela carvasaraua domnéscă. 253
» » » — Chrisovulŭ bisericeĭ dela Arnăutchioiŭ pentru 200 tal. milă 254
» » 17. — Anaforaua Epitropieĭ pentru podariĭ Polcovniculuĭ de podŭ, a li se da pecetluiturĭ 788
» » 20. — Pitacŭ la nazîriĭ Epitropieĭ să facă *chefşu* pentru podulŭ noŭ pe apa Dîmboviţeĭ. 789
» » 21. — Rênduire de vătaşĭ. 291
» » » — Cărţĭ la 2 plaiurĭ din Buzĕŭ pentru obiceiurile moşiilorŭ. 360
» » » — Anafora pentru a se face judecată pricineĭ Bratuluĭ Părcălabŭ şi Enache Plăeşulŭ ot Tisăŭ

www.dacoromanica.ro

Pagina

sud Saacŭ, ce a omorîtŭ pe unŭ anume Adamŭ, negustorŭ de porcĭ. 540
1794 Aprilie 22. — Anaforaua asupra pricineĭ luĭ Preda Diaconŭ i socrulŭ Diaconuluĭ cu Nicola Dănciulescu pentru unŭ cazanŭ, furatŭ dela acesta şi datŭ zestre luĭ Preda 599
» » 24. — Zapisulŭ de învoire alŭ Raduluĭ Gheţarŭ cu Postelniculŭ Gheorghe Pecetescu pentru hotărnicia moşieĭ ce are la Gherganĭ . . . , . . . 523
» » » — Anafora pentru unŭ Nicolae Monacŭ, care umblă cu înşelătoriĭ spre a nu fi înscrisŭ la birŭ . 633
» » 25. — Ioanŭ alŭ luĭ Condili şi Nicolae Calapsiu, duşĭ la ocne pentru bătaie şi rănire în ḑiua de Pasce 292
» » » — Carte pentru cercetarea urmărilorŭ Vătafuluĭ Răuţă din plaiulŭ Dîmboviţa sud Muscelŭ . . »
» » » — Anafora pentru vînḑarea cu mezatŭ, în sciinţa tuturorŭ celorŭ ce aŭ dreptŭ de protimisis, a caselorŭ Vel Sĕrdaruluĭ Ioanŭ Fălcoianu . . . 504
» » » — Anaforaua Epitropieĭ pentru casa luĭ Măinescu, ce s'a datŭ în séma unorŭ neguţătorĭ în sorocŭ de cincĭ anĭ 541
» » 26. — Judecata locuitorilorŭ din Orbésca (Teleormanŭ) cu Mateiŭ Logofĕtulŭ şi Constantinŭ Céuşulŭ, arendaşiĭ moşieĭ, cerêndŭ protimisis la arendare. 360
» » 27. — Poroianu nu e confirmatŭ condicarŭ alŭ judeţuluĭ Mehedinţĭ, nefiindŭ din acelŭ judeţŭ. . . 292
» » 28. — Anafora pentru a se vinde prin mezatŭ o casă şi o vie a biv Vel Comisuluĭ Mateiŭ, dându-li-se de scire tuturorŭ celorŭ ce aŭ dreptŭ de protimisis 501
» » » — Anaforaua Vel Logofĕtuluĭ asupra jalbeĭ Ioaneĭ Vĕduva pentru o uliţă ce mergeà la Dîmboviţa şi pe care a închis'o Vel Stolniculŭ Nicolae. . 795
» » 29. — Cartea schituluĭ Turbaţĭ din sud Ilfovŭ de 4 liude scutelnicĭ şi alte mile ce are 104
» » » — Vel Logofĕtulŭ arată Domnuluĭ, că Dumitrache şi Vladŭ dela Belitorĭ (Teleormanŭ) nu potŭ fi

www.dacoromanica.ro

Pagina

judecaţĭ cu Dumitru Polizu după zapisele ce aŭ pentru moşie, de óre-ce în anulŭ precedentŭ li s'a făcutŭ deja o hotărnicie judecătoréscă . . . 503

1794 Aprilie 29. — Anaforaua de învoirea moşnenilorŭ Perişenĭ cu Petru Suditulŭ pentru venitulŭ munteluĭ lorŭ. 603

» » 30. — Ajutorŭ de 150 tal. acordatŭ bisericeĭ Daia din Vlaşca 153

» Maiŭ 1. — Cercetarea luĭ Antonie Căpitanŭ de Zimnicea, care a datŭ voie la 19 familiĭ de Sêrbĭ să intre în ţéră 292

» » » — Pitacŭ pentru trimiterea la ocnă a 4 locuitorĭ din Argeşŭ, ce s'aŭ împotrivitŭ a duce cherestea împĕrătéscă 361

» » » — Anaforaua Metropolituluĭ Dositeiŭ, pentru a se prinde şi duce la urma lorŭ 4 Ţiganĭ aĭ mănăstireĭ Sadova de preste Oltŭ, carĭ fiindŭ rĕsvrătitorĭ aŭ dositŭ dela mănăstire 542

» » » — Anafora pentru a se înscrie la judeţulŭ sud Saacŭ şi a se scădé catastifulŭ străinilorŭ cu unŭ óre-care Sterie, însuratŭ şi şeḑĕtorŭ în pomenitulŭ judeţŭ 624

» » 3. — Poruncă dată asupra jalbeĭ egumenuluĭ Bistriţénulŭ pentru locuitoriĭ ce sunt şeḑĕtorĭ pe moşia Stroescĭ a mănăstireĭ 604

» » 4. — Anafora pentru maĭ mulţĭ străinĭ înscrişĭ în Bucurescĭ, dar şeḑĕtorĭ în judeţe, să se înscrie acolo cu darea 625

» » 6. — Chrisovulŭ mănăstireĭ Plumbuita de milele ce are. 117

» » » — Nicu Varlaamŭ ot Caracalŭ cere să fie aşezatŭ la rênduiala némurilorŭ 617

» » 9. — Pitacŭ la Banulŭ Craioveĭ pentru jalba Epitropieĭ, că boeriĭ de preste Oltŭ n'aŭ datŭ havaetulŭ caftanelorŭ 654

» » » — Pitacŭ la Vel Vist., să dea Epitropieĭ baniĭ rênduiţĭ prin chrisovŭ . . . . . »

» » 10. — Cărţĭ legate la judeţele de preste Oltŭ pentru prinderea a 4 hoţĭ 293

» » 12. — Pitacŭ la ceĭ 6 vătajĭ de postăvarĭ şi la pos-

www.dacoromanica.ro

Pagina

tăvariĭ fabriceĭ domnescĭ, pentru ca să recunóscă de epistatŭ pe Hagi Chiriacŭ Arbutŭ. 692

1794 Maiŭ 15. — Poruncă a se deschide o prăvălie, pe care Istrate Politis a avut'o închiriată unuĭ neguţătorŭ, care a fugitŭ 605

» » » — Anaforaua asupra jalbeĭ luĭ Ioanŭ Holteiu din Argeşŭ că, fiindŭ tată-sĕŭ slujitorŭ de scaunŭ şi murindŭ, Sĕrdarulŭ Constantinŭ Varlaamŭ l'a prădatŭ pe elŭ cu 11,60 tal., apoĭ l'a datŭ ca unŭ liude la satulŭ sĕŭ 625

» » 16. — Jalba copiilorŭ Şătraruluĭ Mareşŭ, pentru că mama lorŭ vitregă vrea să dea prea mare zestre fiiceĭ sale Catinca, logodită cu Eftimie Ghizdovĕţŭ biv Căpitanŭ za lefegiĭ. 440

» » 18. — Anaforaua Departamentuluĭ pentru a se sloboḑi Bratulŭ Pârcalabŭ şi Enache Plăeşulŭ dela Tisăŭ, învinuiţĭ de mórtea unuia Adamŭ, şi pentru modulŭ cum să se urmeze cu averea rĕmasă dela mortŭ. 544

» » 19. — Pitacŭ pentru bălciŭ de douĕ orĭ pe anŭ şi têrgŭ în tóte Duminicele la schitulŭ Crasna sud Gorjŭ. 680

» » » — Anaforaua Metropolituluĭ Dositeiŭ şi a luĭ Ioanŭ Raletŭ, ca să se iea mĕsurĭ contra brutarilorŭ carĭ scumpescŭ pânea sub pretextulŭ lipseĭ . . 763

» » 20. — 10 seimenĭ din Gherganí cerŭ să fie scoşĭ dela dajdie şi puşĭ iarăşĭ la orênduială seimenieĭ. 327

» » » — Jalba egumenuluĭ mănăstireĭ Clocociovŭ (Muscelŭ) pentru închiderea săliştеĭ de către locuitorĭ, carĭ aŭ făcutŭ acolo liveḑĭ de prunĭ şi nu vorŭ să dea dijmă. 362

» » » — Moratorium fără terminŭ acordatŭ la 2 neguţătorĭ armenĭ prădaţĭ de marfă de unŭ Panaitŭ Căpitanŭ. 530

» » 22. — Al. Dălgénu sin Nicolae Vornicu jăluesc Domnitoruluĭ că, deşi némulŭ luĭ a fostŭ tot-deauna pusŭ la birŭ cu mazîliĭ, elŭ a fostŭ înscrisŭ în catagrafie cu o casă ce are, ca să-şĭ pérdă privilegiulŭ. 617

www.dacoromanica.ro

Pagina

1794 Maiŭ 22. — Scutire de unŭ carŭ de marfă acordată luĭ Vasilie, fiulŭ luĭ Petru abagierulŭ orbulŭ 643
» » 24. — Anafora pentru aşezămîntulŭ Armenilorŭ din Bucurescĭ, cum să se urmeze cu dajdia lorŭ . 627
» » 25. — Anaforaua Metropolituluĭ pentru sătenii din Gherghiţa (Ilfovŭ), carĭ aŭ pus vinŭ şi rachiŭ de alŭ lorŭ în vînḑare pe moşie fără de vre-o învoire 362
» » 27. — Cercetarea pricineĭ dintre Ştefanŭ Pană Bucurŭ i Dimache şi totŭ plaiulŭ Teléjenuluĭ sud Saacŭ cu Moise, ce le-a fostŭ vătafŭ, pentru năpăstuirĭ de banĭ 293
» » » — Cercetarea pricineĭ dintre plăeşiĭ călăreţĭ aĭ plaiuluĭ Teléjenulŭ cu Moise, ce le-a fostŭ vătafŭ, pentru tal. 44, i Pană Branţă pentru tal. 150, ce le-ar fi făcutŭ mâncătorie. 296
» » » — Anaforaua luĭ Ioanŭ Staroste asupra cerereĭ luĭ Noghinŭ Iosifŭ, supusŭ chesaricescŭ, de a se vinde prin mezatŭ nisce marfă a luĭ Ungoşŭ şi Tiringheru, neguţătorĭ din Prahova, dela carĭ elŭ are de împlinitŭ datoriĭ 490
» » 30. — Anaforaua Metropolituluĭ şi a Divanuluĭ în pricina dintre copiiĭ Şătraruluĭ Mareşŭ şi mama lorŭ vitregă, pentru zestrea ce vrea să dea fiiceĭ sale Catinca 443
» Iunie 1. — Intărirea Domnitoruluĭ Al. Moruzi asupra cumpărătoreĭ de către N. Brâncovénu Vel Vist. a uneĭ grădinĭ, prin care trece unŭ drumŭ publicŭ, şi pentru închiderea acestuĭ drumŭ 606
» » » — Pitacŭ la Metropolitŭ şi la veliţiĭ boerĭ pentru a-ĭ însărcină să iea socotelele Epitropieĭ pe 1793. 639
» » 3. — Anafora pentru plata dascăluluĭ Pantazi pe 2 lunĭ 262
» » » — Anaforaua Vel Vistieruluĭ pentru 3 ómenĭ ce aŭ fostŭ vînătorĭ din stégulŭ Polcovniculuĭ din brésla agéscă, să rămâe totŭ la slujbă 329
» » 5. — Vel Vistierulŭ şi Vel Vorniculŭ arată Domnitoruluĭ că Al. Dălgénu sin Nicolae Vorniculŭ este într'adevĕrŭ din némŭ mazilŭ 618

www.dacoromanica.ro

Pagina

1794 Iunie 6. — Chrisovulŭ mănăstireĭ Mărginenĭ de milele ce are 74
» » » — Cartea mănăstireĭ Cotmęna din sud Argeşŭ pentru 4 posluşnicĭ. 213
» » » — Anaforaua pentru cercetarea pricineĭ dintre săteniĭ Tărăcenĭ cu Logofĕtulŭ Sc. Ghica, care le cere clacă în natură, pe când eĭ vorŭ s'o plătéscă în banĭ 365
» » » — Anaforaua Epitropieĭ pentru împărţirea rĕmasuluĭ rĕposatuluĭ Clucerŭ Gheorgache Sculida, ce aveà doĭ fiĭ în Bucurescĭ şi unulŭ la Ţarigradŭ, iar alţiĭ doĭ s'ar fi înnecatŭ în mare . . 472
» » » — Pitacŭ la ispravniciĭ de Ilfovŭ pentru măldărariĭ grajduluĭ Comişeieĭ 634
» » 7. — Anafora pentru ca Gheorghe sin Nĕgulŭ, fostŭ aprodŭ cĕuşescŭ, să rĕmâe în slujbă şi să nu fie datŭ la birŭ 418
» » 13. — Pitacŭ la Metropolitŭ şi la boerĭ pentru cercetarea datoriilorŭ şi pereusieĭ Metropolituluĭ Filaretŭ. 10
» » » — Anafora asupra jalbeĭ unorŭ locuitorĭ din sud Gorjŭ că, fiindŭ eĭ feciorĭ şi nĕmŭ de mazilŭ i boerinaşĭ, aŭ fostŭ puşĭ la dajdie 618
» » 14. — Carte deschisă mazililorŭ breslaşĭ din Câmpulungŭ să asculte de epistatulŭ oraşuluĭ 297
» » 15. — Anaforaua Metropolituluĭ, pentru a se da mănăstirile Căldăruşanĭ şi Snagovulŭ în administraţiunea Metropolieĭ 49
» » » — Pedepsirea unorŭ salahorĭ, carĭ aŭ fostŭ trimişĭ la Ismailŭ la lucru împĕrătescŭ şi s'aŭ împotrivitŭ la slujba lorŭ 807
» » 18. — Anaforaua luĭ Petre Căpitanulŭ de scutirea bucatelorŭ şi de ertare de dajde, fiindŭ bĕtrânŭ şi sĕracŭ 619
» » 24. — Pitacŭ la Metropolitŭ, spre a se apucà egumeniĭ să dea baniĭ şcólelorŭ 261
» » » — Al. Moruzi acordă maĭ multe privilegiĭ femeeĭ şi copiilorŭ rĕposatuluĭ Ieronimŭ, ce aŭ adusŭ în ţéră peste 1.000 ómenĭ străinĭ, de i-aŭ aşezatŭ aicĭ 368

www.dacoromanica.ro

Pagina

1794 Iunie 24. — Pitacŭ la ispravniciĭ din Argeşŭ pentru jalba a doĭ ómenĭ de acolo, că Voivoda dela Şiştovŭ le-a luatŭ lucrurĭ şi banĭ. 835
» » 25. — Cartea mănăstireĭ Arinósa de milă de vinăriciŭ. 158
» » 27. — Cartea moşnenilorŭ Slătinenĭ ot sud Romanaţĭ, spre a nu fi supĕraţĭ de vamă dela Slatina la Craiova. 620
» » 29. — Cartea Sf. Sale Părinteluĭ Chirŭ Gheorghe Stavropoleos de liude de scutelnicĭ. 52
» » » — Cartea pentru scutirea caselorŭ mănăstireĭ Sfinţilorŭ Apostolĭ. 53
» » » — Chrisovulŭ locuitorilorŭ din délulŭ Pitescilorŭ ot sud Muscelŭ, pentru a nu-ĭ încărcà vinăricerulŭ la mĕsurătóre. 370
» » 30. — Anaforaua luĭ Ioanŭ Staroste pentru cumpĕpărarea la mezatŭ de către egumenulŭ dela Radu-Vodă a caseĭ unuia Niţu Postovarulŭ pentru o datorie către Andreiŭ Şalvaragiulŭ. . . 494
» Iulie 3. — Chrisovulŭ mănăstireĭ ot Hasnaua-apelorŭ dela capulŭ Poduluĭ Mogoşóeĭ 75
» » 7. — Pitacŭ către nazîriĭ Epitropieĭ, ca să dea episcopuluĭ de Buzĕŭ banĭ pentru şcólele din eparchia sa. 263
» » 13. — Pitacŭ către ispravniciĭ din Buzĕŭ în procesulŭ pentru hotarulŭ ţĕreĭ despre Ardélŭ: muntele Bălescu din judeţulŭ Buzĕuluĭ. 831
» » 17. — Ioanŭ şi Négulŭ, fiiĭ luĭ Fronie Chiţescu din Dîmboviţa, scutiţĭ de dărĭ pentru că sunt de némŭ boerĭ. 621
» » 22. — Chrisovulŭ Căminaruluĭ Ioanŭ Bărcănescu de schimbulŭ ce a făcutŭ cu mănăstirea Pantelimonŭ, de a luatŭ nisce case şi a datŭ o moşie. . 102
» » 23. — Ordinŭ să se pedepséscă cu 200 toiege Pârvu şi fiulŭ sĕŭ Mateiŭ din Gorjŭ, ce aŭ pîrîtŭ pe nedreptŭ pe ispravniculŭ Geanoglu că iea banĭ dela slujitorĭ. 328
» » » — Carte de scutire a uneĭ pivniţe în favórea unuĭ funcţionarŭ. 621
» » 24. — Pitacŭ la Hatmanulŭ N. Hangerlîŭ, Caimaca-

www.dacoromanica.ro

Pagina

mulŭ Craioveĭ, imputându-ĭ că locuitoriĭ nu află ascultare la elŭ, precum 2 sate din Gorjŭ aŭ mersŭ de s'aŭ plânsŭ omuluĭ domnescŭ pentru nedreptățile ce li se facŭ cu claca 369

1794 Iulie 25. — Anaforaua Vel Spătaruluĭ pentru unŭ slujitorŭ pusŭ pe nedreptŭ la dajdie 329

» » 27. — Anafora pentru Ananie, dascălulŭ alŭ doilea, ce s'a lipsitŭ și s'a așezatŭ în locu-ĭ Constantinŭ Dascălulŭ 262

» » 29. — Pitacŭ la Vel Agă și Vel Sĕrdarŭ Prejbĕnu pentru vama zahereleĭ necesare aprovisionăreĭ Bucurescilorŭ 644

» » 31. — Anaforaua Metropolituluĭ Dositeiŭ despre pricina de despărțenie a luĭ Constantinŭ Poenaru de nepòta popeĭ Cosma ot Dărmănescĭ sud Prahova 420

» » » — Anafora pe jalba unorŭ scutelnicĭ de postavŭ contra luĭ Ispirŭ, isprăvnicelulŭ moșieĭ Poenariĭ din Dîmboviță, că-ĭ prigonesce și-ĭ bate . . . 692

» » » — Anafora pentru a se prinde și a se pedepsì isprăvnicelulŭ Ispirŭ dela moșia Poenariĭ (Dîmboviță), care a amenințatŭ cu mórtea și a bătutŭ pe maĭ mulțĭ locuitorĭ dela acea moșie 547

» Augustŭ 7. — Anaforaua Vel Vorniculuĭ pentru alegerea de Vătafŭ de plaiŭ 298

» » 8. — Dòmna Zoe Moruzi face unŭ noŭ spitalŭ pentru femeĭ la mănăstirea Colțea 713

» » » — Chrisovulŭ domnescŭ pentru noulŭ spitalŭ de femeĭ clăditŭ de Dòmna Zoe Moruzi la mănăstirea Colțea 714

» » 10. — Anaforaua Epitropieĭ, că Michăiță Lipovénulŭ biv 3-lea Vist. din județulŭ Dîmbovița nu lasă pe podinarĭ să taie podine din pădurea de pe moșia sa 789

» » 12. — Anafora pentru a se da unŭ dascălŭ eftinŭ copiluluĭ Alexandru sin Mușatŭ Săpunaru, aflatŭ sub îngrijirea Epitropieĭ. 266

» » 13. — Anafora pentru școla dela Tărtășescĭ a Cluce-

www.dacoromanica.ro

Pagina

reseĭ Smaranda Bujorénca, pentru a i se acordà 6 ómenĭ scutiţĭ 264
1794 Augustŭ 13. — Pitacŭ pentru ca epistatulŭ Ocnelorŭ să dea 25.000 talerĭ pentru zaherèua Bucurescilorŭ . 774
» » 15. — Pitacŭ la Vel Agă pentru brutariĭ carĭ închidŭ *furnurile* şi fugŭ din Bucurescĭ 764
» » 17. — Pitacŭ către Agă, ca să oblige pe simigiĭ a deschide câte 2 *furnurĭ* de pâne 765
» » 19. — 17 tîmplarĭ şi strungarĭ i olarĭ aĭ Curţeĭ scutiţĭ de fumăritŭ, pentru că slujescŭ domnieĭ . . 622
» » » — Pedépsa unuĭ ţĕranŭ, care a cacerdisitŭ zaherea. 774
» » 20. — Pitacŭ la ispravniciĭ mărginenĭ pentru scutirea de vamă a zahereleĭ, ce se va importà din causă de lipsă 765
» » 21. — Pitacŭ la Vel Agă pentru scutirea de vamă şi alte supĕrărĭ a zahereleĭ, ce se va importà din causă de lipsă . . . . . »
» » 27. — Pedepsirea luĭ Sterie, judeţulŭ din Câmpulungŭ, contra căruia s'aŭ plânsŭ orăşeniĭ . . . 298
» » 30. — Chrisovulŭ bisericeĭ şi şcólelorŭ din Agescĭ pentru vinăriciulŭ ce aŭ la sud Oltŭ 116
» Septembre 4. — Calfele din prăvălia unuĭ Turcŭ, scutite de dărĭ. 622
» » 8. — Anaforaua Epitropieĭ pentru brudina la podulŭ dela Călugărenĭ 634
» » 9. — Vel Vornicŭ către Vodă pentru aşezarea la dajdie a străinilorŭ ce facŭ negoţŭ în ţéră . . 628
» » 10. — Cartea Sf. Sale Părintele Chirŭ Grigorie Stavropoleos pentru 10 liude scutelnicĭ 52
» » » — Anafora pentru a se da talerĭ 100 dela Visterie, ca să se înveléscă biserica ot Flămânda . . . 108
» » » — Pitacŭ la Spătarŭ, Agă şi Vel Cămăraşŭ pentru ca neferiĭ şi ceĭ-lalţĭ ómenĭ aĭ Curţeĭ să nu maĭ pórte arme 299
» » 15. — Chrisovulŭ mănăstireĭ din ostrovulŭ Halchi pentru 300 tal. dela ocnă şi 100 dela vamă. . 242
» » 16. — Banulŭ Dumitraşco Racoviţă şi Constantinŭ Filipescu Vist. jăluescŭ luĭ Vodă, că li se cere să plătéscă, împotriva obiceiuluĭ, căminăritŭ. . 635

www.dacoromanica.ro

Pagina

1794 Septembre 16. — Pitacŭ la Metropolitŭ şi la boerĭ, pentru ca să chibzuiască asupra cererei brutarilorŭ că nu potŭ vinde pânea cu nartulŭ fixatŭ. 765
» » » — Anaforaua Metropolituluĭ Dositeiŭ după jalba Joiţeĭ Pârşcovénca pentru soţulŭ eĭ Gheorghe Jianu, biv Vel Medelnicerŭ, cerêndŭ despărţire de elŭ, fiind-că e nebunŭ şi se teme să n'o omóre. 804
» » 18. — Anafora asupra pricineĭ dintre Petre Cazaculŭ şi Pitarulŭ Dumitrache Schiliţă, pe moşia căruia şi ar fi ridicatŭ Petre maĭ multe nămestiĭ. 526
» » 21. — Pitacŭ pentru împlinirea dela Constantinŭ Iliatŭ a sferturilorŭ ce datoresce din vama dela Dragoslavele. 644
» » 22. — Anaforaua Vel Spătaruluĭ pentru unŭ Dămianŭ Şeicaru şi alţiĭ fugiţĭ de pe cémurĭ la Olteniţa. 324
» » 25. — Pitacŭ autorisândŭ pe biv Logofĕtŭ Radu Golescu, arendaşulŭ dijmărituluĭ, să strîngă răvaşele slujbaşilorŭ, spre a vedé dacă nu l'aŭ înşelatŭ 635
» » 26. — Pitacŭ la Vel Spătarŭ pentru necinstirĭ aduse sudiţilorŭ de ómenĭ aĭ Spătărieĭ. 822
» » » — Pitacŭ la epistatulŭ Agieĭ pentru unŭ Ioniţă Braşovénulŭ, suditŭ nemţescŭ, de ce i s'a închisŭ casa de Agie. 823
» » 30. — Pitacŭ către Metropolitŭ şi Episcopiĭ de Argeşŭ şi de Rîmnicŭ, spre a se face rugăciunĭ pentru plóie. 30
» » » — Chrisovulŭ mănăstireĭ Căluiulŭ din sud Romanaţĭ pentru 10 liude scutelnicĭ. 224
» » » — Carte la zapciulŭ spătărescŭ pentru ducerea luĭ Şerbanŭ Zădăcianulŭ la Snagovŭ, unde e surghiunitŭ pe 3 lunĭ. 417
» Octobre 2. — Anaforaua Vel Spătaruluĭ pentru pedepsirea cu 50 toiege la fie-ce căpitănie şi ducerea la ocnă a doĭ slujitorĭ prinşĭ cu contrabandă . . 330
» » » — Pitacŭ către ispravniciĭ de Ilfovŭ pentru Archiereulŭ Thebaidos, care vine să facă rugăciunĭ pentru plóie. 30
» » 5. — Pitacŭ la boeriĭ nazîrĭ aĭ zaherelelorŭ, pentru

www.dacoromanica.ro

Pagina

cererea brutarilorŭ ca să capete poruncĭ domnescĭ şi banĭ împrumutŭ pentru a cumpĕrà grâŭ de pe afară. 765

1794 Octobre 6. — Pitacŭ la Vel Vist. i Vel Logofetŭ de Ţéra-de-sus, pentru a se cercetà de s'a obicĭnuitŭ a se face milă de oieritŭ mănăstireĭ Sinai . . . 259

» » » — Anaforaua Metropolituluĭ în pricina luĭ Barbulŭ fustaşŭ de haremŭ cu Ioanŭ proin Stegarulŭ, pe care l'a prinsŭ cu muerea sa Gherghina. . . . 424

» » » — Pitacŭ către Radulŭ Băbénulŭ, ispravnicŭ de Vîlcea, pentru a-ĭ imputà că de 5 lunĭ de ḑile totŭ n'a prinsŭ pe 4 tâlharĭ ce jefuescŭ în judeţulŭ luĭ, dându-ĭ sorocŭ de 20 ḑile ca neapĕratŭ să-ĭ prindà. 549

» » 7. — Pitacŭ către Nicolae Hangerlîŭ, Caimacamulŭ Craioveĭ, pentru ca neapĕratŭ să prindă pe 4 tâlharĭ vestiţĭ ce jefuescŭ de 5 lunĭ peste Oltŭ, cum şi pe gazdele acestorŭ tâlharĭ 548

» » » — Pitacŭ la epistatulŭ Agieĭ, ca grâulŭ ce vine la Têrgulŭ-de-afară să nu se maĭ vîndă nimĕruĭ, până ce brutariĭ nu se vorŭ fi aprovisionatŭ eĭ întâiŭ 766

» » 8. — Cărţĭ la ispravniciĭ de peste Oltŭ şi la Caimacamŭ pentru cercătura vinăriciuluĭ 635

» » » — Pitacŭ la ispravniciĭ ot Muscelŭ pentru măcelariĭ din Pitescĭ 636

» » » — Pitacŭ pentru a se cercetà Ştefanŭ Vătafŭ de-la Cânenĭ, câtŭ untŭ a trecutŭ prin acea vamă în Ardélŭ 644

» » 10. — Pitacŭ pentru surghiunirea la Snagovŭ a luĭ Manole, fostŭ stegarŭ spătărescŭ, pentru necinste în căsătorie 329

» » » — Pitacŭ la Metropolitŭ pentru arendarea moşiilorŭ mănăstirescĭ de către egumenĭ 766

» » 11. — Anaforaua Vel Spătaruluĭ pentru slujba sĕptĕmânală a slujitorilorŭ 331

» » » — Pitacŭ pentru cercetarea jalbeĭ unorŭ mazilĭ din Gorjŭ contra unorŭ funcţionarĭ, pentru că le ieaŭ banĭ 414

www.dacoromanica.ro

Pagina

1794 Octobre 13. — Pitacŭ către Episcopulŭ de Rîmnicŭ pentru înlăturarea Protopopului Marinŭ din Gorjŭ care are purtărĭ rele 21
» » » — Pitacŭ către Episcopulŭ de Rîmnicŭ pentru punerea la birŭ a rĕspopiţilorŭ . . . . . »
» » » — Pitacŭ către Episcopulŭ de Rîmnicŭ pentru punerea la birŭ a celorŭ chirotoniţĭ la eparchiĭ străine . . . . . »
» » » — Anafora asupra refusuluĭ neguţătorilorŭ cumpaniştĭ de a da ajutorŭ la cumpĕrarea de grâŭ . 768
» » 14. — Pitacŭ către ispravniciĭ de Curte pentru tainulŭ părinţilorŭ ce aŭ adusŭ capulŭ sf. Visarionŭ 31
» » » — Anaforaua Epitropieĭ relativă la reparaţiunea podurilorŭ 790
» » 15. — Pitacŭ la ispravnicĭ, ca să dea ajutorulŭ cuviinciosŭ vameşilorŭ 645
» » » — Pitacŭ la Spătarŭ şi la Vel Agă, ca să oblige pe neguţătoriĭ cumpaniştĭ a rĕspunde 500 chile grâŭ pentru hrana şi trebuinţa oraşuluĭ Bucurescĭ . 770
» » 19. — Pitacŭ la Vel Spătarŭ pentru oprirea Ţiganilorŭ de a intrà în Bucurescĭ din pricina ciumeĭ . . 761
» » 25. — Pitacŭ la Vel Logofĕtŭ de Ţéra-de-sus pentru înlocuirea unuĭ slujbaşŭ nesîrguinciosŭ . . . 414
» » » — Brudina trecĕtorilorŭ la podulŭ dela Călugărenĭ şi Foloştóca în folosulŭ Epitropieĭ . . 636
» » » — Pitacŭ la ispravniciĭ de Prahova, ca să dea poruncă Vameşuluĭ de Câmpina a nu luà vamă dela străiniĭ ce aducŭ vite la iernaticŭ în ţéră şi plătescŭ văcăritulŭ 645
» » » — Pitacŭ la toţĭ ispravniciĭ de judeţe pentru supĕrările ce se facŭ locuitorilorŭ de arendaşiĭ morilorŭ 768
» » 26. — Pitacŭ la epistatulŭ Agieĭ, să împartă la brutarĭ nisce grâŭ, fiind-că se strică 770
» » 28. — Pitacŭ la Vel Spătarŭ pentru neguţătoriĭ şi călĕtoriĭ ce vinŭ dela Giurgovŭ, unde s'a simţitŭ de bóla ciumeĭ, cum să facă obicĭnuitulŭ lazaretŭ 716

www.dacoromanica.ro

Pagina

1794 Novembre 1. — Chrisovulŭ mănăstireĭ sf. Ecaterina din Bucurescĭ de scutirile ce are 54
» » 4 — Porunca Domnitoruluĭ în procesulŭ mănăstireĭ Vălenĭ cu têrgoveţiĭ pentru havaetulŭ prăvăliilorŭ 686
» » » — Pitacŭ către Medelnicerulŭ Cârlova, ispravnicŭ ot Buzĕŭ, pentru călcarea munteluĭ Bălescu, de aŭ făcutŭ urmare după porunca ce i s'a datŭ . 830
» » 6. — Panaitŭ Greculŭ Ţarigrădénu se scutesce de dajdie 622
» » 8. — Pitacŭ la ispravniciĭ de Vlaşca pentru paza de bóla ciumeĭ ce s'a ivitŭ la Giurgiu 739
» » 9. — Domnitorulŭ scutesce de dărĭ pe Borcea unchéşulŭ, postăvarulŭ dela fabrica de postavŭ . . 622
» » 11. — Cărţĭ la judeţele cu plaiurĭ, pentru supĕrările ce se facŭ ciobanilorŭ sudiţĭ, ce vinŭ cu vite în ţéră spre păşune, de către slujbaşiĭ boerĭ şi alţiĭ. 645
» » » — Scrisóre Comiteluĭ von Mitrowski, comandantulŭ Sibiiuluĭ, pentru procesulŭ suduluĭ Marco cu Ioanŭ Borănescu dela Rîmniculŭ-Vîlceĭ. . . 823
» » 12. — Al. Moruzi dă 15 ḑile unuĭ creditorŭ, ca să dovedéscă dacă unuĭ debitorŭ alŭ sĕŭ, închisŭ pentru datorie, are vre-unŭ avutŭ, iar în casŭ de n'are, celŭ închisŭ să se slobódă 494
» » » — Pitacŭ la Vel Vistierŭ, Vel Logofĕtŭ şi Vel Cămăraşŭ, ca să revisuiască catalogulŭ vămilorŭ pe 1795 647
» » 13. — Manolache Brâncovénu Vel Vornicŭ e însărcinatŭ cu sforirea loculuĭ caselorŭ doctoruluĭ Silvestru, ce are pricină cu Medelnicerulŭ Christea pentru o ulicióră 797
» » » - Judecata Marieĭ, fata rĕposatuluĭ Toma Postelnicelulŭ, cu Zamfirŭ Braşovénulŭ, care a trăitŭ cu ea maĭ multe lunĭ şi nu vrea s'o iea de soţie. 802
» » 16. — Anafora despre starea luĭ Anghelŭ Tufecciŭ, pe care l'aŭ rănitŭ arnăuţiĭ Agieĭ şi a rĕmasŭ secatŭ de o mână. 336
» » » — Pitacŭ către boeriĭ Divanuluĭ pentru havaetulŭ nesuferitŭ ce ieaŭ stăpâniĭ de păduri dela ţĕranĭ pentru lemne. 370

www.dacoromanica.ro

Pagina

1794 Novembre 18 — Al. Moruzi ordonă să se certe cu bătaie doĭ călugărĭ dovediţĭ pîrîtorĭ mincinoşĭ şi turburătorĭ. 29
» » » — Pitacŭ la Vel Spătarŭ pentru Gheorghe Postelnicelulŭ, ce a luatŭ vama maĭ mare decât se cuvenià dela doĭ ciobanĭ sudiţĭ, să înapoiască ce a luatŭ maĭ multŭ. 646
» » 19. — Petrache Paharniculŭ, despre unŭ locŭ alŭ mănăstireĭ Răchitoasa împresuratŭ de vecinĭ. . . 38
» » 22. — Carte deschisă la ispravnicĭ pentru ca să se suspende judecăţile proceselorŭ pe timpulŭ ciumeĭ. 740
» » 24. — Anaforaua Metropolituluĭ şi a Divanuluĭ pentru preţulŭ lemnelorŭ ce se taie de ţĕranĭ din pădurĭ şi pentru ca să-şĭ pótă ţiné vitele la hrană în pădurĭ. 373
» » 26. — Carte deschisă la ispravnicĭ, pentru a încetà havaetulŭ celŭ supĕratorŭ ce ieaŭ proprietariĭ de pădurĭ dela ţĕranĭ pentru lemne şi pentru ca aceştia să-şĭ pótă pasce vitele în pădurĭ fără de plată. 372
» » 29. — Anaforaua Epitropieĭ, pentru a se da luĭ Ioanŭ Hagi Pascalŭ baniĭ ce-ĭ aveà la Epitropie, de oare-ce a ajunsŭ vîrstnicŭ. 476
» » » — Christea Medelnicerulŭ cu Riga Grămăticulŭ pentru o ulicióră. 797
» » 30. — Anaforaua Metropolituluĭ şi a boerilorŭ, ca să se apuce clironomiĭ Mardagiuluĭ a da la Cutia de milostenie a treia parte din pereusia luĭ . . 459
» » » — Socotélă de capitalulŭ luĭ Ioanŭ Hagi Pascalŭ, ce-lŭ aveà la Epitropie şi a fostŭ pusŭ cu dobândă 477
» Decembre 2. — Cercetarea pricineĭ dintre Visteriasa Moruzóe şi Medelnicerulŭ Gr. Grecénulŭ pentru unŭ satŭ ce l'a mutatŭ pe moşia dumné-luĭ 299
» » 8. — Pitacŭ la ispravnicĭ, să vestéscă do obşte că la 1 Ianuarie se vorŭ strigà vămile 647
» » » — Publicaţiunĭ la tóte judeţele, că s'a apropiatŭ vremea strigăreĭ vămilorŭ . . . . . »
» » 10. — Pedepsirea Sĕrdaruluĭ C. Cantacuzino, care a bătutŭ cu 500 de toiege pe fiulŭ unuĭ slujitorŭ. 301

www.dacoromanica.ro

Pagina

1794 Novembre 12. — Pitacŭ la nazîriĭ Epitropieĭ de obşte pentru orênduirea a 4 boerinaşĭ cu facerea a 4 podurĭ marĭ în Bucurescĭ 716
» » 14. — Anafora către Domnŭ despre pricĭna biv Vel Pitaruluĭ Vlădoianu cu mănăstirea Hurezulŭ pentru două moşiĭ 221
» » » — Anaforaua Epitropieĭ pentru rĕmasulŭ unuĭ Enache Ciurciu-başa, ce a muritŭ la Craiova, să se aducă aicĭ 460
» » » — Pitacŭ la ispravniciĭ din Ialomiţa, pentru a nu se cere nimicŭ ciobanilorŭ sudiţĭ peste ponturile Divanuluĭ 817
» » 15. — Anafora asupra jalbeĭ Spătaruluĭ Nicolae Cantacuzino, ca să i se vînḑă o casă la mezatŭ . . 495
» » » — Anafora ca să facă ispravniciĭ Ilfovuluĭ orênduială în judeţŭ, să aducă pe tótă sĕptĕmâna câte 10 care de lemne la spitalŭ 717
» » » — Pitacŭ la Banulŭ Dumitraşco Racoviţă şi la Epistatulŭ Agieĭ, să adune pe cumpaniştĭ şi să le arate ordinulŭ de a da 500 chile de grâŭ . . 770
» » 18. — Pitacŭ la Caimacamulŭ Hangerlîu, vestindu-lŭ că l'a sloboḑitŭ din slujba Căimăcămieĭ 301
» » 20. — Anafora asupra judecăţeĭ pricineĭ dintre Dumitrache Lerescu şi Andronescu din sud Muscelŭ pentru o vie ce a luat'o cu protimisis. . 505
» » 21. — Pitacŭ la Vel Spătarŭ şi la epistatulŭ Agieĭ pentru săraciĭ nevolnicĭ străinĭ, să fie împărţiţĭ pe la mănăstirĭ. 759
» » 22. — Anaforaua Metropolituluĭ şi boerilorŭ pentru pricina uciderei unuĭ Ţiganŭ alŭ mănăstireĭ Balamuciŭ (Ilfovŭ) de către egumenulŭ aceleĭ mănăstirĭ 549
» » 23. — Circulară la Divaniştiĭ din Craiova pentru numirea biv Vel Clucerului Al. Calfoglu de Caimacamŭ 302
» » 24. — Zapisulŭ brutarilorŭ din Bucurescĭ, că vorŭ ţiné oraşulŭ cu îndestulare şi vorŭ păzì nartulŭ pâneĭ 671
» Decembre 25. — Pitacŭ la Vel Agă, pentru a se scădé cu 5

www.dacoromanica.ro

Pagina

dramurĭ pânea ce brutariĭ eraŭ datorĭ să dea la o para. 672
1794 Decembre 28. — Pitacŭ la boeriĭ Divanuluĭ pentru stabilirea nartuluĭ lumînărilorŭ de céră. 671
1795 — — — Pitacŭ la Caimacamulŭ Craioveĭ, ca să trimită la domnie pe nisce căpitanĭ de poteră, ce s'aŭ luptatŭ cu hoţiĭ şi aŭ omorîtŭ pe uniĭ, iar pe alţiĭ i-aŭ prinsŭ. 554
» Ianuarie — — Grigorie Căpitanŭ jăluesce contra Cluceruluĭ Radu Băbénu, ispravnicŭ de Vîlcea, care l'a pîrîtŭ pe nedreptŭ ca hoţŭ şi i-a pricinuitŭ marĭ pagube; cere să se judece amîndoĭ. 551
» » 5. — Pitacŭ la nazîriĭ Epitropieĭ pentru lefurile jupâneselorŭ văduve dela Cutia milelorŭ şi pentru vîndarea prin mezatŭ a slujbelorŭ cutieĭ . . . 654
» » 7. — Pitacŭ la Banulŭ Dumitraşco Racoviţă şi la epistatulŭ Agieĭ, să întrebe pe neguţătoriĭ ce epistăsescŭ la primirea zahereleĭ, câtă sumă de grâŭ se află strînsă pentru Bucurescĭ. 770
» » 9. — Pitacŭ la Metropolitŭ, ca să împlinéscă dela mănăstirĭ baniĭ hotărîţĭ pentru aprovisionarea Bucurescilorŭ 771
» » 12. — Pitacŭ către Metropolitŭ, vestindu-ĭ că Neofitŭ, fostŭ egumenŭ la Balamuciŭ, a fostŭ închisŭ la Cernica 29
» » » — Pitacŭ la Spătarŭ şi la Agă, să nu permită arnăuţilorŭ neferĭ şi altorŭ slujbaşĭ a luà fînŭ saŭ lemne dela carele cu asemenea marfă ce vinŭ în Bucurescĭ. 663
» » 14. — Pitacŭ către boeriĭ şi Caimacamulŭ Craioveĭ pentru ridicarea boeruluĭ Nicolae Brâncovénu la rangulŭ de halea Vel Banŭ 302
» » 15. — Anaforaua Epitropieĭ pentru a se vinde la mezatŭ pereusia unuĭ Lazărŭ, ce a muritŭ fără de clironomĭ 463
» » » — Anafora pentru a se vinde prin mezatŭ, după cererea lorŭ, o vie din sud Saacŭ a fiilorŭ rĕposatuluĭ Cămăraşulŭ Sterie 495

www.dacoromanica.ro

Pagina

1795 Ianuarie 15. — Anaforaua Metropolieĭ în pricina ce are cu Gruianulŭ pentru o moşie. 527
» » » — Pitacŭ la zapciulŭ spătărescŭ, ca să ducă surghiunŭ la Snagovŭ pe Nițu Logofețelulŭ. . . . 771
» » 18. — Pitacŭ la Spătarŭ, pentru a se îndoi pe iarnă paza pe marginea Dunăreĭ. 302
» » » — Publicațiune pentru ca țĕraniĭ să-şĭ pótă hrăni vitele în pădurĭ fără de plată. 375
» » » — Anaforaua Epitropieĭ pentru a primi Cutia tal. 50 din pereusia rĕposatuluĭ Andreiŭ Logofĕtulŭ, care a muritŭ fără de clironomĭ 466
» » 19. — Anaforaua asupra pricineĭ luĭ Lepĕdătu din Prahova cu săteniĭ dela Sicrita pentru unŭ venitŭ de moşie. 607
» » 21. — Nedelea, soția rĕposatuluĭ Vătafŭ Stoianŭ Dogaru, jăluesce Domnuluĭ să nu i se iea de Epitropie casele ce i-aŭ rĕmasŭ dela soțulŭ sĕŭ . 464
» » 23. — Şerbanŭ Medelnicerulŭ către Domnŭ, despre venirea Căpitanuluĭ Grigorie la Bucurescĭ de témă să nu se afle împărtăşirea sa cu tâlhariĭ din Vîlcea. 552
» » 24. — Anaforaua Epitropieĭ, pentru ca Nedelea, soția rĕposatuluĭ Vătafŭ Stoianŭ Dogaru, să rĕmâe stăpână pe pereusia soțuluĭ eĭ, dar să dea Epitropieĭ 50 talerĭ. 465
» » 26. — Al. Moruzi poruncesce Caimacamuluĭ Craioveĭ să judece pe Clucerulŭ Radu Băbénulŭ cu Grigorie Căpitanulŭ şi să îndestuleze pe acesta de pagubele ce i-a pricinuitŭ pîra de hoție a Băbénuluĭ 551
» » 28. — Pitacŭ pentru ca Antonie Polcovniculŭ să mérgă în Muscelŭ să facă cercetare pentru bóla ciumeĭ. 741
» » 30. — Moruzi Voevodŭ adaoge 500 talerĭ pe anŭ mănăstireĭ Colțea, peste ceĭ 2.500 câtŭ i se dedea dijmă de sare din ocnele Slănicŭ 717
» Februarie — — Anaforaua Metropolituluĭ Dositeiŭ pentru ca Archimandritulŭ Balamucénu, închisŭ la Cernica din ordinulŭ Domnuluĭ, să fie mutatŭ la Căldărușanĭ 28

www.dacoromanica.ro

Pagina

1795 Februarie 2. — Chrisovŭ referitorŭ la venitulŭ uneĭ lese de pesce ce aŭ Deli-başa şi Tufecci-başa aĭ Curţeĭ la Ceganĭ în Ialomiţa 622
» » 9. — Anaforaua Epitropieĭ pentru pereusia rĕposatuluĭ Eschi-Stambolŭ, a se luà la Epitropie tóte zapisele datoriilorŭ 467
» » 12. — Cărţĭ la judeţe şi la Caimacamŭ pentru sudiţiĭ ce vorŭ să-şĭ hrănéscă oile în pădurile ţĕreĭ, câtŭ să plătéscă stăpânilorŭ de pădurĭ 817
» » 14. — Anaforaua Epitropieĭ pentru a se împlini creditoriĭ luĭ Enache Giurgiu, ce a muritŭ fără de clironomĭ, din pereusia rĕposatuluĭ. 468
» » 17. — Hagi Ioanŭ Polcovnicŭ dela sud Prahova jăluesce luĭ Vodă pentru Grigore sin Constantinŭ Negru, ce i-a înşelatŭ o fată şi nu o iea de soţie. 424
» » 19. — Fiicele nevîrstnice ale rĕposatuluĭ Niculae Brutarulŭ jăluescŭ, ca să li se dea din capitalulŭ ce aŭ la Epitropie tal. 38 pentru a se ajutà la nevoile vieţeĭ 480
» » 20. — Plânsórea satuluĭ Stelnica din Ialomiţa contra abusurilorŭ Căpitanuluĭ Constantinŭ Porumbaru. 332
» » 21. — Pitacŭ la Caimacamulŭ Calfoglu, pentru ca ţĕraniĭ să despăgubéscă pe proprietarĭ de stricăciunile ce aŭ făcutŭ în pădurĭ şi pentru ca să se oprésca de a le maĭ stricà 375
» » 22. — Anaforaua Metropolituluĭ pentru a se face cercetare prin blestemŭ pentru pricina luĭ Hagi Ioanŭ Polcovniculŭ cu Grigorie sin Constantinŭ Negru, care ar fi înşelatŭ o fată a Polcovniculuĭ. 425
» » 23. — Anaforaua asupra pricineĭ dintre Teodorŭ şi Petru, ce aŭ avutŭ ambiĭ vama Pitescilorŭ şi Dragoslavelorŭ, iar Teodorŭ nu vrea să-şĭ plătéscă partea sa. 608
» » 25. — Anaforaua boerilorŭ veliţĭ asupra prăvăliilorŭ ce se îngăduescŭ a se ţiné la menzilhanele. . 703
» » » — Pitacŭ la nazîriĭ Epitropieĭ, ca să repare podulŭ dela Zlătarĭ la Michaiŭ-Vodă 790
» » » — Circulară la ispravnicĭ pentru supĕrările ce se

www.dacoromanica.ro

Pagina

facŭ ciobanilorŭ sudiţĭ, carĭ îşĭ hrănescŭ oile în păduri. 818
1795 Februarie 26. — Anaforaua Epitropieĭ, pentru a se da fiicelorŭ rĕposatuluĭ Niculae Brutarulŭ tal. 38 din capitalulŭ ce aŭ la Epitropie, pentru hrană 480
» » » — Pitacŭ la epistatulŭ Agieĭ, ca să dea brutarilorŭ 600 chile grâŭ pe banĭ din zaheréua domnieĭ. 672
» » 27. — Chrisovŭ pentru maĭ multe moşiĭ cumpĕrate de Dimitrie . . . . dela Vistierulŭ Ioniţă Damari. 496
» » 28. — Poruncă Spătaruluĭ, ca să ordone Căpitanilorŭ de margine a păzì bine, să nu maĭ trécă Silistraliĭ în ţéră şi să are pămîntulŭ 663
» Martie — — Anafora asupra stricăciunitorŭ ce maĭ mulţĭ ciobanĭ ardelenĭ aŭ făcutŭ prin păduri, în carĭ aŭ intratŭ în timpŭ de iarnă fără de voia proprietarilorŭ 376
» » 2. — Pitacŭ pentru bâlciurile dela Stănescĭ în Gorjŭ. 683
» » 4. — Anaforaua Vel Spătaruluĭ pentru reclamaţiunea satuluĭ Stelnica contra Căpitanuluĭ Porumbaru . 333
» » » — Anaforaua Epitropieĭ pentru a se luà de Cutia de milostenie pereusia rĕposatuluĭ Tănase Milioru din sud Argeşŭ, care a muritŭ fără de clironomĭ. 469
» » 7. — Pitacŭ la ispravniciĭ judeţelorŭ pe unde urméză drumulŭ până la Cânenĭ, ca să îngrijéscă de starea podurilorŭ şi podişcelorŭ 792
» » 9. — Publicaţiunĭ la tóte judeţele şi la Caimacamulŭ Craioveĭ, ca să nu se taie pădurile de locuitorĭ 302
» » » — Publicaţiune pentru scóterea vitelor din pădurĭ, afară de nu s'arŭ învoì locuitoriĭ pentru plată cu stăpânulŭ pădureĭ 375
» » » — Casa menziluluĭ se plânge că locuitoriĭ împrejurimeĭ s'aŭ pusŭ de aŭ îngrăditŭ locurile unde pascŭ caiĭ menzilhaneleĭ 704
» » 10. — Circulărĭ la ispravnicĭ, pentru a luà mĕsurĭ ca să preîntîmpine formarea cetelorŭ de hoţĭ . . 553
» » 11. — Chrisovulŭ bisericeĭ sf. Dumitru din Craiova. 153
» » 13. — Anafora pentru iertarea de birŭ a luĭ Stamate, ce a fostŭ neferŭ 623
» » 14. — Pitacŭ către Divanŭ, ca să cerceteze jalbele

www.dacoromanica.ro

Pagina

stăpânilorŭ de pădurĭ pentru stricăciunile ce leaŭ făcutŭ ţĕraniĭ 379
1795 Martie 14. — Anaforaua Epitropieĭ, pentru ca datorniciĭ rĕposatuluĭ Apostolŭ Cătunénulŭ să fie îndreptaţĭ la Epitropie, iar nu la Tudorŭ, ce a fostŭ fără de voia luĭ însărcinatŭ cu tutela copiluluĭ luĭ Apostolŭ . . . . . : 481
» » 15. — Chrisovulŭ bisericeĭ Chiciuk-Chioiu pentru 100 tal. milă 257
» » 17. — Anafora pentru scóterea în vîndare prin mezatŭ a caseĭ Pitaruluĭ Grigorie Brezoianu . . . 503
» » 18. — Anaforaua Epitropieĭ pentru repararea poduluĭ de pe uliţa Tĕrguluĭ-de-afară 790
» » 20. — Cărţĭ la ispravnicĭ şi la Caimacamŭ pentru paza vitelorŭ locuitorilorŭ de a nu stricà semĕnăturile 303
» » » — Cartea luĭ Michailŭ Suţu Voevodŭ, pentru ca să se cerceteze şi să se alégă nisce părţĭ de moşie, cumpĕrate de Clucerulŭ Manole Furculiţă pe Valea Négră, de părţile celor-lalţĭ răzeşĭ . . . 838
» » 22. — Pitacŭ către Caimacamulŭ Craioveĭ şi boeriĭ localĭ, vestindu-ĭ despre visita pastorală a Episcopuluĭ Nectarie de Rîmnicŭ 22
» » » — Pitacŭ la Céuşulŭ de Aproḑĭ, ca să adune Divanulŭ pentru a cercetà pricina dintre vameşiĭ din Bucurescĭ şi ceĭ de afară 647
» » 23. — Metropolitulŭ Dositeiŭ cere Domnuluĭ Al. Moruzi pedepsirea luĭ Vasile Nuşu, care a slujitŭ sf. leturghie fără să fi fostŭ chirotonitŭ 20
» » » — Anaforaua Metropolituluĭ Dositeiŭ pentru Vasile Nuşu, care înainte de a fi chirotonitŭ, a slujitŭ în biserică ca diaconŭ şi preotŭ, că este prinsŭ şi arestatŭ la Metropolie 805
» » 24. — Pitacŭ la Dumitrache Vel Clucerŭ, epitropulŭ mănăstireĭ Pantelimonŭ, pentru ca să hrănéscă bine pe molipsiţiĭ de ciumă din spitalele mănăstireĭ 718
» » 25. — Ajutórele acordate săracilorŭ trimişĭ la mănăstirĭ din causa ciumeĭ. 759
» » » — Pitacŭ către epistatulŭ Armăşieĭ, pentru a scóte

www.dacoromanica.ro

Pagina

din Bucurescĭ pe Ţiganiĭ domnescĭ, din causa ciumeĭ 761
1795 Martie 26. — Pitacŭ la Vel Spătarŭ, ca pe timpulŭ ciumeĭ să nu se maĭ permită adunarea ómenilorŭ în cârciume 741
» » » — Pitacŭ la egumeniĭ de mănăstirĭ, trimiţêndu-le pe cerşetorĭ cu listă anumită 759
» Aprilie 1. — Pitacŭ la Spătarŭ pentru pedepsirea cioclilorŭ dela spitalulŭ de ciumaţĭ, carĭ vinŭ în oraşŭ pe ascunsŭ 761
» » 2. — Pitacŭ la Vorniciĭ Brâncovénu şi Costache Ghica pentru spitalulŭ şi lazaretulŭ ce s'a hotarîtŭ a se face 719
» » » — Pitacŭ la Banulŭ Ghica şi la Vel Vist. Văcărescu pentru a se regulà înapoiarea cu dobândă a banilorŭ daţĭ de neguţătorĭ şi alţiĭ pentru aprovisionarea Bucurescilorŭ pe timpulŭ lipseĭ . 771
» » 3. — Pitacŭ la tóte tribunalele, ca să nu se cheme săteniĭ la judecăţĭ dela 15 Aprilie până la 15 Maiŭ 412
» » 5. — Pitacŭ pentru trimiterea unorŭ săracĭ la mănăstirile de peste Oltŭ 760
» » 8. — Pitacŭ pentru aducerea luĭ Constantinŭ Isvoranu, ce a spartŭ grosulŭ isprăvnicieĭ de Oltŭ şi a scosŭ de acolo nisce Ţiganĭ închişĭ pentru hoţie 553
» » » — Cârciumile din Ploescĭ se oprescŭ de a vinde rachiŭ şi vinŭ fără voia proprietaruluĭ Moruzi Vel Vistierŭ. 686
» » » — Michailŭ Suţu Voevodŭ dă 15 sălaşe de Ţiganĭ biv Vel Vorniculuĭ N. Rosetŭ 838
» » 9. — Al. Moruzi ordonă strîngerea la unŭ locŭ a locuinţelorŭ sătenilorŭ de pe hotarulŭ moşieĭ Ciocanĭ, risipiţĭ de frica oştilorŭ pe timpulŭ luĭ Mavrogheni. 379
» » 10. — Unŭ neferŭ slujindŭ la boerulŭ Nicolae Filipescu e osînditŭ la ocnă şi apoĭ trimisŭ peste Dunăre, pentru că a ridicatŭ arma asupra boeruluĭ. 335
» » » — Ordinŭ la judeţele de peste Oltŭ, ca să nu se ţină la poliţie maĭ multŭ decât 3, 4 ḑile ceĭ bănuiţĭ. 417

www.dacoromanica.ro

Pagina

1795 Aprilie 11. — Pitacŭ la Spătarŭ şi la epistatulŭ Agieĭ, ca să dea ajutorŭ boerilorŭ rênduiţĭ cu clădirea spitaluluĭ celuĭ noŭ. 720
» » 14. — Scrisóre Comiteluĭ von Mitrowski pentru o reclamaţiune de banĭ a Stolniculuĭ D. Bibescu contra unuĭ neguţătorŭ din Sibiiŭ. 825
» » 15. — Anaforaua Caimacamuluĭ Craioveĭ în pricina Sultaneĭ sin Nicu Dinulŭ, care cere să-ĭ deosibéscă zestrea dintr'a bărbatuluĭ sĕŭ, ce a făcutŭ datoriĭ grele. 445
» » » — Cărţĭ la ispravniciĭ de dincóce de Oltŭ, vestindu-le formarea uneĭ cete de 9 hoţĭ în Ialomiţa. 554
» » » — Carte la Caimacamulŭ Craioveĭ pentru bâlciurile dela Zătreniĭ-de-jos, în Vîlcea 684
» » 16. — Pitacŭ către Metropolitŭ, spre a se face rugăciunĭ pentru plóie şi contra ciumeĭ. 30
» » » — Circulară la tóte judeţele pentru hoţiĭ cu caiafetŭ turcescŭ şi cu códa împletită pe spate, carĭ s'aŭ ivitŭ în Ialomiţa. 554
» » » — Rênduirea uneĭ epitropiĭ a spitalelorŭ de 5 obraze, care să conducă lucrarea spitaluluĭ noŭ. 720
» » » — Hotărîre domnéscă pentru înlocuirea Polcovniculuĭ de ciocli, care a doveditŭ că n'are nicĭ o pricepere. 762
» » » — Pitacŭ la ispravniciĭ de Mehedinţĭ, pentru nisce rĕŭ nărăviţĭ ce facŭ jafurĭ şi omorurĭ, să-ĭ prindă şi să strîngă armele dela locuitorĭ 773
» » 20. — Cărţĭ deschise la ispravnicĭ pentru prinderea uneĭ cete de 7 hoţĭ ungurenĭ. 552
» » » — Anafora pentru strămutarea unuĭ menzilŭ peste apa Argeşuluĭ. 704
» » 23. — Carte la ispravniciĭ din Oltŭ, Vîlcea şi Romanaţĭ pentru modulŭ cum să se facă desinfectarea drumeţilorŭ din pricina ciumeĭ, aşà în câtŭ să nu se oprésca umblarea ómenilorŭ şi a corespondenţeĭ domnescĭ. 721
» » 26. — Jăluirea lemnarilorŭ şi zidarilorŭ contra luĭ Maimarŭ-başa alŭ lorŭ, că le-a călcatŭ rênduiala meşteşuguluĭ 694

www.dacoromanica.ro

Pagina

1795 Aprilie 27. — Actele pentru strămutarea menzilhaneleĭ din Rîmnicŭ. 704
» » 28. — Cărţĭ către ispravnicĭ pentru rêndulŭ hoţilorŭ de prin judeţe. 555
» » 30. — Pitacŭ pentru a anunţà Caimacamuluĭ şi boerilorŭ divaniţĭ din Craiova numirea biv Vel Vistieruluĭ Enache Văcărescu de halea Vel Banŭ. 312
» » » — Enache Moruzi biv Vel Vist. cere baniĭ necesarĭ pentru zidirea spitaluluĭ dela Pantelimonŭ. 721
» Maiŭ 5. — Pitacŭ către Vorniculŭ politieĭ pentru vătăşeiĭ mahalalelorŭ, carĭ fugŭ cu banĭ domnescĭ. . . 304
» » » — Cărţĭ legate la judeţele de peste Oltŭ, vestindŭ că Clucerulŭ Băbénu a fostŭ rênduitŭ pentru prinderea hoţilorŭ. 558
» » 6. — Cărţĭ deschise la judeţele de peste Oltŭ, la Polcovnicĭ, Căpitanĭ de poteră şi de judeţe, Vătafĭ de plaiŭ, slujitorĭ şi poteraşĭ pentru prinderea hoţilorŭ. 556
» » 7. — Publicaţiune la judeţele de dincóce de Oltŭ pentru pedepsirea celorŭ ce aŭ sciutŭ despre hoţĭ unde se află şi nu aŭ spusŭ. 558
» » » — Poruncă domnéscă pentru aşezarea menzilhanelelorŭ pe drumulŭ dintre Bucurescĭ şi Cânenĭ 705
» » 9. — Anaforaua Divanuluĭ pentru havaetulŭ episcopieĭ de Argeşŭ la Cutia milelorŭ 655
» » » — Anaforaua Divanuluĭ pentru a se luà în folosulŭ Cutieĭ milelorŭ 2 parale la leŭ dela tóte lucrurile ce se vîndŭ la mezatŭ . . . . . »
» » » — Anaforaua Divanuluĭ pentru crearea de veniturĭ nouĕ Cutieĭ milelorŭ dela preoţiĭ şi diaconiĭ ce se chirotonisescŭ . . . . . »
» » 10. — Se pedepsesce cu bătaia unŭ Stoianŭ Sêrbulŭ pentru încercare de omorŭ asupra «*palachideĭ*» luĭ 559
» » 11. — Formalităţile pentru Istrati Cojocaru Drestorianŭ, ca să aibă voie a se întórce în ţéra luĭ . . . 832
» » 20. — Chrisovulŭ mănăstireĭ Bebechioiu dela Ţarigradŭ pentru tal. 100 dela carvasaraua domnéscă şi 50 bolovanĭ sare dela ocne 256

www.dacoromanica.ro

Pagina

1795 Maiŭ 20. — Poruncă către egumenulŭ dela Sărindarŭ, ca să pună la dispositiunea Visterieĭ camerele necesare. 304
» » » — Patru cărţĭ către 4 sate molipsite de ciumă din judeţulŭ Vlaşca, cum să se păzéscă . . . 742
» » 21. — Pitacŭ către isprăvniciile de Teleormanŭ şi Vlaşca pentru aducerea capuluĭ sf. Visarionŭ în ţéră 31
» » 22. — Carte la ispravnicĭ, clericĭ, boerinaşĭ, breslaşĭ, părcălabĭ şĭ locuitorĭ, vestindu-le nizamulŭ pentru pază de bóla ciumeĭ 743
» » 25. — Volnicie dată Logofĕtuluĭ Iacovachi, ca să ridice pe unŭ călugărŭ dela mănăstirea sf. Ioanŭ din Focşanĭ, venitŭ dela Dubasarĭ cu móşte sfinte . 31
» » » — Pitacŭ la Spătarŭ şi la epistatulŭ Agieĭ pentru desinfectarea celorŭ ce mergŭ la bâlciulŭ Drăgaiceĭ din Buzĕŭ 684
» » » — Pitacŭ la Vel Vist., ca să céră socotelele Medelniceruluĭ Arbutŭ dela magasiĭ 773
» » 27. — Pitacŭ prin care se poruncesce ca aproţiĭ, copiiĭ de casă şi păhărniceiĭ, trimişĭ cu slujbă în judeţe, să nu maĭ iea caĭ de beilicŭ dela sate şi drumeţĭ 379
» » 30. — Cartea bisericeĭ ot satulŭ Jupânescĭ din sud Muscelŭ pentru 6 banĭ de fie-care prăvălie la sborulŭ din acelŭ satŭ 227
» » 31. — Circulară pentru contenirea judecăţilorŭ dela 15 Iunie până la sfîrşitulŭ luĭ Iulie 412
» » » — Pitacŭ la ispravnicĭ, pentru ca nimenĭ din Găgenĭ să nu mérgă la bâlciulŭ Drăgaica din Buzĕŭ, fiindŭ témă de molipsire de ciumă 684
» » » — Ordinŭ la ispravniciĭ şi Căpitaniĭ dela Dunăre, ca nimenĭ din Giurgiu saŭ Rusciucŭ să nu mérgă la bâlciulŭ Drăgaiceĭ din Buzĕŭ, din causa ciumeĭ. »
» Iunie 2. — Resoluţiunea Domnuluĭ Al. Moruzi pentru strîngerea vinăriciuluĭ mănăstirilorŭ 35
» » » — Anaforaua satuluĭ Ciocănescĭ (Vlaşca) pentru tăiarea copacilorŭ roditorĭ de către sătenii Sloboţenĭ 380
» » 4. — Pitacŭ orênduindŭ mumbaşirĭ să aducă dela

www.dacoromanica.ro

Pagina

Episcopulŭ de Rîmnicŭ ajutorulŭ de 510 leĭ pentru spitalulŭ de ciumaţĭ dela Pantelimonŭ 721
1795 Iunie 4. — Şése cărţĭ către toţĭ locuitoriĭ din Bucurescĭ, ca să nu ascundă bóla ciumeĭ la celŭ ce se va întîmplà, ci să arate la zapciulŭ bóleĭ acesteia . 743
» » 6. — Pitacŭ către Vel Spătarŭ, ca străjile din Bucurescĭ să nu lase pe neguţătoriĭ din Braşovŭ să intre în oraşŭ până a nu face lazaretŭ. 721
» » » — Pitacŭ la biv Vel Clucerŭ Al. Calfoglu, Caimacamulŭ Craioveĭ, să dea slujitorĭ epistatuluĭ pentru ciumă ca să secere şi să strîngă bucatele celorŭ molipsiţĭ 745
» » 10. — Pitacŭ la epitropulŭ mănăstireĭ Colţea pentru conăcirea călĕtorilorŭ 313
» » 15. — Pitacŭ la Vel Spătarŭ, ca să împedece de a intrà în spitalulŭ de ciumaţĭ pe rudele celorŭ molipsiţĭ 722
» » 19. — Chrisovulŭ mănăstireĭ Răsvanulŭ pentru stăpânirea a 3 prăvăliĭ 96
» » 17. — Epitropia jăluesce că nu póte incassà taxa caftanelorŭ 656
» » 21. — Pitacŭ la Spătarŭ şi la Agă pentru mĕsurile de desinfectare a celorŭ molipsiţĭ 745
» » 22. — Pitacŭ la Vel Spătarŭ, ca zapciiĭ spătărescĭ, ce aŭ case de locuitŭ la sate, să facă unŭ lazaretŭ de 24 ore, când vinŭ în Bucurescĭ 746
» » 26. — Nartulŭ carneĭ de vacă şi de óie 672
» » 27. — Pitacŭ-nizamŭ către Caimacamulŭ Craioveĭ pentru sudiţiĭ veniţĭ din judeţele de peste Oltŭ. 665
» Iulie — Anaforaua Hatmanuluĭ Const. Caragea pentru neînţelegerea dintre biv Vel Slugerulŭ Iordache Niculescu şi Manolache Hrisoscoleŭ, tovarăşĭ la ţinerea menziluluĭ 705
» » 2. — Nizamulŭ lemnarilorŭ şi zidarilorŭ şi iratulŭ Cutieĭ ce s'a făcutŭ dela acéstă bréslă 695
» » 3. — Pitacŭ pentru a se scóte la Colentina maĭ mulţĭ molipsiţĭ de ciumă 746
» » » — Pitacŭ la Vorniculŭ politieĭ pentru a da 30—40 de care pentru scóterea afară a celorŭ molipsiţĭ.

www.dacoromanica.ro

Pagina

1795 Iulie 3. — Pitacŭ la epistatulŭ Agieĭ, ca să oprésca pe telalĭ de a maĭ vinde în têrgŭ 746
» » » — Pitacŭ la epistatulŭ Armăşieĭ pentru a desinfectà puşcăria, unde s'a ivitŭ ciuma. . . . . »
» » 7. — Pitacŭ către ispravnicii de Vîlcea, că s'a sculatŭ Caimacamulŭ Luca să prindă 4 hoţĭ din acelŭ judeţŭ 560
» » » — Pitacŭ pentru a opri pe Turciĭ giurgiuvenĭ şi rusciucliĭ să umble prin sate cu căruţe cu marfă. 832
» » 8. — Proin Maĭmarŭ-başa trecutŭ peste Dunăre . . 560
» » » — Christea Dulgherulŭ trimisŭ la ocnă, pentru că a bătutŭ pe zapciiĭ domnescĭ. . . . . »
» » » — Pitacŭ la biv Vel Vist. Enache Moruzi şi biv Vel Vornicŭ Costache Ghica, pentru a face devisulŭ clădireĭ spitaluluĭ. . . . . 722.
» » » — Se facŭ epistaţĭ de plăşĭ pentru supraveghiarea bóleĭ de ciumă. 749
» » 9. — Manole Lemnarulŭ trimisŭ la Telega pentru că s'a opusŭ zapciuluĭ spătărescŭ. 560
» » » — Pitacŭ luĭ Avgi-başa, ca să se stabiléscă la Berceni pe timpulŭ ciumeĭ. 809
» » 10. — Pitacŭ la epistatulŭ Armăşieĭ, ca să pună la disposiţiunea epistaţilorŭ lazareturilorŭ vre-o cétă douĕ de Ţiganĭ şi hoţĭ dela puşcărie . . 722
» » 13. — Pitacŭ ca să se cerceteze, dacă locuitoriĭ de pe moşia schituluĭ Cislanĭ aŭ făcutŭ povarnă şi vîndŭ rachiŭ fără de voie. 686
» » 14. — Pitacŭ pentru căutarea luĭ Niţă Logofeţelulŭ şi ducerea luĭ la lazaretŭ 762
» » 16. — Pitacŭ cu unŭ zapciŭ hătmănescŭ pentru prinderea a doĭ inşĭ în portŭ de deşliĭ, ce aŭ luatŭ cu sila o căruţă cu 4 caĭ, fără menzilŭ domnescŭ. 705
» » » — Circulară pentru a se rêndui epistaţĭ de mahalale în Bucurescĭ din pricina întindereĭ ciumeĭ, carĭ să cerceteze starea sanitară 746
» » 21. — Cartea bisericeĭ din mahalaua Isvoruluĭ Tămăduireĭ pentru tal. 100 105

www.dacoromanica.ro

Pagina

1795 Iulie 22. — Unŭ arnăutŭ agiescŭ e pedepsitŭ cu 100 toiege şi trimisŭ la ocnă pentru încercare de omorŭ. 335
» » 23. — Pitacŭ la epistatulŭ Agieĭ, pentru a-ĭ da povăţuirĭ cum să combată ciuma 750
» » 25. — Unele schimbărĭ de epistaţĭ de mahalale pentru bóla ciumeĭ . . . . . »
» » 27. — Pitacŭ la Caimacamulŭ Craioveĭ pentru hoţĭ. 304
» » » — Pedepsirea unuĭ Arménŭ şi a slugeĭ luĭ, pentru că, îmbrăcaţĭ în haine turescĭ, aŭ vrutŭ să iea caĭ de poştă. 706
» » » — Pitacŭ la Spătarŭ pentru a vestì că totŭ epistatulŭ ce nu va comunicà la vreme bóla ivită în mahalaua luĭ, se va pedepsì cu 200 toiege la tălpĭ şi cu surghiunŭ la Snagovŭ 749
» » » — Pitacŭ la Metropolitŭ, pentru că preoţiĭ nu-şĭ facŭ datoria şi pricinuescŭ lăţirea bóleĭ ciumeĭ. 750
» » » — Anafora şi hotărîre domnéscă pentru unŭ cioclu ţiganŭ, care nu îngrópă bine pe morţiĭ de ciumă şi a vrutŭ să siluiască o femeie ciumată. 762
» Augustŭ 1. — Ordinŭ către Spătarŭ pentru ca, ciuma mergêndŭ spre scădere, să desinfecteze casele din Bucurescĭ. 750
» » 2. — Pitacŭ la Epitropie pentru Sĕrdarulŭ Prejbénu însărcinatŭ cu reparaţiunea poduluĭ dela Colentina 795
» » 4. — Al. Moruzi trimete Metropolituluĭ baniĭ şi catagrafia avereĭ rĕposatuluĭ Archiereŭ Sidirŭ Grigorie. 656
» » 5. — Hotărîre domnéscă pentru ca Metropolia să iea 1 baniţă de grâŭ şi $^1/_2$ baniţă de orzŭ dela magasiĭ pentru trebuinţele sale 773
» » 6. — Chrisovulŭ sfîntuluĭ Visarionŭ de 250 tal. milă dela ocnă. 238
» » 20. — Se daŭ la birŭ 4 slujitorĭ carĭ aŭ scăpatŭ unŭ ucigaşŭ 336
» » » — Al. Moruzi trimete la mănăstirea Vieroşu pe doĭ copiĭ, carĭ aŭ omorîtŭ pe unŭ altŭ copilŭ, Stanŭ Pusteŭ ot Pitescĭ 560

www.dacoromanica.ro

Pagina

1795 Augustŭ 20. — Ioanŭ sin Ioanŭ Pricea Ţiganulŭ, care a ucisŭ pe tată-sĕŭ din nebunie, e dusŭ la Căldăruşanĭ. 560
» » 23. — Anaforaua Vel Vistieruluĭ, pentru ca ispravniciĭ să împlinéscă baniĭ dela vechiliĭ vămeĭ Dragoslavele, ce n'a pututŭ fi dată în arendă . . 648
» » 30. — Chrisovulŭ schituluĭ Ostrovulŭ din sud Argeşŭ pentru mila de vinăriciŭ ce are 153
» Septembre 5. — Pitacŭ de apĕrare a dumbraveĭ din Poiana (Ialomiţa), de a nu se tăià copacĭ dintr'însa . . . 380
» » 6. — Chrisovulŭ mănăstireĭ Gruiu pentru moşia Gruiu ce a avutŭ pricină cu sf. Metropolie, cu mănăstirea Căldăruşanĭ şi cu mănăstirea Snagovŭ . . 129
» » 8. — Pitacŭ la Vel Spătarŭ pentru seimeniĭ ce se împotrivescŭ zapciilorŭ Vornicieĭ, când facŭ cercetărĭ în mahalale pentru dajnicĭ, să-ĭ pedepséscă 637
» » 11. — Pitacŭ pentru têrgulŭ dela Ogrăţeniĭ mănăstireĭ Michaiŭ-Vodă. 685
» » 13. — Anafora pentru veniturile Logofĕtuluĭ la trebile puşcărieĭ 413
» » 16. — Al. Moruzi acordă Metropolieĭ venitulŭ unuĭ scaunŭ în délulŭ Ziluescilorŭ sud Saacŭ . . . 50
» » 19. — Cărţĭ deschise la judeţe pentru nizamulŭ pădurilorŭ 380
» » 27. — Pitacŭ la ispravnicĭ, comunicându-le circulara Ministruluĭ din năuntru pentru mĕsurile în vederea ciumeĭ, să o împartă în ţéră 751
» » » — Carte deschisă pentru a recomendà şi maĭ departe supunerea la mĕsurile luate pentru combaterea ciumeĭ 751
» » 28. — Pitacŭ la Vel Spătarŭ pentru cumpĕrare de zaherea dela brésla spătăréscă 774
» Octobre — — Anaforaua Metropolituluĭ pentru rĕmăşiţele de banĭ aĭ şcólelorŭ, ce aŭ să dea mănăstirile sf. Gheorghe-Noŭ, Văcărescĭ, Radu-Vodă şi Stavropoleos 263
» » — — Nazîriĭ Epitropieĭ arată luĭ Vodă că aŭ deficitŭ în budgetulŭ lorŭ şi cum s'ar puté acoperì . . 656

www.dacoromanica.ro

Pagina

1795 Octobre 1. — Chrisovulŭ sfinteĭ mănăstirĭ ce se numesce Căldăruşanĭ de milele ce are 106
» » » — Chrisovulŭ mănăstireĭ Snagovulŭ pentru milă de vinăriciŭ 162
» » 4. — Anaforaua Vel Vorniculuĭ pentru străiniĭ fără căpĕtâiŭ şi sătenii veniţĭ în Bucurescĭ, să se triméţă la urmele lorŭ 368
» » 11. — Pitacŭ la epistatulŭ Agieĭ, ca să oprésca pe precupeţĭ de a eşi înaintea ţĕranilorŭ să le cumpere provisiunile ce aducŭ în têrgŭ 663
» » » — Hotărîrea Domnitoruluĭ pentru a se acordă unele înlesnirĭ epistaţilorŭ menziluluĭ, carĭ cerŭ să fie desărcinaţĭ de slujbă 706
» » 20. — Cartea mănăstireĭ Căldăruşanĭ pentru 500 oĭ scutite de oieritŭ 107
» » 21. — Chrisovulŭ bisericeĭ Negustorilorŭ din Bucurescĭ de mila ce are 57
» » 22. — Pitacurĭ către mănăstirile Câmpulungŭ, Cozia şi Tismana, pentru a se sci starea esactă a fie-căreia 39
» » 30. — Anaforaua Vel Vistieruluĭ pentru rênduiala facereĭ poduluĭ Orăţieĭ dela vama Branuluĭ de către Vameşulŭ dela Dragoslavele 792
» Novembre 3. — Pitacŭ la ispravniciĭ de Ilfovŭ, pentru ca locuitoriĭ să vie tot-deauna la têrgŭ cu zaherea de lemne 672
» » » — Pitacŭ către Vel Vist. pentru órzele şi fînurile ce trebuescŭ făcute teslimŭ la menzilhanele . 709
» » 14. — Pitacŭ la ispravniculŭ judeţuluĭ Secueni pentru pedepsirea unora ce ieaŭ banĭ dela locuitorĭ pentru jălbĭ mincinóse 381
» » 15. — Pitacŭ la ispravniciĭ de Argeşŭ pentru ridicarea şi judecarea luĭ Menderlăŭ, zapciŭ la plasa Topologulŭ, acusatŭ de jafurĭ 305
» » 22 — Raportŭ pentru plângerea locuitorilorŭ din plaiulŭ Ialomiţa contra Vătafuluĭ Panaitŭ Polcovniculŭ 306
» » 25. — Pitacŭ la Vel Vist. şi la Vel Vornicŭ pentru

www.dacoromanica.ro

cercetarea jafurilorŭ luĭ Panaitŭ Polcovniculŭ ot plaiulŭ Ialomița 306
1795 Novembre 29. — Pitacŭ la Metropolitŭ pentru aducerea Protopopuluĭ Ioanŭ din Ilfovŭ înaintea judecătorilorŭ de *cremenalionŭ* 22
» » 30. — Anaforaua velițilorŭ boerĭ pentru cercetarea plânsoreĭ locuitorilorŭ din plaiulŭ Ialomița contra Vătafuluĭ Panaitŭ Polcovniculŭ 306
» Decembre 2. — Pitacŭ către Vel Hatmanŭ Const. Caragea, pentru ca toțĭ ceĭ ce ieaŭ menziluri să-șĭ arate cartea domnéscă de menzilŭ și după acea carte să se urmeze 709
» » 3. — Al. Moruzi înlătură pe Panaitŭ Polcovniculŭ din vătășia plaiuluĭ Ialomița și ordonă cercetare la fața loculuĭ pentru plânsórea locuitorilorŭ contra Polcovniculuĭ pentru jafurĭ 307
» » » — Anaforaua Epitropieĭ pentru a se obligà negustorulŭ Christea Gheorghiu să înapoieze baniĭ unorŭ copiĭ nevîrstnicĭ, luațĭ de elŭ cu dobândă dela Epitropie, fiind-că s'a informatŭ acésta că trebile luĭ Christea mergŭ rĕŭ și elŭ póte să iasă mofluzŭ. 482
» » 4. — Pitacŭ pentru împlinirea unorŭ banĭ dela boeriĭ cu cișmele. 800
» » 5. — Carte către Metropolitulŭ Dositeiŭ pentru îndatoririle protopopilorŭ. 23
» » 9. — Cărțĭ către ispravnicĭ pentru nizamulŭ protopopilorŭ. 25
» » 12. — Chrisovulŭ Cutieĭ milelorŭ pentru veniturile ce are a luà dela isnafulŭ zidarilorŭ, lemnarilorŭ, cărămidarilorŭ și nisiparilorŭ. 657
» » 13. — Pitacŭ la Spătarŭ pentru pedepsirea cu 80 toiege și surghiunirea la Snagovŭ a Vătafuluĭ de Visterie Păunŭ, fóstŭ Căpitanŭ la Ialomița . . 308
» » 15 — Anaforaua Metropolituluĭ Dositeiŭ pentru îndepărtarea egumenuluĭ Nectarie dela mănăstirea Bistrița și înlocuirea luĭ cu Chirŭ Constantinŭ. 259
» » 17. — Pitacŭ pentru 30 de podine pentru podulŭ dela Colentina 795

www.dacoromanica.ro

Pagina

1795 Decembre 20. — Pitacŭ către starostea de negustorĭ pentru lucrurile ce se vîndŭ la mezatŭ. 411
» » 22. — Pitacŭ către Vel Armaşŭ pentru orênduiala punereĭ şi liberăreĭ vinovaţilorŭ din puşcărie . 415
1796 Ianuarie — — Chrisovŭ pentru moşia Ciorogârla de pe Sabarŭ, unde este fabrica de hârtie. 688
» » 1. — Pitacŭ la Caimacamulŭ Craioveĭ şi la dregĕtoriĭ celorŭ 5 judeţe de peste Oltŭ pentru fumăritŭ 723
» » 2. — Pitacŭ pentru jderiĭ ce poteraşiĭ aŭ să dea ispravnicilorŭ. 308
» » 5. — Poruncă la epistatulŭ Agieĭ pentru lumînărarĭ, carĭ refusă să vîndă cu aiarulŭ stabilitŭ de Divanŭ. 673
» » 6. — Cărţĭ legate la ispravnicĭ, ca să însărcineze pe preoţiĭ şi părcălabulŭ satuluĭ cu supraveghiarea stăreĭ sănătăţeĭ 751
» » 9. — Pitacŭ pentru ca să se cerceteze de se află în ţéră raele dela Filipopole şi să se trimită la urma lorŭ. 835
» » 12. — Chrisovŭ în favórea mănăstireĭ sf. Ioanŭ din Focşanĭ, care se află în próstă stare din întîmplările rĕsvrătireĭ vremurilorŭ 212
» » 13. — Intreprinderea cherhaneleĭ se lasă totŭ acelorŭ neguţătorĭ ce aŭ luat'o cu paguba vechilorŭ lumînărarĭ. 673
» » 16. — Pitacŭ la ispravnicĭ, regulândŭ orele necesare pentru mergerea lefegiilorŭ spătărescĭ din Bucurescĭ în capitalele de judeţe. 309
» » 20. — Patru privilegiurĭ date la mânile a 4 vătaşĭ de lemnarĭ, de zidarĭ, cărămidarĭ şi nisiparĭ. . 700
» » 21. — Pitacŭ la nazîriĭ Epitropieĭ, să facă podulŭ Şerbanŭ-Vodă şi să repare pe celŭ alŭ Têrguluĭ-de-afară. 793
» » 22. — Anafora pentru ce aŭ a plăti ceĭ ce se iartă de osînda ocneĭ 417
» » » — Anaforaua Metropolituluĭ Dositeiŭ pentru adaosulŭ apeĭ dela móra fabriceĭ de hârtie dela Sabarŭ 687

www.dacoromanica.ro

Pagina

1796 Ianuarie 29. — Anaforaua Epitropieĭ pontru strigarea slujbelerŭ vorniciilorŭ din 12 judeţe, i butăritulŭ şi venitulŭ poduluĭ toptanŭ, ce aŭ rĕmasŭ asupra Vel Vorniculuĭ Radu Golescu 637
» Februarie — — Mĕsurile de apă date în Bucurescĭ la particularĭ şi la diverse cişmele 800
» » 2. — Poruncă la epistatulŭ Agieĭ, ca să cerceteze de ce nu taie măcelariĭ destulă carne 644
» » 4. — Pitacŭ la ispravniciĭ de afară, dojenindu-ĭ pentru că pânea şi carnea sunt maĭ scumpe în judeţe decât în Bucurescĭ 674
» » 9. — Arĕtare în scurtŭ de cele scrise de Capuchehaia Vidinuluĭ pentru paza nizamuluĭ ţĕreĭ . 664
» » » — Anaforaua epistaţilorŭ spitalurilorŭ nouĕ, ca să se iea peceţile mănăstirilorŭ, ale cărora venituri s'aŭ datŭ spitalelorŭ 723
» » 18. — Pitacŭ la boeriĭ Divanuluĭ, ca să chibzuiască nartulŭ lumînărilorŭ de céră roşie şi albă . . 674
» » » — Pitacŭ la Metropolitŭ, ca să ordone protopopilorŭ şi preoţilorŭ din Bucurescĭ să îndemne pe lume a-şĭ desinfectà lucrurile pentru încetarea ciumeĭ. 752
» » 20. — Pitacŭ la boeriĭ Divanuluĭ pentru nartulŭ lumînărilorŭ de céră albă şi roşie 674
» » 23 — Pitacŭ la Vel Hatmanŭ, pentru ca să arate epistaţilorŭ starea rea a menzilurilorŭ, spre a fi îndreptată 710
» » 26. — Pitacŭ la Vel Spătarŭ, ca să închidă şi să pedepséscă pe celŭ ce nu se va spovedi duhovnicilorŭ, să arate ce lucrurĭ are cu bănuială de a bóleĭ smreduire 752
» » » — Incuviinţare de a se aduce 20 ómenĭ străinĭ, ca să-ĭ facă podarĭ 793
» » 29. — Anaforaua agiéscă pentru rênduiala măcelarilorŭ. 675
» » » — Anaforaua epistaţilorŭ spitaluluĭ noŭ, recomendândŭ Domnitoruluĭ 3 epistaţĭ la cele 3 mănăstirĭ ale spitaluluĭ 723
» Martie 1. — Anaforaua Epitropieĭ obştireĭ, dândŭ sĕma de venituri şi cheltuelĭ pe 1795 658

www.dacoromanica.ro

Pagina

1796 Martie 3. — Pitacŭ către Postelnicŭ pentru ertarea luĭ Stoica biv alŭ 2-lea Vistierŭ şi reaşezarea luĭ în rêndulŭ boierilorŭ 623
» » 4. — Anaforaua Divanuluĭ, propunêndŭ maĭ multe veniturĭ nouĕ pentru Cutia milelerŭ 659
» » 6. — Vel Vistierulŭ cere ertarea din slujbă şi înlocuirea Postelniceluluĭ Rătescu, vameşŭ la Oltŭ, fiindŭ bĕtrânŭ şi bolnavŭ 648
» » 10. — Carte pentru numirea biv vel Post. Alexandru Gherache de Caimacamŭ alŭ Craioveĭ 311
» » 13. — Carte la Caimacamŭ şi Proin Caimacamŭ alŭ Craioveĭ pentru rênduiala trimitereĭ mumbaşirilorŭ din Craiova 808
» » 14. — Cărţĭ la ispravniciĭ judeţelorŭ şi la zabiţĭ pentru neguţătoriĭ de vite de prin sate 383
» » 16. — Publicaţiune la tóte judeţele şi la Caimacamulŭ Craioveĭ pentru paza povăţuirilorŭ în privinţa curăţenieĭ judeţuluĭ 753
» » 19. — Anaforaua departamentuluĭ de 7, care n'a pututŭ ţiné tribunalŭ din causa ciumeĭ 418
» » 21. — Pitacŭ la Metropolitŭ, ca să nu cruţe pe popiĭ şi pe protopopiĭ, carĭ tăinuescŭ bóla ciumeĭ . . 753
» » 26. — Carte deschisă către locuitorĭ pentru folosulŭ arăturilorŭ de primăvară 383
» » » — Publicaţiune la judeţe şi Caimacamŭ pentru arăturile de primăvară 384
» » » — Anaforaua judecătorilorŭ departamentuluĭ de 7 pentru chiria uneĭ case particulare, în care aŭ ţinutŭ tribunalulŭ pe vremea ciumeĭ 418
» » 27. — Pitacŭ la Spătarŭ şi vel Agă pentru străiniĭ fără căpĕtâiŭ din Bucurescĭ, să se isgonéscă . . 311
» » 29. — Carte pentru numirea Vel Vist. Enache Moruzi de halea Vel Banŭ . . . . . »
» » » — Publicaţiunĭ către locuitorĭ pentru a-ĭ opri de a da pârjóle 384
» » » — Epitropia obştireĭ propune suprimarea dela pensiunĭ a maĭ multorŭ feţe, carĭ aŭ primitŭ din noŭ slujbe 659
» » 30. — Publicaţiunĭ la judeţe, pentru ca văţaşiĭ de pla-

www.dacoromanica.ro

Pagina

iurĭ să nu maĭ *metaherisésca* pe uniĭ potecaşĭ la afacerĭ particulare ale lorŭ 312
1796 Martie 31. — Pitacŭ la Vel Spătarŭ, ca să se pună zapciĭ la cele 4 mărginĭ ale podurilorŭ marĭ din Bucurescĭ, spre a afumà bine pe toţĭ ceĭ ce vinŭ de afară, ca să nu aducă în oraşŭ ciuma 753
» » » — Pitace pentru rênduire de epistaţĭ la mahalale pentru bóla ciumeĭ. 754
» Aprilie 4. — Cărţĭ la zabiţiĭ judeţelorŭ Mehedinţĭ, Doljŭ, Romanaţĭ, Teleormanŭ, Oltŭ, Vlaşca, Ialomiţa, Buzĕŭ, Slam-Rîmnicŭ, Ilfovŭ, ca să oprésca pe Turcĭ saŭ raele din hazurile turcescĭ a ará saŭ semĕná în ţéră. 664
» » » — Pitacŭ pentru trimeterea unorŭ cerşetorĭ din Bucurescĭ la mănăstirĭ. 760
» » 6. — Privilegiŭ de unŭ scaunŭ de carne scutitŭ, acordatŭ luĭ A. Lămotescu, Logofĕtŭ de Visterie. 624
» » 10. — Pitacŭ la Vel Cămăraşŭ, să facă cercetare iamacilorŭ dela agéculŭ tufecciilorŭ şi alŭ deliilorŭ. 335
» » » — Pitacŭ la Serdarŭ şi la epistatulŭ Agieĭ pentru cercetarea în 24 de césurĭ a celorŭ arestaţĭ . . 416
» » 16. — Cărţĭ deschise la judeţele Oltŭ, Teleormanŭ şi Vlaşca pentru ceĭ carĭ cerŭ dela locuitorĭ conace fără plată 384
» » 18. — Carte către Caimacamŭ pentru paza închisoreĭ, să nu maĭ scape osîndiţiĭ 417
» » 25. — Carte către Stolniculŭ Iordache Colfescu, să cerceteze pentru împresurarea ce facŭ serhatliiĭ dela Giurgiu moşiilorŭ ţĕreĭ. 832
» » 26. — Pitacŭ pentru biv Vel Logofĕtŭ Radu Slătinénu, pentru a i se da ajutorulŭ necesarŭ la punerea în faptă a fabriceĭ de postavŭ. 692
» » 29. — Carte pentru a se stîrpi abusurile ce facŭ ispravniciĭ cu înscrierile la dajdie şi cu scutelniciĭ saŭ cu posluşniciĭ. 628
» » » — Pitacŭ la nazîriĭ Epitropieĭ, să stabiléscă nartŭ pentru băcăniĭ 677
» » » — Pitacŭ la Spătarŭ şi la epistatulŭ Agieĭ pentru pentru a se opri vîndarea fără autorisaţiune a

www.dacoromanica.ro

Pag'na

prafuluĭ de puşcă, a glonţelorŭ şi a fişicurilorŭ. 312
1976 Maiŭ 3. — Pitacŭ către epistatulŭ Agieĭ pentru jalba lumînărarilorŭ de céră, că sunt păgubiţĭ cu nartulŭ lumînărilorŭ. 677
» » » — Starostea de binale să pună la lucrulŭ bocruluĭ Brâncovénu pe lemnariĭ şi zidariĭ ce i-a hărăzitŭ Domnulŭ la trebuinţa cascĭ şi carĭ refusă a se supune, ci lucréză la străinĭ 694
» » 5. — Pitacŭ la ispravniculŭ de Oltŭ pentru pricina ceftiliculuĭ luĭ Hagi Mimişŭ-Aga, ce şi-a făcutŭ case pe pămîntulŭ ţĕreĭ. 834
» » 10. — Zapisulŭ Ionicăĭ, fata Niţeĭ vĕduve Căpitănésa, care s'a învoitŭ pe 50 tal. cu Vladulŭ Logofeţelulŭ, pe care-lŭ pîrîse că i a răpitŭ fecioria 803
» » 11. — Nicolae, sluga Domniţeĭ Ecaterina, răpindŭ fecioria feteĭ Gherghineĭ, este pedepsitŭ la bătaie, tundere şi surghiunire, pentru că, nevrêndŭ s'o iea de soţie, n'are o litră de aurŭ spre a plăti fecioria feteĭ. . . . . »
» » 17. — Pitacŭ la Vel Vorniculŭ politieĭ, ca să dea care pentru căratŭ cărămidă pe plată la spitalurile nouĕ 723
» » » — Pitacŭ la Metropolitŭ, ca sa oprésca pe timpulŭ ciumeĭ adunările de înmormîntărĭ şi de pomenirĭ. 754
» » 18. — Pitacŭ oprindŭ vîndarea la Têrgulŭ Cuculuĭ şi pe uliţele mahalalelorŭ de către telalĭ, în interesulŭ stîrpireĭ ciumeĭ. . . . . »
» » » — Cărţĭ la ispravnicĭ să fie cu sîrguinţă a priveghiá să nu se întindă ciuma . . . . . »
» » 22. — Pitacŭ la ispravniciĭ de Jiulŭ-de-sus pentru plânsórea locuitorilorŭ contra luĭ Iancu Ghiolbeatŭ Polcovnicŭ, ce a fostŭ taxildarŭ cu slujba vînăriciuluĭ şi i-a încărcatŭ 638
» » » — Dimitrie Hangerliŭ, epistatulŭ Agieĭ, arată Domnitoruluĭ că cârciumariĭ vîndŭ cu mĕsurĭ falşe. 686
» » 25. — Pitacŭ la Metropolitŭ, pentru ca, mergêndŭ la Têrgovişte, să iea cu sine şi capulŭ sf. Visarionŭ spre a face litaniĭ contra ciumeĭ 755
» » 26. — Pitacŭ la Spătarŭ şi epistatulŭ Agieĭ pentru

www.dacoromanica.ro

Pagina

vînḑarea săricicăĭ şi altorŭ substanţe primejdióse. 312
1796 Maiŭ 27. — Judecata luĭ Radu Holteiulŭ dela Ghebóia cu egumenulŭ dela sf. Sava, pe care l'a bătutŭ, fiind-că l'a prinsŭ la amanta sa 805
» » 28. — Pitacŭ la ispravnicĭ, pentru ca isprăvniceiĭ moşiilorŭ să nu maĭ pótă arendà singurĭ venituri de ale acestora 413
» » 29. — Pitacŭ către Metropolitŭ pentru pricina luĭ Dumitrache Turnavitulŭ cu Dobre Arvenitohoritis, pentru că i-a încredinţatŭ o ladă cu amaneturĭ şi i-a sfeterisit'o 576
» Iunie 5. — Pitacŭ relativŭ la poliţia bâlciuluĭ Drăgaiceĭ . 756
» » 9. — Pitacŭ la Divanŭ pentru a luà socotelile Epitropieĭ pe 1795. 660
» » 10. — Pitacŭ ca să se oprésca vînḑarea prin telalĭ în Têrgulŭ Cuculuĭ şi Têrgulŭ-de-afară în interesulŭ stîrpireĭ ciumeĭ 756
» » » — Pitacŭ la epistatulŭ Armăşieĭ, să se scótă afară din Bucurescĭ toţi Ţiganiĭ 761
» » 12. — Pitacŭ la Spătarŭ că podariĭ dela Copăceni facŭ supĕrare drumeţilorŭ neguţătorĭ, să-ĭ pedepsésca 639
» » » — Pitacŭ la Spătarŭ pentru desinfectarea din causa ciumeĭ a neguţătorilorŭ din Bucurescĭ carĭ mergŭ la têrgulŭ Drăgaica 685
» » » — Pitacŭ pe numele Paharniculuĭ Gr. Chrisoscoleŭ, însărcinându-lŭ să fie epistatŭ la têrgulŭ Drăgaica. 756
» » » — Pitacŭ la ispravnicĭ de Buzĕŭ, că din pricina lorŭ a intratŭ ciuma în ţigănia episcopieĭ . . . 756
» » 15. — Pitacŭ pentru astuparea beciurilorŭ Curţeĭ vechĭ, unde se adăpostescŭ făcĕtorĭ de rele. . . 313
» » » — Pitacŭ la epistatulŭ Agieĭ pentru scăderea nartuluĭ pâneĭ. 678
» » 16. — Pitacŭ la Paharniculŭ Stavru, ispravnicŭ de Slam-Rîmnicŭ, vestindu-ĭ vînḑarea oierituluĭ, şi să pună păzitorĭ ca să nu trécă oĭ peste hotarŭ . 648
» » » — Publicaţiunĭ către judeţe şi locuitorĭ pentru bóla ciumeĭ 757

www.dacoromanica.ro

Pagina

1796 Iunie 16. — Pitacŭ la Metropolitŭ, ca s facă rugăciunĭ pentru încetarea ciumeĭ 757
» » 17. — Pitacŭ la nazîriĭ Epitropieĭ pentru podurile ce Metropolitulŭ şi veciniĭ vorŭ să facă dela Metropolie până în podulŭ celŭ mare 793
» » 19. — Pitacŭ pentru têrgulŭ de vite dela Strehaia în sud Mehedinţĭ 682
» » 20. — Adeverinţa egumenuluĭ dela Radu-Vodă, că a primitŭ în depositŭ 300 tal. dela Nedea sin Costea 685
» » 23. — Pitacŭ la Spătarŭ, oprindŭ sborulŭ dela Colentina din causa ciumeĭ 757
» » 24. — Pitacŭ la Spătarŭ, ca să desinfecteze pe neguţătoriĭ ce vinŭ dela Drăgaica şi să-ĭ ţină la lazaretŭ . . . . . »
» » 25. — Anaforaua dulgherilorŭ, zidarilorŭ etc., că nu vorŭ să dea havaetulŭ Cutieĭ milelorŭ 660
» » 27. — Anaforaua Vel Spătaruluĭ pentru doctorulŭ Iosifŭ Betca, ce n'a vrutŭ să facŭ lazaretŭ, să fie surghiunitŭ 724
» » 28. — Analogia între mahalagiĭ Archimandrituluĭ pentru pavagiulŭ uneĭ uliţe 794
» » 29. — Anaforaua nazîrilorŭ Epitropieĭ pentru deficitulŭ Cutieĭ milelorŭ 660
» Iulie 1. — Chrisovulŭ spitalurilorŭ noue, carĭ s'aŭ ziditŭ pe moşia Dudescĭ 725
» 7 3. — Pitacŭ pentru împlinirea unorŭ banĭ datoriţĭ de boeriĭ cu cişmele 800
» » 6. — Cartea mănăstireĭ sfinţilorŭ Apostolĭ din Bucurescĭ pentru 80 bolovanĭ sare, mila ce are a maĭ luà dela ocnă 101
» » 7. — Anaforaua Divanuluĭ pentru obrazele ce ieaŭ lèfă dela Cutia milostenieĭ, cum să se înscrie în catastifŭ şi să li se dea teşcherele 661
» » 13. — Pitacŭ către ispravniciĭ de peste Oltŭ pentru ceĭ închişĭ preventivŭ 417
» » 15. — Pitacŭ la Vel Vornicŭ de Ţèra-de-sus, să mèrgă şi să mèsòre zidurile spitalurilorŭ şi lazareturilorŭ nouĕ 724
» » 16. — Nartulŭ miereĭ 678

www.dacoromanica.ro

Pagina

1796 Iulie 18. — Cărţĭ la judeţe şi la Caimacamŭ. ca să oprescă lucrarea povernelorŭ 687
» » 19. — Hotărnicia locurilorŭ spitaluluĭ şi lazareturilorŭ nouĕ de pe malurile Dîmboviţeĭ 724
» » 20. — Pitacŭ pentru a oprì pe particularĭ să umble în portŭ de deliŭ şi tufecciŭ 336
» » 22. — Domnitorulŭ cere Divanuluĭ părerea sa ca să facă nizamulŭ erbărituluĭ, spre a încetà abusurile într'acéstă privinţă 649
» » 26. — Pitacŭ la ispravnicĭ, ca să nu îngădue vamesilorŭ a supĕrà pe locuitorĭ peste cele înscrise în catalogulŭ vămilorŭ 648
» » 27. — Procesulŭ feteĭ Stanca din Secuenĭ cu Toma, pentru că i-ar fi răpitŭ fecioria. 804
» » 29. — Zapisulŭ Raduluĭ Logofeţelulŭ za Visterie, tatălŭ luĭ Bălaşŭ hoţulŭ, ce a datŭ la condica Divanuluĭ. 561
» Augustŭ 1. — Chibzuirea Divanuluĭ pentru nartulŭ lucrurilorŭ de mâncare. 678
» » 16. — Anafora pentru a se acordà carte de scutélă la doĭ lucrătorĭ dela spitalŭ 724
» » 17. — Porunca Domnitoruluĭ pentru partea de 2 din 10, ce aŭ să dea mănăstirile din mila vinăriciuluĭ la Cutia milostenieĭ 661
» Septembre 30. — Reîntărirea chrisovuluĭ moşieĭ Ciorogârla. . 692

Documente fără dată.

— — Cartea mănăstireĭ Cotrocenĭ de liude 8 scutelnicĭ . . 104
— — Chrisovulŭ mănăstireĭ Câmpulungŭ din sud Muscelŭ de milele ce are 185
— — Carte la Vel Spătarŭ pentru aflarea celuĭ ce a omorîtŭ pe doĭ ómenĭ carĭ veniaŭ cu căruţe de pesce dela Brăila şi s'aŭ găsitŭ ucişĭ pe drumŭ în Slam-Rîmnicŭ. . . 537
— — Petiţiunea luĭ Preda dela Fântânele din Secuenĭ, că aŭ venitŭ la elŭ la vie egumenulŭ mănăstireĭ Vălenĭ, cu unŭ Ţiganŭ şi unŭ slujitorŭ, şi l'aŭ bătutŭ. 559

*

www.dacoromanica.ro

Pagina

— — Cărţĭ legate la 17 judeţe pentru prinderea unuĭ tâlharŭ Ioniţă sin Căldăraru 559
— — Pitacŭ la Vel Vistierŭ, pentru că locuitoriĭ din Gherghiţa sud Ilfovŭ aŭ apucatŭ de birŭ pe doĭ Ardelenĭ supuşĭ austriacĭ. 628
— — Poruncă la ispravniciĭ Oltuluĭ, ca să iea mĕsurĭ contra abusurilorŭ ce se facŭ cu brudina la podulŭ dela Ipătescĭ pe apa Oltuluĭ. 631
— — Aiarulŭ şi nartulŭ lumînărilorŭ de cĕră 674
— — Anaforaua Epitropieĭ pentru nartulŭ cărneĭ de vacă, de oie şi de rîmătorŭ 675
— — Poruncă pentru ca menzilgiiĭ să nu pască cu caiĭ liveţile stăpânilorŭ de moşiĭ, ci numaĭ locurile slobode . . 704
— — Adaosŭ la embaticurile metocelorŭ mănăstireĭ Pantelimonŭ din causa scumpeteĭ lucrurilorŭ 717
— Pitacŭ la ispravniciĭ din Rîmnicŭ, Buzeŭ şi Ialomiţa, ca să întocmĕscă câte unŭ lazaretŭ pentru ceĭ ce vinŭ din Brăila 722
— — Ioanŭ Scufa şi Spiridonŭ Casoti epistaţĭ aĭ mănăstirilorŭ închinate la spitalŭ 725
— — Pitacŭ la Metropolitŭ şi la boeriĭ rĕnduiţĭ ca să clădĕscă noulŭ spitalŭ şi lazaretulŭ, numindu-ĭ epitropĭ peste ele. »
— — Pensiune de 20 leĭ lunarŭ vĕduveĭ Cluceruluĭ Dumitrache, fostŭ epitropŭ la mănăstirea Pantelimonŭ 810
— — Procesulŭ luĭ Turnavitu cu Dobrea neguţătorulŭ pentru nisce lucrurĭ ce i-a irositŭ când seaflà în ţĕrĕ cu Mavrogheni . . . . . »
— — Pitacŭ la mâna biv Vel Medelniceruluĭ Ştefanŭ Fălcoianu, care merge la Iaşĭ într'o judecată 836

www.dacoromanica.ro

GREŞELI.

In titlulŭ paginelorŭ 3, 5, 7, 9, 11, 13, 17, 19, 21, 23, 25, 27, 29, 31, 33, 35, 37, 39, 41, 43, 45, 47, 49, 51, 53, 55, 57, 59, 61, 63, 65, 67, 69, 71, 73, 75, 77, 79, să se indrepteze 1793—1796 in loc de 1790—1793, cum din greşală s'a tipăritŭ.

La pag. 845 in colóna intâia să se indrepteze 1793 in loc de 1593.

www.dacoromanica.ro